

Cornell University Library

BOUGHT WITH THE INCOME
FROM THE
SAGE ENDOWMENT FUND
THE GIFT OF

Henry W. Sage

1891

A. 144/30

4/2/1901

Cornell University Library

BS 41.S97 1895

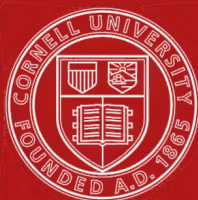
v.2

The Old Testament in Greek, according to

3 1924 012 092 437

olin

Cornell University
Library

The original of this book is in
the Cornell University Library.

There are no known copyright restrictions in
the United States on the use of the text.

<https://archive.org/details/cu31924012092437>

THE OLD TESTAMENT
IN GREEK

ACCORDING TO THE SEPTUAGINT

*EDITED FOR THE
SYNDICS OF THE UNIVERSITY PRESS*

BY
HENRY BARCLAY SWETE D.D.
HON. LITT.D. DUBLIN
FELLOW OF GONVILLE AND CAIUS COLLEGE
REGIUS PROFESSOR OF DIVINITY

VOL. II.

I CHRONICLES—TOBIT

SECOND EDITION

CAMBRIDGE
AT THE UNIVERSITY PRESS

1896

All rights reserved

116.

Cambridge:

PRINTED BY J. & C. F. CLAY,
AT THE UNIVERSITY PRESS.

THE first volume of this manual edition of the Cambridge Septuagint was prefaced by a brief sketch of its history and plan¹. In publishing a second volume it will suffice to call attention to fresh details. Some of these have been treated in the introduction to a separate issue of the Psalter²; but as the *Psalms in Greek* may escape the notice of readers who use the complete edition, such anticipations of the present volume are reprinted here together with other particulars which belong to its contents.

1. It is well known that the ninth and tenth Psalms of the Hebrew Bible form a single Psalm in the Greek of the Septuagint, and that this is also the case with the Hebrew Psalms cxiv., cxv. On the other hand each of the Hebrew Psalms cxvi., cxlvii., falls into two Psalms in the Greek. Consequently, there is a double numeration of the Psalms from ix. 22 to cxlvi. 11 (Gk); and in the particular Psalms which are differently divided, there is also to some extent a double numeration of the verses. In this edition the 'Hebrew' numbers are added to the 'Greek' and distinguished from the latter by being enclosed in brackets.

The Psalter has been broken up into its five books—a division which though not directly recognised in the Greek MSS. is sufficiently marked by the doxologies with which the first four conclude. The twenty-two stanzas of Psalm cxviii. (= cxix.) are parted by slight breaks in the type. A smaller type has been employed throughout the Psalms to distinguish the titles and the *διάψαλμα*.

In all the MSS. which have been used for this edition, excepting the London papyrus fragments, the Psalms are written 'stichometrically,' the *στίχοι* usually corresponding or being intended to correspond to the members of the Hebrew parallelisms. This arrangement has been followed in the text; the second line of each couplet (and where the

¹ *The Old Testament in Greek*, vol. i. (Camb., 1887; ed. 2, 1895), pp. xi.—xvii.

² *The Psalms in Greek* (Camb., 1889; ed. 2, 1896), pp. vi. ff.

parallelism forms a triplet, the third line) having been thrown slightly back to mark its subordination to the first. The several MSS. differ however both as to the number of the lines and occasionally also as to the grouping of the words, and these variations have been recorded in the notes. The division of lines in the text is generally conformed to that in the MS. which it represents; but in Ps. cxviii. (=cxix.), where **Σ** throws the majority of the verses into single lines, it has been thought better to adhere to the usual division. Similar arrangements have been adopted in the other Books which are written *στιχηδόν*, viz.: Proverbs, Ecclesiastes, Canticles, Job, and the two Wisdoms.

2. It has been found inexpedient to exhibit in the text the numbered sections into which the Books of Proverbs, Ecclesiastes and Canticles are divided, apparently by the first hand¹, in B, and the last two less thoroughly in **Σ**; and the effect of admitting these numbers into the foot-notes would have been to overcrowd and confuse the latter. A table shewing the verse or word in a verse at which each of the sections begins will be found below²; their purpose and method is an interesting problem, but one upon which this is not the place to enter.

3. In the non-canonical books of this volume and in the extra-canonical portions of Esther, where there is either no Hebrew original, or none now known to exist, the secondary verse-numeration is that of the Latin Bible. The Latin verses often differ so seriously from the Greek, as well in their numbering and position as in the character of their text, that comparison becomes tedious and difficult; and it is hoped that the method which has been adopted may be found serviceable by students both of the LXX. and the Vulgate. In some cases the correspondence is doubtful; in many it extends to a part of a verse only. When the Latin stops short in the middle of a Greek verse, a short hyphen in the margin indicates the inferior limit of the former.

4. A remarkable divergence in the arrangement of the Septuagint and Old Latin versions of Ecclesiasticus xxx.—xxxvi. calls for notice here. In

¹ See Cozza, *Prolegg.* c. xx.

² The sections in B begin severally as follows: Prov. i. 1, 7, 8, 20; ii. 1, 13, 16 (*μή σε καταλάβῃ*), 21; iii. 1, 13, 27, 29, 31, 33, 34, 35; iv. 1, 4 (*φύλασσε*), 10, 20; v. 1, 15, 22; vi. 12, 21; vii. 1 (*υἱέ, τίμα*); viii. 1; ix. 7, 13; x. 1, 19; xi. 31; xiii. 20; xiv. 6; xvi. 10, 16; xvii. 17; xix. 20; xx. 22; xxii. 10, 17; xxiii. 12, 22; xxiv. 1, 13, 21, 24, 38, 47, 67; xxv. 1, 7 (*ἄ εἶδον*), 16, 21; xxvi. 4, 12; xxvii. 1, 11, 25; xxviii. 17 (*παίδευε*); xxix. 17, 28. Eccles. i. 1, 12; ii. 14 (*καὶ ἔγνω*), 20, 24 (*καὶ γὰρ τοῦτο*); iii. 14; iv. 1, 4, 15; v. 9, 17; vi. 7; vii. 13, 23; viii. 1, 9 (*καὶ ἔδωκα*), 15, 17 (*καὶ καρδίᾳ*),

ix. 7, 13; x. 1, 14, [a section not numbered]; xi. 9; xii. 8. Cant. i. 1, 4 (*εἰλκυσαν*), ib. (*εἰσηγγεν*), ib. (*ἀγαλλιασώμεθα*), 5, 8, 11, 12 (*νάρδος*), 15, 16; ii. 1, 3, [three sections not numbered]; iii. 6; iv. 1, 16; v. 1 (*εἰσηλθόν*), 2, ib. (*ἀνοιξόν*), 3, 9, 10, 17; vi. 1, 3, 10 (*ιδεῖν*), 12; vii. 1, ib. (*ἡ ἐρχομένη*), 8, ib. (*καὶ ἔσονται*), 9 (*πορευόμενος*); viii. 5, ib. (*ὡπὸ μῆλον*), 10, 11, 13.

In **Σ** section-numbers occur only in the first four chapters of Ecclesiastes and in Canticles, and the few sections that have been noted are much larger than those in B. They begin as follows: Eccles. i. 1; ii. 2; iii. 1; iv. 9. Cant. i. 1, 15; iii. 6; vi. 3.

these chapters the Greek order fails to yield a natural sequence, whereas the Latin arrangement, which is also that of the Syriac and Armenian versions, makes excellent sense. Two sections, c. xxx. 25—xxxiii. 13^a (ὡς καλαμώμενος...φυλὰς Ἰακώβ) and c. xxiii. 13^b—xxxvi. 16^a (λαμπρὰ καρδία... ἔσχατος ἡγρύνθησα), have exchanged places in the Latin, and the change is justified by the result. On examination it appears that these sections are nearly equal, containing in B 154 and 159 στίχοι respectively, whilst $\aleph$ exhibits 160 in each. There can be little doubt that in the *exemplar* from which, so far as is certainly known, all our Greek MSS. of this book are ultimately derived the pairs of leaves on which these sections were severally written had been transposed, whereas the Latin translator, working from a MS. in which the transposition had not taken place, has preserved the true order¹. Under the circumstances it has been judged best to follow the guidance of the Latin, regarding it as the representative of a Greek text earlier in this particular than that which is known to us through our existing MSS.²

5. The Greek additions to the Book of Esther are distinguished from the chapters of the Hebrew text by successive letters of the alphabet³, and divided into verses which agree in length, although not in numeration, with those of the corresponding Latin.

6. In the Book of Tobit the text of $\aleph$ differs so materially from the text of either B or A that it was found inconvenient to display its variants in the *apparatus criticus*. The Sinaitic Tobit has therefore been printed *in extenso* beneath the Vatican text, but in a smaller type, to denote its secondary character. To assist comparison it has been divided into verses corresponding as nearly as possible with those of the standard text.

The published texts of seven MSS. have been collated for the present volume. Three of these (B $\aleph$ A) are described in the first volume; a few particulars must be added here.

¹ The solution is due to O. F. Fritzsche (*kurzgefasstes exeg. Handbuch zu den Apokryphen*, v. pp. 169, 170).

² The transposition has rendered it necessary to print κατακληρονομῆσεις in Sir. xxvi. 16^b, instead of κατεκληρονόμησα, the reading of all our Uncial authorities. As Fritzsche observes (*Handbuch*, v. p. 475), it is clear that κατεκληρονόμησα is the result of a desperate effort on the part of the scribes to bring the verb into harmony

with ἡγρύνθησα, which immediately precedes it in the Greek order. The imperative is suggested in the Latin order by the foregoing σύναγε, but it is quite possible that the future stood here originally; the O. L. has *hereditabis*, and it is supported by the important cursive 106 (Parsons), which reads κατακληρονομῆσεις.

³ This method, in a slightly different form, is adopted by Dr Field (*Vetus Test. graec.*, Oxon. 1859).

CODEX VATICANUS.

This MS. continues to supply the text of the edition wherever it is available. In the Psalter ten leaves of the original Codex have been lost, and the missing portion is supplied in the manuscript by the same recent cursive hand by which the *prima manus* has been replaced in the gaps of Genesis and 2 Kings. In Genesis the text of A was in this edition installed into the place vacated by the first hand of B; in the Psalms the text of $\aleph$ is the natural substitute¹.

CODEX SINAITICUS (including Cod. Friderico-Augustanus).

According to Tischendorf the poetical books in $\aleph$ are the work of the third of its four scribes, whom he distinguishes as C. Of the numerous correctors who have dealt with the text of $\aleph$, the second, $\aleph^{c,a}$, a hand of the seventh century, has been everywhere active in these Books. His corrections have not unfrequently been erased or otherwise set aside either by himself, or by a subsequent reviser, who is not identified. In the notes to the Psalms the symbol $\aleph^{c,b}$ has been employed for the corrector of $\aleph^{c,a}$; but it is necessary to apprise the reader that Tischendorf has elsewhere employed this expression for another hand of the seventh century to which he denies any part in the correction of the poetical books². In the remaining books of this class the ambiguity has been avoided by another method of notation.

CODEX ALEXANDRINUS.

The scribe of the third volume of the Codex Alexandrinus derived his text from a liturgical Psalter, and from it introduced into this great Bible of the fifth century a quantity of foreign matter relating to the Psalms. They are preceded in A by the Epistle of S. Athanasius to Marcellinus (ff. 525 r—530 r)³, the Argument of Eusebius Pamphili⁴, a table of the contents of the Psalms, apparently due to the same author⁵, and canons

¹ See Dr Sanday's remark in the *Academy* of Dec. 24, 1887: "in the latter part of the Psalms, would not the text of $\aleph$ be nearer to what the text of B would have been, if it were extant, than the text of A?"

² *Prolegg. ad Cod. Sin. Petr.* p. 9*. "Libros vero versibus scriptos C^a maximam partem omnium solus et magna quidem cum diligentia tractavit, C^b plane non attigit."

³ It is headed ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΣ ΕΙΣ

ΤΟΥΣ ΨΑΛΜΟΥΣ. The colophon is ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ | ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ | ΠΡΟΣ ΜΑΡΚΕΛΛΙΝΟΝ.

⁴ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ (sic) ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΜΦΙΛΟΥ.

⁵ ΠΕΡΙΟΧΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΨΑΛΜΟΥΣ. α'. Προτροπή θεοσεβείας και αποτροπή του εναντίου. β'. Προφητία περί Χριστού και κλήσεως εθνών. κ.τ.λ. These περι-

of the Psalms for day and night use (ff. 531r—532r)¹. After the Psalms, to which the *ψαλμος ιδιογραφος* is appended as the 151st, fourteen Canticles occur in the following order: Exod. xv. 1—19 (*ψδὴ Μωυσέως ἐν τῇ Ἐξόδῳ*), Deut. xxxii. 1—43 (*ψδὴ Μωυσέως ἐν τῷ Δευτερονομίῳ*), 1 Reg. ii. 1—10 (*προσευχὴ Ἀννας μητρὸς Σαμουὴλ*), Esa. xxvi. 9—20 (*προσευχὴ Ἐζεκιῶν* [sic]), Ion. ii. 3—10 (*προσευχὴ Ἰωνᾶ*), Hab. iii. 1—19 (*προσευχὴ Αὐθακούμ*), Esa. xxxviii. 10—20 (*προσευχὴ Ἐζεκιῶν*), the Prayer of Manasseh, Dan. iii. 23 [2—21. Tisch.] (*προσευχὴ Ἀζαρίου*), Dan. iii. 23 [25—26] (*ὕμνος τῶν πατέρων ἡμῶν*, *Magnificat* (*προσευχὴ Μαρίας τῆς θεοτόκου*), *Nunc dimittis* (*προσευχὴ Συμεών*), *Benedictus* (*προσευχὴ Ζαχαρίου*), the Morning Hymn (*ὕμνος ἐσθρῶς*); the subscription being *ω δα λ ι δ*.

Nine leaves of the Psalter are missing in A. with a corresponding loss in its text of Pss. xlix. 19—lxxix. 10.

For the *apparatus criticus* of the Psalms it has been thought desirable to employ the testimony of three other uncial MSS. The first two, like the archetype of A. were liturgical Psalters; the third consists of fragments of the first book which, if not of very early date, appear to preserve an early text. Each of these MSS. possesses features of singular interest.

PSALTERIUM GRAECO-LATINUM VERONENSE.

A bilingual Psalter of Western origin and attributed to the 6th century², in quarto, exhibiting at each opening the Greek text in Latin letters on the left-hand page and on the right a Latin version which is in the main Old Latin³. The MS. is without punctuation, but written *στιχηρῶς*. It consists of 205 leaves of vellum, measuring 10½ inches by 7½, and arranged in quires of eight; 26 lines fill a page. A few portions of the Psalms (li. 1—li. 7, lxx. 20—lxxviii. 3, lxxviii. 26—33, cv. 43—cvi. 2 have been replaced or supplied by a hand of the tenth century, to which the corrections throughout the MS. are generally due. The *ψαλμος ιδιογραφος* seems to have had no place in this Psalter *prima manu*; it is added in Greek and Latin by the later hand. The Canticles on the other hand appear to be in the first hand and are without correction⁴. Eight Canticles are given in the following order: Exod. xv. 1—21, Deut. xxxii. 1—44, 1 Reg. ii. 1—10, Esa. v. 1—9, Ion. ii. 3—10, Hab. iii. 1—19, *Magnificat*, Dan. iii. 23 [2—26].

This Psalter, which is the property of the Chapter of Verona, was published by Giuseppe Bianchini, a native and at one time a Canon of

γαί, under the title of *προδίδεαι*, are prefixed to Eusebius's Commentary on the Psalms (Montfaucon, *Coll. nov. patr.* i. 2—6: Paris, 1706), but "would seem to belong to some other work" (Lightfoot, *Eusebius of Caes.*, Dict. C. B. ii. p. 337).

¹ They may be seen in Mr Hotham's art. *Psalmody*, Dict. C. A. ii. p. 174f.

² Bianchini, *Vindic.* i. (title to Psalter):

"Psalterium duplex cum canticis...prodit ex insigni Codice Graeco-latino amplissimi Capituli Veronensis uncialibus characteribus ante septimum saeculum exarato." Cf. *Nouveau traité de diplomatique*, iii. 142.

³ Röscher, *Italia u. I. u. gata*, p. 19.

⁴ Bianchini, *Vindic.* i. pp. 252 n. 1—2.

Verona, in his *Vindiciae canonicarum scripturarum* (tom. i., Romae, 1740). A copper-plate facsimile of Ps. cxlii. 1—6 precedes his text, which is followed¹ by a too brief description of the MS. and of the editor's manner of dealing with its contents. A specimen of the handwriting may also be seen in the *Nouveau traité de diplomatique*².

In the use of this MS. the transliteration of the Greek text into Latin letters creates frequent ambiguities, and these are increased by Bianchini's somewhat uncertain practice with regard to the orthography. A photograph of the Verona Psalter is much to be desired. Meanwhile the present Editor has been permitted to use a collation of this MS. made by the Rev. H. A. Redpath, whilst the Canticles were also collated by himself during a short visit to Verona in 1894. He has however thought it inexpedient to introduce at present any but the more important corrections thus obtained, nor has it seemed desirable to load the notes with new readings of R^a and R^b, the second and third correctors, or the Appendix with the strange spellings due partly to the exigencies of transliteration, partly to the ignorance of Western scribes³.

The Verona MS. was not used by Parsons⁴, nor does it seem to have taken its place hitherto in any *apparatus criticus* of the Greek Psalms except that which is contained in Lagarde's *Specimen*, where it is used for Ps. i.—v. Its claims are however asserted by Tischendorf, who accords it a high place among the "egregia novae editionis subsidia"⁵.

PSALTERIUM PURPUREUM TURICENSE.

A quarto volume bound in hog's skin, written in uncials on vellum of the thinnest sort dyed purple. The characters are of silver, gold and vermillion, silver being used for the text, gold for the numbers titles and initial letters of the Psalms, and vermillion for the Latin renderings of the first few words of each verse which are inscribed in the ample margin. There are no accents or breathings, but *compendia scribendi* are frequent, and some of them such as do not occur in the earliest MSS. There is no punctuation properly so called, but a double point resembling a semicolon is used to mark the commencement of a verse when it falls in the course of a line. When perfect this MS. contained the Psalms, followed by the Canticles. Of the 223 leaves which remain 209 are occupied by the Psalms; the quire marks shew that they originally filled 288. The following Psalms and portions of Psalms are missing: Pss. i.—xxv.; xxx. 2—xxxvi. 20; xli. 6—xliii. 3; lviii. 14—lix. 5; lix. 9—10; lix. 13—lx. 1; lxiv. 12—lxxi. 4; xcii. 3—xciii. 7; xcvi. 12—xcvii. 8. The Canticles have also suffered loss: the first five have entirely disappeared, with parts of the sixth. The remaining portion includes 1 Reg. ii.

¹ P. 278.

² iii. pl. xlii. (1) and l. c. The plate represents Ps. xcvi. 1, 2. A portion of it is reproduced in Westwood, *Palaeographia sacra pictoria*, pl. 10.

³ Bianchini *Vindic.* l.c.

⁴ *Praef. ad libr. Psalmorum* (ad init.).

⁵ *Prolegg. ad Vet. Test. Gr.* lviii.—lix.

6—10, (ζ') *Magnificat*, (η') Esa. xxxviii. 10—20, (θ') the Prayer of Manasseh, (ι') Dan. iii. 23 [2—21], (ια') *ib.* [28—33], (ιβ') *ib.* [34—67], (ιγ') *Benedictus*, (ιδ') *Nunc dimittis*. The 'Morning Hymn' follows on the last two pages, but it is imperfect through the loss of the lower part of the leaf.

This 'purple' Psalter is the pride of the municipal library of Zurich¹, where it has lain for at least two centuries. In a letter dated 1711 J. H. Hirzel deplores the neglect into which the MS. had fallen and of which there is still evidence in the loss of 7 $\frac{3}{4}$ quires at the beginning of the book, and in the numerous lacunae throughout the greater portion of the remainder. Attention was called to the importance of its text in a dissertation by J. J. Breiting², published in 1748, and a collation was obtained by Parsons, the *continuator* of Holmes, who cites it as MS. 262³. Finally, the entire MS. was copied in 1856 by Tischendorf, who after comparing his copy with the original in the autumn of 1869 gave it to the world in the fourth volume of his *Monumenta sacra inedita* (Nov. Coll.)⁴, adding prolegomena, and a coloured representation of Ps. cxxxvii. 6—cxxxviii. 2⁵. The collation of the Zurich Psalter for the present edition is based upon Tischendorf's reproduction.

The earlier history of this princely⁶ MS. is unknown. But the employment of the Latin Vulgate by a contemporary hand in the margin of the Psalms and of certain of the Canticles⁷ clearly indicates its Western origin. A peculiar division of Ps. cxviii. (= cxix.) connects it with the use of the Roman Church. The Psalm is made to fall into twelve sections beginning at vv. 1, 16, 33, 49, 65, 73, 81, 97, 113, 132, 145, 161. These sections generally correspond to the portions which were said severally under one *gloria* in the Gregorian Psalter⁸. With regard to the age

¹ Cf. H. Omont, *Catalogue des manuscrits grecs des Bibliothèques de Suisse* (Leipzig, 1886), pp. 57—59.

² *De antiquissimo Turicensis bibliothecae Graeco Psalmorum libro in membrana purpurea...epistola...perscripta a J. J. Breiting, Ling. Graec. apud Turicensis Prof. &c. Turici, 1748.*

³ *Praef. ad libr. Psalmorum* (sub num. 262).

⁴ Pp. xi.—xix., 1—223.

⁵ A facsimile of Ps. lx. 6—lxi. 2 is also given by Breiting, who adds a convenient plate of the *compendia scribendi* and the initial letters.

⁶ Cf. Mabillon *de re diplom.* p. 43: "hic scribendi modus principibus et magnatibus peculiaris erat, nec tamen promiscue ab istis usurpatus."

⁷ The Canticles distinguished in this way are the Song of Hannah, *Magnificat*, the Prayer of Hezekiah, *Benedicite*, *Benedictus*, *Nunc dimittis*—all of which

find place in the Western offices.

⁸ In the Roman Breviary Ps. cxviii. is distributed into eleven sections, each under one *gloria*, two being said at prime, and three at terce sext and none respectively. The same arrangement existed in the Ambrosian Psalter, and in the Sarum (Procter and Wordsworth, pp. 44—68). Nine of these sections (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11) are exactly reproduced in the Zurich MS. One, the fifth, is divided into two; another, the ninth, begins at v. 132 (*aspice*) instead of v. 129 (*mirabilia*). But the exceptions are easily explained. In each case the scribe has been led away from the Gregorian division by attending to the liturgical marks in his Greek archetype. The second *stasis* of the Psalm as sung in the Greek nocturns begins in the middle of the fifth Gregorian section; the third *stasis*, at v. 132. In the margin of v. 132 the scribe of T has copied δὸς (i.e. δόξα), thus betraying the source of his departures from the Western distri-

of the MS., it appears to be determined within certain limits by the character of the uncials. The somewhat compressed forms of ε, θ, ο, c, and the shape of such crucial letters as Γ, Δ, Η and Π, justify Tischendorf's conclusion: "septimo...saeculo adscribentes vix errabimus¹."

The Zurich Psalter is free from many of the blunders which disfigure earlier MSS. The most noticeable fault is an inveterate habit of writing the forms of the aorist conjunctive for those of the future indicative. Corrections are few, as might be expected in so sumptuous a book; those which occur seem to be due to the scribe or to his *diorthota*. The readings of this MS. are in frequent agreement with Codex Alexandrinus, and to a still more remarkable extent with the second corrector of Codex Sinaiticus.

FRAGMENTA PAPYRACEA LONDINENSIA, Brit. Mus. pap. xxxvii. (A, B, C).

Fragments of the Psalms written on 30 leaves of papyrus (8½ × 7 inches), 12 to 19 lines filling a page. The handwriting, which is singularly fresh and black, slopes considerably, and wavers between uncials and minuscules; the letters Δ, δ, Ε, Η, Μ, Υ frequently assume a cursive form. Breathings and accents are freely employed, the latter however with great irregularity both of form and of position. The words are not separated, and there is no break at the end of a Psalm. The titles of the Psalms are not distinguished from the text and the numbers are added in the margin only in two instances (κδ', λγ'), and possibly by another hand. A single point is occasionally used. Only two portions of this Psalter (x. 2—xviii. 6, xx. 14—xxxiv. 6) are preserved at the British Museum, but Tischendorf hints that other scraps may exist elsewhere in England. The London fragments (32 leaves, including two which are blank on both sides) are mounted and enclosed in glass frames, which fill three book-like cases; one of the leaves is exhibited to the public.

This papyrus was purchased in 1836 from Dr Hogg, who bought it at Thebes in Egypt where it had been "discovered among the rubbish of an ancient convent²." An account of the MS. was first given by Tischendorf in *Theol. Studien u. Kritiken* (1844). Cureton announced his intention of editing it, but other engagements having compelled him to relinquish the task, it was taken in hand by Tischendorf, and the text in uncial type with prolegomena and a facsimile appeared in the first volume of his *Monumenta sacra inedita* (Nov. Coll.), Lips., 1855³.

The age of this fragment has been very differently estimated. Notwithstanding the mixed character of the writing and the use of accents,

bution. Other Greek liturgical notes occur at the end of Pss. cxviii., cxxviii., cxxxiii., cxlii., cl., each of which seems to have closed a *καθισμα* in the Psalter from which the Zurich book was copied.

¹ *Prolegg.* p. xiii. Thiersch (*de Penta-*

teuchi vers. Alex., Erlangae, 1841, p. 87 n.) strangely places it before the Codex Alexandrinus.

² E. Hogg, M.D.: *Visit to Alexandria*, &c., Lond. 1835, ii. p. 310 sqq.

³ Pp. xxxxi. — xxxviii., 219—278.

Tischendorf assigned it a place among the very earliest of existing Biblical MSS.¹ On the strength of Tischendorf's judgement it was described in the plate and letterpress of the Palaeographical Society's publication² as a MS. of the 4th or 5th century. This view is however retracted in the Introduction to the facsimiles, and the London papyrus is there adjudged to the 6th or 7th century³. Dr V. Gardthausen on palaeographical grounds refuses to place it earlier than the 7th⁴. On the other hand Lagarde, who examined the MS. in 1852 or 1853, has expressed himself in terms which transcend Tischendorf's estimate⁵.

This MS. is the work of a careless and illiterate scribe, but it presents a text of much value. Its readings are often unique, or agree with the Hebrew or the versions or patristic citations against all other known MSS. The corrections, which are few and appear to be *prima manu*, or the work of a contemporary, deal merely with clerical errors.

In the rest of the poetical books the witness of BNA has been supplemented by the surviving fragments of the great Paris palimpsest, the last of the Greek Bibles of the fourth and fifth centuries.

CODEx EPHRAEMI SYRI RESCRIPTUS PARISIENSIS, Bibliothèque Nationale 9⁶.

A folio of fine vellum, written in single columns of 40—46 lines, usually 41, each line when full consisting of some 40 letters. The characters are somewhat larger and more elaborate than those of BNA; capitals occur freely, as in A; punctuation is rare, confined to a single point nearly level with the top of the letters, and followed by a space of a letter's breadth; there are no breathings or accents *prima manu*. These and other indications seem to point to a date not later than the middle of the fifth century.

Of the 209 leaves which have survived the wreck of this great MS. Bible, the first 64 contain fragments of the LXX.; of these 19 belong to Job, 6 to Proverbs, 8 to Ecclesiastes, 7 to the Wisdom of Solomon, 23 to Sirach, whilst of Canticles only one leaf remains. The Old and New Testament portions of the MS. appear to have been written by different but contemporary hands.

This MS., as its title denotes, is a palimpsest. In the twelfth century the original writing throughout the Codex was washed out by a scribe who afterwards wrote over it in a cursive hand a Greek translation of certain homilies and other works of Ephraim, the Syrian deacon.

¹ *Prolegg. ad vet. test.* p. lx.: "insigne hoc monumentum papyraceum, quo nullus codicum sacrorum antiquior videtur."

² *Facsimiles*, i. (Lond. 1873—83) pl. 38 (representing Ps. xxxii. 19—xxxiii. 2).

³ The same view is taken in the *Catalogue of Ancient MSS. in the British Museum*, pt. 1 (Greek), Lond. 1881, which offers a photograph of Ps. xxiii. 10—xxiv. 7.

⁴ *Griechische Palaeographie* (Leipzig, 1879), pp. 163—4.

⁵ *Psalterii spec.* (Göttingen, 1887) p. 4: "biblicorum omnium quos noverim antiquissimus."

⁶ H. Omont, *Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la biblioth. nation.* 1. (Paris, 1886) p. 2.

The O. T. fragments of this Codex were edited by Tischendorf in 1845¹, as a sequel to his edition of the N. T. of C, which had appeared in 1843. The editor was confronted by unusual difficulties. The MS., already defaced by the scribe of Ephraim, has been discoloured in a recent attempt (1834) to restore the original writing. Many of the leaves are badly torn, many more are scarcely legible. From a table in Tischendorf's prolegomena² it appears that only three or four pages can be read with comparative ease; one of these, which contains Ecclesiastes v. 5—17, is represented by a plate at the end of his volume. A large proportion are stated to be in a condition all but desperate; and the broken lines of the facsimile are a frank confession of the editor's imperfect success. These facts suggest the need of caution in the use of C, until some attempt has been made to verify Tischendorf's results³.

Tischendorf, who regards this Codex as the work of an Egyptian scribe, believes that it travelled from Egypt to Palestine, Syria or Asia Minor, and from thence to Constantinople, where it became a palimpsest. In the early years of the sixteenth century it was brought to the West by Andrew John Lascaris, and became the property of Lorenzo de' Medici. Subsequently the volume passed into the hands of Catharine de' Medici, and was conveyed to Paris, where it found place in the Royal Library.

The O. T. fragments of C have been corrected by a second hand (C^a) of the sixth or seventh century. The corrections are usually few, but more frequent in Ecclesiasticus.

The Editor desires to renew his acknowledgements to Dr Nestle, who revised for the first edition the notes to the Psalms, so far as they relate to Codd. ATU, and has contributed to the present edition a fresh collation of Cod. B for all the books contained in this volume, obtained from the photograph published at Rome in 1890⁴. The Editor is also indebted to Mr Redpath and to Dr Beard for much valuable aid in the correction of both text and notes throughout the volume. A debt of another kind and one which no words can interpret is due to Dr Hort, late Lady

¹ *Codex Ephr. Syri rescriptus sive fragmenta Veteris Testamenti* ed. C. Tischendorf, Lips., 1845.

² Pp. 5, 6.

³ Dr Ceriani (*Rendiconti del R. Istituto Lombardo*, II. xxi., fasc. xii.) had on this ground suggested that it might be prudent to reserve the variants of C for the larger

edition of the Cambridge Septuagint. But it has been thought best to employ all existing materials which fall within the scope of the manual edition, guarding at the same time against misapprehensions which might arise from too trustful a dependence upon their testimony.

⁴ See vol. i. p. xviii.

Margaret Professor of Divinity, whose patient care watched over this edition from its commencement in 1883. Lastly, if this work has any claim to the accuracy in minute details which in undertakings of the kind is at once so essential to usefulness and so hard to attain, the credit belongs in no small measure to the vigilance of the readers and the attention of the workmen and officers of the University Press.

- Ⲭ = Codex Sinaiticus (= S, Lagarde, Nestle).
A = Codex Alexandrinus (= III, Parsons).
B = Codex Vaticanus (= II, Parsons).
C = Codex Ephraemi Syri rescriptus Parisiensis.
R = Psalterium Graeco-Latinum Veronense.
T = Psalterium Turicense (= 262, Parsons).
U = Fragmenta papyracea Londinensia.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α

11—3 ΑΔΑΜ, Σήθ, Ἐνώς, ²Καινάν, Μαλελεήλ, Ἰάρεδ, ³Ἐνώχ, Μαθθου· Β
⁴σάλα, Λάμεχ, ⁴Νῶε. υἱοὶ Νῶε· Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ. ⁵Υἱοὶ Ἰάφεθ·
 Γάμερ, Μαγώγ, Μαδάιμ, Ἰωνάν, Ἐλεισά, Θοβέλ, Μόσοχ καὶ Θειράς.
⁶καὶ υἱοὶ Γάμερ· Ἀσχαναζ καὶ Ἐρειφάθ καὶ Θοργαμά. καὶ υἱοὶ
⁷Ἰωνάν· Ἐλεισά καὶ Θαρσεῖς, Κίτιοι καὶ Ῥόδιοι. ⁸Καὶ υἱοὶ Χάμ·
 Χούς καὶ Μεστράιμ, Φουδ καὶ Χανάαν. καὶ υἱοὶ Χούς· Σαβάτ καὶ
 Εὔειλατ καὶ Σαβατὰ καὶ Ῥεγμὰ καὶ Σεβεκαθά. καὶ υἱοὶ Ῥεγμὰ·
¹⁰Σαβάν καὶ Ἰουδαδάν. ¹⁰καὶ Χούς ἐγέννησεν τὸν Νεβρώδ· οὗτος ἥρξατο
¹⁷εἶναι γίγας κυνηγὸς ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷Υἱοὶ Σήμ· Αἰλὰμ καὶ Ἀσσοῦρ
²⁴—²⁶ ²⁴καὶ Ἀρφαξάδ, Σαλά, ²⁵Ἐβερ, Φάλεχ, Ῥαγαύ, ²⁶Σερούχ, Ναχώρ,

Inscr παραλειπομένων βασιλεων| Ιουδα α Α I 1—45 pl retractavit A
 spiritus accentus passim adpinx A^b vid 1 Σηθ] Σης Α 3 Μα-
 θουσαλα Α 4 Ιάφεθ] om I B^{*vid} (hab B^a) 5 Μαγωα Α | Μαδαϊ Α |
 Ελισα Α 6 Ασχα|ναζ Β Ασχενεζ Α | Ερειφαθ] Ριφαε| Α | Θορ-
 γαμα] Θορραμ Α 7 Ελισα Α | Κίτιοι] ι ι^ο sup ras Α^a (Κητιοι Α^{*vid})
 8 Μεσραιαμ Α | Φουτ Α 9 Σαβατ] Σαβα Α | Ευιλα Α | Σαβαθα Α |
 Σεβεθαχα Α | Σαβαν] Σαβα Α | Ιουδαδαν] Δαδαν Α 10 ειναι] pr του Α
 11—16 και Μεσραιμ· εγεννησεν τους| Λωδιειμ· και τους Αναμειμ·| και τους
 Λαβειν· και τους Νεφθαλιμ·| (12) και τους Πατροσωνιειμ· και τους Χασ|λωνιειμ·
 οθεν εξηλθεν εκειθε| Φυλιστιειμ· και τους Χαφοριειμ· (και τους Πατροσωνιειμ...
 Χαφοριειμ sup ras Α^a)| (13) και Χανααν εγεννησεν τον Σιδωνα πρωτοτο-
 κον| και τον Χετταιον·| (14) και τον Ιεβουσαιον| και τον Αμορραιον| και τον
 Γεργεσαιον| (15) και τον Εναιον| και τον Αρουκαιον| και τον Ασενναιον·| (16) και
 τον Αραδιον| και τον Σαμαραιον| και τον Αμαθι·| Α (om Β) 17—23 υιοι
 Σημ· Αιλαμ· και Ασσορ·| και Αρφαξαδ· και Λουδ· και Αραμ· και υιοι Αραμ·
 Ως· και Ουδ· και Γα|θερ· και Μοσοχ· (18) και Αρφαξαδ·| εγεννησεν τον Καιναν·
 και Κα|ιναν εγεννησεν τον Σαλα·| και Σαλα εγεννησεν τον Εβερ·| (19) και τω
 Εβερ εγεννηθησαν δυο| υιοι· ονομα τω ενι Φαλεκ· οτι| εν ταις ημεραις αυτου διε-
 μερι|σθη η γη· και ονομα τω αδελφω| αυτου Ιεκταν· (20) και Ιεκταν εγεν|νησεν
 τον Ελμωδαδ· και τον Σα|λεφ· και τον Αραμωθ· (21) και τον| Κεδουραν· και
 τον Αιξην· και τω| Δεκλαμ· (22) και τον Γεμμαν· και τω| Αβιμεηλ· και τον
 Σαβαν· (23) και τον Ου|φειρ· και τον Ευι και τον Ωραμ παν|τες ουτοι υιοι
 Ιεκταν Α (om Β) 25 Φαλεχ Β^{*b} (Φαλεγ Β^{ab})| Φαλεκ Α

Β Θάρα, ²⁷Ἀβραάμ· ²⁸υἱοὶ δὲ Ἀβραάμ· Ἰσαὰκ καὶ Ἰσμαήλ. ²⁹αὐταὶ 27
 δὲ αἱ γενέσεις πρωτοτόκου Ἰσμαήλ, Ναβαιῶθ καὶ Κηδάρ, Ναβδαιήλ,
 Μασσά, ³⁰Μαμά, Ἰδουμά, Μανασσή, Χονδάν, Θαιμάν, ³¹Ἰεττούρ, ³⁰
 Ναφές, Κέδμα· οὗτοι υἱοὶ Ἰσμαήλ. ³²Καὶ υἱοὶ Χεττούρας παλλακῆς ³²
 Ἀβραάμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ζεμβράν, Ἰεζάν, Μαδιάμ, Μαδάμ,
 Σοβάκ, Σῶε· καὶ υἱοὶ Ἰεζάν Δαυδάν καὶ Σαβαί· ³³καὶ υἱοὶ Μαδιάμ ³³
 Γαφὲρ καὶ Ὁφερ καὶ Ἐνῶχ καὶ Ἀβειδὰ καὶ Ἑλλαδὰ πάντες οὗτοι
 υἱοὶ Χεττούρας. ³⁴Καὶ ἐγέννησεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαάκ. καὶ ³⁴
 υἱοὶ Ἰσαάκ· Ἰακῶβ καὶ Ἡσαύ. ³⁵Υἱοὶ Ἡσαύ· Ἐλειφάς καὶ ³⁵
 Ῥαγουήλ καὶ Ἰεοὺλ καὶ Ἰεγλόμ, Κόρε. ³⁶υἱοὶ Ἐλειφάς· Θαιμάν ³⁶
 καὶ Ὠμάρ, Σωφάρ καὶ Γωθάμ καὶ Κενέξ καὶ τῆς Θαμνὰ Ἀμαλῆκ.
³⁷καὶ υἱοὶ Ῥαγουήλ· Νάχες, Ζάρες, Σομέ καὶ Ὁμοζέ. ³⁸υἱοὶ Σηεὶρ· ³⁸
 Λωτάν, Σωβάλ, Σεβεγών, Ἀνά, Δησών, Ὠνάν. ³⁹καὶ υἱοὶ Λωτάν· ³⁹
 Χορρεὶ καὶ Αἰμάν καὶ Αἰλὰθ καὶ Ναμνά. ⁴⁰υἱοὶ Σωβάλ· Σωλάμ, ⁴⁰
 Μαχανάμ, Γαιβήλ, Σῶβ καὶ Ὠνάν. υἱοὶ δὲ Σεβεγών· Αἶθ καὶ
 Σωνάν. ⁴¹υἱοὶ Σωνάν· Δαισών. υἱοὶ δὲ Δαισών· Ἐμερῶν καὶ ⁴¹
 Ἀσεβῶν καὶ Γεθράμ καὶ Χαρράν. ⁴²καὶ υἱοὶ Ὠσαρ· Βαλαάμ καὶ ⁴²
 Ζουκάμ καὶ Ὠνάν. υἱοὶ Δαισών· Ὡς καὶ Ἀρράν. ⁴³Καὶ οὗτοι ⁴³
 οἱ βασιλεῖς αὐτῶν· Βάλακ υἱὸς Βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ
 Δενναβά. ⁴⁴καὶ ἀπέθανεν Βάλακ, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτ' αὐτοῦ Ἰωαβὰβ ⁴⁴
 υἱὸς Ζάρα ἐκ Βοσόρρας. ⁴⁵καὶ ἀπέθανεν Ἰωβὰβ, καὶ ἐβασίλευσεν ⁴⁵

Α 27 Ἀβρααμ] pr Ἀβραμ· αυτος Α 29 Ναβδαιηλ] και Ναβδεηλ Α | Μασσα]
 Μαρσαν Α 30 Μαμα] Μασμα Bab Α | Ἰδουμα Μανασση] και Ιδ. Μασση
 Α | Χονδαν] Χοδδαδ Α 31 Ἰεττουρ] pr και Α | Κεδμα] και Κεδαμ Α | ου-
 τοι] + εινον Α | υιοι] pr οι Α 32 ετεκεν] + υιον Α | Ζεμραν Α | Ἰεξαν 1°] και
 Ιεκσαν Α | Μαδιαμ Μαδαμ] και Μαδαν και Μαδιαν Α | Σοβακ] Ιεσβοκ' Α |
 Σωε] Σωνε' Α | Ἰεξαν 2°] Ιεκσαν Α | Δαιδαν και Σαβαι] Σαβα' και| Δαιδαν Α
 + και υιοι Δαιδαν' Ραγουηλ' και| Ναβδαιηλ' και Ασσουριειμ και Λατουσιειμ και
 Ασωνειν| Α 33 Γαφερ] Γαιφαρ Α | Αβιδα Α | Ελλαδα] Ελδαα Α 34 Ια-
 κωβ και Ησαν] και Ησαν και Ιακωβ Α 35 Ελιφαζ' Α | Κορε] pr και Α
 36 Ελιφαζ' Α | Γοθαμ Α | Κενεζ] Κεζεζ' Α | και της Θαμνα] Θαμνα δε η παλ-
 λακη Ελιφαζ'·] ετεκεν αυτη τον Α 37 Ναχεθ Α* Ιναχεθ Αavid | Ζαρι
 Bab Α | Σομμε Α | Ομοζε] Μοχε Α 38 υιοι] pr και Α | Σηειρ] Σηθι
 Α | Σεβεγων Α | Ὠναν] και Ασαρ και Ρισων Α 39 Χορρι Α | και Αιλαβ
 και Ναμνα] αδελφη δε (δ 2° sup ras Αb) Λωταν Θαμνα' Α 40 Σωλαμ.
 Ιωλαμ Α | Μαχαναμ] και Μαναχαθ Α | Γαιβηλ Σωβ] και| Γαοβηλ' και Σωφαρ'
 Α | Αιθ και Σωναν] Αια και Ὠναμ Α 41 υιοι Σωναν] ουτοι δε υιοι Ανα Α.
 Δαισων 1°] + και Ελιβαμα' θυγατηρ Ανα' Α | υιοι δε] και υιοι Α | Εμερων'
 Αμαδα Α | Ασεβων] Εσεβαν Α | Γεθραμ] Ιεθραν Α 42 Ὠσαρ] Ασαρ Α.
 Βαλααμ...Ὠναν] Βαλααν' και Αζουκαν' και Ιωακαν' και Ουκαμ' Α | υιοι 2°
 + δε Α 43 αυτων] + οι βασιλευσαντες εν Εδωμ' | προ του βασιλευσαι
 βασιλεα τοις υιοις| Ἰσλ' Α | Βεωρ] Βαιωρ Α 44 Ιωβαβ Α (item 45)

- 46 ἀντ' αὐτοῦ Ἀσὸμ ἐκ τῆς γῆς Θαιμανῶν. ⁴⁶ καὶ ἀπέθανεν Ἀσὸμ, B
καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ, ὁ πατάξας Μαδιὰμ ἐν
47 τῷ πεδίῳ Μωάβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθθάμ. ⁴⁷ καὶ ἀπέ-
49 θανεν Ἀδὰδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ⁴⁹ Βαλαεννῶρ υἱὸς Ἀχωβῶρ.
50 ⁵⁰ καὶ ἀπέθανεν Βαλαεννῶρ υἱὸς Ἀχωβῶρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ
51 Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φόγωρ. ⁵¹ καὶ ἀπέθανεν
Ἀδδὰ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαμαὰ ἐκ Μασέκκας· καὶ ἀπέθανεν
Σαμαὰ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαοὺλ ἐκ Ῥοβῶθ τῆς παρὰ
ποταμόν. καὶ ἀπέθανεν Σαοὺλ. καὶ ἦσαν ἡγεμόνες Ἐδῶμ· ἡγε-
52 μὼν Θαιμάν, ἡγεμὼν Γωλά, ἡγεμὼν Ἰεθέτ, ⁵² ἡγεμὼν Ἐλειβαμὰς,
53 ἡγεμὼν Ἥλας, ἡγεμὼν Φεινῶν, ⁵³ ἡγεμὼν Κενέζ, ἡγεμὼν Θαιμάν, ἡγε-
54 μὼν Μαζάρ, ⁵⁴ ἡγεμὼν Μεδιήλ, ἡγεμὼν Ζαφωεῖν· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδῶμ.
II 1 ¹ Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· Ῥουβήν, Συμεὼν, Λευεὶ.
2 Ἰουδά, Ἰσσαχάρ, Ζαβουλὼν, ² Δάν, Ἰωσήφ, Βενιαμείν, Νεφθαλεὶ,
3 Γάδ, Ἀσήρ. ³ Υἱοὶ Ἰούδα· Ἡρ, Αὐνάν, Σηλών, τρεῖς· ἐγέννη-
θησαν αὐτῷ ἐκ τῆς θυγατρὸς Αὔας τῆς Χαναανεΐτιδος. καὶ ἦν Ἡρ
ὁ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς ἐναντίον Κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν·
4 ⁴ καὶ Θαμάρ ἡ νύμφη αὐτοῦ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα.
5 ⁵ πάντες υἱοὶ Ἰούδα πέντε. ⁵ υἱοὶ Φάρες· Ἀρσὼν καὶ Ἰεμουήλ. ⁵ καὶ
υἱοὶ Ζάρα· Ζαμβρεὶ καὶ Αἰθὰμ καὶ Αἰμουὰν καὶ Χαλκὰ καὶ Δάρα,
7 πάντες πέντε. ⁷ καὶ υἱοὶ Χαρμεὶ· Ἀχάρ ὁ ἐμποδοστάτης Ἰσραὴλ, ὃς
8 ἠθέτησεν εἰς τὸ ἀνάθεμα. ⁸ καὶ υἱοὶ Αἰθὰμ· Ζαρεϊά. ⁹ καὶ υἱοὶ Ἑσερῶν
10 οἱ ἐτέχθησαν αὐτῷ· ὁ Ἰραμεήλ καὶ ὁ Ῥάμ καὶ ὁ Χαβέλ καὶ Ἀράμ. ¹⁰ καὶ
Ἀρρὰν ἐγέννησεν τὸν Ἀμειναδάβ, καὶ Ἀμειναδάβ ἐγέννησεν τὸν Ναασ-
11 σὼν ἄρχοντα τοῦ οἴκου Ἰούδα. ¹¹ καὶ Ναασσὼν ἐγέννησεν τὸν Σαλμών,
12 καὶ Σαλμών ἐγέννησεν τὸν Βόος. ¹² καὶ Βόος ἐγέννησεν τὸν Ὠβήδ,
13 καὶ Ὠβήδ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, ¹³ καὶ Ἰεσσαί ἐγέννησεν τὸν πρωτό-

46 Γεθθαμ Α 47—49 αντ αυτου] + Σαμαα εκ Μασεκκας· (48) απεθανεν Α
δε Σαμαα· και εβασιλευσε· αντ αυτου Σαουλ· εκ Ρωβωθ· της| παρα ποταμου·
(49) και απεθανεν Σαουλ·| και εβασιλευσεν αντ αυτου Α 49 Βαλαεννῶ·| Α
(item 50) | Αχωβωρ Β 50 om υιος Βαραδ Α | Φογωρ] + και ονομα τη γυ-
ναικι αυτου| Μεταβελ· θυγατηρ· Ματραδ·| Α 51 Αδδα| Αδαδ Α | om και
εβασιλευσεν (2^ο)...Σαουλ 2^ο Α | ηγεμων Θαιμαν] ηγεμονες Θαμανα Α | Ιεθεθ Α
52 Ελιβαμας Α | Φινων Α 53 Μαζαρ] Μαβσαρ Α 54 Μεδιηλ] Μαγεδιηλ
Α | Ζαφωειν] Ηραμ Α II 1 ταυτα] pr και Α | Λευι Α | Ιουδας Α
2 Βενιαμειν] post a ras 1 lit Α? | Νεφθαλειμ Α 3 Σηλωμ Α | Αυας] Σαυας
Bab Α | Χαναανιτιδος Α | Ηρ 2^ο ανηρ Α 4 η] ην Α 5 Αρσων] Εσρων
Ba? b?mg Εσρωμ Α 6 Ζαμβρι Α | Αιθαν Α | Αιμουαν] Αιμαν Α | Χαλχαλ
Α 7 Χαρμι Α 8 Αιθαν Α | Ζαρεια] Αζαρια Α 9 Εσερων] Εσρων
Bab Εσρωμ Α | Χαβελ] Χαλεβ Α 10 Αρραν] Αραμ Α | Αμιναδαβ Α (bis)
11 Σαλμαν Α (bis) | Βοος Α (item 12) 12 Ιωβηδ Α (bis)

Β τοκοῦ αὐτοῦ Ἑλιάβ· Ἀμειναδάβ ὁ δεῦτερος, Σαμαὶ ὁ τρίτος, ¹⁴Ναθα- 14
 ναήλ ὁ τέταρτος, Ζαδδαὶ ὁ πέμπτος, ¹⁵Ἄσομ ὁ ἕκτος, Δαιεὶδ ὁ ἑβδόμος. 15
¹⁶καὶ ἀδελφὴ αὐτῶν Σαρουιὰ· καὶ υἱοὶ Σαρουιὰ· Ἀβεισὰ καὶ Ἰωάβ καὶ ¹⁶
 Ἀσσήλ, τρεῖς. ¹⁷καὶ Ἀβειγαία ἐγέννησεν τὸν Ἀμεσσάβ· καὶ πατὴρ 17
 Ἀμεσσάβ Ἰόθορ ὁ Ἰσμηλιεὺς. ¹⁸καὶ Χαλέβ υἱὸς Ἑσερῶν ¹⁸
 ἐγέννησεν τὴν Γαζουβὰ γυναικα καὶ τὴν Ἑλιώθ. καὶ οἱ τοὶ υἱοὶ αὐτῆς-
 Ἰωάσαρ καὶ Ἰασοῦβ καὶ Ὀρνά. ¹⁹καὶ ἀπέθανεν Γαζουβὰ καὶ ἔλαβεν ¹⁹
 αὐτῷ Χαλέβ τὴν Ἐφράθ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ὀρ. ²⁰καὶ Ὀρ ²⁰
 ἐγέννησεν τὸν Οὐρεὶ, καὶ Οὐρεὶ ἐγέννησεν τὸν Βεσελεήλ. ²¹καὶ ²¹
 μετὰ ταῦτα εἰσῆλθεν Ἑσερῶν πρὸς τὴν θυγατέρα Μαχεὶρ πατρὸς
 Γαλαάδ, καὶ οὗτος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ αὐτὸς ἐξήκοντα ἦν ἐτῶν, καὶ
 ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Σερούχ. ²²καὶ Σερούχ ἐγέννησεν τὸν Ἰαεὶρ. καὶ ²²
 ἦσαν αὐτῷ εἴκοσι τρεῖς πόλεις ἐν τῇ Γαλαάδ. ²³καὶ ἔλαβεν Γεδσοὺρ ²³
 καὶ Ἀρράν τὰς κόμας Σαεὶρ ἐξ αὐτῶν, τὴν Καναὰθ καὶ τὰς κόμας
 αὐτῆς, ἐξήκοντα πόλεις· πᾶσαι αὗται υἱῶν Μαχεὶρ πατρὸς Γαλαάδ.
²⁴καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἑσερῶν ἦλθεν Χαλέβ εἰς Ἐφράθα· καὶ ²⁴
 ἡ γυνὴ Ἑσερῶν Ἀζιά. καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀσχὼ πατέρα Θεκῶε.
²⁵καὶ ἦσαν υἱοὶ Ἰραμεὴλ πρωτοτόκου Ἑσερῶν ὁ πρωτότοκος Ῥάν, ²⁵
 καὶ Βαναϊά καὶ Ἀραιά καὶ Ἀμζράμ καὶ Ἄσαν ἀδελφὸς αὐτοῦ. ²⁶καὶ ²⁶
 ἦν γυνὴ ἑτέρα αὐτῷ Ἰερεμὴλ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἀταρά· αὕτη ἐστὶν
 μήτηρ Ὀζόμ. ²⁷καὶ ἦσαν υἱοὶ Ἀράμ πρωτοτόκου Ἰερεμὴλ Μάας ²⁷
 καὶ Ἰαμεὶν καὶ Ἄκορ. ²⁸καὶ ἦσαν υἱοὶ Ὀζόμ Σαμαὶ καὶ Ἰαδάε, καὶ υἱοὶ ²⁸
 Σαμαὶ Ναδάβ καὶ Ἀβεισοὶρ. ²⁹καὶ ὄνομα τῆς γυναικὸς Ἀβεισοὶρ ²⁹
 Ἀβειχαία, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀχαζάρ καὶ τὸν Μωήλ. ³⁰υἱοὶ ³⁰
 Ναδάβ· Ἀλσαλαδ καὶ Ἐφράμ· καὶ ἀπέθανεν Σάλαδ οἱ κ' ἔχων τέκνα.
³¹καὶ υἱοὶ Ἐφράμ Ἰσεμὴλ, καὶ υἱοὶ Ἰσεμὴλ Σωσάν, καὶ υἱοὶ ³¹

Α 13 Ἑλιαδ] pr τον B^{ab} A | Αμναδαβ Α' Σαμαία Α 14 Ζαδδαι] Ζαβδα
 B^{ab} Ραδδαι Α 16 Σαρουια Γ'] ÷ καὶ Αβειγαία Α Σαρουια 2] Σαρουιας Α |
 Αβισσα κ. Ιωβαβ Α 17 Αβειγαία Α | Αμεσσα Α (bis) | Ιεθερ Α | Ισμηλι-
 τος Α 18 Εσερω Α | γεννησεν] ελαβεν Α Γαζουβα] Αζουβα Α | Ελιωθ]
 Ιερωθ Α | Ιασουβ] Σωβαβ Α 19 Εοραθ] Φραθ Α 20 Ουρι Α (bis)
 21 Εσερω Α | ην εξηκοντα Α | Σερουχ] Σερουθ Α (item 22) 22 Σερουκ
 B* | Σερουχ B^{ab}] | Δειο Α 23 Γεδσοιου Α | Ασαν Α Σαερ] Ιαερ B^{ab} Ιαερ
 Α Καναθ Α | πατρος] προς (sic) Α 24 Εσερω Α (bis) | Ασχω] Ασδωδ
 Α Θεκωσ Α 25 Ιερεμηλ Α | πρωτοτοκοι] πρωτοτοκος Α | Εσερων Α |
 Ραμ Α Βαναα] Βαανα Α | Αραια] Αρα Α om καὶ Αμζραυ Α | Ασομ Α
 26 Ιερεμηλ Α | Αταρα] Ετερα Α | Οζομ] Οινομα Α 27 Ασια] Ραμ Α
 Ιερεμηλ Α Ιαμειν] Ιαζειν Α 28 Οζομ] Οινομα Α | Σαμαία Α (bis)
 Αβισουρ Α (post Α ras pl litt Α?) 29 Αβειχαία] Αβειγαία Α Αχαζαρ]
 Οζα Α Μωηλ Μωδαδ Α (δ ÷ sup ras Α?) 30 Αλσαλαδ] Σαλαδ Α
 Εοραμ] Αφ'οραμ Α (item 31) 31 Ισεμηλ] Ιεσει Α (bis)

32 Σωσάν Ἀχαι. 32 καὶ υἱοὶ Ἰδουδά· Ἀχισαμάς, Ἰέθερ, Ἰωναθάν· καὶ B
 33 ἀπέθανεν Ἰέθερ οὐκ ἔχων τέκνα. 33 καὶ υἱοὶ Ἰωναθάν· Θάλεθ καὶ
 34 Ὀζάμ. οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Ῥαμεήλ. 34 καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Σωσάμ υἱοὶ
 ἄλλ' ἢ θυγατέρες· καὶ τῷ Σωσάμ παῖς Αἰγύπτιος, καὶ ὄνομα αὐτῷ
 35 Ἰωχήλ. 35 καὶ ἔδωκεν Σωσάν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Ἰωχήλ παιδί
 36 αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἑθθεί. 36 καὶ Ἑθθεί ἐγέννησεν
 37 τὸν Ναθάν, καὶ Ναθάν ἐγέννησεν τὸν Ζαβιὲδ, 37 καὶ Ζαβιὲδ ἐγέννησεν
 38 τὸν Ἀφαμήλ, καὶ Ἀφαμήλ ἐγέννησεν τὸν Ὠβήδ, 38 καὶ Ὠβήδ ἐγέννη-
 39 σεν τὸν Ἰησοῦν, καὶ Ἰησοὺς ἐγέννησεν τὸν Ἀζαρίαν, 39 καὶ Ἀζαριά
 40 ἐγέννησεν τὸν Χέλλης, καὶ Χέλλης ἐγέννησεν τὸν Ἑμάς, 40 καὶ Ἑμάς
 41 ἐγέννησεν τὸν Σοσομαί, καὶ Σοσομαί ἐγέννησεν τὸν Σαλούμ, 41 καὶ
 Σαλούμ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχεμείαν, καὶ Ἰεχεμείας ἐγέννησεν τὸν Ἑλει-
 42 σαμά. 42 καὶ υἱοὶ Χαλεβ ἀδελφοῦ Ἰερεμὲλ· Μαρεισὰ ὁ πρωτότοκος
 43 αὐτοῦ, οὗτος πατὴρ Ζεΐφ· καὶ υἱοὶ Μαρεισὰ πατρὸς Χεβρών. 43 καὶ υἱοὶ
 44 Χεβρών· Κόρεε καὶ Θαποὺς καὶ Ῥέκομ καὶ Σεμάα. 44 καὶ Σεμάα
 ἐγέννησεν τὸν Ῥάμее πατέρα Ἰακλάν, καὶ Ἰεκλάν ἐγέννησεν τὸν
 45 Σαμαί. 45 καὶ υἱὸς αὐτοῦ Μεών, καὶ Μεών πατὴρ Γεδσοῦρ. 46 καὶ
 46 Γαιφαὴλ παλλακὴ Χαλεβ ἐγέννησεν τὸν Ἀρρὰν καὶ τὸν Ἰωσὰν καὶ
 47 τὸν Γεζοῦε. καὶ Ἀρρὰν ἐγέννησεν τὸν Γεζοῦε. 47 καὶ υἱοὶ Ἰησοῦ·
 Ῥάγεμ καὶ Ἰωαθάμ καὶ Σωγάρ καὶ Φάλεκ καὶ Γαιφὰ καὶ Σάγαε.
 48 καὶ ἡ παλλακὴ Χαλεβ Μωχὰ ἐγέννησεν τὸν Σάβερ καὶ τὸν Θαραμ.
 49 καὶ ἐγέννησεν Σάγαε πατέρα Μαρμηνὰ καὶ τὸν Σαοὺ πατέρα
 50 Μαχαβηνὰ καὶ πατέρα Γαιβάλ· καὶ θυγάτηρ Χαλεβ Ἀσχά. 50 οὗτοι
 ἦσαν υἱοὶ Χαλεβ. υἱοὶ Ὠρ πρωτοτόκου Ἐφράθα· Σωβάρ πατὴρ
 51 Καραθιαρείμ, 51 Σαλωμών πατὴρ Βαιθά, Λαμμὼν πατὴρ Βαιθαλάεμ,

31 Αχαι] Ααδαι Α 32 Ιδουδα] Ιεδδαε Α | Αχισαμμα Α | Ιεθερ 1ο] Α
 pr και Α | Ιωναθαν] pr και Α 33 Θαλεθ] Φαλεθ Α | Οζαμ] Οζαζα Α |
 Ραμεηλ] Ιερεμεηλ Α 34 Σωσαν Α (bis) 35 τω Ιωχηλ] om τω Α | Ιεθθι Α
 36 Ιεθθει Α 37 Αφαμηλ 1ο Bb] Αφαμηδ Β* Οφλαδ Α | Αφαμηλ 2ο] Οφλαδ
 Α | Ιωβηδ Α (item 38) 38 Ιησουν] Ιηου Α | Ιησους] Ιηου Α 39 Αζαρια]
 Αζαριαν Α | Εμας] Ελεασα Α (item 40) 40 Σαλλουμ Α (item 41)
 41 Ιεκομιαν, Ιεκομιαν Α | Ελισαμα Α 42 Χαλεμ Α | Ιερεμεηλ Α |
 Μαρεισα 1ο] Μαρίας Α | ο πρωτοτ.] om ο Α | Μαρεισα 2ο] Μαρσα Α
 43 Κορε Α | Θαπους] Θαφφου Α | Ροκομ Α | om και Σεμαα Α 44 Ραμεε]
 Ραεμ' Α | Ιακλαν] Ιερκααν Α | Ιεκλαν] Ιερκααν Α | τον Σαμαι] Σαμμαι Α
 45 Μεων] Μων Α (bis) | Γεδσορ] Βηθσορ Α 46 Γαιφα η παλλ. Bb Α |
 Ιωσα] Α 47 Ιησου] Ιαδαι Α | Ρεγεμ Α | Σωγαρ] Γηρωμ Α | Φαλεκ]
 Φαλετ Α | Σαγαε] Σαγαφ Α (item 49) 48 Σεβερ Α | Θαραμ] Θαρχνα
 Α 49 Μαδμηνα Α | Σαουλ Α | Μαχαμηνα Α | Γαιβασα Α | Ασχα]
 Αχσα Α 50 Σωβαλ Α 51 Βαιθα Λαμμων] Βαιθλαμμων Α |
 Βαιθαλαεμ] Βεθλεεμ Α

Β Ἀρεὶμ πατὴρ Βαιθγαιδών. ⁵² καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Σωβὰλ πατρὶ Καρι- ⁵³
 αθιαρεὶμ, Αἰώ, Ἑσειρά, Μωναιώ, ⁵³ Ἑμοσφεώς, πόλεις Ἰαεὶρ. Αἰθαλεὶμ ⁵³
 καὶ Μειφειθειμ καὶ Ἑσαμαθειμ καὶ Ἑμασαραεὶμ· ἐκ τούτων ἐξήλθουσιν
 οἱ Σαραθαῖοι καὶ υἱοὶ Ἑσθάαμ. ⁵⁴ υἱοὶ Σαλωμών· Βαιθλάεμ, Μετω- ⁵⁴
 φαθεὶ, Ἀταρῶθ οἴκου Ἰωάβ καὶ ἡμισυ τῆς Μαλαθεί, Ἑσarei, ⁵⁵ πατριαὶ ⁵⁵
 γραμμάτων κατοικοῦντες Γαμές, Ἀργαθειμ, Σαμαθειμ, Σωκαθειμ·
 οὗτοι οἱ Κειναῖοι οἱ ἐλθόντες ἐκ Μεσημὰ πατρὸς οἴκου Ῥηχά.

¹ Καὶ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Δαυεὶδ οἱ τεχνέντες αὐτῷ ἐν Χεβρών· ὁ ¹
 πρωτότοκος Ἀμνὼν τῇ Ἀχεινάαμ τῇ Ἰσραηλῆτιδι, ὁ δεῦτερος Δαμνιήλ
 τῇ Ἀβειγαίᾳ τῇ Καρμηλίᾳ, ² ὁ τρίτος Ἀβεσσαλὼμ υἱὸς Μωχὰ θυγατρὸς ²
 Θοαμαὶ βασιλέως Γεδσοῦρ, ὁ τέταρτος Ἀδωνεὶα υἱὸς Ἀγγεῖθ, ³ ὁ ³
 πέμπτος Σαβατειὰ τῆς Σαβειτάλ, ὁ ἕκτος Ἰθαράμ τῇ Ἀλὰ γυναικὶ
 αὐτοῦ. ⁴ ἐξ ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐν Χεβρών. καὶ τριάκοντα καὶ τρία ⁴
 ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁵ καὶ οὗτοι ἐτέχθησαν αὐτῷ ἐν ⁵
 Ἱερουσαλὴμ· Σάμαν, Σωβάν, Ναθάν καὶ Σαλωμών, τέσσαρες τῇ
 Βηρσάβεε θυγατρὶ Ἀμὴλ, ⁶ καὶ Βαὰρ καὶ Ἑλειαὶ καὶ Ἑλειφαλήθ ⁶
 ⁷ καὶ Νάγαι καὶ Νάφαθ καὶ Ἰανουε ⁸ καὶ Ἑλειαμὰ καὶ Ἑλειδὰ καὶ ⁸
 Ἑλειφάλα, ἑννέα· ⁹ πάντες υἱοὶ Δαυεὶδ, πλὴν τῶν υἱῶν τῶν παλλα- ⁹
 κῶν· καὶ Θημάρ ἀδελφὴ αὐτῶν. ¹⁰ Υἱοὶ Σαλωμών· Ῥοβοάμ, ¹⁰
 Ἀβειὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ, ¹¹ Ἰωράμ ¹¹
 υἱὸς αὐτοῦ, Ὁζεὶα υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ, ¹² Ἀμασίᾱς υἱὸς ¹²
 αὐτοῦ, Ἀζαριὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωθὰν υἱὸς αὐτοῦ, ¹³ Ἀχὰς υἱὸς αὐτοῦ, ¹³
 Ἐζεκιὰς υἱὸς αὐτοῦ, Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ, ¹⁴ Ἀμνὼν υἱὸς αὐτοῦ, ¹⁴
 Ἰωσειὰ υἱὸς αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ υἱοὶ Ἰωσειά· πρωτότοκος Ἰωανάν, ὁ δεῦτερος ¹⁵
 Ἰωακείμ, ὁ τρίτος Σεδεκιὰ, ὁ τέταρτος Σαλούμ. ¹⁶ καὶ υἱοὶ Ἰωακείμ· ¹⁶

Α 51 Αρεὶ· Α | Βαιθγαιδων] Βαιθγεδωρ Α 52 Αιω Εσειρα Μων.] Αραα
 Εσει· Αμμανιθ' Α 53 Εμοσφ.] Θυμασφας Α | πολεις Ιαειρ] Καραθιαει,
 Α | Μειφειθειμ] Ηφιθιεν Α | Ησαμαθιεν Α | Ημασαραειν Α | υιοι Εσθααμ
 οι Εσθαωλαιοι Α 54 Βαιθλεεμ Α | Μετωφαθει] και Νετω|φαθι· Α | Ιωβαφ
 Α | Μαλαθει] Μαναθ Α | Ησαραει Α 55 γραμματαιων Α | Γαμες] ει
 Γαβης Α | Σαμαθειμ] pr και Α | Κιναιοι Α | εκ Μεσημα] in εσ corr aliq Β
 εξ Αιμαθ Α | Ρηχαβ Α III 1 Αχινααμ Α | Ισραηλτιδι Α | Δαμνιηλ
 Δαλουα Α | Αβιγαια Α 2 Θοαμαι] Θολμει Α | Γεσουρ Α | Αδωνια Α
 3 Σαβατεια της Σαβειταλ] Σαφατιας της Αβιταλ Α | Ιθαραμ] Ιεθραμ Α | Αλα
 Αγλα Α 4 Χεβρων] + και εβασιλευσεν εκει επτα ετη και εξαμηρον· Α
 5 Σαμαα Α | Σωβαβ Α | om και 2° Α 6 Βααρ] Ιεβααρ Α | Ελεια] Ελι
 σαμα Α | Ελιφαλετ Α (item 8) 7 Ναγε Α | Ναφεγ Α | Ιανουε] Ιαφι
 Α 8 Ελισαμα Α | Ελιεδα Α 9 αδελφη] pr η Α 10 υιος 1°
 pr ο Α 11 Οζιας Α 12 Αζαριαν Α | Ιωναθαν Α 13 Αχας... αυτοι
 (3°) sup ras Α¹? vel forte a? 14 Αμνων] Αμων Bab Α¹? vel forte a? | Ιωσιας Α
 15 Ιωσια Α | Σεδεκιαν Α | Σαλλουμ Α

17 Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ, Σεδεκίας υἱὸς αὐτοῦ. 17 καὶ υἱοὶ Ἰεχονία· Ἀσειρ, B
 18 Σαλαθιήλ υἱὸς αὐτοῦ, 18 Μελχειράμ καὶ Φαλδαίας καὶ Σανεσάρ καὶ
 19 Ἰεκενιά καὶ Ὡσαμῶθ καὶ Δενεθεί. 19 καὶ υἱοὶ Σαλαθιήλ· Ζοροβάβελ·
 20 Μοσολόαμος καὶ Ἀνανιά, καὶ Σαλωμεθεὶ ἀδελφὴ αὐτῶν, 20 καὶ Ἀσουβέ
 21 καὶ Ὅσα καὶ Βαραχιαὶ καὶ Ἀσαδιά καὶ Ἀροβάσοκ, πέντε. 21 καὶ
 υἱοὶ Ἀνανιά, Φαλλετί, καὶ Ἰσαβὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ῥαφὰλ υἱὸς αὐτοῦ,
 22 Ὅρνὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβδεὶά υἱὸς αὐτοῦ, Σεχενιά υἱὸς αὐτοῦ. 22 καὶ
 υἱὸς Σεχενιά· Σαμαία. καὶ υἱὸς Σαμαία· Χαττούς, καὶ Ἰωήλ καὶ Μαρεὶ
 23 καὶ Νωαδεὶά καὶ Σαφάθ, ἕξ. 23 καὶ υἱοὶ Νωαδεὶά· Ἐλειθανὰ καὶ Ἐζεκιὰ
 24 καὶ Ἐζρεικάν, τρεῖς. 24 καὶ υἱοὶ Ἐλειθανάν· Ὀδολία καὶ Ἀσεῖβ καὶ
 Φαρά καὶ Ἰακούν καὶ Ἰωανάν καὶ Δαλααία καὶ Μανεί, ἑπτὰ.

IV 1 Καὶ υἱοὶ Ἰούδα· Φάρες, Ἀρσὼν καὶ Χαρμοὶ καὶ Ὡρ, Σουβάλ,
 2 καὶ Ῥαδὰ υἱὸς αὐτοῦ καὶ Σουβάλ ἐγέννησεν τὸν Ἰεθ, καὶ Ἰεθ
 ἐγέννησεν τὸν Ἀχειμεὶ καὶ τὸν Λάαθ· αὗται αἱ γενέσεις τοῦ Ἀραθεί.
 3 καὶ οὗτοι υἱοὶ Αἰτάν· Ἀζραήλ καὶ Ῥαγμὰ καὶ Ἰαβάς, καὶ ὄνομα
 4 ἀδελφῆς αὐτῶν Ἑσθελιβών. 4 καὶ Φανουήλ πατὴρ Γεδώρ, καὶ Ἀζήρ
 πατὴρ Ὡσάν· οὗτοι υἱοὶ Ὡρ τοῦ πρωτοτόκου Ἐφράθα πατρὸς
 5 Βαιθλάδεν. 5 καὶ τῷ Σαρὰ πατρὶ Θεκῶε ἦσαν δύο γυναικες, Ἀωδὰ
 6 καὶ Θοαδὰ. 6 καὶ ἔτεκεν αὐτῷ Ἀωδὰ τὸν Ὠχαιὰ καὶ τὸν Ἡφὰλ
 7 καὶ τὸν Θαιμάν καὶ τὸν Ἀσηράν· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀώδας. 7 καὶ
 8 υἱοὶ Λοάδας· Ἀρεθ καὶ Σάαρ καὶ Σεωνών. 8 καὶ Κῶε ἐγέννησεν
 τὸν Ἐννών καὶ τὸν Σαβαθά, καὶ γεννήσεις ἀδελφοῦ Ῥηχὰβ υἱοῦ

17 Ἰεχονίου A 18 Μελχιράμ A | Φαλδαίας... Δενεθεί Φαδαίας (sic) και A
 Σα[νεσαρ] και Ιεκενια· και Ωσαμω· και Ναβαδιας·| sup ras A^a 19 Ζορο-
 βαβελ·] + και Σεμει·| και νιοι Ζοροβαβελ· A | Μοσολλαμος A | Σαλωμεθι A
 20 Ασουβε| Ασεβα A | Οσα| Οοα A | Βαραχια·| A | Ασαδια A | Ασοβαεσδ· A
 21 Φαλλετια A | Ισαβα| Ιεσεια A | Ραφαλ| Ραφαια A | Ορνα υιος αυτου Αβδια
 (sic) sup ras A^a | Σεχενias A 22 Σαμαια 1^ο B^{ab}A | Σαμαα B* | υιος 2^ο
 νιοι A | Χεττους (X sup ras A^b?) A | om και 4^ο A | Μαρει| Βερια A | Νωαδια
 A (item 23) | Σαφατ A 23 Ελειθανα| Ελιωνηαι A | Εσρικαμ A
 24 Ελειθαναν| Ελιωνναι A | Οδολια| Ωδονια A | Ασειβ| Ελιασειβ A | Φαρα|
 Φαλαια A | Ιακουν| Ακκουβ A | Ιωαναμ A | Δαλαια A | Μανει| Ανανι A
 IV 1 om και 1^ο A | Αρσων| Εσρωμ A | Χαρμι A | Σουβαλ| pr και A
 2 Ραδα| Ρεια A | τον Ιεθ και Ιε (sic) εγεννησεν τον Αχιμαϊ sup ras et
 in mgg A^a (om τον Ιεθ...εγεννησεν [2^ο] A*) | Λααθ| Λαδ A | Αραθει| Σα-
 ραθι A 3 Αιταμ A | Αζραηλ| Ιεζριηλ (ri sup ras 3 vel 4 litt) A^b | Ραγμα|
 Ιεσμα A | Ιαβας| Ιγαβης A | Εσθλλελφων A 4 Αζηρ| Εζερ A | του
 πρωτοτ·| om του A | Βαιθλαεμ A 5 Σαρα| Ασχουρ A | Θεκωμ·| A |
 Αωδα κ. Θοαδα| Αλαα· κ. Νοορα·| A 6 Αωδα| η Νοορα A | Ωχαια|
 Ωχα[ζαμ A | Ασηραν| Ασθηρα A | Αωδας (Ιωδ. B*^{fort})| Νοορα A 7 Λοαδας
 (sic certe B*)| Θοαδας B^b Αλαα· A | Αρεθ| Σαρεθ A | Σεωνων| Εθναδι A
 8 Κωε B*^bA | Θεκωε (Θε superscr) B^a? vid | Εννων| Εγνωβ A | Σαβαθα|
 Σωβηθα A | γεννησεις B*^bA | γεννησις Bab et c (vid)

Β' Ιαρείμ. ⁹Καὶ ἦν Ἰγαβῆς ἔνδοξος ὑπὲρ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ⁹ καὶ ἡ μήτηρ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰγαβῆς λέγουσα Ἔτεκεν ὡς γάβης. ¹⁰καὶ ἐπεκαλέσατο Ἰγαβῆς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ λέγων Ἐὰν ¹⁰ εὐλογῶν εὐλογήσης με, καὶ πληθύνῃς τὰ ὄριά μου, καὶ ἦν ἡ χεὶρ σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ποιήσῃς γινώσιν τοῦ μὴ ταπεινώσαί με. καὶ ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πάντα ὅσα ᾔτησατο. ¹¹Καὶ Χαλέβ πατὴρ Ἀσχα ἐγέννησεν ¹¹ τὸν Μαχείρ· οὗτος πατὴρ Ἀσσαθῶν. ¹²ἐγέννησεν τὸν Βαθραῖαν ¹² καὶ τὸν Βεσσῆε καὶ τὸν Θαιμάν, πατέρα πόλεως Ναὰς ἀδελφοῦ Ἑσελῶν τοῦ Χενεζεί· οὗτοι ἄνδρες Ῥηχάβ. ¹³καὶ υἱοὶ Κενέζ· Γοθο- ¹³ νιήλ καὶ Σαραϊά. καὶ υἱοὶ Γοθονιήλ· Ἀθάβ. ¹⁴καὶ Μαναθεὶ ἐγέννησεν ¹⁴ τὸν Γοφερά. καὶ Σαραϊά ἐγέννησεν τὸν Ἰωβάβ πατέρα Ἀγεαδδαιερ, ὅτι τέκτονες ἦσαν. ¹⁵καὶ υἱοὶ Χαλέβ υἱοῦ Ἰεφοννή· Ἥρ, Ἀδαὶ καὶ ¹⁵ Νόομ. καὶ υἱοὶ Ἀδά· Κενέζ. ¹⁶καὶ υἱὸς αὐτοῦ Γεσεήλ, Ἀμχαεὶ καὶ ¹⁶ Ζαφά καὶ Ζαιρά καὶ Ἰσεραήλ. ¹⁷καὶ υἱοὶ Ἑσρεὶ· Ἰεθερεὶ, Πώραδ καὶ ¹⁷ Ἄφερ καὶ Ἀμών. καὶ ἐγέννησεν Ἰέθερ τὸν Μαιὼν καὶ τὸν Σεμέν καὶ τὸν Μαρέθ πατέρα Ἑσθαιμών. ¹⁸καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, αὕτη Ἀδεϊά, ἔτεκεν ¹⁸ τὸν Ἰάρεδ πατέρα Γεδῶρ καὶ τὸν Ἀβεισά πατέρα Σωχῶν καὶ τὸν Χετιήλ πατέρα Ζαμών· καὶ οὗτοι υἱοὶ Γελιά θυγατρὸς Φαραῶ ἦν ἔλαβεν Νωρωήλ. ¹⁹καὶ υἱοὶ γυναικὸς τῆς Ἰδουίας ἀδελφῆς Νάχεθ ¹⁹ καὶ Δαλειλά πατὴρ Κεειλά, καὶ Σεμεγῶν πατὴρ Ἰωμάν, καὶ Μαναὴμ πατρὸς Κεειλά Ἀταμεὶ καὶ Ἑσθαιμωνῇ Νωχαθεὶ. ²⁰καὶ υἱοὶ Σεμίων· ²⁰ Ἀμνὼν καὶ Ἀνὰ υἱὸς Φανὰ καὶ Ἰνῶν. καὶ υἱοὶ Σεεὶ· Ζωάν. καὶ υἱοὶ Ζωάβ, ²¹υἱοὶ Σηλῶμ υἱοῦ Ἰούδα, Ἥρ πατὴρ Δηχά, καὶ Μαδὰθ ²¹ πατὴρ Μαυχά· καὶ γενέσεις οἰκιῶν ἐφράθ ἀβάκ τῷ οἴκῳ Ἑσοβά· ²²καὶ Ἰωακείμ καὶ ἄνδρες Σωχηθὰ Ἰωαδὰ καὶ Σαϊά, οἱ κατέκρησαν ²²

Α 9 Ἰγαβης 2^ο] Ἰαγβης Α 10 Ἰγαβης] Γαβης Α | ποιησεις Α | om μη Β* (hab B^{ab} [superscr]) Α 11 Ἀσχας Α 12 ἐγεννησεν] pr και Ἀσσαθων Α | Βαθραιαν] Βα|θρεφα Α | Βεσσῆε] Φεσση Α | Θαιμαν] Θανα Α | πολεις Α | πο-
χews Β | Ἑσελῶμ Α | Χενεζεί] Κενεζι Α | Ῥηχαβ] Ῥηφα Α 14 Μανα|θι Α |
Γοφορα Α | Σαρια Α | Ἰωαβ Α | Ἀγεαδδαιερ] γης Ρα|σειμ Α 15 υιοι] υιον
Β | Ἡρα Α | Ἀδαι] Ἀλα Α | Νασμ Α | Ἀδα] Ἀλα Α 16 υιοι Α | αυτου...
Ἰεσεραηλ] Ἰαλλεληλ (λ 2^ο sup ras Α^{a1} Ἰαλλελημ Α* vid) Ζιφαι κ. Ζαιφα·| κ.
Θηρια κ. Ἑσεραηλ Α 17 υιοι Ἑσρε· Ἰεθερεὶ υιοι· Εἴρι Ἰεθερ· Α (sic) |
Πωραδ] Μωραδ Α | Ἀφερ] Γαφερ Α | Ἀμων] Ἰαλων Α | Σεμεν] Σεμμαι Α |
Μαρεθ] Ἰεσαβα Α | Ἑσθαιμων Α 18 Ἀδεια] Ἰδια Α | Ἀβεισα] Ἀβερ· Α |
Χετιηλ] Ἰεκθυηλ Α* (improb ι 3^ο Α¹) | Γελια] Βεθθια Α | Νωρωηλ] Μωρηδ·| Α
19 Ἰδουιας] Ἰουδαίος Α | Νάχεθ] Νάχεμ Α [Δαλειλα] Δανα Α | Σεμεγῶν] Σω-
μειων Α | Ἰωμαν Α | Μαναημ] υιοι Νάημ Α | Ἀταμεὶ] ο Ταρμ Α | Ἰεσθαιμων Α |
Νωχαθεὶ] Μαχαθα Α 20 Σεμειων Α | Ἀνα] Ραννων Α | Φανα] Ἀναν Α |
Ἰων] Θιλων Α | Σεεὶ] Ες Α | Ζωαν] Ζωχαθ Α | Ζωαβ] Ζωχαθ Α 21 Δη-
χαδ Α | Μαδαθ] Ἀαδα Α | Μαυχά] Μαρρησα Α | ἐφραθ αβακ] εβδαθ αββους Α
22 Σωχηθα] Σωζηθα Α | Ἰωαδα] και Ἰωας Α | Σαϊα] Σαραφ Α

23 ἐν Μωάβ· καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ἀβεδηρεῖν ἀθουκίειν. ²³οὔτοι κερα- B
 μεις οἱ κατοικούντες ἐν Ἀζαεὶμ καὶ Γαβαηρὰ μετὰ τοῦ βασιλέως·
 ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐνίσχυσαν καὶ κατόκησαν ἐκεῖ.
²⁴ ²⁴Υἱοὶ Συμεὼν· Ναμουήλ καὶ Ἰαμεῖν, Ἰαρεῖν, Ζάρες, Σαοὺλ· ²⁵Σαλὲμ
²⁵ υἱὸς αὐτοῦ, Μαβασὰμ υἱὸς αὐτοῦ, Μασμὰ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁶Σεμεεὶ υἱὸς
 27 αὐτοῦ. ²⁷τῷ Σεμεεὶ υἱοὶ ἑκκαίδεκα καὶ θυγατέρες τρεῖς· καὶ τοῖς
 ἀδελφοῖς αὐτῶν οὐκ ἦσαν υἱοὶ πολλοί· καὶ πᾶσαι αἱ πατριαὶ αὐτῶν
 28 οὐκ ἐπλεόνασαν ὥς υἱοὶ Ἰούδα. ²⁸καὶ κατόκησαν ἐν Βηρσάβεε καὶ
 29 Σάμα καὶ Μωαδὰ καὶ Ἑσηρευλάβ· ²⁹Ἀβελλὰ καὶ Βοόσαλ καὶ
³⁰Θουλάεμ ³⁰καὶ Βαθοὺν καὶ Ἑρμὰ καὶ Ὠκλὰ ³¹καὶ Βαιθμαρειμῶθ
³¹καὶ Ἡμισυνεσοράμ καὶ οἶκον Βραουμσεωρείμ· αὗται πόλεις αὐτῶν
 32 ἕως βασιλέως Δαυεὶδ. ³²καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν· Αἰτὰν καὶ Ῥεμμῶν
 33 καὶ Θόκκα καὶ Αἰσάρ, πόλεις πέντε. ³³καὶ πᾶσαι ἐπαύλεις αὐτῶν
 κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων ἕως Βάλατ· αὕτη κατάσχεσις αὐτῶν
 34 καὶ ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. ³⁴καὶ Μοσωβάβ καὶ Ἰεμολόχ καὶ Ἰωσειὰ
 35 υἱὸς Ἀμασειὰ ³⁵καὶ Ἰωήλ· καὶ οὗτος υἱὸς Ἰσαβιὰ υἱὸς Σαρααὺ υἱὸς
 36 Ἀσήλ· ³⁶καὶ Ἐλιωναὶ καὶ Ἰωκάβα καὶ Ἰασουιὰ καὶ Ἀσιὰ υἱοὶ Ἀωσαλ
 37 υἱοῦ Σαφάλ ³⁷υἱοῦ Ἀμών υἱοῦ Ἰδία υἱοῦ Σαμάρ υἱοῦ Συμεὼν. ³⁸οὔτοι
³⁸οἱ διελόντες ἐν ὀνόμασιν ἀρχόντων ἐν ταῖς γενέσεσιν αὐτῶν· καὶ
 39 ἐν οἴκοις πατριῶν αὐτῶν ἐπληθύνθησαν εἰς πληθός. ³⁹Καὶ
 ἐπορεύθησαν ἕως τοῦ ἐλθεῖν Γέραρα ἕως τῶν ἀνατολῶν τῆς Γαί,
 40 τοῦ ζητῆσαι νομὰς τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν. ⁴⁰καὶ εὗρον νομὰς πίνοντας
 καὶ ἀγαθὰς· καὶ ἡ γῆ πλατεία ἐναντίον αὐτῶν, καὶ εἰρήνη καὶ ἡσυχία,
 41 ὅτι ἐκ τῶν υἱῶν Χὰμ τῶν κατοικούντων ἐκεῖ ἔμπροσθεν. ⁴¹καὶ

22 καὶ 4° bis scr A | ἀβεδηρεῖν ἀθουκίειν] ἀβεδ' | δηριν ἀθουκίειμ A A
 23 κειραμεις A | Ἀζαεὶμ] Ἀταεὶμ A | Γαβαηρα] Γαδηρα A 24 Ἰαρεῖν]
 Ἰαρεῖβ A | Ζάρες] Ζαρεε A 25 Μαβασαν A | Μασμα υἱος αὐτοῦ (a in aut.
 sup ras A¹)] + Ἀμουήλ υἱος αὐτοῦ] Σαβουδ υἱος αὐτοῦ] Ζακχουρ υἱος αὐτοῦ] A
 26 Σεμεὶ A (item 27) 27 τῷ Σ.] pr καὶ A | υἱοὶ 3°] sub v latere vid lit
 rotund cuiusdam vestigia in B 28 Σαμαα A | Μωαδαα A | Ἑσηρευλαβ]
 Ἑσερ'σουαλ' A 29 Ἀβελλα] pr 5 B²? b (mg) καὶ ἐν Βαλαα A | Βοοσαλ]
 Βοασομ A | Θουλαεμ] Θωλαδ A 30 Βαθουν] Βαθουλ A | Ὠκλα] ἐν Σικελαγ A
 31 Βαιθμαρειμωθ] ἐν Βαιθ'μαρχαβωθ A | Ἡμισυνεσοραμ] ἡμισυς ἕως Ὁράμ
 B²b Ἡμισυνεωσιμ A | Βαρουμ'σσεωρείμ A 32 ἐπαυλεις] pr αἱ A² (superscr)
 Αἰταν καὶ ἦν (sic) Pe sup ras A²? | Θοκκα] Θοχχαν A | Αἰσαν A 33 ἐπαυ-
 λεις] pr αἱ A | κυκλῳ] pr των A | Βαλατ] Βααλ A | κατασχεσις] pr η A
 34 Ἰεμολοχ] Ἀμαληκ A | Ἰωσια Bᵇ Ἰωσιας A | Ἀμασια BᵇA 35 οὗτος] Ἰηου
 Bᵇ (superscr) A | Σαραα A 36 Ἐλιωνη A | Ἰακαβα A | Ἀσαια A
 36—37 υἱοὶ Ἀωσαλ...Συμεων] καὶ Ἐδιηλ· καὶ Ἰσμαηλ· καὶ Βαναϊα· καὶ Ζουζα
 υἱος Σεφεὶ· υἱοὶ Ἀλλων· υἱοὶ Ἐδία· υἱοὶ Σαμα'ριον· υἱοὶ Σαμαῖον· A 38 διε-
 λοντες] διελθοντες A 39 αὐτων] εαυτων A 40 πίνοντας] πεινοντας B*
 πλειοντας B²bA

Β ἤλθοσαν οὗτοι γεγραμμένοι ἐπ' ὀνόματος ἐν ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα καὶ ἐπάταξαν τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς Μιναίους οὓς εὗροσαν ἐκεῖ, καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ῥέκυσαν ἀντ' αὐτῶν, ὅτι νομαὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν ἐκεῖ. ⁴² καὶ ἐξ αὐτῶν ⁴² ἀπὸ τῶν υἱῶν Συμεὼν ἐπορεύθησαν εἰς ὄρος Σηεὶρ ἄνδρες πεντακόσιοι, καὶ Φαλαετταὶ καὶ Νωαδεῖα καὶ Ῥαφαῖα καὶ Ὁζειήλ υἱοὶ Ἰεσθὲν ἄρχοντες αὐτῶν· ⁴³ καὶ ἐπάταξαν τοὺς καταλειφθέντας τοὺς καταλοί- ⁴³ πους τοῦ Ἀμαλήκ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

¹ Καὶ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ· ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος, ¹ καὶ ἐν τῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔδωκεν εὐλογίαν αὐτοῦ τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰωσήφ υἱῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτοτοκεῖα, ² ὅτι Ἰούδας δυνατὸς ἰσχύι καὶ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ² καὶ εἰς ἡγούμενον ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Ἰωσήφ· ³ υἱοὶ Ῥουβὴν ³ πρωτοτόκου Ἰσραὴλ· Ἐνὼχ καὶ Φαλλοὺς, Ἀρσὼν καὶ Χαρμοὶ. ⁴ υἱοὶ ⁴ Ἰωήλ· Σεμεὶ καὶ Βαναῖα υἱὸς αὐτοῦ. καὶ υἱοὶ Γούγ υἱοῦ Σεμεὶ· ⁵ υἱὸς αὐτοῦ Ἠχά, υἱὸς αὐτοῦ Ῥηχά, υἱὸς αὐτοῦ Ἰωήλ, ⁶ υἱὸς αὐτοῦ ⁶ Βεήλ, ὃν μετώκισεν Θαλγαβανάσαρ βασιλεὺς Ἀσσοὺρ· οὗτος ἄρχων τῶν Ῥουβὴν. ⁷ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἐν τοῖς κατα- ⁷ λοχισμοῖς αὐτῶν κατὰ γένεσιν αὐτῶν· ὁ ἄρχων Ἰωήλ καὶ Ζαχαριά καὶ Βάλεκ υἱὸς Ὁζοὺς υἱὸς Σάμα υἱὸς Ἰωήλ. ⁸ οὗτος κατώκησεν ἐν ⁸ Ἀροὴρ καὶ ἐπὶ Ναβαὺ καὶ Βεελμασσών, ⁹ καὶ πρὸς ἀνατολὰς κατῴ- ⁹ κησεν ἕως ἐρχομένων τῆς ἐρήμου ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου, ὅτι κτήνη αὐτῷ πολλὰ ἐν γῇ Γαλαὰδ. ¹⁰ καὶ ἐν ἡμέραις Σαοὺλ ἐποίησαν ¹⁰ πόλεμον πρὸς τοὺς παροίκους, καὶ ἔπεσον ἐν χερσίν αὐτῶν κατοικοῦντες ἐν σκηναῖς ἕως πάντες κατ' ἀνατολὰς τῆς Γαλαὰδ.

¹¹ Υἱοὶ γὰρ κατέναντι αὐτῶν κατώκησαν ἐν τῇ Βασάν ἕως Ἐλχά· ¹¹ ¹² Ἰωήλ πρωτότοκος, καὶ Σαβὰτ ὁ δεύτερος, καὶ Ἰανεὶν ὁ γραμματεὺς ¹² ἐν Βασάν. ¹³ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· ¹³ Μιχαὴλ, Μοσολὰμ καὶ Σέβεε καὶ Ἰωρεὲ καὶ Χιμὰ καὶ Ζοῦε καὶ Ὡβήδ,

- Α 41 οἰκοῦς] οικητορας Α 42 Σηειρ Α | Φαλεττια Α | Νωαδια Α |
 Οζειηλ Α | Ιεσθεν] Ιεσει· Α 43 τους καταλοιπους τους καταλιφθεντας
 Α | εως] pr και κατωκησαν εκει· Α V 1 πρωτοτοκος] + αυτου Α | Ιωσηφ]
 pr τω Α | πρωτοτοκια B^b Α 2 Ιουδα] Α* (Ιουδας [s superscr] Α¹)
 3 υιοι (υιου Β)] pr και Α | Αρσων] Εσρων Α | Χαρμο Α 4 Σεμειν (Ι^ο) Α
 5 Ηχα] Μιχα Α | Ιωηλ] Βααλ Α 6 Βεηλ] Βεηρα Α | Θαγλαβ' | Φαλνασαρ
 Α 7 αδελφοι (αδελφη Β)] pr οι Α | πατριδι] πατρια Α | γενεσιν]
 γεनेσις Α 8 Βαλε Α | Βεελμαων Α 9 αυτω] αυτων Α 10 εποιη-
 σαντο Α | χειρσιν Β* (χερσιν B^b Α) 11 Ελχα] Σελχα Α 12 πρωτοτοκος]
 pr ο Α | Σαβατ] Σαφαμ Α | Ιανειν] Ιαναι Α 13 Μοσολαμ] και Μοσολλαμ
 Α | Σεβεε] Σοβαθε Α | Ιωρες Α | Χιμα] Ιαχᾱ· Α | Ιωβηδ Α

14 ὁκτώ. ¹⁴οὗτοι υἱοὶ Ἀβειχαιὰ υἱοὶ Οὐρεὶ υἱοῦ Ἰδαὶ υἱοῦ Γαλαὰδ υἱοῦ Β
 15 Μιχαὴλ υἱοῦ Ἰσαι υἱοῦ Ἰουρεὶ υἱοῦ Ζαβουχάμ ¹⁵υἱοῦ Ἀβδεὴλ υἱοῦ
 16 Γουνεὶ ἄρχων οἴκου πατριῶν, ¹⁶κατοίκων ἐν Γαλαάμ, ἐν Βασάμ
 καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν καὶ πάντα τὰ περὶχωρα Γεριὰμ ἕως ἐξόδου.
 17 ¹⁷πάντων ὁ καταλοχισμὸς ἐν ἡμέραις Ἰωαθὰμ βασιλέως Ἰούδα καὶ
 ἐν ἡμέραις Ἰεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ.
 18 ¹⁸Υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ Γὰδ καὶ ἡμῖς φυλῆς Μανασσὴ ἐξ υἱῶν δυνά-
 μεως, ἄνδρες αἵροντες ἀσπίδας καὶ μάχαιραν καὶ τείνοντες τόξον
 καὶ δεδιδαγμένοι πόλεμον, τεσσεράκοντα καὶ τέσσαρες χιλιάδες καὶ
 19 ἐπτακόσιοι καὶ ἐξήκοντα ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν. ¹⁹καὶ ἐποίουν
 πόλεμον μετὰ τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ Τουραίων καὶ Ναφεισαδαίων καὶ
 20 Ναθαβαίων, ²⁰καὶ κατίσχυσαν ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἐδόθησαν εἰς χεῖρας
 αὐτῶν οἱ Ἀγεραῖοι καὶ πάντα τὰ σκηνώματα αὐτῶν· ὅτι πρὸς τὸν
 θεὸν ἐβόησαν ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῖς, ὅτι ἤλπισαν
 21 ἐπ' αὐτόν. ²¹καὶ ἠχμαλώτευσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καμήλους πεν-
 τακισχιλίας, καὶ προβάτων διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας, ὄνους
 22 δισχιλίους, καὶ ψυχὰς ἀνδρῶν ἑκατὸν χιλιάδας· ²²ὅτι τραυματῖαι πολλοὶ
 ἔπεσον, ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ὁ πόλεμος. καὶ κατῴκησαν ἀντ' αὐτῶν
 23 ἕως τῆς μετοικεσίας. ²³Καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσὴ κατῴ-
 κησαν ἀπὸ Βασὰν ἕως Βαιλεὶμ καὶ Σανεὶρ καὶ ὅρος Ἀερμών· καὶ ἐν τῷ
 24 Λιβάνῳ αὐτοὶ ἐπλεονάσθησαν. ²⁴καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν
 αὐτῶν· Ὁφερ καὶ Σεεὶ καὶ Ἐλεὶλ καὶ Ἐσδριὴλ καὶ Ἰερμεὰ καὶ
 Ὠδονιὰ καὶ Ἰελεὴλ, ἄνδρες ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄνδρες ὀνομαστοί, ἄρχον-
 25 τες τῶν οἴκων πατριῶν αὐτῶν. ²⁵Καὶ ἡθέτησαν ἐν θεῷ πατέρων
 αὐτῶν, καὶ ἐπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν λαῶν τῆς γῆς οὓς ἐξῆρεν ὁ θεὸς
 26 ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ²⁶καὶ ἐπήγειρεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τὸ πνεῦμα
 Φαλῶχ βασιλέως Ἀσσοῦρ καὶ τὸ πνεῦμα Θαгнаφάμασαρ βασιλέως
 Ἀσσοῦρ, καὶ μετῴκισεν τὸν Ῥουβὴν καὶ τὸν Γαδδὲ καὶ τὸ ἡμῖς
 φυλῆς Μανασσὴ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Χαὰχ καὶ Χαβῶρ καὶ ἐπὶ
 ποταμὸν Χωζὰρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

13 οκτω] επτα B^bA 14 Αβιχαια Α | Ουρι Α | Ιδαι] Αδαι Α | Μιχαηλ Α
 Α | Ισαι] Ιεσαι Α | Ιουραι] Ιεδδαι Α | Ζαβουχαμ] Αχιβουζ Α 15 Αβδιηλ
 Α | Γουνι Α 16 κατοικουν Α | Γαλααδ Α | Βασαν Α | Γεριαμ] Σαρων Α
 17 Ιωθαν Α 18 υιοι] υιον Β | Γαδδι Α | εντεινοντες Α | τεσσαρακοντα Β¹ |
 τεσσαρες και τεσσερακοντα Α | om και 8° Α 19 Αγαραιων Α | Τουραιων] Του-
 ραια] Β Ιτουραιων Α | Ναφισαιων Α 20 Αγοραιοι Α 22 πολλοι Α | κατω-
 κησανταυτων Α* (κατωκ. αντ αυτων Α¹) 23 κατωκησαν] + εν γη Α | Βαιλειμ]
 Βααλειμ Β^{ab} Βααλ' Ερμων Α 24 Σεει] Ιεισει Α | Ελιηλ Α | Εσδριηλ]
 Ιεζριηλ Α | Ιερειμια Α | Ιεδιηλ Α 25 λαων] pr των Α 26 Φαλωχ] Φαλως
 Α | Θαγλαθ' φάλνασαρ Α | Γαδδι Α | Χααχ] Χαλα Α | Χωζαρ] Γωζα' Α

B Ὑἱοὶ Λευεὶ· Γεδσών, Καὰθ καὶ Μαραρεὶ. ² καὶ υἱοὶ Καάθ· ¹₂ (27) VI (1)
 Ἀμβράμ καὶ Ἰσσάαρ, Χεβρών καὶ Ὀζειήλ. ³ καὶ υἱοὶ Ἀμβράν· ³ (28)
 Ἀαρών καὶ Μωυσῆς καὶ Μαριάμ. καὶ υἱοὶ Ἀαρών· Ναδὰβ καὶ
 Ἀβιούδ, Ἐλεαζάρ καὶ Ἰθαμάρ. ⁴ Ἐλεαζάρ ἐγέννησεν τὸν Φεινεές, ⁴ (30)
 Φεινεές ἐγέννησεν τὸν Ἀβεισού, ⁵ Ἀβεισού ἐγέννησεν τὸν Βωέ, καὶ ⁵ (31)
 Βωέ ἐγέννησεν τὸν Ὀζεὶ, ⁶ Ὀζεὶ ἐγέννησε τὸν Ζαραιά, Ζαραιά ⁶ (32)
 ἐγέννησεν τὸν Μαρεϊήλ, ⁷ καὶ Μαρεϊήλ ἐγέννησεν τὸν Ἀμαρειά, καὶ ⁷ (33)
 Ἀμαρειά ἐγέννησεν τὸν Ἀχειτώβ, ⁸ καὶ Ἀχειτώβ ἐγέννησεν τὸν ⁸ (34)
 Σαδώκ, καὶ Σαδώκ ἐγέννησεν τὸν Ἀχειμάας, ⁹ καὶ Ἀχειμάας ἐγέν- ⁹ (35)
 νησεν τὸν Ἀζαριά, καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησεν τὸν Ἰωανὰς, ¹⁰ καὶ ¹⁰ (36)
 Ἰωανὰς ἐγέννησεν τὸν Ἀζαρίαν· οὗτος ἱεράτευσεν ἐν τῷ οἴκῳ ^φ
^φκοδόμησεν Σαλωμών ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹¹ καὶ ἐγέννησεν Ἀζαριά τὸν ¹¹ (37)
 Ἀμαριά, καὶ Ἀμαριά ἐγέννησεν τὸν Ἀχειτώβ, ¹² καὶ Ἀχειτώβ ἐγέν- ¹² (38)
 νησεν τὸν Σαδώκ, καὶ Σαδώκ ἐγέννησεν τὸν Σαλὼμ, ¹³ καὶ Σαλὼμ ¹³ (39)
 ἐγέννησεν τὸν Χελκείαν, καὶ Χελκείας ἐγέννησεν τὸν Ἀζαριά,
¹⁴ καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησεν τὸν Σαραιά, καὶ Σαραίας ἐγέννησεν τὸν ¹⁴ (40)
 Ἰωσαδάκ. ¹⁵ καὶ Ἰωσαδάκ ἐπορεύθη ἐν τῇ μετοικίᾳ μετὰ Ἰούδα καὶ ¹⁵ (41)
 Ἱερουσαλήμ ἐν χειρὶ Ναβονχοδονοσόρ. ¹⁶ Ὑἱοὶ Λευεὶ· Γεδσών, ¹⁶ (1) (VI)
 Καὰθ καὶ Μαραρεὶ. ¹⁷ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσών· ¹⁷ (2)
 Λοβενεὶ καὶ Σεμεεὶ. ¹⁸ υἱοὶ Καάθ· Ἀμβράμ καὶ Ἰσσαάρ, Χεβρών καὶ ¹⁸ (3)
 Ὀζειήλ. ¹⁹ υἱοὶ Μαραρεὶ· Μοολεὶ καὶ Ὀμουσεὶ. καὶ αὗται αἱ πατρίαι ¹⁹ (4)
 τοῦ Λευεὶ κατὰ πατρίδας αὐτῶν. ²⁰ τῷ Γεδσών, τῷ Λοβενεὶ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁰ (5)
 Ἰέεθ υἱὸς αὐτοῦ, Ζεμμά υἱὸς αὐτοῦ, ²¹ Ἰωὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀδεὶ υἱὸς ²¹ (6)
 αὐτοῦ, Ἰαάρα υἱὸς αὐτοῦ, Ἰεθρεὶ υἱὸς αὐτοῦ. ²² υἱοὶ Καάθ· Ἀμεινα- ²² (7)
 δὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Κόρε υἱὸς αὐτοῦ, Ἀρεσεὶ υἱὸς αὐτοῦ, ²³ Ἐλκανὰ ²³ (8)

A VI 1 Λευι A | Γεδεων A | Μεραρει B^b Μεραρι A 2 Αμραμ A
 (item 3) 4 Φινεες bis B^bA | Αβισου A (item 5) 5 Βωε bis] Βωκαι
 A | Βωε 2°] + γ B^b | Οζι A (item 6) 6 εγεννησεν A | Ζαραια 1°] Ζαραια
 A | Ζαραια 2°] Ζαριας A | Μαρειηλ] Μαριαωθ A (item 7)
 7 Αμαρεια] Αμαρια B^b (bis) Αμαριαν (1°) Αμαριας (2°) A | Αχιτωβ A (item 8)
 8 Αχιμαας A (item 9) 9 Αζαρια] Αζαριαν A | Ιωανας] Ιωαναν A
 11 Αζαριας A | Αμαρια] Αμαριαν (1°) Αμαριας (2°) A | Αχιτωβ A (item
 12) 12 Σαλωμ] Σελλουμ A (item 13) 13 εγεννησεν 1°] εγεί sup
 ras Bavid | Χελκιαν B^bA | Χελκias B^bA | Αζαριαν A 14 τον Σαραιαν
 A | Ιωσεδεκ A (item 15) 15 Ιερουσαλημ] Ιηλ· A | χειρι] χερσιν A
 16 Λευι A (item 19) | Γεδσων] Γηρσων A (item 17, 20) | Μεραρει B^b
 Μεραρι A (item 19) 17 Λοβενι A | Σεμει A 18 Αμραμ A
 19 Μοολι A | Ομουσι A 20 Λοβε|νι (νι A^a? (mg)) A | Ιεθ A | Ζαμμα A
 20—21 υιος αυτου· Ιωαχ (sic: seq ras 2 litt) υιος αυτου· Αδδι (sic) υιος αυτου|
 sup ras et in mg A^a? 21 Ιααρα] Ζαρα A | Ιεθρι (sic) υιο sup ras A^a
 22 Αμειναδαβ] Ισσααρ A | Αρεσει] Ασειρ A 23—26 Ελκανα υιος| αυτου·

- (9) ²⁴ καὶ Ἀβιαθάρ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσερεὶ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁴Κάαθ υἱὸς αὐτοῦ, B
 (10) ²⁵ Ὅριηλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὁζεῖα υἱὸς αὐτοῦ, Σαούλ υἱὸς αὐτοῦ. ²⁵ καὶ υἱοὶ
 (11) ²⁶ Ἐλκανά· Ἀμεσσεὶ καὶ Ἀλειμῶθ, ²⁶ Ἐλκανά υἱὸς αὐτοῦ, Σουφεὶ υἱὸς
 (12) ²⁷ αὐτοῦ, Καῖναθ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁷ Ἐλιάβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰδαέρ υἱὸς αὐτοῦ,
 (13) ²⁸ Ἐλκανά υἱὸς αὐτοῦ. ²⁸ υἱοὶ Σαμουήλ· ὁ πρωτότοκος Σανεὶ καὶ Ἀβιά.
 (14) ²⁹ ²⁹ υἱοὶ Λοβενεὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σομεεὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ὁζὰ υἱὸς αὐτοῦ,
 (15) ³⁰ ³⁰ Σομεὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσαβὰ υἱὸς αὐτοῦ. ³¹ Καὶ
 (16) ³¹ οὗτοι οὗς κατέστησεν Δαυεὶδ ἐπὶ χεῖρας ἀδόντων ἐν οἴκῳ Κυρίου
 (17) ³² ἐν τῇ καταπαύσει τῆς κιβωτοῦ. ³² καὶ ἦσαν λειτουργοῦντες ἐναντίον
 τῆς σκηνῆς οἴκου μαρτυρίου ἐν ὀργάνοις ἕως οὗ ᾧκοδόμησεν Σαλω-
 μὼν τὸν οἶκον ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἔστησαν κατὰ τὴν κρίσιν
 (18) ³³ αὐτῶν ἐπὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. ³³ καὶ οὗτοι οἱ ἐστηκότες καὶ
 οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Καάθ· Αἰμὰν ὁ ψαλτῳδὸς υἱὸς
 (19) ³⁴ Ἰωήλ υἱοῦ Σαμουήλ ³⁴ υἱοῦ Ἐλκανά υἱοῦ Ἡαὰλ υἱοῦ Ἐλειήλ υἱοῦ
 (20) ³⁵ Θεεῖ ³⁵ υἱοῦ Σούφ υἱοῦ Ἐλκανά υἱοῦ Μέθ υἱοῦ Ἀμαθειοῦ ³⁶ υἱοῦ
 (21) ³⁶ Ἐλκανά υἱοῦ Ἰωήλ υἱοῦ Ἀζαριά υἱοῦ Σαφανιά ³⁷ υἱοῦ Θάαθ υἱοῦ
 (22) ³⁷ Ἀσεῖρ υἱοῦ Ἀβιασάρ υἱοῦ Κόρε ³⁸ υἱοῦ Ἰσσαὰρ υἱοῦ Καάθ υἱοῦ
 (23) ³⁸ Λευεὶ υἱοῦ Ἰσραήλ. ³⁹ καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσάφ ὁ ἐστηκὼς ἐν
 (24) ³⁹ Δευεὶ υἱοῦ Ἰσραήλ. ³⁹ καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσάφ ὁ ἐστηκὼς ἐν
 (25) ⁴⁰ δεξιᾷ αὐτοῦ· Ἀσάφ υἱὸς Βαραχιά υἱοῦ Σαμαὰ ⁴⁰ υἱοῦ Μειχαὴλ υἱοῦ
 (26) ⁴¹ Μαασαὶ υἱοῦ Μελχιά ⁴¹ υἱοῦ Ἀθανεὶ υἱοῦ Ζααραι υἱοῦ Ἀζεῖα ⁴² υἱοῦ
 (27) ⁴² Αἰθάν υἱοῦ Ζαμμάμ υἱοῦ Σεμεεὶ ⁴³ υἱοῦ Ἥχα υἱοῦ Γεεδσὼν υἱοῦ
 (28) ⁴³ Δευεὶ. ⁴⁴ καὶ υἱοὶ Μεραρεὶ ἀδελφοῦ αὐτῶν ἐξ ἀριστερῶν· Αἰθὰμ
 (29) ⁴⁴ υἱὸς Κεῖσαι υἱοῦ Ἀβδεὶ υἱοῦ Μαλῶχ ⁴⁵ υἱοῦ Ἀσεβεὶ ⁴⁶ υἱοῦ Ἀμεσσειὰ
 (30) ⁴⁵ υἱοῦ Βανεὶ υἱοῦ Σέμμηρ ⁴⁷ υἱοῦ Μοολεὶ Μοσεὶ υἱοῦ Μερραρεὶ
 (31) ⁴⁶ υἱοῦ Δευεὶ. ⁴⁵ Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν
 (32) ⁴⁷ υἱοῦ Δευεὶ. ⁴⁵ Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν
 (33) ⁴⁸ υἱοῦ Δευεὶ.

καὶ Ἀβιασαφ υἱος αὐτοῦ Ἀσειρ| υἱος αὐτοῦ· Θααθ υἱος αὐτοῦ· Ουριηλ υἱος A
 αὐτοῦ· Ὁζίας υἱος αὐτοῦ· Σαουλ υἱος| αὐτοῦ (pr κ A* vid) καὶ υἱοὶ Ἐλκανα
 Ἀμασι καὶ Οχιμῶθ| Ἐλκανα υἱος αὐτοῦ· Σουφεὶ υἱος αὐτοῦ Κῆναθ'| sup ras
 A² 26 om υἱος 3° A (?A*) 27 Ἰδαερ| Ἱεροβοαμ A 28 Σανι A
 29 υἱοι| + Μαραρεὶ (superscr) B* + Μεραρεὶ B^b + Μεραρι· Μοολι A | Λοβενι A |
 Σεμεὶ A | Ἀζα A 30 Σομεα| Σαμα A | Ἀμα υἱος (Ἀμα υ sup ras B^{avid})
 Ἀγγια υἱος A | Ἀσαβα| Ἀσαια A 32 οἰκον| + κῶ A | κρισιν| κρασῖ A
 33 του Κααθ sup ras A¹ | υἱος| υἱου B 34 Ηααλ| Ἱεραμ A | Ἐληλ
 A | Θειε| Θουε A 35 Μεθ| Μααθ A | Ἀμαθειου| Ἀμας A 36 Ἀζαριου
 A | Σαφανιου A 37 Ἀβιασαφ B^{avid} 38 Λευι A (item 43, 47)
 39 Βαρα*|χια A 40 Μιχαηλ A | Μαασαι| Βαασια A | Μελχια A
 41 Ζααραι| Ἀζαριου A | Ἀζεῖα| Ἀδαια A 42 Αἰθαν| Ουρι A | Ζαμμα A |
 Σεμεὶ A 43 Ηχα| Ἱεθ A | Γεεδσων| Γηρσων A 44 Μεραρι A
 (item 47) | Αἰθαν A | Κεῖσαν A | Ἀβδι A 45 Ἀσεβι A 46 Ἀμεσσεια|
 Μαεσσια A + υἱου Χελχιου| υἱου Ἀμασαι· A | Βανεὶ| Βαανι A 47 Μοολι
 A | Μοσει| υἱου Ομοσι A

Β αὐτῶν οἱ Λευεῖται δεδομένοι εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας σκηνῆς οἴκου τοῦ θεοῦ. ⁴⁹καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ θυμῶντες ⁴⁹ (34) ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιμάτων εἰς πᾶσαν ἐργασίαν ἁγία τῶν ἁγίων καὶ ἐξιλίσκεσθαι περὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωυσῆς παῖς τοῦ θεοῦ. ⁵⁰Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἀαρῶν· Ἐλεαζάρ υἱὸς αὐτοῦ, ⁵⁰ (35) Φεινεές υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβεισου υἱὸς αὐτοῦ, ⁵¹Βωκαὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ὁξεί ⁵¹ (36) υἱὸς αὐτοῦ, Ζαραιά υἱὸς αὐτοῦ, ⁵²Μαριήλ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀλιαρειά ⁵² (37) υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχειτῶβ υἱὸς αὐτοῦ, ⁵³Σαδῶκ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχεισάμα ⁵³ (38) υἱὸς αὐτοῦ. ⁵⁴Καὶ αὗται αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἐν ταῖς κώμας ⁵⁴ (39) αὐτῶν ἐν τοῖς ὀρίοις αὐτῶν τοῖς υἱοῖς Ἀαρῶν τῇ πατριᾷ αὐτῶν τοῦ Κααθί, ὅτι αὐτοῖς ἐγένετο ὁ κλῆρος. ⁵⁵καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς ⁵⁵ (40) τὴν Χεβρὼν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς κύκλῳ αὐτῆς. ⁵⁶καὶ τὰ πεδία τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκαν τῷ Χαλέβ ⁵⁶ (41) υἱῷ Ἰεφοννή. ⁵⁷καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρῶν ἔδωκαν τὰς πόλεις τῶν ⁵⁷ (42) φυγαδευτηρίων, τὴν Χεβρών, καὶ τὴν Λοβνὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Σελνὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἑσθამὼ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁵⁸καὶ τὰ Ἰεθθάρ καὶ τὰ περισπόρια ⁵⁸ (43) αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβεὶρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁵⁹καὶ τὴν Ἀσὰν ⁵⁹ (44) καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀττὰν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Βασάμυς· ⁶⁰καὶ ἐκ φυλῆς Βενιαμὲν καὶ τὴν Γάβαι ⁶⁰ (45) καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Γαλέμεθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀγχῶχ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῶν τρισκαίδεκα πόλεις κατὰ πατριὰς αὐτῶν. ⁶¹καὶ τοῖς υἱοῖς ⁶¹ (46) Κααθ τοῖς καταλοιποῖς ἐκ τῶν πατριῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἐκ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσὴ κλήρῳ πόλεις δέκα. ⁶²καὶ τοῖς υἱοῖς ⁶² (47) Γεδσὼν κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεί, ἐκ φυλῆς Μανασσὴ ἐν τῇ Βασὰν πόλεις τρισκαίδεκα. ⁶³καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρεὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ ⁶³ (48) φυλῆς Ῥουβὴν, ἐκ φυλῆς Δάν, ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν κλήρῳ πόλεις

Α 48 Λευεῖται Α 49 αγια] αγιαν Α 50 Ααρων] Ααρω sup ras Α¹ | Φινεες Α | Αβισου Α 51 Οξι Α 52 Μαριηλ] Μεραωθ Α | Αλιαρεια] Αμαρια Α | Αχιτωβ Α 53 Αχεισαμα] Αχιμαας Α 54 om αυτων 4^ο Α | Κααθι Α 55 γη Ιουδα Α 57 Σελνα] Νηλων Α 58 τα Ιεθθαρ] την Ιεθερ Α | περισπορια 1^ο] σπορια Α 59 Ατταν... Βασαμυς] Βαιθ|σαμυς· και τα περισπορια αυτης· και| την Βαιθθηρ και τα περισπορια αυτης· Α 60 εκ] απο της Α | Γαβее Α | την Γαλεμεθ] Γαλημεθ Α | αυτης 2^ο] + και την Λαβее· και τα περισπορια αυτης| και την Αναθωθ· και τα περισπορια| αυτης· Α | Αγχως Α 61 υιοι Α 62 Γεδσων] Γηρσων Α | Νεφθαλι Α | τρισκαιδεκα] δεκα τρεις Α 63 Μεραρι Α | Δαν] Γαδ Α

- (49) 64 δέκα δύο. ⁶⁴καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευεῖταις τὰς πόλεις B
 (50) 65 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν. ⁶⁵καὶ ἔδωκαν ἐν κλήρῳ ἐκ φυλῆς
 υἱῶν Ἰούδα καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Συμεὼν τὰς πόλεις ταύτας ἃ ἐκά-
 (51) 66 λεσεν αὐτάς. ⁶⁶καὶ ἀπὸ τῶν πατριῶν υἱῶν Καάθ, καὶ ἐγένοντο
 (52) 67 πόλεις τῶν ὀρίων αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἑφραίμ. ⁶⁷καὶ ἔδωκαν αὐτῷ
 τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Συχέμ καὶ τὰ περισπόρια
 αὐτῆς ἐν ὄρει Ἑφραίμ, καὶ τὴν Γάζερ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,
 (53) 68 ⁶⁸καὶ τὴν Ἰκαὰμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιθωρὼν καὶ
 (54) 69 τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁶⁹καὶ τὴν Ἐγλάμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,
 (55) 70 καὶ τὴν Γεθωρὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁷⁰καὶ ἀπὸ τῶν
 ἡμίσιους φυλῆς Μανασσὴ τὴν Ἀμάρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,
 (56) 71 κατὰ πατριὰν τοῖς υἱοῖς Καάθ τοῖς καταλοιποῖς. ⁷¹τοῖς υἱοῖς
 Γεδσὼν ἀπὸ πατριῶν ἡμίσιους φυλῆς Μανασσὴ τὴν Γωλὰν ἐκ
 τῆς Βασὰν καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀσηρῶθ καὶ τὰ περι-
 (57) 72 σπόρια αὐτῆς. ⁷²καὶ ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ τὴν Κέδες καὶ τὰ περι-
 σπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Δεβερεὶ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ
 (59) 74 τὴν Δαβὼρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁷⁴καὶ ἐκ φυλῆς Ἀσήρ τὴν
 Μασὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀβαρὰν καὶ τὰ περι-
 (60) 75 σπόρια αὐτῆς, ⁷⁵καὶ τὴν Ἰκάκ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ
 (61) 76 τὴν Ῥοῶβ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁷⁶καὶ ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλεὶ
 τὴν Κέδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Χαμῶθ
 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Καριαθαίμ καὶ τὰ περισπόρια
 (62) 77 αὐτῆς. ⁷⁷τοῖς υἱοῖς Μεραρεὶ τοῖς καταλοιποῖς ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν
 τὴν Ῥεμμὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Θαχχεῖὰ καὶ
 (63) 78 τὰ περισπόρια αὐτῆς ⁷⁸ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τὴν Ἱεριχω

64 Λευιταις Α 65 κληρω εκ φυλης] ω εκ φυ sup ras A^{a1} | a] as Α | αυ- Α
 τας] + επ ονοματος Bab^mgA 68 Ιεκμααν Α 69 Εγλαμ] Ηλων Α |
 Γεθωρων] Γεθρεμμων Α 70 των ημισους] του ημισου (sic) Α | post
 Μανασση ras φ Α^tvid | Αμαρ] Ενηρ Α | αυτης] + και την Ιβλααμ' και τα
 περισπορια αυτης' Α | πατριας Α 71 Γεδσων] Γηρσων Α | om απο
 πατριων Α | ημισυς Α 71—75 υιοις] Γηρσων ημισυς φυλης (η sup ras Α^b)
 Μανασση || την Γαυλων εκ της Βασαν και τα περισπορια αυτης' και την Ραμωθ
 και τα| περισπορια αυτης' και εκ φυλης| Ισσαχαρ την Κεδεε και τα περισπορια
 αυτης' και την Γαδερ και τα περισπορια αυτης' και την Αμως και τα|
 περισπορια αυτης' και την Αναμ| και τα περισπορια αυτης' και εκ φυλης
 Ασηρ την Μασαλ και τα περισπορια| αυτης και την Αβδων και τα περισπορια
 αυτης y την Ιακακ| partim ad calc et in mgg partim sup ras Α^a 76 Νεφ-
 θαλειμ Α | Γαλιλαια B^bA | Χαμων Α 77 Μεραρι Α | την Ρεμμων] pr
 την Ιεκομα| και τα περισπορια αυτης' και την Καδης' και τα περισπορια αυτης'
 και Α | Θαχχεια] Θαβωρ Α 78 εκ του π.] εν τω π. Α | om και ι^o Α |
 Ιεριχω B^b

Β κατὰ δυσμὰς τοῦ Ἰορδάνου· ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν τὴν Βόσπορ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ τὰ περισπώρια αὐτῆς, ⁷⁹ καὶ τὴν Καδαμῶς καὶ τὰ περι- 79 (64) σπώρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μαέφλα καὶ τὰ περισπώρια αὐτῆς· ⁸⁰ καὶ 80 (65) ἐκ φυλῆς Γὰδ τὴν Ῥαμμὼν Γαλαὰδ καὶ τὰ περισπώρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μαανὰθ καὶ τὰ περισπώρια αὐτῆς, ⁸¹ καὶ τὴν Ἑσεβὼν καὶ τὰ 81 (66) περισπώρια αὐτῆς, καὶ τὴν Γαζέρ καὶ τὰ περισπώρια αὐτῆς.

¹ Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσσαχάρ· Θολάεκ καὶ Φοῦτ καὶ Ἰασσοῦρ καὶ 1 VII Σεμερών, τέσσαρες. ² καὶ υἱοὶ Θολέ· Ὁζεί, Ῥαφαρὰ καὶ Ῥειήλ καὶ 2 Εὐκάν, Βασάν καὶ Ἰσαμουήλ, ἄρχοντες οἰκῶν πατριῶν αὐτῶν τῷ Θωλαεὶ ἰσχυροὶ δυνάμει κατὰ γενέσεις αὐτῶν. ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἡμέραις Δαυεὶδ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. ³ καὶ υἱοὶ 3 Ζειρρέι· Ζαρειά, Μειχαήλ· καὶ υἱοὶ Ζαρειά Μειβδειαὶ καὶ Ῥαήλ, Εἰσία, πέντε, ἄρχοντες πάντες. ⁴ καὶ ἐπ' αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν 4 κατ' οἴκους πατρικὸς αὐτῶν ἰσχυροὶ παρατάσσασθαι εἰς πόλεμον τριάκοντα καὶ ἑξ χιλιάδες, ὅτι ἐπλήθυναν γυναῖκας καὶ υἱούς. ⁵ καὶ 5 ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς πάσας πατριάς Ἰσσαχάρ καὶ ἰσχυροὶ δυνάμει ὀγδοήκοντα καὶ ἐπτὰ χιλιάδες, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν τῶν πάντων.

⁶ Βενιαμὲν καὶ Ἀβειρά καὶ Ἀδειήλ, τρεῖς. ⁷ καὶ υἱοὶ Βάδεε· Ἀσε- 6 βὼν καὶ Ὁζεί καὶ Ὁζειήλ καὶ Ἀρειμῶθ, Οὐρεί, πέντε, ἄρχοντες οἰκῶν πατρικῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ τριάκοντα τέσσαρες. ⁸ καὶ υἱοὶ Ἀβαχεὶ· Ἀμαρίας 8 καὶ Ἰωὰς καὶ Ἐλιέζερ καὶ Ἐλειθανάν καὶ Ἀμαρεία καὶ Αὐρημῶθ καὶ Ἀβιουδ καὶ Ἀναβῶθ καὶ Γεμέεθ. πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀμαχεὶρ, ⁹ καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οἰκῶν πατριῶν 9 αὐτῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ¹⁰ καὶ υἱοὶ 10

Α 79 και 10] pr | και την Ιασα· και τα περισπορια (σ sup ras A¹(vid))
αυτης· Α | Καδαμωσ] Καμηδωθ Α | Μαεφλα] Φααθ Α 80 Ραμμων] Ραμωθ
Α | Μααναιμ Α 81 Γαζηρ Α VII 1 τοις υιοις] οντοι υιοι Α | Θολαεκ (Θωλ.
Μαί)] Θωλα Α | Φουα Α | Ιασσουρ] Ιασουβ Α | και 4^ο bis scr Α | Σαμραμ Α
2 Θολε (Θωλ. Μαί)] Θωλα Α | Οζι Α | Ραφαρα] και Ραφαια Α | Ρειηλ] Ιερεηλ
Α | Ευκαν] Ιεμον Α | Βασαν] και Ιεβασαν Α | Ισαμουηλ] Σαμουηλ Α | οικων]
κατ οικον Α | Θωλαει] Θωλα Α | ημεραις] pr εν Α | εξακοσιοι] α sup ras A¹
3 Ζειρρει] Οζι Α | Ζαρεια] Ιεζρια (Ιεζραα Α*^{vid} Ιεζρια Α¹)· και υιοι Ιεζρια· Α
Α | Μιχαηλ Α | om υιοι Ζαρεια Α | Μειβδεια κ. Ραηλ Εισια] Οβδια και
Ιωηλ και Ιεσια Α | πεντες Β* (πεντε Β^{ab}) 4 επ] μετ Α 5 αδελφοι]
pr οι Α | om και 2^ο Α 6 Αβειρα] Βολχορ Α | Ιαδιηλ Α 7 Βα-
δεεα· Σεβων Β Βαλε| Ασεβων Α | Οζι Α | Οζιηλ Α | Αρειμουθ] Ιε|ριμουθ Α |
Ουρει (Ουρι Α)] pr και Β^b(vid) Α | εικοσι Α 8 Αβαχει] Βοχορ Α |
Αμαριας] Ζαμαριας Α | Ελειθαναν] Ελιω|ηναι Α | Αμαρεια] Αμαρια Α |
Αυρημωθ] Ιεριμωθ Α | Αβιουδ] Αβιου Α | Γεμεεθ] Ελμεθεμ Α | Αμαχειρ]
Βοχορ Α

- Ἀριήλ· Βαλαάν· καὶ υἱοὶ Βαλαάν· Ἰαούς καὶ Βενιαμὲν καὶ Ἀὼθ Β
 11 καὶ Χανάν· καὶ Ζαυθάν καὶ Ῥαμεσσαι καὶ Ἀχισαάδ· ¹¹ πάντες
 οὗτοι υἱοὶ Ἀριήλ, ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, ἑπτὰ καὶ
 δέκα χιλιάδες καὶ διακόσιοι, ἐκπορευόμενοι δυνάμει τοῦ πολεμεῖν·
 12 ¹² καὶ Σαπφείν καὶ Ἀπφείν, καὶ υἱοὶ Ῥάωμ, υἱὸς αὐτοῦ Ἀέρ·
 13 ¹³ υἱοὶ Νεφθαλεί· Ἰεσιήλ, Γωνεὶ καὶ Ἰσσειήρ καὶ Σαλωμών, υἱοὶ
 Βαλάμ·
 14 ¹⁴ υἱοὶ Μανασσή· Ἀσερειήλ, ὃν ἔτεκεν ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ Σύρα·
 15 ἔτεκεν τὸν Μαχείρ πατέρα Γαλαάδ· ¹⁵ καὶ Μαχείρ ἔλαβεν γυναῖκα τῷ
 Ἀμφεὶν καὶ Μαρμφεῖν· καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτοῦ Μωσχά, καὶ ὄνομα
 16 τῇ δευτέρᾳ Σαπφαάδ· ¹⁶ καὶ ἔτεκεν Μωσχά γυνὴ Μαχείρ υἱόν, καὶ
 17 ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σοῦρος· υἱὸς αὐτοῦ Οὐλάμ, ¹⁷ Βαδάμ·
 18 οὗτοι υἱοὶ Γαλαάδ υἱοῦ Μαχείρ υἱοῦ Μανασσή· ¹⁸ καὶ ἀδελφὴ αὐτοῦ
 19 ἡ Μαλέχεθ ἔτεκεν τὸν Ἰσαδέκ καὶ τὸν Ἀβιέξερ καὶ τὸν Μαιλά· ¹⁹ καὶ
 ἦσαν υἱοὶ Σεμειρά· Ἰααὶμ καὶ Σύχεμ καὶ Λακεῖμ καὶ Ἀλιαλεῖμ·
 20 ²⁰ καὶ υἱοὶ Ἐφράιμ· Σωθάλαθ· υἱοὶ Λααδά· υἱὸς αὐτοῦ Νοομέ, ²¹ υἱὸς
 21 αὐτοῦ Ζάβεδ, υἱοὶ αὐτοῦ Ὁζαρ καὶ Ἐλαάδ· καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν ἄνδρες
 Γεθ οἱ τεχθέντες ἐν γῇ, ὅτι κατέβησαν τοῦ λαβεῖν τὰ κτήνη αὐτῶν·
 22 ²² καὶ ἐπένθησεν Ἐφράιμ πατὴρ αὐτῶν ἡμέρας πολλάς, καὶ ἦλθον ἀδελ-
 23 φοὶ αὐτῶν τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν· ²³ καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τὴν γυναῖκα
 αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα
 24 αὐτοῦ Βαργαά, ὅτι Ἐν κακοῖς ἐγένετο ἐν οἴκῳ μου ²⁴ καὶ ἐν ἐκείνοις
 τοῖς καταλοιποῖς· καὶ ᾤκοδόμησεν Βαιθωρὼν τὴν κάτω καὶ τὴν ἄνω·
 25 καὶ υἱοὶ Ὁζάν· Σεηρά ²⁵ καὶ Ῥάφη υἱοὶ αὐτοῦ, Σάραφ καὶ Θάλεες υἱοὶ

10 Ἀριηλ] Αδιηλ Α | Ιαους Α | Αωθ] Αμειδ Α | Χαναναν Α | Ζαυθαν] Α
 Ηθαν Α | Ραμεσσαι] Θαρσεις Α | Αχισααδ] Αχισααρ Α 11 ουτοι υιοι:
 sup ras (pr ras 3 forte litt) Α | Αριηλ] Αδιηρ (ρ sup ras Α^b) Α 12 Σαπ-
 φειν] Σαφειμ Α | Απφειν] Αφειμ Α | Ραωμ] Ωρα· Ασοβ· Α | Αορ Α
 13 Νεφθαλι Α | Ιεσιηλ] Ιασιηλ Α | Γω|νι Α | Ισσειηρ] Σααρ Α | Σαλωμων]
 Σελλουμ Α | Βαλαμ] Βαλλα Α 14 Ασερειηλ] Εσριηλ Α 15 Αμφειν]
 Αφφειν Α | Μαρμφειν] Σεφ|φειμ Α | Μοοχα Α (item 16) | Σαλπααδ Α + και
 εγεννηθησα| τω Σαλπααδ θυγατερες' Α 16 γυνη] pr η Α | αυτου] +
 Φαρες' και ονομα αδελ|φου αυτου Α | Σουρος] Σορος Α | Ουλαμ] + και υιοι
 Ουλαμ· Α 17 Βαδαν Α | υιου 1ο] υιοι Α* (υιου Α[?]) 18 αδελφη] pr η Α |
 Ισαδεκ] Σουδ Α | Μοουλα Α 19 Σεμειρα· Αειν· Α | Λακεια Α | Αλιαλειμ]
 Ανιαμ Α 20—21 Σωθαλαθ... Ελααδ] Σωθαλα και Βαραδ· υιοι αυτου· και
 Θασθ·| υιος αυτου Ελεαλα· υιος αυτου·| Νομεε υιος αυτου· Ζαβεδ· υιος αυτου·
 Σωθελε· υιος αυτου Εξερ υιος| αυτου· και Ελεαδ· Α 21 Ζαβεδ]+ υιος αυτου|
 Σωθελε Β^{abmg} | αυτου] αυτους Α | Γεθ] Γαιθ Α | γη] pr τη Α | του λαβειν]
 om του Α 22 αδελφοι αυτων] οι αδ. αυτου Α 23 Βαργαα] Βαρια
 Α | μου]+ και η θυγατηρ| αυτου Σααρα Α 25 υιοι αυτου (1ο) Β^b | υιου Β*
 (υιοι Β¹) υιος αυτου Α | Σαραφ] και Ρασεφ· Α | Θαλεες] Θαλε Α

Β αὐτοῦ, Θάεν υἱὸς αὐτοῦ. ²⁶τῷ Λαδδάν υἱῷ αὐτοῦ υἱοὶ Ἀμουεῖδ, ²⁶ υἱοὶ Ἐλειμασαί, ²⁷ υἱοὶ Νούμ, υἱοὶ Ἰησοῦε, υἱοὶ αὐτοῦ. ²⁸ καὶ κατὰ-²⁷
 σχεσις αὐτῶν καὶ κατοικία αὐτῶν· Βαιθὴλ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, κατ' ἀνα-
 τολὰς Νααρνάν, πρὸς δυσμαῖς Γάζερ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ Συχέμ
 καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς ἕως Γαιάν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς· ²⁹ καὶ ἕως ὁρίων ²⁹
 νιδῶν Μανασσή, Βαιθσαάν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Θαλμὴ καὶ αἱ κῶμαι
 αὐτῆς· καὶ Βαλαδ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Μαγεδδεὶ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς,
 Δὼρ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς· ἐν ταύτῃ κατῴκησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ υἱοῦ
 Ἰσραὴλ.

³⁰ Υἱοὶ Ἀσήρ· Ἰνινὰ καὶ Ἰσουὰ καὶ Ἰσουὶ καὶ Βεριγὰ καὶ Σορέ, καὶ ³⁰
 ἀδελφὴ αὐτῶν. ³¹ υἱοὶ Βεριχά· Γάβερ καὶ Μελλεῖη, οὗτος πατὴρ Βηζαῖθ. ³¹
³² καὶ Χάβερ ἐγέννησεν τὸν Ἰφαμὴλ καὶ τὸν Σαμὴρ καὶ τὸν Χωθὰν καὶ ³²
 τὴν Σωλὰ ἀδελφὴν αὐτῶν. ³³ καὶ υἱοὶ Ἀφαλήχ· Βασιχηί, Ἰμαβαήλ ³³
 καὶ Ἀσεῖθ· οὗτοι υἱοὶ Ἰαφαλήλ. ³⁴ καὶ υἱοὶ Σέμμηρ· Ἀχιουιὰ καὶ ³⁴
 Ὠβάβ, Ἀκαρὰν ³⁵ καὶ Βαλαάμ· ἀδελφοὶ αὐτοῦ Σωχὰθ καὶ Ἰμανὰ ³⁵
 καὶ Ζέμη καὶ Ἀμαά. ³⁶ υἱοὶ Σωφάς· Χουχί, Ἀναρφάρ καὶ Σουλὰ ³⁶
 καὶ Σαβρεὶ καὶ Ἰμαρή, ³⁷ Σόβαλ καὶ Ὠδ καὶ Σεμά καὶ Σαλεισὰ καὶ ³⁷
 Θερὰ καὶ Βαιαιλὰ. ³⁸ καὶ υἱοὶ Ἰέθρη· Ἰφινὰ καὶ Φασφαὶ καὶ Ἀρά· ³⁸
³⁹ καὶ υἱοὶ Ὠλά· Ὀρέχ, Ἀνειήλ καὶ Ῥασειά. ⁴⁰ πάντες οὗτοι υἱοὶ ³⁹
 Ἀσήρ, πάντες ἄρχοντες πατριῶν ἐκλεκτοὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄρχοντες
 ἡγούμενοι ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς παράταξιν τοῦ πολεμεῖν, ἀριθμὸς αὐτῶν
 ἄνδρες εἴκοσι ἕξ χιλιάδες.

¹ Καὶ Βενιαμὴν ἐγέννησεν Βελελεὴλ πρωτότοκον αὐτοῦ καὶ Σαβὰ ¹
 τὸν δεῦτερον, Ἰαφαὴλ τὸν τρίτον, ² Ἰωὰ τὸν τέταρτον, καὶ Ῥαφὴ τὸν ²

A 25—27 Θαεν...αντου| τω| Γαλααδα (Γαλ sup ras A*) υιω αυτου· Καθαιαν
 υιος αυτου·| Αμουδ· υιος αυτου·| Ελισαμα· υιος αυτου·| Νουμ· υιος αυτου·
 Ιησους υιος αυτου·| Α 28 κατασχεσεις Α | κατ| κατα Α | Νααραν
 Α | Γαιαν| Γαζης Α 29 Βαιθσαν Α | Θαλμη| Θααναχ Α | Βαλααδ Α |
 Μαγεδδω Α | ταυτη| ταυταις Α | υιον ΒΑ' υιοι Α* 30 Ινινα| Ιεμνα Α |
 Ιεσουα Α | Ιεσουι Α | Βεριγα| Βαρια Α | Σορε| Σαραι Α | και 5°] η Α
 31 υιοι| pr και Α | Βεριχα| Βαρια Α | Γαβερ| Χαβερ Α | Μελλειη| Μελχιηλ
 Α | ουτος| αυτος Α | Βηζαιθ| Βερζαιε Α 32 Ιφαμηλ| Ιαφαλητ Α |
 Σαμηρ| Σωμηρ Α | Χωθαμ Α 33 Αφαληχ| Ιαφαλητ Α | Βασηχη|
 Φεσηχι Α | Ιμαβαηλ| Βαμαηλ Α | Ιαφαλητ Α 34 Σεμμηρ| Σωμηρ
 Α | Αχιουια| Αχιουρα Α | και Ωβαβ| Ογα· και Οβα· Α | Ακαραν| και
 Αραμ Α 35 Βαλααμ| υιος Ελαμ Α | Σωχαθ| Σωφαρ Α | Ζεμη| Σελλης
 Α 36 Σωφα Α | Χουχι (Χουχει Bab)| Σουε Α | Αναρφαρ| Αρναφαρ Α |
 Σουλα| Σουαλ Α | Σαβρει| Βαρι Α | Ιμαρη| Ιεμρα Α 37 Σοβαλ| και Βασαρ
 Α | Σεμα| Σαμμα Α | Θερα| Ιεθερ Α | Βαιαιλα| Βεηρα Α 38 Ιεθρη| Ιεθερ
 Α | Ιφινα| Ιεφιηλ Α | Φασφα Α 39 Ανηλ| pr και Α | Ρασια Α 40 om
 αριθμος αυτων 2° Α VIII 1 Βελελεηλ| τον Βαλε| Α | Σαβα| Ασβηλ Α |
 Ιαφαηλ| και Ααρα Α 2 Ιωα| και| Νωα Α

³ πέμπτον. ³καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Βάλε· Ἀλεὶ καὶ Γηρὰ καὶ Ἀβιουδ ⁴καὶ Β
⁵Ἀβεισάμας καὶ Νοομὰ καὶ Ἀχιά ⁵καὶ Γερὰ καὶ Σωφαρφὰκ καὶ Ὠίμ.
⁶οὗτοι υἱοὶ Ἀώδ· οὗτοί εἰσιν ἄρχοντες πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν Γάβερ,
⁷καὶ μετόπισσαν αὐτοὺς εἰς Μαχαναθεῖ· ⁷καὶ Νοομὰ καὶ Ἀχειὰ καὶ Γηρά·
⁸οὗτος Ἰγαάμ, ἐγέννησεν τὸν Ναανὰ καὶ τὸν Ἰαχειχώλ. ⁸καὶ Σααρῆλ
ἐγέννησεν ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ μετὰ τὸ ἀποστεῖλαι αὐτὸν Σωσιν καὶ
⁹τὴν Ἰσααδὰ γυναῖκα αὐτοῦ. ⁹καὶ ἐγέννησεν ἐκ τῆς Ἄδα γυναῖκός
¹⁰αὐτοῦ τὸν Ἰωβάβ καὶ τὸν Ἰεβιά καὶ τὸν Μισὰ καὶ τὸν Μελχὰς ¹⁰καὶ
τὸν Ἰδῶς καὶ τὸν Σαβιά καὶ τὸν Ἰμαμά· οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν.
¹¹καὶ ἐκ τῆς Ὠσιμὲν ἐγέννησεν τὸν Ἀβιτωῖβ καὶ τὸν Ἀλφάαδ. ¹²καὶ
¹²υἱοὶ Ἀλφάαδ· Ὠβήδ, Μεσσαάμ, Σήμερ· οὗτος ὤκοδόμησεν τὴν Ὠνὰν
¹³καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· ¹³καὶ Βεριγὰ καὶ Σάμα· οὗτοι ἄρχοντες τῶν
πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν Αἰλάμ, καὶ οὗτοι ἐξεδίωξαν τοὺς κατοι-
¹⁴κοῦντας Γέθ. ¹⁴καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ Σωκῆλ καὶ Ἰαριμῶθ ¹⁵καὶ Ἀζα-
¹⁵βαβιά καὶ Ὠρήρ καὶ Ὠδηδ ¹⁶καὶ Μειχαῆλ καὶ Σαφάν καὶ Ἰωαχάν,
¹⁷υἱοὶ Βαρείγ· ¹⁷καὶ Ζαβαδιά καὶ Μοσολλάμ καὶ Ἀζακὲ καὶ Ἄβαρ
¹⁸καὶ Σαμαρεὶ καὶ Ζαρειά καὶ Ἰωάβ, υἱοὶ Ἐλχάαδ· ¹⁹καὶ Ἰακείμ
¹⁹καὶ Ζαχρεὶ καὶ Ζαβδεὶ ²⁰καὶ Ἐλιωλιαὰ καὶ Σαλθεὶ καὶ Ἐλιηλεὶ
²¹καὶ Ἀβιά καὶ Βεριγὰ καὶ Βαραιά καὶ Σαμαράθ, υἱοὶ Σαμαεῖθ· ²²καὶ
²²Ἰσφάν καὶ Ὠβδη καὶ Ἐλεήλ ²³καὶ Ἀβαδὼν καὶ Ζεχρεὶ καὶ Ἀνὰν
²⁴καὶ Ἀνανιά καὶ Ἀμβρεὶ καὶ Αἰλάμ καὶ Ἀνωθαῖθ ²⁵καὶ Ἀθεῖν καὶ
²⁵Ἰεφερεῖα καὶ Φελιήλ, υἱοὶ Σωιήκ· ²⁶καὶ Ἰσμασαριά καὶ Σαραιά καὶ
²⁷Ὀγοθολιά ²⁷καὶ Ἰασαραιά καὶ Σαραιά καὶ Ἡλιά καὶ Ζαχρεὶ υἱοὶ

3 Αλει| Αρεδ·| Α 4 Αβεισάμας| Αβισουε Α | Νοομα| Μα|αμαν Α | om και Α
Αχια Α 5 Γηρα Α | και 2ο| κα Β | Σωφαρφακ| Σωφαν· και Αχιρά| Α | Ωμι|
Ιωιμ Α 6 Αωδ| Ωδ Α | Γάβερ| Γάβες Α | Μαχαναθει| Μαναχαθι Α 7 Αχια
Α | Ιγλααμ Α | εγεννησεν| pr και Α | Ναανα| Αζα Α | Ιαχειχώλ| Ιαχιχαδ Α
8 Σααρημ Α | αυταν Bedit | Σωσιν| Ωσιμ Α | Ιβααδα| Βααρα Α 9 Ιεβια|
Σεβια Α | Μισα| Μωσα Α | Μελχαμ Α 10 Ιδωσ| Ιεουσ Α | Σεβια Α |
Ιμαμα| Μαμμα Α 11 Ωσιμεν| Ωσιμ Α | Αλφααλ Α 12 Αλφαα Α | Μεσ-
σααμ| και Μισααλ Α | Σημηρ| Σεμμηρ Α | Ωναν| Ωνω Α + και την Λοδ· Α
13 Βαριγα Α | Αιλαμ| Αδαμ Α 14 αδελφος| οι αδελφοι Α | Σωκηλ|
Σωσηκ Α | Ιαριμουθ Α 15 Αζαβαδια Α | Ωρηρ| Αρωδ Α | Ωδηδ| Ωδερ Α
16 Μιχαηλ Α | Σαφαν| Εσφαχ Α | Ιωχαν| Ιωαχα και Ιεζια Α | Βαριγα Α
17 Αζακι Α 18 Σαμαρει| Ιεσαμαρι Α | Ζαρεία| Εζλια Α | Ιωαβ| Ιωβαβ
Α | Ελχααδ| Ελφααλ Α 19 Ζεχρι Α | Ζαβδι Α 20 Ελιωλιαα|
Ελιωηται Α | Σαλθει| Σαλει Α | om και 3ο Α | Ελιηλι Α 21 Αβια| Αλαιο
Α | Σαμαειθ| Σαμαι Α 22 Ισφαν| Εσφαν Α | Ωβδη| Ωβηδ Α 23 Αβδων
Α | Ζοχρι Α 24 Ανανιας Α*vid | Αμβρι Α | Αιλαμ| Αηλαμ Α | Ανα-
θωδια Α 25 Ιεφερεία| Ιεφαδια Α | Φελιηλ| Φανουηλ Α | Σωιηκ| Σωσηκ Α
26 Ισμασαρια| Σαμσαρια Α | Σαραια| Σααρια Α | Ογοθολια| Γοθολιας Α
27 Ιασαραια| Ιαρασια Α | Ζεχρι Α

Β Ἰσραάμ. ²⁸ οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν, κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἄρχοντες. ²⁸ οὗτοι κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ. ²⁹ καὶ ἐν Γαβαὼν κατώκησεν ²⁹ πατὴρ Γαβαὼν, καὶ ὄνομα γυναικὶ αὐτοῦ Μολχά. ³⁰ καὶ υἱὸς αὐτῆς ³⁰ ὁ πρωτότοκος Ἀβαλὼν, καὶ Σοὺρ καὶ Κεῖς καὶ Βααλακαὶμ καὶ Ἀδὰδ ³¹ καὶ Δοὺρ καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ Ζάχουρ καὶ Μακαλῶθ. ³² καὶ ³¹ ³² Μακαλῶθ ἐγέννησεν τὸν Σεμαά. καὶ γὰρ οὗτοι κατέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ³³ καὶ Νῆρ ἐγέννησεν τὸν Κεῖς, καὶ Κεῖς ἐγέννησεν τὸν Σαοὺλ, καὶ ³³ Σαοὺλ ἐγέννησεν τὸν Ἰωναθὰν καὶ τὸν Μελχισοῦε καὶ τὸν Ἀμειναδὰβ καὶ τὸν Ἀσάβαλ. ³⁴ καὶ υἱοὶ Ἰωναθὰν Μεριβάαλ· καὶ Μεριβάαλ ἐγέν- ³⁴ νησεν τὸν Μιχιά. ³⁵ καὶ υἱοὶ Μιχιά· Φιθὼν καὶ Μελχὴλ καὶ Θερέε ³⁵ καὶ Ζάκ. ³⁶ καὶ Ζάκ ἐγέννησεν τὸν Ἰὰδ καὶ Ἰαδὰ, καὶ Ἰαδὰ ἐγέννησεν ³⁶ τὸν Σαλαιμὰθ καὶ τὸν Σαλμῶ καὶ τὸν Ζαμβρεῖ, καὶ ἐγέννησεν Ζαμβρεῖ τὸν Μαισά. ³⁷ καὶ Μαισά ἐγέννησεν τὸν Βανά· Ῥαφαὶ υἱὸς αὐτοῦ, ³⁷ Σαλασαθ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσὴλ υἱὸς αὐτοῦ. ³⁸ καὶ τῷ Ἐσὴλ ἐξ υἱοί, καὶ ³⁸ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρεικαὶ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ἰσμαὴλ καὶ Σαραιὰ καὶ Ἀβδεῖα καὶ Ἀνάν· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἐσὴλ. ³⁹ καὶ ³⁹ υἱοὶ Ἀσηλ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· Αἰλάμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Γὰγ ὁ δεύτερος· Ἐλιφάλεις ὁ τρίτος. ⁴⁰ καὶ ἦσαν υἱοὶ Αἰλείμ ἰσχυροὶ ἄνδρες ⁴⁰ δυνάμει, τείνοντες τόξον καὶ πληθύνοντες υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν, ἕκατὸν πεντήκοντα. πάντες οὗτοι ἐξ υἱῶν Βενιαμὲν.

¹ Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ συνλοχισμὸς αὐτῶν, καὶ οὗτοι καταγεγραμ- ¹ μένοι ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα μετὰ τῶν κατοικισθέντων εἰς Βαβυλῶνα ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν. ² Καὶ οἱ ²

κατοικούντες πρότερον ἐν ταῖς κατασχέσεσιν αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰσραὴλ, υἱοὶ Λευεῖται, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ δεδομένοι. ³ καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ³

Α 27 Ἰρααμ] Ἱεροαμ Α 28 ἀρχοντες 20] ἀρχηγοὶ Α 29 γυναικί] γρ
τη Α | Μολχα] Μιχχα Β² b⁷ Μααχα Α 30 αὐτῆς] αὐτῆ Α | ο πρωτοτ.]
om ο Α | Ἀβαλῶν] Ἀβδῶν Α | Σοὺρ] Ἰσοὺρ Α | Βααλακαίμ] Βααλ· καὶ Νῆρ· Α |
Ἀδὰδ] Ναδαβ Α 31 Δοὺρ] Γεδουρ Α | ἀδελφοὶ Α | om καὶ 30 Α | Ζακχοὺρ
Α 32 om καὶ Μακαλῶθ Α | Σεμα Α | om γὰρ Α 33 Μελχισοῦε Α |
Ἀμειναδὰβ Α | Ἀσαβαλ] Ἱεβααλ Α 34 υἱοὶ] υἱος Α | Μεφριβααλ Α (bis) |
Μιχα Α (item 35) 35 Μελχηλ] Μαλωθ Α | Θερεε Α | Ζακ] Σααζ (item 36)
Α 36 Ἰαδ καὶ Ἰαδὰ] Ἰωιαδα Α | Ἰαδα 1°] Ἰωιαδα Α | Σαλαιμαθ] Γαλεμαθ
Α | Σαλμῶ] Δζμωθ Α | Ζαμρι Α (bis) | Ζ. εγεννησεν Α 36? 37? Μαισα]
sup Μ vestigia appar ras et litur in Β 37 Βαανα Α | Ραφαία Α | Σαλα-
σαθ] Ελεασα Α 38 Εζρεικαὶ (Εζρεικε Β^{ab})] Εζρικαμ Α | πρωτοτ.] γρ
ο Α | Ἀβδια Α 39 Ἀσηλ] Εσελεκ Α | Αιλαμ] Ουλαμ Α | πρωτοτ.] γρ
ο Α | καὶ Γαγ (ι Γ sup ras Β¹)] Ἰδίας Α | Ελιφάλεις] καὶ Ελιφάλετ Α
40 Αιλείμ] Ουλαμ Α | πεντήκοντα] ενενηκοντα Α | παντε Α* (παντες Α²)
ΙΧ 1 κατοικισθ.] αποικισθ. Α 2 υἱοὶ Α. οἱ ιερεῖς] οἱ ειερεῖς· οἱ Λευεῖται| Α

κατώκησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμὲν καὶ Β
 4 τῶν υἱῶν Ἐφραίμ καὶ Μανασσή. ⁴καὶ Γωθὶ καὶ υἱὸς Σαμμουὶ υἱοῦ
 5 Ἀμρεί, υἱοὶ υἱῶν Φάρες καὶ υἱοῦ Ἰούδα. ⁵καὶ ἐκ τῶν Σηλωνεὶ Ἀσαιά
 6 πρωτότοκος αὐτοῦ. ⁶ἐκ τῶν υἱῶν Ζάρα Ἐπειήλ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν
 7 ἐξακόσιοι καὶ ἐνεήκοντα. ⁷καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμὲν Σαλῶμ υἱὸς
 8 Μοσλλάμ υἱὸς Ὀδυνιά υἱὸς Ἀανά, ⁸καὶ Βαναὰμ υἱὸς Ἰραάμ· καὶ
 9 οὗτοι υἱοὶ Ὁξεὶ υἱοῦ Μαχείρ· καὶ Μασεαλήμ υἱὸς Σαφατιά υἱοῦ
 9 Ῥαγούηλ υἱοῦ Βαναιά, ⁹καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν
 10 ἐννακόσιοι πεντήκοντα ἑξ, πάντες οἱ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν
 10 κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ¹⁰Καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων Ἰωδᾶε καὶ
 11 Ἰωαρεὶμ καὶ Ἰαχεὶν ¹¹καὶ Ἀζαριά υἱοὶ Χελκειά υἱοῦ Μοσολλῶμ υἱοῦ
 12 Σαδῶκ υἱοῦ Μαρμῶθ υἱοῦ Ἀχειτῶβ ἡγούμενος οἴκου τοῦ θεοῦ, ¹²καὶ
 13 Ἀδαιά υἱὸς Ἰραάμ υἱοῦ Πασχώρ υἱοῦ Μαλχειά, καὶ Μασσαὰ υἱὸς
 13 Ἀδιήλ υἱοῦ Ἰεδειοῦ υἱοῦ Μοσολλάμ υἱοῦ Μασελμῶθ υἱοῦ Ἑμήρ, ¹³καὶ
 14 ἀδελφοὶ αὐτῶν, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν, χίλιοι ἐπτακόσιοι ἐξήκοντα,
 14 ἰσχυροὶ δυνάμει εἰς ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου τοῦ θεοῦ. ¹⁴Καὶ ἐκ
 15 τῶν Λευιτῶν Σαμαῖά υἱὸς Ἀσῶβ υἱοῦ Ἑσρεϊκάν υἱοῦ Ἀσαβιά ἐκ τῶν
 15 υἱῶν Μεραρεὶ, ¹⁵καὶ Βακάρ καὶ Ῥαριήλ, Γαλαὰδ καὶ Μανθανίας υἱὸς
 16 Μειχὰ υἱοῦ Ζεχρεὶ υἱοῦ Ἀσάφ, ¹⁶καὶ Ἀβδεῖά υἱὸς Σαμεῖά υἱοῦ Γαλαὰδ
 16 υἱοῦ Ἰωθῶν, καὶ Βαραχειὶ υἱὸς Ὁσσὰ υἱοῦ Ἠλκανὰ ὁ κατοικῶν ἐν ταῖς
 17 κώμας Νωτεφατεί. ¹⁷οἱ πυλωροὶ· Σαλῶμ, Ἀκούμ, Ταμμάμ καὶ Αἰμάμ
 18 καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν, Σαλῶμ ὁ ἄρχων· ¹⁸καὶ ἔως ταύτης ἐν τῇ πύλῃ
 18 τοῦ βασιλείως κατ' ἀνατολὰς· αὗται αἱ πύλαι τῶν παρεμβολῶν υἱῶν
 19 Λευεὶ. ¹⁹καὶ Σαλωμών υἱὸς Κωρήβ υἱοῦ Ἀβιασάφ υἱοῦ Κόρε καὶ οἱ

3 των υιων (3^ο)] pr απο Α 4 om και 1^ο, 2^ο, 3^ο Α | Γωθι Α | Σαμμουι] Α
 Αμουδ Α | Αμρι Α 5 εκ] απο Α | Σηλωνι Α | Ασαια] Ασα Α | πρωτοτ.]
 pr ο Α | αυτου] + και υιοι αυτου Α 6 Επειηλ] Ιερηλ Α 7 Σαλω Α |
 Μοσολλαμ Α | υιος 2^ο, 3^ο] υιου Α | Ωδονια Α | Αανα] Ασανουα Α 8 Βα-
 νααμ] Ιεβναα Α | Ιρααμ] Ιεροαμ Α | και 2^ο] + Ηλα Α | οιοι υιοι] υιος Α |
 Οξι Α | Μαχειρ] Μοχορε Α | Μασεαλημ] Μασαλλαμ Α | Βαναια] Ιεβανααι Α
 10 Ιωαρειβ Α 11 Αζαριας Α | Χελχιου Α | Μαρμωθ] Μαριωθ Α | Αχιτωβ Α
 12 Αδαια] Σαδιας Α | Ιρααμ] Ιερααμ Α | Πασχωρ] Φασχωρ Α | Μαλχεια
 Μελχιου Α | Μασαα] Μασαι Α | Ιεδειου] Ιεζριου Α | Μασελμωθ] Μοσολ-
 λαμωθ Α | Εμμηρ] Εμμηρ Α (lineol superscr A^{1velat}) 13 αδελφοι] pr οι Α
 εξηκοντα] ενενηκοντα Α 14 Λευιτων Α | Εζρικαμ Α | Ασαβιου Α | εκ των
 (2^ο)] υιου Α | Μεραρι Α 15 Βακαρ] Βακβακαρ Α | Ραριηλ] Αρες Α | Γαλααδ]
 και Γωληλ Α | Μανθανιας] Ματθανιας Α | Μιχα Α | Ζεχρι Α 16 Αβδεια]
 Οζδια Α | Σαμεια] Σαμιου Α | Γαλααδ] Γωληλ Α | Ιωθων] Ιδουθων Α
 Βαραχιας Α | Οσσα] Ασα Α | Ελκανα Α | Νετωφαθι Α 17 οι πυλωροι]
 και οι πυρωλοι (sic) Α | Σαλλωμ (1^ο) Α | Ακουμ] και Ακουβ Α | Ταμμαν] και
 Τελμαν Α | Αιμαν Α 18 κατ] κατα Α | αι πυλαι] om αι Α | Λευι Α
 19 Σαλωμων] Σαλωμ* Α | Κωρηβ] Χωρη Α

Β ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτοῦ, οἱ Κορεῖται, ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς λειτουργίας φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς· καὶ πατέρες αὐτῶν ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς φυλάσσοντες τὴν εἴσοδον. ²⁰καὶ Φεινεές υἱὸς Ἑλεάζαρ ἡγούμενος ἦν ἐπ' αὐτῶν ἔμπροσθεν, καὶ οὗτοι μετ' αὐτοῦ. ²¹Ζαχαρίας υἱὸς Μασαλαμὶ πυλῶρὸς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ²²πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ ταῖς πύλαις ἐν ταῖς πύλαις διακόσιοι καὶ δέκα δύο· οὗτοι ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν· τούτους ἔστησεν Δαυεὶδ καὶ Σαμουὴλ ὁ βλέπων τῇ πίστει αὐτῶν. ²³καὶ οὗτοι καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πυλῶν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν οἴκῳ τῆς σκηνῆς, τοῦ φυλάσσειν. ²⁴κατὰ τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ἦσαν αἱ πύλαι, κατ' ἀνατολάς, θάλασσαν, βορρᾶν, νότον. ²⁵καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι κατὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετὰ τούτων. ²⁶ὅτι ἐν πίστει εἰσὶν τέσσαρες δυνατοὶ τῶν πυλῶν. οἱ Λευεῖται ἦσαν ἐπὶ τῶν παστοφορίων, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἶκον τοῦ θεοῦ παρεμβαλοῦσιν. ²⁷ὅτι ἐπ' αὐτοὺς φυλακὴ· καὶ οὗτοι ἐπὶ τῶν κλειδῶν ²⁸τὸ πρῶτον πρῶτον ἀνοίγειν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ. ²⁸καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῷ εἰσοίσουσιν. ²⁹καὶ ἐξ αὐτῶν καθισταμένοι ἐπὶ τὰ σκεύη καὶ ἐπὶ πάντα σκεύη τὰ ἅγια, καὶ ἐπὶ τῆς σεμιδάλεως, τοῦ οἴνου, τοῦ ἐλαίου, τοῦ λιβανωτοῦ καὶ τῶν ἁρωμάτων. ³⁰καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἦσαν μυρεψοὶ τοῦ μύρου καὶ εἰς τὰ ἄρώματα. ³¹καὶ Ματθαθίας ἐκ τῶν Λευεϊτῶν, οὗτος ὁ πρωτότοκος τῷ Σαλῶμ τῷ Κορεΐτῃ, ἐν τῇ πίστει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ μεγάλου ἱερέως. ³²καὶ Βααναιάς ὁ Κααθείτης ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως, τοῦ ἐτοιμάσαι σάββατον κατὰ σάββατον. ³³καὶ οὗτοι ψαλτφοδοί, ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευεϊτῶν, διατεταγμένοι ἐφημερίαι· ὅτι ἡμέρα καὶ νύξ ἐπ' αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔργοις. ³⁴οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν, κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἄρχοντες· οὗτοι κατοίκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³⁵Καὶ ἐν Γαβῶν κατῴκησεν πατὴρ Γαβαωνεὶ Ἰήλ, καὶ ὄνομα γυναικὸς αὐτοῦ Μωχά·

ΝΑ 19 Κοριται Α | παρεμβολης] + [κῶ Α 20 ἐμπροσθεν] + κῶ Α 21 Μασαλαμ] Μοσολλαμ Α 22 om και 1^ο Α 23 οι υιοι] om οι Α 24 τεσσαρες Α | κατ] κατα Α¹ 26 Λευεϊται Α 27 om πρῶτι 2^ο Ν | ανυγειν Ν 28 εισοισουσιν] + αυτα| και εν αριθμῳ εξοισουσιν αυτα Α 29 καθεστομενοι Β | σκευη 2^ο] pr τα ΝΑ | om του ελαιου Ν* (hab Ν^a (mg)) 31 Ματθαθιας Β* (Ματτθθιας B^bvid) | Λευιτων Α | Κορειτης Β Κοριτη Α 32 Βαναιας ΝΑ | Κααθιτης Α | om κατα σαββατον Ν* (hab Ν^a) 33 Λευιτων ΝΑ | διατεταγμενοι Ν^a (om οι Ν*) | εφημερια Ν 34 πατριων] + των Λευιτων Α | αρχοντες 2^ο] αιχοντες Α pr και Ν | κατωκησαν Α | Ιεηλημ Ν 35 κατωκησαν Ν | Ιηλ] Ιεηλ Ν Ιεηλ Α | γυναικος] pr της Ν

- 36 ³⁶ καὶ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρωτότοκος Σαβαδὼν, καὶ Ἰσεῖρ καὶ Κεῖς καὶ Βάαλ καὶ Β
 37 Νῆρ καὶ Ναδὰβ ³⁷ καὶ Ἰεδούρ καὶ ἀδελφὸς καὶ Ζαχαριά καὶ Μακελλῶθ.
 38 ³⁸ καὶ Μακελλῶθ ἐγέννησεν τὸν Σαμαά· καὶ οὗτοι ἐν μέσῳ τῶν ἀδελ-
 φῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.
 39 ³⁹ καὶ Νῆρ ἐγέννησεν τὸν Κεῖς, καὶ Κεῖς ἐγέννησεν τὸν Σαούλ, καὶ
 Σαούλ ἐγέννησεν τὸν Ἰωναθὰν καὶ τὸν Μελχισοῦε καὶ τὸν Ἀμειναδάβ
 40 καὶ τὸν Ἰεβαάλ. ⁴⁰ καὶ υἱὸς Ἰωναθὰν Μαρειβάαλ· καὶ Μαρειβάαλ ἐγέν-
 41 νησεν τὸν Μειχά. ⁴¹ καὶ υἱοὶ Μειχά· Φαιθὼν καὶ Μάλαχ καὶ Θαράχ.
 42 ⁴² καὶ Ἀχάζ ἐγέννησεν τὸν Ἰαδά, καὶ Ἰαδὰ ἐγέννησεν τὸν Γαμέλεθ καὶ
 43 τὸν Γαζάωθ καὶ τὸν Ζαμβρεῖ, καὶ Ζαμβρεῖ ἐγέννησεν τὸν Μασσά, ⁴³ καὶ
 Μασσά ἐγέννησεν τὸν Βαανά, Ῥαφαῖα υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσαήλ υἱὸς αὐτοῦ.
 44 ⁴⁴ καὶ τῷ Ἐσῆλ ἕξ υἱοί, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐσδρεϊκὰν πρωτό-
 τοκος αὐτοῦ, Ἰσμαήλ καὶ Σαριά καὶ Ἀβδεῖα καὶ Ἀνάν· οὗτοι υἱοὶ Ἐσῆλ.
 X 1 ¹ Καὶ ἀλλόφυλοι ἐπολέμησαν πρὸς Ἰσραήλ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσ-
 2 ὤπου ἀλλοφύλων καὶ ἔπесον τραυματαῖα ἐν ὄρει Γελβουε. ² καὶ κατε-
 δίδωξαν ἀλλόφυλοι ὀπίσω Σαούλ καὶ ὀπίσω υἱῶν αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξαν
 ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωναθὰν καὶ τὸν Ἀμειναδάβ καὶ τὸν Μελχισοῦε υἱοὺς
 3 Σαούλ. ³ καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαούλ· καὶ εὗρον αὐτοὺς οἱ
 4 τοξόται ἐν τόξοις καὶ πόνοις, καὶ ἐπόνεσαν ἀπὸ τῶν τόξων. ⁴ καὶ
 εἶπεν Σαούλ τῷ αἵροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ Σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου
 καὶ ἐκκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ
 ἐμπαίξωσίν μοι. καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἷρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι
 5 ἐφοβείτο σφόδρα· καὶ ἔλαβεν Σαούλ τὴν ῥομφαίαν καὶ ἐπέπεσεν
 6 ἐπ' αὐτήν. ⁵ καὶ εἶδεν ὁ αἷρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι ἀπέθανεν Σαούλ,
 6 καὶ ἔπεσεν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἀπέθανεν Σαούλ
 καὶ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ

36 υἱος B^{na}] pr o N^{*A} | Σαβδων A | Κεῖς] Κίρ N 37 Ἰεδούρ] Γεδούρ A | N^A
 ἀδελφοί A | και 3°] κα N^{*} (και N^a) om A | Ζαχχούρ A | Μακεδωθ A (item 38)
 38 om και Μακ. N | Σαμα A | αυτων· κατωκησαν A | om εν μεσω των αδ.
 αυτων (2°) N^{*} (hab N^a(mg)) | εν μεσω (2°) μετα A 39 Μελχισοῦε N^A | Αμι-
 ναδαβ A | Ἰεβααλ] Ἰσβααλ N Βααλ A 40 υἱος] υἱους N | Ἰωναθαμ N | Μαρει-
 βααλ] Μαρειβαλ (1°) N Μεχριβααλ A (bis) | Μιχα A (item 41) 41 Φιθων
 A | Μάλωχ A | Θαρά· A 42 Αχάζ] Χααζ A | Γαλεμεθ A | Γαζαωθ] Αζωωθ
 A | Ζαμβρεῖ A (bis) | om και Ζαμβρεῖ N | Μασα N^A (item 43) 43 Βανα A |
 Ραφαῖαν N | Ραφαῖα υἱος αυτου sup ras A¹ | Εσαήλ] Ελεασα υἱος αυτου· Εσηλ
 A 44 Εσαήλ N (bis) | Εζρικαν...Ισμαήλ bis scr N^{*} (om 2° N^a) | Εσδρεικαν]
 Εζρικαμ A | Ισμαήλ] pr και A | Αβδια A X 1 Γελβουθ' A 2 αυτου] ουκ sup
 ras A¹ | Αμερναδαβ B^{vid} Αμειναδαβ N^A | Μελχισοῦε A Μελχισεδεκ N 3 αυ-
 τους] αυτον A | τοξοις] pr τοις N^A | επονεσεν N^A 4 και εκκεντησον] και, κ
 1° sup ras A^b | την ρομφ. (2°) + αυτου A | επεπεσεν] επεσεν N^A 5 ιδεν A
 (item 7) | και 3°] + γε A | αυτου 2°] + και απεθανεν' (seq ras 4 vel 5 litt) A

Β αὐτὸ ἀπέθανεν. ⁷καὶ εἶδεν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὁ ἐν τῷ αὐλῶνι ὅτι ⁷ ἔφυγεν Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι ἀπέθανεν Σαοὺλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ κατέλειπον τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ ἔφυγον· καὶ ἦλθον ἀλλόφυλοι καὶ κατῴκησαν ἐν αὐταῖς. ⁸Καὶ ἐγένετο τῇ ἐχομένῃ καὶ ἦλθον ἀλλόφυλοι ⁸ τοῦ σκυλεύειν τοὺς τραυματίας, καὶ εὗρον τὸν Σαοὺλ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῷ ὄρει Γελβοῦε. ⁹καὶ ἐξέδυσαν αὐτόν, καὶ ⁹ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ τοῦ εὐαγγελίσασθαι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ. ¹⁰καὶ ἔθηκαν τὰ σκεύη αὐτῶν ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτῶν, καὶ τὴν ¹⁰ κεφαλὴν αὐτοῦ ἔθηκαν ἐν οἴκῳ Δαγών. ¹¹καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ¹¹ κατοικοῦντες Γαλαὰδ ἅπαντα ἃ ἐποίησαν ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ καὶ τῷ Ἰσραὴλ. ¹²καὶ ἡγέρθησαν ἐκ Γαλαὰδ πᾶς ἀνὴρ δυνατός, καὶ ¹² ἔλαβον τὸ σῶμα Σαοὺλ καὶ τὸ σῶμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἤνεγκαν αὐτὰ εἰς Ἰαβεῖς, καὶ ἔθαψαν τὰ ὀστέα αὐτῶν ὑπὸ τὴν δρυὴν ἐν Ἰαβεῖς· καὶ ἐνήστευσαν ἑπτὰ ἡμέρας. ¹³καὶ ἀπέθανεν Σαοὺλ ἐν ταῖς ἀνομίαις ¹³ αὐτοῦ αἷς ἠνόμησεν τῷ θεῷ κατὰ τὸν λόγον Κυρίου, διότι οὐκ ἐφύλαξεν· ὅτι ἐπηρώτησεν Σαοὺλ ἐν τῷ ἐνγαστριμύθῳ τοῦ ζητῆσαι, καὶ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουὴλ ὁ προφῆτης, ¹⁴καὶ οὐκ ἐζήτησεν Κύριον· καὶ ¹⁴ ἀπέκτεινεν αὐτόν, καὶ ἐπέστρεψεν τὴν βασιλείαν τῷ Δαυεὶδ υἱῷ Ἰεσοῖ. ¹Καὶ ἦλθεν πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς Δαυεὶδ ἐν Χεβρὼν λέγοντες Ἰδοὺ ¹ Χ ὀστέα σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς· ²καὶ ἐχθὲς καὶ τρίτην ὄντος Σαοὺλ ² βασιλέως σὺ ἦσθα ὁ ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ Κύριός σοι Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ. ³καὶ ἦλθον πάντες πρεσβύτεροι ³ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρὼν, καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυεὶδ διαθήκην ἐν Χεβρὼν ἐναντίον Κυρίου, καὶ ἔχρισαν τὸν Δαυεὶδ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ κατὰ τὸν λόγον Κυρίου διὰ χειρὸς

ΝΑ 7 om ανηρ Ν | ο εν] ον εν Ν* (ο εν Ν^a) | Ισραηλ 2°] pr πας Ν | om και 4° Ν | κατελιπον Ν | κατωκισα] Ν | αυτοις Ν 8 σκυλευσαι Α | τους τραυμ. Β*Ν¹Α] ο τραυμ. Β^b vid τας τρ. Ν* 9 απεστειλαν Ν | αυτων] αυτοις Ν 10 οικω 1°] ω sup ras Β^r | om κεφαλην Ν* (superscr Ν^a) 11 απαντα] παντα Α | και 2^c] εν Α 12 το σωμα 1°] om το Ν | το σωμα 2°] τα σωματα Α | om εν Ν* (hab Ν^a mg sinistr) 13 αυτων Α* vid (αυτου Α^b) | θεω] κω Α | Κυριου] pr του Ν | ενγαστριμ. Β*^b εγγ. Β^{ab} | αυτω] pr αυτο Ν^a mg sinistr 14 εξεζητησεν Α | Κυριον] κς Ν τον κν Σαουλ Α | αυτον] + καθοτι ουκ ηρωτησεν εν κω Α | απεστρεψεν Ν | Δαδ ΝΑ (ita ubique) ΧΙ 2 βασιλεως] βασιλευς Ν | ο εξαγων και εισαγων] ο εισαγαγων Ν | om Ισραηλ 2° ΝΑ | Κυριος] + ο θς] σου Α | ποιμανεις] πενεις Ν* (οιμ superscr Ν^a) | συ 3°] σοι Ν | om εση Ν*Α (hab Β^Ν^a) | Ισραηλ 3°] Ιηλμ Ν* (Ιηλ Ν¹) 3 εις 1°] εν Α | εναντι Α | εις βασ.] εις βα sup ras Α^a?

4 Σαμουήλ. ⁴Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς καὶ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Β
⁵Ἱερουσαλὴμ, αὕτη Ἰεβούς, καὶ ἐκεῖ οἱ Ἰεβουσαῖοι οἱ κατοικοῦντες
⁶τὴν Ἰεβούς ⁵εἶπαν τῷ Δαυεὶδ Οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε. καὶ προκατε-
⁷λάβετο τὴν περιοχὴν Σειῶν, αὕτη ἡ πόλις Δαυεὶδ. ⁶καὶ εἶπεν Δαυεὶδ
⁸Πᾶς τύπτων Ἰεβουσαῖον ἐν πρώτοις, καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα καὶ εἰς
⁹στρατηγόν· καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἐν πρώτοις Ἰωάβ υἱὸς Σαρουιά, καὶ
¹⁰ἐγένετο εἰς ἄρχοντα. ⁷καὶ ἐκάθισεν Δαυεὶδ ἐν τῇ περιοχῇ· διὰ τοῦτο
⁸ἐκάλεσεν αὐτὴν Πόλιν Δαυεὶδ. ⁸καὶ ὠκοδόμησεν τὴν πόλιν κύκλῳ·
⁹καὶ ἐπολέμησεν καὶ ἔλαβεν τὴν πόλιν. ⁹καὶ ἐπορεύετο Δαυεὶδ πο-
¹⁰ρευόμενος, καὶ Κύριος Παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. ¹⁰καὶ οὗτοι οἱ ἄρ-
¹¹χοντες τῶν δυνατῶν οἱ ἦσαν τῷ Δαυεὶδ, οἱ κατισχύοντες μετ' αὐτοῦ
¹¹ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ μετὰ παντός Ἰσραὴλ τοῦ βασιλεύσαι αὐτὸν
¹²κατὰ τὸν λόγον Κυρίου ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹¹καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς τῶν
¹³δυνατῶν τοῦ Δαυεὶδ· Ἰεσεβαδὰ υἱὸς Ἀχαμανεὶ πρῶτος τῶν τριά-
¹⁴κοντα· οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἄπαξ ἐπὶ τριακοσίους
¹²τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί. ¹²καὶ μετ' αὐτὸν Ἐλεαζάρ υἱὸς Δωδαὶ ὁ
¹³Ἀρχωνεὶ, οὗτος ἦν ἐν τοῖς τρισὶν δυνατοῖς. ¹³οὗτος ἦν μετὰ Δαυεὶδ
¹⁴ἐν Φασοδομῇ, καὶ οἱ ἀλλοφύλοι συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ
¹⁵ἦν μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης κριθῶν, καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἀπὸ προσ-
¹⁴ώπου ἀλλοφύλων. ¹⁴καὶ ἔστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος καὶ ἔσωσεν
¹⁵αὐτήν, καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους· καὶ ἐποίησεν Κύριος σωτη-
¹⁵ρίαν μεγάλην. ¹⁵καὶ κατέβησαν τρεῖς ἐκ τῶν τριάκοντα ἀρχόντων
¹⁶εἰς τὴν πέτραν πρὸς Δαυεὶδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὁδολλάμ, καὶ παρεμ-
¹⁶βολὴ τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. ¹⁶καὶ Δαυεὶδ τότε
¹⁷ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ σύστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βαιθλέεμ.
¹⁷καὶ ἐπεθύμησεν Δαυεὶδ καὶ εἶπεν Τίς ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου
¹⁸Βηθλέεμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; ¹⁸καὶ διέρρηξαν οἱ τρεῖς τὴν παρεμβολὴν

4 αυτου] om N* (hab N^amg) Ἰσλ A | εἰς] om N ἐπὶ A | Ἰεβους 2^ο] γην A NA
5 εἶπαν] + δε οἱ κατοικοῦντες Ἰεβους A | Σιων NA 6 Ἰεβουσαιον] pr τον N*
(om N^a) εβ sup ras 3 litt A¹ | εστε N | εἰστρατηγον A | αυτη B* (αυτην
B^a) | Σαρουιας A 8 οἰκοδομησεν N 9 πορευομενος] + μετ αυτου N*
(om N^a) + καὶ μεγαλυνομενος A 10 τη βασ.] om τη N | ἐπὶ] εν N 11 του
Δ.] του sup ras A¹ | Ἰεσαιβαδα N Ἰσβααμ A | Αχαμαννι N Αχαμανι A | πρω-
τος] πρωτοτοκος A | εσπατο A* (εσπασατο A¹) | τριακοσιας N* (τριακοσιους N^a)
12 Δωδε N | Αρχωνει] Αχωνει N Αχωχι A | τρισι A | δυνατος A 13 Φασο-
δομῇ] A | εἰς πολεμον ἐκεῖ N | πληρεις A 15 τρεις] pr οι A | παρεμβ.] pr η
A | εν τη κ.] pr παρεμβεβληκει A 16 συστημα] υποστημα A | Βαιθλεεμ]
τη Βηθλεεμ N τη Βεθλ. A 17 Βαιθλεεμ N 18 καὶ διερρηξαν...πυλη om N*
(hab κ διερρηξαν οι γ' την παρεμβολην] των αλλοφυλων κ υδρευσαντο υδωρ!
εκ του λακκου του εν Βεθλεεμ os ην] εν τη πυλη N^amg sup)

Β τῶν ἄλλοφύλων καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βαιθλέεμ, ὅς ἦν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἔλαβον πρὸς Δαυεὶδ, καὶ οὐκ ᾔθελεν Δαυεὶδ τοῦ πιεῖν αὐτό· καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ κυρίῳ ¹⁹ καὶ εἶπεν Ἰλεώς μοι ¹⁹ ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τούτου· εἰ αἷμα ἀνδρῶν τούτων πίομαι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν; ὅτι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν ἤνεγκαν· καὶ οὐκ ἐβούλετο πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί. ²⁰ καὶ Ἀβεισὰ ἀδελφὸς ²⁰ Ἰωάβ, οὗτος ἦν ἄρχων τῶν τριῶν, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί· καὶ οὗτος ἦν ὄνομαστος ἐν τοῖς τρισίν, ²¹ ἀπὸ τῶν τριῶν ὑπὲρ τοὺς δύο ἔνδοξος, καὶ ἦν ²¹ αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἔως τῶν τριῶν οὐκ ἤρχετο. ²² καὶ Βαναϊὰ υἱὸς ²² Ἰωδάε υἱὸς ἀνδρὸς δυνατοῦ, πολλὰ ἔργα αὐτοῦ ὑπὲρ Καθασαῆλ· οὗτος ἐπάταξεν τοὺς δύο ἀριῆλ Μωάβ, καὶ οὗτος κατέβη καὶ ἐπάταξεν τὸν λέοντα ἐν τῷ λάκκῳ ἐν ἡμέρᾳ χιόνος, ²³ καὶ οὗτος ἐπάταξεν τὸν ²³ ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον, ἄνδρα ὁρατὸν πεντάπηχυν· καὶ ἐν χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων· καὶ κατέβη ἐπ' αὐτὸν Βαναϊὰς ἐν ῥάβδῳ καὶ ἀφείλατο ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου τὸ δόρυ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. ²⁴ ταῦτα ἐποίησεν Βαναϊὰς ²⁴ υἱὸς Ἰωάδ, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς τρισίν τοῖς δυνατοῖς· ²⁵ ὑπὲρ ²⁵ τοὺς τριάκοντα ἔνδοξος οὗτος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἤρχετο, καὶ κατέστησεν αὐτὸν Δαυεὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ δυνα- ²⁶ τοὶ τῶν δυνάμεων· Ἀσαῆλ ἀδελφὸς Ἰωάβ, Ἐλεανὰν υἱὸς Δωδῶε Βαιθλάεμ, ²⁷ Σαμαωθ ὁ Ἀδί, Χέλλης ὁ Φελωνεῖ, ²⁸ Ὡραὶ υἱὸς ἐκ τῆς ²⁷ Ὀθεκῶ, Ἀβιέζερ ὁ Ἀναθωθεῖ, ²⁹ Σοβοχαὶ ὁ Ἀθεί, Ἡλεὶ ὁ Ἀχωνεῖ, ²⁹ ³⁰ Νεερέ ὁ Νετωφατεῖ, Χθάοδ υἱὸς Νοοζὰ ὁ Νετωφατεῖ, ³⁰ ³¹ Αἰρεὶ υἱὸς ³¹

ΝΑ 18 Βεθλεεμ Ν Βηθλεεμ Α | ελαβον] + και ηλθον Β^{amg} ΝΑ | ηθελεν] ηθελησεν Α 19 τουτων] τουτο Ν* (τουτων Ν¹) | ψυχαις 2^ο] α sup ras Α^b | ηνεγκαν] + αυτον Α | ηβουλοντο Ν* (εβουλετο Ν¹) | πειν] πιν Ν | αυτο] αυτον Α 20 Α-βεσσα Α | αδελφος] pr ο Α | τριων] πατριων Α | εσπατο Α^{*vid} (εσπασατο [ασ sup ras] Α¹) | τριακοσιας Ν* (τριακοσιους Ν^a) εξακοσιους Α | om και 2^ο Α | τοις τρ.] ταις τρ. Α 21 αυτοις] αυτος Α 22 Βαναια] Καναια Β^b Βαναϊας Α | υπερ] hactenus Cod Sin-Petr | Καθασαηλ] Βασαηλ Ν^{vid} (certe sic inc Cod Frid-Aug) | ουτος 1^ο] ουτες Β^{edit} 23 om ουτος Ν | αορατον Ν* (op. Ν¹) | χειρι] pr τη Α | ως] ωσει Ν [υφαινοντων] pr των Ν | Βανεις Ν (item 24) | αφειλετο Ν 24 Ιωαδ] Ιωδαε ΝΑ | τουτω] τουτο Ν | τρισι Α 25 ενδοξοι] pr ην Α (η sup ras Α^a) 26 δυνατοι] pr οι Α | Ιωαβ] Ιωα Α | Δωδωαι Α | Βαιθλαεμ] Καθλαεμ Ν pr εκ Α 27 Σαμαωθ...Φελωνει] Σαμωθ· Θαδι Χελλης·| ο Φαλλωνι Α 28 εκ της Οθεκω] εκ κης Οθεκω· Α | Αναθωθι Α 29 Σοβο-χαι ο Αθει] Σοβοχε ο Ιαθει Ν και Σοβ'·|βο|χαι ο Ασωθι· Α | Ηλι (sup ras) Α^a | ο Αχωνει] ο Αναχωνει Ν* (ο Αχωνει Ν¹) ο Αχωρ (sup ras seq ras) Α^a 30 Νεερε...Νετωφατει (Ετωφ. Β*)] Νεερε ο Νοτωφαθει Χθαοδ...Νετωφαθει Ν Μοορα ο Νετω|φαθι (Μ. ο Νετω sup ras pl litt Α¹)· Ελαδ· υιος Βααα ο Νετω-φαθι· Α 31 Αιρει] Αιθει Ν Ηθου Α

32 'Ρεβιέ ἐκ βουνου Βενιαμείν, Βαναίας ὁ Φαραθωνεί, 32 Οὐρεὶ ἐκ ναχαλὲ Β
 33 Γάας, 'Αβιηλ ὁ Γαραβαιθθί, 33 'Αζβὼν ὁ Βεερμείν, Σαμαβά ὁ 'Ομει.
 34 34 Βενναίας ὁ Σομολογεννουεὶν, 'Ιωναθὰν υἱὸς Σωλᾶ ὁ 'Αραχεί,
 35 35 'Αχείμ υἱὸς 'Αχάρ ὁ 'Αραρεί, 'Ελφὰτ υἱὸς Σθὺρ, 36 'Οφάρ Μοχόρ, 'Αχια
 37 ὁ Φεδωνεί, 37 'Ησερέ ὁ Χαρμαδαί, Νααραι υἱὸς 'Αζωβαί, 38 'Ιωήλ υἱὸς
 38 Ναθάν, Μεβαὰλ υἱὸς 'Αγαρεί, 39 Σέλη ὁ 'Αμμωνεί, Ναχὼρ ὁ Βερθεὶ
 40 αἴρων σκευὴ νιφ Σαρουία, 40 'Ιρά ὁ 'Ηθηρεί, Γαρροβαί, 'Ιοθηρεί.
 41 41 Οὐρεὶ ὁ Χεττεί, Ζαβὲτ υἱὸς 'Αχαιά, 42 'Αδεινὰ υἱὸς Ζαίζα τοῦ
 42 'Ρουβὴν ἄρχων καὶ ἐπ' αὐτῷ τριάκοντα, 43 'Ανὰν υἱὸς Μωχαὶ καὶ
 44 'Ιωσαφὰτ ὁ Βαιθανεί, 44 'Οζεῖα ὁ 'Ασταρωθεί, Σαμαθὰ καὶ 'Ιεῖα,
 45 υἱοὶ Κωθὰν τοῦ 'Αραρεί, 45 'Ελθειηλ υἱὸς Σαμερεί καὶ 'Ιωάζαι ὁ ἀδελ-
 46 φὸς αὐτοῦ ὁ 'Ιεασεὶ, 46 Λειηλ ὁ Μιεὶ καὶ 'Ιαριβεὶ καὶ 'Ιωσειὰ υἱὸς αὐτοῦ,
 47 'Ελλάαμ καὶ 'Εθεμά ὁ Μωαβεΐτης, 47 Δαλειηλ καὶ 'Ιωβήθ καὶ 'Εσσειηλ

XII 1 ὁ Μειναβειά. 1 Καὶ οὗτοι οἱ ἐλθόντες πρὸς Δανεὶδ εἰς Σωκλὰ,
 ἔτι συνεχομένου ἀπὸ προσώπου Σαούλ υἱοῦ Κεὶς. καὶ οὗτοι ἐν τοῖς
 2 δυνατοῖς βοηθοῦντες ἐν πολέμῳ, * καὶ τόξῳ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστε-
 ρῶν, καὶ σφενδονῆται ἐν λίθοις καὶ τόξοις, ἐν τοῖς ἀδελφοῖς Σαούλ
 3 ἐκ Βενιαμείν. 3 ὁ ἄρχων 'Αχιέζερ, καὶ 'Ιωὰ ὁ υἱὸς 'Αμὰ τοῦ Γεβω-

31 Ρεβιε] Ραβειαι Ν Ρηβαι Α | Φαραθωθεί Ν* (Φαραφώνει Ν^{c,a}) Φαραθωνι Α ΝΑ
 32 Ουρι Α | ναχαλη Α | Γαραβαιθθι] Γαραβεθ Ν Σαραβεθθεί Α 33 Αζ-
 βων] Αζμωθ Α | Βεερμειν ΒΝ^{c,a}] Βεερβειν Ν* Βαρσαμ Α | Σαμαβα ο Ομει]
 Βαμαβα ο Σωμει Ν Ελιαβα ο Σαλαβωνι Α 34 Βενναϊας ο Σομολογ.]
 Βεννεας ο Σομογεννοννιν Ν νιοι Ασαμ' ο Γωυνι Α | Σωλα ο Αραχει Β^b] Σ. ο
 Αραρει Β^{ab} Ν Σαγη ο Αραρι Α 35 Αχιαμ υ. Σαχαρ ο Αραρι Α | Ελφατ] Ελι-
 φααλ Α 35—36 Σθυρ Οφαρ Μοχορ] Σουρ' Οφ. Μ. Ν Ωρα· Φερομεχου]ραθι
 Α 36 Αχια ΝΑ | Φελλωνι Α 37 Ησεραι Ν Ασαραι Α | Χαρμαδαι]
 Καρμηλι Α | Νααραι] Νοορα Α | Αζωβε Ν Αζβι Α 38 υιος 1°] αδελφος
 Α | Μεβααλ] Μαβαρ Α | Αγαρει] Αταραι Α 39 Σελη] Σελληκ' Α |
 Αμμωνειμ Ν Αμμωνι Α | Ναχωρ ο Βερθει] Νααραι ο Βηρωθ Α | αιρων σκενη]
 διδωνικευη (sic) Ν | νιω Σαρουια] Ιωαβ' νιου Σαρουιας Α 40 Ιρα ο
 Ηθηρει] Ια ο Ιθηρει Ν Ιρας ο Ιεθερι Α | Γαρροβε Ν Γαρηβ' Α | Ιοθηρει] Ιεθερι
 Α 41 Ουρει ο Χεττει] Ουριας Χεθθι Α | Ζαβατ Α | υιος] νιω ος Ν | Αχαια]
 Αχεα Ν Ολι Α 42 Αδινα Α | Ζαίζα] Σεζα Ν Σεχα Α 43 Ανναν Ν]
 Μωχα] Μαχα Α | Ιωσαφας Ν* (Ιωσαφας Ν^{c,a}) | Βαιθανει] Βεθανει Ν Μαθ-
 θανι Α 44 Οζια Α | ο Ασταρωθει] Θεσταρωθει Ν ο Ασταρωθι Α | Σαμαθα]
 Σαμμα Α | Ιεια] Εια Ν Ιειηλ Α | Κωθαν του Αραρει (Αραρ Β^b)] Χωθā τ.
 Αραρι Α 45 Ελθειηλ (nisi Ελσειηλ)] Ιειηλ Α | Σαμαρι Α | Ιεασει] Θωσαι
 Α 46 Λιηλ Ν Ιελιηλ Α | ο Μιε] ο Μαωειν Α | Αριβι Ν Ιαριβαι Α | Ιωσια
 Α | Ελλαμ Ν^{vid} Ελνααμ Α | και 3°] κα Ν | Εθεμα] Ιεθεμα Α | post ο 2° appar
 ras a vel δ in Β | Μωαβιτης Α 47 Αλιηλ Α | Ιωβηδ Α | Ε]σειηλ Ν Εσσειηλ
 Α | Μειναβεια] Μεσωβια Α XII 1 Σωκλα] Σικελαγ Α 2 τοξω] pr εν
 Ν | εν τοις αδελφοις] εκ των αδελφων ΝΑ | εκ ΒΝ^{c,a} Α] και Ν* 3 ο αρχων]
 om ο Α | Ιωα ο] Ιωας Ν Ιωρας Α | Αμα] Σαμαα Α | Γεβωθειτου] Ταβαθιτου Α

Β θείτου, καὶ Ἰωὴλ καὶ Ἰωφάλητ υἱοὶ Ἀσμῶθ, καὶ Βερχειά, καὶ Ἰηοὺλ
 ὁ Ἀναθωθεί, ⁴καὶ Σαμαίης ὁ Γαβαωνείτης δυνατὸς ἐν τοῖς τριάκοντα ⁴
 καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, Ἰερμίας καὶ Ἰεζήλ καὶ Ἰωανὰν καὶ Ἰωαζαβὰβ
 ὁ Γαδαθαθειεῖμ, ⁵Ἀζαὶ καὶ Ἀρειμουθ καὶ Βαδαῖα καὶ Σαμαριαὶ καὶ ⁵
 Σαφατιά ὁ Χαραυφεῖ, ⁶Ἠλκανὰ καὶ Ἰησουνεὶ καὶ Ὀζρειήλ καὶ Ἰωζάρα, ⁶
 Καῖνα καὶ Σοβοκάμ καὶ οἱ Κορεῖται, ⁷καὶ Ἐλιὰ καὶ Ζαβιδιὰ υἱοὶ Ραὰμ ⁷
 καὶ οἱ τοῦ Γεδώρ. ⁸καὶ ἀπὸ τοῦ Γεδδεὶ ἐχωρίσθησαν πρὸς Δαυεῖδ ⁸
 ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἰσχυροὶ δυνατοὶ ἄνδρες παρατάξεως πολέμου, αἰ-
 ροντες θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ πρόσωπον λέοντος πρόσωπα αὐτῶν,
 καὶ κοῦφοι ὡς δορκάδες ἐπὶ τῶν ὀρέων τῷ τάχει· ⁹Ἀζα ὁ ἄρχων, ⁹
 Ἀβδειὰ ὁ δεῦτερος, Ἐλιὰβ ὁ τρίτος, ¹⁰Μασεμμανὴ ὁ τέταρτος, Ἰερε- ¹⁰
 μεῖα ὁ πέμπτος, ¹¹Ἐθοὶ ὁ ἕκτος, Ἐλιὰβ ὁ ἑβδομος, ¹²Ἰωὰν ὁ ὄγδοος, ¹¹
 Ἐλιαζέρ ὁ ἔνατος, ¹³Ἰερεμειὰ ὁ δέκατος, Μελχαβανναὶ ὁ ἐνδέκατος. ¹³
¹⁴οὗτοι ἐκ τῶν υἱῶν Γαδ ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς, εἰς τοῖς ἑκατὸν ¹⁴
 μικρὸς καὶ μέγας τοῖς χιλίοις. ¹⁵οὗτοι οἱ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ¹⁵
 ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ οὗτος πεπληρωκὼς ἐπὶ πᾶσαν κρηπίδα
 αὐτοῦ, καὶ ἐξεδιώξαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας αὐλῶνας ἀπὸ ἀνα-
 τολῶν ἕως δυσμῶν. ¹⁶καὶ ἦλθον ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμὲν καὶ Ἰούδα ¹⁶
¹εἰς βοήθειαν τοῦ Δαυεῖδ. ¹⁷καὶ Δαυεῖδ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐ- ¹⁷
 τῶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ εἰς εἰρήνην ἤκατε πρὸς μέ, εἴη μοι καρδιά
 καθ' ἐάντην ἐφ' ὑμᾶς· καὶ εἰ τοῦ παραδοῦναί με τοῖς ἐχθροῖς μου
 οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρός, ἴδοι ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ ἐλέγξαιτο.

KA 3 Ἰωηλ Α Ζιηλ Α | Ἰωφάλητ Φαλλητ Α | Αζμωθ Α | Βερχεια Βαραχια Α |
 Αναβωθεί Ν Αναθωθεί Α 4 Σαμεας Ν | Αγαβωνίτης Ν* Γαβαωνίτης Ν^{ca} Α
 + και Βερχεια και Ἰηοὺλ ο Αναθωθεί| και Σαμεας ο Γαβαωνίτης Ν | Ἰερμίας
 Ἰερμειας Β^a Ἰερεμίας Ν* (Ἰερμίας Ν¹) και Ἰερμίας Α | Ἰεζήλ Α | Ἰωζαβαδ Α |
 Γαδαθαθειεμ| Γαδαρα Ν Γαδηρωθι Α 5 Αζα| Ελιωζι Α | Αρειμουθ|
 Αριθμους Ν Ιαριμουθ (I sup ras) Α | Βαδαία Βααδια Α | Σαμαρια ΝΑ |
 Σαφατεια Ν | Χαραυφεῖ Αρουφι Α 6 Ἰησουνει Ἰεσια Α | Ὀζρειηλ| Ελιηλ
 Α | Ἰωζαρα| Ἰωζααρ Α | om Καίνα Α | Σοβοκαμ| Σοβολαμ Ν Ἰεσβααμ Α |
 Κοριται ΝΑ 7 Ελια Ν Ἰωηλα Α | Ζαβαδια ΝΑ | Ρααμ (Pa non inst
 spiritum tamen adpinx B^b)| Ἰεροαμ Α | και οι υιοι ΝΑ | Γεδδωρ Ν 8 Γαδδαι
 Ν Γαδ' Α | ἐχωρισθησαν| διεχωρ. Α | απο 2° επι Α | ανδρες δυνατοι Ν |
 δορκαδος Α | τω τάχει| εν τ. Α 9 Αζα| Αζερ Α | Αβδια Α | Ελειαβ Ν
 10 Μασεμμανη Ν Μασμα| Α | τεταρτος| δ' Α | Ἰερμα Ν Ἰερεμια Α 11 Εθοι
 Εθθει Α | Ελιαβ| Ελιηλ Α 12 Ἰωαν| Ἰωαν Α | ο ογδοος| ογδοις Ν |
 Ελιαζερ| Ελεζαβαδ Α 13 Ἰερεμια| Ἰερμα Ν Ἰερεμιας Α | Μελχαβαννα Ν
 Μαχαβαναι Α | ενδεκατος| ια' Ν 14 om Γαδ Ν | στρατειας Bab (vid)
 15 οι τοι Β*^{vid} (out. Bab) | εξεδιωξαν| εδιωξαν Ν | om απο Ν | es Β* (εως Bab)
 16 βοηθιαν Ν 17 αυτων| αυτοις Α | ειπαν αυτοι Β* (ειπεν αυτοις Bab) | ειη
 μοι| ει εμοι Α | om ει τουν παραδουναι με Ν | υμων| ημων ΝΑ | ελεγξαιτο|
 ελεγξετο Ν ελεγμα Α

18 ¹⁸ καὶ πνεῦμα ἐνέδυσε τὸν Ἀμασαι ἄρχοντα τῶν τριάκοντα, καὶ Β εἶπεν

Πορεύου καὶ ὁ λαός σου,
Δαυεὶδ υἱὸς Ἰεσσαί·
εἰρήνη εἰρήνη σοι,
καὶ εἰρήνη τοῖς βοηθοῖς σου·
ὅτι ἐβοήθησέν σοι ὁ θεός σου.

καὶ προσεδέξατο αὐτοὺς Δαυεὶδ, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας
19 τῶν δυνάμεων. ¹⁹ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ προσεχώρησαν πρὸς Δαυεὶδ
ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς ἀλλοφύλους ἐπὶ Σαοὺλ εἰς πόλεμον· καὶ οὐκ ἐβοή-
θησαν αὐτοῖς, ὅτι ἐν βουλῇ ἐγένετο παρὰ τῶν στρατηγῶν τῶν
ἀλλοφύλων λεγόντων Ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων
20 ἐπιστρέψει πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ Σαοὺλ. ²⁰ ἐν τῷ πορευθῆναι
αὐτὸν εἰς Σωγλὰμ προσεχώρησαν αὐτῷ ἀπὸ Μανασσῆ Ἐδνὰ καὶ
Τωζαβάθ καὶ Ῥωδιήλ καὶ Μειχαήλ καὶ Ἰωσαβαίθ καὶ Ἐλιμουθ
21 καὶ Σεμαθεὶ· ἄρχηγοὶ χιλιάδων εἰσὶν τοῦ Μανασσῆ. ²¹ καὶ αὐτοὶ
συνεμάχησαν τῷ Δαυεὶδ ἐπὶ τὸν γεδδούρ, ὅτι δυνατοὶ ἰσχύος πάντες·
22 καὶ ἦσαν ἡγούμενοι ἐν τῇ στρατείᾳ ἐν τῇ δυνάμει, ²² ὅτι ἡμέραν
ἐξ ἡμέρας ἤρχοντο πρὸς Δαυεὶδ εἰς δύναμιν μεγάλην ὡς δύναμις
23 θεοῦ. ²³ Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρα-
τείας, οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυεὶδ εἰς Χεβρὼν τοῦ ἀποστρέψαι τὴν
24 βασιλείαν Σαοὺλ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον Κυρίου. ²⁴ υἱοὶ Ἰούδα
θυρεωφόροι καὶ δορατοφόροι ἐξ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι δυνατοὶ παρα-
25 τάξεως. ²⁵ τῶν υἱῶν Συμεὼν δυνατοὶ ἰσχύος εἰς παράταξιν ἐπτά
26 χιλιάδες καὶ ἑκατόν. ²⁶ τῶν υἱῶν Λευὶ τετρακισχίλιοι ἐξακόσιοι·
27 ²⁷ καὶ Τωαδὰς ὁ ἡγούμενος τῷ Ἀαρών, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες
28 καὶ ἑπτακόσιοι· ²⁸ καὶ Σαδῶκ νέος δυνατὸς ἰσχύι, καὶ τῆς πατρικῆς
29 οἰκίας αὐτοῦ ἄρχοντες εἴκοσι δύο. ²⁹ καὶ τῶν υἱῶν Βενιαμὴν τῶν
ἀδελφῶν Σαοὺλ τρεῖς χιλιάδες· καὶ ἔτι τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἀπεσκόπει

18 ενεδυσε B^{ab}] ενεδυσαι B* ενεδυσεν N ενεδυναμωσεν A | Αμασε N | NA
αρχοντα] pr τον A | πορευου Αδ υιος Ιεσσαϊ| και ο λαος σου· A | ο λαος]
om ο N | om και 4° A | om σου 3° N | προσεταξατο N* (προσεδεξατο N^{c.a})
19 εβοηθησεν A 20 Σωγλαμ] Σωκαγ N Σικελαγ A | Τωζαβαθ] Ιωζαβαδ
A | Ρωδιηλ] Ιεδιηλ A | Μιχαηλ B^b NA | Ιωσαβαιθ] Ιωσαβεθ N Ιωζαβεδ A |
Ελιμουθ] Ελιουδ A | Σεμαθει] Γαλαθι A 21 αυτοι] ουτοι A | συνεμαχησαν]
pr ει N | εν 1°] επι A | στρατια NA | om εν τη δυναμει A 23 στρατιας NA |
επιστρεψαι A 24 υιου N | θυρεοφοροι B^{ab} NA | om και δορατοφοροι A |
παταξεως] πραξεως N 26 των] και A | Λειυ A | τετρακισχιλιοι BA (ι 1°
sup ras A^a)] τετρακιχιλιαι (sic) N | εξακοσιοι] εξακοσαι N pr και A 27 Τω-
αδας] Τωαδαε N Ιωαδαε A | ο ηγ.] om ο N | τω Α.] των Α. A | χιλιαδες] χιλιοι
N | om και 3° N 28 ισχυει N | δυο] pr και A 29 των υιων] pr εκ A

Β τὴν φυλακὴν οἴκου Σαούλ. ³⁰ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐφράμ εἴκοσι χιλιάδες ³⁰
καὶ ὀκτακόσιοι, δυνατοὶ ἰσχύι, ἄνδρες ὀνομαστοὶ κατ' οἴκους πατριῶν
αὐτῶν. ³¹ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσὴ δέκα ὀκτὼ χιλιάδες, ³¹
καὶ οἱ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυεῖδ. ³² καὶ ³²
ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσασαῦρ γινώσκοντες σύνεσιν εἰς τοὺς καιροὺς, γινώ-
σκοντες τί ποιῆσαι Ἰσραὴλ, διακόσιοι, καὶ πάντες ἀδελφοὶ αὐτῶν
μετ' αὐτῶν. ³³ καὶ ἀπὸ Ζαβουλῶν ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν πολέ- ³³
μου ἐν πᾶσιν σκεύεσιν πολεμικοῖς πεντήκοντα χιλιάδες, βοηθῆσαι τῷ
Δαυεῖδ οὐ χεροκένως. ³⁴ καὶ ἀπὸ Νεφθαλεὶ ἄρχοντες χίλιοι, καὶ ³⁴
μετ' αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασιν τριάκοντα ἑπτὰ χιλιάδες. ³⁵ καὶ ³⁵
ἀπὸ τῶν Δανειτῶν παρατασσόμενοι εἰς πόλεμον εἴκοσι ὀκτὼ χιλιάδες
καὶ ὀκτακόσιοι. ³⁶ καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσὴρ ἐκπορευόμενοι βοηθῆσαι εἰς ³⁶
πόλεμον τεσσεράκοντα χιλιάδες. ³⁷ καὶ ἐκ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ ³⁷
Ῥουβὴν καὶ Γαδδὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσὴ ἐν πᾶσιν
σκεύεσιν πολεμικοῖς ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες. ³⁸ πάντες οὗτοι ἄνδρες ³⁸
πολεμιστὰι παρατασσόμενοι παράταξιν ἐν ψυχῇ εἰρηνικῇ, καὶ ἦλθον
εἰς Χεβρὼν τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυεῖδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ· καὶ ὁ
κατάλοιπος Ἰσραὴλ ψυχὴ μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυεῖδ. ³⁹ καὶ ³⁹
ἦσαν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, ὅτι ἡτοίμασαν οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτῶν. ⁴⁰ καὶ οἱ ὁμοροῦντες αὐτοῖς ἕως Ἰσασαῦρ καὶ Ζαβουλῶν ⁴⁰
καὶ Νεφθαλεὶ ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν καμήλων καὶ τῶν ὄνων καὶ
τῶν ἡμόνων καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώματα, ἄλευρα, παλάθας, στα-
φίδας, οἶνον καὶ ἔλαιον, μόσχους καὶ πρόβατα εἰς πλήθος, ὅτι εὐφρο-
σύνη ἐν Ἰσραὴλ.

¹ Καὶ ἐβουλεύσατο Δαυεῖδ μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἑκατον- ¹ X
τάρχων παντὶ ἡγουμένῳ· ² καὶ εἶπεν Δαυεῖδ πάσῃ ἐκκλησίᾳ Ἰσραὴλ ²
Εἰ ἐφ' ὑμῖν ἀγαθὸν καὶ παρὰ Κυρίου θεοῦ ἡμῶν εὐωδῶθῃ, ἀποστεί-
λωμεν πρὸς τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν πάσῃ γῇ

NA 29 φυλακὴν] φυλὴν A 30 om και 1° N | κατ οίκους] κατοικούντες N |
αὐτῶν] + i B* (improb Ba¹) 31 φούλους N | χιλιάδες] + χίλιοι N | om και 2° A
32 Εἰσασαῦρ A | τι] οτι A | ποιήσει N | Ἰσραὴλ] + εις τας αρχας] αὐτῶν A |
om αὐτῶν 1° N 33 και] οι N | χεροκενως A] χορεκαυνως B* (χεροκαι-
νως Bab) χαιροκαυνως N 34 Νεφθαλεμ A 35 Δανιτων NA | οκτω]
pr και A 36 τεσσαρακ. B^b | χιλιαδας A 37 Γαδδειν N Γαδδι A |
φούλους N* (φυλῆς N^{c.a}) | σκευεσιν πολεμικοις εκατον sup ras A^a 38 οι κατα-
λοιποι N* (οι καταλοιπος N^{c.a}) | om του βασιλευσαι τον Δαδ (2°) A 39 om
και πινοντες N | ητοιμασαν] + αιτοις A^a mg 40 ομοροουντες N ομυρουντες
A | Νεφθαλεμ N | om των ημιωνων και επι A* (hab sup ras et in mg A^a)
XIII 2 παση 1°] pr τη A | ημων] υμων A | ευωδωθη NA | υμων] ημων NA |
υπολελειμ. NA

Ἰσραὴλ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευεῖται ἐν πόλεσιν κατασκέ-
 3 σως αὐτῶν, καὶ συναχθήσονται πρὸς ἡμᾶς, ⁵καὶ μετενέγκωμεν τὴν
 κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς· ὅτι οὐκ ἐξήτησαν αὐτὴν ἀφ' ἡμε-
 4 ρῶν Σαούλ. ⁶καὶ εἶπεν πᾶσα ἡ ἐκκλησία τοῦ ποιῆσαι οὕτως, ὅτι
 5 εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ. ⁷καὶ ἐκκλησίασεν
 Δαυεὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ ἀπὸ ὀρίων Αἰγύπτου καὶ ἕως εἰσοδου
 6 Ἡμᾶθ τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐκ πόλεως Ἰαρείμ. ⁸καὶ
 ἀνήγαγεν αὐτὴν Δαυεὶδ· καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνέβη εἰς πόλιν Δαυεὶδ,
 ἡ ἦν τοῦ Ἰούδα, τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Κυρίου
 7 καθυμένον ἐπὶ χερουβείν οὗ ἐπεκλήθη ὄνομα αὐτοῦ. ⁸καὶ ἐπέθηκαν
 τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἄμαξαν καινὴν ἐξ οἴκου Ἀμειναδάβ· καὶ
 8 Ὁζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἤγον τὴν ἄμαξαν. ⁹καὶ Δαυεὶδ καὶ πᾶς
 Ἰσραὴλ παίζοντες ἐναντίον τοῦ θεοῦ ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ ἐν ψαλ-
 9 τωδοῖς καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις, ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν κυμβά-
 9 λοις καὶ ἐν σάλπιγξιν. ¹⁰καὶ ἤλθοσαν ἕως τῆς ἄλωνος· καὶ ἐξέτεινεν
 Ὁζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ κατασχεῖν τὴν κιβωτὸν, καὶ ἐξέκλινεν
 10 αὐτὴν ὁ μόσχος. ¹¹καὶ ἐθυμώθη Κύριος ἐπὶ Ὁζὰ, καὶ ἐπάταξεν αὐ-
 τὸν ἐκεῖ διὰ τὸ ἐκτείνειν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν· καὶ ἀπέ-
 11 θανεν ἐκεῖ ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. ¹²καὶ ἠθύμῃσεν Δαυεὶδ ὅτι διέκοψεν
 Κύριος διακοπὴν ἐν Ὁζὰ, καὶ ἐκάλεσεν τὸν τόπον ἐκεῖνον Διακοπή
 12 Ὁζὰ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹³καὶ ἐφοβήθη Δαυεὶδ τὸν θεόν ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Πῶς εἰσοίσω τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ πρὸς ἔμαν-
 13 τόν; ¹⁴καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν Δαυεὶδ τὴν κιβωτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς
 πόλιν Δαυεὶδ, καὶ ἐξέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀβεδδαρά τοῦ Γεθθαίου.
 14 ¹⁵καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐν οἴκῳ Ἀβεδδαρά τρεῖς μῆνας·
 καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς Ἀβεδδαράμ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

XIV 1 ¹Καὶ ἀπέστειλεν Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυεὶδ
 καὶ ξύλα κέδρινα καὶ οἰκοδόμους καὶ τέκτονας ξύλων τοῦ οἰκοδο-
 2 μῆσαι αὐτῷ οἶκον. ³καὶ ἔγνω Δαυεὶδ ὅτι ἡτοίμασεν αὐτὸν Κύριος
 ἐπὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ηὐξήθη εἰς ὕψος ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαόν
 3 αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ⁴Καὶ ἔλαβεν Δαυεὶδ ἑπτὰ γυναῖκας ἐν Ἱερουσαλήμ·

2 Λευεῖται **NA** | πολεσι **A** | ημας] υμας **N** 3 εξεξητησαν **Aa**? 5 εξεκ- **NA**
 κλησιασεν **A** | om εισοδου **A** 6 χερουβιν **N** 7 Αμυναδαβ **NA** | ημαξαν (2°)
A 8 om και 1° **N** | εναντι **N** | om εν 3° **N** | εν 5°] pr και **A** 9 αλωνος]
 + Χειλῶν] **A** | om την χειρα αυτου **N** | και 3°] οτι **Ba**^b (superscr **NA**) 10 εθυ-
 μωθη] + οργη **N** | Κυριος] + οργη **A** 11 pl retractavit usque ad XVI 21 **A**^b
 12 προς εμαντον την κιβωτον του θῦ **A** 13 om την κιβωτον **N** | προς
 εαυτον] pr το **N** | πολιν] pr την **A** | Γεθθαιου] Χετταιου **A** 14 μηνas]
 ημερας **A** | Αβεδδαραμ] Αβεδδαραν **N** τον Αβεδδαρα **A** XIV 1 Χιραμ **N** |
 om και 3° **N**^{*} (superscr **N**^{c-a}) | οικοδομους] + τοιχων **A** 2 ητοιμακεν **N**

Β καὶ ἐτέχθησαν Δαυεὶδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες. *καὶ ταῦτα τὰ ὀνό- 4
 ματα αὐτῶν τῶν τεχθέντων οἱ ἦσαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ· Σαμὰ,
 Ἰσοβοάμ, Ναθάν, Σαλωμών ⁵καὶ Βαὰρ καὶ Ἐκτὰε καὶ Ἐλειφάλεθ ⁵
⁶καὶ Νάγεθ καὶ Νάφαθ καὶ Ἰανουοῦ ⁷καὶ Ἐλειαμαῆ καὶ Βαλεγδαῆ ⁶
 καὶ Ἐμφάλετ. ⁸Καὶ ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι ἐχρίσθη Δαυεὶδ ⁸
 βασιλεὺς ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι
 ζητῆσαι τὸν Δαυεὶδ· καὶ ἤκουσεν Δαυεὶδ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν
 αὐτοῖς. *καὶ ἀλλόφυλοι ἦλθον καὶ συνέπεσον ἐν τῇ κοιλάδι τῶν ⁹
 γιγάντων. ¹⁰καὶ ἠρώτησεν Δαυεὶδ διὰ τοῦ θεοῦ λέγων Εἰ ἀναβῶ ¹⁰
 ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ
 εἶπεν αὐτῷ Κύριος Ἀνάβηθι, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου.
¹¹καὶ ἀνέβη εἰς Φααλφαθισεῖμ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐκεῖ Δαυεὶδ· ¹¹
 καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Διέκοψεν τοὺς ἐχθροὺς μου ἐν χειρὶ μου ὥς
 διακοπὴν ὕδατος· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου
 Διακοπὴ Φαρισίν. ¹²καὶ ἐγκατέλιπον τοὺς θεοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπεν ¹²
 Δαυεὶδ κατακαῦσαι ἐν πυρὶ. ¹³καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι καὶ ¹³
 συνέπεσαν ἔτι ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. ¹⁴καὶ ἠρώτησεν Δαυεὶδ ¹⁴
 ἔτι ἐν θεῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός Οὐ πορεύσῃ ὀπίσω αὐτῶν· ἀπο-
 στρέφου ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρέσθαι αὐτοῖς πλησίον τῶν ἀπίων. ¹⁵καὶ ¹⁵
 ἔσται ἐν τῷ ἀκούσαι σε τὴν φωνὴν τοῦ συνσεισμοῦ αὐτῶν ἄκρων
 τῶν ἀπίων, τότε ἐξελεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἐξῆλθεν ὁ θεός
 ἔμπροσθέν σου τοῦ πατάξαι τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων. ¹⁶καὶ ¹⁶
 ἐποίησεν καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός, καὶ ἐπάταξεν τὴν παρεμ-
 βολὴν τῶν ἀλλοφύλων ἀπὸ Γαβαὼν ἕως Γάζαρα. ¹⁷καὶ ἐγένετο ¹⁷

ΝΑ 3 ετεθησαν Ν* (ετεχθ. Ν^{c.a}) | Δαυειδ 2°] αυτω Α 4 om οι Ν* (hab
 Ν^{c.a} mg) | Σαμαια Ν Σαμμαου Α | Ισοβοαμ] και Σωβαβ Α | Σαλωμων] pr και Α
 5 Βααρ] Ιεβααρ Α | Εκταε] Ελισαυ Α | Ελειφαλετ Ν Ελιφαλετ Α 6 Ναγετ
 Ν | Ναφατ Ν Ναφαγ Α | Ιανουου] Ιαφιε Α 7 Ελισαμα Α | Βαλεγδαε]
 Βαλλιαδα Α | Εμφαλετ Ενφαλετ Ν Ελιφαλετ Α 8 ηκουσεν Δ. και
 εξηλθεν] εξηλθεν Δαδ ως ηκουσεν Α | υπαντησιν Α 9 συνεπεσαν ΝΑ |
 om εν Ν | γιγαντων] των sup ras Α^a 10 και (Ι^o)...χειρας σου sup ras
 Α^a | ηρωτησεν] επηρωτησεν Α^a | ει αναβω] η αναβητω Ν | om Κυριος Α
 11 Φααλφαθισειμ] Φαλααδ'φαθισει Ν Βααλ'φαρασεν Α | διεκοψεν] διακοψον
 Ν + θς Α | διακοπη] διακοπη Ν | Φαρισιν] Φαριειν Ν Φαρασειν Α 12 εγκατε-
 λιπον Β^b εγκατελειπεν Α + εκει Α 14 Δαυειδ] + και ειπεν Ν*
 (om Ν^{c.a}) | ετι] οτι Α | και ειπεν αυτω] αυτω' και ειπεν Ν* και αυτω ειπεν
 Ν^{c.a} | πορευθη Ν | αιτιων Β*Ν (απιων Β^{c.Α}) 15 συσεισμου Β^{ab} | αυτων
 ακρων] των ακρων Ν του ακρου Α | αιτιων Β*Ν (απιων Β^{c.Α}) | σου] μου Ν
 16 αυτω] μοι Ν | απο] π superscr Β¹ | Γαβω] Ν | Γαζαρα (α 2° superscr Β¹)
 Γαζαραν Ν Γαζηρα Α

ὄνομα Δαυεὶδ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ Κύριος ἔδωκεν τὸν φόβον αὐτοῦ Β ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

- XV 1 ¹Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ οἰκίας ἐν πόλει Δαυεὶδ, καὶ ἡτοίμασεν τὸν
 2 τόπον τῇ κιβωτῷ τοῦ θεοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτῇ σκηνήν. ²τότε εἶπεν
 Δαυεὶδ Οὐκ ἔστιν ἄραι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἢ τοὺς Λευείτας,
 3 ὅτι αὐτοὺς ἐξελέξατο Κύριος καὶ λειτουργεῖν αὐτῷ ἕως αἰῶνος. ³καὶ
 ἐξεκλησίασεν Δαυεὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ ἀνε-
 4 νέγκαι τὴν κιβωτὸν Κυρίου εἰς τὸν τόπον ὃν ἡτοίμασεν αὐτῇ. ⁴καὶ
 5 συνήγαγεν Δαυεὶδ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς Λευείτας. ⁵τῶν νιῶν Καάθ,
 6 Οὐριήλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα. ⁶τῶν νιῶν
 Μερραρεί, Ἀσαι ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ διακόσιοι πεντή-
 7 κοντα. ⁷τῶν νιῶν Γηρσάμ, Ἰωήλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
 8 ἑκατὸν πεντήκοντα. ⁸τῶν νιῶν Ἐλειαφάτ, Σαμαίας ὁ ἄρχων καὶ οἱ
 9 ἀδελφοὶ αὐτοῦ διακόσιοι. ⁹τῶν νιῶν Χεβρών, Ἐνῆρ ὁ ἄρχων καὶ οἱ
 10 ἀδελφοὶ αὐτῶν ὀγδοήκοντα. ¹⁰τῶν νιῶν Ὁζειήλ, Ἀμειναδάβ ὁ ἄρχων
 11 καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα δύο. ¹¹Καὶ ἐκάλεσεν Δαυεὶδ
 τὸν Σαδὼκ καὶ Ἀβιαθάρ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευείτας, τὸν Ἀριήλ,
 12 Ἀσαιά, Ἰωήλ, Σαμαίαν, Ἐνῆλ, Ἀμειναδάβ, ¹²καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς
 ἄρχοντες πατριῶν τῶν Λευειτῶν· ἀγνίσθητε ὑμεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ
 ὑμῶν, καὶ ἀνοίσετε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ οὗ ἡτοίμασα αὐτῇ.
 13 ¹³ὅτι οὐκ ἐν τῷ πρότερον ὑμᾶς εἶναι διέκονεν ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν ἡμῖν,
 14 ὅτι οὐκ ἐζητήσαμεν ἐν κρίματι. ¹⁴καὶ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ
 15 Λευεῖται τοῦ ἀνε νέγκαι τὴν κιβωτὸν θεοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁵καὶ ἔλαβον οἱ
 16 λόγῳ θεοῦ κατὰ τὴν γραφήν, ἐν ἀναφορεῦσιν ἐπ' αὐτούς. ¹⁶καὶ
 εἶπεν Δαυεὶδ τοῖς ἄρχουσιν τῶν Λευειτῶν Στήσατε τοὺς ἀδελφοὺς

17 ¹⁷ονομα] pr το Α XV 1 ¹τη κιβωτω B^{nc.a}] ¹την κιβωτον N* ¹της κιβω- NA
 του Α ² ²αλλ η] ²αλλα N | ²Λευιτας NA | ²αυτος Α* (αυτους Α¹) | ²και] pr
 αιρει] ²την κιβωτον κυ Α ³ ³εξεκλησιασεν] ³συνηγαγε] Α ³⁻⁷ ³⁻⁷Δαδ τον
 παντα Ιηλ...Ιωηλ ο αρχων sup ras Α^a ³ ³ανενεγκειν Α^a | ³Κυριου] pr του N
 του θυ Α^a | ³om εις τον τοπον N* (hab N^{c.a.mg}) ⁴ ⁴Ααρων] + και NA^a | ⁴Λευει-
 τας BN] ⁴Λευιτας Α^a ⁵ ⁵αυτων N | ⁵δεκα] ⁵εικοσι Α^a ⁶ ⁶Μερραρει N ⁶Μεραρι
 Α^a | ⁶Ασαιας Α^a | ⁶πεντ'] pr και Α ⁷ ⁷Γηρσων Α^a | ⁷πεντηκοντα] και τριακοντα
 Α ⁸ ⁸Ελειαφαν Α | ⁸Σαμαιας] ⁸Σαμεας N ⁸Σεμαια Α ⁹ ⁹Ενρη] ⁹Ενρη N
 Εληηλ Α | ⁹αυτων] ⁹αυτου Α ¹⁰ ¹⁰Οζειηλ Α | ¹⁰Αμειναδαβ NA | ¹⁰δεκα δυο] ¹⁰δωδεκα N
 11 ¹¹Λευιτας NA | ¹¹Αριηλ] ¹¹Ουριηλ Α | ¹¹Ασαιαν Α | ¹¹Ιωηλ] pr και Α | ¹¹Σαμαιαν]
 Σαμαι N ¹¹Σεμειαν Α | ¹¹Ενρηλ] ¹¹Ανελημ N και ¹¹Εληηλ Α | ¹¹Αμειναδαβ NA pr και Α
 12 ¹²Λευιτ. NA (item 14, 15, 17, 22, 26) | ¹²ανοισεται Α | ¹²ητοιμασας N | ¹²αυτη]
 αυτη] Α ¹³ ¹³υμας] as sup ras Α^a | ¹³ημων] ¹³υμων N ¹⁴ ¹⁴αρχιερεις
 N* (ιερεις N^{c.a}) | ¹⁴ανενεγκεν Α* ¹⁴ανενεγκειν Α^b | ¹⁴θεου] pr του N pr του κυ Α
 15 ¹⁵Μωσης N | ¹⁵επ αυτους] ¹⁵εφ εαυτους Α ¹⁶ ¹⁶αρχουσι N | ¹⁶Λευιτων Α

Β αὐτῶν τοὺς ψαλτωδοὺς ἐν ὀργάνοις, νάβλαις, κινύραις καὶ κυμβά-
 λοις, τοῦ φωνῆσαι εἰς ὕψος ἐν φωνῇ εὐφροσύνης. ¹⁷ καὶ ἔστησαν ¹⁷
 οἱ Λευεῖται τὸν Αἰμάν υἱὸν Ἰωήλ· ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Ἀσάφ
 υἱὸς Βαραχιά, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μερραρεὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ Αἰθάν υἱὸς
 Κεισαίου. ¹⁸ καὶ μετ' αὐτῶν ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ δεύτεροι, Ζαχαρίας ¹⁸
 καὶ Ὁζειήλ καὶ Σεμειραμῶθ καὶ Ἰειήλ καὶ Ἐλιωήλ καὶ Ἐλιαβὰ καὶ
 Βαναϊὰ καὶ Μασσαϊὰ καὶ Ἰματταθιά καὶ Ἐλειφενὰ καὶ Μακελλεὺα καὶ
 Ἀβαεδδὸμ καὶ Ἰσειήλ καὶ Ὁζειάς, οἱ πυλωροί. ¹⁹ καὶ οἱ ψαλτωδοί· ¹⁹
 Αἰμάν, Ἀσάφ καὶ Αἰθάν ἐν κυμβάλοις χαλκοῖς τοῦ ἀκουσθῆναι
 ποιῆσαι· ²⁰ Ζαχαρίας καὶ Ὁζειήλ, Σεμειραμῶθ, Εἰθήλ, Ὠνεὶ, Ἐλιάβ, ²⁰
 Μασσαίας, Βαναϊάς ἐν νάβλαις ἐπὶ ἀλαιμῶθ· ²¹ καὶ Μετταθίας καὶ ²¹
 Ἐνφαναϊάς, Μακενιά καὶ Ἀβδεδδὸμ καὶ Ἰειήλ καὶ Ὁζειάς ἐν κινύ-
 ραις ἀμασενεῖθ τοῦ ἰσχύσαι· ²² καὶ Κωνενιά ἄρχων τῶν Λευειτῶν ἄρχων ²²
 τῶν ὠδῶν, ὅτι συνετὸς ἦν. ²³ καὶ Βαραχιά καὶ Ἡλκανὰ πυλωροὶ τῆς ²³
 κιβωτοῦ. ²⁴ καὶ Σομνιά καὶ Ἰωσαφάτ καὶ Ναθανσήλ καὶ Ἀμασαὶ καὶ ²⁴
 Ζαχαριά καὶ Βανὰ καὶ Ἐλιέζερ οἱ ἱερεῖς, σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν
 ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ Ἀβδεδδὸμ καὶ Ἰεά, πυλωροὶ
 τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. ²⁵ Καὶ ἦν Δαυεὶδ καὶ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ ²⁵
 καὶ οἱ χιλιάρχοι οἱ πορευόμενοι τοῦ ἀναγαγεῖν τὴν κιβωτὸν τῆς δια-
 θήκης ἐξ οἴκου Ἀβδοδομ ἐν εὐφροσύνῃ. ²⁶ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατι- ²⁶
 σχύσαι τὸν θεὸν τοὺς Λευεῖτας αἰρόντας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης
 Κυρίου, καὶ ἔθυσαν ἀν' ἑπτὰ μόσχους καὶ ἀν' ἑπτὰ κριοὺς. ²⁷ καὶ ²⁷
 Δαυεὶδ περιεζωσμένος ἐν στολῇ βυσσίνῃ, καὶ πάντες οἱ Λευεῖται
 αἰρόντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου καὶ οἱ ψαλτωδοί, Ἰεχονίας ὁ

ΝΑ 16 ὀργανοις] + ὠδων Α | κινυραις] pr και Α | ευφροσύνης εν φωνῇ Ν
 17 Βαραχεια Ν | Μεραρει Ν Μεραρι Α | Αιθαμ Ν | Κισαϊου Α 18 ἀδελ-
 φοι] pr οι Α | Ὁζειήλ] Ιηουλ Α | Σιμραμωθ Α | Ελιωηλ] Ιωηλ Ν Ανι Α |
 Ελιβα Ν* (Ελιαβα Ν¹) Ελιαβ Α | Μασσαια Ν Αμασια Α^{vid} | Ιματταθια]
 Ματταθια Ν Ματταθιας Α | Ελιφενα] Ελιφαλα Α | Μακελλεια] Μακελλα Ν
 Μακενια Α | Αβδεδωμ Ν Αβδεδομ Α | Ιειηλ ΝΑ | Οζιας Α 19 Ασαβ Ν |
 ποιησαι] pr και Ν* (om Ν^{c.2}) 20 Οζειηλ Α | Σεμ. Ειθ. Ωνει] Σεμειραμωθειθ
 Ηλωνει Ν Σεμραμωθ Ιθιηλ· και Ανανι Α | Ελιαβ] pr και Α | Μασσαις Ν και
 Μασ|σας Α | Βαναιας] pr και Α | αλεμωθ Ν αλημωθ Α 21 Ματταθιας Α |
 Ενφαναϊας] Ενφανιας Ν Ελιφα|λαιας Α | Μακενια] και Μακενιας Α | Ιειηλ]
 Ιθιηλ Α^{vid} | Οζιας Α | ισχυσαι] ενισχυσαι Α 22 Χωνενια Α 23 πυλωροι]
 pr και Ν 24 Σομνια] Σοβνεια Ν Σωβενια Α | Αμασε Ν | Ζαχαριας Α | Αβδοδομ
 Ν | Ιεια ΒΝ¹] Εια Ν* Ιεαia Α | της κιβωτου (2^ο)] τη κιβωτω Ν 25 πρεσβυ-
 τεροι] pr οι ΝΑ | om Ισραηλ Ν* (superscr Ν^{c.2}) | οι πορευομ.] om οι Α |
 διαθηκης] + κϛ Α | Αβδεδομ Α 26 om αν 1^ο ΝΑ | om αν 2^ο Ν* (superscr
 Ν¹) Α 27 περιεζωσμενος] περιζωσαμενος Ν | om εν Ν (superscr Ν¹) Α |
 Λευιται Α | διαθηκης] pr της Ν | Ιεχονιας Ν και Χενενιας Α

ἄρχων τῶν ῥδῶν τῶν ἄδόντων· καὶ ἐπὶ Δαυεὶδ στολὴ βυσσίνη. B
 28 ²⁸ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνάγοντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἐν ση-
 μασία καὶ ἐν φωνῇ σωφὲρ καὶ ἐν σάλπιγγιν καὶ ἐν κυμβάλοις,
 29 ἀναφωνοῦντες νάβλαις καὶ ἐν κινύραις. ²⁹ καὶ ἐγένετο κιβωτὸς δια-
 θήκης Κυρίου καὶ ἦλθεν ἕως πόλεως Δαυεὶδ· καὶ Μελχὸλ θυγάτηρ
 Σαοὺλ παρέκυνσεν διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδεν τὸν βασιλέα Δαυεὶδ
 ὀρχοῦμενον καὶ παίζοντα, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.
 XVI 1 ¹ καὶ εἰσήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπηρείσαντο αὐτὴν ἐν
 μέσῳ τῆς σκηνῆς ἧς ἔπηξεν αὐτῇ Δαυεὶδ, καὶ προσήνεγκαν ὀλο-
 2 καυτώματα καὶ σωτηρίου ἐναντίον τοῦ θεοῦ. ² καὶ συνετέλεσεν
 Δαυεὶδ ἀναφέρων ὀλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου, καὶ εὐλόγησεν τὸν
 3 λαὸν ἐν ὀνόματι Κυρίου. ³ καὶ διεμέρισεν παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ, ἀπὸ
 ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικός, τῷ ἀνδρὶ ἄρτον ἕνα ἄρτοκοπικὸν καὶ
 4 ἄμορείτην. ⁴ Καὶ ἔταξεν κατὰ πρόσωπον τῆς κιβωτοῦ διαθήκης
 Κυρίου ἐκ τῶν Λευιτῶν λειτουργοῦντας, ἀναφωνοῦντας, καὶ ἐξομολο-
 5 γεῖσθαι καὶ αἰνεῖν Κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ. ⁵ Ἀσάφ ὁ ἡγούμενος, καὶ
 δευτερεύων αὐτῷ Ζαχαρίας, Εἰειήλ, Σαμαρειμῶθ, Εἰειήλ, Ματθαθίας,
 Ἑλιάβ καὶ Βαναίας καὶ Ἀβδοδόμ, καὶ Εἰειήλ ἐν ὀργάνοις, νάβλαις,
 6 κινύραις, καὶ Ἀσάφ ἐν κυμβάλοις ἀναφωνῶν, ⁶ καὶ Βαναίας καὶ
 Ὁζειήλ οἱ ἱερεῖς ἐν ταῖς σάλπιγγιν διὰ παντὸς ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ
 7 τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ ⁷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Τότε ἔταξεν Δαυεὶδ
 ἐν ἄρχῃ τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐν χειρὶ Ἀσάφ καὶ τῶν ἀδελφῶν
 αὐτοῦ.

ᾠδὴ.

- 8 ⁸ Ἐξομολογεῖσθε, ἐπικαλεῖσθε αὐτὸν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ,
 γνωρίσατε ἐν λαοῖς τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ.
 9 ⁹ ᾄσατε αὐτῷ καὶ ὑμνήσατε αὐτῷ,
 διηγῆσασθε πᾶσιν τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ᾧ ἐποίησεν Κύριος.

28 αναγαοντες N* (αναγοντ. N¹) | σωφειρ N | κινυραις] κινυρα superscr A^b NA
 29 διαθηκης] pr της A | ηλθεν] καθεν A^b c¹ vid | Μελχορλ N | θυγατηρ] pr η
 A | ιδεν A XVI 1 εισενεγκαν N* (εισην. N^{c.2}) | απηρισαντο NA | θεου]
 κυ A 3 om ανδρι 1° N | αρτοκοπιακον A | αμοριτην NA 4 λιτουρ-
 γουντων N* (λειτουργουντας N^{c.2}) | Κυριον τον θεον] κυ θυ N τον κυ θυ A
 5 δευτερευων] δευτε|ρων N δευτερος ων A | Ειειηλ 1°] Ιειηλ B¹ vid N ο Ιειηλ A |
 Σαμαριμωθ N Σεμιραμωθ A | Ειειηλ 2°] Ιαθιηλ A | Βενιας N* (Βαν. N^{c.2}) |
 Αβδεδομ A | Ειειηλ 3°] Ιειηλ A | ναβλαις] εν ναβλες A | κινυραις] pr και A |
 Ασσαφ N 6 om και Οζειηλ N* (hab N^{c.2} mg) κ. Οζειηλ A | οι ιερεις]
 pr και N | εναντι N | θεου] κυ N 7 κυριον] θυ N | αυτου] αυτων N | om
 ωδη N 8 εξομολογεισθαι NA | επικαλεισθαι NA 9 αυτω 2°] αυτον
 N | διηγησασθαι A | πασιν] pr εν N

- B ¹⁰ αἰνεῖτε ἐν ὀνόματι ἀγίῳ αὐτοῦ, 10
εὐφρανθήσεται καρδία ζητοῦσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ.
¹¹ ζητήσατε καὶ ἰσχύσατε, 11
ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ παντός.
¹² μνημονεύετε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησεν, 12
τέρατα καὶ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ.
¹³ σπέρμα Ἰσραὴλ παῖδες αὐτοῦ, 13
υἱοὶ Ἰακώβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ.
¹⁴ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, 14
ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ.
¹⁵ μνημονεύομεν εἰς αἶωνα διαθήκης αὐτοῦ, 15
λόγον αὐτοῦ ὃν ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς,
¹⁶ ὃν διέθετο τῷ Ἀβραάμ, 16
καὶ τὸν ὄρκον αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ.
¹⁷ ἔστησεν αὐτὸν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσταγμα, 17
τῷ Ἰσραὴλ διαθήκην αἰώνιον,
¹⁸ λέγων Σοὶ δώσω τὴν γῆν Χανάαν 18
σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν.
¹⁹ ἐν τῷ γενέσθαι αὐτοὺς ὀλιγοστοὺς ἀριθμῷ 19
ὥς ἐσμικρύνθησαν καὶ παρῴκησαν ἐν αὐτῇ.
²⁰ καὶ ἐπορεύθησαν ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος 20
καὶ ἀπὸ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον.
²¹ οὐκ ἀφήκεν ἄνδρα τοῦ δυναστεύσαι αὐτούς, 21
καὶ ἠλεγξεν περὶ αὐτῶν βασιλεῖς
²² Μὴ ἀψησθε τῶν χριστῶν μου· 22
ἐν τοῖς προφῆταις μου μὴ πονηρεύεσθε.
²³ ἄσατε τῷ κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, 23
ἀναγγεῖλατε ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν σωτηρίαν αὐτοῦ.
²⁵ ὅτι μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, 25
φοβερός ἐστὶν ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς.
²⁶ ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν εἰδῶλα, 26
καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν οὐρανὸν ἐποίησεν.
²⁷ δόξα καὶ ἔπαινος κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, 27
ἰσχὺς καὶ καύχημα ἐν τόπῳ αὐτοῦ.

NA ¹⁰ om αινειτε N* (superscr N^{c.3}) ¹² μνημονευεται N μνημονευσατε A
¹⁴ Κυριος] pr αυτος A ¹⁵ μνημονευομεν] μνημονευων A ¹⁶ Ισακ N
¹⁸ υμων] ημων N ¹⁹ γενεσθαι] λεγεσθαι A | ως] εως A ²¹ περι]
υπερ A | βασιλις N ²² εν] om N pr και A ²³ ημεραν] ημερας N |
σωτηριαν] το σωτηριον NA ²⁷ τοπω] pr τω A

- 28 ²⁸ὅτε τῷ κυρίῳ πατρὶ τῶν ἐθνῶν, B
 δότε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ ἰσχύν,
 29 ²⁹λάβετε δῶρα καὶ ἐνέγκατε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ,
 καὶ προσκυνήσατε Κυρίῳ ἐν αὐλαῖς ἀγίας αὐτοῦ.
 30 ³⁰φοβηθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πάντα ἡ γῆ,
 κατορθωθήτω ἡ γῆ καὶ μὴ σαλευθήτω.
 31 ³¹εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ,
 καὶ εἰπάτωσαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν Κύριος βασιλεύων.
 32 ³²βοβήσῃ ἡ θάλασσα σὺν τῷ πληρώματι·
 ξύλον ἄγρου καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ.
 33 ³³τότε εὐφρανθήσεται τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἀπὸ προσώπου Κυρίου,
 ὅτι ἦλθεν κρίναι τὴν γῆν.
 34 ³⁴ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 35 ³⁵καὶ εἶπατε Ἔσωσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν·
 καὶ ἐξελὺ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν,
 τοῦ αἰνεῖν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου
 καὶ καυχᾶσθαι ἐν ταῖς αἰνέσεσίν σου.
 36 ³⁶εὐλογημένος Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος.
 καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς Ἀμήν.
 Καὶ ᾤνεσαν τῷ κυρίῳ.

- 37 ³⁷Καὶ κατέλιπον ἐκεῖ ἔναντι τῆς κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου τὸν
 Ἀσάφ καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοῦ λειτουργεῖν ἐναντίον τῆς κιβω-
 38 τοῦ διὰ παντὸς τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν. ³⁸καὶ Ἀβδοδὸμ καὶ οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐξήκοντα καὶ ὀκτώ· καὶ Ἀβδοδὸμ υἱὸς Ἰδειθῶν καὶ
 39 Ὅσσα εἰς πυλῶρους· ³⁹καὶ τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἀδελφούς
 αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς ἐναντίον τῆς σκηνῆς Κυρίου ἐν Βαμὰ τῇ ἐν Γαβαὼν,
 40 ⁴⁰τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῶν
 ὀλοκαυτωμάτων διὰ παντὸς τὸ πρῶν καὶ τὸ ἑσπέρας, καὶ κατὰ
 41 Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ Μωυσῆ τοῦ θεράποντος τοῦ θεοῦ. ⁴¹καὶ μετ' αὐτοῦ

28 πατρὶ] αι πατριαι A | ισχυν] +δοτε τω κω δοξαν ονοματος αυτου| A NA
 29 προσωπον] pr το N | Κυριω] pr τω A 30 κατορθωθητω] pr και N*
 (om N*) 31 ο bis scr N* (om 1° N^{c.a}) | βασιλευων] εβασιλευσεν A
 32 βοβησει] βομβησει B^aN (βομβησι) βοησει A | η θαλασσα] om η A | ξυλον]
 pr και NA 34 εξομολογεισθαι NA 35 εσωσεν] σωσον A | της σωτη-
 ριας B^{N^{c.a}mg}A] ο σωτηρ N* 36 αιωνος] +και εως του αιωνος A 37 κατε-
 λιπον] κατελειπεν A | εναντιον A 38 Ιδεθων N Ιδιθουμ A | Οσσα] Οσα
 N Ωσηε A 39 της σκηνης] om της N 40 ενετειλατο B^{N^{c.a}mg}A]
 εγενετο N* | υιοις] υιους A 41 αυτου 1°] αυτων N

Β Αἱμάν καὶ Ἰδειθῶν καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλεγέντες ἐπ' ὀνόματος τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον, "Οτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁴² καὶ μετ' αὐτῶν ⁴² σάλπιγγες καὶ κύμβαλα τοῦ ἀναφωνεῖν καὶ ὄργανα τῶν ᾠδῶν τοῦ θεοῦ· υἱοὶ Ἰδειθῶν εἰς τὴν πύλην. ⁴³ καὶ ἐπορεύθη ἅπας ὁ λαὸς ⁴³ ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν Δαυεὶδ τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

¹ Καὶ ἐγένετο ὡς κατάρκησεν Δαυεὶδ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Δαυεὶδ ¹ Χὶ πρὸς Ναθάν τὸν προφῆτην Ἰδοὺ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς διαθήκης Κυρίου ὑποκάτω δέρρεων. ² καὶ εἶπεν Ναθάν ² πρὸς Δαυεὶδ Πᾶν τὸ ἐν ψυχῇ σου ποίει, ὅτι θεὸς μετὰ σοῦ. ³ Καὶ ³ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ναθάν ⁴ Πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς Δαυεὶδ τὸν δούλόν μου Οὕτως εἶπεν Κύριος ⁴ Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις οἶκον τοῦ κατοικῆσαι με ἐν αὐτῷ. ⁵ ὅτι οὐ ⁵ κατάρκησα ἐν οἴκῳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύμματι ⁶ ἐν πᾶσιν ⁶ οἷς διῆλθον ἐν παντὶ Ἰσραὴλ· εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ τοῦ ποιμαίνειν τὸν λαόν μου λέγων "Οτι οὐκ ὤκοδομήκατέ μοι οἶκον κέδρινον; ⁷ καὶ νῦν οὕτως ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου ⁷ Δαυεὶδ Τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἐλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξόπισθεν τῶν ποιμνίων τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, ⁸ καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύθης, καὶ ἐξωλέ- ⁸ θρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σοι ὄνομα κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ⁹ καὶ ⁹ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ καὶ καταφυτεύσω αὐτόν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν καὶ οὐ μεριμνήσει ἔτι, καὶ οὐ προσθήσει ἀδικία τοῦ ταπεινῶσαι αὐτόν καθὼς ἀρχῆς. ¹⁰ καὶ ἀφ' ἡμερῶν ὧν ¹⁰ ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ ἐταπεινώσα ἅπαντας τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ αὐξήσω σε· καὶ οἰκοδομήσει σε Κύριος. ¹¹ καὶ ¹¹ ἔσται ὅταν πληρωθῶσιν ἡμέραι σου καὶ κοιμηθῇ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ, ὃ ἔσται ἐκ τῆς

NA 41 Ἰδιθωμ N Ἰδιθουμ A | εκλεγοντες N 42 υιοι] pr και οι A | Ἰδιθων N Ἰδιθουν A | πολιν N* (πυλην N^a) 43 απας] πας A | om αυτου 2° N* (hab N^{c,a} (mg)) XVII 1 Αθαν N* (Nathan [N superscr] N?) 2 ψυχη] pr τη NA | θεος] pr ο NA 3 Ναθαν] + λεγων A 4 δουλων] παιδα NA | συ] σοι N | οικοδομησεις] + μοι Bab(vid) A 5 κατοικησα N | ανηγαγεν N | καλυμματι] καταλυματι NA 6 του Ισραηλ] om του NA + ενι των κριτων (των 2° sup ras Ab) | Ἰσλ' οἱς ενετειλαμην A | οικοδομηκατε N 7 ηγουμενον] + μου N | om μου 2° N* vid hab N^{c,a} mg) 8 εξωλοθρ. B^b 9 προσθησει BN^{c,a} | μνησθησει (sic) N* vid | αρχης] pr απ A 10 σε 2°] σοι A 11 ημεραι] pr αι NA | om και 2° A

12 κοιλίας σου, καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· ¹² αὐτὸς οἰκοδο- B
μήσει μοι οἶκον, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.
13 ¹³ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν, καὶ τὸ
ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ ὡς ἀπέστησα ἀπὸ τῶν ὄντων
14 ἔμπροσθέν σου. ¹⁴ καὶ πιστώσω αὐτὸν ἐν οἴκῳ μου καὶ ἐν βασιλείᾳ
αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, καὶ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος ἕως αἰῶνος.
15 ¹⁵ κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὁρασιν
16 ταύτην, οὕτως ἐλάλησεν Ναθάν πρὸς Δαυεὶδ. ¹⁶ Καὶ ἦλθεν ὁ
βασιλεὺς Δαυεὶδ καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι Κυρίου, καὶ εἶπεν Τίς εἰμι
ἐγώ, Κύριε ὁ θεός, καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἡγάπησάς με ἕως αἰῶνος;
17 ¹⁷ καὶ ἐσμικρύνθη ταῦτα ἐνώπιόν σου ὁ θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν
οἶκον τοῦ παιδός σου ἐκ μακρῶν, καὶ ἐπέιδες με ὡς ὁρασις ἀνθρώ-
18 που καὶ ὑψώσας με, Κύριε ὁ θεός. ¹⁸ τί προσθήσει ἔτι Δαυεὶδ πρὸς
19 σέ τοῦ δοξάσαι; καὶ σὺ τὸν δοῦλόν σου οἶδας, ¹⁹ καὶ κατὰ τὴν καρ-
20 δίαν σου ἐποίησας τὴν πᾶσαν μεγαλωσύνην. ²⁰ Κύριε, οὐκ ἔστιν
ὁμοίός σοι, καὶ οὐκ ἔστιν πλὴν σοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν ἐν
21 ὣσιν ἡμῶν. ²¹ καὶ οὐκ ἔστιν ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἔτι ἐπὶ
τῆς γῆς, ὡς ὠδήγησεν αὐτὸν ὁ θεός τοῦ λυτρώσασθαι ἐαυτῷ λαόν,
τοῦ θέσθαι αὐτῷ ὄνομα μέγα καὶ ἐπιφανές, τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ προσ-
22 ὤπου λαοῦ σου οὓς ἐλυτρώσω ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη. ²² καὶ ἔδωκας τὸν
λαόν σου Ἰσραὴλ σεαυτῷ λαὸν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ Κύριος αὐτοῖς εἰς
23 θεόν. ²³ καὶ νῦν, Κύριε, ὁ λόγος σου ὃν ἐλάλησας πρὸς τὸν παῖδά
24 σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ πιστωθῆτω ἕως αἰῶνος, ²⁴ λεγόντων
Κύριε Κύριε Παντοκράτωρ θεὸς Ἰσραὴλ· καὶ οἶκος Δαυεὶδ παιδός σου
25 ἀνωρθωμένος ἐναντίον σου. ²⁵ ὅτι σὺ ἡνοιξας τὸ οὖς τοῦ παιδός
σου τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον· διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ παῖς σου τοῦ
26 προσεύξασθαι κατὰ πρόσωπόν σου. ²⁶ καὶ νῦν, Κύριε, σὺ εἰ αὐτὸς
27 θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. ²⁷ καὶ νῦν
ἡρξαι εὐλογῆσαι τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα
ἐναντίον σου· ὅτι σὺ εὐλόγησας, καὶ εὐλόγησον εἰς τὸν αἰῶνα.

13 υἱον B^{c.a mg} A | λαον N* | αποστησω απ αυτου B^{c.a} A | απεστησα απ NA
αυτων N* | om οντων A 14 θρονος] pr o N | ανορθωμενος A 15 λογους]
λ sup ras (ubi prius δ) B[†] 16 απεναντιον N | Κυριε] κς N 17 επιδες
NA | κε] κ non inst B^b 18 om ετι N* (superscr N¹) 19 εποιησας]
+ και N* (om N^{c.a}) 21 εθνος B[†] A | εθνη N* | εαντων N^{*vid} (εαυτω N¹) |
ous] ου A 22 Κυριος] κε NA 23 πιστωθητω] + η χιρ σου N
24 θεος] pr o A | οικος] pr o A 25 συ] + κε A | ους του παιδος σ in mgg
et sup ras A^a (om του παιδος A^{*vid}) | του οικοδομησαι] om του A 26 αυ-
τος] pr o N | θεος] pr o A 27 ηρξαι] ηρξω NA | ευλογησαι] του ευλογιν N
του ευλογησαι A | εναντιον] ναντιο sup ras A^{a?} | συ] σοι N + κε A

Β ¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξεν Δαυεὶδ τοὺς ἄλλοφύλους 1 XV
καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς, καὶ ἔλαβεν τὴν Γέθ καὶ τὰς κόμας αὐτῆς
ἐκ χειρὸς ἄλλοφύλων. ² καὶ ἐπάταξεν τὴν Μωάβ, καὶ ἦσαν Μωάβ ²
παῖδες τῷ Δαυεὶδ φέροντες δῶρα. ³ καὶ ἐπάταξεν Δαυεὶδ τὸν ³
Ἀδραάζαρ βασιλέα Σουβά Ἡμάθ, πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι
χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην. ⁴ καὶ προκατελάβετο Δαυεὶδ ⁴
αὐτῶν χίλια ἄρματα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἵππων καὶ εἴκοσι χιλιάδας
ἀνδρῶν· καὶ παρέλυσεν Δαυεὶδ πάντα τὰ ἄρματα, καὶ ὑπελίπετο ἐξ
αὐτῶν ἑκατὸν ἄρματα. ⁵ καὶ ἦλθεν Σύρος ἐκ Δαμασκού βοηθῆσαι ⁵
Ἀδραάζαρ βασιλεῖ Σουβά, καὶ ἐπάταξεν ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι καὶ δύο
χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁶ καὶ ἔθετο Δαυεὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ ⁶
Δαμασκόν, καὶ ἦσαν τῷ Δαυεὶδ εἰς παῖδας φέροντας δῶρα· καὶ
ἔσωξεν Κύριος Δαυεὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. ⁷ καὶ ἔλαβεν Δαυεὶδ ⁷
τοὺς κλοιοὺς τοὺς χρυσοὺς οἱ ἦσαν ἐπὶ τοὺς παῖδας Ἀδραάζαρ, καὶ
ἤνεγκεν αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁸ καὶ ἐκ τῆς Μεταβηχᾶς καὶ ἐκ ⁸
τῶν ἐκλεκτῶν πολέμων τῶν Ἀδραάζαρ ἔλαβεν Δαυεὶδ χαλκὸν πολὺν
σφόδρα· ἐξ αὐτοῦ ἐποίησεν Σαλωμὼν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκὴν καὶ
τοὺς στύλους καὶ τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ. ⁹ καὶ ἤκουσεν Θῶα βασιλεὺς ⁹
Ἡμάθ ὅτι ἐπάταξεν Δαυεὶδ τὴν πᾶσαν δύναμιν Ἀδραάζαρ βασιλέως
Σουβά, ¹⁰ καὶ ἀπέστειλεν τὸν Ἰδουραὰμ υἱὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα ¹⁰
Δαυεὶδ τοῦ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην καὶ τοῦ εὐλογῆσαι αὐτὸν
ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησεν τὸν Ἀδραάζαρ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ
πολέμιος Θῶα ἦν τῷ Ἀδραάζαρ· καὶ πάντα σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ.
¹¹ καὶ ταῦτα ἡγίασεν Δαυεὶδ τῷ κυρίῳ μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ ¹¹
χρυσίου οὗ ἔλαβεν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, ἐξ Ἰδουμαίας καὶ Μωάβ
καὶ ἐξ υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἐκ τῶν ἄλλοφύλων καὶ ἐξ Ἀμαλήκ. ¹² καὶ ¹²
Ἀβεσσὰ υἱὸς Σαρουίας ἐπάταξεν τὴν Ἰδουμαίαν ἐν κοιλάδι τῶν ἁλῶν,
ὀκτὼ καὶ δέκα χιλιάδας, ¹³ καὶ ἔθετο ἐν τῇ κοιλάδι φρουράς· καὶ ἦσαν ¹³
πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι παῖδες Δαυεὶδ· καὶ ἔσωξεν Κύριος ἐν πᾶσιν οἷς

NA XVIII 2 Μωαβ 2^ο] Μωαβιται Α 3 Αδραζαρει Ν Αδραζαρ Α | Σουβα·
Ημαθ· Α 4 αυτων 1^ο] αυτω Α | ανδρων] + πεζων Α | υπελειπετο Α |
εκατον] εικοσι Ν* ρ' Ν¹ | αρματα 2^ο ΒΝ^{с.а.1} Α] ρηματα Ν* 5 Αδραζα Ν*
Αδραζαρ Ν^{с.а.1} Α | om και 3^ο Α 6 Δαμασκω Ν | εσωσεν Ν | Δαυειδ] τον Δαδ
NA 7 om Δαυειδ Ν | χρυσους] + Δαδ Ν | Αδραζαρ NA 8 Μεταβηχας]
Ματεβεθ Α | πολεμων] πολειων Α | τω Αδραζαρ Ν των Αδραζαρ Α 9 Θωα]
Θοου Α | Αδραζαρ NA 10 Ιδουραμ Ν Δουραμ Α | εις] is sup ras Α² ?
Αδραζαρ (bis) NA | Θωα] Θοου Α | χρυσα· και αργυρα· Α 11 om ταυτα
Ν* (hab Ν^{с.а.1} ? (mg1) | χρυσειου Α | εθνων Ν* (εθνω| ων Ν¹) 12 Αβισα Α |
Σαρουια Ν | κοιλαδι] pr τη Ν | αλλων Ν* (αλων Ν¹) | χιλιαδες Α 13 εσω-
σεν Α | Κυριος] + τον Δαδ Α

14 ἐπορεύετο. ¹⁴Καὶ ἐβασίλευσεν Δαυεὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ Β
15 ἦν ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην τῷ παντὶ λαῷ αὐτοῦ. ¹⁵καὶ Ἰωάβ
υἱὸς Σαρουιά ἐπὶ τῆς στρατείας, καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀχειά ὑπομνη-
16 ματογράφος, ¹⁶καὶ Σαδὼκ υἱὸς Ἀχειτῶβ καὶ Ἀχειμέλεχ υἱὸς Ἀβιαθάρ
17 ἱερεῖς, καὶ Ἰησοῦς γραμματεὺς, ¹⁷καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδᾶ ἐπὶ τῶν
ἱερέων καὶ Φαλτεῖα· καὶ υἱοὶ Δαυεὶδ οἱ πρῶτοι διάδοχοι τοῦ βασι-
λέως.

XIX 1 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἀπέθανεν βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμών, καὶ
■ ἐβασίλευσεν Ἀνὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Ποιήσω
ἔλεος μετὰ Ἀνὰν υἱοῦ Ἀνάς, ὥς ἐποίησεν ὁ πατήρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ
ἔλεος· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους Δαυεὶδ τοῦ παρακαλέσαι αὐτὸν περὶ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἦλθον παῖδες Δαυεὶδ εἰς γῆν υἱῶν Ἀμμών
3 τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. ³καὶ εἶπον ἄρχοντες Ἀμμών πρὸς Ἀνὰν
Μὴ δοξάζων τὸν πατέρα σου ἐναντίον σου ἀπέστείλῃ σοι παρακα-
λοῦντας; οὐχ ὅπως ἐξεραυνήσωσιν τὴν πόλιν τοῦ κατασκοπῆσαι τὴν
4 γῆν ἦλθον παῖδες αὐτοῦ πρὸς σέ; ⁴καὶ ἔλαβεν Ἀνὰν τοὺς παῖδας
Δαυεὶδ καὶ ἐξύρηνεν αὐτούς, καὶ ἀφείλεν τῶν μανδυνῶν αὐτῶν τὸ
5 ἥμισυ ἕως τῆς ἀναβολῆς, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς. ⁵καὶ ἦλθον ἀπαγ-
γεῖλαι τῷ Δαυεὶδ περὶ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν
αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ἠτιμωμένοι σφόδρα· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καθίσατε
ἐν Ἱερειχῷ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πῶγωνας ὑμῶν, καὶ ἀνακάμψατε.
6 ⁶καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμών ὅτι ἡσχύνθη λαὸς Δαυεὶδ· καὶ ἀπέστειλεν
Ἀνὰν καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμών χίλια τάλαντα ἀργυρίου τοῦ μισθώσασθαι
7 Σωβάλ ἄρματα καὶ ἵππεῖς. ⁷καὶ ἐμισθώσαντο ἑαυτοῖς ἄρματα καὶ
ἵππεῖς, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδας ἀρμάτων, καὶ τὸν βασιλέα Μωχὰ
καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἦλθον καὶ παρενέβαλον κατέναντι Μαιδαβά·
καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμών συνήχθησαν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν καὶ ἦλθον εἰς

14 τω παντι] παντι τω Ν 15 Σαρουιας Α | στρατιας ΝΑ | Αχεια] ΝΑ
Αχιλουδ Α | υπομνηματογρ.] pr ο Α 16 Αχιτωβ ΝΑ | Αχιμελεχ Α |
Αβιεαθερ Ν* (Αβιαθαρ Ν¹) | Ιησους] Σους Ν Σουσα Α | γραμματευσ] pr ο Ν
17 Βανας Ν | των ιερων] του Χερηθι Α | Φαλτια Ν του Φαλεθθι Α
XIX 1 βασιλευς] pr Ναας Α | Ανναν Ν | s αυτου| αντ αυτου sup ras Α¹
2 Ανας] Ναας ΝΑ | Αμμαν Ν 3 αρχοντες] pr οι Α | δοξαζων] + Δαδ Α |
om εναντιον σου Ν | οπως] ουτως Α | εξεραυνησωσιν (εξερευν. Β^{ab})] εραυνη-
σουσιν Α 4 Αννα] Ν 5 Δαυειδ] pr βασιλει Ν | Ιεριχω Ν Ιεριχω Β^b Α |
εως] pr και Ν 6 ιδον Ν | οι υιοι Ι^o (υ sup ras Α^a)] om οι ΝΑ | εαντοις]
αυτοις Ν αυτους Α | Μοοχα] Μαχα Α | παρα Σωβαλ] παρα Σωβα Ν εκ
Σουβα Α 7 εαντοις] αυτοις Ν | om αρματα και ιππεις Α | Μαιδαβα] Βαι-
δαβα Ν του Μηδαβα Α | οι υιοι] om οι Α

¶ τὸ πολεμῆσαι. ⁸ καὶ ἤκουσεν Δαυεὶδ, καὶ ἀπέστειλεν τὸν Ἰωάβ καὶ 8
 πᾶσαν τὴν στρατείαν τῶν δυνατῶν. ⁹ καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν
 καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον παρὰ τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως· καὶ
 οἱ βασιλεῖς οἱ ἐλθόντες παρενέβαλον καθ' ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ·
¹⁰ καὶ εἶδεν Ἰωάβ ὅτι γεγόνασιν ἀντιπρόσωποι τοῦ πολεμῆν πρὸς ¹⁰
 αὐτὸν κατὰ πρόσωπον καὶ ἐξόπισθεν· καὶ ἐξελέξατο ἐκ παντὸς
 νεανίου ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ παρετάξαντο ἐναντίον τοῦ Σύρου. ¹¹ καὶ ¹¹
 τὸ κατὰλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβεσσά ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
 καὶ παρετάξαντο ἐξ ἐναντίας υἱῶν Ἀμμὼν. ¹² καὶ εἶπεν Ἐὰν κρα- ¹²
 τήσῃ ὑπὲρ ἐμέ Σύρος, καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν· ¹³ καὶ ἔαν υἱοὶ
 Ἀμμὼν κρατήσωσιν ὑπὲρ σέ, καὶ σώσω σε. ¹³ καὶ Κύριος τὸ ἀγα- ¹³
 θὸν ποιήσει. ¹⁴ καὶ παρετάξατο Ἰωάβ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ¹⁴
 κατέναντι Σύρων εἰς πόλεμον, καὶ ἔφνυγον ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ οἱ ¹⁵
 υἱοὶ Ἀμμὼν εἶδον ὅτι ἔφνυγον Σύροι, καὶ ἔφνυγον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ
 προσώπου Ἰωάβ καὶ ἀπὸ προσώπου ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον
 εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἦλθεν Ἰωάβ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹⁶ καὶ εἶδεν ¹⁶
 Σύρος ὅτι ἐτροπώσατο αὐτὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν ἀγγέλους·
 καὶ ἐξήγαγον τὸν Σύρον ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σωφάρ
 ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Ἀδραάζαρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἀπηγ- ¹⁷
 γέλη τῷ Δαυεὶδ, καὶ συνήγαγεν τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέβη τὸν
 Ἰορδάνην καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς καὶ παρετάξατο ἐπ' αὐτούς· καὶ
 ¶ ¹⁸ παρατάσσεται Σῦρος ἐξ ἐναντίας Δαυεὶδ καὶ ἐπολέμησαν αὐτόν. ¹⁸
¹⁸ καὶ ἔφνυγεν Σύρος ἀπὸ προσώπου Δαυεὶδ, καὶ ἀπέκτεινεν Δαυεὶδ ¹⁸
 ἀπὸ τοῦ Σύρου ἑπτὰ χιλιάδας ἀρμάτων καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας
 πεζῶν, καὶ τὸν Σαφάθ ἀρχιστράτηγον δυνάμεως ἀπέκτεινεν. ¹⁹ καὶ ¹⁹
 εἶδον παῖδες Ἀδραάζαρ ὅτι ἐπταίκασιν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ
 διέθεντο μετὰ Δαυεὶδ καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ· καὶ οὐκ ἠθέλησεν Σύρος
 τοῦ βοηθῆσαι Ἀμμὼν ἔτι.

ΝΑ 8 στρατιαν ΝΑ 9 οι υιοι] om οι Α | βασιλεις οι] s o sup ras Α^a (βασι-
 λειοι Α^{*vid}) 10 γεγοναν ΝΑ | om εξ Α | παρεταξατο Α 11 εδωκεν]
 ωκε] sup ras Α^b | αδελφου] pr του Ν | παρεταξατο Α 12 κρατησει Α |
 Συρος] pr ο (superscr) Α^{a?} | υιοι] pr οι Ν | σωσω σε] σωσε Α + ανδριζον και
 ενισχυσω]μεν (ε 1° sup ras Α^a) περι του λαου ημων· και περι τω] πολειω του
 θυ ημων· Α 13 αγαθον] + εν οφθαλμοις αυτου Α | ποιησαι Ν 14 εφν
 Ν* (εφνυγον Ν^{c.a?}) 15 ιδον Ν | αδελφου] pr Αβεσσα του Α | αυτου] αυτων
 Ν | ηλθον] εισηλθον Α 16 ιδεν Α | απεστιλεν Ν (απεστιλαν Ν?) απεστειλεν
 Α | περα Α | Σωφαρ] Εσωφαρ Ν* Εσωφαχ Ν^{c.a?} Σωφαχ Α | Εδρα|αζαρ
 Ν* (Αδρ. Ν?) Αδραζαρ Α 17 παρεταξαντο Ν | επ 2°] προς Α | παρα-
 τασσεται (παρατασσετε Α)] παρεταξατο Ν | Συρος εξ εν. Δ.] Δαδ εξ εν. του
 Συρου Α | επολεμησεν ΝΑ | αυτον] + κς Ν^{vid} 18 τεσσαρακ. Β^{ab} | Σαφαθ]
 Σωβαχ Α | αρχιστρατ.] pr τον Α | απεκτειναν (2°) Α 19 Αδραζαρ Α

XX 1 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπίοντι ἔτει ἐν τῇ ἐξόδῳ τῶν βασιλέων καὶ Β
 ἦγαγεν Ἰωάβ πᾶσαν τὴν δύναμιν τῆς στρατείας, καὶ ἔφθειραν τὴν
 χώραν υἱῶν Ἀμμών· καὶ ἦλθεν καὶ περιεκάθισεν τὴν Ῥάββαν. καὶ
 Δαυεὶδ ἐκάθητο ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἐπάταξεν τὴν Ῥαββὰ καὶ κατέ-
 2 σκαψεν αὐτήν. ³καὶ ἔλαβεν Δαυεὶδ τὸν στέφανον Μολχὸν βασιλέως
 αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εὗρέθη ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον
 χρυσίου, καὶ ἐν αὐτῷ λίθος τίμιος, καὶ ἦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Δαυεὶδ·
 3 καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἐξήνεγκεν πολλὰ σφόδρα. ⁴καὶ τὸν λαὸν τὸν
 ἐν αὐτῇ ἐξήγαγεν καὶ διέπρισεν πρίοσιν καὶ ἐν σκεπάροις σιδηροῖς,
 καὶ οὕτως ἐποίησεν Δαυεὶδ τοῖς παισὶν υἱοῖς Ἀμμών· καὶ ἀνέστρεψεν
 4 Δαυεὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁵Καὶ ἐγένετο μετὰ
 ταῦτα καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γάζερ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· τότε
 ἐπάταξεν Σοβοχαὶ Θωσαθεὶ τὸν Σαφούτ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γιγάντων
 5 καὶ ἐταπείνωσεν αὐτόν. ⁶καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλο-
 φύλων, καὶ ἐπάταξεν Ἕλλαν υἱὸς Ἰαεὶρ τὸν Ἑλεμέε ἀδελφὸν Γολιάθ
 6 τοῦ Γεθθαίου, καὶ ξύλον δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων. ⁷καὶ
 ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ, καὶ ἦν ἀνὴρ ὑπερμεγέθης, καὶ δά-
 κτυλοι αὐτοῦ ἑξ καὶ ἑξ, εἴκοσι τέσσαρες· καὶ οὗτος ἦν ἀπόγονος
 7 γιγάντων. ⁸καὶ ὠνείδισεν τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωναθὰν
 8 υἱὸς Σαμαά, υἱὸς ἀδελφοῦ Δαυεὶδ. ⁹οὗτος ἐγένετο Ῥαφὰ ἐν Γέθ·
 πάντες ἦσαν τέσσαρες γίγαντες, καὶ ἔπεσον ἐν χειρὶ Δαυεὶδ καὶ
 ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ.

XXI 1 ¹Καὶ ἔστη διάβολος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέσεισεν τὸν Δαυεὶδ
 2 τοῦ ἀριθμῆσαι τὸν Ἰσραὴλ. ³καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυεὶδ πρὸς
 Ἰωάβ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως Πορεύθητε δὴ ἀριθμήσατε
 τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσάβεε καὶ ἕως Δάν, καὶ ἐνέγκατε πρὸς μέ, καὶ
 3 γνώσομαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. ⁴καὶ εἶπεν Ἰωάβ Προσθείη Κύριος
 ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ὡς αὐτοὶ ἑκατονταπλασίως, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ
 κυρίου μου τοῦ βασιλέως βλέποντες· πάντες τῷ κυρίῳ μου παῖδες·
 ἵνα τί ζητεῖ κύριός μου τοῦτο; ἵνα μὴ γένηται εἰς ἁμαρτίαν τῷ Ἰσραὴλ.

XX 1 στρατίας Α | ἦλθαν Α | περιεκάθισαν Α | Ραββαθ Α (bis) | επα- Α
 ταξεν] + Ἰωαβ Α 2 Μολχομ Α 3 αυτη] seq ras 1 lit in Α | εξη-
 γαγεν] εξηνεγκεν Α | τοις παισιν] πασιν ταις πολεσιν (sic) Α | υιοις] υιων Α
 4 Σοββοχαί Α | Θωσαθεὶ] ο Ουσαθι Α | Σαφουτ] Σεφφι Α 5 Ἑλλαν]
 Ἐλεαναν Α | Ἰαεὶρ] Ἀδεὶρ Α | Ἑλεμεε] Λεεμει Α | ξυλον δορατος] το ξ. του δ.
 Α 7 Σαμαας Α 8 ουτος εγενετο] ουτοι εγενοντο Α | Γεθ] εθ (pr ras
 1 lit) Α | επεσαν Α | om Δ. και εν χειρι Α* (hab Α^a) XXI 2 om ο βασι-
 λευς Α | om vid δη Β^a(vid)^b | αριθμησατε] om α 1° Β* (hab Β[?] mg sinistr)
 3 κυριου] κυριοι Α | ινα τι Α] om τι Β* και ινατι Β^{ab} | κυριος] pr ο Α |
 Ισραηλ] pr λαω Α

Β ⁴καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁵καὶ ἔδωκεν Ἰωάβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ⁴
ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ τῷ Δαυεῖδ· καὶ ἦν πᾶς Ἰσραὴλ χίλιαι χιλιάδες
καὶ ἑκατὸν χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν. ⁶καὶ τὸν Λευεὶ ⁶
καὶ τὸν Βενιαμὲν οὐκ ἠρίθμησεν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὅτι κατίσχυσεν
λόγος τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωάβ. ⁷καὶ πονηρὸν ἐναντίον τοῦ θεοῦ περὶ ⁷
τοῦ πράγματος τούτου, καὶ ἐπάταξεν τὸν Ἰσραὴλ. ⁸καὶ εἶπεν Δαυεῖδ ⁸
πρὸς τὸν θεόν Ἠμάρτηκα σφόδρα ὅτι ἐποίησα τὸ πρᾶγμα τοῦτο·
καὶ νῦν περίελε δὴ τὴν κακίαν παιδός σου, ὅτι ἐματαιώθην σφόδρα.
⁹καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Γὰδ ὁρῶντα ¹⁰Πορεύου καὶ λάλησον ⁹
πρὸς Δαυεῖδ λέγων Οὕτως λέγει Κύριος Τρία αἶρω ἐγὼ ἐπὶ σέ-
ἐκλεξαι σεαυτῷ ἐν ἐξ αὐτῶν καὶ ποιήσω σοι. ¹¹καὶ ἦλθεν Γὰδ πρὸς ¹¹
Δαυεῖδ καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὕτως λέγει Κύριος Ἐκλεξαι σεαυτῷ ¹²ἢ ¹²
τρία ἔτι λιμοῦ, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐκ προσώπου ἐχθρῶν σου,
καὶ μάχαρα ἐξ ἐχθρῶν σου τοῦ ἐξολοθρεῦσαι, ἢ τρεῖς ἡμέρας ῥομ-
φαίαν Κυρίου καὶ θάνατον ἐν τῇ γῇ, καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐξολοθρεῦων
ἐν πάσῃ κληρονομίᾳ Ἰσραὴλ· καὶ νῦν ἶδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀπο-
στειλαντι λόγον. ¹³καὶ εἶπεν Δαυεῖδ πρὸς Γὰδ Στενά μοι καὶ τὰ ¹³
τρία σφόδρα· ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας Κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτειρ-
μοὶ αὐτοῦ σφόδρα, καὶ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων οὐ μὴ ἐμπέσω. ¹⁴καὶ ¹⁴
ἔδωκεν Κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ ἑβδομή-
κοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. ¹⁵καὶ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς ἄγγελον εἰς Ἱερου- ¹⁵
σαλὴμ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτήν· καὶ ὡς ἐξολόθρευεν, εἶδεν Κύριος
καὶ μετεμελήθη ἐπὶ τῇ κακίᾳ, καὶ εἶπεν τῷ ἀγγέλῳ τῷ ἐξολοθρευόντι
Ἰκανούσθω σοι, ἄνες τὴν χεῖρά σου· καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐστῶς
ἐν τῷ ἄλφ Ὅρνά τοῦ Ἰβουσαιίου. ¹⁶καὶ ἐπῆρεν Δαυεῖδ τοὺς ὀφθαλ- ¹⁶
μοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδεν τὸν ἄγγελον Κυρίου ἐστῶτα ἀνὰ μέσον τῆς γῆς
καὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
ἐκτεταμένη ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἔπεσεν Δαυεῖδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι
περιβεβλημένοι ἐν σάκκοις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. ¹⁷καὶ εἶπεν ¹⁷

Α 4 και] pr το δε ρημα του βασιλεως εκραταιωθη| επι τω Ιωαβ· και εξ-
ηλθεν Ιωαβ· και| διηλθεν εν παντι οριω Ισλ· Α 6 και 10] pr και Ιουδας
τετρακοσιαι και ογδοηκοντα χιλιαδες ανδρω| εσπασμενων μαχαιραν· Α | Λευι
Α | κατισχυσεν| προσωχθισεν Α | λογος] pr ο Α 7 πονηρον|+εφανη Α
9 ορωντα|+Δαδ·| λεγων Α 10 αιρω] ερω Α | εκλεξαι] pr και Α | om
εξ· Α 12 φνγειν Α | μαχαιραν Α | om εξ· Α | εξολοθρ. (20) Β¹ | om εν 20
Α | αποστ·|+με Α 13 και 20] om Α* (hab 5 Α^b[^{ms}]) | τρια|+ταυτα
Α 14 επεσαν Α 15 εξολοθρευσαι Β^b | εξολοθρευεν| εξωλοθρευεν Β^b
εξωλοθρευεν Α | Ιβουσαιιου] in fine appar parva ras in Β 16 ιδεν Α |
του ουρανου] pr ανα μεσον Α

Δαυεὶδ πρὸς τὸν θεόν Οὐκ ἐγὼ εἶπα τοῦ ἀριθμῆσαι τῷ λαῷ; καὶ ἐγὼ Β
εἶμι ὁ ἁμαρτῶν, κακοποιῶν ἐκακοποίησα· καὶ ταῦτα τὰ πρόβατα τί
ἐποίησαν; Κύριε ὁ θεός, γεννηθήτω ἡ χεὶρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ
οἴκῳ τοῦ πατρός μου, καὶ μὴ ἐν τῷ λαῷ σου εἰς ἀπώλειαν, Κύριε.
18 ¹⁸ καὶ ἄγγελος Κυρίου εἶπεν τῷ Γὰδ τοῦ εἰπεῖν πρὸς Δαυεὶδ ἵνα
ἀναβῇ τοῦ στήσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ ἐν ἄλφ Ὅρνά τοῦ Ἰεβου-
19 σαίου. ¹⁹ καὶ ἀνέβη Δαυεὶδ κατὰ τὸν λόγον Γὰδ ὃν ἐλάλησεν ἐν
20 ὀνόματι Κυρίου. ²⁰ καὶ ἐπέστρεψεν Ὅρνά, καὶ εἶδεν τὸν βασιλέα καὶ
τέσσαρας υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ μεθαχαβεῖν· καὶ Ὅρνά ἦν ἀλοῶν
21 πυρούς. ²¹ καὶ ἦλθεν Δαυεὶδ πρὸς Ὅρνάν, καὶ Ὅρνά ἐξῆλθεν ἐκ τῆς
22 ἄλφ καὶ προσεκύνησεν τῷ Δαυεὶδ τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν. ²² καὶ
εἶπεν Δαυεὶδ πρὸς Ὅρνά Δός μοι τὸν τόπον σου τῆς ἄλφ καὶ
οἰκοδομήσω ἐπ' αὐτῷ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ δός
23 μοι αὐτόν, καὶ παύσεται ἡ πληγὴ ἐκ τοῦ λαοῦ. ²³ καὶ εἶπεν Ὅρνά
πρὸς Δαυεὶδ Λάβε σεαυτῷ, καὶ ποιησάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς
τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον αὐτοῦ· ἴδε δέδωκα τοὺς μόσχους εἰς ὀλοκαύτωςιν
καὶ τὸ ἄροτρον εἰς ξύλα καὶ τὸν σίτον εἰς θυσίαν, τὰ πάντα δέδωκα.
24 ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυεὶδ τῷ Ὅρνά Οὐχί, ὅτι ἀγοράζων ἀγοράζω
ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ· ὅτι οὐ μὴ λάβω ἃ ἐστὶν σοι Κυρίῳ, τοῦ ἀνενέγκαι
25 ὀλοκαύτωςιν δωρεὰν Κυρίῳ. ²⁵ καὶ ἔδωκεν Δαυεὶδ τῷ Ὅρνά ἐν
26 τῷ τόπῳ αὐτοῦ σίκλους χρυσοῦ ὀλκῆς ἑξακοσίους. ²⁶ καὶ ᾠκοδό-
μησεν Δαυεὶδ ἐκεῖ θυσιαστήριον Κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώματα
καὶ σωτηρίου· καὶ ἐβόησεν πρὸς Κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ ἐν
πυρὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως καὶ
27 κατανάλωσεν τὴν ὀλοκαύτωςιν. ²⁷ καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς τὸν ἄγγελον,
καὶ κατέθηκεν τὴν ῥομφαίαν εἰς τὸν κολεόν.
28 ²⁸ Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν Δαυεὶδ ὅτι ἐπήκουσεν αὐτῷ
29 ἐν τῷ ἄλφ Ὅρνά τοῦ Ἰεβουσαίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐκεῖ. ²⁹ καὶ σκηνή
Κυρίου ἦν ἐποίησεν Μωσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ θυσιαστήριον τῶν
30 ὀλοκαυτωμάτων ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν Βαμῶθ ἐν Γαβαὼν. ³⁰ καὶ

17 τω λαω (10°) pr εν Α | αμαρτων] ημ. Α*^{vid} (η ras Α²) | απωλειαν Α
Κυριε] λειαν $\bar{k}\bar{e}$ sup ras et in mg Α^b 18 τω Γαδ ειπεν Α | του
ειπειν (ειπεν Β* ι superscr Β^{ab})...αναβη] τω ειπειν προς Δαδ $\bar{k}\bar{e}$ ινα λαβη
(τω...λα sup ras et in mg Α²) Α | Ιεβουσαιου] Ιοβ. Β*^{vid} 20 τεσσαρες
υιοι Α | μεθαχαβειν] κρυβομενοι Α 21 Ορναν] Ορνα Α 22 αυτον]
αυτο Α | om εκ Α 23 ιδε] ιδου Α | αροτρον] + και τας αμαξας Α | εδωκα 2°
Α 24 ολοκ.] pr εις Α 25 εν τω τοπω] περι του τοπου Α 27 κατε-
θηκεν] κα|θηκεν Α 28 επηκουσεν] εισηκουσεν Α | αυτω] + $\bar{k}\bar{s}$ Α | τω αλω]
om τω Α | εθυασεν Α* (superscr σι Α²) 29 Βαμωθ εν Γαβαων] Βαμα
τη εν Γαβαωνι Α

Β οὐκ ἠδύνατο Δαυεὶδ τοῦ πορευθῆναι ἔμπροσθεν αὐτοῦ τοῦ ζητῆσαι τὸν θεόν, ὅτι οὐ κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς ῥομφαίας ἀγγέλου Κυρίου. ¹ καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Οὗτός ἐστιν ὁ οἶκος Κυρίου τοῦ θεοῦ, ² καὶ τοῦτο τὸ θυσιαστήριον εἰς ὀλοκαύτωςιν τῷ Ἰσραὴλ. ³ καὶ εἶπεν Δαυεὶδ συναγαγεῖν πάντας τοὺς προσηλύτους ἐν γῇ Ἰσραὴλ· καὶ κατέστησεν λατόμους λατομήσαι λίθους ξυστοὺς τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ. ⁴ καὶ σίδηρον πολὺν εἰς τοὺς ἡλούς τῶν θυρωμάτων ⁵ καὶ τῶν πυλῶν καὶ τοὺς στροφεῖς ἡτοίμασεν Δαυεὶδ καὶ χαλκὸν εἰς πλήθος, οὐκ ἦν σταθμός. ⁶ καὶ ξύλα κέδρινα, οὐκ ἦν ἀριθμός· ⁷ ὅτι ἐφέροσαν οἱ Σειδῶνιοι καὶ οἱ Τύριοι ξύλα κέδρινα εἰς πλήθος τῷ Δαυεὶδ. ⁸ καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Σαλωμών ὁ υἱός μου παιδάριον ἀπαλόν, ⁹ καὶ ὁ οἶκος τοῦ οἰκοδομῆσαι τῷ κυρίῳ εἰς μεγαλωσύνην ἄνω, εἰς ὄνομα καὶ εἰς δόξαν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐτοιμάσω αὐτῷ· καὶ ἡτοίμασεν Δαυεὶδ εἰς πλήθος ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἐκάλεσαν Σαλωμών τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Σαλωμών Τέκνον, ¹² ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ ψυχῇ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου θεοῦ. ¹³ καὶ ἐγένετό μοι λόγος Κυρίου λέγων Αἷμα εἰς πλήθος ἐξέχεας, ¹⁴ καὶ πολέμους μεγάλους ἐποίησας· οὐκ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόματί μου, ὅτι αἵματα πολλὰ ἐξέχεας ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον μου. ¹⁵ ἰδοὺ ¹⁶ υἱὸς τίκτεταί σοι, οὗτος ἔσται ἀνὴρ ἀναπαύσεως, καὶ ἀναπαύσω αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν κυκλόθεν, ὅτι Σαλωμών ὄνομα αὐτῷ, καὶ εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν δώσω ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ. ¹⁷ οὗτος ¹⁸ οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὗτος ἔσται μοι εἰς υἱὸν κάγω αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ ἀνορθώσω θρόνον βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. ¹⁹ καὶ νῦν, υἱέ, ἔσται μετὰ σοῦ Κύριος, καὶ ²⁰ εὐοδώσει καὶ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ σου, ὥς ἐλάλησεν περὶ σοῦ. ²¹ ἀλλ' ἡ δόξαι σοι σοφίαν καὶ σύνεσιν Κύριος, καὶ κατισχύσαι σε ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ τοῦ φυλάσσεσθαι καὶ τοῦ ποιεῖν τὸν νόμον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ²² τότε εὐοδώσει ἐὰν φυλάξης τοῦ ποιεῖν τὰ ²³ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ ἐπὶ Ἰσραὴλ· ἀνδρίζου καὶ ἰσχυε, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῇς. ²⁴ καὶ ἰδοὺ ²⁵

Α 30 του ζητ.] om του Α | om ου Α | αγγελος Α' XXII 1 om Κυριου Α
 4 εφορασαν Α | Σειδωνιοι Β^c (Σιδ. Β^b) 6 κυριω θεω] ονοματι κῷ
 θυ Α 8 μοι] επ εμε Α | εποιησας] επολ pro εποι Β^{*vid} (εποι Β¹ sed in
 ι parva ras latet inferius) | της γης Α | μου 2°] εμου Α 9 εχθρων] + αιτου
 sup ras Α^a (om Α^{*}) | κυκλοθεν sup ras et in mg Α^a 10 αυτω] + εσομαι
 Α 11 υιε] + μου Α 12 κατισχυσε sai Α 13 ευοδωσει] ευοδω-
 θησει Α

ἐγὼ κατὰ τὴν πτωχείαν μου ἡτοίμασα εἰς οἶκον Κυρίου χρυσίου B
 ταλάντων ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀργυρίου ταλάντων χιλίας χιλιάδας,
 καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον οὐ οὐκ ἔστιν σταθμός, ὅτι εἰς πλῆθος
 ἔστιν· καὶ ξύλα καὶ λίθους ἡτοίμασα, καὶ πρὸς ταῦτα πρόσθε·
 15 ¹⁵καὶ μετὰ σοῦ πρόσθε εἰς πλῆθος ποιούντων ἔργα, τεχνίται καὶ
 οἰκοδόμοι λίθων καὶ τέκτονες ξύλων, καὶ πᾶς σοφὸς ἐν παντὶ
 16 ἔργῳ, ¹⁶ἐν χρυσίῳ, ἐν ἀργυρίῳ, ἐν χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, οὐκ
 17 ἔστιν ἀριθμός· ἀνάστηθι καὶ ποίει, καὶ Κύριος μετὰ σοῦ. ¹⁷καὶ ἐνε-
 τείλατο Δαυεὶδ τοῖς παισὶν ἄρχουσιν Ἰσραὴλ ἀντιλαβεσθαι τῷ
 18 Σαλωμών υἱῷ αὐτοῦ ¹⁸Οὐχὶ Κύριος μεθ' ὑμῶν; καὶ ἀνέπαιυσεν
 ὑμᾶς κυκλόθεν, ὅτι ἔδωκεν ἐν χερσὶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν,
 19 καὶ ὑπετάγη ἡ γῆ ἐναντίον Κυρίου καὶ ἐναντίον λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁹νῦν
 δότε καρδίας ὑμῶν καὶ ψυχὰς ὑμῶν τοῦ ζητῆσαι τῷ κυρίῳ θεῷ
 ὑμῶν, καὶ ἐγέρθητε καὶ οἰκοδομήσατε ἁγίασμα τῷ θεῷ ὑμῶν, τοῦ
 εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου καὶ σκεύη τὰ ἁγία τοῦ
 θεοῦ εἰς οἶκον τὸν οἰκοδομούμενον τῷ ὀνόματι Κυρίου.

XXIII 1 ¹Καὶ Δαυεὶδ πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐβασίλευσεν
 2 Σαλωμών τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ. ²καὶ συνήγαγεν
 τοὺς πάντας ἄρχοντας Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευεῖτας.
 3 ³καὶ ἡρίθμωσαν οἱ Λευεῖται ἀπὸ τριακονταετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ ἐγένετο
 ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν εἰς ἄνδρας τριάκοντα καὶ ὀκτὼ
 4 χιλιάδας· ⁴ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα οἴκου εἴκοσι τέσσαρες
 5 χιλιάδες, καὶ γραμματεῖς καὶ κριταὶ ἑξακισχίλιοι, ⁵καὶ τέσσαρες
 χιλιάδες αἰνούντες τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς ὄργανοις οἷς ἐποίησεν τοῦ αἰνεῖν
 6 τῷ κυρίῳ. ⁶καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυεὶδ ἐφημερίας τοῖς υἱοῖς Λευεῖ,
 7 τῷ Γεδσών, Καάθ, Μαραεὶ· ⁷καὶ τῷ Παροσώμ, τῷ Ἐδάν καὶ τῷ
 8 Σεμεεὶ. ⁸υἱοὶ τῷ Ἐδάν· ὁ ἄρχων Ἰηλ καὶ Ζεθὼμ καὶ Ἰωήλ. καὶ τρεῖς
 9 υἱοὶ Σεμεεὶ· Ἀλωθεὶμ καὶ Εἰειήλ καὶ Αἰδάν, τρεῖς· οὗτοι ἄρχοντες
 10 πατριῶν τῶν Ἐδάν. ¹⁰καὶ τοῖς υἱοῖς Σεμεεὶ· Ἰέθ καὶ Ζιζὰ καὶ Ἰώας

14 πτωχίαν A | σταθμος] σ sup ras A¹ 16 ἐν 10] ε sup ras A¹ | om ἐν A
 4° A 18 χερσῶν] χειρὶ ὑμῶν A | λαοῦ] pr του A 19 τῷ θεῷ] pr κῶ A |
 εἰσενεγκε A (seq ras i lit) XXIII 2 τοὺς παντας] παντας τοὺς A | Λευιτ.
 A (item 3, 26) 4 τῶν ἐργοδιωκτῶν] τούτων ἐργοδιωκται A 5 χιλιάδες]
 + πωλῶροι καὶ δ' χειλιαδες B^{ab} mg + π. καὶ τεσσαρες χιλιαδες A | ἐποιησαν A
 6 Λευι A | Γεδσῶν] Γηρσῶν A | Μεραρι A (item 21) 7 Παροσώμ] Γηρσῶν
 A | Ἐδάν] Λεαδάν A | Σεμει A 8 υἱὸν BA | τῷ Ἐδάν] Λεαδάν A | Ἰηλ] Ἰειηλ
 A | Ζαιθὼμ A | Ἰωηλ] + τρις A | om καὶ 3° B^a (hab B^{*b} A) | om τρεῖς A
 9 υἱὸν B^{*b} (υἱοὶ B^{ab} A) | Σεμει A | Ἀλωθεὶμ] Σαλωμεῖθ A | Εἰειηλ] Αἰιηλ
 A | καὶ τρεῖς Αἰδάν B^{*} om καὶ τρεῖς B^{ab} om τρεῖς A | Αἰδάν] καὶ Δάν (sic)
 B^b Ἀραν A | πατριῶν] pr των A | τῶν Ἐδάν] τῷ Λεαδάν A 10 υἱοὶ B^{*}
 (υἱοὶς B^{ab}) | Σεμει A (bis) | om καὶ Ἰώας καὶ Βερια A

Β καὶ Βεριά· οὗτοι υἱοὶ Σεμεεί, τέσσαρες. ¹¹καὶ ἦν Ἰέθ ὁ ἄρχων, καὶ ¹¹Ζιζά ὁ δεύτερος· καὶ Ἰώας καὶ Βεριά οὐκ ἐπλήθυνεν υἱούς, καὶ ἐγένετο εἰς οἶκον πατριᾶς εἰς ἐπίσκεψιν μίαν. ¹²υἱοὶ Καάθ· Ἀμβράμ, Ἰσσαάρ, ¹²Χεβρών, Ὁζειήλ, τέσσαρες. ¹³υἱοὶ Ἀμβράμ· Ἀαρὼν καὶ Μωσῆς. ¹³καὶ διεστάλη Ἀαρὼν τοῦ ἁγιασθῆναι ἅγια ἁγίων αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, τοῦ θυμᾶν ἐναντίον τοῦ κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. ¹⁴καὶ Μωυσῆς ἄνθρωπος ¹⁴τοῦ θεοῦ, υἱοὶ αὐτοῦ ἐκλήθησαν εἰς φυλὴν τοῦ Λευεῖ. ¹⁵υἱοὶ Μωυσῆ· ¹⁵Γηρσάμ καὶ Ἐλιέζερ. ¹⁶υἱοὶ Γηρσάμ· Σουβαήλ ὁ ἄρχων. ¹⁷καὶ ¹⁶ἦσαν υἱοὶ τῷ Ἐλιέζερ Ῥααβιὰ ὁ ἄρχων, καὶ οὐκ ἦσαν υἱοὶ ἑτεροὶ· ¹⁷καὶ υἱοὶ Ῥααβιὰ ηὔξήθησαν εἰς ὕψος. ¹⁸υἱοὶ Ἰσσαάρ· Σαλωμῶθ ὁ ¹⁸ἄρχων. ¹⁹υἱὸν Χεβρών· Ἰδουδ ὁ ἄρχων, Ἀμαδιὰ ὁ δεύτερος, Ὁζειήλ ¹⁹ὁ τρίτος, Ἰκεμίας ὁ τέταρτος. ²⁰υἱοὶ Ὁζειήλ· Μειχᾶς ὁ ἄρχων καὶ ²⁰Ἰσειὰ ὁ δεύτερος. ²¹υἱοὶ Μεραρεί· Μοολεὶ καὶ Ὁμουσεὶ, υἱοὶ Μοήλ· ²¹Ἐλεαζάρ καὶ Κεῖς. ²²καὶ ἀπέθανεν Ἐλεαζάρ, καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ ²²υἱοὶ ἀλλ' ἡ θυγατέρες, καὶ ἔλαβον αὐτὰς υἱοὶ Κεῖς ἀδελφοὶ αὐτῶν. ²³υἱοὶ Μουσεὶ· Μοολεὶ καὶ Αἰδαθ καὶ Ἀρειμῶθ, τρεῖς. ²⁴οὗτοι υἱοὶ ²³Λευεὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν αὐτῶν ²⁴κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ποιοῦντες τὰ ἔργα λειτουργίας οἴκου Κυρίου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. ²⁵ὅτι εἶπεν Δανεῖδ Κατέπανσεν Κύριος ²⁵ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ κατεσκήνωσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως αἰῶνος. ²⁶καὶ οἱ Λευεῖται οὐκ ἦσαν αἵροντες τὴν σκηνὴν καὶ ²⁶τὰ πάντα σκευὴ αὐτῆς εἰς τὴν λειτουργίαν αὐτῆς· ²⁷ὅτι ἐν τοῖς λόγοις ²⁷Δανεῖδ τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς υἱῶν Λευεὶ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ²⁸ὅτι ἔστησεν αὐτοὺς ἐπὶ χεῖρα Ἀαρὼν τοῦ λειτουργεῖν ²⁸ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐπὶ τὰς αὐλὰς καὶ ἐπὶ τὰ παστοφόρια, καὶ ἐπὶ τὸν καθαρισμόν τῶν πάντων ἁγίων, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα λειτουργίας τοῦ θεοῦ· ²⁹εἰς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, εἰς τὴν σεμίδαλιν τῆς θυσίας, ²⁹καὶ εἰς τὰ λάβανα τὰ ἄζυμα, καὶ εἰς τήγανον, καὶ εἰς τὴν πεφυραμένην,

Α 11 Βα[ρια Α | ἐπλήθυναν Α | ἐγενοντο Α 12 Αμραμ Α (item 13) | Ἰσ-
σααρ] pr και Α | Ὁζειηλ] και Ὁζηλ Α 14 Λευι Α (item 24) 17 ἦσαν 20]
+ τω Ἐλιεζερ Α | ζερ υιοι ετεροι και in mgg et sup ras Α^a (om υιοι ετ. και Α^a)
ηυξησαν Α^a (ηυξηθησαν Α^a) 18 Σαλουμωθ Α 19 Ἰδουδ] Ἰερια Α
Αμαδια] Αμαρια Α | Ὁζηηλ] Ιαζηηλ Α 20 Μειχας] Μιχα Α | Ἰσεια] Ἰεσσα
Α 21 Μοολι Α (item 23) | Ὁμουσει] Μουσι Α | Μοηλ] Μοολι Α | Ἐλιαζαρ Α
23 Μουσι Α | Αιδαθ] Ἐδερ Α | Αρειμωθ] Ιαριμωθ Α | τρει Β* (τρεις Β^{ab})
24 om αυτων 4ο Α 25 Ἰσραηλ τω] τω Ἰσλ· Α 26 τα παντα] παντα τα Α
27 υιων Λευει] των Λευιτω· Λευι Α 28 ἐπι 1ο] ἐπει Β* (ἐπι Β^b) | του
θεου] pr οικου Α

30 καὶ εἰς πᾶν μέτρον· ³⁰ καὶ τοῦ στήναι πρῶτὸ τοῦ αἰνεῖν, ἐξομολογέσθαι B
 31 τῷ κυρίῳ, καὶ οὕτως τὸ ἐσπέρας· ³¹ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀναφερομένων
 ὀλοκαυτωμάτων τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις
 καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, κατὰ ἀριθμόν, κατὰ τὴν κρίσιν ἐπ' αὐτοῖς διὰ
 32 παντὸς τῷ κυρίῳ. ³² καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακὰς σκηνῆς τοῦ
 μαρτυρίου καὶ τὰς φυλακὰς υἱῶν Ἀαρὼν ἀδελφῶν αὐτῶν, τοῦ λειτουργ-
 XXIV ¹ γεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹ Καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν διαιρέσει Ναθαβ
 2 καὶ Ἀβιούδ, Ἐλεαζάρ καὶ Ἰθαμάρ· ² καὶ ἀπέθανεν Ναθαβ καὶ
 Ἀβιούδ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἦσαν αὐτοῖς· καὶ
 3 ἱεράτευσεν Ἐλεαζάρ καὶ Ἰθαμάρ υἱοὶ Ἀαρὼν· ³ καὶ διεῖλεν αὐτοὺς
 Δαυεὶδ, καὶ Σαδὼκ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐλεαζάρ, καὶ Ἀχειμέλεχ ἐκ τῶν
 υἱῶν Ἰθαμάρ, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, κατὰ τὴν λειτουργίαν
 4 αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν. ⁴ καὶ εὐρέθησαν οἱ υἱοὶ Ἐλεαζάρ
 πλείους εἰς ἄρχοντας τῶν δυνατῶν παρὰ τοὺς υἱοὺς Ἰθαμάρ· καὶ
 διεῖλεν αὐτούς, τοῖς υἱοῖς Ἐλεαζάρ ἄρχοντας εἰς οἴκους πατριῶν ἕξ καὶ
 5 δέκα, τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν Ἰθαμάρ κατ' οἴκους πατριῶν. ⁵ καὶ διεῖλεν αὐτοὺς
 κατὰ κλήρους τούτους πρὸς τούτους, ὅτι ἦσαν ἄρχοντες τῶν ἁγίων
 καὶ ἄρχοντες Κυρίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἐλεαζάρ καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰθαμάρ.
 6 ⁶ καὶ ἔγραψεν αὐτοὺς Σαμαίας υἱὸς Ναθαναὴλ ὁ γραμματεὺς ἐκ τοῦ
 Λευεὶ κατέναντι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς,
 καὶ Ἀχειμέλεχ υἱὸς Ἀβιαθάρ, καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων
 καὶ τῶν Λευειτῶν· οἶκον πατριᾶς εἰς εἰς τῷ Ἐλεαζάρ καὶ εἰς εἰς τῷ
 7 Ἰθαμάρ. ⁷ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κληρὸς ὁ πρῶτος τῷ Ἰαρείμ, τῷ Ἀναιδεῖα
 8 ὁ δεύτερος, ⁸ τῷ Χαρῆβ ὁ τρίτος, τῷ Σεωρεῖμ ὁ τέταρτος, ⁹ τῷ Μελχια
 9 ὁ πέμπτος, τῷ Βενιαμείν ὁ ἕκτος, ¹⁰ τῷ Κῶς ὁ ἕβδομος, τῷ Ἀβιά
 10 ὁ ὄγδοος, ¹¹ τῷ Ἰησοῦ ὁ ἑνατος, τῷ Ἰσχανιά ὁ δέκατος, ¹² τῷ Ἐλιαβιεὶ
 11 ὁ ἐνδέκατος, τῷ Ἰακείμ ὁ δωδέκατος, ¹³ τῷ Ὀχχοφθα ὁ τρισκαιδέ-
 12 κατος, τῷ Γελβὰ ὁ τεσσαρεσκαιδέκατος, ¹⁴ τῷ Ἐμμήρ ὁ πεντεκαιδέ-
 13 κατος, τῷ Χηζεῖν ὁ ἑκκαιδέκατος, ¹⁵ τῷ Ἀφεσῇ ὁ ἐπτακαιδέκατος, τῷ

29 μετρον] in m ras aliq B? XXIV 1 τοις υιοις A | διαιρεσει Ναθαβ και] A
 διαιρεσει[s (sic) υιοι Ααρων Ναθαβ και sup ras et in mg A^a 3 διειδεν
 A | Ἀχειμελεχ A 4 οι υιοι] om οι A | εξ και δεκα] εκκαιδεκα A | τοις
 υιοις 2°] pr και A | om Ααρων A | πατριων 2°] + οκτω A 6 Σαμμαϊας A |
 Λευι A (item 20) | ο ιερειυ] του ιερειω A | Ἀχιμελεχ A | υιος 2°] υιοι A*
 (υιου A⁹) | Λευιτων A 7 ο κληρο] ολοκληρο A | Ιαρειμ] Ιαρειβ
 A | Αναιδεια] Ιδεια A 8 Χαρηβ] Χαρημ A | τω Σεωρειμ] του Σεωριν A
 9 Μελχια A | Βενιαμειν] Μειαμειν A 10 Κω] Ακκω A | ογδο A
 11 Ισχανια] Σεκενια A 12 Ελιαβιε] Ελιασειβ A | Ιακειμ] Ελιακειμ A
 13 Οχχοφθα] Οφθα A | Γελβα] Ισβααλ A 14 Εμμηρ] Βελγα A |
 πεμπτεκαιδ. B* (πεντεκαιδ. B^{ab}) | Χηζειν] Εμμηρ A 15 Αφεση] Ιεζειρ A

Β Φεταῖα ὁ ὀκτωκαιδέκατος, ¹⁶τῷ Ἐζεκήλ ὁ ἔννεακαιδέκατος, τῷ Ἀχείμ ὁ 16
 εἰκοστός, ¹⁷τῷ Γαμουὺλ ὁ εἰς καὶ εἰκοστός, τῷ Ἀδalla ὁ δεύτερος καὶ 17
 εἰκοστός, ¹⁸τῷ Μασαῖ ὁ τρίτος καὶ εἰκοστός. ¹⁹αὕτη ἡ ἐπίσκεψις ¹⁸
 αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι εἰς οἶκον
 Κυρίου κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἀαρὼν πατρὸς αὐτῶν, ὡς
 ἐνετείλατο Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ. ²⁰Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευεὶ τοῖς 20
 καταλοίοις· τοῖς υἱοῖς Ἀμβράμ Ἰωβαήλ, Ἰαδειά· ²¹τῷ Ῥααβιά ὁ ἄρχων. ²¹
²²καὶ τῷ Ἰσσαρεὶ Σαλωμῶθ· τοῖς υἱοῖς Σαλωμῶθ Ἰνάθ. ²³υἱοὶ Ἰηδει- ²²
 μού· Ἀμαδιά ὁ δεύτερος, Ἰασή ὁ τρίτος, Ἰοκὼμ ὁ τέταρτος. ²⁴Ὁζεὶλ ²³
 Μειχά· υἱοὶ Μειχά Σαμήρ· ²⁵ἀδελφὸς Μειχά Ἰσιά· υἱὸς Ἰσιά Ζαχαριά. ²⁵
²⁶υἱοὶ Μεραρεὶ Μοολεὶ καὶ Ὁμουσεὶ. υἱοὶ Ὁζεά· ²⁷τοῦ Μεραρεὶ τῷ Ὁζεά, ²⁷
 υἱοὶ αὐτοῦ Ἰσοὰμ καὶ Ζακχούρ καὶ Ἀβαί. ²⁸τῷ Μοολεὶ Ἐλεαζάρ καὶ ²⁸
 Ἰθαμάρ· καὶ ἀπέθανεν Ἐλεαζάρ καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοί. ²⁹τῷ Κεῖς ²⁹
 υἱοὶ τοῦ Κεῖς Ἰραμαήλ. ³⁰καὶ υἱοὶ τοῦ Μοουσει Μοολλεὶ καὶ Ἥλα ³⁰
 καὶ Ἀρεμῶθ. οὗτοι υἱοὶ τῶν Λευειτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.
³¹καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ κλήρους καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν υἱοὶ Ἀαρὼν ³¹
 ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ Σαδῶκ καὶ Ἀχειμέλεχ καὶ ἄρχων τῶν
 πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν πατριάρχαι Ἀραάβ, καθὼς
 οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ νεώτεροι. ¹Καὶ ἔστησεν Δαυεὶδ ὁ βασιλεὺς ¹
 καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως εἰς τὰ ἔργα τοὺς υἱοὺς Ἀσάφ καὶ
 Αἰμάν καὶ Ἰδειθὼν τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις
 καὶ ἐν κυμβάλοις· καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν
 ἐργαζομένων ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν. ²υἱοὶ Ἀσάφ· Σακχούς, Ἰωσήφ ²
 καὶ Ναθαλίας καὶ Ἐραήλ· υἱοὶ Ἀσάφ ἐχόμενοι τοῦ βασιλέως. ³τῷ ³
 Ἰδειθὼν, υἱοὶ Ἰδειθὼν· Τουνά καὶ Σουρεὶ καὶ Σαῖα καὶ Σεμεεὶ καὶ Ἀσαβιά

Α 15 Φεταῖα] Αφεσση Α 16 Εζεκηλ] Φεθεια Α | Αχειμ] Εζεκηλ Α
 17 Γαμουλ] Ιαχεν Α | Αδallai] Γαμουηλ Α | δευτερος] seq ras ι lit in Α
 18 Μασαῖ] Δαλαῖα Α | εικοστός] + τω Μοοζυλ ο τεταρτος και εικοστός Α
 20 Αμραμ Α | Ιωβαηλ] Σου|βαηλ· Α | Ιαδεια] Ιαδαια· Αραδεια· Α 21 αρ-
 χων] + Ιεσias Α 22 Ισσαρι Α 23 υιοι] pr και Α | Ιηδειμου]
 Ιεδιου· Α | Αμαδια] Αμαριας· Α | Ιαση] Ιαζηλ Α | Ιοκομ] Ιεκεμια· Α
 24 Οζεηηλ] υιοι Οζηηλ Α | Μιχα Α (bis: item 25) 25 αδελφοις Α | Ισια ιο]
 Ασια Α | υιος] υιοι Α | Ζαχαριας Α 26 Μεραρι Α | Μοολι Α | Ομουσει]
 Μουσι Α | Οζεια] Οζια· υιοι Βοννι Α 27 του Μεραρει] υιοι Μεραρι Α |
 Οζια Α | Ισσοαμ Α | Αβαι] Ωβδι Α 28 Μοολι Α | om και Ιθαμαρ... υιοι Α
 30 Μοουσει] Μουσι Α | Μοολλει] Μοολι Α | Ηλα] Εδερ Α | Αρεμωθ] Ιεριμωθ
 Α | Λευιτων Α (item 31) 31 Αχειμελεχ Α | αρχων των] αρχοντων Α |
 πατριαρχαι] πατριαι Α | Αρααβ] Αraw Α XXV 1 Ιδιθουμ Α 2 Ζακ-
 χους] Ζακχουρ Α | Ιωσηφ] pr και Α | Ναθανιας Α | Εραηλ] Ιε|σηηλ Α |
 εχομενα Α 2—3 ως τω Ιδιθουμ υιοι in mg et sup ras Α^a (om υιοι
 Ιδιθουμ Α*) 3 Ιδιθουμ Α (bis) | Τουνα] Γοδολιας· Α | και Σουρεϊ]
 Σουρ· Α | Σαῖα] Ιεσια Α | Σεμει Α | Ασαβιας Α

καὶ Ματθαίας, ἕξ, μετὰ τὸν πατέρα αὐτῶν Ἰδευθὼν ἐν κινύρα ἀνα- B
 4 κρούμενος ἐξομολόγησιν καὶ αἴνεσιν τῷ κυρίῳ. Ἐν τῷ Αἰμανεῖ, υἱοὶ
 Αἰμάν· Βουκείας καὶ Μανθανίας καὶ Ἀζαραήλ καὶ Σουβαήλ καὶ Ἀμσούν
 καὶ Ἰερεμῶθ καὶ Ἀνανίας καὶ Ἡλιαθάθ καὶ Γοδολλαθεὶ καὶ Ῥωμεί·
 5 υἱοὶ* Ὡδ καὶ Ἰειβασάκα καὶ Μανθεὶ καὶ Ὡθηρεὶ καὶ Μελζῶθ. ὅ πάντες
 οὗτοι υἱοὶ τῷ Αἰμάν τῷ ἀνακρονομένῳ τῷ βασιλεῖ ἐν λόγοις θεοῦ
 ὑψῶσαι κέρας· καὶ ἔδωκεν θεὸς τῷ Αἰμάν υἱοὺς δέκα τέσσαρες καὶ
 6 θυγατέρας τρεῖς. ὅ πάντες οὗτοι μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὑμνωδοῦντες
 ἐν οἴκῳ θεοῦ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις ἐχόμενα
 7 τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀσαφ καὶ Ἰδευθὼν καὶ Αἰμανεῖ. ὅ καὶ ἐγένετο
 ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μετὰ τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, δεδιδραγμένοι ἄδειν Κυρίῳ,
 8 πᾶς συνίων διακόσιοι ὀγδοήκοντα καὶ ὀκτώ. ὅ καὶ ἔβαλον καὶ αὐτοὶ
 κλήρους ἐφημεριῶν κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν, τελείων
 9 καὶ μανθανόντων. ὅ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κληρὸς ὁ πρῶτος υἱὸν αὐτοῦ
 καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ τῷ Ἀσάφ, τῷ Ἰωσήφ, Γαλουιᾷ ὁ δεῦτερος, Ἡνειά,
 10 ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ τρίτος Ζαχχούθ, υἱὸς
 11 αὐτοῦ· καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ τέταρτος Ἰεσδρεῖ, υἱὸς αὐτοῦ
 12 καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ πέμπτος Ναθάν, υἱὸς αὐτοῦ καὶ
 13 ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ ἕκτος Βουκείας, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ
 14 αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ ἕβδομος Ἰσεριήλ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
 15 δέκα δύο. ὁ ὄγδοος Ἰωσειά, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο.
 16 ὁ ἔνατος Μανθανίας, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ
 17 δέκατος Ἐμεεῖ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ ἐνδέκατος
 18 Ἀζαριά, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ δωδέκατος Ἀριά,
 19 υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ τρισκαιδέκατος Σουβαήλ,
 20 υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ τεσσαρεσκαιδέκατος
 21 Ματθαίας, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ πεντεκαιδέκατος
 22 Ἐρεμῶθ, υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ὁ ἑκκαιδέκατος

3 Ἰδευθων (3^ο) Α | ανακρονομενοι Α 4 Αιμανει] Αιμαν Α | Βουκειας] Α
 Βουκκίας Α | Ματ|θανίας Α | Αζαραηλ] Οζιηλ Α | om και Αμσου Α | Ιε|ριμουθ
 Α | Ηλιαθαθ] Ανανι· και Ελι|αθα Α | Γεδολλαθι Α | Ρωμει] Ρωμεμθι· Α
 υιοι Ωδ] Εξερ· Α | Ιειβασακα] Σεβα· καιταν· (sic) Α | Μανθει] Μεαλωθι Α |
 Ωθηρει] Ιω|εθιρι· Α | Μελζωθ] Μααζιωθ Α 5 τεσσαρας B^b | θυγατερες τρις
 Α 6 οικω θεου] οικω κυ· Α | Ιδευθουν Α | Αιμαν Α 7 τους αδελφους]
 των αδελφων Α | om και 2^ο Α 9 ο κληρος] ολοκληρος Α | τω Ιωσηφ] του Ι.
 Α | Γαλουια] Γοδολιας Α | Ηνια Α | δεκα δυο] δωδεκα Α (item infra [10—31]
 20^{ies} ter) 10 Ζαχχουρ Α | υιος Α 11 Ιεσδρι Α 12 Ναθανιας Α
 13 Βουκειας] Κοκκίας Α 14 Ισεριηλ] Ισρεηλα· Α 15 Ιωσεια] Ισιαι·| Α
 16 Ματθανιας Α 17 Εμεει] Σεμει Α 18 Αζαρια] Εζριηλ Α
 19 Αρια] Ασαβια Α 21 Ματθαβια] Ματθιας Α 22 Ερεμωθ]
 Ιεριμωθ· Α 23 δεκατος Αναν sup ras Α¹ (pr ras 1 lit)

Β Ἀνανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁴ ὁ ἑπτακαίδεκατος ²⁴
 Βακατά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁵ ὁ ὀκτωκαίδεκατος ²⁵
 Ἀνανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁶ ὁ ἔννεκακαίδεκατος ²⁶
 Μεθαθεί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁷ ὁ εἰκοστός Αἰμαθά, ²⁷
 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁸ ὁ εἰκοστός πρῶτος Ἡθεί, ²⁸
 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ²⁹ ὁ εἰκοστός δεύτερος Γοδομαθεί, ²⁹
 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ³⁰ ὁ τρίτος καὶ εἰκοστός Μεαζῶθ, ³⁰
 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο· ³¹ ὁ τέταρτος καὶ εἰκοστός Ῥο- ³¹
 μελχεί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δέκα δύο. ¹ Εἰς διαιρέσεις τῶν 1
 πυλῶν υἱοὶ Κορεεῖμ· Μοσολαήλ υἱὸς Κωρή· ἐκ τῶν υἱῶν Ἀβιά, Σαφάρ.
 καὶ τὴν Μοσαλῆα υἱοῦ Ζαχαρίου ὁ πρωτότοκος Ἰδερήλ, Ζαχαρίας, 2
 Ἰενοῦήλ, 3 Ἰωλάμ, Ἰωνᾶς, Ἐλιωναῖς ὁ ἔβδομος. 4 καὶ τῷ Ἀβδοδόμ υἱοί· 3
 Σαμαίας ὁ πρωτότοκος, Ἰωζαβάθ, Ἰωάθ, Σωχάρ, Ναάς, Ἰειήλ, 5 Ἀμειήλ, 5
 Ἰσσαχάρ, Ἰαφθοσλααθί· ὅτι εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός. 6 καὶ τῷ Σαμαίᾳ 6
 υἱῷ αὐτοῦ ἐτέχθησαν υἱοὶ τοῦ πρωτοτόκου Ῥωσαι εἰς τὸν οἶκον τὸν
 πατρικὸν αὐτοῦ, ὅτι δυνατοὶ ἦσαν. 7 υἱοὶ Σαμαί· Γοονεὶ καὶ Ῥαφαήλ 7
 καὶ Ὡβηδ καὶ Ἐληζαβᾶθ καὶ Ἀχιούδ, υἱοὶ δυνατοί, Ἐννου καὶ Σαβχεια
 καὶ Ἰσβακώμ. 8 πάντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀβδοδόμ, αὐτοὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ 8
 αὐτῶν καὶ υἱοὶ αὐτῶν ποιοῦντες δυνατῶς ἐν τῇ ἐργασίᾳ, οἱ πάντες
 ἐξήκοντα δύο τῷ Ἀβδοδόμ. 9 καὶ τῷ Μοσομαμειδ υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ 9
 δέκα καὶ ὀκτὼ δυνατοί. 10 καὶ τῷ Ἰοσσα τῶν υἱῶν Μερραρεὶ υἱοὶ 10
 φυλάσσοντες τὴν ἀρχήν, ὅτι οὐκ ἦν πρωτότοκος· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν
 ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀρχοντα τῆς διαιρέσεως τῆς δευτέρας. 11 Ταβλαὶ 11

Α 24 Βακατα] Ιεσβακαταν· Α 25 Ανανι Α 26 Μεθαθει] Μελληθι Α
 27 Αιμαθα] Ελιαθ Α 28 πρwtos] pr και Α | Ηθει] Ιεθιρι· Α 29 Γοδομα-
 θει] Γεδδελθι Α 30 Μεαζῶθ] Μασζιῶθ· Α 31 Ρομελχει (superscr wθ
 Bab)] Ρωμεθ'μειζερ Α | αδελφοι] pr οι Α XXVI 1 εις] και Α | διαιρεσις
 Α | πυλων] φυλων Β | υιοι] υιοις Α | Κορεειμ] Κορε Α | Μοσολαηλ] Μοσολλαμ
 Α | Κωρη] Κωρηε Α | Αβια Σαφαρ] Ασαφ Α 2 την Μοσαλῆα] τω| Μασελ-
 λαμια Α | υιου] υιοι· Α | Ζαχαριου] Ζαχαριας Α | Ιδερηλ] Ιαδιηλ Α | Ζαχα-
 ριας] Ζαβα|διας ο τριτος· Ναθανα· ο τεταρτος· Α 2—3 Ιενοηλ Ιωλαμ]
 Ιενοηλῳλαμ· ο πεμπτος· Α 3 Ιωνας] Ιωνᾶ· ο εκτος Α | Ελιωναις] Ελιω-
 ηναι· Α 4 Σαμειας Α | Ιωζαβαθ] Ιωζαβαδ· ο δευτερος· Α | Ιωαθ] Ιωαα·
 ο τριτος· Α | Σωχαρ] Σαχιαρ· ο τεταρτος· Α | Ναας Ιειηλ] Ναθαναηλ· ο πεμ-
 πτος· Α 5 Αμειηλ] Αμμηλ· ο εκ|τος· Α | Ισσαχαρ]+ ο εβδομος Α |
 Ιαφθοσλααθι] Φολλαθι· ο ογδοος· Α 6 Σαμεια Α | τω πρωτοτοκω Α
 7 Σαμαι] Σεμεια Α | Γοονει] Γοθνι Α | Ωβηδ] Ιωβηδ Α | Εληζαβαθ] Ελζαβαδ
 Α | Αχιον Α | δυνατοι]+ ισχυι Α | Εννου] Ελιου Α | Σαβχεια] Σαμαχιας
 Α | Ισβακωμ] Ιεισβακωβ Α 8 Αβδεδομ (1^ο) Α 9 Μοσομαμειδ] Μεσολ-
 λεμια Α | οκτω και Α 10 Ιοσσα] Ωσα Α | των υιων] pr απο Α | Μερρα-
 ρει Α | ην]+ αυτω Α 11 Ταβλαι] Ξελχειας ο δευτερος· Ταβελιας Α

ὁ τρίτος, Ζαχαρίας· πάντες οὗτοι υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τῷ Ἰσοσά τρισκαί- E
 12 δεκα. ¹²τούτοις αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν τοῖς ἄρχουσι τῶν δυνατῶν
 13 ἐφημερίαι καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹³καὶ
 14 ἔβαλον κλήρους κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κατ' οἴκους
 15 πατριῶν αὐτῶν εἰς πυλῶνα καὶ πυλῶνα. ¹⁴καὶ ἔπесεν ὁ κλῆρος
 16 τῶν πρὸς ἀνατολὰς τῷ Σαλαμειᾷ καὶ Ζαχαρίᾳ, υἱοὶ Σωᾶζ· τῷ Μελχειᾷ
 17 ἔβαλον κλήρους, καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος βορρᾶ. ¹⁵τῷ Ἀβδοδὺμ νότον
 18 κατέναντι οἴκου ἐσεφεῖν. ¹⁶εἰς δεύτερον τῷ Ἰσοσά πρὸς δυσμαῖς
 19 μετὰ τὴν πύλην παστοφορίου τῆς ἀναβάσεως· φυλακὴ κατέναντι
 20 φυλακῆς. ¹⁷πρὸς ἀνατολὰς ἐξ τὴν ἡμέραν, βορρᾶ τῆς ἡμέρας τέσσαρες,
 21 νότον τῆς ἡμέρας τέσσαρες, καὶ εἰς τὸ ἐσεφεῖν δύο ¹⁸εἰς διαδε-
 22 χομένους, καὶ τῷ Ἰσοσά πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην τοῦ παστο-
 23 φορίου τρεῖς. φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς τῆς ἀναβάσεως πρὸς
 24 ἀνατολὰς τῆς ἡμέρας ἕξ, καὶ τῷ βορρᾶ τέσσαρες, καὶ τῷ νότῳ τέσσαρες,
 25 καὶ ἐσεφεῖμ δύο εἰς διαδεχομένους, καὶ πρὸς δυσμαῖς τέσσαρες, καὶ
 26 εἰς τὸν τρίβον δύο διαδεχομένους. ¹⁹αὗται αἱ διαιρέσεις τῶν πυλωρῶν
 27 τοῖς υἱοῖς Καὰθ καὶ τοῖς Μερραρεί. ²⁰καὶ οἱ Λευεῖται ἀδελφοὶ αὐτῶν
 28 ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου Κυρίου καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν καθη-
 29 γιασμένων. ²¹υἱοὶ Χαδὰν οὗτοι, Γηρσωνεῖ· τῷ Λαδὰν καὶ Ἰαιηλ τοῦ
 30 Ἰού· υἱοὶ Ἰειηλ ἄρχοντες πατριῶν τῷ Λαδὰν· τῷ Γηρσωνεῖ Ἰειήλ.
 31 ²²υἱοὶ Ἰειηλ Ζεθὺμ καὶ Ἰωήλ οἱ ἀδελφοί, ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου
 32 Κυρίου. ²³τῷ Ἀμβράμ καὶ Ἰσσάαρ Χεβρὼν καὶ Ὁζειήλ. ²⁴καὶ Ἰωήλ
 33 ὁ τοῦ Γηρσὰμ τοῦ Μωσῆ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν. ²⁵καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ
 34 τῷ Ἐλιέξερ Ῥαβίας υἱὸς καὶ Ὡσαιῖας καὶ Ἰωρὰμ καὶ Ζεχρεὶ καὶ
 35 Σαλωμῶθ. ²⁶αὐτὸς Σαλωμῶθ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντων
 36 τῶν θησαυρῶν τῶν ἁγίων, οὓς ἡγίασεν Δαυεὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ
 37 ἄρχοντες τῶν πατριῶν χιλιάρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ ἀρχηγοὶ τῆς

11 Ζαχαρίας] + ο τεταρτος Α | οντοι] ου||ιοι Β* υ||ιοι Β^a | υιοι Β^b | Ισοσα] Α
 Ωσα Α | τρισκαιδεκα] δεκατρις Α 12 η διαισεις Α | αρχουσιν Α
 14 προς] κατα Α | Σαλαμεια Β* (Σαλαμια Β^b) | Σελεμια Α | υιω Α | Σωαζ] Ιωιας
 Α | Μελχια Α 15 εσεφειν] ασαφειν Α 16 εις δευτερον] τω Σεφι|ειμ Α |
 Ισοσα] Ωσα Α | δυσμας Α | παστοφοριου] ρι του Α | om φυλακη κατεναντι Α
 17 προς] κατ Α | την ημεραν εξ] εξ' την ημεραν Α | om νοτον...τεσσαρες Α |
 εσεφειν] ασαφειν Α 22 υιοι] δυο]+δυο Α 18 Ισοσα] Ιας Α | δυσμαις 2°]
 δυσμας Α 19 διαισεις Α | Κααθ] Κορε Α | τοις Μερραρει] τοις υιοις
 Μεραρι Α 20 Λευιται Α 21 Χαδαν] Λεδαν Α | οντοι] υιοι Α | Γηρσωνει]
 τω Γηρσωνι Α | Λαδαν 1°] Λεδαν Α | om και Ιαιηλ...Ιειηλ 1° Α | Λαδαν 2°]
 Λααδᾶ Α 22 υιοι] ρι και Α | Ιειηλ] Ιεηλ Α | Ζοθομ Α | οι αδελφοι]
 ο αδελφος αυτου Α 23 Αμβραμ] Αμραμ Α | Ισσααρ] Ισσσαρι Α | Οζειηλ Α
 24 Ιωηλ] Σουβαηλ Α | Μωυση Α | επι] ρι ηγουμενος Α 25 Ρααβιας
 Α | υιος]+αυτου Α | Ζεχρι Α 26 ους] ου Α

Β δυνάμεως· ²⁷ ἃ ἔλαβεν ἐκ πόλεων καὶ ἐκ τῶν λαφύρων, καὶ ἡγίασεν ²⁷
 ἀπ' αὐτῶν τοῦ μὴ καθυστερῆσαι τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ·
²⁸ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἁγίων τοῦ θεοῦ Σαμουὴλ τοῦ προφήτου καὶ ²⁸
 Σαοὺλ τοῦ Κεὶς καὶ Ἀβεννήρ τοῦ Νήρ καὶ Ἰωάβ τοῦ Σαρουιά, πᾶν
 ὃ ἡγίασεν διὰ χειρὸς Σαλωμῶθ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. ²⁹ τῷ Ἰσσαρεὶ ²⁹
 Χωνενεῖα καὶ υἱοὶ τῆς ἐργασίας τῆς ἔξω ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ γραμμα-
 τεύειν καὶ διακρίνειν. ³⁰ τῷ Χεβρωνεὶ Ἀσαβίας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ³⁰
 οἱ δυνατοί, χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἰσραὴλ
 πέραν τοῦ Ἰορδάνου πρὸς δυσμαῖς εἰς πᾶσαν λειτουργίαν Κυρίου
 καὶ ἐργασίαν τοῦ βασιλέως. ³¹ τοῦ Χεβρωνεὶ Τουδεῖας ὁ ἄρχων τῶν ³¹
 Χεβρωνεὶ, κατὰ γενέσεις αὐτῶν κατὰ πατριάς· ἐν τῷ τεσσερακοστῷ
 ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν, καὶ εὐρέθη ἀνὴρ δυνατὸς
 ἐν αὐτοῖς ἐν Ῥιαζήρ τῆς Γαλααδείτιδος. ³² καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ³²
 υἱοὶ οἱ δυνατοί, δισχιλιοὶ ἑπτακόσιοι οἱ ἄρχοντες πατριῶν· καὶ κατε-
 στησεν αὐτοὺς Δανεῖδ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ Ῥουβηνεὶ καὶ Γαδδεὶ καὶ
 ἡμίσεος φυλῆς Μανασσὴ εἰς πᾶν πρόσταγμα Κυρίου καὶ λόγον
 βασιλέως. ¹ Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατ' ἀριθμὸν αὐτῶν ἄρχοντες τῶν ¹
 πατριῶν χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ γραμματεῖς οἱ λειτουργοῦντες
 τῷ λαῷ καὶ εἰς πᾶν λόγον τοῦ βασιλέως κατὰ διαιρέσεις, πᾶν λόγον
 τοῦ εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου μηνῆ ἐκ μηνός, εἰς πάντας
 τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, διαίρεσις μία εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.
² καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου Σοβαὺλ ²
 ὁ τοῦ Ζαβδεὶλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες
 χιλιάδες. ³ ἀπὸ τῶν υἱῶν Φάρες ἄρχων πάντων τῶν ἀρχόντων τῆς ³
 δυνάμεως τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ⁴ καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ μηνὸς ⁴
 τοῦ δευτέρου Δωδεῖα ὁ Ἐκχώχ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι
 καὶ τέσσαρες χιλιάδες, ἄρχοντες δυνάμεως. ⁵ ὁ τρίτος τὸν μῆνα τὸν ⁵
 τρίτον Βαναίας ὁ τοῦ Ἰωδᾶε ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως
 αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ⁶ αὐτὸς Βαναίας δυνατώτερος ⁶
 τῶν τριάκοντα καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ

Α 27 πολων ΒΑ⁷] των πολεμων Α* | δαφυρων Β 28 om του θεου Α |
 Σαρουιας Α | ηγιασαν Α 29 Ισσαρει] Ικαρι Α | Χωνενεια] Χωχενιας
 Α | υιοι] + αυτου Α 30 Χεβρωνι Α | οι δυνατοι] υιοι δ. Α | Κυριου] τω
 κω Α 31 του Χεβρωνει] τω Χεβρωνι Α | Τουδειας] Ιωριας Α | τεσσαρα-
 κοστω Βαβ | Ριαζηρ] Ιαζηρ Α | Γαλααδιτιδος Α 32 οι δυν. δισχιλιοι]
 δυνατοι χιλιοι Α | οι αρχ.] om οι Α | Ρουβηρι Α | Γαδδι Α | ημισεις ΒΑ |
 παν προσταγμα Κυριου] παντα λογον του θυ Α XXVII 1 οι υιοι] om
 οι Α | παν λογον (2^ο)] εις παντα λογον Α | om και 6^ο Α 2 Σοβαλ]
 Ισβααμ Α 4 Δωλεια Β^b Δωδια Α | Εκχωχ] Αωθι Α 6 τα και επι
 (1^ο)...υιος αυτου sup ras Α^a | αυτου 1^ο] αυτων Α^a

7 Λαιβαζὰθ υἱὸς αὐτοῦ. 7ὸ τέταρτος εἰς τὸν μῆνα τὸν τέταρτον Ἀσαήλ Β
 ὁ ἀδελφὸς Ἰωὰβ καὶ Ἀβδείας ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ ἐπὶ
 8 τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 8ὸ πέμπτος
 τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ὁ ἡγούμενος Σαλαῶθ ὁ Ἑσραῆ, καὶ ἐπὶ τῆς
 9 διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι τέσσαρες χιλιάδες. 9ὸ ἕκτος τῷ μηνὶ τῷ
 10 αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 10ὸ ἑβδομος τῷ μηνὶ τῷ
 ἐβδόμῳ Χέσλης ὁ ἐκ Φαλλοῦς ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραίμ, καὶ ἐπὶ τῆς
 11 διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 11ὸ ὄγδοος τῷ μηνὶ
 τῷ ὀγδόῳ Σοβοχαὶ ὁ Ἰσαθεὶ τῷ Ζαριά, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ
 12 τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 12ὸ ἔνατος τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ Ἀβιέξερ
 ἐξ Ἀναθῶθ ἐκ γῆς Βενιαμὲν, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες
 13 καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 13ὸ δέκατος τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ Μεηρὰ ὁ ἐκ
 Νετουφὰτ τῷ Ζαρεί, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ
 14 εἴκοσι χιλιάδες. 14ὸ ἐνδέκατος τῷ μηνὶ τῷ ἐνδεκάτῳ Βαναίας ὁ ἐκ
 Φαραθῶν τῶν υἱῶν Ἐφραίμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες
 15 καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 15ὸ δωδέκατος εἰς τὸν μῆνα τὸν δωδέκατον
 Χολδεῖα ὁ ἐκ Νετωφατεὶ τῷ Γοθονιήλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ
 16 τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 16Καὶ ἐπὶ τῶν φυλῶν Ἰσραήλ,
 τῶν Ῥουβὴν ἡγούμενος Ἐλιέξερ ὁ τοῦ Ζεχρεὶ· τῷ Συμεὼν Σαφατίας
 17 ὁ τοῦ Μαχά· 17τῷ Λευεὶ Ἀσαβίας ὁ τοῦ Σαμουήλ· τῷ Ἀαρὼν Σαδώκ·
 18 18τῷ Ἰούδα Ἐλιάβ τῶν ἀδελφῶν Δανεῖδ· τῷ Ἰσσαχάρ Ἀμβρεὶ ὁ τοῦ
 19 Μεισαήλ· 19τῷ Ζαβουλὼν Σαμαίας ὁ τοῦ Ἀβδείου· τῷ Νεφθαλεὶ Ἐρεμωθ
 20 ὁ τοῦ Ἑσρειήλ· 20τῷ Ἐφραίμ Ὡσὴ ὁ τοῦ Ὁξειοῦ· τῷ ἡμίσει φυλῆς
 21 Μανασσὴ Ἰωήλ ὁ τοῦ Φαλαδαία· 21τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσὴ τῶν
 ἐν τῇ Γαλαὰδ Ἰαδδαὶ ὁ τοῦ Ζαβδείου· τοῖς υἱοῖς Βενιαμὲν Ἀσειήρ
 22 ὁ τοῦ Ἀβεννήρ· 22τῷ Δάν Ἀζαραήλ ὁ τοῦ Ἰωράμ. οὗτοι πατριάρχαι
 23 τῶν φυλῶν Ἰσραήλ. 23καὶ οὐκ ἔλαβεν Δανεῖδ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν
 ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ κάτω, ὅτι Κύριος εἶπεν πληθύναι τὸν Ἰσραήλ

6 Λαιβαζὰθ] Αμραζαθ Α 7 Αβδείας] Ζαβδίας Α 8 Σαλαῶθ] Α
 Σαμαῶθ Α | Ἑσραε] Ἰεζραελ Α 9 τῷ μηνὶ] om τῷ Α | Οδοῦας] Εἰρα Α |
 ο τοῦ] υἱος Α | Θεκωιτης Α (bis) | τεσσαρες κ. εικοσι] εικοσι κ. τεσσαρες Α
 10 Χέσλης] Χέλλης Α 11 ογδος Α | om ο Ἰσαθεὶ τῷ Ζαρια Α 12 ἐξ]
 pr ο Α 13 Μεηρα] Μοορα Α | Ζαραι Α 15 Χολδαι Α | Νετωφατι Α
 16 των Ρ.] τῷ Ρ. Α | Ζεχρι Α | Μααίχα Α 17 Λευι Α | Σαμουήλ]
 Καμουηλ Α 18 Αμβρεὶ] Αμαρι Α | Μεισαηλ] Μιχαηλ Α 19 τῷ Ζ.]
 ras τ Α? | Αβδιου Α | Νεφθαλι Α | Ερεμωθ] Ιεριμουθ Α | Εσρειηλ] Οζιηλ Α
 20 Οζιου Α | τῷ ημισυ Α | Φαλαδαια] Φαλδι Α 21 τῷ ημισει] τη ημισει
 Β | των εν τη Γ.] τῷ εν Γ. Α | Ζαβδιου Α | Ασειηρ] Ασιηλ Α 22 Αζαραηλ]
 Εζριηλ Α

Β ὥς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ. ²⁴ καὶ Ἰωάβ ὁ τοῦ Σαρουιά ἤρξατο ²⁴
 ἀριθμεῖν ἐν τῷ λαῷ, καὶ οὐ συνετέλεσεν· καὶ ἐγένετο ἐν τούτοις
 ὀργὴ ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων
 τῶν ἡμερῶν τοῦ βασιλέως Δαυεὶδ. ²⁵ καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ ²⁵
 βασιλέως Ἀσμὼθ ὁ τοῦ Ὠδιήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν ἀργῷ
 καὶ ἐν ταῖς κόμαις καὶ ἐν τοῖς ἐποικίαις καὶ ἐν τοῖς πύργοις Ἰωναθὰν
 ὁ τοῦ Ὁξιοῦ. ²⁶ ἐπὶ δὲ τῶν γεωργούντων τὴν γῆν τῶν ἐργαζομένων ²⁶
 Ἐσδρεὶ ὁ τοῦ Χοβούδ. ²⁷ καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων Σεμεεὶ ὁ ἐκ Ῥαήλ, ²⁷
 καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν τοῖς χωρίοις τοῦ οἴνου Ζαχρεὶ ὁ τοῦ
 Σεφνεὶ. ²⁸ καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαιῶνων καὶ ἐπὶ τῶν συκαμίνων τῶν ἐν ²⁸
 τῇ πεδινῇ Βαλανὰς ὁ Γεδωρείτης· ἐπὶ δὲ τῶν θησαυρῶν τοῦ ἐλαίου
 Ἰωάσ. ²⁹ καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν νομάδων τῶν ἐν τῷ Ἀσειδῶν ²⁹
 Ἀσαρταῖς ὁ Σαρωνεὶτης, καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν τοῖς αὐλώσιν
 Σωφὰν ὁ τοῦ Ἀδαί. ³⁰ ἐπὶ δὲ τῶν καμήλων Ἀβίας ὁ Ἰσμαηλείτης. ³⁰
 ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων Ἰαδίας ὁ ἐκ Μεραθῶν. ³¹ καὶ ἐπὶ τῶν προβάτων ³¹
 Ἰαζεῖζ ὁ Γαρείτης. πάντες οὗτοι προστάται ὑπαρχόντων Δαυεὶδ τοῦ
 βασιλέως. ³² Καὶ Ἰωναθὰν ὁ πατράδελφος Δαυεὶδ σύμβουλος, ³²
 ἄνθρωπος συνετός· καὶ Ἰεήλ ὁ τοῦ Ἀχαμεὶ μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως.
³³ Ἀχειτόφελ σύμβουλος τοῦ βασιλέως, καὶ Χουσεὶ ὁ πρῶτος φίλος ³³
 τοῦ βασιλέως. ³⁴ καὶ μετὰ τούτων Ἀχειτόφελ ἐχόμενος Ἰωδᾶε ὁ τοῦ ³⁴
 Βαναίου καὶ Ἀβιαθάρ· καὶ Ἰωάβ ἀρχιστράτηγος τοῦ βασιλέως.

¹ Καὶ ἐξεκκλησίασεν Δαυεὶδ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰσραὴλ ἄρχον- 1 λ
 τας τῶν κριτῶν, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἐφημεριῶν τῶν περὶ τὸ σῶμα
 τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχοντας τῶν χιλιάδων καὶ τῶν ἑκατοντάδων, καὶ
 τοὺς γαζοφύλακας, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, καὶ τοὺς
 δυνάστας, καὶ τοὺς μαχητὰς ἐν Ἱερουσαλὴμ. ² καὶ ἔστη Δαυεὶδ ἐν 2
 μέσῳ τῆς ἐκκλησίας καὶ εἶπεν Ἀκούσατέ μου, ἀδελφοὶ καὶ λαὸς
 μου. ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν οἰκοδομῆσαι οἶκον ἀναπαύσεως τῆς
 κιβωτοῦ διαθήκης Κυρίου καὶ στάσιν ποδῶν κυρίου ἡμῶν, καὶ ἡτοί-

Α 24 του Σαρουια] της Σ. Α | Ἰσραηλ] pr τον Α 25 Αξμωθ Α | Οξίου Α
 26 Εσδρει] Εξραι Α | Χοβουδ] Χελουβ Α 27 Σεμει Α | εκ Ραηλ] Ραμα-
 θαιος Α | Ζαχρει] Ζαβδι Α | Σεφνι Α 28 πεδεινη Β* (πεδινη BabA)
 Βαλανας] Βαλλανα Α | Γεδωρειτης] Γεδωρ Α 29 Ασειδων] Σαρων Α |
 Ασαρταις] Σατραι Α | Σαρωνιτης Α | Σωφαν] Σωφατ Α 30 Αβιας] Ουβιας
 Α | Ισμαηλιτης Α | Μαραθων Α 31 Ιαζειζ] Ιωσφιζ Α | Γαρειτης] Αγαριτης
 Α 32 συνετος] + και γραμματευσ αυτος· Α | Ιεηλ] Ιεριηλ Α | Αχαμει]
 Αχαμανι Α 33 Αχειτοφελ] και Αχιτοφελ Α | Χουσι Α | ο pr.] om ο Α
 34 μετα τουτον] μετ αυτον Α | Αχιτοφελ Α | Ιωαδαε Α XXVIII 1 τους
 αρχ. 2°] pr παντας Α | εν Ιερ.] pr της στριας (sic) Α 2 Δαυειδ] + ο
 βασιλευς Α

3 μασα τὰ εἰς τὴν κατασκήνωσιν ἐπιτήδεια· ³ καὶ ὁ θεὸς εἶπεν Οὐκ οἰκο- B
δομήσεις ἐμοὶ οἶκον τοῦ ἐπονομάσαι τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ὅτι
4 ἄνθρωπος πολεμιστῆς εἶ σὺ καὶ αἷμα ἐξέχεας. ⁴ καὶ ἐξελέξατο Κύριος
ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐν ἐμοὶ ἀπὸ παντὸς οἴκου πατρός μου εἶναι βασιλέα
ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἐν Ἰούδα ἡρέτικεν τὸ βασίλειον,
καὶ ἐξ οἴκου Ἰούδα τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· ἐν ἐμοὶ ἡθέλησεν,
5 τοῦ γενέσθαι με βασιλέα ἐπὶ τῷ παντὶ Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ ἀπὸ πάντων
τῶν υἱῶν μου, ὅτι πολλοὺς υἱοὺς ἔδωκέν μοι Κύριος, ἐξελέξατο ἐν
Σαλωμών τῷ υἱῷ μου καθίσαι αὐτὸν ἐπὶ θρόνου βασιλείας Κυρίου
6 ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ⁶ καὶ εἶπέν μοι ὁ θεὸς Σαλωμών ὁ υἱός σου κληρονο-
μήσει τὸν οἶκόν μου καὶ τὴν αὐλήν μου, ὅτι ἡρέτικα ἐν αὐτῷ εἶναι
7 μου υἱόν, ἀγὰρ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα. ⁷ καὶ κατορθώσω τὴν
βασιλείαν αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, ἐὰν ἰσχύσῃ τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς
8 μου καὶ τὰ κρίματά μου ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁸ καὶ νῦν κατὰ πρόσωπον
πάσης ἐκκλησίας Κυρίου καὶ ζητήσατε τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ θεοῦ
ἡμῶν, ἵνα κληρονομήσῃτε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν τοῖς υἱοῖς ἡμῶν ἕως
9 αἰῶνος. ⁹ καὶ νῦν, Σαλωμών, γνῶθι τὸν θεὸν τῶν πατέρων σου
καὶ δούλευε ἐν καρδίᾳ τελείᾳ καὶ ψυχῇ θελούσῃ, ὅτι πάσας καρδίας
ἐτάζει Κύριος καὶ πᾶν ἐνθύμημα γινώσκει· ἐὰν ζητήσῃς αὐτόν,
εὐρεθήσεται σοι· καὶ ἐὰν καταλείψῃς αὐτόν, καταλείψει σε εἰς τέλος.
10 ¹⁰ ἴδε, τοίνυν· Κύριος ἡρέτικέν σε οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον εἰς ἁγίασμα·
11 ἵσχυε καὶ ποίει. ¹¹ Καὶ ἔδωκεν Δαυεὶδ Σαλωμών τῷ υἱῷ αὐτοῦ τὸ
παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τῶν οἰκῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ζακῶ αὐτοῦ
καὶ τῶν ὑπερέφων καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἐσωτέρων καὶ τοῦ οἴκου
12 τοῦ ἐξελασμοῦ, ¹² καὶ τὸ παράδειγμα ὃ εἶχεν ἐν πνεύματι αὐτοῦ τῶν
αὐλῶν οἴκου Κυρίου, καὶ πάντων τῶν παστοφοριῶν τῶν κύκλῳ τῶν
13 εἰς τὰς ἀποθήκας Κυρίου καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἁγίων, ¹³ καὶ τῶν
καταλυμάτων τῶν ἐφημεριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευείτων εἰς πᾶσαν
ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου Κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν λειτουρ-

3 αιμα] αι|ματα Α 4 πατρος 1^ο] pr του Α | μου 2^ο] + και εν τοις υιοις του Α
πρς μου· Α 5 παν|των υιων Α | εδωκεν] δεδωκεν Α | τον Ισραηλ] om
τον Α 6 κληρονομησει] οικοδομησει Α 7 ισχυσει Α 8 Κυριου 1^ο]
+ και ην (sic) ωσιν θυ ημων φυλασ|σεσθαι Α | τας εντ.] pr πασας Α 1 του
θεου] om του Α | αγαθην] + και κατα|κληρονομησεται Α | ημων 2^ο] υμων
Α + μεθ υμας Α 9 Σαλωμων] + υιε μου Α | δουλευε] + αυτω Α | εταζει]
εξεταζει Α | γινωσκει Α | καταλειψης] καταλειψεις Α 10 ιδε τοινυν] ειδε
νυν Α | Κυριος] pr οτι Α 11 κων αυτου και ζακ|χω (sic) in mg et sup
ras Α² (om αυτ. κ. ζ. Α*) 12 Κυριου 2^ο] pr οικου Α 13 Λευιτων
Α (item 21)

Β γησίμων σκευῶν. ¹⁴ καὶ τὸν σταθμὸν τῆς ὀλκῆς αὐτῶν τῶν τε χρυσῶν ¹⁴
καὶ ἀργυρῶν, ¹⁵ λυχνιῶν τὴν ὀλκὴν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ τῶν λύχνων. ¹⁵
¹⁶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁμοίως τὸν σταθμὸν τῶν τραπέζων τῆς προθέσεως, ¹⁶
ἐκάστης τραπέζης χρυσῆς καὶ ὡσαύτως τῶν ἀργυρῶν, ¹⁷ καὶ τῶν ¹⁷
κρεαγρῶν καὶ σπονδειῶν καὶ τῶν φιαλῶν τῶν χρυσῶν, καὶ σταθμὸν
τῶν χρυσῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν, ἐκάστου σταθμοῦ. ¹⁸ καὶ τὸν τοῦ ¹⁸
θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων ἐκ χρυσοῦ δοκίμου σταθμὸν ὑπέδει-
ξεν αὐτῷ, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἄρματος τῶν χειρουβείν τῶν δια-
πεπετασμένων ταῖς πτέρυξιν καὶ σκιαζόντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ δια-
θήκης Κυρίου. ¹⁹ πάντα ἐν γραφῇ χειρὸς Κυρίου ἔδωκεν Δαυεὶδ ¹⁹
Σαλωμῶν κατὰ τὴν περιγενηθείσαν αὐτῷ σύνεσιν τῆς κατεργασίας
τοῦ παραδείγματος. ²⁰ καὶ εἶπεν Δαυεὶδ Σαλωμῶν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰσχυε ²⁰
καὶ ἀνδρίζου καὶ ποιεῖ, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῆς· ὅτι Κύριος ὁ θεὸς
μου μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε καὶ οὐ μὴ σε ἐνκαταλίπη ἕως τοῦ
συντελέσαι σε πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου Κυρίου. τὸ παρά-
δειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ σακχῶ αὐτοῦ καὶ τὰ ὑπερῷα
καὶ τὰς ἀποθήκας τὰς ἐσωτέρας καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἱλασμοῦ, καὶ
τὸ παράδειγμα οἴκου Κυρίου. ²¹ καὶ ἰδοὺ αἱ ἐφημερίαι τῶν ἱερέων ²¹
καὶ τῶν Λευείτων εἰς πᾶσαν λειτουργίαν οἴκου Κυρίου, καὶ μετὰ
σοῦ ἐν πάσῃ πραγματείᾳ, καὶ πᾶς πρόθυμος ἐν σοφίᾳ κατὰ πᾶσαν
τέχνην, καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς πάντας τοὺς λόγους
σου. ¹ Καὶ εἶπεν Δαυεὶδ ὁ βασιλεὺς πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ Σαλωμῶν ¹
ὁ υἱός μου, εἰς ὃν ἡρέτικεν ἐν αὐτῷ Κύριος, νέος καὶ ἀπαλός, καὶ
τὸ ἔργον μέγα, ὅτι οὐκ ἀνθρώπῳ ἀλλ' ἢ Κυρίῳ θεῷ. ² κατὰ πᾶσαν ²
τὴν δύναμιν ἡτοίμακα εἰς οἶκον θεοῦ μου χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν,
σίδηρον, ξύλα, λίθους σόομ καὶ πληρώσεως καὶ λίθους πολυτελεῖς
καὶ ποικίλους, καὶ πάντα λίθον τίμιον, καὶ πάριον πολὺ. ³ καὶ ³
ἔτι ἐν τῷ εὐδοκῆσαί με ἐν οἴκῳ θεοῦ μου ἔστιν μοι ὁ περιπεποιῆμαι
χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ δέδωκα εἰς οἶκον θεοῦ μου εἰς ὕψος,
ἐκτὸς ὧν ἡτοίμακα εἰς τὸν οἶκον τῶν ἁγίων, ⁴ τρισχίλια τάλαντα ⁴
χρυσίου τοῦ ἐκ Σουφείρ καὶ ἑπτακισχίλια τάλαντα ἀργυρίου δοκίμου,
ἐξαλιφῆναι ἐν αὐτοῖς τοὺς τοίχους τοῦ ἱεροῦ ⁵ διὰ χειρὸς τεχνιτῶν. ⁵

Α 13 σκευων] + της λατρειας οικου κυ Α 17 σπονδιων Α | σταθμον] pr
τον B^{ab} Α | αργυρων] + κεφουρε Α 20 και 4^ο ουδ Α | εγκαταλιπη (εγκ.
B^{ab})] εγκαταλειπη Α | εως του] εως ου Α | το παραδ. 1^ο] pr και ειδον Α |
σακχω] ζακχω Α 21 Κυριου] του θυ Α | πραγματια Α XXIX 1 αν-
θρωπω] + η οικοδομη Α 2 πολυν Α 3 τον οικον] om τον Α 4 δοκιμου]
δοκιμιον B^{ab} (cum parva ras ante μ) | εξαλειφθηναι Α

καὶ τίς ὁ προθυμούμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ σήμερον Κυρίῳ ; B
 6 καὶ προεθυμήσαν ἄρχοντες πατριῶν καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ,
 καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ ἑκατόνταρχοι, καὶ οἱ προστάται τῶν ἔργων, καὶ
 7 οἱ οἰκοδόμοι τοῦ βασιλέως· ⁷ καὶ ἔδωκαν εἰς τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου
 χρυσίου τάλαντα πεντακισχίλια καὶ χρυσοὺς μυρίους, καὶ ἀργυρίου
 τάλαντων δέκα χιλιάδας, καὶ χαλκοῦ τάλαντα μύρια ὀκτακισχίλια,
 8 καὶ σιδήρου τάλαντων χιλιάδας ἑκατόν. ⁸ καὶ οἷς εὐρέθη παρ' αὐτοῖς
 λίθος, ἔδωκαν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου Κυρίου διὰ χειρὸς Βεσιήλ
 9 τοῦ Γηρσομνεῖ. ⁹ καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς ὑπὲρ τοῦ προθυμηθῆναι,
 ὅτι ἐν καρδίᾳ πλήρει προεθυμήθησαν τῷ κυρίῳ, καὶ Δαυεὶδ ὁ βασιλεὺς
 10 εὐφράνθη μεγάλως. ¹⁰ καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς Δαυεὶδ τὸν κύριον
 ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας λέγων Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ,
 11 ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. ¹¹ σὺ, Κύριε,
 ἡ μεγαλωσύνη καὶ ἡ δύναμις καὶ τὸ καύχημα καὶ ἡ νίκη καὶ ἡ ἰσχὺς,
 ὅτι σὺ πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δεσπόζεις· ἀπὸ
 12 προσώπου σου ταρασσεται πᾶς βασιλεὺς καὶ ἔθνος. ¹² παρὰ σοῦ
 ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δόξα, σὺ πάντων ἄρχεις, Κύριε ὁ ἄρχων πάσης
 ἀρχῆς, καὶ ἐν χειρὶ σου ἰσχὺς καὶ δυναστεία, καὶ ἐν χειρὶ σου,
 13 Παντοκράτωρ, μεγαλῦναι καὶ κατισχύσαι τὰ πάντα. ¹³ καὶ νῦν,
 Κύριε, ἑξομολογούμεθά σοι καὶ αἰνοῦμεν τὸ ὄνομα τῆς καυχήσεώς
 14 σου. ¹⁴ καὶ τίς εἰμι ἐγὼ καὶ τίς ὁ λαὸς σου ὅτι ἰσχύσαμεν προ-
 θυμηθῆναι σοι κατὰ ταῦτα ; ὅτι σὰ τὰ πάντα, καὶ τῶν σῶν δεδώ-
 15 καμέν σοι. ¹⁵ ὅτι πάροικοί ἐσμεν ἐναντίον σου, καὶ κατοικοῦντες
 ὡς πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν· ὡς σκιὰ αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐπὶ γῆς, καὶ
 16 οὐκ ἔστιν ὑπομονή. ¹⁶ Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος τοῦτο
 ὃ ἡτοίμακα οἰκοδομηθῆναι οἶκον τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ σου, ἐκ χειρὸς
 17 σοῦ ἐστιν, καὶ σοὶ τὰ πάντα. ¹⁷ καὶ ἔγνω, Κύριε, ὅτι σὺ ἐῖ ὁ
 ἐτάζων καρδίας, καὶ δικαιοσύνην ἀγαπᾷς· ἐν ἀπλότητι καρδίας προε-
 θυμήθην πάντα ταῦτα, καὶ νῦν τὸν λαόν σου τὸν εὐρεθέντα ὤδε
 18 εἶδον ἐν εὐφροσύνῃ προθυμηθέντα σοι. ¹⁸ Κύριε ὁ θεὸς Ἀβραὰμ
 καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ τῶν πατέρων ἡμῶν, φύλαξον ταῦτα ἐν δια-
 νοίᾳ καρδίας λαοῦ σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ κατεύθυνον τὰς καρδίας
 19 αὐτῶν πρὸς σέ. ¹⁹ καὶ Σαλωμών τῷ υἱῷ μου δὸς καρδίαν ἀγαθὴν

6 προεθυμηθησαν A | πατριων] pr των A | οικοδομοι] οικονομοι A 7 οικου] A
 pr του A 8 Βεσιηλ] in σ ras aliq B¹ Ιειηλ A | Γηρσωνι A 9 ηυφρανθη
 A (bis) 11 συ 1^ο] σοι A 12 δυναστια A | σου 3^ο] +ελαιος A 14 των
 σων] pr εκ A 15 κατοικουντες] παροικουντες A | γης] pr της A 16 om
 παν A 17 παντα ταυτα] ταυτα παντα A 18 om και 3^ο A

Β ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ μαρτύριά σου καὶ τὰ προστάγματα σου, καὶ τοῦ ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν τὴν κατασκευὴν τοῦ οἴκου σου.
²⁰ καὶ εἶπεν Δαυεὶδ πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ Εὐλογήσατε Κύριον τὸν θεὸν τῶν ἡμῶν· καὶ εὐλόγησεν πᾶσα ἡ ἐκκλησία Κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν Κυρίῳ καὶ τῷ βασιλεῖ.
²¹ καὶ ἔθυσεν Δαυεὶδ τῷ κυρίῳ θυσίας, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώματα τῷ θεῷ τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἡμέρας, μόσχους χιλίους, κριοὺς χιλίους, ἄρνας χιλίους, καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν, καὶ θυσίας εἰς πλῆθος παντὶ τῷ Ἰσραὴλ.
²² καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιοον ἐναντίον Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετὰ χαρᾶς, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Σαλωμὼν υἱὸν Δαυεὶδ, καὶ ἔχρισαν αὐτὸν τῷ κυρίῳ εἰς βασιλέα καὶ Σαδὼκ εἰς ἱερωσύνην.
²³ καὶ ἐκάθισεν Σαλωμὼν ἐπὶ θρόνου Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ εὐδοκήθη, καὶ ἐπήκουσαν αὐτοῦ πᾶς Ἰσραὴλ.
²⁴ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ δυνάσται καὶ οἱ υἱοὶ Δαυεὶδ τοῦ βασιλέως πατρὸς αὐτοῦ ὑπετάγησαν αὐτῷ.
²⁵ καὶ ἐμεγάλυνεν Κύριος τὸν Σαλωμὼν ἐπάνωθεν, ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν βασιλέως ὃ οὐκ ἐγένετο ἐπὶ παντὸς βασιλέως ἔμπροσθεν αὐτοῦ.
²⁶ Καὶ Δαυεὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἔτη τεσσαερά-
²⁷ κοντα, ἐν Χεβρων ἔτη ἑπτὰ, ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔτη τριάκοντα τρία.
²⁸ καὶ ἐτελεύτησεν ἐν γήρει καλῷ, πλήρης ἡμερῶν, πλούτῳ καὶ δόξῃ· καὶ ἐβασίλευσεν Σαλωμὼν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
²⁹ οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι τοῦ βασιλέως Δαυεὶδ οἱ πρότεροι καὶ οἱ ὕστεροι γεγραμμένοι εἰσὶν ἐν λόγοις Σαμουὴλ τοῦ βλέποντος καὶ ἐπὶ λόγων Ναθὰν τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ λόγων Γὰδ τοῦ βλέποντος,
³⁰ περὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τῆς δυναστείας αὐτοῦ, οἱ ἐγένοντο ἐπ' αὐτῷ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ πάσας βασιλείας τῆς γῆς. κατενίσχυσεν Σαλωμὼν υἱὸς Δαυεὶδ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ· καὶ Κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἠΐξησεν αὐτὸν εἰς ὕψος.

A 20 Κυριον τον θεον] τῷ κν θν A | Κυριω] pr τω A 22 εβασιλευσαν]
 + εκ δευτερου A | Σαδωχ A 23 ηνδοκηθη A | επηκουσαν] υπηκουσεν A
 24 οι υιοι Δ. του βασιλεως] παντες υιοι του βασ. Δαδ A 25 εδωκεν A
 27 τεσσαρακ. B^{a7b} | εν 2^ο] pr και A 28 πληρεις A | δοξη] δοξης A*
 (s ras A¹) | Σαλωμω A* (Σαλωμων A¹) 30 οι] pr και οι καιροι εγενοντο
 A | om κατενίσχυσεν...εις υψος B^c A
 Subscr παραλειπομενων| α Β παραλειπομενων| των βασιλειων Ιουδα α Α

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β

1 ¹ ΚΑΙ ἐνίσχυσεν Σαλωμών υἱὸς Δαυεὶδ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ² καὶ Κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν εἰς ὕψος·
³ καὶ εἶπεν Σαλωμών πρὸς πάντα Ἰσραὴλ, τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς
 ἑκατοντάρχοις καὶ τοῖς κριταῖς καὶ πᾶσιν τοῖς ἄρχουσι ἐναντίον
⁴ Ἰσραὴλ, τοῖς ἄρχουσι τῶν πατριῶν. ⁵ καὶ ἐπορεύθη Σαλωμών καὶ
 πᾶσα ἡ ἐκκλησία εἰς τὴν ὑψηλὴν τὴν ἐν Γαβαὼν, οὗ ἐκεῖ ἦν ἡ σκηνὴ
 τοῦ μαρτυρίου τοῦ θεοῦ ἣν ἐποίησεν Μωσῆς παῖς Κυρίου ἐν τῇ
⁶ ἐρήμῳ. ⁷ ἀλλὰ κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀνήνεγκεν Δαυεὶδ ἐκ πόλεως Καρι-
⁸ αθιαρὲμ, ὅτι ἡτοίμασεν αὐτῇ σκηνὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁹ καὶ τὸ θυσια-
 στήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησεν Βεσελεὴλ υἱὸς Οὐρείου υἱοῦ ὧρ ἐκεῖ
¹⁰ ἦν ἐναντι τῆς σκηνῆς Κυρίου· καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὸ Σαλωμών καὶ ἡ
¹¹ ἐκκλησία, ¹² καὶ ἤνεγκεν ἐκεῖ Σαλωμών ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν
 ἐνώπιον Κυρίου τὸ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαύτωσιν
¹³ χιλίαν. ¹⁴ Ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ὤφθη ὁ θεὸς τῷ Σαλωμών καὶ
¹⁵ εἶπεν αὐτῷ Αἰτήσαι τί σοι δῶ. ¹⁶ καὶ εἶπεν Σαλωμών πρὸς τὸν θεόν
¹⁷ Ὁ ἐποίησας μετὰ Δαυεὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα, καὶ ἐβασίλευσάς
¹⁸ με ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ νῦν, Κύριε ὁ θεός, πιστωθῆτω τὸ ὄνομά σου
²⁰ ἐπὶ Δαυεὶδ πατέρα μου, ὅτι σὺ ἐβασίλευσάς με ἐπὶ λαὸν πολὺν
²¹ ὥς ὁ χρόνος τῆς γῆς. ²² νῦν σοφίαν καὶ σύνεσιν δός μοι, καὶ ἐξελεύ-
 σομαι ἐνώπιον τοῦ λαοῦ τούτου καὶ εἰσελεύσομαι· ὅτι τίς κρινεῖ τὸν
²³ λαόν σου τὸν μέγαν τοῦτον; ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Σαλωμών
 Ἀνθ' ὧν ἐγένετο τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ οὐκ ᾔτήσω πλοῦτον
 χρημάτων οὐδὲ δόξαν οὐδὲ τὴν ψυχὴν τῶν ὑπεναντιῶν, καὶ ἡμέρας

Inscr παραλειπομενων των βασιλειων Ιουδα β Α I 2 και τοις εκατον- Α
 ταρχοις γ τοις Α^{b(mg)} (om και τοις εκ. Α*) 3 εκκλησια]+ μετ αυτου Α
 4 σκηνην]+ Δαδ Α 5 Ουριου Β^b Α | εκκλησια]+ ολη Α 6 ηνεγκεν]
 ανηνεγκεν Α (bis) | αυτο] αυτου Α 7 post δω ras aliq Β¹ 8 ο]
 συ Α 9 χρονς] χους Α 11 την ψυχην] om την Α

Β πολλές οὐκ ἤτήσω, καὶ ἤτησας σεαυτῷ σοφίαν καὶ σύνεσιν ὅπως
 κρίνης τὸν λαόν μου ἐφ' ὃν ἐβασίλευσά σε ἐπ' αὐτόν· ¹²τὴν σοφίαν ¹²
 καὶ τὴν σύνεσιν δίδωμί σοι, καὶ πλοῦτον καὶ χρήματα καὶ δόξαν
 δώσω σοι, ὥς οὐκ ἐγενήθῃ ὁμοίός σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἔμπροσθέν
 σου, καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἔσται οὕτως. ¹³καὶ ἦλθεν Σαλωμών ἐκ Μαβὰ ¹³
 τῆς ἐν Γαβαν τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ πρὸ προσώπου σκηνῆς μαρτυρίου,
 καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹⁴Καὶ συνήγαγεν Σαλωμών ¹⁴
 ἄρματα καὶ ἵππους, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ χίλια καὶ τετρακόσια ἄρματα
 καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππείων· καὶ κατέλιπεν αὐτὰ ἐν πόλεσιν τῶν
 ἀρμάτων, καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁵καὶ ¹⁵
 ἔθηκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς
 λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ
 πεδινῇ εἰς πληθος. ¹⁶καὶ ἡ ἐξοδος τῶν ἵππείων τῷ Σαλωμών ἐξ Αἰγύ- ¹⁶
 πτου, καὶ ἡ τιμὴ τῶν ἐμπόρων τοῦ βασιλέως· πορεύεσθαι ἡγόραζον.
¹⁷καὶ ἐνέβαινον καὶ ἐξήγον ἐξ Αἰγύπτου ἄρμα ἐν ἑξακοσίῳ ἀργυρίου, ¹⁷
 καὶ ἵππον ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα· καὶ οὕτως πᾶσιν τοῖς βασιλεῦσιν
 τῶν Χετταίων καὶ βασιλεῦσιν Συρίας ἐν χερσὶν αὐτῶν ἔφερον.
¹Καὶ εἶπεν Σαλωμών τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου ¹ (18) II
 καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ²καὶ συνήγαγεν Σαλωμών ἐβδομή- ² (1) (I
 κοντα χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων ἐν τῷ
 ὄρει, καὶ οἱ ἐπιστάται ἐπ' αὐτῶν τρισχίλιοι ἑξακόσιοι. ³Καὶ ³ (2)
 ἀπέστειλεν Σαλωμών πρὸς Χειράμ βασιλέα Τύρου λέγων Ὡς
 ἐποίησας μετὰ τοῦ πατρός μου Δαυεὶδ καὶ ἀπέστειλας αὐτῷ κέ-
 δρους τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ, ⁴καὶ ἰδοὺ ⁴ (3)
 ἐγὼ ὁ υἱὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου θεοῦ μου,
 ἀγιάσαι αὐτὸν αὐτῷ τοῦ θυμῶν ἀπέναντι αὐτοῦ θυμίαμα καὶ πρό-
 θεσιν διὰ παντός, καὶ τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα διὰ παντός τὸ
 πρῶν καὶ τὸ δεῖλῃς, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις
 καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ κυρίου θεοῦ ἡμῶν, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο ἐπὶ
 τὸν Ἰσραὴλ. ⁵καὶ ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας, ὅτι μέγας ὁ ⁵ (4)

A 11 ἐβασίλευσα σε] ἐβασίλευσας A 12 δοξαν και χρηματα A | ως]+συ
 A | βασιλευσιν A | ἐμπροσθε B*] ἐμπροσθεν B^{ab}A 13 Μαβα] Βαμα
 A | της εν (2°)] εις A | προ] απο A | σκηνης μαρτυριου] της σκηνης του
 μαρτ. A 14 κατελειπεν A | om εν 2° A 15 τας εν] om τας A | πεδινη
 B* (πεδινη B^aA) 16 ιππειων] ιππων A | τω Σ.] των Σ. A 17 ενεβαινον]
 ανεβαινον A | ιππων] ιππων A | Χετταιων] Γεθθαιων A | βασιλευσι (2°) A
 [I 2 ανδρων] seq ras 2 linearum in A: sup ras νοτοφορων και ογδοηκον A^b
 3—8 plurima retractavit spiritus et accentus passim adpinxit A^b 3 αυτω
 2°] εαυτω A 4 ο υιος] om ο A | το πρωι] inter ο et π ras aliq B⁷ | νεο-
 μηνιας A | του κυριου θεου] κυ του θυ A

- (5) 6 θεὸς ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεοὺς. ⁶ καὶ τίς ἰσχύσει οἰκοδομῆσαι Β αὐτῷ οἶκον ; ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσιν αὐτοῦ τὴν δόξαν· καὶ τίς ἐγὼ οἰκοδομῶν αὐτῷ οἶκον ; ὅτι ἀλλ' ἡ
- (6) 7 τοῦ θυμῶν κατέναντι αὐτοῦ. ⁷ καὶ νῦν ἀπόστειλόν μοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆσαι ἐν τῷ χρυσίῳ καὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ, ἐν τῷ χαλκῷ καὶ ἐν τῷ σιδήρῳ καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ ἐπιστάμενον γλύψαι γλυφὴν μετὰ τῶν σοφῶν τῶν μετ' ἐμοῦ ἐν Ἰουδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἃ ἡτοίμασεν Δαυεὶδ ὁ
- (7) 8 πατήρ μου. ⁸ καὶ ἀπόστειλόν μοι ξύλα κέδρινα καὶ ἀρκεύθινα καὶ πεύκινα ἐκ τοῦ Λιβάνου, ὅτι ἐγὼ οἶδα ὡς οἱ δοῦλοί σου οἰδασιν κόπτειν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου· καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες σου μετὰ τῶν
- (8) 9 παίδων μου ὑπορεύσονται ἐτοιμάσαι μοι ξύλα εἰς πλῆθος, ὅτι ὁ
- (9) 10 οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας καὶ ἔνδοξος. ¹⁰ καὶ ἰδοὺ τοῖς ἐργαζομένοις τοῖς κόπτουσιν ξύλα εἰς βρώματα δέδωκα σίτον εἰς δόματα τοῖς παισίν σου, κόρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ κριθῶν κόρων
- (10) 11 εἴκοσι χιλιάδας, καὶ οἴνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας. ¹¹ καὶ εἶπεν Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Σαλωμών Ἐν τῷ ἀγαπήσαι Κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ ἔδωκεν σε ἐπ' αὐτοὺς
- (11) 12 βασιλέα. ¹² καὶ εἶπεν Χειράμ Εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὃς ἔδωκεν τῷ Δαυεὶδ υἱὸν σοφὸν καὶ ἐπιστάμενον σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην, ὃς οἰκοδο-
- (12) 13 μήσει οἶκον τῷ κυρίῳ καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ¹³ καὶ νῦν ἀπέσταλκά σοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα σύνεσιν τὸν Χειράμ τὸν
- (13) 14 πατέρα μου. ¹⁴ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ θυγατέρων Δάν, καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, εἰδότα ποιῆσαι ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν ἀργυρίῳ καὶ ἐν χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, ἐν λίθοις καὶ ξύλοις, καὶ ὑφαίνειν ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ καὶ ἐν τῇ βύσσῳ καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ γλύψαι γλυφάς, καὶ διανοεῖσθαι πᾶσαν διανοήσιν, ὅσα ἂν δῶς αὐτῷ μετὰ τῶν σοφῶν σου καὶ σοφῶν Δαυεὶδ
- (14) 15 κυρίου μου πατρός σου. ¹⁵ καὶ νῦν τὸν σίτον καὶ τὴν κριθὴν καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον, ἃ εἶπεν ὁ κύριός μου, ἀποστείλω τὰς

6 αὐτῶν οἰκοδομῆσαι Α | του ουνου ου φερουσιν αυτου sup ras A^a 7 εν Α 3°] pr και Α | κοκκινω] + και εν τη νακινθω Α | γλυψαι] pr του Α | α] ων Α 10 δεδωκα] δωδεκα Α | κορων 2°] κορου Α | μετρων] inter με et τρων ins τρων κ' χειλιαδας η ελαιου με Bab[^{mg}] | χιλιαδας 3°] + και ελαιου] καδων εικοσι χιλιαδας Α 11—14 retractavit A^b 11 βασιλεα] pr eis Α 12 Δαυειδ] + τω βασιλει BabA | επιστημην και συνεσιν Α | τη βασιλεια] τε* βασιλειαs Ab vid (τη βασιλειαs Α*)? | αυτου] εαυτου Α 13 πατερα μου] παιδα μου Babmg A^b (Α*)? 14 κοκκινων Α | πατροs] pr του Α 15 α] ον Α

Β παισὶν αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἡμεῖς κόψομεν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου κατὰ ¹⁶ (15) πᾶσαν τὴν χρεῖαν σου, καὶ ἄξομεν αὐτὰ σχεδίαις ἐπὶ θάλασσαν Ἰόππης, καὶ σὺ ἄξεις αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹⁷ καὶ συνήγαγεν Σα- ¹⁷ (16) λωμὼν πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς προσηλύτους ἐν γῇ Ἰσραὴλ μετὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν ἡρίθμησεν αὐτοὺς Δαυεὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εὐρέθησαν ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι ἑξακόσιοι. ¹⁸ καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν ἐβδομήκοντα χιλιάδας νωτοφόρων, καὶ ¹⁸ (17) ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων, καὶ τρισχιλίους ἑξακοσίους ἐπὶ τὸν λαόν.

¹ Καὶ ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον Κυρίου ἐν Ἱερου- ¹ 11 σαλὴμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀμορεῖα, οὗ ὤφθη Κύριος τῷ Δαυεὶδ πατρὶ αὐτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἡτοίμασεν Δαυεὶδ ἐν ἄλφ' Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. ² καὶ ἤρξατο οἰκοδομῆ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ² τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ³ Καὶ ταῦτα ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκο- ³ δομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ· μῆκος πῆχεων ἢ διαμέτρῃσις ἢ πρώτη πῆχεων ἐξήκοντα, καὶ εὖρος πῆχεων εἴκοσι. ⁴ καὶ αἰλᾶμ κατὰ ⁴ πρόσωπον τοῦ οἴκου, μῆκος ἐπὶ πρόσωπον πλάτος τοῦ οἴκου πῆχεων εἴκοσι, καὶ ὕψος πῆχεων ἑκατὸν εἴκοσι· καὶ κατεχύρῳσεν αὐτὸν ἔσωθεν χρυσίῳ καθαρῷ. ⁵ καὶ τὸν οἶκον τὸν μέγαν ἐξύλῳσεν ξύλοις ⁵ κεδρίνοις, καὶ κατεχύρῳσεν χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἔγλυψεν ἐπ' αὐτοῦ φοῖνικας καὶ χαλαστά. ⁶ καὶ ἐκόσμησεν τὸν οἶκον λίθοις τιμίῳις εἰς ⁶ δόξαν, καὶ χρυσίῳ χρυσοῦ τοῦ ἐκ Φαρουάιμ, ⁷ καὶ ἐχύρῳσεν τὸν ⁷ οἶκον καὶ τοὺς τοίχους καὶ τοὺς πυλῶνας καὶ τὰ ὀροφώματα καὶ τὰ θυρώματα χρυσίῳ, καὶ ἔγλυψεν χερουβεῖν ἐπὶ τῶν τοίχων. ⁸ καὶ ⁸ ἐποίησεν τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, μῆκος αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον, πλάτος πῆχεων εἴκοσι, καὶ τὸ μῆκος πῆχεων εἴκοσι, καὶ ἐχύρῳσεν αὐτὸν χρυσίῳ καθαρῷ εἰς χερουβεῖν εἰς τάλαντα ἑξακόσια. ⁹ καὶ ⁹ ὀλκὴ τῶν ἡλίων, ὀλκὴ τοῦ ἐνὸς πεντήκοντα σίκλοι χρυσοῦ· καὶ τὸ ὑπερφῶν ἐχύρῳσεν χρυσίῳ. ¹⁰ καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἁγίῳ ¹⁰ τῶν ἁγίων χερουβεῖν δύο, ἔργον ἐκ ξύλων, καὶ ἐχύρῳσεν αὐτὰ χρυσίῳ. ¹¹ καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβεῖν τὸ μῆκος πῆχεων εἴκοσι, ¹¹

Α 16 συ αξεις] συναξεις Α 17 εξακοσιοι] pr και Α 18 επι] inter
ε et π ins ργοδιωκτας] ε Bab(mgg) pr τους (του Α* τους Α¹) εργοδιωκτας Α
III 1 Αμορια Α 2 οικοδομη Β* b[vid] οικοδομησαι Β^a (σαι in mg) Α 3 ras
η διαμετρησις η πρωτη πηχεων Α¹ 4 πλατους Α^{vid} | και υψος πηχεων
εικοσι | και κατ[ε sup ras et in mgg Α^a (om και υψος πηχεων Α* vid) | αυτον]
αυτο Α | χρυσιω καθαρω (καθ. sup ras ut vid) εσωθεν Α 5 εγλυψεν επ
αυτου] ν επ αυ sup ras Β¹ 6 χρυσιου] χρυσου Α 8 μηκος 2°] ευρος
Α | εχρυσωσεν] κατεχρυσωσεν Α | αυτον] αυτο Α 9 εχρυσωσεν] + εν Α
10 χερουβειμ Α^{vid} 11 χερουβειμ (1°) Α

καὶ ἡ μία πτέρυξ πήχων πέντε ἀπομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ Β
 πτέρυξ ἡ ἑτέρα πήχων πέντε ἀπομένη τῆς πτέρυγος τοῦ χερουβείν
 13 τοῦ ἐτέρου. ¹³ καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβείν διαπεπετασμέναι πήχων
 εἴκοσι, καὶ αὐτὰ ἐστηκότα ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα
 14 αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. ¹⁴ καὶ ἐποίησεν τὸ καταπέτασμα ὑακίνθου καὶ
 πορφύρας καὶ κοκκίνου καὶ βύσσου, καὶ ὕφανεन ἐν αὐτῷ χερουβείν.
 15 ¹⁵ καὶ ἐποίησεν ἔμπροσθεν τοῦ τοίχου στύλους δύο, πήχων τριάκοντα
 16 πέντε τὸ ὕψος, καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πήχων πέντε. ¹⁶ καὶ
 ἐποίησεν σερσερῶθ ἐν τῷ δαβείρ καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν
 στύλων, καὶ ἐποίησεν ῥόσκους ἑκατὸν καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῶν χαλαστῶν.
 17 ¹⁷ καὶ ἔστησεν τοὺς στύλους κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἓνα ἐκ δεξιῶν
 καὶ τὸν ἓνα ἐξ εὐωνύμων, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ δεξιῶν
 IV 1 Καθόρθωσις, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐξ ἀριστερῶν Ἰσχὺς. ¹ καὶ ἐποίησεν
 τὸ θυσιαστήριον χαλκοῦν, πήχων εἴκοσι μῆκος, καὶ τὸ εὖρος πήχων
 2 εἴκοσι· ὕψος πήχων δέκα. ² καὶ ἐποίησεν τὴν θάλασσαν χυτὴν,
 πήχων δέκα τὴν διαμέτρησιν, στρογγύλην κυκλόθεν, καὶ πήχων
 3 πέντε τὸ ὕψος, καὶ τὸ κύκλωμα πήχων τριάκοντα. ³ καὶ ὁμοίωμα
 μόσχων ὑποκάτω αὐτῆς· κύκλῳ κυκλοῦσιν αὐτήν, πήχεις δέκα περιέ-
 χουσιν τὸν λουτήρα κυκλόθεν· δύο γένη ἐχώνευσαν τοὺς μόσχους
 4 ἐν τῇ χωνεύσει αὐτῶν, ⁴ ἡ ἐποίησαν αὐτοὺς δώδεκα μόσχους, οἱ
 τρεῖς βλέποντες βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς δυσμᾶς, καὶ οἱ τρεῖς νότον,
 καὶ οἱ τρεῖς κατ' ἀνατολάς· καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἄνω, ἦσαν
 5 τὰ ὀπίσθια αὐτῶν ἔσω. ⁵ καὶ τὸ πάχος αὐτῆς παλαιστῆς, καὶ τὸ
 χεῖλος αὐτῆς ὡς χεῖλος ποτηρίου, διαγεγλυμμένα βλαστοὺς κρίνου,
 6 χωροῦσαν μετρητὰς τρισχιλίους· καὶ ἐξετέλεσεν. ⁶ καὶ ἐποίησεν
 λουτήρας δέκα, καὶ ἔθηκεν τοὺς πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ τοὺς πέντε
 ἐξ ἀριστερῶν, τοῦ πλύνειν ἐν αὐτοῖς τὰ ἔργα τῶν ὀλοκαυτωμάτων
 καὶ ἀποκλύζειν ἐν αὐτοῖς· καὶ ἡ θάλασσα εἰς τὸ νίπτεσθαι τοὺς ἱερεῖς·
 7 ἐν αὐτῇ. ⁷ καὶ ἐποίησεν τὰς λυχνίας τὰς χρυσᾶς δέκα κατὰ τὸ κρίμα

11 η μια πτερ.] η πτερ. η μια Α | απομενη 10] απομεναι Β | χερουβειν Α
 20] χερουβ' Α | Α | ετερου] + (12) και η πτερυξ' του χερουβ' του ενος πηχων
 πεντε| απομενη του τοιχου του οικου| και η πτερυξ η ετερα πηχων πεντε|
 απομενη της πτερυγος του χερουβ' του ετερου' Α 13 αι πτερ.] om
 αι Α 14 νακινθου] pr εξ Α 15 ταις κεφαλαις (sic) Α 16 σεσερωθ
 Α | εδωκεν Α | επεθηκεν Α 17 τον ενα] om τον Α
 IV 1 πηχ. εικοσι (10)] εικοσι πηχων Α | om εικοσι υψος Α 2 πεντε
 πηχ. Α 3 υποκατωθεν Α | αυτης] ης sup ras Α^a (αυτου Α^{*vid}) | δεκα
 πηχεις Α | περιεχουσαι Α | μοσχους] μοχλους Β 4 δυσμας] pr βλεποντες
 Α | νοτον] pr βλεποντες Α | κατ ανατ.] pr βλεποντες Α 5 χωρουσα Α
 6 εθηκεν] επεθηκεν Α

Β αὐτῶν καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν.
⁸ καὶ ἐποίησεν τραπέζας δέκα καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν ⁸
καὶ πέντε ἐξ εὐωνύμων· καὶ ἐποίησεν φιάλας χρυσᾶς ἑκατόν· ⁹ καὶ ⁹
ἐποίησεν τὴν αὐλὴν τῶν ἱερέων καὶ τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην, καὶ
θύρας τῇ αὐλῇ, καὶ θυρώματα αὐτῶν κατακεχαλκωμένα χαλκῷ. ¹⁰ καὶ ¹⁰
τὴν θάλασσαν ἔθηκεν ἀπὸ γωνίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν ὡς πρὸς
ἀνατολὰς κατέναντι. ¹¹ καὶ ἐποίησεν Χειρὰμ τὰς κρεάγρας καὶ τὰ ¹¹
πυρεῖα καὶ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ.
καὶ συνετέλεσεν Χειρὰμ ποιῆσαι πᾶσαν τὴν ἐργασίαν ἣν ἐποίησεν
Σαλωμὼν τῷ βασιλεῖ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ, ¹² στύλους δύο καὶ ἐπ' αὐτῶν ¹²
γῶλᾶθ τῇ χωθαρέθ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο, καὶ δίκτυα
δύο συνκαλύψαι τὰς κεφαλὰς τῶν χωθαρέθ ἃ ἔστιν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν
τῶν στύλων, ¹³ καὶ κώδωνας χρυσοῦς τετρακοσίους εἰς τὰ δύο δίκτυα, ¹³
καὶ γένη ροίσκων ἐν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ τοῦ συνκαλύψαι τὰς δύο
γῶλᾶθ τῶν χωθαρέθ ἃ ἔστιν ἐπάνω τῶν στύλων. ¹⁴ καὶ τὰς μεχωνῶθ ¹⁴
ἐποίησεν δέκα, καὶ τοὺς λουτήρας ἐποίησεν ἐπὶ τῶν μεχωνῶθ, ¹⁵ καὶ ¹⁵
τὴν θάλασσαν μίαν καὶ τοὺς μόσχους τοὺς δώδεκα ὑποκάτω αὐτῆς,
¹⁶ καὶ τοὺς ποδιστῆρας καὶ τοὺς ἀναλημπτήρας καὶ τοὺς λέβητας καὶ ¹⁶
τὰς κρεάγρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἃ ἐποίησεν Χειρὰμ καὶ
ἀνήνεγκεν τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν ἐν οἴκῳ Κυρίου χαλκοῦ καθαροῦ.
¹⁷ ἐν τῷ περιχώρῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ ¹⁷
πάχει τῆς γῆς, ἐν οἴκῳ Σεχχῶθ καὶ Ἀναμεσιρδάθαι. ¹⁸ καὶ ἐποίησεν ¹⁸
Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη ταῦτα εἰς πλήθος σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐξέλειπεν
ὀλκὴ τοῦ χαλκοῦ. ¹⁹ καὶ ἐποίησεν Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη οἴκου ¹⁹
Κυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν καὶ τὰς τραπέζας, καὶ
ἐπ' αὐτῶν ἄρτοι προθέσεως, ²⁰ καὶ τὰς λυχνίας καὶ τοὺς λύχνους ²⁰
τοῦ φωτὸς κατὰ τὸ κρίμα καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβείρ χρυσοῦ
καθαροῦ, ²¹ καὶ λαβίδες αὐτῶν καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν, καὶ τὰς φιάλας ²¹
καὶ τὰς θυίσκας καὶ τὰ πυρεῖα χρυσοῦ καθαροῦ, ²² καὶ ἡ θύρα τοῦ ²²
οἴκου ἡ ἐσωτέρα εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, εἰς τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ
ναοῦ χρυσᾶς. ⁽¹⁾ καὶ συνετελέσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἣν ἐποίησεν Σαλω-
μὼν ἐν οἴκῳ Κυρίου. * καὶ εἰσήνεγκεν Σαλωμὼν τὰ ἅγια Δαυεὶδ τοῦ ¹
πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη· ἔδωκεν εἰς
θησαυρὸν Κυρίου.

A 9 θυρας] pr τας A | κατακεκαλκ. B* (κατακεχαλκ. Bab) 11 πυρια
A (item 21) | Σαλωμων τω βασιλει] ο βασιλευς Σαλ. A 12 συγκαλυψαι
Ba^{2b} A (item 13) | επι 2°] επανω A 13 γενη] pr δυο Babms A 16 ανα-
λημπτορας A 17 Σεχχωθ] pro χ 2° ω B*^{vid} (χ B¹) Σοκχωθ A | Αναμε-
σιρδαθαι] ανα μεσον| Σαδαθα A 18 εξελειπεν A V 1 θησαυρον] + οικου A

2 ² Τότε ἐξεκλησίασεν Σαλωμών τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πάντας B
 τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν τοὺς ἡγουμένους πατριῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
 εἰς Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ἀνενέγκαι κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἐκ πόλεως
 3 Δανεῖδ, αὕτη Σειῶν. ³ καὶ ἐξεκλησιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλέα πᾶς
 4 Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐορτῇ, οὗτος ὁ μὴν ἔβδομος. ⁴ καὶ ἦλθον πάντες οἱ
 5 πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβον πάντες οἱ Λευεῖται τὴν κιβωτὸν ⁵ καὶ
 τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια τὰ ἐν τῇ
 6 σκηνῇ, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὴν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται. ⁶ καὶ ὁ βασιλεὺς
 Σαλωμών καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ καὶ οἱ φοβούμενοι καὶ οἱ ἐπι-
 7 συνηγμένοι αὐτῶν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες μόσχους καὶ πρό-
 8 βατα, οἱ οὐκ ἀριθμηθήσονται καὶ οἱ οὐ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους.
 7 ⁷ καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου εἰς τὸν τόπον
 αὐτῆς, εἰς τὸ δαβείρ τοῦ οἴκου, εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὑποκάτω τῶν
 8 πτερύγων τῶν χερουβείν. ⁸ καὶ ἦν τὰ χερουβείν διαπεπετακότα τὰς
 πτέρυγας αὐτῶν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ, καὶ συνεκάλυπτεν τὰ
 9 χερουβείν τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς ἐπάνωθεν,
 9 ⁹ καὶ ὑπερεῖχον οἱ ἀναφορεῖς, καὶ ἐβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀνα-
 φορέων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβείρ, οὐκ ἐβλέποντο ἕξω.
 10 καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁰ οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῇ πλήν
 δύο πλάκες ὥς ἔθηκεν Μωυσῆς ἐν Χωρήβ, ἃ διέθετο Κύριος μετὰ τῶν
 11 υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹¹ καὶ ἐγένετο
 ἐν τῷ ἐξελθεῖν τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν ἁγίων, ὅτι πάντες οἱ ἱερεῖς οἱ
 εὐρεθέντες ἡγιάσθησαν· οὐκ ἦσαν διατεταγμένοι κατ' ἐφημερίαν.
 12 ¹² καὶ οἱ Λευεῖται οἱ ψαλτωδοὶ πάντες τοῖς υἱοῖς Ἀσάφ, τῷ Αἰμάν, τῷ
 Ἰδειθούμ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, τῶν ἐνδεδυ-
 μένων στολὰς βυσσίνας ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις,
 ἐστηκότες κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ μετ' αὐτῶν ἱερεῖς ἑκατὸν
 13 εἴκοσι σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν. ¹³ καὶ ἐγένετο μία φωνὴ ἐν τῷ
 σαλπίζειν καὶ ἐν τῷ ψαλτωδεῖν καὶ ἐν τῷ ἀναφωνεῖν φωνῇ μιᾷ τοῦ
 ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ· καὶ ὑψωσαν φωνὴν ἐν σάλπιγξιν
 καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν ὀργάνοις τῶν ᾠδῶν καὶ ἔλεγον

2 ἐξεκκλ. A: item 3 | πρεσβυτερους] + Ἰσλ A | πατριων] pr των A | Σιων A
 B^bA 3 πας] + ανηρ A 4 Λευιται A (item 5, 12) 5 και 1°] + ανηνεγκαν την κιβωτον· και A 6 και 1°] sign veluti apicem in a in-
 ferius prae se fert B^{a1} | και οι ου] ουδε A 8 την κιβωτον] pr επι A
 9 υπερειχον] περιειχον A 10 αυτους] αυτον A 12 Ασαφ] pr τω
 A | Ιδειθουν A | αυτου 2°] αυτων A | κατεναντι] κατα ανατολας A | εικοσι]
 pr και A | ταις σαλπ.] om ταις A 13 υψωσαν] pr ws B^{ab} (superscr)
 A | φωνην] την φωνη (sic) A

Ε Ξεμολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν·
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσθη νεφέλης δόξης Κυρίου· ¹⁴ καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ¹⁴
ἱερεῖς τοῦ στήναι λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐνέ-
πλησεν δόξα Κυρίου τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ. ¹ Τότε εἶπεν Σαλωμών ¹ ¹
Κύριος εἶπεν τοῦ κατασκηνώσαι ἐν γνόφῳ. ² καὶ ἐγὼ οἰκοδόμηκα οἶκον ²
τῷ ὀνόματί σου ἅγιόν σοι καὶ ἔτοιμον τοῦ κατασκηνώσαι εἰς τοὺς
αἰῶνας. ³ καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ εὐλό- ³
γησεν τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ, καὶ πᾶσα ἐκκλησία Ἰσραὴλ
παρειστήκει. ⁴ καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐλά- ⁴
λησεν ἐν στόματι αὐτοῦ πρὸς Δαυεὶδ τὸν πατέρα μου καὶ ἐν χερσὶν
αὐτοῦ ἐπλήρωσεν λέγων ⁵ Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνῆγαγον τὸν λαόν ⁵
μου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν
Ἰσραὴλ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξε-
λεξάμην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ· ⁶
⁶ καὶ ἐξελεξάμην ἐν Δαυεὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ⁶
⁷ καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Δαυεὶδ τοῦ πατρός μου τοῦ οἰκοδομῆσαι ⁷
οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς ⁸
Δαυεὶδ πατέρα μου Διότι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι
οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου· ⁹ πλὴν σὺ ⁹
οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ὅτι ὁ υἱός σου ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τῆς
ὀσφύος σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. ¹⁰ καὶ ¹⁰
ἀνέστησεν Κύριος τὸν λόγον τοῦτον ὃν ἐλάλησεν, καὶ ἐγενήθη ἀντὶ
Δαυεὶδ τοῦ πατρός μου καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρόνον Ἰσραὴλ καθὼς
ἐλάλησεν Κύριος, καὶ οἰκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι Κυρίου θεοῦ
Ἰσραὴλ, ¹¹ καὶ ἔθηκε ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν ἐν ᾗ ἐκεῖ διαθήκη Κυρίου ἦν ¹¹
διέθετο τῷ Ἰσραὴλ. ¹² Καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ¹²
Κυρίου ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασεν τὰς χεῖρας
αὐτοῦ· ¹³ ὅτι ἐποίησεν Σαλωμών βάσιν χαλκῇ καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐν ¹³
μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, πέντε πηχῶν τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ πέντε
πῆχεων τὸ εὖρος αὐτῆς καὶ τριῶν πῆχεων τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ ἔστη

A 13 ξεμολογεῖσθαι A 14—VI 1 της νεφελης...εν γνοφω sup ras pl
litt A^a | νεφελης] + δοξης κυ A^a | δοξα] pr η A^a VI 1 κατασκηνώσαι] κατοικησαι A^a
2 ωκοδομηκα A | κατασκηνώσαι] κατοικησαι A 3 εκκλησια]
pr η A 4 προς] πρς A 6 και] + εξελεξαμην εν Ιλημι] γενεσθαι του ειναι
το ονομα μου| εκει· και A | του] ωστε sup ras A^a | τον λαον] του λαου A
8 πατερα] pr τον A | καλως] + εποιησας οτι B^{ab}(mg) A | καρδιαν 2^ο] pr την B^{ab}
(superscr) A 10 τουτου] αυτου A | του πατρος] om του A | μου] σου B^c |
ωκοδομησα A 12 αυτου] εαυτου A 13 πηχων] πηχεων A

ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ γόνατα ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, B
 14 καὶ διεπέτασεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν ¹⁴ καὶ εἶπεν Κύριε
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς
 γῆς, φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς παισίν σου τοῖς
 15 πορευομένοις ἐναντίον σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ. ¹⁵ ἐφύλαξας τῷ παιδί
 σου Δαυεὶδ τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων, καὶ ἐλάλησας
 ἐν στόματί σου καὶ ἐν χερσίν σου ἐπλήρωσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.
 16 ¹⁶ καὶ νῦν, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, φύλαξον τῷ παιδί σου τῷ Δαυεὶδ
 ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων Οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προσώπου
 καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοὶ σου τὴν
 ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῷ ὀνόματί μου ὡς ἐπορεύθης ἐναν-
 17 τίον μου. ¹⁷ καὶ νῦν, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά
 18 σου ὃ ἐλάλησας τῷ παιδί σου τῷ Δαυεὶδ. ¹⁸ ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικ-
 ῇσει θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς
 τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσιν σοι, καὶ τίς ὁ οἶκος οὗτος ὃν οἰκοδό-
 19 μησα; ¹⁹ καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν παιδὸς σου καὶ ἐπὶ τὴν
 δέησίν μου, Κύριε ὁ θεός, τοῦ ἐπακοῦσαι τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσ-
 20 ευχῆς ἐναντίον σου σήμερον, ²⁰ τοῦ εἶναι ὀφθαλμούς σου ἀνεωγμένους
 ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν τόπον τοῦτον ὃν
 εἶπας ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς προσευχῆς ἧς
 21 ὁ παῖς σου προσεύχεται εἰς τὸν τόπον τοῦτον. ²¹ καὶ ἀκούσῃ τῆς
 δεήσεως τοῦ παιδὸς σου καὶ λαοῦ Ἰσραὴλ ἃ ἂν προσεύξωνται εἰς
 τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς
 22 σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀκούσῃ καὶ ἴλεως ἔσῃ. ²² ἐὰν ἀμάρτη ἀνὴρ
 τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἄρὰν τοῦ ἀρᾶσθαι αὐτόν, καὶ
 23 ἔλθῃ καὶ ἀράσῃται κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ²³ καὶ
 σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις, καὶ κρινεῖς τοὺς
 δούλους σου τοῦ ἀποδοῦναι τῷ ἀνόμῳ καὶ ἀποδοῦναι ὁδοὺς αὐτοῦ εἰς
 κεφαλὴν αὐτοῦ, τοῦ δικαιοῦσαι δίκαιον, τοῦ ἀποδοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν
 24 δικαιοσύνην αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἐὰν θραυσθῇ ὁ λαός σου Ἰσραὴλ κατέναντι
 τοῦ ἐχθροῦ ἐὰν ἀμάρτωσιν σοι, καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἐξομολογή-
 σονται τῷ ὀνόματί σου καὶ προσεύξονται καὶ δεηθῶσιν ἐναντίον

13 γόνατα]+αυτου Α 15 εφυλαξας] pr α Α | om αυτω λεγων Α
 και εαλησας Α | στοματι] pr τω Α 16 τον παιδα Α* (τω παιδι
 Α† vid) | Δαυειδ]+τω πρι μου Α | προσωπου]+μου Β^α Α | ονοματι] νομω Α
 18 θεος] pr ο Α | ωκοδομησα Α 19 προσευχην bis scr Α* (ras 1^ο Α*) |
 προσευχης]+ης ο παις σου προσευχεται Β^{abmg} inf Α 20 σου 1^ο] μου Β* (σου
 Β^{ab} Α) 21 λαου]+σου Α 23 om του ουρανου (2^ο) Α | αυτω] εκαστω
 Β^a Α 24 επιστρεψουσιν Α

Β σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ²⁵ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴλεως ²⁶ ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ²⁶ ἐν τῷ συσχε- ²⁷ θῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετὸν ὅτι ἁμαρτήσονται σοι, καὶ προσεύχονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ αἰνέσουσιν τὸ ὄνομά σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν ὅτι ταπεινώσεις αὐτούς· ²⁷ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις ²⁸ τῶν παίδων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν ἐν ἣ πορεύονται ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν σου ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου εἰς κληρονομίαν. ²⁸ λιμὸς ἔαν ²⁹ γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, θάνατος ἔαν γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, ἀνεμοφθορία καὶ ἴκτερος, ἀκρίς καὶ βροῦχος ἔαν γένηται, ἔαν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς κατέναντι τῶν πόλεων αὐτῶν, κατὰ πᾶσαν πληγὴν καὶ πᾶν πόνον, ²⁹ καὶ πᾶσα προσευχὴ καὶ πᾶσα δέησις ἣ ἔαν γένηται ἀν- ³⁰ θρώπῳ καὶ παντὶ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ἔαν γινῶ ἄνθρωπος τὴν ἀφῆν αὐτοῦ καὶ τὴν μαλακίαν αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ³⁰ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου ³¹ κατοικητηρίου σου καὶ ἰάσῃ, καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ὥς ἂν γινῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι μόνος γινώσκεις τὴν καρδίαν υἱῶν ἀνθρώπων· ³¹ ὅπως φοβῶνται πάσας ὁδοὺς σου πάσας τὰς ³² ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἧς ἔδωκας τοῖς πατρά- ³³ σιν ἡμῶν. ³² καὶ πᾶς ἀλλότριος ὃς οὐκ ἐκ τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ ἐστίν ³⁴ αὐτός, καὶ ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα καὶ τὴν ³⁵ χεῖρά σου τὴν κραταίαν καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλόν, καὶ ἔλ- ³⁶ θωσιν καὶ προσεύχωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ³³ καὶ εἰσακούσῃ ἐκ ³⁷ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ³⁸ ὅσα ἔαν ἐπικαλέσῃταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γινῶσιν πάντες οἱ λαοὶ ³⁹ τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου, καὶ τοῦ φοβεῖσθαι σε ὡς ὁ λαὸς σου Ἰσραὴλ, ⁴⁰ καὶ τοῦ γινῶναι ὅτι ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ⁴¹ ὃν οἰκοδόμησα. ³⁴ ἔαν δὲ ἐξέλθῃ ὁ λαὸς σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ⁴² ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ἢ ἀποστελεῖς αὐτούς, καὶ προσεύχονται πρὸς ⁴³ σὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ταύτης ἣν ἐξελέξω ἐν αὐτῇ καὶ οἴκου ⁴⁴ οὗ οἰκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου, ³⁵ καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς ⁴⁵

Α 25 λαου] pr του Α 26 σι] ι sup ras Α^b 27 ταις αμαρτιαις] των αμαρτιων Α | των παιδων Β^{ab} Α] αυτων π. Β* 28 om επι της γης (2°) Α 29 ανθρωπω] pr παντι Α 30 μονος] μονωτατος Α 31 φοβουνται Α | πασας 1°] τας Α | της γης] pr πασης Α 32 λαου' + σου Α | τον βραχ.] om τον Α | προσευχονται Α 34 οικοδομηκα] ωκοδομησα Α

δεήσεως αὐτῶν καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα II
 36 αὐτῶν. ³⁶ ὅτι ἁμαρτήσονται σοι, ὅτι οὐκ ἔσται ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἁμαρ-
 τήσεται, καὶ πατάξεις αὐτοὺς καὶ παραδώσεις αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον
 ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτεύουσιν οἱ αἰχμαλωτεύοντες αὐτοὺς εἰς γῆν
 37 ἐχθρῶν εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς, ³⁷ καὶ ἐπιστρέψωσιν καρδίαν αὐτῶν
 ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὗ μετήχθησαν ἐκεῖ, καὶ γε ἐπιστρέψωσιν καὶ
 δεηθῶσιν σου ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ αὐτῶν λέγοντες Ἠμάρτομεν, ἡδι-
 38 κήσαμεν, ἡνομήσαμεν, ³⁸ καὶ ἐπιστρέψωσιν πρὸς σέ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ
 καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν γῇ αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς, καὶ προσ-
 εύξονται ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν καὶ τῆς
 πόλεως ἧς ἐξελέξω καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου,
 39 ³⁹ καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου τῆς
 προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις κρίματα καὶ
 40 ἴλεως ἔσῃ τῷ λαῷ τῷ ἁμαρτόντι σοι. ⁴⁰ νῦν, Κύριε, ἔστωσαν δὴ οἱ
 ὀφθαλμοὶ σου ἀνεφγμένοι καὶ τὰ ὥτά σου ἐπήκοα εἰς τὴν δέησιν
 41 τοῦ τόπου τούτου. ⁴¹ καὶ νῦν ἀνάστηθι, Κύριε ὁ θεός, εἰς τὴν κατά-
 παυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἰσχύος σου. ἱερεῖς σου, Κύριε ὁ
 θεός, ἐνδύσαιντο σωτηρίαν, καὶ οἱ υἱοὶ σου εὐφρανθήτωσαν ἐν ἀγα-
 42 θοῖς. ⁴² Κύριε ὁ θεός, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου, μνήσθητι
 VII 1 τὰ ἐλέη Δαυεὶδ τοῦ δούλου σου. ¹ Καὶ ὡς συνετέλεσεν Σαλωμὼν
 προσευχόμενος, καὶ τὸ πῦρ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν
 τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας, καὶ δόξα Κυρίου ἔπλησεν τὸν
 2 οἶκον. ² καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου
 3 ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι ἔπλησεν δόξα Κυρίου τὸν οἶκον. ³ καὶ
 πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἑώρων καταβαίνειν τὸ πῦρ, καὶ ἡ δόξα Κυρίου
 ἐπὶ τὸν οἶκον· καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ τὸ λιθό-
 στρωτον, καὶ προσεκύνησαν καὶ ᾤνον τῷ κυρίῳ
 Ὅτι ἀγαθόν,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

4 ⁴ καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς θύοντες θύματα ἔναντι Κυρίου.
 5 ⁵ καὶ ἐθύσασεν Σαλωμὼν τὴν θυσίαν, μόσχων εἴκοσι καὶ δύο χι-
 λιάδες· καὶ ἐνεκαίνισεν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ὁ βασιλεὺς· καὶ πᾶς
 6 ὁ λαὸς ⁶ καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν ἔστηκότες, καὶ οἱ

36 εσται] εστιν A | om αυτους 30 A   37 επιστρεψουσιν A (bis: item A
 38)   38 εν ολη (10) A²mg (om A*) | καρδια] καρδια αυτων sup ras A²
 (om αυτων A*²vid) | προσευξωνται A | οικοδομησα A   41 ιερεις] pr οι A
 42 σου] pr του χριστου| A   VII 1 Σαλωμων] Σολομων A (item 5)
 3 οι υιοι] om οι A | επεσαν A   5 χιλιαδες] χιλιαδας A + και βοσκηματων|
 εκατον και εικοσι χιλιαδας A   6 αυτων 10] εαυτων A

Β Λευεῖται ἐν ὀργάνοις ψῶδων Κυρίου τοῦ Δαυεὶδ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐξο-
 μολογείσθαι ἔναντι Κυρίου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἐν
 ὕμνοις Δαυεὶδ διὰ χειρὸς αὐτῶν· καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλ-
 πιγξιν ἔναντίον αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐστηκώς. ⁷ καὶ ἡγίασεν ⁷
 Σαλωμών τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τῆς ἐν οἴκῳ Κυρίου· ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ
 τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα τῶν σωτηρίων, ὅτι τὸ θυσιαστήριον
 τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησεν Σαλωμών οὐκ ἐξεποίει δέξασθαι τὰ ὀλοκαυ-
 τώματα καὶ τὰ μαναὰ καὶ τὰ στέατα. ⁸ καὶ ἐποίησεν Σαλωμών τὴν ⁸
 ἐορτὴν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἑπτὰ ἡμέραις, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐ-
 τοῦ, ἐκκλησία μεγάλη σφόδρα ἀπὸ εἰσόδου Αἰμάθ καὶ ἕως χειμάρρου
 Αἰγύπτου. ⁹ καὶ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον, ὅτι ἐνκαι- ⁹
 νισμόν τοῦ θυσιαστηρίου ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέρας ἐορτὴν, ¹⁰ καὶ ἐν ¹⁰
 τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου ἀπέστειλεν τὸν λαὸν
 εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν εὐφραينوμένους καὶ ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς
 ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησεν Κύριος τῷ Δαυεὶδ καὶ τῷ Σαλωμών καὶ τῷ
 Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ συνετέλεσεν Σαλωμών τὸν οἶκον ¹¹
 Κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἐν τῇ
 ψυχῇ Σαλωμών τοῦ ποιῆσαι ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ
 εὐδοκῶθαι. ¹² καὶ ὤφθη ὁ θεὸς τῷ Σαλωμών τὴν νύκτα καὶ εἶπεν ¹²
 αὐτῷ Ἥκουσα τῆς προσευχῆς σου, καὶ ἐξελεξάμην ἐν τῷ τόπῳ
 τούτῳ ἑμαυτῷ εἰς οἶκον θυσίας. ¹³ ἔὰν συνσχῶ τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ ¹³
 γένηται ὑετός, καὶ ἔὰν ἐντείλωμαι τῇ ἀκρίδι καταφαγεῖν τὸ ξύλον,
 καὶ ἔὰν ἀποστείλω θάνατον ἐν τῷ λαῷ μου, ¹⁴ καὶ ἔὰν ἐντραπῇ ὁ ¹⁴
 λαός μου ἐφ' οὗς τὸ ὄνομά μου ἐπικέκληται ἐπ' αὐτούς, καὶ προσ-
 εύωνται καὶ ζητήσωσιν τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἀποστρέψωσιν ἀπὸ
 τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἐγὼ εἰσακούσομαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 καὶ ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν καὶ ἰάσομαι τὴν γῆν αὐτῶν.
¹⁵ νῦν οἱ ὀφθαλμοί μου ἔσονται ἀνεφγμένοι καὶ τὰ ὧτά μου ἐπήκοα ¹⁵
 τῆς προσευχῆς τοῦ τόπου τούτου. ¹⁶ καὶ νῦν ἐξελεξάμην καὶ ἡγίακα ¹⁶
 τὸν οἶκον τούτον τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ ἕως αἰῶνος, καὶ ἔσονται
 οἱ ὀφθαλμοί μου καὶ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹⁷ καὶ ¹⁷
 σὺ ἔὰν πορευθῇς ἔναντίον μου ὡς Δαυεὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ ποιήσης
 κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλαμην σοι, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ

Α 6 Λευεῖται] Δ pro Α B* vid Λευεῖται Α 7 ἐξεποίει] ἐποίει Α 9 ἐγκαι-
 νισμόν B^{ab} Α | ἑπτα| ἡμερας ἐποίησεν Α 10 εἰκοστῃ] εἰκαδι Α
 11 ἐποίησεν] signa v l prae se fert B²txt et mg ηθελησεν Α | ευωδωθη B^{ab}
 12 θυσίας] του θυσιασαι Α 13 συνσχω Α 14 ζητησουσιν Α 15 της
 προσευχης] τη προσευχη Α 16 εως] ἐπ Α 17 οτι και τα προστα-
 γματα μου Α

18 κρίματά μου φυλάξῃ, ¹⁸ καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας Β σου ὡς διεθέμην Δαυεὶδ τῷ πατρί σου λέγων Οὐκ ἐξαρθήσεται σοὶ
 19 ἀνὴρ ἡγούμενος ἐν Ἰσραὴλ. ¹⁹ καὶ ἐὰν ἀποστρέψῃτε ὑμεῖς, καὶ ἐγκαταλίπητε τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου ἃς ἔδωκα ἐναντίον ὑμῶν, καὶ πορευθῇτε καὶ λατρεύσῃτε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσ-
 20 κυνήσῃτε αὐτοῖς, ²⁰ καὶ ἐξαρῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἡγίασα τῷ ὀνόματί μου ἀποστρέψω ἐκ προσώπου μου, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς παραβολὴν καὶ εἰς διήγημα ἐν
 21 πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν. ²¹ καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος αὐτὸν ἐκστήσεται καὶ ἐρεῖ Χάριν τίνος ἐποίησεν Κύριος
 22 τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; ²² καὶ ἐροῦσιν Διότι ἐγκατέλιπον Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἑτέρων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς· διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην.

VIII 1 ¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ εἴκοσι ἔτη ἐν οἷς οἰκοδόμησεν Σαλωμών τὸν
 2 οἶκον Κυρίου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, ² καὶ τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν Χειρὰμ τῷ Σαλωμών, ὥκοδόμησεν αὐτὰς Σαλωμών καὶ κατόικισεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.
 3 ³ Καὶ ἦλθεν Σαλωμών εἰς Βαισωβὰ καὶ κατίσχυσεν αὐτήν. ⁴ καὶ ὥκοδόμησεν τὴν Θεοδομὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς
 4 ὄχυράς ὥκοδόμησεν ἐν Ἡμάθ. ⁵ καὶ ὥκοδόμησεν τὴν Βαιθωρῶμ τὴν ἄνω καὶ τὴν Βαιθωρῶμ τὴν κάτω, πόλεις ὄχυράς, τείχη, πύλαι καὶ
 5 ἄνω καὶ τὴν Βαιθωρῶμ τὴν κάτω, πόλεις ὄχυράς, τείχη, πύλαι καὶ
 6 μοχλοί· ⁶ καὶ τὴν Βαλαά, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὄχυράς αἱ ἦσαν τῷ Σαλωμών, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἀρμάτων καὶ τὰς πόλεις
 7 τῶν ἰππέων, καὶ ὅσα ἐπεθύμησεν Σαλωμών κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασι-
 8 λείᾳ αὐτοῦ. ⁷ πᾶς ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἀπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμορραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου,
 8 οἱ οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ. ⁸ ἦσαν ἐκ τῶν νιδῶν αὐτῶν τῶν κατα-

17 φυλάξης Α 18 Ἰσραηλ] Ἰλῆμ Α* (Ἰλῆ sup ras Α^a) 19 ἐγκα- Α
 ταλίπητε Β^b εγκαταλείπητε Α 20 ἡγιακα Α | ἐκ] ἀπο Α 21 αὐτον]
 pr προσ Α 22 εγκατελιπον Β^b εγκατελειπὼ Α | θεον Α | δια
 τουτο] δια| το Α VIII 1 ωκοδομησεν Α | αυτου] εαυτου Α 2 Χειραμ
 Β | om Σαλωμων ωκοδομησεν αυτας Α 3 Βαισωβα] Αιμαθ'· Σωβα Α
 4 Θεοδομορ] Θεοε|δομησεν την Θεοδομορ (Θεοδμορ Β^b) Β* (cum signo perversae
 lect) Θεδμορ Α | ωκοδομησεν 2°] pr as Α 5 Βαιθωρωμ 1°] μ sup ras Β²
 Βαιθωρων Α | ανω] seq ras 1 lit (ν ut vid) in Α | Βαιθωρωμ 2°] Βαιθωρων Α
 6 Βαλαας Α | om πολεις 1°... πασας τας (2°) Α* (hab Α^{a m}g) | τας πολεις (3°)
 pr πασας Α

Β λειφθέντων μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ οὓς ἐξωλέθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμών εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκεν Σαλωμών εἰς παῖδας τῇ βασι- ⁹ λείᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἰδοὺ ἄνδρες πολεμισταὶ καὶ ἄρχοντες, καὶ οἱ δυνα- τοὶ καὶ ἄρχοντες ἀρμάτων καὶ ἰππέων. ¹⁰καὶ οὗτοι ἄρχοντες τῶν ¹⁰ προστατῶν βασιλέως Σαλωμών, πεντήκοντα καὶ διακόσιοι ἐργοδιω- κτοῦντες ἐν τῷ λαῷ. ¹¹καὶ τὴν θυγατέρα Φαραὶ Σαλωμών ἀνή- ¹¹ γαγεν ἐκ πόλεως Δαυεὶδ εἰς τὸν οἶκον ὃν ὠκοδόμησεν αὐτῇ, ὅτι εἶπεν Οὐ κατοικήσει ἡ γυνή μου ἐν πόλει Δαυεὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, ὅτι ἅγιός ἐστιν οὗ εἰσῆλθεν ἐκεῖ κιβωτὸς Κυρίου. ¹²Τότε ¹² ἀνήνεγκεν Σαλωμών ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ὠκοδόμησεν ἀπέναντι τοῦ ναοῦ, ¹³καὶ κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν ¹³ ἡμέρᾳ, τοῦ ἀναφέρειν κατὰ τὰς ἐντολὰς Μωυσῆ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν τοῖς μῆσιν καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν σκηνῶν. ¹⁴καὶ ἔστησεν κατὰ τὴν κρίσιν Δαυεὶδ τὰς διαιρέσεις ¹⁴ τῶν ἱερέων κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν· καὶ οἱ Λευεῖται ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν τοῦ λειτουργεῖν καὶ αἰνεῖν κατέναντι τῶν ἱερέων κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ· καὶ οἱ πυλωροὶ κατὰ τὰς διαι- ¹⁵ ρώσεις αὐτῶν εἰς πύλην καὶ πύλην, ὅτι οὕτως ἐντολαὶ Δαυεὶδ ἀν- θρώπου τοῦ θεοῦ. ¹⁵οὗ παρῆλθον τὰς ἐντολὰς τοῦ βασιλέως περὶ ¹⁵ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευεϊτῶν εἰς πάντα λόγον καὶ εἰς τοὺς θησαν- ροὺς. ¹⁶καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐθεμελιώθη ¹⁶ ἕως οὗ ἐτελείωσεν Σαλωμών τὸν οἶκον Κυρίου. ¹⁷Τότε ὥχето ¹⁷ Σαλωμών εἰς Γασιὼν Γάβερ καὶ εἰς τὴν Αἰλὰμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν γῇ Ἰδουμαίᾳ. ¹⁸καὶ ἀπέστειλεν Χειράμ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ ¹⁸ πλοῖα καὶ παῖδας εἰδότας θάλασσαν, καὶ ὥχето μετὰ τῶν παίδων Σαλωμών εἰς Σωφείρα, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν τὰ τετρακόσια καὶ πεντή- κοντα τάλαντα χρυσίου, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών.

¹Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσεν τὸ ὄνομα Σαλωμών, καὶ ἦλθεν τοῦ ¹ πειράσαι Σαλωμών ἐν αἰνίγμασιν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βαρεῖα σφόδρα, καὶ κάμηλοι αἴρουνται ἀρώματα καὶ χρυσίον εἰς πληθὸς καὶ

A 8 ἐξωλοθρ. B^b 9 ἰδου] αυ|τοι A | οι δυνατοι] om οι A 10 προ-
στατων] προσταγματω| A | βασιλεως] τω βασιλει A 11 η γυνη] om η A |
αγιος] αγρος B 12 θυσιαστηριον]+κν A 13 τρεις] τρις| A | εν 6^ο]
pr και A | εν 7^ο] pr και A 14 Λευιται A | επι] κατα A | αινειν και λει-
τουργειν A | εντολαι] εντολη A 15 Λευιτων A 16 ητοιμασθη] ητοι-
μασεν A | εθεμελιωθη] ετελιωθη (sic) A 17 γη Ιδ.] τη Ιδ. A 18 ωχето]
ωχοντο A | Σωφηρα A | ελαβον A | τα τετρακ.] om τα A

λίθον τίμιον· καὶ ἦλθεν πρὸς Σαλωμών καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν Β
 2 πάντα ὅσα ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς. ² καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμών
 πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ οὐ παρήλθεν λόγος ἀπὸ Σαλωμών,
 3 λόγος ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. ³ καὶ εἶδεν βασιλίσσα Σαβὰ τὴν
 4 σοφίαν Σαλωμών καὶ τὸν οἶκον ὃν οἰκοδόμησεν, ⁴ καὶ τὰ βρώματα
 τῶν τραπεζῶν καὶ καθέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ στάσιν λειτουργῶν
 αὐτοῦ καὶ ἱματισμὸν αὐτῶν καὶ οἰνοχόων αὐτοῦ, καὶ στολισμὸν αὐτῶν,
 καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ἃ ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγέ-
 5 νετο. ⁵ καὶ εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα Ἀλθθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα
 6 ἐν τῇ γῇ μου περὶ τῶν λόγων σου καὶ περὶ τῆς σοφίας σου. ⁶ καὶ
 οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λόγοις ἕως οὗ ἦλθον καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου,
 καὶ ἰδοὺ οὐκ ἀπηγγέλη μοι ἡμῖς τοῦ πλήθους τῆς σοφίας σου·
 7 προσέθηκας ἐπὶ τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα. ⁷ μακάριοι οἱ ἄνδρες, μακά-
 8 ροι οἱ παῖδες σου οὗτοι οἱ παρεστηκότες σοι διὰ παντός, καὶ ἀκού-
 9 ουσιν σοφίαν σου. ⁸ ἔστω Κύριος ὁ θεός σου ἡυλογημένος ὃς ἠθέ-
 λησέν σοι τοῦ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνον αὐτοῦ εἰς βασιλεία τῷ κυρίῳ
 θεῷ σου· ἐν τῷ ἀγαπῆσαι Κύριον τὸν θεόν σου τὸν Ἰσραὴλ τοῦ
 στησαι αὐτὸν εἰς αἰῶνα, καὶ ἔδωκέν σε ἐπ' αὐτοὺς εἰς βασιλεία τοῦ
 9 ποιῆσαι κρίμα καὶ δικαιοσύνην. ⁹ καὶ ἔδωκεν τῷ βασιλεῖ ἑκατὸν
 εἴκοσι τάλαντα χρυσίου καὶ ἀρώματα εἰς πλήθος πολὺ καὶ λίθον
 τίμιον· καὶ οὐκ ἦν κατὰ τὰ ἀρώματα ἐκεῖνα ἃ ἔδωκεν βασιλίσσα
 10 Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. ¹⁰ καὶ οἱ παῖδες Σαλωμών καὶ οἱ παῖδες
 Χειράμ ἔφερον χρυσίον τῷ Σαλωμών ἐκ Σουφείρ καὶ ξύλα πεύκινα
 11 καὶ λίθον τίμιον. ¹¹ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πεύκινα
 ἀναβάσεις τῷ οἴκῳ Κυρίου καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ κιθάρας
 καὶ νάβλας τοῖς ψδοῖς, καὶ οὐκ ὤφθησαν τοιαῦτα ἔμπροσθεν ἐν γῇ
 12 Ἰούδα. ¹² καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἔδωκεν τῇ βασιλίσῃ Σαβὰ
 πάντα τὰ θελήματα αὐτῆς ἃ ᾗτησεν, ἐκτὸς πάντων ὧν ἠνεγκεν τῷ
 13 βασιλεῖ Σαλωμών· καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς. ¹³ Καὶ
 ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐνεχθέντος τῷ Σαλωμών ἐν ἐνιαυτῷ
 14 ἐνὶ ἑξακόσια ἐξήκοντα ἐξ τάλαντα χρυσίου, ¹⁴ πλὴν τῶν ἀνδρῶν
 τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπορευομένων ἔφερον, καὶ πάντων
 τῶν βασιλέων τῆς Ἀραβίας καὶ σατραπῶν τῆς γῆς, ἔφερον χρυσίον

ΙΧ 2 om λογος 2° A

3 ιδεν A | ωκοδομησεν A

4 αυτων A

10] αυτου (ου sup ras seq ras 1 forte lit) A^a (αυτων A*^{vid}) | οινχοχους A | ανεφερον A

6 προσεθηκας] pr και A

8 θρονου A | κυριω θεω] λαω A | αιωνα] pr τον

A | κριμα] κρισιν A

12 αυτης 2°] εαυτης A

14 των εμπορ.] om των

A | εφερον 1°] pr ων A

Β καὶ ἀργύριον τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. ¹⁵ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς 15
 Σαλωμών διακοσίους θυρεοὺς χρυσοῦς ἐλατούς, ἑξακόσιοι χρυσοὶ
 καθαροὶ τῷ ἐνὶ θυρεῷ, ἑξακόσιοι χρυσοὶ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν ἕνα
 θυρεόν· ¹⁶ καὶ τριακοσίας ἀσπίδας ἐλατὰς χρυσᾶς, καὶ ἔδωκεν 16
 αὐτὰς ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. ¹⁷ καὶ ἐποίησεν ὁ 17
 βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον ὀδόντων μέγαν, καὶ κατεchrύσωσεν αὐτὸν
 χρυσίῳ δοκίμῳ. ¹⁸ καὶ ἐξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ, 18
 καὶ ἀγκῶνες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας, καὶ δύο
 λέοντες ἐσθηκότες παρὰ τοὺς ἀγκῶνας. ¹⁹ καὶ δώδεκα λέοντες ἐστή- 19
 κότες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν· οὐκ ἐγενήθη
 οὕτως ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. ²⁰ καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ βασιλέως 20
 Σαλωμών χρυσοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου
 χρυσίῳ κατελιμμένα· οὐκ ἦν ἀργύριον λογιζόμενον ἐν ἡμέραις
 Σαλωμών εἰς οὐθέν. ²¹ ὅτι ναὺς τῷ βασιλεῖ ἐπορεύετο εἰς Θαρσεῖς 21
 μετὰ τῶν παίδων Χειράμ· ἄπαξ διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο πλοῖα ἐκ
 Θαρσεῖς τῷ βασιλεῖ γέμοντα χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου καὶ ὀδόντων ἐλε-
 φαντίνων καὶ πιθήκων. ²² καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμών ὑπὲρ πάντας 22
 τοὺς βασιλεῖς καὶ πλοῦτῳ καὶ σοφίᾳ. ²³ καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς 23
 γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμών ἀκοῦσαι τῆς σοφίας αὐτοῦ ἧς
 ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁴ καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ 24
 δῶρα αὐτοῦ, σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν, στακτὴν
 καὶ ἡδύσματα, ἵππους καὶ ἡμιόνους, τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτόν. ²⁵ καὶ 25
 ἦσαν τῷ Σαλωμών τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἄρματα καὶ
 δώδεκα χιλιάδες ἵππέων, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν πόλεσιν τῶν ἀρμάτων
 καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλήμ. ²⁶ καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων 26
 τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως
 ὀρίων Αἰγύπτου. ²⁷ καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύ- 27
 ριον ἐν Ἱερουσαλήμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ὡς συκαμίνους τὰς
 ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. ²⁸ καὶ ἡ ἑξοδος τῶν ἵππων ἐξ Αἰγύπτου 28
 τῶν Σαλωμών καὶ ἐκ πάσης τῆς γῆς. ²⁹ Καὶ οἱ κατάλοιποι λόγοι 29
 Σαλωμών οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ τῶν λόγων

Α 16 χρυσας] + τριακοσιων χρυσων ανεφερετο| επι την ασπιδα εκαστην· Α |
 δρυμου] pr του Α 18 ανκωνες B* (αγκ. B^bA) 19 τη βασιλεια] om
 τη Α 20 κατελιμμενα Α | ουκ] pr και Α 21 βασιλει 1°] + Σαλωμων
 Α | απαξ] ξ sup ras Α^a | πλοια] πλοιον Α | γεμοντα] γεμον Α 23 της
 1°] periit τ in Α | της 2°] s sup ras Α^a 24 εφερεν Α^{vid} | ιππους] pr και
 Α | om ενιαυτον 2° Α 25 χιλιαδες 1°] μυριαδες Α | ιπποι] ιππων Α
 26 γης] pr της Α | οριων] οριου Α 27 κεδρους] ου sup ras Α^a 28 τω
 Σαλ. Βⁱ Α

Ναθάν τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ τῶν λόγων Ἀχιαὶ τοῦ Σηλωνεΐτου καὶ Β
 ἐν ταῖς ὁράσεσιν Ἰωὴλ τοῦ ὀρώντος περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ.
 30 καὶ ἐβασίλευσεν Σαλωμών ὁ βασιλεὺς ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ τεσσε-
 31 ράκοντα ἔτη. 31 καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμών, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει
 Δανεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
 X 1 1 Καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ εἰς Συχέμ, ὅτι εἰς Συχέμ ἤρχετο πᾶς Ἰσραὴλ
 2 βασιλεῦσαι αὐτόν. 4 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβάτ,
 καὶ αὐτὸς ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου Σαλωμών τοῦ
 βασιλέως καὶ κατέφυγεν Ἱεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀπέστρεψεν
 3 Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου. 3 καὶ ἀπέστειλεν καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν· καὶ
 ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἦλθον πρὸς Ἱεροβοὰμ λέγοντες
 4 4 Ὁ πατήρ σου ἐσκλήρυνεν τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ νῦν ἄφες ἀπὸ τῆς
 δουλείας τοῦ πατρὸς σου τῆς σκληρᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τοῦ
 5 βαρέος οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. 5 καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 Πορεύεσθε ἕως τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἔρχεσθε πρὸς μέ· καὶ ἀπῆλθεν ὁ
 6 λαός. 6 καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τοὺς πρεσβυτέρους τοὺς
 ἐστηκότας ἐναντίον Σαλωμών τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ζῆν αὐτὸν
 λέγων, Πῶς ὑμεῖς βούλεσθε τοῦ ἀποκριθῆναι τῷ λαῷ τούτῳ λόγον;
 7 7 καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ λέγοντες Ἐὰν ἐν τῇ σήμερον γένη εἰς ἀγαθὸν
 τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ εὐδοκίᾳ καὶ λαλήσῃς αὐτοῖς λόγους ἀγαθοὺς,
 8 καὶ ἔσονται σοι παῖδες πάσας τὰς ἡμέρας. 8 καὶ κατέλιπεν τὴν
 βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων οἱ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβου-
 λεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν συνεκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν
 9 ἐστηκότων ἐναντίον αὐτοῦ. 9 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί ὑμεῖς βούλεσθε
 καὶ ἀποκριθῆσομαι λόγον τῷ λαῷ τούτῳ, οἱ ἐλάλησαν πρὸς μέ λέ-
 10 γοντες Ἄνεις ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς; 10 καὶ
 ἐλάλησαν αὐτῷ τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ Οὕτως λαλή-
 σεῖς τῷ λαῷ τῷ λαλήσαντι πρὸς σέ λέγων Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνεν
 τὸν ζυγὸν ἡμῶν καὶ σὺ ἄφες αὐτῷ ἡμῶν, οὕτως ἐρεῖς Ὁ μικρὸς
 11 δάκτυλός μου παχύτερος τῆς ὀσφύος τοῦ πατρὸς μου. 11 καὶ νῦν ὁ
 πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ζυγῷ βαρεῖ, καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν
 ζυγὸν ἡμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καὶ ἐγὼ

29 Αχια Α | Σηλωνιτου Α 30 τεσσαρακ. Β¹ X 2 ηκουσεν] η sup A
 ras A^a | υιος] s sup ras A^a | απο] απ sup ras A^a 2—3 βοαμ| εν Αιγυπτω
 και απεστρεψεν Ιεροβοαμ εξ| Αιγυπτου' και απεστειλαν (sic) και εκαλεσαν (sic)
 αυτω·| sup ras A^a (om και απεστρεψεν...Αιγυπτου Α*vid) 3 ηλθον] Ισλ
 Α | Ροβοαμ] pr βασιλεα Α 4 δουλιας Α 5 πορευεσθαι Α |
 ερχεσθαι Α 8 κατελειπεν Α 9 τω λαω| τουτω λογον Α 11 ημων]
 υμων Α | μαστιγιεν Β* (μαστιξιν Β^b Α: item 14)

Β παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹² καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς ὁ ¹² λαὸς πρὸς Ῥοβοὰμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς λέγων Ἐπιστρέψατε πρὸς μέ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. ¹³ καὶ ἀπεκρίθη ¹³ ὁ βασιλεὺς σκληρά, καὶ ἐγκατέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, ¹⁴ καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν ¹⁴ τῶν νεωτέρων λέγων Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνεν τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπ' αὐτόν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξιν, καὶ ἐγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹⁵ καὶ οὐκ ἤκουσεν ¹⁵ ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφή παρὰ τοῦ θεοῦ λέγων Ἀνέστησεν Κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχειὰ τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ¹⁶ καὶ παντὸς Ἰσραὴλ, ¹⁶ ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν. καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Τίς ἡμῶν μερὶς ἐν Δαυεὶδ καὶ κληρονομία ἐν νιφ Ἰεσσαί; εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ἰσραὴλ· νῦν βλέπε τὸν οἶκόν σου, Δαυεὶδ. καὶ ἐπορεύθη πᾶς Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ¹⁷ ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐβασίλευσεν ἐπ' αὐτῶν Ἱεροβοὰμ. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν ἐπ' αὐτοὺς Ῥοβοὰμ ¹⁸ τὸν Ἀδωνειράμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβολήσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ αὐτὸν λίθοις καὶ ἀπέθανεν· καὶ ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ ἔσπευσεν τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ἄρμα τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹⁹ καὶ ἠθέτησεν ¹⁹ Ἰσραὴλ ἐν τῷ οἴκῳ Δαυεὶδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

¹ Καὶ ἦλθεν Ῥοβοὰμ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐξεκλησίασεν τὸν ¹ Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν, ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες νεανίσκων ποιούντων πόλεμον· καὶ ἐπολέμει πρὸς Ἰσραὴλ τοῦ ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν τῷ Ῥοβοὰμ. ² καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαμαίαν ² ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων ³ Εἰπὸν πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών ³ καὶ πάντα Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν λέγων ⁴ Τάδε λέγει Κύριος Οὐκ ἀνα- ⁴ βήσεσθε καὶ οὐ πολεμήσετε πρὸς τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν· ἀποστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἐπήκουσαν τοῦ λόγου Κυρίου, καὶ ἀπεστράφησαν τοῦ μὴ πορευ-

Α 13 εγκατελειπεν Β^b εγκατελειπεν Α 14 ἡμων] ὡμων Β^{ab} Α | και εγω (1°) καγω Α | om και 3° Α 15 Αχεια] Χια Α* Αχια Α¹ | Σηλωνιτου Α 16 ἡμων] ἡμιν Α | εις] pr αποτρεχε Α | βλεπε] in λ ras aliq Β¹ | και 4° κ sup ras Β¹ 17 om και 2°, 3° Α | εβασιλευσεν επ αυτων] εβασιλευσαν] εφ εαυτων Α | Ιεροβοαμ] τον Ροβοαμ Α 18 om επ αυτους Α | Ροβοαμ] pr ο βασιλευς Α | Αδωνειραμ] Αδωραμ Α | ελιθοβολ.] + αυτον Α | Ιεροβοαμ] Ροβοαμ Α | εις (1°? 2°?) in s med ras aliq Β¹ ΧΙ 1 εξεκκλ. Α | χιλιαδας Α | τω Ροβοαμ] εαυτω Α 3 παντα] pr προς Α | Ιουδα Α 4 αναβησεσθε] αναβησεται Α | και ου] ουδε Α | πολεμησεται Α | αποστραφητε Α | επηκουσαν] υπηκουσαν Α

5 θῆναι ἐπὶ Ἱεροβοάμ. ⁵ καὶ κατῴκησεν Ῥοβοάμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Β
6 ὠκοδόμησεν πόλεις τειχήρεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ⁶ καὶ ὠκοδόμησεν τὴν
7 Βαιθσέμ καὶ Ἀπὰν καὶ Θεκῶε, ⁷ καὶ Βαιθσουρά καὶ τὴν Σοκχώθ
8 καὶ τὴν Ὀδολάμ, ⁸ καὶ τὴν Γέθ καὶ τὴν Μαρεισὰν καὶ τὴν Ζεῖβ,
⁹ ⁹ καὶ τὴν Ἀδωραὶ καὶ Λαχεῖς καὶ τὴν Ἀζηκά, ¹⁰ καὶ τὴν Σαραὰ καὶ
τὴν Ἀλδὼν καὶ τὴν Χεβρὼν ἣ ἐστὶν τοῦ Ἰούδα καὶ Βενιαμείν, πόλεις
¹¹ τειχήρεις. ¹¹ καὶ ὠχύρωσεν αὐτὰς τειχήρεις, καὶ ἔδωκεν ἐν αὐτοῖς
¹² ἡγουμένους καὶ παραθέσεις βρωμάτων, ἔλαιον καὶ οἶνον, ¹² κατὰ
πόλιν καὶ κατὰ πόλιν θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ κατίσχυσεν αὐτὰς
¹³ εἰς πλῆθος σφόδρα· καὶ ἦσαν αὐτῷ Ἰουδὰ καὶ Βενιαμείν. ¹³ καὶ οἱ
Λευεῖται καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ ἦσαν ἐν παντὶ Ἰσραὴλ συνήχθησαν πρὸς
¹⁴ αὐτὸν ἐκ πάντων τῶν ὀρίων. ¹⁴ ὅτι ἐνκατέλιπον οἱ Λευεῖται τὰ
σκηνώματα τῆς κατασχέσεως αὐτῶν καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς Ἰουδὰ
εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐξέβαλλεν αὐτοὺς Ἱεροβοάμ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ
¹⁵ μὴ λειτουργεῖν Κυρίῳ. ¹⁵ καὶ κατέστησεν αὐτῷ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν
καὶ τοῖς εἰδώλοις καὶ τοῖς ματαίοις καὶ τοῖς μόσχοις, ἃ ἐποίησεν
¹⁶ Ἱεροβοάμ. ¹⁶ καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ οἱ ἔδωκαν
καρδίαν αὐτῶν τοῦ ζητῆσαι Κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς
¹⁷ Ἱερουσαλήμ θῦσαι Κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁷ καὶ κατί-
σχυσαν τὴν βασιλείαν Ἰούδα· καὶ κατίσχυσεν Ῥοβοάμ τὸν τοῦ
Σαλωμῶν εἰς ἔτη τρία, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς Δαυεὶδ καὶ
¹⁸ Σαλωμῶν ἔτη τρία. ¹⁸ καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Ῥοβοάμ γυναῖκα τὴν
Μολλάθ θυγατέρα Ἱεριμουθ υἱοῦ Δαυεὶδ, Βαίαν θυγατέρα Ἐλιὰν
¹⁹ τοῦ Ἰεσσαί. ¹⁹ καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱοὺς τὸν Ἰαοὺθ καὶ τὸν Σαμαρίαν
²⁰ καὶ τὸν Ῥολλάμ. ²⁰ καὶ μετὰ ταῦτα ἔλαβεν ἑαυτῷ τὴν Μααχὰ θυ-
γατέρα Ἀβεσσαλὼμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀβιά καὶ τὸν Ἰεθθεὶ καὶ
²¹ τὸν Ζεῖζα καὶ τὸν Ἑμμῶθ. ²¹ καὶ ἠγάπησεν Ῥοβοάμ τὴν Μαάχαν
θυγατέρα Ἀβεσσαλὼμ ὑπὲρ πάσας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰς παλ-
λακὰς αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκας δέκα ὀκτὼ εἶχεν καὶ παλλακὰς τριάκοντα·

5 εἰς] ἐπὶ Α 6 Βαιθσεεμ Β* Α] Βαιθλεεμ Β^{ab} | Απαν] Αιταν Β^{ab} Α
τον Αιτανι Α | Θεκῶε] πρὶν τὴν Α 7 Βαιθσουρα] πρὶν τὴν Α | Οδολλαμ Α
8 Μαρισαν Α | Ζεῖφ Α 9 Αδωραιμ Α 10 Αλδων] Αιαλων Α
11 τειχήρεις] τειχεσιν Α | om ἐν Α | βρωματων] litt ὡν perier in Α
11—12 οἶνον κατὰ πόλιν· Β 12 om κατὰ πόλιν καὶ Α | θυρεοὺς] litt
θυ perier in Α 13 οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται Α 14 ἐγκατέλιπον Β^b
ἐγκατέλειπον Α | Λευεῖτε (sic) Α | Ἰουδαν Α | ἐξεβαλεν Β^b Α | μὴ] πρὶν τοῦ
Α | Κυριω] πρὶν τῶ Α 16 αὐτῶν Γ^o | εαυτων Α | Κυριον] πρὶν τοῦ Α | θεω]
πρὶν τῶ Α 17 τον του Σ.] ο του Σ. Α | om ἐν Α 18 Μολαθ Α |
Ἱεριμουθ] Ἑρμουθ Α | Βαιαν] Αβαιαν Β^{ab} vid καὶ Αβαιαλ Α | Ἐλιαν] Ἐλιαβ Α
19 ετεκεν Α | om τον Ιαουθ Α | Ρολλαμ] Ζαλαμ Α 20 Ιεθθι Α | Ζιζα
Α | Εμμωθ] Σαλημωθ Α 21 Μααχα Α | τριακοντα] εξηκοντα Α

Β καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς εἴκοσι ὀκτὼ καὶ θυγατέρας ἐξήκοντα. ²² καὶ ²²
κατέστησεν εἰς ἄρχοντα Ἀβιά τὸν τῆς Μααχὰ εἰς ἡγούμενον ἐν τοῖς
ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ὅτι βασιλεῦσαι διανοεῖτο αὐτόν. ²³ καὶ ἠυξήθη παρὰ ²³
πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πάσιν τοῖς ὁρίοις Ἰουδα καὶ Βενιαμὲν
καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν ταῖς ὀχυραῖς, καὶ ἔδωκεν αὐταῖς τροφὰς πλήθος
πολύ, καὶ ἡτήσατο πλήθος γυναικῶν. ¹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἦτοι- ¹ Χ
μάσθη ἡ βασιλεία Ῥοβοὰμ καὶ ὡς κατεκρατήθη, ἐγκατέλιπεν τὰς
ἐντολὰς Κυρίου καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ. ² καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ²
πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ῥοβοὰμ ἀνέβη Σουσακεὶμ βασιλεὺς Αἰ-
γύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἤμαρτον ἐναντίον Κυρίου, ³ ἐν χιλίοις ³
καὶ διακοσίοις ἄρμασιν καὶ ἐξήκοντα χιλιάσιν ἵππων, καὶ οὐκ ἦν
ἀριθμὸς τοῦ πλήθους τοῦ ἐλθόντος μετ' αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου, Λίβυες,
Τρωγλοδῦται καὶ Αἰθίοπες. ⁴ καὶ κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ⁴
ὀχυρῶν αἱ ἦσαν ἐν Ἰουδα· καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁵ καὶ Σαμμαίας ⁵
ὁ προφῆτης ἦλθεν πρὸς Ῥοβοὰμ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Ἰουδα τοὺς
συναχθέντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου Σουσακεὶμ καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς Οὕτως εἶπεν Κύριος Ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με, καὶ γὰρ ἐγκαταλείψω
ὑμᾶς ἐν χειρὶ Σουσακεὶμ. ⁶ καὶ ἡσχύνθησαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ καὶ ⁶
ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπαν Δίκαιος ὁ κύριος. ⁷ καὶ ἐν τῷ ἰδεῖν Κύριον ⁷
ὅτι ἐνετράπησαν, καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαμμαίαν λέγων
Ἐνετράπησαν· οὐ καταφθερῶ αὐτούς, καὶ δώσω αὐτοὺς ὡς μικρὸν εἰς
σωτηρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξῃ ὁ θυμὸς μου ἐν Ἱερουσαλὴμ, ⁸ ὅτι ἔσονται ⁸
εἰς παῖδας, καὶ γνώσονται τὴν δουλείαν μου καὶ τὴν δουλείαν τῆς
βασιλείας τῆς γῆς. ⁹ καὶ ἀνέβη Σουσακεὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ ⁹
ἔλαβεν τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς
ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, τὰ πάντα ἔλαβεν· καὶ ἔλαβεν τοὺς θυρεοὺς
τοὺς χρυσοὺς οὓς ἐποίησεν Σαλωμών. ¹⁰ καὶ ἐποίησεν Ῥοβοὰμ θυ- ¹⁰
ρεοὺς χαλκοὺς ἀντ' αὐτῶν· καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτὸν Σουσακεὶμ
ἄρχοντας παρατρεχόντων τοὺς φυλάσσοντας τὸν πυλῶνα τοῦ βασι-
λέως. ¹¹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον Κυρίου, ¹¹
εἰσεπορεύοντο οἱ φυλάσσοντες καὶ οἱ παρατρέχοντες καὶ οἱ ἐπιστρέ-
φοντες εἰς ἀπάντησιν τῶν παρατρεχόντων. ¹² καὶ ἐν τῷ ἐντραπήναι ¹²
αὐτὸν ἀπεστράφη ἀπ' αὐτοῦ ὀργὴ Κυρίου, καὶ οὐκ εἰς καταφθοράν

A 22 Αβια] pr Ροβοαμ·| τον Α XII 1 βασιλια Α | εγκατελιπε B^b
εγκατελειπεν Α 2 Ιερουσαλημ] Ισλ Α 3 Τρωγοδυται Β
4 Ιουδα] in o med ras aliq B² | ηλθον Α 5 Σαμαιας Α | εγκατελιπετε B^b
εγκατελειπατε Α | εγκαταλειψω B^b Α 6 Ισραηλ] Ιουδα Α 7 Σαμαιαν
Α | εν 2^ο] επι Α 8 δουλιαν Α (bis) 12 οργη] pr η Α

13 εἰς τέλος· καὶ γὰρ ἐν Ἰουδα ἦσαν λόγοι ἀγαθοί. ¹³καὶ κατίσχυσεν Β
 Ῥοβοὰμ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐβασίλευσεν· καὶ τεσσεράκοντα καὶ ἐνὸς
 ἐτῶν Ῥοβοὰμ ἐν τῷ βασιλεύσει αὐτόν, καὶ ἑπτὰ καὶ δέκα ἔτη
 ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐν τῇ πόλει ἣ ἐξελέξατο Κύριος ἐπο-
 νομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν νιῶν Ἰσραὴλ· καὶ
 14 ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νοομμὰ ἢ Ἀμμανεΐτις. ¹⁴καὶ ἐποίησεν τὸ
 πονηρόν, ὅτι οὐ κατεύθυνεν τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον.
 15 ¹⁵καὶ λόγοι Ῥοβοὰμ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἴδου γεγραμμένοι
 ἐν τοῖς λόγοις Σαμμαία τοῦ προφήτου καὶ Ἀδὰ τοῦ ὀρώντος, καὶ
 πράξεις αὐτοῦ; καὶ ἐπολέμει Ῥοβοὰμ τὸν Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς
 16 ἡμέρας. ¹⁶καὶ ἀπέθανεν Ῥοβοὰμ καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐ-
 τοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυεὶδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιά υἱὸς αὐτοῦ
 ἀντ' αὐτοῦ.

XIII 1 ¹Ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἱεροβοὰμ ἐβασίλευσεν
 2 Ἀβιά ἐπὶ Ἰσραὴλ. ²ἔτη τρία ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ
 ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μασαχὰ θυγάτηρ Οὐριήλ ἀπὸ Γαβαὼν· καὶ
 3 πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον Ἀβιά καὶ ἀνὰ μέσον Ἱεροβοὰμ. ³καὶ παρε-
 τάξατο Ἀβιά ἐν δυνάμει πολεμισταῖς δυνάμειος τετρακοσίαις χιλιάσιν
 ἀνδρῶν δυνατῶν· καὶ Ἱεροβοὰμ παρετάξατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν
 4 ὀκτακοσίαις χιλιάσιν, δυνατοὶ πολεμισταὶ δυνάμειος. ⁴καὶ ἀνέστη
 Ἀβιά ἀπὸ τοῦ ὄρους Σομορών, ὃ ἐστὶν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ, καὶ εἶπεν
 5 Ἀκούσατε, Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ. ⁵οὐχ ὑμῖν γινῶναι ὅτι Κύριος
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἔδωκεν βασιλείαν ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ
 6 Δαυεὶδ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διαθήκη ἀλός; ⁶καὶ ἀνέστη Ἱεροβοὰμ
 ὁ τοῦ Ναβὰτ ὁ παῖς Σαλωμών τοῦ Δαυεὶδ καὶ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ κυρίου
 7 αὐτοῦ. ⁷καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ υἱοὶ παράνομοι,
 καὶ ἀνέστη πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών, καὶ Ῥοβοὰμ ἦν νεώτερος
 8 καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ οὐκ ἀντέστη κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. ⁸καὶ
 νῦν λέγετε ὑμεῖς ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον βασιλείας Κυρίου διὰ
 9 χρυσοῖ οὓς ἐποίησεν ὑμῖν Ἱεροβοὰμ εἰς θεοὺς. ⁹ἢ οὐκ ἐξεβάλετε

12 Ἰουδα] pr τω Α | αγαθοι] + και | αρεστοι εν πασιν Α 13 τεσσαρακ. Α
 Βb | om υιων Α | Αμμανιτις Α 14 αὐτου] εαυτου Α | τον κυριον] om τον
 Α 15 Σαμμαία Α | Αδδω Α | πραξεις] pr αι Α | τον Ιεροβοαμ] προς Ι. Α
 16 αὐτου 1^ο] εαυτου Α | om και εταφη (2^ο) Α XIII 1 Ἰσραὴλ] Ἰουδαν
 Α 2 τρια ετη Α 3 Ἀβιά] + τον πολεμον Α | δυνατοι πολεμισται]
 δυνατων πολεμιστων Α 5 υμι Α* (υμιν Α^α) | εδωκεν] δεδωκεν Α,
 διαθηκην Α 6 του Δαυειδ] τω Δαδ Α | ανεστη 2^ο] απεστη Α | αὐτου]
 εαυτου Α 7 ανεστη] αντεστη Α | τον του. Σ.] υιον Σ. Α 8 χρυσοι]
 πολλοι (πολλ sup ras) Α^α 9 εξεβαλετο Α

Β τοὺς ἱερεῖς Κυρίου τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν καὶ τοὺς Λευεΐτας, καὶ ἐποιήσατε
 ἑαυτοῖς ἱερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς πάσης; ὁ προσπορευόμενος πλη-
 ρῶσαι τὰς χεῖρας ἐκ μόσχων ἐκ βοῶν καὶ κριοῖς ἑπτά, καὶ ἐγένετο
 εἰς ἱερέα τῷ μὴ ὄντι θεῷ. ¹⁰καὶ ἡμεῖς Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν οὐκ ἐνκα-
 τελίπομεν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ λειτουργοῦσιν τῷ κυρίῳ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν
 καὶ οἱ Λευεΐται ἐν ταῖς ἡμερίαις αὐτῶν. ¹¹θυμῶσιν τῷ κυρίῳ
 ὀλοκαύτωμα πρῶτὸ καὶ δεῖλῆς καὶ θυμίαμα συνθέσεως, καὶ προθέσεις
 ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς, καὶ ἡ λυχνία ἡ χρυσῇ καὶ
 οἱ λυχνοὶ τῆς καύσεως ἀνάψαι δεῖλῆς· ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς τὰς
 φυλακὰς Κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε
 αὐτόν. ¹²καὶ ἰδοὺ μεθ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ Κύριος καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ
 καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς σημασίας τοῦ σημαίνειν ἐφ' ἡμᾶς· οἱ υἱοὶ τοῦ
 Ἰσραὴλ, πολεμήσετε πρὸς Κύριον θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, ὅτι
 οὐκ εὐδοῶσεται ὑμῖν. ¹³καὶ Ἰεροβοὰμ ἀπέστρεψεν τὸ ἔνεδρον ἐλθεῖν
 αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπισθεν, καὶ ἐγένετο ἔμπροσθεν Ἰούδα, καὶ τὸ ἔνεδρον
 ἐκ τῶν ὀπισθεν. ¹⁴καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας, καὶ ἰδοὺ αὐτοῖς ὁ
 πόλεμος ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν, καὶ ἐβόησαν πρὸς
 Κύριον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν. ¹⁵καὶ ἐβόησαν ἄνδρες
 Ἰούδα· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ βοᾷ ἄνδρας Ἰουδά, καὶ Κύριος ἐπάταξεν
 τὸν Ἰεροβοὰμ καὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐναντίον Ἀβιὰ καὶ Ἰούδα. ¹⁶καὶ
 ἔφυγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἰούδα, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς
 Κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. ¹⁷καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς Ἀβιὰ καὶ
 ὁ λαὸς αὐτοῦ πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔπεσον τραυματαῖα ἀπὸ Ἰσραὴλ
 πεντακόσιοι χιλιάδες ἄνδρες δυνατοί. ¹⁸καὶ ἐταπεινώθησαν οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, ὅτι ἤλπισαν
 ἐπὶ Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁹καὶ κατεδίωξεν Ἀβιὰ ὀπίσω
 Ἰεροβοὰμ καὶ προκατελάβετο παρ' αὐτοῦ πόλεις, τὴν Βαιθὴλ καὶ
 τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Κανὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐφρὼν
 καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. ²⁰καὶ οὐκ ἔσχεν ἰσχὺν Ἰεροβοὰμ εἶτι πάσας

Α 9 Λευιτ. Α (item 10) | της γης·! Α | πασης] πας Α | εκ μοσχων] ε
 μοσχοις Α 10 εγκατελιπομεν Β^b εγκαταλειπομεν (sic) Α | οι υιοι] οτ
 οι Α | εν] pr και Α | αυτων] εαυτων Α 11 ολοκαυτωματα Α | προθεσι
 Α | και 4°] κ sup ras Α^a | εγκατελιπετε Β^b εγκατελειπατε Α 12 σ
 σαλπ.] om αι Α | ημας] υμας Α | οι υιοι] pr και Α | πολεμησεται Α | ενι
 δωθησεται Α 13 αυτων] αυτω Α 14 ο πολεμος αυτοις Α | om εκ τω
 εμπροσθεν και Α 15 ανδρας Β^{ab} (α 2° superscr) Α | ανδρες Β* cum sign
 perversae lect 16 τας χειρας] om τας Α 17 επεσαν Α | χιλιαδι
 ανδρες] χιλι, s 2° sup ras Α^a 18 αυτων] εαυτων Α 19 πολις Βⁱvid
 τη Βαιθελ Α* (την Β. Α^a) | Κανα] Ανα Α | κωμας 3°] θυγατερας
 20 ετι] επι Αⁱvid

τὰς ἡμέρας Ἀβιά, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Κύριος, καὶ ἐτελεύτησεν. ^Β
²¹ καὶ κατίσχυσεν Ἀβιά, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ γυναῖκας δέκα τέσσαρας,
²² καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς ἑξοκσι δύο καὶ θυγατέρας δέκα ἑξ. ²³ καὶ οἱ
 λοιποὶ λόγοι Ἀβιά καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ γεγραμ-
 μένοι ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ προφήτου Ἀδώ.

- XIV (23) ¹ Καὶ ἀπέθανεν Ἀβιά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν
 αὐτὸν ἐν πόλει Δαυείδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
 (XIV) (1) ² ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσά ἠσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα ἕτη δέκα. ³ καὶ ἐποίη-
 (2) ³ σεν τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. ⁴ καὶ
 ἀπέστησεν τὰ θυσιαστήρια τῶν ἀλλοτρίων καὶ τὰ ὑψηλά, καὶ
 (3) ⁴ συνέτριψεν τὰς στήλας καὶ ἐξέκοψεν τὰ ἄλση, ⁵ καὶ εἶπεν τῷ
 Ἰούδα ἐκζητῆσαι τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν καὶ ποιῆσαι
 (4) ⁵ τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς. ⁶ καὶ ἀπέστησεν ἀπὸ πασῶν τῶν
 πόλεων Ἰούδα τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἰδωλα, καὶ εἰρήνευσεν.
 (5) ⁶ ⁶ πόλεις τειχήρεις ἐν γῇ Ἰούδα, ὅτι εἰρήνευσεν ἡ γῆ· καὶ οὐκ ἦν
 αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς ἔτεσιν τούτοις, ὅτι κατέπαυσεν αὐτῷ Κύριος.
 (6) ⁷ καὶ εἶπεν τῷ Ἰούδα Οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύτας, καὶ
 ποιήσωμεν τεῖχιν καὶ πύργους καὶ πύλας καὶ μοχλοὺς, ἐνώπιον
 τῆς γῆς κυριεύσομεν· ὅτι καθὼς ἐζητήσαμεν Κύριον θεὸν ἡμῶν,
 ἐξεζητήσεν ἡμᾶς, καὶ κατέπαυσεν ἡμᾶς κυκλόθεν καὶ εὐδόωσεν
 (7) ⁸ ἡμῖν. ⁹ καὶ ἐγένετο τῷ Ἀσά δύναμις ὀπλοφόρων αἰρόντων
 θυρεοὺς καὶ δόρατα ἐν γῇ Ἰούδα τριακόσιαι χιλιάδες, καὶ ἐν γῇ
 Βενιαμὲν πελτασταὶ καὶ τοξόται διακόσιαι καὶ πεντήκοντα
 (8) ⁹ χιλιάδες, πάντες οὗτοι πολεμισταὶ δυνάμει. ¹⁰ καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' αὐ-
 τοὺς Ζάρε ὁ Αἰθίοψ ἐν δυνάμει, ἐν χιλιάσιν καὶ ἄρμασιν τρια-
 (9) ¹⁰ κοσίσις, καὶ ἦλθεν ἕως Μαρισήλ. ¹¹ καὶ ἐξῆλθεν Ἀσά εἰς συνάν-
 τησιν αὐτῷ, καὶ παρετάξατο πόλεμον ἐν τῇ φάραγγι κατὰ
 (10) ¹¹ βορρᾶν Μαρείσης. ¹² καὶ ἐβόησεν Ἀσά πρὸς Κύριον θεὸν αὐτοῦ
 καὶ εἶπεν Κύριε, οὐκ ἀδυνατεῖ παρὰ σοὶ σῶζειν ἐν πολλοῖς καὶ ἐν
 ὀλίγοις· κατίσχυσον ἡμᾶς, Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποί-
 θαμεν, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἦλθαμεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πολὺ
 τοῦτο· Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, μὴ κατισχυσάτω πρὸς σέ ἄνθρωπος.

21 τεσσαρες Α **22** Αδδω Α **XIV 2** θεου] pr του Α | αυτου] Α
 εαυτου Α **4** τον κυριον θεον] κν τον θν Α | αυτων] εαυτων Α **7** ενωπιον]
 εν ω Α | κυριευσομεν Α | ευωδωσεν Β^{ab} **8** om και 5° Α | παντες Α **9** ο Αιθιοψ] om ο Α | χιλιασιν] χειλαισιν Β* χιλιασι Β^b χιλιας χιλιασιν Α |
 και ηλθε] και ηλθεν Α | Μαρισηλ] Μαρησα Α **10** Μαρεισης] Μαρησα
 Α **11** ουκ αδυνατει] ου δυνατει Α | πεποιθαμεν] αμ sup ras Α^b |
 ηλθομεν Α

Β ¹² καὶ ἐπάταξεν Κύριος τοὺς Αἰθίοπας ἐναντίον Ἰούδα, καὶ ἔφυγον ¹² (11)
 Αἰθίοπες, ¹³ καὶ κατεδίωξεν Ἀσὰ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἕως Γεδώρ· καὶ ¹³ (12)
 ἔπεσον Αἰθίοπες ὥστε μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς περιποιήσιν, ὅτι συνετρί-
 βησαν ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἐναντίον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ ἐσχύ-
 λευσαν σκῦλα πολλὰ. ¹⁴ καὶ ἐξέκοψαν τὰς κώμας αὐτῶν κύκλῳ ¹⁴ (13)
 Γεδώρ, ὅτι ἐγενήθη ἔκστασις Κυρίου ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐσκύλευσαν
 πάσας τὰς πόλεις αὐτοῦ, ὅτι πολλὰ σκῦλα ἐγενήθη αὐτοῖς· ¹⁵ καὶ ¹⁵ (14)
 γε σκηνὰς κτήσεων, τοὺς Ἀμαζονεῖς, ἐξέκοψαν, καὶ ἔλαβον πρό-
 βατα πολλὰ καὶ καμήλους, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹ Καὶ ¹
 Ἀζαρίας υἱὸς Ὠδῆδ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου. ² καὶ ἐξῆλθεν ²
 εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν ἐν παντὶ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ εἶπεν
 Κύριος μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ἡμᾶς μετ' αὐτοῦ· καὶ ἂν ἐκζητήσητε
 αὐτόν, εὐρεθήσεται ὑμῖν· καὶ ἂν καταλίπητε αὐτόν, ἐγκαταλείψει
 ὑμᾶς. ³ καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν οὐ θεῷ ἀληθινῷ καὶ ἐν ³
 οὐ νόμῳ. ⁴ καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς ἐπὶ Κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ ⁴
 εὐρεθήσεται αὐτοῖς. ⁵ καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ οὐκ ἔστιν εἰρήνη ⁵
 τῷ εἰσπορευομένῳ καὶ τῷ ἐκπορευομένῳ, ὅτι ἔκστασις Κυρίου ἐπὶ
 πάντας τοὺς κατοικοῦντας χώρας. ⁶ καὶ πολεμήσει ἔθνος πρὸς ἔθνος ⁶
 καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ θλίψει.
 'καὶ ὑμεῖς ἰσχύσατε καὶ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστιν ⁷
 μισθὸς τῇ ἐργασίᾳ ὑμῶν. ⁸ καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τοὺς λόγους τούτους ⁸
 καὶ τὴν προφητείαν Ἀδὰδ τοῦ προφήτου, καὶ κατίσχυσεν καὶ ἐξέβαλεν
 τὰ βδελύγματα ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν καὶ ἀπὸ τῶν
 πόλεων ὧν κατέσχεν ἐν ὄρει Ἐφραίμ, καὶ ἀνεκαίνισεν τὸ θυσια-
 στήριον Κυρίου ὃ ἦν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ Κυρίου. ⁹ καὶ ἐξεκκλησίασεν ⁹
 τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν καὶ τοὺς προσηλύτους τοὺς παροικοῦντας
 μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἐφραίμ καὶ ἀπὸ Μανασσὴ καὶ ἀπὸ Συμεὼν, ὅτι
 προστετέθησαν πρὸς αὐτὸν πολλοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς
 ὅτι Κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερου- ¹⁰
 σαλήμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας
 Ἀσά. ¹¹ καὶ ἔθυσεν τῷ κυρίῳ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὧν ἤνεγκεν, μόσχους ¹¹

Α 12 Αιθιοπας] in Αι ras aliq Β² | Αιθιοπες] pr οι Α 13 περιποιησιν Α |
 ενωπιον] εναντιον Α XV 1 Ωδηδ] Αδαδ Α 2 αυτων] Ασα Α | εν 1^ο
 και Α | ειπεν] + ακουσατε μου Ασα και πας Ιουδας και| Βενιαμειν· Α | ημας]
 υμας Α | καταλιπητε] εγκαταλειπητε Α | εγκαταλειψει Β^{ab} Α (-ψι) 3 και
 2^ο] pr και ουχ ιε|ρεωσ υποδεικνυοντος· Α 5 om και τω εκπορευομενω Α |
 χωρας] pr τας Α 6 πολισ] πολεις Α 8 προφητιαν Α | Αδαδ]
 Αζαριου Α 9 τον Ιουδαν...εν τω ιδειν rescr Α² 11 εθυσαν Α | ων] pr
 απο των σκυλων Α | ηνεγκαν Α

12 ἑπτακοσίους καὶ πρόβατα ἑπτακισχίλια. 12 καὶ διήλθεν ἐν διαθήκῃ Β
 ζητῆσαι Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ
 13 ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς. 13 καὶ πᾶς ὃς ἐὰν μὴ ἐκζητήσῃ Κύριον θεὸν
 Ἰσραὴλ, ἀποθάνεται ἀπὸ νεωτέρου ἕως πρεσβυτέρου, ἀπὸ ἀνδρὸς
 14 ἕως γυναικός. 14 καὶ ὤμοσαν ἐν Κυρίῳ ἐν φωνῇ μεγάλῃ καὶ ἐν
 15 σάλπιγγιν. 15 καὶ ἠυφράνθησαν πᾶς Ἰουδὰ περὶ τοῦ ὄρκου, ὅτι ἐξ
 ὅλης τῆς ψυχῆς ὤμοσαν, καὶ ἐν πάσῃ θελήσει ἐζήτησαν αὐτόν, καὶ
 16 εὐρέθη αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσεν αὐτοῖς Κύριος κυκλόθεν. 16 καὶ τὴν
 Μααχὰ τὴν μητέρα αὐτοῦ μετέστησεν τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ
 λειτουργοῦσαν, καὶ κατέκοψεν τὸ εἶδωλον καὶ κατέκαυσεν ἐν χεიმάρρῳ
 17 Κεδρών. 17 πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἀπέστησαν, ἔτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ
 Ἰσραὴλ· ἀλλ' ἡ καρδία Ἀσὰ ἐγένετο πλήρης πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ.
 18 18 καὶ εἰσηνεγκεν τὰ ἅγια Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τὰ ἅγια οἴκου
 19 Κυρίου τοῦ θεοῦ, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σκεύη. 19 καὶ πόλεμος
 οὐκ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως τοῦ πέμπτου καὶ τριακοστοῦ ἔτους τῆς βασιλείας
 XVI 1 Ἀσά. 1 Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀσά
 ἀνέβη Βαασὰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ὠκοδόμησεν τὴν
 Ῥαμὰ τοῦ μὴ δοῦναι ἔξοδον καὶ εἴσοδον τῷ Ἀσά βασιλεῖ Ἰούδα.
 2 2 καὶ ἔλαβεν Ἀσὰ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐκ θησαυρῶν οἴκου Κυρίου
 καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἀδὲρ
 3 βασιλέως Συρίας τὸν κατοικοῦντα ἐν Δαμασκῷ λέγων 3 Διάθου
 διαθήκην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πατρὸς μου
 καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πατρὸς σου· ἰδοὺ ἀπέσταλκά σοι χρυσίον καὶ
 ἀργύριον, δεῦρο καὶ διασκέδασον ἀπ' ἐμοῦ τὸν Βαασὰ βασιλέα
 4 Ἰσραὴλ, καὶ ἀπελθέτω ἀπ' ἐμοῦ. 4 καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἀδὲρ τοῦ
 βασιλέως Ἀσά, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως
 αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν τὴν Ἰὼ καὶ τὴν Δανὼ
 5 καὶ τὴν Ἀβελμὰν καὶ πάσας τὰς περιχώρους Νεφθαλεί. 5 καὶ ἐγένετο
 ἐν τῷ ἀκοῦσαι Βαασά, ἀπέλιπεν τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ
 6 καὶ κατέπαυσεν τὸ ἔργον αὐτοῦ. 6 καὶ Ἀσὰ ὁ βασιλεὺς ἔλαβεν
 πάντα τὸν Ἰουδὰ, καὶ ἔλαβεν τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα

11 ἑπτακοσίους] επτα· κριους Α [επτακισχίλια] επτα χιλιαδας· Α Α
 13 ος] ο Α | απο 2^ο pr και Α 14 ωμοσεν Α | Κυριω] pr τω Α | σαλ-
 πιγγιν]+και εν κερατιναις Α 15 ψυχης]+αυτων Α | και 2^ο κα] Α |
 κυκλωθεν Β* (κυκλοθεν Β^{ab}) 16 om μη Α 17 απεστησαν] εξηρα]
 Α | Ισραηλ] pr Ιουδα και Α XVI 1 μη δουνα] μηδου· και Α 3 σου
 1^ο pr ανα μεσον Α 4 om προς Α | Ιω] Αιων Α | Δανω] Δαν Α | Αβελ-
 μαιν Α | Νεφθαλι Α 5 απειλειπεν Α | αυτου] εαυτου Α 6 ελαβεν
 1^ο] ηγαγεν Α

Β αὐτῆς ἃ ῥκοδόμησεν Βαασά, καὶ ῥκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὴν Γάβαι καὶ τὴν Μασφά. ⁷καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ἀναμεὶ ὁ προφήτης πρὸς Ἀσά βασιλέα Ἰούδα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασιλείᾳ Συρίας καὶ μὴ πεποιθέναι σε ἐπὶ Κύριον θεόν σου, διὰ τοῦτο ἐσώθη δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρὸς σου. ⁸οὐχ οἱ Αἰθίοπες καὶ Λίβυες ἦσαν εἰς δύναμιν πολλὴν εἰς θάρσος, εἰς ἱππεῖς εἰς πλῆθος σφόδρα; καὶ ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ Κύριον παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σου. ⁹ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπιβλέπουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ κατισχύσαι ἐν πάσῃ καρδίᾳ πλήρει ἐπὶ τοῦ πρὸς αὐτόν. ἡγνόηκας ἐπὶ τούτῳ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἔστιν μετὰ σοῦ πόλεμος. ¹⁰καὶ ἐθυμώθη Ἀσά τῷ προφῆτῃ, καὶ παρέθετο αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἐπὶ τούτῳ· καὶ ἐλυμήνατο Ἀσά ἐν τῷ λαῷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ¹¹καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι Ἀσά οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι γεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ¹²καὶ ἐμαλακίσθη Ἀσά ἐν τῷ ἐνάτῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοὺς πόδας, ἕως σφόδρα ἐμαλακίσθη· καὶ ἐν τῇ μαλακίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἐζήτησεν Κύριον ἀλλὰ τοὺς ἱατρούς. ¹³καὶ ἐκοιμήθη Ἀσά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁴καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὤρνευεν ἑαυτῷ ἐν πόλει Δαυείδ, καὶ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἔπλησαν ἀρωμάτων καὶ γένη μύρων μυρεψῶν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην σφόδρα.

¹Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ· καὶ κατισχύσεν Ἰωσαφάτ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ²καὶ ἔδωκεν δύναμιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, καὶ κατέστησεν ἡγουμένους ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐν πόλεσιν Ἐφραίμ ἃς προκατελάβετο Ἀσά ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³καὶ ἐγένετο Κύριος μετὰ Ἰωσαφάτ, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ταῖς πρώταις· καὶ οὐκ ἐξεζήτησεν τὰ εἰδῶλα, ⁴ἀλλὰ Κύριον τὸν θεὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξεζήτησεν, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπορεύθη, καὶ οὐχ ὡς τοῦ Ἰσραὴλ τὰ ἔργα. ⁵καὶ κατηύθυνεν Κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν πᾶς Ἰουδὰ δῶρα τῷ Ἰωσαφάτ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ πλοῦτος καὶ δόξα πολλή. ⁶καὶ ὑψώθη καρδίᾳ αὐτοῦ ἐν ὁδῷ Κυρίου, καὶ

A 7 Αναμεὶ] Αναμι A | βασ. Ιουδα Ασα Α | om σε 2° A | τουτο] perier li ou in A 8 om σε Α 9 om επι του Α | ηγν.] pr και νυν Α 10 επ τουτω] pr οτι ωργισθη Bab mg A 12 αυτου] εαυτου Α (bis) | εξητησεν εξεζητησεν Α | Κυριον] ks B 13 αυτου 1°] εαυτου Α | εν τω τριακοστῳ] τι ενατω 5 τριακοστῳ Bab (in mg et superscr) εν τω τεσσαρακοστῳ και εν 1 14 επλησαν] επληρωσαν Α | σφοδρα] pr εως Α XVII 3 αυτου] εαυτου 1 (item 4) 6 και 2°] + επι Α

7 ἐξῆρεν τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα. ¹καὶ ἐν τῷ τρίτῳ B
 ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπέστειλεν τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ καὶ
 τοὺς υἱοὺς τῶν δυνατῶν, τὸν Ἀβιάν καὶ Ζαχαρίαν καὶ Ναθαναήλ
 8 καὶ Μειχαίαν, διδάσκειν ἐν πόλεσιν Ἰούδα. ⁸καὶ μετ' αὐτῶν οἱ
 Λευεῖται Σαμούας καὶ Μανθανίας καὶ Ζαβδεῖας καὶ Ἰασειήλ καὶ
 Σαμεираμῶθ καὶ Ἰωναθάν καὶ Ἀδωνιάν καὶ Τωβαδωβειά, Λευεῖται· οἱ
 9 μετ' αὐτῶν, Ἐλειαμὰ καὶ Ἰωρὰν οἱ ἱερεῖς. ⁹καὶ ἐδίδασκον ἐν Ἰούδα,
 καὶ μετ' αὐτῶν βύβλος νόμου Κυρίου, καὶ διηλθον ἐν ταῖς πόλεσιν
 10 Ἰούδα καὶ ἐδίδασκον τὸν λαόν. ¹⁰καὶ ἐγένετο ἔκστασις Κυρίου ἐπὶ
 πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς κύκλῳ Ἰούδα, καὶ οὐκ ἐπολέμουν
 11 πρὸς Ἰωσαφάτ. ¹¹καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων ἔφερον πρὸς Ἰωσαφάτ
 δῶρα καὶ ἀργύριον καὶ δόματα, καὶ οἱ Ἀραβες ἔφερον αὐτῷ κριοὺς
 12 προβάτων ἑπτακισχιλίους ἑπτακοσίους. ¹²καὶ ἦν Ἰωσαφάτ πορευό-
 μενος μείζων ἕως εἰς ὕψος, καὶ ὠκοδόμησεν οἰκῆσεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
 13 καὶ πόλεις ὀχυράς. ¹³καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένετο ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ
 14 ἄνδρες πολεμισταὶ δυνατοὶ ἰσχύοντες ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁴καὶ οὗτος
 ἀριθμὸς αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· καὶ τῷ Ἰούδα χιλίарχοι,
 Ἐδναάς ὁ ἄρχων, καὶ μετ' αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δυνάμεως τριακόσiai
 15 χιλιάδες. ¹⁵καὶ μετ' αὐτὸν Ἰωανάν ὁ ἡγούμενος, καὶ μετ' αὐτοῦ
 16 διακόσiai ὀγδοήκοντα χιλιάδες. ¹⁶καὶ μετ' αὐτὸν Μασαίας τοῦ Ζαρεὶ
 ὁ προθυμούμενος τῷ κυρίῳ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσiai χιλιάδες δυνατοὶ
 17 δυνάμεως. ¹⁷καὶ ἐκ τοῦ Βενιαμὴν δυνατὸς δυνάμεως καὶ Ἐλειδά,
 18 καὶ μετ' αὐτοῦ τοξόται καὶ πελτασταὶ διακόσiai χιλιάδες. ¹⁸καὶ
 μετ' αὐτὸν Ἰωζαβὰδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες
 19 δυνατοὶ πολέμου. ¹⁹οὗτοι οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ, ἐκτὸς ὧν
 ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσιν ταῖς ὀχυραῖς ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ.

·III 1 ¹Καὶ ἐγενήθη τῷ Ἰωσαφάτ ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα πολλή, καὶ
 2 ἐπεγαμβρεύσατο ἐν οἴκῳ Ἀχαάβ. ²καὶ κατέβη διὰ τέλους ἐτῶν
 πρὸς Ἀχαάβ εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἔθυσεν αὐτῷ Ἀχαάβ πρόβατα καὶ
 μόσχους πολλοὺς καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἡγάπα αὐτὸν τοῦ
 3 συναναβῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥαμῶθ τῆς Γαλααδεΐτιδος. ³καὶ εἶπεν

7 βασιλίας A | αὐτου 2^ο εαντου A | Αβιαν] Αβδιαν A | Ζαχαριαν] pr τον A | A
 Ναθαναηλ] pr τον A | Μιχαϊαν A 8 Λευιται A (bis) | Σαμουιας A |
 Μανθανιας] Ναθανιας A | Ζαβδίας A | Ιασιηλ A | Σεμιραμωθ A | Τωβαδωνια
 (seq ras 1 lit forte ν) | οι μετ] pr και A | Ελισταμα A | Ιωραμ A 9 βιβλος A
 10 κυκλω] pr ταις A 11 επτακοσ.] + τραγους επτακισχιλιους| επτακοσιους A
 13 εγενετο] + αυτω A | δυνατοι πολεμισται A 16 Μασαϊας A | του Ζαρεϊ]
 ο του Ζαχρι A 17 om και 2^ο A | Ελιδα A 18 om εκατον A
 19 οι λειτ.] om οι A | δεδωκεν A XVIII 2 Σαμαριαν A | Ραμμωθ A
 (item 3) | Γαλααδιτιδος A (item 3)

Β Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα Πορευ⁵ση
 μετ' ἐμοῦ εἰς Ῥαμὼθ τῆς Γαλααδείτιδος; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὡς ἐγώ,
 οὕτως καὶ σύ· ὥς ὁ λαὸς μου, καὶ ὁ λαὸς σου μετὰ σοῦ εἰς πόλεμον.
 4 καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ Ζήτησον δὴ σήμερον 4
 τὸν κύριον. 5 καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς προφῆτας 5
 τετρακοσίους ἄνδρας καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ
 εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπαν Ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ θεὸς εἰς
 τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. 6 καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ Οὐκ ἔστιν ὧδε 6
 προφήτης τοῦ κυρίου ἔτι καὶ ἐπιζητήσομεν παρ' αὐτοῦ; 7 καὶ εἶπεν 7
 βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ Ἔτι ἀνὴρ εἰς τοῦ ζητῆσαι τὸν
 κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἐμίσησα αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστιν προφητεύων
 περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακά, οὗτος
 Μειχαίας υἱὸς Ἰεμαὰς. καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ Μὴ λαλείτω ὁ βασιλεὺς
 οὕτως. 8 καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἓνα καὶ εἶπεν Τάχος 8
 Μειχαίαν υἱὸν Ἰεμαά. 9 καὶ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς 9
 Ἰούδα καθήμενοι ἕκαστος ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ καὶ ἐνδεδυμένοι στολάς,
 καθήμενοι ἐν τῷ εὐρυχώρῳ θύρας πύλης Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ
 προφῆται ἐπροφήτευσον ἐναντίον αὐτῶν. 10 καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ 10
 Σεδεκίας υἱὸς Χανάαν κέρατα σιδηρᾶ καὶ εἶπεν Τάδε λέγει Κύριος
 Ἐν τούτοις κερατιεῖς τὴν Συρίαν ἕως ἂν συντελεσθῇ. 11 καὶ πάντες 11
 οἱ προφῆται ἐπροφήτευσον οὕτως λέγοντες Ἀνάβαινε εἰς Ῥαμὼθ
 Γαλαὰδ, καὶ εὐδοθήσῃ, καὶ δώσει Κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως.
 12 καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς τοῦ καλέσαι τὸν Μειχαίαν ἐλάλησεν 12
 αὐτῷ λέγων Ἰδοὺ ἐλάλησαν οἱ προφῆται ἐν στόματι ἐνὶ ἀγαθὰ περὶ
 τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστωσαν δὴ οἱ λόγοι σου ὥς ἐνὸς αὐτῶν, καὶ λαλή-
 σεις ἀγαθὰ. 13 καὶ εἶπεν Μειχαίας Ζῇ Κύριος ὅτι ὃ ἐὰν εἴπῃ ὁ θεὸς 13
 πρὸς μέ, αὐτὸ λαλήσω. 14 καὶ ἦλθεν πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ εἶπεν 14
 αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Μειχαία, εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον
 ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν Ἀνάβαινε, καὶ εὐδοθήσεις· καὶ δοθήσονται εἰς
 χεῖρας ὑμῶν. 15 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ποσάκεις ὀρκίζω σε ἵνα 15
 μὴ λαλήσῃς πρὸς μὲ πλὴν τὴν ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι Κυρίου; 16 καὶ 16
 εἶπεν Εἶδον τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένους ἐν τοῖς ὄρεσιν ὥς πρόβατα

Α 3 μου] σου Α | σου 1^ο] μου Α 5 Ραμμωθ Α 6 ἐπιζητήσομεν] μεν
 sup ras Α^b 7 Μιχ. Α (item infra ubique) | Ιεμαας] Ιεμλα Α 8 βα-
 σιλεως] + Ισλ Α | Μιχ. Β^b (item 13, 14, 23, 27) | Ιεμαα] Ιεμλα Α 9 Σα-
 μαριας Α 10 Χαναανα Α | om αν Α 11 Ραμμωθ Α 12 αγαθα
 1^ο] α 3^ο sup ras Α¹ 14 εἰ πορευθω] εισπορευθω Α | Ραμμωθ Α 15 ορ-
 κισω Α | λαλησεις Α | εμε Α | την αληθ.] om την Α 16 διεσπαρμ. τον
 Ισλ Α

οἷς οὐκ ἔστιν ποιμήν· καὶ εἶπεν Κύριος Οὐκ ἔχουσιν ἡγούμενον, Β
 17 ἀναστρεφέντων· ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ. 17 καὶ
 εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ Οὐκ εἶπά σοι ὅτι οὐ
 18 προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαθὰ ἀλλ' ἢ κακά; 18 καὶ εἶπεν Οὐχ οὕτως·
 ἀκούσατε λόγον Κυρίου. εἶδον τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου
 αὐτοῦ, καὶ πᾶσα δύναμις τοῦ οὐρανοῦ εἰστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ
 19 ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. 19 καὶ εἶπεν Κύριος Τίς ἀπατήσει τὸν Ἀχαάβ
 βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται καὶ πεσεῖται ἐν Ῥαμὼθ Γαλαάδ;
 20 καὶ εἶπεν οὗτος οὕτως, καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως. 20 καὶ ἐξῆλθεν τὸ
 πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον Κυρίου καὶ εἶπεν Ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν.
 21 καὶ εἶπεν Κύριος Ἐν τίνι; 21 καὶ εἶπεν Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι
 πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν
 22 Ἀπατήσεις, δυνήσῃ· ἔξελθε καὶ ποιήσον οὕτως. 22 καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκεν
 Κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ
 23 Κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σέ κακά. 23 καὶ ἤγγισεν Σεδεκίας υἱὸς Χανάν
 καὶ ἐπάταξεν τὸν Μειχαῖαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ποία
 τῇ ὁδῷ πνεῦμα παρ' ἐμοῦ πνεῦμα πρὸς σέ, πνεῦμα Κυρίου παρ' ἐμοῦ
 24 τοῦ λαλήσαι πρὸς σέ; 24 καὶ εἶπεν Μειχαῖας Ἴδου ὅψῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 25 ἐκείνῃ· εἰσελεύσεται ταμεῖον ἐκ ταμείου τοῦ κατακρυβήναι. 25 καὶ
 εἶπεν βασιλεὺς Ἰσραὴλ Λάβετε τὸν Μειχαῖαν καὶ ἀποστρέψατε πρὸς
 Ἐμὴρ ἄρχοντα τῆς πόλεως καὶ πρὸς Ἰωασά ἄρχοντα υἱὸν τοῦ
 26 βασιλέως, 26 καὶ ἐρεῖς Οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀποθέσθαι τοῦτον εἰς
 οἶκον φυλακῆς, καὶ ἐσθιέτω ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως ἕως
 27 τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. 27 καὶ εἶπεν Μειχαῖας Ἐὰν ἐπιστρέφων
 ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησεν Κύριος ἐν ἐμοί· ἀκούσατε λαοὶ
 28 πάντες. 28 Καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς
 29 Ἰουδα εἰς Ῥαμὼθ Γαλαάδ. 29 καὶ εἶπεν βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ
 Κατακάλυσόν με καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔνδυσαι
 τὸν ἱματισμόν μου· καὶ συνεκαλύψατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ εἰσῆλθεν
 30 εἰς τὸν πόλεμον. 30 καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσιν
 τῶν ἀρμάτων τοῖς μετ' αὐτοῦ λέγων Μὴ πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ

16 οὐκ εχουσιν...εν ειρηνῃ sup ras A^a | αναστρεφετω A^a 17 οτι A A
 18 τον κυριον] om τον A | εισηκει] παρειστηκει A 19 Ραμμωθ A | ουτος 1^ο
 +ειπεν A 20 αυτος B^{ab} 21 απατησεις]+και γε A | δυνησει A
 22 των προφητων] pr παντων A 23 ηγγισεν B^{ab} (ηγ. B*)] εποιησεν
 A | Χα|νανα A | τη οδω] om τη A | πνευμα παρ εμου πνευμα] παρηλθεν πνα
 κν πα|ρ εμου του λαλησαι A 24 εκεινη]+εν η A | εισελευση A | ταμι-
 ειον, ταμειου A 25 Εμμηρ] Σεμμηρ A | αρχοντα 1^ο pr τον A | Ιωας A
 26 ερειτε A | αποθεσθαι B*A] αποθεσθε B^{ab} 28 Ραμμωθ A 29 βασι-
 λευς 2^ο] pr ο A 30 αυτου B*A] αυτος B^{ab}

Β τὸν μέγαν ἄλλ' ἢ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μόνον. ³¹ καὶ ἐγένετο ὡς ³¹ εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων τὸν Ἰωσαφάτ, καὶ αὐτοὶ εἶπαν Βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστίν, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν τοῦ πολεμεῖν· καὶ ἐβόησεν Ἰωσαφάτ, καὶ Κύριος ἔσωσεν αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἀπ' αὐτοῦ. ³² καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων ὅτι ³² οὐκ ἦν βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ. ³³ καὶ ἀνὴρ ³³ ἔτεινεν τόξον εὐστόχως καὶ ἐπάταξεν τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀνὰ μέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θώρακος· καὶ εἶπεν τῷ ἡνιόχῳ Ἐπίστρεφε τὴν χεῖρά σου καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι ἐπόνεσα. ³⁴ καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ὁ ³⁴ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἦν ἐσθικῶς ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἕως ἑσπέρας ἐξ ἐναντίας Συρίας, καὶ ἀπέθανεν δύναντος τοῦ ἡλίου.

¹ Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ¹ : εἰς Ἱερουσαλὴμ. ² καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ Ἰούδᾳ ὁ τοῦ ² Ἀνανεὶ ὁ προφῆτης καὶ εἶπεν αὐτῷ Βασιλεὺς Ἰωσαφάτ, εἰ ἀμαρτωλῷ σὺ βοηθεῖς ἢ μισουμένῳ ὑπὸ Κυρίου φιλιάζεις; διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σέ ὀργὴ παρὰ Κυρίου. ³ ἄλλ' ἢ λόγοι ἀγαθοὶ ἡνέρεθσαν ³ ἐν σοί, ὅτι ἐξήρας τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ κατηύθυνας τὴν καρδίαν σου ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. ⁴ καὶ κατῴκησεν Ἰωσαφάτ, καὶ ⁴ πάλιν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λαὸν ἀπὸ Βηρσαβέε ἕως ὄρους Ἐφραίμ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτοὺς ἐπὶ Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ⁵ καὶ ⁵ κατέστησεν κριτὰς πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς ἐν πόλει καὶ πόλει. ⁶ καὶ εἶπεν τοῖς κριταῖς Ἴδετε τί ὑμεῖς ποιεῖτε, ⁶ ὅτι οὐκ ἀνθρώπων ὑμεῖς κρίνετε ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ, καὶ μεθ' ὑμῶν λόγοι τῆς κρίσεως. ⁷ καὶ νῦν γενέσθω φόβος Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς ⁷ φυλάσσετε καὶ ποιήσετε, ὅτι οὐκ ἔστιν μετὰ Κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἀδικία οὐδὲ θανάτῳ πρόσωπον οὐδὲ λαβεῖν δῶρα. ⁸ καὶ γὰρ ἐν Ἱε- ⁸ ρουσαλὴμ κατέστησεν Ἰωσαφάτ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν Κυρίου καὶ κρίνειν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁹ καὶ ἐνετείλατο πρὸς αὐτοὺς λέγων Οὕτως ⁹ ποιήσετε ἐν φόβῳ Κυρίου, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν πλήρει καρδίᾳ· ¹⁰ πᾶς ¹⁰

A 32 om και 2° A 33 ετεινεν] ενετεινεν A 34 δυνοντος A XIX 1 απεστρεψεν B*] επεστρεψεν B^{ab}A | αυτου] εαυτου A | εις 2°] pr εν ειρηνη A 2 Ιηου A | Ανανι A | βασιλευσ] βασιλευ B^aA 3 ευρεθησαν A | κατευθυνας A | τον κυν] ν κυν sup ras A^a? 4 Ιωσαφατ] + εν Ἰλημ A | Βηρσαβее A 6 ποιειτ¹ A^a?(mg) (om A^a*) | κρισεως] pl retractavit spiritus et accentus ad-pinx usque ad XX 1 A^b 7 γενεσθω] seq ras 1 lit in A | φυλασσετε (-αι A)] pr και A | ποιησεται A (item 9, 10) | ημων] υμων A 8 Λευιτων A 9 εν πληρει καρδια] πληρεις καρδιας A

ἀνὴρ κρίσιν τὴν ἐλθοῦσαν ἐφ' ὑμᾶς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν κατοικούντων ἀνὰ μέσον αἵματος, καὶ ἀνὰ μέσον προστάγματος καὶ ἐντολῆς, καὶ δικαιώματα καὶ κρίματα· καὶ διαστελείσθε αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἁμαρτήσονται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐφ' ὑμᾶς ὀργὴ καὶ ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· οὕτως ποιήσετε, καὶ οὐχ ἁμαρτήσεσθε. ¹¹ καὶ ἰδοὺ Ἀμαρίας ὁ ἱερεὺς ἡγούμενος ἐφ' ὑμᾶς εἰς πᾶν λόγον Κυρίου, καὶ Ζαβδείας ὁ ἡγούμενος εἰς οἶκον Ἰούδα πρὸς πᾶν λόγον βασιλέως, καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Λευεῖται πρὸ προσώπου ὑμῶν· ἰσχύσατε **XX** ¹ καὶ ποιήσατε, καὶ ἔσται Κύριος μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ. ² Καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον οἱ υἱοὶ Μωάβ καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμων καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν Μειναιῶν πρὸς Ἰωσαφὰτ εἰς πόλεμον. ³ καὶ ἦλθον καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἰωσαφὰτ λέγοντες Ἐκεί ἐπὶ σέ πληθὸς πολὺ ἐκ πέραν τῆς θαλάσσης ἀπὸ Συρίας, καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐν Ἀσάμ Θαμαρά, αὕτη ³ ἐστὶν Ἐνγάδει. ⁴ καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἔδωκεν Ἰωσαφὰτ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ ἐκήρυξαν νηστείαν. ⁴ καὶ συνήχθη Ἰούδας ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδας ἦλθον ζητῆσαι τὸν κύριον. ⁵ καὶ ἀνέστη Ἰωσαφὰτ ἐν ἐκκλησίᾳ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν οἴκῳ Κυρίου κατὰ πρόσωπον τῆς αὐλῆς τῆς καινῆς, ⁶ καὶ εἶπεν Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐχὶ σὺ εἶ θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω, καὶ σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλείων τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου ἰσχύς δυναστείας, καὶ οὐκ ἔστιν πρὸς σέ ἀντιστηναι; ⁷ οὐχὶ σὺ ὁ κύριος ἐξωλέθρευσας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκας αὐτὴν σπέρματι Ἀβραάμ ⁸ τῷ ἡγαπημένῳ σου εἰς τὸν αἰῶνα; ⁸ καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτῇ καὶ ὠκοδόμησαν ἐν αὐτῇ ἀγίασμα τῷ ὀνόματί σου λέγοντες Ἐὰν ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακά, ῥομφαία, κρίσις, θάνατος, λιμός, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τοῦ καὶ ἐναντίον σου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ, καὶ βοησόμεθα πρὸς σέ ἀπὸ τῆς θλίψεως, καὶ ἀκούσῃ καὶ ¹⁰ σώσεις. ¹⁰ καὶ νῦν ἰδοὺ υἱοὶ Ἀμμων καὶ ὄρος Σηεὶρ, εἰς οὓς οὐκ ἔδω-

10 ἐφ' 1^ο] πρὸς A | τῶν κατοικ.] om τῶν A + ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν A | A
αἵματος] pr αἷμα B^{ab} mg + αμα] A^{vid} | κυρίῳ] θῶ A ¹¹ Ζαβδίας A + υἱος
Ἰσραὴλ A | ο ἡγουμ.] om ο A | Ἰουδα] Τουδα A^b | Λευεῖται A | om καὶ
5^ο A **XX** 1 Μωαβ κ. οι υιοι Αμμων] Αμμω] καὶ οι υιοι Μωαβ A |
Μειναιων A ² περαν] pr του A | Ασαμ Θαμαρα] Ανασαν Θαμαρ A |
Ενγαδδει A ³ εκηρυξαν B* A] εκηρυξεν B^a εκηρυξε B^b | νηστειαν] +
ἐν παντι Ἰουδα B^{ab} mg A ⁶ θεος 2^ο] pr ο A | om ανω A ⁷ συ]
+ ει A | κυριος] θς A | εξωλεθρευσας Bⁱ εξολεθρευσας A | Ισραηλ] pr λαου
σου A ⁸ om ἐν αὐτῇ καὶ ὠκοδομησαν B* (hab B^{ab} (mg) A) ⁹ του
2^ο] τουτου B^{ab} A | σωσεις] σ 1^ο sup ras A^b ¹⁰ Αμμων] + καὶ Μωαβ
B^{ab} A

Β καὶ τῷ Ἰσραὴλ διελθεῖν δι' αὐτῶν, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰ-
 γύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἐξωλέθρευσαν αὐτούς·
 11 καὶ νῦν ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχειροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς ἐξελθεῖν ἐκβαλεῖν ἡμᾶς 11
 ἀπὸ τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἧς ἔδωκας ἡμῖν, 12 Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· 12
 οὐ κρίνεις ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἰσχύς τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς
 τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθὼν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ οἶδαμεν τί
 ποιήσωμεν αὐτοῖς· ἀλλ' ἡ ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. 13 καὶ πᾶς 13
 Ἰουδα ἕστηκὼς ἔναντι Κυρίου, καὶ τὰ παῖδιά αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες.
 14 καὶ τῷ Ὁζειήλ τῷ τοῦ Ζαχαρίου τῶν υἱῶν Ἐλεαήλ τοῦ Μανθανίου 14
 τοῦ Λευεῖτου ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀσάφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου
 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, 15 καὶ εἶπεν Ἀκούσατε, πᾶς Ἰουδα καὶ οἱ κατοικοῦντες 15
 Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφάτ. τάδε λέγει Κύριος
 ὑμῖν αὐτοῖς Μὴ φοβείσθε μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄχλου
 τοῦ πολλοῦ τούτου, ὅτι οὐχ ὑμῖν ἐστὶν ἡ παράταξις ἀλλ' ἡ τῷ θεῷ.
 16 αὖριον κατὰβητε ἐπ' αὐτούς· ἰδοὺ ἀναβαίνουσιν κατὰ τὴν ἀνά- 16
 βασιν Ἀσᾶε, καὶ εὐρήσετε αὐτούς ἐπ' ἄκρου ποταμοῦ τῆς ἐρήμου
 Ἱεριήλ. 17 οὐχ ὑμῖν ἐστὶν πολεμῆσαι ταῦτα σύνετε καὶ ἴδετε τὴν 17
 σωτηρίαν Κυρίου μεθ' ὑμῶν· ἰδοὺ καὶ Ἱερουσαλὴμ· μὴ πτοηθῆτε
 μηδὲ φοβηθῆτε αὐτόν, ἐξελθεῖν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, καὶ Κύριος
 μεθ' ὑμῶν. 18 καὶ κύψας Ἰωσαφάτ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ πᾶς 18
 Ἰουδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἔπесαν ἔναντι Κυρίου προσ-
 κυνῆσαι Κυρίῳ. 19 καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευεῖται ἀπὸ τῶν υἱῶν Καὰθ 19
 καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Κόρε αἰνεῖν Κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ
 εἰς ὕψος. 20 καὶ ὥρθρισαν πρῶι καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἔρημον Θεκῶε· 20
 καὶ ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἔστη Ἰωσαφάτ καὶ ἐβόησεν Ἀκούσατέ μου,
 Ἰουδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ· ἐνπιστεύσατε ἐν Κυρίῳ
 θεῷ ὑμῶν, καὶ ἐνπιστευθήσεσθε· ἐνπιστεύσατε ἐν προφῆτῃ αὐτοῦ,
 καὶ εὐοδωθήσεσθε. 21 καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησεν 21
 ψαλτῶδους καὶ αἰνοῦντας ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τὰ ἅγια ἐν τῷ
 ἐξελθεῖν ἔμπροσθεν τῆς δυνάμεως· καὶ ἔλεγεν

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Α 10 ἐξωλόθρευσαν Β' 11 ημας 1^ο υμας Α | απο| εκ Α 12 ισχυς ημων Α
 13 Ιουδας Α | εναντιῳ Α 14 Οζειηλ Α | των υιων 1^ο + Βαβαιου των| υιων Α |
 Ελεαηλ| Ελεηλ Α | Ματθανιου Α | Λευιτου Α 15 Ιουδας Α* vid 16 om
 ποταμου Α 17 ιδου| Ιουδα Α | μη πτοηθητε μηδε φοβηθητε| μη φοβεισθαι
 μηδε πτοηθητε Α | μηδε| μη Β^b | αυτον| αυριον Β^{ab} Α | om αυτοις Α 18 αυ-
 του| αυτου Α | Ιερουσαλημ| pr εν Α | επεσον Α | εναντιον Α 19 Λευιται Α |
 θεω| pr τω Α 20 πρwi| pr το Α | εβοησεν| + και ειπεν Α | εμπιστ. ter Β^{a1b} Α |
 om εν 3^ο Α 21 om και αιειν...εξομολογεισθε Α | ελεγεν Β*| ελεγον Β^{a1b}

22 ²²καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ τῆς ἐξομολογήσεως B
 ἔδωκεν Κύριος πολεμῆν τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἐπὶ Μωάβ καὶ ὄρος
 23 Σηεῖρ τοὺς ἐξελεθύντας ἐπὶ Ἰουδά, καὶ ἐτροπώθησαν. ²³καὶ ἀπέ-
 στησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ Μωάβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ὄρος Σηεῖρ
 ἐξολεθρεῦσαι καὶ ἐκτρίψαι· καὶ ὡς συνετέλεσαν τοὺς κατοικοῦντας
 24 Σηεῖρ, ἀνέστησαν εἰς ἀλλήλους τοῦ ἐξολοθρευθῆναι. ²⁴καὶ Ἰούδας
 ἦλθεν ἐπὶ τὴν σκοπιὰν τῆς ἐρήμου, καὶ ἐπέβλεψεν καὶ εἶδεν
 τὸ πλῆθος· καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πεπτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς,
 25 οὐκ ἦν σωζόμενος. ²⁵καὶ ἦλθεν Ἰωσαφὰτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυ-
 λεῦσαι τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ καὶ ἀποσκευὴν
 καὶ σκῦλα καὶ σκεύη ἐπιθυμητά, καὶ ἐσκύλευσεν ἐν αὐτοῖς· καὶ
 ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς σκυλευόντων αὐτῶν τὰ σκῦλα, ὅτι πολλὰ
 26 ἦν. ²⁶καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήχθησαν εἰς τὸν
 αὐλῶνα τῆς εὐλογίας, ἐκεῖ γὰρ ἠυλόγησαν τὸν κύριον· διὰ τοῦτο
 ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κοιλὰς εὐλογίας ἕως τῆς ἡμέ-
 27 ρας ταύτης. ²⁷καὶ ἐπέστρεψεν πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ
 Ἰωσαφὰτ ἡγούμενος αὐτῶν ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι εὐφραίνεν αὐ-
 28 τοὺς Κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. ²⁸καὶ εἰσῆλθον ἐν Ἱερουσαλὴμ
 ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν σάλπιγγιν εἰς οἶκον Κυρίου.
 29 ²⁹καὶ ἐγένετο ἔκστασις Κυρίου ἐπὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἐν
 τῷ ἀκοῦσαι αὐτοὺς ὅτι ἐπολέμησεν Κύριος πρὸς τοὺς ὑπεναντίους
 30 Ἰσραὴλ. ³⁰καὶ εἰρήνευσεν ἡ βασιλεία Ἰωσαφάτ, καὶ κατέπαυσεν
 31 αὐτῷ ὁ θεὸς αὐτοῦ κυκλόθεν. ³¹Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφὰτ ἐπὶ
 τὸν Ἰουδά, ἐτῶν τριάκοντα πέντε ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ εἴκοσι
 πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ
 32 Ἀζουβὰ θυγάτηρ Σαλεί. ³²καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ πατρὸς
 αὐτοῦ Ἀσά, καὶ οὐκ ἐξέκλινεν τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου.
 33 ³³ἀλλὰ τὰ ὑψηλὰ ἔτι ὑπῆρχεν, καὶ ἔτι ὁ λαὸς οὐ κατεύθυνεν τὴν καρ-
 34 δίαν πρὸς Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ. ³⁴καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι
 Ἰωσαφάτ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν λόγοις Ἰησοῦ
 35 τοῦ Ἀνανεῖ, ὃς κατέγραψεν βιβλίου βασιλέως Ἰσραὴλ. ³⁵Καὶ

22 ἐναρξασθαι A 22—23 τοὺς ἐξελεθύντας...oros Σηεῖρ in mgg inf et A
 sup A^a 22 Ἰουδαν A^a 23 ἀνέστησαν A | ἐξολοθρεῦσαι B² | ἐξολεθρευ-
 θῆναι A 25 ἐσκυλευσαν A | ἐν αὐτοῖς] εαυτοῖς A | ἐγενοντο] ἐγενετο A
 26 om ἐγενετο A 27 μεγάλη] seq ras i lit forte s in A | εὐφραίνεν B^{ab}
 (εὐφρηνεν B*)] ηυφραίνεν A 28 εἰσῆλθον B*A] εἰσηλθεν B^{ab} | ἐν 1°] εἰς
 A | om ἐν 3° A 29 πεπολε[μ]ησεν A 31 Ἰουδαν A | om πέντε 1° A
 32 om ἐν A | om καὶ 2° A 33 κατεύθυνεν] κατ' εὐθυ B^b | αὐτου] εαυτων A
 34 Ἰησου] Ἰηου A | Ἀνανεῖ A | βιβλίου] βιβλίον B^{ab} A

Β μετὰ ταῦτα ἐκοινώνησεν Ἰωσαφὰτ πρὸς Ὀχοζεΐαν βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ οὗτος ἠνόμησεν ³⁶ ἐν τῷ ποιῆσαι καὶ πορευθῆναι πρὸς αὐτὸν τοῦ ³⁶ ποιῆσαι πλοῖα τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς· καὶ ἐποίησεν πλοῖα ἐν Γασίων Γάβερ. ³⁷ καὶ ἐπροφῆτευσεν Ἐλειαδὰ ὁ τοῦ Ὠδεῖα ἀπὸ ³⁷ Μαρείσης ἐπὶ Ἰωσαφὰτ λέγων Ὡς ἐφιλίσας τῷ Ὀχοζεΐα, ἔθραυσεν Κύριος τὸ ἔργον σου, καὶ συνετρίβη τὰ πλοῖά σου. καὶ οὐκ ἐδυνάσθη τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς.

¹ Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν ἰ ¹ πόλει Δανεῖδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωράμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ² καὶ ² αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ Ἰωσαφὰτ ἔξ, καὶ Ἰήλ καὶ Ζαχαρίας καὶ Μεισαήλ καὶ Σαφατείας· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα. ³ καὶ ³ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν δόματα πολλά, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ὅπλα μετὰ πόλεων τετειχισμένων ἐν Ἰούδα· καὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκεν τῷ Ἰωράμ, ὅτι οὗτος πρωτότοκος. ⁴ καὶ ἀνέστη Ἰωράμ ἐπὶ ⁴ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ ἐκραταιώθη, καὶ ἀπέκτεινεν πάντας τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰσραήλ. ⁵ ὄντος ⁵ αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν, κατέστη Ἰωράμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁶ καὶ ἐπορεύθη ⁶ ἐν ὁδῷ βασιλέως Ἰσραήλ, ὡς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαάβ ἦν αὐτοῦ γυνή, καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου. ⁷ καὶ οὐκ ἐβούλετο Κύριος ἐξολεθρεῦσαι τὸν οἶκον Δανεῖδ, διὰ τὴν ⁷ διαθήκην ἣν διέθετο τῷ Δανεῖδ, καὶ ὡς εἶπεν αὐτῷ δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁸ ἐν ταῖς ἡμέραις ⁸ ἐκείναις ἀπέστη Ἐδὼμ ἀπὸ τοῦ Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' αὐτοὺς βασιλέα. ⁹ καὶ ὄχλητο Ἰωράμ μετὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ πᾶσα ἡ ἕππος ⁹ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο καὶ ἡγέρθη νυκτός, καὶ ἐπάταξεν Ἐδὼμ τὸν κυκλοῦντα αὐτὸν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἀπέστη ἀπὸ Ἰούδα Ἐδὼμ ¹⁰ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· τότε ἀπέστη Λομνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἐνκατέλιπεν Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ.

Α 35 Ἰωσαφάτ] + βασιλεὺς Ἰουδα Α | Οχοζεΐαν] Οζΐαν Α | ἠνόμεσαι Α 36 om
πρὸς αὐτον...πορευθῆναι (2^ο) Α | ἐν Γασίων] εργασιων Α 37 Ἐλειαδ]
Ελιεζερ Α | Ὠδία Α | Μαρῖσης Α | Οχοζία Α | ἠδυνασθη Α XXI 1 αὐτον
1^ο] εαυτου Α | εταφη] + παρα τοῖς πατρασιν εαυτου Α 2 και 2^ο] πρ Αζαριᾶς
Α | Ἰηλ] Ιειηλ Α | Ζαχαρίας] + και Αζαριᾶς Α | Μισαηλ Β^β Α | Σαφατίας Β^β Α
3 πρωτοτ.] πρ ο Α 5 οντος αὐτου] ων αὐτος Α | αὐτου 2^ο] εαυτου Α
6 βασιλέως] βασιλεων Β^β Α | γυνη] πρ η Α 7 εξολοθρεῦσαι Β^β 8 εβα-
σίλευσαν] εβασίλευσεν (α sup ras Α¹) Α | αὐτους] εαυτους Α 10 απο Ἰουδα
Εδωμ] Εδωμ· απο] χειρος Ἰουδα Α | Λομνα] Λοβνα Α | εγκατελιπε Β^β εγκατε-
λειπεν Α | Κυριον] πρ τον Α | αὐτου 2^ο] εαυτου Α

11 ¹¹ καὶ γὰρ αὐτὸς ἐποίησεν ὑψηλὰ ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐξεπόρ- B
 νευσαν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπεπλάνησεν τὸν
 12 Ἰουδά. ¹² καὶ ἦλθεν αὐτῷ ἐν γραφῇ παρὰ Ἡλείου τοῦ προφήτου
 λέγων Τάδε λέγει Κύριος θεὸς πατρός σου Δαυεὶδ Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπο-
 ρεύθης ἐν ὁδῷ Ἰωσαφὰτ τοῦ πατρός σου καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσὰ βασιλέως
 13 Ἰούδα, ¹³ καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευσας
 τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ ὡς ἐξεπόρνευσεν
 οἶκος Ἀχαάβ, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς πατρός σου τοὺς ἀγα-
 14 θοὺς ὑπὲρ σέ ἀπέκτεινας. ¹⁴ ἰδοὺ Κύριος πατάξει σε πληγὴν μεγάλην
 ἐν τῷ λαῷ σου καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς σου καὶ ἐν γυναιξίν σου καὶ ἐν
 15 πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ σου. ¹⁵ καὶ σὺ ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ, ἐν νόσφ
 κοιλίας, ἔως οὗ ἐξέλθῃ ἡ κοιλία σου μετὰ τῆς μαλακίας ἐξ ἡμερῶν
 16 εἰς ἡμέρας. ¹⁶ καὶ ἐπήγειρεν Κύριος ἐπὶ Ἰωρὰμ τοὺς ἀλλοφύλους
 17 καὶ τοὺς Ἀραβας καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν Αἰθιοπῶν. ¹⁷ καὶ ἀνέβησαν
 ἐπὶ Ἰούδαν καὶ κατεδυνάστευον, καὶ ἀπέστρεψαν πᾶσαν τὴν ἀπο-
 σκευὴν ἣν εὗρον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ
 τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἱὸς ἀλλ' ἡ Ὀχοζείας
 18 ὁ μικρότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ἐπάταξεν
 19 αὐτὸν Κύριος εἰς τὴν κοιλίαν μαλακίαν ἥ οὐκ ἔστιν ἰατρεία. ¹⁹ καὶ
 ἐγένετο ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας καὶ ὡς ἦλθεν καιρὸς τῶν ἡμερῶν
 ἡμέρας δύο, ἐξῆλθεν ἡ κοιλία αὐτοῦ μετὰ τῆς νόσου, καὶ ἀπέθανεν
 ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ καὶ οὐκ ἐποίησεν ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκφορὰν καθὼς
 20 ἐκφορὰν πατέρων αὐτοῦ. ²⁰ ἦν τριάκοντα καὶ δύο ἔτων ὅτε ἐβασί-
 λευσεν, καὶ ὀκτῶ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐπορεύθη
 οὐκ ἐν ἐπαίνῳ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυεὶδ, καὶ οὐκ ἐν τάφοις τῶν
 βασιλέων.

XXII 1 ¹ Καὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ τὸν Ὀχοζείαν
 τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μικρὸν ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι πάντας τοὺς πρεσβυτέ-
 ρους ἀπέκτεινεν τὸ ληστήριον τὸ ἐπελθὸν ἐπ' αὐτούς, οἱ Ἀραβες οἱ
 Ἀλειαζονεῖς καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζείας υἱὸς Ἰωρὰμ βασιλέως Ἰούδα.
 2 ² ὧν εἴκοσι ἔτων Ὀχοζείας ἐβασίλευσεν, καὶ ἐνιαυτὸν ἓνα ἐβασί-

11 om εν 2° A | Ιουδα 2° | Ιουδα | A 12 Ηλιου B^bA | θεος | pr ο A | πατρος A
 σου Δαυειδ | Δαδ του πρς σου A | om ανθ ων...πατρος σου (2°) A 13 βασιλεως |
 βασιλειω | A | om εν 2° A | οικος | pr ο A | πατρος | pr του A 15 ημερας | a
 sup ras A¹ 17 Οχοζίας B^bA 18 om παντα A | μαλακια A | η | pr εν
 A | ιατρια A 19 καιρος | pr ο A 20 ην | η A* (ν superscr A¹) | om
 εβασιλευσεν και οκτω ετη A | εν ουκ επαινω A XXII 1 Οχοζιαν B^bA
 (item 9) | Αλειαζονεις B^bA | Οχοζίας B^bA (ita identidem) | βασιλεως | βασι-
 λευς A 2 εβασιλευσεν | Οχοζίας A | ενα ενιαυτον A

Β λευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Γοθολία θυγάτηρ Ἀμβρεί. ³ καὶ οὗτος ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαάβ, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ³ ἦν σύμβουλος τοῦ ἁμαρτάνειν. ⁴ καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐναντίον ⁴ Κυρίου ὡς οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ σύμβουλοι τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, ⁵ καὶ ἐν ταῖς ⁵ βουλαῖς αὐτῶν ἐπορεύθη. καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωράμ υἱοῦ Ἀχαάβ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἀζαὴλ βασιλέα Συρίας εἰς Ῥαμὰ Γαλαὰδ· καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξόται τὸν Ἰωράμ. ⁶ καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωράμ τοῦ ἱατρειν- ⁶ θῆναι εἰς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτόν οἱ Σύριοι ἐν Ῥαμὰ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτόν πρὸς Ἀζαὴλ βασιλέα Συρίας· καὶ Ὀχοζεῖας υἱὸς Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη θεᾶσθαι τὸν Ἰωράμ υἱὸν Ἀχαάβ εἰς Ἰσραὴλ, ὅτι ἠρρώσκει. ⁷ καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο ⁷ καταστροφή Ὀχοζεῖα ἐλθεῖν πρὸς Ἰωράμ· καὶ ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἐξῆλθεν μετ' αὐτοῦ Ἰωράμ πρὸς υἱὸν Ναμεσσεὶ χριστὸν Κυρίου τὸν οἶκον Ἀχαάβ. ⁸ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξεδίκησεν Ἰούδα τὸν οἶκον Ἀχαάβ, ⁸ καὶ εὗρον τοὺς Ἰούδα ἄρχοντας καὶ τοὺς ἀδελφούς Ὀχοζεῖα λειτουργοῦντας τῷ Ὀχοζεῖα καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς. ⁹ καὶ εἶπεν τοῦ ζητῆσαι ⁹ τὸν Ὀχοζεῖαν· καὶ κατέλαβον αὐτόν ἱατρεινόμενον ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ἤγαγον αὐτόν πρὸς Ἰούδα, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ἔθαψαν αὐτόν, ὅτι εἶπαν Υἱὸς Ἰωσαφάτ ἐστίν, ὃς ἐζήτησεν τὸν κύριον ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν ἐν οἴκῳ Ὀχοζεῖα κατισχυῖσαι δυνάμιν περὶ τῆς βασιλείας.

¹⁰ Καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζεῖα εἶδεν ὅτι τέθνηκεν αὐτῆς ὁ ¹⁰ υἱός, καὶ ἠγέρθη καὶ ἀπώλεσεν πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας ἐν οἴκῳ Ἰούδα. ¹¹ καὶ ἔλαβεν Ἰωσαβεὲ τὸν Ἰωᾶς υἱὸν Ὀχοζεῖα, καὶ ¹¹ ἔκλεψεν αὐτόν ἐκ μέσου υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, καὶ ἔδωκεν αὐτόν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ εἰς ταμεῖον κλινῶν· καὶ ἔκρυψεν αὐτόν Ἰωσαβεὲ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωράμ, ἀδελφὴ Ὀχοζεῖου καὶ γυνὴ Ἰωδαε· καὶ ἔκρυψεν αὐτόν ἀπὸ προσώπου Γοθολίας, καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ¹² καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν ¹²

A 2 Ἀμβρεί] Ζαμβρι A 4 οἶκος] pr ο A | ἐξολοθρεῦσαι B[?] 5 Ἀχααμ A | Ῥαμα] Ρεμμωθ A 6 Ἰσραὴλ] Ἰζραὴλ A (bis) | ἐπάταξεν A | θεασασθαι A 7 υἱόν] pr Ἰηου A | Ναμεσσι A | om τον οικον Αχααβ A 8 Ἰηου A | ευρεν A | αρχοντας Ιουδα A | om λειτουργ. τω Οχοζεια A 9 Σαμαρια A | Ἰηου A | ἐζητησεν] ἐκζητησει A | τη καρδια] om τη A 10 βασιλειας] + αυτου A 11 Ἰωσαβεθ A (bis) + (1°) θυγατηρ| του βασιλεως A | υιων] pr των A | ταμειον] το ταμειον A | Ἰωραμ B^{ab}A | Ἰωας B* | και γυνη Ιωδαε] και Ιωδαε (δαε sup ras) B* γυνη Ιωδαε B^{ab} γ. Ιωιαδα A | Ιωδαε] + αδελφου B* (om αδ. B^{bvid}A) + του ιερεως B^{a†b(mg)}A | Γοθολιας] pr του βασιλειως Ιωας B* (om B^{bvid}A) 12 αυτου] αυτης A

οἴκῳ τοῦ θεοῦ κατακεκρυμμένος ἐξ ἔτη, καὶ Γοθολία ἐβασίλευσεν Β
 XXIII 1 ἐπὶ τῆς γῆς. ¹Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀγδόῳ ἐκραταίωσεν Ἰωδᾶς
 καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους, τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ἰωρὰμ καὶ τὸν
 Ἰσμαῖλ υἱὸν Ἰωανὰν καὶ τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ὠβῆδ καὶ τὸν Μασσαίαν
 υἱὸν Ἀζειᾶ καὶ τὸν Ἐλειασαφὰν υἱὸν Ζαχαριά, μετ' αὐτοῦ εἰς οἶκον.
 2 ²καὶ ἐκύκλωσαν τὸν Ἰούδαν, καὶ συνήγαγεν τοὺς Λευεΐτας ἐκ πασῶν
 τῶν πόλεων Ἰούδα καὶ ἄρχοντες πατριῶν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἦλθον
 3 εἰς Ἱερουσαλήμ. ³καὶ διέθεντο πᾶσα ἐκκλησία Ἰούδα διαθήκην ἐν
 οἴκῳ τοῦ θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ
 βασιλέως καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως βασιλευσάτω,
 4 καθὼς ἐλάλησεν Κύριος, ἐπὶ τὸν οἶκον Δανεὶδ. ⁴νῦν ὁ λόγος οὗτος
 ὃν ποιήσετε· τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν εἰσπορευέσθωσαν τὸ σάββατον, τῶν
 5 ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν, καὶ εἰς τὰς πύλας τῶν εἰσόδων, ⁵καὶ τρίτον
 ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ, καὶ πᾶς
 6 ὁ λαὸς ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου. ⁶καὶ μὴ εἰσελθέτω εἰς οἶκον Κυρίου
 ἐὰν μὴ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ οἱ λειτουργοῦντες τῶν Λευειτῶν·
 7 αὐτοὶ εἰσελεύσονται, ὅτι ἅγιοί εἰσιν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς φυλασσέτω φυ-
 7 λακὰς Κυρίῳ. ⁷καὶ κυκλώσουσιν τὸν βασιλέα οἱ Λευεῖται κύκλῳ
 ἀνδρὸς σκευὸς σκευὸς ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὸν
 οἶκον ἀποθανεῖται· καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως εἰσπορευομένου
 8 καὶ ἐκπορευομένου. ⁸καὶ ἐποίησαν οἱ Λευεῖται καὶ πᾶς Ἰούδα κατὰ
 πάντα ὅσα ἐνετείλατο Ἰωδᾶς ὁ ἱερεὺς· καὶ ἔλαβον ἕκαστος τοὺς
 9 ἀνδρας αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σαββάτου ἕως ἑξέοδος τοῦ σαββάτου, ὅτι
 9 οὐ κατέλυσεν Ἰωδᾶς τὰς ἐφημερίας. ⁹καὶ ἔδωκεν τὰς μαχαίρας καὶ
 τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ ὄπλα ἃ ἦν τοῦ βασιλέως Δανεὶδ ἐν οἴκῳ τοῦ
 10 θεοῦ. ¹⁰καὶ ἔστησεν πάντα τὸν λαόν, ἕκαστον ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτοῦ,
 ἀπὸ τῆς ὥμιας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὥμιας τῆς ἀριστερᾶς
 11 τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ. ¹¹καὶ
 ἐξήγαγεν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ βασί-
 λειον καὶ τὰ μαρτύρια· καὶ ἐβασίλευσαν καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Ἰωδᾶς
 12 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπαν Ζήτω ὁ βασιλεὺς. ¹²καὶ ἤκουσεν Γοθολία

XXIII 1 ογδω] εβδομw A | εκατονταρχας A | Ιωβηδ A | Μασιαν A | A
 Αζεια] Αδεια B^{ab} Αδαια A | Ελειασαφ] Ελισαφατ A | υιον 5° bis scr B | Ζα-
 χαριου A | μετ] μεθ A | οικον] + κυ A 2 συναγαγον A | Λευιτ. A (ita ubi-
 que) | αρχοντας A | πατριων] pr των A 3 διαθηκην...τον υιον in mg inf
 et sup ras A^a (om του βασιλεως...τον υιον A*) 5 και το τριτον (sic) εν
 οικω] του βασιλεως A^{a?}(mg) 6 οι ιερεις] ο ιερευς A | φυλασσειτω] φυλασ-
 σεσθω A | Κυριω] κυ A 7 οι Α. τον βασιλεα A { om σκευος 2° A
 8 αυτου] εαυτου A 10 αυτου] εαυτου A

Β τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ τρεχόντων καὶ ἐξομολογουμένων καὶ αἰνούντων
 τὸν βασιλέα, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τὸν βασιλέα εἰς οἶκον Κυρίου.
 13 καὶ εἶδεν, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ 1:
 τῆς εἰσόδου οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ σάλπιγγες, ἄρχοντες περὶ τὸν βασι-
 λέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἠψφράνθη καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν, καὶ
 οἱ ᾄδοντες ἐν τοῖς ὄργανοις, ᾠδοὶ καὶ ὑμνοῦντες αἶνον· καὶ διέρρηξεν
 Γοθολιά τὴν στολὴν αὐτῆς, καὶ ἐβόησεν Ἐπιτιθέμενοι ἐπιτίθεσθε,
 14 καὶ ἐξῆλθεν Ἰωδᾶε ὁ ἱερεὺς· καὶ ἐνετειλατο Ἰωδᾶε ὁ ἱερεὺς τοῖς 14
 ἑκατοντάρχου καὶ τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐκβά-
 λετε αὐτὴν ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ εἰσέλθατε ὀπίσω αὐτῆς, καὶ ἀπο-
 θανέτω μαχαίρα· ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς Μὴ ἀποθανέτω ἐν οἴκῳ Κυρίου.
 15 καὶ ἔδωκαν αὐτῇ ἄνεσιν, καὶ διῆλθεν διὰ τῆς πύλης τῶν ἱππέων 15
 τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ. 16 Καὶ 16
 διέθετο Ἰωδᾶε διαθήκην ἀνὰ μέσον αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ
 βασιλέως, εἶναι λαὸν τῷ κυρίῳ. 17 καὶ εἰσῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς 17
 εἰς οἶκον Βάαλ, καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ
 εἰδῶλα αὐτοῦ καὶ ἐλέπτυναν, καὶ τὸν Ματθὰν ἱερέα τῆς Βάαλ ἐθανά-
 τωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστηρίων αὐτοῦ. 18 καὶ ἐνεχείρησεν Ἰωδᾶε 18
 ὁ ἱερεὺς τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου διὰ χειρὸς ἱερέων καὶ Λευιτῶν, καὶ
 ἀνέστησεν τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ἃς διέ-
 στείλειεν Δαυεὶδ ἐπὶ τὸν οἶκον Κυρίου καὶ ἀνενέγκαι ὀλοκαυτώματα
 Κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν
 ᾠδαῖς διὰ χειρὸς Δαυεὶδ. 19 καὶ ἔστησαν οἱ πυλωροὶ ἐπὶ τὰς πύλας 19
 οἴκου Κυρίου, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται ἀκάθαρτος εἰς πᾶν πρᾶγμα.
 20 καὶ ἔλαβεν τοὺς πατριάρχας καὶ τοὺς δυνατοὺς καὶ τοὺς ἄρχοντας 20
 τοῦ λαοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἐπεβίβασαν τὸν βασιλέα
 εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ εἰσῆλθεν διὰ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας εἰς τὸν
 οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισαν τὸν βασιλέα ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς
 βασιλείας. 21 καὶ ἠψφράνθη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύ- 21
 χασεν· καὶ τὴν Γοθολιά ἐθανάτωσαν.

1* Ὡν ἐπὶ τὰ ἐτῶν Ἰωᾶς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τεσσαερά- 1
 κοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ

Α 12 τρεχοντων] pr των Α 13 ιδεν Α | ταις σαλπ.] εν σαλπ. Α | αιδωντε;
 Β* (αδ. Β^bΑ) | αυτης] εαντης Α | εβοησεν] + και ειπεν Α | επιθεμενοι επιτι
 θεσθαι Α 14 εισελθατε] εξελθατε Α 17 om και 5° Α | ιερεα] pr τον Α
 18 ενεχειρησεν Β*Α] ενεχειρεισεν Β^a ενεχειρισεν Β^b vid | και 2°...Δαδ sup τα
 Α^a | Λευειτων 1° των Λευιτων Α^a | om as Α^a | ανενεγκαι] ανηνεγκαν Α
 Κυριω] pr τω Α | Μωυσεως Β^b 20 επεβιβασαν] ανεβιβ. Α 21 Γοθολια
 Α | εθανατωσαν] + μαχαιρα Α XXIV 1 τεσσαρακ. Β²

2 Ἀβιά ἐκ Βηρσάβεε. ⁴καὶ ἐποίησεν Ἰωᾶς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου B
 3 πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδᾶε τοῦ ἱερέως. ³καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Ἰωδᾶε
 4 γυναῖκας δύο, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ⁴καὶ ἐγένετο
 μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Ἰωᾶς ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον
 5 Κυρίου. ⁵καὶ συνήγαγεν τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευείτας καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς Ἐξέλθατε εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντὸς
 6 αὐτόν, καὶ σπεύσατε λαλῆσαι καὶ οὐκ ἐπίστευσαν οἱ Λευεῖται. ⁶καὶ
 ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωᾶς τὸν Ἰωδᾶε τὸν ἄρχοντα καὶ εἶπεν αὐτῷ
 Διὰ τί οὐκ ἐπεσκέψω περὶ τῶν Λευειτῶν τοῦ εἰσενέγκαι ἀπὸ Ἰούδα
 καὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ κεκριμένον ὑπὸ Μωυσῆ ἀνθρώπου θεοῦ, ὅτι
 7 ἐξεκκλησίασεν τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου; ⁷ὅτι
 Γοθολία ἦν ἡ ἄνομος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ
 8 θεοῦ, καὶ γὰρ τὰ ἅγια οἴκου Κυρίου ἐποίησαν ταῖς Βααλεῖμ. ⁸καὶ
 εἶπεν ὁ βασιλεὺς Γενηθήτω γλωσσόκομον καὶ τεθήτω ἐν πύλῃ οἴκου
 9 Κυρίου ἕξω. ⁹καὶ κηρυξάτωσαν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰσε-
 νέγκαι Κυρίῳ, καθὼς εἶπεν Μωυσῆς παῖς τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ
 10 ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁰καὶ ἔδωκαν πάντες ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαός, καὶ
 εἰσέφερον καὶ ἐνέβαλλον εἰς τὸ γλωσσόκομον ἕως οὗ ἐπληρώθη.
 11 ¹¹καὶ ἐγένετο ὡς εἰσέφερον τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προστάτας
 τοῦ βασιλέως διὰ χεῖρὸς τῶν Λευειτῶν, καὶ ὡς εἶδον ὅτι ἐπλεόνασεν
 τὸ ἀργύριον, καὶ ἦλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ προστάτης
 τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου καὶ ἐξεκένωσεν τὸ γλωσσόκομον, καὶ κατέ-
 12 στησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ· οὕτως ἐποίουν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ
 12 συνήγαγον ἀργύριον πολὺ. ¹²καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἰωδᾶε
 ὁ ἱερεὺς τοῖς ποιοῦσιν τὰ ἔργα εἰς τὴν ἐργασίαν οἴκου Κυρίου· καὶ
 ἐμισθοῦντο λατόμους καὶ τέκτονας ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον Κυρίου,
 καὶ χαλκείς σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον Κυρίου.
 13 ¹³καὶ ἐποίουν οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα, καὶ ἀνέβη μῆκος τῶν ἔργων
 ἐν χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον Κυρίου ἐπὶ τὴν στάσιν
 14 αὐτοῦ καὶ ἐνίσχυσαν. ¹⁴καὶ ὡς συνετέλεσαν, ἤνεγκαν πρὸς τὸν
 βασιλέα καὶ πρὸς Ἰωδᾶε τὸ κατάλοιπον τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἐποίησαν
 σκευὴ εἰς οἶκον Κυρίου, σκευὴ λειτουργικὰ ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυ-

3 Ἰωδαε] Ἰωας B^{amg} b | δυο γυναικας A | εγεννησαν A 6 Ἰωας| ο A
 βασιλεως A | οτι A | εξεκκλησ. A 7 om γαρ A | τοις B. A
 9 εισενεγκειν A | Κυριω] pr τω A 11 εισεφερον] εφερον A | εξεκενωσαν
 B^{ab} A | τον γλωσσ. (2^ο) A 12 ποιουσι A | om και χαλκεις...οικον Κυριου
 (2^ο) A 14 συνετελεσαν] a sup ras B²

Β ἰσκάς χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς, καὶ ἀνῆνεγκαν ὀλοκαυτώσεις ἐν οἴκῳ Κυρίου διὰ παντὸς πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδᾶε. ¹⁵Καὶ ἐγήρασεν Ἰωδᾶε πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐτελεύτησεν ὢν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἐτῶν ἐν τῷ τελευτᾷ αὐτόν. ¹⁶καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυεὶδ μετὰ τῶν βασιλέων, ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ Ἰσραὴλ καὶ μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ¹⁷καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰωδᾶε εἰσῆλθον οἱ ἄρχοντες Ἰούδα καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα· τότε ἐπήκουσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς. ¹⁸καὶ ἐνκατέλιπον τὸν Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐδούλευον ταῖς Ἀστάρταις καὶ τοῖς εἰδώλοις· καὶ ἐγένετο ὀργὴ ἐπὶ Ἰουδᾶ καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁹καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς προφῆτας, ἐπιστρέφειν πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ ἤκουσαν· καὶ διεμαρτύραντο αὐτοῖς, καὶ οὐχ ὑπήκουσαν. ²⁰καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐνέδυσεν τὸν Ἀζαρίαν τὸν τοῦ Ἰωδᾶε τὸν ἱερέα, καὶ ἀνέστη ἐπάνω τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν Τάδε λέγει Κύριος Τί παραπορεύεσθε τὰς ἐντολὰς Κυρίου; καὶ οὐκ εὐδοθήσεσθε· ὅτι ἐνκατελίπετε τὸν κύριον, καὶ ἐνκαταλείψει ὑμᾶς. ²¹καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν δι' ἐντολῆς Ἰωᾶς τοῦ βασιλέως ἐν αὐλῇ οἴκου Κυρίου. ²²καὶ οὐκ ἐμνήσθη Ἰωᾶς τοῦ ἐλέους οὐδ' ἐποίησεν μετ' αὐτοῦ Ἰωδᾶε ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ ὡς ἀπέθνησκειν, εἶπεν Ἰδοὶ Κύριος καὶ κρινάτω. ²³καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν συντέλειαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν δύναμις Συρίας, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰουδᾶ καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ κατέφθειραν πάντας τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ ἐν τῷ λαῷ, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν ἀπέστειλαν τῷ βασιλεῖ Δαμασκοῦ. ²⁴ὅτι ἐν ὀλίγοις ἀνδράσιν παρεγένετο δύναμις Συρίας, καὶ ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύναμιν πολλὴν σφόδρα, ὅτι ἐνκατέλιπον Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν· καὶ μετὰ Ἰωᾶς ἐποίησεν κρίματα. ²⁵καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῷ ἐνκαταλιπεῖν αὐτὸν ἐν μαλακίαις μεγάλαις, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν αἵμασιν υἱοῦ Ἰωδᾶε τοῦ ἱερέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυεὶδ, καὶ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν

Α 14 ἀνῆνεγκεν Α | ὀλοκαυτώσιν Α 15 ἐτελεύτησεν] + εν Α | ἑκατον] ρι ετων Α 16 ἐποίησαν Α 18 ἐγκατελίπον Β^b ἐγκατελείπον Α | τον Κυριον θεον] κν τον θν Α | τοις εἰδώλοις καὶ ταῖς Ἀστάρταις Α | Ἰουδαν Α | Ἱερουσαλὴμ] ρι επι Β^{ab} (superscr) Α 19 διεμαρτυροῦτο Α | ουχ υπηκ.] ουκ ηκουσαν Α 20 ἐγκατελίπετε Β^b ἐγκατελειπ. Α | ἐγκαταλείψει Β^b Α (-ψι) 22 κρινετω Α 23 δυναμεις Α | Ἰουδαν Α | κατεφθειρεν Α απεστιλεν Α 24 παρεγενετο Α | ἐγκατελίπον Β^b ἐγκατελείπον Α | θεον.] ρι τον Α | αυτων 2°] εαυτω] Α 25 ἐγκαταλειπον Α | μαλακiais] αι sup ras Α^a?

26 ἐν τῷ τάφῳ τῶν βασιλέων. ²⁶ καὶ οἱ ἐπιθέμενοι ἐπ' αὐτὸν Ζαβὲλ ὁ Β
τοῦ Σαμὰ ὁ Ἀμμανίτης καὶ Ζωζαβεδὸς ὁ τοῦ Σομαιῶθ ὁ Μωαβεΐτης
27 ²⁷ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ προσήλθον αὐτῷ οἱ πέντε. καὶ τὰ
λοιπὰ ἰδοὺ γεγραμμένα ἐπὶ τὴν γραφὴν τῶν βασιλέων· καὶ ἐβασί-
λευσεν Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXV 1 ¹ Ὡν πέντε καὶ εἴκοσι ἔτων ἐβασίλευσεν Ἀμασίας, καὶ εἴκοσι
ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ
2 Ἰωνάα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. ² καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου,
3 ἀλλ' οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει. ³ καὶ ἐγένετο ὡς κατέστη ἡ βασι-
λεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς φο-
4 νέυσαντας τὸν βασιλέα πατέρα αὐτοῦ. ⁴ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν
οὐκ ἀπέκτεινεν, κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ νόμου Κυρίου καθὼς γέ-
γραπται, ὡς ἐνετείλατο Κύριος λέγων Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες
ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἀλλ' ἡ
5 ἕκαστος τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθανοῦνται. ⁵ Καὶ συνήγαγεν
Ἀμασίας τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἀνέστησεν αὐτοὺς κατ' οἴκους πα-
τριῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους παντὶ Ἰούδα καὶ
Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἡρίθμησεν αὐτοὺς ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ
6 κρατοῦντας δόρυ καὶ θυρέον. ⁶ καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ Ἰσραὴλ ἑκατὸν
7 χιλιάδας, δυνατοὺς ἰσχύι, ἑκατὸν ταλάντων ἀργυρίου. ⁷ καὶ ἄνθρωπος
τοῦ θεοῦ ἦλθεν πρὸς αὐτὸν λέγων Βασιλεῦ, οὐ πορεύσεται μετὰ
σοῦ δύναμις Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἔστιν Κύριος μετὰ Ἰσραὴλ πάντων τῶν
8 υἱῶν Ἐφραίμ. ⁸ ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχύσαι ἐν τούτοις, καὶ τρο-
πώσεται σε Κύριος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἔστιν παρὰ Κυρίου
9 καὶ ἰσχύσαι καὶ τροπώσασθαι. ⁹ καὶ εἶπεν Ἀμασίας τῷ ἀνθρώπῳ
τοῦ θεοῦ Καὶ τί ποιήσω τὰ ἑκατὸν τάλαντα ἃ ἔδωκα τῇ δυνάμει
Ἰσραὴλ; καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ Ἔστιν τῷ κυρίῳ δοῦναι
10 σοι πλείστα τούτων. ¹⁰ καὶ διεχώρισεν Ἀμασίας τῇ δυνάμει τῇ
ἐλθούσῃ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἐφραίμ ἀπελθεῖν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν·
καὶ ἐθυμώθησαν σφόδρα ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὸν τόπον

26 Ζαβεθ Α | Σαμα] Σαμαθ Α | Αμμανίτης Α | Ζωζαβεδ] pro ζ 2° al Α
lit coep Β* Ιωζαβεδ Α | Σομαιωθ] Σαμαριθ Α | Μωαβεΐτης Α 27 ἰδου] Ἰουδα
Α | τὴν γραφὴν] om την Α | Αμασίας ΒΑ XXV 1 ὦν] pr καὶ ἐβασίλευσεν·
Β | Αμασίας Β^{ba} (item 5, 10 et fere ubique) | εννεα] pr καὶ Α | Ἰωναα] Ἰωαδεν
Α 3 αὐτου 2°] εαυτου Α | φονευ]σαντα Α 4 του νομου] om του Α | τῇ post
η ras I lit Α? | αποθανουνται 3°] αποθανειται Α 5 εκατονταρχους] pr eis
Β^{ab} | παντι] pr εν Β^{ab} (superscr) Α 7 πορευεται] παρελευσεται Α 8 om
σε Α | εναντιον] εναντι Α | καὶ ισχυσαι Α + εν τούτοις Α | τροπω-
σεσθαι Α 9 Αμασίας ΒΑ 10 εαυτων Α (bis) | επεστρεψαν] υπεστρεψεν Α

Β αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ. ¹¹ καὶ Ἀμασείας κατίσχυσεν καὶ παρέλαβεν ἰ
 τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν κοιλάδα τῶν ἀλῶν, καὶ ἐπά-
 ταξεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Σηεῖρ δέκα χιλιάδας. ¹² καὶ δέκα χιλιάδας ἰ
 ἐζώγησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ
 κρημνοῦ, καὶ κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ,
 καὶ πάντες διερρήγνυντο. ¹³ καὶ υἱοὶ τῆς δυνάμεως οὓς ἀπέστρεψεν ἰ
 Ἀμασείας τοῦ μὴ εὐρεθῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ ἐπέθεντο
 ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα ἀπὸ Σαμαρείας ἕως Βαιθωρών, καὶ ἐπάταξεν
 ἐν αὐτοῖς τρεῖς χιλιάδας καὶ ἐσκύλευσεν σκῦλα πολλὰ. ¹⁴ Καὶ ἰ
 ἐγένετο μετὰ τὸ ἐλθεῖν Ἀμασειαν πατάξαντος τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ
 ἤνεγκεν πρὸς αὐτοὺς τοὺς θεοὺς υἱῶν Σηεῖρ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς
 αὐτῷ εἰς θεοὺς, καὶ ἔστησεν ἐναντίον αὐτῶν προσκυνεῖν, καὶ αὐτὸς
 αὐτοῖς ἔθυσεν. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ὀργὴ Κυρίου ἐπὶ Ἀμασειαν, καὶ ἀπέ- ἰ
 στείλει αὐτῷ προφῆτας καὶ εἶπαν αὐτῷ Τί ἐζήτησας τοὺς θεοὺς τοῦ
 λαοῦ οἱ οὐκ ἐξείλαντο τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς σου; ¹⁶ καὶ ἐγένετο κ
 ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Μὴ σύμβουλον τοῦ βασιλέως
 δέδωκά σε; πρόσεχε μὴ μαστιγωθῆς. καὶ ἐσιώπησεν ὁ προφήτης,
 καὶ εἶπεν ὅτι Γινώσκω ὅτι ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖράι σε, ὅτι
 ἐποίησας τοῦτο καὶ οὐκ ἐπήκουσας τῆς συμβουλίας μου. ¹⁷ Καὶ ἰ
 ἐβουλεύσατο Ἀμασείας. ¹⁸ καὶ ἀπέστείλει Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ κ
 πρὸς Ἀμασειαν βασιλέα Ἰούδα λέγων Ὁ χορεὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέ-
 στείλει πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ λέγων Δὸς τὴν θυγα-
 τέρα σου τῷ νύμφῳ μου εἰς γυναῖκα, καὶ ἰδοὺ ἐλεύσεται τὰ θηρία τοῦ
 ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ ἤλθαν τὰ θηρία καὶ κατεπάτησαν τὸν
 ἀχούχ. ¹⁹ εἶπας Ἰδοὺ ἐπάταξας τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπαίρει σε ἡ ἰ
 καρδιά ἡ βαρεία· νῦν κάθησο ἐν οἴκῳ σου, καὶ ἵνα τί συμβάλλεις
 ἐν κακίᾳ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ; ²⁰ καὶ οὐκ ἤκουσεν 20
 Ἀμασείας, ὅτι παρὰ Κυρίου ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας,
 ὅτι ἐξεζήτησεν τοὺς θεοὺς τῶν Ἰδουμαίων. ²¹ καὶ ἀνέβη Ἰωὰς βασι- 21
 λεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις αὐτὸς καὶ Ἀμασείας βασιλεὺς
 Ἰούδα ἐν Βαιθσάμυς ἣ ἐστὶν τοῦ Ἰούδα. ²² καὶ ἐτροπώθη Ἰούδας 22

Α 11 αὐτου] εαυτου Α 12 κατεκρημνισεν Α | κρον Β* (ακρ. Bab) 13 υιοι]
 pr οι Α | om και 2° Α | Σαμαριαν Α | επαταξαν Α 14 Αμασιαν Βb Α |
 παταξαντα Α | αυτω] εαυτω Α | om εστησεν 2° Α | προσεκυνει Α | αυτος αυ-
 τοις Βab] αυτος αυτω Β* αυτοις αυτοις Α 15 Αμασιαν Βb Αμεσιαν Α |
 ειπον Α | om οι Α* (hab superscr Αa?) | αυτων] εαυτων Α 17 Αμασειας]
 + και απειστείλειν προς Ιωας υιον Ιωαχαζ'· | υιου Ιηου· βασιλεα Ισλ'· λεγων]
 δευρο οφθωμεν προσωποις· Α 18 om προς 1° Α | ο χορεϊ] ο οχορ' ο Α | post
 Λιβανω 1° ras pl litt Α' 20 χειρας] as sup ras 3 litt Α' vid

23 κατὰ πρόσωπον Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς τὸ σκῆνωμα. ²³ καὶ ὁ
τὸν Ἀμασειάν βασιλέα Ἰούδα τὸν τοῦ Ἰωᾶς κατέλαβεν Ἰωᾶς βασι-
λεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσάμυς, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ,
καὶ κατέσπασεν ἀπὸ τοῦ τείχους Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πύλης Ἐφραίμ
24 ἕως πύλης γωνίας τετρακοσίους πήχεις. ²⁴ καὶ πᾶν τὸ χρυσίον καὶ
τὸ ἀργύριον καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ
παρὰ τῷ Ἰαβδεδὸμ καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς
25 υἱοὺς τῶν συμμίξεων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν. ²⁵ Καὶ
ἔζησεν Ἀμασειάς ὁ τοῦ Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν
26 Ἰωᾶς τὸν τοῦ Ἰωᾶς βασιλέα Ἰσραὴλ ἔτη δέκα πέντε. ²⁶ καὶ οἱ
λοιποὶ λόγοι Ἀμασειοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ γεγραμ-
27 μένοι ἐπὶ βιβλίῳ Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ; ²⁷ καὶ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἀπέστη
Ἀμασειάς ἀπὸ Κυρίου, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ ἐπίθεσιν, καὶ ἔφυγεν
ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Λαχεῖς· καὶ ἀπέστειλεν κατόπισθεν αὐτοῦ εἰς
28 Λαχεῖς, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν ἐκεῖ. ²⁸ καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ
τῶν ἵππων, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει
XXVI 1 Δαυείδ. ¹ Καὶ ἔλαβεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ὀχοζείαν, καὶ
αὐτὸς δέκα καὶ ἕξ ἑτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς
2 αὐτοῦ Ἀμασειοῦ. αὐτὸς ᾠκοδόμησεν τὴν Αἰλάθ, αὐτὸς ἐπέστρεψεν
αὐτὴν τῷ Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων
αὐτοῦ.
3 ³ Ὑἱὸς δέκα ἕξ ἑτῶν Ὀζείας, καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν
ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Χααῖα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ.
4 ⁴ καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν
5 Ἀμασειάς ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἦν ἐκζητῶν τὸν κύριον ἐν πάσαις
ταῖς ἡμέραις Ζαχαρίου τοῦ συνιόντος ἐν φόβῳ Κυρίου, καὶ ἐν ταῖς
6 ἡμέραις αὐτοῦ ἐζήτησεν τὸν κύριον, καὶ εὐόδωσεν αὐτῷ Κύριος. ⁶ καὶ
ἐξῆλθεν καὶ ἐπολέμησεν πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ κατέσπασεν
7 τὰ τείχη Γέθ καὶ τὰ τείχη Ἀβεννήρ καὶ τὰ τείχη Ἀζώτου, καὶ ᾠκο-
δόμησεν πόλεις Ἀζώτου καὶ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. ⁷ καὶ κατίσχυσεν
αὐτὸν Κύριος ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐπὶ τοὺς Ἀραβας τοὺς κατοι-

22 εφυγον Α | σκηνωμα] + αυτου A^{avid} 23 om κατελαβεν Ιωας Α | Α
αυτους] αυτον Α | κατεσπασεν] κατεστησεν Α | τετρακοσιους] τριακοσιους Α
24 Ιαβδεδομ] Ιαβδεδομ Β^b Αβδεδομ Α | Σαμαριαν Α 25 Ιωας 3°] Ιωαχαζ
Α 26 βιβλιου (βλιου Β* pr βυ Β^{amg sinistr}) + βασιλεων Α 27 επεθετο
Α | απεστειλαν Α | εθανατωσαν Α XXVI 1 Οχοζειαν] Οζιαν Α | Αμα-
σιου Α 2 την Αιλαθ] ην sup ras Β[?] 3 Οζειας] εβασιλευσε] Οζιας Α |
Χααia] Ιεχελια Α 4 Αμασιας Α 5 om πασαις Α | ευωδωσεν Β^{ab}
6 τειχη 2°] τειχει Α | Αβεννηρ] Ιαβεις Α

B κούντας ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ ἐπὶ τοὺς Μειναίους. ⁸καὶ ἔδωκαν οἱ 8
 Μειναῖοι δῶρα τῷ Ὁζεΐα, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰσόδου Αἰγύπτου,
 ὅτι κατίσχυσεν ἕως ἄνω. ⁹καὶ ᾠκοδόμησεν Ὁζεΐας πύργους ἐν 9
 Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς γωνίας καὶ ἐπὶ τὴν πύλην γωνίας
 τῆς φάραγγος καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν καὶ κατίσχυσεν. ¹⁰καὶ ᾠκοδόμησεν 10
 πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐλατόμησεν λάκκους πολλούς, ὅτι κτήνη
 πολλὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν Σεφηλὰ καὶ ἐν τῇ πεδινῇ καὶ ἀμπελουργοὶ
 ἐν τῇ ὄρεινῇ καὶ ἐν τῷ Καρμήλῳ, ὅτι γεωργὸς ἦν. ¹¹καὶ ἐγένετο 11
 Ὁζεΐα δυνάμεις ποιοῦσαι πόλεμον καὶ ἐκπορευόμεναι εἰς παράταξιν
 εἰς ἀριθμόν· καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἰειήλ τοῦ γραμματέως
 καὶ Ἀμασαιῶν τοῦ κριτοῦ, διὰ χειρὸς Ἀνανίου τοῦ διαδόχου τοῦ
 βασιλέως. ¹²πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν πατριαρχῶν τῶν δυνατῶν εἰς 12
 πόλεμον δισχίλιοι ἑξακόσιοι, ¹³καὶ μετ' αὐτῶν δύναμις πολεμικὴ 13
 τριακόσια χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλιοι πεντακόσιοι· οὗτοι οἱ ποιοῦντες
 πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος βοηθῆσαι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους.
¹⁴καὶ ἡτοίμασεν αὐτοὺς Ὁζεΐας πάσῃ τῇ δυνάμει θυρεοὺς καὶ δόρατα 14
 καὶ περικεφαλαίας καὶ θώρακας καὶ τόξα καὶ σφενδόνας εἰς λίθους.
¹⁵καὶ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ μηχανὰς μεμηχανευμένας λογιστοῦ, 15
 τοῦ εἶναι ἐπὶ τῶν πύργων καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν βάλλειν βέλεισιν
 καὶ λίθοις μεγάλοις· καὶ ἡκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕως πόρρω,
 ὅτι ἐθαυμαστώθη τοῦ βοηθῆσαι ἕως οὗ κατίσχυσεν. ¹⁶Καὶ ὥς 16
 κατίσχυσεν, ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ τοῦ καταφθεῖραι· καὶ ἠδίκησεν
 ἐν Κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν Κυρίου θυμιάσαι
 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων. ¹⁷καὶ εἰσῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ 17
 Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς, καὶ μετ' αὐτοῦ ἱερεῖς τοῦ κυρίου ὀγδοήκοντα υἱοὶ
 δυνατοί. ¹⁸καὶ ἔστησαν ἐπὶ Ὁζεΐαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν αὐτῷ 18
 Οὐ σοί, Ὁζεΐα, θῦσαι Κυρίῳ, ἀλλ' ἡ τοῖς ἱερεῦσιν υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς
 ἡγιασμένοις θῦσαι· ἔξελθε ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, ὅτι ἀπέστης ἀπὸ
 Κυρίου· καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ Κυρίου θεοῦ. ¹⁹καὶ 19
 ἐθυμώθη Ὁζεΐας, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμιάσαι
 ἐν τῷ ναῷ· ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐτὸν πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἡ λέπρα
 ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἱερέων ἐν οἴκῳ Κυρίου

A 7 Μιναιοὺς A 8 Μιναιοὶ A | Οζεΐα A 9 Οζεΐας A (Οζεῖ.. ubique) |
 πυργον A | πύλην γωνίας] γωνίαν B^{abmg} 10 υπηρχον A | πεδινῇ B*
 (πεδινη B^{bA}) | ορινῇ A | γεωργος] φιλογεωργος A 11 Αμασαιου] Μασ-
 σαιου A 13 επτακισχιλιοι] επτα χιλιαδες A | πεντακοσιοι] pr και A
 14 ητοιμαζεν B^{bA} | αυτους] αυτοις A 15 πορρω B* (πορρω B^{ab}) | βοη-
 θηθηναι B 16 αυτου 2^ο] εαντου A | θυμιαμασαι B* (θυμιασαι B^{ab})
 18 ειπον A | θυσαι bis] θυμιασαι A | Κυριω] pr τω A | υιοις] pr τοις A

20 καὶ ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμαμάτων. ²⁰ καὶ ἐπέστρεψεν B
ἐπ' αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ὁ πρῶτος καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς λεπρὸς
ἐν τῷ μετώπῳ· καὶ κατέσπενσαν αὐτὸν ἐκείθεν, καὶ γὰρ αὐτὸς
21 ἔσπενσεν ἐξελθεῖν, ὅτι ἤλεγξεν αὐτὸν Κύριος. ²² καὶ ἦν Ὁξείας
βασιλεὺς λεπρὸς ἕως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν οἴκῳ ἀφφου-
σιῶν ἐκάθητο λεπρὸς, ὅτι ἀπεσχίσθη ἀπὸ οἴκου Κυρίου· καὶ Ἰωαθὰμ
ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς.
22 ²² καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι Ὁξείου γεγραμμένοι
23 ὑπὸ Ἰεσσείου τοῦ προφήτου. ²³ καὶ ἐκοιμήθη Ὁξείας μετὰ τῶν πατέρων
αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς
ταφῆς τῶν βασιλέων, ὅτι εἶπαν ὅτι Λεπρὸς ἐστίν· καὶ ἐβασίλευσεν
Ἰωαθὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXVII 1 ¹ Εἴκοσι πέντε ἐτῶν Ἰωαθὰμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ δέκα
ἐξ ἑτῆ ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ
Ἰερουσσὰ θυγάτηρ Σαδώρ. ² καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον Κυρίου
κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν Ὁξείας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐκ εἰσῆλθεν
3 εἰς τὸν ναὸν Κυρίου, καὶ ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρετο. ³ αὐτὸς ᾠκοδό-
μησεν τὴν πύλην οἴκου Κυρίου τὴν ὑψηλὴν, καὶ ἐν τείχει αὐτοῦ Ὀπλα
4 ᾠκοδόμησεν πολλὰ· καὶ πόλεις ᾠκοδόμησεν ⁴ ἐν ὄρει Ἰούδα καὶ ἐν
5 τοῖς ὄρεσιν καὶ οἰκῆσεις καὶ πύργους. ⁵ αὐτὸς ἐμαχέσατο πρὸς
βασιλεῖα υἱῶν Ἀμμὼν καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ
κατ' ἐνιαυτὸν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ δέκα χιλιάδας κόρων
6 κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει καὶ τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ. ⁶ καὶ
κατίσχυσεν Ἰωαθὰμ, ὅτι ἡτοίμασεν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐναντι Κυρίου
7 θεοῦ αὐτοῦ. ⁷ καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωαθὰμ καὶ ὁ πόλεμος καὶ αἱ
πράξεις αὐτοῦ, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ
9 Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωαθὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη
ἐν πόλει Δανεῖδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀχὰς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

19 om και 4° A 21 βασιλευς] pr o A | ημερας] pr της A | αφφουσωθ A
A | απεχισθη B* A* (απεσχ. Bb A¹) 22 λογοι] + Οξίου του βασιλεως (του
βασ. A^a [mg]) A | om Οξείου A | γεγραμμενοι] ιδου εισιν γεγρ. (sup ras et in
mg) A^a | Ιεσσιου A 23 αυτου 1°] εαυτου A | της ταφης] pr μετα A | Ιωαθαμ]
Ιωναθαν A | υιος] pr o A XXVII 1 πεντε] pr και A | Σαδωρ]
Σαδωκ A 2 α] οσα A | Οξιας A | κατεφειρετο A* (κατεφθ. A^b) 3 την υψη-
λην] pr και A | αυτου] του A | Οφλα A 5 εδιδου B^{ab} | αυτω] + οι υιοι Αμμων
A | βασιλευς] + υιω A^a? (mg) vid | τω δευτερω] om τω A 6 εναντι] εναντιον A
7 λοιποι λογοι Ιωαθαμ] λογοι Ιωαθαμ οι λοιποι A | βιβλιων A | Ισραηλ] + (8)
και εικοσι και πεντε ετων] ην βασιλευσας· και εξ και δεκα] ετη εβασιλευσεν
εν Ιλημ] A 9 αυτου 1°] εαυτου A | εταφη] τα sup ras A^a | Αχαζ A

Β ¹Ἔκκοσι ἐτών Ἀχὰς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ δέκα ἐξ ἔτη ¹
ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ οὐκ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον
Κυρίου ὡς Δαυεὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ²καὶ ἐπορεύθη κατὰ τὰς ὁδοὺς ²
βασιλέως Ἰσραὴλ· καὶ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησεν ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν·
³ἔθνη ἐν Γαιβενθὸμ καὶ διήγεν τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ πυρὸς καὶ τὰ βδε- ³
λύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξωλέθρευσεν Κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν
Ἰσραὴλ. ⁴καὶ ἐθυμία ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐπὶ τῶν δωμάτων καὶ ⁴
ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους. ⁵καὶ παρέδωκεν αὐτὸν Κύριος ⁵
ὁ θεὸς αὐτοῦ διὰ χειρὸς βασιλέων Συρίας, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ
καὶ ἡχμαλώτευσαν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν πολλήν· καὶ γὰρ εἰς τὰς
χεῖρας βασιλέων Ἰσραὴλ παρέδωκεν αὐτόν, καὶ ἐπάταξεν ἐαυτῷ
πληγὴν μεγάλην. ⁶καὶ ἀπέστειλεν Φάκεε ὁ τοῦ Ῥομελιά βασιλεὺς ⁶
Ἰσραὴλ ἐν Ἰούδα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν
ισχύι, ἐν τῷ αὐτοὺς καταλιπεῖν τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν.
⁷καὶ ἀπέκτεινεν Ἐζεκρεὶ ὁ δυνατὸς τοῦ Ἐφραίμ τὸν Μασσαίαν τὸν ⁷
υἱὸν τοῦ βασιλέως καὶ τὸν Ἐγδρεικὰν ἡγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ
καὶ τὸν Εἰλκανὰ τὸν διάδοχον τοῦ βασιλέως. ⁸καὶ ἡχμαλώτισαν ⁸
οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τριακοσίας χιλιάδας, γυναικας
υἱοὺς θυγατέρας, καὶ σκύλα πολλὰ ἐσκύλευσαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν
τὰ σκύλα εἰς Σαμάρειαν. ⁹καὶ ἐκεῖ ἦν ὁ προφῆτης τοῦ κυρίου, Ὡδῆδ ⁹
ὄνομα· καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς
Σαμάρειαν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ ὀργὴ Κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων
ὑμῶν ἐπὶ τὸν Ἰουδὰ, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν,
καὶ ἀπεκτείνετε ἐν αὐτοῖς ἐν ὀργῇ· ἕως τῶν οὐρανῶν ἔφθακεν.
¹⁰καὶ νῦν υἱοὺς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ λέγετε κατακτήσεσθαι εἰς ¹⁰
δούλους καὶ δούλας· οὐκ ἰδοὺ ὑμῖν μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι Κυρίῳ θεῷ
ἡμῶν; ¹¹καὶ νῦν ἀκούσατέ μου καὶ ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλωσίαν ¹¹
ἣν ἡχμαλωτεύσατε τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι ὀργὴ Κυρίου ἐφ' ὑμῖν.

Α XXVIII 1 εικοσι] pr υιος Α | Αχαβ Α | om ετη Α 2 βασιλεως] των
βασιλεω] Α | εποιησεν· ΒΑ | εν] και Α 3 om εν Β (hab Α) | Γαιβενθομ]
Γηβεενομ Α | και 2^ο κατα Β¹ 2^{ab} Α | των εθνων] pr παντων Α | ων] pr των
απεριμιτητων τούτων] και Α | εξωλοθρ. Β¹ | υιων] pr των Α 4 αλσωδου Α
5 βασιλεων] βασιλεως Α (bis) | ηχμαλωτευσεν Α | πολλην] +· και ηγα|γεν εις
Δαμασκον Α | om γαρ Α | παρεδωκαν Α | εαυτω] εν αυτω Α 6 απεστειλεν]
απεκτεινεν Α | Ρομελιου Α | αυτων] εαυτων Α^b 7 Εζεχρι Α | Μασσαιαν]
Μασιαν Α | Εγδρεικαν] Εξρι|καν Α | Ελκανα Α 8 ηχμαλωτευσαν Α | θυ-
γατερας] pr και Α | Σαμαριαν Α (item 9) 9 ονομα] + αυτω Β^{ab} Α | Ιουδαν
Α | εν 2^ο bis scr Α | εως] pr και Α 10 και 2^ο εξ Β^{ab} mg | λεγετε] pr υμεις
Α | δουλους] δουλας Β* (δουλους Β^{amg} b^{txt}) | υμιν] ειμι Β^b (superscr) Α | θεω]
pr τω Α | ημων] υμων Α 11 om και 1^ο Α | αιχμαλωτευσατε Α | οργη]
+ θυμου Α

12 ¹²καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραίμ, Οὐδεὶά δὲ τοῦ Β
 Ἰωαννοῦ καὶ Ζαχαρίας δὲ τοῦ Μοσολαμῶθ καὶ Ἐζεκίας δὲ τοῦ Σελλήμ
 καὶ Ἀμασείας δὲ τοῦ Χοάδ, ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου·
 13 ¹³καὶ εἶπαν αὐτοῖς Οὐ μὴ εἰσαγάγητε τὴν αἰχμαλωσίαν ὧδε πρὸς
 ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὸ ἁμαρτάνειν τῷ κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς ὑμεῖς λέγετε, προσθεῖναι
 ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐπὶ τὴν ἄγνοιαν, ὅτι πολλὴ ἡ ἁμαρτία
 14 ἡμῶν καὶ ὀργὴ Κυρίου θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. ¹⁴καὶ ἀφῆκαν οἱ
 πολεμισταὶ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων
 15 καὶ πάσης τῆς ἐκκλησίας. ¹⁵καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες οἱ ἐπεκλήθησαν
 ἐν ὀνόματι καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ πάντας τοὺς
 γυμνοὺς περιέβαλον ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς καὶ
 ὑπέδθησαν αὐτούς, καὶ ἔδωκαν καὶ φαγεῖν καὶ ἀλείψασθαι, καὶ ἀντε-
 λάβοντο καὶ ἐν ὑποζυγίοις παντὸς ἀσθενοῦντος, καὶ κατέστησαν
 αὐτοὺς εἰς Ἱερειχὼ πόλιν φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καὶ
 16 ἐπέστρεψαν εἰς Σαμάρειαν. ¹⁶Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν
 17 Ἀχὰς πρὸς βασιλέα Ἀσσοῦρ βοηθῆσαι αὐτῷ ¹⁷καὶ ἐν τούτῳ, ὅτι
 Ἰδουμαῖοι ἐπέθεντο καὶ ἐπάταξαν ἐν Ἰούδα καὶ ἠχμαλώτισαν αἰχμα-
 18 λωσίαν. ¹⁸καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς πεδινῆς
 καὶ ἀπὸ λιβὸς τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔλαβον τὴν Βαιθσάμυς, τὴν Αἰλῶ
 καὶ τὴν Γαληρῶ καὶ τὴν Σωχῶ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ τὴν
 19 Γαλεζῶ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· καὶ κατώκησαν ἐκεῖ. ¹⁹ὅτι ἐταπεί-
 νωσεν Κύριος τὸν Ἰούδαν δι' Ἀχὰς βασιλέα Ἰούδα, ὅτι ἀπέστη
 20 ἀποστάσει ἀπὸ Κυρίου. ²⁰καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν Θαλγαφελλάδαρ
 21 βασιλεὺς Ἀσσοῦρ· καὶ ἔθλιψαν αὐτόν. ²¹καὶ ἔλαβεν Ἀχὰς τὰ
 ἐν οἴκῳ Κυρίου καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων
 καὶ ἔδωκεν τῷ βασιλεῖ Ἀσσοῦρ· καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν αὐτῶν,
 22 ²²ἀλλ' ἡ τῷ θλιβῆναι αὐτόν. καὶ προσέθηκεν τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ
 23 Κυρίου, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ²³Ἐκζητήσω τοὺς θεοὺς Δαμασκοῦ
 τοὺς τύπτοντάς με· καὶ εἶπεν Θεοὶ βασιλέως Συρίας αὐτοὶ κατισχύ-

12 ανεστησαν] νε sup ras A^a | Ουδεια] Αζαριαν Α | Ιωαννου] Ιωαναν Α | Α
 Ζαχαριαν] Βαραχιαν Α | Μοσολαμωθ] ο ι^οimprob A^b | Αμασιαν Α | Χοαδ] Αδδ Α
 13 προιθηναι Α | οργη] + θυμου Α 15 περιεβαλλον Α |
 om και 7^ο Α | om και 10^ο Α | Ιεριχω Α | υπεστρεψαν Α | Σαμαριαν Α
 16 Αχας Α 17 ηχμαλωτευσα] Α 18 πεδεινης Β | Βαιθσαμυς] + εν
 οικω κυ και τα εν οικω του βασιλεως και των αρχοντων και εδωκεν τω βασιλει
 Β (cf. 21 : om Α) | την Αιλω] και την Αιλων Α | Γαληρω] Γα|δηρω Α | αυτης
 19] + και Θαμνα· και τας κω|μας αυτης· Α | Γαλεζω] Γαμαιοζαι Α 19 δι]
 δια Α | αποστασει] απεστασει Α 20 Θαγλαθ· φαλνα|σαρ· Α | εθλιψαν]
 εθαψαν Β* επαταξεν Bab^mgA 21 Αχας Α | αυτων] αυτω· Α 23 ειπεν Α]
 ειπαν Β | θεοι] pr οτι Α

Β σουσιν αὐτοὺς, αὐτοῖς τοίνυν θύσω καὶ ἀντιλήμψονται μου· καὶ αὐτοὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς σκῶλον καὶ παντὶ Ἰσραὴλ. ²⁴καὶ ἀπέστησεν ²⁴ Ἀχὰς τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου καὶ κατέκοψεν αὐτά, καὶ ἔκλεισεν τὰς θύρας οἴκου Κυρίου, καὶ ἐποίησεν ἐαυτῷ θυσιαστήρια ἐν πάσῃ γωνίᾳ, ²⁵καὶ ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἐν Ἰούδα ἐποίησεν ὑψηλὰ θυμιᾶν ²⁵ θεοῖς ἄλλοτρίοις· καὶ παρώργισαν Κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ²⁶καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι αὐτοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται ²⁶ καὶ αἱ ἔσχαται, ἰδοὺ γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ²⁷καὶ ἐκοιμήθη Ἀχὰς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ²⁷ ἐν πόλει Δαυεὶδ, ὅτι οὐκ εἰσήνεγκαν αὐτὸν εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

¹Καὶ Ἐζεκίας ἐβασίλευσεν ἑξοσι καὶ πέντε ἐτῶν, καὶ ἑκοσι ¹ Χ καὶ ἑννέα ἐτὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ἀββὰ θυγάτηρ Ζαχαριά. ²καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθεὲς ἐνώπιον Κυρίου ² κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Δαυεὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³καὶ ἐγένετο ὡς ³ ἔστη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἀνέωξεν τὰς θύρας οἴκου Κυρίου καὶ ἐπεσκεύασεν αὐτάς. ⁴καὶ εἰσήγαγεν τοὺς ἱερεῖς ⁴ καὶ τοὺς Λευεΐτας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς, ⁵καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούσατε οἱ Λευεΐται· νῦν ἀγνίσθητε, ⁵ καὶ ἀγνίσατε τὸν οἶκον Κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ ἐκβάλετε τὴν ἀκαθαρσίαν ἐκ τῶν ἁγίων. ⁶ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ἡμῶν ⁶ καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου καὶ ἐγκατέλιπον αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῆς σκηνῆς Κυρίου καὶ ἔδωκαν αὐχένα· ⁷καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, καὶ ἔσβεσαν τοὺς ⁷ λύχνους, καὶ θυμίαμα οὐκ ἐθυμίασαν, καὶ ὀλοκαυτώματα οὐ προσήνεγκαν ἐν τῷ ἁγίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ⁸καὶ ὠργίσθη ὀργῇ Κύριος ἐπὶ ⁸ τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἔκστασιν καὶ εἰς συρισμόν, ὡς ὑμεῖς ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. ⁹καὶ ἰδοὺ ⁹ πεπλήγασιν οἱ πατέρες ὑμῶν μαχαίρα, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν,

Α 23 om αυτους Α | παντί] παντα Α 24 εαυτω] αυτω Α | γωνια]+εν
 Ιλημ B^{ab} + Ιλημ Α 25 Ιουδα· Α | εποιησεν] εποιησαν Α (αν sup ras
 Α^a) | θυμια B^{bvid} | τον θεον] om τον Α | αυτων] εαυτων Α 27 αυτου Ι^o
 εαυτου Α | Εζεκειας Α XXIX 1 εικοσι Ι^o pr ων Α | om και 4° Α |
 Αββα] sign v l prae se fert B¹ ^{txt et mg} Αββαθυ Α | Ζαχαριου Α (seq ras i lit
 in Α¹) 2—6 και εποιησεν...σκηνης Κυριου resc accentus hic illic adpinx Α^b
 4 κλιτος] κ ras Α^b 5 των πατερων] om των Α^b (? Α^{*}) 6 εγκατελιπαν]
 inter λ et ι ras aliq (forte ε) Β¹ εγκατελειπον Α^{*} ^{vid} (ενκ. Α^b) | σκηνης] σκη
 ras Α^{bvid} 7 om εν Α 8 οργη] θυμω Α | εκστασιν]+ και εις αφανισμον
 Α | συριγμον Α 9 και 3°] κ sup ras Α^a | ουχ Α

10 ὁ καὶ νῦν ἐστίν. ¹⁰ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστίν ἐπὶ καρδίας διαθέσθαι B
 διαθέκην μου, διαθέκην Κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ· καὶ ἀπέστρεψεν τὴν
 11 ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν. ¹¹καὶ νῦν μὴ διαλίπητε, ὅτι ἐν ὑμῖν
 ἤρέτικεν στήναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουρ-
 12 γοῦντας καὶ θυμῶντας. ¹²Καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευεῖται, Μάαθ
 ὁ τοῦ Μασὶ καὶ Ἰωὴλ ὁ τοῦ Ζαχαρίου ἐκ τῶν υἱῶν Καάθ, καὶ ἐκ τῶν
 υἱῶν Μεραρεὶ Κεῖς ὁ τοῦ Ἀβδεὶ καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἑλλή, καὶ ἀπὸ
 τῶν υἱῶν Γεδσωνεὶ ἀπὸ τοῦ Ζεμμάθ καὶ Ἰῶδαν, οὗτοι υἱοὶ Ἰωαχά,
 13 ¹³καὶ τῶν υἱῶν Ἑλειασφὰν καὶ Ζαμβρεὶ καὶ Εὐιήλ, καὶ τῶν υἱῶν
 14 Ἀσὰ Ἀζαρίας καὶ Μαθθανίας, ¹⁴καὶ τῶν υἱῶν ὧν Αἰμὰν Ἰειήλ καὶ
 15 Σεμεεὶ, καὶ τῶν υἱῶν Ἑδειθῶμ Σαμαίας καὶ Ὁζειήλ. ¹⁵καὶ συνήγαγεν
 τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καὶ ἡγνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως
 16 διὰ προστάγματος Κυρίου. ¹⁶καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἕως εἰς τὸν οἶκον
 Κυρίου ἀγνίσαι, καὶ ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν τὴν εὑρεθείσαν
 ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου Κυρίου· καὶ ἐδέξαντο οἱ
 17 Λευεῖται ἐκβαλεῖν εἰς τὸν χειμάρρουν Κεδρῶν ἕξω. ¹⁷καὶ ἦρξαντο
 τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ νουμηνία τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἀγνίσαι, καὶ τῇ
 ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ τοῦ μηνὸς εἰσῆλθον εἰς τὸν ναὸν Κυρίου, καὶ ἤγνισαν
 τὸν οἶκον Κυρίου ἐν ἡμέραις ὀκτώ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρισκαιδεκάτῃ
 18 συνετέλεσαν τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ¹⁸καὶ εἰσῆλθον ἔσω πρὸς
 Ἑζεκιάν τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν Ἑγνίσαμεν πάντα τὰ ἐν οἴκῳ Κυρίου,
 τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὴν
 19 τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, ¹⁹καὶ πάντα τὰ σκεύη
 ἃ ἐμίανεν Ἀχας ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποστασίᾳ
 αὐτοῦ ἡτοιμάκαμεν καὶ ἡγνίκαμεν· ἰδοὺ ἐστίν ἐναντίον τοῦ θυσια-
 20 στηρίου Κυρίου. ²⁰Καὶ ὥρθρισεν Ἑζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ
 συνήγαγεν τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου.
 21 ²¹καὶ ἀνήνεγκεν μόσχους ἑπτὰ, κριοὺς ἑπτὰ, ἀμνοὺς ἑπτὰ, χιμάρους

10 post διαθεσθαι ras pl litt A (forte bis scr διαθ. A*) | om διαθέκην A
 μου A | αποστρεψει A | θυμου] του θυμου (sic) A 11 διαλειπητε A | ηρετι-
 κεν] + κς A 12 Μαεθ A | Μεραρι A | Αβδι A | Ελλη] Ιαλληλ A | Γεδ-
 σωνει απο] Γεδσων· Ιωα· ο Α | ουτοι υιοι] ο του Α 13 Ελισταφā A | om
 και 2º A | Ζαμβρει] Σαμβρι A | Ευιηλ] Ιειηλ A | Ασα] Ασαφ A | Αζαριαν]
 Ζαχαριαν A | Μαθθανιας] Ματθανιας BªbA 14 om ων A | Σεμει A |
 Ιδιθουν A | Σαμειαν A | Οζειηλ A 15 συνηγαγον BªbA | Κυριου] + καθα-
 ρισαι τον οικον κῡ A 16 εις 1º] ι sup ras Aª | εξεβαλαν A 17 τριτη]
 πρωτη BªbA | εισηλθεν A | Κυριον 1º] pr του Α | τρισκαιδεκατη] εκκαιδ. A |
 του μηνος του πρωτου συνετελεσαν· A 18 εισηλθον A | ηγνισαμεν A
 19 εμιανεν Bªb (εμει. B*) | εμινεν A* (α superscr A¹) | Αχας· A | αυτου 2º]
 εαυτου A

Β αἰγῶν ἑπτὰ περὶ ἁμαρτίας, περὶ τῆς βασιλείας καὶ περὶ τῶν ἁγίων καὶ περὶ Ἰσραὴλ· καὶ εἶπεν τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσιν ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου. ²² καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ ἐδέξαντο ²² οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα καὶ προσέχεον ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς κριοὺς, καὶ προσέχεον τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²³ καὶ ²³ προσήγαγον τοὺς χιμάρους τοὺς περὶ ἁμαρτίας ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπ' αὐτούς. ²⁴ καὶ ἔθυσαν αὐτούς οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐξιλάσαντο τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς ²⁴ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξιλάσαντο περὶ παντὸς Ἰσραὴλ· ὅτι Περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἡ ὀλοκαύτωσις καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας. ²⁵ καὶ ἔστησεν τοὺς Λευεῖτας ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν ²⁵ νάβλαις καὶ ἐν κινύραις κατὰ τὴν ἐντολὴν Δαυεὶδ τοῦ βασιλέως καὶ Γὰδ τοῦ προφήτου καὶ Ναθὰν τοῦ προφήτου, ὅτι δι' ἐντολῆς Κυρίου τὸ πρόσταγμα ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν. ²⁶ καὶ ἔστησαν οἱ Λευεῖται ἐν ²⁶ ὀργάνοις Δαυεὶδ καὶ οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξιν. ²⁷ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ²⁷ ἀνενέγκαι τὴν ὀλοκαύτωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀναφέρειν τὴν ὀλοκαύτωσιν ἤρξαντο ἄδειν Κυρίῳ, καὶ σάλπιγγες πρὸς τὰ ὄργανα Δαυεὶδ βασιλέως. ²⁸ καὶ πᾶσα ἐκκλησία προσεκύνει, ²⁸ καὶ οἱ ψαλτῶδοι ᾄδοντες καὶ σάλπιγγες σαλπίζουσαι ἕως οὗ συνετελέσθη ἡ ὀλοκαύτωσις. ²⁹ καὶ ὡς συνετέλεσαν ἀναφέροντες, ἔκαμψεν ²⁹ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ εὐρεθέντες καὶ προσεκύνησαν. ³⁰ καὶ εἶπεν ³⁰ Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς Λευεῖταις ὑμνεῖν τὸν κύριον ἐν λόγοις Δαυεὶδ καὶ Ἀσάφ τοῦ προφήτου· καὶ ὕμνου ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἔπεσον καὶ προσεκύνησαν. ³¹ καὶ ἀπεκρίθη Ἐζεκίας καὶ εἶπεν ³¹ Νῦν ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν Κυρίῳ, προσαγάγετε καὶ φέρετε θυσίας καὶ αἰνέσεως εἰς οἶκον Κυρίου· καὶ ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία θυσίας καὶ αἰνέσεως εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ πᾶς πρόθυμος τῇ καρδίᾳ ὀλοκαυτώσεις. ³² καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῆς ὀλοκαυτώσεως ἧς ἀνή- ³² νεγκεν ἡ ἐκκλησία, μόσχοι ἐβδομήκοντα, κριοὶ ἑκατόν, ἀμνοὶ διακόσιοι·

Α 22 προσεχεαν (2^ο) B^{ab}A | θυσιαστηριον 2^ο] + και εθυσαν τους αμνους·| και περιεχεον το αιμα του θυσι|αστηριου Α 23 τους χιμ. B^{ab}] τας χ. Β* | αυτων] εαυτων Α 24 εξιλασαντο 2^ο] ασαν sup ras Α^a | οτι περι παντος... και τα sup ras Α^a 25 προφητου 1^ο] ορωντος τω βασιλει· Α | προφητων] προφη sup ras B^{ab} 27 Εζεκειας Α | ανενεγκε Α | Κυριω] pr τω Α | σαλπιγγες] pr αι Α | οργα Β* (να superscr B^{ab}) | βασιλεως] + Ισλ Α 28 και οι ψαλτ.] om και οι Α | αιδοντες Β* (αδ. B^{ab}Α) | σαλπιγγες] pr αι Α | συνετελεσεν Α* vid (συνετελεσθη Α') 29 εκαμψεν] pr και Α | προσκυνησαν Α 30 ο βασ. Εζεκειας Α | οι αρχ.] pr παντες Α | υμνεν] υμειν Α | επεσαν Α 31 om και ανηνεγκεν...Κυριου Α

33 εἰς ὀλοκαύτωσιν Κυρίῳ πάντα ταῦτα. 33 καὶ οἱ ἡγιασμένοι μόσχοι ἕξα- B
 34 κόσιοι, πρόβατα τρισχίλια πεντακόσια. 34 ἀλλ' ἡ οἱ ἱερεῖς ὀλίγοι ἦσαν
 καὶ οὐκ ἐδύναντο ἐκδεῖραι τὴν ὀλοκαύτωσιν, καὶ ἀντελάβοντο αὐτῶν οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευεῖται ἕως οὗ συνετελέσθη τὸ ἔργον, καὶ ἕως
 οὗ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς, ὅτι οἱ Λευεῖται προθύμως ἡγνισαν παρὰ
 35 τοὺς ἱερεῖς. 35 καὶ ἡ ὀλοκαύτωσις πολλὴ ἐν τοῖς στέασιν τῆς τελειώ-
 σεως τοῦ σωτηρίου καὶ τῶν σπονδῶν τῆς ὀλοκαυτώσεως· καὶ
 36 κατορθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ Κυρίου. 36 καὶ ἠψφράνθη Ἐζεκίας καὶ
 πᾶς ὁ λαὸς διὰ τὸ ἡτοιμακέναι τὸν θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξάπινα ἐγένετο
 XXX 1 ὁ λόγος. 1 Καὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ
 Ἰούδαν, καὶ ἐπιστολὰς ἔγραψεν ἐπὶ τὸν Ἐφραίμ καὶ Μανασσὴ ἐλθεῖν
 εἰς οἶκον Κυρίου εἰς Ἱερουσαλὴμ ποιῆσαι τὸ φάσεκ τῷ κυρίῳ θεῷ
 2 Ἰσραὴλ. 2 καὶ ἐβουλευσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶσα
 ἡ ἐκκλησία ἡ ἐν Ἱερουσαλὴμ ποιῆσαι τὸ φάσεκ τῷ μὲν τῷ δευτέρῳ.
 3 οὐ γὰρ ἠδυνάσθησαν αὐτὸ ποιῆσαι ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι οἱ ἱερεῖς
 οὐχ ἡγνίσθησαν ἱκανοί, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη εἰς Ἱερουσαλὴμ.
 4 καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ ἐναντίον τῆς ἐκ-
 5 κλησίας. 5 καὶ ἔστησαν λόγον διελθεῖν κήρυγμα ἐν παντὶ Ἰσραὴλ
 ἀπὸ Βηρσάβεε ἕως Δὰν ἐλθόντες ποιῆσαι τὸ φάσεκ Κυρίῳ θεῷ
 Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι πλῆθος οὐκ ἐποίησεν κατὰ τὴν γραφὴν.
 6 καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες σὺν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ τοῦ βασι-
 λέως καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰουδὰ κατὰ τὸ πρόσ-
 ταγμα τοῦ βασιλέως λέγοντες Οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐπιστρέψατε πρὸς
 θεὸν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιστρέψατε τοὺς ἀνα-
 σεσωσμένους τοὺς καταλειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως Ἀσσοῦρ.
 7 καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν οἱ
 ἀπέστησαν ἀπὸ Κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς
 8 εἰς ἐρήμωσιν καθὼς ὑμεῖς ὁρᾶτε. 8 καὶ νῦν μὴ σκληρύνετε τὰς καρ-
 δίας ὑμῶν· δότε δόξαν Κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ εἰσέλθατε εἰς τὸ ἅγιασμα
 αὐτοῦ ὃ ἡγίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν,
 9 καὶ ἀποστρέψαι ἀφ' ὑμῶν θυμὸν ὀργῆς. 9 ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν
 ὑμᾶς πρὸς Κύριον οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν

33 om πεντακοσια B^{ab} 34 ἠδυναντο A | εκδειραι| δειραι A | προθ. ηγνι- A
 σαν] ηγνισθησαν προθυμως A 35 κατορθωθη B* κατωρθωθη B^{ab} A
 XXX 2 εβουλευσατο] post εβου ras 10 vel 11 litt A¹ 3 εδυνασθησαν A |
 ποιησαι αυτο A 5 ελθοντας A | θεω] θω (sic) A 6 Ιουδαν A | τα
 προσ|ταγμα A | οι υιοι] om οι A | Ισραηλ 3^ο] Ιακωβ A | επιστρεψατε 2^ο]
 επιστρεψει A | καταλιφθεντας A 7 γινεσθαι A 8 τας καρδιας] τους
 τραχηλους A

Β οἰκτερμοῖς ἀντὶ πάντων αἰχμαλωτισάντων αὐτούς, καὶ ἀποστρέψει εἰς τὴν γῆν ταύτην· ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτεῖρμων Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν. ¹⁰ καὶ ἦσαν οἱ τρέχοντες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ ¹⁰ πόλεως ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ καὶ Μανασσὴ καὶ ἕως Ζαβουλῶν· καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν καὶ καταμωκώμενοι. ¹¹ ἀλλὰ ἀν- ¹¹ θρωποὶ Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ Μανασσὴ καὶ ἀπὸ Ζαβουλῶν ἐτράπησαν, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰούδα. ¹² καὶ ἐγένετο χεὶρ Κυρίου ¹² δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν ἐλθεῖν τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὰ προσταγμάτα τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ Κυρίου. ¹³ καὶ συνήχθησαν ¹³ εἰς Ἱερουσαλὴμ λαὸς πολὺς τοῦ ποιῆσαι τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα. ¹⁴ καὶ ἀνέστησαν καὶ ¹⁴ καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάντα ἐν οἷς ἐθυμῶσαν τοῖς ψευδέσιν κατέσπασαν καὶ ἔρριψαν εἰς τὸν χεიმάρρουν Κεδρὼν. ¹⁵ καὶ ἔθυσαν τὸ φάσκεκ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς ¹⁵ τοῦ δευτέρου· καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται ἐνετράπησαν καὶ ἤγνισαν, καὶ εἰσήνεγκαν ὀλοκαυτώματα ἐν οἴκῳ Κυρίου. ¹⁶ καὶ ἔστησαν ἐπὶ ¹⁶ τὴν στάσιν αὐτῶν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐδέχοντο τὰ αἵματα ἐκ χειρὸς τῶν Λευειτῶν. ¹⁷ ὅτι πληθὸς τῆς ἐκκλησίας οὐχ ἡγνίσθη, καὶ οἱ Λευεῖται ¹⁷ ἦσαν τοῦ θύειν τὸ φάσκεκ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἀγνισθῆναι τῷ κυρίῳ. ¹⁸ ὅτι πλείστον τοῦ λαοῦ ἀπὸ Ἐφραίμ καὶ Μανασσὴ καὶ ¹⁸ Ἰσασαχάρ, Ζαβουλῶν, οὐχ ἤγνισαν, ἀλλὰ ἔφαγον τὸ φάσκεκ παρὰ τὴν γραφὴν τοῦτο. καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας περὶ αὐτῶν λέγων Κύριος ἀγαθὸς ἐξιλάσθω ¹⁹ ὑπὲρ πάσης καρδίας κατευθυνούσης ἐκ- ¹⁹ ζητησούσης Κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ οὐ κατὰ τὴν ἀγνείαν τῶν ἁγίων. ²⁰ καὶ ἐπήκουσεν Κύριος τῷ Ἐζεκίᾳ, καὶ ἰάσατο ²⁰ τὸν λαόν. ²¹ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν Ἱερου- ²¹ σαλὴμ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ καὶ καθυμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἡμέραν καθ' ἡμέραν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται ἐν ὀργάνοις τῷ κυρίῳ. ²² καὶ ἐλάλησεν Ἐζεκίας ἐπὶ πᾶσαν ²²

A 9 οἰκτιρμοῖς B^b | ἀντι| ἐναντι A | ἀποστρέψει 1° ἐπιστρέψει A | οἰκτιρμων B^b | ὑμων 3° ἡμων A 10 οἱ τρεχ. ἦσαν A 11 ἐνετραπήσαν A | om εν A 12 τα προσταγματα] το προσταγμα A 13 πολυς| λαος A 14 ἐθυμωσαν] ἐθυμωσιν B* ἐθυμιων B^{ab}A 15 τεσσαρισκαιδ. B*^bA (τεσσαρεσκαιδ. B^{ab}) | ἡγνισαν] ἡγνισθησαν B^{ab} (σθη in mg) A 16 αυτων] αυτων A (bis) 18 πλειστον] το πλειστον (τ 2° sup ras 2 forte litt) A | Ζαβουλων] pr και A | ἡγνισαν] ἡγνισθησαν A | om τουτο A | αγαθος] pr ο A 19 εκζητησουσης] εκζητησαι A | αυτων] εαυτου A | αγνιαν A

καρδίαν τῶν Λευειτῶν καὶ τῶν συνιόντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ κυρίῳ· B
καὶ συνετέλεσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας, θύοντες θυσίας
σωτηρίου καὶ ἐξομολογούμενοι τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν.
23 καὶ ἐβουλεύσατο ἡ ἐκκλησία ἅμα ποιῆσαι ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας· καὶ
24 ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ. 24 ὅτι Ἐζεκίας ἀπῆρξατο τῷ
Ἰούδα τῇ ἐκκλησίᾳ μόσχους χιλίους καὶ ἑπτακισχίλια πρόβατα· καὶ
οἱ ἄρχοντες ἀπῆρξαντο τῷ λαῷ μόσχους χιλίους καὶ πρόβατα δέκα
25 χιλιάδας, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἱερέων εἰς πλῆθος. 25 καὶ ἠψφράνθη πᾶσα
ἡ ἐκκλησία, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα,
καὶ οἱ εὐρεθέντες ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ εἰσελθόντες ἀπὸ
26 γῆς Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἀπὸ Ἰούδα. 26 καὶ ἐγένετο εὐφρο-
σύνη μεγάλη ἐν Ἱερουσαλὴμ· ἀπὸ ἡμερῶν Σαλωμῶν υἱοῦ Δανεῖδ
27 βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐγένετο τοιαύτη ἑορτὴ ἐν Ἱερουσαλὴμ. 27 καὶ
ἀνέστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευεῖται καὶ ἠυλόγησαν τὸν λαόν· καὶ ἐπη-
κούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ἦλθεν ἡ προσευχὴ αὐτῶν εἰς τὸ κατοι-
XXI 1 κητήριον τὸ ἅγιον αὐτοῦ, εἰς τὸν οὐρανόν. 1 καὶ ὡς συνετελέσθη
πάντα ταῦτα, ἐξῆλθεν πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα,
καὶ συνέτριψαν τὰς στήλας καὶ ἔκοψαν τὰ ἄλση καὶ κατέσπασαν τὰ
ὑψηλὰ καὶ τοὺς βωμοὺς ἀπὸ πάσης γῆς Ἰουδαίας καὶ Βενιαμὴν καὶ
Ἐφραίμ καὶ ἀπὸ Μανασσὴ ἕως εἰς τέλος· καὶ ἐπέστρεψαν πᾶς
Ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς πόλεις
2 αὐτῶν. 2 καὶ ἔταξεν Ἐζεκίας τὰς ἡμερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν
Λευειτῶν, καὶ τὰς ἡμερίας ἐκάστου κατὰ τὴν ἐαυτοῦ λειτουργίαν,
τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευεῖταις, εἰς τὴν ὀλοκαύτωσιν καὶ εἰς τὴν
θυσίαν τοῦ σωτηρίου καὶ αἰνεῖν καὶ ἐξομολογεῖσθαι καὶ λειτουργεῖν
3 ἐν ταῖς πύλαις ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου Κυρίου. 3 καὶ μερὶς τοῦ βασι-
λέως ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ εἰς τὰς ὀλοκαυτώσεις τὴν πρωινήν
καὶ τὴν δειλινήν, καὶ ὀλοκαυτώσεις εἰς σάββατα καὶ εἰς τὰς νομῆ-
4 νίας καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου. 4 καὶ
εἶπαν τῷ λαῷ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ δοῦναι τὴν μερίδα
τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν, ὅπως κατισχύουσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ
5 οἴκου Κυρίου. 5 καὶ ὡς προσέταξεν τὸν λόγον, ἐπλεόνασεν Ἰσραὴλ

22 τω κυριω (2^ο)] om τω A 23 εποιησα B^b vid | ευφροσυνη] seq ras 1 lit A
(forte v) in A 24 οι| οι αρχ. B* (om οι 1^ο B^b) 25 απο 2^ο] εν A
26 ημερων Σαλωμων] των ημ. του Σαλ. A 27 οι Α.] pr και A
XXXI 1 εκοψαν] εξεκοψαν A | om γης A | Εφραιμ] pr εξ A | επεστρεψεν
A | αυτου] εαυτου A | αυτων] εαυτων A 2 om εν ταις πυλαις A
3 ολοκαυτωσις A (bis) | τωσις την πρωνη] 5 την δειλινην ολοκαυ A^a(mg) (sic)
4 ειπαν] ειπεν A 5 επλεονασαν A | Ισραηλ 1^ο] pr οι υιοι A

Β ἀπαρχὴν σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ μέλιτος καὶ πᾶν γένημα
 ἀγροῦ· καὶ ἐπιδέκατα πάντα εἰς πλῆθος ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ
 Ἰούδα. ⁶ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ αὐτοὶ ⁶
 ἤνεγκαν ἐπιδέκατα μόσχων καὶ προβάτων καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν, καὶ
 ἡγίασαν τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ εἰσήνεγκαν καὶ ἔθηκαν σωρούς.
 Ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἦρξαντο οἱ θεμέλιοι σωροὶ θεμελιωθῆναι, καὶ ⁷
 ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ συνετελέσθησαν. ⁸ καὶ ἦλθεν Ἐζεκίας καὶ οἱ ⁸
 ἄρχοντες καὶ εἶδον τοὺς σωρούς, καὶ ἠλόγησαν τὸν κύριον καὶ τὸν
 λαὸν αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ ἐπυνθάνετο Ἐζεκίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν ⁹
 Λευειτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων ¹⁰
 εἰς οἶκον Σαδώκ, καὶ εἶπεν Ἐξ οὗ ἥρκται φέρεσθαι ἡ ἀπαρχὴ εἰς
 οἶκον Κυρίου, ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν καὶ κατελίπομεν· ὅτι Κύριος
 ἠλόγησεν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ κατελίπομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦτο.
¹¹ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἐτοιμάσαι παστοφόρια εἰς οἶκον Κυρίου· καὶ ¹¹
 ἡτοίμασαν. ¹² καὶ ἤνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ ἐπιδέκατα ἐν ¹²
 πίστει, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάτης Χωμενίας ὁ Λευεΐτης, καὶ Σεμεὶ ὁ
 ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεχόμενος, ¹³ καὶ Εἰῆλ καὶ Ὁζεΐας καὶ Μάεθ καὶ ¹³
 Ἀσαήλ καὶ Ἰεριμῶθ καὶ Ἐζαβὰθ καὶ Ἰεεὶλ καὶ Σαμαχειὰ καὶ
 Θάναι, Βαναΐας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καθεσταμένοι διὰ Χωνενίου καὶ
 Σεμεὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προσέταξεν ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας
 καὶ Ἀζαρίας ὁ ἡγούμενος οἴκου Κυρίου. ¹⁴ καὶ Κωρὴ ὁ τοῦ Αἰμάν ὁ ¹⁴
 Λευεΐτης ὁ πυλωρὸς κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν δομάτων δοῦναι τὰς
 ἀπαρχὰς Κυρίῳ καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. ¹⁵ διὰ χειρὸς Ὁδομ καὶ ¹⁵
 Βενιαμείν καὶ Ἰησοῦς καὶ Σεμεὶ καὶ Μαρίας καὶ Σεχονίας, διὰ χειρὸς
 τῶν ἱερέων ἐν πίστει δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἐφημε-
 ρίας, κατὰ τὸν μέγαν καὶ τὸν μικρόν, ¹⁶ ἕκαστος τῆς ἐπιγονῆς τῶν ¹⁶
 ἀρσενικῶν ἀπὸ τριετοῦς καὶ ἐπάνω, παντὶ τῷ εἰσπορευομένῳ εἰς
 οἶκον Κυρίου, εἰς λόγον ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, λειτουργίαν ἐφημερίαις
 διατάξεως αὐτῶν. ¹⁷ οὗτος ὁ καταλοχισμὸς τῶν ἱερέων κατ' οἴκους ¹⁷
 πατριῶν, καὶ οἱ Λευεῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς

Α 5 ηνεγκαν εἰς| πλῆθος Α 6 αυτων Α | σωρους| +· σωρους| Α
 7 οἱ θεμελιοι Α 8 ειδον| ειδοντες Α 10 ειπεν 1^ο| + προς αυτον Α | οἱ
 καὶ ειπεν 2^ο Α | η απαρχη φερεσθαι Α | κατελειπομεν Α (bis) | ευλογησεν
 Α | αυτου| εαυτου Α | ἐπι| ἐτι Α 11 Εζεκιας| + ἐτι Α 12 ηνεγκαν·
 εισηνεγκαν Α | Χωχενιας Α | Σεμει Α (item 13, 15) 13 Ειηλ| Ιειηλ Α |
 Οζεϊας| Οζαζας Α | Μαεθ| Ναεθ Α | Ιεριμωθ Α | Εζαβαθ| Ιωζαβαθ Α |
 Ιεειηλ| Ιειηλ Α | Σαμαχεια Α | Θαναι| Μα|αθ Α | Βαναϊας| pr και Α |
 Χωχενιου Α 14 Αιμαν| Ιεμνα Α | κατα| κατ Α | δωματων Α 15 Ιησοι
 Α | τον μικρον| pr κατα Α 16 εκαστος| εκτος Α | ημερας| ημεραν Α
 λειτουργιαν| pr εις Α

18 και ἐπάνω ἐν διατάξει, ¹⁸ ἐν καταλοχίσει ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ νιῶν αὐτῶν B
 και θυγατέρων αὐτῶν εἰς πᾶν τὸ πλῆθος, ὅτι ἐν πίστει ἤγνισαν τὸ
 19 ἅγιον· ¹⁹ τοῖς νιόις Ἰακώβ τοῖς ἱερατέουσιν καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων
 αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἄνδρες οἱ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι,
 δοῦναι μερίδα παντὶ ἀρσενικῷ ἐν τοῖς ἱερεῦσιν καὶ παντὶ καθαριθμου-
 20 μένῳ ἐν τοῖς Λευεῖταις. ²⁰ καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἐζεκίας ἐν παντὶ
 Ἰούδα, καὶ ἐποίησεν τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐναντίον τοῦ κυρίου θεοῦ
 21 αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ ᾧ ἤρξατο ἐργασία ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ
 ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν ἐξεζήτησεν τὸν θεὸν αὐτοῦ ἐξ
 ὅλης ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν καὶ εὐδωθή.

XXII 1 ¹ Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἦλθεν
 Σενναχηρείμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν καὶ παρε-
 νέβαλεν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς τειχίρεις, καὶ εἶπεν προκαταλαβέσθαι
 2 αὐτάς. ² καὶ εἶδεν Ἐζεκίας ὅτι ἦκει Σενναχηρείμ καὶ τὸ πρόσωπον
 3 αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. ³ καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν
 πρεσβυτέρων αὐτοῦ καὶ τῶν δυνατῶν ἐμφράξαι τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν
 4 ἃ ἦν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ συνεπίσχυσεν αὐτῷ. ⁴ καὶ συνήγαγεν
 λαὸν πολὺν καὶ ἐνέφραξεν τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν καὶ τὸν ποταμὸν
 τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως, λέγων Μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ
 5 καὶ εὗρῃ ὕδωρ πολὺ καὶ κατίσχύσῃ. ⁵ καὶ κατίσχυσεν Ἐζεκίας
 καὶ ᾠκοδόμησεν πᾶν τὸ τεῖχος τὸ κατεσκαμμένον καὶ πύργους καὶ
 ἔξω προτείχισμα ἄλλο, καὶ κατίσχυσεν τὸ ἀνάλημμα πόλεως Δαυεὶδ,
 6 καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλὰ. ⁶ καὶ ἔθετο ἄρχοντας τοῦ πολέμου
 ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὴν πλατείαν τῆς
 πύλης τῆς φάραγγος, καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν λέγων
 7 Ἰσχύσατε καὶ ἀνδρίζεσθε, μὴ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως
 Ἀσσοῦρ καὶ ἀπὸ προσώπου παντὸς τοῦ ἔθνους τοῦ μετ' αὐτοῦ·
 8 ὅτι μεθ' ἡμῶν πλείονες ἢ μετ' αὐτοῦ. ⁸ μετ' αὐτοῦ βραχίονες σάρ-
 κιναι, μεθ' ἡμῶν δὲ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, τοῦ σώζειν καὶ τοῦ πολε-
 μεῖν τὸν πόλεμον ἡμῶν. καὶ κατεθάρσυνεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις
 9 Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα. ⁹ Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέστειλεν Σεν-
 ναχηρείμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ,

18 εγκαταλοχισαι B^{ab} εν καταλοχιαis A | ηγνισαν το αγιον] ηγιασαν τον A
 αγ. A 20 του κυριου] om του A 21 ω] pr εν A | αυτου 1^ο] εαυτου
 A | ψυχης] pr της A | om και 4^ο A | ευδωθη B^{ab} XXXII 2 και το]
 κατα A 3 αυτου] εαυτου A | των δυνατων] om των A | συνεπισχυσαν A
 4 βασιλευς] pr ο A 5 κατεσκαμμενον] κατεσπασμενον A 6 επι 1^ο] εις
 A | καρδιαν] pr την A 7 του εθνους] om του A 8 om μετ αυτου A
 9 αυτου] εαυτου A 9—28 (Ασσυριων...σιτου) retractavit spiritus et ac-
 centus adpinxit A^b

Β καὶ αὐτὸς ἐπὶ Λαχεὶς καὶ πᾶσα ἡ στρατεία μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Ἑζεκίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ πρὸς πάντα Ἰουδὰ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ λέγων ¹⁰ Οὕτως λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ἐπὶ τί ὑμεῖς πεποιθήατε; καθήσεσθε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν Ἱερουσαλὴμ; ¹¹ οὐχὶ Ἑζεκίας ἀπατᾷ ὑμᾶς τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς εἰς θάνατον καὶ εἰς λιμὸν καὶ εἰς δίψαν, λέγων Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσοῦρ; ¹² οὗτός ἐστιν Ἑζεκίας ὃς περιεῖλεν τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ καὶ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν τῷ Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ λέγων Κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσκυνήσετε καὶ ἐπ' αὐτῷ θυμιάσετε. ¹³ οὐ γνώσεσθε ὅτι ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ πατέρες μου πᾶσι τοῖς λαοῖς τῶν χωρῶν; μὴ δυνάμενοι ἡδύναντο θεοὶ τῶν ἔθνων πάσης τῆς γῆς σώσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου; ¹⁴ τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν ἔθνων τούτων οὗς ἐξωλέθρευσαν; οἱ πατέρες μου; μὴ ἡδύναντο σώσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, ὅτι δυνήσεται ὁ θεὸς ὑμῶν σώσαι ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου; ¹⁵ νῦν μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἑζεκίας, καὶ μὴ πεποιθέναι ὑμᾶς ποιείτω κατὰ ταῦτα, καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ· ὅτι οὐ μὴ δύνῃται ὁ θεὸς παντὸς ἔθνους καὶ βασιλείας τοῦ σώσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου καὶ ἐκ χειρὸς πατέρων μου, ὅτι ὁ θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου. ¹⁶ καὶ ἔτι ἐλάλησαν παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ Κύριον θεὸν καὶ ἐπὶ Ἑζεκίαν, παῖδα αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ βιβλίον ἔγραψεν ὀνειδίξειν τὸν κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν περὶ αὐτοῦ λέγων Ὡς θεοὶ τῶν ἔθνων τῆς γῆς οὐκ ἐξείλαντο λαοὺς αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, οὕτως οὐ μὴ ἐξέλῃται ὁ θεὸς Ἑζεκίου λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου. ¹⁸ καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαιστὶ ἐπὶ λαὸν Ἱερουσαλὴμ τὸν ἐπὶ τοῦ τείχους τοῦ βοηθήσαι αὐτοῖς καὶ κατασπάσαι, ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν. ¹⁹ καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ θεὸν Ἱερουσαλὴμ καὶ ὥς καὶ ἐπὶ θεοὺς λαῶν τῆς γῆς, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. ²⁰ καὶ προσηύξατο Ἑζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμώς ὁ προφῆτης περὶ τούτων, καὶ ἐβόησεν εἰς τὸν οὐρανόν. ²¹ καὶ ἀπέστειλεν Κύριος ἄγγελον· ἐξέτριψεν πᾶν δυνατόν καὶ πολεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρατηγὸν ἐν

Α 9 στρατία Α | Ἰουδα 2^ο | Ἰουδαν Α 10 λεγει] + Σεννααχηρειμ Α | τι] τινη Α καθησεσθε] καθησθαι Α 11 om εις 2^ο Α | διψαν] θλιψιν Α | ημων] υμων 12 περιειλε Α (? Α*) | om εν Α | προσκυνησεται Α | αυτω] αυτου Α | θυμιασεται Α 13 ο τι] τι Α | εγω εποησα Α | πασιν Α | εδυναντο Α 14 τις ε πασι non inst B^b | πασιν Α | εξωλοθρ. B^b | αυτων] εαυτων Α 15 αυτου] εαυτου Α | ο θεος (2^ο) om ο Α 17 λαους αυτων] τους λ. εαυτων Α | αυτου 2^ο] εαυτου Α 18 λαον Ιερ.] Ιλημ και τον λαον Α 19 θεον] pr τον Α | om και 2^ο Α θεους λαων Α | θυ Σαλωμων Β | εργα Α] εργων Β 20 εβοησαν Α 21 αγγιλου Β* (αγγελον Β¹) | εξετριψεν] pr και Β^{ab} (5 superscr) Α | παν] παντα Α

τῇ παρεμβολῇ βασιλέως Ἀσσοῦρ· καὶ ἀπέστρεψεν μετὰ αἰσχύνης Β
 προσώπου εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. καὶ ἦλθεν εἰς οἶκον θεοῦ αὐτοῦ, καὶ
 τῶν ἐξεληθόντων ἐκ κοιλίας αὐτοῦ κατέβαλον αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ.
 22 ²² καὶ ἔσωσεν Κύριος Ἐζεκίαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ
 ἐκ χειρὸς Σενναχηρείμ βασιλέως Ἀσσοῦρ καὶ ἐκ χειρὸς πάντων, καὶ
 23 κατέπαυσεν αὐτοὺς κυκλόθεν. ²³ καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ κυρίῳ
 εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ δόματα τῷ Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ ὑπερήρθη
 24 κατ' ὀφθαλμοὺς πάντων τῶν ἐθνῶν μετὰ ταῦτα. ²⁴ Ἐν ταῖς
 ἡμέραις ἐκείναις ἠρρώστησεν Ἐζεκίας ἕως θανάτου, καὶ προσηύξατο
 25 πρὸς Κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ, καὶ σημεῖον ἔδωκεν αὐτῷ. ²⁵ καὶ
 οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ἀπέδωκεν Ἐζεκίας, ἀλλὰ
 ὑψώθη ἡ καρδιά αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ὀργὴ καὶ ἐπὶ Ἰουδῶν
 26 καὶ Ἱερουσαλὴμ. ²⁶ καὶ ἐταπεινώθη Ἐζεκίας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς
 καρδίας αὐτοῦ, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐπῆλ-
 27 θεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴ θεοῦ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου. ²⁷ καὶ ἐγένετο
 τῷ Ἐζεκίᾳ πλοῦτος καὶ δόξα πολλή σφόδρα· καὶ θησαυροὺς ἐποίησεν
 αὐτῷ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ τοῦ λίθου τοῦ τιμίου, καὶ εἰς τὰ
 28 ἀρώματα καὶ ὀπλοθήκας καὶ εἰς σκευὴ ἐπιθυμητά, ²⁸ καὶ πολεῖς εἰς
 τὰ γενήματα σίτου καὶ ἐλαίου καὶ οἴνου, καὶ φάγας παντὸς κτήνους
 29 καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια, ²⁹ καὶ πόλεις ἃς ὠκοδόμησεν αὐτῷ καὶ
 ἀποσκευὴν προβάτων καὶ βοῶν εἰς πληθος, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ Κύριος
 30 ἀποσκευὴν πολλὴν σφόδρα. ³⁰ αὐτὸς Ἐζεκίας ἐνέφραξεν τὴν ἔξοδον
 τοῦ ὕδατος Σειῶν τὸ ἄνω, καὶ κατηύθυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς λίβα τῆς
 πόλεως Δαυείδ· καὶ εὐοδώθη Ἐζεκίας ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
 31 ³¹ καὶ οὕτως τοῖς πρεσβύταις τῶν ἀρχόντων ἀπὸ Βαβυλῶνος τοῖς
 ἀποσταλείσιν πρὸς αὐτὸν πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ τέρας ὃ ἐγένετο
 32 ἐπὶ τῆς γῆς, ἐγκατέλιπεν αὐτὸν Κύριος τοῦ πειράσαι αὐτόν, εἰδέναι
 33 τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. ³² καὶ τὰ κατάλοιπα τῶν λόγων Ἐζεκίου καὶ
 τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ Ἡσαίου υἱοῦ Ἀμώς
 τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ³³ καὶ

21 μετα αισχ. προσ.] το| προσωπον μετα αισχνης Α | αυτου 1°] εαυτου Α
 Α | ηλθεν] εισηλθεν Α | θεου] ρι του Α | αυτου 2°] εαυτου Α | κατελαβον
 Α* vid (κατεβαλον Αb) 22 om εν Α | Ασσυρ] Ασσυριῳ Α | κυκλωθεν
 Αb (κυκλοθεν Α* vid) 23 υπερηρθη] υπηρθη Α | μετα] ρι και Α (distinx
 ante μετα Β ante και Α) 24 εκειναις ηρ sup ras Αa | αυτω 1°] αυτου Βab Α
 25 απεδωκεν] ανταπεδωκεν Α | αλλα] αλλ Α | Ιουδαν Α 26 αυτου] εαυτου
 Α | θεου] κυ Α 27 αυτω] εαυτω Α 28 και 4°] + κωμας γ Βab mg + κωμας
 Α 29 αυτω 1°] εαυτω Α 30 Σειων] Σιων Βb Γιων Α | ευαδωθη Βab |
 πασιν Α | αυτου] εαυτου Α 31 πρεσβευταις Βab Α | γης] + και Α | εγκα-
 τελειπεν Α 32 καταλοιπα] λοιπα Α | προφητια Α

Β ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ἀναβάσει τάφων υἱῶν Δαυεὶδ· καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πᾶς Ἰουδᾶ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἐβασίλευσεν Μανασσὴ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

¹ Ὡν δέκα δύο ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ πεντή-
κοντα πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἐποίησεν τὸ
πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου, ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν
οὓς ἐξωλέθρευσεν Κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ
ἐπέστρεψεν καὶ ᾠκοδόμησεν τὰ ὑψηλὰ ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ
πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν στήλας τοῖς Βααλεῖμ καὶ ἐποίησεν ἄλση,
καὶ προσεκύνησεν πάσῃ τῇ στρατείᾳ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδούλευσεν
αὐτοῖς. καὶ ᾠκοδόμησεν θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ Κυρίου οὗ εἶπεν Κύριος
Ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ᾠκοδόμησεν
θυσιαστήρια τῇ πάσῃ στρατείᾳ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς
οἴκου Κυρίου. καὶ αὐτὸς διήγαγεν τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ ἐν γὰρ
βανὲ Ἐννόμ· καὶ ἐκληδονίζετο καὶ ἐφαρμακεύετο καὶ οἰωνίζετο, καὶ
ἐποίησεν ἐνγαστριμύθους καὶ ἐπαιοιδούς· ἐπλήθυνεν τοῦ ποιῆσαι τὸ
πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ παροργίσαι αὐτόν. καὶ ἔθηκεν τὸ
γλυπτὸν τὸ χωνευτὸν, εἰκόνα ἣν ἐποίησεν, ἐν οἴκῳ θεοῦ οὗ εἶπεν ὁ
θεὸς πρὸς Δαυεὶδ καὶ Σαλωμὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ
καὶ Ἱερουσαλὴμ, ἣν ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, θήσω
τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ οὐ προσθήσω σαλευῖν τὸν πόδα
Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλην ἐὰν
φυλάσσωνται τοῦ ποιῆσαι πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐτοῖς κατὰ πάντα
τὸν νόμον, τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἐν χειρὶ Μωυσῆ. καὶ
ἐπλάνησεν Μανασσῆς τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερου-
σαλὴμ, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη ἃ ἐξῆρεν Κύριος
ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ ἐλάλησεν Κύριος ἐπὶ Μανασσῇ
καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπήκουσεν. καὶ ἤγαγεν Κύριος
ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ

A 33 αὐτοῦ 1^ο εαυτοῦ A | Μανασσῆς A²¹ (Μανασσῆ A*) XXXIII 1 om
Μανασσῆς A | om πεντε A 2 ἐναντίον] ἐνωπίον A | ἐξωλοθρ. B^b 3 τοι
Βααλεῖμ] ταῖς B. A | στρατία A (item 5) 5 τη πασῇ] πασῇ τη 1
6 διήγαγεν] διήγεν A | γε βανε Εννομὶ γῇ] Βεεννομὶ· A | οἰωνίζετο κ. ἐφαρμ
A | ἐγγαστριμ. B^b | ἐπλήθυνεν] ἐποίησεν A 7 το χων.] pr και A
θεοῦ] κῦ A | Σαλωμων] pr προς A | τον υιον] om τον A | θησω] σωθῆτω 1
8 κριματα] + και δικαιωματα A 9 om Κυριος A | υιων] pr των 1
10 ἐπήκουσεν] ἐπηκουσαν B^{ab1} ηκουσαν A 11 αὐτοὺς] αὐτον A | δυνα
μεως] δυναστείας A

κατέλαβον τὸν Μανασσὴ ἐν δεσμοῖς καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις καὶ Β
 12 ἤγαγον εἰς Βαβυλῶνα. ¹²καὶ ὡς ἐθλίβη, ἐζήτησεν τὸ πρόσωπον
 τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐταπεινώθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου θεοῦ
 13 τῶν πατέρων αὐτοῦ. ¹³καὶ προσηύξατο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπήκουσεν
 αὐτοῦ· καὶ ἐπήκουσεν τῆς βοῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς
 14 Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· καὶ ἔγνω Μανασσῆς ὅτι Κύριος
 αὐτός ἐστιν θεός. ¹⁴Καὶ ὠκοδόμησεν μετὰ ταῦτα τείχος ἔξω τῆς
 πόλεως Δαυεὶδ ἀπὸ λιβὸς κατὰ Γιὸν ἐν τῷ χειμάρρῳ καὶ ἐκπορευο-
 μένων τὴν πύλιν τὴν κυκλόθεν καὶ εἰς αὐτὸν Ὅπλα, καὶ ὕψωσεν
 15 πόλειςιν ταῖς τειχήρεσιν ἐν Ἰούδα. ¹⁵καὶ περιεῖλεν τοὺς θεοὺς τοὺς
 ἄλλοτρίους καὶ τὸ γλυπτὸν ἐξ οἴκου Κυρίου, καὶ πάντα τὰ θυσιαστήρια
 ἃ ὠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου Κυρίου καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔξωθεν τῆς
 16 πόλεως. ¹⁶καὶ κατάρθρωσεν τὸ θυσιαστήριον Κυρίου, καὶ ἐθυσίασεν
 ἐπ' αὐτὸ θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως, καὶ εἶπεν τῷ Ἰούδα τοῦ
 17 δουλεύειν Κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ¹⁷πλὴν ὁ λαὸς ἔτι ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν.
 18 πλὴν Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. ¹⁸καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ
 καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ πρὸς τὸν θεὸν καὶ λόγοι τῶν ὁρώντων λαλούν-
 19 των πρὸς αὐτὸν ἐπ' ὀνόματι θεοῦ Ἰσραὴλ, ¹⁹ἰδοὺ ἐπὶ λόγων ⁽¹⁹⁾προσ-
 ευχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ· καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ
 καὶ ἀποστάσεις αὐτοῦ, καὶ οἱ τύποι ἐφ' οἷς ὠκοδόμησεν τὰ ὑψηλὰ καὶ
 ἔστησεν ἐκεῖ ἄλση καὶ γλυπτὰ πρὸ τοῦ ἐπιστρέψαι, ἰδοὺ γέγραπται
 20 ἐπὶ τῶν λόγων τῶν ὁρώντων. ²⁰καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν
 πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν παραδείσῳ οἴκου αὐτοῦ· καὶ
 ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀμὼς υἱὸς αὐτοῦ.
 21 ^{21*}Ὡν εἴκοσι καὶ δύο ἔτων Ἀμὼς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δύο
 22 ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²²καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
 Κυρίου ὡς ἐποίησεν Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ· καὶ πᾶσιν τοῖς εἰδώλοις
 οἷς ἐποίησεν Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔθυσεν Ἀμὼς καὶ ἐδούλευσεν
 23 αὐτοῖς. ²³καὶ οὐκ ἐταπεινώθη ἐναντίον Κυρίου ὡς ἐταπεινώθη

11 κατελαβοντο| Μ. Α 12 του κυριου| κῡ του Α | θεου 2°| pr του Α
 Α | αυτου 2°| εαυτου Α 13 om και επεστρεψεν...βασιλειαν αυτου Α |
 θεος| pr ο Α 14 μετα ταυτα ωκοδομησεν Α | Γιον| ροτον Β^{ab} Α | και
 2°| + κατα την εισοδον την δια της πυλης της ιχθυικης και περιεκκλωσεν
 (-σε Β^{ab}) το αυτον και Β^{ab}mg inf Α | εκπορευομενων| πορευομενων Α | αυτον|
 αυτο Α | Οπλα Α 15 om εν 2° Α | εξωθεν| εξω Α 18 προς 1°| pr η
 Β^{ab}vid Α | λογοι| pr οι Α | θεου| pr κῡ Α 19 επηκουσεν| pr ως Α | απο-
 στασεις| αι αποστασιαι Α | των λογων| om των Α 20 αυτου 1°| εαυτου
 Α 21 ετων εικοσι και δυο Α 22 ο πηρ| αυτου Μανασσης (2°) Α |
 εδουλεuen Α

Β Μανασσὴ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς Ἀμὼς ἐπλήθυνεν πλημμέλειαν.

²⁴ καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν οἴκῳ ²⁴ αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς ἐπιθεμένους ἐπὶ τὸν ²⁵ βασιλέα Ἀμὼς· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσειάν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

¹ Ὡν ὁκτὼ ἐτῶν Ἰωσειάς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τριάκοντα ¹ ἐν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ² καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐναντίον ² Κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέκλινεν δεξιὰ καὶ ἀριστερά. ³ καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας ³ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἔτι παιδάριον, ἤρξατο τοῦ ζητῆσαι Κύριον τὸν θεὸν Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἤρξατο τοῦ καθαρῖσαι τὸν Ἰουδὰ καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν καὶ τῶν ἄλσεων, καὶ ἀπὸ τῶν χωνευτῶν. ⁴ καὶ κατέσπασεν ⁴ τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τὰ θυσιαστήρια τῶν Βααλεὶμ καὶ τὰ ὑψηλὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἔκοψεν τὰ ἄλση καὶ τὰ γλυπτὰ, καὶ τὰ χωνευτὰ συνέτριψεν καὶ ἐλέπτυνεν καὶ ἔρριψεν ἐπὶ πρόσωπον τῶν μνημάτων τῶν θυσιαζόντων αὐτοῖς. ⁵ καὶ ὅσα ἱερέων κατέκαυσεν ἐπὶ τὰ θυσια- ⁵ στήρια, καὶ ἐκαθάρισεν τὸν Ἰουδὰ καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, ⁶ καὶ ἐν ⁶ πόλεσιν Ἐφράιμ καὶ Μανασσὴ καὶ Συμεὼν καὶ Νεφθαλεὶ καὶ τοῖς τόποις αὐτῶν κύκλῳ. ⁷ καὶ κατέσπασεν τὰ ἄλση καὶ τὰ θυσιαστήρια, ⁷ καὶ τὰ εἰδῶλα κατέκοψεν λεπτά, καὶ πάντα τὰ ὑψηλὰ ἔκοψεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁸ Καὶ ⁸ ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τοῦ καθαρῖσαι τὴν γῆν καὶ τὸν οἶκον, [ἀπέστειλεν] Σαφὰν υἱὸν Σελιὰ καὶ τὸν Μασαὰ ἄρχοντα τῆς πόλεως καὶ τὸν Ἰουὰχ υἱὸν Ἰωὰχ τὸν ὑπομνηματογράφον αὐτοῦ, κραταῶσαι τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἦλθον πρὸς Χελ- ⁹ κείαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν εἰς οἶκον θεοῦ, ὃ συνήγαγον οἱ Λευεῖται φυλάσσοντες τὴν πύλην ἐκ χειρὸς Μανασσὴ καὶ Ἐφράιμ καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ ἀπὸ παντὸς κατα-

Α 23 Μανασσης Α | υιος] + αυτου Α | πλημμελιαν Α 25 επιτι-
 θεμενους Α | Ιωσιαν Β^bΑ XXXIV 1 Ιωσιас Β^bΑ | βασιλευσαι] βασι-
 λευειν Α 2 αυτου] εαυτου Α | και 4^ο] η Α 3 δωδεκατω] δεκατω
 Α | Ιουδαν Α 4 κατεσπασεν] κατεστρεψαν Α | τα κατα πρ.] om τα Α | τα
 επ αυτ.] om τα Α 5 εκαθερισεν Α | Ιουδαν Α 6 Νεφθαλειμ Α
 7 κατεκοψεν Α | om πασης Α | Ιερουσαλημ (Ιλῆμ) seq ras 3 vel 4 litt in Α
 8 του καθαρῖσαι] πρ οτε συνετελεσε] Α | οικον 1^ο] + της βασιλειας' απεστειλεν
 τον Α | om απεστειλεν Β | Μασσιαν Α | πολεως] δυναμειως Α | Ιουαχ] Ιωας
 Α | Ιωαχ] Ιωαχαζ Α | αυτου 2^ο, 3^ο] εαυτου Α 9 Χελκιαν Β^bΑ |
 ιερεαν Α | εδωκεν Α | θεου] κυ Α

λοίπου ἐν Ἰσραὴλ καὶ υἱῶν Ἰουδα καὶ Βενιαμὲν καὶ οἰκούντων Β
 10 ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁰ καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα
 οἱ κατεσταμένοι ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ποιοῦσι τὰ ἔργα οἱ
 11 ἐποιοῦν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐπισκευάσαι κατισχυῖσαι τὸν οἶκον. ¹¹ καὶ
 ἔδωκαν τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις, καὶ ἀγοράσαι λίθους τετρα-
 πέδους καὶ ξύλα εἰς δοκοὺς στεγάσαι τοὺς οἴκους οὓς ἐξωλέθρευσαν
 12 βασιλεῖς Ἰούδα. ¹² καὶ οἱ ἄνδρες ἐν πίστει ἐπὶ τῶν ἔργων, καὶ
 ἐπ' αὐτῶν ἐπίσκοποι Ἰε καὶ Ἀβδεὶα οἱ Λευεῖται ἐξ υἱῶν Μεραρέι,
 καὶ Ζαχαρίας καὶ Μοσολλὰμ ἐκ τῶν υἱῶν Καὰθ ἐπισκοπεῖν, καὶ πᾶς
 13 Λευεῖτης πᾶς συνιῶν ἐν ὀργάνοις ψῳδῶν. ¹³ καὶ ἐπὶ τῶν νωτοφόρων
 καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ποιούντων τὰ ἔργα ἐργασία καὶ ἐργασία, καὶ
 14 ἀπὸ τῶν Λευειτῶν γραμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί. ¹⁴ καὶ ἐν
 τῷ ἐκφέρειν αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰσοδιασθὲν εἰς οἶκον Κυρίου
 εὗρεν Χελκείας ὁ ἱερεὺς βιβλίον νόμου Κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ.
 15 ¹⁵ καὶ ἀπεκρίθη Χελκείας καὶ εἶπεν πρὸς Σαφὰν τὸν γραμματέα Βιβλίου
 νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ Κυρίου· καὶ ἔδωκεν Χελκείας τὸ βιβλίον τῷ
 16 Σαφάν. ¹⁶ καὶ εἰσήνεγκεν Σαφὰν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα,
 καὶ ἀπέδωκεν ἔτι τῷ βασιλεῖ λόγον Πᾶν τὸ δοθὲν ἀργύριον ἐν χειρὶ
 17 τῶν παιδῶν σου τῶν ποιούντων. ¹⁷ καὶ ἐχώνευσαν τὸ ἀργύριον
 τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ Κυρίου· καὶ ἔδωκεν ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων
 18 τῶν ποιούντων ἐργασίαν. ¹⁸ καὶ ἀπήγγειλεν Σαφὰν ὁ γραμμα-
 τεὺς τῷ βασιλεῖ λέγων Βιβλίον ὃ ἔδωκέν μοι Χελκείας ὁ ἱερεὺς·
 19 καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφὰν ἐναντίον τοῦ βασιλέως. ¹⁹ καὶ ἐγένετο
 ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ νόμου, καὶ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐ-
 20 τοῦ. ²⁰ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκείᾳ καὶ τῷ Ἀχεικὰμ υἱῷ
 Σαφάν καὶ τῷ Ἀβδοδὸμ υἱῷ Μειχαῖα καὶ τῷ Σαφάν τῷ γραμματεῖ
 21 καὶ τῷ Ἰσαῖα παιδὶ τοῦ βασιλέως λέγων ²¹ Πορεύθητε, ζητήσατε Κύριον
 περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντός τοῦ καταλειφθέντος ἐν Ἰσραὴλ καὶ Ἰουδα
 περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὑρεθέντος· ὅτι μέγας ὁ θυμὸς

9 Ἰσραὴλ] Ἰλῆμ Α | Ἰουδα] + καὶ Ἰσλ Α 10 κατεσταμένοι] καθι- Α
 σταμένοι Α | ποιοῦσιν Α 11 τεκτοσιν Α | om καὶ 3^ο Β^{ab} | τετραπο-
 δους Α | οἴκους] seq ras 2 vel 3 litt in Α (ous bis scr Α*vid) | ἐξωλόθρ. Β^t
 12 om εν 1^ο Α | Ἰε (ιε Β^{amg} ιε Β^b) | Ἰεθ Α | Ἀβδία Β^b Ἀβδίας Α | Μεραρι Α |
 om πας 2^ο Α 14 το ἀργ.] om το Α | Χελκίας Β^bΑ (sed e sup ras η
 ut vid) 15 Χελκίας Β^bΑ (bis) | γραμματαῖαν Α | Σαφᾶν 2^ο Ἀσαφ Α
 16 ετι Β^b (ετει Β*)] επι Α | ποιούντων] + το εργον Α 17 ἔδωκαν Α
 18 βιβλίον] + νομον Α | om ο 2^ο Β^{ab}Α 19 του νομου] pr τους λογους
 Α | om καὶ 2^ο Α 20 Χελκία Β^bΑ | Ἀβδοδομ] Ἀβδων Α | Μιχαία
 Β^bΑ | Ἰσαία] Ἀσαία Α 21 Κυριον] pr τον Α | καταλειφθεντος] περι-
 λειφθ. Α | Ἰουδα] pr εν Α

Β Κυρίου ἐκκέκασται ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ ἤκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων Κυρίου τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ²² καὶ ἐπορεύθη Χελκείας καὶ οἷς εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ² Ὁλδαν τὴν προφῆτιν γυναῖκα Σελλήμ υἱοῦ Καθουὰλ υἱοῦ Χελλής φυλάσσουσιν τὰς ἐντολάς, καὶ αὕτη κατοίκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν μασσαναί· καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ κατὰ ταῦτα. ²³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Οὕτως ² εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Εἴπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς μέ ²⁴ Οὕτως λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον ² τοῦτον, τοὺς πάντας λόγους τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνεγνωσμένῳ ἐναντίον τοῦ βασιλέως Ἰούδα, ²⁵ ἀνθ' ὧν ἐνκατέλιπόν ² με καὶ ἐθυμίασαν θεοῖς ἄλλοτρίοις, ἵνα παροργίσωσίν με ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν· καὶ ἐξεκαύθῃ ὁ θυμὸς μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ σβεσθήσεται. ²⁶ καὶ ἐπὶ βασιλεῖα Ἰούδα τὸν ἀποστεί- ²¹ λαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον, οὕτως ἐρέετε αὐτῷ Οὕτως λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Τοὺς λόγους οὓς ἤκουσας, ²⁷ καὶ ἐνερträge ἡ ² καρδία σου, καὶ ἐταπεινώθης ἀπὸ προσώπου μου ἐν τῷ ἀκουσαί σε τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν, καὶ ἐταπεινώθης ἐναντίον μου καὶ διέρρηξας τὰ ἱμάτιά σου καὶ ἔκλαυσας κατεναντίον μου, καὶ ἐγὼ ἤκουσα, φησὶν Κύριος. ²⁸ Ἰδοὺ προστίθιμί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ προστεθήσῃ πρὸς ²⁶ τὰ μνηματά σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὄψονται οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν πᾶσιν τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. καὶ ἀπέδωκαν τῷ βασιλεῖ λόγον. ²⁹ Καὶ ἀπέ- ²⁹ στείλει ἐν τῷ βασιλεὺς καὶ συνήγαγεν τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ. ³⁰ καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ πᾶς Ἰουδὰ καὶ ³⁰ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μεγάλου ἕως μικροῦ· καὶ ἀνέγνω ἐν ὧσιν αὐτῶν τοὺς πάντας λόγους βιβλίου τῆς διαθήκης τοὺς εὐρεθέντας ἐν οἴκῳ Κυρίου. ³¹ καὶ ³¹ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν στύλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐναντίον Κυρίου τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον Κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ μαρτύρια καὶ προσταγμάτων αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ, τοὺς λόγους τῆς διαθήκης τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τῷ βιβλίῳ

A 21 ηκουσαν] εισηκουσαν A 22 Χελκίας B^b (Χελκίας B^a) | om και 2° A | Καθουαλ] Θακουιαθ A | Χελλής] Εσσερη A | κατοκει A | μασσαναι] μεσαναι A 25 εγκατελιπον B^b εγκατελειπον A | εθυμιασαν] εθυσαν A | αλλοτριοις] ετεροις A | αυτων] εαυτων A 27 μου 4°] εμου A 30 βασιλεως] + Ιουδα A | τους παντας] om τους A | της διαθηκης] om της A | του ευρεθεντος A 31 εστη] ανεστη A | τας εντολας] om τας A | μαρτυρια] + αυτου A | προσταγματα] pr τα A | γεγραμμενους] ενγεγραμμ. A

32 τούτῳ. ³² καὶ ἔστησεν πάντας τοὺς εὐρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ Β
 Βενιαμείν· καὶ ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ διαθήκην ἐν οἴκῳ
 33 Κυρίου θεοῦ πατρὸς αὐτῶν. ³³ καὶ περιεῖλεν Ἰωσείας τὰ πάντα
 βδελύγματα ἐκ πάσης τῆς γῆς ἣ ἦν νύων Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησεν πάντας
 τοὺς εὐρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰσραὴλ τοῦ δουλεύειν Κυρίῳ
 θεῷ αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ· οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ ὅπισθεν
 Κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτοῦ.

XXXV 1 ¹ Καὶ ἐποίησεν Ἰωσείας τὸ φάσεχ τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ· καὶ ἔθυσαν
 2 τὸ φάσεχ τῇ τεσσαρεσκαδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ⁴ καὶ
 ἔστησεν τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν, καὶ κατίσχυσεν αὐτοὺς
 3 εἰς τὰ ἔργα οἴκου Κυρίου. ³ καὶ εἶπεν τοῖς Λευείταις τοῖς δυνατοῖς
 ἐν παντὶ Ἰσραὴλ τοῦ ἀγιασθῆναι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ· καὶ ἔθηκαν τὴν
 κιβωτὸν τὴν ἁγίαν εἰς τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησεν Σαλωμών υἱὸς Δαυεὶδ
 τοῦ βασιλέως· Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἄραι
 ἐπ' ὧμων οὐθέν· νῦν οὖν λειτουργήσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν καὶ
 4 τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ⁴ καὶ ἐτοιμάσθητε κατ' οἴκους πατριῶν ὑμῶν
 καὶ κατὰ τὰς ἐφημερίας ὑμῶν, κατὰ τὴν γραφὴν Δαυεὶδ βασιλέως
 5 Ἰσραὴλ καὶ διὰ χειρὸς βασιλέως Σαλωμών υἱοῦ αὐτοῦ. ⁵ καὶ στήτε
 ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν τοῖς ἀδελφοῖς
 6 ὑμῶν υἱοῖς τοῦ λαοῦ, καὶ μερὶς οἴκου πατριᾶς τοῖς Λευείταις. ⁶ καὶ
 θύσατε τὸ φάσεχ, καὶ ἐτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν τοῦ ποιῆσαι
 7 κατὰ τὸν λόγον Κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ. ⁷ καὶ ἀπήρξατο Ἰωσείας
 τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα καὶ ἄμνους καὶ ἐρίφους ἀπὸ τῶν τέκνων
 τῶν αἰγῶν, πάντα τὰ εἰς τὸ φάσεχ· καὶ πάντας τοὺς εὐρεθέντας εἰς
 8 τῆς ὑπάρξεως τοῦ βασιλέως. ⁸ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπήρξαντο
 τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ Λευείταις· ἔδωκεν Χελκίας καὶ Ζαχαρίας
 καὶ Ἰειὴλ οἱ ἄρχοντες οἴκου θεοῦ τοῖς ἱερεῦσιν, καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ
 φάσεχ πρόβατα καὶ ἄμνους καὶ ἐρίφους δισχίλια ἑξακόσια καὶ

32 Ἱερουσαλημ 2°] pr eis A | διαθηκην] ν sup ras A¹ | πατρος] πρῶν A | A
 αυτων] εαυτων A 33 Ἰωσίας B^{ab}A | τα παντα] παντα τα A | της γης]
 om της A | αυτων] εαυτων A | αυτου 2°] εαυτων A*^{vid} εαυτου (ou sup ras)
 A¹ XXXV 1 και εποησεν...εαυτου (sic) και εθυσεν (sic) το sup ras
 A¹ | Ἰωσίας B^{ab}A | φασεκ A (ubique in hoc cap) | τεσσαρεσκαιδ. B*^{ab}A]
 τεσσαρισκαιδ. B^c 2 αυτων] εαυτων A 3 τω κυριω (1°) om
 τω A | αγιαν] α 1°, αν sup ras A^{a1} | αραι] επαραι A | τω λαω] om τω
 A 5 υιοις] pr τοις A 6 ετοιμασατε] pr τα αγια A 7 Ἰωσίας
 B^{ab}A | αιγων A] αγιων B | om τα A 8 εδωκεν] pr και A | Χελκias B^{ab}A |
 θεου] pr του A

13 μόσχους τριακοσίους. 9 καὶ Χωνενίας καὶ Βαναίας καὶ Σαμαίας καὶ 9
 Ναθαναὴλ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ Ἀσαβιὰ καὶ Ἰωὴλ καὶ Ἰωζαβὰδ ἄρχοντες
 τῶν Λευιτῶν ἀπῆρξαντο τοῖς Λευεῖταις εἰς τὸ φάσεχ πεντακισχίλια
 καὶ μόσχους πεντακοσίους. 10 καὶ κατορθώθη ἡ λειτουργία, καὶ ἔστησαν 10
 οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν καὶ οἱ Λευεῖται ἐπὶ τὰς διαιρέσεις
 αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως. 11 καὶ ἔθυσαν τὸ φάσεχ, 11
 καὶ προσέχεαν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οἱ Λευεῖται
 ἔδειραν. 12 καὶ ἡτοίμασαν τὴν ὀλοκαύτωςιν παραδοῦναι αὐτοῖς κατὰ 12
 τὴν διαίρεσιν κατ' οἴκους πατριῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ, τοῦ προσάγειν
 τῷ κυρίῳ, ὡς γέγραπται ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ· καὶ οὕτως εἰς τὸ πρῶν.
 13 καὶ ὥπτησαν τὸ φάσεχ ἐν πυρὶ κατὰ τὴν κρίσιν, καὶ τὰ ἅγια 13
 ἤψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ ἐν τοῖς λέβησιν· καὶ εὐδώθη, καὶ
 ἔδραμον πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ. 14 καὶ μετὰ τὸ ἐτοιμάσαι 14
 αὐτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἀναφέρειν τὰ στέατα καὶ
 τὰ ὀλοκαυτώματα ἕως νυκτός, καὶ οἱ Λευεῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς καὶ
 τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών. 15 καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ υἱοὶ Ἀσάφ 15
 ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἐντολὰς Δαυεὶδ, καὶ Ἀσάφ καὶ
 Αἰμάν καὶ Ἰδειθὼμ οἱ προφήται τοῦ βασιλέως· καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ
 οἱ πυλωροὶ πύλης καὶ πύλης, οὐκ ἦν αὐτοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς
 λειτουργίας ἁγίων, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευεῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς.
 16 καὶ κατορθώθη καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ λειτουργία Κυρίου ἐν τῇ 16
 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τοῦ ποιῆσαι τὸ φάσεχ καὶ ἐνεγκεῖν τὰ ὀλοκαυτώματα
 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσεία.
 17 καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες τὸ φάσεχ τῷ καιρῷ 17
 ἐκείνῳ καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας. 18 καὶ οὐκ ἐγένετο 18
 φάσεχ ὅμοιον αὐτῷ ἐν Ἰσραὴλ· ἀπὸ ἡμερῶν Σαμουὴλ τοῦ προφήτου
 καὶ παντὸς βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐποίησαν ὡς τὸ φάσεχ ὃ ἐποίησεν
 Ἰωσείας καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ πᾶς Ἰουδὰ καὶ Ἰσραὴλ ὃ
 εὐρεθεῖς καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ κυρίῳ 19 τῷ ὀκτω- 19
 καιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰωσεία. 19^a καὶ τοὺς ἐν γαστριμύθους καὶ 19^a

Λ 8 μόσχους B* (μοσχους B^a) 9 Χωνενίας BA*] Χωχενίας (χ sup ras)
 Α? | ἀδελφός pr ο Α | Ἰωὴλ] Ἰειηλ Α | πεντακισχ.] pr προβατα Α 10 κα-
 τωρθώθη B^{ab} | αὐτῶν 1°] εαυτῶν Α 11 εκ] ε sup ras Α¹ | εδειραν] εξεδειραν Α
 12 του λαου] ras του Α^{vid} | βιβλιω] + νομω Α 13 χαλκίοις Α | ευδωθη
 B^{ab} 14 οιερεῖς B* (οι ιερ. B^a b) 15 οι 1°] αι Α* vid (ο sup ras
 Α^b) | Ἰδιθού] Α | πύλης 1°] pr της Α | οι ἀδελφοί om οι Α 16 κατωρ-
 θωθη B^{ab} Α | Ἰωσια B^{ab} Α 17 ευρεθεν B* (+ tes B^{ab} mg) | τω καιρω] pr
 εν B^{ab} (superscr) Α 18 Σαμουηλ] Ἰσλμουηλ Α* vid | παντος βασιλεως]
 παντες βασιλεις Α | Ἰωσιας B^{ab} Α | οι Λευεῖται] om οι Α 19 Ἰωσια
 B^{ab} Α 19^a εγγαστριμ. B^{ab}

- τοὺς γνώστας καὶ τὰ θαρραφεῖν καὶ τὰ εἶδωλα καὶ τὰ καρασεῖμ ἃ ἦν Β
 ἐν γῇ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐνεπύρισεν ὁ βασιλεὺς Ἰωσείας, ἵνα
 στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ
 19 b εὗρεν Χελκείας ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου. ^{19b} ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη
 ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὅς ἐπέστρεψεν πρὸς Κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ
 ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύι αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον
 19 c Μωσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος. ^{19c} πλὴν οὐκ ἀπεστράφη
 Κύριος ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου, οὗ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος
 ἐν τῷ Ἰούδα ἐπὶ πάντα τὰ προστάγματα ἃ παρώργισεν Μανασσῆς.
 19 d ^{19d} καὶ εἶπεν Κύριος Καὶ τὸν Ἰούδαν ἀποστήσω ἀπὸ προσώπου, καθὼς
 ἀπέστησα τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπωσάμην τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην, τὴν
 Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν οἶκον ὃν εἶπα Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεί.
 20 ²⁰ Καὶ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλέα
 Ἀσσυρίων ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς
 21 Ἰωσείας εἰς συνάντησιν αὐτῷ. ²¹ καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἀγγέ-
 λους λέγων Τί ἐμοὶ καὶ σοί, βασιλεῦ Ἰούδα; καὶ οὐκ ἐπὶ σέ ἦκω
 σήμερον πόλεμον πολεμῆσαι· καὶ ὁ θεὸς εἶπεν κατασπεῦσαί με·
 22 πρόσεχε ἀπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ, μὴ καταφθείρῃ σε. ²² καὶ
 οὐκ ἀπέστρεψεν Ἰωσείας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἦ
 πολεμεῖν αὐτὸν ἐκραταιώθη, καὶ οὐκ ἤκουσεν τῶν λόγων Νεχαὼ
 διὰ στόματος θεοῦ, καὶ ἦλθεν τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδῶν.
 23 ²³ καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξόται ἐπὶ βασιλέα Ἰωσείαν· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς
 24 τοῖς παισὶν αὐτοῦ Ἐξαγάγετέ με, ὅτι ἐπόνεσα σφόδρα. ²⁴ καὶ ἐξήγαγον
 αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἄρματος καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ
 τὸ ἄρμα τὸ δευτερεῖον ὃ ἦν αὐτῷ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ·
 καὶ ἀπέθανεν, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ· καὶ πᾶς Ἰουδα
 25 καὶ Ἱερουσαλήμ ἐπένθησαν ἐπὶ Ἰωσείαν. ²⁵ καὶ ἐθρήνησεν Ἱερεμίας
 ἐπὶ Ἰωσείαν, καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι θρῆνον
 ἐπὶ Ἰωσείαν ἕως τῆς σήμερον, καὶ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς πρόσταγμα
 26 ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν θρῆνων. ²⁶ καὶ ἦσαν λόγοι
 27 Ἰωσεία καὶ ἡ ἑλπίς αὐτοῦ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Κυρίου, ²⁷ καὶ οἱ

19 a θαρραφεῖμ Α | καρασειμ Α | γη] pr τη Α | om εν 2° Α | ενεπυρισεν] Α
 pr και Α | Ιωσιας B^bΑ (ita infra identidem) | του βιβλιου] om του Α |
 Χελκias B^bΑ 19 b ὁμοιος 1°] ὁμοιος Α*^{vid} (ο 3° sup ras Α^b) | αυτου 1°,
 2°, 3°] εαυτου Α | τη ισχυι] om τη Α | ὁμοιος 2°] + αυτω Α 19 c προσ-
 ταγματα] παροργισματα Α 19 d τον Ιουδαν] pr γε Α | προσωπου] + μου Α
 20 επι 2°] pr και Α | βασιλεus 2°] pr ο Α 21 om και 3° Α | πολεμησαι]
 ποιησαι Α 22 ηκουεν Α 23 βασιλεαν Α | αυτου] εαυτου Α 24 ανε-
 βιβασεν Β | αυτου 2°] εαυτου Α 25 om και 5° Α 26 Ιωσια Α

Β λόγοι αὐτοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

¹ Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωαχὰς υἱὸν Ἰωσείου, καὶ ἔχρισαν ¹ X αὐτὸν καὶ κατέστησαν αὐτὸν εἰς βασιλέα ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ² εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν Ἰωαχὰς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον ² ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ^{2a} καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀβειταλ ^{2a} θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Λοβενά. ^{2b} καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον ^{2b} Κυρίου κατὰ πάντα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ^{2c} καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ^{2c} Φαραὼ Νεχαὼ ἐν Δαβλαθά ἐν γῇ Ἰεμαθ τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³ καὶ μετήγαγεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐπέβαλεν ³ φόρον ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ τάλαντον χρυσοῦ. ⁴ καὶ κατέστησεν Φαραὼ Νεχαὼ τὸν Ἐλιακεῖμ υἱὸν Ἰωσείου βασιλέως ⁴ Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσείου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μετέστρεψεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακεὶμ· καὶ τὸν Ἰωαχὰς ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλαβεν Φαραὼ Νεχαὼ καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ^{4a} καὶ τὸ ἀργύριον ^{4a} καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκεν τῷ Φαραῷ· τότε ἤρξατο ἡ γῇ φορολογεῖσθαι, τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόμα Φαραῷ· καὶ ἕκαστος κατὰ δύναμιν ἀπῆτει τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, δοῦναι τῷ Φαραῷ Νεχαῷ.

^{5a} Ὦν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακεὶμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, ⁵ καὶ ἔνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ζεχωρὰ θυγάτηρ Νηρείου ἐκ Ῥαμά. καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ^{5a} ἐν ^{5a} ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἦλθεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλώνος εἰς τὴν γῆν, καὶ ἦν αὐτῷ δουλεύων τρία ἔτη, καὶ ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ. ^{5b} καὶ ἀπέστειλεν Κύριος ἐπ' αὐτοῦ τοὺς Χαλδαίους καὶ ληστήρια Σύρων ^{5b} καὶ ληστήρια Μωαβειτῶν καὶ υἱῶν Ἀμμὼν καὶ τῆς Σαμαρείας· καὶ ἀπέστησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦτον, κατὰ τὸν λόγον Κυρίου ἐν χειρὶ τῶν παίδων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. ^{5c} πλὴν θυμὸς Κυρίου ἦν ἐπὶ ^{5c} Ἰούδαν, τοῦ ἀποστῆναι αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ διὰ Μανασσὴ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησεν, ^{5d} καὶ ἐν αἵματι ἀθῶφ ᾧ ἐξέχεεν Ἰωακεὶμ· ^{5d}

A 27 λογοι] pr λοιποι A XXXVI 1 Ἰωσιου BabA | om και κατεστησαν αυτον A | αυτου] + εν Ιλημ A 2 c εικοσι] pr uos A 2a Αβειταλ] Αμυταλ A | Λοβνα A 2c ελσησεν B^b vid (εδησεν B*A) | Ιεμαθ] Αιμαθ A | βασιλευειν] + αυτον Bab (superscr) A 4 Ἰωσιου BabA (bis) | βασιλεως] βασιλεα A | Νεχαω 2°] χ sup ras A^b 4a εδωκαν A | om τοτε ηρξατο... Φαραω (2°) A | δουναι 2°] + αυτο A | τω Φαραω (2°) om τω A 5 Ζεχωρα A 5b αυτου 1° B*A] αυτους Bab | om και ληστηρια Συρων A | Μωαβιτων A | Σαμαριας A 5c αποστηναι] αποστησαι A | αυτου] εαυτου A | δια] + τας αμαρτίας Bab (mg) A 5d αθωω B* (αθωω B^b)

ἐνέπλησεν τὴν Ἱερουσαλήμ αἵματος ἀθῶου· καὶ οὐκ ἠθέλησεν Κύριος Β
 6 ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς. ⁶καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν Ναβουχοδονοσορ βασι-
 λεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν χαλκαῖς πέδαις καὶ ἀπή-
 7 γαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα. ⁷καὶ μέρος τῶν σκευῶν οἴκου Κυρίου
 ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν
 8 Βαβυλῶνι. ⁸καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακεὶμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν,
 οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασι-
 λεύσιν Ἰούδα; καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακεὶμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ
 ἐτάφη ἐν γανοζαῇ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεχονίας
 υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
 9 ⁹Οκτῶ ἐτῶν Ἰεχονίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον καὶ
 δέκα ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν
 10 ἐνώπιον Κυρίου. ¹⁰καὶ ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀπέστειλεν ὁ
 βασιλεὺς Ναβουχοδονοσορ καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα μετὰ
 τῶν σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου Κυρίου· καὶ ἐβασίλευσεν Σεδεκίαν
 ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλήμ.
 11 ¹¹Ἐτῶν εἴκοσι ἐνὸς Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἔνδεκα
 12 ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹²καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
 Κυρίου θεοῦ αὐτοῦ· οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ προσώπου Ἱερεμίου τοῦ
 13 προφήτου καὶ ἐκ στόματος Κυρίου, ¹³ἐν τῷ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα
 Ναβουχοδονοσορ ἀθετῆσαι ἃ ὥρκισεν αὐτὸν κατὰ τοῦ θεοῦ, καὶ
 ἐσκήληρυνεν τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ κατίσχυσεν
 14 τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι πρὸς Κύριον θεὸν Ἰσραὴλ. ¹⁴καὶ πάντες οἱ
 ἔνδοξοι Ἰούδα καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐπλήθυνεν τοῦ ἀθετῆσαι
 ἀθετήματα βδελυγμάτων ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸν οἶκον Κυρίου τὸν
 15 ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁵καὶ ἐξαπέστειλεν Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων
 αὐτῶν ἐν χειρὶ, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ὅτι
 16 ἦν φειδόμενος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀγιάσματος αὐτοῦ. ¹⁶καὶ ἦσαν
 μυκτηρίζοντες τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐξουθενούντες τοὺς λόγους αὐτοῦ
 καὶ ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἕως ἀνέβη ὁ θυμὸς Κυρίου
 17 ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἕως οὐκ ἦν ἴαμα. ¹⁷καὶ ἤγαγεν ἐπ' αὐτοὺς βασιλέα

5 d ενεπλησεν] και ειπλησεν A | εξολοθρ. B? 6 απηγαγεν] ανηγαγεν A A
 7 αυτου] εαυτου A 8 αυτου 1^ο, 2^ο] εαυτου A | γανοζαν A 9 οκτω] pr
 υιος A | ετων] pr και δεκα A | πονηρον bis scr A* vid (ras 2^ο A¹) 10 επι-
 στραφεντος A | εισηνεγκεν] εισηγαγεν A | Σεδεκιαν] pr τον A 11 ενο-
 σεδεκ. B* (ενος Σεδ. Bab) 13 αυτου 2^ο] εαυτου A 14 οι| οι ιερ. A |
 εν Ιερουσ.] ν Ιλημ sup ras A¹ 15 ο θς των πρων sup ras A¹ | χειρι]
 + προφητων A | αυτου 1^ο, 2^ο] εαυτου A | om αυτου 3^ο A 16 τους
 αγγελους] om τους A | εξουθενουντας A | ο θυμος] om ο A

Β Χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινεν τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐφείσατο τοῦ Σεδεκίου, καὶ τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἤλέησαν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν ἀπήγαγον· τὰ πάντα παρέδωκεν ἐν χερσὶν αὐτῶν. ¹⁸ καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου ¹⁸ θεοῦ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρὰ καὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς βασιλέως καὶ μεγιστάνων, καὶ πάντα εἰσήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁹ καὶ ἐνέπρησεν τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ κατέσκαψεν τὸ ¹⁹ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρὶ, καὶ πᾶν σκεῦος ὥραϊον εἰς ἀφανισμόν. ²⁰ καὶ ἀπόκισεν τοὺς καταλοῖπους εἰς ²⁰ Βαβυλῶνα, καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς δούλους ἕως βασιλείας Μήδων, ²¹ τοῦ πληρωθῆναι λόγον Κυρίου διὰ στόματος ²¹ Ἱερεμίου, ἕως τοῦ προσδέξασθαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς σαββατίσαι, εἰς συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα.

²² Ἐτοὺς πρώτου βασιλέως Περσῶν, μετὰ τὸ πληρωθῆναι ῥῆμα ²² Κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἐξήγειρεν Κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλεν κηρῦξαι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν γραπτῷ λέγων ²³ Τάδε λέγει Κύρος βασιλεὺς Περσῶν πάσαις ²³ ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς Ἐδωκέν μοι Κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· τίς ἐξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; ἔσται ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήτω.

A 17 ἡλεσεν Α 18 τα μεγαλα] τα με sup ras A¹ | om και 6° A
20 του καταλ. A* (τους καταλ. A¹) 21 σαββατισαι]+ πασας τας ημερας
ερημωσεως αυτης σαββατισαι Α | συμπληρωσιν Β^{a1} bA 22 βασιλεως 1°] pr
Κυρου Α | κηρυξαι] pr του Α 23 πασας τας βασιλειας Α | αυτω οικον Α
Subscr παραλειπομενων| β Β παραλειπομενων| των βασιλειων (βασιλεων
Α¹ vid) Ιουδα| β Α

ΕΣΔΡΑΣ Α

1 1 ΚΑΙ ἤγαγεν Ἰωσείας τὸ πάσχα ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, B
καὶ ἔθυσαν τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ
2 πρώτου, 2 στήσας τοὺς ἱερεῖς κατ' ἐφημερίας ἐστολισμένους ἐν τῷ
3 ἱερῷ τοῦ κυρίου. 3 καὶ εἶπεν τοῖς Λευεῖταις, ἱεροδούλοις τοῦ Ἰσραὴλ,
ἀγιάσαι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ ἐν τῇ θέσει τῆς ἀγίας κιβωτοῦ τοῦ κυρίου
ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκοδόμησεν Σαλωμών ὁ τοῦ Δαυεὶδ ὁ βασιλεὺς·
4 4 Οὐκ ἔσται ὑμῖν ἄραι ἐπ' ὧμων αὐτήν· καὶ νῦν λατρεύετε τῷ κυρίῳ
θεῷ ὑμῶν, καὶ θεραπεύετε τὸ ἔθνος αὐτοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐτοιμάσατε
κατὰ τὰς πατριὰς καὶ τὰς φυλὰς ὑμῶν (5) κατὰ τὴν γραφὴν Δαυεὶδ
βασιλέως Ἰσραὴλ καὶ κατὰ τὴν μεγαλειότητα Σαλωμών τοῦ υἱοῦ
5 αὐτοῦ· 5 καὶ στάντες ἐν τῷ ἁγίῳ κατὰ τὴν μεριдарχίαν τὴν πατρικὴν
ὑμῶν τῶν Λευειτῶν τῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
6 6 ἐν τάξει, (6) θύσατε τὸ πάσχα, καὶ τὰς θυσίας ἐτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς
ὑμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ πάσχα κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ κυρίου τὸ
7 δοθὲν τῷ Μωσῇ. 7 καὶ ἐδωρήσατο Ἰωσείας τῷ λαῷ τῷ εὐρεθέντι
ἀρνῶν καὶ ἐρίφων τριάκοντα χιλιάδας, μόσχους τρισχιλίου· (8) ταῦτα
ἐκ τῶν βασιλικῶν ἐδόθη κατ' ἐπαγγελίαν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν
8 καὶ Λευεῖταις. 8 καὶ ἔδωκεν Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἡσύηλος
οἱ ἐπιστάται τοῦ ἱεροῦ τοῖς ἱερεῦσιν εἰς πάσχα πρόβατα δισχίλια
9 ἑξακόσια, μόσχους τριακοσίους. 9 καὶ Ἰεχονίας καὶ Σαμαίας καὶ
Ναθαναὴλ ὁ ἀδελφὸς καὶ Σαβίας καὶ Ὀχίηλος καὶ Ἰωρὰμ χιλιάρχου

Inscr ο ιερους Α

I 1 Ιωσίας B^bA (ita fere ubique) | αὐτου] εαυτου Α

Α | εθυσαν] εθυσε B^{ab} + οι υιοι Ιηλ Α | τεσσαρεσκαιδ. (τεσσαρισκαιδ. B^a)
τε ιδ' Α (improb τε Α[?]) 3 Λευιταις Α (Λευιτ. ubique) | αυτοις]
εαυτους Α | του Δ.] pr υιος Α 4 τω κυριω θεω] κω τω θω Α | υμων 1°
ημων Α | τας φυλας] om τας Α 5 αγω] ιερω Α 5—6 Ισλ'·| εν ταξει
Α 6 του κυριου] κυ Α 7 χιλιαδες Α 8 Χελκίας B^bA | Ησυηλος
B^aΑ] η συνοδος B^a? b | post εξακοσια ras ι lit Α[?] 9 Οχιηλος] Οζηηλος Α[?]
(? Α^{*})

Β ἔδωκαν τοῖς Λευεῖταις εἰς πάσχα πρόβατα χίλια, μόσχους ἑπτα-
κοσίους. ¹⁰ καὶ ταῦτα τὰ γενόμενα· εὐπρεπῶς ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ¹⁰
καὶ οἱ Λευεῖται, ἔχοντες τὰ ἄζυμα, κατὰ τὰς φυλὰς ⁽¹¹⁾ καὶ κατὰ ⁽¹¹⁾
τὰς μεριδαρχίας τῶν πατέρων ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, προσενεγκεῖν
τῷ κυρίῳ κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ· καὶ οὕτω τὸ
πρωινόν. ¹¹ καὶ ὤπτησαν τὸ πάσχα ἐν πυρὶ ὡς καθήκει, καὶ ¹¹ ⁽¹²⁾
τὰς θυσίας ᾗψησαν ἐν τοῖς χαλκίοις καὶ λέβησιν μετ' εὐωδίας,
⁽¹³⁾ καὶ ἀπῆνεγκαν πᾶσι τοῖς ἐκ τοῦ λαοῦ. ¹² μετὰ δὲ ταῦτα ἡτοί- ¹² ⁽¹³⁾
μασαν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών.
¹³ οἱ γὰρ ἱερεῖς ἀνέφερον τὰ στέατα ἕως ἀωρίας· καὶ οἱ Λευεῖται ¹³ ⁽¹⁴⁾
ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών.
¹⁴ καὶ οἱ ἱεροψάλται υἱοὶ Ἀσάφ ἦσαν ἐπὶ τῆς τάξεως αὐτῶν κατὰ ¹⁴ ⁽¹⁵⁾
τὰ ὑπὸ Δαυεὶδ τεταγμένα, καὶ Ἀσάφ καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἑδδει-
νοὺς οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως. ¹⁵ καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ' ἐκάστου πυλῶ- ¹⁵ ⁽¹⁶⁾
νος· οὐκ ἔστιν παραβῆναι ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ ἐφημερίαν· οἱ γὰρ
ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευεῖται ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς. ¹⁶ καὶ συνετε- ¹⁶ ⁽¹⁷⁾
λέσθη τὰ τῆς θυσίας τοῦ κυρίου ⁽¹⁸⁾ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἀχθῆναι ⁽¹⁸⁾
τὸ πάσχα καὶ προσαχθῆναι τὰς θυσίας ἐπὶ τὸ τοῦ κυρίου θυσια-
στήριον κατὰ τὴν ἐπιταγὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσείου. ¹⁷ καὶ ἡγά- ¹⁷ ⁽¹⁹⁾
γosan οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὸ πάσχα
καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἡμέρας ἑπτὰ. ¹⁸ καὶ οὐκ ἦχθη τὸ ¹⁸ ⁽²⁰⁾
πάσχα τοιοῦτο ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν χρόνων Σαμουὴλ τοῦ
προφῆτου· ¹⁹ καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ ἡγάγosan ¹⁹ ⁽²¹⁾
πάσχα τοιοῦτον οἷον ἡγαγεν Ἰωσείας καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται
καὶ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ εὐρεθεὶς ἐν τῇ κατοικήσει
αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁰ ὁκτωκαίδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ἰω- ²⁰ ⁽²²⁾
σείου ἦχθη τὸ πάσχα τοῦτο. ²¹ καὶ ὠρθώθη τὰ ἔργα Ἰωσείου ²¹ ⁽²³⁾
ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ πλήρει εὐσεβείας. ²² καὶ ²² ⁽²⁴⁾
τὰ κατ' αὐτὸν δὲ ἀναγράφονται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις, περὶ
τῶν ἡμαρτηκόντων καὶ ἡσεβηκόντων εἰς τὸν κύριον παρὰ πᾶν
ἔθνος καὶ βασιλείαν, καὶ ἃ ἐλύπησαν αὐτὸν ἔστιν· καὶ οἱ λόγοι

Α 9 χιλια] πεντακεισχιλια (εισχ sup ras A^a) Α 10 ταυτα τα γενο-
μενα] τουτων γενομενων Α | οι Λευειται] om οι Α* (hab superscr A¹) | Μωση
Α | ουτως Α 11 om εν 1° B^{ab} | ᾗψησαν] ωπτησαν Α | πασιν Α | εκ] ε
sup ras A^a 12 αυτων] εαυτων Α 13 αυτων] ων sup ras A^a 14 υιοι]
ιοι sup ras A^a | αυτων] εαυτων Α | Εδδινους Α | οι παρα] ο παρα Α
15 εαυτοις] αυτοις Α 16 του κυριου] τω κω Α | προσαχθηναι] προσενε-
χθηναι Α 17 ηγαγον Α 19 τοιουτο Α | ο ευρεθεις] οι ευρεθεντες Α
21 εν] ε sup ras A^a | πληρεις B^{ab} Α 22 ησεβηκ.] η 1° sup ras A^a | om
α Α | εστιν] εν αισθησει Α

- (25) 23 τοῦ κυρίου ἀνέστησαν ἐπὶ Ἰσραὴλ. ²³ Καὶ μετὰ πᾶσαν τὴν Β
 πρᾶξιν ταύτην Ἰωσείου συνέβη Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου ἐλθόντα
 πόλεμον ἐγείρει ἐν Χαρκαμὺς ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου· καὶ ἐξῆλθεν εἰς
 (26) 24 ἀπάντησιν αὐτῷ Ἰωσείας. ²⁴ καὶ διεπέμψατο βασιλεὺς Αἰγύπτου
 πρὸς αὐτὸν λέγων Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ἐστίν, βασιλεῦ τῆς Ἰουδαίας;
 (27) 25 ²⁵ οὐχὶ πρὸς σέ ἐξαπέσταλμαι ὑπὸ Κυρίου τοῦ θεοῦ, ἐπὶ γὰρ τοῦ
 Εὐφράτου ὁ πόλεμός μου ἐστίν· καὶ νῦν Κύριος μετ' ἐμοῦ ἐστίν,
 καὶ Κύριος μετ' ἐμοῦ ἐπισπένδων ἐστίν· ἀπόστηθι, καὶ μὴ ἐναν-
 (28) 26 τιῷ τῷ κυρίῳ. ²⁶ καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν ἑαυτὸν Ἰωσείας ἐπὶ τὸ
 ἄρμα αὐτοῦ, ἀλλὰ πολεμεῖν αὐτὸν ἐπιχειρεῖ, οὐ προσέχων ῥή-
 (29) 27 μασιν Ἰερεμίου προφήτου ἐκ στόματος Κυρίου. ²⁷ ἀλλὰ συν-
 εστήσατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν τῷ πεδίῳ Μετααδδούς· καὶ
 (30) 28 κατέβησαν οἱ ἄρχοντες πρὸς βασιλέα Ἰωσείαν. ²⁸ καὶ εἶπεν ὁ
 βασιλεὺς τοῖς παισὶν αὐτοῦ Ἀποστήσατέ με ἀπὸ τῆς μάχης,
 ἡσθένησα γὰρ λίαν. καὶ εὐθέως ἀπέστησαν αὐτὸν οἱ παῖδες
 (31) 29 αὐτοῦ ἀπὸ τῆς παρατάξεως, ²⁹ καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δευτέριον
 αὐτοῦ· καὶ ἀποκατασταθεὶς εἰς Ἱερουσαλὴμ μετήλλαξεν τὸν βίον
 (32) 30 αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ πατρικῷ τάφῳ. ³⁰ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ
 ἐπένθησαν τὸν Ἰωσείαν· καὶ ἐθρήνησεν Ἰερεμίας ὁ προφήτης
 ὑπὲρ Ἰωσείου, καὶ οἱ προκαθήμενοι σὺν γυναιξὶν ἐθρηνοῦσαν
 αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐξεδόθη τοῦτο γενέσθαι αἰεὶ
 (33) 31 εἰς πᾶν τὸ γένος Ἰσραὴλ. ³¹ ταῦτα δὲ ἀναγέγραπται ἐν τῇ βύβλῳ
 τῶν ἱστορουμένων περὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὸ
 καθ' ἐν πραχθέν τῆς πράξεως Ἰωσείου καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ
 τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου· τὰ τε πραχθέντα
 (34) 32 Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ³² Καὶ ἀναλαβόντες οἱ ἐκ τοῦ ἔθνους
 τὸν Ἰεχονίαν υἱὸν Ἰωσείου ἀνέδειξαν βασιλέα ἀντὶ Ἰωσείου τοῦ
 (35) 33 πατρὸς αὐτοῦ, ὄντα ἐτῶν εἴκοσι τριῶν. ³³ καὶ ἐβασίλευσεν ἐν
 Ἰσραὴλ καὶ Ἱερουσαλὴμ μῆνας τρεῖς· καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτὸν

23 Χαρκαμυς] Καλχαμυς Α | Ἰωσεις Β* (Ἰωσίας Β^a et ut vid b) 24 πρὸς Α
 αὐτον βασιλεὺς Αιγυπτου Α 26 αὐτου] εαυτου Α | επεχειρι (εχ sup
 ras Α^a?) Α 27 Μεταεδδαους Α | βασιλεα] pr τον Α 28 αὐτου Ι^o
 εαυτου Α 29 δευτερον Β^a | αὐτου] εαυτου Α (bis) | αποκατασταθει Α*
 (s superscr Α¹) 30 επενθησαν] pr και Α | εθρηνουσαν] εθρηνου Α | γε-
 σθαι Β*] γειν. Β^a γιν. Β^b Α | αι Α | παν] απαν Α 31 βυβλω] βιβλω Α |
 Κυριου] pr του Α | πραχθεντα] προπραχθεντα Β^{ab} προσπροαχθ. Α | τω βυ-
 βλιω] τη βιβλω Α | βασιλεων 2°] ε sup ras Α^a (βασιλαιων Α* vid) 32 Ιε-
 χονιαν] Ιωχαζ Α 33 Ισραηλ] Ιουδα Α | απεκατεστησεν] απεστη-
 σεν Α

Β βασιλεὺς Αιγύπτου βασιλεύειν ἐν Ἱερουσαλήμ, ³⁴ καὶ ἐξημίωσεν 34 (36)
 τὸ ἔθνος ἀργυρίου ταλάντοις ἑκατὸν καὶ χρυσίου ταλάντῳ ἐνί.
³⁵ καὶ ἀνέδειξεν ὁ βασιλεὺς Αιγύπτου βασιλέα Ἰωακείμ τὸν ἀδελ- 35 (37)
 φὸν αὐτοῦ βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ. ³⁶ καὶ ἔδησεν 36 (38)
 Ἰωακείμ τοὺς μεγιστᾶνας, Ζάριον δὲ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ συλλα-
 βὼν ἀνήγαγεν ἐξ Αιγύπτου. ³⁷ Ἐτῶν δὲ ἦν εἴκοσι πέντε 37 (39)
 Ἰωακείμ ὅτε ἐβασίλευσεν τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ
 ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου. ³⁸ μετ' αὐτὸν δὲ ἀνέβη 38 (40)
 Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν χαλ-
 κείῳ δεσμῷ καὶ ἀπήγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. ³⁹ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν 39 (41)
 σκευῶν τοῦ κυρίου λαβὼν Ναβουχοδονοσορ καὶ ἀπενέγκας ἀπη-
 ρείσατο ἐν τῷ ναφ' αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. ⁴⁰ τὰ δὲ ἱστορηθέντα 40 (42)
 περὶ αὐτοῦ καὶ τῆς αὐτοῦ ἀκαθαρσίας καὶ δυσσεβείας ἀναγέ-
 γραπτὰ ἐν τῇ βίβλῳ τῶν χρόνων τῶν βασιλέων. ⁴¹ Καὶ 41 (43)
 ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωακείμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅτε γὰρ ἀνε-
 δείχθη, ἦν ἐτῶν ὀκτώ. ⁴² βασιλεύει δὲ μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας 42 (44)
 δέκα ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἔναντι Κυ-
 ρίου. ⁴³ Καὶ μετ' ἐνιαυτὸν ἀποστείλας Ναβουχοδονοσορ μετή- 43 (45)
 γαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα ἅμα τοῖς ἱεροῖς σκεύεσιν τοῦ κυρίου,
⁴⁴ καὶ ἀνέδειξε Σεδεκίαν βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, 44 (46)
 Σεδεκίαν ὄντα ἐτῶν εἴκοσι ἐνός· βασιλεύει δὲ ἔτη ἔνδεκα. ⁴⁵ καὶ 45 (47)
 ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ
 τῶν ῥηθέντων λόγων ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου ἐκ στόματος
 τοῦ κυρίου. ⁴⁶ καὶ ὀρκισθεὶς ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονοσορ 46 (48)
 τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου, ἐφιορκήσας ἀπέστη, καὶ σκληρύνας αὐτοῦ
 τὸν τράχηλον καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ παρέβη τὰ νόμιμα Κυρίου
 θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁴⁷ καὶ οἱ ἡγούμενοι δὲ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων 47 (49)
 πολλὰ ἡσέβησαν καὶ ἠνόμησαν ὑπὲρ πάσας τὰς ἀκαθαρσίας
 πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου τὸ ἀγια-
 ζόμενον ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁴⁸ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τῶν πατέ- 48 (50)

A 33 βασιλευειν] pr του μη B^cA 34 αργυριω B^{a?b} | χρυσιω B^{a?b}
 35 ο βασιλευς] om ο A | Ιωακειμ (ακειμ sup ras) A^{a vid} 36 Ιωκειμ
 A* Ιαωκ. A^{a?} | Ζαριον] Ζαρα|κην A 37 Ιωακειμ] ακειμ sup ras A^a |
 ενωπιον] εναντι A 38 μετ] επ A | εδησεν] δησας A | om και 2° A
 39 εαντου A 40 ακαθαρσιας αυτου A 41 ο υιος] om ο A | οκτω] pr δεκα
 A 44 ανεδειξεν A | βασιλευει] εβασιλευσεν A 45 πνηηρον B* (πον.
 B^b) 46 επιορκησας B^{ab}A | αυτου] εαντου A (bis) 47 ησεβησαν και
 ηνομη.] ηνομησαν και παρεβησαν A | αγιαζομενον] αγιασθεν A | Ιερουσαλημ]
 Ιεροσολυμοις A 48 βασιλευς] θς B^{ab mg}A

ρων αὐτῶν διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ μετακαλέσαι αὐτούς, καθὼ ἐφεί- B
 (51) 49 δετο αὐτῶν καὶ τοῦ σκηνώματος αὐτοῦ. 49 αὐτοὶ δὲ ἐμυκτήρισαν
 ἐν τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ, καὶ ἡ ἡμέρα ἐλάλησεν Κύριος, ἥσαν
 (52) ἐκπαίζοντες τοὺς προφῆτας αὐτοῦ. (52) ἕως οὗ θυμῶντα αὐτὸν ἐπὶ
 τῷ ἔθνει αὐτοῦ διὰ τὰ δυσσεβήματα προστάξαι ἀναβιβάσαι
 (53) 50 ἐπ' αὐτούς τοὺς βασιλεῖς τῶν Χαλδαίων. 50 οὗτοι ἀπέκτειναν
 τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ περικύκλω τοῦ ἁγίου ἱεροῦ,
 καὶ οὐκ ἐφείσαντο νεανίσκου καὶ παρθένου καὶ πρεσβύτου καὶ
 (54) νεωτέρου, (54) ἀλλὰ πάντας παρέδωκαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν.
 51 καὶ πάντα τὰ ἱερὰ σκευὴ τοῦ κυρίου, τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά,
 καὶ τὰς κιβωτοὺς τοῦ κυρίου καὶ τὰς βασιλικὰς ἀποθήκας ἀνα-
 (55) 52 λαβόντες ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλῶνα. 52 καὶ ἐνεπύρισαν τὸν οἶκον
 τοῦ κυρίου, καὶ ἔλυσαν τὰ τεῖχη Ἱερουσαλὴμ, καὶ τοὺς πύργους
 (56) 53 αὐτῆς ἐνεπύρισαν ἐν πυρί, 53 καὶ συνετέλεσαν πάντα τὰ ἐνδοξα
 αὐτῆς ἀχρεῶσαι καὶ τοὺς ἐπιλοιποὺς ἀπήγαγεν μετὰ ῥομφαίας
 (57) 54 εἰς Βαβυλῶνα. 54 καὶ ἦσαν παῖδες αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μέχρι
 οὗ βασιλεῦσαι Πέρσας, εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ ῥήματος τοῦ κυρίου
 (58) 55 ἐν στόματι Ἱερεμίου 55 ἕως τοῦ εὐδοκῆσαι τὴν γῆν τὰ σάββατα
 αὐτῆς, πάντα τὸν χρόνον τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς σαββατιεῖ εἰς
 συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα.

11 1 1 Βασιλεύοντος Κύρου Περσῶν ἔτους πρώτου, εἰς συντέλειαν ῥή-
 2 ματος Κυρίου ἐν στόματι Ἱερεμίου, 2 ἡγειρεν Κύριος τὸ πνεῦμα Κυρίου
 βασιλέως Περσῶν, καὶ ἐκήρυξεν ὅλη τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ ἅμα διὰ
 3 γραπτῶν λέγων 3 Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κύρος Ἐμὲ ἀνέ-
 4 4 καὶ ἐσήμνην μοι οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν τῇ
 5 5 Ἰουδαίᾳ. 5 εἰ τίς ἐστὶν οὖν ὑμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, ἔστω ὁ κύριος
 αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβὰς εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
 οἰκοδομεῖτω τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τοῦ Ἰσραὴλ· οὗτος ὁ κύριος ὁ
 6 κατασκευώσας ἐν Ἱερουσαλὴμ. 6 ὅσοι οὖν κατὰ τοὺς τόπους οἰ-
 κοῦσιν, βοηθεῖτωσαν αὐτῷ οἱ ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν

48 αὐτου] εαυτου Α (bis) | καθοτι Α 49 ἐμυκτηρισαν] ἐξεμυκτηριζον Α | Α
 ου] του Α | θυμῶντα] θυμῶθεντα Α | αὐτον 3^ο] εαυτου Α 50 ἁγίου] + α-
 των Α | νεωτερου] + αυτων Α | παντα Α | παρεδωκεν Α 51 ιερεα Β* (ιερα
 Β^b Α) | τας κιβωτους] τα σκευη κιβωτου Α 52 του κυριου] om του Α | αυτης]
 αυτων Α 53 αχρειωσαι Β^{ab} Α | μετα] απο Α 54 μεχρι ου] μεχρις ου Β^{ab}
 μεχρι του Α | του ρηματος του κυριου] λογου κυ Α 55 συμπληρωσιν Β^b Α
 II 2 ολη] pr εν Α | αυτου] εαυτου Α 4 αυτω] εαυτω Α 5 ο κυριος 1^ο]
 + κς Α | του κυριου] om του Α 6 τους τοπους] om τους Α

Ε ἀργυρίῳ ⁽⁷⁾ καὶ ἐν δόσεσιν, μεθ' ἔππων καὶ κτηνῶν, σὺν τοῖς ἄλλοις ⁽⁷⁾
 τοῖς κατ' εὐχὰς προσθεθειμένοις εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου τὸ ἐν Ἱερου-
 σαλήμ. ⁷ Καὶ καταστήσαντες οἱ ἀρχιφυλοὶ τῶν πατριῶν τῆς 7 ⁽⁸⁾
 Ἰούδα καὶ Βενιαμὲν φυλῆς, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται, καὶ
 πάντων ὧν ἡγειρεν Κύριος τὸ πνεῦμα ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι
 οἶκον τῷ κυρίῳ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁸ καὶ οἱ περικύκλω αὐτῶν 8
⁽⁹⁾ ἐβόηθησαν ἐν πᾶσιν, ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ, ἵπποις, κτήνεσιν ⁽⁹⁾
 καὶ εὐχαῖς ὡς πλείσταις πολλῶν ὧν ὁ νοῦς ἡγέρθη. ⁹ καὶ ὁ 9 ⁽¹⁰⁾
 βασιλεὺς Κύρος ἐξήνεγκεν τὰ ἅγια σκεύη τοῦ κυρίου, ἃ μετήγαγεν
 Ναβουχοδοноσορ ἐξ Ἱερουσαλήμ καὶ ἀπηρείστατο αὐτὰ ἐν τῷ εἰ-
 δωλίῳ αὐτοῦ. ¹⁰ ἐξενέγκας δὲ αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν 10 ⁽¹¹⁾
 παρέδωκεν αὐτὰ Μιθριδάτῃ τῷ ἐαυτοῦ γασοφύλακι. ¹¹ διὰ δὲ τού- 11 ⁽¹²⁾
 του παρεδόθησαν Σαναμασσάρῳ προστάτῃ τῆς Ἰουδαίας. ¹² ὁ δὲ 12 ⁽¹³⁾
 τούτων ἀριθμὸς ἦν, σπονδεῖα χρυσᾶ χίλια, σπονδεῖα ἀργυρᾶ
 χίλια, θυίσκαι ἀργυραὶ ἑξήκοσι ἑννέα, φιάλαι χρυσαῖ τριάκοντα,
 ἀργυραὶ ,βυ' δέκα, καὶ ἄλλα σκεύη χίλια. ¹³ τὰ δὲ πάντα σκεύη 13 ⁽¹⁴⁾
 ἐκομίσθη, χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, πεντακισχίλια τετρακόσια ἐξή-
 κοντα ἑννέα. ¹⁴ ἀννέχθη δὲ ὑπὸ Σαμανασσάρου ἅμα τοῖς ἐκ τῆς 14 ⁽¹⁵⁾
 αἰχμαλωσίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹⁵ Ἐν δὲ τοῖς 15 ⁽¹⁶⁾
 ἐπὶ Ἀρταξέρξου τοῦ Περσῶν βασιλέως χρόνοις κατέγραψεν αὐτῶν
 κατὰ τῶν κατοικούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ Βήλεμος
 καὶ Μιθραδάτης καὶ Ταβέλλιος καὶ Ῥάθυμος καὶ Βεέλτεθμος καὶ
 Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τούτοις συντασσόμενοι,
 οἰκοῦντες δὲ ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις τόποις, τὴν ὑπογεγραμ-
 μένην ἐπιστολὴν ¹⁶ Βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ ⁽¹⁷⁾ κυρίῳ οἱ παῖδες σου 16 ⁽¹⁷⁾
 Ῥάθυμος ὁ τὰ προσπίπτοντα καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς καὶ
 οἱ ἐπίλοιποι τῆς βουλῆς αὐτῶν καὶ οἱ ἐν κοίλῃ Συρία καὶ Φοι-
 νίκη. ¹⁷ καὶ νῦν γνωστὸν ἔστω τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ὅτι Ἰουδαῖοι 17 ⁽¹⁸⁾

A 6 om και 2° A 7 καταστησαντες] κατασταντες A | αρχιφυλοι A* vid (αρχιφυλ. A?) 8 om εν 2° A | κτηνεσιν] pr και A | ως] ως ταις A* vid ωσται A? 9 αγια] ιερα A | μετηγαγεν] μετηνεγειν A | ειδωλιω αυτου] εαυτου ειδ. A 10 Μιθριδατη A (ατ sup ras A²) | γασοφυλακι] αζ sup ras A² 11 Σαναβασ-
 σαρω (αναβ sup ras) A² | προστατη] pr τω A 12 σπονδεια 1°] σπονδια B*
 (-δεια B^{ab}) | σπονδεια 2° (-δια A)] pr και A | χρυσεαι A | ,βυ'] διςχιλια τε-
 τρακοσiai A 13 εκομισθη] διεκομισθη A 14 αννεχθη] η 1° sup ras
 A² | Σαμαβασσαρου A | Ιεροσολυμα A 15 Αρταρξερξου A | αυτων] αυτω
 A | Μιθραδατης B*A²] Μιθριδ. B^{ab}A* vid | Ραθυμος και Βεελτεθμος] Ραθυος
 και Βα|ελτεθμος (ος και Βα sup ras) A² | Σεμελλιος A | οικουντες] pr οι A
 οικο sup ras A² 16 Αρταρξερξη A | Σαμελλιος] Σεβελλιος A | οι 3°] pr
 κραταιοι A 17 κυριω]+μου A | οτι] διοτι A | Ιουδαιοι] pr οι A

- ἀναβάντες παρ' ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς, ἐλθόντες εἰς Ἱερουσαλήμ, τὴν Β πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηράν οἰκοῦσιν, τὰς τε ἀγορὰς αὐ-
- (19) 18 τῆς καὶ τὰ τείχη θεραπεύουσιν καὶ ναὸν ὑποβάλλονται. 18 ἔαν οὖν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τείχη συντελεσθῇ, φορολογίαν οὐ μὴ ὑπομείνωσιν δοῦναι, ἀλλὰ καὶ βασιλεύσιν ἀντιστή-
- (20) σονται· (20) καὶ ἐπεὶ ἐνεργεῖται τὰ κατὰ τὸν ναόν, καλῶς ἔχειν
- (21) ὑπολαμβάνομεν μὴ ὑπεριδεῖν τὸ τοιοῦτο (21) ἀλλὰ προσφωνῆσαι τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ὅπως, ἂν φαίνηται σοι, ἐπισκεφθῇ ἐν τοῖς ἀπὸ
- (22) 19 τῶν πατέρων σου βιβλίοις. 19 καὶ εὐρήσεις ἐν τοῖς ὑπομνημα-
- (23) τισμοῖς τὰ γεγραμμένα περὶ τούτων, καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἦν ἐκείνη ἀποστάτις καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις ἐνοχλοῦσα, (23) καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἀποστάται καὶ πολιορκίας συνεσταμένοι ἐν αὐτῇ ἔτι ἐξ
- (24) 20 αἰῶνος, δι' ἣν αἰτίαν ἡ πόλις αὕτη ἥρημώθη. 20 νῦν οὖν ὑποδει-
- (25) 21 κνύομέν σοι, κύριε βασιλεῦ, ὅτι ἔαν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ ταύτης τείχη ἀνασταθῇ, ἔξοδος σοι οὐκέτι ἔσται εἰς κοί-
- (26) 22 λην Συρίαν καὶ Φοινίκην. 21 τότε ἀντέγραψεν ὁ βασιλεὺς Ῥαθύμφ τῷ γράφοντι τὰ προσπίπτοντα καὶ Βεελτέμφ καὶ Σαμελλίῳ γραμματεῖ καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς συντασσομένοις καὶ οἰκοῦσιν ἐν
- (27) 23 Σαμαρείᾳ καὶ Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ τὰ ὑπογεγραμμένα 22 Ἀνέγνων τὴν ἐπιστολὴν ἣν πεπόμφατε πρὸς μέ. ἐπέταξα οὖν ἐπισκέ-
- (28) 24 ψασθαι· καὶ εὐρέθη ὅτι ἐστὶν ἡ πόλις ἐκείνη ἐξ αἰῶνος βασι-
- (29) 25 λεῦσιν ἀντιπαρατάσσουσα, 23 καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀποστάσεις καὶ πολέμους ἐν αὐτῇ συντελοῦντες, καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ καὶ σκληροὶ ἦσαν ἐν Ἱερουσαλήμ κυριεύοντες καὶ φορολογοῦντες κοίλην Συ-
- (30) 26 ρίαν καὶ Φοινίκην. 24 νῦν οὖν ἐπέταξα ἀποκωλύσαι τοὺς ἀνθρώ-
- (31) 27 πους ἐκείνους τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν πόλιν, καὶ προνοηθῆναι ὅπως
- (32) 28 μὴθὲν παρὰ ταῦτα γένηται (29) καὶ μὴ προβῇ ἐπὶ πλεῖον τὰ τῆς
- (33) 29 κακίας εἰς τὸ βασιλεῖς ἐνοχλῆσαι. 25 τότε ἀναγνωσθέντων τῶν
- (34) 30 παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου γραφέντων ὁ Ῥάθυμος καὶ

17 πονηραν] pr την Α | οικουσιν] οικοδομουσιν B^a (οικοδομους B^{b1}) A A
 18 επι B* (επει B^{ab}) | υπερδειν B* (υπεριδειν B¹) | το τοιουτο] om το Α
 αν] εαν Α | φανηται Α 19 υπομνηματισμοις] υπομνημασιν Α |
 αποσταταις] απ sup ras Α^a | συνεσταμενοι B^{ab} (συνετ. B*)] συνισταμενοι Α |
 η πολισ 2°] pr και Α 20 υποδικνυμεν Α | οτι] διοτι Α | εξοδος] καθοδος
 Α | ουκετι σοι Α | Φοινεικ. B* (Φοινικ. B^b: item 21, 23) 21 Βεελ-
 τεμωθ' Α | συντασσομενοις] ο 1° sup ras Α^a | Σαμαρεια] pr τη Α | om
 και Συρια Α 22 επεταξα] επαταξα B* A* (επετ. B^{ab} A^{a1}) | ηυρεθη Α |
 αντιπαρατασσ.] i sup ras Α^a 24 om ουν Α | επεταξα B^{ab} Α] επαταξα
 B* | μηθεν] μηδεν Α | εις το] επι τω Α | ενοχλησαι] ενοχλισθαι Α 25 Αρ-
 ταξερξου Α

Β Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ τούτοις συντασσόμενοι, ἀναζεύξαντες κατὰ σπουδὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ μεθ' ἵππου καὶ ὄχλου παρατάξεως, ⁽³¹⁾ ἤρξαντο κωλύειν τοὺς οἰκοδομοῦντας· καὶ ἤργει ἡ ⁽³¹⁾ οἰκοδομὴ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ μέχρι τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Περσῶν βασιλέως.

¹ Καὶ βασιλεὺς Δαρείος ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ὑπ' αὐτόν, καὶ πᾶσιν τοῖς οἰκογενέσιν αὐτοῦ, καὶ πᾶσιν τοῖς μεγιστᾶσιν τῆς Μηδείας καὶ τῆς Περσίδος, ² καὶ πᾶσιν τοῖς σατράπαις καὶ στρατηγοῖς ² καὶ τοπάρχαις τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς μέχρι Αἰθιοπίας ἐν ταῖς ἑκατὸν εἴκοσι ἐπτὰ σατραπείαις. ³ καὶ ἐφάγουσιν καὶ ἐπίοσαν, ³ καὶ ἐμπλησθέντες ἀνέλυσαν· ὁ δὲ Δαρείος ὁ βασιλεὺς ἀνέλυσεν εἰς τὸν κοιτῶνα καὶ ἐκοιμήθη, καὶ ἔξυπνος ἐγένετο. ⁴ τότε οἱ τρεῖς ⁴ νεανίσκοι οἱ σωματοφύλακες, οἱ φυλάσσοντες τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως, εἶπαν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον ⁵ Εἴπωμεν ἕκαστος ἡμῶν ἓνα λόγον ⁵ ὃς ὑπερισχύσει· καὶ οὐδ' ἂν φανῇ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ σοφώτερον τοῦ ἐτέρου, δώσει αὐτῷ Δαρείος ὁ βασιλεὺς δωρεὰς μεγάλας καὶ ἐπινίκια μεγάλα, ⁶ καὶ πορφύραν περιβαλέσθαι καὶ ἐν χρυσώμασιν πίνειν καὶ ⁶ ἐπὶ χρυσῷ καθεῦδειν καὶ ἄρμα χρυσοχάλινον καὶ κίδارين βυσσίνην καὶ μανιάκην περὶ τὸν τράχηλον, ⁷ καὶ δεύτερος καθιῆται Δαρείου διὰ ⁷ τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ συγγενῆς Δαρείου κληθήσεται. ⁸ καὶ τότε ⁸ γράψαντες ἕκαστος τὸν ἑαυτοῦ λόγον ἐσφραγίσαντο καὶ ἔθηκαν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον Δαρείου τοῦ βασιλέως, ⁽⁹⁾ καὶ εἶπαν ⁹ Ὅταν ἐγερθῇ ⁹ ὁ βασιλεὺς, δώσουσιν αὐτῷ τὸ γράμμα· καὶ ὃν ἂν κρίνῃ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ τρεῖς μεγιστᾶνες τῆς Περσίδος ὅτι οὐδ' ὁ λόγος αὐτοῦ σοφώτερος, αὐτῷ δοθήσεται τὸ νίκος, καθὼς γέγραπται. ¹⁰ ὁ εἰς ἔγραψεν ¹⁰ Ὑπερισχύει ὁ οἶνος. ¹¹ ὁ ἕτερος ἔγραψεν Ὑπερισχύει ὁ βασιλεὺς. ¹¹ ¹² ὁ τρίτος ἔγραψεν Ὑπερισχύουσιν αἱ γυναῖκες, ὑπὲρ δὲ πάντα ¹² νικᾷ ἡ ἀλήθεια. ¹³ καὶ ὅτε ἐξηγέρθη ὁ βασιλεὺς, λαβόντες τὸ γράμμα ¹³ ἔδωκαν αὐτῷ, καὶ ἀνέγνω. ¹⁴ καὶ ἐξαποστείλας ἐκάλεσεν πάντας ¹⁴ τοὺς μεγιστᾶνας τῆς Περσίδος καὶ τῆς Μηδείας καὶ σατράπας καὶ στρατηγοὺς καὶ τοπάρχας καὶ ὑπάτους, ⁽¹⁵⁾ καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χρηματι-

Α 25 Σεμελλιος Α | εις Ἰλῆμ κατα σπουδην Α | μεθ | μετ Α | Δαριου Β*Α (Δαρειου Β^{a?b}) III 1 Δαριος Β*Α (Δαρειος Β^{a?b}) | Μηδίας Α 2 υπ αυτων | μετ αυτων Α | Αιθιοπίας Β^b (Αιθιοπίας Β*)] πρ της Α | σατραπιας Β^bΑ 3 και 1^ο] + οτε Α | εφαγον Α | επιον Α | ο δε] τοτε Α | Δαριος Α 4 προς τον ετερον] τω ετερω Α 5 αν] εαν Α | αυτω Β* (αυτω Β^{ab}Α) 6 τραχηλον] + αυτου Α 7 αυτου] εαυτου Α 9 om αν Α | om ου Α | νικος] νικημα Α 10 ο εις Α¹] οις Α* 12 ο τριτος Β^{ab} (οτι τρ. Β*)] ο αλλος Α 13 εδωκαν] επεδωκαν Α

(16) 15 στηρίψ, καὶ ἀνεγνώσθη τὸ γράμμα ἐνώπιον αὐτῶν. ¹⁵καὶ εἶ- B
 πεν Καλέσατε τοὺς νεανίσκους, καὶ αὐτοὶ δηλώσουσιν τοὺς λό-
 (17) 16 γους αὐτῶν· καὶ ἐκλήθησαν, καὶ εἰσήλθοσαν. ¹⁶καὶ εἶπαν αὐτοῖς
 Ἀπαγγεῖλατε ἡμῖν περὶ τῶν γεγραμμένων. Καὶ ἤρξατο ὁ
 (18) 17 πρῶτος ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ οἴνου, ⁽¹⁸⁾καὶ ἔφη οὕτως ¹⁷Ἀν-
 δρες, πῶς ὑπερισχύει ὁ οἶνος. πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς
 (19) 18 πιόντας αὐτὸν πλανᾷ τὴν διάνοιαν, ¹⁸τοῦ τε βασιλέως καὶ τοῦ
 ὀρφανοῦ ποιεῖ τὴν διάνοιαν μίαν, τὴν τε τοῦ οἰκέτου καὶ τὴν τοῦ
 (20) 19 ἐλευθέρου, τὴν τε τοῦ πένητος καὶ τὴν τοῦ πλουσίου. ¹⁹καὶ
 πᾶσαν διάνοιαν μεταστρέφει εἰς εὐωχίαν καὶ εὐφροσύνην, καὶ
 (21) 20 οὐ μέμνηται πᾶσαν λύπην καὶ πᾶν ὀφείλημα. ²⁰καὶ πάσας καρ-
 δίας ποιεῖ πλουσίας, καὶ οὐ μέμνηται βασιλέα οὐδὲ σατράπην.
 (22) 21 καὶ πάντα διὰ ταλάντων ποιεῖ λαλεῖν. ²¹καὶ οὐ μέμνηται ὅταν
 πίνωσιν φιλιάζειν φίλοις καὶ ἀδελφοῖς, καὶ μετ' οὐ πολὺ σπῶν-
 (23) 22 ται μαχαίρας. ²²καὶ ὅταν ἀπὸ τοῦ οἴνου ἐγερθῶσιν, οὐ μέμνηται ἂ
 (24) 23 ἔπραξαν. ²³ὦ ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύει ὁ οἶνος ὅτι οὕτως ἀναγκάζει
 IV 1 ποιεῖν; καὶ ἐσίγησεν οὕτως εἶπας. ¹Καὶ ἤρξατο ὁ δεύτερος
 2 λαλεῖν ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ βασιλέως ²Ὡ ἄνδρες, οὐχ ὑπερι-
 σχύουσιν οἱ ἄνθρωποι, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν κατακρατοῦντες καὶ
 3 πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς; ³ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπερισχύει καὶ κυριεύει αὐτῶν
 4 καὶ δεσπόζει αὐτῶν, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν εἴπῃ αὐτοῖς ἐνακούουσιν. ⁴ἐὰν
 εἴπῃ αὐτοῖς ποιῆσαι πόλεμον ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, ποιοῦσιν·
 ἐὰν δὲ ἐξαποστείλῃ αὐτοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους, βαδίζουσιν καὶ
 5 κατεργάζονται τὰ ὄρη καὶ τὰ τείχη καὶ τοὺς πύργους. ⁵φονεύουσιν
 καὶ φονεύονται, καὶ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως οὐ παραβαίνουσιν· ἐὰν
 δὲ νικήσωσιν, τῷ βασιλεῖ κομίζουν πάντα, καὶ ἐὰν προνομύσωσιν
 6 καὶ τὰ ἄλλα πάντα. ⁶καὶ ὅσοι οὐ στρατεύονται οὐδὲ πολεμοῦσιν
 ἀλλὰ γεωργοῦσιν τὴν γῆν, πάλιν ὅταν σπεύρωσι, θερίσαντες ἀνα-
 φέρουσιν τῷ βασιλεῖ· καὶ ἕτερος τὸν ἕτερον ἀναγκάζοντες ἀναφέ-
 7 ρουσι τοὺς φόρους τῷ βασιλεῖ. ⁷καὶ αὐτὸς εἰ μόνος ἐστίν, ἐὰν

15 δηλοῦσιν A | αὐτῶν] εαυτῶν A 17 πινοντας A | τη διανοια A A
 18 την 5^ο] ras aliq in τ B¹ 20 καρδιας] pr τας A | βασιλεια A (ι improb
 vid Aa² mg) 21 φιλιαζειν] φιαλιζειν A | μαχαιρας] pr τας A 22 εγε-
 ρθωσιν] γενηθωσιν A | ου] ουδε A | μεμνηται] μνηνται (sic) A | επραξεν A
 23 om οτι A | ειπας] ειπων A IV 1 ειπας] ειπων A 2 θρωποι την
 γῆ] sup ras B^{a1b} 3 βασιλευ A* (βασιλεως A¹) | κυριει B* (κυριευει B^{ab} A) |
 αὐτῶν 1^ο] παντῶν A | παν] παντα A | εαν] αν A | ενακουουσιν] ποιησουσιν A
 4 ποιουσιν] ποιησουσιν A | πολεμους A* (πολεμους A²) 5 εαν 2^ο] pr οσα A
 6 σπειρωσιν A | αναφερουσιν (2^ο) A 7 ει B* (εις B^{ab} A)

Β εἶπη ἀποκτείνει, ἀποκτένουσιν· εἶπεν ἀφείναι, ἀφίουσιν· ⁸εἶπε 8
πατάξαι, τύπτουσιν· εἶπεν ἐρημῶσαι, ἐρημούσιν· εἶπεν οἰκοδομῆσαι,
οἰκοδομοῦσιν· ⁹εἶπεν ἐκκόψαι, ἐκκόπτουσιν· εἶπεν φυτεῦσαι, φυτεύ- 9
ουσιν· ¹⁰καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ ἐνακούουσιν. 10
πρὸς δὲ τούτοις αὐτὸς ἀνάκειται, ἐσθίει καὶ πίνει καὶ καθεύδει·
¹¹αὐτοὶ δὲ τηροῦσιν κύκλῳ περὶ αὐτόν, καὶ οὐ δύνανται ἕκαστος 11
ἀπελθεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, οὐδὲ παρακούουσιν αὐτοῦ. ¹²ᾧ 12
ἄνδρες, πῶς οὐχ ὑπερισχύει ὁ βασιλεὺς ὅτι οὕτως ἐπακουστός ἐστιν;
καὶ ἐσίγησεν. ¹³Ὁ δὲ τρίτος ὁ εἶπας περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῆς 13
ἀληθείας, οὗτός ἐστιν Ζοροβαβέλ, ἥρξατο λαλεῖν ¹⁴Ἄνδρες, οὐ μέγας 14
ὁ βασιλεὺς, καὶ πολλοὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ οἶνος ἰσχύει; τίς οὖν ὁ
δεσπότης αὐτῶν, ἢ τίς ὁ κυριεύων; ⁽¹⁵⁾οὐχ αἱ γυναῖκες; ¹⁵αἱ γυναῖκες 15
ἐγέννησαν τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὸν λαὸν ὃς κυριεύει τῆς θαλάσσης
καὶ τῆς γῆς· ¹⁶καὶ ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο, καὶ αὗται ἐξέθρεψαν αὐτοὺς 16
τοὺς φυτευσαντας τοὺς ἀμπελῶνας ἐξ ὧν ὁ οἶνος γίνεται, ¹⁷καὶ αὗται 17
ποιοῦσιν τὰς στολὰς τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὗται ποιοῦσιν δόξαν τοῖς
ἀνθρώποις, καὶ οὐ δύνανται οἱ ἄνθρωποι εἶναι χωρὶς τῶν γυναικῶν.
¹⁸ἐὰν δὲ συναγάγῃσιν χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὥραϊον, 18
καὶ ἰδῶσιν γυναῖκα μίαν καλὴν τῷ εἶδει καὶ τῷ κάλλει, ¹⁹καὶ ταῦτα 19
πάντα ἀφέντες εἰς αὐτὴν κέχηναν, καὶ χάσκοντες τὸ στόμα θεω-
ροῦσιν αὐτήν, καὶ πάντες αὐτὴν αἰρετίζουσιν μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον
καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὥραϊον. ²⁰ἄνθρωπος τὸν ἑαυτοῦ 20
πατέρα ἐγκαταλείπει ὃς ἐξέθρεψεν αὐτόν καὶ τὴν ἰδίαν χώραν, καὶ
πρὸς τὴν ἰδίαν γυναῖκα κολλᾶται, ²¹καὶ μετὰ τῆς γυναικὸς ἀφίησι 21
τὴν ψυχὴν, καὶ οὔτε τὸν πατέρα μέμνηται οὔτε τὴν μητέρα οὔτε τὴν
χώραν. ²²καὶ ἐντεῦθεν δεῖ ὑμᾶς γινῶναι ὅτι αἱ γυναῖκες κυριεύουσιν 22
ὑμῶν· οὐχὶ πονεῖτε καὶ μοχθεῖτε, καὶ πάντα ταῖς γυναῖξιν διδοτε
καὶ φέρετε; ²³καὶ λαμβάνει ἄνθρωπος τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ καὶ 23
ἐκπορεύεται ἐξοδεύειν καὶ ληστεύειν καὶ κλέπτειν, καὶ εἰς τὴν θά-

Α 7 αποκτείνουσιν Α* αποκτενουσιν Α? | εἶπεν] εαν εἶπη Α | αφεῖναι] αφιεναι Α
8 εἶπε] εἶπεν Α | om εἶπεν ἐρημῶσαι ἐρημούσιν Α 9 ἐκκοπτοῦεν Β^{edit}
10 ἐνακούουσιν] ν sup ras 2 litt Α^a 11 αὐτοὶ] οὗτοι Α | κυκλῳ περὶ αὐτον]
περὶ αὐτον (ον sup ras Α^a) κυκλῳ Α | δυναται Α 13 εἶπας] εἶπων Α
14 ἄνδρες] pr ω Α | κυριευν] + αυτων (superscr) Β^{ab} 15 κυριει Β* (κυριενει
Β^{ab} Α) 16 φυτεουσιν Α 17 αὗται 2° Β^a Α] αὗτοι Β* | δοξαν... γυναι-
κων] τας δοξας| των ανων και ου δυνανται οι ανοι χωρεις των γυν. ειναι Α (τας...
των γυ sup ras et in mg Α^a) 18 και παν πρᾶγμα ωραιον και ιδωσιν] ουχι
αγαπωσιν Α | ιδει Β* Α (ειδει Β^{ab}) 19 κέχηναν] εγκεχηναν Α | πρᾶγμα
Α* (ν ras Αⁱ) 20 ἐγκαταλείπει Α | os ἐξεθρεψ sup ras Αⁱ 21 ἀφίη-
σιν Α 23 αὐτου ΒΑ*] εαυτου Αⁱ | εξοδευειν] εις εξοδιαν Α | om και 3° Α

24 λασσαν πλείν καὶ ποταμούς, ²⁴ καὶ τὸν λέοντα θεωρεῖ, καὶ ἐν σκότει B
 βαδίζει· καὶ ὅταν κλέψῃ καὶ ἀρπάσῃ καὶ λωποδυστήσῃ, τῇ ἐρωμένῃ
 25 ἀποφέρει. ²⁵ καὶ πλείον ἀγαπᾷ ἄνθρωπος τὴν ἰδίαν γυναῖκα μᾶλλον
 26 ἢ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. ²⁶ καὶ πολλοὶ ἀπενοήθησαν ταῖς ἰδίαις
 27 διανοίαις διὰ τὰς γυναῖκας, καὶ δοῦλοι ἐγένοντο δι' αὐτάς· ²⁷ καὶ
 πολλοὶ ἀπώλουντο καὶ ἐσφάλησαν καὶ ἡμάρτοσαν διὰ τὰς γυναῖκας.
 28 ²⁸ καὶ νῦν οὐ πιστεύετε μοι; οὐχὶ μέγας ὁ βασιλεὺς τῇ ἐξουσίᾳ
 29 αὐτοῦ; οὐχὶ πᾶσαι αἱ χῶραι εὐλαβούνται ἄσασθαι αὐτοῦ; ²⁹ ἐθεώ-
 ρουν αὐτὸν καὶ Ἀπάμην τὴν θυγατέρα Βαρτάκου τοῦ θαυμαστοῦ
 30 τὴν παλλακὴν τοῦ βασιλέως καθημένην ἐν δεξιᾷ τοῦ βασιλέως, ³⁰ καὶ
 ἀφαιροῦσαν τὸ διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπιτι-
 31 θοῦσαν αὐτῇ· καὶ ἐράπιζεν τὸν βασιλέα τῇ ἀριστερᾷ. ³¹ καὶ πρὸς
 τούτοις ὁ βασιλεὺς χάσκων τὸ στόμα ἐθεώρει αὐτήν· καὶ ἐὰν γελάσῃ
 αὐτῷ, γελᾷ· ἐὰν δὲ πικρανθῇ ἐπ' αὐτόν, κολακεύει αὐτήν ὅπως
 32 διαλλαγῇ αὐτῷ. ³² ὦ ἄνδρες, πῶς οὐκ ἰσχυραὶ αἱ γυναῖκες ὅτι
 33 οὕτως πᾶσσουσιν; ³³ καὶ τότε ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μεγιστᾶνες ἔβλε-
 34 πον εἰς τὸν ἕτερον. καὶ ἤρξατο λαλεῖν περὶ τῆς ἀληθείας ³⁴ Ἄνδρες,
 οὐκ ἰσχυραὶ αἱ γυναῖκες; μεγάλη ἡ γῆ, καὶ ὑψηλὸς ὁ οὐρανός, καὶ
 ταχύς τῷ δρόμῳ ὁ ἥλιος, ὅτι στρέφεται ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ οὐρανοῦ
 35 καὶ πάλιν ἀποτρέχει εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον ἐν μᾶ ἡμέρᾳ. ³⁵ οὐχὶ
 μέγας ὁς ταῦτα ποιεῖ; καὶ ἡ ἀλήθεια μεγάλη καὶ ἰσχυροτέρα παρὰ
 36 πάντα. ³⁶ πᾶσα ἡ γῆ τὴν ἀλήθειαν καλεῖ, καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὴν
 εὐλογεῖ, καὶ πάντα τὰ ἔργα σείεται καὶ τρέμει, καὶ οὐκ ἔστιν μετ' αὐ-
 37 τοῦ ἄδικον οὐθέν. ³⁷ ἄδικος ὁ οἶνος, ἄδικος ὁ βασιλεὺς, ἄδικοι αἱ
 γυναῖκες, ἄδικοι πάντες οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἄδικα πάντα τὰ
 ἔργα αὐτῶν, πάντα τὰ τοιαῦτα· καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια, καὶ
 38 ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῶν ἀπολοῦνται. ³⁸ καὶ ἡ ἀλήθεια μένει καὶ ἰσχύει
 39 εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ζῇ καὶ κρατεῖ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ³⁹ καὶ
 οὐκ ἔστιν παρ' αὐτὴν λαμβάνειν πρόσωπα οὐδὲ διάφορα, ἀλλὰ τὰ
 δίκαια ποιεῖ ἀπὸ πάντων τῶν ἀδίκων καὶ πονηρῶν· καὶ πάντες
 40 εὐδοκοῦσι τοῖς ἔργοις αὐτῆς, ⁴⁰ καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κρίσει αὐτῆς
 οὐθέν ἄδικον. καὶ αὕτη ἡ ἰσχὺς καὶ τὸ βασίλειον καὶ ἡ ἐξουσία καὶ

23 πλει Α 24 ἐρωμένη] ἐρη|μωμένη Α 28 εὐλαβούνται]+ αὐτον Α Α
 30 αὐτῇ] εαυτῇ Α | ἐραπιζεν Bab 31 αὐτὴν 1^ο Bab A] αὐτῷ Β* | προσγε-
 λασῃ Α | κολοκαυει Β* κολοκευει Βα (κολακευει BbA) 32 οὐκ Bb] οὐχ Β*
 οὐχ Α | ἰσχυραὶ] pro σ aliq al coep B*^{vid} 33 ἐβλεπον] ἐνεβλεπον Α | εἰς]
 ἑτερος προς Α 34 εαυ Β* (εαυτον Bab) 36 οὐδεν Α 37 αὐτων 2^ο] εαυ-
 των Α 38 καὶ η] η δε Α | ἰσχυσει Α 39 αὐτὴν] αὐτῇ Α | διαφθορα Α*
 (διαφορα Α?) | ποιεῖν Α* | om καὶ 2^ο Α | εὐδοκοῦσιν Α 40 οὐδεν Α

II ἡ μεγαλειότης τῶν πάντων αἰώνων· εὐλογητὸς ὁ θεὸς τῆς ἀληθείας.
 41 καὶ ἐσιώπησεν τοῦ λαλεῖν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς τότε ἐφώνησεν καὶ τότε 41
 εἶπον Μεγάλη ἡ ἀλήθεια καὶ ὑπερισχύει. 42 Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν 42
 αὐτῷ Αἴτησαι ὃ θέλεις πλείω τῶν γεγραμμένων, καὶ δώσομέν σοι, ὃν
 τρόπον εὐρέθης σοφώτερος· καὶ ἐχόμενός μου καθήσῃ, καὶ συγγενῆς
 μου κληθήσῃ. 43 τότε εἶπεν τῷ βασιλεῖ Μνήσθητι τὴν εὐχὴν ἣν 43
 ἠῤῥω οἰκοδομῆσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἥ τὸ βασιλείόν σου
 παρέλαβες, 44 καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λημφθέντα ἐξ Ἱερουσαλὴμ καὶ 44
 ἐκπέμψαι ἃ ἐχώρισεν Κῦρος, ὅτε ἠῤῥατο ἐκκόψαι Βαβυλῶνα, καὶ
 ἠῤῥατο ἐξαποστεῖλαι ἐκεῖ. 45 καὶ σὺ εῤῥω οἰκοδομῆσαι τὸν ναὸν ὃν 45
 ἐνεπύρισαν οἱ Ἰουδαῖοι, ὅτε ἐρημώθῃ ἡ Ἰουδαία ὑπὸ τῶν Χαλδαίων.
 46 καὶ νῦν τοῦτό ἐστιν ὅσα ἀξιώ, κύριε βασιλεῦ, καὶ ὁ αἰτοῦμαί σε, 46
 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μεγαλωσύνη ἡ παρὰ σοῦ· δέομαι οὖν ἵνα ποιήσῃς
 τὴν εὐχὴν ἣν ἠῤῥω τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ ποιῆσαι ἐκ στόματός
 σου. 47 Τότε ἀναστὰς Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς κατεφίλησεν αὐτόν, 47
 καὶ ἔγραψεν αὐτῷ τὰς ἐπιστολὰς πρὸς πάντας οἰκονόμους καὶ το-
 πάρχας καὶ στρατηγούς καὶ σατράπας, ἵνα προπέμψωσιν αὐτὸν καὶ
 τοὺς μετ' αὐτοῦ πάντας ἀναβαίνοντας οἰκοδομῆσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ.
 48 καὶ πᾶσι τοῖς τοπάρχαις ἐν κοίλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ καὶ τοῖς ἐν 48
 τῷ Λιβάνῳ καὶ ἔγραψεν ἐπιστολάς, μεταφέρειν ξύλα κέδρινα ἀπὸ
 τοῦ Λιβάνου εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὅπως οἰκοδομήσωσιν μετ' αὐτοῦ τὴν
 πόλιν. 49 καὶ ἔγραψεν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς ἀναβαίνουσιν ἀπὸ 49
 τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, πάντα δυνατὸν
 καὶ σατράπην καὶ τοπάρχην καὶ οἰκονόμον μὴ ἐπελεῦσεσθαι ἐπὶ τὰς
 θύρας αὐτῶν, 50 καὶ πᾶσαν τὴν χώραν ἣν κρατήσουσιν ἀφορολόγητον 50
 αὐτοῖς ὑπάρχειν· καὶ ἵνα οἱ Χαλδαῖοι ἀφίσουσιν τὰς κώμας ἅς διακρα-
 τοῦσιν τῶν Ἰουδαίων· 51 καὶ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἱεροῦ δοθῆναι 51
 κατ' ἐνιαυτὸν τάλαντα ἑξοκοσι μέχρι τοῦ οἰκοδομηθῆναι· 52 καὶ ἐπὶ τὸ 52
 θυσιαστήριον ὀλοκαυτώματα καρποῦσθαι καθ' ἡμέραν, καθὰ ἔχουσιν
 ἐντολὴν ἐπτά καὶ δέκα προσφέρειν, ἄλλα τάλαντα, δέκα κατ' ἐνιαυ-
 τόν· 53 καὶ πᾶσιν τοῖς προσβαίνουσιν ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας κτίσαι 53

A 41 εἶπεν A 42 ον τροπον] ανθ ων A | μου 2^ο] μοι A* (μου A¹)
 44 om και 2^ο A | εχωρισεν] εξεχωρησεν A 45 ηυξω A | Ιουδαιοι] Ιδουμαιοι
 A | ηρημωθη A 46 οσα] ο σε Bab (ε superscr) A | η μεγαλ.] om η A
 47 οικονομους] pr τους A | σατραπας sup ras A²¹ | μετ] μ sup ras A²
 48 πασιν A | Φοινικη] Φοινεικη B* (Φοινικ. B^b) Φοινικ sup ras A^a | om και 4^ο
 A 49 πασιν A | μη] και A* (improb A²¹) | επιλευεσθαι B* (σ superscr
 Bab) 50 κρατησουσιν] κρατουσιν A | Χαλδαιοι] Ιδουμαιοι A | αφιουσιν]
 αφοριουσι (or superscr) B^{ab} αφιωσιν A

τὴν πόλιν, ὑπάρχειν τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν, B
 54 καὶ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς προσβαίνουσιν. ⁵⁴ ἔγραψεν δὲ καὶ τὴν
 χορηγίαν καὶ τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἐν τίνι λατρεύουσιν ἐν αὐτῇ.
 55 ⁵⁵ καὶ τοῖς Λευεΐταις ἔγραψεν δοῦναι τὴν χορηγίαν ἕως τῆς ἡμέρας ἧ
 56 ἐπιτελεσθῇ ὁ οἶκος καὶ Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομηθῆναι. ⁵⁶ καὶ πᾶσι τοῖς
 φρουροῦσι τὴν πόλιν, ἔγραψε δοῦναι αὐτοῖς κλήρους καὶ ὀψώνια.
 57 ⁵⁷ καὶ ἐξαπέστειλεν πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐχώρισεν Κῦρος ἀπὸ Βαβυ-
 λῶνος· καὶ πάντα ὅσα εἶπεν Κῦρος ποιῆσαι, καὶ αὐτὸς ἐπέταξεν
 58 ποιῆσαι καὶ ἐξαποστεῖλαι εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁵⁸ Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ
 νεανίσκος, ἄρας τὸ πρόσωπον εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Ἱερουσαλὴμ
 59 εὐλόγησεν τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ ⁽⁵⁹⁾ λέγων ⁵⁹ Παρὰ σοῦ νίκη, καὶ
 60 παρὰ σοῦ ἡ σοφία, καὶ σὴ ἡ δόξα, καὶ ἐγὼ σὸς οἰκέτης. ⁶⁰ εὐλο-
 γητὸς εἶ, ὃς ἔδωκάς μοι σοφίαν· καὶ σοὶ ὁμολογῶ, δέσποτα τῶν
 61 πατέρων. ⁶¹ καὶ ἔλαβεν τὰς ἐπιστολάς καὶ ἐξῆλθεν εἰς Βαβυλῶνα
 62 καὶ ἀπηγγείλεν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ πᾶσιν. ⁶² καὶ εὐλόγησαν τὸν
 θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς ἄνεσιν καὶ ἄφεσιν
 63 ⁶³ ἀναβῆναι καὶ οἰκοδομῆσαι Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸ ἱερὸν οὐ ὠνομάσθη
 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ· καὶ ἐκωθωνίζοντο μετὰ μουσικῶν καὶ
 χαρᾶς ἡμέρας ἑπτὰ.

V 1 ¹ Μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελέγησαν ἀναβῆναι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν
 κατὰ φυλὰς αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγα-
 2 ² τέρεις καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν.
 καὶ Δαρείος συναπέστειλεν μετ' αὐτῶν ἰππεῖς χιλίους ἕως τοῦ ἀπο-
 3 καταστήσαι αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ μετ' εἰρήνης καὶ μετὰ μουσικῶν,
 4 ⁴ τυμπάνων καὶ αὐλῶν. καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν παίζοντες·
 καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς συναναβῆναι μετ' ἐκείνων. ⁴ Καὶ ταῦτα τὰ
 ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀναβαινόντων κατὰ πατριᾶς αὐτῶν εἰς τὰς
 5 φυλὰς ἐπὶ τὴν μεριдарχίαν αὐτῶν. ⁵ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Φινεὲς υἱοὶ
 Ἰακώβ, Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεφ τοῦ Σαραίου, καὶ Ἰωακεὶμ ὁ τοῦ Ζορο-
 6 ⁶ βαβέλ τοῦ Σαλαθιήλ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Δαυεὶδ, ἐκ τῆς γενεᾶς Φάρες,
 φυλῆς δὲ Ἰούδα, ⁶ ὃς ἐλάλησεν ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως Περσῶν
 λόγους σοφοὺς ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ μηνὶ Νισὰν

53 τε και τοις τε| και τοις B* (improb postea ras και τοις τε B^a) [πασιν τ. A
 ιερευσιν A 55 της ημερας] om της A | om η BA 56 πασιν τ. φρου-
 ρουσιν A (φρουρου| sup ras A^a) | εγραψεν A 57 εχωρισεν| εξεχωρησεν A
 58 ηυλογησεν A 59 νικη| pr η A | ση| σου A 60 σοι| σ sup ras A^a
 62 ηυλογησαν A V 1 α|βηται B* vid (αβαβ. B³) | οικου| οικων A | θυ-
 γατερες| + αυτων A | παιδισκαι| + αυτων A 2 Δαριος A 3 αυτοις|
 αυτους A 5 υιοι 1°| pr οι A 6 Δαριου A

Β τοῦ πρώτου μηνός. ⁷εἰσὶν δὲ οὗτοι οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας οἱ ἀναβάντες ⁷
ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς παροικίας, οὓς μετόικισεν Ναβουχοδονοσορ
βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, ⁸καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ⁸
⁽⁸⁾καὶ τὴν λοιπὴν Ἰουδαίαν ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, οἱ ἑλθόντες
μετὰ Ζοροβαβέλ καὶ Ἰησοῦ, Νεεμίου, Ζαραίου, Ῥησαίου, Ἐνῆνιος,
Μαρδοχαίου, Βεελσάρου, Ἀσφαράσου, Βορολείου, Ῥοείμου, Βαανά,
τῶν προηγουμένων αὐτῶν. ⁹ἄριθμός τῶν ἀπὸ τοῦ ἔθνους καὶ οἱ ⁹
προηγούμενοι αὐτῶν· υἱοὶ Φορός, ἑβδομήκοντα δύο χιλιάδες· ¹⁰υἱοὶ ¹⁰
Ἀρές, ἑπτακόσιοι πεντήκοντα ἕξ. ¹¹υἱοὶ Φθαλειμῶβ, εἰς τοὺς ¹¹
υἱοὺς Ἰησοῦ καὶ Ῥοβοάβ, δισχιλίοι ὀκτακόσιοι δύο· ¹²υἱοὶ Ἰωλάμου, ¹²
δύο· υἱοὶ Ζατόν, ἑννακόσιοι ἑβδομήκοντα· υἱοὶ Χορβέ, ἑπτακόσιοι
πέντε· υἱοὶ Βανεί, ἑξακόσιοι τεσσεράκοντα ὀκτώ· ¹³υἱοὶ Βηβαί, ¹³
ἑξακόσιοι τριάκοντα τρεῖς· υἱοὶ Ἀργαί, χιλιοὶ τριακόσιοι εἴκοσι
δύο· ¹⁴υἱοὶ Ἀδωνεικάμ, τριάκοντα ἑπτὰ· υἱοὶ Βοσαί, δισχιλίοι ἑξα- ¹⁴
κόσιοι ἕξ· υἱοὶ Ἀδειλίου, τετρακόσιοι πεντήκοντα τέσσαρες· ¹⁵υἱοὶ ¹⁵
Ἀζήρ Ἐζεκίου, υἱοὶ Κειλάν καὶ Ἀζητάς, ἑξήκοντα ἑπτὰ· υἱοὶ Ἀζάρου,
τετρακόσιοι τριάκοντα δύο· ¹⁶υἱοὶ Ἀννεῖς, ἑκατὸν εἰς· υἱοὶ Ἀρόμ, υἱοὶ ¹⁶
Βασσαί, τριακόσιοι εἴκοσι τρεῖς· υἱοὶ Ἀρσειφουρεῖθ, ¹⁷υἱοὶ Βαιτηροῦς, ¹⁷
τρισχιλίοι πέντε· υἱοὶ ἐκ Ῥαγεθλωμῶν, ἑκατὸν εἴκοσι τρεῖς· ¹⁸οἱ ἐκ ¹⁸
Νετέβας, πεντήκοντα πέντε· οἱ ἐξ Ἐνάτου, ἑκατὸν πεντήκοντα ὀκτώ·
οἱ ἐκ Βαιτασμῶν Ζαμμῶθ· ¹⁹οἱ ἐκ Καρταθειαιρείος, εἴκοσι πέντε· οἱ ¹⁹
ἐκ Πείρας καὶ Βηρόγ, ἑπτακόσιοι· ²⁰οἱ Χαδιάσαι καὶ Ἀμμίδιοι, τετρα- ²⁰

Α 7 om oi 1° Α | μετωκισεν Α 8 επεστρεψαν Bab Α | μετα | μ sup ras Α² ;
Ζοροβαβελ | a sup ras Α² | Ιησους Α | Ζαρεου Α | Ενηνιος | pr vid Μαινα-
μινιος Bab^{mg} Ενηνιου Α | Βορολειου | Ρεελιου Α | Ροειμου | Ρομελιου (ομελιου
sup ras) Α² 9 χιλιαδες | + γ ροβ' | υιοι Ασφ τοβ' Bab^{mg} + και | εκατον εβδο-
μηκοντα δυο· υιοι Σαφατ'· τετρακοσιοι εβδομηκοντα δυο· Α 11 Φθαλειμ· |
Φααθ'μ· Α | του υιου Β | Ροβοαβ | Ιωαβ Α | δυο | pr δεκα Α 12 Ιωλαμου |
Ηλαμ Α | δυο | χιλιοι διακοσιοι | πεντηκοντα τεσσαρες Α | Ζατον | Ζαθθου Α |
εννακοσιοι improb vid Α² | εβδομηκοντα | τεσσερακο | τα πεντε Α | εξακοσιοι |
εξακοσιο Β* (+ oi Bab^{mg}) | τεσσερακοντα | τεσσαρακ· Β^b (item 22, 25, 41, 42) o
sup ras Α¹ 13 τριακοντα | εικοσι Α | Αργαι | Αστα· | Α | χιλιοι τριακοσιοι |
τρισχιλιοι εξακοσιοι Α 14 Αδωνικαμ Α | τριακοντα επτα | εξακοσιοι
τεσσερακοντα επτα Α | Βοσαι | Βαγοι Α | εξακοσιοι | εξηκοντα Α | Αδειλιου |
Αδινου Α | τετρακοσιοι | τετρακοσι δυο Α | Κιλαν Α | Αζαρου | Αζουρου Α 16 Αν-
νιас Α | Βασσα Α | Αρσιφουρειθ Α + εκατον δεκα δυο· | Α 17 τρειςχ· Β*
(τρεισχ· Β^b) | Ραγεθλωμων | Βαιθλωμων Α 18 Νετεβας | Νετωφας Α | Ενα-
του | Αναθω Α | Βαιτασμων Ζαμμωθ | Βαιθασμωθ Α + τεσσε | ρακοντα δυο Α
19 oi εκ (1°) Α | ei Β | Καριαθιαριος Α | Πειρας | Καφίρας Α | Βηρογ | Βηρωθ
(? Βηρωε) Α | επτακοσιοι | + τεσσερακοντα τρεις Α 20 oi 1° | ου Α* (improb
u Α²) | | Χαδιασαι | Χαδ'ασαι Α^{vid} | Αμμιδιοι Α

21 κόσιοι εἴκοσι δύο· οἱ ἐκ Κειράμας Κάββης, ἑξακόσιοι εἴκοσι εἰς· 21 οἱ Β
 ἐκ Μακαλῶν, ἑκατὸν εἴκοσι δύο· οἱ ἐκ Βετολιῶ, πεντήκοντα δύο·
 22 Νειφεῖς, ἑκατὸν πεντήκοντα ἑξ· 22 υἱοὶ Καλαμωκάλου καὶ Ὠνοῦς, ἑπτα-
 κόσιοι εἴκοσι πέντε· 23 υἱοὶ Ἰερέχου, διακόσιοι τεσσεράκοντα πέντε·
 23 23 υἱοὶ Σαμά, τρισχίλιοι τριακόσιοι εἰς· 24 οἱ ἱερεῖς 24 οἱ υἱοὶ Ἰέδδου τοῦ
 24 υἱοῦ Ἰησοῦ, εἰς τοὺς υἱοὺς Σαναβεῖς, ὀκτακόσιοι ἐβδομήκοντα δύο· υἱοὶ
 25 Ἐρμήρου, διακόσιοι πεντήκοντα δύο· 25 υἱοὶ Φασσόρου, χίλιοι διακό-
 26 σιοι τεσσεράκοντα ἑπτὰ· υἱοὶ Χαρμή, διακόσιοι δέκα ἑπτὰ· 26 οἱ
 Λευεῖται υἱοὶ Ἰησουεῖς, Κοδοήλου καὶ Βάννου καὶ Σουδίου, ἐβδομή-
 (28) 27 κοντα τέσσαρες· 27 υἱοὶ ἱεροφάλται υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτώ·
 (29) 28 28 οἱ θυρωροί, τετρακόσιοι· οἱ Ἰσμαήλου, υἱοὶ Λακουβάτου, χίλιοι·
 (30) 29 υἱοὶ Τωβεῖς, πάντες ἑκατὸν τριάκοντα ἑννέα· 29 οἱ ἱερόδουλοι, υἱοὶ
 Ἰησαῦ, υἱοὶ Τασειφά, υἱοὶ Ταβαῶθ, υἱοὶ Κηράς, υἱοὶ Σουά, υἱοὶ
 30 Φαλαίου, υἱοὶ Λαβανά, 30 υἱοὶ Ἀκούδ, υἱοὶ Οὐτά, υἱοὶ Κητάβ, υἱοὶ
 31 Ἀκκαβά, υἱοὶ Συβαεῖ, υἱοὶ Ἀνάν, υἱοὶ Κονά, υἱοὶ Κεδδούρ, 31 υἱοὶ
 Ἰαείρου, υἱοὶ Δαισάν, υἱοὶ Νοεβά, υἱοὶ Χασεβά, υἱοὶ Καζηρά, υἱοὶ
 Ὀξείου, υἱοὶ Φινόε, υἱοὶ Ἀσαρά, υἱοὶ Βασθαί, υἱοὶ Ἀσσανά, υἱοὶ Μανεῖ,
 υἱοὶ Ναφεισεῖ, υἱοὶ Ἀκούφ, υἱοὶ Ἀχειβά, υἱοὶ Ἀσούρ, υἱοὶ Φαρακέμ,
 32 υἱοὶ Βασαλέμ, 32 υἱοὶ Δεδδά, υἱοὶ Βαχούς, υἱοὶ Σεράρ, υἱοὶ Θόμβει, υἱοὶ
 33 Νασει, υἱοὶ Ἀτεφά· 33 υἱοὶ παίδων Σαλωμών, υἱοὶ Ἀσσαφείωθ, υἱοὶ
 34 Φαρειδά, υἱοὶ Ἰειηλεί, υἱοὶ Λοζών, υἱοὶ Ἰσδαήλ, υἱοὶ Σαφυεῖ, 34 υἱοὶ
 Ἀγιά, υἱοὶ Φακαρέθ Σαβειή, υἱοὶ Σαρωθεί, υἱοὶ Μεισαιάς, υἱοὶ Γάς, υἱοὶ

20 Κιραμα Α | Καββης] και Γαββης Α 21 εκ 10] seq lineola in Α
 Β* non inst Β^b | Βητολιω Α | Νειφεις] pr υιοι Β^{ab} (superscr) υιοι Φινεις Α
 22 Καλαμωκαλου Α | Ιεριχου Β^a Ιεριχον Β^b | διακοσιοι] τριακοσιοι Α
 23 Σαμα] Σανασ Α | τρειςχιλιοι Β* (τρειςχιλιοι Β^b) | εις] τριακοντα Α
 24 οι ιερε Β* (cum ras in ο) is superscr Β^{ab} | οι υιοι] om οι Α | Εδδου Α* |
 om υιου Α | Σαναβεις] Ανασειβ Α | οκτακοσιοι] εννακοσιοι Α | Ερμη-
 ρου] Εμμηρουθ Α | διακοσιοι] χιλιοι Α 25 Φασσουρου Α | χιλιοι]
 ante χ ras 1 lit Α² | διακοσιοι 20] χιλιοι Α 26 οι Λευειται] οι δε
 Λευιται Α (post δε ras 1 lit Α²) | Ιησουεις] Ιησουε Α | Κοδοηλου] και Καδμι-
 ηλου Α 27 εικοσι] τεσσερακοντα Α | εκατον] ε sup ras Α^{a2} 28 τετρα-
 κοσιοι...Τωβεις] υιοι Σαλουμ· υιοι Αταρ· υιοι Τολμαν· υιοι Δακουβι· υιοι Ατητα·
 υιοι Σαβει Α | παντες] pr οι Α 29 Τασειφα] Ασειφα Α | Ταβωθ Α |
 Σουσα Α | Λαβανα] + υιοι Αγγαβα Β^{ab} mg Α 30 υιοι 10] υι sup ras Α¹ |
 Ακκαβα] Γαβα Α | υιοι 50] υ sup ras Α¹ | Ανναν Α | Κονα] Καθονα Α | Κεδ-
 δουρ] Γεδδουρ Α 31 Ιαιρου Α | Δεσαν Α | Καζηρα] Γαζηρα Α | Οξιου
 Α | Ασανα Α | Μανει] Μαανι Α (M sup ras Α¹) | Ναφισι Α | Ακουμ Α |
 Αχιφα Α | Φαρακειμ Α | Βασαλεμ] Βααλωθ Α 32 Δεδδα] Μεεδδα· υιοι
 Κουθα (Κ, θ sup ras Α^{a2})· υιοι Χαραε· Α | Βαχους] Βαρχουε Α | Θομει Α
 (ε sup ras Α^{a2}) | Νασιθ Α 33 Ασαφφιωθ· Α | Φαριδα Α | Ιεηλι Α |
 Σαφυθι Α 34 Σαβειη] υιοι Σαβιη Α | Σαρωθιε Α | Μεισαιας]
 Μασιας Α

Β' Ἀδδούς, υἱοὶ Σουβάς, υἱοὶ Ἀφερρά, υἱοὶ Βαρωδεῖς, υἱοὶ Σαφάγ, υἱοὶ Ἀλλών· ³⁵πάντες οἱ ἱερόδουλοι καὶ οἱ υἱοὶ τῶν παίδων Σαλωμών ³⁵ τριακόσιοι ἐβδομήκοντα δύο. ³⁶οὗτοι ἀναβάντες ἀπὸ Θερμέλεθ καὶ ³⁶ θελερσάς· ἡγούμενος αὐτῶν Χαρααθαλὰν καὶ Ἀλλάρ. ³⁷καὶ οὐκ ἡδύ- ³⁷ ναντο ἀπαγγεῖλαι τὰς πατριὰς αὐτῶν καὶ γενεάς, ὥς ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ εἰσιν· υἱοὶ Ἀσάν τοῦ υἱοῦ τοῦ Βαενάν, υἱοὶ Νεκωδάν, ἑξακόσιοι πεντή- ³⁸ κοντα δύο. ³⁸καὶ ἐκ τῶν ἱερέων οἱ ἐμποιοῦμενοι ἱερωσύνης, καὶ ³⁸ οὐχ εὐρέθησαν· υἱοὶ Ὀββεῖά, υἱοὶ Ἀκβώς, υἱοὶ Ἰαδδούς τοῦ λαβόντος Αὐγίαν γυναῖκα τῶν θυγατέρων Φαηζελδαίου, ⁽³⁹⁾καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. ³⁹καὶ τούτων ζητηθείσης τῆς γενικῆς γραφῆς ³⁹ ἐν τῷ καταλοχισμῷ καὶ μὴ εὐρεθείσης, ἐχωρίσθησαν τοῦ ἱερα- ⁴⁰ τεύειν. ⁴⁰καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ναιμίας καὶ Ἀθθαρίας μὴ μετέχειν τῶν ⁴⁰ ἀγίων ἕως ἀναστῇ ἱερεὺς ἐνδεδυσμένος τὴν δῆλωσιν καὶ τὴν ἀλή- ⁴¹ θειαν. ⁴¹Οἱ δὲ πάντες ἦσαν Ἰσραὴλ ἀπὸ δωδεκαετοῦς, χωρὶς ⁴¹ παίδων καὶ παιδισκῶν, μυριάδες τέσσαρες δισχιλίοι τριακόσιοι ⁽⁴²⁾ ἐξήκοντα. ⁽⁴²⁾παῖδες τούτων καὶ παιδίσκαι ἑπτακισχίλιοι τρια- ⁽⁴²⁾ ⁴³κόσιοι τριάκοντα ἑπτὰ· ψάλται καὶ ψαλτῳδοί, διακόσιοι τεσσε- ⁴³ ⁴⁴ράκοντα πέντε. ⁴²κάμηλοι τετρακόσιοι τριάκοντα πέντε, καὶ ⁴² ⁽⁴³⁾ ἵπποι ἑπτακισχίλιοι τριάκοντα ἕξ, ἡμίονοι διακόσιοι τεσσερά- ⁴³ ⁴⁴κοντα πέντε, ὑποζύγια πεντακισχίλια πεντακόσια εἴκοσι πέν- ⁴⁴ ⁽⁴⁴⁾ τε. ⁴³Καὶ ἐκ τῶν ἡγουμένων κατὰ τὰς πατριὰς ἐν τῷ παρα- ⁴³ ⁽⁴⁴⁾ γίνεσθαι αὐτοὺς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ εὔξαντο ⁴⁴ ⁽⁴⁵⁾ ἐγγεῖραι τὸν οἶκον ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ κατὰ τὴν αὐτῶν δύναμιν, ⁴⁴ ⁽⁴⁵⁾ καὶ δοῦναι εἰς τὸ ἱερὸν γαζοφυλάκιον τῶν ἔργων χρυσίου μνᾶς ⁴⁴ ⁽⁴⁵⁾ ⁴⁵χιλίας καὶ ἀργυρίου μνᾶς πεντακισχιλίας καὶ στολὰς ἱερατικὰς ⁴⁵ ⁽⁴⁶⁾ ἑκατόν. ⁴⁵καὶ κατοικίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ οἱ ⁴⁵ ⁽⁴⁶⁾ ⁴⁶ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ τῇ χώρᾳ, οἳ τε ἱεροψάλται ⁴⁶ ⁽⁴⁷⁾ καὶ οἱ θυρωροὶ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν. ⁴⁶ ⁽⁴⁷⁾ ⁴⁷Ἐνστάντος δὲ τοῦ ἐβδόμου μηνός, καὶ ὄντων τῶν υἱῶν Ἰσ- ⁴⁶ ⁽⁴⁷⁾ ⁴⁸ραὴλ ἐκάστου ἐν τοῖς ἰδίοις, συνήχθησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ εὐρύ-

A 34 Ἀδδους] δ 1° B^{mgvid} | Σαφαγ] Σαφατ A | Ἀλλων] Ἀδλων A 36 Θε-
 λερσας] Θελσας A | Χαρααθαλαν και Ἀλλαρ] Χαρα· Αθαλαρ' και Ἀλαρ'· A
 37 ως sup ras 3 litt A^a | Ασαν] Δαλαν A | Βαεναν] Βαν A 38 εμποιου-
 μενοι] ras aliq in ι 1° B² (forte εμπορ. B*) | Οββεῖα] Οβδια A | Ακβως]
 Ακκως A | Ιοδδους A | Φαηζελδαιου] Ζοριζελλεου A 39 om και 2° A
 40 Ναιμιας] Νεεμιας A | αγιων]+αυτους A | εως]+ου A | αναστη] αν στη
 A | ιερεις] αρχιερευσ A 41 om τριακοσιοι 1°...επτακισχ. A 42 κα-
 μηλοι] pr και A 43 παραγιγενεσθαι A | ηυξαντο A 45 om αυτου
 A | χωρα] χ sup ras A^a | ιεροψαλται] λ sup ras A^a 46 εσταντος BA*
 ἐστ. B^b (ἐνστ. A¹)

- (48) 47 χωρον τοῦ πρώτου πυλῶνος τοῦ πρὸς τῇ ἀνατολῇ. 47 καὶ κατα- B
 στὰς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ
 Ζοροβαβέλ ὁ τοῦ Σαλαθιῆλ καὶ οἱ τούτου ἀδελφοὶ ἡτοίμασαν τὸ
 (49) 48 θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, 48 προσενέγκαι ἐπ' αὐτοῦ ὀλο-
 καυτώσεις ἀκολουθῶς τοῖς ἐν τῇ Μωσέως βίβλῳ τοῦ ἀνθρώπου
 (50) 49 τοῦ θεοῦ διηγορευμένοις. 49 καὶ ἐπισυνήχθησαν αὐτοῖς ἐκ τῶν
 ἄλλων ἐθνῶν τῆς γῆς καὶ κατωρθώθησαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
 ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν· ὅτι ἐν ἔχθρᾳ ἦσαν αὐτοῖς· κατίσχυσαν
 αὐτοὺς πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἀνέφερον θυσίας κατὰ
 τὸν καιρὸν καὶ ὀλοκαυτώματα Κυρίῳ τὸ πρωινὸν καὶ τὸ δειλινόν.
 (51) 50 καὶ ἡγάγosan τὴν τῆς σκηνοπηγίας ἑορτὴν ὡς ἐπιτέτακται ἐν
 (52) 51 τῷ νόμῳ, καὶ θυσίας καθ' ἡμέραν, ὡς προσῆκον ἦν. 51 καὶ μετὰ
 ταῦτα προσφορὰς ἐνδελεχισμοῦ, καὶ θυσίας σαββάτων καὶ νουμη-
 (53) 52 νιῶν καὶ ἑορτῶν πασῶν ἡγιασμένων. 52 καὶ ὅσοι εὗξαντο εὐχὴν
 τῷ θεῷ ἀπὸ τῆς νουμηνίας τοῦ πρώτου μηνός, ἤρξατο προσφέρειν
 (54) 53 θυσίας τῷ θεῷ, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ οὐπω ᾠκοδόμητο. 53 καὶ
 ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τέκτοσι, καὶ ποτὰ καὶ βρωτὰ
 (55) 54 καὶ χάρα τοῖς Σειδωνίοις καὶ Τυρίοις εἰς τὸ παράγειν αὐτοὺς ἐκ
 τοῦ Λιβάνου ξύλα κέδρινα, διαφέρειν σχεδιάς εἰς τὸν Ἰόππης
 λιμένα, καὶ τὸ πρόσταγμα τὸ γραφέν αὐτοῖς παρὰ Κύρου τοῦ
 (56) 54 Περσῶν βασιλέως. 54 καὶ τῷ δευτέρῳ ἔτει παραγενόμενος εἰς
 τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ μηνὸς δευτέρου ἤρξατο Ζορο-
 βαβέλ ὁ τοῦ Σαλαθιῆλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ
 αὐτῶν καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευεῖται καὶ πάντες οἱ παραγενόμενοι ἐκ
 (57) 55 τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, 55 καὶ ἐθεμελίωσαν τὸν ναὸν τοῦ
 θεοῦ τῇ νουμηνίᾳ τοῦ δευτέρου μηνός τοῦ δευτέρου ἔτους ἐν τῷ
 (58) 56 ἔλθειν εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἱερουσαλὴμ. 56 καὶ ἔστησαν τοὺς
 Λευεῖτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ κυρίου· καὶ ἔστη
 Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ ὁ Δαμαδιῆλ ὁ ἀδελφός,
 καὶ οἱ υἱοὶ Ἰησοῦ Ἡμαδαβούν, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα τοῦ Εἰλιαδούν
 σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ ἀδελφοῖς, πάντες οἱ Λευεῖται ὁμοθυμαδὸν ἐργο-

46 την ανατολην A 47 Ἰσραηλ] πρ του A 48 αυτου] αυτο· A | A
 Μωυσεως A 49 κατωρθωθησαν] κατωρθωσαν A | om επι 1° A | αυτων]
 αυτου A | κατισχυσαν] πρ και B^{ab} (superscr s) A | Κυριω] πρ τω A 50 την
 της σκ.] τας σκ. A 52 ηυξαντο A | πρωτου] εβδομου A | ηρξαντο A
 53 τεκτοσιν A | βρωτα και ποτα A | βρωτα· και χ. B | χαρα] καρρα A | Σιδω-
 νιοις B^b A | και 7°] κατα A | του Π. β.] των Π. β. A 55 ναον] οικον A
 56 ο Δαμαδιηλ] Καδωηλ A | Ιουδα] Ιωδα A | Ιλιαδουν A

Β διώκται, ποιούντες εἰς τὰ ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου· καὶ οἰκοδόμησαν οἱ οἰκοδόμοι τὸν ναὸν τοῦ κυρίου. ⁵⁷Καὶ ἔστη- ⁵⁷ (59) σαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι μετὰ μουσικῶν καὶ σαλπίγγων, καὶ οἱ Λευεῖται υἱοὶ Ἀσάφ ἔχοντες τὰ κύμβαλα ⁽⁶⁰⁾ ὑμνοῦντες τῷ ⁽⁶⁰⁾ κυρίῳ καὶ εὐλογοῦντες κατὰ Δαυεὶδ βασιλέα τοῦ Ἰσραήλ. ⁵⁸ καὶ ⁵⁸ (61) ἐφώνησαν δι' ὕμνων εὐλογοῦντες τῷ κυρίῳ, ὅτι ἡ χρηστότης αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας παντὶ Ἰσραήλ. ⁵⁹ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ⁵⁹ (62) ἐσάλπισαν καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ, ὑμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ ἐγέρσει τοῦ οἴκου Κυρίου. ⁶⁰ καὶ ἤλθοσαν ἐκ τῶν ἱερέων τῶν ⁶⁰ (63) Λευειτῶν καὶ τῶν προκαθημένων κατὰ τὰς πατριὰς αὐτῶν οἱ πρεσβύτεροι ἑωρακότες τὸν πρὸ τοῦ οἴκου ⁽⁶⁴⁾ πρὸς τὴν τούτου ⁽⁶⁴⁾ οἰκοδομὴν μετὰ κραυγῆς καὶ κλαυθμοῦ μεγάλου, ⁶¹ καὶ πολλοὶ διὰ ⁶¹ σαλπίγγων, καὶ χαρὰ μεγάλη τῇ φωνῇ· ⁶² ὥστε τὸν λαὸν μὴ ⁶² (65) ἀκούειν τῶν σαλπίγγων διὰ τὸν κλαυθμὸν τοῦ λαοῦ· ὁ γὰρ ὄχλος ἦν ὁ σαλπίζων μεγάλως, ὥστε μακρόθεν ἀκούεσθαι. ⁶³ Καὶ ⁶³ (66) ἀκούσαντες οἱ ἐχθροὶ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν ἤλθοσαν ἐπιγνῶναι τίς ἡ φωνὴ τῶν σαλπίγγων, ⁶⁴ καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι οἱ ⁶⁴ (67) ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἰκοδομοῦσιν τὸν ναὸν τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. ⁶⁵ καὶ προσελθόντες τῷ Ζοροβαβέλ καὶ Ἰησοῦ καὶ τοῖς ἡγουμένοις ⁶⁵ (68) τῶν πατριῶν λέγουσιν αὐτοῖς Συνοικοδομήσομεν ὑμῖν· ⁶⁶ ὁμοίως ⁶⁶ (69) γὰρ ὑμῖν ἀκούομεν τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ αὐτῷ ἐπιθύσομεν ἀπὸ ἡμερῶν Ἀσβακαφὰθ βασιλέως Ἀσσυρίων, ὃς μετήγαγεν ἡμᾶς ἐνταῦθα. ⁶⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ζοροβαβέλ καὶ Ἰησοὺς καὶ οἱ ἡγού- ⁶⁷ (70) μενοι τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραήλ ⁽⁷¹⁾ Οὐχ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομήσαι τὸν ⁽⁷¹⁾ οἶκον Κυρίῳ θεῷ ἡμῶν· ⁶⁸ ἡμεῖς γὰρ μόνον οἰκοδομήσομεν τῷ ⁶⁸ κυρίῳ τοῦ Ἰσραήλ, ἀκολουθῶς οἷς προσέταξεν ἡμῖν Κύριος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. ⁶⁹ τὰ δὲ ἔθνη τῆς γῆς ἐπικοιμώμενα τοῖς ἐν ⁶⁹ (72) τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ πολιορκοῦντες εἶργον τοῦ οἰκοδομεῖν, ⁷⁰ καὶ βουλὰς ⁷⁰ (73) καὶ δημαγωγοῦντες καὶ συστάσεις ποιούμενοι ἀπεκώλυσαν τοῦ ἀποτελεσθῆναι τὴν οἰκοδομὴν πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς τοῦ

Α 56 κυριου 2^ο] θῦ Α | ωκοδομησαν Α 57 υιοι] pr οι Α 58 υμνον Β* (υμνων BabA) | ευλογουντες] ομολογουντες Α | παντι] pr εν Α 59 μεγαλην Α | Κυριου] pr του Α 60 ιερων Α | εωρακοτες] οι προεωρ. Α | προ του] προ τουτου Bab (του 2^ο superscr) Α 61 χαρας Α | τη φωνη] om τη Α 62 μεγαλως] μεγαλωστι Α | ωστε 2^ο] ωστα Α 64 θω (sic) Α 65 υμν sup ras 5 ut vid litt Aa? 66 επιθυομεν Α | Ασβακαφαθ] Ασβασαρεθ Α | εν- τευθα Α 67 ειπαν Α | υμιν] pr ημι] και Α | θεω] pr τω Α 70 βουλαις] επιβουλαις Α | δημαγωγουντες] δημαγωγουντας Bab δημαγωγιας Α | συστα- σεις] επισυστασις (sic) Α | αποτελεσθηναι Bab (αποελ. Β*)] επιτελεσθηναι Α

βασιλέως Κύρου· καὶ ἐῤρχθησαν τῆς οἰκοδομῆς ἔτη δύο ἕως τῆς Δαρείου Β βασιλείας.

- VI 1 ¹Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς Δαρείου βασιλείας ἐπροφήτευσεν Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἐδδῆιν οἱ προφήται ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ, ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου θεοῦ ²Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτοὺς. ²τότε στὰς Ζοροβαβὲλ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ἤρξαντο οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, ⁽³⁾συνόντων τῶν προφητῶν τοῦ κυρίου βοηθούντων αὐτοῖς. ³ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ παρῆν πρὸς αὐτοὺς Σισίννης ὁ ἑπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνέταιροι· ⁽⁴⁾καὶ εἶπεν αὐτοῖς ⁴Τίνος ὑμῖν συντάξαντος τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομεῖτε καὶ τὴν στέγην ταύτην καὶ τᾶλλα πάντα ἐπιτελεῖτε; καὶ τίνες εἰσὶν οἱ οἰκοδόμοι οἱ ταῦτα τελούντες; ⁵καὶ ἔσχουσιν χάριν ἐπισκοπῆς γενόμενοι ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν παρὰ τοῦ κυρίου οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, ⁶καὶ οὐκ ἐκωλύθησαν τῆς οἰκοδομῆς μέχρι οὗ ἀποσημανθῆναι Δαρείῳ περὶ αὐτῶν καὶ προσφωνηθῆναι. ⁷Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς ἧς ἔγραψεν Δαρείῳ καὶ ἀπέστειλαν Σισίννης ὁ ἑπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουρζάνης καὶ οἱ συνέταιροι ⁸οἱ ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ ἡγεμόνες Βασιλεῖ Δαρείῳ χαίρειν. ⁸πάντα γνωστὰ ἔστω τῷ κυρίῳ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ· ὅτι παραγενόμενοι εἰς τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ τὴν πόλιν κατελάβομεν τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐν Ἱερουσαλήμ ⁽⁹⁾τῇ πόλει οἰκοδομούντας οἶκον τῷ κυρίῳ μέγαν καινόν, ⁽⁹⁾διὰ ⁽¹⁰⁾λίθων ξυστῶν πολυτελῶν, ξύλων τιθεμένων ἐν τοῖς οἴκοις, ⁹καὶ τὰ ἔργα ἐκεῖνα ἐπὶ σπουδῆς γινόμενα, καὶ εὐδοκούμενον τὸ ἔργον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσῃ δόξῃ καὶ ἐπιμελείᾳ συντε- ⁽¹¹⁾ ¹⁰λούμενα. ¹⁰τότε ἐπυνθανόμεθα τῶν πρεσβυτέρων τούτων λέγοντες Τίνος ὑμῖν προστάξαντος οἰκοδομεῖτε τὸν οἶκον τοῦτον καὶ ⁽¹²⁾ ¹¹τὰ ἔργα ταῦτα ἐθεμελιούτε; ¹¹ἐπερωτήσαμεν οὖν αὐτοὺς ἕνεκεν τοῦ γνωρίσαι σοι καὶ γράψαι σοι τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀφηγουμένους, καὶ τὴν ὀνοματογραφίαν ἣτοῦμεν αὐτοὺς τῶν προκαθηγουμένων.

VI 1 Δαριου] του Δαριου A | Εδδῆιν] Αδδω A 3 συνεταιροι] + αυτου A
A | ειπαν A 4 συνταξαντος] α 2° sup ras A¹ | om και 3° A | ταυτα| τα
B* (τα 1° improb B^{ab}) | τελουντες] επιτελουντες B^{ab} A 5 γενομενης A
6 μεχρι ου] μεχρι του A | υποσημανθῆναι A 7 απεστειλε] A | Σισιννης
BA | Σαθραβουζανης A | χαιρει A 8 Ιερουσαλημ 1°] pr ελθοντες εις
B^{ab}(mgs) A | πολυτελων] pr και A | οικois] τοιχοis A 9 σπουδην A |
γινομενα A 11 επερωτησαμεν] μ sup ras A¹ | εινεκεν B^{ab} A | προκαθη-
γουμενων] προκαθημενω] A

Β ¹²οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ἡμῖν λέγοντες Ἐσμὲν παῖδες τοῦ κυρίου ¹²(13)
 τοῦ κτίσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ¹³καὶ οἰκοδομεῖτο ὁ ¹³(14)
 οἶκος ἔμπροσθεν ἐτῶν πλείονων διὰ βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ
 μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ, καὶ ἐπετελέσθη. ¹⁴καὶ ἐπεὶ οἱ πατέρες ¹⁴(15)
 ἡμῶν παραπικράναντες ἡμάρτον εἰς τὸν κύριον τοῦ Ἰσραὴλ τὸν
 οὐράνιον, παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονοσοῦρ βασι-
 λέως Βαβυλῶνος, βασιλέως τῶν Χαλδαίων. ¹⁵τόν τε οἶκον καθε- ¹⁵(16)
 λόντες ἐνεπύρισαν, καὶ τὸν λαὸν ἡχμαλώτευσαν εἰς Βαβυλῶνα.
¹⁶ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει βασιλεύοντος Κύρου χώρας Βαβυλωνίας ¹⁶(17)
 ἔγραψεν βασιλεὺς Κῦρος οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦτον, ¹⁷καὶ ¹⁷(18)
 τὰ ἱερὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκεν Ναβου-
 χodonosoῦρ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπηρεύαστο αὐτὰ
 ἐν τῷ αὐτοῦ ναφ, πάλιν ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κῦρος ὁ βασιλεὺς ἐκ
 τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Βαβυλωνίᾳ, καὶ παρεδόθη Ζοροβαβὲλ καὶ
 Σαβανασσάρῳ τῷ ἐπάρχῳ. ¹⁸καὶ ἐπετάγη αὐτῷ, καὶ ἀπῆνεγκεν ¹⁸(19)
 πάντα τὰ σκεύη ταῦτα ἀποθεῖναι ἐν τῷ ναφ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ,
 καὶ τὸν ναὸν τοῦ κυρίου οἰκοδομηθῆναι ἐπὶ τοῦ τόπου. ¹⁹τότε ¹⁹(20)
 ὁ Σαναβάσσαρος παραγενόμενος εἰσεβάλλετο τοὺς θεμελίους τοῦ
 οἴκου Κυρίου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπ' ἐκείνου μέχρι τοῦ
 νῦν οἰκοδομούμενος οὐκ ἔλαβεν συντέλειαν. ²⁰νῦν οὖν κρίνεται, ²⁰(21)
 βασιλεῦ· ἐπισκεπήτω ἐν τοῖς βασιλικοῖς βιβλιοφυλακίαις τοῦ
 κυρίου βασιλέως τοῖς ἐν Βαβυλῶνι, ²¹καὶ ἐὰν εὑρίσκηται μετὰ ²¹(22)
 τῆς γνώμης Κύρου τοῦ βασιλέως γενομένην τὴν οἰκοδομὴν τοῦ
 κυρίου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ κρίνεται τῷ κυρίῳ βασιλεῖ
 ἡμῶν, προσφωνησάτω ἡμῖν περὶ τούτων. ²²Τότε ὁ βασιλεὺς ²²(23)
 Δαρείος προσέταξεν ἐπισκέψασθαι ἐν τοῖς βιβλιοφυλακίαις τοῖς
 κειμένοις ἐν Βαβυλῶνι, καὶ εὔρεθῃ ἐν Ἐκβατάνοις τῇ βάρει
 τῇ ἐν Μηδεῖᾳ· χώρα τόπος ἐν ᾧ ὑπομνημάτιστο τάδε ²³*Ετους ²³(24)
 πρώτου βασιλεύοντος Κύρου βασιλεὺς Κῦρος προσέταξεν τὸν
 οἶκον τοῦ κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομῆσαι, ὅπου ἐπι-

Α 12 εσμεν] πρ ημεις Α 13 ωκοδομειτο Α 14 Βαβυλωνος] της
 Βαβυλωνιας Α 16 βασιλευς] πρ ο Α | οικοδομησαι τον οικον τουτον]
 τον οικον τουτον οικοδομηθηναι Α 17 αργυρεα Α | αυτου] εαυτου Α |
 Βαβυλωνια] Βαβυλωνι Α | Σαβανασσαρω] Σα|να|βασσαρω Α 18 και
 απηνεγκεν] απενεγκαντι Α | om παντα Α | ταυτα τα σκευη Α | κυριου]+
 τουτον Α 19 Σαναβασσαρος]+τεκεινος Α | εισεβαλλετο] ενεβαλλετο Β^{ab}
 ενεβαλετο Α | Κυριου] πρ του Α | οικοδομουμενον Α 20 συν] οϋ (sic) Β^b |
 κρινεται] πρ ει Α | om βασιλεως τοις εν Βαβυλωνι Α 21 κυριου] πρ οικον
 Β^{ab}mg Α 22 βιβλιοφυλακiais] πρ βασιλικοis Α | Μηδια Β* (Μηδεια
 Β^{ab}Α) | τοπος] τομος εις Α | υπεμνηματιστο Α

- (25) ²⁴ θύουσιν διὰ πυρὸς ἐνδελεχοῦς, ²⁴ οὐ τὸ ὕψος πήχεων ἐξήκοντα, B
 πλάτος πήχεων ἐξήκοντα, διὰ δόμων λιθίνων ξυστῶν τριῶν καὶ
 δόμου ξυλίνου ἐγχωρίου καινοῦ ἐνός, καὶ τὸ δαπάνημα δοθῆναι
 (26) ²⁵ ἐκ τοῦ οἴκου Κύρου τοῦ βασιλέως. ²⁵ καὶ τὰ ἱερὰ σκευὴ τοῦ
 οἴκου Κυρίου τὰ τε χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκεν Ναβουχο-
 δονοσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυ-
 λῶνα, ἀποκατασταθῆναι εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ οὗ
 (27) ²⁶ ἦν κείμενα, ὅπως τεθῇ ἐκεῖ. ²⁶ προσέταξεν δὲ ἐπιμεληθῆναι
 Σισίννη ἐπάρχῳ Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνη καὶ τοῖς
 συνεταιρίοις καὶ τοῖς ἀποτεταγμένοις ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινικῇ ἡγεμόσιν
 ἀπέχεσθαι τοῦ τόπου, ἔασαι δὲ τὸν παῖδα Κυρίου Ζοροβαβέλ,
 ὕπαρχον δὲ τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων
 (28) ²⁷ τὸν οἶκον τοῦ κυρίου ἐκείνον οἰκοδομῆν ἐπὶ τοῦ τόπου. ²⁷ κἀγὼ
 δὲ ἐπέταξα ὁλοσχερῶς οἰκοδομῆσαι, καὶ ἀτενίσαι ἵνα συνποιῶσιν
 τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας μέχρι τοῦ ἐπιτελεσθῆναι
 (29) ²⁸ τὸν οἶκον τοῦ κυρίου. ²⁸ καὶ ἀπὸ τῆς φορολογίας κοίτης Συρίας
 καὶ Φοινίκης ἐπιμελῶς σύνταξιν δίδοσθαι τούτοις τοῖς ἀνθρώποις
 εἰς θυσίαν τῷ κυρίῳ, Ζοροβαβέλ ἐπάρχῳ, εἰς ταύρους καὶ κριοὺς
 (30) ²⁹ καὶ ἄρνας, ²⁹ ὁμοίως δὲ καὶ πυρὸν καὶ ἄλα καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον
 ἐνδελεχῶς κατ' ἐνιαυτόν, καθὼς ἂν οἱ ἱερεῖς οἱ ἐν Ἱερουσαλήμ
 ὑπαγορεύσωσιν ἀναλίσκεσθαι καθ' ἡμέραν ἀναμφισβητήτως,
 (31) ³⁰ ὅπως προσφέρωνται σπονδαὶ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ ὑπὲρ τοῦ
 βασιλέως καὶ τῶν παιδων, καὶ προσεύχωνται περὶ τῆς αὐτῶν
 (32) ³¹ ζωῆς. ³¹ καὶ προσταξάι ἵνα ὅσοι ἔαν παραβῶσιν τι τῶν γεγραμ-
 μένων καὶ ἀκυρώσωσιν, λημφθῆναι ξύλον ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ
 καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρεμασθῆναι, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι
 (33) ³² βασιλικά. ³² διὰ ταῦτα καὶ ὁ κύριος, οὗ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπι-
 κέκληται ἐκεῖ, ἀφανίσαι πάντα βασιλεῖα καὶ ἔθνος ὃς ἐκτενεῖ
 χεῖρα αὐτοῦ κωλύσαι ἢ κακοποιῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου ἐκείνον
 (34) ³³ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ³³ ἐγὼ βασιλεὺς Δαρείος δεδωγμάτικα ἐπι-
 μελῶς κατὰ ταῦτα γίγνεσθαι.

24 πηχων A (bis) | εν|χωριου A **25** τα τε χρυσα και αργυρα] τα| A
 χρυσα· και τα αργυρεα A | om α A | απηνεγκεν] pr και A **26** Φοινικη]
 Φοινικη B* (Φοινικη B^bA) | om δε 2^ο A | Κυριου] pr του A | υπαρχον] επαρ-
 χον A | του κυριου] om του A **27** καγω] και εγω A | om δε A | ολοσχερως
 B* ολοσ|σχερως B^bvid | συμποιωσιν B^b | της Ιουδαίας] των Ιουδαιων A |
 μεχρι] μεχρεις A **28** θυσιας A **29** κα (1^ο) B* (και B^{ab}) | αναμφισβητη-
 τως B* αναμφισ|βητητως B^b αναμφισβητως A **31** προσταξαι] προσεταξεν
 A | εαν] αν A | γεγραμμενων] προειρημενων| και των προσγεγραμμενων A | και
 2^ο] pr η A | επ αυτου] επι τουτω A **32** Κυριου] pr του A **33** γινεσθαι A

B ¹Τότε Σισίννης ἑπαρχος κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθρα-
 1 βουζάνης καὶ οἱ συνέταιροι, κατακολουθήσαντες τοῖς ὑπὸ τοῦ βασι-
 2 λέως Δαρείου προσταγέουσιν, ²ἐπεστάτουν τῶν ἱερῶν ἔργων ἐπιμε-
 3 λέστερον συνεργοῦντες τοῖς πρεσβυτέροις τῶν Ἰουδαίων καὶ ἱερο-
 4 στάταις. ³καὶ εὖοδα ἐγένετο τὰ ἱερὰ ἔργα, προφητευνόντων Ἀγγαίου
 καὶ Ζαχαρίου τῶν προφητῶν. ⁴καὶ συνετέλεσαν ταῦτα διὰ προσ-
 5 τάγματος τοῦ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ μετὰ τῆς γνώμης τοῦ Κύρου καὶ
 Δαρείου καὶ Ἀρταξέρξου βασιλέως Περσῶν. ⁵συνετελέσθη ὁ οἶκος
 6 ἕως τρίτης καὶ εἰκάδος μηνὸς Ἀδάρ τοῦ ἕκτου ἔτους βασιλέως
 Δαρείου. ⁶καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται
 7 καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἱ προστεθέντες ἀκολουθῶς τοῖς
 8 ἐν τῇ Μωσέως βίβλῳ. ⁷καὶ προσήνεγκαν εἰς τὸν ἐνκαινισμόν τοῦ
 9 ἱεροῦ τοῦ κυρίου ταύρους ἑκατόν, κριοὺς διακοσίους, ἄρνas τετρα-
 10 κοσίας, ⁸χιμάρους ὑπὲρ ἁμαρτίας παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ δώδεκα, πρὸς
 9 ἀριθμὸν ἐκ τῶν φυλάρχων τοῦ Ἰσραὴλ δώδεκα. ⁹καὶ ἔστησαν οἱ
 10 ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται ἐστολισμένοι κατὰ φυλὰς ἐπὶ τῶν ἔργων
 Κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἀκολουθῶς τῇ Μωυσέως βίβλῳ, καὶ οἱ θυρωροὶ
 11 ἐφ' ἐκάστου πυλῶνος. ¹⁰Καὶ ἡγάγosan οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῶν ἐκ τῆς
 12 αἰχμαλωσίας τὸ πάσχα ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνός,
 13 ὅτε ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται ἅμα ¹¹καὶ πάντες οἱ υἱοὶ
 14 τῆς αἰχμαλωσίας· ὅτι ἡγνίσθησαν. ὅτι οἱ Λευεῖται ἅμα πάντες ἡγνί-
 15 σθησαν, ¹²καὶ ἔθυσαν τὸ πάσχα πᾶσιν τοῖς υἱοῖς τῆς αἰχμαλωσίας
 16 καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσιν καὶ ἑαυτοῖς. ¹³καὶ ἐφάγosan
 17 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, πάντες οἱ χωρισθέντες ἀπὸ
 18 τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, ζητοῦντες τὸν κύριον. ¹⁴καὶ
 19 ἡγάγosan τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐπτά ἡμέρας εὐφραινόμενοι ἔναντι
 Κυρίου, ¹⁵ὅτι μετέστρεψεν τὴν βουλὴν τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων
 20 ἐπ' αὐτούς, κατισχύσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα Κυρίου θεοῦ
 Ἰσραὴλ.

¹Καὶ μεταγενέστερος τούτων ἐστίν, βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ 1

A VII 1 ἑπαρχος] pr ο A | Φοινικης B* (Φοινικης B^bA) 2 Ἰουδαίων]
 ιεραιων A 4 του Κυρου] om του A | Αρταξερξου A | βασιλεων A
 5 συνετελεσθη] pr εως του εκτου ετους Δα|ρειου βασιλεως Περσων A | οικος]
 + ο αγιος A 6 λοιποι] + | υιοι Ἰσλ· και οι ιερεις και οι Λευεῖται· και οι
 λοιποι A 7 εγκαίνισμον B^{ab}A | τετρακοσίους A 8 φυλάρχων] λαρ
 sup ras A^a 9 κατα φυλας εστολισμενοι A | θεου] pr του A | Μωσews A
 10 του πασχα A | τεσσαρισκαιδεκ. B^{ab} | οτε] οτι A 14 Κυριου] pr του A
 VIII 1 εστιν· B εστι· A (και...εστιν ad praeced vid pertinere in B) | Αρ-
 ταξερξ. A (item 6, 8, 9, 19, 28)

βασιλέως Περσῶν, προσέβη Ἔσρας Ἀζαράιου τοῦ Ζεχρίου τοῦ Χελ- B
 2 κίου τοῦ Σαλήμου ² τοῦ Σαδδουλόκου τοῦ Ἀχειῶβ τοῦ Ἀμαρθείου τοῦ
 Ὀζείου τοῦ Βοκκά τοῦ Ἀβεισαὶ τοῦ Φεινεές τοῦ Ἐλεαζάρ τοῦ Ἀαρὼν
 3 τοῦ πρώτου ἱερέως. οὗτος Ἔσρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος ὡς γραμ-
 ματεὺς εὐφυῆς ὢν ἐν τῷ Μωυσέως νόμῳ τῷ ἐκδεδομένῳ ὑπὸ τοῦ
 4 θεοῦ τοῦ Ἰσραήλ, ⁴ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς δόξαν, εὐρόντος
 5 χάριν ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἀξιώματα αὐτοῦ. ⁵ καὶ συνα-
 νέβησαν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ τῶν ἱερέων καὶ Λευειτῶν καὶ
 6 ἱεροψαλτῶν καὶ θυρωρῶν καὶ ἱεροδούλων εἰς Ἱερουσαλὴμ, ⁶ ἔτους
 ἐβδόμου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί· οὗτος ἐνι-
 7 αυτὸς ὁ δεύτερος βασιλεὺς· ἐξεληθόντος γὰρ ἐκ Βαβυλῶνος τῇ νουμηνίᾳ
 (7) τοῦ πρώτου μηνὸς ⁷ παρεγένοντο εἰς Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴν
 (8) 7 δοθείσαν αὐτοῖς εὐοδίαν παρὰ τοῦ κυρίου ἐπ' αὐτῷ. ⁷ ὁ γὰρ
 Ἀψάρας πολλὴν ἐπιστήμην περιεῖχεν, εἰς τὸ μηδὲν παραλείπειν
 τῶν ἐκ τοῦ νόμου Κυρίου καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν πάντα τὸν
 (9) 8 Ἰσραὴλ, δικαιώματα καὶ κρίματα. ⁸ Προσπεσόντος παρὰ
 Ἀρταξέρξου βασιλέως πρὸς Ἔσραν τὸν ἱερέα καὶ ἀναγνώστην τοῦ
 (10) 9 νόμου Κυρίου, οὗ ἔστιν ἀντίγραφον τὸ ὑποκείμενον ⁹ Βασιλεὺς
 Ἀρταξέρξης Ἔσρα τῷ ἱερεί καὶ ἀναγνώστῃ τοῦ νόμου Κυρίου
 (11) 10 χαίρειν. ¹⁰ καὶ τὰ φιλάνθρωπα ἐγὼ κρίνας προσέταξα τοὺς
 βουλομένους ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων αἰρετίζοντας καὶ τῶν
 ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν καὶ τῶνδε ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ
 (12) 11 συμπορεύεσθαι σοι εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹¹ ὅσοι οὖν ἐνθυμούνται,
 συνεξορμάσθωσαν, καθάπερ δέδοκται ἐμοί τε καὶ τοῖς ἐπτά
 (13) 12 φίλοις συμβουλευταῖς· ¹² ὅπως ἐπισκέψωνται κατὰ τὴν Ἰουδαίαν
 (14) 13 καὶ κατὰ Ἱερουσαλὴμ ἀκολουθῶς ᾧ ἔχει νόμῳ Κυρίου, ¹³ καὶ

1 Περσων βασιλεως Α | Εξρας Α (Εξρ ubique exc IX 1) | Αζαραιου] Α
 Σαραιου Α | Ζεχριου] Εζεριου Α | Χελκιου B^b Α 2 Σαδδουλουκου]
 Σαδιδουκου Α | Αχιτωβ Α | Αμαρθειου] Αμαριου Α | Οζειου] Οζιου B^b Εζιου
 Α + του Μαρερωθ' του] Ζαραιου' του Σαονια' Α | Αβισουαι Α | Φινεες Α |
 Ελεαζαρ] ras aliq in ζ Bⁱ (forte Ελεαρ.. B*) | πρωτου ιερεως] ιερεως| του
 πρωτου Α 3 νομω Μωυσεως Α 4 ευροντες Α 5 Ιεροσολυμα
 Α 6 ενιαυτος ο δευτερος] ο ενιαυτος εβδομος Α | βασιλει] pr τω Α | εξελ-
 θοντες Α | μηνος] + εν τη νουμηνια' | του πεμπτου μηνος Α | Ιεροσολυμα Α |
 om επ αυτω Α 7 Αψαρας] Εξρας Α | παραλιπειν B^b | om εκ 2^ο Α |
 εντολων] + διδαξαι Α | τον παντα Ισλ Α | δικαιωματα (διωματα B* superscr
 ζ B^{ab})] pr παντα| τα Α | κριματα] pr τα Α 8 προσπεσοντος] + δε του
 γραφεντος προσταγματος Α | βασιλεως] pr του Α | ιερεαν Α 10 και
 τωνδε] οντω] δε αυτων Α | ημετερα] ημερα Α 11 συνεξορματωσαν Α
 12 κατα 1^ο] pr τα Α | om κατα 2^ο Α | ω] ως Α | νομω] pr εν τω Α | Κυριου]
 pr του Α

Β ἀπενεγκεῖν δῶρα τῷ κυρίῳ ἃ ἠύξάμην ἐγὼ τε καὶ οἱ φίλοι εἰς
 Ἱερουσαλὴμ, καὶ πᾶν χρυσίον καὶ ἀργύριον ὃ ἐὰν εὔρεθῇ ἐν
 τῇ χώρᾳ τῆς Βαβυλωνίας τῷ κυρίῳ εἰς Ἱερουσαλὴμ ⁽¹⁵⁾ σὺν τῷ ⁽¹⁵⁾
 δεδωρημένῳ ὑπὸ τοῦ ἔθνους εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου αὐτῶν τὸ
 ἐν Ἱερουσαλὴμ ¹⁴ συναχθῆναι, τό τε χρυσίον καὶ ἀργύριον εἰς ¹⁴
 ταύρους καὶ κριοὺς καὶ ἄρνας καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα, ¹⁵ ὥστε ¹⁵ ⁽¹⁶⁾
 προσενεγκεῖν θυσίας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ κυρίου αὐτῶν
 τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁶ καὶ πάντα ὅσα ἂν βούλῃ μετὰ τῶν ἀδελ- ¹⁶ ⁽¹⁷⁾
 φῶν σου ποιῆσαι χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, ἐπιτέλει κατὰ τὸ θέλημα
 τοῦ θεοῦ σου. ¹⁷ καὶ κατὰ τὰ ἱερὰ σκεύη σου τὰ διδόμενα εἰς ¹⁷ ⁽¹⁸⁾
 τὴν χρεῖαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁽¹⁹⁾ καὶ ⁽¹⁹⁾
 τὰ λοιπὰ ὅσα ἂν ὑποπίπτῃ σοι εἰς τὴν χρεῖαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ
 θεοῦ σου ¹⁸ δώσεις ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γαζοφυλακίου. ¹⁹ καὶ ἐγὼ ¹⁸ ⁽²¹⁾
 ἰδοὺ Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς προσέταξα τοῖς γαζοφύλαξι Συρίας
 καὶ Φοινίκης, ἵνα ὅσα ἂν ἀποστείλῃ Ἑσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀνα-
 γνώστης τοῦ νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου ἐπιμελῶς διδῶσιν
 αὐτῷ ἕως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατόν, ²⁰ ὁμοίως δὲ καὶ ἕως πυροῦ ²⁰ ⁽²²⁾
 κόρων ἑκατόν καὶ οἴνου μετρητῶν ἑκατόν. ²¹ κατὰ τὸν τοῦ θεοῦ ²¹ ⁽²³⁾
 νόμον ἐπιτελεσθήτω τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ἕνεκα τοῦ μὴ γενέσθαι
 ὀργὴν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν. ²² καὶ ²² ⁽²⁴⁾
 ὑμῖν δὲ λέγεται ὅπως πᾶσι τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευεῖταις
 καὶ ἱεροψάλταις καὶ θυρωροῖς καὶ ἱεροδοῦλοις καὶ πραγματικοῖς
 τοῦ ἱεροῦ τούτου ⁽²⁵⁾ μηδεμία φορολογία μηδὲ ἄλλη ἐπιβουλὴ γίνη- ⁽²⁵⁾
 ται, μηδένα ἔχειν ἐξουσίαν ἐπιβαλεῖν τούτοις. ²³ καὶ σύ, Ἑσρα, ²³ ⁽²⁶⁾
 κατὰ τὴν σοφίαν τοῦ θεοῦ ἀνάδειξον κριτὰς καὶ δικαστάς, ὅπως
 δικάζωσιν ἐν ὅλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ πάντας τοὺς ἐπισταμένους
 τὸν νόμον τοῦ θεοῦ σου. καὶ τοὺς μὴ ἐπισταμένους διδάξεις.
²⁴ καὶ πάντες ὅσοι ἐὰν παραβαίνωσι καὶ τὸν νόμον τοῦ θεοῦ σου ²⁴ ⁽²⁷⁾

Α 13 τω κυριω (1^ο) + του Ἰσλ Α | om τω κυριω (2^ο) Α 13—15 εἰς
 Ἱερουσαλὴμ... ὥστε in mg et sup ras Α^a 13 κυριου] + θῦ Α | αυτων]
 διαιτων Α^a 14 om τε Α^a 15 θυσιας] + τω κῶ Α | κυριου] θῦ Α
 17 om κατα Α | σου 1^ο του κῦ Α | διδομενα] + οι Α* (σοι Α¹) | αν] εαν Α
 18 βασιλικου] ιερου Α 19 και εγω ιδου] καγω δε Α | Αρταξερης (Αρταξ-
 Β^{ab}) ο βασιλευς] ο βασιλευς Αρταρ.ξερης Α | γαζοφυλαξιν Α | Φοινικ. Β*
 (Φοινικ. Β^bΑ: item 23) | αν] εαν Α 20 εκατον 2^ο] + και αλλα εκ
 πληθους] παντα Α 21 επιτελεσθητω] + επιμελως Α | εις] επι Α | υιων]
 + αυτου Α 22 πασιν Α | ιεροψαλταις] πρ τοις Α | τουτου Α] του Β |
 αλλη επιβουλη] αλλα βουλη Α | γιγνηται Α | μηδενα εχειν εξουσιαν] και
 εξουσιαν μηδενα εχειν Α | επιβαλειν] + τι Α 23 επισταμενους] + δε Α
 24 παραβαινουσιν Α | om και 2^ο Α

καὶ τοῦ βασιλικοῦ ἐπιμελῶς κολασθήσονται, ἐάν τε καὶ θανάτῳ B
 (28) 25 ἐάν τε καὶ τιμωρίᾳ, μὴ ἀργυρίῳ ζημίᾳ ἢ ἀπαγωγῇ. ²⁵εὐλογητὸς
 μόνος ὁ κύριος ὁ δὸς ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν μου τοῦ βασιλέως,
 (29) 26 δοξάσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁶καὶ ἐμέ ἐτίμησεν
 ἔναντι τῶν βασιλευόντων καὶ πάντων τῶν φίλων καὶ μεγιστά-
 (30) 27 νων αὐτοῦ. ²⁷καὶ ἐγὼ εὐθαρσῆς ἐγενόμην κατὰ τὴν ἀντίλημψιν
 Κυρίου θεοῦ μου, καὶ συνήγαγον ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ἄνδρας ὥστε
 (31) 28 συναναβῆναί μοι. ²⁸Καὶ οὗτοι οἱ προηγούμενοι κατὰ τὰς
 πατριὰς αὐτῶν καὶ τὰς μεριдарχίας, οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ ἐκ
 (32) 29 Βαβυλῶνος ἐν τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. ²⁹ἐκ τῶν
 υἱῶν Φορός, Ταροσότομος· ἐκ τῶν υἱῶν Ἰεταμάρου, Γάμηλος· τῶν
 (33) 30 υἱῶν Δανεῖδ, ³⁰Φαρές, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ γραφῆς
 (34) 31 ἄνδρες ἑκατὸν πεντήκοντα· ³¹ἐκ τῶν Μασθμῶαβ, Ἐλιαωνίας
 (35) 32 Ζαραίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι· ³²ἐκ τῶν υἱῶν Ζαθοῆς,
 Εἰεχονίας Ἰεθῆλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι· τῶν υἱῶν
 Ἀδεῖν, Οὐβὴν Ἰωνάθου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι πεντή-
 (36) 33 κοντα· ³³ἐκ τῶν υἱῶν Λάμ, Ἐσίας Γοθολίου, καὶ μετ' αὐτοῦ
 (37) 34 ἄνδρες ἐβδομήκοντα· ³⁴ἐκ τῶν υἱῶν Σοφοτίου, Ζαραίας Μειχαήλου,
 (38) 35 καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐβδομήκοντα· ³⁵ἐκ τῶν υἱῶν Ἰωάβ, Ἀβαδίας
 (39) 36 Ἰεζήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι δέκα δύο· ³⁶ἐκ τῶν
 υἱῶν Βανίας, Σαλειμῶθ Ἰωσαφίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑκατὸν
 (40) 37 ἐξήκοντα· ³⁷ἐκ τῶν Βαιήρ, Ζαχαριαὶ Βημαί, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες
 (41) 38 εἴκοσι ὀκτώ· ³⁸υἱοὶ Ἀστάθ, Ἰωάνης Ἀκατάν, καὶ μετ' αὐτοῦ
 (42) 39 ἄνδρες ἑκατὸν δέκα· ³⁹ἐκ τῶν υἱῶν Ἀδωνιακαὶμ οἱ ἔσχατοι, καὶ
 ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐλειφάλα τοῦ Γεουήλ καὶ Σαμαίας,

24 τον βασιλικον Α | μη] η Α | αργυριω] αργυρικη Α 25 ευλο- Α
 γητος] pr και ειπεν Εξρας ο γραμματευσ' Α | κυριος]+των πα|τερων μου Α |
 om μου Α 26 εναντιον Α | των βασιλευοντων] του βασιλεως' και των
 συμβα|σιλευοντων' Α 27 και εγω] καγω Α | θεου] pr του Α 28 ανα-
 βα|ντες] αναβαινοντες Α | Αρταρξε|ξου Bab Α 29 Φορος] Φινεες Α | Ταροσο-
 τομος] Γηρσων Α | Ιεταμα|ρου] Ιθαμαρ Α | Γαμηλος] Γαμαηλ Α | των υιων 3^ο]
 pr εκ Α | Δανειδ]+ Αττους] ο Σε|χενιου Α 30 Φαρες] των υιων Φορος Α |
 Ζαχα|ριας και] ζαι (sic) Α 31 Μασθμωα|β] υιων Φααθ'μ. Α | Ελιαωνιας Α
 32 Ειε|χονιας (Ιεχ. B^b)] Σε|χενιας Α | Ιεθ|ηλου] Ιεζ|ηλου Α | διακο|σιοι 1^ο]
 τριακο|σιοι Α | των υιων 2^ο]
 pr εκ Α | Αδι|ν Α | Ουβ|ην] Ωβ|ηθ Α 33 Δαμ]
 Ελαμ Α | Εσιας] Ιεσσιας Α 34 om Α | Μιχα|ηλου B^b 35 δεκα δυο]
 δωδεκα Α 36 Βανιας (Βανειας Bab) Σαλειμωθ] Βανι' Ασσα|λιμωθ' Α |
 εκατον εξ|ηκοντα] εξ|ηκ. και εκατον Α 37 Βαιηρ] υιων Βαβι Α | Ζαχα|ριας
 Α | Βημαι] Βηβαι Α | οκτω] Α (sic) 38 υιοι] εκ των υιων Α | Ιωαν-
 νης Α 39 Αδωνιακαμ Α | ταυτα τα] τα τα Β | Ελειφα|λα του Γεουηλ]
 Ελι|φαλατος' Ιεουηλ' Α

Β καὶ μετ' αὐτῶν ἄνδρες ἐβδομήκοντα· ⁴⁰ ἐκ τῶν υἱῶν Βαναὶ Οὐτοῦ ⁴⁰
 Ἰστακάλκου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐβδομήκοντα. ⁴¹ Καὶ ⁴¹ (43)
 συναγαγὼν αὐτοὺς ἐπὶ τὸν λεγόμενον Ποταμόν, καὶ παρενεβάλο-
 μεν αὐτόθι ἡμέρας τρεῖς, καὶ κατέμαθον αὐτούς. ⁴² καὶ ἐκ τῶν ⁴² (44)
 ἱερέων καὶ ἐκ τῶν Λευειτῶν οὐχ εὐρὼν ἐκεῖ, ⁴³ ἀπέστειλα πρὸς ⁴³ (45)
 Ἑλεάζαρον καὶ Ἰδοῦηλον καὶ Μασσῶν καὶ Ἐναατὰν καὶ Σαμαίαν
 καὶ Ἰώριβον, Ναθάν, Ἐννατάν, Ζαχαρίαν καὶ Μεσολαβῶν, τοὺς
 ἡγουμένους καὶ ἐπιστήμονας, ⁴⁴ καὶ εἶπα αὐτοῖς ἔλθεῖν πρὸς ⁴⁴ (46)
 Λααδαῖον τὸν ἡγούμενον τὸν ἐν τῷ τόπῳ γαζοφυλακίου, ⁴⁵ ἐντει- ⁴⁵ (47)
 λάμενος αὐτοῖς διαλεγεῖναι Λοδαίῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ
 τοῖς ἐν τῷ τόπῳ γαζοφύλαξιν ἀποστείλαι ἡμῖν τοὺς ἱερα-
 τεύσαντας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ⁴⁶ ἄνδρα ἐπιστήμονα, ⁴⁶ (48)
 τῶν υἱῶν Μοολεὶ τοῦ Λευεὶ τοῦ Ἰσραὴλ Ἀσεβθιβίαν, καὶ τοὺς
 υἱοὺς καὶ τοὺς ἀδελφούς δέκα· ⁴⁷ οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Χανουναίου καὶ ⁴⁷ (49)
 οἱ υἱοὶ αὐτῶν, εἴκοσι ἄνδρες· ⁴⁸ καὶ ἐκ τῶν ἱεροδούλων ὧν ἔδωκεν ⁴⁸ (50)
 Δαυεῖδ, καὶ οἱ ἡγούμενοι εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν Λευειτῶν, ἱεροδούλοι,
 διακόσιοι εἴκοσι· πάντων ἐσημάνθη ὀνοματογραφία. ⁴⁹ καὶ εὐξά- ⁴⁹ (51)
 μην ἐκεῖ νηστείαν τοῖς νεανίσκοις ἔναντι κυρίου ἡμῶν, ⁵⁰ ζητήσαι ⁵⁰
 παρ' αὐτοῦ εὐδοσίαν ἡμῖν τε καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν καὶ κτήνεσιν.
⁵¹ ἐνετράπην γὰρ ἱππεῖς καὶ πεζοὺς προπομπὴν ἔνεκεν ἀσφαλείας ⁵¹ (52)
 τῆς πρὸς τοὺς ἐναντίους ἡμῖν. ⁵² εἶπαμεν γὰρ τῷ βασιλεῖ ὅτι ⁵² (53)
 Ἰσχυὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἔσται μετὰ τῶν ἐπιζητούντων αὐτὸν εἰς
 πᾶσαν ἐπανόρθωσιν. ⁵³ καὶ πάλιν ἐδεήθημεν τοῦ κυρίου ἡμῶν ⁵³ (54)
 πάντα ταῦτα, καὶ ἐτύχομεν εὐιλάτου. ⁵⁴ καὶ ἐχώρισα τῶν φυλάρ- ⁵⁴ (55)
 χων τῶν ἱερέων ἄνδρας δέκα δύο, καὶ Ἑσερεβίαν καὶ Ἀσσαιάν,

Α 40 Βαναὶ Ουτοῦ Ἰστακαλκου] Βαγο· Ουθὶ ο τοῦ Ἰσταλκουρου Α 41 συνα-
 γαγῶν] συνηγαγῶν Α | ποταμον] πρ Θεραν Α 42 ἱερεων] υἱων των
 ιεραϊων Α 43 Ἐνααταν] Ἐλναθαν Α | Μεσολαβων] Μοσολλαμον Α
 44 Λααδαιον] Δολδαιον Α | γαζοφυλακιου] πρ του Α 45 διαλεγεσθαι
 διαλεχθῆναι Α | Λοδαιω] Δολδαιω Α | ιερατευσοντας Bab | τω οικω] τοπω Α
 46 ἄνδρα ἐπιστήμονα] καὶ ἡγαγεν ἡμιν κατα την κραταιαν χειρα του κυ ημων
 ἄνδρας ἐπιστήμονας Α | Μοολι Α | Λευι Α | υἱους] + αὐτου Α | δεκα] οντας
 (sup ras Α^a) δεκα οκτω Α 47 οἱ 10°] καὶ Ἀσεβιαν· καὶ Ἀννοννον· καὶ
 Ωσαιαν ἀδελφον Α | Χανουναϊου καὶ sup ras Α^{a2} | ἄνδρες εικοσι Α 48 ἱερο-
 δουλους διακοσιους Α | εικοσι] πρ καὶ Α | ἐσημανθη] ονομασθη Α | ονοματο-
 γραφια] πρ η Α 49 ηυξαμην Α | τοις νεανισκοις νηστιαν Α | κυριου]
 + του θυ Α 50 τεκνοισ] πρ συνουσειν (sic) ημιν Α 51 ἱππεις καὶ
 πεζους] αἰτῆσαι τον βασιλεα πεζους (sic) τε· καὶ ἱππεις καὶ Α | ασφαλιας
 Α | ἐναντιους] ἐναντιουμενους Α 53 παντα] κατα Α | ετυχομεν ευιλατου]
 ιλατου (ιλαστου Α^{a2}) ετυχομεν Α 54 ἄνδρας 10°] α 2° sup ras Α^a | δεκα
 δυο] δωδεκα Α | Ασσαιαν Α

- (56) 55 καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἄνδρας δέκα. 55 καὶ Β
 ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη
 τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ἡμῶν· οὕτως ἐδώρησατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ
 (57) 56 σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ μεγιστάνες καὶ πᾶς Ἰσραὴλ. 56 καὶ παρέ-
 δωκεν αὐτοῖς στήσας τάλαντα ἀργυρίου ἑξακόσια πεντήκοντα,
 καὶ σκεύη ἀργυρᾶ τάλαντων ἑκατόν, καὶ χρυσίου τάλαντων ἑκα-
 (58) τόν, (58) χρυσώματα εἴκοσι, καὶ σκεύη χαλκᾶ ἀπὸ χαλκοῦ χρηστοῦ
 (59) 57 στίλβοντα σκεύη δέκα. 57 καὶ εἶπα αὐτοῖς Καὶ ὑμεῖς ἄγιοι ἐστε
 τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον
 (60) 58 εὐχὴ τῷ κυρίῳ, κυρίῳ τῶν πατέρων ἡμῶν. 58 ἀγρυπνεῖτε καὶ
 φυλάσσετε ἕως τοῦ παραδοῦναι αὐτὰ ὑμᾶς τοῖς φυλάρχοις τῶν
 ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν πατριῶν τοῦ
 Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τοῖς παστοφοροῖς τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου
 (61) 59 ἡμῶν. 59 καὶ οἱ παραλαβόντες οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται τὸ ἀργύ-
 ριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἤνεγκαν
 (62) 60 εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου. 60 Καὶ ἀναξεύξαντες ἀπὸ τοῦ τόπου
 Θερὰ τῇ δωδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνὸς ἕως ἡλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ
 κατὰ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ κυρίου ἡμῶν τὴν ἐφ' ἡμῖν· καὶ
 ἐρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῆς εισόδου ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ· καὶ ἡλθον
 (63) 61 εἰς Ἱερουσαλὴμ. 61 καὶ γενομένης αὐτοῦ ἡμέρας τρίτης, σταθὲν
 τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρεδόθη ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου Μαρμωθὶ
 (64) 62 Οὐρέϊα ἱερεῖ, 62 καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεαζάρ ὁ τοῦ Φεινεῆς· καὶ ἦσαν
 μετ' αὐτῶν Ἰωσαβεὲς Ἰησοῦς καὶ Μωῆθ Σαβάννου, οἱ Λευεῖται,
 (65) πρὸς ἀριθμὸν καὶ ὅλκην πάντα. (65) καὶ ἐγράφη πᾶσα ἡ ὅλκῃ αὐτῇ
 (66) 63 τῇ ὥρᾳ. 63 οἱ δὲ παραγενόμενοι ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας προσ-
 ἤνεγκαν θυσίας τῷ θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ Κυρίῳ ἐνενηκοντα ἕξ,
 (67) (67) ἄρνας ἐβδομήκοντα ἕξ, τράγους ὑπὲρ σωτηρίου δέκα δύο·

55 μεγιστάνες] pr οι Α 56 παρεδωκεν αυτοις (B^{ab}: αυτοις B*) Α
 στήσας] στήσας παρεδωκα αυτοις Α | αργυριου τάλαντα Α | πενήκοντα] Α
 pr και Α | αργυρεα Α | om χρυσιου τάλαντων εκατον Α | χαλκα] χαλκαία
 Α | χρηστου χαλκου Α | σκευη 3^ο] pr χρυσοειδη Α | δεκα] δωδεκα Α 57 τω
 κυριω (1^ο)] + κς Α | τα αγια] om τα Α | το χρυσιον και το αργυριον Α
 58 φυλάσσετε (φυλάσσεται Α) εως] αι ε sup ras Α | ηγουμενοις] ηγεμονοις Α
 60 τοπου] ποταμου Α | δωδεκατη του] η τ sup ras Α^a | om πρωτου Α |
 ηλθοσαν] εισηλ|θομεν Α | ερυσσατου Α | εισοδου] + κς Α | ηλθον] ηλθεν Β
 ηλθομεν Α 61 σταθεν] pr τη δε ημερα τη τε|ταρτη Α | Κυριου] του κυ
 ημων Α | Μαρμαθι· Α | Ουρια Β^b Ουρι Α 62 Φινεες Α | Ιωσαβεες]
 Ιωσαβδος Α | Ιησου Α 63 ενενηκοντα...δεκα δυο] ταυρους δωδεκα υπερ
 παντος Ισλ·| κριους ενενηκοντα εξ· αρνας| εβδομηκοντα δυο· τραγους| υπερ
 σωτηριου δωδεκα· Α

Β ἅπαντα θυσίαν τῷ κυρίῳ. ⁶⁴καὶ ἀπέδωκαν τὰ προστάγματα τοῦ 64 (68)
 βασιλέως τοῖς βασιλικοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἐπάρχοις Συρίας
 καὶ Φοινίκης, καὶ ἐδόξασαν τὸ ἔθνος καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου.

⁶⁵Καὶ τούτων τελεσθέντων προσήλθοσάν μοι οἱ ἡγούμενοι 65 (69)
 λέγοντες ⁶⁶Οὐκ ἐχώρισαν καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ 66
 Λευεῖται ⁽⁷⁰⁾καὶ ἀλλογενῇ ἔθνη τῆς γῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, Χανα- ⁽⁷⁰⁾
 ναίων καὶ Χετταίων καὶ Φερεζαίων καὶ Ἰεβουσαίων καὶ Μωαβει-
 τῶν καὶ Αἰγυπτίων καὶ Ἰδουμαίων. ⁶⁷συνώκισάν τινες τῶν θυγα- 67 (71)
 τέρων αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν· καὶ ἐπεμίγη τὸ σπέρμα
 τὸ ἅγιον εἰς τὰ ἀλλογενῇ ἔθνη τῆς γῆς, καὶ μετείχον οἱ προηγού-
 μενοι καὶ οἱ μεγιστάνες τῆς ἀνομίας ταύτης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ
 πράγματος. ⁶⁸καὶ ἅμα τῷ ἀκοῦσαί με ταῦτα ἔρρηξα τὰ ἱμάτια 68 (72)
 καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα κατέτεινον τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς
 καὶ τοῦ πώγωνος, καὶ ἐκάθισα σύννους καὶ περίλυπος. ⁶⁹καὶ 69 (73)
 ἐπισυνήχθησαν πρὸς μὲ ὅσοι ποτὲ ἐπεκινούντο τῷ ῥήματι Κυρίου
 τοῦ Ἰσραὴλ ἐμοῦ πενθοῦντος ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ, καὶ ἐκαθήμην
 περίλυπος ἕως τῆς δειλινῆς θυσίας. ⁷⁰καὶ ἐξεγερθεῖς ἐκ τῆς 70 (74)
 νηστείας, διερρηγμένα ἔχων τὰ ἱμάτια καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα,
 κάμψας τὰ γόνατα καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν κύριον
 ἔλεγον ⁷¹Κύριε, ἦσχυμαι, ἐντέτραμμαι κατὰ πρόσωπόν σου. 71 (75)
⁷²αἱ γὰρ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐπλεύνασαν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, αἱ 72 (76)
 δὲ ἄγνοιαὶ ἡμῶν ὑπερήνεγκαν ἕως τοῦ οὐρανοῦ ⁷³ἀπὸ τῶν χρόνων 73 (77)
 τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ἐσμεν ἐν μεγάλῃ ἁμαρτίᾳ ἕως τῆς ἡμέρας
 ταύτης. ⁷⁴καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν 74 (78)
 παρεδόθημεν σὺν τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, σὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν
 καὶ σὺν τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν, τοῖς βασιλεῦσιν τῆς γῆς, εἰς ῥομφαίαν
 καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ προνομὴν μετὰ αἰσχύνης μέχρι τῆς σήμερον
 ἡμέρας. ⁷⁵καὶ νῦν κατὰ πόσον τι ἡμῖν ἐγενήθη ἔλεος παρὰ τοῦ 75 (79)
 κυρίου Κυρίου, καταλειφθῆναι ἡμῖν ρίζαν καὶ ὄνομα ἐν τῷ τόπῳ

Α 64 Συρίας] πρ κοιλῆς Α | Φοινικῆς Β* (Φοινικ. Β^bΑ) 65 τουτων Α |
 των Β | προσηλθον Α 66 και 2^ο] πρ το εθνος| του Ἰσλ Α | om και 4^ο Α |
 αλλογενῇ] πρ τα Α | ακαθαρσίας] πρ και τας Α | αυτων] απο των εθνων Α |
 Χαναναιων] πρ των Α | Μωαβιτων Α 67 συνωκισαν] συνηκησαν γαρ Α |
 τινες (τας Β)] μετα Α | om και 1^ο Α 68 και 1^ο] + εγενετο Α | ερρηξα] διερ-
 ρηξα Α | κατετεινον] και κατετιλα Α | περιλυπος] υ pro ε Β* (ε Β¹) 69 σοι |
 + ησαν ζηλωται· και οσοι Α | επεκινουντο] ου sup ras Α^{a1} | τω ρηματι] πρ
 επι Α | του Ισρ.] θῷ Ἰσλ Α 72 αι δε αγνοιαι] και αι αγνοαι Α 73 απο |
 πρ επι Α 74 συν 2^ο] πρ και Α | τοις βασιλευσιν 2^ο] πρ και Α | om
 εις Β (hab Α) 75 εγενηθη ημιν Α | του κυριου Κυριου] σου| κῆ Α

- (80) 76 τούτῳ ἀγιάσματος, 76 καὶ τοῦ ἀνακαλύψαι φωστῆρα ἡμῶν ἐν τῷ B
οἷκῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν τροφήν ἐν τῷ καιρῷ τῆς
(81) δουλείας ἡμῶν. (81) καὶ ἐν τῷ δουλεύειν ἡμᾶς οὐκ ἐνκατελείφθημεν
77 ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν, 77 ἀλλὰ ἐποίησεν ἡμᾶς ἐν χάριτι ἐνώπιον
(82) 78 τῶν βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν τροφήν 78 καὶ δοξάσαι τὸ
ἱερὸν ἡμῶν καὶ ἐγείραι τὴν ἔρημον Σειῶν, δοῦναι ἡμῖν στερέωμα
(83) 79 ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ. 79 καὶ νῦν τί ἐροῦμεν, Κύριε,
ἔχοντες αὐτά; παρέβησαν τὰ προστάγματά σου ἃ ἔδωκας ἐν χειρὶ
(84) 80 τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν (84) λέγων 80 ὅτι Ἡ γῇ εἰς ἣν εἰσέρ-
χεσθε κληρονομῆσαι, ἔστιν γῇ μεμολυσμένη μολυσμῷ τῶν ἄλλο-
γενῶν τῆς γῆς, καὶ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν ἐνέπλησαν αὐτήν.
(85) 81 καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ συνοικίσητε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν,
(86) 82 καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, 82 καὶ οὐ
ζητήσετε εἰρηνεῦσαι τὰ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρόνον, ἵνα
ἰσχύσαντες φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ κατακληρονομήσητε
(87) 83 τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰῶνος. 83 καὶ τὰ συμβαίνοντα πάντα ἡμῖν
γίνεται διὰ τὰ ἔργα ἡμῶν τὰ πονηρὰ καὶ τὰς μεγάλας ἁμαρτίας.
(88) 84 σὺ γάρ, Κύριε, ὁ κουφίσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, 84 ἔδωκας ἡμῖν
τοιαύτην ρίζαν· πάλιν ἀνεκάμψαμεν παραβῆναι τὸν νόμον σου
(89) 85 εἰς τὸ ἐπιμιγῆναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. 85 οὐχὶ
ὠργίσθης ἡμῖν ἀπολέσαι ἡμᾶς ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν ρίζαν καὶ
(90) 86 σπέρμα καὶ ὄνομα ἡμῶν. 86 κύριε τοῦ Ἰσραὴλ, ἀληθινὸς εἶ· κατε-
(91) 87 λείφθημεν γὰρ ρίζα ἐν τῇ σήμερον. 87 ἰδοὺ ἐσμεν ἐνώπιόν σου
ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν· οὐ γὰρ ἔστιν στήναι ἔτι ἔμπροσθέν σου
(92) 88 ἐπὶ τούτοις. 88 Καὶ ὅτε προσευχόμενος Ἔσρας ἀνθωμολογεῖτο
κλαίων χαμαίπετῃς ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ, ἐπισυνήχθησαν πρὸς
αὐτὸν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ὄχλος πολλὸς σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες,
(93) 89 νεανίαι· κλαυθμὸς γὰρ ἦν μέγας ἐν τῷ πλήθει. 89 καὶ φωνήσας

75 om τουτω Α | αγιασματος] του αγιασμ. σου Α 76 ανακαλυψαι] Α
αναψαι Α | κυριου] + θυ Α | ημων 2°] Ιηλ Α* vid | δουλιας Α | εγκατελει-
φθημεν B^{ab} Α | υπο] απο Α 77 αλλ Α 78 ημων] pr του κυ Α | Σιων
B^b Α 79 αιρουμεν Α | αυτα] ταυτα Α | παρεβησαν] παρεβημεν γαρ Α
80 μεμολυμμενη Α 81 υμων 1°] αυτων Α | υιοις 1°] τεκνοις Α | αυτων 1°]
υμων Α | αυτων 2°] ημων Α | λαβητε] δωτε Α | υιοις 2°] τεκνοις Α | υμων 2°]
αυτων Α 82 αιωνος] pr του Α 83 γιγνεται Α | αμαρτιας 1°] + ημων
Α | ο κουφισας] εκουφισας Α 84 εδωκας] pr και Α 85 κατα-
λειπειν Α | om ημων B* (hab B^{ab} mg Α) 86 om κυριε B*
(hab B^{ab} mg [forte prius k̄s B^a txt] Α) 87 ιδου] + νυν Α 88 απο]
εξ Α | Ιερουσαλημ] ras aliq in σα B³ | νεανιαι] pr και Α | γαρ] ην sup
ras B^{ab}

Β Ἰεχονίας Ἰεήλου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἶπεν Ὑεσσα Ἡμεῖς ἡμάρτομεν εἰς τὸν κύριον· καὶ κατῴκησαν γυναῖκες ἀλλογενεῖς ἐκ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς· ⁽⁹⁴⁾ καὶ νῦν ἐστὶν ἐπάνω πᾶς Ἰσραὴλ. ⁹⁵ ἐν τούτῳ γε- 90 (94) νέσθω ἡμῖν ὀρκωμοσία πρὸς τὸν κύριον, ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας ἡμῶν τὰς ἐκ τῶν ἀλλογενῶν σὺν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ⁽⁹⁵⁾ ὥς ἐκρίθη σοι, καὶ ὅσοι πειθαρχήσουσιν τοῦ νόμου τοῦ κυρίου. (95) ⁹¹ ἀναστὰς ἐπιτέλει· ⁽⁹⁶⁾ πρὸς σέ γὰρ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ 91 (96) σοῦ ἰσχὺν ποιεῖν. ⁹² καὶ ἀναστὰς Ὑεσσα ὥρκισεν τοὺς φυλάρχους 92 (97) τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ ποιῆσαι κατὰ ταῦτα, καὶ ὤμωσαν. ¹ Καὶ ἀναστὰς Ὑεσσα ἀπὸ τῆς αὐλῆς 1 τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύθη εἰς τὸ παστοφόριον Ἰωνᾶ τοῦ Νασειβου, ² καὶ 2 αὐλισθεὶς ἐκεῖ ἄρτου οὐκ ἐγεύσατο οὐδὲ ὕδωρ ἔπιεν, πενθῶν ὑπὲρ τῶν ἀνομιῶν τῶν μεγάλων τοῦ πληθους. ³ καὶ ἐγένετο κήρυγμα 3 ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἰερουσαλὴμ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, συναχθῆναι εἰς Ἰερουσαλὴμ. ⁴ καὶ ὅσοι ἂν μὴ ἀπαντήσουσιν ἐν 4 δυσὶν ἢ τρισὶν ἡμέραις κατὰ τὸ κρίμα τῶν προκαθημένων πρεσβυτέρων, ἀνιερωθήσονται τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἀλλοτριωθήσεται ἀπὸ τοῦ πληθους τῆς αἰχμαλωσίας. ⁵ Καὶ ἐπισυνήχθησαν 5 οἱ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν ἐν τρισὶν ἡμέραις εἰς Ἰερουσαλὴμ· οὗτος ὁ μὴν ἕνατος τῇ εἰκάδι τοῦ μηνός. ⁶ καὶ συνε- 6 κάθισαν πᾶν τὸ πλῆθος ἐν τῇ εὐρυχώρῳ τοῦ ἱεροῦ τρέμοντες τὸν ἐνεστώτα χειμῶνα. ⁷ καὶ ἀναστὰς Ὑεσσα εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἡνομή- 7 σατε καὶ συνοικήσατε γυναῖξιν ἀλλογενέσιν, προσθεῖναι ἁμαρτίαν τῷ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ νῦν δότε ὁμολογίαν δόξαν τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν 8 πατέρων ἡμῶν, ⁹ καὶ ποιήσατε τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ χωρίσθητε ἀπὸ 9 τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλογενῶν. ¹⁰ καὶ ἐφώνησαν πᾶν 10 τὸ πλῆθος καὶ εἶπον μεγάλη τῇ φωνῇ Οὕτως ὥς εἴρηκας ποιήσομεν. ¹¹ ἀλλὰ τὸ πλῆθος πολὺ καὶ ὥρα χειμερινή, καὶ οὐκ ἰσχύσομεν στήναι 11 αἵθριοι καὶ οὐχ εὖρομεν· καὶ τὸ ἔργον ἡμῖν οὐκ ἔστιν ἡμέρας μίας

Α 89 Ἰεηλ Α | των υιων] pr ο Α | · Εσσα· Β · Εζρα· Α | κυριον] + θν Α | κατωκησαν] συνωκισαμεν Α | γυναικας Α | εκ] απο Α 90 γενεσθω] ηλγεσθω Α (sic) | πειθαρχουσιν Α | του νομου] τω νομω Α | του κυριου] om του Α 92 των Λευιτων] om των Α IX 1 Εδρας Α | Ιωνα] Ιωαναν Α | Νασειβου] Ελιασιβου Α 2 αυλισθει Β* (s superscr B^{ab}) | ετευσατο Α | υπερ] επι Α 3 πασιν Α 4 αν] εαν Α | απαντησωσιν Α 6 συνεκαθισεν Α 7 συνωκισατε Α | γυναικας αλλογενεις Α | προσθειναι] pr του Α | αμαρτιας Α 9 των αλλογενων] pr των γυναικων Α 10 παν] απαν Α | ειπαν Α 11 ωρα] pr η Α | ισχυομεν Α | om και ουχ ευρομεν Α | ουκ εστιν ημιν Α

12 οὐδὲ δύο, ἐπὶ πλείον γὰρ ἡμάρτομεν ἐν τούτοις. ¹²στήτωσαν δὲ οἱ Β προηγούμενοι τοῦ πλήθους, καὶ πάντες οἱ ἐκ τῶν κατοικιῶν ἡμῶν ὅσοι ἔχουσιν γυναῖκας ἀλλογενεῖς ¹³παραγεννηθήτωσαν λαβόντες χρόνον· 13 ¹³ἐκάστου τόπου τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς κριτάς, ἕως τοῦ λῦσαι 14 τὴν ὀργὴν Κυρίου ἀφ' ἡμῶν τοῦ πράγματος τούτου. ¹⁴Ἰωνάθας Ἀζάηλου καὶ Ἐζείας Θοκάνου ἐπεδέξαντο κατὰ ταῦτα, καὶ Μοσόλ- 15 λαμος καὶ Λευεῖς καὶ Σαββαταῖος συνεβράβευσαν αὐτοῖς. ¹⁵καὶ ἐποί- 16 ησαν κατὰ πάντα ταῦτα οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας. ¹⁶Καὶ ἐπελέξατο αὐτῷ Ἔσρας ὁ ἱερεὺς ἄνδρας ἡγουμένους τῶν πατριῶν αὐτῶν πάντας κατ' ὄνομα, καὶ συνεκλείσθησαν τῇ νουμηνίᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου 17 ἐτάσαι τὸ πρᾶγμα. ¹⁷καὶ ἤχθη ἐπὶ πέρας τὰ κατὰ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπισυναχθέντας γυναῖκας ἀλλογενεῖς ἕως τῆς νουμηνίας τοῦ πρώτου 18 μηνός. ¹⁸καὶ εὑρέθησαν τῶν ἱερέων οἱ ἐπισυναχθέντες ἀλλογενεῖς 19 γυναῖκας ἔχοντες ¹⁹ἐκ τῶν υἱῶν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδέκ καὶ τῶν ἀδελφῶν 20 αὐτοῦ Μαεήλας καὶ Ἐλεάζαρος καὶ Ἰώριβος καὶ Ἰώδανος· ²⁰καὶ ἐπέ- 21 βαλον τὰς χεῖρας ἐκβαλεῖν τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐξιλασμόν 21 κριοὺς ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας αὐτῶν· ²¹καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐμήρ, Ἀνανίας 22 καὶ Ζαβδαῖος καὶ Μάνης καὶ Θαμαῖος καὶ Ἱερεὴλ καὶ Ἀζαρίας· ²²καὶ 23 ἐκ τῶν υἱῶν Φαισούρ, Ἐλιωναῖς, Ἀσσειας, Ἰσμάηλος καὶ Ναθανάηλος 23 καὶ Ὠκαίηδος καὶ Σάλθας· ²³καὶ ἐκ τῶν Λευειτῶν, Ἰώζαβδος καὶ 24 Σενσεῖς καὶ Κῶνος, οὗτος Καλειταῖς, καὶ Παθαῖος· καὶ Ὀούδας καὶ 24 Ἰωανᾶς, ²⁴ἐκ τῶν ἱεροφρατῶν Ἐλίαςεβος, Βάκχουρος, ²⁵ἐκ τῶν θυρω- 25 ρῶν Σάλλουμος καὶ Τολβάνης· ²⁵ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ἐκ τῶν υἱῶν Φορός, 26 Ἱερμὰ καὶ Ἱεζείας καὶ Μελχεῖας καὶ Μίληλος καὶ Ἐλεάζαρος καὶ 27 Ἀσεβείας καὶ Βανναίας· ²⁷ἐκ τῶν υἱῶν Ἠλά, καὶ Ματὰν καὶ Ζαχαρίας, 28 Ἱεζόρικλος καὶ Ὠαβδεῖος καὶ Ἱερεμῶθ καὶ Ἀηδείας· ²⁸καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαμόθ, Ἐλιαδάς, Ἐλειάσειμος, Ὀθονίας, Ἱαριμῶθ καὶ Σάβαθος

12 κατοικων Α 13 εκαστου] και εκ. δε Α | τας κίτας Α | Κυριου] pr Α του Α 14 Εζειας] Εζεκιას Α | Θωκανου Α | Λευεις Α 16 αυτω] εαυτω Α | κατ ονομα παντας Α | συνεκλεισθησαν] συνεκαθισαν Α 17 επισυναχθεν- 28 τας] επισυνεχοντας Α | της νουμ.] του νουμ. Α 19 om αυτου Α | Μαθηλας Α | Ιωαδανος Α 20 αυτων 1ο] εαυτων Α 21 Εμμηρ Α | Θαμαιο] Σαμαιο Α 22 Φαισου Α | Ελιωναι] pro Ε al lit coep Β* Ελιωνας Α | Ασσειας] Μασσιας Α | om και Ναθαναηλος Α | Ωκαίηδος] Ωκειδηλος Α | Σαλθας] Σαλοας Α 23 Σενσεις] Σεμεις Α | Κωνος] Κωλιος Α | Καλειταις και (κε Β) Παθαιο] εστιν Καλιτας και Φαθαιο Α | Ιωνας Α 24 Ελιασιβος Α 25 θυρωρων Α] θυγατερων Β | Σαλ- 26 λουμος Β* b] Σάλλουμου Βa1c1 26 υιων]+ υιων Α | Ιερμας Α | Ιεζειας] Ιεδδίας Α | Μελχίας Βb Α | Μίληλος] Μαηλος Α | Ασιβίας Α 27 Ματαν] Ματθανίας Α | om και 2ο Α | Ιεζορικλος] Ιεζριηλος Α | Ωαβδιος Α | Αηδίας Α 28 Ελιασιμος Α | Ιαριμωθ Α

Β και Ζεραλίας· ²⁹καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βηβαί, Ἰωάννης καὶ Ἀνανίας καὶ ²⁹Ζάβδος καὶ Ἐμαθθίς· ³⁰καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μανί, Ὡλαμος, Μάμουχος, ³⁰Ἰεδαῖος, Ἰάσουβος καὶ Ἀσάηλος καὶ Ἰερεμῶθ· ³¹καὶ ἐκ τῶν υἱῶν ³¹Ἀδδεῖν, Λάθος καὶ Μοοσσείας, Λακκούνος καὶ Ναῖδος, καὶ Βεσκα-
σπασμὺς καὶ Σεσθῆλ καὶ Βαλνοὺς καὶ Μανασσῆς· ³²καὶ ἐκ τῶν υἱῶν ³²Ἀννάν, Ἐλιωδᾶς καὶ Ἀσαίας καὶ Μελχίας καὶ Σαββαίας καὶ Σίμων
Χοσάματος· ³³καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσὸμ, Μάλτανναῖος καὶ Ματταθίας καὶ ³³Σαβανναῖους καὶ Ἐλειφθαλτ καὶ Μανασσῆ καὶ Σεμεεῖ· ³⁴καὶ ἐκ τῶν ³⁴υἱῶν Βαανεῖ, Ἰερεμίας, Μομδεῖος, Μάηρος, Ἰουνά, Μαρδαὶ καὶ Πεδίας
καὶ Ἄνω, Καραβασειῶν καὶ Ἐνάσειβος καὶ Μαρτάναιμος, Ἐλιασεῖς,
Βαννοὺς, Ἐδιαλεῖς, Σομεεῖς, Σελεμίας, Ναθανίας· καὶ ἐκ τῶν υἱῶν
Ἐζωρά, Σεσεῖς, Ἐζρεῖλ, Ἀζάηλος, Σάματος, Ζαμβρεῖ, Φόσηπος· ³⁵ἐκ ³⁵τῶν Ὀομά, Ζειτίας, Ζαβαδαίας, Ἡδός, Οὐήλ, Βαναίας· ³⁶πάντες οὗτοι ³⁶συνέκνησαν γυναῖξιν ἀλλογενέσιν, καὶ ἀπέλυσαν αὐτὰς σὺν τέ-
κνοις· ³⁷Καὶ κατόκησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ οἱ ἐκ τοῦ ³⁷Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ νομηνίᾳ τοῦ ἐβδόμου
μηνός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν.

³⁸Καὶ συνήχθη πᾶν τὸ πλῆθος ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ εὐρύχωρον τοῦ ³⁸πρὸς ἀνατολὰς ἱεροῦ πυλῶνος, ³⁹καὶ εἶπεν Ἑσρα τῷ ἱερεῖ καὶ ἀνα- ³⁹γνώστῃ κομίσαι τὸν νόμον Μωσέως τὸν παραδοθέντα ὑπὸ τοῦ θεοῦ
Ἰσραὴλ· ⁴⁰καὶ ἐκόμισεν Ἑσρας ὁ ἀρχιερεὺς τὸν νόμον παντὶ τῷ ⁴⁰πλήθει ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως γυναικὸς καὶ πᾶσιν τοῖς ἱερεῦσι, ἀκοῦσαι τὸν
νόμον, νομηνίᾳ τοῦ ἐβδόμου μηνός· ⁴¹καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐν τῷ πρὸ τοῦ ⁴¹ἱεροῦ πυλῶνος εὐρυχώρου ἀπὸ ὀρθρου ἕως μεσημβρινοῦ ἐνώπιον τῶν
ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν· καὶ ἐπέδωκαν πάντα τὸν νοῦν εἰς τὸν νόμον.

Α 28 Ζεραλίας] Ζαρδαίας Α 29 om και ι° Α | Ζαβδος] Ωζαβαδος
Α | Εμαθεις Α 30 om και ι° Α 31 Αδδειν Λαθος] Αδδι· Νααθος
Α | Μοοσσείας] Μοος· Σίας Α | Ναειδος Α | Βεσκασπασμυς] Ματθανίας· Α |
Βαλνους Α 32 Αννας Α | Ελιωνας Α | Μελχίας Α | Χοσομαιος Α
33 Μάλτανναιος] Αλτανναιος Α | Σαβανναιους] Βανναιους Α | Μανασσης Α |
Σεμει Α 34 Βαανι Α | Μομδεις Α | Μαηρος] Ισμαηρος Α | Μαρδαί Α |
Πεδίας] Παιδειας Α | Καραβασίων Α | Ενασειβος Α | Μαρνιταναιμος Α |
Εδιαλεις] Ελιαλει Α | Σεσσεις Α | Εζριλ Α | Αζαηλ Α | Ζαμβρις Α |
Φοσηπος] Ιωσηφος Α 35 εκ] pr και Α | Οομα Ζειτίας] υιων Νολομα·
Μαζιτίας Α | Ηδος] Ηδαις Α | Ουηλ] Ιουηλ Α 36 συνωκησαν γυναίξιν
αλλογενεσιν] συνωκισαν γυναίκας αλλογενεις Α 37 του εβδομου μηνος]
του μηνος του εβδομου Α 38 ιερου] pr του Α 39 ιερεί] αρχιερεί
Α | Μωσεως] Μω|υση Α | θεου] pr κυ Α 40 εδοκιμασεν Β (εκομισεν Α) |
ιερευσιν Bb¹ c¹ Α | τον νομον] του νομου Α 41 ανεγινωσκεν Α | προ] ο sup
ras Α^a? (πρω Α*vid) | ευρυχωρω Α | απο] εξ Α | μεσημβρινου] μεσου ημερας
Α | και 2°] pr τε Α | παντα] παν το πληθος Α

42 ⁴²καὶ ἔστη Ἑσρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης τοῦ νόμου ἐπὶ τοῦ ξυλί- B
 43 νου βήματος τοῦ κατασκευασθέντος· ⁴³καὶ ἔστησεν αὐτῷ Ματθαίας,
 Σαμμοῦ, Ἀνανίας, Ἀζαρίας, Οὐρείας, Ἐζεκίας, Βαάλσαμος ἐκ δεξιῶν,
 44 ⁴⁴καὶ ἐξ εὐωνύμων Φαλαδαῖος, Μεισαήλ, Μελχίας, Λωθάσουβος, Να-
 45 βαρείας, Ζαχαρίας. ⁴⁵καὶ ἀναλαβὼν Ἑσρας τὸ βιβλίον τοῦ πλήθους
 46 ἐνώπιον, προεκάθητο γὰρ ἐπιδόξως ἐνώπιον πάντων, ⁴⁶καὶ ἐν τῷ
 λῦσαι τὸν νόμον πάντες ὀρθοὶ ἔστησαν· καὶ εὐλόγησεν Ἀζαρίας τῷ
 47 ὑψίστῳ θεῷ Παντοκράτορι, ⁴⁷καὶ ἐφώνησεν πᾶν τὸ πλήθος Ἀμήν,
 ἀμήν· καὶ ἄραντες ἄνω τὰς χεῖρας προσπεσόντες ἐπὶ τὴν γῆν
 48 προσεκύνησαν τῷ θεῷ. ⁴⁸Ἰησοῦς καὶ Ἀννιουθ καὶ Σαραβίας, Ἰά-
 δεινος, Ἰαρσούβοος, Ἀβταῖος, Αὐταίας, Μαιάννας καὶ Καλεΐτας, Ἀζα-
 (49) ρίας, Κατέτζαβδος, Ἀννίας, Φαλίας, οἱ Λευεΐται, ⁽⁴⁹⁾ἐδίδασκον τὸν
 νόμον Κυρίου, καὶ πρὸς τὸ πλήθος ἀνεγίνωσκον τὸν νόμον τοῦ
 (50) 49 κυρίου, ἐμφυσιοῦντες ἅμα τὴν ἀνάγνωσιν. ⁴⁹Καὶ εἶπεν
 Ἀτταρατῇ Ἑσρα τῷ ἀρχιερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ καὶ τοῖς Λευεΐταις
 (51) 50 τοῖς διδασκικοῖς τὸ πλήθος ἐπὶ πάντας ⁵⁰Ἡ ἡμέρα αὕτη ἐστὶν ἀγία
 (52) 51 τῷ κυρίῳ· καὶ πάντες ἔκλαιον ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν νόμον· ⁵¹βαδί-
 σαντες οὖν φάγετε λιπᾶσματα καὶ ἀποστείλατε ἀποστολὰς τοῖς
 (53) 52 μὴ ἔχουσιν. ⁵²ἀγία γὰρ ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ, καὶ μὴ λυπεῖσθε· ὁ
 (54) 53 γὰρ κύριος δοξάσει ὑμᾶς. ⁵³καὶ οἱ Λευεΐται ἐκέλευον τῷ δήμῳ
 (55) 54 πάντα λέγοντες Ἡ ἡμέρα αὕτη ἀγία, μὴ λυπεῖσθε. ⁵⁴καὶ ὄχοντο
 πάντες φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ εὐφραίνεισθαι, καὶ δοῦναι ἀποστολὰς
 55 τοῖς μὴ ἔχουσιν, καὶ εὐφρανθῆναι μεγάλως· ⁵⁵ὅτι καὶ ἐνεφυσιώθησαν
 ἐν τοῖς ῥήμασιν οἷς ἐδιδάχθησαν. καὶ ἐπισυνήχθησαν.

43 εσθησαν A | αυτω] pr παρ A | Σαμμοῦς A | Ἀνανίας] pr και A | Ουρίας A
 B¹A 44 Φαλδαιος A | Μισαηλ B¹A | Μελχίας B¹A | Ναβαρίας B¹A
 45 βιβλίον] + του νομου A | του πλ. ενωπιον] ενωπιον του πλ. A 46 ορθοι
 A | ηυλογησεν A | Ἀζαρίας] Εξρας A | υψιστω] pr κω θω τω A | θεω] + σα-
 βαωθ A 47 επεφωνησεν A | om αμην 2^ο A | θεω] κω A 48 Ιησους]
 s improb vid B^a | Αννιουθ] Αννους A | Σαραρίας A^{*}vid (Σαραβίας A¹) |
 Ιαδινος A | Ιαρσουβος] Ιακουβος A | Αβταιος] Σαββαταιας A | Αζαρειας A |
 Κατετζαβδος] και Ιωζαβδος A | Αννίας] Ανανίας A | Φαλίας] Φιαθας A | om
 και προς το πλ. ανεγ. τον ν. του κυριου A 49 Ατταρατη] Ατθαρατης
 A | διδασκουσιν A 50 του νομου A 51 λιπασματα] + και πιετε|
 γλυκασματα A 52 om και A | λυπεισθαι A (item 53) | κυριος] pr θς A
 53 τω δημω παντα] ι. δ. παντι B^b τα παντα τω δημω A 54 πιει] sup
 ras B²(mg) 55 om και 1^ο A

Subscr Εσδρας α B Εξρας α A

Ε Σ Δ Ρ Α Σ Β

B   ΚΑΙ ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν, τοῦ τελε-
 σθῆναι ἀπὸ στόματος Ἰερεμίου, ἐξήγειρεν τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως
 Περσῶν, καὶ παρήγγειλεν φωνὴν ἐν πάσῃ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ γε
 ἐν γραπτῷ λέγων ²Οὕτως εἶπεν Κύρος βασιλεὺς Περσῶν Πάσας
 τὰς βασιλείας ἔδωκέν μοι ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπεσκέψατό
 με ἐπ' ἐμὲ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν Ἰουδα.
³τίς ἐν ὑμῖν ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; καὶ ἔσται ὁ θεὸς αὐτοῦ ³
 μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁴καὶ πᾶς ὁ καταλει-
 πόμενος ἀπὸ πάντων τῶν τόπων οὗ αὐτὸς παροικεῖ ἐκεῖ, καὶ λήμ-
 ψονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ καὶ
 ἀποσκευῇ καὶ κτήνεσιν μετὰ τοῦ ἐκουσίου εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ
 τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁵καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῷ ⁵
 Ἰουδα καὶ Βενιαμὴν καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται, πάντων ὧν ἐξή-
 γειρεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον
 τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁶καὶ πάντες οἱ κυκλόθεν ἐνίσχυσαν ἐν χερσὶν ⁶
 αὐτῶν ἐν σκεύεσιν ἀργυρίου, ἐν χρυσῷ, ἐν ἀποσκευῇ καὶ ἐν κτήνεσιν
 καὶ ἐν ξενίοις, παρέξ τῶν ἐκουσίων. ⁷καὶ ὁ βασιλεὺς Κύρος ἐξή-
 νεγκεν τὰ σκεύη οἴκου, ἃ ἔλαβεν Ναβουχοδοноσορ ἀπὸ Ἱερου-
 σαλὴμ καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτοῦ. ⁸καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ ⁸
 Κύρος βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ χεῖρα Μιθραδάτου Τασβαρηνοῦ, καὶ

A   Inscr ierens A   I 1 τελεσθῆναι]+λογον B^{ab} (superscr)+λογῶ] κῶ A
 εἰσῆγειρεν]+κς A   2 βασιλείας]+της γῆς A | ο θεος] pr κς A | om με A
 οἰκοδομησαι] pr του A | τη] την B | Ιουδα] τη Ιουδαια A   3 Ιερουσαλημ
 +η εν τη Ιουδαια· και οἰκοδομησατω τον οικον θυ Ισλ· αυτος ο θς ο ει
 Ιλημ· A   4 των bis scr A | χρυσιω] pr εν A | αποσκευη] pr εν B^{al}
 (superscr) A   5 τω Ιουδα] των I. A | om και οι ιερεις A | Λευιται A
 παντων] παντες A | οικον]+κῶ A   6 ενισχυσαν (forte ενεισχ. B*)] ισχυ
 σαν A | αυτων] εαυτων A | αργυροιοι B* (αργυριοι B^{ab}) | εν 4^ο] pr και A
 εκουσιων] εν εκουσιοις A   7 οικον]+κῶ A   8 Μιθραδατου] Μιθρι
 δατου B^{ab}A | Τασβαρηνου] Γαριβαρηνου A

- 9 ἡρίθμησεν αὐτὰ τῷ Σαβανασάρ ἄρχοντι τοῦ Ἰούδα. 9 καὶ οὗτος ὁ Β
 ἀριθμὸς αὐτῶν· Κυρίῳ χρυσοὶ τριάκοντα καὶ ἀργυροὶ χίλιοι, παρη-
 10 γμένα ἐννέα καὶ εἴκοσι, 10 κεφφουρῆς χρυσοὶ τριάκοντα καὶ ἀργυροὶ
 11 ἑξ, καὶ σκευὴ ἕτερα χίλια. 11 πάντα τὰ σκευὴ τῷ χρυσῷ καὶ τῷ
 ἀργυρῷ πεντακισχίλια καὶ τετρακόσια, τὰ πάντα ἀναβαίνοντα ἀπὸ
 τῆς ἀποικίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ.
- II 1 1 Καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβαίνοντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας
 τῆς ἀποικίας ἧς ἀποίκισεν Ναβουχοδοноσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς
 Βαβυλῶνα, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰουδὰ ἀνὴρ εἰς
 2 πόλιν αὐτοῦ· 2 οἱ ἦλθον μετὰ Ζοροβαβέλ, Ἰησοῦς, Νεέμιος, Ἀραίας,
 Ῥεελεῖά, Μαραθχαῖος, Βασφάμ, Μαλσάρ, Βατουσί, Βαλλεῖά. ἀνδρῶν
 3 ἀριθμὸς Ἰσραὴλ· 3 υἱοὶ Φαρές, δισχιλιοὶ ἑκατὸν ἐβδομήκοντα δύο·
 4 4 καὶ υἱοὶ Ἀσάφ, τετρακόσιοι ἐβδομήκοντα δύο· 5 υἱοὶ Ἡρά, ἑπτα-
 6 κόσιοι ἐβδομήκοντα πέντε· 6 υἱοὶ Φαλαβμῶβ, τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦς
 7 Ἰωβάβ, δισχιλιοὶ ὀκτακόσιοι δέκα δύο· 7 υἱοὶ Μαλάμ, χίλιοι διακόσιοι
 8 πεντήκοντα τέσσαρες· 8 υἱοὶ Ζαθουά, ἐννακόσιοι τεσσεράκοντα πέντε·
 9 9 υἱοὶ Ζακχύ, ἑπτακόσιοι ἐξήκοντα· 10 υἱοὶ Βανού, ἑξακόσιοι τεσσε-
 11 ράκοντα δύο· 11 υἱοὶ Βαβεί, ἑξακόσιοι εἴκοσι τρεῖς· 12 υἱοὶ Ἀσγάδ,
 12 τρισχιλιοὶ διακόσιοι εἴκοσι δύο· 13 υἱοὶ Ἀδωνικάν, ἑξακόσιοι ἐξήκοντα
 14 ἑξ· 14 υἱοὶ Βαογεί, δισχιλιοὶ πεντήκοντα ἑξ· 15 υἱοὶ Ἀδίν, τετρακόσιοι
 15 πεντήκοντα τέσσαρες· 16 υἱοὶ Ἀτὴρ τῷ Ἐζεκία, ἐνενήκοντα δύο·
 17 17 υἱοὶ Βασού, τριακόσιοι εἴκοσι τρεῖς· 18 υἱοὶ Οὐρά, ἑκατὸν δέκα δύο·
 18 19 υἱοὶ Ἀσέμ, διακόσιοι εἴκοσι τρεῖς· 20 υἱοὶ Ταβέρ, ἐνενήκοντα πέντε·
 20

8 Σαβανασαρ] Σασαβασσαρw A | αρχοντι] pr τω A 9 om Κυριw A | A
 κω· χρυσοι B | χρυσοι] pr ψυκτηρες A | αργυροι] pr ψυκτηρες A | παρηγμενα]
 παρηλλαγμενα A 10 κεφφουρης] χεφουρη (ε sup ras A^a?) A | χρυσοι A |
 om εξ A | om και 2° A | σκευητερα B* (ε superscr B^{ab} et post ε ras aliq B[?])
 11 τετρακοσια] α 2° sup ras A^a | αναβαινοντα] τα αναβ. μετα Σασαβασσαρ'|
 A | αποκias B* (item II 1) II 1 υιοι] pr οι A | εκ] απο A | επεστρεψαν
 A | πολι B* (πολιw B^{ab} [λι sup ras ut vid B[?]]) 2 Νεεμias A | Αραιας]
 Σαραias A^a? | Ρεελias A | Μαραθχαιος] Μαρδοχαιος A | Βασφαμ] Βα|λασαμ
 A | Μαλσαρ] Μασφαρ A | Βατουσι] Βαγονα· Ιρεουμ· A | Βαλλεια] Βααα
 A | αριθμος] +λαου A 3 Φαρες] Φορος A^{vid} 4 om και A | Ασαφ]
 Σαφατια A | τετρακοσιοι] τριακοσιοι A 5 Ηρα] Αρες A 6 Φαλαβμω-
 αβ] Φααθμωαβ A | Ιωβαβ] Ιωαβ A 7 Μαλαμ] Αιλαμ A 8 Ζαθθουα A |
 τεσσαρακοντα B^b (item 10, 24, 25, 34, 38, 41, 66) ακ sup ras A^a 9 Ζακχαν
 A^{vid} 10 Βανουι A 11 Βαβαι A 12 Ασγαδ] Αβγαδ A | τρεισ-
 χειλιοι B* (τρισχιλ. B^b) | χιλιοι A 13 Αδωνικαμ A 14 Βαογει]
 Βαγονα A^{vid} 15 Αδδιν A | τεσσερας B* τεσσερες B^a τεσσαρες B^b A (τε
 sup ras A^a) 16 ενενηκοντα B^a (ins ε 2°: sup ras η et ντ) A] εννακοσιοι
 B*^{vid} | δυο] οκτω A 17 Βασσου A 18 Ουρα] Ιωρα A 19 Ασεμ]
 Ασουμ A 20 Ταβερ] Γαβερ A

Π 21 υἱοὶ Βαρθαλέεμ, ἑκατὸν εἴκοσι τρεῖς· 22 υἱοὶ Νετωφά, πεντήκοντα·
 23 υἱοὶ Ἀναθῶθ, ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτώ· 24 υἱοὶ Ἀσμῶθ, τεσσεράκον-
 τα δύο· 25 υἱοὶ Καριωθιάρὸμ, Καφειρά καὶ Βηρώθ, ἑπτακόσιοι τεσσε-
 ράκοντα τρεῖς· 26 υἱοὶ Ἀράμ καὶ Γάβαα, ἑξακόσιοι εἴκοσι εἰς· 27 ἄνδρες
 Μαχμάς, ἑκατὸν εἴκοσι δύο· 28 ἄνδρες Γαιθῆλ καὶ Ἀιά, διακόσιοι εἴκοσι
 τρεῖς· 29 υἱοὶ Ναβού, πεντήκοντα δύο· 30 υἱοὶ Μαγεβῶς, ἑκατὸν πεντή-
 κοντα ἕξ· 31 υἱοὶ Ἡλαμάρ, δισχίλιοι διακόσιοι πεντήκοντα τέσσαρες·
 32 υἱοὶ Ἡράμ, τριακόσιοι εἴκοσι· 33 υἱοὶ Λόδ, Ἀρῶθ καὶ Ὠνών, ἑξακό-
 σιοι εἴκοσι πέντε· 34 υἱοὶ Ἱερειά, τριακόσιοι τεσσεράκοντα πέντε· 35 υἱοὶ
 Σαανά, τρισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα· 36 καὶ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰεσουδά
 τῷ οἴκῳ Ἰησοῦ, ἐννακόσιοι ἐβδομήκοντα τρεῖς· 37 υἱοὶ Ἐμμήρ, α
 πεντήκοντα δύο· 38 υἱοὶ Φασσοῦρ, α διακόσιοι τεσσεράκοντα ἑπτὰ·
 40 καὶ οἱ Λευεῖται· υἱοὶ Ἰησοῦε καὶ Καδμιήλ τοῖς υἱοῖς Σοδουιά, ἐβδομή-
 κοντα τέσσαρες· 41 οἱ ἄδοντες υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν τεσσεράκοντα ὀκτώ·
 42 υἱοὶ τῶν πυλῶν υἱοὶ Σαλούμ, υἱοὶ Ἀτήρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ Ἀκούμ,
 υἱοὶ Ἀττητά, υἱοὶ Ἀβασού, οἱ πάντες ἑκατὸν τριάκοντα ἐννέα· 43 οἱ
 Ναθεινίμ· υἱοὶ Σουθιά, υἱοὶ Ἀσουφέ, υἱοὶ Ταβῶθ, 44 υἱοὶ Καδῆς, υἱοὶ
 Σωήλ, υἱοὶ Φαδών, 45 υἱοὶ Λαβανώ, υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Ἀκαβῶθ, 46 υἱοὶ
 Ἀγάβ, υἱοὶ Σαμαάν, υἱοὶ Ἀνάν, 47 υἱοὶ Κεδέδ, υἱοὶ Γάελ, υἱοὶ Ρεῆλ,
 48 υἱοὶ Ρασών, υἱοὶ Νεχωδά, υἱοὶ Γαζέμ, 49 υἱοὶ Οὐσά, υἱοὶ Φισόν, υἱοὶ
 Βασεῖ, 50 υἱοὶ Ἀσενά, υἱοὶ Μανωμεῖν, υἱοὶ Ναφεισών, 51 υἱοὶ Βακκούκ,
 υἱοὶ Ἀφεικά, υἱοὶ Ἀρούρ, 52 υἱοὶ Βασαδῶε, υἱοὶ Μαουδά, υἱοὶ Ἀρησά,
 53 υἱοὶ Βαρκούς, υἱοὶ Θέμα, 54 υἱοὶ Νασούς, υἱοὶ Ἀτουφά, 55 υἱοὶ Ἀβ-

A 21 Βαρθαλεεμ] Βεθλαεμ A 22 Νετωφα] Νεφωτα A 24 Αζμωθ
 25 Καριαθιαρειμ A | Καφίρα A 26 Αραμ] της Ραμα A | eis sup ras A
 27 ανδρες] ανδ sup ras A^a | Μαχμας] Χαμ|μας A 28 Γαιθηλ] Βαιθηλ A
 διακοσιοι] τετρακοσιοι A 29 Ναβω A 30 Μαγεβις A 31 δισχίλιο
 χιλιοι A 33 Λοδ Αρωθ] Λυδδων Λοδ Αδιδ A | Ωνω A | εξακοσιοι] επτακι
 σιοι A 34 Ιερεια] Ιερειχω A 35 Σαανα] Σενναα A 36 Ιεουδα
 Ιεδδουα A | Ιησου A 37 α] χιλιοι A 38 Φασσουρα] B* Φασσουρ|
 B² Φασσουρ'·| χιλιοι A·| επτα]+ (39) υιοι Ηρεμ'· χιλιοι επτα· A 40 Λευ
 ται A (item 70) | Ιησου A | Σωδουια A 41 τεσσερακοντα] εικοσι
 42 πυλων] πυλωρων A | Σελλουμ A | Αττηρ A | Ατιτα A | Αβασου] Σε
 βαι A 43 Ναθεινιμ] Ναθιναιοι A | Σουθια] Σουαα A | υιοι 2°] υιον A
 Ασουφα A | Ταββαωθ A 44 Καδης] Κηραος A | Σωηλ] Ασαα A^{vi}
 45 Ακαβωθ] Ακουβ A 46 Σαμααν] Σελαμ A 47 Κεδεδ] Γεδδηλ A
 Γαελ] Γααρ A | Ρεηλ] Ραια A 48 Νεχωδα] A 49 Ουσα] Αζα A
 Φισον] Φαση A | Βασι A 50 Μανωμειν] Μοουνειμ A | Ναφεισω
 Νεφουσειμ A 51 Βακβουκ A | Αφεικα] Ακουφα A 52 Βασι
 δωε] Βασαλωθ A 53 Βαρκος A | υιοι 2°] | υιοι B* υιοι Ba vid (mg) pr υι
 Σισαραα A 54 Νασους] Νεθιε A | Ατιφα A 55 Αβδησελ] δουλι
 Σαλωμων· A

56 ⁵⁶δυσέλ, υἱοὶ Σατεῖ, υἱοὶ Ἀσεφῆραθ, υἱοὶ Φαδουρά, υἱοὶ Ἰεηλά, υἱοὶ Β
 57 Δαρκῶν, υἱοὶ Γεδθά, ⁵⁷υἱοὶ Σαφατεῖά, υἱοὶ Ἀτειά, υἱοὶ Φασράθ, υἱοὶ
 58 Ἀσεβωεῖν, υἱοὶ Ἡμεῖ· ⁵⁸πάντες οἱ Ναθεινὶν καὶ υἱοὶ Ἀσεδησελμὰ τοβ'.
 59 ⁵⁹καὶ οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ Θερμέλεθ, Θααρησά, Χαρούς, Ἡδάν,
 Ἐμῆρ· καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν ἀναγγεῖλαι οἶκον πατριᾶς αὐτῶν καὶ
 60 σπέρμα αὐτῶν εἰ ἐν Ἰσραὴλ εἰσίν· ⁶⁰υἱοὶ Λαχεά, υἱοὶ Βουά, υἱοὶ
 61 Τωβειά, υἱοὶ Νεκωδά, ἑξακόσιοι πεντήκοντα δύο. ⁶¹καὶ ἀπὸ τῶν
 υἱῶν τῶν ἱερέων υἱοὶ Λαβειά, υἱοὶ Ἀκούς, υἱοὶ Ζαρβελθεῖ, ὃς ἔλαβεν
 ἀπὸ θυγατέρων Βερζελλαεὶ τοῦ Γαλααδείτου γυναῖκα καὶ ἐκλήθη ἐν
 62 ὀνόματι αὐτῶν· ⁶²οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν αὐτῶν οἱ μεθωεσεῖμ, καὶ
 63 οὐχ εὗρέθησαν, καὶ ἠγγιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας. ⁶³καὶ εἶπεν
 Ἀθερσαὰ αὐτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων ἕως ἀναστῆ
 64 ἱερεὺς τοῖς φωτίζουσιν καὶ τοῖς τελείοις. ⁶⁴Πᾶσα δὲ ἡ ἐκκλησία
 65 ὥσπερ τέσσαρες μυριάδες δισχιλιοὶ τριακόσιοι ἐξήκοντα, ⁶⁵χωρὶς δούλων
 αὐτῶν παιδισκῶν, οὗτοι ἑπτακισχιλιοὶ τριακόσιοι τριάκοντα τέσσαρες·
 66 καὶ οὗτοι ἄδοντες καὶ ὠδαὶ διακόσιοι. ⁶⁶ἵπποι αὐτῶν ἑπτακόσιοι
 67 τριάκοντα καὶ ἡμίονοι αὐτῶν διακόσιοι τεσσεράκοντα πέντε· ⁶⁷κά-
 μηλοι αὐτῶν τετρακόσιοι τριάκοντα πέντε· ὄνοι αὐτῶν ἑπτακό-
 68 σιοι εἴκοσι. ⁶⁸Καὶ ἀπὸ ἀρχόντων πατριῶν ἐν τῷ ἔλθειν
 αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἠκουσίσαντο εἰς οἶκον
 69 τοῦ θεοῦ τοῦ στήσαι αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ· ⁶⁹ὥς ἡ δύναμις
 αὐτῶν, ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔργου χρυσίον καθαρὸν· μναῖ ἑξ
 μυριάδες καὶ χιλίαι, καὶ ἀργυρίου μναῖ πεντακισχιλῖαι, καὶ κοθωνοὶ
 70 τῶν ἱερέων ἑκατόν. ⁷⁰καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ
 ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ Θανιεῖμ ἐν πόλεσιν
 αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

55 Σατει] Σωται Α | Ασεφοραθ Α 56 Ιεηλα] Ιελα Α | Δερκων Α | Α
 Γεδθα] Γεδδηλ Α 57 Σαφατια Α | Αττεια] Αττιλ Α | Φασραθ] Φακεραθ
 Α | om υιοι 4° Α | Ασεβωειμ Α 58 Ναθεινιν] Ναθινειμ Α | υιοι]
 pr οι Α | Ασεδησελμα] Αβδησελμα Α | τοβ'] τριακοντα ενενηκοντα δυο· Α
 59 Θερμελεθ] Θελμεχελ Α | Θααρησα] Θελαρησα Α | Χαρους] Χερουβ Α | Εμμηρ
 Α | ηδυνηθησαν Α | αναγγεilai] pr του Α 60 Λαχεα] Δαλαια Α | om υιοι
 Βουα Α | Τωβεια] Τωβιον Α 61 Λαβεια] Οβαια Α | Ακκουσ Α | Ζαρβελ-
 θει] Ζερβελλα Α | Βερζελλα Α | Γαλααδιδον Α | εν ονοματι] επι τω ον· Α
 62 ιερατιας Α 63 Αθερσαθα Α 64 εκκλησια]+ομου Α | τεσσeras Β* τεσ-
 σeres Β^a (τεσσαres Β^bΑ) 65 παιδισκων] και παιδ. αντων Α | τεσσαres] επτα
 Α | ωδαι] αδουσαι Α 66 τριακοντα]+εξ Α | om και Α | ημιονοι] pr διακο-
 σιοι Β* | om διακοσιοι Β^{ab} 67 επτακοσιοι] pr 5 Β^btxt (superscr) pr εξακισχι-
 λιοι Β^{mg}Α 68 ηκουσισαντο Α | του θεου] om του Α 69 καθαρων μναι]
 δραχμας Α | μυριαδας κ. χιλιας Α | αργυριον Α | κοθωνοι] χιτωνας Α | ιερων]
 ερεων Β 70 απο] pr οι Α | om και 4° Α | Θανιεμ] Ναθινειμ Α

B   ¹Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἑβδομος καὶ οἱ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, ² καὶ συνήχθη ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς Ἱερουσαλήμ. ³καὶ ἀνέστη ὁ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεφδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ᾠκοδόμησαν τὸ θυσιαστήριον θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ἀνενέγκαι ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώσεις κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. ⁴καὶ ἡτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώσεις τῷ κυρίῳ τὸ πρῶν καὶ εἰς ἐσπέραν. ⁵καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν σκηνῶν κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ ὀλοκαυτώσεις ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἐν ἀριθμῷ ὡς ἡ κρίσις, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ. ⁶καὶ μετὰ τοῦτο ὀλοκαυτώσεις ἐνδελεχισμοῦ, καὶ εἰς τὰς νουμηνίας καὶ εἰς πάσας ἑορτὰς τὰς ἡγιασμένας, καὶ παντὶ ἐκουσίζομένῳ ἐκούσιον τῷ κυρίῳ. ⁷ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἤρξαντο ἀναφέρειν ὀλοκαυτώσεις τῷ κυρίῳ· καὶ ὁ οἶκος Κυρίου οὐκ ἐθεμελιώθη. ⁸καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τοῖς τέκτοσιν, καὶ βρώματα καὶ ποτὰ καὶ ἔλαιον τοῖς Σηδαμῆν καὶ τοῖς Σωρεῖν ἐνέγκαι ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου πρὸς θάλασσαν Ἰόππης, κατ' ἐπιχώρησιν Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπ' αὐτούς. ⁹καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τοῦ ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἤρξατο Ζοροβαβὲλ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεφδὲκ καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀδελφῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ πάντες οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησαν τοὺς Λευεῖτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐπὶ τὰ ἔργα Κυρίου. ¹⁰καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Καδμὴλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἰούδα, ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ· υἱοὶ Ἠναὰδ, υἱοὶ αὐτῶν καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευεῖται. ¹¹καὶ ἐθεμελίωσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου· καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι ἐν σάλπιγγιν καὶ οἱ Λευεῖται υἱοὶ Ἀσάφ τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐπὶ χεῖρας Δαυεὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ. ¹²καὶ ἀπεκρίθησαν ἐν αἰνῷ καὶ ἀνθομολογήσει τῷ κυρίῳ

“Οτι ἀγαθόν,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ.

A   III 1 οἱ] ο A   2 ο Ἰησοῦς] om ο A | αὐτοῦ] + ἱερεῖς· καὶ| Ζοροβαβελ τοῦ Σαλαθιήλ καὶ οἱ| ἀδελφοὶ αὐτῶν A | Μωυσεως A   3 αὐτοῦ] + ὅτι ἐν κίτῃ| πληθεῖ ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τῶν λαῶν| τῶν γαίων· A   4 ἡμέρα 2^ο] + αὐτοῦ . 5 ὀλοκαυτώσεις] ὀλοκαυτώσεις ut vid B¹² | ἑορτὰς] + κ̄ω A   6 Σηδαμῆν] Σιδωνιοῖς A | Σωρεῖν] Τυριοῖς A | ἐνεγκαι] pr καὶ A   7 ἀδελφῶν] + αὐτῶν A . 8 Λευτ. A (bis: item 9, 10, 12) | τὰ ἔργα] pr τοὺς ποιοῦντας A | Κυρίου] pr ὁ οἶκῳ A   9 εσθης A^{vid} (forte pro εστη ο) | Καδμὴλ] pr καὶ A | υἱοὶ 3 pr οἱ A | Ἠναὰδ A   10 Ἀσάφ] + ἐν κυμβαλοῖς B^{ab(mg)} + κυμβαλοῖς . 11 ἀνθωμολογήσει B* (ανθομ. B^{a2b})

καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσήμαινον φωνὴν μεγάλην αἰνεῖν τῷ κυρίῳ ἐπὶ Β
 12 θεμελιώσει οἴκου Κυρίου. ¹²καὶ πολλοὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν
 Λευειτῶν καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν οἱ πρεσβύτεροι οἱ ἔδωσαν τὸν
 οἶκον τὸν πρῶτον ἐν θεμελιώσει αὐτοῦ, καὶ τοῦτον τὸν οἶκον ἐν
 ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, ἔκλαιον φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ὄχλος ἐν σημασίᾳ
 13 μετ' εὐφροσύνης τοῦ ὑψῶσαι ᾠδὴν. ¹³καὶ οὐκ ἦν λαὸς ἐπιγινώσκων
 φωνὴν σημασίας τῆς εὐφροσύνης ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ, ὅτι ὁ
 λαὸς ἐκραύγασεν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἤκουετο ἕως ἀπὸ μακρόθεν.
 1 ¹Καὶ ἤκουσαν οἱ θλίβοντες Ἰουδα καὶ Βενιαμὴν ὅτι οἱ υἱοὶ τῆς
 2 ἀποικίας οἰκοδομοῦσιν οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ· ²καὶ ἤγγυσαν
 πρὸς Ζοροβαβὲλ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν πατριῶν, καὶ εἶπαν
 αὐτοῖς Οἰκοδομήσομεν μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὡς ὑμεῖς ἐκζητοῦμεν τῷ θεῷ
 ἡμῶν, καὶ αὐτῷ ἡμεῖς θυσιάζομεν ἀπὸ ἡμερῶν Ἀσαρεαθῶν βασι-
 3 λέως Ἀσσουρ τοῦ ἐνέγκαντος ἡμᾶς ὧδε. ³καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς
 Ζοροβαβὲλ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν
 τοῦ Ἰσραὴλ Οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ ἡμῶν,
 ὅτι ἡμεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἰκοδομήσομεν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, ὡς ἐνε-
 4 τείλατο ἡμῖν Κύριος βασιλεὺς Περσῶν. ⁴καὶ ἦν ὁ λαὸς τῆς γῆς
 5 ἐκλύων χεῖρας λαοῦ Ἰουδα, καὶ ἐνεπόδιζον αὐτοὺς οἰκοδομεῖν, ⁵καὶ
 μισθοῦμενοι ἐπ' αὐτοὺς βουλόμενοι διασκεδάσαι βουλὴν αὐτῶν, πάσας
 τὰς ἡμέρας Κύρου βασιλέως Περσῶν καὶ ἕως βασιλείας Δαρείου
 6 βασιλέως Περσῶν. ⁶καὶ ἐν βασιλείᾳ Ἀσθηροῦ ἐν ἀρχῇ βασιλείας
 7 αὐτοῦ ἔγραψεν ἐπὶ οἰκοῦντας Ἰουδα καὶ Ἱερουσαλὴμ. ⁷καὶ ἐν ἡμέ-
 ραις Ἀσαρθαθᾶ ἔγραψεν ἐν εἰρήνῃ Μιθραδάτῃ Ταβεήλ καὶ τοῖς
 λοιποῖς συνδούλοις· πρὸς βασιλέα Περσῶν ἔγραψεν ὁ φορολό-
 8 γος γραφὴν Συριστὶ καὶ ἐρμηνευμένην. ⁸Ῥαοὺλ βαδαταμὲν καὶ
 Σαμασὰ ὁ γραμματεὺς ἔγραψαν ἐπιστολὴν μίαν κατὰ Ἱερουσαλὴμ τῷ
 9 Ἀρσαρθᾶ βασιλεῖ. ⁹τάδε ἔκρινεν Ῥαοὺμ βάαλ καὶ Σαμεὲ ὁ γραμμα-

11 εσημανεν Α | φωνη μεγαλη Α | θεμελιώσει] pr τη Α 12 αυτων] Α
 εαυτων Α 13 λαος 1^ο pr ο Α | φωνην] pr την Α | φωνης] ευφρο-
 συνης Α | κλαυθμου] + | του λαου· Α | ο λαος] om ο Α | και 2^ο] + η φωνη Α |
 ηκουετο] post κ ras i lit Α² (forte ρ) IV 1 οι υιοι] om οι Α 2 ειπον Α |
 ημων] υμων Α | Ασαραεθων] Ασαραδδων Α | Ασουρ Α 3 ημεις] + αυτοι Α |
 βασιλευς] pr ο Α 4 λαου] pr του Α | αυτοις Α | οικοδομειν] pr του Α
 5 βουλευομενοι Α | διασκεδασαι] pr του Α | Δαριου Α | om Περσων 2^ο Α
 6 om και 1^ο Α | Ασθηρου] Ασσουηρου Περσων Α | εν 2^ο] pr και Α | εγραψεν]
 + επιστολην Β^a (sup ras et in mg) Α 7 Ασαρθαθα] Αρθασασθα Α | εγραψαν
 Α | Μιθραδατης Α | και 2^ο] pr συν Α | συνδουλοις] + αυτου Α | βασιλεα] pr
 Αρθασασθα Α | Συριστει Α | ηρμηνευμενην Α 8 Ραουλ βαδαταμεν] Ρεουμ· |
 βααλταμ· Α | Σαμασα] Σαμσαι Α | εγραψεν Α | Αρθασασθα Α 9 Ρεουμ·
 βααλταμ· Α | Σαμσαι Α

Β τεὺς καὶ οἱ κατάλοιποι σύνδουλοι ἡμῶν, Δειναῖοι, Φαρεσθαχαῖοι, Ταραφαλλαῖοι, Ἀφρασαῖοι, Ἀρχοῦοι, Βαβυλώνιοι, Σουσυναχαῖοι οἱ εἰσὶν Ἡλαμαῖοι, ¹⁰ καὶ οἱ κατάλοιποι ἐθνῶν ὧν ἀπόκτισεν Ἀσενναφάρ ¹⁰ ὁ μέγας καὶ ὁ τίμιος καὶ κατόκτισεν αὐτοὺς ἐν πόλεσιν τῆς Σωμωρῶν καὶ τὸ κατάλοιπον πέραν τοῦ ποταμοῦ. ¹¹ αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπι- ¹¹ στολῆς ἧς ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν Πρὸς Ἀρσαρθὰ βασιλέα παιδὲς σου ἄνδρες πέραν τοῦ ποταμοῦ. ¹² γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι οἱ ¹² Ἰουδαῖοι ἀναβάντες ἀπὸ Κύρου ἐφ' ἡμᾶς ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλήμ· τὴν ἀποστάτην καὶ πονηρὰν οἰκοδομοῦσιν, καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς κατηρ- ¹³ τισμένοι εἰσὶν, καὶ θεμελίους αὐτῆς ἀνύψωσαν. ¹³ νῦν οὖν γνωστὸν ¹³ ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς καταρτισθῶσιν, φόροι οὐκ ἔσονται σοι οὐδὲ δώσουσιν· καὶ τοῦτο βασιλεῖς κακοποιεῖ. ¹⁴ καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔξῃστιν ¹⁴ ἡμῖν ἰδεῖν· διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ, ¹⁵ ἵνα ¹⁵ ἐπισκέψῃται ἐν βιβλίῳ ὑπομνηματισμοῦ τῶν πατέρων σου, καὶ εὐ- ρήσεις καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη πόλις ἀποστάτης, καὶ κακο- ποιούσα βασιλεῖς καὶ χώρας, καὶ φυγαδεῖα δούλων ἐν μέσῳ αὐτῆς ἀπὸ ἡμερῶν αἰῶνος· διὰ ταῦτα ἡ πόλις αὕτη ἡρημώθη. ¹⁶ γνωρίζομεν ¹⁶ ἡμεῖς τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς καταρτισθῇ, οὐκ ἔστιν σοι εἰρήνη. ¹⁷ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασι- ¹⁷ λεὺς πρὸς Ῥαοὺμ βαλγαμ καὶ Σαμεαῖς γραμματέα καὶ τοὺς κατα- λοίπους συνδούλους αὐτῶν τοὺς οἰκοῦντας ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοὺς καταλοίπους πέραν τοῦ ποταμοῦ εἰρήνην, καὶ φασιν ¹⁸ Ὁ φορο- ¹⁸ λόγος ὃν ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς ἐκλήθη ἔμπροσθεν ἐμοῦ. ¹⁹ καὶ ¹⁹ παρ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη καὶ ἐπεσκεψάμεθα, καὶ εὗραμεν ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἀφ' ἡμερῶν αἰῶνος ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίρεται, καὶ ἀποστάσεις καὶ φυγαδεῖα γίνονται ἐν αὐτῇ· ²⁰ καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ γίνονται ἐπὶ ²⁰ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπικρατοῦντες ὅλης τῆς ἐσπέρας τοῦ ποταμοῦ, καὶ φόροι πλήρεις καὶ μέρος δίδοται αὐτοῖς. ²¹ νῦν θέτε γνώμην ²¹ καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, καὶ ἡ πόλις ἐκείνη οὐκ οἰκοδο-

Α 9 Δειναιοι...Αρχουοι] Διναιοι· Αφαρ|σαθαχαιοι· Ταρφαλλαιοι· Αφαρασαιοι Αχναιοι· Α | Αρχουσι Β | Σουσαναχαιοι Α | om οι εισιν Α | Ηλαμαιοι] Δαναιοι
 10 Ασενναφαρ] Ναφαρ Α | Σομορων Α 11 Αρσαρθα] Αρ|θα Α | παιδες] pr οι Α 12 Κυρου] σου Α | εφ] προς Α | Ιερουσαλημ] + πολιν Babmg + την πολιν Α | πονηραν] + ην Α 13 ανοικοδομηθη Α | καταρτισθω-
 σιν] καταρτισωσων Α 14 ημιν] in η ras aliq Β? 15 και κακοποιουσα] | καικοποιουσα Α* (pr και Αa?) | δουλων] + γιγονν|ται Α | ημερων] χρονων Α
 16 γνωριζομεν] + ουν Bab (superscr) Α | ημεις sup ras Bab 17 Ρεουμ· βααλταμ· Α | Σαμααι Α 19 φυγαδαι Α | γιγοννται (von sup ras Α1) Α
 20 γιγοννται Α 21 νυν] pr και Α

22 μνησθήσεται ἔτι ἀπὸ τῆς γνώμης. 22 πεφυλαγμένοι ἦτε ἄνεσιν ποιῆσαι B
περὶ τούτου, μή ποτε πληθυνθῇ ἀφανισμὸς εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσιν.
23 23 τότε ὁ φορολόγος τοῦ Ἀρσαρθὰ βασιλέως ἀνέγνω ἐνώπιον Ῥαοῦμ
καὶ Σαμεσὰ γραμματέως συνδούλων αὐτῶν· καὶ ἐπορεύθησαν ἐν
σπουδῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰούδα, καὶ κατήργησαν αὐτοὺς ἐν
24 ἱπποῖς καὶ δυνάμει. 24 τότε ἤργησεν τὸ ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ τοῦ
ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἦν ἀργῶν ἕως ἔτους δευτέρου Δαρείου τοῦ βασι-
λέως Περσῶν.

V 1 1 Καὶ ἐπροφῆτευσεν Ἀγγαῖος ὁ προφῆτης καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ
Ἀδὼ προφητεῖαν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ
2 ἐν ὀνόματι θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτοὺς. 2 τότε ἀνέστησαν Ζοροβαβέλ
ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσεδέκ καὶ ἤρξαντο οἰκοδομῆσαι
τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ προφῆται
3 τοῦ θεοῦ βοηθοῦντες αὐτοῖς. 3 ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς
Θαναταὶ ἑπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ Σαθαρβουζανὰ καὶ οἱ σύν-
δουλοι αὐτῶν, καὶ τοῖα εἶπαν αὐτοῖς Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τοῦ
οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι;
4 4 τότε ταῦτα εἶποσαν αὐτοῖς Τίνα ἐστὶν τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν
5 τῶν οἰκοδομούντων τὴν πόλιν ταύτην; 5 καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ θεοῦ
ἐπὶ τὴν αἰχμάλωσιν Ἰούδα, καὶ οὐ κατήργησαν αὐτοὺς ἕως γνώμῃ
τῷ Δαρείῳ ἀπενέχθῃ· καὶ τότε ἀπεστάλη τῷ φορολόγῳ ὑπὲρ τοῦ
6 αὐτοῦ. 6 διασάφησις ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλεν Θανθανᾶς ἑπαρχος
τοῦ πέραν καὶ Σαθαρβουζανὰ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφαρσακκαῖοι
7 ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ· 7 ῥῆσιν ἀπέστειλαν
πρὸς αὐτόν, καὶ τάδε γέγραπται ἐν αὐτῷ Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ εἰ-
8 ρήνῃ πᾶσα. 8 γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐπορεύθημεν εἰς τὴν
Ἰουδαίαν χώραν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτὸς οἰκοδο-
μεῖται λίθοις ἐκλεκτοῖς, καὶ ξύλα ἐντίθεται ἐν τοῖς τοίχοις, καὶ τὸ
ἔργον ἐκεῖνο ἐπιδέξιον γίνεται καὶ εὐδοῦται ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.
9 9 τότε ἠρωτήσαμεν τοὺς πρεσβυτέρους ἐκείνους, καὶ οὕτως εἶπαμεν

21 απο] pr οπως A 22 om ητε A | του B* (τουτου Bab [superscr του 2ο] A
A) 23 Αρθασασθα A | Ρεουμ A | Σαμσαι A | αυτων] εαυτου A | om εν 1ο
A 24 om οικου A | του εν] το εν A | αργων BA | δευτερου ετους A |
Δαρειου] pr της βασιλειας A V 1 Αδδω A | θεου] pr κυ A 2 οικο-
δομησαι] οικοδομειν A 3 Θαθθαναι A | Σαθαρβουζαναι A | ειπον A | οικου]
+ τουτον A 4 ειποσαν] ειπον A 5 αιχμαλωσιαν A | Δαριω A |
απηνεχθη A | του αυτου] τουτου A 6 επιστολη A | Θαθθαναις A | περαν
1ο] + του ποταμου A | Σαθαρβουζανης A | Αφαρσα|χαιοι A | εν] pr οι A
7 αυτω] αυτη A 8 τοχοις B* (τοιχοις Bab) | γινεται A | ταις χερσιν]
om ταις A 9 ειπομεν A

Β αὐτοῖς Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν χορηγίαν ταύ-
την καὶ καταρτίσασθαι; ¹⁰ καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἠρωτήσαμεν αὐτοὺς ¹⁰
γνωρίσαι σοι, ὥστε γράψαι τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρχόντων
αὐτῶν. ¹¹ καὶ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπεκρίθησαν ἡμῖν λέγοντες Ἐμεῖς ¹¹
ἐσμεν δούλοι τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ οἰκοδομοῦμεν
τὸν οἶκον ὃς ἦν οἰκοδομημένος πρὸ τούτου ἔτι πολλά, καὶ βασιλεὺς
τοῦ Ἰσραὴλ μέγας ᾠκοδόμησεν αὐτὸν καὶ κατηρτίσατο αὐτὸν αὐτοῖς.
¹² ἀφ' ὅτε δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες ἡμῶν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ¹²
ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ
τὸν οἶκον ἔλυσεν τούτον, καὶ τὸν λαὸν ἀπόκισεν εἰς Βαβυλῶνα.
¹³ ἀλλ' ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως Κῦρος βασιλεὺς ἔθηκεν ¹³
γνώμην τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τούτον οἰκοδομηθῆναι. ¹⁴ καὶ τὰ σκεύη ¹⁴
τοῦ θεοῦ τὰ ἀργυρὰ καὶ τὰ χρυσᾶ, ἃ Ναβουχοδονοσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ
οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς ναὸν τοῦ βασιλέως,
καὶ ἔδωκεν τῷ Βαγασάρ τῷ θησαυροφύλακι τῷ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ,
¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Πάντα τὰ σκεύη λάβε· πορεύου, θές αὐτὰ ἐν οἴκῳ ¹⁵
τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν ἐαυτῶν τόπον. ¹⁶ τότε Σαρβαγάρ ἐκείνος ¹⁶
ἦλθεν καὶ ἔδωκεν θεμελίους τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ τοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ·
καὶ ἀπὸ τότε ἕως τοῦ νῦν ᾠκοδομήθη, καὶ οὐκ ἐτετέλεσθη. ¹⁷ καὶ νῦν ¹⁷
εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, ἐπισκεπήτω ἐν οἴκῳ τῆς γάξης τοῦ βασι-
λέως Βαβυλῶνος, ὅπως γνῶς ὅτι ἀπὸ βασιλέως Κύρου ἐγένετο γνώμη
οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκείνου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ
γνοὺς ὁ βασιλεὺς περὶ τούτου πεμψάτω πρὸς ἡμᾶς. ¹ Τότε ¹ VI
Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔθηκεν γνώμην, καὶ ἐπεσκέψατο ἐν βιβλιοθήκαις
ὅπου ἡ γᾶζα κείται ἐν Βαβυλῶνι. ² καὶ εὗρέθη ἐν πόλει ἐν τῇ βάρει ²
κεφαλὴς μία, καὶ τοῦτο γεγραμμένον ἐν αὐτῇ ὑπόμνημα ³ Ἐν ἔτει ³
πρώτῳ Κύρου βασιλέως Κῦρος βασιλεὺς ἔθηκεν γνώμην περὶ οἴκου
ἱεροῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ τόπου οὗ θυσιάξουσιν τὰ θυ-

A 9 του οικοδομῆσαι...καταρτίσασθαι] τον οικον τουτον οικοδομη[σαι και την
χορηγίαν (χορ. sup ras A^a) ταυτην καταρτίσασθαι A 10 γράψαι]+σοι A
11 τουτο το] τοιουτο A | ημιν] αυτοις A | ωκοδομημενος A 12 απ A |
Βαβυλωνος]+του Χαλδαιου A | ελυσεν τουτον] τ. κατελυσεν A 13 βασι-
λεως] pr ο A | εθηκεν] εθετο A 14 του θεου] pr του οικου A | τα αργυρα
και τα χρυσα] τα χρυσα· και τα αργυρα A | και 4^ο] pr |εξηνεγκεν αυτα Κυρος
ο βασιλεως απο ναου του βασιλεως] A | Βαγασαρ] Σασαβασσαρω A 15 πο-
ρευου] pr και A | εαυτων τοπον] τοπον αυτων A 16 Σαρβαγαρ] Σασα-
βασσαρ' A | του εις] εν A | του νυν] om του A 17 Βαβυλως B* (Βαβυλω-
νος B^{ab}) | βασιλεως 2^ο] pr του A | εγενετο] ετελεθη A VI 1 βιβλιοθηκαις]
pr ταις A 2 εν πολει] pr εν Α|μαθα A | τουτο]+ην A 3 πρωτου B |
βασιλεως] pr ο A | om ιερου A | θεου] pr του A | Ιερουσαλημ]+|οικος οικοδο-
μηθητω A | τοπου] τοπος A

4 σιάσματα. καὶ ἔθηκεν ἔπαρμα ὕψος πήχεις ἐξήκοντα, ⁴καὶ δόμοι Β
 λίθινοι τρεῖς, καὶ δόμος ξύλινος εἰς· καὶ ἡ δαπάνη ἐξ οἴκου τοῦ
 5 βασιλέως δοθήσεται. ⁵καὶ τὰ σκευὴ οἴκου θεοῦ τὰ ἀργυρὰ καὶ τὰ
 χρυσᾶ, ἃ Ναβουχοδοноσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ,
 6 ἐπὶ τόπου ἐτέθη ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. ⁶νῦν δώσετε, ἔπαρχοι πέραν
 τοῦ ποταμοῦ, Σαθαρβουζανὰ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφαρσαχαῖοι
 7 ἐν πέρα ποταμοῦ, μακρὰν ὄντες ἐκείθεν· ⁷ἄφετε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ
 θεοῦ· καὶ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκείνον οἰκοδο-
 8 μείωσαν ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ. ⁸καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη μὴ
 ποτέ τι ποιήσῃτε μετὰ πρεσβυτέρων τῶν Ἰουδαίων τοῦ οἰκοδομῆσαι
 οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκείνον· καὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων βασιλέως τῶν φόρων
 πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐπιμελῶς δαπάνη ἔστω διδομένη τοῖς ἀνδράσιν
 9 ἐκείνοις, τὸ μὴ καταργηθῆναι· ⁹καὶ ὁ ἄν υστέρημα, καὶ νίους βοῶν
 καὶ κριῶν καὶ ἄμνους εἰς ὀλοκαυτώσεις τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, πυρούς,
 ἄλας, οἶνον, ἔλαιον, κατὰ τὸ ῥῆμα ἱερέων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ, ἔστω
 10 διδόμενον αὐτοῖς ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ὃ ἐὰν αἰτήσωσιν, ¹⁰ἵνα ᾧσιν προσ-
 φέροντες εὐωδίας τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ προσεύχωνται εἰς ζωὴν
 11 τοῦ βασιλέως καὶ νιῶν αὐτοῦ. ¹¹καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη ὅτι πᾶς
 ἄνθρωπος ὃς ἀλλάξει τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ καθαιρεθήσεται ξύλον ἐκ
 τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ ὠρθωμένος πληγήσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος
 12 αὐτοῦ τὸ κατ' ἐμὲ ποιηθήσεται. ¹²καὶ ὁ θεὸς οὗ κατασκηνοῖ τὸ
 ὄνομα ἐκεῖ καταστρέψει πάντα βασιλεῖα καὶ λαὸν ὃς ἐκτενεῖ τὴν
 χεῖρα αὐτοῦ ἀλλάξαι ἢ ἀφανίσαι οἶκον θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ.
 13 ἐγὼ Δαρείος ἔθηκα γνώμην, ἐπιμελῶς ἔσται. ¹³Τότε Τανθαναὶ
 ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, Σαθαρβουζὰν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ,
 πρὸς ὃ ἀπέστειλεν Δαρείος ὁ βασιλεὺς, οὕτως ἐπιμελῶς ἐποίησαν.
 14 ¹⁴καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων οἰκοδομοῦσιν καὶ οἱ Λευεῖται
 ἐν προφητεῖᾳ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου καὶ Ζαχαρίου υἱοῦ Ἀδῶ· καὶ

3 ἐξήκοντα] + πλατος αυτου· | πηχαιων ἐξήκοντα· Α 4 λιθινοι] + κραταιοι Α Α
 5 θεου 1^ο] pr του Α | χρυσεα Α | Ἱερουσαλημ] + και εκοσμισεν (sic) εις| Βαβυ-
 λωνα· και δοθητω· και απελ|θαιτω· εις τον λαον τον εν Ιλημ· Α | ετεθη] τεθη Α
 6 Σαθαρβουζανε Α | εν περα] οι εν τω περαν Α 7 αφετε] pr και νυν Α | om
 οικου Α | και] οι αφηγουμενοι των Ιουδαιων· και οι Α 8 γνωμη ετεθη
 Α | πρεσβυτερων] pr των Α 9 om ελαιον Α | ιερων] pr των Α | αιτη-
 σωσιν] ιτη sup ras B^{vid} 10 το ουρανον Β* (του ουρ. Βab) | υιων] pr
 των Α 11 om και 2^ο Α | πληγησεται Βab (πληγησεται Β*)] παγη-
 σεται Α 12 αυτου] εαυτου Α | οικον θεου] τον οικον του| θυ εκεινον Α
 13 Τανθαναι Α | Σαθαρβουζαναι Α | εποιησαν επιμελως Α
 14 οικοδομουσιν] ωκοδομουσαν Α^{vid} | Λευιτ. Α (item ι6, ι8, 20) | προφητια Α
 Αδδω Α

Β ὥκοδόμησαν καὶ κατηρτίσαντο ἀπὸ γνώμης θεοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ
 γνώμης Κύρου καὶ Δαρείου καὶ Ἀσταρθὰ βασιλέων Περσῶν. ¹⁵καὶ ¹⁵
 ἐτέλεσαν τὸν οἶκον τοῦτον ἕως ἡμέρας τρίτης μηνὸς Ἀδάρ, ὅς ἐστιν
 ἔτος ἕκτον τῇ βασιλείᾳ Δαρείου τοῦ βασιλέως. ¹⁶καὶ ἐποίησαν οἱ ¹⁶
 υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ οἱ κατὰλοιποι υἱῶν ἀποι-
 κεσίας, ἐνκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ἐν εὐφροσύνῃ. ¹⁷καὶ προσή- ¹⁷
 νεγκαν εἰς τὰ ἐνκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ μόσχους ἑκατόν, κριοὺς
 διακοσίους, ἀμνοὺς τετρακοσίους, χιμάρους αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας ὑπὲρ
 παντὸς Ἰσραὴλ δώδεκα, εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸καὶ ἔστησαν ¹⁸
 τοὺς ἱερεῖς ἐν διαιρέσει αὐτῶν καὶ τοὺς Λευεῖτας ἐν μερισμοῖς αὐτῶν
 ἐπὶ δουλείᾳ θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, κατὰ τὴν γραφὴν βιβλίου
 Μωυσῆ.

¹⁹Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικεσίας τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαί- ¹⁹
 δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ²⁰ὅτι ἐκαθερίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ ²⁰
 οἱ Λευεῖται, ἕως εἰς πάντες καθαροί· καὶ ἔσφαξαν τὸ πάσχα τοῖς
 πᾶσιν υἱοῖς τῆς ἀποικεσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσιν καὶ
 ἑαυτοῖς. ²¹καὶ ἔφαγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα, ἀπὸ τῆς ἀποικεσίας, ²¹
 καὶ πᾶς ὁ χωριζόμενος εἰς ἀκαθαρσίας ἐθνῶν τῆς γῆς πρὸς αὐτοὺς τοῦ
 ἐκζητῆσαι Κύριον θεὸν Ἰσραὴλ. ²²καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύ- ²²
 μων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι εὐφρανεν αὐτούς, καὶ ἐπέστρεψεν
 καρδίᾳ βασιλέως Ἀσσούρ ἐπ' αὐτοὺς κραταιῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐν
 ἔργοις οἴκου θεοῦ Ἰσραὴλ.

¹Καὶ μετὰ τὰ ῥήματα ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθὰ βασιλέως Περσῶν ¹ V
 ἀνέβη Ἔσρας υἱὸς Σαραίου υἱοῦ Ζαρείου υἱοῦ Ἐλκειᾶ υἱοῦ Σαλὸν ²
 υἱοῦ Σαδδουκ υἱοῦ Ἀχειτωβ ³ υἱοῦ Σαμαρειᾶ υἱοῦ Ἐσρεῖα υἱοῦ Μαρεωθ ³
 υἱοῦ Ζαραῖα υἱοῦ Σαονιᾶ υἱοῦ Βοκκεῖ υἱοῦ Ἀβεισοῦ υἱοῦ Φινεὲς υἱοῦ ⁴
 Ἐλεαζάρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τοῦ πατρώου. ⁵ἀνέβη ἐκ Βαβυ- ⁵
 λῶνος, καὶ αὐτὸς γραμματεὺς ταχὺς ἐν νόμῳ Μωυσῆ ὃν ἔδωκεν Κύριος
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ὅτι χεῖρ θεοῦ αὐτοῦ
 ἐπ' αὐτὸν ἐν πᾶσιν οἷς ἐξήτει αὐτός. ἑ καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ υἱῶν ⁷

A 14 ὥκοδομησαν] ἀνωκοδομησαν A | Ἀσταρθα] Ἀρθασασθα A | βασιλέως A
 15 ος] ο A | τῆς βασιλείας A | Δαριου A 16 ἐγκαινία B^bA (item 17)
 17 οἱ τοῦ οἴκου A 18 καὶ 1°] in a ras aliq B¹ | διαιρεσεσιν A | Μωσῆ A
 19 τεσσαρισκαίδεκα. B^{ab} 20 ἐκαθαρίσθησαν B^{a?b} 21 ἀπο] pr οἱ A |
 εἰς] τῆς A | θεοῦ] pr τον A 22 αὐτοὺς 1°] + κς A | καὶ 2°] + κς A | καρδιαν
 A | θεοῦ] pr του A VII 1 Ἀρθασασθα A | Ἐσρας A (Ἐζρ. ubique) | Ζα-
 ρειου] Ἀζαριου A | Ἐλκειᾶ] Χελκειο (sic) A 2 Σαλδουκ A | Σαδδουκ A |
 Ἀχειτωβ A 3 Ἐσρεῖα A | Μαρεωθ] Μαριαιωθ A 4 Σαονιᾶ] Οἰζνι A |
 Βοκκεῖ A 5 Ἀβεισοῦ A 6 ἀνέβη] pr αὐτος Ἐσρας A | θεοῦ] pr κῦ A

Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ ἀπὸ τῶν Λευειτῶν καὶ οἱ ἄδοντες¹
καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ Ναθινεῖμ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἔτει ἐβδόμῳ τῷ
8 Ἀσαρθαθὰ τῷ βασιλεῖ. ⁸ καὶ ἦλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ τῷ μηνὶ τῷ
9 πέμπτῳ, τοῦτο τὸ ἔτος ἔβδομον τῷ βασιλεῖ. ⁹ ὅτι ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς
τοῦ πέμπτου ἦλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι χεὶρ θεοῦ αὐτοῦ ἦν ἀγαθὴ
10 ἐπ' αὐτόν. ¹⁰ ὅτι Ἔσρας ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ ζητῆσαι τὸν νόμον
11 καὶ ποιεῖν καὶ διδάσκειν ἐν Ἰσραὴλ προστάγματα καὶ κρίμα. ¹¹ Καὶ
αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος οὗ ἔδωκεν Ἀσαρθαθὰ τῷ Ἔσρα
τῷ ἱερεῖ τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων ἐντολῶν Κυρίου καὶ προστα-
12 γμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ¹² Ἀσαρθαθὰ βασιλεὺς βασιλέων
Ἔσρα γραμματεῖ νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. τετέλεστο λόγος καὶ
13 ἡ ἀπόκρισις. ¹³ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη ὅτι πᾶς ἐκουσιαζόμενος ἐν
βασιλείᾳ μου ἀπὸ λαοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἱερέων καὶ Λευειτῶν πορευθῆναι
14 εἰς Ἱερουσαλὴμ, μετὰ σοῦ πορευθῆναι. ¹⁴ ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως
καὶ τῶν ἐπτὰ συμβούλων ἀπεστάλη ἐπισκέψασθαι ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν
15 καὶ εἰς Ἱερουσαλὴμ νόμῳ θεοῦ αὐτῶν τῷ ἐν χειρὶ σου. ¹⁵ καὶ εἰς
οἶκον Κυρίου ἀργύριον καὶ χρυσίον ὃ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι
ἠκουσιάσθησαν τῷ κυρίῳ τοῦ Ἰσραὴλ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατασκευ-
16 νοῦντι, ¹⁶ καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον ὃ τι ἐὰν εὗρης ἐν πάσῃ
χώρᾳ Βαβυλῶνος μετὰ ἐκουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ καὶ ἱερέων τῶν ἐκουσια-
17 ζομένων εἰς οἶκον θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁷ καὶ πᾶν προσπορευό-
μενον, τοῦτον ἐτοιμῶς ἔνταξον ἐν βιβλίῳ τούτῳ, μόσχους, κριούς,
ἀμνοὺς, καὶ θυσίας αὐτῶν καὶ σπονδὰς αὐτῶν· καὶ προσοίσεις αὐτὰ
18 ἐπὶ θυσιαστηρίου τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ὑμῶν τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁸ καὶ
ἔτι ἐπὶ σέ καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἠγαθύνθη ἐν καταλοίπῳ τοῦ
ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου ποιῆσαι; ὡς ἀρεστὸν τῷ θεῷ ὑμῶν ποιήσατε.
19 ¹⁹ καὶ τὰ σκεύη τὰ διδόμενά σοι εἰς λειτουργίαν οἴκου θεοῦ παράδος
20 ἐνώπιον θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁰ καὶ κατάλοιπον χρείας οἴκου θεοῦ
21 ὃ ἂν φανῇ σοι δοῦναι δώσεις ἀπὸ οἴκων γάζης βασιλέως. ²¹ καὶ
ἀπ' ἐμοῦ, ἔγωγ' Ἀρσαρθαθὰ βασιλεὺς ἔθηκα γνώμην πάσαις ταῖς γάζαις

7 Λευιτ. Α (item 13, 24) | Αρθασασθα Α 8 ἦλθον Α | το ετος] om το Α Λ
9 ἦλθον Α 10 ἐν καρδία] καρδιαν Α | αὐτου] εαντου Α | om ἐν 2^ο Α | κρι-
ματα Α 11 διασαφῆσι Β* (s superscr Bab) | Ασσαρθαθα Β Αρθασασθα Α
(item 12) 12 Αρσαρδαθα Β | του θεου] κυ θυ Α | τετελεσται Α | λογος]
pr ο Α 13 ἐκουσιαζομενος] pr ο Α 14 συμβολων Α | επισκεψα]σασθα
Α | νομου Β | του εν Β 15 ἐκουσιασθησαν Α | κυριω] θω Α | του εν Β
16 εαν] αν Α | ἐκουσιαζομενων Α] ακουσιαζ. Β 18 ἐτι] ει] τι Α | αγαθυνθη
Α | αργυριου] αρτουριου Α | του χρυσιου] om του Α 19 θεου] pr του Α
20 καταλοιπον] pr το Α | θεου] + σου Α 21 ἐγώ γάρ Σαρθαθὰ Β^b εγω
Αρθασασθα Α

Β ταῖς ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ, ὅτι πᾶν ὃ ἂν αἰτήσῃ ὑμᾶς Ἑσρας ὁ ἱερεὺς γραμματεὺς τοῦ νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἐτοιμῶς γινέσθω, ²² ἕως 22 ἀργυρίου ταλάντων καὶ ἕως πυροῦ κόρων ἑκατόν, καὶ ἕως οἴνου ἀποθηκῶν ἑκατόν, καὶ ἄλλας οὐ οὐκ ἔστιν γραφή. ²³ πᾶν ὃ ἔστιν 23 ἐν γνώμῃ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ γινέσθω. προσέχετε ἐπιχειρῆσαι μῆτι εἰς οἶκον θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μὴ ποτε γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ὑμῖν ἐγνώρισται ἐν πᾶσιν 24 τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευεῖταις, ἄδουσιν, πυλωροῖς, Ναθεινεῖμ καὶ λειτουργοῖς οἴκου θεοῦ τούτου, φόρος μὴ ἔστω σοι· οὐκ ἐξουσιάσεις καταδουλοῦσθαι αὐτούς. ²⁵ καὶ σύ, Ἑσρα, ²⁵ ὃ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ ἐν 25 χειρὶ σου, κατάρστησον γραμματεῖς καὶ κριτάς, ἵνα ᾧσιν κρίνοντας παντὶ τῷ λαῷ τῷ ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ πᾶσιν τοῖς εἰδόσιν νόμον τοῦ θεοῦ· καὶ τῷ μὴ εἰδότι γνωριεῖτε. ²⁶ καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ ᾗ ποιῶν 26 νόμον τοῦ θεοῦ καὶ νόμον τοῦ βασιλέως ἐτοιμῶς, τὸ κρίμα ἔσται γινόμενον ἐξ αὐτοῦ, ἂν εἰς θάνατον ἂν εἰς παιδείαν ἂν εἰς ζημίαν βίου ἂν εἰς παράδοσιν. ²⁷ εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων 27 ἡμῶν, ὃς ἔδωκεν οὕτως ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως, τοῦ δοξάσαντος οἶκον τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ²⁸ καὶ ἐπ' ἐμέ ἔκλινεν ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς 28 τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων τοῦ βασιλέως τῶν ἐπηρμένων. καὶ ἐγὼ ἐκραταιώθην ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ συνῆξα ἀπὸ Ἰσραὴλ ἄρχοντας ἀναβῆναι μετ' ἐμοῦ.

¹ Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες πατριῶν αὐτῶν, οἱ ὁδηγοὶ ἀναβαίνοντες 1 V μετ' ἐμοῦ ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασθᾶ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. ² ἀπὸ 2 υἱῶν Φεινεές, Γηρσῶμ· ἀπὸ υἱῶν Ἰθαμάρ, Δανιήλ· ἀπὸ υἱῶν Δαυεὶδ, Τοὺς· ³ ἀπὸ υἱῶν Σαναχιά ἀπὸ υἱῶν Φορός, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ 3 τὸ σύστρεμμα ἑκατόν καὶ πεντήκοντα· ⁴ ἀπὸ υἱῶν Φααθμῶάβ, 4 Ἐλιανὰ υἱὸς Ζαρειά, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι τὰ ἀρσενικά· ⁶ καὶ ἀπὸ 6

A 21 αν (in a ras aliq B²)] εαν A | αιτησει A | γραμματευσ] pr και A | γι-
γνεσθω A 22 ταλαντων] + ρ' Bab + εκατον A | αποθηκων] βαδων A | εκα-
τον 2^ο] + και ελαιου βαδων εκατον·| A 23 θεου 1^ο] pr του A | γινεσθω] ε
sup ras B² γινεσθω A | προσεχε A | επιχειρησαι μητι (μητε Bab^{vid})] μητις
επιχειρηση A | θεου 2^ο] pr του A 24 αδουσι A | Ναθεινεμ A | τουτου]
του B τουτο| A 25 ω] ως A | εν χειρι] pr η A | ωσιν] ωσει A | τω λαω]
ω 1^ο sup ras B² | πασι A | θεου 2^ο] + σου A 26 νομον 1^ο] pr τον A |
γιννομενον A | εαν quater] + τε A | βιου] pr του A | παραδοσιν] δεσμα
A 27 δοξασαντος] δοξασαι A | οικον] τον οικον κῶ A 28 θεου] κῶ A
VIII 1 οι αρχ.] om οι A | Αρθασασθα A 2 Τους] Αττους A 3 Σα||γα-
χια B^{*vid} (Σα||αχια B^{ab})] Σαχανια A 4 απο] pr και A | Ελια|ανα A |
Ζαραια A | αρσενικα] + (6) και απο υιων| Ζαθους Σεχονιας· υιος Αζηλ·| και
μετ αυτου τριακοσιοι τα αρ|σενικα· A

7 υἱὼν Ἀδεῖν, Ὡβῆθ υἱὸς Ἰωναθάν, καὶ μετ' αὐτοῦ πεντήκοντα τὰ Β
 7 ἄρσενικά· ⁷ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡλά, Ἰοσειὰ υἱὸς Ἀθελεί, καὶ μετ' αὐτοῦ
 8 ἐβδομήκοντα τὰ ἄρσενικά· ⁸ καὶ ἀπὸ υἱῶν Σαφατεῖα, Ζαβδεῖα υἱὸς
 9 Μειχαήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἄρσενικά· ⁹ καὶ ἀπὸ υἱῶν
 10 Ἰωάβ, Ἀδεῖα υἱὸς Ἰεμά, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι δέκα ὀκτώ τὰ
 10 ἄρσενικά· ¹⁰ καὶ ἀπὸ υἱῶν Σαλειμουθ υἱὸς Ἰωσεφεῖα, καὶ μετ' αὐτοῦ
 11 ἑκατὸν ἐξήκοντα τὰ ἄρσενικά· ¹¹ καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβεῖ, καὶ Ἀζαριά
 12 υἱὸς Βαβεῖ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐβδομήκοντα ὀκτώ τὰ ἄρσενικά· ¹² καὶ ἀπὸ
 12 υἱῶν Ἀσταδ, Ἰωνάν υἱὸς Ἀκατάν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα τὰ
 13 ἄρσενικά· ¹³ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀδανεικάμ ἔσχατοι, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα
 13 αὐτῶν· Ἀλειφάτ καὶ Εὐεῖα καὶ Σαμαῖα, ἐξήκοντα τὰ ἄρσενικά·
 14 ¹⁴ καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαγὸ Οὐθί, καὶ μετ' αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἄρσε-
 15 νικά. ¹⁵ Καὶ συνῆξα αὐτοὺς πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν ἐρχόμενον
 πρὸς τὸν Εὐεῖμ, καὶ παρενεβάλομεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς· καὶ συνῆκα
 16 ἐκεῖ. ¹⁶ καὶ ἀπέστειλα τῷ Ἐλεαζάρ, τῷ Ἀριήλ, τῷ Σαμαῖα καὶ τῷ
 16 Ἀλωνάμ καὶ τῷ Ἀρεῖβ καὶ τῷ Ἐλναθάμ καὶ τῷ Ναθάν καὶ τῷ
 17 Ζαχαρίᾳ καὶ τῷ Μεσουνάμ ἄνδρας· καὶ τῷ Ἀρεῖβ καὶ τῷ Ἐαναθάν
 17 συνιόντας. ¹⁷ καὶ ἐξήνεγκα αὐτοὺς ἐπὶ ἄρχοντος ἐν ἀργυρίῳ τοῦ
 τόπου, καὶ ἔθηκα ἐν στόματι αὐτῶν λόγους λαλῆσαι πρὸς τοὺς ἀδελ-
 18 φοὺς αὐτῶν τῶν Ἀθανεῖμ ἐν ἀργυρίῳ τόπου τοῦ ἐνέγκα ἡμῖν ἄδοντας
 18 εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν. ¹⁸ καὶ ἤλθοσαν ἡμῖν, ὥς χεῖρ θεοῦ ἡμῶν
 ἀγαθὴ ἐφ' ἡμᾶς, ἀνὴρ σαχώχ ἀπὸ υἱῶν Μοολεῖ υἱοῦ Λευεῖ υἱοῦ
 19 Ἰσραήλ· καὶ ἀρχὴν ἤλθοσαν υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὀκτώ καὶ
 19 δέκα· ¹⁹ καὶ τὸν Ἀσεβειὰ καὶ τὸν Ὡσαίαν ἀπὸ υἱῶν Μεραρεῖ, ἀδελφοὶ
 20 αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτῶν εἴκοσι· ²⁰ καὶ ἀπὸ τῶν Ναθεινείμ ὧν ἔδωκεν
 Δανεῖδ καὶ οἱ ἄρχοντες εἰς δουλείαν τῶν Λευειτῶν, Ναθεινείμ δια-

6 Αδιν Α | Ωβῆ· Α 7 Ηλαμ Α | Ιοσεια] Ησαια Α | Αθελει] Αθλια Α Α
 8 Σαφατια Α | Ζαβδίας Α | Μαχαηλ Α 9 Αδεῖα] Αβαδια Α | Ιεμα] Ιεειηλ Α
 10 Σαλειμουθ] Βαανισ[ε]λειμμουθ· Α^{vid} | Ιωσεφια Α 11 om και 2° Α | Αζαρια]
 Ζα[χα]ρίας Α 12 Ασταδ] Αζγαδ Α | Ιωαναν Α | Ακαταν Α 13 Αδωνι-
 καμ Α | Αλειφατ και Ευεῖα] Ελιφαλαθειηλ· Α^{vid} | Σαμαῖα Α 14 Βαγο]
 Γαβουσαι Α | Ουθι] Ουθαι και Ζαβουδ' Α | ογδοηκοντα] εβδομηκοντα Α
 15 Ευει Α | τω λαω] quae seq in Α vix possunt legi usque 19 16 Σεμεια Α |
 Αλωναμ] αμ non inst B^b (quasi Αλων) | Αρεβ] Ιαρίβ Α | Μεσουαμ] Μεσολλαμ
 Α | om ανδρας Α | Αρειβ] Ιωαρεμ Α | Εαναθαν] Ελναθαν Α | συνιοντας
 (συνειοντας Β^{a vid})] συνιεντας Α 17 αδοντας Α | οδοντας Β 18 σαχώ
 Α | Μοολι Α | Λευι Α | ηλθον Α | υιοι] pr οι Α | οκτω και δεκα] δεκα οκτω Α
 19 Ασεβια Α | Ωσαιαν] Ισαια Α | Μεραρι Α | υιοι] pr οι Α 20 Ναθεινεμ
 bis [Ναθειν 1° Β^{b vid} [εμ non inst]]) Ναθεινεμ Α | δουλιαν Α | Λευιτ. Α (item
 29, 30, 33)

Β κόσιοι καὶ εἴκοσι· πάντες συνήχθησαν ἐν ὀνόμασιν. ²¹ καὶ ἐκάλεσα ²¹ ἐκεῖ νηστεῖαν ἐπὶ τὸν ποταμὸν Θουὲ τοῦ ταπεινωθῆναι ἐνώπιον θεοῦ ἡμῶν, ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ ὁδὸν εὐθείαν ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν καὶ πάσῃ τῇ κτῆσει ἡμῶν. ²² ὅτι ᾗσχύνθην αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ ²² βασιλέως δύναμιν καὶ ἱππεῖς σῶσαι ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθροῦ ἐν τῇ ὁδῷ, ὅτι εἶπαμεν τῷ βασιλεῖ λέγοντες Χεῖρ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ πάντας τοὺς ζητοῦντας αὐτὸν εἰς ἀγαθόν, καὶ κράτος αὐτοῦ καὶ θυμὸς αὐτοῦ ἐπὶ πάντας ἐγκαταλείποντας αὐτόν. ²³ καὶ ἐνηστεύσαμεν καὶ ἐζητήσαμεν ²³ παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν περὶ τούτου, καὶ ἐπήκουσεν ἡμῖν. ²⁴ καὶ διέ- ²⁴ στειλα ἀπὸ ἀρχόντων τῶν ἱερέων δώδεκα, τῷ Σαραϊά, Ἀσαβιά, καὶ μετ' αὐτῶν ἀπὸ ἀδελφῶν αὐτῶν δώδεκα. ²⁵ καὶ ἔστησα αὐτοῖς ²⁵ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἀπαρχῆς οἴκου θεοῦ ἡμῶν, ἃ ὕψωσεν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὐρισκόμενοι. ²⁶ καὶ ἔστησα ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν ²⁶ ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια καὶ πεντήκοντα, καὶ σκεύη ἀργυρᾶ ἑκατόν, καὶ τάλαντα χρυσοῦ ἑκατόν. ²⁷ καὶ καφουδῆθ χρυσοὶ εἴκοσι εἰς τὴν ²⁷ ὁδὸν χαμανεῖμ χίλιοι, καὶ σκεύη χαλκοῦ στίλβοντος ἀγαθοῦ διά- φορα, ἐπιθυμητὰ ἐν χρυσίῳ. ²⁸ καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς ἅγιοι ²⁸ τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη ἅγια καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐκούσια τῷ κυρίῳ θεῷ πατέρων ἡμῶν. ²⁹ ἀγρυπνεῖτε καὶ τηρεῖτε, ἕως στήτε ²⁹ ἐνώπιον ἀρχόντων τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευειτῶν καὶ τῶν ἀρχόν- των τῶν πατριῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰς σκηνὰς οἴκου Κυρίου. ³⁰ καὶ ³⁰ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται σταθμὸν τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν σκευῶν, ἐνεγκεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν. ³¹ Καὶ ἐξήραμεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Θουὲ ἐν τῇ δωδεκάτῃ ³¹ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου τοῦ ἐλθεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ· καὶ χεῖρ θεοῦ ἡμῶν ἦν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ χειρὸς ἐχθροῦ καὶ πολεμίου ἐν τῇ ὁδῷ. ³² καὶ ἤλθομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκαθίσταμεν ἐκεῖ ³² ἡμέρας τρεῖς. ³³ καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐστήσαμεν τὸ ³³ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ χεῖρα Μερειμῶθ υἱοῦ Οὐρεῖα τοῦ ἱερέως, καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεαζάρ υἱὸς Φεινεές,

A 20 om και 3° A 21 Θουε] Αουε A 22 ησχυνθην] seq ras i lit
in A | ειπομεν A^{vid} | θεου] pr του A | εγκαταλειποντας B^{ab} A 23 του θεου]
om του A 24 Ασαβια] Σαβια A^{vid} | δωδεκα] δεκα A^{vid} 25 συμβουλοι]
συμβολοι A^{*vid} (ουλο sup ras A[?]) 26 om και 2° A 27 καφουδηθ]
καφουρη A | χρυσοι] χρυσαιοι A | χαμανειμ] δραχμων·| ειν A 28 κυριω 1°
+ θω A | αγια] pr τα (superscr) B^{ab} | ημων] υμων A 29 αρχοντων 1°
pr των A 31 Θουε B^{*vid} Αουε B[?] (A sup ras) A pr του A | τη δωδε-
κατη] om τη A | πρωτου] π sup ras B[?] 33 εστησαμεν] αμ sup ras
A^a | Μερειμωθ] Μαριμωθ A^{vid} | Ουρια B^b A

καὶ μετ' αὐτῶν Ἰωζαβὰδ υἱὸς Ἰησοῦ καὶ Νοαδεὶ ἀπὸ Ἑβανναῖα οἱ Β
 34 Λευεῖται· ³⁴ ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐν σταθμῷ τὰ πάντα, καὶ ἐγράφη πᾶς
 35 ὁ σταθμός· ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ³⁵ διελθόντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας
 υἱοὶ τῆς παροικίας προσήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις τῷ θεῷ Ἰσραὴλ,
 μόνους δώδεκα περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, κριοὺς ἐνενήκοντα ἕξ, ἀμνοὺς
 ἐβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ, χιμάρους περὶ ἁμαρτίας δώδεκα, τὰ πάντα
 36 ὀλοκαυτωμάτων. ³⁶ καὶ ἔδωκαν τὸ νόμισμα τοῦ βασιλέως τοῖς διοικη-
 ταῖς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἐδόξασαν
 τὸν λαὸν καὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

IX 1 ¹ Καὶ ὡς ἐτελέσθη ταῦτα, ἤγγισαν πρὸς μὲ οἱ ἄρχοντες λέγοντες
 Οὐκ ἐχωρίσθη ὁ λαὸς Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται ἀπὸ λαῶν
 τῶν γαιῶν ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν· τῷ Χανανεὶ, ὁ Ἑβραῖ, ὁ Φερεσθεὶ,
 2 ὁ Ἰεβουσεὶ, ὁ Ἀμμωνεὶ, ὁ Μωάβ, ὁ Μοσερεὶ καὶ ὁ Ἀμορεὶ· ² ὅτι
 ἐλάβοσαν ἀπὸ θυγατέρων αὐτῶν αὐτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ
 παρήχθη σπέρμα τὸ ἅγιον ἐν λαοῖς τῶν γαιῶν, καὶ χεὶρ τῶν ἀρ-
 3 χόντων ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ ταύτῃ. ³ καὶ ὡς ἤκουσα τὸν λόγον τοῦ-
 τον, διέρρηξα τὰ ἱμάτιά μου καὶ ἐπαλλόμην, καὶ ἔτιλλον ἀπὸ τῶν
 4 τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπὸ τοῦ πώγωνός μου, καὶ ἐκαθήμην
 4 ἡρεμάζων. ⁴ καὶ συνήχθησαν πρὸς μὲ πᾶς ὁ διώκων λόγον θεοῦ
 Ἰσραὴλ ἐπὶ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας· καὶ ἐγὼ καθήμενος ἡρεμάζων
 5 ἕως τῆς θυσίας τῆς ἑσπερινῆς. ⁵ καὶ ἐν θυσίᾳ τῇ ἑσπερινῇ ἀνέστην
 ἀπὸ ταπεινώσεώς μου· καὶ ἐν τῷ διαρρήξαι με τὰ ἱμάτιά μου καὶ
 ἐπαλλόμην, καὶ κλίνω ἐπὶ τὰ γόνατά μου καὶ ἐκπετάζω χεῖράς μου
 6 πρὸς τὸν θεόν, ⁶ καὶ εἶπα, Ἐσχύνθην καὶ ἐνετράπην τοῦ ὑψῶσαι
 τὸ πρόσωπόν μου πρὸς σέ, ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν
 ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν, καὶ αἱ πλημμέλειαι ἡμῶν ἐμεγαλύνθησαν ἕως
 7 εἰς οὐρανόν. ⁷ ἀπὸ ἡμερῶν πατέρων ἡμῶν ἐσμεν ἐν πλημμελείᾳ
 μεγάλῃ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν παρεδό-
 θημεν ἡμεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν ἐν χειρὶ βασι-
 8 λέων τῶν ἐθνῶν, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, ἐν διαρπαγῇ καὶ
 ἐν αἰσχύνῃ προσώπου ἡμῶν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁸ καὶ νῦν ἐπεσκευά-
 σατο ἡμῖν ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ καταλιπεῖν ἡμῖν εἰς σωτηρίαν καὶ δοῦναι

33 Νοαδεὶ] Νωαδα Α* | ἀπο Ἑβανναῖα] υἱος Βαναῖα Α 35 διελθόντες] Α
 οἱ ἐλθόντες Α | ἐκ] ἀπο Α | ὀλοκαυτωμάτων] ὀλοκαυτωμα|τα τω κω' Α
 36 ἔδωκα Α IX 1 Χανανι Α | Ἑβθι Α | Φερεζι Α | Ἀμμωνι Α | Μωσρι Α |
 Ἀμορι Α 2 αυτοῖς] εαυτοῖς Α | αὐτων 2^ο] εαυτων Α | ταυτη] + ἐν αρχῇ Α
 3 ἐρεμαζων Α 4 ἀποικίας Α | καὶ ἐγὼ] καγω Α 5 ταπεινωσεως] πρ
 τῆς Α | χειρας] πρ τας Α | τον θεον] πρ κν Α 6 ἡσχυνθην] πρ κε Α |
 ὑψῶσαι] + θεε μου Α | πλημμελῖαι Α 7 πλημμελῖα Α | ἐν 6^ο] πρ καὶ Α
 8 ο θεος] πρ κς Α | καταλειπειν Α

Β ἡμῖν στήρισμα ἐν τόπῳ ἀγιάσματος αὐτοῦ, τοῦ φωτίσαι ὀφθαλμοὺς ἡμῶν καὶ δοῦναι ζωοποίησιν μικρὰν ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν. ⁹ ὅτι δούλοι 9
 § κ ἔσμεν, καὶ ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν οὐκ ἐνκατέλειπεν ἡμᾶς ὁ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐκκλινεν ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος ἐνώπιον βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν ζωοποίησιν, τοῦ ὑψῶσαι αὐτοὺς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἀναστῆσαι τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ τοῦ δοῦναι ἡμῖν φραγμὸν ἐν Ἰουδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁰ τί εἶπωμεν, ὁ θεὸς ἡμῶν, μετὰ τούτου; ὅτι ἐνκατε- 11
 λίπομεν ἐντολὰς σου ¹¹ ἃς ἔδωκας ἡμῖν ἐν χειρὶ δούλων σου τῶν 1
 προφητῶν Ἡ γῇ εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε κληρονομήσαι αὐτὴν γῇ μετακινουμένη ἐστὶν ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν ἐθνῶν, ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, ὧν ἔπλησαν αὐτὴν ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν. ¹² καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ δώτε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, 11
 καὶ ἀπὸ θυγατέρων αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐκζητήσετε εἰρήνην αὐτῶν καὶ ἀγαθὸν αὐτῶν ἕως αἰῶνος, ὅπως ἐνισχύσητε καὶ φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ κληροδοτήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰῶνος. ¹³ καὶ μετὰ πᾶν τὸ ἐρχόμενον ἐφ' ὑμᾶς ἐν ποι- 12
 ἡμασιν ὑμῶν τοῖς πονηροῖς καὶ ἐν πλημμελείᾳ ὑμῶν τῇ μεγάλῃ· ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνομίας καὶ ἔδωκας ἡμῖν σωτηρίαν· ¹⁴ ὅτι ἐπεστρέψαμεν διασκεδάσαι ἐντολὰς 11
 σου καὶ γαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς· μὴ παροξυνθῆς ἐν ἡμῖν ἕως συντελείας τοῦ μὴ εἶναι ἐνκατάλειμμα καὶ διασωζόμενον. ¹⁵ Κύριε ὁ θεὸς 12
 Ἰσραὴλ, δίκαιος σύ, ὅτι κατελείφθημεν διασωζόμενοι ὡς ἡ ἡμέρα

ΝΑ 8 στήρισμα] σωτηρισμα Β* σωτηριαγμα ut vid B¹txt (αγ superscr) στήριγμα Β^amgA | δουλια Α (item 9) 9 εγκατελειπε Β^bA (-πεν) | βασιλεως Ν* (βασιλεων Ν^{c,a}) | ζωοποιησιν Ν* (ε ras Ν⁷vid) | αυτοις] + και Ν* (om Ν⁷) | οικον· κον (sic) θν ημων Ν* οικον Ν¹ om θν ημ. Ν¹c,a | ημιν 2°) om Ν* (hab Ν^a [mg]) 10 τι] pr γ νυν Ν^{c,a} | εγκατελιπομεν Β^b εγκατελειπομεν Α + ημιν Ν 11 δουλων Β^{κ,c,a}A] δουλου Ν* | η γη] pr λεγων ΝΑ | εισπορευεσθαι ΝΑ (+ + + μεχρι τουτου σημειου τῷ τριων σταυρων εστι] το τέλος των επτα] φυλλων τῷ περισσων γ μη οντῷ] του Εσιδρα Ν^{c,a}mg inf) | εν μετακewησιν (sic) Α | μακρυμμασιν Β^{κ,c,a}A] μακρυνει Ν* | om αυτων 1° Α | ων] οis superscr Ν^{c,a} (ras Ν^{c,b}) | επλησαν Β^κΑ] επλανησαν Ν* | om αυτων 2° Ν* (hab superscr Ν^{c,a}) Α 12 θυγατερων] pr των ΝΑ | εκζητησεται Β^κ (ε 2° sup ras Ν^{c,b}) Α | κληροδοτισητε Ν* (κληροδοτησ. Ν^{c,a}) κληρονομησητε Α 13 παι τοι ερχομενον] παντα τα εισελθοντα Ν^{c,a} (ras Ν^{c,b}) | υμας] ημας Ν^aA | υμωι 1°) ημων Α | πλημμελια Α | υμωι 2° Β^κΝ*] ημων Ν^{c,a}A | οτι 1°] + συ ο θς ημων κατεπαυσας το σκηπτρον ημων δια τας αμαρτιας ημων Ν^{c,a} (ras Ν^{c,b}) | ο θεοι ημων] συ Ν^{c,a} (ras Ν^{c,c}) | οτι 2° Β^{κ,c,a}A] και Ν* | εκουφισας] εκουφισα Α* (superscr Α¹) 14 εαπειστρεψαμεν (sic) Α | επιγαμβρευσαι ΝΑ | λαοις + τουτων Ν^{c,a} (ras Ν^{c,b}) + των γαιων Α | μη 1°] και ου Ν^{c,a} (ras Ν^{c,b}) | οπ εν Ν^{c,a} (hab Ν^{c,b}) | εγκαταλειμμα Β^bA ενκαταλιμμα Ν 14—15 om δια σωζομενον...κατελειφθημεν Α 15 κατελειφθημεν] κατελιφθ. Ν* pr ουκ ει Ν^{c,a}mg | ως Β^κΑ] ωσει Ν^{c,a} [mg] | η ημερα] om η Ν

αὐτῇ ἐναντίον σου ἐν πλημμυλείαις ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν στήναι B
 X 1 ἐνώπιόν σου ἐπὶ τούτῳ. ¹Καὶ ὡς ἐπροσηύξατο Ἔσρας, καὶ
 ὡς προσηγόρευεν κλαίων προσευχόμενος ἐνώπιον οἴκου τοῦ θεοῦ,
 συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκκλησία πολλή σφόδρα,
 ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίσκοι· ὅτι ἔκλαυσεν ὁ λαὸς καὶ ὑψώσεν
 2 κλαίων. ²καὶ ἀπεκρίθη Σεχενίας υἱὸς Ἰεὴλ ἀπὸ υἱῶν Ἡλὰμ καὶ
 εἶπεν τῷ Ἔσρα· Ἡμεῖς ἡσυνθετήσαμεν τῷ θεῷ ἡμῶν καὶ ἐκαθίσταμεν
 γυναῖκας ἀλλοτρίας ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς· καὶ νῦν ἐστὶν ὑπομονὴ τῷ
 3 Ἰσραὴλ ἐπὶ τούτῳ. ³καὶ νῦν διαθώμεθα διαθήκην τῷ θεῷ ἡμῶν
 ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας καὶ τὰ γενόμενα ἐξ αὐτῶν, ὡς ἂν
 βούλῃ· ἀνάστηθι καὶ φοβέρισον αὐτοὺς ἐν ἐντολαῖς θεοῦ ἡμῶν, καὶ
 4 ὡς ὁ νόμος γεννηθήτω. ⁴ἀνάστα, ὅτι ἐπὶ σέ τὸ ῥῆμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ
 5 σοῦ· κραταιοῦ καὶ ποιήσων. ⁵καὶ ἀνέστη Ἔσρας καὶ ὥρκισεν τοὺς
 ἄρχοντας, τοὺς Λευεῖτας καὶ πάντα Ἰσραὴλ, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸ
 6 ῥῆμα τοῦτο· καὶ ὤμωσαν. ⁶καὶ ἀνέστη Ἔσρας ἀπὸ προσώπου οἴκου
 τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς γαζοφυλάκιον Ἰωανὰν υἱοῦ Ἑλειςούβ, καὶ
 ἐπορεύθη ἐκεῖ· ἄρτον οὐκ ἔφαγεν καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν, ὅτι ἐπένθει
 7 ἐπὶ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας. ⁷καὶ παρήνεγκαν φωνὴν Ἰούδα καὶ
 8 ἐν Ἱερουσαλὴμ ⁸Πᾶς ὃς ἂν μὴ ἔλθῃ εἰς τρεῖς ἡμέρας ὡς ἡ βουλὴ
 τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀναθεματισθήσεται πᾶσα ἡ
 9 κίς. ⁹Καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν
 εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας, οὗτος μὲν ὁ ἕνατος· ἐν εἰκάδι
 τοῦ μηνὸς ἐκάθισεν πᾶς ὁ λαὸς ἐν πλατείᾳ οἴκου τοῦ θεοῦ, ἀπὸ
 10 θορύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος καὶ ἀπὸ τοῦ χαιμῶνος. ¹⁰καὶ

15 ἐναντίον] pr ιδου ημεις B¹mg A | σου 1°] + ws η ημερα αυτη B* (ras B¹) | B A
 πλημμυλείαις B | τουτω B¹c.a A] τουτο B* X 1 προσηυξατο B^b | Εσδρας
 B (Εσδρ. ubique) | om ws 2° B (superscr B¹) | προσηγόρευσεν] εξηγορευσεν
 B^{ab}mg B A | προσευχ.] pr και A | οικου] pr του B | om απο Ισραηλ B* (hab
 απο Ισλ B^{c.amg}) 2 Ιεηλ] Ιεειηλ A | εκαθισαμεν] ελαβομεν B^{c.a} (ras B^{c.b})
 3 εκβαλλειν B* (ras λ 1° B¹) | γενομενα] γεννωμενα B^{c.b} | ws 1°] εως B* (ws
 B¹) | ws ο ν. γεννηθτω] εν βουλη κυ και των τρεμουτων εν εντολαις αυτου και
 ποιηθησεται κατα τον νομον του θυ ημων B^{c.a} (ras B^{c.b}) 4 αναστα B¹] B A
 αναστηθι B^a A | om οτι A 5 om τους αρχοντας B | τους Λευειτας] ιερεις
 και Λευιτας B^{c.a}(mgg) A | και 3°] pr και τους αρχοντας B 6 Ιωαναν] ras a 1°
 B^{c.a} | Ελειςουβ B A | ασυνθεσια] pr τη A | αποικεσιας A 7 Ιουδα] pr εν
 B A | Ιερουσαλημ] + πασιν τοις υιοις της αποικιας του συναχθηναι εις Ιλημ
 B^{c.a}(mg sup) 8 πας] pr και B | ws η] os αν B* (ws η B^{avid}) ws αν A | om των
 αρχοντων B* (superscr B^{c.a}) | αποικιας B* (αποικ. B^{ab}) 9 ανδρες] pr οι
 B | μην] pr ο B A | εκαθισεν] pr γ B^{c.a}(mg) | om πας B (superscr B¹) | πλατια
 A | θορυβου] pr του A

Β ἀνέστη Ἔσρας ὁ ἱερεὺς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ὑμεῖς ἡσυνθετήκατε καὶ ἐκαθίσατε γυναῖκας ἀλλοτρίας, τοῦ προσθεῖναι ἐπὶ πλημμελίαν Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ νῦν δότε αἰνεσιν τῷ θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ διαστάλῃτε ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλοτρίων. ¹² καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶσα ἐκκλησία καὶ εἶπαν Μέγα τοῦτο τὸ ῥῆμά σου ἐφ' ἡμᾶς ποιῆσαι. ¹³ ἀλλὰ ὁ λαὸς πολὺς, καὶ ὁ τόπος χειμερινός, καὶ οὐκ ἔστιν δύναμις στήναι ἕξω· καὶ τὸ ἔργον οὐκ εἰς ἡμέραν μίαν καὶ οὐκ εἰς δύο, ὅτι ἐπληθύναμεν τοῦ ἀδικῆσαι ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. ¹⁴ στήτησαν δὲ ἄρχοντες ἡμῶν· καὶ πᾶσιν τοῖς ἐν πόλεσιν ἡμῶν ὃς ἐκάθισεν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἐλθέτωσαν εἰς καιροὺς ἀπὸ συναγωγῶν, καὶ μετ' αὐτῶν πρεσβύτεροι πόλεως καὶ πόλεως καὶ κριταί, τοῦ ἀποστρέψαι ὀργὴν θυμοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξ ἡμῶν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. ¹⁵ πλὴν Ἰωναθὰν υἱὸς Ἀσὴλ καὶ Λαζεία υἱὸς Ἑλκειᾶ μετ' ἐμοῦ περὶ τούτου, καὶ Μεσουλάμ καὶ Σαβαθαὶ ὁ Λευεΐτης βοηθῶν αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ ἐποίησαν οὕτως υἱοὶ τῆς ἀποικίας· καὶ διεστάλησαν Ἔσρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν τῷ οἴκῳ καὶ πάντες ἐν ὀνόμασιν, ὅτι ἐπέστρεψαν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐκζητῆσαι τὸ ῥῆμα. ¹⁷ καὶ ἐτέλεσαν ἐν πᾶσιν ἀνδράσιν οἱ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας ἕως ἡμέρας μῆας τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ¹⁸ Καὶ εὗρέθη ἀπὸ υἱῶν τῶν ἱερέων οἱ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας· ἀπὸ υἱῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μεεσσηλ καὶ Ἑλιέζερ καὶ Ἰαρεὶμ καὶ Γαδαλεῖα· ¹⁹ καὶ ἔδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ ἐξενέγκαι γυναῖκας αὐτῶν καὶ πλημμελείας κρινὸν ἐκ προβάτων περὶ πλημμελήσεως αὐτῶν· ²⁰ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐμμήρ, Ἀνανεὶ καὶ Ζαβδεῖα· ²¹ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡράμ, Μασαὴλ

ΝΑ 10 ἐκαθισατε] ελαβετε Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | πλημμελιαν ΝΑ 11 τω θεω] | κω Ν^{c.a.mg} τω κω θω Α | ημων] υμων Ν^{c.a} 12 εκκλησια] pr η ΝΑ | ειπαν] + φωι Ν^{c.a.mg} 13 τοπος] καιρος ΝΑ 14 αρχοντες] pr οι Α | ημων 1ο] + τη παο εκκλησια Ν* (pr εν Ν^{c.a} ras Ν^{c.b}) Α | πασιν (πασι Ν*) τοις εν] παντες οι ταις Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | ος εκαθισεν] οι λαβοντες Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | συναγωγω συνταγων Ν^{c.a}(vid)mg Α | om θυμου Α 15 Ασηλ] Σαηλ Ν* Ασσηλ Ν? Α Λαζειας Ν^a Ιαζιας Α | Ελκεια] Θεκουε Α | Μεσουλαμ] Μετασολλαμ Α Σαβαθα] Καββαθα Α | Λευιτης ΝΑ 16 υιοι] pr οι Α | διεσταλθωα διεστιλεν Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | om και 3ο Ν* (hab 5 Ν^{c.b}(vid)) | om και ανδρες Ν^{c.e} αρχοντας Ν^{c.a} | των οικων Ν* (τω οικω Ν? vid) Α | και 4ο] + σ Ν* (improb Ν? εν 1ο] επ Ν^{c.a} Α | ημερα] + μια ΝΑ | δεκατου] δωδεκατου Ν^{c.a} (δεκ. Ν^{c.i}) 17—18 om εως ημερας... αλλοτριας Ν* (hab Ν^{c.a.mg}) 17 μια Α 18 ευρ θησαν Ν^{c.a.mg} Α | υιων 1ο] pr των Ν^{c.a.mg} | εκαθισαν] ελαβον Ν^{c.a.mg} | αδελφο pr οι Ν | Μεεσσηλ] Μασσηλ Α Ν Μασσηια Α | Ιαρειμ] Ιωρειμ Ν Ιαριβ Α | Γ λα|δεια Ν 19 om του εξηνεγκαι... πλημμ. αυτων Ν* (hab Ν^{a.mg}) | αυτων 2 εαντων Ν^{a.mg} Α | πλημμελιας Ν^{a.mg} Α | πλημμελησεως] πλημμεληματος Ν^{a.n} 20 Αμμηρ Ν* (Εμμηρ Ν?) | Ανα|νια Α | Ζαβδια Α 21 Μασσηλ] Μασειας .

22 καὶ Ἑλεῖα καὶ Σαμαῖα καὶ Ἰεὴλ καὶ Ὀζειά· 22 καὶ ἀπὸ νύων Β
 Φασούρ, Ἐλιωνά, Μασσαῖα καὶ Σαμαήλ καὶ Ναθαναήλ καὶ Ἰωζαβὰδ
 23 καὶ Ἥλασά· 23 καὶ ἀπὸ τῶν Λευειτῶν Ἰωζαβὰδ καὶ Σαμουὶ καὶ Κωλειά,
 24 αὐτοὺς Κωλιεύ, καὶ Φαδαῖα καὶ Ἰοδὸμ καὶ Ἐλιέζερ, 24 καὶ ἀπὸ τῶν
 ᾠδόντων Ἐλεισάφ, καὶ ἀπὸ τῶν πυλῳρῶν Γελλήμ καὶ Τέλλημ καὶ
 25 Ὠδοῦθ· 25 καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ ἀπὸ νύων Φορός, Ῥαμῖα καὶ Ἀζειά καὶ
 26 Μελχειά καὶ Ἀμαμείν καὶ Ἐλεαζάρ καὶ Βαναῖα· 26 καὶ ἀπὸ νύων
 Ἡλάμ, Μαθανιά, Ζαχαριά καὶ Ἰαήλ καὶ Ἀβδεῖα καὶ Ἰαριμοῖθ καὶ
 27 Ἡλεία· 27 καὶ ἀπὸ νύων Ζαθουῖα, Ἐλιωνά, Ἐλεισουῦβ, Ἀλαθωνιά
 28 καὶ Ἀμών καὶ Ζαβαδάβ καὶ Ὀζειά· 28 καὶ ἀπὸ νύων Βαβεῖ, Ἰωανάν,
 29 Νιανὰ καὶ Ζαβού, Θαλεῖ· 29 καὶ ἀπὸ νύων Βανουεῖ, Μελουσάμ, Ἀλούμ,
 30 Ἀδά, Ἰασουὶδ καὶ Σαλουῖα καὶ Μημών· 30 καὶ ἀπὸ νύων Φααδμῳάβ,
 Αἰδαινέ, Χαήλ, Βαναῖα, Μασηά, Μαθανιά, Βεσελλήλ καὶ Θανουεῖ καὶ
 31 Μανασσή· 31 καὶ ἀπὸ νύων Ἡράμ, Ἐλειέζερ, Ἰεσσειά, Μελχειά, Σα-
 32 μαιά, Σεμεών, 32 Βενιαμείν, Μαλούχ, Σαμαρειά· 33 ἀπὸ νύων Ἡσάμ,
 33 Μαθανιά, Ἀθά, Ζαβέλ, Ἐλειφάνεθ, Ἰεραμεῖμ, Μανασσή, Σεμεεῖ· 34 ἀπὸ
 35 νύων Ἀνεί, Μοδεδεῖα, Μαρεῖ, Οὐήλ, 35 Βαναῖα, Βαραῖα, Χελκειά, 36 Οὐ-
 36 ιεχωά, Ἰεραμῳθ, Ἐλειασιεφ, 37 Μαθανιά, Μαθανάν· καὶ ἐποίησαν.

21 Ελια Α | Ιειηλ Α | Οζια Α   22 Ελιωνα| Ελιωναι Α | Μασσαια| ΝΑ
 Μασσια Α | Σαμαηλ| Σαμειηλ Ν | Ισμαηλ Α   23 Λευειτων| pr νιων των Ν^{c.a}
 (ras Ν^{c.b}) | Σαμουδ Ν | Κωλεια| Κωλαα Α | Κωλιευ| Κωλιταν Ν^a vid Κωλιτας
 Α | Φαλαια Β^b vid Φααia Ν Φεθεια Α | Ιοδομ| Ιεδομ Ν Ιουδας Α | Ελιαζαρ Ν
 24 αδοντων| ωδιων Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) | Ελισαφ ΝΑ | Γελλημ| Γαιλλειμ Ν Σολλημ
 Α | Τελημ| Τελλημ ΝΑ | Ωδοουθ| Ωδουε Α   25 Φορος| Φαρες Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) |
 Αζεια| Αδεια Ν Αζια Α | Μελχια Α | Αμαμειν| Μεαμμ Α | Ελεαζαρ| Ελεαζα
 Α + και Σαβια Ν + και Ασαβια·| Α | Βαναia| Μαναια Ν   26 Μαθθανια Α |
 Ζαχαρια| pr και ΝΑ | Ιαηλ| Ιαειηλ Ν Αιειηλ Α | Αβδια Α | Ιαριμωθ Ν Ιεριμωθ
 Α | Ηλια Α   27 Ζαθουα Α | Ελιωναν Ν Ελιωναι Α¹ (Ελιων... Α* vid) |
 Ελισον Ν Ελισουβ Α | Αλαθανια| Βαλαθανιαν Ν Μαθθαναι Α | Αμων| Αρμων Ν
 Ιαρμωθ Α | Ζαβαδ ΝΑ | Οζεια| Οζιζα Α   28 Βαβι Ν | Νιανα| Ανεια Ν*
 Ανανεια Ν^a mg Ανανια Α | Θαλει| Θαλειμ Ν Οθαλι Α   29 Βανουει...Ιασουδ|
 Βανουειμ|ελουσαμ|ελουμα|δαασουα| Ν Βανει Μοσολ|λαμ· Μαλουχ· Α δαιας·
 Ιασουβ· Α | Σαλουia| Σααλ Α | Μημων| Μηνων Ν Ρημωθ Α   30 Φααθμ.
 Α | Αιδαινε (Ειδαινε Β^{ab}) Χαηλ| Εδενεχ·| Ηλ Ν Εδνε και Σαηηλ Α | Βαναia|
 pr και Α | Μαση Ν Μασσηα Α | Αμαθανεια Ν (μ improb Νⁱ vid) Μαθθανια Α |
 Βεσετληλ Ν | Θανουει| Βανου Α | Μαναση Β^a   31 Ιεσσια Α | Σαμαia|
 Σεμεα Ν Σαμαias Α   32 Μαλουχ| Μαδουχ Ν² | Σαμαρια ΝΑ   33 απο| pr
 και ΝΑ | Ησαμ| Ησιαμ Ν Ασημ Α | Μαθανia| Μαθθαναι Α | Αθα| Μαθθαθα
 Α | Ζαβελ| Ζαβαδ Α | Ελειφανεθ| Ελειφαλεθ Β^{ab} Ν Ελιφαλετ Α | Ιεραμει Ν
 Ιερεμ Α | Σεμει Α   34 απο| pr και Ν^{c.a} mg Α | Ανει| Βανει Α | Μοδεδια Ν
 Μοοδεia Α | Μاري Ν Αμβραμ και Α | Ουηλ Β* vid Ν (Ουηλ Β^{ab} Α)   35 Βα-
 ραιa| Μαδαιa Ν Βαδαιa Α | Χελκειa| Χελia Α   36 Ουιεχωa| Ουιερε|χω
 Ν Ονουνια Α | Ιεραμωθ| Μαρεμωθ Α | Ελειασιεφ| Ελειασιεβ Ν Ελιασιεβ Α
 37 Μαθανia| Μαθθανia Α | Μαθαναν| Μαθθانا Ν Μαθθαναι Α

B 38 οἱ υἱοὶ Βανουὶ καὶ υἱοὶ Σεμεεί, 39 καὶ Σελεμιά καὶ Ναθὰν καὶ 38
 Ἀδαϊά, 40 Μαχαδναβού, Σεσεί, Σαριού, 41 Ἐξερῆλ καὶ Σελεμιά καὶ 40
 Σαμαρειά 42 καὶ Σαλούμ, Μαριά, Ἰωσήφ· 43 ἀπὸ υἱῶν Ναβού, Ἰαήλ, 42
 Θαμαθιά, Σεδέμ, Ζανβινά, Διὰ καὶ Ἰωήλ καὶ Βαναιά. 44 πάντες οὗτοι 43
 ἐλάβοσαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν υἱούς. 44

1 ΛΟΓΟΙ Νεεμία υἱοῦ Χελκεία.

1

Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Σεχερλου ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν
 Σουσαν ἀβειρά· καὶ ἦλθεν Ἀνανὶ εἰς ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν μου, αὐτὸς 2
 καὶ ἄνδρες Ἰούδα, καὶ ἠρώτησα αὐτοὺς περὶ τῶν σωθέντων οἱ κατε-
 λίπυσαν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ περὶ Ἱερουσαλὴμ. 3 καὶ εἶπосαν 3
 πρὸς μέ Οἱ καταλειπόμενοι οἱ καταλειφθέντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας
 ἐκεῖ ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν πόλει, ἐν πονηρίᾳ μεγάλῃ καὶ ἐν ὀνειδισμῷ, καὶ
 τείχῃ Ἱερουσαλὴμ καθρημένα, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐνεπρήσθησαν ἐν
 πυρί. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαί με τοὺς λόγους τούτους ἐκάθισα 4
 καὶ ἔκλαυσα καὶ ἐπένθησα ἡμέρας, καὶ ἤμην νηστεύων καὶ προσευ-
 χόμενος ἐνώπιον θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. 5 καὶ εἶπα Μὴ δὴ, Κύριε ὁ θεὸς 5
 τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας καὶ φοβερός, φυλάσσων τὴν δια-
 θήκην καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσιν
 τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· 6 ἔστω δὴ τὸ οὖς σου προσέχον καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ 6
 σου ἀνεωγμένοι τοῦ ἀκοῦσαι προσευχὴν δούλου σου, ἣν ἐγὼ προσ-
 εύχομαι ἐνώπιόν σου σήμερον ἡμέραν καὶ νύκτα περὶ υἱῶν Ἰσραὴλ
 δούλων σου, καὶ ἐξαγορεύων ἐπὶ ἁμαρτίαις υἱῶν Ἰσραὴλ ὅς ἡμάρτομέν

NA 38 υιοι 20] pr οι A | Σεμει A 39 Σελεμεια N Σελεμιας A | Αδαια] Αδειαμ
 Αδαιας A 40 Μαχαδναβου] Αχαδναβου N Μαχαδααβου A | Σαριου]
 Σαρουε N Αρου A 41 Εξερηλ] Εσρηηλ N Εξρηηλ A | Σελεμεια N Σελεμιας
 A | Σαμαρειας A 42 om και A | Σελλουμ A | Μαρια] Αμαριας A
 43 Ιαηλ] Ιεσηλ A | Θαμαθια] Μαθθαθιας A | om Σεδεμ A | Ζανβινα]
 Ζαμβεινα N om A | Δια] Ιαδει A XI 1 λογοι] pr εντευθεν τα περι
 Νεεμιου Bc mg sup | Χελκεια] Αχαλια NA | Σεχερλου] Σεχερλου B* vid Σεχερλ
 N* Χεσελεν Nca mg Χασεηλου A | ετους] pr τοις] Σουσοις μητροπολει Περσων]
 N* (improb Nca) | αβειρρα A 2 Ανανι εις] Ανανεις N | των αδελφων]
 om των NA | κατελιπησαν B* vid] κατελιφθησαν Ba N (κατελειφθησαν BbA)
 3 ειπосαν BNa] εποιησαν N* ειπον A | om οι καταλειφθεντες A | εν πολει]
 εν τη πολει N om A | τειχη] pr τα Nca (ras Nc.b) | καθειρημενα B* N (καθηρ.
 BabA) | αι πυλαι] om αι N* (superscr Nca) A 4 επενθησα] ειπε
 θησα N* (ras ι Nf) | θεου] pr του N 5 om μη δη N* vid (hab Nf (mg)) |
 om του ουρανου N* (hab Nca mg) | φοβερος] pr ο NA | om σου A | φυλασ-
 σουσι N 6 ηνεωγμενοι N | προσευχην] pr την Nca | ημεραν] κα pro
 η B* (ημ...B) | νυκταν N* | εξαγορευω NA | αμαρτιας A

7 σοι, καὶ ἐγὼ καὶ ὁ οἶκος πατρός μου ἡμάρτομεν. ⁷διαλύσει διελύ- Β
 σαμεν, καὶ οὐκ ἐφυλάξαμεν τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ
 8 κρίματα ἃ ἐνετείλω τῷ Μωυσῇ παιδί σου. ⁸μνήσθητι δὴ τὸν λόγον
 ὃν ἐνετείλω τῷ Μωυσῇ παιδί σου λέγων Ὑμεῖς ἐὰν ἀσυνθετήσητε,
 9 ἐγὼ διασκορπιῶ ὑμᾶς ἐν τοῖς λαοῖς. ⁹καὶ ἐὰν ἐπιστρέψητε πρὸς μέ,
 καὶ φυλάξητε τὰς ἐντολὰς μου καὶ ποιήσητε αὐτάς, ἐὰν ἦ ἡ διασπορὰ
 ὑμῶν ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκείθεν συνάξω αὐτούς, καὶ εἰσάξω αὐ-
 10 τοὺς εἰς τὸν τόπον ὃν ἐξελεξάμην κατασκηνώσαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ.
 11 καὶ αὐτοὶ παῖδες σου καὶ λαὸς σου, οὓς ἐλυτρώσω ἐν τῇ δυνάμει
 σου τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταίᾳ. ¹¹μὴ δὴ, ἀλλ' ἔστω
 τὸ οὖς σου προσέχον εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου καὶ εἰς
 τὴν προσευχὴν παίδων σου τῶν θελόντων φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά
 σου· καὶ εὐόδωσον δὴ τῷ παιδί σου σήμερον καὶ δὸς αὐτὸν εἰς
 οἰκτεirmoύς ἐνώπιον τοῦ ἀνδρὸς τούτου. καὶ ἐγὼ ἡμην εὐνοῦχος
 (II) XII 1 τῷ βασιλεῖ. ¹Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Νισὰν ἔτους εἰκοστοῦ
 Ἀρσαθερθὰ βασιλεῖ καὶ ἦν οἶνος ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἔλαβον τὸν
 2 οἶνον καὶ ἔδωκα τῷ βασιλεῖ, καὶ οὐκ ἦν ἕτερος ἐνώπιον αὐτοῦ, ²καὶ
 εἶπέν μοι ὁ βασιλεὺς Διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρόν, καὶ οὐκ εἰ
 μετριάζων; οὐκ ἔστιν τοῦτο εἰ μὴ πονηρία καρδίας. καὶ ἐφοβήθην
 3 πολὺ σφόδρα, ³καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ Ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα
 ζήτω. διὰ τί οὐ μὴ γένηται πονηρὸν τὸ πρόσωπόν μου, διότι ἡ
 πόλις, οἶκος μνημείων πατέρων μου, ἡρημώθη καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς
 4 κατεβρώθησαν ἐν πυρί; ⁴καὶ εἶπέν μοι ὁ βασιλεὺς Περὶ τίνος τοῦτο
 5 συνζητεῖς; καὶ προσηξάμην πρὸς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ⁵καὶ εἶπα
 τῷ βασιλεῖ Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, καὶ εἰ ἀγαθυνθήσεται ὁ παῖς
 σου ἐνώπιόν σου ὥστε πέμψαι αὐτὸν εἰς Ἰουδᾶ, εἰς πόλιν μνημείων
 6 πατέρων μου, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν. ⁶καὶ εἶπέν μοι ὁ βασιλεὺς
 6 πατρος] pr του Ν ⁷ διελυσσαμεν] εδιελυσσαμεν Ν* (improb ε 1° Ν?) ΝΑ
 + προς σε Ν^{c.a.mg} Α | παιδω Α ⁸ τω Μ. παιδι σου] Μ. παιδι σ. Ν τω
 π. σ. Μ. Α | om λεγων Ν* (hab Ν^{c.a.mg}) | αθετησητε Ν* (ασυνθ. Ν^{c.a})
 9 om η 2° Ν* (superscr Ν^{c.a}) | ουρανου]+εως ακρου του ουρανου Ν^{c.a.mg} sup |
 αυτους 1°] αυτου Ν* (αυτους Ν^{c.a}) | εισαξω] pr και Ν^{c.a} ¹⁰ τη δυναμει] om
 τη ΝΑ | om τη μεγαλη Ν* (hab Ν^{c.a.mg}) ¹¹ δη]+κε μη αποστρεψης
 το προσωπον σου Ν^{c.a.mg} | οικτιρμους BbN | om τουτου Α | και εγω] καγω Α |
 ευνοχος] οινοχος Ν* (ευ. Ν^{c.a}) Α XII 1 Νισα Ν* (ν superscr Ν^{c.a}) Νει-
 σαν Α | Αρσαθερθα] Αρσαρσαθα Ν^{c.b} (ubique) Αρταξερξη Ν^{c.a} Αρθασασθα Α |
 βασιλει 1°] του βασιλεως Ν^{c.b} ι 2° sup ras Α^{a?} | οινος] pr ο Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b})
 Α | αυτου]+και ημην σκυθρωπος Ν^{c.a.mg} sup ³ ειπα] ειπον Ν | τους αιωνας
 Ν | διστι] δια τι Α | μου 2°] σου Ν* (μου Ν^{c.a}) | om ηρημωθη Ν^{vid} (hab
 Ν^{mg}) | κατεβρωθησαν] και εβρ. Α^{vid} ⁴ συνζητεεις] συ ζητεις B'N (συζητεις) |
 προσεξαμην Α ⁵ om ει 1° Ν* (hab Ν^{c.b(mg)}) | επι] επισταμαι Ν^{c.a} |
 ει 2°]+αγαθον επι τον βασιλεα και Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b})

¶ καὶ ἡ παλλακὴ ἡ καθημένη ἐχόμενα αὐτοῦ Ἔως πότε ἔσται ἡ πορεία σου, καὶ πότε ἐπιστρέψεις; καὶ ἡγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλén με, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὄρον. ἵ καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ 7 Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, ἐπιστολὰς δότω μοι πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, ὥστε παραγαγεῖν με ἕως ἔλθω ἐπὶ Ἰουδὰ, 8 καὶ 8 ἐπιστολὴν ἐπὶ Ἀσάφ φύλακα τοῦ παραδείσου ὃς ἐστὶν τῷ βασιλεῖ, ὥστε δοῦναί μοι ξύλα στεγάσαι τὰς πύλας καὶ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως καὶ εἰς οἶκον ὃν εἰσελεύσομαι εἰς αὐτόν. καὶ ἔδωκέν μοι ὁ βασιλεὺς, ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθή.

9 Καὶ ἦλθον πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔδωκα 9 αὐτοῖς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ βασιλέως· καὶ ἀπέστειλεν μετ' ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς ἀρχηγούς δυνάμεως καὶ ἱππεῖς. 10 καὶ ἤκουσεν Σαναβαλλὰτ 11 Ἀρωνεὶ, καὶ πονηρόν αὐτοῖς ἐγένετο ὅτι ἦκει ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθόν τοῖς νίοις Ἰσραὴλ. 11 καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤμην ἐκεῖ 1 ἡμέρας τρεῖς. 12 καὶ ἀνέστην νυκτὸς ἐγὼ καὶ ἄνδρες ὀλίγοι μετ' ἐμοῦ, 1 καὶ οὐκ ἀπήγγειλα ἀνθρώπῳ τί ὁ θεὸς δίδωσιν εἰς καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ κτήνος οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ εἰ μὴ τὸ κτήνος ᾧ ἐγὼ ἐπιβαίνω ἐπ' αὐτῷ. 13 καὶ ἐξῆλθον ἐν πύλῃ τοῦ 1 γωληλά καὶ πρὸς στόμα πηγῆς τῶν συκῶν καὶ εἰς πύλην τῆς κοπρίας· καὶ ἤμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ ὃ αὐτοὶ καθαροῦσιν, καὶ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν πυρί. 14 καὶ παρῆλθον 1 ἐπὶ πύλην τοῦ Αἰνὰ καὶ εἰς κολυμβήθραν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτήνι παρελθεῖν ὑποκάτω μου. 15 καὶ ἤμην ἀναβαίνων 1 ἐν τῷ τείχει χειμάρρους νυκτός, καὶ ἤμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει· καὶ ἤμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος, καὶ ἐπέστρεψα. 16 καὶ οἱ φυλάσ- 11 σοντες οὐκ ἔγνωσαν τί ἐπορεύθην καὶ τί ἐγὼ ποιῶ· καὶ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς ἐντίμοις καὶ τοῖς καταλοιποῖς τοῖς ποιούσιν

NA 6 αυτου]+ινα τι καθησαι παρ εμοι N^{c.a} (ras N^{c.b}) | εως] pr και N* (on N^{c.a}) | πορεία] πορία N παρουσία A 7 om ει B* (hab B^{ab} [superscr] NA) δοτω μοι επιστολας NA | εως]+ου N^{c.a} (superscr) | Ιουδαν NA 8 φυλακα του παραδεισου] τον φυλασσοντα τας ημιονους του βασιλεως και τον παραδειςον N^{c.a} (ras N^{c.b}) | μοι] μ sup ras A¹ | πυλας]+της βαρειως του οικο N^{c.a} (ras N^{c.b}) π sup ras A¹ | οικον] pr τον N | ον] pr εις N^{c.a} (ras N^{c.b}) | εις 3^ο προς N^{c.a} (superscr) | θεου]+μου N^{c.a} (ras N^{c.b}) 9 δυναμεις] pr της I 10 Σαναβαλατ N | Αρωνει] pr ο B^{ab} Αρωνει N^{vid} ο Αρωνι A +και Τωβια δουλос Αμμωνει B^{ab} mg N +και T. ο δ. ο Αμμωνι A 12 απηγγειλα B | καρδιαν] pr την N | εστιν] ην N^{c.a} (ras N^{c.b}) | μετ εμου (2^ο)] +αλλο N^{c.a} | ω] ο I 13 γωληλα]+νυκτος N^{c.a} (ras N^{c.b}) | προστομα BNA | πυρι] pr εν N I 14 Αινα] Αιν A 15 χειμαρρου A | πυλη] pr τη N 16 τι 1^ο] οτ N | εντιμοις]+και τοις βασιλευσιν N* +και τοις στρατηγοις N^{c.a} mg sup A | ον και τοις καταλοιποις N* (hab N^{c.a} mg sup)

17 τὰ ἔργα ἕως τότε οὐκ ἀπήγγειλα. ¹⁷ καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς Ὑμεῖς B
 βλέπετε τὴν πονηρίαν ἐν ᾗ ἔσμεν ἐν αὐτῇ, πῶς Ἱερουσαλὴμ ἔρημος
 καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρί· δεῦτε καὶ διοικοδομήσωμεν τὸ
 18 τείχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐσόμεθα ἔτι ὄνειδος. ¹⁸ καὶ ἀπήγγειλα
 αὐτοῖς τὴν χεῖρα τοῦ θεοῦ ἣ ἔστιν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ πρὸς λόγους
 τοῦ βασιλέως οὓς εἶπέν μοι· καὶ εἶπα Ἀναστῶμεν καὶ οἰκοδομή-
 19 σωμεν. καὶ ἐκραταιώθησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν εἰς ἀγαθόν. ¹⁹ καὶ ἤ-
 κουσεν Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνεὶ καὶ Τωβιά ὁ δοῦλος Ἀμμωνεὶ καὶ
 Γῆσαμ ὁ Ἀραβεὶ, καὶ ἐξεγέλασαν ἡμᾶς, καὶ ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς καὶ
 εἶπαν Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὑμεῖς ποιεῖτε; ἢ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς
 20 ἀποστατεῖτε; ²⁰ καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον καὶ εἶπα αὐτοῖς Ὁ θεὸς
 τοῦ οὐρανοῦ, αὐτὸς εὐδοῶσει ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς δοῦλοι αὐτοῦ καθαροί,
 καὶ οἰκοδομήσωμεν· καὶ ὑμῖν οὐκ ἔστιν μερὶς καὶ δικαιοσύνη καὶ
 μνημόσυνον ἐν Ἱερουσαλὴμ.

XIII 1 ¹ Καὶ ἀνέστη Ἐλειςουβ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ
 ἱερεῖς καὶ ὠκοδόμησαν τὴν πύλιν τὴν προβατικὴν· αὐτοὶ ἡγίασαν
 αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς, καὶ ἕως πύργου τῶν ἑκατὸν ἡγί-
 2 ασαν, ἕως πύργου Ἀνανεήλ. ² καὶ ἐπὶ χεῖρας ἀνδρῶν υἱῶν Ἱερευ-
 3 χῶ, καὶ ἐπὶ χεῖρας υἱῶν Ζαβαούρ υἱοῦ Ἀμαρεῖ. ³ καὶ τὴν πύλιν
 τὴν ἰχθυερὰν οἰκοδόμησαν υἱοὶ Ἀσάν· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτήν, καὶ
 4 ἐστέγασαν θύρας αὐτῆς καὶ κλείθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ⁴ καὶ
 ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχευ ἐπὶ Ῥαμῶθ υἱοῦ Οὐρέια υἱοῦ Ἀκῶς. καὶ
 5 ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχευ Σαδῶκ υἱὸς Βαανά. ⁵ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν
 κατέσχευ οἱ Θεκωεῖν, καὶ ἀδωρηὲμ οὐκ εἰσῆνεγκαν τράχηλον αὐτῶν
 6 εἰς δουλείαν αὐτῶν. ⁶ καὶ τὴν πύλιν Ἰσανὰ ἐκράτησαν Ἰοειὰ υἱὸς

16 ἀπήγγειλα] λ sup ras A¹ 17 διωκοδομησωμεν B* (διοικοδ. B^{ab}A)] NA
 διοικοδομησομεν N 18 ἐστιν] ἐστι sup ras A¹ | αγαθα N* (αγαθη N^{c.a}) |
 προς] τους NA 19 Σαλαβαλ[λατ N | Αρωνι A | Τωβεια NA | ο Αμμωνει
 N ο Αμμωνι A | Αραβι A | ηλθαν N | ειπον A | υμεις 1°] pr ο N^{c.a} vid A
 20 ημας] ημιν NA | οικοδομησομεν NA | υμιν] ημιν N* (υ superscr N^{c.a})
 XIII 1 Ελειςουβ NA | αυτων N* (αυτου N^{c.a}) | οι ιερεις sup ras A² | οικοδο-
 μησαν N | αυτοι] in οι ras aliq B¹ pr και N* (om N¹) | om αυτην N | πυργου
 1°] πυργους B N* (s improb N¹) | Ανανεηλ] Νανεηλ N Ανα|μεηλ A 2 υιων ανδρων
 A | Ιεριχω B^b | Ζαβαουρ] Ζαχχουρ N Ζακ|χουρ A | Αμαρει] Μιари A 3 ιχθη-
 ραν N* (ιχθυρ. N¹) | ωκοδομησαν B^{ab} NA | Ασαν] Ασα|ναα N Ασανα A | αυτοι]
 pr και (sup ras) B^{ab} | εστεγασαν 2°] εστη|σαν A | θυρας] pr τας N | κλειθρα] pr
 τα N^{c.a} (ras N^{c.b}) 4 χεира 1°] θυρας N* χιρας N^{c.a} vid χειρας A | επι 2°] απο
 NA | Ουρια NA | Ακως] Ακκως A + και επι χεира αυτω| κατεσχευ Μοσολ|λαμ·
 υιος Βαραχιου| υιου Μασε|ζεβη·] N + και επει χεира αυτων κατεσχευ Μοσολ|λαμ·
 υιος Βαραχιου υιου Μασε|ειηλ·] (ζει sup ras) A | om και 2°...Βαανα
 A | Σαδουκ N 5 κατεσχοσαν] κατεσχον A | Θεκωειμ NA | αδωρην A |
 αυτων 2°] εαυτων A | δουλιαν NA 6 Ισανα] του Αισανα NA | Ιοειαα] υιοι
 Εδα· N Ιοειδα A

Β Φασέκ καὶ Μεσουλὰμ υἱὸς Βαδιά· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλείθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ⁸ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησαν Ἀνανίας υἱὸς τοῦ Ἰωακείμ, καὶ κατέλειπον Ἱερουσαλὴμ ἕως τείχους τοῦ πλατέως. ⁹ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ῥαφαῖά, ἄρχων ἡμίσεους περιχώρου Ἱερουσαλὴμ. ¹⁰ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἰεδαιὰ υἱὸς Ἐρωμάθ, καὶ κατέναντι οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀτουθ υἱὸς Ἀσβανάμ. ¹¹ καὶ δευτέρος ἐκράτησεν Μελχείας υἱὸς Ἡράμ καὶ Ἀσουβ υἱὸς Φααβμωάβ, καὶ ἕως πύργου τῶν ναθουρείμ. ¹² καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Σαλούμ υἱὸς Ἡλεία, ἄρχων ἡμίσεους περιχώρου Ἱερουσαλὴμ, αὐτὸς καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ. ¹³ τὴν πύλην τῆς φάραγγος ἐκράτησαν Ἀνούν καὶ οἱ κατοικοῦντες Ζανώ· αὐτοὶ ὠκοδόμησαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλείθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ χιλίους πήχεις ἐν τῷ τείχει ἕως πύλης τῆς κοπρίας. ¹⁴ καὶ τὴν πύλιν τῆς κοπρίας ἐκράτησεν Μελχειὰ υἱὸς Ῥηχάβ, ἄρχων περιχώρου Βηθαχάμ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἐσκέπασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλείθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ¹⁵ καὶ τὸ τεῖχος κολυμβήθρας τῶν κωδίων τῇ κουρᾷ τοῦ βασιλέως, καὶ ἕως τῶν κλιμάκων τῶν καταβαινουσῶν ἀπὸ πόλεως Δαυεὶδ. ¹⁶ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησεν Νεεμίας υἱὸς Ἀζαβούχ, ἄρχων περιχώρου Βησόρ, ἕως κήπου τάφου Δαυεὶδ καὶ ἕως τῆς κολυμβήθρας τῆς γεγυνίας καὶ ἕως Βηθαβαρείμ. ¹⁷ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησαν οἱ Λευεῖται, Βασούθ υἱὸς Βανεί. ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀσαβιά, ἄρχων ἡμίσεους περιχώρου Κεειλά, τῷ περιχώρῳ αὐτοῦ. ¹⁸ μετ' αὐτὸν ἐκρά-

ΝΑ 6 Βαδια] Αβδεια Ν Βασω·| Δια· Α^{vid} | om και κλειθρα...αυτης 3^ο Α κλειθρα] pr τα Ν^{c.a} 8 επειρα Α | αυτης Α | εκρατησεν ΝΑ | Ιωακειμ Ρωκειμ Α | κατελειπον Α | τειχους] pr του ΝΑ | πλατεως] πλαταιος 1 9 αυτων] αυτου Ν^a 10 Ιεδαια] Ιεδδεια Ν | Ερωμαθ] Ειωμαθ Ν Ερωμα Α | om και 2^ο Ν | οικια Α | χειρα αυτου] χειρας αυτων Ν* (χειρα αυτο Ν^{c.a}) | Ατουθ] Αυτους Α | Ασβαναμ] Ασβανεαμ Bab(vid) Ασβνεαμ Ν Ασβαν Α 11 δευτερος] δ sup ras Α^a | Μελχεια Ν | υιος ι^ο] pr ο Ν | Ηραμ Ηρμα Α | Φααβμωαβ (μ sup ras Β^{ab}) | Φααθμωαβ Α | ναθουρειμ] θαννουρει Α 12 Σαλουμ] Οαλουμ Ν Σαλλουμ Α | Ηλεια] Αλλωης Α | αυτου 2^ο su sup ras Α¹ 13 φαραγγος·| εκρατησαν Α | θυρας] pr τας Ν | μοχλο Ν | χιλιοι Ν* (χιλιους Ν^{c.a}) | τειχει] τευχ Α (seq ras 2 litt) | εως] ως Ν* (superscr Ν^{c.a}) | πυλης] pr της Ν* Α 14 Βηθαχαμ] Βηθακαμ Ν Βηθαχχαμ Α | μοχλου Α* (s superscr Α^{a1}) 15 κολυμβηθρα Β^b vid Ν* (s superscr Ν^{c.a}) | om κωδιων Ν* (hab κωλιων Ν^{c.a} mg) + θειτου Σιλωαμ Ν 16 Νεεμει Ν | Αζαβουχ] Αζαβου Ν Αζβουχ Α | περιχωρου] pr ημισους Ν^{c.a} mg | Βησι Βηθ'σου Α | Βηθαβαρειμ Ν* Βηθ'αγγαβαρειμ Ν^{c.a} (superscr βα) Βηθθαγαβαρειμ Α 17 Λευιται ΝΑ | Βασουθ] Ραουμ ΝΑ | Βανει] Βααν Ν | Κεειλα] Καieiλα Ν | περιχωρω Ν* (περιχωρου Ν^{c.a}) | περιχωρου Β

τησαν ἀδελφοὶ αὐτῶν Βεδεὶ υἱὸς Ἡναδαλάτ, ἀρχων ἡμίσιους περι- B
 19 χώρου Κεεϊλά. ¹⁹ καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ Ἀζουρ υἱὸς Ἰησοῦ,
 ἀρχων τοῦ Μασφέ, μέτρον δεύτερον πύργου ἀναβάσεως τῆς συνα-
 20 πτούσης τῆς γωνίας. ²⁰ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Βαροῦχ υἱὸς Ζαβού
 μέτρον δεύτερον ἀπὸ τῆς γωνίας ἕως θύρας Βηθελισούβ τοῦ ἱερέως
 21 τοῦ μεγάλου. ²¹ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Μεραμῶθ υἱὸς Οὐρεία υἱοῦ
 Ἀκῶβ μέτρον δεύτερον ἀπὸ θύρας Βηθελισούβ ἕως ἐκλείψεως Βηθε-
 22 λισούβ. ²² καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς ἄνδρες ἀχεχάρ.
 23 ²³ καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Βενιαμείν καὶ Ἀσουβ κατέναντι οἴκου
 αὐτῶν. μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀζαριά υἱὸς Μαδασήλ υἱὸς Ἀνανία
 24 ἐχόμενα οἴκου αὐτοῦ. ²⁴ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Βανεὶ υἱὸς Ἡναδάδ
 μέτρον δεύτερον ἀπὸ Βηθαζαριά ἕως τῆς γωνίας καὶ ἕως τῆς καμπῆς.
 25 ²⁵ Φαλαλ υἱοῦ Εὐεὶ ἐξ ἐναντίας τῆς γωνίας, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων
 ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως ὁ ἀνώτερος ὁ τῆς αὐλῆς τῆς φυλακῆς.
 26 καὶ μετ' αὐτὸν Φαδαϊά υἱὸς Φορός. ²⁶ καὶ οἱ Καθεινεῖμ ἦσαν οἰ-
 κοῦντες ἐν τῷ Ὠφαλ ἕως κήπου πύλης τοῦ ὕδατος εἰς ἀνατολάς·
 27 καὶ ὁ πύργος ἐξέχων. ²⁷ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ Θεκωεῖν μέτρον
 δεύτερον ἐξ ἐναντίας τοῦ πύργου τοῦ μεγάλου τοῦ ἐξέχοντος καὶ ἕως
 28 τοῦ τείχους Ὁφοαλ. ²⁸ ἀνώτερον πύλης τῶν ἵππων ἐκράτησαν οἱ
 29 ἱερεῖς, ἀνὴρ ἐξ ἐναντίας οἴκου αὐτοῦ. ²⁹ μετ' αὐτὸν Σαδδούκ υἱὸς
 Ἑμμήρ ἐξ ἐναντίας οἴκου αὐτοῦ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Σαμαϊά
 30 υἱὸς Ἑχενιά, ὁ φύλαξ οἴκου τῆς ἀνατολῆς. ³⁰ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν
 Ἀνανιά υἱὸς Τελεμιά καὶ Ἀνούμ υἱὸς Σελεῖ ἔκτος μέτρον δεύτερον.
 μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Μεσουλάμ υἱὸς Βαρχεῖα ἐξ ἐναντίας γαζοφυ-

18 Βεδεὶ] Βεζερ Ν Βενεὶ Α | Ηναδαδ Α 19 Αζορ Ν* (Αζουρ Ν^{c.a}) | ΝΑ
 Μασφέ] Μαμφε Ν | τῆς γωνίας] om τῆς Α 20 μετ' pr καὶ Α | αὐτου|
 Ν* (αὐτοῖ Ν^{i.vid}) | Ζαβρου Ν | Βηθελισουβ] Βηθαιλισουβ Ν Βηθελεῖ | Ασσουβ Α
 21 Ουρεία] Σουρια Ν Ουρια Α | Ακωβ] Ακκως ΝΑ | μετρος Α | om θυρας Ν? |
 Βηθελισουβ] Βηθαιλειςου Ν Βηθελησουβας Α | εκλειψεως] εκλιψεως Ν εκθλι-
 ψεως Α | Βηθελεισουβ] Βηθαιλειςουβ Ν Βηθελιασουβ Α 22 αχεχαρ]
 χεχαρ Ν αχχεχχαρ Α 23 Σουβ Ν* Ασουβ Ν¹ (Α superscr) | αυτων] ων
 sup ras Α^{a.1} | μετ 2°] pr καὶ Ν | Μαδασηλ] Μασσιου Α | υιος 2°] υιου Ν*
 (υιος Ν^{c.a}) Α 24 μετ' pr καὶ Ν | Βηθαζαρια Ν 25 Φαλαλ] Φαλακ Ν
 Φαλαξ Α | Ευεὶ] Ευζαί Α 26 Καθεινεῖμ] Ναθεινιμ Ν Ναθινειμ Α | εως|
 κηπου πυλης εν| τω Ωφαλ Ν | εξεχων] pr ο ΝΑ 27 Θεκωειμ Α | του 2°] το
 sup ras Α¹ | Οφοαλ] του Οφλα Ν του Σοφλα Α 28 αυτου] εαυτου Ν
 pr μετ Α 29 μετ αυτον 1°] + εκρατησεν Β^{ab} (superscr) ΝΑ | Σαδουχ Ν |
 αυτου] εαυτου ΝΑ | Σαμαια Ν | Εχενια] Σεχενια ΝΑ | ο φυλαξ
 οικου] φυλαξ της πυλης ΝΑ 30 Τελεμια...Σελεῖ] Τελεμιας' | και Ανουμ
 υιος] Τελεμια' και Τελεμιας υιος Σαλεφ' Ν | Σεεμια' και Ανωμ' υιος Σελεφ'.
 Α | εκτος] pr ο Ν^{c.a.vid} (φ ο| εκτο Ν^{c.a}) Α | μετ 2°] pr καὶ Ν | Βαρχεῖα] Βαρια
 Α | γαζοφυλακειου (sic) Ν

Β λακίου αὐτοῦ. ³¹ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Μελχαιά υἱὸς τοῦ Σαραφεὶ ἕως 3
 Βηθαναθειμ, καὶ οἱ ῥοβοπῶλαι ἀπέναντι πύλης τοῦ Μαφεκαδ καὶ ἕως
 ἀνὰ μέσον τῆς καμπῆς. ³² καὶ ἀνὰ μέσον ἀναβάσεως τῆς πύλης τῆς 3
 προβατικῆς ἐκράτησαν οἱ χαλκεῖς καὶ οἱ ῥοβοπῶλαι.

¹ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσεν Ἀναβαλλὰτ ὅτι ἡμεῖς οἰκοδομοῦ- 1 (33
 μεν τὸ τεῖχος, καὶ πονηρὸν αὐτῷ ἐφάνη, καὶ ὠργίσθη ἐπὶ πολὺ,
 καὶ ἐξεγέλα ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις. ² καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῶν ἀδελ- 2 (34
 φῶν αὐτοῦ Αὐτῇ ἡ δύναμις Σομορών, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οὗτοι
 οἰκοδομοῦσιν τὴν ἑαυτῶν πόλιν; ³ καὶ Τωβίας ὁ Ἀμμανεΐτης 3 (35
 ἐχόμενα αὐτοῦ ἦλθεν· καὶ εἶπαν πρὸς ἑαυτούς Μη θυσιάσουσιν ἡ
 φάγονται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν; οὐχὶ ἀναβήσεται ἀλώπηξ καὶ
 καθελεῖ τὸ τεῖχος λίθων αὐτῶν; ⁴ ἄκουσον ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐγε- 4 (36
 νήθημεν εἰς μυκτηρισμὸν, ⁵ καὶ ἐπίστρεψον ὀνειδισμὸν αὐτῶν εἰς 5 (37
 κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ δὸς αὐτοὺς εἰς μυκτηρισμὸν ἐν γῇ αἰχμαλω-
 σίας, ⁶ καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνομίαν. ⁷ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκου- 6 (38
 σεν Σαναβαλλὰτ καὶ Τωβιά καὶ οἱ Ἀραβες καὶ οἱ Ἀμμανεῖται ὅτι 7 (1
 ἀνέβη ἡ φυνὴ τοῖς τεῖχεσιν Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἤρξαντο αἱ διασφαγαὶ
 ἀναφράσσεσθαι, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐφάνη σφόδρα. ⁸ καὶ συνή- 8 (2
 χθησαν πάντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐλθεῖν παρατάσθαι ἐν Ἱερουσαλήμ.
⁹ καὶ προσηυξάμεθα πρὸς τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐστήσαμεν προφύ- 9 (3
 λακας ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹⁰ καὶ 10 (4
 εἶπεν Ἰούδας Συνετρίβη ἡ ἰσχὺς τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὄχλος πολὺς,
 καὶ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα οἰκοδομεῖν ἐν τῷ τείχει. ¹¹ καὶ εἶπαν 11 (5
 οἱ θλίβοντες ἡμᾶς Οὐ γινώσκονται καὶ οὐκ ὄψονται ἕως ὅτου ἔλθω-
 μεν εἰς μέσον αὐτῶν καὶ φονεύσωμεν αὐτοὺς καὶ καταπαύσωμεν
 τὸ ἔργον. ¹² καὶ ἐγένετο ὡς ἦλθοσαν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ οἰκοῦντες 12 (6
 ἐχόμενα αὐτῶν, καὶ εἵποσαν ἡμῖν Ἀναβαίνουσιν ἐκ πάντων τῶν
 τόπων ἐφ' ἡμᾶς· ¹³ καὶ ἔστησα εἰς τὰ κατώτατα τοῦ τόπου κατό- 13 (7)

NA 31 Μελχια A | Σαραφεῖ Σαραφεῖν B Σαραφεῖ A | Βηθαναθειμ Βηθана
 θω B*^{vid} του Βηθαναθι B^{c.a} Βηθαναθινι A | ροποπῶλαι B^{c.a}^{vid} A (item 32)
 Μαφεκαδ Μαφεθαδ B | ανα μεσον αναβασεως NA 32 αναβασεως
 pr της B^{c.a} (superscr) om A XIV 1 Σαναβαλλατ A | οτι + ο B* (impr
 B*) | αυτω εφανη ην αυτω NA 3 Τωβις B* (a superscr B^{c.a}) | Αμμανιτη
 NA | αυτοι B*^{vid} (αυτου B*) | ειπεν B 5 αυτοις αυτοις A | μυκτηρισμον
 ονειδισμον B^{c.amg} 6 ανομια B 7 Σαναβαλατ B | Αμμανιται B +
 οι Αξωτιοι B^{c.a} mg inf | η φυη om η B 8 παρατασθαι pr και A | εν
 εις B 10 οχλος B B* (υ superscr B^{c.a}) ο χους A | om ημεις B* (hab B^{c.a} mg
 11 om ου B* (superscr B^{c.a}) 12 οι οικουντες om οι B* (superscr B^{c.a})
 ειποσαν ειπον A | om παντων B* (hab B^{c.amg}) | τοπων + επιστρεψεν
 B^{c.a} (mg) (seq ras 6 fere litt in B) παντων (sic) A | εφ ημας εφ ημερας B*^{vi}
 (εις ημας B^{c.b}) 13 εστησαν B (bis)

- πισθεν τοῦ τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς, καὶ ἔστησα τὸν λαὸν Β
κατὰ δήμους μετὰ ῥομφαίων αὐτῶν, λόγχας αὐτῶν καὶ τόξα
(8) 14 αὐτῶν. ¹⁴καὶ εἶδον, καὶ ἀνέστην καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους
καὶ πρὸς τοὺς καταλοιπούς τοῦ λαοῦ Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσ-
ώπου αὐτῶν· μνήσθητε τοῦ θεοῦ ἡμῶν τοῦ μεγάλου καὶ φοβεροῦ,
(9) 15 καὶ παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, υἱῶν ὑμῶν, θυγατέ-
ρων ὑμῶν, γυναικῶν ὑμῶν καὶ οἰκῶν ὑμῶν. ¹⁵καὶ ἐγένετο ἥνικα
ἤκουσαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ὅτι ἐγνώσθη ἡμῖν, καὶ διεσκέδασεν ὁ
(10) 16 θεὸς τὴν βουλήν αὐτῶν· καὶ ἐπεστρέψαμεν πάντες ἡμεῖς εἰς τὸ
εἶδος τοῦ τείχους, ἀνὴρ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ. ¹⁶καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέρας
ἐκείνης ἡμῖς τῶν ἐκτετιναγμένων ἐποιοῦν τὸ ἔργον, καὶ ἡμῖς
αὐτῶν ἀντείχοντο, καὶ λόγχαι καὶ θυρεοὶ καὶ τὰ τόξα καὶ οἱ
(11) 17 θώρακες καὶ οἱ ἄρχοντες ὀπίσω παντὸς οἴκου Ἰουδα ¹⁷τῶν οἰκο-
δομούντων ἐν τῷ τείχει. καὶ οἱ αἵροντες ἐν τοῖς ἀρτήρῃσιν ἐν
ῥομφαίᾳ· ἐν μιᾷ χειρὶ ἐποίει αὐτὸ τὸ ἔργον, καὶ μιᾷ ἐκρατεῖ τὴν
(12) 18 βολίδα. ¹⁸καὶ οἰκοδόμοι, ἀνὴρ ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐξωσμένος ἐπὶ
ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ οἰκοδομοῦσαν· καὶ ὁ σαλπίζων ἐν τῇ κερατίνῃ
(13) 19 ἐχόμενα αὐτοῦ. ¹⁹καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς
ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς καταλοιπούς τοῦ λαοῦ Τὸ ἔργον πλατὺ
καὶ πολὺ, καὶ ἡμεῖς σκορπιζόμεθα ἐπὶ τοῦ τείχους μακρὰν ἀνὴρ
(14) 20 ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²⁰ἐν τόπῳ οὗ ἐὰν ἀκούσητε τὴν φωνὴν
τῆς κερατίνης, ἐκεῖ συναχθήσεσθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν
(15) 21 πολεμήσει περὶ ἡμῶν. ²¹καὶ ἡμεῖς ποιοῦντες τὸ ἔργον, καὶ ἡμῖς
αὐτῶν κρατοῦντες τὰς λόγχας ἀπὸ ἀναβάσεως ἕως τοῦ ὄρθρου,
(16) 22 ἕως ἐξόδου τῶν ἀστρων. ²²καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἶπα τῷ λαῷ
Αὐλίσθητε ἐν μέσῳ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστω ὑμῖν ἡ νύξ προφυ-
(17) 23 λακή, καὶ ἡ ἡμέρα ἔργον. ²³καὶ ἡμῖν ἐγὼ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς

13 τοῖς]+δι[ακοσιοι εικοσι Ν* (improb Ν?) | σκεπεινοῖς]+οπου ευεπιβατα ΝΑ
ην Ν* (improb Ν?) | αυτων 1ο] εαυτων Α | τοξα] pr τα Ν^{c.a} mg vid | αυτων 3ο]
εαυτων Α* vid (ras ε Α?) 14 ιδον Α | ανεστη Ν* (ν superscr Ν^{c.a}) | ειπα]
ειπον ΝΑ | και 4ο]+ προς τους στρατηγους 5 Ν^{c.a} (mgg) Α | om μη Ν* vid
(hab Ν^{c.a} (mg)) | θυγατερων] pr και Α | οικων] οικιων Ν 15 ηκουσαν]
εγνωσαν Α 16 εκτετιναγμενων] εκτεταγμενων ΝΑ | αντειχοντο] αντι-
χον Ν^{c.a} vid | λονχαι Α | τα τοξα] το ταξα Α 17 αιροντες] διαιροντες
Ν | αυτο] αυτου Ν^{c.a} (ν 2ο superscr) εαυτου Α | μια 2ο] pr εν ΝΑ | βολιδαν
Ν* (ν improb Ν?) 18 οικοδομοι] pr οι ΝΑ | αυτου 1ο] εαυτου Α | οσφυν] οσ-
φους Ν pr την Α | αυτου 2ο] εαυτου ΝΑ | ωκοδομουσαν ΝΑ | αυτου 3ο] εαυτου Ν
19 αρχοντας] pr ενδοξους Ν* (improb Ν?) 20 συναχθησεσθαι ΝΑ | πολεμη-
σει]+το εργον Ν* (improb Ν?) 21 ημεις] ημῖς Ν ημῖς Α | κρατουντες] pr
οι Ν | om εως 1ο Β1^a 2^b ΝΑ

Β προφυλακῆς ὀπίσω μου, καὶ οὐκ ἦν ἐξ ἡμῶν ἐκδιδυσκόμενος ἀνὴρ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

¹ Καὶ ἦν κραυγὴ τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αὐτῶν μεγάλη πρὸς τοὺς ἰ :
ἀδελφούς αὐτῶν τοὺς Ἰουδαίους. ² καὶ ἦσαν τινες λέγοντες Ἐν υἱοῖς ²
ἡμῶν καὶ ἐν θυγατράσιν ἡμῶν ἡμεῖς πολλοί· καὶ ληψόμεθα σίτον,
καὶ φαγόμεθα καὶ ζησόμεθα. ³ καὶ εἰσὶν τινες λέγοντες Ἀγροὶ ἡμῶν ³
καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν, ἡμεῖς διεγγυῶμεν· καὶ ληψό-
μεθα σίτον καὶ φαγόμεθα. ⁴ καὶ εἰσὶν τινες λέγοντες Ἐδανισάμεθα ⁴
ἀργύριον εἰς φόρους τοῦ βασιλέως, ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν
καὶ οἰκίαι ἡμῶν. ⁵ νῦν ὡς σὰρξ ἀδελφῶν ἡμῶν σὰρξ ἡμῶν, ὡς υἱοὶ ⁵
ἡμῶν υἱοὶ αὐτῶν· καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς καταδυναστεύομεν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν
καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν εἰς δούλας, καὶ εἰσὶν ἀπὸ θυγατέρων
ἡμῶν καταδυναστευόμεναι· καὶ οὐκ ἔστιν δύναμις χειρὸς ἡμῶν, καὶ
ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν τοῖς ἐντίμοις. ⁶ καὶ ἐλυπήθην ⁶
σφόδρα καθὼς ἤκουσα τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους τούτους.
καὶ ἐβουλεύσατο καρδίᾳ μου ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ⁷
ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ εἶπα αὐτοῖς Ἀπαιτήσῃ ὁ ἀνὴρ τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε· καὶ ἔδωκα ἐπ' αὐτοὺς ἐκκλησίαν
μεγάλην, ⁸ καὶ εἶπα αὐτοῖς Ἡμεῖς κεκτήμεθα τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν ⁸
τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πωλουμένους τοῖς ἔθνεσιν ἐν ἐκουσίῳ ἡμῶν·
καὶ ὑμεῖς πωλεῖτε τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν ; καὶ ἡσύχασαν καὶ οὐχ εὗρο-
σαν λόγον. ⁹ καὶ εἶπα Οὐκ ἀγαθὸς λόγος ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε· οὐχ οὕτως ⁹
ἐν φόβῳ θεοῦ ἡμῶν ἀπελευσεσθε ἀπὸ ὀνειδισμοῦ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.
¹⁰ καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ γνωστοί μου καὶ ἐγὼ ἐθήκαμεν αὐτοῖς ¹⁰
ἀργύριον καὶ σίτον, ἐνκατελίπομεν δὲ τὴν ἀπαίτησιν ταύτην. ¹¹ ἐπι- ¹¹
στρέψατε δὴ αὐτοὶ ὡς σήμερον ἀγροὺς αὐτῶν, ἀμπελῶνας αὐτῶν,
ἐλαίας αὐτῶν καὶ οἰκίας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τὸν σίτον
καὶ τὸν οἶνον καὶ ἐξενέγκατε ἑαυτοῖς. ¹² καὶ εἶπαν Ἀποδώσομεν ¹²

NA 23 ὀπισω] pr οι N^{c.a} (superscr) | om εξ ημων N* (superscr N^{c.a}) | αυτου] εαυτου N^{a.1}A XV 1 αυτων 2^ο] εαυτων NA 2 αγομεθα N* (φ superscr N^{c.a}) 3 αγροι] εν υιοις N* (improb N¹ superscr αγροι N^{c.a}) 4 εδανει-
σαμεθα B^{a.1b} 5 νυν] pr και A | υιοι αυτων υιοι υμων A | τοις υιοις A |
om και τας θυγατερας ημων N* (hab N^{c.a} mg inf) | δουλαι] δουλους NA | χειρος] χειρων N* (χειρας N^{c.a}) A 6 ελυπηθησαν A* (σα ras A¹) 7 ειπα] ειπον A | ο ανηρ] om ο A | αυτου] εαυτου NA 8 ειπα] ειπον A | ημεις] υμεις B* (ημ. B^{ab}) | τοις πωλ. N* vid | υμεις] ημεις A | ημων 3^ο] υμων N^{c.a} A 9 λογος] pr ο NA | απελευσεσθε] επελευσεσθαι N απελευσεσθαι A | εχθρων] pr εθνω] των N^{c.a} (mgg) 10 αυτοις] εαυτοις NA | εγκατελιπομεν B^b εγκατελει-
πομεν A | δε] δη Bab NA 11 αυτοι] αυτοις NA | σημερον] η ημερον A | αμπελωνας] pr και NA | ελαιας] ελαιωνας N^{c.a}A pr και N | οινον] + και το
ελαιον N^{c.a} mg A | om και 4^ο A

καὶ παρ' αὐτῶν οὐ ζητήσομεν· οὕτως ποιήσομεν καθὼς σὺ λέγεις. Ἡ
καὶ ἐκάλεσα τοὺς ἱερεῖς καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ποιῆσαι ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο.

13 ¹³ καὶ τὴν ἀναβολὴν μου ἐξετίναξα καὶ εἶπα Οὕτως ἐκτινάξαι ὁ θεὸς
πάντα ἄνδρα ὃς οὐ στήσει τὸν λόγον τοῦτον ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ
καὶ ἐκ κόπου αὐτοῦ, καὶ ἔσται οὕτως ἐκτετιναγμένος καὶ κενός. καὶ
εἶπεν πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἀμήν, καὶ ἤνεσαν τὸν κύριον· καὶ ἐποίησεν
14 ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁴ Ἀπὸ ἡμέρας ἧς ἐνετείλατό μοι εἶναι

εἰς ἄρχοντα αὐτῶν ἐν γῇ Ἰούδα, ἀπὸ ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἕως ἔτους
τριακοστοῦ καὶ δευτέρου τῷ Ἀρσεναθά, ἔτη δώδεκα, ἐγὼ καὶ οἱ
15 ἀδελφοὶ ἡμῶν βίαν αὐτῶν οὐκ ἔφαγον. ¹⁵ καὶ τὰς βίας τὰς πρώτας ἄς
πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάβοσαν παρ' αὐτῶν ἐν ἄρτοις
καὶ ἐν οἴνῳ ἔσχατον ἀργύριον, δίδραχμα τεσσαράκοντα, καὶ οἱ ἐκτετι-

ναγμένοι αὐτῶν ἐξουσιάζονται ἐπὶ τὸν λαόν· καὶ ἐγὼ οὐκ ἐποίησα
16 οὕτως ἀπὸ προσώπου φόβου θεοῦ. ¹⁶ καὶ ἐν ἔργῳ τοῦ τείχους τούτων
οὐκ ἐκράτησα, ἀγρὸν οὐκ ἐκτησάμην· καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐκεῖ
17 ἐπὶ τὸ ἔργον. ¹⁷ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἄνδρες, καὶ
ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν ἐπὶ τράπεζάν

18 μου. ¹⁸ καὶ ἦν γινόμενον εἰς ἡμέραν μίαν μόσχος εἷς, καὶ πρόβατα
ἐκλεκτὰ καὶ χίμαρος ἐγίνοντό μοι, καὶ ἀνὰ μέσον δέκα ἡμερῶν ἐν
πᾶσιν οἶνος τῷ πλήθει· καὶ σὺν τούτοις ἄρτους τῆς βίας οὐκ ἐζήτησα,
19 ὅτι βαρεία ἡ δουλία ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. ¹⁹ μνησθητί μου ὁ θεὸς
εἰς ἀγαθὸν πάντα ὅσα ἐποίησα τῷ λαῷ τούτῳ.

XVI 1 ¹ Καὶ ἐγένετο καθὼς ἠκούσθη τῷ Σαναβαλλὰτ καὶ Τωβία καὶ τῷ
Γῆσαμ τῷ Ἀραβί καὶ τοῖς καταλοίοις ἐχθροῖς ἡμῶν ὅτι ᾠκοδομήθη
τὸ τεῖχος, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτοῖς πνοή. ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου
2 θύρας οὐκ ἐπέστησα ἐν ταῖς πύλαις. ² καὶ ἀπέστειλεν Σαναβαλλὰτ καὶ
Γῆσαμ πρὸς μὲ λέγων Δεῦρο καὶ συναχθῶμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν ταῖς
κώμαις ἐν πεδίῳ Ἐνώ· καὶ αὐτοὶ λογιζόμενοι ποιῆσαι μοι πονηρίαν.

12 καθως συ λεγεις] καθως οι λεγοντες N* κ. σοι λεγεις N^a 13 εξετι- NA
ναξα] εξετευνα N* εξετευναξα N^{c.a} | ειπα] ειπον A | τον κυριον] τον λογον κυ
N^{c.a} | το ρημα τουτο] τον λογον τουτον N^{c.a.mg} 14 απο 1°] pr και γε
N^{c.a.mg} vid | ημερας] pr της N* (improb N^{c.a} vid) A | Αρσεναθα] Σαρσαθα N Αρ-
θασασθαι A + τω βασιλει N^{c.a.mg} | ημων] μου NA 15 ελαβον N* (ελαβο-
σαν N^{c.a}) | εν αρτοις BN^{c.a}] αρτον N* εν αυτοις A | om εν 2° N* (hab N^{c.a}) |
διδραγμα A | τεσσαρακοντα B¹A | εκτεταγμενοι N* (εκτεταγαμ. N^{c.a}) | και
εγω] καγω A 17 om και 2° NA | εχομενοι N* (ερχ. N^{c.a}) 18 γιγνο-
μενον A | om μιαν N* (hab N^{a.1}mg) | προβατα] + εξ NA | δεκα] pr των A |
αρτος A | δουλεια B^{a.1}bA XVI 1 Αραβει B^{a.1}b N | εχθροις] των εχθρων
NA | ωκοδομηθη] ωκοδομησα N^{c.a}A | om εν 1° A | εως] pr και γε N^{c.a} (superscr)
A | λαου N* (καιρου N^{c.a}) | εν 2°] επι N* (improb N^{c.a}) 2 Ενω] εν ω
B^b Ωνα NA | μοι ποιησαι A

Β ³καὶ ἀπέστειλα ἐπ' αὐτοὺς ἀγγέλους λέγων Ἔργον μέγα ἐγὼ ποιῶ, ³ καὶ οὐ δυνήσομαι καταβῆναι, μή ποτε καταπαύσῃ τὸ ἔργον· ὥς ἂν τελειώσω αὐτό, καταβήσομαι πρὸς ὑμᾶς. ⁴καὶ ἀπέστειλαν πρὸς ⁴ με ὥς τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἀπέστειλα αὐτοῖς κατὰ ταῦτα. ⁵καὶ ἀπέ- ⁵ στείλεν πρὸς με Σαναβαλλὰτ τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστολὴν ἀνεω- γμένην ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ⁶καὶ ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ Ἐν ἔθνεσιν ⁶ ἡκούσθη ὅτι σὺ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι λογίζεσθε ἀποστατῆσαι· διὰ τοῦτο οἰκοδομεῖς τὸ τεῖχος, καὶ σὺ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς βασιλέα. ⁷καὶ πρὸς ⁷ τούτοις προφήτας ἔστησας σεαυτῷ, ἵνα καθίσῃς ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰούδα· καὶ νῦν ἀπαγγελήσονται τῷ βασιλεῖ οἱ λόγοι οὗτοι. καὶ νῦν δεῦρο βουλευσώμεθα ἐπὶ τὸ αὐτό. ⁸καὶ ἀπέστειλα ⁸ πρὸς αὐτὸν λέγων Οὐκ ἐγενήθη ὥς οἱ λόγοι οὗτοι οὓς σὺ λέγεις· ὅτι ἀπὸ καρδίας σου σὺ ψεύδῃ αὐτούς. ⁹ὅτι πάντες φοβερίζουσιν ⁹ ἡμᾶς λέγοντες Ἐκλυθήσονται χεῖρες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου, καὶ οὐ ποιηθήσεται· καὶ νῦν ἐκραταίωσα τὰς χεῖράς μου. ¹⁰Καὶ ¹⁰ ἐγὼ εἰσηλθὼν εἰς οἶκον Σεμεὶ υἱοῦ Δαλεά, υἱὸν Μειταήλ, αὐτὸς συνε- χόμενος· καὶ εἶπεν Συναχθῶμεν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ αὐτοῦ καὶ κλείσωμεν τὰς θύρας αὐτοῦ, ὅτι ἔρχονται νυκτὸς φονεῦσαί σε. ¹¹καὶ εἶπα Τίς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον καὶ ζήσεται; ¹¹ ¹²καὶ ἐπέγνων, καὶ ἰδοὺ ὁ θεὸς οὐκ ἀπέστειλεν αὐτόν, ὅτι ἡ προφητεία ¹² λόγος κατ' ἐμοῦ· καὶ Τωβία καὶ Σαναβαλλὰτ ἐμισθώσαντο ¹³ἐπ' ἐμέ ¹³ ὄχλον, ὅπως φοβηθῶ καὶ ποιήσω οὕτως καὶ ἀμάρτω καὶ γένωμαι αὐτοῖς εἰς ὄνομα πονηρόν, ὅπως ὀνειδίσωσίν με. ¹⁴μνήσθητι ὁ θεὸς ¹⁴ Τωβία καὶ Ἀναβαλλὰτ, ὥς τὰ ποιήματα αὐτοῦ ταῦτα· καὶ τῷ Νοαδία τῷ προφῆτῃ καὶ καταλοιποῖς τῶν ἱερέων οἳ ἦσαν φοβερίζοντές με. ¹⁵καὶ ἐτελέσθη τὸ τεῖχος πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ Ἐδουδ εἰς ¹⁵

ΝΑ 3 επ] προς Ν* (επ Ν^{c.a mg}) | αγγελους] αγγε sup ras 5 forte litt A¹ 4 om
 και απεστειλαν...τουτο Α 5 απεστειλαν Ν* (απεστειλεν Ν^{c.a}) | Σανα-
 βαλλατ]+κατα τον λογον τουτον το πεμπτον Ν^{c.a mg} | αυτου Ιο] εαυτον Α
 6 ηκουσθη]+ε Γοσεμ' ειπεν Ν^{c.a mg} | om οτι συ Α | τουτο] τι Α | οικοδομεις]
 pr συ ΝΑ | εση] γινη Ν γιγνη Α 7 επι] εν ΝΑ 8 απεστειλα Β^{ab}
 Ν^{c.a} (απεστιλα) Α απεστειλας Β* απεστειλεν Ν* vid | ους Β Ν^{c.a}] ως Ν* Α | om
 συ 2ο Ν* (superscr Ν^{c.a}) 9 φοβερουσιν Ν* (φοβεριζουσιν Ν^{c.a}) | χειρες]
 χειρας Ν* (χειρες [ε sup ras] Ν^{c.a}) pr αι Α | om νυν Ν^{c.a} 10 και εγω]
 καγω Α | Σεμει Α | Δαλαια ΝΑ | υιον] υιον Ν^{c.a} | Μειταηλ] Μιταηλ Ν Μεη-
 ταβηλ Α | αυτος] pr ε Β^{ab mg} ΝΑ | φονευσαι σε νυκτος Ν^{c.a vid} 11 ειπα]
 ειπαν Ν ειπον Α | ανηρ]+οιος εγω φευζεται| η τις οιος εγω Ν^{c.a mg}+οιος ε. φ.
 η τις οιος ο ανηρ Α | ζησεται]+οικ εισελουσμαι: Ν^{c.a (mg)} 12 προφητια
 ΝΑ | Τωβιας ΝΑ 13 επ εμε] επε Α 14 Αναβαλλατ] Σαναβ. Β^{ab} τω
 Σαναβαλλατ ΝΑ | Νωαδια Α | καταλοιποις] pr τοις ΝΑ | ιερεων] προφητων
 Ν^{c.a} (προφητ sup ras) Α 15 post τειχος seq χ| in Ν* | Εδουδ] Ελουλ
 Β^b ΝΑ vid + μηνος Ν

16 πεντήκοντα καὶ δύο ἡμέρας. ¹⁶ καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν οἱ ἐχθροὶ Β
 ἡμῶν, καὶ ἐφοβήθησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν, καὶ ἐπέπεσεν
 φόβος σφόδρα ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ
 17 ἡμῶν ἐγενήθη τελειωθῆναι τὸ ἔργον τοῦτο. ¹⁷ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις
 ἐκείναις ἀπὸ πολλῶν ἐντίμων Ἰουδα ἐπιστολαὶ ἐπορεύοντο πρὸς
 18 Τωβίαν, καὶ αἱ Τωβία ἤρχοντο πρὸς αὐτούς. ¹⁸ ὅτι πολλοὶ ἐν Ἰούδα
 ἔνορκοι ἦσαν αὐτῷ, ὅτι γαμβρὸς ἦν τοῦ Σεχενιά υἱοῦ Ἡρᾶε, καὶ Ἰωνὰν
 υἱὸς αὐτοῦ ἔλαβεν τὴν θυγατέρα Μεσουλάμ υἱοῦ Βαραχειᾶ εἰς γυναῖκα.
 19 ¹⁹ καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἦσαν λέγοντες πρὸς μέ, καὶ λόγους μου ἦσαν
 ἐκφέροντες αὐτῷ· καὶ ἐπιστολὰς ἐπέστειλεν Τωβίας φοβερίσαι με.

XVII 1 ¹ Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ᾠκοδομήθη τὸ τεῖχος, καὶ ἔστησα τὰς θύρας,
 2 καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ πυλῶροι καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ Λευεῖται. ² καὶ
 ἐνετειλάμην τῷ Ἀνανίᾳ ἀδελφῷ μου καὶ τῷ Ἀνανίᾳ ἄρχοντι τῆς
 βειρᾶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι αὐτὸς ὡς ἀνὴρ ἀληθὴς καὶ φοβούμενος
 3 τὸν θεὸν παρὰ πολλούς· ³ καὶ εἶπα αὐτοῖς Οὐκ ἀνοιγήσονται πύλαι
 Ἱερουσαλὴμ ἕως ἅμα τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔτι αὐτῶν ἐργηγορούντων κλείσθω-
 σαν αἱ θύραι καὶ σφηνούσθωσαν· καὶ στήσων προφύλακας οἰκούντων
 ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἀνὴρ ἐν προφυλακῇ αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἀπέναντι οἰκίας
 4 αὐτοῦ. ⁴ καὶ ἡ πόλις πλατεία καὶ μεγάλη, καὶ ὁ λαὸς ὀλίγος ἐν αὐτῇ,
 5 καὶ οὐκ ἦσαν οἰκίαι ᾠκοδομημέναι. ⁵ Καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς εἰς τὴν
 καρδίαν μου, καὶ συνῆξα τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν
 λαὸν εἰς συνοδίας· καὶ εὔρον βιβλίον τῆς συνοδίας οἱ ἀνέβησαν ἐν
 6 πρώτοις, καὶ εὔρον γεγραμμένον ἐν αὐτῷ ⁶ Καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ
 ἀναβάντες ἀπὸ αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπώκισεν Ναβουχο-
 δονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ
 7 εἰς Ἰουδὰ ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ ⁷ μετὰ Ζοροβαβὲλ καὶ Ἰη-
 σοῦ καὶ Νεεμῖα· Ἀζαριά, Νααμιά, Ναεμάνει, Μαλδύχεος, Βαλσάν,

15 om και 3° A 16 oi echthroi] pr παντες NA | ημων 1°] υμων N* (ημ. NA
 N^{c.a}) | επεπεσεν] επεσεν A | φοβος] +μεγας N | τουτο το εργον N 17 om αι
 B^N* (hab pr αι N^{c.a} [superscr] A) 18 ορκοι B* (ενορκοι B1^a? b NA) | ην
 η B* (ν ins B^a? b) | Ιωναν] Ιωαναν N* Ιωναθαν N^{c.a} A | Μεσουλαβμ N^{vid} (ras
 β N^{c.a}) 19 επιστολας] pr α N* (ras Nⁱ) | απεστειλεν NA XVII 1 εγε-
 νετο] ν sup ras A¹ | Λευιται NA 2 ως] ην A | φοβουμενοι N 3 ειπα]
 ειπον A | ανοιγουνται B* (ανοιγ. B^{ab}) | ετι B^{N.c.a}?] οτι N^{vid.c.b}? A | εργη-
 γορουντων] γρηγ. NA pr ετι NA | κλεισθωσαν] κλεισθωσαν N κλειαισθωσα A |
 σφηνουισθω N* + [σα N^a | στησω Nⁱ | αυτου 1°] εαυτου NA | αυτου 2°] εαυτου A
 5 ανεβησαν] α sup ras A¹ 6 υιοι] pr οι A | αιχμαλωσιας] pr της NA |
 επεστρεψαν A | om εις 2° N* (superscr N^{c.a}) | om ανηρ εις την N^{vid} (hab
 N^{c.a} [mg]) | αυτου] εαυτου A 7 μετα] pr οι ελθοντες N^{c.a} mg | Αζαρεα A |
 Νααμια] Ναεμια B^{ab} Δαεμια N Ρεελμα A | Ναεμανει] Νααμμανει N Ναεμανι
 A | Μαλδοχεος] Βαρδοχαιου N Μαρδοχου A | Βαλσαν] Βασφαν N Βαασαν A

Β Μασφέραν, Ἑσρά, Βατοεί, Ναούμ, Βαανά, Μασφάρ. ἄνδρες υἱοὺ
 Ἰσραήλ. ⁸υἱοὶ Φόρος, δισχιλιοὶ ἑκατὸν ἐβδομήκοντα δύο. ⁹υἱοὶ Σαφατιά, ⁸
 τριακόσιοι ἐβδομήκοντα δύο. ¹⁰υἱοὶ Ἡρά, ἑξακόσιοι πενήκοντα δύο. ¹⁰
¹¹υἱοὶ Φααθμῶβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ Ἰωβάβ, δισχιλιοὶ ὀκτακόσιοι ¹¹
 δέκα ὀκτώ. ¹²υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι διακόσιοι πενήκοντα τέσσαρες. ¹²
¹³υἱοὶ Ζαθουιά, ὀκτακόσιοι τεσσεράκοντα. ¹⁴υἱοὶ Ζαθού, ὀκτακόσιοι ¹³
 ἐξήκοντα. ¹⁵υἱοὶ Βανουί, ἑξακόσιοι τεσσεράκοντα ὀκτώ. ¹⁶υἱοὶ Βηβί, ¹⁵
 ἑξακόσιοι εἴκοσι ὀκτώ. ¹⁷υἱοὶ Ἀσγάδ, δισχιλιοὶ τριακόσιοι εἴκοσι ¹⁷
 ὀκτώ. ¹⁸υἱοὶ Ἀδεικάμ, ἑξακόσιοι ἐξήκοντα ἑπτὰ. ¹⁹υἱοὶ Βατοεί, δισ- ¹⁸
 χίλιοι ἐξήκοντα ἑπτὰ. ²⁰υἱοὶ Ἡδεῖν, ἑξακόσιοι πενήκοντα πέντε. ²⁰
²¹υἱοὶ Ἀτὴρ τῷ Ἐζεκία, ἐνενήκοντα ὀκτώ. ²²υἱοὶ Ἡσάμ, τριακόσιοι ²¹
 εἴκοσι ὀκτώ. ²³υἱοὶ Βεσεί, τριακόσιοι εἴκοσι τέσσαρες. ²⁴υἱοὶ Ἀρείφ, ²³
 ἑκατὸν δώδεκα. ²⁵υἱοὶ Γαβαών, ἐνενήκοντα πέντε. ²⁸ἄνδρες Βηθα- ²⁴
 σμῶθ, τεσσεράκοντα δύο. ²⁹ἄνδρες Καριθιαιεῖμ, Καφειρά καὶ Βηρώς, ²⁸
 ἑπτακόσιοι εἴκοσι εἰς. ³⁰ἄνδρες Ἀραμὰ καὶ Τάμαλ, ἑξακόσιοι εἴκοσι ³⁰
 εἰς. ³¹ἄνδρες Μαχεμάς, ἑκατὸν εἴκοσι δύο. ³²ἄνδρες Βηθήλ καὶ Ἀλειά, ³¹
 ἑκατὸν εἴκοσι τρεῖς. ³³ἄνδρες Ναβιά ἀάρ, πενήκοντα δύο. ³⁴ἄνδρες ³²
 Ἡλὰμ ἀάρ, χίλιοι διακόσιοι πενήκοντα. ³⁵υἱοὶ Ἡράμ, τριακόσιοι εἴ- ³⁴
 κοσι. ³⁶υἱοὶ Ἰεριχώ, τριακόσιοι τεσσεράκοντα πέντε. ³⁷υἱοὶ Λόδ, Ἀδιά ³⁶
 καὶ Ὠνώ, ἑπτακόσιοι εἴκοσι εἰς. ³⁸υἱοὶ Σανανάτ, ἐννακόσιοι τριάκοντα. ³⁸

ΝΑ 7 Μασφεραν] Μασφαραδ Ν Μασφαραθ Α | Εσδρα Ν Εζρα Α | Βατοει]
 Βαγουνιαι Α | υιου] του Β^{ab} λαου ΝΑ 10 Ηραμ Ν | εξακοσιοι] επτακοσιοι Ν
 χ' Ν^{c.a.mg} | πενήκοντα] εβδομηκοντα Α 11 Ιωβαβ] Ιωαβ Ν και Ιωαβ Α |
 om οκτακοσιοι Α 12 Αιλαμ] Ελαμ Ν | διακοσιοι] οκτακοσιοι Ν s' Ν^{c.a.mg}
 13 Ζαθουια] Ζαθθουεια Ν Ζαθθουα Α | οκτακοσιοι] εννακοσιοι (ras 1 lit forte
 υ post ο 1° Ν[?]) Ν pr ω Ν^{c.a.mg} | τεσσερακοντα (τεσσαρακ. Β[?]: item 15, 28,
 36, 41, 44, 62, 67)] + πεντε ΝΑ 14 Ζαθου] Ζακχουρ Α | οκτακοσιοι]
 pr vid ω' Ν^{xy} ψ' Ν^{c.a.mg} sup επτακοσιοι Α 16 Βηβει ΝΑ | εικοσι] εικο sup
 ras Α¹ 17 Ασγαδ] Ασταδ Ν Αγεταδ Α | οκτω] δυο ΝΑ 18 Αδεικαμ]
 Αδενικαμ Ν Αδωνικαμ Α 19 Βατοει] Βαγοει Ν Βαγουνει Α 20 Ηδυν Α |
 πεντε] τεσσαρες Α 22 Ησαμ Α | τριακοσιοι] οι sup ras vel litur ut vic
 in Ν 23 Βασι Α 24 Αρειφ] Αρειμ Α | δωδεκα] δεκα δυο Α + υιο
 Ασεν διακοσιοι] οι εικοσι τρεις:] Ν 26—7 | υιοι Βεθλλεεμ'] εκατον εικοσι τρις
 υιοι Νετωφα'] πενήκοντα εξ'] (27) υιοι Αναθωθ'] εκατον εικοσι οκτω:] Ν | υιοι
 Βαισαλεεμ'] εκατον εικοσι τρεις'] υιοι Ανετωφα'] πενήκοντα εξ'] υιοι Ναθωθ'
 εκατον εικοσι οκτω'] Α (om Β) 28 Βηθασμωθ] Βηθ' Α 29 Καρια
 θιαριμ Ν Καριαθιαρειμ Α | Καφειρα] Χαφيرا (ι sup ras 2 litt Α^{a1}) Α | Βηρωι
 ΝΑ | εικοσι εἰς] τεσσερακοντα τρεις ΝΑ 30 κα Β | Ταμαλ] Ταβαα δ
 Γαβαα Α | εἰς] μια sup ras Ν^{c.a.vid} 31 Μαχμας Ν^{c.a} 32 Βεθηλ Ν^{c.a} Βαι
 θηλ Α | Αλεια] Αι Α 33 Ναβια ααρ] Ναβιαα ρ' Β Ναβεια (Ναβια Α) εκατο
 ΝΑ | δυο] + υιοι Μαγμως (Μαγεβωσ Α) εκατον πενήκοντα εξ' ΝΑ 34 χι
 λιοι] δισχιλιοι Ν | πενήκοντα] + δ' Ν^{c.a} + τεσσαρες Α 36 Ιεριχω Β'
 37 Αδιδ Α | Ωνων ΝΑ 38 Σανανά γ' Β^a Σανανα ΝΑ | εννακοσιοι (εννα
 Ν* ν 2° superscr Ν^{c.a} α sup ras Α¹)] pr τρισχιλιοι ΝΑ

39 ³⁹οἱ ἱερεῖς, υἱοὶ Ἰωδᾶ εἰς οἶκον Ἰησοῦ, ἐννακόσιοι ἐβδομήκοντα τρεῖς· B
⁴⁰υἱοὶ χίλιοι πεντήκοντα δύο· ⁴¹υἱοὶ Φασεδούρ, ^{as} τεσσεράκοντα
⁴²ἑπτὰ· ⁴²υἱοὶ Ἡράμ, χίλιοι δέκα ἑπτὰ. ⁴³οἱ Λευεὶ, υἱοὶ Ἰησοῦ τῷ
⁴³Καβδιῇ τοῖς υἱοῖς τοῦ Θουδουῖα, ἐβδομήκοντα τέσσαρες· ⁴⁴οἱ ἄδοντες,
⁴⁵υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν τεσσεράκοντα ὀκτώ· ⁴⁵οἱ πυλωροὶ, υἱοὶ Σαλούμ,
υἱοὶ Ἀτὴρ υἱοῦ Ἀτὴρ, υἱοὶ Τελαμών, υἱοὶ Ἀκού, υἱοὶ Ἀτειτά, υἱοὶ
⁴⁶Σαβεὶ, ἑκατὸν τριάκοντα ὀκτώ. ⁴⁶οἱ Ναθινεῖμ· υἱοὶ Σηά, υἱοὶ Ἀσφά,
⁴⁷υἱοὶ Γαβαῶθ, ⁴⁷υἱοὶ Κειρά, υἱοὶ Ἀσουῖα, υἱοὶ Φαδών, ⁴⁸υἱοὶ Λαβανά,
⁴⁸υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Σαλαμεῖ, ⁴⁹υἱοὶ Ἀνάν, υἱοὶ Γαδῆλ, ⁵⁰υἱοὶ Ραεά,
⁵⁰υἱοὶ Ρασών, υἱοὶ Νεκωδά, ⁵¹υἱοὶ Γηζάμ, υἱοὶ Ὀζεί, υἱοὶ Φεσή, ⁵²υἱοὶ
⁵²Βησει, υἱοὶ Μεσεινώμ, υἱοὶ Νεφωσασεῖ, ⁵³υἱοὶ Βακβού, υἱοὶ Ἀχειφά,
⁵⁴υἱοὶ Ἀρούμ, ⁵⁴υἱοὶ Βασαῶθ, υἱοὶ Μειιδά, υἱοὶ Ἀδασάν, ⁵⁵υἱοὶ Βαρκοῦε,
⁵⁵υἱοὶ Σεσειράθ, υἱοὶ Ἡμαθ, ⁵⁶υἱοὶ Ἀσειά, υἱοὶ Ἀτειφά. ⁵⁷υἱοὶ δούλων
⁵⁸Σαλωμών· υἱοὶ Σουτεῖ, υἱοὶ Σαφάραθ, υἱοὶ Φερειδά, ⁵⁸υἱοὶ Ἰελλήλ, υἱοὶ
⁵⁹Δορκών, υἱοὶ Γαδῆλ, ⁵⁹υἱοὶ Σαφατιά, υἱοὶ Ἐγγήλ, υἱοὶ Φακάραθ, υἱοὶ
⁶⁰Σαβαεῖμ, υἱοὶ Ἡμεῖμ· ⁶⁰πάντες οἱ Ναθινεῖμ καὶ υἱοὶ δούλων Σαλωμών
⁶¹τριακόσιοι ἐνενήκοντα δύο. ⁶¹καὶ οὗτοι ἀνέβησαν ἀπὸ Θελμελεθ·
Ἀρησά, Χαρούβ, Ἡρών, Ἰεμήρ· καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν ἀπαγγεῖλαι
⁶²οἴκους πατρῶν αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν εἰ ἀπὸ Ἰσραὴλ εἰσιν· ⁶²υἱοὶ
⁶³Δαλεά, υἱοὶ Τωβιά, υἱοὶ Νεκωδά, ἑξακόσιοι τεσσεράκοντα δύο· ⁶³καὶ
ἀπὸ τῶν ἱερέων υἱοὶ Ἐβειά, υἱοὶ Ἀκώς, υἱοὶ Βερζελλεῖ, ὅτι ἔλαβεν ἀπὸ

39 υιοι] pr οι Ν | εννακοσιοι] εκατον superscr Ν^a 40 υιοι] + Χεμηρ Ν ΝΑ
+ Εμμηρ Α | χιλιοι] χειλισι Βα^{2b} 41 Φασεουρ ΝΑ | ,as' χιλιοι διακοσιοι
ΝΑ 42 Ηρα Ν 43 Λευει] Λευιται ΝΑ | υιοι] pr οι Ν | Καβδιηλ]
Καδμηηλ ΝΑ | Θουδουια] Ουδουια ΝΑ 44 υιοι] pr οι Ν 45 Σελλουμ
Α | om υιου Αττηρ ΝΑ | Τελαμων] Τολμων Α | Ακουμ ΝΑ | Ατιτα Α | Σα-
βαι Α 46 Ναθινειμ Α | Σηα] Οια Α^{vid} | Ασφα] Ασειφα ΝΑ | Γαβαωθ]
Ταβαωθ Ν Ταββαωθ Α 47 Κειρας ΝΑ | Ασουια] Ιασουια Ν Σιαια Α
48 Αγαβα] Αγγαβα Α + υιοι Ακουα] υιοι Ουτα] υιοι Κηταρ] υιοι Γαβα] Ν + υιοι
Ακουδ' υιοι Ουτα' υιοι Κηταρ' υιοι Αγαβ' Α | Σαλαμει] Σαμαει Ν Σελμει
Α 49 Αναν] Γαναν Ν | Γαδηλ] Σαδηλ Α + υιοι Γααρ' Α 50 Ραεα]
Ρααia Α | Ρασων] Ραεσων Ν | Νεκωδαμ Ν 51 Οζι Α | Φεση] Φαιση Ν
Φεση Α 52 Βησει] Βαισει Ν | Μεσσεινωμ Ν Μεινωμ Α | Νεφωσασειμ
Ν Νεφωσασειμ Α 53 Βακβου] Νεκουβ Ν Βακβουκ Α | Αχειφα] Ακειφα Ν
Αχιφα Α | Αρουρ Α 54 Βασαλωθ ΝΑ 55 Σεισαραθ Α | Ημαθ]
Θημα Α 56 Ασεια] Νεισεια Α 57 om Σαλωμων Ν^{*vid} (hab
Ν c.a(mg)) | Σουτει Ν c.a(vid) (Σουτιη Ν^{*vid}) | Σαφαραθι Ν | Φαριδα Α 58 Ιε-
ληλ] Ιεαηλ ΝΑ | Γαδδηλ Α 59 Εγγηλ] Εττηλ Α | Φακαραθ] Φαχαρατ Ν
Φαχαραθ Α 60 Ναθεινειμ Β^{*} Ναθει| (vel potius Νλθει) νεινειμ Β^b
Ναθιν|νειμ Ν Ναθανειμ Α | om δουλων Ν 61 Θελμελεθ] Θερμελεθ Ν
Θελμελεχ Α | Αρησα] Θελαρσα Α | Χαρουβ] Χερουβ Ν^{a?c.a?Α} | Ιεμηρ] Εμηρ
Α^{*vid} | εδυνασθησα] Α | εαυτων Ν (bis) | om ει Ν^{*} (superscr Ν c.a) 62 Δα-
λαia ΝΑ + υιοι] Βουα Α | τεσσερακοντα] pr και Ν 63 Εβεια] Αβεια Ν |
Ακκω Α | υιοι 3° sup ras 5 ut vid litt Α | Βερζελλα Α (bis) | ελαβον ΝΑ

Β θυγατέρων Βερζελλεῖ τοῦ Γαλααδείτου γυναικας καὶ ἐκλήθη ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν· ⁶⁴οὗτοι ἐξήτησαν γραφὴν αὐτῶν τῆς συνοδίας καὶ οὐχ εὗρήθη, ⁶⁴ καὶ ἠγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας. ⁶⁵ καὶ εἶπεν Ἀσερσαθὰ ἵνα μὴ ⁶⁵ φάγωσιν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων ἕως ἀναστῇ ὁ ἱερεὺς φωτίσω. ⁶⁶ καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐκκλησία ὥσεί τέσσαρες μυριάδες δισχιλίοι ⁶⁶ τριακόσιοι ὀκτώ, ⁶⁷ παρέξ δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗτοι ⁶⁷ τριακόσιοι τριάκοντα ἑπτὰ· καὶ ἄδοντες καὶ ἄδουσαι διακόσιοι τεσσε-
ράκοντα πέντε· ⁶⁹ ὅνοι δισχιλίοι ἑπτακόσιοι. ⁷⁰ καὶ ἀπὸ μέρους ἀρχη- ⁶⁹
γῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς τὸ ἔργον τῷ Νεεμίᾳ εἰς θησαυρὸν ⁷⁰
χρυσοῦς ,α, φιάλας πεντήκοντα καὶ μεχωνῶθ τῶν ἱερέων τριάκοντα.
⁷¹ καὶ ἀπὸ ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔθηκαν εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔτους, τοῦ ⁷¹
χρυσίου δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς δισχιλίας διακοσίας, ⁷² καὶ ⁷²
μεχωνῶθ τῶν ἱερέων ἐξήκοντα ἑπτὰ. ⁷³ καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς καὶ ⁷³
οἱ Λευεῖται καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ
οἱ Ναθινεῖμ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

¹ Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἑβδομος καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν 1 :
αὐτῶν, ⁽¹⁾ καὶ συνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς τὸ πλάτος τὸ ⁽¹⁾
ἔμπροσθεν πύλης τοῦ ὕδατος. καὶ εἶπαν τῷ Ἑσρα τῷ γραμματεῖ
ἐνέγκαι τὸ βιβλίον νόμου Μωυσῆ ὃ ἐνετείλατο τῷ Ἰσραὴλ. ² καὶ ²
ἤνεγκεν Ἑσρας ὁ ἱερεὺς τὸν νόμον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας, ἀπὸ

NA 63 Βερζελλεῖ 2^ο] pr του Ν | Γαλααδῑτου Α | επ] το (sic) Α 64 αυτων]
εαυτων ΝΑ | συνοδειας Β*Ν (συνοδιας Β^βΑ) | ευρεθη] ηυρεθησαν Ν* ηυρεθη
Ν^αΑ | ιερατιας Α 65 Αθερσαθα ΝΑ + αυτοις Α | εως] + αν Ν | ανεστε Α
66 ωσει τεσσαρες μυριαδες] εις τεσσαρας μυριαδας Α | δισχιλιοι τριακοσιοι
(δισχιλῑαι τριακοσῑαι Ν*)] δισχιλιους τριακοσιους Α | οκτω Β^β] εξηκοντα
Β^α ΝΑ 67 om αυτων και Ν | τριακοσιοι] pr ,ξ Β^{ab} pr επτακιχιλιοι ΝΑ (επτα-
κιχιλιοι) | αιδοντες, αιδουσαι Β* (αδ. bis Β^{ab}) | τεσσαρακοντα Β^ξΝ | πεντε] +
(68) ιπποι επτακοσιοι τριακοντα εξ¹· | ημονοι διακοσιοι τεσσερα|κοντα πεντε· (69)
καμηλοι τετρακοσιοι τριακοντα πεντε Α · 69 δισχιλιοι επτακοσιοι] εξακιχιλιοι
Ν + ψκ' Ν^α εξακιχιλιοι επτ. εικοσι· Α + ιπποι επτακοσιοι] τριακοντα εξ¹· |
ημονοι διακοσι|οι τεσσερακοντα| πεντε· | καμηλοι (+ αυτων Ν^α) τετρακο|σιοι
τριακοντα| πεντε· | Ν 70 Νεεμια] Αθαρσαθα εδωκεν Ν^α mg Αθ. εδωκαν Α |
,α] χιλῑους ΝΑ | μεχωνωθ] χοθωνωθ Ν^αΑ 71 εθηκαν ΒΝ^αΑ] εδωκα Ν* vid
εδωκαν Α | θησαυρους Ν^αΑ | ετους (εγους Ν* vid)] εργου Ν^αΑ | του χρυσιου]
om του Β^{ab} ΝΑ | μνας] pr μυριας Α | διακοσῑας] ο' Ν^α mg + και εδωκαν οι
κατα|λοιποι του λαου] χρυσιου εβδομη|κοντα μυριαδας| και αργυριου μνας| χῑλια-
δας διακοσῑας Ν* vid (asteriscos adpinx Ν^α) + και δεδωσαν (sic ut vid) οι
κατα|λ. του λ. | χρυσους εν νομισμασιν] δυο μυριαδας| και αργυρα σκενη δι|χι-
λια : Ν^α 72 μεχωνωθ] χοθωνωθ Ν^α mg Α | ιερων Ν 73 Λευιται ΝΑ |
Ναθινειμ Α XVIII 1 αυτων] εαυτων Α + και εφθασεν ο μη] ο εβδομος
Ν* (om Ν¹) | ανηρ] εις Β* ανηρ εις] εις Β¹ ανηρ εις] Ν ανηρ εις εις Α | ειπον Α |
Εσδρα Ν Εζρα Α (Εσδρ. Ν Εζρ. Α ubique) | ενετειλατο] + κς Ν^αΑ | Ισραηλ 2^ο.
coep Ισ Ν* vid Ἰηλ Ν¹ 2 ηνεγκαν Β* (ηνεγκεν Β¹ vid) | om τον νομον Α

ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς καὶ πᾶς ὁ συνίων ἀκούειν, ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ Β
 3 μηνὸς τοῦ ἐβδόμου. ³καὶ ἀνέγνω ἐν αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ διαφω-
 τίσαι τὸν ἥλιον ἕως ἡμίσου τῆς ἡμέρας ἀπέναντι τῶν ἀνδρῶν καὶ
 τῶν γυναικῶν, καὶ αὐτοὶ συνιέντες· καὶ ὧτα παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς τὸ
 4 βιβλίον τοῦ νόμου. ⁴καὶ ἔστη Ἔσρας ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βήματος
 ξυλίνου, καὶ ἔστησεν ἐχόμενα αὐτοῦ Ματθαθίας καὶ Σαμαίας καὶ
 Ἀνανιὰ καὶ Οὐρειὰ καὶ Ἐλκειὰ καὶ Μασσασαὶ ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ
 5 ἐξ ἀριστερῶν Φαδαίας καὶ Μεισαήλ καὶ Μελχείας καὶ Ζαχαρίας. ⁵καὶ
 ἤνοιξεν Ἔσρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι αὐτὸς ἦν
 ἐπάνω τοῦ λαοῦ· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤνοιξεν αὐτό, ἔστη πᾶς ὁ λαός.
 6 ⁶καὶ ἠυλόγησεν τὸν κύριον τὸν θεὸν τὸν μέγαν, καὶ ἀπεκρίθη πᾶς
 ὁ λαὸς καὶ εἶπαν Ἀμήν, καὶ ἔκνυσαν καὶ προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ
 7 ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ⁷καὶ Ἰησοῦς καὶ Βαναϊὰ καὶ Σαραβιά
 ἦσαν συνετίζοντες τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον· καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ στάσει
 8 αὐτοῦ. ⁸καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν
 Ἔσρας καὶ διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ Κυρίου, καὶ συνῆκεν ὁ λαὸς ἐν
 9 τῇ ἀναγνώσει. ⁹καὶ εἶπεν Νεεμίας, καὶ Ἔσρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμ-
 ματεὺς καὶ οἱ Λευεῖται συνετίζον τὸν λαόν, καὶ εἶπαν παντὶ τῷ λαῷ
 Ἡμέρα ἀγία ἐστὶν Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, μὴ πενθεῖτε μηδὲ κλαίετε·
 10 ὅτι ἔκλαιεν πᾶς ὁ λαός, ὥς ἤκουσαν τοὺς λόγους τοῦ νόμου. ¹⁰καὶ
 εἶπεν αὐτοῖς Πορεύεσθε, φάγετε λιπάσματα καὶ πίνετε γλυκίσματα
 καὶ ἀποστείλατε μερίδα τοῖς μὴ ἔχουσιν, ὅτι ἀγία ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῷ
 11 κυρίῳ ἡμῶν· καὶ μὴ διαπέσχητε, ὅτι ἐστὶν ἰσχύς ἡμῶν. ¹¹καὶ οἱ
 Λευεῖται κατεσιώπων τὸν λαὸν λέγοντες Σιωπᾶτε, ὅτι ἡ ἡμέρα ἀγία,
 12 καὶ μὴ καταπίπτετε. ¹²καὶ ἀπῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν

2 εως] pr και ΝΑ

3 φωτισαι Ν*vid (pr δια| Ν^{c.a}(mg)) | ΝΑ

ἡλιον] Ἰηλιον Ν*vid | ἡμῖσου] μεσουσης Β^{amg} Ν^{c.bmg} μεσου Α | ὦτα] pr τα Ν
 4 εστη] εστησεν Ν* (improb σεν Ν?) | γραμματευσ ΒΝ^{c.a.mg} Α | ιερευσ Ν* | εστη-
 σεν] εστησαν Ν^{c.a} | Ματ|θαθιας Ν* (Ματ|ταθιας Ν^{a?c.a?}(vid)) | Ανανιας ΝΑ | Ου-
 ριας Ν* Ουρια Ν^{c.a} Α | om και 6ο Ν* (ς superscr Ν^{c.a}) | Ελκεια] Χελκία Ν
 Χελκία Α | Μασσασα Ν Μασσια Α | αριστερων] ευωνυμων Α | Μισαηλ Α |
 Μελχειας]+ς Ωσαμ ς Ασαβδανα· Ν^{c.a.mg} dextr + και Ωσαμ και Ασαβαα Α
 Ζαχαριας]+και Μοσολλαμ Ν^{c.a.mg} sinistr Α 5 λαου 2ο]+οτι αυτος ην Ν*
 (improb Ν?) | αυτο] αυτου Β*vid 6 ευλογησεν Ν+Εσδρας Ν^{c.a.mg} Α | τον
 κυριον] om τον ΝΑ | αμην]+επαρantes χειρας αυτων Ν^{c.a} Α 7 Βαναιας
 ΝΑ 8 βιβλιω] pr τω ΝΑ | om εν 2ο Α | λαος]+κν Ν 9 Λευιται
 Ν | συνετιζον] και οι συνετιζοντες ΝΑ | εστιν αγια (αγια Ν*) | ημερα Ν
 αγια η ημ. εστιν Α | Κυριω] pr τω Ν | ηκουσαν ΒΝ^{c.a} | ηκουσεν Ν*Α
 10 φαγετε] ς superscr Ν^{c.a} | μεριδας ΝΑ | om μη 1ο Ν* (superscr Ν^{c.a}) | η
 ημερα εστιν ΝΑ | ημων 2ο] υμων Ν^{c.a} Α 11 Λευιται ΝΑ (item 13) | τον
 λαον] pr πα|τα Α | η ημερα] om η ΝΑ 12 πηλθεν Ν* (α superscr
 Ν^{c.a}) | πειν Β^bΝ^{c.a} Α] πειν Β* πιν Ν*

Β καὶ ἀποστέλλειν μερίδας καὶ ποιῆσαι εὐφροσύνην μεγάλην, ὅτι
 συνήκαν ἐν τοῖς λόγοις οἷς ἐγνώρισεν αὐτοῖς. ¹³ Καὶ ἐν τῇ ¹³
 ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ συνήχθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν σὺν τῷ
 παντὶ λαῷ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται πρὸς Ἑσραν τὸν γραμματέα,
 ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου. ¹⁴ καὶ εὗροσαν ¹⁴
 γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὃ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωσῇ, ὅπως
 κατοικήσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν σκηναῖς ἐν ἑορτῇ ἐν μηνὶ τῷ
 ἐβδόμῳ, ¹⁵ καὶ ὅπως σημαίνωσιν σάλπιγγιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ¹⁵
 αὐτῶν καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ εἶπεν Ἑσρας Ἐξέλθετε εἰς τὸ ὄρος
 καὶ ἐνέγκετε φύλλα ἐλαίας καὶ φύλλα ξύλων κυπαρισσίνων καὶ
 φύλλα μυρσίνης καὶ φύλλα φοινίκων καὶ φύλλα ξύλου δασέος, ποι-
 ῆσαι σκηνὰς κατὰ τὸ γεγραμμένον. ¹⁶ καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς καὶ ἡ- ¹⁶
 νεγκαν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς σκηνὰς ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ δώματος αὐτοῦ
 καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου τοῦ θεοῦ καὶ ἐν
 ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως καὶ ἕως πύλης Ἐφραίμ. ¹⁷ καὶ ἐποίησαν ¹⁷
 πᾶσα ἡ ἐκκλησία οἱ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας σκηνάς,
 καὶ ἐκάθισαν ἐν σκηναῖς· ὅτι οὐκ ἐποίησαν ἀπὸ ἡμερῶν Ἰησοῦ υἱοῦ
 Ναυῆ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης· καὶ ἐγένετο εὐ-
 φροσύνη μεγάλη. ¹⁸ καὶ ἀνέγνω ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ ἡμέραν ¹⁸
 ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἐσχά-
 της· καὶ ἐποίησαν ἑορτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ
 ἐξόδιον.

¹ Καὶ ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τούτου συνήχθησαν ¹
 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν σάκκοις. ² καὶ ἐχωρίσθησαν οἱ υἱοὶ ²
 Ἰσραὴλ ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου, καὶ ἔστησαν καὶ ἐξηγόρευσαν
 τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν. ³ καὶ ἔστη- ³
 σαν ἐπὶ στάσει αὐτῶν, καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου θεοῦ αὐ-
 τῶν, καὶ ἦσαν ἐξαγορεύοντες τῷ κυρίῳ καὶ προσκυνοῦντες τῷ θεῷ

NA 12 ποιησαι] ποιεῖν N^{c.a} | ἐγνώρισεν] ν sup ras A¹ 13 om συν NA
 14 Μωσῇ NA | om ἐν 3^ο N* (superscr N^{c.a}) 15 πως N* (ο superscr
 N^{c.a}) | σημαίνωσιν N¹A | ἐξέλθετε A | ἐνεγκατε BabNA 15—16 καὶ
 φύλλα φοινίκων...σκη in mgg inf et sup necnon sup ras A^a 15 δασεῖς
 NA^a | σκηνas]+ αυτοῖς A^a 16 εαυτοῖς σκηνas] [σκη]νας αυτοῖς A | αὐτου]
 εαυτου N | αὐτων] εαυτων N | ταις αυλαις (2^ο) om ταις A | ταις πλαταιαῖς
 (πλαταιαῖς N)] om ταις NA | πύλης] οἴκου A 17 ἐποίησα (1^ο) A | σκηνas]
 ἐν σκηναις N* (ἐν, ι improb N¹) 18 νομω N | τη ημερα] pr ἐν N*
 (om N¹) | ἐξοδιον]+κατα το κριμα N^{c.a}(mg)A XIX 1 εικοστη καὶ
 τεταρτη] τε|ταρτη καὶ εικαδι| N | Ἰσραηλ] pr ε N* + ἐν νη|στια καὶ ἐν σακκοις|
 καὶ ἐχωρισθησᾶ] οι υιοι Ισλ N* (om N¹) 3 om καὶ ἐστησαν N* (hab
 N^{c.a} mg) | στασει] pr τη A | αὐτων 2^ο, 3^ο] εαυτων N | θεω] pr κω N^{c.a}A

4 αὐτῶν. ⁴καὶ ἔστη ἐπὶ ἀναβάσει τῶν Λευειτῶν Ἰησοῦς καὶ υἱοὶ Β
Καδμήλ, Σαραβιά υἱὸς Ἀραβιά, καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ πρὸς
5 Κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν. ⁵καὶ εἶπσαν οἱ Λευεῖται Ἰησοῦς καὶ
Καδμήλ Ἀνάστητε, εὐλογεῖτε Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος
καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος· καὶ εὐλογήσουσιν ὄνομα δόξης σου, καὶ ὑψώ-
6 σουσιν ἐπὶ πάσῃ εὐλογίᾳ καὶ αἰνέσει. ⁶καὶ εἶπεν Ἐσρας Σὺ εἶ
αὐτὸς Κύριος μόνος· σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ
πᾶσαν τὴν στάσιν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ,
τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς, καὶ σὺ ζωοποιεῖς τὰ πάντα·
7 καὶ σοὶ προσκυνοῦσιν αἱ στρατεῖαι τῶν οὐρανῶν. ⁷σὺ εἶ ὁ θεός, σὺ
ἐξελέξω ἐν Ἀβραμ καὶ ἐξήγαγες αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων,
8 καὶ ἐπέθηκας αὐτῷ ὄνομα Ἀβραάμ. ⁸καὶ εὗρες τὴν καρδίαν αὐτοῦ
πιστὴν ἐνώπιόν σου, καὶ διέθου πρὸς αὐτὸν διαθήκην δοῦναι αὐτῷ
τὴν γῆν τῶν Χαναανίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμορραίων καὶ Φερεζαίων
καὶ Ἰεβουσαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· καὶ ἔστησας
9 τοὺς λόγους σου, ὅτι δίκαιος σὺ. ⁹καὶ εἶδες τὴν ταπείνωσιν τῶν
πατέρων ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν κραυγὴν αὐτῶν ἤκουσας ἐπὶ
10 θάλασσαν ἐρυθράν. ¹⁰καὶ ἔδωκας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν
Φαραὼ καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς παισὶν αὐτοῦ καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ τῆς
γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔγνωσ ὅτι ὑπερῃφάνησαν ἐπ' αὐτούς· καὶ ἐποίησας
11 σεαυτῷ ὄνομα, ὥς ἡ ἡμέρα αὕτη. ¹¹καὶ τὴν θάλασσαν ἔρηξας ἐνώ-
πιον αὐτοῦ, καὶ παρήλθοσαν ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ἐν ξηρασίᾳ, καὶ
τοὺς καταδιώξαντας αὐτοὺς ἔριψας εἰς βυθὸν ὥσει λίθον ἐν ὕδατι
12 σφοδρῶ. ¹²καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης ὠδήγησας αὐτοὺς ἡμέρας καὶ ἐν
στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα, τοῦ φωτίσαι αὐτοὺς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύ-
13 σονται ἐν αὐτῇ. ¹³καὶ ἐπὶ ὄρος Σεινὰ κατέβης καὶ ἐλάλησας πρὸς
αὐτοὺς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς κρίματα εὐθέα καὶ νόμους

4 Λευιτ. ΝΑ (item 5) | Σαραβία] Σαραδια Ν Σαχανια Α | Αραβία] Σαρα- ΝΑ
βια Ν Σαραβαία Α + υιοι Χανανι Ν^{c.a} Α | om μεγαλη Α | αυτων Ν
5 ειπσαν] ειπαν Α | Λευεῖται] pr υιοι Ν* (ras Ν?) | ευλογεῖτε] pr και Ν |
Κυριον του θεου] τον κυ θυ Α | ημων] υμων Ν^{c.a} | om και 3° Bab Α | om εως
του αιωνος Α | om και 4° Ν* (s superscr Ν^{c.a}) | υψωσουσιν] υψους σου Ν^{c.a}
6 κς αυτος Ν | τον ουρανον] + και τον ουρανον Ν | εν αυτη] + την γην και Ν*
(improb Ν^{c.a}) | σοι Bab] συ Β* ΝΑ | στρατιαι ΝΑ 7 συ ει ο θεος] συ
ει κς ο θς Ν^{c.a} mg (om Ν*) Α | εν Αβραμ] εν Αβρααμ Β* vid (ras i lit post ρ in
Αβραμ Β?) ενα] Αβρααμ Ν | εν τη χωρα Ν* (s superscr Ν^{c.a}) | om αυτω Ν*
8 ευρας Ν | και 8°] δουναι Ν^{c.a} 9 ιδες Α | ταπεινωσιν] κακιαν Ν^{c.a} mg |
επι] i sup ras Α^a 10 εδωκες Α | om και τερατα ΝΑ | πασιν Ν | om και εν
παντι τω λαω της γης αυτου Ν* (hab Ν^{c.a} mg sup) 11 ερηξας Bab ΝΑ | αυ-
του] αυτων ΝΑ | καταδιωκοντας Α | εριψας Β* εριψας Β^b ΝΑ 12 πυρος]
+ ωδηγησας Ν* (improb Ν?) 13 Σινα ΝΑ Σιναι Ν^{c.b} | ευθεια ΝΑ

Β ἀληθείας, προστάγματα καὶ ἐντολὰς ἀγαθὰς. ¹⁴ καὶ τὸ σάββατόν σου τὸ ἅγιον ἐγνώρισας αὐτοῖς, ἐντολὰς καὶ προστάγματα καὶ νόμον ἐνετείλω αὐτοῖς ἐν χειρὶ Μωυσῆ δουλοῦ σου. ¹⁵ καὶ ἄρτον ἐξ οὐρανοῦ ἔδωκας αὐτοῖς εἰς σιτοδοτείαν αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξήνεγκας αὐτοῖς εἰς δίψαν αὐτῶν. καὶ εἶπας αὐτοῖς εἰσελθεῖν κληρονομήσαι τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινας τὴν χεῖρά σου δοῦναι αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ ἐσκήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῶν ἐντολῶν σου. ¹⁷ καὶ ἀνένευσαν τοῦ εἰσακοῦσαι, καὶ οὐκ ἀνεμνήσθησαν τῶν θαυμασίων σου ὧν ἐποίησας μετ' αὐτῶν· καὶ ἐσκήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ ἔδωκαν ἀρχὴν ἐπιστρέψαι εἰς δουλείαν αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ σὺ θεὸς ἐλεήμων καὶ οἰκτεῖρμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς. ¹⁸ ἔτι δὲ καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον χωνευτὸν καὶ εἶπαν Οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ ἐξαγαγόντες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐποίησαν παροργισμούς μεγάλους. ¹⁹ καὶ σὺ ἐν οἰκτειροῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ· τὸν στύλον τῆς νεφέλης οὐκ ἐξέκλινας ἀπ' αὐτῶν ἡμέρας ὁδηγήσαι αὐτούς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὸν στύλον τοῦ πυρὸς τὴν νύκτα φωτίζειν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ἣ πορεύονται ἐν αὐτῇ. ²⁰ καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ἔδωκας συνετίσαι αὐτούς, καὶ τὸ μάννα σου οὐκ ἀφυστέρησας ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἔδωκας αὐτοῖς τῷ δίψει αὐτῶν. ²¹ καὶ τεσσαράκοντα ἔτη διέθρεψας αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ· οὐχ ὑστέρησας· ἱμάτια αὐτῶν οὐκ ἐπαλαιώθησαν, καὶ πόδες αὐτῶν οὐ διερράγησαν. ²² καὶ ἔδωκας αὐτοῖς βασιλείας καὶ λαούς, καὶ ἐμέρισας αὐτοῖς, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν Σηὼν καὶ τὴν Ὠγ βασιλείᾳ τοῦ Βασάν. ²³ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐπλήθυνας ὥς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰσήγαγες αὐτούς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν αὐτήν. ²⁴ καὶ ἐξέτριψας ἐνώπιον αὐτῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ ἔδωκας αὐτούς

ΚΑ 14 νομον] + ον Ν^{c.a} | δουλου] pr του Ν^{a7.c.a7}Α 15 ουνου (sic) Α | σιτοδο-
 τIAN Β^b σιτοδιαν Α σιτοδοινα Ν^{*} (σιτοδειαν Ν^{c.a}) | εφ] εις Α 16 και 1°] pr
 και αυτοι και οι πατερες ημων υπερφανευσαντο Ν^{c.a.mg}Α | om σου Ν^{*} (superscr
 Ν^{c.a}) 17 ανεμνησθησαν] εμνησθησαν Ν¹Α | αυτων 2°] εαυτων Α | δουλιαν
 Ν | θεος] + αφιων Ν^{c.a.mg} | οικτιρμων Β^bΝ | εγκατελιπες Β^b εγκατελειπες Α
 (item 19) 19 συ εν] συν Ν | οικτιρμοις Β^bΝ (item 27, 28, 31) | πολλοις]
 μεγαλοις Α | αυτους 1°] αυτοις Α^{*vid} (αυτους Α⁷) | αυτων] αυτω Β^{*} (ν superscr
 Β^{b(vid)}) | φωτιζειν] pr του Ν | την οδον (οδον sup ras Β^{17a7})] pr γ (superscr)
 Β^{a(vid)}Ν^{c.a} 20 εδωκας 1°] εδωκα Ν^{*vid} (s ins Ν¹) | αυτους αυτους συνετισαι Ν^{*}
 (αυτ. 1° improb Ν⁷) 21 τεσσαρακοντα Β^b | υστερησας] υστερησαν Β^{ab}ΚΑ |
 ποδες] τα υποδηματα Ν υποδ. Α 22 βασιλειας ΝΑ | om και 3° ΝΑ | εμε-
 ρισας] διμερισας Α | την γην] om την Α | Σηων] + βασιλειωσ Βσεβων Ν^{c.a.mg}Α |
 την 2°] + γην ΝΑ 24 τους κατοικουντας] pr και Ν^{*} (improb Ν¹)

εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ποιῆσαι αὐτοῖς ὡς ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτῶν. ²⁵ καὶ κατελάβοσαν πόλεις ὑψηλάς, καὶ ἐκληρονόμησαν οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, λάκκους λευκατομημένους, ἀμπελώνας καὶ ἐλαιώνας καὶ πᾶν ξύλον βρώσιμον εἰς πληθὺς· καὶ ἐφάγοσαν καὶ ἐνεπλήσθησαν καὶ ἐλι-
²⁶ πάνθησαν, καὶ ἐτρύφησαν ἐν ἀγαθῶσύνῃ σου τῇ μεγάλῃ. ²⁶ καὶ ἠλάλαξαν καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔρριψαν τὸν νόμον σου ὀπίσω σώματος αὐτῶν, καὶ τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν οἱ διε-
²⁷ μαρτύραντο ἐν αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς πρὸς σέ, καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους. ²⁷ καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ θλιβόντων αὐτούς, καὶ ἔθλιψαν αὐτούς· καὶ ἀνεβόησαν πρὸς σέ ἐν καιρῷ θλί-
²⁸ ψεως αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ σου ἤκουσας, καὶ ἐν οἰκτερμοῖς σου τοῖς μεγάλοις ἔδωκας αὐτοῖς σωτῆρας καὶ ἔσωσας αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλιβόντος αὐτούς. ²⁸ καὶ ὡς ἀνεπαύσαντο, ἐπέστρεψαν ποι-
²⁹ ῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου· καὶ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ κατήρξαν ἐν αὐτοῖς. καὶ πάλιν ἀνεβόησαν πρὸς σέ, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ εἰσήκουσας καὶ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐν οἰκτειρ-
³⁰ μοῖς σου πολλοῖς, ²⁹ καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς εἰς τὸν νόμον σου· καὶ οὐκ ἤκουσαν, ἀλλὰ ἐντολαῖς σου καὶ ἐν τοῖς κρίμασί σου ἡμάρτοσαν, ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐ-
³¹ τοῖς· καὶ ἔδωκαν νῶτον ἀπειθούντα καὶ τράχηλον αὐτῶν ἐσκήρυν-
³² ναν, καὶ οὐκ ἤκουσαν. ³⁰ καὶ εἰλκυσας ἐπ' αὐτοὺς ἔτη πολλὰ, καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐν πνεύματί σου ἐν χειρὶ προφητῶν σου· καὶ οὐκ ἠνωτίσαντο, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς ἐν χειρὶ λαῶν τῆς γῆς. ³¹ καὶ σὺ ἐν οἰκτερμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐποίησας αὐτοῖς συντέλειαν καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς, ὅτι ἰσχυρὸς καὶ ἐλεήμων καὶ οἰκτείρ-
³² μων. ³² καὶ νῦν ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας ὁ κραταῖος καὶ ὁ φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός σου, μὴ ὀλι-
³³ γωθῇ τὸ ἐνώπιόν σου πᾶς ὁ μόχθος ὃς εὗρεν ἡμᾶς καὶ τοὺς βασι-
³⁴ λεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς

24 τας χειρας] om τας ^κ* (superscr ^κc^a) | ἀρεστα ^κ **25** om ἐλαιωνας ^κΑ
 και ^κ* (hab ελεωνας γ ^κa^{mg}) | ἐτρυφήσαν] ἐνετρυφήσαν Α **26** ἡλαλαξαν
 Β^κa^[vid]] ἠλλαξαν ^κ*Α | ἐρριψαν Β*^κ (ερριψαν Β^bΑ) | αυτων] εαυτων ^κ |
 διεμαρτυρουντο Α **27** om σου ^ιο Α | σωτηρίας Α | θλιβοντος] θλιβοντων ^κ
 (θλειβ.) Α **28** εγκατελειπες ^κ εγκατελειπες Α (item 31) **29** αλλ Α | εντο-
 λαις] pr εν ταις ^κΑ | om εν Α | κριμασιν Α | ημαρτον ^κ* (ημαρτοσαν ^κa^[vid]) |
 α Β*^b] ο Βab^{mg} | om εν αυτοις Α | τραχηλον αυτων εσκληρυναν] εσκληρυναν
 τον τραχ. αυτ. ^κ τραχ. εαυτων εσκληρ. Α **30** ηλκυσας Α | ετη] εθνη (θυνη
 sup ras) ^κc^a | ενωτισαντο ^κΑ | αυτοις Β* et sup ras Α^a (αυτους Β^{ab} ^κΑ*)
31 αυτοις] αυτοις ^κΑ | ισχυρος] + ει ^κc^aΑ | οικτειρμων] + ει ^κc^a **32** om ημων
^ιο ^κ* (superscr ^κa) | ο φοβερος] om ο Α | φυλασσω] pr ο ^κ | om σου ^ιο Α

Β προφήτας ἡμῶν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ σου ἀπὸ ἡμερῶν βασιλέων Ἀσσοῦρ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³³ καὶ ³³ σὺ δίκαιος ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι ἀλήθειαν ἐποίησας· καὶ ἡμεῖς ἐξημάρτομεν, ³⁴ καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ³⁴ ἡμῶν καὶ οἱ ἱερεῖς ἡμῶν καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οὐκ ἐποίησαν τὸν νόμον σου, καὶ οὐ προσέσχον τῶν ἐντολῶν σου καὶ τὰ μαρτύριά σου ἃ διεμαρτύρω αὐτοῖς. ³⁵ καὶ αὐτοὶ ἐν βασιλείᾳ σου καὶ ἐν ἀγα- ³⁵ θωσύνῃ τῇ πολλῇ ἣ ἔδωκας αὐτοῖς καὶ ἐν τῇ γῇ τῇ πλατεῖᾳ καὶ λιπαρᾷ ἣ ἔδωκας ἐνώπιον αὐτῶν οὐκ ἐδούλευσάν σοι, καὶ οὐκ ἀπέστρεψαν ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν τῶν πονηρῶν. ³⁶ ἰδοὺ ἐσμεν ³⁶ σήμερον δοῦλοι, καὶ ἡ γῇ ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν φαγεῖν τὸν καρπὸν αὐτῆς, ³⁷ τοῖς βασιλεῦσιν οἷς ἔδωκας ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀμαρ- ³⁷ τίαις ἡμῶν· καὶ ἐπὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐξουσιάζουσιν καὶ ἐν κτήνεσιν ἡμῶν ὡς ἀρεστὸν αὐτοῖς, καὶ ἐν θλίψει μεγάλῃ ἐσμέν. ³⁸ καὶ ³⁸ (1) ἐν πᾶσι τούτοις ἡμεῖς διατιθέμεθα πίστιν· καὶ γράφομεν, καὶ ἐπισφραγίζουσιν ἄρχοντες ἡμῶν, Λευεῖται ἡμῶν, ἱερεῖς ἡμῶν.

¹ Καὶ ἐπὶ τῶν σφραγιζόντων Νεεμίας υἱὸς Ἀχελιά, καὶ Σε- ¹ (2) δεκίας ² υἱὸς Σαραιά, καὶ Ἀζαριά, καὶ Ἰερμιά, ³ Φασούρ, Ἀμαριά, ² (3) ³ (4) Μελχειά, ⁴ Τούς, Ἐβανεί, Μαλούχ, ⁵ Εἰράμ, Ἀμεραμῶς, Ἀβδειά, ⁴ (5) ⁵ (6) ⁶ Δανιήλ, Τνατόθ, Βαρούχ, ⁷ Μεσουλάμ, Ἀβειά, Μιαμείμ, ⁸ Να- ⁶—8 (7- δειά, Βελσειά, Σαμαιά, οὗτοι ἱερεῖς· ⁹ καὶ οἱ Λευεῖται, Ἰησοῦς υἱὸς ⁹ (10) Ἀζανειά, Βαναιού ἀπὸ υἱῶν Ἡναδάβ, Καδμὴλ ¹⁰ καὶ οἱ ἀδελ- ¹⁰ (11) φοὶ αὐτοῦ, Σαβανιά, Ὡδουιά, Καντά, ¹² Ζαχώρ, Ζαραβιά, Σεβανιά, ¹² (13)

ΝΑ 33 δίκαιος] διος Ν* (και superscr Ν^a) + εἰ Ν^{c,a} Α | πασιν ΝΑ | ερχομενοις Ν* (ρ superscr Ν^{c,a}) 34 μεμαρτυρω Β* (διεμαρτυρω Β^{ab}ΝΑ) 35 αγα-
θωσυνη (αθωσυνη Α)] + σου ΝΑ | τη πλατεια] om τη Α | ουκ 1°] pr αι Ν* vid
(ras αι Νⁱ) | απεστρεψαν] επεστρεψαν Α | αυτων 2°] εαντων Ν om Α
37 οἱς ἐδωκας] οἱς ε sup ras Α^a | om και επι...ημων 3° Ν* (hab Ν^a mg inf
partim retract Ν^{c,b}) | κτηνεσιν] pr τοις Ν^a vid 38 πασι ΒΝΑ | om ημεις Ν*
(hab Ν^a (mg) διατιθεμεθα] pro θ al lit coep Β* vid | αρχοντες] pr παντες Ν*
(improb Νⁱ) Α | Λευεῖται ΒΝ (Λευιτ. Α)] pr και Ν* (ras Νⁱ) | ιερεῖς] pr και Ν*
(ras Νⁱ) XX 1 σφραγιζοντων] εσφραγισμενων Ν^{c,a} | Αχαλια Α 2 Αζα-
ρια] Ζαχαριας Ν* (Αζ. Ν^{c,a}) | Ιερεμια Ν 3 Μελχια Ν 4—5 Του-
σεβα· Νειμ· Αλουχειραμ· Β Τουσαβανει· Μαλου]χειραμ Ν* Ατους Σαβανει· Μ.
Ν^{c,a} Αττους· Σεβαν· Μαλουχ· Ιραμ· Α 5 Αμεραμω] Αμεραμωθ Ν
Μεραμωθ Α | Αβδια Α 6 Τνατόθ] Ανατωθ Ν Γαανναθων Α 7 Αβια
Α | Μιαμειμ] Μειαμων Ν Μιαμειν Α 8 Ναδεια] Αζεια Ν Μασαζια Α |
Βελσεια] Βελσια Ν Βελγαι Α 9 οι Λευεῖται] Λευιται Ν οι Λευιτ. Α | Αζα-
νεια] Αζανηλ Ν Αζανια Α | Βαναιου] Αβαναιου Ν^{c,a} | Ηναδαβ] Ηναλαβ Β^b vid
Ηνηλαδ Α 10 ανου Ν* (τ superscr Νⁱ) | Σεβανια ΝΑ | Καντα] Κανθαν
Ν* Καλιτα Ν^{c,a} Καλιταν Α + Φελεια· Αναν· Ν^{c,a} (mg) Α (11) Μιχα· Ροοβ
(Ρωωβ Α)· Εσεβιας· Ν^{c,a} (mg) Α (om Β) 12 Ζαχχωρ Νⁱ Ζαχχωρ Α |
Ζαραβια] Ζαθαρα Ν* vid Σαραβια Ν^{c,a} Α

- (14) ¹³ ¹³ Ὡδοῦμ, υἱοὶ Βενιαμείν· ¹⁴ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ Φόρος, Φααδμωάβ, Β
(15) ¹⁴ ¹⁵ Ἡλάμ, Ζαθουιά· υἱοὶ Βανί, ¹⁵ Ἀσγάδ, Βηδαί, ¹⁶ Ἐδανιά, Βαγοσί,
(16) ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ Ἡδεῖν, ¹⁷ Ἀδὴρ, Ἐζεκιά, Ἀδούρ, ¹⁸ Ὀδουιά, Ἡσάμ, Βησεί, ¹⁹ Ἀρείφ,
(18—20) ¹⁷—¹⁹ ²⁰ Ἀναθώθ, Βωναί, ²⁰ Βαγαφής, Μεσουλάμ, Ἡζεῖρ, ²¹ Μεσωζεβήλ,
(21) ²⁰ ²² ²¹ Σαδδούκ, ²² Φαλτιά, Ἀνάν, Αἰά, ²³ Ὡσηθά, Ἀνανιά, Ἀσουθ, ²⁴ Ἀλώς,
(23—25) ²²—²⁴ ²⁵ Φαδαισί, Σωβήκ, ²⁵ Ραούμ, Ἐσαβανά, Μασααῖα ²⁶ καὶ Ἀρά, Αἰνάν,
(26) ²⁵ ²⁷ ²⁶ Ἡνάμ, ²⁷ Μαλούχ, Ἡράμ, Βαανά. ²⁸ Καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ,
(27) ²⁶ ²⁸ οἱ ἱερεῖς, οἱ Λευεῖται, οἱ πυλωροί, οἱ ἄδοντες, οἱ Ναθινεῖμ, καὶ πᾶς
(28) ²⁷ ὁ προσπορευόμενος ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς πρὸς νόμον τοῦ θεοῦ, γυ-
(29) ²⁸ ναιῖκες αὐτῶν, υἱοὶ αὐτῶν, θυγατέρες αὐτῶν· πᾶς ὁ εἰδὼς καὶ συνίων
(30) ²⁹ ²⁹ ἐνίσχυον ἐπὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, κατηράσαντο αὐτοὺς καὶ εἰς-
(31) ³⁰ ἤλθοσαν ἐν ἀρᾷ καὶ ἐν ὄρκῳ τοῦ πορευέσθαι ἐν νόμῳ τοῦ θεοῦ ὃς
(32) ³¹ ἐδόθη ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου τοῦ θεοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν
(33) ³² ³⁰ πᾶσας τὰς ἐντολὰς ἡμῶν καὶ κρίματα αὐτοῦ, ³⁰ καὶ τοῦ μὴ δοῦναι
(34) ³¹ θυγατέρας ἡμῶν τοῖς λαοῖς τῆς γῆς, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν οὐ
(35) ³² ³¹ λημψόμεθα τοῖς υἱοῖς ἡμῶν· ³¹ καὶ λαοὶ τῆς γῆς οἱ φέροντες τοὺς
(36) ³² ἀγορασμούς καὶ πᾶσαν πρᾶσιν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἀποδόσθαι,
(37) ³³ οὐκ ἀγορῶμεν παρ' αὐτῶν ἐν σαββάτῳ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἀγία· καὶ
(38) ³⁴ ³² ἀνήσομεν τὸ ἔτος τὸ ζ' καὶ ἀπαίτησιν πάσης χειρός. ³² καὶ ποι-
(39) ³³ ῆσομεν ἐφ' ἡμᾶς ἐντολὰς, δοῦναι ἐφ' ἡμᾶς τρίτον τοῦ διδράχμου
(40) ³⁴ ³³ κατ' ἐνιαυτὸν εἰς δουλείαν οἴκου θεοῦ ἡμῶν, ³³ εἰς ἄρτους τοῦ προσ-
(41) ³⁴ ὧπου καὶ θυσίαν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, καὶ εἰς ὀλοκαύτωμα τοῦ ἐνδε-

13 Ὡδοῦμ] Ὡδουα Α | Βενιαμείν] Βανουαίαι Α 14 Φααδμωαβ ΝΑ | ΝΑ
Ζαθθουα Α 14—16 Βανίας· Γαδβηδαί|ε· Δανία· Β Βανιασ|ταδ|βηδαίε·
Δανία· Ν Βανι· Αζγαδ· Βηβαι· Αααα Α 16 Βαγοσί] Βαγοεί ΝΑ | Ηδων Ν
17 Αδερ] Ατηρ Α | Αδουρ] Αζουρ ΝΑ 18 Βησει] Βηθει Ν 19 Αρειφα·
Ναθωθ Β Αρειφ|φαναθωθ Ν Αριφ'·| Αναθωθ Α | Βωναι] Νωβαι Α 20 Βαγα-
φης] Μαιαφης Α 21 Σαδδουκ] Σαδουκ Α + Ιεδδουα Ν^{c.a} + Ιεδδουκ Α
22 Φαλδεια Ν* Φαλτεια Ν? | Αναναία Β^{vid} Αναν· Αναια Ν*Α Αναν· Ανανία Ν^{c.a}
23 Ὡσηθα] Ὡση Α | Ασουθ] Ασουβ Α 24 Ἀλως] Αδω Α 24—25 Φα-
δαις...Μασααία] Φαδα|εισσω· Βηκραουμеса·| Βαναμα· Ασαία Β Φαδ|αιισ|ω-
βηκ|ραουμеса|βανα|μασααία| Ν Φαλαει· Σωβηκ· Ραουμ· Εσαβανα· Μααλσία
Α 26—27 Ἀρα· Αιαναν· Ἀμμαλουχηραμ· Β Αια| Αινα| Ηνα| Μααλουχ·|
Ηραμ Ν^{vid} Αια· Αινά·| Ηναν· Μαλουχ· Ρεουμ· Α 28 οἱ Λευεῖται (Λευιτ.
Ν)] pr και Α | Ναθινεμ Ν | λαων] του λαου Α | της γης] om γης Ν*
(superscr Ν^a) | νομον] pr τον Α | ειδως] ειδων Α 29 αυτων] εαυταν Α |
κατηρασαντο] pr και Α | εισλθον Ν | om και 3° Α | ημων] του θυ (superscr)
Ν^{c.a} κυ Α | κριματα] pr τα Ν | αυτου] + s προσταγματα αυτου Ν^{c.a} mg
30 λημψ· Β^b (Β^b “praeter morem”) 31 πασαν] την Ν^{*vid} (π. Ν^{c.a}) |
αγορωμεν] αγορασωμεν Ν^{c.a} (ασ impr Ν^{c.b} vid) | ζ'] εβδομον ΝΑ 32 ποι-
ησομεν] στησομεν ΝΑ | ημας 1° ημας Ν* (ημας Ν^a) | om εφ 2° Ν | διδραγ-
μου Α | δουλιαν Ν | θεου] pr του Α 33 του ενδελεχ· (1°) om του Α

Ε λεχισμοῦ τῶν σαββάτων, τῶν νομηνιῶν, εἰς τὰς ἐορτὰς καὶ εἰς τὰ ἅγια, καὶ τὰ περὶ ἀμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς ἔργα οἴκου θεοῦ ἡμῶν. ³⁴ καὶ κλήρους ἐβάλομεν περὶ κλήρου ³⁴ (35) ξυλοφορίας οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται καὶ ὁ λαὸς ἐνέγκαι εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν, εἰς οἶκον πατριῶν ἡμῶν, εἰς καιροὺς χρόνων ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν, ἐκκαῦσαι περὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὥς γέγραπται ἐν βιβλίῳ· ³⁵ καὶ ἐνέγκαι τὰ πρωτογενήματα τῆς ³⁵ (36) γῆς ἡμῶν καὶ πρωτογενήματα καρποῦ παντὸς ξύλου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς οἶκον, ³⁶ καὶ τὰ πρωτότοκα υἱῶν ἡμῶν καὶ κτη- ³⁶ (37) νῶν ἡμῶν, ὥς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ τὰ πρωτότοκα βοῶν ἡμῶν καὶ ποιμνίων ἡμῶν ἐνέγκαι εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν τοῖς ἱερεῦ- σιν τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν ὄκφ θεοῦ ἡμῶν. ³⁷ καὶ τὴν ἀπαρχὴν ³⁷ (38) σίτων ἡμῶν καὶ τὸν καρπὸν παντὸς ξύλου, οἴνου καὶ ἐλαίου, οἴσο- μεν τοῖς ἱερεῦσι, εἰς γαζοφυλάκιον οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ δεκάτην γῆς ἡμῶν τοῖς Λευεῖταις· καὶ αὐτοὶ οἱ Λευεῖται δεκατοῦντες ἐν πάσαις πόλεσιν δουλείας ἡμῶν. ³⁸ καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς Ἀαρὼν μετὰ ³⁸ (39) τοῦ Λευεῖτου ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ Λευεῖτου, καὶ οἱ Λευεῖται ἀνοίσουσιν τὴν δεκάτην τῆς δεκάδος εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν εἰς τὰ γαζοφυλάκια εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ. ³⁹ ὅτι εἰς τοὺς θησαυροὺς οἴσουσιν οἱ υἱοὶ ³⁹ (40) Ἰσραὴλ καὶ οἱ Λευεῖται ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐκεῖ σκεύη τὰ ἅγια καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ πυλῶροὶ καὶ οἱ ἄδοντες· καὶ οὐκ ἐνκαταλείψομεν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

¹ Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ οἱ ¹ X κατάλοιποι τοῦ λαοῦ ἐλάβοσαν κλήρους ἐνέγκαι ἓνα ἀπὸ τῶν δέκα καθίσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ, πόλει τῇ ἁγίᾳ, καὶ ἐννέα μέρη ἐν ταῖς πό- λεσιν. ² καὶ εὐλόγησεν ὁ λαὸς τοὺς πάντας ἄνδρας τοὺς ἐκουσια- ²

NA 33 θεου] pr τα Ν* pr του Ν^a (ras et τα et του Ν¹). A 34 Λευεται Ν |
οικον 2°] οικους ΝΑ | χρονων] pr απο ΝΑ | περι 2°] επι Ν | του θεου] κῡ θῡ
ΝΑ | βιβλιω] τω νομω ΝΑ 35 καρπου] pr παντος Ν^{c.a.mg} | οικον] + κῡ Ν^{c.a?}
(κυ Ν^{*.vid}) Α 36 και 1°] αι Ν* (κ superscr Ν^{c.a?}) | υιων] pr των Ν | κτηνων]
pr των Ν | πρωτοτοκα Α | βων] pr των Α | ποιμνιων] ποιμνημιων Α | οικω]
οικῶ Ν^{*.vid} (ras ὡ Ν¹) 37 οινου] pr και Ν | ιερεισιν Β^a ΝΑ | εις] + το
ΝΑ | γαζοφυλακιον...ημων 2°] γαμων Α | δεκατην γης] δεικατας γης Ν* δεκα-
την της γης (την της superscr) Ν^{c.a} ras της Ν^{c.b} | Λευιταις Α | Λευιται ΝΑ |
δουlias ΝΑ 38 Ααρων] pr υιος Ν^{c.a.mg} Α | Λευιτ. ΝΑ (ter) | δεκαδος] γης
Χανααν δεκατης Ν* δεκατης Ν^{c.a} Α | θεου 2°] θησαυρου Ν^{c.a.mg} seq ras in Α
(θῡ ημῶν Α^{*.vid}) 39 οισουσιν] εισοισουσιν ΝΑ | Λευειται] υιοι του Δευει
(Λευι Α) ΝΑ | απαρχας] pr τας ΝΑ | του σιτου] om του Ν* (hab του Ν^{c.a}) | om
και 6° Α | εγκαταλειψομεν Β^{ab} Α | του θεου] κῡ θῡ Α XXI 1 του] ου Ν*
(του λαου Ν^a) | ελαβοσαν] εβαλον Ν^{c.a.mg} Α | ενα] α ras Ν^{c.a} 2 ηυλογησαν Ν

3 ζομένους καθίσαι ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁴καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας Β οἱ ἐκάθισαν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα ἐκάθισεν ἀνὴρ ἐν κατασχέσει αὐτοῦ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, Ἰσραήλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται
4 καὶ οἱ υἱοὶ δούλων Σαλωμών. ⁴καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ἐκάθισαν ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀπὸ υἱῶν Βενιαμείν. ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα· Ἀθεὰ υἱὸς Ἀζῆδ υἱὸς Ζαχαριὰ υἱὸς Σαμαρειὰ υἱὸς Σαφατιὰ υἱὸς Μαλελήμ, καὶ
5 ἀπὸ υἱῶν Φάρες. ⁵καὶ Μασσειὰ υἱὸς Βαρουχ υἱὸς Χαλεὰ υἱὸς Ὀζειὰ υἱὸς Δαλεὰ υἱὸς Ἰωρεῖβ υἱὸς Θηζειὰ υἱὸς τοῦ Δηλωνέ. ⁶πάντες υἱοὶ Σέρες οἱ καθήμενοι ἐν Ἱερουσαλήμ τετρακόσιοι ἐξήκοντα ὀκτὼ ἄνδρες
7 δυνάμεως. ⁷καὶ οὗτοι υἱοὶ Βενιαμείν· Σηλὼ υἱὸς Ἀμεσουλά, Ἰωὰδ υἱὸς Φαλαῖα υἱὸς Κοδιὰ υἱὸς Μαγαθὴ υἱὸς Αἰθιήλ υἱὸς Ἰεσιὰ. ⁸καὶ
9 ὀπίσω αὐτοῦ Γηβή, Σηλεῖ, ἐννακόσιοι εἴκοσι ὀκτὼ. ⁹καὶ Ἰωὴλ υἱὸς Ζεχρεὶ ἐπίσκοπος ἐπ' αὐτούς, καὶ Ἰούδας υἱὸς Ἀσανὰ ἐπὶ τῆς πόλεως
10 δεύτερος. ¹⁰ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ Δαδεῖα υἱὸς Ἰωρεῖβ, Ἰαχίν, ¹¹Σαραῖα υἱὸς Ἐλκειὰ υἱὸς Μεισουλάμ υἱὸς Σαδδουκ υἱὸς Μαριώθ υἱὸς Ἀπωβώχ,
12 ἀπέναντι οἴκου τοῦ θεοῦ. ¹²καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες τὸ ἔργον τοῦ οἴκου· Ἀμασεὶ υἱὸς Ζαχαρειὰ υἱὸς Φασσουρ υἱὸς Μελχειὰ, ¹³ἄρχοντες πατριῶν διακόσιοι τεσσεράκοντα δύο. καὶ Ἀμασειὰ υἱὸς Ἑσδριήλ,
14 ¹⁴καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δυνατοὶ παρατάξεως ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτὼ, καὶ ἐπί-
15 σκοπος Βαδιήλ. ¹⁵καὶ ἀπὸ τῶν Λευειτῶν Σαμαῖα υἱὸς Ἀσουβ υἱὸς

3 εκαθισεν ΒΝ^{c.a}] εκαθισαν Ν* Α | αυτου] εαυτου Ν^{c.a} | Λευιται ΝΑ + και οι ΝΑ
Ναθιναιοι Ν^{c.a mg A} | υιοι δουλων] οι δ sup ras A¹ 4 εν Ιερουσαλημ] ενι Ιλημ
Ν* (ι ras Ν⁷) | υιων 2° υ repet Ν^{c.a vid} | Βενιαμιν Β* (-μειν Β^{ab}) | Αθεε Α
Αθεαι Α | Αζεδ] Αζεδνα Ν Οζια Α | Σαμαρεια] Αμαρια Ν Σαμαρια Α | Μαλε-
λημ] Μαλελεηλ. Α 5 Μασσεια] Μεσεια Ν* Αμεσεια Ν^{c.a} Μαλσια Α |
Χαλεα] Χαλαζα Α | Οζια Α | Δαλεα] Αχαια Α | Ιωρειβ ΒΝ^{c.a (vid)} Ιωρειμ Ν*
Ιωιαριβ Α | Θηζεια] Θηδεια Ν Ζαχαριου Α | Δηλωνε] Δηλωνε Ν Ηλωνι Α
6 Σερες] Φαρες ΝΑ 7 ουτοι] αυτοι Ν | Σηλωμ' Ν^{c.a} | Αμεσουλα] Αμεσουλαμ
Ν Μεσουλαμ Α | Ιωαδ] υιος Ιωαβ Ν υιος Ιωαδ Α | Φαλαια] Φαδαια Α | Κο-
δια] Κολεια Ν Κωλεια Α | inter υιος 4° et Μαγαθη lineol ins Β* | Μαγαθη]
Ματαθη Ν Μασσιου Α | Αιθιηλ] Σεθιηλ Ν | Ιεσια] Ιεσ| Β^{*vid} + ια Β^b Ιεσσια Ν
Ιεσ|σεια Α 8 Γηβη Σηλει] Γη|βεις· Ηλει Ν Γηβει· Σηλει· Α | εννακοσιοι]
πεντακοσιοι Ν* (γ' Ν^{2 mg vid}) 9 Ζεχρι Α | Ιουδα Ν | om υιος 2° Α | επι]
απο Α 10 απο] ο rescr Ν¹ | Δαδεια] Δαλεια Ν Ιαδια Α | Ιωρειβ] Ιωρειμ Ν
Ιωριβ Α 11 Ελκεια] Ελχια Α | Μεσουλαμ ΝΑ | Σαδουκ Ν | Απωβωχ] Απο-
βωκ Ν Αιτωβ Α 12 οικου] + ωκβ' Ν^{c.a (mg)} + κ Αδαια· υιος Ιροαμ υιον Φαλαλια
υιον Ν^{c.a mg inf} + οκτακοσιοι εικοσι δυο| και Αδαια υιος Ιεροαμ· υιον Φα|λαλια Α |
Αμασει] Αμεσσει Ν Αμασι Α | υιος 1° υιον Ν^{c.a} | Ζαχαρια ΝΑ | Φασσουρ ΝΑ |
om υιος 3° Α | Μελχεια] Μελχια Α + κ αδελφοι αυτου Ν^{c.a mg} 13 δυο]
οκτω Ν* (β' Ν^{c.a (mg)}) | Αμασεια] Αμασια Ν Αμεσαι Α | Εσδριηλ] Εζριηλ Α
+ υιον Αζαχιον· υιον Μασαλαμθ· υιον Εμμηρ· Ν^{c.a mg inf} 14 παρα|ξεως Β*
(τα ins Β^{b1}) | επισκοπος] + επ αυτω| Ν^{c.a (mg)} Α | Βαδιηλ] Βαζιηλ Ν* Ζεχρηηλ
Ν^{c.a mg} Ζοχρηηλ Α + υιος των μεγαλων Ν^{c.a (mg)} 15 Λευιτων ΝΑ

Β Ἐξερει· ¹⁷καὶ Μαθανιὰ υἱὸς Μαχά, καὶ Ὡβηβ υἱὸς Σαμουεί, ¹⁸δια- ¹⁷
 κόσιοι ὀγδοήκοντα τέσσαρες. ¹⁹καὶ οἱ πυλωροὶ Ἀκούβ, Τελαμεῖν, ¹⁹
 καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἑκατὸν ἐβδομήκοντα δύο. ²²καὶ ἐπίσκοπος ²²
 Λευειτῶν υἱὸς Βανεί, Ὁζει υἱὸς Ἀσαβιὰ υἱὸς Μειχά. ἀπὸ υἱῶν
 Ἀσαβ τῶν ἀδόντων ἀπέναντι ἔργου οἴκου τοῦ θεοῦ. ²³ὅτι ἐντολὴ ²³
 τοῦ βασιλέως εἰς αὐτούς. ²⁴καὶ Παθαῖα υἱὸς Βασηζὰ πρὸς χεῖρα ²⁴
 τοῦ βασιλέως εἰς πᾶν χρῆμα τῷ λαῷ. ²⁵καὶ πρὸς τὰς ἐπαύλεις ἐν ²⁵
 ἀγρῷ αὐτῶν. καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα ἐκάθισαν ἐν Καραθάρ ²⁶καὶ ἐν ²⁶
 Ἰησοῦ ²⁷καὶ ἐν Βηρσάβεε, ³⁰καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν, Λαχεῖς καὶ ἀγροὶ ³⁰
 αὐτῆς· καὶ παρενεβάλωσαν ἐν Βηρσάβεε. ³¹καὶ οἱ υἱοὶ Βενιαμεῖν ἀπὸ ³¹
 Γάλα, Μαχαμάς. ³⁶καὶ ἀπὸ τῶν Λευειτῶν μερίδες Ἰούδα τῷ Βενιαμεῖν. ³⁶

¹Καὶ οὗτοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευεῖται οἱ ἀναβαίνοντες μετὰ Ζορο- ¹ XXII(XII)
 βαβὲλ υἱοῦ Σαλαθιήλ καὶ Ἰησοῦ· Σαραιά, Ἰερμιά, Ἐσδρά, ²Μαριά, ²

ΒΑ 15 Εξερει| Εεχρει Ν* vid Εξρικαν Ν^{c.a} Εοζρι Α + (16) υιος Ασαβιου· υιου Βονναι
 κ| Σοββαθαιος κ| Ιωζαβαδ· επι| του εργου του εξωτατου οικου| του θυ : απο των
 αρχηγων τω| Λευιτων Ν^{c.a.mg sup} 17 Μαθθανια Ν* Μαθθανιας Ν^{c.a} Α | Μαχα|
 Μιχα Α + υοι (sic) Ζεχρι· υιου Ασαφ· αρχηγος του αινου| του Ιουδα εις προσευχην
 κ| Βακβακias| δευτερος εκ των αδελφων εαυτου κ| Αβδας| υιος Σαμμουε· υιου Γα-
 λελ· υιου Ιδιθουν·| παντες οι Λευιται εν τη πολει τη αγια Ν^{c.a.mg sup} | και Ωβηβ
 υιος Σαμουει| και Ιωρηβ υιος Σ. Ν* (om Ν^{c.a} (vid)) και Ιωρηβ υιος Σαμουι Α
 19 αυτων| + οι φυλασ|σοντες εν| ταις πυλαις Ν^{c.a.mg} | δυο| + (20) το δε λοιπον
 του Ισλ οι ιερεις Ν^{c.a} (mg) + κ| οι Λευιται εν πασαις ταις πολεσιν της| Ιουδαίας
 εκαστος εν τη κληρουχια· αυτου·| (21) οι δε Ναθιναιοι κατωκησαν εν Οφελ· κ|
 Σιαλ· κ| Γεσφα· επι τοις Ναθιναιοις·| Ν^{c.a.mg inf} 22 Λευειτων| + εν Ιλημ·
 Αζα Ν^{c.a} (mg) | υιος ter·| υιου Ν^{c.a} | Βανει| Βονει Ν^{c.a} Βανι Α | om Οζει Ν^{c.a}
 ·Οζι Α | Ασαβεια Ν + υιου Μαθθανιου Ν^{c.a} (mg) | Μειχα ΒΝ·| Αμειχα Ν* Μιχα
 Α | ιων| pr των Ν | Ασαβ| Ασαφ Α | αιδοντων Β*^b (αδ. Βα) | οικου εργου Ν*
 23 εις| επ ΝΑ | αυτους| + και διεμεινεν επι τοις ωδοις εκαστης ημερας αυθημερον
 Ν^{c.a} (mg) 24 Παθαια| Παθαια Ν* Φαθαια Ν^{c.a} Φαθαια Α | Βασηζα| Βαση-
 ζαβεηλ· απο των Ζαρε υιου Ιουδα Ν^{c.a} | χρημα| ρημα Ν^{c.a} (ras χ) 25 Καρι-
 αθαρ| Καραθαρβα Ν^{c.a} Καραθαρβο· Α 26 εν Ιησου| εν ταις θυγατρασιν
 αυτης κ| την Δι|βων κ| τας| θυγατερας| αυτης κ| εν| Καβσηηλ κ| εν ταις κω|μαις
 αυτης κ| εν Ιησου κ| Μωλαδα κ| εν Βηβφαλτ·| κ| εν Εσερσο|αλ· Ν^{c.a.mg}
 27 Βηρσαβее Ν Βερσαβее Α + κ| ταις θυγατρασιν αυτης (28) κ| εν Σικε|λετ· κ| εν
 Μαχνα κ| εν ταις θυγατρασιν| αυτης (29) κ| εν Ρεμμιον κ| εν Σαραα· κ| εν
 Ιριμουθ· Ζανωε· Οδολλαμ·| Ν^{c.a.mg inf} 30 επαυλεις| pr αι Ν | αγροι| pr οι
 ΝΑ | αυτης| + Αζηκα κ| εν ταις θυγα|τρασιν κ| Ν^{c.a.mg} | παρενεβαλον Ν* (παρ-
 ενεβαλοσαν Ν^{c.a}) | Βηρσαβее Ν Βερσαβее Α + εως φαραγγος Εννομ Ν^{c.a} (mg)
 31 οι υιοι| om οι Α | Γαλα| Γοβα Ν* Γαβαα Ν^{c.a} Α | Μαχαμας| Μαχμας Ν^{c.a}
 + κ| Αιω κ| Βηθρη κ| των θυγατερων αυτης| (32) Αναθωθ· Νοβ· Ανανια·
 (33) Ασωρ· Ραμα· Γεθθιμ·| (34) Αδωδ· Σεβοειμ· Ναβαλλατ· (35) Λυδδα· κ| Ωνω|
 Γηαρασιμ·| Ν^{c.a.mg inf} (om Ν*) XXII 1 Λευιται ΝΑ (item 8) | om οι 3°
 Ν* (superscr Ν^a) | αναβαινοντες| αναβαντες Ν^a Α | Ιερμεια Bab Ν 1—2 Εσ-
 δραμ· Αριαμ· Αλουλ· Β Εσδρα· Μαρεία (Αμαρεία Ν^{c.a}) | Μαλουχ| Ν Εζρα·
 Αμαρια· Μαλουχ·| Α + Αττους Ν^{c.a} (mg)

³ Μαλούλ, ³ Σεχενιά· ⁷ οὗτοι ἄρχοντες τῶν ἱερέων καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν Β
⁷ ἡμέραις Ἰησοῖ. ⁸ καὶ οἱ Λευεῖται· Ἰησοῦ, Βανουί, Καδμὴλ, Σαραβιά,
 Ἰουδά, Μαχανιά· ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς
¹⁰ τὰς ἐφημερίας. ¹⁰ καὶ Ἰησοὺς ἐγέννησεν τὸν Ἰωακείμ, καὶ Ἰωακείμ
¹¹ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιασειβ, καὶ Ἐλειασειβ τὸν Ἰωδᾶ, ¹¹ καὶ Ἰωδᾶ ἐγέννη-
¹² σεν τὸν Ἰωναθάν, καὶ Ἰωναθάν ἐγέννησεν τὸν Ἰαδοῦ. ¹² καὶ ἐν
 ἡμέραις Ἰωακείμ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πα-
¹³ τριῶν· τῷ Σαραϊᾶ Μαρεᾶ, τῷ Ἰερεμιά, ¹³ τῷ Ἔσρα Μεσουλάμ, τῷ
¹⁴ Ἀμαρειᾶ Ἰωανάν, ¹⁴ τῷ Μαλούχ. ²² οἱ Λευεῖται ἐν ἡμέραις Ἐλιασειβ,
²² Ἰωαδᾶ καὶ Ἰωᾶ καὶ Ἰωανάν καὶ Ἰαδοῦ, γεγραμμένοι ἄρχοντες πατριῶν,
²³ καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν βασιλείᾳ Δαρείου τοῦ Πέρσου· ²³ υἱοὶ Λευεῖ ἄρχοντες
 τῶν πατριῶν γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν καὶ ἕως
²⁴ ἡμερῶν Ἰωανάν υἱοῦ Ἐλειςουε. ²⁴ καὶ ἄρχοντες τῶν Λευειτῶν· Ἀβιά
 καὶ Σαραβιά καὶ Ἰησοῦ, καὶ υἱοὶ Καδμὴλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν
 κατεναντίον αὐτῶν εἰς ὑμνεῖν, αἰνεῖν, ἐντολῇ Δαυεὶδ ἀνθρώπου τοῦ
²⁵ θεοῦ, ἐφημερία πρὸς ἐφημερίαν, ²⁵ ἐν τῷ συναγαγεῖν με τοὺς πυλω-
²⁶ ροὺς ²⁶ ἐν ἡμέραις Ἰωακείμ υἱοῦ Ἰησοῦ Εἰωσεδέκ, ἐν ἡμέραις Νεεμιά·
²⁷ καὶ Ἔσρας ὁ ἱερεὺς ὁ γραμματεὺς. ²⁷ Καὶ ἐν ἐγκαινίοις τείχους

3 Σεχενιά] Eenia N* Eχenia N^{c.a} + (3) Ρεουμ· Μαριμωθ· N^{c.a}(mg) + (4) ΝΑ
 Αδαιας· Γεννηθου· Αβιας· | (5) Μειμιν· Μααδιας· Βαλγας· | (6) Σεμειας· Ιωιαριβ·
 Ιδειας· | (7) Σαλουαι· Αμουκ· Σελκας· | Ιδειας· N^{c.a}mg sup 7 Ιησου N 8 Ιουδα
 B N^{c.a}] Ιωδαε N* A | Μαχανια· Μαθανια A | και 2° + 5 (ras N^{c.b}) οι αδελφοι
 αυτου 5 Βακβαιας 5 Ιαναι N^{c.a}mg | αυτου N* A + αντικρυς αυτων N^{c.a}mg
 10 Ελιασιβ (1°) N Ελιασειβ A (bis) | Ιωδα· Ιωδαε N Ιωαδα A 11 Ιωδα
 N* (Ιωδαε N^{c.a}) Ιωαδα A | Ιωναθαν 1° Ιωναθα· N* Ιωαναθα· N^{c.a} | Ιωανα-
 θαν (2°) N 12 οι ιερεεις και οι αρχ·] και οι αρχ· και οι ιερεεις N* (και οι
 ιερεεις και οι αρχ· N¹) | Μαρια N Μαρια A | Ιερεμια N Ιερμια A + Ανανια
 N^{c.a}mg A 13 Αραμια N* (Αμαρια N^{c.a} A) 14—21 Μαλουχ·] + Ιωναθαν·
 τω Σεχελιον· Ιωσηφ· (15) τω| Ορεμ· Αδανας· τω Μαριωθ Ελκαι· | (16) τω Αδδαι·
 Ζαχαριας· τω Γαναθωμ·| Μοσολλαμ· (17) τω Αβια· Ζεχρει· τω| Βενιαμειν εν
 καιροις τω Φελητει· | (18) τω Βαλγα· Σναμουε· τω Σεμεια·| Ιωναθαν· (19) τω Ιω-
 ιαριβ· Μαθθαναι·| τω Ιδια· Οζι· (20) τω Σαλλαι· Καλλαι·| τω Αμου Αβεδ· (21) τω
 Ελκια· Ασαβιας·| τω Ιδειου· Ναθαναηλ· N^{c.a}mg inf (om B N* A) 22 Λευιται
 N A | Ελειασειβ N | Ιωιαδα (i ins) N^{..a} | om και Ιωα N^{c.a} | Ιαδου] Αδουα N^{*vid}
 Ιδουα N² | πατριων] pr των A 23 Λευι A | βιβλιου N^{c.a} | υιου] υιος N*
 (υιου N^{c.a}) | Ελειςουε] Ελειςουβ N* Ελειασουβ N^{c.a} Ελίσουε A 24 αρ-
 χοντες] pr οι N | Λευιτων A | Αβια·] Ασαβιας N^{c.a} Ασαβια A | οι αδελφοι] om
 οι A | υμνειν αινειν] υμνιν και αινιν N αινειν· και υμνειν A | εντολην N* (ν
 ras N^{c.a}) | εφημεριαν εις N* (εφημερια προς N^{c.a}) 25 εν τω] pr Μαθθανιας·
 5 Βακβαιας·| Οβδιας· Μοσολλαμ· Ταλμων·| Ακουβ· φυλακες πυλωροι φυλακης
 N^{c.a}mg sup (om B N* A) 26 εν 1°] pr ουτοι N^{c.a}(mg) | Ειωσεδεκ] υιου Ιω-
 σεδεκ N Ιωσεδεκ A | εν 2°] pr και N^{c.a} (ras N^{c.b}vid) A | Νεεμια·] + του αρχοντος
 N^{c.a}mg | Εσδρα N Εζρα A | ο 2°] pr και N A 27 ενκαινιοις N

Β Ἱερουσαλὴμ ἐζήτησαν τοὺς Λευεῖτας ἐν τοῖς τόποις αὐτῶν τοῦ ἐνέγκαι αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι ἐνκαΐνια καὶ εὐφροσύνην ἐν θωλαθὰ καὶ ἐν ῥῥαῖς, κυμβαλίζοντες καὶ ψαλτήρια. ²⁸ καὶ συνήχθησαν οἱ ²⁸ υἱοὶ τῶν ἄδόντων καὶ ἀπὸ τῆς περιχώρου κυκλοῦντες εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπὸ ἐπαύλεων ²⁹ καὶ ἀπὸ ἀγρῶν· ὅτι ἐπαύλεις οἰκοδόμησαν ²⁹ ἑαυτοῖς οἱ ἄδοντες ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³⁰ καὶ ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ ³⁰ οἱ Λευεῖται, καὶ ἐκαθάρισαν τὸν λαὸν καὶ τοὺς πυλωροὺς καὶ τὸ τεῖχος. ³¹ καὶ ἀνήμεκαν τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἐπάνω τοῦ τεύχους. ³¹ ³² καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῶν Ὡσαῖα καὶ ἡμισυ ἀρχόντων Ἰούδα, ³² ³³ καὶ Ζαχαρίας, Ἔσρας καὶ Μεσουλάμ, ³⁴ Ἰουδὰ καὶ Βενιαμὴν καὶ ³³ Σαραῖα καὶ Ἰερεμιά· ³⁵ καὶ ἀπὸ υἱῶν τῶν ἱερέων ἐν σάλπιγγιν Ζαχαρίας ³⁴ ³⁵ υἱὸς Ἰωανὰν υἱὸς Σαμαῖα υἱὸς Ναθανιὰ υἱὸς Μειχαῖα υἱὸς Ζακχούρ υἱὸς Ἀσάφ, ³⁶ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Σαμαῖα καὶ Ὁξείλ, αἰνεῖν ἐν ῥῥαῖς ³⁶ Δαυεὶδ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ· καὶ Ἔσρας ὁ γραμματεὺς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ³⁷ ἐπὶ πύλης τοῦ αἰνεῖν κατέναντι αὐτῶν ἀνέβησαν ἐπὶ κλί- ³⁷ μακας πόλεων Δαυεὶδ, ἐν ἀναβάσει τοῦ τεύχους, ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου Δαυεὶδ καὶ ἕως πύλης τοῦ ὕδατος ³⁹ Ἐφραίμ, καὶ ἐπὶ πύλην τὴν ἰχθυ- ³⁹ ηράν καὶ πύργῳ Ἀνανεὴλ καὶ ἕως πύλης τῆς προβατικῆς. ⁴² καὶ ⁴² ἠκούσθησαν οἱ ἄδοντες, καὶ ἐπεσκέπησαν. ⁴³ καὶ ἔθυσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ⁴³

ΝΑ 27 Λευεῖτας ΝΑ | εν|και Β*vid (ενεγκαι Β^a) | εγκαινια Bab^a Α | θωλαθας Ν + εν εξομολογησει Ν | ψαλτηρια] + κ κυνρας Ν^{c.a} (mg) 28 ηχθησαν Ν* (συν superscr Ν*) | επαυλεων] + του Νετωφαθι· (29) κ εκ Βηθ|αγ'γαλγαλ: Ν^{c.a} mg 29 αγρων] + Γαβαε: κ Αζμωθ: Ν^{c.a} mg | οικοδομησαν] ι non inst B^b ωκοδομησαν ΝΑ 30 εκαθερισθησαν Α | Λευεῖται Α 31 τευχους] + κ εστησα δυο περι αινεσεως μεγαλους κ δι|ηλθον εκ δεξιων επανω του τευχους (+ της πυλης superscr) της κοπριας| Ν^{c.a} (mg) 33 Ζαχαριας] Αζαριας Α | Εσδρα Ν Εζρα Α | Μεσουλλαμ Ν^{c.a} Μοσολλαμ Α 34 Σαραια] Σααμαιαις Α | Ιερεμιας Α 35 om εν Α | Ιωαναν] Ιωναθαν Ν^{c.a} Α | υιος 3° bis scr Ν* (ras 1° Νⁱ) | Ναθανια] Μαθανια Ν* Μαθανια Ν^{c.a} Α | υιος 4° pr ο Α | Μειχαῖα Α 36 Οξρειηλ (ρ superscr) Ν^{c.a} + Γελωλαι· Μαι· Μαθαναηλ κ| Ιουδας· Αναν· εν σκευεσιν Ν^{c.a} mg inf | ωδαις] ωδης Ν | Εσδρα Ν Εζρας Α | αυτου 2° αυτων ΝΑ 37 πυλης 1° pr της Ν^{c.a} | ανεβησαν (ανεβοησαν Ν* ο ras Νⁱ) pr και Α | πολεων] πολεως ΝΑ | εως πυλης] εμπυλητος Α 37—38 υδατος] + κατα ανατολας (38) κ περι αινεσεως η δευτερα επορευετο συναντωσα| αυτοις κ εγω οπισω αυτης κ το ημισυ| του λαου επανω του τευχους υπερανω| του πυργου των θενουριμ· κ εως του| τευχους του πλατεος κ υπερανω| της πυλης Ν^{c.a} mg sup 39 πυλην] pr την Ν^{c.a} | ιχθυηραν] pr της Ισανα· κ επι την πυλην την Ν^{c.a} | πυργου Α | Αναμεηλ Α | εως] pr απο πυργου του Ηθα· κ Ν^{c.a} (mgg) | πυλης] pr της Ν^{c.a} | προβατικης] + εστησαν (pr κ Ν^{c.b}) εν πυλη της φυλακης (40) κ εστησαν αι δυο της αιρεσεως εν οικω του θυ· κ εγω| κ το ημισυ των στρατηγῶν μετ εμου· (41) κ οι ιερεις· Ελιακιμ· Μασσιας· Βενιαμειν· Μιχαῖας· Ελιωναι· Ζαχαριας· Ανανias· εν σαλπινγι· (42) κ Μασσιας· Σεμειας· κ Ελεαζαρ· κ Οζι· κ Ιωαναν· κ Μελχειας κ Αιλαμ· κ Ιεζουρ· Ν^{c.a} mg (om ΒΝ*Α) 42 αδοντες] + κ Ιεζριας Ν^{c.a} (mg)

ἐκείνη θυσιάσματα μεγάλα καὶ ἠὺφράνθησαν, ὅτι ὁ θεὸς ἠὺφραρεν Β
αὐτοὺς μεγάλως· καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἠὺ-
φράνθησαν, καὶ ἠκούσθη ἡ εὐφροσύνη ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ μακρό-
44 θεν. 44 Καὶ κατέστησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄνδρας ἐπὶ τῶν
γαζοφυλακίων, τοῖς θησαυροῖς, ταῖς ἀπαρχαῖς καὶ ταῖς δεκάταις καὶ
τοῖς συνηγμένοις ἐν αὐτοῖς ἄρχουσιν τῶν πόλεων, μερίδας τοῖς ἱερεῦσι
καὶ τοῖς Λευεῖταις, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰούδα ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐπὶ
45 τοὺς Λευεῖτας τοὺς ἐστῶτας. 45 καὶ ἐφύλαξαν φυλακὰς θεοῦ αὐτῶν
καὶ φυλακὰς τοῦ καθαρισμοῦ καὶ τοὺς ἄδοντας καὶ τοὺς πυλωροὺς,
46 ὡς ἐντολαὶ Δαυεὶδ καὶ Σαλωμὼν υἱοῦ αὐτοῦ. 46 ὅτι ἐν ἡμέραις Δαυεὶδ
Ἀσάφ ἀπ' ἀρχῆς πρῶτος τῶν ἄδόντων καὶ ὕμνον καὶ αἷνεσιν τῷ
47 θεῷ. 47 καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις Ζοροβαβὲλ διδόντες μερίδας τῶν
ἄδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγιά-
ζοντες τοῖς Λευεῖταις, καὶ οἱ Λευεῖται ἀγιάζοντες τοῖς υἱοῖς Ἀαρών.

XXIII
(XIII)

1 1 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεγνώσθη ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ ἐν ὧσιν τοῦ
λαοῦ· καὶ εὐρέθη γεγραμμένον ἐν αὐτῷ ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν Ἀμ-
2 μανεῖται καὶ Μωαβεῖται ἐν ἐκκλησίᾳ θεοῦ ἕως αἰῶνος, 2 ὅτι οὐ συνήν-
τησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν ἄρτῳ καὶ ἐν ὕδατι, καὶ ἐμισθώσαντο
ἐπ' αὐτὸν τὸν Βαλαὰμ καταράσασθαι, καὶ ἔστρεψεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν
3 κατάραν εἰς εὐλογίαν. 3 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν τὸν νόμον, καὶ
4 ἐχωρίσθησαν πᾶς ἐπίμκτος ἐν Ἰσραὴλ. 4 Καὶ πρὸ τούτου
Ἑλίαςειβ ὁ ἱερεὺς οἰκῶν ἐν γαζοφυλακίῳ οἴκου θεοῦ ἡμῶν ἐγγίω-
5 τωβιά. 5 καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ γαζοφυλάκιον μέγα, καὶ ἐκεῖ ἦσαν τὸ
πρότερον διδόντες τὴν μαναὰμ καὶ τὸν λίβανον καὶ τὰ σκευῆ, καὶ
τὴν δεκάτην τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἐντολὴν τῶν

43 αὐτοῦ] + εὐφροσύνη N^{c.a.mg} | om αὐτῶν 1° N^{c.a} | η εὐφρ.] om η A | ἐν NA
2°] pr η N^{c.a} 44 κατεστήσεν N* (-σαν N^{a(vid)}) | μερίδας] + του νομου N^{c.a(mg)} |
ιερουσιν NA | Λευιταις NA | εὐφροσύνη] + ην NA | ἐπὶ 2°] pr και NA | τοῖς
ιερ. A* (τοῦς ιερ. A') | τοῖς Λευεῖταις B* τοῦς Λευεῖτας B^{ab} N^c τοῦς Λευιτας A
45 ἐφύλαξεν N* (-ξαν N^{a(vid)}) | αὐτῶν] εαυτῶν A | om και 2° A 46 ἀρχῆς]
seq parva ras in B 47 και πας] pr | και πας Ισλ' ἐν ημε|ραις'· (sic) διδόντες
μερίδας των αδοντῶ] και μνον και αι|νεσιν τω θῷ N* (om N') | Ζοροβαβελ]
+ η ἐν ταις ημεραις Νεεμιου N^{c.a} και ἐν τ. | ημ. Νεεμια A | Λευιταις, Λευιται
NA XXIII 1 βιβλω N* (βιβλιω N^{a(vid)}) | γεγραμμενον] pr το N* (om
N') | om μη N* (superscr N^a) | Αμμωνιται N* Αμμανιται N^{a(vid)} A | Μωα-
βιται A | ἐν 5°] εἰς N^{c.a(mg)} vid | ἐκκλησιαν N^{c.a} | θεου] κῦ N* του θῷ N^{c.a} A
2 ἐστρεψεν] ἐπεστρεψεν A 3 Ἰσραηλ] Ἰλημ A* (ras μ A') 4 ἐγγίω-
B ἐν Σίων N^{c.vid} ἐγγίω- N^a A | Τωβια] seq ras in B 5 εαυτῷ] αὐτῷ A
5—7 om γαζοφυλακιον...ποιησαι αὐτῷ B* (hab B^{a†b?mg} inf) 5 το προ-
τερον] om το NA | μανααν NA | om οἶνου και του N* (hab N^{c.a.mg})

Β Λευειτῶν καὶ τῶν ἁδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, καὶ ἀπαρχαὶ τῶν
 ἱερέων. ⁶καὶ ἐν παντὶ τούτῳ οὐκ ἦμην ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐν ἔτει 6
 τριακοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀρσασαθὰ βασιλέως Βαβυλῶνος ἦλθον
 πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ μετὰ τέλος ἡμερῶν ᾗτησάμην τὸν βασιλέα,
⁷καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ συνῆκα ἐν πονηρίᾳ, ποιῆσαι αὐτῷ 7
 γαζοφυλάκιον ἐν αὐτῇ οἴκου τοῦ θεοῦ. ⁸καὶ πονηρόν μοι ἐφάνη 8
 σφόδρα, καὶ ἔρριψα πάντα τὰ σκεύη οἴκου Τωβιά ἀπὸ τοῦ γαζο-
 φυλακίου. ⁹καὶ εἶπα, καὶ ἐκαθάρισα τὰ γαζοφυλάκια, καὶ ἐπέστρεψα 9
 ἐκεῖ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ, τὴν μαννὰ καὶ τὸν λίβανον. ¹⁰Καὶ 10
 ἔγνων ὅτι μερίδες τῶν Λευειτῶν οὐκ ἐδόθησαν, καὶ ἐφύγισαν ἀνὴρ εἰς
 ἄγρὸν αὐτοῦ οἱ Λευεῖται καὶ οἱ ἄδοντες ποιοῦντες τὸ ἔργον. ¹¹καὶ 11
 ἐμαχεσάμην καὶ εἶπα Διὰ τί ἐγκατελείφθη ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ; καὶ
 συνήγαγον αὐτούς, καὶ ἔστησαν αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν. ¹²καὶ 12
 πᾶς Ἰούδας ἤνεγκαν δεκάτην τοῦ πυροῦ καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου
 εἰς τοὺς θησαυρούς, ¹³ἐπὶ χεῖρα Σελεμιά τοῦ ἱερέως καὶ Σαδδούκ 13
 τοῦ γραμματέως καὶ Φαθαὶ ἀπὸ τῶν Λευειτῶν· καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν
 Ἀνὰν υἱὸς Ζακχοῦρ υἱὸς Ναθανιά, ὅτι πιστοὶ ἐλογίσθησαν ἐπ' αὐτοὺς
 μερίζειν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. ¹⁴μνήσθητί μου ὁ θεὸς ἐν αὐτῇ, καὶ μὴ 14
 ἐξαλειφθῇ τὸ ἔλεός μου ὃ ἐποίησα ἐν οἴκῳ Κυρίου τοῦ θεοῦ. ¹⁵Ἐν 15
 ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον ἐν Ἰούδα πατοῦντας ληνοὺς ἐν τῷ σαβ-
 βάτῳ· καὶ φέροντες δράγματα καὶ ἐπιγεμίζοντες ἐπὶ τοὺς ὄρους καὶ
 οἶνον καὶ σταφυλὴν καὶ σῦκα καὶ πᾶν βάσταγμα, καὶ φέροντες εἰς
 Ἱερουσαλήμ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν ἡμέρᾳ
 πράσεως αὐτῶν. ¹⁶καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ φέροντες ἰχθὺν καὶ πᾶσαν 16

NA 5 Λευιτων NA | απαρχαι] pr ai N απαρχας A 6 τριακοστῳ] pr και N*
 (improb N?) | Αρσασαθα] Αρθασασθα A | τελος ημερων] το τ. τῷ ημ. A | τον
 βασιλεα 2°] παρα του βασιλεως A 7 πονηρια] pr τη NA [ποιησαι] pr η
 εποιησε| Ελισουβ (Ελιασ. N^{c.a?} c.b?) Τωβια· N pr η εποιησεν Ελιασειβ· Τωβια
 A | του] τ sup ras A^{a?} 8 απο] pr εξω NA 9 εκαθαρισαν N εκαθερισαν A
 μαννα B* μανναειμ Bab βαανα N* μαανα N^a μανααν A 10 εγνων N* (εγνων
 N^{c.a} (vid)) | Λευιτων, Λευιται NA | αυτου] εαυτου N 11 εμαχεσαμην]+τοις
 στρατηγοις N^{c.a} mg | ειπα] ειπον A | εγκατελιφθη N | ο οικος] ο οι sup ras
 A^{a?} | εστησα NA | τη στασει] om τη A 12 Ιουδα NA | του πυρου
 (πυρρου N*)] om του A 13 επι 1°] pr γ ενετειλαμην N^{c.a} (mg) | χειρα 1°]
 χειρας B^b NA | Σελεμια] Ἐλεμια B^b Ιελεμια N | Σαδωκ A | Λευιτων NA |
 Ααναν N | Ναθανια] Μαθανια N* Μαθθανια N^{c.a} Μαθθανιου A | αυτων 2°]
 εαυτων N^{c.a} 14 ο θεος]+μου N^{c.a} | εν αυτη] ενταυθα τη N* εν ταυτη
 N^a A | om ο 2° N (superscr N^{c.a}) οτι A | Κυριου του θεου] θῦ κῦ N* κῦ θῦ
 N^{c.a} A + γ εν ταις φυλακαις αυτου N^{c.a} (mg) 15 ιδον A | τω σαββατω]
 om τω A | φεροντες 1°] φεροντας Bab NA | επιγεμίζοντες] επιγεμίζοντας
 Bab N^a (vid) A | φεροντες 2°] φεροντας Bab N^a (vid) A

πρᾶσιν πωλοῦντες ἐν τῷ σαββάτῳ τοῖς υἱοῖς Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερου-
 17 σαλήμ. ¹⁷ καὶ ἐμαχεσάμην τοῖς υἱοῖς Ἰούδα τοῖς ἐλευθέροις καὶ εἶπα
 αὐτοῖς Τίς ὁ λόγος ὁ πονηρὸς οὗτος ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε, καὶ βεβηλοῦτε
 18 τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου; ¹⁸ οὐχὶ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν,
 καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ
 ταῦτα καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην; καὶ ὑμεῖς προστίθετε ὀργὴν ἐπὶ
 19 Ἰσραὴλ, βεβηλῶσαι τὸ σάββατον; ¹⁹ καὶ ἐγένετο ἡνίκα κατέστησαν
 πύλαι Ἱερουσαλήμ πρὸ τοῦ σαββάτου, καὶ ἐκλειςα τὰς πύλας, καὶ
 εἶπα ὥστε μὴ ἀνοιγῆναι αὐτὰς ὀπίσω τοῦ σαββάτου· καὶ ἔστησα
 ἐπὶ τὰς πύλας, ὥστε μὴ αἶρειν βαστάγματα ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
 20 ²⁰ καὶ ἠὐλίσθησαν πάντες καὶ ἐποίησαν πρᾶσιν ἕξ Ἱερουσαλήμ ἅπαξ
 21 καὶ δῖς. ²¹ καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς Διὰ τί
 ὑμεῖς αὐλίζεσθε ἀπέναντι τοῦ τείχους; ἐὰν δευτερώσητε, ἐκτενῶ
 χεῖρά μου ἐν ὑμῖν. ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὐκ ἤλθοσαν ἐν σαββάτῳ.
 22 ²² καὶ εἶπα τοῖς Λευεῖταις, οἱ ἦσαν καθαριζόμενοι καὶ ἐρχόμενοι φυλάσ-
 στοντες τὰς πύλας, ἀγιάζοντες τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου. πρὸς ταῦτα
 μνησθητί μου, ὁ θεός, καὶ φείσαί μου κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἐλέους
 23 σου. ²³ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον τοὺς Ἰουδαίους οἱ
 24 ἐκάθισαν γυναῖκας Ἀζωτίας, Ἀμμανεΐτιδας, Μωαβεΐτιδας, ²⁴ καὶ οἱ
 υἱοὶ αὐτῶν ἤμισυ λαλοῦντες Ἀζωτιστί, καὶ οὐκ εἰσὶν ἐπιγινώσκοντες
 25 λαλεῖν Ἰουδαιστί. ²⁵ καὶ ἐμαχεσάμην μετ' αὐτῶν καὶ ἐκαταρσάμην
 αὐτούς· καὶ ἐπάταξα ἐν αὐτοῖς ἄνδρας καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ἐν τῷ
 θεῷ Ἐὰν δῶτε τὰς θυγατέρας ὑμῶν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐὰν λάβητε
 26 ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. ²⁶ οὐχ οὕτως ἤμαρτεν
 Σαλωμὼν βασιλεὺς Ἰσραὴλ; καὶ ἐν ἔθνεσιν πολλοῖς οὐκ ἦν βασιλεὺς
 ὅμοιος αὐτῷ, καὶ ἀγαπώμενος τῷ θεῷ ἦν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ θεὸς
 εἰς βασιλεία ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ τοῦτον ἐξέκλιναν αἱ γυναῖκες

16 om εν 2° K* (superscr K^a(vid)) A 17 ουτος ο πονηρος K 18 υμων] K^a
 ημων K* (υμ. K^{c.a}) | τα κακα ταυτα] ταυκατκαταυτα K* vid (υ 1°, τ 2° ras K[?]) |
 ταυτην] seq : in B^{a?b} 19 πυλαι] seq λ in K* (om K[?]) | Ιερουσαλημ] pr
 εν K^a | εκλειςα] ειπα και εκλειςαν K^a | και ειπα] και ει sup ras B^{1?a?} |
 οπισω] pr εως K^{c.a} | και 4°] + εκ των παιδαριων μου K^a(vid)mg | σαββατου 3°] σ
 sup ras A^a 20 απαξ] pr γ K^{c.a} 21 επεμαρτυραμην] διεμαρτ. K^a |
 εκτενω] + [την μαχους· εαν δευτερωσητε·] εκτενω A | χειρα] pr την K^a | ουκ K^a |
 ου B (ου B^b) 22 Λευιταις K^a | αγιαζοντες] αγιαζειν K^a 23 ιδον A |
 Αζωτιδας K | Αμμανωτιδας K* Αμμανιτιδας K^{c.a}(vid)A | Μωαβετιδας K^{c.a}(mg)A
 (om Μωαβ. K*) 24 λαλουντες] λαλουσιν A | Αζωτιστει A | Ιουδαιστει A
 + αλλα κατα γλωσσαν λαου] γ λαου K^{c.a}mg inf 25 εκαταρσαμην] καταρσα-
 μην K^a | αυτους 1°] αυτοις K* vid | ωρκισα] ενωρκισα A | εαν 1°] αν A | δote
 K* vid (δωτε K^a) | υμων 2°] + γ εαυτοις K^{c.a}(mg) 26 om ουτως K* vid (hab
 K^{c.a}(mg)) | πολλοις] pr τοις K^{c.a} | τω θεω] om τω A

Β αἱ ἀλλότριοι. ²⁷ καὶ ὑμῶν μὴ ἀκουσόμεθα ποιῆσαι πᾶσαν πονηρίαν ²⁷ ταύτην, ἀσυνθετῆσαι ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν, καθίσαι γυναικας ἀλλοτρίας. ²⁸ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωαδὰ τοῦ Ἑλειςουβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου νυμφίου ²⁸ τοῦ Σαναβαλλάτ· καὶ ἐξέβρασα αὐτοὺς ἀπ' ἐμοῦ. ²⁹ μνήσθητι αὐτοῖς ὁ ²⁹ θεὸς ἐπὶ ἀγχιστεία τῆς ἱερατείας καὶ διαθήκης τῆς ἱερατείας καὶ τοὺς Λευείτας. ³⁰ καὶ ἐκαθάρισα αὐτοὺς ἀπὸ πάσης ἀλλοτριώσεως, καὶ ³⁰ ἔστησα ἐφημερίας τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευείταις, ἀνὴρ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ, ³¹ καὶ τὸ δῶρον τῶν ξυλοφόρων ἐν καιροῖς ἀπὸ χρόνων καὶ ³¹ ἐν τοῖς βακχυροῖς. μνήσθητί μου ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς ἀγαθωσύνην.

NA 27 ακουσμεθα N* (ακουσομεθα N^{c.a}) | πασαν] ρι την NA | ταυτην] ρι την
μεγαλην N^{c.a} (mg) 28 Ιωιαδα A | Ελειςουβ N* A Ελιασουβ N^{a?c.a?} | Σανα-
βαλλατ] + του Ωρανιτου N^{c.a} (mg) | αυτους] αυτον N 29 αγχιστια N | ιερα-
τίας (bis) A | Λευιτας NA 30 Λευιταις NA 31 βακχυροις N* (βακ-
χουριοι N¹ (vidl))

Subscr Εσδρας β ΒN Εζρας β Α

† Κλήμης μοναχός † B^{b?}

αντεβληθη προς παλαιω|τατον λιαν αντιγραφον| δεδιορθωμενον χειρι του|
αγιου μαρτυρος Παμφιλου| οπερ αντιγραφον προς τω| τελει υποσημειωσις τις|
ιδιοχειρος αυτου υπεκειτο| εχουσα ουτως:| μετελημφθη και διορθωθη| προς τα
εξαπλα Ωριγενους| Αντωνινος αντεβαλεν· Παμφιλος διορθωσα:| N^{1?} mg inf

ΨΑΛΜΟΙ

I

- I 1   **ΜΑΚΑΡΙΟΣ** ἀνὴρ ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν, **B**
καὶ ἐν ὁδῷ ἀμαρτωλῶν οὐκ ἔστη,
καὶ ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν.
2   ²ἀλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ,
καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός.
3   ³καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους
τῶν ὑδάτων,
ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ,
καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀπορρυήσεται.
καὶ πάντα ὅσα ἂν ποιῇ κατενοδωθήσεται.
4   ⁴οὐχ οὕτως οἱ ἀσεβεῖς, οὐχ οὕτως,
ἀλλ' ἢ ὡς ὁ χνοὺς ὃν ἐκριπτεῖ ὁ ἄνεμος ἀπὸ προσώπου
τῆς γῆς.
5   ⁵διὰ τοῦτο οὐκ ἀναστήσονται οἱ ἀσεβεῖς ἐν κρίσει,
οὐδὲ ἀμαρτωλοὶ ἐν βουλῇ δικαίων.
6   ⁶ὅτι γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίων,
καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολεῖται.

B'

- II 1   ¹Ἵνα τί ἐφύραξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;
2   ²παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ. διάψαλμα.

Inscr ψαλμοι B deest in **Ν** ψαλτηριον A ψαλτ. τω Δδ R   I 1—II 7 μα- **Ν**AR
καριος...ει συ R^a (deest in R*)   1 εστη] εστιν R^a | καθεδρα AR^a   2 αλλ
η] αλλα ην A* vid   3 ποιηση A   4 ο ανεμος] om o R^a   5 οι ασεβεις]
om οι **Ν**²AR^a | αμαρτωλοι] pr οι A — Stich 15 **Β**NA 7 R^a   II 1 pr ψαλ-
μος τω Δανιδ R^a   2 διαψαλμα non inst B^b (ita ubique) om R^a

- Β 3 διαρρήξωμεν τοὺς δεσμούς αὐτῶν, 3
καὶ ἀπορρίψωμεν ἀφ' ἡμῶν τὸν ζυγὸν αὐτῶν.
4 ὁ κατοικῶν ἐν οὐρανοῖς ἐκγελάσεται αὐτούς, 4
καὶ ὁ κύριος ἐκμυκτηριεῖ αὐτούς.
5 τότε λαλήσει πρὸς αὐτούς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, 5
καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ταραῖξει αὐτούς.
6 ἐγὼ δὲ κατεστάθην ὑπ' αὐτοῦ 6
ἐπὶ Σειῶν ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ,
7 διαγγέλλων τὸ πρόσταγμα Κυρίου. 7
Κύριος εἶπεν πρὸς μέ Χιός μου εἰ σύ,
ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε·
8 αἴτησαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου, 8
καὶ τὴν κατάσχεσίν σου τὰ πέρατα τῆς γῆς·
9 ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, 9
ὥς σκευὸς κεραμέως συντρίψεις αὐτούς.
10 καὶ νῦν, βασιλεῖς, σύνετε· 10
παιδεύθητε, πάντες οἱ κρίνοντες τὴν γῆν.
11 δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν φόβῳ, 11
καὶ ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ ἐν τρόμῳ.
12 δράξασθε παιδείας, μή ποτε ὀργισθῇ Κύριος, 12
καὶ ἀπολείψθε ἐξ ὁδοῦ δικαίας,
ὅταν ἐκκαυθῇ ἐν τάχει ὁ θυμὸς αὐτοῦ.
μακάριοι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ.

Γ'

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ὁπότε ἀπεδίδρασκεν ἀπὸ 111
προσώπου Ἀβεσσαλώμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

- 2 Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; 2
πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ·
3 πολλοὶ λέγουσιν τῇ ψυχῇ μου 3
Οὐκ ἔστιν σωτηρία ἐν τῷ θεῷ αὐτοῦ. διάψαλμα.

BAR 3 αποριψ. R^a 4 ενγελασεται A | εκμυκτηριει A 5 post ταραξει
ras 1 lit (forte s) A¹ | αυτοις 2°] s rescr A^a vid 6 κατεσταθην] + βασιλευς
AR^a | Σιων B^b 7 διαγγελων A | γεγεννηκα A* (η superscr A^a)
8 περα A 9 ως] pr και A | σκευη N^c.a AR^a 12 δραξεσθε R* (-ασθε
R^a) | παιδειας N παιδιας (? παιδιαν) R | Κυριος] pr ο R | εκκαυθη
R^a | αυτω] αυτον R — Stich 27 BNA 19 R 111 1 om ψαλμος A | απε-
διδρασκε R 2 επανιστανται] επανισταντο N^c.a επανεστησαν A 3 σω-
τηρια] + αυτω A + αυτου R

- 4 ἄσὺν δέ, Κύριε, ἀντιλήμπτωρ μου εἶ, B
δόξα μου καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν μου.
5 ὥφωγῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα,
καὶ ἐπήκουσέν μου ἐξ ὅρου ἀγίου αὐτοῦ. διάψαλμα.
6 ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνώσα·
ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήμψεταιί μου.
7 οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων λαοῦ
τῶν κύκλῳ ἐπιτιθεμένων μοι.
8 ἁνάστα, Κύριε, σῶσόν με ὁ θεός μου·
ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως,
δδόντας ἀμαρτωλῶν συνέτριψας.
9 τοῦ κυρίου ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου.

Δ'

IV

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ψαλμοῖς· ψδὴ τῷ Δαυεῖδ.

- 2 Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαί με εἰσήκουσέν μου ὁ θεὸς τῆς δικαιο-
σύνης μου,
ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς μοι·
οἰκτείρησόν με καὶ εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου.
3 υἱοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυκάρδιοι;
ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα καὶ ζητεῖτε ψεῦδος; διάψαλμα.
4 καὶ γινῶτε ὅτι ἐθαυμάστωσεν Κύριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ·
Κύριος εἰσακούσεταιί μου ἐν τῷ κεκραγένοι με πρὸς αὐτόν.
5 ὀργίξεσθε καὶ μὴ ἀμαρτάνετε·
ἃ λέγετε ἐν καρδίᾳ, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν κατανύγητε.
διάψαλμα.
6 θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἐλπίζατε ἐπὶ Κύριον.
7 πολλοὶ λέγουσιν Τίς δείξει ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ;
ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε·
8 ἔδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν μου,
ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.
9 ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι καὶ ὑπνώσω·
ὅτι σύ, Κύριε, κατὰ μόνas ἐπὶ ἐλπίδι κατώκισάς με.

4 om Κυριε A | μου 2° μοι R | υψων την κεφ.] ν την κε sup ras A^{a1} vid B^{AR}
5 επηκουσεν] εισηκουσεν AR 6 εγω] + δε A | αντελαβετο B* (αντιλημψ. B^{c.a})
7 κυκλων A | συνεπιτιθεμενων B^{AR} 8 του (sic) εχθραινοντας (αιν [ι sup ras]
A^a vid) A — Stich 16 B 15 B^{AR} IV 1 εν ψαλμοις] -μος AR | om ωδη A
ωδης R | τω Δ.] του Δ. R 3 βαρυκαρδιοι] ν sup ras 2 forte litt A^a | ματαιο-
τητας. A 5 καρδια] ταις -δαις υμων B^{ab} B^{AR} | επι] pr και R | κατανουγητε
A 9 κοιμηθησομαι] ο sup ras A^a | επι 2° επ AR — Stich 16 B^a A 17 R

B

E'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς κληρονομώσεως·
ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

V

- ²Τὰ ῥήματά μου ἐνώτισαι, Κύριε,
σύνες τῆς κραυγῆς μου, 2
- ³πρόσχες τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου.
ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ θεός μου· 3
ὅτι πρὸς σέ προσεύξομαι, Κύριε.
- ⁴τὸ πρῶν εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς μου· 4
τὸ πρῶν παραστήσομαί σοι καὶ ἐπόψομαι.
- ⁵ὅτι οὐχὶ θεὸς θέλων ἀνομίαν σὺ εἶ· 5
οὐδὲ παροικήσει σοι πονηρευόμενος.
- ⁶οὐ διαμενοῦσιν παράνομοι κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου· 6
ἐμίσησας, Κύριε, πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν.
- ⁷ἀπολείς πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος· 7
ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσσεται Κύριος.
- ⁸ἐγὼ δὲ ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέου σου εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου, 8
προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἁγίόν σου ἐν φόβῳ σου.
- ⁹Κύριε, ὁδήγησόν με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου, 9
κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν μου.
- ¹⁰ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἀλήθεια, 10
ἡ καρδία αὐτῶν ματαία·
τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιούσαν.
- ¹¹κρίνον αὐτοὺς, ὁ θεός· 11
ἀποπεσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβουλιῶν αὐτῶν·
κατὰ τὸ πλήθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῶν
ἐξώσων αὐτούς, ὅτι παρεπίκρανάν σε, Κύριε.
- ¹²καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ· 12
εἰς αἰῶνα ἀγαλλιάσονται, καὶ κατασκηνώσεις ἐν αὐτοῖς.
καὶ καυχῆσονται ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου,

ΝΑΡ V 2 τη κραυγη A 3 τη φωνη AR 4 εποψομαι] εποψη Ν^{ca}
εποψη με AR^a 5 ουδε] ου Ν^{ca}R 6 ου] ουδε Ν^{ca}AR | om κε B¹N
8 ελεου] ελαιους Ν ελεους R 9 σου I^o BN^{ca}A] μου Ν* | μου 2° BN^{ca}AR]
σου Ν* 10 τω στοματι] om τω Ν* (hab Ν^{ca}) | λαρυξ A 11 διαβο-
λιων R^a 12 om επι I^o Ν^{ca}R | σοι I^o σε Ν om R | αιωνα] pr τον R |
επι 3°] εν ΝΑΡ | om παντες 2° Ν

- 13 ¹³ὅτι σὺ εὐλογεῖς δίκαιον.
Κύριε, ὥς ὅπλῳ εὐδοκίας ἐστεφάνωσας ἡμᾶς.

B

Ε΄

- VI Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις, ὑπὲρ τῆς ὁγδόης·
ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.
- 2 ²Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με,
μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύῃς με.
- 3 ³ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι ἀσθενής εἰμι·
ἴασαί με, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὀστέα μου.
- 4 ⁴καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη σφύδρα·
καὶ σύ, Κύριε, ἕως πότε;
- 5 ⁵ἐπίστρεψον, Κύριε, ῥύσαι τὴν ψυχὴν μου,
σῶσόν με ἕνεκεν τοῦ ἐλέους σου.
- 6 ⁶ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ θανάτῳ ὁ μνημονεύων σου·
ἐν δὲ τῷ ᾄδει τίς ἐξομολογήσεται σοι;
- 7 ⁷ἐκοπίασα ἐν τῷ στεναγμῷ μου,
λούσω καθ' ἐκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου,
ἐν δάκρυσίν μου τὴν στρωμνὴν μου βρέξω.
- 8 ⁸ἐταράχθη ἀπὸ θυμοῦ ὁ ὀφθαλμός μου,
ἐπαλαιώθην ἐν πᾶσιν τοῖς ἐχθροῖς μου.
- 9 ⁹ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
ὅτι εἰσήκουσεν Κύριος τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ μου·
- 10 ¹⁰εἰσήκουσεν Κύριος τῆς δεήσεώς μου,
Κύριος τὴν προσευχὴν μου προσεδέξατο.
- 11 ¹¹αἰσχυνθείησαν καὶ ταραχθείησαν σφύδρα πάντες οἱ ἐχθροί μου,
ἐπιστραφεῖησαν καὶ αἰσχυνθείησαν σφύδρα διὰ τύχους.

Ζ΄

- VII Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ, ὃν ᾤσεν τῷ κυρίῳ
ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσεὶ υἱοῦ Ἰεμενὶ.
- 2 ²Κύριε ὁ θεός μου, ἐπὶ σοὶ ἤλπισα·
σῶσόν με ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με καὶ ῥύσαί με,
- 13 εὐλογεῖς] εὐλογησεις **NR** | δίκαιον] **pr** τον **R*** — Stich 30 **BNA** 29 **R** **NAR**
VI 1 om ἐν ὕμνοις **A** 3 με 2^ο] + **κε** **NAR** 8 πασι **N** | ἐχθροῖς]
χθρο s sup ras **A**¹ 9—10 om της φωνης...Κυριος (3^ο) **N*** (hab **N**^{c.a})
10 εισηκουσεν] ηκουσεν **N**^{c.a} **A** 11 αισχυνθεισαν 1^ο] αισχυνθητωσαν **R** |
ταραχθεισαν] εντραπετωσαν **R** | om σφοδρα 1^ο **B**^c **N**^{c.a} **R** | επιστραφεισαν]
αποστραφεισαν (-φεισαν **A**) eis τα οπισω **NA** αποστραφητωσαν **R** | αισχυν-
θεισαν 2^ο] καταισχυνθεισαν **N**^{c.a} **A** (-θεισαν) καταισχυνητωσαν **R** — Stich 21
BR 20 **NA** VII 1 ησεν] ηνεσεν **R**^a vid | Χουσι **A** | Ιεμενι **A** hiat **R**

- B**   3 μὴ ποτε ἀρπάσῃ ὡς λέων τὴν ψυχὴν μου, 3
       μὴ ὄντος λυτρουμένου μηδὲ σώζοντος.
    4 Κύριε ὁ θεός μου, εἰ ἐποίησα τοῦτο, 4
       εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν χερσίν μου,
    5 εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδοῦσίν μοι κακά, 5
       ἀποπέσοιμι ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός·
    6 καταδιώξαι ἄρα ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου καὶ καταλάβοι, 6
       καὶ καταπατήσαι εἰς γῆν τὴν ζώην μου,
       καὶ τὴν δόξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνώσαι. διάψαλμα.
    7 ἀνάστηθι, Κύριε, ἐν ὀργῇ σου, 7
       ὑψώθητι ἐν τοῖς πέρασιν τῶν ἐχθρῶν μου·
       ἐξεγέρθητι, Κύριε ὁ θεός μου, ἐν προστάγματι ᾧ ἐνετείλω.
    8 καὶ συναγωγὴ λαῶν κυκλώσει σε· 8
       καὶ ὑπὲρ ταύτης εἰς ὕψος ἐπίστρεψον.
    9 Κύριος κρινεῖ λαούς· 9
       κρινόν με, Κύριε, κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου
       καὶ κατὰ τὴν ἀκακίαν μου ἐπ' ἐμοί.
   10 συντελεσθήτω δὴ πονηρία ἀμαρτωλῶν, 10
       καὶ κατευθυνεῖς δίκαιον·
       ἐτάζων καρδίας καὶ νεφροὺς ὁ θεός.
   11 δικαία ἡ βοήθειά μου παρὰ τοῦ θεοῦ 11
       τοῦ σώζοντος τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.
   12 ὁ θεὸς κριτὴς δίκαιος καὶ ἰσχυρὸς καὶ μακρόθυμος, 12
       μὴ ὀργὴν ἐπάγων καθ' ἐκάστην ἡμέραν.
   13 ἐὰν μὴ ἐπιστραφῇτε, τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ στιλβώσει· 13
       τὸ τόξον αὐτοῦ ἐνέτεινεν, καὶ ἡτοίμασεν αὐτό·
   14 καὶ ἐν αὐτῷ ἡτοίμασεν σκεύη θανάτου, 14
       τὰ βέλη αὐτοῦ τοῖς καιομένοις ἐξειργάσατο.
   15 ἰδοὺ ὠδίνησεν ἀνομίαν, 15
       συνέλαβεν πόνον καὶ ἔτεκεν ἀδικίαν·

ΨΑΡ   3 μηντος B* (ο superscr Bab)   5 ανταπεδωκας A | ανταποδιδου
    A [κακα] πονηρα R | αποπεσοιμι Bab Nc.a R] αποπεσοιν B* vid N*A | κενος]
    καινος A   6 καταλαβοι] + αυτον R | καταπατησε, κατασκηνωσε Nc.a
    (postea ipse forte del) καταπατησει, κατασκηνωσει R^{vid}   7 τοις περασιν
    A (ois e retract Ab) R | εχθρων μου] ν ου retract Ab εχθρ. σου R | εξεγε
    ρητι] pr και Nc.a A | om Κυριε N* (hab κε N¹)   9 με] μοι A | εμοι]
    εμε R   11 δικαιος R | του θεου] κυριου R   12 μη] pr ε Nc.a (ras
    Nc.b?)   13 εαν] ras aliq in ν B? | στιλβωσω A   14 θανειν R
    15 ανομιαν] αδικιαν ΨΑΡ | συνελαβεν] σιν sup ras Bab | αδικιαν] ανομιαν
    ΨΑΡ

- 16 ¹⁶λάκκον ὥρυξεν καὶ ἀνέσκαψεν αὐτόν,
καὶ ἐνπεσεῖται εἰς βόθρον ὃν εἰργάσατο· B
17 ¹⁷ἐπιστρέψει ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ κορυφὴν αὐτοῦ ἡ ἀδικία αὐτοῦ καταβήσεται.
18 ¹⁸ἐξομολογήσομαι Κυρίῳ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ ὑψίστου.

Η΄

VIII

- Eis τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληνῶν· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.
2 ²Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ·
ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρεπία σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν.
3 ³ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον
ἐνεκα τῶν ἐχθρῶν σου, τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν καὶ ἐκδικητὴν.
4 ⁴ὅτι ὄψομαι τοὺς οὐρανοὺς, ἔργα τῶν δακτύλων σου,
σελήνην καὶ ἀστέρας ἃ σὺ ἐθεμελίωσας·
5 ⁵τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ,
ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν;
6 ⁶ἡλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους,
δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν.
7 ⁷καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα χειρῶν σου·
πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ,
8 ⁸πρόβατα καὶ βόας πάσας,
ἔτι δὲ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου,
9 ⁹τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης,
τὰ διαπορευόμενα τρίβους θαλασσῶν.
10 ¹⁰Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ
τῇ γῇ.

Θ΄

IX

- Eis τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ·
ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.
2 ²Εξομολογήσομαι σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
διηγῆσμαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου·

16 ἐμπεσεῖται B'NA (ενπ. B*R) 18 Κυρίῳ B^{c.a}] pr τω ¹⁸AR ¹⁸AR
— Stich 38 B 37 ¹⁸AR VIII 2 μεγαλοπρεπεια Bab 3 σου] σ sup
ras A^a (μου A*) 4 a] as R 5 τι] τις A 6 αγγέλους A*
(ras λ 1° A') | δοξαν R | τιμην AR 7 χειρων] pr των ⁷AR 8 απα-
σας B^{c.a}AR 9 om και τους ιχθυας R* (hab Ra) — Stich 18 B¹⁸AR
IX 1 om του υιου R 2 om διηγησησμαι...σου ²B* (hab B^{c.a}) | τα θαυ-
μασια] om τα R

- B 3 εὐφρανθήσομαι καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐν σοί, 3
 ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου, Ὑψιστε.
 4 ἐν τῷ ἀποστραφῆναι τὸν ἐχθρόν μου εἰς τὰ ὀπίσω, 4
 ἀσθενήσουσιν καὶ ἀπολύνται ἀπὸ προσώπου σου.
 5 ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν μου καὶ τὴν δίκην μου, 5
 ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου, ὁ κρίνων δικαιοσύνην.
 6 ἐπετίμησας ἔθνεσιν, καὶ ἀπώλετο ὁ ἀσεβής· 6
 τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐξήλειψας εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα
 τοῦ αἰῶνος.
 7 τοῦ ἐχθροῦ ἐξέλιπον αἱ ῥομφαῖαι εἰς τέλος, καὶ πόλεις καθεῖλες· 7
 ἀπώλετο τὸ μνημόσυνον αὐτῶν μετ' ἡχοῦς·
 8 καὶ ὁ κύριος εἰς τὸν αἰῶνα μένει· 8
 ἡτοίμασεν ἐν κρίσει τὸν θρόνον αὐτοῦ.
 9 καὶ αὐτὸς κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, 9
 κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι.
 10 καὶ ἐγένετο Κύριος καταφυγὴ τῷ πένητι, 10
 βοηθὸς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψει.
 11 καὶ ἐλπισάτωσαν ἐπὶ σέ οἱ γινώσκοντες τὸ ὄνομά σου, 11
 ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἐκζητοῦντάς σε, Κύριε.
 12 ψάλατε τῷ κυρίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν Σιών, 12
 ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ·
 13 ὅτι ἐκζητῶν τὰ αἵματα αὐτῶν ἐμνήσθη, 13
 οὐκ ἐπελάθετο τῆς δεήσεως τῶν πενήτων.
 14 ἐλέησόν με, Κύριε· ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, 14
 ὁ ὑψῶν με ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου,
 15 ὅπως ἂν ἐξαγγείλω πάσας τὰς αἰνέσεις σου 15
 ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών·
 ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου.
 16 ἐνεπάγησαν ἔθνη ἐν διαφθορᾷ ἧ ἐποίησαν, 16
 ἐν παγίδι ταύτῃ ἧ ἔκρυψαν συνελήμφθη ὁ πούς αὐτῶν.
 17 γινώσκεται Κύριος κρίματα ποιῶν, 17

NAR 4 προσωπου] pr του R 6 αυτων] αυτου N^{c.a} σου A 7 εξελειπον
 A | καθειλας N^{c.a}R | ηχου B^bvid 9 δικαιοσυνη] ευθυτητι R | ευθυτητι]
 δικαιοσυνη R* (ευθ. R^a) 10 θλιψει N θλιψουσιν R 11 σε 1°] σοι A | οι
 γιν.] pr παντες A | εγκατελιπες B^bN^a*A (εγκαταιλ.) εγκατελιπας N^{c.a} εγκατα-
 λειπεις R 13 εκζητων] pr ο N^{c.a} (ras N^{c.b}?) | δεησεως] κραγγης NR φωνης
 A 14 ειδη A 15 αγαλλιασομαι] θα superscr N^{c.a} (ras N^{c.b}?) αγαλ-
 λιασομεθα R^a | επι] εν A | τω σωτηριω] το σωτηριον R 16 εποιησαν] α
 sup ras A^a | παγιδι ταυτη] τη παγ. R* τη π. ταυτη R^a | η 2° sup ras A^a

ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ συνελήμφθη ὁ ἁμαρτωλός. B
ὥδῃ διαψάλλματος.

- 18 ¹⁸ ἀποστραφήτωσαν οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὸν ἄδην,
πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπιλανθανόμενα τοῦ θεοῦ.
- 19 ¹⁹ ὅτι οὐκ εἰς τέλος ἐπιλησθήσεται ὁ πτωχός,
ἡ ὑπομονὴ τῶν πενήτων οὐκ ἀπολείται εἰς τὸν αἰῶνα.
- 20 ²⁰ ἀνάστηθι, Κύριε, μὴ κραταιούσθω ἄνθρωπος,
κριθήτωσαν ἔθνη ἐνώπιόν σου.
- 21 ²¹ κατάστησον, Κύριε, νομοθέτην ἐπ' αὐτούς,
γνώτωσαν ἔθνη ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἰσιν. διάψαλμα.
- (X) (1) 22 ²² Ἰνα τί, Κύριε, ἀφέστηκας μακρόθεν;
ὑπεροῤῥᾱς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψει;
- (2) 23 ²³ ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἄσεβῃ ἐνπυρίζεται ὁ πτωχός·
συνλαμβάνονται ἐν διαβουλίαις οἷς διαλογίζονται.
- (3) 24 ²⁴ ὅτι ἐπαινεῖται ὁ ἁμαρτωλὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς
αὐτοῦ,
καὶ ὁ ἀδικῶν ἐνευλογεῖται.
- (4) 25 ²⁵ παρώξυνεν τὸν Κύριον ὁ ἁμαρτωλός,
κατὰ τὸ πλῆθος τῆς ὀργῆς αὐτοῦ οὐκ ἐκζητήσει·
οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς ἐνώπιον αὐτοῦ.
- (5) 26 ²⁶ βεβηλοῦνται αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ·
ἀνταναιρεῖται τὰ κρίματά σου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ,
πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κατακυριεύσει.
- (6) 27 ²⁷ εἶπεν γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Οὐ μὴ σαλευθῶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς
γενεάν ἄνευ κακοῦ.
- (7) 28 ²⁸ οὗ ἄρᾱς τὸ στόμα αὐτοῦ γέμει καὶ πικρίας καὶ δόλου,
ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κόπος καὶ πόνος.
- (8) 29 ²⁹ ἐνκάθηται ἐνέδρᾳ μετὰ πλουσίων
ἐν ἀποκρύφοις ἀποκτείνειν ἀθῶον·
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πέννητα ἀποβλέπουσιν.
- (9) 30 ³⁰ ἐνεδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ, ὥς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ·
ἐνεδρεύει τοῦ ἀρπάσαι πτωχόν,

17 ἁμαρτωλός] ἁμαρτω sup ras 8 circ litt A^a | ὡδῃ διαψ. non inst B^b NAR
18 επιστραφήτωσαν R* (αποστρ. R^a) 19 επιλησθησεται] επιλιση-
σεται (επιλις sup ras) A^a | τον αιωνα] τέλος N^{c,a} A 20 αναστη R
21 γνωτωσαν] ρι του R | οι ανθρ.] om οι NAR 22 θλιψουσιν NR
23 ασεβην A | εμπυριζεται B^{ab} ενπυρις. R* | συλλαμβ. B^b NA | διαλογιζον-
ται] α 1° sup ras A^a 24 εν] επι N* (εν N^{c,a}) 26 σου] αυτου R
29 εγκαθεται B^{ab} 30 om εν αποκρυφω...ενεδρευει 2° A

- B ἀρπάσαι πτωχὸν ἐν τῷ ἐλκύσαι αὐτόν·
ἐν τῇ παγίδι αὐτοῦ ³¹ταπεινώσει αὐτόν· 31 (10)
κύψει καὶ πεσεῖται ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεύσαι τῶν
πενήτων.
³²εἶπεν γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ Ἐπιλέλησται ὁ θεός, 32 (11)
ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τέλος.
³³ἀνάσθητι, Κύριε ὁ θεός, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου· 33 (12)
μὴ ἐπιλάβῃ τῶν πενήτων.
³⁴ἔνεκεν τίνος παρώξυνεν ὁ ἀσεβὴς τὸν θεόν; 34 (13)
εἶπεν γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Οὐ ζητήσῃ.
³⁵βλέπεις, ὅτι σὺ πόνον καὶ θυμὸν κατανοήσεις, 35 (14)
τοῦ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖράς σου.
σοὶ οὖν ἐνκαταλείπεται ὁ πτωχός,
ὄρφανῷ σὺ ἦσθα βοηθός.
³⁶σύντριψον τὸν βραχίονα τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ πονηροῦ· 36 (15)
ζητηθήσεται ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ εὔρεθῇ δι' αὐτήν.
³⁷βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· 37 (16)
ἀπολείσθῃ, ἔθνη, ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.
³⁸τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πενήτων εἰσήκουσεν Κύριος, 38 (17)
τὴν ἐτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτῶν προσέσχεν τὸ οὖς σου,
³⁹κρίναι ὄρφανῷ καὶ ταπεινῷ, 39 (18)
ἵνα μὴ προσθῇ ἔτι μεγαλαυχεῖν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς.

Y'

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

X
(XI)

Ἐπὶ τῷ κυρίῳ πέποιθα· πῶς ἐρεῖτε τῇ ψυχῇ μου

1

Μεταναστεύου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίον;

²ὅτι ἰδοὺ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐνέτειναν τόξον,

2

§ U

ἡτοίμασαν βέλη ³εἰς φάρετραν,

NAU 31 αυτον 2°] ν sup ras Aa² vid 32 τη καρδια] om τη NAR | επιλ.]
+ ου R 33 θεος] + μου N^{c.a} AR | επιλαθης A | πενητων] + εις τελος R
34 παρωξυνεν] παρωργισεν N | ου ζητησει] ουκ εκζητησει NAR 35 πο-
νον] κοπον AR | κατανοησεις] κατανοεις B^c NAR | αυτους] αυτον N^{c.a} | σοι] συ
AR^{fort} | om ουν N^{c.a} R | εγκατελελ. B^b | βοηθος B^{c.a} R^a] βοηθων N^{*} AR^{*}
36 om δι αυτην N^{c.a} δι αυτον R 37 κς βασιλευσει N | απολεισθαι B^{*} A
(-σθε B^{ab} NR^{vid}) 38 εισηκουσεν Κυριος] εισηκουσας κς N^{c.a} | σου] αυ-
του A 39 κριναι] αι sup ras 3 circ litt Aa¹ | μεγαλαυχειν] pr του
NA | ανθρωπος B^{NA} R^a] ανθρωπον A^{*} R^{*} — Stich 81 B 80 NA 82 R
X 1 ψαλμος τω Δ. NAR | αρειτε B | την ψυχην μου (ψυχην μ sup ras
Aa¹) A 2 inc [ε]ις φαρετραν U

- του κατατοξεύσαι ἐν σκοτομῆνῃ τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. B
 3 ³ὅτι ἃ κατηρτίσω καθείλον·
 ὁ δὲ δίκαιος τί ἐποίησεν;
 4 ⁴Κύριος ἐν ναῶ ἀγίῳ αὐτοῦ·
 Κύριος, ἐν οὐρανῷ ὁ θρόνος αὐτοῦ.
 οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσιν,
 τὰ βλέφαρα αὐτοῦ ἐξετάζει τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.
 5 ⁵Κύριος ἐξετάζει τὸν δίκαιον καὶ τὸν ἀσεβῆ·
 ὁ δὲ ἀγαπῶν ἀδικίαν μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.
 6 ⁶ἐπιβρέξει ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς παγίδας·
 πῦρ καὶ θεῖον καὶ πνεῦμα καταγίδος ἡ μερίς τοῦ ποτηρίου
 αὐτῶν.
 7 ⁷ὅτι δίκαιος Κύριος καὶ δικαιοσύνας ἡγάπησεν,
 εὐθύτητα εἶδεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

ΙΑ'

XI
(XII)

- Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ὁγδόης· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.
 2 ²Σῶσόν με, Κύριε· ὅτι ἐκλείοιπεν ὅσιος,
 ὅτι ὠλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.
 3 ³μάταια ἐλάλησεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ,
 χεῖλη δόλια ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησαν.
 4 ⁴ἐξολοθρεῦσαι Κύριος πάντα τὰ χεῖλη τὰ δόλια καὶ γλῶσσαν
 μεγαλορήμονα,
 5 ⁵τοὺς εἰπόντας Τὴν γλῶσσαν ἡμῶν μεγαλυνοῦμεν,
 τὰ χεῖλη ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστίν· τίς ἡμῶν κύριός ἐστιν;
 6 ⁶ἀπὸ τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν καὶ ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ
 τῶν πενήτων
 νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος·
 θήσομαι ἐν σωτηρίᾳ, παρησιάσομαι ἐν αὐτῷ.

2 σκοτομενη B* (σκοτομηνη Ba(vid)b) σκοτωμε|νη A ...[τ]ομη U | τη καρ- NARU
 διαι A 3 α|+συ N^{c,a}AR* | καθειλον] pr αυτοι N^{c,a}A 4 τον πενητα]
 την οικουμενην U 5 ασεβην A | αδικιαν] pr την N^{c,b}ARU | ψυχη U
 6 πακιδας N^{*}R παγιδα N^{c,a}(vid) (postea παγιδας) A | θιον BAU | η μερις] om
 η R 7 Κυριος] pr ο U | δικαιοσυνην N^{*} (-νας N^{c,a}) Uvid | |ηγαπησεν B* |ηγα-
 πησεν B^b | ευθυτητας N^{c,a}A | om αυτου R* (hab R^a) — Stich 17 B^aA 16 R
 XI 1 ψ. τω Δ. υπερ της ογδ. A 2 ολιγωθησαν U | ..ν υιον U 3 ελα-
 λησαν N | το πλησιον U | bis scr και εν καρδια A* (improb 1° A^b) | ελαλησαν
 (-σεν U)]+κακα N^{c,a} (ras N^{c,b}) A +πονηρα R 4 εξολοθρευσαι B^b εξολεθ-
 ρενυσει AR εξολοθρευσι U* (-θρευσε vel -θρευε U¹) εξολοθρευσει R | om και
 N^{c,a} | μεγαλορημονον R 5 τις inc stich in B^a 6 απο 1°] ενεκεν
 N^{c,a}R | om απο 2° N^{c,a}RU | σωτηριω N^{c,a}AR^a | παρρησιασομαι B^{a,b}AR

- B 7 τὰ λόγια Κυρίου λόγια ἀγνά, 7
 ἀργύριον πεπυρωμένον, δοκίμιον τῇ γῇ,
 κεκαθαρισμένον ἐπταπλασίως.
 8 σύ, Κύριε, φυλάξεις ἡμᾶς, 8
 καὶ διατηρήσεις ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ εἰς τὸν
 αἰῶνα.
 9 κύκλω οἱ ἄσεβεῖς περιπατοῦσιν· 9
 κατὰ τὸ ὕψος σου ἐπολύωρησας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

IB'

- Eἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ. XII
 (XIII)
 2 Ἔως πότε, Κύριε, ἐπιλήσῃ μου εἰς τέλος; 2
 ἔως πότε ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;
 3 ἔως τίνος θήσομαι βουλὰς ἐν ψυχῇ μου, 3
 ὀδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας;
 ἔως πότε ὑψωθήσεται ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ;
 4 ἐπιβλέψον, εἰσάκουσόν μου, Κύριε ὁ θεός μου· 4
 φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς, μή ποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον,
 5 μή ποτε εἶπῃ ὁ ἐχθρός μου Ἰσχυσα πρὸς αὐτόν· 5
 οἱ θλίβοντές με ἀγαλλιάσονται ἐὰν σαλευθῶ.
 6 ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ ἐλέει σου ἤλπισα· 6
 ἀγαλλιάσεται ἡ καρδίᾳ μου ἐν τῷ σωτηρίῳ σου·
 ᾄσω τῷ κυρίῳ τῷ εὐεργετήσαντί με,
 καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ ὑψίστου.

II'

- Eἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ. XIII
 (XIV)
 Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Οὐκ ἔστιν θεός. 1
 διέφθειραν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἐπιτηδεύμασιν,

ΝΑΡU 7 τη γη] pr εν U | κεκαθερισμενον A κεκαρισμενον U | om επταπλα-
 σιως R* 8 Κυριε] pr δε U | διατηρησης A 9 τους υιους] pr
 παντας A — Stich 17 B 18 N 19 A 20 R XII 2 αποστρεψεις BNU
 (αποστεψεις)] αποστρεφεις AR | εμου U 3 τινος] ποτε U | ωδινας
 R^{vid} | ημερας]+γ νυκτος N^{c.a}+και νυκτος A 4 επιβλεψον]...στρεψον
 U | εισακουσον] pr και R | om μου 1° N | οφθαλμους]+μου NARU^{vid}
 6 εν] επι NARU | τω σωτηριω] το σωτηριον R | ευεργητωσαντι U | με] μοι
 R — Stich 13 BNR 14 A XIII 1 τω Δ. ψαλμος N | καρδια] pr τη
 U | διεφθειραν BN*U] διεφθαρησαν N^{c.a}AR

οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός.

B

2 ²Κύριος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων,

τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστιν συνίων ἢ ἐκζητῶν τὸν θεόν.

3 ³πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν,
οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός.

τάφος ἀνεφγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,

ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιούσαν·

ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν,

ὧν τὸ στόμα ἀράς καὶ πικρίας γέμει·

ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα·

σύντριμμα καὶ ταλαιπώρια ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν,

καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν·

οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

4 ⁴οὐχὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀδικίαν,
οἱ κατέσθοντες τὸν λαόν μου βρώσει ἄρτου; τὸν κύριον
οὐκ ἐπεκαλέσαντο.

5 ⁵ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβῳ οὐδ' οὐκ ἦν φόβος·

ὅτι ὁ θεὸς ἐν γενεᾷ δικαία.

6 ⁶βουλὴν πτωχοῦ κατησχύνετε,

ὅτι Κύριος ἐλπὶς αὐτοῦ ἔστιν.

7 ⁷τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραήλ;

ἐν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ

ἀγαλλιάσθω Ἰακώβ καὶ εὐφρανθήτω Ἰσραήλ.

1 χρηστοτητα] αγαθον R 1—3 om ουκ εστιν εως ενος (1°) ...ηχρε- NARU
ωθησαν A* (hab A^a mg sup et inf) 2 Κυριος] pr o U | υιου B* (υιους B^{ab}) |
η] και U | εξη[των] U* (εξ. U¹ vid) | των θν U 3 ηχρειωθ. B^{ab} | ποιων]
pr o N* (om N^{c.a}) U | χρηστοτητα] αγαθον R | om ταφος...οφθαλμων αυτων
N^{c.a} (uncis incl) A | λαρυξ U* (γ superscr U¹) | om ταις γλωσσαις αυτων
U | ασπιδος U | στομα]+ αυτων R | om αρας R | και|και πικριας U | γεμει
και πικριας R | εκχεται] εις εκκεχυνηαι (sic) R | αιμα] pr το R 4 αδι-
κίαν] ανομιαν NARU | κατεσθοντες] εσθιοντες N κατεσθιοντες AR* U |
βρωσει] pr εν A 5 φοβω BN^{c.a} AU] φοβον N* R | ου] ω AR οπου
U | ο θεος] pr κς N^{c.a} | εν γενεα] εις γενεαν R | δικαία] δικαιων N^{c.a} AU
δικαιαν R 6 κατησχυνετε U | οτι] ο δε N^{c.a} U | Κυριος] ο θς R* |
ελπις] pr η R 7 τω σω|τηριον U | Κυριον] κς U | αγαλλιασθω] αγαλ-
λιασεται N AU | ευφρανθητω] ευφρανθησεται N AU — Stich 24 BN 14 A*
(17 A^a) 26 R

B

ΙΔ΄

Ψαλμὸς τῷ Δανείδ.

XIV
(XV)

Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου;
καὶ τίς κατασκηνώσει ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ σου;
πορευόμενος ἄμωμος καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην,
λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ.
ὅς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ,
οὐδὲ ἐποίησεν τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν,
καὶ ὀνειδισμόν οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ τοὺς ἔγγιστα αὐτοῦ.
ἐξουδένωται ἐνώπιον αὐτοῦ πονηρευόμενος,
τοὺς δὲ φοβουμένους Κύριον δοξάζει·
ὁ ὀμνύων τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἀθετῶν.
τὸ ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκῳ,
καὶ δῶρα ἐπ' ἀθόφοις οὐκ ἔλαβεν.
ὁ ποιῶν ταῦτα οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

ΙΕ΄

Στηλογραφία τῷ Δανείδ.

XV
(XVI)

Φύλαξόν με, Κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἠλπισα.
εἶπα τῷ κυρίῳ Κύριός μου εἰ σύ.
τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ
ἐθανυμάστωσεν πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς.
ἐπληθύνθησαν αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν,
μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν·
οὐ μὴ συναγάγω τὰς συναγωγὰς αὐτῶν ἐξ αἱμάτων,
οὐδὲ μὴ μνησθῶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν διὰ χειλῶν μου.
Κύριος ἡ μερίς τῆς κληρονομίας μου καὶ τοῦ ποτηρίου μου·
σὺ εἶ ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί.

NARU

XIV 1 και] η N^{c.a}ARU | κατασκηνώσει] καταπαυσει U | τω ορει τω αγιω]
ορει αγιω N^{c.a}R | ορι τω αγιω A 3 ος] και R | ἐδόλωσεν U | γλώσσῃ]
ρι τη U | ουδε] γ ουκ N^{c.a} και ουκ R | om κακον N* (hab N^{c.a}(mg)) | ἐργιστας
A 4 εξουδενωθη R | πονηρευομενος] ri pas AU | Κυριον] ri τον RU |
δοξασει R | om αυτου 2° N* (hab N^{c.a}) 5 αθοοις B* (αθωοις B^{ab}) | ου]
+μη R* (om R^a) — Stich 13 B^{NAR} XV 1 Κυριε] ο θς N* (κε N^{c.a}) |
ηλπισα] ελπις R πεποιθα U 2 Κυριος] θς N* (κε N^{c.a}) | ει συ]+στι
των αγαθων μου ου χριαν εχεις NAR+στι των αγαθων μου χρειαν ουκ
εχεις U 3 θελημα A 4 αυτων 1°] εν αυτοις U | ουδε] ουδ ου
AU | ονομα B* (ονοματων [των superscr] B^{ab}) 5 η μερις] om η N^{c.a}U |
του ποτηριον U

- 6 ⁶σχοινία ἐπέπεσάν μοι ἐν τοῖς κρατίστοις, B
καὶ γὰρ ἡ κληρονομία μου κρατίστη μοί ἐστιν.
7 ⁷εὐλογήσω τὸν κύριον τὸν συνετίσαντά με·
ἔτι δὲ καὶ ἕως νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροὶ μου.
8 ⁸προορώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός,
ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.
9 ⁹διὰ τοῦτο ἠὐφράνθη ἡ καρδία μου
καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου,
ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι.
10 ¹⁰ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην,
οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
11 ¹¹ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς·
πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου·
τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.

ΙΕ'

Προσευχὴ τοῦ Δαυίδ.

XVI
(XVII)

- 1 Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς δικαιοσύνης μου,
πρόσχε τῇ δεήσει μου·
ἐνώτισαι τῆς προσευχῆς μου οὐκ ἐν χεῖλεσιν δολίοις.
2 ²ἐκ προσώπου σου τὸ κρίμα μου ἐξέλθοι,
οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἰδέτωσαν εὐθύτητας.
3 ³ἐδοκίμασας τὴν καρδίαν μου, ἐπεσκέψω νυκτός·
ἐπύρωσάς με, καὶ οὐχ εὐρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδικία.
4 ⁴ὅπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ στόμα μου ⁽⁴⁾τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων,
διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς.

6 ἐπεπεσαν] επεσαν B | μοι 1°] με U | κρατιστοις]+μου R | η κληρονο- NARU
μα] ε (sic) κληρονομίαν U | μοι 2°] εμοι R 8 προωρώμην B^{ab} | εστι
R* 9 ευφρανθη B | η σαρξ...ελπ.] resc R¹ 10 εγκαταλειψεις A
(-λιψ. B^N)] εγκαταλειψεις B^{ab} εγκαταλειψης U εγκαταλειψεις R | αδην] pr
τον B* (om B^{c.a}) U αδου A | οσιων sup ras R^a 11 ευφροσυνην AR |
τερπνοτης B^{c.c} (vid) ARU | εις τελος] pr εως R — Stich 24 B^N 23 A 25 R
XVI 1 του Δ.] om του R* | Κυριε] ο θεος R* | της δικ.] om της B^{c.a} A |
της δεησεως U | την προσευχην B^{ab} NAR | χειλεσι U 2 μου 1°] μοι B*
(μου B^{c.a}) | om οι οφθαλμοι...ευθ. B* (hab B^{c.a}) | ειδετωσαν A | ευθυτητας
B^{c.a} A] ευθυτητα R* U + Κυριου R^{mg} 3 την καρδια U | επεσκεψω] pr
και RU | ουχ ευρεθη (κ ευρε sup ras A^a) A ου| ευρεθη R ουκ ευρες U | αδι-
κιαν U 4 λαλησαν U

- B 5 κατάρτισαι τὰ διαβήματά μου ἐν ταῖς τρίβοις σου, 5
 ἵνα μὴ σαλευθῇ τὰ διαβήματά μου.
 6 ἐγὼ ἐκέκραξα, ὅτι ἐπήκουσάς μου, ὁ θεός· 6
 κλῖνον τὸ οὖς σου ἐμοὶ καὶ εἰσάκουσον τῶν ῥημάτων μου.
 7 θαυμάστωσον τὰ ἑλέη σου, 7
 ὁ σῶζων τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ
 ἐκ τῶν ἀνθεστηκότων τῇ δεξιᾷ σου.
 8 φύλαξόν με ὡς κόραν ὀφθαλμοῦ· 8
 ἐν σκέπη τῶν πτερυγῶν σου σκεπάσεις με
 9 ἀπὸ προσώπου ἀσεβῶν τῶν τالαιπωρησάντων με. 9
 οἱ ἐχθροί μου τὴν ψυχὴν μου περιέσχον,
 10 τὸ στέαρ αὐτῶν συνέκλεισαν, 10
 τὸ στόμα αὐτῶν ἐλάλησεν ὑπερηφανίαν·
 11 ἐκβάλλοντές με νυνὶ περιεκύκλωσάν με, 11
 τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλίνειν ἐν τῇ γῇ·
 12 ὑπέλαβόν με ὥσπερ λέων ἑτοιμος εἰς θήραν, 12
 καὶ ὥσπερ σκύμνος οἰκῶν ἐν ἀποκρύφοις.
 13 ἀνάστηθι, Κύριε, πρόφθασον αὐτοὺς καὶ ὑποσκέλισον αὐτούς, 13
 ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ ἀσεβοῦς,
 ῥομφαίαν σου 14 ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς χειρός σου· 14
 Κύριε ἀπολύων ἀπὸ γῆς,
 διαμέρισον αὐτοὺς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν·
 καὶ τῶν κεκρυμμένων σου ἐπλήσθη ἡ γαστήρ αὐτῶν,
 ἐχορτάσθησαν ὑείων
 καὶ ἀφῆκαν τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐτῶν.
 15 ἐγὼ δὲ ἐν δικαιοσύνῃ ὀφθήσομαι τῷ προσώπῳ σου, 15
 χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναι τὴν δόξαν σου.

Ξ\RU 5 καταρτισαι] κατηρτισα U | σαλευθη] σαλευθωσιν ΞAR | om τα δια-
 βηματα μου (20) R* (hab R^a) | μου 20] + εν ταις τριβοις σου A* (ras A')
 6 επηκουσας BΞ^{c,a}R] εισηκουσας Ξ*U εισηκουσεν A 7 θαυμασ-
 τωσαν U | του ελπizonτας U | τη δεξια] pr ρυσαι με U 8 με 10]
 + κε Ξ^{c,a} | κορην B^{ab}Ξ^{c,a}ARU 9 ασεβους A | ταιλαιπωρισαντων
 Ξ* (-ρησ. Ξ^{c,a}) 10 συνεκλεισα R* (-σαν R^a) 11 εκβαλλοντες]
 εκβαλοντες Ξ^{c,a} βαλλοντες R | νυνι] νυν R | εκλειναι A 12 υπελαβον]
 υπεβαλον U | ως (20) Ξ* (ωσει Ξ^{c,a}) | αποκυφοις U 13 ρομφαιας Ξ^{c,a} |
 om σου U 14 εχθρων απο U | απολυων] απο ολιγων B^{amg} (non inst B^b)
 ΞAR απολυων U | κεκρυμενων B^{edit} | επλησθη] ευπλησθητω U | νειων
 BΞ] υιων AR^{vid} ων U 15 δικαιοσυνην] + σου R | τω προσωπου B*
 (τω προσωπω B^{ab}) A | οφθηναι] +μοι Ξ^{c,a}A οφθῇ]σομαι U — Stich 36 B
 34 ΞA 32 R

XVII
(XVIII)

Εἰς τὸ τέλος· τῷ παιδί Κυρίου τῷ Δαυεὶδ, ὃ
ἐλάλησεν τῷ κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ψῆδης ταύτης
ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἐρύσατο αὐτὸν Κύριος ἐκ χειρὸς
πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ χειρὸς Σαούλ.
²καὶ εἶπεν·

- ¹ Ἀγαπήσω σε, Κύριε ἰσχύς μου.
3 ³ Κύριος στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου καὶ ῥύστης μου·
ὁ θεὸς μου βοηθός, καὶ ἐλπὶς ἐπ' αὐτόν·
ὑπερασπιστὴς μου καὶ κέρας σωτηρίας, ἀντιλήμπτωρ μου.
4 ⁴ αἰνῶν ἐπικαλέσομαι Κύριον, καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθή-
σομαι.
5 ⁵ περιέσχον με ὥδινες θανάτου,
καὶ χεῖμαρροι ἀνομίας ἐξετάραξάν με·
6 ⁶ ὥδινες ᾄδου περιεκύκλωσάν με,
προέφθασάν με παγίδες θανάτου.
7 ⁷ καὶ ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπεκαλεσάμην τὸν κύριον,
καὶ πρὸς τὸν θεόν μου ἐέκραξα·
ἤκουσεν ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς μου,
καὶ ἡ κραυγὴ μου ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ὄτα
αὐτοῦ.
8 ⁸ καὶ ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ,
καὶ τὰ θεμέλια τῶν ὀρέων ἐταράχθησαν
καὶ ἐσαλεύθησαν, ὅτι ὠργίσθη αὐτοῖς ὁ θεός.
9 ⁹ ἀνέβη καπνὸς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ,
καὶ πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ κατεφλόγισεν,
ἄνθρακες ἀνήφθησαν ἀπ' αὐτοῦ.
10 ¹⁰ καὶ ἔκλινεν οὐρανὸν καὶ κατέβη,
καὶ γνώφος ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.
11 ¹¹ καὶ ἐπέβη ἐπὶ χερουβείν καὶ ἐπετάσθη,
ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων.

XVII 1 om α U | om η R | ερρυσατο B^{ab}NRU 2 ισχύς] pr η NARU
NARU 3 Κυριος] Κυριε R | βοηθος] + μου NARU | om και 3° U |
σωτηριας] + μου NARU | αντιλημπτωρ] pr και N^{c.a} 4 Κυριον] pr τον
N^{c.a}RU 6 περιεκυκλωσαν] περιεσχον U | πακιδες N* (παγιδες N^{c.a})
7 om και 1° U | τω θλιβεσθαι με] τη θλιψει μου R | ηκουσεν] και εισηκουσεν
R | φωνης] pr της RU | εις] es U 8 om και 1°, 3° U | εγενετο R* fort |
οργισθη U 9 εναντιον] απο προσωπου NARU | κατεφλογισεν] κατα-
φλεγησεται N^{c.a}R^a (-γωσεται R*) 10 ουρανον] ουρανους N^{c.a}R^{vid} τον
ουνον (sic) U 11 επεβη] ανεβη U | χερουβειν] χερουβ N* χερουβιν N^{c.a} |
επετασθη 2°] pr και N* (om N^{c.a})

- B 12 καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ, 12
κύκλω αὐτοῦ ἢ σκηνὴ αὐτοῦ,
σκοτινὸν ὕδωρ ἐν νεφέλαις ἀέρων.
13 ἀπὸ τῆς τηλαυγήσεως ἐνώπιον αὐτοῦ αἱ νεφέλαι διήλθον, 13
χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός.
14 καὶ ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ Κύριος, 14
καὶ ὁ ὕψιστος ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ·
15 καὶ ἐξαπέστειλεν βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς, 15
καὶ ἀστραπαὶς ἐπλήθυνεν καὶ συνετάραξεν αὐτούς.
16 καὶ ὤφθησαν αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων, 16
καὶ ἀνεκαλύφθη τὰ θεμέλια τῆς οἰκουμένης
ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου, Κύριε,
ἀπὸ ἐνπνεύσεως πνεύματος ὀργῆς σου.
17 ἐξαπέστειλεν ἐξ ὕψους καὶ ἔλαβέν με, 17
προσέλαβε ἐξ ὑδάτων πολλῶν.
18 ῥύσεται με ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν 18
καὶ ἐκ τῶν μισούντων με,
ὅτι ἐστερεώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
19 προέφθασάν με ἐν ἡμέρᾳ κακώσεώς μου, 19
καὶ ἐγένετο Κύριος ἀντιστήριγμά μου,
20 καὶ ἐξήγαγέν με εἰς πλατυσμόν· 20
ῥύσεται με, ὅτι ἠθέλησέν με.
21 ῥύσεται με ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν 21
καὶ ἐκ τῶν μισούντων με.
καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου,
καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀνταποδώσει μοι.
22 ὅτι ἐφύλαξα τὰς ὁδοὺς Κυρίου, 22
καὶ οὐκ ἠσέβησα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου·
23 ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ ἐνώπιόν μου, 23
καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ.

NAU 12 om κυκλω...αυτου (3°) A* (hab A^a(mg)) | σκοτεινον B^ab 14 εβρον-
τησεν εν (sic) U | Κυριος] pr o N^{c.a} AU 15 om και ι^o N^{c.a} AU | συν|ε-
ταραξεν B* συνε|ταρ. B^b συνεταραξειν U 16 ανεκαλυφθησαν AU | εν-
πνευσεως B* R] εμπν. B^b NAU | οργησου U 17 προσελαβε] προσελαβετο
με B^ab (superscr το με) NAU 18 υπερ] επ R 19 εγενετο] εγενηθη
U | Κυριος] pr o R | μου 2°] μοι N 20 πλατυνασμον U | εθελησεν U
21 in mg R[?] | ρυσεται...δυνατων (...δικ. μου Tisch^{comm}) uncis incl N^{c.a} | om
και εκ των μισ. με N | καθαριοτα U (item 25) | ανταποδωσει 2° BN^{c.a} A] απο-
δωσει N* RU 23 μου sup ras U[?] | απεστησαν] απεστη U

- 24 ²⁴καὶ ἔσομαι ἄμωμος μετ' αὐτοῦ, B
καὶ φυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου.
- 25 ²⁵καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου
καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου
ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.
- 26 ²⁶μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ,
καὶ μετὰ ἀνδρὸς ἀθώου ἀθῶος ἔσῃ,
- 27 ²⁷καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ,
καὶ μετὰ στρεβλοῦ διαστρέψεις.
- 28 ²⁸ὅτι σὺ λαὸν ταπεινὸν σώσεις,
καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπερηφάνων ταπεινώσεις·
- 29 ²⁹ὅτι σὺ φωτιεῖς λύχνον μου, Κύριε·
ὁ θεὸς μου, φωτιεῖς τὸ σκότος μου.
- 30 ³⁰ὅτι ἐν σοὶ ῥυσθήσομαι ἀπὸ πειρατηρίου,
καὶ ἐν τῷ θεῷ μου ὑπερβήσομαι τείχος.
- 31 ³¹ὁ θεὸς μου, ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ,
τὰ λόγια Κυρίου πεπυρωμένα,
ὑπερασπιστὴς ἔστιν πάντων τῶν ἐλπίζόντων ἐπ' αὐτόν.
- 32 ³²ὅτι τίς θεὸς πλην τοῦ κυρίου;
καὶ τίς θεὸς πλην τοῦ θεοῦ ἡμῶν;
- 33 ³³ὁ θεὸς ὁ περιζωννύων με δύναμιν,
καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου·
- 34 ³⁴ὁ καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου ὡς ἐλάφου,
καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἰστῶν με·
- 35 ³⁵διδάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον,
καὶ ἔθου τόξον χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου·
- 36 ³⁶καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου,
καὶ ἡ δεξιὰ σου ἀντελάβετό μου·
καὶ ἡ παιδία σου ἀνώρθωσέν με εἰς τέλος,

25 μου 2^ο] + ανταποδώσει μοι AR **26** μετα 1^ο] και τα U | οσιωθησῃ] ΞARU
οσιος εση Ξ^{c.a}R | και μετα bis scr U | αθως εση] αθωωθησῃ U **27** εκλεκτος]
εκλεκτως U **28** λαον] pr τον U | σωσεις] υψωσεις U **30** συ B* (σοι
B^{ab}) | ρυθισομαι U | τειχος] τιχον U **31** πεπυρωμενα] περιεργυρώ-
μένα (sic) U **32** πλην 1^ο] παρεξ ΞU (παρξ) | om και τις θεος
πλην του θεου U | και] η Ξ^{c.a}R **34** ο καταρτιζόμενος] om ο Ξ ο καταρ-
τιζων AU | ως] ωσει Ξ^{c.a}R | ελαφον] ελαφους AR^{avid} ελαφων U **35** διδασ-
κων] pr ο RU | τοξον] pr εις U | βραχιονας] post α 1^ο ras 1 lit et χιο sup
ras A^a βραχειωνας U **36** om μου 1^ο U | αντιλαβοιτο R^{vid} αντιλαβετο
U | παιδεια (bis) B^{ab}U | ανωρθωσεν] αναρθωσεν R ανορθωσεν U , om εις
τελος...διδαξει Ξ* (hab Ξ^{c.a})

- Β καὶ ἡ παιδίᾳ σου, αὐτὴ με διδάξει.
 37 ἐπλάτυνας τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου, 37
 καὶ οὐκ ἠσθένησαν τὰ ἴχνη μου.
 38 καταδιώξω τοὺς ἐχθροὺς μου καὶ καταλήμψομαι αὐτούς, 38
 καὶ οὐκ ἀποστραφήσομαι ἕως ἂν ἐκλείπωσιν·
 39 ἐκθλίψω αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ δύνωνται στῆναι, 39
 πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου.
 40 καὶ περιέξωσάς με δύναμιν εἰς πόλεμον, 40
 συνεπόδισας πάντας τοὺς ἐπανιστανομένους ἐπ' ἐμὲ ὑπο-
 κάτω μου.
 41 καὶ τοὺς ἐχθροὺς μου ἔδωκάς μοι νῶτον, 41
 καὶ τοὺς μισοῦντάς με ἐξωλέθρευσας.
 42 ἐκέκραξαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ σῶζων· 42
 πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν.
 43 καὶ λεπτυνῶ αὐτοὺς ὥς χνοῦν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, 43
 ὥς πηλὸν πλατειῶν λεανῶ αὐτούς.
 44 ῥῦσαί με ἐξ ἀντιλογιῶν λαοῦ, 44
 καταστήσεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν·
 λαὸς ὃν οὐκ ἔγνων ἐδούλευσέν μοι,
 45 εἰς ἀκοὴν ὧτίου ὑπήκουσέν μοι· 45
 υἱοὶ ἀλλότριον ἐψεύσαντό μοι,
 46 υἱοὶ ἀλλότριον ἐπαλαιώθησαν 46
 καὶ ἐχώλαναν ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτῶν.
 47 ζῇ Κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ θεός μου, 47
 καὶ ὑψωθήτω ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου·
 48 ὁ θεὸς ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοί, 48
 καὶ ὑποτάξας λαοὺς ὑπ' ἐμέ,
 49 ὁ ῥύστης μου ἐξ ἐχθρῶν ὀργίλων· 49

ΜΑΡΥ 38 καταδιώξω] pr και U | αποστρε|φήσονμαι U | om αν U | εκλειπωσω
 AU 39 αυτοις] αυτου U | στηναι] στηκαι R 40 εις πολεμον] εως
 πο|λεμον (sic) U | om παντας Ν* (hab Ν^{c.a}) | επανισταμενους B^b | υποκατων
 U 41 om και τους εχθρους μου εδωκας μοι U | εξωλοθρ. B¹ 42 σω-
 ζων] ζωσω U | εισηκουεν (ras σ) Ν^{c.a} | αυτων] αυτους RU 43 ως 1°]
 ωσει A 44 ρυσαι] ρυσαιτε A ρυσεται R* ρυσης U | αντιλογιων] αντιλ
 sup ras B^{a?} αντιλογιας Ν^{c.a} R | λαου] λαων A + μου U | ον] os A | εγνω R
 45 ακοην] υπακοην U^{vid} | ωτιου] ωτος U | υπηκουσεν B^{c.a} RU] υπηκουσαν
 Ν* επηκουσας A¹ | μοι 1°] μου Ν^{c.a} RU | υιοι] pr οι A | μοι 2°] με Ν^{c.a} μοι·
 U 46 εχωλαναν] εχωραναν U | απο] εκ A 47 om μου 1° Ν^{c.a} U
 49 εχθρων] + μου ARU

- ἀπὸ τῶν ἐπανιστανομένων ἐπ' ἐμέ ὑψώσεις με, B
 ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥύσῃ με.
 50 διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν, Κύριε,
 καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.
 51 μεγαλύνων τὰς σωτηρίας τοῦ βασιλέως αὐτοῦ,
 καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ,
 τῷ Δαυεὶδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

ΙΗ'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

XVIII
(XIX)

- 2 Ὁ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν θεοῦ,
 ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα.
 3 ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα,
 καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γινῶσιν.
 4 οὐκ εἰσὶν λαλῖαι οὐδὲ λόγοι ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν.
 5 εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν,
 καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.
 6 ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ·
 καὶ αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκπορευόμενος ἐκ παστοῦ αὐτοῦ,
 ἀγαλλιάσεται ὡς γίγας δραμεῖν ὁδὸν αὐτοῦ. ¶ U
 7 ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἐξοδος αὐτοῦ,
 καὶ τὸ κατάντημα αὐτοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ·
 καὶ οὐκ ἔστιν ὅς ἀποκρυβῇσεται τὴν θέρμην αὐτοῦ.
 8 ὁ νόμος τοῦ κυρίου ἄμωμος, ἐπιστρέφων ψυχάς·
 ἡ μαρτυρία Κυρίου πιστή, σοφίζουσα νήπια.
 9 τὰ δικαιώματα Κυρίου εὐθεία, εὐφραίνοντα καρδίαν·
 ἡ ἐντολὴ Κυρίου τηλαυγής, φωτίζουσα ὀφθαλμούς.
 10 ὁ φόβος Κυρίου ἀγνός, διαμένων εἰς αἰῶνα αἰῶνος·
 τὰ κρίματα Κυρίου ἀληθινά, δεδικαιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό,

49 απο 1^ο] pr και Ν* (om Ν^{c.a}) U | επανιστανομενων (-νον U)] επανισταμε- MARU
 νων B^bA | ρυσαι Ν^{c.a} (ρυση Ν*^{c.b?}) A ρυσης U 50 εθνεσι U 51 μεγα-
 λυνων] pr ο U | om αυτου 1^ο Ν^{c.a} | αιнос Β* (αιωνος B^{ab}) — Stich 116 B 112
 Ν 115 A 118 R XVIII 2 ο ουρανος R* | ποιησιν δε] ποιησειν δε A και
 ποιησεν U | αναγγελει AU | τω στερεωμα U 3 ημερα 1^ο] pr η ΝΑ | ανα-
 γελει AU 4 λαλεια AU | ουδε] ο resc A² | αι φωνη U | om αυτων Α*
 (hab A²) 6 ηλιω εθετω] ηλιηθετο U | εκπορευομενος] ορενο sup ras B^{ab} |
 γιγγας U | om αυτου 3^ο Ν^{c.a} R cett desunt in U usque XX 14 7 του ου-
 ρανου 2^ο] om του Ν* (hab Ν^{c.a}) 8 του κυριου] om του Α 9 ευθεα B^b

- Β 11 ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμον πολὺν 11
καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον.
12 καὶ γὰρ ὁ δοῦλός σου φυλάσσει αὐτά· 12
ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή.
13 παραπτώματα τίς συνήσει; 13
ἐκ τῶν κρυφίων μου καθάρισόν με,
14 καὶ ἀπὸ ἀλλοτρίων φείσαι τοῦ δούλου σου· 14
ἐὰν μὴ μου κατακυριεύσουσιν, τότε ἄμωμος ἔσομαι
καὶ καθαρισθήσομαι ἀπὸ ἁμαρτίας μεγάλης.
15 καὶ ἔσονται εἰς εὐδοκίαν τὰ λόγια τοῦ στόματός μου 15
καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου ἐνώπιόν σου διὰ παντός,
Κύριε, βοθέ μου καὶ λυτρωτά μου.

1Θ'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

- 2 Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, XIX (XX)
ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ Ἰακώβ. 2
3 ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου, 3
καὶ ἐκ Σιών ἀντιλάβοιτό σου·
4 μνησθεὶς πάσης θυσίας σου, 4
καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου πιανάτω. διάψαλμα.
5 δώῃ σοι κατὰ τὴν καρδίαν σου, 5
καὶ πᾶσαν τὴν βουλὴν σου πληρώσαι.
6 ἀγαλλιασώμεθα ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, 6
καὶ ἐν ὀνόματι θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.
πληρώσαι Κύριος πάντα τὰ αἰτήματά σου.
7 νῦν ἔγνω ὅτι ἔσωσεν Κύριος τὸν χριστὸν αὐτοῦ· 7
ἐπακούσεται αὐτοῦ ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου αὐτοῦ,
ἐν δυναστείαις ἢ σωτηρίᾳ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ.
8 οὗτοι ἐν ἄρμασιν καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις, 8
ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.
9 αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν, 9

NAR 13 με] + Κυριε R 14 απο 1°] απ Ν* (απο Ν^{c.a}) | κατακυριενωσων Ν
15 σου] + εστιν Α — Stich 31 BNR 30 Α XIX 3 Σεων Α | αντε-
λαβετο R* vid 4 θυσια Α* (s superscr Α^a) | ολοκανστωμα R | δια-
ψαλμα "praeter morem" inst B^b 5 σοι] + κς Ν^{c.a} AR | πληρωσει AR
6 αγαλλιασομεθα B^{ab} NA | εν 1°] επι AR* | θεου] pr kv NR | πληρωσει R
7 δυναστiais Β* (-ταιais B^{ab} NA) 8 αρμασιν] ασμασιν R | om Κυριου
Α | μεγαλυνθησομεθα] αγαλλιασομεθα Ν* επικαλεσομεθα Ν^{c.a}

ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν.

B

- 10 ¹⁰Κύριε, σῶσον τὸν βασιλέα σου,
καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐπικαλεσώμεθά σε.

K'

XX
(XXI)

Eis τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

- 2 ²Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς,
καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα.
3 ³τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ,
καὶ τὴν δέησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἐστέρησας αὐτόν.
διάψαλμα.
4 ⁴ὅτι προέφθασας αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος,
ἔθηκες ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου.
5 ⁵ζῶν ἡγήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ,
μακρότητα ἡμερῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος.
6 ⁶μεγάλῃ ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτηρίῳ σου,
δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτόν.
7 ⁷ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος,
εὐφρανεῖς αὐτόν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου.
8 ⁸ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ Κύριον,
καὶ ἐν τῷ ἐλέει τοῦ ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῇ.
9 ⁹εὐρέθει ἡ χεὶρ σου πᾶσιν τοῖς ἐχθροῖς σου,
ἡ δεξιὰ σου εὖροι πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.
10 ¹⁰θήσεις αὐτοὺς ὡς κλίβανον πυρὸς εἰς καιρὸν τοῦ προσώπου σου.
Κύριε, ἐν ὀργῇ σου συνταράξεις αὐτούς, καὶ καταφάγεται
αὐτοὺς πῦρ.
11 ¹¹τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ γῆς ἀπολείς,
καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων.
12 ¹²ὅτι ἔκλιναν εἰς σὲ κακά,
διελογίσαντο βουλὴν ἣν οὐ μὴ δύνωνται στήσαι.

9 ανορθωθημεν ΝΑ 10 om σου Ν^{c.a}AR | ημων] ημας R — Stich 20 BNR NAR
19 A XX 2 τω σωτηριω] το σωτηριον R 3 ψυχης] καρδιας Ν^{c.a} | δεη-
σιν] θελησιν Ν^{c.a}R 4 τιμιου] + διαψαλμα R^a 5 om σε R* (hab R^a) | αι-
νος] pr και εις αιωνα του (superscr) B^{ab}R pr και εις τον αιωνα του Ν* (om Ν^{c.a})
6 μεγαλοπρεπειαν ΝΑ 7 αιωνα αιωνος BΝ^{c.a}R] τον αιωνα και εις τον αιωνα
του αιωνος Ν* 8 σαλευθω Ν* (σαλευθη Ν^{c.a}) 9 πασι Ν* R (πασιν
BΝ^{c.a}) 10 θησεις] pr οτι Ν* (om Ν^{c.a}) R* | Κυριε] κς Ν^{c.a}R | σου 2°] αυ-
του Ν^{c.a}R | συνταραξει Ν^{c.c}(vid) R 11 απο της γης Ν^{c.a} | ανθρ.] pr των R*
12 εκκλιναν A | βουλην ην] βουλας as Ν^{c.a}A | στησαι BΝ*] στηναι Ν^{c.a}AR

- B ¹³ ὅτι θήσεις αὐτοὺς νῶτον, 13
 ἐν τοῖς περιλοίποις σου ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν.
¹⁴ ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου, 14
 § U ἄσομεν καὶ ψαλοῦμεν ⁵ τὰς δυναστείας σου.

ΚΑ΄

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἐωθινῆς·
 ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

XXI
(XXII)

- ² Ὁ θεὸς ὁ θεός μου, πρόσχες μοι· ἵνα τί ἐγκατέλιπές με; 2
 μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου.
³ ὁ θεός μου, κεκράξομαι ἡμέρας πρὸς σέ καὶ οὐκ εἰσακούσῃ, 3
 καὶ νυκτός, καὶ οὐκ εἰς ἄνοιαν ἐμοί.
⁴ σὺ δὲ ἐν ἁγίοις κατοικεῖς, ὁ ἔπαινος Ἰσραὴλ. 4
⁵ ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν οἱ πατέρες ἡμῶν, 5
 ἤλπισαν καὶ ἐρύσω αὐτούς·
⁶ πρὸς σέ ἐκέκραξαν καὶ ἐσώθησαν, 6
 ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν καὶ οὐ κατησχύνθησαν.
⁷ ἐγὼ δὲ εἰμι σκώληξ καὶ οὐκ ἄνθρωπος, 7
 ὄνειδος ἀνθρώπου καὶ ἐξουδένημα λαοῦ.
⁸ πάντες οἱ θεωροῦντές με ἐξεμυκτήρισάν με, 8
 ἐλάλησαν ἐν χεῖλεσιν, ἐκίνησαν κεφαλὴν
⁹ ἤλπισεν ἐπὶ κύριον, ῥυσάσθω αὐτόν. 9
 σώσάτω αὐτόν, ὅτι θέλει αὐτόν,
¹⁰ ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐκσπάσας με ἐκ γαστροῦ, 10
 ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ μαστῶν τῆς μητρός μου·
¹¹ ἐπὶ σέ ἐπερίφην ἐκ μήτρας, 11
 ἐκ κοιλίας μητρός μου θεός μου εἶ σύ·

ΝΑΡU ¹⁴ ψαλωμεν R^{vid} | τας δυναστειας] inc εν ταις -στειαις U — Stich 26 BKA
²⁷ R XXI 1 εις] es U | om ψαλμος τω Δ. A ² προσχες] προσθες
 R* vid | εγκατελειπες AU ενκατελιπες R ³ εκεκραξα R* (κεκρ. R^a) | ημε-
 ras προς σε] om N^{c,a} προς σε ημερα R | εισακουση] + μου U | ουκ 2°] ουχι R
⁴ αγιοις] αγιω N^{c,a} | κατηκεις U | Ισραηλ] ρι του N^{c,a} U ⁵ σοι] σε R^{vid} | ερ-
 ρυσω B^{ab} NRU ⁶ σοι] σε R^{vid} | κατησχυνθησαν B* (κατησχυνθ. B^{ab}) ...| χυν-
 θησαν U ⁷ ουκ] ουχι A | ανθρωπου] ανθρωπων NRU | εξουθενημα NAR
⁸ παντας U | ελαλησαν] ρι και NU | χειλεσι U | εκινησαν] ρι και U | κεφα-
 λην] + και ειπαν U ⁹ ηλπισαν B* (ηλπισεν B^{ab}) | αυτον 1°] αυτων U | οτι
 θελει αυτον] εθελει αυτου U ¹⁰ εκπασας AR* U | μαστρων B* (μαστων
 B^{ab}) | της μητρος] om της U ¹¹ επερριφην B^{ab} RU | εκ κοιλιας] απο
 γαστρος N^{c,a} | θεος μου ει συ] συ ει ο θεος μου συ ει R* ο θς μου ει συ U

- 12 μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι θλίψις ἐγγύς,
 13 ¹² ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ βοηθῶν.
 14 ¹³ περιεκύκλωσάν με μόσχοι πολλοί,
 15 ταῦροι πίονες περιέσχον με·
 16 ¹⁴ ἤνοιξαν ἐπ' ἐμέ τὸ στόμα αὐτῶν,
 17 ὥς λέων ὁ ἀρπάξων καὶ ὠρυόμενος.
 18 ¹⁵ ὥσεί ὕδωρ ἐξεχύθη
 19 καὶ διεσκορπίσθη πάντα τὰ ὀσᾶ μου,
 20 ἐγενήθη ἡ καρδία μου ὥσεί κηρὸς τηκόμενος ἐν μέσῳ τῆς
 21 κοιλίας μου.
 22 ¹⁶ ἐξηράνθη ὥσεί ὄστρακον ἡ ἰσχὺς μου,
 23 καὶ ἡ γλῶσσά μου κεκόλληται τῷ λάρυγγί μου,
 24 καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγέ με.
 25 ¹⁷ ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοί,
 26 συναγωγὴ πονηρευομένων περιέσχον με·
 27 ὥρυξαν χεῖράς μου καὶ πόδας.
 28 ¹⁸ ἐξηρίθμησαν πάντα τὰ ὀσᾶ μου·
 29 αὐτοὶ δὲ κατενόησαν καὶ ἐπείδόν με.
 30 ¹⁹ διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς,
 31 καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.
 32 ²⁰ σὺ δέ, Κύριε, μὴ μακρύνῃς τὴν βοήθειάν μου,
 33 εἰς τὴν ἀντίληψίν μου πρόσχες.
 34 ²¹ ῥῦσαι ἀπὸ ρομφαίας τὴν ψυχὴν μου,
 35 καὶ ἐκ χειρὸς κυνὸς τὴν μονογενῆ μου·
 36 ²² σῶσόν με ἐκ στόματος λέοντος,
 37 καὶ ἀπὸ κεράτων μονοκεράτων τὴν ταπείνωσίν μου.
 38 ²³ διηγῆσομαι τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου,
 39 ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.
 40 ²⁴ οἱ φοβούμενοι Κύριον, αἰνέσατε αὐτόν·
 41 ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰακώβ, δοξάσατε αὐτόν,

11 εγγυς] + μου U 12 εστιν] εν U | βοηθων] + μοι N^{c.a} (ras N^{c.b?}) NARU
 R* 14 το στομα] om το U | αυτων] αυτω U | ο αρπαζων] om ο
 RU 15 εξεχυθη N^{c.a}R εξεχυνην U | οστα] διαβηματα N* (οστα N^{c.a})
 16 ωσει] ως NARU | η ιο] ην U | εις] es U | θανατον U 17 ποδας]
 + μου N^{c.a}ARU + διηγησομαι παντα τα θαυμασιασσου (sic) U 18 εξη-
 ριθμηθησαν U | επιδον A 19 διεμερισαν N* (διεμερισαντο N^{c.a}) | εαν-
 τοις τα ιμ. μ. R* 20 μου ιο] σου N* σου απ εμου N^{c.a}RU 21 την
 ψ. μ. απο ρομφ. U | κυνων U | μονογενην AR 22 μεκ B* (με εκ Bab) |
 μονοκερατων U 24 Κυριον] pr τον N^{c.a}RU | αινεσατε] αισατε R*
 (αιν. R^a)

- Β φοβηθήτωσαν αὐτὸν ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ.
 25 ὅτι οὐκ ἐξουδένωσεν οὐδὲ προσώχθισεν τῇ δεήσει τοῦ πτωχοῦ, 25
 οὐδὲ ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ,
 καὶ ἐν τῷ κεκραγῆναι με πρὸς αὐτὸν εἰσήκουσέν μου.
 26 παρὰ σοῦ ὁ ἔπαινός μου ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλη, 26
 τὰς εὐχὰς μου ἀποδώσω ἐνώπιον τῶν φοβουμένων αὐτόν.
 27 φάγονται πένητες καὶ ἐμπλησθήσονται, 27
 καὶ αἰνέσουσιν Κύριον οἱ ἐκζητοῦντες αὐτόν·
 ζήσονται αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος.
 28 μνησθήσονται καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς Κύριον πάντα τὰ 28
 πέρατα τῆς γῆς,
 καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν
 ἔθνων·
 29 ὅτι τοῦ κυρίου ἡ βασιλεία, 29
 καὶ αὐτὸς δεσπόζει τῶν ἔθνων.
 30 ἔφαγον καὶ προσεκύνησαν πάντες οἱ πόινες τῆς γῆς, 30
 ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς
 τὴν γῆν·
 καὶ ἡ ψυχὴ μου αὐτῷ ζῇ.
 31 καὶ τὸ σπέρμα μου δουλεύσει αὐτῷ· 31
 ἀναγγελήσεται τῷ κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρχομένη,
 32 καὶ ἀναγγελοῦσιν τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ 32
 λαῷ τῷ τεχθισομένῳ, ὃν ἐποίησεν ὁ κύριος.

KB'

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

XXII
(XXIII)

Κύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδὲν με ὑστερήσει.

1

2 εἰς τόπον χλόης, ἐκεῖ με κατεσκήνωσεν·

2

ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέν με·

3 τὴν ψυχὴν μου ἐπέστρεψεν.

3

ΝΑΡU 24 φοβηθητωσαν] φοβηθητω δη Ν^{c.a} | αυτον] απ αυτου Ν^{c.a}U 25 την
 δεσιν R | εισηκουσεν] επηκουσεν A 26 σου] σοι U | μεγαλη] + εξομολογη-
 σομαι σοι Ν^{c.a}R* | αποδωσω] pr τω κω Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b?}) R | ενωπιον] εναντιον
 R | των φοβ.] pr παντων AR*U 27 εμπλησθησονται] εμπλησ sup ras A^a
 ενπλ. R | αινεσουσι U | Κυριον] pr τον U | ζησεται U | αι καρδιαι] η καρδια U
 28 προσ] τον U | περα A 29 om και U | των εθν.] pr παντων U 30 προσ-
 πεσουνται U | την γην] om την Ν^{c.a} | η ψυχη] ε -χην U | ζη] ζωη U 31 μου]
 αυτου A 32 αναγγελοσυ U | ο κυριος] om ο ΝΑR* — Stich 68 B 65 Ν 66 AR
 XXII 1 ποιμινει B^{c.a}RU] ποιμανει Ν*Α | με 2°] pr ου μη ΝU | υστερηση
 Ν 2 κατεστη R* | επι] εφ U | εξεθρεψε] B* εξεθρεψε με B^b (με B^a vid)

- ὠδήγησέν με ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης
 ἔνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.
- 4 ¹ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου,
 οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ·
 ἡ ῥάβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου, αὐταὶ με παρεκάλεσαν.
- 5 ⁵ῥητοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν ἐξ ἐναντίας τῶν θλιβόντων με·
 ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου,
 καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον ὡς κράτιστον.
- 6 ⁶καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξεταί με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
 μου,
 καὶ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

ΚΓ'

XXIII
(XXIV)

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ· τῆς μιᾶς σαββάτων.

- 1 Τοῦ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς,
 ἡ οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.
- 2 ¹αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν ἐθεμελίωσεν αὐτήν,
 καὶ ἐπὶ ποταμῶν ῥητοίμασεν αὐτήν.
- 3 ³τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ κυρίου,
 καὶ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ;
- 4 ⁴ἄθῳρος χερσίν καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ,
 ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ,
 καὶ οὐκ ᾤμωσεν ἐπὶ δόλῳ τῷ πλησίον αὐτοῦ.
- 5 ⁵οὗτος λήμψεται εὐλογίαν παρὰ Κυρίου,
 καὶ ἐλεημοσύνην παρὰ θεοῦ σωτήρος αὐτοῦ.
- 6 ⁶αὕτη ἡ γενεὰ ζητούντων αὐτόν,
 ζητούντων τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ Ἰακώβ. διάψαλμα.
- 7 ⁷ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν,
 καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι,

4 κακα] πονηρα R | ραβδον A | βακτη|ριασσου U | αυται] αυτα A NAI
 5 μεθυσκον] + με N^{c,a} R^a | ως] ωσει N^{c,a} 6 καταδιωξει N^{c,a} | τας ημερας] τα
 της ημ. U | και 2^ο δια U — Stich 14 BAR 13 N XXIII 1 om της μιας
 σαββατων N μια σαββατου A τη μια των σαββατων U | η οικουμενη] οικου-
 μενης U | om εν αυτη U 2 θαλασων U* (σ superscr U¹) | ρητοίμασεν]
 ητοιμασας] εν A 3 αναβησεται] βη sup ras 3 ut vid litt A^a (αναστησ. A*vid) |
 και] η N^{c,a} RU | αγιω] αγιασματος U 4 χερσι U | επι ματαιωσ A | αυτου
 1^ο] μου A | και ουκ] ουδε U | om αυτου 2^ο N* (hab N^{c,a}) A 5 ελεη-
 μοσυνην] ελεος U 6 η γενεα] η sup ras: item post γεν. ras 1 lit A^a |
 ζητουντων 1^ο] ζ sup ras A^a | αυτον] τον κν N^{c,a} (αυτον N^{c,b}) R των (sic) κν
 U | το προσωπων] om το U | om διαψαλμα A 7 υμων] ημων R

- Β καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.
 8 τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;
 Κύριος κραταῖος καὶ δυνατός,
 Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ.
 9 ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν,
 καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι,
 καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.
 10 τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;
 Κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτός ἐστιν
 οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

ΚΔ'

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

XXIV
(XXV)

- Πρὸς σέ, Κύριε, ἦρα τὴν ψυχὴν μου, 2 ὁ θεός μου.
 ἐπὶ σοὶ πέποιθα· μὴ κατασυχυνθεῖν,
 μηδὲ καταγελασάτωσάν μου οἱ ἐχθροί μου.
 3 καὶ γὰρ πάντες οἱ ὑπομένοντές σε οὐ μὴ κατασυχυνθῶσιν·
 αἰσυχυνθήτωσαν οἱ ἀνομοῦντες διὰ κενῆς.
 4 τὰς ὁδοὺς σου, Κύριε, γνώρισόν μοι,
 καὶ τὰς τρίβους σου διδάξόν με·
 5 ὁδήγησόν με ἐπὶ τὴν ἀληθειάν σου
 καὶ διδάξόν με, ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ μου,
 καὶ σὲ ὑπέμεινα ὅλην τὴν ἡμέραν.
 6 μνήσθητι τῶν οἰκτερισμῶν σου,
 καὶ τὰ ἑλέη σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνός εἰσιν.
 7 ἁμαρτίας νεότητός μου καὶ ἀγνοίας μὴ μνησθῆς·
 κατὰ τὸ ἔλεός σου μνήσθητί μου
 ἕνεκα τῆς χρηστότητός σου, Κύριε.

ΝΑΡU 8 om τις εστιν...δοξης A* (hab Aa(mgl) | δυνατος και κραταιος U | εν] εξ
 Rvid | πολεμω] + διαψαλμα U 9 υμων] ημων R | επαρθη U 10 om
 τις εστιν...δοξης A* (hab Aa(mgl) | των δυναμεων] om των U | om ουτος 2°
 Nc.aAR — Stich 24 BN 22 A 23 R XXIV 1 ψαλμος] pr eis το τέλος RU
 2 ο θεος μου cum seqq coniung R | κατασυχυνθειην] + eis τον αιωνα Nc.a (ras
 Nc.b?) | καταγελατωσαν U | μου 2°] με R 3 και γαρ] και γ sup ras A¹
 (om γαρ A*) | αισυχυνθητωσαν] αισυχυνθεισαν U | οι ανομουντες] pr παντες Bab
 (postea ras Bb?) AR* 4 γνωρισον μοι κε U | τριβουσου U* (s superscr U¹)
 5 επι την αληθειαν BNc.a] εν τη αληθεια Nc.A (αληθειαν) RU | αληθειασσου
 U | υπεμεινα] υπομενω U 6 σου 1°] + κε NARU | om οτι U | εισι U
 7 post και ras aliq B? | αγνοιας] pr τας Nc* (om Nc.a) U + μου Nc.aARU |
 ελεος] πληθος του ελεους U | μου 2°] + συ Nc.aRvid U | ενεκεν R

- 8 ⁸Χρηστὸς καὶ εὐθὴς ὁ κύριος· B
 διὰ τοῦτο νομοθετήσει ἁμαρτάνοντας ἐν ὁδῷ.
 9 ⁹ὁδηγήσει πρᾶεῖς ἐν κρίσει,
 διδάξει πρᾶεῖς ὁδοὺς αὐτοῦ.
 10 ¹⁰πᾶσαι αἱ ὁδοὶ Κυρίου ἔλεος καὶ ἀλήθεια
 τοῖς ἐκζητοῦσιν τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ.
 11 ¹¹ἔνεκα τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε,
 καὶ ἰλάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ μου· πολλὴ γάρ ἐστιν.
 12 ¹²τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν κύριον;
 νομοθετήσει αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἧ ἡρετίσατο·
 13 ¹³ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσεται,
 καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει γῆν.
 14 ¹⁴κραταίωμα Κύριος τῶν φοβουμένων αὐτόν, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου
 τῶν φοβουμένων αὐτόν,
 καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ τοῦ δηλῶσαι αὐτοῖς·
 15 ¹⁵οἱ ὀφθαλμοί μου διὰ παντὸς πρὸς τὸν κύριον,
 ὅτι αὐτὸς ἐκσπάσει ἐκ παγίδος τοὺς πόδας μου.
 16 ¹⁶ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με,
 ὅτι μονογενὴς καὶ πτωχὸς εἰμι ἐγώ.
 17 ¹⁷αἱ θλίψεις τῆς καρδίας μου ἐπληθύνθησαν,
 ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου ἐξάγαγέ με.
 18 ¹⁸ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου καὶ τὸν κόπον μου,
 καὶ ἄφες πάσας τὰς ἁμαρτίας μου.
 19 ¹⁹ἴδε τοὺς ἐχθροὺς μου, ὅτι ἐπληθύνθησαν,
 καὶ μῖσος ἄδικον ἐμίσησάν με.
 20 ²⁰φύλαξον τὴν ψυχὴν μου καὶ ῥῦσαί με·
 μὴ κατασχυνθείην, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ σέ.
 21 ²¹ἄκακοι καὶ εὐθεῖς ἐκολλῶντό μοι, ὅτι ὑπέμεινά σε, Κύριε.
 22 ²²λύτρωσαι, ὁ θεός, τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ.

8 ευθυς A 9 om διδασκει πραεις οδους αυτου B* hab Bab mg inf NA (post NARU
 διδ. ras 1 lit [forte s] A?) RU (ουδους) 10 εκζητουσι U 11 ενεκεν
 RU | ιλαση] ιλασθητι RU | ταις αμαρταις R* (τη αμαρτια R1) | εστι U
 13 γην] pr την U 14 των φοβου (1^ο) sup ras A1 | om και το ονομα...
 αυτον B^bvid (non inst) N | φοβουμενων 2^ο] επικαλουμενων A | του δηλωσαι]
 δηλωσει N^{c-a} δηλωσαι U 15 εκπασει A | πακιδος N 16 εγω ειμι
 R 17 επληθυνθησαν] επλατυνθησαν U | εξαγαγε] ρυσαι R 18 την
 ταπεινωσει U 19 επληθυνθησαν] επλατυνθησαν U 20 ελπισα
 U 21 εκολλωτο R* (εκολλωντο R^a) | om Κυριε N 22 την Ιηλ U
 — Stich 44 B 45 A 43 NR

B

ΚΕ'

Τοῦ Δαυείδ.

XXV
(XXVI)

- Κρίνόν με, Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην, 1
καὶ ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἐλπίζων οὐ μὴ σαλευθῶ.
2δοκίμασόν με, Κύριε, καὶ πείρασόν με,
πύρωσον τοὺς νεφρούς μου καὶ τὴν καρδίαν μου.
3ὅτι τὸ ἔλεός σου κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐστίν,
καὶ εὐηρέστησα ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.
4οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου ματαιότητος,
καὶ μετὰ παρανομούντων οὐ μὴ εἰσέλθω.
5ἐμίσησα ἐκκλησίαν πονηρευομένων,
καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθίσω.
6νίψομαι ἐν ἀθῶοις τὰς χεῖράς μου,
καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου.
7τοῦ ἀκοῦσαι φωνὴν αἰνέσεως,
καὶ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου.
8Κύριε, ἠγάπησα εὐπρεπίαν οἴκου σου
καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου.
9μὴ συναπολέσης μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου,
καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωὴν μου.
10ὦν ἐν χερσὶν ἀνομίαι,
ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων.
11ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην.
λύτρωσαί με καὶ ἐλέησόν με.
12ὁ γὰρ πούς μου ἔστη ἐν εὐθύτητι.
ἐν ἐκκλησίαις εὐλόγησώ σε, Κύριε.

BARU XXV 1 του Δ.] ψαλμος τω Δ. U | om μου R | σαλευθω] ασθενησω
BAR 2 om δοκιμασον...2° με N* (hab dok. με κε και πιρασον με Nc.a) |
πειρασον Bab (πιρ. B*)] περασον U | καρδια U 3 μου] σου A | ευηρεστησα]
+ σοι U 4 ματαιοτητας A | εισηλθω U 5 εκκλησια U 6 σου]
+ κε BARU 7 φωνην] pr την Nc.a (ras Nc.b1) | αινεσεως] ενεως
σου U 8 ευπρεπειαν BabAU 9 συναπωλεσης U 10 ων] ω
U | ανομια] ανομια N* αι (ε A) ανομια Nc.aAR ανομια U | η δεξια] pr και
R 11 ακακια U | με 1°] + κε Nc.aA | με 2°] + Κυριε Ra 12 om
γαρ Ba (ras) Nc.aR | ευλογησω σε] ευλογησωσει U — Stich 24 BR 23 N
25 A

ΚΕ'

B

/I
II)

Τοῦ Δαυείδ, πρὸ τοῦ χρισθῆναι.

- 1 ¹Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου, τίνα φοβηθήσομαι; § T
Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου, ἀπὸ τίνος δειλιάσω;
- 2 ²ἐν τῷ ἐγγίξειν ἐπ' ἐμέ κακοῦντας τοῦ φαγεῖν τὰς σάρκας μου,
οἱ θλίβοντές με καὶ οἱ ἐχθροὶ μου αὐτοὶ ἡσθένησαν καὶ
ἔπεσαν.
- 3 ³ἐὰν παρατάξῃται ἐπ' ἐμέ παρεμβολή, οὐ φοβηθήσεται ἡ καρδίᾱ
μου·
ἐὰν ἐπαναστῇ ἐπ' ἐμέ πόλεμος, ἐν ταύτῃ ἐγὼ ἐλπίζω.
- 4 ⁴μίαν ἡτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω·
τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
ζωῆς μου,
τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα τοῦ κυρίου
καὶ ἐπισκέπτεσθαι τὸν ναὸν αὐτοῦ.
- 5 ⁵ὅτι ἔκρυψέν με ἐν σκηνῇ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν μου·
ἐσκέπασέν με ἐν ἀποκρύφῳ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ,
ἐν πέτρᾳ ὕψωσέν με.
- 6 ⁶καὶ νῦν ἰδοὺ ὕψωσεν τὴν κεφαλὴν μου ἐπ' ἐχθρούς μου·
ἐκύκλωσα καὶ ἔθυσα ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ θυσίαν ἀλαλαγμοῦ,
ᾄσομαι καὶ ψαλῶ τῷ κυρίῳ.
- 7 ⁷εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς φωνῆς μου ἧς ἐκέκραξα·
- 8 ⁸ἐλέησόν με καὶ εἰσάκουσόν μου, ⁸σοὶ εἶπεν ἡ καρδιά μου.
ἐξεζήτησα τὸ πρόσωπόν σου·
τὸ πρόσωπόν σου, Κύριε, ζητήσω.

XXVI 1 τω Δ. RU pr ψαλμος U | χρισθῆ ἄ χρισθῆ A | inc k̄s φωτ. μου T NARTU
(deest tit ut vid) | ζωῆς] σωτηρίας U 2 κακοῦντας] τους κακ. με U | οι εχ-
θροὶ] om οι U 3 εαν 1°] εαν γαρ U | παρατάξετε B* (-ται B^{ab}) | παρεμβο-
λην U | εαν 2°] pr και RU | επαναστη] επανεστη R επαναστησεται U | ελπιω
RU 4 εκζητησω] ras εκ B^c ζητησω T | το κατοικειν N* (του κ. N^{c.a})
A | οικω] pr τω R | Κυριου] pr του N* (om N^{c.a}) R* | του κυριου] om του
ART | ναον] λαον N* (ναον N^{c.a}) U τον αγιον ν. Α ν. τ. α. R* 5 με εν
(1°)] μεν A* (με εν A^{ab}) | σκηνη] + αυτου N^{c.a} ARTU | om μου RU | απο-
κρυφω] αποκροισ R* αποκρυφων U 6 ιδου] ειου (forte ετου) U | υψωσεν]
υψωσε B^c + k̄s A | την κεφαλην] om την B^c N^{c.a} T | αλαλαγμου] pr αινεσεως
και N^{c.a} (om N^{c.b}) T αινεσεως U | ασω NT 7 om μον 1° U | εκεκραξα]
+ προς σε A | με] + k̄e U 8 σοι] ο sup ras B^a 1° συ T | μου] + k̄n ζητησω
N^{c.a} (om N^{c.b}) T | εξεζητησα] εξητησεν N* U εξεζητησεν σε N^{c.a} T εκζητησω
R* ζητ. R^a | σον 1°] μου NT

- Β 9 μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, 9
 μὴ ἐκκλίνῃς ἐν ὀργῇ ἀπὸ τοῦ δούλου σου·
 βοηθός μου γενοῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς με
 καὶ μὴ ὑπερίδῃς με, ὁ θεὸς ὁ σωτήρ μου.
 10 ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατέλιπόν με, 10
 ὁ δὲ κύριος προσελάβετό με.
 11 νομοθέτησόν με, Κύριε, τῇ ὁδῷ σου, 11
 καὶ ὁδήγησόν με ἐν τρίβῳ εὐθείᾳ ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου.
 12 μὴ παραδῶς με εἰς ψυχὰς θλιβόντων με, 12
 ὅτι ἐπανέστησάν μοι μάρτυρες ἄδικοι,
 καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἐαυτῇ.
 13 πιστεύσω τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Κυρίου ἐν γῇ ζώντων. 13
 14 ὑπόμεινον τὸν κύριον· 14
 ἀνδρίζου, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδιά σου, καὶ ὑπόμεινον τὸν
 κύριον.

ΚΖ'

Τοῦ Δαυείδ.

XXVII
(XXVIII)

- Πρὸς σέ, Κύριε, ἐκέκραξα, ὁ θεός μου, 1
 μὴ παρασιωπήσῃς ἐπ' ἐμοί·
 μή ποτε παρασιωπήσῃς ἐπ' ἐμοὶ καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς κατα-
 βαίνουσιν εἰς λάκκον.
 2 εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου ἐν τῷ δέεσθαί με 2
 πρὸς σέ,
 ἐν τῷ με αἴρειν χεῖράς μου εἰς ναὸν ἁγίον σου.
 3 μὴ συνελκύσῃς μετὰ ἁμαρτωλῶν τὴν ψυχὴν μου, 3
 καὶ μετὰ ἐργαζομένων ἀδικίαν μὴ συναπολέσῃς με,

ΞARTU 9 μὴ 2^ο] pr και Ξ^{c.a} (om Ξ^{c.b}) RT | δουλουσου U | εγκαταλιπης B*A
 (εγκαταλειπ.) R (ενκαταλιπ.)] αποσκαρακισης B^b(vid) Ξ^{c.a} TU? (αποσκαρακ.
 U*vid) | om υπεριδης...η μητηρ μου U | υπεριδης] εγκαταλιπης Ξ^{c.a} T (εν-
 καταλειπ.) 10 ενκατελειπον AT ενκατελειπον R εκκαταλειπον U 11 με 1^ο]
 μοι R* | τη οδω] pr εν Ξ^{c.a} RTU | τριβων ευθειαν U 12 θλιβοντων] pr
 των U | επαναστησαν A | μοι] επ εμε R* | εαυτη] εαυτης A εαυτω R^a αυτη U
 13 πιστευω B^b ARTU | Κυριου] pr του R | εν τη γη των ζωντων U 14 υπο-
 μεινον] υπομενω U | κραταιουσθω B* (-σθω Bab) | σου] μου A — Stich 34 BNR
 33 A 39 T XXVII 1 του Δ.] τω Δ. T ψαλμος τω Δ. U | εκεκραξα]
 κεκραξομαι ΞAT | επ εμοι bis] απ εμου ΞARTU | παρασιωπησας (2^ο) U
 2 εισακουσον] + κε Ξ^{c.a} (om Ξ^{c.b}) T | εν τω δεεσθαι με] ης εκεκραξα A | εν 2^ο]
 pr και U | με αιρειν] om με Ξ* αιρειν με Ξ^{c.a} ART | εις] προς Ξ^{c.a} ARTU
 3 συνελκυσης] + με ΞTU | om την ψυχην μου ΞT | εργαζομενων] pr ανδρων
 Ξ* (om Ξ^{c.a}) | αδικιαν B^b Ξ^{c.a}] την ανομιαν Ξ* RU την (sic) A (sine ad. vel
 αν.) | συναπωλεσης U

τῶν λαλούντων εἰρήνην μετὰ τῶν πλησίων αὐτῶν,
κακὰ δὲ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.

4 ὁδὸς αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν
καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν·
κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν δὸς αὐτοῖς,
ἀπόδος τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς.

5 ὅτι οὐ συνῆκαν εἰς τὰ ἔργα Κυρίου
καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ,
καθελεῖς αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσεις αὐτούς.

6 εὐλόγητὸς Κύριος, ὅτι εἰσήκουσεν τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου.

7 Κύριος βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου·
ἐπ' αὐτῷ ἤλπισεν ἡ καρδιά μου, καὶ ἐβοηθήθην,
καὶ ἀνέθαλεν ἡ σὰρξ μου·
καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσομαι αὐτῷ.

8 Κύριος κραταίωμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ,
καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν σωτηρίων τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ἐστιν.

9 ὦσωσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου,
καὶ ποίμανον αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος.

ΚΗ'

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ· ἐξοδίου σκηνῆς.

1 Ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ, υἱοὶ θεοῦ,
ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ υἱοὺς κριῶν·
ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν,
2 ἔνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ·
προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁγία αὐτοῦ.
3 φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων,
ὁ θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησεν,
Κύριος ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν.

3 αυτων 1^ο] αυτου R | κακα] πονηρα R* 4 αυτοις 1^ο] + κ̅ε R^{c.a} (om R^{c.b}) HARTU
T | επιτηδ sup ras R^a | κατα 3^ο] pr και U | om αυτων 3^ο A 5 ου 1^ο] ο
U | συνηκα A | om εις τα εργα Κυριου και εις U | αυτου] αυτων R 6 οτι
rescr A¹ | της φ.] rescr τη A¹ | δεεσεως U 7 ηλπισεν] ηαλπ. R* (ηλπ. R¹)
ελπ. U | και εβοηθηθην] εφοβηθην U | ανεθαλλεν A | η σαρξ μου ανεθαλεν U
8 τω λαω T | αυτου 1^ο] + ειστιν U | om εστιν R 9 των λαον U | σου]
+ Κυριε R* | του αιωνος] om του R* (hab R^{c.a}) — Stich 25 BA 24 NR 26 T
XXVIII 1 εξοδου TU (εξοδουσκ.) | υιους] υιοις R υιος U 2 om τω
κυριω (1^ο) T | ονοματι] pr τω U | om αγια αυτου R* (hab R^a)

- Ε 4 φωνή Κυρίου ἐν ἰσχύι, 4
 φωνή Κυρίου ἐν μεγαλοπρεπείᾳ.
 5 φωνή Κυρίου συντρίβοντος κέδρους· 5
 συντρίψει Κύριος τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου,
 6 καὶ λεπυνεῖ αὐτὰς ὡς τὸν μόσχον τὸν Λίβανον· 6
 καὶ ὁ ἡγαπημένος ὡς υἱὸς μονοκερώτων.
 7 φωνή Κυρίου διακόπτοντος φλόγα πυρός. 7
 8 φωνή Κυρίου συνσειόντος ἔρημον, 8
 συνσειεῖ Κύριος τὴν ἔρημον Καδής.
 9 φωνή Κυρίου καταρτιζομένου ἐλάφους, 9
 καὶ ἀποκαλύψει δρυμούς·
 καὶ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ πᾶς τις λέγει δόξαν.
 10 Κύριος τὸν κατακλυσμὸν κατοικιεῖ· 10
 καὶ καθιεῖται Κύριος βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα.
 11 Κύριος ἰσχὺν τῷ λαῷ αὐτοῦ δώσει, 11
 Κύριος εὐλογήσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

ΚΘ'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς ᾠδῆς τοῦ ἐνκαινισμού
 τοῦ ἄκου, τοῦ Δαυεὶδ.

XXIX
(XXX)

- 2 Ὑψώσω σε, Κύριε, ὅτι ὑπέλαβές με, 2
 καὶ οὐκ ἠΰφρανας τοὺς ἐχθρούς μου ἐπ' ἐμέ.
 3 Κύριε ὁ θεός μου, ἐκέκραξα πρὸς σέ καὶ ἴασω με· 3
 4 Κύριε, ἀνήγαγες ἐξ ᾄδου τὴν ψυχὴν μου, 4
 ἔσωσάς με ἀπὸ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον.
 5 ψάλατε τῷ κυρίῳ, οἱ ὅσιοι αὐτοῦ, 5
 καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀγιωσύνης αὐτοῦ.
 6 ὅτι ὀργὴ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ, 6
 καὶ ζωὴ ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ.

ΝΑRTU 4 ἰσχυί] δυναμεῖ R* | μεγαλοπρεπείᾳ B^{ab}ΝU 5 συντριφεῖ] pr και N^{c.a}TU
 6 αὐτα R | μονοκερωτος U 7 φλογαν A 8 συνσειοντ. B* T (συνσειοντ.
 B^aNU) συσειοντ. A (σ 2° rescr A¹) συσειοντ. B^b | ερημον 1°] pr τη U | συν-
 σειει B* N (? R) T συνσειει. B^a (? R) U (συνσειει) συσειει B^bA pr και NRT |
 τηρημον R^{vid} 9 καταρτιζομενου] -μενη B^b fort (non inst ου) N^{c.a}RT | δοξαν]
 την δ. αυτου U 10 om και U* (hab U¹) | καθιεται B* N* U (καθιεται
 B^{ab}N^{c.a}A [-τε] RT) | βασιλευσει U 11 Kyrios 1°] και U | τον λαον] τον
 λαω U | αυτουν U* (αυτ. εν U¹) | εν ειρηνη] εις τον αιωνα R* — Stich 24 BNT
 23 AR XXIX 1 om εις το τέλος NAT | ψ. ωδης] υπερ R | τωδης N* (om
 τ N¹) | εγκακισμου B^bNU | του οικου] om του U | του Δ.] τω Δ. NA Δ. RU
 2 ευφρανας B^{ab}N | εμε] εμοι NA 4 απο] εκ N* (απο N^{c.a}) 5 ψαλλετε
 B^{vid} | την μνημην U | αγιοσυνης T 6 τω θυμω] αυτω θ. U

- τὸ ἐσπέρας αὐλισθήσεται κλαυθμός,
καὶ εἰς τὸ πρωὶ ἀγαλλίασις. B
- 7 ἡ ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου Οὐ μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα.
- 8 Ὁ Κύριε, ἐν τῷ θελήματί σου παράσχου τῷ κάλλει μου δύναμιν·
ἀπέστρεψας δὲ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐγενήθην τεταρα-
γμένος.
- 9 Ὡς πρὸς σέ, Κύριε, κεκράξομαι,
καὶ πρὸς τὸν θεόν μου δεηθήσομαι.
- 10 τίς ὠφελία ἐν τῷ αἵματί μου, ἐν τῷ καταβῆναί με εἰς δια-
φθοράν;
μὴ ἐξομολογήσεται σοι χοῦς,
ἢ ἀναγγελεῖ τὴν ἀλήθειάν σου;
- 11 ἠκουσεν Κύριος καὶ ἠλέησέν με,
Κύριος ἐγενήθη βοηθός μου.
- 12 ἔστρεψας τὸν κοπετόν μου εἰς χαρὰν ἐμοί,
διέρρηξας τὸν σάκκον μου καὶ περιέζωσάς με εὐφροσύνην,
- 13 ὥπως ἂν ψάλλῃ σοι ἡ δόξα μου, καὶ οὐ μὴ κατανυγῶ.
Κύριε ὁ θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι.

Δ'

XXX
(XXXI)

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ, ἐκστάσεως.

- 2 Ὡς ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, μὴ κατασχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα·¹ ἢ Τ
ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥύσαι με καὶ ἐξελού με.
- 3 κλίνον πρὸς μέ τὸ οὖς σου,
τάχυνον τοῦ ἐξελεῖσθαι με·
γενοῦ μοι εἰς θεὸν ὑπερασπιστήν,
καὶ εἰς οἶκον καταφυγῆς τοῦ σώσαί με.
- 4 ὅτι κραταίωμά μου καὶ καταφυγή μου εἶ σύ,
καὶ ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὁδηγήσεις με καὶ διαθρέψεις με.

7 εἶπον TU 8 τῷ θελήματι] λ sup ras Aa¹ το θελήματι U | παρεσχου BARTU
TU | απεστρεψας] εστρεψας R | om δε R 9 κεκραξομαι] εκεκραξα
R* (κεκραξομαι R^a) καικραξ. U | δεθησομαι] εδεθηθην R* (δεθηθς. R^a)
10 ωφελεια B^{ab}U | καταβηναι] καταβαινιν B^{c.a} | διαφθοραν] pr την U | οι U*
(σοι U¹) | η] μη U 11 Κυριος 2°] pr και B* (om B^{c.a}) κε U
12 εστραψας U | μου 1°] + κε B^{c.a} 13 δοξα] δεξια U | εις] ει U — Stich
25 B 23 BAR 22 T XXX 1 om εκστασεως B 2 ηλπισα. κε U | εις]
ει U | εν τη δικ.] pr και B* (om B^{c.a}) | om και εξελου με B 3 του ονς U |
εις 2°] οis A 4 κραταιωσις BAU | om μου 1° BU | καταφυγην U | om
και 2° U | ενεκεν U | σου] σ resc A¹

- B 5 ἐξάξεις με ἐκ παγίδος ταύτης ἧς ἔκρυψάν μοι, 5
 ὅτι σὺ εἶ ὁ ὑπερασπιστής μου.
 6 εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου· 6
 ἐλυτρώσω με, Κύριε ὁ θεὸς τῆς ἀληθείας.
 7 ἐμίσησας τοὺς φυλάσσοντας ματαιότητας διὰ κενῆς· 7
 ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἠλπισα.
 8 ἀγαλλιάσομαι καὶ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ ἐλέει σου, 8
 ὅτι ἐπέιδες τὴν ταπείνωσίν μου,
 ἔσωσας ἐκ τῶν ἀναγκῶν τὴν ψυχὴν μου·
 9 καὶ οὐ συνέκλεισάς με εἰς χεῖρας ἐχθροῦ, 9
 ἔστησας ἐν εὐρυχώρῳ τοὺς πόδας μου.
 10 ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι θλίβομαι· 10
 ἐταράχθη ἐν θυμῷ ὁ ὀφθαλμός μου,
 ἡ ψυχὴ μου καὶ ἡ γαστήρ μου.
 11 ὅτι ἐξέλιπεν ἐν ὁδῷ ἡ ζωὴ μου, 11
 καὶ τὰ ἔτη μου ἐν στεναγμοῖς·
 ἡσθένησεν ἐν πτωχίᾳ ἡ ἰσχὺς μου,
 καὶ τὰ ὀστέα μου ἐταράχθησαν.
 12 παρὰ πάντας τοὺς ἐχθρούς μου ἐγενήθην ὄνειδος, 12
 καὶ τοῖς γείτοσίν μου σφόδρα,
 καὶ φόβος τοῖς γνωστοῖς μου·
 οἱ θεωροῦντές με ἔξω ἔφυγον ἀπ' ἐμοῦ·
 13 ἐπελήσθην ὥσεί νεκρὸς ἀπὸ καρδίας, 13
 ἐγενήθην ὥσεί σκευὸς ἀπολωλός.
 14 ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν παροικούντων κυκλόθεν· 14
 ἐν τῷ συναχθῆναι αὐτοὺς ἅμα ἐπ' ἐμέ
 τοῦ λαβεῖν τὴν ψυχὴν μου ἐβουλεύσαντο.
 15 ἐγὼ δὲ ἐπὶ σέ ἠλπισα, Κύριε· 15
 εἴπα Σὺ εἶ ὁ θεός μου.
 16 ἐν ταῖς χερσίν σου οἱ κληροὶ μου· 16

ΞARU 5 πακιδος $\aleph$ | μου 2° + $\overline{\kappa\epsilon}$ $\aleph^{c,a}$ AR^a 7 ἐμισησας B* (ἐμισ. Bab) | δια-
 φυλάσσοντας AU | ματαιότητα $\aleph^{c,a}$ 8 το ελεει U | επιδες $\aleph$ εφειδες A
 pr συ U | εσωσας] pr και U 9 om και R* (hab R^a) | ου] ο U | εχθρων R |
 ευρυχω A 10 θλιβονμαι U | εν θυμω] απο θυμου R εν τω θυμω σου U | η
 ψυχη] pr και U | om μου 2° R* (hab R^a) 11 om οτι U | εξελειπεν AU |
 εν 1°] ον A ε U | πτωχεια Bab U | οστα μο sup ras A^a 12 γνωστης U
 13 επελησθην Bab $\aleph$ A^a R] επλησθην B* A* pr οτι U | απολωλος] απωλωλος A
 pr ει U 14 επισυναχθηναι ΞARU 15 σε $\aleph^*$ U] σα B* σοι
 Bab $\aleph^{c,a}$ AR | ηλπισα επι σε U | $\overline{\kappa\epsilon}$ ηλπισα A | συ] pr οτι U

- ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν μου
 καὶ ἐκ τῶν καταδιωκόντων με.
 17 ¹⁷ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου,
 σῶσόν με ἐν τῷ ἐλέει σου.
 18 ¹⁸Κύριε, μὴ κατασχυνθείην, ὅτι ἐπεκαλεσάμην σε·
 αἰσχυνθείησαν οἱ ἀσεβεῖς καὶ καταχθείησαν εἰς ᾄδου.
 19 ¹⁹ἄλλαλα γενηθήτωσαν τὰ χεῖλη τὰ δόλια,
 τὰ λαλοῦντα κατὰ τοῦ δικαίου ἀνομίαν
 ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ ἐξουδενώσει.
 20 ²⁰ὥς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου, Κύριε,
 ἧς ἔκρυψας τοῖς φοβουμένοις σε·
 ἐξειργάσω τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σέ
 ἐναντίον τῶν νύων τῶν ἀνθρώπων.
 21 ²¹κατακρύψεις αὐτοὺς ἐν ἀποκρύφῳ τοῦ προσώπου σου
 ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώπων·
 σκεπάσεις αὐτοὺς ἐν σκηνῇ ἀπὸ ἀντιλογίας γλωσσῶν.
 22 ²²εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι ἐθαυμάστωσεν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐν πόλει
 περιοχῆς.
 23 ²³ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου
 Ἀπερριμμαι ἄρα ἀπὸ προσώπου τῶν ὀφθαλμῶν σου·
 διὰ τοῦτο εἰσήκουσας, Κύριε, τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου
 ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ.
 24 ²⁴ἀγαπήσατε τὸν κύριον, πάντες οἱ ὅσιοι αὐτοῦ,
 ὅτι ἀληθείας ἐκζητεῖ Κύριος,
 καὶ ἀνταποδίδωσιν τοῖς περισσῶς ποιοῦσιν ὑπερηφανίαν.
 25 ²⁵ἀνδρίζεσθε, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδιά ὑμῶν,
 πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ Κύριον.

16 om εκ 2^ο U   17 τω προσωπον U* (το πρ. U¹)   18 οι ασεβεις] HARU
 om οι N^{c.a}A | αδου] τον αδην U   19 γενηθτω HARU   20 τω πλ. U |
 om Κυριε N | εξειργαζω U | σε 2^ο] σοι A   21 κατακρυψεις] pr και AU |
 αποκρυφοις N* (-φω N^{c.a}) | ανθρωπων BN^{c.a}RU (ανθρωπον)] ανου N* | σκηνη]
 σκηπη U^{edit} | αντιαντιλογιαν (sic) U* (s pro v 3^ο U¹)   22 αυτου]
 + επ εμε U   23 απερριμαι B*N*U (απερριμμ. B^{c.1}N^{c.a}AR) | om αρα
 N^{c.a} | om προσωπου N* (hab N^{c.a}) | σου] σ rescr A¹ (μου A*) | εισηκουσεν
 A¹ (-σας A* fort) | om Κυριε N^{c.a}U | δεσεως U   24 om οτι N* (hab
 N^{c.a}) | Κυριος] pr ο A | ανταποδιδωσιν] δ 2^ο rescr A¹ ανταποδωσει U | υπερ-
 ηφανα U   25 οι sup ras R^a οιλπ. U | Κυριον] pr τον N — Stich 63 B
 59 NR 62 A

B

ΔΑ΄

Συνέσεως τῷ Δαυείδ.

XXXI
(XXXII)

- Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι,
καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. 1
- ²μακάριος ἀνὴρ οὗ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν,
οὐδέ ἐστιν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ δόλος. 2
- ³ὅτι ἐσίγησα, ἐπαλαιώθη τὰ ὀστᾶ μου
ἀπὸ τοῦ κράζειν με ὅλην τὴν ἡμέραν. 3
- ⁴ὅτι ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐβαρύνθη ἐπ' ἐμὲ ἡ χεὶρ σου,
ἐστράφην εἰς τάλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐνπαγῆναι ἄκανθαν. 4
- διάψαλμα.
- ⁵τὴν ἁμαρτίαν μου ἐγνώρισα,
καὶ τὴν ἀνομίαν μου οὐκ ἐκάλυψα· 5
- εἶπα Ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἁμαρτίαν μου τῷ κυρίῳ,
καὶ σὺ ἀφήκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου. διάψαλμα.
- ⁶ὕπὲρ ταύτης προσεύξεται πᾶς ὅσιος πρὸς σέ ἐν καιρῷ εὐθέτω· 6
- πλὴν ἐν κατακλυσμῷ ὑδάτων πολλῶν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐγγι-
οῦσιν.
- ⁷σύ μου εἶ καταφυγὴ ἀπὸ θλίψεως τῆς περιεχούσης με· 7
- τὸ ἀγαλλιάμά μου, λύτρωσαί με ἀπὸ τῶν κυκλωσάντων με.
διάψαλμα.
- ⁸συνετιῶ σε καὶ συνβιβῶ σε ἐν ὁδῷ ταύτῃ ἣ πορεύσῃ, 8
- ἐπιστηριῶ ἐπὶ σέ τοὺς ὀφθαλμούς μου.
- ⁹μὴ γίνεσθε ὡς ἵππος καὶ ἡμίονος, οἷς οὐκ ἔστιν σύνεσις· 9
- ἐν χαλινῷ καὶ κημῷ τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξαι
τῶν μὴ ἐγγιζόντων πρὸς σέ.
- ¹⁰πολλαὶ αἱ μάστιγες τοῦ ἁμαρτωλοῦ, 10
- τὸν δὲ ἐλπίζοντα ἐπὶ Κύριον ἔλεος κυκλώσει.

NRU XXXI 1 συνεσεως τω Δ.] τω Δ. συνεσεως NRU ψαλμος τω Δ. A | αφει-
θησαν N αφθεισαν U | απεκαλυφθησαν U 2 ου 1ο] ω N^{c.a} R* | om ου 2ο
R 3 εισιγησα οτι U | απο του κρ.] εν τω κρ. U 4 ενπαγηναι B*R (εμπ.
B^{ab}NU)] παγηναι A | ακανθαν] ρι μοι A ρι μου R ρι με ως U | om διαψαλμα A
5 αμαρτιαν 1ο] ανομιαν N^{c.a}A | ανομιαν] αμαρτιαν N^{c.a}A | εκαλυψα] εκρυψα
U | την κατ εμου αμ. U | αμαρτιαν 2ο] ανομιαν NAR 6 πας οσιος προς σε
B^N*c.b] προς σε πας οσιος N^{c.a}ARU | αυτων U | εγγιουσιν (ενγ. B* εγγ. B^b)
+ διαψαλμα R 7 τον κυκλ. U 8 συμβιβω B^{ab}N συμβιβασω U |
ταυτην U 9 ημιονος] ως ημινονοσι (sic) U | χαλινω και κημω (κιμω
B^b)] κημω και χαλινω N^{c.a}A | αγξαι] αγξης N^{c.a}R αγξισ A | εγγιζοντων U
10 μαστιγας U | τους αμαρτωλων U | επι κν bis scr A* (sign adpinx A^b)

- 11 ¹¹εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον καὶ ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι·
καὶ καυχᾶσθε, πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

B

ΔΒ'

Τῷ Δαυεὶδ.

XXXII
(XXXII11)

- 1 ¹Αγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν τῷ κυρίῳ·
τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσις.
2 ²Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ἐν κιθάρα,
ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψάλατε αὐτῷ·
3 ³ᾄσατε αὐτῷ ᾄσμα καινόν,
καλῶς ψάλατε ἐν ἀλαλαγμῷ.
4 ⁴Ὅτι εὐθὺς ὁ λόγος τοῦ κυρίου,
καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πίστει·
5 ⁵ἀγαπᾷ ἐλεημοσύνην καὶ κρίσιν,
τοῦ ἐλέους Κυρίου πλήρης ἡ γῆ.
6 ⁶Τῷ λόγῳ τοῦ κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν,
καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν·
7 ⁷συνάγων ὡς ἄσκον ὕδατα θαλάσσης,
τιθεὶς ἐν θησαυροῖς ἀβύσσους.
8 ⁸Φοβηθήτω τὸν κύριον πᾶσα ἡ γῆ,
ἀπ' αὐτοῦ δὲ σαλευθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰ-
κουμένην.
9 ⁹Ὅτι αὐτὸς εἶπεν, καὶ ἐγενήθησαν·
αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ ἐκτίσθησαν.
10 ¹⁰Κύριος διασκεδάζει βουλὰς ἐθνῶν,
ἀθετεῖ δὲ λογισμοὺς λαῶν,
καὶ ἀθετεῖ βουλὰς ἀρχόντων·
11 ¹¹Ἡ δὲ βουλὴ τοῦ κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα μένει,
λογισμοὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.

11 ευφρανησητε R^{*vid} (ευφρανθητε R^a) — Stich 25 B^N 26 A 24 R ¹¹ARU
XXXII 1 τω Δ.] + ψαλμος ανεπιγραφος παρ Ββραιοις R^a | εν τω κυριω] εν κω
N^{c.a} των κω U | πρεπει] pro e 2° al lit coep B^{*} | αινεσις] pr η A 3 om
ασατε αυτω ασμα καινον R^{*} | ψαλατε] + αυτω N^{c.a} (ras N^{c.b}) RU 5 κρισιν]
+ ο κς N^{c.a} (om N^{c.b}) A | Κυριου] pr του U 6 τω λογω] pr και U | του
κυριου] om του KAR αυτου U | πασαι] [αι δυναμεις U 7 συναγων] pr
ο U | ωσει N^{c.a} (ως N^{c.b}) A ως εις R^{*} | τιθεις] pr ο U | αβυσσοις N^{c.a} A^{*}
(αβυσσους N^{*c.b} A[?]) 8 σαλευθητωσαν] σαλευθητω η... πασα και U | την οι-
κουμενην] εν αυτη U 9 εκτισθ. sup ras R^a 10 διασκεδασει U | βουλας
1°] βουλην U | αθετει] αθετησει U (bis) | om και αθετει βουλας αρχοντων N^{*}
(hab και αθετι β. αρχ. N^{c.a}) 11 τον κυριου] om του U | απο γενεων εις
γενεας] εις γενεαν και γενεαν N^{c.a} AU εις τον αιωνα του αιωνος R

- 12 μακάριον τὸ ἔθνος οὗ ἐστὶν Κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ, 12
 λαὸς ὃν ἐξελέξατο εἰς κληρονομίαν ἑαυτῶ.
 13 ἐξ οὐρανοῦ ἐπέβλεψεν ὁ κύριος, 13
 εἶδεν πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων·
 14 ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου αὐτοῦ 14
 ἐπέβλεψεν ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν,
 15 ὁ πλάσας κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν, 15
 ὁ συνιείς πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν.
 16 οὐ σώζεται βασιλεὺς διὰ πολλὴν δύναμιν, 16
 καὶ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει ἰσχύος αὐτοῦ·
 17 ψευδὴς ἵππος εἰς σωτηρίαν, 17
 ἐν δὲ πλήθει δυνάμεως αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.
 18 ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, 18
 τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 19 ῥύσασθαι ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς αὐτῶν, 19
 καὶ διαθρέψαι αὐτοὺς ἐν λιμῶ.
 20 ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὑπομένει τῷ κυρίῳ, 20
 ὅτι βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς ἡμῶν ἐστίν·
 21 ὅτι ἐν αὐτῷ εὐφρανθήσεται ἡ καρδιά ἡμῶν, 21
 καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ ἠλπίσαμεν.
 22 γένοιτο τὸ ἔλεός σου, Κύριε, ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν 22
 ἐπὶ σέ.

ΛΓ'

Τῷ Δαυεὶδ, ὅποτε ἠλλοίωσεν τὸ πρόσωπον.
 αὐτοῦ ἐναντίον Ἀβιμεέλεχ, καὶ ἀπέλυσεν
 αὐτόν, καὶ ἀπήλθεν.

XXXIII
 (XXXIV)

- 2 Εὐλογήσω τὸν κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, 2
 διὰ παντός ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου.

ἈΡΥ 12 μακαριον B* (μακαριον B^{ab} NAR) | τω εθνος U | αυτον] αυτων R^a |
 εξελεξατο] + Κυριος RU | εαντω] αυτω U 13 ειδεν] του ιδειν U
 14 τους] του U 15 πλασας] πλασων U | συνιεις B*^b NAR] συνιων B^{ab} U |
 παντα] pr εις N^{c,a} (om N^{c,b}) 16 δυναμιν] + αυ αυτουι U* (om αυ 1° U⁹) |
 γιγασσου U 17 εις] es U | εν δε πλ.] εν τω πλ. U | δυναμειως] pr της U
 18 τους ελπ.] pr και επι R 19 ρυσασθαι] pr του U | διαθρεψει R δια-
 θλειψαι U 20 η δε ψ. N^{c,a} (om δε N^{c,b}) R | τω κυριω] τον κυριον U | υπερ-
 αστης U | ημων 2°) υμων U 21 το αγιω U 22 γενοιτο] γενσθω (sic)
 R* (γενοιτο R^a (vid)) γενοτο U | κε το ελεος σου N^{c,a} (N^{c,b} ut B) ARU | κε non
 inst B^b | σε] σοι A — Stich 44 BA 42 N 41 R XXXIII 1 τω Δ.] pr
 ψαλμος RU | το προσωπον] την οψιν U | εναντιον] απεναντι U | Αβιμελεχ A
 Αχειμελεχ U | αυτον] αυτων U

- 3 ³ἐν τῷ κυρίῳ ἐπαινεσθήσεται ἡ ψυχὴ μου· B
ἀκουσάτωσαν πράξεις καὶ εὐφρανθήτωσαν.
4 ⁴μεγαλύνετε τὸν κύριον σὺν ἐμοί,
καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό.
5 ⁵ἐξεζήτησα τὸν κύριον, καὶ ἐπήκουσέν μου
καὶ ἐκ πασῶν τῶν παροικιῶν μου ἐρύσατό με.
6 ⁶προσέλθατε πρὸς αὐτὸν καὶ φωτίσθητε,
καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν οὐ μὴ κατασχυρθῇ.
7 ⁷οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξεν, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσεν αὐτοῦ
καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ ἔσωσεν αὐτόν.
8 ⁸παρεμβαλεῖ ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν καὶ
ρύσεται αὐτούς.
9 ⁹γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος·
μακάριος ἄνθρωπος ὃς ἐλπίζει ἐπ' αὐτόν.
10 ¹⁰φοβήθητε τὸν κύριον πάντες οἱ ἅγιοι αὐτοῦ,
ὅτι οὐκ ἔστιν ὑστέρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
11 ¹¹πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείρασαν,
οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς
ἀγαθοῦ. διάψαλμα.
12 ¹²δεῦτε, τέκνα, ἀκούσατέ μου,
φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς.
13 ¹³τίς ἐστὶν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζῶην,
ἀγαπῶν ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθᾶς;
14 ¹⁴παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ κακοῦ,
καὶ χεὶρ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον·
15 ¹⁵ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιήσον ἀγαθόν,
ζήτησον εἰρήνην καὶ δίωξον αὐτήν.
16 ¹⁶ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους,
καὶ ὅτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν·

3 ἐπαινεσθήσεται B^b N^{c,a} R* U (ἐπειαιθ.) 4 ἐμου U | ὑψώσωμεν A NARU
[υ]ψώσατε U 5 ἐξεζήτησα] pr εγω U | παροικιῶν] θλίψεων N^{c,a} A (θλι-
ψαιων) R | ἐρρυσατο B^b (vid) NARU (ερ[ρυν]σ.) 6 προσήλθατε U 7 αυ-
του 1^ο B^b N^{c,a} AU] αυτων N* R | εσωσεν] ἐρρυσατο U 8 ἄγγελος Κυρίου]
αγγ. αυτου A ο αγγ. K. N^{c,a} (om N* c.b) U ο αγγ. του K. R | αυτους] αυτον
A 9 γευσασθε R* (γευσασθε R^a) | ος ἐλπίζει] ο ἐλπίζων R* ος ἠλπίζε... U
10 om παντες N* c.b (hab N^{c,a}) U | ἅγιοι] οσιοι R 11 om διαψαλμα
A* (hab A^a mg) 13 ἀγαπῶν] pr και U | ἡμερας ιδειν N^a (ημ. ειδειν) R
14 χεὶλη (λη sup ras R^a) + σου N^{c,a} AR τα χ. σου U | λαλησει R 16 om
οτι N^{c,a} AR | οφθαλμοι] pr οι U | ωτα] pr τα RU | δεησιν] pr την U

- B 17 πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιούντας κακά, 17
τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.
18 ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν 18
καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρύσατο αὐτούς.
19 ἔγγυς Κύριος τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν, 19
καὶ τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι σώσει.
20 πολλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων, 20
καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτούς.
21 Κύριος φυλάσσει πάντα τὰ ὁστὰ αὐτῶν, 21
ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται.
22 θάνατος ἀμαρτωλῶν πονηρός, 22
καὶ οἱ μισοῦντες τὸν δίκαιον πλημμελήσουσιν.
23 λυτρώσεται Κύριος ψυχὰς δούλων αὐτοῦ, 23
καὶ οὐ μὴ πλημμελήσουσιν πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτόν.

ΛΔ'

Τῷ Δαυίδ.

XXXIV
(XXXV)

- ¶ U Δίκασον, Κύριε, τοὺς ἀδικοῦντάς ¶ με, 1
πολέμησον τοὺς πολεμοῦντάς με·
2 ἐπιλαβοῦ ὅπλου καὶ θυρεοῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς βοήθειάν μοι· 2
§ U 3 ἔκχεον ῥομφαίαν καὶ σύνκλεισον ἐξ ἐναντίας τῶν καταδιω- 3
κόντων με·
εἰπὸν τῇ ψυχῇ μου Σωτηρία σου ἐγὼ εἰμι.
4 αἰσχυνθείσαν καὶ ἐντραπήσαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, 4
ἀποστραφείσαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ καταισχυνθείσαν οἱ
λογιζόμενοί μοι κακά.

BARU 17 εξολοθρ. B¹AR εξολεθρ. U | γης] pr της U | αυτους R 18 εκεκρ.
οι δικαιοι] δικαιοι εκεκρ. U | αυτων 1^ο] αυτους R | om αυτων 2^ο U | ερρυσατο
B^b(vid) BAR εσωσεν U | αυτους]+o κς N^{c,a} (om o N^{c,b}) 19 τη καρδια U |
των πνι U 20 om αυτων U | αυτους]+o κς AU 21 φυλασσει κς N^{c,a}A
κς φυλασσε...| ει U^{vid} | εν] pr και U 22 ο μισου[ντες] U | των δικαιων U
23 ψυχας δουλων] τας ψ. [των]| δουλων U | πλημμελησωσιν N — Stich 43 B 42
NA 41 R XXXIV 1 τω Δ.] pr ψαλμος A + ψ. R του Δ. U 1—2 omnia
perier in U ab ad[ικουντας] usque ||[εκχεον ρομφ]αιαν 2 βοηθειαν (-θιαν
NA)] pr την R | μου AR^{vid} 3 ρομφαιαν]+σου A | συγκλ. B^{ab}U κατα-
διωκοντων] θλιβωντων U | την ψυχην U | σωτηρια] σωτηρ U | ειμι εγω AR
4 αισχυνθεισαν] αισχυνηθησαν NAU | εντραπεισαν] εντραπητησαν NAU |
οι ζητουντες] pr παντες U | αποστραφεισαν] αποστραφητησαν NAU | καται-
σχυνθεισαν] καταισχυνηθησαν NAU (κατε[σ]χυνηθ.) | διαλογιζομενοι U

- 5 ⁵γεννηθήτωσαν ὥσεϊ χνοῦς κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, B
καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐκθλίβων αὐτούς·
- 6 ⁶γεννηθήτω ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκότος καὶ ὀλίσθημα,
καὶ ἄγγελος Κυρίου καταδιώκων αὐτούς. ¶ U
- 7 ⁷ὅτι δωρεὰν ἔκρυψάν μοι διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν,
μάτην ὠνείδισαν τὴν ψυχὴν μου.
- 8 ⁸ἐλθέτω αὐτοῖς παγὶς ἣν οὐ γινώσκουσιν,
καὶ ἡ θήρα ἣν ἔκρυψαν συλλαβέτω αὐτούς,
καὶ ἐν τῇ παγίδι πεσοῦνται ἐν αὐτῇ.
- 9 ⁹ἡ δὲ ψυχὴ μου ἀγαλλιάσεται ἐπὶ τῷ κυρίῳ,
τερφθήσεται ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ αὐτοῦ.
- 10 ¹⁰πάντα τὰ ὅστ' αὐ μου ἐροῦσιν Κύριε, τίς ὅμοιός σοι;
ῥυόμενος πτωχὸν ἐκ χειρὸς στερωτέρων αὐτοῦ,
καὶ πτωχὸν καὶ πένητα ἀπὸ τῶν διαρπαζόντων αὐτόν.
- 11 ¹¹ἀναστάντες μάρτυρες ἄδικοι ἃ οὐκ ἐγίνωσκον ἐπηρώτων με·
- 12 ¹²ἀνταπεδίδοσάν μοι πονηρὰ ἀντὶ καλῶν,
καὶ ἀτεκνίαν τῇ ψυχῇ μου·
- 13 ¹³ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοῖς παρενοχλεῖν μοι ἐνεδυόμην σάκκον,
καὶ ἐταπείνουν ἐν νηστία τὴν ψυχὴν μου,
καὶ ἡ προσευχὴ μου εἰς κόλπον μου ἀποστραφήσεται.
- 14 ¹⁴ὥς πλησίον, ὥς ἀδελφὸν ἡμέτερον, οὕτως εὐηρέστουν·
ὥς πενθῶν καὶ σκυθρωπάζων οὕτως ἐταπεινούμην.
- 15 ¹⁵καὶ κατ' ἐμοῦ ἠψφράνθησαν καὶ συνήχθησαν,
συνήχθησαν ἐπ' ἐμέ μαστιγες καὶ οὐκ ἔγνων,
διεσχίσθησαν καὶ οὐ κατενύγησαν·
- 16 ¹⁶ἐπείρασάν με, ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρισμόν,
ἔβρυξαν ἐπ' ἐμέ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν.
- 17 ¹⁷Κύριε, πότε ἐπόψῃ;
ἀποκατάστησον τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν,
ἀπὸ λεόντων τὴν μονογενὴ μου.
- 18 ¹⁸ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ἐκκλησίᾳ πολλῇ,
ἐν λαῷ βαρεὶ αἰνέσω σε.

5 Κυριου] pr ο Ν 6 ολίσθημα] + αυτοις U | καταδιωκ[ω]ν.. U 7 πακι- NARU
δος Ν 8 ἐλθατω AR* | αυτοις] αυτω Ν^{c.a} -τους R | γινωσκει Ν^{c.a} (-σκι) R^a |
εκρυψεν Ν^{c.a} | συναβ. AR | αυτοις] -τον Ν^{c.a} A | πακιδι Ν | πεσειται Ν^{c.a} (πεσιτ.)
A 9 επι Γ^o] εν Ν* (επι Ν^{c.a}) 10 Κυριε] + κε A | ρυομενον A | om χειρος A
11 επηρωτων] ηρωτων NAR 12 ανταποδιδοσαν A | καλων] αγαθων AR
13 νηστεια B^{ab} A | κολπον] pr τον R* | om μου 3° R* | αποστραφησεται] απο-
στραφητω (seq ras 1 lit) A 15 ευφρανθησαν Ν 16 εξεμυκτηρισαν] pr
και R 17 μονογενην Ν^{c.a} (ras ν 2° Ν^{c.b}) AR 18 om Κυριε ΝΑ

- Β 19 μὴ ἐπιχαρείσάν μοι οἱ ἐχθραίνοντές μοι ματαίως, 19
 οἱ μισοῦντές με ὠρεὰν καὶ διανεύοντες ὀφθαλμοῖς.
 20 ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν, 20
 καὶ ἐπ' ὀργῇ δόλους διελογίζοντο·
 21 καὶ ἐπλάτυναν ἐπ' ἐμέ τὸ στόμα αὐτῶν, 21
 εἶπαν Εὖγε εὖγε, εἶδαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.
 22 εἶδες, Κύριε, μὴ παρασιωπήσης· 22
 Κύριε, μὴ ἀποστής ἀπ' ἐμοῦ.
 23 ἐξεγέρθητι, Κύριε, καὶ πρόσχες τῇ κρίσει μου, 23
 ὁ θεὸς μου καὶ ὁ κύριός μου, εἰς τὴν δίκην μου.
 24 κρίνόν με, Κύριε, κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου, Κύριε ὁ θεὸς μου, 24
 καὶ μὴ ἐπιχαρείσάν μοι.
 25 μὴ εἵπαισαν ἐν καρδίαις αὐτῶν Εὖγε εὖγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν· 25
 μηδὲ εἵπαισαν Κατεπίομεν αὐτόν.
 26 αἰσχυνθείσαν καὶ ἐντραπείσαν ἅμα οἱ ἐπιχαίροντες τοῖς κα- 26
 κοῖς μου·
 ἐνδυσάσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπὴν οἱ μεγαλορημονοῦντες
 ἐπ' ἐμέ.
 27 ἀγαλλιάσαιντο καὶ εὐφρανθείσαν οἱ θέλοντες τὴν δικαιοσύνην 27
 μου,
 καὶ εἰπάτωσαν διὰ παντός Μεγαλυνθεὶς ὁ κύριος,
 οἱ θέλοντες τὴν εἰρήνην τοῦ δούλου αὐτοῦ.
 28 καὶ ἡ γλῶσσά μου μελετήσῃ τὴν δικαιοσύνην σου, 28
 ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαιόν σου.

ΔΕ'

Εἰς τὸ τέλος· τῷ δούλῳ Κυρίου τῷ Δανειδ.

XXXV
(XXXVI)

- 2 Φησὶν ὁ παράνομος τοῦ ἀμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ, 2
 οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ·

NAR 19 ἐπιχαρήσαν B*NA (ἐπιχαρήσ. Bab) | ματαίως NAR | om με A
 20 ὀργην NAR 21 ἐπλάτυνα A | εἶπον A | εἶδαν] ἰδον N (?R) εἶδον A (?R)
 22 om Κυριε 2° A* (hab kē A¹(mg)) 23 om Κυριε N^{c,a} | om και προσχες R
 24 με] μοι A | om Κυριε 1° N | την] μεν R* | δικαιοσυνην] ελεημοσυνην N*
 (δικ. N^{c,a}) | σου] μου R | ἐπιχαρήσαν B* (ἐπιχαρήσ. Bab N ἐπιχαρήσαν [sic]
 A) | μοι] + οι εχθροι μου N* (om N^{c,a}) R* 25 εἵπαισαν bis B^{ab} (εἵπείσαν
 B* N*)] εἵποισαν N^{c,a} AR | τη ψυχῇ B¹* A] η ψ. N^{c,a} R* | καταπιωμεν R^{vid}
 26 ἐντραπήσαν B*NA (ἐντραπήσ. Bab) 27 ἀγαλλιάσαιντο A | εὐφραν-
 θείσαν] + ἐπι σοι A | μεγαλυνθῆτω NAR | ο κυριος] ο θς N* (ο kē N^{c,a})
 28 τον ἐπαινον BNA¹ (ο ἐπαινος A*)] την αινεσιν R — Stich 59 BR 60 N
 64 A XXXV 1 om τω δουλῳ Κυριου A | τω Δ.] + ψαλμος A

- 3 ὅτι ἐδόλωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ B
 τοῦ εὐρεῖν τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ καὶ μισῆσαι.
 4 τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτοῦ ἀνομία καὶ δόλος,
 οὐκ ἐβουλήθη συνιέναι τοῦ ἀγαθῦναι.
 5 ἀνομίαν ἐλογίσατο ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ,
 παρέστη πάσῃ ὁδῷ οὐκ ἀγαθῇ,
 τῇ δὲ κακίᾳ οὐ προσώχθισεν.
 6 Κύριε, ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ἔλεός σου,
 καὶ ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν.
 7 καὶ ἡ δικαιοσύνη ὥσεί ὄρη θεοῦ,
 τὰ κρίματά σου ὥσεί ἄβυσσος πολλή.
 ἀνθρώπους καὶ κτήνη σώσεις, Κύριε,
 8 ὥς ἐπλήθυνας τὸ ἔλεός σου, ὁ θεός·
 οἱ δὲ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν σκέπη τῶν πτερύγων σου
 ἐλπιούσιν.
 9 μεθυσθήσονται ἀπὸ πιότητος τοῦ οἴκου σου,
 καὶ τὸν χειμάρρουν τῆς τρυφῆς σου ποτιεῖς αὐτούς.
 10 ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς,
 ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς.
 11 παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσίν σε,
 καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ.
 12 μὴ ἐλθέτω μοι πρὸς ὑπερηφανίας,
 καὶ χεὶρ ἁμαρτωλῶν μὴ σαλεύσαι με.
 13 ἐκεῖ ἔπεσον πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
 ἐξώσθησαν καὶ οὐ μὴ δύνωνται στήναι.

ΛF'

Τοῦ Δαυείδ.

XXXVI
XXXVII)

- 1 Μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις,
 μηδὲ ζήλου τοὺς ποιούντας τὴν ἀνομίαν·

4 συνιεναι] συνιεναι B* (συνιεναι B^{c.a}) 5 ἐλογίσατο] διελογίσατο B^aR | B^aR
 τη δε κακια] κακια δε B^{c.a}AR 7 om και ιο B^{ab}B^aR | δικαιοσυνη] + σου
 B^a | ωσει ιο] ως B^{c.a}A | om ωσει 2ο B^aR 8 οι δε] οι δε οι A | εν σκεπη
 B^{c.a}A] εις σκεπην B* R* fort 9 πισοτητος] pr της R* | του οικου] om του
 A | om σου ιο B^{c.a} 12 ελθατω AR | αμαρτωλου B^{c.a}A | μη σαλευσαι]
 μη σαλευσει B^{c.a} (-σι) A ου σαλευσει R 13 επεσαν B^{c.a}AR | om παντες
 B* (hab B^{c.a}) — Stich 26 B^aAR XXXVI 1 του Δ.] εις το τελος
 ψαλμος τω Δ. A τω Δ. R^{fort}

- B   ² ὅτι ὥσεί χόρτος ταχὺ ἀποξηρανθήσονται, 2
      καὶ ὥσεί λάχανα χλόης ταχὺ ἀποπεσούνται.
³ Ἐλπισον ἐπὶ Κύριον καὶ ποίει χρηστότητα, 3
      καὶ κατασκήνου τὴν γῆν
      καὶ ποιμανθήσῃ ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς.
⁴ κατατρύψῃσιν τοῦ κυρίου, καὶ δώσει σοι τὰ αἰτήματα τῆς 4
      καρδίας σου.
⁵ ἀποκάλυψον πρὸς Κύριον τὴν ὁδόν σου 5
      καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς ποιήσει·
⁶ καὶ ἐξοίσει ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σου, 6
      καὶ τὸ κρίμα σου ὡς μεσημβρίαν.
⁷ ὑποτάγηθι τῷ κυρίῳ καὶ ἰκέτευσον αὐτόν· 7
      μὴ παραζήλου ἐν τῷ κατευοδουμένῳ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ,
      ἐν ἀνθρώπῳ ποιοῦντι παρανομίας.
⁸ παῦσαι ἀπὸ ὀργῆς καὶ ἐνκατάλιπε θυμόν, 8
      μὴ παραζήλου. ὥστε πονηρεύεσθαι.
⁹ ὅτι οἱ πονηρευόμενοι ἐξολοθρευθήσονται, 9
      οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν κύριον αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν
      γῆν.
¹⁰ καὶ ἔτι ὀλίγον καὶ οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἁμαρτωλός, 10
      καὶ ζητήσεις τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ εὔρης·
¹¹ οἱ δὲ πρᾶεῖς κληρονομήσουσιν γῆν, 11
      καὶ κατατρυφήσουσιν ἐπὶ πλήθει εἰρήνης.
¹² παρατηρήσεται ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, 12
      καὶ βρῦξει ἐπ' αὐτόν τοὺς ὁδόντας αὐτοῦ·
¹³ ὁ δὲ κύριος ἐκγελάσεται αὐτόν, 13
      ὅτι προβλέπει ὅτι ἦξει ἡ ἡμέρα αὐτοῦ.
¹⁴ ῥομφαίαν ἐσπάσαντο οἱ ἁμαρτωλοί, 14
      ἐνέτειναν τόξον αὐτῶν,
      τοῦ καταβαλεῖν πτωχὸν καὶ πένητα,
      τοῦ σφάζει τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ·

BAR   3 ἐλπισον] pr γ Ν^{c,a} | ποιμανθήσῃ A ποιμανθῆς R   4 κατατρυφήσουσιν]
καταφρυγῇσιν (sic) A | του κυριου] τω κυριω R | δώσει] δωῇ AR¹   5 om και
1° Ν* (hab Ν^{c,a})   6 το κριμα σου ws sup ras A¹   7 [ζωῇ] οδω Ν^{c,a}R οδου
A | παρανομίαν Ν^{c,a}AR^a   8 οργης] κακου R* | εγκαταλιπε B^{ab} εγκαταλειπε
A | ωστε] εν τω Ν* (ωστε Ν^{c,a})   9 εξολοθρευθησονται BA (ο 2° resc R¹)
R* | κληρονομησουσι Ν | την γην] om την AR   10 om και 2° R* | υπαρξει
A | αμαρτωλος] pr ο BAR | om και 3° Ν* (hab γ Ν^{c,a}) αυτου] ου sup ras A^a
11 ειρηνης] + επ αυτης A   14 ανετειναν R | πενητα κ. πτωχον R

- 15 ¹⁵ ἡ ῥομφαία αὐτῶν εἰσέλθοι εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν, B
καὶ τὰ τόξα αὐτῶν συντριβείησαν.
16 ¹⁶ κρείσσον ὀλίγον τῷ δικαίῳ ὑπὲρ πλοῦτον ἁμαρτωλῶν πολύν.
17 ¹⁷ ὅτι βραχίονες ἁμαρτωλῶν συντριβήσονται,
ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους Κύριος.
18 ¹⁸ γινώσκει Κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀμώμων,
καὶ ἡ κληρονομία αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται.
19 ¹⁹ οὐ κατασχυνθήσονται ἐν καιρῷ πονηρῷ,
καὶ ἐν ἡμέραις λιμοῦ χορτασθήσονται.
20 ²⁰ ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται,
οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ κυρίου ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ
¹ ὑψωθῆναι § T
ἐκλιπόντες ὥσεί καπνὸς ἐξέλιπον.
21 ²¹ δανίζεται ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ οὐκ ἀποτίσει,
ὁ δὲ δίκαιος οἰκτερίζει καὶ διδοί.
22 ²² ὅτι οἱ εὐλογοῦντες αὐτὸν κληρονομήσουσι γῆν,
οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτὸν ἐξολοθρευθήσονται.
23 ²³ παρὰ Κυρίου τὰ διαβήματα ἀνθρώπου κατευθύνεται,
καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θελήσει.
24 ²⁴ ὅταν πέσῃ οὐ καταραχθήσεται,
ὅτι Κύριος ἀντιστηρίζει χεῖρα αὐτοῦ.
25 ²⁵ νεώτερος ἐγενόμην καὶ γὰρ ἐγήρασα,
καὶ οὐκ ἴδον δίκαιον ἐνκαταλελειμμένον
οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους.
26 ²⁶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεᾷ καὶ δανίζει,
καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν ἔσται.
27 ²⁷ ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιήσον ἀγαθόν,
καὶ κατασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος.
28 ²⁸ ὅτι Κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν,
καὶ οὐκ ἐνκαταλείπει τοὺς ὀσίους αὐτοῦ,

15 εἰσελθοι] εἰσελθατω R | τὴν καρδίαν] ψυχὴν N* τας καρδιας N^{c,a} | συν- NART
τριβειη N^{c,a}A (-βιη) R 17 Κυριος BN^{*c,b}R*] pr o N^{c,a}AR^a 18 τον
αιωνα] om τον N^{c,a}A 20 τω δοξασθῆναι] του δοξ. R | ἐκλιποντες B^{*b}(vid)N]
εκλειποντες B^aAT | εξελειπον AT 21 δανειζ. B^{ab} (item 26) | διδοι] διδωσιν
N^{c,a} (διδοι N^{c,b}) AT 22 κληρονομησουσιν RT | εξολεθρ. NART 23 τα
διαβ. ανθρωπου (ανου sic T) κατευθ.] κατευθ. τα διαβ. ανδρι N* τα δ. ανδρι
κατευθ. N^{c,a} | θελησει] + σφοδρα ART 24 πεσειται R 25 ειδον
B^{ab}A | εγκαταλελειμμ. B^{ab} εγκαταλελειμμ. A | ζητειν R 26 ελεει B^{ab}A |
δανizei] + ο δικαιος AT 27 om αιωνος N* (hab N^{c,a}) 28 εγκαταλειψ.
B^{ab}A

- Β εἰς τὸν αἰῶνα φυλαχθήσονται·
 ἄμωμοι ἐκδικηθήσονται,
 καὶ σπέρμα ἀσεβῶν ἐξολοθρευθήσεται.
 29 δίκαιοι δὲ κληρονομήσουσι γῆν,
 καὶ κατασκηνώσουσιν εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐπ' αὐτῆς.
 30 στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν,
 καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσῃ κρίσιν·
 31 ὁ νόμος τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ,
 καὶ οὐχ ὑποσκελισθήσεται τὰ διαβήματα αὐτοῦ.
 32 κατανοήσῃ ὁ ἀμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ ζητεῖ τοῦ θανατῶσαι 32
 αὐτόν·
 33 ὁ δὲ κύριος οὐ μὴ ἐγκαταλίπῃ αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, 33
 οὐδὲ μὴ καταδικάσῃ αὐτὸν ὅταν κρίνηται αὐτῷ.
 34 ὑπόμεινον τὸν κύριον καὶ φύλαξον τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, 34
 καὶ ὑψώσει σε τοῦ κατακληρονομήσαι τὴν γῆν,
 ἐν τῷ ἐξολεθρεῦεσθαι ἀμαρτωλοὺς ὅψῃ.
 35 εἶδον ἀσεβῇ ὑπερυψούμενον 35
 καὶ ἐπαιρόμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου·
 36 καὶ παρῆλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν· 36
 καὶ ἐζήτησα αὐτόν, καὶ οὐχ εὗρέθῃ ὁ τόπος αὐτοῦ.
 37 φύλασσε ἀκακίαν καὶ ἴδε εὐθύτητα, 37
 ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλιμμα ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ.
 38 οἱ δὲ παράνομοι ἐξολεθρευθήσονται ἐπὶ τὸ αὐτό, 38
 τὰ ἐγκαταλίμματα τῶν ἀσεβῶν ἐξολεθρευθήσονται.
 39 σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ Κυρίῳ, 39
 καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστὶν ἐν καιρῷ θλίψεως·
 40 καὶ βοηθήσῃ αὐτοῖς Κύριος καὶ ῥύσεται αὐτούς, 40

ΝΑΡΤ 28 αἰωνα] ν sup ras A^a | φυλαχθησονται] φ sup ras A^a | ἀμωμοι εκδικη-
 θησονται] ανομοι δε εκδιωχθησονται N^{c.a} (ras ανομοι δε N^{c.b}) ART | εξολεθρ.
 ΝΑΤ 29 om δε N^{*} (hab N^{c.a}) | κληρονομησουσιν ART 30 μελε-
 τηση T | λαλησει] μελετησει N^{*} (λαλ. N^{c.a}) 31 υποσκελισθησονται R
 32 κατανοει ΝΑΡΤ 33 εγκαταλιπη BabNR^{vid} εγκαταλειπη A εγκατα-
 λειπη T | ουδε] ουδ ου A | καταδικαση T (-σαι B) | καταδικασηται NAR^{vid} |
 om οταν A | κρινεται A 34 την οδον] τας οδους R | την γην] om την Bab
 ΝΑΡΤ | εξολεθρευεσθαι (εξολοθρ. B¹) | εξολεθρευσαι R | οψει Bab 35 ιδον
 T | ασεβη] pr τον N^{c.a} (ras N^{c.b}) AT | της Α. R^{*} fort 36 ηυρεθη T
 37 ακακακian T^{*} | εγκαταλειμμα BabA 38 εξολεθρ. B^{*} εξολοθρ. Bab (εξο-
 λεθρ. ΝΑΡΤ) his | εγκαταλειμματα BabA εγκαταλιμματα N 39 Κυριω]
 κ̄ν N^{c.a}AR^{*}T | om εστιν N^{*} (hab N^{c.a}) 40 om και βοηθησει...αυτους (1°)
 N^{*} (hab κ βοηθησει αυτοις κ̄ς και ρυσεται αυτοις N^{c.a}) | βοηθηση T | αυτοις] αυ-
 τους R^{*} | ρυσηται T — Stich 88 B 86 NA 85 R

καὶ ἐξελεῖται αὐτοὺς ἐξ ἁμαρτωλῶν καὶ σώσει αὐτούς, ὅτι Β
ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν.

ΛΖ'

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ· εἰς ἀνάμνησιν περὶ σαββάτου.

- 2 ²Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με,
μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με.
- 3 ³ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι,
καὶ ἐπεστήρισας ἐπ' ἐμέ τὴν χεῖρά σου·
- 4 ⁴καὶ οὐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς
σου,
οὐκ ἔστιν εἰρήνη τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν
ἁμαρτιῶν μου.
- 5 ⁵ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλὴν μου,
ὥσεί φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ.
- 6 ⁶προσώρυσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μῶλωπέες μου
ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου·
- 7 ⁷ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην ἕως τέλους,
ὄλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευομένη·
- 8 ⁸ὅτι ἡ ψυχὴ μου ἐπλήσθη ἐν παιγμῶν,
καὶ οὐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τῇ σαρκί μου.
- 9 ⁹ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα,
ὠρυόμεν ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου.
- 10 ¹⁰καὶ ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου,
καὶ ὁ στεναγμός μου οὐκ ἐκρύβη ἀπὸ σοῦ.
- 11 ¹¹ἡ καρδία μου ἐταράχθη,
ἐνκατέλιπέν με ἡ ἰσχὺς μου,
καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ.
- 12 ¹²οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ
ἔστησαν,
καὶ οἱ ἑγγιστά μου μακρόθεν ἔστησαν·

XXXVII 1 om eis R* | αμνησιν A | om περι R | σαββατου] pr του AR NART
2 ελεγξεις A 3 επεστηριξας T | χειραν R 4 om και NART | om εν N*
(hab N^{c.a}) | τοις οστέοις] pr εν AT 5 om βαρυ A 8 η ψυχη] αι ψυχαι
N^{c.a} αι ψυαι AT αι ψοαι R | επλησθησαν N^{c.a}ART | εμπαιγμων BabN*R*
εμπαιγματων N^{c.a}T ενπεγματων A | om εν N* (hab N^{c.a}) 9 ωρυομενον
R^{vid} 10 και ιο] κε NAT om R | μου ιο] σου R | απο σου ουκ εκρυβη
NAR* α. σ. ο. απεκρυβη T 11 εγκατελειπεν BabN εγκατελειπεν AT (εν-
καγελ. Tedit) | μου 3ο] + και αυτο N^{c.a}AT 12 μακροθεν] pr απο N^{c.a}ART

- B 13 καὶ ἐξεβιάσαντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, 13
καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητας,
καὶ δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν.
14 ἐγὼ δὲ ὥσεί κωφὸς οὐκ ἤκουον, 14
καὶ ὥσεί ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ.
15 καὶ ἐγενόμην ὥσεί ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων 15
καὶ οὐκ ἔχων ἐν στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς.
16 ὅτι ἐπὶ σὲ ἤλπισα, Κύριε· 16
σὺ εἰσακούσῃ, κύριε ὁ θεός μου.
17 ὅτι εἶπα Μὴ ποτε ἐπιχαρῶσίν μοι οἱ ἐχθροί μου, 17
καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου ἐπ' ἐμέ ἐμεγαλορημόνησαν.
18 ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος, 18
καὶ ἡ ἀλγηδὼν μου ἐνώπιόν μου διὰ παντός.
19 ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἀναγγελῶ, 19
καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου.
20 οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσιν καὶ κεκραταίωνται ὑπὲρ ἐμέ, 20
καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως·
21 οἱ ἀνταποδιδόντες κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν 21
ἐνδιέβαλλον με, ἐπεὶ κατεδίωκον δικαιοσύνην.
22 μὴ ἐνκαταλίπῃς με, Κύριε· 22
ὁ θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ·
23 πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, κύριε τῆς σωτηρίας μου. 23

ΔΗ΄

Εἰς τὸ τέλος, τῷ Ἰδιούνῃ· ψδὴ τῷ Δαυεῖδ.

XXXVIII
(XXXIX)

- 2 Εἶπα Φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν ἐν γλώσσει μου· 2
ἐθέμην τῷ στόματί μου φυλακὴν
ἐν τῷ συστήναι τὸν ἁμαρτωλὸν ἐναντίον μου.

ΝΑΤ 13 ἐξεβιάζοντο ΝΤ | ματαιοτητα Ν* (-τας Ν^{c.a}) | δολιοτητα Ν* (-τας Ν^{c.a})
15 ἐγενομένη] ἐγενήθη R* | στοματι] ρι τω Ν^{c.a}ART 16 om οτι Ν* (hab
Ν^{c.a}) | σε] σοι ΝRT | κ̅ε ηλπισα ΝART | συ B^cΝAT] σοι B*R 17 ειπα]
ειπε R* (ειπα R^a) ειπον T | μη ποτε bis scr A | επιχαρῶσιν] επιχαρειησαν
R* | om οι εχθροι μου Ν* (hab Ν^{c.a}) 18 μου 2°] + εστιν Ν^{c.a}ART
19 αναγγελω] αναγγελω Ν ρι εγω Ν^{c.a} (om Ν^{c.b}) ART 20 οι δε] + οι
R | υπερ] επ R | om με A 21 ανταποδιδοντες] + μοι Ν^{c.a}ART | κακα]
πονηρα R* | επι B*AT (επει Bab^bΝR^a) om R* | δικαιοσυνην] αγαθωσυνην Ν^{c.a}R^a
+ και απεριψαν με τον αγαπητον ωσει νεκρον εβδελυμενον R* 22 εγ-
καταλιπης Bab^b Ν εγκαταλειπης AT (ενκ.) | Κυριε ο θεος μου coniung AR
23 βοηθιαν T — Stich 45 BT 42 ΝR 44 A XXXVIII 1 Ιδιουμ
AR^{vid}T 2 αμαρτανειν (-ταννειν A^{*vid})] + με Ν^{c.a} (om Ν^{c.b}) AR^aT |
φυλακην] + εναντιον μου R

- 3 ἐκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν, B
καὶ τὸ ἄλγημά μου ἀνεκαινίσθη.
4 ἔθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου,
καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ·
5 ἐλάλησα ἐν γλώσσῃ μου Ἐνώρισόν μοι, Κύριε, τὸ πέρας μου,
καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν μου τίς ἐστίν,
ἵνα γνῶ τί ὑστερῶ ἐγώ.
6 ὁἶδου παλαιὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου,
καὶ ἡ ὑπόστασις μου ὥσεὶ οὐδὲν ἐνώπιόν σου·
πλὴν τὰ σύμπαντα ματαιότης, πᾶς ἄνθρωπος ζῶν. διάψαλμα.
7 Ἰμάντοι γε ἐν εἰκόνι διαπορεύεται ἄνθρωπος,
πλὴν μάτην ταράσσονται·
θησαυρίζει, καὶ οὐ γινώσκει τίνι συνάξει αὐτά.
8 καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονή μου; οὐχὶ ὁ κύριος;
καὶ ἡ ὑπόστασις μου παρὰ σοῦ ἐστίν.
9 ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ῥῦσαί με,
ὄνειδος ἄφρονι ἔδωκάς με.
10 ἐκωφώθην καὶ οὐκ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, ὅτι σὺ εἶ ὁ ποιήσας με.
11 ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ τὰς μάλιστα σου·
ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς χειρός σου ἐγὼ ἐξέλιπον.
12 ἐν ἐλεγμοῖς ὑπὲρ ἀνομίας ἐπαίδευσας ἄνθρωπον,
καὶ ἐξέτηξας ὡς ἀράχνην τὴν ψυχὴν αὐτοῦ·
πλὴν μάτην ταράσσεται πᾶς ἄνθρωπος. διάψαλμα.
13 εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου καὶ τῆς δεήσεώς μου,
ἐνώτισαι τῶν δακρύων μου.
μὴ παρασιωπήσης· ὅτι πάροικος ἐγώ εἰμι ἐν τῇ γῇ
καὶ παρεπίδημος, καθὼς πάντες οἱ πατέρες μου.
14 ἄνες μοι ἵνα ἀναψύξω
πρὸ τοῦ με ἀπελθεῖν καὶ οὐκέτι μὴ ὑπάρξω.

5 om μου 2° A 6 παλαιας B* N* R] παλαιστας Bab N^{c.a} παλεστας AT | NART
ουθεν N^{c.a} ART | συνπαντα NAR | om διαψαλμα T 7 διαπορευεται] post
δ ras i lit A | ταρασσεται Bb N^{c.a} ART | om ου R* (hab Ra) | συναξει] συναγει
(γ sup ras) A^a 8 ο κυριος] om ο N^{c.a} R* T | σου] σοι B^b 9 ρυσαι]
καθαρισον N* (ρυσαι N^{c.a}) 10 οτι] ουχι R* | ει ο ποιησας] εποιησας
N^{c.a} ART | om με N^{c.a} vid T 11 απο] + γαρ N^{c.a} AT | om τ. χειρος R* |
εξελειπον AT 12 αυτου] μου R | om ταρασσεται NAT | ανθρωπος]
+ ζων R* | om διαψαλμα AT 13 μου I°] + κε NART | μου 2°] + ενωτισαι
N^{c.a} (ipse rursus del) | των δακρυων] τα δακρυα R | παρασιωπησης (-πησησης
N)] + απ μου R | ειμι εγω N* (εγω ειμι N^{c.a}) | εν τη γη] παρα σοι NAT παρα
σου R 14 μη] pr ου AT — Stich 32 BR 30 N 33 AT

ΔΘ'

B

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

XXXIX
(XL)

- ² Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν κύριον, καὶ προσέσχεν μοι
καὶ εἰσήκουσεν τῆς δεήσεώς μου· 2
- ³ καὶ ἀνήγαγέν με ἐκ λάκκου ταλαιπωρίας
καὶ ἀπὸ πηλοῦ ἰλύος,
καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου,
καὶ κατήθυνεν τὰ διαβήματά μου· 3
- ⁴ καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸ στόμα μου ἄσμα καινόν,
ὕμνον τῷ θεῷ ἡμῶν·
ὄψονται πολλοὶ καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐλπιοῦσιν ἐπὶ Κύριον. 4
- ⁵ μακάριος ἀνὴρ οὗ ἐστιν τὸ ὄνομα Κυρίου ἐλπίς αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἐνέβλεψεν εἰς ματαιότητα καὶ μανίας ψευδεῖς. 5
- ⁶ πολλὰ ἐποίησας σύ, Κύριε ὁ θεός μου, τὰ θαυμάσιά σου,
καὶ τοῖς διαλογισμοῖς σου οὐκ ἔστιν τις ὁμοιωθήσεται·
ἀπήγγειλα καὶ ἐλάλησα, ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ ἀριθμόν. 6
- ⁷ θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας,
σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι·
ὀλοκαύτωμα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ᾔτησας. 7
- ⁸ τότε εἶπον Ἴδου ἤκω,
ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ· 8
- ⁹ τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου ὁ θεός μου ἐβουλήθην,
καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς καρδίας μου. 9
- ¹⁰ εὐηγγελισάμην δικαιοσύνην ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλη·
ἰδοὺ τὰ χεῖλῃ μου οὐ μὴ κωλύσω. 10
- Κύριε, σὺ ἔγνως ¹¹ τὴν δικαιοσύνην μου· 11
οὐκ ἔκρυψα ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὴν ἀλήθειάν σου,
καὶ τὸ σωτήριόν σου εἶπα·
οὐκ ἔκρυψα τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἀπὸ συνα-
γωγῆς πολλῆς.

NART

XXXIX 1 ψαλμος τω Δ. Α 3 λακου T | απο] υπο A | υλεως B* NART
γλδος B²(mg) | κατευθυνεν N 4 πολλοι] δικαιοι R 5 ελπις] pr η R | ενε-
βλεψεν B*^bA^b] επεβλεψεν B^aNRT 6 ομοιωθησεται B^aNAT] ομοιος R + σοι
RT 7 ολοκαυτωματα ART | ητησας] εζητησας NART 9 εβουληθην
B*^aN^t] ηβουληθην B^a^bA εβλησα R | καρδιας] κοιλιας NAT 10 δικαιο-
συνην] την δ. σου R* 11 την δικ. inc stich in ART | μου 1° B*^b] σου
B^aN^c.aART | την αληθειαν (1°) inc stich in ART | ειπα] ειπον T

- 12 ¹²σὺ δέ, Κύριε, μὴ μακρύνῃς τοὺς οἰκτιρμοὺς σου ἀπ' ἐμοῦ· B
τὸ ἔλεός σου καὶ ἡ ἀλήθειά σου διὰ παντὸς ἀντελάβοντό μου.
- 13 ¹³ὅτι περιέσχον με κακὰ ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός,
κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι μου, καὶ οὐκ ἠδυνάσθην τοῦ βλέπειν·
ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου,
καὶ ἡ καρδιά μου ἐνκατέλιπέν με.
- 14 ¹⁴εὐδόκησον, Κύριε, τοῦ ῥύσασθαί με·
Κύριε, εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι πρόσχες.
- 15 ¹⁵καταισχυνθείσων καὶ ἐντραπείσων ἅμα οἱ ζητοῦντες τὴν ψυ-
χὴν μου τοῦ ἐξῆραι αὐτήν·
ἀποστραφείσων εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἐντραπείσων οἱ θέλοντές
μοι κακὰ.
- 16 ¹⁶κομισάσθων παραχρῆμα αἰσχύνῃν αὐτῶν οἱ λέγοντές μοι
Εὗγε εὗγε.
- 17 ¹⁷ἀγαλλιάσωντο καὶ εὐφρανθείσων ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές
σε, Κύριε,
καὶ εἰπάτωσαν διὰ παντός Μεγαλυνθήτω ὁ κύριος,
οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου διὰ παντός.
- 18 ¹⁸ἐγὼ δὲ πτωχὸς καὶ πένης εἰμί, Κύριος φροντιεῖ μου·
βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου σὺ εἶ, ὁ θεός μου, μὴ
χρονίσῃς.

M'

XL
(XLI)

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

- 2 ²Μακάριος ὁ συνίων ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα,
ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ῥύσεται αὐτὸν ὁ κύριος.
- 3 ³Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ μακαρίσαι αὐτόν ἐν τῇ γῇ,
καὶ μὴ παραδοῖ αὐτόν εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ.

12 ἀντιλαβοντο A -λαβετο R*^{vid} ἀντελαβοντο (sic) T 13 οὐκ ἠδυν- MART
νάσθην Bab (-θη B*)] οὐκ ἠδυνήθην XAR^avid T ου μη δυνήθην (sic) R* | εγ-
κατέλιπεν BabX ἐγκατέλειπεν A ἐνκατέλειπεν T 14 πρόσχες] σπενυσον
AT προσθες R^{vid} 15 ἀποστραφείσων] ἀποστραφῆτωσαν R* | ἐντραπείη-
σαν 2°] καταισχυνθείσων X^{c.a} (ἐντραπ. X^{c.b}) (? R) καταισχυνθείσων A (? R) T
16 κομισάτωσαν R* 17 ἀγαλλιασωντο A ἀγαλλιασθωσαν T | σου] αὐτον
R | om δια παντος 2° XART 18 εἰμι καὶ πένης AR (εἰμι sup ras R^a) T |
Κυριος] pr o AT | μου 1°] μοι R* | εἰ συ XT εἰ σοι A εἰ συ εἰ R | ο θεος μου]
Κυριε R κῆ T — Stich 43 BR 42 X 47 A 44 T XL 2 ο κυριος] om
ο XR* 3 φυλαξαι] διαφυλαξαι XART | αὐτον 1°] + και ζῆσαι αὐτον
XART | παραδωῃ XAR παραδω T | ἐχθρων XAT των ἐχθρων R

- B 4 Κύριος βοηθήσαι αὐτῷ ἐπὶ κλίνης ὁδύνης αὐτοῦ, 4
 ὅλην τὴν κοίτην αὐτοῦ ἔστρεψας ἐν τῇ ἀρρωστίᾳ αὐτοῦ.
 5 ἐγὼ εἶπα Κύριε, ἐλέησόν με· 5
 ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἡμαρτόν σοι.
 6 οἱ ἐχθροί μου εἶπαν κακά μοι 6
 Πότε ἀποθανεῖται καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;
 7 καὶ εἰ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει· 7
 ἢ καρδιά αὐτοῦ συνήγαγεν ἀνομίαν ἐαυτοῦ,
 ἐξεπορεύετο ἕξω καὶ ἐλάλει ⁸ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατ' ἐμοῦ. 8
 ἐψιθύριζον πάντες οἱ ἐχθροί μου κατ' ἐμοῦ·
 ἐλογίζοντο κακά μοι.
 9 λόγον παράνομον κατέθεντο κατ' ἐμοῦ 9
 Μὴ ὁ κοιμώμενος οὐχὶ προσθήσει τοῦ ἀναστῆναι;
 10 καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης μου, ἐφ' ὃν ἠλπισα, 10
 ὁ ἐσθίων ἄρτους μου, ἐμεγάλυνεν ἐπ' ἐμὲ πτερνισμόν.
 11 σὺ δέ, Κύριε, ἐλέησόν με καὶ ἀνάστησόν με, καὶ ἀνταποδώσω 11
 αὐτοῖς.
 12 ἐν τούτῳ ἔγνων ὅτι τεθέληκάς με, 12
 ὅτι οὐ μὴ ἐπιχαρῇ ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ.
 13 ἐμοῦ δὲ διὰ τὴν ἀκακίαν ἀντελάβου, 13
 καὶ ἐβεβαίωσάς με ἐνώπιόν σου εἰς αἰῶνα.
 14 εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ 14
 ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα· γένοιτο, γένοιτο.

NART 4 βοηθήσει AR βοήθησιν T 6 εἶπαν] εἶπον T | κακά] πονηρά R*
 7 εἰ Bab (η B*) N*] om N^{c.a} ART | εἰσεπορευοντο R* | om ματην ἐλάλει B*
 (hab Bab) | αὐτοῦ] αὐτῶν R* | συνήγαγον R* | εαυτῶ] αὐτῶ A εαυτοῖς R* |
 ἐξεπορευετο] καὶ ἐξεπορευοντο R | ἐλάλει R 8 ἐπὶ το αὐτο inc stich
 in ART | om κατ ἐμου 2° N* (hab N^{c.a}) inc stich in ART | κακά μοι]
 μοι πονηρά R 10 ἠλπισα] ἐπηλπισα R | ο ἐσθίων] ος ἐσθίων R^{vid} | ἀρ-
 τούς] πρ τοὺς R* 11 ἀναστήσομαι B*^{vid} (ἀναστήσον [B^a] με B^{ab})
 12 τεθέληκάς] ἠθέλησας N* (τεθ. N^{c.a}) | οτι 2°] οτε R*^{vid} | ἐπιχαίρη A^{vid}
 13 ἀκακίαν] + μου R* | ἀντελάβου] ἀντιλάβου (sic) μου R | ἐβεβαίωσας] στε-
 ρεώσας R* | αἰῶνα] πρ τον NART 14 Ἰσραὴλ] πρ του R* | εἰς τον
 αἰῶνα] εως του αἰῶνος R — Stich 26 BAT 24 N 27 R

II

MA'

B

Eis τὸ τέλος· εἰς σύνεσιν τοῖς υἱοῖς Κόρε.

- 2 ²Ὁν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἑλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων,
οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχὴ μου πρὸς σέ, ὁ θεός.
- 3 ³ἐδίψησεν ἡ ψυχὴ μου πρὸς τὸν θεὸν τὸν ζῶντα·
πότε ἤξω καὶ ὀφθῆσομαι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ;
- 4 ⁴ἐγενήθη τὰ δάκρμά μου ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτός,
ἐν τῷ λέγεσθαί μοι καθ' ἐκάστην ἡμέραν Ποῦ ἐστιν ὁ θεός
σου;
- 5 ⁵ταῦτα ἐμνήσθην, καὶ ἐξέχεα ἐπ' ἐμέ τὴν ψυχὴν μου·
ὅτι διελεύσομαι ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς ἕως τοῦ οἴκου
τοῦ θεοῦ,
ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως καὶ ἐξομολογήσεως, ἧχου ἑορταζόντων.
- 6 ⁶ἵνα τί περιλύπος εἶ, ἡ ψυχὴ, καὶ ἵνα τί συνταράσσεις με; ⁷ἵ
ἐλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ·
σωτήριον τοῦ προσώπου μου ὁ θεός μου.
- 7 ⁷πρὸς ἐμναυτὸν ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη·
διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἑρμω-
νιέμ, ἀπὸ ὄρους μικροῦ.
- 8 ⁸ἄβυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται εἰς φωνὴν τῶν καταρακτῶν σου·
πάντες οἱ μετεωρισμοὶ σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμέ διήλθον.
- 9 ⁹ἡμέρας ἐντελεῖται Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ νυκτὸς δηλώσει·
παρ' ἐμοὶ προσευχὴ τῷ θεῷ τῆς ζωῆς μου.
- 10 ¹⁰ἐρῶ τῷ θεῷ Ἀντιλήμπτωρ μου εἶ, διὰ τί μου ἐπελάθου;
ἵνα τί σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχ-
θρόν μου;

XLI 1 Κορε] + ψαλμος τω Δαδ A* ψαλμος RT 3 τον θεον] + τον NART
ισχυρον B^cN^{c.a}AT 4 εγενηθη] + μοι R | μου] + μοι N^{c.a} + εμοι AT
5 διελευσομαι] εισελευσομαι R* | εν τοπω] εις τοπον R | σκηνης] σκηνωμα-
τος R | θαυμαστως R* | ηχους ART | εορταζοντος N^{c.a}ART 6 ψυχη]
+ μου N^{c.a}ART | τον θεον] Κυριον R* | μου I^o] σου N* (μου N^{c.a}) | ο θεος]
pr και N^{c.a}AR 7 σου] + κε N* (om N^{c.a}) AR* | Ιορδανου R | Ερμω-
μειν R*vid 8 φωνας R* (φωνην R¹) 9 νυκτος] εν νυκτι R* | δη-
λωσει] ωδη αυτω N^{c.a} ω. αυτου A· | om παρ εμοι N* (hab N^{c.a} sed ipse rursus
del vid) c praec coniung A | εμοι] εμναυτου R 10 om ει A | επελαθου
(ε 2° sup ras B¹)] + ινα τι απωσω με R | ινα τι] pr και N^{c.a}AR | om μου 3°
N^{c.a}

- B 11 ἐν τῷ καταθλάσαι τὰ ὀστέα μου ὠνείδισάν με οἱ θλίβοντές με, 11
ἐν τῷ λέγειν αὐτοῦς μοι καθ' ἐκάστην ἡμέραν Ποῦ ἐστὶν ὁ
θεός σου;
12 ἵνα τί περιλυπὸς εἶ, ἡ ψυχή, καὶ ἵνα τί συνταράσσεις με; 12
ἐλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ·
ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου ὁ θεός μου.

MB' *

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

XLII
(XLIII)

- Κρίνόν με, ὁ θεός, καὶ δίκασον τὴν δίκην μου ἐξ ἔθνους 1
οὐχ ὁσίου·
ἀπὸ ἀνθρώπου ἀδίκου καὶ δολίου ῥῦσαί με.
2 ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς κραταίωμα μου· 2
ἵνα τί ἀπώσω με;
καὶ ἵνα τί σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν
ἐχθρόν μου;
3 ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου· 3
αὐτά με ὠδήγησαν καὶ ἡγαγόν με εἰς ὄρος ἁγίον σου
καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου.
4 καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ, 4
πρὸς τὸν θεὸν τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου·
ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε ὁ θεός μου, ἐν κιθάρα.
5 ἵνα τί περιλυπὸς εἶ, ψυχή, καὶ ἵνα τί συνταράσσεις με; 5
ἐλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ·
σωτήριον τοῦ προσώπου μου ὁ θεός μου.

MI'

Εἰς τὸ τέλος· τοῖς υἱοῖς Κόρε εἰς σύνεσιν ψαλμός.

XLIII
(XLIV)

- 2' Ὁ θεός, ἐν τοῖς ὣσιν ἡμῶν ἠκούσαμεν, 2
οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν,

8AR 11 καταθλασθαι N^{c.a} | ωνειδιζον N^{c.a}A | με 1°] seq ras 2 litt in A | οι
θλιβοντες με] οι εχθροι μου N^{c.a}A | λεγεσθαι R | om αυτους R | μοι] μν (sic)
R* με R^{avid} | καθεκαθεκαστην A | εστιν] +ων R^{vid} 12 η ψυχη] om η
B^{ab} +μου AR | τον θεον] Κυριον R | η σωτηρια] σωτηριον N^{c.a}AR | ο θεος]
pr και N^{c.a}AR — Stich 25 B⁸ 30 AR XLII 1 ψαλμος τω Δ.] τω
Δ. ψαλμος N pr εις το τέλος συνεσεως τοις υιοις Κορε A + ανεπιγραφος παρ
Εβραϊοις R | με 1°] μοι A 2 om ει N^{c.a}A | ο θεος] +μου NR | om και N*
(hab N^{c.a}) | om μου 2° N^{c.a} 4 om Κυριε NA | εν κιθαρα ο θς μου N* A εν
κιθ. ο θς ο θς μου N^{c.a}vid R 5 ψυχη] η ψ. μου N^{c.a}AR | τον θεον] Κυριον R |
ο θεος] pr και N^{c.a}AR — Stich 14 BA 13 NR XLIII 1 om εις συνεσιν
A (sign adpinx A^{b7}) | om ψαλμος N

- ἔργον ὃ εἰργάσω ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν, ἐν ἡμέραις ἀρχαίαις. B
 3 ἡ χεὶρ σου ἔθνη ἑξωλόθρευσεν, καὶ κατεφύτευσας αὐτούς, § T
 ἐκάκωσας λαοὺς καὶ ἐξέβαλες αὐτούς.
 4 οὐ γὰρ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν γῆν,
 καὶ ὁ βραχίων αὐτῶν οὐκ ἔσωσεν αὐτούς·
 ἀλλ' ἡ δεξιὰ σου καὶ ὁ βραχίων σου καὶ ὁ φωτισμὸς τοῦ προσ-
 ὤπου σου,
 ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς.
 5 σὺ εἰ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ θεός μου,
 ὁ ἐντελλόμενος τὰς σωτηρίας Ἰακώβ.
 6 ἐν σοὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν κερατιοῦμεν,
 καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξουθενώσομεν τοὺς ἐπανιστανο-
 μένους ἡμῖν.
 7 οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ τόξῳ μου ἐλπιδῶ,
 καὶ ἡ ῥομφαία μου οὐ σώσει με·
 9 ἐν τῷ θεῷ ἐπαινεσθισόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν,
 καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξομολογησόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα.
 διάψαλμα.
 10 νυνὶ δὲ ἀπώσω καὶ κατήσχυνας ἡμᾶς,
 καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν.
 11 ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπίσω παρὰ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν,
 καὶ οἱ μισοῦντες ἡμᾶς διήρπαζον ἑαυτοῖς·
 12 ἔδωκας ἡμᾶς ὡς πρόβατα βρώσεως,
 καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν διέσπειρας ἡμᾶς·
 13 ἀπέδου τὸν λαόν σου ἄνευ τιμῆς,
 καὶ οὐκ ἦν πληθὸς ἐν τοῖς ἀλαλάγμασιν αὐτῶν·
 14 ἔθου ἡμᾶς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,
 μυκτηρισμὸν καὶ καταγέλωτα τοῖς κύκλῳ ἡμῶν·

2 ἔργον ο] ἔργον ον R (nisi forte ἐργων ων) 3 ἐξωλόθρευσεν] ἐξωλεθρ. BART
 B?NAR ...σεν T | ἐξεβαλες ART 4 ἐκληρονόμησαν] κληρονομήσασιν
 R* | ηυδοκήσας T 5 ο εντελλ.] ει εντελλ. R 6 ἐξουθενώσομεν]
 ἐξουθενήσομεν N* ἐξουθενώσομεν N^{c,a}A* vid RT ἐξουθενώσωμεν (ω 2° rescf)
 A¹ | ἐπανιστανόμενους A* (ras ν 1° A?) ἐπανισταμομένους R* ἐπανισταμε-
 νους B^cT 7 σώσει με] + (8) εσωσας γαρ ημας εκ των θλιβοντων ημας
 και τους μισουντας (μεισ. NT) ημας κατησχυνας Bb(vid)NART 9 επαι-
 νεθησομεθα N^{c,a}A (επενεθ.) T | εξομολογησωμεθα T | om διαψαλμα AT
 10 κατησχυνας] εξουθενωσας R* | εξελευση] + ο θς N^{c,a}ART 13 αυτων]
 ημων N^{c,a}ART 14 ονειδος] pr εις A 14—15 om μυκτηρισμον...
 εθνεσιν N* (hab N^{c,a}) 14 καταγελωτα] χλευασμον N^{c,a}ART | ημων 2°]
 + και οι εχθροι ημων εμυκτηρισαν ημας (sup ras) A¹?a?

- B 15 ἔθου ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, 15
κίνησιν κεφαλῆς ἐν τοῖς λαοῖς.
16 ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπή μου κατεναντίον μου ἐστίν, 16
καὶ ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου μου ἐκάλυψέν με,
17 ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος καὶ παραλαλούντος, 17
ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ καὶ ἐκδιώκοντος.
18 ταῦτα πάντα ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐπελαθόμεθά σου, 18
καὶ οὐκ ἠδικήσαμεν ἐν διαθήκῃ σου·
19 καὶ οὐκ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ καρδιά ἡμῶν, 19
καὶ ἐξέκλινας τοὺς τρίβους ἡμῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου.
20 ὅτι ἐταπείνωσας ἡμᾶς ἐν τόπῳ κακώσεως, 20
καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς σκιά θανάτου.
21 εἰ ἐπελαθόμεθα τοῦ ὀνόματος τοῦ θεοῦ ἡμῶν, 21
καὶ εἰ διεπετάσαμεν χεῖρας ἡμῶν πρὸς θεὸν ἄλλότριον,
22 οὐχὶ ὁ θεὸς ἐκζητήσει ταῦτα ; 22
αὐτὸς γὰρ γινώσκει τὰ κρύφια τῆς καρδίας.
23 ὅτι ἕνεκα σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, 23
ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.
24 ἐξεγέρθητι· ἵνα τί ὑπνοῖς, κύριε ; 24
ἀνάστηθι καὶ μὴ ἀπόσῃ εἰς τέλος.
25 ἵνα τί τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέφεις ; 25
ἐπιλανθάνῃ τῆς πτωχίας ἡμῶν καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν ;
26 ὅτι ἐταπεινώθη εἰς χοῦν ἡ ψυχὴ ἡμῶν, 26
ἐκολλήθη εἰς γῆν ἡ γαστήρ ἡμῶν.
27 ἀνάστα, Κύριε, βοήθησον ἡμῖν 27
καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

ΜΔ'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων· τοῖς υἱοῖς
Κόρε εἰς σύνεσιν· ᾠδὴ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ.

XLIV
(XLV)

- 2' Εξηρεύξατο ἡ καρδιά μου λόγον ἀγαθόν, 2
λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ·
ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὀξυγράφου.

¶ NART 15 κεφαλῇν A^a? 16 κατεναντιον] κατενωπιον A 17 παραλαλουντος]
καταλαλ. B^{c.a} AT | προσωπου] φοβου B^c* (προσ. B^{c.a}) 18 διαθ.] pr τη R^{*}
19 τας τριβους B^b vid T 20 επεκαλυψεν] εκαλυψεν R 21 om του
ονοματος A | χειρας] pr τας R^{*} 23 ενεκεν N AT | προβατα] προτα B^c
24 απωση] απωσης ημας R 25 το προσ.] om το A | πτωχειας B^a
26 εις] ε sup ras A^a? — Stich 55 BR 53 B 57 A XLIV 1 om εις το
τελος...ωδη A om ωδη R | υπερ του αγαπητου sup ras A^a pr Δαδ A

- 3 ὥραϊος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, B
 ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσί σου·
 διὰ τοῦτο εὐλόγησέν σε ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.
- 4 ἡ περιζώσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου, Δυνατέ,
 τῇ ὡραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου,
- 5 καὶ ἔντεινον, καὶ κατευοδοῦ καὶ βασιλευε
 ἔνεκεν ἀληθείας καὶ πραύτητος καὶ δικαιοσύνης,
 καὶ ὁδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δεξιὰ σου.
- 6 τὰ βέλη σου ἠκονημένα, Δυνατέ·
 λαοὶ ὑποκάτω σου πεσοῦνται
 ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλέως.
- 7 ὁ θρόνος σου, ὁ θεός, εἰς αἰῶνα αἰῶνος,
 ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου.
- 8 ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν·
 διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεός, ὁ θεός σου,
 ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.
- 9 σμύρνα καὶ στακτὴ καὶ κασία ἀπὸ τῶν ἱματίων σου,
 ἀπὸ βάρεων ἐλεφαντίνων, ἐξ ὧν ἡψφρανάν σε.
- 10 θυγατέρες βασιλέων ἐν τῇ τιμῇ σου·
 παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ
 περιβεβλημένη πεποικιλμένη.
- 11 ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου,
 καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου·
- 12 ὅτι ἐπεθύμησεν ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου,
 ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ κύριός σου.
- 13 καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ θυγατέρες Τύρου ἐν δώροις,
 τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ τῆς
 γῆς.
- 14 πᾶσα ἡ δόξα αὐτῆς θυγατρὸς βασιλέως Ἑσβεῶν·
 ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη πεποικιλμένη.

3 η χάρις] om η B^{c.a}AT 4 om σου 3° R* 6 τω σου πεσ. sup ras R¹ | NART
 εν καρδια] ενωπιον R 7 αιωνα αιωνος] τον αι. του αι. NART 8 ανο-
 μαν] αδικιαν A 9 σμυρναν κ. στακτην κ. κασιαν [κασσ. R) B^{c.a}RT 10 βα-
 σιλεως A | πεποικιλμενοις B 12 οτι επεθυμησεν] και επιθυμησει B^{c.a}AT |
 καλλουσου A | ο κυριος] om ο B^{c.a}T ο θεος R 13 προσκυνησουσιν] -κυνησις
 B^{c.a} -κυνησης T | αυτω] αυτον R* | θυγατερες Τυρου] θυγατηρ Τυρου B* και
 θυγατηρ Τυρου B^{c.a}T om Τυρου A* vid (θυγα) T. A^a) | λιτανευσωσιν T | om της
 γης NART 14 αυτης θυγατρος B* B* R¹] της θυγατρος B^b (au non inst)
 B^{c.a}AT αυτης θυγατερες R* | βασιλεως] πρ του B^{c.a}AT βασιλεων R* | Εσβεων]
 εσωθεν B^{ab}B^{c.a}ART | κροσσωτοις B^{c.a}RT | πεποικιλμενοις B* (-νη B^{c.a})

- B 15 ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, 15
αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι·
16 ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, 16
ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως.
17 ἀντὶ τῶν πατέρων σου ἐγεννήθησάν σοι υἱοί· 17
καταστήσεις αὐτοὺς ἄρχοντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.
18 μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ· 18
διὰ τοῦτο λαοὶ ἐξομολογήσονται σοι
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

ME'

Eis τὸ τέλος· ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κόρε, ὑπὲρ τῶν
κρυφίων ψαλμός.

XLV
(XLVI)

- 2^ο Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, 2
βοηθὸς ἐν θλίψεσιν ταῖς εὐρούσαις ἡμᾶς σφόδρα.
3 διὰ τοῦτο οὐ φοβηθισόμεθα ἐν τῷ ταρασσεσθαι τὴν γῆν 3
καὶ μετατίθεσθαι ὄρη ἐν καρδίαις θαλασσῶν.
4 ἤχησαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν, 4
ἐταράχθησαν τὰ ὄρη ἐν τῇ κραταιότητι αὐτοῦ. διάψαλμα.
5 τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσιν τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ· 5
ἡγίασεν τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος.
6 ὁ θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὐ σαλευθήσεται· 6
βοηθήσει αὐτῇ ὁ θεὸς τῷ προσώπῳ.
7 ἐταράχθησαν ἔθνη, ἔκλιναν βασιλείαι· 7
ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ, ἐσαλεύθη ἡ γῆ.
8 Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, 8
ἀντιλήμπτωρ ἡμῶν ὁ θεὸς Ἰακώβ. διάψαλμα.

8ART 15 αὐτῆς 1^ο] αὐτου A | αι πλησιον] οι πλ. A 17 ἐγεννηθησαν] ἐγεννη-
θησαν B⁸ART ἐγεννηθῆ ἄ | om σοι T | υιοι]+σου Ἰ^α T | καταστησης T
18 μνησθησονται] pr και Ἰ^α A μνησθησομαι Ἰ^α R¹ T | σου του ονοματος Ἰ^α | om
λαοι A^{*vid} (δια τουτο λ. in mg et sup ras A^a) — Stich 41 BAT 39 Ἰ^α 37 R
XLV 1 om eis το τέλος...κρυφίων A | υιων Κορε υπερ των κρυφίων] κρ. τοις
υιοις K. Ἰ^α | ψαλμος] pr του Δαδ A + τω Δαδ T 3 εν καρδιαις θαλασσων
c seqq coniung Ἰ^α 4 εταραχθησεν (1^ο) R¹ | υδατα αυτων] κυματα Ἰ^α (υδ.
αυτ. Ἰ^α) των sup ras R¹ | εταραχθη A | αυτου] αυτων Ἰ^α
(αυτου Ἰ^α) | om διαψαλμα T 6 ου] pr και Ἰ^α T | βοηθησαι Ἰ^α | τω
προσωπω] το (τω Ἰ^α) προς πρωι πρωι B^bἸ^αAT πρωι πρωι R^a 7 εκλι-
ναν] post ε ras 1 lit (forte κ) A¹ | αυτου]+ο υψιστος Ἰ^α (om Ἰ^α) ART |
εσαλευθη] pr και R 8 om διαψαλμα A^{*vid} (hab διαψ A^a(mg)) T

- 9 ὁδεῦτε, ἴδετε τὰ ἔργα Κυρίου, B
 ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς·
 10 ἀνταναιρῶν πολέμους μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς,
 τόξον συντρίψει καὶ συνκλάσει ὄπλον,
 καὶ θυρεοὺς κατακαύσει ἐν πυρί.
 11 σχολάσατε, καὶ γνῶτε ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ θεός·
 ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.
 12 Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν,
 ἀντιλήμπτωρ ἡμῶν ὁ θεὸς Ἰακώβ.

MF'

XLVI
(XLVII)

Eis τὸ τέλος· ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κόρε ψαλμός.

- 2 Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας,
 ἀλαλάξατε τῷ θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως.
 3 ὅτι Κύριος Ὑψίστος φοβερός,
 βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.
 4 ὑπέταξεν λαοὺς ἡμῖν, καὶ ἔθνη ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν·
 5 ἐξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ,
 τὴν καλλονὴν Ἰακώβ ἣν ἠγάπησεν. διάψαλμα.
 6 ἀνέβη ὁ θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ,
 Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.
 7 ψάλατε τῷ θεῷ ἡμῶν, ψάλατε·
 ψάλατε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν, ψάλατε·
 8 ὅτι βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς ὁ θεός,
 9 ψάλατε συνετῶς. ὁ ἐβασίλευσεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὰ ἔθνη,
 ὁ θεὸς κάθηται ἐπὶ θρόνου ἀγίου αὐτοῦ.
 10 ἄρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ τοῦ θεοῦ Ἀβραάμ,
 ὅτι τοῦ θεοῦ οἱ κραταιοὶ τῆς γῆς σφόδρα ἐπήρθησαν.

9 ἴδετε] ἴδατε A pr και B^{c-a}ART | Κυρίου] pr του R του θυ B^{c-a}AT BART
 10 ανταναιρων (-νερων T)] αντανελων A | της γης] om γης A | συνκλασει
 (συγκλ. Bab)] συθλασει T 11 θεος] κυριος R | υψωθησομαι 2^ο] pr και R
 12 om Κυριος A* (hab k̄s A^{a?}(mg)) Κυριος ο θεος B^R* — Stich 23 B^{AT} 22 B
 20 R XLVI 1 om eis το τέλος R | om υπερ των υιων Κορε A τοις υιοις
 Κορε R | ψαλμος]+τω Δαδ ART 3 Κυριος] ο θεος R 4 υπεταξεν]
 υπαταξεν A* επαταξεν A^{vid} | τας ποδας A 5 αυτου] εαυτου BART | om
 διαψαλμα AT 6 αναλαγμω A 9 εbas. inc stich in R | ο θεος (1^ο)]
 Κυριος R* | τα εθνη] pr παντα AR — Stich 16 B^{AT} 17 B 15 R

Ψαλμός ψδης τοῖς υἱοῖς Κόρε, δευτέρᾳ σαββάτου.

XLVII
(XLVIII)

- ²Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα 2
ἐν πόλει τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅρει ἀγίῳ αὐτοῦ,
³εὐρίζῳ ἀγαλλιάματι πάσης τῆς γῆς· 3
ὅρη Σιών, τὰ πλευρὰ τοῦ βορρᾶ,
ἡ πόλις τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου.
⁴ὁ θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκεται, 4
ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς.
⁵ὅτι ἰδοὺ οἱ βασιλεῖς συνήχθησαν, ἤλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτό· 5
⁶αὐτοὶ ἰδόντες οὕτως ἐθαύμασαν, 6
ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν· ⁷τρόμος ἐπελάβετο αὐτῶν, 7
ἐκεῖ ὠδίνες ὡς τικτούσης.
⁸ἐν πνεύματι βιαίῳ συντρίψεις πλοῖα θαρσεῖς. 8
⁹καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτως εἶδομεν 9
ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων,
ἐν πόλει τοῦ θεοῦ ἡμῶν·
ὁ θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. διάψαλμα.
¹⁰ὑπελάβομεν, ὁ θεός, τὸ ἔλεός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου. 10
¹¹κατὰ τὸ ὄνομά σου, ὁ θεός, οὕτως καὶ ἡ αἵνεσίς σου ἐπὶ τὰ 11
πέρατα τῆς γῆς·
δικαιοσύνης πλήρης ἡ δεξιὰ σου.
¹²εὐφρανθήτω τὸ ὄρος Σιών, 12
ἀγαλλιάσθωσαν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας
ἕνεκα τῶν κριμάτων σου, Κύριε.
¹³κυκλώσατε Σιών καὶ περιβάλετε αὐτήν, 13
διηγῆσασθε ἐν τοῖς πύργοις αὐτῆς·

ⲭⲁⲣⲧ XLVII 1 ψαλμος...σαββατου] εις το τέλος ψαλμος τω Δαδ A | ψαλμος
ωδης] ωδη ψαλμου NT 2 αινετοσφοδρα A | ορει] pr εν N^{c.a} vid
(ras εν N^{c.b}) RT 3 ευριζω B^a vid] ευριζων B^{*b} ⲭⲁⲣⲧ | πασης της γης]
πασα (sic) τη γη A | ορη] opos R | Σειων NT 4 αντιλαμβανεται
A 5 βασιλεις] + της γης AR | ηλθοσαν] διηλθοσαν N^A RT
pr και R 6 αυτοι] αυτο N | ιδοντες] ιδοτες A 7 υπελαβετο
A | αυτων] αυτους R 8 συντριψει A 9 ειδομεν] ιδαμεν A^{amg} R^{vid} T pr
και N^{c.a} RT | εν πολει (10)...εις τον αιωνα sup ras A^a | του θεου sup ras A^a vid |
om διαψαλμα AT 11 επι] εις R* | πληρεις B* (-ρης B^{ab}) 12 το
opos] om το RT | Σειων T (item 13) | αγαλλιασθωσαν] pr και N^{c.a} ⲭⲁⲣⲧ | ενε-
κεν ⲭⲁⲣⲧ | om Κυριε N* (hab κε N^{c.a}) 13 περιβαλετε] περιλαβετε
B^b ⲭⲁⲣⲧ

- 14 ¹⁴θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς, B
καὶ καταδιέλεσθε τὰς βάρεις αὐτῆς,
ὥπως ἂν διηγῆσθε εἰς γενεὰν ἐτέραν.
15 ¹⁵ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ θεὸς ἡμῶν
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

ΜΗ΄

Eis τὸ τέλος· τοῖς υἱοῖς Κόρε ψαλμός.

XLVIII
(XLIX)

- 2 ²Ἀκούσατε ταῦτα, πάντα τὰ ἔθνη,
ἐνωτίσασθε, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην,
3 ³οἷ τε γηγενεῖς καὶ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων,
ἐπὶ τὸ αὐτὸ πλούσιος καὶ πένης.
4 ⁴τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν,
καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.
5 ⁵κλινῶ εἰς παραβολὴν τὸ οὖς μου,
ἀνοιξῶ ἐν ψαλτηρίῳ τὸ πρόβλημά μου.
6 ⁶ἵνα τί φοβοῦμαι ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ;
ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης μου κυκλώσει με,
7 ⁷οἱ πεποιθότες ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν
καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει τοῦ πλούτου αὐτῶν καυχώμενοι.
8 ⁸ἀδελφὸς οὐ λυτρουταί· λυτρώσεται ἄνθρωπος;
οὐ δώσει τῷ θεῷ ἐξίλασμα αὐτοῦ,
9 ⁹καὶ τὴν τιμὴν τῆς λυτρώσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ·
10 ¹⁰καὶ ἐκοπίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁰καὶ ζήσεται εἰς τέλος,
11 ¹¹ὅτι οὐκ ὄψεται καταφθοράν, ¹¹ὅταν ἴδῃ σοφούς ἀποθνή-
σκοντας.
ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἄνους καὶ ἄφρων ἀπολοῦνται,
καὶ καταλείψουσιν ἄλλοτρίοις τὸν πλοῦτον αὐτῶν.
12 ¹²καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν οἰκίαι αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα,
σκηνώματα αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν·
ἐπεκαλέσαντο τὰ ὄνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν·

14 om και καταδιελεσθε τας β. αυτης N* (hab κ. καταδιελεσθαι τ. β. αυτ. NART N^{c,a}) | διηγησησθαι A 15 αιωνος] + αυτος ποιμανει ημας εις τους αιωνας NART — Stich 28 BA 29 N 30 RT XLVIII 1 om εις το τέλος... Kope A | ψαλμος] om T + τω Δαδ A 2 τα εθνη] α εθνη sup ras A^a 3 οι υιοι] om οι RT 4 λαληση T | συνεσεις B^a (-σιν B^b) 6 κυκλωση T 7 αυτων 1°] αυτου A* vid (αυτω] [ω sup ras] A^a) 8 λυτρουται] λυτρω-ται A | λυτρωσεται] λυτρωσηται T | αυτου] εαυτω R* εαυτου T 10 om οτι N^{c,a} A* (hab A^a (mg)) T 11 αφρων και ανους NART | καταλειψουσιν N^a καταλειψωσιν T 12 om αυτων 5° N^{c,a} T

- B ¹³ καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκεν· 13
 παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσιν τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὁμοιώθη
 αὐτοῖς.
- ¹⁴ αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς, 14
 καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν εὐλογήσουσιν.
 διάψαλμα.
- ¹⁵ ὥς πρόβατα ἐν ᾄδῃ ἔθεντο, θάνατος ποιμαίνει αὐτούς· 15
 καὶ κατακυριεύουσιν αὐτῶν οἱ εὐθεῖς τὸ πρωί,
 καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιωθήσεται ἐν τῷ ᾄδῃ ἐκ τῆς δόξης
 αὐτῶν.
- ¹⁶ πλὴν ὁ θεὸς λυτρώσεται τὴν ψυχὴν μου ἐκ χειρὸς ἄδου, ὅταν 16
 λαμβάνῃ με. διάψαλμα.
- ¹⁷ μὴ φοβοῦ ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος, 17
 καὶ ὅταν πληθυνθῇ ἡ δόξα τοῦ οἴκου αὐτοῦ·
- ¹⁸ ὅτι οὐκ ἐν τῷ ἀποθνήσκειν αὐτὸν λήμψεται τὰ πάντα, 18
 οὐδὲ συνκαταβήσεται αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ.
- ¹⁹ ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογηθήσεται, 19
 ἐξομολογήσεται σοι ὅταν ἀγαθύνῃς αὐτῷ.
- ²⁰ εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων αὐτοῦ, 20
 ἕως αἰῶνος οὐκ ὄψεται φῶς.
- ²¹ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκεν, 21
 παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσιν τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὁμοιώθη
 αὐτοῖς.

ΜΘ'

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

XLIX
(L)

Θεὸς θεῶν Κύριος ἐλάλησεν καὶ ἐκάλεσεν τὴν γῆν 1
 ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ μέχρι δυσμῶν·

ΞART ¹³ παρεσυνεβληθη ^{NC.a}AT | κτηνεσι NT ¹⁴ σκανδαλον αυτοις sup ras
 et in mg A^{a2} | ευλογησουσιν] ευδοκησουσιν ^{NC.a}ART | om διαψαλμα A* (hab
 A^a(mg)) ¹⁵ εθετο N | ποιμανει B^{ab}ΞART | κατακυριενσωσιν A | βοηθια
 T | επαλαιωθη N* (παλαιωθησεται ^{NC.a}) | εκ της δοξης inc stich in A | αυτων
 30] +εξωσθησαν ^{NC.a}AT ¹⁶ λυτρωσεται T | λαμβανει R^{vid}T | om
 διαψαλμα A ¹⁷ πλουτησει A | ανθρωπος] pr o R* | και] η ^{NC.a}AT
¹⁸ om οτι ουκ...η δοξα αυτου N* (hab ^{NC.a}) | ληψεται T | συγκαταβ. B^{ab}
 αυτω] μετ αυτου R | αυτου] pr του οικου ^{NC.a}R ¹⁹ εξομολογηθησεται N*
 (-γησεται N¹) | αυτω] αυτου R ²⁰ αιωνος] pr του R* ²¹ ανθρω-
 πος] pr και ΞART | παρεσυνεβληθη AT | κτηνεσι RT — Stich 40 B 38 N
 4² A 41 R 43 T XLIX 1 ψαλμος] pr εις το τελος A | Ασαφ] Δαδ
 AR | απο] απ N | om και 2° ^{NC.a}RT

- 2 ² ἐκ Σιών ἡ εὐπρεπία τῆς ὠραιότητος αὐτοῦ. B
 3 ³ ὁ θεὸς ἐμφανῶς ᾗξει, ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐ παρασιωπήσεται·
     πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ καυθήσεται,
     καὶ κύκλῳ αὐτοῦ καταγίγῃ σφόδρα.
 4 ⁴ προσκαλέσεται τὸν οὐρανὸν ἄνω
     καὶ τὴν γῆν, διακρίναι τὸν λαὸν αὐτοῦ.
 5 ⁵ συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ,
     τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις.
 6 ⁶ καὶ ἀναγγελοῦσιν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
     ὅτι θεὸς κριτὴς ἐστίν. διάψαλμα.
 7 ⁷ ἄκουσον, λαός μου, καὶ λαλήσω σοι·
     Ἰσραὴλ, καὶ διαμαρτύρομαί σοι·
     ὁ θεὸς ὁ θεός σου εἰμι ἐγώ.
 8 ⁸ οὐκ ἐπὶ ταῖς θυσίαις σου ἐλέγξω σε,
     τὰ δὲ ὀλοκαυτώματά σου ἐνώπιόν μου ἐστίν διὰ παντός·
 9 ⁹ οὐδέξομαι ἐκ τοῦ οἴκου σου μόσχους,
     οὐδὲ ἐκ τῶν ποιμνίων σου χιμάρους.
 10 ¹⁰ ὅτι ἐμά ἐστιν πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ,
     κτῆνη ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ βόες·
 11 ¹¹ ἔγνωκα πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,
     καὶ ὠραιότης ἀγροῦ μετ' ἐμοῦ ἐστίν.
 12 ¹² εἰὰν πεινάσω, οὐ μή σοι εἴπω·
     ἐμὴ γάρ ἐστιν ἡ οἰκουμένη καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
 13 ¹³ μὴ φάγομαι κρέα ταύρων;
     ἢ αἷμα τράγων πίομαι;
 14 ¹⁴ θύσον τῷ θεῷ θυσίαν αἰνέσεως,
     καὶ ἀπόδος τῷ ὑψίστῳ τὰς εὐχάς σου·
 15 ¹⁵ καὶ ἐπικάλεσαί με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ ἐξελοῦμαί σε, καὶ
     δοξάσεις με. διάψαλμα.
 16 ¹⁶ τῷ δὲ ἁμαρτωλῷ εἶπεν ὁ θεός
     "Ἰνα τί σὺ διηγῇ τὰ δικαιώματά μου,

2 Σειων T | ευπρεπεια Bab^h 3 εμφανως AR | εναντιον] ενωπιον NART
 RT | καταγισφοδρα A 4 προσκαλεσεται T | διακριναι] pr του N^{c,a} AKT
 6 αυτου] + διαψ A^{a(mg)} | θεος] pr ο NRT | om διαψαλμα AT 7 om σοι
 10 R* (hab R^a) | Ισραηλ] Ιηδ (sic) A | διαμαρτυρουμαι N^{c,a} T | ο θεος ο θεος
 σου] οτι θς θς σου N^{c,a} 10 δρυμου BN^{c,b} RT] αγρου N^{c,a} A 13 φαγω-
 μαι A | πιωμαι A 15 θλιψεως] + σου N^{c,a} AR (θλιψεωσου) T | om δια-
 ψαλμα A 16 ο θεος] + διαψ A^{a(mg)} | διηγη BN^{c,b} R] εκδιηγη
 N^{c,a} AT

- B καὶ ἀναλαμβάνεις τὴν διαθήκην μου διὰ στόματός σου;
 17 σὺ δὲ ἐμίσησας παιδίαν, 17
 καὶ ἐξέβαλλες τοὺς λόγους μου εἰς τὰ ὀπίσω.
 18 εἰ ἐθεώρεις κλέπτην, συνέτρεχες αὐτῷ, 18
 καὶ μετὰ μοιχῶν τὴν μερίδα σου ἐτίθεις·
 19 τὸ στόμα σου ἐπλεόνασεν κακίαν, 19
 ¶ A καὶ ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκεν δολιότητα·[¶]
 20 καθήμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατελάλεις, 20
 καὶ κατὰ τοῦ υἱοῦ τῆς μητρὸς σου ἐτίθεις σκάνδαλον.
 21 ταῦτα ἐποίησας καὶ ἐσίγησα, 21
 ὑπέλαβες ἀνομίαν ὅτι ἔσομαί σοι ὅμοιος·
 ἐλέγξω σε καὶ παραστήσω κατὰ πρόσωπόν σου.
 22 σύνετε δὴ ταῦτα, οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ θεοῦ, 22
 μή ποτε ἀρπάσῃ, καὶ μὴ ἦ ὁ ῥύόμενος.
 23 θυσία αἰνέσεως δοξάσει με, 23
 καὶ ἐκεῖ ὁδὸς ἧ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ.

N'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ, ²ἐν τῷ ἐλθεῖν
 πρὸς αὐτὸν Ναθὰν τὸν προφῆτην, ἥνικα εἰσῆλθεν
 πρὸς Βηρσαβее.

L
(LI)

- 3 Ἐλέησόν με, ὁ θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, 3
 καὶ κατὰ τὸ πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνό-
 μημά μου·
 4 ἐπὶ πλεῖον πλυνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου, 4
 καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με.
 5 ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, 5
 καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἔστιν διὰ παντός.
 6 σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον σου ἐποίησα· 6
 ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου,
 καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

¶ ART 17 παιδεῖαν B^{ab} | ἐξεβαλλες] ἐξεβαλες N ἐξεβαλας ART | τας λογους A
 18 μοιχου T 19 δολιοτητα] δολιοτητας N^{c.a} R^a hiat A usque LXXIX 10
 20 καταλαλεις R¹ | της μητρος] s 1° non inst B^b 21 ανομιαν] ανομε N*
 (ανομιαν vel forte ανομειαν N^{c.a}) | προσωπον] του προσωπου R | σου] + τας
 αμαρτίας σου B^c N^{c.a} (om N^{c.b}) T 22 αρπαση] + ως λεων R | μη 2°] pr
 ου N^{c.a} RT | om η R 23 δοξαση T | η] ην N^{c.a} T | του θεου B^c * c.b R]
 μου N^{c.a} T — Stich 48 BR 46 N 49 T L 1 Ναθαμ R* | Βηρσαβее
 B^{NR} * T (-βειαι)] Βηθσαβее R¹ 3 οικτειρμων N

- 7 ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήμφθην,
καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέν με ἡ μήτηρ μου.
- 8 ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας,
τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι.
- 9 ῥάντιεῖς με ὑσώπῳ καὶ καθαρισθήσομαι,
πλυνεῖς με καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι.
- 10 ἀκουτιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνῃ·
ἀγαλλιάσονται ὅσα τέταπεινωμένα.
- 11 ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου,
καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον.
- 12 καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ θεός,
καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐνκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου.
- 13 μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου,
καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιόν σου μὴ ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ.
- 14 ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου,
καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στηρίσον με.
- 15 διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς σου,
καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σέ ἐπιστρέψουσιν.
- 16 ῥῦσαι με ἐξ αἱμάτων, ὁ θεὸς ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου·
ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου, ὦ κύριε.
- 17 τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἰ-
νέσιν σου.
- 18 ὅτι εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν·
ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις.
- 19 θυσία τῷ θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον,
καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ θεὸς οὐκ ἐξ-
ουθενώσει.
- 20 ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών,
καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ.
- 21 τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης,
ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα·
τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

7 εκισησεν R 9 υσωπω R | λευκανθησομαι] ras aliq in v et ante θ B' NRT
10 οστεα N^{c.a} T 12 εγκαινισον B^{ab} N | ενκατοις RT 13 αποριψης
RT | σου το αγιον N^{c.a} (το αγ. σου N^{*c.b}) R¹ T 14 στηριξον RT
17 κυριε cum seqq coniung RT 18 ευδοκτησης T 19 εξουθενωσει
NRT 20 om Κυριε N^{*} (hab κε N^{c.a}) | Σειων T 21 ευδοκτησης
T | ανοισωσιν T — Stich 39 BNR 40 T^{vid}

B

ΝΑ'

Εἰς τὸ τέλος· συνέσεως τῷ Δαυείδ, ² ἐν τῷ
ἐλθεῖν. Δωῆκ τὸν Ἰδουμαῖον καὶ ἀναγγεῖλαι τῷ
Σαούλ καὶ εἰπεῖν αὐτῷ Ἦλθεν Δαυείδ
εἰς τὸν οἶκον Ἀβιμέλεχ.

LI
(LII)

³ Τί ἐνκαυχᾶ ἐν κακίᾳ, ὁ δυνατός,
ἀνομίαν ὄλην τὴν ἡμέραν;

3

⁴ ἀδικίαν ἐλογίσατο ἡ γλῶσσά σου·
ὥσει ξυρὸν ἐξηκουνημένον ἐποίησας δόλον.

4

⁵ ἡγάπησας κακίαν ὑπὲρ ἀγαθωσύνην,
ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην. διάψαλμα.

5

⁶ ἡγάπησας πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ, γλῶσσαν δολίαν. ⁷
διὰ τοῦτο ὁ θεὸς καθελεῖ σε εἰς τέλος·

6

7

ἐκτίλει σε καὶ μεταναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματος,
καὶ τὸ ῥίζωμά σου ἐκ γῆς ζώντων. διάψαλμα.

⁸ καὶ ὄψονται δίκαιοι καὶ φοβηθήσονται,
καὶ ἐπ' αὐτὸν γελάσονται καὶ ἐροῦσιν

8

⁹ Ἰδοὺ ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔθετο τὸν θεὸν βοηθὸν αὐτοῦ,
ἀλλὰ ἐπήλπισεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦ πλούτου αὐτοῦ,
καὶ ἐδυναμώθη ἐπὶ τῇ ματαιότητι αὐτοῦ.

9

¹⁰ ἐγὼ δὲ ὥσει ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ·
ἥλπισα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν
αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·

10

¹¹ ἐξομολογήσομαί σοι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἐποίησας·
καὶ ὑπομενῶ τὸ ὄνομά σου, ὅτι χρηστὸν ἐναντίον τῶν
δούλων σου.

11

NB'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ μαελέθ· συνέσεως τῷ Δαυείδ.

LII
(LIII)

² Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ
Οὐκ ἔστιν θεός.

διέφθειραν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἀνομίαις,
οὐκ ἔστιν ὁ ποιῶν ἀγαθόν.

NR T LI 1 συνεσεως] ψαλμος R 2 ειπεν R* (ειπεν R^a) | om αυτω R | Αβει-
μελεχ N 3 εγκαυχα B^{ab} 4 εξηκουνημενον] ηκουνημενον B^b vid N^{c.a} RT ηκο-
νωμενον R 5 αγαθοσυννη T 6 τα ρηματα] om τα N^{c.a} T 7 καθελει
σε ο θεος R | καθελοι B^c vid | εκτεilai BN | μεταναστευσει R* | σκηνωματος] pr
του N^{c.a} + σου RT 8 om και 1° NT 9 αλλα] αλλ RT | εφηλπισεν T | το
πληθος] τω πληθει N^{c.a} (-θι) T | εδυναμωθη] ενεδυναμωθη B^{ab} N^{c.a} R^a T | επι 2°
εν T 10 θεον 1° κυριου R 11 εποιησας BN^{c.a} RT] επηκουσας μου N* —
Stich 19 B 20 N 17 R 21 T LII 2 διεφθειραν BN^{c.b} | διεφθαρησαν N^{c.a} RT |
ανομiais] επιτηδευμασιν R | ο ποιων] om ο NRT | αγαθον] + ουκ εστιν εως ενος R

- 3 ³ὁ θεὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, B
τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστιν συνίων ἢ ἐκζητῶν τὸν θεόν.
- 4 ⁴πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν,
οὐκ ἔστιν ποιῶν ἀγαθόν, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός.
- 5 ⁵οὐχὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
οἱ ἔσθοντες τὸν λαόν μου βρώσει ἄρτου; τὸν θεὸν οὐκ ἐπε-
καλέσαντο.
- 6 ⁶ἐκεῖ φοβηθήσονται φόβον οὗ οὐκ ἦν φόβος,
ὅτι ὁ θεὸς διεσκόρπισεν ὅσα ἀνθρωπαρέσκων·
κατησχύνθησαν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξουδένωσεν αὐτούς.
- 7 ⁷τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραὴλ;
ἐν τῷ ἀποστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ
ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ καὶ εὐφρανθήσεται Ἰσραὴλ.

ΝΓ'

LIII
(LIV)

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις· συνέσεως τῷ Δαυεῖδ, ²ἐν
τῷ ἔλθεῖν τοὺς Ζειφαίους· καὶ εἶπεν τῷ Σαούλ
Οὐκ ἰδοὺ Δαυεῖδ κέκρυπται παρ' ἡμῖν;

- 3 ³Ὁ θεός, ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με,
καὶ ἐν τῇ δυνάμει σου κρίνόν με.
- 4 ⁴ὁ θεός, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου,
ἐνώτισαι τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου.
- 5 ⁵ὅτι ἀλλότριοι ἐπανέστησαν ἐπ' ἐμέ,
καὶ κραταιοὶ ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου·
οὐ προέθεντο τὸν θεὸν ἐνώπιον αὐτῶν. διάψαλμα.
- 6 ⁶ἰδοὺ γὰρ ὁ θεὸς βοηθεῖ μοι,
καὶ ὁ κύριος ἀντιλήμπτωρ τῆς ψυχῆς μου.
- 7 ⁷ἀποστρέψει τὰ κακὰ τοῖς ἐχθροῖς μου·
ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἐξολόθρευσον αὐτούς.
- 8 ⁸ἐκουσίως θύσω σοι,

4 αμα B^{c.a} RT] ἐπι το αὐτο N* | ηχρειωθησαν B^{ab} T (ηχρωθ.) | αγαθον NRT
B^{c.a} RT] χρηστοτητα N* 5 εσθοντες B^{c.b} κατεσθοντες N^{c.a} κατεστι-
οντες RT (καταισθ.) | βρωσει] pr εν T | θεον B^{c.a} κυριον N* R 6 φο-
βηθησονται B^{c.b}] εφοβηθησαν N^{c.a} T εδειλιασαν R | φοβον] φοβω N^{c.a} T |
ου] ω RT 7 Σειων T | αποστρεψαι] επιστρεψαι B^b NT επιστρεψεν [sic] R* |
Κυριον] τον θν N^{c.a} R^a T — Stich 15 B^x 17 R 16 T LIII 2 Ζιφεους
T | ειπειν B^{ab} NRT | τω 3° του R 3 κρινον] κρινεις N^{c.a} (κρεινις) T | με
2° μοι T 4 την προσευχην R* 5 ου] pr και N^{c.a} (om N^{c.b}) RT
7 τα κακα] πονηρα R* | τοις εχθροις] pr εν R* | εξολεθρευσον N^x R* T

B

ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου, ὅτι ἀγαθόν·
 ὅτι ἐκ πάσης θλίψεως ἐρύσω με,
 καὶ ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου ἐπέιδεν ὁ ὀφθαλμός μου.

9

.ΝΔ'

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις· συνέσεως τῷ Δαυείδ.

LIV
(LV)

² Ἐνώτισαι, ὁ θεός, τὴν προσευχήν μου, 2

καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν δέησίν μου,

³ πρόσχες μοι καὶ εἰσάκουσόν μου. 3

ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου, καὶ ἐταράχθην

⁴ ἀπὸ φωνῆς ἐχθροῦ καὶ ἀπὸ θλίψεως ἀμαρτωλοῦ· 4

ὅτι ἐξέκλιναν ἐπ' ἐμέ ἀνομίαν, καὶ ἐν ὀργῇ ἐνεκότουν μοι.

⁵ ἡ καρδιά μου ἐταράχθη ἐν ἐμοί, καὶ δειλία θανάτου ἐπέπεσεν 5
 ἐπ' ἐμέ·

⁷ καὶ εἶπα Τίς δώσει μοι πτέρυγας ὥσεί περιστερᾶς, καὶ 7
 πετασθήσομαι καὶ καταπαύσω;

⁸ ἰδοὺ ἐμάκρυνα φυγαδεύων, καὶ ἠὺλίσθην ἐν τῇ ἐρήμῳ. 8
 διάψαλμα.

⁹ προσεδεχόμεν τὸν σῶζόντά με ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ καταιγίδος. 9

¹⁰ καταπόντισον, κύριε, καὶ καταδιέλε τὰς γλώσσας αὐτῶν, 10
 ὅτι εἶδον ἀνομίαν καὶ ἀντιλογίαν ἐν τῇ πόλει.

¹¹ ἡμέρας καὶ νυκτὸς κυκλώσει αὐτὴν ἐπὶ τὰ τείχη αὐτῆς, 11ἀνομία καὶ πόνος ἐν μέσῳ αὐτῆς ¹² καὶ ἀδικία, 12

καὶ οὐκ ἐξέλειπεν ἐκ τῶν πλατειῶν αὐτῆς κόπος καὶ δόλος.

¹³ ὅτι εἰ ἐχθρὸς ὠνείδισέν με, ὑπήνεγκα ἄν, 13

καὶ εἰ ὁ μισῶν ἐπ' ἐμέ ἐμεγαλορμήμονησεν, ἐκρύβην ἄν
 ἀπ' αὐτοῦ.

¹⁴ σὺ δέ, ἄνθρωπε ἰσόφυχε, ἡγεμών μου καὶ γνωστὴ μου· 14¹⁵ ὅς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐγλύκανας ἐδέσματα, 15

ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ ἐπορεύθημεν ἐν ὁμονοίᾳ.

NR1 8 εξομολογησομαι] pr και R | σου]+kē NT+Κυριω R 9 ερρυσω
 BbNR* | επειδεν] εφιδεν R*T — Stich 15 BNT 16 R LIV 3 αδο-
 λεσχεια Bab 4 ανομιαi Nc.aT 5 εμε]+(6) φοβος και τρομος ηλθεν
 επ εμε και εκαλυψεν [εκαλυψε Ba?b?] με σκοτος Ba?b?mg inf NR1 7 ειπα]
 ειπον T | ως: N* (ωσει Nc.a) 8 εμακρυνου R* 9 τον σωζοντα] pr
 τον θν Nc.aT | καταιγιδος] pr απο Nc.aT 10 ιδον NT | πολει] γη N*
 (πολι Nc.a) 11 κυκλωση T | αυτης 10] σαυτης B* (αυτ. Bab) | ανομια] pr
 και Nc.aT | πονος] κοπος NR1 12 εξελειπεν T | κοπος] τοκος Nc.aRT
 13 εχθρος] pr ο R | μισων]+με RT 14 γνωστα Nc.aRT 15 εγλυ-
 κανας] pr μοι N*R* +μοι Nc.aT | θεου] κυριου R*

- 16 ¹⁶ἐλθέτω θάνατος ἐπ' αὐτούς, καὶ καταβήτωσαν εἰς ᾧδου ζῶντες· B
ὅτι πονηρίαὶ ἐν ταῖς παροικίαις αὐτῶν ἐν μέσῳ αὐτῶν.
- 17 ¹⁷ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν ἐκέκραξα, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσέν μου.
- 18 ¹⁸ἐσπέρας καὶ πρωὶ καὶ μεσημβρίας διηγῆσομαι·
ἀπαγγελῶ, καὶ εἰσακουσεται τῆς φωνῆς μου.
- 19 ¹⁹λυτρώσεται ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων μοι,
ὅτι ἐν πολλοῖς ἦσαν σὺν ἐμοί.
- 20 ²⁰εἰσακουσεται ὁ θεὸς καὶ ταπεινώσει αὐτοὺς ὁ ὑπάρχων πρὸ
τῶν αἰώνων. διάψαλμα.
οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα,
καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν θεόν.
- 21 ²¹ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ ἀποδιδόναι·
ἐβεβήλωσαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ,
- 22 ²²διεμερίσθησαν ἀπὸ ὀργῆς τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἤγγισεν
ἡ καρδία αὐτοῦ·
ἡπαλύνθησαν οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπὲρ ἔλαιον, καὶ αὐτοὶ εἰσιν
βολίδες.
- 23 ²³ἐπίριψον ἐπὶ Κύριον τὴν μέριμνά σου, καὶ αὐτός σε διαθρέψει·
οὐ δώσει εἰς τὸν αἰῶνα σάλον τῷ δικαίῳ.
- 24 ²⁴σὺ δέ, ὁ θεός, καταξέεις αὐτοὺς εἰς φρέαρ διαφθορᾶς·
ἄνδρες αἱμάτων καὶ δολιότητος οὐ μὴ ἡμισεύσωσιν τὰς
ἡμέρας αὐτῶν·
ἐγὼ δὲ ἐλπῶ ἐπὶ σέ, Κύριε.

NE'

LV
(LVI)

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἀγίων
μεμακρυσμένου· τῷ Δαυεὶδ εἰς σπηλογραφίαν, ὅποτε
ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γέθ.

- 2 ²Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι κατεπάτησέν με ἄνθρωπος,
ὅλην τὴν ἡμέραν πολεμῶν ἔθλιψέν με.

16 ελθατω NR¹T+δη T | καταβηωσαν R | πονηρια R 17 εγω]+δε NRT
N* (om N^{c.a}) R 18 απαγγελω] pr και N^{c.a}RT | εισακουσεται]+ Kyrios R*
20 εισακουσεται]+με R | ο θεος] Kyrios R* | om διαψαλμα T | και 2°] οτι T
21 om εξετεινεν την χειρα αυτου N* (hab εξετεινεν την χ. α. N^{c.a}) | om εβεβη-
λωσαν την δ. αυτου N* (hab N^{c.a}) 22 διεμερισθησαν] pr και N | ηγγισαν
αι καρδιαι T | αυτου 2°, 3° BN*^{c.b}R*] αυτων N^{c.a}T 23 επιρριψον B^{ab}R |
διαθρεψη T 24 καταξης T | ημισευσιν R | ελπιω επι σε Κυριε] κε ελπιω
επι σοι N^{c.a} επι σε ελπιω Κυριε N*^{c.b}R* ελπιω επι σοι κε T — Stich 40 B
42 N 45 R 53 T LV 2 Κυριε] ο θς NRT

- B ⁴κατεπάτησάν με οἱ ἐχθροί μου ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπὸ ὕψους 3
 ἡμέρας·
 ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με ⁴φοβηθήσονται, 4
 ἐγὼ δὲ ἐπὶ σοὶ ἐλπιδῶ.
⁵ἐν τῷ θεῷ ἐπαινέσω τοὺς λόγους μου ὅλην τὴν ἡμέραν· 5
 ἐν τῷ θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσῃ μοι σάρξ.
⁶ὅλην τὴν ἡμέραν τοὺς λόγους μου ἐβδελύσσοντο, 6
 κατ' ἐμοῦ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν εἰς κακόν.
⁷παροικῆσουσιν καὶ κατακρύψουσιν· 7
 αὐτοὶ τὴν πτέρναν μου φυλάξουσιν, καθάπερ ὑπέμεινα τῇ
 ψυχῇ μου·
⁸ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς σώσεις αὐτούς, 8
 ἐν ὀργῇ λαοὺς καταΐξει.
 ὁ θεός, ⁹τὴν ζωὴν μου ἐξήγγειλά σοι, 9
 ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ
 σου.
¹⁰ἐπιστρέψουσιν οἱ ἐχθροί μου εἰς τὰ ὀπίσω, 10
 ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε
 ἰδοὺ ἔγνων ὅτι θεός μου εἶ σύ.
¹¹ἐπὶ τῷ θεῷ αἰνέσω ῥῆμα, 11
 ἐπὶ τῷ θεῷ αἰνέσω λόγον.
¹²ἐπὶ τῷ θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσῃ μοι ἄνθρωπος. 12
¹³ἐν ἐμοί, ὁ θεός, αἱ εὐχαὶ ἄς ἀποδώσω αἰνέσεως· 13
¹⁴ὅτι ἐρύσω τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, 14
 καὶ τοὺς πόδας μου ἐξ ὀλισθήματος,
 τοῦ εὐαρεστῆσαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν φωτὶ ζώντων.

NR T 3 οτι πολλοι οι πολ. με απο υψους ημερας N^{c.a}T (distinx ante απο T)
 4 φοβηθησονται] ου φοβηθησομαι N^{c.a}T | επι σοι ελπιω] επι σε ελπ. N
 ελπ. επι σοι T + Κυριε R 5 εν 1^ο επι R | om ολην την ημεραν NT | εν
 2^ο επι NRT | θεω 2^ο κω N* (θω N^{c.a}) 6 κατ εμου] pr και R* | κακον
 BN^{*c.b}RT] κακα N^{c.a} 7 αυτοι] αυτοι (c praec coniung) R* | υπεμειναν
 N^{c.a}RT | την ψυχην N^{c.a}RT 8 μηθενος R | μηθενοσωσης T | καταξης T
 9 ζωνη] ωην sup ras R¹ | om μου 1^ο R* (hab R^a) 10 επιστρεψουσιν]
 pr τοτε N^{c.a} (om N^{c.b}) επιστρεψωσω T | θεος μου ει συ] συ ει ο θεος μου R
 11 θεω 2^ο κω NT 12 θεω BN^{c.a}RT] κω N* 13 αι ευχαι] om αι
 R | αινεσεως]+ σοι NR* T 14 ερρυσω B^bNR* | θανατου]+ τους οφθαλ-
 μους μου απο δακρυων B^b(vid) mg inf N^{c.a} (ras N^{c.b}) RT | εξ] απο N^{c.a}RT | του
 ευαρεστησαι] ευαρεστησω N^{c.a}RT | του θεου BN^{*c.b}] κυ θυ N^{c.a} Κυριου RT—
 Stich 26 B 25 N 27 RT

LVI
(LVII)

Εἰς τὸ τέλος· μὴ διαφθείρῃς· τῷ Δαυεὶδ εἰς στηλο-
γραφίαν, ἐν τῷ αὐτὸν ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου
Σαοῦλ εἰς τὸ σπήλαιον.

- 2 ²Ἐλέησόν με, ὁ θεός, ἐλέησόν με·
ὅτι ἐπὶ σοὶ πέποιθεν ἡ ψυχὴ μου,
καὶ ἐν τῇ σκιᾷ τῶν πτερύγων σου ἐλπιώ
ἕως οὗ παρέλθῃ ἡ ἀνομία.
- 3 ³κεκράζομαι πρὸς τὸν θεὸν τὸν ὑψιστον,
τὸν θεὸν τὸν εὐεργετήσαντά με. διάψαλμα.
- 4 ⁴ἐξαπέστειλεν ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἔσωσέν με,
ἔδωκεν εἰς ὄνειδος τοὺς καταπατοῦντάς με·
ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ,
5 ⁵καὶ ἐρύσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ μέσου σκύμων.
ἐκοιμήθη· τεταραγμένος·
υἱοὶ ἀνθρώπων, οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὄπλον καὶ βέλη,
καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν μάχαιρα ὀξεῖα.
- 6 ⁶ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ θεός,
καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.
- 7 ⁷παγίδας ἡτοίμασαν τοῖς ποσίν μου,
καὶ κατέκαμψαν τὴν ψυχὴν μου·
ᾤρυξαν πρὸ προσώπου μου βόθρον,
καὶ ἐνέπεσαν εἰς αὐτόν. διάψαλμα.
- 8 ⁸ἐτοίμη ἡ καρδία μου, ὁ θεός,
ἐτοίμη ἡ καρδία μου, ἄσομαι καὶ ψαλῶ.
- 9 ⁹ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου,
ἐξεγέρθητι, ψαλτήριον καὶ κιθάρα·
ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου.
- 10 ¹⁰ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς, κύριε,
ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν·
- 11 ¹¹ὅτι ἐμεγαλύνθη ἕως τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου,
καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου.

LVI 1 ἀποδιδράσκειν αὐτον R* 2 η ψυχην Ν | τη σκία] σκεπη R* (τη ΝRT
σκια R^a) 3 τον υψιστον] om τον R | om τον 2° R* | om διαψαλμα Ν
4 του καταπατονντας Ν* (τους καταπ. Ν^{c.a}) | με 2°] + διαψαλμα Ν 5 ερρυ-
σατο B^bNR* vid | οπλον B^b*c.b] οπλα Ν^{c.a}RT 7 παγιδας (πακιδας Ν*)]
παγιδα B² (ras) Ν^{c.a}RT | τοις ποσιν] την ψυχην Ν | om διαψαλμα T 8 ασω-
μαι T | ψαλω] + σοι εν τη δοξη μου Ν* (om σοι Ν^{c.a}) 9 κιθαρα] κιθαραμ R^{vid}
11 η αληθεια σου εως των νεφελων Ν — Stich 30 B^b 26 R 29 T

B ¹² ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ θεός,
καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

12

NZ'

Εἰς τὸ τέλος· μὴ διαφθείρης· τῷ Δαυεὶδ
eis στηλογραφίαν.

LVII
(LVIII)

- ² Εἰ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε;
εὐθεία κρίνετε, οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων;
³ καὶ γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀνομίας ἐργάζεσθε ἐν τῇ γῇ,
ἀδικίαν αἱ χεῖρες ὑμῶν συμπλέκουσιν.
⁴ ἀπὸ πλότητος ἐπλανήθησαν οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ μητρὸς,
ἐπλανήθησαν ἀπὸ γαστροῦ, ἐλάλησαν ψεῦδη.
⁵ θυμὸς αὐτοῖς κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ ὄφeos,
ὥσεί ἀσπίδος κωφῆς καὶ βουούσης τὰ ὦτα αὐτῆς,
⁶ ἥτις οὐκ εἰσακούσεται φωνὴν ἐπαδόντων
φαρμάκου τε φαρμακευομένου παρὰ σοφοῦ.
⁷ ὁ θεὸς συνέτριψεν τοὺς ὀδόντας αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν,
τὰς μύλας τῶν λεόντων συνέθλασεν Κύριος.
⁸ ἐξουθενωθήσονται ὡς ὕδωρ διαπορευόμενον,
ἐντενεί τὸ τόξον αὐτοῦ ἕως οὗ ἀσθενήσουσιν.
⁹ ὥσεί κηρὸς ὁ τακεῖς ἀνταναιρεθήσονται·
ἐπέπεσε πῦρ, καὶ οὐκ εἶδον τὸν ἥλιον.
¹⁰ πρὸ τοῦ συνεῖναι τὰς ἀκάνθας ὑμῶν
τὴν ῥάμνον, ὥσεί ζῶντας, ὥσεί ἐν ὀργῇ καταπίεται ὑμᾶς.
¹¹ εὐφρανθήσεται δίκαιος ὅταν ἴδῃ ἐκδίκησιν ἀσεβῶν.
τὰς χεῖρας αὐτοῦ νύψεται ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἁμαρτωλοῦ.
¹² καὶ ἐρεῖ ἄνθρωπος Εἰ ἄρα ἐστὶν καρπὸς τῷ δικαίῳ,
ἄρα ἐστὶν ὁ θεὸς κρίνων αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ.

ⲛⲓⲦⲧ LVII 1 μὴ διαφθείρης τῷ Δαυεὶδ· Ⲛ | Δαυεδ B 2 ευθειας B^{ab} | κρι-
νετε B^{a7b} Ⲛ (κρινεται B*) | κρινατε T | οι υιοι om οι RT 3 ανομαν R* |
συμπλεκουσιν RT 6 εισακουσεται R | επαδοντος R | φαρμακου τε] φαρ-
μακουται B^{ab} T | φαρμακευομενου] φαρμακευομενη Ⲛ^{c.a} RT 7 συνετριψεν
συντριψει B^{ab} Ⲛ^{c.a} RT | om των R* | Κυριος pr ο Ⲛ^{c.a} (om Ⲛ^{c.b}) RT 9 ο
τακεις] om ο Ⲛ^{c.a} RT | επεπεσε BⲚ* | επεπεσεν R επεσεν Ⲛ^{c.a} T | πυρ] + επ
αυτους Ⲛ^{c.a} T | ιδον T 10 συνειναι (συνιν. B*) | συνιεναι B^{ab} | τη ραμνω
Ⲛ^{c.a} T | υμας] αυτους ⲚⲓⲦⲧ 11 om ασεβων Ⲛⲧ | του αμαρτωλου] om του
R* 12 om ει R* — Stich 22 BⲛⲓⲦⲧ

ΝΗ΄

B

LVIII
(LIX)

Εἰς τὸ τέλος· μὴ διαφθέρῃς· τῷ Δαυεὶδ εἰς στηλο-
γραφίαν, ὅποτε ἀπέστειλεν Σαοὺλ καὶ ἐφύλαξεν τὸν
οἶκον αὐτοῦ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν.

- 2 ²Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, ὁ θεός,
καὶ ἐκ τῶν ἐπανιστανομένων ἐπ' ἐμέ λύτρωσαί με.
3 ³ῤύσαι με ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν,
καὶ ἐξ ἀνδρῶν αἱμάτων σῶσόν με.
4 ⁴Ὅτι ἰδοὺ ἐθήρευσαν τὴν ψυχὴν μου,
ἐπέθεντο ἐπ' ἐμέ κραταιοί·
οὔτε ἡ ἀνομία μου οὔτε ἡ ἀμαρτία μου, Κύριε.
5 ⁵Ἄνευ ἀνομίας ἔδραμον καὶ κατεύθυνα·
ἐξεγέρθητι εἰς συνάντησίν μου καὶ ἴδε,
6 ⁶καὶ σύ, Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ,
πρόσχες τοῦ ἐπισκέφασθαι πάντα τὰ ἔθνη,
μὴ οἰκτιρήσῃς πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν.
διάψαλμα.
7 ⁷Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ
κυκλώσουσιν πόλιν.
8 ⁸Ἰδοὺ ἀποφθέγονται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ῥομφαία ἐν
τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν·
9 ὅτι τίς ἤκουσεν ; καὶ σύ, Κύριε, ἐκγελάσῃ αὐτούς,
ἐξουδενώσεις πάντα τὰ ἔθνη.
10 ¹⁰τὸ κράτος μου πρὸς σέ φυλάξω,
ὅτι θεὸς ἀντιλήμπτωρ μου εἶ.
11 ¹¹ὁ θεός μου, τὸ ἔλεος αὐτοῦ προφθάσει με·
ὁ θεός μου δείξει μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου.
12 ¹²μὴ ἀποκτείνῃς αὐτούς, μή ποτε ἐπιλάβωνται τοῦ νόμου σου·
διασκόρπισον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνάμει σου
καὶ κατάγαγε αὐτούς, ὁ ὑπερασπιστής μου κύριε.

LVIII 1 εἰστηλογρ. B* (εἰς στηλογρ. Bab) R 2 ἐξελοῦ με] + κε N* NRT
(om N^{c.a}) | ο θεος] + μου N* (om N^{c.a}) | επανισταμενων B^bR¹T 4 η
αμαρτια] om η R* 5 κατηυθυνα T 6 Ισραηλ] pr του N^{c.a}RT |
οικτιρησεις T | om διαψαλμα T 7 επιστρεψωσιν T | λιμωξωσιν T |
κυκλωσωσιν T 8 αποφθεγονται] pr αυτοι N^{c.a} (ras N^{c.b}) T 9 εξ-
ουδενωσης T 10 θεος] ο θς N*R συ ο θς N^{c.a} (om συ N^{c.b}) T | om
ει N 11 προφθαση T | με] μοι R* | δειξει] διξη T 12 νομου]
ονοματος N^{c.a}

- B ¹³ ἁμαρτίαν στόματος αὐτῶν, λόγον χειλέων αὐτῶν, 13
καὶ συνλημφθήτωσαν ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ αὐτῶν·
καὶ ἐξ ἁρᾶς καὶ ψεύδους διαγγελήσονται ¹⁴ συντέλειαι, 14
¶ T ἐν ὀργῇ συντελείας, καὶ οὐ μὴ ὑπάρξουσιν· ¶
καὶ γινώσκονται ὅτι ὁ θεὸς τοῦ Ἰακώβ δεσπόζει τῶν περάτων
τῆς γῆς. διάψαλμα.
¹⁵ ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ 15
κυκλώσουσιν πόλιν·
¹⁶ αὐτοὶ διασκορπισθήσονται τοῦ φαγεῖν, 16
ἐὰν δὲ χορτασθῶσιν, καὶ γογγύσουσιν.
¹⁷ ἐγὼ δὲ ἄσομαι τῇ δυνάμει σου, 17
καὶ ἀγαλλιάσομαι τὸ πρῶτὸν τὸ ἔλεός σου·
ὅτι ἐγενήθης ἀντιλήμπτωρ μου
καὶ καταφυγὴ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως.
¹⁸ βοηθός μου, σοὶ ψαλῶ, ὁ θεός μου· 18
ὅτι ἀντιλήμπτωρ μου εἶ,
ὁ θεός μου, τὸ ἔλεός μου.

ΝΘ΄

Εἰς τὸ τέλος· τοῖς ἀλλοιωθησομένοις, ἔτι εἰς στηλο-
γραφίαν τῷ Δαυεῖδ, εἰς διδαχὴν, ² ὅποτε ἐνεπύρσεν
τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας καὶ τὴν Συρίαν Σωβάλ,
καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωάβ καὶ ἐπάταξεν τὴν
φάραγγα τῶν ἁλῶν δώδεκα χιλιάδας.

LIX
(LX)

2

- ³ Ὁ θεός, ἀπόσω ἡμᾶς καὶ καθεῖλες ἡμᾶς, 3
ὠργίσθης καὶ οἰκτείρησας ἡμᾶς.
⁴ συνέσεισας τὴν γῆν καὶ συνετάραξας αὐτήν· 4
ἴασαι τὰ συντρίμματα αὐτῆς, ὅτι ἐσαλεύθησαν,
⁵ ἔδειξας τῷ λαῷ σου σκληρά, 5
ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον κατανύξεως.
§ T ⁶ ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν, τοῦ φυγεῖν ἀπὸ 6
προσώπου τόξου. διάψαλμα.

¶ RT 13 αμαρτια Ν^{c.a} (-τιαν Ν^{c.b}) RT | λογος Ν^{c.a} (-γον Ν^{c.b}) RT | χειλεων] pr
των R | συλλημφθ. Bab Ν ¹⁴ συντελειαι] εν συντελεια Ν^{c.a} RT | συν-
τελειας B* (-λειας B^{ab}) T | υπαρξουσιν (νμαξ. R)] υπαρξωσιν NT | δεσποζει
του Ιακωβ NR | των περατων] pr και Ν^{c.a} (ras 5 Ν^{c.b}) R ¹⁶ εαν δε]
+ μη Ν^{c.a} R | γογγυσωσιν R ¹⁷ τη δυναμει] την δυναμειν (sic) Ν^{c.a} (ras ν 1°,
3° Ν^{c.b}) την δυναμιν R | καταφυγη] + μου R | θλιψεως] + μου NR* ¹⁸ om
ο θς μου (1°) Ν^{c.a} R | οτι] + ο θς Ν^{c.a} R — Stich 39 B^h 40 R LIX 1 om
ετι R | ειστηλογρ. B* (εις στηλογρ. Bab) R* ² Συρίας] Συριαν R | δωδεκα]
ιβ' Ν ⁴ εσαλευθη NR ⁶ om διαψαλμα T

- 7 ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου, B
 σώσον τῇ δεξιᾷ σου καὶ ἐπάκουσόν μου.
 8 ὁ θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ
 Ἀγαλλιάσομαι καὶ διαμεριῶ Σίκιμα, q, T
 καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω.¹
 9 ἑμός ἐστιν Γαλαὰδ, καὶ ἑμός ἐστιν Μανασσῆ,
 καὶ Ἐφραίμ κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου·
 Ἰούδας βασιλεὺς μου,
 10 Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου·
 ἑπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκτενῶ τὸ ὑπόδημά μου, § T
 ἔμοι ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.
 11 τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς;
 τίς ὁδηγήσει με ἕως τῆς Ἰδουμαίας;
 12 οὐχὶ σύ, ὁ θεός, ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς;
 καὶ οὐχὶ ἐξελεύσῃ, ὁ θεός, ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν;
 13 ὁδὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως,² ¶ T
 καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου.
 14 ἐν δὲ τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν,
 καὶ αὐτὸς ἐξουθενώσει τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς.

Ξ'

LX
(LXI)

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις· ὁ τῷ Δαυεῖδ.

§ T

- 2 Ἐισάκουσον τῆς δεήσεώς μου,
 πρόσχες τῆς προσευχῆς μου.
 3 ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς πρὸς σὲ ἐκέκραξα, ἐν τῷ ἀκηδιάσαι
 τὴν καρδίαν μου.
 ἐν πέτρᾳ ὑψώσας με,
 4 ὠδήγησάς με, ὅτι ἐγενήθης ἐλπίς μου,
 πύργος ἰσχύος ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ.
 5 παροικήσω ἐν τῷ σκηνώματί σου εἰς τοὺς αἰῶνας, διάψαλμα.
 σκεπασθήσομαι ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου.
 6 ὅτι σύ, ὁ θεός, εἰσήκουσας τῶν προσευχῶν μου,
 ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου.

8 ἀγαλλιασώμαι T 9 Μανασσῆς B^{c.a}R | βασιλεὺς] pr ο R 10 ἐπὶ BRT
 τὴν Ἰδουμαίαν] ἐν Ἰδουμαίᾳ R 11 τις 2°] pr η B^{c.a} (ipse fort del) RT
 12 οὐχὶ 2°] οὐκ B^{c.a}RT 14 om δε B^{c.a}R — Stich 26 B^c 27 R
 LX 1 τῷ Δαυεῖδ] pr ψαλμος BRT (..μος T: quae praecess perier) 2 εἰς-
 ακουσον]+ ο θς B^{a.b}BRT | τῇ προσευχῇ BRT 5 om διάψαλμα T | σκεπῇ]
 pr τῇ T 6 τῶν προσευχῶν B^{c.a}] τῆς προσευχῆς B* τῶν ευχῶν RT | ο
 ὄνομα B* (το ον. B¹)

- B 1 ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας βασιλέως προσθήσεις ἔτη αὐτοῦ, 7
 ἕως ἡμέρας γενεᾶς καὶ γενεᾶς.
 2 διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· 8
 ἔλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει αὐτῶν ;
 3 οὕτως ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, 9
 τοῦ ἀποδοῦναί με τὰς εὐχάς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.

ΞΑ'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθούν· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

LXI
(LXII)

- 2 Οὐχὶ τῷ θεῷ ὑποταγῆσεται ἡ ψυχὴ μου ; 2
 παρ' αὐτοῦ γὰρ τὸ σωτήριόν μου.
 3 καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ θεὸς μου καὶ σωτὴρ μου, 3
 ἀντιλήμπτωρ μου· οὐ μὴ σαλευθῶ ἐπὶ πλείον.
 4 ἕως πότε ἐπιτίθεσθε ἐπ' ἄνθρωπον ; 4
 φονεύετε πάντες
 ὡς τοίχῳ κεκλιμένῳ καὶ φραγμῷ ὠσμένῳ.
 5 πλὴν τὴν τιμὴν μου ἐβουλεύσαντο ἀπώσασθαι, 5
 ἔδραμον ἐν δίψει·
 τῷ στόματι αὐτῶν εὐλογοῦσαν, καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν κατη-
 ρῶντο. διάψαλμα.
 6 πλὴν τῷ θεῷ ὑποτάγητι, ψυχὴ μου, 6
 ὅτι παρ' αὐτοῦ ἡ ὑπομονή μου.
 7 ὅτι αὐτὸς θεὸς μου καὶ σωτὴρ μου, 7
 ἀντιλήμπτωρ μου· οὐ μὴ μεταναστεύσω.
 8 ἐπὶ τῷ θεῷ τὸ σωτήριόν μου καὶ ἡ δόξα μου· 8
 ὁ θεὸς τῆς βοηθείας μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἐπὶ τῷ θεῷ.
 9 ἐλπίσατε ἐπ' αὐτόν, πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ· 9
 ἐκχέετε ἐνώπιον αὐτοῦ τὰς καρδίας ὑμῶν·

8RT 7 βασιλεως] pr του B^{c.a} T βασιλευς R^{vid} | προσθήσεις ετη] προσθησεις τα
 ετη B^{c.a} προς τα ετη R* (προσθησεις εις τα ετη R^a) προσθησης τα ετη T
 8 om αυτων 8RT 9 τον αιωνα του αιωνος B^h* c.b R] αιωνα B^{c.a} τους
 αιωνας T — Stich 16 B 17 NT 16 R LXI 1 Ιδιθουμ RT 2 παρ
 αυτου γαρ] οτι παρ αυτου εστιν R | το σωτηριον] η υπομονη R 3 αυτος]
 + εστιν R | ο θεος] om ο B^{ab} NT | σαλευθω επι πλειον] μεταναστευσω R
 4 παντες] + υμεις B^{c.a} (υμεις) T | κεκλιμμενω R 5 ευλογουν B^b B^{c.a} T |
 κατηγορουντο R | om διαψαλμα T 6 υποταγηθι] υποταγησεται R | ψυχη]
 pr η 8RT 7 om μη B* (hab B^{c.a}) 9 om ελπισατε...λαου B* (hab
 ελπισαται επ αυτον π. σ. λαων B^{c.a}) | λαων R | εκχεατε NT | αυτου τας] αυ-
 τας B* (του superscr B^{ab})

- ὁ θεὸς βοηθὸς ἡμῶν. διάψαλμα. B
- 10 ¹⁰ πλὴν μάταιοι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων,
ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ζυγοῖς τοῦ ἀδικῆσαι,
αὐτοὶ ἐκ ματαιότητος ἐπὶ τὸ αὐτό.
- 11 ¹¹ μὴ ἐλπίζετε ἐπὶ ἀδικίαν,
καὶ ἐπὶ ἀρπάγματα μὴ ἐπιποθεῖτε·
πλοῦτος ἐὰν ῥέῃ, μὴ προστίθεσθε καρδίαν.
- 12 ¹² ἅπαξ ἐλάλησεν ὁ θεός, δύο ταῦτα ἤκουσα,
13 ὅτι τὸ κράτος τοῦ θεοῦ, ¹³ καὶ σοῦ, κύριε, τὸ ἔλεος,
ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

ΞΒ΄

LXII
(LXIII)

Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ, ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῇ
ἐρήμῳ τῆς Ἰδουμαίας.

- 2 ² Ὁ θεὸς ὁ θεός μου, πρὸς σέ ὀρθρίζω·
ἐδίψησέν σοι ἡ ψυχὴ μου,
ποσαπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου,
ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ,
- 3 ³ οὕτως ἐν τῷ ἁγίῳ ὥφθην σοι,
τοῦ ἰδεῖν τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν δόξαν σου.
- 4 ⁴ ὅτι κρεῖσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωάς·
τὰ χεῖλη μου ἐπαινέσουσίν σε.
- 5 ⁵ οὕτως εὐλόγησω σε ἐν τῇ ζωῇ μου,
ἐν τῷ ὀνόματί σου ἁρῶ τὰς χεῖράς μου.
- 6 ⁶ ὥσει στέατος καὶ πιότητος ἐμπλησθεῖ ἡ ψυχὴ μου,
καὶ χεῖλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ ὄνομά σου.
- 7 ⁷ εἰ ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τῷ ὄρθρῳ μου
ἐμελέτων εἰς σέ·
- 8 ⁸ ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου,
καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι.
- 9 ⁹ ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου,
ἐμοῦ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου.

9 ο θεος] pr στι ⁹ ras ⁹ B^{c.b} T | om διαψαλμα T 10 οι υιοι bis] om οι R ¹⁰ NRT
11 επι 1^ο] επ NT | αρπαγμα ¹¹ B^{c.a} RT | καρδια ¹¹ B^{c.a} 13 σου] συ B* σε R* σοι
R¹ | συ] σου ¹³ B^{c.a} | αποδωσης T — Stich 28 BR 25 ¹³ 29 T LXII 1 Ιδου-
μαιας] Ιουδαιας NT 2 σοι 1^ο] σε B^b et fort c ² B^{c.a} T 4 κρεισσων B (κρεισ-
σον NT) 5 ουτω R* 6 εμπλησθειη] επλησθη R | το ονομα σου] το στομα
μου ⁶ B^{c.a} R vid T 7—10 resc r vid R^b 7 τω ορθρω] τοις ορθροις B^a ⁷ NRT |
om μου 2^ο ⁷ NRT 8 τη σκεπη] om τη R 9 εμου] + δε ⁹ B^{c.a} RT

- R 10 αὐτοὶ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου, 10
 εἰσελεύσονται εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς,
 11 παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ῥομφαίας,
 μερίδες ἀλωπέκων ἔσονται.
 12 ὁ δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ θεῷ, 12
 ἐπαινεσθήσεται πᾶς ὁ ὁμνῶν ἐν αὐτῷ,
 ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλούντων ἄδικα.

ΞΓ'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

LXIII
(LXIV)

- 2 Εἰσάκουσον, ὁ θεός, τῆς προσευχῆς μου ἐν τῷ δέεσθαί με 2
 πρὸς σέ,
 ἀπὸ φόβου ἐχθροῦ ἐξελοῦ τὴν ψυχὴν μου.
 4 οὔτινες ἠκόνησαν ὡς ῥομφαίαν τὰς γλώσσας αὐτῶν, 4
 ἐνέτειναν τόξον πρᾶγμα πικρόν,
 5 τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν ἀποκρύφοις ἄμμων·
 ἐξάπινα κατατοξεύσουσιν αὐτὸν καὶ οὐ φοβηθήσονται.
 6 ἐκραταίωσαν ἑαυτοῖς λόγον πονηρόν,
 διηγήσαντο τοῦ κρύψαι παγίδας·
 εἶπαν Τίς ὄψεται αὐτούς;
 7 ἐξηραύνησαν ἀνομίαν,
 ἐξέλιπον ἐξεραυνῶντες ἐξεραυνήσει·
 προσελεύσεται ἄνθρωπος καὶ καρδίᾳ βαθεΐα,
 8 καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός. 8
 βέλος νηπίων ἐγενήθησαν αἱ πληγαὶ αὐτῶν,
 9 καὶ ἐξουθένησαν αὐτὸν αἱ γλώσσαι αὐτῶν. 9
 ἐταράχθησαν πάντες οἱ θεωροῦντες αὐτούς,
 10 καὶ ἐφοβήθη πᾶς ἄνθρωπος· 10

NR 11 om παραδοθησονται...ρομφαιας N* (hab N^{c.a}) 12 θεω] κω
 N* (θω N^{c.a}) R | επαινεθησεται B^bN^{c.a}T — Stich 23 B 24 NR^{vid} 25 T
 LXIII 2 της προσευχης] της φωνης N* φωνης N^{c.a}T | δεεσθαι] θλιβεσθαι
 R | om προς σε N* (hab N^{c.a}) | εξελου] ρυσαι R | μου 2°] + (3) εσκεπασας
 (εσκεπ. BabN^{*c.b} σκεπασον N^{c.a}T σκεπασας R) με απο συστροφης πονη-
 ρενομενων απο πληθους εργαζομενων αδικιαν (αδ. BabN^{c.a}T την αδ. N*
 την ανομιαν R) Bab mg inf NRT 4 τοξον] + αυτων N^{c.a} (om N^{c.b}) T
 5 κατατοξευσωσιν T | φοβηθησεται N^{c.a}T 6 παγιδας (πακιδας N*)
 παγίδα N^{c.a} | ειπον T 7 εξηρευνησαν BabNRT | εξελειπον T | εξερευ-
 νωντες BabRT | εξεραυνησει] εξερευνησει Bab εξεραυνησεις N^{c.a}T (εξερευν.) εξε-
 ρευνησιν R^{*vid} 9 εξουθενησαν] εξησθενησαν BabNRT | αυτον] επ αυτους
 BabNT + επ αυτους R

- καὶ ἀνῆγγειλαν τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ,
καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ συνῆκαν.
11 ¹¹ εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐπὶ τῷ κυρίῳ, καὶ ἐλπίζει ἐπ' αὐτόν·
καὶ ἐπαινεσθήσονται πάντες οἱ εὐθείς τῇ καρδίᾳ.

ΞΔ'

LXIV
(LXV)

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυείδ, ψδθ'.

- 2 ² Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ θεός, ἐν Σιών,
καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχή.
3 ³ εἰσάκουσον προσευχῆς μου, πρὸς σέ πάσα σὰρξ ἤξει.
4 ⁴ λόγοι ἀνόμων ὑπερῃδυνάμωσαν ἡμᾶς,
καὶ τὰς ἀσεβείας ἡμῶν σὺ ἰλάσῃ.
5 ⁵ μακάριος ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβου,
κατασκηνώσει ἐν ταῖς αὐλαῖς σου.
πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου·
6 ἅγιος ὁ ναός σου, ⁶ θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ.
ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν,
ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς·
7 ⁷ ἐτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχύϊ σου,
περιεξωσμένος ἐν δυναστίᾳ·
8 ⁸ ὁ συνταράσσων τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, ἤχους κυμάτων
αὐτῆς.
9 ⁹ ταραχθήσονται τὰ ἔθνη· καὶ φοβηθήσονται οἱ κατοικοῦντες τὰ
πέρατα ἀπὸ τῶν σημείων σου·
ἐξόδους πρωίας καὶ ἐσπέρας τέρψεις.
10 ¹⁰ ἐπεσκέψω τὴν γῆν καὶ ἐμέθυσας αὐτήν,
ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτήν·
ὁ ποταμὸς τοῦ θεοῦ ἐπληρώθη ὑδάτων·
ἡ τοίμασας τὴν τροφὴν αὐτῶν, ὅτι οὕτως ἡ ἐτοιμασία σου.

- 11 ἐπι] ἐν B^{c.a} RT | ἐλπίζει R | ἐπαινεθσονται B^b T — Stich 23 B^h 20 R M^{RT}
22 T LXIV 1 τω Δ. ψαλμος B | om ωδη NT ωδης R 2 σοι 1° σε R
συ T | Σεων T | σοι 2° συ T | ευχη] + εν Ιηλμ NT (Ιλημ T) εν Ιερουσαλημ R
3 om μου B* (hab B^{c.a}) R | σαρηξει B* (σαρξ ηξ. B^{ab}) 4 υπερεδυναμωσαν
B^{ab} B^{c.a} R | ταις ασεβειαις B^{c.a} T (-βιαις) 5 κατασκηνωσει B^h (κατασκη-
νωση T) | κατοικησει B* | πλησθησωμεθα T 6 γης] + και εν θαλασση μακραν
B^{ab} mg B* R και των εν θ. μ. B^{c.a} T 7 σου] αυτου M^{RT} | δυναστεια B^{ab} B^h
8 υδωρ]. κυτος M^{RT} | αυτης] + τις υποστησεται B^{c.a} T 9 τα περατα
B^h B^{c.a} RT] την γην B* 10 αυτων B^h B^{c.a} RT] αυτης B* | om σου B^{c.a}

- B ¹¹ τοὺς αὐλακας αὐτῆς μέθυσον, 11
 πλήθυνον τὰ γενήματα αὐτῆς,
 ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα.
 T ¹² εὐλόγησιν τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, 12
 καὶ τὰ πεδία σου πλησθήσονται πιόττος·
¹³ πιανθήσεται τὰ ὄρη τῆς ἐρήμου, 13
 καὶ ἀγαλλίασιν οἱ βουνοὶ περιζώσονται.
¹⁴ ἐνεδύσαντο οἱ κριοὶ τῶν προβάτων, 14
 καὶ αἱ κοιλάδες πληθυνούσι σίτον·
 κεκράζονται, καὶ γὰρ ὑμνήσουσιν.

ΞΕ'

- Eis τὸ τέλος· ὥδῃ ψαλμοῦ ἀναστάσεως. LXV
 (LXVI)
¹ Ἀλαλάξατε τῷ θεῷ, πᾶσα ἡ γῆ, 1
² ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, 2
 δότε δόξαν αἰνέσει αὐτοῦ·
³ εἴπατε τῷ θεῷ Ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου· 3
 ἐν τῷ πληθί τῆς δυνάμεώς σου ψεύσονται σε οἱ ἐχθροί
 σου.
⁴ πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι, 4
 ψαλάτωσαν τῷ ὀνόματί σου. διάψαλμα.
⁵ δεῦτε, τέκνα, καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ, 5
 φοβερὸς ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.
⁶ ὁ μεταστρέφων τὴν θάλασσαν εἰς ξηράν, 6
 ἐν ποταμῷ διελεύσονται ποδί·
 ἐκεῖ εὐφρανθήσόμεθα ἐπ' αὐτῷ,
⁷ τῷ δεσπόζοντι ἐν τῇ δυναστείᾳ τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ. 7
 οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπιβλέπουσιν,
 οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑψούσθωσαν ἐν ἑαυτοῖς. διάψαλμα.
⁸ εὐλογεῖτε, ἔθνη, τὸν θεὸν ἡμῶν, 8
 καὶ ἀκουτίσασθε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ,

NR1 11 αὐτης 1° αὐτος R 12 ευλόγησιν T | της χρη... T | πλησθήσεται
 N* (πλησθήσονται N^{c.a}) 13 πιανθήσονται N^{c.a} R | ορη] ωραια N^{c.a} ορια
 R¹ | περιζώσονται (sic) R 14 πληθυνουσιν R | κρᾶζονται R — Stich
 30 BN 28 R LXV 1 om ἀναστάσεως N 3 σε] σοι R 4 ψαλα-
 τωσαν 2°] + δη N^{c.a} | σου] + υψιστε N^{c.a} (ras N^{c.b}) 5 om τεκνα Bab NR |
 om και N* (hab γ N^{c.a}) | θεου] κυριου R | φοβερως] pr ως N^{c.a} 7 δυνα-
 στια (-τεια Bab)] + αυτου N^{c.a} | του αιωνος αυτου] om αυτου N αυτου του
 αιωνος R 8 ακουτισασθε Bab (-σθαι B*)] ακουτισατε N^{c.a} R | της αινε-
 σεως] τ. αινεσεσεως N ταινεσεως (sic) R

- 9 τοῦ θεμένου τὴν ψυχὴν μου εἰς ζωὴν, B
καὶ μὴ δόντος εἰς σάλον τοὺς πόδας μου.
- 10 ¹⁰ ὅτι ἔδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ θεός, καὶ ἐπύρσας ἡμᾶς ὡς πυροῦται
τὸ ἀργύριον.
- 11 ¹¹ εἰσήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα,
ἔθου θλίψεις ἐνώπιον ἡμῶν,
- 12 ¹² ἐπεβίβασας ἀνθρώπους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν·
διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος,
καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχὴν.
- 13 ¹³ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου ἐν ὀλοκαυτώμασιν,
14 ἀποδώσω σοι τὰς εὐχάς μου, ¹⁴ ἃς διέστειλεν τὰ χεῖλη μου
καὶ ἐλάλησεν τὸ στόμα μου ἐν τῇ θλίψει μου·
- 15 ¹⁵ ὀλοκαυτώματα μεμυλωμένα ἀνοίσω σοι μετὰ θυμιάματος καὶ
κριῶν,
ποιήσω σοι βόας μετὰ χιμάρων. διάψαλμα.
- 16 ¹⁶ δεῦτε ἀκούσατε καὶ διηγῆσομαι, πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν
κύριον,
ὅσα ἐποίησεν τῇ ψυχῇ μου.
- 17 ¹⁷ πρὸς αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐκέκραξα,
καὶ ὕψωσα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου.
- 18 ¹⁸ ἀδικίαν εἰ ἐθέλουν ἐν καρδίᾳ, μὴ εἰσακουσάτω Κύριος.
- 19 ¹⁹ διὰ τοῦτο εἰσήκουσέν μου ὁ θεός,
προσέσχεν τῇ φωνῇ τῆς προσευχῆς μου.
- 20 ²⁰ εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὃς οὐκ ἀπέστησεν τὴν προσευχήν μου καὶ
τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ.

ΞF'

LXVI
(LXVII)

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

- 2 ² Ὁ θεός, οἰκτειρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς,
ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς. διάψαλμα.
- 9 τοὺς ποδας B^h*c.bR] τον ποδα ⁹ N^{c.a} 10 om και ¹⁰ N^R 11 πακιδα ¹¹ N^R
N* (παγ. N^{c.a}) | ενωπιον] επι τον νωτον N^{c.a}R 13 αποδωσω σοι
τας ευχας μου] τας ευχ. μου αποδ. N* αποδ. τας ευχ. μου N^{c.a} 15 μεμ-
σλωμενα R* | ποιησω] ανοισω B^{ab}N^{c.a}R 16 διηγῆσομαι] + υμιν N^{c.a}R |
κυριον] θν N^{c.a} 18 καρδια] + μου N^R | εισακουσατω] + μου N^{c.a} (om N^{c.b}) |
Κυριος] ο θεος R 19 προσεσχεν] pr και R | προσευχης] δεησεως
N^{c.a}R 20 os ουκ...LXVIII 3 υποστασις resc R^a | μου B^hN^{c.a}R^a]
αυτου N* — Stich 38 B 40 N 36 R^{vid} LXVI 1 ψαλμος] ωδη R^a |
τω Δαυειδ] ωδης N 2 ημας 3°] + και ελεησαι ημας N^{c.a} | om διαψαλμα
R^m

- B 3 τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδὸν σου, 3
 καὶ ἐν πᾶσιν ἔθνεσιν τὸ σωτήριόν σου
 4 ἐξομολογησάσθωσαν λαοί, ὁ θεός, 4
 ἐξομολογησάσθωσαν λαοὶ πάντες.
 5 εὐφρανθήτωσαν καὶ ἀγαλλιάσθωσαν ἔθνη, 5
 ὅτι κρινεῖς λαοὺς ἐν εὐθύτητι,
 καὶ ἔθνη ἐν τῇ γῇ ὁδηγήσεις. διάψαλμα.
 6 ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοί, ὁ θεός, 6
 ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες.
 7 γῇ ἔδωκεν τὸν καρπὸν αὐτῆς· 7
 εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν, 8 εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὁ 8
 θεός,
 καὶ φοβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς.

ΞΖ'

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυεὶδ, ψαλμὸς ψδῆς.

LXVII
(LXVIII)

- 1 Ἀναστήτω ὁ θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, 2
 καὶ φυγέτωσαν οἱ μισοῦντες αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.
 3 ὥς ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν· 3
 ὥς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός,
 οὕτως ἀπόλουντο οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.
 4 καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν, διάψαλμα. 4
 ἀγαλλιάσθωσαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ,
 τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ.
 5 ἄσατε τῷ θεῷ, ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· 5
 ὁδοποιήσατε τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ δυσμῶν· Κύριος ὄνομα
 αὐτοῦ·
 καὶ ἀγαλλιάσθε ἐνώπιον αὐτοῦ.
 6 ταραχθήσονται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, 6
 τοῦ πατρὸς τῶν ὀρφανῶν καὶ κριτοῦ τῶν χηρῶν·
 ὁ θεὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ.

NR 3 καὶ ἐν πασιν ἐθνεσιν] καὶ ἐν πασι τοῖς λαοῖς N* ἐν πασι (sic) ἐθνεσιν N^{c.a}
 ἐν πασιν ἐθνεσιν R^a 4 ἐξομολογησάσθωσαν 1°, 2°] + σοι B^{ab} N^a 5 οἱ]
 + κρινεὶ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ N* (om N^{c.a}) [κρινεῖς] κρινεὶ NR^a |
 ὁδηγήσει N | om διαψαλμα R^a — Stich 14 B 15 N (de R non liquet)
 LXVII 2 ἀπο προσώπου αὐτοῦ οἱ μισ. αὐτοῦ R^a 3 ἐκλείπει B* N (ἐκ-
 λειπεί B^{ab}) | ἀπολουντο] ἀπολονται R^a 4 om διαψαλμα B* fort NR^a |
 ἀγαλλιασθωσαν] pr καὶ N* (om N^{c.a}) 5 om καὶ ἀγαλλιασθε ἐνώπιον
 αὐτοῦ N* (hab κ. ἀγαλλιασθαι ἐν. αὐτοῦ N^{c.a}) 6 ταραχθήσονται] τα-
 ραχθῆτωσαν N¹ (-θῆωσαν N*) R^a

- 7 ὁ θεὸς κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ, 13
 ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀνδρίᾳ,
 ὁμοίως τοὺς παραπικραίνοντας, τοὺς κατοικοῦντας ἐν τά-
 φοις.
 8 ὁ θεός, ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου,
 ἐν τῷ διαβαίνειν σε τὴν ἔρημον, διάψαλμα.
 9 ὡ γῇ ἐσείσθη, καὶ γὰρ οἱ οὐρανοὶ ἔσταξαν ἀπὸ προσώπου τοῦ
 θεοῦ τοῦ Σινά,
 ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ.
 10 βροχὴν ἐκούσιον ἀφοριεῖς, ὁ θεός, τῇ κληρονομίᾳ σου·
 καὶ ἡσθένησεν, σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν.
 11 τὰ ζῶά σου κατοικοῦσιν ἐν αὐτῇ,
 ἡτοίμασας ἐν τῇ χρηστότητί σου τῷ πτωχῷ.
 12 ὁ θεός ⁽¹²⁾κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει
 πολλῇ,
 13 ὁ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων τοῦ ἀγαπητοῦ,
 τοῦ ἀγαπητοῦ, καὶ ὡραιότητι τοῦ οἴκου διελέσθαι σκῦλαι.
 14 ἐὰν κοιμηθῇτε ἀνὰ μέσον τῶν κληρῶν,
 πτέρυγες περιστερῶν περιηργυρωμένοι,
 καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς ἐν χλωρότητι χρυσίου. διάψαλμα.
 15 ἐν τῷ διαστῆλλειν τὸν ἐπουράνιον βασιλεῖς ἐπ' αὐτῆς,
 χιονωθήσονται ἐν Σελμῶν.
 16 ὄρος τοῦ θεοῦ ὄρος πῖον,
 ὄρος τετυρωμένον, ὄρος πῖον.
 17 ἵνα τί ὑπολαμβάνετε, ὄρη τετυρωμένα;
 τὸ ὄρος ὃ εὐδόκησεν ὁ θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ·
 καὶ γὰρ ὁ κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.
 18 τὸ ἄρμα τοῦ θεοῦ μυριοπλάσιον,
 χιλιάδες εὐθηνούντων·
 ὁ κύριος ἐν αὐτοῖς ἐν Σινά, ἐν τῷ ἀγίῳ.
 19 ἀναβάς εἰς ὕψος ἡχμαλῶτευσας αἰχμαλωσίαν,

7 ἀνδρεία B^{ab} 8 την ερημον] εν τη ερημω R^a | om διαψαλμα R^R
 R^a 9 om του Σινα...του θεου R^{*} (hab R^{c.a}) | τουτο Σινα B^{ab} (το
 superscr) 10 βροχην] βρωσιν R^a | εκουσιαν R^{c.a} R^a | την κληρονο-
 μιαν R^a 12 om ο θς B^{bt} post θς distinx R^{c.a} 13 om του αγαπητου
 (2°) R^a | και ωρ. B R^{c.b} | τη ωρ. R^{c.a} R^a | διελεσθε B^{ab} 14 μεσον]
 μεσα R^a | περιαργυρωμεναι R^a | χρυσου R^a | om διαψαλμα R^a 15 Σελμω R^a
 17 υπολαμβανεται B^{*} (-τε B^{ab}) R^{*} | om ο θεος R^{*} 18 ο κυριος] om ο R^{c.a} R^a |
 Σινα R^{*} Σιναιν R^a 19 αναβας] ανεβης B^{ab} R^{c.a} (ανεβη R^{*}) R^a | ηχμαλω-
 τευσεν R^{*} (-σας R^{c.a})

- Η ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώπῳ,
 καὶ γὰρ ἀπειθοῦντες τοῦ κατασκηνώσαι.
 20 Κύριος ὁ θεὸς εὐλογητὸς, 20
 εὐλογητὸς Κύριος ἡμέραν καθ' ἡμέραν,
 καὶ κατενοδοῦσαι ἡμῖν ὁ θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν. διάψαλμα.
 21 ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ θεὸς τοῦ σώζειν, 21
 καὶ τοῦ κυρίου αἱ διεξοδοὶ τοῦ θανάτου.
 22 πλὴν ὁ θεὸς συνθλάσει κεφαλὰς ἐχθρῶν αὐτοῦ, 22
 κορυφὴν τριχὸς διαπορευομένων ἐν πλημμελίαις αὐτοῦ.
 23 εἶπεν Κύριος Ἐκ Βασάν ἐπιστρέψω, 23
 ἐπιστρέψω ἐν βυθοῖς θαλάσσης·
 24 ὅπως ἂν βαφῇ ὁ πούς σου ἐν αἵματι, 24
 ἡ γλῶσσα τῶν κυνῶν σου ἐξ ἐχθρῶν παρ' αὐτοῦ.
 25 ἐθεωρήθησαν αἱ πορίαι σου, ὁ θεός, 25
 αἱ πορίαι τοῦ θεοῦ μου τοῦ βασιλέως τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ·
 26 προέφθασαν ἄρχοντες ἐχόμενοι ψαλλόντων, 26
 ἐν μέσῳ νεανίδων τυμπανιστριῶν.
 27 ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν θεόν, 27
 τὸν κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραὴλ.
 28 ἐκεῖ Βενιαμὲν νεώτερος ἐν ἐκστάσει, 28
 ἄρχοντες Ἰούδα ἡγεμόνες αὐτῶν,
 ἄρχοντες Ζαβουλών,
 ἄρχοντες Νεφθαλεὶ.
 29 ἔντειλαι, θεός, τῇ δυνάμει σου, 29
 δυνάμωσον, ὁ θεός, τοῦτο ὃ κατηρτίσω ἡμῖν.
 30 ἀπὸ τοῦ ναοῦ σου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ 30
 σοὶ οἴσουσιν βασιλεῖς δῶρα.
 31 ἐπιτίμησον τοῖς θηρίοις τοῦ καλάμου· 31
 ἡ συναγωγὴ τῶν ταύρων ἐν ταῖς δαμάλεσιν τῶν λαῶν
 τοῦ μὴ ἀποκλεισθῆναι τοὺς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ·

ΝR 19 ἀνθρωπῳ B*^b] ἀνθρωποῖς B^aNR^a | ἀπειθουντες Bab (ἀπιθ. B*)] ἀπει-
 θουντας N^{c.a} (ἀπιθ.) R^a 20 ἡμερα και ἡμερα R^a | om και NR^a | om δια-
 ψαλμα R^a 21 ο θεος 2° B^{N.c.a}R^a] om ο N* | σωζειν] σωσαι R^a | του κυριου]
 + κυ N^{c.a}R^a 22 πλημμελιαις (-λειαις Bab) B^{N.c.a}R^avid] πλημμελια N* | αυτου
 2°] αυτων Bab N^{c.a}R^a om N* 25 ποραι bis] πορειαι BabN | βασιλεως] + μου
 N^{c.a} 26 εχομενα NR^a 27 τον κυριον] om τον N^{c.a}R^a 28 om αρχοντες
 Ιουδα ηγ. αυτων N* (hab N^{c.a}) | Νεφθαλειμ N Νεφθαλειν R^a 29 θεος] pr ο
 B^{ib}NR^a | κατηρτισω] κατηργασω N^{c.a} κατηργασω R^a | ημιν] pr εν R^a 30 επ
 R^a 31 δαμαλεσι Bⁱvid | των λαων] λαων sup ras N¹ του λαου R^a (των λαων
 R^b) | om μη N^{c.a}R^a | αποκλεισθηναι] εκκλεισθηναι N^{c.a}R^a

- διασκορπίσον ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα. B
 32 ³² ἤξουσιν πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου,
 Αἰθιοπία· προφθάσει χεῖρα αὐτῆς τῷ θεῷ.
 33 ³³ αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς, ἄσατε τῷ θεῷ, ψάλατε τῷ κυρίῳ.
 διάψαλμα.
 34 ³⁴ ψάλατε τῷ θεῷ τῷ ἐπιβεβηκότῃ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ
 κατὰ ἀνατολάς.
 ἰδοὺ δώσει ἐν τῇ φωνῇ αὐτοῦ φωνὴν δυνάμεως.
 35 ³⁵ δότε δόξαν τῷ θεῷ·
 ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἡ μεγαλοπρεπία αὐτοῦ,
 καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐν ταῖς νεφέλαις.
 36 ³⁶ θαυμαστὸς ὁ θεὸς ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ·
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, αὐτὸς δώσει δύναμιν καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ
 αὐτοῦ·
 καὶ εὐλογητὸς ὁ θεός.

ΞΗ'

LXVIII
(LXIX)Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων·
τῷ Δανείδ.

- 2 ² Σῶσόν με, ὁ θεός, ὅτι εἰσῆλθοσαν ὕδατα ἕως ψυχῆς μου.
 3 ³ ἐνεπάγην εἰς ἕλυν βυθοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις·
 ἦλθον εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ καταιγὶς κατεπόν-
 τισέν με.
 4 ⁴ ἐκοπίασα κράζων, ἐβραγχίασεν ὁ λάρυγξ μου,
 ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου ἀπὸ τοῦ ἐγγίzein ἐπὶ τὸν θεόν μου.
 5 ⁵ ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου οἱ μισοῦντές
 με δωρεάν·
 ἐκραταιώθησαν οἱ ἐχθροί μου οἱ ἐκδιώκοντές με ἀδίκως·
 ἂ οὐχ ἤρπασα τότε ἀπετίννουν.
 6 ⁶ ὁ θεός, σὺ ἔγνωσ τὴν ἀφροσύνην μου,
 καὶ αἱ πλημμελῖαι μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἐκρύβησαν.

32 θεω] $\overline{\kappa\omega}$ $\aleph^*$ (θ $\overline{\omega}$ $\aleph^{c,a}$) 33 θεω] $\overline{\kappa\omega}$ $\aleph^*$ (θ $\overline{\omega}$ $\aleph^{c,a}$) | κυριω] θω $\aleph^*$ ($\overline{\kappa\omega}$ $\aleph^R$
 $\aleph^{c,a}$) | om διαψαλμα R^a 34 om ψαλατε τω θεω $\aleph$ | θεω] κυριω R^a | κατα
B $\aleph^{c,a}$ R^a] κατ $\aleph^*$ | om ἰδου $\aleph^*$ (hab $\aleph^{c,a}$) | om εν $\aleph^R$ 35 μεγαλο-
πρεπεια Bab 36 οσίοις] αγίοις $\aleph^R$ | Ἰσραὴλ] pr του $\aleph^*$ (om $\aleph^{c,a}$) |
om και 2° $\aleph^{c,a}$ R^a — Stich 84 B 80 $\aleph$ (de R non liq) LXVIII 3 εν-
επαγη R^a | ἕλυν B^b] ὑλην B* $\aleph$ ἕλην R | αποστασις R^a 4 εβραγχνια-
σεν B* $\aleph^*$ (εβραγχιασεν B^b $\aleph^{c,a}$ R) | ἐγγιζειν] ἐλπιζειν B^a (mg) b (txt) $\aleph^R$ + με R
5 εκδιωκοντες] διωκοντες $\aleph$ 6 πλημμελεια Bab | εκρυβησαν] απεκρυ-
βησαν $\aleph^{c,a}$

- Β 'μὴ αἰσχυνθείησαν ἐπ' ἐμοὶ οἱ ὑπομένοντές σε, Κύριε τῶν δυνά- 7
μεων·
μὴ ἐντραπήσαν ἐπ' ἐμοὶ οἱ ζητοῦντές σε, ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ.
1 ὅτι ἔνεκα σου ὑπήνεγκα ὀνειδισμόν, 8
ἐκάλυψεν ἐντροπὴ τὸ πρόσωπόν μου·
9 ἀπηλλοτριωμένος ἐγενήθην τοῖς ἀδελφοῖς μου, 9
καὶ ξένος τοῖς υἱοῖς τῆς μητρός μου·
10 ὅτι ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με, 10
καὶ οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ.
11 καὶ συνεκάμψα ἐν νηστία τὴν ψυχὴν μου, 11
καὶ ἐγενήθη εἰς ὀνειδισμόν ἐμοί·
12 καὶ ἐθέμην τὸ ἔνδυμά μου σάκκον, 12
καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς εἰς παραβολήν.
13 κατ' ἐμοῦ ἡδολέσχουν οἱ καθήμενοι ἐν πύλῃ, 13
καὶ εἰς ἐμέ ἔψαλλον οἱ πίνοντες τὸν οἶνον.
14 ἐγὼ δὲ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σέ, Κύριε· 14
καιρὸς εὐδοκίας, ὁ θεός·
ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου
ἐπάκουσον, ἐν ἀληθείᾳ τῆς σωτηρίας σου.
15 σῶσόν με ἀπὸ πηλοῦ, ἵνα μὴ ἐνπαγῶ· 15
ῥυσθεῖν ἐκ τῶν μισούντων με καὶ ἐκ τοῦ βάθους τῶν ὑδάτων.
16 μὴ με καταποντισάτω καταγίς ὕδατος, 16
μηδὲ καταπιέτω με βυθός,
μηδὲ συνσχέτω ἐπ' ἐμέ φρέαρ στόμα αὐτοῦ.
17 εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου· 17
κατὰ τὸ πλήθος τῶν οἰκτειρμῶν σου ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ·
18 ὅτι θλίβομαι, ταχὺ ἐπάκουσόν μου. 18
19 πρόσχες τῇ ψυχῇ μου καὶ λύτρωσαι αὐτήν, 19
ἔνεκα τῶν ἐχθρῶν μου ῥύσάι με.
20 σὺ γὰρ γινώσκεις τὸν ὀνειδισμόν μου 20

NR 7 εμοι bis] εμε B^{a2b}R | Κυριε] + κ̅ε NR 10 καταφαγεται] κατεφαγε
B^b κατεφαγεν N^{c.a}R 11 συνεκαμψα] συνεκαλυψα N^{c.a}R | νηστεια Bab |
εγενηθη]+ μοι R | ονιδισμους N^{c.a} | om εμοι R 12 εγενομην B^Nc.a R]
εγενηθην N^{*} 13 πυλαις N^{c.a}R | τον οινον] om τον N^{c.a} 14 επακου-
σον]+ μου Bab R | σωτηριας σου] σωτηριας μου B 15 εμπαγω Bab | του
βαθους] των βαθων N^{c.a}R^a 16 συνσχετω (συσχ. B^bN)] συνεχετω
B²fort R | στομα] pr το R 17 εισακουσον (οισακ. N^{*} εισακ. Nⁱ(vid)])
επακουσον R | εμε]+ς (om και NR) μη αποστρεψης το προσωπον σου απο
του παιδος σου Bab^{ing} sup NR 18 ταχυ N^{*} 20 om γαρ N | τον on.
sup ras R¹ | μου] εμου N^{*} (μου N^{c.a})

- καὶ τὴν αἰσχύνην μου καὶ τὴν ἐντροπὴν μου· B
ἐναντίον σου πάντες οἱ θλίβοντές με.
- 21 ²¹ ὄνειδισμόν προσεδόκησεν ἡ ψυχὴ μου καὶ ταλαιπωρίαν·
καὶ ὑπέμεινα συνλυπούμενον, καὶ οὐχ ὑπῆρξεν,
καὶ παρακαλοῦντα, καὶ οὐχ εὔρον.
- 22 ²² καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου χολήν,
καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὄξος.
- 23 ²³ γενηθῆτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα,
καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ εἰς σκάνδαλον·
- 24 ²⁴ σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν,
καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύνκαμψον·
- 25 ²⁵ ἔκχεον ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὀργὴν σου,
καὶ ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σου καταλάβοι αὐτούς.
- 26 ²⁶ γενηθῆτω ἡ ἔπαυλις αὐτῶν ἡρημωμένη,
καὶ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν·
- 27 ²⁷ ὅτι ὃν σὺ ἐπάταξας αὐτοὶ κατεδίωξαν,
καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυμάτων μου προσέθηκαν.
- 28 ²⁸ πρόσθετες ἀνομίαν ἐπὶ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν,
καὶ μὴ εἰσελθέτωσαν ἐν δικαιοσύνῃ σου·
- 29 ²⁹ ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ βίβλου ζώντων,
καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν.
- 30 ³⁰ πτωχὸς καὶ ἀλγῶν εἰμι ἐγώ,
καὶ ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου σου ἀντελάβετό μου.
- 31 ³¹ αἰνέσω τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μετ' ᾧ δῆς,
μεγαλυνῶ αὐτὸν ἐν αἰνέσει,
- 32 ³² καὶ ἀρέσει τῷ θεῷ ὑπὲρ μόσχον νέον κέρατα ἐκφέροντα καὶ
ὀπλάς.
- 33 ³³ ἰδέτωσαν πτωχοὶ καὶ εὐφρανθήτωσαν,
ἐκζητήσατε τὸν θεὸν καὶ ζήσεσθε.

20 ἐναντίον] ἐνωπίον R 21 ψυχὴ B^{c.a} R] καρδία N^{*c.b} | συλλυ- NK
πούμενον B^b | και ουχ υπηρξεν...ουχ ευρον] και ουχ ευρον και παρακ. και
ουχ υπηρχεν N^{*} και ουχ υπηρχεν και παρακαλουντας (ita et R) και ουχ
ευρον N^{c.a} 23 πακίδα N 24 συγκαμψον B^b 25 ο θυμος της
οργης σου καταλαβοι B^{c.a} R] ο θυμος σου λαβοι N^{*} 26—32 om
γενηθητω...οπλας R* (hab R^{a.mg}) 27 om ον R^a 28 εισελ-
θατωσαν R^a 30 om και 2° N^{c.a} | om του προσωπου N^{c.a} R^a | αντε-
λαβετο] pr ο θεος NR^a 31 του θεου] + μου N^{c.a} | μετ] μετα N^{*}
32 om εκφεροντα N^{*} (hab N^{c.a}) 33 εκζητησατε] ζητησατε R | θεου]
κυριον R | ζησεσθε B^{ab} (ζησεσθαι B^{*})] ζησεται η ψυχη ημων (υμων N^{c.a})
N^{*} R

- Β 34 ὅτι εἰσήκουσεν τῶν πενήτων ὁ κύριος, 34
καὶ τοὺς πεπεδημένους αὐτοῦ οὐκ ἐξουδένωσεν.
35 αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, 35
θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν αὐτοῖς.
36 ὅτι ὁ θεὸς σώσει τὴν Σιών, 36
καὶ οἰκοδομηθήσονται αἱ πόλεις τῆς Ἰουδαίας,
καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ καὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν.
37 καὶ τὸ σπέρμα τῶν δούλων αὐτοῦ καθέξουσιν αὐτήν, 37
καὶ οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατασκηνώσουσιν ἐν αὐτῇ.

ΞΘ'

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυεὶδ εἰς ἀνάμνησιν, εἰς τὸ
Σῶσαί με Κύριον.

LXIX
(LXX)

- 2 Ὁ θεός, εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες· 2
3 αἰσχυνθείησαν καὶ ἐντραπείησαν οἱ ζητοῦντές μου, τὴν ψυχὴν, 3
ἀποστραφείησαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ καταισχυνθείησαν οἱ βουλό-
μενοί μοι κακά·
4 ἀποστραφείησαν παραυτίκα αἰσχυνόμενοι οἱ λέγοντές μοι 4
Εὗγε εὗγε.
5 ἀγαλλιάσθωσαν καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζη- 5
τοῦντές σε,
καὶ λεγέτωσαν διὰ παντός Μεγαλυνθήτω ὁ θεός, οἱ ἀγα-
πῶντες τὸ σωτήριόν σου.
6 ἐγὼ δὲ πτωχὸς καὶ πένης· ὁ θεός, βοήθησόν μοι· 6
βοηθός μου καὶ ρύστης μου εἰ σύ· Κύριε, μὴ χρονίσῃς.

Ο'

Τῷ Δαυεὶδ, υἱὸν Ἰωναδὰβ καὶ τῶν πρῶτων
αἰχμαλωτισθέντων.

LXX
(LXXI)

- 1 Ὁ θεός, ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, μὴ καταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα. 1
2 ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥῦσαί με καὶ ἐξελοῦ με, 2

NR 34 εξουδενωσει N* (-σεν N^{c.a}) R 35 ερποντα εν αυταις BN^{c.a} R] περατα
της γης N* 36 Σειων N 37 αυτου 2^ο σου N — Stich 76 B 75 N
(de R non liq) LXIX 1 om eis το σωσαι με Κυριον R 2 προσχες]
+ κε eis το βοηθησαι μοι σπενσον Ba^{7b} mg inf N^{c.a} R + κε eis το β. μ. θελησον N*
3 αισχυνθειησαν] αισχυνθητωσαν NR | εντραπειησαν] εντραπητωσαν NR | την
ψυχην μου N^{c.a} R | βουλομενοι] λογιζομενοι R 4 αποστραφειησαν] αποστρα-
φητωσαν R 5 και ευφρανθητωσαν sup ras R^b | σε] + κε N^{c.a} R | θεος] κυριος
R 6 πτωχος] + ειμι N^{c.a} | πενης] + ειμι R | βοηθησον] βοηθει R | ρυστης]
υπερασπιστης R | συ ει R — Stich 9 B 10 NR LXIX 1 τω (του R)
Δαυειδ] + ψαλμος NR | υιων] pr των R | Ιωναδαβ] Αμναδαμ R | om ο θεος
NR | ηλπισα] + κε NR 2 om και εξελου με N* (hab γ εξ. με N^{c.a})

- κλῖνον πρὸς μέ τὸ οὖς σου καὶ σῶσόν με. B
- 3 ³γενοῦ μοι εἰς θεὸν ὑπερασπιστήν,
εἰς τόπον ὄχυρόν τοῦ σῶσαί με·
ὅτι στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου εἰ σύ.
- 4 ⁴ὁ θεός, ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ,
ἐκ χειρὸς παρανομούντος καὶ ἀδικούντος·
- 5 ⁵ὅτι σὺ εἶ ἡ ὑπομονή μου, κύριε·
Κύριος ἡ ἐλπίς μου ἐκ νεότητός μου.
- 6 ⁶ἐπὶ σέ ἐπεστηρίχθην ἀπὸ γαστρός,
ἐκ κοιλίας μητρός μου σύ μου εἶ σκεπαστής·
ἐν σοὶ ἡ ὑμνησίς μου διὰ παντός.
- 7 ⁷ὥσεί τέρας ἐγενήθην τοῖς πολλοῖς,
καὶ σὺ βοηθὸς κραταίος.
- 8 ⁸πληρωθῆτω τὸ στόμα μου αἰνέσεως,
ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου,
ὄλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρεπίαν σου.
- 9 ⁹μὴ ἀπορίψῃς με εἰς καιρὸν γήρους,
ἐν τῷ ἐκλιπεῖν τὴν ἰσχύν μου μὴ ἐνκαταλίπῃς με.
- 10 ¹⁰ὅτι εἶπαν οἱ ἐχθροί μου ἐμοί,
καὶ οἱ φυλάσσοντες τὴν ψυχὴν μου
- 11 ἐβουλεύσαντο ἐπὶ τὸ αὐτό, ¹¹λέγοντες Ὁ θεὸς ἐνκατέλιπεν αὐτόν·
καταδιώξατε καὶ καταλάβετε αὐτόν,
ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ ῥυόμενος.
- 12 ¹²ὁ θεός, μὴ μακρύνῃς ἀπ' ἐμοῦ,
- 13 ¹³αἰσχυνθῇτωσαν καὶ ἐκλιπέτωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντες τὴν ψυ-
χὴν μου,
περιβαλέσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπὴν οἱ ζητοῦντες τὰ
κακά μοι.
- 14 ¹⁴ἐγὼ δὲ διὰ παντὸς ἐλπῶ,

3 εἰς τοπον] pr και KR | εἰστερ. R* 4 ο θεος] +μου KR | εκ 2°] pr KR
και K 5 Κυριος] Κυριε R 6 επεστηριχθην] περιφην R | απο γασ-
τρος] εκ ματρος (sic) R | μητρος] pr της R | μου ει σκεπαστης BN | ει μοι
υπερασπιστης μου R* | υμνησις] υπομνησις K 7 βοηθος] +μου Nc.a R
8 αινεσεως] +Κυριε R | om οπως υμν. την δ. σου N* (hab Nc.a) | την μεγα-
λοπρεπιαν (-πειαν Bab) B*Nc.a R] της μεγαλοπρεπιας K* 9 απορριψης
Ba?b K | γηρωσ N* (γηρους Nc.a) | εκλιπειν K (εκλιπιν B*)] εκλειπειν Bab |
ισχυν] ψυχην K | εγκαταλιπης Ba?b K 11 εγκατελιπεν Ba?b K | ρυομενος]
+αυτον R 12 ο θεος] +μου BabNc.a R | εμου] +ο θς μου εις την βοηθειαν
μου προσches KR 13 εκλιπετωσαν (εκλειπ. Bab)] εντραπετωσαν R | τα
κακα] om τα R 14 ελπιω] επι σε ελπιω K*R ελπιω επι σε Nc.a

- B καὶ προσθήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἰνσίην σου.
 15 τὸ στόμα μου ἐξαγγελεῖ τὴν δικαιοσύνην σου, 15
 ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου,
 ὅτι οὐκ ἔγνων πραγματίας.
 16 εἰσελεύσομαι ἐν δυναστείᾳ Κυρίου· 16
 Κύριε, μνησθήσομαι τῆς δικαιοσύνης σου μόνου.
 17 ἐδίδαξάς με, ὁ θεός, ἐκ νεότητός μου, 17
 καὶ μέχρι νῦν ἀναγγελῶ τὰ θαυμάσιά σου,
 18 καὶ ἕως γήρους καὶ πρεσβείων· ὁ θεός, μὴ ἐγκαταλίπῃς με 18
 ἕως ἂν ἀπαγγείλω τὸν βραχίονά σου πάσῃ τῇ γενεᾷ τῇ
 ἐρχομένῃ,
 τὴν δυναστείαν σου 19 καὶ τὴν δικαιοσύνην σου, 19
 ὁ θεός, ἕως ὑψίστων, ἃ ἐποίησας μεγαλείᾳ.
 ὁ θεός, τίς ὅμοιός σοι;
 20 ὅτι ἔδειξάς μοι θλίψεις πολλές καὶ κακά, 20
 καὶ ἐπιστρέψας ἐξωποιοήσας με,
 καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με, 21 πλεο- 21
 νάσας τὴν δικαιοσύνην σου.
 καὶ ἐπιστρέψας παρεκάλεσάς με,
 καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων πάλιν ἀνήγαγές με.
 22 καὶ γὰρ ἐξομολογήσομαί σοι ἐν σκεύει ψαλμοῦ τὴν ἀλήθειάν 22
 σου,
 ψαλῶ σοι, ὁ θεός, ἐν κιθάρᾳ, ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ.
 23 ἀγαλλιάσονται τὰ χεῖλη μου ὅταν ψάλω σοι, 23
 καὶ ἡ ψυχὴ μου ἦν ἐλυτρώσω.
 24 ἔτι δὲ καὶ ἡ γλῶσσά μου ὅλην τὴν ἡμέραν μελετήσῃ τὴν δικαιο- 24
 σύνην σου,
 ὅταν αἰσχυρθῶσιν καὶ ἐντραπῶσιν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.

NR 15 ἐξαγγελεῖ] ἀναγγελεῖ N -γελλεῖ R* | πραγματίας] γραμματίας B^{ab}N
 (-τίας) 16 δυναστεία B^{ab}N 17 ἐδίδαξας με ὁ θεός] ο θς μου α εδιδ. με
 N^{c.a} | νυν] pr του N^{c.a} | ἀναγγελω] ἀπαγγελω N ἀπαγγελλω R 18 γήρως
 B^{ab} | πρεσβίου B* (πρεσβείου B^{ab}N) | ο θεός] +μου N^{c.a} | ἐγκαταλίπῃς B^{a2b}
 ἐγκατελίπες R | om αν N* (hab N^{c.a}) R* ου R^a | ἀπαγγελω] ἀπαγγελλω
 R* | παση τη γενεα] τη γενεα παση N^{c.a} παση γενεα γενεα (sic) R | ἐρχο-
 μενη] ἐπερχομενη R | δυναστείαν B^{ab} 19 ἐποίησας] +μοι N^{c.a} | μεγαλείᾳ]
 τα θαυμασία σου R 20 οτι] σσας N^{c.a} | κακά] κακας R 21 πλεονάσας]
 ἐπλεονάσας NR (inc stich) +επ εμε R | δικαιοσύνην] μεγαλωσύνην R | om
 και εκ των αβ. π. ἀνήγαγες με N | ἀβυσσων] +της γης NR 22 και γαρ]
 +εγω B^{ab}NR | om εν σκευει ψαλμον N | σκευει] σκευεσιν R | ο θς ψαλω σοι
 N | αγιος Ισραηλ R* — Stich 53 B 51 N 52 R

ΟΑ΄

B

LXXI
(LXXII)

Eis Σαλομών.

- 1 Ὁ θεός, τὸ κρίμα σου τῷ βασιλεῖ δός,
καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως,
2 *κρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ καὶ τοὺς πτωχοὺς σου
ἐν κρίσει.
3 ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ σου καὶ οἱ βουνοί.
4 ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖ τοὺς πτωχοὺς τοῦ λαοῦ·
καὶ σώσεις τοὺς υἱοὺς τῶν πενήτων,
καὶ ταπεινώσει συκοφάντην·
5 καὶ συνπαραμενεῖ τῷ ἡλίῳ,
καὶ πρὸ τῆς σελήνης γενεὰς γενεῶν.
6 καὶ καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον,
καὶ ὥσει σταγόνες στάξουσai ἐπὶ τὴν γῆν.
7 ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη,
καὶ πληθὸς εἰρήνης ἕως οὗ ἀνταναιρεθῇ ἡ σελήνη.
8 καὶ κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης,
καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης.
9 ἐνώπιον αὐτοῦ προπесοῦνται Αἰθίοπες,
καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ χοῦν λίξουσιν·
10 βασιλεῖς Θαρσεῖς καὶ αἱ νῆσοι δῶρα προσοίσουσιν,
βασιλεῖς Ἀράβων καὶ Σαβὰ δῶρα προσάξουσιν·
11 καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ βασιλεῖς,
πάντα τὰ ἔθνη δουλεύουσιν αὐτῷ.
12 ὅτι ἐρύσατο πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου,
καὶ πένητα ᾧ οὐχ ὑπῆρχεν βοηθός·
13 φείσεται πτωχοῦ καὶ πένητος,
καὶ ψυχὰς πενήτων σώσει·
14 ἐκ τόκου καὶ ἐξ ἀδικίας λυτρώσεται τὰς ψυχὰς αὐτῶν,
καὶ ἔντιμον τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτοῦ.

LXXI 1 Σαλωμων Bab^b Σαλομωνα R + ψαλμος R | τω 2^ο ω R | υιω του NRT
 βασιλεως sup ras B^{17a2} 2 λαον] λεων R 3 αναλαβετωσαν N^{c.a} R |
 om σου N 4 εν δικαιοσυνη] om εν R* δικαιοσυνην N^{c.a} R^a | σωσει
 Bab^b NRT 5 συμπαραμενει B^{a1b} R 6 om και 1^ο N^{c.a} T | ως] ωσει
 NRT | της γης T 7 ου] του N* (ou N^{1c.a}) 8 κατακυριευση T 10 αι
 νησοι] om αι RT | προσοισουσιν] προσαξουσιν N* (προσις. N^{c.a}) προσοισωσιν
 T | προσαξωσιν T 11 προσκυνησωσιν T | αυτω 1^ο αυτον R | βασιλεις]
 + της γης NRT | δουλευσωσιν T 12 ερρυσατο Bab^b NR | om εκ χειρος N^{c.a}
 om χειρος T 14 λυτρωσται T | αυτων 2^ο αυτου RT | αυτου] αυτων NRT

- B 15 καὶ ζήσεται καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐκ τοῦ χρυσίου τῆς Ἀραβίας, 15
καὶ προσεύξονται περὶ αὐτοῦ διὰ παντός,
ὅλην τὴν ἡμέραν εὐλογήσουσιν αὐτόν.
16 ἔσται στήριγμα ἐν τῇ γῇ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀρέων· 16
ὑπεραρθήσεται ὑπὲρ τὸν Λίβανον ὁ καρπὸς αὐτοῦ,
καὶ ἐξανθήσουσιν ἐκ πόλεως ὥσεί χόρτος τῆς γῆς.
17 ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας, 17
πρὸ τοῦ ἡλίου διαμενεί τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
καὶ εὐλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς,
πάντα τὰ ἔθνη μακαριούσιν αὐτόν.
18 εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος, 18
19 καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ 19
εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·
καὶ πληρωθήσεται τῆς δόξης αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῇ.
γένοιτο, γένοιτο.

20 Ἐξέλιπον οἱ ὕμνοι Δαυεὶδ τοῦ υἱοῦ Ἰεσσαί.

20

NR1 15 εὐλογησωσιν T 16 αὐτου] αὐτων T | ἐξανθησωσιν T 17 ἔστω]
ἔσται T | αὐτου I^o B^N* c.^b RT] του κύ B^{c.a} | εὐλογηθησονται] ἐνευλογ. B^{c.a} RT
18 Ἰσραὴλ] pr του R 19 εὐλογητον] εὐλογημενον B^{c.a} | om εἰς τον αἰωνα
(I^o)...της δοξης αὐτου B^N* (hab B^{c.a}) | πασα η γη B^N* c.^a RT] ἐν παση τη γη B^N*
20 ἐξέλειπον T | του υιου] om του T — Stich 41 B 40 B 42 R

III

OB'

B

LXXII
(LXXIIII)

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

- 1 Ὡς ἀγαθὸς τῷ Ἰσραὴλ ὁ θεός, τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ.
 2 ἔμοῦ δὲ παρὰ μικρὸν ἐσαλεύθησαν οἱ πόδες,
 παρ' ὀλίγον ἐξεχύθη τὰ διαβήματά μου.
 3 ὅτι ἐζήλωσα ἐπὶ τοῖς ἀνόμοις, εἰρήνην ἀμαρτωλῶν θεωρῶν.
 4 ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνάνευσις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν,
 καὶ στερέωμα ἐν τῇ μάστιγι αὐτῶν.
 5 ἐν κόποις ἀνθρώπων οὐκ εἰσίν,
 καὶ μετὰ ἀνθρώπων οὐ μαστιγωθήσονται.
 6 διὰ τοῦτο ἐκράτησεν αὐτοὺς ἡ ὑπερηφανία,
 περιβάλλοντο ἀδικίαν καὶ ἀσέβειαν αὐτῶν.
 7 ἐξελεύσεται ὡς ἐκ στέατος ἡ ἀδικία αὐτῶν,
 διήλθον εἰς διάθεσιν καρδίας.
 8 διενόηθησαν καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ,
 ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος ἐλάλησαν.
 9 ἔθεντο εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν,
 καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν διήλθεν ἐπὶ τῆς γῆς.
 10 διὰ τοῦτο ἐπιστρέψει ὁ λαὸς μου ἐνταῦθα,
 καὶ ἡμέραι πλήρεις εὐρεθήσονται αὐτοῖς,
 11 καὶ εἶπαν Πῶς ἔγνω ὁ θεός;
 καὶ εἰ ἔστιν γνῶσις ἐν τῷ ὑψίστῳ;
 12 ἰδοὺ ἀμαρτωλοὶ καὶ εὐθηνοῦνται.
 εἰς τὸν αἰῶνα κατέσχον πλούτου.
 13 καὶ εἶπα Ἄρα ματαίως ἐδικαίωσα τὴν καρδίαν μου,
 καὶ ἐνιψάμην ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου,
 14 καὶ ἐγενόμην μεμαστιγμένος ὅλην τὴν ἡμέραν,
 καὶ ὁ ἔλεγχός μου εἰς τὰς πρωίας.

LXXII 1 τῷ Ἰσρ. ο θεος] ο θς τῷ Ἰσρ. N^{c.a} ο θεος του Ἰσρ. RT | ευθεσι NRT
 BRT 4 om εν ιο N* (hab N^{c.a}) R 6 υπερηφανια] + εις τελος N^{c.a}
 (ras N^{c.b}) T | ασεβειαν και αδικιαν N* (αδ. και ασ. N^{c.a}) | ασεβιαν T | αυ-
 των] εαντων T 7 ως] ωσει N* (ως N^{c.a}) | διηλθοσαν RT 8 ελαλη-
 σαν] σ non inst Bb | εν πονηρια] πονηρα T 10 δια του B* (δ. τουτο
 Bab [vid]) | ημεραι] pr αι N^{c.a} T | αυτοις] pr εν NRT 11 ειπον T | ει
 εστιν] ειστιν R 12 αμαρτωλοι] pr οντοι Bab mg NRT | ευθηνουνταις N^{c.a}
 ευθηνουντες RT 13 ειπα] ειπον T

- B ¹⁵ εἰ ἔλεγον Διηγῆσομαι οὕτως, 15
 ἰδοὺ τῇ γενεᾷ τῶν υἱῶν σου ἡσυνθέτηκα.
¹⁶ καὶ ὑπέλαβον τοῦ γνῶναι· 16
 τοῦτο κόπος ἐναντίον μου,
¹⁷ ἕως εἰσελθῶ εἰς τὸ ἁγιαστήριον τοῦ θεοῦ, 17
 καὶ συνῶ εἰς τὰ ἔσχατα.
¹⁸ πλὴν διὰ τὰς δολιότητας ἔθου αὐτοῖς. 18
¹⁹ πῶς ἐγένοντο εἰς ἐρήμωσιν ; 19
 ἐξάπινα ἐξέλιπον, ἀπώλουντο διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.
²⁰ ὥσεί ἐνύπνιον ἐξεγειρομένου, 20
 κύριε, ἐν τῇ πόλει σου τὴν εἰκόνα αὐτῶν ἐξουδενώσεις.
²¹ ὅτι ἠψφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ οἱ νεφροί μου ἡλλοιώθησαν· 21
²² καὶ ἐγὼ ἐξουδενωμένος καὶ οὐκ ἔγνων, 22
 κτηνώδης ἐγενόμην παρὰ σοί.
²³ καὶ ἐγὼ διὰ παντὸς μετὰ σοῦ· 23
 ἐκράτησας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου,
²⁴ ἐν τῇ βουλῇ σου ὠδήγησάς με, 24
 καὶ μετὰ δόξης προσελάβου με.
²⁵ τί γάρ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ οὐρανῷ ; 25
 καὶ παρὰ σοῦ τί ἠθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς ;
²⁶ ἐξέλιπεν ἡ καρδία μου καὶ ἡ σάρξ μου, ὁ θεὸς τῆς καρδίας μου, 26
 καὶ ἡ μερίς μου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.
²⁷ ὅτι ἰδοὺ οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ σοῦ ἀπολοῦνται· 27
 ἐξωλέθρευσας πάντα τὸν πορνεύοντα ἀπὸ σοῦ.
²⁸ ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ κυρίῳ ἀγαθὸν ἐστίν, 28
 τίθεσθαι ἐν τῷ κυρίῳ τὴν ἐλπίδα μου,
 τοῦ ἐξαγγεῖλαι πάσας τὰς αἰνέσεις σου
 ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυματρὸς Σιών.

NR T ¹⁵ της γενεα R* (της γενεας R^a) | ησυνθετηκα B N* c.b] ησυνθετηκας N^{c.a} R* vid
 (ras penitus R^a) ησυνθετικας T ¹⁶ τουτο...μου bis scr R | κοπος]+εστιν
 B^{ab mg} N^{c.a} RT | εναντιον] ενωπιον N^{c.a} RT | μου] εμου N^{c.a} ¹⁷ εως]+ου
 N^{c.a} RT | om εισελθω..συνω R | εσχατα]+αυτων N^{c.a} R (εις τα εσχ. αυτ.
 bis scr K*) T ¹⁸ δολιοτητας]+αυτων N^{c.a} RT | αυτοις]+κακα N^{c.a} (ras
 N^{c.b}) T+κατεβαλες αυτους εν τω επαρθηναι B^{ab mg} NR+κατεβαλας αυτ. εν
 τω επ. T ¹⁹ distinx post εξαπινα N^{c.a} T | εξελειπον T ²⁰ εξεγειρο-
 μενων R | εικοναν N* (-να N^{c.a}) | εξουδενωσης T ²¹ ηψφρανθη] εξεκαυθη
 N^{c.a} RT ²² εγενομην] εγενηθην NT ²⁴ εν] pr γ N^{c.a} T | δοξας R |
 προελαβου R* ²⁵ υπαρχει] εστιν R ²⁶ εξελειπεν T ²⁷ om
 εαυτους R | εξωλοθρ. B^b εξολεθρ. T | πορνευοντα] εκπορν. R* ²⁸ το
 προσκολλασθαι] του προσκολλας (sic) R | τω κυριω 1°] τω θω N T τω θεω] τω
 θεω R* (om τω θ. 1° R^a) | Σειων T — Stich 55 BNR^{vid} 56 T

ΟΓ'

B

LXXIII
(LXXIV)

Συνέσεως τῷ Ἀσάφ.

- 1 ἵνα τί ἀπόσω, ὁ θεός, εἰς τέλος;
ὠργίσθη ὁ θυμός σου ἐπὶ πρόβατα νομῆς σου;
- 2 μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου ἧς ἐκτίσω ἀπ' ἀρχῆς·
ἐλυτρώσω ῥάβδον κληρονομίας σου,
ὅρος Σιών τοῦτο ὃ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ.
- 3 ἔπαρον τὰς χεῖράς σου ἐπὶ τὰς ὑπερηφανίας αὐτῶν εἰς τέλος,
ὅσα ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρὸς ἐν τοῖς ἁγίοις σου.
- 4 καὶ ἐνεκαυχήσαντο οἱ μισοῦντές σε ἐν μέσῳ τῆς ἑορτῆς σου,
ὥς εἰς τὴν εἴσοδον ὑπεράνω·
ὥς ἐν δρυμῶν ξύλων ἀξίναις ἐξέκοψαν τὰς θύρας αὐτῆς·
ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέρραξαν αὐτήν.
- 7 ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ τὸ ἁγιαστήριόν σου·
εἰς τὴν γῆν ἐβεβήλωσαν τὸ σκῆνωμα τοῦ ὀνόματός σου.
- 8 εἶπαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἡ συγγενία αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτό
Δεῦτε καὶ καταπαύσωμεν τὰς ἑορτὰς Κυρίου ἀπὸ τῆς γῆς.
- 9 τὰ σημεῖα ἡμῶν οὐκ εἶδομεν,
οὐκ ἔστιν ἔτι προφῆτης, καὶ ἡμᾶς οὐ γινώσκεται ἔτι.
- 10 ἔως πότε, ὁ θεός, ὀνειδιεῖ ὁ ἐχθρός;
παροξυνεῖ ὁ ὑπεναντίος τὸ ὄνομά σου εἰς τέλος;
- 11 ἵνα τί ἀποστρέφεις τὴν χεῖρά σου
καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ μέσου τοῦ κόλπου σου εἰς τέλος;
- 12 ὁ δὲ βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος,
εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.
- 13 σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν,
σὺ συνέντριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος·

LXXIII 1 απωσω ο θεος] ο θς απωσω N^{c.a} T απωσω ημας ο θεος R NRT
2 Σειων T 3 οσα B* N^{c.a} RT] οσας B^{ab} N* | τοις αγιοις] τω αγιω N^{c.a} T
4 εορτης] οργης N* (εορτ. N^{c.a}) | σου] + εθεντο τα σημεια αυτων σημεια και ουκ
εγνωσαν B^{ab} mg inf NRT 5 εισοδον] οδον N* εξοδον N^{c.a} R^a T | εξεκοψαν]
διεκοψαν N* (εξεκ. N^{c.a}) 6 πελυκι T 7 om ενεπυρισαν...σου (1°) R
8 ειπον T | η συγγενια {-νεια B^{ab}}] αι συγγενειαι N^{c.a} T {-νιαι} | om και
B^{ab} N* (hab N^{c.a}) R | τας εορτας] pr πασας N^{c.a} RT | Κυριου] του θυ NRT
9 ημων] αυτων T | ειδομεν] ειδαμεν (? ιδ.) R ιδομεν T | ουκ εστιν] pr και R
10 om ο θεος N* (hab superscr N¹) 11 χειραν R | om και την δεξιαν
σου N* (hab N^{c.a}) 12 βασιλευς] pr θεος B^{ab} NRT 13 δυναμει]
δυνασθεια N* (δυναμ. N^{c.a})

- B 5 φωτίζεις σὺ θαυμαστῶς ἀπὸ ὁρέων αἰωνίων. 5
 6 ἐταράχθησαν πάντες οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ· 6
 ἔπνωσαν ἕπνον αὐτῶν, καὶ οὐχ εὔρον οὐδὲν
 πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πλούτου ταῖς χερσὶν αὐτῶν.
 7 ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου, ὁ θεὸς Ἰακώβ, 7
 ἐνύσταξαν οἱ ἐπιβεβηκότες τοὺς ἵππους.
 8 σὺ φοβερὸς εἶ, καὶ τίς ἀντιστήσεται σοι 8
 ἀπὸ τῆς ὀργῆς σου;
 9 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡκόντισας κρίσιν, 9
 γῇ ἐφοβήθη καὶ ἡσύχασεν, 10 ἐν τῷ ἀναστῆναι εἰς κρίσιν 10
 τὸν θεόν,
 τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς πρᾶεῖς τῇ καρδίᾳ. διάψαλμα.
 11 ὅτι ἐνθῦμιον ἀνθρώπου ἐξομολογήσεται σοι, 11
 καὶ ἐνκατάλιμμα ἐνθυμίου ἐορτάσει σοι.
 12 εὐξασθε καὶ ἀπόδοτε Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν· 12
 πάντες οἱ κύκλῳ αὐτοῦ οἴσουσιν δῶρα
 13 τῷ φοβερῷ καὶ ἀφαιρουμένῳ πνεύματα ἀρχόντων, 13
 φοβερῷ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.

OF'

Eis τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθούμ· τῷ Ἀσαφ ψαλμός.

LXXVI
(LXXVII)

- 2 Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, 2
 καὶ ἡ φωνή μου πρὸς τὸν θεόν, καὶ προσέσχεν μοι.
 3 ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν θεόν ἐξεζήτησα, 3
 ταῖς χερσὶν μου νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠπατήθην·
 ἀπηνῆνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου.
 4 ἐμνήσθην τοῦ θεοῦ καὶ εὐφράνθην· 4
 ἡδολέσχησα καὶ ὠλιγοψύχησεν τὸ πνεῦμά μου. διάψαλμα.

NR T 5 φωτισεις R | απο] απ R 6 ταις χερσιν] pr εν R 7 οι
 επιβεβηκοτες] pr παντες R | τους ιππους] τοις ιπποις B^{c.a}T 8 απο]
 pr τοτε R + τοτε B^{a.2.b}NT | της οργης σου B^{a.2.b}NT η ορ[γη] T
 9 ηκουτισας] ηκουτισας B^bNR T 10 τη καρδια] της γης B^{ab}mg B^{c.a}RT |
 om διαψαλμα T 11 om οτι ενθυμιον...σοι (10) R | ενκαταλειμμα
 B^{ab} (εγκαταλειμμα B^{1b}) | εορταση T 12 τω κω θω NT (κω τω θω
 B^{c.a}) | οισωσιν T 13 βασιλευσιν T — Stich 24 B 22 NT 20 R 23 T
 LXXVI 1 Ιδιθουν NT | ψαλμος τω Ασαφ T 2 και η φωνη] om και η
 B^b (inst prius) NT | θεον] + μου R 3 ταις χερσιν] pr εν R | απηνη-
 νατο] επηνηνατο R* απηνηνατο T 4 ηυφρανθην T | ολιγοψυχησεν T |
 om διαψαλμα T

- 5 ὁ προκατελάβοντο φυλακὰς οἱ ἐχθροί μου·
ἐταράχθην καὶ οὐκ ἐλάλησα.
- 6 διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας,
7 καὶ ἔτη αἰώνια ἠμνήσθην καὶ ἐμελέτησα·
νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολέσχουν, καὶ ἔσκαλεν τὸ
πνεῦμά μου.
- 8 μὴ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀπώσεται Κύριος,
καὶ οὐ προσθήσει τοῦ εὐδοκῆσαι ἔτι;
9 ὅτι εἰς τέλος ἀποκόψει τὸ ἔλεος ἀπὸ γενεᾶς καὶ γενεᾶς;
10 ἢ ἐπιλήσεται τοῦ οἰκτειρῆσαι ὁ θεός,
ἢ συνέξει τοὺς οἰκτειρμούς αὐτοῦ ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ;
διάψαλμα.
- 11 καὶ εἶπα Νῦν ἠρξάμην,
αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου.
- 12 ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου,
ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου,
- 13 καὶ μελετήσω ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις σου,
καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασίν σου ἀδολεσχήσω.
- 14 ὁ θεός, ἐν τῇ ἀγίῳ ἡ ὁδός σου·
τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν;
- 15 σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ποιῶν θαυμάσια,
ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς σου τὴν δύναμίν σου.
- 16 ἐλυτρώσω ἐν τῷ βραχίονί σου τὸν λαόν σου,
τοὺς υἱοὺς Ἰακώβ καὶ Ἰωσήφ. διάψαλμα.
- 17 εἶδοσάν σε ὕδατα, ὁ θεός,
εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν,
καὶ ἐταράχθησαν ἄβυσσοι· 18 πλῆθος ἡχοῦς ὕδατος·
φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι, καὶ γὰρ τὰ βέλη σου διαπορεύονται·

5 οι εχθροι] pr παντες Bab mg¹ (ο παντες N* om N^{c,a}) οι οφθαλμοι NRT
RT | μου] αυτου T 7 νυκτας R | εσκαλεν B* vid (εσκαλε B^b vid) εσκα-
λον B^a vid εσκαλαν B¹ vid εσκαλλον N* εσκαλλεν N^{c,a} T 8 μη] pr και
ειπα R | απωσεται T | Κυριος] ο θεος RT 9 om αποκοψει NRT |
ελεος]+ αυτου N*+ αυτου αποκοψει N^{c,a} RT (αποκοψη) | απο] pr συντελεσει
ρημα N^{c,a} pr συνετελεσεν ρ. T | και γενεας] εις γενεαν RT 10 η 1^ο] μη
RT | η 2^ο] μη N^{c,a} | συνεξη T | εν τη οργη αυτ. τους οικτειρμους (οικτιρμ. T)
αυτου N^{c,a} RT | om διαψαλμα T 11 ειπα] ειπον T 12 απο της αρχης]
απ αρχ. RT 13 πασι N 14 τη αγιω] τω αγ. B^b NRT | τις] pr ο
R* (om R^a) | om θεος 2^ο N* (hab N^{c,a}) 15 om ημων Bab NRT | θαυμασια]
+ μονος N^{c,a} (ras N^{c,b}) R | om σου 1^ο NRT 16 Ιακωβ] Ισραηλ R | om
διαψαλμα RT 17 ιδοσαν T bis | om και 2^ο T | αβυσσοι] pr αι N^{c,a}
18 υδατος] υδατων N^{c,a} R

- B 19 φωνὴ τῆς βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ, 19
 ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ.
 20 ἐν τῇ θαλάσῃ ἡ ὁδός σου, 20
 καὶ αἱ τρίβοι σου ἐν ὕδασι πολλοῖς,
 καὶ τὰ ἔχνη σου οὐ γνωσθήσονται.
 21 ὠδήγησας ὡς πρόβατα τὸν λαόν σου ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ 21
 Ἀαρών.

OZ'

Συνέσεως τῷ Ἀσάφ.

LXXVII
(LXXVIII)

- Προσέχετε λαός μου τὸν νόμον μου, 1
 κλίνετε τὸ οὖς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου.
 2 ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, 2
 φθέγξομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς,
 3 ὅσα ἠκούσαμεν καὶ ἔγνωμεν αὐτά, 3
 καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν διηγήσαντο ἡμῖν.
 4 οὐκ ἐκρύβη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν εἰς γενεὰν ἑτέραν, 4
 ἀπαγγέλλοντες τὰς αἰνέσεις Κυρίου
 καὶ τὰς δυναστείας αὐτοῦ,
 καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησεν.
 5 καὶ ἀνέστησεν μαρτύριον ἐν Ἰακώβ, 5
 καὶ νόμον ἔθετο ἐν Ἰσραὴλ,
 ὃν ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν
 γνωρίσαι αὐτὸν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν,
 6 ὅπως ἂν γνῶ γενεὰ ἑτέρα, 6
 υἱοὶ οἱ τεχθῆσομενοι,
 καὶ ἀναστήσονται καὶ ἀπαγγελοῦσιν αὐτὰ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν.
 7 ἵνα θῶνται ἐπὶ τὸν θεὸν τὴν ἐλπίδα αὐτῶν, 7
 καὶ μὴ ἐπιλάβωνται τῶν ἔργων τοῦ θεοῦ,
 καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐκζητήσουσιν.

ⲛⲓⲣⲧ 19 τροχῷ] + εφαναν αι αστραπαι σου τη οικουμενη Bab mg inf ⲛⲓⲣⲧ 20 υδα-
 σιν R | γνωσθήσεται ⲛ — Stich 40 Bⲛ 42 R 44 T LXXVII 2 παρα-
 βολη ⲛ* (-λαις ⲛ^{c.a}) | φθεγξῶμαι T 4 om eis R | Κυρίου] pr του RT |
 δυναστείας Bab ⲛ | εποιησαν ⲛ* (-σεν ⲛ¹) 5 on] οσα ⲛ^{c.a} T | ενετειλατο
 (ενετειλα B* -λατο B^{ab}) | εθετο ⲛ* (ενετιλ. ⲛ^{c.a}) | γνωρισαι] pr του ⲛⲓⲣⲧ |
 αυτον] αυτα ⲛ^{c.a} RT 6 οι τεχθησομενοι] om οι RT | απαγγελουσιν]
 αναγγελ. ⲛⲓⲣ | om αυτα ⲛ* (hab ⲛ^{c.a}) 7 θεον] θν (sic) ⲛ | μη] pr ου
 R | εκζητησωσιν T

- 8 ἵνα μὴ γένωνται ὡς οἱ πατέρες αὐτῶν
γενεὰ σκολιὰ καὶ παραπικραίνουσα,
γενεὰ ἥτις οὐ κατηύθυνεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς,
καὶ οὐκ ἐπιστώθη μετὰ τοῦ θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτῆς.
- 9 υἱοὶ Ἐφραίμ ἐντείνοντες καὶ βάλλοντες τόξον
ἐστράφησαν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου·
- 10 οὐκ ἐφυλάξαντο τὴν διαθήκην τοῦ θεοῦ,
καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ οὐκ ἤθελον πορεύεσθαι.
- 11 καὶ ἐπελάβοντο τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ
καὶ τῶν θαυμασιῶν αὐτοῦ ὧν ἔδειξεν αὐτοῖς,
- 12 ἐναντίον τῶν πατέρων αὐτῶν ἃ ἐποίησεν θαυμάσια,
ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν πεδίῳ Τάνεως.
- 13 διέρρηξεν θάλασσαν καὶ διήγαγεν αὐτούς,
ἔστησεν ὕδατα ὥσεὶ ἄσκόν·
- 14 καὶ ὠδήγησεν αὐτούς ἐν νεφέλῃ ἡμέρας,
καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐν φωτισμῷ πυρός·
- 15 διέρρηξεν πέτραν ἐν ἐρήμῳ,
καὶ ἐπότισεν αὐτούς ὡς ἐν ἀβύσσῳ πολλῇ·
- 16 καὶ ἐξήγαγεν ὕδωρ ἐκ πέτρας,
καὶ κατήγαγεν ὡς ποταμούς ὕδατα.
- 17 καὶ προσέθεντο ἔτι τοῦ ἁμαρτάνειν αὐτῷ·
παρεπύκρναν τὸν ὕψιστον ἐν ἀνύδρῳ,
- 18 καὶ ἐξεπείρασαν τὸν θεὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν,
τοῦ αἰτῆσαι βρώματα ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν.
- 19 καὶ κατελάλησαν τοῦ θεοῦ
καὶ εἶπαν Μὴ δυνήσεται ὁ θεὸς ἐτοιμάσαι τράπεζαν ἐν
ἐρήμῳ;
- 20 ἐπεὶ ἐπάταξεν πέτραν, καὶ ἐρρύσαν ὕδατα,
καὶ χεῖμαρροι κατεκλύσθησαν·
μὴ καὶ ἄρτον δυνήσεται δοῦναι;
ἢ ἐτοιμάσαι τράπεζαν τῷ λαῷ αὐτοῦ;

8 **ἐνώνται** **℣*** (γεν. **℣**¹) | **κατευθυνεν** **℣** | **ἐν τῇ καρδίᾳ** | **τὴν καρδίαν** **℣^{c.a} RT** | **℣RT**
αὐτῆς **Γ^o** **εαυτῆς** **℣^{c.a}** 9 **Ἐφρεμ** (**? R**) **T** | **βαλοντες** **R** | **τοξον** | **τοξοις**
B^{ab} ℣RT 10 **ἐφυλαξαν** **B^{ab} ℣RT** | **ἠθελον** | **ἠβουληθησαν** **℣^{c.a} εβουλ. T.**
11 **ἐπελαθεντο** **B*** (**ἐπελαθοντο B^b**) 12 **α**] **οσα** **R** | **Αιγυπτου** **RT**
13 **εστησεν** | **παρεστησεν** **℣^{c.a} T** | **ωσει**] **ως eis R** 14 **πυρος**] **φωτος** **℣*** (**πυ-**
ρος **℣^{c.a}**) 15 **διερρηξεν** **T** | **ερημῳ**] **pr τη ℣** 16 **ως**] **ωσει** **℣*** (**ως** **℣^{c.a}**)
17 **παρεπικραναν**] **παρεπικρανεν** **R*** **pr και R** 18 **ἐξεπειρασαν**] **επειρα-**
σαν R 19 **ειπον** **T** 20 **ερυνησαν** **T** | **δυνησεται**] **δυναται** **℣^R vid T**

- B 21 διὰ τοῦτο ἤκουσεν Κύριος καὶ ἀνεβάλετο, 21
 καὶ πῦρ ἀνήφθη ἐν Ἰακώβ,
 καὶ ὀργὴ ἀνέβη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.
 22 ὅτι οὐκ ἐπίστευσαν ἐν τῷ θεῷ, 22
 οὐδὲ ἠλπισαν ἐπὶ τὸ σωτήριον αὐτοῦ.
 23 καὶ ἐνετείλατο νεφέλαις ὑπεράνωθεν, 23
 καὶ θύρας οὐρανοῦ ἠνέφξεν.
 24 καὶ ἔβρεξεν αὐτοῖς μάννα φαγεῖν, 24
 καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς.
 25 ἄρτον ἀγγέλων ἔφαγεν ἄνθρωπος, 25
 ἐπισιτισμὸν ἀπέστειλεν αὐτοῖς εἰς πλησμονήν.
 26 καὶ ἐπῆρεν νότον ἐξ οὐρανοῦ, 26
 καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστίᾳ αὐτοῦ λίβα,
 27 καὶ ἔβρεξεν ἐπ' αὐτοὺς ὥσεί χοῦν σάρκας, 27
 καὶ ὥσεί ἄμμον θαλασσῶν πετεινὰ πτερωτά.
 28 καὶ ἐπέπεσον εἰς μέσον τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν, 28
 κύκλω τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν.
 29 καὶ ἐφάγosan καὶ ἐνεπλήσθησαν σφόδρα, 29
 καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἡνεγκεν αὐτοῖς.
 30 οὐκ ἐστερήθησαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν· 30
 ἔτι τῆς βρώσεως αὐτῶν οὔσης ἐν τῷ στόματι αὐτῶν,
 31 καὶ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτοὺς 31
 καὶ ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν,
 καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Ἰσραὴλ συνεπόδισεν.
 32 ἐν πᾶσιν τούτοις ἤμαρτον ἔτι, 32
 καὶ οὐκ ἐπίστευσαν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ.
 33 καὶ ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι αὐτῶν, 33
 καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ σπουδῆς.
 34 ὅταν ἀπέκτενεν αὐτοὺς ἐζήτουν αὐτόν, 34
 καὶ ἐπέστρεφον καὶ ὥρριζον πρὸς τὸν θεόν.
 35 καὶ ἐμνήσθησαν ὅτι ὁ θεὸς βοηθὸς αὐτῶν ἐστιν, 35
 καὶ ὁ θεὸς ὁ ὑψιστος λυτρωτὴς αὐτῶν ἐστιν.

NRT 22 om εν τω θεω ουδε ηλπισαν R 23 ανεωξεν Bab NRT 24 om
 και 2° R 26 om και 1° NRT | επηρεν | απηρεν Bab NRT | om εν R* |
 δυναστια (δυναστεια Bab) | δυναμει T 27 χουν] χνουν NT 28 επε-
 πεσον B^{NC.a}R] επεσον N* επεπεσεν T 29 εφαγosan] εφαγον NRT |
 ηνεγκεν] εδωκεν N* (ην. N^{c.a}) 30 om αυτων 2° N^{c.a}T 32 πασι
 N* (πασιν N^{c.a}) RT | τοις θαυμασιοις] ρι εν NRT 33 εξελειπον T
 34 απεκτενεν B^{vid} | εζητουν] τοτε εξεζητουν NRT 35 om ο θεος (2°)
 N* (hab N^{c.a})

- 36 ³⁶καὶ ἠγάπησαν αὐτὸν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν,
καὶ τῇ γλώσσῃ αὐτῶν ἐψεύσαντο αὐτῷ·
37 ³⁷ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν οὐκ εὐθεία μετ' αὐτοῦ,
οὐδὲ ἐπιστάθησαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ.
38 ³⁸αὐτὸς δὲ ἐστὶν οἰκτίρμων
καὶ ἰλάσεται ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν,
καὶ οὐ διαφθερεῖ·
καὶ πληθυνεῖ τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ,
καὶ οὐχὶ ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν ὀργὴν αὐτοῦ.
39 ³⁹καὶ ἐμνήσθη ὅτι σὰρξ εἰσιν,
πνεῦμα πορευόμενον καὶ οὐκ ἐπιστρέφον.
40 ⁴⁰ποσάκις παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
παρώργισαν αὐτὸν ἐν γῇ ἀνύδρῳ;
41 ⁴¹καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἐπείρασαν τὸν θεόν,
καὶ τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ παρώξυναν.
42 ⁴²οὐκ ἐμνήσθησαν τῆς χειρὸς αὐτοῦ,
ἡμέρας ἧς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλίβοντος·
43 ⁴³ὥς ἔθετο ἐν Αἰγύπτῳ τὰ σημεῖα αὐτοῦ,
καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ ἐν πεδίῳ Τάνεως·
44 ⁴⁴καὶ μετέστρεψεν εἰς αἷμα τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν,
καὶ τὰ ὄμβρηματα αὐτῶν ὅπως μὴ πίωσιν·
45 ⁴⁵ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς κυνόμυϊαν καὶ κατέφαγεν αὐτούς,
καὶ βάτραχον καὶ διέφθειρεν αὐτούς·
46 ⁴⁶καὶ ἔδωκεν τῇ ἐρυσίβῃ τὸν καρπὸν αὐτῶν,
καὶ τοὺς πόνους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι·
47 ⁴⁷ἀπέκτεινεν ἐν χαλᾶζι τὴν ἄμπελον αὐτῶν,
καὶ τὰς συκαμίνους αὐτῶν ἐν τῇ πάχυνῃ·
48 ⁴⁸καὶ παρέδωκεν ἐν χαλᾶζι τὰ κτήνη αὐτῶν,
καὶ τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν τῷ πυρί·
49 ⁴⁹ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ,
θυμὸν καὶ ὀργὴν καὶ θλίψιν,
ἀποστολὴν δι' ἀγγέλων πονηρῶν·
50 ⁵⁰ὥδοποίησεν τρίβον τῇ ὀργῇ αὐτοῦ,

36 αυτω] αυτον T 37 ευθια T 38 οικτειρμων N | ιλασται NRT
T | διαφθιρει T | πληθυνω R* 40 γη ανυδρω] τη ερημω N* (γη αν.
N^{c.a}) 41 επειρασαντο R 42 ουκ] pr και R | om ης R | χειρος 2^ο]
ros (sic) N | θλιβοντων N 46 τον καρπον] τους καρπους T 47 συκα-
μινας R 48 εν χαλαζη] εις αιχμαλωσιαν N* εις χαλαζαν N^{c.a} T εις αν χ.
R | υπαρξιαν R 49 εξαπεστειλ sup ras N¹ 50 οδοποιησεν NT

- B οὐκ ἐφείσατο ἀπὸ θανάτου τῶν ψυχῶν αὐτῶν,
καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν εἰς θάνατον συνέκλεισεν·
- 51 καὶ ἐπάταξεν πᾶν πρωτότοκον ἐν Αἰγύπτῳ, 51
ἀπαρχὴν τῶν πόνων αὐτῶν ἐν τοῖς σκηνώμασι Χάμ.
- 52 καὶ ἀπῆρεν ὥς πρόβατα τὸν λαὸν αὐτοῦ 52
καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς ὥς ποίμνιον ἐν ἐρήμῳ·
- 53 καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἐλπίδι καὶ οὐκ ἐδειλίασαν, 53
καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐκάλυψεν θάλασσα.
- 54 καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς ὄρος ἀγιάσματος αὐτοῦ, 54
ὄρος τοῦτο ὃ ἐκτίσαστο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ·
- 55 καὶ ἐξέβαλεν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν ἔθνη, 55
καὶ ἐκληροδότησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίῳ κληροδοσίας,
καὶ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν ταῖς φυλαῖς
τοῦ Ἰσραήλ.
- 56 καὶ ἐπείρασαν καὶ παρεπίκραναν τὸν θεὸν τὸν ὕψιστον, 56
καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαντο·
- 57 καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἡσυνθέτησαν καθὼς καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν 57
καὶ μετεστράφησαν εἰς τόξον στρεβλόν·
- 58 καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐπὶ τοῖς βουνοῖς αὐτῶν, 58
καὶ ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν παρεξήλωσαν αὐτόν.
- 59 ἤκουσεν ὁ θεός, καὶ ὑπερείδεν 59
καὶ ἐξουδένωσεν τὸν Ἰσραὴλ σφόδρα·
- 60 καὶ ἀπόωσατο τὴν σκηνὴν Σηλὼμ, 60
σκήνωμα αὐτοῦ οὗ κατεσκήνωσεν ἐν ἀνθρώποις·
- 61 καὶ παρέδωκεν εἰς αἰχμαλωσίαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, 61
καὶ τὴν καλλονὴν αὐτοῦ εἰς χεῖρας ἐχθροῦ·
- 62 καὶ συνέκλεισεν εἰς ῥομφαίαν τὸν λαὸν αὐτοῦ, 62
καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερείδεν.
- 63 τοὺς νεανίσκους αὐτῶν κατέφαγεν πῦρ, 63
καὶ αἱ παρθέναι αὐτῶν οὐκ ἐπένθησαν·

NRT 51 Αἰγυπτῳ] γη Αἰγυπτου NRT | των πονων] των πρωτοτοκων N* παντος
πονου N^{c.a} RT | σκηνωμασιν RT 52 ηγαγεν] ανεγαγεν NRT | ως 2^ο
ωσει N^{c.a} RT 53 εν] επ N^{c.a} T | θαλασσα] pr η N^{c.a} 55 ταις φυλαις]
τας φυλας B^b NRT | του Ισραηλ] om του R 56 παρεπικρανε R 57 επε-
στρεψαν] απεστρεψαν B^{ab} RT | ησυνθετησαν] ηθετησαν N^{c.a} RT | καθως] ως
R | om και 3^ο RT | om και 4^ο N^{c.a} RT | εις] ως R 58 επι] εν NRT
59 ηκουσεν] pr και N* (om N^{c.a}) | ο θεος] k̄s N* (ο θς N^{c.a}) R | υπεριδε] T |
σφοδρα τον Ισρ. NRT 60 Σηλω N* (Σηλωμ N^{c.a}) | om αυτου N^{c.a} RT | ου]
ο N^{c.a} RT 61 αυτου] αυτων NRT | εχθρου] εχρων R (sic) 62 αυ-
του 2^ο] αυτων N | υπεριδεν NRT 63 επενθησαν] επενθηθησαν N^{c.a} T

- 64 ⁶⁴οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἔπесαν,
καὶ αἱ χῆραι αὐτῶν οὐ κλαυσθήσονται.
- 65 ⁶⁵καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος,
ὡς δυνατὸς κεκραipaληκῶς ἐξ οἴνου·
- 66 ⁶⁶καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν εἰς τὰ ὀπίσω,
ὄνειδος αἰώνιον ἔδωκεν αὐτοῖς.
- 67 ⁶⁷καὶ ἀπόσαστο τὸ σκῆνωμα Ἰωσήφ,
καὶ τὴν φυλὴν Ἐφραίμ οὐκ ἐξελέξατο·
- 68 ⁶⁸καὶ ἐξελέξατο τὴν φυλὴν Ἰούδα,
τὸ ὄρος τὸ Σειὼν ἡγάπησεν.
- 69 ⁶⁹καὶ ᾠκοδόμησεν ὡς μονοκερώτων τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ,
ἐν τῇ γῇ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.
- 70 ⁷⁰καὶ ἐξελέξατο Δαυεὶδ τὸν δούλον αὐτοῦ,
καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸν ἐκ τῶν ποιμνίων τῶν προβάτων·
- 71 ⁷¹ἔξόπισθεν τῶν λοχευομένων ἔλαβεν αὐτόν,
ποιμαίνειν Ἰακώβ τὸν δούλον αὐτοῦ
καὶ Ἰσραὴλ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
- 72 ⁷²καὶ ἐποίμανεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ,
καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτούς.

ΟΗ'

LXXVIII
(LXXIX)

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

- 1 Ὁ θεός, ἤλθοσαν ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου,
ἐμίαναν τὸν ναὸν τὸν ἅγιόν σου,
ἔθεντο Ἱερουσαλήμ εἰς ὀπωροφυλάκιον·
- 2 ἔθεντο τὰ θνησιμαῖα τῶν δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς
τοῦ οὐρανοῦ,
τὰς σάρκας τῶν ὀσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς·
- 3 ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς ὕδωρ κύκλῳ Ἱερουσαλήμ, καὶ
οὐκ ἦν ὁ θάπτων.
- 4 ἐγενήθημεν εἰς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,
μυκτηρισμὸς καὶ χλευασμὸς τοῖς κύκλῳ ἡμῶν.

64 κλαυθουσονται B^b vid R 65 ἐξηγερθην R | κεκραipaληκῶς B^{ab} NRT
(κεκρεπ. B* NT) pr γ B^{ab} 66 αὐτων] αὐτου N* (-των N^{c,a}) T | ονειδος]
ονειδισμόν R 68 το Σειων] το Σιων B^b Σιων NR (? Σειων) | ηγαπησεν]
pr ο NRT 69 μονοκερωτος T | αυτην] αυτο N 72 τη συνεσει] ταις
συνεσεσι N^{c,a} T (-σιν) — Stich 162 B 159 NRT LXXVIII 1 Ασάφ]
Δαυειδ N | κληρονομιαν] ο 2° resc R¹ (κληρονομιαν N*^{fort}) | εις 2°] ως R
3 ως] ωσει N^{c,a} T 4 om εις T

- Β 5 ἕως πότε, Κύριε, ὀργισθήσῃ εἰς τέλος; Ε
ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ὁ ζήλος σου;
6 ἔκχεον τὴν ὀργήν σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ ἐπεγνωκότα σε, 6
καὶ ἐπὶ βασιλείας αἱ τὸ ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο·
7 ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακώβ, καὶ τὸν τόπον αὐτοῦ ἡρήμωσαν. 7
8 μὴ μνησθῆς ἡμῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων· 8
ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτερμοί σου,
ὅτι ἐπτώχευσάμεν σφόδρα.
9 βοήθησον ἡμῖν, ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, 9
ἐνεκα τῆς δόξης τοῦ ὀνόματός σου· Κύριε, ῥῦσαι ἡμᾶς,
καὶ ἱλάσθητι ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν ἐνεκα τοῦ ὀνόματός σου·
10 μὴ ποτε εἴπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν Ποῦ ἐστὶν ὁ θεὸς αὐτῶν; 10
καὶ γνωσθήτω ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν
ἡ ἐκδίκησις τοῦ αἵματος τῶν δούλων σου τοῦ ἐκκεχυμένου.
11 εἰσελθάτω ἐνώπιόν σου ὁ στεναγμὸς τῶν πεπεδημένων, 11
κατὰ τὴν μεγαλωσύνην τοῦ βραχίονός σου,
περιποιήσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων.
12 ἀπόδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἑπταπλάσια εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν, 12
τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν ὃν ὠνειδισάν σε, κύριε.
13 ἡμεῖς γὰρ λαὸς σου καὶ πρόβατα τῆς νομῆς σου 13
ἀνθομολογησόμεθά σοι εἰς τὸν αἰῶνα,
εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἐξαγγελοῦμεν τὴν αἰνεσίαν σου.

ΟΘ'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων· μαρτύ-
ριον τῷ Ἀσάφ, ψαλμὸς ὑπὲρ τοῦ Ἀσσυρίου.

LXXIX
(LXXX)

- 2' Ο ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόσχες, 2
ὁ ὁδηγῶν ὥσει πρόβατα τὸν Ἰωσήφ·
ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβείμ ἐμφάνηθι,

NRТ 6 om εκχεον...σε Ν* (hab εκχ. τ. υ. σου επι εθνη τα μη ειδοτα σε Ν¹ (vidl) |
εθνη] pr τα Ν^{c.a} RT | επεγνωκοτα] γνωσκοντα Ν^{c.a} RT 8 ημων ανο-
μιων] των ανομιων ημων R | οικτιρμοι B^b T | σου] + κε T 9 ημιν] ημας
R | ενεκα 1°] ενεκεν Ν^{c.a} T | om σου 1° Ν | ενεκα 2°] ενεκεν Ν^{c.a} RT | σου 2°]
αυτου Ν* (σου Ν¹) 10 εν τοις εθνεσιν (1°) τα εθνη Ν^{c.a} RT 11 εισ-
ελθετω B^{ab} | κατα] και Ν* (κατα Ν¹) | μεγαλωσυνην T 12 επταπλασιονα
NRТ | om αυτων 2° R | σε] σοι R 13 γαρ] δε NRТ | της νομης] om της
Ν^{c.a} RT | ανθομολογησομεθα] εξομολογησομεθα R ανθομολογησωμεθα T | σοι]
+ ο θς Ν^{c.a} (om Ν^{c.b}) T — Stich 30 B^h 34 R 33 T LXXIX 1 om
υπερ του Ασσυριου Ν 2 προβατον RT | τον Ιωσηφ] om τον R | χερουβιν
B^b R^{vid} T | εμφανητι Ν ενφανητι RT

- 3 ἔναντίον Ἐφραίμ καὶ Βενιαμὲν καὶ Μανασσή, B
 ἐξέγειρον τὴν δυναστείαν σου καὶ ἔλθῃ εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς.
 4 ὁ θεός, ἐπίστρεψον ἡμᾶς καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ
 σωθῇσόμεθα.
 5 Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων,
 ἕως πότε ὀργίξῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου;
 6 ψωμίεις ἡμᾶς ἄρτον δακρύων,
 καὶ ποτιεῖς ἡμᾶς ἐν δάκρυσιν ἐν μέτρῳ;
 7 ἔθου ἡμᾶς εἰς ἀντιλογίαν τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,
 καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμυκτήρισαν ἡμᾶς.
 8 Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον ἡμᾶς
 καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθῇσόμεθα.
 διάψαλμα.
 9 ἄμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετῆρας,
 ἐξέβαλες ἔθνη καὶ κατεφύτευσας αὐτήν·
 10 ὠδοποίησας ἔμπροσθεν αὐτῆς,
 καὶ κατεφύτευσας τὰς ῥίζας αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ.
 11 ἐκάλυψεν ὄρη ἡ σκιὰ αὐτῆς,
 καὶ αἱ ἀναδενδράδες αὐτῆς ἵστας κέδρους τοῦ θεοῦ. § A
 12 ἐξέτεινεν τὰ κλήματα αὐτῆς ἕως θαλάσσης,
 καὶ ἕως ποταμοῦ τὰς παραφυάδας αὐτῆς.
 13 ἵνα τί καθεῖλες τὸν φραγμὸν αὐτῆς,
 καὶ τρυγῶσιν αὐτήν πάντες οἱ παραπορευόμενοι τὴν ὁδόν;
 14 ἐλυμήνατο αὐτήν σὺς ἐκ δρυμοῦ,
 καὶ ὄνος ἄγριος κατενεμήσατο αὐτήν.
 15 ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον δὴ,
 ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε,
 καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην·
 16 καὶ κατάρτισαι αὐτήν ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ σου,
 καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ.
 17 ἐμπεπυρισμένη πυρὶ καὶ ἀνεσκαμμένη·
 ἀπὸ ἐπιτιμήσεως τοῦ προσώπου σου ἀπολοῦνται.

3 Βενιαμιν T | δυναστιαν NT 5 εως] es R* | του δουλου] των δουλων B^{c,a}T NART
 7 εμυκτηρισαν] εμυκτηριζον B^{c,a} 8 om διαψαλμα NT 9 εξεβαλας·T
 10 οδοποιησας T | επλησθη η γη] επληρωσεν την γην B^{c,a}T 12 σληματα
 B* (κληματα B^{ab}) | ποταμων B^{c,a}AR 13 καθειλας RT (καθι.) | αυτην παντες
 οι παραπο sup ras et in mg A^a (om αυτην A*) 14 σvs] vs B^aART | ονος]
 μεσονιος B^c μονιος B^{c,a}AT μονος R* | κατενωμεσατο R 15 επιβλεψον] pr
 και B^{c,a} (ras 5 B^{c,b}) AT 16 εαντω R (item 18) 17 ενπεπυρισμενη R.

- B 18 γεννηθήτω ἡ χεὶρ σου ἐπ' ἄνδρα δεξιᾶς σου, 18
καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ.
19 καὶ οὐ μὴ ἀποστῶμεν ἀπὸ σοῦ· 19
ζώσεις ἡμᾶς, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικαλεσόμεθα.
20 Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον ἡμᾶς 20
καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.

II'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληνῶν· τῷ Ἀσαφ ψαλμός.

LXXX
(LXXXI)

- 2¹ Ἀγαλλιᾶσθε τῷ θεῷ τῷ βοηθῷ ἡμῶν, 2
ἀλαλάξατε τῷ θεῷ Ἰακώβ.
3² λάβετε ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον, 3
ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ κιθάρας·
4³ σαλπίσσατε ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι, 4
ἐν εὐσήμεναι ἡμέρᾳ ἑορτῆς ἡμῶν,
5⁴ ὅτι πρόσταγμα τῷ Ἰσραὴλ ἐστίν, 5
καὶ κρίμα τῷ θεῷ Ἰακώβ.
6⁵ μαρτύριον ἐν τῷ Ἰωσήφ ἔθετο αὐτόν, 6
ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου.
γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω ἤκουσεν,
7⁶ ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ, 7
αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδούλευσαν.
8⁷ ἐν θλίψει ἐπεκαλέσω με καὶ ἐρυσάμην σε· 8
ἐπήκουσά σου ἐν ἀποκρύφῳ καταιγίδος,
ἐδοκίμασά σε ἐπὶ ὕδατος Ἀντιλογίας. διάψαλμα.
9⁸ ἄκουσον, λαὸς μου, καὶ λαλήσω σοι· Ἰσραὴλ, καὶ διαμαρτύρο- 9
μαί σοι.
ἐὰν ἀκούσης μου, 10 οὐκ ἔσται ἐν σοὶ θεὸς πρόσφατος, 10
οὐδὲ προσκυνήσεις θεῷ ἄλλοτρίῳ.
11⁹ ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ θεὸς σου, 11
ὁ ἀναγαγὼν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου·

MART 18 δεξιαν A 19 ζωσσης T | επικαλεσωμεθα AT — Stich 39 BT 38
NR LXXX 1 om υπερ των ληνων T | ληνων] αλλοιωθησομενων A |
τω Ασαφ ψαλμος] ψ. τω Ασαφ B^{c-a} RT ψ. τω Δαδ A 4 ημερας A | ημων]
υμων B^{c-a} (statim restit ημ.) R 6 αυτον I^o αυτο T | εξελθειν] εξελθεν B*
(i superscr B¹) εξειλειν R*^{vid} (εξελθειν R^a) 7 αυτου I^o] αυτων A 8 ερ-
ρυσαμην AR | om διαψαλμα AT 9 om λαλησω σοι Ισρ. και B^{c-a} AT | om
Ισραηλ R | διαμαρτυρουμαι AT | εαν] pr Ιηλ (inc stich) B^{c-a} ART 10 προσ-
κνησης T 11 ο αναγαγων] οναγαγων R

- πλάτυνον τὸ στόμα σου καὶ πληρώσω αὐτό. B
- 12 ¹²καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ λαὸς μου τῆς φωνῆς μου,
καὶ Ἰσραὴλ οὐ προσέσχεν μοι·
- 13 ¹³καὶ ἐξαπέστειλα αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν
αὐτῶν,
πορεύονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.
- 14 ¹⁴εἰ ὁ λαὸς ἤκουσέν μου Ἰσραὴλ,
ταῖς ὁδοῖς μου εἰ ἐπορεύθη,
- 15 ¹⁵ἐν τῷ μηδενὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐταπείνωσα,
καὶ ἐπὶ τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς ἐπέβαλον τὴν χεῖρά μου.
- 16 ¹⁶οἱ ἐχθροὶ Κυρίου ἐψεύσαντο αὐτῷ,
καὶ ἔσται ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα·
- 17 ¹⁷καὶ ἐψώμισεν αὐτοὺς ἐκ στέατος πυροῦ,
καὶ ἐκ πέτρας μέλι ἐχόρτασεν αὐτούς.

ΠΑ΄

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

LXXXI
LXXXII)

- 1 Ὁ θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν,
ἐν μέσῳ δὲ θεοὺς διακρίνει.
- 2 ²ἔως πότε κρίνετε ἀδικίαν,
καὶ πρόσωπα ἀμαρτωλῶν λαμβάνετε; διάψαλμα.
- 3 ³κρίνατε ὀρφανὸν καὶ πτωχόν,
ταπεινὸν καὶ πένητα δικαιώσατε·
- 4 ⁴ἐξέλεσθε πένητα καὶ πτωχόν,
ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ ῥύσασθε.
- 5 ⁵οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ συνῆκαν,
ἐν σκότει διαπορεύονται·
σαλευθήσονται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς.
- 6 ⁶ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε καὶ υἱοὶ Ὑψίστου πάντες·
- 7 ⁷ὑμεῖς δὲ δὴ ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκετε,
καὶ ὡς εἰς τῶν ἀρχόντων πίπτετε.

11 αυτο] αυτην R 12 της φωνης] την φωνην R 13 εξαπεστεστειλα NART
N 14 λαος] + μου N^{c.a} ART | Ισραηλ (Ισραηλ N^{*} η superscr N¹) c seqq
coniung Ba (vid) ART 15 μηδεν] + αν NART | αυτους] αυτου N | επε-
βαλον] + αν N^{c.a} AT — Stich 34 BNA 35 RT LXXXI 3 κρινατε]
κρινεται A | ορφανον και πτωχον] πτωχον κ. ορφανον N^{*} ορφανω λ. πτωχω
N^{c.a} ART 4 εξελεσθε] ανταναιρειτε R^{*} (εξελ. Ra) | ρυσασθε]
+ αυτον N^{c.a} (om N^{c.b}) T + αυτους A 5 σαλευθησονται] σαλευθητωσαν
N^{c.a} R 7 δη B^{*} fort N^{*}] om BcN^{c.a} ART | ανθρωπος R | εις] is T (ante c
ras τ T¹ vid) | αρχοντων] αρχων N

- B ⁸ ἀνάστα, ὁ θεός, κρίνον τὴν γῆν· 8
 ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν.

ΠΒ΄

ᾠδὴ ψαλμοῦ τῷ Ἀσάφ.

LXXXII
(LXXXII)

- ² Ὁ θεός, τίς ὁμοιωθήσεται σοι; 2
 μὴ σιγήσης μηδὲ καταπραύνης, ὁ θεός·
³ ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροί σου ᾤχησαν, 3
 καὶ οἱ μισοῦντές σε ἤραν κεφαλὴν·
⁴ ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργέσαντο γνώμην, 4
 καὶ ἐβουλεύσαντο κατὰ τῶν ἁγίων σου·
⁵ εἶπαν Δεῦτε καὶ ἐξολεθρεύσωμεν αὐτοὺς ἐξ ἔθνους, 5
 καὶ οὐ μὴ μνησθῇ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ἔτι·
⁶ ὅτι ἐβουλεύσαντο ἐν ὁμονοίᾳ ἐπὶ τὸ αὐτό, 6
 κατὰ σοῦ διαθήκην διέθεντο,
⁷ τὰ σκηνώματα τῶν Ἰδουμαίων καὶ οἱ Ἰσμαηλείται, 7
 Μωὰβ καὶ οἱ Ἀγαρηνοί,
⁸ Ναιβαλ καὶ Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλῆκ, 8
 καὶ ἀλλόφυλοι μετὰ τῶν κατοικούντων Τύρον·
⁹ καὶ γὰρ καὶ Ἀσσοὺρ συναπαρτίχον μετ' αὐτῶν, 9
 ἐγενήθησαν εἰς ἀντίλημψιν τοῖς υἱοῖς Ἀὼτ. διάψαλμα.
¹⁰ ποιήσον αὐτοῖς ὡς τῇ Μαδιάμ καὶ τῷ Σεισará, 10
 ὡς ὁ Ἰαβεὶν ἐν τῷ χειμάρρῳ Κεισών·
¹¹ ἐξολεθρεύθησαν ἐν Ἀενδώρ, 11
 ἐγενήθησαν ὡς κόπρος τῇ γῇ.
¹² θοῦ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν ὡς τὸν Ὁρήβ καὶ Ζήβ καὶ Ζέβεε 12
 καὶ Σελμανά, πάντας τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν,
¹³ οἵτινες εἶπαν Κληρονομήσωμεν ἑαυτοῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ 13
 θεοῦ.

ΝΑΡΤ 8 κατακληρονομήσεις B^{c.a} (-σης A* [eis sup ras A^{a2}] T) | εξολεθρευσεις N*
 + αυτους A^{1(mg)} — Stich 16 B^c 15 AR 17 T LXXXII 1 ψαλ-
 μος R 4 σου 1°] + κἑ A | των αγιων R 5 ειπον T | ου μη
 μνησθη] ουκ εσται εις μνημοσυνον R 6 οτι] και N* (οτι N^{c.a}) 7 Ισ-
 μαηλται T | Αγαρηνοι B^b T 8 Ναιβαλ] Γαιβαλ N^{c.a}(? R) Γεβαλ A
 (? R) T | om και 3° N^{c.a} T | αλλοφυλοι μετα] οι μ sup ras 4 vel 5 litt A^{a2}
 9 συναπαρτιχον B^b | Αωθ R* | om διαψαλμα ART 10 αυτους R |
 Μαδιαμ] Μαζιαμ R | Σισαρα B^b AT | Ιαβιν T | Κισσω] Α Κισων T
 11 εξωλεθρευθησαν B^b εξωλεθρ. A | ως] ωσει ΝΑΡΤ | τη γη] της γης R
 12 Σαλμανα ΝΑΡ^a (Σαλμαν R*) T 13 ειπον T | θυσιαστηριον] αγια-
 στηριον ΝΑΤ

- 14 ¹⁴ὁ θεός μου, θοῦ αὐτοὺς ὡς τροχόν, B
 ὡς καλάμην κατὰ πρόσωπον ἀνέμου.
 15 ¹⁵ὥσεί πῦρ ὃ διαφλέξει δρυμόν,
 ὡς εἰ φλόξ κατακαύσαι ὄρη,
 16 ¹⁶οὕτως καταδιώξεις αὐτοὺς ἐν τῇ καταιγίδι σου,
 καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου τaráξεις αὐτούς.
 17 ¹⁷πλήρωσον τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας,
 καὶ ζητήσουσιν τὸ ὄνομά σου, Κύριε.
 18 ¹⁸αἰσχυνθήτωσαν καὶ ταραχθήτωσαν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
 καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ ἀπολέσθωσαν·
 19 ¹⁹καὶ γνώτωσαν ὅτι ὄνομά σοι Κύριος,
 σὺ μόνος εἶ ὁ ὕψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

ΠΓ'

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληνῶν· τοῖς υἱοῖς Κόρε ψαλμός.

- 2 ²Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων.
 3 ³ἐπιποθεὶ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ κυρίου·
 ἡ καρδιά μου καὶ ἡ σάρξ μου ἠγαλλιάσαντο ἐπὶ θεὸν ζῶντα.
 4 ⁴καὶ γὰρ στρουθίον εὗρεν ἐαυτῷ οἰκίαν,
 καὶ τρυγὼν νοσσιὰν ἐαυτῇ οὐ θήσει τὰ νοσσία αὐτῆς·
 τὰ θυσιαστήριά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ βασιλεὺς μου
 καὶ ὁ θεός μου.
 5 ⁵μακάριοι πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου,
 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων αἰνέσουσιν σε. διάψαλμα.
 6 ⁶μακάριος ἀνὴρ οὗ ἐστιν ἡ ἀντίλημψις αὐτοῦ παρὰ σοῦ, Κύριε·
 ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο,
 7 ⁷ἐν τῇ κοίλαδι τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τόπον ὃν ἔθετο.
 καὶ γὰρ εὐλογίας δώσει ὁ νομοθετῶν·
 8 ⁸πορεύονται ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν,
 ὀφθήσεται ὁ θεὸς τῶν θεῶν ἐν Σιών.

14 ανεμου] πυρος B* (αν. B^{c,a}) 15 om ο T | κατακαυσει R 16 κατα- BART
 διωξης T | ταραξεις (-ξης T)] συνταραξεις R 17 ζητησωσιν T | ονομα]
 προσωπον A 18 και ταραχθητωσαν...αιωνα] και ταραχθητ, εις τον αιω sup
 ras B¹ 19 om ει ART | υψιστος] pr ο R* — Stich 34 B¹ 36 A 35 RT
 LXXXIII 1 τοις υιοις] om τοις R 3 επεποθει R | κυριου] θυ B* (κυ B^{c,a}) [
 θεον ζωντα] τον θ. τον ζ. R 4 νοσιαν T* (νοσσ. T¹(vidi)) | om εαυτη B*
 (hab B^{c,a}) | αυτης] εαυτης B^{c,a} AT 5 om παντες RT | τους αιωνας των
 αιωνων] τον αιωνα του αιωνος R | om διαψαλμα AT 6 η αντιλημψις] om η
 BART | αυτου I^o] αυτω T | om Κυριε B^{c,a} T 7 εν τη κοιλαδι] εις την κοιλαδα
 B^{c,a} AT | κλαυθμονος A | εθετο] διεθετο R | ευλογιαν R 8 Σειων B¹ T

- B 9 Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, 9
ἐνώτισαι, ὁ θεὸς Ἰακώβ. διάψαλμα.
- 10 ὑπερασπιστὰ ἡμῶν ἴδε ὁ θεός, 10
καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου.
- 11 ὅτι κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας· 11
ἐξελεξάμην παραριπτέισθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ μᾶλλον ἢ
οἰκεῖν ἐπὶ σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν.
- 12 ὅτι ἔλεον καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ Κύριος ὁ θεός, 12
χάριν καὶ δόξαν δώσει·
Κύριος οὐχ ὑστερήσει τὰ ἀγαθὰ τοὺς πορευομένους ἐν
ἀκακίᾳ.
- 13 Κύριε τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ. 13

ΠΔ'

Εἰς τὸ τέλος· τοῖς υἱοῖς Κόρε ψαλμός.

LXXXIV
(LXXXV)

- 2 Εὐδόκησας, Κύριε, τὴν γῆν σου, 2
ἀπέστρεψας τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰακώβ·
- 3 ἀφῆκας τὰς ἀνομίας τῷ λαῷ σου, 3
ἐκάλυψας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. διάψαλμα.
- 4 κατέπαυσας τὴν ὀργὴν σου, 4
ἀπέστρεψας ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ σου.
- 5 ἐπίστρεψον ἡμᾶς, ὁ θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν, 5
καὶ ἀπόστρεψον τὸν θυμὸν σου ἀφ' ἡμῶν.
- 6 μὴ εἰς τὸν αἰῶνα ὀργισθῆσῃ ἡμῖν; 6
ἢ διατενεῖς τὴν ὀργὴν σου ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν;
- 7 ὁ θεός, σὺ ἐπιστρέψας ζώσεις ἡμᾶς, 7
καὶ ὁ λαός σου εὐφρανθήσεται ἐπὶ σοί.
- 8 δεῖξον ἡμῖν, Κύριε, τὸ ἔλεός σου, 8
καὶ τὸ σωτήριόν σου, Κύριε, δόξης ἡμῖν.

NAART 9 om διαψαλμα AT 10 ἐπι] εἰς T 11 κρείσσων B* (κρείσσων Bb?c? [P R]) κρισσον A(? R) T | παραριπτέισθαι NAART | θεου] + μου N^{c.a}AT κυριον R | οικειν] + με N^{c.a}RT | ἐπι] εν N^{c.a}ART 12 ο θεος c seqq coniung vid N* (post ο θς distinx N^{c.a}) | post κς 2° distinx T | ουχ (ουκ N*) υστερησει] δ στερησει (sic ut vid) B^b ου στερησει N^{c.a}T (-ση) 13 Κυριε] + ο θς N^{c.a}RT σε] σοι T—Stich 24 B 25 N 26 A 28 RT LXXXIV 1 ψαλμος] + τω Δαδ T 2 απεστρεψας] επεστρεψας A + ο θεος R 3 τω λαω] του λαου R | τας αμαρτίας] pr πασας NAART | om διαψαλμα A* (hab διαψ A^b) T 4 την οργην] pr πασαν B^{1?mg} NAART | απο] απ R 6 τον αιωνα BN* c.b vid R] τους αιωνας N^{c.a}AT | οργισθηση] οργισθης N^{c.a}A^a (οργισθεις A* vid) RT | γενεας] γενεαν (sic) N 7 ζωωσης T 8 om Κυριε 2° NT

- 9 ἄκούσομαι τί λαλήσει ἐν ἑμοὶ Κύριος ὁ θεός, B
 ὅτι λαλήσει εἰρήνην ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ
 καὶ ἐπὶ τοὺς ὀσίους αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐπιστρέφοντας πρὸς
 αὐτὸν καρδίαν.
 10 ¹⁰ πλὴν ἐγγὺς τῶν φοβουμένων αὐτὸν τὸ σωτήριον αὐτοῦ,
 τοῦ κατασκηνώσαι δόξαν ἐν τῇ γῇ ἡμῶν.
 11 ¹¹ ἔλεος καὶ ἀλήθεια συνήντησαν,
 δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη κατεφίλησαν.
 12 ¹² ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλεν,
 καὶ δικαιοσύνη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκλυεν.
 13 ¹³ καὶ γὰρ ὁ κύριος δώσει χρηστότητα,
 καὶ ἡ γῇ ἡμῶν δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς.
 14 ¹⁴ δικαιοσύνη ἐναντίον αὐτοῦ προπορεύεται,
 καὶ θῆσει εἰς ὁδὸν τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

ΠΕ'

Προσευχὴ τῷ Δαυεὶδ.

LXXXV
(LXXXV1)

- 1 Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ εἰσάκουσόν μου,
 ὅτι πτωχὸς καὶ πένης εἰμὶ ἐγώ.
 2 ² φύλαξον τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ὁσιὸς εἰμι·
 σῶσον τὸν δοῦλόν σου, ὁ θεός μου, τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ.
 3 ³ ἔλεῃσόν με, κύριε, ὅτι πρὸς σέ κεκραῶμαι ὅλην τὴν ἡμέραν.
 4 ⁴ εὐφρανον τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου,
 ὅτι πρὸς σέ, κύριε, ἦρα τὴν ψυχὴν μου.
 5 ⁵ ὅτι σύ, κύριε, χρηστὸς καὶ ἐπιεικὴς
 καὶ πολυέλεος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις σε.
 6 ⁶ ἐνώτισαι, Κύριε, τὴν προσευχήν μου,
 καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου.
 7 ⁷ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου ἐκέκραξα πρὸς σέ, ὅτι εἰσήκουσάς μου.
 8 ⁸ οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι ἐν θεοῖς, κύριε,
 καὶ οὐκ ἔστιν κατὰ τὰ ἔργα σου.

9 λαληση T (bis) | om και 2^ο N* (hab N^{c.a}) | τους επιστρεφ.] pr επι NART
 N^{c.a}ART | καρδιαν επ αυτον N^{c.a}T 10 πλην]+η R* 12 om και
 A 13 ο κυριος] ος κ. R* 14 εναντιον] ενωπιον N^{c.a}AT | προπορευ-
 σεται BN^{c.a}A²R] πορευεται N* προπορευεται A* προπορευσηται T — Stich
 27 BNT 28 AR LXXXV 1 om προσευχη A | του Δαυειδ N | εισα-
 κουσον] επακουσον NART 2 φυλαξον την ψ. μου οτι ο sup ras N¹ | οσιος]
 o rescr A¹ | σε] σοι T 3 κεκραζομαι] μ sup ras A^a 4 om κυριε
 N* (hab N^{c.a}) T | ηρα την ψυχην μου sup ras A^a | μου]+ο θς N* (om N^{c.a})
 5 πασιν ART 6 δεησιος R^{vid} 7 εισηκουσας] επηκουσας N^{c.a}AT

- B 9 πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐποίησας ἤξουσιν 9
καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, Κύριε,
καὶ δοξάσουσιν τὸ ὄνομά σου·
- 10 ὅτι μέγας εἶ σὺ καὶ ποιῶν θαυμάσια, 10
σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος ὁ μέγας.
- 11 ὁδήγησόν με, Κύριε, τῇ ὁδῷ σου, 11
καὶ πορεύσομαι τῇ ἀληθείᾳ σου·
εὐφρανθήτω ἡ καρδία μου τοῦ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου.
- 12 ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε ὁ θεός μου, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, 12
καὶ δοξάσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα·
- 13 ὅτι τὸ ἔλεός σου μέγα ἐπ' ἐμέ, 13
καὶ ἐρρύσω τὴν ψυχὴν μου ἐξ ἄδου κατωτάτου.
- 14 ὁ θεός, παράνομοι ἐπανέστησαν ἐπ' ἐμέ, 14
καὶ συναγωγὴ κραταιῶν ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου·
οὐ προέθεντό σε ἐνώπιον αὐτῶν.
- 15 καὶ σύ, Κύριε ὁ θεός, οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, 15
μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός.
- 16 ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ καὶ ἐλέησόν με, 16
δὸς τὸ κράτος σου τῷ παιδί σου, καὶ σῶσον τὸν υἱὸν τῆς
παιδείκης σου.
- 17 ποιήσον μετ' ἐμοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθόν, 17
καὶ ἰδέτωσαν οἱ μισοῦντές με καὶ αἰσχυνθήτωσαν,
ὅτι σύ, Κύριε, ἐβοήθησάς μοι καὶ παρεκάλεσάς με.

ΠΓ'

Τοῖς υἱοῖς Κόρε ψαλμὸς ψδῆς.

LXXXV
(LXXXVI)

Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσιν τοῖς ἁγίοις.

1

2 ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σειῶν ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα 2
Ἰακώβ.

3 δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ θεοῦ. 3
διάψαλμα.

NART 9 προσκυνησου (sic) N | δοξασωσιν T 10 om ο μεγας B^cNAT
11 τη οδω] pr εν RT | τη αληθεια] pr εν NRT 12 om μου 1° R* (hab
R^a) | καρδια] pr τη N^{c,a} 13 ερυσω T 14 επανεστηστησαν N |
συναγωγη κραταιων] κραταιοι N* (συν. κρατ. N^{c,a}) | εξητησαν] εξεζητησαν R |
ου] pr και N^{c,a}ART | προσεθεντο N 15 θεος] + μου N^{c,a}T | οικτειρμων NA
16 om σου 1° R 17 και 1°] ινα R* | με 1° B^b] σε Ba | αισχυνηθητωσαν] ευ-
φρανθητωσαν R* — Stich 36 BAT 35 NR LXXXVI 1 τοις υιους R^{vid} |
ορεσι NT 2 Σιων B^bA (r R) 3 om διαψαλμα A* (hab διαψ A^a) T

- 4 ἤμνησθήσομαι ῥαβ καὶ βαβυλώνος τοῖς γινώσκουσιν με· B
καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι καὶ τύρος καὶ λαὸς αἰθίοπων, οὗτοι
ἐγενήθησαν ἐκεῖ.
5 Μήτηρ Σειῶν, ἐρεῖ ἄνθρωπος,
καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ,
καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ ὕψιστος.
6 Κύριος διηγῆσεται ἐν γραφῇ λαῶν καὶ ἀρχόντων τούτων τῶν
γεγεννημένων ἐν αὐτῇ. διάψαλμα.
7 ὥς εὐφραينوμένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί.

ΠΖ΄

LXXXVII
LXXXVIII)

Ὡδὴ ψαλμοῦ τοῖς υἱοῖς Κόρε· εἰς τὸ τέλος,
ὑπὲρ μαελέθ τοῦ ἀποκριθῆναι· συνέσεως Αἰμὼν
τῷ Ἰσραηλῆτῃ.

- 2 Κύριε ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου,
ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου·
3 εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου,
κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου, Κύριε.
4 ὅτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχὴ μου,
καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ᾄδῃ ἥγγισεν.
5 προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον,
6 ἐγενήθην ὡς ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ὅς ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος·
ὡσεὶ τραυματαῖα ἐρριμμένοι καθεύδοντες ἐν τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνή-
σθης ἔτι,
καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἀπώσθησαν·
7 ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ,
ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου.
8 ἐπ' ἐμὲ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμὸς σου,
καὶ πάντα τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπ' ἐμὲ ἐπήγαγες.
διάψαλμα.
9 ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ,

4 γινωσκουσι K* (-σιν K^{c,a}) | om kai 2° R* | Αἰθιοπων] pr των K^{c,a}T | om NART
ουτοι εγενηθησαν εκει K* (hab K^{c,a}) 5 Σιων B^bA 6 τουτου R | γεγεν-
νημενων R | om διαψαλμα AT 7 κατοικια]+σου T — Stich 10 B^x 11
AR 13 T LXXXVII 1 om εις το τελος K | Αιμαν] Αιθαμ A | Ισραηλιτη
B^bAT 2 εκεκραξα] κεκραξομαι A 3 εισελθατω NART | προσ|ευχη
B* προσευ|χη B^b | om Κυριε B^c(vid)NT 5 προσελογισθης R* | ως] ωσει
NART 6 ερριμμενοι καθευδοντες] om ερριμμενοι K^{c,a}AT καθευδοντες
ερριμ. R* 7 εθετο K* (εθεντο K^l) | om εν 3° K^{c,a}T 8 ο θυμουσ
Bedit | επηγαγες επ εμε NAT | om διαψαλμα A* (hab διαψ A^a) T

- B ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς·
 παρεδόθην καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην.
¹⁰οἱ ὀφθαλμοί μου ἠσθένησαν ἀπὸ πτωχείας· 10
 καὶ ἐέκραξα πρὸς σέ, Κύριε, ὅλην τὴν ἡμέραν,
 διεπέτασα τὰς χεῖράς μου·
¹¹μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια; 11
 ἢ ἱατροὶ ἀναστήσουσιν καὶ ἐξομολογήσονται σοι;
¹²μὴ διηγῆσεται τις ἐν τάφῳ τὸ ἔλεός σου, 12
 καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῇ ἀπωλῇ;
¹³μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου, 13
 καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιλελησμένη;
¹⁴κἀγὼ, Κύριε, πρὸς σέ ἐέκραξα, 14
 καὶ τὸ πρῶτὴ προσευχή μου προφθάσει σε.
¹⁵ἵνα τί, Κύριε, ἀπωθεῖς τὴν προσευχήν μου, 15
 ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;
¹⁶πτωχός εἰμι ἐγὼ καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου, 16
 ὑψωθείς δὲ ἐταπεινώθην καὶ ἐξηπορήθην.
¹⁷ἐπ' ἐμέ διήλθον αἱ ὀργαί σου, 17
 καὶ οἱ φοβερισμοί σου ἐτάραξάν με.
¹⁸ἐκύκλωσάν με ὡς ὕδωρ ὅλην τὴν ἡμέραν, 18
 περιέσχον με ἄμα.
¹⁹ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον 19
 καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

ΠΗ'

Συνέσεως Αἰθὰν τῷ Ἰσραηλείτῃ.

LXXXVII
(LXXXIX)

- ²Τὰ ἔλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ᾄσομαι, 2
 εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ
 στόματί μου.

ⲛⲁⲣⲧ 10 πτωχίας ⲛⲁⲧ | om και ⲛⲁⲧ | ὀλην την ημ. c seqq coniung ⲛⲣⲧ |
 τας χειρας μου] + προς σε B^a(vid) R pr προς σε B^b(vid) ⲛⲥ.ⲁⲐ 11 ποιησης T
 12 ταφῳ] pr τω ⲛⲥ.ⲁⲐ T | απωλεια B^{ab} 13 γνωσθησεται] γνωσθητω ⲛⲥ.ⲁ
 (-θησεται ⲛⲥ.ⲁ) 14 καγω] και εγω ⲛⲁⲧ | προς σε Κυριε ⲛⲁⲣⲧ | προ-
 φθαση T 15 επωθεις R | προσευχην] ψυχην ⲛ¹ (rescr πωθεις την ψ.
 μο) ⲁⲧ | απ εμου το προσωπον σου R 16 εν κοποις και ⲛ* (και εν
 κοποις ⲛⲥ.ⲁ) | om και εξηπορηθην A* (hab ε εξεπορηθη A^a(mg)) 17 om
 και ⲛⲥ.ⲁⲐ A* (hab A^a) T | εταραξαν] εξεταραξαν ⲛⲁⲣⲧ 18 ως] ωσει
 ⲛⲥ.ⲁⲐ T 19 φιλον] + και πλησιον ⲛⲥ.ⲁⲐⲁⲣⲧ — Stich 38 Bⲁⲣⲧ 37 ⲛ
 LXXXVIII 1 Αιθαν] Αιμαν R Αιθαμ T | Ισραηλιτη B^bⲁⲧ Ισραηλειτης R
 2 ασωμαι T | om και R* (hab R¹) | απαγγελω R*

- 3 ὅτι εἶπας Εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος οἰκοδομηθήσεται, B
 ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐτοιμασθήσεται ἡ ἀλήθειά σου·
 4 διεθέμην διαθήκην τοῖς ἐκλεκτοῖς μου,
 ὥμοσα Δαυεὶδ τῷ δούλῳ μου
 5 ὅτι τοῦ αἰῶνος ἐτοιμάσω τὸ σπέρμα σου,
 καὶ οἰκοδομήσω εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τὸν θρόνον σου.
 διάψαλμα.
 6 ἔξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε,
 καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων.
 7 ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ κυρίῳ;
 καὶ τίς ὁμοιωθήσεται τῷ κυρίῳ ἐν υἱοῖς θεοῦ;
 8 ὁ θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων,
 μέγας καὶ φοβερὸς ἐπὶ πάντας τοὺς περικύκλῳ αὐτοῦ.
 9 Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, τίς ὅμοιός σοι;
 δυνατὸς εἶ, Κύριε, καὶ ἡ ἀλήθειά σου κύκλῳ σου.
 10 σὺ δεσπότης τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης,
 καὶ τὸν σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς σὺ καταπραύνεις.
 11 σὺ ἐταπείνωσας ὡς τραυματίαν ὑπερήφανον,
 καὶ ἐν τῷ βραχίονι τῆς δυνάμεώς σου διεσκόρπισας τοὺς
 ἐχθρούς σου.
 12 σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοί, καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ·
 τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας.
 13 τὸν βορρᾶν καὶ θαλάσσας σὺ ἔκτισας,
 Θαβὼρ καὶ Ἑρμωνιεὶμ τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται.
 14 σὸς ὁ βραχίων μετὰ δυναστείας·
 κραταιωθήτω ἡ χεὶρ σου, ὑψωθήτω ἡ δεξιὰ σου.
 15 δικαιοσύνη καὶ κρίμα ἐτοιμασία τοῦ θρόνου σου·
 ἔλεος καὶ ἀλήθεια προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου.
 16 μακάριος ὁ λαὸς ὁ γινώσκων ἀλαλαγμόν·
 Κύριε, ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύονται,

4 μου 2^ο] + υψωσα εκλεκτον εκ του λαου μου N* (improb N^{c.a}) 5 γενεαν NART
 2^ο] pr eis R | om διαψαλμα AT 6 και]+ γαρ N^{c.a} AT | αγιων] οσιων R
 7 και τις] om N^{c.a} AT η τις R | κυριω 2^ο] θεω N* (κω N^{c.a}) R 8 φοβερος]
 + εστιν N^{c.a} AT | επι παντας sup ras A^a 9 ομοιος] ομοιωθησεται R
 10 και τον σαλον] τον δε σ. N^{c.a} ART 11 om και N^{c.a} AT 12 σοι]
 συ T 13 θαλασσας] την θαλασσαν N^{c.a} AT θαλασσαν R | Ερμωνιιμ
 T (ιμ fort rescr T?) | om σου R* (hab R^a) 14 δυναστιας NT |
 υψωθητω] pr και R 15 προπορευσεται] προπορευονται NT πορευ-
 ονται A

- Β** ¹⁷ καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται ὅλην τὴν ἡμέραν, 17
καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσονται.
¹⁸ ὅτι τὸ καύχημα τῆς δυνάμεως αὐτῶν εἶ σύ, 18
καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου ὑψωθήσεται τὸ κέρας ἡμῶν.
¹⁹ ὅτι τοῦ κυρίου ἡ ἀντίληψις, 19
καὶ τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ βασιλέως ἡμῶν.
²⁰ τότε ἐλάλησας ἐν ὁράσει τοῖς υἱοῖς σου, 20
καὶ εἶπας Ἐθέμην βοήθειαν ἐπὶ δυνατὸν,
ὑψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου·
²¹ εἶρον Δαυεὶδ τὸν δοῦλόν μου, 21
ἐν ἐλεεί ἁγίῳ ἔχρισα αὐτόν.
²² ἡ γὰρ χεὶρ μου συναντιλήμψεται αὐτῷ, 22
καὶ ὁ βραχίον μου κατισχύσει αὐτόν·
²³ οὐκ ὠφελήσει ἐχθρὸς ἐν αὐτῷ, 23
καὶ νίος ἀνομίας οὐ προσθήσει τοῦ κακῶσαι αὐτόν·
²⁴ καὶ συγκόψω τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, 24
καὶ τοὺς μισοῦντας αὐτὸν τροπώσομαι.
²⁵ καὶ ἡ ἀλήθειά μου καὶ τὸ ἔλεός μου μετ' αὐτοῦ, 25
καὶ ἐν τῷ ὀνόματί μου ὑψωθήσεται τὸ κέρας αὐτοῦ·
²⁶ καὶ θήσομαι ἐν θαλάσῃ χεῖρα αὐτοῦ, 26
καὶ ἐν ποταμοῖς δεξιὰν αὐτοῦ.
²⁷ αὐτὸς ἐπικαλέσεται με Πατὴρ μου εἰ σύ, 27
θεὸς μου καὶ ἀντιλήμπτωρ τῆς σωτηρίας μου·
²⁸ καγὼ πρωτότοκον θήσομαι αὐτόν, 28
ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βασιλευσιν τῆς γῆς.
²⁹ εἰς τὸν αἰῶνα φυλάξω αὐτῷ τὸ ἔλεός μου, 29
καὶ ἡ διαθήκη μου πιστὴ αὐτῷ·
³⁰ καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ, 30
καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ.

ΨΑΛΤ **17** και εν τω ονοματι] και ε, τι inst **18**? | τ, ολην τη| ημεραν· και εν τη
δικαιοσυνη σου υψωθησονται, sup ras et in mgg **A**^a **18** το καυχημα] om το
18^{c.a}AT | συ ει **R**^{*}T **19** αντιληψις **B**^bT **20** bis scr ορασει **R**^{*} (om op.
2° **R**^a) | βοηθιαν **18**T **21** ελεει] ελεω **B**^a(?R) **23** ελαιο **B**^b**18**A(?R)T | αγιω]
+ μου **18**^{c.a}ART | εχρισω **R**^{*} (εχρισα **R**^a) **23** προσθησει του κακωσαι]
κακωσει **18**^{*} (προσθησι του κακ. **18**^{c.a}) **A**^{*}vid (προσθησει του κακωσι αυτω] sup
ras et in mg **A**^a) **24** συγκοψω **18**ART | απο προσωπου αυτου τους εχ-
θρους αυτου **18**T τους εχθρ. μου απο πρ. αυτου **A** **25** η αληθεια] om η **R**^{*}
(hab **R**^a) **26** χειρα] pr την **R** **27** επικαλεσηται **T** | θεος] pr ο **R**A
28 καγω] και εγω **18**A | βασιλευσι **18**R **30** ως] ωσει **R**

- 31 ³¹ἐὰν ἐγκαταλίπωσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὸν νόμον μου, B
καὶ τοῖς κρίμασίν μου μὴ πορευθῶσιν·
- 32 ³²ἐὰν τὰ δικαιώματά μου βεβηλώσουσιν,
καὶ τὰς ἐντολάς μου μὴ φυλάξωσιν·
- 33 ³³ἐπισκέψομαι ἐν ῥάβδῳ ἀνομίας αὐτῶν,
καὶ ἐν μάστιξιν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
- 34 ³⁴τὸ δὲ ἔλεός μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπ' αὐτοῦ,
οὐδὲ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου,
- 35 ³⁵οὐδὲ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μου,
καὶ τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων μου οὐ μὴ ἀθετήσω.
- 36 ³⁶ἅπαξ ὥμοσα ἐν τῷ ἁγίῳ μου, εἰ τῷ Δανεὶδ ψεύσομαι·
- 37 ³⁷τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μενεῖ,
καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον μου,
- 38 ³⁸καὶ ὡς ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα·
καὶ ὁ μάρτυς ἐν οὐρανῷ πιστός. διάψαλμα.
- 39 ³⁹σὺ δὲ ἀπόσω καὶ ἐξουδένωσας,
ἀνεβάλου τὸν χριστόν σου·
- 40 ⁴⁰κατέστρεψας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου,
ἐβεβήλωσας εἰς τὴν γῆν τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ.
- 41 ⁴¹καθεῖλες πάντας τοὺς φραγμοὺς αὐτοῦ,
ἔθου τὰ ὀχυρώματα αὐτοῦ δειλίαν·
- 42 ⁴²διήρπασαν αὐτὸν πάντες οἱ διοδεύοντες ὁδόν,
ἐγενήθη ὄνειδος τοῖς γείτοσιν αὐτοῦ.
- 43 ⁴³ὑψώσας τὴν δεξιὰν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ,
εὗφρανاس πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ·
- 44 ⁴⁴ἀπέστρεψας τὴν βοήθειαν τῆς ῥομφαίας αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἀντελάβου αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ.
- 45 ⁴⁵κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτόν,
τὸν θρόνον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν κατέρραξας·

31 εγκαταλειπωσιν A εγκαταλιπ. R εγκαταλειπ. T | οι υιοι] om οι R | NART
τοις κριμασιν] pr εν R 32 βεβηλωσωσιν T 33 επισκεψομαι T |
ανομας] pr τας NART | αμαρτιας] αδικιας NAT 34 αυτου] αυτων N^{c.a}
RT | ουδε] ουδ ου A | αληθια A 35 την διαθηκην] εν τη διαθηκη N*
(την δ. N^{c.a}) | δια] εκ R 37 ο θρονος] om ο R 38 ως η σελ.] ωσει
σελ. R^{vid} | om διαψαλμα A* (hab διαψ A^a) T 39 εξουδενωσας]+ημας
N* (N^{c.a}) | ανεβαλου] pr και A*+Κυριε R 40 om αυτου B^{*vid} (hab
subscr B[?]) 41 καθειλας N καθιλας T | δειλεια] B* (δειλια] B^b διλιαν
NAT) 42 διηρπαζον N^{c.a}T | διοδευνοντες] παραπορευομενοι A | οδον] pr
την A 43 εχθρων αυτου] θλιβοντων αυτον N^{c.a}AT | ηυφρανας T
44 βοθηθιαν AT 45 αυτου] αυτου N^{c.a} (mox revoc αυτον)

- B 46 ἐσμίκρυνας τὰς ἡμέρας τοῦ θρόνου αὐτοῦ, 46
κατέχεας αὐτοῦ αἰσχύνην. διάψαλμα.
- 47 ἕως πότε, Κύριε, ἀποστρέψεις εἰς τέλος;
ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ὀργή σου; 47
- 48 μνήσθητι τίς μου ἡ ὑπόστασις· 48
μὴ γὰρ ματαίως ἔκτισας πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων;
49 τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ οὐκ ὄψεται θάνατον;
ῥύσεται τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ἄδου; διάψαλμα.
- 50 ποῦ ἐστιν τὰ ἐλέη σου τὰ ἀρχαῖα, Κύριε, 50
ἃ ὤμοσας τῷ Δαυεὶδ ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου;
51 μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ὀνειδισμοῦ τῶν δούλων σου,
οὗ ὑπέσχον ἐν τῷ κόλπῳ μου πολλῶν ἐθνῶν· 51
- 52 οὗ ὀνειδίσαν οἱ ἐχθροί σου, Κύριε, 52
οὗ ὀνειδίσαν τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ χριστοῦ σου.
- 53 εὐλογητὸς Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα. γένοιτο, γένοιτο. 53

NA²⁷T 46 ἐμικρυνας R* (εσμικρ. R^a) | θρονου] χρονου NA²⁷T | αυτου 2°] .αυτω
NA^{c.a} (mox reuoc αυτου) T | om διαψαλμα T 47 αποστρεψεις NA²⁷R απο-
στρεφη T 49 ο ανθρωπος] om ο NA²⁷T | θανατον] v sup ras A^a | om
διαψαλμα T 50 εστιν] εισιν NA^{c.a}ART 51 υπεσχον AR υπεσχω T
52 το ανταλλαγμα] pr τι R*^{vid} (om R^a) 53 ευλογητος Κυριος] ευλογία
Κυριου R — Stich 103 BR 104 NA²⁷ 102 AT

IV

ΠΘ'

B

LXXXIX
(XC)

Προσευχὴ τοῦ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ.

- 1 Κύριε, καταφυγὴ ἡμῖν ἐγενήθης ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ·
- 2 ²πρὸ τοῦ ὄρη γεννηθῆναι καὶ πλασθῆναι τὴν γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην,
καὶ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ.
- 3 μὴ ἀποστρέψῃς ἀνθρώπων εἰς ταπείνωσιν,
καὶ εἴπας Ἐπιστρέψατε υἱοὶ ἀνθρώπων·
- 4 ⁴ὅτι χίλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σου ὥς ἡ ἡμέρα ἡ ἐχθὲς ἦτις διήλθεν, καὶ φυλακὴ ἐν νυκτί.
- 5 ⁵τὰ ἐξουδενώματα αὐτῶν ἔτη ἔσονται,
τὸ πρῶν ὥσπερ χλόη παρέλθοι·
- 6 ⁶τὸ πρῶν ἀνθῆσαι καὶ παρέλθοι,
τὸ ἐσπέρας ἀποπέσοι, σκληρυνθεῖ καὶ ξηρανθεῖ.
- 7 ⁷ὅτι ἐξελίπομεν ἐν τῇ ὀργῇ σου,
καὶ ἐν τῷ θυμῷ σου ἐταράχθημεν·
- 8 ⁸ἔθου τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐνώπιόν σου,
ὁ αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου.
- 9 ⁹ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξέλιπον,
καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ἐξελίπομεν·
τὰ ἔτη ἡμῶν ὥς ἀράχνην ἐμελέτων.
- 10 ¹⁰αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν ἐν ἐνιαυτοῖς ἐβδομήκοντα ἔτη,
ἐὰν δὲ ἐν δυναστείαις, ὀγδοήκοντα ἔτη,
καὶ τὸ πλεῖον αὐτῶν κόπος καὶ πόνος·
ὅτι ἐπῆλθεν πρᾶτῃς ἐφ' ἡμᾶς, καὶ παιδευθησόμεθα.

LXXXIX 1 του Μωυση] τω Μ. RR τω Μωση Α Μωυσεως Τ | ανω ΝΑ | ΝΑRT
om του 2° R | εγεν. ημιν Ν^{c.a}ART | εν γενεα και γενεα] απο γενεας εις γενεαν
R* 2 γεννηθηναι] εδρασθηναι Ν* (γεν. Ν^{c.a}) | πλασθηναι την γην και την
οικ.] πλ. γην οικ. Α^{*vid} πλ. την (sic) και την οικ. sup ras et in mg Α^a | εως]
pr και Ν^{c.a}AT | om συ ει Ν* (hab Ν^{c.a}) 3 υιοι] pr οι Α | ανθρωπων] pr
των ART 4 σου] + κε Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) AT | ως η ημερα] ως ημερα Ν ωσει
ημ. R^{vid} | om η 2° R* | χθες B^bR^{vid} εκχθες Α 5 ετη] ετι B^b 6 αν-
θησοι Ν^{c.a} (mox revoc -σαι) ανθησει R 7 εξελειπομεν AT 8 ενωπιον]
εναντιον Ν^{c.a}T 9 εξελειπον AT | om και Ν^{c.a} | εξελειπομεν AT | ως] ωσει
ΝΑΤ | αραχνη Ν^{c.a}ART 10 ενιαυτοις] αυτοις ΝΑRT | δυναστiais Τ | εφ
ημας πρρατῃς Ν* (πρ. εφ ημ. Ν^{c.a}) R πρρατῃς εφ ημ. AT | παιδευθησόμεθα Τ

- B ¹¹τίς γινώσκει τὸ κράτος τῆς ὀργῆς σου, 11
καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου τοῦ θυμοῦ σου ἐξαριθμήσασθαι; ¹²τὴν 12
δεξιάν σου γνώρισον,
καὶ τοὺς πεπαιδευμένους τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ.
¹³ἐπίστρεψον, Κύριε· ἕως πότε; 13
καὶ παρακλήθητι ἐπὶ τοῖς δούλοις σου.
¹⁴ἐνεπλήσθημεν τὸ πρῶτὸ τοῦ ἐλέους σου, 14
καὶ ἡγαλλιασάμεθα καὶ εὐφράνθημεν
ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν,
¹⁵ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσας ἡμᾶς, 15
ἐτῶν ὧν εἶδομεν κακά.
¹⁶καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ τὰ ἔργα σου, 16
καὶ ὀδήγησον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν.
¹⁷καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς, 17
καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς.

ψ'

Αἶνος ᾧδῆς τῷ Δαυίδ.

XC
(XCI)

- ¹Ο κατοικῶν ἐν βοήθειᾳ τοῦ ὑψίστου 1
ἐν σκέπῃ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται.
²ἔρεϊ τῷ θεῷ Ἀντιλήμπτωρ μου εἶ· 2
καὶ καταφυγὴ μου ὁ θεός μου, ἐλπὶω ἐπ' αὐτόν.
³ὅτι αὐτὸς ῥύσεται ἐκ παγίδος θηρευτῶν, 3
καὶ ἀπὸ λόγου ταραχῶδους·
⁴ἐν τοῖς μεταφρένοις αὐτοῦ ἐπισκιάσει σοι, 4
καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἔλπιεις·
ὅπλῳ κυκλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.
⁵οὐ φοβήσῃ ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, 5
ἀπὸ βέλους πετομένου ἡμέρας,

ⲛⲁⲣⲧ 11 φοβου] + σου ⲁⲧ | τον θυμον ⲛⲥⲁⲁⲁⲧ 12 σου] + ουτως ⲛⲥⲁⲁⲁⲧ |
γνωρισον] + μοι ⲛⲥⲁⲁⲁⲧ | πεπαιδευμενους ⲛⲥⲁⲁⲁⲧ ⲛⲥⲁⲁⲁⲧ | πεπεδευμενους ⲁⲣⲧ ⲛⲥⲁⲁⲁⲧ |
13 τους δουλους Ⲡ 14 το ελεος Ⲡ | ελεους...ημων in mg et sup ras ⲁⲁ |
ηυφρανθημεν ⲁⲁⲧ | ημων] + ευφρανθημεν ⲛⲥⲁⲁⲁⲧ (mg) Ⲡ + ηυφρανθημεν ⲧ (c
seqq coniung RT) 15 εταπεινωσας] pr ων Ⲡ | ιδομεν ⲧ | κακα] pr τα Ⲡ
16 τα εργα] pr επι ⲛⲥⲁⲁⲁⲧ | ωδηγησον ⲁ 17 θεου] pr του ⲛⲥⲁⲁⲁⲧ |
ημας 2°] + και το εργον των χειρων ημων κατευθυνον ⲛⲁⲣⲧ — Stich 35 B
34 ⲛ 38 ⲁ 37 Ⲡ 41 ⲧ XC 1 βοηθια ⲧ 2 θεω] κω Bⲁⲃⲛⲥⲁⲁⲁⲧ |
ο θεος μου inc stich in ⲁⲧ | ελπιω] pr και Ⲡ | αυτω ⲧ 3 ρυσεται] + με
ⲛⲁⲣ ρυσται με ⲧ | πακιδος ⲛ | θηρευτων] pr των Ⲡ* 4 επισκιαση ⲧ |
ινκλωση ⲧ 5 απο 2°] pr και ⲛ* (om ⲛⲥⲁⲁ)

- 6 ἄπὸ πράγματος διαπορευομένου ἐν σκότει,
ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ.
- 7 ἴπεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χιλιάς,
καὶ μυριάς ἐκ δεξιῶν σου,
πρὸς σέ δὲ οὐκ ἐγγιεί·
- 8 ἅπλῃ τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατανοήσεις,
καὶ ἀνταπόδοσιν ἀμαρτωλῶν ὄψῃ.
- 9 ὅτι σύ, Κύριε, ἡ ἐλπίς μου·
τὸν ὑψιστον ἔθου καταφυγὴν σου.
- 10 οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ κακά,
καὶ μάλιστα οὐκ ἐγγιεί τῷ σκηνώματί σου·
- 11 ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελείται περὶ σοῦ
τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου·
- 12 ἐπὶ χειρῶν ἁρουσίν σε,
μή ποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.
- 13 ἐπ' ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιβήσῃ,
καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα.
- 14 ὅτι ἐπ' ἐμέ ἤλπισεν, καὶ ῥύσομαι αὐτόν·
σκεπάσω αὐτόν, ὅτι ἔγνω τὸ ὄνομά μου.
- 15 ἐπικαλέσεται με, καὶ εἰσακούσομαι αὐτοῦ,
μετ' αὐτοῦ εἰμι ἐν θλίψει,
καὶ ἐξελοῦμαι καὶ δοξάσω αὐτόν.
- 16 μακρότητι ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτόν,
καὶ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου.

ΘΑ'

XCI
(XCII)

Ψαλμὸς ψδῆς, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου.

- 2 Ὁ Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ, καὶ ψάλλειν τῷ ὀνό-
ματί σου, Ὑψιστε·
- 3 τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρὶν τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν
σου κατὰ νύκτα,

6 εν σκοτ. διαπορευομενου $\text{N}^{\text{c.a}}\text{T}$ | συμπτώματος (ευμπτ. Bedit)] συνπτω- N^{ART}
ματος N 7 κλιτουσιν A (ras i lit ante τ) T κλιτου R* (κλιτου σου R^a)
8 κατανοησης T | οψει B^{ab} 9 συ] + ει R 11 ταις οδοις] pr πασαις
A (-σεις) T pr πασιν R 12 επι] pr και N^* (om $\text{N}^{\text{c.a}}$) 13 επ] επι
 $\text{N}^{\text{c.a}}\text{ART}$ | καταπατησης T 15 επικαλεσεται με] κεκραζεται (καικρ. A)
προς με NAT | εισακουσομαι] επακουσομαι $\text{N}^{\text{c.a}}\text{AT}$ | om και 2° $\text{N}^{\text{c.a}}\text{RT}$ |
εξελουμαι] + αυτον $\text{N}^{\text{c.a}}$ (ras $\text{N}^{\text{c.b}}$) AT 16 μακροτητα ART — Stich 35 BRT
33 N^{A} XCI 1 σαββατου] προσαββατου N

- B 4 ἐν δεκαχόρδῳ ψαλτηρίῳ μετ' ᾠδῆς ἐν κιθάρα· 4
 5 ὅτι εὐφρανάς με, Κύριε, ἐν τῷ ποιήματί σου, 5
 καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιάσομαι.
 6 ὥς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, 6
 σφόδρα ἐβαρύνθησαν οἱ διαλογισμοί σου.
 7 ἀνὴρ ἄφρων οὐ γνώσεται, 7
 καὶ ἀσύνετος οὐ συνήσει ταῦτα.
 8 ἐν τῷ ἀνατεῖλαι τοὺς ἁμαρτωλοὺς ὥς χόρτον, καὶ διέκυψαν 8
 πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
 ὅπως ἂν ἐξολεθρευθῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
 9 σὺ δὲ Ὑψιστος εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε. 9
 10 ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροί σου ἀπολοῦνται, 10
 καὶ διασκορπισθήσονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνο-
 μίαν.
 11 καὶ ὑψωθήσεται ὡς μονοκέρωτος τὸ κέρας μου, 11
 καὶ τὸ γῆράς μου ἐν ἐλαίῳ πίονι·
 12 καὶ ἐπειδὴν ὁ ὀφθαλμός μου ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου, 12
 καὶ ἐν τοῖς ἐπανισταμένοις ἐπ' ἐμὲ
 πονηρευομένοις εἰσακούσεται τὸ οὖς μου.
 13 δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, 13
 ὡς ἡ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται.
 14 πεφυτευμένοι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου 14
 ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσουσιν·
 15 τότε πληθυνθήσονται ἐν γῇρι πίονι, 15
 καὶ εὐπαθοῦντες ἔσονται·
 16 τοῦ ἀναγγεῖλαι ὅτι εὐθὺς Κύριος ὁ θεός μου, 16
 καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.

NART 4 μετα N* (μετ N^{c.a}) 5 om στί A* (hab A^{a?}(mg sinistr)) | ηυφρανας T
 6 σφοδρα] pr η (? ει) R^{*vid} (om R^a) | εβαρυνθησαν] εβαθυνθησαν B^{ab}N^{c.a}RT
 8 τους αμαρτωλους] om τους N^{c.a}AT | ως] ωσει NAR^aT 9 Ὑψιστος] pr
 ο R* 10 στί ιδου] pr στί ιδου οι εχθροι σου κε N^aA^a(mg)RT 11 υψω-
 θησεται] ωθ sup ras A^a | ελαιω B^{ab}N^a(?R)T] ελεω B*(?R) 12 και
 επειδεν] και εφιδεν (και ε, ι sup ras A^{a?}) AT | μου 1^ο] σου R | om εν τοις
 A* (hab A^{a?}) | επανιστανομενοι NAR* | εισακουσεται] ακουσεται N^{c.a}ART
 13 ανθηση T | ως η] ωσει R^{vid} 14 πεφυτευμενοι (υ 1^ο sup ras A^a)] πε-
 φυτευμενη T | Κυριου] pr του R | ταις αυλαις] om ταις R | του θεου] τ sup
 ras A^{a?} οικου θεου R | εξανθησωσιν T 15 τοτε] om N* ετι N^{c.a}ART
 16 post αναγγειλαι distinx N^{c.a} | μου] ημων NAR^aT — Stich 27 BA 24 N
 30 RT

9B'

B

XCII
(XCIII)

Εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββάτου, ὅτε κατ'ἰκίσται
ἡ γῆ· αἶνος ᾧ δὴς τῷ Δαυίδ.

- 1 Κύριος ἐβασίλευσεν, ἐνπρέπειαν ἐνεδύσατο·
ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο,
καὶ γὰρ ἐστερέωσεν τὴν οἰκουμένην, ἣτις οὐ σαλευθήσεται
- 2 ἔτοιμος ὁ θρόνος σου ἀπὸ τότε·
ἀπὸ τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ.
- 3 ἔπῃραν οἱ ποταμοί, Κύριε,
ἐπῃραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς⁵ αὐτῶν. § 1'
- 4 ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν θαυμαστοὶ υἱ μετεωρισμοὶ τῆς
θαλάσσης·
θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ κύριος.
- 5 τὰ μαρτύριά σου ἐπιστάθησαν σφόδρα·
τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἀγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

9Γ'

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, τετράδι σαββάτων.

XCIII
(XCIV)

- 1 Ὁ θεὸς ἐκδικήσεων Κύριος, ὁ θεὸς ἐκδικήσεων ἐπαρρησιάσατο.
- 2 ἔψώθητι ὁ κρίνων τὴν γῆν,
ἀπόδος ἀνταπόδοσιν τοῖς ὑπερηφάνοις.
- 3 ἕως πότε ἀμαρτωλοί, Κύριε,
ἕως πότε ἀμαρτωλοὶ καυχήσονται;
- 4 φθέγγονται καὶ λαλήσουσιν ἀδικίαν,
λαλήσουσιν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν;
- 5 τὸν λαόν σου, Κύριε, ἐταπείνωσαν,
καὶ τὴν κληρονομίαν σου ἐκάκωσαν·
- 6 χήραν καὶ ὀρφανὸν ἀπέκτειναν,
καὶ προσήλυτον ἐφόνευσαν·
- 7 καὶ εἶπαν Οὐκ ὄψεται Κύριος, οὐδὲ συνήσει ὁ θεὸς τοῦ
⁵Ἰακώβ. § 1'

XCII 1 αινος ωδης τω Δ. εις την ημεραν τ. πρ. ο. κ. η γη R | προ-
σαββατου] σαββατου ART | Κυριος 1°] pr ο B^c NART | ευπρεπιαν NAT |
στερεωσεν R 2 σου] + ο θεος R | απο 1°] απ sup ras A^a | απο 2°] pr και R
3 φωνας] φω... T | αυτων] + αρουσιν οι ποταμοι επιτριψεις (επιτριψις A [e sup
ras A^a]) αυτων N^c A 4 μετεωρισμοι] μ 1° sup ras A^a — Stich 11 BR 10 N
15 A XCIII 1 ψαλμος] + ωδης A | σαββατου AR | ο θεος (1°)] om ο
B^c NA | ο θεος (2°)] om ο B^c A ras ο N[?] 6 ορφανους R | προσηλυτους R^{*}
7 οψεται] + ταυτα R^{*} | Κυριος] pr ο N^{*} (ras N[?]) | συνησει] + ταυτα R^{*}

- B ⁸ σύνετε δὴ, ἄφρονες ἐν τῷ λαῷ· καὶ μωροί, ποτὲ φρονήσατε. 8
⁹ ὁ φυτεύσας τὸ οὖς, οὐχὶ ἀκούει; 9
¹⁰ ἢ ὁ πλάσας ὀφθαλμούς, οὐ κατανοεῖ; 10
¹⁰ ὁ παιδεύων ἔθνη, οὐχὶ ἐλέγξει, 10
¹¹ ὁ διδάσκων ἄνθρωπον γινώσιν; 11
¹¹ Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων, ὅτι εἰσὶν 11
¹² μάταιοι. 12
¹² μακάριος ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν σὺ παιδεύῃς, Κύριε, 12
¹³ καὶ ἐκ τοῦ νόμου σου διδάξῃς αὐτόν, 13
¹³ τοῦ πραῦναι αὐτῷ ἀφ' ἡμερῶν πονηρῶν, 13
¹⁴ ἕως οὗ ὀρυγῇ τῷ ἁμαρτωλῷ βόθρος. 14
¹⁴ ὅτι οὐκ ἀπώσεται Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, 14
¹⁵ καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ οὐκ ἐγκαταλείψει, 15
¹⁵ ἕως οὗ δικαιοσύνη ἐπιστρέψῃ εἰς κρίσιν, 15
¹⁶ καὶ ἐχόμενοι αὐτῆς πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. διάψαλμα. 16
¹⁶ τίς ἀναστήσεται μοι ἐπὶ πονηρευομένους, 16
¹⁷ ἢ τίς συνπαραστήσεται μοι ἐπὶ ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν; 17
¹⁷ εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἐβοήθησέν μοι, 17
¹⁸ παρὰ βραχὺ παρώκησεν τῷ ᾄδῃ ἡ ψυχὴ μου. 18
¹⁸ εἰ ἔλεγον Σεσάλευται ὁ πούς μου, 18
¹⁹ τὸ ἔλεός σου, Κύριε, βοηθεῖ μοι. 19
¹⁹ Κύριε, κατὰ τὸ πλήθος τῶν ὀδυνῶν μου ἐν τῇ καρδίᾳ μου, αἱ 19
²⁰ παρακλήσεις σου ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν μου. 20
²⁰ μὴ συνπροσέσται σοι θρόνος ἀνομίας, 20
²¹ ὁ πλάσων κόπον ἐπὶ προστάγματι; 21
²¹ θηρεύουσιν ἐπὶ ψυχὴν δικαίον, 21
²² καὶ αἷμα ἀθῶν καταδικάζονται. 22
²² καὶ ἐγένετό μοι Κύριος εἰς καταφυγὴν, 22
²³ καὶ ὁ θεὸς μου εἰς βοηθὸν ἐλπίδος μου· 23

NA^{RT} 9 οφθαλμούς] οφθαλμον N^{c.a} τον οφθαλμον A τους οφθαλμούς R | ου] ουχει
N^{c.a} ουχι AT 12 ο ανθρωπος] om ο NA^{RT} | om συ N^{c.a} AT 13 αυτω]
αυτον R 14 εγκαταλειπει Bab (-λιπει B*)] ενκατελιπεν N¹ (ουκ εν resc
N) ενκαταλιπει N^{c.a} εγκαταλειπει AR εγκαταλειψη T 15 om διαψαλμα
A* (hab διαψ A^a) T 16 συμπαραστησεται B^b | εργαζομενους] pr τους
N^{c.a} AT 18 om το ελεος σου A* (hab A^a (mg)) | εβοηθει N^{c.a} A 19 om
Κυριε N^{c.a} AT | παρακλησις A | ηγαπησαν] ευφραναν B^b (? R) T ηυφραναν
N^{c.a} A (? R) | ψυχην] καρδιαν N* (ψυχ. N^{c.a}) 20 συμπροσεσται B^b συνπροσ-
εστω N^{c.a} AT | προσταγμα N^{c.a} AT 21 θηρευσωσιν T | καταδικασωνται T
22 εγενετο] εγενηθη R

- 23 καὶ ἀποδώσει αὐτοῖς τὴν ἀνομίαν αὐτῶν
καὶ τὴν πονηρίαν αὐτῶν·
ἀφανιεῖ αὐτοὺς Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

Ε

94'

XCIV
(XCV)

Αἶνος ᾧδῆς τῷ Δαυείδ.

- 1 Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ,
ἀλαλάζωμεν τῷ θεῷ τῷ σωτῇρι ἡμῶν·
2 ᾧ προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει,
καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάζωμεν αὐτῷ.
3 ὅτι θεὸς μέγας Κύριος
καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς.
4 ὅτι οὐκ ἀπόσεται Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ,
ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς
καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων αὐτοῦ ἐστίν·
5 ὅτι αὐτοῦ ἐστίν ἡ θάλασσα καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτήν,
καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἔπλασαν.
6 δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ,
καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον Κυρίου τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς·
7 ὅτι αὐτὸς ἐστίν ὁ θεὸς ἡμῶν,
καὶ ἡμεῖς λαὸς νομῆς αὐτοῦ
καὶ πρόβατα χειρὸς αὐτοῦ.
8 σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὥς ἐν τῷ παραπικρασμῷ,
κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ·
9 οὗ ἐπείρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν,
ἐδοκίμασαν καὶ ἴδον τὰ ἔργα μου.
10 ἑσσεράκοντα ἔτη προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ,
καὶ εἶπα Ἄει πλανῶνται τῇ καρδίᾳ,
καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου.

23 αποδωση T | αυτοις] + κς N^{c.a} ART | την ανομιαν] pr κατα AR | και NART
την πονηριαν] κατα την πον. N^{c.a} και κατα την πον. ART | αφανει] εξολε-
θρυνσει R — Stich 41 B 40 N 44 A 45 R XCIV 1 αγαλλιασόμεθα A
3 επι π. τ. θ.] e. πασαν την γην N^{c.a} AT om επι, τους R* 4 om οτι ουκ...
λαον αυτου N* (hab N^{c.a}) AT | τη χειρι] om τη N* (hab N^{c.a}) | τα περατα] pr
παντα N* (om N^{c.a}) | εστιν] εισιν N^{c.a} AR 5 om η R* 6 προσκυνησω-
μεν (sic) A | κλαυσομεν A | εναντιον] ενωπιον N* (εναντ. N^{c.a}) 7 ο θεος]
pr Kyrios R | χειρος] pr της A 9 επειρασαν] + με N^{c.a} RT | εδοκιμασαν]
+ με N^{c.a} AT | ιδοσαν] ειδοσαν B^{ab} (R) ιδον NAT 10 τεσσαρακοντα
B^{ab} RT | προσωχθισα] pr διο R* | ειπα] ειπον AT | και αυτοι] αυτοι δε NAT

B 11 ὥς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατὰ- 11
παυσίν μου.

9E'

Ὅτε ὁ οἶκος οἰκοδομεῖται μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν·
ὥδῃ τῷ Δαυεὶδ.

XCV
(XCVI)

- Ἀσατε τῷ κυρίῳ ᾄσμα καινόν, 1
ᾄσατε τῷ κυρίῳ, πᾶσα ἡ γῆ·
ᾄσατε τῷ κυρίῳ, εὐλογήσατε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 2
εὐαγγελίσεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ.
ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὴν δόξαν αὐτοῦ, 3
ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.
ὅτι μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, 4
φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς·
ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια, 5
ὁ δὲ κύριος τοὺς οὐρανοὺς ἐποίησεν.
ἐξομολόγησις καὶ ὡραιότης ἐνώπιον αὐτοῦ, 6
ἀγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ.
ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ, αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν, 7
ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν·
ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ, 8
ἄρατε θυσίας καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ.
προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁγία αὐτοῦ· 9
σαλευθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.
εἶπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, 10
καὶ γὰρ κατάρθωσεν τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται·
κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι.
εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, 11
σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς·
χαρήσεται τὰ πεδία καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, 12
τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ

¶ART 11 εἰ] η A^a (mg sinistr) (om A*) | καταπαυσιν] αναπαυσιν R — Stich
25 BR 23 NT 22 A XCV 1 οτε...Δαυειδ] ὡδῃ τῷ Δ. οτε ο οἶκος οἰκοδ.
μ. τ. αἰχμαλωσιαν NA | οἰκοδομεται] οἰκοδομειτο B^cNT ωκοδομειτο AR
2 ευαγγελισασθε T 3 om αναγγειλατε...δοξαν αυτου A* (hab A^a(mg))
R | πασιν AT 6 εξομολογησεις A | αγιουσυνη T | μεγαλοπρεπια AT
7 ενεγκατε τω κω δοξαν και τιμην| ενεγκατε τω κω αι πατριαι των εθνων N*
8 om αρατε...αυλας αυτου R 10 ειπα A* (ειπατε A^a?) | ο κυριος] οτι κς
N^{c,a}AT | εβασιλευσεν] + απο ξυλον R* (improb R^a)

- 13 ¹³ πρὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται,
ὅτι ἔρχεται κρίναι τὴν γῆν·
κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ
καὶ λαοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτοῦ.

13

9F'

Τῷ Δαυείδ, ὅτε ἡ γῆ αὐτοῦ καθίσταται.

XCVI
(NCVII)

- 1 Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, ἀγαλλιάσεται ἡ γῆ,
εὐφρανθήτωσαν νῆσοι πολλαί.
2 ²νεφέλη καὶ γνόφος κύκλῳ αὐτοῦ,
δικαιοσύνη καὶ κρίμα κατόρθωσις τοῦ θρόνου αὐτοῦ.
3 ³πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ προπορεύσεται,
καὶ φλογιεῖ κύκλῳ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.
4 ⁴ἔφαναν αἱ ἀστραπαὶ αὐτοῦ τῇ οἰκουμένῃ,
εἶδεν καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ.
5 ⁵τὰ ὄρη ἐτάκῃσαν ὥσπερ κηρὸς ἀπὸ προσώπου Κυρίου,
ἀπὸ προσώπου Κυρίου πάσης τῆς γῆς.
6 ⁶ἀνῆγγειλαν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
καὶ εἶδον πάντες οἱ λαοὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ.
7 ⁷αἰσχυνθήτωσαν πάντες οἱ προσκυνοῦντες τοῖς γλυπτοῖς,
οἱ ἐγκαυχώμενοι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν·
προσκυνήσατε αὐτῷ πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ.
8 ⁸ἤκουσεν καὶ εὐφράνθη Σειῶν,
καὶ ἡγαλλιάσαντο αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας,
ἐνεκεν τῶν κριμάτων σου, Κύριε·
9 ⁹ὅτι σὺ εἶ Κύριος ὁ ὑψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν,
σφόδρα ὑπερυψώθης ὑπὲρ πάντας τοὺς θεοὺς.
10 ¹⁰οἱ ἀγαπῶντες τὸν κύριον, μισεῖτε πονηρόν·
φυλάσσει Κύριος τὰς ψυχὰς τῶν ὁσίων αὐτοῦ,
ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλῶν ῥύσεται αὐτούς.

13 προ] απο N^{c.a} AT — Stich 29 B^s AT 27 R XCVI 1 η γη] N^s ART
om η R | σιλεισεν αγαλλια sup ras N¹ | αγαλλιασεται] αγαλλιασθω B^c N^{c.a}
ART | νησοι] νησσοι N^{c.a} 3 εναντιον] ενωπιον T | προπορευσηται T |
του εχθρους B* (τους ε. B^{ab}) 4 ιδεν T 5 ωσει κηρος ετακῃσαν NT |
om Κυριου 2° N | της γης] της γη της R^{vid} 6 om και N* (hab N^{c.a}) |
ειδον] ιδον N^{c.a} A¹ [? R] ιδον N^{c.a} A¹ T 7 προσκυνουντες] πεποιθοτες
επι N (προσκ. N^{c.a}) | ενκαυχωμενοι N^s ART | αυτω] αυτον R 8 ηυφρανθη
AT | Σειων] η Σιων B^c Σιων NA | ηγαλλιασονται (sic) R 9 om ει
N^{c.a} AT | ο υψιστος] om ο N^s AT | υπερ] επι N 10 πονηρα B^c N^{c.a} AT |
αμαρτωλων AT | ρυσηται T | αυτους] αυτον R* (-τους R^a)

- Ε 11 φῶς ἀνέτειλεν τῷ δικαίῳ, 11
καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ εὐφροσύνη.
12 εὐφράνθητε, δίκαιοι, ἐπὶ τῷ κυρίῳ, 12
¶ 1 καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀγιωσύνης¹ αὐτοῦ.

92'

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XCVII
(XCVIII)

- 1 Ἀσατε τῷ κυρίῳ ᾠσμα καινόν, ὅτι θαυμαστὰ ἐποίησεν Κύριος· 1
ἔσωσεν αὐτῷ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ
καὶ ὁ βραχίον ὁ ἅγιος αὐτοῦ.
2 ἐγνώρισεν Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἐθνῶν· 2
ἀπεκάλυψεν τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.
3 ἐμνήσθη τοῦ ἐλέους αὐτοῦ τῷ Ἰακώβ, 3
καὶ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ.
εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ ἡμῶν.
4 ἀλαλάξατε τῷ θεῷ πᾶσα ἡ γῆ, 4
ᾠσατε καὶ ἀγαλλιᾶσθε καὶ ψάλατε.
5 ψάλατε τῷ κυρίῳ ἐν κιθάρα, ἐν κιθάρα καὶ φωνῇ ψαλμοῦ, 5
6 ἐν σάλπιγγιν ἐλαταῖς καὶ φωνῇ σάλπιγγος κερατίνης· 6
ἀλαλάξατε ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Κυρίῳ.
7 σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, 7
ἡ οἰκουμένη καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν·
8 ποταμοὶ κροτήσουσιν χειρὶ ἐπὶ τὸ αὐτό, 8
§ 1 τὰ ὄρη ἀγαλλιάσονται, ⁹ ὅτι ἤκει κρῖναι τὴν γῆν· 9
κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ
καὶ λαοὺς ἐν εὐθύτητι.

93'

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XCVIII
(XCIX)

- Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί· 1
ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβείμ, σαλευθήτω ἡ γῆ.

¶ ART 11 εὐφροσυνῇ Ν* (ras lineol Ν?) εὐφροσυνην Α 12 ἐπι] εν Ν^{c.a} ART |
αγιουσ...Τ — Stich 27 BART 26 Ν XCVII 1 Κυριος] pr ο Α | αυτω]
αυτον Bab | αυτου 1°] ου rescr A¹ 2 bis scr το σωτηριον R | εναντιον των
εθν, c seqq coniung AR 3 τω Ιακωβ] om Ν* (hab Ν^{c.a}) του Ι. Α | αλη-
θιας Ν | ιδουσιν Α 4 θεω] κω B^{ab} ΝΑ | η γη] om η R* (hab R^a)
5 και] η R* (και R^a) 6 φωνης ΝΑ | Κυριω] κυ B⁷ vid Ν^{c.a} AR 7 οι
κατοικουντες] pr παντες Ν^{c.a} AR | αυτην] εν αυτη ΝAR 8 αγαλλιασονται]
+ απο προσωπου κυ οτι ερχεται Ν^{c.a} AT 9 δικαιοσυνη] seq ras 1 lit
(forte ν) in Α — Stich 19 BN 22 Α 21 R XCVIII 1 Κυριος] pr ο B^c pr
ο Ν^{c.a} ART | χερουβιν ΝΤ(? R) χερουβειν Α(? R)

- 2 ²Κύριος ἐν Σειὼν μέγας, καὶ ὑψηλὸς ἐστὶν ἐπὶ πάντας τοὺς Β
λαοὺς.
- 3 ³ἐξομολογησάσθωσαν πάντες τῷ ὀνόματί σου τῷ μεγάλῳ,
ὅτι φοβερὸν καὶ ἅγιόν ἐστιν.
- 4 ⁴καὶ τιμὴ βασιλείας κρίσιν ἀγαπᾷ·
σὺ ἡτοίμασας εὐθύτητας,
κρίσιν καὶ δικαιοσύνην ἐν Ἰακώβ σὺ ἐποίησας.
- 5 ⁵ὑψοῦτε Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν,
καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.
- 6 ⁶ἅγιός ἐστιν ⁽⁶⁾Μωσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ
καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
ἐπεκαλοῦντο τὸν κύριον, καὶ αὐτὸς ἐπήκουσεν αὐτοῖς,
⁷ἐν στύλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτούς·
ἐφύλασσον τὰ μαρτύρια αὐτοῦ,
καὶ τὰ προσταγμάτων αὐτοῦ.
- 8 ⁸Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, σὺ ἐπήκουες αὐτῶν·
ὁ θεός, εὐίλατος ἐγίνου αὐτοῖς,
καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν.
- 9 ⁹ὑψοῦτε Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν,
καὶ προσκυνεῖτε εἰς ὄρος ἅγιον αὐτοῦ,
ὅτι ἅγιος Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

9Θ'

Ψαλμὸς εἰς ἐξομολόγησιν.

XCIX
(C)

- 1 ¹Ἀλαλάξατε τῷ κυρίῳ, πᾶσα ἡ γῆ,
2 ²δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ,
εἰσέλθατε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει.
- 3 ³γνώτε ὅτι Κύριος, αὐτός ἐστιν ὁ θεός·
αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς καὶ οὐχ ἡμεῖς,

2 Σιων B^b ("sic et inferius pluries") A | λαους] in la ras aliq B^{a2} 3 εξο- N^AR¹
μολογισθωσαν N^{*c.b} (εξομολογησασθ. N^{c.a}) | om παντες N^AT 4 om και
τιμη...αγαπα N^{*} (hab N^{c.a}) 5 τω υποποδιω] το υποποδιον R 6 αγιος]
pr οτι N^{c.a} RT οτι αγιον A | Μωσσης inc stich in ART | επηκουσεν αυτοις]
εισηκουσεν αυτων N^A εισηκουεν αυτων T επηκουσεν αυτους R 7 εφυλασσον]
pr οτι N^{c.a} AT | τα προσταγματα α] το προσταγμα ο N^{*} τα προσταγματα αυτου
α N^{c.a} AT 8 επηκουσας N^{*} (επηκουες N^{c.a}) | αυτων ιο] αυτους R | ευιλατος]
pr συ B^{a2b} N^ART | εγινου] εγενου N^{*} (εγεινου N^{c.a}) 9 προσκυνητε R^{vid} —
Stich 22 B^{KR} 24 A 23 T XCIX 1 κυριω ιο] θεω RT 2 εισελθετε N^{*}
(-θατε N^{c.a}) 3 ο θεος] +ημων N^{c.a} AT | ουχι R

B λαός αὐτοῦ καὶ πρόβατα τῆς νομῆς αὐτοῦ.
 4 εἰσεέλθατε εἰς τὰς πύλας αὐτοῦ ἐν ἑξομολογήσει,
 τὰς αὐλὰς αὐτοῦ ἐν ὕμνοις·
 ἑξομολογεῖσθε αὐτῷ,
 αἰνείτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 5 ὅτι χρηστὸς Κύριος,
 εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 καὶ ἕως γενεᾶς καὶ γενεᾶς ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.

P'

Τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

C
(CI)

*Ἐλεος καὶ κρίσιν ἄσομαί σοι, Κύριε· 1
 2 ψαλῶ καὶ συνήσω ἐν ᾧδῇ ἀμώμῳ· πότε ἤξεις πρὸς μέ;
 διεπορευόμεν ἐν ἀκακίᾳ καρδίας μου, ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου.
 3 οὐ προσέθεμην πρὸ ὀφθαλμῶν μου πρᾶγμα παράνομον,
 ποιῶντας παραβάσεις ἐμίσησα·
 οὐκ ἐκολλήθη μοι καρδία σκαμβή,
 4 ἐκκλίνοντος ἀπ' ἐμοῦ τοῦ πονηροῦ οὐκ ἐγίνωσκον.
 5 τὸν καταλαλοῦντα λάθρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ, τοῦτον ἐξε- 5
 δίων·
 ὑπερηφάνῳ ὀφθαλμῷ καὶ ἀπλήστῳ καρδίᾳ, τούτῳ οὐ συνή-
 σθιον.
 6 οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπὶ τοὺς πιστοὺς τῆς γῆς,
 τοῦ συνκαθῆσθαι αὐτοὺς μετ' ἐμοῦ·
 πορευόμενος ἐν ᾧδῇ ἀμώμῳ, οὗτός μοι ἐλειτούργει.
 7 οὐ κατῴκει ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας μου ποιῶν ὑπερηφανίαν·
 λαλῶν ἄδικα οὐ κατεύθυνεν ἐναντίον τῶν ὀφθαλμῶν μου.
 8 εἰς τὰς πρωίας ἀπέκτενον πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς,
 τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐκ πόλεως Κυρίου πάντας τοὺς ἐργαζομέ-
 νους τὴν ἀδικίαν.

NAART 3 λαος] pr ημεις δε NC.a ART | της νομης] om της NC.a ART 4 εισ-
 ελθετε N* (-θατε NC.a) | τας αυλας] pr εις NAART 5 εις] pr οτι A |
 αληθια N — Stich 12 BN 11 ART C 1 ψαλμος τω Δαδ NR om ψαλμος
 A | ελεος] ελεον NC.a T ελαιον A | ασωμαι T 2 ωδη] δ tantum inst B^b
 οδω ART | τω οικω N* (του οικου NC.a) | μου 2°] σου R* (μ. R^a) 3 προσθε-
 μην] προετιθεμην NC.a | om πραγμα παρανομον B^{*vid} (subscr B¹) | ποιουντα N*
 (-τας NC.a) | παραβασεις] παρα βασιλεις N* (παραβασεις NC.a) 5 του] τον T
 6 μου] αυτου N* (μου NC.a) | συγκαθησθαι B^a 7 οικιας bis scr R | κατηνυνην
 AT | εναντιον] ενωπιον NA 8 απεκτινον N* (απεκτενον NC.a) απεκτενον
 A | τους αμαρτωλους] om τους A* (hab A^a) | αδικιαν] ανομιαν NAART —
 Stich 16 BN 17 ART

PA'

R

CI
(CII)

Προσευχῇ τῷ πτωχῷ, ὅταν ἀκηδιάσῃ
καὶ ἐναντίον Κυρίου ἐκχέῃ τὴν
δέησιν αὐτοῦ.

- 2 ²Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς προσευχῆς μου,
καὶ ἡ κραυγὴ μου πρὸς σέ ἐλθάτω.
- 3 ³μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ·
ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα θλίβωμαι, κλῖνον τὸ οὖς σου πρὸς μέ·
ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐπικαλέσωμαί σε, ταχὺ εἰσάκουσόν μου.
- 4 ⁴ὅτι ἐξέλιπον ὥσεί καπνὸς αἱ ἡμέραι μου,
καὶ τὰ ὀστά μου ὥσεί φρύγιον συνεφρύγησαν.
- 5 ⁵ἐπλήγην ὥσεί χόρτος καὶ ἐξηράνθη ἡ καρδιά μου,
ὅτι ἐπελαθόμην τοῦ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου.
- 6 ⁶ἀπὸ φωνῆς τοῦ στεναγμοῦ μου ἐκολλήθη τὸ ὀστοῦν μου
τῇ σαρκί μου.
- 7 ⁷ὥμοιώθην πελεκᾶνι ἐρημικῷ,
ἐγενήθην ὥσεί νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ,
- 8 ⁸ἡγρύπνησα καὶ ἐγενήθην ὥσεί στρουθίον μονάζον ἐπὶ δώ-
ματι.
- 9 ⁹ὅλην τὴν ἡμέραν ὠνείδιζόν με οἱ ἐχθροί μου,
καὶ οἱ ἐπαινοῦντές με κατ' ἐμοῦ ᾤμνουν.
- 10 ¹⁰ὅτι σποδὸν ὥσεί ἄρτον ἔφαγον,
καὶ τὸ πόμα μου μετὰ κλανθμοῦ ἐκίρνων,
- 11 ¹¹ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου καὶ τοῦ θυμοῦ σου,
ὅτι ἐπάρας κατέρραξάς με.
- 12 ¹²αἱ ἡμέραι μου ὥσεί σκιά ἐκλίθησαν,
καὶ ἐγὼ ὥσεί χόρτος ἐξηράνθην.
- 13 ¹³σὺ δέ, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα μένεις,
καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.
- 14 ¹⁴σὺ ἀναστὰς οἰκτειρήσεις τὴν Σειῶν,
ὅτι καιρὸς τοῦ οἰκτειρῆσαι αὐτήν, ὅτι ἤκει καιρὸς.

CI 1 ἐναντίον] ἐνωπίον N ἐναντι A 2 κῆ εἰσακουσον NAT | τη προσευ- NAT
χην R | ἐλθετω Bc Nc.a R* 3 θλιβομαι NAT | προς με το ους σου NAT | om
προς με B* vid | αν 2º) α A* (ν superscr Aa?) | επικαλεσομαι A | εἰσακουσον]
επακουσον NT 4 εξελειπον AT 5 ἐπλήγη N* (ν superscr Nc.a) 6 το
οστων] τα οστα R 7 ὥμοιωθη A* (ν superscr Aa?) 8 ἐγεννηθην] ἐγενο-
μην Nc.a AT | ὡσει στρουθιον] ὡστρουθιον A ως στρ. T | μοναζων A 11 κατε-
ραξας N* (κατερρ. Nc.a) T 12 σκιαι Nc.a T | και εγω] κάγω Bc | εξηρανθησαν
N* (-θην Nc.a) 14 οικτιρησης T | Σιων Bb NA | καιρος 1º] pr ερχεται R*

- 15 ὅτι εὐδόκησαν οἱ δοῦλοί σου τοὺς λίθους αὐτῆς, 15
καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς οἰκτειρήσουσιν·
16 καὶ φοβηθήσονται τὰ ἔθνη τὸ ὄνομά σου, Κύριε, 16
καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τὴν δόξαν σου·
17 ὅτι οἰκοδομήσει Κύριος τὴν Σειῶν, 17
καὶ ὀφθήσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.
18 ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν, 18
καὶ οὐκ ἐξουδένωσεν τὴν δέησιν αὐτῶν.
19 γραφήτω αὕτη εἰς γενεὰν ἐτέραν, 19
καὶ λαὸς ὁ κτιζόμενος αἰνέσει τὸν κύριον·
20 ὅτι ἐξέκυψεν ἐξ ὕψους ἀγίου αὐτοῦ, 20
Κύριος ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψεν·
21 τοῦ ἀκοῦσαι τὸν στεναγμὸν τῶν πεπεδημένων, 21
τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων,
22 τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν Σειῶν τὸ ὄνομα Κυρίου 22
καὶ τὴν αἰνεσιν αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ,
23 ἐν τῷ συναχθῆναι λαοὺς ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ βασιλείας τοῦ 23
δουλεύειν τῷ κυρίῳ.
24 ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἰσχύος αὐτοῦ 24
τὴν ὀλιγότητα τῶν ἡμερῶν μου ἀνάγγεilon μοι.
25 μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν μου· 25
ἐν γενεᾷ γενεῶν τὰ ἔτη σου.
26 κατ' ἀρχὰς τὴν γῆν σύ, Κύριε, ἐθεμελίωσας, 26
καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί·
27 αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· 27
καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
καὶ ὥσπερ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτοὺς καὶ ἀλλαγῇσονται·
28 σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. 28

ΜΑΡΤ 15 οἰκτιρησωσιν Τ 16 om τα εθνη Ν* (hab Ν^{c.a}) | σου Κυριε] κυ
ΝΑ* vid (σου κε sup ras et in mg Α^a) Τ | βασιλεις] + της γης ΜΑΡΤ 17 κε
την Σιων sup ras Α^a | Σιων Ν 18 ταπεινων] πτωχων Ν* (ταπεινων
Ν^{c.a}) R | εξωδενωσεν Ν 19 ετεραν] εταιραν Ν | αινεση Τ 20 εξε-
κυψαν Β* (-ψεν Β^{ab}) | υψου Ν* (υψους Ν^{c.a}) | εξ ουρανου] εκ του ουρανου R |
επι] εις R* 21 τον στεναγμον] του στεναγμου Τ 22 αναγγειλαι
ΒΝ^{c.a} RΤ (αναγγιλ.) αναγγεληναι Ν* | Σιων Β^b ΝΑ 23 συναχθηναι
επισυναχθηναι Ν^{c.a} ΑΤ | βασιλειας] βασιλεις Ν^{c.a} ΑΤ 25 ημερων] ημερων] pr των
R* | εν γενεα γενεων] εις γενεαν και γενεαν R* 26 συ κε την γην ΑΡΤ |
om συ Κυριε Ν* (hab Ν^{c.a}) | των χειρων] om των Ν 27 ελιξεις (ελειξ.
Α)] αλλαξεις Ν* αλιξ. Ν^{c.a} ελιξης Τ | αλλαγῃσονται] αγαλλησονται Α* (improb
Α^y) 28 συ] σοι Α | εκλειψωσιν Τ

- 29 ²⁹οἱ υἱοὶ τῶν δούλων σου κατασκηνώσουσιν, B
καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα κατευθυνθήσεται.

PB'

CH
(CIII)

Τῷ Δανείδ.

- 1 Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον,
καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ.
2 εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον,
καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς αἰνήσεις αὐτοῦ.
3 τὸν εὐλατεύοντα πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου,
τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου.
4 τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν σου,
τὸν στεφανοῦντά σε ἐν ἑλέει καὶ οἰκτιρμοῖς,
5 τὸν ἐμπιμπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου.
ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου.
6 ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ κύριος,
καὶ κρίμα πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις.
7 ἐγνώρισεν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ Μωυσῇ,
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ.
8 οἰκτείρων καὶ ἐλεήμων ὁ κύριος,
μακρόθυμος καὶ πολυέλεος.
9 οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται,
οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μνηεῖ.
10 οὐ κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν,
οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν.
11 ὅτι κατὰ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς
ἐκραταίωσεν Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους
αὐτόν.
12 καθ' ὅσον ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν,
ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν.
13 καὶ καθὼς οἰκτεῖρει πατὴρ υἱούς,
οἰκτείρησεν Κύριος τοὺς φοβουμένους αὐτόν,

29 οι υιοι] om οι AR | κατασκηνωσωσιν T — Stich 54 B 55 N 56 AT 57 R NAKT
CII 1 τω Δ.] pr ψαλμος T 2 επιλανθανε R* | αινεσεις] αποδοσις N αντα-
ποδοσεις ART 4 οικτιρμοις] οικτιρμοις Bb N^{c,a} οικτιρμω N* R 5 εμ-
πλωντα Bb AT ενπιμπλωντα R 6 πασιν AT 7 τω Μωυση] om τω
N* (hab N^{c,a}) 8 οικτιρων Bb ("et alias") T | πολυελεος] + s αληθινος
A^{a?} (mg) 11 κς (sic) T | om αυτου R* (hab R^a) 12 ανομιαις] αμαρ-
τιας R 13 om και N^{c,a} ART | οικτειρησεν] ωκτειρησεν Bb pr ουτως R*

- B ¹⁴ ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν· 14
 μνήσθητι ὅτι χοῦς ἐσμεν.
¹⁵ ἄνθρωπος, ὥσεί χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ· 15
 ὥσεί ἄνθος τοῦ ἀγροῦ, οὕτως ἐξανθήσει.
¹⁶ ὅτι πνεῦμα διήλθεν ἐν αὐτῷ καὶ οὐχ ὑπάρξει, 16
 καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ.
¹⁷ τὸ δὲ ἔλεος τοῦ κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος 17
 ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν·
 καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱοὺς υἰῶν.
¹⁸ τοῖς φυλάσσουσιν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, 18
 καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι αὐτάς.
¹⁹ Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἡτοίμασεν τὸν θρόνον αὐτοῦ, 19
 καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει.
²⁰ εὐλογεῖτε τὸν κύριον, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, 20
 δυνατοὶ ἰσχύι, ποιῶντες τὸν λόγον αὐτοῦ,
 τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ.
²¹ εὐλογεῖτε τὸν κύριον, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, 21
 λειτουργοὶ αὐτοῦ ποιῶντες τὰ θελήματα αὐτοῦ.
²² εὐλογεῖτε τὸν κύριον, πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ 22
 ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δυναστείας αὐτοῦ·
 εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν κύριον.

PΓ'

Τῷ Δαυεὶδ.

CIII
(CIV)

- Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν κύριον· 1
 Κύριε, Κύριε, ὁ θεός μου, ὡς ἐμεγαλύνθης σφόδρα.
 ἐξομολόγησιν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσω,
² ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον, 2
 ἐκτείνων τὸν οὐρανὸν ὥσεί δέρριν·
³ ὁ στεγάζων ἐν ὕδασιν τὰ ὑπερῶα αὐτοῦ, 3
 ὁ τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ,
 ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων·

NART 14 μνησθητι] ἐμνησθη N^{c.a}AT + Κυριε R* 15 ημεραι|ραι N | ωσει 2°]
 οτι ει N* (ωσει N^{c.a}) 16 υπαξει R* (υπαρξ. Ra(vid) υπαρξη T 17 υιους]
 υιοις B^c 18 φυλασσουσι T 19 αυτου 2°] ου sup ras A^a (αυτων A* vid)
 20 οι αγγελοι] om οι N* (hab N^{c.a}) 21 τα θεληματα] το θελημα N^{c.a}ART
 22 δυναστειας (-τιας N*)] δεσποτιας N^{c.a}ART — Stich 46 BT 45 NR 47 A
 CIII 1 τω Δ.] pr ψαλμος T | om Κυριε 2° NART | om ως N^{c.a}ART | ευπρε-
 πειαν (-πιαν N*)] μεγαλοπρεπιαν N^{c.a}AT 3 νεφη BN^{c.a}A^a? (νεφην A* vid)
 RT] νεφελην N* | την επιβασιν] om την N* (hab N^{c.a})

- 4 ⁴ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, B
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πῦρ φλέγον.
5 ⁵ἐθεμελίωσεν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφαλὶαν αὐτῆς,
οὐ κλιθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
6 ⁶ἄβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ,
ἐπὶ τῶν ὀρέων στήσονται ὕδατα·
7 ⁷ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου φεύξονται,
ἀπὸ φωνῆς βροντῆς σου δειλιάσουσιν.
8 ⁸ἀναβαίνουσιν ὄρη, καὶ καταβαίνουσιν πεδία
εἰς τόπον ὃν ἐθεμελίωσας αὐτοῖς·
9 ⁹ὄριον ἔθου ὃ οὐ παρελεύσονται,
οὐδὲ ἀποστρέψουσιν καλύψαι τὴν γῆν.
10 ¹⁰ὁ ἀποστέλλων πηγὰς ἐν φάραγγιν,
ἀνὰ μέσον τῶν ὀρέων διελεύσονται ὕδατα·
11 ¹¹ποτιοῦσιν πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ,
προσδέχονται θναγοὶ εἰς δίψαν αὐτῶν.
12 ¹²ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσει,
ἐκ μέσου τῶν πετρῶν δώσουσιν φωνήν.
13 ¹³ποτίζων ὄρη ἐκ τῶν ὑπερφῶν αὐτοῦ,
ἀπὸ καρποῦ τῶν ἔργων σου χορτασθήσεται ἡ γῆ.
14 ¹⁴ἐξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσιν
καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων,
τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς·
15 ¹⁵καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου,
τοῦ ἱλαρῦναι πρόσωπον ἐν ἐλαίᾳ,
καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει.
16 ¹⁶χορτασθήσεται τὰ ξύλα τοῦ πεδίου,
αἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου ἅς ἐφύτευσεν·
17 ¹⁷ἐκεῖ στρουθία ἐννοσσεύουσιν,

4 πυρ φλεγον] πυρος φλεγα (sic) A^a 5 εθεμελιωσεν] ο θεμελιων B^{c.a}AT | NART
ασφαλειαν B^{ab} | κλιθησεται B^{c.a}(? R)T] κληθησεται B^{*}(? R) κεινηθησεται A
7 φωνης] + σου B^{*} (om B^{c.a}) | διλιασων T 8 τοπον] pr τον NT | αυτοις]
αντους B^{*} (-τοις B^{c.a}) 9 ο] ον R^{*} (o R^a) | αποστρεψουσιν] επιστρ. NART
10 αποστελλων] εξαπο. NART 11 προσδεχονται] εξοντ sup ras B^{ab} προσ-
δεξωνται T 12 κατασκηνωση T | πετρων] πτερων B^{*} (πετρ. B¹) | δωσουσι
A δωσωσιν T | φωνην] + αυτων R^{*} 13 αυτου] αυτων R | απο] εκ R^{*}
14 εξανατελλων] pr ο B^{c.a}ART | κτηνεσι T | δουλια NART | εξαγαγεν T
16 χορτασθησονται AR | πεδιου] κυ B^{*} (πεδ. B^{c.a}) | αι κεδροι] και κεδρ. R |
εφυτευσας B^{c.a}AT 17 εννοσσεουσιν B^{*} (εννοσσ. B^{ab}) εννοσσευσωσιν T

- B   τοῦ ἐρωδίου ἡ οἰκία ἡγείται αὐτῶ.
¹⁸ ὄρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις, 18
              πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρογρυλλίοις.
¹⁹ ἐποίησεν σελήνην εἰς καιροὺς, 19
              ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ.
²⁰ ἔθου σκότος καὶ ἐγένετο νύξ, 20
              ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ,
²¹ σκύμνοι ὠρνόμενοι ἀρπάσαι 21
              καὶ ζητῆσαι παρὰ τοῦ θεοῦ βρῶσιν αὐτοῖς.
²² ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος καὶ συναχθήσονται, 22
              καὶ ἐν ταῖς μάνδραις αὐτῶν κοιτασθήσονται·
²³ ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, 23
              καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἕως ἑσπέρας.
²⁴ ὥς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, 24
              πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας·
              ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου.
²⁵ αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος· 25
              ἐκεῖ ἔρπετὰ ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς,
              ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων,
²⁶ δράκων οὗτος ὃν ἔπλασας ἐμπαίζειν αὐτῶ. 26
²⁷ πάντα πρὸς σέ προσδοκῶσιν, δοῦναι τὴν τροφὴν αὐτοῖς εὖ· 27
              καιρον·
²⁸ δόντος σου αὐτοῖς συλλέξουσιν, 28
              ἀνοίξαντος δέ σου τὴν χεῖρα τὰ σύμπαντα ἐμπλησθήσεται
              χρηστότητος.
²⁹ ἀποστρέψαντος δέ σου τὸ πρόσωπον ταραχθήσονται· 29
              ἀντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν καὶ ἐκλείψουσιν,
              καὶ εἰς τὸν χόυν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν.

ΝΑΡΤ   17 ἐρωδιον] αρωδιον Α ηρωδιον Τ | οικια] κατοικια Τ | αυτω] αυτων ΝΑΡΤ
 18 χοιρογρυλλιοις] λαγωοις Ν^{c.a}ΑΤ   19 εποιησαν R   19—20 σεληνην...
 νυξ] mutila nonnulla in R*   20 διελευσεται Ν   21 ορνυμενοι Ν ορνυμενοι
 Τ | αρπασαι] pr του Ν^{c.a}ΑΤ· | του θεου] om του R*   22 συναχθησονται]
 συνηχθησαν ΝΑΡΤ | εν ταις μανδραις] επι ταις μανδραις Ν* εις τας μανδρας
 Ν^{c.a}ΑΤ   23 εως] μεχρι Ν* (εως Ν^{c.a}) | εσπεραν R   26 δρακων] pr εκει
 πλοια διαπορευονται B^{ab}ΝΑΡΤ | επλασας] εφυτευσας R | ενπαιζειν R | αυτω]
 αυτοις R   27 δουναι] pr του R* | την τροφην αυτοις] τ. τροφην αυτων
 Ν^{c.a}ΑΤ αυτοις τροφην R* | ευκαιρον] εις καιρον Α εν ευκαιρια R* εις ευκαιρον Τ
 28 αυτοις] -του Τ | συλλεξωσιν Τ | ανυξαντος Α* (ανοιξ. Α^a) | συμπαντα] παντα
 Ν* (συμπ. Ν^{c.a}) συνπαντα R | εμπλησθησεται] πλησθησονται ΝΑΤ πλησθη-
 σεται R* | χρηστοτητος] πισοτητος Α   29 εκλειψουσιν Τ | επιστρεψουσιν Τ

- 30 ³⁰ ἐξαποστελεῖς τὸ πνεῦμά σου καὶ κτισθήσονται,
καὶ ἀνακαινιεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.
31 ³¹ ἦτω ἡ δόξα Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα,
εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
32 ³² ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν,
ὁ ἀπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται.
33 ³³ ἄσω τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου,
ψαλῶ τῷ θεῷ μου ἕως ὑπάρχω.
34 ³⁴ ἡδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογία μου,
ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ κυρίῳ.
35 ³⁵ ἐκλείποισαν ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς
καὶ ἄνομοι, ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτούς.
εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν κύριον.

ΡΔ'

Ἀλληλουιά.

CIV
(CV)

- 1 Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
ἀπαγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὰ ἔργα αὐτοῦ.
2 ² ἄσατε αὐτῷ καὶ ψάλατε αὐτῷ,
διηγῆσασθε πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.
3 ³ ἐπαινεῖσθε ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ.
εὐφρανθήτω καρδία ζητούντων τὸν κύριον.
4 ⁴ ζητήσατε τὸν κύριον καὶ κραταιώθητε,
ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ παντός.
5 ⁵ μνήσθητε τῶν θαυμασίων αὐτοῦ ὧν ἐποίησεν,
τὰ τέρατα αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ.
6 ⁶ σπέρμα Ἀβραὰμ δούλοι αὐτοῦ,
υἱοὶ Ἰακώβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ.
7 ⁷ αὐτὸς Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.
ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ.

31 τον αιωνα] τους αιωνας N^{c.a} AT | επι] εν R 32 των ορειων] om BART
των N^{c.a} 33 om ψαλω...υπαρχω A* (hab A[?](mg)) 35 εκλειποισαν
B^{ab} AT | απο της γης] υπαρξειν αυτους R*^{vid} (απο της γης R^a) | υπαρχειν]
υπαρξειν R*^{vid} (-χειν R^a) — Stich 76 B 77 NA 79 R 78 T CIV 1 αλ-
ληλουια] τ pro α I^o N* (αλλ. N¹) | τω κυριω] pr κα (sic) N* (om N¹) | ανα-
γειλατε R^{vid} | εργα] μεγαλια N* (εργα N^{c.a}) 3 γιω αυτου sup ras A¹
4 το προσωπον] om το R* (hab R^a) 5 αυτου I^o] του sup ras 3 vel 4 litt
A^a bis scr R* 6 δουλου R* (δουλοι R¹(vid)) | εκλεκτοι α sup ras A¹

8	ἐμνήσθη εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ,	8
	λόγου οὗ ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς,	
9	ὃν διέθετο τῷ Ἀβραάμ,	9
	καὶ τοῦ ὄρκου αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ·	
10	καὶ ἔστησεν αὐτὴν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσταγμα	10
	καὶ τῷ Ἰσραὴλ διαθήκην αἰώνιον,	
11	λέγων Σοὶ δώσω τὴν γῆν Χανάαν,	11
	σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν·	
12	ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἀριθμῶ βραχεῖς,	12
	ὀλιγοστούς καὶ παροίκους ἐν αὐτῇ.	
13	καὶ διήλθον ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος	13
	ἐκ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον·	
14	οὐκ ἀφῆκεν ἄνθρωπον ἀδικῆσαι αὐτούς,	14
	καὶ ἤλεγξεν ὑπὲρ αὐτῶν βασιλεῖς	
15	Μὴ ἄψησθε τῶν χριστῶν μου,	15
	καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε.	
16	καὶ ἐκάλεσεν λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν,	16
	πᾶν στήριγμα ἄρτου συνέτριψεν.	
17	ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἄνθρωπον,	17
	εἰς δοῦλον ἐπράθη Ἰωσήφ.	
18	ἐταπείνωσαν ἐν πέδαις τοὺς πόδας αὐτοῦ,	18
	σίδηρον διήλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ·	
19	μέχρι τοῦ ἐλθεῖν τὸν λόγον αὐτοῦ,	19
	τὸ λόγιον τοῦ κυρίου ἐπύρωσεν αὐτόν.	
20	ἐξαπέστειλεν βασιλεὺς καὶ ἔλυσεν αὐτόν,	20
	ἄρχων λαῶν, καὶ ἀφῆκεν αὐτόν·	
21	κατέστησεν αὐτόν κύριον τοῦ οἴκου αὐτοῦ	21
	καὶ ἄρχοντα πάσης τῆς κτήσεως αὐτοῦ,	
22	τοῦ παιδεῦσαι τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ὡς ἑαυτόν,	22
	καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτοῦ σοφίσαι.	

9 του ορκου] τω ορκω A Ισακ N	10 αυτην B ^{NC-a} AR ^a T] αυτον N* αυτο
R* διαθηκην] pr εις N ^{c-a} RT	13 εκ] pr και NART εις 20] προς R
14 αυτους] αυτοις R* (-τους R ^a) om και N* (hab γ N ^{c-a}) αυτων] αυτοις	
R* (-των R ^a) βασιλις N	15 αψησθε] απτεσθαι NA απτεσθε T των
χριστων] τους χριστους R	16 αρτου] αυτου N* (αρτου N ^{c-a})
17 απε-	
στειλεν] εξαπεστειλεν A ^a R	18 εταπεινωσαν] εταπεινωθησαν R* (-νωσαν
R ^a)	
19 του κυριου] om του RT	20 εξαπεστειλεν] απεστειλεν
N ^{c-a} ART αυτον 10] +το λογιον του κυν επυρωσεν αυτον N* (om N ^{1c-a})	
21 κτησεως] κτισεως NAR ^{vid}	

23 καὶ εἰσηλθεν Ἰσραὴλ εἰς Αἴγυπτον,
καὶ Ἰακώβ παρώκησεν ἐν γῇ Χάμ·

24 καὶ ἠϋξῆσεν τὸν λαὸν αὐτοῦ σφόδρα,
καὶ ἐκραταίωσεν αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.

25 καὶ μετέστρεψεν τὴν καρδίαν αὐτῶν τοῦ μισῆσαι τὸν λαὸν
αὐτοῦ,
τοῦ δολιοῦσθαι ἐν τοῖς δούλοις αὐτοῦ.

26 ἐξαπέστειλεν Μωυσῆν τὸν δοῦλον αὐτοῦ,
Ἰααρὼν ὃν ἐξελέξατο αὐτόν·

27 ἔθετο αὐτοῖς τοὺς λόγους τῶν σημείων αὐτοῦ
καὶ τῶν τεράτων ἐν γῇ Χάμ.

28 ἐξαπέστειλεν σκότος καὶ ἐσκότασεν,
καὶ παρεπύκρναν τοὺς λόγους αὐτοῦ.

29 μετέστρεψεν τὰ ὕδατα αὐτῶν εἰς αἷμα,
καὶ ἀπέκτεινεν τοὺς ἰχθύας αὐτῶν·

30 ἐξηρψεν ἡ γῆ αὐτῶν βατράχους,
ἐν τοῖς ταμείοις τῶν βασιλείων αὐτῶν.

31 εἶπεν, καὶ ἦλθεν κυνόμυια
καὶ σκνίπες ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις αὐτῶν.

32 ἔθετο τὰς βροχὰς αὐτῶν χάλαζαν,
πῦρ καταφλέγον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν·

33 καὶ ἐπάταξεν τὰς ἀμπέλους αὐτῶν καὶ τὰς συκᾶς αὐτῶν,
καὶ συνέτριψεν πᾶν ξύλον ὀρίου αὐτῶν.

34 εἶπεν, καὶ ἦλθεν ἀκρίς καὶ βροῦχος οἱ οὐκ ἦν ἀριθμός,
35 καὶ κατέφαγεν πάντα τὸν χόρτον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν,
καὶ κατέφαγεν τὸν καρπὸν τῆς γῆς αὐτῶν.

36 καὶ ἐπάταξεν πᾶν πρωτότοκον ἐκ τῆς γῆς αὐτῶν,
ἀπαρχὴν παντὸς πόνου αὐτῶν.

25 om και $\aleph^a$ ART | αυτων] αυτον $\aleph^a$ AT 26 εξαπεστειλεν] απε- $\aleph$ ART
στειλεν R | αυτον] εαυτω $\aleph^a$ ART 27 αυτοις] pr εν Bab $\aleph^a$ ART |
τερατων] + αυτον $\aleph^a$ AT 28 σκοτους R* (-τος R¹) | και 2°] οτι $\aleph^a$ AT |
παρεπικρανε $\aleph^*$ (-ναν $\aleph^a$) 29 μετεστρεφεν] pr και R | απεκτεινε
R* 30 εξηργεν] εξηρηνετο R | ταμιοις B* $\aleph$ T (ταμειοις Bab A) | βασι-
λειων B $\aleph^a$ A* T | βασιλεων $\aleph^a$ A vid R 31 κυνομυια] a sup ras A^a (seq
ras i lit) | σκνιπες B* (σκνιπες B $\aleph$ A* vid R*) | σκνιφες $\aleph^a$ A R¹ T (-φαις) |
πασιν AR 33 om παν $\aleph^*$ (hab $\aleph^a$) | οριου] οριων R^a vid 35 τον
χορτον] om τον $\aleph^a$ AT | εν τη γη] της γης R | om και κατεφαγεν (2°)...της
γης αυτων R* | τον καρπον] τον χορτον $\aleph^*$ (τον κ. $\aleph^a$) pr παντα $\aleph^a$ AT
36 εκ της γης] εν τη γη $\aleph$ ART

Π	37	καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ, καὶ οὐκ ἦν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ἀσθενῶν.	37
	38	εὐφράνθη Αἴγυπτος ἐν τῇ ἐξόδῳ αὐτῶν, ὅτι ἐπέπεσεν ὁ φόβος αὐτῶν ἐπ' αὐτούς.	38
	39	διεπέτασεν νεφέλην εἰς σκέπην αὐτοῖς, καὶ πῦρ τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς τὴν νύκτα·	39
	40	ᾤητησαν, καὶ ἦλθεν ὀρτυγομήτρα, καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἐνέπλησεν αὐτούς.	40
	41	διέρρηξεν πέτραν, καὶ ἔρρυσαν ὕδατα, ἐπορεύθησαν ἐν ἀνύδροις ποταμοί.	41
	42	ὅτι ἐμνήσθη τοῦ λόγου τοῦ ἁγίου αὐτοῦ, τοῦ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν δοῦλον αὐτοῦ·	42
	43	καὶ ἐξήγαγεν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐν εὐφροσύνῃ.	43
	44	καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἐθνῶν, καὶ πόρους λαῶν ἐκληρονόμησαν,	44
	45	ὅπως ἂν φυλάξωσιν τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν.	45

ΡΕ'

Ἀλληλουιά.

CV
(CVI)

	1	Ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.	1
	2	τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;	2
	3	μακάριοι οἱ φυλάσσοντες κρίσιν καὶ ποιοῦντες δικαιοσύνην ἐν παντὶ καιρῷ.	3
	4	μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου,	4

NART 37 ασθενων] pr o N^{c.a} (ras N^{c.b}) T 38 ο φοβος] om o R 39 νεφελην]
 νεφελη N* (-λην N^{c.a}) | om αυτοις 2° N* (hab αυτοις N^{c.a}) T 41 διε-
 ρηξεν T | ερρησαν T | ποταμοις ART 42 του αγ. bis scr R* 43 εγλεκ-
 τους B* (εκλ. B^b) | om αυτου 2° A 44 εκληρονομησαν] κατεκληρονομησαν
 N^{c.a} (εκληρ. N^{c.b}) AT 45 εκζητησουσιν AR — Stich 89 BNAR 90 T
 CV 1 χρηστος] os sup ras A^a 2 δυναστιας NT | ακουστα N | αινεσις NA
 4 επισκεψαι] pr και R

- 5 τοῦ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου, B
τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ ἔθνους σου,
τοῦ ἐπαινέσθαι μετὰ τῆς κληρονομίας σου.
- 6 ἡμάρτομεν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν,
ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν·
- οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ οὐ συνῆκαν τὰ θαυμάσιά σου,
καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ πλήθους τοῦ ἐλέους σου,
καὶ παρεπύκρναν ἀναβαίνοντες ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ.
- 8 καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ,
τοῦ γνωρίσαι τὴν δυναστείαν αὐτοῦ·
- καὶ ἐπέτιμήσεν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ ἐξηράνθη,
καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἄβυσσῳ ὥς ἐν ἐρήμῳ·
- 10 καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρῶν μισούντων,
καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ·
- 11 καὶ ἐκάλυψεν ὕδωρ τοὺς θλίβοντας αὐτούς,
εἰς ἐξ αὐτῶν οὐχ ὑπελείφθη.
- 12 καὶ ἐπίστευσαν ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ,
καὶ ᾤνεσαν τὴν αἴνεσιν αὐτοῦ.
- 13 ἐτάχυναν, ἐπελάθοντο τῶν ἔργων αὐτοῦ,
οὐχ ὑπέμειναν τὴν βουλὴν αὐτοῦ·
- 14 καὶ ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καὶ ἐπείρασαν τὸν θεὸν ἐν ἀνύδρῳ.
- 15 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ αἶτημα αὐτῶν,
καὶ ἐξαπέστειλεν πλησμονὴν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν.
- 16 καὶ παρώργισαν Μωυσῆν ἐν τῇ παρεμβολῇ
καὶ Ἀαρὼν τὸν ἅγιον Κυρίου·
- 17 ἠνοίχθη ἡ γῆ καὶ κατέπιεν Δαθάν,
καὶ ἐκάλυψεν ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Ἀβειρών·

5 μετα της κληρονομίας] εν τη κληρονομια N* (μετα της κληρονομια [sic] N^{c,a}) NART
7 om και 1° NAR1T | παραπικρναν N* (παρεπ. N¹) | αναβαινοντας R | ερυθθα
A* (superscr ρ A¹) | θαασση T* (superscr λ T¹) 8 δυναστιαν NT 9 επε-
τιμησεν] ε 2° sup ras Ab | ερημω] pr τη R* 10 χειρων] χειρος ART |
μισουντων (μισουντ rescr N¹)] μισουντος N^{c,a} ART | εχθρου] εχθρων N^{c,a}
11 om και AT 12 επιστευσαν] ηπιστησαν R | εν τοις λογοις] τω λογω
N^{c,a} | ηνεσαν] ησαν N^{c,a} T | την αινεσιν] τας αινεσεις R 13 εταχυνεν R*
(-ναν Ra) 15 το αιτημα] τα αιτηματα R | om και 2° AT | εξαπεστειλεν
(εξαποστ. A)] εισηγαγεν R | την ψυχην] τας ψυχας N^{c,a} ART 16 Μωυσην
(Μωσ. Α)] pr τον NAT | om και 2° N^{c,a} AT | Ααρων] pr τον N* (om N^{c,a})
AT 17 ηνοιχθη N | συναγωγην] συ sup ras A^a?

- (B) (N) 18 καὶ ἐξεκαύθη πῦρ ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, 18
καὶ φλόξ κατέφλεξεν ἁμαρτωλοὺς.
19 καὶ ἐποίησαν μόσχον ἐν Χωρήβ, 19
καὶ προσεκύνησαν τῷ γλυπτῷ.
20 καὶ ἠλλάξαντο τὴν δόξαν αὐτῶν 20
ἐν ὁμοιώματι μόσχου ἔσθοντος χόρτον.
21 ἐπελάθοντο τοῦ θεοῦ τοῦ σώζοντος αὐτοὺς, 21
τοῦ ποιήσαντος μεγάλα ἐν Αἰγύπτῳ,
22 θαυμαστὰ ἐν γῇ Χάμ καὶ φοβερὰ ἐπὶ θαλάσσης ἐρυθρᾶς. 22
23 καὶ εἶπεν τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτοὺς, 23
εἰ μὴ Μωσῆς ὁ ἐκλεκτὸς αὐτοῦ
ἔστη ἐν τῇ θραύσει ἐνώπιον αὐτοῦ,
τοῦ ἀποστρέψαι ἀπὸ θυμοῦ ὀργῆς αὐτοῦ
τοῦ μὴ ἐξολεθρεῦσαι.
24 καὶ ἐξουδένωσαν γῆν ἐπιθυμητήν, 24
καὶ οὐκ ἐπίστευσαν τῷ λόγῳ αὐτοῦ.
25 καὶ ἐγόγγυσαν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν, 25
οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου.
26 καὶ ἐπῆρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ αὐτοῖς, 26
τοῦ καταβαλεῖν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ,[†]
27 καὶ τοῦ καταβαλεῖν τὸ σπέρμα αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν 27
καὶ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις.
28 καὶ ἐτελέσθησαν τῷ Βεελφεγώρ, 28
καὶ ἔφαγον θυσίας νεκρῶν.
29 καὶ παρώξυναν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν, 29
καὶ ἐπληθύνθη ἐπ' αὐτοὺς ἡ πτώσις.
30 καὶ ἔστη Φινεὲς καὶ ἐξίλάσατο, 30

NART 18 om και 2° NART 19 Χωρηβ R^{vid} 20 αυτων] αυτου N^{c.a}
ART | εσθιοντος RT (αισθ.) 21 του θεου] κυ N* θυ N^{c.a} AT τον θεον
R* | σωζοντος] ρσαντος (sic) R* | αυτους] αυτου R | μεγαλα] μεγαλεια A¹ R
22 θαυμασια N^{c.a} (-στα N^{c.b}) ART | om και NART 23 εγλεκτος B*
(εκλ. B^{ab}) | τη θραυσει] om τη N* (hab N^{c.a}) | του αποστρ.] του μη αποστρ.
N* (om μη N^{c.a} vid) | απο θυμου οργης] την οργην N* R* τον θ. N^{c.a} vid AT |
εξολεθρευσαι] + αυτους ART 24 om και 2° NART | επιστρευσαν N^{edit}
25 εγογγυζον R 26 αυτοις] επ αυτους ART | ερημω] ερη.. B* μω
praeter lineas subscr B?: deest B* usque CXXXVII 6 27 om και 2°
T | διασκορπισαι (-σε A)] a 1° sup ras A^a 28 θυσιαν R 29 παρω-
ξυναν] παρπεικραναν R* | επ] εν ART | αυτους] αυτοις N^{c.a} ART

- καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις·
- 31 ³¹ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην
εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἕως τοῦ αἰῶνος.
- 32 ³² καὶ παρώργισαν ἐφ' ὕδατος Ἀντιλογίας,
καὶ ἐκακώθη Μωυσῆς δι' αὐτούς,
- 33 ³³ ὅτι παρεπίκραναν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ,
καὶ διέστειλεν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ.
- 34 ³⁴ οὐκ ἐξωλέθρευσαν τὰ ἔθνη ἃ εἶπεν Κύριος,
35 ³⁵ καὶ ἐμίγησαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν
καὶ ἔμαθον τὰ ἔργα αὐτῶν·
- 36 ³⁶ καὶ ἐδούλευσαν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν,
καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς σκάνδαλον·
- 37 ³⁷ καὶ ἔθυσαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν
καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τοῖς δαιμονίοις,
- 38 ³⁸ καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῶον,
αἷμα υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων·
ἔθυσαν τοῖς γλυπτοῖς Χανάαν·
καὶ ἐφονοκτονήθη ἡ γῆ ἐν τοῖς αἵμασιν,
- 39 ³⁹ καὶ ἐμάνθη ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν·
καὶ ἐπόρνευσαν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.
- 40 ⁴⁰ καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ,
καὶ ἐβδελύξατο τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ·
- 41 ⁴¹ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐθνῶν,
καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ μισοῦντες αὐτούς·
- 42 ⁴² καὶ ἔθλιψαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν,
καὶ ἐταπεινώθησαν ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῶν.
- 43 ⁴³ πλεονάκεις ἐρρύσατο αὐτούς,
αὐτοὶ δὲ παρεπίκραναν ἐν τῇ βουλῇ αὐτῶν,
καὶ ἐταπεινώθησαν ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν.

32 παρωργισαν] + αυτον N^{c.a} ART | εφ] επι A 33 τοις χειλεσιν] pr εν ART
N^{c.a} ART 34 εξωλεθρ. T | Κυριος] + αυτοις N^{c.a} ART 36 εισκανδαλον A
38 εθυσαν] ων εθυσαν N^{c.a} ων εθυσαν AT και εθυσαν R | εφονοκτονηθη] εφο-
νοκτηνηθη N* (εφονοκτον. N¹) ονοκτονη sup ras A^a εφονοκτη (? -κτη) R^{vid} |
αιμασιν] + αυτων A 39 om και εμανθη... αυτων 2° A (not adscr A^{mg}) |
εμανθη] + η γη R* 40 επι] εις R* 41 εθνων] εχθρων A* (sup
ras) 42 θησαν υπο τας χειρας αυτω] sup ras A^a 43 ερυσατο T |
παρεπικραναν] + αυτον N^{c.a} ART 43—CVI 2 εν τη βουλη...εχθρου
rescr R^a (periit R^a)

- Ν 44 καὶ ἶδεν ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, 44
 ἐν τῷ αὐτὸν εἰσακουῆσαι τῆς δεήσεως αὐτῶν·
 45 καὶ ἐμνήσθη τῆς διαθήκης αὐτοῦ,· 45
 καὶ μετεμελήθη κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους αὐτοῦ,
 46 καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς οἰκτιρμούς 46
 ἐναντίον πάντων αἰχμαλωτισάντων αὐτούς.
 47 σῶσον ἡμᾶς, Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, 47·
 καὶ ἐπισυνάγαγε ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν,
 τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ σου,
 τοῦ ἐνκανχᾶσθαι ἐν τῇ αἰνέσει σου.
 48 εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ 48
 ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος·
 καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο.

ART 44 ἰδεν] + $\overline{\kappa\varsigma}$ AR^b(vid) T | τῆς δεήσεως] τας δεήσεις R^a 45 om αυτου 1°
 A* (hab A^a(mg)) | μετεμεληθη] pr ras i lit (ε ut vid) A 46 οικτειρμους
 A | εναντιον] ενωπιον R^a | αιχμαλωτισαντων] των αιχμαλωτισ. A των αιχμα-
 λωτευσαντων R^aT 47 ημας $\overline{\kappa\epsilon}$ ο θς ημων sup ras et in mg A^a (om ημας
 A*) | σου τω αγιω AT 48 θς (sic) A | Ισραηλ] pr του R^a | γενοιτο]
 + γενοιτο AR^a vid^b T — Stich 100 Ν 104 AT (68 R*)

V

PF'

ⲕ

CVI
(CVII)

Ἀλληλουιά.

- 1 Ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
- 2 εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου,
οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ.
- 3 ἐκ τῶν χωρῶν συνήγαγεν αὐτούς,
ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης.
- 4 ἐπλανήθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν ἀνύδρῳ,
ὁδὸν πόλιν κατοικητηρίου οὐχ εὗρον·
- 5 πεινῶντες καὶ διψῶντες,
ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ἐξέλιπεν.
- 6 καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς,
καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς·
- 7 καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν εὐθείαν
τοῦ πορευθῆναι εἰς πόλιν κατοικητηρίου.
- 8 ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἔλεη αὐτοῦ
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
- 9 ὅτι ἐχόρτασεν ψυχὴν κενήν,
καὶ ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησεν ἀγαθῶν.
- 10 καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου,
πεπεδημένους ἐν πτωχείᾳ καὶ ἐν σιδήρῳ·
- 11 ὅτι παρεπύκρναν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ,
καὶ τὴν βουλὴν τοῦ ὑψίστου παρώξυναν·
- 12 καὶ ἐταπεινώθη ἐν κόποις ἡ καρδία αὐτῶν,
ἡσθένησαν καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν.
- 13 καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς,
καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς·
- 14 καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ σκοτόντος καὶ ἐκ σκιᾶς θανάτου,
καὶ τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν διέρρηξεν.

CVI 1—2 resc R^a 2 Κυριω R^a | εχθρου] εχθρων N^{c.a} 3 εκ] pr ART
και N^{c.a} T 4 πολιν] πολεως N^{c.a} ART 5 εξελειπεν AT 6 ερυσατο
AT 8 τοις υιοις] om τοις R 9 κενην] καινην NA πεινην R^{*vid} (κεν. R^a)
10 om εν 3° N^{c.a} ART 11 του θεου] Κυριου R 12 ησθενησαν] pr και A
14 εξηγαγεν] ωδηγησεν R | εκ 1° N^{c.a} (εν N^{*}) | om εκ 2° ART

- 15 ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἑλέη αὐτοῦ 15
 καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
 16 ὅτι συνέτριψεν πύλας χαλκᾶς, 16
 καὶ μοχλοὺς σιδηροὺς συνέκλασεν.
 17 ἀντελάβετο αὐτῶν ἐξ ὁδοῦ ἀνομίας αὐτῶν, 17
 διὰ γὰρ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐταπεινώθησαν.
 18 πᾶν βρῶμα ἐβδελύξατο ἡ ψυχὴ αὐτῶν, 18
 καὶ ἤγγισαν ἕως τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου.
 19 καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, 19
 καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς,
 20 ἀπέστειλεν τὸν λόγον αὐτοῦ καὶ ἰάσατο αὐτούς, 20
 καὶ ἐρρύσατο αὐτοὺς ἐκ τῶν διαφθορῶν αὐτῶν.
 21 ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἑλέη αὐτοῦ 21
 καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
 22 καὶ θυσάτωσαν θυσίαν αἰνέσεως, 22
 καὶ ἐξαγγελιάτωσαν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει.
 23 οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν ἐν πλοίοις, 23
 ποιοῦντες ἐργασίαν ἐν ὕδασι πολλοῖς,
 24 αὐτοὶ εἶδον τὰ ἔργα Κυρίου 24
 καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἐν τῷ βυθῷ.
 25 εἶπεν, καὶ ἔστη πνεῦμα καταιγίδος, 25
 καὶ ὑψώθη τὰ κύματα αὐτῆς·
 26 ἀναβαίνουσιν ἕως τῶν οὐρανῶν, 26
 καὶ καταβαίνουσιν ἕως τῶν ἀβύσσων·
 ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν κακοῖς ἐτήκετο,
 27 ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν ὡς ὁ μεθύων, 27
 καὶ πᾶσα ἡ σοφία αὐτῶν κατεπόθη.
 28 καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, 28
 καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐξήγαγεν αὐτούς,
 29 καὶ ἔστησεν καταιγίδα αὐτῆς, 29
 καὶ ἐσίγησαν τὰ κύματα αὐτῆς·
 30 καὶ εὐφράνθησαν ὅτι ἡσύχασαν, 30

ART 15 και τα] κατα R* (item 24) 16 συνεκλασεν] συνεθλασεν AT 17 αυ-
 των 1ο] αυτους R 20 ερυσατο T 22 θυσατωσαν]+ αυτω AT 23 om
 εις R* (hab Ra) | την θαλασσαν] om την RT | ποιουντες] pr οι Aa1 | υδασω
 RT 24 ειδοσαν] ειδον Bc.a ιδον AT | Κυριου] pr του R* | τω βυθω] om
 τω R* 27 εσαλευθησαν] pr και Bc.a R 29 εστησεν καταιγίδα αυτης]
 ἐπετιμησεν (+ τη R) καταιγιδι και εστη εις αυραν Bc.a R επεταξεν τη καταιγιδι
 και εστη εις αυραν AT 30 ηυφρανθησαν AT | ησυχασαν] ησυν sup ras Aa1

- καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐπιμελία θελήματος αὐτοῦ. N
- 31 ³¹ ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
- 32 ³² ὑψώσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίαις λαοῦ,
καὶ ἐν καθέδραις πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν.
- 33 ³³ ἔθετο ποταμοὺς εἰς ἔρημον,
καὶ ἐξόδους ὑδάτων εἰς δίψαν,
- 34 ³⁴ γῆν καρποφόρον εἰς ἄλμην,
ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ.
- 35 ³⁵ ἔθετο ἔρημον εἰς λιμένας ὑδάτων,
- 36 ³⁶ καὶ κατῴκισεν ἐκεῖ πεινῶντας,
καὶ συνεστήσαντο πόλιν κατοικεσίας,
- 37 ³⁷ καὶ ἔσπειραν ἀγροὺς καὶ ἐφύτευσαν ἀμπελώνας,
καὶ ἐποίησαν καρπὸν γενήματος.
- 38 ³⁸ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα,
καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν οὐκ ἐσμίκρυνεν.
- 39 ³⁹ καὶ ὠλιγώθησαν καὶ ἐκακώθησαν
ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης.
- 40 ⁴⁰ ἐξεχύθη ἐξουδένωσις ἐπ' ἄρχοντας,
καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς ἐν ἀβάτῳ καὶ οὐχ ὁδῷ.
- 41 ⁴¹ καὶ ἐβόηθησεν πένητι ἐκ πτωχίας,
καὶ ἔθετο ὡς πρόβατα πατριάς.
- 42 ⁴² ὄψονται εὐθεῖς καὶ εὐφρανθήσονται,
καὶ πᾶσα ἀνομία ἐμφράξει τὸ στόμα αὐτῆς.
- 43 ⁴³ τίς σοφὸς καὶ φυλάξει ταῦτα,
καὶ συνήσουσιν τὰ ἐλέη τοῦ κυρίου;

PZ^a

CVII
(CVIIIi)

Ἦδὴ ψαλμοῦ τῷ Δαυείδ.

- 2 ² Ἐτοιμία ἡ καρδία μου, ὁ θεός, ἐτοιμία ἡ καρδία μου,
ἄσομαι καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου·

30 επιμελία] επι λιμενα N^{c.a} ART | αυτου] αυτων R 32 εκκλησια ART
N^{c.a} AT | καθεδρα N^{c.a} T | πρεσβυτην (?τεν) R 33 εξοδους] διεξοδους
N^{c.a} ART 34 om κακίας R* 35 λιμενας] λιμνας ART | υδατων]
+ και γην ανυδρον εις διεξοδους υδατων N^{c.a} ARⁱ T 36 κατωκισεν (-κησεν
A*)] κατεσκηνωσεν R* | πολιν] πολεις N^{c.a} (vid) ART 38 εσμηκρυναν A
40 αρχοντας]+ αυτων AT | ουχ οδω] ουκ εν οδω R* 41 εκ] απο R*
42 εμφραξη T | το στομα] om το A 43 φυλαξει] συνησει R* — Stich
83 N 87 A 86 T (79 R*) CVII 1 ωδη ψαλμου] ψαλμος A 2 ασω-
μαι T | μου 3] + εξεγερθητι (εξηγ. N^{c.a}) η δοξα μου N^{c.a} T

- 3 ἐγέρθητι, ψαλτήριον καὶ κιθάρα· ἐξεγερθήσομαι ὄρθρον. 3
 4 ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς, Κύριε, 4
 καὶ ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν.
 5 ὅτι μέγα ἐπάνω τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου, 5
 καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου.
 6 ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ θεός, 6
 καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.
 7 ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου, 7
 σῶσον τῇ δεξιᾷ σου καὶ ἐπάκουσόν μου.
 8 ὁ θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ 8
 ὕψωθήσομαι καὶ διαμεριῶ Σίκιμα,
 καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνωμάτων ἐκμετρήσω.
 9 ἐμός ἐστιν Γαλαὰδ, καὶ ἐμός ἐστιν Μανασσή, 9
 καὶ Ἐφραίμ ἀντίλημψις τῆς κεφαλῆς μου·
 Ἰούδας βασιλεὺς μου,
 10 Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου· 10
 ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκτενῶ τὸ ὑπόδημά μου,
 ἐμοὶ οἱ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.
 11 τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς; 11
 τίς ὁδηγήσει με ἕως τῆς Ἰδουμαίας;
 12 οὐχὶ σύ, ὁ θεός, ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς; 12
 καὶ οὐχὶ ἐξελεύσῃ, ὁ θεός, ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν;
 13 δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, 13
 καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου.
 14 ἐν τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν, 14
 καὶ αὐτὸς ἐξουδενώσῃ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν.

PH'

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δανεὶδ ψαλμός.

CVIII
(CIX)

- Ὁ θεός, τὴν αἴνεσίν μου μὴ παρασιωπήσῃς· 1
 2 ὅτι στόμα ἁμαρτωλοῦ καὶ στόμα δολίου ἐπ' ἐμέ ἠνοιχθή, 2

ART 3 ἐγερθητι] ἐξεγερθητι N^{c,a} ART 4 om και N^{c,a} ART 5 μεγα] εμε-
 γαλυνθη R | επανω] εως R 8 υψωθησομαι] αγαλλιασομαι R | σκηνωματος]
 σκηνων ART | εκμετρησω] διαμετρησω ART 9 Γαλααδ] δ sup ras A^a |
 Μανασσης ART | Εφρεμ (?) R T | αντιλημψις] κραταιωσις R | βασιλευς pr o R
 10 εκτενω] επιβαλω N^{c,a} AT | οι αλλοφυλοι] om οι N^{c,a} ART 11 απαξη T |
 τις 2°] pr η N^{c,a} ART | οδηγηση T 12 ουχι 2°] ουκ N^{c,a} ART | om o 3° R*
 13 βοηθιαν AT 14 ποιησωμεν AT | εξουδενωση T | εχθρους ημων] θλι-
 βοντας ημας A¹ — Stich 27 N 29 A 28 R 30 T CVIII 1 ψαλμος τω
 Δ. ART 2 ηνοιχθη] οι sup ras A^a

- ἐλάλησαν κατ' ἐμοῦ γλώσση δολία·
 3 καὶ λόγοις μίσους ἐκύκλωσάν με,
 καὶ ἐπολέμησάν με ὠρεάν.
 4 ἅντ' τοῦ ἀγαπᾶν με ἐνδιέβαλλον με,
 ἐγὼ δὲ προσευχόμεν·
 5 καὶ ἔθεντο κατ' ἐμοῦ κακὰ ἅντ' ἀγαθῶν,
 καὶ μίσος ἅντ' τῆς ἀγαπήσεώς μου.
 6 κατέστησον ἐπ' αὐτὸν ἁμαρτωλόν,
 καὶ διάβολος στήτω ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ·
 7 ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν ἐξέλθοι καταδικασμένος,
 καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ γενέσθω εἰς ἁμαρτίαν.
 8 γενηθήτωσαν αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὀλίγαι,
 καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος·
 9 γενηθήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὄρφανοί,
 καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ χήρα·
 10 σαλευόμενοι μεταναστήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἐπαιτησάτωσαν,
 ἐκβληθήτωσαν ἐκ τῶν οἰκοπέδων αὐτῶν.
 11 καὶ ἐξεραινεσάτω δανιστῆς πάντα ὅσα ὑπάρχει αὐτῷ·
 διαρπασάτωσαν ἄλλότριοι πάντας τοὺς πόρους αὐτοῦ·
 12 μὴ ὑπαρξάτω αὐτῷ ἀντιλήμπτωρ,
 μηδὲ γενηθήτω οἰκτίρμων τοῖς ὀρφανοῖς αὐτοῦ·
 13 γενηθήτω τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ἐξολέθρευσιν,
 ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαλειφθήτω τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
 14 ἀναμνησθεὶς ἡ ἁμαρτία τῶν πατέρων αὐτοῦ ἔναντι Κυρίου,
 καὶ ἡ ἁμαρτία τῆς μητρὸς αὐτοῦ μὴ ἐξαλειφθεῖ·
 15 γενηθήτωσαν ἔναντι Κυρίου διὰ παντός,
 καὶ ἐξολεθρευθεῖς ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.
 16 ἄνθ' ὧν οὐκ ἐμνήσθη τοῦ ποιῆσαι ἔλεος,
 καὶ κατεδίωξεν πένητα καὶ πτωχὸν
 καὶ κατανενυγμένον τῇ καρδίᾳ τοῦ θανατῶσαι.

2 γλωσσαν δολιαν R 4 ενδιαβαλλον B* (ενδιεβ. B¹) | προσευχομην] ART
 προσηυχομην AT προσευχομαι R 5 κακα] πονηρα R 8 λαβοι]
 λαβετω R 9 οι υιοι] om οι R 10 οι υιοι] om οι R | om αυτου R
 11 om και B^{c-a}A* (hab A^a) RT | εξερενησατω RT | διαρπασατωσαν] pr
 και AT | om παντας B^{c-a}AT | αυτου] v sup ras A^a? 12 οικτειρμων A
 ορφανοις] pr φοβουμ (sic) B* punctis et uncis improb B¹ 13 εξαλειφθητω]
 εξαλιφθιη B^{c-a}T (-φθειη) | αυτου 2°] αυτων R 14 αμαρτια 1°] ανομια B^{c-a}ART
 15 εναντι] εναντιον B^{c-a}AT | εξολθρ. T* (εξολεθρ. T¹) | αυτων] αυτου AR
 16 εμνησθησαν RT | του ποιησαι] om του B^{c-a}T | κατεδιωξαν RT | πενητα]
 pr ανων B^{c-a}ART | κατανυγμενον R | post θανατωσαι ras 2 vel 3 litt A[?]

- καὶ ἡγάπησεν κατάραν, καὶ ἤξει αὐτῷ· 17
 καὶ οὐκ ἠθέλησεν εὐλογίαν, καὶ μακρυνθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
 καὶ ἐνεδύσατο κατάραν ὡς ἱμάτιον, 18
 καὶ εἰσῆλθεν ὡς ὕδωρ εἰς τὰ ἔγκατα αὐτοῦ
 καὶ ὡς ἔλαιον ἐν τοῖς ὀστέοις αὐτοῦ·
 γενηθήτω αὐτῷ ὡς ἱμάτιον ὃ περιβάλλεται, 19
 καὶ ὡσεὶ ζώνη ἣν διὰ παντὸς ζώννυται.
 τοῦτο τὸ ἔργον τῶν ἐνδιαβαλλόντων με παρὰ Κυρίῳ 20
 καὶ τῶν λαλούντων πονηρὰ κατὰ τῆς ψυχῆς μου.
 καὶ σύ, Κύριε κύριε, ποίησον μετ' ἐμοῦ ἔλεος ἕνεκα τοῦ ὄνό- 21
 ματός σου,
 ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου, ῥύσαί με·
 ὅτι πτωχὸς καὶ πένης ἐγὼ εἰμι, 22
 καὶ ἡ καρδία μου τετάρακται ἐντὸς μου.
 ὡσεὶ σκιά ἐν τῷ ἔκκλιναι αὐτὴν ἀντανηρέθη, 23
 ἐξετινάχθη, ὡσεὶ ἀκρίδες.
 τὰ γόνατά μου ἡσθένησαν ἀπὸ νηστίας, 24
 καὶ ἡ σὰρξ μου ἡλλοιώθη δι' ἔλαιον.
 καὶ ἐγὼ ἐγενήθην ὄνειδος αὐτοῖς· 25
 εἶδοσάν με, ἐσάλευσαν κεφαλὰς αὐτῶν.
 βοήθησόν μοι, Κύριε ὁ θεός μου, 26
 σῶσόν με κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου·
 καὶ γνώτωσαν ὅτι ἡ χεὶρ σου αὕτη, 27
 καὶ σύ, Κύριε, ἐποίησας αὐτήν.
 καταράσσονται αὐτοί, καὶ σὺ εὐλογήσεις· 28
 οἱ ἐπανιστανόμενοί μοι αἰσχυνθήτωσαν,
 ὁ δὲ δοῦλός σου εὐφρανθήσεται.
 ἐνδυσάσθωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντές με ἐντροπὴν, 29
 καὶ περιβαλλέσθωσαν αἰσχύνην ὡσεὶ διπλοῖδα αὐτῶν.
 ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ σφόδρα τῷ στόματί μου, 30

'ART 17 καταραν] a 2° sup ras A^a 18 εισηλθε R | ως 2°] ωσει AT | ως 3°] ωσει B^{c.a} ART 19 ζωνη B^{c.a} TR] ζωνην B^{*A} | ζωννυται] περιζωννυται B^{c.a} ART 20 Κυριου R 21 om ελεος 1° B^{c.a} A^{*} (hab A^a?) R | ενεκεν B^{c.a} ART 22 ειμι εγω ART | τεταρακται] εταραχθη R 23 εκκλινειν R | αντανηρεθη] αντανηρεθην B^{c.a} RT ανταναιρεθην A 24 νηστειας A | ελεον B 25 ιδοσαν AT 26 σωσον] pr και AT | om μεγα B^{c.a} ART 28 ευλογησης T | επανισταμενοι T | αισχυνηθητωσαν] αισχυνηθησονται R 29 με] μοι R | περιβαλεσθωσαν ART | αισχυνην ωσει διπλοιδα (-δαν B) ωσει διπλ. αισχ. B^{c.a} R ως διπλ. αισχ. AT 30 τω κυριω] om τω B^{c.a} | τω στοματι] pr εν B^{c.a} ART

- καὶ ἐν μέσῳ πολλῶν αἰνέσω αὐτόν·
 31 ³¹ ὅτι παρέστη ἐκ δεξιῶν πένητος,
 τοῦ σῶσαι ἐκ τῶν διωκόντων τὴν ψυχὴν μου.

ΡΘ΄

CIX
(CX)

Τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

- 1 Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου
 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
 2 ² ῥάβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ Κύριος ἐκ Σιών·
 καὶ κατακυριεύει ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου.
 3 ³ μετὰ σοῦ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου,
 ἐν τῇ λαμπρότητι τῶν ἁγίων·
 ἐκ γαστροῦ πρὸ ἑωσφόρου ἐξεγέννησά σε.
 4 ⁴ ὤμοσεν Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται
 Σὺ εἶ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.
 5 ⁵ κύριος ἐκ δεξιῶν σου συνέθλασεν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ βασι-
 λεῖς·
 6 ⁶ κρινεῖ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, πληρώσει πτώμα,
 συνθλάσει κεφαλὰς ἐπὶ γῆν πολλήν.
 7 ⁷ ἐκ χειμάρρου ἐν ὁδῷ πίεται·
 διὰ τοῦτο ὑψώσει κεφαλὴν.

ΠΙ΄

CX
(CX1)

Ἀλληλουιά.

- 1 ¹ Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
 ἐν βουλῇ εὐθείων καὶ συναγωγῇ.
 2 ² μεγάλα τὰ ἔργα Κυρίου,
 ἐξεζητημένα εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ·
 3 ³ ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια τὸ ἔργον αὐτοῦ,
 καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

31 διωκόντων] καταδιωκόντων N^{c.a} ART — Stich 64 NAR 62 T CIX 1 o ART
 κυριος] om o R 2 δυναμεις] + σου R | εξαποστελει] εξαποστελλει R
 + σοι N^{c.a} T | Σειων T 3 αρχη] pr η N^{c.a} ART | τη λαμπροτητι] ταις
 λαμπροτεσι N^{c.a} T ταις λαμπροτησιν A | αγιων] + σου N^{c.a} AT | εξεγεννησα]
 εγεννησα N^{c.a} AT 4 om ει AT 5 οργης] pr της R 6 κρινει εν
 ART] κρινιν N* κρινι ε N^{c.a} vid | πληρωση T | πτωματα ART | συνθλαση T |
 γην πολλην] γης πολλην (sic) N^{c.a} γης πολλων ART 7 πιεται] + υδωρ A |
 υψωση T — Stich 14 NT 15 A 13 R CX 1 ευθιων NAT 2 Κυριου] pr
 του R | εξεζητημενα] εξητημενα R 3 εξομολογησεις NA | μεγαλοπρεπια T

- 4 μνείαν ἐποιήσατο τῶν θαυμασιῶν αὐτοῦ, 4
 ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων ὁ κύριος·
 5 τροφὴν ἔδωκεν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν,
 μνησθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ.
 6 ἰσχυρὸν ἔργων ἑαυτοῦ ἀνήγγειλεν τῷ λαῷ ἑαυτοῦ,
 τοῦ δοῦναι αὐτοῖς κληρονομίαν ἐθνῶν.
 7 ἔργα χειρῶν αὐτοῦ ἀλήθεια καὶ κρίσις·
 πισταὶ πᾶσαι αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ,
 8 ἐστηριγμένοι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
 πεποιημένοι ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτητι.
 9 λύτρωσιν ἀπέστειλεν τῷ λαῷ αὐτοῦ·
 ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ·
 ἅγιον καὶ φοβερὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
 10 ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου, 10
 σύνεσις ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτήν·
 ἡ αἴνεσις αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

PIA'

'Αλληλουιά.

CXI
(CXII)

- Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν κύριον, 1
 ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θέλει σφόδρα·
 2 δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ,
 γενεὰ εὐθειῶν εὐλογηθήσεται·
 3 δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ,
 καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
 4 ἐξανέτειλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐθέσι·
 ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων καὶ δίκαιος.
 5 χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτίρμων καὶ κυχρῶν, 5
 οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει·

ART 4 οικτειρμων A 5 αυτον] αυτου R 6 εαυτου bis] αυτου N^{c.a} ART |
 ενηγγειλεν R 7 αληθεια N (item 8) 8 στηριγμεναι R 9 απεστειλεν]
 + ks N^{c.a} T | διαθηκης N^{c.a} 10 συνεσις (-σεις A)] + δε N^{c.a} (ras N^{c.b}) |
 πασιν N^{c.a} AR — Stich 21 NART CXI 1 αλληλουια] + της επιστροφης
 Αγγαίου και Ζαχαρίου R + Ζαχαρίου T | θελει] θελησει N^{c.a} ART | om σφοδρα
 A* vid (hab A^{al}) 2 εσται εν τη γη R | ευθιων NT (ευθειων A) 4 εξανε-
 τειλεν (seq ras 4 litt [tois ut vid] in A) | ευθεσιν RT | οικτειρμων A | δικαιος]
 + ks o θς A + o κυριος R 5 οικτιρμων] οικτειρων A (? R) οικτιρων (? R) T |
 οικονομηση T

- 6 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα οὐ σαλευθήσεται· κ
 εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.
 7 Ἐπὶ ἀκοῆς πονηρᾶς οὐ φοβηθήσεται·
 ἐτοίμη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ τὸν κύριον.
 8 Ἐστήρικται ἡ καρδία αὐτοῦ, οὐ φοβηθήσεται,
 ἕως οὗ ἐφίδῃ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.
 9 Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν,
 ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·
 τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ.
 10 Ἄμαρτωλὸς ὄψεται καὶ ὀργισθήσεται,
 τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ βρύξει καὶ τακήσεται·
 ἐπιθυμία ἁμαρτωλῶν ἀπολείται.

PIB'

Ἀλληλουιά.

CXII
CXIII)

- 1 Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον,
 αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
 2 εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένοι
 ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος·
 3 ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν
 αἰνεῖται τὸ ὄνομα Κυρίου.
 4 Ὑψηλὸς ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ὁ κύριος,
 ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ἡ δύξα αὐτοῦ.
 5 τίς ὡς Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν;
 ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν,
 6 καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν
 ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ·
 7 ὁ ἐγείρων ἀπὸ γῆς πτωχόν,
 καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένητα,
 8 τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ ἀρχόντων,
 μετὰ ἀρχόντων λαοῦ αὐτοῦ·
 9 ὁ κατοικίζων στεῖραν ἐν οἴκῳ,
 μητέρα τέκνων εὐφραينوμένων.

7 τον κυριον] om τον ART 8 ου φοβηθησεται] ου μη φοβηθη $\aleph^{c.a}$ AT¹ ART
 ου μη σαλευθησεται R | εως] pr ετοιμη η καρδια αυτου ελπίζειν επι τον κυ $\aleph^{c.a}$
 (om $\aleph^{1c.a}$) | εφιδῃ] επιδη AR^{vid} | τους εχθρους] pr επι $\aleph^{c.a}$ (ras $\aleph^{c.b}$) ART
 — Stich 23 $\aleph$ 22 ART CXII 1 αινειται bis $\aleph$ A | Κυριον] pr τον AR |
 αυτου] κυ $\aleph^{c.a}$ ART 3 μεχρι] pr και AR | αινειται $\aleph^{c.a}$ R^{vid} | αιναιτον
 A αινετον $\aleph^{c.a}$ T 8 λαου] pr του R 9 τεκνων] επι τεκνοις $\aleph^{c.a}$ AT |
 ευφραινομενη $\aleph^{c.a}$ edit ευφραινομενην ART — Stich 11 $\aleph$ 17 AT 16 R

κ

PIΓ'

Ἀλληλουιά.

CXIII
(CXIV)

- Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, 1
οἴκου Ἰακώβ ἐκ λαοῦ βαρβάρου,
ἔγενήθη ἡ Ἰουδαία ἀγίασμα αὐτοῦ, 2
Ἰσραὴλ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ.
ἡ θάλασσα εἶδεν καὶ ἔφυγεν, 3
ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω·
τὰ ὄρη ἐσκιρτήσαν ὥς κριοί, 4
καὶ οἱ βουνοὶ ὥς ἀρνία προβάτων.
τί ἐστιν, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες; 5
καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἀνεχώρησας εἰς τὰ ὀπίσω;
τὰ ὄρη, ἐσκιρτήσατε ὥς κριοί; 6
ἀπὸ προσώπου Κυρίου ἐσαλεύθη ἡ γῆ, 7
ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ Ἰακώβ,
τοῦ στρέψαντος τὴν πέτραν εἰς λίμνας ὑδάτων 8
καὶ τὴν ἀκρότομον εἰς πηγὰς ὑδάτων.
μὴ ἡμῖν, Κύριε, μὴ ἡμῖν 9 (1) (CXV)
ἀλλ' ἡ τῷ ὀνόματί σου δὸς δόξαν
ἐπὶ τῷ ἐλέει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου.
μή ποτε εἴπωσιν τὰ ἔθνη 10 (2)
Ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς αὐτῶν;
ὁ δὲ θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω· 11 (3)
ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
πάντα ὅσα ἡβούλετο ἐποίησεν.
τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, 12 (4)
ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.

ART CXIII 1 εξοδου A | οικου] οικoi κ 2 η Ιουδαια] om η κ^a ART |
Ισραηλ η εξουσια] Ιηλ εξουσια A* vid (Ιηλ εις εξουσια [sic] A^a) R vid T
3 η θαλασσα] om η R | ιδεν AT | ο Ιορδανη A* (ο Ιορδανης A^a?) Ιορδα-
νης R 4 ως 1°] ωσει ART 5 τι]+σοι κ^a ART | Ιορδανης R |
ανεχωρησας] εστραφης κ^a A (-φη A* -φης A^a) T 6 εσκιρτησατε] pr
οτι κ^a A^a (τα ορη οτι εσκι sup ras) RT | ως] ωσει κ^a ART | κριοι]+και
οι βουνοι ως αρνια προβατων κ^a ART 8 την πετραν] om την R
9 αληθια κ^a 10 τα εθνη] εν τοις εθνεσιν R 11 om ανω εν τοις
ουρανοις κ^a AT (hab ανω εν τω ουρανω R) | επι της γης] εν τη γη κ^a ART |
ηβουλετο] ηθελησεν κ^a ART

- (5) 13 ¹³στόμα ἔχουσιν καὶ οὐ λαλοῦσιν, N
ὀφθαλμοὺς ἔχουσιν καὶ οὐκ ὄψονται·
(6) 14 ¹⁴ὄτα ἔχουσιν καὶ οὐκ ἀκούσονται,
ῥίνας ἔχουσιν καὶ οὐκ ὀσφρανθήσονται·
(7) 15 ¹⁵χεῖρας ἔχουσιν καὶ οὐ ψηλαφήσουσιν,
πόδας ἔχουσιν καὶ οὐ περιπατήσουσιν·
οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν.
(8) 16 ¹⁶ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιτο οἱ ποιοῦντες αὐτὰ
καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.
(9) 17 ¹⁷οἶκος Ἰσραὴλ ἠλπισεν ἐπὶ Κύριον·
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν.
(10) 18 ¹⁸οἶκος Ἀαρὼν ἠλπισεν ἐπὶ Κύριον·
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν.
(11) 19 ¹⁹οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον ἠλπισαν ἐπ' αὐτόν·
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν.
(12) 20 ²⁰Κύριος ἐμνήσθη ἡμῶν καὶ εὐλόγησεν ἡμᾶς,
εὐλόγησεν τὸν οἶκον Ἰσραὴλ,
εὐλόγησεν τὸν οἶκον Ἀαρὼν·
(13) 21 ²¹εὐλόγησεν τοὺς φοβουμένους τὸν κύριον,
τοὺς μικροὺς μετὰ τῶν μεγάλων.
(14) 22 ²²προσθείη Κύριος ἐφ' ὑμᾶς,
ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν·
(15) 23 ²³εὐλογημένοι ὑμεῖς ἐστε τῷ κυρίῳ,
τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.
(16) 24 ²⁴ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τῷ κυρίῳ,
τὴν δὲ γῆν ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων.
(17) 25 ²⁵οὐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσουσιν σε, Κύριε,
οὐδὲ πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς ᾄδου·
(18) 26 ²⁶ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογήσωμεν τὸν κύριον
ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

13 λαησουσιν ART   15 φωνησωσιν T   16 αυτοις 1°] αυτων ART
AT | οι ποιουντες] pr παντες RT | επ] εν R   17 om αυτων 1° N^{c.a} AT |
υπερασπισ R (item 18, 19)   18 om αυτων 1° N^{c.a} AT   19 τον κυριον]
om τον A | επ αυτον] επι κν ART | om αυτων 1° N^{c.a} AT   20 εμνησθη
ημων και] μνησθεις ημων N^{c.a} (-θις) AT   21 τους φοβουμενους] pr παντας
R | των μεγαλων] μεγαλους R   22 υμας 1°] ημας A   23 om εστε
(εσται N*) N^{c.a} ART | του ποιησαντος R   24 τω ουρανω AR   25 ουχι
T   26 ευλογησομεν R^{fort} — Stich 48 N 54 A 51 R 53 T

Σ

PIΔ'

'Αλληλουιά.

CXIV
(CXVI)

- ¹ Ἠγάπησα ὅτι εἰσακούσεται ὁ θεὸς
τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου, 1
- ² ὅτι ἔκλινεν τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοί,
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐπεκαλεσάμην. 2
- ³ περιέσχον με ὠδίνες θανάτου,
κίνδυνοι ᾄδου εὔροσάν με·
θλίψιν καὶ ὀδύνην εὔρον. 3
- ⁴ καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπεκαλεσάμην 4
- ⁵ Ὡ Κύριε, ῥύσαι τὴν ψυχὴν μου.
⁶ ἐλεήμων καὶ δίκαιος ὁ κύριος, 5
καὶ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλεᾷ.
- ⁷ φυλάσσω τὰ νήπια ὁ κύριος· 6
ἐταπεινώθην, καὶ ἔσωσέν με.
- ⁸ ἐπίστρεψον, ἡ ψυχὴ μου, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, 7
ὅτι Κύριος εὐηργέτησέν σε·
- ⁹ ὅτι ἐξείλατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, 8
τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπὸ δακρύων,
καὶ τοὺς πόδας μου ἀπὸ ὀλισθήματος.
- ¹⁰ εὐαρεστήσω ἐναντίον Κυρίου ἐν χώρᾳ ζώντων. 9

PIE'

'Αλληλουιά.

CXV
(CXVI)

- ¹ Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα· 1 (10)
ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα.
- ² ἐγὼ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου 2 (11)
Πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης.
- ³ τί ἀνταποδώσω τῷ κυρίῳ 3 (12)
περὶ ὧν ἀνταπέδωκέν μοι;

ART CXIV 1 ο θεος] $\overline{\kappa\varsigma}$ $\aleph^{c,a}$ ART 2 αυτου 2^ο] μου $\aleph^{c,a}$ ART | επεκα-
λεσαμην] επικαλεσομαι $\aleph^{c,a}$ AR επικαλεσωμαι T 3 περιεσχον] περιεκυ-
κλωσαν R 4 επεκαλεσαμην] επεκαλεσα A^a επικαλεσομαι R 5 και
δικαιος ο κυριος] ο κς και δικ. $\aleph^{c,a}$ AT Κυριος και δικ. R | om κυριος 2^ο
 $\aleph^{c,a}$ ART | ελεει AT 7 η ψυχη] om η $\aleph^{c,a}$ AT | ευεργετησεν T | σε]
με AR 8 εξειλατο] ερρυσατο R 9 εναντιον] ενωπιον $\aleph^{c,a}$ AT — Stich
15 $\aleph$ 18 ART CXV 2 εγω]+δε RT | ειπα] ειπον T 3 ων] pr
παντων $\aleph^{c,a}$ ART

- (13) 4 ⁴ποτήριον σωτηρίου λήμψομαι,
καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι. κ
- (15) 6 ⁶τίμιος ἐναντίον Κυρίου
ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ.
- (16) 7 ⁷ὦ Κύριε, ἐγὼ δοῦλος σός,
ἐγὼ δοῦλος σός καὶ υἱὸς τῆς παιδείκης σου·
διέρρηξας τοὺς δεσμούς μου.
- (17) 8 ⁸σοὶ θύσω θυσίαν αἰνέσεως·
- (18) 9 ⁹τὰς εὐχάς μου ἀποδώσω τῷ κυρίῳ
ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ,
- (19) 10 ¹⁰ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου,
ἐν μέσῳ σου, Ἱερουσαλήμ.

PIF'

Ἀλληλουιά.

KVI
KVII)

- 1 Αἰνεῖτε τὸν κύριον, πάντα τὰ ἔθνη,
αἰνεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί·
- 2 ²ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς,
καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

PIZ'

Ἀλληλουιά.

KVII
KVIII)

- 1 Ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
- 2 ²εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
- 3 ³εἰπάτω δὴ οἶκος Ἀαρὼν ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

4 ληψομαι T | επικαλεσωμαι T 7 εγω δουλος σος (2^ο) και υιος sup ras et ART
in mg A^a | διερηξας T 8 σοι] συ T | αινεσεως] + και εν ονοματι κυ και επι-
καλεσομαι K^{c.a} + και εν ονοματι κυ επικαλεσομαι A (και...κυ sup ras A^a)
+ και εν ον. κυ επικαλεσωμαι T 9 τω κω αποδωσω K^{c.a} ART 9—10 εν
αυλαις οικου Κυριου εναντιον παντος του λαου αυτου R 10 κυ (sic) T^{edit} —
Stich 14 NT 16 A 13 R CXVI 1 αινεσατωσαν] επαινεσεται K^{c.a} T
(-τε) 5 (A^{a?} (mg)) επεναισατωσαν A και επαινεσατε R 2 εφ ημας το ελαιος
(? ελεος R) αυτου AR | η αληθεια (-θια K)] om η R* (hab R^a) | του κυριου] om
του T — Stich 4 NART CXVII 3 αυτου] + (4) ειπατωσαν δη παντες οι
φοβουμενοι τον κυν] οτι εις τον αιωνα το ελαιος αυτου A ειπατωσαν δη π. οι
φοβ. τον κυριον οτι αγαθος οτι εις τ. αιωνα το ελεος αυτου RT

ⲙ	5 ἐν θλίψει ἐπεκαλεσάμην τὸν κύριον, καὶ ἐπήκουσέν μοι εἰς πλατυσμόν.	5
	6 Κύριος ἐμοὶ βοηθός, οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;	6
	7 Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καγὼ ἐπόψομαι τοὺς ἐχθρούς μου.	7
	8 ἄγαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ Κύριον ἢ πεποιθέναι ἐπ' ἄνθρωπον·	8
	9 ἄγαθὸν ἐλπίζειν ἐπὶ Κύριον ἢ ἐλπίζειν ἐπ' ἄρχοντας.	9
	10 πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμννάμην αὐτούς·	10
	11 κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμννάμην αὐτούς·	11
	12 ἐκύκλωσάν με ὥσεί μελισσαι κηρίον, καὶ ἐξεκαύθησαν ὥσεί πῦρ ἐν ἀκάνθαις, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμννάμην αὐτούς.	12
	13 ὥσθεις ἀνετράπην τοῦ πεσεῖν, καὶ Κύριος ἀντελάβετό μου.	13
	14 ἰσχύς μου καὶ ὕμνησίς μου ὁ κύριος, καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.	14
	15 φωνὴ ἀγαλλιάσεως καὶ ὁ σωτηρίας ἐν σκηναῖς δικαίων. δεξιὰ Κυρίου ἐποίησεν δύναμιν, 16 δεξιὰ Κυρίου ὕψωσέν με.	15 16
	17 οὐκ ἀποθανοῦμαι ἀλλὰ ζήσομαι, καὶ ἐκδιηγῆσομαι τὰ ἔργα Κυρίου.	17
	18 παιδεύων ἐπαίδευσέν με Κύριος, καὶ τῷ θανάτῳ οὐ παρέδωκέν με.	18
	19 ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης· εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ.	19
	20 αὕτη ἡ πύλη τοῦ κυρίου, δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ.	20

ART 5 εν θλιψει] εκ θλιψιαιωσ ΑΤ (-ψεωσ) | μοι] μου Ν^{c.a}ART 6 ου] pr
 και Ν^{c.a}AT | ποιηση Τ 7 καγω] και εγω ΑΤ 8 om επ ανθρωπον
 R* (hab Rb) 9 αρχοντας Ν^{*}A^aR] αρχουσιν Ν^{c.a}A*Τ 12 ωσει 2°]
 ως Τ 13 ωθεις R | Κυριος] pr ο Ν^{c.a}ART | αντιλαβετο R 14 ισχυς]
 pr η R* | υμνησεις Α 16 με] + δεξια κυ εποιησεν δυναμιν Ν^{c.a}ART
 17 εκδιηγησομαι] διηγησομαι Ν^{c.a}RT | Κυριου] pr του R* 18 καιδευων
 Ν^{*} (παιδ. Ν^{c.a}) | Κυριος] pr ο ART

- 21 ²¹ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου
καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν.
- 22 ²²λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
- 23 ²³παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη,
καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.
- 24 ²⁴αὕτη ἡμέρα ἣν ἐποίησεν Κύριος·
ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ.
- 25 ²⁵ὦ Κύριε, σῶσον δὴ,
ὦ Κύριε, εὐόδωσον δὴ.
- 26 ²⁶εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου·
εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐξ οἴκου Κυρίου.
- 27 ²⁷θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν·
συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν
ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου.
- 28 ²⁸θεὸς μου εἰ σύ, καὶ ἐξομολογήσομαί σοι·
θεὸς μου εἰ σύ, καὶ ὑψώσω σε·
ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου
καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν.
- 29 ²⁹ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

PIH'

XVIII
CXIX)

Ἀλληλουιά.

- 1 Μακάριοι ἄμωμοι ἐν ὁδῷ,
οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου.
- 2 ²μακάριοι οἱ ἐξεραυνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ,
ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζητοῦσιν αὐτόν·
- 3 ³οὐ γὰρ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν
ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἐπορεύθησαν.
- 4 ⁴σὺ ἐνετείλω τὰς ἐντολάς σου
φυλάσασθαι σφόδρα.

21 σοι]+ Κυριε R* 24 ημερα] pr η RT | Κυριος] pr ο AR*T 26 υμας] ART
υ sup ras A^{at} (ημ. A*) 27 θεος] pr ο R 28 om σν ιο A* (superscr A^{at})
σοι 2ο]+ Κυριε R* — Stich 48 N 59 A 57 R 56 T CXVIII 1 αλληλ.]
+ αλεφ R | αμωμοι] pr οι ART 2 εξερευνηωντες T | εκζητησουσιν N^{c.2} ART
4 φυλαξ.] φυλασσεσθαι A¹ (φυλασεσθ. A*) T φυλασσασθαι R* (φυλαξ. R^a)

- Ν 5 ὁφελον κατευθυνθείησαν αἱ ὁδοί μου 5
 τοῦ φυλάσσειν τὰ δικαιώματά σου·
 6 τότε οὐ μὴ ἐπαισχυνθῶ, 6
 ἐν τῷ με ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάσας τὰς ἐντολάς σου.
 7 ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν εὐθύτητι καρδίας, 7
 ἐν τῷ μεμαθηκέναι με τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.
 8 τὰ δικαιώματά σου φυλάξω, 8
 μή με ἐγκαταλίπῃς ἕως σφόδρα.
 9 Ἐν τίνι κατορθώσει ὁ νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ; 9
 ἐν τῷ φυλάσσειν τοὺς λόγους σου.
 10 ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐξεζήτησά σε, 10
 μὴ ἀπόσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.
 11 ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυσεν τὰ λόγια σου, 11
 ὅπως ἂν μὴ ἀμάρτω σοι.
 12 εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, 12
 διδάξόν με τὰ δικαιώματά σου.
 13 ἐν τοῖς χεῖλεσίν μου ἐξηγγέιλα 13
 πάντα τὰ κρίματα τοῦ στόματός σου·
 14 ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυρίων σου ἐτέρφθην 14
 ὥς ἐπὶ παντὶ πλούτῳ.
 15 ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχήσω, 15
 καὶ ἐκζητήσω τὰς ὁδοὺς σου·
 16 ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου μελετήσω, 16
 οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν λόγων σου.
 17 Ἀνταπόδος τῷ δούλῳ σου· 17
 ζήσομαι, καὶ φυλάξω τοὺς λόγους σου.
 18 ἀποκάλυψον τοὺς ὀφθαλμούς μου, 18
 καὶ κατανοήσω τὰ θαυμάσιά σου ἐκ τοῦ νόμου σου.
 19 πάροικός εἰμι ἐν τῇ γῇ, 19
 μὴ ἀποστρέψῃς ἀπ' ἐμοῦ τὰς ἐντολάς σου.
 20 ἐπεπόθησεν ἡ ψυχὴ μου τοῦ ἐπιθυμῆσαι 20

ART 6 ἐπαισχυνθω (επεσχ. Ν*)] αἰσχυνθω Ν^{c.a} (εσχ.) RT 7 om Κυριε
 Ν^{c.a} T 8 εγκαταλειπης Α εγκαταλειπης T 9 pr βηθ R | κατορθωση
 T | ο νεωτερος] om ο Ν^{c.a} AT | φυλασσειν] φυλαξασθαι R 10 καρδια]
 + μου Ν^{c.a} RT | απωσης R 12 με] μ sup ras A^a 15 εκζητησω] κατα-
 νοησω Ν^{c.a} ART 17 pr γιμελ R adscr β' T^{ms} 18 om σου 1° R | νο-
 μους Α 19 ειμι] pr εγω Ν^{c.a} ART | αποστρεψης] αποκρυψης Ν^{c.a} ART

22

εἰς τὰ δικαιώματά σου ἐν παντὶ καιρῷ.
 21 ²¹ ἐπετίμησας ὑπερῆφάνοις·
 ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.
 22 ²² περίελε ἀπ' ἐμοῦ ὄνειδος καὶ ἐξουδένωσιν,
 ὅτι τὰ μαρτύριά σου ἐξεζήτησα.
 23 ²³ καὶ γὰρ ἐκάθισαν ἄρχοντες, κατ' ἐμοῦ κατελάλουν·
 ὁ δὲ δοῦλός σου ἠδολέσχει ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου·
 24 ²⁴ καὶ γὰρ τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἔστιν,
 καὶ αἱ συμβουλίαι μου τὰ δικαιώματά σου.
 25 ²⁵ Ἐκολλήθη τῷ ἐδάφει ἡ ψυχὴ μου·
 ζήσομαι κατὰ τὸ λόγιόν σου.
 26 ²⁶ τὰς ὁδοὺς σου ἐξηγγεῖλα, καὶ ἐπήκουσάς μου·
 δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου,
 27 ²⁷ καὶ ὁδὸν δικαιωμάτων σου συνέντισόν με,
 καὶ ἀδολεσχήσω ἐν τοῖς θαυμασίοις σου.
 28 ²⁸ ἐνύσταξεν ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ ἀκηδίας,
 βεβαίωσόν με ἐν τοῖς λόγοις σου·
 29 ²⁹ ὁδὸν ἀδικίας ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ,
 καὶ τῷ νόμῳ σου ἐλέησόν με.
 30 ³⁰ ὁδὸν ἀληθείας ἡρετισάμην·
 τὰ κρίματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.
 31 ³¹ ἐκολλήθην τοῖς μαρτυρίοις σου·
 Κύριε, μὴ με κατασχύνῃς.
 32 ³² ὁδὸν ἐντολῶν σου ἔδραμον,
 ὅταν ἐπλάτυνας τὴν καρδίαν μου.
 33 ³³ Νομοθέτησόν με, Κύριε, τὴν ὁδὸν τῶν δικαιωμάτων σου,
 καὶ ἐκζητήσω αὐτὴν διὰ παντός.
 34 ³⁴ συνέντισόν με, καὶ ἐκζητήσω τὸν νόμον σου,
 καὶ φυλάξω αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου.
 35 ³⁵ ὁδήγησόν με ἐν τριβῇ τῶν ἐντολῶν σου,
 ὅτι αὐτὸν ἠθέλησα.

20 om eis **NC.a**ART | δικαιωματα] κρηματα **NC.a**ART 23 κατ εμον] ART
pr kai **NC.a**ART 24 η συμβουλη] **NC.a**AR (συμβ.) T 25 pr
δελεθ R | **ζησμαι**] ζησον με ART | το λογον **KA.a2**R] τον λογον A*T
27 om kai **IO** **NC.a**ART | δικαιωματος] pr των R* 33 pr η R adscr γ'
T^{mg} | με] μοι R 34 εκζητησω] εξερανησω **NC.a**AR εξερευν. T | αυτον]
αυτην R 35 τριωv pr τη **NC.a**T | αυτον] αυτην **NC.a**ART

- κ 36 κλῖνον τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ μαρτύριά σου 36
καὶ μὴ εἰς πλεονεξίαν.
- 37 ἀπόστρεψον τοὺς ὀφθαλμούς μου τοῦ μὴ ἰδεῖν ματαιότητα, 37
ἐν τῇ ὁδῷ σου ζῆσόν με.
- 38 στήσον τῷ δούλῳ σου εἰς τὸ λόγιόν σου, 38
εἰς τὸν φόβον σου.
- 39 περιέλε τὸ ὄνειδός μου ὃ ὑπώπτευσα, 39
τὰ γὰρ κρίματά σου χρηστά.
- 40 ἰδοὺ ἐπεθύμησα τὰς ἐντολάς σου· 40
ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ζῆσόν με.
- 41 Καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμέ τὸ ἔλεός σου, Κύριε, 41
τὸ σωτήριόν σου κατὰ τὸ ἔλεός σου·
- 42 καὶ ἀποκριθῆσομαι τοῖς ὀνειδίζουσί με λόγον, 42
ὅτι ἠλπισα ἐπὶ τοὺς λόγους σου.
- 43 καὶ μὴ περιέλῃς ἐκ τοῦ στόματός μου λόγον ἀληθείας ἕως 43
σφόδρα,
ὅτι ἐπὶ τὰ κρίματά σου ἐπήλπισα.
- 44 καὶ φυλάξω τὸν νόμον σου διὰ παντός, 44
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
- 45 καὶ ἐπορευόμην ἐν πλατυσμῷ, 45
ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα·
- 46 καὶ ἐλάλουν ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου ἐναντίον βασιλέων, 46
καὶ οὐκ ἠσυχυνόμην·
- 47 καὶ ἐμελέτων ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου 47
αἷς ἠγάπησας σφόδρα·
- 48 καὶ ἦρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς ἐντολάς σου αἷς ἠγάπησας 48
σφόδρα,
καὶ ἠδολέσχουν ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου.
- 49 Μνήσθητι τὸν λόγον σου τῶν δούλων σου 49
ὧ ἐπήλπισάς με.

ART 36 την Ν¹с:а (та ην Ν*) 38 om eis 1° Ν¹ART 39 το ονειδος] τον ον-
δισμον Ν^{с:а}ART | ο] ον Ν^{с:а}ART | та γαρ] οτι τα Ν^{с:а}AT 40 ζησον με]
ζησομαι R 41 pr ουαν R | το ελεος (2°)] τον λογον Ν^{с:а}T λογιον A το λο-
γιον R 42 ονιδιζουσιν Ν^{с:а}ART | με] μοι Ν^{с:а}RT 43 τα κριματα]
τοισ κριμασιν Ν^{с:а}ART | εφηλπισα AT 45 τας εντολας] τα μαρτυρια R
47 ηγαπησα ART | om σφοδρα Ν^{с:а} 48 ais] as Ν¹с:аAT | ηγαπησα
ART | om σφοδρα A*vid RT 49 pr ζαι R adscr δ' Tmg | των λογων Ν^{с:а} |
των δουλων] τω δουλω Ν^{с:а}AR του δουλου T | ω] pr εν R* | εφηλπισας AT

- 50 ⁵⁰ αὕτη με παρεκάλεσεν ἐν τῇ ταπεινώσει μου, X
 ὅτι τὸ λόγιόν σου οὐκ ἐξέκλινα.
 52 ⁵² ἐμνήσθην τῶν κριμάτων σου, Κύριε, ἀπ' αἰῶνος
 καὶ παρεκλήθην.
 53 ⁵³ ἀθυμία κατέσχευε με
 ἀπὸ ἁμαρτωλῶν τῶν ἐνκαταλιμπανόντων τὸν νόμον σου.
 54 ⁵⁴ ψαλτὰ ἥσάν μοι τὰ δικαιώματά σου
 ἐν τόπῳ παροικίας μου.
 55 ⁵⁵ ἐμνήσθην ἐν νυκτὶ τὸ ὄνομά σου, Κύριε,
 καὶ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου.
 56 ⁵⁶ αὕτη ἐγενήθη μοι,
 τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα.
 57 ⁵⁷ Μερὶς μου, Κύριε·
 εἶπα φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς σου.
 58 ⁵⁸ ἐδεήθην τοῦ προσώπου σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
 ἐλέησόν με κατὰ τὸ λόγιόν σου.
 59 ⁵⁹ ὅτι διελογισάμην κατὰ τὰς ὁδοὺς σου,
 καὶ ἀπέστρεψα τοὺς πόδας μου εἰς τὰ μαρτύριά σου.
 60 ⁶⁰ ἤτοιμάσθην καὶ οὐκ ἐταράχθην
 φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς σου.
 61 ⁶¹ σχοινία ἁμαρτωλῶν περιεπλάκησάν μοι,
 καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην.
 62 ⁶² μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην τοῦ ἐξομολογεῖσθαί σοι
 ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.
 63 ⁶³ μέτοχος ἐγὼ εἰμι πάντων τῶν φοβουμένων σε
 καὶ φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου.
 64 ⁶⁴ τοῦ ἐλέους σου, Κύριε, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ·
 τὰ δικαιώματά σου, Κύριε, δίδαξόν με.

50 αυται T | παρεκαλεσαν T | ουκ εξεκλινα] εξησεν με B^{c.a} εξησεν με| ART
 (51) υπερηφανοι παρηνομουν (παρεν. A) εως σφοδρα| απο δε του νομου σου ουκ
 εξεκλινα ART 52 απ αιωνος κε B^{c.a}ART 53 αθυμια] ακηδια R | με]
 μου R* 55 του ονοματος B^{c.a}ART 56 τα δικ.] pr οτι B^{c.a}ART
 57 pr ηθ R | μου]+ει B^{c.a}AR^aT | ειπα] ειπον T | φυλαξασθαι] φυλαξασθε
 A pr του B^{c.a}T | τας εντολας] τον νομον B^{c.a}ART 58 το προσωπον R* |
 το λογιον] om το A 59 om οτι B^{c.a}AT | om κατα B^{c.a}RT | επεστρεψα
 ART 60 φυλαξασθαι] pr του B^{c.a}ART 62 εξεγειρομην AT
 (εξεγυρ.) | εξομολογησασθαι AR 63 φυλασσοντων] pr των B^{c.a}ART
 64 το ελεος R* | om σου 1° A | Κυριε 1° A | om πασα B^{c.a}ART | om
 Κυριε 2° B^{c.a}ART

- Ⲭ 65 Χρηστικότητα ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου, 65
 Κύριε, κατὰ τὸ λόγιόν σου.
 66 χρηστικότητα καὶ παιδίαν καὶ γνώσιν δίδαξόν με, 66
 ὅτι ταῖς ἐντολαῖς σου ἐπίστευσα.
 67 πρὸ τοῦ με ταπεινωθῆναι ἐγὼ ἐπλημμέλησα, 67
 διὰ τοῦτο τὸ λόγιόν σου ἐγὼ ἐφύλαξα.
 68 χρηστὸς εἶ σύ, Κύριε, καὶ ἐν τῇ χρησότητί σου 68
 δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.
 69 ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμέ ἀδικία ὑπερηφάνων, 69
 ἐγὼ δὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξεραυνήσω τὰς ἐντολάς σου.
 70 ἐτυρώθη ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν, 70
 ἐγὼ δὲ τὸν νόμον σου ἐμελέτησα.
 71 ἀγαθόν μοι ὅτι ἐταπείνωσάς με, 71
 ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματά σου.
 72 ἀγαθόν μοι ὁ νόμος τοῦ στόματός σου 72
 ὑπὲρ χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου.
 73 Αἱ χεῖρές σου ἔπλασαν με καὶ ἡτοίμασάν με· 73
 συνέτισόν με καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου.
 74 οἱ φοβούμενοί σε ὀψονται με καὶ εὐφρανθήσονται, 74
 ὅτι εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.
 75 ἔγων, Κύριε, ὅτι δικαιοσύνη καὶ ἀληθεία 75
 τὰ κρίματά σου ἐταπείνωσάν με.
 76 γεννηθήτω δὴ τὸ ἔλεός σου τοῦ παρακαλέσαι με 76
 καὶ τὸ λόγιόν σου τῷ δούλῳ σου·
 77 ἐλθέτωσάν μοι οἱ οἰκτιρμοί σου καὶ ζήσομαι, 77
 ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μοί ἐστιν.
 78 αἰσχυνθήτωσαν ὑπερήφανοι, ὅτι ἀδίκως ἠνόμησαν εἰς ἐμέ· 78
 ἐγὼ δὲ ἀδολεσχήσω ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου.
 79 ἐπιστρεψάτωσαν οἱ φοβούμενοί σε 79

ART 65 pr τηθ R [χρηστ.] adscr ε' T^{mg} | το λογιον] τον -γον N^{c.a}T 66 παι-
 δεαν T 67 ἐπλημδ|μελησα (sic) T | om εγω 2° N^{c.a}RT 68 om συ R
 69 ἀδικια] pr η R* | μου] σου N* (improb N¹) | ἐξερευνησω T 70 αυτων]
 αυτουων N* (ou improb N¹) μου R* 72 pr λωθ R(sic) | αγαθον] αγαθος N^{c.a}|
 σου] μου N* (σου N^{c.a}) 73 αι χειρες] adscr 5' T^{mg} | ἐπλασαν] εποιησαν
 N^{c.a}ART | ητοιμασαν] επλασαν N^{c.a}ART (επλασαν) 74 εφηλπισα AT
 75 και αληθεια τα κριματα σου] τα κρ. σου και αληθεια N^{c.a} (-θια N) AT τα κρ.
 σου και τη αληθεια σου R* | εταπινωσας N^{c.a}A (εταπειν.) RT 76 και] κατα
 N^{c.a}ART 77 ελθατωσαν AT | οικτειρμοι A | ζησομαι] ζησον μαι A | μοι
 2°] μου N^{c.a}ART 79 επιστρεψατωσαν] + με N^{c.a}AT + εις εμε R*

- καὶ οἱ γινώσκοντες τὰ μαρτύριά σου. κ
- 80 ⁸⁰γενηθήτω ἡ καρδιά μου ἄμωμος ἐν τοῖς δικαιομασίῃ σου,
ὅπως ἂν μὴ αἰσχυθῶ.
- 81 ⁸¹Ἐκλείπει εἰς τὸ σωτήριόν σου ἡ ψυχὴ μου,
καὶ εἰς τὸν λόγον σου ἐπήλπισα.
- 82 ⁸²ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου εἰς τὸ λόγιόν σου,
λέγοντες Παρεκάλεσάν με.
- 83 ⁸³ὅτι ἐγενήθην ὡς ἄσκος ἐν πάχνῃ·
τὰ δικαιοματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.
- 84 ⁸⁴πόσαι εἰσὶν αἱ ἡμέραι τοῦ δούλου σου;
πότε ποιήσεις μοι ἐκ τῶν καταδικόντων με κρίσιν;
- 85 ⁸⁵διηγησαντό μοι παράνομοι ἀδολεσχίας,
ἀλλ' οὐχ ὡς ὁ νόμος σου, Κύριε.
- 86 ⁸⁶πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου ἀλήθεια·
ἀδίκως κατεδίωξάν με, βοήθησόν μοι.
- 87 ⁸⁷παρὰ βραχὺ συνετέλεσάν με ἐν τῇ γῇ,
ἐγὼ δὲ οὐκ ἐνκατέλειπον τὰς ἐντολάς σου.
- 88 ⁸⁸κατὰ τὸ ἔλεός σου ζήσομαι,
καὶ φυλάξω τὰ μαρτύρια τοῦ στόματός σου.
- 89 ⁸⁹Εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε,
ὁ λόγος σου διαμένει ἐν τῷ οὐρανῷ.
- 90 ⁹⁰εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἡ ἀληθείά σου·
ἐθεμελίωσας τὴν γῆν καὶ διαμένει.
- 91 ⁹¹τῇ διατάξει σου διαμένει ἡ ἡμέρα,
ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλά σου.
- 92 ⁹²εἰ μὴ ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μου ἔστιν,
τότε ἂν ἀπωλόμην ἐν τῇ ταπεινώσει μου·
- 93 ⁹³εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάθωμαι τῶν δικαιωμάτων σου,
ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με, Κύριε.

80 *οπως αν] ινα R* 81 *pr κωφ R adscr ζ' T^{mg} | η ψυχη μου εις το ART*
σωτ. σου T | om και κ^{c.a}AT | τον λογον] τους λογους κ^{c.n}T το λογιον R* |
εφηλπισα AT 82 *εξελειπον AT | om λεγοντες παρεκ. με A | παρεκα-*
λεσαν] ποτε παρακαλεσεις κ¹RT 83 *ως] ωσει AR* 84 *ποιησης T | om*
μοι R* 85 *παρανομοι] αμαρτωλοι R* | αδολεσχεια R* (-χιας R^a(vidl) | ως]*
ουτως R* 88 *ζησομε κ¹ ζησον με AR*T | του στομ.] σου στομ. κ* (του*
κ¹) 89 *pr λαβδ R^{vid} | διαμενει ο λ. σου R* 90 *αληθεια κ¹A* 91 *τη*
διαταξει σου c praec coniung κ¹ | συνπαντα AR | σου 2°] σα κ^{c.a}AR*T
92 ο νομος] om ο R* 93 *om Κυριε AT*

8	94 σός εἰμι, Κύριε, σῶσόν με, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα·	94
	95 τὰ δὲ μαρτύριά σου συνῆκα.	95
	96 πάσης συντελείας εἶδον πέρασ, πλατεία ἡ ἐντολή σου σφόδρα.	96
	97 Ὡς ἠγάπησα τὸν νόμον σου, Κύριε· ὅλην τὴν ἡμέραν μελέτη μου ἔστιν.	97
	98 Ὑπὲρ τοὺς ἐχθρούς μου ἐσόφισάς με τὰς ἐντολάς σου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνά μοί ἐστιν.	98
	99 Ὑπὲρ πάντας τοὺς διδάσκοντάς με συνῆκα, ὅτι τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἔστιν.	99
	100 Ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐζήτησα.	100
	101 ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς ἐκώλυσα τοὺς πόδας μου, ὅπως ἂν φυλάξω τοὺς λόγους σου·	101
	102 ἀπὸ τῶν κλιμάτων σου οὐκ ἐξέκλινα, ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς μοι.	102
	103 ὥς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγια σου, ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον τῷ στόματί μου.	103
	104 ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου συνῆκα· διὰ τοῦτο ἐμίσησα πᾶσαν ὁδὸν ἀδικίας, ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς μοι.	104
	105 Ἀύχνος τοῖς ποσίν μου ὁ νόμος σου, καὶ φῶς ταῖς τρίβους μου.	105
	106 ὁμώμοκα καὶ ἔστησα τοῦ φυλάσσειν τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.	106
	107 ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα· Κύριε, ζῆσόν με κατὰ τὸ λόγιόν σου.	107
	108 τὰ ἐκούσια τοῦ στόματός μου εὐλόγησον, Κύριε,	108
ART	94 εἰμι]+εγω Ν ^{c.a} ART om Κυριε Ν ^{c.a} ART 95 τα δε μαρτ.] om δε ART pr εμε υπεμειναν (υπεμειναν Ν ^{c.a} υπεμεινα Α) αμαρτωλοι του απολεσαι με Ν ^{c.a} ART 96 συντελίας T ιδον AT πλατια T 97 pr μημ R adscr η' T ^{mg} 98 υπερ] επι R τας εντολας] την εντολην Ν ^{c.a} ART μοι] εμοι Ν ^{c.a} R εμη T 100 εξητησα] εξεζητησα ART 102 κλιματων] κρι- ματων Ν ^{c.a} ART μοι] με AT μου R* 103 γλυκεια Ν ^{c.a} (? R) γλυκια Α(? R)T om και κηριον Ν ^{c.a} AT 104 om οτι συ ενομοθ. μοι Ν ^{c.a} T μοι] με AR 105 pr νυν R 106 ομωμοκα] ωμοσα ART 107 το λογιον] τον λογον Ν ^{c.a} AT 108 ευλογησον] ευδοκησον δη Ν ^{c.a} AT ευδοκησον R	

Σ

- καὶ τὰ κρίματά σου διδάξόν με.
 109 ¹⁰⁹ ἢ ψυχὴ μου ἐν ταῖς χερσὶ διὰ παντός,
 καὶ τὸν νόμον σου οὐκ ἐπελαθόμην.
 110 ¹¹⁰ ἔθεντο ἁμαρτωλοὶ παγίδα μοι,
 καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἐπλανήθην.
 111 ¹¹¹ ἐκληρονόμησα τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα,
 ὅτι ἀγαλλίαμα τῆς καρδίας μου εἰσιν.
 112 ¹¹² ἔκλινα τὴν καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι τὰ δικαιώματά σου
 εἰς τὸν αἰῶνα διὰ παντὸς ἄμειψιν.
 113 ¹¹³ Παρανόμους ἐμίσησα,
 καὶ τὸν νόμον σου ἠγάπησα.
 114 ¹¹⁴ βοηθός μου καὶ ἀντιλήμπτωρ μου εἶ σύ,
 καὶ εἰς τὸν λαόν σου ἤλπισα.
 115 ¹¹⁵ ἐκκλίνετε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ πονηρευόμενοι,
 καὶ ἐξεραυνήσω τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ μου.
 116 ¹¹⁶ ἀντιλαβοῦ κατὰ τὸ λόγιόν σου καὶ ζήσόν με,
 καὶ μὴ κατασχύνῃς με ἀπὸ τῆς προσδοκίας μου.
 117 ¹¹⁷ βοήθησόν μοι καὶ σωθήσομαι,
 καὶ μελετήσω ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου διὰ παντός.
 118 ¹¹⁸ ἐξουδένωσας πάντας τοὺς ἀποστατοῦντας ἀπὸ τῶν δικαιωμά-
 των σου,
 ὅτι ἄδικον τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν.
 119 ¹¹⁹ παραβαίνοντας ἐλογισάμην πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς,
 διὰ τοῦτο ἠγάπησα τὰ μαρτύριά σου διὰ παντός.
 120 ¹²⁰ καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου,
 ἀπὸ γὰρ τῶν κριμάτων σου ἐφοβήθην.
 121 ¹²¹ Ἐποίησα κρίμα καὶ δικαιοσύνην,
 μὴ παραδῶς με τοῖς ἀδικοῦσίν με.
 122 ¹²² ἔκδεξαι τὸν δοῦλόν σου εἰς ἀγαθά,
 μὴ συκοφαντησάτωσάν με ὑπερήφανοι.

109 χερσι] -σιν σου $\aleph^{ca}$ RT χερσιν μου A | του νομου $\aleph^{ca}$ ART 110 εκ] ART
 απο R* 111 εισιν] εστιν T 112 δια π. αμειψιν (αμιψειν $\aleph^*$) | δι αντα-
 μειψιν $\aleph^{ca}$ (-μιψειν) A (-μιμψιν) R^{vid} T (-μιψιν) 113 pr σαμεχ R adscr θ'
 T^{mg} | και τον ν.] τον δε ν. $\aleph^{ca}$ ART 114 συ] σοι A | om και 2° $\aleph^{ca}$ AT |
 τον λαον] τους λογους $\aleph^{ca}$ AT τον λογον R | ηλπισα] εφηλ. $\aleph^{ca}$ AT επηλ. R
 115 οι πονηρευομενοι] om οι ART | εξερευνησω T 116 αντιλαβου] + μου
 $\aleph^{ca}$ ART | ζησον με] ζησομαι RT 119 om παντας R | om δια παντος
 $\aleph^{ca}$ AR¹ T 121 pr αιn R 122 αγαθον ART | με] μοι R*

- 123 οἱ ὀφθαλμοί μου ἐξέλιπον εἰς τὸ σωτήριόν σου 123
 καὶ εἰς τὸ λόγιον τῆς δικαιοσύνης σου.
 124 ποιήσον μετὰ τοῦ δούλου σου κατὰ τὸ λόγιόν σου, 124
 καὶ κατὰ τὰ δικαιώματά σου διδάξόν με.
 125 δοῦλός σου εἰμι ἐγώ· συνέτισόν με, 125
 καὶ γνώσομαι τὰ μαρτύριά σου.
 126 καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ κυρίῳ· 126
 διεσκέδασαν τὸν νόμον σου.
 127 διὰ τοῦτο ἠγάπησα τὰς ἐντολάς σου 127
 ὑπὲρ τὸ χρυσίον καὶ τοπάξιον·
 128 διὰ τοῦτο πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς σου κατωρθούμην, 128
 πᾶσαν ὁδὸν ἄδικον ἐμίσησα.
 129 Θαυμαστὰ τὰ μαρτύριά σου, 129
 διὰ τοῦτο ἐξηρεύνησεν αὐτὰ ἡ ψυχὴ μου.
 130 ἢ δήλωσις τῶν λόγων σου φωτιεῖ, 130
 καὶ συνετιεῖ νηπίους.
 131 τὸ στόμα μου ἤνοιξα καὶ ἤλकुσα πνεῦμα, 131
 ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐπεπόθουν.
 132 ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ καὶ ἐλέησόν με 132
 κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἀγαπώντων τὸ ὄνομά σου.
 133 τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον κατὰ τὸ λόγιόν σου, 133
 καὶ μὴ κατακυριεύσάτω μου πᾶσα ἀνομία·
 134 λύτρωσαί με ἀπὸ συκοφαντίας ἀνθρώπων, 134
 καὶ φυλάξω τὰς ἐντολάς σου.
 135 τὸ πρόσωπόν σου ἐπίφανον ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου, 135
 καὶ διδάξόν με τὰ δικαιώματά σου.
 136 διεξόδους ὑδάτων κατέβησαν οἱ ὀφθαλμοί μου, 136
 ἐπεὶ οὐκ ἐφύλαξαν τὸν νόμον σου.
 137 Δίκαιος εἶ, Κύριε, 137
 καὶ εὐθὴς ἡ κρίσις σου·

ART 123 εξελειπον AT 124 σου 10] + κε A | λογιον] ελεος B^{c.a} RT |
 om κατα 2° ART 127 σου ART] το B* (om B¹) συ B^{c.a} | το χρυ-
 σιον] om το B^{c.a} T | τοπαδιον R* (-νιον R^a) 128 κατορθουμην T
 129 pr φη R | δια τουτο] δια του A | εξηραυνησεν AR* 131 ηλकुσα]
 ειλकुσα B^{c.a} RT (ιλκ.) 132 επιβλεψον] adscr ι' T^{mg} | αγαπουντων AR
 133 om και μη...ανomia A* (subscr A^a) 134 φυλαξαι B* (φυλαξω
 B¹ ART) 136 κατεβησαν] διεβησαν A | εφυλαξαν] εφυλαξα B^{c.a} AT
 137 pr σαδη R | ευθεις A | η κρισις] αι κρις (sic) A

- 138 ¹³⁸ ἐνετειλῶ δικαιοσύνην τὰ μαρτύριά σου καὶ ἀλήθειαν σφόδρα. N
- 139 ¹³⁹ ἐξέτηξέν με ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου, ὅτι ἐπελάθοντο τῶν ἐντολῶν σου οἱ ἐχθροί μου.
- 140 ¹⁴⁰ πεπτρωμένον τὸ λόγιόν σου σφόδρα, καὶ ὁ δοῦλός σου ἠγάπησεν αὐτό.
- 141 ¹⁴¹ νεώτερός εἰμι ἐγὼ καὶ ἐξουδενωμένος· τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.
- 142 ¹⁴² ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια.
- 143 ¹⁴³ θλίψεις καὶ ἀνάγκη εὗροσάν με· αἱ ἐντολαί σου μελέτη μου.
- 144 ¹⁴⁴ δικαιοσύνη τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα· συνέτισόν με καὶ ζῆσόν με.
- 145 ¹⁴⁵ Ἐκέκραξα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, ἐπάκουσόν μου, Κύριε, τὰ δικαιώματά σου ἐκζητήσω.
- 146 ¹⁴⁶ ἐκέκραξά σε, σῶσόν με, καὶ φυλάξω τὰ μαρτύριά σου.
- 147 ¹⁴⁷ προέφθασάν με ἐν ἁωρίᾳ καὶ ἐκέκραξα, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.
- 148 ¹⁴⁸ προέφθασαν οἱ ὀφθαλμοί μου πρὸς σέ ὀρθροῦν, τοῦ μελετᾶν τὰ λόγιά σου.
- 149 ¹⁴⁹ τῆς φωνῆς μου ἄκουσον, Κύριε, κατὰ τὸ λόγιόν σου, κατὰ τὸ κρίμα σου ζῆσόν με.
- 150 ¹⁵⁰ προσήγγισαν οἱ καταδιώκοντές με ἀνομία, ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου ἐμακρύνθησαν.
- 151 ¹⁵¹ ἐγγὺς εἶ, Κύριε, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἀλήθεια.
- 152 ¹⁵² κατ' ἀρχὰς ἔγνων ἐκ τῶν μαρτυριῶν σου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐθεμελίωσας αὐτά.

138 αληθεια R 139 εξετηξεν] κατεφαγεν R | om του οικου N^{c.a}A* vid ART (hab A^a) T | εντολων] λογων N^{c.a}RT 141 νεωτερο N* (s superscr N¹) | εγω ειμι ART 142 λογος] νομος N^{c.a}ART 143 θλιψιν R | αναγκαι AT | μου] + εισιν R 144 ζησον με] ζησομαι T 145 pr κωφ R adscr ια' T^{mg} | καρδια] + μου N^{c.a}ART 146 σε] σοι N^{c.a}T om R 147 προεφθασαν με] προεφθασα N^{c.a}ART | εφηλπισα AT 148 προς σε ορθρου] προς ορθρον N^{c.a}AT προς σε ορθρου R* 149 λογιον] ελεος N¹A (ελαιος) RT | κατα 2°] pr και R 150 προηγγ. R* | ανομια] αδικως R 151 ει] + συ AT 152 κατ αρχας] απ αρχης R* | om εγνων N* (hab N^{c.a}ART)

ⲛ	153* Ἰδε τὴν ταπείνωσίν μου καὶ ἐξελοῦ με, ὅτι τὸν νόμον σου οὐκ ἐπελαθόμην.	153
	154 κρῖνον τὴν κρίσιν μου καὶ λύτρωσαί με· διὰ τὸν λόγον σου ζῆσόν με.	154
	155 μακρὰν ἀπὸ ἀμαρτωλῶν ἡ σωτηρία, ὅτι τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐξεζήτησαν.	155
	156 οἱ οἰκτιρμοί σου πολλοί, Κύριε, σφόδρα· κατὰ τὰ κρίματά σου ζῆσόν με.	156
	157 πολλοὶ οἱ ἐκδιώκοντές με καὶ ἐκθλίβοντές με· ἐκ τῶν μαρτυρίων σου οὐκ ἐξέκλινα.	157
	158 εἶδον ἀσυνθετοῦντας καὶ ἐξετηκόμην, ὅτι τὰ λόγιά σου οὐκ ἐφυλάξαντο.	158
	159 Ἰδε ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα, Κύριε· ἐν τῷ ἐλέει σου ζῆσόν με.	159
	160 ἀρχὴ τῶν λόγων σου ἀλήθεια, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα πάντα τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.	160
	161 Ἀρχοντες κατεδίωξάν με δωρεάν, καὶ ἀπὸ τῶν λόγων σου ἐδειλίασεν ἡ καρδιά μου.	161
	162 ἀγαλλιάσομαι ἐγὼ ἐπὶ τὰ λόγιά σου, ὥς ὁ εὐρίσκων σκῦλα πολλὰ.	162
	163 ἀδικίαν ἐμίσησα καὶ ἐβδελυξάμην, τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα.	163
	164 ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἤνεσά σοι ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.	164
	165 εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν νόμον σου, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς σκάνδαλον.	165
	166 προσεδόκων τὸ σωτήριόν σου, Κύριε, καὶ τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα·	166
	167 καὶ ἐφύλαξεν ἡ ψυχὴ μου τὰ μαρτύριά σου, καὶ ἠγάπησεν αὐτὰ σφόδρα·	167

ART 153 pr ρης R | του νομου ⲛ^{c.a}AT 155 η σωτηρια] om η ⲛ^{c.a}AR* T |
om σου R* (hab R^a) 156 οικτειρμοι A | πολλαι R^{vid} | om σφοδρα
ⲛ^{c.a}ART | τα κριματα] το κριμα ⲛ^{c.a}ART 157 εκθλιβοντες] θλιβοντες
ⲛ^{c.a}T 158 ιδον AT | ασυνθετουντας] ασυνετουντας ⲛ^{c.a}ART 159 Κυριε
c seqq coniung ART 160 παντα] απαντα R 161 pr σεν R adscr
ιβ' T^{mg} 163 om και ⲛ* (hab ⲛ¹) 164 ηνεσα] αινεσω R* 165 αγα-
πωσι T | τον νομον] το ονομα A 166 προσεδокουν AR 167 om
και I^o ⲛ^{c.a}ART

- 168 ¹⁶⁸ ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ μαρτύριά σου, κ
 ὅτι πᾶσαι αἱ ὁδοί μου ἐναντίον σου.
- 169 ¹⁶⁹ Ἐγγισάτω δὴ ἡ δέησίς μου ἐνώπιόν σου, Κύριε, Κύριε·
 κατὰ τὸ λόγιόν σου συνέτισόν με.
- 170 ¹⁷⁰ εἰσέλθοι τὸ ἀξίωμά μου ἐνώπιόν σου·
 κατὰ τὸ λόγιόν σου ῥῦσαί με.
- 171 ¹⁷¹ ἐξηρεύξαντο τὰ χεῖλη μου ὕμνον,
 ὅταν διδάξης με τὰ δικαιώματά σου·
- 172 ¹⁷² φθέγγεται ἡ γλῶσσά μου τὸ λόγιόν σου,
 ὅτι πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου δικαιοσύνη ἐστίν.
- 173 ¹⁷³ γενέσθω ἡ χεὶρ σου τοῦ σώσαι,
 ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἠρετισάμην.
- 174 ¹⁷⁴ ἐπεπόθησα τὸ σωτήριόν σου, Κύριε,
 καὶ ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐστιν.
- 175 ¹⁷⁵ ζήσεται ἡ ψυχὴ μου καὶ αἰνέσει σε,
 καὶ τὰ κρίματά σου βοηθήσει μοι.
- 176 ¹⁷⁶ ἐπλανήθην ὥσει πρόβατον ἀπολωλός·
 ζῆσον τὸν δοῦλόν σου, ὅτι τὰς ἐντολάς σου οὐκ ἐπελαθόμην.

ΡΙΘ'

ᾠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

CXIX
(CXX)

- 1 Πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐκέκραξα, καὶ εἰσήκουσέν
 μου.
- 2 ² Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ χειλέων ἀδίκων καὶ ἀπὸ
 γλώσσης δολίας.
- 3 ³ τί δοθείη σοι καὶ τί προστεθείη σοι πρὸς γλώσσαν δολίαν;
- 4 ⁴ τὰ βέλη τοῦ δυνατοῦ ἠκονημένα σὺν τοῖς ἀνθραξίν τοῖς
 ἐρημικοῖς.

168—169 ἐφύλαξα...σου (4^ο) sup ras pl litt A² **168** ἐναντίον] ενω- ART
 πίων A² | σου 3^ο] + κε N^{c.a}A²RT **169** pr θαν R | om δη N^{c.a}A²RT |
 ενωπιον] εναντιον A²R | om Κυριε 1^ο A² | om Κυριε 2^ο N^{c.a}A²RT | κατα]
 pr κε A **170** σου 1^ο] + κε N^{c.a}RT | κατα] pr κε A | λογιον] κριμα A |
 ρυσαι] ζησον A **171** εξερευζονται AT **172** φθεγγαιτο] φθεγγειτο
 N^{c.a} φθεγγεται AR* φθεγγεται T | μου] + Κυριε R* | τα λογια N^{c.a}RT |
 om εστιν N^{c.a}ART **173** γενεσθω] γενηθητω R | σωσαι] + με ART
174 επεποθα κ **175** αινεση T | βοηθηση T **176** ωσει] ως N^{c.a}ART |
 ζησον] ζητησον ART — Stich 241 κ 330 A 314 R 331 T **CXIX** 2 αδι-
 κίων R* 3 και] η R* 4 ηκωνωμενα R

- ✠ 5 οἶμοι ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη, 5
 κατεσκήνωσα μετὰ τῶν σκηνωμάτων Κηδάρ.
 6 πολλὰ παρώκησεν ἡ ψυχὴ μου 6
 μετὰ τῶν μισούντων τὴν εἰρήνην. 7 ἤμην εἰρηνικός· 7
 ὅταν ἐλάλουν αὐτοῖς, ἐπολέμουν με δωρεάν.

PK'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

- Ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη· πόθεν ἦξει ἡ βοήθειά μου; 1
 2 ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν 2
 καὶ τὴν γῆν.
 3 μὴ δῶς εἰς σάλον τὸν πόδα σου, μηδὲ νυστάξει ὁ φυλάσσων σε. 3
 4 ἰδοὺ οὐ νυστάξει οὐδὲ ἐξυπνώσει ὁ φυλάσσων τὸν Ἰσραήλ. 4
 5 Κύριος φυλάξει σε, Κύριος σκέπη σου ἐπὶ χεῖρα δεξιάν σου. 5
 6 ἡμέρας ὁ ἥλιος οὐκ ἐκκαύσει σε, καὶ ἡ σελήνη τὴν νύκτα. 6
 7 Κύριος φυλάξει σε ἀπὸ παντὸς κακοῦ, φυλάξει τὴν ψυχὴν σου. 7
 8 Κύριος φυλάξει τὴν εἰσοδὸν σου καὶ τὴν ἐξοδὸν σου ἀπὸ 8
 τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

PKA'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν· τῷ Δαυεῖδ.

- Εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσιν μοι Εἰς οἶκον Κυρίου πορευσά- 1
 μεθα·
 2 ἐστῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς Ἱερουσαλήμ. 2
 3 Ἱερουσαλήμ οἰκοδομουμένη ὥς πόλις ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπὶ 3
 τὸ αὐτό.
 4 ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαὶ Κυρίου, μαρτύριον τοῦ Ἰσραήλ, 4
 τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματι Κυρίου·

ART 5 οἱμοι NAT | εμακρυνθη] seq ras 2 vel 3 litt in A 6 την
 ειρηνην] om την A — Stich 9 N 11 A 10 RT CXX 2 τον
 ουραν rescr A¹ 3 δως N^{c.a}AR | νυσταξη T (item 4) | φυλαξων R*
 4 εξυπνωσει] υπνωσει ART (-ση) 5 φυλαξη T | δεξιαν NA^{*vid}T] δεξιας
 A^aR 6 ουκ εκκαυσει] ου συνκαυσει N^{c.a}RT (-ση) | και] ουδε N^{c.a}ART
 7 φυλαξαι] φυλαξει ART | σου]+o ks N^{c.a}AR+k̄s T 8 om Κυριος
 R | φυλαξεις N* (φυλαξει N^{1c.a}) — Stich 8 N 13 ART CXXI 1 om
 τω Δαυειδ ART | πορευσωμεθα A(?R)T 2 αυλαις]+σου N^{c.a}ART
 3 οικοδομουμενη] κ rescr A¹ pr η R* ωκοδομουμ. T | η μετοχη] οι μετοχαι A
 4 φυλαι]+φυλαι N^{c.a}T+αι φυλαι AR | κυ μαρτυριον sup ras A^a | του Ισρ.]
 τω Ισρ. ART

- 5 ⁵ὅτι ἐκεῖ ἐκάθισαν θρόνοι εἰς κρίσιν, θρόνοι ἐπὶ οἶκον Δαυεὶδ, &
 6 ⁶καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσίν σε·
 ἐρωτήσατε δὴ τὰ εἰς εἰρήνην τῇ Ἱερουσαλὴμ.
 7 ⁷γενέσθω δὴ εἰρήνη σου ἐν τῇ δυνάμει σου,
 καὶ εὐθηνία ἐν τοῖς πυργοβάρεσίν σου,
 8 ⁸ἕνεκα τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν πλησίων μου.
 ἐλάλουν δὲ εἰρήνην περὶ σοῦ·
 9 ⁹ἕνεκα τοῦ οἴκου Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξεζήτησά σοι.

PKB'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

- 1 Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ οὐ-
 ρανῶ.
 2 ²ἰδοὺ ὡς ὀφθαλμοὶ δούλων εἰς χεῖρας τῶν κυρίων αὐτῶν,
 ὡς ὀφθαλμοὶ παιδίσκης εἰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς,
 οὕτως οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν,
 ἕως οὗ οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς.
 3 ³ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς,
 ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπληθύνθημεν ἐξουδενώσεως·
 4 ⁴ἐπὶ πλείον ἐπληθύνθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν·
 τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθηνούσιν
 καὶ ἡ ἐξουδένωσις τοῖς ὑπερηφάνοις.

PKT'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν· τῷ Δαυεὶδ.

- 1 Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ, ²εἰ μὴ ὅτι
 Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν,
 3 ἐν τῷ ἐπαναστῆναι ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς, ³ἄρα ζῶντας ἂν
 κατέπιον ἡμᾶς,
 ἐν τῷ ὀργισθῆναι τὸν θυμὸν αὐτῶν ἐφ' ἡμᾶς.

5 ἐπὶ ἐπ Α - 6 ἐρωτήσατε δὴ τα εἰς εἰρ. τη (om τη R την T) Ἱερ. ART
 και ευθηνια (-ιαν T) τοις αγ. σε B^{c,a} ART 7 γενεσθω] γεννηθτω R |
 δη] δε A om R | om σου 1° ART | ταις πυργοβ. B^{c,a} ART 8 ενεκεν A |
 δε] δη T 9 ενεκεν A | ημων] μου RT | εξεζητησα] εξητησα T | σοι] αγαθα
 A pr αγαθα B^{c,a} RT — Stich 13 B 18 AT 16 R CXXII 2 ws 2°] pr και
 R | οικτειρησει (?-ση) R οικτηρηση T 3 επληθυνθημεν] επλησθημεν
 B^{c,a} ART 4 επληθυνθη] επλησθη ART | η ψυχη] η ψυ resc A¹ —
 Stich 10 NT 11 A 9 R CXXIII 1 om τω Δαυειδ ART

- 4 ἄρα τὸ ὕδωρ κατεπόντισεν ἡμᾶς, 4
 χεῖμαρρον διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν.
 5 ἄρα διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τὸ ἀνυπόστατον. 5
 6 εὐλογητὸς Κύριος ὃς οὐκ ἔδωκεν ἡμᾶς εἰς θήραν τοῖς ὁδοῦσιν 6
 αὐτῶν.
 7 ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς στρουθίον ἐρρύσθη 7
 ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων.
 ἡ παγὶς συνετρίβη, καὶ ἡμεῖς ἐρύσθημεν.
 8 βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν 8
 καὶ τὴν γῆν.

PKΔ'

Ἰδὲ τῶν ἀναβαθμῶν.

- Οἱ πεπειθότες ἐπὶ Κύριον ὡς ὄρος Σιών. 1
 οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλὴμ.
 2 ὄρη κύκλω αὐτῆς, καὶ Κύριος κύκλω τοῦ λαοῦ αὐτοῦ 2
 ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.
 3 ὅτι οὐκ ἀφήσει τὴν ῥάβδον τῶν ἁμαρτωλῶν ἐπὶ τὸν κληρὸν 3
 τῶν δικαίων,
 ὅπως ἂν μὴ ἐκτείνωσιν οἱ δίκαιοι ἐν ἀνομίᾳ χεῖρας αὐτῶν.
 4 ἀγάθυνον, Κύριε, τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ. 4
 5 τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰς στραγγαλίας 5
 ἀπάξει Κύριος μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν.
 εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

PKE'

Ἰδὲ τῶν ἀναβαθμῶν.

- Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σιών 1
 ἐγενήθημεν ὡς παρακεκλημένοι.
 2 τότε ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα ἡμῶν 2
 καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως.

ART 4 υδωρ] + αν Ν^{c.a} (ras Ν^{c.b}) T 7 ωστρουθιον ΝΑ | ερυσθη AT | της
 παγιδος] om της R | θηρευοντων] νοντων sup ras A^a | ερρυσθημεν R 8 βο-
 ηθεια (-θια T)] pr η ART — Stich 11 Ν 15 AR 13 T CXXIV 1 Σειων
 T | Ιερουσαλημ] pr εν R 2 Κυριος] pr ο R 3 αφησει (-ση T)]
 + κς Ν^{c.a} RT | ανομααις T 4 αγαθοις] pr ευθες Ν* (om Ν¹) | om τη
 R* 5 ταστραγγαλιας A | απαξη T — Stich 10 NT 14 A 11 R
 CXXV 1 Σειων T | ως] ωσει Ν^{c.a} T 2 χαρα A

τότε ἐροῦσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν

κ

Ἐμεγάλυνεν Κύριος τοῦ ποιῆσαι μετ' αὐτῶν.

3 Ἐμεγάλυνεν Κύριος τοῦ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν,
ἐγενήθημεν εὐφραινόμενοι.

4 Ἐπίστρεψον, Κύριε, τὴν αἰχμαλωσίαν ἡμῶν
ὥς ὁ χειμάρρους ἐν τῷ νότῳ.

5 οἱ σπείροντες ἐν δάκρυσιν
ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσιν.

6 πορευόμενοι ἐπορεύοντο, καὶ ἔκλαιον αἶροντες τὰ σπέρματα
αὐτῶν.

ἐρχόμενοι δὲ ἤξουσιν ἐν ἀγαλλιάσει αἶροντες τὰ δράγματα
αὐτῶν.

PKF'

Ἦδη τῶν ἀναβαθμῶν.

1 Ἐὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκο-
δομοῦντες αὐτόν.

ἐὰν μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρύπνησεν ὁ φυ-
λάσσων.

2 εἰς μάτην ἐστὶν ὑμῖν τοῦ ὀρθρίζειν,
ἐγείρεσθαι μετὰ τὸ καθῆσθαι,
οἱ ἔσθοντες ἄρτον ὀδύνης,
ὅταν δῶ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὕπνον.

3 Ἰδοὺ ἡ κληρονομία Κυρίου υἱοί,
ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαστρὸς αὐτῆς.

4 ὥσπερ βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ,
οὕτως οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτετιναγμένων.

5 μακάριος ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν.
οὐ καταισχυνθήσεται, ὅταν λαλώσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν ἐν
πύλῃ.

2—3 om μετ αυτων...του ποιησαι (2o) R 4 ο χειμαρρους] om ο ART
κ^{c.a} 5 αγαλλιασιν R 6 αιροντες 1o] βαλλοντες κ^{c.a} T | αιροντες
2o (ερ. T)] φεροντες R — Stich 14 κ 15 AT 12 R CXXVI 1 ανα-
βαθμων] + τω Σαλωμων R | Κυριος 1o] pr ο A | οικοδομησει AR | om αυ-
τον κ^{c.a} R* T | Κυριος 2o] pr ο A | ηγρυπνισεν T 2 υμιν εστιν κ^{c.a} ART |
ορθιζιν κ | εγειρεσθε R^{vd} T (εγρ.) | εσθιοντες κ^{c.a} RT (αισθ.) 3 om
αυτης κ^{c.a} ART 5 ος] pr ανθρωπος AR* | πληρωση T | αυτου] αυτο
R | καταισχυνθησεται] καταισχυνθησονται κ^{c.a} (κατεσχ.) T καταισχυνθωσιν
A | λαλωσιν ART | αυτων 2o] αυτου R | πυλη] πυλαις κ^{c.a} — Stich 12 κ
14 AT 13 R

N

PKZ'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον,

οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

⁴ τούς καρπούς τῶν πόνων σου φάγεσαι,

μακάριος εἶ καὶ καλῶς σοι ἔσται.

³ ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθηνούσα ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου·

οἱ υἱοὶ σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλῳ τῆς τραπέζης σου.

⁴ ἰδοὺ οὕτως εὐλογηθήσεται ὁ ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν κύριον. 4

⁵ εὐλογῆσαι σε Κύριος ἐκ Σιών, καὶ ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλήμ 5
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου,

⁶ καὶ ἴδοις υἱοὺς τῶν υἱῶν σου.

εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

PKH'

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου,

εἰπάτω δὴ Ἰσραήλ·

² πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου,

καὶ γὰρ οὐκ ἠδυνήθησάν μοι.

³ ἐπὶ τοῦ νώτου μου ἐτέκταινον οἱ ἁμαρτωλοί,

ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν·

⁴ Κύριος δίκαιος συνέκοψεν αὐχένα ἁμαρτωλῶν.

⁵ αἰσχυρνήτωσαν καὶ ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω πάντες οἱ 5
μισοῦντες Σιών·

⁶ γεννηθήτωσαν ὡς χόρτος δωμάτων,

ὅς πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐξηράνθη·

⁷ οὐδ' οὐκ ἐπλήρωσεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερίζων,

καὶ τὸν κόλπον αὐτοῦ ὁ τὰ δράγματα συλλέγων·

ART CXXVII 2 καρπους των πονων] πονους των καρπων K^{c.a} RT 3 τοις
κλιτεσιν A ταις κλιτεσι K^{c.a} ταις κλιτεσι RT | νεοφυτα] θ pro ε K^{*vid}
4 ο ανθρωπος] πας ανθρωπος K^{c.a} T ανθρωπος AR 5 ευλογησει AR
ευλογηση T | Σειων AT 6 ιδης K — Stich 11 K 14 A 12 RT
CXXVIII 1 ειπατω δη Ἰηλ c seqq coniung A 2 εδυνηθησαν A 3 του
νωτου] τω νωτου A τον νωτον (? των νωτων) R | om μου A 4 αυχενας
K^{c.a} ART 5 αποστρεφωσαν R | Σειων T 6 ως] ωσει K^{c.a} AT | δο-
ματων A | εκπασθηναι R* (εκσπ. R^a) 7 συλλεγων A^{*vid} (συλλ. A^a)

- 8 ⁸ καὶ οὐκ εἶπαν οἱ παράγοντες Εὐλογία Κυρίου ἐφ' ἡμᾶς, N
εὐλογήσομεν ὑμᾶς ἐν ὀνόματι Κυρίου.

PKΘ'

CXXXIX
(CXXXI)

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

- 1 Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σε, Κύριε·
2 Κύριε, εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου·
γεννηθήτω τὰ ὠτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου.
3 ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃ, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται;
4 ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἴλασμός ἐστιν.
5 ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ⁵ ὑπέμεινα, Κύριε·
ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν νόμον αὐτοῦ.
6 ἤλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν κύριον
ἀπὸ φυλακῆς πρωίας μέχρι νυκτός·
7 ὅτι παρὰ τῷ κυρίῳ τὸ ἔλεος, καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις,
8 ^a καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

PA'

CXXX
(CXXXI)

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν· τῷ Δαυίδ.

- 1 Κύριε, οὐχ ὑψώθη μου ἡ καρδία,
οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου·
οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις
2 οὐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ,· ² εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν.
καὶ ὕψωσα τὴν ψυχὴν μου,
ὥς τὸ ἀπογεγαλκτισμένον ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
ἕως ἀνταποδώσεις ἐπὶ ψυχὴν μου.

8 ειπον T | ημας] υμας AR | ευλογησομεν] ευλογηκαμεν N^{c.a}ART ART
— Stich 14 NT 13 A 15 R CXXXIX 1 σε] σοι N^{c.a}T προς σε R 2 της
φωνης] της προσευχης A την προσευχην R 4 ενεκεν] pr και R | ονο-
ματος] νομου R 5 υπεμεινα] + σε N^{c.a}ART | νομον αυτου] λογον αυτου
N^{c.a} λογον σου ART 6 απο φυλακης] pr απο φυλακης πρωιας ελπισατω Iηλ
επι τον κ̄ν N^{c.a} | νυκτος] + απο φυλακης πρωιας ελπισατω Iηλ επι τον κ̄ν
ART 7 ελεος] + εστιν A | αυτω] αυτου R 8 λυτρωσεται T — Stich
11 N 16 A 13 RT CXXX 1 om τω Δαυειδ T | η καρδια μου RT
1—2 ουδε εν θαυμ. v. ε. ει μη εταπ. ουδε εпор. εν μεγαλοις N* (transp N¹)
2 εταπεινοφορουn A | και] αλλα N^{c.a}ART | ψυχην I^o] καρδιαν A | εως] ως
N^{c.a}ART | ανταποδοσεις A ανταποδοσις R^{vid} T | ψυχην 2°] pr την N^{c.a}ART

κ ³ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν κύριον
ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

3

ΡΑΑ΄

Ῥδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

CX
(CX)

- Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυεὶδ καὶ πάσης τῆς πραΐτητος αὐτοῦ· 1
²ὥς ὥμοσεν τῷ κυρίῳ, ἤψατο τῷ θεῷ Ἰακώβ 2
³Εἰ εἰσελεύσομαι εἰς σκῆνωμα οἴκου μου, 3
 εἰ ἀναβήσομαι ἐπὶ κλίνης στρωμνῆς μου,
⁴εἰ δώσω ὑπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου καὶ τοῖς βλεφάροις μου 4
 νυσταγμὸν
 καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου,
⁵ἕως οὐ εὕρω τόπον τῷ κυρίῳ, σκῆνωμα τῷ θεῷ Ἰακώβ. 5
⁶Ἰδοὺ ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθᾷ, 6
 εὔρομεν αὐτὴν ἐν ταῖς δασέσι τοῦ δρυμοῦ·
⁷εἰσελεύσομαι εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ, 7
 προσκυνήσομεν εἰς τὸν τόπον οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ.
⁸ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, 8
 σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἀγιασμάτος σου·
⁹οἱ ἱερεῖς σου ἐνεδύσαντο δικαιοσύνην, 9
 καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται.
¹⁰ἔνεκεν Δαυεὶδ τοῦ δούλου σου, 10
 μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου.
¹¹ὥμοσεν Κύριος τῷ Δαυεὶδ ἀλήθειαν, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν 11
 Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τὸν θρόνον σου.
¹²ἐὰν φυλάξωνται οἱ υἱοὶ σου τὴν διαθήκην μου, 12
 καὶ τὰ μαρτύριά μου ταῦτα ἀ διδάξω αὐτούς,
 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἕως αἰῶνος καθιούνται ἐπὶ τὸν θρόνον σου.

ART 3 Iηλ (sic) Tedit — Stich 9 ΝΑΤ 10 R CXXXI (ρλε΄ Ν) 1 του Δαυειδ]
 τω Δ. R | πραοτητος T 2 ως] os T 3 ει 1^ο] η A | εισκνηωμα A | ωμα
 οικου μου sup ras A^a 4 μου 2^ο] υιαι A* (μου A^a) 5 τω κυριω] τω ω Ν*
 (τω κω Ν¹) 6 Ευφραθα Α Ευφρατα R^{vid} | ευραμεν AT | ταις δασεσι (-σει
 Α)] τοις πεδιοις Ν^{c,a} (παιδ.) RT 7 εισελευσομαι (-με Ν*)] εισελευσομεθα
 Ν^{c,a}AR εισελευσωμεθα T | αυτου 1^ο] ου sup ras A^a | προσκυνησωμεν AT |
 τον τοπον] om τον AR* 9 ενεδυσαντο] ενδυσονται Ν^{c,a}ART | αγαλλια-
 σονται] pr αγαλλιασει Α 11 αθετηση T | αυτην] αυτον ART | κοιλιας]
 οσφρυος R | του θρονου Ν^{c,a}T 12 οι υιοι (1^ο)] om οι Α | μου 2^ο (μ sup
 ras Α^b)] σου Α* | εως αιωνος καθιουνται] εως του αιωνος καθ. Ν^{c,a}RT καθει-
 οννται εως του αιωνος Α | τον θρονον] του θρονου Ν^{c,a}A^a (sup ras) RT

- 13 ¹³ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, N
 ἡρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτοῦ·
 14 ¹⁴αὕτη ἡ κατάπαυσις μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος·
 ὠδε κατοικήσω, ὅτι ἡρετισάμην αὐτήν.
 15 ¹⁵τὴν χάριν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω,
 τοὺς πτωχοὺς αὐτῆς χορτάσω ἄρτων·
 16 ¹⁶τοὺς ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίαν,
 καὶ οἱ ὅσιοι αὐτῆς ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται.
 17 ¹⁷ἐκεῖ ἐξαντελῶ κέρας τῷ Δαυεὶδ,
 ἡτοιμάσα λύχνον τῷ χριστῷ σου·
 18 ¹⁸τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐνδύσω αἰσχύνην,
 ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἐξανθήσει τὸ ἀγίασμά μου.

ΡΑΒ'

CXXXII
CXXXIII)

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν τῷ Δαυεὶδ.

- 1 Ἴδου δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ
 αὐτό;
 2 ²ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλὴν τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα,
 τὸν πώγωνα τὸν Ἀαρών,
 τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ῥιν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ·
 3 ³ὡς δρόσος Ἀερμών ἡ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών·
 ὅτι ἐκεῖ ἐνετειλατο Κύριος τὴν εὐλογίαν καὶ ζωὴν ἕως τοῦ
 αἰῶνος.

ΡΑΓ'

CXXXIII
CXXXIV)

Ἦδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

- 1 Ἴδου δὴ εὐλογεῖτε τὸν κύριον, πάντες οἱ δοῦλοι Κυρίου,
 οἱ ἐστῶτες ἐν αὐλαῖς οἴκου θεοῦ ἡμῶν·
 2 ²ἐν ταῖς νυξίν ἐπάρατε χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε
 τὸν κύριον.

13 [στι] + ἐκεῖ A | ἐξελέξατο N* (εξελεξ. N¹) | Σειων T 14 [αιωνα] pr ART
 τον A* vid 15 [χρηαν] θηραν N^{c.a}T | τους πτωχους] pr και R | αρτους R
 16 [αυτης 2^ο] αυτου R 17 [κερας] pr το R | ητοιμασας A 17—18 [χω
 σου, δυσω αι, ησει τ inst N¹ 17 λυχνον τω χρ. σου] τω χω μου λυχνον A
 λ. τω χρ. μου RT 18 [εξανθηση T — Stich 34 N 39 A 35 R 36 T
 CXXXII 1 om τω Δαυειδ A*^{vid}T | η 1^ο] και R | η 2^ο] pr αλλ N^{c.a}ART
 2 [κεφαλης N^{c.a}RT | επι πωγωνα sup ras pl litt A^a | καταβαινων (2^ο) N
 3 Σειων T | ευλογιαν] + αυτου A | om και N^{c.a}T — Stich 6 N 8 ART
 CXXXIII 1 [δη] νυν R | εν αυλαις] pr εν οικω κυ N¹ART 2 [χειρας]
 pr τας N^{c.a}ART

ⲛ 3 εὐλογῇσει σε Κύριος ἐκ Σιών,
ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

ΡΔΔ'

Ἀλληλουιά.

СХХІІІ
(СХХІІІ)

Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου, αἰνεῖτε δοῦλοι Κυρίου,

1

²οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου θεοῦ ἡμῶν.

2

3 αἰνεῖτε τὸν κύριον, ὅτι ἀγαθὸς Κύριος·

3

ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, ὅτι καλόν·

4 ὅτι τὸν Ἰακώβ ἐξελέξατο ἑαυτῷ ὁ κύριος,

4

Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμόν αὐτοῦ.

5 ὅτι ἔγνω ὅτι μέγας Κύριος,

5

καὶ ὁ κύριος ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς·

6 πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησεν ὁ κύριος

6

ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ,

ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν ταῖς ἀβύσσοις·

7 ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου γῆς,

7

ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησεν·

ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ.

8 ὅς ἐπάταξεν τὰ πρωτότοκα Αἰγύπτου

8

ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους·

9 ἐξαπέστειλεν σημεῖα καὶ τέρατα ἐν μέσῳ σου, Αἴγυπτε,

9

ἐν Φαραὼ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις αὐτοῦ.

10 ἐπάταξεν ἔθνη πολλά, καὶ ἀπέκτεινεν βασιλεῖς κραταιούς,

10

¹¹τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων,

11

καὶ τὸν ὦγ βασιλέα τῆς Βασάν,

καὶ πάσας τὰς βασιλείας Χανάαν·

12 καὶ ἔδωκεν τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν,

12

κληρονομίαν Ἰσραὴλ δούλῳ αὐτοῦ.

13 Κύριε, τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα,

13

Κύριε, τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

ART 3 εὐλογῇσει] εὐλογῇσαι A εὐλογῇση T | Σειων T — Stich 5 ⲛ 8 A 4 R
7 T CXXXIV 1 Κυριον] pr τον R 3 καλον] ηδν A^a (sup ras) R
4 Ἰσλ c praec coniung A[†] vid | αυτου] εαυτω ⲛ^{c.a} RT 5 οτι] + εγω ⲛ^{c.a} AR |
εγνω] εγνωκα ⲛ^{c.a} T | Κυριος] pr ο R 6 εποιησεν ο κυριος] om ο ⲓⲥ
ⲛ^{c.a} ο ⲓⲥ εποιησεν AT Κυριος εποιησεν R | αλασσαις ⲛ* (θαλ. ⲛ¹) | ταις
αβυσσοις] pr πασαις ⲛ^{c.a} T πασιν τοις αβυσσοις R 7 γης] pr της ART | ο
εξαγων] om ο R | αυτου] αυτων R 8 πρωτοτοα ⲛ* (-τοκα ⲛ¹) 9 πασιν
ART 10 επαταξεν ⲛ¹ (απεκτεινεν ⲛ*)] pr ος ⲛ^{c.a} ART 13 Κυριε 2°
ⲛ* c.b AR] και ⲛ^{c.a} T

- 14 ¹⁴οἰκτεῖρει Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, N
καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται.
15 ¹⁵τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον,
ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.
16 ¹⁶στόμα ἔχουσιν καὶ οὐ λαλοῦσιν,
ὀφθαλμοὺς ἔχουσιν καὶ οὐκ ὄψονται·
17 ¹⁷ὦτα ἔχουσιν καὶ οὐκ ἐνωτισθήσονται,
οὐδὲ γάρ ἐστιν πνεῦμα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν.
18 ¹⁸ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο πάντες οἱ ποιοῦντες αὐτὰ
καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐν αὐτοῖς.
19 ¹⁹οἶκος Ἰσραὴλ, εὐλογήσατε τὸν κύριον,
οἶκος Ἀαρὼν, εὐλογήσατε τὸν κύριον·
20 ²⁰οἶκος Λευεὶ, εὐλογήσατε τὸν κύριον,
οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, εὐλογήσατε τὸν κύριον.
21 ²¹εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιών,
ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ.

ΠΑΕ'

Ἀλληλουιά.

CXXXV
CXXXVI)

- 1 Ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
2 ²ἐξομολογείσθε τῷ θεῷ τῶν θεῶν,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
3 ³ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ τῶν κυρίων,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
4 ⁴τῷ ποιοῦντι θαυμάσια μεγάλα μόνῳ,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
5 ⁵τῷ ποιήσαντι τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·

14 οἰκτερει (οικτιρι N*)] οτι κρινι N^{c.a} οτι κρινει ART | Κυριος τον] ART
ks τ rescr A¹ 16 λαλουσιν] λαλησουσιν ART 17 ἐνωτισθη-
σονται] ακουσονται AR+ρινας (ρεινας A) εχουσιν και ουκ οσφρανθησονται|
χειρας εχουσιν και ου ψηλαφησουσιν| ποδας εχουσιν και ου περιπατησουσιν| ου
φωνησουσιν εν τω λαρυγγι αυτων AR 18 αυτοις 1°] αυτων T | om παντες
1° N^{c.a}T | εν] επ N^{c.a}ART 19—20 ευλογησατε] ευλογειτε quater R
20 Λευι T 21 ευλογητος] ευλογησει σε R | Σειων T | Ιερουσαλημ] pr
εν R — Stich 41 N 51 A 47 R 44 T CXXXV 1 αλληλουια]+ αλλη-
λουια T | χρηστος] αγαθος N^{c.a}RT 4 ποιουντι] ποιησαντι N^{c.a}AT

- 6 ὁ τῷ στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τὸ ὕδωρ,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 7 τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλα μόνω,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 8 τὸν ἥλιον εἰς ἔξουσίαν τῆς ἡμέρας,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 9 τὴν σελήνην καὶ τὰ ἄστρα εἰς ἔξουσίαν τῆς νυκτός,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 10 τῷ πατάξαντι Αἴγυπτον σὺν τοῖς πρωτοτόκοις αὐτῶν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 11 καὶ ἐξαγαγόντι Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 12 ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 13 τῷ καταδιελόντι τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς διαιρέσεις,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 14 καὶ διαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ αὐτῆς,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 15 καὶ ἐκτινάξαντι Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς θάλασσαν
 ἐρυθράν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 16 τῷ διαγαγόντι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἐρήμῳ,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 17 τῷ πατάξαντι βασιλεῖς μεγάλους,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 18 καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταιούς,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 19 τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 20 καὶ τὸν Ὠγ βασιλέα τῆς Βασάν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·

ART 6 το υδωρ] των υδατων N^{c.a}AT τα υδατα R | αυτου] υ ι^ο inst A¹ 7 λα
 μονω] οτι εις τον αιωνα το ελεος αυτου sup ras pl litt A^a 9 τα αστρα]
 τους αστερας N^{c.a}T 11 Ισραηλ] pr τον N^{c.a}ART 14 εν μεσω] δια
 μεσου N^{c.a}AT εκ μεσου R | αυτης] ης sup ras A^a 15 και εκτιναξαντι]
 τω εκτιν. A | αυτου ι^ο] του rescr A¹ | οτι εις τον αιωνα το ελεος αυτου A^a(mg)
 16—17 τω διαγαγοντι...τω παταξαντι sup ras A^a 16 ερημω] pr τη
 N^{c.a}A^aRT | αυτου 2^ο] +και εξαγαγοντι υδωρ εκ πετρας ακροτομου] οτι εις τον
 αιωνα το ελεος αυτου R

- 21 ²¹ καὶ δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 22 κληρονομίαν Ἰσραὴλ δούλῳ αὐτοῦ,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 24 ²⁴ καὶ ἔλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 25 ²⁵ ὁ διδούς τροφὴν πάσῃ σαρκί,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 26 ²⁶ ἐξομολογείσθε τῷ κυρίῳ τοῦ οὐρανοῦ,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

ΠΑΦ'

Τῷ Δαυίδ.

CXXXVI
CXXXVII)

- 1 Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος ἐκεῖ ἐκαθίσαμεν, καὶ ἐκλαύσαμεν
 ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών·
 2 Ἐπὶ ταῖς ἰτέαις ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν.
 3 Ὅτι ἐκεῖ ἠρώτησαν ἡμᾶς οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ἡμᾶς λόγους
 ῥῥῶν,
 καὶ οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς Ὑμνήσατε ἡμῖν ἐκ τῶν ῥῥῶν Σιών.
 4 Ὡς ἄσωμεν τὴν ῥῥῆν Κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας;
 5 Ἐὰν ἐπιλάβωμαι σου, Ἱερουσαλήμ, ἐπιλησθείῃ ἡ δεξιὰ μου·
 6 ὁ κολληθείῃ ἡ γλῶσσά μου τῷ λάρυγγί μου, ἐὰν μὴ σου
 μνησθῶ,
 ἐὰν μὴ προανατάξωμαι τὴν Ἱερουσαλήμ ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφρο-
 σύνης μου.
 7 Ἡμνήσθητι, Κύριε, τῶν υἱῶν Ἐδῶμ τὴν ἡμέραν Ἱερουσαλήμ,
 τῶν λεγόντων Ἐκκενουτε, ἐκκενουτε, ἕως ὁ θεμέλιος ἐν αὐτῇ.

21 δοντι] εδωκεν R 22 δουλῳ] λαῷ N^{c.a}T | αὐτου 2°] + (23) οτι εν τη ART
 ταπεινωσει (ταπιν. N^{c.a}T) ἡμων ἐμνησθη ἡμων ο κς οτι εις τον αιωνα το ελεος
 (ελαιος A) αὐτου N^{c.a}ART 24 om χειρος AT | ἐχθρων] pr των ART
 26 κυριῳ] θῷ N^{c.a}RT — Stich 25 N^c 51 A 54 R 52 T CXXXVI 1 Σειων
 T 2 ἐκρεμασαμεν] pr εκει A 3 ηρωτησαν] ἐπηρωτησαν N^{c.a}ART |
 αἰχμαλωτευσαντες] ἐκχμαλωτευνοντες A | ἡμας 3°] η sup ras A^a (υμας A*)
 + υμνον| AT | υμνησατε] υμνον ασατε N^{c.a}R ασατε AT (inc stich) | Σειων
 T 5 ἐπιλαβωμαι] ἐπιλαβωμεν A* (ἐπιλαβωμε A?) | ἐπιλησθειη] + μου R
 6 λαρυνγι] post γ 1° ras 2 litt (forte γι) A? | προαναταξωμεν A* (-ξωμε A?) |
 εν αρχη] pr ws N^{c.a} 7 την ημεραν] εν ημερα R | εκκενουται bis A(?R)
 T | om εως...αυτη R* (hab R¹) | εως] + ου AR¹ | ο θεμελιος εν αυτη] των
 θεμελιων αυτης N^{c.a}T θεμελιων αυτης R¹

- (N) (B) ⁸θυγάτηρ Βαβυλῶνος ἡ ταλαίπωρος, 8
μακάριος ὃς ἀνταποδώσει σοι τὸ ἀνταποδομά σου ὃ ἀντα-
πέδωκας ἡμῖν·
⁹μακάριος ὃς κρατήσῃ καὶ ἐδαφιεῖ τὰ νήπιά σου πρὸς τὴν 9
πέτραν.

ΡΑΖ'

Τῷ Δαυείδ.

¹Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, 1
ὅτι ἤκουσας τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου·
καὶ ἐναντίον ἀγγέλων ψαλῶ σοι.

²προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἁγίων σου, καὶ ἐξομολογήσομαι τῷ ὄνό- 2
ματί σου

ἐπὶ τῷ ἐλέει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου,
ὅτι ἐμεγάλυνας ἐπὶ πᾶν ὄνομα τὸ ἅγιόν σου.

³ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐπικαλέσωμαι, ταχὺ ἐπάκουσόν μου· 3
πολυωρήσεις με ἐν ψυχῇ μου ἐν δυνάμει πολλῇ.

⁴ἐξομολογησάσθωσάν σοι, Κύριε, πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, 4
ὅτι ἤκουσαν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός σου·

⁵καὶ ᾄσάτωσαν ἐν ταῖς ὁδοῖς Κυρίου, 5
ὅτι ἡ δόξα Κυρίου μεγάλη·

⁶ὅτι ὑψηλὸς Κύριος, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορᾷ, 6

§ B ⁷καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀπὸ μακρόθεν γινώσκει.

⁷ἐὰν πορευθῶ ἐν μέσῳ θλίψεως, ζήσεις με· 7
ἐπ' ὀργὴν ἐχθρῶν ἐξέτεινας χεῖράς μου,
καὶ ἔσωσέν με ἡ δεξιὰ σου.

⁸Κύριε, ἀνταποδώσεις ὑπὲρ ἐμοῦ· 8

ART 8 θυγάτηρ] pr η R* — Stich 14 N 16 ART CXXXXVII 1 τω
Δαυειδ] + Ζαχαριου A + Ζαχαρίας T | om σι ηκουσας...στομ. μου A | και
εναντιον αγγ. ψ. σοι | σι ηκ. τα ρ. του στ. μου N^{c.a}T | ηκουσας] εισηκουσας R*
2 αγιον 1°] pr τον R | εξομολογησομαι τω] ι τ rescr A¹ | παν] παντας AR*T |
ονομα] pr το N^{c.a}ART | το αγιον σου] σου το αγιον σου A* (ras σου 2° A¹)
3 αν rescr A¹ | επικαλεσωμαι (-σομαι A)] + σε N^{c.a}ART | πολυωρησης T | om
εν 3° N^{c.a}T | δυναμει] + σου T | om πολλη N^{c.a}ART 4 βασιλεις] ασιλ sup
ras A² 5 οδοις Κυριου] ωδαις σου κε T | μεγαλη η δοξα κυ N^{c.a}ART
7 εν] ν sup ras A² | ζησεις] ζωσις A | ζησης T | εχθρων] + μου N^{c.a}A²RT |
εξετεινας BN^{c.a}A²RT] εξετεινα N*A*^{fort} | χειρας] την χειρα R χειρα T |
μου] σου N^{c.a} (σοι N*^{vid}) ART 8 Κυριε 1°] κς N^cAT | ανταποδωσει A
ανταποδωση T | εμου] εμε R

Κύριε, τὸ ἔλεός σου εἰς τὸν αἰῶνα,
Κύριε, τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρῇς.

B

 PAH'

Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ.

(XXVIII
XXXIX)

1 Κύριε, ἔδοκίμασάς με καὶ ἔγνωσ με·
2 σὺ ἔγνωσ τὴν καθέδραν μου καὶ τὴν ἔγερσίν μου,
σὺ συνῆκας πάντας τοὺς διαλογισμούς μου ἀπὸ μακρόθεν·
3 τὴν τρίβον μου καὶ τὴν σχοῖνόν μου ἐξιχνίασας,
καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς μου πρόιδες,
4 ὅτι οὐκ ἔστιν λόγος ἄδικος ἐν γλῶσση μου·
5 ἰδοὺ, Κύριε, σὺ ἔγνωσ πάντα· τὰ ἔσχατα καὶ τὰ ἀρχαῖα·
σὺ ἐπλασάς με καὶ ἔθηκας ἐπ' ἐμέ τὴν χεῖρά σου.
6 ἔθαυμαστώθῃ ἡ γνώσις σου ἐξ ἐμοῦ·
ἐκραταιώθῃ, οὐ μὴ δύνωμαι πρὸς αὐτήν.
7 τοῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου;
καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου ποῦ φύγω;
8 ἐὰν ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανόν, σὺ εἶ ἐκεῖ·
ἐὰν καταβῶ εἰς τὸν ἄδην, πάρει·
9 ἐὰν ἀναλάβω τὰς πτέρυγας μου κατ' ὄρθον
καὶ κατασκηνώσω εἰς τὰ ἔσχατα τῆς θαλάσσης,
10 καὶ γὰρ ἐκεῖ ἡ χεὶρ σου ὁδηγήσει με,
καὶ καθέξει με ἡ δεξιὰ σου.
11 καὶ εἶπα Ὁρα σκότος καταπατήσει με,
καὶ νύξ φωτισμὸς ἐν τῇ τρυφῇ μου·
12 ὥς τὸ σκότος αὐτῆς, οὕτως καὶ τὸ φῶς αὐτῆς.
13 ὅτι σὺ ἐκτίσω τοὺς νεφρούς μου, Κύριε,

8 om Κυριε 3° N^{c,a}AT | παρης] παριδης B^bNAT ενπαριδης R* — Stich 20 NART
 NA 21 RT CXXXVIII 1 ψαλμος τω Δαυειδ] τω Δαδ ψαλμος A + Ζα-
 χαριον A + εν τη διασπορα A^a [mg] τω Δ. ψ. Ζ. εν τη δ. T 2 om παντας
 N^{c,a}ART | ante nom 3° ras i lit (σ ut vid) A² 3 εξειχνιασας] pr sou NA (σ
 rescr A^a) RT | προειδης BabA 4 λογος αδικος] δολος N^{c,a}T δ. αδικος R*
 om ad. R¹ 5 αρχαια B^bN^{c,a}ART] δικαια N* 6 αυτον N* (αυτην N¹)
 7 που απο πρ. σου φυγω N* (που φ. απο πρ. σου N^{c,a}) 8 ει εκει] εκει ει
 N^{c,a}RT 9 εαν] ει R* | αναλαβω] λαβομι N* αναλαβοιμι N^{c,a}T ανα-
 λαβω μοι R* | ορθον] ορθρον A (ο 2° rescr A¹) RT | τας εσχ. A* (ras s A¹)
 10 οδηγηση T | καθεξη T 11 ειπον T | καταπατηση T 12 ως] pr
 οτι το (om το NRT) σκοτος om σκοτισθησεται απο σου | και νυξ ως ημερα
 φωτισθησεται Bab mg inf NRT pr οτι το σκοτος om σκοτισθησεται απο σου A
 13 om συ A* (superscr A^a) | κ̅ε εκτησω τους νεφρους μου N* (om κ̅ε N^{c,a})

- B   ἀντελάβου μου ἐκ γαστροῦς μητρὸς μου.
 14 ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι φοβερῶς ἐθαυμαστώθης· 14
     θαυμάσια τὰ ἔργα σου, καὶ ἡ ψυχὴ μου γινώσκει σφόδρα.
 15 οὐκ ἐκρύβη τὸ ὅσπουν μου ἀπὸ σοῦ ὁ ἐποίησας ἐν κρυφῇ, 15
     καὶ ἡ ὑπόστασίς μου ἐν τοῖς κατωτάτω τῆς γῆς·
 16 τὸ ἀκατέργαστόν σου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου, 16
     καὶ ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γραφῆσονται·
     ἡμέρας πλασθήσονται, καὶ οὐδεὶς ἐν αὐτοῖς.
 17 ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου, ὁ θεός· 17
     λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν·
 18 ἐξαριθμήσομαι αὐτοὺς καὶ ὑπὲρ ἄμμον πληθυνθήσονται· 18
     ἐξηγέρθην, καὶ ἔτι εἰμι μετὰ σοῦ.
 19 ἐὰν ἀποκτείνης ἀμαρτωλούς, ὁ θεός· 19
     ἄνδρες αἱμάτων, ἐκκλίνετε ἀπ' ἐμοῦ.
 20 ὅτι ἔρεις εἰς διαλογισμόν· 20
     λήμψονται εἰς ματαιότητα τὰς πόλεις σου.
 21 οὐχὶ τοὺς μισούντάς σε, Κύριε, ἐμίσησα, 21
     καὶ ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς σου ἐξετηκόμην;
 22 τέλειον μίσος ἐμίσουν αὐτούς, 22
     εἰς ἐχθροὺς ἐγένοντό μοι.
 23 δοκίμασόν με, ὁ θεός, καὶ γνῶθι τὴν καρδίαν μου· 23
     ἔτασόν με καὶ γνῶθι τὰς τρίβους μου·
 24 καὶ ἴδε εἰ ἴδες ἀνομίας ἐν ἐμοί, 24
     καὶ ὁδήγησόν με ἐν ὁδῷ αἰωνία.

ΠΑΘ'

Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

- 2 Ἐξελοῦ με, Κύριε, ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ,
 ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥύσαι με,

ΝΑΤ 13 ἀντελάβου] ἀντελ sup ras B^{vid} | μητρος] pr της R 14 σοι] + Κυριε R |
 εθαυμαστωθην Ν* (-θης Ν^{c.a}) 15 κατωτατοις ΝΑΤ 16 σου 1°] μου
 Ν^{c.a} RT | ειδosan] ειδον Bab Ν^{c.a} ιδον T | μου] σου Ν^{c.a} RT | πλιασθησονται
 T* (ι 1° ras T¹) | ουθεις AT 18 σου] + εγω Ν* (om Ν^{c.a}) 19 απο-
 κτενης R (nisi potius -νεις) | εξαμαρτωλους Ν* (αμ. Ν^{c.a}) 20 ερεις
 (eris B^b)] ερισται εσται Ν^{c.a} ερισται εστε T ερειτε R* | εις διαλογισμον] εις
 διαλογισμους Ν^{c.a} T εν διαλογισμω R* | εις ματαιοτητα] εν ματαιοτητι R
 21 τους εχθρους RT 23 δοκιμασον] pr δοκιμασον με και γνωθι τας
 τριβους μου Ν* (om Ν^{c.a} [prius superscr ο θς post με]) | ο θεος] κε ART
 24 ιδε] ειδε ΝΑ | ει] η A | ιδες] ειδες Bab Ν* A οδος Ν^{c.a} RT | ανομιαις] pr οδον
 A — Stich 46 B 48 NT 47 AR CXXXIX 1 ψαλμος τω Δαδ ART

- 3 οἷτινες ἐλογίσαντο ἀδικίας ἐν καρδίᾳ, B
 ὅλην τὴν ἡμέραν παρετάσσοντο πολέμους·
 4 ἠκόνησαν γλῶσσαν αὐτῶν ὥσει ὄφεως,
 ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν. διάψαλμα.
 5 ὧφύλαξόν με, Κύριε, ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ,
 ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων ἐξελοῦ με,
 οἷτινες ἐλογίσαντο ὑποσκελίσαι τὰ διαβήματά μου·
 6 ἔκρυψαν ὑπερήφανοι παγίδα μοι,
 καὶ σχοινία διέτειναν, παγίδας τοῖς ποσίν μου·
 ἐχόμενα τρίβου σκάνδαλον ἔθεντό μοι. διάψαλμα.
 7 Ἔειπα τῷ κυρίῳ Θεός μου εἰ σύ·
 ἐνώτισται, Κύριε, τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου.
 8 Ὁ Κύριε κύριε, δύναμις τῆς σωτηρίας μου,
 ἐπεσκίαςας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου ἐν ἡμέρᾳ πολέμου.
 9 μὴ παραδῶς με, Κύριε, ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου ἀμαρτωλῶ·
 διελογίσαντο κατ' ἐμοῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς με, μὴ ποτε ὑψω-
 θῶσιν. διάψαλμα.
 10 Ἡ κεφαλὴ τοῦ κυκλώματος αὐτῶν,
 κόπος τῶν χειλέων αὐτῶν καλύψει αὐτούς.
 11 πεσοῦνται ἐπ' αὐτοὺς ἄνθρακες πυρὸς ἐπὶ τῆς γῆς,
 καὶ καταβαλεῖς αὐτούς.
 ἐν ταλαιπωρίαις οὐ μὴ ὑποστῶσιν·
 12 ἄνδρα ἄδικον κακὰ θηρεύσει εἰς καταφθοράν.
 13 ἔγνω ὅτι ποιήσει Κύριος τὴν κρίσιν τοῦ πτωχοῦ
 καὶ τὴν δίκην τῶν πενήτων.
 14 πλὴν δίκαιοι ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου,
 καὶ κατοικήσουσιν εὐθείς ἐν τῷ προσώπῳ σου.

3 ἀδικίας] ras aliq fort B¹ ἀδικίαν B^{c.a}ART 5 om Κυριε B | ανθρω- BART
 που αδικου A | εξελου] ρυσαι A | υποσκελίσαι] pr του RT 6 παγι-
 das] παγίδα RT | σκανδαλα T | om διαψαλμα T 7 εισα] pr ρμ' errone
 rubricatoris B (postea om) ειπον T 9 om με 10 T | ενκαταλειπης
 A(?R)T | om διαψαλμα AT 10 κοπος...αυτους sup ras et in mg A^a |
 καλυψη T 11 πυρος] εν πυρι B^{c.a}ART | και καταβαλεις αυτους επι της
 γης B* | επι της γης] om B^{c.a}AT εν τη γη R | om και ART | εν ταλαιπ.
 c praec coniung B^{c.a} | ου μη] pr ζ B^{c.a} 12 ανδρα] pr ανηρ γλωσσωδης
 ου (+μη B* om B^{c.a}) κατευθυνθησεται επι της γης B^{a.b} mg inf BART | θη-
 ρευσαι T | καταφθοραν] διαφθοραν B^{a.2} (διαφθραν A*) RT 13 ποιηση
 T | των πτωχων B^{c.a}T | του πενητος B* (των πενητων B^{c.a}) 14 om
 και A* (hab ζ A^{a.2} (mg) | εν] συν B^{c.a}ART | προσωπου B — Stich 28 B^aAT
 27 R

B

PM'

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

CXL
(CXL1)

- Κύριε, πρὸς σέ ἐκέκραξα, εἰσάκουσόν μου· 1
 πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου
 ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ.
 *κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, 2
 ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἔσπερινή.
 3 τοῦ, Κύριε, φυλακὴν τῷ στόματί μου,
 καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χεῖλη μου.
 *μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας, 4
 τοῦ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις,
 σὺν ἀνθρώποις ἐργαζομένοις ἀνομίαν,
 καὶ οὐ μὴ συνδοιάσω μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν.
 5 παιδεύσει με δίκαιος ἐν ἐλέει καὶ ἐλέγξει με,
 ἔλαιον δὲ ἀμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλὴν μου·
 ὅτι ἔτι καὶ ἔτι ἡ προσευχή μου ἐν ταῖς εὐδοκίαις αὐτῶν.
 6 κατεπόθησαν ἐχόμενα πέτρας οἱ κραταιοὶ αὐτῶν·
 ἀκούσονται τὰ ῥήματά μου, ὅτι ἠδυνήθησαν.
 7 ὥσπερ πάχος γῆς διερράγη ἐπὶ τῆς γῆς,
 διεσκορπίσθη τὰ ὅστ' αὐτῶν παρὰ τὸν ἄδην.
 8 ὅτι πρὸς σέ, Κύριε κύριε, οἱ ὀφθαλμοί μου,
 ἐπὶ σέ ἤλπισα, μὴ ἀντανέλῃς τὴν ψυχὴν μου·
 9 φύλαξόν με ἀπὸ παγίδος ἧς συνεστήσαντό μοι,
 καὶ ἀπὸ σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν.
 10 πέσονται ἐν ἀμφιβλήστρῳ αὐτοῦ ἀμαρτωλοί·
 κατὰ μόνας εἰμὶ ἐγὼ ἕως οὗ ἂν παρέλθω.

ΝΑΡΤ CXL 1 ἐκεκραξα προς σε ART | της φωνης Ν | om με Ν 2 ε^ξ
 σις] pr η R* 3 εθου Ν* (θου Ν^{c.a}) 4 πονηρίας] πονηρους ΝR
 ανομιαν] pr την Ν^{c.a}ART | συνδοιασω (συνδυνασω Ν^{c.a}Α^a(? R)T)] ενδυαση
 Ν* 5 παιδευση T | om εν ελεει R* | ελεγη T | om δε Ν* (hab Ν^{c.a})
 λιπανατω] πιανατω R | om ετι 2^ο ΝΑΡΤ 6 κραταιοι] κριται Ν^{c.a}RT
 τα ρηματα] om τα Ν* (hab Ν^{c.a}) | ηδυνηθησαν B*Ν^{c.a}RT] ηδυνθησαι
 B^bΝ* c.b (fort) A 7 διερραγη] ερραγη Ν^{c.a}R εραγη T | διεσκορπισθησαι
 Ν* (-σθη Ν^{c.a}) | ημων] αυτων B^bΝ^{c.a}Α^aRT 8 om κυριε 2^ο Ν*Α*Τ*
 (hab Ν^{c.a}Α^aΤ¹) | σε 2^ο] σοι B^a(vid) b Ν^{c.a}ART 9 σκανδαλου A
 10 αμαρτωλοι] pr οι Ν^{c.a}ART | εγω ειμι R | om αν ΝΑΡΤ — Stich 24
 BT 23 ΝΑR

PMA⁸

B

CXLI
(CXLII)

Συνέσεως τῷ Δαυεὶδ ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῷ
σπηλαίῳ· προσευχή.

- 2 ²Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα,
φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐδεήθην.
3 ³ἐκχεῶ ἐναντίον αὐτοῦ τὴν δέησίν μου,
τὴν θλίψιν μου ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπαγγελῶ.
4 ⁴ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὸ πνεῦμά μου, καὶ σὺ ἔγνωνς τὰς
τρίβους μου·
ἐν ὁδῷ ταύτῃ ἢ ἐπορευόμην ἔκρυψάν μοι παγίδα.
5 ⁵κατενόουν εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἐπέβλεπον,
ὅτι οὐκ ἦν ὁ ἐπιγινώσκων με·
ἀπώλετο φυγὴ ἀπ' ἐμοῦ,
καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὴν ψυχὴν μου.
6 ⁶πρὸς σέ, Κύριε, ἐκέκραξα, καὶ εἶπα Σὺ εἶ ἡ ἐλπίς μου,
μερίς μου ἐν γῇ ζώντων.
7 ⁷πρόσχες πρὸς τὴν δέησίν μου,
ὅτι ἐταπεινώθην σφόδρα·
ῥῦσαί με ἐκ τῶν καταδικόντων με,
ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
8 ⁸ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου,
τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου, Κύριε·
ἐμὲ ὑπομενοῦσιν δίκαιοι ἕως οὗ ἀνταποδῶς μοι.

PMB'

I
1)

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ, ὅτε αὐτὸν ὁ υἱὸς καταδιώκει.

- 1 Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου,
ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου,
ἐπάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου·

CXLI 2 φωνη 2^ο] pr και η A | Κυριον 2^ο] τον θῆ AT του θεου μου R | HART
εδεηθην] και προσεσχεν μοι A 3 εναντιον] ενωπιον N^{c.a} ART | απαγγελω]
αναγγελω R 4 εκλειπειν N | παγίδα μοι N^{c.a} AT 5 οτι] και
N^{c.a} RT | απολετο A | εστιν] ην R 6 εκεκραξα προς σε κε N^{c.a} ART | om
·αι N^{c.a} ART | ειπα] ειπον T | μερις μου] + ει N^{c.a} T 7 προς] εις AR |
·ταπεινωθην σφοδρα sup ras R^a 8 om Κυριε N^{c.a} RT | υπομενουσι N | ου
·up ras A^a | ανταποδωσεις R (fort -σης) — Stich 19 BNR 20 A 17 T
CXLII 1 ο υιος καταδιωκει] ο υιος κατεδιωξεν A εδιωκεν Αβεσσαλωμ ο υιος
ιυτου R ο υιος αυτου κατεδιωκεν T | επακουσον] εισακουσον ART

- Β   *καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου,   2
       ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ὢν.
 3 ἐταπείνωσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ζωὴν μου·   3
       ἐκάθισέν με ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκροὺς αἰῶνος·
 4 καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου,   4
       ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου.
 5 ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων,   5
       καὶ ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου,
       ἐν ποιήμασιν τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων.
 6 διεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς σέ,   6
       ἡ ψυχὴ μου ὡς γῇ ἀνδρός σοι.   διάψαλμα.
 7 ταχὺ εἰσάκουσόν μου, Κύριε,   7
       ἐξέλιπεν τὸ πνεῦμά μου·
       μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ,
       καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον.
 8 ἀκουστὸν ποιήσόν μοι τὸ πρῶν τὸ ἔλεός σου,   8
       ὅτι ἐπὶ σοὶ ἠλπισα·
       γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσομαι,
       ὅτι πρὸς σέ ἦρα τὴν ψυχὴν μου.
 9 ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, Κύριε,   9
       ὅτι πρὸς σέ κατέφυγον.
 10 δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι θεὸς μου εἰ σύ·   10
       τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ὁδηγήσει με ἐν τῇ εὐθείᾳ.
 11 ἔνεκα τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, ζήσεις με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου, 11
       ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν μου·
 12 καὶ ἐν τῷ ἐλέει σου ἐξολεθρεύσεις τοὺς ἐχθρούς μου,   12
       καὶ ἀπολεῖς πάντας τοὺς θλίβοντας τὴν ψυχὴν μου·
       ὅτι δοῦλός σου εἰμι ἐγώ.

NA¹RT   2 των δουλων N* (του δουλου N¹)   3 εταπεινωσεν] pr στι κατεδιωξεν
 ο εχθρος την ψυχην μου B^{ab}(mg)NA¹RT | την γην] om την ART | εκαθισαν
 NR | σκοτινοις AT | νεκροις A* (νεκρους A^{a1})   4 ακηδ. R* | επ εμε] εν
 εμοι R   5 εμνησθη R | om και N^{c.a}T | πασιν ART   6 προς σε τας
 χειρας μου N^{c.a}ART | om διαψαλμα T   7 μου 1° bis scr T | εξελειπεν
 AT   8 ακουστον]+μοι N* (om N^{c.a}) | πορευωμαι T | προς σε]+κε N^{c.a}
 9 om οτι N^{c.a}T | κατεφυγα N^{c.a}RT   10 θεος μου ει συ] συ ει ο θς μου
 N^{c.a}RT om A | αγιον] αγαθον N^{c.a}RT | τη ευθεια] γη ευθεια ART
 11 ενεκεν RT | ζησης T | εν τη δικαιοσ. σου c seqq coniung RT | εξαξης T
 12 εξολεθρευσης T | απολεις sup ras R^a | δουλός σου ειμι εγω] εγω δουλός
 σου ειμι N^{c.a}AT δουλός σος ειμι R — Stich 31 B 29 NT 30 A 31 R

PMΓ'

B

CXLIII
(CXLIV)

Τῷ Δαυείδ, πρὸς τὸν Γολιάδ.

- 1 Εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς μου, ὁ διδάσκων τὰς χεῖράς μου εἰς
παράταξιν,
τοὺς δακτύλους μου εἰς πόλεμον·
- 2 ²ἔλεός μου καὶ καταφυγὴ μου,
ἀντιλήμπτωρ μου καὶ ῥύστης μου,
ὑπερασπιστὴς μου καὶ ἐπ' αὐτῷ ἤλπισα,
ὁ ὑποτάσσων τὸν λαόν μου ὑπ' ἐμέ.
- 3 ³Κύριε, τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι ἐγνώσθης αὐτῷ,
ἡ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι λογίζῃ αὐτόν;
- 4 ⁴ἄνθρωπος ματαιότητι ὡμοιώθη,
αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὥσει σκιά παράγουσιν.
- 5 ⁵Κύριε, κλῖνον οὐρανοὺς σου καὶ κατάβηθι,
ἄψαι τῶν ὀρέων καὶ καπνισθήσονται·
- 6 ⁶ἄστραψον ἀστραπὴν καὶ σκορπιεῖς αὐτούς,
ἐξαπόστειλον τὰ βέλη σου καὶ συνταράξεις αὐτούς.
- 7 ⁷ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους,
ἐξελοῦ με καὶ ῥύσαι με ἐξ ὑδάτων πολλῶν,
ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀλλοτρίων,
- 8 ⁸ὧν τὸ στόμα ἐλάλησεν ματαιότητα,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας.
- 9 ⁹ὁ θεός, ὥδην καινὴν ἄσσομαί σοι,
ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψαλῶ σοι,
- 10 ¹⁰τῷ διδόντι τὴν σωτηρίαν τοῖς βασιλεῦσιν,
τῷ λυτρουμένῳ Δαυεὶδ τὸν δούλον αὐτοῦ.
- 11 ἐκ ῥομφαίας πονηρᾶς ¹¹ῥύσαι με, καὶ ἐξελοῦ με ἐκ χειρὸς υἱῶν
ἀλλοτρίων,
ὧν τὸ στόμα ἐλάλησεν ματαιότητα,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας·

CXLIII 1 om προς τον Γολιαδ A | Γολιαθ T 2 ο υποτασσων] NART
om ο N* (hab N^{c.a}) | μου 6ο B^{N^{c.a}} RT] σου N* αυτου A 3 τι] τις AT |
εγνωσθης] εγνωρισθης N | αυτω] αυτον R* 4 ωμοιωθη] ομοιωθητι R* |
σκιαι N^{c.a} A* T 5 κε (sic) T^{edit} | om σου R | των ορειων] ορη R*
6 αστραπην] +σου A^a T | σκορπιεις] eis sup ras B^a (vid) b | συνταραξης T
8 ματαιοτητας T 9 ασσομαι T 10 την σωτηριαν] om την A | βα-
σιλευσιν] + αυτου R | om τον δουλον αυτου R | εκ ρομφαιας πονηρας c praeced
coniung ART 11 εξελου με και ρυσαι με R | om εξελου με N* (hab
εξελουμαι N^{c.a}) | ματαιοτητας T

- B ¹² ὧν οἱ υἱοὶ ὡς νεόφυτα ἠδρυμμένα ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν, 12
 αἱ θυγατέρες αὐτῶν κεκαλλωπισμέναι, περικεκοσμημέναι ὡς
 ὁμοίωμα ναοῦ·
¹³ τὰ ταμεῖα αὐτῶν πλήρη, ἐξερευγόμενα ἐκ τούτου εἰς τοῦτο· 13
 τὰ πρόβατα αὐτῶν πολύτοκα, πληθύνοντα ἐν ταῖς ἐξόδοις
 αὐτῶν,
¹⁴ οἱ βόες αὐτῶν παχείς· 14
 οὐκ ἔστιν κατάπτωμα φραγμοῦ οὐδὲ διέξοδος
 οὐδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν.
¹⁵ ἔμακάρισαν τὸν λαὸν ᾧ ταῦτά ἐστιν, 15
 μακάριος ὁ λαὸς οὗ Κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ.

PMΔ'

Αἴνεσις τοῦ Δαυίδ.

CXLIV
(CXLV)

- Ἐψώσω σε, ὁ θεὸς μου ὁ βασιλεὺς μου, 1
 καὶ εὐλογήσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα
 τοῦ αἰῶνος·
² καθ' ἑκάστην ἡμέραν εὐλογήσω σε, 2
 καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου.
³ μέγας ὁ κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, 3
 καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν πέρας.
⁴ γενεὰ καὶ γενεὰ ἐπαινέσει τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν δύναμίν σου 4
 ἀπαγγελοῦσιν·
⁵ καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δόξης τῆς ἀγιοσύνης σου λαλή- 5
 σουσιν,
 καὶ τὰ θαυμάσιά σου διηγῶνται·
⁶ καὶ τὴν δύναμιν τῶν φοβερῶν σου ἐροῦσιν, 6

ΝΑΤ 12 ὦν sup ras A^a | οἱ υἱοὶ] om οι ΝR + αὐτῶν Ν^{c.a} AT | ἠδρυμμένα] ἠδρυ-
 μενα B^bR [nisi fort ἠδρυμενα] ἠδρυμμένα Ν^{c.a} T | ὡς ὁμοίωμα] ἐν ὁμοιωματι R
 13 ταμια AT | πλήρης R^{vid} | ἐξερευνομένα A | τουτου] + του Ν* (om Ν¹) | πλυ-
 τοκα Ν* (πολυτ. Ν¹) | ἐξόδοις R 14 ἐπαυλεσιν] πλαταιαις Ν^{c.a} RT
 15 ἐμακαρισά Ν* (-σαν Ν^{c.a}) | ου] σου Ν* (ου Ν^{c.a}) | αυτου] + εστιν Ν* (om
 Ν^{c.a}) — Stich 35 Bⁿ 36 AR 38 T CXLIV 1 αινεσεως ΝΑΤ | τω Δαδ
 ART | θε Ν* (ο θεος Ν^{c.a}) | om μου 1° A* (hab A^amg) T | βασιλεν Ν* (ο
 βασιλεὺς Ν^{c.a}) 2 ημερα A | σου] + εις τον αιωνα | και εις τον αιωνα του
 αιωνος ΝΑΤ 3 ο κυριος] om ο Ν^{c.a} ART | μεγαλοσυνης T 4 γενεα
 2°] + α Ν* | επαινεσει (-ση T)] αινεσει A* (αιπενεσει A^a) | δυναμιν] δυναμι sup
 ras B^a 1 | απαγγελουσιν] αναγγελουσιν A^a vid 5 om και 1° Ν^{c.a} RT | μεγαλο-
 πρεπειαν ΝΑΤ | δοξης] + σου A | της αγιοσυνης (αγιοσ. AT)] s, s sup ras A^a

- καὶ τὴν μεγαλῶσύνην σου, διηγήσομαι αὐτήν, B
καὶ τὴν δυναστείαν σου λαλήσουσιν.
7 ἡ μνήμην τοῦ πλήθους τῆς χρηστότητός σου ἐξερεῦξονται,
καὶ τῇ δικαιοσύνῃ σου ἀγαλλιάσονται.
8 οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ κύριος,
μακρόθυμος καὶ πολυέλεος·
9 ὡς χρηστὸς Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν,
καὶ οἱ οἰκτεριμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.
10 ἐξομολογησάσθωσάν σοι, Κύριε, πάντα τὰ ἔργα σου,
καὶ οἱ ὅσιοί σου εὐλογησάτωσάν σε·
11 δόξαν τῆς βασιλείας σου ἐροῦσιν,
καὶ τὴν δυναστείαν σου λαλήσουσιν,
12 τοῦ γνωρίσαι τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὴν δυναστείαν σου
καὶ τὴν δόξαν τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς βασιλείας σου.
13 ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων,
καὶ ἡ δεσποτία σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
14 πιστὸς Κύριος ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ,
καὶ ὁσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ·
ὑποστηρίζει Κύριος πάντας τοὺς καταπίπτοντας,
καὶ ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατερραγμένους.
15 οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σέ ἐλπίζουσιν,
καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ·
16 ἀνοίγεις σὺ τὰς χεῖράς σου, καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζῶον εὐδοκίας.
17 δίκαιος Κύριος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ὁσιος ἐν πᾶσιν
τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
18 ἐγγὺς Κύριος πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν,
πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν ἐν ἀληθείᾳ·

6 και την μεγαλωσυνην σου διηγησομαι αυτην non inst B^b om N^{*} (hab M^{ART} και την μεγ. σου διηγησονται N^{c,a}) | την μεγ. σου διηγησονται sup ras A^a | μεγαλοσυνην T | διηγησομαι αυτην| διηγησονται RT | om και την δυναστειαν σου λαλησουσιν N^{c,a}RT | δυναστιαν N^{*}A 7 την δικαιοσυνην R | αγαλλιασονται| υψωθησονται sup ras A^a 8 οικτειρμων N^A 9 υπομενουσιν]+ αυτον A συνασιν N^{c,a}RT | οικτιρμοι B^bT 10 εξομολογεισθωσαν N 11 βασιλιας B^{*}N (-λειας B^{ab}AT) | δυναστιαν NT 12 δυναστειαν (-τιαν NT)] δυναμιν A | μεγαλοπρεπιας NAT | βασιλιας B^{*} (-λειας B^{ab}) 13 σου 1°]+ Κυριε R | βασιλεια 2°] βαλεια B^{*}N^{*} (βασιλεια [σι superscr] B^{ab}N¹) | δεσποτεια B^{ab} 14 τοις λογοις] pr πασιν N^{c,a}RT | πασι] πασιν RT | κατεραγμενους T 15 διδους R 16 ανοιξεις A | τας χειρας] την χειρα N^{c,a}RT | ενπιπλας R εμπιμπλας T 17 αυτου 1°] αυ sup ras A^a | σοις N^{*} (σοις N¹) | πασιν] πασι N 18 om πασι τοις επικαλουμενοις αυτον (2°) N^{*}A^{*} (hab πασιν τοις επικ. αυτον N^{c,a}A^a) | πασι] πασιν RT|

- B 19 ¹⁹θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιήσει,
 καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν ἐπακούσεται καὶ σώσει αὐτούς.
²⁰φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν, καὶ πάντας ²⁰
 τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐξολεθρεύσει.
²¹αἴνεσιν Κυρίου λαλήσει τὸ στόμα μου, ²¹
 καὶ εὐλογεῖτω πάντα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ
 εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

PME'

'Αλληλουιά· 'Αγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

CXLV
(CXLVI)

- Αἶνε, ἡ ψυχὴ μου, τὸν κύριον· ¹
 αἰνέσω Κύριον ἐν ζωῇ μου, ²
 ψαλῶ τῷ θεῷ μου ἕως ὑπάρχω.
³μὴ πεποιθατε ἐπ' ἄρχοντας καὶ ἐφ' υἱοὺς ἀνθρώπων, οἷς ³
 οὐκ ἔστιν σωτηρία·
⁴ἐξελεύσεται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ⁴
 καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ·
 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπολούνται πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν.
⁵μακάριος οὗ ὁ θεὸς Ἰακώβ βοηθός, ⁵
 ἡ ἐλπίς αὐτοῦ ἐπὶ Κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ·
⁶τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ⁶
 τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς·
 τὸν φυλάσσοντα ἀλήθειαν εἰς τὸν αἰῶνα,
⁷ποιοῦντα κρίμα τοῖς ἀδικουμένοις, ⁷
 δίδόντα τροφὴν τοῖς πεινῶσιν.
 Κύριος λύει πεπεδημένους·
⁸Κύριος ἀνορθοὶ κατερραγμένους· ⁸
 Κύριος σοφοὶ τυφλοὺς·
 Κύριος ἀγαπᾷ δικαίους·

NART 19 ποιηση T | επακουσεται] επακουσει N* εισακουσει N^{c.a} εισακουσεται RT
 20 εξολεθρευει N 21 λαλησει] ει rescf A¹ λαληση T | τω αιωνος R*
 (του αι. R¹) — Stich 42 B 36 N 46 AT 45 R CXLV 1 Αγγεου
 AT | Ζακκαριου (vel potius Ζακχ.) R 2 ζωη] pr τη R 3 om
 και N^{c.a} T | εφ] επι N^{c.a} RT επ A 4 αυτου 2^ο] αυτος N* (αυτου N^{c.a}) |
 αυτων] αυτου T 5 ου] σου N* (ου N^{c.a}) | βοηθος] + αυτου N^{c.a} RT 6 τον
 ποιησαντα] του ποιησαντος R | αυτοις] αυτη T | αληθιαν N 8 κς σοφοι
 τυφλους κς ανορθοι κατερραγμενους (κατεραγμ. T) N^{c.a} T

- 9 ⁹Κύριος φυλάσσει τοὺς προσηλύτους,
ὀρφανὸν καὶ χήραν ἀναλήμψεται,
καὶ ὁδὸν ἀμαρτωλῶν ἀφανιεῖ.
10 ¹⁰βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ θεός σου, Σιών,
εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

PMF'

CXLVI
CXLVII)

Ἀλληλουιά· Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

- 1 Αἰνεῖτε τὸν κύριον, ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός·
τῷ θεῷ ἡμῶν ἡδυνθείη αἶνεσις.
2 ²οἰκοδομῶν Ἱερουσαλὴμ ὁ κύριος,
καὶ τὰς διασπορὰς τοῦ Ἰσραὴλ ἐπισυνάξει·
3 ³ὁ ἰώμενος τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν,
καὶ δεσμεύων τὰ συντρίμματα αὐτῶν·
4 ⁴ὁ ἀριθμῶν πλήθη ἄστρον,
καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν.
5 ⁵μέγας ὁ κύριος ἡμῶν,
καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ,
καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀριθμός.
6 ⁶ἀναλαμβάνων πράξεις ὁ κύριος,
ταπεινῶν δὲ ἀμαρτωλοὺς ἕως τῆς γῆς.
7 ⁷ἐξάρξατε τῷ κυρίῳ ἐν ἐξομολογήσει,
ψάλατε τῷ θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρα,
8 ⁸τῷ περιβάλλοντι τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις,
τῷ ἐτοιμάζοντι τῇ γῇ ὑετόν,
τῷ ἐξανατέλλοντι ἐν ὄρεσι χόρτον
καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων,
9 ⁹καὶ διδόντι τοῖς κτήνεσι τροφήν αὐτῶν
καὶ τοῖς νοσοῖσι τῶν κοράκων τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν.
10 ¹⁰οὐκ ἐν τῇ δυναστείᾳ τοῦ ἵππου θελήσει,
οὐδὲ ἐν ταῖς κνήμαις τοῦ ἀνδρὸς εὐδοκεῖ·

9 αφανισει Α 10 αιωνα] seq ras I lit in A | ο θ. σ. inc stich in R | **ART**
Σειων T | εις γενεαν κ. γενεαν] εν γενεα κ. γενεα R — Stich 23 **BNT** 22 AR
CXLVI 1 Αγγεου AT | Ζακχαριου R | τον κυ.] om τον **κ** | -θον **BNC^aAT**] -θος
κ^aR | αιν.] pr η RT 2 om και **κ^aT** | επισυναξη T 3 τη καρδια **κ^aRT**
5 αυτ. I^o] ου sup ras A¹ 6 της γης] om της T 8 om κ. χλοην τη δουλ.
των ανθρ. A | δουλια **κ^aT** 9 om και I^o **κ^aRT** | διδ.] pr τω R | κτηρεσιν
R | νεοσσοις **κ^aART** 10 τη δυναστεια (-τια **κ^aT**)] om τη R* | θελ.] seq
ras I lit in A θεληση T | κνημ.] σκηναις R* σκευεσιν R^a | ευδ.] ευδοκησει R*

B ¹¹ εὐδοκεῖ Κύριος ἐν τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν
καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

11

PMZ'

'Αλληλουιά· Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

CXLVII

¹ Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν κύριον,
αἶνει τὸν θεὸν σου, Σειῶν· 1 (12)

² ὅτι ἐνίσχυσεν τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου,
εὐλόγησεν τοὺς υἱοὺς σου ἐν σοί. 2 (13)

³ ὁ τιθεὶς τὰ ὄριά σου εἰρήνην,
καὶ στέαρ πυροῦ ἐμπιπλῶν σε· 3 (14)

⁴ ὁ ἀποστέλλων τὸ λόγιον αὐτοῦ τῇ γῇ,
ἕως τάχους δραμεῖται ὁ λόγος αὐτοῦ· 4 (15)

⁵ τοῦ διδόντος χιόνα ὥσεί ἔριον,
ὀμίχλην ὥσεί σποδὸν πάσσοντος· 5 (16)

⁶ βάλλοντος κρύσταλλον αὐτοῦ ὥσεί ψωμούς,
κατὰ πρόσωπον ψύχους αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; 6 (17)

⁷ ἀποστελεῖ τὸν λόγον αὐτοῦ καὶ τήξει αὐτά·
πνεύσει τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ῥυήσεται ὕδατα. 7 (18)

⁸ ἀπαγγέλλων τὸν λόγον αὐτοῦ τῷ Ἰακώβ,
δικαιώματα καὶ κρίματα αὐτοῦ τῷ Ἰσραήλ. 8 (19)

⁹ οὐκ ἐποίησεν οὕτως παντὶ ἔθνει,
καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ οὐκ ἐδήλωσεν αὐτοῖς. 9 (20)

PMH'

'Αλληλουιά· Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

CXLVIII

Αἰνεῖτε τὸν κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν,
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις. 1

² αἰνεῖτε αὐτόν, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ· 2

MART 11 ευδοκει] ευδοκησεν (vel ηυδ.) R* | εν bis] επι R | τους φοβουμενους
R | om πασιν N^{c.a} RT | τους ελπιζοντας R — Stich 25 B^N 20 A 23 R 24 T
CXLVII 1 Αγγεου AT | Ζαχαριου R | αινεις N* (s ras N[?]) | Σιων B^BA
3 ειρηνην] seq ras 2 vel 3 litt in A | επιμπλων R επιμπλων T | σε] σοι
N^{c.a} 4 ο αποστελλων] om ο N* (hab N^{c.a}) | το λογιον] τον λογον T | ως
ταχυς N* (ews ταχους N^{c.a}) 5 του διδοντος] om του T | χιωνα]+αυτου
N^{c.a} T | ομιχλη N* (-χλην N^{c.a}) 6 ψυχους resc R¹ | υποστησεται] υ
resc R¹ 7 αποστελει] εξαποστελλει R εξαποστελει T | πνευσει] πνευ-
σαι N* (-σει N^{c.a}) πνευση T 8 απαγγελων] απαγγελων A pr ο
N^{c.a} RT | τον λογον] το λογον R | και κριματα αυτου τω Ιηλ sup ras et in
mg A^a — Stich 18 B^N ART CXLVIII 1 Αγγεου AT | Ζαχαριου
R | ταν κν N* (τον κν N[?]) 2 οι αγγελοι] om οι N

B

- αἰνεῖτε αὐτόν, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ.
 3 αἰνεῖτε αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη·
 αἰνεῖτε αὐτόν, πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς.
 4 αἰνεῖτε αὐτόν, οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν,
 καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν.
 5 αἰнесάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου·
 ὅτι αὐτὸς εἶπεν καὶ ἐγενήθησαν,
 αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν.
 6 ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα
 καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·
 πρόσταγμα ἔθετο, καὶ οὐ παρελεύσεται.
 7 αἰνεῖτε τὸν κύριον ἐκ τῆς γῆς,
 δράκοντες καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι·
 8 πῦρ, χάλαζα, χιὼν, κρίσταλλος, πνεῦμα καταιγίδος,
 τὰ ποιοῦντα τὸν λόγον αὐτοῦ·
 9 τὰ ὄρη καὶ πάντες βουνοί,
 ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσαι κέδροι·
 10 τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη,
 ἑρπετὰ καὶ πετεινὰ πτερωτά·
 11 βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες λαοί,
 ἄρχοντες καὶ πάντες κριταὶ γῆς·
 12 νεανίσκοι καὶ παρθένοι,
 πρεσβῦται μετὰ νεωτέρων·
 13 αἰнесάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου,
 ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνου,
 ἡ ἐξομολόγησις αὐτοῦ ἐπὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ·
 14 καὶ ὑψώσει κέρας λαοῦ αὐτοῦ,
 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λαῷ ἐγγίζοντι αὐτῷ.

PMΘ'

Ἀλληλουιά.

CXLIX

- 1 Ἀσατε τῷ κυρίῳ ᾠσμη καὶ κινῶν,
 ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ ὁσίων.

9 βουνοὶ] pr οἱ Ἕ^{c-a}ART 10 θηρια καὶ παντα τα κτηνη resc A¹ | ἝART
 ἐρπετα] ἐρπετινα Ἕ* 11 ντες κριται sup ras A^a 12 καὶ] καὶναι
 R^{vid} | πρεσβυται] πρεσβυτεροι ἝT 14 ὑψωση T | τοις υἱοις] pr υμνος
 πασι (-σιν ART) τοις οἰοις αὐτου B^{ab}(mg) ἝART | λαω ἐγγιζοντι] ω ε sup
 ras A^a — Stich 31 B⁸A 28 R 30 T CXLIX 1 om αλληλουια necnon
 ρμβ' rubricator in Ἕ | αλληλουια] + Ἀγγαῖου καὶ Ζαχαρίου R | ασατω R

- B   ²εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ ποιήσαντι αὐτόν, 2
      καὶ υἱοὶ Σειῶν ἀγαλλιάσθωσαν ἐπὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν·
³αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν χορῷ, 3
      ἐν τυμπάνῳ καὶ ψαλτηρίῳ ψαλάτωσαν αὐτῷ.
⁴ὅτι εὐδοκεῖ Κύριος ἐν λαῷ αὐτοῦ, 4
      καὶ ὑψώσει πρᾶξεις ἐν σωτηρίᾳ.
⁵καυχήσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, 5
      καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.
⁶αἱ ὑψώσεις τοῦ θεοῦ ἐν λάρυγγι αὐτῶν, 6
      καὶ ῥομφαίαι δίστομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν,
⁷τοῦ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, 7
      ἐλεγμοὺς ἐν τοῖς λαοῖς,
⁸τοῦ δῆσαι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις 8
      καὶ τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς,
⁹τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔνγραπτον· 9
      δόξα αὕτη ἐστὶν πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.

PN'

'Ἀλληλουιά.

CL

- Αἰνεῖτε τὸν θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, 1
      αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν στερεώματι δυνάμεως αὐτοῦ·
²αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ, 2
      αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλήθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ.
³αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ᾗχῳ σάλπιγγος, 3
      αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ·
⁴αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, 4
      αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ·
⁵αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις, 5
      αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ.
⁶πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν κύριον. ἀλληλουιά. 6

NART   2 υἱοὶ] pr oi N | Σιών B^bA | βασιλεία A   4 λαῶ] pr τῷ N^caT
 5 ἀγαλλιάσονται] ἀγαλλιάσθωσαν R* (-σονται R^a)   6 αἱ ὑψώσεις τοῦ θεοῦ]
 υψώσεις θῦ N* υψ. του θῦ N^ca | λάρυγγι] pr τῷ NART | ρομφαίαι] pr αἱ R
 7 om εν 1° T   9 om εν N* (hab N^ca) | ἐν γράπτῳ B^{ab} | ἐστὶν αὕτη N*
 (αὕτη ἐστὶν N^ca) | πᾶσιν NART | αὐτοῦ] αὐτῶν N* (-του N^ca) — Stich 18
 BNAT 17 R   CL 2 δυναστείαις NAT | μεγαλοσύνης T   4 ὄργανοις A
 5 εὐηχοῖς N* (-χοῖς N^ca) | ἀλαλαγμῷ T   6 ἀλληλουιά] post α 2° ras.
 aliq B³ ἀλλ. ps seq fort inscr N om ART — Stich 11 BNART

Subscr βιβλος ψαλμων ρν' B βιβλος ψαλμῶ Δαδ ρν' T

[CLI]

Οὗτος ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος εἰς Δαυεὶδ
καὶ ἐξῶθεν τοῦ ἀριθμοῦ, ὅτε ἐμονομά-
χησεν τῷ Γολιάδ.

B

- 1 Μικρὸς ἤμην ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου,
καὶ νεώτερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου·
ἐποίμαινον τὰ πρόβατα τοῦ πατρός μου.
- 2 αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὄργανον,
οἱ δάκτυλοί μου ἤρμωσαν ψαλτήριον.
- 3 καὶ τίς ἀναγγελεῖ τῷ κυρίῳ μου;
αὐτὸς Κύριος, αὐτὸς εἰσακούει.
- 4 αὐτὸς ἐξᾠπείστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ,
καὶ ἤρén με ἐκ τῶν προβάτων τοῦ πατρός μου,
καὶ ἔχρισέν με ἐν τῷ ἐλαίῳ τῆς χρίσεως αὐτοῦ.
- 5 οἱ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ μεγάλοι,
καὶ οὐκ εὐδόκησεν ἐν αὐτοῖς Κύριος.
- 6 ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἄλλοφύλῳ,
καὶ ἐπικατηράσατό με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ.
- 7 ἐγὼ δὲ σπασάμενος τὴν παρ' αὐτοῦ μάχαιραν
ἀπεκεφάλισα αὐτόν, καὶ ἦρα ὄνειδος ἐξ νιῶν Ἰσραήλ.

[CLI] 1 ιδιωταγραφος R* (ιδιογρ. R^a) | εἰς Δαυειδ] του Δ. RT | τω ~~Ν~~ART
Γολιαδ] προς τον Γολιαθ AT προς τον Γολιαδ R 2 οι δακτ.] pr και
R^a 3 αναγγελλει ~~Ν~~ | μου] ου sup ras R^a | εισακουει] pr παντων ~~Ν~~
εισακουσεται μου A 4 om εν R | ελαιω] ελεει ~~Ν~~AR | της χρισεως] pr
της χρισεν (sic) με εν τω ελαιω T* (om T¹) 5 αδελφοι] pr δε A |
ηυδοκησεν T | Κυριος] pr ο ART^{vid} 6 συναντησι A* (-σιν A¹) απαν-
τησιν R | επικατηρασατο A*^{vid} (επικατηρ. A²) επικαταρασατο R επεκατη-
ρασατο T 7 αυτου] εκεινου A — Stich 16 B~~Ν~~ 17 A 14 R

Subscr ψαλμοι Δαα (sic) ρνα' ~~Ν~~ ψαλμοι ρν' και ιδιογραφος α' A

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

B	ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ Σαλωμώντος υιού Δαυείδ	1 I
	ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραήλ,	
	² γνῶναι σοφίαν καὶ παιδεῖαν	2
§ C	³ νοῆσαί τε λόγους φρονήσεως,	
	³ δέξασθαι τε στροφὰς λόγων,	3
	νοῆσαί τε δικαιοσύνην ἀληθῆ	
	καὶ κρίμα κατευθύνειν·	
	⁴ ἵνα δῶ ἀκάκοις πανουργίαν,	4
	παιδὶ δὲ νέῳ αἴσθησίν τε καὶ ἔννοιαν.	
	⁵ τῶνδε γὰρ ἀκούσας σοφὸς σοφώτερος ἔσται,	5
	ὁ δὲ νοήμων κυβένησιν κτήσεται,	
	⁶ νοήσει τε παραβολὴν καὶ σκοτευνὸν λόγον	6
	ῥήσεις τε σοφῶν καὶ αἰνίγματα.	

	⁷ Ἀρχὴ σοφίας φόβος θεοῦ,	7
	σύνεσις δὲ ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτήν·	
	εὐσέβεια δὲ εἰς θεὸν ἀρχὴ αἰσθήσεως,	
	σοφίαν δὲ καὶ παιδεῖαν ἀσεβεῖς ἐξουθενήσουσιν.	
	⁸ ἄκουε, υἰέ, παιδεῖαν πατρός σου,	8
	καὶ μὴ ἀπόσῃ θεσμούςς μητρός σου·	
	⁹ στέφανον γὰρ χαρίτων δέξῃ σῇ κορυφῇ,	9
	καὶ κλοιὸν χρύσεον περὶ σῷ τραχήλῳ.	

NAC I 1 Σολομώντος A 2 παιδιαν A 5 τῶνδε] των τε AC | om
 γαρ N* (hab N^{c.a}) | ἐσται C 6 σκοτινον NAC 7 θεου] κυ
 AC | ευσεβια N | αρχη 2^ο) αρετη A | παιδιαν C | ασεβεις rescr C¹ | εξου-
 θενησουσιν] εξουθενουσιν N εξουδενησουσιν sup ras C² 8 παιδειαν] νομου
 NAC 9 στεφανος N* (-νον N^{c.a}) | δεξη] εξη A

- 10 ¹⁰υιέ, μή σε πλανήσωσιν ἄνδρες ἀσεβείς,
 11 μηδὲ βουληθῆς ¹¹ἐὰν παρακαλέσωσί σε λέγοντες
 Ἐλθέ μεθ' ἡμῶν, κοινωνήσον αἵματος,
 κρύψωμεν δὲ εἰς γῆν ἄνδρα δίκαιον ἀδίκως,
 12 ¹²καταπίωμεν δὲ αὐτὸν ὥσπερ ᾄδης ζῶντα,
 καὶ ἄρωμεν αὐτοῦ τὴν μνήμην ἐκ γῆς·
 13 ¹³τὴν κτῆσιν αὐτοῦ τὴν πολυτελεῖ καταλαβόμεθα,
 πλήσωμεν δὲ οἴκους ἡμετέρους σκύλων·
 14 ¹⁴τὸν δὲ σὸν κλῆρον βάλε ἐν ἡμῖν,
 κοινὸν δὲ βαλλάντιον κτησώμεθα πάντες
 καὶ μαρσίππιον ἐν γεννηθῆτω ἡμῖν.
 15 ¹⁵μὴ πορευθῆς ἐν ὁδῷ μετ' αὐτῶν,
 ἔκκλινον δὲ τὸν πόδα σου ἐκ τῶν τρίβων αὐτῶν·
 17 ¹⁷οὐ γὰρ ἀδίκως ἐκτείνεται δίκτυα πετρωτοῖς.
 18 ¹⁸αὐτοὶ γὰρ οἱ φόνου μετέχοντες θησαυρίζουσιν ἑαυτοῖς κακά,
 ἡ δὲ καταστροφή ἀνδρῶν παρανόμων κακή.
 19 ¹⁹αὐταὶ αἱ ὁδοὶ εἰσιν πάντων τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα·
 τῇ γὰρ ἀσεβείᾳ τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν ἀφαιροῦνται.
- 20 ²⁰Σοφία ἐν ἐξόδοις ὑμνεῖται,
 ἐν δὲ πλατεῖαις παρρησίαν ἄγει·
 21 ²¹ἐπ' ἄκρων δὲ τειχέων κηρύσσεται,
 ἐπὶ δὲ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει,
 ἐπὶ δὲ πύλαις πόλεως θαρροῦσα λέγει
 22 ²²Ὅσον ἂν χρόνον ἄκακοι ἔχωνται τῆς δικαιοσύνης, οὐκ αἰσχυνθή-
 σονται·
 οἱ δὲ ἄφρονες, τῆς ὕβρεως ὄντες ἐπιθυμηταί,
 ἀσεβεῖς γενόμενοι ἐμίσησαν αἴσθησιν,
 23 ²³καὶ ὑπεύθυνοι ἐγένοντο ἐλέγχοις.
 ἰδοὺ προήσομαι ὑμῖν ἐμῆς πνοῆς ῥῆσιν,
 διδάξω δὲ ὑμᾶς τὸν ἐμὸν λόγον.

10 πλανησουσιν C 11 παρακαλεσωσιν BAC 12 μνημης A* (-μην A^{a1}) BAC
 13 κτισιν A | πολυτελην B* (-λη B^{c.a}) | ημετερων B 14 om εν 2° B*
 (superscr B¹) | γεννηθηθτω B* (ras θη 2° B²) 15 μη] pr ue B^{c.a} | εν οδω]
 οδους A | ποδα σου] σου ποδα A om ο 1° C* vid (superscr C²) | αυτων 2°] + (16) οι
 γαρ ποδες αυτων εις κακιαν τρεχουσιν και ταχινοι (+ εισιν B^{c.a}) του εγχεαι
 αιμα B^{c.a}A 20 σοφια] + δε C | πλατειαις] λαταιαι sup ras 7 vel 8 litt C^a
 21 πολεως] πολ sup ras A^a | θαρουσα C 22 υβρεως] ws sup ras A^a | ασεβεις
 c praec coniung A 23 υπευθυνοι εγενοντο B^{c.a}AC] υπευθυνοντο B*

- B 24 ἐπειδὴ ἐκάλουν καὶ οὐχ ὑπηκούσατε, 24
καὶ ἐξέτεινον λόγους καὶ οὐ προσείχετε,
25 ἀλλὰ ἀκύρους ἐποιεῖτε ἡμᾶς βουλὰς, 25
τοῖς δὲ ἑμοῖς ἐλέγχους ἡπειθήσατε·
26 τοιγαροῦν κἀγὼ τῇ ὑμετέρᾳ ἀπωλείᾳ ἐπιγελάσομαι, 26
καταχαροῦμαι δὲ ἡνίκα ἂν ἔρχηται ὑμῖν ὄλεθρος,
27 καὶ ὥς ἂν ἀφίκηται ὑμῖν ἄφνω θόρυβος, 27
ἢ δὲ καταστροφή ὁμοίως καταγίδι παρῇ,
καὶ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν θλίψις καὶ πολιορκία,
ἢ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν ὄλεθρος.
28 ἔσται γὰρ ὅταν ἐπικαλέσῃσθέ με, ἐγὼ δὲ οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν· 28
ζητήσουσίν με κακοί, καὶ οὐχ εὐρήσουσιν.
29 ἐμίσησαν γὰρ σοφίαν, τὸν δὲ λόγον τοῦ κυρίου οὐ προείλαντο, 29
30 οὐδὲ ἤθελον ἡμᾶς προσέχειν βουλαῖς, 30
ἐμυκτήριζον δὲ ἑμούς ἐλέγχους.
31 τοιγαροῦν ἔδονται τῆς ἑαυτῶν ὁδοῦ τοὺς καρπούς, 31
καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσεβείας πλησθῇσονται·
32 ἀνθ' ὧν γὰρ ἡδίκουν νηπίους φονευθήσονται, 32
καὶ ἐξετασμός ἀσεβεῖς ὀλεῖ.
33 ὁ δὲ ἑμοῦ ἀκούων κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι, 33
καὶ ἡσυχάσει ἀφόβως ἀπὸ παντὸς κακοῦ.
- 1 Ὑιέ, ἐὰν δεξάμενος ῥῆσιν ἐμῆς ἐντολῆς κρύψῃς παρὰ σεαυτῷ, 1 II
2 ὑπακούσεται σοφίας τὸ οὖς σου, 2
καὶ παραβαλεῖς καρδίαν σου εἰς σύνεσιν,
παραβαλεῖς δὲ αὐτὴν ἐπὶ νουθέτησιν τῷ νίῳ σου.
3 ἐὰν γὰρ τὴν σοφίαν ἐπικαλέσῃ 3
καὶ τῇ συνέσει δῶς φωνήν σου,
4 καὶ ἐὰν ζητήσῃς αὐτὴν ὡς ἀργύριον 4
καὶ ὡς θησαυροὺς ἐξεραυνήσῃς αὐτήν·

NAC 24 ἐπειδὴ] seq ras 3 vel 4 litt in C | υπηκουσατε] υπηκουετε KA 25 ηπει-
θησατε] και ου προσειχετε K* ου προσειχετε K^{c,a}A (-τ) C 26 αν] εαν K
27 και 2°] η AC | om η οταν ερχηται υμιν ολεθρος C 28 επικαλεσασθαι
K* {-σσηθαι K¹AC) 29 σοφίαν] παιδιαν A | λογον] φοβον K^{c,a}C | του
κυριου] om του K^{c,a}AC 30 εμου C* (εμους C¹) 33 επ] εν KA |
ησυχασει] η sup ras A^a II 1 εαν] αν C 2 αυτην] αυτον C | νου-
θετησιν] νουθεσιαν C 3 και τη συνεσει δως φ. σου C^a(mg) | σου]+την
δε αισθησιν ζητησης μεγαλη τη φωνη Babmg inf A sup ras C^a (om ut vid
C*) 4 εξερευνησης Bab K^{c,a} εξεραυνησεις A εξερευνησεις C

- 5 ὅτε συνήσεις φόβον Κυρίου, B
καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ εὐρήσεις.
6 ὅτι Κύριος δίδωσιν σοφίαν,
καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ γνῶσις καὶ σύνεσις·
7 καὶ θησαυρίζει τοῖς κατορθοῦσι σωτηρίαν,
8 ὑπερασπιεῖ τὴν πορείαν αὐτῶν ὁ τοῦ φυλάξαι ὁδούς δικαιο-
μάτων,
καὶ ὁδὸν εὐλαβουμένων αὐτὸν διαφυλάξει.* ¶ C
9 ὅτε συνήσεις δικαιοσύνην καὶ κρίμα,
καὶ κατορθώσεις πάντας ἄξονας ἀγαθούς.
10 ἔαν γὰρ ἔλθῃ ἡ σοφία εἰς σὴν διάνοιαν,
ἡ δὲ αἴσθησις τῇ σῇ ψυχῇ καλὴ εἶναι δόξῃ,
11 βουλὴ καλὴ φυλάξει σε,
ἔννοια δὲ ὅσια τηρήσει σε·
12 ἵνα ῥύσῃται σε ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς
καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς λαλούντος μηδὲν πιστόν.
13 ὧ οἱ ἐγκαταλείποντες ὁδούς εὐθείας
τοῦ πορεύεσθαι ἐν ὁδοῖς σκότους,
14 οἱ εὐφραίνόμενοι ἐπὶ κακοῖς
καὶ χαίροντες ἐπὶ διαστροφῇ κακῇ,
15 ὧν αἱ τρίβοι σκολιαὶ καὶ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν,
16 τοῦ μακράν σε ποιῆσαι ἀπὸ ὁδοῦ εὐθείας
καὶ ἀλλότριον τῆς δικαίας γνώμης.
νιέ, μὴ σε καταλάβῃ κακὴ βουλή,
17 ἢ ἀπολείπουσα διδασκαλίαν νεότητος,
καὶ διαθήκην θεῖαν ἐπιλελησμένην.
18 ἔθετο γὰρ παρὰ τῷ θανάτῳ τὸν οἶκον αὐτῆς,
καὶ παρὰ τῷ ᾄδῃ μετὰ τῶν γηγενῶν τοὺς ἄξονας αὐτῆς·
19 πάντες οἱ πορευόμενοι ἐν αὐτῇ οὐκ ἀναστρέψουσιν
οὐδὲ μὴ καταλάβωσιν τρίβους εὐθείας·
οὐ γὰρ καταλαμβάνονται ὑπὸ ἐνιαυτῶν ζωῆς.
20 εἰ γὰρ ἐπορεύοντο τρίβους ἀγαθὰς,
εὗροσαν ἂν τρίβους δικαιοσύνης λείους.

6 συνεσεις A 7 κατορθουσιν NA κατορθωσιν C | υπερασπιει] + δε N^{c.a} | NA C
ποριαν NA C 8 οδους] οδον AC 9 αυξονας A (item 18) 10 η
σοφια] σοφια N* (η σ. N^{c.a}) | ειναι] ειη A* fort 12 om σε A 13 εγκατα-
λιποντες N 15 τροχιαι B* (τροχιαι Bb NA) 17 απολιπουσα N
19 πορευοιμενοι N | καταλαμβανωνται A

- B 21 ὅτι εὐθείς κατασκηνώσουσι γῆν, 21
καὶ ὅσοι ὑπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ·
22 ὁδοὶ ἀσεβῶν ἐκ γῆς ὀλοῦνται, 22
οἱ δὲ παράνομοι ἐξωσθήσονται ἀπ' αὐτῆς.
- 1 Ὑιέ, ἐμῶν νομίμων μὴ ἐπιλανθάνου, 1 III
τὰ δὲ ῥήματά μου τηρεῖτω σὴ καρδιά·
“μῆκος γὰρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς καὶ εἰρήνην προσθήσουσίν σοι. 2
3 ἐλεημοσύνη καὶ πίστις μὴ ἐκλιπέτωσάν σε, 3
ἄφασχαι δὲ αὐτὰς ἐπὶ σῶ τραχήλῳ, καὶ εὐρήσεις χάριν·
4 καὶ προνοοῦ καλὰ ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἀνθρώπων. 4
5 ἴσθι πεπειθὼς ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ἐπὶ θεῷ, 5
ἐπὶ δὲ σῇ σοφίᾳ μὴ ἐπαίρου·
6 πάσαις ὁδοῖς σου γνώριζε αὐτήν, 6
ἵνα ὀρθοτομῇ τὰς ὁδοὺς σου.
7 μὴ ἴσθι φρόνιμος παρὰ σεαυτῷ, 7
φοβοῦ δὲ τὸν θεὸν καὶ ἔκκλινε ἀπὸ παντὸς κακοῦ·
8 τότε ἴσθις ἔσται τῷ σώματί σου, 8
καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις σου.
9 τίμα τὸν κύριον ἀπὸ σῶν δικαίων πόνων, 9
καὶ ἀπάρχου αὐτῷ ἀπὸ σῶν καρπῶν δικαιοσύνης·
10 ἵνα πίμπληται τὰ ταμεῖά σου πλησμονῆς σίτῳ, 10
οὕτως δὲ αἱ ληνοὶ σου ἐκβλύζωσιν.
- 11 Ὑιέ, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, 11
μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος·
12 ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος ἐλέγχει, 12
μαστιγοῖ δὲ πάντα νιδὸν ὃν παραδέχεται.
13 μακάριος ἄνθρωπος ὃς εὗρεν σοφίαν, 13
καὶ θνητὸς ὃς εἶδεν φρόνησιν.

NA 21 [οτι] pr χρηστοι εσονται οικητορες γης και οσοι υπολειφθησονται εν αυτη
N* + χρ. εσ. οικ. γης ακακοι δε υπολειφθησονται (υπολειφθ. A) εν αυτη N^{c,a}A |
κατασκηνωσουσιν N | om και οσοι...εν αυτη N* (hab γ οσοι υπολειφθ. εν αυτη
N^{c,a}) 22 οδοι] + δε A III 3 πιστις NA | εκλειπετωσαν B^{ab}A | σε]
τε N* (σε N¹) | χαριν] + γραψον δε αυτας επι το πλατος της καρδιας σου A
B τη καρδια] om τη N^{c,a}A 6 πασαις] pr εν A | σου 2^ο] + ο δε πους σου μη
προσκοπτη N^{c,a} 7 εκκλιναι A 8 επιμελια N 10 πιμπλωνται N*
(πιμπληται N^{c,a}) | ταμεια B^{ab} (-μια B*N¹) ταμεια A | σιτου N^{c,a}A | εκ-
βλυζωσιν] εκβυζ. N* (εκβλυζ. N¹) 11 παιδιας B*N¹ (-δειας B^{ab}A)
12 ελεγχει] παιδευει NA 13 ιδεν A

- 14 ¹⁴ κρείττον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι
ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς.
15 ¹⁵ τιμωτέρα δέ ἐστιν λίθων πολυτελῶν·
οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν.
εὐγνωστός ἐστιν πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτῇ,
πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν.
16 ¹⁶ μῆκος γὰρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆς,
ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῆς πλοῦτος καὶ δόξα·
16 a ^{16 a} ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη,
νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ.
17 ¹⁷ αἱ ὁδοὶ αὐτῆς ὁδοὶ καλαί,
καὶ πάντες οἱ τρίβοι αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ·
18 ¹⁸ ξύλον ζωῆς ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἀντεχομένοις αὐτῆς,
καὶ τοῖς ἐπερειδομένοις ἐπ' αὐτὴν ὡς ἐπὶ Κύριον.
19 ¹⁹ ὁ θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσεν τὴν γῆν,
ἡτοίμασεν δὲ οὐρανούς φρονήσει·
20 ²⁰ ἐν αἰσθήσει ἄβυσσοι ἐρράγησαν,
νέφη δὲ ἐρρύησαν δρόσους.
21 ²¹ Υἱέ, μὴ παραρυῆς,
τήρησον δὲ ἐμὴν βουλὴν καὶ ἔννοιαν·
22 ²² ἵνα ζῇσῃ ἡ ψυχὴ σου, καὶ χάρις ᾗ περὶ σῶ τραχήλῳ.
22 a ^{22 a} ἔσται δὲ ἴσους ταῖς σαρκί σου,
καὶ ἐπιμέλεια τοῖς σοῖς ὀστέοις·
23 ²³ ἵνα πορεύῃ πεποιθὼς ἐν εἰρήνῃ πάσας τὰς ὁδοὺς σου,
ὁ δὲ πούς σου οὐ μὴ προσκόψῃ.
24 ²⁴ ἔαν γὰρ κάθῃ, ἀφοβος ἔσῃ,
ἔαν δὲ καθεύδῃς, ἡδέως ὑπνώσεις·
25 ²⁵ καὶ οὐ φοβηθήσῃ πτόησιν ἐπελθοῦσαν
οὐδὲ ὀρμὰς ἀσεβῶν ἐπερχομένας·
26 ²⁶ ὁ γὰρ Κύριος ἔσται ἐπὶ πασῶν ὁδῶν σου,
καὶ ἐρείσει σὸν πόδα ἵνα μὴ σαλευθῇς.
27 ²⁷ μὴ ἀπόσχῃ εὖ ποιεῖν ἐνδεῇ,
ἥνίκα ἂν ἔχῃ ἡ χεὶρ σου βοηθεῖν.

15 ἀντασσεταὶ B^{c,a} A | ἐστιν 2° ἐστι A 17 αὶ τρίβοι B^{a?c1} | om ἐν B^a NA
18 ἐπὶ Κυρίον] + ἀσφαλῆ B^{ab} + ἀσφαλῆς B^{c,a} A 19 φρονήσει] pr ἐν B^{c,a} A
20 αἰσθήσει] + αὐτοῦ B^{c,a} | εἶφη A* (νεφῇ A¹) | δρόσους] δροσῶ B^{c,a} 22 a σαρκὶν B^{c,a} A | ἐπιμέλεια B | σοῖς (οἰς B* σοῖς B¹) ὀστέοις] οστ. σου B^{c,a} A 24 om γὰρ A 25 οὐ] + μὴ A 27 βοηθεῖν] ἐν ποιεῖ (sic) A

- B 28 μὴ εἴπῃς Ἐπανελθὼν ἐπάνηκε, αὔριον δώσω, 28
 δυνατοῦ σου ὄντος εὖ ποιεῖν·
 οὐ γὰρ οἶδας τί τέξεται ἡ ἐπιούσα.
- 29 μὴ τεκτῆνῃ ἐπὶ σὸν φίλον κακά, 29
 παροικούντα καὶ πεποιθότα ἐπὶ σοί.
- 30 μὴ φιλεχθρήσης πρὸς ἄνθρωπον μάτην, 30
 μή τί σε ἐργάσῃται κακόν.
- 31 μὴ κτήσῃ κακῶν ἀνδρῶν ὀνειδή, 31
 μηδὲ ζηλώσης τὰς ὁδοὺς αὐτῶν.
- 32 ἀκάθαρτος γὰρ ἔναντι Κυρίου πᾶς παράνομος, 32
 ἐν δὲ δικαίοις οὐ συνεδριάζει.
- 33 κατὰρα θεοῦ ἐν οἴκοις ἀσεβῶν, 33
 ἐπαύλεις δὲ δικαίων εὐλογοῦνται.
- 34 Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, 34
 ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.
- 35 δόξαν σοφοὶ κληρονομήσουσιν, 35
 οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὕψωσαν ἀτιμίαν.
- 1 Ἀκούσατε, παῖδες, παιδεῖαν πατρός, 1 IV
 καὶ προσέχετε γνῶναι ἔννοιαν.
- 2 δῶρον γὰρ ἀγαθὸν δωροῦμαι ὑμῖν, 2
 τὸν ἐμὸν νόμον μὴ ἐγκαταλίπητε.
- 3 υἱὸς γὰρ ἐγενόμην ἀγῶ πατρὶ ὑπήκοος 3
 καὶ ἀγαπῶμενος ἐν προσώπῳ μητρός,
- 4 οἱ ἔλεγον καὶ ἐδίδασκόν με 4
 Ἐρειδέτω ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς σὴν καρδίαν·
 φύλασσε ἐντολὰς, 5 μὴ ἐπιλάβῃ· 5
 μηδὲ παρίδῃς ῥῆσιν ἐμοῦ στόματος
 6 μηδὲ ἐγκαταλίπῃς αὐτήν, καὶ ἀνθέξεταιί σου· 6
 ἐράσθητι αὐτῆς, καὶ τηρήσει σε.
 8 περιχαράκωσον αὐτήν, καὶ ὑψώσει σε· 8
 τίμησον αὐτήν, ἵνα σε περιλάβῃ·

NA 28 επανηκε] επανη|και N* επανηκε| και N^{c,a}A 29 τεκτηνη] τεκτενε
 N^{c,a}A 30 οἱ σε N* εἰς σε N^{c,a}A 31 ζηλωση A 32 οἱ γαρ N
 IV 1 παιδιαν A 2 εγκαταλειπητς A 4 καρδιαν] διανοιαν N | εντολας]
 + μου N^{c,a} 5 επιλαθη] + κτησαι σοφιαν και συνεσιν N^{c,a} | στοματος] + κτησαι
 σοφιαν κτησαι συνεσιν μη επιλαθη| μηδε εκκλεινης απο ρηματων στοματος μου|
 A 6 μηδε] μη A | ενκαταλειπητς N εγκαταλειπητς A

9 ἵνα δῶ τῇ σῇ κεφαλῇ στέφανον χαρίτων,
στεφάνῳ δὲ τρυφῆς ὑπερασπίση σου.

B

- 10 ¹⁰ Ἀκουε, υἱέ, καὶ δέξαι ἐμοὺς λόγους,
καὶ πληθυνθήσεται ἔτη ζωῆς σου,
ἵνα σοι γένωνται πολλαὶ ὁδοὶ βίου.
- 11 ¹¹ ὁδοὺς γὰρ σοφίας διδάσκω σε,
ἐμβιβάζω δέ σε τροχιαῖς ὁρθαῖς.
- 12 ¹² ἔαν γὰρ πορεύῃ, οὐ συνκλεισθήσεται σου τὰ διαβήματα·
ἔαν δὲ τρέχῃς, οὐ κοπιάσεις.
- 13 ¹³ ἐπιλαβοῦ ἐμῆς παιδείας, μὴ ἀφήσῃς,
ἀλλὰ φύλαξον αὐτὴν σεαυτῷ εἰς ζώην σου.
- 14 ¹⁴ ὁδοὺς ἀσεβῶν μὴ ἐπέλθῃς,
μηδὲ ζηλώσης ὁδοὺς παρανόμων·
- 15 ¹⁵ ἐν ᾧ ἂν τόπῳ στρατοπεδεύσωσιν, μὴ ἐπέλθῃς ἐκεῖ,
ἐκκλινον δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ παράλλαξον.
- 16 ¹⁶ οὐ γὰρ μὴ ὑπνώσωσιν, ἔαν μὴ κακοποιήσωσιν·
ἀφήρηται ὁ ὕπνος αὐτῶν, καὶ οὐ κοιμῶνται·
- 17 ¹⁷ οἷδε γὰρ σιτοῦνται σῖτα ἀσεβείας,
οἷνῳ δὲ παρανόμῳ μεθύσκονται.
- 18 ¹⁸ αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ λάμπουσιν,
προπορεύονται καὶ φωτίζουσιν ἕως κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα.
- 19 ¹⁹ αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν ἀσεβῶν σκοτειναί,
οὐκ οἶδασιν πῶς προσκόπτουσιν.
- 20 ²⁰ Υἱέ, ἐμῇ ῥήσει πρόσεχε,
τοῖς δὲ ἐμοῖς λόγοις παράβαλε σὸν οὖς,
- 21 ²¹ ὅπως μὴ ἐκλίπωσίν σε αἱ πηγαί σου,
φύλασσε αὐτὰς ἐν καρδίᾳ·
- 22 ²² ζωὴ γάρ ἐστιν τοῖς εὐρίσκουσιν αὐτήν,
καὶ πάσῃ σαρκὶ ἴασις.
- 23 ²³ πάσῃ φυλακῇ τήρει ἑγὼν καρδίαν·   Τ   Λ.Υ.!
ἐκ γὰρ τούτων ἔξοδοι ζωῆς.

9 στεφανῶ] τρεφανῶ Ν* (στ. Ν^{c.a})   10 πληθυνθήσεται]+σοι Ν^{c.a} Α ΝΑ
11 τροχειαις Β* (-χιαίς Β^b ΝΑ)   12 συγκλεισθήσεται Β^{ab} Α   13 παι-
dias ΝΑ | om αλλα Α   15 om τοπω Ν* (hab Ν^{c.a})   16 αυτων] pr
ap Ν^{c.a} Α | om και Α   18 κατορθωσει Α   19 σκοτιναι ΝΑ | οιδασι Ν
20 παραβαλλε Α   21 εκλειπωσιν Β^{ab} Α λιπωσιν Ν* (εκλιπ. Ν^{c.a}) | καρδια]
pr ση Ν^{c.a} Α   22 αυτην] αυτας ΝΑ | σαρκι]+αυτου Ν^{c.a} Α

- B ²⁴περίελε σεαυτοῦ σκολιὸν στόμα, 24
καὶ ἄδικα χεῖλη ἀπὸ σοῦ μακρὰν ἄπωσαι.
²⁵οἱ ὀφθαλμοί σου ὀρθὰ βλέπέτωσαν, 25
τὰ δὲ βλέφαρά σου νευέτω δίκαια.
²⁶ὀρθὰς τροχιάς ποίει σοῖς ποσίν, 26
καὶ τὰς ὁδοὺς σου κατεύθυνε.
²⁷μὴ ἐκκλίνης εἰς τὰ δεξιὰ μηδὲ εἰς τὰ ἀριστερά, 27
ἀπόστρεψον δὲ σὸν πόδα ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς.
^{27a}ὁδοὺς γὰρ τὰς ἐκ δεξιῶν οἶδεν ὁ θεός, 27 a
διεστραμμένοι δὲ εἰσιν αἱ ἐξ ἀριστερῶν.
^{27b}αὐτὸς δὲ ὀρθὰς ποιήσει τὰς τροχιάς σου, 27 b
τὰς δὲ πορείας σου ἐν εἰρήνῃ προάξει.
- ¹Υἱέ, ἐμῇ σοφίᾳ πρόσεχε, 1 V
ἐμοῖς δὲ λόγοις παράβαλλε σὸν οὖς,
²ἵνα φυλάξης ἔννοιαν ἀγαθὴν· 2
αἰσθησις δὲ ἐμῶν χειλέων ἐντέλλεται σοι.
³μὴ πρόσεχε φαύλῃ γυναικί· 3
μέλι γὰρ ἀποστάζει ἀπὸ χειλέων γυναικὸς πόρνης,
ἢ πρὸς καιρὸν λιπαίνει σὸν φάρυγγα·
⁴ὕστερον μέντοι πικρότερον χολῆς εὐρήσεις 4
καὶ ἡκονημένον μᾶλλον μαχαίρας διστόμου.
⁵τῆς γὰρ ἀφροσύνης οἱ πόδες κατάγουσιν 5
τοὺς χρωμένους αὐτῇ μετὰ θανάτου εἰς τὸν ἄδην,
τὰ δὲ ἔχνη αὐτῆς οὐκ ἐρείδεται·
⁶ὁδοὺς γὰρ ζωῆς οὐκ ἐπέρχεται, 6
σφαλεραὶ δὲ αἱ τροχиаὶ αὐτῆς καὶ οὐκ εὖγνωστοι.
⁷νῦν οὖν, υἱέ, ἄκουέ μου, 7
καὶ μὴ ἀκύρους ποιήσης ἐμοὺς λόγους.
⁸μακρὰν ποιήσον ἀπ' αὐτῆς σὴν ὁδόν, 8
μὴ ἐγγίσης πρὸς θύραις οἴκων αὐτῆς·
⁹ἵνα μὴ πρόη ἄλλοις ζώῃν σου, 9
καὶ σὸν βλὼν ἀνελεήμοσιν·

NA 24 μακρὰν ἀπο σου N | ἀπὼσον A 26 τροχιας B* (-χιας BbNA)
item 27 b 27 a αι εξ] om αι N 27 b πορίας NA | προαξαι A V 1 παρα-
βαλε N 2 αισθησιν Nc.a (αισθησις N*(vid)c.b) A | εντελλομαι Nc.a (εν-
τελλεται N*(vid)) A 4 μεντοι] δε A 5 καταγουσι A 6 τροχιαι
B* (-χιαι BbNA) | εγνωστοι A 7 ακυρους] μακρυνης N* (ακ. Nc.a et c.c) |
ποιησαι N1a? (-σης N*) 8 μη] pr ζ Nc.a | προς θυραις] προθυραις A
9 ανελεημοσι N

- 10 ¹⁰ἵνα μὴ πλησθῶσιν ἀλλότριοι σῆς ἰσχύος,
οἱ δὲ σοὶ πόνοι εἰς οἴκους ἀλλοτρίων ἔλθωσιν·
- 11 ¹¹καὶ μεταμεληθήσῃ ἐπ' ἐσχάτων,
ἥνικα ἂν κατατριβῶσιν σάρκες σώματός σου,
- 12 ¹²καὶ ἔρείς Πῶς ἐμίσησα παιδείαν,
καὶ ἐλέγχους ἐξέκλινεν ἡ καρδία μου·
- 13 ¹³οὐκ ἤκουον φωνὴν παιδεύοντός με καὶ διδάσκοντός με,
οὐδὲ παρέβαλλον τὸ οὖς μου·
- 14 ¹⁴παρ' ὀλίγον ἐγενόμην ἐν παντὶ κακῷ
ἐν μέσῳ ἐκκλησίας καὶ συναγωγῆς.
- 15 ¹⁵πῖνε ὕδατα ἀπὸ σῶν ἀγγείων
καὶ ἀπὸ σῶν φρεάτων πηγῆς.
- 16 ¹⁶μὴ ὑπερεκχείσθω σοι ὕδατα ἐκ τῆς σῆς πηγῆς,
εἰς δὲ σὰς πλατείας διαπορευέσθω τὰ σὰ ὕδατα·
- 17 ¹⁷ἔστω σοι μόνα ὑπάρχοντα,
καὶ μηδεὶς ἀλλότριος μετασχέτω σοι·
- 18 ¹⁸ἡ πηγὴ σου τοῦ ὕδατος ἔστω σοι ἰδία,
καὶ συνευφραίνου μετὰ γυναικὸς τῆς ἐκ νεότητός σου.
- 19 ¹⁹ἔλαφος φιλίας καὶ πῶλος σῶν χαρίτων ὁμιλεῖτω σοι,
ἡ δὲ ἰδία ἡγείσθω σοι καὶ συνέστω σοι ἐν παντὶ καιρῷ·
ἐν γὰρ τῇ ταύτης φιλίᾳ συνπεριφερόμενος πολλοστὸς ἔσῃ.
- 20 ²⁰μὴ πολὺς ἴσθι πρὸς ἀλλοτρίαν,
μηδὲ συνέρχου ἀγκάλαις τῆς μὴ ἰδίας·
- 21 ²¹ἐνώπιον γὰρ εἰσιν τῶν τοῦ θεοῦ ὀφθαλμῶν ὁδοὶ ἀνδρός,
εἰς δὲ πάσας τὰς τροχιάς αὐτοῦ σκοπεύει.
- 22 ²²παρανομίαι ἄνδρα ἀγρεύουσιν,
σειραῖς δὲ τῶν ἑαυτοῦ ἁμαρτιῶν ἕκαστος σφίγγεται.
- 23 ²³οὗτος τελευτᾷ μετὰ ἀπαιδευτῶν,
ἐκ δὲ πλήθους τῆς ἑαυτοῦ βιότητος ἐξερίφη
καὶ ἀπώλετο δι' ἀφροσύνην.

10 om μη A | ἐλθωσιν] εισελθωσιν A 11 μεταμεληθησῃ (μεταμελεσθ, B¹ A¹ μεταμεληθ. B¹) | pr μη A | ἐσχάτων] + σου B^{c.a} 12 παιδιαν B^A
13 παρεβαλον B 14 κακῷ] καιρῷ B^{*} (κακῷ B¹) + μου A 15 ἀγγείων]
αγίων B^{*} ἀγγίων B^{c.a} A 16 om μη B² A | ὕδατα 1°] pr τα A 17 μονῶ B^A
19 ἰδια] ηδια B^{*} (ιδ. B^{c.a}) pr vid φιλια B^{c.c} mg (φιλη B^{c.a} fort) | τη ταυτης]
ταυτη τη A | συμπεριφερομενος B^b 20 ἴσθι] ησθι A | προς] pr μη B^{*} (om
μη B²) | συνερχου] συνεχου B^A | της μη ιδίας] ταις μη ιδιαις A 21 πασας
τας] sas A | τροχειας B^{*} A (-χιας B^b B²) | αυτου] αυτους A 22 εκαστος
των εαυτου αμ. B 23 ουτος] os A^{*} (ουτος A^a) | δι] δια B^A

- B ¹Υἱέ, ἐὰν ἐγγυήσῃ σὸν φίλον, 1 VI
 παραδώσεις σὴν χεῖρα ἐχθρῷ.
²παγὶς γὰρ ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἴδια χεῖλη,
 καὶ ἀλίσκεται χεῖλεσιν ἰδίου στόματος.
³ποιεῖ, υἱέ, ἃ ἐγὼ σοι ἐντέλλομαι, καὶ σώζου·
 ἦκεις γὰρ εἰς χεῖρας κακῶν διὰ σὸν φίλον·
 ἴσθι μὴ ἐκλυόμενος,
 παρόξυνε δὲ καὶ τὸν φίλον σου ὃν ἐνεγυήσω.
⁴μὴ δῶς ὕπνον σοῖς ὄμμασιν,
 μηδὲ ἐπινυστάξης σοῖς βλεφάροις,
⁵ἵνα σώζῃ ὥσπερ δορκὰς ἐκ βρόχων
 καὶ ὥσπερ ὄρνεον ἐκ παγίδος.
⁶ἴσθι πρὸς τὸν μύρμηκα, ὃ ὀκνηρέ,
 καὶ ζήλωσον ἰδὼν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ,
 καὶ γενοῦ ἐκείνου σοφώτερος·
⁷ἐκείνῳ γὰρ γεωργίου μὴ ὑπάρχοντος,
 μηδὲ τὸν ἀναγκάζοντα ἔχων
 μηδὲ ὑπὸ δεσπότην ὢν,
⁸ἐτοιμάζεται θέρους τὴν τροφήν,
 πολλήν τε ἐν τῷ ἀμῆτι ποιείται τὴν παράθεσιν.
^{8a}ἢ πορεύθῃτι πρὸς τὴν μέλισσαν 8 a
 καὶ μάθε ὡς ἐργάτις ἐστίν,
 τὴν τε ἐργασίαν ὡς σεμνὴν ποιείται·
^{8b}ἥς τοὺς πόνους βασιλεῖς καὶ ἰδιῶται πρὸς ὑγείαν προσφέρονται, 8 b
 ποθεινὴ δὲ ἐστίν πᾶσιν καὶ ἐπίδοξος·
^{8c}καίπερ οὖσα τῇ ῥώμῃ ἀσθενής,
 τὴν σοφίαν τιμήσασα προήχθη. 8 c
⁹ὥς τίνος, ὀκνηρέ, κατάκεισαι;
 πότε δὲ ἐξ ὕπνου ἐγερθήσῃ;
¹⁰ὀλίγον μὲν ὑπνοῖς, ὀλίγον δὲ κάθησαι, μικρὸν δὲ νυστάξεις, 10
 ὀλίγον δὲ ἐναγκαλίξῃ χερσὶν στήθη·
¹¹εἴτ' ἐνπαραγίνεται σοι ὥσπερ κακὸς ὁδοιπόρος ἡ πενία, 11

NA VI 1 εγγυη A | χειρας A 2 τα ἴδια χεῖλη ἀνδρὶ A 3 ἐκ-
 λυόμενος] εἰλυομ. B* fort | φίλον σου] σὸν φίλον N | ἐνεγυησω B* NA] ἐνη-
 γυησω Bab vid 6 ἴσθι B* NA¹ | ἴθι Bab A* 7 ἐκεῖνου N^{c.a} A | γεωργίον
 γαρ N* (γάρ γεωργ. N^{c.a}) 8a ὡς ἐργατις] ὠργατις A 8b υγείαν
 N (-γίαν B* A)] υγιειαν Bab | προσφέρονται] φέρονται A 9 ὑπνου] pr o
 N* (om N¹) 11 ἐμπαράγιν. B^b | om σοι N

καὶ ἡ ἔνδεια ὥσπερ ἀγαθὸς δρομεύς.

B

11 a ¹¹ ἂν δὲ ἄσκηστος ᾖ, ᾗξει ὥσπερ πηγή ὁ ἀμητός σου,
ἡ δὲ ἔνδεια ὥσπερ κακὸς δρομεύς ἀπαυτομολήσει.

12 ¹² Ἀνὴρ ἄφρων καὶ παράνομος πορεύεται ὁδοὺς οὐκ ἀγαθὰς·

13 ¹³ ὁ δ' αὐτὸς ἐννεύει ὀφθαλμῷ, σημαίνει δὲ ποδί,
διδάσκει δὲ ἐννεύμασιν δακτύλων·

14 ¹⁴ διεστραμμένη καρδίᾳ τεκταίνεται κακὰ ἐν παντὶ καιρῷ·
ὁ τοιοῦτος ταραχὰς συνίστησιν πόλει.

15 ¹⁵ διὰ τοῦτο ἐξαπίνης ἔρχεται ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ,
διακοπὴ καὶ συντριβὴ ἀνιάτος·

16 ¹⁶ ὅτι χαίρει πᾶσιν οἷς μισεῖ ὁ θεός,
συντριβεται δὲ δι' ἀκαθαρσίαν ψυχῆς·

17 ¹⁷ ὀφθαλμὸς ὑβριστοῦ, γλώσσα ἄδικος,
χεῖρες ἐκχέουσαι αἷμα δικαίου,

18 ¹⁸ καὶ καρδίᾳ τεκταινομένη λογισμοὺς κακοὺς,
καὶ πόδες ἐπισπεύδοντες κακοποιεῖν.

19 ¹⁹ ἐκκαίει ψευδῇ μάρτυς ἄδικος,
καὶ ἐπιέμπει κρίσεις ἀνὰ μέσον ἀδελφῶν.

20 ²⁰ Υἱέ, φύλασσε νόμους πατρός σου,
καὶ μὴ ἀπόσῃ θεσμούς μητρός σου·

21 ²¹ ἀφασφαι δὲ αὐτοὺς ἐπὶ σῇ ψυχῇ διὰ παντός,
καὶ ἐγκλοῖωσαι ἐπὶ σῷ τραχήλῳ.

22 ²² ἥνίκα ἂν περιπατῇς ἐπάγου αὐτήν καὶ μετὰ σοῦ ἔστω·
ὥς δ' ἂν καθεύδῃς φυλασσέτω σε,
ἵνα ἐγειρομένη συλλαλῇ σοι.

23 ²³ ὅτι λύχνος ἐντολῇ νόμου,
καὶ φῶς ὁδὸς ζωῆς καὶ παιδεία,

11 a ηξει] pr ω Ν* (om ω Ν¹ ras Ν²) + σοι Α | σου] σοι Ν | δρομευς] ανηρ ΝΑ
Α | απαυτομολήσει] απαυτομολογήσει Ν* (om ογ Ν¹ [vidi]) αυτομολήσει Α
13 εννευμασι Ν | δακτυλων sup ras Α²? 14 διεστραμμενη] + δε ΝΑ |
τεκταινεται] κατασκευαζει Β^amg | εν παντι καιρω c seqq coniung Α 15 δια]
+ δε Β^{ab}Ν^{c.a}Α | απωλια Ν | διακοπη] + δε Ν 16 θεος] κς ΝΑ | συντρι-
βεται Β (συντριβη) Ν^{c.a}Α | συντριβη Ν* | δι] δια Α 17 δικαιου] δικαιον
Ν^{c.a}Α 18 επιδευδοντες Α^{*vid} (επισπ. Α^a?) 19 κρισις ΒΝΑ | αδελφου
Ν* (-φων Ν¹) 20 φυλασσε νε Α 21 αφασφαι Ν* (αφασ. Ν¹) | αυτους
ΒΝ^{c.a}Α | αυτας Ν* | εγκλοιωσαι Β^{ab}Α (-σε) | επι 2° περι Ν^{c.a}Α 22 αν 1°]
εαν Ν | συλλαλη] συλλαλη Ν συλλαλησω Α 23 και φως c praec coniung
Α | odos] pr και Ν^{c.a}Α | om και 2° Β^cΝΑ | παιδια ΝΑ

- B 24 τοῦ διαφυλάσσειν σε ἀπὸ γυναικὸς ὑπάνδρου 24
καὶ ἀπὸ διαβολῆς γλώσσης ἀλλοτρίας.
- 25 μή σε νικήσῃ κάλλους ἐπιθυμία, 25
μηδὲ ἀγρευθῆς σοῖς ὀφθαλμοῖς,
μηδὲ συναρπασθῆς ἀπὸ τῶν αὐτῆς βλεφάρων.
- 26 τιμὴ γὰρ πόρνῃς ὅση καὶ ἐνὸς ἄρτου, 26
γυνὴ δὲ ἀνδρῶν τιμίας ψυχὰς ἀγρεύει.
- 27 ἀποδῆσει τις πῦρ ἐν κόλπῳ, τὰ δὲ ἱμάτια οὐ κατακαύσει; 27
28 ἢ περιπατήσῃ τις ἐπ' ἀνθράκων πυρός, τοὺς δὲ πόδας οὐ 28
κατακαύσει;
- 29 οὕτως ὁ εἰσελθὼν πρὸς γυναῖκα ὑπανδρον· 29
οὐκ ἀθωωθήσεται, οὐδὲ πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς.
- 30 οὐ θαυμαστὸν ἐὰν ἀλῶ τις κλέπτων, 30
κλέπτει γὰρ ἵνα ἐμπλήσῃ τὴν ψυχὴν πεινῶν.
- 31 ἐὰν δὲ ἀλῶ, ἀποτίσῃ ἐπταπλάσια, 31
καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ δοὺς ῥύσεται ἑαυτόν.
- 32 ὁ δὲ μοιχὸς δι' ἔνδειαν φρενῶν ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ 32
περιποιεῖται,
- 33 ὁδύνας τε καὶ ἀτιμίας ὑποφέρει· 33
τὸ δὲ ὄνειδος αὐτοῦ οὐκ ἐξαλειφθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.
- 34 μεστὸς γὰρ ζήλου θυμὸς ἀνδρὸς αὐτῆς, 34
οὐ φείσεται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.
- 35 οὐκ ἀνταλλάσσεται οὐδενὸς λύτρου τὴν ἔχθραν, 35
οὐδὲ μὴ διαλυθῇ πολλῶν δώρων.
- 1 Υἱέ, φύλασσε ἐμοὺς λόγους, 1 VII
τὰς δὲ ἐμὰς ἐντολὰς κρύψον παρὰ σεαυτῶ.
- 12 υἱέ, τίμα τὸν κύριον καὶ ἰσχύσεις, 12
πλὴν δὲ αὐτοῦ μὴ φοβοῦ ἄλλον.
- 2 φύλαξον ἐμὰς ἐντολὰς καὶ βιώσεις, 2
τοὺς δὲ ἐμοὺς λόγους ὥσπερ κόρας ὀμμάτων.
- 3 περὶ θου δὲ αὐτοὺς σοῖς δακτύλοις, 3
- NA 24 διαφυλάσσειν B^{c,a}A] φυλάσσειν N* | αλοτρίας N 25 συναρ-
πασης A 27 om ου N* (superscr N¹) 29 αθωωθήσεται B*N^aA (αθωωθ.
B^a?b) 30 εμπλησει A | την ψυχην] om την N^{c,a}A | πεινων] πινωσαν A
32 απωλιαν N 33 εφξαλιφθησεται N* (improb φ N¹) 34 om μεστος...
αυτης N 35 ανταλλαζεται N* (αντ. N^{c,a}) | διαλυθη] δια A VII 1 υιε]
+μου N* (om N¹) 2 λογους εμους N* (εμ. λογ. N^{c,a}) 3 περιθου] περι
N* (περιθου N^{c,a}) | om δε ιο A | αυτοις A

- ἐπίγραφον δὲ ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς καρδίας σου. B
- 4 *εἰπὸν τὴν σοφίαν σὴν ἀδελφὴν εἶναι,
τὴν δὲ φρόνησιν γνῶριμον περιποιήσαι σεαυτῷ,
- 5 ⁵ἵνα σε τηρήσῃ ἀπὸ γυναικὸς ἀλλοτρίας καὶ πονηρᾶς,
ἐάν σε λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμβάλῃται.
- 6 ⁶ἀπὸ γὰρ θυρίδος ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῆς εἰς τὰς πλατείας παρα-
κύπτουσα,
- 7 ⁷ὃν ἂν ἴδῃ τῶν ἀφρόνων τέκνων νεανίαν ἐνδεῇ φρενῶν,
8 ⁸παραπορευόμενον παρὰ γωνίαν ἐν διόδοις οἴκων αὐτῆς
9 καὶ λαλοῦντα ⁹ἐν σκότει ἐσπερινῷ,
ἡνίκα ἂν ἡσυχία νυκτερινὴ καὶ γνοφώδης,
- 10 ¹⁰ἡ δὲ γυνὴ συναντᾷ αὐτῷ, εἶδος ἔχουσα πορνικόν,
ἡ ποιεῖ νέων ἐξίπτασθαι καρδίας.
- 11 ¹¹ἀνεπτρωμένη δὲ ἐστὶν καὶ ἄσωτος,
ἐν οἴκῳ δὲ οὐχ ἡσυχάζουσιν οἱ πόδες αὐτῆς.
- 12 ¹²χρόνον γὰρ τινα ἔξω ῥέμβεται,
χρόνον δὲ ἐν πλατείαις παρὰ πᾶσαν γωνίαν ἐνεδρεύει.
- 13 ¹³εἴτα ἐπιλαβομένη ἐφίλησεν αὐτόν,
ἀναιδεῖ δὲ προσώπῳ προσεῖπεν αὐτῷ
- 14 ¹⁴Θυσία εἰρηνικὴ μοί ἐστιν.
σήμερον ἀποδίδωμι τὰς εὐχάς μου.
- 15 ¹⁵ἔνεκα τούτου ἐξήλθον εἰς ὑπάντησίν σοι,
ποθοῦσα τὸ σὸν πρόσωπον, εὖρηκά σε.
- 16 ¹⁶κειρίᾳ τέτακα τὴν κλίνην μου,
ἀμφιτάποις δὲ ἔστρωκα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου.
- 17 ¹⁷διέρραγκα τὴν κοίτην μου κρόκῳ,
τὸν δὲ οἶκόν μου κινναμώμῳ.
- 18 ¹⁸ἐλθὲ καὶ ἀπολαύσωμεν φιλίας ἕως ὄρθρου,
δεῦρο καὶ ἐνκυλισθῶμεν ἔρωτι.
- 19 ¹⁹οὐ γὰρ πάρεστιν ὁ ἀνὴρ μου ἐν οἴκῳ,
πεπόρευται δὲ ὁδὸν μακράν,

3 πλάτος] πλαθος B* (πλάτ. B^{c.a})   4 τη σοφία B* (την σοφίαν B¹(vid)) B^A
9 ενσπερινω B | νυκτερινη] + η B^A | γνοφωδης] γνοφος A   10 η 1^ο] ει B*
(η B¹)   13 om δε B | ειπεν B* (προσειπεν B^{c.a})   14 ειρηνικοι B* (-κη B¹)
15 υπαντησιν] συναντησιν B^{ab}B^A | σοι] μου A   16 κειρια B^b (κειρεια B*
κειρια B*)] κειριας B^{c.a} κηριας A   17 διερραγκα B^{ab} (-γκα B*) A] διερρακα
B | κροκω B^{*vid} B^{c.a}A] κροκινω Bⁱ (ινω sup ras) B*   18 ορθου B | εγκυ-
λισθωμεν B^{ab}A

- R 20 ἔνδεσμον ἀργυρίου λαβὼν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, 20
 δι' ἡμερῶν πολλῶν ἐπανήξει εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
 21 ἀπεπλάνησεν δὲ αὐτὸν πολλῇ ὁμιλίᾳ, 21
 βρόχοις τε τοῖς ἀπὸ χειλέων ἐξώκειλεν αὐτόν·
 22 ὁ δὲ ἐπηκολούθησεν αὐτῇ κεπφωθείς, 22
 ὥσπερ δὲ βοῦς ἐπὶ σφαγὴν ἄγεται,
 καὶ ὥσπερ κύων ἐπὶ δεσμούς,
 23 ἥ ὥς ἔλαφος τοξέυματι πεπληγὼς εἰς τὸ ἦπαρ· 23
 σπεύδει δὲ ὥσπερ ὄρνεον εἰς παγίδα,
 οὐκ εἰδὼς ὅτι περὶ ψυχῆς τρέχει.
 24 νῦν οὖν, υἱέ, ἀκούε μου, καὶ πρόσεχε ῥήμασιν στόματός μου. 24
 25 μὴ ἐκκλινάτω εἰς τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἡ καρδία σου· 25
 26 πολλοὺς γὰρ τρώσασα καταβέβληκεν, 26
 καὶ ἀναρίθμητοὶ εἰσιν οὓς πεφόνευκεν·
 27 ὁδοὶ ἄδου ὁ οἶκος αὐτῆς, 27
 κατάγουσαι εἰς τὰ ταμεία τοῦ θανάτου.

- 1 Σὺ τὴν σοφίαν κηρύξεις, ἵνα φρόνησίς σοι ὑπακούσῃ. 1 VIII
 2 ἐπὶ γὰρ τῶν ὑψηλῶν ἄκρων ἔστιν, 2
 ἀνὰ μέσον δὲ τῶν τρίβων ἔστηκεν·
 3 παρὰ γὰρ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει, 3
 ἐν δὲ εισόδοις ὑμνείται
 4 Ὑμᾶς, ὦ ἄνθρωποι, παρακαλῶ, 4
 καὶ προϊέμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων.
 5 νοήσατε, ἄκακοι, πανουργίαν, 5
 οἱ δὲ ἀπαίδευτοι, ἐνθεσθε καρδίαν.
 6 εἰσακούσατέ μου· σεμνὰ γὰρ ἐρῶ, 6
 καὶ ἀνοίσω ἀπὸ χειλέων ὀρθά.
 7 ὅτι ἀλήθειαν μελετήσει ὁ φάρυγξ μου, 7
 ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ·
 8 μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου, 8
 οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιὸν οὐδὲ στραγγαλιῶδες·

- NA 21 τοῖς] των N 22 κεφφωθείς A 23 om δε N* (hab N^{c.a})
 24 ρημασιν] ρησιν A 25 om eis tas odous N* (hab N^{c.a}) | σου]+και
 μη πλανηθης εν ατραποις αυτης N^{c.a}A 27 εις] pr τα N* (om N¹) |
 τα ταμεια] om τα N^{c.a}A | ταμεια A | του θανατου] om του N^{c.a}vid
 VIII 2 αναβμεσον N* (om β N^{1c.a}) 3 δυνατων N* (δυναστ. N¹) 6 σεμνα]
 πολλα N* (σεμνα N^{c.a}) | ανοισω] ανοιγω A 8 s παντα τα ρημα sup ras
 B^{ab} | ρηματα] κριματα A | μου] σου N* (μου N¹) | στραγγαλιωδες N^{c.a}

- 9 ⁹ πάντα ἐνώπια τοῖς συνιοῦσιν, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὐρίσκουσι B
γνώσιν.
- 10 ¹⁰ λάβετε παιδείαν καὶ μὴ ἀργύριον,
καὶ γνώσιν ὑπὲρ χρυσίου δεδοκιμασμένον·
- 11 ¹¹ κρείσσων γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν,
πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν.
- 12 ¹² ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκήνωσα βουλήν,
καὶ γνώσιν καὶ ἔννοιαν ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην·
κρείσσων γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν.
- 13 ¹³ φόβος Κυρίου μισεῖ ἀδικίαν,
ὑβριν τε καὶ ὑπερηφανίαν καὶ ὁδοὺς πονηρῶν·
μεμίσηκα δὲ ἐγὼ διεστραμμένας ὁδοὺς κακῶν.
- 14 ¹⁴ ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια,
ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχὺς·
- 15 ¹⁵ δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσιν,
καὶ οἱ δυνάσται γράφουσιν δικαιοσύνην·
- 16 ¹⁶ δι' ἐμοῦ μεγιστᾶνες μεγαλύνονται,
καὶ τύραννοι δι' ἐμοῦ κρατοῦσι γῆς.
- 17 ¹⁷ ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ,
οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσιν.
- 18 ¹⁸ πλοῦτος καὶ δόξα ἐμοὶ ὑπάρχει,
καὶ κτήσεις πολλῶν καὶ δικαιοσύνη.
- 19 ¹⁹ βέλτιον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ χρυσίου καὶ λίθον τίμιον,
τὰ δὲ ἐμὰ γενήματα κρείσσω ἀργυρίου ἐκλεκτοῦ.
- 20 ²⁰ ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης περιπατῶ,
καὶ ἀνὰ μέσον τρίβων δικαιώματος ἀναστρέφομαι,
- 21 ²¹ ἵνα μερίσω τοῖς ἐμὲ ἀγαπῶσιν ὕπαρξιν,
καὶ τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν ἐμπλήσω ἀγαθῶν.
- 21 a ^{21 a} εἰς ἀναγγεῖλω ὑμῖν τὰ καθ' ἡμέραν γινόμενα,
μνημονεύσω τὰ ἐξ αἰῶνος ἀριθμῆσαι.

9 ευρισκουσιν B 10 παιδιαν A | δεδοκιμασμενον] + αντερεισθαι δε B A
αισθησει χρυσιου καθαρου Bb(vid) mg inf + ανταναιρεισθαι εσθησιν χρυσιου και
αργυριου A 12 κρεισσων... πολυτελων unc incl B a om B A (hab B c)
13 αδικιαν] αδικ sup ras B c vid | υπερηφανιαν υβριν τε και αδικιαν B* (αδ. υβριν
τε και υπ. B c a) 14 ασφαλια B A 15 γραφουσιν] γαρ αφουσιν A
17 φιλονοντας] ζητουντας B* (φιλ. B 1) | ευρησουσιν] + χαριν B c a A 18 κτη-
σεις A 19 τιμιον] + πολυν A | κρεισσω] κρισσων B κρισσον A 20 τρι-
βων] οδων B* (τριβ. B c a mg) | δικαιωματος] η δικοσυνης B c a mg δικαιοσυνης A
21 θυσαυρους B

- Β ²²Κύριος ἔκτισέν με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ, 22
²³πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέν με ἐν ἀρχῇ, 23
πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι ²⁴καὶ πρὸ τοῦ τὰς ἀβύσσους ποιῆσαι, 24
πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων,
²⁵πρὸ τοῦ ὄρη ἐδρασθῆναι, 25
πρὸ δὲ πάντων βουνῶν γεννᾶ με.
⁴⁶Κύριος ἐποίησεν χώρας καὶ ἀοικήτους 26
καὶ ἄκρα οἰκούμενα τῆς ὑπ' οὐρανῶν.
²⁷ἦν ἵκα ἡτοίμαζεν τὸν οὐρανόν, συνπαρήμην αὐτῷ, 27
καὶ ὅτε ἀφώριζεν τὸν ἑαυτοῦ θρόνον ἐπ' ἀνέμων·
²⁸καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ ἄνω νέφη, 28
καὶ ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει πηγὰς τῆς ὑπ' οὐρανόν,
²⁹καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ θεμέλια τῆς γῆς, 29
³⁰ἤμην παρ' αὐτῷ ἀρμόζουσα· 30
ἐγὼ ἤμην ἣ προσέχαιρεν,
καθ' ἡμέραν δὲ εὐφραινόμην ἐν προσώπῳ αὐτοῦ ἐν παντὶ
καιρῷ,
³¹ὅτε ἐνευφραίνετο τὴν οἰκουμένην συντελέσας, 31
καὶ εὐφραίνετο ἐν νίοις ἀνθρώπων.
³²νῦν οὖν, νιέ, ἄκουέ μου. 32
³⁴μακάριος ἀνὴρ ὃς εἰσακούσεται μου, 34
καὶ ἀνθρώπος ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει,
ἀγρυπνῶν ἐπ' ἐμαῖς θύραις καθ' ἡμέραν,
τηρῶν σταθμοὺς ἐμῶν εἰσόδων.
³⁵αἱ γὰρ ἔξοδοί μου ἔξοδοι ζωῆς, 35
καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου.
³⁶οἱ δὲ εἰς ἐμέ ἀμαρτάνοντες ἀσεβοῦσιν τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, 36
καὶ οἱ μισοῦντές με ἀγαπῶσιν θάνατον.

NA 23 om εν αρχη Α 25 ορη] ο sup ras A^a | εδρασθηναι] + και πλασθηναι
την γην N 26 υπ ουρανων] υπο τον ουρανον N* υπ ουρανον N^{c,a}A
27 συμπαρημην B^b 28 και ως (10) ηνικα NA | ουρανον] + εν τω τιθεναι
αυτον τη θαλασση ακριβασμον αυτου | και υδατα ου παρελευσονται στοματος
αυτου N^{c,a}A 29 om ως NA | θεμελια] θεληματα A* (improb A^a)
31 ενευφραινετο] ηυφραινετο Α | ευφραινετο] ευηυφραινετο Α 32 ουν
νιε ακο sup ras B^{1,a}? | μου] + μακαριοι οι οδους μου φυλασσοντες· (33) ακου-
σатаι παιδιαν και σοφισθηται και μη αποφραγηται N^{c,a} + και μακαριοι οι οδ.
μ. φυλασσοντες] (33) ακουσατε σοφιαν και σοφισθητε και μη αποφραγητε Α
34 θυραι καθ ημεραν] θυραν N* (θυραις κ. η. N^{c,a}) 36 αμαρτανοντες εις
εμε N | ασεβουσιν] + εις N^{c,a}A | om με N* (hab N^{c,a})

- IX 1 ¹Ἡ σοφία οἰκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον, B
καὶ ὑπήρεισεν στύλους ἐπτά·
- 2 ²ἔσφαξεν τὰ ἑαυτῆς θύματα,
ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς οἶνον,
καὶ ἡτοιμάσατο τὴν ἑαυτῆς τράπεζαν·
- 3 ³ἀπέστειλεν τοὺς ἑαυτῆς δούλους,
συγκαλοῦσα μετὰ ὑψηλοῦ κηρύγματος ἐπὶ κρατῆρα, λέγουσα
- 4 ⁴Ὅς ἐστὶν ἄφρων, ἐκκλινάτω πρὸς μέ·
καὶ τοῖς ἐνδεέσι φρενῶν εἶπεν
- 5 ⁵Ἐλθατε, φάγετε τῶν ἐμῶν ἄρτων,
καὶ πίνετε οἶνον ὃν ἐκέρασα ὑμῖν·
- 6 ⁶ἀπολείπετε ἀφροσύνην, ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα βασιλεύσητε,
καὶ ζητήσατε φρόνησιν,
καὶ κατορθώσατε ἐν γνώσει σύνεσιν.
- 7 ⁷Ὁ παιδεύων κακοὺς λήμψεται ἑαυτῷ ἀτιμίαν·
ἐλέγχων δὲ τὸν ἀσεβῆ μωμήσεται ἑαυτόν.
- 8 ⁸μὴ ἔλεγε κακοὺς, ἵνα μὴ μισῶσιν σε·
ἔλεγε σοφόν, καὶ ἀγαπήσει σε.
- 9 ⁹δίδου σοφῷ ἀφορμὴν, καὶ σοφώτερος ἔσται·
γνώριζε δικαίῳ, καὶ προσθήσει τοῦ δέχεσθαι.
- 10 ¹⁰ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου,
καὶ βουλὴ ἁγίων σύνεσις·
τὸ γὰρ γινῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς.
- 11 ¹¹τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ πολὺν ζήσεις χρόνον,
καὶ προστεθήσεται σοι ἔτη ζωῆς σου.
- 12 ¹²υἱέ, ἐὰν σοφὸς γένη σεαυτῷ, σοφὸς ἔσῃ καὶ τοῖς πλησίον·
ἐὰν δὲ κακὸς ἀποβῇς, μόνος ἂν ἀντλήσεις κακά.
- 12a ^{12a}ὃς ἐρείδεται ἐπὶ ψεύδεσιν, οὗτος ποιμαίνει ἀνέμους,
ὁ δ' αὐτὸς διώξεται ὄρνεα πετόμενα·
- 12b ^{12b}ἀπέλειπεν γὰρ ὁδοὺς τοῦ ἑαυτοῦ ἀμπελῶνος,
τοὺς δὲ ἄξοντας τοῦ ἰδίου γεωργίου πεπλάνηται·

IX 1 ωκοδομησεν N^A 3 συγκαλοῦσα N 5 ἐλθετε N 6 ἵνα... N^A
 βασιλευσητε] ἵνα ζησεσθαι N^{c,a} | φρονησιν] + ἵνα βιωσῃται N^{c,a}A 7 μωμη-
 σεται εαυτον] μωμησετε αυτον N 8 μισησωσιν B^b | σε 2°] + ασοφον γ
 μισησι σε N^{c,a} + ασ. και μισησει σε A 9 γνωριξε] + δε A 10 βου-
 λημα N* (βουλη N^{c,a}) | γαρ] δε N^{c,a}A 11 ζήσεις] ζηση A | om σου A
 12 εαν 1°] εα A* (εαν A^{a1}) | τοις πλησιον] τω πλ. A | om αποβης N* (hab
 N^{c,a}) | om αν N | αντλησης B^{ab} 12 a ποιμανει N* (ποιμαινει N^{c,a}) A | om
 ο δ αυτος διωξεται ορνεα πετομενα N 12 b απελειπεν A

- B ^{12c} διαπορεύεται δὲ δι' ἀνύδρου ἐρήμου 12 c
καὶ γῆν διατεταγμένην ἐν διψώδεσιν,
συνάγει δὲ χερσὶν ἀκαρπίαν.
- ¹³ Γυνὴ ἄφρων καὶ θρασεῖα ἐνδεὴς ψωμοῦ γίνεται, 13
ἢ οὐκ ἐπίσταται αἰσχύνῃ.
- ¹⁴ ἔκάθισεν ἐπὶ θύραις τοῦ ἑαυτῆς οἴκου ἐπὶ δίφρου, 14
ἐμφανῶς ἐν πλατείαις ¹⁵ προσκαλουμένη τοὺς παριόντας 15
καὶ κατευθύνοντας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν
- ¹⁶ Ὅς ἐστὶν ὑμῶν ἀφρονέστατος, ἐκκλινάτω πρὸς μέ· 16
ἐνδεέσι δὲ φρονήσεως παρακελεύομαι λέγουσα
- ¹⁷ Ἄρτων κρυφίων ἡδέως ἄψασθε, 17
καὶ ὕδατος κλοπῆς γλυκεροῦ.
- ¹⁸ ὁ δὲ οὐκ οἶδεν ὅτι γηγενεῖς παρ' αὐτῇ ὀλλυνται, 18
καὶ ἐπὶ πέτευρον ἄδου συναντᾷ.
- ^{18a} ἀλλὰ ἀποπήδησον, μὴ χρονίσῃς ἐν τῷ τόπῳ, 18 a
μηδὲ ἐπιστήσῃς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐτήν·
οὕτως γὰρ διαβήσῃ ὕδωρ ἀλλότριον·
- ^{18b} ἀπὸ δὲ ὕδατος ἀλλοτρίου ἀπόσχου, 18 b
καὶ ἀπὸ πηγῆς ἀλλοτρίας μὴ πίης,
- ^{18c} ἵνα πολὺν ζήτησιν χρόνον, 18 c
προστεθῇ δέ σοι ἔτη ζωῆς.
- ¹ Υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα, 1 X
υἱὸς δὲ ἄφρων λύπη τῇ μητρί.
- ² οὐκ ὠφελήσουσιν θησαυροὶ ἀνόμους, 2
δικαιοσύνη δὲ ῥύσεται ἐκ θανάτου.
- ³ οὐ λιμοκτονήσει Κύριος ψυχὴν δικαίαν, 3
ζωὴν δὲ ἀσεβῶν ἀνατρέψει.
- ⁴ πενία ἄνδρα ταπεινοῖ, 4
χεῖρες δὲ ἀνδρείων πλουτίζουν.
- ^{4a} υἱὸς πεπαιδευμένος σοφὸς ἔσται, 4 a
τῷ δὲ ἄφρονι διακόνῳ χρήσεται.

NA 14 ἐπὶ δίφρου c seqq coniung A | ἐμφανως A 15 παριοντας] + οδον A
16 αφρων N* (αφρονεστατος N^{c.a}) 17 κλοπης] κοπης A 18 ολλυνται]
ολουνται N^{c.a}] πεταυρον BabN^{c.a} 18 a χρονισης] ενχρονισης A | τοπω] +
αυτης N^{c.a}] επιστησης] επιστης A | διαβησεται N* (διαβηση N^{c.a}) | αλλοτριον]
+ και υπερβηση ποταμον αλλοτριον N^{c.a}A 18 c ζηση A | δε σοι] σοι δε N
X 1 τη μητρι] om τη N 3 δικαιω] N* (δικαιαν N^{c.a}) 4 a σοφος
πεπαιδευμενος N

- 5 ⁵διεσώθη ἀπὸ καύματος υἱὸς νοήμων, B
 ἀνεμόφθορος δὲ γίνεται ἐν ἀμήτῳ υἱὸς παράνομος.
 6 ⁶εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν δικαίου,
 στόμα δὲ ἀσεβῶν καλύψει πένθος ἄωρον.
 7 ⁷μήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων,
 ὄνομα δὲ ἀσεβοῦς σβέννυται.
 8 ⁸σοφὸς καρδίᾳ δέξεται ἐντολάς,
 ὁ δὲ ἄστεγος χεῖλεσιν σκολιάζων ὑποσκελισθήσεται.
 9 ⁹ὅς πορεύεται ἀπλῶς, πορεύεται πεποιθώς·
 ὁ δὲ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ γνωσθήσεται.
 10 ¹⁰ὁ ἐννεύων ὀφθαλμοῖς μετὰ δόλου συνάγει ἀνδράσι λύπας,
 ὁ δὲ ἐλέγχων μετὰ παρρησίας εἰρηνοποιεῖ.
 11 ¹¹πηγὴ ζωῆς ἐν χειρὶ δικαίου,
 στόμα δὲ ἀσεβοῦς καλύψει ἀπώλεια.
 12 ¹²μῖσος ἐγείρει νεῖκος,
 πάντας δὲ τοὺς μὴ φιλονεικοῦντας καλύπτει φιλία·
 13 ¹³ῥάβδῳ τύπτει ἄνδρα ἀκάρδιον.
 14 ¹⁴σοφοὶ κρύψουσιν αἴσθησιν,
 στόμα δὲ προπετοῦς ἐγγίξει συντριβῇ.
 15 ¹⁵κτῆσις πλουσίων πόλις ὀχυρά,
 συντριβὴ δὲ ἀσεβῶν πενία.
 16 ¹⁶ἔργα δικαίων ζῶν ποιεῖ,
 καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἀμαρτίας.
 17 ¹⁷ὁδοὺς δικαίας ζωῆς φυλάσσει παιδεία,
 παιδεία δὲ ἀνεξέλεγκτος πλανᾶται.
 18 ¹⁸καλύπτουσιν ἔχθραν χεῖλη δίκαια,
 οἱ δὲ ἐκφέροντες λοιδορίας ἀφρονέστατοί εἰσιν.
 19 ¹⁹ἐκ πολυλογίας οὐκ ἐκφύξῃ ἀμαρτίαν,
 φειδόμενος δὲ χειλέων νοήμων ἔσῃ.
 20 ²⁰ἄργυρος πεπυρωμένος γλῶσσα δικαίου,
 καρδίᾳ δὲ ἀσεβοῦς ἐκλείψει.
 21 ²¹χεῖλη δικαίων ἐπίσταται ὑψηλά,
 οἱ δὲ ἄφρονες ἐν ἐνδείᾳ τελευτῶσιν.

6 κεφαλῆς B* (-λην B ^{c,a}) A	7 ἀσεβουσβεννυται A	10 οφθαλμῳ B NA
11 ἀπῳλεια B ^b NA (-λεια B ^a)	12 καλυψει A	13 ραβδῳ] p r os εκ
χειλεων (χιλ. B) προφερει σοφιαν NA καρδιον B* (ακ. B ¹)	16 αμαρτιαι B* (-τίας B ^{c,a})	15 κτι-
σις B* (κτησις B ^{c,a}) κτησεις A	17 om	19 εκ-
δικαιας B ^{c,a} A παιδια bis NA ανεξελεγκτος B* (ανεξελεγκτ. B ^{ab})	20 πεπωρωμενος A	21 om
φευξη αμαρτιαν] εκφευζεται αμαρτια A	21 om	
εν B* (hab B ^{c,a}) τελευτησωσιν B* (τελευτωσιν B ^{c,a})		

- Β 22 εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν δικαίου· 22
αὕτη πλουτίζει, καὶ οὐ μὴ προστεθῇ αὐτῇ λύπη ἐν καρδίᾳ.
23 ἐν γέλῳτι ἄφρων πράσσει κακά, 23
ἡ δὲ σοφία ἀνδρὶ τίκτει φρόνησιν.
24 ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβῆς περιφέρεται, 24
ἐπιθυμία δὲ δικαίου δεκτὴ.
25 παραπορευομένης καταγίδος ἀφανίζεται ἀσεβῆς, 25
δικαίος δὲ ἐκκλίνας σώζεται εἰς τὸν αἰῶνα.
26 ὥσπερ ὄμφαξ ὁδοῦσι βλαβερὸν καὶ καπνὸς ὄμμασιν, 26
οὕτως παρανομία τοῖς χρωμένοις αὐτήν.
27 φόβος Κυρίου προστίθῃσιν ἡμέρας, 27
ἔτη δὲ ἀσεβῶν ὀλιγωθήσεται.
28 ἐνχρονίζει δικαίους εὐφροσύνη, 28
ἐλπίς δὲ ἀσεβῶν ἀπολείται.
29 ὀχύρωμα ὁσίου φόβος Κυρίου, 29
συντριβὴ δὲ τοῖς ἐργαζομένοις κακά.
30 δίκαιος τὸν αἰῶνα οὐκ ἐνδώσει, 30
ἀσεβεῖς δὲ οὐκ οἰκήσουσιν γῆν.
31 στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, 31
γλώσσα δὲ ἀδίκου ἐξολεῖται.
32 χεὶρ ἀνδρῶν δικαίων ἀποστάζει χάριτας, 32
στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποστρέφεται.
1 ζυγοὶ δόλιοι βδέλυγμα ἐνώπιον Κυρίου, 1 XI
στάθμιον δὲ δίκαιον δεκτὸν αὐτῷ.
2 οὗ ἐὰν εἰσέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία· 2
στόμα δὲ ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν.
3 ἀποθανῶν δίκαιος ἔλιπεν μετάμελον, 3
πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια.
5 δικαιοσύνη ἀμώμους ὀρθοτομεῖ ὁδούς, 5
ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικία.

NA 22 κεφαλῆς NA | om αὕτη πλουτίζει A 24 ἀπώλεια NA (πώλεια sup
ras A¹) | περιφέρεται] + δουλεύσει δε αφρων φρονιμω A | δεκτη] + καρδια δε
ασεβους εκλειπει A 25 om παραπορευομενης...ασεβης N* (hab N^{c,a}) |
ασεβης] pr o N^{c,a}A 26 βλαβερος A | αυτην] αυτη A 28 εγχρονίζει
B^{ab} | απολειται] ολλυται NA 30 ουκηκουσιν B* ουκ οικησουσιν B^{ab}A (-σι)
ουκηοικησουσιν N* (om η 1^ο N^{c,a}) 32 δικαία N* (δικαιων N^{c,a}) | απο-
στραφεται N* (καταστρεφ. N^{c,a}) XI 2 εαν] αν N 3 αποθανων]
pr τελειοτης ευθειων οδηγησει αυτους] και υποσκελισμος αθετουνητων προ-
νομενσει αυτους] (4) ουκ ωφελησει υπαρχοντα εν ημερα θυμου] και δικαι-
οσυνη ρυσεται απο θανατου] A | ελειπεν A | απωλεια N 5 αμωμου NA |
om ασεβεια...αδικια N* (hab ασεβεια δε περιπιπτει αδικεια N^{c,a})

- 6 ⁶δικαιοσύνη ἀνδρῶν ὀρθῶν ῥύεται αὐτούς,
τῇ δὲ ἀπωλείᾳ αὐτῶν ἀλίσκονται παράνομοι.
7 ⁷τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου οὐκ ὄλλυται ἐλπίς,
τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ὄλλυται.
8 ⁸δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει,
ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδοται ὁ ἀσεβής.
9 ⁹ἐν στόματι ἀσεβῶν παγὶς πολίταις,
αἴσθησις δὲ δικαίων εὖοδος.
10 ¹⁰ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατ'ὥρθωσεν πόλις,
11 ¹¹στόμασιν δὲ ἀσεβῶν κατεσκάφη.
12 ¹²μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεῆς φρενῶν,
ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει.
13 ¹³ἀνὴρ δίγλωσσος ἀποκαλύπτει βουλὰς ἐν συνεδρίῳ,
πιστὸς δὲ πνοῇ κρύπτει πράγματα.
14 ¹⁴οἷς μὴ ὑπάρχει κυβέρνησις, πίπτουσιν ὥσπερ φύλλα,
σωτηρία δὲ ὑπάρχει ἐν πολλῇ βουλῇ.
15 ¹⁵πονηρὸς κακοποιεῖ ὅταν συνμίξῃ δικαίῳ,
μισεῖ δὲ ἦχον ἀσφαλείας.
16 ¹⁶γυνὴ εὐχάριστος ἐγείρει ἀνδρὶ δόξαν,
θρόνος δὲ ἀτιμίας γυνὴ μισοῦσα δίκαια.
πλούτου ὀκητροὶ ἐνδεεῖς γίνονται,
οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐρείδονται πλούτῳ.
17 ¹⁷τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ποιεῖ ἀνὴρ ἐλεήμων,
ἐξολλύει δὲ αὐτοῦ σῶμα ὁ ἀνελεήμων.
18 ¹⁸ἀσεβὴς ποιεῖ ἔργα ἄδικα,
σπέρμα δὲ δικαίων μισθὸς ἀληθείας.
19 ¹⁹υἱὸς δίκαιος γεννᾶται εἰς ζωὴν,
διωγμὸς δὲ ἀσεβοῦς εἰς θάνατον.
20 ²⁰βδέλυγμα Κυρίῳ διεστραμμέναι ὁδοί,
προσδεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄωμοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.

6 om δικαιοσύνη...αυτους N* (hab N^{c.a}) | ρυσεται N^{c.2}A | απωλεια BN* NA (-λια)] ασεβια N^{c.a} αβουλεια A | om αυτων A 8 εκδυνει] δινει A 9 ασεβων] αμαρτων N* (αμαρτωνων N^{c.a}) | αισθησεις NA 10 δικαιων] διων N* (δικων N^{c.a}) | πολισ]+ και επ απωλεια ασεβων αγαλλιαμα (11) εν ευλογiais δικαιων υψωθησεται πολισ B^{bmg sup} + και εν απωλεια (-λεια A) ασ. αγαλλ. (11) εν ευλογία (-γεια A) ευθιων (-θειων A) υψ. πολισ N^{c.2}A 12 ενδεεις A | φρονιμος] pr o N* (om N^{c.a}) 14 φυλλον N* (φυλλα N^{c.a}) | om δε N* (hab N^{c.a}) 15 συνμειξη B* συμμειξη N συμμιξη B^bA 17 εξολλυει] εξολλυσι N^{c.a} | αυτου 20] το εαυτου N^{c.a}

- B ²¹χειρὶ χεῖρας ἐμβαλὼν ἀδίκως οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, 21
ὁ δὲ σπείρων δικαιοσύνην λήμψεται μισθὸν πιστόν.
²²ὥσπερ ἐνώτιον ἐν ῥινὶ υἱός, 22
οὕτως γυναῖκὶ κακόφρονι κάλλος.
²³ἐπιθυμία δικαίων πάντα ἀγαθή, 23
ἐλπίς δὲ ἀσεβῶν ἀπολείται.
²⁴εἰσὶν οἱ τὰ ἴδια σπείροντες πλεόνα ποιοῦσιν· 24
εἰσὶν καὶ οἱ συνάγοντες ἐλαττονοῦνται.
²⁵ψυχὴ εὐλογουμένη πάντα ἀπλή, 25
ἀνὴρ δὲ θυμώδης οὐκ εὐσχήμων.
²⁶ὁ συνέχων σίτον, ὑπολείπειτο αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν· 26
εὐλογία δὲ εἰς κεφαλὴν τοῦ μεταδιδόντος.
²⁷τεκταινόμενος ἀγαθὰ ζητεῖ χάριν ἀγαθὴν, 27
ἐκζητοῦντα δὲ κακὰ καταλήμψεται αὐτόν.
²⁸ὁ πεπειθὼς ἐπὶ πλούτῳ, οὗτος πεσεῖται, 28
ὁ δὲ ἀντιλαμβανόμενος δικαίων, οὗτος ἀνατελεῖ.
²⁹ὁ μὴ συνπεριφερόμενος τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ κληρονομήσει ἄνεμον, 29
δουλεύσει δὲ ἄφρων φρονίμῳ.
³⁰ἐκ καρποῦ δικαιοσύνης φύεται δένδρον ζωῆς, 30
ἀφαιροῦνται δὲ ἄωροι ψυχαὶ παρανόμων.
³¹εἰ ὁ μὲν δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ 31
φανεῖται;
¹ὁ ἀγαπῶν παιδεῖαν ἀγαπᾷ αἴσθησιν, 1 XII
ὁ δὲ μισῶν ἐλέγχους ἄφρων.
²κρείσσων ὁ εὐρὼν χάριν παρὰ Κυρίῳ, 2
ἀνὴρ δὲ παράνομος παρασιωπηθήσεται.
³οὗ κατορθώσει ἄνθρωπος ἐξ ἀνόμου, 3
αἱ δὲ ῥίζαι τῶν δικαίων οὐκ ἐξαρθήσονται.
⁴γυνὴ ἀνδρεία στέφανος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· 4
ὥσπερ δὲ ἐν ξύλῳ σκώληξ, οὕτως ἄνδρα ἀπόλλυσιν γυνὴ
κακοποιός.
⁵λογισμοὶ δικαίων κρίματα, 5
κυβερνῶσιν δὲ ἀσεβεῖς δόλους.

KA 21 χειρας] χειρα N* (-ras N^{c.a}) | πιστων A 22 ενωτιον] + χρυσουν N^{c.a} |
vos] uios A 24 εισιν 20] + δε N^{c.a} | ελαττονουνται (ελατον. N^{c.a}) | pr τα αλλο-
τρια N^{c.a} 25 ευλογουμενη] ηυλογημενη A 26 υπολειπειτο N υπολειποτο
A 29 συμπεριφερ. B^b | τω οικω εαντου N 31 αμαρτωλος και ασεβης N
XII 1 παιδιαν KA 2 παρανομος] παρανο sup ras B^a? 4 απολλυσι N
5 λογισμοι N* (λογισμ. N^{1(vid)}c.a) | δολους] λογοις N* (δολους N^{c.a})

- 6 ὁ λόγοι ἀσεβῶν δόλιος,
στόμα δὲ ὀρθῶν ῥύσεται αὐτούς.
- 7 ὁ ἂν στραφῇ, ἀσεβῆς ἀφανίζεται,
οἴκοι δὲ δικαίων παραμένουσιν.
- 8 ὁ στόμα συνετοῦ ἐγκωμιάζεται ὑπὸ ἀνδρός,
νωθοκαρδὸς δὲ μυκτηρίζεται.
- 9 ὁ κρείσσων ἀνὴρ ἐν ἀτιμίᾳ δουλεύων ἑαυτῷ,
ἢ τιμὴν ἑαυτῷ περιτιθεὶς καὶ προσδεόμενος ἄρτου.
- 10 ὁ δίκαιος οἰκτεῖρει ψυχὰς κτηνῶν αὐτοῦ,
τὰ δὲ σπλάγχνα τῶν ἀσεβῶν ἀνελεήμονα.
- 11 ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐμπλησθήσεται ἄρτων,
οἱ δὲ διώκοντες μάταια ἐνδεεῖς φρενῶν.
- 11 a ὁ ἔστιν ἡδὺς ἐν οἴνων διατριβαῖς,
ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ὀχυρώμασιν καταλείψει ἀτιμίαν.
- 12 ἐπιθυμίαι ἀσεβῶν κακαί,
αἱ δὲ ρίζαι τῶν εὐσεβῶν ἐν ὀχυρώμασιν.
- 13 δι' ἁμαρτίαν χειλέων ἐμπίπτει εἰς παγίδας ἁμαρτωλός,
ἐκφεύγει δὲ ἐξ αὐτῶν δίκαιος.
- 13 a ὁ βλέπων λεία ἐλεηθήσεται,
ὁ δὲ συναντῶν ἐν πύλαις ἐκθλίψει ψυχὰς.
- 14 ἀπὸ καρπῶν στόματος ψυχὴ ἀνδρὸς πλησθήσεται ἀγαθῶν,
ἀνταπόδομα δὲ χειλέων αὐτοῦ δοθήσεται αὐτῷ.
- 15 ὁδοὶ ἀφρόνων ὀρθαὶ ἐνώπιον αὐτῶν,
εἰσακούει δὲ συμβουλίας σοφός.
- 16 ἄφρων αὐθημερὸν ἐξαγγέλλει ὀργὴν αὐτοῦ,
κρύπτει δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀτιμίαν πανοῦργος.
- 17 ἐπιδεικνυμένην πίστιν ἀπαγγέλλει δίκαιος,
ὁ δὲ μάρτυς τῶν ἀδίκων δόλιος.
- 18 εἰσὶν οἱ λέγοντες τιτρώσκουσιν μάχαιραι,
γλῶσσαι δὲ σοφῶν ἰώνται.
- 19 χεὶρ ἀληθινὰ κατορθοῖ μαρτυρίαν,
μάρτυς δὲ ταχὺς γλῶσσαν ἔχει ἄδικον.

7 ἀσεβῆς] pr o A | ἀφανίζεται] pr o N* (om N^{1c.a?}) 9 περιθεὶς N | NA
 αρτων A 10 οἰκτερεῖ δικαίος A | αὐτοῦ] εαυτοῦ N* (αὐτ. N^{c.a}) 11 ἐμ-
 πλησθήσεται B 11 a καταλίψω N* (-ψει N¹) | ἀτιμίαν B N^{c.a} A] ἁμαρτίαν N*
 12 εὐσεβῶν] ἀσεβῶν B 13 δι' δια NA | ἁμαρτίας A | ἁμαρτωλός] pr o N*
 (om o N^{c.a}) | ἐκφεύγει N* (εκφυγ. N^{c.a}) 14 καρπῶν] γαρπῶν A 16 ἐξ-
 αγγελεῖ N | πανοῦργος] pr o N^{c.a} 18 μαχαιραν A

- Ε 20 δόλος ἐν καρδίᾳ τεκταινομένου κακά, 20
οἱ δὲ βουλόμενοι εἰρήνην εὐφρανθήσονται.
21 οὐκ ἀρέσει τῷ δικαίῳ οὐδὲν ἄδικον, 21
οἱ δὲ ἀσεβεῖς πλησθήσονται κακῶν.
22 βδέλυγμα Κυρίῳ χεὶλη ψευδῆ, 22
ὁ δὲ ποιῶν πίστει δεκτὸς παρ' αὐτῷ.
23 ἀνὴρ συνετὸς θρόνος αἰσθήσεως, 23
καρδιά δὲ ἀφρόνων συναντήσεται ἀραῖς.
24 χεὶρ ἐκλεκτῶν κρατήσει εὐχερῶς, 24
δόλιοι δὲ ἔσονται ἐν προνομῇ.
25 φοβερὸς λόγος καρδίαν ταρασσεῖ ἀνδρὸς δικαίου, 25
ἀγγελία δὲ ἀγαθὴ εὐφραίνει αὐτόν.
26 ἐπιγνώμων δίκαιος ἑαυτοῦ φίλος ἔσται, 26
ἀμαρτάνοντας δὲ καταδιώξεται κακά,
ἡ δὲ ὁδὸς τῶν ἀσεβῶν πλανήσει αὐτούς.
27 οὐκ ἐπιτεύξεται δόλιος θήρας, 27
κτῆμα δὲ τίμιον ἀνὴρ καθαρός.
28 ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης ζωή, 28
ὁδοὶ δὲ μνησικάκων εἰς θάνατον.

- 1 Υἱὸς πανοῦργος ὑπήκοος πατρί, 1 XIII
υἱὸς δὲ ἀνήκοος ἐν ἀπωλείᾳ.
2 ἀπὸ καρπῶν δικαιοσύνης φάγεται ἀγαθός, 2
ψυχαὶ δὲ παρανόμων ὀλοῦνται ἄωροι.
3 ὁς φυλάσσει τὸ ἑαυτοῦ στόμα τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, 3
ὁ δὲ προπετὴς χεῖλεσιν πτοήσει ἑαυτόν.
4 ἐν ἐπιθυμίαις ἐστὶν πᾶς ἀεργός, 4
χεῖρες δὲ ἀνδρείων ἐν ἐπιμελείᾳ.
5 λόγον ἄδικον μισεῖ δίκαιος, 5
ἀσεβὴς δὲ αἰσχύνεται καὶ οὐχ ἔξει παρρησίαν.
7 εἰσὶν οἱ πλουτίζοντες ἑαυτοὺς μηδὲν ἔχοντες, 7
καὶ εἰσὶν οἱ ταπεινοῦντες ἑαυτοὺς ἐν πολλῷ πλούτῳ.

NA 23 καρδια Ν* (ras ι 2^ο postea inst Ν¹) 24 ευχερως] εχθρων Α | εν
προνομη] εις προνομη| Α 25 ευφρανει Ν* (ευφραιν. Ν^{c.a}) Α 26 εσται]
+ αι δε γνωμαι των ασεβων ανεπικεικει Α | αμαρτανοντας...κακα uncis incl
Ν^{c.a} XIII 1 πατρί] μητρι Ν* (πατρι Ν^{c.a}) 2 καρπου Α | ολουνται]
ολλυνται Ν 5 παρρησιαν]+ (6) δικαιοσυνη φυλασσει ακακους οδω| τους
δε ασεβεις φαυλους ποιει αμαρτια Α 7 πλουτιζουσιν Α

- 8 ἄλτρον ἀνδρὸς ψυχῆς ὁ ἴδιος πλοῦτος,
πτωχὸς δὲ οὐχ ὑφίσταται ἀπειλήν.
- 9 φῶς δικαίοις διὰ παντός,
φῶς δὲ ἀσεβῶν σβέννυται.
- 9 a 9^a ψυχαὶ δόλιαι πλανῶνται ἐν ἁμαρτίαις,
δίκαιοι δὲ οἰκτείρουσιν καὶ ἐλεῶσιν.
- 10 κακὸς μεθ' ὕβρεως πράσσει κακά,
οἱ δὲ ἑαυτῶν ἐπιγνώμονες σοφοί.
- 11 ὕπαρξις ἐπισπουδαζομένη μετὰ ἀνομίας ἐλάσσων γίνεται,
ὁ δὲ συνάγων ἑαυτῷ μετ' εὐσεβείας πληθυνθήσεται·
δίκαιος οἰκτείρει καὶ κιχρᾷ.
- 12 κρείσσων ἐναρχομένοις βοηθῶν καρδία
τοῦ ἐπαγγελλομένου καὶ εἰς ἐλπίδα ἄγοντος·
δένδρον γὰρ ζωῆς ἐπιθυμία ἀγαθή.
- 13 ὁ καταφρονεῖ πράγματος, καταφρονηθήσεται ὑπ' αὐτοῦ·
ὁ δὲ φοβούμενος ἐντολήν, οὗτος ὑγιαίνει.
- 13 a 13^a υἱὸς δολίῳ οὐδὲν ἔσται ἀγαθόν·
οἰκέτῃ δὲ σοφῷ εὐδοοὶ ἔσονται πράξεις,
καὶ κατευθυνθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ.
- 14 νόμος σοφοῦ πηγὴ ζωῆς,
ὁ δὲ ἄνους ὑπὸ παγίδος θανεῖται.
- 15 σύνεσις ἀγαθὴ δίδωσιν χάριν,
τὸ δὲ γνῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς,
ὁδοὶ δὲ καταφρονούντων ἐν ἀπωλείᾳ.
- 16 πᾶς πανοῦργος πράσσει μετὰ γνώσεως,
ὁ δὲ ἄφρων ἐξεπέτασεν ἑαυτοῦ κακίαν.
- 17 βασιλεὺς θρασὺς ἐμπεσεῖται εἰς κακά,
ἄγγελος δὲ σοφὸς ῥύσεται αὐτόν.
- 18 πενίαν καὶ ἀτιμίαν ἀφαιρεῖται παιδεία,
ὁ δὲ φυλάσσων ἐλέγχους δοξασθήσεται.
- 19 ἐπιθυμία εὐσεβῶν ἡδύνουσιν ψυχὴν,
ἔργα δὲ ἀσεβῶν μακρὰν ἀπὸ γνώσεως.
- 20 συμπορευόμενος σοφοῖς σοφὸς ἔσῃ,

8 ^{υπισταται} N* (υφ. N¹) 9 a ^{ελεουσῖ} A 12 ^{εν αρχ.} B^{fort} ^{εναρ.} NA
χομενος NA | ^{βοηθων} βοηθειν N^{c.a} (-θων) A | ^{αγαθη}] om N* (hab N^{c.a}) κακη
A 13 a ^{δουλιω} N* (δολ. N¹ c.a) | ^{εσταγαθον} N* (εσται αγ. N^{c.a}) | ^{πραξις}
N^{*vid} (-ξεις N^{c.a}) 15 ^{διδωσι} A | ^{απωλια} N 16 ^{εξεπετασε} N 17 ^{σοφος}]
^{πιστος} N* (σοφ. N^{c.a}) 18 ^{παιδια} NA 19 ^{ηδυνουσι} N 20 ^{συμπορευο-}
^{μενος} 1°] pr o N^{c.a} A | ^{εση}] εσται N^{c.a} A

- Β ὁ δὲ συμπορευόμενος ἄφροσι γνωσθήσεται.
- ²¹ ἁμαρτάνοντας καταδιώξεται κακά, 21
τοὺς δὲ δικαίους καταλήμψεται ἀγαθά.
- ²² ἀγαθὸς ἀνὴρ κληρονομήσει υἱοὺς νιδῶν, 22
θησαυρίζεται δὲ δικαίοις πλοῦτος ἀσεβῶν.
- ²³ δίκαιοι ποιήσουσιν ἐν πλούτῳ ἔτη πολλά, 23
ἄδικοι δὲ ἀπολοῦνται συντόμως.
- ²⁴ ὃς φείδεται τῆς βακτηρίας, μισεῖ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, 24
ὁ δὲ ἀγαπῶν ἐπιμελῶς παιδεύει.
- ²⁵ δίκαιος ἔσθων ἐμπιπλᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, 25
ψυχαὶ δὲ ἀσεβῶν ἐνδεεῖς.
- ¹ σοφαὶ γυναῖκες ὠκοδόμησαν οἴκους, 1 XIV
ἡ δὲ ἄφρων κατέσκαψεν ταῖς χερσὶν αὐτῆς.
- ² ὁ πορευόμενος ὀρθῶς φοβεῖται τὸν κύριον, 2
ὁ δὲ σκολιάζων ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἀτιμασθήσεται.
- ³ ἐκ στόματος ἀφρόνων βακτηρία ὑβρεως, 3
χείλη δὲ σοφῶν φυλάσσει αὐτούς.
- ⁴ οὐ μὴ εἰσιν βόες, φάτναι καθαραί· 4
οὐδὲ πολλὰ γενήματα, φανερά βοδὸς ἰσχύς.
- ⁵ μάρτυς πιστὸς οὐ ψεύδεται, 5
ἐκκαίει δὲ ψευδῇ μάρτυς ἄδικος.
- ⁶ ζητήσεις σοφίαν παρὰ κακοῖς καὶ οὐχ εὐρήσεις, 6
αἰσθησις δὲ παρὰ φρονίμοις εὐχερής.
- ⁷ πάντα ἐναντία ἀνδρὶ ἄφρονι, 7
ὅπλα δὲ αἰσθήσεως χεῖλη σοφά.
- ⁸ σοφία πανούργων ἐπιγνώσεται τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, 8
ἄνοια δὲ ἀφρόνων ἐν πλάνῃ.
- ⁹ οἰκίαι παρανόμων ὀφειλήσουσιν καθαρισμόν, 9
οἰκίαι δὲ δικαίων δεκταί.
- ¹⁰ καρδιά ἀνδρὸς αἰσθητικῆς, λυπηρὰ ψυχὴ αὐτοῦ· 10
ὅταν δὲ εὐφραίνηται, οὐκ ἐπιμίγνυται ὕβρει.
- ¹¹ οἰκίαι ἀσεβῶν ἀφανισθήσονται, 11
σκηναὶ δὲ κατορθούντων στήσονται.

NA 20 συμπορευομενος 2°] συνρεμβομενος A | αφροσι] αφρονη N* (αφροσι N^{c,a})
αφροσιν A 22 αγαθος] pr o A 25 εσθων] εσθιων N^{c,a} XIV 1 κατ-
εσκαψεν] κατεστρεψεν A 2 om δε N* (hab N^{c,a}) 3 φυλαξει A
B εκκαει N* (εκκαει N^{c,a}) 9 παρανομων] αφρονων A | οφιλησουσι N* (-σι
ut vid N^{c,a}) 10 υβρει Bab (υβρι B*N)] υβριν A

- 12 ¹² ἔστιν ὁδὸς ἣ δοκεῖ παρὰ ἀνθρώποις ὀρθή εἶναι, B
τὰ δὲ τελευταῖα αὐτῆς ἔρχεται εἰς πυθμένα ᾧδου.
- 13 ¹³ ἐν εὐφροσύναις οὐ προσμίνγνται λύπη,
τελευταῖα δὲ χαρὰ εἰς πένθος ἔρχεται.
- 14 ¹⁴ τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν πλησθήσεται θρασυκάρδιος,
ἀπὸ δὲ τῶν διανοημάτων αὐτοῦ ἀνὴρ ἀγαθός.
- 15 ¹⁵ ἄκακος πιστεύει παντὶ λόγῳ,
πανοῦργος δὲ ἔρχεται εἰς μετάνοιαν.
- 16 ¹⁶ σοφὸς φοβηθεὶς ἐξέκλινεν ἀπὸ κακοῦ,
ὁ δὲ ἄφρων ἑαυτῷ πεποιθὼς μίγνται ἀνόμῳ.
- 17 ¹⁷ ὀξύθυμος πράσσει μετὰ ἀβουλίας,
ἀνὴρ δὲ φρόνιμος πολλὰ ὑποφέρει.
- 18 ¹⁸ μεριοῦνται ἄφρονες κακίαν,
οἱ δὲ πανοῦργοι κρατήσουσιν αἰσθήσεως.
- 19 ¹⁹ ὀλισθήσουσιν κακοὶ ἔναντι ἀγαθῶν,
καὶ ἀσεβεῖς θεραπεύουσιν θύρας δικαίων.
- 20 ²⁰ φίλοι μισήσουσιν φίλους πτωχοῦς,
φίλοι δὲ πλουσίων πολλοί.
- 21 ²¹ ὁ ἀτιμάζων πένητας ἀμαρτάνει,
ἐλεῶν δὲ πτωχοὺς μακαριστός.
- 22 ²² πλανώμενοι τεκταίνουσι κακά,
ἔλεον δὲ καὶ ἀλήθειαν τεκταίνουσιν ἀγαθοί·
οὐκ ἐπίστανται ἔλεον καὶ πίστιν τέκτονες κακῶν,
ἐλεημοσύνην δὲ καὶ πίστει παρὰ τέκτοσιν ἀγαθοῖς.
- 23 ²³ ἐν παντὶ μεριμνῶντι ἔνεστιν περισσόν,
ὁ δὲ ἡδὺς καὶ ἀνάληγτος ἐν ἐνδείᾳ ἔσται.
- 24 ²⁴ στέφανος σοφῶν πανοῦργος,
ἡ δὲ διατριβὴ ἀφρόνων κακὴ.
- 25 ²⁵ ῥύσεται ἐκ κακῶν ψυχὴν μάρτυς πιστός,
ἐκκαίει δὲ ψευδῇ δόλιος.
- 26 ²⁶ ἐν φόβῳ Κυρίου ἔλπις ἰσχύος,
τοῖς δὲ τέκνοις αὐτοῦ καταλείπει ἔρεισμα.
- 27 ²⁷ πρόσταγμα Κυρίου πηγὴ ζωῆς,
ποιεῖ δὲ ἐκκλίνειν ἐκ παγίδος θανάτου.

12 ὀρθη ειναι παρα ανῶις A | αυτης] αυτου A 13 ευφροσυνη B | χα-
ρας A 16 εαυτω] pr εν B* (om B^{c.a}) 20 μισησωσιν A 21 μακα-
ριστος] μακαριος εστι, A 22 τεκταίνουσι] τεκτενουσιν A | πιστεις] πιστις
B A 26 καταλειπει] καταλιψι B^{c.a} | ερισμα B*B A (ερεισμα Bab)

- 28^ε ἐν πολλῷ ἔθνει δόξα βασιλέως, 28
ἐν δὲ ἐκλείψει λαοῦ συντριβὴ δυνάστου.
29 μακρόθυμος ἀνὴρ πολὺς ἐν φρονήσει, 29
ὁ δὲ ὀλιγόψυχος ἰσχυρὸς ἄφρων.
30 πρᾶθύθυμος ἀνὴρ καρδίας ἱατρός, 30
σῆς δὲ ὀστέων καρδία αἰσθητική.
31 ὁ συκοφαντῶν πένητα παροξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτόν, 31
ὁ δὲ τιμῶν αὐτὸν ἐλεᾷ πτωχόν.
32 ἐν κακίᾳ αὐτοῦ ἀπωσθήσεται ἀσεβής, 32
ὁ δὲ πεπειθὼς τῇ ἑαυτοῦ ὁσιότητι δίκαιος.
33 ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνδρὸς σοφία, 33
ἐν δὲ καρδίᾳ ἀφρόνων οὐ διαγιγνώσκεται.
34 δικαιοσύνη ὑψοῖ ἔθνος, 34
ἐλασσονοῦσι δὲ φυλὰς ἁμαρτίαι.
35 δεκτὸς βασιλεῖ ὑπὲρ ἑτῆς νοήμων, 35
τῇ δὲ ἑαυτοῦ εὐστροφίᾳ ἀφαιρεῖται ἀτιμίαν.
1 ὀργὴ ἀπόλλυσιν καὶ φρονίμους, 1 XV
ἀπόκρισις δὲ ὑποπίπτουσα ἀποστρέφει θυμόν,
λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγείρει ὀργάς.
2 γλῶσσα σοφῶν καλὰ ἐπίσταται, 2
στόμα δὲ ἀφρόνων ἀναγγελεῖ κακά.
3 ἐν παντὶ τόπῳ ὀφθαλμοὶ Κυρίου· 3
σκοπεύουσιν κακοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς.
4 ἴασις γλώσσης δένδρον ζωῆς, 4
ὁ δὲ συντηρῶν αὐτὴν πλησθήσεται πνεύματος.
5 ἄφρων μυκτηρίζει παιδίαν πατρός, 5
ὁ δὲ φυλάσσων ἐντολὰς πανουργότερος.
6 ἐν πλεοναζούσῃ δικαιοσύνῃ ἰσχύς πολλή, 6
οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὀλόριζοι ἐκ γῆς ἀπολοῦνται·
οἴκοις δικαίων ἰσχύς πολλή,
καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἀπολοῦνται.
7 χεὶρ σοφῶν δέδεται αἰσθήσει, 7
καρδίαι δὲ ἀφρόνων οὐκ ἀσφαλεῖς.

NA 29 ὀλιγοσχος N* (ὀλιγοψυχος N¹) | ἰσχυρως B^{ab}N^{c.a}A 31 ἐλεα] ἐλεει
B^{ab} 33 ἀνδρος] ἀναπαύσεται N^{c.a} 34 ἐλασσονοῦσι (sic) BNA
XV 1 om δε 2^ο N 2 ἀναγγελλει A^{vid} 4 πνευματος] πισοττος N*
των καρπων αυτης N^{c.a} 5 παιδειαν B^{ab} 6 απολουνται 1^ο] ολουνται
N^{c.a}A | om οικους... απολουνται (2^ο) N* (hab N^{c.a}) 7 χειλη] + δ N* (om
δ N¹)

- 8 ⁸θυσαίαι ἀσεβῶν βδέλυγμα Κυρίῳ, B
 εὐχαὶ δὲ κατευθυνόντων δεκταὶ παρ' αὐτῷ.
 9 ⁹βδέλυγμα Κυρίῳ ὁδοὶ ἀσεβοῦς,
 διώκοντας δὲ δικαιοσύνην ἀγαπᾷ.
 10 ¹⁰παιδεῖα ἀκάκου γνωρίζεται ὑπὸ τῶν παριόντων,
 οἱ δὲ μισοῦντες ἐλέγχους τελευτῶσιν αἰσχροῦς.
 11 ¹¹ἄδης καὶ ἀπώλεια φανερά παρὰ τῷ κυρίῳ,
 πῶς οὐχὶ καὶ αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων ;
 12 ¹²οὐκ ἀγαπήσει ἀπαιδευτος τοὺς ἐλέγχοντας αὐτόν,
 μετὰ δὲ σοφῶν οὐχ ὁμιλήσει.
 13 ¹³καρδίας εὐφραينوμένης πρόσωπον θάλλει,
 ἐν δὲ λύπαις οὔσης σκυθρωπάζει.
 14 ¹⁴καρδία ὀρθὴ ζητεῖ αἴσθησιν,
 στόμα δὲ ἀπαιδευτῶν γνώσεται κακά.
 15 ¹⁵πάντα τὸν χρόνον οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν κακῶν προσδέχονται κακά,
 οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἡσυχάζουσιν διὰ παντός.
 16 ¹⁶κρείσσων μικρὰ μερὶς μετὰ φόβου Κυρίου
 ἢ θησαυροὶ μεγάλοι μετὰ ἀφοβίας.
 17 ¹⁷κρείσσων ξενισμὸς μετὰ λαχάνων πρὸς φιλίαν καὶ χάριν
 ἢ παράθεσις μόσχων μετὰ ἔχθρας.
 18 ¹⁸ἀνὴρ θυμώδης παρασκευάζει μάχας,
 μακρόθυμος δὲ καὶ τὴν μέλλουσαν καταπραύνει.
 18a ^{18a}μακρόθυμος ἀνὴρ κατασβέσει κρίσεις,
 ὁ δὲ ἀσεβὴς ἐγείρει μᾶλλον.
 19 ¹⁹ὁδοὶ ἀεργῶν ἐστρωμέναι ἀκάνθαις,
 αἱ δὲ τῶν ἀνδρείων τετριμμέναι.
 20 ²⁰υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα,
 υἱὸς δὲ ἄφρων μυκτηρίζει μητέρα αὐτοῦ.
 21 ²¹ἀνοήτου τρίβοι ἐνδεεῖς φρενῶν,
 ἀνὴρ δὲ φρόνιμος κατευθύνων πορεύεται.
 22 ²²ὑπερτίθενται λογισμοὺς οἱ μὴ τιμῶντες συνέδρια,
 ἐν δὲ καρδίαις βουλευομένων μένει βουλή.
 23 ²³οὐ μὴ ὑπακούσῃ ὁ κακὸς αὐτῇ,

8 ασεβων] αμαρτωλων N 9 αγαπα] απατα N* (αγ. N^{c.a}) 10 παιδια NA
 NA 13 ουσης BabN] ουσαις B* ουσαι A 14 απαιδευτων] ασεβων
 N* (απαιδ. N^{c.a}) 15 ησυχάζουσιν A 17 om μετὰ 1° A | μετὰ 2°] μετ A
 18 a κρισις NA 21 ανηρ δε φρονιμος] ο δε φρ. ανηρ N 22 υπερτι-
 θονται N* (-θενται N^{c.a}) | τιμωτες N* (-ντες N^{c.a}) 23 ου] υ A* (pr ο
 A^{a1} mε] | κακος] ακακος N^{c.a}

B οὐδὲ μὴ εἴπη καίριόν τι καὶ καλὸν τῷ κοινῷ.

²⁴ ὁδοὶ ζωῆς διανοήματα συνετοῦ, 24

ἵνα ἐκκλίνας ἐκ τοῦ ᾄδου σωθῇ.

²⁵ οἴκους ὑβριστῶν κατασπᾶ Κύριος, 25

ἐστήρισεν δὲ ὄριον χήρας.

²⁶ βδέλυγμα Κυρίῳ λογισμὸς ἄδικος, 26

ἀγνῶν δὲ ῥήσεις σεμναί.

²⁷ ἐξόλλυσιν ἑαυτὸν ὁ δωρολήμπτης, 27

ὁ δὲ μισῶν δώρων λήμψεις σώζεται.

⁽⁶⁾ ἐλεημοσύναις καὶ πίστεσιν ἀποκαθαίρονται ἁμαρτίαι, (6) (XVI)

τῷ δὲ φόβῳ Κυρίου ἐκκλίνει πᾶς ἀπὸ κακοῦ.

²⁸ καρδιαὶ δικαίων μελετῶσιν πίστεις, 28

στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποκρίνεται κακά.

⁽⁷⁾ δεκταὶ παρὰ Κυρίῳ ὁδοὶ ἀνθρώπων δικαίων, (7)

διὰ δὲ αὐτῶν καὶ οἱ ἐχθροὶ φίλοι γίνονται.

²⁹ μακρὰν ἀπέχει ὁ θεὸς ἀπὸ ἀσεβῶν, 29

εὐχαῖς δὲ δικαίων ἐπακούει.

§ C ⁽⁸⁾ κρείσσων ὀλίγη λήμψις μετὰ δικαιοσύνης (8)

ἢ πολλὰ γενήματα μετὰ ἀδικίας.

¹ καρδία δὲ ἀνδρὸς λογιζέσθω δίκαια, 1 (9) XVI

ἵνα ὑπὸ τοῦ θεοῦ διορθωθῇ τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

² θεωρῶν ὀφθαλμὸς καλὰ εὐφραίνει καρδίαν, 2 (30) (XV)

φήμη δὲ ἀγαθὴ πιαίνει ὅσα.

³ ὁς ἀπωθεῖται παιδεῖαν μισεῖ ἑαυτόν, 3 (32)

ὁ δὲ τηρῶν ἐλέγχους ἀγαπᾶ ψυχὴν αὐτοῦ.

⁴ φόβος θεοῦ παιδεῖα καὶ σοφία, 4 (33)

καὶ ἀρχὴ δόξης ἀποκριθῆσεται αὐτῇ.

⁵ πάντα τὰ ἔργα τοῦ ταπεινοῦ φανερὰ παρὰ τῷ θεῷ, 5

οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐν ἡμέρᾳ κακῇ ὀλοῦνται.

⁶ ἀκάθαρτος παρὰ θεῷ πᾶς ὑψηλοκάρδιος, 6 (5) (XVI)

χειρὶ δὲ χείρας ἐμβαλὼν ἀδίκως οὐκ ἀθρωθήσεται.

⁷ ἀρχὴ ὁδοῦ ἀγαθῆς τὸ ποιεῖν τὰ δίκαια, 7

NA C 25 ἐστηρισεν] ἐστήσεν N* (ἐστηρ. N^{c.a}) 27 λήμψις A | ἐλαιημοσύναις N*
 (-ναις N^{c.a} nisi forte x) | πιστίσιν N* (-τεσιν N^{1.c.a}) 28 καρδία N* (-διαί
 N^{1.c.a} (vidi)) | πιστίς NA 29 ἐπακούει] υπακούει N | λήψις C XVI 1 om
 δε AC | θεου] κυ C 3 παιδιαν NA 4 θεου] κυ A | παιδία N | δοξης]
 + αὐτου A | αὐτῇ] αὐτῷ A + προσπορευεται δε ταπεινοῖς δοξα N^{c.a} + προσπο-
 ρευεται ταπεινός (sic) δοξα A 5 ἀσεβῆς B* (-βεις B^{ab}) 6 θεῷ pr
 τῷ A | ἀθωωθήσεται B* NA C (αθωωθ. B^b)

B

- 8 δεκτὰ δὲ παρὰ θεῶ μᾶλλον ἢ θύειν θυσίας.
 8 ὁ ζητῶν τὸν κύριον εὐρήσει γινῶσιν μετὰ δικαιοσύνης,
 οἱ δὲ ὀρθῶς ζητοῦντες αὐτὸν εὐρήσουσιν εἰρήνην.
 (4) 9 πάντα τὰ ἔργα τοῦ κυρίου μετὰ δικαιοσύνης,
 φυλάσσεται δὲ ὁ ἀσεβὴς εἰς ἡμέραν κακῆν.
 10 μαντεῖον ἐπὶ χεῖλεσιν βασιλέως,
 ἐν δὲ κρίσει οὐ μὴ πλανηθῇ τὸ στόμα αὐτοῦ.
 11 ῥοπή ζυγοῦ δικαιοσύνη παρὰ Κυρίῳ,
 τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ στάθμια δίκαια.
 12 βδέλυγμα βασιλεῖ ὁ ποιῶν κακά,
 μετὰ γὰρ δικαιοσύνης ἐτοιμάζεται θρόνος ἀρχῆς.
 13 δεκτὰ βασιλεῖ χεῖλη δίκαια,
 λόγους δὲ ὀρθοὺς ἀγαπᾷ.
 14 θυμὸς βασιλέως ἄγγελος θανάτου,
 ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἐξιλάσεται αὐτόν.
 15 ἐν φωτὶ ζωῆς υἱὸς βασιλέως,
 οἱ δὲ προσδεκτοὶ αὐτῷ ὥσπερ νέφος ὄψιμον.
 16 νοσοῖαι σοφίας αἰρετώτεραι χρυσίου,
 νοσοῖαι δὲ φρονήσεως αἰρετώτεραι ὑπὲρ ἀργύριον.
 17 τρίβοι ζωῆς ἐκκλίνουσιν ἀπὸ κακῶν,
 μῆκος δὲ βίου ὁδοὶ δικαιοσύνης.
 ὁ δεχόμενος παιδείαν ἐν ἀγαθοῖς ἔσται,
 ὁ δὲ φυλάσσων ἐλέγχους σοφισθήσεται.
 ὃς φυλάσσει τὰς ἑαυτοῦ ὁδοὺς τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν,
 ἀγαπῶν δὲ ζῶν αὐτοῦ φείσεται στόματος αὐτοῦ.
 18 πρὸ συντριβῆς ἡγείται ὕβρις,
 πρὸ δὲ πτώματος κακοφροσύνη.
 19 κρείσσων πρᾶυθυμος μετὰ ταπεινώσεως
 ἢ ὃς διαιρεῖται σκῦλα μετὰ ὕβριστῶν.
 20 συνετὸς ἐν πράγμασιν εὐρετὴς ἀγαθῶν,
 πεποιθὼς δὲ ἐπὶ θεῷ μακαριστός.
 21 τοὺς σοφοὺς καὶ συνετοὺς φαύλους καλοῦσιν,
 οἱ δὲ γλυκεῖς ἐν λόγῳ πλείονα ἀκούσονται.

7 δεκται Bx | θεω] pr τω x | θυσιαν C 9 του κυριου] om του A xac
 10 κρισει] seq ras 2 litt in C 11 Κυριω] kv A θω C 13 ορθους] αγαθους
 C | αγαπα perit in C 15 οψιμοι x* (-μον x^{c-a}) 16 χρυσιω A 17 εκκι-
 νουσιν x | παιδιαν AC | εν] επ x | αυτου i^o] εαυτου C 19 πρᾶυθυμος]
 προθυμος A | ταπεινωσεως] ταπεινοφροσυνης C | υβριστων] υβρεως A 20 θεω]
 kw AC 21 πλειονα] πλιον A πλειον C | ακουσονται] ακουοντ, A

- B 22 πηγὴ ζωῆς ἔννοια τοῖς κεκτημένοις, 22
 παιδεία δὲ ἀφρόνων κακὴ.
 23 καρδία σοφοῦ νοήσῃ τὰ ἀπὸ τοῦ ἰδίου στόματος, 23
 ἐπὶ δὲ χεῖλεσιν φορέσῃ ἐπιγνωμοσύνην.
 24 κηρία μέλιτος λόγοι καλοί, 24
 γλύκασμα δὲ αὐτοῦ ἴσσις ψυχῆς.
 25 εἰσὶν ὁδοὶ δοκοῦσαι εἶναι ὄρθαι ἀνδρί, 25
 τὰ μέντοι τελευταῖα αὐτῶν βλέπει εἰς πυθμένα ἄδου.
 26 ἀνὴρ ἐν πόνοις πονεῖ ἑαυτῷ 26
 καὶ ἐκβιάζεται ἑαυτοῦ τὴν ἀπώλειαν·
 ὁ μέντοι σκολιὸς ἐπὶ τῷ ἑαυτοῦ στόματι φορεῖ τὴν ἀπώλειαν.
 27 ἀνὴρ ἄφρων ὀρύσσει ἑαυτῷ κακά, 27
 ἐπὶ δὲ τῶν ἑαυτοῦ χειλέων θησαυρίζει πῦρ.
 28 ἀνὴρ σκολιὸς διαπέμπεται κακά, 28
 καὶ λαμπτήρα δόλου πυρσεύσει κακοῖς, καὶ διαχωρίζει φί-
 λους.
 29 ἀνὴρ παράνομος ἀποπειράται φίλων, 29
 καὶ ἀπάγει αὐτοὺς ὁδοὺς οὐκ ἀγαθάς.
 30 στηρίζων δὲ ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ διαλογίζεται διεστραμμένα, 30
 ὀρίζει δὲ τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ πάντα τὰ κακά,
 οὗτος κάμινός ἐστιν κακίας.
 31 στέφανος καυχήσεως γῆρας, 31
 ἐν δὲ ὁδοῖς δικαιοσύνης εὐρίσκεται.
 32 κρείσσων ἀνὴρ μακρόθυμος ἰσχυροῦ, 32
 ὁ δὲ κρατῶν ὀργῆς κρείσσων καταλαμβανομένου πόλιν.
 33 εἰς κόλπους ἐπέρχεται πάντα τοῖς ἀδίκους, 33
 παρὰ δὲ Κυρίου πάντα τὰ δίκαια.
 1 κρείσσων ψωμὸς μεθ' ἡδονῆς ἐν εἰρήνῃ ι XVII
 ¶ C ἡ οἶκος πολλῶν ἀγαθῶν καὶ ἀδίκων θυμάτων μετὰ μάχης.†

κAC 22 παιδεία (-δια A)] και παιδια κ* (om και κ^{c.a}) 23 του ιδιου] om του
 κ* (hab κ^{c.a}) | χεῖλεσι C 24 αυτου] αυτων AC 25 μεντοι] δε C |
 αυτων] αυτου C 26 εαυτου I^o] αυτου κC | σκολιους C | φορει] φερει C |
 απωλειαν 2° B^bAC] απωλιαν B*κ 27 θησαυριζει] θησαυριζεται κ* (-ζει
 κ^{c.a}) ορυσσει A 28 δολου] χολου κ | πυρσευει κA | διαχωριζει] διαχωρι
 C 30 om δε I^o AC | διαλογιζεται] λογιζεται κAC | οριζει] οργιζει A | εστι
 C | κακίας] κακων A 31—32 εν δε οδοις...ισχυρου rescf C† 32 ισχυρου]
 + και ανηρ φρονησιν εχων γεωργιου μεγαλου κ^{c.a}AC^a | κρεισσων 2°] κρισσου
 (sic) A | καταλαμβανομενου] pr του A 33 αδικοις] δικαιοις κ* (αδ. κ^{c.a}) |
 παντα 2°] πασιν κ^{c.a} XVII 1 ηδονης] ειδονης A | οικος] pr ο C | πολλων]
 pr πληρης κAC

- 2 ²οἰκέτης νοήμων κρατήσῃ δεσποτῶν ἀφρόνων,
 ἐν δὲ ἀδελφοῖς διελεῖται μέρη.
 3 ³ὥσπερ δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ ἄργυρος καὶ χρυσός,
 οὕτως ἐκλεκταὶ καρδίαι παρὰ Κυρίῳ.
 4 ⁴κακὸς ὑπακούει γλώσσης παρανόμων,
 δίκαιος δὲ οὐ προσέχει χεῖλεσιν ψευδέσιν.
 5 ⁵ὁ καταγελῶν πτωχοῦ παροξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτόν,
 ὁ δὲ ἐπιχαίρων ἀπολλυμένῳ οὐκ ἠθροθήσεται·
 ὁ δὲ ἐπισπλαχνιζόμενος ἐλεηθήσεται.
 6 ⁶στέφανος γερόντων τέκνα τέκνων,
 καύχημα δὲ τέκνων πατέρες αὐτῶν.
 6 a ^{6a}τοῦ πιστοῦ ὅλος ὁ κόσμος τῶν χρημάτων,
 τοῦ δὲ ἀπίστου οὐδὲ ὀβολός.
 7 ⁷οὐχ ἁρμόσει ἄφρονι χεῖλη πιστά,
 οὐδὲ δικαίῳ χεῖλη ψευδῇ.
 8 ⁸μισθὸς χαρίτων παιδεία τοῖς χρωμένοις,
 οὗ δ' ἂν ἐπιστρέψῃ, εὐδοθήσεται.
 9 ⁹ὃς κρύπτει ἀδικήματα ζητεῖ φιλίαν,
 ὃς δὲ μισεῖ κρύπτειν διίστησιν φίλους καὶ οἰκέλους.
 10 ¹⁰συντρίβει ἀπειλὴ καρδίαν φρονίμου,
 ἄφρων δὲ μαστιγωθείς οὐκ αἰσθάνεται.
 11 ¹¹ἀντιλογίας ἐγείρει πᾶς κακός,
 ὁ δὲ Κύριος ἄγγελον ἀνελεήμονα ἐκπέμψει αὐτῷ.
 12 ¹²ἐμπεσεῖται μέριμνα ἀνδρὶ νοήμονι,
 οἱ δὲ ἄφρονες διαλογιῶνται κακά.
 13 ¹³ὃς ἀποδίδωσιν κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν,
 οὐ κινήσεται κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.
 14 ¹⁴ἐξουσίαν δίδωσιν λόγοις ἀρχὴ δικαιοσύνης,
 προηγείται δὲ τῆς ἐνδείας στάσις καὶ μάχη.
 15 ¹⁵ὃς δίκαιον κρίνει τὸν ἄδικον, ἄδικον δὲ τὸν δίκαιον,

2 δεσποτην Ν* (-των Ν¹) 3 εκλεκται καρδιαι] καρδια εκλεγεται Ν* ΝΑ
 καρδιαι εκλεκται Ν^{c.a} [Κυριω] θω Α 4 γλωσσης] γλωσση Β^b Ν¹ | ψευ-
 δεσιν]+ του πιστου ολος ο κοσμος των χρηματων του δε απιστου ουδε οβολος
 Α 5 καταγελων] καταγγελλων Α | αλωθησεται Β* ΝΑ (αθωθ. Β^b) |
 επισπλαγχνιζομενος] σπλαγχνιζομενος Α 6 a om του πιστου...οβολος Α
 7 om πιστα...χειλη 2° Ν | ψευδη] πιστα Ν^{c.a} 8 παιδια Β* Ν (-δεια Β^{ab} Α)]
 pr η Β^{ab} ΝΑ | ευοδωθησεται] αδικηθησεται Ν 10 καρδιαν sup ras Ν¹
 13 εκ του οικου] εις τους οικους Α 14 αρχην Ν* (ν ras postea inst Ν¹) |
 ενδιαστασις Ν* (ενδιας στ. Ν^{c.a}) | στασεις Α 15 αδικον 1°] δικαιον Ν

- B ἀκάθαρτος καὶ βδελυκτὸς παρὰ θεῷ.
 16 ἵνα τί ὑπῆρξεν χρήματα ἄφρονι; 16
 κτήσασθαι γὰρ σοφίαν ἀκάρδιος οὐ δυνήσεται.
 (19) ὅς ὑψηλὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ζητεῖ συντριβὴν,
 (20) ὁ δὲ σκολιάζων τοῦ μαθεῖν ἐμπεσεῖται εἰς κακά.
 17 εἰς πάντα καιρὸν φίλος ὑπαρχέτω σοι, 17
 ἀδελφοὶ δὲ ἐν ἀνάγκαις χρήσιμοι ἔστωσαν,
 τούτου γὰρ χάριν γεννῶνται.
 18 ἀνὴρ ἄφρων ἐπικροτεῖ καὶ ἐπιχαίρει ἑαυτῷ, 18
 ὥς καὶ ὁ ἐγγυώμενος ἐγγύνῃ τῶν ἑαυτοῦ φίλων.
 19 φιλαμαρτήμων χαίρει μάχαις, 19
 20 ὁ δὲ σκληροκάρδιος οὐ συναντᾷ ἀγαθοῖς.
 ἀνὴρ εὐμετάβολος γλώσση ἐμπεσεῖται εἰς κακά,
 21 καρδιά δὲ ἄφρονος ὀδύνη τῷ κεκτημένῳ αὐτήν. 21
 οὐκ εὐφραίνεται πατήρ ἐπὶ υἱῷ ἀπαιδευτῷ,
 υἱὸς δὲ φρόνιμος εὐφραίνει μητέρα αὐτοῦ.
 22 καρδιά εὐφραινομένη εὐεκτεῖν ποιεῖ, 22
 ἀνδρὸς δὲ λυπηροῦ ξηραίνεται τὰ ὄστα.
 23 λαμβάνοντος δῶρα ἐν κόλποις ἀδίκως οὐ κατευοδοῦνται ὁδοί, 23
 ἀσεβῆς δὲ ἐκκλίνει ὁδοὺς δικαιοσύνης.
 24 πρόσωπον συνετὸν ἀνδρὸς σοφοῦ, 24
 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἄφρονος ἐπ' ἄκρα γῆς.
 25 ὀργὴ πατρί ἐστὶν υἱὸς ἄφρων, 25
 καὶ ὀδύνη τῇ τεκούσῃ αὐτοῦ.
 26 ζῆμοῦν ἄνδρα δίκαιον οὐ καλόν, 26
 οὐδὲ ὅσιον ἐπιβουλεύειν δυνάσταις δικαίοις.
 27 ὅς φεῖδεται ῥῆμα προελέσθαι σκληρὸν ἐπιγνώμων, 27
 μακρόθυμος δὲ ἀνὴρ φρόνιμος.
 28 ἀνοήτῳ ἐπερωτήσαντι σοφίαν σοφία λογισθήσεται, 28
 ἐνέον δὲ τις ἑαυτὸν ποιήσας δόξει φρόνιμος εἶναι.
 1 προφάσεις ζητεῖ ἀνὴρ βουλόμενος χωρίζεσθαι ἀπὸ φίλων, 1 XVIII
 ἐν παντὶ δὲ καιρῷ ἐπονείδιστος ἔσται.
 2 οὐ χρεῖαν ἔχει σοφίας ἐνδεὴς φρενῶν, 2
 μᾶλλον γὰρ ἄγεται ἀφροσύνη.

NA 16 γαρ] δε A | σοφίας A 17 φίλος] pr ο N^{c,a} 18 εγγυην] εγγυη
 N¹A | τον εαυτ. φίλον N^{c,a}A 19 χαιρει] κειρει A 21 επι] εφ A |
 ευφρανει] ευφρανει A 23 κολπω NA | αδικω N 25 οπι εστιν N^{c,a}A |
 αυτου] αυτον B¹N^{c,a} 27 προελεσθαι] προεσθαι N^{c,a}A 28 σοφίαν]
 σοφία N¹ om A XVIII 2 αγεται] αγαγεται A.

- 3 ὅταν ἔλθῃ ἀσεβῆς εἰς βάθος κακῶν, καταφρονεῖ, B
ἐπέρχεται δὲ αὐτῷ ἀτιμία καὶ ὄνειδος.
4 ὕδωρ βαθὺ λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρός,
ποταμὸς δὲ ἀναπηδύει καὶ πηγὴ ζωῆς.
5 θανατῶσαι πρόσωπον ἀσεβοῦς οὐ καλόν,
οὐδὲ ὅσιον ἐκκλίνειν τὸ δίκαιον ἐν κρίσει.
6 χεῖλῃ ἄφρονος ἄγουσιν αὐτὸν εἰς κακά,
τὸ δὲ στόμα αὐτοῦ τὸ θρασὺ θάνατον ἐπικαλεῖται.
7 ὁ στόμα ἄφρονος συντριβὴ αὐτῷ,
τὰ δὲ χεῖλῃ αὐτοῦ παγὶς τῇ ψυχῇ αὐτοῦ.
8 ὀκνηροὺς καταβάλλει φόβος,
ψυχαὶ δὲ ἀνδρογύνων πεινᾶσουσιν.
9 ὁ μὴ ἰώμενος αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ
ἀδελφός ἐστιν τοῦ λυμαινομένου ἑαυτοῦ.
10 ἔκ μεγαλωσύνης ἰσχύος ὄνομα Κυρίου,
αὐτῷ δὲ προσδραμόντες δίκαιοι ὑψοῦνται.
11 ὑπαρξίς πλουσίου ἀνδρὸς πόλις ὀχυρά,
ἡ δὲ δόξα αὐτῆς μέγα ἐπισκιάζει. § C
12 πρὸ συντριβῆς ὑψοῦται καρδίᾳ ἀνδρός,
καὶ πρὸ δόξης ταπεινοῦται.
13 ὅς ἀποκρίνεται λόγον· πρὶν ἀκοῦσαι,
ἀφροσύνη αὐτῷ ἐστιν καὶ ὄνειδος.
14 θυμὸν ἀνδρὸς πρᾶννει θεράπων φρόνιμος,
ὀλιγόψυχον δὲ ἄνδρα τίς ὑποίσει;
15 καρδίᾳ φρονίμου κτᾶται αἴσθησιν,
ῥῶτα δὲ σοφῶν ζητεῖ ἔννοιαν.
16 δόμα ἀνθρώπου ἐμπλατύνει αὐτόν,
καὶ παρὰ δυνάσταις καθίζανει αὐτόν.
17 δίκαιος ἑαυτοῦ κατήγορος ἐν πρωτολογίᾳ·
ὥς δ' ἂν ἐπιβάλῃ ὁ ἀντίδικος, ἐλέγχεται.
18 ἀντιλογίας παύει σιγηρὸς,
ἐν δὲ δυναστείαις ὀρίζει.

4 αναπηδύει BNA 6 αυτον] αυτα A | θρασυν A 8 ανδρογυναιων NAC
N* (-γυνων N^{c.a}) 9 αυτον] εαυτον N^{c.a}A 10 Κυριου] κῶ N* (κυ N^{c.a}) | om
δε N* (hab N^{c.a}) | προσδραμουντες N* (-μοντες N[?]) 11 υπαρξεις A |
μεγα] μεγαλα N^{c.a} | επισκιαζει] επισκειασει A 13 αυτω bis scr A | εστι C
14 υποίσει] οίποισει N* (υπ. N^{c.a}) 16 ενπλατυνει N (-νι) AC 18 σιγηρος]
adpinx κληρος N^{c.a} mg | δυναστιας N δυνασταις AC

- B ¹⁹ ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος ὡς πόλις ὄχυρὰ καὶ ὑψηλή, ¹⁹
 ἰσχύει δὲ ὥσπερ τεθεμελιωμένον βασίλειον.
- ²⁰ ἀπὸ καρπῶν στόματος ἀνὴρ πῖμπλησιν κοιλίαν αὐτοῦ, ²⁰
 ἀπὸ δὲ καρπῶν χειλέων αὐτοῦ ἐμπλησθήσεται.
- ²¹ θάνατος καὶ ζωὴ ἐν χειρὶ γλώσσης, ²¹
 οἱ δὲ κρατοῦντες αὐτῆς ἔδονται τοὺς καρποὺς αὐτῆς.
- ²² ὃς εὗρεν γυναῖκα ἀγαθὴν εὗρεν χάριτας, ²²
 ἔλαβεν δὲ παρὰ θεοῦ ἰλαρότητα.
- ²² ὃς ἐκβάλλει γυναῖκα ἀγαθὴν ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ, ^{22 a}
 ὁ δὲ κατέχων μοιχαλίδι ἄφρων καὶ ἀσεβής.
- ²³ ἀφροσύνη ἀνδρὸς λυμαινεται τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, ^{23 (3) (XIX}
 τὸν δὲ θεὸν αἰτιάται τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.
- ¹ πλοῦτος προστίθῃσιν φίλους πολλούς, ^{1 (4) XIX}
 ὁ δὲ πτωχὸς καὶ ἀπὸ τοῦ ὑπάρχοντος φίλου λείπεται.
- ⁴ μάρτυς ψευδῆς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, ^{2 (5)}
 ὁ δὲ ἐγκαλῶν ἀδίκως οὐ διαφεύξεται.
- ³ πολλοὶ θεραπεύουσιν πρόσωπα βασιλέων, ^{3 (6)}
 πᾶς δὲ ὁ κακὸς γίνεται ὄνειδος ἀνδρὶ.
- ⁴ πᾶς ὃς ἀδελφὸν πτωχὸν μισεῖ, καὶ φιλίας μακρὰν ἔσται. ^{4 (7)}
 ἔννοια ἀγαθὴ τοῖς εἰδόσιν αὐτὴν ἐγγιεῖ,
 ἀνὴρ δὲ φρόνιμος εὐρήσει αὐτήν.
 ὁ πολλὰ κακοποιῶν τελεσιουργεῖ κακίαν,
 ὃς δὲ ἐρεθίζει λόγους οὐ σωθήσεται.
- ⁵ κτώμενος φρόνησιν ἀγαπᾷ ἑαυτόν, ^{5 (8)}
 ὃς δὲ φυλάσσει φρόνησιν εὐρήσει ἀγαθὰ.
- ⁶ μάρτυς ψευδῆς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, ^{6 (9)}
 ὃς δ' ἂν ἐκκαύσῃ κακίαν ἀπολείται ὑπ' αὐτῆς.
- ⁷ οὐ συμφέρει ἄφρονι τρυφή, ^{7 (10)}
 καὶ ἐὰν οἰκέτης ἄρξηται μεθ' ὕβρεως δυναστεύειν.
- ⁸ ἐλεήμων ἀνὴρ μακροθυμεῖ, ^{8 (11)}
 τὸ δὲ καύχημα αὐτοῦ ἐπέρχεται παρανόμοις.

NA^C 20 καρπων 1° καρπου AC | πῖμπλησει A πῖμπλησι C | ἐμπλησθήσεται] πλῆσθησεται N 21 θανατος και ζωη] θανατος ζωης A 22 δε] τε C^{vid} (ε tantum superest) | θεου] κῷ N^{c,a}A 22a τα αγαθα] om τα C 23 λυμαινεται B* (λυμ. B^{ab}NA[? C]) XIX 1—6 πλουτος...ατιμωρητος] plurima perier in C 1 προστιθῃσι N προστιθῃσει A 2 δε] δ N^C 3 πολλοι] + δε N* (om N^{c,a}) | θεραπευουσιν C | ο κακος] om ο B^bN^{c,a}A | ονειδος] αδικος A 4 μισει] ποιει N* (μισ. N^{c,a}) | ιδοσιν A | ο] + μεν C | om πολλα C | τελεσιουργει A* (-ργει A^{a?}) | σωθησεται] σωζεται C 6 απολειται] απολιπεται N* (απολιται N^{c,a})

- (12) 9 ⁹βασιλέως ἀπειλὴ ὁμοία βρυγμῷ λέοντος, B
ὥσπερ δὲ δρόσος ἐπὶ χόρτῳ, οὕτως τὸ ἱλαρὸν αὐτοῦ.
- (13) 10 ¹⁰αἰσχύνῃ πατρὶ υἱὸς ἄφρων·
οὐχ ἀγναὶ εὐχαὶ ἀπὸ μισθώματος ἐταίρας.
- (14) 11 ¹¹οἶκον καὶ ὕπαρξιν μερίζουσιν πατέρες παισίν,
παρὰ δὲ θεοῦ ἀρμόζεται γυνὴ ἀνδρί.
- (15) 12 ¹²δειλία κατέχει ἀνδρογύναιον,
ψυχὴ δὲ ἀεργοῦ πεινάσει.
- (16) 13 ¹³ὅς φυλάσσει ἐντολὴν τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν,
ὁ δὲ καταφρονῶν τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν ἀπολείται.
- (17) 14 ¹⁴θανίζει θεῷ ὁ ἐλεῶν πτωχόν,
κατὰ δὲ τὸ δόμα αὐτοῦ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ.
- (18) 15 ¹⁵παίδευε υἱόν σου, οὕτως γὰρ ἔσται εὖελπισ,
εἰς δὲ ὕβριν μὴ ἐπαίρου τῇ ψυχῇ σου.
- (19) 16 ¹⁶κακόφρων ἀνὴρ ζημιωθήσεται·
ἐὰν δὲ λοιμεύηται, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ προσθήσει.
- (20) 17 ^{17*} Ἀκουε, υἱέ, παιδεῖαν πατρός σου,
ἵνα σοφὸς γένη ἐπ' ἐσχάτων σου.
- (21) 18 ¹⁸πολλοὶ λογισμοὶ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός,
ἡ δὲ βουλὴ τοῦ κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα μένει.
- (22) 19 ¹⁹καρπὸς ἀνδρὶ ἐλεημοσύνη,
κρείσσων δὲ πτωχὸς δίκαιος ἢ πλούσιος ψευδής.
- (23) 20 ²⁰φόβος Κυρίου εἰς ζωὴν ἀνδρί,
ὁ δὲ ἄφοβος ἀλισθήσεται ἐν τόποις οὗ οὐκ ἐπισκοπεῖται
γνώσις.
- (24) 21 ²¹ὁ ἐγκρύπτων εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ χεῖρας ἀδίκως,
οὐδὲ τῷ στόματι οὐ μὴ προσενέγκῃ αὐτάς.
- (25) 22 ²²λοιμοῦ μαστιγουμένου ἄφρων πανουργότερος γίνεται·
ἐὰν δὲ ἐλέγχῃς ἄνδρα φρόνιμον, νόησει αἰσθήσιν.

10 αφρων]+· και οδυνη τη τεκουση αυτου· A | ουχ] pr γ Ν^{c.a} και ουκ C ΝAC
11 μεριουσιν AC | θεου] κυ AC | αρμοζεται] συνοικει B^{amg} 12 ανδρογυ-
ναιον] ανδρογυνον Ν^{c.a}AC 13 τηρει] inter η et ρ est ras in C 14 δανει-
ζει B^{ab}C | κατα] α 2° sup ras A^a | ανταποδοθησεται (-δωθησεται B*)] αντα-
ποδωσει B^{ab}ΝAC 16 κακοφρων] κακοφρονων C | ζημιωθησεται] pr πολλα
AC 17 παιδιαν ΝA | εσχατω Ν* (-των Ν^{c.a}) 18—19 καρδια...
ψευδης] plurima perier in C 18 εις τον αιωνα μενει B*AC] μενει εις
τον αιωνα B²Ν 19 δικαιος η πλουσιος] καιος η πλου sup ras A^a | ψευδης
B^κ*C^{vid}] ψευστης Ν^{c.a}A 20 ου] οis Ν^{c.a} 21 ενκρυπτων Ν εκκρυπτων C |
προσενεγκη] προσαγαγη B^bΝAC 22 γινεται] εσται A | ελεγχης] ελεγχης C

B	23 ^ο ἀτιμάζων πατέρα καὶ ἀπωθούμενος μητέρα αὐτοῦ	23 (26)
¶ C	καταισχυνθήσεται καὶ ἐπονείδιστος ἔσται. [¶]	
	24 υἱὸς ἀπολειπόμενος φυλάξει παιδείαν πατρὸς	24 (27)
	μελετήσῃ ρήσεις κακὰς.	
	25 ^ο ἐγγνώμενος παῖδα ἄφρονα καθυβρίζει δικαίωμα,	25 (28)
	στόμα δὲ ἀσεβῶν καταπίεται κρίσεις.	
	26 ^ο ἐτοιμάζονται ἀκόλαστοις μάστιγες,	26 (29)
	καὶ τιμωρίαι ὁμοίως ἄφροσιν.	
	1 ἀκόλαστον οἶνος καὶ ὕβριστικὸν μέθη,	1 XX
	πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέκεται.	
	2 οὐ διαφέρει ἀπειλὴ βασιλέως θυμοῦ λέοντος,	2
	ὁ δὲ παροξύνων αὐτὸν ἁμαρτάνει εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.	
	3 δόξα ἀνδρὶ ἀποστρέφεσθαι λοιδορίας,	3
	πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέκεται.	
	4 ὀνειδιζόμενος ὀκνηρὸς οὐκ αἰσχύνεται,	4
	ὥσαύτως καὶ ὁ θανιζόμενος σῖτον ἐν ἀμῆτφ.	
	5 ὕδωρ βαθὺ βουλὴ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός,	5
	ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἐξαντλήσῃ αὐτήν.	
	6 μέγα ἄνθρωπος καὶ τίμιον ἀνὴρ ἐλεήμων,	6
	ἄνδρα δὲ πιστὸν ἔργον εὐρεῖν.	
	7 ὅς ἀναστρέφεται ἄμωμος ἐν δικαιοσύνῃ,	7
	μακαρίους τοὺς παῖδας αὐτοῦ καταλείψει.	
	8 ὅταν βασιλεὺς δίκαιος καθίσῃ ἐπὶ θρόνου,	8
	οὐκ ἐναντιοῦται ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πᾶν πονηρόν.	
	9 τίς καυχῆσεται ἀγνὴν ἔχειν τὴν καρδίαν;	9
	ἢ τίς παρρησιάσεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἁμαρτιῶν;	
	10 κακολογοῦντος πατέρα ἢ μητέρα σβεσθήσεται λαμπτήρ,	10 (20)
	αἱ δὲ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὄψονται σκότος.	
	11 μερὶς ἐπισπουδαζομένη ἐν πρώτοις	11 (21)
	ἐν τοῖς τελευταίοις οὐκ εὐλογηθήσεται.	
	12 μὴ εἴπῃς Τίσομαι τὸν ἐχθρόν·	12 (22)
	ἀλλὰ ὑπόμενον τὸν κύριον, ἵνα σοι βοηθήσῃ.	

NA 24 απολιπομενος B | παιδιαν NA 25 κρισις NA 26 ακολαστοι B*
 (-τοις B^{c,a}) XX 1 μεθη] + πας δε ο συμμιγνυμενος αυτη ουκ εσται σοφος
 B^{c,a} + πας δε ο συμμενομενος ουκ εστ, σοφος A | τοιουτος B* (-τοις B^l(vid))
 2 αυτον] εαυτον A 4 ουκ αισχυνεται] ου καταισχυνεται B | δανει-
 ζομενος B^{ab}B 8 καθιση βασιλευσ δικαιος A 9 την καρδιαν] om την
 B* (hab την B^{c,a}) 10 οψονται] εσονται B 12 αλλα] αλλ B

- (10) 13 ¹³στάθμιον μέγα καὶ μικρὸν καὶ μέτρα δισσά, B
 ἀκάθαρτα ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἀμφότερα·
 (11) 14 ¹⁴καὶ ὁ ποιῶν αὐτὰ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ συνπο-
 δισθῆσεται,
 νεανίσκος μετὰ ὁσίου· καὶ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς αὐτοῦ.
 (12) 15 ¹⁵οὗς ἀκούει καὶ ὀφθαλμοὺς ὁρᾷ· Κυρίου ἔργα καὶ ἀμφότερα.
 (13) 16 ¹⁶μὴ ἀγάπα καταλαλεῖν, ἵνα μὴ ἐξαρθῇς·
 διάνοιξον τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἐμπλήσῃτι ἄρτων.
 (23) 17 ¹⁷βδέλυγμα Κυρίῳ δισσὸν στάθμιον,
 καὶ ζυγὸς δόλιος οὐ καλὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.
 (24) 18 ¹⁸παρὰ Κυρίου εὐθύνεται τὰ διαβήματα ἀνδρὶ,
 θνητὸς δὲ πῶς ἂν νοήσαι τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ;
 (25) 19 ¹⁹παγὶς ἀνδρὶ ταχύ τι τῶν ἰδίων ἀγιάσαι,
 μετὰ γὰρ τὸ εὔξασθαι μετανοεῖν γίνεται.
 (26) 20 ²⁰λικμήτωρ ἀσεβῶν βασιλεὺς σοφός,
 καὶ ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς τροχόν.
 (27) 21 ²¹φῶς Κυρίου πνοὴ ἀνθρώπων,
 ὃς ἐραυνᾷ ταμεῖα κοιλίας.
 (28) 22 ²²ἐλεημοσύνη καὶ ἀλήθεια φυλακὴ βασιλεί,
 καὶ περικυκλώσουσιν ἐν δικαιοσύνῃ τὸν θρόνον αὐτοῦ.
 (29) 23 ²³κόσμος νεανίαις σοφία,
 δόξα δὲ πρεσβυτέρων πολιαί.
 (30) 24 ²⁴ὑπώπια καὶ συντρίμματα συναντᾷ κακοῖς,
 πληγαὶ δὲ εἰς ταμεῖα κοιλίας.
- XXI 1 ¹ὥσπερ ὁρμὴ ὕδατος, οὕτως καρδία βασιλέως ἐν χειρὶ θεοῦ·
 οὗ ἔαν θέλων νεῦσαι, ἐκεῖ ἔκλινεν αὐτήν.
 2 ²πᾶς ἀνὴρ φαίνεται ἐαυτῷ δίκαιος,
 κατευθύνει δὲ καρδίας Κύριος.
 3 ³ποιεῖν δίκαια καὶ ἀληθεύειν
 ἀρεστὰ παρὰ θεῷ μᾶλλον ἢ θυσιῶν αἷμα.
 4 ⁴μεγαλόφρων ἐφ' ὕβρι θρασυκάρδιος·
 λαμπτήρ δὲ ἀσεβῶν ἀμαρτία.

13 om και 3° N 14 συμποδισθησεται B^bN^A 16 διανοιξον]+ δε N^A
 N^A | αρτων] αυτων N^{*} (αρτ. N^{c,a}) 18 τα διαβηματα] om τα A | δε] ε
 inst Nⁱ 19 αγιασαι] prius απαιται N^{*} 21 os] pr η λυχνος A | ερευνα
 B^{ab}N^A | ταμεια B^{ab} (ταμια B^{N*})] ταμεια A 24 ταμεια B^a(vid) b (ταμια
 B^{*N})] ταμεια A pr τα N^{*} (om τα N^{c,a}) XXI 1 εαν] δ αν N^A | νευση
 N^{c,a}A | om εκει A 4 αμαρτιαi N^{c,a}A

- B 6 ὁ ἐνεργῶν θησαυρίσματα γλώσση ψευδεῖ 6
μάταια διώκει ἐπὶ παγίδας θανάτου.
7 ὀλεθρος ἀσεβέσιν ἐπιξενωθήσεται, 7
οὐ γὰρ βούλονται πράσσειν τὰ δίκαια.
8 πρὸς τοὺς σκολιὺς σκολιάς ὁδοὺς ἀποστέλλει ὁ θεός, 8
ἀγνὰ γὰρ καὶ ὀρθὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.
9 κρεῖσσον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας ὑπαίθρου 9
ἢ ἐν κεκονιαμένοις μετὰ ἀδικίας καὶ ἐν οἴκῳ κοινῷ.
10 ψυχὴ ἀσεβοῦς οὐκ ἐλεηθήσεται ὑπ' οὐδενὸς τῶν ἀνθρώπων. 10
11 ζημιουμένου ἀκολάστου πανουργότερος γίνεται ὁ κακός, 11
συνίων δὲ σοφὸς δέξεται γνῶσιν.
12 συνίει δίκαιος καρδίας ἀσεβῶν 12
καὶ φανλίζει ἀσεβεῖς ἐν κακοῖς.
13 ὅς φράσσει τὰ ὅσα τοῦ μὴ ἐπακοῦσαι ἀσθενοῦς, 13
καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσεται καὶ οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων.
14 δόσις λάθριος ἀνατρέπει ὀργάς, 14
δώρων δὲ ὁ φειδόμενος θυμὸν ἐγείρει ἰσχυρόν.
15 εὐφροσύνη δικαίων ποιεῖ κρίμα, 15
ὅσιος δὲ ἀκάθαρτος παρὰ κακούργοις.
16 ἀνὴρ πλανώμενος ἐξ ὁδοῦ δικαιοσύνης 16
ἐν συναγωγῇ γιγάντων ἀναπαύσεται.
17 ἀνὴρ ἐνδεὴς ἀγαπᾷ εὐφροσύνην, 17
φιλῶν οἶνον καὶ ἔλαιον εἰς πλοῦτον·
18 περικάθαρμα δὲ δίκαιον ἄνομος. 18
19 κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ 19
ἢ μετὰ γυναικὸς γλωσσώδους καὶ μαχίμου καὶ ὀργίλου.
20 θησαυρὸς ἐπιθυμητὸς ἀναπαύσεται ἐπὶ στόματος σοφοῦ, 20
ἄφρονες δὲ ἄνδρες καταπίονται αὐτόν.
21 ὁδὸς δικαιοσύνης καὶ ἐλεημοσύνης εὐρήσει ζώην καὶ δόξαν. 21
22 πόλεις ὀχυρὰς ἐπέβη σοφὸς 22
καὶ καθεῖλεν τὸ ὀχύρωμα ἐφ' ᾧ ἐπεποιθείσαν οἱ ἀσεβεῖς.
23 ὅς φυλάσσει τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ τὴν γλῶσσαν, 23
διατηρεῖ ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

NA 6 δικει] + και ερχεται N^{c.a}A 8 αποστελει A 9 κρεισσον] κρισων
A | επι] εν N* (επι N^{c.a}) | η εν] η ε sup ras A^a | οικω] κοινω N* (οικ. N^{c.a}) | κοινω]
+ μετα γυναικος μαχημης (? -χιμης) B^c 11 κακος] ακακος B^{ab} NA 13 ωτα]
+ αυτου A | υπακουσαι A | εισακουων] επακουων N 15 δικαιω N* (-ων N^{c.a}) |
ποιειν NA 17 φιλον N* (-λων N^{c.a}) | ελαιον] ελεον A 19 κρεισσων B (κρισ-
σον NA) | μαχιμου κ. γλωσσωδους NA | οργιλου N* (-λου N[?]) 22 πολις A

- 24 ²⁴θρασὺς καὶ αὐθάδης καὶ ἀλαζῶν λοιμὸς καλεῖται,
ὅς δὲ μνησικακεῖ παράνομος.
- 25 ²⁵ἐπιθυμῖαι ὀκνηρὸν ἀποκτείνουσιν,
οὐ γὰρ προαιροῦνται αἱ χεῖρες αὐτοῦ ποιεῖν τι.
- 26 ²⁶ἀσεβὴς ἐπιθυμεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπιθυμίας κακὰς,
ὁ δὲ δίκαιος ἐλεᾷ καὶ οἰκτεῖρει ἀφειδῶς.
- 27 ²⁷θυσίαι ἀσεβῶν βδέλυγμα Κυρίῳ,
καὶ γὰρ παρανόμως προσφέρουσιν αὐτάς.
- 28 ²⁸μάρτυς ψευδὴς ἀπολείται,
ἀνὴρ δὲ ὑπήκοος φυλασσόμενος λαλήσει.
- 29 ²⁹ἀσεβὴς ἀνὴρ ἀναιδῶς ὑφίσταται προσώπῳ,
ὁ δὲ εὐθὺς αὐτὸς συνίει τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
- 30 ³⁰οὐκ ἔστιν σοφία, οὐκ ἔστιν ἀνδρία,
οὐκ ἔστιν βουλή πρὸς τὸν ἀσεβῆ.
- 31 ³¹ἵππος ἐτοιμάζεται εἰς ἡμέραν πολέμου,
παρὰ δὲ Κυρίου ἡ βοήθεια.
- XXII 1 ¹αἰρετώτερον ὄνομα καλὸν ἢ πλοῦτος πολὺς·
ὑπὲρ δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον χάρις ἀγαθή.
- 2 ²πλούσιος καὶ πτωχὸς συνήντησαν ἀλλήλοις,
ἀμφοτέρους δὲ ὁ κύριος ἐποίησεν.
- 3 ³πανούργος ἰδὼν πονηρὸν τιμωρούμενον
κραταιῶς αὐτὸς παιδεύεται,
οἱ δὲ ἄφρονες παρελθόντες ἐζημιώθησαν.
- 4 ⁴γενεὰ σοφίας φόβος Κυρίου
καὶ πλοῦτος καὶ δόξα καὶ ζωή.
- 5 ⁵τρίβолоι καὶ παγίδες ἐν ὁδοῖς σκολιαῖς,
ὁ δὲ φυλάσσων τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀφέξεται αὐτῶν.
- 7 ⁷πλούσιοι πτωχῶν ἄρξουσιν,
καὶ οἰκέται ἰδίοις δεσπόταις δανιοῦσιν.
- 8 ⁸ὁ σπείρων φαῦλα θερίσει κακά,
πληγὴν δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελέσει.
- 8 a ^{8a}ἄνδρα ἱλαρὸν καὶ δότην εὐλογεῖ ὁ θεός,
ματαιότητα δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελέσει.
- 9 ⁹ὁ ἐλεῶν πτωχὸν αὐτὸς διατραφήσεται,

25 ὀκνηρὸν] ὀκνηροῦσιν N* (-ρον N²) | ἀποκτεννοῦσιν N^{c,a} ἀποκτενοῦσιν A NA
 26 ἡμεραν] γ sup ras N¹ | ἐλεει B^{ab} 30 ἀνδρεία B^b XXII 1 χρυσίον κ.
 ἀργυριον N 2 συνήντησαν A 3 παρελθόντες] inter ρ et ε ins ο N* (om
 N¹ postea ras N²) 7 δανειοῦσιν B^a (vid) b 9 διαστραφήσεται A

- B** τῶν γὰρ ἑαυτοῦ ἄρτων ἔδωκεν τῷ πτωχῷ. 9 a
 9^a νίκην καὶ τιμὴν περιποιεῖται ὁ δῶρα δούς, 9 a
 τὴν μέντοι ψυχὴν ἀφαιρεῖται τῶν κεκτημένων.
 10 ἔκβαλε ἐκ συνεδρίου λοιμόν, καὶ συνεξελεύσεται αὐτῷ νείκος· 10
 ὅταν γὰρ καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ πάντας ἀτιμάζει.
 11 ἀγαπᾷ Κύριος ὁσίας καρδίας, 11
 δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι·
 χεῖλεσιν ποιμαίνει βασιλεύς.
 12 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Κυρίου διατηροῦσιν αἴσθησιν, 12
 φαυλίζει δὲ λόγους παράνομος.
 13 προφασίζεται καὶ λέγει ὀκνηρὸς 13
 Λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ ταῖς πλατείαις φονευταί.
 14 βόθρος βαθὺς στόμα παρανόμου, 14
 ὁ δὲ μισηθεὶς ὑπὸ Κυρίου ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν.
 14 a εἰσὶν ὁδοὶ κακαὶ ἐνώπιον ἀνδρός, 14 a
 καὶ οὐκ ἀγαπᾷ τοῦ ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῶν·
 ἀποστρέφειν δὲ δεῖ ἀπὸ ὁδοῦ σκολιᾶς καὶ κακῆς.
 15 ἄνοια ἐξήπται καρδίας νέου, 15
 ῥάβδος δὲ καὶ παιδία μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ.
 16 ὁ συκοφαντῶν πένητα πολλὰ ποιεῖ τὰ ἑαυτοῦ· 16
 δίδωσιν δὲ πλουσίῳ ἐπ' ἐλάσσονι.
 17 Λόγοις σοφῶν παράβαλλε σὸν οὖς καὶ ἄκουε ἐμὸν λόγον, 17
 ἥ τὴν δὲ σὴν καρδίαν ἐπίστησον, ἵνα γνῶς ὅτι καλοὶ εἰσιν.
 § C 18 καὶ ἐὰν ἐμβάλῃς αὐτοὺς εἰς τὴν καρδίαν σου, εὐφρανουσίην σε 18
 ἅμα ἐπὶ σοῖς χεῖλεσιν·
 19 ἵνα σου γένηται ἐπὶ Κύριον ἡ ἐλπίς, 19
 καὶ γνωρίσῃ σοι τὴν ὁδόν σου.
 20 καὶ σὺ δὲ ἀπόγραψαι αὐτὰ σεαυτῷ τρισσῶς 20
 εἰς βουλὴν καὶ γνώσιν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς ψυχῆς σου.
 21 διδάσκω οὖν σε ἀληθῆ λόγον καὶ γνώσιν ἀγαθὴν ὑπακούειν, 21

NA C 9 ἔδωκεν] δέδωκεν A 9 a δους] διδους A 12 διατηρησουσιν A
 13 ὀκνηρὸς κ. λέγει N 14 a ἀνδρὸς] pr π N* (om π N¹) 15 καρδίας]
 καρδία B^{ab}N* (pr εν N^{c.a}) A | παιδεία B^{ab} 16 εαυτου] + κακα N^{c.a}A
 17 παραβαλε N^{c.a}A | γνωσις N* (γνωσις N^{c.a}) + αυτους N | εισι C 18 om
 εαυ N | ευφρανουσιν] ευφραινουσιν C pr ζ N^{c.a} 19 γνωρισει N* (γνωριση
 σοι N^{c.a}) | σου 2°) αυτου NAC 20 om δε C | ψυχης] καρδίας AC
 21 διδασκων C | αγαθην] αληθη A | υπακουειν] ει inst N^{c.c}

τοῦ ἀποκρίνεσθαι λόγους ἀληθείας τοῖς προβαλλομένοις σοι. B

22 ²² μὴ ἀποβιάξου πένητα, πτωχὸς γὰρ ἐστίν,
καὶ μὴ ἀτιμάσης ἀσθενῆ ἐν πύλαις.

23 ²³ ὁ γὰρ Κύριος κρινεῖ αὐτοῦ τὴν κρίσιν, καὶ ῥύσῃ σὴν ἄσυλον
ψυχὴν.

24 ²⁴ μὴ ἴσθι ἐταῖρος ἀνδρὶ θυμῶδει,
φίλῳ δὲ ὀργίλῳ μὴ συναυλίζου,

25 ²⁵ μή ποτε μάθης τῶν ὁδῶν αὐτοῦ καὶ λάβῃς βρόχους τῇ σῇ
ψυχῇ.

26 ²⁶ μὴ δίδου σεαυτὸν εἰς ἐγγύην, αἰσχυνόμενος πρόσωπον·

27 ²⁷ ἐὰν γὰρ μὴ ἔχη πόθεν ἀποτίσῃ,
λήμψονται τὸ στρῶμα τὸ ὑπὸ τὰς πλευράς σου.

28 ²⁸ μὴ μέταيره ὄρια αἰώνια ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες σου.

29 ²⁹ ὁρατικὸν ἄνδρα καὶ ὀξύν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ

βασιλεῦσι δεῖ παρεστάναι,
καὶ μὴ παρεστάναι ἀνδράσι νωθροῖς.

XXIII 1 ¹ ἐὰν καθίσῃς δειπνεῖν ἐπὶ τραπέζης δυναστῶν,

2 νοητῶς νόει τὰ παρατιθέμενά σοι, ² καὶ ἐπίβαλλε τὴν χεῖρά
σου,

εἰδὼς ὅτι τοιαῦτά σε δεῖ παρασκευάσαι.

3 εἰ δὲ ἀπληστοτέρους εἶ, ³ μὴ ἐπιθύμει τῶν ἐδεσμάτων αὐτοῦ·
ταῦτα γὰρ ἔχεται ζωῆς ψευδοῦς.

4 ⁴ μὴ παρεκτείνου πένης ὦν πλουσίῳ,
τῇ δὲ σῇ ἐννοίᾳ ἀπόσχου.

5 ⁵ ἐὰν ἐπιστήσῃς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐτόν, οὐδαμοῦ πεσεῖται·
κατεσκευάσται γὰρ αὐτῷ πτέρυγες ὥσπερ ἀετοῦ,

καὶ ὑποστρέφει εἰς τὸν οἶκον τοῦ προσσηκότος αὐτοῦ.

6 ⁶ μὴ συνδείπνει ἀνδρὶ βασκάνῳ, μηδὲ ἐπιθύμει τῶν βρωμάτων
αὐτοῦ·

7 ⁷ ὃν τρόπον γὰρ εἴ τις καταπίοι τρίχα,
οὕτως ἐσθίει καὶ πίνει.

21 ἀποκρινασθαι A + σε AC | λογους] λογον N λογους A | αληθιαν N* NAC
(αληθίας N^{c.a}) | σοι] σε A 22 om γαρ C 23 om Κυριος N* (hab
N^{c.a}) | αυτου] εαυτου A | κρινει] ψυχην N* (κρ. N^{c.a}) δικην A | ψυχην ασυλον
N 27 εχης AC | αποτεισης N^{c.a} αποτισης AC^{txt} (-σεις C^{app}) | ληψονται
C | πλερας C* vid (υ superscr C¹) 29 βασιλευσιν N | παραστηναι bis C
παρισταναι (2°) A | ανδρασιν N XXIII 1 δυναστου AC 2 την χειρα]
τας χειρας C 3 επιθυμη C 4 παρεκτεινου (-τινου N^{c.a}AC)] παρεκτινης
N* 5 προς] επ N* (προς N^{c.a}) | πεσειται] φανιται N^{c.a} φανειται AC |
πτερυγας N* (-γας N^{c.a}) | αυτου] αυτου C 6 βρωματων] εδεσματων C

- Β μηδὲ πρὸς σὲ εἰσαγάγῃς αὐτὸν καὶ φάγῃς τὸν ψωμόν σου
μετ' αὐτοῦ·
8 ἐξεμέσει γὰρ αὐτὸν καὶ λυμανεῖται τοὺς λόγους σου τοὺς 8
καλοῦς.
- 9 εἰς ὧτα ἄφρονος μηδὲν λέγε,
μή ποτε μυκτηρίσῃ τοὺς συνετοὺς λόγους σου.
- 10 μὴ μεταθῇς ὅρια αἰώνια,
εἰς δὲ κτῆμα ὀρφανῶν μὴ εἰσελθῇς·
- 11 ὁ γὰρ λυτρούμενος αὐτοὺς Κύριος·
κραταιὸς ἐστίν, καὶ κρινεῖ τὴν κρίσιν αὐτῶν μετὰ σοῦ.
- 12 δὸς εἰς παιδείαν τὴν καρδίαν σου,
τὰ δὲ ὧτά σου ἐτοιμάσον λόγοις αἰσθήσεως.
- 13 μὴ ἀπόσχη νήπιον παιδεύειν,
ὅτι ἐὰν πατάξῃς αὐτὸν ῥάβδῳ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ·
- 14 σὺ μὲν γὰρ πατάξεις αὐτὸν ῥάβδῳ,
τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου ῥύσῃ.
- 15 υἱέ, ἐὰν σοφὴ γένηται σου ἡ καρδία,
εὐφρανεῖς καὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν,
- 16 καὶ ἐνδιατρίψει λόγοις τὰ σὰ χεῖλη πρὸς τὰ ἐμὰ χεῖλη, ἐὰν 16
ὀρθὰ ᾧσιν.
- 17 μὴ ζηλούτω ἡ καρδία σου ἁμαρτωλοῦς,
ἀλλὰ ἐν φόβῳ Κυρίου ἴσθι ὅλην τὴν ἡμέραν.
- 18 ἐὰν γὰρ τηρήσῃς αὐτά, ἔσται σοι ἔκγονα,
ἡ δὲ ἐλπὶς σου οὐκ ἀποστήσεται.
- 19 ἄκουε, υἱέ, καὶ σοφὸς γενοῦ,
καὶ κατεύθυνε ἐννοίας σῆς καρδίας.
- 20 μὴ ἴσθι οἰνοπότης, μηδὲ ἐκτείνου συμβολαῖς, κρεῶν ἀγορασμοῖς· 20
21 πᾶς γὰρ μέθυστος καὶ πορνοκόπος πτωχεύσει,
καὶ ἐνδύσεται διερρηγμένα καὶ ῥακῶδη πᾶς ὑπνώδης.
- 22 ἄκουε, υἱέ, πατὴρ τοῦ γεννήσαντός σε,
καὶ μὴ καταφρόνει ὅτι γεγήρακέν σου ἡ μήτηρ.

NA C 8 λοιμανεῖται B* C (λυμ. Bb NA) 9 μυκτηρίσει C 10 αἰωνία] + α
εθεγτο οι πατερες σου A 11 κραταιος εστιν c praec coniung AC
12 παιδιαν B* NA (-δειαν Bab C) 13 παιδευων A 15 σοφος C
16 ενδιατριψη A 17 ζηλωτου B* (-λουτω Bab) 18 εκγονα] εγγονα A
19 γενο] γεινου B* γινου Bb AC | εννοιας] εννοιαν Nc.a 20 εκτεινου]
εκλυου C | κρεων] + τε Nc.a AC 21 πτωχευσει] pr και N* (om και N1)
πτωχευ.. (πτωχευει nisi potius πτωχευσει) C | ρακωδη] ρακκωδη Nc.a ρα... (cett
perier usque fin lin) C

- 24 ²⁴καλῶς ἐκτρέφει πατὴρ δίκαιος, B
ἐπὶ δὲ νύφ̄ σοφῶ· εὐφραίνεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ.
- 25 ²⁵εὐφραίνεται ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ἐπὶ σοί, ¶ C
καὶ χαίρετω ἡ τεκοῦσά σε. ¶
- 26 ²⁶δός μοι, νιέ, σὴν καρδίαν·
οἱ δὲ σοὶ ὀφθαλμοὶ ἐμὰς ὁδοὺς τηρεῖτωσαν.
- 27 ²⁷πίθος γὰρ τετρημένος ἐστὶν ἀλλότριος οἶκος
καὶ φρέαρ στενὸν ἀλλότριον.
- 28 ²⁸οὗτος γὰρ συντόμως ἀπολείται,
καὶ πᾶς παράνομος ἀναλωθήσεται.
- 29 ²⁹τίνι οὐαί; τίνι θόρυβος; τίνι κρίσις;
τίνι δὲ ἀηδία καὶ λέσχα;
τίνι συντρίμματα διὰ κενῆς;
τίνος πελιοὶ ὀφθαλμοί;
- 30 ³⁰οὐ τῶν ἐν χρονίζοντων ἐν οἴνοις;
οὐ τῶν ἰχθυόντων ποῦ πότοι γίνονται;
- 31 ³¹μὴ μεθύσκεσθε ἐν οἴνοις, ἀλλὰ ὁμιλεῖτε ἀνθρώποις δίκαιοις,
καὶ ὁμιλεῖτε ἐν περιπάτοις·
ἐὰν γὰρ εἰς τὰς φιάλας καὶ τὰ ποτήρια δῶς τοὺς ὀφθαλμούς
σου,
ὑστερον περιπατήσεις γυννότερος ὑπέρου·
- 32 ³²τὸ δὲ ἔσχατον ὥσπερ ὑπὸ ὄψεως πεπληγὼς ἐκτείνεται,
καὶ ὥσπερ ὑπὸ κεράστου διαχέεται αὐτῷ ὁ ἴσ.
- 33 ³³οἱ ὀφθαλμοί σου ὅταν ἴδωσιν ἀλλοτρίαν,
τὸ στόμα σου τότε λαλήσει σκολιά,
- 34 ³⁴καὶ κατακείσῃ ὥσπερ ἐν καρδίᾳ θαλάσσης,
καὶ ὥσπερ κυβερνήτης ἐν πολλῷ κλύδωνι.
- 35 ³⁵ἐρεῖς δὲ Τύπτουσίν με καὶ οὐκ ἐπόνεσα,
καὶ ἐνέπαιξάν μοι, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδην·
πότε ὀρθρος ἔσται, ἵνα ἐλθὼν ζητήσω μεθ' ὧν συνελύσσομαι;
- XXIV I ¹νιέ, μὴ ζηλώσης κακοὺς ἄνδρας,
μηδὲ ἐπιθυμήσης εἶναι μετ' αὐτῶν·

26 εμας] pr ο B* (om ο B¹) 27 εστιν τετρημενος B 28 ουτως A B¹A
29 om δε B^{c.2}A | αηδιαι B¹A | πελιοι B* (πελειοι B* vid A) | πελιδνοι B^{b1c?} (sup
ras) μελανες B^{a mg} et superius φλυραιαι (φλοιαιραι corr) ομιλαιοι ενφίλονικοι
B^a | οφθαλμοι] pr οι B^aB¹ 30 εγχρονιζοντων B^{ab} 31 εν οινοις] οινοις
B οινω A | τα ποτηρια] pr εις B¹A | γυννότερος] γυμνος B* (-νοτερος B^{c.2}) |
υπερου] υπερος B* (-ρου B^{c.2}) 32 αυτω] αυτου A 35 ορθρος B
ορθος B

- B 2 ²ψευδῇ γὰρ μελετᾷ ἡ καρδία αὐτῶν, 2
καὶ πόνους τὰ χεῖλη αὐτῶν λαλεῖ.
3 ³μετὰ σοφίας οἰκοδομεῖται οἶκος, 3
καὶ μετὰ συνέσεως ἀνορθοῦται·
4 ⁴μετὰ αἰσθήσεως ἐμπίμπλονται ταμεῖα 4
ἐκ παντὸς πλούτου τιμίου καὶ καλοῦ.
5 ⁵κρείσσων σοφὸς ἰσχυροῦ, 5
καὶ ἀνὴρ φρόνησιν ἔχων γεωργίου μεγάλου.
6 ⁶μετὰ κυβερνήσεως γίνεται πόλεμος, 6
βοήθεια δὲ μετὰ καρδίας βουλευτικῆς.
7 ⁷σοφία καὶ ἔννοια ἀγαθὴ ἐν πύλαις σοφῶν· 7
σοφοὶ οὐκ ἐκκλίνουσιν ἐκ στόματος Κυρίου,
8 ⁸ἀλλὰ λογίζονται ἐν συνεδρίοις. 8
ἀπαυδεύτοις συναντᾷ θάνατος,
9 ⁹ἀποθνήσκει δὲ ἄφρων ἐν ἁμαρτίαις. 9
ἀκαθαρσία δὲ ἀνδρὶ λοιμῷ ἐμολυνθήσεται
10 ¹⁰ἐν ἡμέρᾳ κακῇ καὶ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως ἕως ἂν ἐκλίπη. 10
11 ¹¹ῥῦσαι ἀγομένους εἰς θάνατον 11
καὶ ἐκπρίου κτεινομένους, μὴ φείσῃ.
12 ¹²ἐὰν δὲ εἴπῃς Οὐκ οἶδα τοῦτον, 12
γίνωσκε ὅτι Κύριος καρδίας πάντων γινώσκει·
καὶ ὁ πλάσας πνοὴν πᾶσιν αὐτὸς οἶδεν πάντα,
ὃς ἀποδίδωσιν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.
13 ¹³φάγε μέλι, υἱέ, ἀγαθὸν γὰρ κηρίον, 13
ἵνα γλυκανθῇ σου ὁ φάρυγξ.
14 ¹⁴οὕτως αἰσθηθήσῃ σοφίαν τῇ σῇ ψυχῇ· 14
ἐὰν γὰρ εὖρῃς, ἔσται καλὴ ἡ τελευτὴ σου
καὶ ἐλπίς σε οὐκ ἐγκαταλείψει.
15 ¹⁵μὴ προσαγάγῃς ἀσεβῇ νομῇ δικαίων, 15
μηδὲ ἀπατηθῇς χορτασίᾳ κοιλίας.
16 ¹⁶ἐπτάκι γὰρ πεσεῖται δίκαιος καὶ ἀναστήσεται, 16
οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν κακοῖς.
17 ¹⁷ἐὰν πέσῃ ὁ ἐχθρὸς σου, μὴ ἐπιχαρῇς αὐτῷ, 17

NA XXIV 4 ἐμπίμπλονται B^b N^e ἐμπιπλαται A | ταμεῖα B^{ab} (ταμια B* N^e)
ταμῖα A 6 βοηθει N* (-θεια N^{c,a}) 9 om δε 2° A | ἐν|μολυνθη-
σεται N 10 om εως N* (hab N^{c,a}) | ἐκλειπη A 11 εκπριω B^c fort A
12 Κυριος] pr o A 14 αισθηση NA | σοφιας A | τελευτη] τελ^{ev} τη ras σου
ut vid Nⁱ 15 ασεβην N | νομην B 16 επτακις A | δικαιος] pr o A

- 18 ¹⁸ ὅτι ὄψεται Κύριος καὶ οὐκ ἀρέσει αὐτῷ,
 καὶ ἀποστρέψει τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ.
 19 ¹⁹ μὴ χαίρει ἐπὶ κακοποιοῖς,
 μηδὲ ζήλου ἀμαρτωλοῦς·
 20 ²⁰ οὐ γὰρ μὴ γένηται ἔκγονα πονηρῶ,
 λαμπτήρ δὲ ἀσεβῶν σβεσθήσεται.
 21 ²¹ φοβοῦ τὸν θεόν, νιέ, καὶ βασιλέα,
 καὶ μηθετέρῳ αὐτῶν ἀπειθήσης·
 22 ²² ἐξαίφνης γὰρ τίσονται τοὺς ἀσεβεῖς,
 τὰς δὲ τιμωρίας ἀμφοτέρων τίς γνώσεται;
 22 a ^{22 a} λόγον φυλασσόμενος υἱὸς ἀπωλείας ἐκτὸς ἔσται,
 δεχόμενος δὲ ἐδέξατο αὐτόν.
 22 b ^{22 b} μὴδὲν ψεῦδος ἀπὸ γλώσσης βασιλεῖ λεγέσθω,
 καὶ οὐδὲν ψεῦδος αὐτοῦ ἀπὸ γλώσσης μὴ ἐξέλθῃ.
 22 c ^{22 c} μάχαιρα γλῶσσα βασιλέως καὶ οὐ σαρκίνη·
 ὅς δ' ἂν παραδοθῇ, συντριβήσεται.
 22 d ^{22 d} ἔὰν γὰρ ὀξυνθῇ ὁ θυμὸς αὐτοῦ,
 σὺν νεύροις ἀνθρώπους ἀναλίσκει,
 22 e ^{22 e} καὶ ὁστᾶ ἀνθρώπων κατατρώγει,
 καὶ συνκαίει ὥσπερ φλόξ,
 ὥστε ἄβρωτα εἶναι νεοσσοῖς ἀετῶν.

§ C

- (XXX) (1) 24 ²⁴ Τοὺς ἐμοὺς λόγους, νιέ, φοβήθητι,
 καὶ δεξάμενος αὐτοὺς μετανόει.
 τάδε λέγει ὁ ἀνὴρ τοῖς πιστεύουσιν θεῷ, καὶ παύομαι.
 (2) 25 ²⁵ ἀφρονέστατος γάρ εἰμι πάντων ἀνθρώπων,
 καὶ φρόνησις ἀνθρώπων οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί.
 (3) 26 ²⁶ θεὸς δεδίδαχέν με σοφίαν, καὶ γνώσιν ἀγίων ἔγνωκα.
 (4) 27 ²⁷ τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ κατέβη;

18 υποστρεψῇ Ν* (αποστρ. Ν^{c.a}) 19 κακοποιοῖς] κακοτητι Ν* (-ποιοῖς Ν^{AC}
 Ν^{c.a}) 20 πονηρῶν Ν^A 21 μηδετερω Α 22 a λογον] asterisc adpinx Α^{?mg}
 22 b βασιλεῖ] βασιλεως Α | om αυτου Ν^A | γλωσσης] + αυτου Ν^A | μη] pr ου Ν^{c.a}
 22 d συνευροις Ν* (συν ν. Ν^{c.a}) | ανθρωπους] ανου Α 22 e συνκαiei (σνγκ.
 Β^{a?bA})] εκκαiei Ν | ωστε] ως τα Ν* (ωστε Ν^{c.a}) 24 τους] + δε Α | δεξαμε-
 νους Ν* (-πος Ν^{c.a}) | ταδε] τι δε Ν* (ταδε Ν^{c.a}) | παυσομαι Ν* (παυομαι Ν^{c.a})
 25 ανθρωπων 1°] pr των C | ανθρωπων 2°] ανου AC 26 θεος] pr ο ΝC |
 δεδιδαχεν] επιδαξεν Ν | αγιων] ανων Α^{*vid}

- Β τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν κόλῳ;
τίς συνέστρεψεν ὕδωρ ἐν ἱματίῳ;
τίς ἐκράτησεν τῶν ἄκρων τῆς γῆς,
τί ὄνομα αὐτῷ; ἢ τί ὄνομα τοῖς τέκνοις αὐτοῦ;
²⁸ πάντες γὰρ λόγοι θεοῦ πεπυρωμένοι, 28 (5)
ὑπερασπίζει δὲ αὐτὸς τῶν εὐλαβουμένων αὐτόν.
²⁹ μὴ προσθῇς τοῖς λόγοις αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἐλέγξῃ σε καὶ ψευδῆς 29 (6)
γένῃ.
³⁰ δύο αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, 30 (7)
μὴ ἀφέλῃς μου χάριν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με·
³¹ μάταιον λόγον καὶ ψευδῆ μακράν μου ποιήσων, 31 (8)
πλούτον δὲ καὶ πενίαν μὴ μοι δῶς,
σύνταξον δέ μοι τὰ δέοντα καὶ τὰ αὐτάρκη·
³² ἵνα μὴ πλησθῆις ψευδῆς γένωμαι καὶ εἴπω Τίς με ὀρᾷ; 32 (9)
ἢ πενηθεὶς κλέψω καὶ ὁμόσω τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ.
³³ μὴ παραδῶς οἰκέτην εἰς χεῖρας δεσπότης, 33 (10)
μὴ ποτε καταράσσηταί σε καὶ ἀφανισθῇς.
³⁴ ἔκγονον κακὸν πατέρα καταρᾶται, 34 (11)
τὴν δὲ μητέρα οὐκ εὐλογεῖ.
³⁵ ἔκγονον κακὸν δίκαιον ἑαυτὸν κρίνει, 35 (12)
τὴν δὲ ἔξοδον αὐτοῦ οὐκ ἀπένιψεν.
³⁶ ἔκγονον κακὸν ὑψηλοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχει, 36 (13)
τοῖς δὲ βλεφάροις αὐτοῦ ἐπαίρεται.
³⁷ ἔκγονον κακὸν μαχαίρας τοὺς ὀδόντας ἔχει 37 (14)
καὶ τὰς μύλας τομίδας, ὥστε ἀναλίσκειν
καὶ κατεσθίειν τοὺς ταπεινοὺς ἀπὸ τῆς γῆς
καὶ τοὺς πένητας αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων.
³⁸ Ταῦτα δὲ λέγω ὑμῖν τοῖς σοφοῖς ἐπιγινώσκειν· 38 (23) (XXIV)
αἰδεῖσθαι πρόσωπον ἐν κρίσει οὐ καλόν.
³⁹ ὁ εἰπὼν τὸν ἀσεβῆ Δίκαιός ἐστιν, 39 (24)

NA C 27 ανεμουν A^{*vid} (-μους A?) | των ακρων] pr παντων AC | om τι ονομα (20)
A | τοις τεκνοις] τωι υιωι (sic) A^{b?c?} | αυτου] + ινα γνωσ AC 28 om γαρ
AC | υπερασπισει A υπερασπει C 29 ελεγεη] εξελεγεη N 31 πενιαν]
παι|διαν A | τα δεοντα] pr παντα A | om και 30 N^{c.a} A | τα αυταρκη] om τα
N^{*} (hab N^{c.a} sed postea del) A 32 ομασω C 33 καταρησηται N^{*} (κατα-
ρασηται N^{l(vid)c.a}) καταρασεται C 35 εαυτον] αυτον C | αυτου] εαυτου N
37 μαχαιρας] pr της C^{*vid} (ras 3 litt C?) | στομιδας NA | om και κατεσ-
θειν A | ταπεινους] ασθενεις C 38 om αιδεισθαι...ου καλον N | αιδεσθαι
A | ου καλον εν κρισι A

- ἐπικατάρατος λαοῖς ἔσται καὶ μισητὸς εἰς ἔθνη·
- (25) 40 ⁴⁰οἱ δὲ ἐλέγχοντες βελτίους φανοῦνται,
ἐπ' αὐτοὺς δὲ ἥξει εὐλογία.
- (26) 41 ⁴¹χέλιδι δὲ φιλήσουσιν ἀποκρινόμενα λόγους ἀγαθοῦς.
- (27) 42 ⁴²ἐτοίμαζε εἰς τὴν ἔξοδον τὰ ἔργα σου,
καὶ παρασκευάζου εἰς τὸν ἀγρόν,
καὶ πορεύου κατόπισθέν μου
καὶ ἀνοικοδομήσεις τὸν οἶκόν σου.
- (28) 43 ⁴³μὴ ἴσθι ψευδῆς μάρτυς ἐπὶ σὸν πολίτην,
μηδὲ πλατύνου σοῖς χεῖλεσιν.
- (29) 44 ⁴⁴μὴ εἴπῃς ὅτι τὸν τρόπον ἐχρήσατό μοι χρήσομαι αὐτῷ,
τίσομαι δὲ αὐτὸν ᾧ με ἠδίκησεν.
- (30) 45 ⁴⁵ὥσπερ γεώργιον ἀνὴρ ἄφρων,
καὶ ὥσπερ ἀμπελὼν ἄνθρωπος ἐνδεὴς φρενῶν.
- (31) 46 ⁴⁶ἐὰν ἀφῇς αὐτόν, χερσωθήσεται
καὶ χορτομανήσει ὅλος, καὶ γίνεται ἐκλελιμμένος,
οἱ δὲ φραγμοὶ τῶν λίθων αὐτοῦ κατασκάπτονται.
- (32) 47 ⁴⁷ὕστερον ἐγὼ μετενόησα,
ἀπέβλεψα τοῦ ἐκλέξασθαι παιδείαν.
- (33) 48 ⁴⁸ὀλίγον νυστάζω, ὀλίγον δὲ καθυπνῶ,
ὀλίγον δὲ ἐναγκαλιζομαι χερσὶν στηθῇ.
- (34) 49 ⁴⁹ἐὰν δὲ τοῦτο ποιῇς, ἥξει προπορευομένη ἡ πενία σου,
καὶ ἡ ἔνδειά σου ὥσπερ ἀγαθὸς δρομεύς.
- (XX) (15) 50 ⁵⁰Τῇ βδέλλῃ τρεῖς θυγατέρες ἦσαν ἀγαπήσει ἀγαπώμεναι,
καὶ αἱ τρεῖς αὐταὶ οὐκ ἐνεπίμπλασαν αὐτήν.
καὶ ἡ τετάρτη οὐκ ἠρκέσθη εἰπεῖν Ἰκανόν·
- (16) 51 ⁵¹ᾄδης καὶ ἔρως γυναικὸς
καὶ τάρταρος καὶ γῆ οὐκ ἐμπιπλαμένη ὕδατος
καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ οὐ μὴ εἴπωσιν Ἀρκεί.
- (17) 52 ⁵²ὀφθαλμὸν καταγελῶντα πατὴρ καὶ ἀτιμάζοντα γῆρας μητρός,
ἐκκόψαισαν αὐτὸν κόρακες ἐκ τῶν φαραγγῶν,
καὶ καταφάγοισαν αὐτὸν νεοσσοὶ αἰετῶν.

40 ευλογια] + αγαθη Ν^{c.a} AC 41 αγαθους] σοφους Ν^{c.a} AC 42 αγρον] ΝAC
+ σου Ν^{c.a} 44 με] μα Α* (μαι Α¹) 45 αμπελος C 46 εκλελειμμενος
B^{ab}C 47 επεβλεψα Ν^{c.a}C | παιδιαν Ν 48 om δε 1° Ν 49 ποιης] ο sup
ras B² ποιησις Ν | om σου 2° AC 50 βδελλι C | ενεμπιπλασαν Α 51 αδης]
αρης Α* (αδ. Α²?) | εμπιπλαμενη C | πυρ και υδωρ C | επωσιν C* (ειπ. C?)
52 εκκοψαισαν B^{ab}NC (-ψεσαν B*)] εκκολαψαισαν Α | αυτον 1°] αυτην Α | αυ-
τον 2°] αυτην Α* (-τον Α²)

- Β 53 τρία δέ ἐστιν ἀδύνατά μοι νοῆσαι, καὶ τὸ τέταρτον οὐκ ἐπι- 53 (18)
γινώσκω·
- 54 ἔχνη ἀετοῦ πετομένου, 54 (19)
καὶ ὁδοὺς ὕφους ἐπὶ πέτρας,
καὶ τρίβους νηὸς ποντοπορούσης,
καὶ ὁδοὺς ἀνδρὸς ἐν νεότητι.
- 55 τοιαύτη ὁδὸς γυναικὸς μοιχαλίδος, 55 (20)
ἣ ὅταν πράξῃ, ἀπονιψαμένη οὐδέν φησιν πεπραχέναι
ἄτοπον.
- ¶ C 56 διὰ τριῶν σείεται ἡ γῆ,[†] 56 (21)
τὸ δὲ τέταρτον οὐ δύναται φέρειν·
- 57 ἐὰν οἰκέτης βασιλεύσῃ, 57 (22)
καὶ ἄφρων πλησθῇ σιτίων,
- 58 καὶ οἰκέτις ἐὰν ἐκβάλῃ τὴν ἑαυτῆς κυρίαν, 58 (23)
καὶ μισητὴ γυνὴ ἐὰν τύχῃ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ.
- 59 τέσσαρα δὲ ἐλάχιστα ἐπὶ τῆς γῆς, 59 (24)
ταῦτα δὲ ἔστιν σοφώτερα τῶν σοφῶν·
- 60 οἱ μύρμηκες οἷς μὴ ἔστιν ἰσχύς, 60 (25)
καὶ ἐτοιμάζονται θέρους τὴν τροφήν·
- 61 καὶ οἱ χοιρογρύλλιοι, ἔθνος οὐκ ἰσχυρόν, 61 (26)
οἱ ἐποιήσαντο ἐν πέτραις τοὺς ἑαυτῶν οἴκους·
- 62 ἀβασιλευτόν ἐστιν ἡ ἀκρίς, 62 (27)
καὶ στρατεύει ἀφ' ἐνὸς κελεύσματος εὐτάκτως·
- 63 καὶ καλαβώτης χερσὶν ἐρειδόμενος καὶ εὐάλωτος ὢν, 63 (28)
κατοικεῖ ἐν ὀχυρώμασιν βασιλέων.
- 64 τρία δέ ἐστιν ἃ εὐόδως πορεύεται, 64 (29)
καὶ τέταρτον ὃ καλῶς διαβαίνει·
- 65 σκύμνος λέοντος ἰσχυρότερος κτηνῶν, 65 (30)
ὃς οὐκ ἀποστρέφεται οὐδὲ καταπτήσσει κτῆνος,
- 66 καὶ ἀλέκτωρ ἐν περιπατῶν θηλείαις εὐψυχος, 66 (31)
καὶ τράγος ἡγούμενος αἰπολίου,
καὶ βασιλεὺς δημηγορῶν ἐν ἔθνει.
- 67 ἐὰν πρόῃ σεαυτὸν ἐν εὐφροσύνῃ, 67 (32)
καὶ ἐκτείνῃς τὴν χεῖρά σου μετὰ μάχης, ἀτιμασθήσῃ.

¶ AC 54 νηος] νηως N^{c.a} νεως C 55 φησι C 58 οικετης N^{c.a} 59 τεσσαρα
B² | δε 10] + εστιν N^{c.a} A 61 χοιρογρυλλιοι N^{*A}] χοιρογυλιοι B χυρο-
γρυλλιοι N^{c.a} 62 εκστρατευει A 63 βασιλειως N^A 64 om δε N^{*} (hab
N^{c.a}) | πορευονται A | τεταρτον] ρι το N^A 65 καταπτησει A 66 εμπε-
ριπατων B^b 67 εν ευφροσυνη] εις ευφροσυνην N^A

- (33) 68 ⁶⁸ ἄμελγε γάλα, καὶ ἔσται βούτυρον· B.
 ἐὰν δὲ ἐκπιέξης μυκτῆρας, ἐξελεύσεται αἷμα·
 ἐὰν δὲ ἐξέλκης λόγους, ἐξελεύσονται κρίσεις καὶ μάχαι.

- (XXXI) (1) 69 ⁶⁹ Οἱ ἐμοὶ λόγοι εἴρηνται ὑπὸ θεοῦ·
 βασιλέως χρηματισμὸς δὲν ἐπαίδευσεν ἢ μήτηρ αὐτοῦ.
 (2) 70 ⁷⁰ τί, τέκνον, τηρήσεις; τί; ῥήσεις θεοῦ·
 πρωτογενές, σοὶ λέγω, νιέ·
 τί, τέκνον ἐμῆς κοιλίας;
 τί, τέκνον ἐμῶν εὐχῶν;
 (3) 71 ⁷¹ μὴ δῶς γυναιξὶ σὸν πλοῦτον,
 καὶ τὸν σὸν νοῦν καὶ βίον εἰς ὑστεροβουλίαν.
 (4) 72 ⁷² μετὰ βουλῆς πάντα ποίει,
 μετὰ βουλῆς οἰνοπότει.
 οἱ δυνάσται θυμώδεις εἰσίν,
 οἶνον δὲ μὴ πινέτωσαν·
 (5) 73 ⁷³ ἵνα μὴ πιόντες ἐπιλάθωνται τῆς σοφίας,
 καὶ ὀρθὰ κρίναι οὐ μὴ δύνωνται τοὺς ἀσθενεῖς.
 (6) 74 ⁷⁴ δίδετε μέθην τοῖς ἐν λύπαις,
 καὶ οἶνον πίνειν τοῖς ἐν ὀδύναϊς,
 (7) 75 ⁷⁵ ἵνα ἐπιλάθωνται τῆς πενίας, καὶ τῶν πόνων μὴ μνησθῶ-
 σιν ἔτι.
 (8) 76 ⁷⁶ ἄνοιγε σὸν στόμα λόγῳ θεοῦ,
 καὶ κρίνε πάντας ὑγιῶς·
 (9) 77 ⁷⁷ ἄνοιγε σὸν στόμα καὶ κρίνε δικαίως,
 διάκρινε δὲ πένητα καὶ ἀσθενῆ.

XXV 1 ¹ Αὐταὶ αἱ παιδεῖαι Σαλωμώντος αἱ ἀδιάκριτοι, ἃς ἐξεγράψαντο
 οἱ φίλοι Ἐζεκίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας.

2 ² Δόξα θεοῦ κρίπτει λόγον,
 δόξα δὲ βασιλέως τιμᾷ πράγματα.

68 εσται] εσθε B* (εστε B^{c.a}) | μυκτηρα B | εξελκης] εξελκυσης B | κρισις B B^a
 70 om τι 1° B* (hab B^{c.a}) | om τηρησεις B^{c.a} 71 γυναιξιν B^a | σον 1°
 σον A 72 θυμωδει B* (-δεις B^{ab}) | om δε A 73 επιλαθωνται] επιλαθων
 B* (-νται B^{c.a}) επιλανθωνται (sic) A | κριναι] κρινειν A 75 πονων] ποδων
 B* (πον. B¹) | μνησ|σθωσιν B* (μνη|σθ. B^{ab}) 77 κρινε] διακρινε B κριναι
 A | om δε B XXV 1 παιδεῖαι] παροιμιαὶ B^{c.a} A | Σαλομωντος B
 Σολομωντος A 2 πραγματα] προσταγματα B^c A

B	οὐρανὸς ὑψηλός, γῇ δὲ βαθεΐα, καρδία δὲ βασιλέως ἀνεξέλεγκτος.	3
	τύπτε ἀδόκιμον ἀργύριον, καὶ καθαρισθήσεται καθαρὸν ἅπαν·	4
	κτείνει ἀσεβεῖς ἐκ προσώπου βασιλέως, καὶ κατορθώσει ἐν δικαιοσύνῃ ὁ θρόνος αὐτοῦ.	5
	μὴ ἀλαζονεῖν ἐνώπιον βασιλέως, μηδὲ ἐν τόποις δυναστῶν ὑφίστασο·	6
	κρεῖσσον γάρ σοι τὸ ρῆθῆναι Ἀνάβαινε πρὸς μέ, ἢ ταπεινώσαί σε ἐν προσώπῳ δυνάστου. ἂ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου λέγε.	7
	μὴ πρόσπιπτε εἰς μάχην ταχέως, ἵνα μὴ μεταμεληθῇς ἐπ' ἐσχάτῳ, ἥνίκα ἄν σε ὀνειδίσῃ ὁ σὸς φίλος.	8
	ἀναχώρει εἰς τὰ ὀπίσω, μὴ καταφρόνει, μή σε ὀνειδίσῃ μὲν ὁ φίλος· ἡ δὲ μάχη σου καὶ ἡ ἔχθρα οὐκ ἀπέσται, ἀλλ' ἔσται σοι ἴση θανάτῳ.	9 10
10a	χάρις καὶ φιλία ἐλευθεροῖ, ἅς τήρησον σεαυτῷ, ἵνα μὴ ἐπονείδιστος γένη, ἀλλὰ φύλαξον τὰς ὁδοὺς σου εὐσυναλλάκτως.	10 a
	μῆλον χρυσοῦν ἐν ὀρμίσκῳ σαρδίου, οὕτως εἰπεῖν λόγον.	11
	εἰς ἐνώτιον χρυσοῦν καὶ σάρδιον πολυτελὲς δέδεται, λόγος σοφὸς εἰς εὐήκοον οὖς.	12
	ὥσπερ ἔξοδος ἐν ἀμήτῳ κατὰ καῦμα ὠφελεῖ, οὕτως ἄγγελος πιστὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτόν· ψυχὰς γὰρ τῶν αὐτῷ χρωμένων ὠφελεῖ.	13
	ὥσπερ ἄνεμοι καὶ νέφη καὶ ὑετοὶ ἐπιφανέστατα, οὕτως ὁ καυχώμενος ἐπὶ δόσει ψευδεῖ.	14
	ἐν μακροθυμίᾳ εὐοδία βασιλεῦσιν, γλῶσσα δὲ μαλακὴ συντρίβει ὅσα.	15
	μέλι εὐρὼν φάγε τὸ ἱκανόν,	16

NA 4 τυπτε] κρυπτε A 6 δυνατων B* (-στων B^{c,a}) 7 το ρηθηναι
 σοι NA | ταπεινωσαι] ταπεινωθηναι B | ιδον A 8 εσχάτῳ NA | αν]
 pr δ A | om σος A 10 om σου B | εχθρα] + σου B 11 χρυσεον
 A | λογον] + επι αρμοζουσιν B^{c,a} 12 om και B^{c,a} A 13 εξοδος] +
 χιονος NA 14 επιφανεστατοι B^{c,a} A | οι καυχωμενοι Bab NA

μή ποτε πλησθεὶς ἐξεμέσης.

17 ¹⁷σπάνιον εἷσαγε σὸν πόδα πρὸς σεαυτοῦ φίλον,

μή ποτε πλησθεὶς σου μισήσῃ σε.

18 ¹⁸ρόπαλον καὶ μάχαιρα καὶ τόξενμα ἀκιδωτόν,

οὕτως καὶ ἀνὴρ ὁ καταμαρτυρῶν τοῦ φίλου αὐτοῦ μαρτυρίαν
ψευδῇ.

19 ¹⁹ὁδὸς κακοῦ καὶ ποὺς παρανόμου ὀλεῖται ἐν ἡμέρᾳ κακῇ.

20 ²⁰ὥσπερ ὄξος ἔλκει ἀσύμφορον,

οὕτως προσπεσὸν πάθος ἐν σώματι καρδίαν λυπεῖ.

20 a ^{20 a}ὥσπερ σῆς ἐν ἱματίῳ καὶ σκώληξ ξύλῳ,

οὕτως λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρδίαν.

21 ²¹ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν,

ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν.

22 ²²τοῦτο γὰρ ποιῶν ἀνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ,

ὁ δὲ Κύριος ἀνταποδώσει σοι ἀγαθά.

23 ²³ἄνεμος βορέας ἐξεγείρει νέφη,

πρόσωπον δὲ ἀναιδὲς γλώσσαν ἐρεθίζει.

24 ²⁴κρείττον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας δώματος

ἢ μετὰ γυναικὸς λοιδοροῦ ἐν οἰκίᾳ κοινῇ.

25 ²⁵ὥσπερ ὕδωρ ψυχρὸν ψυχῇ διψώσῃ προσηνές,

οὕτως ἀγγελία ἀγαθὴ ἐκ γῆς μακρόθεν.

26 ²⁶ὥσπερ εἴ τις πηγὴν φράσσοι καὶ ὕδατος ἔξοδον λυμᾶνιοιτο,

οὕτως ἄκοσμον δίκαιον πεπτωκέναι ἐνώπιον ἀσεβοῦς.

27 ²⁷ἐσθίειν μέλι πολὺ οὐ καλόν,

τιμᾶν δὲ χρὴ λόγους ἐνδόξους.

28 ²⁸ὥσπερ πόλις τὰ τεῖχη καταβεβλημένη καὶ ἀτείχιστος,

οὕτως ἀνὴρ ὃς οὐ μετὰ βουλῆς τι πράσσει.

XXVI I ^Iὥσπερ δρόσος ἐν ἀμῆτῳ καὶ ὥσπερ ὑετὸς ἐν θέρει,

οὕτως οὐκ ἔστιν ἄφρονι τιμή.

16 πλησθεὶς] ἐμπλησθεὶς B | 17 εἰσαγαγε B | σεαυτοῦ] pr τον BA | BA
μῆσει A | 18 ροπανον B* (ροπαλον B^{c,a}) | ακιδωτον] ακηλιδωτον B^{c,a}A |
om και 3° B^{c,a} | ανηρ] pr ο A | καταμαρτυρων] + κατα A | αυτου] εαυτου A
19 οδους A | 20 om εν BA | 20 a om εν B | βλαπτει] βαπτει B*
(βλ. B^{c,a}) | 21 ψωμιζε] τρεφε BA | 22 ποιων] ποιησας B* (ποιων B^{c,a}) |
om πυρος A | της κεφαλης B* (την κεφαλην B^{c,a}) | ανταποδωσει] ανταπο-
δειδωσει A | 23 βορρεας B^{b,c?} | 24 κρισσον A | 25 διψωση]
ζωση B* (διψ. B^{c,a}) | 26 λυμαινιοιτο B* (λυμ. B^b) | 28 πολι B*

- Β ὥσπερ ὄρνεα πέταται καὶ στρουθοί,
οὕτως ἀρὰ ματαία οὐκ ἐπελεύσεται οὐδενί.
ὥσπερ μᾶστιξ ἱππῶ καὶ κέντρον ὄνῳ,
οὕτως ῥάβδος ἔθνει παρανόμῳ.
μὴ ἀποκρίνου ἄφρονι πρὸς τὴν ἐκείνου ἀφροσύνην,
ἵνα μὴ ὅμοιος γένη αὐτῷ.
ἀλλὰ ἀποκρίνου ἄφρονι κατὰ τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ,
ἵνα μὴ φαίνεται σοφὸς παρ' ἑαυτῷ.
ἐκ τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν ὄνειδος ποιεῖται
ὁ ἀποστείλας δι' ἀγγέλου ἄφρονος λόγον.
ἀφελοῦ πορείαν σκελῶν
καὶ παρανομίαν ἐκ στόματος ἀφρόνων.
ὅς ἀποδεδεσμένει λίθον ἐν σφενδόνη,
ὅμοιός ἐστιν τῷ διδόντι ἄφρονι δόξαν.
ἄκανθαι φύονται ἐν χειρὶ μεθύσου,
δουλεία δὲ ἐν χειρὶ τῶν ἀφρόνων.
πολλὰ χειμάζεται πᾶσα σὰρξ ἀφρόνων,
συντρίβεται γὰρ ἡ ἔκστασις αὐτῶν.
ὥσπερ κύων ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἔμετον καὶ μισητὸς
γένηται,
οὕτως ἄφρων τῇ ἑαυτοῦ κακίᾳ ἀναστρέψας ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ
ἀμαρτίαν.
ἔστιν αἰσχὺνὴ ἐπάγουσα ἀμαρτίαν,
καὶ ἔστιν αἰσχὺνὴ δόξα καὶ χάρις.
εἶδον ἄνδρα δόξαντα παρ' ἑαυτῷ σοφὸν εἶναι,
ἐλπίδα μέντοι ἔσχεν μᾶλλον ἄφρων αὐτοῦ.
λέγει ὀκνηρὸς ἀποστελλόμενος εἰς ὁδὸν
Λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς.
ὥσπερ θύρα στρέφεται ἐπὶ τοῦ στρόφιγγος,
οὕτως ὀκνηρὸς ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ.
κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ
οὐ δυνήσεται ἐπενεγκεῖν ἐπὶ στόμα.

NA XXVI 2 πετανται A 4 προς] κατα A 5 κατα] προς A
6 εαυτου] αυτου N | ο αποστειλας] om ο N* (pr ο N¹ mg sinistr) 7 πορειαν]
πορναν N* (ποριαν N^{c.a}) 8 διδουντι N 9 μεθυσου] pr του NA | δου-
λια N 11 εαυτου εμετον] εμ. αυτου A | αναστρεψας κακια N 12 ιδον
A | εσχε N* (εσχεν N^{c.a}) | αφρων μαλλον A 13 οδοις] + εν δε ταις πλα-
ταιαις (-ταις N) φονευται B^b (mg) NA 14 του στροφιγγος] τω στροφιγγι A
15 δυνησεται] δυναται NA | επι στομα] επι το στομα N^{c.a} εις το στ. A

B

- 16 ¹⁶σοφώτερος ἑαυτῷ ὀκνηρὸς φαίνεται
τοῦ ἐν πλησμονῇ ἀποκομίζοντος ἀγγελίαν.
- 17 ¹⁷ὥσπερ ὁ κρατῶν κέρκου κυνός,
οὕτως ὁ προσεστὼς ἀλλοτρίας κρίσεως.
- 18 ¹⁸ὥσπερ οἱ ἰώμενοι προβάλλουσιν λόγους εἰς ἀνθρώπους,
ὁ δὲ ἀπαντήσας τῷ λόγῳ πρῶτος ὑποσκελισθῆσεται·
- 19 ¹⁹οὕτως πάντες οἱ ἐνεδρεύοντες τοὺς ἑαυτῶν φίλους,
ὅταν δὲ ὁραθῶσιν, λέγουσιν ὅτι Παίζων ἔπραξα.
- 20 ²⁰ἐν πολλοῖς ξύλοις θάλλει πῦρ,
ὅπου δὲ οὐκ ἔστιν δίθυμος, ἡσυχάζει μάχη.
- 21 ²¹ἔσχάρα ἀνθραξιν καὶ ξύλα πυρί,
ἀνὴρ δὲ λοιδωρὸς εἰς ταραχὴν μάχης.
- 22 ²²λόγοι κέρκωπων μαλακοί,
οἱτοὶ δὲ τύπτουσιν εἰς ταμεῖα σπλάγχνων.
- 23 ²³ἀργύριον διδόμενον μετὰ δόλου ὥσπερ ὄστρακον ἡγητέον·
[§]χείλη λεία καρδίαν καλύπτει λυπηράν.
- 24 ²⁴χείλεσιν πάντα ἐπινεύει ἀποκλαιόμενος ἐχθροῦς,
ἐν δὲ τῇ καρδίᾳ τεκταίνεται λόγους.
- 25 ²⁵ἐάν σου δέηται ὁ ἐχθρὸς μεγάλη τῇ φωνῇ, μὴ πεισθῆς·
ἐπτα γὰρ πονηρίαὶ ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ.
- 26 ²⁶ὁ κρύπτων ἔχθραν συνίστησιν δόλον,
ἐνκαλύπτει δὲ τὰς ἑαυτοῦ ἀμαρτίας εὐγνωστος ἐν συνε-
δρίοις.
- 27 ²⁷ὁ ὀρύσσων βόθρον τῷ πλησίον ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν·
ὁ δὲ κυλίων λίθον ἐφ' ἑαυτὸν κυλίνει.
- 28 ²⁸γλώσσα ψευδὴς μισεῖ ἀλήθειαν,
στόμα δὲ ἄστεγον ποιεῖ ἀκαταστασίας.
- XXVII 1 ¹μὴ καυχῶ τὰ εἰς αὔριον,
οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται ἡ ἐπιούσα.

§.C

16 οκνηρος εαυτω Α

18 ιωμενοι] πιρωμενοι

B^{c.a} | προβαλλουσι B^c NAC19 ουτω B^c | οραθωσιν] φοραθωσιν B^{c.a} φωραθωσιν Α

20 διθυμος] οξυθυμος

B^{c.a} 21 ανθραξι B^c 22 κερκωπων] κεκωρπων B^{*} | ταμεια B^{ab}24 ταμια B^{*} B^c] ταμεια Α | σπλαγχνων] κοιλιας B^{c.a} 23 λεια] δολια B^c24 χειλεσι C | αποκλαιομενος] pr ο Α | εχθρους] εχθρος B^{ab} AC | τη καρδιαom τη B^c | λογους] δολους B^{ab} mg^a A^{a?} C δολος Α^{*} 25 πεισθης] + αντωAC | γαρ] + εισιν B^{ab} mg^a A + εισι C | ψυχη] καρδια AC 26 συνιστησιC | ενκαλυπτει (εγκ. Bab) B^{*} B^{c.a}] συνκαλυπτει B^{*} εκκαλυπτει AC | συνε-δριοις B^b (-δρειοις B^{*} B^c)] συνεδριω B^{c.a} AC 27 ορυσσον B^{*} (-σωνB¹ fort c.a.) | βοθρον] βοθυνον B^c | εαυτον] εαυτου C 28 ποιει] μοιει (sic)A^{*} vid

- B ² ἐγκωμιάζετω σε ὁ πέλας καὶ μὴ τὸ σὸν στόμα, 2
 ἄλλότριος καὶ μὴ τὰ σὰ χεῖλη.
³ βαρὺ λίθος καὶ δυσβάστακτον ἄμμος, 3
 ὀργὴ δὲ ἄφρονος βαρυτέρα ἀμφοτέρων.
⁴ ἀνελεήμων θυμὸς καὶ ὀξεία ὀργή, 4
 ἀλλ' οὐδένα ὑφίσταται ζῆλος.
⁵ κρείσσους ἔλεγχοι ἀποκεκαλυμμένοι κρυπτομένης φιλίας. 5
⁶ ἀξιοπιστότερα ἔστιν τραύματα φίλου 6
 ἢ ἐκούσια φιλήματα ἐχθροῦ.
⁷ ψυχὴ ἐν πλησμονῇ οὔσα κηρίοις ἐμπαίζει, 7
 ψυχῇ δὲ ἐν ἐνδεεῖ καὶ τὰ πικρὰ γλυκέα φαίνεται.
⁸ ὥσπερ ὅταν ὄρνεον καταπετασθῇ ἐκ τῆς ἰδίας νοσσιᾶς, 8
 οὕτως ἄνθρωπος δουλοῦται ὅταν ἀποξενωθῇ ἐκ τῶν ἰδίων
 τόπων.
⁹ μύροις καὶ οἴνοις καὶ θυμιάμασιν τέρπεται καρδία, 9
 καταρτήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων ψυχή.
¹⁰ φίλον σὸν ἢ φίλον πατρῶον μὴ ἐγκαταλείπης, 10
 εἰς δὲ τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ σου μὴ εἰσέλθης ἀτυχῶν·
 κρείσσων φίλος ἐγγὺς ἢ ἀδελφὸς μακρὰν οἰκῶν.
¹¹ Σοφὸς γίνου, νιέ, ἵνα σου εὐφραίνηται ἡ καρδία, 11
 καὶ ἀπόστρεψον ἀπὸ σοῦ ἐπονειδίστους λόγους.
¹² πανοῦργος κακῶν ἐπερχομένων ἀπεκρύβη, 12
 ἄφρονες δὲ ἐπελθόντες ζημίαν τίσουσιν.
¹³ ἀφελοῦ τὸ ἰμάτιον αὐτοῦ, παρήλθεν γάρ· 13
 ὑβριστῆς ὅστις τὰ ἀλλότρια λυμαίνεται.
¹⁴ ὃς ἂν εὐλογῇ φίλον τὸ πρῶτὴ μεγάλη τῇ φωνῇ, 14
 καταρωμένου οὐδὲν διαφέρειν δόξει.
¹⁵ σταγόνες ἐκβάλλουσιν ἄνθρωπον ἐν ἡμέρᾳ χειμερινῇ ἐκ τοῦ 15
 οἴκου·

NA^C XXVII 2 το πέλας A 4 ουδεν] ουδεν AC | υφιστατο C 5 αποκε-
 καλυμμενοι] αποκαλυπτομενοι AC 6 om εστιν AC 7 om εν 2^ο NA^C AC |
 γλυκια NA^C (-κεια) | φαίνεται] φερει N* (φενεται NA^C) 8 ορνεον οταν
 AC | δουλουται] καταδουλουται C 9 και 2^ο θαι A* (και A²) | θυμασιν N
 θυμαμασι C | καταρρηγνυται A | συνπτωμάτων NC 10 η 1^ο και A |
 εγκαταλειπης AC | κρεισσων] κρισσον NA | om η 2^ο N* (hab NA^C) 11 σου
 ευφραίνεται] ευφραίνεται (-τε N) σου NA ευφρ. μου C 12 επελθοντες]
 ελθοντες A παρελθοντες C 13 post γαρ distinx AC | λυμαινεται B^b
 λοιμαινεται B* NA (λοιμενεται) C 14 διαφerei A | δοξη C 15 ημερα]
 ημερ sup ras 3 fort litt B² | οικου 1^ο + αυτου AC

- ὡσαύτως καὶ γυνὴ λοιδόρος ἐκ τοῦ ἰδίου οἴκου.
- 16 ¹⁶βορέας σκληρὸς ἄνεμος,
ὄνόματι δὲ ἐπιδέξιος καλεῖται.
- 17 ¹⁷σίδηρος σίδηρον ὀξύνει,
ἀνὴρ δὲ παροξύνει πρόσωπον ἐταίρου.
- 18 ¹⁸ὅς φυτεύει συκὴν φάγεται τοὺς καρποὺς αὐτῆς,
ὅς δὲ φυλάσσει τὸν ἑαυτοῦ κύριον τιμηθήσεται.
- 19 ¹⁹ὥσπερ οὐχ ὅμοια πρόσωπα προσώποις,
οὕτως οὐδὲ αἱ διάνοιαι τῶν ἀνθρώπων.
- 20 ²⁰ἄδης καὶ ἀπώλεια οὐκ ἐμπίμπλονται,
ὡσαύτως καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπληστοί.
- 20 a ^{20a}βδελυγμα Κυρίῳ στηρίζων ὀφθαλμόν,
καὶ οἱ ἀπαιδευτοὶ ἀκρατεῖς γλώσση.
- 21 ²¹δοκίμιον ἀργύρου καὶ χρυσῷ πύρρωσις,
ἀνὴρ δὲ δοκιμάζεται διὰ στόματος ἐγκωμιαζόντων αὐτόν.
- 21 a ^{21a}καρδιά ἀνόμου ἐκζητεῖ κακά,
καρδιά δὲ εὐθὴς ζητεῖ γνῶσιν.
- 22 ²²ἐὰν μαστιγοῖς ἄφρονα ἐν μέσῳ συνεδρίου ἀτιμάζων,
οὐ μὴ περιέλῃς τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ.
- 23 ²³Γνωστῶς ἐπιγνώσῃ ψυχὰς ποιμνίου σου,
καὶ ἐπιστήσεις καρδίαν σου σαῖς ἀγέλαις.
- 24 ²⁴ὅτι οὐ τὸν αἰῶνα ἀνδρὶ κράτος καὶ ἰσχύς,
οὐδὲ παραδίδωσιν ἐκ γενεᾶς εἰς γενεάν.
- 25 ²⁵ἐπιμελοῦ τῶν ἐν τῷ πεδίῳ χλωρῶν καὶ κερεῖς πόαν,
καὶ σύναγε χόρτον ὀρινόν, ²⁶ἵνα ἔχῃς πρόβατα εἰς ἱματισμόν.
- 26 ²⁶τίμα πεδῖον, ἵνα ᾧσιν σοι ἄρνες.
- 27 ²⁷υἱέ, παρ' ἐμοῦ ἔχεις ῥήσεις ἰσχυρὰς εἰς τὴν ζωὴν σου
καὶ εἰς τὴν ζωὴν σῶν θεραπόντων.

XXVIII 1 ¹Φεύγει ἀσεβὴς μηδενὸς διώκοντος,
δίκαιος δὲ ὥσπερ λέων πέποιθεν.

15 ἐκ 2^ο] ἀπο Ν 16 βορρεας B^{ab} 17 παροξυνει] παροξυνον Ν* (-νι Ν^{c.a}) | ΝAC
εταίρου] ετερου AC 18 τιμηθηθησεται C 19 διανοιαι] καρδιαι Ν^{c.a} AC +
ομοιαι Ν* (om Ν^{c.a}) | ανθρωπων] +ομοιαι C 20 απωλια Ν | ενπιπλανται A
21 αργυριω AC | χρυσιω AC | om αυτον Ν* (hab Ν^{c.a}) 21 a ζητει] εκζητει
ΝAC 22 αφρονα] pr τον Ν^{c.a} AC | συνεδριω AC 23 ποιμνιων C | επι-
στησης A 24 αιωνανδρι C | εκ γενεας εις γενεαν] εις γενεας και γενεας
A εις γενεας και γνεαν C 25 χλωρω Α* vid] ποαν] ποιαν A | συναγε]
συναγαγε AC | ορεινον B^b 27 σων] pr των Ν

- B 2 δι' ἁμαρτίας ἀσεβῶν κρίσεις ἐγείρονται, 2
 TC 3 ἀνὴρ δὲ πανούργος κατασβέσει αὐτάς.[†]
 3 ἀνδρείος ἐν ἀσεβείαις συκοφαντεῖ πτωχοῦς. 3
 ὥσπερ ὑετὸς λάβρος καὶ ἀνωφελής,
 4 οὕτως οἱ ἐγκαταλιπόντες τὸν νόμον ἐγκωμιάζουσιν ἀσέβειαν· 4
 οἱ δὲ ἀγαπῶντες τὸν νόμον περιβάλλουσιν ἑαυτοὺς τείχος.
 5 ἄνδρες κακοὶ οὐ συνήσουσιν κρίμα, 5
 οἱ δὲ ζητοῦντες τὸν κύριον συνήσουσιν ἐν παντί.
 6 κρείσσων πτωχὸς πορευόμενος ἐν ἀληθείᾳ πλουσίου ψευδοῦς. 6
 7 φυλάσσει νόμον υἱὸς συνετός, 7
 ὃς δὲ ποιμαίνει ἀσωτίαν ἀτιμάζει πατέρα.
 8 πλεονάζων τὸν πλοῦτον αὐτοῦ μετὰ τόκων καὶ πλεονασ- 8
 μῶν
 τῷ ἐλεῶντι πτωχοῦς συνάγει αὐτόν.
 9 ἐκκλίνων τὸ οὖς αὐτοῦ μὴ εἰσακοῦσαι νόμου, 9
 καὶ αὐτὸς τὴν προσευχὴν αὐτοῦ ἐβδέλυνται.
 10^δ πλανᾷ εὐθείς ἐν ὁδῷ κακῇ 10
 εἰς διαφθορὰν αὐτὸς ἐμπεσεῖται,
 οἱ δὲ ἄνομοι διελεύσονται ἀγαθὰ
 καὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς αὐτά.
 11 σοφὸς παρ' ἑαυτῷ ἀνὴρ πλούσιος, 11
 πένης δὲ νοήμων καταγνώσεται αὐτοῦ.
 12 διὰ βοήθειαν δικαίων πολλὴ γίνεται δόξα, 12
 ἐν δὲ τόποις ἀσεβῶν ἀλίσκονται ἄνθρωποι.
 13 ὁ ἐπικαλύπτων ἀσέβειαν ἑαυτοῦ οὐκ εὐδοθήσεται, 13
 ὁ δὲ ἐξηγούμενος ἐλέγχους ἀγαπηθήσεται.
 14 μακάριος ἀνὴρ ὃς καταπτήσσει πάντα δι' εὐλάβειαν, 14
 ὁ δὲ σκληρὸς τὴν καρδίαν ἐμπεσεῖται κακοῖς.
 15 λέων πεινῶν καὶ λύκος διψῶν 15
 ὃς τυραννεῖ πτωχὸς ὢν ἔθνους πενιχροῦ.
 16 βασιλεὺς ἐνδεὴς προσόδων μέγας συκοφάντης, 16

NAC XXVIII 2 δι' δια AC | κρίσις N 4 ἐγκαταλείποντες A | ἐγκωμια-
 ζουσιν] pr και N* (om N^{c.a}) 5 συνήσουσιν 1^ο] νοήσουσιν B^{ab}N 6 ἐν
 ἀληθεία πλουσιῶν] ἐν αλ. πλουσιο sup ras B^{1fort} om ἐν ἀληθεία N* (hab N^{c.a}):
 πλουσιους N* (-σιου N[?]) 7 νομους N* (νομον N¹) | πατερα] + αὐτου
 N^{c.a} A 8 πλεονασμων] pr με N* (om N¹) | ελεουντι B^{ab}NA 9 μη]
 pr του A 10 αγαθα] pr εις N αγαθας A 12 βοηθιαν N 13 εαυτου]
 αυτου NA 14 om δι N* (hab N^{c.a}) | ευλαβιαν B* (-βειαν B^{ab})
 15 πινων (sic) B^b | εθνου A 16 προσοδων] χρηματων N^{c.a}

- 17 ὁ δὲ μισῶν ἀδικίαν μακρὸν χρόνον ζήσεται.
 17 ἄνδρα τὸν ἐν αἰτία φόνου ὁ ἐγγνώμενος
 φυγὰς ἔσται καὶ οὐκ ἐν ἀσφαλείᾳ.
 17 α 17^a παίδευε υἱὸν καὶ ἀγαπήσει σε,
 καὶ δώσει κόσμον τῇ σῇ ψυχῇ·
 οὐ μὴ ὑπακούσης ἔθνει παρανόμῳ.
 18 ὁ πορευόμενος δικαίως βεβοήθηται,
 ὁ δὲ σκολιαῖς ὁδοῖς πορευόμενος ἐμπλακίσεται.
 19 ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν πλησθήσεται ἄρων,
 ὁ δὲ διώκων σχολὴν πλησθήσεται πενίας.
 20 ἄνθρωπος ἀξιόπιστος πολλὰ εὐλογηθήσεται,
 ὁ δὲ κακὸς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται.
 21 ὃς οὐκ αἰσχύνεται πρόσωπα δικαίων οὐκ ἀγαθός,
 ὁ τοιοῦτος ψωμοῦ ἄρτου ἀποδώσεται ἄνδρα.
 22 σπεύδει πλουτεῖν ἄνθρωπος βάσκανος,
 καὶ οὐκ οἶδεν ὅτι ἐλεήμων κρατήσεται αὐτοῦ.
 23 ὁ ἐλέγχων ἀνθρώπου ὁδοὺς
 χάριτας ἔξει μᾶλλον τοῦ γλωσσοχαριτοῦντος.
 24 ὃς ἀποβάλλεται πατέρα ἢ μητέρα καὶ δοκεῖ μὴ ἀμαρτάνειν,
 οὗτος κοινωνός ἐστιν ἀνδρὸς ἀσεβοῦς.
 25 ἄπιστος ἄνθρωπος κρίνει εἰκῇ,
 ὃς δὲ πέποιθεν ἐπὶ Κύριον ἐν ἐπιμελείᾳ ἔσται.
 26 ὃς πέποιθεν θρασεῖα καρδίᾳ, ὁ τοιοῦτος ἄφρων·
 ὃς δὲ πορεύεται σοφία σωθήσεται.
 27 ὃς δίδωσιν πτωχοῖς οὐκ ἐνδεηθήσεται,
 ὃς δὲ ἀποστρέφει τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ
 ἔσται.
 28 ἐν τόποις ἀσεβῶν στένουσι δίκαιοι,
 ἐν δὲ τῇ ἐκείνων ἀπωλείᾳ πληθυνθήσονται δίκαιοι.
 XXIX 1 1 κρείσσων ἄνθρωπος ἐλέγχων ἀνδρὸς σκληροτραχήλου,
 ἐξαπίνης γὰρ φλεγομένου αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἴσσις.
 2 2 ἐγκωμιαζομένων δικαίων εὐφρανθήσονται λαοί,

17 ασφαλια B 17a υπακουσεις B* -σει B^{c.a} -ση A 18 δικαιος BA
 B* (-ως B^{c.a}) | εμπλακησεται] εμπλακησεται sup ras B^{1 fort} 20 αξιοπιστο-
 τερος A 24 αποβαλλεται] αποβιαζεται A 25 απιστος] απληστος
 A | os] ο B* (os B^{c.a}) 27 πτωχοις] pro ο inst θ B¹ | απορεια B 28 στε-
 νουσιν BA | απωλια B XXIX 1 εστιν] εσται BA 2 εγκωμιαζομενων
 δικαιων] εγκωμιαζομενου δε δικαιου A

- B ἀρχόντων δὲ ἀσεβῶν στένουσιν ἄνδρες.
 3 ἀνδρὸς φιλοῦντος σοφίαν εὐφραίνεται πατὴρ αὐτοῦ, 3
 ὃς δὲ ποιμαίνει πόρνas ἀπολεῖ πλοῦτον.
 4 βασιλεὺς δίκαιος ἀνίστησιν χώραν, 4
 ἀνὴρ δὲ παράνομος κατασκάπτει.
 5 ὃς παρασκευάζεται ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἑαυτοῦ φίλου δίκτυον, 5
 περιβάλλει αὐτὸ τοῖς ἑαυτοῦ ποσίν.
 6 ἁμαρτάνοντι ἀνδρὶ μεγάλη παγίς, 6
 δίκαιος δὲ ἐν χαρᾷ καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἔσται.
 7 ἐπίσταται δίκαιος κρίνειν πενιχροῖς, 7
 ὁ δὲ ἀσεβῆς οὐ νοεῖ γνώσιν,
 καὶ πτωχῷ οὐχ ὑπάρχει νοὺς ἐπιγνώμων.
 8 ἄνδρες ἄνομοι ἐξέκαυσαν πόλιν, 8
 σοφοὶ δὲ ἀπέστρεψαν ὀργήν.
 9 ἀνὴρ σοφὸς κρίνει ἔθνη, 9
 ἀνὴρ δὲ φαῦλος ὀργιζόμενος καταγελάται καὶ οὐ κατα-
 πτήσσει.
 10 ἄνδρες αἱμάτων μέτοχοι μισοῦσιν ὅσιον, 10
 οἱ δὲ εὐθεῖς ἐκζητήσουσιν ψυχὴν αὐτοῦ.
 11 ὅλον τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐκφέρει ἄφρων, 11
 σοφὸς δὲ ταμιεύεται κατὰ μέρος.
 12 βασιλέως ἐπακούοντος λόγον ἄδικον, 12
 πάντες οἱ ὑπ' αὐτὸν παράνομοι.
 13 δανιστοῦ καὶ χρεοφιλέτου ἀλλήλοις συνελθόντων, 13
 ἐπισκοπὴν ἀμφοτέρων ποιεῖται ὁ κύριος.
 14 βασιλέως ἐν ἀληθείᾳ κρίνοντος πτωχοῦς, 14
 ὁ θρόνος αὐτοῦ εἰς μαρτύριον κατασταθήσεται.
 15 πληγαὶ καὶ ἔλεγχοι διδῶσιν σοφίαν, 15
 παῖς δὲ πλανώμενος αἰσχύνηι γονεῖς αὐτοῦ.
 16 πολλῶν ὄντων ἀσεβῶν πολλαὶ γίνονται ἁμαρτίαι, 16
 οἱ δὲ δίκαιοι ἐκείνων πιπτόντων κατάφοβοι γίνονται.
 17 παίδευε υἱόν σου καὶ ἀναπαύσει σε, 17
 καὶ δώσει κόσμον τῇ ψυχῇ σου.

NA 2 ἀσεβου N* (ἀσεβων N¹) 3 πατῆρ] pr ο N^{c,a} A 5 παρασκευάζεται
 N* (-αζεται N^{c,a}) | περιβαλεῖ N 6 om εν 2° A 7 νοεῖ] συνησεῖ N^{c,a} A |
 νοὺς] γνους N* (νοὺς N¹) 8 ἀνομοι] λοιμοι A | ἀπεκρυψαν N 10 μι-
 σουσιν] μεισησουσιν N ζητησουσιν A 12 υπακουοντος A 13 δανει-
 στου B^{a1b} | χρεοφειλετου B^{ab} N | αλληλων A | ποιειται αμφοτερων B¹ NA
 14 αληθια N 15 πηγαί A* (πλ. A^{a1})

- 18 ¹⁸ οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἐξηγητῆς ἔθνει παρανόμῳ,
ὁ δὲ φυλάσσω τὸν νόμον μακαριστός.
19 ¹⁹ λόγοις οὐ παιδευθήσεται οἰκέτης σκληρός·
ἐὰν γὰρ καὶ νοήσῃ, ἀλλ' οὐχ ὑπακούσεται.
20 ²⁰ ἐὰν ἴδῃς ἄνδρα ταχὺν ἐν λόγοις,
γίνωσκε ὅτι ἐλπίδα ἔχει μᾶλλον ἄφρων αὐτοῦ.
21 ²¹ ὅς κατασπαταλᾷ ἐκ παιδὸς οἰκέτης ἔσται,
ἔσχατον δὲ ὀδυνηθήσεται ἐφ' ἑαυτῷ.
22 ²² ἀνὴρ θυμώδης ἐγείρει νείκος,
ἀνὴρ δὲ ὀργίλος ἐξώρυξεν ἁμαρτίας.
23 ²³ ὕβρις ἄνδρα ταπεινοί,
τοὺς δὲ ταπεινόφρονας ἐρείδει δόξη Κύριος.
24 ²⁴ ὅς μερίζεται κλέπτῃ, μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν·
ἐὰν δὲ ὅρκου προτεθέντος ἀκούσαντες μὴ ἀναγγειλωσιν,
25 ²⁵ φοβηθέντες καὶ αἰσχυνθέντες ἀνθρώπους ὑπεσκελίσθησαν·
ὁ δὲ πεποιθὼς ἐπὶ Κυρίῳ εὐφρανθήσεται.
ἀσέβεια ἀνδρὶ δίδωσιν σφάλμα,
ὅς δὲ πέποιθεν ἐπὶ τῷ δεσπότῃ σωθήσεται.
26 ²⁶ πολλοὶ θεραπεύουσιν πρόσωπα ἡγουμένων,
παρὰ δὲ Κυρίου γίνεται τὸ δίκαιον ἀνδρί.
27 ²⁷ βδέλυγμα δίκαιος ἀνὴρ ἀδίκῳ,
βδέλυγμα δὲ ἀνόμῳ κατευθύνουσα ὁδός.

- (XXXI) (10) 28 ²⁸ Γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὐρήσει;
τιμιωτέρα δέ ἐστιν λίθων πολυτελῶν ἢ τοιαύτη.
(11) 29 ²⁹ θαρσεῖ ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδιά τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς,
ἡ τοιαύτη καλῶν σκύλων οὐκ ἀπορήσει·
(12) 30 ³⁰ ἐνεργεῖ γὰρ τῷ ἀνδρὶ ἀγαθὰ πάντα τὸν βίον.
(13) 31 ³¹ μηρνομένη ἔρια καὶ λίνον ἐποίησεν εὐχρηστον ταῖς χερσὶν
αὐτῆς.

18 υπαρξει A 19 σκληροτραχηλος B* (-ros B^{1?c,a}) | om αλλ A BA
20 ταχυν] τραχυν Bab | αφρων] pr ο BA 22 εγειρει] ορυσσει BA
23 ερειδει B* A] εριζει B εγειρι B^{c,a} 24 μεριζεται] εριζεται B* συμεριζεται
B^{c,a} | αναγγειλωσι B 25 υπεσκελισθησαν] υποσκελισθησονται A | Κυριω]
κν A | os δε πεποιθεν] ο δε πεποιθως A | δεσποτη] σωτηρι B 27 αδι-
κω] pr ανδρι Bab BA 28 ανδριαν BA | om η τοιαυτη B 29 θαρρει
B | αυτη] αυτην BA 30 αγαθα] αγαθον και ου κακον A 31 ευχρη-
στα A

- B 32 ἐγένετο ὥσεί ναὺς ἐμπορευομένη μακρόθεν· 32 (14)
 συνάγει δὲ αὕτη τὸν βίον, 33 καὶ ἀνίσταται ἐκ νυκτῶν. 33 (15)
 καὶ ἔδωκεν βρώματα τῷ οἴκῳ
 καὶ ἔργα ταῖς θεραπαίनाις.
 34 θεωρήσασα γεώργιον ἐπρίατο, 34 (16)
 ἀπὸ δὲ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς κατεφύτευσεν κτῆμα.
 35 ἀναζωσαμένη ἰσχυρῶς τὴν ὀσφὺν αὐτῆς 35 (17)
 ἤρριψεν τοὺς βραχίονας αὐτῆς εἰς ἔργον.
 36 καὶ ἐγεύσατο ὅτι καλὸν ἐστὶν τὸ ἐργάζεσθαι, 36 (18)
 καὶ οὐκ ἀποσβέννυται ὁ λύχνος αὐτῆς ὅλην τὴν νύκτα.
 37 τοὺς πῆχεις αὐτῆς ἐκτείνει ἐπὶ τὰ συμφέροντα, 37 (19)
 τὰς δὲ χεῖρας αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἄτρακτον.
 38 χεῖρας δὲ αὐτῆς διήνοιξεν πένητι, 38 (20)
 καρπὸν δὲ ἐξέτεινεν πτωχῷ.
 39 οὐ φροντίζει τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ὅταν που χρονίζῃ, 39 (21)
 πάντες γὰρ οἱ παρ' αὐτῆς ἐνδιδύσκονται.
 40 δισσὰς χλαῖνας ἐποίησεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, 40 (22)
 ἐκ δὲ βύσσου καὶ πορφύρας ἑαυτῇ ἐνδύματα.
 41 περιβλεπτος δὲ γίνεται ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, 41 (23)
 ἥνίκα ἂν καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ μετὰ τῶν γερόντων κατοίκων
 τῆς γῆς.
 42 σινδόνας ἐποίησεν καὶ ἀπέδοτο, 42 (24)
 περιζώματα τοῖς Χαναναίοις.
 43 στόμα αὐτῆς διήνοιξεν προσεχόντως καὶ ἐννόμως, 43 (26)
 καὶ τάξιν ἐστείλατο τῇ γλώσσῃ αὐτῆς.
 44 ἰσχὺν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, 44 (25)
 καὶ εὐφράνθη ἐν ἡμέραις ἐσχάταις.
 45 στεγναὶ διατριβαὶ οἴκων αὐτῆς, 45 (27)
 σῖτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγεν.

NA 32 εγενετο] + δε A | ωσει] ως η Ν* (ωσει Ν^{c.a}) | ενπορευομενη A | μακραθεν
 Ν^{c.a} (postea restit -κροθεν) | αυτη] εαυτη Ν* εαυτης Ν^{c.a} αυτης A | βιον]
 πλουτον Ν^{c.a} A 33 εκ] εν Ν* (εκ Ν¹) 36 και εγευσατο] εγ. δε A | ολην
 την νυκτα ο λυχνος αυτης NA 37 τους πηχεις] τας χειρας Ν^{c.a} (mox ipse
 ut vid del) A | εκτεινει] εκτενεις Ν* (εκτεινει Ν^{c.a}) | τας δε χειρας] τους δε
 πηχεις A | ερειδει] εριζει Ν ερδει A^{vid} | αδρακτον Ν 38 διηνυξεν Ν
 39 φροντιζει A 40 om δε Ν 41 πυλαις] ρυμαις Ν | γεροντων κατοικων]
 πρεσβυτερων Βa Ν^{c.a} A 42 απεδото] απεδετο Ν* + τοις φοινξιν Ν^{c.a} |
 περιζωματα] + δε NA | Χαναναίοις] + (44) ισχυν και ευπρεπειαν ενεδυσατο] και
 ηυφρανθη εν ημεραις εσχαις A 43 στοματα Ν 44 om ισχυν...
 εσχαις A | ευπρεπειαν Ν

- τὸ στόμα δὲ ἀνοίγει σοφοῖς νομοθέσμως, B
 (28) 46 ἡ δὲ ἐλεημοσύνη αὐτῆς ⁴⁶ ἀνέστησεν τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ
    ἐπλούτησαν,
    καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἤνεσεν αὐτήν
 (29) 47 ⁴⁷ Πολλαὶ θυγατέρες ἐκτήσαντο πλούτον,
    πολλὰ ἐποίησαν δυνατὰ·
    σὺ δὲ ὑπέρκεισαι καὶ ὑπερῆρας πάσας.
 (30) 48 ⁵⁴⁸ Ψευδεῖς ἀρέσκειαι καὶ μάταιον κάλλος γυναικός· § C
    γυνὴ γὰρ συνετὴ εὐλογεῖται,
    φόβον δὲ Κυρίου αὕτη αἰνεῖτω.
 (31) 49 ⁴⁹ Δότε αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χειλέων αὐτῆς,
    καὶ αἰνεῖσθω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς.

45 το στομα δε] στομα δε N στ. δε αυτης A | σοφοις] σοφως και N^{c.a} A | NAC
 νομοθεσμονς N* (-σμως N^{c.a}) **46** ανεστησε N **47** δυνατα] δυναμιν
 Bab N^{c.a} | υπερηρες N **48** αρεσκαι N | om γυναικος C
 Subscr παροιμαι B π. Σαλομωντος N π. Σολομωντος A η. Σολομωντος
 παρα εβδομηκοντα C
 Stich 1930 B 1915 N 1924 A

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

B ΡΗΜΑΤΑ Ἐκκλησιαστοῦ υἱοῦ Δαυεὶδ
βασιλέως Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλήμ. x i

²Ματαιότης ματαιότητων, εἶπεν ὁ ἐκκλησιαστής, 2
§ C ³ματαιότης ματαιότητων, τὰ πάντα ματαιότης.
³τίς περισσεΐα τῷ ἀνθρώπῳ 3
ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ ᾧ μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον;
⁴γενεὰ πορεύεται καὶ γενεὰ ἔρχεται, 4
καὶ ἡ γῆ εἰς τὸν αἰῶνα ἔστηκεν.
⁵καὶ ἀνατέλλει ὁ ἥλιος καὶ δύνει ὁ ἥλιος ■
καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἔλκει·
αὐτὸς ἀνατέλλων ⁶ἐκεῖ πορεύεται πρὸς νότον 6
καὶ κυκλοῖ πρὸς βορρᾶν·
κυκλοῖ κυκλῶν, πορεύεται τὸ πνεῦμα,
καὶ ἐπὶ κύκλους αὐτοῦ ἐπιστρέφει τὸ πνεῦμα.
⁷πάντες οἱ χεῖμαρροι πορεύονται εἰς τὴν θάλασσαν, 7
καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔσται ἐμπιμπλαμένη·
εἰς τόπον οἱ χεῖμαρροι πορεύονται,
ἐκεῖ αὐτοὶ ἐπιστρέφουσιν τοῦ πορευθῆναι.
⁸πάντες οἱ λόγοι ἔγχοποι 8
οὐ δυνήσεται ἀνὴρ τοῦ λαλεῖν,
καὶ οὐ πλησθήσεται ὀφθαλμὸς τοῦ ὁρᾶν,
καὶ οὐ πληρωθήσεται οὐδὲ ἀπὸ ἀκροάσεως.

§AC I 2 ματαιότης 2^ο] μανταιότης N 3 περισσῖα AC | ω] pr εν N 5 om
και 1^ο C | ανατελλων αυτος NAC 6 βορρα A 7 ἐμπιπλαμενη B^bNA
ενπιπλ. C | τοπον] pr τον C | οι χειμ. 2^ο] pr ου NAC | του πορευθηναι] om του
N 8 ενκοποι N | ου πλησθησεται] ουκ εμπλησθησεται NAC | ου πληρω-
θησεται] ουκ εμπλησθησεται N πληρω rescr C² | ακροασεως C

- 9 τί τὸ γεγονός; αὐτὸ τὸ γενησόμενον· B
καὶ τί τὸ πεποιημένον; αὐτὸ τὸ ποιηθησόμενον·
καὶ οὐκ ἔστιν πᾶν πρόσφατον ὑπὸ τὸν ἥλιον.
10 ὁδὸς λαλήσει καὶ ἔρεῖ Ἴδε τοῦτο καινόν ἐστιν,
ἥδη γέγονεν ἐν τοῖς αἰῶσιν
τοῖς γενομένοις ἀπὸ ἔμπροσθεν ἡμῶν.
11 οὐκ ἔστιν μνήμη τοῖς πρώτοις,
καὶ γε τοῖς ἐσχάτοις γενομένοις·
οὐκ ἔσται αὐτῶν μνήμη
μετὰ τῶν γενησομένων εἰς τὴν ἐσχάτην.
12 Ἐγὼ Ἐκκλησιαστής ἐγενόμην
βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ·
13 καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου τοῦ ἐκζητῆσαι
καὶ τοῦ κατασκέψασθαι ἐν τῇ σοφίᾳ περὶ πάντων
τῶν γινομένων ὑπὸ τὸν οὐρανόν,
ὅτι περισπασμὸν πονηρὸν
ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων
τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ.
14 εἶδον σὺν πάντα τὰ ποιήματα
τὰ πεποιημένα ὑπὸ τὸν ἥλιον,
καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.† ¶ C
15 διεστραμμένον οὐ δυνήσεται ἐπικοσμηθῆναι,
καὶ ὑστέρημα οὐ δυνήσεται ἀριθμηθῆναι.
16 ἐλάλησα ἐγὼ ἐν τῇ καρδίᾳ μου τῷ λέγειν
Ἐγὼ ἰδοὺ ἐμεγαλύνθην,
καὶ προσέθηκα σοφίαν ἐπὶ πᾶσιν
οἱ ἐγένοντο ἔμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλὴμ·
17 καὶ καρδία μου εἶδεν πολλά, σοφίαν καὶ γνῶσιν,

9 γεγονος] γενοσ A | πεποιημενον] ποιησομενον N* (πεποιμη. N^{c,a}) NAC
10 ηδη] pr αυτο N^{c,a} | om εν A | ενπροσθεν C 11 εσται] εστιν AC | αυτων]
αυτοις C | γενησομενων] γενηθησομενων A 12 om επι C 13 περι]
υπερ N* (περι N^{c,a}) | γενομενων NAC | ουρανον] ηλιον N^{c,a} | οτι...του resc
C^a | πονηρον] seq ras in B | των ανθρωπων] του αυτου AC (του...υ) | περι-
σπασθαι] περισπασθηναι N 14 ιδον A | συν παντα] συμπαντα AC | τα
ποιηματα τα πεποιημενα] τα ποιημενα N* τα πεπ. Nⁱ (τα ποιημ. τα πεπ.
N^{c,a}) | προαιρεσεις A 15 επικοσμηθηναι] του επικοσμ. N^{c,a} του κοσμηθηναι
A | αριθμηθηναι] pr του A 16 τω λεγειν] του λεγειν N | ιδου εγω N | προ-
εθηκα N | οι] οισ N 17 καρδια] καρδιαν N* (-δια N^{c,a}) | ιδεν A

- B (17) καὶ ἔδωκα καρδίαν μου τοῦ γνῶναι σοφίαν καὶ γνῶσιν,
 παραβολὰς καὶ ἐπιστήμην ἔγνων ἐγώ.
 ὅτι καὶ γε τοῦτ' ἔστιν προαίρεσις πνεύματος,
 18 ὅτι ἐν πλήθει σοφίας πλήθος γνώσεως,
 καὶ ὁ προστιθείς γνῶσιν προσθήσει ἄλγυμα.

18

1 Ἐἶπον ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου
 Δεῦρο δὴ πειράσω σε ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἴδε ἐν ἀγαθῷ.
 καὶ ἰδοὺ καὶ γε τοῦτο ματαιότης.

I II

2 τῷ γέλῳτι εἶπα περιφοράν,
 καὶ τῇ εὐφροσύνῃ Τί τοῦτο ποιεῖς;

2

3 καὶ κατεσκεψάμην εἰ ἡ καρδία μου
 ἐλκύσει ὡς οἶνον τὴν σάρκα μου·
 καὶ καρδία μου ὠδήγησεν ἐν σοφίᾳ
 καὶ τοῦ κρατῆσαι ἐπ' εὐφροσύνῃ,
 ἕως οὗ ἴδω ποῖον τὸ ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων
 ὃ ποιήσουσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον
 ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτῶν.

3

4 ἐμεγάλυνα ποιήμᾳ μου,
 ὥκοδόμησά μοι οἴκους,
 ἐφύτευσά μοι ἀμπελώνας,

4

5 ἐποίησά μοι κήπους καὶ παραδείσους,
 καὶ ἐφύτευσα ἐν αὐτοῖς ξύλον πᾶν καρποῦ·

5

6 ἐποίησά μοι καλυμβήθρας ὑδάτων
 τοῦ ποτίσαι ἀπ' αὐτῶν δρυμὸν βλαστῶντα·

6

7 ἐκτησάμην δούλους καὶ παιδίσκας,
 καὶ οἰκογενεῖς ἐγένοντό μοι,

7

καὶ γε κτήσις βουκολίου καὶ ποιμνίου πολλὴ ἐγένετό μοι
 ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους
 ἔμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλήμ·

8 συνήγαγόν μοι καὶ γε ἀργύριον καὶ γε χρυσίον,
 καὶ περιουσιασμοὺς βασιλέων καὶ τῶν χωρῶν·
 ἐποίησά μοι ἄδοντας καὶ ἁδούσας,

8

NA 17 γνῶναι] επιγνῶναι N | om εγω A | τουτ] τουτο NA 18 προστιθείς]
 προσθεῖς N προτηθείς A | γνωσιν] γνωσεῖ A II 2 περιφοραν] adnot κινήσιν
 Bamg 3 ὠδήγησεν] + με N^{c.a} | κρατησαι] κρατιν N^{c.a} | επ] επι N | των
 ανθρωπων] του ανου A | αριθμον] εν αριθμω N^{c.a} 6 βλαστωντα] + ξυλα
 NA 7 κτησεις A | om πολλη N* (hab N^{c.a}) | υπερ] pr eis N* (om N^{1.c.a})
 8 om γε 2° N

- ἐντρυφήματα νίων ἀνθρώπων,
οἰνοχόον καὶ οἰνοχόας·
- 9 καὶ ἐμεγαλύνθην καὶ προσέθηκα
παρὰ πάντας τοὺς γενομένους
ἀπὸ ἔμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλήμ·
καὶ γε σοφία μου ἐστάθη μοι.
- 10 καὶ πᾶν ὃ ᾗτησαν οἱ ὀφθαλμοί μου
οὐκ ἀφείλον ἀπ' αὐτῶν,
οὐκ ἀπεκάλυσα τὴν καρδίαν μου
ἀπὸ πάσης εὐφροσύνης μου,
ὅτι καρδία μου εὐφράνθη ἐν παντὶ μόχθῳ μου·
καὶ τοῦτο ἐγένετο μερίς μου
ἀπὸ παντὸς μόχθου μου.
- 11 καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ ἐν πᾶσιν ποιήμασίν μου
οἷς ἐποίησαν αἱ χεῖρές μου,
καὶ ἐν μόχθῳ ᾧ ἐμόχθησα τοῦ ποιεῖν,
καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος,
καὶ οὐκ ἔστιν περισσεία ὑπὸ τὸν ἥλιον.
- 12 Καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ τοῦ ἰδεῖν σοφίαν
καὶ παραφορὰν καὶ ἀφροσύνην·
ὅτι τίς ἄνθρωπος ὃς ἐπελεύσεται ὀπίσω τῆς βουλῆς;
τὰ ὅσα ἐποίησεν αὐτήν.
- 13 καὶ εἶδον ἐγὼ ὅτι ἐστὶν περισσεία τῇ σοφίᾳ ὑπὲρ τὴν ἀφρο-
σύνην,
ὥς περισσεία τοῦ φωτὸς ὑπὲρ τὸ σκότος.
- 14 τοῦ σοφοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐν κεφαλῇ αὐτοῦ,
καὶ ὁ ἄφρων ἐν σκότει πορεύεται.
καὶ ἔγνω καὶ γε ἐγὼ
ὅτι συνάντημα ἐν συναντήσεται τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς.
- 15 καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου
ὥς συνάντημα τοῦ ἄφρονος,

8 ἐντρυφήματα B^ab B^caA (ἐν τρυφή μετα B^avid)] pr και NA | ανθρω- NA
πων] του ανου NA | οινχοοον] οινχοοους B^caA 9 om απο NA | ενπροσθεν A
10 ουκ αφειλον] ουχ υφειλον A | om μου 3° NA 11 ποιημασιν] pr τοις
B^caA | μοχθω] + μου A | ματαιοτης] pr παντα B | προαιρεσις (-σεις A)] περισ-
σεια B | περισσια A 12 παραφοραν] περιφοραν NA | om os A | απελευσεται
B^ca | τα οσα] συν οσα B^ca(vid) | εποιησαν A | αυτη B 13 ιδον A | εστιν
περισσεια] περισσια εστιν B 15 ως] εως B* (ε ras postea inst B')

- B καί γε ἐμοί, συναντήσεται μοι·
καὶ ἵνα τί ἐσοφισάμην;
ἐγὼ περισσὸν ἐλάλησα ἐν καρδίᾳ μου
ὅτι καί γε τοῦτο ματαιότης,
διότι ὁ ἄφρων ἐκ περισσεύματος λαλεῖ.
16 ὅτι οὐκ ἔστιν μνήμη τοῦ σοφοῦ 16
μετὰ τοῦ ἄφρονος εἰς τὸν αἰῶνα,
καθότι ἤδη αἱ ἡμέραι ἐρχόμεναι
τὰ πάντα ἐπελήσθη·
καὶ πῶς ἀποθανεῖται ὁ σοφὸς μετὰ τοῦ ἄφρονος;
17 καὶ ἐμίσησα σὺν τὴν ζωῇ, 17
ὅτι πονηρὸν ἐπ' ἐμέ τὸ ποίημα
τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
ὅτι πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.
18 καὶ ἐμίσησα ἐγὼ σύμπαντα μόχθον μου 18
§ C ὃν ἐγὼ κοπιῶ ὑπὸ τὸν ἥλιον,
ὅτι ἀφίω αὐτὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ γινομένῳ μετ' ἐμέ.
19 καὶ τίς οἶδεν εἰ σοφὸς ἔσται ἢ ἄφρων; 19
καὶ εἰ ἐξουσιάζεται ἐν παντὶ μόχθῳ μου
ὃ ἐμόχθησα καὶ ἐσοφισάμην ὑπὸ τὸν ἥλιον;
καί γε τοῦτο ματαιότης.
20 καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ τοῦ ἀποτάξασθαι τὴν καρδίαν μου 20
ἐν παντὶ μόχθῳ μου ὃ ἐμόχθησα ὑπὸ τὸν ἥλιον,
21 ὅτι ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μόχθος αὐτοῦ 21
ἐν σοφίᾳ καὶ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀνδρείᾳ·
καὶ ἄνθρωπος ὃ οὐκ ἐμόχθησεν ἐν αὐτῷ,
δώσει αὐτῷ μερίδα αὐτοῦ·
καί γε τοῦτο ματαιότης καὶ πονηρία μεγάλη.
22 ὅτι γίνεται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ 22
καὶ ἐν προαίρεσι καρδίας αὐτοῦ

NA C 15 om μοι N^{c,a} | εσοφισαμην]+εγω N^{c,a} | εγω 2°]+τοτε N^{c,a}A | οτι και γε...λαλει] διоти αφρων εκ περισσ. λαλει οτι και γε τουτο ματαιοτης (ματης N^{*} ματαιοτης N^{c,a}) NA 16 μνημη] pr η N^{*} (om η N^{c,a}) | τον αιωνα] om τον B^{ab}NA | αι ημεραι ερχομεναι] ταις ημεραις ταις επερχομεναις N^{c,a}A | ο σοφος] om ο N 17 παντα] pr τα NA | προαιρεσεις A 18 συμπαντα] συν παντα NA | μοχθον] pr τον N | κοπιω] μοχθω NA | γινομενω] γενησομενω AC | εμε] εμου C 19 ει 1°] η NA | εξουσιασεται C | και 3°]+ω B^{ab}N^{c,a}AC 20 τη καρδια NA | εν] επι AC | μοχθω] pr τω A | om μου 2° AC 21 ανδρια NC | ω] os N^{c,a} om A | εμοχθησα C | αυτω 2°] αυτον AC 22 om εν 1° NA C | προαιρεσει] pr τη N^{*} (om N^{c,a})

ὃ αὐτὸς μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον.

B

- 23 ²³ ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ
ἀληγμάτων καὶ θυμοῦ περισπασμὸς αὐτοῦ·
καὶ γε ἐν νυκτὶ οὐ κοιμᾶται ἡ καρδία αὐτοῦ.
καὶ γε τοῦτο ματαιότης ἐστίν.

- 24 ²⁴ Οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν ἀνθρώπων,
ὃ φάγεται καὶ ὃ πίνεται καὶ ὃ δείξει τῇ ψυχῇ αὐτοῦ
ἀγαθὸν ἐν μόχθῳ αὐτοῦ·
καὶ γε τοῦτο εἶδον ἐγὼ ὅτι ἀπὸ χειρὸς τοῦ θεοῦ ἐστίν·

- 25 ²⁵ ὅτι τίς φάγεται καὶ τίς πίνεται παρέξ αὐτοῦ;

- 26 ²⁶ ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἀγαθῷ
πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἔδωκεν σοφίαν
καὶ γινώσιν καὶ εὐφροσύνην·
καὶ τῷ ἁμαρτάνοντι ἔδωκεν περισπασμὸν
τοῦ προσθεῖναι καὶ τοῦ συναγαγεῖν·
τοῦ δοῦναι τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.
ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.

- III 1 ¹ Τοῖς πᾶσιν ὁ χρόνος,
καὶ καιρὸς παντὶ πράγματι τῷ ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

- 2 ² καιρὸς τοῦ τεκεῖν καὶ καιρὸς τοῦ ἀποθανεῖν,
καιρὸς τοῦ φυτεῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκτίλαι πεφυτευμένον,

- 3 ³ καιρὸς τοῦ ἀποκτεῖναι καὶ καιρὸς τοῦ ἰάσασθαι,
καιρὸς τοῦ καθελεῖν καὶ καιρὸς τοῦ οἰκοδομεῖν,

- 4 ⁴ καιρὸς τοῦ κλαῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ γελάσαι,
καιρὸς τοῦ κόψασθαι καὶ καιρὸς τοῦ ὀρχήσασθαι,

- 5 ⁵ καιρὸς τοῦ βαλεῖν λίθους καὶ καιρὸς τοῦ συναγαγεῖν λίθους,
καιρὸς τοῦ περιλαβεῖν καὶ καιρὸς τοῦ μακρυνθῆναι ἀπὸ περι-
λήψεως,

- 6 ⁶ καιρὸς τοῦ ζητῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἀπολέσαι,

22 om ω Ν* (hab Ν^{c.a}) 24 ἀνθρωπῳ] pr εν Ν pr τω C | ο 1° (ος Α*)] ΝAC
pr πλην Ν^{c.a} pr ει μη C | om ο 2° Α | ιδον Α | om εγω C 26 αυτου]
του θῦ C | εδωκε (2°) C | του συναγαγειν] om του Ν III 1 ο χρονος] om
ο Ν* (hab Ν^{c.a}) | om και C | παντι πραγματι τω] τω παντι πραγματι Β^{ab}
ΝAC | ουρανον] ηλιον Ν^{c.a} 2 καιρος 1°] pr και Ν* (om Ν^{c.a}) | εκτειλαι
ΒAC | πεφυτευμενον] pr το Ν^{c.a} C 3 οικοδομειν] οικοδομησαι ΝAC
4 γελασαι] γε λαλσαι Ν* (γελασαι Ν¹ [vid] c.a fort) 5 περιληψεως] περι-
λημματος AC

- Β καιρὸς τοῦ φυλάξαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκβαλεῖν,
 7 καιρὸς τοῦ ῥῆξαι καὶ καιρὸς τοῦ ῥάψαι, 7
 καιρὸς τοῦ σιγᾶν καὶ καιρὸς τοῦ λαλεῖν,
 8 καιρὸς τοῦ φιλῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ μισῆσαι, 3
 καιρὸς πολέμου καὶ καιρὸς εἰρήνης.
 9 τίς περισσεΐα τοῦ ποιούντος ἐν οἷς αὐτὸς μοχθεῖ; 9
 10 εἶδον σὺν πάντα τὸν περισπασμὸν ὃν ἔδωκεν ὁ θεὸς 10
 τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ.
 11 τὰ σύμπαντα ἃ ἐποίησεν καλὰ ἐν καιρῷ αὐτοῦ· 11
 καὶ γε σύμπαντα τὸν αἰῶνα ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτῶν,
 ὅπως μὴ εὕρῃ ὁ ἄνθρωπος
 τὸ ποίημα ὃ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους.
 12 ἔγνω ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν ἐν αὐτοῖς, 12
 εἰ μὴ τοῦ εὐφρανθῆναι καὶ τοῦ ποιεῖν ἀγαθὸν ἐν ζωῇ αὐτοῦ·
 13 καὶ γε πᾶς ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται καὶ πίνεται 13
 καὶ ἴδῃ ἀγαθὸν ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ,
 δόμα θεοῦ ἔστιν.
 14 ἔγνω ὅτι πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς 14
 αὐτὰ ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα·
 ἐπ' αὐτῷ οὐκ ἔστιν προσθεῖναι,
 καὶ ἀπ' αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀφελεῖν
 καὶ ὁ θεὸς ἐποίησεν ἵνα φοβηθῶσιν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.
 15 τὸ γενόμενον ἤδη ἐστίν, 15
 καὶ ὅσα τοῦ γίνεσθαι ἤδη γέγονεν,
 καὶ ὁ θεὸς ζητήσει τὸν διωκόμενον.
 16 Καὶ ἔτι εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον τόπον τῆς κρίσεως, 16
 ἐκεῖ ὁ ἀσεβής·
 καὶ τόπον τοῦ δικαίου,
 ἐκεῖ ὁ εὐσεβής.

ΒΑC 8 πολέμου] pr του Ν* (om Ν^{c.a}) 9 περισσια C 10 ιδον AC | om
 παντα ΒΑC | περισπασμον A | δωκεν ο θς τοις υιοις bis scr Ν* (1°
 unc incl Ν^{1.c.a}) | των ανθρωπων] του ανθρωπου ΒΑC | του περισπασθαι ΒΝ^{c.a}
 AC] περισπασθηναι Ν* 11 τα συμπαντα] om τα Ν^c A συν παντα C | om
 α Ν* (hab Ν^{c.a}) | εν καιρω] ενωπιον Ν* (εν κρω Ν^{c.a}) | αυτου] αυτων Ν^{c.a} | συμ-
 παντα 2°] συν ΝΑ συν παντα C | αυτων] αυτου Α 12 εν αυτοις αγαθον Ν |
 ποιειν] πειν Ν* (ποιειν Ν^{1.fort}) 13 ο ανθρωπος] om ο ΝΑC | om ος Ν* (hab
 Ν^{c.a}) | δομα] pr τουτο Α | θεου] του κυ C 14 εγνω] pr και C | αυτω] αυτων
 ΒΑC | εστι (1°) C | αυτου 1°] αυτων ΒΑC 15 γενομενον] γεννωμενον Α |
 γινεσθαι] γενεσθαι Ν^{c.a} | γεγονεν] εγονεν Α 16 ιδον AC | των δικαιων Α

- 17 ¹⁷ καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου B
 Σὺν τὸν δίκαιον καὶ σὺν τὸν ἀσεβῇ κρινεῖ ὁ θεός·
 ὅτι καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι
 καὶ ἐπὶ παντὶ τῷ ποιήματι.
- 18 ¹⁸ καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου
 περὶ λαλιᾶς υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου,
 ὅτι διακρινεῖ αὐτοὺς ὁ θεός,
 καὶ τοῦ δείξαι ὅτι αὐτοὶ κτήνη εἰσίν.
- 19 ¹⁹ καὶ γε αὐτοῖς οὐ συνάντημα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου
 καὶ συνάντημα τοῦ κτήνους;
 συνάντημα ἐν αὐτοῖς·
 ὥς ὁ θάνατος τούτου, οὕτως ὁ θάνατος τούτου,
 καὶ πνεῦμα ἐν τοῖς πᾶσιν.
 καὶ τί ἐπερίσσευσεν ὁ ἄνθρωπος παρὰ τὸ κτήνος;
 οὐδέν, ὅτι πάντα ματαιότης.
- 20 ²⁰ τὰ πάντα εἰς τόπον ἔνα,
 τὰ πάντα ἐγένετο ἀπὸ τοῦ χόου,
 καὶ τὰ πάντα ἐπιστρέψει εἰς τὸν χοῦν.
- 21 ²¹ καὶ τίς οἶδεν πνεῦμα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου,
 εἰ ἀναβαίνει αὐτὸ εἰς ἄνω;
 καὶ πνεῦμα τοῦ κτήνους,
 εἰ καταβαίνει αὐτὸ κάτω εἰς γῆν;
- 22 ²² καὶ εἶδον ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθόν,
 εἰ μὴ ὁ εὐφρανθήσεται ὁ ἄνθρωπος
 ἐν ποιήμασιν αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸ μερὶς αὐτοῦ·
 ὅτι τίς ἄξει αὐτὸν τοῦ ἰδεῖν ἐν ᾧ ἐὰν γένηται μετ' αὐτόν;

IV 1 ¹ Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ καὶ εἶδον
 συμπάσας τὰς συκοφαντίας

17 και 1^ο] om N̄ εκεί AC | ειπα] ειπον N̄AC | ασεβην N̄ | τω ποιηματι] N̄AC
 om τω N̄A 18 και ειπα εγω] εκι επαγω N̄* εκι ειπα εγω N̄^{c.a} εκει ειπα
 εγω AC | του δειξαι] διξαι N̄* τουτο διξαι N̄^{c.a} τουτο δειξαι A 19 ου]
 ως N̄ om AC | αυτοις 2^ο] τοις πασιν N̄^{c.a} | ουτως] + και N̄ | τοις] αυτοις N̄* (im-
 prob αυ N̄^{c.a}) | τι περισσευσεν ο ανθρωπος] τις περισσεια τω ανθρωπω N̄^{c.a}: in C
 superest tantum σσευσεν αν̄ος (sic) | ουδεν] οιδεν A*vid (ουδ. A¹) | παντα] pr τα
 AC 20 εις] pr πορευεται N̄^{c.a}AC | τα παντα (2^ο)] om τα AC | επιστρεφει]
 επιστρεφει N̄ (-φι) AC 21 και τις οιδεν evan in C | πνευμα 1^ο] pr το
 N̄^{c.a}A | πνευμα 2^ο] pr το N̄ | γην] pr την A 22 ιδον A | ευφρανθησεται]
 ευφρ.....ται C | ο ανθρωπος] om ο N̄A | εαν] α] A | αυτον] αυτων N̄* (-τον N̄^{c.a})
 IV 1—V 3 multa evanuer in C IV 1 ιδον AC | συμπασας] πασας N̄ συν
 πασας (? συνπ.) A hiat C | συκοφαντειας B* (-τίας B^bN̄A) de C non liq

- B** τὰς γινομένας ὑπὸ τὸν ἥλιον·
 ἰδοὺ δάκρυον τῶν συκοφαντουμένων,
 καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν,
 καὶ ἀπὸ χειρὸς συκοφαντούντων αὐτοὺς ἰσχύς,
 καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν.
² καὶ ἐπήνεσα ἐγὼ σύμπαντας τοὺς τεθνηκότας
 τοὺς ἤδη ἀποθανόντας ὑπὲρ τοὺς ζῶντας,
 ὅσοι αὐτοὶ ζῶσιν ἕως τοῦ νῦν·
³ καὶ ἀγαθὸς ὑπὲρ τοὺς δύο τούτους
 ὅστις οὐπω ἐγένετο,
 ὃς οὐκ εἶδεν σὺν πᾶν τὸ ποίημα τὸ πονηρὸν
 τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον.
⁴ Καὶ ἴδον ἐγὼ σύμπαντα τὸν μόχθον
 καὶ σύμπασαν ἀνδρείαν τοῦ ποιήματος,
 ὅτι τὸ ζῆλος ἀνδρὶ ἀπὸ τοῦ ἐταίρου αὐτοῦ·
 καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.
⁵ ὁ ἄφρων περιέλαβεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ
 καὶ ἔφαγεν τὰς σάρκας αὐτοῦ.
⁶ ἀγαθὸν πλήρωμα δρακὸς ἀναπαύσεως
 ὑπὲρ πλήρωμα δύο δρακῶν μόχθου
 καὶ προαιρέσεως πνεύματος.
⁷ Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ καὶ ἴδον ματαιότητα ὑπὸ τὸν ἥλιον.
⁸ ἔστιν εἰς καὶ οὐκ ἔστιν δεύτερος,
 καὶ γε υἱὸς καὶ γε ἀδελφὸς οὐκ ἔστιν αὐτῷ·
 καὶ οὐκ ἔστιν περασμὸς τῷ παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ,
 καὶ γε ὀφθαλμὸς αὐτοῦ οὐκ ἐμπίπλεται πλούτου.
 καὶ τίνι ἐγὼ μοχθῶ

NA^C 1 γινομενας B^{Nc.a} (γειν.)] γενομενας N^{*A} hiat C | ιδου] pr και NA^{Cvid} | και απο...ισχυν (sic) sup ras B^{1forta?} | om και απο...παρακαλων (2°) C | ισχυς] ισχυν B^{1forta?} N^{*A} ισχυ ουκ εστιν N^{c.a} | om και 5° N | παρακαλων 2°] pr ο NA 2 συμπαντας BC^{vid}] συν NA 3 om και αγαθος...ηλιον N^{*} (hab και αγ. υπερ τους δ. τ. οστις ουπω εγενετο. ος ουκ ιδεν συν το ποιημα το πεποιημενον υπο τ. ηλιον N^{c.a}) | συν παν BC^{vid}] om παν A 4 ειδον N | συμπαντα] συν παντα (? συνπ.) N hiat C | συμπασαν] συν πασαν (? συνπ.) NA hiat C | ανδριαν NA hiat C | το ζηλος] αυτο ζ. B^{abA} | ανδρι] ανδρος NA hiat C | εταιρου] ετερου NA 5 ο αφρων] om ο NA | περιελαβεν] περιεβαλεν C 6 πληρωμα 2°] πληρωματα NA^C 7 γω N^{*} (εγω N^{1?}) | ειδον NC^{vid} 8 om υιος και γε N^{*} (hab N^{c.a}) | οφθαλμος] pr ο N | om αυτου 2° N^{*} (hab N^{c.a}) | ενπιπλათαι A de C non liq

- καὶ στερίσκω τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ ἀγαθωσύνης; B
καὶ γε τοῦτο ματαιότης
καὶ περισπασμὸς πονηρός ἐστιν.
- 9 ⁹ἀγαθοὶ δύο ὑπὲρ τὸν ἕνα,
οἷς ἐστιν αὐτοῖς μισθὸς ἀγαθὸς ἐν μόχθῳ αὐτῶν·
- 10 ¹⁰ὅτι ἐὰν πέσωσιν, ὁ εἰς ἐγερεῖ τὸν μέτοχον αὐτοῦ·
καὶ οὐαὶ αὐτῷ τῷ ἐνὶ ὅταν πέσῃ
καὶ μὴ ᾗ δεύτερος ἐγείραι αὐτόν.
- 11 ¹¹καὶ γε ἂν κοιμηθῶσιν δύο, καὶ θέρμῃ αὐτοῖς·
καὶ ὁ εἰς πῶς θερμανθῇ;
- 12 ¹²καὶ ἐὰν ἐπικραταιωθῇ ὁ εἰς,
οἱ δύο στήσονται κατέναντι αὐτοῦ,
καὶ τὸ σπαρτίον τὸ ἔντριτον οὐ ταχὺ ἀπορραγῆσεται.
- 13 ¹³Ἀγαθὸς παῖς πένης καὶ σοφὸς
ὑπὲρ βασιλέα πρεσβύτερον καὶ ἄφρονα,
ὃς οὐκ ἔγνω τοῦ προσέχειν ἔτι·
- 14 ¹⁴ὅτι ἐξ οἴκου τῶν δεσμιῶν ἐξελεύσεται τοῦ βασιλεῦσαι,
ὅτι καὶ γε ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐγενήθη πένης.
- 15 ¹⁵Ἰδὼν σύμπαντας τοὺς ζῶντας
τοὺς περιπατοῦντας ὑπὸ τὸν ἥλιον
μετὰ τοῦ νεανίσκου τοῦ δευτέρου,
ὃς στήσεται ἀντ' αὐτοῦ·
- 16 ¹⁶οὐκ ἔστιν περασμὸς τῷ παντὶ λαῷ,
τοῖς πᾶσιν οἱ ἐγένοντο ἔμπροσθεν αὐτῶν·
καὶ γε οἱ ἔσχατοι οὐκ εὐφρανθήσονται ἐπ' αὐτῷ.
ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.
- 17 ¹⁷Φύλαξον τὸν πόδα σου ἐν ᾧ ἐὰν πορεύῃ εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ,
καὶ ἐγγὺς τοῦ ἀκούειν·

8 περισπασμος] πιασμος A 9 δυο] pr οι KAC 10 εγερει] KAC
εγειρει A hiat C | εγειραι (εγειρειν B*^{fort}) pr του KAC 11 αν] εαν
AC | δυο] pr οι KA | θερμη] θερμανη C 12 om εαν K* (hab K^{c.a}) | οι δυο]
pr και K* (om K^{c.a}) | ταχυ] ταχεως KAC 14 δεσμιων] δεσμων KA | του
βασιλευσαι] om του KA 15 ειδον KC | στησεται] αναστησεται KAC
16 οι εγενοντο] οτι εγενετο K όσοι εγενοντο A | επ] εν KA 17 τον
ποδα] om τον K* (hab K^{c.a}) | εν ω εαν πορευη] εν ω αν πορευη K*A εν τω
πορευεσθαι K^{c.a} | οικον] pr τον A hiat C | του θεου] om του K hiat C | εγγυς]
εγγισον K^{c.a}

- B ὑπὲρ δόμα τῶν ἀφρόνων θυσία σου,
ὅτι οὐκ εἰσὶν εἰδότες τοῦ ποιεῖν κακόν.
- ¹ μὴ σπεῦδε ἐπὶ στόματί σου,
καὶ καρδία σου μὴ ταχυνάτω
τοῦ ἐξενέγκαι λόγον πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ·
ὅτι ὁ θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σὺ ἐπὶ τῆς γῆς·
διὰ τοῦτο ἔστωσαν οἱ λόγοι σου ὀλίγοι.
- ² ὅτι παραγίνεται ἐνὺπνιον ἐν πλήθει πειρασμοῦ,
καὶ φωνὴ ἄφρονος ἐν πλήθει λόγων.
- ³ καθὼς εὗξῃ εὐχὴν τῷ θεῷ,
μὴ χρονίσῃς τοῦ ἀποδοῦναι αὐτήν.
οὐκ ἔστιν θέλημα ἐν ἄφροσιν·
σὺ οὖν ὅσα ἐὰν εὗξῃ ἀπόδος.
- ⁴ ἀγαθὸν τὸ μὴ εὗξασθαί σε,
ἢ τὸ εὗξασθαί σε καὶ μὴ ἀποδοῦναι.
- ⁵ μὴ δῶς τὸ στόμα σου τοῦ ἐξαμαρτῆσαι τὴν σάρκα σου,
καὶ μὴ εἴπῃς πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ ὅτι Ἄγνοιά ἐστιν,
ἵνα μὴ ὀργισθῇ ὁ θεὸς ἐπὶ φωνῇ σου
καὶ διαφθείρῃ τὰ ποιήματα χειρῶν σῶν.
- ⁶ ὅτι ἐν πλήθει ἐνυπνίων καὶ ματαιοτήτων καὶ λόγων πολλῶν· 6
ὅτι σὺ τὸν θεὸν φοβοῦ.
- ⁷ Ἐὰν συκοφαντίαν πένητος καὶ ἀρπαγὴν κρίματος καὶ δικαιο- 7
σύνης ἴδῃς ἐν χώρᾳ,
μὴ θαυμάσῃς ἐπὶ τῷ πράγματι·
ὑψηλὸς ἐπάνω ὑψηλοῦ φυλάξαι,
καὶ ὑψηλοὶ ἐπ' αὐτούς· ⁸ καὶ περισσεΐα γῆς· 8
ἐπὶ παντί ἐστι βασιλεὺς τοῦ ἀγροῦ εἰργασμένον.

NA^c 17 δομα των αφρονων] το δουναι αφροσυνης NA^{c,a} | θυσια σου] θυσιας NA^c | ποιειν] ποιησαι NA^c | κακον] το καλον NA^c V 1 σπευδε] σπευσης NA^c | τα- χυνετω NA^c hiat C | εξενεγκαι] ras aliq in v superius B¹ | ο θεος] om ο NA^c | om ανω NA^c | γης] + κατω NA^c (om κατω NA^{c,a}) | δια τουτο BA^{c,a}] επι τουτω NA^c AC 2 om ενυπνιον NA^c (hab NA^{c,a}) 3 καθως] + αν NA^c | του απο- δουναι] om του C | ουκ] pr οτι NA^c | εαν] αν AC^{vid} 4 om μη 2° NA^c (superscr NA¹) 5 στομα] αιμα A* (στομα A¹) | εξαμαρτησαι] εξαμαρτανειν NA^c εξαμαρτειν NA^{c,a} AC | προ προσωπου] το προσωπον NA^c | τα ποιηματα] om τα NA^{c,a} | σων] σου NA^c 6 συ] συν AC 7 κριμαπτος NA^c (improb π NA^{1,c,a}) | δικαιουσνην NA^c | ιδης] ειδης A | υψηλος] pr οτι NA^c | φυλαξαι] φυλαξει NA^{c,a} φυλασσει AC | αυτους] αυτης NA^c 8 και περισσεια] κα, ισ fort sup ras in B | περισσεια NA^c | εστιν NA^c | βασιλευς] pr και C | του αγρου] om του NA^c (hab NA^{c,a})

- ⁹ἀγαπῶν ἀργύριον οὐ πλησθήσεται ἀργυρίου·
 καὶ τίς ἡγάπησεν ἐν πλήθει αὐτῶν γένημα;
 καὶ γε τοῦτο ματαιότης.
¹⁰ ἐν πλήθει ἀγαθωσύνης ἐπληθύνθησαν ἔσθοντες αὐτήν·
 καὶ τί ἀνδρεία τῷ παρ' αὐτῆς;
 ὅτι ἀρχὴ τοῦ ὕψους ὀφθαλμὸν αὐτοῦ.
¹¹ γλυκὺς ὕπνος τοῦ δούλου
 εἰ ὀλίγον καὶ εἰ πολὺ φάγεται,
 καὶ τῷ ἐμπλησθέντι τοῦ πλουτῆσαι
 οὐκ ἔστιν ἀφίων αὐτὸν τοῦ ὑπνώσαι.
¹² ἔστιν ἀρρωστία ἣν ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
 πλουτοῦν φυλασσόμενον τῷ παρ' αὐτοῦ εἰς κακίαν αὐτῷ,
¹³ καὶ ἀπολείται ὁ πλούτος ἐκείνος ἐν περισπασμῷ πονηρῷ,
 καὶ ἐγέννησεν υἱόν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν χειρὶ αὐτοῦ οὐδέν·
¹⁴ καθὼς ἐξῆλθεν ἀπὸ γαστρὸς μητρὸς αὐτοῦ γυμνός,
 ἐπιστρέψει τοῦ πορευθῆναι ὡς ἦκει,
 καὶ οὐδὲν οὐ λήψεται ἐν μόχθῳ αὐτοῦ,
 ἵνα πορευθῇ ἐν χειρὶ αὐτοῦ.
¹⁵ καὶ γε τοῦτο πονηρὰ ἀρρωστία·
 ὥσπερ γὰρ παρεγένετο, οὕτως καὶ ἀπελεύσεται·
 καὶ ἡ περισσειὰ αὐτῷ ἢ μοχθεῖ εἰς ἄνεμον.
¹⁶ καὶ γε πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ἐν σκότει καὶ ἐν πένθει
 καὶ θυμῷ πολλῷ καὶ ἀρρωστία καὶ χόλῳ.
¹⁷ Ἰδὼν ἴδον ἐγὼ ἀγαθὸν ὃ ἔστιν καλόν,
 τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν
 καὶ τοῦ ἰδεῖν ἀγαθωσύνην
 ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ
 ᾧ ἂν μοχθῇ ὑπὸ τὸν ἥλιον
 ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτοῦ

9 αυτων] αυτου Ν^{c.a}AC | γεννηματα Ν
 coniung B | εσθοντες] pr οι ΝAC | τι] τις Ν^{c.a} | ανδρεια] ανδρι Ν* ανδρια
 Ν^{c.a}AC | αρχη] αλλ η Ν^{c.a} | οφθαλμοις B^{ab}ΝAC
 10 εν πλ. αγαθ. c praec ΝAC
 12 αρρωστεια B* (αρ-
 ρωστια B^b) | ειδον Ν | αυτω] αυτου ΝAC
 13 περισπασμω] πιρασμω Ν
 + αυτου A | om πονηρω A
 14 πορευθηναι] +εκει Ν | om ου AC | χειρι
 αυτου] ρι α, ου sup ras B^{vid}
 15 αρρωστεια B* (αρρωστια B^b) | η περ.]
 pr τις ΝAC
 16 om πασαι Ν* (hab Ν^{c.a}) | αρρωστεια B* (αρρωστια B^b)
 17 ιδον εγω] εγω ο ειδον Ν* (ειδον εγω Ν^{c.a}) ο ιδον εγω A ο ειδον εγω C | om
 ο 1° A | εστι C | εαν] αν Ν | μοχθη] μοχθηση ΝAC

- Β ὧν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός·
 ὅτι αὐτὸ μερὶς αὐτοῦ.
- ¹⁸ καὶ γε πᾶς ἄνθρωπος ᾧ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός 18
 πλοῦτον καὶ ὑπάρχοντα, καὶ ἐξουσίασεν αὐτῶν,
 φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ καὶ λαβεῖν τὸ μέρος αὐτοῦ
 καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν μόχθῳ αὐτοῦ,
 τοῦτο δόμα θεοῦ ἐστίν.
- ¹⁹ ὅτι οὐκ ἄλλα μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ· 19
 ὅτι ὁ θεὸς περισπᾷ αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ καρδίας αὐτοῦ.
- ¹ Ἔστιν πονηρία ἣν ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, 1 VI
 καὶ πολλή ἐστιν ὑπὸ τὸν ἄνθρωπον·
- ² ἀνὴρ ᾧ δώσει αὐτῷ ὁ θεός 2
 πλοῦτον καὶ ὑπάρχοντα καὶ δόξαν,
 καὶ οὐκ ἔστιν ὑστερῶν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ
 ἀπὸ πάντων ὧν ἐπιθυμήσει·
 καὶ οὐκ ἐξουσιάζει αὐτῷ ὁ θεὸς τοῦ φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ,
 ὅτι ἀνὴρ ξένος φάγεται αὐτόν.
 τοῦτο ματαιότης καὶ ἀρρωστία πονηρά ἐστιν.
- ³ ἐὰν γεννήσῃ ἀνὴρ ἑκατόν, καὶ ἔτη πολλὰ ζήσεται, 3
 καὶ πληθὸς ὃ τι ἔσονται ἡμέραι ἐτῶν αὐτοῦ,
 καὶ ψυχὴ αὐτοῦ οὐ πλησθήσεται ἀπὸ τῆς ἀγαθωσύνης,
 καὶ γε ταφὴ οὐκ ἐγένετο αὐτῷ,
 εἶπα Ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτὸν τὸ ἔκτρωμα·
- ⁴ ὅτι ἐν ματαιότητι ἦλθεν καὶ ἐν σκότει πορεύεται, 4
 καὶ ἐν σκότει ὄνομα αὐτοῦ καλυφθήσεται,
- ⁵ καὶ γε ἥλιον οὐκ εἶδεν, καὶ οὐκ ἔγνω ἀναπαύσεις 5
 τούτῳ ὑπὲρ τοῦτον.
- ⁶ καὶ εἰ ἔζησεν χιλίων ἐτῶν καθόδους, 6
 καὶ ἀγαθωσύνην οὐκ εἶδεν,

ΝΑC 17 ων] ην Ν* (ων Ν^{c,a}) 18 υπαρχοντα] χον sup ras B² | αυτων] αυτον
 ΝΑ αυτω C | φαγειν] pr του ΝΑC 19 ουκ αλλα] ου πολλα B^{ab} ου πολλας
 ΝΑC VI 1 ειδον B^{ab} ΝC | υπο 2°] επι Ν^{c,a} AC 2 παντων ων] παντος
 ου AC | επιθυμησει] επιθυμει A | του φαγειν] om του A | φαγεται] κατα-
 φαγεται Ν* (φαγ. Ν^{c,a}) | αυτον] αυτα A | τουτο] pr οτι και γε Ν pr και γε
 AC | αρρωστεια B* (αρρωστια B^b) 3 ημεραι] pr αι AC | ετων] pr των C |
 ψυχη] pr η ΝΑC | ου πλησθησεται] ουκ εμπλησθησεται ΝΑC | απο της αγαθω-
 συνης] om της ΝΑ om απο της C | ταφη] |αφη Ν 5 αναπαυσις (inc stich)
 C | τουτω] τουτο Ν* (-τω Ν^{c,a}) 6 ειδε C

- μὴ οὐκ εἰς τόπον ἓνα πορεύεται;
 7 ⁷πᾶς μόχθος ἀνθρώπου εἰς στόμα αὐτοῦ,
 καὶ γε ἡ ψυχὴ οὐ πληρωθήσεται.
 8 ⁸ὅτι περισσεῖα τῷ σοφῷ ὑπὲρ τὸν ἄφρονα,
 διότι ὁ πένης οἶδεν πορευθῆναι κατέναντι τῆς ζωῆς.
 9 ⁹ἀγαθὸν ὄραμα ὀφθαλμῶν ὑπὲρ πορευόμενον ψυχῇ·
 καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος. .

- 10 ¹⁰Εἴ τι ἐγένετο, ἤδη κέκληται ὄνομα αὐτοῦ,
 καὶ ἐγνώσθη ὃ ἐστὶν ἀνθρώπος,
 καὶ οὐ δυνήσεται κριθῆναι μετὰ τοῦ ἰσχυροῦ ὑπὲρ αὐτόν·
 11 ¹¹ὅτι εἰσὶν λόγοι πολλοὶ πληθύνοντες ματαιότητα.

- VII 1 ¹τί περισσὸν τῷ ἀνθρώπῳ;
 (VI) (12) ⁽¹²⁾ὅτι τίς οἶδεν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν τῇ ζωῇ,
 ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς ματαιότητος αὐτοῦ;
 καὶ ἐποίησεν αὐτὰ ἐν σκιᾷ·
 ὅτι τίς ἀπαγγελεῖ τῷ ἀνθρώπῳ
 τί ἔσται ὀπίσω αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ἥλιον;

- (VII) (1) 2 ²Ἀγαθὸν ὄνομα ὑπὲρ ἔλαιον ἀγαθόν,
 καὶ ἡμέρα τοῦ θανάτου ὑπὲρ ἡμέραν γεννήσεως.
 (2) 3 ³ἀγαθὸν πορευθῆναι εἰς οἶκον πένθους
 ἢ ὅτι πορευθῆναι εἰς οἶκον πότου,
 καθότι τοῦτο τέλος παντὸς ἀνθρώπου,
 καὶ ὁ ζῶν δώσει ἀγαθὸν εἰς καρδίαν αὐτοῦ.
 (3) 4 ⁴ἀγαθὸν θυμὸς ὑπὲρ γέλωτα,
 ὅτι ἐν κακίᾳ προσώπου ἀγαθυνθήσεται·
 (4) 5 ⁵καρδία σοφῶν ἐν οἴκῳ πένθους,

6 πορεύεται] πορευσεται N+τα παντα NAC 7 ανθρωπου] pr NAC
 του NAC | η ψυχη] om η AC 8 οτι]+τις N^{c,a}AC | περισσια N^c | πορευ-
 θηναι] pr που (sic) C 10 ει] η AC | κεκληται] κεκληκεν A | ονομα] pr
 το N^{c,a} | εγνωσθη] pr ο N | ο] οτι C | κριθηναι] pr του N^A | ισχυρου] ισχυ-
 ροτερου N 11 λογοι] ολιγοι N VII 1 τι] οτι N* (om ο N^{c,a}) |
 αγαθον] pr τις N* pr τι N^{c,a}A | om εν τη ζωη...τω ανθρωπω (2°) C | ζωη]
 +αυτου N^A | αυτα] αυτας A | εν σκια] εως σκias N^{c,a} | ηλιον]+και καθως
 εστε τις απαγγελει αυτω A 2 του θανατου] om του C | γεννησεως]
 γενησεως NAC+αυτου N^{c,a}AC 3 η (pr ε N* improb N¹) οτι] παρα το
 N^{c,a} | τελος] pr το A | ανθρωπου] pr του N^c | εις καρδιαν] εν καρδια A
 4 αγαθον] αγαθος N | αγαθυνθησεται]+καρδια NAC

- h καὶ καρδία ἀφρόνων ἐν οἴκῳ εὐφροσύνης.
 6 ἀγαθὸν τὸ ἀκοῦσαι ἐπιτίμησιν σοφοῦ 6 (5)
 ὑπὲρ ἄνδρα ἀκούοντα ἄσμα ἀφρόνων.
 7 ὥς φωνὴ ἀκανθῶν ὑπὸ τὸν λέβητα, 7 (6)
 οὕτως γέλωσ τῶν ἀφρόνων·
 καὶ γε τοῦτο ἡματαίτης.
 8 ὅτι ἡ συκοφαντία περιφέρει σοφὸν 8 (7)
 καὶ ἀπολλυσι τὴν καρδίαν εὐγενείας αὐτοῦ.
 9 ἀγαθὴ ἐσχάτη λόγων ὑπὲρ ἀρχὴν αὐτοῦ, 9 (8)
 ἀγαθὸν μακρόθυμος ὑπὲρ ὑψηλὸν πνεύματι.
 10 μὴ σπεύσης ἐν πνεύματί σου τοῦ θυμοῦσθαι, 10 (9)
 ὅτι θυμὸς ἐν κόλπῳ ἀφρόνων ἀναπαύσεται.
 11 μὴ εἴπῃς Τί ἐγένετο 11 (10)
 ὅτι αἱ ἡμέραι αἱ πρότεραι ἦσαν ἀγαθαὶ ὑπὲρ ταύτας;
 ὅτι οὐκ ἐν σοφίᾳ ἐπληρώτησας περὶ τούτου.
 12 ἀγαθὴ σοφία μετὰ κληρονομίας 12 (11)
 καὶ περισσεΐα τοῖς θεωροῦσιν τὸν ἥλιον·
 13 ὅτι ἐν σκιᾷ αὐτῆς ἡ σοφία ὥς σκιὰ ἀργυρίου, 13 (12)
 καὶ περισσεΐα γνώσεως τῆς σοφίας
 ζωοποιήσῃ τὸν παρ' αὐτῆς.
 14 ἴδε τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ· 14 (13)
 ὅτι τίς δυνήσεται κοσμήσαι
 ὃν ἂν ὁ θεὸς διαστρέψῃ αὐτόν;
 15 ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθωσύνης 15 (14)
 ζῇτι ἐν ἀγαθῷ, καὶ ἴδε ἐν ἡμέρᾳ κακίας.
 ἴδε καὶ γε σὺν τούτῳ συμφώνως
 τοῦτο ἐποίησεν ὁ θεὸς περὶ λαλιᾶς,
 ἵνα μὴ εὕρῃ ὁ ἄνθρωπος ὀπίσω αὐτοῦ οὐδέν.

hAC 5 αφρονος C 7 ως] pr οτι AC | ακανθων] pr των hAC | γελωσ] pr ο
 AC | των αφρωνων] pr ο AC | και γε τ. ματ. c seqq coniung h 8 συκο-
 φαντεια A | απολλυσι] απολλυει hAC | ευγενειας (-vias C)] ευτονιαν h*
 ευτονιας h^{c,a}A 9 πνευματι] πανα τιμης B h* (πανατι h? [tas μης] πανι AC)
 11 προτεραι] προτερον AC | επερωτησας C 12 κληρονομιας] κληροδοσιας
 hAC | περισσια hC 13 η σοφια] της σοφιας h^{c,a} | αργυριου] pr του hAC |
 περιισια hC | τη σοφια h* (της σοφιας h^{c,a}) | ζωοποιησει] pr η σοφια h | τον
 παρ αυτης] τον εχοντα αυτην h^{c,a} 14 κοσμησαι] pr του h^{c,a}AC | ον] ο C |
 διαστρεψει h 15 εν ημερα αγαθ. c praec coniung h | αγαθωσιννης] + αυτου
 h | αγαθω] αγαθωσιννη h* (-θω h^{c,a}) | om ιδε 2° h^{c,a} | συν τουτω] τουτο
 hAC | συμφωνως] συμφωνον hA συμφωνει C | τουτο] τουτω hC (c praec
 coniung C) | εποιησεν] pr ο h | ο ανθρωπος] om ο hAC | ουδεν] μηδεν hAC

- (15) 16 ¹⁶Τὰ πάντα εἶδον ἐν ἡμέραις ματαιότητός μου· B
 ἔστιν δίκαιος ἀπολλύμενος ἐν δικαίῳ αὐτοῦ,
 καὶ ἔστιν ἀσεβὴς μένων ἐν·κακίᾳ αὐτοῦ.
- (16) 17 ¹⁷μὴ γίνου δίκαιος πολὺ
 μηδὲ σοφίζου περισσά, μὴ ποτε ἐκπλαγῆς.
- (17) 18 ¹⁸μὴ ἀσεβήσης πολὺ καὶ μὴ γίνου σκληρός,
 ἵνα μὴ ἀποθάνῃς ἐν οὐ καιρῷ σου.
- (18) 19 ¹⁹ἀγαθὸν τὸ ἀντέχεσθαι σε ἐν τούτῳ,
 καὶ γε ἀπὸ τούτου μὴ μάνῃς τὴν χεῖρά σου,
 ὅτι φοβουμένοις τὸν θεὸν ἐξελεύσεται τὰ πάντα.
- (19) 20 ²⁰Ἡ σοφία βοηθήσει τῷ σοφῷ
 ὑπὲρ δέκα ἐξουσιάζοντάς τοὺς ὄντας ἐν τῇ πόλει·
- (20) 21 ²¹ὅτι ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν δίκαιος ἐν τῇ γῇ,
 ὃς ποιήσει ἀγαθὸν καὶ οὐχ ἁμαρτήσεται.
- (21) 22 ²²καὶ γε εἰς πάντας λόγους οὓς λαλήσουσιν ἀσεβεῖς
 μὴ θῇς καρδίαν σου,
 ὅπως μὴ ἀκούσῃς τοῦ δούλου σου καταρωμένου σε·
- (22) 23 ²³ὅτι πλειστάκις πονηρεύσεται σε
 καὶ καθόδους πολλὰς κακώσει καρδιά σου,
 ὅτι ὥς καὶ γε σὺ κατηράσω ἐτέρους.
- (23) 24 ²⁴Πάντα ταῦτα ἐπείρασά ἐν σοφίᾳ.
 εἶπα Σοφισθήσομαι·
- (24) 25 ²⁵καὶ αὕτη ἐμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ· μακρὰν ὑπὲρ ὃ ἦν,
 καὶ βαθὺν βάθος, τίς εὕρήσει αὐτό;
- (25) 26 ²⁶ἐκύκλωσα ἐγώ, καὶ ἡ καρδιά μου τοῦ γινῶναι
 καὶ τοῦ κατασκέψασθαι καὶ ζητῆσαι σοφίαν καὶ ψῆφον,
 καὶ τοῦ γινῶναι ἀσεβοῦς ἀφροσύνην
 καὶ ὀχληρίαν καὶ περιφοράν·
- (26) 27 ²⁷καὶ εὕρισκω ἐγὼ αὐτήν,

16 τα παντα] συν τα παντα B³C συν παντα A B^{c.a} συν παντα A | ιδον A | HAC
 απολλυμενος A 17 πολυ] pr επι B | μηδε] και μη AC 18 αποθανη
 C* (-νης Ca) 19 φοβουμενοις] ο φοβουμενος A φοβουμενος C 20 om
 οντας B 21 ποιησει] ποιησεται C 22 om ους B | om ασεβεις B^{c.a}AC |
 θης] δως B 23 πολλα B* (πολλας B^{c.a}) | καρδιαν HAC | om ως B^{c.a} |
 και γε] + ως B 24 σοφια] pr τη HAC 25 μακραν απ εμου C | αυτο]
 αυτην B* (-το B^{c.a}) 26 ζητησαι] pr του HAC | περιφοραν] παραφοραν A
 27 αυτην] + γ ευφροσυνην πλανας (sic) B^{c.a}mg (de cett non liq)

- B καὶ ἐρῶ πικρότερον ὑπὲρ θάνατον·
 σὺν τὴν γυναῖκα ἣτις ἐστὶν θήρευμα,
 καὶ σαγῆναι καρδία αὐτῆς,
 δεσμὸς εἰς χεῖρας αὐτῆς·
 ἀγαθὸς πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ ἐξαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς,
 καὶ ἁμαρτάνων συλλημφθήσεται ἐν αὐτῇ.
²⁸ Ἰδε τοῦτο εὖρον, εἶπεν ὁ ἐκκλησιαστής, 28 (27)
 μία τῇ μιᾷ, τοῦ εὐρεῖν λογισμὸν
²⁹ ὃν ἐπεξήτησεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ οὐχ εὖρον· 29 (28)
 καὶ ἄνθρωπον ἓνα ἀπὸ χιλίων εὖρον,
 καὶ γυναῖκα ἐν πᾶσι τούτοις οὐχ εὖρον.
³⁰ Πλὴν ἴδε τοῦτο εὖρον ὃ ἐποίησεν ὁ θεὸς 30 (29)
 σὺν τὸν ἄνθρωπον εὐθὴ·
 καὶ αὐτοὶ ἐξήτησαν λογισμοὺς πολλοὺς.

- (1) Τίς οἶδεν σοφούς; καὶ τίς οἶδεν λύσιν ῥήματος; (1) (VIII)
¹ σοφία ἀνθρώπου φωτιεῖ πρόσωπον αὐτοῦ,
 καὶ ἀναιδὴς προσώπῳ αὐτοῦ μισηθήσεται. 1 VIII
² στόμα βασιλέως φύλαξον, 2
 καὶ περὶ λόγου ὄρκου θεοῦ μὴ σπουδάσῃς.
³ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσῃ, 3
 μὴ στῆς ἐν λόγῳ πονηρῶ·
 ὅτι πᾶν ὃ ἐὰν θελήσει ποιήσει,
⁴ καθὼς βασιλεὺς ἐξουσιάζων, 4
 καὶ τίς ἐρεῖ αὐτῷ Τί ποιεῖς;
⁵ ὁ φυλάσσων ἐντολὴν οὐ γινώσεται ῥῆμα πονηρόν, 5
 καὶ καιρὸν κρίσεως γινώσκει καρδία σοφοῦ·
⁶ ὅτι παντὶ πράγματι ἐστὶν καιρὸς καὶ κρίσις, 6
 ὅτι γινῶσις τοῦ ἀνθρώπου πολλὴ ἐπ' αὐτόν·
⁷ ὅτι οὐκ ἔστιν γινώσκων τί τὸ ἐσόμενον, 7
 ὅτι καθὼς ἔσται τίς ἀναγγελεῖ αὐτῷ;
⁸ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐξουσιάζων ἐν πνεύματι 8

NA C 27 και ερω] και ειπα N^{c,a} om AC | πικροτεραν C | θηρευματα NA | αμαρ-
 τανων] pr o N | συλλημφθησεται A συλληφθ. C 28 ιδε] ειδε AC | ειπεν C
 29 επεξητησεν] εξητησεν A | ευρεν C | πασι BNAC 30 θεος] ks A | ευθη]
 ευρεθη A VIII 1 προσωπον] pr το N | om αυτου 1° A 2 om θεου
 NA 3 εαν] αν A | θεληση B^{ab} 4 καθως] και ως N* (καθ. N^{c,a}) | εξ-
 ουσιαζων] + λαλει N^{c,a} (-λι) AC | ποιεις] ποιησεις N (-σις) AC 6 πραγμα
 N* (-ματι N^{c,a}) 7 αυτω] αυτοις A

B

τοῦ κωλύσαι σὺν τῷ πνεύμα·
καὶ οὐκ ἔστιν ἐξουσία ἐν ἡμέρᾳ θανάτου,
καὶ οὐκ ἔστιν ἀποστολὴ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου,
καὶ οὐ διασώσει ἀσέβεια τὸν παρ' αὐτῆς.

- 9 ⁹καὶ σύμπαν τοῦτο εἶδον,
καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου εἰς πᾶν τὸ ποίημα
ὃ πεποιήται ὑπὸ τὸν ἥλιον,
τὰ ὅσα ἐξουσιάσατο ὁ ἄνθρωπος
ἐν ἀνθρώπῳ τοῦ κακῶσαι αὐτόν·
- 10 ¹⁰καὶ τότε ἴδον ἀσεβεῖς εἰς τάφους εἰσαχθέντας,
καὶ ἐκ τοῦ ἀγίου·
καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐπηνέθησαν ἐν τῇ πύλει,
ὅτι οὕτως ἐποίησαν.
καί γε τοῦτο ματαιότης.
- 11 ¹¹ὅτι οὐκ ἔστιν γινομένη ἀντίρρησις
ἀπὸ τῶν ποιούντων τὸ πονηρὸν ταχύ,
διὰ τοῦτο ἐπληροφορήθη καρδία υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου
ἐν αὐτοῖς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν.
- 12 ¹²ὁς ἤμαρτεν, ἐποίησεν τὸ πονηρὸν
ἀπὸ τότε καὶ ἀπὸ μακρότης αὐτῶν·
ὅτι καί γε γινώσκω ἐγὼ
ὅτι ἔστιν ἀγαθὸν τοῖς φοβουμένοις τὸν θεόν,
ὅπως φοβῶνται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ·
- 13 ¹³καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔσται τῷ ἀσεβεῖ,
καὶ οὐ μακρυνεῖ ἡμέρας ἐν σκιᾷ
ὃς οὐκ ἔστιν φοβούμενος ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.
- 14 ¹⁴ἔστιν ματαιότης ἡ πεποιήται ἐπὶ τῆς γῆς,
ὅτι εἰσὶ δίκαιοι ὅτι φθάνει ἐπ' αὐτοὺς
ὥς ποίημα τῶν ἀσεβῶν·
καὶ εἰσιν ἀσεβεῖς ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς

8 ἐξουσία] ἐξουσιαζων ΝΑC | εν ημερα 1^ο] ημερας A | πολему] θανατου ΝΑC
A | ασεβεια] ασεβει C* ασεβεις C^a 9 συμπαν] συν παν (ῥ συνπ.) AC | ιδον
A | το ποιημα] om το ΝΑC | τα οσα] om τα Ν^{c.a} | ἐξουσιασατο] ἐξουσιαζεται
A | ο ανθρωπος] om ο Ν^{c.a} 10 ειδον C | εισαχθεντας] αχθεντας C | αγιου]
+ επορευθησαν Ν^{c.a} | om και 3^ο Ν^{c.a} | επηνεσθησαν C 11 αντιρρησεις Ν | το
πονηρον 1^ο] om το A 12 εποιησαι (sic) C | πονηρον] + απεθανεν και μακρο-
θυμι επ (inst απ προ επ) αυτω Ν^{c.a} | οτι 2^ο] + και Ν* (om και Ν^{c.a}) | εστιν] εσται
Ν (-τε) AC | αυτου] αυτων Ν* (-του Ν¹) 13 εν σκια] pr ως Ν* (om ως Ν^{c.a})
14 εισιν ΝΑC | φθανει bis AC | επ] προς ΝΑC | om οτι 2^ο Ν

- B ὡς ποίημα τῶν δικαίων·
εἶπα ὅτι καί γε τοῦτο ματαιότης.
- ¹⁵ καὶ ἐπήνεσα ἐγὼ σὺν τὴν εὐφροσύνην, 15
ὡς δ' οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον,
ὅτι εἰ μὴ τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι·
καὶ αὐτὸ συμπροσέεται αὐτῷ
ἐν μόχθῳ αὐτοῦ ἡμέρας ζωῆς αὐτοῦ
ὅσας ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς ὑπὸ τὸν ἥλιον.
- ¹⁶ Ἐν οἷς ἔδωκα τὴν καρδίαν μου γνῶναι τὴν σοφίαν 16
καὶ τοῦ ἰδεῖν τὸν περισπασμὸν
τὸν πεπονημένον ἐπὶ τῆς γῆς·
ὅτι καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ
ὑπνον ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ οὐκ ἔστιν βλέπων·
- ¹⁷ καὶ ἴδον σύμπαντα τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ, 17
ὅτι οὐ δυνήσεται ἄνθρωπος
τοῦ εὑρεῖν σὺν τὸ ποίημα
τὸ πεπονημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον·
ὅσα ἂν μοχθήσῃ ἄνθρωπος τοῦ ζητήσαι,
καὶ οὐχ εὐρήσει·
καί γε ὅσα ἂν εἴπῃ σοφὸς τοῦ γνῶναι,
οὐ δυνήσεται τοῦ εὑρεῖν·
- ⁽¹⁾ ὅτι σύμπαν τοῦτο ἔδωκα εἰς καρδίαν μου, (1) (IX)
καὶ καρδίᾳ μου σύμπαν ἴδον τοῦτο·
- ¹ ὥς οἱ δίκαιοι καὶ οἱ σοφοὶ 1 IX
καὶ ἐργασίαι αὐτῶν ἐν χειρὶ τοῦ θεοῦ,
καί γε ἀγάπην καὶ γε μῖσος οὐκ ἔστιν εἰδὼς ὁ ἄνθρωπος·
τὰ πάντα πρὸ προσώπου αὐτῶν,
ματαιότης ἐν τοῖς πᾶσιν.
- ² συνάντημα ἐν τῷ δικαίῳ καὶ τῷ ἀσεβεῖ, 2
τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ,
- ⲛⲀⲐ 15 ως δ] οτι BabⲛⲀⲐ | αὐτο] αὐτος B | συνπροσεεται ⲛⲀⲐ | ἡμερα ⲛ | σ̅σας] as ⲛⲀ ων C 16 γνῶναι] pr του ⲛⲀⲐ | περισπασμον] πιρασμον A | οφθαλμοις] pr εν ⲛⲀⲐ | βλεπων] βλεπιν A 17 ιδον 1°] ειδον Babⲛ | συμπαντα] συν παντα (2 συνπ.) ⲛⲀ | δυνησεται 1°] δηνησεται ⲛ* (δυνησ. ⲛ1) | ποιημα] πεποιημα ⲛ* (ποιημα ⲛ1) | αν 1°] εαν AC | μοχθηση] ποιηση A | ανθρωπος] pr ο ⲛ | σοφος] pr ο ⲛⲀⲐ | συμπαν] συν παν (2 συνπ.) bis ⲛⲀ | καρδιαν] pr την A | ιδον 2°] ειδεν ⲛⲐ ιδεν A IX 1 ως] οτι ⲛⲐⲀⲐ | οι δικαιοι σοφοι ⲛ* (οι διχοι] και οι σ. ⲛⲐⲀⲐ) | εργασιαι] pr αι AC | αγαπη ⲛ | ειδως (ιδ. A) ο ανθρωπος] ανθρ. ειδως ⲛ | προ] προς ⲛ* (προ ⲛⲐⲀⲐ) | προσωπον ⲛ (-που ⲛⲐⲀⲐ) | προσωπου αυτων resct Cⲁ

καὶ τῷ καθαρῷ καὶ τῷ ἀκαθάρτῳ,
καὶ τῷ θυσιάζοντι καὶ τῷ μὴ θυσιάζοντι.
ὥς ὁ ἀγαθός, ὥς ὁ ἁμαρτάνων,
ὥς ὁ ὀμνύων καθὼς ὁ τὸν ὄρκον φοβούμενος.

3 τοῦτο πονηρὸν ἐν παντὶ πεπονημένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον
ὅτι συνάντημα ἐν τοῖς πᾶσιν·

καὶ γε καρδία υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου ἐπληρώθη πονηροῦ,
καὶ περιφέρεια ἐν καρδίᾳ αὐτῶν ἐν ζωῇ αὐτῶν,
καὶ ὀπίσω αὐτῶν πρὸς τοὺς νεκρούς.

4 ὅτι τίς ὅς κοινωνεῖ πρὸς πάντας τοὺς ζῶντας;
ἔστιν ἐλπίς· ὅτι ὁ κύων ὁ ζῶν αὐτὸς ἀγαθὸς
ὑπὲρ τὸν λέοντα τὸν νεκρόν.

5 ὅτι οἱ ζῶντες γινώσκονται ὅτι ἀποθανοῦνται,
καὶ οἱ νεκροὶ οὐκ εἰσὶν γινώσκοντες οὐδέν·
καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι μισθός,
ὅτι ἐπελήσθη ἡ μνήμη αὐτῶν·

6 καὶ γε ἀγάπη αὐτῶν καὶ γε μίσος αὐτῶν
καὶ γε ζῆλος αὐτῶν ἤδη ἀπώλετο,
καὶ γε μερὶς οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι εἰς αἰῶνα
ἐν παντὶ τῷ πεπονημένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον.

7 Δεῦρο φάγε ἐν εὐφροσύνῃ ἄρτον σου,
καὶ πίε ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ οἶνόν σου,
ὅτι ἤδη εὐδόκησεν ὁ θεὸς τὰ ποιήματά σου.

8 ἐν παντὶ καιρῷ ἔστρωσαν ἱμάτιά σου λευκά,
καὶ ἔλαιον ἐπὶ κεφαλὴν σου μὴ ὑστερησάτω·

9 καὶ ἴδε ζωὴν μετὰ γυναικὸς ἧς ἠγάπησας
πάσας ἡμέρας ζωῆς ματαιότητός σου
τὰς δοθείσας σοι ὑπὸ τὸν ἥλιον.

πᾶσαι ἡμέραι ἡμέραι ἀτμοῦ σου·

ὅτι αὐτὸ μερίς σου ἐν τῇ ζωῇ σου

καὶ ἐν τῷ μόχθῳ σου ᾧ σὺ μοχθεῖς ὑπὸ τὸν ἥλιον.

2 om και 3° AC | om και 5° C 3 πονηρον] pr το A | πασιν] πασι C NAC
4 om οτι 2° N 5 ἐπελήσθη] ἐπλησθη NA 6 αγαπη] απατη N | μισος]
μισθος A | om γε 4° N^c.aAC 7 αρτον] pr τον NAC | om ηδη AC 8 ιμα-
τια] pr τα NC | κεφαλῆς N 9 πασαι...ατμου σου] non inst B^b om A
πασας ημερας ματαιοτητος σου (σοι N* σου N¹) NC | αυτο] αυτος N | τη ζωη]
om τη C | om εν 2° N | om συ A

- B 10 πάντα ὅσα ἂν εὗρῃ ἡ χεὶρ σου τοῦ ποιῆσαι, 10
 ὥς ἡ δύναμίς σου ποιήσων,
 ὅτι οὐκ ἔστιν ποίημα καὶ λογισμὸς καὶ γνῶσις
 καὶ σοφία ἐν ᾄδῃ, ὅπου σὺ πορεύῃ ἐκεῖ.
- 11 Ἐπέστρεψα καὶ ἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον 11
 ὅτι οὐ τοῖς κούφοις δρόμος
 καὶ οὐ τοῖς δυνατοῖς πόλεμος,
 καὶ γε οὐ τῷ σοφῷ ἄρτος
 καὶ οὐ τοῖς συνετοῖς πλοῦτος,
 καὶ γε οὐ τοῖς γινώσκουσιν χάρις·
 ὅτι καιρὸς καὶ ἀπάντημα συναντήσεται σύμπασιν αὐτοῖς.
- 12 Ὅτι καὶ γε καὶ οὐκ ἔγνω ὁ ἄνθρωπος τὸν καιρὸν αὐτοῦ· 12
 ὥς οἱ ἰχθύες οἱ θηρευόμενοι ἐν ἀμφιβλήστρῳ καλῶ,
 καὶ ὥς ὄρνεα τὰ θηρευόμενα ἐν παγίδι,
 ὥς αὐτὰ παγιδεύονται οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου
 εἰς καιρὸν πονηρόν,
 ὅταν ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω.
- 13 Καὶ γε τοῦτο ἶδον σοφίαν ὑπὸ τὸν ἥλιον, 13
 καὶ μεγάλη ἐστὶν πρὸς μέ.
- 14 πόλις μικρὰ καὶ ἄνδρες ἐν αὐτῇ ὀλίγοι, 14
 καὶ ἔλθῃ ἐπ' αὐτὴν βασιλεὺς μέγας καὶ κυκλώσῃ αὐτὴν
 καὶ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτὴν χάρακας μεγάλους,
- 15 καὶ εὗρῃ ἐν αὐτῇ ἄνδρα πένητα σοφόν, 15
 καὶ διασώσῃ αὐτὸς τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ,
 καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἐμνήσθη σὺν τοῦ ἀνδρὸς τοῦ πένητος
 ἐκείνου.
- 16 καὶ εἶπα ἐγὼ Ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ δύναμιν· 16

NAC 10 αν] εαν N | ως η] pr ως αι N* (om ως αι N^{c.a}) | οπου] ὅτι οὐ B^b
 11 επεστρεψα] υπεστρεψα N | ειδον N | δρομος] pr ο NAC [πολεμος] pr ο NAC [
 τω σοφω] τοις σοφοις NAC | αρτος] pr ο NAC | και 4°] + γε NAC | πλουτος]
 pr ο NAC | συμπασιν] τοις πασιν NAC 12 om οτι AC | om και 2°
 NAC | ο ανθρωπος] om ο C | εν 1°] pr ω N* (om ω N¹ (vid) c.a) | καλω] κακω
 NA om C | ταγιδει N* (παγ. N¹) | οι υιοι] pr vid ουτως κρατηθησονται N^{c.a}
 13 ειδον B^{ab} N | om προς με N 14 πολισ] pr εστιν προς με N* |
 πολισ μικρα c praec coniung BC πολισ...ολιγοι c praec coniung A | οι-
 κοδομησει N 15 ευρη] ευρησει N* (-ρη N¹) | σοφον] pr και A | διασωσει
 NAC 16 om εγω C

καὶ σοφία τοῦ πένητος ἐξουδενωμένη,
καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οὐκ εἰσακουόμενοι.

B

- 17 ¹⁷ Λόγοι σοφῶν ἐν ἀναπαύσει ἀκούονται
ὑπὲρ κραυγὴν ἐξουσιαζόντων ἐν ἀφροσύναις.
- 18 ¹⁸ Ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ σκευὴ πολέμου,
καὶ ἁμαρτάνων εἰς ἀπολέσει ἀγαθωσύνην πολλήν.
- X 1 ¹ μύϊαι θανατοῦσαι σαπριοῦσιν σκευασίαν, ἔλαιον ἡδύσματος·
τίμιον ὁ λόγος σοφίας ὑπὲρ δόξαν ἀφροσύνης μεγάλης.
- 2 ² καρδιά σοφοῦ εἰς δεξιὸν αὐτοῦ,
καὶ καρδιά ἄφρονος εἰς ἀριστερὸν αὐτοῦ.
- 3 ³ καὶ γε ἐν ὁδῷ ὅταν ἄφρων πορεύηται,
καρδιά αὐτοῦ ὑστερήσει,
καὶ ἂ λογιέται πάντα ἀφροσύνη ἐστίν.
- 4 ⁴ ἐὰν πνεῦμα τοῦ ἐξουσιάζοντος ἀναβῇ ἐπὶ σέ,
τόπον σου μὴ ἀφῇς,
ὅτι ἴαμα καταπαύσει ἁμαρτίας μεγάλας.
- 5 ⁵ ἔστιν πονηρία ἣν ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
ὥς ἀκούσιον ἐξῆλθεν ἀπὸ προσώπου ἐξουσιάζοντος.
- 6 ⁶ ἐδόθη ὁ ἄφρων ἐν ὕψει μεγάλοις,
καὶ πλούσιοι ἐν ταπεινῷ καθήσονται·
- 7 ⁷ ἴδον δούλους ἐφ' ἵππους
καὶ ἄρχοντας πορευομένους ὥς δούλους ἐπὶ τῆς γῆς.
- 8 ⁸ ὁ ὀρύσσων βόθρον εἰς αὐτὸν ἐμπεσεῖται,
καὶ καθαιρούντα φραγμόν, δήξεται αὐτὸν ὄφει·
- 9 ⁹ ἐξαίρων λίθους διαπονηθήσεται ἐν αὐτοῖς,
σχίζων ξύλα κινδυνεύσει ἐν αὐτοῖς.
- 10 ¹⁰ ἐὰν ἐκπέσῃ τὸ σιδήριον,
καὶ αὐτὸς πρόσωπον ἐτάραξεν·
καὶ δυνάμεις δυναμώσει,
καὶ περισσειά τῷ ἀνδρὶ οὐ σοφία·

16 οἱ λόγοι] om οἱ BAC | εἰσακουόμενοι] εἰσιν ἀκουόμενοι BAC X 1 σκευ- BAC
ασῶ] B* (-σιαν B^{c.a}) | ελαιον B^{c.a}AC | ο λογος] ολιγον B^aBAC | μεγαλην A
3 αφρων] αφων B | καρδια] pr και B 5 ειδον B^{ab}B | εξηλθεν] pr ο A | εξου-
σιαζοντος] pr του AC 6 ο αφρων] om ο B | υψει B^aAC | πλουσιοι]
+μεγαλοι B 7 ειδον BAC | ως δουλους πορευομενους A | om επι της γης
B* (hab επι γης B^{c.a}) 8 εις αυτον] εν αυτω BAC | εμπεσειται] + και
ο κυλιων λιθον εφ εαυτον κυλιει· A 9 κινδυνευει B | εν αυτοις (2°) rescr
Ca vid 10 δυναμις BA δυναμιν C | περισσια BAC | τω ανδρι ου (τω ανδρι
ου B^b)] του ανδριου BAC

X II

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

- Β ¹¹ ἐὰν δάκη ὄφεις ἐν οὐ ψιθυρισμῷ,
καὶ οὐκ ἔστιν περισσεΐα τῷ ἐπάδοντι. 11
- ¹² λόγοι στόματος σοφοῦ χάρις,
καὶ χεὶλη ἄφρονος καταποντιοῦσιν αὐτόν. 12
- ¹³ ἀρχὴ λόγων στόματος αὐτοῦ ἀφροσύνη,
καὶ ἐσχάτη αὐτοῦ περιφέρεια πονηρά. 13
- ¹⁴ καὶ ὁ ἄφρων πληθύνει λόγους.
οὐκ ἔγνω ἄνθρωπος τί τὸ γενόμενον
καὶ τί τὸ ἐσόμενον. 14
- τί ὀπίσω αὐτοῦ τίς ἀναγγελεῖ αὐτῷ;
¹⁵ μόχθος τῶν ἀφρόνων κακῶσαι αὐτούς,
ὃς οὐκ ἔγνω τοῦ πορευθῆναι εἰς πόλιν. 15
- ¹⁶ οὐαὶ σοι, πόλις, ἧς ὁ βασιλεὺς σου νεώτερος,
καὶ οἱ ἄρχοντές σου πρῶτῳ ἐσθίουσιν. 16
- ¹⁷ μακαρία, γῆ, ἧς ὁ βασιλεὺς σου υἱὸς ἐλευθέρων,
καὶ οἱ ἄρχοντές σου πρὸς καιρὸν φάγονται ἐν δυνάμει
καὶ οὐκ αἰσχυνθήσονται. 17
- ¹⁸ ἐν ὀκνηρίαις ταπεινωθήσεται ἡ δόκωσις,
καὶ ἐν ἀργείᾳ χειρῶν στάξει ἡ οἰκία. 18
- ¹⁹ εἰς γέλωτα ποιοῦσιν ἄρτον,
καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον τοῦ εὐφρανθῆναι ζῶντας,
καὶ τοῦ ἀργυρίου ταπεινώσει ἐπακούσεται τὰ πάντα. 19
- ²⁰ καὶ γε ἐν συνειδήσει σου βασιλέα μὴ καταράσῃ,
καὶ ἐν ταμείοις κοιτώνων σου μὴ καταράσῃ πλούσιον. 20
- ὅτι πετεινὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀποίσει σου τὴν φωνήν,
καὶ ὁ τὰς πτέρυγας ἀπαγγελεῖ λόγον σου.

¹ Ἀποστείλον τὸν ἄρτον σου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ὕδατος,

ι XI

ΝΑC 11 οφίς] pr o C | περισσια C 12 λόγοι] λογούς Ν^{c,a} | καταποντισου-
σιν ΝΑ 13 ἐσχατή]+στοματος ΝΑC (στοματοματος) | περιφερία C
14 ἄνθρωπος] pr o ΝΑC | ἐσομενον] γενησομενον Ν* (εσομ. Ν^{1,c,a}) | τι 3°] οτι
ΝΑC | ἀπαγγελλει Ν ἀπαγγελει Α 15 των ἀφρονων] του ἀφρονος ΝΑ |
κακῶσει] κοπῶσει ΝC σκοτῶσει Α | αὐτους] αὐτον ΝΑ 16 πρῶτῳ] πρῶτως Ν
εν πρῶτῳ ΑC | ἐσθίουσι C 17 γῆ] pr σν Β^{ab} ΝΑC | ἐλευθερον ΝΑC
18 ἀργία Β^b | σταζει] στεναζει Α σταζει C | οικεια C 19 οἶνος ΝΑC | om
καὶ ἐλαιον ΑC | του εὐφρανθῆναι] ευφραίνει ΝΑC | ζῶντας] pr tous C | ἀργυρου
C | om ταπεινώσει Ν^{c,a} ΑC | τα παντα] τα συνπαντα Ν^{c,a} συν τα παντα ΑC
20 καὶ γε]+σν C | συνηδησει C | om συν...καταραση (1°) C^{vid} | ταμείοις Β^{ab}
(-μοις Β*Ν)] ταμείοις ΑC | αποίσει] α ποιήσει C | om σου 3° Ν* (hab Ν^{c,a}) |
την φωνην σου ΑC | ο]+εχων ΝΑC | τας πτερυγας] om τας ΝΑC XI 1 om
αποστειλον...υδατος Β* (hab Β^{ab} mg^{inf} ΝΑC)

ὅτι ἐν πληθείῃ ἡμερῶν εὐρήσεις αὐτόν.

² ὁδὸς μερίδα τοῖς ἑπτὰ καὶ γε τοῖς ἡ΄,

ὅτι οὐ γινώσκεις τί ἔσται πονηρὸν ἐπὶ τὴν γῆν.

³ ἔὰν πλησθῶσιν τὰ νέφη ὑετοῦ,

ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχέουσιν·

καὶ ἔὰν πέσῃ ξύλον ἐν τῷ νότῳ

καὶ ἔὰν ἐν τῷ βορρᾷ, τόπῳ

οὐ πεσεῖται τὸ ξύλον ἐκεῖ ἔσται.

⁴ ἄτηρῶν ἄνεμον οὐ σπερεῖ,

καὶ βλέπων ἐν ταῖς νεφέλαις οὐ θερίσει.

⁵ ἐν οἷς οὐκ ἔστιν γινώσκων τίς ἡ ὁδὸς τοῦ πνεύματος

ὥς ὅστ᾽ ἐν γαστρὶ κυφορούσης,

οὕτως οὐ γνώσῃ τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ

ὅσα ποιήσῃ τὰ σύμπαντα.

⁶ ἐν τῷ πρῶι σπείρον τὸ σπέρμα σου,

καὶ ἐν ἐσπέρᾳ μὴ ἀφέτω ἡ χεὶρ σου,

ὅτι οὐ γινώσκεις ποῖον στοιχήσῃ, ἡ τοῦτο ἢ τοῦτο,

καὶ ἔὰν τὰ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀγαθὰ.

⁷ καὶ γλυκὺ τὸ φῶς, καὶ ἀγαθὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς

τοῦ βλέπειν σὺν τὸν ἥλιον.

⁸ ὅτι καὶ ἔτη πολλὰ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος,

ἐν πᾶσιν αὐτοῖς εὐφρανθήσεται,

καὶ μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τοῦ σκότους,

ὅτι πολλὰ ἔσονται·

πᾶν τὸ ἐρχόμενον ματαιότης.

⁹ Εὐφραίνου, νεάνisque, ἐν νεότητί σου,

καὶ ἀγαθυνάτω σε ἡ καρδία σου ἐν ἡμέραις νεότητός σου,

καὶ περιπάτει ἐν ὁδοῖς ἁμώμος

καὶ μὴ ἐν ὁράσει ὀφθαλμῶν σου·

καὶ γνῶθι ὅτι ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἄξει σε ὁ θεὸς ἐν κρίσει.

1 ἡμερῶν] pr των NAC

2 η] οκτώ B^{avid} (mg) NAC | πονηρὸν] pr το N NAC

3 πλησθῶσιν] πληρωθῶσιν NAC | om εαν 3° N

4 σπειρεῖ A

5 ἐν

οἰς...πνεύματος c praec coniung N | κυφορούσης] pr της NAC | συμπαντα]

συν παντα AC

6 τῷ πρῶι] τῷ πρῶι N

7 ἡλιον] +ου ει B* (non

inst B^b om NAC)

8 ἐστὶ A* (ἐτη A⁹) | μνησθήσεται] μνησθήση C

9 οδοῖς] +καρδιας σου NAC | om μη N^{c,a} AC | ορασει] ο sup ras B^t vid | γνω-

θι] γνωση N* (γνωθι N^{c,a}) | πασιν AC

- B 10 καὶ ἀπόστησον θυμὸν ἀπὸ καρδίας σου,
καὶ πάραγε πονηρίαν ἀπὸ σαρκός σου,
ὅτι ἡ νεότης καὶ ἡ ἄνοια ματαιότης.
1 καὶ μνήσθητι τοῦ κτίσαντός σε 1 XII
ἐν ἡμέραις νεότητός σου,
ἕως ὅτου μὴ ἔλθωσιν αἱ ἡμέραι τῆς κακίας,
καὶ φθάσουσιν ἔτη ἐν οἷς ἐρεῖς
Οὐκ ἔστιν μοι ἐν αὐτοῖς θέλημα.
2 ἕως οὗ μὴ σκοτισθῇ ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς 2
καὶ ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες,
καὶ ἐπιστρέψουσιν τὰ νέφη ὀπίσω τοῦ ὑετοῦ·
3 ἐν ἡμέρᾳ ἥ ἐὰν σαλευθῶσιν φύλακες τῆς οἰκίας, 3
καὶ διαστραφῶσιν ἄνδρες τῆς δυνάμεως,
καὶ ἤρρησαν αἱ ἀλήθεισαι ὅτι ὠλιγώθησαν,
καὶ σκοτάσουσιν αἱ βλέπουσαι ἐν ταῖς ὁπαῖς·
4 καὶ κλείουσιν θύρας ἐν ἀγορᾷ 4
ἐν ἀσθενείᾳ φωνῆς τῆς ἀληθείας,
καὶ ἀναστήσεται εἰς φωνὴν τοῦ στρουθίου,
καὶ ταπεινωθήσονται πᾶσαι αἱ θυγατέρες τοῦ ἄσματος,
5 καὶ εἰς τὸ ὕψος ὄψονται, καὶ θάμβοι ἐν τῇ ὁδῷ· 5
καὶ ἀνθήσῃ τὸ ἀμύγδαλον,
καὶ παχυνθῇ ἡ ἄκρις,
καὶ διασκεδασθῇ ἡ κάππαρις,
ὅτι ἐπορεύθη ὁ ἄνθρωπος εἰς οἶκον αἰῶνος αὐτοῦ,
καὶ ἐκύκλωσαν ἐν ἀγορᾷ οἱ κοπτόμενοι·
6 ἕως ὅτου μὴ ἀνατραπῇ τὸ σχοινίον τοῦ ἀργυρίου, 6
καὶ συντριβῇ τὸ ἀνθέμιον τοῦ χρυσίου,
καὶ συντριβῇ ὕδρεῖα ἐπὶ τῇ πηγῇ,
καὶ συντροχάσῃ ὁ τροχὸς ἐπὶ τὸν λάκκον·

ΝΑC 10 παραγε] in πα ras aliq B¹ vid απαγαγε Ν* παραγαγε Ν¹ AC | η νεότης]
η (1° ut vid) saltem sup ras B² | ια ματαιότης sup ras B^{ab} XII 1 οτου]
ου ΝΑC | αι ημεραι] om αι ΝΑC | κακίας]+σου ΝΑ | φθασωσιν ΝΑC | ετη]
om Ν* (hab Ν^{c.a}) ras 1 lit inter ε et τ C^a | om εν 3° Ν* (hab Ν^{c.a})
2 επιστρεψουσιν ΝΑC | του νετου] om του Α 3 η] ην C | εαν] αν AC
4 θυρας] θυραι Ν* (-ras Ν¹ fort.c.a) θυραν Α | φωνης] φωνη Α | αναστησονται Ν
5 και 1°]+γε ΝΑC | εις το υψος] απο υψους ΝΑC | θαμβος C | ανθησει AC |
η καππαρις] om η C | ο ανθρωπος] om ο Α | εκκυκλωσαν] κυκλωσουσιν Ν^{c.a}
6 om μη Ν | το σχοινιον] om το ΝΑC | συντριβη 1°] συνθλιβη ΝΑ | υδρεια]
υδρια B^b η υδρια ΝΑC | τη πηγῇ] την γην Ν την πηγην AC | συντροχασει C

- 7 ⁷καὶ ἐπιστρέψῃ ὁ χοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ὥς ἦν, B
καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν θεὸν ὃς ἔδωκεν αὐτό.
- 8 ⁸ματαιότης ματαιότητων, εἶπεν ὁ ἐκκλησιαστής,
τὰ πάντα ματαιότης.
- 9 ⁹Καὶ περισσὸν ὅτι ἐγένετο Ἐκκλησιαστής σοφός,
ὅτι ἐδίδασκεν γνῶσιν σὺν τὸν ἄνθρωπον,
καὶ οὗς ἐξιχνιάσεται κόσμιον παραβολῶν.
- 10 ¹⁰πολλὰ ἐζήτησεν Ἐκκλησιαστής
τοῦ εὗρεῖν λόγους θελήματος
καὶ γεγραμμένον εὐθύτητος, λόγους ἀληθείας.
- 11 ¹¹Λόγοι σοφῶν ὥς τὰ βούκεντρα
καὶ ὥς ἡλοι πεφυτευμένοι,
οἱ παρὰ τῶν συνθεμάτων ἐδόθησαν
- 12 ¹²ἐκ ποιμένος ἑνός, ¹²καὶ περισσὸν ἐξ αὐτῶν.
νιέ μου, φύλαξαι τοῦ ποιῆσαι βιβλία πολλὰ·
οὐκ ἔστιν περασμός, καὶ μελέτη πολλή κόπωσης σαρκόος.
- 13 ¹³Τέλος λόγου τὸ πᾶν ἄκουε
τὸν θεὸν φοβοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φύλασσε,
ὅτι τοῦτο πᾶς ὁ ἄνθρωπος.
- 14 ¹⁴ὅτι σύμπαν τὸ ποίημα ὁ θεὸς ἄξει ἐν κρίσει
ἐν παντὶ παρεωραμένῳ,
ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν πονηρόν.

7 επιστρέψει bis AC | επι την γην ο χους N | os] ως N* (os N^{c.a}) 9 εκ- NAC
κλησιαστής] pr o A | οτι 2°] pr και NAC | εδιδασκεν] εδιδασκεν N^{c.a}C | ους]
+ αυτου N^{c.a} | εξιχνιασατο N^{c.a} | κοσμον C 10 εκκλησιαστής] pr o N^{c.a}
om και A | αληθιας N 11 πεφυτευμενοι] πεφυρωμενοι NAC | συνθε-
ματων] συναγματων N* A συνταγματων N^{c.a} 12 φυλαξαι] φυλασσου NAC |
του ποιησαι] om του N* (hab του N^{c.a}) 13 ο ανθρωπος] om o C
14 συμπαν] συν παν NA | αξει ο θς NAC | εαν 1°] + τε N | και εαν] εαν τε N
Subscr εκκλησιαστής BNAC
Stich 735 B 257 N 667 A

Α Σ Μ Α

B ΑΣΜΑ ἄσμάτων, ὃ ἐστὶν τῷ Σαλωμών.

1 I

2 Φιλησάτω με ἀπὸ φιλημάτων στόματος αὐτοῦ·
 ὅτι ἀγαθοὶ μαστοὶ σου ὑπὲρ οἶνον,
 § C 3 καὶ ὁσμὴ μύρων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα·
 μύρον ἐκκενωθὲν ὄνομά σου.
 διὰ τοῦτο νεάνιδες ἡγάπησάν σε, *εἰλκυσάν σε·
 ὀπίσω σου εἰς ὁσμὴν μύρων σου δραμουῖμεν.
 εἰσήνεγκέν με ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ταμεῖον αὐτοῦ.
 ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν σοί·
 ἀγαπήσομεν μαστούς σου ὑπὲρ οἶνον·
 εὐθύτης ἡγάπησέν σε.

2

3

4

5 Μέλαινά εἰμι καὶ καλή, θυγατέρες Ἰσραήλ,
 ὥς σκηνώματα Κηδάρ, ὥς δέρρις Σαλωμών.
 6 μὴ βλέψητέ με, ὅτι ἐγὼ εἰμι μεμελανωμένη,
 ὅτι παρέβλεψέν με ὁ ἥλιος·
 υἱοὶ μητρὸς μου ἐμαχέσαντο ἐν ἐμοί,
 ἔθεντό με φυλάκισσαν ἐν ἀμπελωσίν·
 ἀμπελῶνα ἐμὸν οὐκ ἐφύλαξα.

5

6

NA C Inscr ασμα ασματων NC ασματα ασματων A I 1 Σαλομων N
 2 φιλησάτω] pr (minio omnia huiusmodi) η νυμφη NA 3 τα αρωματα]
 om τα C | εκκαυνωθεν N | σου 2° σοι A | δια τουτο] pr ο νυμφιος A 4 ειλ-
 κυσαν σε c seqq coniung N | εισηνεγκεν] pr ταις νεανισιν η νυμφη| διηγειται
 τα περι του νυμφιου α εχαρισατο αυτη N | ταμειον B°N (-μιον B*C)] ταμειον
 A | αγαλλιασωμεθα] pr της νυμφης διηγησαμε|νης ταις νεανισιν· αι δε· ειπαν N |
 αγαπησωμεν B°C | ευθυτης] pr αι νεανιδες τω νυμφιω| βοωσιν το ονομα της
 νυμφης ευθυτης ηγαπησεν σε N 5 μελαινα] pr η νυμφη NA | Ισραηλ]
 Πλημ C | δερρεις N | Σολομων N 6 παρεβλεψε C | με 2° μοι N | εφιν-
 λαξā A

- 7 ἡ ἀπάγγελόν μοι, ὃν ἡγάπησεν ἡ ψυχὴ μου, B
 ποῦ ποιμαίνεις, ποῦ κοιτάξεις ἐν μεσημβρίᾳ,
 μή ποτε γένωμαι ὡς περιβαλλομένη ἐπ' ἀγέλας ἐταίρων σου.
- 8 Ἐὰν μὴ γνῶς σεαυτήν, ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν,
 ἔξελθε σὺ ἐν πτέρναις τῶν ποιμνίων,
 καὶ ποίμαινε τὰς ἐρίφους σου
 ἐπὶ σκηνώμασιν τῶν ποιμένων.
- 9 Ὡς ἡ ἱππὺς μου ἐν ἄρμασιν Φαραὼ
 ὁμοίωσά σε, ἡ πλησίον μου.
- 10 τί ὠραιώθησαν σιαγόνες σου ὡς τρυγόνες,
 τράχηλός σου ὡς ὀρμίσκοι;
- 11 ὁμοιώματα χρυσίου ποιήσομέν σοι
 μετὰ στιγμάτων τοῦ ἀργυρίου.
- 12 Ἔως οὗ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ,
 νάρδος μου ἔδωκεν ὄσμην αὐτοῦ.
- 13 ἀπόδεσμος τῆς στακτῆς ἀδελφιδός μου ἐμοί,
 14 ἐν ἀμπελῶσιν Ἐνγαδδεί.
- 15 Ἰδοὺ εἰ καλή, ἡ πλησίον μου,
 ἰδοὺ εἰ καλὴ· ὀφθαλμοί σου περιστεραί.
- 16 Ἰδοὺ εἰ καλός, ἀδελφιδός μου,
 καὶ γε ὠραίος· πρὸς κλίνην ἡμῶν σύσκιος,
- 17 δοκοὶ οἰκῶν ἡμῶν κέδροι,
 φατνώματα ἡμῶν κυπάρισσοι.

7 ἀπαγγεῖλον] pr προς τον νυμφιον χν B | ποιμανεις A | αγελας BAC | BAC
 εταιρων] ετερων B 8 εαν] pr ο νυμφιος προς την νυμφην B | om και
 B* (hab γ B^a (mg)) | ποιμενων] + σου A 9 τη] γη A | εν] επ A | αρμασι C
 10 τι ωραιωθ.] pr αι νεανιδες προς την νυμφην B | ωστρυγονες A ως τρυγονος
 C | ορμισκος A 11 ομοιωμα B* (-ματα B^a) 12 ανακλησει C | ναρδος] pr
 η νυμφη προς εαυτην] και προς τον νυμφιον B pr ο νυμφιος A 13 τηστακ-
 τής C | εμοι] + ανα μεσον των μαστων μου αυλισθησεται] βοτρυς της κυπρου
 αδελφιδος μου εμοι BAC 14 Ενγαδδι AC 15 ιδου 1°] pr ο νυμφιος
 προς την νυμφην B | ει bis] η C | οφθαλμοι σου περιστεραι sup ras B^a
 οφθαλμος σου π. A 16 ιδου] pr η νυμφη· προς τον νυμφιδι B pr η νυμφη
 A | αδελφιδος] pr ο B A | και γε ωραιος c praec coniung B A | om προς C
 17 om οικων B* (hab B^a mg : hiat C sed vid habuisse) | φατνωματα] πατω-
 ματα B* (φατν. B^{c.a})

B ¹ ἐγὼ ἄνθος τοῦ πεδίου, 1 II
κρίνον τῶν κοιλάδων.

² Ὡς κρίνον ἐν μέσῳ ἀκανθῶν, 2
οὕτως ἡ πλησίον μου ἀνὰ μέσον τῶν θυγατέρων.

³ Ὡς μῆλον ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ, 3
οὕτως ἀδελφιδός μου ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν·
ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ἐπεθύμησα καὶ ἐκάθισα,
καὶ καρπὸς αὐτοῦ γλυκὺς ἐν λάρυγγί μου.

⁴ εἰσαγάγετέ με εἰς οἶκον τοῦ οἴνου, 4
τάξατε ἐπ' ἐμέ ἀγάπην.

⁵ ὁστηρίσατέ με ἐν μύροις, 5
στοιβάσατέ με ἐν μήλοις, ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγώ.

⁶ εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου, 6
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήμψεται με.

⁷ Ὁρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, 7
ἐν δυνάμεσιν καὶ ἐν ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,
ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην ἕως οὗ θελήσῃ.

⁸ Φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου· 8
ἰδοὺ οὗτος ἦκει πηδῶν ἐπὶ τὰ ὄρη,
διαλλόμενος ἐπὶ τοὺς βουνούς.

⁹ Ὅμοιός ἐστιν ἀδελφιδός μου τῇ δορκάδι 9
ἡ νεβρῶ ἐλάφων ἐπὶ τὰ ὄρη Βαιθήλ.
ἰδοὺ οὗτος ὀπίσω τοῦ τοίχου ἡμῶν,
παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων
ἐκκύπτων διὰ τῶν δικτύων.

¹⁰ ἀποκρίνεται ἀδελφιδός μου καὶ λέγει μοι 10
Ἀνάστα ἐλθέ, ἡ πλησίον μου, καλὴ μου, περισσότερά μου.

NA C II 1 εγω] pr ο νυμφιος προς εαυτον N 2 ως κρινον] pr και προς την
νυμφην N 3 ως μηλον] pr η νυμφη προς τον νυμφιον N 4 εισαγαγετε]
pr ταις νεανισιν η νυμφη φησιν N 5 om με 2° A | μημηλοις (sic) C
6 ευωνυμος] pr προς τον νυμφιον η νυμφη N | περιληψεται C 7 ωρκισα]
pr ταις νεανισιν η νυμφη N | δυναμεσιν] pr ταις NACvid | ισχυσεσιν] pr ταις
NACvid | ου] αν N 8 φωνη] pr ακηκοεν του νυμφιου· η νυμφη N
9 ελαβων A | τα ορη] om τα N | ιδου] pr η νυμφη προς τας νεανιδας| ση-
μαινουσα αυταις· τον νυμφιον N | οπισω] pr εστηκεν AC | ημων]+ εστηκεν N
10 om μοι N | αναστα] pr ο νυμφιος A | η πλησιον] om η N

- 11 ¹¹ ὅτι ἰδοὺ ὁ χειμὼν παρήλθεν, Ε
ὁ ὑετὸς ἀπῆλθεν, ἐπορεύθη ἑαυτῷ·
- 12 ¹² τὰ ἄνθη ὥφθη ἐν τῇ γῇ,
καιρὸς τῆς τομῆς ἔφθακεν,
φωνὴ τοῦ τρυγόνος ἠκούσθη ἐν τῇ γῇ ἡμῶν·
- 13 ¹³ ἡ συκὴ ἐξήνεγκεν ὀλύνθους αὐτῆς,
αἱ ἄμπελοι κυπρίζουσιν, ἔδωκαν ὀσμὴν.
ἀνάστα ἔλθέ, ἡ πλησίον μου, καλὴ μου, περιστερά μου.
14 καὶ ἔλθέ, ¹⁴ σὺ περιστερά μου, ἐν σκέπῃ τῆς πέτρας,
ἐχόμενα τοῦ προτειχίσματος
δεῖξόν μοι τὴν ὄψιν σου,
καὶ ἀκούτισόν με τὴν φωνὴν σου,
ὅτι ἡ φωνὴ σου ἡδεῖα, καὶ ἡ ὄψις σου ὡραία.
- 15 ¹⁵ πιάσατε ἡμῖν ἀλώπεκας
μικροὺς ἀφανίζοντας ἀμπελῶνας·
καὶ αἱ ἄμπελοι ἡμῶν κυπρίζουσαι.
- 16 ¹⁶ ἀδελφιδὸς μου ἐμοὶ κἀγὼ αὐτῷ·
ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις,
17 ¹⁷ ὥς οὐ διαπνέουσι ἡ ἡμέρα καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί.
ἀπόστρεψον, ὁμοιώθητι σύ, ἀδελφιδέ,
τῷ δόρκωνι ἢ νεβρῷ ἐλάφῳ
ἐπὶ ὄρη κοιλωμάτων.
- III 1 ¹ ἐπὶ κοίτην μου ἐν νυξίν
ἐζήτησα ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου·
ἐζήτησα αὐτὸν καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν,
ἐκάλεσα αὐτὸν καὶ οὐχ ὑπήκουσέν μου.
- 2 ² ἀναστήσομαι δὴ καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει,
ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις,
καὶ ζητήσω ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου·
ἐζήτησα αὐτὸν καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν.
- 3 ³ εὔροσάν με οἱ τηροῦντες, οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει

11 om ἰδου N* (hab N^{c.a}) 12 εφθακεν (-κε C)] εφθασεν N | της τρυγ. NAC
N^{c.a}C 14 την φωνην] ην φωνην sup ras N¹fort 15—17 multa
evanuer in C 15 πιασατε] pr τοις νεανιαις| ο νυμφιος* ταδε N | om και
N* (hab γ N^{c.a}) | κυπριζουσιν NAC 16 αδελφιδος] pr η νυμφη ταδε N
17 η ημερα] om η A | αποστρεψον] pr η νυμφη A | αδελφιδε]+μου NAC |
ολαφων N* (ελ. N¹) | ορη] pr τα C III 1—9 plurima evan in C
2 om δη (nisi potius και) C^{vid} om και 1° A | πλαταιαις B^{*vid} NA (-τειαις B¹C)
3 ευροσαν] pr εκαλεσα αυτον και ουχ υπηκουσεν μου AC

- B Μὴ ὃν ἡγάπησεν ἡ ψυχὴ μου εἶδετε;
 4 ὥς μικρὸν ὅτε παρῆλθον ἀπ' αὐτῶν,
 ἕως οὗ εὗρον ὃν ἡγάπησεν ἡ ψυχὴ μου.
 ἐκράτησα αὐτὸν καὶ οὐκ ἀφήκα αὐτόν,
 ἕως οὗ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς οἶκον μητρὸς μου
 καὶ εἰς ταμεῖον τῆς συλλαβούσης με.
- 5 Ὡρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ,
 ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,
 ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην ἕως ἂν θελήσῃ.
- 6 Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα ἀπὸ τῆς ἐρήμου,
 ὥς στελέχη καπνοῦ τεθυμιαμένη
 σμύρναν καὶ λίβανον ἀπὸ πάντων κονιορτῶν μυρεψοῦ;
 7 Ἰδοὺ ἡ κλίνη τοῦ Σαλωμών,
 ἐξήκοντα δυνατοὶ κύκλῳ αὐτῆς
 ἀπὸ δυνατῶν Ἰσραὴλ.
- 8 πάντες κατέχοντες ῥομφαίαν,
 δεδιδαγμένοι πόλεμον.
 ἀνὴρ ῥομφαία αὐτοῦ ἐπὶ μηρὸν αὐτοῦ
 ἀπὸ θάμβους ἐν νυξίν.
- 9 φορεῖον ἐποίησεν ἑαυτῷ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών⁷
 ἀπὸ ξύλων τοῦ λιβάνου.
- 10 στύλους αὐτοῦ ἐποίησεν ἀργύριον,
 καὶ ἀνάκλιτον αὐτοῦ χρύσειον.
 ἐπίβασις αὐτοῦ πορφυρᾶ,
 ἐντὸς αὐτοῦ λιθόστρωτον,
 ἀγάπην ἀπὸ θυγατέρων Ἱερουσαλήμ.
- 11 ἐξέλθατε καὶ ἴδετε
 ἐν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών,

NA^c 3 μη ον ηγαπ.] pr η νυμφη τοις φυλαξιν ειπεν N | ιδετε B^bAC 4 εκρα-
 τησα] pr ευρουσα τον νυμφιον ειπεν: mox in txt pr ευρουσα αυτον N | αφηκα]
 αφισω A | μητρος] pr της C | ταμειον B^aC (-μιον B^bκ)] ταμειον A 5 ωρ-
 κισα] pr τας νεανιδας ορκιζει η νυμφη| τουτο δευτερον N 6 τις αυτη] pr
 ο νυμφιος προς την νυμφην N pr ο νυμφιος A | ωστελεχη A | ζυρναν N |
 μυρεψικου N* (-ψου N^{c,a}) 7 Σολομων N 8 ρομφαια] ρομφαιαν NC^{vid}
 μηρον] pr τον C 9 φοριον NA hiat C | Σαλωμων] Σολομων N: cett perier
 in C | ξυλου N 10 χρυσιον N | επιβασεις A 11 ιδετε]+ θυγατερες
 Σιω] A | Σαλωμων] Σολομων N + θυγατερες Σιων N^{c,a}

ἐν τῷ στεφάνῳ ᾧ ἐστεφάνωσεν αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ
ἐν ἡμέρᾳ νυμφεύσεως αὐτοῦ
καὶ ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτοῦ. B

- IV 1 ¹Ἴδου εἰ καλὴ πλησίον μου, ἴδου εἰ καλὴ.
ὀφθαλμοί σου περιστεραί
ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου.
τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν
αἱ ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαάδ.
2 ²ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων
αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ,
αἱ πᾶσαι διδυμέουσai,
καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.
3 ³ὥς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλη σου,
καὶ ἡ λαλιά σου ὡραία·
ὥς λέπυρον ῥόας μῆλόν σου
ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου.
4 ⁴ὥς πύργος Δανεὶδ τράχηλός σου,
ὁ ᾧ κοδομημένος εἰς Θαλπιῶθ.
χίλιοι θυρεοὶ κρέμονται ἐπ' αὐτόν,
πᾶσαι βολίδες τῶν δυνατῶν.
5 ⁵δύο μαστοὶ σου ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος
οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοισι.
6 ⁶ἔως οὗ διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί,
πορεύσομαι ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄρος τῆς σμύρνης
καὶ πρὸς τὸν βουνὸν τοῦ Λιβάνου.
7 ⁷ὅλη καλὴ εἰ πλησίον μου, καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ἐν σοί.
8 ⁸δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου, νύμφη, δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου·
ἐλεύσῃ καὶ διελεύσῃ ἀπὸ ἀρχῆς πίστεως,
ἀπὸ κεφαλῆς Σανείρ καὶ Ἑρμών,
ἀπὸ μανδρῶν λεόντων, ἀπὸ ὀρέων παρδάλεων.
9 ⁹ἐκαρδίωσας ἡμᾶς, ἀδελφὴ μου νύμφη·
ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἐνὶ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου,

IV 1 πλησιον] pr η ΝΑ | αι] οι Ν* (αι Ν^{c.a}) | απο] εκ Ν 2 αυταις] ΝΑ
αυτοις Α 3 το κοκκινον] om το Α | ροας] pr της Α 4 οικοδομημενος
Ν | εις] εν Ν* (εις Ν^{c.a}) | Θαλπιωθ Α | βολιδες] pr αι Ν 5 νεβροι] νεβλοι
Ν^{c.b(?)} | διδυμοι] + δι Ν* (improb Ν¹) 6 om ου Α | η ημερα] om η Ν* (hab
η Ν^{c.a}) | ζμυρνης Ν | τον βουνον] om τον Βαβ 7 ει καλη Ν | πλησιον] pr η
ΝΑ 8 απο 3°] απ ΝΑ | Σανειερ Ν | Ερμων] Αερμων ΝΑ 9 ενι] εν Α

- B   ἐν μᾶ, ἐν θέματι τραχήλων σου.
- ¹⁰τί ἐκαλλιώθησαν μαστοί σου ἀπὸ οἴνου, 10
καὶ ὁσμὴ ἱματίων σου ὑπὲρ πάντα ἀρώματα;
- ¹¹κηρίον ἀποσταΐουσιν χεῖλη σου, νύμφη· 11
μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν σου,
καὶ ὁσμὴ ἱματίων σου ὡς ὁσμὴ Λιβάνου.
- ¹²κῆπος κεκλεισμένος ἀδελφῇ μου νύμφη, 12
κῆπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφραγισμένη·
- ¹³ἀποστολαί σου παράδεισος μετὰ καρποῦ ἀκροδρύων, 13
κύπροι μετὰ νάρδων·
- ¹⁴νάρδος καὶ κρόκος, 14
κάλαμος καὶ κιννάμωμον
μετὰ πάντων ξύλων τοῦ Λιβάνου,
σμύρνα ἀλώθ μετὰ πάντων πρώτων μύρων·
- ¹⁵πηγὴ κήπου καὶ φρέαρ ὕδατος ζῶντος 15
καὶ ροιζοῦντος ἀπὸ τοῦ Λιβάνου.
- ¹⁶Ἐξεγέρθητι, βορρά· καὶ ἔρχου, νότε, 16
καὶ διάπνευσον κηπὸν μου, καὶ ρευσάτωσαν ἀρώματά μου.
- ¹καταβήτω ἀδελφιδός μου εἰς κῆπον αὐτοῦ 1 V
καὶ φαγέτω καρπὸν ἀκροδρύων αὐτοῦ.
- ⁽¹⁾Εἰσηλθον εἰς κῆπον, ἀδελφῇ μου νύμφη· (1)
ἐτρύγησα σμύρναν μου μετὰ ἀρωμάτων μου,
ἔφαγον ἄρτον μου μετὰ μέλιτός μου,
ἔπιον οἶνόν μου μετὰ γάλακτός μου.
φάγετε, πλησίοι, καὶ πίετε καὶ μεθύσθητε, ἀδελφοί.
- ²Ἐγὼ καθεύδω, καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ. 2

NA 9 μᾶ] ενι N^{c.a} | τραχηλον NA 10 σου 10] + ἀδελφῇ μου (νου N^{*} μου N¹)
νυμφη] οτι εκαλλιωθησαν (-ωθη N) μαστοι σου B^{b(vid)} NA | ἱματιων] μυρων N |
αρωματα] pr τα NA 13 αποστολη N^{c.a} (-λαι N^{c.b}) | παραδεισος] + ρωων
N^{c.a} A* (ras p. A¹) 14 καλαμον N^{*} (-μος N^{c.a}) | κινναμωμον N^{*} (κινναμωμος
N^{c.a}) | Λιβανου] Λαβανου N^{*vid} | ζμυρνα N | αλωθ] αλοη N pr και N^{c.a} | πρωτων
των A* (πρωτ. A^a) 15 κηπου] κηπων NA | om και 10 NA 16 εξεγερθητι]
pr η νυμφη A^{a1mg} | om και 20 A V 1 καταβητω] pr η νυμφη αιτειται τον πρα
να] καταβη ο νυμφιος αυτου N | αυτου 10] μου A | εισηλθον] pr ο νυμφιος προς
την νυμφην N pr ο νυμφιος A | κηπον 20] + μου N^{c.a} A | σμυρναν] σταφυλην N |
φαγετε] pr τοις πλησιον ο νυμφιος N | πλησιοι] οι πλησιον μου N^{c.a} οι πλησιον A

B

φωνή ἀδελφιδοῦ μου, κρούει ἐπὶ τὴν θύραν

²Ἀνοιξόν μοι, ἀδελφή μου, ἡ πλησίον μου,

περιστερά μου, τελεία μου,

ὅτι ἡ κεφαλὴ μου ἐπλήσθη δρόσου

καὶ οἱ βόστρυχοί μου ψεκάδων νυκτός.

3 ³ἔξεδυσάμην τὸν χιτῶνά μου, πῶς ἐνδύσωμαι αὐτόν;

ἐνιψάμην τοὺς πόδας μου, πῶς μολυνῶ αὐτούς;

4 ⁴ἀδελφιδός μου ἀπέστειλεν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀπῆς,

καὶ ἡ κοιλία μου ἐθροήθη ἐπ' αὐτόν.

5 ⁵ἀνέστην ἐγὼ ἀνοίξαι τῷ ἀδελφιδῷ μου,

χεῖρές μου ἔσταξαν σμύρναν,

δάκτυλοί μου σμύρναν πλήρη

ἐπὶ χεῖρας τοῦ κλείθρου.

6 ⁶ἤνοιξα ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου,

ἀδελφιδός μου παρήλθεν·

ψυχὴ μου ἐξῆλθεν ἐν λόγῳ αὐτοῦ·

ἐζήτησα αὐτόν καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν,

ἐκάλεσα αὐτόν καὶ οὐχ ὑπήκουσέν μου.

7 ⁷εὔροσάν με οἱ φύλακες οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει,

ἐπάταξάν με, ἐτραυμάτισάν με·

ἦραν τὸ θέριστρόν μου ἀπ' ἐμοῦ φύλακες τῶν τειχέων.

8 ⁸Ὁρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ,

ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,

εἰάν εὔρητε τὸν ἀδελφιδόν μου, τί ἀπαγγεῖλητε αὐτῷ;

ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγώ.

9 ⁹Τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδοῦ, ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν,

τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδοῦ, ὅτι οὕτως ὥρκισας ἡμᾶς;

10 ¹⁰Ἀδελφιδός μου λευκός καὶ πυρρός,

2 φωνῇ] pr η νυμφη εσθετε τον νυμφιον | κρουοντα επι την θυραν B | ανοιξον] BA
pr η νυμφη ταδε B* (unc incl et pr ο νυμφιος B¹) | οι βοστρυχοι (βοστρυχοι B)
om οι B* (hab οι B^{c.a}) | ψεκαδων B 3 εξεδυσαμην] pr η νυμφη ταδε B pr
η νυμφη A 5 ανοιξαι εγω B | χειρες] pr αι A^{1mg} | επι χ. τ. κλ. c seqq
coniung BB 6 παρηλθεν] e ex θ corr B¹ | ψυχη] pr η A | εξηλθεν
απηλθεν B | ουχ υπηκουσεν] ουκ επηκουσεν A 7 om μου B 8 αδελφιδον]
αδελφον B* (-φιδον B^{c.a}) | τι απαγγειλητε] απαγγειλατε B | τετρωμενη αγαπης]
αγαπης τετρωμενης B* (-νη B^{c.a}) | εγω] ειμι B^a et (sup ras) b pr ειμι BA 9 τι
10] pr αι θυγατερες Ιηλμ' και οι φυλακες πυν των τειχων] πυνθανονται της
νυμφης B | σου 10] μου B* (σου B^{c.a}) | αδελφιδου 10] + μου B* (om μου B^{c.a})
10 αδελφιδος] pr η νυμφη σημαινι τον αδελφιδον οποιος εστιν B

- Β ἐκλελοχισμένους ἀπὸ μυριάδων.
¹¹ κεφαλὴ αὐτοῦ χρυσίον καὶ φάξ, 11
 βόστρυχοι αὐτοῦ ἐλάται, μέλανες ὡς κόραξ.
¹² ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς περιστεραὶ ἐπὶ πληρώματα ὑδάτων 12
 λελουσμένοι ἐν γάλακτι,
 καθήμενοι ἐπὶ πληρώματα.
¹³ σιαγόνες αὐτοῦ ὡς φιάλαι τοῦ ἀρώματος φύουσαι μυρεψικά, 13
 χεῖλη αὐτοῦ κρίνα στάζοντα σμύρναν πλήρη.
¹⁴ χεῖρες αὐτοῦ τορευταὶ χρυσαῖ πεπληρωμένοι θαρσεῖς. 14
 κοιλία αὐτοῦ πυξίον ἐλεφάντινον ἐπὶ λίθου σαπφείρου.
¹⁵ κνήμαι αὐτοῦ στύλοι μαρμαρίνοι 15
 τεθεμελιωμένοι ἐπὶ βάσεις χρυσᾶς·
 εἶδος αὐτοῦ ὡς λίβανος, ἐκλεκτὸς ὡς κέδροι.
¹⁶ φάρυγξ αὐτοῦ γλυκασμοὶ καὶ ὄλος ἐπιθυμία. 16
 οὗτος ἀδελφιδὸς μου
 καὶ οὗτος πλησίον μου, θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ.
¹⁷ Πού ἀπῆλθεν ὁ ἀδελφιδὸς σου, ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν; 17 (1) (VI)
 πού ἀπέβλεψεν ὁ ἀδελφιδὸς σου;
 καὶ ζήτησόμεν αὐτὸν μετὰ σοῦ.
¹⁸ Ἀδελφός μου κατέβη εἰς κήπον αὐτοῦ 1 (2) VI
 εἰς φιάλας τοῦ ἀρώματος,
 ποιμαίνειν ἐν κήποις καὶ συλλέγειν κρίνα.
² ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου καὶ ἀδελφιδὸς μου ἐμοί, 2 (3)
 ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις.
³ Καλὴ εἶ πλησίον μου, ὡς εὐδοκία, 3 (4)
 ὠραία ὡς Ἱερουσαλὴμ,
 θάμβος ὡς τεταγμένοι.
⁴ ἀπόστρεψον ὀφθαλμούς σου ἀπεναντίον μου, 4 (5)
 ὅτι αὐτοὶ ἀνεπτέρωσάν με.

KA 10 απο] εκ K* (απο Kc.a) 11 και φαξ] και φάξ Bb κεφαξ K 12 οφθαλ-
 μοι] pr οι KA | λελουσμεναι KA | πληρωματα 2o] + υδατων KA 13 φιαλες
 A | ζμυρναν K 15 βασις KA | ιδος A 17 που 1o] pr πυνθανονται της νυμ-
 φης] αι θυγατερες Ιηλμ που] απηλθεν ο αδελφιδος! αυτης K VI 1 αδελφος]
 αδελφιδος KA pr η δε νυμφη αποκρινεται K | αυτου] μου A 2 αδελφιδος]
 pr ο KA 3 καλη] pr ο νυμφιος προς την νυμφην K pr ο νυμφιος A | ει]
 η K 4 απεναντιον μου οφθ. σου K | μου] εμου A

- τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν
 αἱ ἀνεφάνησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαάδ,
 (6) 5 ⁵ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων
 αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ,
 αἱ πᾶσαι διδυμεύουσαι,
 καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.
 ὡς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλη σου,
 καὶ ἡ λαλιά σου ὥραία.
 (7) 6 ⁶ὡς λέπυρον ῥόας μῆλόν σου
 ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου.
 (8) 7 ⁷ἔξήκοντά εἰσιν βασιλίσσαι, καὶ ὀγδοήκοντα παλλακαί,
 καὶ νεάνιδες ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός·
 (9) 8 ⁸μία ἐστὶν περιστερά μου, τελεία μου,
 μία ἐστὶν τῇ μητρὶ αὐτῆς,
 ἐκλεκτὴ ἐστὶν τῇ τεκούσῃ αὐτῆς.
 εἶδον αὐτὴν θυγατέρες καὶ μακαριοῦσιν αὐτήν,
 βασιλίσσαι καὶ γε παλλακαί, καὶ αἰνέουσιν αὐτήν.
 (10) 9 ⁹Τίς αὕτη ἡ ἐκκύπτουσα ὥσεί ὄρθρος,
 καλὴ ὡς σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος,
 θάμβος ὡς τεταγμέναι;
 (11) 10 ¹⁰Εἰς κῆπον καρύας κατέβην ἰδεῖν ἐν γενήμασιν τοῦ χει-
 μάρρου,
 ἰδεῖν εἰ ἦνθησεν ἡ ἄμπελος,
 ἐξήνθησαν αἱ ῥοαί·
 ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστοὺς μου σοί.
 (12) 11 ¹¹οὐκ ἔγνω ἡ ψυχὴ μου· ἔθετό με ἄρματα Ἀμειναδάβ.
 (VII) (1) 12 ¹²Ἐπίστρεφε, ἐπίστρεφε, ἡ Σουμανεῖτις·

4 ανεφανησαν] ανεβησαν K | νεφανησαν απο του Γαλααδ sup ras B¹vid KA
 5 ατεκνουσαι K^{c.b} (ras i K^{ca}(vid)) | αυταις] αυτοις A | το κοκκινον] om το KA
 6 ροας] pr της Bab KA 8 om εστιν 3° K* (hab K^{ca}) | αυτης 2°] αυτην
 K^{ca} | om γε A | om και 3° K 9 τις] pr θυγατερες και βασιλίσσαι ειδον
 την νυμφην | και εμακαρισαν αυτην K pr η νυμφη A | εκκυπτουσα] εγκυ-
 πτουσα (εγκυπτ sup ras) A^a | εκλεκτη c praec coniung K | ο ηλιος] om ο K |
 τεταγμενη Bab 10 εις κηπον] pr ο νυμφιος προς την νυμφην K | καρυας]
 καροιας K | γενηματι KA | εξηνθησαν] ει ηνθησαν A | εκει] pr η νυμφη ταδε
 προς τον νυμφιον K | σοι] σου A 11 η ψυχη] om η K | Αμειναδαβ BA^avid]
 Αμυναδαβ KA^a 12 επιστρεφε 1°] pr ο νυμφιος προς την νυμφην K | Σου-
 μαρευιτις] Σουλαμιτις KA

B ἐπίστρεφε, ἐπίστρεφε, καὶ ὀψόμεθα ἐν σοί.

¹Τί ὄψεσθε ἐν τῇ Σουμανείτιδι;

ἢ ἐρχομένη ὡς χοροὶ τῶν παρεμβολῶν.

I VII

⁽²⁾Ὡραιώθησαν διαβήματά σου ἐν ὑποδήμασιν,
θύγατερ Ναδάβ.

(2)

ῥυθμοὶ μηρῶν σου ὅμοιοι ὁρμίσκοις,
ἔργον τεχνίτου.

²ὄμφαλός σου κρατῆρ τορευτός,
μὴ ὑστερούμενος κρᾶμα·

2 (3)

κοιλία σου θιμωνιά σίτου πεφραγμένη ἐν κρίνοις.

³δύο μαστοὶ σου ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος·

3 (4)

⁴ὁ τράχηλός σου ὡς πύργος ἐλεφάντινος.

4 (5)

οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὡς λίμναι ἐν Ἑσεβῶν,
ἐν πύλαις θυγατρὸς πολλῶν.

μυκτῆρ σου ὡς πύργος τοῦ Λιβάνου
σκοπεύων πρόσωπον Δαμασκοῦ.

⁵κεφαλὴ σου ἐπὶ σέ ὡς Κάρμηλος,

5 (6)

καὶ πλόκιον κεφαλῆς σου ὡς πορφύρα,
βασιλεὺς δεδεμένος ἐν παραδρομαῖς.

⁶τί ὠραιώθης, καὶ τί ἡδύνθης,

6 (7)

ἀγάπη, ἐν τρυφαῖς σου;

⁷τοῦτο μέγεθός σου·

7 (8)

ὠμοιώθης τῷ φοίνικι,

καὶ οἱ μαστοὶ σου τοῖς βότρυσιν.

⁸εἶπα Ἀναβήσομαι ἐπὶ τῷ φοίνικι,

8 (9)

κρατήσω τῶν ὕψεων αὐτοῦ·

καὶ ἔσονται δὴ μαστοὶ σου ὡς βότρυες τῆς ἀμπέλου,

καὶ ὁσμὴ ῥινός σου ὡς μῆλα,

⁹καὶ ὁ λάρυγξ σου ὡς οἶνος ὁ ἀγαθός,

9 (10)

πορευόμενος τῷ ἀδελφιδῷ μου εἰς εὐθύτητα,

NA VII 1 τ[ι] pr tais βασιλισσαις και tais θυγατρασιν ο νυμφιος ταδε N | Σουμανειτιδι] Σουλαμιτιδι NA | ωραιωθησαν] pr τι A | Ναδαβ] Αμιναδαβ A | εργον] εργω χειρων A 2 κραματος NA | θειμωνια N 4 ο τραχηλος] om ο NA | οι οφθαλμοι] om οι NA 6 ηδυνθης] ηδυνθηθης N 7 ωμοιωθη] omιωθητι N ωμοιωθη A (c praec coniung) | βοτρυνσι A 8 επι] εν A | κρατησω] pr και N* (om και N^{c.a}) | om και 1° N* (hab N^{c.a}) 9 ο λαρυνγξ] om ο NA* (superscr A^{a?}) | ο αγαθος] om ο A | πορευομενος] pr η νυμφη N

ικανούμενος χείλεσίν μου καὶ ὁδοῦσιν.

B

- (11) 10 ¹⁰ Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου,
καὶ ἐπ' ἐμέ ἡ ἐπιστροφή αὐτοῦ.
- (12) 11 ¹¹ ἔλθέ, ἀδελφιδέ μου, ἐξέλθωμεν εἰς ἀγρόν,
αὐλισθῶμεν ἐν κώμαις·
- (13) 12 ¹² ὀρθρίσωμεν εἰς ἀμπελῶνας,
ἴδωμεν εἰ ἦνθησεν ἡ ἄμπελος,
ἦνθησεν ὁ κυπρισμός, ἦνθησαν αἱ ῥοαί·
ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστοὺς μου σοί.
- (14) 13 ¹³ οἱ μανδραγόραι ἔδωκαν ὀσμήν,
καὶ ἐπὶ θύραις ἡμῶν πάντα ἀκρόδρυα,
νέα πρὸς παλαιά, ἀδελφιδέ μου, ἐτήρησά σοι.
- VIII 1 ¹ τίς δὲ σε ἀδελφιδόν μου, θηλάζοντα μαστοὺς μητρός μου;
εὐρύσά σε ἔξω φιλήσω σε, καί γε οὐκ ἐξουδενώσουσίν μοι.
- 2 ² παραλήμψομαί σε, εἰσάξω σε εἰς οἶκον μητρός μου
καὶ εἰς ταμεῖον τῆς συλλαβούσης με·
ποτιῶ σε ἀπὸ οἴνου τοῦ μυρεψικοῦ,
ἀπὸ νάματος ῥοῶν σου.
- 3 ³ εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήμψεται με.
- 4 ⁴ Ὁρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ,
ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,
ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην ἕως ἂν θελήσῃ.
- 5 ⁵ Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα λελευκαθισμένη,
ἐπιστηριζομένη ἐπὶ τὸν ἀδελφιδὸν αὐτῆς;
Ἐπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε·
ἐκεῖ ὠδίνησέν σε ἡ μήτηρ σου,
ἐκεῖ ὠδίνησέν σε ἡ τεκοῦσά σου.
- 6 ⁶ Θές με ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου,

9 χείλεσιν] pr εν A 12 ειδωμεν B 13 μανδραγορες A | οσμην] + B A
αυτων B | ημων] υμων A VIII 1 αδελφιδε A | εξουδενησουσιν A | μοι] με
B A (vid) c. a A 2 εις 2º] pr εισαξω σε B A mg | ταμειον (-μιον B)] ταμειον A |
σου] μου Bab A 3 η δεξια] om η A 4 εαν] τι B A | εξεγειρητε] pr
εαν Bab pr τι B c. a A 5 τις] pr αι θυγατερες και αι βασιλισσαι και οι του
νυμφιου ειπαν B | λελευκανθισμενη B A | υπο] pr ο νυμφιος ταδε προς την
νυμφην B pr ο νυμφιος A | σου 2º] σε B B B c. a

- Ε ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὸν βραχίονά σου·
 ὅτι κραταιὰ ὡς θάνατος ἀγάπη,
 σκληρὸς ὡς ἄδης ζῆλος·
 περίπτερα αὐτῆς περίπτερα πυρός, φλόγες αὐτῆς·
 ὕδωρ πολὺ οὐ δυνήσεται σβέσαι τὴν ἀγάπην,
 καὶ ποταμοὶ οὐ συνκλύσουσιν αὐτήν.
 ἐὰν δῶ ἀνὴρ τὸν πάντα βίον αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ,
 ἐξουδενώσει ἐξουδενώσουσιν αὐτόν.
- ⁸ Ἀδελφὴ ἡμῖν μικρὰ καὶ μαστοὺς οὐκ ἔχει.
 τί ποιήσωμεν τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν
 ἐν ἡμέρᾳ ἧ ἐὰν λαληθῇ ἐν αὐτῇ;
- ⁹ εἰ τεῖχος ἐστίν, οἰκοδομήσωμεν ἐπ' αὐτὴν ἐπάλξεις ἀργυρᾶς·
 καὶ εἰ θύρα ἐστίν, διαγράψωμεν ἐπ' αὐτὴν σανίδα κεδρίνην.
- ¹⁰ Ἐγὼ τεῖχος, καὶ μαστοὶ μου πύργοι·
 ἐγὼ ἤμην ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ὡς εὐρίσκουσα εἰρήνην.
- ¹¹ ἄμπελων ἐγενήθη τῷ Σαλωμών ἐν Βεεθλαμών·
 ἔδωκεν τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ τοῖς τηροῦσιν,
 ἀνὴρ οἷσει ἐν καρπῷ αὐτοῦ χιλίους ἀργυρίου.
- ¹² ἄμπελων μου ἐμὸς ἐνώπιόν μου·
 οἱ χίλιοι Σαλωμών, καὶ οἱ διακόσιοι
 τοῖς τηροῦσι τὸν καρπὸν αὐτοῦ.
- ¹³ Ὁ καθήμενος ἐν κήποις,
 ἐταῖροι προσέχοντες τῇ φωνῇ σου· ἀκούτισόν με.
- ¹⁴ Φύγε, ἀδελφιδέ μου, καὶ ὁμοιώθητι τῇ δορκάδι
 ἧ τῷ νεβρώ τῶν ἐλάφων ἐπὶ ὄρη ἀρωμάτων.

ΚΑ 6 σκληρον Α | ζήλος] in ζ ras aliq Β² (ζήλος Β²forti) | περιπτερα (10) Α* | φλογες] φλογος Ν* ανθρακες πυρος φλογες Ν^{c.a} 7 συνκλυσουσιν (συγκλ. Β^b) | συνκλυσουσιν Α | εξουδενωσουσιν] εξουθενησουσιν Ν εξουδενησουσιν Α 8 ημιν Β^{*b}Ν^{*c}] ημων Β^{a2}Β^{c.a}Α | εαν] αν ΚΑ 9 ει 2°] η Ν^{*c} (ει Ν^{c.a}) 10 εγω 1°] pr η νυμφη παρρησιαζετε Ν | μαστοι] pr οι Ν | πυργοι] pr ως ΚΑ | αυτων] αυτου ΚΑ | om ως Α | ειρηνην] χαριν Ν 11 εγενηθην Α | Σολομων Ν | Βεεθλαμων] Βεελλαμων Ν Βεελαμων Α | om ανηρ... αργυριον Α | αργυριον] αργυριους (αργυριον Ν^{c.a}) αυτου Ν^{*} 12 Σαλωμων] τω Σολομων Ν | διακοσιοι] διςχιλιοι Ν^{*} (διακ. Ν^{c.a}) | τηρουσιν Ν 13 ο καθημ.] pr η νυμφη Ν | εταιροι] ετεροι Ν | τη φωνη σου] την φωνην σ. Ν c seqq coniung ΚΑ 14 φυγε] φευγε Α | om μου Ν^{*} (hab Ν^{c.a}) | τω νεβρω] om τω Α | των ελαφων] om των Ν^{*} (hab Ν^{c.a}) Α | ορη] pr τα ΚΑ | αρωματων Β^{c.a}] κοιλωματων Ν^{*} Α
 Subscr ασμα Β ασμα ασματων ΚΑ
 Stich 351 ΒΚ 357 Α

Ι Ω Β

- Ι 1   ΑΝΘΡΩΠΟΣ τις ἦν ἐν χώρᾳ τῇ Αὐσίτιδι ᾧ ὄνομα Ἰώβ·   Β
καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἀληθινός, ἄμεμπτος, δίκαιος,
θεοσεβής,
ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος.
2   2 ἐγένοντο δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ καὶ θυγατέρες τρεῖς.
3   3 καὶ ἦν τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα ἑπτακισχίλια,
κάμηλοι τρισχίλια,
ζεύγη βοῶν πεντακόσια,
ὄνοι θήλειαι νομάδες πεντακόσιαι.
καὶ ὑπηρεσία πολλὴ σφόδρα
καὶ ἔργα μεγάλα ἦν αὐτῷ ἐπὶ τῆς γῆς·
καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν.
4   4 συμπορευόμενοι δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους
ἐποιούσαν πότον καθ' ἐκάστην ἡμέραν,
συμπαλαμβάνοντες ἅμα καὶ τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν
ἐσθίειν καὶ πίνειν μετ' αὐτῶν.
5   5 καὶ ὥς ἂν συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ πότου,
ἀπέστελλεν Ἰώβ καὶ ἐκαθάρizεν αὐτοὺς ἀνιστάμενος τὸ
πρῶί,
καὶ προσέφερεν περὶ αὐτῶν θυσίαν κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν
καὶ μόσχον ἓνα περὶ ἁμαρτίας περὶ τῶν ψυχῶν αὐτῶν·

Ι 1 om τις Α | Αυσειτιδι Ν | αμεμπτος δίκαιος αληθινος Α   3 τρισχι- ΝΑ
λιοι Α | πεντακοσiai] πεντακοσιοι Α   4 συμπορευομενοι Ν | αυτου οι υιοι
Ν* (οι υιοι αυτου Ν^{c.a}) | αλληλους] εαυτους Ν* (αλλ. Ν^{c.a}) | εποιουσαν] εποιουν
Ν^{c.a} Α | συνπαλαμβανοντες Ν   5 συνεελεσθησαν Ν* (συνετ. Ν¹) | απε-
στειλεν Α | και προσεφερεν] προσεφερεν τε Α | περι αυτων θυσιαν] π. αυτ.
θυσιας Ν^{c.a} θυσιας π. αυτ. Α | αριθμον] καθαρισμον Ν* (αριθμ. Ν^{c.a}) | περι
3°] υπερ Α

Β ἔλεγεν γὰρ Ἰώβ Μή ποτε οἱ υἱοί μου ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν
κακὰ ἐνενόησαν πρὸς θεόν.
οὕτως οὖν ἐποίει Ἰώβ πάσας τὰς ἡμέρας.

⁶ Καὶ ὥς ἐγένετο ἡ ἡμέρα αὕτη, 6
καὶ ἰδοὺ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστήναι ἐνώπιον
τοῦ κυρίου,
καὶ ὁ διάβολος ἦλθεν μετ' αὐτῶν.

⁷ καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ Πόθεν παραγέγονας; 7
καὶ ἀποκριθεὶς ὁ διάβολος τῷ κυρίῳ εἶπεν
Περιελθὼν τὴν γῆν καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπ' οὐρανὸν
πάρειμι.

⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριος 8
Προσέσχες τῇ διανοίᾳ σου κατὰ τοῦ παιδὸς μου Ἰώβ;
ὅτι οὐκ ἔστιν κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς,
ἄνθρωπος ἄμεμπτος, ἀληθινός, θεοσεβής,
ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος.

⁹ ἀπεκρίθη δὲ ὁ διάβολος καὶ εἶπεν ἐναντίον τοῦ κυρίου 9
Μὴ δωρεὰν σέβεται Ἰώβ τὸν κύριον;

¹⁰ οὐ σὺ περιέφραξας τὰ ἔξω αὐτοῦ καὶ τὰ ἔσω τῆς οἰκίας αὐτοῦ 10
καὶ τὰ ἔξω πάντων τῶν ὄντων αὐτῷ κύκλῳ;
τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ εὐλόγησας,
καὶ τὰ κτήνη αὐτοῦ πολλὰ ἐποίησας ἐπὶ τῆς γῆς.

¹¹ ἀλλὰ ἀπόστειλον τὴν χεῖρά σου καὶ ἄψαι πάντων ὧν ἔχει 11
εἰ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσῃ.

¹² τότε εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ 12
Ἰδοὺ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ δίδωμι ἐν τῇ χειρί σου,
ἀλλὰ αὐτοῦ μὴ ἄψῃ.
καὶ ἐξῆλθεν ὁ διάβολος παρὰ τοῦ κυρίου.

ΝΑ 5 διανοια] καρδια Α | θεον] pr τον ΑΝ | om ουν Α | om Ιωβ 3^ο Α | ημε-
ras] + αυτων Α 6 εγενετο ως Α | om ιδου Α | κυριου] θῦ Ν* (κῡ
Ν^{c.a}) | αυτων] + περιελθων την γην| και εμπεριπατησας την υπ ουρανῶ Α
7 τω διαβολω] προς τον διαβολον Α | ενπεριπατησας Ν 8 κυριος] θς
Α | παιδος] θεραποντος Α | κατ αυτον] αὐτὸς ομοιος αυτω Α | της γης] om της
Ν | αμεμπτος] + δικαιος Ν^{c.a} (vid) Α 9 om και ειπεν Α | εναντιον] εναντι
Ν | του κυριου] om του Α | Ιωβ σεβεται Α | κυριον] θῦ Α 10 αυτου τα
εξω Α | εξω 2^ο] εξωθεν Α | αυτω] αυτου Ν | κυκλω] κυκλοθεν Α | τα εργα] τα
δε ε. Α | αυτου 3^ο] ου rescr Α¹ (αυτων Α* vid) 11 σε] σου Ν* (σε Ν^{c.a})
12 τοτε] και Α | αυτω] αυτου Ν* (-τω Ν^{c.a}) | om διδωμι Α | σου] + δεδωκα
Α | αλλα] αλλ Ν | παρα του κυριου] απο προσωπου κῡ Α

- 13 ¹³καὶ ἦν ὥς ἡ ἡμέρα αὐτῇ, B
οἱ υἱοὶ Ἰώβ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ
ἔπινον οἶνον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ πρεσβυ-
τέρου.
- 14 ¹⁴καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθεν πρὸς Ἰώβ καὶ εἶπεν αὐτῷ
Τὰ ζεύγη τῶν βοῶν ἡροτρία,
καὶ αἱ θήλειαι ὄνοι ἐβόσκοντο ἐχόμεναι αὐτῶν·
- 15 ¹⁵καὶ ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες ἠχμαλώτευσαν αὐτάς,
καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις·
σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαι σοι.
- 16 ¹⁶ἔτι τούτου λαλοῦντος ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος καὶ εἶπεν πρὸς
Ἰώβ
Πῦρ ἔπесεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέκαυσεν τὰ πρόβατα, καὶ
τοὺς ποιμένας κατέφαγεν ὁμοίως·
σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαι σοι.
- 17 ¹⁷ἔτι τούτου λαλοῦντος ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος καὶ εἶπεν πρὸς
Ἰώβ
Οἱ ἱππεῖς ἐποίησαν ἡμῖν κεφαλὰς γ',
καὶ ἐκύκλωσαν τὰς καμήλους καὶ ἠχμαλώτευσαν αὐτάς,
καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν μαχαίραις·
ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαι σοι.
- 18 ¹⁸ἔτι τούτου λαλοῦντος ἄλλος ἄγγελος ἔρχεται λέγων τῷ Ἰώβ
Τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου ἐσθιόντων καὶ πι-
νόντων παρὰ τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ πρεσβυτέρῳ,
- 19 ¹⁹ἐξαίφνης πνεῦμα μέγα ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ἐρήμου καὶ ἤψατο
τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς οἰκίας·
καὶ ἔπесεν ἡ οἰκία ἐπὶ τὰ παιδία σου, καὶ ἐτελεύτησαν·

13 ην] εγενετο A | η ημερα] om η B* (hab B^{c.a}) | οι υιοι] pr και A | B A
Iωβ] pr του A | om αυτου B* (hab B^{c.a}) | επινον] pr ησθιον και B^{c.a} A
15 αιχμαλωτευσαντες B | αυτας] αυτους A | απεκτειναν] επαταξαν A | μαχαι-
ραις] στοματι μαχαιρας A | σωθεις δε] και εσωθην A | ηλθον] pr και
A 16 αγγελος]+προς Iωβ A | προς Iωβ] αυτω A | ουρανου]+επι
την γην A | κατεκαυσεν] κατεφαγεν A | κατεφαγεν] κατεφλεξεν B* (κατε-
φαγ. B^{c.a}) κατεκαυσεν A | σωθεις δε] και σωθεις B και εσωθην A | ηλθον]
pr και A 17 ηλθεν...προς Iωβ] ετερος (τ rescr A¹) αγγελος ερχεται
προς Iωβ] και λεγει αυτω A | om προς Iωβ B* (hab B^{c.a}) | κεφαλαις] αρχας
B^{c.a} A | γ'] τρεις B A (τρεις) | απεκτειναν] απωλεσαν B* (απεκτιναν B^{c.a}) | μα-
χαιραις] pr εν B A | εσωθην δε] και εσωθην A 18 αλλος αγγ. ερχεται] ερχ.
ετερος αγγ. B | λεγων τω Iωβ] προς Iωβ λεγων A | τω αδελφω] pr του (sic)
υιω σου A 19 επηλθεν] om B* (hab B^{c.a}) ηλθεν A | εκ] απο
A | ετελευτησεν B* (-σαν B¹)

- Β ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι.
 20 οὕτως ἀναστὰς Ἰώβ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ 20
 καὶ ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς,
 καὶ πεσὼν χαμαὶ προσεκύνησεν 21 καὶ εἶπεν 21
 Αὐτὸς γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρός μου·
 γυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι ἐκεῖ.
 ὁ κύριος ἔδωκεν, ὁ κύριος ἀφείλατο·
 ὡς τῷ κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο·
 εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον.
 22 ἐν τούτοις πᾶσιν τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ 22
 οὐδὲν ἤμαρτεν Ἰώβ ἐναντίον τοῦ κυρίου,
 καὶ οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ θεῷ.
 1¹ Ἐγένετο δὲ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη 1 II
 καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστῆναι ἔναντι Κυρίου,
 καὶ ὁ διάβολος ἦλθεν ἐν μέσῳ αὐτῶν
 παραστῆναι ἐναντίον τοῦ κυρίου.
 καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ Πόθεν σὺ ἔρχῃ ; 2
 τότε εἶπεν ὁ διάβολος ἐνώπιον τοῦ κυρίου
 Διαπορευθεῖς τὴν ὑπ' οὐρανὸν καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν
 σύμπασαν πάρεμι.
 3 εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς τὸν διάβολον 3
 Προσέσχες οὖν τῷ θεράποντί μου Ἰώβ ;
 ὅτι οὐκ ἔστιν κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς,
 ἄνθρωπος ἄκακος, ἀληθινός, ἀμεμπτος, θεοσεβής,
 ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ.
 ἔτι δὲ ἔχεται ἀκακίας·
 σὺ δὲ εἶπας τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ διὰ κενῆς ἀπολέσαι.

NA 19 εσωθην δε] και εσωθην A 20 ουτως] + ακουσας A | Ιωβ αναστας A |
 εαυτου] αυτου NA | κεφαλης] + αυτου B^{c,a} + αυτου και κατεπασατο γη| επι της
 κεφαλης αυτου A | προσεκυνησεν] + τω κω B^{c,a} A 21 om εκει B^{c,a} (restit
 B¹) | αφειλατο (-λετο B^c) | pr ο B^{*} (om ο B¹) | ουτως] ουτως γ B^{c,a} ουτω και
 A | ευλογημενον] + εις τους αιωνας A 22 συμβεβησιν] A^{*} (-βηκοσιν] A^{a,1})
 ουδεν] ουχ A | Ιωβ] + ουδεν A | εναντιον] εναντι NA | του κυριου] κυ ουδε εν
 τοις χιλεσιν αυτου A II 1 εναντι] εναντιον B ενωπιον A | Κυριου] pr
 του B | εν μεσω αυτων ηλθεν A | om παραστηναι...κυριου (2^ο) B^{*} (hab B^{c,a}) |
 εναντιον] εναντι A | του κυριου] om του A 2 ενωπιον] εναντι A | του
 κυριου] om του A | ενπεριπατησας A | συμπασαν] γην A 3 διαβολον]
 Σαταναν A | ανθρωπος] + ομοιος αυτω A | ακακος...αμεμπτος] αμεμπτος δικαιος
 αληθεινος A | απολεσαι δια κενης A

- 4 ⁴ὑπολαβὼν δὲ ὁ διάβολος εἶπεν τῷ κυρίῳ B
 Δέρμα ὑπὲρ δέρματος·
 ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπῳ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκτίσει.
- 5 ⁵οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἀποστείλας τὴν χεῖρά σου ἄψαι τῶν ὀστέων
 αὐτοῦ καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ·
 εἰ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσει.
- 6 ⁶εἶπεν δὲ ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ Ἰδοὺ παραδίδωμί σοι αὐ-
 τόν·
 μόνον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διαφύλαξον.
- 7 ⁷ἐξῆλθεν δὲ ὁ διάβολος ἀπὸ τοῦ κυρίου,
 καὶ ἔπαισεν τὸν Ἰὼβ ἔλκει πονηρῶ ἀπὸ ποδῶν ἕως
 κεφαλῆς.
- 8 ⁸καὶ ἔλαβεν ὄστρακον ἵνα τὸν ἰχῶρα ξύη,
 καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κοπρίας ἔξω τῆς πόλεως.
- 9 ⁹χρόνου δὲ πολλοῦ προβεβηκότος εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
 Μέχρι τίνος καρτερήσεις λέγων
- 9a ^{9a}Ἰδοὺ ἀναμένω χρόνον ἔτι μικρόν
 προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου;
- 9b ^{9b}Ἰδοὺ γὰρ ἠφάνισται σου τὸ μνημόσυνον ἀπὸ τῆς γῆς,
 υἱοὶ καὶ θυγατέρες, ἐμῆς κοιλίας ὠδίνες καὶ πόνοι,
 οὓς εἰς τὸ κενὸν ἐκοπίασα μετὰ μόχθων.
- 9c ^{9c}σύ τε αὐτὸς ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων κάθησαι διανυκτερεύων
 αἰθριος·
- 9d ^{9d}καγὼ πλανωμένη καὶ λάτρις,
 τόπον ἐκ τόπου καὶ οἰκίαν ἐξ οἰκίας,
 προσδεχομένη τὸν ἥλιον πότε δύσεται,
 ἵνα ἀναπαύσωμαι τῶν μόχθων μου καὶ τῶν ὀδυνῶν αἶ με
 νῦν συνέχουσιν.

4 υπερ 1°] υπο Ν* (υπερ Ν¹) | οσα] pr παντα Ν* pr και παντα Ν^{c.a}Α | αν- ΝΑ
 θρωπω] pr τω Α | υπερ 2°] pr δώσει Α | om εκτισει Α 5 μην 2°] μη Α
 6 μονον c praeconjung Ν | την ψυχην] την δε ψ. Ν* (om δε Ν^{c.a}) | δια-
 φυλαξον] διατηρησον Α 7 απο 1°] παρα Α | εκει Α* (ελκει Α¹) | εως]
 μεχρι Ν^{c.a} 8 ελαβεν] + Ιωβ Α | τον ιχ. ξυη] αποξη τον ιχωρα αυτου
 Α | και 2°] + αυτος Ν^{c.a}Α 9 χρονου] pr asterisc Α^amg | αυτω] τω Ιωβ
 Α | μεχρις Α 9a om αναμενω Ν* (hab Ν^{c.a}) | μου] αυτου Ν* (μου Ν^{c.a})
 9b το μνημοσυνον σου Α | υιοι] + σου Α | εμης] pr της Α 9c τε] δε Α |
 om καθησαι Ν* (hab καθη. [sic] Ν^{c.a}) καθισαι Α^{vid} 9d καγω] και εγω
 Α | πλανωμενη] πλανητις Ν^{c.a}Α (-τεις) | τοπου] + περιερχομενη Α | οικιας]
 + περιερχομενη Ν^{c.a} | δυσεται] δυση Α | αναπανσομαι Α | om μου ΝΑ |
 οδυνων] pr περιεχουσων με Α

- B 9 ἄλλα εἰπὸν τι ῥῆμα εἰς Κύριον, καὶ τελέυτα. 9
 10 ὁ δὲ ἐμβλέψας εἶπεν αὐτῇ 10
 Ὡσπερ μία τῶν ἀφρόνων γυναικῶν ἐλάλησας·
 εἰ τὰ ἀγαθὰ ἐδεξάμεθα ἐκ χειρὸς Κυρίου, τὰ κακὰ οὐχ ὑποί-
 σομεν;
 ἐν πᾶσιν τούτοις τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ
 οὐδὲν ἥμαρτεν Ἰὼβ τοῖς χεῖλεσιν ἐναντίον τοῦ θεοῦ.
- 11 Ἀκούσαντες δὲ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ τὰ κακὰ πάντα τὰ ἐπελ- 11
 θόντα αὐτῷ,
 παρεγένοντο ἕκαστος ἐκ τῆς ἰδίας χώρας πρὸς αὐτόν,
 Ἐλειφάξ ὁ Θαιμανῶν βασιλεὺς,
 Βαλδὰδ ὁ Σαυχαίων τύραννος,
 Σωφάρ ὁ Μειναίων βασιλεὺς·
 καὶ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδὸν
 τοῦ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτόν.
- 12 ἰδόντες δὲ αὐτὸν πόρρωθεν οὐκ ἐπέγνωσαν, 12
 καὶ βοήσαντες φωνῇ μεγάλῃ ἔκλαυσαν,
 § C 13 ῥήξαντες ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ στολὴν, 13
 καὶ καταπασάμενοι γῆν.
 13 παρεκάθισαν αὐτῷ ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ νύκτας, 13
 καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐλάλησεν·
 ἑώρων γὰρ τὴν πληγὴν δευρὴν οὖσαν καὶ μεγάλην σφόδρα.

- 1 Μετὰ τοῦτο ἤνοιξεν Ἰὼβ τὸ στόμα αὐτοῦ 1 III
 καὶ κατηράσατο τὴν ἡμέραν αὐτοῦ 2 λέγων 2
 3 Ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐγεννήθην, 3

NAC 9 ἄλλα] ἀλλ N^a A | eis] προς A , 10 ὡσπερ] pr ινα τι A | ἐλαλησας] pr
 ουτως A | ει] pr asterisc A^a mg | τα ἀγαθα] τα μεν αγ. A | τα κακα] τα δε
 κακα A | τουτοις πασιν A | ουδεν ἡμαρτεν Iωβ] ουχ ημ. I. ουδε εν A | χει-
 λεσιν]+ αυτου A 11 ἐπελθοτα A* (-θοντα [ν minio superscr] A^a) | παρε-
 γενοντο 1°] παρεγενετο N | χωρας] πολεις A | αυτον 1°]+ του παρακαλεσαι
 και επισκεψασθε αυτω| A | Ἐλιφάξ A | Θεμανων A | Βαλδας A | Σαυχαιων]
 Ανχ. A | Σωφαρ] pr και A | Μιναιων B^b vid A | του παρακαλεσαι] om του N*
 (hab του N^{c.a}) 12 ρηξαντες]+ δε A | γην]+ επι τας κεφαλαι αυτων A
 13 παρεκαθισαν] παρεκαθηντο A | om επτα 2° N* (hab N^{c.a}) | om και ουδεις αυ-
 των ελαλησεν N | αυτων] αυτω B^{ab} | ελαλησεν]+ προς αυτον λογον AC | om γαρ
 N* (hab N^{c.a}) | ουσαν δευην N III 1 μετα] pr και A | τουτο] ταυτα A
 2 λεγων] pr και απεκριθη Iωβ A 3 εγεννηθην] εγεννηθην (sic) εν αυτη A

- καὶ ἡ νύξ ἐκείνη ἣ εἶπαν Ἰδοὺ ἄρσεν.
- 4 ἡ νύξ ἐκείνη εἶη σκότος,
καὶ μὴ ἀναζητήσαι αὐτὴν ὁ κύριος ἄνωθεν,
μηδὲ ἔλθοι εἰς αὐτὴν φέγγος·
- 5 ἔκλάβοι δὲ αὐτὴν σκότος καὶ σκιὰ θανάτου,
ἐπελθοι ἐπ' αὐτὴν γνόφος.
- 6 καταραθεῖ ἡ ἡμέρα ὅτι καὶ ἡ νύξ ἐκείνη,
ἀπενέγκαιτο αὐτὴν σκότος·
μὴ εἶη εἰς ἡμέρας ἐνιαυτοῦ,
μηδὲ ἀριθμηθεῖ εἰς ἡμέρας μηνῶν.
- 7 ἅλλα ἡ νύξ ἐκείνη εἶη ὁδύνη,
καὶ μὴ ἔλθοι ἐπ' αὐτὴν εὐφροσύνη μηδὲ χαρμονή·
- 8 ἅλλα καταράσαιο αὐτὴν ὁ καταρώμενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην,
ὁ μέλλων τὸ μέγα κῆτος χειρώσασθαι.
- 9 σκοτωθεῖ τὰ ἄστρα τῆς νυκτὸς ἐκείνης·
ὑπομείναι, καὶ εἰς φωτισμὸν μὴ ἔλθοι,
καὶ μὴ ἴδοι ἑωσφόρον ἀνατέλλοντα.
- 10 ὅτι οὐ συνέκλεισεν πύλας γαστρὸς μητρός μου·
ἀπήλλαξεν γὰρ ἂν πόνον ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου.
- 11 διὰ τί γὰρ ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἐτελεύτησα;
ἐκ γαστρὸς δὲ ἐξῆλθον καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπωλόμην;
- 12 ἵνα τί δὲ συνήνησάν μοι τὰ γόνατα;
ἵνα τί δὲ μαστοὺς ἐθήλασα;
- 13 νῦν ἂν κοιμηθεῖς ἡσύχασα,
ὑπνώσας δὲ ἀνεπαυσάμην
- 14 μετὰ βασιλέων βουλευτῶν γῆς,
οἱ ἡγαυριῶντο ἐπὶ ξίφεσιν,
- 15 ἡ μετὰ ἀρχόντων, ὧν πολὺς ὁ χρυσός,
οἱ ἔπλησαν τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀργυρίου,
- 16 ἡ ὥσπερ ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρός,

3 η 3^ο] ση B* (om σ B¹) | om εκεινη BAC | η 4^ο] pr εν BAC | ειπον A BAC
 4 νυξ] ημερα B^{c.b}AC | φεγγος] φθεγγος C 5 επελθοι] pr και A
 5—6 om καταραθειη...σκοτος B* (hab B^{c.a}) 5 ημερα] + εκεινη B^{c.a} (εκιν.)
 A 6 απενεγκαιτο B^{ab}B^{c.a}AC | ενιαυτων A 7 οδυνη] οδυνηρα AC
 8 καταρασαιο αυτην] κατ. εαυτην B* (αυτ. B^{1c.a}) καταρασε τοιαυτην A^{vid} |
 χειρονασθ, A 9 υπομειναι] pr και μη C* (ras κ. μ. C^a) | εις φωτισμον μη
 ελθοι] εις φως (φωτισμον B^{c.a}) μ. ε. B* μη ελθοι] και μη φωτισαι A | και μη]
 μηδε A | ειδει C 10 απηλλαξε B απηλλαξε εν A | πονον] κοπον A
 12 ινα τι δε (1^ο)] και ινα τι A | συννητησεν A | τα γονατα] om τα BA | εθη-
 λασα] + μps μου A 14 βουλευτων] pr και A 15 η] και A

- B ἢ ὥσπερ νήπιοι οἱ οὐκ εἶδον φῶς.
 17 ἐκεῖ ἀσεβεῖς ἐξέκαυσαν θυμὸν ὀργῆς, 17
 ἐκεῖ ἀνεπαύσαντο κατὰ κοπι τῷ σώματι·
 18 ὁμοθυμαδὸν δὲ οἱ αἰῶνιοι 18
 οὐκ ἤκουσαν φωνὴν φορολόγου.
 19 μικρὸς καὶ μέγας ἐκεῖ ἐστίν, 19
 καὶ θεράπων δεδοικῶς τὸν κύριον αὐτοῦ.
 20 ἵνα τί γὰρ δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ φῶς, 20
 ζωὴ δὲ ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχαῖς;
 21 οἱ ὁμείρονται τοῦ θανάτου καὶ οὐ τυγχάνουσιν, 21
 ἀνορύσσοντες ὥσπερ θησαυροῦς·
 22 περιχαρεῖς δὲ ἐγένοντο ἔὰν κατατύχωσιν. 22
 23 θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαυμα, 23
 συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς κατ' αὐτοῦ.
 24 πρὸ γὰρ τῶν σίτων μου στεναγμὸς ἦκει, 24
 δακρύω δὲ ἐγὼ συνεχόμενος φόβῳ.
 25 φόβος γὰρ ὃν ἐφρόντισα ἦλθεν μοι, 25
 καὶ ὃν ἐδεδοίkein, συνήνητησέν μοι.
 26 οὔτε εἰρήνευσα οὔτε ἡσύχασα οὔτε ἀνεπαυσάμην, 26
 ἦλθεν δὲ μοι ὀργή.
- 14 Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλειφὰς ὁ Θαιμανεΐτης λέγει 1 IV
 2 Μὴ πολλάκις σοι λελάληται ἐν κόπῳ; 2
 ἰσχὺν δὲ ῥημάτων σου τίς ὑποίσει;
 3 εἰ γὰρ σὺ ἐνουθέτησας πολλούς, 3
 καὶ χεῖρας ἀσθενοῦς παρεκάλεσας,
 4 ἀσθενούντάς τε ἐξάνεστησας ῥήμασιν, 4
 γόνασίν τε ἀδυνατοῦσιν θάρσος περιέθηκας·

§AC 17 ἐξεκαυσαν (ἐξεκαυσα C*: ν superscr Ca)] επαυσαν A | τω σωματι] om τω A 18 οι αιωνιοι B§*] δι αιωνος §c.a (restit οι αιων. §*) A οι αιωνιοι οι C | ουκ]+ετι A | φωρολογου §A 19 δεδοικως] pr ου §c.bA 20 πικρια]+ψυχης A 21 ομειρονται] ιμειρονται Bb | του θανατου] om του A | ανορυσσοντες]+αυτον §c.a (postea ras) A | θησαυρον A 22 εγνωτο §* (εγεν. §c.a) | κατατυχωσιν (-σι C)]+θανατου A 23 θανατος]+γαρ A | αναπαυμα] αναπαυσις §c.a A (-σεις) C + ου ηδος απεκρυβη A | θεος] κτ A 24 ηκει] pr μοι AC 25 εφροντισα B§*C] εφοβουμην §c.a (postea restit εφρ.) ευλαβουμην A 26 ηρηνευσα A | om δε C IV 1 Ελιφας §C Ελιφας A | Θαιμανιτης §A Θεμανιτης C 2 υποισει] οισει C 3 ασθενους] ασθενουντων A 4 τε 1°] δε A | ρημασι C | τε 2°] δε A | αδυνατουσι C | περιεθηκας θαρσος A

- 5 ὠνὺν δὲ ἦκει ἐπὶ σὲ πόνος καὶ ἥψατό σου, σὺ ἐσπούδασας. B
 6 ὁ πότερον οὐχ ὁ φόβος σου ἐστὶν ἐν ἀφροσύνῃ,
 καὶ ἡ ἐλπίς σου καὶ ἡ κακία τῆς ὁδοῦ σου;
 7 ἢ μνησθήτι οὖν τίς καθαρὸς ὢν ἀπώλετο,
 ἢ πότε ἀληθινοὶ ὁλορίζοι ἀπώλονται;
 8 ὁ καθ' ὃν τρόπον ἴδον τοὺς ἀροτριῶντας τὰ ἄτοπα·
 οἱ δὲ σπείροντες αὐτὰ ὀδύνας θεριούσιν ἑαυτοῖς.
 9 ὁ ἀπὸ προστάγματος Κυρίου ἀπολοῦνται,
 ἀπὸ δὲ πνεύματος ὀργῆς αὐτοῦ ἀφανισθήσονται.
 10 ὁ σθένης λέοντος, φωνὴ δὲ λεαίνης,
 γαυρίαμα δὲ δρακόντων ἐσβέσθη.
 11 μυρμηκολέων ὦλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν βοράν,
 σκύμνοι δὲ λεόντων ἔλειπον ἀλλήλους.
 12 εἰ δέ τι ῥῆμα ἀληθινὸν ἐγεγόνει ἐν λόγοις σου,[†] ¶ C
 οὐθὲν ἂν σοι τούτων κακὸν ἀπήντησεν.
 πότερον οὐ δέξεταί μου τὸ οὖς ἐξαΐσια παρ' αὐτοῦ;
 13 ὁ φόβος δὲ καὶ ἡχώ νυκτερινή,
 ἐπιπίπτων φόβος ἐπ' ἀνθρώπους,
 14 φρίκη μοι συνήνησεν καὶ τρόμος,
 καὶ μεγάλως μου τὰ ὀστέα διέσεισεν,
 15 καὶ πνεῦμα ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπῆλθεν,
 ἔφριξαν δέ μου τρίχες καὶ σάρκες.
 16 ἀνέστην, καὶ οὐκ ἐπέγνων·
 ἴδον, καὶ οὐκ ἦν μορφὴ πρὸ ὀφθαλμῶν μου,
 ἀλλ' ἡ αὔραν καὶ φωνὴν ἤκουον
 17 τί γάρ; μὴ καθαρὸς ἔσται βροτὸς ἐναντίον τοῦ κυρίου;
 ἢ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἄμεμπτος ἀνὴρ;
 18 εἰ κατὰ παίδων αὐτοῦ οὐ πιστεύει,
 κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτοῦ σκολιὸν τι ἐπενόησεν·
 19 τοὺς δὲ κατοικοῦντας οἰκίας πηλίνας,

5 νυν] νυνι AC | συ]+δε HAC | εσπουδακας A 6 ουχ] ουχι A HAC
 7 τις] οτι ουδεις A | ολορριζοι B^b (vid) 8 ειδον HC | αροτριουντας C | θερι-
 σουσιν C | εαυτοις] εν αυτοις A 10 σθενος] δυναμις' ισχυς B^a mg | καυριαμα C
 C | εσβεσθη] εσβεσθη C 11 βοραν] βορραν AC | ελειπον A | αλληλος C
 12 ουδεν A | ομ σοι A | κακων A | απηντησεν] συννητησεν μοι A | ποτερον]
 + ουν A | μου] σου A | ους]+μου A | εξαισια]+|εξεσιτοι γαρ A 13 φοβος
 HC.a] φοβω BHC* φοβοι A | ομ δε A 14 φρικη]+δε HA | διεσεισεν] συν-
 εσισεν HA^a? συνεπεσε] A* 16 ανεστην] pr και A | ειδον H 17 εναν-
 τιον του κυριου] εναντι κυ HA 19 τους δε] εα δε τους A

- B ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἔσμεν,
 ἔπαισεν αὐτοὺς σιγῆς τρόπον.
- ²⁰ καὶ ἀπὸ πρωῒθεν μέχρι ἑσπέρας οὐκέτι εἰσίν, 20
 παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἑαυτοῖς βοηθῆσαι ἀπώλonton.
- ²¹ ἐνεφύσησεν γὰρ αὐτοῖς καὶ ἐξηράνθησαν, 21
 ἀπώλonton παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς σοφίαν.
- ¹ ἐπικάλεσαι δέ, εἴ τίς σοι ὑπακούσεται, 1 V
 ἢ εἴ τινα ἀγγέλων ἀγίων ὄψῃ.
- ² καὶ γὰρ ἄφρονα ἀναιρεῖ ὀργή, 2
 πεπλανημένον δὲ θανατοῖ ζῆλος.
- ³ ἐγὼ δὲ ἐώρακα ἄφρονas ρίζαν βάλλοντας, 3
 ἀλλ' εὐθὺς ἐβρώθη αὐτῶν ἡ διαίτα.
- ⁴ πόρρω γένονιντο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σωτηρίας, 4
 κολαβρισθεῖσαν δὲ ἐπὶ θύραις ἡσόνων, καὶ οὐκ ἔσται ὁ
 ἐξαιρούμενος.
- ⁵ ἂ γὰρ ἐκεῖνοι συνήγαγον, δίκαιοι ἔδονται, 5
 αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαίρετοι ἔσονται·
 ἐκσιφωνισθεῖ αὐτῶν ἡ ἰσχὺς.
- ⁶ οὐ γὰρ μὴ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς γῆς κόπος, 6
 οὐδὲ ἐξ ὀρέων ἀναβλαστῇσι πόνος·
- ⁷ ἀλλὰ ἄνθρωπος γεννᾶται κόπῳ, 7
 νεοσσοὶ δὲ γυπὸς τὰ ὑψηλὰ πέτονται.
- ⁸ οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἐγὼ δεηθήσομαι Κυρίου, 8
 Κύριον δὲ τὸν πάντων δεσπότην ἐπικαλέσομαι,
- ⁹ τὸν ποιῶντα μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, 9
 ἔνδοξά τε καὶ ἐξαΐσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς·
- ¹⁰ τὸν διδόντα ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν, 10
 ἀποστέλλοντα ὕδωρ ἐπὶ τὴν ὑπ' οὐρανόν·

NA 19 ων] ου Α | εσμεν εκ του αυτου πηλου Α 20 om και Α | μεχρι (μεχris Bab)] εως NA | ουκ ετι] ρι και Α | παρα] ρι και Α 21 αυτοις] αυτους N* (-τοις N^{c.2}) | εξηρανθησαν] ετελευτησαν Α | απωλonton...σοφian] και παρα το μη εχειν αυτους σοφian απωλonton Α | αυτους] αυτοις N^{c.2} V 1 σοι] σου Α | υπακουσεται] εισακουσετε Α | αγιων αγγελων NA 3 εο- ρακα NA | ευθews] ευθυς Α | της γης] om της Α 4 γενονιντο] εγε- νοντο Α | αυτων] αυτου N | κολαβρισθεισαν B^b N (-θεισαν) κολαβρεισθεισαν B* σκολαβρισθεισαν Α | εξαιρουμενος] ρι ο N 5 συνηγαγον] εθερισαν Α | εξαιρετοι εσονται] εξερεθησονται Α | εκσιφωνισθει (εκσειφων. B^bvid εξιφων. Α)] ρι και Α 6 της γης] om της Α 7 γεννεται κοπω] εν κοπω γεννεται Α | γυπων N^{c.2} Α 8 αλλα] αλλ NA | παντων δεσποτην] παντοκρατορα Α 10 την γην] της γης Α | αποστελλοντα] ρι τον Α

- 11 ¹¹ τὸν ποιῶντα ταπεινοὺς εἰς ὕψος,
καὶ ἀπολωλότες ἐξεγείροντα·
- 12 ¹² διαλλάσσοντα βουλάς πανούργων,
καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν ἀληθές.
- 13 ¹³ ὁ καταλαμβάνων σοφοὺς ἐν τῇ φρονήσει,
βουλὴν δὲ πολυπλόκων ἐξέστησεν·
- 14 ¹⁴ ἡμέρας συναντήσεται αὐτοῖς σκότος,
τὸ δὲ μεσημβρινὸν ψηλαφήσασαιεν ἴσα νυκτί.
- 15 ¹⁵ ἀπόλουντο δὲ ἐν πολέμῳ,
ἀδύνατος δὲ ἐξέλθοι ἐκ χειρὸς δυνάστου·
- 16 ¹⁶ εἷη δὲ ἀδυνάτῳ ἐλπίς,
ἀδίκου δὲ στόμα ἐμφραχθείη.
- 17 ¹⁷ μακάριος δὲ ἄνθρωπος ὃν ἠλεγξεν ὁ κύριος·
νουθέτημα δὲ Παντοκράτορος μὴ ἀπαναίνου.
- 18 ¹⁸ αὐτὸς γὰρ ἀλγείν ποιεῖ καὶ πάλιν ἀποκαθίστησιν·
ἔπαισεν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἰάσαντο.
- 19 ¹⁹ ἐξάκις ἐξ ἀναγκῶν σε ἐξελεῖται,
ἐν δὲ τῷ ἐβδόμῳ οὐ μὴ ἄψηταί σου κακόν.
- 20 ²⁰ ἐν λιμῷ ῥύσεται σε ἐκ θανάτου,
ἐν πολέμῳ δὲ ἐκ χειρὸς σιδήρου λύσει σε.
- 21 ²¹ ἀπὸ μάστιγος γλώσσης σε κρύνει,
καὶ οὐ μὴ φοβηθῇς ἀπὸ κακῶν ἐρχομένων.
- 22 ²² ἀδίκων καὶ ἀνόμων καταγέλαση,
ἀπὸ δὲ θηρίων ἀγρίων οὐ μὴ φοβηθῇς·
- 23 ²³ θῆρες γὰρ ἄγριοι εἰρηνεύσουσίν σοι.
- 24 ²⁴ εἰτα γνώσῃ ὅτι εἰρηνεύσει σου ὁ οἶκος,
ἡ δὲ δίαίτα τῆς σκηνῆς σου οὐ μὴ ἀμάρτη.

12 διαλλάσσοντα] pr τον A 13 φρονήσει] + αυτων A | βουλην] B.A
βουλας A | πολυπλοκων] πολυτροπων B* (-πλοκων B^{c.a}) 14 ημερας] εν
ημερα A | αυτοις συναντησεται A | σκοτος sup ras B^{1 fort} | ψηλαφησηαι A
15 δυναστου] v 2° sup ras B¹ 16 ειη δε] και ειη A | αδικου δε] και αδικου
A | ενφραχθη B 17 ο κυριος] + επι της γης B^{c.a} (postea ras) A 18 επαι-
σεν] παταξει A | ιασαντο] ιασονται A 19 εξελεται σε A | ου μη σου
αψηται B ουχ αψεται σου A 20 εν πολεμω δε] και εν πολ. A | λυσηι]
ρυσεται A 21 κρυψει σε A | ου μη φοβηθης] ου φοβηθηση A | ερχομενων]
επερχομενων B + και ου φοβηθηση απο ταλαιπωριας] οτι ελευσεται ταλαι-
πωρια A 22 αγριων] + της γης A | ου μη φοβηθης] ου φοβηθηση A
23 ιρηνευσουσι B | σοι] + οτι μετα των λιθων του αγρου η διαθηκη σου| και τα
θηρια του αγρου ειρηνευσει σοι| και γνωση οτι εν ειρηνη το σπερμα σου| και
επισκοπη της ευπρεπιας σου και ου μη αμαρτης (asteriscis adscriptis A^{a mg}) A
24 ειτα] pr asterisc A^{a mg}

- B 25 γνώση δὲ ὅτι πολὺ τὸ σπέρμα σου, 25
 τὰ δὲ τέκνα σου ἔσται ὥσπερ τὸ παμβότανον τοῦ ἀγροῦ.
 26 ἐλεύση δὲ ἐν τάφῳ ὥσπερ σίτος ὥριμος κατὰ καιρὸν θεριζόμενος, 26
 ἢ ὥσπερ θιμωνιὰ ἀλωνος καθ' ὥραν συνκομισθεῖσα.
 27 ἰδοὺ ταῦτα οὕτως ἐξιχνιάσαμεν, 27
 ταῦτά ἐστιν ἃ ἀκηκόαμεν.
 ξ C 28 σὺ δὲ γνῶθι σεαυτῷ εἴ τι ἔπραξας.

 1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει 1 VI
 2 Εἰ γάρ τις ἰσθῶν στήσαι μου τὴν ὀργήν, 2
 τὰς δὲ ὀδύνας μου ἄραι ἐν ζυγῷ ὁμοθυμαδόν,
 3 καὶ δὴ ἄμμου παραλίας βαρυντέρα ἔσται· 3
 ἀλλ' ὥς ἔοικεν τὰ ῥήματά μου ἐστὶν φαῦλα.
 4 βέλη γὰρ Κυρίου ἐν τῷ σώματί μου ἐστίν, 4
 ὣν ὁ θυμὸς αὐτῶν ἐκπίνει μου τὸ αἷμα,
 ὅταν ἄρξωμαι λαλεῖν κεντοῦσί με.
 5 τί γάρ; μὴ διὰ κενῆς κεκράξεται ὄνος ἄγριος, ἀλλ' ἢ τὰ σῖτα 5
 ζητῶν;
 εἰ δὲ καὶ ῥήξει φωνὴν βοῦς ἐπὶ φάτνης ἔχων τὰ βρώματα;
 6 εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἀνευ ἀλός;
 εἰ δὲ καὶ ἔστιν γεῦμα ἐν ῥήμασιν κενοῖς;
 7 οὐ δύναται γὰρ παύσασθαι μου ἡ ὀργή· 7
 βρόμον γὰρ ὀρῶ τὰ σῖτά μου ὥσπερ ὄσμην λέοντος.
 8 εἰ γὰρ δόξη, καὶ ἔλθοι μου ἡ αἴτησις, 8
 καὶ τὴν ἐλπίδα μου δόξη ὁ κύριος.
 9 ἀρξάμενος ὁ κύριος τρωσάτω με, 9
 εἰς τέλος δὲ μή με ἀνέλétω.
 10 εἴη δέ μου πόλις τάφος, ἐφ' ἧς ἐπὶ τειχέων ἡλλόμην ἐπ' αὐ- 10
 τῆς. οὐ φείσομαι·

NAC 25 γνώση δε] και γνώση A | πανβοτανον NA 26 ελευση] απελευση
 A | καιρον] + αυτου A | θειμωνια N | συγκομισθεισα Bb 27 εξιχνιασα N*
 (-μεν Nc.a) | om ει B^{ab} N* A (hab Nc.a C): in C pl extensa sunt vel abscissa
 usque XI 2 | επραξας A VI 2 ει] τι A 3 βαρυτεραι
 εισιν A 4 σωματι] στοματι N | om αυτων A | κεντουσι BNA (hiat C)
 5 φατνης] παθμης N* (φατν. Nc.a) 6 om ει βρωθησεται...αλος N* (hab
 Nc.a) | κενοις] καινοις NA 7 γαρ 1o] δε A | μου παυσασθαι AC^{vid} | οργη]
 ψυχη Nc.a A ευχη C | οσμη N* (οσμην Nc.a) 8 δωη 1o] δοιη Nc.a (postea
 restit δωη) | ελθη A | κυριος] θς A 9 om με 1o N* (hab Nc.a) A | om με
 2o N* (hab Nc.a) 10 μου] μοι A | πολις] η π. μου A | ηλλομην] ελλομην
 A | επ] απ N* (επ Nc.a) inc stich N | ου φεισομαι] ου μη φεισωμαι NA (φισ.)
 ουθεν φισομαι C inc stich AC

- οὐ γὰρ ἐψευσάμην ῥήματα ἁγία θεοῦ μου.
- 11 ¹¹τίς γάρ μου ἡ ἰσχὺς, ὅτι ὑπομένω;
ἢ τίς μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέχεται μου ἡ ψυχή;
- 12 ¹²μή ἰσχὺς λίθων ἡ ἰσχὺς μου;
ἢ αἱ σάρκες μου εἰσιν χαλκείαι;
- 13 ¹³ἢ οὐκ ἐπ' αὐτῷ ἐπεποίθειν;
βοήθεια δὲ ἀπ' ἐμοῦ ἄπεστιν.
- 14 ¹⁴ἀπείπατό με ἔλεος,
ἐπισκοπὴ δὲ Κυρίου ὑπερείδεν με.
- 15 ¹⁵οὐ προσεῖδόν με οἱ ἐγγύτατοί μου· ὥσπερ χειμάρρους ἐκλείπων,
ἢ ὥσπερ κῦμα παρηλθόν με·
- 16 ¹⁶οἵτινές με διευλαβοῦντο, νῦν ἐπιπεπτώκασίν μοι ὥσπερ χιῶν
ἢ κρύσταλλος πεπηγώς·
- 17 ¹⁷καθὼς τακείσα θέρμης γενομένης οὐκ ἐπεγνώσθη ὅπερ ἦν·
- 18 ¹⁸οὕτως ἀγὼ κατελείφθην ὑπὸ πάντων,
ἀπωλόμην δὲ καὶ ἔξοικος ἐγενόμην.
- 19 ¹⁹ἴδετε ὁδοὺς Θαιμανῶν,
ἀτραποὺς Σαβῶν οἱ διορῶντες·
- 20 ²⁰καὶ αἰσχύνην ὀφειλήσουσιν
οἱ ἐπὶ πόλεσιν καὶ χρήμασιν πεποιθότες.
- 21 ²¹ἀτὰρ δὲ καὶ ὑμεῖς ἐπέβητέ μοι ἀνελεημόνως,
ὥστε ἰδόντες τὸ ἐμὸν τραῦμα φοβήθητε.
- 22 ²²τί γάρ; μή τι ὑμᾶς ᾗτησα,
- 23 ²³ἢ τῆς παρ' ὑμῶν ἰσχύος ἐπιδέομαι, ²³ὥστε σῶσαί με ἐξ
ἐχθρῶν,
- ἢ ἐκ χειρὸς δυναστῶν ῥύσασθαι με;
- 24 ²⁴διδάξατέ με, ἐγὼ δὲ κωφεύσω·
εἴ τι πεπλάνημαι, φράσατέ μοι.

10 ρηματα αγια] αγια ρηματα B εν ρηματι αγιου A 11 η ισχυς] om η BAC
B* (hab η B^{c,a}) | η τις] τις γαρ C 12 ειση C | χαλκαι A 14 απει-
πατο] + δε A | επισκοπη δε] και επισκοπη A | υπεριδεν A 15 προσιδον
A | εκλειπων B | κυματα A | παρηλθον (παρελθ. B* παρηλθ. B¹) με] παρηλθο-
μεν C 16 διευλαβουντο (διηυλ. C)] ευλαβουντο A 17 τακεις A |
γνωμενης A | επεγνωσθη] ετι εγνωσθη A ανε[γνωσθη] C | οπερ ην] περ ην sup
ras A^a 18 καγω] και εγω A | κατελειφθην B* B^c (κατελειφθ. B^{ab} A) | δε]
τε A 19 ατραπου] pt και A | Σαβων] Εσεβων B^{c,a} ασεβων A^{vid} | οι
διορωντες] + αισχυνθηται A 20 om και 1° A | αισχυνην] + οι ορωντες A |
οφιλησουσιν B^a 21 δε] θη A 23 εξ εχθρων] εκ χειρος κακων A | εκ
χειρος...ρυσασθαι με] ρυσασθαι με εκ χειρος δυναστου A | δυναστων] δυναστω
sup ras B^{1a?}

- B 25 ἄλλ' ὥς ἔοικεν φαῦλα ἀληθινοῦ ῥήματα, 25
 οὐ γὰρ παρ' ὑμῶν ἰσχύν αἰτοῦμαι·
 26 οὐδὲ ὁ ἔλεγχος ὑμῶν ῥημασίν με παύσει, 26
 οὐδὲ γὰρ ὑμῶν φθέγμα ῥήματος ἀνέξομαι.
 27 πλὴν ὅτι ἐπ' ὀρφανῷ ἐπιπίπτετε, 27
 ἐνάλλεσθε δὲ ἐπὶ φίλῳ ὑμῶν.
 28 νυνὶ δὲ εἰσβλέψας εἰς πρόσωπα ὑμῶν οὐ ψεύσομαι. 28
 29 καθίσατε δὴ καὶ μὴ εἴη ἄδικον, 29
 καὶ πάλιν τῷ δικαίῳ συνέρχεσθε.
 30 οὐ γάρ ἐστιν ἐν γλώσση μου ἄδικον· 30
 ἢ ὁ λάρυγξ μου οὐχὶ σύνεσιν μελετᾷ;
 1 πότερον οὐχὶ πειρατήριόν ἐστιν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς, 1 VII
 καὶ ὥσπερ μισθίου αὐθημερινοῦ ἡ ζωὴ αὐτοῦ;
 2 ἢ ὥσπερ θεράπων δεδοικώς τὸν κύριον αὐτοῦ καὶ τέτευχώς 2
 σκιᾶς,
 ἢ ὥσπερ μισθωτὸς ἀναμένων τὸν μισθὸν αὐτοῦ;
 3 οὕτως κἀγὼ ὑπέμεινα μῆνας κενούς, 3
 νύκτες δὲ ὀδυνῶν δεδομένοι μοί εἰσιν.
 4 ἐὰν κοιμηθῶ, λέγω Πότε ἡμέρα;
 ὥς δ' ἂν ἀναστῶ, πάλιν Πότε ἐσπέρα;
 πλήρης δὲ γίνομαι ὀδυνῶν ἀπὸ ἐσπέρας ἕως πρωί.
 5 φύρεται δέ μου τὸ σῶμα ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων, 5
 τήκω δὲ βῶλακας γῆς ἀπὸ ἰχῶρος ξύων.
 6 ὁ δὲ βίος μου ἐστιν ἐλαφρώτερος λαλιᾶς,
 ἀπόλωλεν δὲ ἐν κενῇ ἐλπίδι.
 7 μνήσθητι οὖν ὅτι πνεῦμά μου ἡ ζωή, 7
 καὶ οὐκ ἔτι ἐπανελεύσεται ὀφθαλμός μου ἰδεῖν ἀγαθόν.[†]
 ¶ C 8 οὐ περιβλέψεται με ὀφθαλμός ὀρωντός με· 8

HAC 25 ἀληθινου] pr ανδρος A | ισχυν] pr ρημα ουδε A 26 ρημασιν με] τα
 ρηματα μου A | om γαρ A | υμων φθεγμα ρηματος] φθεγματος ρηματος ρηματος
 υμων A* (ras τος ρημα (2º) A¹) | φθεγματο (? φθεγμα το) N* (improb το N²)
 27 om επ A 28 εισβλεψας] εμβλεψας A 29 αδικον] + εν κρισι N^{c.a} (postea
 ras) A | συνερχεσθε] + νυν αρξασθαι N^{c.a} vid (postea ras) 30 ου γαρ...
 αδικον] ου γαρ εστιν αδικον εν γλωσση μου A (ου γαρ ε. a. sup ras pl litt
 A²) | η ο λαρυγξ μου ουχι] inter η et ο superscr ουχι N^{c.a} sed ipse postea del:
 ουχι δε και ο λαρ. μου A VII 1 ουχι] seq β in N* (improb β N¹) |
 ανθρωπου] pr του N | μισθου A 2 τετευχως] τετυχηκως A 3 καγω]
 και εγω A | κενους] καινους HAC 4 πληρεις B | απο] αφ AC 5 ξυων]
 ξεων AC 6 ελαφροτερος Bab N^{c.a} AC | λαλιας] δρομεως N^{c.a} (postea
 restit λαλ.) A | κενη] καινη NC 7 ουν] δε A | οφθαλμος] pr ο HAC
 8 ου περιβλεψεται] ου κατειοι A | με 1º] μοι A | οφθαλμος] pr ο A

- οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν ἐμοί, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί, κ
 9 ὥσπερ νέφος ἀποκαθαρθὲν ἀπ' οὐρανοῦ.
 ἐὰν γὰρ ἄνθρωπος καταβῇ εἰς ἄδην, οὐκ ἔτι μὴ ἀναβῇ,
 10 οὐδ' οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον,
 οὐδ' οὐ μὴ ἐπιγνῶ αὐτὸν ἔτι ὁ τόπος αὐτοῦ.
 11 ἀτὰρ οὖν οὐδὲ ἐγὼ φείσομαι τῷ στόματί μου,
 λαλήσω ἐν ἀνάγκῃ ὦν,
 ἀνοιξω πικρίαν ψυχῆς μου συνεχόμενος.
 12 πότερον θάλασσά εἰμι ἢ δράκων,
 ὅτι κατέταξας ἐπ' ἐμέ φυλακὴν;
 13 εἶπα ὅτι Παρακαλέσει με ἡ κλίνη μου,
 ἀνοισω δὲ πρὸς ἐμαντὸν ἰδίᾳ λόγον τῇ κοίτῃ μου.
 14 ἐκφοβεῖς με ἐνυπνίοις, καὶ ἐν ὁράμασίν με καταπλήσσεις.
 15 ἀπαλλάξεις ἀπὸ πνεύματός μου τὴν ψυχὴν μου,
 ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὀστέα μου.
 16 οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ζήσομαι, ἵνα μακροθυμήσω·
 ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, κενὸς γάρ μου ὁ βίος.
 17 τί γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι ἐμεγάλυνας αὐτόν;
 ἢ ὅτι προσέχεις τὸν νοῦν εἰς αὐτόν;
 18 ἢ ἐπισκοπὴν αὐτοῦ ποιήσῃ ἕως τὸ πρῶν,
 καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς;
 19 ἕως τίνος οὐκ ἔῃς με
 οὐδὲ προίῃ με, ἕως ἂν καταπίω τὸν πτύελόν μου ἐν ὀδύνῃ;
 20 εἰ ἐγὼ ἤμαρτον, τί δυνήσομαι πρᾶξαι,
 ὃ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων;
 διὰ τί ἔθου με κατεντευκτὴν σου,
 εἰμί δὲ ἐπὶ σοὶ φορτίον;

8 om ετι Α 9 ωσπερ] pr και ουκ ετι ειμι Α | ουκ ετι μη αναβη] ου μη ΝΑ
 αν αναβη ετι Α 10 ουδ ου (1°)] ουδε Α | επιστρεψη (επιστραφη Α)] + ετι
 ΝΑ | ουδ ου (2°)] ουδε ΝΑ | ο τοπος αυτου ετι Α 11 αταρ] τοιγαρ Α |
 om ουν Ν* (hab Ν^{c.a}) | λαλησω] + δε Α | ων] + του πνς μου Ν^{c.a} (postea ras)
 Α | ανοιξω] + το στομα μου Ν^{c.a} (postea ras) Α | πικριαν] ras ν Ν^{c.a}(vid) εν
 πικρια Α | om μου 2° Α | συνεχομενος] + φοβω Ν* (improb Ν¹) 12 οτι] ετι
 Α | επ εμε] κατ εμου Α 13 ειπα] ειπον Α | om οτι Α | ιδια λογον] δια-
 λογον ιδια Α 14 εκφοβεις] pr δια τι Α 15 απαλλαξεις (απαλλασσεις
 Α)] + δε Ν^{c.a} (postea ras) Α | om μου 1° Α | ψυχην] ζων Α | απο δε θανατου
 ...μου 3°] την δε ψυχην μου απο του σωματος μου Α 16 κενος] καινος ΝΑ
 18 ποιηση] ποιη Α | om εως το πρωι...κρινεις Ν* (hab Ν^{c.a} sed ex κρινεις
 tantum superest s) om εως Α 20 δυνησομαι] δυναμαι σοι ΝΑ | εθου]
 ειθου Ν* (εθ. Ν¹ c.a (vid))

Π 21 καὶ διὰ τί οὐκ ἐποιήσω τῆς ἀνομίας μου λήθην 21
καὶ καθαρισμόν τῆς ἁμαρτίας μου;
νυνὶ δὲ εἰς γῆν ἀπελεύσομαι,
ὀρθρίζων δὲ οὐκ ἔτι εἰμί.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχείτης λέγει 1 VIII

2 Μέχρι τίνος λαλήσεις ταῦτα; 2

πνεῦμα πολυρῆμον τοῦ στόματός σου.

3 μὴ ὁ κύριος ἀδικήσῃ κρίνων; 3

ἢ ὁ τὰ πάντα ποιήσας ταραῖζει τὸ δίκαιον;

4 εἰ οἱ υἱοὶ σου ἤμαρτον ἐναντίον αὐτοῦ, 4

ἀπέστειλεν ἐν χεὶρὶ ἀνομίας αὐτῶν.

5 σὺ δὲ ὀρθρίζε πρὸς Κύριον Παντοκράτορα δεόμενος. 5

6 εἰ καθαρὸς εἶ καὶ ἀληθινός, δεήσεως ἐπακούσεται σου, 6

ἀποκαταστήσει δέ σοι δίκαιαν δικαιοσύνην·

7 ἔσται οὖν τὰ μὲν πρῶτά σου ὀλίγα, 7

τὰ δὲ ἔσχατά σου ἀμύθητα.

8 ἐπερώτησον γὰρ γενεὰν πρώτην, 8

ἐξιχνίασον δὲ κατὰ γένος πατέρων·

9 χιλιετοὶ γὰρ ἐσμεν καὶ οὐκ οἶδαμεν, 9

σικιὰ γὰρ ἐστὶν ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ βίος.

10 ἢ οὐχ οὗτοί σε διδάξουσιν καὶ ἀναγγελοῦσιν, 10

καὶ ἐκ καρδίας ἐξάξουσιν ῥήματα;

11 μὴ θάλλει πάπυρος ἄνευ ὕδατος; 11

ἢ ὑψωθήσεται βούτομον ἄνευ πότου;

12 ἔτι ὅν ἐπὶ ρίζης, καὶ οὐ μὴ θερισθῇ· 12

πρὸ τοῦ πιεῖν πᾶσα βοτάνη οὐχὶ ξηραίνεται;

13 οὕτως τοίνυν ἔσται τὰ ἔσχατα πάντων τῶν ἐπιλανθανομένων 13

τοῦ κυρίου·

ἐλπὶς γὰρ ἀσεβοῦς ἀπολείται.

NA 21 ουκ...ληθην] ου ληθην εποιησω της αμαρτιας μου A | αμαρτιας] ανομιας
A | νυν N* (νυνι N*) VIII 1 Σαυχιτης NA 2 om ταυτα N* (hab
N* ante c.a) 4 οι υιοι] om οι NA | χειρι] χερσιν N | ανομιας] την ανο-
μιαν A 6 αληθινος]+ει A | σου επακουσεται A 8 γαρ] δε N
om A 9 γαρ 2°] δε A | ο βιος επι της γης A 10 διδαξουσιν]+ρη-
ματα A | αναγγελοουσιν]+σοι συνεσιν σοφιας A | εξαξουσιν] σε διδαξουσιν A
12 om επι ον...θερισθη N* (hab Nc.a) | πασαν βοτανην A | ουχι] εαν δε μη
πιη A 13 κυριου] θυ A | ασεβων N* (-βους Nc.a) | απολειται] ολει-
ται A

- 14 ¹⁴ἀοίκητος γὰρ αὐτοῦ ἔσται ὁ οἶκος,
ἀράχνη δὲ αὐτοῦ ἀποβήσεται ἡ σκηνή.
15 ¹⁵ἐὰν ὑπερείσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, οὐ μὴ στῇ·
ἐπιλαβομένου δὲ αὐτοῦ οὐ μὴ ὑπομείνῃ·
16 ¹⁶ὑγρὸς γάρ ἐστιν ὑπὸ ἡλίου,
καὶ ἐκ σαπρίας αὐτοῦ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ ἐξελεύσεται.
17 ¹⁷ἐπὶ συναγωγὴν λίθων κοιμᾶται,
ἐν δὲ μέσῳ χαλίκων ζήσεται.
18 ¹⁸ἐὰν καταπίῃ, ὁ τόπος ψεύσεται αὐτόν·
οὐχ ἐόρακας τοιαῦτα.
19 ¹⁹ὅτι καταστροφή ἀσεβοῦς τοιαύτη,
ἐκ δὲ γῆς ἄλλον ἀναβλαστήσει.
20 ²⁰ὁ γὰρ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσεται τὸν ἄκακον,
πάν δὲ δῶρον ἀσεβοῦς οὐ δέξεται.
21 ²¹ἀληθινῶν δὲ στόμα ἐμπλήσει γέλωτος,
τὰ δὲ χεῖλη αὐτῶν ἐξομολογήσεως·
22 ²²οἱ δὲ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐνδύσονται αἰσχύνῃν,
δίαίτα δὲ ἀσεβοῦς οὐκ ἔσται.

- ΙΧ 1 ¹Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει
2 ²Ἐπ' ἀληθείας οἶδα ὅτι οὕτως ἐστίν.
πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς παρὰ Κυρίῳ;
3 ³ἐὰν γὰρ βούληται κριθῆναι αὐτῷ,
οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ,
ἵνα μὴ ἀντείπῃ πρὸς ἕνα λόγον αὐτοῦ ἐκ χιλιῶν.
4 ⁴σοφὸς γάρ ἐστιν διανοία, κραταιὸς τε καὶ μέγας·
τίς σκληρὸς γενόμενος ἐναντίον αὐτοῦ ὑπέμεινεν;
5 ⁵ὁ παλαιῶν ὄρη, οὐκ οἶδασιν,
ὁ καταστρέφων αὐτὰ ὀργῇ·
6 ⁶ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων,
οἱ δὲ στύλοι αὐτῆς σαλεύονται·

14 γαρ] δε A | εσται αυτου NA | οικος]+και η οδος αυτου A | αραχνη... NA
σκηνη] η δε σκηνη αυτου αραχνη αποβησεται, A 15 υπεριση B* c (vid) N
(υπερεισ. Bab) υπερεισι A | αυτου 2ο] αυτης A 16 om αυτου 1ο N 17 συν-
αγωγη A 18 αυτον ο τ. ψευσεται A | εωρακας Bab εoras N 19 αλλο A
20 αποποιησεται A | δεξεται B^{edit} 21 τα δε χειλη] και τα χειλη A | εξομο-
λογησεως] αγαλλιασεως A 22 ενδυσωνται A | αισχυνην sup ras 1ο circ
litt A | διαιτα δε] και διαιτα A | ασεβων N* (-βους N^{c,a}) ΙΧ 3 αυτω 1ο]
μετ αυτου A | χιλιων] χειλιων B χειλεων A 4 εναντιον αυτου γενομενος N
5 ουκ] pr και Bab NA | οργη] pr εν A

- B 7 ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ καὶ οὐκ ἀνατέλλει, 7
 κατὰ δὲ ἄστρον κατασφραγίζει,
 κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτοῦ σκόλιόν τι ἐπενόησεν,
 8 ὁ τανύσας τὸν οὐρανὸν μόνος, 8
 περιπατῶν ὡς ἐπ' ἐδάφους ἐπὶ θαλάσσης·
 9 ὁ ποιῶν Πλειάδα καὶ Ἑσπερον καὶ Ἀρκτοῦρον καὶ ταμεία 9
 Νότου·
 10 ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, 10
 ἔνδοξά τε καὶ ἐξαισία, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός.
 11 ἔαν ὑπερβῇ με, οὐ μὴ ἴδω· 11
 καὶ ἔαν παρέλθῃ με, οὐδ' ὥς ἔγνω·
 12 ἔαν ἀπαλλάξῃ, τίς ἀποστρέψει; 12
 ἢ τίς ἐρεῖ αὐτῷ τί ἐποίησας;
 13 αὐτὸς γὰρ ἀπέστραπται ὀργήν, 13
 ὑπ' αὐτοῦ ἐκάμφθησαν κήτη τὰ ὑπ' οὐρανόν.
 14 ἔαν δέ μου ὑπακούσεται, ἡ διακρινεῖ τὰ ῥήματά μου. 14
 15 ἔαν γὰρ ὧ δίκαιος, οὐκ εἰσακούσεται μου, 15
 τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθῆσομαι·
 16 ἔαν τε καλέσω καὶ μὴ ὑπακούσῃ, 16
 οὐ πιστεύω ὅτι εἰσακήκοέν μου.
 17 μὴ γνόφω με ἐκτρίψῃ; 17
 πολλὰ δέ μου τὰ συντρίμματα πεποίηκεν διὰ κενῆς.
 18 οὐκ ἐγὼ γάρ με ἀναπνεύσαι, 18
 ἐνέπλησεν δέ με πικρίας.
 19 ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύει, κρατεῖ· 19
 τίς οὖν κρίματι αὐτοῦ ἀντιστήσεται;
 20 ἔαν γὰρ ὧ δίκαιος, τὸ στόμα μου ἀσεβήσῃ· 20
 ἔαν τε ὧ ἄμεμπτος, σκολιὸς ἀποβήσομαι.
 21 εἴτε γὰρ ἡσέβησα, οὐκ οἶδα τῇ ψυχῇ, 21
 πλὴν ἀφαιρεῖταί μου ἡ ζωή.

NA 7 ηλιω]+μη ανατελλει A | κατα δε αγγελων...επενοησεν] pr asterisc N^{c.a}
 om A 8 περιπατων] pr και B^{ab}A pr ο N | επι θαλασσης ως επ εδαφους A |
 επ] επι N* (επ [ras ι] N[?]) | om επι N* (hab N^{c.a} (vid) c.c) 9 Πλιαδα A |
 ταμεια B^{ab} (-μα B* NA) 11 υπερβη] αρ post υ et μ post ρ N* (improb
 N¹ et postea ras N[?]) | ον, δ ως (sic) A 12 εαν] pr και A 13 οργη
 A | αυτου]+δε N^{c.a} | εκαμφθη A 14 υπακουσεται (-σηται N)] εισακουση
 A | διακρινη A 15 εαν]+τε N^{c.a}A 16 τε] δε N | om μη NA |
 υπακουση] εισακουση A 17 γνωφω] pr εν A | συντριμματα]+μου A
 18 αναπλευσαι N* (αναπν. N^{c.a}) | δε] γαρ N 19 ισχυι NA 21 ησε-
 βηκα N | πλην] διο N* πλην N^{c.a} πλην οτι N^{c.c}A | αφηρηται A

- 22 διὸ εἶπον Μέγαν καὶ δυνάστην ἀπολλύει ὀργή, B
 23 ²³ ὅτι φαῦλοι ἐν θανάτῳ ἐξαισίων,
 ἀλλὰ δίκαιοι καταγελῶνται·
 24 ²⁴ παραδίδονται γὰρ εἰς χεῖρας ἀσεβοῦς.
 πρόσωπα κριτῶν αὐτῆς συνκαλύπτει·
 εἰ δὲ μὴ αὐτός ἐστιν, τίς ἐστιν;
 25 ²⁵ ὁ δὲ βίος μου ἐστιν ἐλαφρώτερος δρομέως·
 ἀπέδρασαν, καὶ οὐκ εἶδον·
 26 ²⁶ ἢ καὶ ἔστιν ναυσὶν ἵχνος ὁδοῦ,
 ἢ ἀετοῦ πετομένου ζητοῦντος βοράν;
 27 ²⁷ ἐάν τε γὰρ εἶπω, ἐπιλήσομαι λαλῶν,
 συνκύψας τῷ προσώπῳ στενάζω.
 28 ²⁸ σείομαι πᾶσιν τοῖς μέλεσιν,
 οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ ἀθῶόν με ἐάσεις.
 29 ²⁹ ἐπειδὴ δέ εἰμι ἀσεβής, διὰ τί οὐκ ἀπέθανον;
 30 ³⁰ ἐὰν γὰρ ἀπολούσωμαι χιόνι,
 καὶ ἀποκαθάρωμαι χερσὶν καθααῖς,
 31 ³¹ ἵκανῶς ἐν ῥύπῳ με ἔβαψας,
 ἐβδελύξατο δέ με ἡ στολή.
 32 ³² οὐ γὰρ εἶ ἄνθρωπος κατ' ἐμέ ᾧ ἀντικρινούμαι,
 ἵνα ἔλθωμεν ὁμοθυμαδὸν εἰς κρίσιν.
 33 ³³ εἶθε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν καὶ ἐλέγχων
 καὶ διακούων ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων·
 34 ³⁴ ἀπαλλαξάτω ἀπ' ἐμοῦ τὴν ῥάβδον,
 ὃ δὲ φόβος αὐτοῦ μή με στροβείτω,
 35 ³⁵ καὶ οὐ μὴ φοβηθῶ ἀλλὰ λαλήσω·
 X I οὐ γὰρ οὕτω συνεπίσταμαι, *κάμνων τῇ ψυχῇ μου.
 στένων ἐπαφήσω ἐπ' αὐτὸν τὰ ῥήματά μου·

22 ἀπολνει Α 23 ἐξαισιω (ἐξωσ. Α)] + ἀπολονται Α 24 αι- ΝΑ
 της] αυτου Α | συγκαλυπτει Β^{ab} | om τις εστιν Ν^{c,a} Α 25 εστιν
 ελαφρωτερος (ελαφροτ. Β^{ab} ΝΑ)] ελαφρ. εστιν Α | απεδρασαν] απεδρα Α |
 ειδσαν] ιδον Α 26 βορρα] Α 27 συγκυψας Β^{ab} 28 σειομαι]
 + γαρ Α | μεεσιν Ν* (μελ. Ν¹) 29 om δε Α 30 απολουσομαι Α |
 χερσι Α 31 με εν ρυπω Α | στολη] + μου Α 32 ω] ου Α 33 ειθε]
 ει γαρ Α | ελεγχων] ο διελεγχων Α | διακουων] διακρινων Α | αμφοτερων]
 + δυειν δε μοι χρια Α 34 ραβδον] + αυτου Α | ο δε φοβος] και ο φοβος Α
 35 om μη Ν* (hab Ν^{c,a}) | αλλα] αν Ν* (αλλα Ν^{c,a}) | ουτω] αυτω Ν* ουτως Ν^{c,a}
 om Α | συνεπισταμαι] + εμαντω αδικον Ν^{c,a} Α X 1 om καμνων τη ψυχη]
 μου Ν* (hab Ν^{c,a}) | καμνων] καμνω δε (inc stich) Α | επαφησω επ αυτον] επ
 εμαντον επαφ. Α | τα ρηματα] τον θυμον Α

- B   λαλήσω πικρία ψυχῆς μου συνεχόμενος,
 ² καὶ ἐρῶ πρὸς Κύριον Μὴ με ἀσεβεῖν δίδασκε· 2
 καὶ διὰ τί με οὕτως ἔκρινας;
 ³ ἢ καλόν σοι ἐὰν ἀδικήσω; 3
 ὅτι ἀπείπω ἔργα χειρῶν σου,
 βουλῇ δὲ ἀσεβῶν προσέσχες;
 ⁴ ἢ ὥσπερ βροτὸς ὁρᾶ καθορᾶς; 4
 ἢ καθὼς ὁρᾶ ἄνθρωπος βλέψῃ;
 ⁵ ἢ ὁ βίος σου ἀνθρώπινός ἐστιν, 5
 ἢ τὰ ἔτη σου ἀνδρός;
 ⁶ ὅτι ἀνεζήτησας τὴν ἀνομίαν μου, 6
 καὶ τὰς ἁμαρτίας μου ἐξιχνίασας;
 ⁷ οἶδας γὰρ ὅτι οὐκ ἠσέβησα· 7
 ἀλλὰ τίς ἐστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν σου ἐξαιρούμενος;
 ⁸ αἱ χεῖρές σου ἐπλασάν με καὶ ἐποίησάν με, 8
 μετὰ ταῦτα μεταβαλὼν με ἔπαισας.
 § C   ⁹ μνήσθητι ὅτι πηλὸν με ἐπλασας, 9
 εἰς δὲ γῆν με πάλιν ἀποστρέφεις.
 ¹⁰ ἢ οὐχ ὥσπερ γάλα με ἤμελξας, 10
 ἐτύρωσας δέ με ἴσα τυρῶ;
 ¹¹ δέρμα δὲ καὶ κρέα με ἐνέδυσας, 11
 ὅστέοις δὲ καὶ νεύροις με ἐνειρας·
 ¹² ζῶν δὲ καὶ ἔλεος ἔθου παρ' ἐμοί, 12
 ἢ δὲ ἐπισκοπὴ σου ἐφύλαξέν μου τὸ πνεῦμα.
 ¹³ ταῦτα ἔχων ἐν σεαυτῷ οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι· 13
 ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐθέν.
 ¹⁴ ἐάν τε γὰρ ἁμάρτω, φυλάσσεις με, 14
 ἀπὸ δὲ ἀνομίας οὐκ ἀθῶόν με πεποιήκας.
 ¹⁵ ἐάν τε γὰρ ἀσεβήσω, οἶμοι· 15
 ἐάν δὲ ὦ δίκαιος, οὐ δύναμαι ἀνακύψαι,
 πλήρης γὰρ ἀτιμίας εἰμί.

NAC   1 λαλήσω] pr τα δε ρηματα μου A | πικρία] πικρίας N* (πικρία N^{c.a}) pr εν
 A | om μου 3° A   2 εκρινες A   3 σοι] + εστιν A | αδικήσω] ασεβήσω A |
 απειπω] απιπωμε A   4 η καθως...βλεψη] pr asterisc N^{c.a} | βλεψη] βλεψις A
 5 om εστιν A   7 οίδα A   8 επλασαν] εποιησαν NA | εποιησαν] επλασαν
 NA | μετα] + δε A   9 παλιν με N   10 ετυρωσας] επηξας A   11 om δε
 1° NA | κρεας NAC | ενειρας με A   12 ελεον A   13 σεαυτω] εαυτω
 N^{c.a} A* fort (σε sup ras A^a) | ουθεν] ουδεν A   14 φυλαξεις N* (-σσεις N^{c.a})
 A | πεποιηκας] εασις A   15 τε] δε C | οιμμοι B* NA (οιμοι B^b) | δε] τε γαρ
 N τε A | δυναμαι] δυνασομαι A | ανακυψαι A | ατιμιας ειμι] ειμι ανομιας A

- 16 ¹⁶ ἄγρευόμαι γὰρ ὥσπερ λέων εἰς σφαγὴν·
παλιν γὰρ μεταβαλὼν δεινῶς με ὀλέκεις,
17 ¹⁷ ἐπανακαινίζων ἐπ' ἐμέ τὴν ἔτασίν μου·
ὀργῇ δὲ μεγάλῃ μοι ἐχρήσω,
ἐπήγαγες δὲ ἐπ' ἐμέ πειρατήρια.
18 ¹⁸ ἵνα τί οὖν ἐκ κοιλίας με ἐξήγαγες, καὶ οὐκ ἀπέθανον,
ὀφθαλμοὺς δέ με οὐκ εἶδεν,
19 ¹⁹ καὶ ὥσπερ οὐκ ὦν ἐγενόμην;
διὰ τί γὰρ ἐκ γαστροῦ εἰς μνήμα οὐκ ἀπηλλάγην;
20 ²⁰ ἢ οὐκ ὀλίγος ἐστὶν ὁ βίος τοῦ χρόνου μου;
ἔασόν με ἀναπαύσασθαι μικρὸν
21 ²¹ πρὸ τοῦ με πορευθῆναι ὅθεν οὐκ ἀναστρέψω,
εἰς γῆν σκοτινὴν καὶ γνοφεράν,
⁽²²⁾ εἰς γῆν σκότους αἰωνίου, οὗ οὐκ ἔστιν φέγγος
οὐδὲ ὥραν ζῶην βροτῶν.

- XI 1 ¹ Ὑπολαβὼν δὲ Σωφάρ ὁ Μειναιῖος λέγει
2 ² Ὁ τὰ πολλὰ λέγων καὶ ἀντακούσεται·
ἦ καὶ ὁ εὖλαλος οἴεται εἶναι δίκαιος;
3 ³ εὐλογημένος γεννητὸς γυναικὸς ὀλιγόβιος.
μὴ πολὺς ἐν ῥήμασιν γίνου,
οὐ γάρ ἐστιν ὁ ἀντικρινόμενός σοι.
4 ⁴ μὴ γὰρ λέγε ὅτι Καθαρός εἰμι τοῖς ἔργοις
καὶ ἄμεμπτος ἐναντίον αὐτοῦ.
5 ⁵ ἀλλὰ πῶς ἂν ὁ κύριος λαλήσῃ πρὸς σέ;
καὶ ἀνοίξει χεῖλῃ αὐτοῦ μετὰ σου;
6 ⁶ εἴτα ἀναγγελεῖ σοι δύναμιν σοφίας,
ὅτι διπλοῦς ἔσται τῶν κατὰ σέ·
καὶ τότε γνώσῃ ὅτι ἄξιός σοι ἀπέβη ἀπὸ Κυρίου ὧν ἡμέρτηκας.
7 ⁷ ἢ ἵχνος Κυρίου εὐρήσεις;

16 γαρ 1^ο] δε A | παλιν γαρ] παλιν δε B^{c,a} και παλιν A | μεταβαλων] HAC
+ με A | ολεκεις] adnot απολεις φονευεις B^{a,m,g} 17 μου] σου A | επηγαγες
δε] και επηγειρας A 19 εγενομην] εγεγονειν A | γαρ] δε A | απηλλαγην]
απηλθον A 20 βιος του χρονου] χρονος του βιου A | μικρον] ολιγον B
21 om με B | οθεν ουκ bis scr A* (ras 1^ο A⁷) | αναστρεφω A | σκοτεινην B^b
C^{vid} | om ου B* (superscr B¹) XI 1 Μιναιος B 2 δικαιος ειναι A
3 γυναικος γεννητος A | ου γαρ sup ras A^a 5 λαλησαι ο κς A | λαλησει
B | ανοιξει (-ξη A)] διανυξει C | μετα σου] μετ αυτου A* (μ. σ. A^{a,vid})
6 εσται] εστιν A | τω B* (των B^{c,a}) | απεβη] παρεβη A | απο] παρα C
7 η 1^ο] μη A

- Εἰ ἡ εἰς τὰ ἔσχατα ἀφίκου ἃ ἐποίησεν ὁ παντοκράτωρ;
 8 ὕψηλός ἐστι οὐρανός, καὶ τί ποιήσεις;
 βαθύτερα δὲ τῶν ἐν ἄδου· τί οἶδας;
 9 ἡ μακρότερα μέτρου γῆς
 ἡ εὐρους θαλάσσης.
 10 ἔὰν δὲ καταστρέψῃ τὰ πάντα, τίς ἐρεῖ αὐτῷ· Τί ἐποίησας;
 11 αὐτὸς γὰρ οἶδεν ἔργα ἀνόμων,
 ἰδὼν δὲ ἄτοπα οὐ παρόψεται.
 12 ἄνθρωπος δὲ ἄλλως νήχεται λόγοις·
 βροτὸς δὲ γεννητὸς γυναικὸς ἴσα ὄνῃ ἐρημίῃ.
 13 εἰ γὰρ σὺ καθαρὰν ἔθου τὴν καρδίαν σου,
 ὑπτιάζεις δὲ χεῖρας πρὸς αὐτόν·
 14 εἰ ἄνομόν τί ἐστίν ἐν χερσίν σου,
 πόρρω ποίησον αὐτὸ ἀπὸ σοῦ,
 ἀδικία δὲ ἐν διαίτῃ σου μὴ αὐλισθήτω.
 15 οὕτως γὰρ ἀναλάμψει σου τὸ πρόσωπον ὥσπερ ὕδωρ καθαρόν, 15
 ἐκδύση δὲ ῥύπον καὶ οὐ μὴ φοβηθῇς·
 16 καὶ τὸν κόπον ἐπιλήσῃ 16
 ὥσπερ κῦμα παρελθόν, καὶ οὐ πτοηθήσῃ·
 17 ἡ δὲ εὐχή σου ὥσπερ ἑωσφόρος, 17
 ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀνατελεῖ σοι ζωή·
 18 πεποιθώς τε ἔσῃ ὅτι ἔστιν σοι ἐλπίς, 18
 ἐκ δὲ μερίμνης καὶ φροντίδος ἀναφανείσῃ σοι εἰρήνη.
 19 ἡ συχάσεις γάρ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ πολεμῶν σε· 19
 μεταβαλλόμενοι δὲ πολλοὶ σου δεηθήσονται.
 20 σωτηρία δὲ αὐτοὺς ἀπολείψει· 20
 ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἀπώλεια,
 ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τακήσονται.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει

1 XII

ΝΑC 7 α] ων Α 8 ο ουρανος] om ο Ν* (hab ο Νc.a) C + γη δε βαθια Α | βα-
 θυτερα δε] η βαθυτερα Α 9 μετρων Α | γης] + επιστασε Α | ευρος Α
 11 ανομων sup ras Αa | ιδων] ιδον Α* vid (ο ras Α?) | ατοπον Α 12 λογους]
 αλογους Α* (improb α Αa?) | om ισα Α 13 εθου καθαραν Ν | υπτιαζεις]
 υπτιασας Α | χειρας] τας χ. σου Α 14 ανομον...πορρω sup ras et in mg
 Αa | αυτο] αυτον Α* vid (ο sup ras Αa) | απο σου] απ εμου Ν* (απο σου
 Νc.a) 15 το προσωπον σου Α | φοβηθης] φοβηθηση C 16 τον κοπον] των
 κοπων σου Α | ου] + μη Α* (improb μη Αa?) 17 ανατελλει Ν 18 τε] δε
 C | om εση οτι C 19 ησυχασης C | μεταβαλλομενοι Ν* (-βαλομενοι
 Νc.a (nisi forte iam antea) μεταβαλομενου Α 20 σωτηρια δε] και σωτηρια Α |
 απωλεια] απολειται Α | τακησονται] + παρ αυτω γαρ σοφια και δυναμις Α

- 2 ²Εἴτα ὑμεῖς ἐστε ἄνθρωποι·
 ἡ μεθ' ὑμῶν τελευτήσῃ σοφία.
 3 ³καμοὶ μὲν καρδιά καθ' ὑμᾶς ἐστίν.
 4 ⁴δίκαιος γὰρ ἄνθρωπος καὶ ἀμεμπτος ἐγενήθη εἰς χλεύασμα·
 5 ⁵εἰς χρόνον γὰρ τακτὸν ἡτοίμαστο πεσεῖν ὑπὸ ἄλλων,
 (6) οἴκους τε αὐτοῦ ἐκπορθεῖσθαι ὑπὸ ἀνόμων.
 6 ⁶οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μηδεὶς πεποιθέτω πονηρὸς ὧν ἀθῶος ἔσεσθαι,
 ὅσοι παροργίζουσιν τὸν κύριον,
 ὧς οὐχὶ καὶ ἔτασις αὐτῶν ἔσται.
 7 ⁷ἀλλὰ δὴ ἐρώτησον τετράποδα ἐάν σοι εἴπωσιν,
 πετεινὰ δὲ οὐρανοῦ ἐάν σοι ἀπαγγείλωσιν·
 8 ⁸ἐκδιήγησαι γῇ ἐάν σοι φράσῃ,
 καὶ ἐξηγήσονται σοι οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης.
 9 ⁹τίς οὖν οὐκ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις
 ὅτι χεὶρ Κυρίου ἐποίησεν ταῦτα;
 10 ¹⁰εἰ μὴ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ψυχὴ πάντων ζώντων
 καὶ πνεῦμα παντὸς ἀνθρώπου;
 11 ¹¹νοῦς μὲν γὰρ ῥήματα διακρίνει,
 λάρυγξ δὲ σῖτα γέυεται.
 12 ¹²ἐν πολλῷ χρόνῳ σοφία,
 ἐν δὲ πολλῷ βίῳ ἐπιστήμη.
 13 ¹³παρ' αὐτῷ σοφία καὶ δύναμις,
 αὐτῷ βουλή καὶ σύνεσις.
 14 ¹⁴ἐὰν καταβάλλῃ, τίς οἰκοδομήσει;
 ἐὰν κλείσῃ κατὰ ἀνθρώπων, τίς ἀνοίξει;
 15 ¹⁵ἐὰν κωλύσῃ τὸ ὕδωρ, ξηρανεῖ τὴν γῆν·
 ἐὰν δὲ ἐπαφῇ, ἀπώλεσεν αὐτὴν καταστρέψας.
 16 ¹⁶παρ' αὐτῷ κράτος καὶ ἰσχύς,
 αὐτῷ ἐπιστήμη καὶ σύνεσις.

XII 2 εἴτα] μὴ A | ἀνθρωποι]+μονοι A 3 καμοὶ] καὶ μοι B καὶ ἐμοὶ A B A
 4 ἐγενήθη] ἐγενόμενον A | χλευασμον A 5 οἱ γὰρ B | πεσεῖν]+με A |
 υπο] υπ A | ἀλλων] ἀλλους B^a B^a ἀλλοις A | αὐτοῦ] μου A 6 μηδεὶς]
 μηθεὶς B | παροργίζουσιν] γὰρ οργ. A 7 ἐρωτησον] ἐπερωτησῶν A | εἰπω-
 σιν] εἶπα A | δε] τε A | ἀπαγγείλωσιν] ἀναγγείλῃ A 8 ἐκδιηγήσας B*
 (-σαι B^{c,a}) +δε A | καὶ]+εἰ A | οἱ σοὶ 2° B* (hab B^{c,a}) 9 τίς οὖν] οἱ
 τίς A | πασιν A 10 εἰ μὴ] οἱ A | ζωντων] pr των B^{c,a} A 12 σοφία]
 +εὐρίσκεται A | πολλῶν] μακρῶ A 13 αὐτῷ 2°] pr παρ A 14 καταβαλῇ]
 καταστρέψῃ A | εἰαν 2°] +δε καὶ A | κλείσῃ] ἀποκλίσῃ A | ἀνθρώπων] ἀνῶν A
 15 δε]+καὶ A 16 αὐτῷ 2°] pr παρ A |

- B 17 ¹⁷διάγων βουλευτὰς αἰχμαλώτους, 17
κριτὰς δὲ γῆς ἐξέστησεν.
18 ¹⁸καθιζάνων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνους, 18
καὶ περιέδησεν ζώνῃ ὀσφύας αὐτῶν.
19 ¹⁹ἐξαποστέλλων ἱερεῖς αἰχμαλώτους, 19
δυνάστας δὲ γῆς κατέστρεψεν.
20 ²⁰διαλλάσσων χεῖλη πιστῶν, 20
σύνεσιν δὲ πρεσβυτέρων ἔγνω.
21 ²¹ἐκχέων ἀτιμίαν ἐπ' ἄρχοντας, 21
ταπεινοὺς δὲ ἰάσατο.
22 ²²ἀνακαλύπτων βαθέα ἐκ σκοτόους, 22
ἐξήγαγεν δὲ εἰς φῶς σκιὰν θανάτου.
23 ²³καταστρωννύων ἔθνη καὶ καθοδηγῶν αὐτά. 23
24 ²⁴διαλλάσσων καρδίας ἀρχόντων γῆς, 24
ἐπλάνησεν δὲ αὐτοὺς ἐν ὁδῷ ἧ οὐκ ᾔδεισαν.
25 ²⁵ψηλαφήσαισαν σκοτός καὶ μὴ φῶς, 25
πλανηθείησαν δὲ ὥσπερ ὁ μεθύων.
1 ¹ἰδοὺ ταῦτα ἐόρακέν μου ὁ ὀφθαλμὸς 1 XIII
καὶ ἀκήκοέν μου τὸ οὖς.
2 ²καὶ οἶδα ὅσα καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε, 2
καὶ οὐκ ἀσυνετώτερός εἰμι ὑμῶν.
3 ³οὐ μὴν δὲ ἀλλ' ἐγὼ πρὸς Κύριον λαλήσω, 3
ἐλέγξω δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ἐὰν βούληται.
4 ⁴ὑμεῖς δὲ ἐστε ἱατροὶ ἄδικοι 4
καὶ ἱαταὶ κακῶν πάντες.
5 ⁵εἴη δὲ ὑμῖν κωφεῦσαι, 5
καὶ ἀποβήσεται ὑμῖν σοφία.
6 ⁶ἀκούσατε ἔλεγχον τοῦ στόματός μου, 6
κρίσιν δὲ χειλέων μου προσέχετε.
7 ⁷πότερον οὐκ ἔναντι Κυρίου λαλεῖτε, 7

NA 17 βουλευτας]+γης A 18 καθιζανων] καθιζων A | θρονων N | περι-
δυσεν] περιζωννυνων αυτους A | ζωνη] ζωνη A | οσφυν] οσφρυνος A* (οσφρυνος
A¹) 19 εξαποστελλων] pr ο A 20 διαλασσω B* (διαλλ. Ba¹b)
22 ανακαλυπτων] ο αποκαλυπτων A | βαθεια A 23 καταστρωννυνων] pr
πλανων εθνη και απολλυνων αυτα B^{ab}NA 24 διαλλασσω N* (-σσω N^{c,a}) |
om γης A | om εν NA | η ουκ ηδισαν οδω N 25 ψηλαφησειαν A | μη
ου A XIII 1 εωρακεν B^{ab}N | το ους μου ακηκοεν A 2 και 2°] + γε
νεωτερος υμων A | ουκ ειμι ασυνετωτερος A 3 αλλα προς κν λαλησω
εγω A 4 δε] γαρ A 5 σοφια] εις σοφιαν A 6 ελεγχους N | του
στοματος] om του NA | κρισει A

- 8 ἔναντι δὲ αὐτοῦ φθέγγεσθε δόλον; ⁸ ἢ ὑποστελείσθε; B
 ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ κριταὶ γένεσθε.
 9 ⁹ καλὸν γὰρ ἔαν ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς;
 εἰ γὰρ τὰ πάντα ποιῶντες προστεθήσεσθε αὐτῷ,
 10 ¹⁰ οὐθὲν ἦττον ἐλέγξει ὑμᾶς·
 εἰ δὲ καὶ κρυφῇ πρόσωπα θαυμάσεσθε,
 11 ¹¹ πότερον οὐχὶ δεινὰ αὐτοῦ στροβήσῃ ὑμᾶς;
 ὁ φόβος δὲ παρ' αὐτοῦ ἐπιπεσεῖται ὑμῖν,
 12 ¹² ἀποβήσεται δὲ ὑμῶν τὸ ἀγαυρίαμα ἴσα σποδῶ,
 τὸ δὲ σῶμα πῆλινον.
 13 ¹³ κωφεύσατε, ἵνα λαλήσω καὶ ἀναπαύσωμαι θυμοῦ,
 14 ¹⁴ ἀναλαβὼν τὰς σάρκας μου τοῖς ὁδοῦσιν,
 ψυχὴν δέ μου θήσω ἐν χειρί.
 15 ¹⁵ ἐάν με χειρώσῃται ὁ δυνάστης, ἐπεὶ καὶ ἦρκται,
 ἢ μὴν λαλήσω καὶ ἐλέγξω ἐναντίον αὐτοῦ·
 16 ¹⁶ καὶ τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν,
 οὐ γὰρ ἐναντίον αὐτοῦ δόλος εἰσελεύσεται.
 17 ¹⁷ ἀκούσατε, ἀκούσατε τὰ ῥήματά μου,
 ἀναγγελῶ γὰρ ὑμῶν ἀκούοντων.
 18 ¹⁸ ἰδοὺ ἐγὼ ἐγγὺς εἰμι τοῦ κρίματός μου,
⁸ οἶδα ἐγὼ ὅτι δίκαιος ἀναφανοῦμαι. § C
 19 ¹⁹ τίς γὰρ ἐστὶν ὁ κριθησόμενός μοι,
 ὅτι νῦν κωφεύσω καὶ ἐκλείψω;
 20 ²⁰ θνεῖν δέ μοι χρήσῃ,
 τότε ἀπὸ τοῦ προσώπου σου οὐ κρυβήσομαι·
 21 ²¹ τὴν χεῖρα ἀπ' ἐμοῦ ἀπέχου,
 καὶ ὁ φόβος σου μὴ με καταπλησσέτω.
 22 ²² εἰτ' ἂν καλέσεις, ἐγὼ δὲ σοι ὑπακούσομαι·

8 η] ει A (inc stich) | υμεις δε αυτοι] αυτοι υμεις A | κρινται N* (improb NAC
 ν N*) | γενησθε] + καλως γε λαλουντες A 9 καλον γαρ εαν] om εαν
 B εαν γαρ A | γαρ 2^ο] και A | αυτω] οδω αυτου A 10 προσωπον .λ |
 θαυμασεσθε] θαυμασεται A 11 δεινα] διλια A | ο φοβος] om ο
 N^{c.a} A | παρ αυτου] κυ A 12 αποβησεται δε] και αποβ. A | υμων] υμιν
 N | αγαυριαμα] γαυριαμα B^b N A | ισα] ισον N 13 θυμου] θυμω μου A
 14 οδουσιν] + μου A | χειρι] χερσιν N χερσιν μου A 15 με] pr μη A | η
 μην] ου μην δε αλλα A | ελεγξω] + υμας A 16 τουτο] + το A | εισελευσεται
 εναντιον αυτου δολος A 17 ακουσατε 1^ο] + μου A | μον τα ρηματα A | υμων]
 pr υμιν N 18 εγω 2^ο] pr ο N* (om ο N¹) 19 οτι] ινα A 20 χρηση]
 χρια A χρησην C | om ου N 21 χειρα] + σου A | απ εμου απεχου] αποσχου
 απ εμου A 22 ειτ αν] ειτα B^c εστ αν N* ειτα N^{c.a} (vid) AC | καλεση N*
 (-σις N^{c.a} (vid)) | σοι 1^ο] σου B^a vel potius b N* (σοι N^{c.a}) | υπακουσομαι] υπακουω A

- Η ἡ λαλήσεις, ἐγὼ δέ σοι δώσω ἀνταπόκρισιν.
 23 πόσαι εἰσὶν αἱ ἁμαρτίαι μου καὶ αἱ ἀνομίαι μου; 23
 διδάξόν με τίνες εἰσιν.
 24 διὰ τί ἀπ' ἐμοῦ κρύπτῃ, 24
 ἥγησαι δέ με ὑπεναντίον σοι;
 25 ἡ ὡς φύλλον κινούμενον ὑπὸ ἀνέμου εὐλαβηθήσῃ, 25
 ἡ ὡς χόρτῳ φερομένῳ ὑπὸ πνεύματος ἀντίκεισάι μοι;
 26 ὅτι κατέγραψας κατ' ἐμοῦ κακά, 26
 περιέθηκας δέ μοι νεότητος ἁμαρτίας·
 27 ἔθου δέ μου τὸν πόδα ἐν κωλύματι, 27
 ἐφύλαξας δέ μου πάντα τὰ ἔργα,
 εἰς δέ ρίζας τῶν ποδῶν μου ἀφίκου·
 28 ὁ παλαιούται ἴσα ἀσκή, 28
 ἡ ὥσπερ ἱμάτιον στητόβρωτον.
 1 βροτὸς γὰρ γεννητὸς γυναικὸς ὀλιγόβιος καὶ πλήρης ὀργῆς, 1 XIV
 2 ἡ ὥσπερ ἄνθος ἀνθήσαν ἐξέπεσεν, 2
 ἀπέδρα δέ ὥσπερ σκιά καὶ οὐ μὴ στῇ.
 3 οὐχὶ καὶ τούτου λόγον ἐποίησω, 3
 καὶ τοῦτον ἐποίησας· εἰσελθεῖν ἐν κρίματι ἐνώπιόν σου;
 4 τίς γὰρ καθαρὸς ἔσται ἀπὸ ῥύπου; ἀλλ' οὐθεὶς, 4
 5 ἐὰν καὶ μία ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· 5
 ἀριθμητοὶ δέ μῆνες αὐτοῦ παρ' αὐτοῦ,
 εἰς χρόνον ἔθου καὶ οὐ μὴ ὑπερβῇ.
 6 ἀπόστα ἀπ' αὐτοῦ ἵνα ἡσυχάσῃ 6
 καὶ εὐδοκήσῃ τὸν βίον, ὥσπερ ὁ μισθωτός.
 7 ἔστιν γὰρ δένδρῳ ἐλπίς· 7

NAC 22 om η A | ανταποκρισιν] αποκρισιν A 23 αι ανομαι] διανομαι
 N* (αι αν. N^{c-a}) om αι AC | τινες εισιν διδαξον με A | δαξον N* (διδ. N¹)
 24 απ εμου κρυπτῃ] με αποκρυπτῃ A | υπεναντιον] πρ ωσπερ A | σοι] σου N*
 (σοι N^{c-a} postea restit σου) A 25 ως ιο] ωσπερ NA | ανεμου] πρ του N*
 (om N^{c-a}) | χορτον φερομενον A | αντικεισαι (αντικειμαι C)] + δε et c seqq
 coniung A | μοι] σοι C 26 κατ εμου] επει με C | περιεθηκας δε] και
 περιεθ. A 27 τον ποδα μου N | κωλυματι] κυκλωματι A | εφυλαξας
 δε] και εφυλαξες (sic) A | των ποδων] om των A 28 οι παλαιουνται A
 XIV 1 γεννητος γαρ γυναικος N* (γαρ γενν. γυν. N^{c-a}) | om γεννητος C
 2 εξεπεσον N^{fort} 3 ποιησω B* (εποιησω B^{a et fort b}) | εν κριματι εισελθειν
 A | ενωπιον] επι A 4 καθαρος εσται] εστε καθαρος A | ρυπου] ρειπου C |
 αλλ ουθεις] αλλ ουδεις N (-δεις) C ουδε εις A: inc stich NC 5 μιας
 ημερας A | ο βιος] πρ γεννηται A | αυτου 3ο] αυτω A | χρονον] + γαρ A 6 απ
 αυτου] απ εμου A | ησυχασω A | ευδοκησω A | τον βιον] πρ μου A | ο μισθω-
 τος] om ο A

- ἐὰν γὰρ ἐκκοπῇ, ἔτι ἐπανθήσει,
καὶ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκλείπῃ·
- 8 ⁸ἐὰν γὰρ γηράσῃ ἐν γῇ ἡ ῥίζα αὐτοῦ,
ἐν δὲ πέτρᾳ τελευτήσῃ τὸ στέλεχος αὐτοῦ,
- 9 ⁹ἀπὸ ὕδατος ἀνθήσει,
ποιήσῃ δὲ θερισμὸν ὥσπερ νεόφυτον.
- 10 ¹⁰ἀνὴρ δὲ τελευτήσας ᾤχετο,
πесῶν δὲ βροτὸς οὐκέτι ἐστίν.
- 11 ¹¹χρόνῳ γὰρ σπανίζεται θάλασσα,
ποταμὸς δὲ ἐρημωθείς ἐξηράνθη.
- 12 ¹²ἄνθρωπος δὲ κοιμηθεὶς οὐ μὴ ἀναστῇ
ἕως ἂν ὁ οὐρανὸς οὐ μὴ συνραφῇ,
καὶ οὐκ ἐξυπνισθήσονται ἐξ ὕπνου αὐτῶν.
- 13 ¹³εἰ γὰρ ὄφελον ἐν ᾧ με ἐφύλαξας,
ἐκρυψας δέ με ἕως ἂν παύσηταί σου ἡ ὀργή,
καὶ τάξῃ μοι χρόνον ἐν ᾧ μνείαν μου ποιήσῃ.
- 14 ¹⁴ἐὰν γὰρ ἀποθάνῃ ἄνθρωπος, ζήσεται,
συντελέσας ἡμέρας τοῦ βίου αὐτοῦ·
ὑπομενῶ ἕως πάλιν γένωμαι.
- 15 ¹⁵εἶτα καλέσεις, ἐγὼ δέ σοι ὑπακούσομαι,
τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ ἀποποιού.
- 16 ¹⁶ῥιθίμηςας δέ μου τὰ ἐπιτηδεύματα,
καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ σε οὐδὲν τῶν ἁμαρτιῶν μου·
- 17 ¹⁷ἐσφράγισας δέ μου τὰς ἀνομίας ἐν βαλλαντίῳ,
ἐπεσημῆνω δὲ εἴ τι ἄκων παρέβην.
- 18 ¹⁸καὶ πλὴν ὅρος πίπτων διαπεσείται,
καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς·

7 γαρ 2°] δε και Α | ετι] pr παλιν N^{c.a} vid παλιν AC | επανθησει] ανθησει NAC
Α | εκλιπη NA 8 εν 2°] εαν AC | πετραις Α | τελευτησει Α 9 ποι-
ησει δε] και ποιησει Α 10 πεσων δε] και πεσων Α | ουκετι εστιν] adnot
[δ]εον ερωτηματικῶς [α]ναγνωσθῆναι το ουκ' ετι εστι Β^a ms sign interrogat
adpinx Β^a? b? 11 ποταμοι δε ερημωθεντες ξηρανθησονται Α 12 μη 1°
μην C | αναστη] + και ου μη εξεγερθη Α | εως] ως N* (εως N^{c.a}) | ου μη συν-
ραφη (συρραφη Β^b (vid) C)] παλαιωθη Α 13 ει] adnot ἀντὶ τοῦ εἴθε Β^b ms |
φυλαξις Α | εκρυψας] κρυψεις Α εκρυψαν C | ως N* (εως N^{c.a}) | σου] μου C
14 ημερας] pr τας N^{c.a} C | υπομενω εως] υπ. εως αν N υπ. σαι εως αν Α υπο-
μειν . . . . ν C (fort υπομεινας εως αν) | αλιν Β* (παλ. Β^{ab}) 15 καλεσεις]
+ με Α | υπακουσομαι] in ομ aliq attig N[?] vid | τα εργα N* (τα δε ε. N¹ (vid))
16 τα επιτηδευματα] pr παντα C 17 τας ανομιας] τας αμαρτιας N τα αμαρ-
τηματα Α | επεσημηνω δε] και επεσημηνω Α | ει τι] ειπ C 18 πιπτων N*
(πιπτον N^{c.a}) Α | διαπεσεται] πεσειται Α

- B ¹⁹λίθους ἐλέαναν ὕδατα, 19
καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὑπτία τοῦ χόματος τῆς γῆς·
καὶ ὑπομονὴν ἀνθρώπου ἀπώλεσας.
²⁰ᾤσας αὐτὸν εἰς τέλος, καὶ ᾤχετο· 20
ἐπέστησας αὐτῷ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐξαπέστειλας·
²¹πολλῶν δὲ γενομένων τῶν υἱῶν αὐτοῦ οὐκ οἶδεν, 21
ἐὰν δὲ ὀλίγοι γένωνται, οὐκ ἐπίσταται·
²²ἀλλ' ἢ αἱ σάρκες αὐτοῦ ἤλγησαν, ἢ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπέν- 22
θησεν.

- ¹Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλειφᾶς ὁ Θαιμανεΐτης λέγει 1 XV
²Πότερον σοφὸς ἀπόκρισιν δώσει συνέσεως πνεύματος, 2
καὶ ἐνέπλησεν πόνον γαστρός, ³ἐλέγχων ἐν ῥήμασιν οἷς 3
οὐ δεῖ,
ἐν λόγοις οἷς οὐδὲν ὄφελος;
⁴οὐ καὶ σὺ ἀπεποιήσω φόβον, 4
συντελέσω δὲ ῥήματα τοιαῦτα ἔναντι τοῦ κυρίου;
⁵ἔνοχος εἶ ῥήμασιν στόματός σου, 5
οὐδὲ διέκρινας ῥήματα δυναστῶν·
⁶ἐλέγξαι σε τὸ σὸν στόμα καὶ μὴ ἐγώ, 6
τὰ δὲ χεῖλη σου καταμαρτυρῆσουσίν σου.
⁷τί γάρ; μὴ πρῶτος ἀνθρώπων ἐγενήθης; 7
ἢ πρὸ θινῶν ἐπάγης;
⁸ἢ σύνταγμα Κυρίου ἀκήκοας; 8
εἰς δὲ σὲ ἀφίκητο σοφία;
⁹τί γὰρ οἶδας ὃ οὐκ οἶδαμεν; 9
ἢ τί συνίεις ὃ οὐ καὶ ἡμεῖς;
¹⁰καὶ γε πρεσβύτης καὶ γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν, 10

ΝΑC 19 ελεανεν Α | της γης sup ras B^a 20 εις] ει C | επεστησας]
pr και Α | προσωπον]+σου Α | εξαπεστειλας] εξαπεσταλη Α 21 δε
20] τε Α | επιστανται Ν* (-σταται Ν^{c,a}) απισταται C 22 αυτου 20]+επ
αυτω Α XV 1 evan in C | Ελιφας] ΝΑ | Θαιμανιτης Ν Θεμανιτις Α
2 ποτερον] τινα ara Α | συνεως C | πνευματος] πνς B* πνευματος Α πνᾶ
B^bΝ*C (πνᾶτος Ν^{c,a}) | και ενεπλησεν] εμπλησει δε Α 3 ελεγχων]+με
Α | οis ου δει] κενους Α 4 ου] οti Α | om και Ν^{c,a} (postea restit) | συ]
σοι BAC | του κυριου] om του AC 5 ουδε] ουδεν Ν και ου Α ου C | δια-
εκρινας Ν* (διεκρ. Ν^{c,a}) | ρηματα B*Ν^{c,a}Α] ρημα B^bΝ* 6 ελεγξη Α |
καταμαρτυρησουσιν] καταμαρτυρησε Α -σει Α¹fort -σαισαν C 7 ανθρω-
πων] ανος Α | εγεννηθης AC 8 εις δε] η εις Α 9 συνιεις]+συ B^b
συ νοησεις Α | ου] ουχι B^bΝ^{c,a}(vid) c.c AC (-χει)

- βαρύτερος τοῦ πατρός σου ἡμέραις.
- 11 ¹¹ ὀλίγα ὧν ἡμάρτηκας μεμαστίγῳσαι,
μεγάλως ὑπερβαλλόντως λελάληκας,
- 12 ¹² τί ἐτόλμησεν ἡ καρδιά σου;
ἢ τί ἐπήνεγκαν οἱ ὀφθαλμοί σου,
- 13 ¹³ ὅτι θυμὸν ἔρρηξας ἔναντι Κυρίου,
ἐξήγαγες δὲ ἐκ στόματος ῥήματα τοιαῦτα;
- 14 ¹⁴ τίς γὰρ ὧν βροτός, ὅτι ἔσται ἄμεμπτος,
ἢ ὥς ἐσόμενος δίκαιος γεννητὸς γυναικός;
- 15 ¹⁵ εἰ κατὰ ἀγίων οὐ πιστεύει,
οὐρανὸς δὲ οὐ καθαρὸς ἐναντίον αὐτοῦ.
- 16 ¹⁶ ἃ δὲ ἐβδελυγμένος καὶ ἀκάθαρτος,
ἀνὴρ πίνων ἀδικίας ἴσα ποτῶ.
- 17 ¹⁷ ἀναγγελῶ δέ σοι, ἀκούε μου,
ἃ δὴ ἐώρακα ἀναγγελῶ σοι,
- 18 ¹⁸ ἃ σοφοὶ ἐροῦσιν, οὐκ ἔκρυσαν πατέρας αὐτῶν·
- 19 ¹⁹ αὐτοῖς μόνοις ἐδόθη ἡ γῆ,
καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἀλλογενὴς ἐπ' αὐτούς.
- 20 ²⁰ πᾶς ὁ βίος ἀσεβοῦς ἐν φροντίδι,
ἔτη δὲ ἀριθμητὰ δεδομένα δυνάστη,
- 21 ²¹ ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ ἐν ὧσιν αὐτοῦ·
ὅταν δοκῇ ἤδη εἰρηνεύειν,
ἥξει αὐτοῦ ἡ καταστροφή.
- 22 ²² μὴ πιστευέτω ἀποστραφῆναι ἀπὸ σκοτόους·
ἐντέταλται γὰρ ἤδη εἰς χεῖρας σιδήρου,
- 23 ²³ κατατέτακται δὲ εἰς σῖτα γυψίν·
οἶδεν δὲ ἐν ἑαυτῷ ὅτι μένει εἰς πτώμα.

10 βαρυτερος] πρεσβυτερος A* (βαρ. A^a) 11 ημαρτησας C | υπερβαλ- HAC
λοντως] υπερβαλλον ουτως C 12 τι ετολμησεν] τι οτι ετολμ. A τετολμησεν
C | τι 2°] + σοι A 13 δε εκ σ sup ras B^{ab} 14 om οτι A 15 αγιων]
+ αυτου B^{c-a} | ου 1°] ο C | πιστενει] + μεμψις A | ουρανος] pr ο A | αυτου]
+ αστρα δε ουκ αμεμπτα A 16 ανηρ c praec coniung C | αδικιαν A
17 αναγγελω 1°] αναγγελω HAC | δε] ουν A | ακουε μου] συ δε μου ακουε
A | εορακα AC | αναγγελω 2°] αναγγελω A 18 ερουσιν] ανηγγειλαν
A | ουκ] pr και HAC | πατερας] πρες AC 19 αυτοις] αυτοις δε B^{c-a}
(postea ras δε) αυτος δε Cedit 20 ασεβων A 21 ειρηνευσθαι A | ηξει]
pr τοτε A | η καταστρ. αυτου A 22 αποστροφηναι B* (-στραφ. B^{c-a}) |
εντεταλται] εντετακται A | σιδηρου] + καταπιπτει δε εις εξαληψιν A (sign
adpinx A^{mg}) 23 κατατετακται δε] και κατατετ. A κατατετ. γαρ C | δε
2°] γαρ B | πτωμα] πτωσιν B

- B ἡμέρα δὲ αὐτὸν σκοτινὴ στροβήσῃ,
 24 ἀνάγκη δὲ καὶ θλίψις αὐτὸν καθέξει 24
 ὥσπερ στρατηγὸς πρωτοστάτης πίπτων·
 25 ὅτι ἦρκεν χεῖρας ἐναντίον τοῦ κυρίου, 25
 ἐναντι δὲ Κυρίου Παντοκράτορος ἐτραχηλίασεν,
 26 ἔδραμεν δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ὕβρει, 26
 ἐν πάχει νώτου ἀσπίδος αὐτοῦ·
 27 ὅτι ἐκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ, 27
 καὶ ἐποίησεν περιστόμιον ἐπὶ τῶν μηρίων.
 28 αὐλισθείη δὲ πόλεις ἐρήμους, 28
 εἰσελθοὶ δὲ εἰς οἴκους ἀοικήτους·
 ἃ δὲ ἐκεῖνοι ἡτοίμασαν, ἄλλοι ἀποίσονται.
 29 οὐτε μὴ πλουτισθῇ, οὐτε μὴ μείνῃ αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα· 29
 οὐ μὴ βάλλῃ ἐπὶ τὴν γῆν σκιάν,
 30 οὐδὲ μὴ ἐκφύγῃ τὸ σκότος· 30
 τὸν βλαστὸν αὐτοῦ μαράναι ἄνεμος,
 ἐκπέσοι δὲ αὐτοῦ τὸ ἄνθος.
 31 μὴ πιστευέτω ὅτι ὑπομενεῖ, 31
 κενὰ γὰρ ἀποβήσεται αὐτῷ·
 32 ἢ τομὴ αὐτοῦ πρὸ ὥρας φθαρήσεται, 32
 καὶ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ οὐ μὴ πυκάσῃ·
 33 τρυγηθεῖ δὲ ὡς ὄμφαξ πρὸ ὥρας, 33
 ἐκπέσοι δὲ ὡς ἄνθος ἐλαίας.
 34 μαρτύριον γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος, 34
 πῦρ δὲ καύσει οἴκους δωροδεκτῶν·
 35 ἐν γαστρὶ δὲ λήμψεται ὀδύνas, 35

·NAC 23 om δε 3° A | σκοτινῃ στροβήσῃ αὐτὸν A | σκοτ. αὐτὸν στροβ. C | σκοτεινῇ
 Bab 24 om καὶ N* (superscr ῥ N^{c-a}) | πρωτοστρατῆς N | πιπτων] πεπτῶκως
 A 25 ἐναντιον] ἐναντι A | του κυριου] om του A αὐτου C 26 om
 δε N* (hab N^{c-a}) | ἐναντιον] ἐαντιον Cedit (txt) | om αὐτου 1° C | παχει νωτου]
 πανεχινω της A in νωτου scr θ pro τ C* postea reuoc τ C[†] 27 μηριων]
 μηρων NA + αὐτου] αιнос δε αὐτου υβρις] A 28 πολις B* NA (-λεις B^{ab} C) |
 εἰσελθοι δε] καὶ εἰσελθοι A | ἐκεινος ητοιμασεν N^{c-a}, c.c A | απονσονται (sic) C
 29 τα υπαρχοντα αὐτου A | ου] ουδε A | την γην] om την B^{ab} N* γης N^{c-a} C
 30 το σκοτος] om το A | μαραινει A | εκπεσοι δε] καὶ εκπεσοι A 31 κενα]
 καινα C | αυτω αποβησεται A 32 φθαρησεται] θαρησεται sup ras C^a |
 πυκασει NA (-σι) 33 ws 1°] ωσπερ AC | εκπεσοι δε] καὶ εκπεσοι A |
 ws 2°] ωσπερ A 34 καυσει] κατακαυσει A 35 εν γαστρι δε] καὶ
 εκ γαστρι (sic) A | λημψονται A

ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ κενά,
ἢ δὲ κοιλία αὐτοῦ ὑποίσει δόλον.

B

XVI

- 1 ¹ Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει
2 ² Ἀκήκοα τοιαῦτα πολλὰ·
παρακλήτορες κακῶν πάντες.
3 ³ τί γάρ; μὴ τάξις ἐστὶν ῥήμασιν πνεύματος;
ἢ τί παρενοχλήσει σοι ὅτι ἀποκρίνη;
4 ⁴ καγὼ καθ' ὑμᾶς λαλήσω.
εἰ ὑπέκειτό γε ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς ἐμῆς,
5 ⁵ εἴτ' ἐναλουῖμαι ὑμῖν ῥήμασιν,
κινήσω δὲ καθ' ὑμῶν κεφαλὴν.
(15) 6 ⁶ εἴη δὲ ἰσχύς ἐν τῷ στόματί μου,
κίνησιν δὲ χειλέων οὐ φείσομαι.
(6) 7 ⁷ ἐὰν γὰρ λαλήσω, οὐκ ἀλγήσω τὸ τραῦμα·
ἐὰν δὲ καὶ σιωπήσω, τί ἔλαττον τρωθήσομαι;
(7) 8 ⁸ νῦν δὲ κατάκοπόν με πεποίηκεν, μωρόν, σεσηπότα,
(8) 9 καὶ ἐπελάβου μου· ⁹ εἰς μαρτύριον ἐγενήθη·
καὶ ἀνέστη ἐν ἐμοὶ τὸ ψεῦδος μου,
κατὰ πρόσωπόν μου ἀνταπεκρίθη.
(9) 10 ¹⁰ ὄργῃ χρησάμενος κατέβαλén με,
ἔβρυξεν ἐπ' ἐμέ τοὺς ὀδόντας,
βέλη πειρατῶν αὐτοῦ ἐπ' ἐμοὶ ἔπρεσεν.
(10) 11 ¹¹ ἀκίσιν ὀφθαλμῶν ἐνήλατο,
ὀξεῖ ἔπαισέν με εἰς τὰ γόνατα,
ὁμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἐμοί.
(11) 12 ¹² παρέδωκεν γάρ με ὁ κύριος εἰς χεῖρας ἀδίκου,
ἐπὶ δὲ ἀσεβέσιν ἔρριψέν με.
(12) 13 ¹³ εἰρηνεύοντα διεσκέδασέν με·

35 ἀποβήσατε C | κενά] καινα C | υποίσει] ουκ οισει N* (υπ. N^{c,a}) | δολον] HAC
πονον A XVI 1 evan in C 3 εστι C 4 καγω] και
εγω δε A | ει] η C | γε υπεκειτο AC | υμων] ημων C | εμης] + ψυχης A
B ειτ] + ει C | εναλλουμαι C | ρημασιν] λογοις A 6 κινήσιν δε] και κινή-
σιν A | χειλεων] + μου N* (om μου N^{c,a} postea restit) 7 τραυμα] + μου
N^{c,a} (postea ras) A | ελασσον N 8 κατακοπον] κατα τοπον C? (ν pro τ
C* vid) | σεσηποτα] . . νσεσηποτα (sic) B^{ab} 9 εις] pr και N* (om N^{c,a}) |
εγενηθη N XVI 9—XVIII 4 multa evanuer in C XVI 10 εβρυξεν]
+ δε A | εμε] εμοι N | οδοντας] + αυτου A | πειρατων] πειρατηριων A | εμοι]
εμε N | [επε]σαν C 11 ακισιν...ενηλατο] οξ sup ras pl litt A^a | εις] επι
A | γονατας A* (ras s A?) | δε] δη N | εμοι] εμε A 12 αδικων N^{c,a}
(postea restit αδικου) | ασεβεσιν] ασεβεις A | εριψεν N

- B λαβών με τῆς κόμης διέτιλεν,
κατέστησέν με ὥσπερ σκοπόν.
- ¹⁴ ἐκύκλωσάν με λόγχαις 14 (13)
βάλλοντες εἰς νεφρούς μου, οὐ φειδόμενοι
ἐξέχεαν εἰς τὴν γῆν τὴν χολὴν μου.
- ¹⁵ κατέβαλόν με πτώμα ἐπὶ πτώματι, 15 (14)
ἔδραμον πρὸς με δυνάμενοι.
- ¹⁶ σάκκον ἔραψαν ἐπὶ βύρσῃ μου, 16 (15)
τὸ δὲ σθένος μου ἐν γῇ ἐσβέσθη.
- ¹⁷ ἡ γαστήρ μου συνκέκασται ἀπὸ κλαυθμοῦ, 17 (16)
ἐπὶ δὲ βλεφάροις μου σκιά.
- ¹⁸ ἄδικον δὲ οὐδὲν ἦν ἐν χερσίν μου, 18 (17)
εὐχὴ δέ μου καθαρὰ.
- ¹⁹ γῆ, μὴ ἐπικαλύψῃς ἐφ' αἵματι τῆς σαρκός μου, 19 (18)
μηδὲ εἴη τόπος τῇ κραυγῇ μου.
- ²⁰ καὶ νῦν ἰδοὺ ἐν οὐρανοῖς ὁ μάρτυς μου, 20 (19)
ὁ δὲ συνίστωρ μου ἐν ὑψίστοις.
- ²¹ ἀφίκοιτό μου ἡ δέσσις πρὸς Κύριον, 21 (20)
ἐναντι δὲ αὐτοῦ στάζοι μου ὁ ὀφθαλμός.
- ²² εἴη δὲ ἔλεγχος ἀνδρὶ ἐναντι Κυρίου, 22 (21)
καὶ υἱὸς ἀνθρώπου τῷ πλησίον αὐτοῦ.
- ²³ εἴη δὲ ἀριθμητὰ ἤκασιν, 23 (22)
ὁδῶ δὲ ἧ οὐκ ἐπαναστραφῆσομαι πορεύσομαι.
- ¹ ὀλέκομαι πνεύματι φερόμενος, 1 XVII
δέομαι δὲ ταφῆς καὶ οὐ τυγχάνω.
- ² λίσσομαι κάμωνν, καὶ τί ποιήσας; 2
³ ἔκλεψαν δέ μου τὰ ὑπάρχοντα ἀλλότριοι. 3
τίς ἐστίν οὗτος; τῇ χειρὶ μου συνδεθῆτω.
- ⁴ ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἐκρύνθας ἀπὸ φρονήσεως, 4
- NAČ 13 διετεῖλεν AC 14 τὴν γῆν] om τὴν NA | χολὴν] ζωνὴν N^{ca} (postea
genos χλοην) A 15 om πτώμα N* (hab N^{c.c.fort}) | πρὸς με] πρὸς ἐμε N
ep ἐμε A | δυνάμενοι] δυνατοὶ A 16 ἐραψαν B^{afort} N* C ἐρίψαν N^{ca}
(postea restit ἐραψ.) ἐρρίψαν A | βύρσῃς (sic) N* βύρσῃς N¹ βύρση N^{ca} (vid) A |
ἐν γῇ] εἰς γῆν A | ἐσβεσθη] ἐσβεσαν A 17 συγκεκασται B^b | κλαυθμοῦ]
+ μου N* (om Nⁱ) | βλεφαρων A | σκία] + θανάτου N^{c.a} A 18 δε 1°] γαρ A
19 τῆς σαρκός] om τῆς A | τῆς κραυγῆς A | μου 2°] cett om N* usque XVII
12 (hab N^{c.a} mg inf) 20 οὐρανοῖς (οὐνοῖς sic A)] οὐνῶ N^{c.a} | om μου 1° A
21 ἡ δεσσις μου A | σταζοῖ] σταξαὶ A | ο ὀφθαλμός μου A 22 ἐλεγχος]
ο ελ. μου A | ἐναντι] ἐναντίον C | om και υιω . . . αὐτοῦ N^{ca} | υιω] υἱος A
23 ἡκασιν] ἡκουσιν μοι A XVII 2 ποιήσας B^{Nca} C] ποιήσω N^{c.c} A
3 ἀλλοτριοι τα ὑπαρχοντα A 4 ἐκρύνθας AC (... ψαν)

- διὰ τοῦτο οὐ μὴ ὑψώσῃς αὐτούς.
 5 ⁵τῇ μερίδι ἀναγγελεῖ κακίας,
 ὀφθαλμοὶ δὲ ἐφ' υἱοῖς ἐτάκησαν.
 6 ⁶ἔθου δέ με θρύλλημα ἐν ἔθνεσιν,
 γέλως δὲ αὐτοῖς ἀπέβην·
 7 ⁷πεπώρωνται γὰρ ἀπὸ ὀργῆς οἱ ὀφθαλμοί μου,
 πεπολιόρκεμαι μεγάλως ὑπὸ πάντων.
 8 ⁸θαῦμα ἔσχεν ἀληθινούς ἐπὶ τούτῳ·
 δίκαιος δὲ ἐπὶ παρανόμῳ ἐπανασταίη·
 9 ⁹σχοίη δὲ πιστὸς τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν,
 καθαρὸς δὲ χεῖρας ἀναλάβοι θάρσος.
 10 ¹⁰οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ πάντες ἐρείδετε, καὶ δεῦτε δῆ,
 οὐ γὰρ εὐρίσκω ἐν ὑμῖν ἀληθές.
 11 ¹¹αἱ ἡμέραι μου παρῆλθον ἐν βρόμῳ,
 ἐρράγη δὲ τὰ ἄρθρα τῆς καρδίας μου·
 12 ¹²νύκτα εἰς ἡμέραν ἔθηκα,
 φῶς ἐγγὺς ἀπὸ προσώπου σκότους.
 13 ¹³ἐὰν γὰρ ὑπομείνω, ἄδῃς μου ὁ οἶκος,
 ἐν δὲ γνώφῳ ἔστρωταί μου ἡ στρωμνὴ.
 14 ¹⁴θάνατον ἐπεκαλεσάμην πατέρα μου εἶναι,
 μητέρα δέ μου καὶ ἀδελφὴν σαπρίαν.
 15 ¹⁵ποῦ οὖν μου ἔτι ἐστὶν ἡ ἐλπίς;
 ἢ τὰ ἀγαθὰ μου ὄψομαι;
 16 ¹⁶ἢ μετ' ἐμοῦ εἰς ἄδην καταβήσονται,
 ἢ ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ χώματος καταβησόμεθα;

XVIII 1 ¹Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης λέγει

4 ου] ουν A 5 δε]+μου B^{c,a} AC 6 θρυλλημα C^{vid} | γελωσ δε BAC
 αυτοις απεβην B^{c,c} (επεβ. B) | γλωσσα δε αυτοις απεβην B^{c,a} και απεβην
 αυτοις γελωσ (sic) A 7 πεπηρωνται B^{c,a} A | γαρ] δε A | οργης]+σου
 A | πεπολιορκημαι] pr και A | υπο παντων μεγαλως A 8 θαυμα]+δε
 B^{c,a} | τουτω] τουτοις A | δικαιος...επανασταιη] δικαιω γαρ παρανομος επαν-
 εστη A 9 καθαρως δε χειρας] και ο καθαρως χερσιν A 10 ερειδετε]
 κριναται B^{c,a} | om δη A | ευρισκω] εστιν B^{c,a} 11 αι] και A (c praec
 coniung) | βρομω B^{c,a}] δρομω A .ρομω C (θρομω ut vid) 12 εθηκαν A
 13 υπομνη B* (υπομνω B¹) | αδης μου ο οικος] οικος (pr ο B¹) μου αδης B*
 αδης μου ο οικ. μου B^{c,a} | στρωμνη A 14 επεκαλεσαμην] προσεκαλεσαμην
 B^{ab} B^{c,a} A (sed e pro π coep A*) C (προσκ.) προσεκαλεσα B* 15 μου 1°]
 μοι C | ετι εστιν η ελπις] ετι η ελπις εστιν B ετι η ελπις A εστιν η ελπις C |
 οψομαι]+ετι A 16 αδην] pr τον A | καταβησετς A XVIII 1 evan
 in C | Βαλδας A | Σαυχιτης] Αυχιτης A

- B ²Μέχρι τίνος οὐ παύση; 2
     ἐπίσχες, ἵνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν.
³διὰ τί ὥσπερ τετράποδα σεισώπηκαμεν ἐναντίον σου; 3
⁴κέκρηται σοι ὄργη. 4
     τί γάρ; ἐὰν σὺ ἀποθάνης, ἀοίκητος ἢ ὑπ' οὐρανόν;
     ἢ καταστραφήσεται ὄρη ἐκ θεμελίων;
⁵καὶ φῶς ἀσεβῶν σβεσθήσεται, 5
     καὶ οὐκ ἀποβήσεται αὐτῶν ἡ φλόξ.
⁶τὸ φῶς αὐτοῦ σκότος ἐν διαίτῃ, 6
     ὁ δὲ λύχνος αὐτῷ σβεσθήσεται.
⁷θηρεύσασαν ἐλάχιστοι τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, 7
     σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἡ βουλή.
⁸ἐμβέβληται δὲ ὁ πόνος αὐτοῦ ἐν παγίδι· 8
     ἐν δικτύῳ ἐλιχθείη.
 ¶ C ⁹ἔλθοισαν δὲ ἐπ' αὐτὸν παγίδες·¶ 9
     κατισχύσει ἐπ' αὐτὸν διψῶντας.
¹⁰κέκρυπται ἐν τῇ γῇ σχοινίον αὐτοῦ, 10
     καὶ ἡ σύλλημψις αὐτοῦ ἐπὶ τρίβων.
¹¹κύκλω ὀλέσαισαν αὐτὸν ὀδύναι· 11
     πολλοὶ δὲ περὶ πόδα αὐτοῦ ἔλθοισαν ἐν λιμῷ στενῶν,
¹²πτῶμα δὲ αὐτῷ ἡτοίμασται ἐξαίσιον. 12
¹³βρωθείησαν αὐτοῦ κλῶνες ποδῶν, 13
     κατέδεται δὲ τὰ ὠραῖα αὐτοῦ θάνατος.
¹⁴ἐκραγείη δὲ ἐκ διαίτης αὐτοῦ ἴασις, 14
     σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγκη αἰτία βασιλικῇ.

NAC 3 δια τι] ινα τι δε A δια τι δε C 4 κεκρηται σοι] κεκρηται σε δε
 N^{c-a} (postea restit κεχρ. σοι) κεχρησε δε A | τι γαρ εαν συ] τι συ γαρ εαν N^{*}
 (τι γαρ εαν συ N^{c-c}) | συ] σοι AC (σο.) | αποθανης in C vel periit vel ut vid
 deest | ανοικητος C | η υπ ουρανον] + εσται B^{ab} pr εσται AC | ορη] η γη A
 B αποβησεται] αναβησεται A | αυτων] αυτου A 6 διαιτη] + αυτου A |
 λυχνος] + αυτου A | αυτω] pr επ B^{ab} NAC 7 θηρευσαν A | τα υπαρ-
 χοντα αυτου ελαχιστοι A | σφαλαι δε] και σφαλιη A 8 εμβεβληται]
 ενβεβλ. N ενβληθειη A | εν 2°] pr και N^{c-c} AC | ειλιχθειη A 9 ελθοισαν
 δε] om δε N ελθοι δε εν δε (sic) A | παγιδες] + κυκλοθεν A | κατισχυσει] και
 κατισχυσουσιν A | διψωντες A 10 κεκρυπται] + δε A | σχοινιον] pr ο N^{*} pr
 το N¹ | συνλημψις N | τριβων] εριβων κυκλοθεν A 11 κυκλω] και A | ολε-
 σαιαν B^{*} ολεσαιεν B^a ολεσαισαν B^b ολεσιαν A | πολλοι] πολλων A | ποδας
 A | om αυτου A | ελθοι A | om εν A 12 πτωμα δε] και πτωμα A | ητοι-
 μασται αυτω N αυτω ητοιμαστο A 13 om δε N | τα ωραια αυτου] αυ-
 του τα ωμια A 14 αιτια] pr και A

- 15 ¹⁵κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἐν νυκτὶ αὐτοῦ, B
κατασπαρήσονται τὰ εὐπρεπῆ αὐτοῦ θείῳ.
16 ¹⁶ὑποκάτωθεν αἱ ρίζαι αὐτοῦ ξηρανθήσονται,
καὶ ἐπάνωθεν ἐπιπесεῖται θερισμὸς αὐτοῦ.
17 ¹⁷τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἀπόλοιτο ἐκ γῆς,
καὶ ὑπάρχει ὄνομα αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτέρω·
18 ¹⁸ἀπώσκειν αὐτὸν ἐκ φωτὸς εἰς σκότος.
19 ¹⁹οὐκ ἔσται ἐπίγνωστος ἐν λαῷ αὐτοῦ,
οὐδὲ σεσωσμένος ἐν τῇ ὑπ' οὐρανὸν ὁ οἶκος αὐτοῦ,
ἀλλ' ἐν τοῖς αὐτοῦ ζήσονται ἕτεροι.
20 ²⁰ἐπ' αὐτῷ ἐστέναξαν ἔσχατοι,
πρώτους δὲ ἔσχεν θαῦμα.
21 ²¹οὗτοί εἰσιν οἱ οἶκοι ἀδίκων,
οὗτος δὲ ὁ τόπος τῶν μὴ εἰδόντων τὸν κύριον.

- XIX 1 ¹Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει
2 ²Ἔως τίνος ἔγχοπον ποιήσετε ψυχὴν μου,
καὶ καθαιρεῖτε με λόγοις;
3 ³Ἰγνώτε μόνον ὅτι ὁ κύριος ἐποίησέ με οὕτως·
καταλαλεῖτέ μου, οὐκ αἰσχυρόμενοί με ἐπὶ κείσθῃ μοι.
4 ⁴Ἄναι δὴ ἐπ' ἀληθείας ἐγὼ ἐπλανήθην,
παρ' ἐμοὶ δὲ αὐλίζεται πλάνος,
4a ^{4a}λαλῆσαι ῥήματα ἃ οὐκ ἔδει,
τὰ δὲ ῥήματά μου πλανᾶται καὶ οὐκ ἐπὶ καιροῦ.
5 ⁵Ἔα δὲ ὅτι ἐπ' ἐμοὶ μεγαλύνεσθε·
ἐνάλλεσθε δέ μοι ὀνειδίει.
6 ⁶Ἰγνῶτε οὖν ὅτι ὁ κύριός ἐστιν ὁ ταραξας,
ὀχύρωμα δὲ αὐτοῦ ἐπ' ἐμέ ὕψωσεν.
7 ⁷Ἰδοὺ γελῶ ὀνειδίει καὶ οὐ λαλήσω·

15 ἐν νυκτὶ] καὶ ἐν σωματι A | κατασπαρησεται A 17 ἀπολοιτο] BAC
ἀπωλοιτο B ἀπολειται B* (ἀπολοιτο B^{c,a}) 18 ἀπώσκειν] καὶ ἀπώσιαν A
19 λαῷ] pr τῷ A | σεσωσμενον B* (-νος B^{c,a}) | ἐν τοῖς] ἐντος A 21 οἱ
οἶκοι] om οἱ A | ο τοπος] om ο A | ιδοτων A XIX 2 τίνος] ποτε A |
ἐγκοπον B A | ποιησετε] ἐποιησατε B | ψυχην] pr την A | καθαιρειτε] καθε-
λειται A 3 ο κυριος] om ο B | ἐποιησεν B A | με 1°] μοι A | om ουτως
B* (hab B^{c,a}) | καταλαλειτε] pr και A | μου] με A | επικεισθε] καὶ επικεσθαι
(sic) A 4 ἐγὼ ἐπ ἀληθείας A | παρ ἐμοι δε] καὶ ἐν ἐμοι A | αυλίζεται]
αυλισθησεται B* (-ζεται B^{c,a}) 4a ρηματα α] ρημα ο B A 6 om ον
A | ο κυριος] om ο B^{ab} B | ταραξας] + με B^{c,a} (postea ras) A 7 γελῶ]
λαλῶ B^{c,a} (postea restit γελῶ) A | ονειδη B^a fort B^a

- B κεκράζομαι, καὶ οὐδαμοῦ κρίμα.
⁸ κύκλω περιφοδοῦμαι, καὶ οὐ μὴ διαβῶ, 8
ἐπὶ πρόσωπόν μου σκότος ἔθετο.
⁹ τὴν δὲ δόξαν ἀπ' ἐμοῦ ἐξέδυσεν, 9
ἀφείλεν δὲ στέφανον ἀπὸ κεφαλῆς μου.
¹⁰ διέσπασέν με κύκλω καὶ ψόχῳ, 10
ἐξέκοψεν δὲ ὥσπερ δένδρον τὴν ἐλπίδα μου.
¹¹ δεινῶς δέ μοι ὀργῇ ἐχρήσατο, 11
ἠγήσατο δέ με ὥσπερ ἐχθρόν.
¹² ὁμοθυμαδὸν δὲ ἦλθον τὰ πειρατήρια αὐτοῦ ἐπ' ἐμοί, 12
ταῖς ὁδοῖς μου ἐκύκλωσαν ἐνκάθετοι.
¹³ ἀπ' ἐμοῦ ἀδελφοί μου ἀπέστησαν, 13
ἔγνωσαν ἀλλοτρίους ἢ ἐμέ·
φίλοι δέ μου ἀνελεήμονες γεγόνασιν.
¹⁴ οὐ προσεποιήσαντό με οἱ ἐγγύτατοί μου, 14
καὶ οἱ εἰδότες μου τὸ ὄνομα ἐπελάθοντό μου.
¹⁵ γείτονες οἰκίας θεράπαιναί τε μου, 15
ἀλλογενὴς ἤμην ἐναντίον αὐτῶν.
¹⁶ θεράποντά μου ἐκάλεσα, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν· 16
στόμα δέ μου ἐδέετο, ¹⁷ καὶ ἰκέτευον τὴν γυναικὰ μου, 17
προσεκαλούμην δὲ κολακεύων υἱοὺς παλλακίδων μου·
¹⁸ οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπεποιήσαντό με· 18
ὅταν ἀναστῶ, κατ' ἐμοῦ λαλοῦσιν.
¹⁹ ἐβδελύξαντό με οἱ ἰδόντες με· 19
οὓς δὴ ἠγαπήκειν, ἐπανετίστην μοι.
²⁰ ἐν δέρματί μου ἐσάπησαν αἱ σάρκες μου, 20

MAC 8 επι]+δε A | προσωπον] προσωπου N απραπου A 9 om δε A |
δοξαν]+μου A | αφειλεν δε] και αφειλεν A 10 διεσπασεν]+δε N^{ca} (postea
del) A 11 om δε 1° A | om ηγησατο...εχθρον N* (hab N^{ca}) 12 om
δε A | ηλθον τα πειρ. αυτου] αυτου ηλθεν τα πειρ. A | εμοι] εμε A | ταις
οδοις μου c praec coniung N | εκυκλωσαν]+με NA | εγκαθετοι Bab 13 απ
εμου c praec coniung N | εμου]+δε A | αδελφοι μου απεστησαν] απεστ.
αδελφοι A | εγνωσαν] in γ ras aliq B¹ | φιλοι] pr οι A 14 ου] pr και A |
προσεποιησαντο] προσειδον N | om και A | ειδοτες B^bN*] ειδοντες B^{*}N^{ca} ιδον-
τες A 15 οικιας] οικιοι A | θεραπαιναι τε μου] θεραποντες θεραπεινοι (sic) A |
ημην] εγενομην A 16 θεραποντα] θεραποντας δε A | υπηκουσεν] υπηκουσαν
μου A | εδεετο (δεετο N* εδ. N¹)] εδεειτο αυτω A 17 προσεκαλ. δε] και
προσεκαλ. A 18 απεποιησαντο με] με απεποιησ. BabN¹ (om με N*) με
απιπαντο A 19 εβδελυξαντο]+δε NA | ιδοντες] ιδοτες A | ους δη] ους δε
N¹ και ους A | ηγαπηκειν (-κεν N)] ηγαπων A 20 εσαπησαν] pr α N*
(improb α N¹) | αι σαρκες] om αι A

- τὰ δὲ ὅσα μὲν ἐν ὁδοῦσιν ἔχεται. B
- 21 ²¹ ἔλεήσατέ με, ἐλεήσατέ με, ὦ φίλοι·
 χεὶρ γὰρ Κυρίου ἡ ἀψαμένη μου ἐστίν.
- 22 ²² διὰ τί με διώκετε ὥσπερ καὶ ὁ κύριος,
 ἀπὸ δὲ σαρκῶν μου οὐκ ἐμπίπλασθε;
- 23 ²³ τίς γὰρ ἂν δόξῃ γραφῆναι τὰ ῥήματά μου,
 τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα,
- 24 ²⁴ ἐν γραφίῳ σιδηρῷ καὶ μολίβῳ;
- 25 ²⁵ οἶδα γὰρ ὅτι ἀέναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων·
 26 ἐπὶ γῆς ²⁶ ἀναστήσαι τὸ δέρμα μου τὸ ἀναντλοῦν ταῦτα.
 παρὰ γὰρ Κυρίου ταῦτά μοι συνετελέσθη,
- 27 ²⁷ ἃ ἐγὼ ἐμαντῶ συνεπίσταμαι,
 ἃ ὁ ὀφθαλμός μου ἐώρακεν καὶ οὐκ ἄλλος· § C
 πάντα δέ μοι συνετετέλεσται ἐν κόλπῳ.
- 28 ²⁸ εἰ δὲ καὶ ἐρεῖτε τί ἐροῦμεν ἔναντι αὐτοῦ;
 καὶ ῥίζαν λόγου εὐρήσομεν ἐν αὐτῷ·
- 29 ²⁹ εὐλαβήθητε δὴ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἐπικαλύμματος·
 θυμὸς γὰρ ἐπ' ἀνόμους ἐπελεύσεται,
 καὶ τότε γνώσονται ποῦ ἔστιν αὐτῶν ἡ ὕλη.

- XX 1 ¹ Ὑπολαβὼν δὲ Σωφάρ ὁ Μειναιὸς λέγει
 2 ² Οὐχ οὕτως ὑπελάμβανον ἀντρεῖν σε ταῦτα·
 καὶ οὐχὶ συνίετε μᾶλλον ἢ καὶ ἐγώ.

20 οδοῦσιν] οδυναῖς A 21 ἐλεησατε με (1°) ἐγγισατε μοι A | φίλοι] ἡAC
 + ἐλεησατε με A | ἐστὶν ἡ ἀψαμένη μου A | ἀψενῇ ἡ* (ἀψαμένη ἡ¹)
 22 δια τί] + δε A | om καὶ ο ἡ* (hab ἡ^{c.a}) 23 om αν ἡ* (hab ἡ^{c.a}) |
 βιβλῳ ἡ 24 σιδηρῳ ἡ | καὶ] ἡ A | μολίβῳ] + ἡ εν πετραῖς ἐνγλυφῆναι
 B^{ab} (εγγλ. B^b) ἡA 25—26 ἐπὶ γῆς ἀναστήσαι c praec coniung ἡ:
 item ἐπὶ γῆς A 26 ἀναστήσαι] ἀναστήσι δε ἡ^{c.a} (postea restit ἀναστήσαι)
 A (-σει) | το δέρμα μου] μου το σῶμα ἡ^{c.a} (postea restit το δ. μου) A | ἀναν-
 τλουν] ἀντλουν ἡ* (ἀναντλ. ἡ^{c.a}) | om γὰρ ἡ | μοι ταῦτα A 27 α ἐγώ...
 συνεπίσταμαι c praec coniung ἡ | ο ὀφθαλμός] om ο ἡ* vid (hab ο ἡ^{c.a}) οἱ
 ὀφθαλμοὶ A | ἐώρακεν (εωρ. B^bC)] ἐορακασιν A | παντα] παν ἡ* (παντα ἡ^{c.a}) |
 συνετετέλεσται (συντετέλεσται ἡ* συντετ. ἡ^{c.a})] συνετετέλεσθαι C | κολπῳ] κοπῳ
 ἡ* (κολπ. ἡ^{c.a}) 28 ἐναντι] ἐναντιον ἡ^{c.a} AC | εὐρήσομεν] εὐρησον A
 29 δη] δε ἡ* (δη ἡ^{c.a}) A | ἐπικαλύμματος] pr vid κριματος ἡ^{c.a} (postea ras)
 κριματος A | ἀνόμοις A | τότε] ο sup ras ἡ¹ | που ἐστὶν αὐτῶν ἡ ὕλη] που
 αὐτῶν ἡ ὕλη ἐστὶν ἡ ὅτι οὐδαμῶς ἐστὶν A XX 1 evan
 in C | Μειναιὸς ἡA 2 ὑπελάμβανον] + σε εἶναι καὶ A | ἀντε-
 ρεῖν] ἀντερι ἡ* (-ριν ἡ^{c.a}) | συνίετε] συνιεναι ἡ^{c.a} (postea συνιεται) A | om
 καὶ A

- B 3 παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι, 3
καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκριθήσεται μοι.
*μὴ ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἔτι, 4
ἀφ' οὗ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;
⁵εὐφροσύνη δὲ ἀσεβῶν πτώμα ἐξαίσιον, 5
χαρμονὴ δὲ παρανόμων ἀπώλεια·
⁶ἐὰν ἀναβῇ εἰς οὐρανὸν αὐτοῦ τὰ δῶρα, 6
ἢ δὲ θυσία αὐτοῦ νεφῶν ἄψηται.
⁷ὅταν γὰρ δοκῇ ἤδη κατεστηρίχθαι, 7
τότε εἰς τέλος ἀπολείται·
οἱ δὲ εἰδότες αὐτὸν ἐροῦσιν Ποῦ ἐστίν;
⁸ὥσπερ ἐνύπνιον ἐκπετασθὲν οὐ μὴ εὔρεθῇ, 8
ἔπη δὲ ὥσπερ φάσμα νυκτερινόν·
⁹ὀφθαλμοὶ παρέβλεψεν, καὶ οὐ προσθήσει, 9
καὶ οὐκ ἔτι προσνοήσει αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ.
¹⁰τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ὀλέσαισαν ἤττονες, 10
αἱ δὲ χεῖρες αὐτοῦ πυρσεύσαισαν ὀδύνας.
¹¹ὅστ' αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ, 11
καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χώματος κοιμηθήσεται.
¹²ἐὰν γλυκανθῇ ἐν στόματι αὐτοῦ κακία, 12
κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,
¹³οὐ φείσεται αὐτῆς καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν· 13
καὶ συνάξει αὐτήν ἐν μέσῳ τοῦ λάρυγγος αὐτοῦ,
¹⁴καὶ οὐ μὴ δυνήθῃ βοηθῆσαι ἐαυτῷ· 14
χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ.
¹⁵πλοῦτος ἀδίκως συναγόμενος ἐξεμεσθήσεται, 15
ἐξ οἰκίας αὐτοῦ ἐξελκύσει αὐτὸν ἄγγελος.

NAC 3 παιδιαν NAC | μου] σου N^{c.a} (postea restit μου) A | συνεσεως (συνεως C)] + σου A | αποκριθησεται] αποκρινεται B^{ab}N (-τε) AC 4 απο του] απ αυτου B^b om N | om επι N | αφ] απ N* (αφ N¹) 5 δε 1°] γαρ AC | παρανομων] ασεβων A | απωλια N 6 τα δωρα αυτου A 7 οταν] ταν N* (pr o N¹ c.c me) | om γαρ A | κατεστηριχθαι] εστηριχθαι A (-θε) C | οι δε ειδοτες (ιδοτες A)] οι δε ιδοντες N και οι ειδοτες ιδοντες C 8 φασμα] θανμα N* (φασμα N^{c.a}) φαντασμα A 9 προσθησεται N* (προσθησει N^{c.a}) | ουκ επι] ου A | προσνοησει] προνοησει C | αυτου] + ουκ επι A 10 ολεσαισαν] θλασιαν A | πυρσευσαισαν] πυρσαισαν N* πυρσαισευσαν (sic) N^{c.a} ψηλαφησουσιν A | οδυνας B^{ab}N^{c.a} AC 11 ενεπλησαν N* (-πλησθησαν N^{c.a}) ενεπλησθη A 12 om εαν A | εγλυκανθη A 13 εγκαταλειψει B^{ab} (εγκαταλειπει B* εγκαλιπει C)] εγκαταλιπει NA (-ψι) | εν μεσω] εκ μεσου C 14 αυτου] + και πονος· A 15 εξεμεσθησεται (εξεμεθ. B^bN^{c.a}C)] + εκ κοιλιας αυτου A | οικιας] + δε A | om αυτου C | εξελκυσαι C | αγγελος] + θανατου A

- 16 ¹⁶θυμὸν δὲ δρακόντων θηλάσειεν,
ἀνέλοι δὲ αὐτὸν γλώσσα ὄψεως.
- 17 ¹⁷μὴ ἴδοι ἄμελξιν νομάδων
μηδὲ νομὰς μέλιτος καὶ βουτύρου.
- 18 ¹⁸εἰς κενὰ καὶ μάταια ἐκοπίασεν,
πλοῦτον ἐξ οὗ οὐ γεύσεται·
ὥσπερ στρίφνος ἀμάσητος, ἀκατάποτος.
- 19 ¹⁹πολλῶν γὰρ δυνατῶν οἴκους ἔθλασεν·
δίαιταν δὲ ἤρπασεν, καὶ οὐκ ἔστησεν.
- 20 ²⁰οὐκ ἔστιν αὐτοῦ σωτηρία τοῖς ὑπάρχουσιν,
ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.
- 21 ²¹οὐκ ἔστιν ὑπόλιμμα τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ,
διὰ τοῦτο οὐκ ἀνθήσει αὐτοῦ τὰ ἀγαθά.
- 22 ²²ὅταν δὲ δοκῇ ἤδη πεπληρῶσθαι, θλιβήσεται,
πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν ἐπελεύσεται.
- 23 ²³εἴ πως πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ,
ἐπαποστείλαι ἐπ' αὐτὸν θυμὸν ὀργῆς,
νίψαι ἐπ' αὐτὸν ὀδύνας·
- 24 ²⁴καὶ οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς σιδήρου,
τρώσαι αὐτὸν τόξον χάλκειον·
- 25 ²⁵διεξέλθαι δὲ διὰ σώματος αὐτοῦ βέλος,
ἄστρα δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ περιπατήσασαν·
ἐπ' αὐτῷ φόβοι,
- 26 ²⁶πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομένει·

16 θυμος A | θηλασει A | ανελοι δε] και ανελοι A 17 ειδοι C 18 κε- BAC
να] καινα B | πλουτον] pr σχοιη δε A | στριφνος B^b (στρειφν. B* adnot το
νευρώδες κρεας των βοων' | εστιν δε και βοτανη ἄβρωτος | δια τουτο δε ακαταπο-
τος' | επειδη η αμασητος εστιν' | εστιν δε η το του χαλινου | μάσημα' και ομφά-
κινος | οπώρα:— B^ams) B* C] στρυχνος B^{c.a} (mox restit στριφν.) στρυχνον A |
αμασητον A | ακαταποτος] ακαταπατητον A 19 δυνατων] αδυνατων B^{c.a}
AC | εθλασεν] εθρασεν A | διαιταν] δι αιτιαν C | δε] γαρ C + αυτων B^{c.a} (mox
del) A | ηρπασεν] .πασεν C ras i lit ante π et superscr e vel σ C¹) 20 ουκ]
pr δια τουτο B^{c.a} (rurs del) A | εστιν] εστη A | σωτηρια αυτου B αυτω σωτ.
A | τοις υπαρχουσιν] εν τ. υ. αυτου ουδε ανθησει αυτου τα αγαθα A |
om ου B* (hab ου B^{c.a}) 21 υπολειμμα B^{ab} | om δια τουτο...τα
αγαθα A 22 om δε 1° AC | πεπληρωσθαι] ειρηνευειν C 23 ει πως ει
πληρωσαι B^k* (ει πως πληρωσαι B^{c.a} ει 2° postea revoc) και πληρωσει (c praec
coniung) A ει πως κληρωσαι C | νιψαι. (νειψ. B*)] ρειψαι B* (νειψ. postea
revoc) ριψαι δε A 24 τρωσαι] + δε A | χαλκαιον A χαλκιον C 25 διεξ-
ελθαι] pr και A | αστρα] ανδρα A | διαιτη B^c C | περιπατησασαν] μη περιπα-
τησαι A 26 παν δε] και παν A | αυτω] αυτον A

- B κατέδεται αὐτὸν πῦρ ἄκανστον,
κακῶσαι δὲ αὐτοῦ ἐπήλυτος τὸν οἶκον.
27 ἀνακαλύψαι δὲ αὐτοῦ ὁ οὐρανὸς τὰς ἀνομίας,
γῇ δὲ ἐπανασταίῃ αὐτῷ.
28 ἔλκύσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀπωλία εἰς τέλος,
ἡμέρα ὀργῆς ἐπέλθοι αὐτῷ.
29 αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ Κυρίου,
καὶ κτῆμα ὑπαρχόντων αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου.
- 1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει XXI
2 Ἀκούσατε, ἀκούσατέ μου τῶν λόγων,
ἦνα μὴ ᾗ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἡ παράκλησις.
3 Ἄρατέ με, ἐγὼ δὲ λαλήσω,
εἴτ' οὐ καταγελάσετε μου.
4 τί γάρ; μὴ ἀνθρώπου μου ἡ ἔλεγξις;
ἡ διὰ τί οὐ θυμωθήσομαι;
5 εἰσβλέψαντες εἰς ἐμέ θαυμάσετε,
χεῖρα θέντες ἐπὶ σιαγόνι.
6 ἐάν τε γὰρ μνησθῶ, ἐσπούδακα,
ἔχουσιν δέ μου τὰς σάρκας ὀδύναι.
7 διὰ τί ἀσεβεῖς ζῶσιν,
πεπαλαῖωνται δὲ καὶ ἐν πλούτῳ;
8 ὁ σπόρος αὐτῶν κατὰ ψυχὴν,
τὰ δὲ τέκνα αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς.
9 οἱ οἶκοι αὐτῶν εὐθηνοῦσιν, φόβος δὲ οὐδαμοῦ,
μάστιξ δὲ παρὰ Κυρίου οὐκ ἔστιν αὐτοῖς.
10 ἡ βοῦς αὐτῶν οὐκ ὠμοτόκησεν,
διεσώθη δὲ αὐτῶν ἐν γαστρὶ ἔχουσα καὶ οὐκ ἔσφαλεν.

ΝΑC 26 κατεδεται] + δε AC | ακανστον B^{h-c} AC] ακουστον N* ασβεστον N^{c-a} mg
(postea improb) A | κακῶσαι δε] και κακῶσαι A 27 om δε 1° A | ανομιας]
νομας N* (αν. N^{c-a}) | om δε 2° N* (hab N^{c-a}) 28 ἐλκυσαι] εκλυσαι N |
απωλεια B^{ab} C | ημερα] και ημεραι A 29 αυτω] αυτου AC XXI 1 evan
in C 2 ακουσατε 1°] + μου A | η 1°] ειη A | αυτη παρ υμων A | η παρα-
κλησις (-σεις A)] om η AC 3 αρατε] βαστασατε A | ειτ ου καταγελασετε
(-γελασατε N) μου] ειτα μη μου καταγελαται A 4 μη] μοι C | ανθρωπου]
pr εξ A | μου η ελεγξις] η ελ. μου A om μου C | η 2°] και A 5 εισ-
βλεψαντες] εμβλεψ. A | θαυμασετε] θαυμασατε N* A θαυμα σχητε N^{c-c} | σια-
γονι] στομα A 7 δια τι] + δε A | om εν A 8 om δε N* (hab N^{c-c}) |
οφθαλμοις] + αυτων A 9 οι οικoi αυτων ευθηνουσι sup ras C³ | μαστιγξ N | αυ-
τοις] επ αυτοις B^{ab} A επ αυτους N 10 εν] pr η A | om εχουσα N* (hab N^{c-a})

- 11 ¹¹ μένουσιν δὲ ὡς πρόβατα αἰώνια,
τὰ δὲ παῖδια αὐτῶν προσπαίζουσιν·
- 12 ¹² ἀναλαβόντες ψαλτήριον καὶ κιθάραν
καὶ εὐφραίνονται φωνῇ ψαλμοῦ.
- 13 ¹³ συντετέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς τὸν βίον αὐτῶν,
ἐν δὲ ἀναπαύσει ἄδου ἐκοιμήθησαν.
- 14 ¹⁴ λέγει δὲ Κυρίῳ Ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, ὁδούς σου εἰδέναι οὐ
βούλομαι·
- 15 ¹⁵ τί ἱκανὸς ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ;
καὶ τίς ὠφελία ὅτι ἀπαντήσομεν αὐτῷ;
- 16 ¹⁶ ἐν χερσὶν γὰρ ἦν αὐτῶν τὰ ἀγαθὰ,
ἔργα δὲ ἀσεβῶν οὐκ ἐφορᾷ.
- 17 ¹⁷ οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀσεβῶν λύχνος σβεσθήσεται,
ἐπελεύσεται δὲ αὐτοῖς ἡ καταστροφή,
ὠδίνες δὲ ἔξουσιν αὐτοὺς ἀπὸ ὀργῆς.
- 18 ¹⁸ ἔσσονται δὲ ὥσπερ ἄχυρα ὑπὸ ἀνέμου,
ἡ ὥσπερ κονιορτὸς ὃν ὑφείλατο λαίλαψ.
- 19 ¹⁹ ἐκλείπει υἱοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ·
ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ γνώσεται.
- 20 ²⁰ ἴδοισαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τὴν ἑαυτοῦ σφαγὴν,
ἀπὸ δὲ Κυρίου μὴ διασθείη·
- 21 ²¹ ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ,
καὶ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν.
- 22 ²² πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπι-
στήμην;
αὐτὸς δὲ φόνους διακρινεῖ.
- 23 ²³ οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ,
ὅλος δὲ εὐπαθῶν καὶ εὐθηνῶν,

11 ως] ὥσπερ AC | προσπαίζουσιν] προσπεζει αυτοις A 12 αναλα- BAC
βοντες] + αυ Ν* (improb αυ Ν¹) αναλαμβάνοντα A | ευφραινονται] ευφρανθη-
σονται Ν* (ευφραιν. Ν^{c.a}) 13 om δε 1° A 14 δε] + ο ασεβης A |
Κυριω] pr τω ΝΑ | οδους σου ειδεναι] ειδεναι οδ. σου Ν τας οδ. σου ειδ. A
15 δουλευσωμεν C | om και τις...αυτω (2°) C | ωφελεια BabA | απαντησωμεν
A 16 αυτων ην A | ουκ εφορα] ου καθαρα A 17 λυχνος ασεβων Ν |
σβεσθησεται] pr ου Ν* (improb et postea ras Ν¹) | ωδινες...αυτους] και ωδ.
αυτοις εξ. A ωδ. δε αυτους εξ. C 18 υπο] απο Bab προ AC | om η Ν*
(hab Ν^{c.a}) | υφιλατο BAC 19 εκλειποι AC | υιοις A 20 ιδοι-
σαν] ιδοιεν δε A | εαυτου] αυτου C | απο δε] και υπο A 21 αυτου 3°]
αυτον A 22 ο κυριος] om ο Ν | φονους] σοφους AC 23 αποθα-
νεται] απεθανεν Ν | απλοσυνης] αφροσυνης Ν^{c.c} AC

- B 24 τὰ δὲ ἔγκατα αὐτοῦ πλήρη στέατος, 24
 μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαχέεται
 25 ὁ δὲ τελευτᾷ ὑπὸ πικρίας ψυχῆς, οὐ φαγὼν οὐδὲν ἀγαθόν· 25
 26 ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐπὶ γῆς κοιμῶνται, 26
 σαπρία δὲ αὐτοὺς ἐκάλυψεν.
 27 ὥστε οἶδα ὑμᾶς ὅτι· τόλμῃ ἐπείκεισθέ μοι, 27
 28 ὥστε ἑρέϊτε Ποῦ ἐστὶν οἶκος ἄρχοντος; 28
 καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν ἀσεβῶν;
 29 ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδόν, 29
 καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε·
 30 ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κουφίζεται ὁ πονηρός, 30
 εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται.
 31 τίς ἀπαγγελεῖ ἐπὶ προσώπου αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ; 31
 καὶ ἃ αὐτὸς ἐποίησεν, τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ;
 32 καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, 32
 καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἡγρύπνησεν.
 33 ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρους, 33
 καὶ ὀπίσω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται,
 καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναρίθμητοι.
 34 πῶς δὲ παρακαλεῖτέ με κενά; 34
 τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀφ' ὑμῶν οὐδέν.

1' Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλειφᾶς ὁ Θαιμανεΐτης λέγει 1 XXII

2 Πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπι- 2
 στήμην;

3 τί γὰρ μέλει τῷ κυρίῳ ἐὰν σὺ ᾔσθα τοῖς ἔργοις ἄμεμπτος; 3

NAČ 24 ενκατα Ν | πληρης ΒΝΑC | μυελος δε] ο δε μ. Α | αυτου 2ο] αυτων ΝC
 25 δε] + γε Α | πικρια Ν* (πικρίας Ν^{c.a}) | om ουδεν Ν* (hab ουθεν Ν^{c.a})
 26 δε 1ο] + οι νιοι αυτου Α | κοιμωνται] + οι νιοι αυτου Ν^{c.a} mg κοιμηθησονται Α |
 εκαλυψεν] + επι γης Α 28 ωστε] οτι C | ερειται AC | αρχοντος] αρχαιος Α |
 η σκεπη] om η Α 29 παραπορευομενους] πορευομενους C | απαλλοτριω-
 σετε] απαλλοτριωσεται ΝC απολλοτριωθησεται (sic) Α 30 εις 1ο] η.ς C* |
 απωλιας Ν | εις 2ο] pr και Α | απαχθησεται Ν^{c.a} (vid) Α 31 απαγγελει]
 απαγγελλει Ν αναγγελει C | προσωπον Ν^{c.a} (vid) Α | om α ΝC 32 om αυ-
 τος 2ο Ν^{c.a} AC | σωρων] σωρω Ν σωρω Α 33 αναριθμητοι] αριθμητοι Α
 34 με παρακαλειτε C | εμε καταπαυσασθαι αφ υμων] εμε καταπαυσεσθε αφ
 υ. Ν αφ υ. καταπαυσαι με Α εμε καταπαυσασθαι αφ ημων C | ουδεν] + εστιν
 Α XXII 1 evan in C | Ελειφας Ν Ελιφας Α | Θαιμανιτης Ν Θεμανιτης
 Α 2 συνεσιν] pr σ initio lin quasi inc stich Ν* 3 ησθα]
 ης Α | αμεμπτος τοις εργοις Α

- ἡ ὠφελία ὅτι ἀπώσῃς τὴν ὁδὸν σου; B
 4 ἡ λόγον σου ποιούμενος ἐλέγξει σε, καὶ συνεισελεύσεται
 σοι εἰς κρίσιν;
 5 πότερον οὐχ ἡ κακία σοῦ ἐστὶν πολλή,
 ἀναρίθμητοι δέ σοῦ εἰσιν αἱ ἁμαρτίαι;
 6 ἢ νυχύραζες δέ τοὺς ἀδελφούς σου διὰ κενῆς,
 ἀμφίᾳσιν δέ γυμνῶν ἀφείλου·
 7 οὐδὲ ὕδωρ διψῶντας ἐπότισας,
 ἀλλὰ πεινῶντων ἐστέρησας ψωμόν·
 8 ἐθαύμασας δέ τινων πρόσωπον,
 ᾧκισας δέ τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς·
 9 ὁ χήρας δὲ ἐξαπέστειλας κενάς,
 ὀρφανούς δὲ ἐκάκωσας.
 10 τοιγαροῦν ἐκύκλωσάν σε παγίδες,
 καὶ ἐσπούδασέν σε πόλεμος ἐξαίσιος.
 11 τὸ φῶς σοι σκότος ἀπέβη,
 κοιμηθέντα δὲ ὕδωρ σε ἐκάλυψεν.
 12 μὴ οὐχὶ ὁ τὰ ὑψηλὰ ναίων ἐφορᾷ,
 τοὺς δὲ ὕβρει φερομένους ἐταπείνωσεν;
 13 καὶ εἶπας τί ἔγνω ὁ ἰσχυρός,
 ἡ κατὰ τοῦ γνόφου κρίνει;
 14 νεφέλη[¶] ἀποκρυφῆς αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὁραθήσεται, ¶ C
 καὶ γῆρον οὐρανοῦ διαπορεύεται.
 15 μὴ τρίβον αἰώνιον φυλάξεις ἢν ἐπάτησαν ἄνδρες δίκαιοι,
 16 οἱ συνελήμφθησαν ἄωροι;
 ποταμὸς ἐπιρρέων οἱ θεμέλιοι αὐτῶν·
 17 οἱ λέγοντες Κύριος τί ποιήσει ἡμῖν;
 ἡ τί ἐπάξεται ἡμῖν ὁ παντοκράτωρ;
 18 ὃς δὲ ἐνέπλησεν τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν,
 βουλή δὲ ἀσεβῶν πόρρω ἀπ' αὐτοῦ,

3 ὠφελεια B^{ab}A (evan in C) + αὐτω A | ἀπώσῃς] ἀπλώσῃς N^{c,a}A ἀπλώσεις (· N^{AC}
 5 ουχ] ουχι A | om εἰσιν A 6 δε 1° om N γαρ A | ἀφίλου N^A 8 προσ-
 ωπον] προσωπα N^{c,a}AC | ὠκισας] ἐκομισας A | τους ἐπὶ τῆς γῆς] πτωχοὺς ἐπὶ
 τῆς γῆς N^{c,a}C τους ἐπὶ τῆς γῆς πτωχοὺς N^{c,c} πτωχοὺς ἐπὶ γῆς A 9 ὀρφανους
 δε] καὶ ὀρφανους A 11 σκοτος] pr eis N^A | ὕδωρ σε] σε ὕδωρ A om σε N
 12 om ουχι A | ναιων B^{ab} (γεων B^{*}N^A) | αιων C pr και N^{*} (om και N^{c,a}) |
 εφορα] pr ουκ A 13 ειπα C 14 νεφελη] νεφη N post νεφ cett
 absciss sunt in C | αποκρυφη N^A | διαπορευσεται N^A 15 επατησαν] επα-
 νεστησαν A^{*} (επατ. A^b) 17 Κυριος...ημιν 1°] τι ποιησει ημιν ο k̄s A | επαξει
 A 18 ος δε] οτε γε A

- Ε 19 ἰδόντες δίκαιοι ἐγέλασαν, 19
 ἄμεμπτος δὲ ἐμυκτήρισεν·
 20 εἰ μὴ ἠφανίσθη ἡ ὑπόστασις αὐτῶν, 20
 καὶ τὸ κατάλοιπον αὐτῶν καταφάγεται πῦρ.
 21 γενοῦ δὴ σκληρός, ἐὰν ὑπομείνης· 21
 εἴτ' ὁ καρπὸς σου ἔσται ἐν ἀγαθοῖς.
 22 ἔκβαλε δὲ ἐκ στόματός αὐτοῦ ἐξηγορίαν, 22
 καὶ ἀνάλαβε τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ σου.
 23 ἐὰν δὲ ἐπιστραφῇς καὶ ταπεινώσης σεαυτὸν ἔναντι Κυρίου, 23
 πόρρω ἐποίησας ἀπὸ διαίτης σου ἄδικον·
 24 θήσῃ ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ, 24
 καὶ ὥς πέτρα χειμάρρου Σωφείρ.
 25 ἔσται οὖν σου ὁ παντοκράτωρ βοηθὸς ἀπὸ ἐχθρῶν, 25
 καθαρὸν δὲ ἀποδώσει σε ὥσπερ ἀργύριον πεπυρωμένον.
 26 εἴτα παρρησιασθήσῃ ἐναντίον Κυρίου, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐ- 26
 ρανὸν ἰλαρώς·
 27 εὐξαμένου δὲ σου πρὸς αὐτὸν εἰσακούσεται σου, 27
 δώσει δέ σοι ἀποδοῦναι τὰς εὐχάς·
 28 ἀποκαταστήσει δέ σοι δίαitan δικαιοσύνης, 28
 ἐπὶ δὲ ὁδοῖς σου ἔσται φέγγος.
 29 ὅτι ἐταπεινώσας σεαυτὸν, καὶ ἐρεῖς Ὑπερηφανεύσατο, 29
 καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει·
 30 ῥύσεται ἀθῶον, 30
 καὶ διασώθῃτι ἐν καθααῖς χερσίν σου.

1* Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει

1 XXIII

2 Καὶ δὴ οἶδα ὅτι ἐκ χειρὸς μου ἡ ἔλεγχίς ἐστιν,

2

NA 19 ἐμυκτηρισεν] + αυτοὺς N^{c,a} A 20 ἡ υποστασις (-σεις A)] om η A |
 καταλειμμα B^{ab} N 21 δὴ] δε NA | εἴτ] η A 22 ἐκβαλε] ἐκλαβοι N*
 ἐκλαβαι N^{c,a} ἐκλαβε A | ἐξηγορίαν] pr συν A 23 πόρρω ἐποίησας] καὶ
 πορρω ποιήσης A*^{vid} (-σον sup ras A^a) | ἀδικον] κακον N* το κακον A*^{fort} το
 ἀδικον N^{c,c} A^a 24 θήσῃ] θησεις A | χώματος A | ὡς] ὥσπερ N^{c,a} (ws
 N^{c,c}) A | om πετρα 2° N* (hab N^{c,c}) A | χειμαρρουσωφειρ BA χειμαρρουσω-
 φειρ N 25 οὖν σου] δε σοι A 26 παρρησιασθήσῃ] ἐνπαρρησιασῇ
 A | ἐναντιον] ἐναντι NA 27 σοι αποδουнай τας ευχας] σοι αποδ. τ. ε.
 σου N^{c,a} τας ευχας σου αποδ. A 28 οδους N* (οδοις N^{c,c}) | σου] σοι A
 29 ερειτε N^{c,a} (mox restit ερεις) | υπερηφανευσατο] υπερηφανευσαμην N^{c,a} ^{vid}
 (sup τ scr μ quasi -μην) ει υπερηφανευσαμην A 30 ρυσεται] + δε A | δια-
 σωθητι] διασωθηση N^{c,a} (mox restit -θητι) A XXIII 1 λεγει] λ sup
 ras B[†] 2 χειρων A

- καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν ἐπ' ἐμῷ στεναγμῷ. B
 3 τίς δ' ἄρα γυνώη ὅτι εὖροιμι αὐτὸν καὶ ἔλθοιμι εἰς τέλος ;
 4 εἵπομι δὲ ἑμαυτοῦ κρίμα,
 τὸ δὲ στόμα μου ἐμπλήσαι ἐλέγχων.
 5 γυνώην δὲ ἰάματα ἃ μοι ἐρεῖ,
 αἰσθοίμην δὲ τίνα μοι ἀπαγγελεῖ.
 6 καὶ ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελεύσεται μοι·
 εἴτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρήσεται.
 7 ἀλήθεια γὰρ καὶ ἔλεγχος παρ' αὐτοῦ,
 ἐξαγάγοι δὲ εἰς τέλος τὸ κρίμα μου.
 8 εἰς γὰρ πρῶτα πορεύσομαι, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί,
 τὰ δὲ ἐπ' ἐσχάτοις, τί οἶδα ;
 9 ἀριστερὰ ποιήσαντος αὐτοῦ καὶ οὐ κατέσχον,
 περιβαλεῖ δεξιὰ καὶ οὐκ ὄψομαι.
 10 οἶδεν γὰρ ἤδη ὁδόν μου,
 διέκρινεν δέ με ὥσπερ τὸ χρυσίον.
 11 ἐξελεύσομαι δὲ ἐν ἐντάλμασιν αὐτοῦ,
 ὁδοὺς γὰρ αὐτοῦ ἐφύλαξα, καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνω.
 12 ἀπὸ ἐνταλμάτων αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ παρέλθω,
 ἐν δὲ κόλπῳ μου ἔκρυψα ῥήματα αὐτοῦ.
 13 εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν οὕτως, τίς ἐστιν ὁ ἀντειπὼν αὐτῷ ;
 ὁ γὰρ αὐτὸς ἠθέλησεν, καὶ ἐποίησεν.
 (15) 14 διὰ τοῦτο ἐπ' αὐτῷ ἐσπούδακα·
 νουθετούμενος δὲ ἐφρόντισα αὐτοῦ.
 15 ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατασπονδασθῶ·
 κατανοήσω, καὶ πτοηθήσομαι ἐξ αὐτοῦ.
 16 Κύριος δὲ ἐμαλάκυνεν τὴν καρδίαν μου,

2 om και 2° A | εμω στεναγμων N* (εμω στεναγμω N^{c.a}) εμοι| στεναζω δε NA
 επ εμαντον A 3 δ αρα] om δ N γαρ αν A | γνοιη] γνωη A | ελθοιμι] pr
 οτι A 4 ειποιμι] ιδοιμι N* ιποιμι N^{c.a} (ειπ. N^{c.c}) | εμαντου BN^{*c.c}] επ αυτου
 N^{c.a}A | εμπλησαι] εμπλησω N^{c.a} εμπλησει με A | ελεγχου A 5 γνωην] γνοιην
 BabN^{c.a} | ιαματα] ρηματα N^{c.a}A | τινα] ατινα N* (τινα N^{c.a}) | απαγγελλει NA
 6 εν 1° ει A | ειτα] και ει A | ου χρησηται μοι A 7 αληθια N | παρ αυτου]
 παρ αυτω sup ras A^a? 8 εις γαρ πρωτα παρευσομαι] εαν γαρ πορευθω εις
 τα πρωτα A | om και A 10 μου]+αυτος A | διεκρινεν (εδιεκρινεν N*
 improb ε 1° N^{1.c.a}) δε] και διεκρινεν A | το χρυσιον] om το A 12 ενταλ-
 ματων] εντολων A | om και A | παρελθω]+ινα μη αποθανω A 13 αυτος
 1° sup ras B^a | αντειπων] αντειπιπτων N^{c.a} (restit αντειπων) αντερων A
 14 εσπουδακειν A 15 κατασπονδασω N* (-δασθω N^{c.a} postea restit
 -δασω) 16 Κυριος]+μου A | om δε 1° A

- B   ὁ δὲ παντοκράτωρ ἐσπούδασέν με.
 17 οὐ γὰρ ᾔδειν ὅτι ἐπελεύσεται μοι σκοτός, 17
 πρὸ προσώπου δέ μου ἐκάλυψεν γνώφος.
 18 διὰ τί δὲ Κύριον ἔλαθον ὥραι, 1 XXIV
 2 ἀσεβεῖς δὲ ὄριον ὑπερέβησαν, ποιμνιον σὺν ποιμένι ἀρπά- 2
 σαντες;
 3 ὑποζύγιον ὀρφανῶν ἀπήγαγον, 3
 καὶ βοῦν χήρας ἠνεχύρασαν.
 4 ἐξεκλιναν ἀδυνάτους ἐξ ὁδοῦ δικαίας, 4
 ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐκρύβησαν πραεῖς γῆς.
 5 ἀπέβησαν δὲ ὥσπερ ὄνοι ἐν ἀγρῷ, 5
 ὑπὲρ ἐμοῦ ἐξελθόντες τὴν ἑαυτῶν τάξιν·
 ἡδύνθη αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέρους.
 6 ἀγρόν πρὸ ὥρας οὐκ αὐτῶν ὄντα ἐθέρισαν· 6
 ἀδύνατοι ἀμπελῶνας ἀσεβῶν ἀμισθὶ καὶ ἀσιτὶ ἠργάσαντο.
 § C 7 γυμνοὺς πολλοὺς ἐκοίμισαν ἄνευ ἱματίων, 7
 ἀμφίασιν δὲ ψυχῆς αὐτῶν ἀφείλαντο·
 8 ἀπὸ ψεκάδων ὀρέων ὑγραίνονται, 8
 παρὰ τὸ μὴ ἔχειν ἑαυτοὺς σκέπην πέτραν περιεβάλλοντο.
 9 ἤρπασαν ὀρφανὸν ἀπὸ μαστοῦ, 9
 ἐκπεπτωκότα δὲ ἐταπείνωσαν.
 10 γυμνοὺς δὲ ἐκοίμισαν ἀδίκως, 10
 πεινῶντων δὲ τὸν ψωμὸν ἀφείλαντο.
 11 ἐν στενοῖς ἀδίκως ἐνήδρευσαν, 11

NA C 16 εσπουδασεν με B^{C,a}] εσπουδασεν σε N* εσπουδακεν επ εμε A
 17 σκοτος] γνοφος A | προ προσωπου] προσωπον A | εκαλυψεν] καλυψει A |
 γνοφος] σκοτος A XXIV 1 Κυριον] κ̅ε A | ωραι] ωρας ασεβεις ανδρες A
 2 om ασεβεις A | οριον δε A | ποιμνιον] ρι και A | αρπασαντες] ηρπασαν A
 3 υποζυγιον] + δε N^{c,a} A | ηνεχυρασαν] ενεχυρασον N (-σαν N¹) 4 εξεκλιναν]
 εξεκλινον δε A | δικαίας] δικαιων N* (-ας N^{c,a}) | om δε N 5 απεβησαν] ρι
 5 N^{c,a} (mg) (postea ras) A | om δε N A | την εαυτων] τη εαυτω (sic) N^{c,a} τη
 εαυτων A | ταξιν] πραξιν N πραξει A 5—6 ηδυνθη...εθερισαν] αγρον
 προ ωρας ουκ αυτων οντα εθερισαν] ηδυνθη δε αυτω αρτος εις νεωτερους A
 6 εις νεωτερους αρτος N 6 αδυνατοι] + δε N^{c,a} A | αμπελωνας ασεβων] αμ-
 πελωνα N* (αμπελωνας ασ. N^{c,a}) ασεβων αμπελωνας A | αμισθι (-θει B^{ab} N) και
 ασιτι (-τει B^{ab}) ασιτι και αμισθι A | ηργασαντο] ειργασαντο B^{ab} A 7 γυμ-
 νους] + δε A | αυτων] εαυτων A | αφιλαντο B* AC 8 παρα] ρι και A |
 εαυτους] αυτους N C | om πετραν N* (hab N^{c,a}) 9 ηρπασαν] + δε A | ορ-
 φανους A | εκπεπτωκοτα δε] και εκπεπτ. A 10 om δε 1° A 10—12 πει-
 νωντων...εξεβαλλοντο] pauca supersunt in C 10 τον ψωμον] om τον
 A | αφιλαντο NA (de C non liq) 11 στενοις] σκοτινους N^{c,a} (mox restit
 στεν.) A evan in C + δε C | ενηδρευσαν αδικως A

B

- ὁδὸν δὲ δικαίων οὐκ ᾔδεισαν.
 12 ¹²οἱ ἐκ πόλεως καὶ οἰκῶν ἰδίων ἐξεβάλλοντο,
 ψυχὴ δὲ νηπίων ἐστέναξεν μέγα.
 13 ¹³αὐτὸς δὲ διὰ τί τούτων ἐπισκοπὴν οὐ πεποίθηται;
 (13) ἐπὶ γῆς ὄντων αὐτῶν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν,
 ὁδὸν δὲ δικαιοσύνης οὐκ ᾔδεισαν,
 οὐδὲ ἀτραποὺς αὐτῶν ἐπορεύθησαν.
 14 ¹⁴γνοὺς δὲ αὐτῶν τὰ ἔργα παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς σκότος,
 καὶ νυκτὸς ἔσται ὥς κλέπτῃς.
 15 ¹⁵καὶ ὀφθαλμὸς μοιχοῦ ἐφύλαξεν σκότος,
 λέγων Οὐ προσνοήσει με ὀφθαλμός,
 καὶ ἀποκρυβὴν προσώπου ἔθετο.
 16 ¹⁶διώρυξεν ἐν σκότει οἰκίας·
 ἡμέρας ἐσφράγισαν ἑαυτοὺς,
 οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς·
 17 ¹⁷ὅτι ὁμοθυμαδὸν αὐτοῖς τὸ πρῶτὸν σκιά θανάτου,
 ὅτι ἐπιγνώσεται τάραχος σκιάς θανάτου.
 18 ¹⁸ἐλαφρὸς ἐστὶν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος·
 καταραθεῖν ἢ μερὶς αὐτῶν ἐπὶ γῆς,
 19 ἀναφανείν δὲ τὰ φυτὰ αὐτῶν ¹⁹ἐπὶ γῆς ξηρά·
 ἀγκαλίδας γὰρ ὀρφανῶν ἤρπασαν.
 20 ²⁰εἴτ' ἀνεμνήσθη αὐτοῦ ἡ ἁμαρτία·
 ὥσπερ δὲ ὁμίχλη δρόσου ἀφανὴς ἐγένετο·
 ἀποδοθεῖν δὲ αὐτῷ ἃ ἔπραξεν,
 συντριβεῖν δὲ πᾶς ἄδικος ἴσα ξύλῳ ἀνιάτῳ.
 21 ²¹στεῖραν δὲ οὐκ εὖ ἐποίησεν, καὶ ἀγύναιον οὐκ ἠλέησεν,

11 om δε Ν* (hab Ν^{c.a}) | δικαίων] δικαίαν Β^a (α 2° sup ras) Ν^c evan in C ΝAC
 12 om οι Ν^{c.a} (postea restit) A | πολέων Ν* (πολεως Ν^{c.a}) | οικῶν] ἐξ οικίων A |
 ἐξεβάλλοντο] ἐξεβαλλον αὐτοὺς Ν^{c.a} (mox renoç ἐξεβαλλοντο) ἐξεβαλον αὐτοὺς
 A ἐξ... C | μεγα] μεγαλως A 13 ἐπὶ γῆς ὄντων αὐτῶν] ἐπὶ οὐτ. αὐτ. ἐπὶ
 γῆς A | γῆς] γῆ sup ras Β^{ab} | ἐπέγνωσαν] ἐπεγνωσομαι (sic) A | οὐκ 2°] οὐ C |
 ἀτραποὺς αὐτῶν ἐπορ.] ἐπορ. ἀτραποὺς αὐτῆς A ἀτρ. αὐτῆς ἐπορ. Ν^{c.a} C
 15 προσνοήσῃ] προσθήσῃ Ν* (προσν. Ν^{c.a}) προνοήσῃ C | ὀφθαλμός 2°] pr o A |
 προσώπου] προσ με που A 16 διώρυξαν Ν* (-ξεν Ν¹ (vid) c.a) | ἡμέρας] + δε
 A | ἑαυτοῖς C 17 το πρῶτῳ αὐτοῖς C | σκία θανάτου] διεσκεδάσεν A |
 ταραχὰς Ν^{c.a} A | σκίας] σκία Ν* (-ας Ν^{c.a}) A 18 προσώπου A 19 ἀγκαλίδας]
 adnot δραγμα Β^a mg αγκ. γαρ evan in C | ὀρφανῶν A 20 εἴτ ἀνεμνήσθη]
 εἴτα ἐμνήσθη A | αὐτοῦ] αὐτῶν A | ἡ ἁμαρτία] ἡμαρτία C | ὥσπερ δε] καὶ
 ὥσπερ A | om δε 2° ΝA | α] pr καθ Ν^{c.a} (mox del) A | inter pas et ἀδικος
 ras I lit (o ut vid) C: item inter ξύλῳ et ἀνιάτῳ (v ut vid) 21 δε 1°]
 γαρ ΝAC | εὖ ἐποίησεν] ἐποικτειραν A | καὶ οὐδε A | ἀγύναιον] γύναιον Ν^{c.a} C |
 ἠλέησεν] ἠλεασαν A

- Β ²²θυμῷ δὲ κατέστρεψεν ἀδυνάτους. 22
 ἀναστὰς τοιγαροῦν οὐ μὴ πιστεύσῃ κατὰ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς·
²³μαλακισθεὶς μὴ ἐλπίζετω ὑγιασθῆναι, ἀλλὰ πεσεῖται νόσφ. 23
²⁴πολλοὺς γὰρ ἐκάκωσεν τὸ ὕψωμα αὐτοῦ· 24
 ἐμαράνθη δὲ ὥσπερ μολόχη ἐν καύματι,
 ἢ ὥσπερ στάχυς ἀπὸ καλάμης αὐτόματος ἀποπεσών.
²⁵εἰ δὲ μή, τίς ἐστὶν ὁ φάμενος ψευδῇ με λέγειν, καὶ θήσει εἰς 25
 οὐδὲν τὰ ῥήματά μου;

- ¹Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης λέγει 1 XXV
²Τί γὰρ προοίμιον ἢ φόβος ὁ παρ' αὐτοῦ, 2
 ὁ ποιῶν τὴν σύμπασαν ἐν ὑψίστῳ;
³μὴ γάρ τις ὑπολάβοι ὅτι ἐστὶν παρέλκυσις πειραταῖς; 3
 ἐπὶ τίνας δὲ οὐκ ἐπελεύσεται ἔνεδρα παρ' αὐτοῦ;
⁴πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς ἔναντι Κυρίου; 4
 ἢ τίς ἂν ἀποκαθαρίσαι αὐτὸν γεννητὸς γυναικός;
⁵ἢ σελήνη συντάσσει, καὶ οὐκ ἐπιφαύσκει· 5
 ἄστρα δὲ οὐ καθαρὰ ἐναντίον αὐτοῦ.
⁶ἔα δέ, ἄνθρωπος σαπρία καὶ υἱὸς ἀνθρώπου σκώληξ. 6

- ¹Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει 1 XXV
²Τίνι πρόσκεισαι ἢ τίνι μέλλεις βοηθεῖν; 2
 πότερον οὐχ ᾧ πολλὴ ἰσχύς καὶ ᾧ βραχίων κραταῖός ἐστιν;
³τίνι συμβεβούλευσαι; οὐχ ᾧ πᾶσα σοφία; 3
 τίνι ἐπακολουθήσεις; οὐχ ᾧ μεγίστη δύναμις;
⁴τίνι ἀνήγγειλας ῥήματα; 4
 πνοὴ δὲ τίνος ἐστὶν ἢ ἐξελθοῦσα ἐκ σοῦ;

ΝΑC ²²κατεστρεψαν Α | αδυνατους] δυνατους sup ras Α^a | πιστευσης C | κατα] υπερ Α | εαυτου] αυτου Α σεαυτου C ²³μαλακισθεις] +δε AC | om μη C | υγιασθηναι] υγιαναι Α ²⁴om δε Ν* (hab Ν^{c.a}) C | μολοχη] χλοη Α | om η Ν* (hab Ν^{1(mg)}) | αυτοματος αποπεσων απο καλαμης Α ²⁵φαμενος] λεγων Β^{a mg} | με ψευδη Α | θησει] θησις Ν* (θησι Ν^{c.a}) | ουδεν] ουθεν AC XXV 1 evan in C ²γαρ] +εστιν Α | η φοβος ο παρ αυτου] η φ. παρ αυτου Β^{ab} NC ο φοβος παρ αυτω Α | συνπασαν Α | υψιστω] +εστιν Α ³δε] +αντων Α ⁴βροτος δικαιος Α | βροτος] adnot ανος Β^{a mg} | om αν C | αυτων] εαυτων Ν^{c.a} AC | γεννητης Α* (-τος Α^a) | γυναικος] +ουδ ανος ου καθaros] ο λεγων τω ηλιω μη ανατελλειν και ουκ ανατελλει Α ⁵η σεληνη] σεληνην δε Α ει σεληνη NC | επιφαισει Α | ου καθαρα] ουκ αμεμπτα Α ⁶ανθρωπος] ανων Ν* (ανος Ν^{c.a}) pr πας Α XXVI 1 evan in C ²ισχυς] pr η Α | ω 2°] ο Α ³συμβεβουλευσαι] βεβουλευσαι Ν* συνβεβ. Ν^{c.a} nisi fort iam antea Α | πασα] pr η Α | τινι 2°] pr η Ν^{c.c} AC | επακολουθεις Α | μεγιστη] pr η Α

- 5 ⁵ μὴ γίγαντες μαιωθήσονται ὑποκάτωθεν ὕδατος καὶ τῶν γειτό- B
νων αὐτοῦ ;
- 6 ⁶ γυμνὸς ὁ ᾄδης ἐνώπιον αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἔστιν περιβόλαιον τῇ ἀπωλείᾳ.
- 7 ⁷ ἔκτεινων βορέαν ἐπ' οὐδέν,
κρεμάζων γῆν ἐπὶ οὐδενός.
- 8 ⁸ δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἐρράγη νέφος ὑποκάτω αὐτοῦ.
- 9 ⁹ ὁ κρατῶν πρόσωπον θρόνου,
ἐκπετάζων ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτοῦ.
- 10 ¹⁰ πρόσταγμα ἐγύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος
μέχρι συντελείας φωτὸς μετὰ σκότους.
- 11 ¹¹ στύλοι οὐρανοῦ ἐπετάσθησαν, καὶ ἐξέστησαν ἀπὸ τῆς ἐπιτιμῆ-
σεως αὐτοῦ.
- 12 ¹² ἰσχύι κατέπαυσεν τὴν θάλασσαν,
ἐπιστήμη δὲ ἔστρωται τὸ κῆτος.
- 13 ¹³ κλείθρα δὲ οὐρανοῦ δεδοίκασιν αὐτόν·
προστάγματι δὲ ἐθανάτωσεν δράκοντα ἀποστάτην.
- 14 ¹⁴ ἰδοὺ ταῦτα μέρη ὁδοῦ αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ ἱκμάδα λόγου ἀκουσόμεθα ἐν αὐτῷ·
σθένος δὲ βροντῆς αὐτοῦ, τίς οἶδεν ὅποτε ποιήσει ;

- XXVII 1 ¹⁴ Ἐτι δὲ προσθεῖς Ἰώβ εἶπεν τῷ προοιμίῳ
- 2 ² Ζῆ ὁ θεὸς ὃς οὕτω με κέκρικεν,
καὶ ὁ παντοκράτωρ ὁ πικράνας μου τὴν ψυχὴν,
- 3 ³ εἰ μὴν ἔτι τῆς πνοῆς μου ἐνούσης,
πνεῦμα δὲ θεῖον τὸ περιὸν μοι ἐν ῥίνι,

5 γίγαντες] γειτονες B* (γίγ. B^{c.c}) | μαιωθήσονται (μεωθ. B^{c.c} AC) | μαται- BAC
ωθήσονται B* | των γειτονων] om των A τ. γ. evan in C 6 τη απωλεια
(-λια B^{c.a} A απολ... C) | της πτωχιας B* τη πτωχια B¹ 7 βορεα BA |
κρεμαζων] κρεμνων A | ουδενος] μηδενος C 8 υποκατωθεν A 9 om
ο κρατων προσ. θρονου B* (hab B^{c.c} nisi iam antea) | εκπεταζων] σκεπων A
10 συντελειας B^c 11 επετασθησαν] επεσταθησαν A 12 ισχυι] + μεν
A | εστρωται] εστρωσαι B^{c.a} (postea restit -ται) εστρωσεν AC (-σε) 13 δε
10] τε A | εθανατωσε B 14 οδου] λογου B* (οδ. B^{c.a}) | σθενος] adnoi
δυναμεις ισχυς B^{a mg} | οποτε] ποτε B* (οπ. B^{c.c}) XXVII 1 τω προοιμιω
ειπεν A 2 ο θς] ο κς B* κς B^{c.c} AC | ουτως A | κερκρινεν C | πικρα-
νας] πικρωσας A 3 ει] η B^c | ετι] ειτι C* | ενουσης] + εν εμοι A | το
περιον μοι] ετι περιον A | εν ρινι] εν ρισιν B^{c.a} C εν ρημασιν μου (sup ras et
in mg) A^a

- B 4 μὴ λαλήσειν τὰ χεῖλη μου ἄνομα, 4
οὐδὲ ἡ ψυχὴ μου μελετήσῃ ἄδικα.
5 μὴ μοι εἴῃ δίκαιοις ὑμᾶς ἀποφῆναι ἕως ἂν ἀποθάνω, 5
οὐ γὰρ ἀπαλλάξω μου τὴν ἀκακίαν·
6 δικαιοσύνη δὲ προσέχων οὐ μὴ προῶμαι, 6
οὐ γὰρ σύννοϊδα ἐμαυτῷ ἄτοπα πράξας.
7 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ εἶησαν οἱ ἐχθροί μου ὥσπερ ἡ καταστροφή 7
τῶν ἀσεβῶν,
καὶ οἱ ἐπ' ἐμέ ἐπανιστανόμενοι ὥσπερ ἡ ἀπώλεια τῶν
παρανόμων.
8 καὶ τίς γάρ ἐστιν ἐλπίς ἀσεβεῖ ὅτι ἐπέχει; 8
πεποιθὼς ἐπὶ κύριον ἄρα σωθήσεται;
9 ἢ τὴν δέησιν αὐτοῦ εἰσακούσεται ὁ θεός; 9
ἢ ἐπελθούσης αὐτῷ ἀνάγκης
10 μὴ ἔχει τινὰ παρρησίαν ἔναντι αὐτοῦ; 10
ἢ ὥς ἐπικαλεσαμένου αὐτοῦ εἰσακούσεται αὐτοῦ;
11 ἀλλὰ δὴ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ἐστιν ἐν χειρὶ Κυρίου, 11
ἃ ἐστιν παρὰ Παντοκράτορι οὐ ψεύσομαι.
12 ἰδοὺ πάντες οἴδατε ὅτι κενὰ κενοῖς ἐπιβάλλετε. 12
13 αὕτη ἡ μερίς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ Κυρίου, 13
κτῆμα δὲ δυναστῶν ἐλεύσεται παρὰ Παντοκράτορος ἐπ' αὐ-
τούς.
14 ἐὰν δὲ πολλοὶ γένωνται οἱ υἱοὶ αὐτῶν, εἰς σφαγὴν ἔσονται· 14
ἐὰν δὲ καὶ ἀνδρωθῶσιν, προσαιτήσουσιν·

ΝΑC 4 μὴ λαλήσειν] ου μὴ ληλήσει A | τα χεῖλη μου] το στομα μου A μου τα
χεῖλη C | ἀνομα] ἀδικα A | ἀδικα] ἀνομα A 5 μου τὴν κακίαν N τὴν ἀκα-
κίαν μου AC (ακικ. C* ακακ. C¹(vid)) 6 προεχων A | μὴ] μὴν C | ἀτοπον A
7 ἀλλα] ἀλλ N A | ἐπ ἐμε ἐπανιστανομενοι (ἐπανισταμενοι Bb)] ἐπανισταν.
μοι A | ἀπωλια A | παρανομων] ἀνομων N 8 καὶ] ναι μὴν A | ἐστιν]
+ ἐτι A | ἀσεβει ἐλπις N | πεποιθως]+δε N^{c,a} pr μὴ A | ἀρα] pr εἰ A
9 εἰσακουσεται] ἀκουση A | ο θεος] ο k̄s A k̄s C | ἡ ἐπελθουσης] ἐπελθ. δε A
10 εχειν N (εχι)] C | τινα] τι N* (τινα N^{c,a}) om A | ἐναντι] ἐναντιον AC |
ως] πως N^{c,a} (mox restit ως) A | αυτου 2^ο] αυτον N^{c,a} 11 ἀλλα] α N*
(ἀλλα N^{c,c}) | ἀναγγελλω N | Παντοκρατορι] pr τω A | ψευδομαι C 12 ἰδου]
+ δη NAC | παντες (παν C)] + υμεις A | οιδατε] εορακατε A | οτι] δια τι δε
A | ἐπιβαλλετε] ἐπιβαλλεται N C ἐπιβαλλεσθε A 13 κτημα] οργη N^{c,a}
(mox restit κτ.) A | ἐλευσεται] ἐξελευσετε A ἐπελευσεται C | αυτους] αυτου
C^{vid} 14 om δε 1^ο A | αυτων] αυτου NAC | εἰσφαγην C | om και C |
ανδρωθωσιν C | προσαιτησουσιν (-τησωσιν A -τουσιν C)] + οι δε περιοντες
αυτου εν θανατω τελευτησουσιν B^{ab} mg N + οι δε π. αυτων κακω θανατω τελευ-
τησωσιν A + οι δε π. αυτου θανατω τελευτησουσιν C

- 15 ¹⁵χήρας δὲ αὐτῶν οὐθεὶς ἐλεήσει.
 16 ¹⁶ἐὰν συναγάγῃ ὥσπερ γῆν ἀργύριον,
 ἴσα δὲ πηλῶ ἐτοιμάσῃ χρυσίον,
 17 ¹⁷ταῦτα πάντα δίκαιοι περιποιήσονται,
 τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ ἀληθινοὶ καθέξουσιν.
 18 ¹⁸ἀπέβῃ δὲ ὁ οἶκος αὐτοῦ ὥσπερ σῆτες καὶ ὥσπερ ἀράχνη.
 19 ¹⁹πλούσιος κοιμηθεὶς καὶ οὐ προσθήσει,
 ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ διήνοιξεν καὶ οὐκ ἔστιν.
 20 ²⁰συνήντησαν αὐτῷ ὥσπερ ὕδωρ αἱ ὀδύναι,
 νυκτὶ δὲ ὑφείλατο αὐτὸν γνόφος·
 21 ²¹ἀναλήμψεται δὲ αὐτὸν καύσων καὶ ἀπελεύσεται,
 καὶ λικμήσει αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.
 22 ²²καὶ ἐπιρίψει αὐτὸν καὶ οὐ φείσεται·
 ἐκ χειρὸς αὐτοῦ φυγῇ φεύξεται.
 23 ²³κροτήσῃ ἐπ' αὐτοῦ χεῖρας αὐτῶν,
 καὶ συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.

- XXVIII 1 ¹Ἔστιν γὰρ ἀργυρίῳ τόπος ὅθεν γίνεται,
 τόπος δὲ χρυσίου ὅθεν διηθίται·
 2 ²σίδηρος μὲν γὰρ ἐκ γῆς γίνεται,
 χαλκὸς δὲ ἴσα λίθῳ λατομεῖται.
 3 ³τάξιν ἔθετο σκοτίας,
 καὶ πᾶν πέρας αὐτὸς ἐξακριβάζεται·
 λίθος σκοτίας καὶ σκιά θανάτου,
 4 ⁴διακοπὴν χειμάρρου ἀπὸ κονίας·
 οἱ δὲ ἐπιλανθανόμενοι ὁδὸν δικαίαν ἠσθένησαν ἐκ βροτῶν.
 5 ⁵γῆ, ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρτος,
 ὑποκάτω αὐτῆς ἐστράφη ὥσεί πῦρ.
 6 ⁶τόπος σαπφείρου οἱ λίθοι αὐτῆς,

15 χήρας δε] και χ. Α χ. τε C | ουθεις] ουδεις Α ου.... C 16 χρυσιον BAC
 ετοιμαση Α 17 ταυτα] + δε B 18 σητος Α | αραχνη (-ναι B)] + ο πλου-
 τος αυτου Α 19 κοιμηθεις] κοιμηθησεται B^{c.a}C | om και 1° Α | ου] + μη B |
 οφθαλμους (-μος Α)] + δε B 20 συνηντησαν] κοιμηθεντι συναντησονται
 Α | υδωρ] σητες B* (υδ. B^{c.c}) | αι οδυναι] om αι Α | υφειλατο BΑ | γροφος]
 λαιαψ B 21 αναλημψεται (αναλαμψ. C) δε] και αναλημψ. B om δε AC
 22 επιριψει] απορειπει Α | αυτον] pr επ B^{c.a}C | φεισεται] γνωσεται C
 23 αυτου 1°] αυτους B* αυτον B^{c.a} (mox revoс -τους) Α | αυτων] αυτου AC
 XXVIII 1 αργυριου B* (-ριω B^{c.c}) | χρυσιω B^{c.c}AC 3 παν] καιρων Α |
 αυτος] αυτους Α | σκοτίας] σκοτια BAC 4 επιλανθομενοι C | οδον
 δικαιαν] οδους δικαιουσνης Α 5 ωσει] ως Α 6 οι λιθοι] pr και Α

- B καὶ χῶμα χρυσίον αὐτῷ.
 7 τρίς, οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετεινόν,
 καὶ οὐ παρέβλεψεν αὐτὴν ὀφθαλμὸς γυπὸς·
 8 καὶ οὐκ ἐπάτησαν αὐτὸν υἱοὶ ἀλαζόνων,
 οὐ παρῆλθεν ἐπ' αὐτῆς λέων.
 9 ἐν ἀκροτόμῳ ἐξέτεινεν χεῖρα αὐτοῦ,
 κατέστρεψεν δὲ ἐκ ῥιζῶν ὄρη·
 10 δίνας δὲ ποταμῶν ἔρρηξεν,
 πᾶν δὲ ἔντιμον ἵδεν μου ὁ ὀφθαλμός·
 11 βάθη δὲ ποταμῶν ἀνεκάλυψεν,
 ἔδειξεν δὲ ἑαυτοῦ δύναμιν εἰς φῶς.
 12 ἡ δὲ σοφία πόθεν εὑρέθη;
 ποῖος δὲ τόπος ἐστὶν τῆς ἐπιστήμης;
 13 οὐκ οἶδεν βροτὸς ὁδὸν αὐτῆς,
 οὐδὲ μὴν εὑρέθη ἐν ἀνθρώποις.
 14 ἄβυσσος εἶπεν Οὐκ ἔνεστιν ἐν ἐμοί·
 καὶ ἡ θάλασσα εἶπεν Οὐκ ἔνεστιν μετ' ἐμοῦ.
 15 οὐ δώσει συνκλεισμόν ἀντ' αὐτῆς,
 καὶ οὐ σταθήσεται αὐτῇ ἀργύριον ἀντάλλαγμα αὐτῆς·
 16 καὶ οὐ συνβασταχθήσεται χρυσίῳ Σωφείρ,
 ἐν ὄνυχι τιμίῳ καὶ σαπφείρῳ·
 17 οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ χρυσίον καὶ ὕαλος,
 καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτῆς σκευὴ χρυσᾶ.
 18 μετέωρα καὶ γαβεῖς οὐ μνησθήσεται,
 καὶ ἔλκυσον σοφίαν ὑπὲρ τὰ ἐσώτατα·
 19 οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ τοπάζιον Αἰθιοπίας,
 χρυσίῳ καθαρῷ οὐ συνβασταχθήσεται.

ΝΑC 6 χρυσιον] χρυσιον Ν* (-σιον Ν¹) χρυσαιον Ν^{c,a} (mox revoc -σιον) | αυτω] αυτη Ν^{c,a} (restit αυτω) 7 τρις c praec coniung vid Ν | πετεινω] Α 8 om και Ν^{c,a} AC | ουκ επατησαν] ου κατεπατησαν Ν | αυτον] αυτην ΝΑC | παρηλθεν] γαρ ηλθεν Α 10 δινας (δευας ΝΑ θινας C)] adnot τα κοιλωματα των υδατων· τας ιλιγγας Β^a mg inf | εντιμον] τιμιον AC | ιδεν (ειδ. Β^{ab} Ν)] ιδειν C | μου] αυτου Ν^{c,a} Α 11 βαθη δε] και βαθη Α | εαυτου] αυτου Α αυτων C 12 της επιστημης] om της Α 13 οδον] pr την C | μην] μη Ν^{c,a} AC 14 ενεστιν bis] εστιν ΝΑC | η θαλασσα] om η ΝΑC 15 συγκλεισμον Β^b C | om αυτη Β^{ab} ΝΑC | αυτης 2°] pr αντ Ν* (improb Ν^{c,a}) 16 συμβασταχθ. Β¹ | Σωφειρ (-φιρ Ν)] Ωφειρ AC 17 ουκ] pr και Α | ισωθησεται Β | αλλαγμα] ανταλλαγμα C | χρυσα] ρ sup ras Α^a 18 γαβεις ου] γαβεις sup ras Α^a eis ου sup ras C^a | ου] + μη Ν* (improb Ν^{c,a}) | om και 2° Ν* (hab γ Ν^{c,a}) | εσωτατα Α 19 συμβασταχθ. Β¹ Α

- 20 ἡ δὲ σοφία πόθεν εὐρέθη;
ποῖος δὲ τόπος ἐστὶν τῆς συνέσεως;
21 λεληθεν πάντα ἄνθρωπον,
καὶ ἀπὸ πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ ἐκρύβη.
22 ἡ ἀπώλεια καὶ ὁ θάνατος εἶπαν
Ἄκηκόαμεν δὲ αὐτῆς τὸ κλέος.
23 ὁ θεὸς εὖ συνέστησεν αὐτῆς τὴν ὁδόν,
αὐτὸς δὲ οἶδεν τὸν τόπον αὐτῆς.
24 αὐτὸς γὰρ τὴν ὑπ' οὐρανὸν πᾶσαν ἐφορᾷ,
εἰδὼς τὰ ἐν τῇ γῇ πάντα ²⁵ἐποίησεν,
26 ἀνέμων σταθμόν, ὕδατος μέτρα, ²⁶ὅτε ἐποίησεν·
οὕτως ἰδὼν ἠρίθμησεν,
καὶ ὁδὸν ἐν τινάγματι φωνάς.
27 τότε εἶδεν αὐτὴν καὶ ἐξηγήσατο αὐτῇ,
ἐτοιμάσας ἐξιχνίασεν.
28 εἶπεν δὲ ἀνθρώπῳ Ἰδοὺ ἡ θεοσεβεία ἐστὶν σοφία,
τὸ δὲ ἀπέχεσθαι ἀπὸ κακῶν ἐστὶν ἐπιστήμη.

- XXIX 1 ¹Ἐτι δὲ προσθεὶς Ἰὼβ εἶπεν τῷ προοιμίῳ
2 ²Τίς ἄν με θείῃ κατὰ μῆνα ἔμπροσθεν ἡμερῶν ὧν με ὁ θεὸς
ἐφύλαξεν;
3 ³ὥς ὅτε ἤγγει ὁ λύχνος αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς μου,
ὅτε τῷ φωτὶ αὐτοῦ ἐπορευόμην ἐν σκότει·
4 ⁴ὅτε ἤμην ἐπιβρίθων ὁδοῦς,
ὅτε ὁ θεὸς ἐπισκοπὴν ἐποιεῖτο τοῦ οἴκου μου·
5 ⁵ὅτε ἤμην ὑλώδης λίαν, κύκλω δέ μου οἱ παῖδες·
6 ⁶ὅτε ἐχέοντο αἱ ὁδοί μου βουτύρῳ,

20 δε 1^ο] δη Α | ἐστιν τοπος Α | της συν.] om της Α 21 λεληθε C | ἸΑC
εκρυβη] pr ουκ Α 22 απωλεια ΝΑ | ειπαν] ειπεν AC | om δε Ν^{c.a} (postea
restit) Α 23 θεος] κς Ν^{c.a, c.c} AC | δε] γαρ Α 24 υπ] επ C | ιδως
Α | παντα] + α ΝΑ 25 εποιησεν] + εποιησεν δε| C* (ras επ. δε C^a vid) | ανε-
μων] pr | εποιησεν δε AC | υδατος] + τε Ν^{c.a} C και υδατων Α 26 οτε
εποιησεν c seqq coniung Α | οτε] α C* om C^a | φωνας] φωνης C^a vid
27 ειδεν] ιδων AC^a (ιδεν C* fort) | om και C | αυτη] αυτην ΝΑC 28 θεο-
σεβια ΝΑC | επεχεσθαι C XXIX 1 ετι δε...προοιμιω] προσθεις δε ετι τω
προοιμ. Ι. λεγει Α evan in C 2 κατα μνηα] pr μνηα Α | εμπροσθεν]
pr ημερων των Α | με ο θεος εφυλαξεν] ο θς εφυλαττεν με Α 3 ο λυχνος]
om ο Α | τω φωτι] pr εν Α 4 επιβριθων] επιτριβων Ν* (επιβριθ. Ν^{c.a}) |
οδους] οδοις Ν^{c.a} AC | θεος] κς Ν^{c.a} AC 6 μου αι οδοι ΝΑC | βου-
τυρων C

- B τὰ δὲ ὄρη μου ἐχέοντο γάλακτι·
 7 ὅτε ἐξεπορευομένην ὄρθριος ἐν πόλει,
 ἐν δὲ πλατείαις ἐτίθετό μου ὁ δίφρος.
 8 ἰδόντες με νεανίσκοι ἐκρύβησαν,
 πρεσβῦται δὲ πάντες ἔστησαν·
 9 ἄδρῳ δὲ ἐπαύσαντο λαλοῦντες, δάκτυλον ἐπιθέντες ἐπὶ στό- 9
 ματι.
 10 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐμακάρισάν με,
 καὶ γλώσσα αὐτῶν τῷ λάρυγγι αὐτῶν ἐκολλήθη·
 11 ὅτι οὗς ἤκουσεν καὶ ἐμακάρισέν με,
 ὀφθαλμοὶ δὲ ἰδὼν με ἐξέκλινεν.
 12 διέσωσα γὰρ πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου,
 καὶ ὀρφανῷ ὃ οὐκ ἦν βοηθὸς ἐβοήθησα·
 13 εὐλογία ἀπολλυμένου ἐπ' ἐμέ ἔλθοι,
 στόμα δὲ χήρας με εὐλόγησεν.
 14 δικαιοσύνην δὲ ἐνδεδύκειν,
 ἡμφιασάμην δὲ κρίμα ἴσα διπλοῖδι.
 15 ὀφθαλμοὶ ἤμην τυφλῶν,
 ποῦς δὲ χωλῶν.
 16 ἐγὼ ἤμην πατὴρ ἀδυνάτων,
 δίκην δὲ ἣν οὐκ ᾔδειν ἐξιχνίασα·
 17 συνέτριψα δὲ μύλας ἀδίκων·
 ἐκ μέσου τῶν ὀδόντων αὐτῶν ἄρπαγμα ἐξήρπασα.
 18 εἶπα δέ Ἡ ἡλικία μου γηράσκει·
 ὥσπερ στέλεχος φοῖνικος, πολὺν χρόνον βιώσω·
 19 ἡ ρίζα διήνοικται ἐπὶ ὕδατος,
 καὶ δρόσος αὐλισθήσεται ἐν τῷ θερισμῷ μου·
 20 ἡ δόξα μου καινὴ μετ' ἐμοῦ,
 καὶ τὸ τόξον μου ἐν χειρὶ αὐτοῦ πορεύεται.

ΝΑC 6 εχεοντο 2^ο] εχειτο A 8 εκρυβησαν] + εαυτοις A | εστησαν] επανε-
 στησαν A 9 αδοι A* (αδρ. A¹) | επιθεντες] επιτιθεντες A | στοματι]
 + αυτων A 10 ακουσαντες] + περι εμου A 11 ους] ωτιον C | με
 ιδων A 12 διεσωσας N* (-σα N^{1c.a}) | πτωχων] o sup ras Aa² | ουκ ην]
 ουχ υπηρχεν A 13 με ευλογησεν] με ευλογησαι N* txt [-σαν N* comm] (-σεν
 N^{c.a}) ηυλογησεν με A με ηυλ. C 14 δικαιοσυνη C | δε 1^ο] γαρ C | ενδεδυ-
 κειν] εδεδοικιν N*A (-κειν) ενδεδοικιν N^{c.a} 16 αδυνατω B^a vid 17 εκ]
 + δε NAC | μεσων NC | των οδοντων] om των A | εξηρπασα] εξεσπασα N^{c.c} AC
 18 ειπα] ειπον A | δε] om A evan in C | η ηλικια] om η NAC^{vid} | ωσπερ
 στελ. φοιν. c praec coniung A | πολλυν δε A 19 ριζα] + μου A | εν]
 επι A 20 καινη] κενη BNA | μου 2^ο] αυτου A | πορευεται AC

- 21 ²¹ ἐμοῦ ἀκούσαντες προσέσχον, B
 ἐσιώπησαν δὲ ἐπὶ τῇ ἐμῇ βουλῇ·
 22 ²² ἐπὶ τῷ ἐμῷ ῥήματι οὐ προσέθεντο,
 περιχαρεῖς δὲ ἐγίνοντο ὅποταν αὐτοῖς ἐλάλουν·
 23 ²³ ὥσπερ γῇ διψῶσα προσδεχομένη τὸν ὑέτόν, οὕτως οὗτοι τὴν
 ἐμὴν λαλίαν.
 24 ²⁴ εἰάν γελάσω πρὸς αὐτούς, οὐ μὴ πιστεύσωσιν·
 καὶ φῶς τοῦ προσώπου μου οὐκ ἀπέπιπτεν.
 25 ²⁵ ἐξέλεξάμην ὁδὸν αὐτῶν καὶ ἐκάθισα ἄρχων,
 καὶ κατεσκῆνουν ὥσεί βασιλεὺς ἐν μονοζώνοις, ὃν τρόπον
 παθεינוὺς παρακαλῶν.

- XXX 1 ¹ νυνὶ δὲ κατεγέλασάν μου·
 ἐλάχιστοι νῦν νουθετοῦσίν με ἐν μέρει,[†] † C
 ὧν ἐξουδένουν τοὺς πατέρας αὐτῶν,
 οὓς οὐχ ἡγήσάμην ἀξίους κυνῶν τῶν ἐμῶν νομάδων.
 2 ² καὶ γε ἰσχύς χειρῶν αὐτῶν ἵνα τί μοι;
 ἐπ' αὐτοὺς ἀπώλετο συντέλεια.
 3 ³ ἐν ἐνδείᾳ καὶ λιμῷ ἄγονος,
 οἱ φεύγοντες ἀνδρὸν ἐχθές συνοχὴν καὶ τάλαιπωρίαν·
 4 ⁴ οἱ περικυκλοῦντες ἄλιμα ἐπὶ ἡχοῦντι,
 οὔτινες ἄλιμα ἦν αὐτῶν τὰ σίτα·
 ἄτιμοι δὲ καὶ πεφאυλισμένοι, ἐνδεεῖς παντὸς ἀγαθοῦ.
 5 ⁵ ἐπ' ἀνέστησάν μοι κλέπται, ⁶ ὧν οἱ οἴκοι αὐτῶν ἦσαν τρῶγλαι
 6 ⁶ πετρῶν·
 7 ⁷ ἀνὰ μέσον εὐήχων βοήσονται
 οἱ ὑπὸ φρύγανα ἄγρια διητῶντο·
 8 ⁸ ἀφρόνων υἱοὶ καὶ ἀτίμων ὄνομα,

21 ἐμου ἀκουσαντες] πρεσβυτεροι ακ. μου A ἐμου ακ. πρ.σ..τ.... C (πρεσβ. NAC sup ras C^a) | ἐμη] ἐμου C 22 ἐπι] + δε AC | περιχαρεῖς δε] και περιχ. A | οποταν] οποτε A 23 τον νετον] om τον A | ουτοι ουτως C | λαλιαν] + προσεδεχοντο A 24 εαν γελασω] ει εγελων A | ου μη πιστευσωσιν] ουκ επιστευει A^{vid} 25 βαλεως N* (βασιλεως N^{c.c}) | παθεινους (παθιν. N* ποθιν. N^{c.a} παθην. C)] συναπαθεις A | παρακαλων B^bN* (pr κ N* improb N¹) A] παρακαλουν B^bN^{c.a} επαρεκαλουν C XXX 1 νυνι δε] νυν ιδε N^{vid} (item 9) νυν δε C^{vid} | ελαχιστοι c praec coniung AC | νυν νουθετουσ resc A¹ | εξουδενων NA | αλιους] + ειναι A | κυνων] κοινων A 2 συντελεια N 3 λιμων A | χθες B^b 4 αλιμα ιο] αλιμμα NA | οιτινες] ων A | αλιμα 2ο] αλειμα N* αλειμμα N^{c.a} αλιμμα A | δε] τε A | om παντος A | αγαθου] + οι και ριζας ξυλων εμασωντο υπο λιμου (λειμ. N) μεγαλου B^b mg^{inf} NA 6 ησαν τρωγλαι] om ησαν N* (hab N^{c.c}) ως τρ. N^{c.a} | πετρων] pr των A

- B καὶ κλέος ἐσβεσμένον ἀπὸ γῆς.
 9 νυνὶ δὲ κιθάρα ἐγὼ εἶμι αὐτῶν, καὶ ἐμὲ θρύλημα ἔχουσιν.
 10 ἐβδελύξαντο δὲ με ἀποστάντες μακράν,
 ἀπὸ δὲ προσώπου μου οὐκ ἐφείσαντο πτύελον.
 11 ἀνοίξας γὰρ φარέτραν αὐτοῦ ἐκάκωσέν με,
 καὶ χαλινὸν τοῦ προσώπου μου ἐξαπέστειλεν.
 12 ἐπὶ δεξιῶν βλαστοῦ ἐπανεστήσαν,
 πόδα αὐτῶν ἐξέτειναν καὶ ὁδοποίησαν ἐπ' ἐμὲ τρίβους ἀπω-
 λείας αὐτῶν.
 13 ἐξετρίβησαν τρίβοι μου,
 ἐξέδυσαν γάρ μου τὴν στολὴν.
 14 βέλεσιν αὐτοῦ κατηκόντισέν με,
 κέχρηταί μοι ὡς βούλεται ἐν ὁδύναϊς πέφυρμαι.
 15 ἐπιστρέφονται μοι αἱ ὁδύναι,
 ὄχρετό μου ἡ ἑλπίς ὥσπερ πνεῦμα,
 καὶ ὥσπερ νέφος ἡ σωτηρία μου.
 16 καὶ νῦν ἐπ' ἐμὲ ἐκχυθήσεται ἡ ψυχὴ μου,
 ἔχουσιν δὲ με ἡμέραι ὀδυνῶν.
 17 νυκτὶ δέ μου τὰ ὀσῆα συγκέχυται,
 τὰ δὲ νεῦρά μου διαλέλνται.
 18 ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελάβετό μου τῆς στολῆς,
 ὥσπερ τὸ περιστόμιον τοῦ χιτῶνός μου περιέσχεν με.
 19 ἡγήσασθαι δέ με ἴσα πηλῶ,
 ἐν γῇ καὶ σποδῶ μου ἡ μερίς.
 20 κέκραγα δὲ πρὸς σέ καὶ οὐκ ἀκούεις μου,
 ἔστησαν δὲ καὶ κατενόησάν με.
 21 ἐπέβησαν δέ μοι ἀνελεημόνως,
 χειρὶ κραταῖᾳ με ἐμαστίγωσας.

8 εσβεσμενων B* (-νον B^{c,a}) | απο] επι A 9 αυτων εγω ειμι A
 10 om δε 1^ο A | om απο δε προσωπου...πτυελον B* (hab απο δε προσ. μου
 ουκ εφισαντο πτυελο B^{c,a} [sic: πτυελον B^{c,c}]) | πτυελου A 11 γαρ]+οδε
 A | τω προσωπω B | εξαπεστειλαν B^{ab}B* (-λεν B^{c,a}) 12 βλαστου] pr
 του A | αυτων 1^ο] αυτου B | ωδοποιησεν B¹ | απωλιας A 13 εξεδυσεν B |
 μου την στολην] με την στ. μου A 14 βελεσιν] βελος γαρ B* (βελεσιν
 B^{c,a}) | κεχρηται]+δε A | βουλεται] εβουλετο A 15 επιστρεφονται]+δε
 B^{c,a}A | μου 3^ο]+παρηλθεν A 16 εκχυθησεται] εκλυθησεται B^{c,a} (postea
 restit εκχυθ.) 17 νυκτες A | συγκεχυται (συγκεχ. B,) συνεθλασαν A | τα
 δε νευρα] και τα νευρα A 18 om εν A 19 ηγηται A | om δε B* (hab
 B^{c,a}) | η μερις μου A 20 ακουεις] εισακουση B εισακουεις A | om δε 2^ο A |
 με] μοι A 21 επεβησαν] επεβης B απεβησαν A | ανελεημονες A |
 χειρι] pr ως A

- 22 ²² ἔταξας δέ με ἐν ὁδύναις, B
καὶ ἀπέρριψάς με ἀπὸ σωτηρίας.
23 ²³ οἶδα γὰρ ὅτι θάνατός με ἐκτρίψει·
οἰκία γὰρ παντὶ θνητῷ γῆ.
24 ²⁴ εἰ γὰρ ὄφελον δυναίμην ἐμαυτὸν χειρώσασθαι,
ἢ δεηθεῖς γε ἐτέρου, καὶ ποιήσει μοι τοῦτο.
25 ²⁵ ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἔκλαυσα,
ἐστενάξα δὲ ἰδὼν ἄνδρα ἐν ἀνάγκαις.
26 ²⁶ ἐγὼ δὲ ἐπέχων ἀγαθοῖς, ἰδοὺ συνήντησάν μοι μᾶλλον ἡμέραι
κακῶν.
27 ²⁷ ἡ κοιλία μου ἐξέζεσεν καὶ οὐ σιωπήσεται,
προέφθασάν με ἡμέραι πτωχίας.
28 ²⁸ στένων πεπόρευμαι ἄνευ φιμοῦ,
ἔστηκα δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ κεκραγώς.
29 ²⁹ ἀδελφὸς γέγονα σειρήνων,
ἐταῖρος δὲ στρουθῶν.
30 ³⁰ τὸ δὲ δέρμα μου ἐσκότῳται μεγάλως,
τὰ δὲ ὀστέα μου ἀπὸ καύματος.
31 ³¹ ἀπέβη δὲ εἰς πάθος μου ἡ κιθάρα,
ὁ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν ἐμοί.
XXXI 1 ¹ διαθήκην ἐθέμην τοῖς ὀφθαλμοῖς μου,
καὶ οὐ συνήσω ἐπὶ παρθένον.
2 ² καὶ ἔτι ἐμέρισεν ὁ θεὸς ἄνωθεν,
καὶ κληρονομία ἱκανοῦ ἐξ ὑψίστων.
3 ³ οὐαί, ἀπώλεια τῷ ἀδίκῳ, καὶ ἀπαλλοτρίωσις τοῖς ποιοῦσιν
ἀνομίαν.
4 ⁴ οὐχὶ αὐτὸς ὄψεται ὁδὸν μου,
καὶ πάντα τὰ διαβήματά μου ἐξαριθμηθήσεται;

22 ἀπεριψας A 23 γη παντι θνητω A | παντι] πανθ insep N* (παντι NA
θν. N¹) 24 δεηθεις] δεηθηναι A | om γε N* (hab N^{c,a}) A 25 εστεναξα
δε] και εσθεν. A | ανακη A 26 εγω δε επεχων] εγω δε επεσχον N^{c,a}
(mox restit επεχ.) και επιχον εγω A | αγαθοις] pr εν A | ιδου] pr και A |
συννητησεν A 27 προεφθασεν] + δε A | πτωχειας Bab 29 εταιρος]
ετερος N 30 om δε 1° N | εσκοτῳται] μεμελανῳται A | καυματος] + σινε-
φρυγησαν N^{c,c} + συνεφρυγη A 31 om δε 1° A | παθος] πενθος A |
η κιθαρα μου A XXXI 1 οφθαλμοις] αδελφοις N* (οφθ. N^{c,c}) | παρθενων
A 2 om ετι NA | εμερισεν] διεμερισεν N* τι εμερ. N^{c,a} ετι εμερ. N^{c,c}
επεμερισεν A | ανωθεν] απανωθεν N^{c,a} | εξ υψιστων BN^{c,a}] εν υψιστω N* εξ
υψιστου A 3 ουαι] + και A | απωλια NA | απαλλοτριωσεις A 4 εξα-
ριθμησεται B^b

- B 5 εἰ δὲ ἤμην πεπορευμένος μετὰ γελοιαστῶν, 5
 εἰ δὲ καὶ ἐσπούδασεν ὁ πούς μου εἰς δόλον·
- § C 6 ἔσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίῳ, 6
 οἶδεν δὲ ὁ κύριος τὴν ἀκακίαν μου·
- 7 εἰ ἐξέκλινεν ὁ πούς μου ἐκ τῆς ὁδοῦ, 7
 εἰ δὲ καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἐπηκολούθησεν ἡ καρδιά μου,
 εἰ δὲ καὶ ταῖς χερσίν μου ἠψάμην δώρων·
- 8 σπείραμι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγοισαν, 8
 ἄριζος δὲ γενοίμην ἐπὶ γῆς.
- 9 εἰ ἐξηκολούθησεν ἡ καρδιά μου γυναικὶ ἀνδρὸς ἑτέρου, 9
 εἰ καὶ ἐνκάθετος ἐγενόμην ἐπὶ θύραις αὐτῆς·
- 10 ἀρέσαι ἄρα καὶ ἡ γυνή μου ἑτέρῳ, 10
 τὰ δὲ νηπιά μου ταπεινωθεῖη.
- 11 θυμὸς γὰρ ὀργῆς ἀκατάσχετος, τὸ μιᾶναι ἀνδρὸς γυναικῆ· 11
- 12 πῦρ γάρ ἐστιν καίμενον ἐπὶ πάντων τῶν μερῶν· 12
 οὗ δ' ἂν ἐπέλθῃ, ἐκ ρίζων ἀπώλεσεν.
- 13 εἰ δὲ καὶ ἐφάυλισα κρίμα θεράποντός μου ἢ θεραπαίνης, κρυσ- 13
 μένων αὐτῶν πρὸς μέ·
- 14 τί γὰρ ποιήσω ἂν ἔτασίν μου ποιῆται ὁ κύριος; 14
 ἂν δὲ καὶ ἐπισκοπῇ, τίνα ἀπόκρισιν ποιήσομαι;
- 15 πότερον οὐχ ὥς καὶ ἐγὼ ἐγενόμην ἐν γαστρὶ, καὶ ἐκείνοι 15
 γεγόνασιν;
 γεγόναμεν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ κοιλίᾳ.
- 16 ἀδύνατοι δὲ χρεῖαν ἦν ποτ' εἶχον οὐκ ἀπέτυχον, 16
 χήρας δὲ τὸν ὀφθαλμὸν οὐκ ἐξέτηξα·
- 17 εἰ δὲ καὶ τὸν ψωμόν μου ἔφαγον μόνος, καὶ οὐχὶ ὀρφανῷ 17
 μετέδωκα·
- 18 ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέτρεφον ὥς πατήρ, 18
 καὶ ἐκ γαστρὸς μητρός μου ὠδήγησα·
- 19 εἰ δὲ καὶ ὑπερεῖδον γυμνὸν ἀπολλύμενον καὶ οὐκ ἡμφίασα αὐτόν· 19

NA^C 5 δε 1°] γε A | εις δολῶ] ο πους μου A 6 εσταμαι] ισταμαι N^c εισταμε
 (? ειστα με) A | δε] om A γαρ C 7 εκ] απο A | οδου] + αυτου N^{c,a} (mox
 del) A | οφθαλμω] + μου N^{c,c} A | ει δε και (2°)] και ει A 8 σπειρομι A |
 om ara N^{*} (hab N^{c,c}) | φαγοισαν] φαγονται A 9 ει 1°] + δε AC | εγκα-
 θετος Bab εγκαθητος C 10 ετερω] εταιρω A αλλω A 11 ακατασχετος]
 ακαθετος A 12 επι] εκ A | μερων] λερων (fort pro μελων) N^{c,c} 13 με]
 εμε NA 14 ποιηται] ποιησεται N ποιηση AC 15 om και 1° A | om
 εγω N^{*} (hab N¹) 16 ποτ] ποτε Bab N^{c,a} AC | χηρας δε] και χηρας A | εξε-
 τηξα] ετηξα A 17 μετεδωκα ορφανω A | μετεδωκα] + εξ αυτου N^{c,a} C
 18 οτι] και A | om μου C bis 19 υπεριδον AC | ομι αυτου A

- 20 ²⁰ ἀδύνατοι δὲ εἰ μὴ εὐλόγησάν με,
 ἀπὸ δὲ κουρᾶς ἀμνῶν μου ἐθερμάνθησαν οἱ ὤμοι αὐτῶν·
 21 ²¹ εἰ ἐπῆρα ὀρφανῶ χεῖρα, πεποιθὼς ὅτι πολλή μοι βοήθεια
 περίεστιν,
 22 ²² ἀποσταίῃ ἄρα ὁ ὤμός μου ἀπὸ τῆς κλειδός,
 ὁ δὲ βραχίων μου ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος συντρυβεῖη.
 23 ²³ φόβος γὰρ συνέσχευεν με,
 καὶ ἀπὸ τοῦ λήμματος αὐτοῦ οὐχ ὑποίσω.
 24 ²⁴ εἰ ἔταξα χρυσίον εἰς χοῦν μου,
 εἰ δὲ καὶ λίθῳ πολυτελεῖ ἐπεποιθήσα,
 25 ²⁵ εἰ δὲ καὶ εὐφράνθην πολλοῦ πλούτου μου γενομένου,
 εἰ δὲ καὶ ἐπ' ἀναριθμήτοις ἐθέμην χεῖρά μου·
 26 ²⁶ ἢ οὐχ ὀρώμεν ἥλιον τὸν ἐπιφαύσκοντα ἐκλείποντα,
 σελήνην δὲ φθίνουσαν; οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἔστιν·
 27 ²⁷ καὶ εἰ ἠπατήθη λάθρα ἡ καρδιά μου,
 εἰ δὲ χεῖρά μου ἐπιθεῖς ἐπὶ στόματί μου ἐφίλησα·
 28 ²⁸ καὶ τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία ἡ μεγίστη λογισθεῖη,
 ὅτι ἐψευσάμην ἐναντίον Κυρίου τοῦ ὑψίστου.
 29 ²⁹ εἰ δὲ καὶ ἐπιχαρὴς ἐγενόμην πτώματι ἐχθρῶν μου,
 καὶ εἶπεν ἡ καρδιά μου Ἐδγε·
 30 ³⁰ ἀκούσαι ἄρα τὸ οὖς μου τὴν κατάραν μου,
 θρυλληθεῖν δὲ ἄρα ὑπὸ λαοῦ μου κακούμενος.
 31 ³¹ εἰ δὲ καὶ πολλάκις εἶπον αἱ θεραπείαι μου Τίς ἂν δώῃ ἡμῖν
 τῶν σαρκῶν αὐτοῦ πλησθῆναι;
 λίαν μου χρηστοῦ ὄντος·
 32 ³² ἔξω δὲ οὐκ ἠύλιζέτο ξένος,
 ἢ δὲ θύρα μου παντὶ ἐλθόντι ἀνέωκτο·

20 δε] ε Ν* (δ superscr Ν^{c.a}) | ευλογησαν (.υλογη...C)] ευλογουν Α | αμνων] ΝΑC
 αρνων Α 21 ει] + δε και Α | μοι πολλη ΝC | περιεστιν] παρεστιν ΝΑ
 22 μου 1°] σου Ν* (μου Ν^{c.a, c.c}) | απο της κλ. ο ωμ. μου Α | αγκωνος] + μου ΑC
 23 γαρ] + κυ ΝΑC | συνεσχευ] συνειχεν Α | απο] pr και ΑC | υποισω] οιποισω
 ΝΑ (in C σω tantum superest) + δολον Ν* (improb δ. Ν^{c.a}) 25 ευφρανθη
 Ν* (-θην Ν^{c.a}) ηυφρανθην C | γενομενου μου Α | μου 1°] μοι Ν om μου C | ει δε
 και (2°)] και ει Α 26 εκλειποντα] εκλινοντα Ν pr και Ν* (om και
 Ν iam ante c.a) Α | φθινουσαν Ν* (φθινουσαν Ν[?]) 27 ει δε] + και ΝΑC
 28 om ara Ν | ανομια] pr η Ν* (om Ν^{c.a}) | η μεγιστη λογισθειη] λογισθειη με-
 γαλη Α | εναντιον] εναντι ΝΑC 29 ει δε και] και ει δε C | επιχαρις Ν* (-ρης
 Ν^{c.a}) | πτωματι] pr επι ΝΑ | εχθρων] εχθρου Α | ειπεν η καρδια] ει ειπον τη
 κ. Α | ευγε] + ευγε ΑC 30 θρυλληθειν C | om ara 2° Α | om μου 3° Α
 31 εμπλησθηναι Α 32 ευλιζετο Α | η δε θυρα] και η θ. Α | ανεωκτο]
 ηνεωκτο ΝΑ διηνεωκτο C

- B 33 εἰ δὲ καὶ ἁμαρτῶν ἀκουσίως ἔκρυψα τὴν ἁμαρτίαν μου, 33
 34 οὐ γὰρ διετράπην πολυοχλίαν πλήθους τοῦ μὴ ἐξαγορεύσαι 34
 ἐνώπιον αὐτῶν·
 εἰ δὲ καὶ εἴασα ἀδύνατον ἐξελθεῖν θύραν μου κόλπῳ κενῷ·
 35 τίς δὴ ἀκούοντά μου; 35
 χεῖρα δὲ Κυρίου εἰ μὴ ἐδεδόκειν,
 συγγραφὴν δὲ ἣν εἶχον κατὰ τινος 36 ἐπ' ὧμοις ἂν περιθέ- 36
 μενος στέφανον ἀνεγίνωσκον,
 37 καὶ εἰ μὴ ῥήξας αὐτὴν ἀπέδωκα, 37
 οὐθὲν λαβὼν παρὰ χρεοφιλέτου·
 38 εἰ ἐπ' ἐμοὶ ποτε ἡ γῆ ἐστέναξεν, 38
 εἰ δὲ καὶ οἱ ἀδελφεοὶ αὐτῆς ἔκλαυσαν ὁμοθυμαδόν·
 39 εἰ δὲ καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς ἔφαγον ὁμόθυμον ἀνευ τιμῆς, 39
 εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς γῆς ἐκλαβὼν ἐλύπησα·
 40 ἀντὶ πυροῦ ἄρα ἐξέλθοι μοι κνίδη, 40
 ἀντὶ δὲ κριθῆς βάτος.

¹Καὶ ἐπάυσατο Ἰὼβ ῥήμασιν·

1 XX

(²) ἡσύχασαν δὲ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ ἔτι ἀντειπεῖν Ἰὼβ,
 ἦν γὰρ Ἰὼβ δίκαιος ἐναντίον αὐτῶν.

² ὠργίσθη δὲ Ἐλιοῦς ὁ τοῦ Βαραχιήλ ὁ Βουζείτης ἐκ τῆς συγγενείας ²
 Ῥάμ, τῆς Αὔσειτιδος χώρας·

ὠργίσθη δὲ τῷ Ἰὼβ σφόδρα, διότι ἀπέφηνεν ἑαυτὸν δίκαιον
 ἐναντίον Κυρίου.

³ καὶ κατὰ τῶν τριῶν δὲ φίλων ὠργίσθη σφόδρα, διότι οὐκ ἠδυνή- 3
 θησαν ἀποκριθῆναι ἀντίθετα Ἰὼβ,

NA C 33 εκουσιως N*vid (ακ. N^{1c.a}) 34 πληθους] λαου A | om μη C | ενωπιον]
 εναντιον A | αυτων] αυτου N* (-των N^{c.a}) | ειασα] ιασα A ασα C | θυραν]
 pr την N^{c.a} C^{vid} την θυρα (sic) A | om κολπω κενω C^{vid} 35 ηδεδοικειν A |
 συγγραφην NA 36 επ] pr ει A | om αν A | στεφανον] pr ws A | ανεγι-
 νωσκον] ανεειγνωσκον A 37 ουθεν] ουδεν A | χρεοφειλετου B^{ab} [χρεοφιλ.
 C^{vid} + μου A 39 om δε και (1°) A | μονος ανευ τιμης] om μονος N ανευ
 τιμης μονος A | κυριου] κυ B* κυριου B^a | εκλαβων] εκβαλων A 40 om
 ara A | εξελθοι μοι] εξελθη μοι A εξελθοιμι C XXXII 1 ετι] + δε A |
 αντειπεν A | δικαιος εν. αυτ. Ιωβ A | om αυτων C 2 ο Βουζειτης] ο
 του Βουζι A ο Βουζιτης C | συγγενιας A | Ραμ] Ραμα A Αραμ C | Αυσιτιδος
 B^{ab}C | ωργισθη δε 2°] και ωργισθη A | διοτι] οτι C | εαυτον] αυτον N* (εαν-
 τον N^{c.a}) | εναντιον] εναντι NA 3 τριων δε] om δε N* (hab N^{c.a}) δε τριων
 A | φιλων] + αυτου N^{c.a} A | σφοδρα ωργισθη N | ηδυνηθησαν] ηδυνασθησαν
 C | Ιωβ] pr τω NA

καὶ ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ.

B

4 Ἐλιοῦς δὲ ὑπέμεινεν δοῦναι ἀπόκρισιν Ἰώβ, ὅτι πρεσβύτεροι αὐτοῦ εἰσιν ἡμέραις.

5 καὶ εἶδεν Ἐλιοῦς ὅτι οὐκ ἔστιν ἀποκρίσις ἐν στόματι τῶν τριῶν ἀνδρῶν,

καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ αὐτοῦ.

6 ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοῦς ὁ τοῦ Βαραχιῆλ ὁ Βουζίτης εἶπεν Νεώτερος μὲν εἰμι τῷ χρόνῳ, ὑμεῖς δὲ ἐστε πρεσβύτεροι·

διὸ ἡσύχασα, φοβηθεὶς τοῦ ὑμῖν ἀναγγεῖλαι τὴν ἔμαντοῦ ἐπιστήμην.

7 εἶπα δὲ ὅτι Οὐχ ὁ χρόνος ἐστὶν ὁ λαλῶν, ἐν πολλοῖς δὲ ἔτεσιν οὐκ οἶδασιν σοφίαν·

8 ἀλλὰ πνεῦμά ἐστιν ἐν βροτοῖς, πνοὴ δὲ Παντοκράτορός ἐστιν ἡ διδάσκουσα·

οὐχ οἱ πολυχρόνιοι εἰσιν σοφοί, οὐδ' οἱ γέροντες οἶδασιν κρίμα.

10 διὸ εἶπα Ἀκούσατέ μου, καὶ ἀναγγελῶ ὑμῖν ἃ οἶδα·

11 ἐνωτίξεσθέ μου τὰ ῥήματα ὑμῶν ἀκούνωντων, ἄχρι οὗ ἐτάσῃτε λόγους.

12 καὶ μέχρι ὑμῶν συνήσω· καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν τῷ Ἰώβ ἐλέγχων, ἀνταποκρινόμενος ῥήματα αὐτοῦ ἐξ ὑμῶν.

13 ἵνα μὴ εἴπῃτε Εὖρομεν σοφίαν Κυρίῳ προσθέμενοι·

14 ἀνθρώπῳ δὲ ἐπετρέψατε λαλῆσαι τοιαῦτα ῥήματα.

15 ἐπτοήθησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν ἔτι, ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους.

16 ὑπέμεινα, οὐ γὰρ ἐλάλησα· ὅτι ἔστησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν.

3 ασεβη B^κ* A^a (-βῆ|) C] ευσεβη N^{c,c} A* (-βῆ|) 4 Ἰωβ] pr τω A | εἰσιν NAC
αυτου A | ημεραις] ημερων A ημερας C 5 ἰδεν A 6 υπολαβων...
ειπεν evan in C | ο Βουζίτης] ο του Βουζι A | ειπεν] λεγει A | om μεν N* (hab
N^{c,a}) | διο] διοτι A | εμαντου] εμην A εαντου C 7 εἶπα] ειπον A | om οτι
C | ουχ ο χρονος] om ουχ ο A ου χρ. C | om ουκ AC? 8 αλλα] pr και ουχ
ουτως A | ἐστιν 1^ο] ἐσται A | Παντοκρατορος] pr παρα κῶ C | διδασκουσα] + σε
N* (σε improb postea ras N^o) + με A 9 ουχ] ου γαρ A | ουδ] ουδε N^a |
οιδασιν] εἰσιν N* εισασιν N^{c,a} 10 εἶπα] ειπον A 11 ενωτιξεσθε] ενω-
τισθαι C | τα ρηματα μου A | υμων] pr ερω γαρ N^{c,a} AC | αχρι (αχρὺς A)] pr
ιδου ηκουσα τους λογους υμων] ενωτισαμην μεχρι σινεσε[ως υμων] A | λογους]
τους λ. υμων A 12 μεχρι] εως A | ελεγχων] pr ο A | om ανταποκρινο-
μενος . . . υμων N* (hab N^{c,a}) | ρηματα αυτου] ρημασιν αυτου A αυτου ρηματα
C 13 ινα] + δε A | Κυριω] κῶ C | προσθεμενοι κῶ A 15 ουκ] pr
και N* (om και N^{c,a}) 16 ου] ουδε N* (ου N^{c,a})

- Π 17 Ὑπολαβὼν δὲ Ἑλιοῦς λέγει 17
 18 Πάλιν λαλήσω· πλήρης γάρ εἰμι ῥημάτων, 18
 ὀλέκει γάρ με τὸ πνεῦμα τῆς γαστροῦς·
 19 ἢ δὲ γαστήρ μου ὥσπερ ἄσκος γλεύκους ζέων δεδεμένος, 19
 ἢ ὥσπερ φυσητὴρ χαλκῶς ἐρρηγῶς.
 20 λαλήσω, ἵνα ἀναπαύσωμαι, ἀνοιξάς τὰ χεῖλη· 20
 21 ἄνθρωπον γὰρ οὐ μὴ αἰσχυνθῶ, 21
 ἀλλὰ μὴν οὐδὲ βροτὸν οὐ μὴ ἐντραπῶ·
 22 οὐ γὰρ ἐπίσταμαι θαυμάσαι πρόσωπα· 22
 εἰ δὲ μή, καὶ ἐμὲ σῆτες ἔδονται.
 1 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἄκουσον, Ἰώβ, τὰ ῥήματά μου, XXV
 καὶ λαλίαν ἐνωτίζου μου·
 2 ἰδοὺ γὰρ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, 2
 καὶ ἐλάλησεν ἡ γλῶσσά μου.
 3 καθαρά μου ἡ καρδιά ῥήμασιν, 3
 σύνεσις δὲ χειλέων μου καθαρὰ νοήσει.
 4 πνεῦμα θεῖον τὸ ποιήσάν με, 4
 πνοὴ δὲ Παντοκράτορος ἡ διδάσκουσά με.
 5 ἐὰν δύνῃ, δός μοι ἀπόκρισιν πρὸς ταῦτα· 5
 ὑπόμεινον, στήθι κατ' ἐμὲ καὶ ἐγὼ κατὰ σέ.
 6 ἐκ πηλοῦ διήρτισαι σὺ ὥς καὶ ἐγώ· 6
 ἐκ τοῦ αὐτοῦ διηρτίσμεθα.
 7 οὐχ ὁ φόβος μού σε στροβήσει, 7
 οὐδὲ ἡ χεὶρ μου βαρεῖα ἔσται ἐπὶ σοί.
 8 πλὴν εἴπας ἐν ὧσιν μου, 8
 φωνὴν ῥημάτων ἀκήκοα·
 9 διότι λέγεις Καθαρός εἰμι, οὐχ ἁμαρτῶν· 9

NAC 17 evan in C 18 γαρ 2^ο] δε Α 19 η δε γαστηρ] και η
 γ. Α | ζεων] γεμων Α | δεδεμενος] δεμενος Ν* (δεδ. Ν^{c.a}) | φυσητης Ν* (-τηρ
 Ν^{c.a}) | ερρηγως] om Ν* δεδεμενος και κατερρηγως Α 20 τα χειλη]
 τα σα χ. Ν* (σα improb postea ras Ν[?]) + αποκριθω Ν^{c.c} + μου Α 22 επι-
 στασαι Ν* (-μαι Ν^{c.c}) | προσωπον ΝΑ XXXIII 1 λαλιαν] pr την
 Ν^{c.a}Α | om μου 2^ο Α 2 ηνοιξα] pr ο Ν* (om Ν¹(vid)c.a) | μου 1^ο] σου Ν*
 (μου Ν¹) post μου 1 lit (s ut vid) ras Ν[?] 3 ρημασιν] pr εν Α | συνεσεις
 Α | om μου 2^ο Ν* (hab Ν^{c.a}) | καθαρα νοησει] καθαραν θησι Α 5 δυνη]
 δυνηθης Α | προς ταυτα c seqq coniung C | στηθι] και στηθει συ Α | και εγω]
 καγω ΝC 6 πηλου] + αρ Ν* + γαρ Ν¹ (om γαρ Ν[?]) | om συ Ν | και εγω]
 καγω C | διηρτισμεθα] + πηλου Ν^{c.a} (postea ras) Α pr πηλου (π. διηρτισμεθα
 rescrl) C^a 7 ουχι] ουχι Α | μου 1^ο] σου Α* (μ. Α^a) | στροβησει σε Α
 8 φωνην] + δε Ν^{c.a}Α | ρηματων] + σου ΝΑ 9 ουχι] in o attig aliq ut vid
 Ν[?] (postea restit o) | αμαρτων] ημαρτον τοις εργοις Α

- ἄμεμπτός εἰμι, οὐ γὰρ ἠνόμησα.
 10 ¹⁰ μέμψιν δὲ κατ' ἐμοῦ εὗρεν,
 ἥγηται δέ με ὥσπερ ὑπεναντίον·
 11 ¹¹ ἔθετο δὲ ἐν ξύλῳ τὸν πόδα μου,
 ἐφύλαξεν δέ μου πάσας τὰς ὁδοὺς.
 12 ¹² πῶς γὰρ λέγεις Δίκαιός εἰμι, καὶ οὐκ ἐπακήκοέν μου;
 αἰώνιος γὰρ ἐστὶν ὁ ἐπάνω βροτῶν.
 13 ¹³ λέγεις δὲ Διὰ τί τῆς δίκης μου οὐκ ἐπακήκοέν μου πᾶν ῥῆμα;
 14 ¹⁴ ἐν γὰρ τῷ ἅπαξ λαλήσαι ὁ κύριος,
 15 ¹⁵ ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ· ¹⁵ ἐνύπνιον, ἢ ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ,
 ὥς ὅταν ἐπιπίπτῃ δεινὸς φόβος ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπὶ νυσταγ-
 μάτων ἐπὶ κοίτης·
 16 ¹⁶ τότε ἀνακαλύπτει νοῦν ἀνθρώπων,
 ἐν εἵδεσιν φόβου τοιούτοις αὐτοὺς ἐξεφύβησεν,
 17 ¹⁷ ἀποστρέψαι ἄνθρωπον ἀπὸ ἀδικίας·
 τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ πτώματος ἐρρύσατο.
 18 ¹⁸ ἐφείσατο δὲ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἀπὸ θανάτου,
 καὶ μὴ πεσεῖν αὐτὸν ἐν πολέμῳ.
 19 ¹⁹ πάλιν δὲ ἤλεγε αὐτὸν ἐπὶ μαλακίᾳ ἐπὶ κοίτης,
 καὶ πληθὸς ὀστέων αὐτοῦ ἐνάρκησεν·
 20 ²⁰ πᾶν δὲ βρωτὸν σίτου οὐ μὴ δύνῃται προσδέξασθαι,
 καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ βρῶσιν ἐπιθυμῇσει·
 21 ²¹ ἕως ἂν σαπῶσιν αὐτοῦ αἱ σάρκες, καὶ ἀποδείξῃ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ
 κενά.
 22 ²² ἤγγισεν δὲ εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ,
 ἦδε ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐν ᾄδῃ·

9 ἀμεμπτος] + γαρ Ν*С + δε Ν^{c.a}(vid) A 10 ευρον Ν* (-ρεν Ν^{c.a}) | ηγηται ΝAC
 δε] και ηγ. A | υπεναντιον] επεναντιον C 11 εν ξυλω τον ποδα μου]
 τον ποδα μου εν κυκλωματι A μου τον ποδα εν ξ. C | εφυλαξεν δε] και εφυ-
 λαξεν A | μου πασας τας οδους] τας οδ. μ. πασας C 12 αιωνος C* (αιωνιος
 C^a) | εστιν] pr ο Ν* (improb ο Ν¹(vid) postea ras) 13 δε] γαρ A | om δια
 τι C | δικης] δικαιουσνης Ν^{c.a}AC | om μου 2° ΝAC | παν ρημα] εν παντι ρη-
 ματι A 15 η] ως φασμα A* (ras A¹) | ως] pr η C | φόβος δεινος A |
 νυσταγματων] σταγματων C 16 ειδеси C | αυτους εξεφοβησεν BΝ^{c.a}] αυ-
 τους εξεφοβησαν B^{ab} αυτου εξεφοβησαν Ν* εξεφοβησεν αυτους A 17 απο
 αδικιας] εξ αδ. αυτου A εξ αδ. C | απο 2°] απ A¹ | πτωματος] pr αδικιας A |
 ερυσато ΝC 18 εφεισατο δε] και εφ. A | και] του Ν^{c.a}A 19 επι 1°] εν
 ΝC om A | οστεων AC 20 βρωτον] βροτον C | επιθυμει C 21 κενα]
 καινα Ν 22 ηγγισεν] εγγιση A | η ψυχη αυτου εις θανατον A αυτου η ψ.
 εις θ. C | ηδε η] ηδε B^b ΝAC | αδη] pr τω A

- B 23 ἐὰν ὧσιν χίλιοι ἄγγελοι θανατηφόροι, εἰς αὐτῶν οὐ μὴ τρώσῃ 23
αὐτόν.
ἐὰν νοήσῃ τῇ καρδίᾳ ἐπιστραφῆναι πρὸς Κύριον,
ἀναγγείλῃ δὲ ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ μέμψιν,
τὴν δὲ ἄνοιαν αὐτοῦ δείξῃ,
24 ἀνθέξεται τοῦ μὴ πεσεῖν εἰς θάνατον· 24
ἀνανεώσει δὲ αὐτοῦ τὸ σῶμα ὥσπερ ἀλοιφήν ἐπὶ τοίχου,
τὰ δὲ ὀστά αὐτοῦ ἐμπλήσει μυελοῦ·
25 ἀπαλυνεῖ δὲ αὐτοῦ τὰς σάρκας ὥσπερ νηπίου, 25
ἀποκαταστήσει δὲ αὐτόν ἀνδρωθέντα ἐν ἀνθρώποις.
26 εὐξάμενος δὲ πρὸς Κύριον, καὶ δεκτὰ αὐτῷ ἔσται, 26
εἰσελεύσεται δὲ προσώπῳ ἱλαρῷ σὺν ἐξηγορίᾳ·
ἀποδώσει δὲ ἀνθρώποις δικαιοσύνην.
27 εἴτα τότε ἀπομεμψεται ἄνθρωπος αὐτὸς ἑαυτῷ λέγων Οἶα συνε- 27
τέλουν;
καὶ οὐκ ἄξια ἦτασέν με ὧν ἤμαρτον.
28 σῶσον ψυχὴν μου τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς διαφθοράν, 28
καὶ ἡ ζωὴ μου φῶς ὄψεται.
29 ἰδοὺ ταῦτα πάντα ἐργάται ὁ ἰσχυρὸς 29
ὁδοὺς τρεῖς μετὰ ἀνδρός·
30 ἀλλ' ἐρύσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, 30
ἵνα ἡ ζωὴ μου ἐν φωτὶ αἰνῇ αὐτόν.
31 ἐνωτίζου, Ἰώβ, καὶ ἀκούέ μου· 31
κώφευσον, καὶ ἐγὼ εἰμι λαλήσω.

ΝΑC 23 αυτων] pr εξ Α | τρωσει C* vid (-ση Ca) | την καρδια B* (τη κ. Bab) |
προς] επι Bab ΝΑC | Κυριον] pr τον Α | την δε] και την Α | ανοιαν] ανομιαν
Ν^{c.a} (postea revoc ανοιαν) C | δειξει Ν 24 ανθεξεται] + αυτου Α | πεσειν]
+ αυτον Ν^{c.a} (postea ras) AC | τα δε οστα] και τα οστα Α 25 αποκατα-
στησει δε] και αποκαταστ. Α | ανθρωποις] in ανθρ. ras alii B¹fort 26 ευξα-
μενος δε] ευξαμενος Ν* ευξαμενου δε αυτου Ν^{c.a} (postea restit -νος) ευξετε Α|
και δεκτα αυτω εσται] εισακουσεται αυτου Ν δεκτα αυτω εσται Ν^{c.a} | ιλαρω]
καθαρω Ν^{c.a} (postea restit ιλ.) AC | αποδωσει] απο Ν* (αποδωσι Ν^{c.a}) | αν-
θρωποις] αν Α | δικαιοσυνην] την δ. αυτου Α 27 απομεμψεται] απο-
πεμψεται Α | συνετελουμην Α | ητασεν] ητοιμασεν Ν* (ητασεν Ν^{c.a}) 28 ψυ-
χην] pr την Α | om μου 1° Ν* (hab Ν¹(vid) c.c) | ελθειν] εξελθειν Α | η ζωη] η
δ ζωη (sic) Ν* (om δ Ν¹) η ψυχη Ν^{c.a} (postea revoc η ζ.) ζωη Α 29 om
παντα C 30 αλλ] και Α | ερρυσατο AC | ζωη] ψυχη Ν^{c.a} (postea restit
ζ.) Α 31 ενωτιζου] pr υπολαβων δε Ελιους λεγει ακουσατε μου
σοφοι επισταμενοι ενωτιζεσθαι το καλον! οτι ειρηκεν Ιωβ! ιδου ταυτα πα[τα
εργαται ο ισχυρος! οδους τρις μετα ανδρος] του επιστρεψαι ψυχην αυτου εκ
διαφθορας] του φωτισαι αυτω εν φωτι ζωντω Α | ενωτιζου] προσεχε Α |
ακουε] ακουσον Α | και εγω ειμι] ινα Α

- 32 εἰ ἔστιν λόγος, ἀποκρίθητί μοι· B
 λάλησον, θέλω γὰρ δικαιοῦσθαί σε.
 33 εἰ μή, σὺ ἄκουσόν μου·
 κώφευσον, καὶ διδάξω σε.

- XXXIV 1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἑλιοῦς λέγει
 2 Ἀκούσατέ μου, σοφοί·
 ἐπιστάμενοι, ἐνωτίζεσθε·
 3 ὅτι οὗς λόγους δοκιμάζει, καὶ λάρυγξ γεύεται βρῶσιν.
 4 κρίσιν ἐλώμεθα ἑαυτοῖς,
 γνῶμεν ἀνὰ μέσον ἑαυτῶν ὃ τι καλόν.
 5 ὅτι εἴρηκεν Ἰώβ Δίκαιός εἰμι,
 ὁ κύριος ἀπήλλαξέν μου τὸ κρίμα.
 6 ἐψεύσατο δὲ τῷ κρίματί μου·
 βίαιον τὸ βέλος μου ἄνευ ἀδικίας.
 7 τίς ἀνὴρ ὥσπερ Ἰώβ, πίνων μυκτηρισμὸν ὥσπερ ὕδωρ;
 8 οὐχ ἁμαρτῶν οὐδὲ ἀσεβήσας, ἥ ὁδοῦ κοινωνήσας μετὰ
 ποιούντων τὰ ἄνομα,
 τοῦ πορευθῆναι μετὰ ἀσεβῶν.
 9 μὴ γὰρ εἶπης ὅτι· Οὐκ ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρός·
 καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ Κυρίου.
 10 διό, συνετοὶ καρδίας, ἀκούσατέ μου
 Μή μοι εἷν ἐναντι Κυρίου ἀσεβῆσαι,
 καὶ ἐναντι Παντοκράτορος ταράξαι τὸ δίκαιον·
 11 ἀλλὰ ἀποδοιοὶ ἀνθρώπῳ καθὰ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν,
 καὶ ἐν τρίβῳ ἀνδρὸς εὐρήσει αὐτόν.
 12 οἷον δὲ τὸν κύριον ἄτοπα ποιήσιν;

32 εστιν λογος] εισι σοι λογοι B^b εστιν λογοις (sic) K* εστιν σοι λογοι KAC
 K^{c.a} (vid) (postea ras σοι) εισιν σοι λογοι AC | αποκριθητι] pr o C | σε δικαιο-
 θηναι A 33 ει μη] ει δε μη A | σε] + σοφίαν KAC XXXIV 1 evan
 in C 2 ενωτιζεσθε] + το καλον K^{c.a} (rurs del) AC 3 ους] ρους A | δο-
 κιμαζει λογους A | και λαρυγξ (-ρυξ C)] λαρυγξ δε A 4 εαυτων] αυτων
 K* (εαυτ. K^{c.a}) A | ο τι] τι A 6 εψευσατο δε] και εψ. A | βιαιον] βιβλιον
 K* (βιαιον K^{c.a}) | μου 2° αυτου C 8 αμαρτων] αμαρτανων K* (-των K^{c.a}
 postea restit -τανων) | η οδου] η ουδ ου B ουδε A ουδ ολως K^{c.a} C | κοινωνησας]
 + οδου A | ποιουντων] pr τῷ A 9 οτι] εσται K* (οτι K¹) | εσται] εστιν A |
 αυτω] αυτου A 10 καρδια A | εναντι κῶ ειη K | και εναντι] εναντι δε A
 11 αλλα] + γαρ A | αποδοιοι] αποδοι B^{ab} αποδιδωσιν A | ποιει] εποιει K | om
 αυτων C | τριβη C 12 ατοπα ποιησειν τον κῶ K | ατοπα] pr τα A | ποιη-
 σειν] ποιειν C^a

- B ἡ ὁ παντοκράτωρ ταραξεί κρίσιν, ¹³ ὃς ἐποίησεν τὴν γῆν; ¹³
 τίς δέ ἐστιν ὁ ποιῶν τὴν ὑπ' οὐρανὸν καὶ τὰ ἐνόντα
 πάντα;
¹⁴ εἰ γὰρ βούλοιο συνέχειν, καὶ τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν, ¹⁴
¹⁵ τελευτήσῃ πᾶσα σὰρξ ὁμοθυμαδόν, ¹⁵
 πᾶς δέ βροτὸς εἰς γῆν ἀπελεύσεται ὅθεν καὶ ἐπλάσθη.
¹⁶ εἰ δέ μὴ νουθετῇ, ἄκουε ταῦτα, ¹⁶
 ἐνωτίζου φωνὴν ῥημάτων.
¹⁷ ἴδε σὺ τὸν μισοῦντα ἄνομα καὶ τὸν ὀλλύντα τοὺς πονηροὺς, ¹⁷
 ὄντα αἰώνιον δίκαιον.
¹⁸ ἀσεβῆς ὁ λέγων βασιλεῖ Παρανομεῖς, ¹⁸
 Ἀσεβέστατε, τοῖς ἄρχουσιν·
¹⁹ ὃς οὐκ ἐπαισχυνθῇ πρόσωπον ἐντίμου, ¹⁹
 οὐδὲ οἶδεν τιμὴν θέσθαι ἀδροῖς, θαυμασθῆναι πρόσωπα
 αὐτῶν.
²⁰ κενὰ δὲ αὐτοῖς ἀποβήσεται τὸ κεκραγένοι καὶ δεῖσθαι ἀνδρός· ²⁰
 ἐχρήσαντο γὰρ παρανόμως, ἐκκλινομένων ἀδυνάτων.
²¹ αὐτοὺς γὰρ ὁρατὴς ἐστὶν ἔργων ἀνθρώπων, ²¹
 λήληθεν δὲ αὐτὸν οὐδὲν ὧν πρᾶσσουσιν·
²² οὐδὲ ἔσται τόπος τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιοῦντας τὰ ἄνομα· ²²
²³ ὅτι οὐκ ἐπ' ἄνδρα θήσεται ἔτι. ²³
 ὁ γὰρ κύριος πάντας ἐφορᾷ, ²⁴ ὁ καταλαμβάνων ἀνεξιχνίαστα, ²⁴
 ἐνδοξά τε καὶ ἐξάίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός·
²⁵ ὁ γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα, ²⁵
 καὶ στρέψει νύκτα, καὶ ταπεινωθήσεται.
²⁶ ἔσβεσεν δὲ ἀσεβεῖς, ²⁶
 ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ·

ΣΑC 12 κρίσιν] το δίκαιον A 13 ος] ο Σ* (ος Σ^{c.a}) | ποιῶν] ποιήσας A | ου-
 ρανον] οὐρανὸν C | ἐνοντα] ὄντα Σ εν αυτη C 14 συνεχειν] συσχειν Σ^{c.a} C^a |
 κατασχειν] κατεσχεν Σ* (κατασχ. Σ^{c.a}) 15 πας δε βροτος] βρ. δε A πας
 γαρ βρ. C | om και Σ* (hab γ Σ^{c.a}) 16 ταυτα] + Iωβ A 17 ιδε]
 ει δε B (ει δε B^b) A | συ] σοι A | τον μισουντα] πρ ουκ οiei A | ανομα] πρ τα
 A | αιωνιον] + ειναι A 18 ασεβεστατε τοis αρχ.] ασεβεστατοις αρχ. Σ*
 ασεβεστατος τοis αρχ. Σ^{c.a} ασεβεστατοι τοis αρχ. A 19 επαισχυνθη]
 αισχυνθη A | ουδε οιδεν] ουκ εδωκεν δε A | αδροις] ανδρῶ A | θαυμασθηναι]
 πρ του A | προσωπα] προσωπον Σ τα προσωπα A 20 ανδρος] αυτοis C |
 παρανομως] ανομοis A | εκκλινομενων] εκκλιομενων Σ εκκλιο|μενοis A | αδυνα-
 των] και αδυνατοις A 21 δε] γαρ Σ 22 εσται] εστιν Σ^{c.a} C 23 παν-
 τας] παντα Σ^{c.c} τα παντα A 25 ο γνωριζων] om υ A | ταπεινωθη-
 σονται AC 26 om δε I^o C | ορατοι δε] και ορατοι A | εναντιων] πρ
 εγενοντο A | αυτου] των εκθρω] A

- 27 ²⁷ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ, B
δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν,
28 ²⁸τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὸν κραυγὴν πενήτων,
καὶ κραυγὴν πτωχῶν εἰσακούσεται.
29 ²⁹καὶ αὐτὸς ἡσυχίαν παρέξει, καὶ τίς καταδικάζεται;
καὶ κρύψει πρόσωπον, καὶ τίς ὄψεται αὐτόν;
καὶ κατὰ ἔθνους καὶ κατὰ ἀνθρώπου ὁμοῦ·
30 ³⁰βασιλεύων ἄνθρωπον ὑποκριτὴν ἀπὸ δυσκολίας λαοῦ.
31 ³¹ὅτι πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ὁ λέγων Εἴληφα, οὐκ ἐνεχυράσω·
32 ³²ἄνευ ἐμαντοῦ ὄψομαι, σὺ δείξόν μοι·
εἰ ἀδικίαν ἤργασάμην, οὐ μὴ προσθήσω.
33 ³³μὴ ἀπὸ σοῦ ἀποτίσει αὐτήν,
ὅτι ἀπόση; ὅτι σὺ ἐκλέξῃ καὶ οὐκ ἐγώ·
καὶ τί ἔγνωσ λάλησον.
34 ³⁴διὸ συννετοὶ καρδίας ἐροῦσιν ταῦτα,
ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἀκήκοέν μου τὸ ῥήμα.
35 ³⁵Ἰώβ δὲ οὐκ ἐν συνέσει ἐλάλησεν, τὰ ῥήματα αὐτοῦ οὐκ ἐν
ἐπιστήμῃ.
36 ³⁶οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μάθε, Ἰώβ,
μὴ δῶς ἔτι ἀνταπόκρισιν ὥσπερ οἱ ἄφρονες·
37 ³⁷ἵνα μὴ προσθῶμεν ἐφ' ἁμαρτίας ἡμῶν,
ἀνομία δὲ ἐφ' ἡμῖν λογισθήσεται, πολλὰ λαλούντων ῥήματα
ἐναντίον τοῦ κυρίου.

- XXXV 1 ¹ἽΠολαβὼν δὲ Ἑλιοῦς λέγει
2 ²Τί τοῦτο ἡγήσω ἐν κρίσει;
σὺ τίς εἶ ὅτι εἶπας Δίκαιός εἰμι ἔναντι Κυρίου;

28 πενήτος B^{c.a}AC (ἐνητος) 29 παρεξεται C | ομου] ομοιου B* (ομου BAC
B^{c.a}) 31 om ο λεγων B* (hab B^{c.a}) | ενεχυρασα A 32 ανευ εμαντου
c praec coniung A | om οψομαι B* (hab B^{c.a}) | δειξον] διδαξον A | μοι] με A |
ηργασαμην] ειργασαμην B^bB^{c.a}C | προσθησω] προσθω A 33 απο] παρα
BAC | αποτισει] αποτιεις C | οτι 1°] + συ C | απωσω A | εκλεξη] εκδεξη B
εκλεξω A | om ουκ A 34 καρδιας B^{c.a}AC om C | σοφος] φρονι-
μος A 35 om δε A | ελαλησας A ελαλησε] C | τα ρηματα αυτου] τα δε
ρηματα αυτ. B^{c.a}C τα δε ρηματα σου A 36 om δε B* (hab B^{c.a}) | αντα-
ποκρισιν] αποκρισιν A 37 αμαρτιας BAC | ημιν] ημων C | λογισθησεται]
εστε A | λαλουντων] λαλουσιν A | εναντιον] ras aliq B¹vid εναντι A | του
κυριου] om του A XXXV 1 evan in C 2 συ] σοι B |
οτι] ο B* (οτι B^{c.a}) | Κυριου] + (3) η ερεις (-ρις B^{c.a}) τι ποιησω αμαρτων
B^{c.a}AC

- B 4 ἐγὼ σοὶ δώσω ἀποκρισιν καὶ τοῖς τρισὶν φίλοις σου. 4
 5 ἀνάβλεψον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἴδε, 5
 κατάμαθε δὲ νέφη ὡς ὑψηλὰ ἀπὸ σοῦ.
 6 εἰ ἤμαρτες, τί πράξεις; 6
 εἰ δὲ καὶ πολλὰ ἠνόμησας, τί δύνασαι ποιῆσαι;
 7 ἐπεὶ δὲ οὖν δίκαιος εἶ, τί δώσεις αὐτῷ, 7
 ἢ τί ἐκ χειρός σου λήμψεται;
 8 ἀνδρὶ τῷ ὁμοίῳ σου ἢ ἀσέβειά σου, 8
 καὶ νιῷ ἀνθρώπου ἢ δικαιοσύνῃ σου.
 9 ἀπὸ πλήθους συκοφαντούμενοι κεκραῖονται, 9
 βοήσονται ἀπὸ βραχίονος πολλῶν.
 10 καὶ οὐκ εἶπεν Πού ἐστιν ὁ θεὸς ὁ ποιήσας με, 10
 ὁ κατατάσσω φυλακὰς νυκτερινάς,
 11 ὁ διορίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς, ἀπὸ δὲ πετεινῶν 11
 οὐρανοῦ;
 12 ἐκεῖ κεκραῖονται, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσῃ, 12
 καὶ ἀπὸ ὕβρεως πονηρῶν.
 13 ἄτοπα γὰρ οὐ βούλεται ὁ κύριος ἰδεῖν· 13
 αὐτὸς γὰρ ὁ παντοκράτωρ ὁρατῆς ἐστίν 14 τῶν συντελούν- 14
 των τὰ ἄνομα, καὶ σώσει με.
 κρίθητι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, εἰ δύνασαι αἰνέσαι αὐτὸν ὡς ἔστιν.
 ¶ C 15 καὶ νῦν ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπισκεπτόμενος ὀργὴν αὐτοῦ, ¶ 15
 καὶ οὐκ ἔγνω παράπτωμά τι σφόδρα,
 16 καὶ Ἰώβ ματαίως ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ, 16
 ἐν ἀγνωσίᾳ ῥήματα βαρύνει.

- 1 Προσθεῖς δὲ Ἑλιοῦς ἔτι λέγει 1 XXXV
 2 Μείνόν με μικρὸν ἔτι ἵνα διδάξω σε 2
 ἔτι γὰρ ἐν ἐμοί ἐστιν λέξις.
 3 ἀναλαβὼν τὴν ἐπιστήμην μου μακράν, 3

¶ AC 4 ἐγὼ σοι] om σοι N* ἐγὼ δε σοι N^{c.a}C | τρισὶ C | om σου C 5 om δε
 A | νεφέ] νεφέλη N* (-φη N^{1.c.a}) pr τα A | ως] pr και ιδε A 6 ηνομησας
 πολλὰ A | δυναμαι N* (-νασαι N^{c.a}) | ποιησαι] pr σοι N* (om σοι N^{c.a})
 7 επει δε ουν] επειδη ουν N^{c.a} και ει A | διωσεις N* (δωσ. N¹) | ληψεται C
 8 ασεβια A 9 βραχειομος N* (βραχειονος N¹) 11 ο διοριζων] om ο
 N* (hab N^{c.a}) | απο δε] και απο A 12 κεκραζονται Be^{dit} κεκραζον A |
 om και 2° A 13 ιδειν ου βουλεται ο κς AC 14 και] os A | αυτον
 αινεσαι A αινεσει αυτον C XXXVI 2 μεικρον με μεινον A | εν εμοι εστω] μ
 μοι ερεστιν A | λεξεις A

- 4 ἔργοις δέ μου δίκαια ἐρῶ ἐπ' ἀληθείας ⁴καὶ οὐκ ἄδικα B
 ῥήματα·
 ἀδίκως συνίεις.
- 5 ⁵γίγνωσκε δὲ ὅτι ὁ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσῃται τὸν ἄκακον,
 6 δυνατὸς ἰσχύι καρδίας ⁶ἀσεβῇ οὐ μὴ ζωοποιήσῃ,
 καὶ κρίμα πτωχῶν δώσει.
- 7 ⁷οὐκ ἀφελεῖ ἀπὸ δικαίου ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ,
 καὶ μετὰ βασιλέων εἰς θρόνον
 καὶ καθιεῖ αὐτοὺς εἰς νίκος, καὶ ὑψωθήσονται.
- 8 ⁸καὶ οἱ πεπεδημένοι ἐν χειροπέδαις συσχεθήσονται ἐν σχοινοῖς
 πενίας·
- 9 ⁹καὶ ἀναγγελεῖ αὐτοῖς τὰ ἔργα αὐτῶν
 καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ὅτι ἰσχύουσιν.
- 10 ¹⁰ἀλλὰ τοῦ δικαίου εἰσακούσεται·
 καὶ εἶπεν ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐξ ἀδικίας.
- 11 ¹¹ἐὰν ἀκούσωσιν καὶ δουλεύσωσιν,
 συντελέσουσιν τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς,
 καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν ἐν εὐπρεπείαις.
- 12 ¹²ἀσεβεῖς δὲ οὐ διασώζει, παρὰ τὸ μὴ βούλεσθαι εἰδέναι αὐτοὺς
 τὸν κύριον,
 καὶ διότι νουθετούμενοι ἀνήκοοι ἦσαν.
- 13 ¹³καὶ ὑποκριταὶ καρδίᾳ τάξουσιν θυμόν·
 οὐ βοήσονται, ὅτι ἔδησεν αὐτούς.
- 14 ¹⁴ἀποθάνοι τοίνυν ἐν νεότητι ἡ ψυχὴ αὐτῶν,
 ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν τιτρωσκομένη ὑπὸ ἀγγέλων,
- 15 ¹⁵ἀνθ' ὧν ἔθλιψαν ἀσθενῇ καὶ ἀδύνατον·
 κρίμα δὲ πράξεων ἐκθήσει.
- 16 ¹⁶καὶ προσεπιηπάτησέν σε ἐκ στόματος ἐχθροῦ
 ἄβυσσος, κατάχυσις ὑποκάτω αὐτῆς,
 καὶ κατέβη τράπεζά σου πλήρης πιότητος.

3 αληθίας Ν^A 5 γινωσκε δε] γινωσκω δε εγω Α 6 ασεβων Ν^{c.a}Α Ν^A
 7 οφθαλμον Α | βασιλεως Ν* (-λεων Ν^{c.a}(vidi)) | om και 2° Ν^A | εις νικος και]
 και εις ν. Α | υψωθησεται Α 8 συσχεθησονται Α | σχοινοις] συχοινοις Ν*
 (improb ν Ν¹ postea ras) σχοινω Ν^{c.a} 9 αυτων 1° αυτοις Ν¹ | om και
 τα παραπτ. αυτων Ν* (hab Ν^{c.a}) | οτι] οταν Α | ισχυσωσιν Α 10 om
 εξ Ν* (hab Ν^{c.a}) | αδικιας] ακακιας Ν* (αδικ. Ν^{c.a}) 11 ευπρεπιας Ν
 12 αυτους ιδενα Α 13 εδεησεν Ν* (εδησεν Ν^{c.a}) 14 αποθανη Α | υπο]
 pr ειη Α 16 προσεπιηπατησεν ΒΝ*Α] προσετι ηπατησεν Ν^{c.a} | κατα-
 χυσει Α

- B 17 οὐχ ὑστερήσει δὲ ἀπὸ δικαίων κρίμα, 17
 18 θυμὸς δὲ ἐπ' ἀσεβεῖς ἔσται, 18
 δι' ἀσέβειαν δώρων ὧν ἐδέχοντο ἐπ' ἀδικίας.
 19 μὴ σε ἐκκλινάτω ἐκὼν ὁ νοῦς 19
 δεήσεως ἐν ἀνάγκῃ ὄντων ἀδυνάτων,
 καὶ πάντας τοὺς κραταιοῦντας ἰσχύν.
 20 μὴ ἐξελεύσῃς τὴν νύκτα, 20
 τοῦ ἀναβῆναι λαοὺς ἀντ' αὐτῶν.
 21 ἀλλὰ φύλαξαι μὴ πράξης ἄδικα· 21
 ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐξείλω ἀπὸ πτωχείας.
 22 ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς κραταιώσῃ ἐν ἰσχύι αὐτοῦ· 22
 τίς γάρ ἐστιν κατ' αὐτὸν δυνάστης;
 23 τίς δὲ ἐστὶν ὁ ἐτάξων αὐτοῦ τὰ ἔργα; 23
 ἢ τίς ὁ εἶπας Ἐπραξεν ἄδικα;
 24 μνησθητι ὅτι μεγάλα ἐστὶν αὐτοῦ τὰ ἔργα 24
 ὧν ἤρξαν ἄνδρες·
 25 πᾶς ἄνθρωπος εἶδεν ἐν ἑαυτῷ, 25
 ὅσοι τιτρωσκόμενοί εἰσιν βροτοί.
 26 ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς πολὺς, καὶ οὐ γνωσόμεθα· 26
 ἀριθμὸς ἐτῶν αὐτοῦ καὶ ἀπέραντος.
 27 ἀριθμηταὶ δὲ αὐτῷ σταγόνες ὕετοῦ, 27
 καὶ ἐπιχυθῇσονται ὕετῷ εἰς νεφέλην·
 28 ῥυήσονται παλαιώματα, 28
 ἐσκίασεν δὲ νέφη ἐπὶ ἀμυθῇτῳ βροτῷ.
 28^a ὦραν ἔθετο κτήνεσιν, 28 a
 οἷδασιν δὲ κοίτης τάξιν.
 28^b ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἐξίσταταί σου ἡ διάνοια, 28 b
 οὐδὲ διαλλάσσεται σου ἡ καρδία ἀπὸ σώματος;

NA 17 ουχ] pr και A 18 εσται] ηξει A | δι] δια A | ασεβειας N | αδικειας A
 19 εκκλινη A | ο νους εκων A | εναγκη B* (εν αναγκη B^{ab}) | οντων] ων των N*
 (οντ. N^{c.a}) | αδυνατων εν αναγκη οντων A | και] pr αλλα φυλαξαι μη πραξης
 ανομα A | κρατουντας N* (κραταιουντας N^{c.a}) 20 λαους] αδους A^{vid}
 21 om αλλα φυλαξαι μη πρ. αδικα A | αδικα] ατοπα N^{c.c} | επι] απο N^{c.a} | του-
 των N | πτωχιας A 22 κραταιωσει εν] κραταιως εν N κραταιωσει σε εν A
 23 om η N | ειπας] ειπων A 24 μνησθητι] + ουν Iωβ A | αυτου εστιν A |
 ων] ης N* (ων N^{c.a}) 25 ιδεν A | εαυτω] αυτω N | τιτρωσκομενοι] τιτ rescf
 N^{c.a} 26 om ου N* (hab N^{c.a}) | αριθμος] αριθμητος N 27 αριθμηται]
 αναριθμητοι N* αριθμητοι N^{c.a} αριθμηται N^{c.c} | νετου σταγονες A | επιχυθησονται
 N* (επιχυθ. N^{c.a}) 28 επι αμυθητω] επιθυμητα ω N* (om ω N¹) αμυ-
 θητων N^{c.a} A | βροτω N¹ (vid) c.a fort βροτων A 28 a οιδασιν δε] και οιδασιν A
 28 b εξιστατο A | διαλλασσεται B* (διαλλασσ. B^{ab}) | σωματος] pr του A

- 29 ²⁹καὶ ἐὰν συνῇ ἀπεκτάσεις νεφέλης, ἰσότητα σκηνῆς αὐτοῦ, B
 30 ³⁰ἰδοὺ ἐκτενεῖ ἐπ' αὐτὸν ἡ ὥδῃ,
 καὶ ριζώματα τῆς θαλάσσης ἐκάλυψεν.
 31 ³¹ἐν γὰρ αὐτοῖς κρινεῖ λαούς,
 δώσει τροφὴν τῷ ἀκούοντι.
 32 ³²ἐπὶ χειρῶν ἐκάλυψεν φῶς,
 καὶ ἐνετείλατο περὶ αὐτῆς ἐν ἀπαντῶντι·
 33 ³³ἀναγγελεῖ περὶ αὐτοῦ φίλον αὐτοῦ·
 Κύριος κτήσις καὶ περὶ ἀδικίας.
 XXXVII 1 ¹καὶ ταύτης ἐταράχθη ἡ καρδία μου
 καὶ ἀπερρύνε ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς.
 2 ²ἄκουε ἀκοὴν ἐν ὀργῇ θυμοῦ Κυρίου,
 καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξελεύσεται.
 3 ³ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ ἀρχὴ αὐτοῦ,
 καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ πτερύγων τῆς γῆς.
 4 ⁴ὀπίσω αὐτοῦ βοήσεται φωνῇ,
 βροντήσκει ἐν φωνῇ ὕβρεως αὐτοῦ·
 καὶ οὐκ ἀνταλλάξει αὐτούς, ὅτι ἀκούσῃ φωνὴν αὐτοῦ.
 5 ⁵βροντήσκει ὁ ἰσχυρὸς ἐν φωνῇ αὐτοῦ θαυμάσια, § C
 ἐποίησεν γὰρ μεγάλα ἃ οὐκ ᾔδειμεν·
 6 ⁶συντάσσων χιόνι Γίνου ἐπὶ τῆς γῆς,
 καὶ χειμῶν ὑετός, καὶ χειμῶν ὑετῶν δυναστείας αὐτοῦ.
 7 ⁷ἐν χειρὶ παντὸς ἀνθρώπου κατασφραγίζει,
 ἵνα γινῶ πᾶς ἄνθρωπος τὴν ἐαυτοῦ ἀσθένειαν.
 8 ⁸εἰσῆλθεν δὲ θηρία ὑπὸ σκέπην,
 ἡσυχασαν δὲ ἐπὶ κοίτης.

29 συνῆς B^{c.a} (postea restit -νη) A | ἀπεκτάσεις (-σις B^{h*}) | ἐπεκτασιν B^{c.a} BAC
 (mox revoc απ.) A 30 αὐτον] αὐτην BA | ἡ ὥδῃ] ἡδω B^{c.a} adnot τοξον
 B^{c.a.mg} ὠρηδον (postea op.) B^{c.vid} το τοξον A | ριζώματα A 31 ἀκουοντι]
 ἰσχυοντι BA 32 αὐτῆς] αὐτου B^{c.a} (restit -της) A^{*vid} (ης sup ras A^a)
 33 φίλον] φίλος B^{c.a} A^{*vid} (ν sup ras A^a) | Κυριος] ras κς A[?] | κτησεις A
 XXXVII 1 ταυτης] pr υπερ A 2 ἀκουε] + Ἰωβ B^{c.a} A | om εν B^{*}
 (superscr B¹) 3 om υποκατω...αυτου A | της γης] om της A 4 αν-
 ταλλαξη B^{*} (-ξει B¹) | φωνης B^{*} (-νην B^{c.a}) 5 αὐτου εν φωνη B^{*} (εν φ.
 αὐτου B^{c.a}) | θαυμασια] + ωραν εθετο κτηνεσιν οἰδασιν δε κοιτης ταξιν] επι
 τουτοις πασιν ουκ εξισταται σου η διανοια] ουδε διαλλασσεται σου η καρδια
 απο σωματος C | γαρ] δε C | ηδειμεν] ηδεν μεν C^{vid} (post ηδει ras 1 lit C[?])
 6 γινου επι της γης] επι γης γεινου A | om και χειμων νετος B^{c.a} C | χειμων
 1°] χειμωνι να η A | νετων] νετου C | δυναστιας B^{*} δυναστειαις A 7 κατα-
 σφαγizei C* (κατασφραγ. C^a) | ασθενιαν BAC 8 εισηλθον A | σκεπης A |
 ησυχασαν δε] και ησυχασεν A

- Β 9 ἐκ ταμείων ἐπέρχονται ὀδύνας, 9
ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψῦχος.
10 καὶ ἀπὸ πνοῆς Ἰσχυροῦ δώσει πάγος, 10
οἰακίζει δὲ τὸ ὕδωρ ὥς ἐὰν βούληται·
11 καὶ ἐκλεκτὸν καταπλάσσει νεφέλῃ. 11
διασκορπιεῖ νέφος φῶς αὐτοῦ.
12 καὶ αὐτὸς κυκλώματα διαστρέψει, 12
ἐν θεεβουλαθῶθ εἰς ἔργα αὐτῶν·
πάντα ὅσα ἂν ἐντείληται αὐτοῖς,
ταῦτα συντέτακται παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς,
13 ἐὰν εἰς παιδείαν, ἐὰν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, 13
ἐὰν εἰς ἔλεος εὐρήσει αὐτόν.
14 ἐνωτίξου ταῦτα, Ἰώβ· 14
στῆθι, νουθετούμενος δύνάμιν Κυρίου.
15 οἷδαμεν ὅτι ὁ θεὸς ἔθετο ἔργα αὐτοῦ, 15
φῶς ποιήσας ἐκ σκοτόους.
16 ἐπίσταται δὲ διάκρισιν νεφῶν, 16
ἐξαΐσια δὲ πτώματα πονηρῶν.
17 σοῦ δὲ ἡ στολὴ θερμὴ· ἡσυχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς. 17
18 στερεώσεις μετ' αὐτοῦ εἰς παλαιώματα, 18
ἰσχυραὶ ὥς ὄρασις ἐπιχύσεως.
19 διὰ τί δίδαξόν με, τί ἐροῦμεν αὐτῷ· καὶ πανσώμεθα πολλὰ 19
λέγοντες.
20 μὴ βίβλος ἢ γραμματεὺς μοι παρέστηκεν, 20
ἵνα ἄνθρωπον ἐστηκὼς κατασιωπήσω;
21 πᾶσιν δ' οὐχ ὀρατὸν τὸ φῶς, 21
τηλαυγὲς ἐστιν ἐν τοῖς παλαιώμασιν,

ΝΑC 9 ταμίων Β* ΝC (-μειων BabA) | ἐπερχονται] ἐξερχονται Α | ακρωτηριων Α
10 οιακιζει] adnot διασχιζει| χωριζει· ἀ|π αλληλων Β^{amginf} οικιαζει Ν* (οιακιζ·
Ν^{c.a}) οικεια Α | το υδωρ] om το Α 11 καταπλησσει Ν^{c.a} Α | om νεφελη
C | διασκορπιει Α om C 12 διαστρεφει Ν | εν θεεβουλαθωθ εις]
εθετο βουλαθεις (?εθετοβουλαθ εις) Ν* ενθα εβουλετο θεις Ν^{c.a} (postea εν
θεεβουλαθ εις) εν τοις κατωτατω θεις Α εν θεεβουλαθωθ· εις C | αν] εαν Ν | εν-
τειλη Α 13 εαν 1°] +τε ΝΑC | παιδιαν ΝΑC | εαν 2°] +τε ΝΑC | εαν
3°] +τε Α | ελεος] +αυτου Α | om ευρησει αυτον Α 14 Ιωβ ταυτα Α |
νουθετου ΝΑC 15 οιδαμεν] οιδας Α | οτι] ως Α | ο θεος εθετο] εθετο ο
θς Α κς εθετο C | ποιησας φως Α 16 επιστασαι Α | διακρισιν] διαθεσιν Ν
17 γης] +απο νωτου (postea νοτ.) Ν^{c.a} 18 στερεωσεις (σις ΒΝ)] στερεωθεις
Α στερωσις C pr απο νοτου (inc stich) C | ισχυρα Α | ορασεις Α | επισχυσεως Α
19 πανσομεθα ΝC 20 εστηκως] εστως Α 21 δ] γαρ Α δε C | το
φως] om το Α | παλαιωμασιν] pr .....ω Ν^{c.a} (postea ras)

- ὥσπερ τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπὶ νεφῶν.
 22 ἀπὸ βορρᾶ νέφη χρυσανγούντα·
 ἐπὶ τούτοις μεγάλη ἡ δόξα καὶ τιμὴ Παντοκράτορος.
 23 καὶ οὐχ εὐρίσκομεν ἄλλον ὅμοιον τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ·
 ὁ τὰ δίκαια κρίνων, οὐκ οἶει ἐπακούειν αὐτόν;
 24 διὸ φοβηθήσονται αὐτόν οἱ ἄνθρωποι,
 φοβηθήσονται δὲ αὐτόν καὶ οἱ σοφοὶ καρδία.

- XXXVIII 1 ¹Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι Ἑλιοῦν τῆς λέξεως εἶπεν ὁ κύριος τῷ
 Ἰώβ διὰ λαίλαπος καὶ νεφῶν
 2 ²Τίς οὗτος ὁ κρύπτων με βουλήν,
 συνεχῶν δὲ ῥήματα ἐν καρδίᾳ, ἐμὲ δὲ οἶεται κρύπτειν;
 3 ³ζῶσαι ὥσπερ ἄνθρωπος τὴν ὁσφύν σου,
 ἐρωτήσω δέ, σὺ δέ μοι ἀποκρίθητι.
 4 ⁴ποῦ ἦς ἐν τῷ θεμελιῶν με τὴν γῆν;
 ἀπάγγειλον δέ μοι, εἰ ἐπίστη σύνεσιν.
 5 ⁵τίς ἔθετο τὰ μέτρα αὐτῆς, εἰ οἶδας;
 ἢ τίς ὁ ἐπαγαγὼν σπαρτίον ἐπ' αὐτῆς;
 6 ⁶ἐπὶ τίνος οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπήγασιν;
 τίς δὲ ἔστιν ὁ βαλὼν λίθον γωνιαῖον ἐπ' αὐτῆς;
 7 ⁷ὅτε ἐγενήθησαν ἄστρα, ἤνεσάν με φωνῇ μεγάλῃ πάντες ἄγγε-
 λοί μου.
 8 ⁸ἔφραξα δὲ θάλασσαν πύλαις, ὅτε ἐμαίμασεν ἐκ κοιλίας
 μητρὸς αὐτῇ ἐκπορευομένη·
 9 ⁹ἐθέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφίασιν,
 ὁμίχλη δὲ αὐτὴν ἐσπαργάνωσα·

21 νεφῶν] + ἐξελθεν (sic) A 22 χρυσανγούντα C | Παντοκράτορος (-κρα- BAC
 τος C)] pr παρα B^{c,c} C pr του A 23 τη ισχύϊ] pr αυτω και A | ουκ οiei]
 οiei οti ουκ A ουκ οiei C | επακουειν] επακουσειν B εισακουει A εισακουειν C |
 24 οι ανθρωποι] om οι A | καρδια] pr τη A XXXVIII 1 evan in
 C | Ιωβ] διωβ|αβολω B* (improb δ B¹ αβολω improb et unc incl B² |
 νεφους A 2 κρυπτειν] + αλλα νυν C^a | om με B* (hab B^{c,a}) 3 δε
 1°] + σε BAC 4 ης] ησθα A | εν τω θεμελιουν με] οτε εθεμελιωσα
 A | απαγγειλον] αναγγειλον A | δε] om A δη C | επιστη] επιστασαι A
 5 τα μετρα] om τα C | επαγαγων] επαγων C 6 επι] pr η B | τινος] + δε
 A | κριοι] στυλοι A | βαλλων B | αυτης 2°] αυτην C 7 εγενηθη A |
 φωνη] pr εν A | μου] αυτου B* (μου B^{c,a}) + και υμνησαν A 8 εμαιμασ-
 σεν] εμαιμαξεν B* (-σσην B^{c,a}) εμεουτο A εμεμασεν C | εκ] pr και A | αυτη]
 αυτης BAC | εκπορευομενη] εξεπορευετο A 9 αμφιεισιν C

- B ¹⁰ ἐθέμην δὲ αὐτῇ ὄρια, περιθεις κλείθρα καὶ πύλας· 10
¹¹ εἶπα δὲ αὐτῇ Μέχρι τούτου ἐλεύσῃ, καὶ οὐχ ὑπερβήσῃ, 11
 ἀλλ' ἐν σεαυτῇ συντριβήσεται σου τὰ κύματα.
¹² ἡ ἐπὶ σοῦ συντέταχα φέγγος πρωινόν, 12
 ἕωςφόρος δὲ ἶδεν τὴν ἑαυτοῦ τάξιν,
¹³ ἐπιλαβέσθαι πτερύγων γῆς, 13
 ἐκτινάξαι ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς;
¹⁴ ἡ σὺ λαβὼν γῆν πηλὸν ἔπλασας ζῶον, 14
 καὶ λαλητὸν αὐτὸν ἔθου ἐπὶ γῆς;
¹⁵ ἀφείλας δὲ ἀπὸ ἀσεβῶν τὸ φῶς, 15
 βραχίονα δὲ ὑπερηφάνων συνέτριψας;
¹⁶ ἦλθες δὲ ἐπὶ πηγὴν θαλάσσης, 16
 ἐν δὲ ἵχνεσιν ἀβύσσου περιεπάτησας;
 ¶ C ¹⁷ ἀνοίγονται δέ σοι φόβῳ πύλαι θανάτου, 17
 πυλωροὶ δὲ ᾄδου ἰδόντες σε ἔπηξαν;
¹⁸ νενουθέτησαι δὲ τὸ εὖρος τῆς ὑπ' οὐρανόν; ἀνάγγειλον δὴ μοι 18
 πόση τίς ἐστιν.
¹⁹ ποία δὲ γῆ αὐλίζεται τὸ φῶς, 19
 σκότους δὲ ποῖος ὁ τόπος;
²⁰ εἰ ἀγάγοις με εἰς ὄρια αὐτῶν; 20
 εἰ δὲ καὶ ἐπίστασαι τρίβους αὐτῶν;
²¹ οἶδα ἄρα ὅτι τότε γεγέννησαι, 21
 ἀριθμὸς δὲ ἑτῶν σου πολὺς.
²² ἦλθες δὲ ἐπὶ θησαυροὺς χιόνος, 22
 θησαυροὺς δὲ χαλάζης ἐόρακας;
²³ ἀπόκειται δέ σοι εἰς ὥραν ἐχθρῶν, 23
 εἰς ἡμέραν πολέμων καὶ μάχης;
²⁴ πόθεν δὲ ἐκπορεύεται πάχνη, 24
 ἡ διασκεδάννυται νότος εἰς τὴν ὑπ' οὐρανόν;
²⁵ τίς δὲ ἡτοίμασεν ὑετῶν λάβρῳ ῥύσιν, 25
 ὁδὸν δὲ κυδοιμῶν,

NAC ¹⁰ πυλας sup ras Bab ¹¹ ειπα] ειπον A ¹² φεγγος] φθεγγος C |
 ιδεν] ειδεν Bab N επιδεν A ¹³ εκτιναξαι] pr και A ¹⁴ γην] γης C |
 αυτον] αυτο (ras ν) N? A ¹⁵ αφειλας] αφιλω A αφειλες C | βραχιονα δε]
 και βραχ. A ¹⁶ ηλθας N* (ηλθες N^{c,a}) | πηγην] γην AC ¹⁷ αδον
 N* (αδου N¹) ¹⁸ δη] δε A | τις] ητις A ¹⁹ ποια] pr εν A | το φως] om
 το A | ποιος] + εστιν A | ο τοπος] om ο A ²⁰ ει I^o] +αρα A ²¹ οιδας
 N^{c,c} | τοτε] εις τουτο A ²² χαλαζης] θαλασσης N* (χαλ. N^{c,c}) | εωρακας
 Bab N ²³ αποκειται] αποκινται A | πολεμου NA ²⁵ κυδοιμων]
 sign adnotat prae se fert B?

- 26 τοῦ ὑετίσαι ἐπὶ γῆν οὐ οὐκ ἀνὴρ,
 ἔρημον οὐ οὐχ ὑπάρχει ἀνθρώπος ἐν αὐτῇ,
 27 τοῦ χορτάσαι ἄβατον καὶ ἀοίκητον,
 καὶ τοῦ ἐκβλαστήσαι ἔξοδον χλόης;
 28 τίς ἐστιν ὑετοῦ πατήρ;
 τίς δέ ἐστιν ὁ τετοκῶς βώλους δρόσου;
 29 ἐκ γαστρὸς δὲ τίνος ἐκπορεύεται ὁ κρύσταλλος;
 πάχνην δὲ ἐν οὐρανῷ τίς τέτοκεν
 30 ἢ καταβαίνει ὥσπερ ὕδωρ ῥέον;
 πρόσωπον δὲ ἀσεβοῦς τίς ἔπηξεν;
 31 συνῆκας δὲ δεσμὸν Πλειάδος,
 καὶ φραγμὸν Ὠρίωνος ἥνοιξας;
 32 ἢ διανοίξεις Μαζουρῶθ ἐν καιρῷ αὐτοῦ,
 καὶ Ἑσπερον ἐπὶ κόμης αὐτοῦ, ἄξεις αὐτά;
 33 ἐπίστασαι δὲ τροπὰς οὐρανοῦ
 ἢ τὰ ὑπ' οὐρανὸν ὁμοθυμαδὸν γινόμενα;
 34 καλέσεις δὲ νέφος φωνῇ, καὶ τρόμφ ὕδατος λάβρω ὑπακούσε-
 ταί σου;
 35 ἀποστελεῖς δὲ κεραυνοὺς καὶ πορεύσονται;
 ἐροῦσιν δέ σοι τί ἐστιν;
 36 τίς δὲ ἔδωκεν γυναιξὶν ὑφάσματος σοφίαν ἢ ποικιλτικὴν ἐπι-
 στήμην;
 37 τίς δὲ ὁ ἀριθμῶν νέφη σοφία,
 οὐρανὸν δὲ εἰς γῆν ἔκλινεν;
 38 κέχυται δὲ ὥσπερ γῆ κονία,
 κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὥσπερ λίθω κύβον.
 39 θηρεύσεις δὲ λέουσιν βοράν,
 ψυχὰς δὲ δρακόντων ἐμπλήσεις;
 40 δεδοίκασιν γὰρ ἐν κοίταις αὐτῶν,
 κάθηνται δὲ ἐν ὕλαις ἐνεδρεύοντες.

26 γην] την γην B γης A 28 βωλους] pr συνοχας και A 29 ο B A
 κρυσταλλος] om ο B A | παχνη A 30 ὥσπερ] ως A | ἐπηξεν] ετηξεν B A
 31 συνηκας c praec coniung A | δεσμον δε A | Πλειαδος (Πλιαδ. B A)] + εγνωσ
 A | και] η A | φραγμα] βραγμα B (φρ. B* b) 32 αξεις] pr και A
 34 τρομω] δρομω A | υδατος λαβρω] λαβρω υδατος B υδ. λαβρου A | υπακου-
 σεται] επακουσεται B 36 om δε A | γυναικι A | η] και A | ποικιλτικην
 (ποικιατ. A)] + σοφιας A 37 ο αριθμων (-θμω B edit)] om ο B* (superscr ο
 B¹) | ουρανον] ουνος B 38 δε 1°] γαρ A | γη] γης A | κεκολληκεν A | λιθω
 κυβον] κυβον λιθους A

- Β 4¹ τίς δὲ ἡτοίμασεν κόρακι βοράν; 41
 νεοσσοὶ γὰρ αὐτοῦ πρὸς Κύριον κεκράγασιν, πλανώμενοι τὰ
 σίτα ζητοῦντες.
 1 εἰ ἔγνωσ καιρὸν τοκετοῦ τραγελάφων πέτρας, 1 XXX
 ἐφύλαξας δὲ ὠδίνας ἐλάφων;
 2 ἡρίθμησας δὲ μῆνας αὐτῶν πλήρεις τοκετοῦ, 2
 ὠδίνας δὲ αὐτῶν ἔλυσας;
 3 ἐξεθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παῖδια ἕξω φόβου; 3
 ὠδίνας αὐτῶν ἐξαποστελεῖς;
 4 ἀπορρήξουσιν τὰ τέκνα αὐτῶν, πληθυνθήσονται ἐν γενήματι 4
 ἐξελεύσονται, καὶ οὐ μὴ ἀνακάμψουσιν αὐτοῖς.
 5 τίς δέ ἐστιν ὁ ἀφείς ὄνον ἄγριον ἐλεύθερον, 5
 δεσμοὺς δὲ αὐτοῦ τίς ἔλυσεν;
 6 ἐθέμην δὲ τὴν δίαιταν αὐτοῦ ἔρημον, 6
 καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἀλμυρίδα.
 7 καταγελῶν πολυοχλίας πόλεως, 7
 μέμψιν δὲ φορολόγου οὐκ ἀκούων,
 8 κατασκέπτεται ὄρη, νομὴν αὐτοῦ, 8
 καὶ ὀπίσω παντὸς χλωροῦ ζητεῖ.
 9 βουλήσεται δέ σοι μονόκερως δουλεῦσαι, 9
 ἢ κοιμηθῆναι ἐπὶ φάτνης σου;
 10 δῆσεις δὲ ἐν ἱμᾶσι ζυγὸν αὐτοῦ, 10
 ἢ ἐλκύσει σου αὐλακας ἐν πεδίῳ;
 11 πέποιθας δὲ ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πολλὴ ἰσχὺς αὐτοῦ, 11
 ἐπαφήσεις δὲ αὐτῷ τὰ ἔργα σου;
 12 πιστεύσεις δὲ ὅτι ἀποδώσει σοι τὸν σπόρον, 12
 εἰσώσει δέ σου τὸν ἄλωνα;

ΝΑ 41 γαρ] δε Α | αυτου προς Κυριον] προς κν αυτου Α | σιτα] adnot τας τροφας| τα βρωμα|τα Β^{amg} XXXIX 1—3 ει εγνωσ...εξω φοβου] εφυλαξας δε ωδινας ελαφῶ| ηριθμησας δε αυτων μηνας πληρεις τοκετου| ωδινας δε αυτων ελυσας| εξεθρεψας δε αυτων τα παιδια| ανευ φοβου· η εγνωσ καιρον τοκετου τραγελαφων πετρας· Α 2 αυτων μηνας Ν | πληρεις] πληρης Β 3 ωδινας] + δε Ν^{c.a} (postea improb) Α | εξαποστελλεις Ν* (-στελεις Ν^{c.β}) 4 γεννηματι Α | εξελευσονται] + δε Ν^{c.a} (postea improb) | αυτοις] εαυτοις Ν^{c.α} Α 6 αυτου την διαιταν Α 7 πολυοχλιας Β^b (-χλειας Β*) Ν πολυοχιας Α 8 ζητει] ζητησει Α 9 μονοκερως] pr ατραπελος Α | δουλευσαι] δουλευει Ν* (-σαι Ν^{c.α}) | φατνης] παθμη Ν* φατνη Ν^{c.α} 10 δησεις] δεησεις Ν* (ε improb et postea ras Ν¹) | εν ιμασι ζυγον αυτου] εν ιμασιν ζ. αυτ. Ν αυτ. εν ιμασιν ζ. Α | σου] σοι Α 11 δε 1°] τ Ν* δ Ν^{c.α} | ισχυς] pr η ΝΑ | επαφησεις δε] και επαφ. Α 12 δε 1°] + αυτω Ν* (improb Ν^{c.α}) Α | εισοισει δε] και εισοισει Α | τον αλωνα] την αλ. Α

- 13 πτέρυξ τερπομένων, ἐὰν συλλάβῃ ἀσιδὰ καὶ νεσσά· B
 14 ¹⁴ ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν τὰ ῥὰ αὐτῆς, καὶ ἐπὶ χοῦν θάλψει·
 15 ¹⁵ καὶ ἐπελάθοντο ὅτι πούς σκορπιεῖ
 καὶ θηρία ἀγροῦ καταπατήσει.
 16 ¹⁶ ἀπεσκληρυνεν τὰ τέκνα ἐαυτῆς, ὥστε μὴ ἐαυτήν·
 εἰς κενὸν ἐκοπίασεν ἄνευ φόβου.
 17 ¹⁷ ὅτι κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ θεὸς σοφίαν,
 καὶ οὐκ ἐμέρισεν αὐτῇ ἐν τῇ συνέσει.
 18 ¹⁸ κατὰ καιρὸν ἐν ὕψει ὑψώσει,
 καταγελάσεται ἵππου καὶ τοῦ ἐπιβάτου αὐτοῦ.
 19 ¹⁹ ἡ σὺ περιέθηκας ἵππῳ δύναμιν,
 ἐνέδυσας δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ φόβον;
 20 ²⁰ περιέθηκας δὲ αὐτῷ πανοπλίαν,
 δόξαν δὲ στηθέων αὐτοῦ τόλμῃ;
 21 ²¹ ἀνορύσσω ἐν πεδίῳ γαυριᾶ,
 ἐκπορεύεται δὲ εἰς πεδίον ἐν ἰσχύϊ·
 22 ²² συναντῶν βασιλεῖ καταγελά,
 καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῇ ἀπὸ σιδήρου.
 23 ²³ ἐπ' αὐτῷ γαυριᾶ τόξον καὶ μάχαιρα,
 24 ²⁴ καὶ ὀργῇ ἀφανιεῖ τὴν γῆν·
 καὶ οὐ μὴ πιστεύσῃ ἕως ἂν σημάνῃ σάλπιγγι.
 25 ²⁵ σάλπιγγος δὲ σημαινούσης λέγει Εὐγέ·
 πόρρωθεν δὲ ὀσφραίνεται πολέμου σὺν ἄλματι καὶ κραυγῇ.
 26 ²⁶ ἐκ δὲ τῆς σῆς ἐπιστήμης ἔστηκεν ἱέραξ,
 ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας ἀκίνητος, καθορῶν τὰ πρὸς νότον;
 27 ²⁷ ἐπὶ δὲ σῷ προστάγματι ὑψοῦται αἰετός,
 28 γυῖν δὲ ἐπὶ νοσσιᾷ αὐτοῦ ⁽²⁸⁾ καθεσθεις ἀυλίζεται, ²⁸ ἐπ' ἐξοχῇ
 πέτρας καὶ ἀποκρύφῃ;

13 τερπομενων] + νεελασα B^{c,c}A | συνλαβη B | ασιδα] ασειδα B ασσιδα A* B^A
 (ασιδα A^a) pr η B | νεσσα (νεεσσ. A)] + ελαλησαν A 14 ωα] ωτα B^A | θαλ-
 ψει] θαιψει B*^{vid} (θαλψ. B¹) 15 επελαθοντο] επελθοντος B* (επελαθ. B^{c,a})
 επελαθετο A | πους B*] που B^{c,a} 16 εαυτης] αυτης B^A 17 κατεσιω-
 πησεν] κατεπηξεν B* (κατεσιωπ. B^{c,a}) | om ουκ B* (hab B^{c,a}) | αυτη 2^ο] αυτης
 B* (-τη B^{c,a}) + ο θς A 18 καιρων A | om εν B* (hab B^{c,a}) | υψωσει
 υψει B* υψωσει εν υψει B^{c,a} | ιππου] αυτου B* (ιππ. B^{c,a}) 19 ενεδυσας δε]
 και ενεδυσας A 20 δοξαν δε] και δοξη A | τολμη] A 21 ανο-
 ρυσσων] α ορυσσων B^b | πεδιω] ποδι B^{c,a} (postea revoc ped.) 22 βα-
 σιλει] βελει B^{c,c}A (-λι) | απο σιδηρου] σιδηρον A 23 επ αυτω] + γαρ B |
 μαχαιρα] pr οξυσθενης A 24 σημανη] σημανει (sic) A 25 λεγει]
 ερει A | σιν] pr και A | και] om και B* (hab γ B^{1(vid)}c,a) | κραυγης B* (-γη
 B¹)] + εκπορευετ, A 27 επι δε] η επι A | σω] pr τω A | νοσσιᾷς B^b

- B 29 ἐκέισε ὦν ζητεῖ τὰ σῖτα, 29
 πόρρωθεν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ σκοπεύουσιν·
 30 νεοσσοὶ δὲ αὐτοῦ φύρονται ἐν αἵματι, 30
 οὐ δ' ἂν ὦσι τεθνεώτες παραχρῆμα εὐρίσκονται.
- 31 Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἰώβ καὶ εἶπεν 31 (1) (XL)
 32 Μὴ κρίσιν μετὰ Ἰκανοῦ ἐκκλινεῖ; 32 (2)
 ἐλέγχων δὲ θεὸν ἀποκριθήσεται αὐτήν;
- 33 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰώβ λέγει τῷ κυρίῳ 33 (3)
 34 Τί ἔτι ἐγὼ κρίνομαι, νοουθετούμενος καὶ ἐλέγχων Κύριον, 34 (4)
 ἀκούων τοιαῦτα οὐθὲν ὦν;
 ἐγὼ δὲ τίνα ἀπόκρισιν δώσω πρὸς ταῦτα;
 χεῖρα θήσω ἐπὶ στόματί μου.
 35 ἅπαξ λελάληκα, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ οὐ προσθήσω. 35 (5)
- 17 Ἐτι δὲ ὑπολαβὼν ὁ κύριος εἶπεν τῷ Ἰώβ ἐκ τοῦ νέφους 1 (6) XL.
 2 Μή, ἀλλὰ ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου, 2 (7)
 ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ μοι ἀποκρίναι·
 3 μὴ ἀποποιῶν μου τὸ κρίμα. 3 (8)
 οἶε δέ με ἄλλως σοι κεχρηματικέναι ἢ ἵνα ἀναφανῆς δίκαιος;
 4 ἢ βραχίον σοί ἐστιν κατὰ τοῦ κυρίου, 4 (9)
 ἢ φωνὴ κατ' αὐτοῦ βροντᾶς;
 5 ἀνάλαβε δὴ ὕψος καὶ δύναμιν, 5 (10)
 δόξαν δὲ καὶ τιμὴν ἀμφιέσαι.
 6 ἀπόστειλον δὲ ἀγγέλους ὁργῇ, 6 (11)
 πᾶν δὲ ὑβριστὴν ταπείνωσον,
 7 ὑπερήφανον δὲ σβέσον· 7 (12)
- NA 29 ζητεῖ] ζησει N* (-τει N^{c,a}) | πορρωθεν]+δε A 30 ου δ αν] ουδε εαν
 A | ωσιν NA 32 εκκλινει] εκκλινιν N* κρινις N^{c,a} (postea restit εκκλινω) |
 om δε NA | αποκριθησεται] υποκριθ. N* (αποκρ. N^{c,a} mox restit υποκρ.) |
 αυτην] αυτω N^{c,a} (mox revoc -την) 33 λεγει] ειπεν A 34 om ετι N*
 (hab N^{c,a}) | ελεγχων Κυριον] ελεγχομενος υπο κυ A | ουθεν ων] μηδεν ων εγω
 A | εγω δε τινα αποκρισιν] αποκρ. δε τινα A | δωσω] δω NA 35 λελαληκα]
 ελαλησα A XL 1 om δε N | ο κυριος] θ pro ο 1° N* vid (ο N¹) | εκ] δια A
 2 αποκριναι] αποκριθητι NA 3 μη αποποιου] η αποποιη N^{c,a} (mox restit
 μη αποποιου) | οiei δε] οiei δε N μηδε οiou A | η] αλλ A | δικαιος αναφανης A
 4 η 1° ει A | του κυριου] κυ N^{c,a} (postea revoc του κυ) A | φωνη]+βροντης A |
 αυτου] αυτον NA | βροντας] φροντις N* (βροντας N^{c,a}) βροντα ισα A 5 δη]
 δε A | υψος] pr eis A | om και 1° A | om δε A | αμφιασαι NA 6 οργη]
 εν ο. σου A | παν] παντα A

- (13) 8 σῆψον δὲ ἀσεβεῖς παραχρήμα, B
⁸κρύψον δὲ εἰς γῆν ὁμοθυμαδόν,
 τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας ἔμπλησον·
- (14) 9 ⁹ὁμολογήσω ὅτι δύναται ἡ δεξιὰ σου σῶσαι.
- (15) 10 ¹⁰ἀλλὰ δὴ ἰδοὺ δὴ θηρία παρὰ σοί, χόρτον ἴσα βουσὶν ἐσθί-
 ουσιν.
- (16) 11 ¹¹ἰδοὺ δὴ ἰσχύς αὐτοῦ ἐπ' ὀσφύι,
 ἡ δὲ δύναμις ἐπ' ὀμφαλοῦ γαστρος·
- (17) 12 ¹²ἔστησεν οὐρὰν ὥς κυπάρισσον,
 τὰ δὲ νεῦρα αὐτοῦ συμπέπλεκται·
- (18) 13 ¹³αἱ πλευραὶ αὐτοῦ πλευραὶ χάλκειαι,
 ἡ δὲ ῥάχισ αὐτοῦ σίδηρος χυτός.
- (19) 14 ¹⁴τοῦτ' ἔστιν ἀρχὴ πλάσματος Κυρίου, πεποιημένον ἐν κατα-
 παίξεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.
- (20) 15 ¹⁵ἐπελθὼν δὲ ἐπ' ὄρος ἀκρότομον ἐποίησεν χαρμονὴν τετρά-
 ποσιν ἐν τῷ ταρτάρῳ·
- (21) 16 ¹⁶ὑπὸ παντοδαπὰ δένδρα κοιμᾶται,
 παρὰ πάπυρον καὶ κάλαμον καὶ βούτομον·
- (22) 17 ¹⁷σκιάζονται δὲ ἐν αὐτῷ δένδρα μεγάλα σὺν ῥαδάμνοισ, καὶ
 κλώνες ἀγροῦ.
- (23) 18 ¹⁸ἐὰν γένηται πλήμμυρα, οὐ μὴ αἰσθηθῇ,
 πέποιθεν ὅτι προσκρούσει ὁ Ἰορδάνης εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ·
- (24) 19 ¹⁹ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ δέξεται αὐτόν;
 ἐνσκολιευόμενος τρήσει ῥῖνα;
- (25) 20 ²⁰ἄξεις δὲ δράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ,
³περιθήσεις δὲ φορβεὰν περὶ ῥῖνα αὐτοῦ; § C
- (26) 21 ²¹εἰ δήσεις κρίκον ἐν τῷ μυκτῆρι αὐτοῦ,
 ψελίφ δὲ τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ;

8 δε 10] + αυτους B^{c.a} (postea del) A | γην] + εξω B^A 9 ομολογησω] + ara B^{AC}
 A | σου η δεξια A 10 αλλα δη ιδου δη] αλλα δη ιδου B^A αλλ ιδου A | παρα
 σοι θηρια A | ισα βουσι] χορτον A | εσθιει B^A 11 ισχυς] pr η B^A | επ
 οσφνι] επι οσφυος αυτου A | δυναμις] + αυτου B^A | γαστρος] + αυτου A 12 ου-
 ραν] + αυτου A | [ω] ω B^{*} (ως B¹) ωσπερ A | συμπεπλεκται (συνπεπλ. B¹) pr
 ωσπερ σχοινια A 13 πλευραι χαλκειαι] ως πετραι χαλκαι A | σιδηρος] pr
 ως A 14 τουτ] τουτο B^{c.a} (postea ras o) A | ευκαταπαιξεσθαι (εγκ. B^b)
 pr εις το A 16 καλαμον κ. παπυρον A 17 om εν A | ραδαμνοισ]
 ραμνοισ B^{*} (ραδ. B^{c.a}) δαραμνοισ A | αγρου] αγνου B^{c.a} A 18 αισθηθη]
 εσθη, A 19 ρινα] + αυτου A 20 αγγιστρω B^{B*} (αγκ. B^{c.a} A) |
 περιθησεις].....σεις C | φορβεαν B^BAC | περι] επι C | ρινον C 21 ει
 (η C) δησεις] και ειλησεις A | κρικον] κλοιον A | [ψελ]λιω C^{vid}

- B ²² λαλήσει δέ σοι δεήσει, ἱκετηρία μαλακῶς; 22 (27)
²³ θήσεται διαθήκην μετὰ σοῦ; 23 (28)
 λήμψῃ δὲ αὐτὸν δοῦλον αἰώνιον;
²⁴ παίξῃ δὲ ἐν αὐτῷ ὥσπερ ὀρνέω, ἥ δήσεις αὐτὸν ὥσπερ 24 (29)
 στρουθίον παιδίω;
²⁵ ἐνσιτοῦνται δὲ ἐν αὐτῷ ἔθνη, 25 (30)
 μεριτεύονται δὲ αὐτὸν Φοινίκων ἔθνη;
²⁶ πᾶν δὲ πλωτὸν συνελθὸν οὐ μὴ ἐνέγκωσιν βύρσαν μίαν 26 (31)
 οὐρᾶς αὐτοῦ,
 καὶ ἐν πλοίοις ἀλιέων κεφαλὴν αὐτοῦ.
²⁷ ἐπιθήσει δὲ αὐτῷ χεῖρα, μνησθεὶς πόλεμον τὸν γινόμενον ἐν 27 (32)
 σώματι αὐτοῦ.
¹ οὐδὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις τεθαύμακας; 1 XLI
⁽²⁾ οὐδὲ δέδοικας ὅτι ἡτοίμασταί μοι; (2)
² τίς γάρ ἐστιν ὁ ἐμοὶ ἀντιστάς; 2 (3)
 ἢ τίς ἀντιστήσεται μοι καὶ ὑπομενεῖ;
 εἰ πᾶσα ἡ ὑπ' οὐρανὸν ἐμὴ ἐστιν,
³ οὐ σιωπήσομαι δι' αὐτόν, 3 (4)
 καὶ λόγον δυνάμεως ἐλεήσει τὸν ἴσον αὐτοῦ.
⁴ τίς ἀποκαλύψει πρόσωπον ἐνδύσεως αὐτοῦ; 4 (5)
 εἰς δὲ πτύξιν θώρακος αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι;
⁵ πύλας προσώπου αὐτοῦ τίς ἀνοίξει; 5 (6)
 κύκλῳ ὀδόντων αὐτοῦ φόβος.
⁶ τὰ ἔγκατα αὐτοῦ ἀσπίδες χάλκειαι, 6 (7)
 σύνδεσμος αὐτοῦ ὥσπερ σμιρίτης λίθος.
⁷ εἰς τοῦ ἐνὸς κολλῶνται, 7 (8)

ΝΑC 22 δεσεις A | ικετηρια] pr η Ν και ικετηριας A | μαλακη Ν* (-κως Ν^{c.2})
 23 θησεται]+δε ΝΑC | μετα σου διαθηκην AC | ληψη C^{vid} 24 παιξη δε
 εν] και εμπεξεις A | η δησεις] δησεις δε A 25 εν αυτω] αυτον A | μερι-
 τευονται δε] μεριου incerp Ν* (μεριτ. δε Ν¹) μεριονται δε Ν^{c.2} (sed postea revoc
 μεριτ. δε) και μεριτευονται A | Φενικων C | εθνη 2°] γενη AC 26 ενεγκη
 A | βυρσαν μιαν] β. μιας Ν* (β. μιαν Ν^{c.2}) μιαν βυρσαν A 27 επιθησει] επι-
 θησεις ΝΑ^a (πιθησεις sup ras) [επι]θησεις C | αυτω] pr επ ΝΑ | πολεμου του
 γιγνωμενου A | σωματι] pr τω A | αυτου] και μηκετι γινεσθω Ν^{c.2} (postea
 ras) AC XLI 1 ουδε 1°] pr ουκ εορακας αυτον Ν^{c.2} (rurs ras) pr ουχ εορακας
 αυτον AC^{vid} | δεδοικας]+ αυτον Ν^{c.2} (postea improb) A | μοι] σοι A 2 γαρ]
 δε Ν* (γαρ Ν^{c.2}) | αντιστας] ανθισταμενος A | τις 2°] +εστιν ος A | ει] η ουχι A
 3 λογος A | αυτω C 4 τις 1°] +δε A | ανακαλυψει A 5 πυλας]
 +δε Ν^{c.2} (postea ras δε) A 6 εγκατα (ενκ. ΝΑ)] +δε A | χαλκειαι] χαλκαι
 ΝΑ χαλκαι C | συνδεσμος] συνδεσμοι A +δε ΝC pr και A | σμιριτος A
 7 του ενος] pr εκ A

- πνεῦμα δὲ οὐ μὴ διέλθῃ αὐτόν·
- (9) 8 ⁸ ἀνὴρ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ προσκολληθήσεται·
συνέχονται, καὶ οὐ μὴ ἀποσπασθῶσιν.
- (10) 9 ⁹ ἐν παταρμῷ αὐτοῦ ἐπιφάσκειται φέγγος,
οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἶδος ἑωσφόρου.
- (11) 10 ¹⁰ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύονται λαμπάδες καίόμεναι,
καὶ διαρριπτοῦνται ἐσχάται πυρός.
- (12) 11 ¹¹ ἐκ μυκτήρων αὐτοῦ ἐκπορεύεται καπνὸς καμίνου καιομένης
πυρὶ ἀνθράκων·
- (13) 12 ¹² ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἄνθρακες,
φλόξ δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται.
- (14) 13 ¹³ ἐν δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ αὐλίζεται δύναμις,
ἔμπροσθεν αὐτοῦ τρέχει ἀπωλία.
- (15) 14 ¹⁴ σάρκες δὲ σώματος αὐτοῦ κεκόλληνται·
καταχέει ἐπ' αὐτόν, οὐ σαλευθήσεται.
- (16) 15 ¹⁵ ἡ καρδία αὐτοῦ πέπηγεν ὥς λίθος,
ἔστηκεν δὲ ὥσπερ ἄκμων ἀνήλατος.
- (17) 16 ¹⁶ στραφέντος δὲ αὐτοῦ φόβος θηρίοις τετράποσιν ἐπὶ γῆς
ἀλλομένοις.
- (18) 17 ¹⁷ ἐὰν συναντήσωσιν αὐτῷ λόγχοι, οὐδὲν μὴ ποιήσωσιν
δόρυ καὶ θώρακα·
- (19) 18 ¹⁸ ἤγεται μὲν γὰρ σίδηρον ἄχυρα,
χαλκὸν δὲ ὥσπερ ξύλον σαθρόν.
- (20) 19 ¹⁹ οὐ μὴ τρώσῃ αὐτὸν τόξον χάλκειον·
ἤγεται μὲν πετροβόλον χόρτον,
- (21) 20 ²⁰ ὥς καλὰ μὲν ἐλογίσθησαν σφυρά,
καταγελᾷ δὲ σεισμοῦ πυρφόρου.
- (22) 21 ²¹ ἡ στρωμνὴ αὐτοῦ ὀβελίσκοι ὀξεῖς,

7 αυτον] pr δι Ν* (om δι Ν^{c.a}) 8 αυτου] εαυτου Ν | συνεχωνται ΝAC
Α | αποσπασθωσιν] παθωσιν Ν* αποσπαθωσιν Ν^{c.a} 9 επιφωσκειται Α | om
δε C 10 διαριπτονται Ν^{c.a} Α (hiat C) 11 πυρι] φλογι Α 13 αυλι-
ζεται αυλις sup ras B^{ab} | ενπροσθεν Α | τρεχει] προτρεχει Α | απωλεια B^{ab}
14 om σωματος Ν | κεκολληνται] ante κεκ. 2 vel 3 litt (? κε vel και) perier in C
15 ως] ωσπερ AC 16 om δε Α | αλλομενοις επι γης Α 17 ουδεν] ουδε C |
μη] pr ου Ν^{c.a} Α | ποιησωσιν] + αυτω Ν^{c.a} (postea ras) Α ποιησουσιν C | δορυ] +
επηρμενον Ν^{c.a} C | θωραξ Α 18 αχυρα] pr ωσπερ Ν^{c.a} (postea ras) Α 19 om
τοξον χαλκειον Α | χαλκειον C | μεν] γαρ Α om C | πετροβολον μεν Ν^{c.a} |
χορτον] pr ως AC 20 καλαμην ΝC | ελογισθησαν] ελογισατο Ν ελογισθη
αυτω Α | σφυρα] σφυραν Ν^{c.a} C σφυραι Ν^{c.c} 21 στρωμη Ν* (-μνη Ν^{c.a})

- B πᾶς δὲ χρυσὸς θαλάσσης ὑπ' αὐτὸν ὥσπερ πηλὸς ἀμύ-
θητος.
 22 ἀναζεῖ τὴν ἄβυσσον ὥσπερ χαλκεῖον. 22 (23)
 ἤγηται δὲ τὴν θάλασσαν ὥσπερ ἐξάλιπτρον,
 23 τὸν δὲ τάρταρον τῆς ἀβύσσου ὥσπερ αἰχμάλωτον. 23 (24)
 ἐλογίσατο ἄβυσσον εἰς περίπατον.
 24 οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἐπὶ τῆς γῆς ὅμοιον αὐτῷ, πεποιημένον 24 (25)
 ἐνκαταπαίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων μου.
 25 πᾶν ὑψηλὸν ὄρα,
 αὐτὸς δὲ βασιλεὺς πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασιν. 25 (26)

- 1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰώβ λέγει τῷ κυρίῳ 1 XLII
 2 Οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι, ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐθέν. 2
 3 τίς γάρ ἐστιν ὁ κρύπτων σε βουλήν;
 φειδόμενος δὲ ῥημάτων, καὶ σὲ οἶεται κρύπτειν;
 τίς δὲ ἀναγγελεῖ μοι ἃ οὐκ ᾔδειν,
 μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἃ οὐκ ᾔπιστάμην;
 4 ἄκουσον δέ μου, Κύριε, ἵνα καγὼ λαλήσω. 4
 ἐρωτήσω δέ, σὺ δέ με δίδαξον.
 5 ἄκοήν μὲν ὥτὸς ἤκουόν σου τὸ πρότερον,
 νυνὶ δὲ ὁ ὀφθαλμός μου ἑώρακέν σε. 5
 6 διὸ ἐφαύλισα ἑμαυτὸν καὶ ἐτάκην. 6
 ἤγημαι δὲ ἐγὼ ἑμαυτὸν γῆν καὶ σποδόν.
 7 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ λαλήσαι τὸν κύριον πάντα τὰ ῥήματα 7
 ταῦτα τῷ Ἰώβ, εἶπεν ὁ κύριος Ἐλειφὰς τῷ Θαιμανεῖτι
 Ἡμαρτες σὺ καὶ οἱ φίλοι σου.
 οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν μου ἀληθὲς οὐδέν, ὥσπερ ὁ
 θεράπων μου Ἰώβ.

NAC 21 πηλος] πυλος N* (πηλ. N¹) 22 ἐξάλιπτρον B^{ab} 23 ὥσπερ]
 ω sup ras B^{ab} | εἰς] ως C 24 τῆς γῆς] om τῆς A τὴν γῆν C (ante τὴν
 litt nonnull (ῥ ὀλην) evanuer in C) | πεποιημ. c praec coniung N | ἐγκατα-
 παίζεσθαι B^{ab}C | om μου N* (hab N^{c,a}) XLII 1 evan in C 2 δυ-
 νασαι πάντα AC | σοι δε N | ουθεν] ουδεν AC 3 om τις γαρ...βουλην
 N* (hab N^{c,a}) | τις δε αναγγελει] τις δε αναγγελλει N αναγγελη δε A | επι-
 σταμην C 4 δε 1°] δη A | δε 2°] + σε NA (hiat C) 5 ακοην μεν
 ωτος] εως μεν ωτος ακοης A | εωρακεν B^{ab}NC 6 ηγημαι] ηγη A | om
 εγω N^{c,a} AC | εμαυτον εγω N* 7 om ταυτα A | Ελειφας NA Ελειφας
 C | Θαιμανιτη NC Θεμανιτη A | φιλοι] pr δυο NAC

- 8 νῦν δὲ λάβετε ἐπὶ τὰ μὲσχοις καὶ ἐπὶ τὰ κριοὺς, B
καὶ πορεύθητε πρὸς τὸν θεράποντά μου Ἰώβ, καὶ ποιήσῃ
καρπώσεις περὶ ὑμῶν.
Ἰώβ δὲ ὁ θεράπων μου εὗξεται περὶ ὑμῶν,
ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον αὐτοῦ λήψομαι·
εἰ μὴ γὰρ δι' αὐτόν, ἀπώλεσα ἂν ὑμᾶς·
οὐ γὰρ ἐλαλήσατε κατὰ τοῦ θεράποντός μου Ἰώβ ἀληθές.
9 ἐπορεύθη δὲ Ἐλειφὰς ὁ Θαιμανεΐτης καὶ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης
καὶ Σωφάρ ὁ Μειναῖος,
καὶ ἐποίησαν καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ κύριος·
καὶ ἔλυσε τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῖς διὰ Ἰώβ.
10 ὁ δὲ κύριος ἡῤῥξῃσεν τὸν Ἰώβ·
εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν φίλων ἀφήκεν αὐτοῖς τὴν
ἁμαρτίαν·
ἔδωκεν δὲ ὁ κύριος διπλᾶ ὅσα ἦν ἔμπροσθεν Ἰώβ εἰς
διπλασιασμόν.
11 ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ
πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ,
καὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν,
καὶ πάντες ὅσοι ᾔδεισαν αὐτὸν ἐκ πρώτου·
φαγόντες δὲ καὶ πιόντες παρ' αὐτῷ παρεκάλεσαν αὐτόν,
καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπήγαγεν αὐτῷ ὁ κύριος·
ἔδωκεν δὲ αὐτῷ ἕκαστος ἀμνάδα μίαν καὶ τετράδραχμον
χρυσοῦ καὶ ἀσήμενον.
12 ὁ δὲ κύριος εὐλόγησεν τὰ ἔσχατα Ἰώβ ἢ τὰ ἔμπροσθεν·

8 νυν δε] και νυν A | θεραποντα] παιδα A | ποιησεις A* (-σει A') | καρπω- NAC
σεις] καρπωμα A καρπωσιν C | om μου 2° N* (hab N^{c.a}) | improb ει μη (1°)
N^{c.a} (postea restit) | ληψομαι C | ει μη γαρ] και ει μη A | απωλεσα αν] απω-
λεσαν C* | bis scr ελαλησατε N* (om 2° N^{c.a}) | αληθες κατα του θερ. μου Ιωβ
NC | bis scr μου Ιωβ 2° N* (improb 2° N^{c.a} postea restit 2° improb vero
1°) | αληθες] ουδεν αγαθον A 9 επορευθησαν A | Ελειφας N Ελιφας
A Ελιφας C | Θαιμανιτης NC Θεμανιτης A | Σαυχειτης N | Μιναιος NAC |
εποιησαν] + εαντοις A | αυτοις 1°] αυτω N* (-τοις N^{c.a}) | αυτοις 2°] αυτων
N* (-τοις N^{c.a} postea restit -των) AC 10 om δε 2° N* (hab N^{c.a}) |
om και A | φιλων] + αυτου AC | εδωκεν] προσεθηκεν A | ο κυριος resc
κ C^a (ο θς C^{*fort}) + τω Ιωβ A | διπλα οσα ην] τα διπλα ων ειχεν A | om
Ιωβ 2° A 11 παντες 2°] + δε A | εκ πρωτου] προ τουτου A ωτου resc
C^a (? εκ προσωπου C*) | om παρ A | παρεκαλεσαν] εκαλεσαν N* (παρεκ.
N¹) | ο κυριος] ο θς N* (ο κς N^{c.a}) | εδωκεν δε] και εδωκαν A | τετραδραχμον N*
(τετραδρ. N^{c.a}(vid)) | χρυσου και ασημου] χρυσουν ασημον NAC* χρ. ασ. εν C^a
12 ηυλογησεν NAC | τα εσχατα Ιωβ] τον Ιωβ· τα εσχατα A | η] pr μαλλον A

- B· ἦν δὲ τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα μύρια τετρακισχίλια,
 κάμηλοι ἑξακισχίλιαι,
 ζεύγη βοῶν χίλια,
 ὄνοι θήλειαι νομάδες χίλιαι.
¹³γεννῶνται δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ καὶ θυγατέρες τρεῖς· 13
¹⁴καὶ ἐκάλεσεν τὴν μὲν πρώτην Ἡμέραν, 14
 τὴν δὲ δευτέραν Κασίαν,
 τὴν δὲ τρίτην Ἀμαλθείας κέρας·
¹⁵καὶ οὐχ εὐρέθησαν κατὰ τὰς θυγατέρας Ἰὼβ βελτίους αὐτῶν 15
 ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν·
 ἔδωκεν δὲ αὐταῖς ὁ πατήρ κληρονομίαν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς.
¹⁶ἔζησεν δὲ Ἰὼβ μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη ἑκατὸν ἐβδομήκοντα, 16
 τὰ δὲ πάντα ἔτη ἔζησεν διακόσια τεσσαράκοντα·
 καὶ ἶδεν Ἰὼβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν αὐτοῦ,
 τετάρτην γενεάν·
¹⁷καὶ ἐτελεύτησεν Ἰὼβ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν. 17
^{17a}γέγραπται δὲ αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ὁ κύριος 17 a
 ἀνίστησιν.
- ^{17b} Οὗτος ἐρμηνεύεται ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου, 17 b
 ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Αὐσιτίδι ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Ἰδου-
 μαίας καὶ Ἀραβίας·
 προυνπήρχεν δὲ αὐτῷ ὄνομα Ἰωβάβ.
^{17c} λαβὼν δὲ γυναῖκα Ἀράβισσαν γεννᾷ υἱὸν ᾧ ὄνομα Ἐννών· 17 c
 ἦν δὲ αὐτὸς πατὴρ μὲν Ζάρε, ἐκ τῶν Ἡσαν υἱῶν υἱός, μητρός
 δὲ Βοσόρρας,
 ὥστε εἶναι αὐτὸν πέμπτον ἀπὸ Ἀβραάμ.
^{17d} καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδῶμ, ἧς καὶ αὐτὸς 17 d
 ἦρξεν χώρας·

ΝΑC 12 μυρια] pr ε Ν* (improb ε Ν¹ et postea ras) | τετρακισχίλια] πτα pro
 τετρα Ν**vid (τετρακ. Ν¹tc.a?) | ονομαδες Ν* (ras o 1° Ν¹) 14 Κασσιαν Α |
 Αμαλθείας κέρας] adnot ἐνθυμῶν νγία Βa(vid)mg Αμαθίας κ. Ν* (Αμαλθ. κ.
 Ν¹(vid)) | Μαλθεας Α Αμαλθίας C 15 τας θυγατερας Ιωβ] τας Ιωβ θυγ.
 και τους υιους αυτου Α | εν τη υπο την Α | υπ ουρανον] υπο τον ουρ. Ν | αυ-
 ταις ο πατηρ] Ιωβ ταις θυγατρασιν αυτου Α | αδελφοις]+αυτου (sic) Α
 16 ετη εζησεν] ζη ετη Α εζησεν ετη C | τεσσαρεκοντα (τεσσαρ. Β¹)]+οκτω
 Νc.a AC | ειδεν ΒabΝ 17 πρεσβυτερος] πρεσβυτης Ν | πληρες Α
 17 a om δε Α | παλιν αυτον αναστησεσθαι Ν παλιν αναστ. αυτον Α | ανιστησιν
 ο κs Α 17 b τη Αυσειτιδι κατοικων Ν 17 c πατρος] in πρs rescr ps C¹ |
 Ζαρεθ Α | om εκ ΝΑC | των υιων Ησαν AC | Βοσορρας Α Βο[σ]ορρας
 C*vid (ras σ 1° C¹)

πρῶτος Βαλὰκ ὁ τοῦ Βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ **B**
Δεννάβα·

μετὰ δὲ Βαλὰκ Ἰωβάβ ὁ καλούμενος Ἰώβ·

μετὰ δὲ τοῦτον Ἀσὸμ ὁ ὑπάρχων ἡγεμὼν ἐκ τῆς Θαιμι-
νεΐτιδος χώρας·

μετὰ δὲ τοῦτον Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ ὁ ἐκκόψας Μαδιάμ ἐν τῷ
πεδίῳ Μωάβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθθαίμ.

17 e 17 e οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν φίλοι

Ἐλειφὰς τῶν Ἡσαὺ υἱῶν, Θαιμανῶν βασιλεὺς,

Βαλδὰδ ὁ Σαυχαίων τύραννος,

Σωφὰρ ὁ Μειναίων βασιλεὺς.

17 d Βεωρ] Βαιωρ **N** Σεμφωρ A^{vid} | Ασσομ A Ασωμ C | Θαιμανιτιδος **NC** **NAC**
Θεμανιτιδος A | Βαρα **N***C* (Βαραδ **N**¹C¹) 17 e Ελειφας **N** Ελιφας A Ελι-
φας C + υιος Σωφαν A | Βαλδας A + υιος Αμνων του Χοβαρ A | ο Σαυχαιων
τυραννος] του Αυχειτου τυραννου A ο Σαυχιων (-χαιων C^a) τυρ. C* | Σωιφαρ
N* (improb ι **N**¹) | Μιναιων A | βασιλευς 2°] + Θαιμαν υιος Ελιφας ηγεμων της
Ιδουμαϊας· ουτος ερμηνευεται εκ της Συριακης βιβλου | εν μεν γη κατοικων τη
Αυσιτιδι | επι των οριων του Ευφρατου | προυπηρχεν δε το ονομα αυτου |
Ιωβαβ· ην δε ο πατηρ αυτου Ζαρεθ¹ | εξ ανατολων ηλιου A

Subscr Ιωβ **B****N****AC**

Stich 2153 B 2126 **N** 2021 A

ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝΟΣ

- Π ΑΓΑΠΗΣΑΤΕ δικαιοσύνην, οἱ κρίνοντες τὴν γῆν· 1 I
 φρονήσατε περὶ τοῦ κυρίου ἐν ἀγαθότητι,
 καὶ ἐν ἀπλότητι καρδίας ζητήσατε αὐτόν.
² ὅτι εὐρίσκεται τοῖς μὴ πειράζουσιν αὐτόν, 2
 ἐμφανίζεται δὲ τοῖς μὴ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ·
³ σκολιοὶ γὰρ λογισμοὶ χωρίζουσιν ἀπὸ θεοῦ, 3
 δοκιμαζομένη τε ἡ δύναμις ἐλέγχει τοὺς ἄφρονas.
⁴ ὅτι εἰς κακότεχνον ψυχὴν οὐκ εἰσελεύσεται σοφία, 4
 οὐδὲ κατοικήσει ἐν σώματι καταχρέω ἁμαρτίας.
⁵ ἄγιον γὰρ πνεῦμα παιδείας φεύξεται δόλον, 5
 καὶ ἀπαναστήσεται ἀπὸ λογισμῶν ἀσυνέτων,
 καὶ ἐλεγχθήσεται ἐπελθούσης ἀδικίας.
⁶ φιλάνθρωπον γὰρ πνεῦμα σοφία, 6
 καὶ οὐκ ἀθώωσει βλάσφημον ἀπὸ χειλέων αὐτοῦ·
 ὅτι τῶν νεφρῶν αὐτοῦ μάρτυς ὁ θεός,
 καὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐπίσκοπος ἀληθῆς
 καὶ τῆς γλώσσης ἀκουστής·
⁷ ὅτι πνεῦμα Κυρίου πεπλήρωκεν τὴν οἰκουμένην, 7
 καὶ τὸ συνέχον τὰ πάντα γινώσιν ἔχει φωνῆς.
⁸ διὰ τοῦτο φθεγγόμενος ἄδικα οὐδεὶς μὴ λάθῃ, 8
 οὐδὲ μὴ παροδεύσῃ αὐτὸν ἐλέγχουσα ἡ δίκη.

NA Inscr σοφία Σαλωμωνος B* σ. Σαλωμων B^c σ. Σαλομωντος N σ. Σολομων-
 τος A I 2 απιστουσιν] πιστευουσιν A 3 τε] δ N 5 παι-
 δεας (-dias N)] σοφιας A | απαναστησεται] αποστησεται N^{c,2} 6 σοφιας
 A | αθωωσει B* (αθωωσ. B^b) NA | επισκοπος] σκοπος sup τα A^a | γλωσσης]
 + αυτου A 7 πεπληρωκεν] επληρωσεν A 8 μην] μη NA | παρο-
 δευσι N¹

- 9 ⁹ἐν γὰρ διαβουλίῳ ἀσεβοῦς ἐξέτασις ἔσται, B
 λόγων δὲ αὐτοῦ ἀκοή πρὸς Κύριον ἦξει
 εἰς ἔλεγχον ἀνομημάτων αὐτοῦ·
- 10 ¹⁰ὅτι οὗς ζηλώσεως ἀκροᾶται τὰ πάντα,
 καὶ θροῦς γογγυσμῶν οὐκ ἀποκρύπτεται.
- 11 ¹¹φυλάξασθε τοίνυν γογγυσμὸν ἀνωφελῆ,
 καὶ ἀπὸ καταλαλιᾶς φείσασθε γλώσσης·
 ὅτι φθέγμα λαθραίων κενὸν οὐ πορεύσεται,
 στόμα δὲ καταψευδόμενον ἀναιρεῖ ψυχὴν.
- 12 ¹²μὴ ζηλοῦτε θάνατον ἐν πλάνῃ ζωῆς ὑμῶν,
 μηδὲ ἐπισπᾶσθε ὀλεθρον ἔργοις χειρῶν ὑμῶν·
- 13 ¹³ὅτι ὁ θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησεν,
 οὐδὲ τέρπεται ἐπ' ἀπωλείᾳ ζώντων·
- 14 ¹⁴ἔκτισεν γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα,
 καὶ σωτήριοι αἱ γενέσεις τοῦ κόσμου,
 καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς φάρμακον ὀλέθρου,
 οὔτε ἄδου βασιλεῖον ἐπὶ γῆς·
- 15 ¹⁵δικαιωσύνη γὰρ ἀθάνατός ἐστιν·
- 16 ¹⁶ἀσεβεῖς δὲ ταῖς χερσὶν καὶ τοῖς λόγοις προσεκαλέσαντο αὐτόν,
 φίλον ἡγησάμενοι αὐτὸν ἐτάκησαν,
 καὶ συνθήκην ἔθεντο πρὸς αὐτόν,
 ὅτι ἄξιοί εἰσιν τῆς ἐκείνου μερίδος εἶναι.
- II 1 ¹Εἶπον γὰρ ἐν ἑαυτοῖς λογισάμενοι οὐκ ὀρθῶς
 Ὀλίγος ἐστὶν καὶ λυπηρὸς ὁ βίος ἡμῶν,
 καὶ οὐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τελευτῇ ἀνθρώπου,
 καὶ οὐκ ἐγνώσθη ὁ ἀναλύσας ἐξ ἄδου.
- 2 ²ὅτι αὐτοσχεδίως ἐγενήθημεν,
 καὶ μετὰ τοῦτο ἐσόμεθα ὡς οὐχ ὑπάρξαντες·
 ὅτι καπνὸς ἡ πνοὴ ἐν ῥίσιν ἡμῶν,
 καὶ ὁ λόγος σπινθήρ ἐν κινήσει καρδίας ἡμῶν, ✕
- 3 ³οὗ σβεσθέντος τέφρα ἀποβήσεται τὸ σῶμα,

9 ἀκοη αυτου Κ 10 ους] ου Κ* (s ins N¹) 11 λαθραιον (-θρεον B* A)] ΚΑ
 λαθριον B^{a1b} | κενον] καινον ΚΑ | om ου πορ. Κ* (hab Κ^{c.a}) 12 εργοις]
 pr εν Α 13 απωλεια (-λια Κ)] αγγελεια Α 14 εκτισεν γαρ εις] ου γαρ
 εκτισεν εις Κ* (improb ου γαρ, εις Κ¹) | ειναι] ειν sup ras B¹ fort | γενησεις Α |
 ουτε] ουδε Α | γης] pr της Α 16 προσεκαλεσατο Κ* vid (-σαντο Κ^{1a1})
 II 2 εγεννηθημεν B^{ab} ΚΑ | υπαρξαντες] υπαρχοντες Κ^{1a} (vid) | εν ρισ. η πνοη
 Κ* (η πν. εν ρ. Κ^{c.a}) 3 σβενθεντος Κ σβενσθ. Α

- B καὶ τὸ πνεῦμα διαχυθήσεται ὡς χαῦνος ἀήρ.
 1 καὶ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἐπιλησθήσεται ἐν χρόνῳ, 4
 καὶ οὐθεὶς μνημονεύσει τῶν ἔργων ἡμῶν·
 καὶ παρελεύσεται ὁ βίος ἡμῶν ὡς ἵχνη νεφέλης,
 καὶ ὡς ὀμίχλη διασκεδασθήσεται
 διωχθεῖσα ὑπὸ ἀκτίνων ἡλίου
 καὶ ὑπὸ θερμότητος αὐτοῦ βαρυνθεῖσα.
 2 σκιᾶς γὰρ πάροδος ὁ βίος ἡμῶν, 5
 καὶ οὐκ ἔστιν ἀναποδισμὸς τῆς τελευτῆς ἡμῶν,
 ὅτι κατεσφραγίσθη, καὶ οὐδεὶς ἀναστρέφει.
 3 δεῦτε οὖν καὶ ἀπολαύσωμεν τῶν ὄντων ἀγαθῶν, 6
 καὶ χρυσώμεθα τῇ κτίσει ὡς νεότητι σπουδαίως·
 4 οἴνου πολυτέλοῦς καὶ μύρων πλησθῶμεν, 7
 καὶ μὴ παροδευσάτω ἡμᾶς ἄνθος ἀέρος·
 5 στεψώμεθα ῥόδων κάλυξιν πρὶν ἢ μαρανθῆναι· 8
 6 μηδεὶς ἡμῶν ἄμοιρος ἔστω τῆς ἡμετέρας ἀγερωχίας, 9
 πανταχῇ καταλίπῳμεν σύμβολα τῆς εὐφροσύνης,
 ὅτι αὕτη ἡ μερὶς ἡμῶν καὶ ὁ κλῆρος οὗτος.
 7 καταδυναστεύσωμεν πέννητα δίκαιον, 10
 μὴ φεισώμεθα χήρας,
 μηδὲ πρεσβύτου ἐντραπῶμεν πολιὰς πολυχρονίους·
 8 ἔστω δὲ ἡμῶν ἡ ἰσχὺς νόμος τῆς δικαιοσύνης, 11
 τὸ γὰρ ἀσθενὲς ἀχρηστον ἐλέγχεται.
 9 ἐνεδρεύσωμεν δὲ τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἐστίν, 12
 καὶ ἐναντιοῦται τοῖς ἔργοις ἡμῶν,
 καὶ ὀνειδίζει ἡμῖν ἁμαρτήματα νόμου,
 καὶ ἐπιφημίζει ἡμῖν ἁμαρτήματα παιδείας ἡμῶν·
 10 ἐπαγγέλλεται γινῶσιν ἔχειν θεοῦ, 13
 καὶ παῖδα Κυρίου ἑαυτὸν ὀνομάζει·
 11 ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἔλεγχον ἐννοιῶν ἡμῶν· 14
 βαρὺς ἐστὶν ἡμῖν καὶ βλεπόμενος,

NA 4 μνημονεὺς N (-σει N^{c.a}) 5 βίος B* A^a] καιρος B^{ab} NA* | ἀναπο-
 δισμος N | κατεσφραγίσθη καὶ οὐδεὶς] φραγίσθη καὶ οὐ sup ras A^a 6 om
 καὶ 1° A | κτήσει A | νεότητος N (-τει N^{c.a}) A 7 ἡμᾶς] με N* (ἡμ.
 N^{c.a}) | αέρος] εἰρος A 8 κάλυξι NA 9 ἐστω] ἐστε N | ἀγερωχίας]
 adnot υψιλοφρονίας B^{mg} | καταλείπωμεν A | οὗτος] ἡμῶν A 10 πρεσ-
 βυτου] πρεσβυτερου A 12 om δε N* (hab N^{c.a}) A | ἁμαρτήματα] pr τα
 N | ἐπιφημίζεται B^{ab} | παιδείας NA

- 15 ¹⁵ὅτι ἀνόμοιος τοῖς ἄλλοις ὁ βίος αὐτοῦ,
καὶ ἐξηλλαγμένοι αἱ τρίβοι αὐτοῦ·
- 16 ¹⁶εἰς κίβδηλον ἐλογίσθημεν αὐτῷ,
καὶ ἀπέχεται τῶν ὁδῶν ἡμῶν ὥς ἀπὸ ἀκαθαρσιῶν·
μακαρίζει ἔσχατα δικαίων,
καὶ ἀλαζονεύεται πατέρα θεόν.
- 17 ¹⁷ἰδωμεν εἰ οἱ λόγοι αὐτοῦ ἀληθεῖς,
καὶ πειράσωμεν τὰ ἐν ἐκβάσει αὐτοῦ.
- 18 ¹⁸εἰ γάρ ἐστιν ὁ δίκαιος υἱὸς θεοῦ, ἀντιλήμψεται αὐτοῦ,
καὶ ῥύσεται αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἀνθεστηκότων.
- 19 ¹⁹ὑβρεῖ καὶ βασάνῳ ἐτάσωμεν αὐτόν,
ἵνα γνῶμεν τὴν ἐπικεικίαν αὐτοῦ
καὶ δικάσωμεν τὴν ἀνεξικακίαν αὐτοῦ·
- 20 ²⁰θανάτῳ ἀσχήμονι καταδικάσωμεν αὐτόν,
ἔσται γὰρ αὐτοῦ ἐπισκοπὴ ἐκ λόγων αὐτοῦ.
- 21 ²¹ταῦτα ἐλογίσαντο, καὶ ἐπλανήθησαν·
ἀπετύφλωσεν γὰρ αὐτοὺς ἡ κακία αὐτῶν,
- 22 ²²καὶ οὐκ ἔγνωσαν μυστήρια αὐτοῦ,
οὐδὲ μισθὸν ἠλπισαν ὁσιότητος,
οὐδὲ ἔκριναν γέρας ψυχῶν ἀμώμων.
- 23 ²³ὅτι ὁ θεὸς ἔκτισεν τὸν ἄνθρωπον ἐπ' ἀφθαρσίᾳ,
καὶ εἰκόνα τῆς ἰδίας ιδιότητος ἐποίησεν αὐτόν·
- 24 ²⁴φθόνῳ δὲ διαβόλου θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον,
(²⁵) πειράζουσιν δὲ αὐτὸν οἱ τῆς ἐκείνου μερίδος ὄντες.

- III 1 ¹Δικαίων δὲ ψυχαὶ ἐν χειρὶ θεοῦ,
καὶ οὐ μὴ ᾄψηται αὐτῶν βάσανος.
- 2 ²ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι,
καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν,
- 3 ³καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα·
οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ.
- 4 ⁴καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν,

15 ¹⁵οτι...αυτου (1°) rescr A¹ 16 ¹⁶ελογισθημεν] εγενηθημεν B* (ελογ. B.A
B^{c.a}) 17 ¹⁷ιδωμεν] και ειδωμεν B* (improb και B^{c.a}) 19 ¹⁹επικεικειαν
B^{ab} | δικασωμεν] δοκιμασωμεν B.A 21 ²¹ελογισαντο] ελογισθησαν B*
(-σαντο B^{c.a}) | απετυφλωσεν] ετυφλωσεν B 22 ²²αυτου] θυ B^{ab} mg B.A |
ψυχων] ψυχαν B* (sic) (-χων B^{c.a}) 23 ²³επ] επι B 25 ²⁵μεριδος] μ
superscr et δ sup ras A^a? III 2 ²εδοξαν] + γαρ B^{c.a} | αφρωνων] φρον
sup ras B^{ab} 3 ³ημων] η bis scr B | πορια B.A

- B ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης·
 ²καὶ ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται, 5
 ὅτι ὁ θεὸς ἐπέειπεν αὐτοὺς
 καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ·
 ⁶ὥς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, 6
 καὶ ὥς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς.
 ⁷καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσιν, 7
 καὶ ὥς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται·
 ⁸κρινούσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσιν λαῶν, 8
 καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας.
 ⁹οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, 9
 καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ,
 ὅτι χάρις καὶ ἔλεος τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.
 ¹⁰οἱ δὲ ἀσεβεῖς καθὰ ἐλογίσαντο ἔξουσιν ἐπιτιμίαν, 10
 οἱ ἀμελήσαντες τοῦ δικαίου καὶ τοῦ κυρίου ἀποστάντες.
 ¹¹σοφίαν γὰρ καὶ παιδείαν ὁ ἐξουθενῶν ταλαίπωρος, 11
 καὶ κενὴ ἡ ἐλπὶς αὐτῶν καὶ οἱ κόποι ἀνόνητοι,
 καὶ ἄχρηστα τὰ ἔργα αὐτῶν.
 ¹²αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄφρονες, 12
 καὶ πονηρὰ τὰ τέκνα αὐτῶν,
 ἐπικατάρατος ἡ γένεσις αὐτῶν.
 ¹³ὅτι μακαρία στείρα ἡ ἀμίαντος, 13
 ἣτις οὐκ ἔγνω κοίτην ἐν παραπτώματι,
 ἔξει καρπὸν ἐν ἐπισκοπῇ ψυχῶν·
 ¹⁴καὶ εὐνοῦχος ὁ μὴ ἐργασάμενος ἐν χειρὶ ἀνόμημα, 14
 μηδὲ ἐνθυμηθεὶς κατὰ τοῦ κυρίου πονηρά,
 δοθήσεται γὰρ αὐτῷ τῆς πίστεως χάρις ἐκλεκτῇ
 καὶ κληρὸς ἐν ναφῇ Κυρίου θυμηρέστερος.
 ¹⁵ἀγαθὴν γὰρ πόνων ὁ καρπὸς εὐκλεΐς, 15
 καὶ ἀδιάπτωτος ἡ ρίζα τῆς φρονήσεως.
 ¹⁶τέκνα δὲ μοιχῶν ἀτέλεστα ἔσται, 16
 καὶ ἐκ παρανόμου κοίτης σπέρμα ἀφανισθήσεται.
 ¹⁷ἐάν τε γὰρ μακρόβιοι γένωνται, εἰς οὐθέν λογισθήσονται, 17

NA 4 πλήρης] η 2^ο sup ras B^{ab}vid 9 αληθιαν N | τοις εκλεκτοις] τοις
 οσοις N pr εν A | αυτου] + και επισκοπη εν τοις εκλεκτοις (οσοις A) αυτου NA
 11 γαρ] δε N* (γαρ N^{c.a}) | παιδιαν NA | κοποι] + αυτων N | ανωνητοι B*N (ανον.
 B^{ab}A) · 12 αι γυναικες] pr και N | γεννησεις N* (γενεσις N^{c.a}) 13 η αμιαντος]
 om η N* (hab N^{c.a}) | ψυχων] + αυτων A 14 om ο N* (hab N^{c.a}) | θυμρε-
 στερος] adnot ηδυτερος· ευνο|στούτερος B^{amg} 15 ο καρπος] om ο B^{ab}NA

καὶ ἄτιμον ἐπ' ἐσχάτων τὸ γῆρας αὐτῶν·

B

18 ¹⁸εἰάν τε ὀξέως τελευτήσωσιν, οὐκ ἔχουσιν ἐλπίδα
οὐδὲ ἐν ἡμέρᾳ διαγνώσεως παραμύθιον·

19 ¹⁹γενεᾶς γὰρ ἀδίκου χαλεπὰ τὰ τέλη.

IV 1 ^{*}κρείσσων ἀτεκνία μετὰ ἀρετῆς·

ἀθανασία γάρ ἐστιν ἐν μνήμῃ αὐτῆς,

ὅτι καὶ παρὰ θεῷ γινώσκεται καὶ παρὰ ἀνθρώποις.

2 ^{*}παροῦσάν τε μιμούνται αὐτήν,

καὶ ποθοῦσιν ἀπελθοῦσαν·

καὶ ἐν τῷ αἰῶνι στεφανηφοροῦσα πομπεύει,

τὸν τῶν ἀμιάντων ἄθλων ἀγῶνα νικήσασα.

3 ³πολύγονον δὲ ἀσεβῶν πλῆθος οὐ χρησιμεύσει,

καὶ ἐκ νόθων μοσχευμάτων οὐ δώσει ρίζαν εἰς βάθος,

οὐδὲ ἀσφαλῆ βάσιν ἐδράσει·

4 ⁴κἂν γὰρ ἐν κλάδοις πρὸς καιρὸν ἀναθάλλῃ,

ἐπισφαλῶς βεβηκότα ὑπὸ ἀνέμου σαλευθήσεται,

καὶ ὑπὸ βίας ἀνέμων ἐκριζωθήσεται·

5 ⁵περικλασθήσονται κλώνες ἀτέλεστοι,

καὶ ὁ καρπὸς αὐτῶν ἄχρηστος, ἄωρος εἰς βρῶσιν

καὶ εἰς οὐθὲν ἐπιτήδειος·

6 ⁶ἐκ γὰρ ἀνόμων ὕπνων τέκνα γεννώμενα

μάρτυρες εἰσιν πονηρίας κατὰ γονέων ἐν ἐξετασμῷ αὐτῶν.

7 ⁷δίκαιος δὲ εἰς φθάσῃ τελευτήσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται.

8 ⁸γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πολυχρόνιον,

οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται·

9 ⁹πολιὰ δὲ ἐστὶν φρόνησις ἀνθρώποις,

καὶ ἡλικία γήρως βίος ἀκηλίδωτος.

10 ¹⁰εὐάρεστος τῷ θεῷ γενόμενος ἡγαπήθη,

καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν μετετέθη·

18 εαν τε οξ. τελευτησωσιν] εαν τε γαρ οξ. τελευτησουσιν εις ουδεν λογι- NA
σθησονται| και ατιμον επ εσχατων το γηρας αυτω] εαν τε γαρ οξεως τελευτησου-
σιν N* (improb γαρ bis, et unc incl εαν τε γαρ οξ. τελευτησουσιν, και ατιμον...
αυτω N^{c.a}) | εαν τε] + γαρ A | ουκ εχουσιν] ουχ εξουσιν NA IV 1 κρεισσ-
ων] + γαρ N* (improb γαρ N^{c.a}) | ατεκνεια B* (-νια B^b) 2 μιμουνται]
τιμωσιν A | στεφανηφορουσα πομπευει| στεφανηφορους| αποπεμπει A* (-ρου-
σαποπ. A¹) 3 μοσχευματων N* (μοσχ. N^{c.a}) | εδρασσει A 4 καν] και
N* (καν N^{c.a}) | αδοις A* (κλαδ. A^a?) | βεβηκοτα] βεβιωκοτα N* (βεβηκ. N^{c.a})
5 περικλασθησονται] + αυτων N* (improb αυτ. N^{c.a}) | ατελεστατοι A 7 τε-
λευτησαι] incep ε N* (improb ε N^{1.c.a}) 9 ανθρωποις] pr εν N^{c.a} 10 τω
θεω] om τω B^{ab}A

- B 11 ἥρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, 11
 ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ.
 12 βασκανία γὰρ φανλότητος ἀμανροῖ τὰ καλά, 12
 καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοὺν ἄκακον.
 13 τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσεν χρόνους μακρούς· 13
 14 ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, 14
 διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας.
 οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες,
 μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτο,
 15 ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ 15
 καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.
 16 κατακρινεῖ δὲ δίκαιος καμὼν τοὺς ζῶντας ἀσεβεῖς, 16
 καὶ νεότης τελεσθεῖσα ταχέως πολυετὲς γῆρας ἀδίκου.
 17 ὄψονται γὰρ τελευτὴν σοφοῦ, 17
 καὶ οὐ νοήσουσιν τί ἐβουλεύσατο περὶ αὐτοῦ,
 καὶ εἰς τί ἡσφαλίσατο αὐτὸν ὁ κύριος·
 18 ὄψονται καὶ ἐξουθενήσουσιν, 18
 αὐτοὺς δὲ ὁ κύριος ἐκγελάσεται·
 19 καὶ ἔσονται μετὰ τοῦτο εἰς πτώμα ἄτιμον 19
 καὶ εἰς ὕβριν ἐν νεκροῖς δι' αἰῶνος.
 ὅτι ῥήξει αὐτοὺς ἀφώνους πρηνεῖς,
 καὶ σαλεύσει αὐτοὺς ἐκ θεμελίων·
 καὶ ἕως ἐσχάτου χερσωθήσονται,
 καὶ ἔσονται ἐν ὁδύνῃ,
 καὶ ἡ μνήμη αὐτῶν ἀπολείται.
 20 ἐλεύσονται ἐν· συλλογισμῷ ἁμαρτημάτων αὐτῶν δειλοί, 20
 καὶ ἐλέγξει αὐτοὺς ἐξ ἐναντίας τὰ ἀνομήματα αὐτῶν.
 1 Τότε στησεται ἐν παρρησίᾳ πολλῇ ὁ δίκαιος 1 V
 κατὰ πρόσωπον τῶν θλιψάντων αὐτὸν

NA 11 κακία] pr η Ν | om αυτου 1° Ν* (hab Ν^{c.a}) | απατησει Ν 12 βασκα-
 νεια B^b | μεταλλευει] adnot ανασκαπτει εξορύσσει B^{amg} inf 14 ην] εν Ν*
 (genoc ην Ν^{c.a}) | πονηρειας B* (-ριας B^b) | λαοι] αλλοι Α* (λα sup ras Α^a) |
 ειδοντες Ν 15 om εν 1° Ν | εκλεκτοις] οσιοις Α | οσιοις] εκλεκτοις Α
 16 καμων B^b Ν | θανων B^b c Α | νεοτητος Α | om ταχεως Ν* (hab Ν^{c.a})
 17 ησφαλισα Ν 18 οψονται] + αυτον Ν* (improb αυτ. Ν¹) + γαρ Ν^{c.a} |
 εξουθενησουσιν] + αυτους Ν* (om αυτους Ν^{c.a}) 19 om δι Α | πρηνεις
 (πρηνις Ν* -νεις Ν^{c.c} πριννεις Α* vid ras ν 2° Α^a)] + (nisi potius adnot) επι
 προσωπον B^{amg} | εσχατων Α 20 δειλοι] δηλοι Ν^{c.a}

- καὶ τῶν ἀθετούντων τοὺς πόνοὺς αὐτοῦ. B
- 2 ²ιδόντες ταραχθήσονται φόβῳ δεινῷ,
καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς σωτηρίας·
- 3 ³ἐροῦσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοοῦντες,
καὶ διὰ στενοχωρίαν πνεύματος στενάξονται
Οὗτος ἦν ὃν ἔσχομέν ποτε εἰς γέλωτα
4 καὶ εἰς παραβολὴν ὀνειδισμοῦ, ὅτι ἄφρονες·
τὸν βίον αὐτοῦ ἐλογισάμεθα μανίαν
καὶ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ ἄτιμον·
- 5 ⁵πῶς κατελογίσθη ἐν υἱοῖς θεοῦ,
καὶ ἐν ἀγίοις ὁ κληρὸς αὐτοῦ ἐστίν;
- 6 ⁶ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθείας,
καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης φῶς οὐκ ἔλαμψεν ἡμῖν,
καὶ ὁ ἥλιος οὐκ ἀνέτειλεν ἡμῖν·
- 7 ⁷ἀνομίας ἐνεπλήσθημεν τρίβοις καὶ ἀπωλείας,
καὶ διωδεύσαμεν ἐρήμους ἀβάτους,
τὴν δὲ ὁδὸν Κυρίου οὐκ ἔγνωμεν.
- 8 ⁸τί ὠφέλησεν ἡμᾶς ἡ ὑπερηφανία;
καὶ τί πλοῦτος μετὰ ἀλαζονίας συμβέβληται ἡμῖν;
- 9 ⁹παρῆλθεν ἐκεῖνα πάντα ὡς σκιά
καὶ ὡς ἀγγελία παρατρέχουσα·
- 10 ¹⁰ὡς ναῦς διερχομένη κυμαινόμενον ὕδωρ,
ἥς διαβάσης οὐκ ἔστιν ἔχνος εὐρεῖν,
οὐδὲ ἀτραπὸν τρόπιος αὐτῆς ἐν κύμασιν·
- 11 ¹¹ἢ ὡς ὀρνέου διπτάντος ἀέρα
οὐθεν εὐρίσκεται τεκμήριον πορείας,
πληγῇ δὲ μαστιζόμενον ταρσῶν πνεῦμα κουφόν
καὶ σχιζόμενον βία ῥοίζου,
κινουμένων πτερύγων διωδεύθη,
καὶ μετὰ τοῦτο οὐχ εὐρέθη σημεῖον ἐπιβάσεως ἐν αὐτῷ·
- 12 ¹²ἢ ὡς βέλους βληθέντος ἐπὶ σκοπὸν ✕

V 2 σωτηρίας] + αὐτου B 3 ερουσιν] pr και A | om εν B* (hab B^{c,a}) | B A
στεναζονται] στεναζουσι B + οι και ερουσιν B* + και ερουσιν B^{c,a} A 4 ατι-
μιαν B* (-μον B^{c,a}) 6 αληθιας BA | ελαμψεν] επελαμψεν B | ημιν I^o] pr
εν A 7 απωλιας B | διωδευσαμεν] ωδευσαμεν A | εγνωμεν] επεγνωμεν B
8 και] η A | αλαζονειας B^{ab} | συνεβεληται B 9 αγγελεια B* (-λια B^b)
10 ως] pr η B^{c,a} | τροπιος (-πιας B* -πως B^{c,a}A)] τριβων B^b 11 δια-
πταντος B^{ab} BA | πορειας] πονηριας B* (ποριας B^{c,a}) | ταρσων μαστιζομενον
B^a BA | εν αυτω] αυτου B* (εν αυτ. B^{c,a})

- B** τμηθεὶς ὁ ἀὴρ εὐθέως εἰς ἑαυτὸν ἀνελύθη,
ὥς ἀγνοῆσαι τὴν δίοδον αὐτοῦ·
- ¹³ οὕτως καὶ ἡμεῖς γεννηθέντες ἐξελίπομεν, 13
καὶ ἀρετῆς μὲν σημείον οὐδὲν ἔσχομεν δεῖξαι,
ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν κατεδαπανήθημεν.
- ¹⁴ ὅτι ἐλπίς ἀσεβούς ὡς φερόμενος χνοὺς ὑπὸ ἀνέμου, 14 (15)
καὶ ὡς πάχνη ὑπὸ λαίλαπος διωχθεῖσα λεπτή,
καὶ ὡς καπνὸς ὑπὸ ἀνέμου διεχύθη,
καὶ ὡς μνεῖα καταλύτου μονοημέρου παρώδευσεν.
- ¹⁵ δίκαιοι δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ζώσιν, 15 (16)
καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν,
καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ.
- ¹⁶ διὰ τοῦτο λήμψονται τὸ βασιλεῖον τῆς εὐπρεπείας 16 (17)
καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου,
ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτούς,
καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν.
- ¹⁷ λήμψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, 17 (18)
καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν·
- ¹⁸ ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης, 18 (19)
καὶ περιθήσεται κόρυθα κρίσιν ἀνυπόκριτον·
- ¹⁹ λήμψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχτην ὁσιότητα, 19 (20)
²⁰ ὅξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομφαίαν, 20 (21)
συνεκπολεμήσει δὲ αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονas.
- ²¹ πορεύονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν, 21 (22)
καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν
ἀλοῦνται,
- ²² καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ριφήσονται χάλασαι· 22 (23)
ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης,
ποταμοὶ δὲ συνκλύσουσιν ἀποτόμως·
- ²³ ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, 23 (24)
καὶ ὡς λαῖλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς·

NA 12 διοδον] οδον N* (διοδ. N^{c.a}) 13 γεννηθεντες NA | εξελειπομεν A
14 και ως μνεια] ως μνιαν N* η ως μνια N^{c.a} | μονημερον N | παρωδευσεν] διω-
δευσεν N* (παρωδ. N^{c.a}) 16 ευπρεπιας N | τη δεξια] δεξια κ̅υ N | υπε-
ρασπει] υπερασπισει N* (-πει N^{c.a}) | αυτων] αυτου N* (-των N^{c.a}) 17 το
ζηλος N* (τον ζηλον N^{c.a}) | οπλοποιησει] οδοποιησει N* (οπλ. N^{c.a}) 18 δι-
καιουσνης N 20 συνπολεμησει N | om δε 2° A 21 νεφων] νεφελων N
22 om και N* (hab N^{c.a}) | πληρης N | δε] τε N* (δε N^{c.a}) | συγκλυσουσιν B^{ab}
συνκλυσουσιν A 23 εκλικμησει A

καὶ ἐρημώσῃ πᾶσα τὴν γῆν ἀνομία,
καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψῃ θρόνους δυναστῶν. B

- VI (2) 1 ¹Ἀκούσατε οὖν, βασιλεῖς, καὶ σύνετε·
μάθετε, δικασταὶ περάτων γῆς·
- (3) 2 ²ἐνωτίσασθε, οἱ κρατοῦντες πλῆθους
καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν.
- (4) 3 ³ὅτι ἐδόθη παρὰ τοῦ κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν,
καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου,
ὃς ἐξετάσει ὑμῶν τὰ ἔργα καὶ τὰς βουλὰς διεραυνήσῃ·
- (5) 4 ⁴ὅτι ὑπηρεταὶ ὄντες τῆς αὐτοῦ βασιλείας οὐκ ἐκρίνατε ὀρθῶς,
οὐδὲ ἐφυλάξατε νόμον,
οὐδὲ κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἐπορεύθητε.
- (6) 5 ⁵φρικτῶς καὶ ταχέως ἐπιστήσεται ὑμῖν,
ὅτι κρίσις ἀπότομος ἐν τοῖς ὑπερέχουσιν γίνεται.
- (7) 6 ⁶ὁ γὰρ ἐλάχιστος συγγνωστός ἐστιν ἐλέους,
δυνατοὶ δὲ δυνατῶς ἐτασθήσονται·
- (8) 7 ⁷οὐ γὰρ ὑποστελεῖται πρόσωπον ὁ πάντων δεσπότης,
οὐδὲ ἐντραπήσεται μέγεθος·
ὅτι μικρὸν καὶ μέγαν αὐτὸς ἐποίησεν,
ὁμοίως τε προνοεῖ περὶ πάντων·
- (9) 8 ⁸τοῖς δὲ κραταιοῖς ἰσχυρὰ ἐφίσταται ἔραυνα.
- (10) 9 ⁹πρὸς ὑμᾶς οὖν, ὦ τύραννοι, οἱ λόγοι μου, ||
ἵνα μάθητε σοφίαν καὶ μὴ παραπέσητε. ||
- (11) 10 ¹⁰οἱ γὰρ φυλάξαντες ὁσίως τὰ ὅσια ὀσιωθήσονται,
καὶ οἱ διδαχθέντες αὐτὰ εὐρήσουσιν ἀπολογίαν.
- (12) 11 ¹¹ἐπιθυμήσατε οὖν τῶν λόγων μου,
ποθήσατε καὶ παιδευθήσεσθε.
- (13) 12 ¹²Λαμπρὰ καὶ ἀμάραντός ἐστιν ἡ σοφία,
καὶ εὐχερῶς θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἀγαπώντων αὐτήν·

23 πασαν B^{ab}NA | κακοπραγεια B* A (-για B^bN) VI 1 βασιλευς N* NA
(-λεις N^{c,a}(vid) c.c) 2 οχλους N* (-λοις N^{c,a}) 3 του κυριου] om του A |
δυναστια NA | εξετασει] εξεται N | διεραυνησει (διερευν. B^{ab}A)] εξεραυνησει
N* (εξερευν. N^{c,c}) 5 υπερεχουσι N 6 συγγνωστος] ευγνωστος
N* συγγ. (sic) N^{c,a}A | ελεον A 7 προνοειται N 8 επισταται B |
ερευνα B^{ab}NA 10 τα οσια οσιως N* (οσιως τα οσια N^{c,a}) 12 αυτην] +
και ευρισκεται υπο των ζητουντων αυτην B^{abmg}NA

- B 13 φθάνει τοὺς ἐπιθυμοῦντας προγνωσθῆναι. 13 (14)
 14 ὁ ὀρθρίσας ἐπ' αὐτὴν οὐ κοπιάσει,
 παρέδρον γὰρ εὐρήσει τῶν πυλῶν αὐτοῦ. 14 (15)
 15 τὸ γὰρ ἐνθυμηθῆναι περὶ αὐτῆς φρονήσεως τελειότης,
 καὶ ὁ ἀγρυπνήσας δι' αὐτὴν ταχέως ἀμέριμνος ἔσται. 15 (16)
 16 ὅτι τοὺς ἀξίους αὐτῆς αὕτη περιέρχεται ζητοῦσα,
 καὶ ἐν ταῖς τρίβοις φαντάζεται αὐτοῖς εὐμενῶς,
 καὶ ἐν πάσῃ ἐπινοίᾳ ὑπαντᾷ αὐτοῖς. 16 (17)
 17 ἀρχὴ γὰρ αὐτῆς ἡ ἀληθεστάτη παιδείας ἐπιθυμία,
 18 φροντὶς δὲ παιδείας ἀγάπη,
 ἀγάπη δὲ τήρησις νόμων αὐτῆς,
 προσοχὴ δὲ νόμων βεβαίωσις ἀφθαρσίας,
 19 ἀφθαρσία δὲ ἐγγὺς εἶναι ποιεῖ θεοῦ. 19 (20)
 20 ἐπιθυμία ἄρα σοφίας ἀνάγει ἐπὶ βασιλείαν. 20 (21)
 21 εἰ οὖν ᾗδεσθε ἐπὶ θρόνοις καὶ σκήπτροις, τύραννοι λαῶν,
 τιμῆσατε σοφίαν, ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα βασιλεύσητε. 21 (22)
 22 τί δὲ ἐστὶν σοφία καὶ πῶς ἐγένετο ἀπαγγελῶ,
 καὶ οὐκ ἀποκρύψω ὑμῖν μυστήρια,
 ἀλλὰ ἀπ' ἀρχῆς γενέσεως ἐξιχνιάσω
 καὶ θήσω εἰς τὸ ἐμφανὲς τὴν γνῶσιν αὐτῆς,
 καὶ οὐ μὴ παροδεύσω τὴν ἀλήθειαν. 22 (24)
 23 οὕτε μὴν φθόνῳ τετηκότε συνοδεύσω,
 ὅτι οὗτος οὐ κοινωνήσει σοφίᾳ. 23 (25)
 24 πλῆθος δὲ σοφῶν σωτηρία κόσμου,
 καὶ βασιλεὺς φρόνιμος εὐσταθία δήμου. 24 (26)
 25 ὥστε παιδεύεσθε τοῖς ῥήμασίν μου, καὶ ὠφεληθήσεσθε. 25 (27)
- ἼΕῖμι μὲν καὶ γὰρ θνητὸς ἴσος ἅπασι,
 καὶ γηγενοὺς ἀπόγονος πρωτοπλάστου·
 καὶ ἐν κοιλίᾳ μητρὸς ἐγλύφην σὰρξ

I VII

NA 13 ἐπιθυμουνας] + αὐτὴν N 14 εἶπ] πρὸς A | πυλῶν] πλουτῶν N*
 (πυλ. N^{c.a}) 15 περὶ αὐτῆς ἐνθυμηθῆναι N 16 om αὐτὴ N | ὑπαντᾷ
 ἀπαντα NA 17 ἡ ἀληθ.] ἡ ras et iam antea improb N¹ | παιδίας N (item
 18, NA) 18 ἀγάπη 1°] ἐπιθυμία N* (αγ. N¹) | τηρησεις N | ἀφθαρσία N*
 (-σίας N^{c.a}) 20 ἐπιθυμίας N* (-μία N^{c.a}) | ἀρα] γὰρ N pr γ A⁷ | om σοφίας
 N* (hab N^{c.a}) | ἀναγει] ἀναίρει N* (ἀναγ. N^{c.a}) 22 τις N* (τι N^{c.a}) |
 ἀποκρυψῶ] ἀπογρ. (nisi ἀποπρ.) N* (ἀποκρ. N^{c.a}) 23 κοινωνῶν A 24 εὐ-
 σταθεῖα A VII 1 θνητος] + ἀνός (superscr) BabA | ἀπογογον N*
 (-γος N^{c.a})

- 2 ²δεκαμηνιαίῳ χρόνῳ, παγείς ἐν αἵματι B
 ἐκ σπέρματος ἀνδρὸς καὶ ἡδονῆς ὕπνῳ συνελθούσης·
 3 ³καὶ ἐγὼ δὲ γενόμενος ἔσπασα τὸν κοινὸν ἀέρα,
 καὶ ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθῇ κατέπεσον γῆν,
 πρώτην φωνὴν τὴν ὁμοίαν πᾶσιν ἴσα κλαίων·
 4 ⁴ἐν σπαργάνοις ἀνετράφην καὶ ἐν φροντίσιν.
 5 ⁵οὐδεὶς γὰρ βασιλεὺς ἐτέραν ἔσχεν γενέσεως ἀρχήν·
 6 ⁶μία δὲ πάντων εἰσοδος εἰς τὸν βίον ἐξοδὸς τε ἴση.
 7 ⁷διὰ τοῦτο εὐξάμην, καὶ φρόνησις ἐδόθη μοι·
 ἐπεκαλεσάμην, καὶ ἦλθέν μοι πνεῦμα σοφίας.
 8 ⁸προέκρινα αὐτὴν σκήπτρων καὶ θρόνων,
 καὶ πλοῦτον οὐδὲν ἡγησάμην ἐν συγκρίσει αὐτῆς·
 9 ⁹οὐδὲ ὁμοίωσα αὐτῇ λίθον ἀτίμητον,
 ὅτι ὁ πᾶς χρυσὸς ἐν ὄψει αὐτῆς ψάμμος ὀλίγη,
 καὶ ὡς πηλὸς λογισθήσεται ἄργυρος ἐναντίον αὐτῆς·
 10 ¹⁰ὑπὲρ ὑγείαν καὶ εὐμορφίαν ἡγάπησα αὐτήν,
 καὶ προειλόμην αὐτὴν ἀντὶ φωτὸς ἔχειν,
 ὅτι ἀκοίμητον τὸ ἐκ ταύτης φέγγος.
 11 ¹¹ἦλθεν δέ μοι τὰ ἀγαθὰ ὁμοῦ πάντα μετ' αὐτῆς,
 καὶ ἀναρίθμητος πλοῦτος ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς·
 12 ¹²εὐφράνθην δὲ ἐπὶ πάντων, ὅτι αὐτῶν ἡγείται σοφία,
 ἡγνούνουν δὲ αὐτὴν γένεσιν εἶναι τούτων.
 13 ¹³ἀδόλως τε ἔμαθον, ἀφθόνως τε μεταδίδωμι,
 τὸν πλοῦτον αὐτῆς οὐκ ἀποκρύπτομαι·
 14 ¹⁴ἀνεκλιπῆς γὰρ θησαυρὸς ἐστὶν ἀνθρώποις,
 ὃν οἱ χρησάμενοι πρὸς θεὸν ἐστείλαντο φιλίαν,
 διὰ τὰς ἐκ παιδείας δωρεὰς συσταθέντες.
 15 ¹⁵ἐμοὶ δὲ δῶῃ ὁ θεὸς εἰπείν κατὰ γνώμην
 καὶ ἐνθυμηθῆναι ἀξίως τῶν δεδομένων,
 ὅτι αὐτὸς καὶ τῆς σοφίας ὁδηγὸς ἐστὶν
 καὶ τῶν σοφῶν διορθωτής.

2 ὑπνου B 3 κατεπεσα B | πασιν] απασι B | om ισα B 4 ανε- B A
 στραφην A | om εν 2° B A 5 βασιλεων A 6 βιον] κοσμον B
 7 ηυξαμην B A 9 αυτη] αυτην A | ψαμμος] pr ως B c. a 10 υγειαν
 (-γίαν B* B) | υγειαν B a b A | προειλαμην A 11 αγαθα] αγα B* + θα
 B? iam ante c. a mg | ταις χερσιν] om ταις B a b A χειρι B 12 ηυφρανθην A |
 παντων] πασιν B A | ηγνουν] ηγνων B c. a vid (postea ras ω) | γενεσιν] γενετιν
 A 13 τε 1°] δε B | αφθονως τε] φθονως τε sup ras A a 14 εστιν
 θησαυρος B | χρησαμενοι] κτησαμενοι B c. a vid (superscr κ) A | παιδιας B A
 15 δεδομενων] λεγομενων B A

- B 16 ἐν γὰρ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ λόγοι ἡμῶν, 16
 πᾶσά τε φρόνησις καὶ ἐργατειῶν ἐπιστήμη.
 17 αὐτὸς γάρ μοι ἔδωκεν τῶν ὄντων γνῶσιν ἀψευδῆ,
 εἰδέναι σύστασιν κόσμου καὶ ἐνέργειαν στοιχείων,
 18 ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μεσότητα χρόνων, 18
 τροπῶν ἀλλαγὰς καὶ μεταβολὰς καιρῶν,
 19 ἐνιαυτῶν κύκλους καὶ ἀστέρων θέσεις, 19
 20 φύσεις ζώων καὶ θυμοὺς θηρίων, 20
 πνευμάτων βίας καὶ διαλογισμοὺς ἀνθρώπων,
 διαφορὰς φυτῶν καὶ δυνάμεις ριζῶν.
 21 ὅσα τέ ἐστιν κρυπτὰ καὶ ἐμφανῆ ἔγνων· 21
 22 ἡ γὰρ πάντων τεχνίτις ἐδίδαξέν με σοφία. 22

- (22)* Ἐστιν γὰρ ἐν αὐτῇ πνεῦμα νοερόν, ἅγιον,
 μονογενές, πολυμερές, λεπτόν,
 εὐκίνητον, τρανόν, ἀμόλυντον,
 σαφές, ἀπῆμαντον, φιλάγαθον, ὀξύ,
 ἀκώλυτον, εὐεργετικόν, 23 φιλόανθρωπον, 23
 βέβαιον, ἀσφαλές, ἀμέριμνον,
 παντοδύναμον, πανεπίσκοπον,
 καὶ διὰ πάντων χωροῦν πνευμάτων
 νοερῶν καθαρῶν λεπτοτάτων.
 24 πάσης γὰρ κινήσεως κινητικώτερον σοφία, 24
 δίκηει δὲ καὶ χωρεῖ διὰ πάντων διὰ τὴν καθαρότητα.
 25 ἀτμὶς γὰρ ἐστιν τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως, 25
 καὶ ἀπόρροια τῆς τοῦ παντοκράτορος δόξης εἰλικρινής·
 διὰ τοῦτο οὐδὲν μεμιαμμένον εἰς αὐτὴν παρεμπίπτει.
 26 ἀπαύγασμα γὰρ ἐστιν φωτὸς αἰδίου, 26
 καὶ ἔσοπτρον ἀκηλίδωτον τῆς τοῦ θεοῦ ἐνεργείας,
 καὶ εἰκὼν τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ.
 27 μία δὲ οὗσα πάντα δύναται, 27
 καὶ μένουσα ἐν αὐτῇ τὰ πάντα καινίζει,

NA 16 εργατιων NA 17 ενεργιαν N 19 ενιαυτου N* (-των Nc.a) A |
 κυκλου: N* (-κλους Nc.a) | αστρων N* (-τερων Nc.a) | θεσις NA 20 φυσεις
 BNA | θυμους] νομους N* (genos θυμ. Nc.a) | θηριων] pr και N (improb και
 N') 22 η rescr A1 | om εν A | ευεργετον N* (-τικον Nc.a) 23 παντε-
 πισκοπον Nc.a, c.c.A 24 καθαριοτητα N* (tas ι N') 25 εστι N |
 αποροια N* (απορρ. Nc.a) | ειλικρινης]: ιλικρινειας A 26 ενεργιας N
 27 αυτη] εαυτη A | τα παντα] om τα A

καὶ κατὰ γενεὰς εἰς ψυχὰς ὁσίας μεταβαίνουσα
 φίλους θεοῦ καὶ προφήτας κατασκευάζει·

B

28 ²⁸οὐθὲν γὰρ ἀγαπᾷ ὁ θεὸς εἰ μὴ τὸν σοφία συνοικοῦντα.

29 ²⁹ἔστιν γὰρ αὕτη εὐπρεπεστέρα ἡλίου,
 καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἄστρον θέσιν.

φωτὶ συγκρινομένη εὐρίσκεται προτέρα·

30 ³⁰τοῦτο μὲν γὰρ διαδέχεται νύξ,
 σοφίας δὲ οὐκ ἀντισχύει κακία.

VIII 1 ¹διατείνει δὲ ἀπὸ πέρας εἰς πέρας εὐρώστως,
 καὶ διοικεῖ τὰ πάντα χρηστῶς.

2 ²Ταύτην ἐφίλησα καὶ ἐξεζήτησα ἐκ νεότητός μου,
 καὶ ἐζήτησα νύμφην ἀγαγέσθαι ἐμαντῶ,
 καὶ ἐραστὴς ἐγενόμην τοῦ κάλλους αὐτῆς.

3 ³εὐγένειαν δοξάζει συμβίωσιν θεοῦ ἔχουσα,
 καὶ ὁ πάντων δεσπότης ἡγάπησεν αὐτήν·

4 ⁴μύστις γὰρ ἐστὶν τῆς τοῦ θεοῦ ἐπιστήμης,
 καὶ αἰρετὶς τῶν ἔργων αὐτοῦ.

5 ⁵εἰ δὲ πλοῦτός ἐστιν ἐπιθυμητὸν κτῆμα ἐν βίῳ,
 τί σοφίας πλουσιώτερον τῆς τὰ πάντα ⁵ἐργαζομένης;

§ C

6 ⁶εἰ δὲ φρόνησις ἐργάζεται,
 τίς αὐτῆς τῶν ὄντων μᾶλλον ἐστὶν τεχνίτις;

7 ⁷καὶ εἰ δικαιοσύνην ἀγαπᾷ τις,
 οἱ πόνοι ταύτης εἰσὶν ἀρεταί·
 σωφροσύνην γὰρ καὶ φρόνησιν ἐκδιδάσκει,
 δικαιοσύνην καὶ ἀνδρείαν,
 ὧν χρησιμώτερον οὐδὲν ἐστὶν ἐν βίῳ ἀνθρώποις.

8 ⁸εἰ δὲ καὶ πολυπειρίαν ποθεῖ τις,
 οἶδεν τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ μέλλοντα εἰκάζειν,
 ἐπίσταται στροφὰς λόγων καὶ λύσεις αἰνιγμάτων,
 σημεῖα καὶ τέρατα προγινώσκει

27 προσφητας K* (προφ. K¹) 28 ουθεν] ουδεν NA | ο θς αγαπα A | ο NAC
 θεος] θος K^{c.c} (postea revoc ut vid o θς) 29 ευπρεπεστερα K* (ρ 2° improb
 mox ras K²) { αστρων] αστερων A | συγκρινομενη B^{ab}A 30 σοφιας]
 σοφια K* (-φιας K^{c.a}) σοφιαν A | ουκ αντισχυει NA (-σχυι)
 VIII 1 εις BA*] επι KA^a | διοικειται A 3 ευγενιαν K 5 πλουσιωτερον]
 τιμιωτερον K | εργαζομενης] περιεργαζ. K* (περι improb K¹? c.a (vidi) incip
 ιζομενης C 6 τεχνιτης B^{b2}AC 7 σωφροσυνης A | ανδριαν NAC
 8 πολυπειριαν B^bNC (-ρειαν B*)] πολυπειραν A | οιδε K* (-δεν K^{c.a}) | εικαζει
 K² (ras ν) A | λυσις B* NAC (-σεις B^{ab})

- B καὶ ἐκβάσεις καιρῶν καὶ χρόνων.
 9 ἔκρινα τοίνυν ταύτην ἀγαγέσθαι πρὸς συμβίωσιν, 9
 εἰδὼς ὅτι ἔσται μοι σύμβουλος ἀγαθῶν,
 καὶ παραίνεσις φροντίδων καὶ λύπης.
 10 ἔξω δι' αὐτὴν δόξαν ἐν ὄχλοις, 10
 καὶ τιμὴν παρὰ πρεσβυτέροις ὁ νέος·
 11 ὁξὺς εὐρεθήσομαι ἐν κρίσει, 11
 καὶ ἐν ὄψει δυναστῶν θαυμασθήσομαι·
 12 σιγῶντά με περιμενουῖσιν, καὶ φθεγγομένῳ προσέξουσιν, 12
 καὶ λαλοῦντος ἐπὶ πλείον
 χεῖρα ἐπιθήσουσιν ἐπὶ στόμα αὐτῶν.
 13 ἔξω δι' αὐτὴν ἀθανασίαν, 13
 καὶ μνήμην αἰώνιον τοῖς μετ' ἐμὲ ἀπολείψω.
 14 διοικήσω λαούς, καὶ ἔθνη ὑποταγήσεται μοι· 14
 15 φοβηθήσονται με ἀκούσαντες τύραννοι φρικτοί, 15
 ἐν πλήθει φανοῦμαι ἀγαθὸς καὶ ἐν πολέμῳ ἀνδρείος.
 16 εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκόν μου προσαναπαύσομαι αὐτῇ· 16
 οὐ γὰρ ἔχει πικρίαν ἢ συναναστροφή αὐτῆς,
 οὐδὲ ὀδύνην ἢ συμβίωσις αὐτῆς,
 ἀλλὰ εὐφροσύνην καὶ χαράν.
 17 ταῦτα λογισάμενος ἐν ἑμαυτῷ 17
 καὶ φροντίσας ἐν καρδίᾳ μου
 ὅτι ἔστιν ἀθανασία ἐν συγγενείᾳ σοφίας,
 18 καὶ ἐν φιλίᾳ αὐτῆς τέρψις ἀγαθῇ, 18
 καὶ ἐν πόνοις χειρῶν αὐτῆς πλοῦτος ἀνεκλιπής,
 καὶ ἐν συγγυμνασίᾳ ὁμιλίας αὐτῆς φρόνησις,
 καὶ εὐκλεία ἐν κοινωνίᾳ λόγων αὐτῆς,
 περιήεν ζητῶν ὅπως λάβω αὐτὴν εἰς ἑμαυτόν.
 19 παῖς δὲ ἤμην εὐφύης, 19
 ψυχῆς τε ἔλαχον ἀγαθῆς,

NAC 9 αγαγεσθαι ταυτην A | om αγαγεσθαι C | συμβουλος C 10 οχλω C
 12 χειρα] χειρας B χειρα δε C | στομα] pr το B* (om το B^{c,a}) 13 αθα-
 νασίαν]+ |και τιμην παρα.. (evan 12 fere litt quae seq; leg fort [του παντο-
 κρα]τορος) C | απολειψω] καταλειψω C 14 υποταγησονται B^{c,a} 15 φανου-
 μαι] φανησομαι C 16 συνβιωσις C 17 αθανασία εστιν B^a NAC | εν
 συγγενεια (συγγενια BA συγγενια C)] om εν B* (hab B^{c,a}) 18 φιλιαντης
 A | τερψις] τρεψις C | αγαθη] γαθη sup ras A^a | πλουτος] τερψις B* (πλ.
 B^{c,a}) | ανεκλειπης A | συγγυμνασια (συγγ. Bab)] γυμνασια C | ομιλια A |
 φρονησεις A | ευκλεια] ευκληης AC | λαβω] αγαγω B

20 ²⁰ μᾶλλον δὲ ἀγαθὸς ὢν ἤλθον εἰς σῶμα ἀμίαντον. B
 21 ²¹ γνοὺς δὲ ὅτι οὐκ ἄλλως ἔσομαι ἐγκρατὴς ἢ ἂν μὴ ὁ θεὸς δῶ,
 καὶ τοῦτο δ' ἦν φρονήσεως τὸ εἰδέναι τίνος ἡ χάρις,
 ἐνέτυχον τῷ κυρίῳ καὶ ἐδεήθην αὐτοῦ,
 καὶ εἶπον ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου

IX 1 ¹ Θεέ πατέρων καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους σου,
 ὁ ποιήσας τὰ πάντα ἐν λόγῳ σου,
 2 ² καὶ τῇ σοφίᾳ σου κατεσκεύασας ἄνθρωπον
 ἵνα δεσπόζῃ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων,
 3 ³ καὶ διέπῃ τὸν κόσμον ἐν οσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ,
 καὶ ἐν εὐθύτητι ψυχῆς κρίσιν κρίνῃ·
 4 ⁴ δός μοι τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρεδρον σοφίαν,
 καὶ μὴ με ἀποδοκιμάσῃς ἐκ παίδων σου.
 5 ⁵ ὅτι ἐγὼ δοῦλος σὸς καὶ υἱὸς τῆς παιδείας σου,
 ἄνθρωπος ἀσθενὴς καὶ ὀλιγοχρόνιος
 καὶ ἐλάσσω ἐν συνέσει κρίσεως καὶ νόμων·
 6 ⁶ κἂν γάρ τις ἦ τέλειος ἐν νίοις ἀνθρώπων,
 τῆς ἀπὸ σοῦ σοφίας ἀπουσίας εἰς οὐδὲν λογισθήσεται
 7 ⁷ σύ με προείλω βασιλέα λαοῦ σου
 καὶ δικαστὴν νῶν σου καὶ θυγατέρων·
 8 ⁸ εἴπας οἰκοδομῆσαι ναὸν ἐν ὄρει ἀγίῳ σου,
 καὶ ἐν πόλει κατασκηνώσεώς σου θυσιαστήριον,
 μίμημα σκηνῆς ἀγίας ἣν προητοίμασας ἀπ' ἀρχῆς.
 9 ⁹ καὶ μετὰ σοῦ ἡ σοφία ἡ εἰδυῖα τὰ ἔργα σου,
 καὶ παρούσα ὅτε ἐποίεις τὸν κόσμον,
 καὶ ἐπισταμένη τί ἄρεστον ἐν ὀφθαλμοῖς σου
 καὶ τί εὐθὲς ἐν ἐντολαῖς σου.
 10 ¹⁰ ἐξαπόστειλον αὐτὴν ἐξ ἀγίων οὐρανῶν,
 καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης σου πέμψον αὐτήν·
 ἵνα συναπαρυσά μοι κοπιάσῃ,

21 ουκ αλλως] ου καλως AC | ενκρατης C | om εαν μη ο θεος δω C | NAC
 τουτο] το C | δ ην] δη B* C δε B^{c.2} | φρονησεως] +εστιν C | η χαρις] om η A
 pr εστιν C IX 1 om σου I^o C 2 om σου I^o C | κατασκευασας BA |
 δεσποζει C 3 κρινη] κρινι A 6 τις η] η τις C | om εις B*
 (hab B^{c.2}) C | ουδεν] ουθεν AC | λογισθησονται B* (-θησεται B^{c.2}) 7 προ-
 ειλω] προειλου B προσειλου C 8 οικοδομησαι] οι bis scr B* (improb
 I^o B^{c.2}) οικοδομησω C | κατασκηνησεως A | μιμημασκηνης C 9 ιδυια BA
 ειδυεια C | εποιει C 10 συναπαρυσα B^{ab} συναπαρυσαν C | κοπιασει C

- B καὶ γνῶ τί εὐάρεστόν ἐστιν παρὰ σοί.
 11 οἶδε γὰρ ἐκείνη πάντα καὶ συνιεί, 11
 καὶ ὁδηγήσει με ἐν ταῖς πράξεσί μου σωφρόνως,
 καὶ φυλάξει με ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς·
 12 καὶ ἔσται προσδεκτὰ τὰ ἔργα μου, 12
 καὶ διακρινῶ τὸν λαόν σου δικαίως,
 καὶ ἔσομαι ἄξιος θρόνων πατρὸς μου.
 13 τίς γὰρ ἄνθρωπος γνώσεται βουλὴν θεοῦ; 13
 ἢ τίς ἐνθυμηθήσεται τί θέλει ὁ κύριος;
 14 λογισμοὶ γὰρ θνητῶν δειλοί, 14
 καὶ ἐπισφαιεῖς αἱ ἐπίνοιαί ἡμῶν·
 15 φθαρτὸν γὰρ σῶμα βαρύνει ψυχὴν, 15
 καὶ βρίθει τὸ γεῶδες σκῆνος νοῦν πολυφρόντιδα.
 16 καὶ μόλις εἰκάζομεν τὰ ἐπὶ γῆς, 16
 καὶ τὰ ἐν χερσὶν εὐρίσκομεν μετὰ πόνου·
 τὰ δὲ ἐν οὐρανοῖς τίς ἐξιχνίασεν;
 17 βουλὴν δέ σου τίς ἔγνω, εἰ μὴ σὺ ἔδωκας σοφίαν 17
 καὶ ἔπεμψας τὸ ἅγιόν σου πνεῦμα ἀπὸ ὑψίστων;
 18 καὶ οὕτως διωρθώθησαν αἱ τρίβοι τῶν ἐπὶ γῆς, 18
 καὶ τὰ ἄρεστά σου ἐδιδάχθησαν ἄνθρωποι,
 (19) καὶ τῇ σοφίᾳ ἐσώθησαν.
- 1 Αὕτη πρωτόπλαστον πατέρα κόσμου 1 X
 μόνον κτισθέντα διεφύλαξεν,
 καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ παραπτώματος ἰδίου,
 2 ἔδωκέν τε αὐτῷ ἰσχὺν κρατῆσαι ἀπάντων. 2
 3 ἀποστὰς δὲ ἀπ' αὐτῆς ἄδικος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ 3
 ἀδελφοκτόνοις συναπώλετο θυμοῖς·
 4 δι' ὃν κατακλυζομένην γῆν πάλιν διέσωσεν σοφία, 4
 δι' εὐτελοῦς ξύλου τὸν δίκαιον κυβερνήσασα.

ΝΑC 10 ἐστι Α 11 οἶδεν Ν^{c.a}AC | om ἐν 1° C | πραξεσιν ΝΑ | αὐτης] εαυτης Ν* (αὐτ. Ν^{c.a}) 12 μου 1°] αὐτου Ν* (μ. Ν¹) | δικαίως] σωφρόνως C | θρονων] θρονου Ν* (-ων Ν^{c.a}) 14 επισφαιεις ΒΝ^{c.c}Α (-λιν Ν*С) | pr ai Ν* (improb ai Ν¹) 15 γαιωδες Α 16 μολιν] μογιν ΝΑ | χερσιν] ποσιν Ν | εξιχνιασε C 17 συ εδωκας] συνεδωκας C | απο υψιστων] απο υψηλω| Ν* (απο υψιστ. Ν^{c.a}) αφ υψους C 18 διορθωθησαν ΝC | των επι γης] τ. εθνων επι της γ. C | και 2°] κε Α | αριστα C | σοφια] + σου Ν X 1 διεφυλαξε C 2 τε] δε C | απαντων] παντων ΝΑC pr απο Ν^{c.a} 4 δι ον] διo Ν* (δι ον Ν^{c.a}) C | διεσωσεν] εσωσεν ΝΑC | om δι 2° C

- 5 ⁵ αὕτη καὶ ἐν ὁμοιοῖα πονηρίας ἐθνῶν συγχυθέντων B
 εὔρεν τὸν δίκαιον, καὶ ἐτήρησεν αὐτὸν ἄμεμπτον θεῶ,
 καὶ ἐπὶ τέκνου σπλάγχνοις ἰσχυρὸν ἐφύλαξεν.
- 6 ⁶ αὕτη δίκαιον ἐξαπολλυμένων ἀσεβῶν ἐρρύσατο
 φυγόντα πῦρ καταβάσιον Πενταπόλεως·
- 7 ⁷ ἥς ἔτι μαρτύριον τῆς πονηρίας
 καπνιζομένη καθέστηκε χέρσος,
 καὶ ἀτελέσιν ὥραις καρποφοροῦντα φυτά,
 ἀπιστοῦσης ψυχῆς μνημεῖον ἐσθηκυῖα στήλη ἀλός.
- 8 ⁸ σοφίαν γὰρ παροδεύσαντες
 οὐ μόνον ἐβλάβησαν τοῦ μὴ γνῶναι τὰ καλά,
 ἀλλὰ καὶ τῆς ἀφροσύνης ἀπέλιπον τῷ βίῳ μνημόσυνον,
 ἵνα ἐν οἷς ἐσφάλῃσαν μηδὲ λαθεῖν δυνηθῶσιν.
- 9 ⁹ σοφία δὲ τοὺς θεραπεύσαντας αὐτὴν ἐκ πόνων ἐρρύσατο.
- 10 ¹⁰ αὕτη φυγάδα ὀργῆς ἀδελφοῦ δίκαιον
 ὠδήγησεν ἐν τρίβοις εὐθείαις·
 ἔδειξεν αὐτῷ βασιλείαν θεοῦ,
 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γνῶσιν ἀγίων·
 εὐπόρησεν αὐτὸν ἐν μόχθοις,
 καὶ ἐπλήθυνεν τοὺς πόνους αὐτοῦ·
- 11 ¹¹ ἐν πλεονεξίᾳ κατισχυόντων αὐτὸν παρέστη,
 καὶ ἐπλούτισεν αὐτόν·
- 12 ¹² διεφύλαξεν αὐτὸν ἀπὸ ἐχθρῶν,
 καὶ ἀπὸ ἐνεδρευόντων ἡσφαλίσατο,
 καὶ ἀγῶνα ἰσχυρὸν ἐβράβευσεν αὐτῷ,
 ἵνα γνῶ ὅτι παντὸς δυνατωτέρα ἐστὶν εὐσέβεια.
- 13 ¹³ αὕτη παραθέντα δίκαιον οὐκ ἐγκατέλειπεν,
 ἀλλὰ ἐξ ἁμαρτίας ἐρρύσατο αὐτόν·
- 14 ¹⁴ συνκατέβη αὐτῷ εἰς λάκκον,
 καὶ ἐν δεσμοῖς οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν,

5 ευρεν] εγνω NCAC | θεω] pr τω C | τεκνουσπλ. N* (ras σ 1° N^o) A NCAC
 6 ερυσατο C | φευγοντα N* (φυγ. N^{c.a}) | καταβασιον πυρ NCAC 7 ης ετι]
 η εστι C | καθεστηκεν C | εστηκυη N* (-α N^{c.a}) εστηκυιας A 8 απελειπο]
 A | μνημοσυνον] μνημην N* (-μοσυνον N^{c.a}) 9 θεραπευοντας N* (-σαντας
 N^{c.a}) AC | ερυσατο C 10 αυτη]+και C | αγιων] ανων C | πορους]
 κοπους NA 11 αυτον 2°]+εν μοχθοις C 12 διεφυλαξεν] και εφυλ.
 N | παντος] παντως N* παντων N^{c.a} | ευσεβεια] pr η A 13 εγκατελειπεν
 A ενκατελειπεν C | αλλα] αλλ N | ερυσατο NC 14 συγκατεβη BabA

- B ἔως ἤνεγκεν αὐτῷ σκῆπτρα βασιλείας
καὶ ἐξουσίαν τυραννούντων αὐτοῦ·
ψευδεῖς τε ἔδειξεν τοὺς μωμησαμένους αὐτόν,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν αἰώνιον.
- ¹⁵ αὕτη λαὸν ὅσιον καὶ σπέρμα ἁμεμπτον ἐρρύσατο ἐξ ἔθνους 15
θλιβόντων.
- ¹⁶ εἰσῆλθεν εἰς ψυχὴν θεράποντος Κυρίου, 16
καὶ ἀντέστη βασιλεῦσιν φοβεροῖς ἐν τέρασι καὶ σημείοις.
- ¹⁷ ἀπέδωκεν ὁσίοις μισθὸν κόπων αὐτῶν, 17
ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ὁδῷ θαυμαστῇ,
καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σκέπην ἡμέρας
καὶ εἰς φλόγα ἄστρων τὴν νύκτα.
- ¹⁸ διεβίβασεν αὐτοὺς θάλασσαν ἐρυθράν, 18
καὶ διήγαγεν αὐτοὺς δι' ὕδατος πολλοῦ·
- ¹⁹ τοὺς δὲ ἐχθροὺς αὐτῶν κατέκλυσε, 19
καὶ ἐκ βάθους ἀβύσσου ἀνέβρασε αὐτούς.
- ²⁰ διὰ τοῦτο δίκαιοι ἐσκύλευσαν ἀσεβεῖς, 20
καὶ ὑμνησαν, Κύριε, τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου,
τὴν τε ὑπέρμαχόν σου χεῖρα ᾗνεσαν ὁμοθυμαδόν·
- ²¹ ὅτι ἡ σοφία ᾗνοιξεν στόμα κωφῶν, 21
καὶ γλώσσας νηπίων ἔθηκεν τρανάς.
- ¹ Εὐλόδωσεν τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν χειρὶ προφήτου ἁγίου. 1 XI
- ² διώδυσαν ἔρημον ἀοίκητον, 2
καὶ ἐν ἀβάτοις ἔπηξαν σκηνάς·
- ³ ἀντέστησαν πολεμίοις, καὶ ἡμύναντο ἐχθρούς. 3
- ⁴ ἐδίψησαν καὶ ἐπεκαλέσαντό σε, 4
καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκ πέτρας ἀκροτόμου ὕδωρ,
καὶ ἕαμα δίψης ἐκ λίθου σκληροῦ.
- ⁵ δι' ὧν γὰρ ἐκολάσθησαν οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, 5

NA C 14 αυτου] αυτον N^{c,a}C 15 ερυσατο AC 16 ανεστη N* (αντεστη N^{c,a}) |
 βασιλευς N βασιλευσι AC 17 μισθον οσίοις A | αυτων] αυτου N* (-των N^{c,a})
 C | φλογας N | αστερων N^{c,a}AC 18 θαλασσαν] pr eis NC | δι] δια N 19 αν-
 των] αυτου C | κατεκλυσεν] κατεπανσε] N* (κατεκλ. N^{c,a}) κατεκλυσα] A | εκ
 βαθους] εκ θαμβους N* (εκ β. N^{c,a}) | om αβυσσου N | ανεβρασεν] αβρασεν N*
 (ανεβρ. N¹) διεβιβασεν C | αυτους] + εισηλθεν εις ψυχην θεραποντος κυ] και
 αντεστη βασιλευσιν φοβε]ροις εν τερασιν και σημιοις] N* (unc incl N^{1,c,a}) 20 τε]
 δε C | χειραν NC 21 εθηκε C XI 1 ευωδωσεν Bab | αυτων] αυτου A |
 προφητων αγιων A 3 εχθρους ημυναντο B^aNA C

- (6) ⁽⁶⁾ διὰ τούτων αὐτοὶ ἀποροῦντες εὐεργετήθησαν. B
 (7) 6 ⁶ ἀντὶ μὲν πηγῆς ἀεναίου ποταμοῦ
 αἵματι λυθρῶδει ταραχθέντες
 (8) 7 ⁷ εἰς ἔλεγχον νηπιοκτόνου διατάγματος,
 (9) 8 ⁸ ἔδωκας αὐτοῖς δαφυλὲς ὕδωρ ἀνελπίστως, ⁸ δειξας
 διὰ τοῦ τότε δίψους πῶς τοὺς ὑπεναντίους ἐκόλασας.
 (10) 9 ⁹ ὅτε γὰρ ἐπειράσθησαν, καίπερ ἐν ἐλέει παιδευόμενοι,
 ἔγνωσαν πῶς ἐν ὀργῇ κρινόμενοι ἀσεβεῖς ἐβασανίζοντο·
 (11) 10 ¹⁰ τούτους μὲν γὰρ ὡς πατὴρ νουθετῶν ἐδοκίμασας,
 ἐκείνους δὲ ὡς ἀπότομος βασιλεὺς καταδικάζων ἐξήτασας.
 (12) 11 ¹¹ καὶ ἀπόντες δὲ καὶ παρόντες ὁμοίως ἐτρύχοντο·
 (13) 12 ¹² διπλῇ γὰρ αὐτοὺς ἔλαβεν λύπη
 καὶ στεναγμὸς μνημῶν τῶν παρελθουσῶν.
 (14) 13 ¹³ ὅτε γὰρ ἤκουσαν διὰ τῶν ἰδίων κολάσεων
 εὐεργετουμένους αὐτούς, ἥσθοντο τοῦ κυρίου.
 (15) 14 ¹⁴ τὸν γὰρ ἐν ἐκθέσει πάλαι ῥιφέντα ἀπείπον χλευάζοντες·
 ἐπὶ τέλει τῶν ἐκβάσεων ἐθαύμασαν,
 οὐχ ὅμοια δικαίοις διψήσαντες.
 (16) 15 ¹⁵ ἀντὶ δὲ λογισμῶν ἀσυνέτων ἀδικίας αὐτῶν,
 ἐν οἷς πλανηθέντες ἐθρήσκουν ἄλογα ἐρπετὰ καὶ κνώ-
 δαλα εὐτελῇ,
 ἐπαπέστειλας αὐτοῖς πλήθος ἀλόγων ζώων εἰς ἐκδίκησιν,
 (17) 16 ¹⁶ ἵνα γνῶσιν ὅτι δι' ὧν τις ἀμαρτάνει, διὰ τούτων κολά-
 ζεται.
 (18) 17 ¹⁷ οὐ γὰρ ἡπόρει ἡ παντοδύναμός σου χεῖρ
 καὶ κτίσασα τὸν κόσμον ἐξ ἀμόρφου ὕλης
 ἐπιπέμψαι αὐτοῖς πλήθος ἄρκων ἢ θρασεῖς λέοντας,
 (19) 18 ¹⁸ ἢ νεοκτίστους θυμοῦ πλήρεις θήρας ἀγνώστους,
 ἥτοι πυρπνούνον φυσῶντας ἄσθμα,

6 πηγας C | αεναου] εναου C | ταραχθεντος KAC 8 δειξας c seqq KAC
 coniung A | του υπεν. B | εκολασας] κολασας K* (εκολ. K^{c.a}) εκαλεσας C
 9 ελεει] ελλει K* (ελεει K^{c.a}) | εν οργη] μετ οργης KC 10 εξητας] εξη-
 τησας C 12 παρελθοντων KA 13 ευεργετημενους KAC | του κυ] σου
 κε K^{c.a} 14 τον] ον A | εκθεσει] εχθεσει KAC (-σι) | παλαι ριφεντα] om
 παλαι K^{c.a} ριφ. παλαι ανον C | απειπον χλευαζοντες] απειπαν χλ. K^{c.a} απει-
 ποντες εχλευαζον C | εθαυμαζον A | δικαιοις] pr τοις K 15 εθρησκειον]
 εθνησκειον K* (εθρ. K^{c.a}) | κνωδαλα] adnot θηρια μικρα λεπτα B^{1me} κλωδαλα
 (δαλα sup ras) A^a 16 κολαζεται] pr και K 17 και] pr η K^{c.a} | επι-
 πεμψαι] επιμεμψαι C 18 νεοκτιστου AC* (-τους C^a) | θυμους K | πλη-
 ρης K | θηρας αγνωστους] θρασυγνωστους K* (θηρας αγν. K^{c.a}) | πυρπνεον K |
 ασθμα] θμα non inst B^{vid}

- Β ἡ βρόμους λικμωμένους καπνοῦ,
 ἡ δεινούς ἀπ' ὀμμάτων σπινθήρας ἀστράπτοντας,
 19 ὧν οὐ μόνον ἡ βλάβη ἡδύνατο συνεκτρίψαι αὐτούς, 19 (20)
 ἀλλὰ καὶ ἡ ὄψις ἐκφοβήσασα διολέσαι.
 20 καὶ χωρὶς δὲ τούτων ἐνὶ πνεύματι πεσεῖν ἐδύνατο 20 (21)
 ὑπὸ τῆς δίκης διωχθέντες,
 καὶ λικμηθέντες ὑπὸ πνεύματος δυνάμεώς σου·
 ἀλλὰ πάντα μέτρῳ καὶ ἀριθμῷ καὶ σταθμῷ διάταξας.
 21 τὸ γὰρ μεγάλως ἰσχύειν πάρεστί σοι πάντοτε, 21 (22)
 καὶ κράτει βραχίονός σου τίς ἀντιστήσεται;
 22 ὅτι ὡς ῥοπὴ ἐκ πλαστίγγων ὅλος ὁ κόσμος ἐναντίον σου, 22 (23)
 καὶ ὡς ῥάνις δρόσου ὀρθρινὴ κατελθοῦσα ἐπὶ γῆν.
 23 ἔλεείς δὲ πάντας, ὅτι πάντα δύνασαι, 23 (24)
 καὶ παρορᾷς ἁμαρτήματα ἀνθρώπων εἰς μετάνοιαν.
 24 ἀγαπᾷς γὰρ τὰ ὄντα πάντα, καὶ οὐδὲν βδελύσσει ὧν ἐποί- 24 (25)
 ησας,
 οὐδὲ γὰρ ἂν μισῶν τι κατεσκεύασας.
 25 πῶς δὲ ἔμεινεν ἄν τι εἰ μὴ σὺ ἠθέλησας, 25 (26)
 ἡ τὸ μὴ κληθὲν ὑπὸ σοῦ διετηρήθη;
 26 φεῖδῃ δὲ πάντων, ὅτι σά ἐστιν, Δέσποτα φιλόψυχε. 26 (27)
 τὸ γὰρ ἄφθαρτόν σου πνεῦμά ἐστιν ἐν πᾶσιν. I XII
 2 διὸ τοὺς παραπίπτοντας κατ' ὀλίγον ἐλέγχεις, 2
 καὶ ἐν οἷς ἁμαρτάνουσιν ὑπομιμνήσκων νουθετεῖς,
 ἵνα ἀπαλλαγέντες τῆς κακίας πιστευσώσιν ἐπὶ σέ, Κύριε.
 3 Καὶ γὰρ τοὺς παλαιούς οἰκήτορας τῆς ἀγίας σου γῆς 3
 4 μισήσας ἐπὶ τῷ ἔχθιστα πράσσειν ἔργα φαρμακεῶν 4
 καὶ τελετὰς ἀνοσιῶν, 5 τέκνων τε φονέας ἀνελεήμονας, 5
 καὶ σπλαγχνοφάγων ἀνθρωπίνων σαρκῶν θοῖναν καὶ αἵματος,

ΝΑC 18 βρομον ΝΑC | λιχμωμενους Α | πινθηρας Ν* (σπ. Ν^{c.a}) 19 εδυνατο
 Α | συνεκτριψαι] εκτριψαι Ν^{c.a}AC 20 ενι] pr εν C | om δικης Ν* (hab
 Ν^{c.a}) | om σου C | om και σταθμω C 21 σοι παρεστιν Β^aΝΑC | σου τις
 ουθεις C 22 πλαστιγγων] παστ. Β* (πλ. Β^{ab}) πλαστιγων Ν | εναντιον
 κατενα]τιον C | ορθινη C | γην] γης Ν^{c.a}C 24 ουδενα Α 25 δε] γαρ
 C | εμεινεν] διεμεινεν ΝC | αν τι] pr εν (? εναντι) Ν* improb εν Ν[?] αν τις C |
 κληθεν] κλη[θη]ναι C^{vid} 26 εστιν] + παντα AC^{vid} XII 1 πασιν]
 απασι] Ν 2 υπομνησκων C | κακias] + αυτου Ν* (improb αυτου Ν^{c.a}) |
 πιστευσωσιν] om Ν* (hab Ν^{c.a}) πιστευσωμεν Α 3 παλαιους] παλαι Ν
 4 φαρμακιων Ν | φαρμακias C | ανοσιων C 5 φρονεας C | σαρκων] σαρκος
 C | και αιματος c seq coniung Ν

B

- ἐκ μέσου μύστας θιάσου,
 6 ⁶καὶ αὐθέντας γονεῖς ψυχῶν ἀβοηθήτων,
 ἐβουλήθης ἀπολέσαι διὰ χειρῶν πατέρων ἡμῶν,
 7 ⁷ἵνα ἀξίαν ἀποικίαν δέξηται θεοῦ παίδων
 ἡ παρὰ σοὶ πασῶν τιμιωτάτη γῆ.
 8 ⁸Ἀλλὰ καὶ τούτων ὡς ἀνθρώπων ἐφέισω,
 ἀπέστειλάς τε προδρόμους τοῦ στρατοπέδου σου σφῆκας,
 ἵνα αὐτοὺς κατὰ βραχὺ ἐξολοθρεύσωσιν.
 9 ⁹οὐκ ἀδυνατῶν ἐν παρατάξει ἀσεβεῖς δικαίους ὑποχειρίους δοῦναι,
 ἢ θηρίοις δεινοῖς, ἢ λόγῳ ἀποτόμῃ ὑφ' ἐν ἐκτρίψαι.
 10 ¹⁰κρίνων δὲ κατὰ βραχὺ ἐδίδους τόπον μετανοίας,[¶] C
 οὐκ ἄγνων ὅτι πονηρὰ ἡ γένεσις αὐτῶν
 καὶ ἔμφυτος ἡ κακία αὐτῶν,
 καὶ ὅτι οὐ μὴ ἀλλαγῇ ὁ λογισμὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα,
 11 ¹¹σπέρμα γὰρ ἦν κατηραμένον ἀπ' ἀρχῆς.
 οὐδὲ εὐλαβούμενός τινα ἐφ' οἷς ἡμάρτανον ἄδειαν ἐδίδους.
 12 ¹²τίς γὰρ ἔρεῖ Τί ἐποίησας; ἢ τίς ἀντιστήσεται τῷ κρίματί σου;
 τίς δὲ ἐγκαλέσει σοὶ κατὰ ἐθνῶν ἀπολωλότων, ἃ σὺ ἐποίησας;
 ἢ τίς εἰς κατὰστασίν σοι ἐλεύσεται ἔκδικος κατὰ ἀδίκων ἀν-
 θρώπων;
 13 ¹³οὔτε γὰρ θεὸς ἐστὶν πλὴν σου, ὃ μέλει περὶ πάντων,
 ἵνα δείξῃς ὅτι οὐκ ἀδίκως ἔκρινας.
 14 ¹⁴οὔτε βασιλεὺς ἡ τύραννος ἀντοφθαλμῆσαι δυνήσεται σοὶ περὶ ὧν
 ἐκόλασας.
 15 ¹⁵δίκαιος δὲ ὧν δικαίως τὰ πάντα διέπεις,
 αὐτὸν τὸν μὴ ὀφείλοντα κολασθῆναι καταδικάσαι
 ἀλλότριον ἡγούμενος τῆς σῆς δυνάμεως.
 16 ¹⁶ἡ γὰρ ἰσχὺς σου δικαιοσύνης ἀρχή,
 καὶ τὸ πάντων σε δεσπόμενον πάντων φείδεσθαι ποιεῖ.

5 εκ μεσου] ἐκ μύσου B^a εμμεσω C | μυστας θιασου N^{c.a}A (θειασου)] N^aC
 μυστα θειασου B* μύστας τε θέας σου B^a mg inf vid μυστα θιασου N* μυστα
 θιασου C 6 αυθεντας] λυθεντας C | εβουληθης] εαν βουληθης N* (εβουλ.
 N^{c.a}) 7 ινα] κατα N* (ινα N^{c.a}) | αξια C | om η N* (hab N^{c.a}) | πασων]
 παντων N^{c.a} 8 τους στρατοπεδους B^a | εξολοθρευσωσιν B^bN 9 δου-
 ναι] διδοναι N 10 κρινων] κεινων N* (κριν. N^{c.a}) | δε] γαρ N* (δε N^{c.a}) |
 om οτι 2° N* (hab N^{c.a}) 11 κεκατηραμενον N 12 ενκαλεσει N
 εγκαλεσαι A | ελευσεται σοι N 13 δειξης] s ras N^{c.a} rursus inst N^{c.c}
 15 τα παντα δικαίως N* (δικ. τα παντα N^{c.a}) | οφειλοντα (οφιλ. N^a) κο-
 λασθηναι (pr λ N* improb N¹ postea ras)] τα κολα sup ras A^a | ηγουμενον
 N* (-νος N^{c.a}) 16 φειδεσθαι]+σε N^{c.a}A

- Β 17 ἰσχὺν γὰρ ἐνδείκνυσαι ἀπιστούμενος ἐπὶ δυνάμει τελειότητι, 17
καὶ ἐν τοῖς εἰδόσι τὸ θράσος ἐξελέγχεις·
- 18 σὺ δὲ δεσπόζων ἰσχύος ἐν ἐπικείᾳ κρίνεις, 18
καὶ μετὰ πολλῆς φειδοῦς διοικεῖς ἡμᾶς·
πάρεστιν γὰρ σοι ὅταν θέλῃς τὸ δύνασθαι.
- 19 ἐδίδαξας δέ σου τὸν λαὸν διὰ τῶν τοιούτων ἔργων, 19
ὅτι δεῖ τὸν δίκαιον εἶναι φιλόανθρωπον·
καὶ εὐέλπιδας ἐποίησας τοὺς υἱούς σου,
ὅτι διδοῖς ἐπὶ ἁμαρτήμασιν μετάνοιαν.
- 20 εἰ γὰρ ἐχθροὺς παίδων σου καὶ ὀφειλομένους θανάτῳ 20
μετὰ τοσαύτης ἐτιμώρησας προσοχῆς καὶ δεήσεως,
δοὺς χρόνους καὶ τόπον δι' ὧν ἀπαλλαγῶσι τῆς κακίας,
- 21 μετὰ πόσης ἀκριβείας ἔκρινας τοὺς υἱούς σου, 21
ὧν τοῖς πατράσιν ὅρκους καὶ συνθήκας ἔδωκας ἀγαθῶν
ὑποσχέσεων;
- 22 ἡμᾶς οὖν παιδεύων τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν ἐν μυριότητι μαστι- 22
γοῖς,
ἵνα σου τὴν ἀγαθότητα μεριμνῶμεν κρίνοντες,
κρινόμενοι δὲ προσδοκῶμεν ἔλεος.
- 23 ὅθεν καὶ τοὺς ἐν ἀφροσύνῃ ζωῆς βιώσαντας ἀδίκους 23
διὰ τῶν ἰδίων ἐβασάνισας βδελυγμάτων.
- 24 καὶ γὰρ τῶν πλάνης ὁδῶν μακρότερον ἐπλανήθησαν, 24
θεοὺς ὑπολαμβάνοντες τὰ καὶ ἐν ζῴοις τῶν ἐχθρῶν ἄτιμα,
νηπιῶν δίκην ἀφρόνων ψευσθέντες.
- 25 διὰ τοῦτο ὡς παισὶν ἀλογίστοις 25
τὴν κρίσιν εἰς ἐμπαιγμὸν ἔπεμψας·
- 26 οἱ δὲ παιγνίοις ἐπιτιμήσεως μὴ νοθετηθέντες 26
ἀξίαν θεοῦ κρίσιν πειράσουσιν.
- 27 ἐφ' οἷς γὰρ αὐτοὶ πάσχοντες ἡγανάκτουν, 27
ἐπὶ τούτοις οὓς ἐδόκουν θεοὺς, ἐν αὐτοῖς κολαζόμενοι,

NA 17 ισχυς N* (ισχυν N^{c.a}) | ενδεικνυς N* (-σαι N^{c.a}) | απιστουμενος] pr ο N*
(om ο N^{c.a}) pr οτι Α | ειδοσι] σε ειδοσιν N* ειδ. σου N^{c.a} ουκ ειδοσι Α | θρασος]
κρατος N^{c.a} | εξελεγχεται N* (-γχεις N^{c.a}) 18 επικεια NA 19 om
δαι N* (hab N^{c.a}) | τον δικαιον] om τον N* (hab N^{c.a}) | διδως N | αμαρτημασι
Α 20 οφιλομενους Α | επιμωρησω Α | και δεησεως] κ. διεσεως N om Α |
χρονον Α | απαλλαγωσιν N 21 μετα ποσης] κ μετα πασης N^{c.a} | ακριβιας
NA | υποσχεσεων] υποσχης N* (-σχεων N^{c.a}) 23 αφροσυναις N | αδικως
N^{c.a} Α 25 ενπεγμον N 26 παιγνιος Α | κρισιν θυ N | πειρασουσιν]
υσιν sup ras B^{ab} 27 πασχοντ sup ras B^{1fortab} | ους] ουν N* (ους N^{c.a})

ιδόντες ὃν πάλαι ἡρνοῦντο εἰδέναι θεὸν ἐπέγνωσαν ἀληθῆ· B
διὸ καὶ τὸ τέρμα τῆς καταδίκης ἐπ' αὐτοὺς ἐπῆλθεν.

- XIII 1 ¹Μάταιοι μὲν γὰρ πάντες ἄνθρωποι φύσει, οἷς παρῆν θεοῦ
ἀγνοσία,
καὶ ἐκ τῶν ὁρωμένων ἀγαθῶν οὐκ ἴσχυσαν εἰδέναι τὸν ὄντα,
οὔτε τοῖς ἔργοις προσχόντες ἐπέγνωσαν τὸν τεχνίτην·
2 ²ἀλλ' ἡ πῦρ ἡ πνεῦμα ἡ ταχινὸν ἄρα
ἡ κύκλον ἄστρων ἡ βίαιον ὕδωρ
ἡ φωστῆρας οὐρανοῦ πρυτάνεις κόσμου θεοὺς ἐνόμισαν.
3 ³ὣν εἰ μὲν τῇ καλλονῇ τερπόμενοι θεοὺς ὑπελάμβανον,
γνώτωσαν πόσῳ τούτων ὁ δεσπότης ἐστὶ βελτίων·
ὁ γὰρ τοῦ κάλλους γενεσιάρχης ἐκτισεν αὐτά.
4 ⁴εἰ δὲ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ ἐκπλαγέεντες,
νοησάτωσαν ἀπ' αὐτῶν πόσῳ ὁ κατασκευάσας αὐτὰ δυνα-
τώτερός ἐστιν·
5 ⁵ἐκ γὰρ μεγέθους καλλονῆς καὶ κτισμάτων
ἀναλόγως ὁ γενεσιουργὸς αὐτῶν θεωρεῖται.
6 ⁶ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τούτοις ἐστὶν μέμψις ὀλίγη,
καὶ γὰρ αὐτοὶ τάχα πλανῶνται
θεὸν ζητοῦντες καὶ θέλοντες εὐρεῖν·
7 ⁷ἐν γὰρ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ἀναστρεφόμενοι διεραυνῶσιν,
καὶ πείθονται τῇ ὄψει ὅτι καλὰ τὰ βλεπόμενα.
8 ⁸πάλιν δ' οὐδ' αὐτοὶ συγγνωστοί·
9 ⁹εἰ γὰρ τοσοῦτον ἴσχυσαν εἰδέναι
ἵνα δύνωνται στοχάσασθαι τὸν αἰῶνα,
τὸν τούτων δεσπότην πῶς τάχιον οὐχ εὗρον;
10 ¹⁰Ταλαίπωροι δὲ καὶ ἐν νεκροῖς αἱ ἐλπίδες αὐτῶν,
οὔτινες ἐκάλεσαν θεοὺς ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων,

27 ιδοντες] + δε N | εἰδέναι (ιδ. A)] om N | αυτους] αυτον N* αυτων N^{c.a} NA
XIII 1 om μεν N* (hab N^{c.a}) | φυσι ανθρωποι N | ιδεναι A | ουτε] ουδε N |
προσχοντες] προσεχοντες NA | επεγνωσαν] εγνωσαν N 2 αστερων N^{c.a} |
πρυτανις N 3 θεους] ταυθ N* τουθ' N^{c.a} pr ταυτα A | εστιν N | βελτειω
B* (-τιω B^b) βελτειον N* (-τειων N^{c.a}) | καλλους] κοσμου N^{c.a} 4 ει δε]
om δε N* εις δε N^{c.a} A | δυναμιν NA | ενεργειαν N (-γιαν) A | εκπλαγεντες]
pr και N* (om και N^{c.a}) 5 καλλονης και] και καλλ. N^{c.a} om και A | ο
γενεσιουργος bis scr N* (improb 2° N^{c.a}) 6 επι] ετι A | μεμψις εστιν A
7 διερευνωσιν B^{ab} N^{c.a} A 8 ουδ] ουδε A | συγγνωστοι B^b συγγνωστοι A
9 ιδεναι A

- B χρυσὸν καὶ ἄργυρον, τέχνης ἐμμελέτημα,
καὶ ἀπεικίσματα ζῶων,
ἢ λίθον ἄχρηστον, χειρὸς ἔργον ἀρχαίας.
11 εἰ δὲ καὶ τις ὕλοτόμος τέκτων εὐκίνητον φυτὸν ἐκπρίσας 11
περιέξυσεν εὐμαθῶς πάντα τὸν φλοιὸν αὐτοῦ,
καὶ τεχνησάμενος εὐπρεπῶς
κατεσκεύασεν χρήσιμον σκεῦος εἰς ὑπηρεσίαν ζωῆς,
12 τὰ δὲ ἀποβλήματα τῆς ἐργασίας εἰς ἐτοιμασίαν τροφῆς ἀναλώ- 12
σας ἐνεπλήσθη·
13 τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπόβλημα εἰς οὐθὲν εὐχρηστον, 13
ξύλον σκολιὸν καὶ ὄζοις συμπεφυκός,
λαβὼν ἔγλυψεν ἐν ἐπιμελείᾳ ἀργίας αὐτοῦ,
καὶ ἐμπειρίᾳ ἀνέσεως ἐτύπωσεν αὐτό,
ἀπείκασεν αὐτὸ εἰκόνι ἀνθρώπου,
14 ἢ ζῶφ τινὶ εὐτελεῖ ὁμοίωσεν αὐτό, 14
καταχρίσας μίλτφ καὶ φύκει ἐρυθήνας χροάν αὐτοῦ,
καὶ πᾶσαν κηλίδα τὴν ἐν αὐτῷ καταχρίσας,
15 καὶ ποιήσας αὐτῷ αὐτοῦ ἄξιον οἶκημα, 15
ἐν τοίχῳ ἔθηκεν αὐτὸ ἀσφαλισάμενος σιδήρφ.
16 ἵνα μὲν οὖν μὴ καταπέσῃ προενόησεν αὐτοῦ, 16
εἰδὼς ὅτι ἀδυνατεῖ ἑαυτῷ βοηθῆσαι,
καὶ γὰρ ἔστιν εἰκὼν καὶ χρεῖαν ἔχει βοηθείας.
17 περὶ δὲ κτημάτων καὶ γάμων αὐτοῦ καὶ τέκνων προσευχόμενος 17
οὐκ αἰσχύνεται τῷ ἀνψύχῳ προσλαλῶν·
καὶ περὶ μὲν ὑγείας τὸ ἀσθενὲς ἐπικαλεῖται,
18 περὶ δὲ ζωῆς τὸ νεκρὸν ἀξιοῖ, 18
περὶ δὲ ἐπικουρίας τὸ ἀπειρότατον ἱκετεύει,
περὶ δὲ ὁδοιπορίας τὸ μὴδὲ βάσει χρῆσθαι δυνάμενον,
19 περὶ δὲ πορισμοῦ καὶ ἐργασίας καὶ χειρῶν ἐπιτυχίας 19
τὸ ἀδρανέστατον ταῖς χερσὶν εὐδράνειαν αἰτεῖται.

KA 10 ἐμμελετήματα N^{c.a} 11 φλυον B* (φλοιον B^{af.b}) | εὐπρεπῶς N 12 ἀπο-
βλήματα] υπολιμματα A | ἐτοιμασίαν] υπηρεσίαν A | ἀναλώσεως N 13 οὐθεν
οὐδέ! A | συμπεφυκὼς N* (-κος N^{c.a}) | λαβὼν N* (λ. N^{c.a}(vid)c.c) | om
ἐν NA | ἀργίας] ἐργασίας N^{c.a}A | ἀνέσεως] συνεσεως N^{c.a} | ἀπείκασεν] + τε A
14 ὁμοίωσεν] ἀφωμοίωσεν N | ἐρυθήνας B^{N.c.a}] ἐρυθημα N* ἐρυθηνος A |
χροαν B* N^{c.a}] χροας B^{ab}N* | καταχρίσας] + γη N^{c.a}, c.c 15 om αὐτου N
17 προσευχομενος] ευχομενος N | υγείας (-γίας B* N)] υγιείας B^{avid}A 18 ἐπι-
κουρίας] ἐμπειρίας (ἐμπε sup ras) N¹ (ἐπικουρίας N^{c.a}) | om ἱκετευει N | ὁδοι-
πορίας] πορίας N* (οδ. N^{c.a}) 19 περὶ] pr και N | om δε N^{c.a} | om και
2° N | ἀδρανέστατον (αδραδ. A)] ἀδρανες N* (-νεστατον N^{c.a}) | εὐδρανειαν]
αδρανιαν N* (εὐδρανιαν N^{c.a}) | αἰτεται] ἐπικαλεῖται N* (αιτ. N^{c.a})

- XIV 1 Ἰπλοῦν τις πάλιν στελλόμενος καὶ ἄγρια μέλλων διοδεύειν B
κύματα
τοῦ φέροντος αὐτὸν πλοίου σαθρότερον ξύλον ἐπιβοᾶται.
- 2 Ἐκείνο μὲν γὰρ ὄρεξις πορισμῶν ἐπενόησεν,
τεχνίτις δὲ σοφία κατεσκεύασεν.
- 3 Ἡ δὲ σή, πάτερ, διακυβερνᾷ πρόνοια,
ὅτι ἔδωκας καὶ ἐν θαλάσῃ ὁδὸν
καὶ ἐν κύμασι τρίβον ἀσφαλῆ,
- 4 δεικνὺς ὅτι δύνασαι ἐκ παντὸς σώζειν,
ἵνα κἂν ἄνευ τέχνης τις ἐπιβῇ.
- 5 θέλεις δὲ μὴ ἀργὰ εἶναι τὰ τῆς σοφίας σου ἔργα·
διὰ τοῦτο καὶ ἐλαχίστῳ ξύλῳ πιστεύουσιν ἄνθρωποι ψυχάς,
καὶ διελθόντες κλύδωνα σχεδία διεσώθησαν.
- 6 καὶ ἀρχῆς γὰρ ἀπολλυμένων ὑπερηφάνων γιγάντων,
ἡ ἐλπὶς τοῦ κόσμου ἐπὶ σχεδίας καταφυγοῖσα
ἀπέλιπεν τῷ αἰῶνι σπέρμα γενέσεως, τῇ σῇ κυβερνηθεῖσα
χειρί.
- 7 εὐλόγηται γὰρ ξύλον δι' οὗ γίνεται δικαιοσύνη·
- 8 τὸ χειροποίητον δέ, ἐπικατάρατον αὐτὸ καὶ ὁ ποιήσας αὐτό,
ὅτι ὁ μὲν ἠργάζετο, τὸ δὲ φθαρτὸν θεὸς ὠνομάσθη.
- 9 ἐν ἴσῳ γὰρ μισητὰ θεῷ καὶ ὁ ἀσεβῶν καὶ ἡ ἀσεβεία αὐτοῦ·
- 10 καὶ γὰρ τὸ πραχθὲν σὺν τῷ δράσαντι κολασθήσεται.
- 11 διὰ τοῦτο καὶ ἐν εἰδώλοις ἐθνῶν ἐπισκοπῇ ἔσται,
ὅτι ἐν κτίσματι θεοῦ εἰς βδέλυγμα ἐγενήθησαν
καὶ εἰς σκάνδαλα ψυχαῖς ἀνθρώπων
καὶ εἰς παγίδα πᾶσιν ἀφρόνων.
- 12 Ἀρχὴ γὰρ πορνείας ἐπίνοια εἰδώλων, εὐρέσεις δὲ αὐτῶν φθορὰ
ζωῆς.
- 13 οὔτε γὰρ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, οὔτε εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται·
- 14 κενοδοξία γὰρ ἀνθρώπων εἰσῆλθεν εἰς κόσμον,
καὶ διὰ τοῦτο σύντομον αὐτῶν τέλος ἐπενόηθη.

XIV 1 πλοιοι] ξυλου A 3 κυμασιν BA 4 εκ παντος δυνασαι B δ. BA
εκ παντων A | om ινα B^{c.a} | καν] και A 5 om σου B 6 απελιπεν]
υπελιπεν B* (απ. B^{c.a}) απελειπεν A | τω αιωνι] om τω B^{ab} A 8 το χ. δε]
το δε χ. B | οτι] και B* (οτι B^{c.a}) | ηργαζετο] ειργαζετο B^b ηργαζενητο B*
(ηργαζετο B¹) 9 ασεβια B 11 om και 1° B | εις] incip εν B* (εις
B^{1c.c}) 12 πορνιας B | αυτων] αυτω B 14 γαρ] δε B^{c.a} | εισηλθεν] pr
θανατος B* (improb θ. B^{c.a}) A | κοσμον] pr τον BA | τελος] pr το A

- Β 15 ἄωρῳ γὰρ πένθει τρυχώμενος πατήρ 15
τοῦ ταχέως ἀφαιρεθέντος τέκνου εἰκόνα ποιήσας
τὸν τότε νεκρὸν ἄνθρωπον νῦν ὡς θεὸν ἐτίμησεν,
καὶ παρέδωκεν τοῖς ὑποχειρίοις μυστήρια καὶ τελετάς·
16 εἶτα ἐν χρόνῳ κρατυνθὲν τὸ ἀσεβὲς ἔθος ὡς νόμος ἐφυλάχθη, 16
καὶ τυράννων ἐπιταγαῖς ἐθρησκευέτο τὰ γλυπτά·
17 οὗς ἐν ὄψει μὴ δυνάμενοι τιμᾶν ἄνθρωποι διὰ τὸ μακρὰν 17
οἰκεῖν,
τὴν πόρρωθεν ὄψιν ἀνατυπωσάμενοι,
ἐμφανῇ εἰκόνα τοῦ τιμωμένου βασιλέως ἐποίησαν,
ἵνα τὸν ἀπόντα ὡς παρόντα κολακεύωσιν διὰ τῆς σπουδῆς.
18 εἰς ἐπίτασιν δὲ θρησκείας καὶ τοὺς ἀγνοοῦντας 18
ἢ τοῦ τεχνίτου προετρέψατο φιλοτιμία.
§C 19 ὁ μὲν γὰρ τάχα κρατοῦντι βουλόμενος ἀρέσαι 19
ἐξεβίστατο τῇ τέχνῃ τὴν ὁμοιότητα ἐπὶ τὸ κάλλιον·
20 τὸ δὲ πλῆθος ἐφελκόμενον διὰ τὸ εὖχαρι τῆς ἐργασίας 20
τὸν πρὸ ὀλίγου τιμηθέντα ἄνθρωπον νῦν σέβασμα ἐλογί-
σαντο.
21 καὶ τοῦτο ἐγένετο τῷ βίῳ εἰς ἔνεδρον, 21
ὅτι ἡ συμφορὰ ἡ τυραννίδι δουλεύσαντες ἄνθρωποι
τὸ ἀκοινωνήτων ὄνομα λίθοις καὶ ξύλοις περιέθεσαν.
22 Εἰτ' οὐκ ἤρκεσεν τὸ πλανᾶσθαι περὶ τὴν τοῦ θεοῦ γνῶσιν, 22
ἀλλὰ καὶ μεγάλῳ ζῶντες ἀγνοίας πολέμῳ
τὰ τοσαῦτα κακὰ εἰρήνην προσαγορεύουσιν.
23 ἡ γὰρ τεκνοφόνους τελετάς ἢ κρύφια μυστήρια 23
ἢ ἐμμανεῖς ἐξάλλων θεσμῶν κώμους ἄγοντες,
24 οὔτε βίους οὔτε γάμους καθαρούς ἔτι φυλάσσουσιν, 24
ἕτερος δ' ἕτερον ἢ λοχῶν ἀναιρεῖ, ἢ νοθεύων ὀδυνᾷ.
25 πάντα δ' ἐπιμίξῃ ἔχει αἷμα καὶ φόνος, κλοπὴ καὶ δόλος, 25
φθορά, ἀπιστία, τάραχος, ἐπιπορκία,

§AC 15 τοτε] ποτε A | επιμισαν B | τελευτας A* (ras υ A?) 16 ειτα] ειτ A |
εθος] εθνος N* (ras υ N?) | νομον N* (νομος N^{1c.a}) 17 ως παροντα τον
αποντα N | κολακευωσι N κολακευωσιν A | της σπουδης] om της A 18 θρη-
σκιας N A 19 οι μεν N* (ras ι N?) | κρατουντι] pr τω B (Mai) 20 ευ-
χαρες AC 21 ενεδρα N* (-δρον N^{c.a}) | περιεθεσαν] περιεθηκαν N^{c.a}C
22 ειτα B^{ab} | ηρκεσεν] + αυτοις A^a | το πλανασθαι] om το N | μεγαλω]
μεγαλως N* εν μεγαλω N^{c.a}AC | αγνοιας] incerp ανν A* vid 24 δ] δε
NAC | λοχων] λοχευων N^{c.a} 25 δ] δε N A | επιμιξ εχει] επιμιξιν εχει
N* επιμιξιαν N^{c.a} | εφορκια C

- 26 θόρυβος ἀγαθῶν, ²⁶ χάριτος ἀμνησία,
 ψυχῶν μiasμός, γενέσεως ἐναλλαγή,
 γάμων ἀταξία, μοιχεία καὶ ἀσελγεία.
 27 ²⁷ ἡ γὰρ τῶν ἀνωγύμων εἰδώλων θρησκεία
 παντὸς ἀρχὴ κακοῦ καὶ αἰτία καὶ πέρας ἐστίν·
 28 ²⁸ ἡ γὰρ εὐφραινόμενοι μεμῆνασιν, ἡ προφητεύουσιν ψευδῇ,
 ἡ ζώσιν ἀδίκως, ἡ ἐπιорκοῦσιν ταχέως·
 29 ²⁹ ἀψύχοις γὰρ πεποιθότες εἰδώλοις
 κακῶς ὁμόσαντες ἀδικηθῆναι οὐ προσδέχονται.
 30 ³⁰ ἀμφοτέρω δὲ αὐτοὺς μετελεύσεται τὰ δίκαια,
 ὅτι κακῶς ἐφρόνησαν περὶ θεοῦ προσχόντες εἰδώλοις,
 καὶ ἀδίκως ὤμοσαν ἐν δόλῳ καταφρονήσαντες ὁσιότητος.
 31 ³¹ οὐ γὰρ ἡ τῶν ὁμνυμένων δύναμις,
 ἀλλ' ἡ τῶν ἀμαρτανόντων δίκη
 ἐπεξέρχεται αἰεὶ τὴν τῶν ἀδίκων παράβασιν.

- XV 1 ¹ Σὺ δὲ ὁ θεὸς ἡμῶν χρηστὸς καὶ ἀληθής,
 μακρόθυμος καὶ ἐλέει διοικῶν τὰ πάντα.
 2 ² καὶ γὰρ ἐὰν ἀμάρτωμεν, σοὶ ἐσμεν, εἰδότες σου τὸ κράτος·
 οὐχ ἀμαρτησόμεθα, εἰδότες ὅτι σοὶ λελογίσμεθα.
 3 ³ τὸ γὰρ ἐπίστασθαί σε ὁλόκληρος δικαιοσύνη,
 καὶ εἰδέναι σου τὸ κράτος ρίζα ἀθανασίας.
 4 ⁴ οὕτε γὰρ ἐπλάνησεν ἡμᾶς ἀνθρώπων κακότεχνος ἐπίνοια,
 οὐδὲ σκιαγράφων πόνος ἄκαρπος,
 εἶδος σπιλωθὲν χρώμασι διηλλαγμένοις·
 5 ⁵ ὧν ὄψις ἀφροσιν εἰς ὄνειδος ἔρχεται,
 ποθεῖ τε νεκρᾶς εἰκόνας εἶδος ἄπνου.
 6 ⁶ κακῶν ἐρασταὶ ἄξιοί τε τοιούτων ἐλπίδων
 καὶ οἱ δρῶντες καὶ οἱ ποθοῦντες καὶ οἱ σεβόμενοι. X

26 αμνηστια B^{c.a} AC | μοιχια B | ασελγεια BA 27 ανωνυμων B* NAC
 (improb u postea ras B?) | θρησκια BA 28 εφιορκουσιν A 29 ωμο-
 σαντες C 30 αντους] αυτου C | δικαια B^{c.a} (δικια B*) A^c C] αδικα
 A* | οτι] + και B* (om και B^{c.a}) | προσχοντες] προσεχοντες BAC 31 om
 η 1° B* (hab B^{c.a}) | ομνυομενων C XV 1 ελεει] ελεημων B^{c.a}
 2 αμαρτανωμεν B* (-τωμεν B^{c.a}) | κρατος] κριμα B* (κρατ. B^{c.a}) | αμαρτησο-
 μεθα] + δε B^{ab} BAC 3 ειδεναι] pr το B^{c.a} 4 σκιογραφων B^{c.a} | σπι-
 νωθεν B* (σπιλ. B^{c.a}) | διηλλαγμενοι B* (-νοις B^{c.a}) 5 οψις] pr η B^{c.a} |
 αφροσιν] αφρονη B* A* vid (-σιν B^{c.a} A^a) | ονειδος] ορεξιν BAC | εικονας C |
 απνου] αγνουιν A

- Π 7 Καὶ γὰρ κεραμεὺς ἀπαλὴν γῆν θλίβων ἐπίμοχθον 7
 πλάσσει πρὸς ὑπηρεσίαν ἡμῶν ἕκαστον·
 ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἀνεπλάσματο
 τά τε τῶν καθαρῶν ἔργων δοῦλα σκεύη
 τά τε ἐναντία, πάνθ' ὁμοίως·
 τούτων δὲ ἐτέρου τίς ἐκάστου ἐστὶν ἡ χρῆσις,
 κριτὴς ὁ πηλουργός·
 8 καὶ κακόμοχθος θεὸν μάταιον ἐκ τοῦ αὐτοῦ πλάσσει πηλοῦ, 8
 ὃς πρὸ μικροῦ ἐκ γῆς γενηθεὶς
 μετ' ὀλίγον πορεύεται ἐξ ἧς ἐλήμφθη.
 τὸ τῆς ψυχῆς ἀπαιτηθεὶς χρέος.
 9 ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ φροντὶς οὐχ ὅτι μέλλει κάμνειν, 9
 οὐδ' ὅτι βραχυτελῇ βίον ἔχει,
 ἀλλ' ἀντερίδεται μὲν χρυσοῦργοις καὶ ἀργυροχοοῖς,
 χαλκοπλάστας τε μιμείται,
 καὶ δόξαν ἡγείται ὅτι κίβδηλα πλάσσει.
 10 σποδὸς ἡ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ γῆς εὐτελεστέρα ἡ ἐλπίς αὐτοῦ, 10
 πηλοῦ τε ἀτιμότερος ὁ βίος αὐτοῦ,
 11 ὅτι ἡγνόησεν τὸν πλάσαντα αὐτὸν 11
 καὶ τὸν ἐμπνεύσαντα αὐτῷ ψυχὴν ἐνεργοῦσαν
 καὶ ἐμφυσήσαντα πνεῦμα ζωτικόν·
 12 ἀλλ' ἐλογίσματο παῖγνιον εἶναι τὴν ζωὴν ἡμῶν 12
 καὶ τὸν βίον πανηγυρισμὸν ἐπικερδῇ,
 δεῖν γὰρ φησιν ὅθεν δὴ κἂν ἐκ κακοῦ πορίζειν.
 13 οὗτος γὰρ παρὰ πάντας οἶδεν ὅτι ἀμαρτάνει, 13
 ὕλης γεώδους εὐθραυστα σκεύη καὶ γλυπτὰ δημιουργῶν.
 14 πάντες δὲ ἀφρονέστατοι καὶ τάλανες ὑπὲρ ψυχὴν νηπίου, 14
 οἱ ἐχθροὶ τοῦ λαοῦ σου οἱ καταδυναστεύσαντες αὐτόν.

HAC 7 om θλιβων C | επιμοχθον] θον sup ras Bab εμιμουθον C | εκαστον] pr
 εν HAC | αλλ...ανεπλασματο] pr asterisc N^{c.a} | om τα τε εν. πανθ ομοιως C |
 πανθ] παντα HA | ετερου] ετερων N* (-ρου N^{c.a}) εκατερου AC (-τερου) | η
 χρησις] om η N* (hab N^{c.a} postea ras) 8 πλασσει εκ του αυτου πηλου A |
 γεννηθεις N (-θις) A | πορευεται C 9 αντεριδεται (αντεριδ. N) | εντερι-
 δειται C | πλασσει] πρασσει C 10 ευτελεστερα] ευ|τερα N* (ευτελ. N^{c.a})
 11 πλασαντα] ποιησαντα AC | ψυχην] pr eis C | εμψυσησαντα (ενφ. N)]
 + αυτω N^{c.a} C*vid (ras Ca) 12 αλλ] αλλα A | ελογισαντο Bab N*
 (-σατο N^{c.a}) AC | δειν] adnot δεῖν γὰρ φησι πόθεν δει κἂν ἐκ κακοῦ πορίζη
 B^bmg^{sup} | φασιν AC | om οθεν δη N | καν] και A om C 13 ευθραστα
 HAC 14 παντες] παντων AC | αφρονεστεροι N C | ψυχας νηπιων AC |
 οι καταδυν.] om οι Bab N* (hab N^{c.a}) C | αυτον] αυτων N^{c.a}

- 15 ¹⁵ ὅτι καὶ πάντα τὰ εἰδωλα τῶν ἐθνῶν ἐλογίσαντο θεούς, B
οἷς οὔτε ὀμμάτων χρῆσις εἰς ὄρασιν,
οὔτε ῥίνες εἰς συνολκὴν ἀέρος,
οὔτε ὄτα ἀκούειν,
οὔτε δάκτυλοι χειρῶν εἰς ψηλάφῃσιν,
καὶ οἱ πόδες αὐτῶν ἀργοὶ πρὸς ἐπίβασιν.
- 16 ¹⁶ ἄνθρωπος γὰρ ἐποίησεν αὐτούς,
καὶ τὸ πνεῦμα δεδανισμένος ἔπλασεν αὐτούς·
οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ ὅμοιον ἄνθρωπος ἰσχύει πλάσαι θεόν·
- 17 ¹⁷ θνητὸς δὲ ὢν νεκρὸν ἐργάζεται χερσὶν ἀνόμοις·
κρείττων γάρ ἐστιν τῶν σεβασμάτων αὐτοῦ,
ὧν αὐτὸς μὲν ἔζησεν, ἐκεῖνα δὲ οὐδέποτε.
- 18 ¹⁸ Καὶ τὰ ζῶα δὲ τὰ ἔχθιστα σέβονται·
ἀνοία γὰρ συγκρινόμενα τῶν ἄλλων ἐστὶ χείρονα.
- 19 ¹⁹ οὐδ' ὅσον ἐπιποθῆσαι ὡς ἐν ζῶων ὄψει καλὰ τυγχάνει,
ἐκπέφηνεν δὲ καὶ τὸν τοῦ θεοῦ ἔπαινον καὶ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ.
- XVI 1 ¹ διὰ τοῦτο δι' ὁμοίων ἐκολάσθησαν ἀξίως,
καὶ διὰ πλήθους κνωδάλων ἐβασανίσθησαν.
- 2 ² ἀνθ' ἧς κολάσεως εὐεργετήσας τὸν λαόν σου,
εἰς ἐπιθυμίαν ὀρέξεως ξένην γεῦσιν,
τροφὴν ἡτοίμασας ὀρτυγομήτραν·
- 3 ³ ἵνα ἐκεῖνοι μὲν ἐπιθυμοῦντες τροφὴν
διὰ τὴν δειχθεῖσαν τῶν ἐπαπεσταλμένων
καὶ τὴν ἀναγκαίαν ὀρεξίν ἀποστρέφονται,
αὐτοὶ δὲ ἐπ' ὀλίγον ἐνδεεῖς γενόμενοι
καὶ ξένης μετὰσχωσι γεύσεως.
- 4 ⁴ ἔδει γὰρ ἐκείνοις ἀπαραίτητον ἔνδειαν ἐπελθεῖν τυραννοῦσιν,
τούτοις δὲ μόνον δειχθῆναι πῶς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐβασανίζοντο.

15 om και 1° AC | χρῆσις NA | om eis 1° C | ἐπιβασιν] a sup ras A^a NAAC
16 και] + o N^{c.a} | δεδανισμενος (-νεισμ. B^{ab}) | δεδανισμενον N* (-νος N^{c.a}) |
αὐτῷ] om NA | ὁμοιον...θεον] ἀνθρωπων πλάσαι θν ὁμοιον ἰσχυει N* αὐτων
ομ. ἀνθρωπος ἰσχ. πλ. θν N^{c.a} ἀνθρωπων ὁμοιον ἰσχ. πλ. A (ανῶν ὁμοιον
sup ras A^a) 17 κρείττων] κρισσον N κρισσων AC | σεβηματων A |
om αυτου N* (hab N^{c.a}) | ων 2°] pr ανθ N | ἐζησεν] ζ sup ras A^a | δε 2°] pr
o N* (improb o N¹ postea ras) 18 συγκρινόμενα NAAC | ἐστιν NC
XVI 2 εὐεργετήσας] ευηργετησεν N* (-σαν N^{c.a}) | εἰς] pr οἷς AC | γευσεως
N* (γευσειν N^{c.a}) | ὀρτυγομητρα B^b vid 3 τροφῆς N | δειχθεισαν (διχθ. B*
δειχθ. B^{ab}) | χθεισαν N* διχθ. N¹ εἰδεχθειαν C | επαποστρεφονται C | αυτοι]
ουτοι NAAC | μετασχωσιν N* (-σι N^{c.a}) AC 4 εκεινοις] + μεν B^{ab} NAAC

- B   ⁵καὶ γὰρ ὅτε αὐτοῖς δεινὸς ἐπῆλθεν θηρίων θυμός, 5
       ⁶δηγασὶν τε σκολιῶν διεφθείροντο ὄφρων,
       οὐ μέχρι τέλους ἔμεινεν ἡ ὀργή σου·
       ⁶εἰς νοουθεσίαν δὲ πρὸς ὀλίγον ἐταράχθησαν, 6
       σύμβολον ἔχοντες σωτηρίας, εἰς ἀνάμνησιν ἐντολῆς νόμου σου·
       ⁷ὁ γὰρ ἐπιστραφεὶς οὐ διὰ τὸ θεωρούμενον ἐσώζετο, 7
       ἀλλὰ διὰ σέ, τὸν πάντων σωτήρα.
       ⁸καὶ ἐν τούτῳ δὲ ἔπεισας τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, 8
       ὅτι σὺ εἶ ὁ ῥυόμενος ἐκ παντὸς κακοῦ·
       ⁹οὓς μὲν γὰρ ἀκριδῶν καὶ μυιῶν ἀπέκτεινεν δῆγματα, 9
       καὶ οὐχ εὐρέθη ἴαμα τῇ ψυχῇ αὐτῶν,
       ὅτι ἄξιοι ἦσαν ὑπὸ τοιούτων κολασθῆναι·
       ¹⁰τοὺς δὲ υἱούς σου οὐδὲ ἰοβόλων δρακόντων ἐνίκησαν ὀδόντες, 10
       τὸ ἔλεος γάρ σου ἀντιπαρῆλθεν καὶ ἰάσατο αὐτούς.
       ¹¹εἰς γὰρ ὑπόμνησιν τῶν λογίων σου ἐνεκεντριζόντο, 11
       καὶ ὀξέως διεσώζοντο,
       ἵνα μὴ εἰς βαθείαν ἐμπεσόντες λήθην
       ἀπερίσπαστοι γένωνται τῆς σῆς εὐεργεσίας.
       ¹²καὶ γὰρ οὔτε βοτάνη οὔτε μάλαγμα ἐθεράπευσεν αὐτούς, 12
       ἀλλὰ ὁ σός, Κύριε, λόγος ὁ πάντα ἰώμενος.
       ¹³σὺ γὰρ ζωῆς καὶ θανάτου ἐξουσίαν ἔχεις, 13
       καὶ κατάγεις εἰς πύλας ᾄδου καὶ ἀνάγεις.
       ¹⁴ἄνθρωπος δὲ ἀποκτείνει μὲν τῇ κακίᾳ αὐτοῦ, 14
       ἐξελθὼν δὲ πνεῦμα οὐκ ἀναστρέφει,
       οὐδὲ ἀναλύνει ψυχὴν παραλημφθεῖσαν.
       ¹⁵Τὴν δὲ σὴν χεῖρα φυγεῖν ἀδύνατόν ἐστιν. 15
       ¹⁶ἄρνούμενοι γὰρ σε εἰδέναι ἀσεβεῖς 16
       ἐν ἰσχύι βραχιόνός σου ἐμαστιγώθησαν,

ΣΑC   5 τε] δε C | διεφθειροντο] εφθειροντο N* (διεφθ. N^{c.a})   6 εταραχθη N*
 (-χθησαν N^{c.a}) | συμβουλον ΣΑ | νομον Α | om σου N   7 τον π. σω-
 τηρα aliter legi vid in C   8 ημων] σου N* (ημ. N^{c.a})   9 om γαρ N*
 (hab N^{c.a}) | απεκτινε N^{c.a} | δηγματα] δηματα N* (δηγμ. N^{c.a}(fort) c.c) | ευρεθη]
 ευρη insep N* (ευρεθ. N¹) | τουτων N* (τοιουτ. N^{c.a})   10 γαρ
 σου] σου γαρ N | αντιπαρηλθε C [ιασατο] ιατο N   11 ενεκεντριζοντο
 AC^{vid} | om ινα μη εις βαθειαν N* (hab ινα μη εις βαθιαν N^{c.a})   12 αλλα]
 αλλ C | λογος] pr ο N | παντας AC | ιωμενος] δυναμενος N^{c.a}   14 δε I^o
 μεν N* (δε N^{c.a}) | αποκτενι N | om μεν N* (hab N^{c.a}) | πνευμα] pr το N^{c.a} |
 αναλυσει N   16 ιδενε C | υσχυι Α

ξένοις υέτοις καὶ χαλάζαις καὶ ὄμβροις διωκόμενοι ἀπαραιτήτοις B
καὶ πυρὶ καταναλίσκόμενοι.

17 ¹⁷τὸ γὰρ παραδοξότατον, ἐν τῷ πάντα σβεννύντι ὕδατι
πλείον ἐνήργει τὸ πῦρ,

18 ὑπέρμαχος γὰρ ὁ κόσμος ἐστὶν δικαίων.

18 ¹⁸ποτὲ μὲν γὰρ ἡμεροῦτο φλόξ,
ἵνα μὴ καταφλέξῃ τὰ ἐπ' ἀσεβεῖς ἀπεσταλμένα ζῶα,
ἀλλ' αὐτοὶ βλέποντες εἰδῶσιν ὅτι θεοῦ κρίσει ἐλαύνονται.

19 ¹⁹ποτὲ δὲ καὶ μεταξύ ὕδατος ὑπὲρ τὴν πυρὸς δύναμιν φλέγει,
ἵνα ἀδίκου γῆς γενήματα διαφθείρῃ.

20 ²⁰ἀνθ' ὧν ἀγγέλων τροφήν ἐψώμισας τὸν λαόν σου,
καὶ ἔτοιμον ἄρτον αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ ἔπεμψας ἀκοπιάτως,
πᾶσαν ἡδονὴν ἰσχύοντα καὶ πρὸς πᾶσαν ἀρμόνιον γεῦσιν.

21 ²¹ἡ μὲν γὰρ ὑπόστασις σου τὴν σὴν γλυκύτητα πρὸς τέκνα
ἐνεφάνισεν,

τῇ δὲ τοῦ προσφερομένου ἐπιθυμίᾳ ὑπηρετῶν
πρὸς ὃ τις ἐβούλετο μετεκρινᾶτο.

22 ²²χὼν δὲ καὶ κρύσταλλος ὑπέμεινε πῦρ καὶ οὐκ ἐτήκετο,
ἵνα γνῶσιν ὅτι τοὺς τῶν ἐχθρῶν καρποὺς

κατέφθειρε πῦρ φλεγόμενον ἐν τῇ χαλάζῃ
καὶ ἐν τοῖς υέτοις διαστράπτων.

23 ²³τοῦτο πάλιν δ', ἵνα τραφῶσιν δίκαιοι,
καὶ τῆς ἰδίας ἐπιλέλησται δυνάμει.

24 ²⁴ἡ γὰρ κτίσις σοι τῷ ποιήσαντι ὑπηρετοῦσα
ἐπιτείνεται εἰς κόλασιν κατὰ τῶν ἀδίκων,
καὶ ἀνίσταται εἰς εὐεργεσίαν ὑπὲρ τῶν εἰς σὲ πεποιθότων.

25 ²⁵διὰ τοῦτο καὶ τότε εἰς πάντα μεταλλευομένη

16 ἀπαραιτήτοις] ἀπαρητητως C 17 παραδοξότατον] a 3° sup ras BAC
A²⁷] παντα] pr τα B | πλειον] πλεον BC | εστιν ο κόσμος B | δικαιος A
18 ημεροῦτο] εμεροῦτο B* (ιμ. Bb) B* (ημ. B^{c.a}) | om ζωα B* (hab B^{c.a}) |
αλλ] αλλα B* AC αλλ ινα B^{c.a} | om αυτοι B* (hab B^{c.a}) | ιδωσιν B^b ιδωσι B |
κρισει θῦ C | ελαυνωνται A 19 γεννηματα BA | διαφθειρη] καταφθειρη
BA καταφθαρει C 20 αυτοις απ ουρανου επεμψας] απ ουρανου παρεσχες
αυτοις BAC^{vid} | ακοπιαστως A | αρμονιαν B 21 om σου C | προς τεκνα
γλυκυτητα ενεφανιζεν B προς τ. ενεφανιζεν γλ. A προς τ. ενεφανισεν γλ. C |
τη] την B* (ras ν B[?]) | μετεκρινατο] μετεκρινατον B^{c.a}(vid) c.c 22 υπεμεινε B
υπεμεινε A | γνωσιν] γνωμεν B^{c.a} | εχθρων] εθνων A | φλεγομενον] φλεγον B |
εν τοις υετοις] ξενους υ. B^{c.a} | διαστραπτειν C 23 παλιν δ] om δ B δε
παλιν AC | επιλελησθαι B[?] 24 κτισις] κτησεις A | ποιησαντι] + αυτον C |
om υπηρετουσα C | εις σε] επι σοι BAC 25 om εις παντα B | μετα||λενο-
μενη A

- B τῇ παντοτρόφῳ σου δωρεᾷ ὑπηρετεῖ,
 πρὸς τὴν τῶν δεομένων θέλησιν·
- ²⁶ ἵνα μάθωσιν οἱ υἱοὶ σου, οὓς ἡγάπησας, Κύριε, 26
 ὅτι οὐχ αἱ γενέσεις τῶν καρπῶν τρέφουσιν ἄνθρωπον,
 ἀλλὰ τὸ ῥῆμά σου τοὺς σοὶ πιστευόντας διατηρεῖ.
- ²⁷ τὸ γὰρ ὑπὸ πυρὸς μὴ φθειρόμενον 27
 ἀπλῶς ὑπὸ βραχείας ἀκτίνος ἡλίου θερμαινόμενον ἐτήκετο,
- ²⁸ ὅπως γνωστὸν ᾖν ὅτι δεῖ φθάνειν τὸν ἥλιον ἐπ' εὐχαριστίαν 28
 σου
 καὶ πρὸς ἀνατολὴν φωτὸς ἐντυγχάνειν σοι.
- ²⁹ ἀχαρίστου γὰρ ἑλπίς ὥς χειμέριος πάχνη τακῆσεται, 29
 καὶ ῥυήσεται ὥς ὕδωρ ἄχρηστον.
- ¹ Μεγάλοι γάρ σου αἱ κρίσεις καὶ δυσδιήγητοι· 1 XVII
 διὰ τοῦτο ἀπαίδευτοι ψυχαὶ ἐπλανήθησαν.
- ² ὑπειληφότες γὰρ καταδυναστεύειν ἔθνος ἄγιον ἄνομοι, 2
 δέσμοι σκότους καὶ μακρᾶς πεδῆται νυκτὸς
 κατακλεισθέντες ὁρόφοις, φυγάδες τῆς αἰωνίου προνοίας
 ἔκειντο.
- ³ λανθάνειν γὰρ νομίζοντες ἐπὶ κρυφαίοις ἀμαρτήμασιν, 3
 ἀφεγγεὶ λήθης παρακαλύμματι
 ἐσκορπίσθησαν, θαμβούμενοι δεινῶς
 καὶ ἰνδάλμασιν ἐκταρασσόμενοι·
- ⁴ οὐδὲ γὰρ ὁ κατέχων αὐτοὺς μυχὸς ἀφόβως διεφύλασεν, 4
 ἥχοι δ' ἐκταράσσοντες αὐτοὺς περιεκόμπουν,
 καὶ φάσματα ἀμειδίτοις κατηφῇ προσώποις ἐνεφανίζετο.
- ⁵ καὶ πυρὸς μὲν οὐδεμία βία κατίσχυεν φωτίζειν, 5
 οὔτε ἄστρων ἑκλαμπροὶ φλόγες

ΝΑC 25 δεομενων] + σου Ν^{c,a} 26 μαθουσιν C | γενεσεις ΝΑC | καρπων] ανων
 Α | ανθρωπον] pr τον Ν^{c,a} 27 μη φθειρομενων] διαφθειρομενων Ν* μη
 διαφθ. Ν^{c,a} 28 ην] η ΝΑ | δει φθανειν] διαφθανειν Ν* (improb a 1° Ν^{c,a})
 δει φθανειν AC | επ] επι Ν | om και C | προς ανατολην φωτος] προ ανατολης
 του φ. Ν^{c,a} 29 χειμεριος B^{ab} (χιμ. B*)] χειμερινη ΝΑ (χιμ.) XVII 1 κρι-
 σις Ν* (-σεις Ν^{c,c}) Α 2 επειληφότες C | ανομον Ν* (-μοι Ν^{c,a}, c,c) | δε-
 σμοις Ν* (-μοι Ν^{c,a}) | πεδηται B 3 ληθη C | εσκορπισθησαν] διεσκορπι-
 σθησαν Ν εσκοτισθησαν AC | ινδαλμασιν] adnot φαντασμασιν B^{amg} 4 μυ-
 χος] adnot ενδοτερον σκοτος B^{amg} μοιχος Ν* (μυχ. Ν^{c,a}) μυθος Α | μυχοσσαφ.
 C | αφοβους AC | διεφυλαττεν AC | δ εκταρασσοντες] δε καταρασσοντες B^{ab}
 AC δε ταρασσοντες Ν | κατειφη Ν* (κατηφ. Ν^{c,a}) 5 κατισχυε Ν |
 φωτιζειν] φωτειν C | ουτε] + πυρογενις Ν^{c,a} (-νεις Ν^{c,c})

- καταυγάζειν ὑπέμενον τὴν στυγνὴν ἐκείνην νύκτα. B
- 6 ⁶ διεφαίνετο δ' αὐτοῖς μόνον
αὐτομάτῃ πυρὰ φόβου πλήρης,
ἐκδειματούμενοι δὲ τῆς μὴ θεωρουμένης ἐκείνης ὄψεως
ἡγούντο χεῖρω τὰ βλεπόμενα.
- 7 ⁷ μαγικῆς δὲ ἐμπαίγματα κατέκειτο τέχνης,
καὶ τῆς ἐπὶ φρονήσει ἀλαζονίας ἑλεγχος ἐφύβριστος·
- 8 ⁸ οἱ γὰρ ὑπισχνούμενοι δαίματα καὶ ταραχὰς ἀπελάυνεν ψυχῆς
νοσούσης,
οὔτοι καταγέλαστον εὐλάβειαν ἐνόσουν.
- 9 ⁹ καὶ γὰρ εἰ μηδὲν αὐτοὺς ταραχῶδες ἐφόβει,
κνωδάλων παρόδοις καὶ ἐρπετῶν συριγμοῖς ἐκσεσοβημένοι,
- 10 ¹⁰ διώλλυντο ἔντρομοι
καὶ τὸν μηδαμόθεν φευκτὸν αἶρα προσιδεῖν ἀρνούμενοι.
- (10) 11 ¹¹ δειλὸν γὰρ ἰδίως πονηρία μαρτυρεῖ καταδικαζομένη,
αἰεὶ δὲ προσεῖληφεν τὰ χαλεπὰ συνεχομένη τῇ συνειδήσει.
- (11) 12 ¹² οὐθέν γάρ ἐστιν φόβος εἰ μὴ προδοσία τῶν ἀπὸ λογισμοῦ
βοηθημάτων·
- (12) 13 ¹³ ἔνδοθεν δὲ οὐσα ἦττων ἢ προσδοκία
πλείονα λογίζεται τὴν ἄγνοιαν τῆς παρεχούσης τὴν βά-
σανον αἰτίας.
- (13) 14 ¹⁴ οἱ δὲ τὴν ἀδύνατον ὄντως νύκτα
καὶ ἐξ ἀδυνάτου ἄδου μυχῶν ἐπελθοῦσαν
τὸν αὐτὸν ὕπνον κοιμώμενοι,
- (14) 15 ¹⁵ τὰ μὲν τέρασιν ἡλαύνοντο φαντασμάτων,
τὰ δὲ τῆς ψυχῆς παρελύοντο προδοσίᾳ·
αἰφνίδιος γὰρ αὐτοῖς καὶ ἀπροσδόκητος φόβος ἐπῆλθεν.

5 καταυγάζειν B^{ab} N^{c.a} AC] καταγαζειν B* καταγαζειν N* | υπεμενον] NAC
επεμενον C 6 δ] δε N¹ | πληρεις N | εκδειματουμενοι] superscr εκφοβου-
μενοι B^a εκδειμαντουμενοι C | δε] τε N* (δε N^{c.a}) A μεν C | της] τε incerp N*
(της N¹) | om μη A 7 κατεκειτο] κατεκιντο AC | επι] επιφερομενης N* (επι
N^{c.a}) | αλαζονιας (-νειας B^{ab})] αλαζονια N* (-νias N^{c.a}) 8 δειματα] διγματα
C | ταραχας] καταρχας N* (ταρ. N^{c.a}) | ευλοβιαν N* (ευλαβ. N^{c.a}) 9 τα-
ραχωδες] τερατωδες N* | συρισμοις N* (συριγμ. N^{c.a}) AC | εκσεσοβημενοι]
εκπεφοβημενοι A 10 εντρομοι] εν τρομω C | τον] το N* (τον N^{c.a}) | αφευκτον
N* (φευκτ. N^{1.c.a}) 11 om γαρ C | πονηρια] + ιδιω N^{c.a} | μαρτυρει (-ρι N^A)]
μαρτυρια C | προσειληφεν] προειληφεν N^{c.a} 12 ουθεν] ουδεν N^A* (ουδε
A¹ vid) C | προδοσια] προσδοκια N 13 ηττων]...των C (non ηττων) | η
προσδοκια] om η C | λογιζεται] αναλογιζεται N | την αγνοιαν] om την N
15 ηλαιντο N* (-νοντο N^{c.a}) | φοβος] pr ε N* (improb ε N¹) | επηλθεν] επε-
χυθη N

Β 16 εἶθ' οὕτως, ὃς δὴ ποτ' οὖν ἦν ἐκεῖ καταπίπτων, 16 (15)
ἐφρουρεῖτο εἰς τὴν ἀσίδηρον εἰρκτὴν κατακλεισθεῖς·

17 εἴ τε γὰρ γεωργὸς ἦν τις ἢ ποιμὴν 17 (16)
ἢ τῶν κατ' ἐρημίαν ἐργάτης μόχθων,
προλημφθεὶς τὴν δυσάλυκτον ἔμενεν ἀνάγκην.

18 μιᾷ γὰρ ἀλύσει σκότους πάντες ἐδέθησαν. 18 (17)
εἴ τε πνεῦμα συρίζον,

¶ C ἢ περὶ ἀμφιλαφεῖς κλάδους ὀρνέων ἤχος εὐμελῆς,†
ἢ ῥυθμὸς ὕδατος πορευομένου βία,

19 ἢ κτύπος ἀπηνῆς καταριπτομένων πετρῶν, 19 (18)
ἢ σκιρτάντων ζώων δρόμος ἀθεώρητος,
ἢ ὠρυομένων ἀπηνεστάτων θηρίων φωνή,
ἢ ἀντανακλωμένη ἐκ κοιλότητος ὀρέων ἡχώ,
παρέλυσεν αὐτοὺς ἐκφοβοῦντα.

20 ὅλος γὰρ ὁ κόσμος λαμπρῷ κατελάμπετο φωτί, 20 (19)
καὶ ἀνεμποδίστοις συνέιχετο ἔργοις·

21 μόνοις δὲ ἐκείνοις ἐπέτατο βαρεῖα νύξ, 21 (20)
εἰκὼν τοῦ μέλλοντος αὐτοὺς διαδέχεσθαι σκότους,
ἐαυτοῖς δὲ ἦσαν βαρύτεροι σκότους.

1 τοῖς δὲ ὁσίοις σου μέγιστον ἦν φῶς. 1 XVIII

ὦν φωνὴν ἀκούοντες μορφὴν δὲ οὐχ ὀρώντες,
ὅτι μὲν οὖν κἀκείνοι ἐπεπόνθεισαν, ἐμακάριζον·

2 ὅτι δ' οὐ βλάπτουσιν προηδικημένοι, εὐχαριστοῦσιν, 2
καὶ τοῦ διενεχθῆναι χάριν ἐδέοντο.

3 ἀνθ' ὧν πυριφλεγὴ στύλον, 3
ὁδηγὸν μὲν ἀγνώστου ὁδοιπορίας,

ἥλιον δὲ ἀβλαβῇ φιλοτίμου ξενιτείας παρέσχες.

4 ἄξιοι μὲν γὰρ ἐκείνοι στερηθῆναι φωτὸς καὶ φυλακισθῆναι σκότει, 4

¶ AC 16 εἰρκτην] τῇ non inst B^b 17 ἦν τις η] τις ἦν N^{*C} τις ἦν η N^{c.a} |
ερημίας N^c | δυσάλυκτον] adnot δυσφευκτον B^{amg} δυσάλυκτον N^{*} (-λυκτον N^{c.a}
postea restit -ληκτον) A sup ras rescr aliq C[†] 18 συρίζον] διασυρίζον
N^{*} (improb δια N[†]) | ἀμφιλαφεῖς] ἀμφις N^{*} (-φιλαφίς N^{c.a,c.c}) | ὀρνέων] pr
η A 19 ζῶων] incept τ N^{*} (improb τ N[†]) | ἀπηνεστάτων θηρίων] θηρίων
ἀπηνεστάτων N^c ἀπηνεστάτος θηρίων A | παρέλυσεν A | ἐκφοβοῦντα] εκφο-
βουσα N^{c.c} 21 ἐκείνοις] ἐπκεινοῖς N^{*} (improb π N[†] postea ras) | ἐπε-
τατο] επεκειτο N^c | αὐτοὺς] αὐτοῦ N^{*} (-τοὺς N^{c.a}) XVIII 1 ὧν] ἦν N^{c.a} |
φωνῇ] + μεν B^{ab} N^a | οὐν] ου A 2 δ] δε B^{ab} N^{c.a} A | βλαπτουσιν (-σι A)]
βλαστουσιν N^{*} βλεπουσιν N^{c.a} | ηυχαιριστουν A | εδεοντο] οδοντων N^{*} (εδ. N^{c.a})
3 οδηγον] ολιγον N^{*} (οδ. N^{c.a}) | φιλοτιμου ξενιτείας (-τίας B^{*A} -τειας B^{ab})]
φιλοτιμίας N^{*} (φ. ξεν. N^{c.a}) | παρεςχεῖ N^{*} (-σχες N^{c.a}) 4 ἐκεινου A |
σκοτει] pr εν B^{ab} σκοτους N^{*} (-τει N^{c.a}(vid)c.c)

- οἱ κατακλείστους φυλάξαντες τοὺς υἱούς σου, B
 δι' ὧν ἤμελλεν τὸ ἄφθαρτον νόμου φῶς τῷ αἰῶνι δίδοσθαι.
 5 ⁵βουλευσαμένους αὐτοὺς τὰ τῶν ὁσίων ἀποκτεῖναι νήπια,
 καὶ ἐνὸς ἐκτεθέντος τέκνου καὶ σωθέντος,
 εἰς ἔλεγχον τὸ αὐτῶν ἀφείλω πλήθος τέκνων,
 καὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπώλεσας ἐν ὕδατι σφοδρῶ.
 6 ⁶ἐκείνη ἡ νύξ προεγνώσθη πατράσιν ἡμῶν,
 ἵνα ἀσφαλῶς εἰδότες οἷς ἐπίστευσαν ὄρκοις ἐπευθυμήσωσιν.
 7 ⁷προσεδέχθη ὑπὸ λαοῦ σου
 σωτηρία μὲν δικαίων, ἐχθρῶν δὲ ἀπωλία·
 8 ⁸ὥς γὰρ ἐτιμωρήσω τοὺς ὑπεναντίους,
 τούτῳ ἡμᾶς προσκαλεσάμενος ἐδόξασας.
 9 ⁹κρυφῇ γὰρ ἐθυσίαζον ὅσιοι παῖδες ἀγαθῶν,
 καὶ τὸν τῆς θειότητος νόμον ἐν ὁμονοίᾳ διέθεντο,
 τῶν αὐτῶν ὁμοίως καὶ ἀγαθῶν
 καὶ κινδύνων μεταλήμψεσθαι τοὺς ἀγίους,
 πατέρων ἤδη προαναμελλόντων αἴνους.
 10 ¹⁰ἀντήχει δ' ἀσύμφωνος ἐχθρῶν ἡ βοή,
 καὶ οἰκτρὰ διεφέρετο θρηνουμένων παίδων.
 11 ¹¹ὁμοίᾳ δὲ δίκη δούλος ἅμα δεσπότη κολασθεῖς,
 καὶ δημότης βασιλεῖ τὰ αὐτὰ πάσχων·
 12 ¹²ὁμοθυμαδὸν δὲ πάντες ἐν ἐνὶ ὀνόματι θανάτου
 νεκροὺς εἶχον ἀναριθμήτους·
 οὐδὲ γὰρ πρὸς τὸ θάψαι οἱ ζῶντες ἦσαν ἱκανοί,
 ἐπεὶ πρὸς μίαν ῥοπὴν ἡ ἐντιμότερα γένεσις αὐτῶν διε-
 φθάρη.
 13 ¹³πάντα γὰρ ἀπιστοῦντες διὰ τὰς φαρμακείας,
 ἐπὶ τῷ τῶν πρωτοτόκων ὀλέθρῳ ὡμολόγησαν θεοῦ υἱὸν λαὸν
 εἶναι.
 14 ¹⁴ἡσύχου γὰρ σιγῆς περιεχούσης τὰ πάντα

4 φυλαξαντες] φυλασσοντες B | εμελλεν B | φωτος B* (φως B^{c.a}) 5 αυ- BA
 τους] pr δ A | αποκτειναι] αποκτεινεν B* (-κτιναι B^{c.a}) | το] om B^{1.c.a} τον A |
 αφειλω] αφιλου A | και 2°] τους δε εχθρους του λαου B* (και B^{c.a}) 6 επευ-
 θυμησωσιν] επιθυμησωσιν B 7 προσεδεχθη] προσδεχθη δε A | απωλεια B^{ab}
 9 om οσιοι A | θειοτητος] οσιοτητος B | om και 2° B^{c.a} | πατερων] πατερ
 B^{c.a}, c.c | προαναμελλοντες B^{c.a} A 10 δ] δε A | η βοη] om η B^{c.a} A |
 διεφερετο] διεφενετο A | θρηνουμενων] pr φωνη BA 11 βασιλεια B* (-λει
 B^{c.a}) | τα αυτα] ταυτα B 12 ομοθυμαδον] ομοθυμο incip B* (improb ο 3°
 B¹) | om δε B* (hab B^{c.a}) | improb εν B^{c.a} | η εντιμότερα] om η B* (hab
 B^{c.a}) | διεφθαρη] διεφθαρτο BA 13 φαρμακias BA

- B καὶ νυκτὸς ἐν ἰδίῳ τάχει μεσαζούσης τὰ πάντα,
 15^ο παντοδύναμός σου λόγος ἀπ' οὐρανῶν ἐκ θρόνων βασιλείων 15
 ἀπότομος πολεμιστῆς εἰς μέσον τῆς ὀλεθρίας ἡλατο γῆς·
 16^{ος} ξίφος ὃξὺ τὴν ἀνυπόκριτον ἐπιταγὴν σου φέρων, 16
 καὶ στὰς ἐπλήρωσεν τὰ πάντα θανάτου·
 καὶ οὐρανοῦ μὲν ἤπτετο, βεβήκει δ' ἐπὶ γῆς.
 17^{ος} τότε παραχρῆμα φαντασίαι μὲν ὀνείρων 17
 δεινῶς ἐξετάραξαν αὐτούς,
 φόβοι δὲ ἐπέστησαν ἀδόκητοι,
 18^{ος} καὶ ἄλλος ἀλλαχῇ ῥιφείς ἡμίθνητος 18
 δι' ἣν ἔθνησκειν αἰτίαν ἐνεφάνιζεν·
 19^{ος} οἱ γὰρ ὄνειροι θορυβήσαντες αὐτοὺς τοῦτο προεμήνυσαν, 19
 ἵνα μὴ ἀγνοοῦντες δι' ὃ κακῶς πάσχουσιν ἀπόλωνται.
 20^{ος} Ἠψατο δὲ καὶ δικαίων πεῖρα θανάτου, 20
 καὶ θραύσις ἐν ἐρήμῳ ἐγένετο πλήθους·
 ἀλλ' οὐκ ἐπὶ πολὺ ἔμεινεν ἡ ὀργή.
 21^{ος} σπεύσας γὰρ ἀνὴρ ἄμεμπτος προεμάχησεν, 21
 τὸ τῆς ἰδίας λειτουργίας ὄπλον
 προσευχὴν καὶ θυμιάματος ἐξίλασμον κομίσας·
 ἀντέστη τῷ θυμῷ καὶ πέρας ἐπέθηκε τῇ συμφορᾷ,
 δεικνὺς ὅτι σὸς ἐστὶν θεράπων.
 22^{ος} ἐνίκησεν τὸν ὄχλον οὐκ ἰσχύι τοῦ σώματος, οὐχ ὄπλων ἐνερ- 22
 γεία,
 ἀλλὰ λόγῳ τὸν κολάζοντα ὑπέταξεν,
 ὄρκους πατέρων καὶ διαθήκας ὑπομνήσας.
 23^{ος} σωρηδὸν γὰρ ἥδη πεπτωκότων ἐπ' ἀλλήλων νεκρῶν, 23
 μεταξὺ στὰς ἀνέκοψε τὴν ὀργὴν
 καὶ διέσχισεν τὴν πρὸς τοὺς ζῶντας ὁδόν.
 § C 24^{ος} ἐπὶ γὰρ ποδῆρους ἐνδύματος ἦν ὅλος ὁ κόσμος, 24
 καὶ πατέρων δόξαι ἐπὶ τετραστίχου λίθου γλυφῆς,

NA^C 14 om τα παντα (2^ο) B^{ab} NA 16 επιταγην] υποταγην A | δ επι] δε N* (δ επι N^{c.a}) δε επι A 17 δεινων NA 18 ριφεις] ριφθις A | εθνη- σκον N* (-σκεν N^{c.a}) A | ενεφανιζο] A 19 om τουτο N | προσεμνηυσαν A 20 δικαιων]+τοτε N* +ποτε N^{c.a} | πειρα] a sup ras A^a | η οργη]+σου N* (improb N^{c.a}) 21 προσευχης N^{c.a} | τω θυμω] om τω N* (hab τω N^{c.a}) | επεθηκεν NA | δειγνυσ A 22 ενικησεν]+δε B^{ab} NA | ενεργια B* fort (~γεια B^a) 23 σωρηδον] adnot αναριθμητων ωσπερ σωρος B^amg | πεπτωκοτων] ε sup ras A^a | ανεκοψεν N | διεσχισεν] διεκοψεν N^{c.a} 24 τετραστ....C | λιθων AC | γλυφη N* (-φης N^{c.a})

καὶ μεγαλωσύνη σου ἐπὶ διαδήματος κεφαλῆς αὐτοῦ. R

25 τοῦτοις εἶξεν ὁ ὀλοθρεύων, ταῦτα δὲ ἐφοβήθησαν·
ἦν γὰρ μόνη ἡ πείρα τῆς ὀργῆς ἱκανή.

XIX 1 ¹Τοῖς δὲ ἀσεβέσιν μέχρι τέλους ἀνελεήμων θυμὸς ἐπέστη·
προήδει γὰρ αὐτῶν καὶ τὰ μέλλοντα,
2 ²ὅτι αὐτοὶ ἐπιστρέψαντες τοῦ ἀπείναι
καὶ μετὰ σπουδῆς προπέμψαντες αὐτούς,
διώξουσιν μεταμεληθέντες.
3 ³ἔτι γὰρ ἐν χερσὶν ἔχοντες τὰ πένθη
καὶ προσοδυρόμενοι τάφοις νεκρῶν,
ἔτερον ἐεσπάσαντο λογισμὸν ἀνοίας,
καὶ οὐς ἱκετεύοντες ἐξέβαλον, τούτους ὡς φυγάδας ἐδίωκον.
4 ⁴εἶλκεν γὰρ αὐτούς ἡ ἀξία ἐπὶ τοῦτο πέρασ ἀνάγκη,
καὶ τῶν συμβεβηκότων ἀμνηστίαν ἐνέβαλεν,
ἵνα τὴν λείπουσαν ταῖς βασάνοις προσαναπληρώσωσιν κόλασιν,
5 ⁵καὶ ὁ μὲν λαὸς σου παράδοξον ὁδοιπορίαν πειράσῃ,
ἐκείνοι δὲ ξένον εὖρωσι θάνατον.
6 ⁶ὅλη γὰρ ἡ κτίσις ἐν ἰδίῳ γένει πάλιν ἄνωθεν διευτυποῦτο,
ὑπηρετοῦσα ταῖς ἰδίαις ἐπιταγαῖς,
ἵνα οἱ σοὶ παῖδες φυλαχθῶσιν ἀβλαβεῖς.
7 ⁷ἡ τὴν παρεμβολὴν σκιάζουσα νεφέλη,
ἐκ δὲ προυφεστῶτος ὕδατος ξηρᾶς ἀνάδυσις γῆς ἐθεωρήθη,
ἐξ ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὁδὸς ἀνεμπόδιστος,
καὶ χλοηφόρον πεδῖον ἐκ κλύδωνος βιαίου·
8 ⁸δι' οὗ πανεθνὲι διήλθον οἱ τῇ σῇ σκεπαζόμενοι χειρὶ,
θεωρήσαντες θαυμαστὰ τέρατα.
9 ⁹ὥς γὰρ ἵπποι ἐνεμήθησαν
καὶ ὥς ἄμνοι διεσκίρτησαν,
αἰνοῦντές σε, Κύριε, τὸν ῥυόμενον αὐτούς·

24 μεγαλωσυνῃ] pr η B^{c.a} 25 ολεθρευων AC | om δε B* (hab B^{c.a}) | HAC
εφοβηθη B^{c.a}A | οργης]+σου B XIX 1 ασεβεσι A 2 επε-
στρεψαντες B* (επιστρ. B¹(vidl)) επιτρ. B^{c.a}A 3 om ανοιας B* (hab B^{c.a})
4 περας] pr το AC | αμνηστειαν B* (-τιαν B^b) | ενεβαλεν] εβαλεν C | λιπονσαν
B ειπουσαν A* (λειπ. A¹) | προσαναπληρωσωσι B^bA (σῖ) προσαναπληρωσουσιν
B 5 οδοιπορειαν B* (-ριαν B^b) | περασση B^aB A | ευρωσιν B 6 γενει]
adnot ταχι B^{c.a} | ιδiais] σαις BA | αβλαβις B* (-βεις B^{c.c}) 7 τη την π.
σκιαζουση A | δε] γαρ B^{c.a} | εθεωρηθη B B^{c.a}C] εθεωρειτο B* A (-ριτο) | εξ] pr
και B^{c.a} 8 δι η B* (δι ου B¹) | πανεθνει] παν εθνος B^aB B* (πανεθνι B^{c.a})
AC | θεωρησαντας A 9 διε..... C | ρυσαμενον AC

- 10 ἐμέμνηντο γὰρ ἔτι τῶν ἐν τῇ παροιμία αὐτῶν, 10
 πὼς ἀντὶ μὲν γενέσεως ζώων ἐξήγαγεν ἡ γῆ σκνίπα,
 ἀντὶ δὲ ἐνύδρων ἐξηρεύσατο ὁ ποταμὸς πλήθος βατράχων.
 11 ἐφ' ὕστερῳ δὲ εἶδον καὶ νέαν γένεσιν ὀρνέων, 11
 ὅτε ἐπιθυμία προαχθέντες ᾗτήσαντο ἐδέσματα τρυφῆς·
 12 εἰς γὰρ παραμυθίαν ἀνέβη αὐτοῖς ἀπὸ θαλάσσης ὀρτυγο- 12
 μήτρα,
 13 καὶ αἱ τιμωρίαι τοῖς ἀμαρτωλοῖς ἐπῆλθον, 13
 οὐκ ἄνευ τῶν γεγονότων τεκμηρίων τῇ βίᾳ τῶν κεραυνῶν·
 δικαίως γὰρ ἔπασχον ταῖς ἰδίαις αὐτῶν πονηρίαις,
 13 καὶ γὰρ χαλεπωτέραν μισοξενίαν ἐπετήδευσαν.
 14 οἱ μὲν γὰρ τοὺς ἀγνοοῦντας οὐκ ἐδέχοντο παρόντας, 14
 οὗτοι δὲ εὐεργέτας ξενους ἐδουλοῦντο.
 15 καὶ οὐ μόνον, ἀλλ' ἡ τις ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν, 15 (14)
 ἐπεὶ ἀπεχθῶς προσεδέχοντο τοὺς ἀλλοτρίους·
 16 οἱ δὲ μετὰ ἑορτασμάτων 16 (15)
 εἰσδεξάμενοι τοὺς ἤδη τῶν αὐτῶν μετεσχηκὸς δικαίως
 δεινοῖς ἐκάκωσαν πόνοις.
 17 ἐπλήγησαν δὲ καὶ ἀορασίᾳ, 17 (16)
 ὥσπερ ἐκείνοι ἐπὶ ταῖς τοῦ δικαίου θύραις,
 ὅτε ἀχανεὶ περιβληθέντες σκότει
 ἕκαστος τῶν αὐτοῦ θυρῶν τὴν δίοδον ἐζήτει.
 18 δι' ἑαυτῶν γὰρ τὰ στοιχεῖα μεθαρμοζόμενα, 18 (17)
 ὥσπερ ἐν ψαλτηρίῳ φθόγγοι τοῦ ῥυθμοῦ τὸ ὄνομα
 διαλλάσσουσιν,
 πάντοτε μένοντα ἡχῶ,
 ὅπερ ἐστὶν εἰκάσαι ἐκ τῆς τῶν γεγονότων ὄψεως ἀκριβῶς.
 19 χερσαία γὰρ εἰς ἔνυδρα μετεβάλλετο, 19 (18)
 καὶ νηκτὰ μετέβαιναν ἐπὶ γῆς·

NAC 10 om μεν C | η γη] om η C | σκνίπα B^b (σκνείπα B*)] σκνίφα N* σκνίφας
 N^{c,a}A (ras 1 vel 2 lit post φ A¹) σιν... C | ανυδρων A | εξηρευσατο] εξη-
 ρευσατο A εξηρευ... C | πληθος βατραχων] βατραχους N* (-χων N^{c,a} pr πληθος
 N^{17a7mg}) 11 ιδον AC | γενεσιν νεαν A 12 ανεβη αυτοις απο θαλασσης]
 εκ θαλ. ανεβη αυτοις N 13 γεγονοτων] προγεγονοτων NAC | των κεραυνων]
 om των N^{c,a} | πονηριαις αυτων N | om γαρ 2° N 14 γαρ τους] αρτους C^{vid} |
 ουτοι] αυτοι C 15 αλλ] αλλα C 16 om των αυτων N | δικαιων] pr
 των N 17 αυτου] εαυτου AC 18 γαρ] δε C | στοιχεια μεθαρμοζομενα]
 ιχεια μεθαρμο sup ras A^a | διαλασσουσιν N | παντοτε] παντα N^{c,a} | ηχω] pr εν
 N^{c,a} | οψεως] s sup ras A^a 19 ενυδρα] ενεδρα N* (ενυδρα N^{c,a}) | μετα-
 βαλλετο C | επι γης] εις γην N* (επι γης N^{c,a})

(19) 20 20 πῦρ ἰσχυσεν ἐν ὕδατι τῆς ἰδίας δυνάμεως, B
καὶ ὕδωρ τῆς σβεστικῆς δυνάμεως ἐπελανθάνετο·

(20) 21 21 φλόγες ἀνάπαλιν εὐφθάρτων ζώων
οὐκ ἐμάραναν σάρκας ἐμπεριπατούντων,
οὐδὲ τηκτὸν εὐτηκτον· κρυσταλλοειδὲς γένος ἀμβροσίας
τροφῆς.

22 22 Κατὰ πάντα γάρ, Κύριε, ἐμεγάλυνας τὸν λαόν σου καὶ
ἐδόξασας,
καὶ οὐχ ὑπερεῖδες ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ παριστά-
μενος.

20 ισχυεν BAC | δυναμεως 1°] + επιλεησμενον AC | τησβεστικης A | δυνα- BAC
μεως 2°] φυσεως BAC 21 ενπεριπατουντων A | κρυσταλλοειδες ευτηκτον
B^aBAC | αμβροσιας] adnot θειας B^amg | τρυφης B* (τροφ. B^{c.a}) 22 κατα-
[παντ]απαντα C^{*vid} (ras παντ 1° C^a) | om και 2° C | υπεριδες C | τοπω]
το πρωι B* (τοπω B^{c.a}fort postea ras omnia B¹) | παρισταμενος] περιστα-
με[νος].C

Subscr σοφια Σαλωμωνος B υ. Σαλομωντος B σ. Σολομωνος A σ. Σολο-
μωντος C

Stich 1124 B 1121 B 1092 A

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ

προλογος

Ε ΠΟΛΛΩΝ καὶ μεγάλων ἡμῶν διὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατ' αὐτοὺς ἠκολουθηκῶτων δεδομένων, ὑπὲρ ὧν δέον ἐστὶν ἐπαινεῖν τὸν Ἰσραὴλ παιδείας καὶ σοφίας· καὶ ὡς οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς ἀναγινώσκοντας δέον ἐστὶν ἐπιστήμονας γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκτὸς δύνασθαι τοὺς φιλομαθοῦντας χρησίμους εἶναι καὶ λέγοντας καὶ γράφοντας· ὁ πάππος μου Ἰησοῦς ἐπὶ πλείον ἐαυτὸν δοὺς εἰς τε τὴν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἄλλων πατρῶν βιβλίων ἀνάγνωσιν, καὶ ἐν τούτοις ἱκανὴν ἔξιν περιποιησάμενος, προήχθη καὶ αὐτὸς συγγράφαι τι τῶν εἰς παιδείαν καὶ σοφίαν ἀνηκόντων, ὅπως οἱ φιλομαθεῖς καὶ τούτων ἔνοχοι γενόμενοι πολλῶ μᾶλλον ἐπιπροσθῶσιν διὰ τῆς ἐννόμου βιώσεως. παρακέκλησθε οὖν μετ' ἐννοίας καὶ προσοχῆς τὴν ἀνάγνωσιν ποιεῖσθαι, καὶ συγγνώμην ἔχειν ἐφ' οἷς ἂν δοκῶμεν τῶν κατὰ τὴν ἐρμηνείαν πεφιλοπονημένων τισιν τῶν λέξεων ἀδυναμεῖν· οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς Ἑβραϊστὶ λεγόμενα καὶ ὅταν μεταχθῇ εἰς ἑτέραν γλῶσσαν· οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ νόμος καὶ αἱ προφητεῖαι καὶ τὰ λοιπὰ τῶν βιβλίων οὐ μικρὰν ἔχει τὴν διαφορὰν ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα. ἐν γὰρ τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει ἐπὶ τοῦ Εὐεργέτου βασιλέως παραγενθεῖς εἰς Αἴγυπτον καὶ συγχρονίσας, εὗρον οὐ μικρὰς παιδείας ἀφόμοιοι. ἀναγκαιότατον ἐθέμην αὐτὸς προσενέγκασθαι τινα σπουδὴν καὶ φιλοπονίαν τοῦ μεθερμηνεῦσαι τήνδε τὴν βίβλον· πολλὴν γὰρ ἀγρυπνίαν καὶ ἐπιστήμην προσενεγκάμενος ἐν τῷ διαστήματι τοῦ χρόνου πρὸς τὸ ἐπὶ πέρας ἄγοντα τὸ βιβλίον ἐκδόσθαι καὶ τοῖς ἐν τῇ παροικίᾳ βουλομένοις φιλομαθεῖν, προκατασκευαζομένους τὰ ἥθη ἐν νόμῳ βιωτεῦν.

NAC Inscr προλογος BA πρ. Σειραχ C deest in N 2 ακολουθηκοτων C | δεδομενων | δεομενων N 3 παιδιας NAC 4 γενεσθαι NC 5 om και ιο N 6 πλεον N | του νομου | om του A 7 αλλων | + των δεοντων N | ικανον εστιν N* (ικανην εξιν Nca) 8 περιποιησαμενον N | περισσηχθη N* (προηχθη N?) | συγγραφαι NAC | om τι N | των | pr περι N | παιδιαν NAC 9 τουτων | pr οι N* (om οι Nca) | ενοχοι | ενηχοι NcaA 10 επιπροσθωσιν | εκ νομου N* (ενομου Nca) 10-12 βιωσεως... των κατα τ[ην] perier in C 10 παρακεκλησθαι NA 11 ποιεισθε B | συγγνωμην NA 12 αν | εαν N | ερμηνειαν B* A (ερμηνειαν Bbb N) ηρμηνειαν C | τισιν Nca | om αδυναμειν B* N* (hab αδυναμει Bbb ms -μιν Nca AC) 14 ταυτα αλλα | ta a sup ras Aa 15 αι προφηται NA οι προφηται C 16 om εν ιο N | γαρ | δε N* (γαρ Nca) 17 παραγενηθεις | αναγεννηθεις N* (παραγενηθ. Nca) | εις | κατ N* (εις Nca) | συγχρονισας Bb (?) C συγχρονισας A 18 παιδιας NAC (post π. distinx A) | αναγκαιοτατον | + ουν NC | εθεμην N* | προεθμην N* (εθ. Nca) | αυτος | και αυτ. εγω N* και αυτος Nca AC | προσενεγκασθαι (προεν. N*) τινα | om τινα N* (hab Nca) τινα προσενεγκ. ACvid 19 om τηνδε A 20 om γαρ A | om και C 21 προς | εις Nca | αγωντα | αγαγοντας N* αγαγοντα Nca AC | τον βιβλιον B* (το β. Bbb) 22 προκατασκευαζομενους B Nca AC* | προκατασκευαζοντας N* προκατασκευαζομενους C vid | εν νομω | εννομως AC* (εν νομω Cb vid) Subscr προλογος B deest in NAC

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ

- I 1 ΠΑΣΑ σοφία παρὰ Κυρίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐστὶν εἰς τὸν B
 αἰῶνα.
 2 ² ἄμμον θαλασσῶν καὶ σταγόνas ὑετοῦ καὶ ἡμέρας αἰῶνος τίς
 ἐξαριθμήσει;
 3 ³ ὕψος οὐρανοῦ καὶ πλάτος γῆς καὶ ἄβυσσον καὶ σοφίαν
 τίς ἐξιχνιάσει;
 4 ⁴ προτέρα πάντων ἔκτισται σοφία,
 καὶ σύνεσις φρονήσεως ἐξ αἰῶνος.
 6 ⁶ ῥίζα σοφίας τίνι ἀπεκαλύφθη;
 καὶ τὰ πανουργήματα αὐτῆς τίς ἔγνω;
 8 ⁸ εἰς ἐστὶν σοφός, φοβερὸς σφόδρα,
 καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ.
 9 Κύριος ⁹ αὐτὸς ἔκτισεν αὐτήν,
 καὶ ἶδεν καὶ ἐξηρίθμησεν αὐτήν,
 (10) καὶ ἐξέχεεν αὐτὴν ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ,
 10 ¹⁰ μετὰ πάσης σαρκὸς κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ,
 καὶ ἐχορήγησεν αὐτὴν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.
 11 ¹¹ φόβος Κυρίου δόξα καὶ καύχημα
 καὶ εὐφροσύνη καὶ στέφανος ἀγαλλιάματος.
 12 ¹² φόβος Κυρίου τέρψει καρδίαν,
 καὶ δώσει εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καὶ μακρομέρευσιν.
 13 ¹³ τῷ φοβουμένῳ τὸν κύριον εὖ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων,
 καὶ ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς αὐτοῦ εὐρήσει χάριν.
 (16) 14 ¹⁴ ἀρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν θεόν,
 καὶ μετὰ πιστῶν ἐν μήτρᾳ συνεκτίσθη αὐτοῖς.
 15 ¹⁵ καὶ μετὰ ἀνθρώπων θεμέλιον αἰῶνος ἐνόςσευσεν,

Inscr σοφία Σειραχ B σ. Ιησον υιον Σειραχ N σ. I. υιον Σιραχ AC NAC
 I 1—2 omnia evan in C 2 ημεραν N* (-ras N^{c.a}) 3 ουρανον]
 υρανον N*A* (ουρ. N^{c.a}, c.c.Aa) | τις εξ sup ras Bⁱvid 6 πανουργηματα
 NAC 9 ειδεν NC 10 εχορηγησεν] ε[χορηγει] Cvid 11 ευ-
 φροσυνη...αγαλλιαματος] δωσει ευφροσυνην και χαραν και μακρομερευσιν C
 13 εσχατω N* (-των N^{c.a}) | ευρησει χαριν] ευλογηθησεται NAC^{vid} 14 φο-
 βεισθαι (-σθε B* -σθαι Bab: item 16, 20) τον θεον] φοβεισθαι τον κυ NΑ
 φοβος κ[υ] C 15 om και I° NΑ

- B καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐμπιστευθήσεται.
 16 πλησμονὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον, 16 (20)
 καὶ μεθύσκει αὐτοὺς ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῆς.
 17 πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς ἐμπλήσει ἐπιθυμημάτων, 17 (21)
 καὶ τὰ ἀποδοχεῖα ἀπὸ τῶν γεννημάτων αὐτῆς.
 18 στέφανος σοφίας φόβος Κυρίου, 18 (22)
 ἀναβάλλων εἰρήνην καὶ ὑγίαν ἰάσεως:
 19 καὶ εἶδεν καὶ ἐξηρίθμησεν αὐτήν, 19 (23)
 (24) ἐπιστήμην καὶ γνῶσιν συνέσεως ἐξώμβρησεν, (24)
 καὶ δόξαν κρατούντων αὐτῆς ἀνύψωσεν.
 20 ῥίζα σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον, 20 (25)
 καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς μακροημέρευσις.
 22 Οὐ δυνήσεται θυμὸς ἄδικος δικαιωθῆναι 22 (28)
 ἢ γὰρ ῥοπή τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ πτώσις αὐτῷ.
 23 ἕως καιροῦ ἀνθέξεται μακρόθυμος, 23 (29)
 καὶ ὕστερον αὐτῷ ἀναδώσει εὐφροσύνη.
 24 ἕως καιροῦ κρύψει τοὺς λόγους αὐτοῦ, 24 (30)
 καὶ χεῖλη πιστῶν ἐκδιηγῆσεται σύνεσιν αὐτοῦ.
 25 ἐν θησαυροῖς σοφίας παραβολὴ ἐπιστήμης, 25 (26)
 βδέλνγμα δὲ ἁμαρτωλῷ θεοσέβεια.
 26 ἐπιθυμήσας σοφίαν διατήρησον ἐντολάς, 26 (33)
 καὶ Κύριος χορηγήσει σοὶ αὐτήν.
 27 σοφία γὰρ καὶ παιδεία φόβος Κυρίου, 27 (34)
 καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ (35) πίστις καὶ πραότης. (35)
 28 μὴ ἀπειθήσης φόβῳ Κυρίου, 28 (36)
 καὶ μὴ προσέλθῃς αὐτῷ ἐν καρδίᾳ δισσῆ.
 29 μὴ ὑποκριθῇς ἐν στόμασιν ἀνθρώπων, 29 (37)
 καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσίν σου πρόσεχε.

NAC 15 ἐμπιστευθήσεται] ἐμπιστενεῖ N* (-τευθησεται N^{c.a}) 16 αὐτοὺς] αὐτὴν
 N* (-τοὺς N^{c.a}) A* fort (ous sup ras A^b) 17 ἐμπλήσει A | ἀποδοχεῖα B* AC
 (-χεῖα Bab N) 18 ὑγίαν (-γιαν B* N C)] υγιαν Bab vid A | ἰασεως] αἰωνος N^{c.a}
 19 ἰδεν A | αὐτῆς] αὐτὴν N C 20 μακροημερευσουσὶ N* (-σις N^{c.a} (vid), c.c)
 22 ῥοπή] ὀργή N* (ρ. N^{c.a}) | om αὐτον N* (hab N^{c.a}) 23 αὐτῷ ἀναδώσει]
 αὐτῷ ἀναδιδῶσιν N^{c.a}, c.c (αὐτ. ἀναδῶσ. N*) ἀναδώσει αὐτῷ C | εὐφροσύνην N*
 (ras v Nⁱ) AC 24 κρύψει] καὶ incip N* (κρ. N¹) | πιστῶν] πολλῶν N A
 25 παραβολαὶ N | ἁμαρτωλοῦ A | θεοσεβία AC 26 Κύριος] pr o N
 27 παιδία NAC | εὐδοξία N* (-κία N^{c.a}) | πραντης NAC 28 ἀπειθήσης]
 ἀπιστησης N 29 στοματι N | τοῖς χεῖλεσιν] om τοῖς C

- (38) 30 ³⁰ μὴ ἐξύψου σεαυτόν, ἵνα μὴ πέσης
καὶ ἐπαγάγῃς τῇ ψυχῇ σου ἀτιμίαν,
(39) ⁽³⁹⁾ καὶ ἀποκαλύψει Κύριος τὰ κρυπτά σου,
καὶ ἐν μέσῳ συναγωγῆς καταβαλεῖ σε,
(40) ⁽⁴⁰⁾ ὅτι οὐ προσῆλθες φόβῳ Κυρίου,
καὶ ἡ καρδιά σου πλήρης δόλου.

- 11 1 ¹ Τέκνον, εἰ προσέρχῃ δουλεύειν Κυρίῳ θεῷ,
ἐτοίμασον τὴν ψυχὴν σου εἰς πειρασμόν·
2 ² εὐθynnον τὴν καρδίαν σου καὶ καρτέρησον,
καὶ μὴ σπεύσῃς ἐν καιρῷ ἐπαγωγῆς·
3 ³ κολλήθητι αὐτῷ καὶ μὴ ἀποστῇς,
ἵνα αὐξηθῇς ἐπ' ἐσχάτων σου.
4 ⁴ πᾶν ὃ ἐὰν ἐπαχθῇ σοι δέξαι,
καὶ ἐν ἀλλαγμασιν ταπεινώσεώς σου μακροθύμησον·
5 ⁵ ὅτι ἐν πυρὶ δοκιμάζεται χρυσός,
καὶ ἄνθρωποι δεκτοὶ ἐν καμίνῳ ταπεινώσεως.
6 ⁶ πιστευσον αὐτῷ καὶ ἀντιλήμψεται σου·
εὐθynnον τὰς ὁδοὺς σου καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν.
7 ⁷ οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, ἀναμείνατε τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
καὶ μὴ ἐκκλινετε, ἵνα μὴ πέσητε.
8 ⁸ οἱ φοβούμενοι Κύριον, πιστεύσατε αὐτῷ,
καὶ οὐ μὴ πταίση ὁ μισθὸς ὑμῶν.
9 ⁹ οἱ φοβούμενοι Κύριον, ἐλπίζατε εἰς ἀγαθὰ
καὶ εἰς εὐφροσύνην αἰῶνος καὶ ἐλέους.
(11) 10 ¹⁰ ἐμβλέψατε εἰς ἀρχαίας γενεὰς καὶ ἴδετε·
τίς ἐνεπίστευσεν Κυρίῳ καὶ κατησχύνθη;
(12) ⁽¹²⁾ ἡ τίς ἐνέμεινεν τῷ φόβῳ αὐτοῦ καὶ ἐγκατελείφθη;
ἡ τίς ἐπεκαλέσατο αὐτόν, καὶ ὑπερείδεν αὐτόν;

II 1 om θεω NAC 3 ινα αυξηθης] και αυξηθησεται N* (ινα αυξηθης NAC N^{c.a}) | om σου N* (hab N^{c.a}) 4 αλαγμασιν C 5 οτι] τι N* (pr o N¹) | om καμινω C | ταπεινωσεως] + εν νοσοις και πενια (πενια· N^{c.c}) επ αυτω πεποιθως γεινου (γεινου· N^{c.c}) N^{c.a} 6 ευθυνον] pr και N* (improb και N^{c.a}) A | ελπισον επ αυτον sup ras B^a 7 τον κυριον] om τον C | om ινα N* (hab N^{c.a}) 8 Κυριον] pr τον N 9 Κυριον] pr τον NC | ελεους] + οτι δοσις αιωνια μετα χαρας το ανταποδομα αυτου N^{c.a} 10 ενεπιστευσεν] επι- στευσεν N^{c.a} | Κυριω] pr τω N* (om τω N¹) | om και 2° N^{c.a} | κατησχυνθη B* (i non inst B^b) | εγκατελειφθη B^{ab} (-λιφθη B*)] ενκατελειφθη A (-λιφθη NC) | επεκαλεσατι N* (-το N^{1.c.c}) | υπεριδεν C

- B ¹¹ διότι οἰκτεῖρμων καὶ ἐλεήμων ὁ κύριος, 11 (13)
καὶ ἀφήσιν ἁμαρτίας καὶ σώξει ἐν καιρῷ θλίψεως.
¹² οὐαὶ καρδίαις δευλαῖς καὶ χερσὶν παρειμέναις, 12 (14)
καὶ ἁμαρτωλῷ ἐπιβαίνοντι ἐπὶ δύο τρίβους.
¹³ οὐαὶ καρδίᾳ παρειμένῃ, ὅτι οὐ πιστεύει· 13 (15)
διὰ τοῦτο οὐ σκεπασθήσεται.
¹⁴ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς ἀπολωλεκόσιν τὴν ὑπομονήν· 14 (16)
(¹⁷) καὶ τί ποιήσετε ὅταν ἐπισκέπτηται ὁ κύριος; (17)
¹⁵ οἱ φοβούμενοι Κύριον οὐκ ἀπειθήσουσιν ῥημάτων αὐτοῦ, 15 (18)
καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν συντηρήσουσιν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
¹⁶ οἱ φοβούμενοι Κύριον ζητήσουσιν εὐδοκίαν αὐτοῦ, 16 (19)
καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν ἐμπλησθήσονται τοῦ νόμου.
¹⁷ οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐτοιμάσουσιν καρδίας αὐτῶν, 17 (20)
καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ ταπεινώσουσιν τὰς ψυχὰς αὐτῶν.
¹⁸ ἐμπεσούμεθα εἰς χεῖρας Κυρίου καὶ οὐκ εἰς χεῖρας ἀνθρώ- 18 (22)
πων·
(²³) ὥς γὰρ ἡ μεγαλωσύνη αὐτοῦ, οὕτως καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. (23)

- ¹ Ἐμοῦ τοῦ πατρὸς ἀκούσατε, τέκνα, 1 (2) III
καὶ οὕτως ποιήσατε, ἵνα σωθῇτε.
² ὁ γὰρ Κύριος ἐδόξασεν πατέρα ἐπὶ τέκνοις, 2 (3)
καὶ κρίσιν μητρὸς ἐστερέωσεν ἐφ' υἱοῖς.
³ ὁ τιμῶν πατέρα ἐξιλιάσεται ἁμαρτίας· 3 (4)
⁴ καὶ ὥς ὁ ἀποθησαυρίζων ὁ δοξάζων μητέρα αὐτοῦ. 4 (5)
⁵ ὁ τιμῶν πατέρα εὐφρανθήσεται ὑπὸ τέκνων, 5 (6)
καὶ ὥς ὁ ἀποθησαυρίζων ὁ δοξάζων μητέρα αὐτοῦ·
καὶ ἐν ἡμέρᾳ προσευχῆς αὐτοῦ εἰσακουσθήσεται.
⁶ ὁ δοξάζων πατέρα μακροημερεύσει, 6 (7)
καὶ ὁ εἰσακούων Κυρίου ἀναπαύσει μητέρα αὐτοῦ,
⁷ καὶ ὥς δεσπότηαι δουλεύσει ἐν τοῖς γεννήσασιν αὐτόν. 7 (8)

NA^C 11 οἰκτιρμων Bab^b N | ο κυριος] + μακροθυμος 5 πολυελεος N^{c,a} | αφησιν
C*^{vid} (superscr ι C⁷) 12 χερσι C 13 ου πιστευει] ουκ εμπιστευει N
14 απολωλεκοσι NA | την υπομονην] om την C | ο κυριος] om ο N* (superscr
ο N¹) 15 Κυριον] pr τον N^{c,a} C | ουκ απειθησουσιν {-σι C} ρηματων] ουκ
απ. των ρ. N* (improb των N^{c,a}) ζητησουσιν ευδοκιαν A | οδους] εντολας N^{c,a}
16 Κυριον] pr τον N^{c,a} C | του νομου] om του NC 17 Κυριον] pr τον N^{c,a}
18 μεγαλοσυνη C | το ελεος] pr πολυ N^{c,a} III 3 εξιλασκειται N^{c,a} (εξειλ.)
AC 4 ο αποθησαυριζων] om ο AC | μητερα] μητε sup ras B⁷ 5 υπο
τεκνων] επι τεκνοις C | και ως...αυτον (1^ο) unc incl B^{1a1b} om NA^C | ο δοξα-
ζων] om ο B* (superscr B¹ (vid)) 6 μακροημερευσαι C 7 om εν N^{c,a}

- (9) 8 ⁸ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ τίμα τὸν πατέρα σου, E
 (10) ⁽¹⁰⁾ἵνα ἐπέλθῃ σοι εὐλογία παρ' αὐτοῦ·
 (11) 9 ⁹εὐλογία γὰρ πατρὸς στηρίζει οἴκους τέκνων,
 κατάρτα δὲ μητρὸς ἐκριζοῖ θεμέλια.
 (12) 10 ¹⁰μὴ δοξάζου ἐν ἀτιμίᾳ πατρὸς σου,
 οὐ γὰρ ἐστὶν σοι δόξα πρὸς ἀτιμίαν·
 (13) 11 ¹¹ἡ γὰρ δόξα ἀνθρώπου ἐκ τιμῆς πατρὸς αὐτοῦ,
 καὶ ὄνειδος τέκνοις μήτηρ ἐν ἀδοξίᾳ.
 (14) 12 ¹²τέκνον, ἀντιλαβοῦ ἐν γήρᾳ πατρὸς σου,
 καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτὸν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ·
 (15) 13 ¹³κὰν ἀπολείπῃ σύνεσιν, συγγνώμην ἔχει,
 καὶ μὴ ἀτιμάσῃς αὐτὸν ἐν πάσῃ ἰσχύϊ σου.
 14 ¹⁴ἐλεημοσύνη γὰρ πατρὸς οὐκ ἐπιλησθήσεται,
 (16,17) ⁽¹⁶⁾καὶ ἀντὶ ἁμαρτιῶν ⁽¹⁷⁾προσανοικοδομηθήσεται σοι·
 15 ¹⁵ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου ἀναμνησθήσεται σοι·
 ὥς εὐδία ἐπὶ παγετῷ, οὕτως ἀναλυθήσονται σοι αἱ
 ἁμαρτίαι.
 (18) 16 ¹⁶ὥς βλάβσφημος ὁ ἐγκαταλιπὼν πατέρα,
 καὶ κεκατηραμένος ὑπὸ Κυρίου ὁ παροργίζων μητέρα
 αὐτοῦ.
 (19) 17 ¹⁷Τέκνον, ἐν πράτῃ τὰ ἔργα σου διέξαγε,
 καὶ ὑπὸ ἀνθρώπου δεκτοῦ ἀγαπηθήσῃ.
 (20) 18 ¹⁸Ὅσῳ μέγας εἶ, τοσούτῳ ταπεινοῦ σεαυτόν,
 καὶ ἔναντι Κυρίου εὐρήσεις χάριν·
 (21) 20 ²⁰ὅτι μεγάλη ἡ δυναστεία τοῦ κυρίου
 καὶ ὑπὸ τῶν ταπεινῶν δοξάζεται.
 (22) 21 ²¹χαλεπώτερά σου μὴ ζῆτει,

10 om σοι C | προς ατιμιαν (-μειαν N) B^{NA}C 11 μητηρ] μητερ A* vid ^{NA}C
 (η 2^ο sup ras A^a) 12 γηρι C^{txt} (-ρει C^{comm}) | τη ζωῇ] παση ισχυι N*
 (τη ζ. N^{c.a}) | αυτου] σου N* (αυτ. N^{c.a}) 13 καν] και εαν ^{NA}C | απολιπη
 N απολειπης C | συγγνωμην] συ|γνωμην A συνγνωμην C | ατιμησης C
 14 πατρος]+σου N* (om σου N^o) | προσανοικοδομησεται N 15 om σου
 1^ο N* (superscr N¹) | αναμνησθησεται] σθησε sup ras A¹ | επι] εν N* (επι
 N^{c.a}) | αναλυθησονται] αναφθησονται N* (αναλυθ. N^{c.a}) 16 ενκαταλιπων
 NC | πατερα] m^{ra} C | και κεκατηραμενος] και κατηραμενος (? καικατ.) NC |
 υπο] παρα A 17 τα εργα σου εν πραυτητι A | διεξαγαγε N* (διεξαγε N^{c.a})
 18 χαριν]+πολλοι εισιν υψηλοι και επιδοξοι· αλλα πραεσιν αποκαλυπτι (-τει
 N^{c.c}) τα μυστηρια αυτου N^{c.a} 20 δυναστια NC | του κυριου] om του ^{NA}C
 21 χαλεπωτερα] βαθυτερα N^{c.a}

- B   καὶ ἰσχυρότερα σου μὴ ἐξέταξε.
 22 ἃ προσετάγη σοί, ταῦτα διανοοῦ· 22
 (23) οὐ γὰρ ἐστὶν σοι χρεία τῶν κρυπτῶν. (23)
 23 ἐν τοῖς περισσοῖς τῶν ἔργων σου μὴ περιεργάζου· 23 (24)
 (25) πλείονα γὰρ συνέσεως ἀνθρώπων ὑπεδείχθη σοι. (25)
 24 πολλοὺς γὰρ ἐπλάνησεν ἡ ὑπόληψις αὐτῶν, 24 (26)
 καὶ ὑπόνοια πονηρὰ ὠλίσθησεν διανοίας αὐτῶν.
 26 καὶ ὁ ἀγαπῶν κίνδυνον ἐν αὐτῷ ἐμπεσεῖται· 26 (27)
 καρδιά σκληρὰ κακωθήσεται ἐπ' ἐσχάτων,
 καρδιά σκληρὰ βαρυνθήσεται ἐπ' ἐσχάτων.
 27 καρδιά σκληρὰ βαρυνθήσεται πόνοις, 27 (28)
 καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς προσθήσει ἁμαρτίαν ἐφ' ἁμαρτίαις.
 28 ἐπαγωγῇ ὑπερηφάνου οὐκ ἔστιν ἴασις, 28 (30)
 φυτὸν γὰρ πονηρίας ἐρρίζωκεν ἐν αὐτῷ.
 29 καρδιά συνेतὸ διανοηθήσεται παραβολήν, 29 (31)
 καὶ οὖς ἀκροατοῦ ἐπιθυμία σοφοῦ.
 30 πῦρ φλογιζόμενον ἀποσβέσει ὕδωρ, 30 (33)
 καὶ ἐλεημοσύνη ἐξιλιάσεται ἁμαρτίας.
 31 ὁ ἀνταποδιδὸς χάριτας μέμνηται εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, 31 (34)
 καὶ ἐν καιρῷ πτώσεως εὐρήσει στήριγμα.
- 1 Τέκνον, τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσης, 1 IV
 καὶ μὴ παρελκύσης ὀφθαλμοὺς ἐπιδεεῖς.
 2 ψυχὴν πεινώσαν μὴ λυπήσης, 2
 καὶ μὴ παροργίσης ἄνδρα ἐν ἀπορίᾳ αὐτοῦ.
 3 καρδίαν παροργισμένην μὴ προσταράξης, 3
 καὶ μὴ παρελκύσης δόσιν προσδεομένου.
 4 ἰκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαναίνου, 4

ΝΑC 23 υπεδειχθη]-υπεδοθη C 24 υποληψις A | om και Ν* (hab γ Ν^{c.a}) |
 ωλισθησεν διανοιας] ωλισθη εν διανοια Α^{*vid} ωλισθησεν διανοιαν ΝΑ^a 26 και
 ο αγαπων...επ εσχατων (1°) καρδια σκληρα (1°)...εμπεσειται Ν^{c.a} | εν αυτω
 Ν* (εν αυτ. Ν^{1.c.a}) | εμπεσειται] απολειται ΝΑC (-λιτε) | καρδια...επ
 εσχατων (2°) unc incl B^{1.a.b} om ΝΑC 27—28 inter βαρυνθησεται et
 φυτον ras plus quam 3 stichos C^a 27 αμαρταις] μαρ sup ras B^{1.fort} αμαρ-
 τιας Ν* (-ταις Ν^{c.a}) 28 υπερηφανων C^a | ιασις (-σεις Α)] + οδοιπορια
 αυτου εκριζωθησονται C^{* vid} | ερριζωκεν] ερριζωσεν C | om εν C 29 παρα-
 βολην] εν παραβολη Ν* (παραβολην Ν^{c.a}) 30 εξιλασκειται C 31 πτω-
 σεως] + αυτου ΝΑC IV 1 τεκνον sup ras Ν¹ 2 λυπησεν sup ras Α^b |
 απορεια Β* ras aliq Β² {-ρια Β^b) Α 3 καρδιαν sup ras Β² | παρωργισμε-
 νην ΝΑ | προσταραξης] s sup ras 3 ut vid litt in Α

- καὶ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ πτωχοῦ. B
 5 ⁵ἀπὸ δεομένου μὴ ἀποστρέψῃς ὀφθαλμόν,
 καὶ μὴ δῶς τόπον ἀνθρώπῳ καταράσασθαι σε·
 6 ⁶καταρωμένου γάρ σε ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ,
 τῆς δεήσεως αὐτοῦ ἐπακούσεται ὁ ποιήσας αὐτόν.
 7 ⁷προσφιλῇ συναγωγῇ σεαυτὸν ποίει,
 καὶ μεγιστᾶνι ταπείνου τὴν κεφαλὴν σου.
 8 ⁸κλῖνον πτωχῷ τὸ οὖς σου,
 καὶ ἀποκρίθητι αὐτῷ εἰρηνικὰ ἐν πραύτητι.
 9 ⁹ἐξελοῦ ἀδικούμενον ἐκ χειρὸς ἀδικούντος,
 καὶ μὴ ὀλιγοψυχήσῃς ἐν τῷ κρίνειν σε.
 10 ¹⁰γίνου ὀρφανοῖς ὡς πατήρ,
 καὶ ἀντὶ ἀνδρὸς τῇ μητρὶ αὐτῶν·
 (11) ⁽¹¹⁾καὶ ἔσῃ ὡς υἱὸς Ὑψίστου,
 καὶ ἀγαπήσει σε μᾶλλον ἢ μήτηρ σου.
 (12) 11 ¹¹Ἡ σοφία υἱοὺς ἐαυτῇ ἀνύψωσεν,
 καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητούντων αὐτήν.
 (13) 12 ¹²ὁ ἀγαπῶν αὐτήν ἀγαπᾷ ζωὴν,
 καὶ οἱ ὀρθρίζοντες πρὸς αὐτήν ἐμπλησθήσονται εὐφρο-
 σύνης·
 (14) 13 ¹³ὁ κρατῶν αὐτῆς κληρονομήσει δόξαν,
 καὶ οὐ εἰσπορεύεται, εὐλογήσει Κύριος·
 (15) 14 ¹⁴οἱ λατρεύοντες αὐτῇ λειτουργήσουσιν ἀγίῳ,
 καὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτήν ἀγαπᾷ ὁ κύριος·
 (16) 15 ¹⁵ὁ ὑπακούων αὐτῆς κρινεῖ ἔθνη,
 καὶ ὁ προσελθὼν αὐτῇ κατασκηνώσει πεποιθώς.
 (17) 16 ¹⁶ἐὰν ἐμπιστεύσῃς, κατακληρονομήσεις αὐτήν,
 καὶ ἐν κατασχέσει ἔσονται αἱ γενεαὶ αὐτοῦ·
 (18) 17 ¹⁷ὅτι διεστραμμένως πορεύεται μετ' αὐτοῦ ἐν πρώτοις,

5 δεομενου] προσδεομενου B* (improb προσ B^{c.a}) | καταρασασθαι] σ 2^ο sup BAC
 ras B1?vid 6 επακουσεται] εισακουσεται Bc 7 συναγωγη] pr εν C |
 μεγαστανι] πρεσβυτερω B^{c.a} 8 ante εν 2 litt ras C? 9 κρινειν] κρινε-
 σθαι B 11 εαυτη] αυτης BAC 12 ορθιζοντες C* (ορθρ. C^a) 13 ευ-
 λογησει] ευλογει BAC 14 λειτουργησουσιν] ειτουρηγους sup ras ut vid
 C¹ | ο κυριος] om ο Bc 15 υπακουων] εισακουων B | προσελθων] προσ-
 εχων BAC 16 εμπιστευση BbB -σει AC (ενπ.) | κατακληρονομησει BAC |
 αυτου] αυτης B* (-του B^{a.c}) 17 διεστραμμενης C | πορευεται B^{c.a}AC^{vid}
 (πορευεσται)

- B ⁽¹⁹⁾ φόβον δὲ καὶ δειλίαν ἐπάξει ἐπ' αὐτόν, (19)
καὶ βασανίσει αὐτὸν ἐν παιδία αὐτῆς,
ἕως οὗ ἐνπιστεύσῃ τῇ ψυχῇ αὐτοῦ·
καὶ πειράσει αὐτὸν ἐν τοῖς δικαιομασιν αὐτῆς·
- ¹⁸ καὶ πάλιν ἐπανήξει κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτὸν καὶ εὐφρανεῖ 18 (20)
αὐτόν,
⁽²¹⁾ καὶ ἀποκαλύψει αὐτῷ τὰ κρυπτὰ αὐτῆς. (21)
- ¹⁹ ἐὰν ἀποπλανηθῇ, ἐγκαταλείψει αὐτόν, 19 (22)
καὶ παραδώσει αὐτὸν εἰς χεῖρας πτώσεως αὐτοῦ.
- ²⁰ Συντήρησον καιρὸν καὶ φύλαξαι ἀπὸ πονηροῦ, 20 (23)
⁽²⁴⁾ καὶ περὶ τῆς ψυχῆς σου μὴ αἰσχυνθῆς· (24)
- ²¹ ἔστιν γὰρ αἰσχυνὴ ἐπάγουσα ἁμαρτίαν, 21 (25)
καὶ ἔστιν αἰσχύνῃ δόξα καὶ χάρις.
- ²² μὴ λάβῃς πρόσωπον κατὰ τῆς ψυχῆς σου, 22 (26)
⁽²⁷⁾ καὶ μὴ ἐντραπῆς εἰς πτώσιν σου. (27)
- ²³ μὴ κωλύσῃς λόγον ἐν καιρῷ σωτηρίας· 23 (28)
²⁴ ἐν γὰρ λόγῳ γνωσθήσεται σοφία, 24 (29)
καὶ παιδεία ἐν ῥήματι γλώσσης.
- ²⁵ μὴ ἀντίλεγε τῇ ἀληθείᾳ, 25 (30)
καὶ περὶ τῆς ἀπαιδευσίας σου ἐντράπητι·
- ²⁶ μὴ αἰσχυνθῆς ὁμολογῆσαι ἐφ' ἁμαρτίαις σου, 26 (31)
⁽³²⁾ καὶ μὴ βιάζου ῥοὺν ποταμοῦ. (32)
- ²⁷ καὶ μὴ ὑποστρώσῃς σεαυτὸν ἀνθρώπῳ μωρῷ, 27
καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον δυνάστου.
- ²⁸ ἕως τοῦ θανάτου ἀγώνισαι περὶ τῆς ἀληθείας, 28 (33)
καὶ Κύριος ὁ θεὸς πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ.
- ²⁹ μὴ γίνου τραχὺς ἐν γλώσσῃ σου, 29 (34)
καὶ νωθρὸς καὶ παρειμένος ἐν τοῖς ἔργοις σου.
- ³⁰ μὴ ἴσθι ὡς λέων ἐν τῷ οἴκῳ σου, 30 (35)
καὶ φαντασιοκοπῶν ἐν τοῖς οἰκέταις σου.

NA^c 17 om δε NA^c | βασανίζει NA^c* (-σει NA^{c,a}) | ἐμπιστευση B^bA ἐνπιστευσει C |
πειρασει] περασει NA^c* (-σει NA^{c,a}) 18 ευφραίνει A 19 εγκαταλειψει NA^c*
21 επαγουσα] εναγουσα A^c* vid 23 μη] pr γ NA^{c,a} 24 om και παιδ. εν
ρ. γλωσσης C | παιδια NA | γλωσσης] γλωσσωδους NA^c* (-σσης NA^{c,a}) 25 αλη-
θεια (-θια NA) + κατα μηδεν NA^{c,a} | παιδευσιας NA^c* (α παιδ. NA¹) | εντραπηθι B^bNA^c
27 ανθρωπω μωρω σεαυτον NA^c 28 του θανατου] om του NA^c | αληθιας
NA^c 29 τραχυς] ταχυς NA^c* A θρασυς NA^{c,a} | γλωσση] ακροασει NA^c* | om και
2° C | τοις λογοις NA^{c,a} 30 τω οικω] τη οικια NA^c

- (36) 31 ³¹ μὴ ἔστω ἡ χεὶρ σου ἐκτεταμένη εἰς τὸ λαβεῖν, B
καὶ ἐν τῷ ἀποδιδόναι συννεσταλμένη.
- V 1 ¹ μὴ ἔπεχε ἐπὶ τοῖς χρήμασιν σου,
καὶ μὴ εἶπης Αὐτάρκη μοί ἐστιν.
- 2 ² μὴ ἐξακολούθει τῇ ψυχῇ σου καὶ τῇ ἰσχύι σου, πορεύεσθαι
ἐν ἐπιθυμίαις καρδίας σου·
- 3 ³ καὶ μὴ εἶπης Τίς με δυναστεύσει;
ὁ γὰρ κύριος ἐκδικῶν ἐκδικήσει σε.
- 4 ⁴ μὴ εἶπης Ἠμαρτον, καὶ τί μοι ἐγένετο;
ὁ γὰρ κύριός ἐστιν μακρόθυμος.
- 5 ⁵ περὶ ἐξίλασμού μὴ ἄφοβος γίνου,
προσθῆναι ἁμαρτίαν ἐφ' ἁμαρτίαις·
- 6 ⁶ καὶ μὴ εἶπης Ὁ οἰκτειρμός αὐτοῦ πολὺς,
τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν μου ἐξιλάσεται·
- (7) ⁽⁷⁾ ἔλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ' αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς καταπαύσει ὁ θυμὸς αὐτοῦ.
- (8) 7 ⁷ μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέψαι πρὸς Κύριον,
καὶ μὴ ὑπερβάλλου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας·
- (9) ⁽⁹⁾ ἐξάπινα γὰρ ἐξελεύσεται ὀργὴ Κυρίου,
καὶ ἐν καιρῷ ἐκδικήσεως ἐξολῇ.
- (10) 8 ⁸ μὴ ἔπεχε ἐπὶ χρήμασιν ἀδίκους·
οὐδὲν γὰρ ὠφελήσεις ἐν ἡμέρᾳ ἐπαγωγῆς.
- (11) 9 ⁹ μὴ λίκμα ἐν παντὶ ἀνέμῳ,
καὶ μὴ πορεύου ἐν πάσῃ ἀτραπῷ·
οὕτως ὁ ἁμαρτωλὸς ὁ δίγλωσσος.
- (12) 10 ¹⁰ ἴσθι ἐστηριγμένος ἐν συνέσει σου,
καὶ εἰς ἔστω σου ὁ λόγος.
- (13) 11 ¹¹ γίνου ταχύς ἐν ἀκροάσει σου,
καὶ ἐν μακροθυμίᾳ φθέγγου ἀπόκρισιν.

31 μῆ] pr και φ Ν* (improb και φ Ν¹) V 2—3 om μῆ εξακολουθεῖ... ΝAC
δυναστεύσει Ν* hab μῆ ἐξ ακ. τη ψυχη σου [χ] τη ισχυι σου πορευεσθαι
(hucusque sup ras) εν επιθυμια καρδια (sic) σου μῆ επης (sic) τις με δυνα-
στευσει· Ν^{c.c}(vid) | om πορευεσθαι εν επιθ. καρδιας σου AC | καρδιας B*
3 om μῆ C | om σε ΝA 4 om και C | om ο γαρ κυριος εστιν μακρο-
θυμος C 6 οικτιρμος Bb ΝA | αυτου 2° αυτω ΝAC | καταπαυσεται Ν*
(-σει Ν^{c.a}) 7 προς] επι Ν | οργη] pr η Ν | Κυριου] αυτου Ν* κυ η ως
μελισσαι εκτριβηση Ν^{c.a} | εν καιρω] εν τω κ. Ν* (om τω Ν^{c.a}) εξελουσα C
8 ωφελησει Ν* A + σε Ν^{c.a} 9 λιγμα C | om και C 10 om σου
1° C^{fort} | εις] εισθι Ν* (εις Ν^{c.a})

- Ε** ¹²εἰ ἔστιν σοι σύνεσις, ἀποκρίθητι τῷ πλησίον· 12 (14)
 εἰ δὲ μή, ἡ χεὶρ σου ἔστω ἐπὶ στόματί σου.
¹³δόξα καὶ ἀτιμία ἐν λαλιᾷ. 13 (15)
 καὶ γλῶσσα ἀνθρώπου πτώσις αὐτῷ.
¹⁴μὴ κληθῆς ψίθυρος, 14 (16)
 καὶ τῇ γλώσῃ σου μὴ ἐνεδρευθῆς.
⁽¹⁷⁾ἐπὶ γὰρ τῷ κλέπτῃ ἐστὶν αἰσχύνη, (17)
 καὶ κατάγνωσις πονηρὰ ἐπὶ διγλώσσου.
¹⁵ἐν μεγάλῳ καὶ ἐν μικρῷ μὴ ἀγνόει, 15 (18)
 καὶ ἀντὶ φίλου μὴ γίνου ἐχθρός· 1 VI
 ὄνομα γὰρ πονηρὸν αἰσχύνη, καὶ ὄνειδος κληρονομῆσει·
 οὕτως ὁ ἁμαρτωλὸς ὁ διγλωσσος.
⁴μὴ ἐπάρῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ ψυχῆς σου, 2
 ἵνα μὴ διαρπαγῇ ὡς ταῦρος ἡ ψυχὴ σου·
³τὰ φύλλα σου καταφάγεται 3
 καὶ τοὺς καρπούς σου ἀπολέσεις,
 καὶ ἀφήσεις σεαυτὸν ὡς ξύλον ξηρόν.
⁴Ψυχὴ πονηρὰ ἀπολεῖ τὸν κτησάμενον αὐτήν, 4
 καὶ ἐπίχαρμα ἐχθρῶν ποιήσει αὐτόν.
⁵λάρυγξ γλυκὺς πληθυνεὶ φίλους αὐτοῦ, 5
 καὶ γλῶσσα εὐλαὸς πληθυνεὶ εὐπροσήγορα.
⁶οἱ εἰρηνεύοντές σοι ἔστωσαν πολλοί, 6
 οἱ δὲ σύμβουλοί σου εἰς ἀπὸ χιλίων.
⁷εἰ κτᾶσαι φίλον, ἐν πειρασμῷ κτῆσαι αὐτόν, 7
 καὶ μὴ ταχὺ ἐμπιστεύσῃς αὐτῷ.
⁸ἔστιν γὰρ φίλος ἐν καιρῷ αὐτοῦ, 3
 καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου·
⁹καὶ ἔστιν φίλος μετατιθέμενος εἰς ἐχθραν, 9
 καὶ μάχην ὀνειδισμού σου ἀποκαλύψει·
¹⁰καὶ ἔστιν φίλος κοινωνὸς τραπέζων, 10
- ΝΑC** ¹²om σοι C | εστω] εσται C | επι] εν C | στοματι] pr τω **NC** ¹³λαλλια **NC** ¹⁴λαλια **NC** ¹⁴ενεδρευθης] ενεδρευε **B^{ab}NC** | ονηρα **NC** ¹⁵(πον. **NC**) VI 1
 χυνην **NC** ²διαρπαγη] αρπαγη **NC** ³αφησεις σεαυτον] αφησεις
 αυτον **NC** ⁴αφησεις σε (nisi potius αφησει σε) **NC** ⁵εχθροις **NC** ⁶εστωσαν] + σοι **NC** ⁷ενπιστευσης **NC** ⁸9—10 om
 και εστιν...θλιψεως σου **NC** ⁹εχθρον **AC** | μαχη C

- καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου· B
- 11 ¹¹ καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς σου ἔσται ὡς σύ,
καὶ ἐπὶ τοὺς οἰκέτας σου παρρησιάζεται·
- 12 ¹² ἂν ταπεινωθῇς, ἔσται κατὰ σοῦ,
καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσεται.
- 13 ¹³ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σου διαχωρίσθητι,
καὶ ἀπὸ τῶν φίλων σου πρόσεχε.
- 14 ¹⁴ φίλος πιστὸς σκέπη κραταία·
ὁ δὲ εὐρὼν αὐτόν, εὗρεν θησαυρόν.
- 15 ¹⁵ φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα,
καὶ οὐκ ἔστιν σταθμὸς τῆς καλλονῆς αὐτοῦ.
- 16 ¹⁶ φίλος πιστὸς φάρμακον ζωῆς,
καὶ οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐύρησόνουσιν αὐτόν.
- 17 ¹⁷ ὁ φοβούμενος Κύριον εὐθυνεῖ φιλίαν αὐτοῦ,
ὅτι κατ' αὐτόν οὕτως καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ.
- 18 ¹⁸ Τέκνον, ἐκ νεότητός σου ἐπίλεξαι παιδίαν,
καὶ ἕως πολίων εὐρήσεις σοφίαν·
- 19 ¹⁹ ὥς ὁ ἀροτριῶν καὶ ὁ σπείρων πρόσελθε αὐτῇ,
καὶ ἀνάμενε τοὺς ἀγαθοὺς καρποὺς αὐτῆς·
- (20) ⁽²⁰⁾ ἐν γὰρ τῇ ἐργασίᾳ αὐτῆς ὀλίγον κοπιάσεις,
καὶ ταχὺ φάγεσαι τῶν γεννημάτων αὐτῆς.
- (21) ²⁰ ὥς ταχεῖά ἐστιν σφόδρα τοῖς ἀπαιδευτοῖς,
καὶ οὐκ ἔμμενεί ἐν αὐτῇ ἀκάρδιος·
- (22) ²¹ ὥς λίθος δοκιμασίας ἰσχυρὸς ἔσται ἐπ' αὐτῷ,
καὶ οὐ χρονιεῖ ἀποριῖν αὐτήν.
- (23) ²² σοφία γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐστιν,
καὶ οὐ πολλοῖς ἐστιν φανερά.
- (24) ²³ ἄκουσον, τέκνον, καὶ δέξαι γνώμην μου,
καὶ μὴ ἀπαναίνου τὴν συμβουλίαν μου·
- (25) ²⁴ καὶ εἰσένεγκον τοὺς πόδας σου εἰς τὰς πῆδας αὐτῆς,
καὶ εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς τὸν τράχηλόν σου·
- 11 οικεταῖς $\aleph^*$ (-τας $\aleph^{c,a}$) 12 ταπεινωθῆς ἐσται] ταπεινωθήσεται C $\aleph$ AC
14 ευρε C 15 ἐστιν σταθμὸς A | om αὐτοῦ C 16 Κυριον] pr τον $\aleph$ C
17 οἱ πλησιον $\aleph^*$ (ras i 1° $\aleph^?$) 18 om σου $\aleph$ | παιδεῖαν B^{ab} A | σοφίαν]
χαριν $\aleph$ 19 ο ἀροτριων] om ο $\aleph$ | ο σπειρων] om ο $\aleph^*$ (hab ο $\aleph^{c,a}$) pr ως
AC 20 ταχεια] τραχεια B^c $\aleph$ AC 21 ισχυρος] ισχυς $\aleph^*$ ισχυρος (sic)
 $\aleph^{c,a}$ | ἐσται] ἐστιν $\aleph^{c,a}$ | ἀποριψαι B[?] (-ρειψ. B^{*})] ἀπορριψαι $\aleph$ (-ρειψ.) AC
22 om ἐστιν 1° $\aleph$ | ἐστι (2°) C 23 δεξαι] εκδεξαι $\aleph$ A | γνωμην] pr την
 $\aleph$ AC 24 om και 1° $\aleph$ | εισενεγκαι A

- B 25 ὑπόθεσ τὸν ὁμὸν σου καὶ βάσταξον αὐτήν, 25 (26)
καὶ μὴ προσοχθίσης τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς·
26 ἐν πάσῃ ψυχῇ σου πρόσελθε αὐτῇ, 26 (27)
καὶ ἐν ὅλῃ δυνάμει σου συντήρησον τὰς ὁδοὺς αὐτῆς.
27 ἐξίχνευσον καὶ ζήτησον, καὶ γνωσθήσεται σοι, 27 (28)
καὶ ἐγκρατὴς γενόμενος μὴ ἀφῆς αὐτήν·
28 ἐπ' ἐσχάτων γὰρ εὐρήσεις τὴν ἀνάπαυσιν αὐτῆς, 28 (29)
καὶ στραφήσεται σοι εἰς εὐφροσύνην·
29 καὶ ἔσονται σοι αἱ πέδαι εἰς σκέπην ἰσχύος, 29 (30)
καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς εἰς στολὴν δόξης.
30 κόσμος γὰρ χρύσεός ἐστιν ἐπ' αὐτῆς, 30 (31)
καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς κλῶσμα ὑακίνθινον·
31 στολὴν δόξης ἐνδύσῃ αὐτήν, 31 (32)
καὶ στέφανον ἀγαλλιάματος περιθήσεις σεαυτῷ.
32 ἐὰν θέλῃς, τέκνον, παιδευθήσῃ, 32 (33)
καὶ ἐὰν δῶς τὴν ψυχὴν σου, πανοῦργος ἔσῃ·
33 ἐὰν ἀγαπήσῃς ἀκούειν, ἐκδέξῃ, 33 (34)
καὶ ἐὰν κλίνῃς τὸ οὖς σου, σοφὸς ἔσῃ.
34 ἐν πλήθει πρεσβυτέρων στῆθι· 34 (35)
καὶ τίς σοφός; αὐτῷ προσκολλήθητι.
35 πᾶσαν διήγησιν θείαν θέλε ἀκούειν, 35
καὶ παροιμίας συνέσεως μὴ ἐκφευγέτωσάν σε.
36 ἐὰν ἴδῃς συνετόν, ἔθρβιζε πρὸς αὐτόν, 36
καὶ βαθμοὺς θυρῶν αὐτοῦ ἐκτριβέτω ὁ πούς σου.
37 διανοοῦ ἐν τοῖς προστάγμασιν Κυρίου, 37
καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ μελέτα διὰ παντός·
αὐτὸς στηριεῖ τὴν καρδίαν σου,
καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς σοφίας σου δοθήσεται σοι.

1 Μὴ ποίει κακά, καὶ οὐ μὴ σε καταλάβῃ κακόν·

1

VII

- NA C 25 τοῖς δεσμοῖς] pr εν Ν* (improb εν Ν^{c.a}) 26 ὀλῃ] παυῃ C | συντη-
ρησον] τηρησον NA [τας οὐδ sup ras Bab^{vid} 27 ζητησον] + αὐτην Ν^{c.a} |
αὐτην] η sup ras A^a 28 αὐτῆς] σου C 29 πέδαι] παιδεις A |
κλάδοι] κλοιοι AC 30 ante κοσμος 3 fere litt (forte κοσ) ras C²
31 ἐνδύσεις Ν* -σει Ν^{c.a} | ἀγαλλιασματος A 32 εαν 1°] + γαρ Ν* (om
γαρ Ν^{c.a}) | ὧς] ἐπιδως NA C 33 εαν 1°] pr και A | κλινῃς] ἐκκλινῃς Ν
34 αὐτων Ν* (-τω Ν^{c.a}) 35 ἀκουειν] ακροασθαι NA C | ἐκφυγετωσαν
Ν* (εκφευγ. Ν^{c.a}) A 36 ειδῃς C | θυρων B* fort NA C | τριβων (τριβ
sup ras) B^{ab} | εκτριβετω] εκτριβ sup ras B^{ab} 37 om σου 2° NA C
VII 1 μῃ] insep κα Ν* (improb κα Ν¹) | om σε Ν

- 2 ²ἀπόστηθι ἀπὸ ἀδίκου, καὶ ἐκκλινεῖ ἀπὸ σοῦ. B
- 3 ³υἱέ, μὴ σπεῖρε ἐπ' αὐλακας ἀδικίας,
καὶ οὐ μὴ θερίσῃς αὐτὰς ἐπταπλασίως.
- 4 ⁴μὴ ζῆτει παρὰ Κυρίου ἡγεμονίαν,
μηδὲ παρὰ βασιλέως καθέδραν δόξης.
- 5 ⁵μὴ δικαιοῦ ἔναντι Κυρίου,
καὶ παρὰ βασιλεῖ μὴ σοφίζου.
- 6 ⁶μὴ ζῆτει γενέσθαι κριτῆς,
μὴ οὐκ ἐξισχύσεις ἐξᾶραι ἀδικίας·
μὴ ποτε εὐλαβηθῇς ἀπὸ προσώπου δυνάστου,
καὶ θήσεις σκάνδαλον ἐν εὐθύτητί σου.
- 7 ⁷μὴ ἀμάρτανε εἰς πλῆθος πόλεως,
καὶ μὴ καταβάλῃς σεαυτὸν ἐν ὄχλῳ.
- 8 ⁸μὴ καταδεσμεύσῃς δις ἁμαρτίαν,
ἐν γὰρ τῇ μιᾷ οὐκ ἀθῶος ἔσῃ.
- (11) 9 ⁹μὴ εἴπῃς Τῷ πλήθει τῶν δώρων μου ἐπόψεται,
καὶ ἐν τῷ προσενέγκαι με θεῷ ὑψίστῳ προσδέξεται.
- 10 ¹⁰μὴ ὀλιγοψυχήσῃς ἐν τῇ προσευχῇ σου,
καὶ ἐλεημοσύνην ποιῆσαι μὴ παρίδῃς.
- (12) 11 ¹¹μὴ καταγέλα ἄνθρωπον ὄντα ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ·
ἔστιν γὰρ ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν.
- (13) 12 ¹²μὴ ἀροτρία ψεύδους ἐπ' ἀδελφῷ σου,
μηδὲ φίλῳ τὸ ὅμοιον ποίει.
- (14) 13 ¹³μὴ θέλε ψεύδεσθαι πᾶν ψεύδους·
ὁ γὰρ ἐνδελεχισμὸς αὐτοῦ οὐκ εἰς ἀγαθόν.
- (15) 14 ¹⁴μὴ ἀδολέσχει ἐν πλήθει πρεσβυτέρων,[†] C
καὶ μὴ δευτερώσῃς λόγον ἐν προσευχῇ σου.
- (16) 15 ¹⁵μὴ μισήσῃς ἐπίπονον ἐργασίαν
καὶ γεωργίαν ὑπὸ Ὑψίστου ἐκτισμένην.
- (17) 16 ¹⁶μὴ προσλογίζου σεαυτὸν ἐν πλήθει ἁμαρτωλῶν·
- (19) 17 ¹⁷ταπεινώσον σφόδρα τὴν ψυχὴν σου.
- (18) 16 ¹⁶μνήσθητι ὅτι ὀργὴ οὐ χρονεῖ,
- (19) 17 ¹⁷ὅτι ἐκδίκησις ἀσεβοῦς πῦρ καὶ σκώληξ.

2 ἀδικου] κακου C   3 σπειρης C | αυτας] αυτα BAC | επταπλασια A BAC
4 ηγεμονιαν παρα κυ B   6 εξισχυσεις] ισχυσεις BAC (εισχ.) | εξαιραι] pr e
C   8 καταδεσμευσεις C | τη μια] om τη BA   9 εποψομαι A | θεω] kw
B* (θω B^{c.a}) | προσδεξεται] et sup ras A^a   10 παρειδης AC   11 αν-
θρωπον οντα] ανου B | ανυψων] pr o B^{c.a}   12 φιλω] pr επι B^{c.a}   16—17 μνη-
σθητι...χρονιει ante ταπεινωσον...σου BA   17 εκδικησεις BA

- B 18 μὴ ἀλλάξῃς φίλον ἔνεκεν ἀδιαφόρου, 18 (20)
μηδὲ ἀδελφὸν γνήσιον ἐν χρυσίῳ Σουφείρ.
19 μὴ ἀστόχει γυναικὸς σοφῆς καὶ ἀγαθῆς, 19 (21)
καὶ γὰρ χάρις αὐτῆς ὑπὲρ τὸ χρυσίον.
20 μὴ κακώσῃς οἰκέτην ἐργαζόμενον ἐν ἀληθείᾳ, 20 (22)
μηδὲ μίσθιον διδόντα ψυχὴν αὐτοῦ.
21 οἰκέτην ἀγαθὸν ἀγαπάτω σου ἡ ψυχὴ· 21 (23)
μὴ στέρησῃς αὐτὸν ἐλευθερίας.
22 Κτήνη σοὶ ἐστίν; ἐπισκέπτου αὐτά, 22 (24)
καὶ εἰ ἔστιν σοι χρήσιμα, ἐμμενέτω σοι.
23 τέκνα σοὶ ἐστίν; παίδευσον αὐτά, 23 (25)
καὶ κάμψον ἐκ νεότητος τὸν τράχηλον αὐτῶν.
24 θυγατέρες σοὶ εἰσιν; πρόσσεχε τῷ σώματι αὐτῶν, 24 (26)
καὶ μὴ ἰλαρώσῃς πρὸς αὐτὰς τὸ πρόσωπόν σου.
25 ἔκδου θυγατέρα, καὶ ἔση τετελεκὼς ἔργον μέγα, 25 (27)
καὶ ἀνδρὶ συνετῷ δώρησαι αὐτήν.
26 γυνὴ σοὶ ἐστίν κατὰ ψυχὴν; μὴ ἐκβάλῃς αὐτήν. 26 (28)
27 ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ⁽²⁹⁾δόξασον τὸν πατέρα σου, 27 (29)
καὶ μητρὸς ὠδίνῃς μὴ ἐπιλάβῃ·
28 μνησθητι ὅτι δι' αὐτῶν ἐγενήθης, 28 (30)
καὶ τί ἀνταποδώσεις αὐτοῖς καθὼς αὐτοὶ σοί;
29 ἐν ὅλῃ ψυχῇ σου εὐλαβοῦ τὸν κύριον, 29 (31)
καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ θαύμαζε·
30 ἐν ὅλῃ δυνάμει ἀγάπησον τὸν ποιήσαντά σε, 30 (32)
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλίπῃς.
31 φοβοῦ τὸν κύριον καὶ δόξασον ἱερέα, 31 (33)
⁽³⁴⁾καὶ δὸς τὴν μερίδα αὐτῷ καθὼς ἐντέταλταί σοι ἀπ' ἀρχῆς, (34)
⁽³⁵⁾καὶ περὶ πλημμελίας καὶ δόσιν βραχιόνων (35)
καὶ θυσίαν ἀγιασμοῦ καὶ ἀπαρχήν.

NA 18 om ενεκεν NA 19 και γαρ χαρις] η γαρ χ. N¹ (incep η χ N*) A
20 ψυχην] pr την NA 21 αγαθον] συνετον NA 24 ιλαρωσης]
ιλαρυνης N | προς] incep α N* (improb α N¹) προς αυτα A 25 τετε-
λιωκως N* (τετελεκως N^{c.a}) | αυτην]+ και μισουμενω (μισουση σε N^{c.a}) μη
εμπιστευσης σεαυτον N* (post 26 ponit vult N^{c.a}) 26 ψυχην] pr την N
27 καρδια] δυναμι A + σου NA | ον N* (τον N¹) 28 εγεννηθης NA
30 δυναμει]+ σου N | λειτουργους αυτου] λειτουργουντας (λειτ. N^{c.c}) αυτω N*
(-γους αυτου N^{c.a}) | εγκαταλιπης N εγκαταλειπης A 31 απ αρχης] απαρ-
χην B^{ab} NA (c seqq coniung B^{NA}) | πλημμελειας B^{ab} | βραχιονος N* (-νων
N^{c.a}) | απαρχην]+ αγωνιων NA

- (36) 32 ³²καὶ πτωχῷ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου, B
 ἵνα τελειωθῇ ἡ εὐλογία σου.
 (37) 33 ³³χάρις δόματος ἔναντι παντὸς ζῶντος,
 καὶ ἐπὶ νεκρῷ μὴ ἀποκωλύσης χάριν.
 (38) 34 ³⁴μὴ ὑστέρει ἀπὸ κλαίωντων,
 καὶ μετὰ πενθύντων πένθησον.
 (39) 35 ³⁵μὴ ὄκνει ἐπισκέπτεσθαι ἄρρωστον·
 ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων ἀγαπηθήσῃ.
 (40) 36 ³⁶ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις σου μιμνήσκου τὰ ἔσχατά σου,
 καὶ εἰς τὸν αἰῶνα οὐχ ἁμαρτήσεις.

- VIII 1 ¹Μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου δυνάστου,
 μή ποτε ἐμπέσης εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ.
 2 ²μὴ ἔριζε μετὰ ἀνθρώπου πλουσίου,
 μή ποτε ἀντιστήσῃ σου τὴν ὀλκὴν·
 (3) ⁽³⁾πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν τὸ χρυσίον,
 καὶ καρδίας βασιλέων ἐξέκλινεν.
 (4) 3 ³μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου γλωσσώδους,
 καὶ μὴ ἐπιστοιβάσης ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ξύλα.
 (5) 4 ⁴μὴ πρόσπαιζε ἀπαιδεύτῳ,
 ἵνα μὴ ἀτιμάζωνται οἱ πρόγονοί σου.
 (6) 5 ⁵μὴ ὀνειδίξει ἀνθρωπον ἀποστρέφοντα ἀπὸ ἁμαρτίας·
 μνήσθητι ὅτι πάντες ἐσμέν ἐν ἐπιτίμοις.
 (7) 6 ⁶μὴ ἀτιμάσης ἀνθρωπον ἐν γῆρει αὐτοῦ,
 καὶ γὰρ ἐξ ἡμῶν γηράσκουσιν.
 (8) 7 ⁷μὴ ἐπίχαιρε ἐπὶ νεκρῷ·
 μνήσθητι ὅτι πάντες τελευτῶμεν.
 (9) 8 ⁸μὴ παρίδῃς διήγημα σοφῶν,
 καὶ ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτῶν ἀναστρέφου·
 (10) ⁽¹⁰⁾ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ παιδείαν
 καὶ λειτουργῆσαι μεγιστᾶσιν.
 (11) 9 ⁹μὴ ἀστόχει διηγήματος γερόντων,
 καὶ γὰρ αὐτοὶ ἔμαθον παρὰ τῶν πατέρων αὐτῶν·
 (12) ⁽¹²⁾ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ σύνεσιν καὶ ἐν καιρῷ χρείας
 δοῦναι ἀπόκρισιν.

33 χαρις] χαρισμα B* 35 ἄρρωστον]+ ἀνθρωπον (sic) B* 36 πασιν A B A
 VIII 2 ἀντιστήσῃ B* (-στήσῃ B^b) ἀντιστῇ A | τὴν ὀλκην σου B* (σου τὴν
 ο. B^{c.a}) 5 ἐπιτιμοῖς B^{ab} B^{c.c} (vid) 6 ἀνθρωπον] ἀνδρα A | γηρα B A
 8 παρειδῃς B* (παριδ. B^b) A | παιδείαν (-διαν A)] σοφίαν B

- II ¹⁰ μὴ ἔκκαίε ἀνθρακας ἀμαρτωλοῦ, 10 (13)
 μὴ ἐμπυρισθῆς ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ.
¹¹ μὴ ἐξαναστῆς ἀπὸ προσώπου ὑβριστοῦ, 11 (14)
 ἵνα μὴ ἐγκαθίσῃ ὡς ἔνεδρον τῷ στόματί σου.
¹² μὴ δανίσῃς ἀνθρώπῳ ἰσχυροτέρῳ σου, 12 (15)
 καὶ ἐὰν δανίσῃς, ὡς ἀπολωλεκὸς γίνου.
¹³ μὴ ἐγγυήσῃ ὑπὲρ δυνάμιν σου, 13 (16)
 καὶ ἐὰν ἐγγυήσῃ, ὡς ἀποτίσῃς φρόντιζε.
¹⁴ μὴ δικάζου μετὰ κριτοῦ· 14 (17)
 κατὰ γὰρ τὴν δόξαν αὐτοῦ κρινούσιν αὐτῷ.
¹⁵ μετὰ τολμηροῦ μὴ πορεύου ἐν ὁδῷ, 15 (18)
 ἵνα μὴ καταβαρύνῃται κατὰ σοῦ.
 § C ¹⁵ αὐτὸς γὰρ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιήσῃ, 16 (19)
 καὶ τῇ ἀφροσύνῃ αὐτοῦ συναπολῇ.
¹⁶ μετὰ θυμώδους μὴ ποιήσῃς μάχην, 16 (19)
 καὶ μὴ διαπορεύου μετ' αὐτοῦ τὴν ἔρημον·
 ὅτι ὡς οὐδὲν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ αἶμα,
 καὶ ὅπου οὐκ ἔστιν βοήθεια καταβαλεῖ σε.
¹⁷ μετὰ μωροῦ μὴ συμβουλευέου, 17 (20)
 οὐ γὰρ δυνήσεται λόγον στέξαι.
¹⁸ ἐνώπιον ἀλλοτρίου μὴ ποιήσῃς κρυπτόν, 18 (21)
 οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται.
¹⁹ παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔκφαινε σὴν καρδίαν, 19 (22)
 καὶ μὴ ἀναφερέτω σοι χάριν.

¹ Μὴ ζήλου γυναῖκα τοῦ κόλπου σου, 1 IX
 μηδὲ διδάξης ἐπὶ σεαυτὸν παιδείαν πονηράν·
² μὴ δῶς γυναικὶ τὴν ψυχὴν σου, 2
 ἐπιβῆναι αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἰσχύν σου.
³ μὴ ὑπάντα γυναικὶ ἐταιριζομένη, 3
 μή ποτε ἐμπέσῃς εἰς τὰς παγίδας αὐτῆς.

§ AC 10 εκκαίε B εκκεε A | ανθρακα K* (-кас K^{c.a}) | ενπυρισθης KA 11 εγκα-
 θιση B^bA (εγκαθεισ.) 12 δανεισης bis B^{ab} 13 αποτιζων B* (-σων
 B^{ab}) 15 καταβαρυνηται] βαρυνη τα K* βαρυνηται K^{c.a}A | φροσυννη K*
 (αφρ. K¹) 16 ποιησης] ποιησις C | εστι C | καταβαλλει K* (-βαλει K^{c.a})
 17 συνβουλευου K 19 σην (η vel non inst B^b vel instaurata evan) καρ-
 διαν] καρδιαν σου KA IX 1 παιδειαν (-διαν AC)] καρδιαν K (pr ε K*
 improb ε et καρ ex πι (? παι) fec K¹ (vid))

- 4 ⁴μετὰ ψαλλούσης μὴ ἐνδελέχιζε, B
 μὴ ποτε ἄλῳς ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασιν αὐτῆς.
 5 ⁵παρθένον μὴ καταμάνθανε,
 μὴ ποτε σκανδαλισθῆς ἐν τοῖς ἐπιτιμίαις αὐτῆς.
 6 ⁶μὴ δῶς πόρναις τὴν ψυχὴν σου,
 ἵνα μὴ ἀπολέσης τὴν κληρονομίαν σου.
 7 ⁷μὴ περιβλέπου ἐν ῥύμαις πόλεως,
 καὶ ἐν ταῖς ἐρήμοις αὐτῆς μὴ πλανῶ.
 8 ⁸ἀπόστρεψον ὀφθαλμὸν ἀπὸ γυναικὸς εὐμόρφου,
 καὶ μὴ καταμάνθανε κάλλος ἀλλότριον.
 (9) ⁽⁹⁾ἐν κάλλει γυναικὸς πολλοὶ ἐπλανήθησαν,
 καὶ ἐκ τούτου φιλία ὡς πῦρ ἀνακαίεται.
 (12) 9 ⁹μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ κάθου τὸ σύνολον,
 (13) ⁽¹³⁾καὶ μὴ συμβολοκοπήσης μετ' αὐτῆς ἐν οἴνῳ.
 μὴ ποτε ἐκκλίνη ἡ ψυχὴ σου ἐπ' αὐτήν,
 καὶ τῷ πνεύματί σου ὀλισθήσης εἰς ἀπώλειαν.
 (14) 10 ¹⁰Μὴ ἐγκαταλίπης φίλον ἀρχαῖον,
 ὃ γὰρ πρόσφατος οὐκ ἔστιν ἔφισος αὐτῷ.
 (15) ⁽¹⁵⁾οἶνος νέος φίλος νέος.
 ἐὰν παλαιωθῇ, μετ' εὐφροσύνης πίεσαι αὐτόν.
 (16) 11 ¹¹μὴ ζηλώσης δόξαν ἁμαρτωλοῦ.
 οὐ γὰρ οἶδας τί ἔσται ἡ καταστροφή αὐτοῦ.
 (17) 12 ¹²μὴ εὐδοκήσης ἐν εὐδοκίᾳ ἀσεβῶν,
 μνήσθητι ὅτι ἕως ἄδου οὐ μὴ δικαιωθῶσιν.
 (18) 13 ¹³μακρὰν ἄπεχε ἀπὸ ἀνθρώπου ὃς ἔχει ἐξουσίαν τοῦ φονεῦσαι,
 καὶ οὐ μὴ ὑποπτεύσης φόβον θανάτου.

4 ψαλλούσης] superscr λυρίζουσης B^a | ἐνδελέχιζε] superscr συνήχιζε B^a | NAC
 αλως] adnot πιασθεῖς B^amg 5 σκανδαλισθῆς] σκανδαλιση (σ 1° ex e ut
 vid) σε N^t 6 ἵνα μὴ ἀπολ. τὴν κλ. σου] ἵνα μὴ ἀτιμαζῶνται οἱ προγονοί
 σου N^t (hab ἵνα μὴ ἀπολ. τῇ κλ. σου N^{c.a}) 7 ἐρημοῖς] ρυμῖς N^t (ερ.
 N^{c.a}) 8 ὀφθαλμὸν]+σου N^{c.a}C | om και 1° C | καταμάνθανε κάλλος
 ἀλλότριον] ἀνε κάλλος ἀλλοτρι sup ras C^a | εκ τουτου] pr η C 9 μετὰ
 sup ras A^a | συμβολοκοπήσης N^t | εν οινω μετ αυτης N^{c.a} | επ] εις C |
 ολισθήσης] ολισθῆς NC ολισθήση B^avid A | απωλιαν C 10 ἐγκαταλι-
 πης N^t εγκαταλείπης A | ἐφ' ἵσος B^t (apostroph non inst B^b) ἐπισος A | εαν]
 +δε C | μετ] ετ N^t (μ. N^{c.a}) | ευφροσυνη A 11 τι] τις N^t (s ras N^t) A
 12 om εν NAC | ευδοκiais NC (-κειαις) | δικαιωθωσι C 13 ἐξουσίας N^t
 (-σιαν N^{c.a}) | φονευσαι] φονευειν B^{ab}NAC | υποπτευσης] υποπνευσης C | φοβω
 N^t (φοβον N^{c.a})

- B ⁽¹⁹⁾ *κἂν προσέλθης, μὴ πλημμελήσης,* (19)
ἵνα μὴ ἀφέληται τὴν ζωὴν σου·
⁽²⁰⁾ *ἐπίγνωθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνεις,* (20)
καὶ ἐπὶ ἐπάλξεων πόλεων περιπατεῖς.
¹⁴ *κατὰ τὴν ἰσχύν σου στόχασαι τοὺς πλησίον,* 14 (21)
καὶ μετὰ σοφῶν συμβουλευέου·
¹⁵ *καὶ μετὰ συνετῶν ἔστω ὁ διαλογισμός σου,* 15 (22)
καὶ πᾶσα διήγησίς σου ἐν νόμῳ Ὑψίστου.
¹⁶ *ἄνδρες δίκαιοι ἔστωσαν σύνδειπνοὶ σου,* 16 (23)
καὶ ἐν φόβῳ Κυρίου ἔστω τὸ καύχημά σου.
¹⁷ *ἐν χειρὶ τεχνιτῶν ἔργον ἐπαινεσθήσεται,* 17 (24)
καὶ ὁ ἡγούμενος λαοῦ σοφὸς ἐν λόγῳ αὐτοῦ.
¹⁸ *φοβερὸς ἐν πόλει αὐτοῦ ἀνὴρ γλωσσώδης,* 18 (25)
καὶ ὁ προπετής ἐν λόγῳ αὐτοῦ μισηθήσεται.

- ¹ *Κριτὴς σοφὸς παιδεύσει τὸν λαὸν αὐτοῦ,* 1 X
καὶ ἡγεμονία συνετοῦ τεταγμένη ἔσται.
² *κατὰ τὸν κριτὴν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ οὕτως καὶ οἱ λειτουργοὶ αὐτοῦ,*
καὶ κατὰ τὸν ἡγούμενον τῆς πόλεως πάντες οἱ κατοικούντες αὐτήν.
³ *βασιλεὺς ἀπαίδευτος ἀπολεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ,* 3
καὶ πόλις οἰκισθήσεται ἐν συνέσει δυναστῶν.
⁴ *ἐν χειρὶ Κυρίου ἐξουσία τῆς γῆς,* 4
καὶ τὸν χρήσιμον ἐγερεῖ εἰς καιρὸν ἐπ' αὐτῆς.
⁵ *ἐν χειρὶ Κυρίου εὐοδία ἀνδρός,* 5
καὶ προσώπῳ γραμματέως ἐπιθήσει δόξαν αὐτοῦ.
⁶ *Ἐπὶ παντὶ ἀδικήματι μὴ μνηιάσης τῷ πλησίον,* 6
καὶ μὴ πρᾶσσε μηδὲν ἐν ἔργοις ὕβρεως.

NA^C 13 *καν]* *και μην* NA* (*καν* NA^{c,a}) | *αφελη* A | *παγιδος* A | *διαβεννεις* C | *πο-*
λεως NA* (-*λεων* NA^{c,a}) C 14 *τους πλησιον]* *τω* πλ. A *του* πλ. C | *συμβου-*
λευου] *βουλευου* NA 15 *om* *και* 1° NA^C | *διηγησις]* *pr* η NA^{c,a} AC 16 *om*
σου 2° C 17 *επαινεθησεται* B^b NA^c? C (*επενεθ.*) | *λογοις* NA* (-*γω* NA^{c,a})
18 *πολει]* *λογω* C | *πρεπετης* A | *λογω]* ...ω C (*ras aliq* NA^{avid}) X 1 *om*
και C 2 *om* *αυτου* 1° NA^{c,a} | *om* *και* 1° NA* (*hab* γ NA^{c,a}) AC | *αυτην]*
αυτης C 4 *εξουσια]* *pr* η NA | *εγειρει* C 4—5 *inter* *καιρον* *et* *ανδρος*
ras *plus* *quam* 3 *stichos* C[†] 5 *γραμματεως]* *pr* *vid* *δοξης* NA^{c,a} | *om*
αυτου NA^{c,a} 6 *μνηισης* NA^{avid} *μνηισης* A

- 7 ⁷μισητὴ ἔναντι Κυρίου καὶ ἀνθρώπων ὑπερηφανία, B
καὶ ἐξ ἀμφοτέρων πλημμελήσει ἄδικα.
- 8 ⁸βασιλεία ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος μετáγεται
διὰ ἀδικίας καὶ ὕβρεις καὶ χρήματα.
- 9 ⁹τί ὑπερηφανεύεται γῆ καὶ σποδός;
ὅτι ἐν ζωῇ ἔρριψα τὰ ἐνδόσθια αὐτοῦ.
- (12) 10 ¹⁰μακρὸν ἀρρώστημα, σκώπτει ἰατρός·
καὶ βασιλεὺς σήμερον, καὶ αὐριον τελευτήσει.
- (13) 11 ¹¹ἐν γὰρ τῷ ἀποθανεῖν ἄνθρωπον κληρονομήσει ἐρπετὰ καὶ
θηρία, σκώληκας.
- (14) 12 ¹²ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἀνθρώπου ἀφισταμένου ἀπὸ Κυρίου,
(15) ⁽¹⁵⁾καὶ ἀπὸ τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν ἀπέστη ἡ καρδιά αὐτοῦ.
- 13 ¹³ὅτι ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἁμαρτία,
καὶ ὁ κρατῶν αὐτῆς ἐξομβρήσει βδέλυγμα.
- (16) ⁽¹⁶⁾διὰ τοῦτο παρεδόξασεν Κύριος τὰς ἐπαγωγάς,
καὶ κατέστρεψεν εἰς τέλος αὐτούς·
- (17) 14 ¹⁴θρόνους ἀρχόντων καθεῖλεν ὁ κύριος,
καὶ ἐκάθισεν πραεῖς ἀντ' αὐτῶν·
- (18) 15 ¹⁵ρίζας ἐθνῶν ἐξέτιλεν ὁ κύριος,
καὶ ἐφύτευσεν ταπεινοὺς ἀντ' αὐτῶν·
- (19) 16 ¹⁶χώρας ἐθνῶν κατέστρεψεν ὁ κύριος,
καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰς ἕως θεμελίῳ γῆς·
- (20) 17 ¹⁷ἐξήρανεν ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπώλεσεν αὐτούς,
καὶ κατέπαυσεν ἀπὸ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.
- (22) 18 ¹⁸οὐκ ἔκτισται ἀνθρώποις ὑπερηφανία,
οὐδὲ ὀργὴ θυμοῦ γεννήμασιν γυναικῶν.
- (23) 19 ¹⁹σπέρμα ἔντιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου·
σπέρμα ἔντιμον ποῖον; οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον.
σπέρμα ἄτιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου·

7 ὑπερηφανία] pr η Ν^{c.a, c.c} | πλημμεληση Ν*Α πλημμελία Ν^{c.a} | ἀδικία ΝΑC
ΝΑ ἀδικίαν C 8 ὕβρις ΝΑ 9 τί] + η C | ὑπερηφανεύεται C | ἐν ζωῇ
ἐρριψα] καὶ ἐν γῇ αὐτοῦ ἐκριψί Ν^{c.a} 10 σκοπτεῖ C | ἰατρον Ν^{c.a} | σήμερον
καὶ αὐριον] σ. καὶ αὐτος αὐριον Ν* os σ. αὐριον δε Ν^{c.a} | τελευτήσει] τελευτα C
11 ἀποθνεῖν Ν* (ἀποθαν. Ν¹) | ἀνθρωπον] αὐτον C | om σκώληκας Ν* s σκω-
ληκες Ν^{c.a} καὶ σκώληκας AC 12 ἀπεστη] ἀφεςτη C 13 ὑπερηφανία
Α* (-νίας Α^{a1}) | ἁμαρτίας Α* (-τία Α^{a1}(vid)) | τέλος] τελου Α 15 ἐξέτιλεν
Ν^{c.a}(vid), c.c C (-τειλ. ΒΑ)] ἐξείλεν Ν* | ο κυριος] om ο Ν 16 εως] ἐκ
Ν^{c.a}C 17 ἐξήρανεν] ἐξήρην ΝΑC | ἐξ αὐτῶν] αὐτους Ν^{c.a}Α αὐτας C |
αὐτους] αὐτας C | απο] ἐκ Ν 18 γεννήμασιν (-σι Ν)] pr ἐν Ν¹(vid)c.c
19 σπερμα...ανθρωπου (10) τας C?

- B σπέρμα ἄτιμον ποῖον; οἱ παραβαίνοντες ἐντολάς.
²⁰ ἐν μέσῳ ἀδελφῶν ὁ ἡγούμενος αὐτῶν ἐντιμος, 20 (24)
καὶ οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.
²² πλούσιος καὶ ἐνδοξος καὶ πτωχός, 22 (25)
τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου.
²³ οὐ δίκαιον ἀτιμάσαι πτωχὸν συνετόν, 23 (26)
καὶ οὐ καθῆκεν δοξάσαι ἄνδρα ἁμαρτωλῶν.
²⁴ μεγιστὰν καὶ κριτὴς καὶ δυνάστης δοξασθήσεται, 24 (27)
καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῶν τις μείζων τοῦ φοβουμένου τὸν
κύριον.
²⁵ οἰκέτῃ σοφῷ ἐλεύθεροι λειτουργήσουσιν, 25 (28)
καὶ ἀνὴρ ἐπιστήμων οὐ γογγύσει.
²⁶ Μὴ σοφίζου ποιῆσαι τὸ ἔργον σου, 26 (29)
καὶ μὴ δοξάζου ἐν καιρῷ στενοχωρίας σου.
²⁷ κρείσσων ἐργαζόμενος ἐν πᾶσιν ἢ περιπατῶν, 27 (30)
ἢ δοξαζόμενος καὶ ἀπορῶν ἄρτων.
²⁸ τέκνον, ἐν πρᾶντητι δόξασον τὴν ψυχὴν σου, 28 (31)
καὶ δὸς αὐτῇ τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς.
²⁹ τὸν ἁμαρτάνοντα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίς δικαιοῦσει; 29 (32)
καὶ τίς δοξάσει τὸν ἀτιμάζοντα τὴν ζωὴν αὐτοῦ;
³⁰ πτωχὸς δοξάζεται δι' ἐπιστήμην αὐτοῦ, 30 (33)
καὶ πλούσιος δοξάζεται διὰ τὸν πλούτον αὐτοῦ.
³¹ ὁ δὲ δοξαζόμενος ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἐν πλούτῳ ποσαχῶς; 31 (34)
καὶ ὁ ἄδοξος ἐν πλούτῳ, ἐν πτωχείᾳ ποσαχῶς;
'σοφία ταπεινοῦ ἀνύψωσεν κεφαλὴν, 1 XI
καὶ ἐν μέσῳ μεγιστάνων καθίσει αὐτόν.
'μὴ αἰνέσης ἄνδρα ἐν κάλλει αὐτοῦ, 2

NA C 19 om ποιον 4° K* (hab K^{c.a}) 22 και πτωχος] πτωχος και πενης C
23 καθηκει B^b K 24 μεγιστας C | τις αυτων K | των φοβουμενων AC
25 σοφω] συνετω K* (σοφ. K^{c.a}) ante σοφ. ras 1 lit C¹ 26 δοξασου K
27 εν πασιν] pr η και περισσευων K* pr και περισσευων K¹ A pr εν πασιν
και περισσευων K^{c.a} | η περιπατων] om K c seqq coniung A | om η 2° AC^a |
απορων] υστερων A 28 τη ψυχη C | τιμη K* (-μην K¹) 29 την
ψυχη] om την A | δοξαζει K 30 επιστημην K* (-μης K^{c.a}) 31 δε
δοξαζομενος] om δε K δεδοξασμενος AC | πτωχεια 1°] πλουτω K | πλουτω 1°]
πτωχια K | ποσαχως 1°] ποσαπλως K | πλουτω 2°] πτωχια K C | εν 4°] pr και
B^{ab} K^{c.a} AC | πτωχεια 2° (-χια A)] πλουτω K C | ποσαχως 2° (προσαχως C)]
ποσαπλως K^{c.a} XI 1 ανυψωσει KA ανυψωσαι C | κεφαλην] + αυτου
KAC | καθιση K* (-σι K^{c.a} (vid) -σει K^{c.c}) C καθησει A 2 ανδρα] ανων K

- καὶ μὴ βδέλυξῃ ἄνθρωπον ἐν δράσει αὐτοῦ.
- 3 ³μικρὰ ἐν πετεινοῖς μέλισσα,
καὶ ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς αὐτῆς.
- 4 ⁴ἐν περιβολῇ ἱματίων μὴ καυχῆσθαι,
καὶ ἐν ἡμέρᾳ δόξης μὴ ἐπαίρου·
ὅτι θαυμαστὰ τὰ ἔργα Κυρίου,
καὶ κρυπτὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποις.
- 5 ⁵πολλοὶ τύραννοι ἐκάθισαν ἐπὶ ἐδάφους,
ὁ δὲ ἀνυπονόητος ἐφόρεσεν διάδημα·
- 6 ⁶πολλοὶ δυνάσται ἡτιμάσθησαν σφόδρα,
καὶ ἔνδοξοι παρεδόθησαν εἰς χεῖρας ἐταίρων.
- 7 ⁷πρὶν ἐξετάσῃς μὴ μέμψῃ,
νόησον πρῶτον καὶ τότε ἐπιτίμα.
- 8 ⁸πρὶν ἢ ἀκοῦσαι μὴ ἀποκρίνου,
καὶ ἐν μέσῳ λόγων μὴ παρεμβάλλου.
- 9 ⁹περὶ πράγματος οὐ οὐκ ἔστιν σοι χρεία μὴ ἔριζε,
καὶ ἐν κρίσει ἁμαρτωλῶν μὴ συνέδρευε.
- 10 ¹⁰τέκνον, μὴ περὶ πολλὰ ἔστωσαν αἱ πράξεις σου·
ἐὰν πληθύνῃς, οὐκ ἀθωωθήσῃ·
καὶ ἐὰν διώκῃς, οὐ μὴ καταλάβῃς,
καὶ οὐ μὴ ἐκφύγῃς διαδράς.
- 11 ¹¹ἔστιν κοπιῶν καὶ πονῶν καὶ σπενύδων,
καὶ τόσῳ μᾶλλον ὑστερεῖται.
- 12 ¹²ἔστιν νωθρὸς καὶ προσδεόμενος ἀντιλήψεως,
ὑστερῶν ἰσχύι καὶ πτωχείᾳ περισσεύει·
- (13) ⁽¹³⁾καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπέβλεψαν αὐτῷ εἰς ἀγαθὰ,
καὶ ἀνῶρθωσεν αὐτὸν ἐκ ταπεινώσεως αὐτοῦ,
- 13 ¹³καὶ ἀνύψωσεν κεφαλὴν αὐτοῦ,
καὶ ἀπεθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ πολλοί.
- 14 ¹⁴ἀγαθὰ καὶ κακά, ζωὴ καὶ θάνατος,

2 *ανθρωπον*] *ανδρα* NC | *ορασει*] *θρασει* N (καλλ *incep* N* *improb* N¹) NAC
 3 *μελισσα*] *pr η* NC | *αυτης*] + *εστι* N^{c.a} 4 *om εν* 3° KA 6 *δυναστοι* N*
 (-*ται* N^{c.a}) | *εταριων*] *ετερων* BabAC 7 *πριν*] + *η* KA 8 *om η* NAC 9 *om*
χρεια NAC* *vid* (hab *χρια* Ca) 10 *πραξις* A | *εαν* 1°] + *γαρ* N | *αθωωθηση*
Ba fort b (*αθωωθ.* B*AC *αθωωθ.* N^{c.a}) | *αθως* *εση* N* 11 *τοσω* B*N^{c.a}C]
τοσουτω *Ba fort b* N* *ποσω* A 12 *εστι* A | *om και* 1° N* (hab *ς* N^{c.a})
 A | *προσδεομενος*] *δεομενος* C | *ισχυι*] *pr εν* N^{c.a}, c.c | *πτωχια* C | *περισσευνω*
 N | *ο οφθαλμος* N* (*οι οφθαλμοι* N^{c.a}) | *επεβλεψεν* N* (-*ψαν* N^{c.a}) | *ανωρθω*
σαν C 13 *απεθανυμασαν*] *ανεθανυμασαν* A² *vid* *εθανυμασαν* Ca 14 *κακα*]
κα B* (*κακα* *Ba fort b*)

B πτωχεία καὶ πλούτος παρὰ Κυρίου ἐστίν.

- ¶ C 17 Δόσεις Κυρίου παραμένει εὐσεβέσιν,¹ 17
καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα εὐδοωθήσεται.
18 ἔστιν πλουτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας· αὐτοῦ, 18
καὶ αὕτη ἡ μερίς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ·
19 ἐν τῷ εἰπεῖν αὐτόν Εὐρον ἀνάπασιν, 19
καὶ νῦν φάγομαι ἐκ τῶν ἀγαθῶν μου,
(20) καὶ οὐκ οἶδεν τίς καιρὸς παρελεύσεται, (20)
καὶ καταλείψει αὐτὰ ἐτέροις καὶ ἀποθανεῖται.
20 στήθι ἐν διαθήκῃ σου καὶ ὁμίλει ἐν αὐτῇ, 20 (21)
καὶ ἐν τῷ ἔργῳ σου παλαιώθητι.
21 μὴ θαύμαζε ἐν ἔργοις ἀμαρτωλοῦ· 21 (22)
πίστευε τῷ κυρίῳ καὶ ἔμμενε τῷ πόνῳ σου·
(23) ὅτι κοῦφον ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου διὰ τάχους ἐξάпина πλου- (23)
τίσαι πένητα.
22 εὐλογία Κυρίου ἐν μισθῷ εὐσεβοῦς, 22 (24)
καὶ ἐν ὥρᾳ ταχυνῇ ἀναβάλλει εὐλογίαν αὐτοῦ.
23 μὴ εἴπῃς Τίς ἐστίν μου χρεία, 23 (25)
καὶ τίνα ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μου τὰ ἀγαθά;
24 μὴ εἴπῃς Αὐτάρκη μοί ἐστιν, 24 (26)
καὶ τί ἀπὸ τοῦ νῦν κακωθήσομαι;
25 ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν ἀμνησία κακῶν, 25 (27)
καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν οὐ μνησθήσεται ἀγαθῶν·
26 ὅτι κοῦφον ἔναντι Κυρίου ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς 26 (28)
ἀποδοῦναι ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
27 κάκωσις ὥρας ἐπιλησμονὴν ποιεῖ τρυφῆς, 27 (29)
καὶ ἐν συντελείᾳ ἀνθρώπου ἀποκάλυψις ἔργων αὐτοῦ.
28 πρὸ τελευτῆς μὴ μακάριζε μηδένα, 28 (30)
καὶ ἐν τέκνοις αὐτοῦ γυνωσθήσεται ἀνὴρ.
29 Μὴ πάντα ἄνθρωπον εἵσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου· 29 (31)
πολλὰ γὰρ τὰ ἔνεδρα τοῦ δολίου.

NA C 14 πτωχία C 17 δόσεις A | εὐσεβεσιν] ευλαβεσιν N^{c.a} | ευοδωθη-
σεται] ευδοθησεται N 18 πλουτων] N sup ras A^a | του μισθου] pr απο N*
(om απο N^{c.a}) 21 πιστευε] + δε NA | τω κυριω] om τω NA | πλουτησαι A
22 εν μισθω] εμμεσω A 23 μου 2^ο] μοι N* (μου N^{c.a}) | τα αγαθα] om τα
N* (hab τα N^{c.a}) 25 αγαθων] αγαθη A 26 εναντι] εν οφθαλμοις A
27 αποκαλυψεις NA 28 om ανηρ A

- (32) 30 ³⁰πέρδιξ θηρευτῆς ἐν καρτάλλῳ· B
οὕτως καρδία ὑπερηφάνου,
καὶ ὡς ὁ κατάσκοπος ἐπιβλέπει πτώσιν.
- (33) 31 ³¹τὰ γὰρ ἀγαθὰ εἰς κακὰ μεταστρέφω· ἐνεδρεύει,
καὶ ἐν τοῖς αἵρετοῖς ἐπιθήσει μῶμον.
- (34) 32 ³²ἀπὸ σπινθήρος πυρὸς πληθυνθήσεται ἀνθρακιά,
καὶ ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς εἰς αἷμα ἐνεδρεύει.
- (35) 33 ³³πρόσεχε ἀπὸ κακούργου, πονηρὰ γὰρ τεκταίνει,
μὴ ποτε μῶμον εἰς τὸν αἰῶνα δῶ σοι.
- (36) 34 ³⁴ἐνοίκισον ἀλλότριον, καὶ διαστρέψει σε ἐν ταραχαῖς
καὶ ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ἰδίων σου.
- XII 1 ¹ἐὰν εὖ ποιῇς, γνῶθι τίνι ποιεῖς,
καὶ ἔσται χάρις τοῖς ἀγαθοῖς σου.
- 2 ²εὖ ποιήσον εὐσεβεῖ, καὶ εὐρήσεις ἀνταπόδομα,
καὶ εἰ μὴ παρὰ αὐτοῦ, ἀλλὰ παρὰ Ὑψίστου.
- 3 ³οὐκ ἔστιν ἀγαθὰ τῷ ἐνδελεχίζοντι εἰς κακὰ
καὶ τῷ ἐλεημοσύνην μὴ χαριζομένῳ.
- (5) 4 ⁴δὸς τῷ εὐσεβεῖ, καὶ μὴ ἀντιλάβη τοῦ ἁμαρτωλοῦ.
- (6) 5 ⁵εὖ ποιήσον τῷ ταπεινῷ καὶ μὴ δῶς ἀσεβεῖ·
ἐμπόδισον τοὺς ἄρτους αὐτοῦ καὶ μὴ δῶς αὐτῷ,
ἵνα μὴ ἐν αὐτοῖς σε δυναστεύσῃ.
- (7) ⁽⁷⁾διπλάσια γὰρ κακὰ εὐρήσεις
ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς οἷς ἂν ποιήσῃς αὐτῷ.
- 6 ⁶ὅτι καὶ ὁ ὕψιστος ἐμίσησεν ἁμαρτωλοὺς,
καὶ τοῖς ἀσεβέσιν ἀποδώσει ἐκδίκησιν.
- (5) 7 ⁷δὸς τῷ ἀγαθῷ, καὶ μὴ ἀντιλάβη τοῦ ἁμαρτωλοῦ.
- 8 ⁸Οὐκ ἐκδικηθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ φίλος,
καὶ οὐ κρυβήσεται ἐν κακοῖς ὁ ἐχθρὸς.

30 καρτάλλω] + αὐτοῦ B* (improb αὐτ. B^{c.a}) | γὰρ δια A* (καρδία A^{a.1}) | B^A
ἐπιβλεπτεῖ B* (-πει B^b) 31 αἵρετοῖς] εἵρετοῖς A 32 πληθυνθήσεται]
πληθυνεῖται B^{ab} B* (-θησεται B^{c.a}) A 33 τεκταίνεται B* (-νει B^{c.a})
34 παραχῇ B XII 2 ανταπόδομα A | παρὰ 1°] παρὰ B^A | Ὑψίστου] pr
του B^A 3 ἐστίν] ἐστὶ B^A | ἐλεημοσύνην] pr μὴ B* (improb μὴ B^{c.a})
4 ἀντιλάβη] ἀντιλαμβάνου A | τοῦ ἁμαρτωλοῦ] om του B 5 τῷ ταπεινῷ]
om τῷ B^A | ἀσεβεῖ] pr τῷ B^{c.a} | om αὐτοῦ B* (hab B^{c.a}) | κακὰ ευρησεῖς]
κακὰ' ευρησουσιν A | ἀν] εἰαν B^A | ποιῇς B* (ποιήσης B^{c.a}) 6 ἀποδώσει]
ἀποδῶ εἰς A 7 ἀντιλάβου A | τοῦ ἁμαρτωλοῦ] om του B^A 8 οὐκ
ἐκδικηθήσεται] ου γνωσθήσεται B^{c.a} οὐκ ἐνβληθήσεται A

- B 9 ἐν ἀγαθοῖς ἀνδρὸς οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ἐν λύπῃ, 9
καὶ ἐν τοῖς κακοῖς αὐτοῦ καὶ ὁ φίλος διαχωρισθήσεται.
10 μὴ πιστεύσης τῷ ἐχθρῷ σου εἰς τὸν αἰῶνα· 10
ὥς γὰρ ὁ χαλκὸς ἰοῦται, οὕτως ἡ πονηρία αὐτοῦ·
11 καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ καὶ πορεύηται συνκεκυφώς, 11
ἐπίστησον τὴν ψυχὴν σου καὶ φύλαξαι ἀπ' αὐτοῦ,
καὶ ἔσῃ αὐτῷ ὥς ἐκμεμαχὸς ἔσοπτρον,
καὶ γνώσῃ ὅτι οὐκ εἰς τέλος κατίωσεν.
12 μὴ στήσης αὐτὸν παρὰ σεαυτόν, 12
μὴ ἀνατρέψας σε στῇ ἐπὶ τὸν τόπον σου·
μὴ καθίσῃς αὐτὸν ἐκ δεξιῶν σου,
μὴ ποτε ζητήσῃ τὴν καθέδραν σου,
καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ ἐπιγνώσῃ τοὺς λόγους μου,
καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων μου κατανυγήσῃ.
13 τίς ἐλεήσει ἐπαοιδὸν ὀφιδόηκτον 13
καὶ πάντας τοὺς προσάγοντας θηρίοις;
14 οὕτως τὸν προσπορευόμενον ἀνδρὶ ἀμαρτωλῷ 14
καὶ συνφυρόμενον ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ.
15 ὥραν μετὰ σοῦ διαμενεῖ, 15 (14)
καὶ ἐὰν ἐκκλίνῃς, οὐ μὴ καρτερήσῃ.
16 καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ γλυκανεῖ ὁ ἐχθρὸς, 16 (15)
καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ βουλευσεται ἀνατρέψαι σε εἰς
βόθρον·
(16) ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ δακρύσει ὁ ἐχθρὸς, (16)
§ C 15 καὶ ἐὰν εὕρῃ καιρόν, οὐκ ἐμπλησθήσεται ἀφ' αἵματος·
17 κακὰ ἂν ὑπαντήσῃ σοι, εὐρήσεις αὐτὸν πρότερον ἐκεῖ σου, 17
(18) καὶ ὥς βοηθῶν ὑποσχάσει πτέρναν σου· (18)
18 κινήσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ 18 (19)
καὶ ἐπικροτήσῃ ταῖς χερσὶν αὐτοῦ,

NA C 11 συγκεκυφως BbN | τη ψυχη A | κατιωσεν Bb^{c,a} (καθιωσεν N*)] κατι-
ωται A 12 σεαυτω NA | ανατρεψας] αναστρεψας NA | του τοπου B^{c,a} |
εσχατων NA | κατανυγησῃ] + μη δεσμευσης δις αμαρτιαν] εν γαρ μια ουκ αθω-
ωθησῃ Babmg^{sup} 13 ελεησῃ N | παντες B 14 συνφυρομενον (συμφ.
BbN) | συμφερομενον A 15 καρτερησῃ] ρτερησῃ sup ras A^a 16 γλυ-
καινει N* (-καινει N') | εχθρος 1°] + και πολλα ψιθυρισει και ερει σοι καλα λεγων
Babmg^{inf} | τη καρδια] om τη N* (hab τη B^{c,a}) | βουλευσεται] τ sup ras A^a |
ανατρεψαι] αναστρεψαι N | om εν 3° N* (hab B^{c,a}) | om ουκ C 17 αν] εαν
NA | υπαντησει C | προτερον] ρ 1° sup ras A^a | σου εκει B^{c,a} C 18 την
κεφαλην αυτου κινήσει NA (κειν.) C | om αυτου 2° N* (hab B^{c,a})

καὶ πολλὰ διαψιθυρίσει καὶ ἀλλοιώσει τὸ πρόσωπον Β
αὐτοῦ.

- XIII 1 ¹Ὁ ἀπτόμενος πίσης μολυνθήσεται,
καὶ ὁ κοινωνῶν ὑπερηφάνῳ ὁμοιωθήσεται αὐτῷ.
2 ²βάρος ὑπὲρ σέ μὴ ἄρης,
καὶ ἰσχυροτέρῳ σου καὶ πλουσιωτέρῳ μὴ κοινωνῶνι.
(3) ⁽³⁾τί κοινωνήσῃ χύτρα πρὸς λέβητα;
αὕτη προσκρούσει, καὶ αὕτη συντριβήσεται.
(4) 3 ³πλούσιος ἠδίκησεν, καὶ αὐτὸς προσεनेβριμῆσατο·
πτωχὸς ἠδίκηται, καὶ αὐτὸς προσδεθήσεται.
(5) 4 ⁴ἐὰν χρησιμεύσης, ἐργάται ἐν σοί·
καὶ ἐὰν ὑστερήσης, καταλείψει σε·
(6) 5 ⁵ἐὰν ἔχῃς, συμβιώσεται σοι
καὶ ἀποκενώσει σε, καὶ αὐτὸς οὐ πονέσει·
(7) 6 ⁶χρεῖαν ἔσχηκέν σου, καὶ ἀποπλανήσῃ σε,
καὶ προσγελάσεται σοι καὶ δώσει σοι ἐλπίδα·
λαλήσῃ σοι καλὰ καὶ ἐρεῖ Τίς ἢ χρεῖα σου;
(8) 7 ⁷καὶ αἰσχυνεῖ σε ἐν τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ,
ἕως οὗ ἀποκενώσῃ σε δις ἢ τρίς,
καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ καταμωκῆσεται σου·
μετὰ ταῦτα ὄψεται σε καὶ καταλείψει σε,
καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινήσει ἐπὶ σοί.
(10,11) 8 ⁸πρόσεχε μὴ ἀποπλανηθῇς, καὶ μὴ ταπεινωθῇς ἐν εὐφρο-
σύνῃ σου.
(12) 9 ⁹προσκαλεσαμένου σε δυνάστου ὑποχωρῶν γίνου,
καὶ τόσφ μᾶλλον προσκαλέσεται σε·
(13) 10 ¹⁰μὴ ἔμπιπτε, ἵνα μὴ ἀπωσθῇς,
καὶ μὴ μακρὰν ἀφιστῶ, ἵνα μὴ ἐπιλησθῇς.

18 διαψιθυρίσει] διαψιθυρίζει Α ψιθυρίσει C XIII 1 μολυνθήσεται] pr HAC
ου HAC (om ου HAC) | ὁμοιωθήσεται] θησ sup ras A^a 2 πλουσιωτέρω
(-οτερω Α) | + σου HA | τι] incip αυ H¹ | χύτρα] κυθρα H |
αυτη 1° C^a (de C* non liq) | προσκονση (sic) C | αυτη 2°] ατη C* (αυτ. C^a)
3 προσδεθήσεται] προσαπιληθήσεται H 4—5 εαν 1°...πονέσει sup ras
C^a (vid duo tantum stich fuisse sed evan omnia) 6 ἐλπίδαν Α | om
σοι 3° H | ἐρεῖ] ερις Α 7 αποκενώσει HA | ἐσχάτων H^{c.a} (mox ipse
revoc -τω) | καταμωκῆσεται] adnot καταγε|λάσει ἢ ψέξει B^{a mg} | καταλείψει]
καλυψεί H 8 om μη 2° H 9 μᾶλλον] ον sup ras A^a | σε προσκα-
λεσεται H σε προσκαλεση Α 10 om ινα 1° HAC

- B 11 μὴ ἔπεχε ἰσηγορεῖσθαι μετ' αὐτοῦ, 11 (14)
καὶ μὴ πίστευε τοῖς πλείουσιν λόγοις αὐτοῦ·
ἐκ πολλῆς γὰρ λαλιᾶς πειράσει σε,
καὶ ὡς προσγελῶν ἐξετάσει σε·
- 12 ἀνελεήμων ὁ μὴ συντηρῶν λόγους, 12 (15)
καὶ οὐ μὴ φείσεται περὶ κακώσεως καὶ δεσμῶν.
- 13 συντήρησον καὶ πρόσεχε σφοδρῶς, 13 (16)
ὅτι μετὰ τῆς πτώσεώς σου περιπατεῖς.
- 15 πᾶν ζῶον ἀγαπᾷ τὸ ὅμοιον αὐτῷ, 15 (19)
καὶ πᾶς ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ·
- 16 πᾶσα σὰρξ κατὰ γένος συνάγεται, 16 (20)
καὶ τῷ ὁμοίῳ αὐτοῦ προσκολληθήσεται ἀνήρ.
- 17 τί κοινωνήσῃ λύκος ἀμνῷ; 17 (21)
οὕτως ἁμαρτωλὸς πρὸς εὐσεβῆ.
- 18 τίς εἰρήνη ὑαῖνη πρὸς κύνα; 18 (22)
καὶ τίς εἰρήνη πλουσίῳ πρὸς πένητα;
- 19 κυνήγια λεόντων ὄναγροι ἐν ἐρήμῳ· 19 (23)
οὕτως νομαὶ πλουσίων πτωχοί.
- 20 βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ ταπεινότης, 20 (24)
οὕτως βδέλυγμα πλουσίῳ πτωχός.
- 21 πλούσιος σαλευόμενος στηρίζεται ὑπὸ φίλων, 21 (25)
ταπεινὸς δὲ πεσὼν προσαπωθεῖται ὑπὸ φίλων.
- 22 πλουσίου σφαλέντος πολλοὶ ἀντιλήμπτορες, 22 (26)
ἐλάλησεν ἀπόρρητα καὶ ἐδικαίωσαν αὐτόν·
- (27) ταπεινὸς ἔσφαλεν καὶ προσεπετίμησαν αὐτῷ, (27)
ἐφθέγγετο σύνεσιν καὶ οὐκ ἐδόθη αὐτῷ τόπος.
- 23 πλούσιος ἐλάλησεν καὶ πάντες ἐσίγησαν, 23 (28)
καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ ἀνύψωσαν ἕως τῶν νεφελῶν·
- (29) πτωχὸς ἐλάλησεν καὶ εἶπαν Τίς οὗτος; (29)
καὶ ἂν προσκόνῃ, προσανατρέψουσιν αὐτόν.
- 24 ἀγαθὸς ὁ πλούτος ᾧ μὴ ἐστὶν ἁμαρτία, 24 (30)
καὶ πονηρὰ ἡ πτωχεία ἐν στόμασιν εὐσεβοῦς.

NA^C 11 ἰσηγορεῖσθαι] εισηγορ. B^N* (improb postea ras ε 1° N¹) A | μετ] μετα
B^c (vid) | πλειοσι N 13 περιπατεῖς] sign prae se fert B¹ (mg) 17 ευ-
σεβήν B^N 20 ταπεινότης] in π ras aliq B¹ ταπινωσις A 21 ταπεινός]
πτωχός N* (ταπ. N^{c.a}) 21—XIV 4 evan plurima in C 22 εσφαλῇ A
23 προσανατρεπουσιν A 24 ἀγαθός] + ἐστὶν A | ἐστὶν] προσεστὶν N^{c.a} |
πτωχία N | στοματι NA | ευσεβοῦς] ασεβοῦς NA

- (31) 25 ²⁵καρδία ἀνθρώπου ἄλλοιοῖ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, B
 εἴαν εἰς ἀγαθὰ εἴαν τε εἰς κακά.
 (32) 26 ²⁶ἔχνος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς πρόσωπον ἱλαρόν,
 καὶ εὗρεσις παραβολῶν διαλογισμοὶ μετὰ κόπου.

- XIV 1 ¹Μακάριος ἀνὴρ ὃς οὐκ ὠλίσθησεν ἐν στόματι αὐτοῦ,
 καὶ οὐ κατενύγη ἐν λύπῃ ἁμαρτίας·
 2 ²μακάριος οὗ οὐ κατέγνω ἡ ψυχὴ αὐτοῦ,
 καὶ ὃς οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ.
 3 ³ἀνδρὶ μικρολόγῳ οὐ καλὸς ὁ πλοῦτος,
 καὶ ἀνθρώπῳ βασκάνῳ ἵνα τί χρήματα;
 4 ⁴ὁ συνάγων ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ συνάγει ἄλλοις,
 καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ τρυφήσουσιν ἕτεροι.
 5 ⁵ὁ πονηρὸς ἐαυτῷ τίνι ἀγαθὸς ἔσται;
 καὶ οὐ μὴ εὐφρανθήσεται ἐν τοῖς χρήμασιν αὐτοῦ.
 6 ⁶τοῦ βασκαίνοντος ἐαυτὸν οὐκ ἔστιν πονηρότερος,
 καὶ τοῦτο ἀνταπόδομα τῆς κακίας αὐτοῦ·
 7 ⁷καὶ εὖ ποιῇ, ἐν λήθῃ ποιεῖ,
 καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκφαίνει τὴν κακίαν αὐτοῦ.
 8 ⁸πονηρὸς ὁ βασκαίνων ὀφθαλμῷ,
 ἀποστρέφων πρόσωπον καὶ ὑπερορῶν ψυχάς.
 9 ⁹πλεονέκτου ὀφθαλμὸς οὐκ ἐμπίπταται μερίδι,
 καὶ ἀδικία πονηρὰ ἀναξηρανεῖ ψυχὴν.
 10 ¹⁰ὀφθαλμὸς πονηρὸς φθονερός ἐπ' ἄρτῳ,
 καὶ ἐνλιπὴς ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ.
 11 ¹¹Τέκνον, καθὼς εἴαν ἔχῃς εὖ ποιεῖ σεαυτόν,
 καὶ προσφορὰς Κυρίῳ ἀξίως πρόσαγε·
 12 ¹²μνήσθητι ὅτι θάνατος οὐ χρονιεῖ,
 καὶ διαθήκη ᾧδου οὐχ ὑπεδείχθη σοι·
 13 ¹³πρίν σε τελευτῆσαι εὖ ποιεῖ φίλῳ,

25 εαν 1°] + τε NA 26 ευρεσεις A | κοπων NA XIV 1 στο- HAC
 ματι] pr τω A | αμαρτιων NA 2 μακαριος] + ανηρ A 4 αλλω
 A* fort (-οις A?) | τρυφησουσιν] εντρυφ. B^{c.a} 6 βασκανοντος A | εαυ-
 τον] αυτον B* (εαυτ. B¹) 7 εκφανει B¹ 8 οφθαλμω] οφθαλμον
 εαυτου A οφθαλμοις C 9 πλεονεκτου] + δε A | μεριδα A | αναξηραινει
 B (-νι) AC 10 φθονερος] pr ο B^{c.a} | αρτων C | ελλιπης Bab NA
 (? C) 11 σεαυτον] σαυτον A σεαυτω C 12 θανατος] pr ο B^{c.a} |
 υποδιχθησεται B^{c.a}

- Β καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου ἔκτεινον καὶ δὸς αὐτῷ.
 14 μὴ ἀφυστερήσης ἀπὸ ἀγαθῆς ἡμέρας, 14
 καὶ μερὶς ἐπιθυμίας ἀγαθῆς μὴ σε παρελθάτω.
 15 οὐχὶ ἐτέρῳ καταλείψεις τοὺς πόρους σου, 15
 καὶ τοὺς κόπους σου εἰς διαίρεσιν κλήρου;
 16 δὸς καὶ λάβε, καὶ ἀπάτησον τὴν ψυχὴν σου, 16
 (17) ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν ᾧδου ζητῆσαι τρυφήν. (17)
 17 πᾶσα σὰρξ ὡς ἱμάτιον παλαιούται· 17 (18)
 (12) ἡ γὰρ διαθήκη ἀπ' αἰῶνος Θανάτῳ ἀποθανῇ. (12)
 18 ὡς φύλλον θάλλον ἐπὶ δένδρου δασέος, 18
 (29) τὰ μὲν καταβάλλει, ἄλλα δὲ φύει· (19)
 οὕτως γενεὰ σαρκὸς καὶ αἵματος,
 ἡ μὲν τελευτᾷ, ἑτέρα δὲ γεννᾶται.
 19 πᾶν ἔργον σηπόμενον ἐκλείπει, 19 (20)
 καὶ ὁ ἐργαζόμενος αὐτὸ μετ' αὐτοῦ ἀπελεύσεται.
 20 Μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐν σοφίᾳ τελευτήσει, 20 (22)
 καὶ ὃς ἐν συνέσει αὐτοῦ διαλεχθήσεται·
 21 ὁ διανοούμενος τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, 21 (23)
 καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτῆς νοηθήσεται.
 22 ἔξελθε ὀπίσω αὐτῆς ὡς ἰχθυήτης, 22
 καὶ ἐν ταῖς εἰσόδοις αὐτῆς ἐνέδρευε.
 23 ὁ παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων αὐτῆς, 23 (24)
 καὶ ἐπὶ τῶν θυρωμάτων αὐτῆς ἀκροάσεται·
 24 ὁ καταλύων σύνεγγυς τοῦ οἴκου αὐτῆς, 24 (25)
 καὶ πῆξει πάσσαλον ἐν τοῖς τοίχοις αὐτῆς·
 25 στήσει τὴν σκηνὴν αὐτοῦ κατὰ χεῖρας αὐτῆς, 25
 καὶ καταλύσει ἐν καταλύματι ἀγαθῶν·
 26 θήσει τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν τῇ σκέπῃ αὐτῆς, 26
 καὶ ὑπὸ τοὺς κλάδους αὐτῆς αὐλισθήσεται·

NA C 14 om απο αγαθης A | παρελθετω NA 15 ετεροις NA | διαιρεσις
 N^{c.a} A | κληρων A 15—16 evan nonnulla in C 16 απατησον]
 απαιτησον N* (απατ. N¹(vid)) αγιασον N^{c.a} αποτησον A | αδη A | τρυφης A
 17 αποθανη] αποθανιτα incept N* (-νη N¹) 18 δασεως NA | τα μεν...
 φυει] pr ουτως...αιματος N* (invert N¹) | ουτως ουτω και N ουτως και AC
 20 τελευτησει] μελετησει N^{c.a} | διαδεχθησεται A 21 ο διανοουμενος] om ο
 A | νοηθησεται] εννοηθησεται NA 22 ταις] τοις A | εισοδοις Bab (ειοδ.
 B*)] οδοις NA 24 om και N^{c.a} | πηξει] πησσει A | τοιχοις (τυχ. A)] οικois
 N* (τοιχ. N^{c.a}) 25 στηση A | χειρας] pr τας C 26 θησει] και στησει
 N* (θησ. N^{c.a}) AC | τη σκεπη] τη σκηνη N* (τη σκεπ. N^{c.a}) om τη A

- 27 ²⁷σκεπασθήσεται ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ καύματος, B
καὶ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς καταλύσει.
XV 1 ¹ὁ φοβούμενος Κύριον ποιήσει αὐτό,
καὶ ὁ ἐγκρατὴς τοῦ νόμου καταλήμψεται αὐτήν.
2 ²καὶ ὑπαντήσεται αὐτῷ ὡς μήτηρ,
καὶ ὡς γυνὴ παρθενείας προσδέξεται αὐτόν.
3 ³ψωμιεῖ αὐτὸν ἄρτον συνέσεως,
καὶ ὕδωρ σοφίας ποτίσει αὐτόν.
4 ⁴στηριχθήσεται ἐπ' αὐτήν καὶ οὐ μὴ κλιθῇ,
(4) ⁽⁴⁾καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐφέξει καὶ οὐ μὴ καταισχυνοθῇ.
5 ⁵καὶ ὑψώσει αὐτὸν παρὰ τοὺς πλησίον αὐτοῦ,
(5) ⁽⁵⁾καὶ ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ἀνοίξει στόμα αὐτοῦ.
6 ⁶εὐφροσύνην καὶ στέφανον ἀγαλλιάματος
καὶ ὄνομα αἰώνιον κατακληρονομήσει.
7 ⁷οὐ μὴ καταλήμψονται αὐτήν ἄνθρωποι ἀσύνητοι,
καὶ ἄνδρες ἀμαρτωλοὶ οὐ μὴ ἴδωσιν αὐτήν.
8 ⁸μακράν ἐστιν ὑπερηφανίας,
(8) ⁽⁸⁾καὶ ἄνδρες ψευδοῦνται οὐ μὴ μνησθήσονται αὐτῆς.
9 ⁹Οὐχ ὥραϊος αἶνος ἐν στόματι ἀμαρτωλοῦ,
(10) ⁽¹⁰⁾ὅτι οὐ παρὰ Κυρίου ἀπεστάλη.
10 ¹⁰ἐν γὰρ σοφία ρηθήσεται αἶνος,
καὶ ὁ κύριος εὐδοώσει αὐτόν.
11 ¹¹μὴ εἴπῃς ὅτι Διὰ Κύριον ἀπέστην.
ἂ γὰρ ἐμίσησεν, οὐ ποιήσεις.
12 ¹²μὴ εἴπῃς ὅτι Αὐτός με ἐπλάνησεν.
οὐ γὰρ χρεῖαν ἔχει ἀνδρὸς ἀμαρτωλοῦ.
13 ¹³πᾶν βδέλυγμα ἐμίσησεν Κύριος,
καὶ οὐκ ἔστιν ἀγαπητὸν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

27 σκεπασθησεται] pr και Ν* (improb και Ν^{c.a}) | υπ] απ Ν* (υπ Ν^{c.a}) Α ΝΑC
XV 1 Κυριον] pr τον C | αυτην] αυτον Α 2 υπαντησει ΝΑ | παρθενιας
B^b ΝC 3 ποτιει ΝΑC 4 στηρισθησεται ΝΑC | αυτην] αυτον Ν*
(-την Ν^{c.a}) | κλιθη] κλισθη Ν | αυτης] αυτη Ν^{c.a} Α 5 στομα] pr το ΝΑC
6 αγαλλιαματος] + ευρησει Ν* (improb ευρ. Ν^{c.a}) Α | αιωνιον] αιωνος ΝΑC |
κατακληρονομησει] + αυτον Ν^{c.a} 7 ανδρες] ανοι Α 8 υπερηφανειας C |
μνησθησονται] μνησωνται Ν* (μνησθησ. Ν^{c.a}) 9 αιως bis scr Ν* (improb
2° Ν^{c.a}) | απεσταλη] τ sup ras A^a 11 απεστην B^b Ν^{c.a} (-στη Ν*)] [απ]ε-
σταλην C^{vid} 12 om οτι Ν 13 Κυριος] pr ο ΝΑC | αγαπητων
τοις] de C non liq

- B ¹⁴ αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν ἄνθρωπον, 14
καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν ἐν χειρὶ διαβουλίου αὐτοῦ.
¹⁵ ἐὰν θέλῃς, συντηρήσεις ἐντολάς, 15 (16)
καὶ πίστιν ποιῆσαι εὐδοκίας.
¹⁶ παρέθηκεν σοι πῦρ καὶ ὕδωρ, 16 (17)
οὐ ἐὰν θέλῃς ἐκτενεῖς τὴν χειρὰ σου.
¹⁷ ἔναντι ἀνθρώπων ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος, 17 (18)
καὶ ὁ ἐὰν εὐδοκήσῃ δοθήσεται αὐτῷ.
¹⁸ ὅτι πολλὴ σοφία τοῦ κυρίου· 18 (19)
ἰσχυρὸς ἐν δυναστείᾳ καὶ βλέπων τὰ πάντα.
¹⁹ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, 19 (20)
καὶ αὐτὸς ἐπιγνώσεται πᾶν ἔργον ἀνθρώπου.
²⁰ καὶ οὐκ ἐνετειλατο οὐδενὶ ἀσεβεῖν, 20 (21)
καὶ οὐκ ἔδωκεν ἄνεσιν οὐδενὶ ἁμαρτάνειν.

- ¶ C ¹ Μὴ ἐπιθύμει τέκνων πληθὸς ἀχρήστων, ¶ 1 (22) XVI (23)
(1) μὴδὲ εὐφραίνου ἐπὶ υἱοῖς ἀσεβέσιν· (1) (XVI)
² ἐὰν πληθύνωσιν, μὴ εὐφραίνου ἐπ' αὐτοῖς· 2
εἰ μὴ ἔστιν φόβος Κυρίου μετ' αὐτῶν, ³ μὴ ἐνπιστεύσῃς 3 (2)
τῇ ζωῇ αὐτῶν,
καὶ μὴ ἔπεχε ἐπὶ τὸν τόπον αὐτῶν.
(3) κρείσσων γὰρ εἰς ἡ χίλιοι, (3)
(4) καὶ ἀποθανεῖν ἄτεκνον ἢ ἔχειν τέκνα ἀσεβῆ· (4)
⁴ ἀπὸ γὰρ ἐνὸς συνετοῦ συνοικισθήσεται πόλις, 4 (5)
φυλὴ δὲ ἀνόμων ἐρημωθήσεται.
⁵ πολλὰ τοιαῦτα ἑώρακα ἐν ὀφθαλμοῖς μου, 5 (6)
καὶ ἰσχυρότερα τούτων ἀκήκοεν τὸ οὖς μου.
⁶ ἐν συναγωγῇ ἁμαρτωλῶν ἐκκαυθήσεται πῦρ, 6 (7)
καὶ ἐν ἔθνει ἀπειθεῖ ἐξεκαύθη ὀργή.

¶ AC 14 χειρὶ pr τη C 15 θελῃς] θελήσης N* (θελῃς N^{c.a}) | συντηρήσε N^{c.a}
17 εὐδοκήσει A 18 σοφία] pr η N^{c.a}A | δυναστία NA 19 ἀνθρώπου]
ἀνθρώπων N* (-που N^{c.a}) αὐτοῦ A 20 om και 1° AC | ἐδωκεν] ἐδωσεν
A | ἀνεσιν] ἀνεσιν C | ἁμαρτεῖν C XVI 1 τέκνον N^{c.a} | ἀχρήστον AC
2 πληθυνθῶσιν (superscr θ) N^{c.a} 3 ἐμπιστεύσῃς Bb NA | τὸν τόπον] το
πληθὸς NA | αὐτῶν 2°] + στεναξίς γὰρ πενθὶ αὐρῶ καὶ ἐξέφνης αὐτῶν συντε-
λιαν γινώσεται· κρῖσων γὰρ εἰς δίκαιος ποιῶν θελημα κύ η μυριοι παρανομοι
N^{c.a} | κρείσσω... χίλιοι] signa adpinx N^{c.a} | και 2°] δίκαιον N^{c.a} 5 εο-
ρακα (εωρ. B^{ab}A) ἐν ὀφθαλμοῖς] εωρακεν ο ὀφθαλμος N | μου 2°] σου A
6 ἀπειθη A

- (8) 7 ὅκ ἐξίλασατο περὶ τῶν ἀρχαίων γιγάντων, B
οἱ ἀπέστησαν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν·
- (9) 8 ὅκ ἐφείσατο περὶ τῆς παροικίας ἰώτ,
οὗς ἐβδελύξατο διὰ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτῶν·
- (10) 9 ὅκ ἠλέησεν ἕθνος ἀπωλείας,
τοὺς ἐξηρμένους ἐν ἁμαρτίαις αὐτῶν·
- (11) 10 καὶ οὕτως ἐξακοσίας χιλιάδας πεζῶν
τοὺς ἐπισυναχθέντας ἐν σκληροκαρδίᾳ αὐτῶν.
- 11 καὶ ἡ εἰς σκληροτράχηλος, θαυμαστὸν τοῦτο εἰ ἀβωθή-
σεται·
- (12) ⁽¹²⁾ ἔλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ' αὐτοῦ,
δυναστείας ἐξίλασμων καὶ ἐκχέων ὀργήν.
- (13) 12 κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ, οὕτως καὶ πολὺς ὁ ἔλεγχος
αὐτοῦ·
- ἄνδρα κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ κρινεῖ.
- (14) 13 ὅκ ἐκφεύξεται ἐν ἀρπάγμασιν ἁμαρτωλός,
καὶ οὐ μὴ καθυστερήσει ὑπομονὴν εὐσεβοῦς.
- (15) 14 πάσῃ ἐλεημοσύνῃ ποιήσει τύπον,
ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ εὐρήσει.
- (16) 17 μὴ εἴπῃς ὅτι Ἀπὸ Κυρίου κρυβήσομαι·
μὴ ἐξ ὕψους τις μου μνησθήσεται;
- (17) ⁽¹⁷⁾ ἐν λαῶ πλείονι οὐ μὴ μνησθῶ,
τίς γὰρ ἡ ψυχὴ μου ἐν ἀμετρήτῳ κτίσει;
- 18 ἰδοὺ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τοῦ θεοῦ,
ἄβυσσος καὶ γῆ σαλευθήσονται ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτοῦ·
- 19 ἅμα τὰ ὄρη καὶ τὰ θεμέλια τῆς γῆς
ἐν τῷ ἐπιβλέψαι εἰς αὐτὰ τρόμφ συνσειόνται,
- 20 καὶ ἐπ' αὐτοῖς οὐ διανοηθήσεται καρδία·
- (21) ⁽²¹⁾ καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τίς ἐνθυμηθήσεται;

7 ἐξίλασατο] ἐξίλατο A 9 ἀπωλείας (-λίας N*)] Χανααν N^{c.a} | αυ- N.1
των]+ταυτα παντα ἐποίησεν ἐθνέσιν σκληροκαρδίοις καὶ ἐπὶ πληθεὶ ἀγίων
αὐτου ου παρεκλήθη N^{c.a} 10 καὶ...πεζῶν, τους...αὐτων] pr asteriscos
N^{c.a} 11 εὐσκληροτ. A | αθωωθήσεται B*N^a (αθωωθ. B^{a1b}) | αὐτου]
αὐτω N*A K^u N^{c.a} | δυναστων A 12 ἐλεος...αὐτου 2°] εὐς αὐτου ου, s o
ἐλεγχος αὐτου sup ras A^a | ουτω A | πολυς ο] ο πολυς N* (π. o N^{c.a}) | κρινεῖ]
κτινι A 13 ἀρπαγματι N^a (αρτ. A*) | καθυστερησῃ N | υπομονη N^a
17 απο] παρα A | μη 2°] καὶ N^a | υψους τις μου] υψιστου N* (υψους τ. μ.
N^{c.a}) | μνησθω] γνωσθω N^a 18 om του θεου N^a | γη] pr η N | εν τη επι-
σκοπη αὐτου σαλευθησονται N* (σαλευονται N^{c.a}) A 19 συσειονται B^{ab}
20 ενθυμηθησεται]+και καθο ποιει ανωσ οψεται ο οφθαλμος αὐτου N^{c.a}

- B 21 καὶ καταίγῃς, ἣν οὐκ ὄψεται ἄνθρωπος, 21
 (22) τὰ δὲ πλείονα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν ἀποκρύφους. (22)
 22 ἔργα δικαιοσύνης τίς ἀναγγελεῖ; 22
 ἢ τίς ὑπομενεῖ; μακρὰν γὰρ ἡ διαθήκη.
 23 ἐλλαττούμενος καρδίᾳ διανοεῖται ταῦτα, 23
 καὶ ἄνῃρ ἄφρων καὶ πλανώμενος διανοεῖται μωρά.
 24 Ἀκουσὸν μου, τέκνον, καὶ μάθε ἐπιστήμην, 24
 καὶ ἐπὶ τῶν λόγων μου πρόσεχε τῇ καρδίᾳ σου.
 25 ἐκφαίνω ἐν σταθμῷ παιδεῖαν, 25
 καὶ ἐν ἀκριβείᾳ ἀπαγγέλλω ἐπιστήμην.
 26 ἐν κρίσει Κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς, 26
 καὶ ἀπὸ ποιήσεως αὐτῶν διέστειλλεν μερίδας αὐτῶν.
 27 ἐκόσμησεν εἰς αἰῶνα τὰ ἔργα αὐτοῦ, 27
 καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν.
 οὔτε ἐπείνασαν οὔτε ἐκοπίασαν,
 καὶ οὐκ ἐξέλιπον ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν.
 28 ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἔθλιψεν, 28
 καὶ ἕως αἰῶνος (29) οὐκ ἀπειθήσουσιν τοῦ ῥήματος αὐτοῦ. (29)
 29 καὶ μετὰ ταῦτα Κύριος εἰς τὴν γῆν ἐπέβλεψεν 29 (30)
 καὶ ἐνέπλησεν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ.
 30 ψυχὴν παντὸς ζώου ἐκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτῆς, 30 (31)
 καὶ εἰς αὐτὴν ἡ ἀποστροφή αὐτῶν.
 1 Κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς ἄνθρωπον, 1 (1^a) XVII
 (2^a) καὶ πάλιν ἀπέστρεψεν αὐτὸν εἰς αὐτήν. (2^a)
 2 ἡμέρας ἀριθμοῦ καὶ καιρὸν ἔδωκεν αὐτοῖς, 2 (3)
 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν ἐπ' αὐτῆς.
 3 καθ' ἑαυτοὺς ἐνέδυσεν αὐτοὺς ἰσχύν, 3 (2^b)
 (1^b) καὶ κατ' εἰκόνα αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτοὺς. (1^b)
 4 καὶ ἔθηκεν τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάσης σαρκός, 4
 NA 21 ἀνθρωπος] pr πας N* (improb πας N^{c.a}) + ἐπελευσεται αὐτω N^{c.a} |
 αὐτου] αὐτων A 22 ἀναγγελλει N | υπομονει (ε sup ras) A^a 23 ἐλατ-
 τονουμενος A 25 ἐκφανω NA | om εν 1° N* (hab N^{c.a}) | παιδιαν NA |
 ακριβια NA | ἀπαγγελω NA 26 διέστειλεν N^{c.a} A 27 αἰωνα] pr τον
 A | αὐτου] αὐτων N | ἐκοπίασαν] + ουτε ἡσθενησαν N | ἐξέλειπον A 28 om
 αὐτον 1° N* (hab N^{c.a}) | ἐθλιψεν] ἐξεθλιψεν NA | του ρηματος] των ρηματων
 N^{c.a} 29 εἰς] επι A 30 ψυχη N XVII 3 αὐτου] εαυτου NA
 4 om και 1° NA

- καὶ κατακυριεύειν θηρίων καὶ πετεινῶν. B
- (5) 6 ⁶ διαβούλιον καὶ γλῶσσαν καὶ ὀφθαλμούς,
ὅτα καὶ καρδίαν ἔδωκεν διανοεῖσθαι αὐτοῖς·
- (6) 7 ⁷ ἐπιστήμην συνέσεως ἐνέπλησεν αὐτούς,
καὶ ἀγαθὰ καὶ κακὰ ὑπέδειξεν αὐτοῖς·
- (7) 8 ⁸ ἔθηκεν τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν,
δεῖξαι αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον τῶν ἔργων αὐτοῦ·
- (8) 10 ¹⁰ καὶ ὄνομα ἀγιασμοῦ αἰνέσουσιν,
9 ⁹ ἵνα διηγῶνται τὰ μεγαλεῖα τῶν ἔργων αὐτοῦ.
- (9) 11 ¹¹ προσέθηκεν αὐτοῖς ἐπιστήμην,
καὶ νόμον ζωῆς ἐκληροδότησεν αὐτοῖς·
- (10) 12 ¹² διαθήκην αἰῶνος ἔστησεν μετ' αὐτῶν, § C
καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ ὑπέδειξεν αὐτοῖς·
- (11) 13 ¹³ μεγαλεῖον δόξης εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν,
καὶ δόξαν φωνῆς αὐτῶν ἤκουσεν τὸ οὖς αὐτῶν·
- 14 ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Προσέχετε ἀπὸ παντὸς ἀδίκου,
(12) ⁽¹²⁾ καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς ἐκάστω περὶ τοῦ πλησίον.
- (13) 15 ¹⁵ αἱ ὁδοὶ αὐτῶν ἐναντίον αὐτοῦ διὰ παντός,
οὐ κρυβήσονται ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.
- (14) 17 ¹⁷ ἐκάστω ἔθνι κατέστησεν ἡγούμενον,
(15) ⁽¹⁵⁾ καὶ μερὶς Κυρίου Ἰσραὴλ ἔστιν.
- (16) 19 ¹⁹ ἅπαντα τὰ ἔργα αὐτῶν ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον αὐτοῦ,
καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐνδελεχεῖς ἐπὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν·
- (17) 20 ²⁰ οὐκ ἐκρύβησαν αἱ ἀδικίαι αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ,
καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν ἔναντι Κυρίου.
- (18) 22 ²² ἔλεημοσύνη ἀνδρὸς ὡς σφραγὶς μετ' αὐτοῦ,
καὶ χάριν ἀνθρώπου ὡς κόρην συντηρήσει.
- (19) 23 ²³ μετὰ ταῦτα ἐξαναστήσεται καὶ ἀνταποδώσει αὐτοῖς,
καὶ τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν ἀποδώσει·

4 κατακυριεύει B^b fort 6 διαβουλιαν N* (-λιον N^{c,a}) | αυτοις] αυτοις NAC
N^{c,a} 8 εθηκεν] pr kai A | αυτου 1°] αυτων N | αυτου 2°] + γ κανχασθαι
εν τοις θαυμασιου αυτοις N^{c,a} 9 διηγουνται A 11 προσεθηκεν] pr
kai N | αυτοις 2°] αυτοις N^{c,a} (statim revoc -τοις) A 12 αιωνος] αιω-
νιον A 13 ιδον AC | αυτων 2°] αυτου NC 15 αυτων] αυτου A |
εναντιον] ενωπιον NC | αυτου 2°] αυτων A 17 ηγουμενον] seq sign in B
19 απαντα] παντα NAC | αυτων 1°] αυτου N* (-των N^{c,a}) A | αυτου 2°] αυ-
των A | αυτων 2°] των ανων N* (αυτ. N^{c,a}) 20 απ] a sup ras A^a | αυτων
2°] + απ αυτου N* (improb απ αυτ. N^{c,a}) 22 κοραν N 23 μετα] pr
kai N* (improb N^{c,a}) | αυτων εις κεφ.] ων εις κε rescr Ca nisi iam antea | αυτων
2°] αυτου AC* fort | αποδωσει] ανταποδωσει NC

B ²⁴ πλὴν μετανοοῦσιν ἔδωκεν ἐπάνοδον, 24 (20)
καὶ παρεκάλεσεν ἐκλείποντας ὑπομονήν.

²⁵ Ἐπίστρεφε ἐπὶ Κύριον καὶ ἀπόλειπε ἁμαρτίας, 25 (21)

(²²) δεήθητι κατὰ πρόσωπον καὶ σμίκρνον πρόσκομμα· (22)

²⁶ ἐπάναγε ἐπὶ Ὑψιστον καὶ ἀπόστρεφε ἀπὸ ἀδικίας, 26 (23)

καὶ σφόδρα μίσησον βδέλυγμα.

²⁷ Ὑψίστῳ τίς αἰνέσει ἐν ᾧδου 27

(²⁵) ἀντὶ ζώντων καὶ διδόντων ἀνθομολόγησιν; (25)

²⁸ ἀπὸ νεκροῦ ὡς μηδὲ ὄντος ἀπόλλυται ἐξομολόγησις· 28 (26)

(²⁷) ζῶν καὶ ὑγιῆς αἰνέσει τὸν κύριον. (27)

²⁹ ὥς μεγάλη ἡ ἐλεημοσύνη τοῦ κυρίου, 29 (28)

καὶ ἐξίλασμός τοῖς ἐπιστρέφουσιν ἐπ' αὐτόν.

³⁰ οὐ γὰρ δύναται πάντα εἶναι ἐν ἀνθρώποις, 30 (29)

ὅτι οὐκ ἀθάνατος υἱὸς ἀνθρώπου.

³¹ τί φωτεινότερον ἡλίου; καὶ τοῦτο ἐκλείπει, 31 (30)

καὶ πονηρὸς ἐνθυμήσεται σάρκα καὶ αἷμα.

³² δύναμιν ὕψους οὐρανοῦ αὐτὸς ἐπισκέπτεται, 32 (31)

καὶ οἱ ἄνθρωποι πάντες γῇ καὶ σποδός.

¹ Ὁ ζῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔκτισεν τὰ πάντα κοινῇ· 1 XVII

² Κύριος μόνος δικαιοθήσεται.

⁴ οὐθενὶ ἐξέποιήσεν ἐξαγγελίαι τὰ ἔργα αὐτοῦ· 4 (2)

(³) καὶ τίς ἐξιχνιάσει τὰ μεγαλεία αὐτοῦ; (3)

⁵ κράτος μεγαλωσύνης αὐτοῦ τίς ἐξαριθμήσεται; 5 (4)

καὶ τίς προσθήσει ἐκδιηγῆσασθαι τὰ ἐλέη αὐτοῦ;

^ο οὐκ ἔστιν ἐλαττώσαι οὐδὲ προσθεῖναι, 6 (5)

καὶ οὐκ ἔστιν ἐξιχνιάσαι τὰ θαυμάσια τοῦ κυρίου·

ΝΑC 24 μετανοοῦσιν] pr τοις C | εκλειποντας ΝC 25 επιστρεφε] επιστρεψον C
| και απολειπε] καταλιπε Ν* και απολιπε ΝC.a C | προσσκομμα Α 26 επα-
ναγε] επαναγαγε ΝC 27 αδου Βb (-δους Β*) ΝC.a AC | αδη Ν* | bis scr
ζωντων και Β 29 εξιλασμος] εξειλασμον Ν* ο εξειλασμος ΝC.a 30 υιος]
pr ο Α 31 τι] το Ν* (τι ΝC.a) | και πονηρος ευθυμησεται] και πονηρος ενθυ-
μησεται Ν* γ τι πονηροτερο ενθυμται ΝC.a και πονηρον ενθυμησεται
ΒaA | σαρκα Β* b Ν (in Ν sunt signa corr)] σαρξ Βab AC 32 υψους] ους
sup ras 5 vel 6 litt Aa | αυτος] pr και Ν (improb και ΝC.a) | οι ανθρωποι] om
οι ΝΑ XVIII 4 ουθενι] ουδενι ΝC.a AC | εξαγγελιαι Bedit | εξιχνευσει
ΝAC | αυτου 2o] του κυ C 5 αυτου 1o] εαυτου Ν* (ras et improb ε Ν?) |
εξαριθμησεται Ν* (improb θη Ν1C.a) | ελεη] εργα C 6 ελαττωσαι] ω sup
ras 2 fere litt item ras 1 lit post σ C.a (ελαττονσθαι C* vid) | του κυριου] om του Ν

- (6) 7 ⁷ὅταν συντελέσῃ ἄνθρωπος τότε ἄρχεται,
καὶ ὅταν παύσῃται τότε ἀπορρηθήσεται.
- (7) 8 ⁸τί ἄνθρωπος καὶ τί ἡ χρῆσις αὐτοῦ;
τί τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ τί τὸ κακὸν αὐτοῦ;
- (8) 9 ⁹ἀριθμὸς ἡμερῶν ἀνθρώπου πολλὰ ἔτη ἑκατόν·
10 ¹⁰ὥς σταγὼν ὕδατος ἀπὸ θαλάσσης καὶ ψῆφος ἄμμου,
οὕτως ὀλίγα ἔτη ἐν ἡμέρᾳ αἰῶνος.
- (9) 11 ¹¹διὰ τοῦτο ἐμακροθύμησεν Κύριος ἐπ' αὐτοῖς,
καὶ ἐξέχεεν ἐπ' αὐτοὺς τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
- (10) 12 ¹²ἶδεν καὶ ἐπέγνω τὴν καταστροφὴν αὐτῶν ὅτι πονηρά,
(11) ⁽¹¹⁾διὰ τοῦτο ἐπλήθυνεν τὸν ἐξίλασμόν αὐτοῦ.
- (12) 13 ¹³ἔλεος ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ,
ἔλεος δὲ Κυρίου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα·
- (13) ⁽¹³⁾ἐλέγχων καὶ παιδεύων καὶ διδάσκων
καὶ ἐπιστρέφων ὥς ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ.
- 14 ¹⁴τοὺς ἐκδεχομένους παιδεῖαν ἐλεᾷ,
καὶ τοὺς κατασπεύδοντας ἐπὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ.
- 15 ¹⁵Τέκνον, ἐν ἀγαθοῖς μὴ θῶς μῶμον,
καὶ ἐν πάσῃ δόσει λύπην λόγων.
- 16 ¹⁶οὐχὶ καύσωνα ἀναπαύσει δρόσος;
οὕτως κρείσσων λόγος ἢ δόσις,
- 17 ¹⁷οὐκ ἰδοὺ λόγος ὑπὲρ δόμα ἀγαθόν;
καὶ ἀμφότερα παρὰ ἀνδρὶ κεχαριτωμένῳ.
- 18 ¹⁸μωρὸς ἀχαρίστως ὀνειδιεῖ,
καὶ δόσις βασκάνου ἐκτῆκει ὀφθαλμούς.
- 19 ¹⁹πρὶν ἢ λαλῆσαι μάνθανε,
καὶ πρὸ ἀρρωστείας θεραπεύου·
- 20 ²⁰πρὸ κρίσεως ἐξέταζε σεαυτόν,
καὶ ἐν ᾧρᾳ ἐπισκοπῆς εὐρήσεις ἐξίλασμόν·
- 21 ²¹πρὶν ἀρρωστῆσαί σε ταπεινώθητι,

7 συντελεσει A | ἀρχεται] ερχεται A | ἀπορρηθήσεται AC 8 τι 1^ο τις BAC
N* (ras s N²) 9 ἀνθρώπου] αὐτοῦ C 10 om εν N* (hab N^{c,a}) |
ἡμεραις C 11 Κύριος] pr o N 12 ἶδεν... πονηρα, δια τουτο... αὐτοῦ]
pr asteriscos N^{c,a} | εἶδεν N | αὐτῶν] ων sup ras A^a (-του A^{*vid}) 13 om
και 3^ο N^{c,a} C | αὐτοῦ 2^ο] αὐτῶν C 14 παιδιαν BAC | ελεει Bab 15 τέκνον]
pr tit εγκρατεια ψυχης N | λογω C 16 καυσωναναπ. AC 17 δομα αγα-
θον] μα a sup ras A^a | παρα bis scr C 19 om η N | αρρωστιας B^b N^a
20 ἐξίλασμον] ἰλασμον A

- B καὶ ἐν καιρῷ ἁμαρτημάτων δεῖξον ἐπιστροφὴν.
 22 μὴ ἐμποδισθῆς τοῦ ἀποδοῦναι εὐχὴν εὐκαίρως, 22
 καὶ μὴ μείνης ἕως θανάτου δικαιωθῆναι.
 23 πρὶν εὐξασθαι ἐτοίμασον σεαυτὸν, 23
 καὶ μὴ γίνου ὡς ἄνθρωπος πειράζων τὸν κύριον.
 24 μνήσθητι θυμοῦ ἐν ἡμέραις τελευτῆς, 24
 καὶ καιρὸν ἐκδικήσεως ἐν ἀποστροφῇ προσώπου.
 25 μνήσθητι καιρὸν λιμοῦ ἐν καιρῷ πλησμονῆς, 25
 πτωχείαν καὶ ἔνδειαν ἐν ἡμέραις πλούτου.
 26 ἀπὸ πρωῒθεν ἕως ἑσπέρας μεταβάλλει καιρὸς, 26
 καὶ πάντα ἐστὶν ταχυνὰ ἔναντι Κυρίου.
 27 ἄνθρωπος σοφὸς ἐν παντὶ εὐλαβηθήσεται, 27
 καὶ ἐν ἡμέραις ἁμαρτιῶν προσέξει ἀπὸ πλημμελίας.
 28 πᾶς συνετὸς ἔγνω σοφίαν, 28
 καὶ τῷ εὐρόντι αὐτὴν δώσει ἐξομολόγησιν.
 29 συνετοὶ ἐν λόγοις καὶ αὐτοὶ ἐσοφίσαντο, 29
 καὶ ἀνώμβρησαν παροιμίας ἀκριβεῖς.

Ἐγκράτεια ψυχῆς.

- 30 Ὅπισω τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου, 30
 καὶ ἀπὸ τῶν ὀρέξεών σου κωλύου.
 31 ἐὰν χορηγήσεις τῇ ψυχῇ σου εὐδοκίαν ἐπιθυμίας, 31
 ποιήσει σε ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν σου.
 32 μὴ εὐφραίνου ἐπὶ πολλῇ τρυφῇ, 32
 μὴ προσδεθῆς συμβολῇ αὐτῆς.
 33 μὴ γίνου πτωχὸς συμβολοκοπῶν ἐκ δανισμοῦ, 33
 καὶ οὐδὲν σοί ἐστιν ἐν μαρσιππίῳ.

Ἡ ἐργατὴς μέθυτος οὐ πλουτισθήσεται. ι XIX
 ὁ ἐξουθενῶν τὰ ὀλίγα κατὰ μικρὸν πεσεῖται.

ΚΑC 22 μεινης εως θανα sup ras 16 fere litt A^a 23 ευξασθαι (-ξεσθαι C)]
 + σε Κ^{c.a}C | σεαυτον] την ευχην σου Κ^{c.a} 24 θυμου] θεου Κ* (θυμ. Κ^{c.a}) θυ
 ras C¹ | ημερα ΚC^a | αποστροφή] επιστροφή C 25 καιρον] pr κατα A | καιρω]
 ημεραις A | πτωχίαν C 27 om και A | πλημμελίας BabA 28 εξομολο-
 γησεις A 29 ανωμβρωσαν C | εν παροιμiais A* vid (-μιας A^a) | ακριβως Κ*
 (-βεις Κ^{c.a}) 30 tit evan in C nisi potius raserit C^a | εγκρατια A | om μη
 C | κωλυου] pr μη A 31 χορηγησεις (-σης B^{ab}ΚC)] ευδοκησεις A | ποιησει
 σε] ποιησεις Κ* (-σει σε Κ^{c.a}) A 32 πολλυ A | μη 2° μηδε C | προσ-
 δεθης] προσδεθης Κ* (-δεθης Κ^{c.a}) AC + εν C | συμβολη] pr τη Κ^{c.a} συμ-
 βολης A 33 δανεισμου Bab | μαρσιππιω BΚ* (-πω AC)] βαλλαντιω Κ^{c.a}
 XIX 1 μεθυς Κ* (μεθυσος Κ¹) | ο εξουθενω] pr η Κ^{c.a} ο εξουθενων C

- 2 ²οἶνος καὶ γυναῖκες ἀποστήσουσιν συνετούς,
καὶ ὁ κολλώμενος πόρναις τολμηρότερος ἔσται·
- 3 ³σῆπη καὶ σκώληκες κληρονομήσουσιν αὐτόν,
καὶ ψυχὴ τολμηρὰ ἐξαρθήσεται.
- 4 ⁴ὁ ταχὺ ἐνπιστεύων κοῦφος καρδίᾳ,
καὶ ὁ ἁμαρτάνων εἰς ψυχὴν αὐτοῦ πλημμελήσει.
- (5) { ⁵ὁ εὐφραινόμενος καρδίᾳ καταγνωσθήσεται,
⁶καὶ ὁ μισῶν λαλιὰν ἐλαττονοῦται κακία.
- 7 ⁷μηδέποτε δευτερώσης λόγον,
καὶ οὐθέν σοι οὐ μὴ ἐλαττονωθῇ.
- 8 ⁸ἐν φίλῳ καὶ ἐν ἐχθρῷ μὴ διηγοῦ,
καὶ εἰ μὴ ἐστὶν σοι ἁμαρτία, μὴ ἀποκάλυπτε·
- 9 ⁹ἀκήκοεν γάρ σου καὶ ἐφυλάξατό σε,
καὶ ἐν καιρῷ μισήσει σε.
- 10 ¹⁰ἀκήκοας λόγον; συναποθανέτω σοι·
θάρσει, οὐ μὴ σε ῥήξει.
- 11 ¹¹ἀπὸ προσώπου λόγου ὠδινήσει μωρός,
ὥς ἀπὸ προσώπου βρέφους ἢ τίκτουσα.
- 12 ¹²βέλως πεπηγὸς ἐν μηρῷ σαρκός,
οὕτως λόγος ἐν κοιλίᾳ μωροῦ.
- 13 ^{13*}Ἐλεγχον φίλον, μὴ ποτε οὐκ ἐποίησεν,
καὶ εἴ τι ἐποίησεν, μὴ ποτε προσθῇ.
- 14 ¹⁴Ἐλεγχον τὸν φίλον, μὴ ποτε οὐκ εἶπεν·
καὶ εἰ εἶρηκεν, ἵνα μὴ δευτερώσῃ.
- 15 ¹⁵Ἐλεγχον φίλον, πολλάκις γὰρ γίνεται διαβολή,
(16) ⁽¹⁶⁾καὶ μὴ παντὶ λόγῳ πίστευε.
- 16 ¹⁶ἔστιν ὀλισθάνων καὶ οὐκ ἀπὸ ψυχῆς,

2 [τολμηροτερος] τολμηρος B^C 3 [σηπη] σητες B^b σηπες B^{*} (σηπη B^{AC} B^{c,a}) | αυτον] την γην B^{*} (αυτ. B^{c,a}) | τολμηρας B^{*} (-ρα B^{c,a}) 4 ο ταχυ] om ο B^{*} (hab ο B¹ vid mg) | εμπιστευων Bab^{BA} | πλημμελει B^{*} (-λησει B^{c,a}) 5 καρδια] πονηρα B^{*} (καρδ. B^{c,a}) 6 ελαττονουται] ελαττονται B | κακια] καρδια A 7 μηδεποτε] μηποτε B | λογον] + εν ευχη B^{c,a} | ουδεν C | ελαττονηθη A 8 om εν 2° B^{AC} 9 ακηκοα B^{*} (-κοεν B¹) | σου γαρ C | μισησει] μασησει A 10 λογον] λεγων B^{*} (λογον B^{c,a}) | συναποθανειτω C | θαρση A 12 πεπηγως B^{BC} | μηρω] η sup ras i vel 2 litt A^a 13 ελεγχον C | εποησε (1°) C 13—14 om και ει τι...ουκ ειπεν A 13 ει] η C | om τι B^{c,a} | μη 2°] pr ινα B | om ποτε 2° B 14 ελεγχον C^{*} vid (-ξον C^a): item 15 | φιλον] πλησιον B^C | ει] η B^{AC} | δευτερωσει A 15 διαβολη] αβολη (sic) A 16 εστι C | ολισθανων B¹¹ c^a C (-σθενων)

- B ⁽¹⁷⁾ καὶ τίς οὐχ ἥμαρτεν ἐν τῇ γλώσση αὐτοῦ; (17)
¹⁷ ἔλεγχον τὸν πλησίον σου πρὶν ἢ ἀπειλῆσαι, 17
⁽¹⁸⁾ καὶ δὸς τόπον νόμφ Ὑψίστου. (18)
- ²⁰ Πᾶσα σοφία φόβος Κυρίου, 20
καὶ ἐν πάσῃ σοφίᾳ ποίησις νόμου.
²² καὶ οὐκ ἔστιν σοφία πονηρίας ἐπιστήμη, 22 (19)
καὶ οὐκ ἔστιν ὅπου βουλὴ ἀμαρτωλῶν φρόνησις.
²³ ἔστιν πονηρία καὶ αὕτη βδέλυγμα, 23 (20)
καὶ ἔστιν ἄφρων ἐλαττούμενος σοφίᾳ.
²⁴ κρείττων ἡττώμενος ἐν συνέσει ἔμφοβος 24 (21)
ἢ περισσεύων ἐν φρονήσει καὶ παραβαίνων νόμον.
²⁵ ἔστιν πανουργία ἀκριβὴς καὶ αὕτη ἄδικος, 25 (22)
καὶ ἔστιν διαστρέφων χάριν τοῦ ἐκφᾶναι κρίμα.
²⁶ ἔστιν πονηρεύμενος συνκεκυφὼς μελανία, 26 (23)
καὶ τὰ ἐντὸς αὐτοῦ πλήρης δόλου·
²⁷ συνκύφων πρόσωπον καὶ ἑτεροκωφῶν, 27 (24)
ὅπου οὐκ ἐπεγνώσθη προφθάσει σε·
²⁸ καὶ ἐὰν ὑπὸ ἐλαττώματος ἰσχύος κωλυθῇ ἀμαρτεῖν, 28 (25)
ἐὰν εὖρη καιρὸν κακοποιήσῃ.
²⁹ ἀπὸ ὀράσεως ἐπιγνωσθήσεται ἀνὴρ, 29 (26)
καὶ ἀπὸ ἀπαντήσεως προσώπου ἐπιγνωσθήσεται νοήμων·
³⁰ στολισμὸς ἀνδρὸς καὶ γέλως ὀδόντων καὶ βήματα ἀνθρώπου 30 (27)
ἀναγγέλλει τὰ περὶ αὐτοῦ.
¹ ἔστιν ἔλεγχος ὃς οὐκ ἔστιν ὠραίος, 1 (28) XX
καὶ ἔστιν σιωπῶν καὶ αὐτὸς φρόνιμος.
- ² Ὡς καλὸν ἐλέγξαι ἢ θυμοῦσθαι, 2 (1) XX E.R.
καὶ ὁ ἀνθομολογούμενος ἀπὸ ἐλαττώσεως κωλυθήσεται.

NA C 16 ἡμαρτεν] ἡμαρτησεν B^{ab} N 17 om σου N | νομον C 20 φο-
bos] παρα C | ποιησεις AC^a 22 om οπου N* (hab N^{c.a}) AC
23 αυτη] λυτη N^{edit} 24 κρειττων] των sup ras A^a (και A* vid) κρισ-
των C | ηττωμενος] ηλαττωμενος B^{ab} | φρονησει] συνεσει A 26 συγκε-
κυφως B^{ab} | πληρης] πληρη B^b N* (-ρης N^{c.a}) πληρεις A 27 συνκυφων
(συγκ. B^{ab} AC)] συνκυφων B* N¹ fort c.a | επεγνωσθη] εγνωσθη C 28 om
και N* (hab γ N^{c.a}) | κωλυθης N | κακοποιησει] κακοπ. σε sup ras et in mg
A^a 29 απο 1°] pr [κ]αι C* (om και C^a) | ανηρ] νοημῶ N* (ανηρ N^{c.a})
30 βηματα] βημα ποδος N^{c.a} βημα C | αναγγει NAC (-λι) + σοι C | αυτου]
εμου A | σιωπων sup ras C^a (τις σιγων C* fort) XX 2 θυμουσθαι sup ras
B^{ab} | ελλαττωσις C | κωλυσθησεται C

- (2,3) 4 ⁴ἐπιθυμία εὐνούχου ἀποπαρθενῶσαι νεάνιδα, B
οὕτως ὁ ποιῶν ἐν βίᾳ κρίματα.
- 5 ⁵ἔστιν σιωπῶν εὕρισκόμενος σοφός,[†] ¶ C
καὶ ἔστιν μισητὸς ἀπὸ πολλῆς λαλιᾶς.
- 6 ⁶ἔστιν σιωπῶν, οὐ γὰρ ἔχει ἀπόκρισιν,
καὶ ἔστιν σιωπῶν, εἰδὼς καιρόν.
- 7 ⁷ἄνθρωπος σοφὸς σιγήσει ἕως καιροῦ,
ὁ δὲ λαπιστὴς καὶ ἄφρων ὑπερβήσεται καιρόν.
- 8 ⁸ὁ πλεονάζων λόγῳ βδελυχθήσεται,
καὶ ὁ ἐνεξουσιαζόμενος μισηθήσεται.
- 9 ⁹ἔστιν εὐοδία ἐν κακοῖς ἀνδρί,
καὶ ἔστιν εὖρεμα εἰς ἐλάττωσιν.
- 10 ¹⁰ἔστιν δόσις ἣ οὐ λυσιτελήσει σοι,
καὶ ἔστιν δόσις ἧς τὸ ἀνταπόδομα διπλοῦν.
- 11 ¹¹ἔστιν ἐλάττωσις ἔνεκεν δόξης,
καὶ ἔστιν ὅς ἀπὸ ταπεινώσεως ἦρεν κεφαλὴν.
- 12 ¹²ἔστιν ἀγοράζων πολλὰ ὀλίγον
καὶ ἀποτινύων αὐτὰ ἐπταπλάσιον.
- 13 ¹³σοφὸς ἐν λόγῳ ἑαυτὸν προσφιλεῖ ποιήσει,
χάριτες δὲ μωρῶν ἐκχυθήσονται.
- 14 ¹⁴δόσις ἄφρονος οὐ λυσιτελήσει σοι,
οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνθ' ἑνὸς πολλοί·
- 15 ¹⁵ὀλίγα δώσει καὶ πολλὰ ὀνειδίσει,
καὶ ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτοῦ ὥς κήρυξ·
- (16) ⁽¹⁶⁾σήμερον δανιεὶ καὶ αὔριον ἀπαιτήσει,
μισητὸς ἄνθρωπος ὁ τοιοῦτος.
- (17) 16 ¹⁶μωρὸς ἐρεῖ Οὐχ ὑπάρχει μοι φίλος,
καὶ οὐκ ἔστιν χάρις τοῖς ἀγαθοῖς μου·
- (18) ⁽¹⁸⁾οἱ ἔσθοντες τὸν ἄρτον μου φαῦλοι γλώσση.

4 ἀποπαρθενωσεν C | om εν Ν* (hab Ν^{c.a}) 6 om και Ν* (hab γ Ν^{c.a}) | ΝAC
ειδως καιρον] ιδως (sic) καιρ sup ras A¹ (ουκ ιδ. A^{*fort}) 7 σιγησει] σιω-
πησει Ν | λαπιστης] adnot ψευστης B^{amg} | αφρων] αφιων Α | καιρον] καιρω
Ν* (-ρον Ν^{c.a}) 8 λογον Α | εξουσιαζομενος Α 9 ευοδια] ευωδια Α
11 ελαττωσις] ελαττων Α | ταπεινωσ (sic) Α 12 αγοραζων] pr o Α | απο-
τηννυων Α | επταπλασια Ν 13 λογοις ΝΑ | ante ποιησει ras i lit A² |
μωρων εκχ.] ων ε sup ras B^{1fort} 15 απαιτησει] αποτισει Α 16 om
μοι Α | μου 1° αυτου Ν* (μ. Ν^{c.a}) | γλωσσης Ν* (-σση Ν^{c.a})

- B 17 ποσάκεις καὶ ὅσοι καταγελάσσονται αὐτοῦ ; 17 —
- 18 Ὀλίσθημα ἀπὸ ἐδάφους μᾶλλον ἢ ἀπὸ γλώσσης, 18 (20)
οὕτως πτώσις κακῶν κατὰ σπουδὴν ἤξει.
- 19 ἄνθρωπος ἄχαρις, μῦθος ἄκαιρος· 19 (21)
ἐν στόματι ἀπαιδευτῶν ἐνδεδεχισθήσεται.
- 20 ἀπὸ στόματος μωροῦ ἀποδοκιμασθήσεται παραβολή, 20 (22)
οὐ γὰρ μὴ εἶπη αὐτὴν ἐν καιρῷ αὐτῆς.
- 21 ἔστιν κωλυόμενος ἁμαρτάνειν ἀπὸ ἐνδείας, 21 (23)
καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει αὐτοῦ οὐ κατανυγῆσεται.
- 22 ἔστιν ἀπολλύων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ δι' αἰσχύνην, 22 (24)
καὶ ἀπὸ ἄφρονος προσώπου ἀπολεῖ αὐτήν.
- 23 ἔστιν χάριν αἰσχύνῃς ἐπαγγελλόμενος φίλω, 23 (25)
καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν.
- 24 μῶμος πονηρὸς ἐν ἀνθρώπῳ ψεῦδος, 24 (26)
ἐν στόματι ἀπαιδευτῶν ἐνδεδεχισθήσεται.
- 25 αἶρετόν κλέπτῃς ἢ ἐνδεδελχίζων ψεύδει, 25 (27)
ἀμφοτέροι δὲ ἀπωλίαν κληρονομήσουσιν.
- 26 ἦθος ἀνθρώπου ψευδοῦς ἀτιμία, 26 (28)
καὶ ἡ αἰσχύνῃ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐνδεδελχῶς.

Λόγοι παραβολῶν.

- 27 Ὁ σοφὸς ἐν λόγοις προάξει ἑαυτόν, 27 (29)
καὶ ἄνθρωπος φρόνιμος ἀρέσει μεγιστᾶσιν·
- 28 ὁ ἐργαζόμενος γῆν ἀνυψώσει θιμωνίαν αὐτοῦ, 28 (30)
καὶ ὁ ἀρέσκων μεγιστᾶσιν ἐξιλάσεται ἀδίκιαν.
- 29 ξένια καὶ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, 29 (31)
καὶ ὥς φιμὸς ἐν στόματι ἀποτρέπει ἐλεγκμούς.
- 30 σοφία κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανής, 30 (32)
τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις ;
- 31 κρείσσων ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν μωρίαν αὐτοῦ 31 (33)
ἢ ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν σοφίαν αὐτοῦ.

1 Τέκνον, ἦμαρτες ; μὴ προσθῇς μηκέτι,

1 XXI

NA 19 ἀπαιδευτου N 22 ἀπολεῖ] ἀπολλυεῖ A 24 ψευδος] pr το N^{c-a}
25 om η A | ἐνδεδελχίζων] pr ο B^{ab}N | ἀπωλειαν B^{ab}A 26 ψευδος B^{ab}A
27 προαξει εαυτον] προσαξεις αυτον A^{vid} | ἀρεσκει N* (ἀρεσει N^{c-a}) 28 θει-
μωνιων A*^{vid} (θειμωνιαν A^{vid}) | ἀδικίας A 29 αποτρεμει A 30 ωφέλεια
N 31 κριπτων NA | αποκρυπτων 20] αποκαλυπτων N

- καὶ περὶ τῶν προτέρων σου δεήθητι.
- 2 ²ὥς ἀπὸ προσώπου ὀφείας φεύγε ἀπὸ ἁμαρτίας·
ἐὰν γὰρ προσέλθῃς, δέξεται σε·
- (3) ⁽³⁾ὀδόντες λέοντος οἱ ὀδόντες αὐτῆς,
ἀναιροῦντες ψυχὰς ἀνθρώπων.
- (4) 3 ³ὥς ῥομφαία δίστομος πᾶσα ἀνομία,
τῇ πληγῇ αὐτῆς οὐκ ἔστιν ἴσσις.
- (5) 4 ⁴καταπληγμός καὶ ὕβρις ἐρημώσουσιν πλούτον,
οὕτως οἶκος ὑπερηφάνου ἐρημωθήσεται.
- (6) 5 ⁵δέησις πτωχοῦ ἐκ στόματος ἕως ὠτίων αὐτοῦ,
καὶ τὸ κρίμα αὐτοῦ κατὰ σπουδὴν ἔρχεται.
- (7) 6 ⁶μισῶν ἐλεγμὸν ἐν ἵχνει ἁμαρτωλοῦ,
καὶ ὁ φοβούμενος Κύριον ἐπιστρέψει ἐν καρδίᾳ.
- (8) 7 ⁷γνωστὸς μακρόθεν ὁ δυνατὸς ἐν γλώσσῃ,
ὁ δὲ νοήμων οἶδεν ἐν τῷ ὀλισθάνειν αὐτόν.
- (9) 8 ⁸ὁ οἰκοδομῶν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐν χρήμασι ἀλλοτρίοις
ὥς συνάγων αὐτοῦ τοὺς λίθους εἰς χεიმῶνα.
- (10) 9 ⁹στιππύον συνηγμένον συναγωγῇ ἀνόμων,
καὶ ἡ συντέλεια αὐτῶν φλόξ πυρός.
- (11) 10 ¹⁰ὁδὸς ἁμαρτωλῶν ὠμαλισμένη ἐκ λίθων,
καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ αὐτῆς βόθρος ἄδου.
- (12) 11 ¹¹ὁ φυλάσσων νόμον κατακρατεῖ τοῦ ἐννοήματος αὐτοῦ,
(13) ⁽¹³⁾καὶ συντέλεια τοῦ φόβου Κυρίου σοφία.
- (14) 12 ¹²οὐ παιδευθήσεται ὅς οὐκ ἔστιν πανοῦργος·
- (15) ⁽¹⁵⁾ἔστιν πανουργία πληθύνουσα πικρίαν.
- (16) 13 ¹³γνώσις σοφοῦ ὥς κατακλυσμὸς πληθυνθήσεται,
καὶ ἡ βουλή αὐτοῦ ὥς πηγὴ ζωῆς.
- (17) 14 ¹⁴ἔγκατα μωροῦ ὥς ἄγγιον συντετριμμένον,
καὶ πᾶσαν γνῶσιν οὐ κρατήσκει.
- (18) 15 ¹⁵λόγον σοφὸν ἐὰν ἀκούσῃ ἐπιστήμων,

§ C

XXI 2 λεοντες $\aleph^*$ (-τος $\aleph^{c.a}$) 3 τη πληγῇ pr και A 4 καταπληγμος $\aleph$ AC
και] κακῶν πληθος $\aleph$ B^a? c? mg | υπερηφανων $\aleph^{c.a}$ A 5 στοματος εως] τοσ
εως sup litur B^{vid} 6 ελεγμον] ελεγχον A | ιχνη B[?] | αμαρτωλου] retract
aliq B[?] | Κυριον] τον θν A 7 ολισθαίνειν $\aleph^{c.a}$ (vid) 8 συναγων] pr o
 $\aleph$ | τους λιθους αυτου $\aleph$ A 9 στυππιον A | συναγωγῇ] να sup litur B^a
εισαγωγή A 10 εσχάτω] εσχάτου $\aleph$ εσχάτω] A 11 κατακρατει]
κατακρατησει $\aleph$ | om του εννοηματος αυτου $\aleph^*$ (hab τ. νοηματος αυτ. $\aleph^{c.a}$) |
συντελεια $\aleph$ 12 εστιν 2°] + δε $\aleph$ AC | πανουργεια A | πικριαν] παιδιαν
(αιδι sup ras) A^a 13 αυτου] αυτων C 14 om ως C | αγγειον B^{ab}

- Ε αινέσει αὐτὸν καὶ ἐπ' αὐτὸν προσθήσει·
 ἤκουσεν ὁ σπαταλῶν καὶ ἀπήρσεν αὐτῷ,
 καὶ ἀπέστρεψεν αὐτὸν ὀπίσω τοῦ νώτου αὐτοῦ.
 16 ἐξήγησις μωροῦ ὡς ἐν ὁδῷ φορτίον, 16 (19)
 ἐπὶ δὲ χεῖλους συνετοῦ εὐρεθήσεται χάρις.
 17 στόμα φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκκλησίᾳ, 17 (20)
 καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ διανοηθήσεται ἐν καρδίᾳ.
 18 ὡς οἶκος ἡφανισμένος οὕτως μωρῷ σοφία, 18 (21)
 καὶ γνῶσις ἀσυνέτου ἀδιεξέταστοι λόγοι.
 19 πέδαι ἐν ποσὶν ἀνοήτοις παιδεῖα, 19 (22)
 καὶ ὡς χειροπέδαι ἐπὶ χειρὸς δεξιᾶς.
 20 μωρὸς ἐν γέλῳ ἀνυψοῖ φωνὴν αὐτοῦ, 20 (23)
 ἀνὴρ δὲ πανούργος μόλις ἡσυχῇ μειδιάσει.
 21 ὡς κόσμος χρυσοῦς φρονίμῳ παιδεῖα, 21 (24)
 καὶ ὡς χλιδῶν ἐπὶ βραχίονι δεξιῷ.
 22 πούς μωροῦ ταχὺς εἰς οἰκίαν, 22 (25)
 ἄνθρωπος δὲ πολύπειρος αἰσχυνθήσεται ἀπὸ προσώ-
 που.
 23 ἄφρων ἀπὸ θύρας παρακύπτει εἰς οἰκίαν, 23 (26)
 ἀνὴρ δὲ πεπαιδευμένος ἔξω στήσεται.
 24 ἀπαιδευσία ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι παρὰ θύραν, 24 (27)
 ὁ δὲ φρόνιμος βαρυνθήσεται ἀτιμία.
 25 χεὶλη ἀλλοτρίων ἐν τούτοις βαρυνθήσεται, 25 (28)
 λόγοι δὲ φρονίμων ἐν ζυγῷ σταθήσονται.
 26 ἐν στόματι μωρῶν ἡ καρδία αὐτῶν, 26 (29)
 καρδία δὲ σοφῶν στόμα αὐτῶν.
 27 ἐν τῷ καταρᾶσθαι ἀσεβῇ τὸν σατανᾶν 27 (30)
 αὐτὸς καταρᾶται τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.

ΝΑC 15 του νωτου] τωνωτων Α 16 om ως Ν* (hab Ν^{c.a}) | φορτιον] φ..ρητιον
 C | χιλουσυννετου Α | χαρις] παραβολη Ν^{c.a} om Α 17 στομα] +δε Ν* (om
 Ν^{c.a}) | διανοηθησονται ΝΑC 18 συνετου Ν* (ασυν. Ν^{c.a}) 19 ποσιν]
 πασιν C | ανοητοις παιδεια] ανομια του παιδιου Α ανοητου παιδια ΝC | om ως
 Ν* (hab Ν^{c.a}) | χειροπαιδες Α 20 φωνην] pr την ΝΑC | μηδιασει Ν*
 (μιδ. Ν?) AC 21 παιδια ΝΑC | χλιδων] χελιδων C* (ε ras C?) 23 θυρας]
 v sup ras 3 fere litt C^a 24 ακροασασθαι Ν | θυραν] θυρας C | ατιμιαν ΝΑC
 25 αλλοτρια Ν^{c.a} | ταυτοις Ν* (τουτ. Ν^{c.a}) | βαρυνθησεται] διηγησονται Ν βα-
 ρυνθησονται C 26 η Β^{ab} ΝΑC] εν Β* | σοφων] φρονιμων Α 27 κατα-
 ρασασθαι Α | ασεβη (-βην Α)] pr τον ΝC | σατανᾶ Β* fort σαταναν Β^b ΝΑC |
 την εαυτου ψυχην] την ψ. αυτου Α

(31) 28 ²⁸μολύνει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὁ ψιθυρίζων,
καὶ ἐν παροικήσει μισηθήσεται.

B

- XXII 1 ¹Λίθῳ ἡρδαλωμένῳ συνεβλήθη ὀκνηρός,
καὶ πᾶς ἐκσυριεῖ ἐπὶ τῇ ἀτιμίᾳ αὐτοῦ.
2 ²βολβίτῳ κοπρίων συνεβλήθη ὀκνηρός,
πᾶς ὁ ἀναιρούμενος αὐτὸν ἐκτινάξει χεῖρα.
3 ³αἰσχύνῃ πατὴρ ἐν γεννήσει ἀπαιδεύτου,
θυγάτηρ δὲ ἐπ' ἐλαττώσει γίνεται.
4 ⁴θυγάτηρ φρονίμῃ κληρονομήσει ἄνδρα αὐτῆς,
καὶ ἡ κατασχύνουσα εἰς λύπην γεννήσαντος.
5 ⁵πατέρα καὶ ἄνδρα κατασχύνει ἡ θρασεῖα,
καὶ ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀτιμασθήσεται.
6 ⁶μουσικὰ ἐν πένθει ἄκαιρος διήγησις,
μάστιγες καὶ παιδεία ἐν παντὶ καιρῷ σοφίας.
7 ⁷συνκολλῶν ὄστρακον ὁ διδάσκων μωρόν,
(8) ⁽⁸⁾ἐξεγείρων καθεύδοντα ἐκ βαθέος ὕπνου.
(9) 8 ⁸διηγούμενος νυστάζοντι ὁ διηγούμενος μωρῷ,
καὶ ἐπὶ συντελείᾳ ἐρεῖ τί ἐστίν ;
(10) 11 ¹¹ἐπὶ νεκρῷ κλαῦσον, ἐξέλιπεν γὰρ φῶς.
καὶ ἐπὶ μωρῷ κλαῦσον, ἐξέλιπεν γὰρ σύνεσιν.
(11) ⁽¹¹⁾ἥδιον κλαῦσον ἐπὶ νεκρῷ, ὅτι ἀνεπαύσατο,
(12) ⁽¹²⁾τοῦ δὲ μωροῦ ὑπὲρ θάνατον ἢ ζωὴ πονηρά.
(13) 12 ¹²πένθος νεκροῦ ἐπὶ αἱ ἡμέραι,
μωροῦ δὲ καὶ ἀσεβοῦς πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς αὐτοῦ.
(14) 13 ¹³μετὰ ἄφρονος μὴ πληθύνῃς λόγον,
καὶ πρὸς ἀσύνητον μὴ πορεύου.
(15) ⁽¹⁵⁾φύλαξαι ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα μὴ κόπον ἔχῃς
καὶ οὐ μὴ μολυνθῇς ἐν τῷ ἐντιναγμῷ αὐτοῦ.

28 μολυνει] inter υ et ν om ι lit (ν fort) C² | ψιθυρίζων] θυρ sup ras 4 litt BAC
A^a | εν] ου εαν C XXII 1 ηρδαλωμενω (αλ sup ras C^a)] adnot ηρδαλω-
μένω| μεμελισμένω| μεμασμένω B^b fort c mg sup | συνεβληθη] ελιθοβοληθη B^{c,a}
2 κοπριω BA | συνεβληθη] improb συν B^{c,a} | εκτιναξει C 3 δε επ ελαττω-
σει] δε επ ελατ sup ras C^a 4 αυτης] εαυτης B | γεννησαντος] ενγενν. B*
(improb εν B^{c,a}) 5 θρασεια] θρησκια A 6 μαστιγες] + δε BAC |
παιδια BAC | σοφια B* (-as B^{c,a}) 7 συγκολλων B^{ab} AC | οστρακων B
βαθεου A 8 συντελια B 11 εξελειπεν (bis) AC | συνεσις B^{ab} |
ηδιον (ηδειον B)] ιδιον AC | δε] γαρ B* (δε B^{c,a}) A om C | θανατον η ζωη]
om η AC*^{vid} (τον η ζ sup ras C^a) 12 πασαι αι ημεραι sup ras C^a | αυτου]
αυτων A 13 νης λογον sup ras pl litt A^a | εντιναγματι A

- B ⁽¹⁶⁾ ἔκκλινον ἀπ' αὐτοῦ καὶ εὐρήσεις ἀνάπαισιν, (16)
καὶ οὐ μὴ ἀκηδιάσης ἐν τῇ ἀπονοίᾳ αὐτοῦ.
- ¹⁴ ὑπὲρ μόλιβον τί βαρυνθήσεται; 14 (17)
καὶ τί αὐτῷ ὄνομα ἀλλ' ἢ μωρός;
- ¹⁵ ἄμμον καὶ ἄλα καὶ βῶλον σιδήρου 15 (18)
εὕκοπον ὑπενεγκεῖν ἢ ἄνθρωπον ἀσύνετον.
- ¹⁶ ἱμάντωςις ξυλίνῃ ἐνδεδεμένη εἰς οἰκοδομὴν 16 (19)
ἐν συσσεισμῷ οὐ διαλυθήσεται,
οὕτως καρδιά ἐστηριγμένη ἐπὶ διανοήματος βουλήs
⁽²⁰⁾ ἐν καιρῷ οὐ δειλιάσει. (20)
- ¹⁷ καρδιά ἡδρασμένη ἐπὶ διανοίας συνέσεως 17
ὥς κόσμος ψαμμωτὸς τοίχου ξυστοῦ.
- ¹⁸ χάρακες ἐπὶ μετέωρον κείμενοι 18 (21)
κατέναντι ἀνέμου οὐ μὴ ὑπομείνωσιν·
- ^(22,23) οὕτως καρδιά δειλὴ ἐπὶ διανοήματος μωροῦ (22,23)
κατέναντι παντὸς φόβου οὐ μὴ ὑπομείνῃ.
- ¹⁹ ὁ νύσσων ὀφθαλμὸν κατάξει δάκρυα, 19 (24)
καὶ νύσσων καρδίαν ἐκφαίνει αἰσθησιν.[†]
- ¶ C ²⁰ βάλλων λίθον ἐπὶ πετεινὰ ἀποσοβεῖ αὐτά, 20 (25)
καὶ ὁ ὄνειδιζων φίλον διαλύσει φιλίαν.
- ²¹ ἐπὶ φίλον ἐὰν σπάσης ῥομφαίαν, 21 (26)
μὴ ἀφελπίσης, ἔστιν γὰρ ἐπάνοδος·
- ²² ἐπὶ φίλον ⁽²⁷⁾ ἐὰν ἀνοίξης στόμα, 22 (27)
μὴ εὐλαβηθῇs, ἔστιν γὰρ διαλλαγή·
πλὴν ὀνειδισμοῦ καὶ ὑπερηφανίας καὶ μυστηρίου ἀποκα-
λύψεως καὶ πληγῆs δολίας·
ἐν τούτοις ἀποφεύγεται πᾶs φίλος.
- ²³ πίστιν κτῆσαι ἐν πτωχείᾳ μετὰ τοῦ πλησίον, 23 (28)
ἵνα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ὁμοῦ πλησθῇs·

¶ AC 13 ἀκηδιάσης] ἀκηδιασεῖς B κηδιάσης A | ἀπονοία] υπονοία C 14 μο-
λιβον] βολιβον A | ὄνομα αὐτω B 15 ἀμμων A | σιδήρου B* (-ρου B^{c.a}) A
16 ἐνδεδεμένη εἰς οἰκοδομὴν] εἰς οἰκοδομὴν A* + ἐνδεδεμένη A^a(m^{sg}) ἐνδεδ. sup
ras C^a vid | συσεισμῷ BC (συσισμ.) συνσισμῷ B συσισμῷ A | ἐν καιρῷ οὐ
δειλ. C a seqq coniung B 17 διανοία B? (ras s) A | ψαμμωτος] τ sup ras
A^a | ξυστοῦ] ξεστοῦ B^{c.a} 18 χάρακες] χαλικες AC | οὐ μὴ (19)] οὐκ C | υπο-
μεινωσιν] μινωσιν B* (υπομιν. B^{c.a}) υπομενουσιν A υπομινουσιν C | om οὐ 2°
A* (superscr A^a) 19 ὀφθαλμοῦs A | νύσσων 2°] pr ο B^{c.a} A 20 βαλ-
λων] pr ο B* (om ο B^{c.a}) 21 ἀφελπίσης A 22 ἀνοίξομαι A |
διαλλαγή] ἀλλαγή sup ras A^a | φίλος] pr ο A 23 πιστον B* (-τιν B^{c.a}) |
πτωχία A | ἐν 2°] ἐπὶ A | ὁμοῦ πλησθῇs] εὐφρανθῇs B εὐφρ. συ A

- (29) ⁽²⁹⁾ ἐν καιρῷ θλίψεως διάμενε αὐτῷ, B
 ἵνα ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ συνκληρονομήσῃς.
- (30) 24 ²⁴ πρὸ πυρὸς ἁτμῖς καμίνου καὶ καπνός,
 οὕτως πρὸ αἱμάτων λοιδορίας.
- (31) 25 ²⁵ φίλον σκεπάσαι οὐκ αἰσχυνηθήσομαι,
 καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οὐ μὴ κρυβῶ,
 26 ²⁶ καὶ εἰ κακά μοι συμβήσεται δι' αὐτόν,
 (32) ⁽³²⁾ πᾶς ὁ ἀκούων φυλάσσεται ἀπ' αὐτοῦ.
- (33) 27 ²⁷ Τίς δώσει μοι ἐπὶ στόμα μου φυλακὴν
 καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων μου σφραγίδα πανοῦργον,
 ἵνα μὴ πέσω ἀπ' αὐτῆς,
 καὶ ἡ γλῶσσά μου ἀπολέσῃ με;
 XXIII 1 ¹ Κύριε, πάτερ καὶ δέσποτα ζωῆς μου,
 μὴ ἐγκαταλίπῃς με ἐν βουλῇ αὐτῶν,
 μὴ ἀφῇς με πεσεῖν ἐν αὐτοῖς.
 2 ² τίς ἐπιστήσῃ ἐπὶ τοῦ διανοήματός μου μάστιγας.
 καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας μου παιδεῖαν σοφίας,
 ἵνα ἐπὶ τοῖς ἀγνοήμασίν μου μὴ φείσωνται,
 καὶ οὐ μὴ παρῇ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν·
 3 ³ ὅπως μὴ πληθύνωσιν αἱ ἄγνοιαί μου,
 καὶ αἱ ἁμαρτίαι μου πλεονάσωσιν,
 καὶ πεσοῦμαι ἔναντι τῶν ὑπεναντίων,
 καὶ ἐπιχαρεῖται μοι ὁ ἐχθρὸς μου;
 4 ⁴ Κύριε, πάτερ καὶ θεὲ ζωῆς μου,
 (5) ⁽⁵⁾ μετεωρισμὸν ὀφθαλμῶν μὴ δῶς μοι,
 5 ⁵ καὶ ἐπιθυμίαν ἀπόστρεψον ἀπ' ἐμοῦ·
 6 ⁶ κοιλίας ὄρεξις καὶ συνουσιασμός μὴ καταλαβέτωσάν με,
 καὶ ψυχῇ ἀναιδεῖ μὴ παραδῶς με.
- Παιδεῖα στόματος.
- 7 ⁷ Παιδεῖαν στόματος ἀκούσατε, τέκνα,
 καὶ ὁ φυλάσσων οὐ μὴ ἀλῶ·

23 συγκληρονομήσῃς B^cA 25 οὐκ αἰσχυνηθήσομαι] ου κατεσχυνηθ. B* NA
 (οὐκ εσχυνηθ. B^{c.a}) 26 συμβήσεται] συμβη B^{ab} (improb et unc incl σεταί)
 συνεβη B* (συνβεη B^{c.a}) συμβεβηκεν A | ο ακουων] om ο A 27 om μοι
 NA | στομα] τω στοματι B^{c.a} στοματι A | πανουργων NA XXIII 1 πα-
 τερ] πῆρ A | δεσποτα] θε A | εγκαταλειπης A | μη 2°] pr και B^{c.a}A 2 επι-
 στησει] επιστησε B* (ras ι 2°) επιστηση A | παιδιας A | και ου μη...αυτων] pr
 asterisc B^{c.a} | αυτων] ω sup ras A^a 3 πληθυνθωσιν NA 4 μετεωρισμον]
 ρ sup ras A^a 6 καιλιας A | αναιδη A 7 om tit NA | παιδιαν NA

- Ε   ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ ⁸ καταλειφθήσεται   8
           ἀμαρτωλὸς καὶ λοιδόρος καὶ ὑπερήφανος·
           σκανδαλισθήσονται ἐν αὐτοῖς.
- ⁹ ὄρκῳ μὴ ἐθίσῃς τὸ στόμα σου,   9
           ⁽¹⁰⁾ καὶ ὀνομασίᾳ τοῦ ἁγίου μὴ συνεθισθῇς.   (10)
- ¹⁰ ὥσπερ γὰρ οἰκέτης ἐξεταζόμενος ἐνδελεχῶς   10 (11)
           ἀπὸ μώλωπος οὐκ ἐλαττωθήσεται,
           οὕτως καὶ ὁ ὀμνύων καὶ ὀνομάζων διὰ παντὸς
           ἀπὸ ἁμαρτίας οὐ μὴ καθαρισθῇ.
- ¹¹ ἀνὴρ πολύορκος πλησθήσεται ἀνομίας,   11 (12)
           καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτοῦ μάστιξ·
- ⁽¹³⁾ ἐὰν πλημμελήσῃ, ἁμαρτία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ,   (13)
           κἂν ὑπερίδῃ, ἥμαρτεν δισσωδ·
- ⁽¹⁴⁾ καὶ εἰ διὰ κενῆς ὤμοσεν, οὐ δικαιωθήσεται,   (14)
           πλησθήσεται γὰρ ἐπαγωγῶν ὁ οἶκος αὐτοῦ.
- ¹² ἔστιν λέξις ἀντιπεριβεβλημένη θανάτῳ,   12 (15)
           μὴ εὕρεθῇτω ἐν κληρονομίᾳ Ἰακώβ·
- ⁽¹⁶⁾ ἀπὸ γὰρ εὐσεβῶν ταῦτα πάντα ἀποστήσεται,   (16)
           καὶ ἐν ἁμαρτίαις οὐκ ἐνκυλισθήσονται.
- ¹³ ἀπαιδευσίαν ἀσυρῇ μὴ συνεθίσῃς τὸ στόμα σου·   13 (17)
           ἔστιν γὰρ ἐν αὐτῇ λόγος ἁμαρτίας.
- ¹⁴ μνήσθητι πατρὸς καὶ μητρός σου,   14 (18)
           ἀνὰ μέσον γὰρ μεγιστάνων συνεδρεύει·
- ⁽¹⁵⁾ μή ποτε ἐπιλάβῃ ἐνώπιον αὐτῶν,   (19)
           καὶ τῷ ἐθισμῷ σου μωρανθῇς,
           καὶ θελήσεις εἰ μὴ ἐγεννήθης,
           καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ σου μὴ καταράσῃ.
- ¹⁵ ἄνθρωπος συνεθιζόμενος λόγοις ὀνειδισμοῦ   15 (20)
           ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ οὐ μὴ παιδευθῇ.
- ¹⁶ Δύο εἶδη πληθύνουσιν ἁμαρτίας,   16 (21)
           καὶ τὸ τρίτον ἐπάξει ὀργήν·

KA 7 εν] pr ουτε N^{c.a} 8 λοιδοριαι N* (λοιδορος N^{c.a}) 9 αγιου] υψιστου
 N^{c.a}A | post μη 2° 2 fere litt ras A¹ 10 ονομαζων] pr ο KA | δια
 παντος] + το ονομα κυ N^{c.a}A 11 μαστιγξ N | καν] και εαν N | υπεριδῃ A |
 κενῃς] καινῃς N 12 ἐγκυλισθησονται B^{ab} ἐκυλισθησονται A* (ἐγκυλ. A^a)
 13 ἀπαιδευσια N^{c.a} | ἐθισῃς N* (συνεθισῃς N^{c.a}) 14 πατρος] + σου KA |
 συνεδρευει B^cA συνεδρευσεις N | om μη 3° KA | om καταραση A 16 πλη-
 θυνωσιν A

- (22) ⁽²²⁾ ψυχὴ θερμὴ ὥς πῦρ καϊόμενον, B
οὐ μὴ σβεσθῇ ἕως ἂν καταποθῇ·
- (23) ⁽²³⁾ ἄνθρωπος πόρνος ἐν σώματι σαρκὸς αὐτοῦ,
οὐ μὴ παύσῃται ἕως ἂν ἐκκαύσῃ πῦρ·
- (24) 17 ¹⁷ ἀνθρώπῳ πόρνῳ πᾶς ἄρτος ἡδύς,
οὐ μὴ κοπάσῃ ἕως ἂν τελευτήσῃ·
- (25) 18 ¹⁸ ἄνθρωπος παραβαίνων ἀπὸ τῆς κλίνης αὐτοῦ,
λέγων ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ Τίς με ὀρᾷ;
(26) ⁽²⁶⁾ σκότος κύκλῳ μου, καὶ οἱ τοῖχοί με καλύπτουσιν,
καὶ οὐθεὶς με ὀρᾷ, τί εὐλαβοῦμαι;
τῶν ἁμαρτιῶν μου οὐ μὴ μνησθήσεται ὁ ὑψιστος.
- (27) 19 ¹⁹ καὶ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπων ὁ φόβος αὐτοῦ,
(28) ⁽²⁸⁾ καὶ οὐκ ἔγνω ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου μυριοπλασίως ἡλίου
φωτεινότεροι,
ἐπιβλέποντες πάσας ὁδοὺς ἀνθρώπων
καὶ κατανοοῦντες εἰς ἀπόκρυφα μέρη.
- (29) 20 ²⁰ πρὶν ἢ κτισθῆναι τὰ πάντα ἔγνωσται αὐτῷ,
οὕτως καὶ μετὰ τὸ συντελεσθῆναι.
- (30) 21 ²¹ οὗτος ἐν πλατείαις πόλεως ἐκδικηθήσεται,
καὶ οὐ οὐχ ὑπενόησεν πιασθήσεται.
- (32) 22 ²² οὕτως καὶ γυνὴ καταλιπούσα τὸν ἄνδρα
καὶ παριστώσα κληρονόμον ἐξ ἀλλοτρίου·
- (33) 23 ²³ πρῶτον μὲν γὰρ ἐν νόμῳ Ὑψίστου ἠπείθησεν,
καὶ δεύτερον εἰς ἄνδρα ἐαυτῆς ἐπλημμέλησεν·
καὶ τὸ τρίτον ἐν πορνείᾳ ἐμοιχεύθη,
ἐξ ἀλλοτρίου ἀνδρὸς τέκνα παρέστησεν.
- (34) 24 ²⁴ αὕτη εἰς ἐκκλησίαν ἐξαχθήσεται,
καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐπισκοπὴ ἔσται·
- (35) 25 ²⁵ οὐ διαδώσουσιν τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς ῥίζαν,
καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς οὐ δώσουσιν καρπόν·

16 καταποθῇ] καταπιη τι B^{c.a} 17 τελευτήσει A 18 ἄνθρωπος] B^A
+ πορνος A | κλίνης] κοιτῆς A | om εν A | τη ψυχῇ] om τη B^{*} (hab τη B^{c.a}) |
οἱ τοῖχοί] om οἱ B^{*} (hab οἱ B^{c.a}) | καὶ οὐθεὶς...εὐλαβοῦμαι] pr asterisc B^{c.a} |
τι] τινα A | οὐψιστος] οψιστος B^{*} (ο ψ. B^{c.c}) 19 πασας] pr επι B^{c.a} | om
εις A 20 κτισθῆναι (-θῆναι A)] κτ sup ras B^{ab} | συντελεσθῆναι] τελε-
σθῆναι A 21 ου] os A | πιασθήσεται] κολασθήσεται A 22 καταλει-
πούσα A 23 Ὑψίστῳ A | ἐαυτῆς] αὐτῆς B^A | πορνεία B | ἐξ] pr και
B^A 24 αὐτῆς] αὐτῇ B^{*} (-τῆς B^{a† b(vid)}) 25 ου δώσουσιν] ουκ
οἰσουσιν B^A

- B ²⁶ καταλείψει εἰς κατάραν τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, 26 (36)
καὶ τὸ ὄνειδος αὐτῆς οὐκ ἐξαλειφθήσεται·
²⁷ καὶ ἐπιγνώσκονται οἱ καταλειφθέντες 27 (37)
ὅτι οὐθὲν κρείττον φόβου Κυρίου,
καὶ οὐθὲν γλυκύτερον τοῦ προσέχειν ἐντολαῖς Κυρίου.

Αἰνεσις σοφίας.

- ¹ Ἡ σοφία αἰνέσει ψυχὴν αὐτῆς, 1 XXIV
καὶ ἐν μέσῳ λαοῦ αὐτῆς καυχήσεται.
² ἐν ἐκκλησίᾳ Ὑψίστου στόμα αὐτῆς ἀνοίξει, 2
καὶ ἔναντι δυνάμεως αὐτοῦ καυχήσεται
³ Ἐγὼ ἀπὸ στόματος Ὑψίστου ἐξῆλθον, 3 (5)
⁽⁶⁾ καὶ ὡς ὁμίχλη κατεκάλυψα γῆν· (6)
⁴ ἐγὼ ἐν ὑψηλοῖς κατεσκήνωσα, 4 (7)
καὶ ὁ θρόνος μου ἐν στύλῳ νεφέλης·
⁵ γῦρον οὐρανοῦ ἐκύκλωσα μόνη, 5 (8)
καὶ ἐν βάθει ἀβύσσων περιεπάτησα·
⁶ ἐν κύμασιν θαλάσσης ⁽⁹⁾ καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, 6 (9)
⁽¹⁰⁾ καὶ ἐν παντὶ λαῷ καὶ ἔθνει ἐκτησάμην· (10)
⁷ μετὰ τούτων πάντων ἀνάπαυσιν ἐζήτησα, 7 (11)
καὶ ἐν κληρονομίᾳ τίνος αὐλισθήσομαι;
⁸ τότε ἐνετείλατό μοι ὁ κτίστης ἀπάντων, 8 (12)
καὶ ὁ κτίσας με κατέπαυσεν τὴν σκηνὴν μου
⁽¹³⁾ καὶ εἶπεν Ἐν Ἰακώβ κατασκήνωσον, (13)
καὶ ἐν Ἰσραὴλ κατακληρονομήθητι.
⁹ πρὸ τοῦ αἰῶνος ἀπ' ἀρχῆς ἔκτισέν με, 9 (14)
καὶ ἕως αἰῶνος οὐ μὴ ἐκλίπω.
¹⁰ ἐν σκηνῇ ἀγία ἐνώπιον αὐτοῦ ἐλειτούργησα, 10
⁽¹⁵⁾ καὶ οὕτως ἐν Σειῶν ἐστηρίχθην· (15)
¹¹ ἐν πόλει ἡγαπημένη ὁμοίως με κατέπαυσεν, 11
καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἡ ἐξουσία μου·

NA ²⁶ καταλείψις A XXIV 1 tit σοφίας αινεσις NA | η σοφία] om η N* vid
(hab N? (mg sinistr) | καυχησονται A 2 στομα] pr το N 3 ομιχλην A
6 κυμασι N | om και 3ο N* (hab N^{c.a}) | εκτησαμην] ηγησαμην N^{c.a} 7 εζη-
τησα αναπαυσιν A 8 κτισας] κτιστης N* (κτισας N^{1.c.a}) | om εν 1ο A |
Ιακωβ· A | κατακληρονομηθητι] κληρονομηθητι A 9 απαρχην A | post
εως ras 1 lit A? | αιωνος 2ο αιωνων NA | εκλειπω A 10 ελειτουργουν
A | Σιων Bb (ita saepius) 11 om με N | η εξουσια] εξουσιαν A

- (16) 12 ¹² καὶ ἐρρίζωσα ἐν λαῷ δεδοξασμένῳ, B
ἐν μερίδι Κυρίου κληρονομίας αὐτοῦ.
(17) 13 ¹³ ὥς κέδρος ἀνυψώθην ἐν τῷ Λιβάνῳ,
καὶ ὥς κυπάρισσος ἐν ὄρεσιν Ἀερμών·
(18) 14 ¹⁴ ὥς φοῖνιξ ἀνυψώθην ἐν αἰγιαλοῖς,
καὶ ὥς φυτὰ ῥόδου ἐν Ἱερειχώ·
(19) ⁽¹⁹⁾ ὥς ἐλαία εὐπρεπὴς ἐν πεδίῳ,
καὶ ἀνυψώθην ὥς πλάτανος.
(20) 15 ¹⁵ ὥς κιννάμωμον καὶ ἀσπάλαθος ἀρωμάτων δέδωκα ὄσμήν,
καὶ ὥς σμύρνα ἐκλεκτὴ διέδωκα εὐωδίαν,
(21) ⁽²¹⁾ ὥς χαλβάνη καὶ ὄνυξ καὶ στακτή,
καὶ ὥς λιβάνου ἀτμίς ἐν σκηνῇ·
(22) 16 ¹⁶ ἐγὼ ὥς τερέμινθος ἐξέτεινα κλάδους μου, —
καὶ οἱ κλάδοι μου κλάδοι δόξης καὶ χάριτος.
(23) 17 ¹⁷ ἐγὼ ὥς ἄμπελος βλαστήσασα χάριν,
καὶ τὰ ἄνθη μου καρπὸς δόξης καὶ πλούτου.
(26) 19 ¹⁹ προσέλθετε πρὸς μέ, οἱ ἐπιθυμοῦντές μου,
καὶ ἀπὸ τῶν γεννημάτων μου ἐμπλήσθητε·
(28) 20 ²⁰ τὸ γὰρ μνημόσυνόν μου ὑπὲρ μέλι γλυκύ, —
καὶ ἡ κληρονομία μου ὑπὲρ μέλιτος κηροῦ.
(29) 21 ²¹ οἱ ἐσθιοντές με ἔτι πεινάσουσιν,
καὶ οἱ πίνοντές με ἔτι διψήσουσιν·
(30) 22 ²² ὁ ὑπακούων μου οὐκ αἰσχυνθήσεται,
καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἐν ἐμοὶ οὐχ ἁμαρτήσουσιν.
(32) 23 ²³ ταῦτα πάντα βίβλος διαθήκης θεοῦ Ὑψίστου,
νόμον ὃν ἐνετείλατο Μωσῆς
κληρονομίαν συναγωγαῖς Ἰακώβ·
(35) 25 ²⁵ ὁ πιμπλὼν ὥς Φισὼν σοφίαν,
καὶ ὥς Τίγρις ἐν ἡμέραις νέων·

12 δεδοξασμενω] δεδοκιμασμενω B^{c.a} 13 ορεσιν] ορει A 14 αἰγιαλοῖς] B^A
Ἐργαδδοῖς B^{c.a} | Ἱερειχώ B^bA | ὡς 3°] pr και B^A 15 ασπαλαθος] pr ως
B^{c.a} | ὄσμη B^{c.a} | ζμυρναν εκλεκτην B^{*} (ζμυρνα εκλεκτη B^{c.a}) | διεδωκα] δεδωκα
B^{*} (διεδ. B^{c.a}) A | ὡς 3°] pr και A | χαλβανη] χαρβανη A 16 εγω]+δε
A | τερεμινθος] τερεβινθος B^A 17 βλαστησασα] εβλαστησα B^A
19 προσελθατε B^A | με] εμε B^{*} (με B^{c.a}) | οἱ επιθυμουντες] παντες οἱ επι-
θυουντες B^{*} π. οἱ επιθυμ. B^{c.a} 20 μελι γλυκυ] το μ. το γλ. B^{*} (το μ. γλ. B^{c.a})
A | κηρου] και κηριου A 21 εσθοντες B^A | με 2°] μ sup ras Bⁱ 22 ουκ
αἰσχυνθησεται] ου κατεσχυνηθ. B^{*} (ουκ αἰσχ. B^{c.a}) 23 ενετειλατο (ετ incerp
B^{*})] +ημιν B^A | Μωσης B^{*} 25 ο πιμπλων] os (ο Bⁱ) πειπλων B^{*} (ο
πειμπλων B^c) ο πιπλων A | Φεισων B^b (vid) B^{*}

- B 26 ὁ ἀναπληρῶν ὡς Εὐφράτης σύνεσιν, 26 (36)
καὶ ὡς Ἰορδάνης ἐν ἡμέραις θερισμοῦ.
27 ὁ ἐκφαίνων ὡς φῶς παιδεῖαν, 27 (37)
ὡς Γηὼν ἐν ἡμέραις τρυγητοῦ.
28 οὐ συνετέλεσεν ὁ πρῶτος γινῶναι αὐτήν, 28 (38)
καὶ οὕτως ὁ ἔσχατος οὐκ ἐξιχνίασεν αὐτήν.
29 ἀπὸ γὰρ θαλάσσης ἐπληθύνθη διανόημα αὐτῆς, 29 (39)
καὶ ἡ βουλὴ αὐτῆς ἀπὸ ἀβύσσου μεγάλης.
30 καὶ ὡς διῶρυξ ἀπὸ ποταμοῦ, 30 (41)
καὶ ὡς ὑδραγωγὸς ἐξῆλθον εἰς παράδεισον.
31 εἶπα Ποτιῶ μου τὸν κῆπον, 31 (42)
καὶ μεθύσω μου τὴν πρασιάν.
(43) καὶ ἰδοὺ ἐγένετό μοι ἡ διῶρυξ εἰς ποταμόν, (43)
καὶ ὁ ποταμὸς μου ἐγένετο εἰς θάλασσαν.
32 ἔτι παιδεῖαν ὡς ὄρθρον φωτιῶ, 32 (44)
καὶ ἐκφανῶ αὐτὰ ἕως εἰς μακράν.
33 ἔτι διδασκαλίαν ὡς προφητείαν ἐκχεῶ, 33 (46)
καὶ καταλείψω αὐτήν εἰς γενεὰς αἰώνων.
34 ἴδετε ὅτι οὐκ ἐμοὶ μόνῳ ἐκοπίασα, 34 (47)
ἀλλ' ἅπασιν τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτήν.

1 Ἐν τρισὶν ὥραισθην καὶ ἀνέστην ὥραία ἔναντι Κυρίου 1 X
καὶ ἀνθρώπων.

(2) ὁμόνοια ἀδελφῶν, καὶ φιλῖα τῶν πλησίων, (2)
καὶ γυνή καὶ ἀνὴρ ἑαυτοῖς συνπεριφερόμενοι.

2 τρία δὲ εἶδη ἐμίσησεν ἡ ψυχὴ μου 2 (3)
καὶ προσώχθισα σφόδρα τῇ ζωῇ αὐτῶν.

(4) πτωχὸν ὑπερήφανον, καὶ πλούσιον ψεύστην, (4)
γέροντα μοιχὸν ἐλαττούμενον συνέσει.

3 ἐν νεότητι οὐ συναγίοχας, 3 (5)

NA 26 Ἰορδανης] pr ο Ν 27 παιδιαν NA (item 32) 29 διανοηματα
A | αυτης 2ο] αυτου A 30 απο] απρο A* (ras ρ A†) 31 ποτισω
Bab A | μοι] μου A 32 παιδιαν A | ορθον B | εκφαινω N* (εκφανω N†
postea inst εκφαινω) εμφανιω A | αυτα] αυτας N 33 προφητιā A | γε-
νεαν NA 34 εκοπιασα] ras aliq B† | αλλ] αλ B* (αλλ Bb) αλλα N* |
πασιν N† | αυτην ras aliq B XXV 1 ωραισθην] + εκοιμηθην N* (improb
εκoiμ. Nc.a) | συμπεριφερομενοι Bb vid 2 προσωχθισα] προσωφθισα A |
μοιχον ελαττουμενον] μωρον ι μοιχον και ελασσουμενον Nc.a 3 εν 1ο] pr
α A | συναγιοχας Bb (ita alias) συναγειοχας N (super χας superscr aliq mox
extinx Nc.a) A

- καὶ πῶς ἂν εὖροις ἐν τῷ γήρᾳ σου;
- (6) 4 ⁴ὥς ὥραϊον πολλαῖς κρίσις,
καὶ πρεσβυτέροις ἐπιγνῶναι βουλὴν.
- (7) 5 ⁵ὥς ὥραία γερόντων σοφία,
καὶ δεδοξασμένοις διανόημα καὶ βουλή.
- (8) 6 ⁶στέφανος γερόντων πολυπειρία,
καὶ τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου.
- (9) 7 ⁷Ἐννέα ὑπονοήματα ἐμακάρισα ἐν καρδίᾳ,
καὶ τὸ δέκατον ἐρῶ ἐπὶ γλώσσης.
- (10) ⁽¹⁰⁾ ἄνθρωπος εὐφραινόμενος ἐπὶ τέκνοις,
ζῶν καὶ βλέπων ἐπὶ πτώσει ἐχθρῶν.
- (11) 8 ⁸μακάριος ὁ συνοικῶν γυναικὶ συνετῇ,
καὶ ὃς ἐν γλώσσῃ οὐκ ὠλίσθησεν,
καὶ ὃς οὐκ ἐδούλευσεν ἀναξίῳ αὐτοῦ.
- (12) 9 ⁹μακάριος ὃς εὗρεν φρόνησιν,
καὶ ὁ διηγούμενος εἰς ὧτα ἀκουόντων.
- (13) 10 ¹⁰ὥς μέγας ὁ εὐρὼν σοφίαν,
ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑπὲρ τὸν φοβούμενον τὸν κύριον.
- (14) 11 ¹¹φόβος Κυρίου ὑπὲρ πάντων ὑπερέβαλεν,
ὁ κρατῶν αὐτοῦ τίνι ὁμοιωθήσεται;
- (17) 13 ¹³Πᾶσαν πληγὴν, καὶ μὴ πληγὴν καρδίας.
καὶ πᾶσαν πονηρίαν, καὶ μὴ πονηρίαν γυναικός.
- (20) 14 ¹⁴πᾶσαν ἐπαγωγὴν, καὶ μὴ ἐπαγωγὴν μισούντων.
- (21) ⁽²¹⁾ καὶ πᾶσαν ἐκδίκησιν, καὶ μὴ ἐκδίκησιν ἐχθρῶν.
- (22) 15 ¹⁵οὐκ ἔστιν κεφαλὴ ὑπὲρ κεφαλὴν ὄψεως,
- (23) ⁽²³⁾ καὶ οὐκ ἔστιν θυμὸς ὑπὲρ θυμὸν ἐχθροῦ.
- 16 ¹⁶συνοικῆσαι λέοντι καὶ δράκοντι εὐδοκήσω
ἢ ἐνοικῆσαι μετὰ γυναικὸς πονηρᾶς.
- (24) 17 ¹⁷πονηρία γυναικὸς ἄλλοιῷ τὴν ὄρασιν αὐτῆς,
καὶ σκοτοῖ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὥς σάκκον.

5 δεδοξασμένοις διανοη sup ras B¹(vid) 6 πονηρία B* (πολυπ. Bab) NA
7 υπονοήματα] adscr ανυπονοητα N^{c.a} | καρδια] κ. μου N τη κ. μον A | επι 1°
απο A 8 αναξίω] αξιω N* (αναξ. N^{c.a} postea restit αξ.) | αυτου] εαυτου A
9 μακαριος] + ανηρ N* (improb αν. N^{c.a}) [δηγ. N* (ι superscr N¹) 11 αυτου
τ. ομοιωθ. sup ras B^{ab} 14 πασαν 1°] pr και NA 16 ευδοκησω] -κησαι
N^{c.a}A (-σε) | ενοικησαι] συνοικησαι N^{c.a}A 17 ως σακκον] ως αρκος NA

- B 18 ἀνὰ μέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ ⁽²⁵⁾ ἀναπνεύεται ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, 18 (25)
καὶ ἀκούσας ἀνεστέναξεν· πικρά.
19 μικρὰ πᾶσα κακία πρὸς κακίαν γυναικός, 19 (26)
κλῆρος ἁμαρτωλοῦ ἐπιπέσοι αὐτῇ.
20 ἀνάβασις ἀμμόδης ἐν ποσὶν πρεσβυτέρου, 20 (27)
οὕτως γυνὴ γλωσσώδης ἀνδρὶ ἡσύχῳ.
21 μὴ προσπέσης ἐπὶ κάλλος γυναικός, 21 (28)
καὶ γυναικα μὴ ἐπιποθήσης.
22 ὀργὴ καὶ ἀναίδεια καὶ αἰσχύνῃ μεγάλη 22 (29)
⁽³⁰⁾ γυνὴ ἐὰν ἐπιχορηγῇ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. (30)
23 καρδία ταπεινὴ καὶ πρόσωπον σκυθρωπὸν 23 (31)
καὶ πληγὴ καρδίας γυνὴ πονηρά·
⁽³²⁾ χεῖρες παρειμέναι καὶ γόνατα παραλελυμένα, (32)
ἧτις οὐ μακαριεῖ τὸν ἄνδρα αὐτῆς.
24 ἀπὸ γυναικὸς ἀρχὴ ἁμαρτίας, 24 (33)
καὶ δι' αὐτὴν ἀποθνήσκομεν πάντες.
25 μὴ δῶς ὕδατι διέξοδον, 25 (34)
μηδὲ γυναικὶ πονηρᾷ ἐξουσίαν·
26 εἰ μὴ πορεύεται κατὰ χεῖρά σου, 26 (35)
⁽³⁶⁾ ἀπὸ τῶν σαρκῶν σου ἀπόμενε αὐτήν. (36)

- 1 Γυναικὸς ἀγαθῆς μακάριος ὁ ἀνὴρ, 1 XXV
καὶ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ διπλάσιος.
2 γυνὴ ἀνδρεία εὐφραίνει τὸν ἄνδρα αὐτῆς, 2
καὶ τὰ ἔτη αὐτοῦ πληρώσει ἐν εἰρήνῃ.
3 γυνὴ ἀγαθὴ μερὶς ἀγαθῆς, 3
ἐν μερίδι φοβουμένων Κύριον δοθήσεται.
4 πλουσίου δὲ καὶ πτωχοῦ καρδία ἀγαθῆς, 4
ἐν παντὶ καιρῷ πρόσωπον ἰλαρόν.
5 ἀπὸ τριῶν εὐλαβήθη ἡ καρδία μου, 5
καὶ ἐπὶ τῷ τετάρτῳ προσώπῳ ἐδεήθην·
⁽⁶⁾ διαβολὴν πόλεως, καὶ ἐκκλησίαν ὄχλου, (6)

NA 18 ανεστенаξε Ν* (-ξεν Ν^{c-a}) | πικρα] μεικρα Ν* (πεικρα Ν¹) 19 κακια
sup ras B¹fort 20 ησυχω sup ras A^a 21 καλλος] καλλους Ν^{c-a} |
γυναικα]+ εν καλλει Ν (-λλι) A 25 εξουσιαν] παρρησιαν NA 26 χειρας
Ν XXVI 1 αγαθης] pr ο Ν* (improb et ras Ν¹(vid)) | αριθμος] pr ο A |
διπλασιον A 3 Κυριον] pr τον A 4 om δε Ν^{c-a} 5 ηυλαβηθη
NA | η καρδια] om η A | εδεηθην] εδοθην Ν* εφοβηθην Ν^{c-a}A | διαβολην] η
sup ras A^a | om οχλου A* (hab A^a)

- (7) ⁽⁷⁾καὶ καταφρευσμόν, ὑπὲρ θάνατον πάντα μοχθηρά. B
 (8) 6 ⁶ἄλγος καρδίας καὶ πένθος γυνὴ ἀντίζηλος ἐπὶ γυναικί,
 (9) ⁽⁹⁾καὶ μᾶστιξ γλώσσης πᾶσιν ἐπικοινωνουσα.
 (10) 7 ⁷βοοζύγιον σαλευόμενον γυνὴ πονηρά,
     ὁ κρατῶν αὐτῆς ὡς ὁ δρασσόμενος σκορπίου.
 (11) 8 ⁸ὀργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυτος,
     καὶ ἀσχημοσύνην αὐτῆς οὐ συνκαλύψει.
 (12) 9 ⁹πορνεία γυναικὸς ἐν μετεωρισμοῖς ὀφθαλμῶν,
     καὶ ἐν τοῖς βλεφάροις αὐτῆς γνωσθήσεται.
 (13) 10 ¹⁰ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτως στερέωσον φυλακὴν,
     ἵνα μὴ εὐροῦσα ἄνεσιν ἑαυτῇ χρῆσται·
 (14) 11 ¹¹ὀπίσω ἀναιδοῦς ὀφθαλμοῦ φύλαξαι,
     καὶ μὴ θαυμάσης ἐὰν εἰς σέ πλημμελήσῃ·
 (15) 12 ¹²ὥς διψῶν ὁδοιπóρος τὸ στόμα ἀνοίγει,
     καὶ ἀπὸ παντὸς ὕδατος τοῦ σύνεγγυς πίεται,
     κατέναντι παντὸς πασσάλου καθήσεται,
     καὶ ἔναντι βέλους ἀνοίξει φαρέτραν.
 (16) 13 ¹³χάρις γυναικὸς τέρψει τὸν ἄνδρα αὐτῆς,
     καὶ τὰ ὀσῆα αὐτοῦ πιανεῖ ἢ ἐπιστήμη αὐτῆς.
 (17) 14 ¹⁴δόσις Κυρίου γυνὴ σιγηρά,
 (18) ⁽¹⁸⁾καὶ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα πεπαιδευμένης ψυχῆς·
 (19) 15 ¹⁵χάρις ἐπὶ χάριτι γυνὴ αἰσχυντηρά,
 (20) ⁽²⁰⁾καὶ οὐκ ἔστιν σταθμὸς πᾶς ἄξιος ἐγκρατοῦς ψυχῆς.
 (21) 16 ¹⁶ἥλιος ἀνατέλλων ἐν ὑψίστοις Κυρίου,
     καὶ κάλλος ἀγαθῆς γυναικὸς ἐν κόσμῳ οἰκίας αὐτοῦ·
 (22) 17 ¹⁷λύχνος ἐκλάμπων ἐπὶ λυχνίας ἀγίας,
     καὶ κάλλος προσώπου ἐπὶ ἡλικίᾳ στασίμῃ·
 (23) 18 ¹⁸στύλοι χρύσειοι ἐπὶ βάσεως ἀργυρᾶς,
     καὶ πόδες ὠραῖοι ἐπὶ στέρνοις εὐσταθοῦς.
 (25) 28 ²⁸Ἐπὶ δυσὶ λελύπηται ἡ καρδία μου,

6 αλγος] γ sup ras A^a | επικοινωνουσα] α sup ras 2 litt A^a 7 ο δρασ- NA
 σομενος] om ο A 8 αυτης] s sup ras B[?] | ου] + μη NA | συγκαλυψει BabA
 (αλυψει sup ras A[?] vid) 9 πορνια N 10 αδιατρεπτως] αδια-
 στρεπτω N αδιατρεπτω A | ευρη insep N* (ευρουσα N¹) 11 οφθαλμου]
 οφθαλμων N* (-μου N^{c.a}) seq ras 1 lit A | πλημμελησει A 12 το στομα]
 om το N^{c.a} | ανοιγει] ανοιξει N^{c.a} A | και εναντι] κατεναντι N* (και εν. N[?])
 13 τον ανδρα] om τον NA | πιανει N 15 ενκρατους A | ψυχης] + αυτης
 N^{c.a} 16 αυτου] αυτης Ba[?] NA 18 χρυσειοι] χρυσεως A | στερνοις]
 πτερνοις N* (στ. N^{c.a}) | ευσταθους] ευσταθμοις N* (ευσταθους N^{c.a})

- B καὶ ἐπὶ τῷ τρίτῳ θυμός μοι ἐπῆλθεν·
⁽²⁶⁾ ἀνὴρ πολεμιστῆς ὑστερῶν δι' ἔνδειαν, (26)
 καὶ ἄνδρες συννετοὶ ἐὰν σκυβαλισθῶσιν,
⁽²⁷⁾ ἐπανάγων ἀπὸ δικαιοσύνης ἐπὶ ἁμαρτίαν· (27)
 ὁ κύριος ἐτοιμάσει εἰς ῥομφαίαν αὐτόν.

²⁹ Μόλις ἐξελεῖται ἔμπορος ἀπὸ πλημμελείας, 29 (28)
 καὶ οὐ δικαιωθήσεται κάπηλος ἀπὸ ἁμαρτίας.

ἄχρῃν ἀδιαφόρου πολλοὶ ἤμαρτον, 1 XXVI
 καὶ ὁ ζητῶν πληθύνει ἀποστρέψει ὀφθαλμόν.

² ἀνὰ μέσον ἁρμῶν λίθων παγήσεται πᾶσσαλος, 2 (2, 3)
 καὶ ἀνὰ μέσον πράσεως καὶ ἀγορασμοῦ συντριβήσεται
 ἁμαρτία.

³ ἐὰν μὴ ἐν φόβῳ Κυρίου κρατήσῃ κατὰ σπουδὴν, 3 (4)
 ἐν τάχει καταστραφήσεται αὐτοῦ ὁ οἶκος.

⁴ ἐν σείσματι κοσκίνου διαμένει κοπρία, 4 (5)
 οὕτως σκύβαλα ἀνθρώπου ἐν λογισμῷ αὐτοῦ.

⁵ σκεύη κεραμέως δοκιμάζει κάμνος, 5 (6)
 καὶ πειρασμὸς ἀνθρώπου ἐν διαλογισμῷ αὐτοῦ.

⁶ γεώργιον ξύλου ἐκφαίνει ὁ καρπὸς αὐτοῦ, 6 (7)
 οὕτως λόγος ἐνθυμήματος καρδίας ἀνθρώπου.

⁷ πρὸ λογισμοῦ μὴ ἐπαινέσῃς ἄνδρα, 7 (8)
 οὗτος γὰρ πειρασμὸς ἀνθρώπων.

⁸ ἐὰν διώκῃς τὸ δίκαιον, καταλήμψῃ, 8 (9)
 καὶ ἐνδύσῃ αὐτὸ ὡς ποδήρη δόξης.

⁹ πετεινὰ πρὸς τὰ ὅμοια αὐτοῖς καταλύσει, 9 (10)
 καὶ ἀλήθεια πρὸς τοὺς ἐργαζομένους αὐτὴν ἐπανήξει.

¹⁰ λέων θήραν ἐνεδρεύει, 10 (11)
 οὕτως ἁμαρτίαι ἐργαζομένους ἄδικα.

¹¹ διήγησις εὐσεβεῶς διὰ παντὸς σοφία, 11 (12)
 ὁ δὲ ἄφρων ὡς σελήνη ἀλλοιοῦται.

KA 29 πλημμελίας K | καπηλος B^c? KA] καμηλος B* XXVII 1 αδια-
 φορου] διαφορου K* (αδιαφ. K^{c,a}) | ημαρτον] μ saltem sup ras B¹ 2 λιθων]
 λιθων K^{c,a} | παγήσεται] αghs sup ras A^a 4 σησματο BKA | κοσκινου]
 κοσκινου K* (κοσκ. K^{c,a}) 5 δοκιμαζει] δοκιμα K* (-μαζι K^{c,a}) δοκειμασει
 A | διαλογισμω] λογισμω K^{c,a}A 6 καρδια A 7 λογισμου] λ sup
 ras A^a | επαινεσης] επαινει A 8 το δικαιον] in τ ras aliq B¹ vid 9 αυ-
 τοις] αυτων A | αληθεια] η αληθεια K 10 αμαρτια KA | αδικα] αδικια K*
 αδικιαν K^{c,a} 11 ευσεβους] σοφον A

- (13) 12 ¹²εἰς μέσον ἀσυνέτων συντήρησον καιρόν, B
 εἰς μέσον δὲ διανοομένου ἐνδελέχιζε.
 (14) 13 ¹³διήγησις μωρῶν προσόχθισμα,
 καὶ ὁ γέλως αὐτῶν ἐν σπατάλῃ ἀμαρτίας.
 (15) 14 ¹⁴λαλία πολυόρκου ὀρθώσει τρίχας,
 καὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐνφραγμὸς ὤτιων.
 (16) 15 ¹⁵ἐκχυσίς αἵματος μάχη ὑπερηφάνων,
 καὶ ἡ διαλοιδόρησις αὐτῶν ἀκοὴ μοχθηρά.
 (17) 16 ¹⁶Ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπώλεσεν πίστιν,
 καὶ οὐ μὴ εὖρη φίλον πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.
 (18) 17 ¹⁷στέρξον φίλον καὶ πιστώθητι μετ' αὐτοῦ.
 (19) ⁽¹⁹⁾ἐὰν δὲ ἀποκαλύψῃς τὰ μυστήρια αὐτοῦ,
 οὐ μὴ καταδιώξῃς ὀπίσω αὐτοῦ.
 (20) 18 ¹⁸καθὼς γὰρ ἀπώλεσεν ἄνθρωπος τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ,
 οὕτως ἀπώλεσας τὴν φιλίαν τοῦ πλησίον.
 (21) 19 ¹⁹καὶ ὡς πετεινὸν ἐκ χειρὸς σου ἀπέλυσας, § C
 οὕτως ἀφήκας τὸν πλησίον, καὶ οὐ θηρεύσεις αὐτόν.
 (22) 20 ²⁰μὴ αὐτὸν διώξῃς, ὅτι μακρὰν ἀπέστη,
 καὶ ἐξέφυγεν ὡς δορκὰς ἐκ παγίδος.
 (23) 21 ²¹ὅτι τραῦμα ἔστιν ⁽²³⁾καταδῆσαι,
 καὶ λοιδορίας ἐστὶν διαλλαγῇ.
 (24) ⁽²⁴⁾ὁ δὲ ἀποκαλύψας μυστήρια ἀφήλπισεν.
 (25) 22 ²²διανεύων ὀφθαλμῷ τεκταίνει κακά,
 καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἀποστήσει ἀπ' αὐτοῦ.
 (26) 23 ²³ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου γλυκανεὶ στόμα σου
 καὶ ἐπὶ τῶν λόγων σου ἐκθαυμάσει,
 ὕστερον δὲ διαστρέψει τὸ στόμα αὐτοῦ
 καὶ ἐν τοῖς λόγοις σου δώσει σκάνδαλον.

12 διανοομενων **NA** 13 διηγησεις **A** | προσοχθισμα (προσωχθ. **NA**) | **NAC**
 pr και **A** | εν] ως **N** 14 πολυορκου] ο 2^ο sup ras B¹vid πολορκου
N* (πολυορκ. **N**¹(vid)) | ορθωσει] ανωρθωσει **A** | ενφραγμος] στεναγμος **N***
 (εμφρ. **N**^{c,a}) 15 εκχυσεις **A** | μοχθηρα] πονηρα **N**^{c,a} 16 την ψυχην]
 om την **N*** (hab τ. **N**^{c,a}) 17 om ου **N**^{c,a}**A** 18 απωλεσεν **N*** (-σας **N**^{c,a})
 19 αφηκας] απελυσας **C** | ου θηρευσεις] ουχ ευρησις **C** 20 παγιδος] βροχων
N^{c,a} 21 μυστηριον **NC** | απηλπισεν **B**^c**N** 22 διανευων] και εννευων
A pr ο **C** | τεκταινει] adnot κατασκευαζει B^a? b?mg τεκταινεται **N**^{c,a} | αυτον]
 αυτα **AC** | αυτου] αυτων **A** 23 γλυκαινει **N*** (ras ι 1^ο **N**ⁱ) | στομα 1^ο]
 pr το **NAC** | σου 2^ο] αυτου **NAC** | δε bis scr **C**

- B 24 πολλά ἐμίσησα καὶ οὐχ ὁμοίωσα αὐτῷ,
καὶ ὁ κύριος μισήσει αὐτόν.
25 ὁ βάλλων λίθον εἰς ὕψος ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ βάλλει,
καὶ πληγὴ δολία διελεῖ τραύματα.
26 ὁ δρύσσων βόθρον εἰς αὐτὸν ἐμπεσεῖται,
καὶ ὁ ἰστῶν παγίδα ἐν αὐτῇ ἀλώσεται.
27 ὁ ποιῶν πονηρὰ εἰς αὐτὸν κυλισθήσεται,
καὶ οὐ μὴ ἐπιγνῶ πόθεν ἦκει αὐτῷ.
28 ἐμπαιγμὸς καὶ ὄνειδισμὸς ὑπερηφάνων,
καὶ ἡ ἐκδίκησις ὥς λέων ἐνεδρεύσει αὐτόν.
29 παγίδι ἀλώσονται οἱ εὐφραινόμενοι πτώσει εὐσεβῶν,
καὶ ὀδύνη καταναλώσει αὐτοὺς πρὸ τοῦ θανάτου αὐτῶν.
- 30 Μῆνις καὶ ὀργή, καὶ ταῦτά ἐστιν βδελύγματα,
καὶ ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς ἐγκρατὴς ἔσται αὐτῶν.
1 ὁ ἐκδικῶν παρὰ Κυρίου εὐρήσει ἐκδίκησιν,
καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ διαστηριῶν διαστηρίσει.
2 ἄφες ἀδίκημα τῷ πλησίον σου,
καὶ τότε δεηθέντος σου αἱ ἀμαρτίαι σου λυθήσονται.
3 ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ συντηρεῖ ὀργήν,
καὶ παρὰ Κυρίου ζητεῖ ἴασιν;
4 ἐπ' ἄνθρωπον ὅμοιον αὐτῷ οὐκ ἔχει ἔλεος,
καὶ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ δεῖται;
5 αὐτὸς σὰρξ ὢν διατηρεῖ μῆνιν,
τίς ἐξιλάσεται τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ;
6 μνήσθητι τὰ ἔσχατα καὶ παῦσαι ἐχθραίνων,
(7) καταφθορὰν καὶ θάνατον, καὶ ἔμμενε ἐντολαῖς.
(8) μνήσθητι ἐντολῶν καὶ μὴ μνησίης τῷ πλησίον,
(9) καὶ διαθήκην Ὑψίστου, καὶ πάριδε ἄγνωιαν.
(10) Ἀπόσχου ἀπὸ μάχης, καὶ ἐλαττώσεις ἀμαρτίας.

8AC 24 ὁμοίωσα B^bAC | αὐτῷ] αὐτοῖς A | μισήσει] μισεῖ N^{c.a} (μισήσει N^{c.a}) C
(μισ.) εμισεῖ A 25 ὁ βάλλων] om ο A | διελεῖ] ελεῖ A* (superscr δι A^a)
26 αὐτῇ] ταυτῇ N^c* (αὐτ. N^{c.a}) 27 om ο ποιῶν...κυλισθήσεται C | αὐτον]
αὐτὰ N^{c.a}A 28 ὀνειδισμὸς] ὀνιδος N 29 παγίδα A* (-δι A^a) | του
θανάτου] om του N^c* (hab τ. N^{c.a}) | αὐτων] αὐτου C 30 om καὶ 2° N |
ἐγκρατὴς ἐσται] ἐγκρατησεται B^cforC XXXVIII 1 διαστηρίσει (-ρησει C)]
διαστηρίει N^c* (-ρισει N¹) 2 ἀδικήματα N | δεηθέντος] incep ἐδ N^c* (im-
prob ε N^{c.a}) 4 ὅμοιον] pr τον N^c* (om τον N^{c.a}) 7 πλησίον] + σου N
8 ἀποσχου] ἀπολιπε N^{c.a} | μάχης] μέθης N^{c.a} | ἐλαττώσεις NC

- (11) ⁽¹¹⁾ ἄνθρωπος γὰρ θυμώδης ἐκκαύσει μάχην, B
 9 ⁹ καὶ ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς ταραῖξει φίλους,
 καὶ ἀνὰ μέσον εἰρηνευόντων ἐκβάλλει διαβολήν.
 (12) 10 ¹⁰ κατὰ τὴν ὕλην πυρὸς οὕτως ἐκκαυθήσεται,
 κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀνθρώπου ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἔσται·
 καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον ἀνυψώσει ὀργὴν αὐτοῦ,
 καὶ κατὰ τὴν στερέωσιν τῆς μάχης ἐκκαυθήσεται.
 (13) 11 ¹¹ ἔρις κατασπενδομένη ἐκκαίει πῦρ,
 καὶ μάχη κατασπενδουσα ἐκχέει αἷμα.
 (14) 12 ¹² ἐὰν φυσῆσης σπινθῆρα ἐκκαήσεται,
 καὶ ἐὰν πτύσης ἐπ' αὐτὸν σβεσθήσεται·
 καὶ ἀμφοτέρα ἐκ τοῦ στόματός σου ἐκπορεύεται.
 (15) 13 ¹³ Ψίθυρον καὶ δίγλωσσον καταρᾶσθε,
 πολλοὺς γὰρ εἰρηνεύοντας ἀπώλεσαν.
 (16) 14 ¹⁴ γλῶσσα τρίτη πολλοὺς ἐσάλειψεν
 καὶ διέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος,
 (17) ⁽¹⁷⁾ καὶ πόλεις ὀχυράς καθεῖλεν,
 καὶ οἰκίας μεγιστάνων κατέστρεψεν·
 (19) 15 ¹⁵ γλῶσσα τρίτη γυναῖκας ἀνδρείας ἐξέβαλεν,
 καὶ ἐστέρησεν αὐτὰς τῶν πόνων αὐτῶν·
 (20) 16 ¹⁶ ὁ προσέχων αὐτῇ οὐ μὴ εὔρη ἀνάπανσιν,
 οὐδὲ κατασκηνώσει μεθ' ἡσυχίας.
 (21) 17 ¹⁷ πληγὴ μᾶστιγος ποιεῖ μώλωπας,
 πληγὴ δὲ γλώσσης συνκλάσει ὁστᾶ.
 (22) 18 ¹⁸ πολλοὶ ἔπесαν ἐν στόματι μαχαίρας,
 καὶ οὐχ ὥς οἱ πεπτωκότες διὰ γλῶσσαν.
 (23) 19 ¹⁹ μακάριος ὁ σκεπασθεὶς ἀπ' αὐτῆς,

9 om και 1°...φίλους C* (hab C^a(mg)) | ταραζει] κακοι C^a | εκβαλλει] HAC
 εμβαλει HA 10 πυρος] pr του N^{c.a} | κατα την ισχυν...εκκαυθησεται]
 και κατα την στερεωσιν...εκκαυθησεται [+ και N] κατα την ισχυν...οργην
 αυτου HAC | om εσται C | πλουτον]+ αυτου N | μαχης]+ σου ουντως N
 10—11 κατα την ισχυν...εκκαει πυρ sup ras C^a 11 εκχει N 12 φυση-
 σησπινθ. N* (φυσησης σπινθ. N^{c.a}) | σπινθηρα (ante v ras i lit [v fort] A?)]
 pr eis AC | πτυσις C | επ] eis AC | εκπορευεται] εξελευσεται HA εξελευσονται
 C 13 καταρασθε (-σθαι B^{N.c.a})] καταρασασθαι N* C -σασθε A | απωλεσε] A
 14 γλωσσα τριτη] adnot τετραυπημένη] γλωσσα τριτη Ba²c²mg sup | εθνους]
 εθνους N* (-θνους N^{c.a}) | πολις C 15 ανδριας C | εστερησεν B^{ab}C εστηρεσαν A
 17 μωλωπα HAC | συγκλασει B^{ab}AC 18 μαχαιρας] ρομφαιας C | οι πεπτω-
 κotes] ο πεπτωκως A

- B ὅς οὐ διήλθεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτῆς,
 ὅς οὐχ εἴλκυσεν τὸν ζυγὸν αὐτῆς,
 καὶ ἐν τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς οὐκ ἐδέθη·
 20 ὁ γὰρ ζυγὸς αὐτῆς ζυγὸς σιδηροῦς, 20 (24)
 καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς δεσμοὶ χαλκεῖοι·
 21 θάνατος πονηρὸς ὁ θάνατος αὐτῆς, 21 (25)
 καὶ λυσιτελὴς μᾶλλον ὁ αἵτης αὐτῆς.
 22 οὐ μὴ κρατήσῃ εὐσεβῶν, 22 (26)
 καὶ ἐν τῇ φλογὶ αὐτῆς οὐ καήσονται·
 23 οἱ καταλείποντες Κύριον ἐμπεσοῦνται εἰς αὐτήν, 23 (27)
 καὶ ἐν αὐτοῖς ἐκκαήσεται καὶ οὐ μὴ σβεσθῇ·
 ἐξαποσταλήσεται ἐπ' αὐτοῖς ὡς λέων,
 καὶ ὡς πάρδαλις λυμανεῖται αὐτούς.
 24 Ἴδε, περίφραξον τὸ κτήμά σου ἀκάνθαις, 24 (28)
 (29) τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον κατὰδησον· (29)
 ¶ C 25 καὶ τοῖς λόγοις σου ποιήσον ζυγὸν καὶ σταθμόν,¹ 25
 καὶ τῷ στόματί σου ποιήσον θύραν καὶ μοχλόν.
 26 πρόσεχε μή πως ὀλισθήσῃς ἐν αὐτῇ, 26 (30)
 μὴ πέσης κατέναντι ἐνεδρεύοντος.
 1 Ὁ ποιῶν ἔλεος δανιεῖ τῷ πλησίον, 1 XXIX
 καὶ ὁ ἐπισχύων τῇ χειρὶ αὐτοῦ τηρεῖ ἐντολάς.
 2 δάνισον τῷ πλησίον ἐν καιρῷ χρείας αὐτοῦ, 2
 καὶ πάλιν ἀπόδος τῷ πλησίον εἰς τὸν καιρόν·
 3 στερέωσον λόγον καὶ πιστώθητι μετ' αὐτοῦ, 3
 καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐρήσεις τὴν χρεῖαν σου.
 4 πολλοὶ ὡς εὔρεμα ἐνόμισαν δάνος, 4
 καὶ παρέσχον πόνον τοῖς βοηθήσασιν αὐτοῖς.
 5 ἕως οὗ λάβῃ, καταφιλήσει χεῖρα αὐτοῦ, 5
 καὶ ἐπὶ τῶν χρημάτων τοῦ πλησίον ταπεινώσει φωνήν·
 (6) καὶ ἐν καιρῷ ἀποδόσεως παρελκύσει χρόνον, (6)
- ¶ NAC 19 ὅς 1^ο pr γ N^{c,a} | εἴλκυσι C | om ἐν 2^ο AC 20 χαλκεῖοι B^a (-κιοι
 B* N^{c,a}) | χαλκοὶ N* A χαλκοὶ C 22 κρατήσῃ N | ου 2^ο + μὴ NAC
 23 καταλιποντες N | Κυριον] θῦ C' | ἐμπεσοῦνται C | ἐκκαησονται N | ἐπαπο-
 σταλησεται NAC | om ἐπ NAC | ὠσσπαρδαλις C | λυμανεῖται B* N (λυμ.
 B^b A) 24 κτημα] στομα N | χρυσιον] + σου N 26 ολισθης N* (-θησις
 N^{c,a}) A | ἐν αὐτῇ] ἐν αὐ sup ras A^a XXIX 1 δανιεῖ B^{ab} | τηρεῖ] ποιεῖ A
 2 δανεισον B^{ab} | τον καιρον] om τον N A 4 πονον] κοπον N A 5 χειρας
 N (χειρ.) A | αὐτου] σου N^{c,a}

- καὶ ἀποδώσει λόγους ἀκηδίας
καὶ τὸν καιρὸν αἰτιάσεται.
- (7) 6 ⁶ἐὰν ἰσχύσῃ, μόλις κομίσεται τὸ ἥμισυ
καὶ λογιέται αὐτὸ ὡς εὔρεμα·
- (8) ⁽⁸⁾εἰ δὲ μή, ἀπεστέρησεν αὐτὸν τῶν χρημάτων αὐτοῦ,
καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν οὐ δωρεάν·
- (9) ⁽⁹⁾κατάρas καὶ λοιδορίας ἀποδώσει αὐτῷ,
καὶ ἀντὶ δόξης ἀποδώσει αὐτῷ ἀτιμίαν.
- (10) 7 ⁷πολλοὶ χάριν πονηρίας ἀπέστρεψαν,
ἀποστρεφθῆναι δωρεὰν εὐλαβήθησαν.
- (11) 8 ⁸πλὴν ἐπὶ ταπεινῷ μακροθύμησον,
καὶ ἐπ' ἐλεημοσύνην παρελκύσεις αὐτόν·
- (12) 9 ⁹χάριν ἐντολῆς ἀντιλαβοῦ πένητος,
καὶ κατὰ τὴν ἔνδειαν αὐτοῦ μὴ ἀποστρέψῃς αὐτὸν κενόν.
- (13) 10 ¹⁰ἀπόλεσον ἀργύριον δι' ἀδελφὸν καὶ φίλον,
καὶ μὴ ἰωθήτω ὑπὸ τὸν λίθον εἰς ἀπωλίαν·
- (14) 11 ¹¹θές τὸν θησαυρόν σου κατ' ἐντολὰς Ὑψίστου,
καὶ λυσιτελήσει σοι μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον.
- (15) 12 ¹²σύνκλεισον ἐλεημοσύνην ἐν τοῖς ταμείοις σου,
καὶ αὕτη ἐξελεῖταί σε ἐκ πάσης κακώσεως·
- (16-18) 13 ¹³ὑπὲρ ἀσπίδα κράτους καὶ ὑπὲρ δόρυ ἀλκῆς
κατέναντι ἐχθροῦ πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ.
- (19) 14 ¹⁴ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγγυήσεται τὸν πλησίον,
καὶ ὁ ἀπολωλεκὼς αἰσχύνην καταλείψει αὐτόν.
- (20) 15 ¹⁵χάριτας ἐγγύου μὴ ἐπιλάβῃ,
ἔδωκεν γὰρ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ σοῦ.
- (22) 16 ¹⁶ἀγαθὰ ἐγγύου ἀνατρέψει ἀμαρτωλός,
17 ¹⁷καὶ ἀχάριστος ἐν διανοίᾳ ἐγκαταλείψει ῥυσάμενον.
- (24) 18 ¹⁸ἐγγύη πολλοὺς ἀπώλεσεν κατευθύνοντας,
καὶ ἐσάλευσεν αὐτοὺς ὡς κῦμα θαλάσσης·
- (25) ⁽²⁵⁾ἄνδρας δυνατοὺς ἀπώκισεν,
καὶ ἐπλανήθησαν ἐν ἔθνεσιν ἁλλοτρίοις.

5 ἀκηδίας B* (-dias Bb) 6 εαν] ργ και Ν | κομίζεται A | om ου ΝΑ
 Νc.aA | λοιδορείας B* (-rias Bb) 7 πολλοι] +ουν Ν* (ου Ν?) A 8 επ]
 επι A | ἐλεημοσύνη ΝΑ | παρελκυσεις] μη παρελκυσης ΝΑ 9 πενητος]
 πενητ sup ras A^a (πιτωχου A^a vid) | κενον] καινον Ν 10 απωλειαν B^{ab}A
 11 το χρυσιον] om το A* (superscr A^a?) 12 συγκλεισον B^b | ταμειοις B^{ab}
 (-μοις B* Ν) ταμειοις A 13 αλκης BA*] ολκης ΝΑ? 14 καταλειπει]
 ενκαταλειπει Ν (-λιψ.) A 17 ενκαταλειπει ΝΑ

- B 19 ἄμαρτωλὸς ἐμπεσὼν εἰς ἐγγύην 19 (26)
καὶ διώκων ἐργολαβείας ἐμπέσειται εἰς κρίσεις.
20 ἀντιλαβοῦ τοῦ πλησίον κατὰ δύναμίν σου, 20 (27)
καὶ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐμπέσης.
21 Ἀρχὴ ζωῆς ὕδωρ καὶ ἄρτος καὶ ἱμάτιον, 21 (28)
καὶ οἶκος καλύπτων ἀσχημοσύνην.
22 κρείσσων βίος πτωχοῦ ὑπὸ σκέπην δοκῶν 22 (29)
ἢ ἐδέσματα λαμπρὰ ἐν ἀλλοτρίοις.
23 ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ εὐδοκίαν ἔχε. 23 (30)
24 ζῶν πονηρὰ ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν, 24 (31)
καὶ οὐ παροικήσει οὐκ ἀνοίξει στόμα·
25 ξενίεις καὶ ποτιεῖς εἰς ἀχάριστα, 25 (32)
καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις πικρὰ ἀκούση
26 Πάρελθε, πάροικε, κόσμησον τράπεζαν, 26 (33)
καὶ εἴ τι ἐν τῇ χειρί σου ψώμισόν με·
27 ἔξελθε, πάροικε, ἀπὸ προσώπου δόξης, 27 (34)
ἐπεξένωταί μοι ὁ ἀδελφός, χρεῖα τῆς ξενίας.
28 βαρέα ταῦτα ἀνθρώπῳ ἔχοντι φρόνησιν, 28 (35)
ἐπιτίμησις οἰκίας καὶ ὀνειδισμὸς δανιστοῦ.

Περὶ τέκνων.

- 1 Ὁ ἀγαπῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐνδελεχῆσει μάστιγας αὐτῷ, 1 XXX
ἵνα εὐφρανθῇ ἐπ' ἐσχάτων αὐτοῦ.
2 Ὁ παιδεύων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὀνήσεται ἐπ' αὐτῷ, 2
καὶ ἀνὰ μέσον γνωρίμων ἐπ' αὐτῷ καυχήσεται.
3 Ὁ διδάσκων τὸν υἱὸν αὐτοῦ παραζηλώσει τὸν ἐχθρόν, 3
καὶ ἔναντι φίλων ἐπ' αὐτῷ ἀγαλλιάσεται.
4 ἐτελεύτησεν αὐτοῦ ὁ πατήρ, καὶ ὥς οὐκ ἀπέθανεν, 4
ὅμοιοι γὰρ αὐτῷ κατέλιπεν μετ' αὐτόν.

NA 19 εμπεσων] εμπεσειται N^{c.a} (-σιτ.) A | εργολαβιας N | κρισεις BN^{c.a} (-σις N*)] εγγυη] A 21 υδωρ κ. αρτος κ. ιματιον] ανου αρτος κ. υδωρ κ. ιματιο] (sup ras) A^a | ασχημοσυνην] + ανδρος N^{c.a} 22 κρεισσων] κρισσον N* (-σσων N^{c.a} mox reuoc -σσον) | υπο] ο sup ras B^a (υπερ B* fort) 23 εχε] + κ ονιδισμον οικειας σου μη ακουσης N^{c.a} 24 παροικησεις NA | ανοιξεις NA 25 om eis N* (hab N^{c.a}) A | ακουση] ακουειν N* (-ση N^{c.a}) 27 αροικε N* (παρ. N¹) | ξενιας B*b] οικιας Bb⁷c⁷ NA 28 επιτιμησεις NA | ονιδισμον N* (-σμος N^{c.a}) | δανειστου B^a? b XXX 1 ενδελεχησει] λε sup ras B⁷vid | εσχατω B^ab A 2 ονησεται] αινεθησεται N^{c.a} | επ αυτω (1^ο) sup ras A^a 3 εχθρον] + αυτου N* (om αυτ. N^{c.a}) 4 ως ουκ] ουχ (ουκ A) ως NA | κατελειπεν A | μετ] μεθ A

- 5 ἔν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἶδεν καὶ εὐφράνθη, B
καὶ ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ οὐκ ἐλυπήθη·
6 ἔναντίον ἐχθρῶν κατέλιπεν ἔκδικον,
καὶ τοῖς φίλοις ἀνταποδιδόντα χάριν.
7 ἵπερι ψυχῶν υἱῶν καταδεσμέυσει τραύματα αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ πάσῃ βοῇ ταραχθήσεται σπλάγχχνα αὐτοῦ.
8 ἵππος ἀδάμαστος ἀποβαίνει σκληρός, § C
καὶ υἱὸς ἀνειμένος ἐκβαίνει προαλῆς.
9 ῥτιθῆνησον τέκνον καὶ ἐκθαμβήσει σε,
σύνπαιξον αὐτῷ καὶ λυπήσει σε.
10 μὴ συγγελάσῃς αὐτῷ, ἵνα μὴ συνοδυνθῇς,
καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ γομφιάσεις τοὺς ὀδόντας σου.
11 μὴ δῶς αὐτῷ ἐξουσίαν ἐν νεότητι·
12 ἱθλάσον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ ὥς ἔστιν νήπιος,
μὴ ποτε σκληρυνθῇς ἀπειθήσῃ σοι.
13 ἱπαίδευσον τὸν υἱόν σου καὶ ἔργασαι ἐν αὐτῷ,
ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀσχημοσύνῃ σου προσκοψῇ.
14 κρείσσων πτωχὸς ὑγιῆς καὶ ἰσχύων τῇ ἔξει
ἢ πλούσιος μεμαστιγωμένος εἰς σῶμα αὐτοῦ.
15 ἱυγεία καὶ εὐεξία βελτίων παντὸς χρυσίου,
καὶ σῶμα εὐρωστον ἢ ὄλβος ἀμέτρητος.

Περὶ βρωμάτων.

- 16 Οὐκ ἔστιν πλοῦτος βελτίων ὑγείας σώματος,
καὶ οὐκ ἔστιν εὐφροσύνη ὑπὲρ χαρὰν καρδίας.
17 κρείσσων θάνατος ὑπὲρ ζωὴν πικρὰν ἢ ἀρρώστημα ἔμμονον.
18 ἱἀγαθὰ ἐκκεχυμένα ἐπὶ στόματι κεκλεισμένῳ,
θέμα βρωμάτων παρακείμενα ἐπὶ τάφῳ.

5 ἰδεν A | ηυφρανθη KA 6 κατελειπεν A 7 υιον K^{c.a}A | αυτου 10] KAC
αυτων K* (-του K^{c.a}) 8 αποβαινει] εκβαινει K (-νι) AC | ανειμενος]
adnot αναπτόμενος B^{mg} 9 συμπαιξον BabK (-πεξ.) A συμπεξον C
10 συγγελασης B^{ab}A | εσχατων AC | σου sup ras Aⁿ 12 ως] εως
A | απιθσι KAC 13 και εργασαι εν αυτω] ως εστιν νηπιος C | σου
20] αυτου KAC | προσκοψης KAC 14 inter líneas pr tit ἱυγείας Ba^tb
15 υγεια NC (-για B*)] υγεια Bab vid A | ευεξια K ευξεια C | βελτειον K |
χρυσιου] χρυσι sup ras B^{ab} 16 tit περι βρωματων improb B^c περι
υγιας A²mg sup evan in C^{vid} | υγιας K (-γιας B*C)] υγιας Ba^tbA | χαριν
K* (-ραν K^{c.a}) 17 πικραν] πικρῷ K + γ αναπανσις αιωνιος K^{c.a} | ενμονον
KAC 18 στοματι] μ sup ras B^a | θεματα KAC

- 11 ¹⁹τί συμφέρει κάρπωσις εἰδῶλω;
οὔτε γὰρ ἔδεται οὔτε μὴ ὀσφρανθῇ.
⁽²⁰⁾ οὕτως ὁ ἐκδιωκόμενος ὑπὸ Κυρίου. (20)
- ²⁰βλέπων ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ στενάζων
ὥσπερ εὐνοῦχος περιλαμβάνων παρθένον καὶ στενάζων. (21)
- ²¹μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν ψυχὴν σου,
καὶ μὴ θλίψῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ σου. (22)
- ²²εὐφροσύνη καρδίας ζωὴ ἀνθρώπου,
καὶ ἀγαλλίαμα ἀνδρὸς μακροημέρευσις. (23)
- ²³ἀγάπα τὴν ψυχὴν σου καὶ παρακάλει τὴν καρδίαν σου,
καὶ λύπην μακρὰν ἀπόστησον ἀπὸ σοῦ. (24)
- ⁽²⁵⁾πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἡ λύπη,
καὶ οὐκ ἔστιν ὠφελία ἐν αὐτῇ. (25)
- ²⁴ζῆλος καὶ θυμὸς ἐλαττοῦσιν ἡμέρας,
καὶ πρὸ καιροῦ γῆρας ἄγει μέριμνα. (26)
- ^{13b}λαμπρὰ καρδιά καὶ ἀγαθὴ ἐπὶ ἐδέσμασιν
τῶν βρωμάτων αὐτῆς ἐπιμελήσεται. (27) XX (X)
- ¹ἀγρυπνία πλούτου ἐκτίκει σάρκας,
καὶ ἡ μέριμνα αὐτοῦ ἀφιστᾷ ὕπνον. XX (XX)
- ²μέριμνα ἀγρυπνίας ἀπαιτῆσει νυσταγμόν,
καὶ ἀρρώστημα βαρὺ ἐκνήψει ὕπνον. 2
- ³ἐκοπίασεν πλούσιος ἐν συναγωγῇ χρημάτων,
καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐμπίμπλται τῶν τρυφημάτων
αὐτοῦ. 3
- ⁴ἐκοπίασεν πτωχὸς ἐν ἐλαττώσει βίου,
καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐπιδειῆς γίνεται. 4
- ⁵ὁ ἀγαπῶν χρυσίον οὐ δικαιωθήσεται,
καὶ ὁ διώκων διαφθορὰν αὐτὸς πλησθήσεται. 5

NA^C 19 καρπωσις NA^{vid} 20 ante βλέπων ras aliq B[?] | οφθαλμοῖς] + αν-
του C | στεναζων 2°] + ουτως ο ποιων εν βια κριματα B^b mg inf 21—22 μη
δws...μακροημερ. (2 stich) sup ras C^a 21 βουλη] ζωη C^a 22 καρδιας] α 1°
sup ras B[?] | μακροημερευσεις] μεγαλοημερευσεις N^{*} (μακροημ. N^{c.a}) 23 αγαπα]
απατα N^{c.a} C | παρακαλει] πα sup ras 4 fere litt C^a | και λυπη...απο σου bis
scr B^{*} (unc incl 1° Bab) | απεκτεινεν] απωλεσεν NA^C | η λυπη] om η A |
ωφελεια Bab AC 24 ελαττουσιν] ελαττονουσιν C | προ] incept a N^{*}
(improb postea ras α N[?]) | γηρας] γηρους N^{c.a} | μεριμνα] XXXIV 1 α-
γρυπνεια B^{*} (-νια B^b) 1—2 post πλουτου ras omnia usque μεριμνα
αγρ. C[?] (om αυτου...μεριμνα 2° C^{*vid}) 1 αφιστατο A 2 μεριμνα] pr η
C^{vid} | υπνον B^{*b} (vid) C] υπνος B^a NA 3 εμπιπλαται NA^C 4 εκοπια-
σεν] ε 1° rescr N[?] 5 αυτος] ουτος N

- 6 ⁶πολλοὶ ἐδόθησαν εἰς πτώμα χάριν χρυσίου, B
καὶ ἐγενήθη ἀπώλεια αὐτῶν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν.
7 ⁷ξύλον προσκόμματός ἐστιν τοῖς ἐνθουσιάζουσιν αὐτῷ,
καὶ πᾶς ἄφρων ἀλώσεται ἐν αὐτῷ.
8 ⁸μακάριος πλούσιος ὃς εὐρέθη ἄμωμος,
καὶ ὃς ὀπίσω χρυσίου οὐκ ἐπορεύθη.
9 ⁹τίς ἐστιν, καὶ μακαριοῦμεν αὐτόν;
ἐποίησεν γὰρ θαυμάσια ἐν λαῷ αὐτοῦ.
10 ¹⁰τίς ἐδοκιμάσθη ἐν αὐτῷ καὶ ἐτελειώθη; καὶ ἔστω εἰς
καύχησιν.
τίς ἐδύνατο παραβῆναι καὶ οὐ παρέβη,
καὶ ποιῆσαι κακὰ καὶ οὐκ ἐποίησεν;
11 ¹¹στερεωθήσεται τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ,
καὶ τὰς ἐλεημοσύνας αὐτοῦ ἐκδιηγῆσεται ἐκκλησία.
12 ¹²Ἐπὶ τραπέζης μεγάλης ἐκάθισας·
μὴ ἀνοιξῆς ἐπ' αὐτῆς τὸν φάρυγγά σου,
(13) ⁽¹³⁾καὶ μὴ εἴπῃς Πολλὰ γε τὰ ἐπ' αὐτῆς.
(14) ¹³μνήσθητι ὅτι κακὸν ὀφθαλμὸς πονηρός·
(15) ⁽¹⁵⁾πονηρότερον ὀφθαλμοῦ τί ἔκτισται;
διὰ τοῦτο ἀπὸ παντὸς προσώπου δακρύει.
(16) ¹⁴οὐδ' ἐὰν ἐπιβλέψῃ, μὴ ἐκτείνῃς χεῖρα,
(17) ⁽¹⁷⁾καὶ μὴ συνθλίβῃς αὐτῷ ἐν τρυβλίῳ.
(18) ¹⁵νόει τὰ τοῦ πλησίον ἐκ σεαυτοῦ,
καὶ ἐπὶ παντὶ πράγματι διανοοῦ.
(19) ¹⁶φάγε ὥς ἄνθρωπος τὰ παρακείμενά σοι,
καὶ μὴ διαμασῶ, μὴ μισηθῇς.
(20) ¹⁷παῦσαι πρῶτος χάριν παιδείας,
καὶ μὴ ἀπληστεύου, μή ποτε προσκόψῃς.
(21) ¹⁸καὶ εἰ ἀνὰ μέσον πλειόνων ἐκάθισας,
πρότερος αὐτῶν μὴ ἐκτείνῃς τὴν χεῖρά σου.
(22) ¹⁹ὥς ἱκανὸν ἀνθρώπῳ πεπαιδευμένῳ τὸ ὀλίγον,

6 ἀπώλεια] η απωλια B 7 ξυλον προσκομματος B^{c.a} A (προσσκ.) C] BAC
ουδε προσταγματος B* | ενθουσιαζουσιν B* (ενθυσ. B^{c.a}) 9 om γαρ C
10 εστω] εσται αυτω B^{c.a} | εποιησε C 11 εκκλησια] σοφια A 12 ανοιξας
B* (-ξης B^{c.a}) | αυτης] αυτη B | τον φαρυγγα] om τον B^{ab} BAC | om μη 2° AC
14 επιβλεψης B* (improb s postea revoc B*) | τρυβλιω] pr τω B^c 16 δια-
μασου B* (-σω B^{c.a}) 17 παιδιας BAC | προσσκοψης A

- B   καὶ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ οὐκ ἀσθμαίνει.
²⁰ ὕπνος ὑγείας ἐπὶ ἐντέρω μετρίῳ. 20 (24)
ἀνέστη πρωί, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.
⁽²³⁾ πόνος ἀγρυπνίας καὶ χολέρας καὶ στρόφος μετὰ ἀνδρὸς (23)
ἀπλήστου.
²¹ καὶ εἰ ἐβιάσθης ἐν ἐδέσμασιν, 21 (25)
ἀνάστα μεσοπορῶν, καὶ ἀναπαύση.
²² ἄκουσόν μου, τέκνον, καὶ μὴ ἐξουδενήσης με, 22 (26)
καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ εὐρήσεις τοὺς λόγους μου.
⁽²⁷⁾ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ἐντρεχῆς, (27)
καὶ πᾶν ἀρρώστημα οὐ μὴ σοι¹ ἀπαντήση.
²³ λαμπρὸν ἐπ' ἄρτοις εὐλογήσῃ χειλὴ, 23 (28)
καὶ μαρτυρία τῆς καλλονῆς αὐτοῦ πιστή.
²⁴ πονηρῷ ἐπ' ἄρτῳ διαγογγύσει πόλις, 24 (29)
καὶ ἡ μαρτυρία τῆς πονηρίας αὐτοῦ ἀκριβής.
²⁵ Ἐν οἴνῳ μὴ ἀνδρίζου, 25 (30)
πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν ὁ οἶνος.
²⁶ κάμινος δοκιμάζει στόμωμα ἐν βαφῇ, 26 (31)
οὕτως οἶνος καρδίας ἐν μάχῃ ὑπερηφάνων.
²⁷ ἔφισον ζωῆς οἶνος ἀνθρώπῳ, 27 (32)
ἐὰν πίνῃς αὐτὸν μέτρῳ αὐτοῦ.
⁽³³⁾ τίς ζωὴ ἐλασσομένην οἴνῳ; (33)
⁽³⁵⁾ καὶ αὐτὸς ἔκτισται εἰς εὐφροσύνην ἀνθρώποις. (35)
²⁸ ἀγαλλίαμα καρδίας καὶ εὐφροσύνη ψυχῆς 28 (36)
οἶνος πινόμενος ἐν καιρῷ αὐτάρκης.
²⁹ πικρία ψυχῆς οἶνος πινόμενος πολὺς 29 (39)
ἐν ἐρεθισμῷ καὶ ἀντιπτώματι.
³⁰ πληθύνει μέθη θυμὸν ἄφρονος εἰς πρόσκομμα, 30 (40)
ἐλαττῶν ἰσχὺν καὶ προσποιῶν τραύματα.

ΝΑC 19 ασθμαίνει] ασθενει C 20 υγείας (-γιας B*NC)] υγείας B^{ab} A |
πονός] + δε N | αγρυπνείας B* (-νίας B^b) | στρόφος] στρεφομενος N* (στροφ.
N^{c.a}) 21 εν εδεσμασιν] ενδεσμασιν C | μεσοπορων N^{c.a}] μεσοπωρων BAC
μεσοπωρων N* 22 εξουδενωσης NAC | εσχάτω BN*] εσχάτων N^{c.a}
εσχάτου AC | πασιν N | εργοις] λογοις A 23 μαρτυρία] pr η N^{c.a} A
26 δοκιμαζει] δοκιμα (sic) N* (-μαζι N^{c.a}) δοκιμαζεις A 27 επισον A |
ανθρωπω] ανοις NA | μετρω] pr εν N^{c.a} | οινω] pr εν N^{c.a} οινου A | ανθρωποις]
ανων N* (ανοις N^{c.a}) 29 πινομενος] γινομενος A | αντιπτωμα N* (-ματι
N^{c.a}) 30 προσκομμα A

- (41) 31 ³¹ ἐν συμποσίῳ οἴνου μὴ ἐλέγξης τὸν πλησίον, B
καὶ μὴ ἐξουθενήσης αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ αὐτοῦ.
(42) ⁽⁴²⁾ λόγον ὀνειδισμοῦ μὴ εἴπης αὐτῷ,
καὶ μὴ αὐτὸν θλίψῃς ἐν ἀπαιτήσει.

XXXV
XXXII

- 1 ¹ Ἠγούμενόν σε κατέστησαν; μὴ ἐπαίρου·
γίνου ἐν αὐτοῖς ὡς εἰς ἐξ αὐτῶν,
(2) ⁽²⁾ φρόντισον αὐτῶν καὶ οὕτω κάθισον·
2 ⁴ καὶ πᾶσαν τὴν χρεῖαν σου ποιήσας ἀνάπεσε,
(3) ⁽³⁾ ἵνα εὐφρανθῇς δι' αὐτούς,
καὶ εὐκοσμίας χάριν λάβῃς στέφανον.
(4) 3 ³ Ἀάλησον, πρεσβύτερε, πρέπει γάρ σοι,
(5) ⁽⁵⁾ ἐν ἀκριβεῖ ἐπιστήμῃ, καὶ μὴ ἐμποδίσῃς μουσικά.
(6) 4 ⁴ ὅπου ἀκρόαμα, μὴ ἐκχέῃς λαλιάν,
καὶ ἀκαίρως μὴ σοφίζου.
(7) 5 ⁵ σφραγὶς ἄνθρακος ἐπὶ κόσμῳ χρυσῷ,
σύγκριμα μουσικῶν ἐν συμποσίῳ οἴνου·
(8) 6 ⁶ ἐν κατασκευάσματι χρυσῷ σφραγὶς σμαράγδου,
μέλος μουσικῶν ἐφ' ἥδεϊ οἴνω.
(10) 7 ⁷ Ἀάλησον, νεανίσκε, εἰ χρεῖα σου,
(11) ⁽¹¹⁾ μόλις δις εἰς ἐπερωτηθῇς·
(12) 8 ⁸ κεφαλαίωσον λόγον, ἐν ὀλίγοις πολλὰ·
γίνου ὡς γινώσκων καὶ ἅμα σιωπῶν.
(13) 9 ⁹ ἐν μέσῳ μεγιστάνων μὴ ἐξισάζου,
καὶ ἐτέρου λέγοντος μὴ πολλὰ ἀδολέσχει.
(14) 10 ¹⁰ πρὸ βροντῆς κατασπεύδει ἀστραπή,
καὶ πρὸ αἰσχυνητοῦ προελεύσεται χάρις.
(15) 11 ¹¹ ἐν ὥρᾳ ἐξεγείρου καὶ μὴ οὐράγει,
ἀπότρεχε εἰς οἶκον καὶ μὴ ῥαθύμει·
(16) 12 ¹² ἐκεῖ παῖζε καὶ ποίει τὰ ἐνθυμήματά σου,
καὶ μὴ ἀμάρτης λόγῳ ὑπερηφάνῳ.

31 ἐξουθενωσις N ἐξουθενωσις A XXXV 1 ηγουμενον] pr π^ε ηγδ^εμ^ω N A
Bb?c?mg dextr | om εν N | ουτως N A | καθισε A 2 αναπεσον A | στεφανον]
pr τον N* A pr δι αυτων N^{c.a} 3 ακριβη A | om και N* (hab γ N^{c.a})
5 συγκριμα N A | συμποσια A 6 σμαραγδου N* (σμ. N¹) 8 om λογον
N | om ως A 9 εξισαζου] εξουσιαζου N 11 εν] κεν N* (κ improb N¹) |
ραθυμει] αθυμει A 12 αμαρτης] αμαρτια και N* (αμαρτης N^{c.a}) αμαρτησης A

- B ¹³ καὶ ἐπὶ τούτοις εὐλόγησον τὸν ποιήσαντά σε 13 (17)
καὶ μεθύσκοντά σε ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ.
- ¹⁴ Ὁ φοβούμενος Κύριον ἐκδέξεται παιδίαν, 14 (18)
καὶ οἱ ὀρθρίζοντες εὐρήσουσιν εὐδοκίαν·
- ¹⁵ ὁ ζητῶν νόμον ἐμπλησθήσεται αὐτοῦ, 15 (19)
καὶ ὁ ὑποκρινόμενος σκανδαλισθήσεται ἐν αὐτῷ·
- ¹⁶ οἱ φοβούμενοι Κύριον εὐρήσουσιν κρίμα, 16 (20)
καὶ δικαιώματα ὡς φῶς ἐξάψουσιν.
- ¹⁷ ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς ἐκκλινεῖ ἐλεγμόν, 17 (21)
καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ εὐρήσει σύγκριμα.
- ¹⁸ ἀνὴρ βουλῆς οὐ μὴ παρίδῃ διανόημα, 18 (22)
ἀλλότριος καὶ ὑπερήφανος οὐ καταπήξει φόβον,
(²³) καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι μετ' αὐτοῦ ἄνευ βουλῆς. (23)
- ¹⁹ ἄνευ βουλῆς μὴθὲν ποιήσης, 19 (24)
καὶ ἐν τῷ ποιῆσαί σε μὴ μεταμελοῦ.
- ²⁰ ἐν ὁδῷ ἀντιπτώματος μὴ πορεύου, 20 (25)
καὶ μὴ προσκόψῃς ἐν λιθώδεσιν·
- ²¹ μὴ πιστεύσης ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπῃ, 21
²² καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου φύλαξαι. 22 (26)
- ²³ ἐν παντὶ ἔργῳ πίστευε τῇ ψυχῇ σου, 23 (27)
καὶ γὰρ τοῦτό ἐστιν τήρησις ἐντολῶν.
- ²⁴ ὁ πιστεύων νόμῳ προσέχει ἐντολαῖς, 24 (28)
καὶ ὁ πεποιθὼς Κυρίῳ οὐκ ἐλαττωθήσεται.
- ¹ τῷ φοβουμένῳ Κύριον οὐκ ἀπαντήσῃ κακόν, 1 XX
ἀλλ' ἐν πειρασμῷ καὶ πάλιν ἐξελεῖται. (XX)
- ² ἀνὴρ σοφὸς οὐ μισήσει νόμον, 2
ὁ δὲ ὑποκρινόμενος ἐν αὐτῷ ὡς ἐν καταγίδι πλοῖον.
- ³ ἄνθρωπος συνेतὸς ἐνπιστεύσει νόμῳ, 3
καὶ ὁ νόμος αὐτῷ πιστὸς ⁽⁴⁾ ὡς ἐρώτημα δικαίων.
- ⁴ ἐτοίμασον λόγον καὶ οὕτως ἀκουσθήσῃ, 4
σύνδησον παιδείαν καὶ ἀποκρίθητι.

NA 14 Κυριον] pr τον N | εκδεξεται] εκλεξεται B^b | παιδειαν B^{ab}A 15 εμ-
πλησθησεται] επιλησθησεται N* (εμπλ. N^{c,a}) 16 κριμα] χαριν N* (κριμα
N^{c,a}) 17 εκκλειν] B*^{vid} εκκλεινι B^a (εκκλινει B^b) 18 και μετα...
βουλῆς] pr asterisc N^{c,a} 19 μηθεν A 21 μη] pr και A 22 εν-
τολη N XXXVI 1 Κυριον] pr τον N | εξελεται] + αυτον N^{c,a} 2 υπο-
κρινομενος] ενυποκρ. N 3 εμπιστευσει B^bA | ερωτημα] επερωτημα N |
δικαιων] δηλων NA 4 παιδιαν NA | και 2^ο] + ουτως N

B

- 5 ὁ τροχὸς ἀμάξης σπλάγχνα μωροῦ,
καὶ ὡς ἄξων στρεφόμενος ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ.
- 6 ἕππος εἰς ὀχείαν ὡς φίλος μῶκος,
ὑποκάτω παντὸς ἐπικαθημένου χρεμετίζει.
- 7 διὰ τί ἡμέρα ἡμέρας ὑπερέχει,
καὶ πᾶν φῶς ἡμέρας ἐνιαυτοῦ ἀφ' ἡλίου;
- 8 ἐν γνώσει Κυρίου διεχωρίσθησαν,
καὶ ἡλλοίωσεν καιροὺς καὶ ἑορτάς·
- (10) 9 ἅπ' αὐτῶν ἀνύψωσεν καὶ ἡγίασεν,
καὶ ἐξ αὐτῶν ἔθηκεν εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν.
- 10 καὶ ἄνθρωποι πάντες ἀπὸ ἐδάφους,
καὶ ἐκ γῆς ἐκτίσθη Ἀδάμ·
- 11 ἐν πλήθει ἐπιστήμης Κύριος διεχώρισεν αὐτούς,
καὶ ἡλλοίωσεν τὰς ὁδοὺς αὐτῶν·
- 12 ἐξ αὐτῶν εὐλόγησεν καὶ ἀνύψωσεν,
καὶ ἐξ αὐτῶν ἡγίασεν καὶ πρὸς αὐτὸν ἤγγισεν·
ἀπ' αὐτῶν κατηράσατο καὶ ἐταπείνωσεν,
καὶ ἀνέστρεψεν αὐτοὺς ἀπὸ στάσεως αὐτῶν.
- 13 ὡς πηλὸς κεραμέως ἐν χειρὶ αὐτοῦ,
(14) (14) πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ·
οὕτως ἄνθρωποι ἐν χειρὶ τοῦ ποιήσαντος αὐτούς,
ἀποδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ.
- (15) 14 ἀπέναντι τοῦ κακοῦ τὸ ἀγαθόν,
καὶ ἀπέναντι τοῦ θανάτου ἡ ζώη·
οὕτως ἀπέναντι εὐσεβοῦς ἀμαρτωλός.
- 15 καὶ οὕτως ἔμβλεψον εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ὑψίστου,
δύο δύο, ἐν κατέναντι τοῦ ἐνός.
- (16) 16^a 16^a Καγὼ ἔσχατος ἡγρύνθησα,
XX 25 §²⁵ ὡς καλαμώμενος ὀπίσω τρυγητῶν· § C
- (17) (17) ἐν εὐλογίᾳ Κυρίου ἔφθασα,
καὶ ὡς τρυγῶν ἐπλήρωσα ληνόν.

6 οχειαν B^hc.^a | οχειον N* (-χιον A) | om ως N^{c.a} | μωκος] μωρος N^{c.a} | χρε- NAC
μετσει A 9 αυτων 10] ων sup ras A^a | ηγιασεν κ. ανυψωσεν N 10 εκτι-
σθη εκ γης N 12 ηυλογησεν NA | εταπεινωσεν] προς αυτον ηγγισεν
A | απο στασεως] απο| αποστασεως (? απο bis scr) A 13 πηλον N* (-λος
N^{c.a}) 14 ευσεβους] pr του N 15 om εν N XXX 25 καλαμωμενος]
καλαμενος N* (καλαμωμ. N^{c.a}) καλαμουμενος C

- B 26 κατανοήσατε ὅτι οὐκ ἔμοι μόνῳ ἐκοπίασα, 26 (18)
 ἀλλὰ πᾶσιν τοῖς ζητοῦσιν παιδεΐαν.
- 27 ἀκούσατέ μου, μεγιστᾶνες λαοῦ, 27 (19)
 καὶ οἱ ἡγούμενοι ἐκκλησίας, ἐνωτίσασθε.
- 28 νύῳ καὶ γυναικί, ἀδελφῷ καὶ φίλῳ 28 (20)
 μὴ δῶς ἐξουσίαν ἐπὶ σέ ἐν ζῳῇ σου·
 καὶ μὴ δῶς ἐτέρῳ τὰ χρήματά σου,
 ἵνα μὴ μεταμεληθεῖς δέῃ περὶ αὐτῶν.
- 29 ἕως ἔτι ζῆς καὶ πνοὴ ἐν σοί, μὴ ἀλλάξῃς σεαυτὸν πάσῃ 29 (21)
 σαρκί.
- 30 κρείσσον γάρ ἐστιν τὰ τέκνα δεθῆναι σου 30 (22)
 ἢ σέ ἐμβλέπειν εἰς χεῖρας υἱῶν σου.
- 31 ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ὑπεράγων, 31 (23)
 μὴ δῶς μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου.
- 32 ἐν ἡμέρᾳ συντελείας ἡμερῶν ζωῆς σου 32 (24)
 καὶ ἐν καιρῷ τελευτῆς διάδος κληρονομίαν.
- 33 χορτάσματα καὶ ῥάβδος καὶ φορτία ὄνῳ, 33 (25)
 ἄρτος καὶ παιδεία καὶ ἔργον οἰκέτῃ.
- 34 ἔργασαι ἐν παιδί, καὶ εὐρήσεις ἀνάπαυσιν· 34 (26)
 ἄνες χεῖρας αὐτῷ, καὶ ζητήσῃ ἐλευθερίαν.
- 35 ζυγὸς καὶ ἱμᾶς κάμψουσιν τράχηλον, 35 (27)
 καὶ οἰκέτῃ κακούργῳ στρέβλαι καὶ βάσανοι.
- 36 ἔμβαλε αὐτὸν εἰς ἐργασίαν, ἵνα μὴ ἀργῇ, 36 (28)
 37 πολλὴν γὰρ κακίαν ἐδίδαξεν ἡ ἀργία· 37 (29)
- 38 εἰς ἔργα κατάστησον καθὼς πρέπει αὐτῷ, 38 (30)
 κἂν μὴ πειθαρχῇ, βάρυνον τὰς πέδας αὐτοῦ.
 καὶ μὴ περισσεύσῃς ἐν πάσῃ σαρκί,
 καὶ ἄνευ κρίσεως μὴ ποιήσῃς μηδέν.
- 39 εἰ ἔστιν σοι οἰκέτης, ἔστω ὡς σύ, 39 (31)
 ὅτι ἐν αἵματι ἐκτίσω αὐτόν·

NA C 26 εκοπιασατε C | αλλα] + γ N^{c,a} | πασι C | ζητουσιν (-σι C)] εκζητουσιν
 N^{c,a} | παιδειαν (-διαν NA)] σοφίαν C 27 οι ηγουμενοι] om οι N
 29 παση] pr εν N^{c,a} AC 31 πασιν NA | υπεραγων] υπερανω C | μη] pr
 γ N^{c,a} 32 συντελειας C 33 χορτασματα] χορτασμα A pr περι δουλων
 C 'man satis ant' mg | αρτος] pr ἡ δούλῳ Ba¹ b¹ | παιδια N (πεδ.) AC | om και
 4° N* (hab γ N^{c,a}) 34 ζητησεις N* A* (-σει N^{c,a} A') C* fort (τησει ελευθ.
 sup ras C^a) 35 τραχηλον καμψουσι NA τραχ. καμπτουσιν C 37 πολλη
 C* (ν superscr C¹ vid) 38 om αυτου Bab N* (hab N^{c,a}) AC | εν] επι NA
 39 συ] σοι C

εἰ ἔστιν σοι οἰκέτης, ἄγε αὐτὸν ὥς σεαυτὸν,
ὅτι ὥς ἡ ψυχὴ σου ἐπιδέησις αὐτῷ·

B

(32) 40 ⁴⁰ ἐὰν κακώσης αὐτὸν καὶ ἀπάρας ἀποδρᾶ,
(33) ⁽³³⁾ ἐν ποίᾳ ὁδῷ ζητήσεις αὐτόν;

XXI
(XIV)

1 ¹ Κεναὶ ἐλπίδες καὶ ψευδεῖς ἀσυνέτῳ ἀνδρί,
καὶ ἐνύπνια ἀναπτεροῦσιν ἄφρονας.
2 ² ὥς δρασσόμενος σκιᾶς καὶ διώκων ἄνεμον,
οὕτως ὁ ἐπέχων ἐνυπνίοις·
3 ³ τοῦτο κατὰ τούτου θρασις ἐνυπνίων,
κατέναντι προσώπου ὁμοίωμα προσώπου.
4 ⁴ ἀπὸ ἀκαθάρτου τί καθαρισθήσεται;
καὶ ἀπὸ ψευδοῦς τί ἀληθεύσει;
5 ⁵ μαντεῖαι καὶ οἰωνισμοὶ καὶ ἐνύπνια μάταιά ἐστιν,
(⁶) καὶ ὥς ὠδινούσης φαντάζεται καρδιά.[†]
6 ⁶ ἐὰν μὴ παρὰ Ὑψίστου ἀποσταλῇ ἐν ἐπισκοπῇ,
μὴ δῶς εἰς αὐτὰ τὴν καρδίαν σου·
7 ⁷ πολλοὺς ἐπλάνησεν τὰ ἐνύπνια,
καὶ ἐξέπεσον ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτοῖς.
8 ⁸ ἄνευ ψεύδους συντελεσθήσεται νόμος,
καὶ σοφία στόματι πιστῷ τελείωσις.

† C

9 ⁹ Ἀνὴρ πεπαιδευμένος ἔγνω πολλά,
καὶ ὁ πολὺπειρος ἐκδιηγῆσεται σύνεσιν·
10 ¹⁰ ὅς οὐκ ἐπειράθη ὀλίγα οἶδεν,
11 ¹¹ ὁ δὲ πεπλανημένος πληθυνεῖ πανουργίαν.
12 ¹² πολλὰ ἐώρακα ἐν τῇ ἀποπλάνῃ μου,
καὶ πλείονα τῶν λόγων μου σύνεσις μου·
13 ¹³ πλεονάκις ἕως θανάτου ἐκινδύνευσα,
καὶ διεσώθην τούτων χάριν.
14 ¹⁴ πνεῦμα φοβουμένων Κύριον ζήσεται,

39 om ei 2° N* (hab N^{c.a}) | σεαυτον] αδελφον HAC | επιδεησεις BNA επι- HAC
δεησι C 40 απαραι] in pa ras aliq B? XXXI 2 ενυπνιοις] pr
o N* (improb o N^{c.a}) 3 τουτου] τουτο N 4 απο 1°] pr και A
5 μαντιαι NC 6 παρα Τψ. αποσταλη] αποστ. παρα Τψ. N απο Τψ.
αποστ. A 7 πολλους]+γαρ A | εξεπεσαν N | επ] εν N* (επ N^{c.a})
9 πεπαιδευμενος] πεπλανημενος NA^{*vid} (αιδεν sup ras A^a) 10 επειραθη]
επιρασθη N 11 πανουργειαν A 12 εορακα NA | πλειονα] τα πλεονα
N* τα πλειονα N^{c.a}

- B 15 ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν ἐπὶ τὸν σῶζοντα αὐτούς· 15
 16 ὁ φοβούμενος Κύριον οὐ μὴ εὐλαβηθήσεται, 16
 καὶ οὐ μὴ δειλιάσει, ὅτι αὐτὸς ἐλπὶς αὐτοῦ.
 17 φοβουμένου τὸν κύριον μακαρία ἡ ψυχὴ· 17
 18 τίνοι ἐπέχει; καὶ τίς ἀντιστήριγμα αὐτοῦ; 18
 19 οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν, 19
 ὑπερασπισμὸς δυναστείας καὶ στήριγμα ἰσχύος,
 σκέπη ἀπὸ καύσωνος καὶ σκέπη ἀπὸ μεσημβρίας,
 (20) φυλακὴ ἀπὸ προσκόμματος καὶ βοήθεια ἀπὸ πτώματος·
 20 ἀνυψῶν ψυχὴν καὶ φωτίζων ὀφθαλμούς, 20
 ἵασιν διδοὺς ζῶην καὶ εὐλογίαν.
 21 Θυσιάζων ἐξ ἀδίκου, προσφορά μεμωκημένη, 21
 22 καὶ οὐκ εἰς εὐδοκίαν μωκήματα ἀνόμων· 22 } (21)
 23 οὐκ εὐδοκεῖ ὁ ὕψιστος ἐν προσφοραῖς ἀσεβῶν, 23
 οὐδὲ ἐν πλήθει θυσιῶν ἐξιλάσκειται ἁμαρτίας.
 24 θύων υἱὸν ἔναντι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ 24
 ὁ προσάγων θυσίαν ἐκ χρημάτων πενήτων.
 25 ἄρτος ἐπιδοσμένων ζῶῃ πτωχῶν, 25
 ὁ ἀποστερῶν αὐτὴν ἄνθρωπος αἱμάτων·
 26 φονεύων τὸν πλησίον ὁ ἀφαιρούμενος συμβίωσιν, 26
 27 καὶ ἐκχέων αἷμα ὁ ἀποστερῶν μισθὸν μισθίου.
 28 εἰς οἰκοδομῶν καὶ εἰς καθαिरῶν, 28
 τί ὠφέλησαν πλείον ἢ κόπου;
 29 εἰς εὐχόμενος καὶ εἰς καταρώμενος, 29
 τίνος φωνῆς εἰσακούσεται ὁ δεσπότης;
 30 βαπτιζόμενος ἀπὸ νεκροῦ καὶ πάλιν ἀπτόμενος αὐτοῦ, 30
 τί ὠφέλησεν τῷ λουτρῷ αὐτοῦ;
 31 οὕτως ἄνθρωπος νηστεύων ἐπὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ 31
 καὶ πάλιν πορευόμενος καὶ τὰ αὐτὰ ποιῶν·
 τῆς προσευχῆς αὐτοῦ τίς εἰσακούσεται;
 καὶ τί ὠφέλησεν ἐν τῷ ταπεινωθῆναι αὐτόν;

NA 15 αυτων] ω sup ras A^b 16 ου μη 1°] ουδεν N πολλα A | δειλιαση Bb(vid)
 17 φοβουμενω N* (-νου N^{c,a}) 18 αντιστηριγμα αυτου] improb αντι B^{ab}
 αυτου στηριγμα B^{a?b?} NA 19 δυναστιας N | σκεπη 2°] σκεπην A | πτω-
 ματος] πτωσεως A 21 μεμωκημενη] μεμωμημενη A 22 μωκηματα] μωμηματα N^{c,a} (sed adscr in mg δωρηματα) A (α 1° sup ras A^a) 24 του
 πατρος] om του N | προσαγων] προσαγαγων N 25 επενδεομενων NA | αυτην] αυτον N^{c,a} 26 συμβιωσιν] εμβιωσιν NA (ενβ.) 27 ο αποστερων] και αποστ. A 28 ωφελησεν .λ | κοπους NA 30 τω λουτρω] pr εν NA

XXXII
(XXXV)

B

- 1' Ο συντηρῶν νόμον πλεονάζει συμφοράς,
 2 θυσιάζων σωτηρίου ὁ προσέχων ἐντολαῖς.
 (4) { 3 ἀνταποδιδὸς χάριν προσφέρων σεμίδαλιν,
 4 καὶ ὁ ποιῶν ἐλεημοσύνην θυσιάζων αἰνέσεως.
 5 εὐδοκία Κυρίου ἀποστήναι ἀπὸ πονηρίας,
 καὶ ἐξίλασμός ἀποστήναι ἀπὸ ἀδικίας.
 6 μὴ ὀφθῆς ἐν προσώπῳ Κυρίου κενός,
 7 πάντα γὰρ ταῦτα χάριν ἐντολῆς.
 8 προσφορὰ δικαίου λιπαίνει θυσιαστήριον,
 καὶ ἡ εὐωδία αὐτῆς ἔναντι Ὑψίστου.
 9 θυσία ἀνδρὸς δικαίου δεκτὴ,
 καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῆς οὐκ ἐπιλησθήσεται.
 10 ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ δόξασον τὸν κύριον,
 καὶ μὴ μικρύνῃς ἀπαρχὴν χειρῶν σου.
 11 ἐν πάσῃ δόσει ἰλάρωσον τὸ πρόσωπόν σου,
 καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀγίασον δεκάτην.
 12 δὸς Ὑψίστῳ κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ,
 καὶ ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ καθ' εὔρεμα χειρός.
 13 ὅτι Κύριος ἀνταποδιδούς ἐστίν,
 καὶ ἐπταπλᾶ ἀνταποδώσει σοι.
 14 μὴ θωροκόπει, οὐ γὰρ προσδέξεται.
 15 καὶ μὴ ἔπεχε θυσία ἀδίκῳ,
 ὅτι Κύριος κριτὴς ἐστίν,
 καὶ οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ δόξα προσώπου.
 16 οὐ λήμψεται πρόσωπον ἐπὶ πτωχοῦ,
 καὶ δέσιν ἠδικημένου εἰσακούσεται.
 17 οὐ μὴ ὑπερίδῃ ἱκετίαν ὀρφανοῦ,
 καὶ χήραν ἐὰν ἐκχέῃ λαλιάν.
 (18) { 18 οὐχὶ δάκρυα χήρας ἐπὶ σιαγὸνα καταβαίνει,
 19 καὶ ἡ καταβόησις ἐπὶ τῷ καταγαγόντι αὐτά;
 20 θεραπεύων ἐν εὐδοκίᾳ δεχθήσεται,
 καὶ ἡ δέησις αὐτοῦ ἕως νεφελῶν συνάψει.

XXXII 1 συμφορας] προσφορας B^A 2 θυσιαζων] θυσια A[?] (ras ζων) B^A
 4 θυσιαζων] θυσια B^{*} (-ζων B^{c.a}) 5 εξιλασμος] ειλασμος B^{*} (εξειλ. B^{c.a})
 10 κυριον] + θν B | μικρυνης] σμικρυνης B^{c.a} 11 τον προσωπον B^{*} (το πρ.
 B¹ (vid) c.a) 12 αυτου] σου A | ευρεμα] αιρεμα B 13 επταπλα] επταπλα-
 sia B^A | ανταποδωσει] ανταποδιδωσιν (sic) B^{c.a} αποδωσει A 17 υπεριδη]
 παριδη A | ικετιαν (υκ. A^{*})] ικετειαν B^{ab} | χηρα B 18 σιαγονας B σια-
 γονει A 19 καταβοησις] καταπτωσις B

- B 21 προσευχή ταπεινοῦ νεφέλας διήλθεν, 21
 καὶ ἕως συνεγγίση, οὐ μὴ παρακληθῇ·
 καὶ οὐ μὴ ἀποστῇ ἕως ἐπισκέψῃται ὁ ὕψιστος,
 22 καὶ κρινεῖ δικαίως καὶ ποιήσει κρίσιν. 22
 § C 1 καὶ ὁ κύριος οὐ μὴ βραδύνῃ 23
 οὐδὲ μὴ μακροθυμήσει ἐπ' αὐτοῖς,
 ἕως ἂν συντρίψῃ ὅσφυν ἀνελεημόνων,
 23 καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀνταποδώσει ἐκδίκησιν· 23
 ἕως ἐξάρῃ πλῆθος ὑβριστῶν
 καὶ σκῆπτρα ἀδίκων συντρίψει·
 24 ἕως ἀνταποδῶ ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ, 24
 καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν·
 25 ἕως κρίνῃ τὴν κρίσιν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ 25
 καὶ εὐφρανεῖ αὐτοὺς ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ.
 26 ὥραϊον ἔλεος ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτοῦ, 26
 ὥς νεφέλαι ὑέτου ἐν καιρῷ ἀβροχίας.
 1 Ἐλέησον ἡμᾶς, δέσποτα ὁ θεὸς πάντων, 1 καὶ ἐπίβλεψον, 1
 (2) καὶ ἐπίβαλε τὸν φόβον σου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη· 2 (XX)
 3 ἔπαρον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ ἔθνη ἀλλότρια, 3
 καὶ ἰδέτωσαν τὴν δυναστείαν σου.
 4 ὥσπερ ἐνώπιον αὐτῶν ἡγιάσθης ἐν ἡμῖν, 4
 οὕτως ἐνώπιον ἡμῶν μεγαλυνθείης ἐν αὐτοῖς·
 5 καὶ ἐπιγνώτωσάν σε καθάπερ καὶ ἡμεῖς ἐπέγνωμεν, 5
 ὅτι οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν σοῦ, Κύριε.
 6 ἐγκαίνισον σημεῖα καὶ ἀλλοίωσον θαυμάσια, 6
 7 δόξασον χεῖρα καὶ βραχίονα δεξιόν· 7
 8 ἔγειρον θυμὸν καὶ ἔκχεον ὀργήν, 8
 9 ἔξαρων ἀντίδικον καὶ ἔκτριψον ἐχθρόν. 9
 10 σπεῦσον καιρὸν καὶ μνήσθητι ὀρκισμοῦ, 10
 καὶ ἐκδιηγασάσθωσαν τὰ μεγαλεῖά σου.

NAC 21 ο υψιστος] k^s A 22 δικαιως] δικαιους N* (-ως N^{c.a}) A | μακροθυμηση
 NA | om αν C 23 ανταποδωσει] ανταποδιδωσιν C | αδικων] δικαιων A |
 συντριψη NAC 24 ανταποδοι N* (-δω N^{c.a}) | κατα 2°] και A 25 εως] +αν
 N^{c.a} | κρινει C | om και ευφρανει...ελεει αυτου C | ελεει] ελει A 26 ωραιον]
 pr ως N | om αυτου N | ως] εως N* (ως N^{c.a}) . XXXIII 1 om δεσποτα A
 3 ιδετωσαν την] επι εθνη ταν (sic) N* (ιδ. την N^{c.a}) | δυναστιαν AC 4 ηγια-
 σθης] εθανμασθης N* (ηγ. N^{c.a}) | μεγαλυνθης N* (-θης N¹ (fort)) C 5 επε-
 γνωμεν] + σε NA 6 ενκαινισον N 10 ορκισμου] ορισμου N ορκων C

- 11 ¹¹ ἐν ὀργῇ πυρὸς καταβρωθήτω ὁ σωζόμενος, B
καὶ οἱ ἀδικοῦντες τὸν λαόν σου εὗρουσαν ἀπώλειαν.
- 12 ¹² σύντριψον κεφαλὰς ἀρχόντων ἐχθρῶν,
λεγόντων Οὐκ ἔστιν πλὴν ἡμῶν.
- (13) 13^a ^{13^a} συναγε πάσας φυλάς Ἰακώβ, ¶ C
16^b ^{16^b} καὶ κατακληρονομήσεις αὐτοὺς καθὼς ἀπ' ἀρχῆς.
- (14) 17 ¹⁷ ἐλέησον λαόν, Κύριε, κεκλημένον ἐπ' ὀνόματί σου,
καὶ Ἰσραὴλ ὃν πρωτογόνῳ ὁμοίωσας.
- (15) 18 ¹⁸ οἰκτείρησον πόλιν ἀγιάσματός σου,
Ἱερουσαλήμ, πόλιν καταπαύματός σου.
- (16) 19 ¹⁹ πλησον Σιών ἀρεταλογίας σου,
καὶ ἀπὸ τῆς δόξης σου τὸν λαόν σου.
- (17) 20 ²⁰ δὸς μαρτύριον τοῖς ἐν ἀρχῇ κτίσμασίν σου,
καὶ ἔγειρον προφητείας τὰς ἐπ' ὀνόματί σου.
- (18) 21 ²¹ δὸς μισθὸν τοῖς ὑπομένουσίν σε,
καὶ οἱ προφήται σου ἐμπιστευθήτωσαν.
- 22 ²² εἰσάκουσον, Κύριε, δεήσεως τῶν ἱκετῶν σου
(19) ⁽¹⁹⁾ κατὰ τὴν εὐλογίαν Ἀαρὼν περὶ τοῦ λαοῦ σου,
καὶ γνῶσκονται πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς
ὅτι Κύριος εἶ, ὁ θεὸς τῶν αἰώνων.
- (20) 23 ²³ Πᾶν βρῶμα φάγεται κοιλία,
ἔστιν δὲ βρῶμα βρώματος κάλλιον.
- (21) 24 ²⁴ φάρυγξ γεύεται βρώματα θήρας,
οὕτως καρδία συνετὴ λόγους ψευδεῖς.
- (22) 25 ²⁵ καρδία στρεβλὴ δώσει λύπην,
καὶ ἄνθρωπος πολυπείρος ἀνταποδώσει αὐτῷ.
- (23) 26 ²⁶ πάντα ἄρρενα ἐπιδέξεται γυνή,
ἔστιν δὲ θυγάτηρ θυγατρὸς κρεῖσσον.
- (24) 27 ²⁷ κάλλος γυναικὸς ἱλαρύνει πρόσωπον,

11 καταβρωθιτω A* | ο σωζομενος] ο μη σωζ. N* (improb μη et pr ο ασε- NAC
βης N^{c,a}) | αδικουντες] κατοικουντες A*^{vid}C κακουντες (ras τοι) A^a | απωλιαν N
13 συναγε] συναγαγε A συναγαγεται C* συναγαγε τας C^{a,vid} XXXVI 16^b κα-
τακληρονομησεις (vid praef)] κατεκληρονομησα B^aNAC 17 om Κυριε N |
πρωτογονω] πρωτοτοκω N^{c,a} 18 πολιν 2°] τοπον NA 19 πλησον B*^cNA
πλησιον B^b | αρεταλογιας] αραι (are NA) τα λογια B^bNA^{vid} 20 προφητιας
A | τας επ] om τας N* (hab N^{c,a}) 21 εμπιστευθησονται NA 22 ικετων
οικετων NA | λαου] υιου N* (λαου N^{c,a}) | Κυριος ει] συ ει ks N 24 φαρυγξ]
βαρυγξ A | γευσεται N 26 θυγατηρος N* (η improb N¹ postea ras) |
κρισων NA

- B καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀνθρώπου ὑπεράγει·
 28 εἰ ἔστιν ἐπὶ γλώσσης αὐτῆς ἔλεος καὶ πραΰτης, 28 (25)
 οὐκ ἔστιν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καθ' υἱοὺς ἀνθρώπων.
 29 ὁ κτώμενος γυνάικα ἐνάρχεται κτήσεως, 29 (26)
 βοηθὸν κατ' αὐτὸν καὶ στύλον ἀναπαύσεως.
 30 οὐδ' οὐκ ἔστιν φραγμός, διαρπαγῆσεται κτήμα· 30 (27)
 καὶ οὐδ' οὐκ ἔστιν γυνή, στενάξει πλανώμενος.
 31 τίς γὰρ πιστεύσει εὐζώνῳ ληστῇ 31 (28)
 σφαλλομένῳ ἐκ πόλεως εἰς πόλιν;
 οὕτως ἀνθρώπῳ μὴ ἔχοντι νοσοσιὰν
 καὶ καταλύοντι οὐδ' ἐὰν ὀψίση.

- 1 Πᾶς φίλος ἐρεῖ Ἐφιλίασα αὐτῷ καγώ· 1 XXXVI
 ἀλλ' ἔστιν φίλος ὀνόματι μόνον φίλος.
 2 οὐχὶ λύπη ἐνὶ ἔως θανάτου 2
 (2) ἐταῖρος καὶ φίλος τρεπόμενος εἰς ἔχθραν; (2)
 3 ὧς πονηρὸν ἐνθύμημα, πόθεν ἐνεκυλίσθη 3
 καλύψαι τὴν ξηρὰν ἐν δολιότητι;
 4 ἐταῖρος φίλου ἐν εὐφροσύνῃ ἡδεται, 4
 καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως ἔσται ἀπέναντι·
 5 ἐταῖρος φίλῳ συνπονεῖ χάριν γαστρός, 5
 ἐναντι πολέμου λήμψεται ἀσπίδα.
 6 μὴ ἐπιλάβῃ φίλου ἐν τῇ ψυχῇ σου, 6
 καὶ μὴ ἀμνημονήσης αὐτοῦ ἐν χρήμασιν σου.
 7 πᾶς σύμβουλος ἐξαίρει βουλήν, 7 (8)
 ἀλλ' ἔστιν συμβουλευέων εἰς αὐτόν.
 8 ἀπὸ συμβούλου φύλαξον τὴν ψυχὴν σου, 8 (9)
 καὶ γνῶθι πρότερον τίς αὐτοῦ χρεία·
 καὶ γὰρ αὐτὸς ἑαυτῷ βουλεύσεται,
 (10) μὴ ποτε βάλῃ ἐπὶ σοὶ κλῆρον, (10)
 9 καὶ εἴπῃ σοι (11) Καλὴ ἡ ὁδός σου, 9 (11)

NA 29 ἀναπαυσεως] litur 1 lit post ε A 31 σφαλλομένῳ] ἀφαλλομένῳ NA
 XXXVII 1 om αὐτῷ NA 2 ἐν] μενεi Bb(vid) Nc.a (-νε) | εταῖρος] ετερος N
 (item 4, 5) | ἐχθρον A 5 φίλῳ συνπονει (συμπ. Bb) | συνπονει φίλῳ N |
 ἐναντι] ἀπεναντι A 6 ἐπιλαθου A | ψι incep N* (ψυχ. N^{1st} postea) | ἀμνη-
 μονήσης] μνημονευσσης N* (ἀμνημ. Nc.a) | αὐτου] αὐτῷ A 7 ἐξαρει N*
 (ἐξαίρει Nc.a) | ἐστιν] + σοι N | αὐτον (υτον sup ras B^a) | εαυτον B^a (ε non inst
 B^b) N 8 την ψυχην] om την N* (hab Nc.a) | om και 10 N* (hab Nc.a) |
 εαυτῷ] pr εν N

- καὶ στήσεται ἐξ ἐναντίας ἰδεῖν τὸ συμβησόμενόν σοι. B
- (7) 10 ¹⁰ μὴ βουλευού μετὰ τοῦ ὑποβλεπομένου σε,
καὶ ἀπὸ τῶν ζηλούντων σε κρύψον βουλήν·
- (12-14) 11 ^{§11} μετὰ γυναικὸς τῆς ἀντιζήλου αὐτῆς § C
καὶ μετὰ δειλοῦ περὶ πολέμου
καὶ μετὰ ἐμπορίου περὶ μεταβολίας
καὶ μετὰ ἀγοράζοντος περὶ πράσεως,
μετὰ βασκάνου περὶ εὐχαριστίας
καὶ μετὰ ἀνελεήμονος περὶ χρηστοθηείας,
μετὰ ὀκνηροῦ περὶ παντὸς ἔργου
καὶ μετὰ μισθίου ἀφεστίου περὶ συντελείας,
οἰκέτη ἀργῶ περὶ πολλῆς ἐργασίας,
μὴ ἔπεχε ἐπὶ τούτοις περὶ πάσης συμβουλίας·
- (15) 12 ¹² ἀλλ' ἡ μετὰ ἀνδρὸς εὖσεβοῦς ἐνδεδέχριζε,
ὃν ἂν ἐπιγνῶς συντηροῦντα ἐντολάς,
- (16) ⁽¹⁶⁾ ὅς ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ κατὰ τὴν ψυχὴν σου,
καὶ ἐὰν πταίσης συναλγήσει σοι.
- (17) 13 ¹³ καὶ βουλήν καρδίας στήσον,
οὐ γάρ ἐστίν σοι πιστότερος αὐτῆς·
- (18) 14 ¹⁴ ψυχὴ γὰρ ἀνδρὸς ἀπαγγέλλειν ἐνίστε εἴωθεν
ἡ ἐπὶ σκοποὶ ἐπὶ μετεώρου καθήμενοι ἐπὶ σκοπῆς.
- (19) 15 ¹⁵ καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις δεήθητι Ὑψίστου
ἵνα εὐθύνη ἐν ἀληθείᾳ τὴν ὁδὸν σου.
- (20) 16 ¹⁶ ἀρχὴ παντὸς ἔργου λόγος,
καὶ πρὸ πάσης πράξεως βουλή.
- (21) ¹⁷ ₁₈ ¹⁷ ἰχνος ἀλλοιώσεως καρδίᾳ· ¹⁸ τέσσερα μέρη ἀνατέλλει,
ἀγαθὸν καὶ κακόν, ζωὴ καὶ θάνατος,
καὶ κυριεύουσα ἐνδελεχῶς αὐτῶν γλῶσσά ἐστιν.
- (22) 19 ¹⁹ ἔστιν ἀνὴρ πανοῦργος καὶ πολλῶν παιδευτῆς,
καὶ τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ ἐστιν ἄχρηστος.
- (23) 20 ²⁰ ἔστιν σοφίζόμενος ἐν λόγοις μισητός,

11 της αντιζηλου] pr περι NAC | om και 2° Bab NAC | [εμπορου] ευπορου NAC
C | μεταβολης N | ανελεημονος] ελεημονος C | om και 5° N* (hab 5 N^{c.a}) |
αφεστιου] εφεστιου N* C (επεστ.) επαιτιου N^{c.a} (επετ.) A | [επι] ι sup ras 3 fere
litt in A | περι πασης συμβουλίας] om πασης A επι παση συμβουλια C
12 ον] ο C | αν] εαν N | επιγνω A 13 καρδιαν N* (-διας N^{c.a}) 14 καθη-
μενοι επι μετεωρου επι σκοπης N 15 πασι] πα sup ras B^{1ab} | αληθια C
17 καρδίας Bab N^{c.a} AC + προσ[ωπον] C 18 τεσσαρα B¹ | κυριενουσα (κυ-
ριευσα N)] pr η AC | ενδελεχως αυτων] ενδ. αυτω A αυτων ενδ. C 19 om
και 1° NAC

- Ε οὗτος πάσης τροφῆς καθυστερήσει·
²¹ οὐ γὰρ ἐδόθη αὐτῷ παρὰ Κυρίου χάρις, 21 (24)
 ὅτι πάσης σοφίας ἐστερήθη.
²² ἔστιν σοφὸς τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ, 22 (25)
 καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐπὶ στόματος πιστοί.
²³ ἀνὴρ σοφὸς τὸν ἑαυτοῦ λαὸν παιδεύσει, 23 (26)
 καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ πιστοί.
²⁴ ἀνὴρ σοφὸς πλησθήσεται εὐλογίας, 24 (27)
 καὶ μακαριοῦσιν αὐτὸν πάντες οἱ ὁρῶντες.
²⁵ ζῶῃ ἀνδρὸς ἐν ἀριθμῷ ἡμερῶν, 25 (28)
 καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ Ἰσραὴλ ἀναρίθμητοι.
²⁶ ὁ σοφὸς ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ κληρονομήσει πίστιν, 26 (29)
 καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.
²⁷ τέκνον, ἐν τῇ ζωῇ σου πείρασον τὴν ψυχὴν σου, 27 (30)
 καὶ ἴδε τί πονηρὸν αὐτῇ, καὶ μὴ δῶς αὐτῇ·
²⁸ οὐ γὰρ πάντα πᾶσιν συμφέρει, 28 (31)
 καὶ οὐ πᾶσα ψυχὴ ἐν παντὶ εὐδοκεῖ.
²⁹ μὴ ἀπληστεύου ἐν πάσῃ τρυφῇ, 29 (32)
 καὶ μὴ ἐκχυθῇς ἐπὶ ἐδεσμάτων·
³⁰ ἐν πολλοῖς γὰρ βρώμασιν ἔσται πόνος, 30 (33)
 καὶ ἡ ἀπληστία ἐγγίει ἕως χολέρας·
³¹ δι' ἀπληστίαν πολλοὶ ἐτελεύτησαν, 31 (34)
 ὁ δὲ προσέχων προσθήσει ζώην.

- ¹ Τίμα ἱατρὸν πρὸς τὰς χρεῖας τιμαῖς αὐτοῦ, 1 XXXVIII
 καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισεν Κύριος·
² παρὰ γὰρ Ὑψίστου ἐστὶν ἱασις, 2
 καὶ παρὰ βασιλέως λήμψεται δόμα.
³ ἐπιστήμη ἱατροῦ ἀνυψώσει κεφαλὴν αὐτοῦ, 3
 καὶ ἔναντι μεγιστάνων θαυμασθήσεται.
⁴ Κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς φάρμακα, 4
 καὶ ἀνὴρ φρόνιμος οὐ προσοχθιεῖ αὐτοῖς.

ΝΑC 20 ουτος] και αυτος C | τροφης] σοφιας N* (τροφ. N^{c.a}) 21 πασης
 C* (σ 2^ο gas C^{vid}) 22 στοματι N 24 ενπλησθησεται A | om και A
 26 ζησεται] ζησει A 27 τη ζωη] om τη ΝΑC | αυτη 2^ο] αυτω C 28 πασι
 ΝC | om εν παντι C 29 τρυφη] ψυχη C 30 πονος] νοσος ΝΑ | απλη-
 στεια B* (-τια B^b) 31 δι] δια ΝΑC | απληστειαν B* (-τιαν B^b) ΝCΑ
 XXXVIII 1 τιμα] π incep N*^{vid} | χρειας] + αυτου ΝΑ | om τιμαις αυτου Ν^{c.a} |
 Κυριος] pr ο ΝC 2 om γαρ N* (superscr N¹(vid)) 3 ιατρον] καιρον N*
 (ιατρ. Ν^{c.a}) | κεφαλην] pr την Ν

- 5 ⁵οὐκ ἀπὸ ξύλου ἐγλυκάνθη ὕδωρ E
 (6) ⁽⁶⁾εἰς τὸ γνωσθῆναι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ;
 6 ⁶καὶ αὐτὸς ἔδωκεν ἀνθρώποις ἐπιστήμην
   ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ.
 (7) 7 ⁷ἐν αὐτοῖς ἐθεράπευσεν καὶ ἦρεν τὸν πόνον αὐτοῦ,
 8 ⁸μυρεψὸς ἐν τούτοις ποιήσει μίγμα·
   καὶ οὐ μὴ συντελέσῃ ἔργα αὐτοῦ,
 (8) ⁽⁸⁾καὶ εἰρήνην παρ' αὐτοῦ ἐστὶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.
 9 ⁹τέκνον, ἐν ἀρρωστήματί σου μὴ παράβλεπε,
   ἀλλ' εὗξαι Κυρίῳ, καὶ αὐτὸς ἰάσεται σε·
 10 ¹⁰ἀπόστησον πλημμελίαν καὶ εὐθυνον χεῖρας,
   καὶ ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καθάρισον καρδίαν·
 11 ¹¹δὸς εὐωδίαν καὶ μυημόσυνον σεμιδάλεως,
   καὶ λίπανον προσφοράν, ὥς μὴ ὑπάρχων.
 12 ¹²καὶ ἱατρῷ δὸς τόπον, ⁽¹²⁾καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισεν Κύριος,
   καὶ μὴ ἀποστήτω σου, καὶ γὰρ αὐτοῦ χρεία.
 13 ¹³ἔστιν καιρὸς ὅτε καὶ ἐν χερσὶν αὐτῶν εὐοδία·
 14 ¹⁴καὶ γὰρ αὐτοὶ Κυρίου δεηθήσονται,
   ἵνα εὐοδώσῃ αὐτοῖς ἀνάπausιν
   καὶ ἴασιν χάριν ἐμβιώσεως.
 15 ¹⁵ὁ ἁμαρτάνων ἔναντι τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν
   ἐμπέσοι εἰς χεῖρας ἱατροῦ. ¶ C
 16 ¹⁶τέκνον, ἐπὶ νεκρῷ κατάγαγε δάκρυα,
   καὶ ὥς δεινὰ πάσχων ἔναρξαι θρήνου,
   κατὰ δὲ τὴν κρίσιν αὐτοῦ περιστείλον τὸ σῶμα αὐτοῦ,
   καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν ταφὴν αὐτοῦ.
 17 ¹⁷πίκρανον κλαυθμὸν καὶ θέρμανον κοπετόν,
 (18) ⁽¹⁸⁾καὶ ποιήσον τὸ πένθος κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ
   ἡμέραν μίαν καὶ δύο χάριν διαβολῆς,
   καὶ παρακλήθητι λύπης ἔνεκα·
 (19) 18 ¹⁸ἀπὸ λύπης γὰρ ἐκβαίνει θάνατος,
   καὶ λύπη καρδίας κάμψει ἰσχύν·
 (20) 19 ¹⁹ἐν ἀπαγωγῇ παραβαίνει καὶ λύπη,

6 ἀνθρωποις] αν̄ω A | ἐνδοξάζεσθε B 7 τον πονον] παν πονον A BAC
 παν . . . . C (cett perier) | αὐτου] αυτων B^{c.a} 8 συντελεσθη BAC
 9 αρρωστημασιν A 10 πλημμελειαν B^{a1b} A 13 ευωδια BC 14 om
 γαρ B* (hab B^{c.a}) | ευοδωσει C 15 εις χε . . . C | ιατρον] αυτου A
 16 καταγε B 18 απο γαρ λυπης B | καμψει] καμπτι B* (καμψι B^{c.a})
 19 επαγωγή BA | παραβαίνει] παραμενε B* παραμενει B^{c.a} A | om και I^o B^{c.a}

- B** καὶ βίος πτωχοῦ κατὰ καρδίας.
²⁰ μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν καρδίαν σου, 20 (21)
 ἀπόστησον αὐτὴν μνησθεὶς τὰ ἔσχατα·
²¹ μὴ ἐπιλάβῃ, οὐ γάρ ἐστιν ἐπάνοδος, 21 (22)
 καὶ τοῦτον οὐκ ὠφελήσεις καὶ σεαυτὸν κακώσεις.
²² μνήσθητι ὅτι τὸ κρίμα αὐτοῦ οὕτω ὡς καὶ τὸ σὸν· 22 (23)
 ἐμοὶ ἐχθὲς καὶ σοὶ σήμερον.
²³ ἐν ἀναπαύσει νεκροῦ κατάπαυσον τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, 23 (24)
 καὶ παρακλήθητι ἐν αὐτῷ ἐν ἐξόδῳ πνεύματος αὐτοῦ.
- ²⁴ Σοφία γραμματέως ἐν εὐκαιρίᾳ σχολῆς, 24 (25)
 καὶ ὁ ἐλασσοῦμενος πράξει αὐτοῦ σοφισθήσεται.
²⁵ τί σοφισθήσεται ⁽²⁵⁾ ὁ κρατῶν ἀρότρου, 25 (26)
 καὶ καυχώμενος ἐν δόρατι κέντρου,
 βόας ἐλαύνων καὶ ἀναστρεφόμενος ἐν ἔργοις αὐτῶν,
 καὶ ἡ διήγησις αὐτῶν ἐν υἱοῖς ταύρων;
²⁶ καρδίαν αὐτοῦ δώσει ἐκδοῦναι αὐλακας, 26 (27)
 καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ εἰς χορτάσματα δαμάλεων.
²⁷ οὕτως πᾶς τέκτων καὶ ἀρχιτέκτων, 27 (28)
 ὅστις νύκτωρ ὡς ἡμέρα διάγει·
 οἱ γλύφοντες γλύμματα σφραγίδων,
 καὶ ἡ ὑπομονὴ αὐτοῦ ἀλλοιῶσαι ποικιλίαν·
 καρδίαν αὐτοῦ δώσει εἰς ὁμοιωσαι ζωγραφίαν,
 καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ τελέσαι ἔργον.
²⁸ οὕτως χαλκεὺς καθήμενος ἐγγὺς ἄκμονος 28 (29)
 καὶ καταμανθάνων ἀργῷ σιδήρῳ·
 ἀτμὶς πυρὸς πῆξει σάρκας αὐτοῦ,
 καὶ ἐν θερμῇ καμίνου διαμαχήσεται·
⁽³⁰⁾ φωνὴ σφύρης καινιεῖ τὸ οὖς αὐτοῦ, (30)
 καὶ κατέναντι ὁμοιώματος σκεύους οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ·
⁽³¹⁾ καρδίαν αὐτοῦ δώσει εἰς συντέλειαν ἔργων, (31)
 καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ κοσμήσαι ἐπὶ συντελείας.
²⁹ οὕτως κεραμεὺς καθήμενος ἐν ἔργῳ αὐτοῦ 29 (32)

NA 22 **οτι το κριμα αυτου ουτω ως]** το κριμα αυτου οτι ουτω ως **Bab** το κρ. οτι οιτως **N** το κρ. μον οτι οιτως **A** | **εχθες** **Bb** 23 **πνευματος]** **πρς** **N*** (**πνς** **N^{c,a}**) 25 **τι σοφισθησεται]** **τις** **οφθησεται** **A** | **om** και **1°** **NA** | **αυτων 2°]** αυτου **Bb** **N^{c,a}** **A** 27 **ημερας** **NA** | **γλυμματα]** **γραμματα** **N*** (**γλ.** **N^{c,a}**) | **υπομονη]** **επιμονη** **NA** | **om** **eis** **N^{c,a}** | **τελεσαι]** **συντελεσαι** **N^{c,a}** 28 **ακμωνος** **B** | **αργω σιδηρω]** **εργα** **σιδηρου** **N** **εργον** **σιδηρου** **A** | **πηξει]** **τηξει** **NA** | **φωνη]** **σ** **incep** **N*** (**improb postea** **ras** **σ** **Nⁱ**) | **καινιε]** **κενιε** **A**

- καὶ συστρέφων ἐν ποσὶν αὐτοῦ τροχόν,
 ὅς ἐν μερίμνῃ κείται διὰ παντὸς ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ,
 καὶ ἐναριθμῖος πᾶσα ἡ ἐργασία αὐτοῦ·
 (33) 30 30 ἐν βραχίονι αὐτοῦ τυπώσει πηλόν,
 καὶ πρὸ ποδῶν κάμψει ἰσχὺν αὐτοῦ·
 (34) (34) καρδίαν ἐπιδώσει συντελέσαι τὸ χάρισμα,
 καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ καθαρίσαι κάμινον.
 (35) 31 31 πάντες οὗτοι εἰς χεῖρας αὐτῶν ἐνεπίστευσαν,
 καὶ ἕκαστος ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ σοφίζεται·
 (36) 32 32 ἄνευ αὐτῶν οὐκ οἰκισθήσεται πόλις,
 (37) (37) καὶ οὐ παροικήσουσιν οὐδὲ περιπατήσουσιν·
 33 33 καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ οὐχ ὑπεραλοῦνται,
 καὶ διαθήκην κρίματος οὐ διανοηθήσονται·
 (38) (38) ἐπὶ δίφρον δικαστοῦ οὐ καθιῶνται,
 οὐδὲ μὴ ἐκφάνωσιν δικαιοσύνην καὶ κρίμα,
 καὶ ἐν παραβολαῖς οὐχ εὐρεθήσονται·
 (39) 34 34 ἀλλὰ κτίσμα αἰῶνος τηρήσουσιν,
 καὶ ἡ δέησις αὐτῶν ἐν ἐργασίᾳ τέχνης.

Πλὴν τοῦ ἐπιδόντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ

καὶ διανοομένου ἐν νόμῳ Ὑψίστου,

1 1 σοφίαν πάντων ἀρχαίων ἐκζητήσει,

καὶ ἐν προφητείαις ἀσχολληθήσεται·

2 2 διηγήσεις ἀνδρῶν ὀνομαστῶν συντηρήσει,

καὶ ἐν στροφαῖς παραβολῶν συνεισελεύσεται·

3 3 ἀπόκρυφα παροιμιῶν ἐκζητήσει,

καὶ ἐν αἰνίγμασι παραβολῶν ἀναστραφήσεται.

4 4 ἀνὰ μέσον μεγιστάνων ὑπηρετήσει,

καὶ ἔναντι ἡγουμένου ὀφθήσεται·

29 συστρεφων Ν | τροχον Ν^{c.a}

30 εν pr os Ν | βραχειοσιν ΝΑ

Ν | επιδωσει] αυτου δωσει Ν | χαρισμα B^{*b}] χρισμα B^aΝΑ 31 αυτων]

εαυτων Α 32 οικισθησεται] οικηθησεται Ν^{*} οικησεται Ν^{c.a} Α | περιπα-

τησουσιν] + αλλ εις βουλην λαου ζητηθησονται Ν^{c.a} 33 om και ιο Ν^{*} (hab

ς Ν^{c.a}) | και διαθηκην...διανοηθησονται bis scr B^{*} (improb ιο B^c : 2ο B^b) |

και διαθηκην...καθιουνται] επι διφρον...διανοηθησονται (invers stichis) ΝΑ |

ου ιο] σου Ν^{*} (improb σ Νⁱ) | δικαστου] δυναστου Α | καθιουνται Α | εκφα-

νουσιν Ν | δικαιοσυνην] παιδιαν ΝΑ 34 τηρησουσιν] στηριζουσιν Ν^{*}

-ριουσιν Ν^{c.a} postea revoc -ριζουσιν pr ου Ν^{*} (improb ου Ν^{c.a}) | om εν ιο

Ν | επιιδοντος Α | διανοομενω Α XXXIX 1 αρχαιων] αρχοντων Ν^{*}

(-χαιων Ν^{c.a}) 2 διηγησεις B^{ab} (-σις B^{*})] διηγησιν ΝΑ 3 αποκρυφια

B^{*} (-φα B^{ab} ΝΑ) | αινιγμασιν ΝΑ 4 ηγουμενων Ν

- B (5) ἐν γῇ ἄλλοτριῶν ἐθνῶν διελεύσεται, (5)
 ἀγαθὰ γὰρ καὶ κακὰ ἐν ἀνθρώποις ἐπείρασεν.
 5 τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπιδώσει ὀρθρῖσαι 5 (6)
 πρὸς Κύριον τὸν ποιήσαντα αὐτόν,
 καὶ ἔναντι Ὑψίστου δεηθήσεται.
 (7) καὶ ἀνοίξει στόμα αὐτοῦ ἐν προσευχῇ, (7)
 καὶ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ δεηθήσεται.
 6 ἔὰν Κύριος ὁ μέγας θελήσῃ, 6 (8)
 πνεύματι συνέσεως ἐμπλησθήσεται.
 (9) ἀνομβρήσει ῥήματα σοφίας αὐτός, (9)
 καὶ ἐν προσευχῇ ἐξομολογήσεται Κυρίῳ.
 § C 7 αὐτὸς κατευθυνεῖ βουλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπιστήμην, 7 (10)
 καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτοῦ διανοηθήσεται.
 8 αὐτὸς ἐκφαίνει παιδείαν διδασκαλίας αὐτοῦ, 8 (11)
 καὶ ἐν νόμῳ διαθήκης Κυρίου καυχήσεται.
 9 αἰνέσουσιν τὴν σύνεσιν αὐτοῦ πολλοί, 9 (12)
 ἕως τοῦ αἰῶνος οὐκ ἐξαλειφθήσεται.
 (13) οὐκ ἀποστήσεται τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, (13)
 καὶ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς γενεὰς γενεῶν.
 10 τὴν σοφίαν αὐτοῦ διηγῶνται ἔθνη, 10 (14)
 καὶ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ ἐξαγγελεῖ ἐκκλησία.
 11 ἔὰν ἐμμένῃ, ὄνομα καταλείψει ἢ χίλιοι, 11 (15)
 καὶ ἔὰν ἀναπαύσῃται, ἐμποιεῖ αὐτῷ.
 12 Ἐτι διανοηθεῖς ἐκδιηγῶμαι, 12 (16)
 καὶ ὡς διχομηνία ἐπληρώθην.
 13 εἰσακούσατέ μου, υἱοὶ ὅσιοι, καὶ βλαστήσατε 13 (17)
 ὡς ῥόδον φυόμενον ἐπὶ ρεύματος ἀγροῦ,
 14 καὶ ὡς λίβανος εὐωδιάσατε ὁσμὴν, 14 (18)
 (19) καὶ ἀνθήσατε ἄνθος ὡς κρίνον, (19)

§ AC 4 om γαρ N* (hab N^{c.a}) | om εν 2° A 5 στομα] pr το N
 6 Κυριος] pr ο N^{c.a} A | ἐμπλησθήσεται] ἐμπλησει (-σι N^{c.a}) αυτον N^{c.a} A |
 ανομβρησει] pr αυτος Ba⁷c⁷ NA | αυτος] αυτου Ba^a(vid) NA | om Κυριω N* (hab
 κω N^{c.a}) 7 om αυτου 1° N 8 αυτος] pr και C | εκφανει C | παι-
 διαν § AC | κω διαθηκης A 9 εως] pr και § AC | ονομα] pr το § AC | ζη-
 σεται] ζητησεται A 10 διηγησεται B' § AC | εθνει B* N* (εθνη B^{ab} N¹) |
 τον επαινον (παινον N* επ. N^{c.a}) om τον C | εξαγγελι]λει N εξαγγελησεται C
 11 αναπανσηται] πανσηται § AC | εμποιησει N* (εμποιει N^{c.a}) 12 ετι] +
 δε N | εκδιηγηθησομαι A | διχοτομηνια N 13 εισακουσεται C* (-σαται
 C^a) | μοι C* (μον C^a) | βλαστησεται C | αγρου] υγρου § AC 14 λιβανον
 N | ευωδιασατε οσμην] τε οσμην rescit C^a

- διάδοτε ὁσμὴν καὶ αἰνέσατε ᾄσμα.
 εὐλογήσατε Κύριον ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἔργοις,
 (20) 15 ¹⁵ ὅτε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μεγαλωσύνην,
 καὶ ἐξομολογήσασθε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ,
 ἐν ᾧδαῖς χειλέων καὶ ἐν κινύραις,
 καὶ οὕτως ἐρείτε ἐν ἐξομολογήσει
 (21) 16 ¹⁶ Τὰ ἔργα Κυρίου πάντα ὅτι καλὰ σφόδρα,
 καὶ πᾶν πρόσταγμα ἐν καιρῷ αὐτοῦ ἔσται·
 (26) 17 ¹⁷ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν Τί τοῦτο; εἰς τί τοῦτο;
 πάντα γὰρ ἐν καιρῷ αὐτοῦ ζητηθήσεται.
 (22) (22) ἐν λόγῳ αὐτοῦ ἔσται ὡς θιμωνιὰ ὕδωρ,
 καὶ ἐν ῥήματι στόματος αὐτοῦ ἀποδοχεῖα ὑδάτων.
 (23) 18 ¹⁸ ἐν προστάγματι αὐτοῦ πᾶσα ἡ εὐδοκία,
 καὶ οὐκ ἔστιν ὅς ἐλαττώσει τὸ σωτήριον αὐτοῦ.
 (24) 19 ¹⁹ ἔργα πάσης σαρκὸς ἐνώπιον αὐτοῦ,
 καὶ οὐκ ἔστιν κρυβῆναι ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ·
 (25) 20 ²⁰ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰς τὸν αἰῶνα ἐπέβλεψεν,
 καὶ οὐθέν ἐστιν θαυμάσιον ἐναντίον αὐτοῦ.
 (26) 21 ²¹ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν Τί τοῦτο; εἰς τί τοῦτο;
 πάντα γὰρ εἰς χρείας αὐτῶν ἔκτισται.
 (27) 22 ²² ἡ εὐλογία αὐτοῦ ὡς ποταμὸς ἐπεκάλυψεν,
 (28) (28) καὶ ὡς κατακλυσμὸς ξηρὰν ἐμέθυσεν·
 23 ²³ οὕτως ὄργην αὐτοῦ ἔβνη κληρονομήσει,
 (29) (29) ὡς μετέστρεψεν ὕδατα εἰς ἄλμην.
 24 ²⁴ αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ τοῖς ὁσίοις εὐθείαι,
 οὕτως τοῖς ἀνόμοις προσκόμματα·
 (30) 25 ²⁵ ἀγαθὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἔκτισται ἀπ' ἀρχῆς,
 οὕτως τοῖς ἁμαρτωλοῖς κακά.
 (31) 26 ²⁶ ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς ζωὴν ἀνθρώπου,
 ὕδωρ, πῦρ καὶ σίδηρος καὶ ἄλα καὶ σεμίδαλις,

14 πασι NC | εργοις] + αυτου NC.a A 16 καιρω] κω NC* (καιρω NC.a) NC
 17 εις τι] εστι C* (εις τι Ca) | θειμωνια N θημωνια C | αποδοχεια B* C (-χεια
 Ba^{1b} NA) 18 η ευδοκια] om η NC.a 19 των οφθαλμων] ν 1° sup ras A^a
 20 εις] επι NC* (εις NC.a) | ουθεν] ουκ NC* ουδεν NC.a AC | εστι C | θαυμαστον
 NC AC | αυτου] pr των οφθαλμων NC* (improb NC.a antea uncis incl NCⁱ)
 21 om τι 2° C | χριαν NC AC 22 επεκαλυψεν] απεκαλυψε C 23 οργη
 NC.a | εθνει B | om ως μετεστρεψεν...αλμην AC 24 προσκομματα (προσσκ.
 A)] + ως μετεστρεψεν υδατα εις αλμην AC 26 ζωνη] ψυχην C | πυρ] pr
 και NC.a AC | om και 1° N | αλας A | και σεμιδ. inc stich N | σεμιδαλιν NC*
 (-λις NC.a) C

- B πυρὸς καὶ μέλι καὶ γάλα,
αἷμα σταφυλῆς καὶ ἔλαιον καὶ ἱμάτιον·
27 ταῦτα πάντα τοῖς εὐσεβέσιν εἰς ἀγαθά, 27 (32)
οὕτως τοῖς ἀμαρτωλοῖς τραπήσεται εἰς κακά.
28 ἔστιν πνεύματα ἃ εἰς ἐκδίκησιν ἔκτισται, 28 (33)
καὶ ἐν θυμῷ αὐτῶν ἐστερέωσαν μάστιγας αὐτῶν·
(34) καὶ ἐν καιρῷ συντελείας ἰσχὺν ἐκχεοῦσιν, (34)
καὶ τὸν θυμὸν τοῦ ποιήσαντος αὐτοὺς κοπάσουσιν.
29 πῦρ καὶ χάλαζα καὶ λιμὸς καὶ θάνατος, 29 (35)
πάντα ταῦτα εἰς ἐκδίκησιν ἔκτισται·
30 θηρίων ὀδόντες καὶ σκορπίοι καὶ ἔχεις 30 (36)
καὶ ῥομφαία ἐκδικοῦσα εἰς ὄλεθρον ἀσεβεῖς,
31 ἐν τῇ ἐντολῇ αὐτοῦ εὐφρανθήσονται, 31 (37)
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς χρείας ἐτοιμασθήσονται,
καὶ ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν οὐ παραβήσονται λόγον.
32 διὰ τοῦτο ἐξ ἀρχῆς ἐστηρίχθην 32 (38)
καὶ διενόηθην καὶ ἐν γραφῇ ἀφήκα.
33 τὰ ἔργα Κυρίου πάντα ἀγαθά, 33 (39)
καὶ πᾶσαν χρεῖαν ἐν ᾧ αὐτῆς χορηγήσει·
34 καὶ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν Τοῦτο τούτου πονηρότερον, 34 (40)
πάντα γὰρ ἐν καιρῷ εὐδοκιμηθήσεται.
35 καὶ νῦν ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ στόματι ὑμνήσαμεν, 35 (41)
καὶ εὐλογήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου.

- 1 Ἀσχολία μεγάλη ἔκτισται παντὶ ἀνθρώπῳ, 1 XL
καὶ ζυγὸς βαρὺς ἐπὶ υἱοὺς Ἀδάμ,
ἀφ' ἡμέρας ἐξόδου ἐκ γαστρὸς μητρὸς αὐτῶν
ἕως ἡμέρας ἐπὶ ταφῇ εἰς μητέρα πάντων·
2 τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν καὶ φάβον καρδίας, 2
ἐπίνοια προσδοκίας, ἡμέρα τελευτῆς·

ΝΑC 26 πυρος] πυρου Ν πυρ C | και γαλα και μελι Ν 27 ταυτα παντα] παντα
τοαυτα (sic) Ν* π. ταυτα Ν^{1c.a} | ευσεβεσι C 28 πνευματα] πνᾶ Ν* (πνᾶτα
Ν^{c.a}) C | αυτων 1°] αυτου Ν^{c.a} | εστερεωσεν Ν^{c.a} | om και 2° A | συντελίας C |
εκχεουσι C | κοपाσουσι C 30 εκδικουσα] εκδιωκουσα Ν^{c.a} (mox ipse reuoc
εκδικ.) 31 χρειας] χειρας A | τοις καιροις] om τοις ΝΑC | αυτων] αυτου C
32 εστηρισθην Ν* (-χθην Ν^{c.a}) | και εν γραφη αφηκα και διενοηθην C 33 α-
γαθα] pr τα C | ωρα] καιρω C | χορηγησει] εχορηγησεν C 34 ευδοκιμηθη-
σεται] δοκιμασθησεται Ν ευδοκιμησεται A 35 υμνησατε B^b ΝΑC (-ται)
XL 1 υιους Αδαμ] vs Αδαμ sup ras B^{ab} υιοις Αδ. Ν | αυτων] αυτου C | ημερα
(2°) Ν* (-ρας Ν^{c.a}) | επι ταφη] επι ταφης (?) επιταφης) ΑC επιστραφη Ν^{c.a}
2 καρδιαν A | προσδοκια Ν* (-κίας Ν^{c.a})

- 3 ³ἀπὸ καθήμενου ἐπὶ θρόνον ἐν δόξῃ
καὶ ἕως τεταπεινωμένου ἐν γῇ καὶ σποδῶ,
4 ⁴ἀπὸ φοροῦντος ὑάκινθον καὶ στέφανον
καὶ ἕως περιβαλλομένου ὠμόλινον·
5 ⁵θυμὸς καὶ ζῆλος καὶ ταραχὴ καὶ σάλος
καὶ φόβος θανάτου καὶ μηνίαμα καὶ ἔρις.
(5) καὶ ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως ἐπὶ κοίτης
ὑπνος νυκτὸς ἄλλοιοῖ γινώσιν αὐτοῦ·
6 ⁶ὀλίγον ὥς οὐδὲν ἐν ἀναπαύσει,
καὶ ἀπ' ἐκείνου ἐν ὑπνοῖς ὥς ἐν ἡμέρᾳ σκοπιᾶς·
(7) τεθορυβημένος ἐν ὁράσει καρδίας αὐτοῦ,
ὥς ἐκπεφευγὼς ἀπὸ προσώπου πολέμου·
7 ⁷ἐν καιρῷ σωτηρίας αὐτοῦ ἐξηγέρθη,
καὶ ἀποθαυμάζων εἰς οὐδένα φόβον,
8 ⁸μετὰ πάσης σαρκὸς ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους,
καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλῶν ἑπταπλάσια πρὸς ταῦτα·
9 ⁹θάνατος καὶ αἷμα καὶ ἔρις καὶ ῥομφαία,
10 ¹⁰ἐπὶ τοὺς ἀνόμους ἐκτίσθη ταῦτα πάντα,
καὶ δι' αὐτοὺς ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς.
11 ¹¹πάντα ὅσα ἀπὸ γῆς εἰς γῆν ἀναστρέφει,
καὶ ἀπὸ ὑδάτων εἰς θάλασσαν ἀνακάμπτει.
12 ¹²πᾶν δῶρον καὶ ἀδικία ἐξαλειφθήσεται,
καὶ πίστις εἰς τὸν αἰῶνα στήσεται.
13 ¹³χρήματα ἀδίκων ὥς ποταμὸς ξηρανθήσεται,
καὶ ὥς βροντὴ μεγάλη ἐν ὑετῷ ἐξηχῆσει·
14 ¹⁴ἐν τῷ ἀνοίξει αὐτὸν χεῖρας εὐφρανθήσεται,
οὕτως οἱ παραβαίνοντες εἰς συντέλειαν ἐκλείψουσιν.
15 ¹⁵ἔκγονα ἀσεβῶν οὐ πληθυνεῖ κλάδους,
καὶ ρίζαι ἀκάθαρτοι ἐπ' ἀκροτόμου πέτρας·

3 ἐν δόξῃ] ευδοξου NAC | om και 1° A | εως τεταπεινωμενου] ωστε ταπει- NAC
νουμενου A 4 νακινθινον NA | εως] ως C 5 om και 2° NC | μηνι-
αμα] μηνιμα NA | μηνεις C | ερει C | κοιτης] της non inst B^b | νυκτος] και νυξ
N* (νυκτ. N^{c,a}) 6 ορασει B^{c,e} | θρασει Ba^{1b} | απο προσωπου πολεμου
εκπεφευγως C 7 αποθαυμαζων] αποθαυμαζοντων N^{c,a} 8 om και
επι αμαρτωλων...προς ταυτα C 9 και ερις και αιμα N | ερις] εις (sic) C |
ρομφαια] + επαγωγαί λειμος (λιμ. B^b AC) και συντριμμα και μαστιξ Babmg sup
N^{c,a} AC επαγ. λειμος συντρ. και μαστιγες N* 10 παντα ταυτα N
11 αναστρεψει A 14 συντελειαν C | εκλειψουσιν Bab C (εκλιψ. B* N)]
εκθλιψουσιν A 15 ακαθαρτοι] καθαρτοι sup ras Bab

- B 16 ἄχει ἐπὶ παντὸς ὕδατος καὶ χεῖλους ποταμοῦ 16
 πρὸ παντὸς χόρτου ἐκτιλήσεται.
 17 χάρις ὡς παράδεισος ἐν εὐλογίαις, 17
 καὶ ἐλεημοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα διαμενεῖ.
 18 ζῶν αὐτάρκους ἐργάτου γλυκανθήσεται, 18
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ὁ εὐρίσκων θησαυρόν.
 19 τέκνα καὶ οἰκοδομὴ πόλεως στηρίζουσιν ὄνομα, 19
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ ἄμωμος λογίζεται.
 20 οἶνος καὶ μουσικὰ εὐφραίνουσιν καρδίαν, 20
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ἀγάπησις σοφίας.
 21 αὐλὸς καὶ ψαλτήριον ἡδύνουσιν μέλη, 21
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γλῶσσα ἡδεῖα.
 22 χάριν καὶ κάλλος ἐπιθυμήσει ὁ ὀφθαλμὸς σου, 22
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα χλόην σπόρου.
 23 φίλος καὶ ἐταῖρος εἰς καιρὸν ἀπαντῶντες, 23
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ μετὰ ἀνδρός.
 24 ἀδελφοὶ καὶ βοήθεια εἰς καιρὸν θλίψεως, 24
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ἐλεημοσύνη ῥύσεται.
 25 χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐπιστήσουσιν πόδα, 25
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ εὐδοκιμεῖται.
 26 χρήματα καὶ ἰσχύς ἀνυψώσουσιν καρδίαν, 26
 καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα φόβος Κυρίου.
 (27) οὐκ ἔστιν φόβῳ Κυρίου ἐλάττωσις, (27)
 καὶ οὐκ ἔστιν ἐπιζητήσαι ἐν αὐτῷ βοήθειαν.
 27 φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας, 27 (28)
 καὶ ὑπὲρ πᾶσαν δόξαν ἐκάλυψαν αὐτόν.
 28 τέκνον, ζῶν ἐπαυτήσεως μὴ βιώσης· 28 (29)
 κρεῖσσον ἀποθανεῖν ἢ ἐπαυτεῖν.
 29 ἀνὴρ βλέπων εἰς τράπεζαν ἀλλοτρίαν, 29 (30)

ΝΑC 16 αχει] αχι A evan in C | χεῖλους] χίλος A 17 παραδεισον Ν* (-σος Ν^{1c.a}) | ἐλεημοσυνη] pr εν Ν* (improb εν Ν^{c.a}) | διαμενει] μενει C 18 αμφοτερα ο ευρ.] om ο Ν* (hab ο Ν^{c.a}) αμφοτερας ευρ. A 20 αγαπησεις σοφίαν sup ras Ν¹ ευρησις σοφ. C 22 ο οφθαλμος σου] οφθαλμος A οφθ. σου C | χλοη C | σποριμου Ν* (σπορου Ν^{c.a}) 23 εταιρος] ετερος C | μετα] μετ Α 24 αδελφοί] pr και Ν* (om και Ν^{c.a}) | βοηθεια] β sup litur in B | ρυεται ΝΑC 25 γυνη] βουλη B^{ab} ΝΑC 26 ανυψωσουσιν] ανυψουσιν Ν^{1c.a} (ανουψουσ. Ν*) A | Κυριου 1°] θυ Ν* (κν Ν^{c.a}) | φοβω] pr εν ΝΑC | Κυριου 2°] θυ Ν* (κν Ν^{c.a}) | επιζητησαι εν αυτω βοηθειαν] εν αυτω ζητησαι β. C 27 πασαν] αμφοτερα C | εκαλυψεν ΝΑ 28 κρεισσον (-σσων B)] + γαρ Ν^{c.a} 29 βλεπων] incept tr Ν* (improb tr Ν¹ postea ras)

B

- οὐκ ἔστιν αὐτοῦ ὁ βίος ἐν λογισμῷ ζωῆς,
 ἀλισηγήσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν ἐδέσμασιν ἀλλοτρίοις·
 (31) ⁽³¹⁾ ἀνὴρ δὲ ἐπιστήμων καὶ πεπαιδευμένος φυλάσσεται.
 (32) 30 ³⁰ ἐν στόματι ἀναιδούς γλυκανθήσεται ἐπαίτησις,
 καὶ ἐν κοιλίᾳ αὐτοῦ πῦρ καήσεται.

- XLI 1 ¹ Ω θάνατε, ὡς πικρόν σου τὸ μνημόσυνόν ἐστιν
 ἀνθρώπων εἰρηνεύοντι ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ,
 (2) ⁽²⁾ ἀνδρὶ ἀπερισπάστῳ καὶ εὐδοκίμῳ ἐν πᾶσιν
 καὶ ἔτι ἰσχύοντι ἐπιδέξασθαι τροφήν.
 (3) 2 ² Ω θάνατε, καλόν σου τὸ κρίμα ἐστὶν
 ἀνθρώπων ἐπιδεομένων καὶ ἐλασσουμένων ἰσχύι,
 (4) ⁽⁴⁾ ἐσχατογήρῳ καὶ περισπωμένῳ περὶ πάντων,
 καὶ ἀπειθοῦντι καὶ ἀπολωλεκότι ὑπομονήν.
 (5) 3 ³ μὴ εὐλαβοῦ κρίμα θανάτου,
 μνήσθητι προτέρων σου καὶ ἐσχάτων·
 4 ⁴ τοῦτο τὸ κρίμα παρὰ Κυρίου πάσῃ σαρκί,
 (6) ⁽⁶⁾ καὶ τί ἀπαναίνη ἐν εὐδοκίᾳ Ὑψίστου;
 εἴτε δέκα εἴτε ἑκατὸν εἴτε χίλια ἔτη,
 (7) ⁽⁷⁾ οὐκ ἔστιν ἐν ᾧδου ἐλεγμὸς ζωῆς.
 (8) 5 ⁵ τέκνα βδελυκτὰ γίνεται τέκνα ἁμαρτωλῶν,
 καὶ συναναστρεφόμενα παροικίαις ἀσεβῶν·
 (9) 6 ⁶ τέκνων ἁμαρτωλῶν ἀπολείται κληρονομία,
 καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐνδελεχιεῖ ὄνειδος.
 (10) 7 ⁷ πατρὶ ἀσεβεῖ μέμψεται τέκνα,
 ὅτι δι' αὐτὸν ὀνειδισθήσονται.
 (11) 8 ⁸ οὐαὶ ὑμῖν ἄνδρες ἀσεβεῖς,
 οἵτινες ἐγκατελείπετε νόμον θεοῦ Ὑψίστου·
 (12) 9 ⁹ καὶ ἐὰν γεννηθῆτε, εἰς κατάραν γεννηθήσεσθε,
 καὶ ἐὰν ἀποθάνητε, εἰς κατάραν μερισθήσεσθε.
 (13) 10 ¹⁰ πάντα ὅσα ἐκ γῆς εἰς γῆν ἀπελεύσεται,
 οὕτως ἀσεβεῖς ἀπὸ κατάρας εἰς ἀπωλίαν.
 (14) 11 ¹¹ πένθος ἀνθρώπων ἐν σώμασιν αὐτῶν,

29 διαλογισμῷ B | αλισηγήσει] αλγησει B | τὴν ψυχὴν] om τὴν BA BAC
 30 απαιτησις B XLI 1 αὐτοῦ] αὐτῷ B | πασι C | ἐπιδέξασθαι] δεξασθε B
 2 καλόν] pr ως B^{c.a} | ἐπιδεουμένῳ A | ἰσχυί] pr εν BA | περὶ παντῶν] pr και
 B* (improb και B^c) 4 το κρίμα] om το AC | om εν 1° B* (hab εν B^{c.c} (vid))
 5 βδελυκτα] βδελυρα BAC 6 ἐνδελεχει A 7 μεμψε[ται] C 8 ἐγκατε-
 λειπετε] ἐγκατελειπετε B^b B (ενκ.) ἐγκατελειπατε C | om θεου B 10 απε-
 λευσονται C | απωλειαν B^b (vid) AC 11 σωματι B* (-μασιν B^{c.a})

- B ὄνομα δὲ ἀμαρτωλῶν οὐκ ἀγαθὸν ἐξαλειφθήσεται.
¹² φρόντισον περὶ ὀνόματος, αὐτὸ γάρ σοι διαμενεῖ 12 (15)
 ἢ χίλιοι μεγάλοι θησαυροὶ χρυσίου·
¹³ ἀγαθῆς ζωῆς ἀριθμὸς ἡμερῶν, 13 (16)
 καὶ ἀγαθὸν ὄνομα εἰς αἰῶνα διαμενεῖ.
¹⁴ παιδεῖαν ἐν εἰρήνῃ συντηρήσατε, τέκνα· 14 (17)
 σοφία δὲ κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανής,
 τίς ὠφελία ἐν ἀμφοτέροις;
¹⁵ κρείσσων ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν μωρίαν αὐτοῦ 15 (18)
 ἢ ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν σοφίαν αὐτοῦ.
¹⁶ τοιγαροῦν ἐντράπητε ἐπὶ τῷ ῥήματί μου· 16 (19)
 (20) οὐ γάρ ἐστιν πᾶσαν αἰσχύνην διαφυλάξαι καλόν, (20)
 καὶ οὐ πάντα πᾶσιν ἐν πίστει εὐδοκιμεῖται.
¹⁷ αἰσχύνεσθε ἀπὸ πατρὸς καὶ μητρὸς περὶ πορνείας, 17 (21)
 καὶ ἀπὸ ἡγουμένου καὶ δυνάστου περὶ ψεύδους,
¹⁸ ἀπὸ κριτοῦ καὶ ἄρχοντος περὶ πλημμελίας, 18 (22)
 ἀπὸ συναγωγῆς καὶ λαοῦ περὶ ἀνομίας,
 (23) ἀπὸ κοινωνοῦ καὶ φίλου περὶ ἀδικίας, (23)
¹⁹ καὶ ἀπὸ τόπου οὗ παροικεῖς (24) περὶ κλοπῆς, 19 (24)
 καὶ ἀπὸ ἀληθείας θεοῦ καὶ διαθήκης,
 καὶ ἀπὸ πῆξεως ἀγκῶνος ἐπ' ἄρτους,
 ἀπὸ σκορακισμοῦ λήμψεως καὶ δόσεως,
 (20) καὶ ἀπὸ ἀσπαζομένων περὶ σιωπῆς, 20 (25)
 ἀπὸ ὀράσεως γυναικὸς ἐταίρας,
 (21) καὶ ἀπὸ ἀποστροφῆς προσώπου συγγενοῦς, 21 (26)
 ἀπὸ ἀφαιρέσεως μερίδος καὶ δόσεως,
 (27) καὶ ἀπὸ κατανοήσεως γυναικὸς ὑπάνδρου, (27)
²² ἀπὸ περιεργείας παιδίσκης αὐτοῦ, 22
 καὶ μὴ ἐπιστῆς ἐπὶ τὴν κοίτην αὐτῆς·
 (28) ἀπὸ φίλων περὶ λόγων ὀνειδισμοῦ, (28)

NA^C 11 om ἀμαρτωλων ουκ NA^{c,a} 12 ονοματος] + καλου NA^{c,a} 14 παι-
 διαν NA^C | om δε NA^{c,a} | ωφελεια Bab A 16 διαφυλαξαι] αποκαλυψαι NA^{c,a} |
 πασται NA^{*} (πιστ. NA^{c,a}) 17 περι πορνειας] απο πονηριας NA^{*} (περι πορν.
 NA^{c,a}) | ηγουμενου] προηγουμενου NA^{*} 18 πλημμελειας Bab A | απο 3°] pr
 και C | om απο κοινωνου...αδικιας A | περι 3°] pr κ NA^{*} (ras κ iam antea im-
 prob NA⁹) 19 κλοπης] πλοκης NA^{*} πης rescr C^a | αληθιας NA^{*} (αλ ex di fec N¹) |
 om και 4° A | αρτοις NA^C | απο 4°] pr και AC | κορακισμου C 20 απο
 1°] περι NA^{*} (απο NA^{c,a}) | απο 2°] pr και AC | εταιρας] ετερας NA^C 21 om
 και 3° AC 22 περιεργιας B^b (-γειας B^{*})] περιεργασιας γ NA^{c,a} | παιδισκης]
 pr και NA^{c,a} | λογου NA^C | ονειδισμου] ωνιδισμων C

XLII 1

καὶ μετὰ τὸ δοῦναι μὴ ὀνειδίξει·
 1 ἀπὸ δευτερώσεως καὶ λόγου ἀκοῆς,
 καὶ ἀπὸ ἀποκαλύψεων λόγων κρυφίων·
 καὶ ἔσθι αἰσχυνητὸς ἀληθινῶς,
 καὶ εὐρίσκων χάριω ἔναντι παντὸς ἀνθρώπου.

Μὴ περὶ τούτων αἰσχυνηθῆς,

καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον τοῦ ἀμαρτάνειν·

2 2 περὶ νόμου Ὑψίστου καὶ διαθήκης,
 καὶ περὶ κρίματος δικαιοῦσαι τὸν ἀσεβῆ,

3 3 περὶ λόγου κοινωνοῦ καὶ ὁδοιπόρων,
 περὶ δόσεως κληρονομίας ἐταίρων,

4 4 περὶ ἀκριβείας ζυγοῦ καὶ σταθμίων,
 περὶ κτήσεως πολλῶν καὶ ὀλίγων,

5 5 περὶ ἀδιαφόρου πράσεως καὶ ἐμπόρων,
 καὶ περὶ παιδείας τέκνων πολλῆς,
 καὶ οἰκέτη πονηρῷ πλευρὰν αἰμάξαι·

6 6 ἐπὶ γυναικὶ πονηρᾷ καλὸν σφραγίς,
 (7) καὶ ὅπου χεῖρες πολλαὶ κλείσιν·

7 7 ὁ ἐὰν παραδιδῶς, ἐν ἀριθμῷ καὶ σταθμῷ,
 καὶ δόσις καὶ λήμψις παντὶ ἐν γραφῇ·

8 8 περὶ παιδείας ἀνοήτου καὶ μωροῦ
 καὶ ἐσχατογῆρος κρινομένου πρὸς νέους,
 καὶ ἔσθι πεπαιδευμένος ἀληθινῶς
 καὶ δεδοκίμασμένος ἔναντι παντὸς ζῶντος.

9 9 θυγάτηρ πατρὶ ἀπόκρυφος ἀγρυπνία,
 καὶ ἡ μέριμνα αὐτῆς ἀφιστᾷ ὕπνον·
 ἐν νεότητι αὐτῆς μὴ ποτε παρακμάσῃ,
 καὶ συνωκηκυῖα μὴ ποτε μισηθῇ·

10 10 ἐν παρθενείᾳ μὴ ποτε βεβηλωθῇ

22 δουναι] + με Ν* (improb με Ν^{c.a}) XLII 1 om και 2° Ν | om ΝAC
 απο 2° ΝC | αποκαλυψεως Ν (απολυψ.) AC | αληθινως] και αληθινος Ν | ανου
 Ν* (ανου Ν^{c.a}(vid)) | προσωπον] pr τ Ν* (improb τ Ν¹ postea ras) 2 ασε-
 βην C 3 κοινωνων ΝC | περι 2°] pr και B^{ab}(mg) ΝC | εταιρων] ετερων
 ΝAC 4 ακριβιας ΝC | περι 2°] pr και ΝAC 5 αδιαφορου] διαφορου
 ΝAC | om και 1° ΝAC | εμπορου C | παιδιας ΝAC (item 8) | αιμαξαι] εμαξας
 Α 6 κλεισιν] κλισσον C* (σ 2° ras C¹vid) 7 παραδως Ν | παντα
 ΝAC 8 εσχατογηρους Ν εσχατογηρω AC | κρινομενω AC | δεδοκι-
 μασμενος B^b (δεδοκισμ. B*) Ν^{c.a}] δεδοκιμασμενοι Ν* 9 πατρια C |
 αυτης] αυτου Α | συνωκηκυια] + ανδρι Ν^{c.a} 10 παρθενια B^b (-νεια B*Α) ΝC

- B καὶ ἐν τοῖς πατρικοῖς αὐτῆς ἔγκυος γένηται·
 μετὰ ἀνδρὸς οὔσα μή ποτε παραβῇ,
 καὶ συνωκηκῦα μή ποτε στειωρήσῃ.
¹¹ ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτω στερέωσον φυλακὴν, 11
 μή ποτε ποιήσῃ σε ἐπίχαρμα ἐχθροῖς,
 λαλιὰν ἐν πόλει καὶ ἐκκλητον λαοῦ,
 καὶ καταισχυνεῖ σε ἐν πλήθει πολλῶν.
¹² παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔμβλεπε ἐν κάλλει, 12
 καὶ ἐν μέσῳ γυναικῶν μὴ συνέδρευε·
¹³ ἀπὸ γὰρ ἱματίων ἐκπορεύεται σῆς, 13
 καὶ ἀπὸ γυναικὸς πονηρία γυναικός.
¹⁴ κρείσσων πονηρία ἀνδρὸς ἢ ἀγαθοποιὸς γυνῆ, 14
 καὶ γυνὴ καταισχύνοῦσα εἰς ὄνειδισμόν.
¹⁵ Μνησθήσομαι δὲ τὰ ἔργα Κυρίου, 15
 καὶ ἃ ἑώρακα ἐκδηγήσομαι·
 ἐν λόγοις Κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ.
¹⁶ ἥλιος φωτίζειν κατὰ πᾶν ἐπέβλεψεν, 16
 καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ πλήρες τὸ ἔργον αὐτοῦ.
¹⁷ οὐκ ἐνεποίησεν τοῖς ἁγίοις Κύριος 17
 ἐκδηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ,
 ἃ ἑστερέωσεν Κύριος ὁ παντοκράτωρ,
 στηριχθῆναι ἐν δόξῃ αὐτοῦ τὸ πᾶν.
¹⁸ ἄβυσσον καὶ καρδίαν ἐξίχνευσεν, 18
 καὶ ἐν πανουργήμασιν αὐτῶν διενόηθην·
¹⁹ ἔγνω γὰρ ὁ κύριος πᾶσαν εἰδήσιν 19
 καὶ ἐνέβλεψεν εἰς σημεῖον αἰῶνος,
²⁰ ἀπαγγέλλων τὰ παρεληλυθότα καὶ ἐπεσόμενα, 20
 καὶ ἀποκαλύπτων ἔχνη ἀποκρύφων·
²⁰ οὐ παρῆλθεν αὐτὸν πᾶν διανόημα, 20
 οὐκ ἐκρύβη ἀπ' αὐτοῦ οὐδὲ εἰς λόγος.

ΝΑC 10 μετα] pr και Ν | στερωσῃ] στερωθῃ ΝΑC (στir.) 11 αδιαστρεπτω
 Ν | ποιησῃ σε] ποιησῃς Ν* (-ση σε Ν^{c.a}) C ποιησει σε A | καταισχυνη Ν
 12 ενβλεπε ΝΑ 13 εκπορευεται] εξελευσεται C 14 κρισσω Α
 15 δε] δη ΝΑC | εωρακα B^b | αυτου] + s γεγονεν εν ευλογια αυτου κριμα Ν^{c.a}
 16 αυτου 1°] κυ Ν^{c.a} ΑC | πληρης ΒΝ πληρης C 17 Κυριος 1°] κυ Ν | εκδη-
 γησασθαι] pr και Ν* (improb και Ν^{c.a}) | om a C 18 πανουργημασιν Ν*
 (-γευμασιν Ν^{c.a}) Α | διενοηθῃ ΝΑ | κυριος] υψιστος ΝΑC* vid (7^{ks} C^a) | ειδησιν
 (ιδ. Α)] συνιδησιν Ν συν[ειδησιν] C 19 απαγγελων] pr και ΝC | επεσο-
 μενα] τα εσομενα ΝΑC | αποκαλυπτων] pr ο Ν* (om ο Ν^{c.a}) 20 ου] + γαρ
 Ν* (om γαρ Ν^{c.a}) | ουκ] pr s Ν^{c.a} | om ουδε AC

- 21 ²¹τὰ μεγαλεία τῆς σοφίας αὐτοῦ ἐκόσμησεν· B
καὶ ὥς ἔστιν πρὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα,
(22) ⁽²²⁾οὔτε προσετέθη οὔτε ἡλαττώθη,
καὶ οὐ προσεδέθη οὐδενὸς συμβούλου.
(23) 22 ²²ὥς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐπιθυμητά,
καὶ ὥς σπινθήρὸς ἐστὶν θεωρῆσαι.
(24) 23 ²³πάντα ταῦτα ζῇ καὶ μένει εἰς τὸν αἰῶνα
ἐν πάσαις χρείαις, καὶ πάντα ὑπακούει·
(25) 24 ²⁴πάντα δισσὰ ἐν κατέναντι τοῦ ἐνός,
καὶ οὐκ ἐποίησεν οὐδὲν ἐκλιπόν·
(26) 25 ²⁵ἐν τοῦ ἐνὸς ἐστερέωσεν τὰ ἀγαθὰ,
καὶ τίς πλησθήσεται ὁρῶν δόξαν αὐτοῦ;
XLIII 1 ¹γαυρίαμα ὕψους στερέωμα καθαριότητος,
εἶδος οὐρανοῦ ἐν ὁράματι δόξης.
2 ²ἥλιος ἐν ὀπτασίᾳ διαγγέλλων ἐν ἐξόδῳ,
σκεῦος θαυμαστόν, ἔργον Ὑψίστου·
3 ³ἐν μεσημβρίᾳ αὐτοῦ ἀναξηραίνει χώραν,
καὶ ἐναντίον καύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται;
4 ⁴κάμινον φυλάσσω ἐν ἔργοις καύματος,
⁽⁴⁾τριπλασίως ἥλιος ἐκκαίων ὄρη·
ἀτμίδας πυρώδεις ἐμφυσῶν,
καὶ ἐκλάμπων ἀκτῖνας ἀμαυροῖ ὀφθαλμούς.
5 ⁵μέγας Κύριος ὁ ποιήσας αὐτόν,
καὶ ἐν λόγοις αὐτοῦ κατέσπευσεν πορείαν·
6 ⁶καὶ ἡ σελήνη ἐν πᾶσιν εἰς καιρὸν αὐτῆς,
ἀνάδειξιν χρόνων καὶ σημείον αἰῶνος·
7 ⁷ἀπὸ σελήνης σημείον ἐορτῆς,
φωστήρ μειούμενος ἐπὶ συντελείας·
8 ⁸μὴν κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐστὶν,
αὐξανομένη θαυμαστῶς ἐν ἀλλοιώσει.

21 ἐκόσμησε C | και εως] ως Ν ος AC | ηλασσωθη ΝΑ | και ου] ουδε Ν* ΝΑC
(5 ου Ν^{c.a}) | συμβουλου] pr ανδρος Ν* (om Ν^{c.a}) 22 ως σπινθηρος] εως
σπινθ. ΝC (εωσπ.) | om εστιν Ν | θεωρησαι] επιθεωρησαι Ν 24 εκλειπον]
εκλειπον B^{ab} vid C^{vid} ενλειπον Ν ελλιπον Α XLIII 1 καθαριότητος] και
καθαριοτης Ν | ουρανου] ανου Ν* (ουνοῦ Ν^{c.a}) 2 διαγγελλων] αγγελλων
Ν^{c.a} διαγγελων Α 4 φυλασσω] φυσων Ν^{c.a} Α | τριπλασιων Α | εμφυσων]
εκφυσων ΝΑC 5 Κυριος] pr ο Α | αυτον] αυτους Ν* (-τον Ν^{c.a}) | κατε-
σπευσεν] κατεπαυσεν Ν^{c.a} | ποριαν ΝC 7 συντελειας] συντελεια αιωνος Ν*
συντελεια Ν¹ Α συντελειαις (sic) Ν^{c.a} 8 αυξανομενος ΝΑC | θαυμαστος Ν

- B (9) σκευός παραβολῶν ἐν ὕψει, (9)
ἐν στερεώματι οὐρανοῦ ἐκλάμπων·
9 κάλλος οὐρανοῦ, δόξα ἄστρων, 9 (10)
κόσμος φωτίζων, ἐν ὑψίστοις Κύριος·
10 ἐν λόγοις ἀγίοις στήσονται κατὰ κρίμα, 10 (11)
καὶ οὐ μὴ ἐκλυθῶσιν ἐν φυλακαῖς αὐτῶν.
11 ἴδε τόξον, καὶ εὐλόγησον τὸν ποιήσαντα αὐτό, 11 (12)
σφόδρα ὠραῖον ἐν τῷ αὐγάσματι αὐτοῦ·
12 ἐγύρωσεν οὐρανὸν ἐν κυκλώσει δόξης, 12 (13)
χεῖρες Ὑψίστου ἐτάνυσαν αὐτό.
13 προστάγματι αὐτοῦ κατέπαυσεν χιόνα, 13 (14)
καὶ ταχύνει ἀστραπὰς κρίματος αὐτοῦ·
14 διὰ τοῦτο ἠνεφύχθησαν θησαυροί,
καὶ ἐξέπησαν νεφέλαι ὡς πετεινά·
15 ἐν μεγαλείῳ αὐτοῦ ἴσχυσεν νεφέλας,
καὶ διεθρύβησαν λίθοι χαλάξης.
16 καὶ ἐν ὀπτασίαις αὐτοῦ σαλευθήσεται ὄρη,
ἐν θελήματι πνεύσεται νότος.
17 φωνὴ βροντῆς αὐτοῦ ὠνείδισεν γῆν,
καὶ καταιγὶς βορέου καὶ συστροφὴ πνεύματος.
(19) ὡς πετεινὰ καθιπτάμενα πάσσει χιόνα, (19)
καὶ ὡς ἀκρὶς καταλύνουσα ἢ κατάβασις αὐτῆς·
18 κάλλος λευκότητος αὐτῆς ἐκθανμάσει ὀφθαλμός,
καὶ ἐπὶ τοῦ ὕετοῦ αὐτῆς ἐκστήσεται καρδιά.
19 καὶ πάχυνν ὡς ἄλα ἐπὶ γῆς χέει,
καὶ παγεῖσα γίνεται σκολόπων ἄκρα.
20 ψυχρὸς ἄνεμος βορέης πνεύσει,
καὶ παγήσεται κρύσταλλος ἀφ' ὕδατος·
ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος καταλύσει,
καὶ ὡς θώρακα ἐνδύσεται τὸ ὕδωρ.
21 καταφάγεται ὄρη καὶ ἔρημον ἐκκαύσει, 21 (23)

NA^C 8 παραβολων] παρεμβολων NA^C 9 αστερων N | Κυριος] κῡ N^{c.a} AC
10 αγιου NA^C 11 αυτο] αυτον AC 12 αυτο] αυτον C 13 κατεπαυσεν
B* vid N] κατεσπενυσεν Bab (εσπεν sup ras) AC 15 νεφελαις A | χαλα-
ζης] post ζ ras i lit A^a 16 οπτασια NA^C | σαλευθησεται] σαλευθησονται
NA^C σαλευονται C | εν 2° pr και AC | θεληματι] + αυτου NA^C 17 ωνει-
δισεν] ωδινησεν A | γην] γη A | κατιπταμενα B 18 αυτης 2° αυτο incep N*
(-της N^{1.c.a}) 19 παχνη N* (-χνην N^{c.a}) 20 βορειας NA^C | αφ
υδατος] εφ υδατος NA^C φυδατος (sic) C | επι] pr και C | εκδυσεται N

- καὶ ἀποσβέσει χλόην ὡς πῦρ. B
- (24) 22 ^{22*}ἰασις πάντων κατὰ σπουδὴν ὁμίχλην,
δρόσος ἀπαντῶσα ἀπὸ καύσωνος Ἰαρώσει.
- (25) 23 ²³λογισμῷ αὐτοῦ ἐκόπασεν ἄβυσσον,
καὶ ἐφύτευεν αὐτὴν Ἰησοῦς.
- (26) 24 ²⁴οἱ πλείοντες τὴν θάλασσαν διηγοῦνται τὸν κίνδυνον αὐτῆς,
καὶ ἀκοαῖς ὠτίων ἡμῶν θαυμάζομεν.
- (27) 25 ²⁵καὶ ἐκεῖ τὰ παράδοξα καὶ θαυμάσια ἔργα,
ποικιλία παντὸς ζῴου, κτίσις κητῶν.
- (28) 26 ²⁶δι' αὐτὸν εὐωδία τέλος αὐτοῦ,
καὶ ἐν λόγῳ αὐτοῦ σύνκειται πάντα.
- (29) 27 ²⁷πολλὰ ἐροῦμεν καὶ οὐ μὴ ἀφικώμεθα,[†] C
καὶ συντέλεια λόγων Τὸ πᾶν ἐστὶν αὐτός.
- (30) 28 ²⁸δοξάζοντες ποῦ ἰσχύσωμεν;
αὐτὸς γὰρ ὁ μέγας παρὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.
- (31) 29 ²⁹φοβερὸς Κύριος καὶ σφόδρα μέγας,
καὶ θαυμαστὴ ἡ δυναστεία αὐτοῦ.
- (32, 33) 30 ³⁰δοξάζοντες Κύριον ὑψώσατε
καθ' ὅσον ἂν δύνῃσθε, ὑπερέξει γὰρ καὶ ἔτι.
- (34) (34) καὶ ὑψοῦντες αὐτὸν πληθύνετε ἐν ἰσχύϊ.
μὴ κοπιᾶτε, οὐ γὰρ μὴ ἀφίκησθε.
- (35) 31 ³¹τίς ἐώρακεν αὐτὸν καὶ ἐκδιηγῆσεται;
καὶ τίς μεγαλυνεῖ αὐτὸν καθὼς ἐστίν;
- (36) 32 ³²πολλὰ ἀπόκρυφά ἐστιν μείζονα τούτων,
ὀλίγα γὰρ ἐωράκαμεν τῶν ἔργων αὐτοῦ.
- (37) 33 ³³πάντα γὰρ ἐποίησεν ὁ κύριος,
καὶ τοῖς εὐσεβέσιν ἔδωκεν σοφίαν.

Πατέρων ὕμνος.

XLIV

I

¹ Αἰνέσωμεν δὴ ἄνδρας ἐνδόξους
καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν τῇ γενέσει.

21 αποσβεσαι N* (-σι N^{c.a}) 22 ιασεις A | παντων] παγων N^{c.a} NAC
23 αβυσσος N^{c.a} | Ιησους] Ιϛ B^N Ιησους AC 24 οι πλεοντες...θαυμαζομεν]
και ακοαις...κινδυνον αυτης (invers stichis) AC | την] το incep N* (την N^{1.c.a}) |
διηγησονται N | τον κινδυνον] om τον AC 25 θαυμασια και παραδοξα
AC | ποικιλεια C | κτισις] κτησις NAC | κητων] κτηνων NAC 26 ευωδια]
ευοδια NC ευδοκια A | τελους N^{c.a} | συγκεται B^{ab} A | παντα] pr τα NAC
27 εφικωμεθα C 28 ισχυομεν N ισχυσομεν A 29 Κυριος] κυ N*
(κς N¹) | δυναστια N 30 Κυριον] pr τον N^{c.a} 31 τις I^o] + γαρ N | εω-
ρακεν B^b 33 γαρ] + α N* (improb α N^{1.fort} postea ras) | δεδωκεν A

B	² πολλήν δόξαν ἔκτισεν ὁ κύριος, τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἀπ' αἰῶνος.	2
	³ κυριεύοντες ἐν ταῖς βασιλείαις αὐτῶν, καὶ ἄνδρες ὀνομαστοὶ ἐν δυνάμει· βουλεύσονται ἐν συνέσει αὐτῶν, ἀπηγγελκότες ἐν προφηταίαις·	3
	⁴ ἡγούμενοι λαοῦ ἐν διαβουλίαις καὶ συνέσει γραμματείας λαοῦ, σοφοὶ λόγοι ἐν παιδείᾳ αὐτῶν·	4
	⁵ ἐκζητοῦντες μέλη μουσικῶν, διηγούμενοι ἔπη ἐν γραφῇ·	5
	⁶ ἄνδρες πλούσιοι κεχορηγημένοι ἰσχύι, εἰρηνεύοντες ἐν παροικίαις αὐτῶν·	6
	⁷ πάντες οὗτοι ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καύχημα.	7
	⁸ εἰσὶν αὐτῶν οἱ κατέλιπον ὄνομα τοῦ ἐκδιηγῆσασθαι ἐπαίνους, ⁹ καὶ εἰσὶν ὧν οὐκ ἔστιν μνημόσυνον καὶ ἀπώλονται ὥς οὐχ ὑπάρξαντες, καὶ ἐγένοντο ὥς οὐ γεγονότες, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μετ' αὐτούς.	8
	¹⁰ ἀλλ' ἢ οὗτοι ἄνδρες ἐλέους, ὧν αἱ δικαιοσύναι οὐκ ἐπελήσθησαν·	10
	¹¹ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν διαμενεῖ (¹²) ἀγαθὴ κληρονομία ἔκγονα αὐτῶν· ἐν ταῖς διαθήκαις ¹² ἔστι σπέρμα αὐτῶν, (¹³) καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν δι' αὐτούς, ¹³ ἕως αἰῶνος μενεῖ σπέρμα αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα αὐτῶν οὐκ ἐξαλειφθήσεται·	11
		12
		13

NA XLIV 2 πολλὰ Ν* (πολλὴν Ν^{c.a}) | τὴ μεγαλωσύνη Ν^{c.a} 3 αὐτῶν 10] αὐτοῦ A | βουλευονται Ν βουλευεται A | προφηταῖς Ν* (-ταῖς Ν^{c.a}) 4 συν-
εσει] pr εν Ν | γραμματείας Β* (-τίας Β^b) | γραμματῖαις Ν | λόγοι εν] εν
λογοῖς A | παιδία ΝΑ 5 διηγούμενοι] pr και ΝΑ | γραφῇ] η sup ras A^a
6 ἰσχυι] pr εν ΝΑ | παροικίαις] κατοικίαις ΝΑ 8 κατέλιπον] ἐγκατέλιπον
Ν* (κατέλ. Ν^{c.a}) κατέλιπον A 9 ἐστίν] εἰσιν Β* (ἐστίν Β^a ἐστὶ Β^b) |
υπαρξόντες Ν* (-ξαντες Ν^{c.a}) 11 ἐκγονα] pr τα Ν 12 σπέρμα] pr
το ΝΑ 12—13 καὶ τα τέκνα...σπέρμα αὐτῶν bis scr Ν* (ἕως αἰῶνος [10]
...δι αὐτοὺς [20] unc incl Ν^{c.a}) 12 δι αὐτοὺς] μετ αὐτ. Ν^{c.a} 13 μενεῖ]
διαμενεῖ Ν^{c.a} | ἐξαλειφθήσεται] ἐνκαταλειφθήσεται ΝΑ (εγκ.)

- 14 ¹⁴τὸ σῶμα αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη,
καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ζῇ εἰς γενεάς·
- 15 ¹⁵σοφίαν αὐτῶν διηγῆσονται λαοί,
καὶ τὸν ἔπαινον ἐξαγγέλλει ἐκκλησία.
- 16 ¹⁶Ἐνῶχ εὐηρέστησεν Κυρίῳ καὶ μετετέθη,
ὑπόδειγμα μετανοίας ταῖς γενεαῖς.
- 17 ¹⁷Νῶε εὐρέθη τέλειος δίκαιος,
ἐν καιρῷ ὀργῆς ἐγένετο ἀντάλλαγμα·
- (18) ⁽¹⁸⁾διὰ τοῦτο ἐγενήθη κατὰ λιμμα τῇ γῇ,
διὰ τοῦτο ἐγένετο κατακλυσμός·
- (19) ¹⁸διαθήκαι αἰῶνος ἐτέθησαν πρὸς αὐτόν,
ἵνα μὴ ἐξαλειφθῇ κατακλυσμῷ πᾶσα σὰρξ.
- (20) ¹⁹Ἀβραὰμ μέγας πατὴρ πλήθους ἐθνῶν,
καὶ οὐχ εὐρέθη ὅμοιος ἐν τῇ δόξῃ,
- 20 ²⁰ὃς συνετήρησεν νόμον Ὑψίστου,
καὶ ἐγένετο ἐν διαθήκῃ μετ' αὐτοῦ,
- (21) ⁽²¹⁾καὶ ἐν σαρκὶ αὐτοῦ ἔστησεν διαθήκην,
καὶ ἐν πειρασμῷ εὐρέθη πιστός·
- (22) ²¹διὰ τοῦτο ἐν ὄρκῳ ἔστησεν αὐτῷ
ἐνευλογηθῆναι ἔθνη ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ,
πληθῆναι αὐτὸν ὥς χεῖρ τῆς γῆς,
- (23) ⁽²³⁾καὶ ὥς ἄστρα ἀνυψῶσαι τὸ σπέρμα αὐτοῦ,
καὶ κατακληρονομήσαι αὐτοὺς
ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης
καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως ἄκρου γῆς.
- (24) ²²καὶ ἐν τῷ Ἰσαὰκ ἔστησεν οὕτως
δι' Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ
- (25) ⁽²⁵⁾εὐλογίαν πάντων ἀνθρώπων καὶ διαθήκην,
- 23 ²³καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰακώβ·
- (26) ⁽²⁶⁾ἐπέγνω αὐτὸν ἐν εὐλογίαις αὐτοῦ,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν κληρονομίᾳ·

B

14 το σωμα] τα σωματα NA 15 επαινον] + αυτων A | εξαγγελει A NA
17 εγενετο 1^ο] εγενοντο N* (-νετο N^{c.a}) | om δια τουτο (1^ο)...τη γη N* (hab
N^{c.a}) | εγενηθη] εγενετο N | καταλιμμα (-λειμμα B^b) | καταλιμ sup ras B^a κα
sup ras A^a | δια τουτο (2^ο)] οτε N^{c.a} A | κατακλυσμος] pr o A 18 om
κατακλυσμω A 19 Αβραμ A | ομοιος] + αυτω A | τη δοξη] om τη N^{c.a}
20 om και 2^ο A | εστησεν] εξητησεν N 21 τω σπερματι] om τω NA | om
πληθυναι...σπερμα αυτου N* hab sup ras N^{c.c} (vid) mg | ανυψωσαι το] αι το sup
ras B^{ab} | γης 2^ο] pr της NA 22 Ισακ B^a N* (Ισαακ B^{ab} N^{c.a}) | δι] δια A
23 αυτου 1^ο] pr υψιστου N* (om N¹)

- B καὶ διέστειλεν μερίδας αὐτοῦ,
 ἐν φυλαῖς ἐμέρισεν δέκα δύο·
 (27) καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἄνδρα ἐλέους, (27)
 εὐρίσκοντα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς πάσης σαρκός,
 ἡγαπημένον ὑπὸ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων 1 Χ
 Μωσῆν, οὗ τὸ μνημόσυνον ἐν εὐλογίαις·
 2 ὁμοίωσεν αὐτὸν δόξῃ ἁγίων, 2
 καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν ἐν φόβοις ἐχθρῶν·
 3 ἐν λόγοις αὐτοῦ σημεῖα κατέπαυσεν, 3
 (3) ἐδόξασεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον βασιλέων· (3)
 ἐνετείλατο αὐτῷ πρὸς λαὸν αὐτοῦ,
 καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τῆς δόξης αὐτοῦ·
 4 ἐν πίστει καὶ πραύτητι αὐτοῦ ἡγίασεν, 4
 ἐξελέξατο αὐτὸν ἐκ πάσης σαρκός·
 5 ἡκούτισεν αὐτὸν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, 5
 καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν γνόφον,
 (6) καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κατὰ πρόσωπον ἐντολάς, (6)
 νόμον ζωῆς καὶ ἐπιστήμης,
 διδάξαι τὸν Ἰακώβ διαθήκην
 καὶ κρίματα αὐτοῦ τὰν Ἰσραήλ·
 6 Ἀαρὼν ὑψώσεν ἅγιον ὅμοιον αὐτῷ 6 (7)
 ἀδελφόν αὐτοῦ ἐκ φυλῆς Λευεί·
 7 ἔστησεν αὐτὸν διαθήκην αἰῶνος, 7 (8)
 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἱερατίαν λαοῦ·
 ἐμακάρισεν αὐτὸν ἐν εὐκοσμίᾳ,
 (9) καὶ περιέζωσεν αὐτὸν περιστολῇ δόξης· (9)
 8 ἐνέδυσεν αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος, 8
 καὶ ἐστερέωσεν αὐτὸν σκεύεσιν ἰσχύος,
 (10) περισκελῇ καὶ ποδήρῃ καὶ ἐπωμίδα· (10)
 9 καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὸν ῥοίσκοις, 9
 χρυσοῖς κώδωσιν πλείστοις κυκλόθεν,
 (11) ἡχῆσαι φωνὴν ἐν βήμασιν αὐτοῦ, (11)
 ἀκουστὸν ποιῆσαι ἦχον ἐν ναῷ

NA 23 διεστειλεν] διεστησεν A XLV 1 υπο] απο N | Μωσην NA 2 δοξη] pr εν NA 4 πραοτητι A | αυτου] αυτον A | ηγιασεν] + αυτον N 5 om αυτου 2ο N 6 Αρων A* (Ααρ. A²¹) | υψωσεν] ανυψωσεν N | Λευι A 7 αυτον 1ο] αυτα A | ιερατειαν B^{ab} | περιστολη A 8 σκευεσιν] pr εν N 9 om και N | κωδεσιν N* (-δωσιν N^{c,2})

- εἰς μνημόσυνον υἱοῖς λαοῦ αὐτοῦ·
- (12) 10 ¹⁰στολῇ ἀγία, χρυσῷ καὶ ὑακίνθῳ
καὶ πορφύρᾳ, ἔργων ποικιλτοῦ,
λογίῳ κρίσεως, δῆλοις ἀληθείας,
- (13) 11 ¹¹κεκλωσμένη κόκκῳ, ἔργῳ τεχνίτου,
λίθοις πολυτελέσιν γλύμματος σφραγίδος,
ἐν δέσει χρυσοῦ, ἔργων λιθουργοῦ,
εἰς μνημόσυνον ἐν γραφῇ κεκολαμμένη
κατ' ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραὴλ·
- (14) 12 ¹²στέφανον χρυσοῦν ἐπάνω κιδάρεως,
ἐκτύπωμα σφραγίδος ἀγιάσματος,
καύχημα τιμῆς, ἔργον ἰσχύος,
ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν κοσμούμενα.
- (15) 13 ὥραία ¹³πρὸ αὐτοῦ οὐ γέγονεν τοιαῦτα,
(16) ἕως αἰῶνος ⁽¹⁶⁾οὐκ ἐνεδύσατο ἀλλογενῆς
πλὴν τῶν υἱῶν αὐτοῦ μόνον,
καὶ τὰ ἔκγονα αὐτοῦ διὰ παντός.
- (17) 14 ¹⁴θυσίαν αὐτοῦ ὀλοκαρπωθήσονται
καθ' ἡμέραν ἐνδελεχῶς δίς.
- (18) 15 ¹⁵ἐπλήρωσεν Μωσῆς τὰς χεῖρας
καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν ἐλαίῳ ἀγίῳ·
- (19) ⁽¹⁹⁾ἐγενήθη αὐτῷ εἰς διαθήκην αἰώνιον,
καὶ ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἐν ἡμέραις οὐρανοῦ,
λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἱερατεύειν,
καὶ εὐλογεῖν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ὀνόματι.
- (20) 16 ¹⁶ἐξελέξατο αὐτὸν ἀπὸ παντὸς ζῶντος,
προσαγαγεῖν κάρπωσιν Κυρίῳ,
θυμίαμα καὶ εὐωδίαν εἰς μνημόσυνον,
ἐξιλάσκεσθαι περὶ τοῦ λαοῦ σου.
- (21) 17 ¹⁷ἔδωκεν αὐτὸν ἐν ἐντολαῖς αὐτοῦ,
ἐξουσίαν ἐν διαθήκαις κριμάτων,

10 στολη] στηλη Ν | εργω Α | λογιω] λογοι Ν | αληθιας Ν 11 πολυ- ΝΑ
τελεσι Α | εν δεσει] ειδеси Ν* (εν δ. Ν^{c.a}) | εργων] εργω ΝΑ | μνημοσυνη Ν*
(-νον Ν¹) | κατ] κατα Ν | φυλων] φυλασσων Ν* (-λων Ν^{c.a}) 13 om ου Ν*
(hab Ν^{c.a}) | ewς] pr γ Ν^{c.a} | ενεδυσατο] + αυτα Ν^{c.a} 14 θυσαι ΝΑ | αυτου]
αυτων Ν 15 Μωσης Α | χειρας] + αυτου Ν^{c.a} | αιωνιον] αιωνος Ν | om
εν 2° ΝΑ | ονοματι] + αυτου Ν^{c.a} 16 εξελεξαντο Ν* (-ξατο Ν^{c.a}) | καρπω-
σιν] καρπωμα Ν | ευωδια Α | om σου Ν* (hab Ν^{c.a}) 17 αυτον] αυτω
ΝΑ | εν εντολαις] εντολας Ν εν ταις εντ. Α

- B διδάξαι τὸν Ἰακώβ τὰ μαρτύρια,
καὶ ἐν νόμῳ αὐτοῦ φωνῆσαι Ἰσραήλ.
18 ἐπισυνέστησαν αὐτῷ ἄλλότριοι 18 (22)
καὶ ἐζήλωσαν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
ἄνδρες οἱ περὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρῶν
καὶ ἡ συναγωγή Κόρε ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ.
19 εἶδεν Κύριος καὶ οὐκ εὐδόκησεν, 19 (23)
καὶ συνετελέσθησαν ἐν θυμῷ ὀργῆς.
(24) ἐποίησεν αὐτοῖς τέρατα, (24)
καταναλῶσαι ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ.
20 καὶ προσέθηκεν Ἀαρὼν δόξαν, 20 (25)
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν.
ἀπαρχὰς πρωτογεννημάτων ἐμέρισεν αὐτοῖς,
(26) ἄρτον πρῶτοις ἡτοίμασεν πλησμονήν. (26)
21 καὶ γὰρ θυσίας Κυρίου φάγονται, 21
ὅς ἔδωκεν αὐτῷ τε καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ.
22 πλὴν ἐν γῇ λαοῦ οὐ κληρονομήσει, 22 (27)
καὶ μερὶς οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἐν λαῷ,
αὐτὸς γὰρ μερίς σου, κληρονομία.
23 καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἑλεαζάρ τρίτος εἰς δόξαν, 23 (28)
ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν ἐν φόβῳ Κυρίου
(29) καὶ στήσαι αὐτὸν ἐν τροπῇ λαοῦ (29)
ἐν ἀγαθότητι προθυμίας ψυχῆς αὐτοῦ.
καὶ ἐξιλάσατο περὶ τοῦ Ἰσραήλ.
24 διὰ τοῦτο ἐστάθη αὐτῷ διαθήκη εἰρήνης, 24 (30)
προστάτην ἀγίων καὶ λαῷ αὐτοῦ,
§ C ἵνα αὐτῷ ἦ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ
ἱερωσύνης μεγαλείον εἰς τοὺς αἰῶνας.
25 καὶ διαθήκην τῷ Δανειδ υἱῷ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, 25 (31)
κληρονομία βασιλείως υἱοῦ ἐξ υἱοῦ μόνου,
κληρονομία Ἀαρὼν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ.

NA 17 τα μαρτυρια] + αυτου NC.a μαρτυριαν A | φωνησαι] φωτισαι A | Ισραηλ]
pr τον NC.aA 19 ιδεν A | ηυδοκησεν A | αυτοις] pr εν N | αυτου] αυτους NA
20 αυτοις] αυτω NA | αρτον] αρτος NC.a (postea ipse revoc -ταν) | πρωτοις]
πρωτον γεννηματος N* (πρωτοις NC.a) | πλησμονην] εν πλησμονη NA 21 om
τε N* (hab NC.a) 22 κληρονομια] pr και NC.aA 23 στησαι]
στηναι A 24 λαου NC.a 25 τω Δανειδ] om τω N | υιω] υιων (nisi
fort uio κ) N* υιω Ιεσσαϊ NC.a, c.c A | εξ υιου] εξ Ιουδα NC.avid | Ααρων] αυ-
των N αυτω A

- 26 ²⁶ δώῃ ὑμῖν σοφίαν ἐν καρδίᾳ ὑμῶν,
κρίνειν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν δικαιοσύνῃ,
ἵνα μὴ ἀφανισθῇ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν,
καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν.
- XLVI 1 ¹ ἡ κραταιὸς ἐν πολέμοις Ἰησοῦς Ναυή,
καὶ διάδοχος Μωσῇ ἐν προφητείαις,
ὃς ἐγένετο κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ
- (2) ⁽²⁾ μέγας ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐκλεκτῶν αὐτοῦ,
ἐκδικῆσαι ἐπεγειρομένους ἐχθρούς,
ὅπως κληρονομήσῃ τὸν Ἰσραήλ.
- (3) 2 ² ὥς ἐδοξάσθη ἐν τῷ ἐπᾶραι χεῖρας αὐτοῦ
καὶ τῷ ἐκκλῖναι ῥομφαίαν ἐπὶ πόλεις.
- (4) 3 ³ τίς πρότερον αὐτοῦ οὕτως ἔστη;
τοὺς γὰρ πολεμίους Κύριος αὐτὸς ἐπήγαγεν.
- (5) 4 ⁴ οὐχὶ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος,
καὶ μία ἡμέρα ἐγενήθη πρὸς δύο;
- (6) 5 ⁵ ἐπεκαλέσατο τὸν ὑψιστον δυνάστην
ἐν τῷ θλίψαι αὐτὸν ἐχθροὺς κυκλόθειν
καὶ ἐπήκουσεν αὐτῶν μέγας Κύριος
ἐν λίθοις χαλάξης δυνάμεως κραταιᾶς·
- (7) 6 ⁶ κατέρραξεν ἐπ' ἔθνος πόλεμον,
καὶ ἐν καταβάσει ἀπώλεσεν ἀνθεστηκότας,
- (8) ⁽⁸⁾ ἵνα γινώσιν ἔθνη πανοπλίαν αὐτῶν,
ὅτι ἐναντίον Κυρίου ὁ πόλεμος αὐτοῦ·
καὶ γὰρ ἐπηκολούθησεν ὀπίσω Δυνάστου.
- (9) 7 ⁷ καὶ ἐν ἡμέραις Μωυσέως ἐποίησεν ἔλεος,
αὐτὸς καὶ Χαλὲβ υἱὸς Ἰεφοννή,
ἀντιστῆναι ἑναντι ἐχθροῦ,
κωλύσαι λαὸν ἀπὸ ἀμαρτίας
καὶ κοπᾶσαι γογγυσμὸν πονηρίας.
- (10) 8 ⁸ καὶ αὐτοὶ δύο ὄντες διεσώθησαν

26 δοιη Ν* (δωη Ν^{c.a}) A | γενεαν ΝΑ XLVI 1 πολεμω ΝΑC | Ναυη] ΝΑC
ο Ν. Ν* (ο του Ν. Ν^{c.a}) υιος Ν. Α | Μωυση Ν | προφητειας Bedit | κληρονο-
μηση] κατακληρονομηση ΝΑ 2 τω εκκλιναι] τω εκτειναι Ν* εν τω
εκτειναι Ν^{c.a} (εκτυν.) Α | πολις Ν* (-λεις Ν^{c.a} (vid) c.c) 3 προτερος
ΝΑ | πολεμους Ν^{c.a} | Κυριος] κ̄υ Ν^{c.a}Α | απηγαγε] Α 4 ανεποδισεν]
ενεποδισεν Ν* (ανεπ. Ν^{c.a}) ενεποδισθη Α 5 υψιστον] pr κ̄υ Ν | αυτων]
αυτου ΝΑ | om εν 2ο ΝΑ 6 αυτων] om Ν* αυτου Ν^{c.a}Α 7 Μωσσεως Α |
αυτος] ουτος Ν | om εχθρου Ν* (hab Ν^{c.a})

- B ἀπὸ ἑξακοσίων χιλιάδων πεζῶν,
 εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς κληρονομίαν,
 εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.
 9 καὶ ἔδωκεν ὁ κύριος τῷ Χαλέβ ἰσχύν, 9 (11)
 καὶ ἕως γήρους διέμεινε αὐτῷ,
 ἐπιβῆναι αὐτὸν ἐπὶ ὕψος τῆς γῆς,
 καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κατέσχευεν κληρονομίαν.
 10 ὅπως ἴδωσιν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ 10 (12)
 ὅτι καλὸν τὸ πορεύεσθαι ὀπίσω Κυρίου,
 11 καὶ οἱ κριταί, ἕκαστος τῷ αὐτοῦ ὀνόματι, 11 (13)
 (14) ὅσων οὐκ ἐξεπόρνευσεν ἡ καρδιά (14)
 καὶ ὅσοι οὐκ ἀπεστράφησαν ἀπὸ Κυρίου,
 εἴη τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐν εὐλογίαις.
 12 τὰ ὅσα αὐτῶν ἀναθάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, 12
 (15) καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ἀντικαταλλασσόμενον (15)
 ἐφ' υἱοῖς δεδοξασμένων αὐτῶν.
 13 ἡγαπημένος ὑπὸ κυρίου αὐτοῦ 13 (16)
 προφῆτης Κυρίου κατέστησεν βασιλέα,
 καὶ ἔχρισεν ἄρχοντας ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ.
 14 ἐν νόμῳ Κυρίου ἔκρινεν συναγωγὴν, 14 (17)
 καὶ ἐπεσκέψατο Κύριος τὸν Ἰακώβ.
 15 ἐν πίστει αὐτοῦ ἡκριβάσθη προφῆτης, 15
 (18) καὶ ἐγνώσθη ἐν πίστει αὐτοῦ πιστὸς ὁράσεως. (18)
 16 καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν κύριον δυνάστην, 16 (19)
 ἐν τῷ θλίψαι ἐχθροὺς αὐτοῦ κυκλόθεν,
 ἐν προσφορᾷ ἄρνος γαλαθηνοῦ.
 17 καὶ ἐβρόντησεν ἀπ' οὐρανοῦ Κύριος, 17 (20)
 καὶ ἐν ἡχῇ μεγάλῃ ἀκουστὴν ἐποίησεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ,
 18 καὶ ἐξέτριψεν ἡγουμένους Τυρίων 18 (21)
 καὶ πάντας ἄρχοντας Φυλιστιείμ.
 19 καὶ πρὸ καιροῦ κοιμήσεως αἰῶνος 19 (22)
 ἐπεμαρτύρατο ἔναντι Κυρίου καὶ χριστοῦ

ΝΑC 8 εἰσαγεῖν Α 9 υἱος] ρι το ΝΑ' (ρι του Α*) C | κατεσχευεν] και την Α
 10 ιδωσι Ν | το πορευεσθαι (insep πορι Ν* πορευ. Ν^{1c.a})] om το Ν 11 εκα-
 στος Ν^{c.a} Α] εκαστω ΒΝ* 12 τα οστα] ρι και Ν | αντικαταλλασσομενον]
 αντικαταλλαξοι ξενον Ν* (αντικαταλλασσ. Ν^{c.a}) 13 αυτου Ι°] + Σαμουηλ
 ΝΑC | βασιλεια] βασιλειαν ΝΑC 15 πιστει 2°] ρημασιν ΝΑC 16 επε-
 καλεσα Ν* (-σατο Ν^{c.a}) | αυτου εχθρους Ν* (εχθρ. αυτου Ν^{c.a}) 17 Κυριος]
 ρι ο Ν 18 Τυρων Ν* (-ριων Ν^{c.a}) 19 χριστου] + αυτου Ν^{c.a}

Χρήματα καὶ ἕως ὑποδημάτων

ἀπὸ πάσης σαρκὸς οὐκ εἴληφα·

καὶ οὐκ ἐνεκάλεσεν αὐτῷ ἄνθρωπος.

- (23) 20 καὶ μετὰ τὸ ὑπνῶσαι αὐτὸν προεφήτευσεν
καὶ ὑπέδειξεν βασιλεῖ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ,
καὶ ἀνύψωσεν ἐκ γῆς τὴν φωνὴν αὐτοῦ
ἐν προφητείᾳ, ἐξαλείψαι ἀνομίαν λαοῦ.

- XLVII 1 καὶ μετὰ τούτου ἀνέστη Ναθαν
προφητεύειν ἐν ἡμέραις Δαυεὶδ.
2 ὥσπερ στέαρ ἀφωρισμένον ἀπὸ σωτηρίου,
οὕτως Δαυεὶδ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.
3 ἐν λέουσιν ἔπαιζεν ὡς ἐν ἐρίφοις,
καὶ ἐν ἄρκοις ὡς ἐν ἄρνασι προβάτων.
4 ἐν νεότητι αὐτοῦ (4) οὐχὶ ἀπέκτεινεν γίγαντα,
καὶ ἐξῆρεν ὀνειδισμόν ἐκ λαοῦ

- (5) (5) ἐν τῷ ἐπᾶραι χεῖρα ἐν λίθῳ σφενδόνης
καὶ καταβαλεῖν γαυρίαμα τοῦ Γολιάθ;

- (6) 5 ἐπεκαλέσατο γὰρ Κύριον τὸν ὑψίστον,
καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ κράτος,
ἐξᾶραι ἄνθρωπον ἐν πολέμῳ·
ἀνυψώσει κέρας λαοῦ αὐτοῦ.

- (7) 6 οὕτως ἐν μυριάσιν ἐδόξασεν αὐτόν,
καὶ ἤνεσεν αὐτὸν ἐν εὐλογίαις Κυρίου
ἐν τῷ φέρεσθαι αὐτῷ διάδημα δόξης.

- (8) 7 ἐξέτριψεν γὰρ ἐχθροὺς κυκλόθεν,
καὶ ἐξουδένωσεν Φυλιστιεῖμ τοὺς ὑπεναντίους
ἕως σήμερον συνέτριψεν αὐτῶν κέρας.

- (9) 8 ἐν παντὶ ἔργῳ αὐτοῦ ἔδωκεν ἐξομολόγησιν
ἀγίῳ Ὑψίστῳ, ῥήματι δόξης·

19 om και 3° C | ειληφα B^{*b} AC (. . λιφα)] ειληφεν Bab^b N^{c.a} 20 προ- NAC
φητευσεν NAC | om και 2° N* (hab N¹ (mg sinistr) | υπεδειξεν] επει[δειξεν] C |
την φωνην] om την A | προφητεια (-τια C)] προφητειαίς N | εξαλιψει N
XLVII 1 τουτον] τουτο C | Ναθαν A* (Ναθ. A^b) | Δαυειδ] Δαδ N*
(Δαδ N^{c.a}) 2 των υιων] om των NAC 3 επαιξεν Bab^b N επαισεν C |
και] seq λ in N* (improb λ N^{1.c.a}) | εναρκεις N* (εν αρκοις N^{c.a}) | αρνασιν A
4 χειρας A | κατεβαλεν N C | Γολιαδ C 5 om γαρ C | ανθρωπον]+ δυνα-
τον B^{ab} NAC | ανυψωσαι NAC 6 ηνεσεν] ηρεσεν N* ηνεσαν N^{c.a}
7 εχθρους]+ σου N* (improb σου N^{c.a}) | αυτων] αυτω C | κερας] κεραξ C
8 υψιστου N | ρηματα C

- B ⁽¹⁰⁾ ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ ὕμνησεν (10)
καὶ ἡγάπησεν τὸν ποιήσαντα αὐτόν.
⁹ καὶ ἔστησεν ψαλτῳδοὺς κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, 9 (11)
καὶ ἐξ ἡχοῦς αὐτῶν γλυκαίνειν μέλλ᾽·
¹⁰ ἔδωκεν ἐν ἑορταῖς εὐπρέπειαν, 10 (12)
καὶ ἐκόσμησεν καιροὺς μέχρι συντελείας,
ἐν τῷ αἰνεῖν αὐτοὺς τὸ ἅγιον ὄνομα αὐτοῦ
καὶ ἀπὸ πρωὶ ἡγεῖν τὸ ἁγίασμα.
¹¹ Κύριος ἀφεῖλεν τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, 11 (13)
καὶ ἀνύψωσεν εἰς αἰῶνα τὸ κέρας αὐτοῦ,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην βασιλείων
καὶ θρόνον δόξης ἐν τῷ Ἰσραὴλ.
¹² μετὰ τοῦτον ἀνέστη υἱὸς ἐπιστήμων, 12 (14)
καὶ δι' αὐτὸν κατέλυσεν ἐν πλατυσμῷ·
¹³ Σαλωμὼν ἐβασίλευσεν ἐν ἡμέραις εἰρήνης, 13 (15)
ὃς ὁ θεὸς κατέπαυσεν κυκλόθεν,
ἵνα στήσῃ οἶκον ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ
καὶ ἐτοιμάσῃ ἁγίασμα εἰς τὸν αἰῶνα.
¹⁴ ὥς ἐσοφίσθης ἐν νεότητί σου, 14
⁽¹⁶⁾ καὶ ἐνεπλήσθης ὥς ποταμὸς συνέσεως. (16)
¹⁵ γῆν ἐπεκάλυψεν ἡ ψυχὴ σου, 15
⁽¹⁷⁾ καὶ ἐνέπλησας ἐν παραβολαῖς αἰνιγμάτων· (17)
¹⁶ εἰς νήσους πόρρω ἀφίκετο τὸ ὄνομά σου, 16
καὶ ἡγαπήθης ἐν τῇ εἰρήνῃ σου·
¹⁷ ἐν ὧδαῖς καὶ παροιμίαις καὶ παραβολαῖς 17 (18)
καὶ ἐν ἐρμηνίᾳ ἀπεθαύμασάν σε χῶραι·
¹⁸ ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ θεοῦ, 18 (19)
τοῦ ἐπικεκλημένου θεοῦ Ἰσραὴλ,
⁽²⁰⁾ συνήγαγες ὥς κασσίτερον τὸ χρυσίον, (20)
καὶ ὥς μόλιβον ἐπλήθυνας ἀργύριον.

NAČ 8 ὑμνησιν N | ἡγαπήσε C 9 ψαλμωδους N | του θυσιαστηριου] om
του NAČ | ηχου B^b 10 om εν 1° N | ορταις B* (εορτ. B^b) | ευπρεπιαν
NČ | συντελειας C | το αγιον ονομα] το ονομα το αγιον C | αυτου] σου N |
πρωι] πρωιας NAČ + φωνη N^{c.a} 11 Kyrios] k̄s B*^b χ̄ς B^a 12 μετα] pr
και C | om και δι αυτον...πλατυσμων C | κατελυσεν] κατεπαυσεν N 13 Σο-
λομων NA | ω ο θεος] ως θ̄ς N* (ω ο θ̄ς N^{c.a}) 14 ενεπλησθης] εσοφισθη C*
(-θης C^a) 15 ενεπλησαν C 16 ηγαπηθης] π inst (antea vitio
laborasse vid) N¹ 17 εν 1°] pr και AC | ερμηνια (-νεια B^{ab})] ερμηνιας
NČ ερμηνιας A | επεθαυμασαν A 18 om θεου 2° C^{vid} | κασιτερον C |
μολιβδον C

- (21) 19 ¹⁹παρανέκλινας τὰς λαγόνας σου γυναιξίν, B
καὶ ἐνεξουσιάσθης ἐν τῷ σώματί σου·
- (22) 20 ²⁰ἔδωκας μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου,
καὶ ἐβεβήλωσας τὸ σπέρμα σου,
ἐπαγαγεῖν ὀργὴν ἐπὶ τὰ τέκνα σου,
καὶ κατενύγην ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ σου,
- (23) 21 ²¹γενέσθαι δίχα τυραννίδα
καὶ ἐξ Ἐφράιμ ἄρξαι βασιλείαν ἀπειθῇ.
- (24) 22 ²²ὁ δὲ Κύριος οὐ μὴ καταλίπη τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
καὶ οὐ μὴ διαφθαρεῖ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ,
οὐδὲ μὴ ἐξαλείψῃ ἐκλεκτοῦ αὐτοῦ ἔκγονα,
καὶ σπέρμα τοῦ ἀγαπήσαντος αὐτὸν οὐ μὴ ἐξάρη·
- (25) ⁽²⁵⁾καὶ τῷ Ἰακώβ ἔδωκεν κατάλιμμα,
καὶ τῷ Δανεὶδ ἐξ αὐτοῦ ρίζαν.
- (26) 23 ²³καὶ ἀνεπαύσατο Σαλωμὼν μετὰ τῶν πατέρων,
(27) ⁽²⁷⁾καὶ κατέλιπεν μετ' αὐτὸν ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ
(28) λαοῦ ἀφροσύνην ⁽²⁸⁾καὶ ἐλασσούμενον συνέσει
Ῥοβοάμ,[†] ὃς ἀπέστησεν λαὸν ἐκ βουλῆς αὐτοῦ, ¶ C
- (29) ⁽²⁹⁾καὶ Ἱεροβοάμ υἱὸν Ναβάτ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ἰσραὴλ
καὶ ἔδωκεν τῷ Ἐφράιμ ὁδὸν ἁμαρτίας.
- 24 ²⁴καὶ ἐπληθύνθησαν αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν σφόδρα,
(30) ⁽³⁰⁾ἀποστῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν·
- (31) 25 ²⁵καὶ πᾶσαν πονηρίαν ἐξεζήτησαν,
ἕως ἐκδίκησις ἔλθῃ ἐπ' αὐτούς.
- XLVIII 1 ¹καὶ ἀνέστη Ἡλίας προφήτης ὡς πῦρ,
καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπὰς ἐκαίετο·
- 2 ²ὃς ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς λιμόν,
καὶ τῷ ζῆλῳ αὐτοῦ ὀλιγοποίησεν αὐτούς·
- 3 ³ἐν λόγῳ Κυρίου ἀνέσχεν οὐρανόν,
κατήγαγεν οὕτως τρεῖς πῦρ.
- 4 ⁴ὡς ἐδοξάσθης, Ἥλεία, ἐν τοῖς θαυμασίοις σου·

19 παρεκλινας N 20 om εν N 21 τυραννιδος N^{c.a} | Αιφραιμ N* NAC
(Εφρ. N^{c.a}) A | αρξας N 22 καταλιπη] εγκαταλειπη A | διαφθειρη N^{c.a}
(διαφθιρ.) A | εξαλιψει C | σπερμα] pr το A | Ιακωβ] + os N* (om os N^{c.a}) |
καταλειμμα B^{ab} 23 Σολομων N | πατερων] + αυτου NA | κατελειπεν A |
μετ] μεθ A | ελαττουμενον N | Ροβοαμ] Ροβ... C | om os 1° N* (hab N^{c.a}) |
λαον] pr τον A | υιος N 24 της γης] om της N 25 εως] ως A
XLVIII 1 Ηλειας N 2 ολιγοποίησεν NA 3 om ουτως N^{c.a}
4 Ηλια B^bA | τοις θαυμασιοις] om τοις NA

- B καὶ τίς ὁμοίός σοι καυχᾶσθαι;
 5^ο ἐγείρας νεκρὸν ἐκ θανάτου 5
 καὶ ἐξ ᾄδου ἐν λόγῳ Ὑψίστου·
 6^ο καταγαγὼν βασιλεῖς εἰς ἀπωλίαν 6
 καὶ δεδοξασμένους ἀπὸ κλίνης αὐτῶν·
 7^ο ἀκούων ἐν Σεινὰ ἐλεγμὸν 7
 καὶ ἐν Χωρήβ κρίματα ἐκδικήσεως·
 8^ο χρίων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα, 8
 καὶ προφήτας διαδόχους μετ' αὐτόν·
 9^ο ἀναλημφθεὶς ἐν λαίλαπι πυρὸς 9
 ἐν ἄρματι ἵππων πυρίνων·
 10^ο καταγραφεὶς ἐν ἐλεγμοῖς εἰς καιρούς, 10
 κοπάσαι ὀργὴν πρὸ θυμοῦ
 καὶ ἐπιστρέψαι καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν
 καὶ καταστήσai φυλὰς Ἰακώβ.
 § C 11^ο μακάριοι οἱ ἰδόντες σε 11
 καὶ οἱ ἐν ἀγαπήσει κεκοσμημένοι,
 (12) καὶ γὰρ ἡμεῖς ζῶντες ζήσομεθα. (12)
 12^ο Ἠλείας ὃς ἐν λαίλαπι ἐσκεπάσθη· 12 (13)
 καὶ Ἐλειαίῃ ἐνεπλήσθη πνεύματος αὐτοῦ,
 καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ οὐκ ἐσαλεύθη ὑπὸ ἄρχοντος,
 καὶ οὐ κατεδυναστέυσεν αὐτὸν οὐδεὶς.
 13^ο πᾶς λόγος οὐχ ὑπερῆρεν αὐτόν, 13 (14)
 καὶ ἐν κοιμῇσει ἐπροφήτευσεν τὸ σῶμα αὐτοῦ·
 14^ο καὶ ἐν ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησεν τέρατα, 14 (15)
 καὶ ἐν τελευτῇ θαυμάσια τὰ ἔργα αὐτοῦ.
 15^ο ἐν πᾶσιν τούτοις οὐ μετενόησεν ὁ λαός, 15 (16)
 καὶ οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν,
 ὥς ἐπρονομήθησαν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν
 καὶ ἐσκορπίσθησαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ,

NA 4 καυχασθαι] καυχησεται NA 6 ἀπωλειαν B^{ab} NA 7 Συνα B^b A
 8 μετ' αὐτον sup ras B^{ab} 9 λαίλαπι] λαμπαδι A | ἵππων] incerp π NA*
 (improb π NA¹) 10 ἐν ἐλεγμοῖς] ἐν ἐλλεγομοῖς NA* (improb ι NA¹ postea ras
 NA²) ἐλεγμος A | om eis NA* (hab NA^{c.a}) | om και 1^ο NA 11 ἰδόντες] εἰδότες
 NC | ἀγαπήσει] ἀγαπη NA ἀγαπησι σου NA^{c.a} | ζωῆς NA* (ζωῇ NA¹) A 12 Ἠλίας
 B^b A | Ἐλειαίῃ B^b NA^c (Ἐλίσ[αιε]) | ἐνεπλήσθη] ἐπλήσθη A | αὐτου 1^ο] αἰοῦ
 A | οὐ κατεδυναστέυσεν] οὐκ ἐδυναστέυσεν NA 13 οὐχ] κῦ NA 14 ζῶν
 pr τη C | τελευτῇ] pr τη C 15 των ἁμαρτιῶν B* (των| αμ. B^b) | ἀμαρ-
 τιῶν]+ αὐτων NA | της γῆς] om της NA | ἐσκορπίσθησαν] διεσκορπίσθησαν NA

- (17) ⁽¹⁷⁾ καὶ κατελείφθη ὁ λαὸς ὀλιγοστός,
καὶ ἄρχων τῷ οἴκῳ Δαυεὶδ.
(18) 16 ¹⁶ τινὲς μὲν αὐτῶν ἐποίησαν τὸ ἄρεστόν,
τινὲς δὲ ἐπλήθυναν ἁμαρτίας.
(19) 17 ¹⁷ Ἐξεκίας ὠχύρωσεν τὴν πόλιν αὐτοῦ,
καὶ εἰσήγαγεν εἰς μέσον αὐτῶν τὸν Γῶγ·
ᾧρυξεν σιδήρῳ ἀκρότομον,
καὶ ᾠκοδόμησεν κρήνας εἰς ὕδατα.
(20) 18 ¹⁸ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Σενναχηρείμ
καὶ ἀπέστειλεν Ῥαψάκην, καὶ ἀπῆρεν·
καὶ ἐπῆρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ Σειῶν,
καὶ ἐμεγαλύνησεν ὑπερηφανίαν αὐτοῦ.
(21) 19 ¹⁹ τότε ἐσαλεύθησαν καρδίαι καὶ χεῖρες αὐτῶν,
καὶ ᾠδίνησαν ὥς αἱ τίκτουςαι·
(22) 20 ²⁰ καὶ ἐπεκατέσαντο τὸν κύριον τὸν ἐλεήμονα,
ἐκπετάσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν πρὸς αὐτόν.
καὶ ὁ ἅγιος ἐξ οὐρανοῦ ταχὺ ἐπήκουσεν αὐτῶν,
(23) ⁽²³⁾ καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Ἑσαιοῦ.
(24) 21 ²¹ ἐπάταξεν τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἀσσυρίων,
καὶ ἐξέτριψεν αὐτοὺς ὁ ἄγγελος αὐτοῦ.
(25) 22 ²² ἐποίησεν γὰρ Ἐξεκίας τὸ ἄρεστόν Κυρίῳ,
καὶ ἐνίσχυσεν ἐν ὁδοῖς Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
ὡς ἐνετείλατο Ἑσαίας ὁ προφῆτης
ὁ μέγας καὶ πιστὸς ἐν ὁράσει αὐτοῦ.
(26) 23 ²³ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνεπώδισεν ὁ ἥλιος,
καὶ προσέθηκεν ζώην βασιλεῖ·
(27) 24 ²⁴ πνεύματι μεγάλῳ ἶδεν τὰ ἔσχατα,
καὶ παρεκάλεσεν τοὺς πενθοῦντας ἐν Σειῶν·
(28) 25 ²⁵ ὥς τοῦ αἰῶνος ὑπέδειξεν τὰ ἐσόμενα
καὶ τὰ ἀπόκρυφα πρὶν ἢ παραγενέσθαι αὐτά.

15 κατελειφθη] κατελημφθη NC (κατεληφθ.) | αρχων] αρχωντες N^{c.a} | τω NAC
οικω] pr εν NA 17 αυτων] αυτης A | τον Γωγ] τον Ηωγ N* τ. αγωγον
N^{c.a} υδωρ A 18 Σενναχηρειμ] Σεννα... C (cett evan usque 22) |
απεστειλεν] απετρεψεν N* (απεστειλεν N^{c.a}) | Ραψακην] pr τον N | η χειρ]
χειρα A | Σιων (item 24) B^bA | υπερηφανιαν N υπερηφανεια A 19 χειρες]
pr αι NA 20 επανεκατεσαντο N* (επεκαλ. N^{c.a}) | Ησαιου] Ιησου N
22 om Κυριω N* (hab κω N^{c.a}) | om Δαυειδ N* (hab Δαδ N^{c.a}) 24 ειδεν
NA 25 παραγινεσθαι C

1:	ἄμνημόσυνον Ἰωσειού εἰς σύνθεσιν θυμιάματος, ἐσκευασμένον ἔργῳ μυρεψοῦ·	1	XLIX
(2)	ἐν παντὶ στόματι ὡς μέλι γλυκανθήσεται, καὶ ὡς μουσικὰ ἐν συμποσίῳ οἴνου.	(2)	
	ἄυτος κατευθύνθη ἐν ἐπιστροφῇ λαοῦ, καὶ ἐξῆρεν βδελύγματα ἀνομίας·	2 (3)	
	ᾧ κατεύθυνεν πρὸς Κύριον τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐν ἡμέραις ἀνόμων κατίσχυσεν τὴν εὐσέβειαν.	3 (4)	
	ἠπαρέξ Δαυεὶδ καὶ Ἑζεκίου καὶ Ἰωσειού πάντες πλημμελίαν ἐπλημμέλησαν·	4 (5)	
(6)	κατέλιπον γὰρ τὸν νόμον τοῦ ὑψίστου, οἱ βασιλεῖς Ἰούδα ἐξέλιπον.	(6)	
	ἔδωκαν γὰρ τὸ κέρας αὐτῶν ἐτέροις καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔθνεϊ ἀλλοτρίῳ·	5 (7)	
	ἐνεπύρισεν ἐκλεκτὴν πόλιν ἀγιάσματος, καὶ ἠρήμωσαν τὰς ὁδοὺς αὐτῆς	6 (8)	
	ἐν χειρὶ Ἰερεμίου· ἠέκākωσαν γὰρ αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐν μήτρᾳ ἡγίασθη προφῆτης,	7 (9)	
	ἐκριζοῦν καὶ κακοῦν καὶ ἀπολλύειν, ὥσαύτως οἰκοδομεῖν καὶ καταφυτεύειν.		
	Ἰεζεκιήλ, ὃς εἶδεν ὄρασιν δόξης ἣν ὑπέδειξεν αὐτῷ ἐπὶ ἄρματος χερουβεὶμ·	8 (10)	
	καὶ γὰρ ἐμνήσθη τῶν ἐχθρῶν ἐν ὄμβρῳ, καὶ ἀγαθῶσαι τοὺς εὐθύνοντας ὁδοὺς.	9 (11)	
	καὶ τῶν ἰβ' προφητῶν τὰ ὅσα ἀναθάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν.	10 (12)	
	παρεκάλεσεν δὲ τὸν Ἰακώβ, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν πίστει ἐλπίδος.		
	πῶς μεγαλύνωμεν τὸν Ζοροβαβέλ; καὶ αὐτὸς ὡς σφραγὶς ἐπὶ δεξιᾷ χειρός.	11 (13)	
¶ C	οὕτως Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδέκ·	12 (14)	

NAC XLIX 1 Ἰωσιου (item 4) B^b AC | ἐσκευασμένου N^s | ἐργον A | μυρεψου]
 μυρεμον A 2 κατευθυνθη N^a A | λαου] αυτου N^s* (λαου N^{c,a}) 3 καρδιαν]
 οδον A 4 πλημμελειαν B^{ab} C πλημμελεια A | κατελειπον A hiat C |
 εξελειπον AC (Iεξ]Iελ.) 6 ενεπυρισαν N^a A | Ιηρεμιου A 7 κατα-
 φυτευειν] φυτευειν N^s* (καταφ. N^{c,a}) 8 ιδεν A | χερουβειν N^a A 9 οδους]
 pr tas N^s* (om tas N^{c,a}) 10 ιβ] δωδεκα A | παρεκαλεσαν A | δε] γαρ
 N^{c,a} A | ελυτρωσαντο A 11 μεγαλυνωμεν N^s | ωσφραγισ B^s* (ως σφρ. B^{ab})
 12 ουτος N^s | Ιωσ... C

- οἱ ἐν ἡμέραις αὐτῶν οἰκοδόμησαν οἶκον
καὶ ἀνύψωσαν λαὸν ἅγιον Κυρίῳ
ἡτοιμασμένον εἰς δόξαν αἰῶνος.
- (15) 13 ¹³καὶ νέμουσιν ἐπὶ πολὺ τὸ μνημόσυνον
τοῦ ἐγείραντος ἡμῖν τείχη πεπτωκότα,
καὶ στήσαντος πύλας καὶ μοχλοὺς,
καὶ ἀνεγείραντος τὰ οἰκόπεδα ἡμῶν.
- (16) 14 ¹⁴οὐδὲ εἰς ἐκτίσθη οἶος Ἐνῶχ τοιούτος ἐπὶ τῆς γῆς,
καὶ γὰρ αὐτὸς ἀνελήμφθη ἀπὸ τῆς γῆς·
- (17) 15 ¹⁵ὁ δὲ Ἰωσήφ ἐγενήθη ἀνὴρ,
ἡγούμενος ἀδελφῶν, στήριγμα λαοῦ,
- (18) ⁽¹⁸⁾καὶ τὰ ὁσῶτα αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν.
- (19) 16 ¹⁶Σῆμ καὶ Σῆθ ἐν ἀνθρώποις ἐδοξάσθησαν,
καὶ ὑπὲρ πᾶν ζῶον ἐν τῇ κτίσει Ἀδάμ.
- L 1 ¹⁷Σίμων Ὀνίου υἱὸς ἱερεὺς ὁ μέγας,
ὃς ἐν ζωῇ αὐτοῦ ὑπέραψεν οἶκον,
καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἐστερέωσεν τὸν ναόν·
- 2 ²καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐθεμελιώθη ὕψος διπλῆς,
ἀνάλημμα ὑψηλὸν περιβόλου ἱεροῦ·
- 3 ³ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἡλαττώθη ἀποδοχεῖον ὑδάτων,
χαλκὸς ὥσπερ θαλάσσης τὸ περίμετρον·
- 4 ⁴ὁ φροντίζων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀπὸ πτώσεως,
καὶ ἐνισχύσας πόλιν ἐνπολιορκῆσαι.
- 5 ⁵ὥς ἐδοξάσθη ἐν περιστροφῇ λαοῦ,
ἐν ἐξόδῳ οἴκου καταπετάσματος·
- 6 ⁶ὥς ἀστήρ ἑωθινὸς ἐν μέσῳ νεφέλης,
ὥς σελήνη πλήρης ἐν ἡμέραις·
- 7 ⁷ὥς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναὸν Ὑψίστου,
καὶ ὥς τόξον φωτίζον ἐν νεφέλαις δόξης·

12 ωκοδομησαν A | οἶκον B¹N^{*}] πυργον B* incep vid A | om και A | λαον] NA
ναον A 13 νεμουσιν (-σι N^{*})] Νεεμιου N^{c.a}A | ημιν] ημων N | τειχη] χειλη
N^{*} (τειχ. N^{c.a}) 14 ουδε εις] ουδεις N out incep A^{* vid} | επι της γης τοιουτος
οιος Ενωχ NA | om γαρ A | ανελημφθη] μετετεθη A 15 ο δε] ουδε ως NA
16 τη κτισει] om τη N^{c.a} L 1 Ιονιου B^{*}N^{*} (Ονιου B^bN^{c.a} sed postea inst
I N[?]) | ιερευς] pr ο A | υπεραψεν N^{*} υπεγραψεν N^{c.a} | ημεραις] pr ταις N^{*}
(om ταις N¹) | τον ναον] om τον NA 2 bis scr και υπ αυτου εθεμελιωθη N^{*}
(unc incl 1° N^{c.a}) | ιερου] pr υψηλου N^{*} (om N^{1 c.a}) 3 αποδοχιον B^{*} (-χειον
B^{ab}) αποδοχεια NA (-χια) | χαλκος] λακκος A 4 του λαου] το ελεον N^{*}
(του λ. N^{c.a}) | πτωσεως] πτοσησεως N^{*} (πτωσ. N^{c.a}) | εμπολιορκησαι B^bA
5 ως] os A 6 νεφελων N 7 om και A | φωτιζων B^bN

- B 8 ὥς ἄνθος ῥόδων ἐν ἡμέραις νέων, 8
 ὥς κρίνα ἐπ' ἐξόδων ὕδατος,
 ὥς βλαστὸς λιβάνου ἐν ἡμέραις θέρους·
 9 ὥς πῦρ καὶ λίβανος ἐπὶ πυρίου· 9
 (10) ὥς σκεῦος χρυσοῦ ὀλοσφύρητον (10)
 κεκοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ·
 10 ὥς ἐλαία ἀναθάλλουσα καρπούς, 10 (11)
 καὶ ὥς κυπάρισσος ὑψουμένη ἐν νεφέλαις.
 11 ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν στολὴν δόξης, 11
 καὶ ἐνδιδύσκεσθαι αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος,
 (12) ἐν ἀναβάσει θυσιαστηρίου ἁγίου (12)
 ἐδόξασεν περιβολὴν ἀγιάσματος·
 12 ἐν δὲ τῷ δέχεσθαι μέλη ἐκ χειρῶν ἱερέων, 12 (13)
 καὶ αὐτὸς ἐστὼς παρ' ἐσχάρᾳ βωμοῦ,
 κυκλόθεν αὐτὸς στέφανος ἀδελφῶν
 ὥς βλάστημα κέδρου ἐν τῷ Λιβάνῳ,
 (14) καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν ὥς στελέχη φοινίκων· (14)
 13 καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἐν δόξῃ αὐτῶν, 13
 (15) καὶ προσφορά Κυρίου ἐν χερσὶν αὐτῶν (15)
 ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ·
 14 καὶ συντέλειαν λειτουργῶν ἐπὶ βωμῶν, 14
 κοσμηῆσαι προσφορὰν Ὑψίστου Παντοκράτορος,
 15 ἐξέτεινεν ἐπὶ σπονδείου χεῖρα αὐτοῦ, 15 (16)
 καὶ ἔσπεισεν ἐξ αἵματος σταφυλῆς,
 (17) ἐξέχεεν εἰς θεμέλια θυσιαστηρίου (17)
 ὁσμὴν εὐωδίας Ὑψίστῳ Πανβασίλει.
 16 τότε ἀνέκραγον υἱοὶ Ἀαρὼν, 16 (18)
 ἐν σάλπιγγιν ἐλαταῖς ᾗχησαν,
 ἀκουστὴν ἐποίησαν φωνὴν μεγάλην
 εἰς μνημόσυνον ἔναντι Ὑψίστου·
 17 τότε πᾶς ὁ λαὸς κοινῇ κατέσπενυσεν, 17 (19)
 καὶ ἔπενυσαν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν

NA 8 om ως 1° B* (hab Bab mg sinistr) | ως 2°] ωσει NA | εξοδω NA 9 πυρειου
 N | ολοφυρητον N* (ολοσφ. N^{c.a}) 9—10 κεκοσμημενον...καρπους] ως ελαια...
 καρπους κεκοσμημενω (sic)...πολυτελει N 11 αναλαμβανειν] αναβαλλιν N*
 (αναλαμβανιν N¹) | καυχηματος] καυματος A 12 ιερων] ορεων N* (ιερ.
 N^{c.a}) | εστως] εστηκως A | εσχαρας N* (s ras N¹) | αυτος 2°] αυτου A | κεδρων
 NA 13 οι υιοι] om οι N | δοξη] pr τη N | αυτων 1°] αυτου N* (-των N¹)
 15 σπονδιου A | οσμην] pr σωτηριου N^{c.a} | παμβασιλει B^bA 16 υιοι] pr
 οι A 17 κατεσπενυσαν B^b NA

- προσκυνῆσαι τῷ κυρίῳ αὐτῶν B
 Παντοκράτορι θεῷ τῷ ὑψίστῳ·
 (20) 18 ¹⁸καὶ ἤνεσαν οἱ ψαλμῳδοὶ ἐν φωναῖς αὐτῶν,
 ἐν πλείστῳ οἴκῳ ἐγλυκάνθη μέλος·
 (21) 19 ¹⁹καὶ ἐδεήθη ὁ λαὸς Κυρίου Ὑψίστου
 ἐν προσευχῇ κατέναντι Ἐλεήμονος,
 ὥς συντελεσθῇ κόσμος Κυρίου
 καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ἐτελείωσαν.
 (22) 20 ²⁰τότε καταβὰς ἐπῆρεν χεῖρας αὐτοῦ
 ἐπὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν υἱῶν Ἰσραὴλ,
 δοῦναι εὐλογίαν Κυρίῳ ἐκ χειλέων αὐτοῦ
 καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ καυχᾶσθαι·
 (23) 21 ²¹καὶ ἐδευτέρωσεν ἐν προσκυνήσει ἐπιδείξασθαι τὴν εὐλογίαν
 παρὰ Ὑψίστου.
 (24) 22 ²²καὶ νῦν εὐλογήσατε τῷ θεῷ πάντες
 τῷ μεγαλοποιούντι πάντη,
 τὸν ὑψοῦντα ἡμέρας ἡμῶν ἐκ μήτρας,
 καὶ ποιῶντα μεθ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
 (25) 23 ²³δῶῃ ὑμῖν εὐφροσύνην καρδίας,
 καὶ γενέσθαι εἰρήνην ἐν ἡμέραις ἡμῶν
 ἐν Ἰσραὴλ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος,
 (26) 24 ²⁴ἐνπιστεῦσαι μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
 καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ λυτρωσάσθω ἡμᾶς.
 (27) 25 ²⁵ἐν δυσὶν ἔθνεσιν προσώχθισεν ἡ ψυχὴ μου,
 καὶ τὸ τρίτον οὐκ ἔστιν ἔθνος·
 (28) 26 ²⁶οἱ καθήμενοι ἐν ὄρει Σαμαρείας, Φυλιστιεῖμ,
 καὶ ὁ λαὸς μωρὸς ὁ κατοικῶν ἐν Σικίμοις.
 (29) 27 ²⁷Παιδεῖαν συνέσεως καὶ ἐπιστήμης

17 τω κυριω] τω θῶ B^{c.a} om τω A | αυτων] εαυτων B om A | τω υψιστω] B^a
 om τω B^{c.a} A 18 ψαλμωδοι] ψαλτωδοι A | οικω] ηχω B^{c.a} | εγλυκανθη]
 εμελυνθη B* εμεγαλυνθη B^{c.a} A 19 ο λαος] om ο B* (hab ο B^{c.a}) | συνε-
 τελεσθη B¹ | κοσμος] pr ο B | ετελειωσαν] ελιτουργησαν B* (ετελιωσαν B^{c.a})
 20 om καταβας A | χειρα A | om πασαν A | υιω A | Κυριω] kῡ B | καυχασ-
 θαι] καυχασσθαι B^a 21 εν] επι A | προσκυνησει] + kῡ B^{c.a}
 22 παντες] παντων B^a | μεγαλοποιουντι] μεγαλα ποιουντι B^a 23 υμιν]
 ημιν B | καρδιαν B* (-dias B^{c.a}) | ημων] pr νων B* (om νων B^{c.a}) | Ισραηλ]
 pr τω B^{c.a} | του αιωνος] του αιω sup ras B¹ fort 24 εμπιστενσαι B^b A
 26 Σαμαριας B^a | Φυλιστιειμ] pr και A | ο λαος] om ο B | μωρος] pr ο B^a
 27 παιδιαν B^a

- B ἐχάραξα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ,
 Ἰησοῦς υἱὸς Σειράχ Ἐλεαζάρ ὁ Ἱεροσολυμειτῆς,
 ὃς ἀνώμβρησεν σοφίαν ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ.
 28 μακάριος ὃς ἐν τούτοις ἀναστραφήσεται, 28 (30)
 καὶ θεῖς αὐτὰ ἐπὶ καρδίαν αὐτοῦ σοφισθήσεται.
 29 εἰὰν γὰρ αὐτὰ ποιήσῃ, πρὸς πάντα ἰσχύσει· 29 (31)
 ὅτι φῶς Κυρίου τὸ ἴχνος αὐτοῦ.

(1) Προσευχὴ Ἰησοῦ υἱοῦ Σειράχ.

- 1 Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε βασιλεῦ, 1 I.1
 καὶ αἰνέσω σε θεὸν τὸν σωτήρά μου,
 (2) ἐξομολογοῦμαι τῷ ὀνόματί σου· (2)
 2 ὅτι σκεπαστῆς καὶ βοηθὸς ἐγένου μοι, 2
 (3) καὶ ἐλυτρώσω τὸ σῶμά μου ἐξ ἀπωλείας (3)
 καὶ ἐκ παγίδος διαβολῆς γλώσσης,
 ἀπὸ χειλέων ἐργαζομένων ψεῦδος,
 καὶ ἔναντι τῶν παρεστηκότων
 ἐγένου βοηθός, 3 καὶ ἐλυτρώσω με 3 (4)
 κατὰ τὸ πλῆθος ἐλέου καὶ ὀνόματός σου
 ἐκ βρυγμῶν ἔτοιμος εἰς βρῶμα,
 (5) ἐκ χειρὸς ζητούντων τὴν ψυχὴν μου, (5)
 ἐκ πλειόνων θλίψεων ὧν ἔσχον,
 4 ἀπὸ πνιγμοῦ πυρᾶς κυκλόθεν 4 (6)
 καὶ ἐκ μέσου πυρὸς οὐ οὐκ ἐξέκαυσα,
 5 ἐκ βάθους κοιλίας ἄδου, 5 (7)
 καὶ ἀπὸ γλώσσης ἀκαθάρτου καὶ λόγου ψευδοῦς.
 6 βασιλεῖ διαβολῇ γλώσσης ἀδίκου· 6
 (8) ἦνευσεν ἕως θανάτου ἡ ψυχὴ μου, (8)
 (9) καὶ ἡ ζωὴ μου ἦν σύνεγγυς ἄδου κάτω· (9)
 7 περιέσχον με πάντοθεν καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν, 7 (10)

NA 27 Σειρακ N Σιραχ A | Ἱεροσολυμειτῆς B* N^{c,a} (-μιτῆς B^b A) | ἱερεὺς ο Σολυ-
 μειτῆς N* | σοφίας N* (-φιαν N^{c,a}) 28 θεις] pr ο N* (om ο N^{c,a}) 29 αυ-
 τα] ταυτα A | ισχυσει] ισχυει N (ισχυι) A^{vid} LI (tit) post προσευχη incep
 υ B* (improb υ B^{ab}) | Σιραχ A 1 εξομολογησομαι] εξομολογουμαι A |
 om σε A 2 απωλειας B^{ab} A | διαβολης] διαβουλης A 3 ελεου
 (-ους B^{ab} NA) + σου N^{c,a} | ετοιμον A | εκ χειρος] pr και N 4 κυκλοθεν]
 κλοθεν A* (κυκλ. A^{a1}) | εκ μεσου] ε 1° sup ras Bⁱ εν μεσω N | ου] σου N*
 (ου N^{c,a}) 5 εκ βαθους κοι, πο γλω perier in A | βαθου B* (βαθους
 B^{ab}) 6 διαβολης NA | ηνεσεν] ηγγισεν NA | κατω] κατωτατου N^{c,a}

- ἐμβλέπων εἰς ἀντίλημψιν ἀνθρώπων καὶ οὐκ ἦν. B
- (11) 8 ⁸καὶ ἐμνήσθην τοῦ ἐλέους σου, Κύριε,
καὶ τῆς ἐργασίας σου τῆς ἀπ' αἰῶνος,
- (12) ⁽¹²⁾ὅτι ἐξεληῖ τοὺς ὑπομένοντάς σε
καὶ σώσεις αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐθνῶν.
- (13) 9 ⁹καὶ ἀνύψωσα ἐπὶ γῆν ἱκετίαν μου,
καὶ ὑπὲρ θανάτου ῥύσεως ἐδέηθην·
- (14) 10 ¹⁰ἐπεκαλεσάμην Κύριον πατέρα κυρίου μου,
μή με ἐγκαταλιπεῖν ἐν ἡμέραις θλίψεως,
ἐν καιρῷ ὑπερηφανιῶν ἀβοηθησίας.
- (15) 11 ¹¹αἰνέσω τὸ ὄνομά σου ἐνδελεχῶς,
καὶ ὑμνήσω ἐν ἐξομολογήσει·
καὶ εἰσηκούσθη ἡ δέησίς μου.
- (16) 12 ¹²ἔσωσας γάρ με ἐξ ἀπωλείας,
καὶ ἐξείλου με ἐκ καιροῦ πονηροῦ·
- (17) ⁽¹⁷⁾διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαι καὶ αἰνέσω σοι,
καὶ εὐλογήσω τῷ ὀνόματι Κυρίου.
- (18) 13 ¹³Ἐτι ὧν νεώτερος πρὶν ἢ πλανηθῆναι με,
ἐζήτησα σοφίαν προφανῶς ἐν προσευχῇ μου·
- (19) 14 ¹⁴ἔναντι ναοῦ ἡξίου περὶ αὐτῆς,
καὶ ἕως ἐσχάτων ἐκζητήσω αὐτήν.
- 15 ¹⁵ἐξ ἄνθους ὥς περκαζούσης σταφυλῆς
(20) ⁽²⁰⁾εὐφράνθη ἡ καρδία μου ἐν αὐτῇ·
ἐπέβη ὁ πούς μου ἐν εὐθύτῃ,
ἐκ νεότητός μου ἵχνευσεν αὐτήν.
- (21) 16 ¹⁶ἔκλινα ὀλίγον τὸ οὖς μου καὶ ἐδεξάμην,
(22) ⁽²²⁾καὶ πολλὴν εὖρον ἐμαντῷ παιδείαν·
- 17 ¹⁷προκοπὴ ἐγένετό μοι ἐν αὐτῇ·
(23) ⁽²³⁾τῷ διδόντι μοι σοφίαν δώσω δόξαν.
- (24) 18 ¹⁸διενοήθην γὰρ τοῦ ποιῆσαι αὐτήν,
καὶ ἐζήλωσα τὸ ἀγαθόν, καὶ οὐ μὴ αἰσχυρθῶ.

7 ἐμβλεπων] εβλεπον A 8 om και 1° N* (hab 5 N^{c.a}) | ἐξελη] ἐξαιρη NA
N (ἐξερη) A | ἐθνων] εχθρων NA 9 ανυψωσεν N | επι] απο NA | γην]
γης B^{ab} NA | ἱκετιαν B^{ab} | υπερ] απο A | θανατου] αθανατου A 10 κυριου]
ρι του N^{c.a} | εγκαταλειπειν A | υπερηφανων NA 12 πονηρου] + και
εξιλου (sic) και A | εξομολογησομαι] + σοι NA | σοι] σε B^b N^{c.a} 13 πλαν·θη-
ραι B* vid (πλανη]θ. B^b) 15 ως] εως A | περικαζουσης A* (περκ. A?) |
ηνυφρανθη A 16 παιδιαν NA 17 διδοντι] διδοσιν N* (διδοντι N^{c.a}) | om
μοι 2° A | δωσω] και N* (δωσ. N^{c.a}) 18 ποιησαι] + με A

- B ¹⁹διαμεμάχισται ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῇ, 19 (25)
καὶ ἐν ποιήσει λιμοῦ διηκριβασάμην·
⁽²⁶⁾τὰς χεῖράς μου ἐξεπέτασα πρὸς ὕψος, (26)
καὶ τὰ ἀγνοήματα αὐτῆς ἐπένθησα·
²⁰τὴν ψυχὴν μου κατεύθυνα εἰς αὐτήν, 20 (27, 28)
καρδίαν ἐκτησάμην μετ' αὐτῶν ἀπ' ἀρχῆς,
καὶ ἐν καθαρισμῷ εὗρον αὐτήν·
διὰ τοῦτο οὐ μὴ ἐγκαταλειφθῶ.
²¹καὶ ἡ κοιλία μου ἐταράχθη ἐκζητήσαι αὐτήν· 21 (29)
διὰ τοῦτο ἐκτησάμην ἀγαθὸν κτῆμα.
²²ἔδωκεν Κύριος γλῶσσάν μοι μισθόν μου, 22 (30)
καὶ ἐν αὐτῇ αἰνέσω αὐτόν.
²³Ἐγγίσατε πρὸς μέ, ἀπαιδευτοί, 23 (31)
καὶ αὐλίσθητε ἐν οἴκῳ παιδείας.
²⁴καὶ ὅτι ὑστερεῖσθαι λέγετε ἐν τούτοις, 24 (32)
καὶ αἱ ψυχαὶ ὑμῶν διψῶσι σφόδρα,
²⁵ἤνοιξα τὸ στόμα μου καὶ ἐλάλησα 25 (33)
κτῆσασθε αὐτοῖς ἄνεν ἀργυρίου·
²⁶τὸν τράχηλον ὑμῶν ὑπόθετε ὑπὸ ζυγόν, 26 (34)
καὶ ἐπιδεξάσθω ἡ ψυχὴ ὑμῶν παιδεῖαν·
ἐγγύς ἐστιν εὑρεῖν αὐτήν.
²⁷Ἴδετε ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ὅτι ὀλίγον ἐκοπίασα, 27 (35)
καὶ εὗρον ἑμαυτῷ πολλὴν ἀνάπαυσιν.
²⁸μετάσχετε παιδεῖαν ἐν πολλῷ ἀριθμῷ ἀργυρίου, 28 (36)
καὶ πολὺν χρυσὸν κτήσασθε ἐν αὐτῇ·
²⁹εὐφρανθεῖη ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἐν τῷ ἑλέει αὐτοῦ, 29 (37)
καὶ μὴ αἰσχνυνθεῖητε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ·
³⁰ἐργάζεσθε τὸ ἔργον ὑμῶν πρὸ καιροῦ, 30 (38)
καὶ δώσει τὸν μισθὸν ὑμῶν ἐν καιρῷ αὐτοῦ.

NA 19 λιμου] μου A | διηκριβωσαμην B· διηκριβησαμην A 19—20 α αυτης
επεν. απευθυνα perier in A 20 κατηυθυνα N | καρδιαν...αυτην] και εν καθ.
ευρον αυτην| καρδιαν εκτ. μετ αυτ. απ αρχης N και εν καιρω θερισ[μο]ν ευρον
αυτη| καρδιαν εκτησαμην μετ αυτης απ αρχης A | εγκαταλειφθω B^{a1b} (-λιφθ.
B*)] εγκαταλειφθω NA 21 εκζητησαι] pr τον NA 22 μοι] μου NA |
μου] μοι N 23 εγγισατε] αινεσατε N* (ευγισ. N^{c.a}) | αυλισθητε] αυλισθησε-
σθαι NA | παιδιας NA 24 και 1°] τι NA | υστερεισθαι (-σθε B)] υστερειτε
NA | λεγετε] pr η N^{c.a} 25 αυτοις] εαυτοις NA 26 παιδιαν N | εγγυς]+
γαρ N 27 ειδετε N* (ιδ. N^{c.a}) 28 παιδειας N^{c.a} A 29 αινεσει] pr τη N^{c.a}
Subscr σοφια Ιησου υιου Σεираχ BNA
Stich 3221 B 3277 N 3090 A

Ε Σ Θ Η Ρ

- (XI) (2) A 1 ΕΤΟΥΣ δευτέρου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου Β
 βασιλέως τῇ μιᾷ τοῦ Νεισᾶ ἐνύπνιον ἶδεν Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ
 (3) 2 Ἰαείρου τοῦ Σεμείου τοῦ Κεισαίου ἐκ φυλῆς Βενιαμείν, 2 ἄνθρω-
 πος Ἰουδαῖος οἰκῶν ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἄνθρωπος μέγας,
 (4) 3 θεραπεύων ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ βασιλέως· 3 ἦν δὲ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας
 ἧς ἡχμαλώτευσεν Ναβουχοδονοσοῦρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐξ
 (5) 4 Ἱερουσαλὴμ μετὰ Ἰεχονίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. 4 καὶ
 τοῦτο αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον· καὶ ἰδοὺ φωναὶ καὶ θόρυβος, βρονταὶ
 (6) 5 καὶ σεισμός, τάραχος ἐπὶ τῆς γῆς. 5 καὶ ἰδοὺ δύο δράκοντες
 μεγάλοι ἑτοιμοὶ προῆλθον ἀμφοτέροι παλαίειν· καὶ ἐγένετο
 (7) 6 αὐτῶν φωνὴ μεγάλη, 6 καὶ τῇ φωνῇ αὐτῶν ἡτοιμάσθη πᾶν
 (8) 7 ἔθνος εἰς πόλεμον ὥστε πολεμῆσαι δικαίων ἔθνος. 7 καὶ ἰδοὺ
 ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, θλίψις καὶ στενοχωρία, κάκωσις καὶ
 (9) 8 τάραχος μέγας ἐπὶ τῆς γῆς· 8 καὶ ἐταράχθη δίκαιον πᾶν ἔθνος,
 (10) 9 φοβούμενοι τὰ αὐτῶν κακά, καὶ ἡτοιμάσθησαν ἀπολέσθαι· 9 καὶ
 ἐβόησαν πρὸς τὸν θεόν. ἀπὸ δὲ τῆς βοῆς αὐτῶν ἐγένετο
 (11) 10 ὥσανεὶ ἀπὸ μικρᾶς πηγῆς ποταμὸς μέγας, ὕδωρ πολὺ· 10 φῶς
 καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, καὶ οἱ ταπεινοὶ ὑψώθησαν καὶ κατέφαγον
 (12) 11 τοὺς ἐνδόξους. 11 καὶ διεγερθεὶς Μαρδοχαῖος ἑωρακὼς τὸ ἐνύπ-
 νιον τοῦτο, καὶ τί ὁ θεὸς βεβούλευται ποιῆσαι, εἶχεν αὐτὸ ἐν

Inscr Εσθηρ ΒΝΑ (mutil) A 1 Αρτα|ξε|ρξου Α | om βασιλεως ΝΑ | ΝΑ
 Νισα Ν* (-σαν Ν') Α | ειδεν Bab Ν | Ιαειρου ΝΑ | Σεμειου ΝΑ | φυλης] pr
 της Ν^{c.a} Α 2 εν Σουσοις] εν μεσ|οις Α* vid εν μεσου|οις (sic) Α† 3 βα-
 σιλευς] pr ο Ν^{c.a} Α 4 και θορυβος] θορυβου Α | ταραχος] pr και
 Ν^{c.a} Α 5 μεγαλοι] + δυο Ν* (improb δυο Ν') | προσηλθον Α | εγενοντο Α |
 φωναι μεγαλαι Α 7 γνωφους Α | om στενοχωρια Α | om και 4° Α
 8 παν εθνος δικαιον Α 9 ωσανει] ως αν Ν om Α 10 φως] φωτος Ν*
 (φως Ν^{c.a}) pr και Α | και Ι° om Ν* (hab Ν^{c.a}) 11 εωρακως] pr ο ΝΑ |
 βεβουλευται] βουλευεται Α | αυτο] το ενυπνιον τουτο Α

Β τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐν παντὶ λόγῳ ἤθελεν ἐπιγινώσκειν αὐτὸ ἕως τῆς
 νυκτός. ¹² καὶ ἡσύχασεν Μαρδοχαῖος ἐν τῇ αὐλῇ μετὰ Γαθάθα ¹² (1) (XI
 καὶ Θαρρά τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως τῶν φυλασσόντων
 τὴν αὐλήν, ¹³ ἡκουσέν τε αὐτῶν τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς μερίμνας ¹³ (2)
 αὐτῶν ἐξηραύνησεν, καὶ ἔμαθεν ὅτι ἐτοιμάζουσιν τὰς χεῖρας
 ἐπιβαλεῖν Ἀρταξέρξει τῷ βασιλεῖ. καὶ ὑπέδειξεν τῷ βασιλεῖ
 περὶ αὐτῶν. ¹⁴ καὶ ἐξήτασεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο εὐνούχους, ¹⁴ (3)
 καὶ ὁμολογήσαντες ἀπήχθησαν, ¹⁵ καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τοὺς ¹⁵ (4)
 λόγους τούτους εἰς μνημόσυνον, καὶ Μαρδοχαῖος ἔγραψεν περὶ
 τῶν λόγων τούτων. ¹⁶ καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς Μαρδοχαίῳ ¹⁶ (5)
 θεραπεύειν ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα περὶ τούτων.
¹⁷ καὶ ἦν Ἀμὰν Ἀμαδάθου Βουγαῖος ἐνώπιον τοῦ βασι- ¹⁷ (6)
 λέως, καὶ ἐζήτησεν κακοποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ τὸν λαὸν
 αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως.

¹ Καὶ ἐγένετο μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρταξέρξου, ¹ I
 οὗτος ὁ Ἀρταξέρξης ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ χωρῶν
 ἐκράτησεν. ² ἐν αὐταῖς ταῖς ἡμέραις ὅτε ἐθρονίσθη ὁ βασιλεὺς Ἀρτα- ²
 ξέρξης ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ³ ἐν τῷ τρίτῳ ἔτει βασιλεύοντος αὐτοῦ, ³
 δοχὴν ἐποίησεν τοῖς φίλοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν καὶ τοῖς Περσῶν
 καὶ Μήδων ἐνδόξοις καὶ τοῖς ἄρχουσιν τῶν σατραπῶν. ⁴ καὶ μετὰ ταῦτα ⁴
 μετὰ τὸ δεῖξαι αὐτοῖς τὸν πλοῦτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τὴν δόξαν
 τῆς εὐφροσύνης τοῦ πλούτου αὐτοῦ ἐν ἡμέραις ἑκατὸν ὀγδοήκοντα
⁵ ὅτε δὲ ἀνεπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ γάμου, ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ⁵
 πότον τοῖς ἔθνεσιν τοῖς εὐρεθείσιν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ ἡμέρας ἕξ ἐν
 αὐτῇ οἴκου τοῦ βασιλέως, ⁶ κεκοσμημένην βυσσίνους καὶ καρπασίνους ⁶

NA 11 τη καρδια] om τη A | om και 3° N* (superscr γ N^{c.a}) | ηθελησεν A |
 επιγνωσαι αυτο] επιγνωσαι (επιγνωσται N* -γνωσ. N^{c.a}) αυτον N αυτο επι-
 γνωσαι A | της νυκτος] om της A 12 ησυχαξεν N^{c.a} | Θαρα N^{*vid} (-ρρας
 N^{c.a}) 13 ηκουσε N* (-σεν N^{c.b}) | τε BN^{*c.b}] δε N^{c.a} vid γαρ A | τους λογισ-
 μους αυτων A | εξηρευνησε B^b | ετοιμαζουσι N | Αρταξερξει NA | τω βασιλει
 (2°)] τω sup ras A¹ 14 εξητασεν] σ sup ras A¹ | απηχθησαν] εξηχθησαν
 N^{*c.b} (απηχθ. N^{c.a}) A 16 αυτω Μαρδοχαιω N^{c.a} mg A | τουτων N^{*c.b}]
 αυτων N^{c.a} A 17 Αμαδαθου] Αμαναδαθου B^{*vid} Ναμαναδ. ut vid B^b (fort)
 (Αμαδ. B^{a1c}) Αμαθαδου A | λαον α sup ras B^a I 1 ο Αρταξερξης] om ο A |
 Ινδικης] + εως Αιθιοπιας N^{c.a} (mg) 2 αυταις] ταυταις A | εθρονισθη] ενεθρο-
 νισθη N^{c.a} | om ο βασιλευς Αρταξερξης N* (hab N^{c.a} mg inf) Αρταξ. ο βασιλευς A
 3 εποιησεν δοχην N^{c.a} | και τοις αρχουσιν] και τοις α sup ras A^{a1} | αρχουσι
 NA^{vid} 4 om μετα 2° N* (superscr N¹) | αυτον 1°] του sup ras A^{a1} | του πλου-
 του] pr και N* (improb και N¹) | εν ημεραις] επι ημερας N ημερας A 5 γαμου]
 ποτου N^{c.a} mg A | πολιν] + απο μεγαλου γ εως μικρου ποτον N^{c.a} mg inf | om επι
 A | οικου] pr του NA 6 κεκοσμημενω N* (-νη N^{c.a}) Λ | καρπασιους N¹

τεταμένοις ἐπὶ σχοινοῖς βυσσίνουσ καὶ πορφυροῖς, ἐπὶ κύβοις χρυσοῖς B
 καὶ ἀργυροῖς, ἐπὶ στύλοις παρίνοις καὶ λιθίνοις· κλίνει χρυσαῖ καὶ
 ἀργυραῖ ἐπὶ λιθοστρώτου σμαραγδίτου λίθου καὶ πινύνου καὶ
 παρίνου λίθου, καὶ στρωμναὶ διαφανεῖς ποικίλως διηνηθισμέναι,
 7 κύκλω ῥόδα πεπασμένα· ἑποτήρια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἀνθράκινον
 κυλίκιον προκείμενον ἀπὸ ταλάντων τρισμυρίων· οἶνος πολὺς καὶ
 8 ἡδύς, ὃν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔπινεν. ὁ δὲ πότος οὗτος οὐ κατὰ
 προκείμενον νόμον ἐγένετο· οὕτως δὲ ἡθέλησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ
 ἐπέταξεν τοῖς οἰκονόμοις ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων.
 9 καὶ Ἄστιν ἡ βασίλισσα ἐποίησε πότον ταῖς γυναῖξιν ἐν τοῖς
 10 βασιλείοις ὅπου ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης. ἔν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
 ἐβδόμῃ ἡδέως γενόμενος ὁ βασιλεὺς εἶπεν τῷ Ἀμᾶν καὶ Μαζᾶν καὶ
 Θαρρά καὶ Βωραζῇ καὶ Ζαβολθὰ καὶ Ἀβαταζᾶ καὶ Θαραβά, τοῖς ἐπὶ τὰ
 11 εὐνούχοις τοῖς διακόνοις τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου, εἰσαγαγεῖν
 τὴν βασίλισσαν πρὸς αὐτόν, βασιλεύειν αὐτὴν καὶ περιθῆναι
 αὐτῇ τὸ διάδημα καὶ δεῖξαι αὐτὴν τοῖς ἄρχουσιν καὶ τοῖς ἔθνεσιν τὸ
 12 κάλλος αὐτῆς· ὅτι καλὴ ἦν. καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτοῦ Ἄστιν ἡ
 βασίλισσα ἐλθεῖν μετὰ τῶν εὐνούχων· καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς καὶ
 13 ὠργίσθη, καὶ εἶπεν τοῖς φίλοις αὐτοῦ Κατὰ ταῦτα ἐλάλησεν Ἄστιν,
 14 ποιήσατε οὖν περὶ τούτου νόμον καὶ κρίσιν. καὶ προσήλθεν αὐτῷ
 Ἀρκεσαῖος καὶ Σαρσαθαῖος καὶ Μαλησεᾶρ οἱ ἄρχοντες Περσῶν καὶ
 Μήδων οἱ ἐγγὺς τοῦ βασιλέως, οἱ πρῶτοι παρακαθήμενοι τῷ βασιλεῖ,
 15 καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους ὥς δεῖ ποιῆσαι Ἄστιν τῇ
 βασιλίσσῃ, ὅτι οὐκ ἐποίησεν τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσταχθέντα διὰ

6 τεταγμένοις N* (τεταμ. N¹) | χρυσαῖ] χρυσοῖς N* (-σαι N^{c.a}) | αργυραῖ] αρ- NA
 γυροῖς N* (-ραις N^{c.a}) | λιθοστρωτους A | σμαραγδίτου (δίτου sup ras Bab) λιθ.
 και πινυνου και παρινου λιθου] σμ. λιθου και πινυνου λιθου N* σμ. και παρινου
 λιθου N^{c.a} σμαραγδου και παρινου και πινυνου λιθου A | στρωμναι διαφανεις]
 στρ. επιφανις N* (-νεις N^{c.a}) στρωμνης επιφανους A | διηνηθισμενης A | κυκλω]
 pr και A | ροδα] δора A | πεπασμενα N* (πεπασμ. N¹) 7 ανθρακινον N*
 (-κινον N¹) | κυλικινον N* (-κιν N¹) | οινος] pr γ N^{c.a} 8 om ουτος
 N^{c.a} A | om ου N* (superscr N^{c.a}) | εγενετο] εγενετο A | ουτω N | δε 2°] γαρ A
 9 εποιησεν A | Αρταξερης A 10 ο βασιλευς γενομενος A | Μαζαν]
 Βαζαν N^{c.a} Βαζεα A | Θαρρα και Βωραζη] Οαρεββα (sic) A | Ζαβολθα] Ζηβα-
 θαα A | Θαραβα] Θαβαζ A | om Αρταξερου N* (hab N^{c.a}) 11 περι-
 θειαι αυτη το διαδημα και βασιλευει αυτην N^{c.a} | τοις αρχουσιν] pr πασιν N
 (-σι) A 12 αυτου] αυτων N^{c.a} A | om Αστιν N* (superscr A. N^{c.a}) | ελθειν]
 εισελθειν N* ελθειν κατα το ρημα του βασιλεως N^{c.a} mg | ελυπηθη] ωργισθη
 N | ωργισθη] ελυπηθη N + γ εξεκαυθη εν αυτω N^{c.a} mg 13 ειπεν] + ο
 βασιλευς N^{c.a} A | αυτου] εαυτου A | εαλησεν] pr α N* (improb α N¹)
 14 Αρκεσας N* (-σαιος N^{c.a}) | Σαρσαθαιος] Σαρσεθεος A

Ε τῶν εὐνούχων. ¹⁶ καὶ εἶπεν ὁ Μουχαῖος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ¹⁶
 ἄρχοντας Οὐ τὸν βασιλέα μόνον ἠδίκησεν Ἀστὶν ἢ βασιλισσα, ἀλλὰ
 καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς ἡγουμένους τοῦ βασιλέως. ¹⁷ καὶ ¹⁷
 γὰρ διηγήσατο αὐτοῖς τὰ ῥήματα τῆς βασιλίσσης, καὶ ὡς ἀντίειπεν
 τῷ βασιλεῖ. ὡς οὖν ἀντίειπεν τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξης, ¹⁸ οὕτως σήμερον ¹⁸
 αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρχόντων Περσῶν καὶ Μήδων ἀκούσασαι
 τὰ τῷ βασιλεῖ λεχθέντα ὑπ' αὐτῆς τολμήσουσιν ὁμοίως ἀτιμάσαι τοὺς
 ἄνδρας αὐτῶν. ¹⁹ εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, προσταξάτω βασιλικὸν ¹⁹
 καὶ γραφήτω κατὰ τοὺς νόμους Μήδων καὶ Περσῶν, καὶ μὴ ἄλλως
 χρησάσθω, μηδὲ εἰσελθάτω ἔτι ἡ βασιλισσα πρὸς αὐτόν, καὶ τὴν
 βασιλείαν αὐτῆς δότω ὁ βασιλεὺς γυναικὶ κρείττονι αὐτῆς. ²⁰ καὶ ²⁰
 ἀκουσθήτω ὁ νόμος ὁ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὃν ἐὰν ποιῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ
 αὐτοῦ· καὶ οὕτως πᾶσαι αἱ γυναῖκες περιθήσουσιν τιμὴν τοῖς ἀνδράσιν
 ἑαυτῶν, ἀπὸ πτωχοῦ ἕως πλουσίου. ²¹ καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ ²¹
 καὶ τοῖς ἄρχουσιν· καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς καθὰ ἐλάλησεν ὁ Μουχαῖος,
²² καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶσαν τὴν βασιλείαν κατὰ χώραν, κατὰ τὴν ²²
 λέξιν αὐτῶν, ὥστε εἶναι φόβον αὐτοῖς ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν.

¹ Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ, ^{II}
 καὶ οὐκέτι ἐμνήσθη τῆς Ἀστίν, μνημονεύων οἷα ἐλάλησεν καὶ ὡς
 κατέκρινεν αὐτήν. ² καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως Ζητηθῆτω ²
 τῷ βασιλεῖ κοράσια ἄφθορα καλὰ τῷ εἶδει· ³ καὶ καταστήσει ὁ ³
 βασιλεὺς κωμάρχας ἐν πάσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ

ΝΑ ¹⁶ Μουχαιος] Μαμουχαιος Ν^{c.a} | ἠδίκησεν] ἠτιμασεν Α | Αστιν] pr asterisc
 Ν^{c.a} ¹⁷ om γαρ Ν^{c.a} Α | διηγησατο] επιδιηγησατο Ν^{c.a} | ως ιο] οσα Α | om
 ως ουν αντειπεν τω βασιλει Ν* (hab Ν^{c.a} mg) | τω β. Αρταξερχη] αυτω Α
¹⁸ ουτω Ν om Α | σημερον· Α | των αρχοντων] pr αι Α | ακουσασαι] pr αιτινες
 Ν^{c.a} mg | λεχθεντα υπ αυτης] υπ αυτης λ. Ν^{c.a} αχθεντα υπ αυτης Α | τολμησωσιν
 Α | αυτων] εαυτων Ν^{c.a} αυτω Α* (-των Α^a!) ¹⁹ Περσων κ. Μηδων
 Ν^{c.a} | om μη Α | εισελθετω Ν^{c.b} (-θατω Ν^{c.a}) | ετι] Αστιν Ν* (ετι Ν^{c.a}) | αυ-
 τον] τον βασιλεα Αρταξερχην Α | βασιλιαν Β* (-λειαν Β^a (vid) b) | ο βασιλευς
 δοτω Α ²⁰ νομος] λογος Ν^{c.a} mg Α | om ο υπο Α | ον εαν] ο εαν Ν* ον
 αν Ν^{c.a} Α | αυτου] εαυτου· οτι αληθης Α | ουτω Ν* (ουτως Ν^{c.a}) ²¹ τω
 βασιλει και τοις αρχου sup ras Β^{ab} | αρχουσιν ΝΑ | Μουχαιος] ευνουχος Ν*
 Μουχεος Ν^{c.a} Μαμουχεος Ν^{c.b} ²² απεστειλεν] + ο βασιλευς Ν^{c.a} mg Α | εις
 πασαν την βασιλειαν] εν παση τη βασιλεια Α | κατα χωραν] εις χωραν και
 χωραν Α | αυτοις φοβον Α ^{II} 1 ο βασιλευς] + Αρταξερχης Ν^{c.a} (mg) | και
 ουκετι εμνησθη] εμνησθη γαρ Α | μνημονευων... αυτην] καθα εποιησεν και οσα
 αυτη| κατεκριθη Α | ελαλησαν Ν* (-σεν Ν^{c.a}) | κατεκριναν Ν* (-γεν Ν^{c.a})
² του βασιλεως] προς τον βασιλεα Α | αφθορα καλα] αφωρα κ. Ν* (αφθ. κ. Ν^{c.a})
 καλα αφθορα Α | ειδει Ν* (ειδει Ν^{c.a}) ³ ταις χωραις] om ταις Ν*
 (superscr Ν^{c.a}) | om αυτου Α

ἐπιλεξάτωσαν κοράσια παρθενικά καλὰ τῷ εἶδει εἰς Σουσάν τὴν πόλιν ἢ
 εἰς τὸν γυναικῶνα, καὶ παραδοθήτωσαν τῷ ἐννούχῳ τοῦ βασιλέως τῷ
 φύλακι τῶν γυναικῶν, καὶ δοθήτω σμήγμα καὶ ἡ λοιπὴ ἐπιμέλεια·
 4 καὶ ἡ γυνὴ ἣ ἂν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ βασιλεύσει ἀντὶ Ἀστίν. καὶ
 ἤρρεσεν τῷ βασιλεῖ τὸ πρόσταγμα, καὶ ἐποίησεν οὕτως.
 5 Καὶ ἄνθρωπος ἦν Ἰουδαῖος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, καὶ ὄνομα
 αὐτῷ Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαείρου τοῦ Σεμεείου τοῦ Κεισαίου ἐκ φυλῆς
 6 Βενιαμίν, ὃς ἦν αἰχμάλωτος ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἣν ἡχμαλώτευσεν Να-
 7 βουχοδοноσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος. καὶ ἦν τούτῳ παῖς θρεπτῇ,
 θυγάτηρ Ἀμειναδάβ ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἑσθήρ·
 ἐν δὲ τῷ μεταλλάξαι αὐτῆς τοὺς γονεῖς ἐπαίδευσεν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς
 8 γυναικά· καὶ ἦν τὸ κοράσιον καλὸν τῷ εἶδει. καὶ ὅτε ἠκούσθη τὸ
 τοῦ βασιλέως πρόσταγμα, συνήχθησαν κοράσια πολλὰ εἰς Σουσάν
 τὴν πόλιν ὑπὸ χεῖρα Γαί, καὶ ἤχθη Ἑσθήρ πρὸς Γαί τὸν φύλακα τῶν
 9 γυναικῶν. καὶ ἤρρεσεν αὐτῷ τὸ κοράσιον, καὶ εὗρεν χάριν ἐνώπιον
 αὐτοῦ· καὶ ἔσπευσεν αὐτῇ δοῦναι τὸ σμήγμα καὶ τὴν μερίδα καὶ
 τὰ ἐπτὰ κοράσια τὰ ἀποδεδιγμένα αὐτῇ ἐκ βασιλικοῦ, καὶ ἐχρήσατο
 10 αὐτῇ καλῶς καὶ ταῖς ἄβραις αὐτῆς ἐν τῷ γυναικῶνι. καὶ οὐχ ὑπέ-
 δειξεν Ἑσθήρ τὸ γένος αὐτῆς οὐδὲ τὴν πατρίδα· ὁ γὰρ Μαρδοχαῖος
 11 ἐνετείλατο αὐτῇ μὴ ἀπαγγεῖλαι. καὶ καθ' ἐκάστην δὲ ἡμέραν ὁ Μαρ-
 δοχαῖος περιεπάτει κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικείαν, ἐπισκοπῶν τί
 12 Ἑσθήρ συμβήσεται. οὗτος δὲ ἦν καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς
 τὸν βασιλέα, ὅταν ἀναπληρώσῃ μῆνας ἰβ'. οὕτως γὰρ ἀναπλη-
 ροῦνται αἱ ἡμέραι τῆς θεραπείας, μῆνας ἑξ' ἀλιφόμεναι ἐν σμυρνίνῳ
 ἐλαίῳ, καὶ μῆνας ἑξ' ἐν τοῖς ἀρώμασιν καὶ ἐν τοῖς σμήγμασιν τῶν
 13 γυναικῶν, καὶ τότε εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ᾧ ἐὰν εἴπῃ,

3 ἐπιλεξάτωσαν] ἐπιδειξάτωσαν A | κορασια] pr παντα B^{c,a} | παρθενια B^{*} NA
 (-νικα B^{c,a}) | σμίσμα A^{*vid} σμιγμα A' | επιμελια BA 4 η γυνή] om η B^{*}
 (superscr B^{c,a}) | προσταγμα] праγμα B^{ab} BA 5 Ιουδαῖος ην A | Ιαειρου]
 ιατρον A | του Σεμεειου] ο του Σεμειου A 6 ην 2^ο] on A 7 Αμει-
 ναδαβ BA | ονομα] pr το BA | αυτη] αυτης BA | αυτην]+ Μαρδοχαῖος B^{c,a} (mg)
 | αυτω A | om eis A | καλον] καλη B | ειδει]+ ε ωραιῶ| τη οψε| σφοδρα
 B^{c,a} (mg) 8 om κορασια πολλα eis Σουσαν B^{*} (hab τα κ. π. eis Σ.
 B^{c,a} mg inf) 9 δωναι B^{*} (δουναι B^b) | σμιγμα A | αποδεδειγμενα B^b (vid)
 10 αυτης το γενος Εσθηρ A 11 καθ εκαστην δε] και καθ εκ. A | γυναι-
 κιαν BA | τι Εσθηρ συμβησεται] τι συμβ. Εσθηρ B^{c,a} τι Αισθηρ συμβαινει A
 12 ουτος δε ην] και οταν η A | αναπληρωση] ανεπληρωσεν B^{c,a} αναπληρωθη
 καιρος κορασια (sic) A | μηνες 1^ο A | ιβ'] δωδεκα B δεκα δυο A | ουτω B^{*} (-τως
 B^{c,a}) | θεραπιας B | αλιφομεναι BA | εν σμυρνινω ελαιω] σμυρνινον ελαιον
 A | om και εν A | om των γυναικων B (hab B^{c,amg}) 13 εαν] αν A

Β παραδώσει αὐτὴν συνεισέρχεσθαι αὐτῷ ἀπὸ τοῦ γυναικῶνος ἕως τῶν βασιλείων. ¹⁴ δειλὴς εἰσπορεύεται, καὶ πρὸς ἡμέραν ἀποτρέχει ¹⁴ εἰς τὸν γυναικῶνα τὸν δεύτερον οὐ Γαὶ ὁ εὐνούχος τοῦ βασιλέως ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν, καὶ οὐκέτι εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα ἐὰν μὴ κληθῇ ὀνόματι. ¹⁵ ἐν δὲ τῷ ἀναπληροῦσθαι τὸν χρόνον Ἐσθὴρ ¹⁵ τῆς θυγατρὸς Ἀμειναδάβ ἀδελφοῦ πατρὸς Μαρδοχαίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, οὐδὲν ἠθέτησεν ὧν ἐνετειλατο ὁ εὐνούχος ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν· ἦν γὰρ Ἐσθὴρ εὐρίσκουσα χάριν παρὰ πάντων τῶν βλεπόντων αὐτήν. ¹⁶ καὶ εἰσῆλθεν Ἐσθὴρ πρὸς Ἀρταξέρξην ¹⁶ τὸν βασιλέα τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ὅς ἐστιν Ἀδάρ, τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἡράσθη ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ, καὶ εὗρεν χάριν ¹⁷ παρὰ πάσας τὰς παρθένους, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὸ διαδήμα τὸ γυναικεῖον. ¹⁸ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ ¹⁸ καὶ ταῖς δυνάμεσιν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ὕψωσεν τοὺς γάμους Ἐσθὴρ, καὶ ἄφεςιν ἐποίησεν τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ¹⁹ ὁ δὲ Μαρδο- ¹⁹ χαῖος ἐθεράπευεν ἐν τῇ αὐλῇ. ²⁰ ἡ δὲ Ἐσθὴρ οὐχ ὑπέδειξεν τὴν ²⁰ πατρίδα αὐτῆς· οὕτως γὰρ ἐνετειλατο αὐτῇ Μαρδοχαῖος, φοβεῖσθαι τὸν θεὸν καὶ ποιεῖν τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καθὼς ἦν μετ' αὐτοῦ· καὶ Ἐσθὴρ οὐ μετήλλαξεν τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς. ²¹ καὶ ἐλυπήθησαν οἱ ²¹ δύο εὐνούχοι τοῦ βασιλέως οἱ ἀρχισωματοφύλακες ὅτι προήχθη Μαρδοχαῖος, καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα. ²² καὶ ἐδηλώθη Μαρδοχαίῳ ὁ λόγος, καὶ ἐσήμανεν Ἐσθὴρ, καὶ αὐτὴ ²² ἐνεφάνισεν τῷ βασιλεῖ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. ²³ ὁ δὲ βασιλεὺς ἤτασεν ²³ τοὺς δύο εὐνούχους καὶ ἐκρέμασεν αὐτούς· καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς καταχωρίσαι εἰς μνημόσυνον ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ ὑπὲρ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου ἐν ἑγκωμίῳ.

¹ Μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόξασεν ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Ἀμὰν Ἀμαδά- I III

ΝΑ 13 αυτω] αυτη Ν^{c.a} αυτη] Α 14 ου Γαι ο ευνουχος] ου Γαιος ευν. Ν* ουσας (sic ut vid sas superscr) Γαι ο ευν. Ν^{c.a} | ου Τε ο ευν. Α | ονομαστι Α 15 om της θυγατρος...Μαρδοχαιου Ν* (hab Ν^{c.a} mg) | της θυγατρος] om της Α | Αμειναδαβ Ν^{c.a} Α | Μαρδοχου Ν^{c.a} | εισελθειν] pr του Ν pr εν τω Α | ων] + αυτη ΝΑ | ενετειλατο] ελεγεν Ν^{c.a} mg Α | ο φυλαξ] om ο Ν* (hab Ν^{c.a} vid) om ο φυλαξ Α | παρα] ενωπιον Α | om παντων Α 16 Αρταξερεην] pr τον ΝΑ | δωδεκατω] δεκατω Ν^{c.a} | Αδαρ] Αδωρ Ν* Τηβηθ Ν^{c.a} 17 om αυτη Ν | γυναικιον Ν (γυνεκ.) Α + αυτη Ν^{mg} 18 επι] εφ Α | εποιησε 2° Ν 19 εθεραπευσεν Α 20 ουτω Ν* (-τως Ν^{c.a}) | Μαρδοχαιος] pr ο Α | μετ αυτου] παρ αυτω Ν^{c.a} | ου μετηλλαξεν] ουκ ηλλαξεν Α 21 ελυπηθησαν] + Βαγαθαν και Θαρας Ν^{c.a} mg sup | Μαρδοχαιος] pr ο Α 22 ο λογος] om ο Α | αυτη] η βασιλισσα Α | βασιλει] + Αρταξερεη Ν^{c.a} mg Α 23 ητασεν] ανητασεν Ν^{c.a} | om εν 2° Α III 1 om δε Α | Αρταξεξης Β^{vid} | Αμαν] Αναμ Α | Αμαδαθου] Αναμαθαδου Α

θον Βουγαίον, καὶ ὑψώσεν αὐτὸν καὶ ἐπρωτοβάθρει πάντων τῶν φίλων ^B
 2 αὐτοῦ. ² καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ αὐλῇ προσεκύνουν αὐτῷ, οὕτως γὰρ
 προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι· ὁ δὲ Μαρδοχαῖος οὐ προσεκύνει
 3 αὐτῷ. ³ καὶ ἐλάλησαν οἱ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως τῷ Μαρδοχαίῳ
 4 Μαρδοχαίε, τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα; ⁴ καθ' ἐκάσ-
 την ἡμέραν ἐλάλουν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῶν· καὶ ὑπέδειξαν
 τῷ Ἀμάν Μαρδοχαῖον τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις ἀντιτασσόμενον· καὶ
 5 ὑπέδειξεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν. ⁵ καὶ ἐπιγνούς
 6 Ἀμάν ὅτι οὐ προσκυνεῖ αὐτῷ Μαρδοχαῖος, ἐθυμώθη σφόδρα, ⁶ καὶ
 ἐβουλεύσατο ἀφανίσει πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν
 7 Ἰουδαίους. ⁷ καὶ ἐποίησεν ψήφισμα ἐν ᾗτι δωδεκάτῳ τῆς βασιλείας
 Ἀρταξέρξου, καὶ ἔβαλεν κλήρους ἡμέραν ἐξ ἡμέρας καὶ μῆνα ἐκ
 μηνὸς ὥστε ἀπολέσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου, καὶ ἔπescen
 8 ὁ κληρὸς εἰς τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς ὅς ἐστιν Ἀδάρ. ⁸ καὶ
 ἐλάλησεν πρὸς τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην λέγων Ὑπάρχει ἔθνος
 διεσπαρμένον ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ σου, οἱ δὲ νόμοι
 αὐτῶν ἑξαλλοὶ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, τῶν δὲ νόμων τοῦ βασιλέως
 9 παρακούουσιν, καὶ οὐ συμφέρει τῷ βασιλεῖ εἶσθαι αὐτούς. ⁹ εἰ δοκεῖ
 τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω ἀπολέσαι αὐτούς, καὶ γὰρ διαγράψω εἰς τὸ
 10 γαζοφυλάκιον τοῦ βασιλέως ἀργυρίουν τάλαντα μύρια. ¹⁰ καὶ περιε-
 λόμενος ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ἔδωκεν εἰς χεῖρα τῷ Ἀμάν,
 11 σφραγίσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων κατὰ τῶν Ἰουδαίων. ¹¹ καὶ εἶπεν
 ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν Τὸ μὲν ἀργύριον ἔχε, τῷ δὲ ἔθνει χρῶ ὡς βούλει.
 12 ¹² καὶ ἐκλήθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ βασιλέως μηνὶ πρώτῳ τῇ τρισκαι-

2 αὐλῃ]+ του βασιλεως N^{c.a} | αὐτῳ I^o Αμάν Α | προσεταξεν] επεταξεν Α | ΝΑ
 ποιησαι ο βασιλεως Ν | om ου Α 4 ελαλουν] ελεγον N^{c.a} Α | υπηκουσε
 N^{c.a} Α | υπεδειξαν] υπεδιξεν N* (-ξαν N^{c.a}) | τοις του βασ. λογοις αντιτασσο-
 μενον] μη υπακουοντα τοις του βασ. λογοις Α | και υπεδειξεν] υπεδ. γαρ Α
 5 επιγνους] επεγνω Α | ου]+ Μαρδοχαιος N^{c.a} mg (vid) | om Μαρδοχαιος Ν |
 εθυμωθη] και εθυμ. Αμάν Α 6 εβουλευσατο]+ Αμάν N^{c.a} 7 και εποι-
 ησεν... Αρταξερξου] ετους δωδεκατου βασιλευοντος Αρτ. ψηφ. εποηισεν Α | ψη-
 φισμα]+ εν τῳ μηνι τῳ πρωτῳ αὐτος ο μην Νισαν: N^{c.a} (mg) | εβαλεν] ελαβεν
 Α | om ημεραν εξ Α | τεσσαρισκαιδεκ. Β^{ab} | os] ο Ν 8 διεσπαρμενον] ενδιε-
 σπαρμ. (? εν διεσπ.) N^{c.a} | σου] αυτων Ν* (σου N^{c.a}) | τῳ βασιλει ου συμφερεи Α
 9 ει δοκει] ει ουν δοκει N^{c.a} vid ει δ. ουν Α | απολεσαι αυτους] αυτους απολεσαι
 Ν απολεσθαι Α | διαγραψω] παραστησω επι χειρας] των ποιουντων τα εργα
 εισ[αγαγειν N^{c.a} mg 10 om ο βασιλεως Ν* vid (hab Νⁱ mg) | τον δακτυ-
 λιον]+ αυτου Α | εδωκεν εις χειρα] om εις χ. Ν* εις χειρας εδωκεν N^{c.a} εδωκεν
 εις χειρας Α | τῳ Αμάν] om τῳ Α 11 βουλει] saltem β sup ras Β^{ab}
 12 γραμματις Ν* (-τεις N^{c.a}) | πρωτῳ]+ αὐτος ο μην Νισαν γ Ν^{c.a} mg inf | τῇ
 τρισκαιδεκατῇ]+ ημερα αυτου N^{c.a} mg

Β δεκάτη, καὶ ἔγραψαν ὡς ἐπέταξεν Ἀμὰν τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσιν κατὰ πᾶσαν χώραν ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ταῖς ἑκατὸν εἴκοσι ἐπτὰ χώραις, τοῖς τε ἄρχουσι τῶν ἐθνῶν κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν, δι' Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. ¹³ καὶ ἀπεστάλη διὰ ¹³ βιβλιαφόρων εἰς τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν, ἀφανίσαι τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μηνὸς δωδεκάτου, ὅς ἐστιν Ἀδάρ, καὶ διαρπάσαι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν. ¹ Τῆς δὲ ἐπιστολῆς ἐστὶν τὸ ¹ Β (XIII) ἀντίγραφον τόδε Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εἴκοσι ἐπτὰ χωρῶν ἄρχουσι καὶ τοπάρχαις ὑποτεταγμένοις τάδε γράφει. ² πολλῶν ἐπάρξας ἐθνῶν καὶ ² πάσης ἐπικρατήσας οἰκουμένης, ἐβουλήθην, μὴ τῷ θράσει τῆς ἐξουσίας ἐπαιρόμενος ἐπιεικέστερον δὲ καὶ μετὰ ἡπιότητος αἰεὶ διεξάγων, τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων ἀκυμάτους διὰ παντὸς καταστήσαι βίους, τὴν τε βασιλείαν ἡμερον καὶ πορευτὴν μέχρι περάτων παρεξόμενος ἀνανεώσασθαι τε τὴν ποθουμένην τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις εἰρήνην. ³ πυθομένου δέ μου τῶν συμβούλων πῶς ἂν ἀχθείη τοῦτο ἐπὶ πέρας, ³ σωφροσύνη παρ' ἡμῖν διενέγκας καὶ ἐν τῇ εὐνοίᾳ ἀπαρallάκτως καὶ βεβαίᾳ πίστει ἀποδεδιγμένος καὶ δεύτερον τῶν βασιλείων γέρας ἀπεννηγεμένος Ἀμὰν ⁴ ἐπέδειξεν ἡμῖν, ἐν πάσαις ταῖς κατὰ τὴν ⁴ οἰκουμένην φυλαῖς ἀναμεμίχθαι δυσμενῇ λαόν τινα, τοῖς νόμοις ἀντίθετον πρὸς πᾶν ἔθνος, τὰ τε τῶν βασιλέων παραπέμποντας διηνεκῶς προστάγματα, πρὸς τὸ μὴ κατατίθεσθαι τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνομένην ἀμέμπτως συναρχίαν. ⁵ διελιγφότες οὖν τότε τὸ ⁵

ΝΑ 12 εγραψαν] εγραψεν Ν εγραφησαν Α | επεταξεν] προσεταξεν Α | αρχουσιν κατα] αρχουσιν κα sup ras A^a | αρχουσι (10) Ν | χωραν] +ς χωραν Ν^{c.a} | Ινδικης] pr της Α | ταις εκατον] om ταις Α | επτα] pr και Α | αυτων] εαυτων Ν^{c.a} | λεξιν δι sup ras A^a | λεξιν ΒΝ^{c.b} Α] ληξιν Ν^{c.a} | Αταρξερξου Α* 13 βιβλιοφορων Ν^{c.a} | Αρταρξερξου Α | βασιλιαν Ν | Ιουδαιων] + απο νεανισκου Ν^{c.a} (mg) | ος] ο Ν | τα υπαρχοντα] pr ς Ν^{c.a} Β 1 επιστολης] π sup ras A^a | το αντιγραφον] om το Ν* (superscr Ν^{c.a}) | Αρταρξερξης Α* (ras ρ Α') | επτα] pr και Α 1—2 και τοπαρχαις... υποτεταγμενων ακυ sup ras et infr lineas A^a (om και πασης... επαιρομενος Α*vid) 2 οικουμενης] pr της Α^a | επαιρομενος επιεικεστερον δε] επιεικ. επαιρ. Α^a | ηπιότητος] πραοτήτος Ν^{c.a} | πιοτήτος Α | ακυμαντους Β^b | ημερον] ημερον Α | μεχρι] αχρι Α | τοις πασιν] παρα π. Α 3 πυθομενου] πυνθανομενου Ν^{c.a} Α | σωφροσυνη παρ ημιν] σωφροσυνης ο παρ υμιν Α | βεβαια αποδεδ. πιστει Ν | αποδεδειγμενος Β^{ab} (vid) Α | βασιλειων Ν* (-λειων Ν^{c.a}) Α | απεννηγεμενος] απενεγκαμενος Α 4 επεδειξεν (-διξ. Ν)] υπεδ. Ν^{c.a} Α | om εν πασαις Ν* (hab Ν^{c.a} mg) | ανεμεμιχθε Ν* (αναμεμ. Ν^{c.a}) | αντιθετον] αντιτυπον ΝΑ | παραπεμποντες Ν* (-τας Ν^{c.a}) | προσταγματα Β*vid] διαταγματα Β^{ab} (δια sup ras) ΝΑ | κα|κατευθυνομενην Α | συναρχειαν ΝΑ 5 το εθνος] om το Α

- ἔθνος μονώτατον ἐν ἀντιπαραγωγῇ παντὶ διὰ παντὸς ἀνθρώπῳ B
 κείμενον, διαγωγὴν νόμων ξενίζουσαν παραλλάσσον, καὶ δυσνοοῦν
 τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν τὰ χερίστα συντελοῦν κακὰ καὶ πρὸς τὸ
 6 μὴ τὴν βασιλείαν εὐσταθίας τυγχάνειν. ὁ προστετάχαμεν οὖν τοὺς
 σημαινομένους ὑμῖν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ὑπὸ Ἀμὰν τοῦ τεταγμένου
 ἐπὶ τῶν πραγμάτων καὶ δευτέρου πατρὸς ἡμῶν, πάντας σὺν γυναιξὶ
 καὶ τέκνοις ἀπολέσαι ὀλορριζεῖ ταῖς τῶν ἐχθρῶν μαχαίραις ἀνευ
 παντὸς οἴκτου καὶ φειδοῦς τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου
 7 μηνὸς Ἀδὰρ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅπως οἱ πάλοι καὶ νῦν δυσμενεῖς
 ἐν ἡμέρᾳ μᾶ βιαίως εἰς τὸν ἄδην κατελθόντες εἰς τὸν μετέπειτα
 χρόνον εὐσταθῇ καὶ ἀτάραχα παρέχωσιν ἡμῖν διὰ τέλους τὰ πρά-
 III 14 γματα. ¹⁴τὰ δὲ ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν ἐξετίθετο κατὰ χώραν
 καὶ προστετάγῃ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐτοιμοὺς εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν
 15 ταύτην. ¹⁵ἐσπεύδeto δὲ τὸ πρᾶγμα καὶ εἰς Σουσαν· ὁ δὲ βασιλεὺς
 καὶ Ἀμὰν ἐκωθωνίζοντο, ἐταράσσeto δὲ ἡ πόλις.
- IV 1 ¹Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐπιγνοὺς τὸ συντελούμενον διέρρηξεν τὰ ἱμά-
 τια ἑαυτοῦ, καὶ ἐνεδύσατο σάκκον καὶ κατεπάσατο σποδόν, καὶ ἐκπη-
 δήσας διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως ἐβόα φωνῇ μεγάλῃ Αἴρεται ἔθνος
 2 μηδὲν ἡδικηκός. ²καὶ ἦλθεν ἕως τῆς πύλης τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη·
 οὐ γὰρ ἦν ἐξὸν αὐτῷ εἰσελθεῖν εἰς τὴν αὐλὴν σάκκον ἔχοντι καὶ
 3 σποδόν. ³καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ οὗ ἐξετίθετο τὰ γράμματα κραυγῇ
 καὶ κοπετὸς καὶ πένθος μέγα τοῖς Ἰουδαίοις, σάκκον καὶ σποδόν
 4 ἔστρωσαν ἑαυτοῖς. ⁴καὶ εἰσηλθὼν αἱ ἄβραι καὶ οἱ εὐνοῦχοι τῆς βασι-

5 ἐν ἀντιπαραγωγῇ B^N* c.b (vid) A] ἐναντία παραγωγῇ B^{c.a} | ἀνθρώπων B^{*} NA
 (-πω B^{c.a}) ἀνὸν A | κεινουμένον B^{*} (κειμενον B[?]) | ξενίζουσα B^{*} (-σαν B^{c.a})
 pr ras I lit A | παραλλάσσον (παράλασσον B^{*} παραλλ. B^b vid)] παραλλάσσω
 B^{*} παραλλαξίν B^{c.a} A | δυσνοη B^b (δυσνη) A | πρᾶγμα B^{*} (πραγμασιν B^{c.a}) |
 χειρίστα] χειραίστα B^{*} (χειρίστα B[?]) χειρίστα A^{vid} | om και 2^ο B^{*} (superscr
 5 B[?]) | ευσταθείας B^{ab} (vid) 6 om ουν B^{c.a} | πραγμάτων] πραγμ. sup ras
 et in mg B^{ab} (ταγμ. B^{*} fort) | παντα B^{*} (-tas B^{c.a}) | γυναιξίν A | ολορριζεῖ
 NA | ἐχθρῶν] ἐθνῶν A | μαχαίραις] μαχαῖς A | οἰκτρον B^{*} (-του B^{c.a}) | φιδῶ
 B^{*} (φιδους B^{c.a}) | τεσσαρισκαίδεκ. B^{ab} | om δωδεκατου B^{*} (hab B^{c.a} mg)
 7 βια βιαιως B^{*} (om βια B[?]) | om εις 1^ο B^{c.a} A | αταραχον B^{*} (-χα B^{c.a}) |
 παρεχουσιν A | πρᾶγματα] προσταγματα A III 14 χωραν] + κ χωραν
 B^{c.a} | πασι τοις ἐθνεσιν] τοις ἐθνεσιν πασιν A 15 εις Σουσαν] εν Σουσοις
 A | ἐκωθωνίζοντο] adnot ἐμεθύσκοντω (sic)· κῶθων γὰρ· εἰδος ποτηρίου B^a mg inf
 IV 1 εαυτου] αυτου NA | πλατίας B^{*} | αιρεται (-τε A)] ερειται B^{*} (ερεται
 B[?]) | ηδικηκος] + πικρα B^{c.a} (mg) 2 πυλης] αυλης A | αυτω εξον A | αυλην]
 πυλην B^{c.a} mg | εχοντα A 3 χωρα] + κ τοπω B^{c.a} (mg) | τα γραμματα]
 incepto το B^{*} το προσταγμα του βασιλεως B^{c.a} mg | κοπετος] + ην A | σακκον]
 pr και A | εστρωσαν] υπεστρωσαν B^{c.a} 4 εισηλθοσαν B^{*}

Β λίσσης καὶ ἀγγέλειαν αὐτῇ· καὶ ἐταράχθη ἀκούσασα τὸ γεγονός, καὶ ἀπέστειλεν στολίσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ ἀφελῆσθαι αὐτοῦ τὸν σάκκον· ὁ δὲ οὐκ ἐπέισθη. ⁵ ἡ δὲ Ἑσθήρ προσεκαλέσατο Ἀχραθαῖον ⁵ τὸν ἐννοῦχον αὐτῆς, ὃς παριστῆκει αὐτῇ, καὶ ἀπέστειλεν μαθεῖν αὐτῇ παρὰ τοῦ Μαρδοχαίου τὸ ἀκριβές. ⁷ ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ὑπέδειξεν αὐτῷ ⁷ τὸ γεγονός καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἣν ἐπηγγείλατο Ἀμὴν τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν γάζαν μυρίων ταλάντων, ἵνα ἀπολέσῃ τοὺς Ἰουδαίους. ⁸ καὶ τὸ ⁸ ἀντίγραφον τὸ ἐν Σούσοις ἐκτεθὲν ὑπὲρ τοῦ ἀπολέσθαι αὐτοὺς ἔδωκεν αὐτῷ δεῖξαι τῇ Ἑσθήρ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐντειλασθαι αὐτῇ εἰσελθούσῃ παραιτησασθαι τὸν βασιλέα καὶ ἀξιῶσαι αὐτὸν περὶ τοῦ λαοῦ, μνησθεῖσα ἡμερῶν ταπεινώσεώς σου ὡς ἐτράφης ἐν χειρὶ μου, διότι Ἀμὴν ὁ δευτερεύων τῷ βασιλεῖ ἐλάλησεν καθ' ἡμῶν εἰς θάνατον· ἐπικάλεσαι τὸν κύριον καὶ λάλησον τῷ βασιλεῖ περὶ ἡμῶν καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ θανάτου. ⁹ εἰσελθὼν δὲ ὁ Ἀχραθαῖος ἐλάλησεν αὐτῇ πάντας τοὺς ⁹ λόγους τούτους. ¹⁰ εἶπεν δὲ Ἑσθήρ πρὸς Ἀχραθαῖον Πορεύθητι πρὸς ¹⁰ Μαρδοχαῖον καὶ εἰπὸν ¹¹ ὅτι Τὰ ἔθνη πάντα τῆς βασιλείας γινώσκει, ¹¹ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἡ γυνὴ ὃς εἰσελεύσεται πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν ἄκλητος, οὐκ ἔστιν αὐτῷ σωτηρία· πλὴν ὃ ἐκτείνει ὁ βασιλεὺς τὴν χρυσὴν ῥάβδον, οὗτος σωθήσεται· καὶ γὰρ οὐ κέκλημαι εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, εἰσὶν αὐταὶ ἡμέραι τριάκοντα. ¹² καὶ ἀπήγγειλεν Ἀχραθαῖος Μαρδοχαίῳ πάντας τοὺς λόγους Ἑσθήρ. ¹² ¹³ καὶ εἶπεν Μαρδοχαῖος πρὸς Ἀχραθαῖον Πορεύθητι καὶ εἰπὸν αὐτῇ ¹³ Ἑσθήρ, μὴ εἴπῃς σεαυτῇ ὅτι σωθήσῃ μόνη ἐν τῇ βασιλείᾳ παρὰ πάντας τοὺς Ἰουδαίους· ¹⁴ ὥς ὅτι ἐὰν παρακούσῃς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, ¹⁴

ΝΑ 4 γενος Ν* (γεγονος Ν^{c.a}) | τον Μαρδοχαιον] om τον Α | αυτου] pr απ Ν^{c.a} | επεισθη (επισθη Ν*)] ετιθει Ν^{c.a} ετιθη Α 5 Αχραθεον Α | παρεισθηκει Β^a (vid) Α | αυτη 2° Β Ν* c.b] αυτον Ν^{c.a} Α | το ακριβες] + eis την πλατειαν της πολεως η εστιν κατα προσωπον της πυλης της πολεως Ν^{c.a} mg + επι την πλατειαν προς τη (τη Α* τα sup ras Α^a) βασιλεια (sic) Α 7 το γεγονός] pr συνπαν Ν^{c.a} mg | επαγγελιαν] + του αργυριου Ν^{c.a} mg | τω βασιλει...ταλαντων] παραστησαι εις την γαζαν τω βασιλει ταλαντων μυριων Ν^{c.a} | την γαζαν] om την Α | ταλαντων μυριων Α 8 αντιγραφον] adnot γραμμα το (ras το Ν^{c.b}) του δογματος Ν^{c.a} mg inf | το εν] om το Α | εισελθουσας Α | λαου] + και της πατριδος Ν^{c.a} mg Α | μνησθαισα] μνησθις αφ Ν* (μνησθισα Ν^{c.a}) | ετραφης] εστραφης Α | διοτι] δια τι Α | δευτερων Ν* (-ρευων Ν^{c.a}) | τον κυριον] κν Α 9 ο Αχθραθαίος Ν* (Αχραθ. Νⁱ) Αχθραθαίος Α | αυτη] Εσθρη Ν* Α τη Εσθ. Ν^{c.a} 11 παντα τα εθνη Α | βασιλειας] + κ λαος επαρχιων του βασιλεως Ν^{c.a} mg | γινωσκει Α | η] και Α | εσωτεραν] εντοτεραν Α | ω] σ vel fort ε incep Ν* vid | εκτεινει] + αυτω Ν^{c.a} | ουτος] αυτος Α | καγω] και εγω Α | ου κεκλημαι] ουκ εκληρωθην Α | ελθειν Ν* (εισελθ. Ν^{c.a}) 12 Αρχαθαίος Α 13 om προς Αχραθαίον Α | Αχθραθαίον Ν | σωθηση] σωθησομαι Ν^{c.a} Α | παρα] υπερ Α 14 om ως Α | παρακουσης] pr παρακουσα Ν^{c.a} mg

- ἄλλοθεν βοήθεια καὶ σκέπη ἔσται τοῖς Ἰουδαίοις· σὺ δὲ καὶ ὁ οἶκος
 τοῦ πατρός σου ἀπολείσθῃ. καὶ τίς οἶδεν εἰ εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον
 15 ἐβασίλευσας; 15 καὶ ἐξαπέστειλεν Ἐσθήρ τὸν ἡκοντα πρὸς αὐτὴν
 16 πρὸς Μαρδοχαῖον λέγουσα 16 Βαδίσας ἐκκλησίασον τοὺς Ἰουδαίους
 τοὺς ἐν Σούσοις, καὶ νηστεύσατε ἐπ' ἐμοί, καὶ μὴ φάγητε μηδὲ
 πίητε ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς νύκτα καὶ ἡμέραν· καγὼ δὲ καὶ αἱ ἀβραι
 μου ἀσιτήσομεν· καὶ τότε εἰσελεύσομαι πρὸς τὸν βασιλέα παρὰ τὸν
 17 νόμον, ἐὰν καὶ ἀπολέσθαι με ᾔ. 17 Καὶ βαδίσας Μαρδοχαῖος
 (XIII) (8) C 1 ἐποίησεν ὅσα ἐνετειλάτο αὐτῷ Ἐσθήρ· 1 καὶ ἐδεήθη Κυρίου,
 (9) 2 μνημονεύων πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, 2 καὶ εἶπεν Κύριε, κύριε
 βασιλεῦ πάντων κρατῶν, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ σου τὸ πᾶν ἐστίν,
 (10) 3 Ἰσραὴλ· 3 ὅτι σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ πᾶν
 (11) 4 θαυμαζόμενον ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν, 4 καὶ κύριος εἰ πάντων, καὶ
 (12) 5 οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιτάξεται σοι τῷ κυρίῳ· 5 σὺ πάντα γινώσκεις,
 σὺ οἶδας, Κύριε, ὅτι οὐκ ἐν ὕβρει οὐδὲ ἐν ὑπερηφανίᾳ οὐδὲ ἐν
 φιλοδοξίᾳ ἐποίησα τοῦτο, τὸ μὴ προσκυνεῖν τὸν ὑπερήφανον
 (13) 6 Ἀμάν. 6 ὅτι ἠυδόκουν φιλεῖν πέλματα ποδῶν αὐτοῦ πρὸς σω-
 (14) 7 τηρίαν Ἰσραὴλ, 7 ἀλλὰ ἐποίησα τοῦτο ἵνα μὴ θῶ δόξαν ἀνθρώ-
 που ὑπεράνω δόξης θεοῦ· καὶ οὐ προσκυνήσω οὐδένα πλὴν
 (15) 8 σοῦ τοῦ κυρίου μου, καὶ οὐ ποιήσω αὐτὰ ἐν ὑπερηφανίᾳ. 8 καὶ
 νῦν, Κύριε ὁ θεὸς ὁ βασιλεὺς ὁ θεὸς Ἀβραάμ, φέισαι τοῦ λαοῦ
 σου, ὅτι ἐπιβλέπουσιν ἡμῖν εἰς καταφθοράν καὶ ἐπεθύμησαν
 (16) 9 ἀπολέσαι τὴν ἐξ ἀρχῆς κληρονομίαν σου· 9 μὴ ὑπερίδῃς τὴν
 (17) 10 μερίδα σου ἣν σεαυτῷ ἐλυτρώσω ἐκ γῆς Αἰγύπτου· 10 ἐπά-
 κουσιν τῆς δεισιμασίας μου καὶ ἰδύσθητι τῷ κλήρῳ σου, καὶ
 στρέψον τὸ πένθος ἡμῶν εἰς εὐχίαν, ἵνα ζῶντες ὑμνῶμέν
 σου τὸ ὄνομα, Κύριε, καὶ μὴ ἀφανίσῃς στόμα αἰνούντων σοι.

14 αλλοθεν] + δε Α | ει] η Ν om Α 15 εξαπεστειλεν Εσθηρ] ειπεν Εσθηρ ΝΑ
 εξαποστειλαι παλι Α | ηκοντα] εικοτα Ν* (ηκοντα Ν^{c.a}) | om προς αυτην Α
 16 εκκλησιασων] + μοι παντας Ν^{c.a} | Ιουδαιους] pr ανδρας Ν* (om ανδρ. Ν^{c.a}) |
 επι] εφ Α | καγω] και εγω Α | ασιτησομεν] + ουτως Ν^{c.a} | με η ΒΝΑ^{vid}
 17 οσα] pr κατα παντα Ν^{c.a} mg inf C 1 εδεηθη] pr Μαρδοχαιος Ν^{c.a} (-χαος)
 Α | Κυριον bis] pr του Ν^{c.a} 2 Κυριε ιο] + θε Α | παντων κρατων] παντοκρα-
 τωρ Ν^{c.a} | om και ουκ Ν* vid (hab Ν^{c.a} mg) 4 om και ιο Α | αντιστασεται
 Ν* (-ταξ. Ν^{c.a}) 5 γινωσκεις Α 6 ευδοκουν ΝΑ 7 ανθρω-
 που] ανθρωπων Ν* (-πω Ν^{c.a}) | υπερανω Α | θεου] + μου Ν^{c.a} Α | ουθENA Α
 8 om ο θεος ιο ΝΑ | ο βασιλευς] βασιλευ Ν^{c.a} Α | απολεσαι] απολεσθαι Α
 9 υπεριδης Α 10 σου το ονομα] το ονομα σου Α | στομα] το αιμα Ν*
 (στ. Ν^{c.a}) το στομα Α

- B ¹¹ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐκέκραξαν ἐξ ἰσχύος αὐτῶν, ὅτι θάνατος ¹¹ (18)
αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν. ¹² Καὶ Ἑσθήρ ἡ βασίλισσα ¹² (1) (XIV)
κατέφυγεν ἐπὶ τὸν κύριον ἐν ἀγῶνι θανάτου κατείλημμένη, ¹³ καὶ ¹³ (2)
ἀφελομένη τὰ ἱμάτια τῆς δόξης αὐτῆς ἐνεδύσατο ἱμάτια στενο-
χωρίας καὶ πένθους, καὶ ἀντὶ τῶν ὑπερηφάνων ἡδυσμάτων
σποδοῦ καὶ κοπριῶν ἐπλησεν τὴν κεφαλὴν· καὶ τὸ σῶμα
ἐταπείνωσεν σφόδρα, καὶ πάντα τόπον κόσμον ἀγαλλιά-
ματος αὐτῆς ἐπλησε στρεπτῶν τριχῶν αὐτῆς· ¹⁴ καὶ ἐδεῖτο ¹⁴ (3)
Κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Κύριέ μου, ὁ βασιλεὺς ἡμῶν,
σὺ εἶ μόνος· βοήθησόν μοι τῇ μόνῃ καὶ μὴ ἐχούσῃ βοηθὸν εἰ
μὴ σέ, ¹⁵ ὅτι κίνδυνός μου ἐν χειρὶ μου. ¹⁶ ἐγὼ ἤκουον ἐκ ¹⁵ (4)
γενετῆς μου ἐν φυλῇ πατριᾶς μου, ὅτι σὺ, Κύριε, ἔλαβες τὸν ¹⁶ (5)
Ἰσραὴλ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ πάν-
των τῶν προγόνων αὐτῶν εἰς κληρονομίαν αἰώνιον, καὶ ἐποί-
ησας αὐτοῖς ὅσα ἐλάλησας. ¹⁷ καὶ νῦν ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου, ¹⁷ (6)
καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν· ¹⁸ ἀνθ' ὧν ¹⁸ (7)
ἐδοξάσαμεν τοὺς θεοὺς αὐτῶν. δίκαιος εἶ, Κύριε· ¹⁹ καὶ νῦν ¹⁹ (8)
οὐχ ἱκανώθησαν ἐν πικρασμῷ δουλείας ἡμῶν, ἀλλὰ ἔθηκαν τὰς
χεῖρας αὐτῶν, ²⁰ ἐξᾶραι ὀρισμὸν στόματός σου καὶ ἀφανίσαι κλη- ²⁰ (9)
ρονομίαν σου, καὶ ἐμφράξαι στόμα αἰνούντων σοι καὶ σβῆσαι
δόξαν οἴκου σου καὶ θυσιαστήριόν σου, ²¹ καὶ ἀνοῖξαι στόμα ²¹ (10)
ἐθνῶν εἰς ἀρετὰς ματαίων καὶ θαυμασθῆναι βασιλεῖα σάρκινον
εἰς αἰῶνα. ²² μὴ παραδῶς, Κύριε, τὸ σκῆπτρόν σου τοῖς μὴ ²² (11)
οὖσιν, καὶ μὴ καταγελασάτωσαν ἐν τῇ πτώσει ἡμῶν, ἀλλὰ
στρέψον τὴν βουλὴν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς· τὸν δὲ ἀρξάμενον
ἐφ' ἡμᾶς παραδειγμάτισον. ²³ μνήσθητι, Κύριε, γνώσθητι ἐν ²³ (12)
καιρῷ θλίψεως ἡμῶν, καὶ ἐμὲ θάρσυνον, βασιλεῦ τῶν θεῶν

NA 11 **ε**κεκραξαν] **ε**κραξεν NA **ε**κεκραξεν A | **θ**ανατος] pr o A 12 **θ**ανατου]
o sup ras A^a | **κα**τείλημμενη] **κα**τίλημμενη NA **κα**τηλιμμενη A 13 **κε**φαλην]
om B* vid (hab B^a (mg)) + **α**υτης NA | **σ**ωμα] + **α**υτης NA | **κ**οσμου **α**γαλλιαματος
... **α**υτης (2°)] **α**γαλλιαματος **α**υτης **κ**οσμου **ε**πληρωσεν **στ**ρεπτων **τρι**χων **α**ν sup
ras A^a | **ε**πλησεν NA 14 **ε**δεῖτο] **ε**δεετο A | **Κ**υριε] + o θς A 15 **χ**ειρι]
pr τη A 16 **ε**κ **γ**ενετης... **πα**τριας] **κ**ε του **π**ρς A | **ε**ν **φ**υλη] **ε**κ **φ**υλης
NA | **ε**λαλησας] + **α**υτοις NA 17 **και νυν** **ο**τι A | **η**μαρτομεν] **η**μαρτηκα-
μεν A 19 **ε**ν **π**ικρασμω] **τ**ω **π**ικρ. A | **δ**ουλιαν NA | **α**υτων] pr των **ει**δωλων
NA* pr αυτων **ε**πι **τ**ας **χ**ειρας των **ει**δ. NA^a mg 20 **ε**μφραξαι] **ε**νφραξῃ A |
στομα] **σ**τοματα NA | **α**ινουντων] **υ**μνουντων A | **σ**ου 4°] **σ**οι A 21 **α**νοιξαι
στομα] i 2° et σ sup ras A^a | **ε**θων **ε**ις α sup ras B¹ab 22 **σ**ου] + **κ**ε NA |
ουσι NA | **κα**ταγελασάτωσαν] **γ**ελασάτωσαν A | **α**υτων] **α**υτου NA* (-των NA^a) |
αυτους] **α**υτοις NA* (-τους NA^a) | **πα**ραδειγματισον B^{ab} A

- (13) 24 καὶ πάσης ἀρχῆς ἐπικρατῶν· ²⁴δὸς λόγον εὖρυθμον εἰς τὸ στόμα B
μου ἐνώπιον τοῦ λέοντος, καὶ μετὰθες τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς
μῖσος τοῦ πολεμοῦντος ἡμᾶς, εἰς συντέλειαν αὐτοῦ καὶ τῶν
(14) 25 ὁμονοούντων αὐτῷ· ²⁵ἡμᾶς δὲ ῥῦσαι ἐν χειρὶ σου, καὶ βοή-
θησόν μοι τῇ μόνῃ καὶ μὴ ἐχούσῃ εἰ μὴ σέ, Κύριε. πάντων
(15) 26 γινώσιν ἔχεις, ²⁶καὶ οἶδας ὅτι ἐμίσησα δόξαν ἀνόμων, καὶ βδε-
(16) 27 λύσσομαι κοίτην ἀπεριτμήτων καὶ παντὸς ἀλλοτρίου. ²⁷σὺ
οἶδας τὴν ἀνάγκην μου, ὅτι βδελύσσομαι τὸ σημεῖον τῆς
ὑπερηφανίας μου ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ἐν ἡμέραις
ὀπτασίας μου· βδελύσσομαι αὐτὸ ὡς ῥάκος καταμηνίων, καὶ
(17) 28 οὐ φορῶ αὐτὸ ἐν ἡμέραις ἡσυχίας μου. ²⁸καὶ οὐκ ἔφαγεν ἡ
δούλη σου τράπεζαν Ἀμάν, καὶ οὐκ ἐδόξασα συμπόσιον βασι-
(18) 29 λέως, οὐδὲ ἔπιον οἶνον σπονδῶν· ²⁹καὶ οὐκ ἠψφράνθῃ ἡ δούλη
σου ἀφ' ἡμέρας μεταβολῆς μου μέχρι νῦν πλὴν ἐπὶ σοί, Κύριε
(19) 30 ὁ θεὸς Ἀβραάμ. ³⁰ὁ θεὸς ὁ ἰσχύων ἐπὶ πάντας, εἰσάκουσον
φωνῇν ἀπηλπισμένων καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν πονη-
ρευομένων, καὶ ῥῦσαί με ἐκ τοῦ φόβου μου.
- (XV) (4) D 1 ¹Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐπαύσατο προσευ-
χομένη, ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς θεραπείας καὶ περιεβάλετο
(5) 2 τὴν δόξαν αὐτῆς· ²καὶ γεννηθεῖσα ἐπιφανῆς, ἐπικαλεσαμένη
τὸν πάντων ἐπόπτην θεὸν καὶ σωτῆρα, παρέλαβεν τὰς δύο
(6) 3 ἄβρας, ³καὶ τῇ μὲν μιᾷ ἐπηρείδετο ὡς τρυφερευομένη, ⁴ἡ δὲ
(7) 4 ⁵ἐτέρα ἐπηκολούθει κουφίζουσα τὴν ἔνδυσιν αὐτῆς· ⁵καὶ αὐτὴ
(8) ἐρυθρίωσα ἀκμῇ κάλλους αὐτῆς, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἱλα-
ρὸν ὡς προσφιλές, ἡ δὲ καρδιά αὐτῆς ἀπεστενωμένη ἀπὸ τοῦ
(9) 6 φόβου. ⁶καὶ εἰσελθοῦσα πάσας τὰς θύρας κατέστη ἐνώπιον
τοῦ βασιλέως· καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασι-
λείας αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν στολὴν τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐνεδε-

23 αρχην N* (-χης N^{c.a}) 24 αυτου bis] αυτων N* (-του N^{c.a}) 25 εχου- NA
ση]+βοηθον A | σε| κε· B* fort σε·| κε B¹ 26—27 om κοιτην...βδελυσσο-
μαι (2°) A 27 το σημειον] pr κοιτην απεριτμητω| N* (unc incl N¹) | om μου
2° A | ημερα A | καταμηνιαιων N | φορω] φ sup ras A^a (χορ. A* vid) | αυτο 2°
o sup ras A^a 28 επινον N 29 ευφρανθη NA | om μου N* (superscr
N^{c.a}) 30 φωνης N^{c.a} A | αφηλπισμενων N | με] η insep N* (improb η N¹)
D 1 θεραπιας NA 2 γεννηθεισα] εγενηθη N* (γενηθ. N^{c.a}) | παρελαβεν]
παρελαβετο N | τας δυο] om τας NA 3 επηρειδετο (επηριδ. N) επερειδετο
Ba^{1b} A (επεριδ.) 4 επηκολουθει] θ ex δ fec ut vid A¹ | κουφισα N*
(-φιζουσα N¹) 5 ακμη] pr ws N* pr εν N^{c.a} | ιλαρον αυτης N | προφιλες N*
(προσφ. N^{c.a}) 6 om πασας N* (hab N^{c.a}) | κατεστη] εστη N^{c.a} A | ενωπιον]
κατενωπιον N^{c.a} | βασιλιας N | πασαν στολην] πασαν την στ. N^{c.a} την στ. A |
επιφανιας NA | ενεδεδυκει N*] εν|δυκει B* (ενε|δυκει B¹) ενδεδυκει N^{c.a} A

Β δούκει, ὅλος διὰ χρυσοῦ καὶ λίθων πολυτελῶν, καὶ ἦν φοβερός σφόδρα. ⁷καὶ ἄρας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πεπυρωμένον δόξῃ ἐν ⁷ (10) ἀκμῇ θυμοῦ ἔβλεψεν· καὶ ἔπescen ἡ βασιλίσσα καὶ μετέβαλεν τὸ χρώμα αὐτῆς ἐν ἐκλύσει, καὶ κατεπέκνυσεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς ἄβρας τῆς προπορευομένης. ⁸καὶ μετέβαλεν ὁ θεὸς ⁸ (11) τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως εἰς πραύτητα, καὶ ἀγωνιάσας ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ μέχρις οὗ κατέστη, καὶ παρεκάλει αὐτὴν λόγοις εἰρηνικοῖς ⁹καὶ εἶπεν αὐτῇ Τί ἐστίν, Ἐσθῆρ; ἐγὼ ὁ ἀδελ- ⁹ (12) φός σου, θάρσει, ¹⁰οὐ μὴ ἀποθάνῃς· ὅτι κοινὸν τὸ πρόσταγμα ¹⁰ (13) ἡμῶν ἐστίν· ¹¹πρόσελθε. ¹²καὶ ἄρας τὴν χρυσῆν ῥάβδον ἐπέ- ¹¹ (14) ¹² (15) θηκεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς, καὶ ἡσπάσατο αὐτὴν καὶ εἶπεν Δάλησόν μοι. ¹³καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰδὼν σε, κύριε, ὡς ἄγγελον ¹³ (16) θεοῦ, καὶ ἑταράχθη ἡ καρδιά μου ἀπὸ φόβου τῆς δόξης σου. ¹⁴ὅτι θαυμαστός εἶ, κύριε, καὶ τὸ πρόσωπόν σου χαρίτων ¹⁴ (17) μεστόν. ¹⁵ἐν δὲ τῷ διαλέγεσθαι αὐτὴν ἔπescen ἀπὸ ἐκλύσεως· ¹⁵ (18) ¹⁶καὶ ὁ βασιλεὺς ἑταράσσετο, καὶ πᾶσα ἡ θεραπεία αὐτοῦ πα- ¹⁶ (19) ρεκάλει αὐτὴν. ³καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Τί θέλεις, Ἐσθῆρ; καὶ τί ³ V σου ἐστίν τὸ ἀξίωμα; ἕως τοῦ ἡμίσιους τῆς βασιλείας μου, καὶ ἔσται σοι. ⁴εἶπεν δὲ Ἐσθῆρ Ἡμέρα μου ἐπίσημος σήμερόν ἐστιν· εἰ οὖν ⁴ δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, ἐλθάτω καὶ αὐτὸς καὶ Ἀμὰν εἰς τὴν δοχὴν ἣν ποιήσω σήμερον. ⁵καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Κατασπεύσατε Ἀμὰν ὅπως ⁵ ποιήσωμεν τὸν λόγον Ἐσθῆρ· καὶ παραγίνονται ἀμφότεροι εἰς τὴν δοχὴν ἣν εἶπεν Ἐσθῆρ. ⁶ἐν δὲ τῷ πότῳ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ⁶ Ἐσθῆρ Τί ἐστίν, βασιλίσσα Ἐσθῆρ; καὶ ἔσται ὅσα ἀξιοῖς. ⁷καὶ εἶπεν ⁷

ΝΑ 6 δια χρυσου] διαχρυσω Α 7 aras] om Ν* (hab Ν^{c.a} mg) ηεν Α | πεπυρωμενον] πεπληρωμενη Ν* πεπυρωμενος Ν^{c.a} | om δοξη Α | om εβλεψεν Ν* (hab Ν^{c.c} mg) Α | μετεβαλεν] μετεβαλετο Ν | κατεπεκνυσεν] επεκνυσεν Α | της κεφαλης Α | προπορευομενης] προσπορευομενης Ν + αυτης Ν^{c.a} Α 8 μετεβαλεν] μετελαβεν Ν* (μετεβ. Ν^{c.a}) | om αυτου Α | ανελαβεν] ανεβαλεν Α 12 αυτην] την Εσθηρ Α 13 ειπον Ν* (-πεν Ν^{c.a}) | om φοβου Α 15 εκλυσεως] + αυτης ΝΑ V 3 ειπεν] + αυτη Ν^{c.a} (mg) Α | Εσθηρ] + η βασιλίσσα Ν^{c.a} | βασιλιας Ν 4 μου] μοι Ν^{c.a} vid Α | σημερον επισημος Α | om εστιν Α | om οιν Ν | ελθετω Α | και αυτος] ο βασιλεus Ν^{c.a} mg Α 5 κατασπευσατω Α | Αμαν] πρ τον Ν^{c.a} | οπως ποιησωμεν (οπ. ποιησομεν Ν)] ποιησαι Α | παραγινονται] παρεγεινοντο Α | εις] επι Α 6 εν δε τω ποτω...Εσθηρ (1°)] και ειπεν ο βασιλεus προς Εσθηρ εν τω ποτω Α | ποτω] incept α Ν* vid + του οινου Ν^{c.a} 1mg (om τ. οιν. Ν^{c.b} fort) | βασιλίσσα Εσθηρ] Εσθηρ η βασ. Α + τι το αιτημα σου κ δοθη|σεται σοι κ τι το αξιωμα| σου εως του ημισιους της βασιλειας Ν^{c.a} mg | εσται] + σοι Ν^{c.a} Α 7 ειπεν] + Εσθηρ Α

8 Τὸ αἶτημά μου καὶ τὸ ἀξίωμα· ⁸εἰ εὗρον χάριν ἐνώπιον τοῦ Β βασιλέως, ἐλθάτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἔτι τὴν αὐριον εἰς τὴν
9 δοχὴν ἣν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ αὐριον ποιήσω τὰ αὐτά. ⁹Καὶ
ἐξῆλθεν ὁ Ἀμὰν ἀπὸ τοῦ βασιλέως ὑπερχαρῆς εὐφραυνόμενος· ἐν δὲ
τῷ ἰδεῖν Ἀμὰν Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ ἐθυμώθη σφόδρα.
10 ¹⁰καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰ ἴδια ἐκάλεσεν τοὺς φίλους καὶ Ζωσάραν τὴν
11 γυναῖκα αὐτοῦ, ¹¹καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸν πλοῦτον αὐτοῦ καὶ τὴν
δόξαν ἣν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ περιέθηκεν, καὶ ὡς ἐποίησεν αὐτὸν πρω-
12 τεύειν καὶ ἡγείσθαι τῆς βασιλείας. ¹²καὶ εἶπεν Ἀμὰν Οὐ κέκληκεν
ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα εἰς τὴν δοχὴν ἄλλ' ἢ ἐμέ·
13 καὶ εἰς τὴν αὐριον κέκλημαι. ¹³καὶ ταῦτά μοι οὐκ ἄρέσκει, ὅταν
14 ἴδω Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ. ¹⁴καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν
Ζωσάρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ φίλοι Κοπήτω σοι ξύλον πηχῶν πεν-
τήκοντα, ὄρθρου δὲ εἰπὸν τῷ βασιλεῖ καὶ κρεμασθήτω Μαρδοχαῖος
ἐπὶ τοῦ ξύλου· σὺ δὲ εἰσελθε εἰς τὴν δοχὴν σὺν τῷ βασιλεῖ καὶ
εὐφραίνου. καὶ ἤρρεσεν τὸ ῥῆμα τῷ Ἀμὰν, καὶ ἡτοιμάσθη τὸ ξύλον.

VI 1 ¹Ὁ δὲ κύριος ἀπέστειλε τὸν ὕπνον ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν
νύκτα ἐκείνην, καὶ εἶπεν τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν γράμματα
2 μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀναγινώσκειν αὐτῷ. *εὔρεν δὲ τὰ γράμματα
τὰ γραφέντα περὶ Μαρδοχαίου, ὡς ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν
δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτοὺς καὶ ζητῆσαι

7 αξίωμα]+μου ΝΑ 8 ενωπιον] εναντιον Α | βασιλεως]+ς ο (sic) επι τον ΝΑ
 βασιλεα αγαθον| δουναι το αιτημα μου ς ποιη|σαι το αξιωμα μου Ν^{c.a}mg inf | om
 ετι την Νⁱ επι την Α | om εις την δοχην...και αυριον (2°) Ν* hab εις την δ.
 ην ποιησω αυτοις την αυριον (τ. αυρ. sup ras Ν^{c.b}) Ν^{c.a}mg | αυριον 2°]+γαρ ΝΑ
 9 ο Αμαν] om ο Α + εν τη ημερα εκεινη Ν^{c.a}mg | ευφραινομενος]+τη καρδια
 Ν^{c.a} | ιδειν] ειδιν Ν | om Αμαν 2° Α | Μαρδοχαιον] pr τον Ν^{c.a}(mg) | αυλη]
 +του βασιλεως ς ουκ εξανεστη| ουδε ετρομησεν απ αυτου Ν^{c.a}mg sup | εθυμωθη]
 +Αμαν επι^ωΜαρδοχαῖ] Ν^{c.a}mg + Αμαν Α | σφοδρα]+και ενεκρατευσατο Αμαν
 Ν^{c.a}mg 10 εισελθων] εισηλθεν Α | εκαλεσεν] pr αποστειλας Ν^{c.a} pr και
 Α | Σωσαραν Α 11 αυτοις]+Αμαν Ν^{c.a} | αυτου]+ς το πληθος των υιων
 αυτου Ν^{c.a}mg | περιεθηκεν αυτω Α | πρωτευειν και] πρωτον Α | βασιλιας Ν
 12 om ειπεν Αμαν ου κεκληκεν Α | η βασιλισσα] pr Εσθρη Ν^{c.a}Α | ουθενα Α |
 δοχην αλλ η]+ην εποιησεν (partim sup ras αλλη ut vid) αλλ η Ν^{c.a} | κεκλημαι]
 pr εγω Ν +μετα του βασιλεως Ν^{c.a}mg κεκληκεν Α 13 οταν] επαν Ν* εν παῖτι
 χρονω οταν Ν^{c.a}mg | εν τη αυλη] τη αυλη Ν* καθημενον εν τη αυλη του βασι-
 λεως Ν^{c.a} 14 Σωσαρα Α | οι φιλοι] pr παντες Ν^{c.a}+ αυτου Ν^{c.a} (sup ras) |
 om σοι Α | ξυλον 1°]+υψηλον Ν^{c.a}(mg) VI 1 εισφερων Α | γραμματᾶ] pr
 τα Ν^{c.a}(mg) | μνημοσυνα]+λογων Ν^{c.a} | αναγνωσκειν Α | αυτω] αυτα ενωπιον
 του βασιλεως Ν^{c.a} 2 om τα γραφεντα Ν* (hab γραφεντα sine τα) Ν^{c.a}mg |
 απηγγειλεν] εν sup ras (-λαι Ν* vid) | περι 2°]+Βαγαθαν ς Θαρρας Ν^{c.a}mg |
 του βασιλεως] αυτου Α | αυτοις] αυτον Ν* (-τους Ν^{c.a}) | και ζητησαι επιβα-
 λειν] εν τω επιβαλειν αυτους Α

Β ἐπιβαλεῖν τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξει. ³εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς Τίνα δόξαν ³
 ἢ χάριν ἐποίησαμεν τῷ Μαρδοχαίῳ; καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασι-
 λέως Οὐκ ἐποίησας αὐτῷ οὐδέν. ⁴ἐν δὲ τῷ πυνθάνεσθαι τὸν βασιλέα ⁴
 περὶ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἰδοὺ Ἀμάν ἐν τῇ αὐλῇ· εἶπεν δὲ ὁ
 βασιλεὺς Τίς ἐν τῇ αὐλῇ; ὁ δὲ Ἀμάν εἰσηλθεν εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ
 κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον ἐπὶ τῷ ξύλῳ ᾧ ἡτοίμασεν. ⁵καὶ εἶπαν ⁵
 οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως Ἴδου Ἀμάν ἔστηκεν ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ
 εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καλέσατε αὐτόν. ⁶εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ ⁶
 Ἀμάν Τί ποιήσω τῷ ἀνθρώπῳ ὃν ἐγὼ θέλω δοξάσαι; εἶπεν δὲ ἐν
 ἑαυτῷ ὁ Ἀμάν Τίνα θέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι εἰ μὴ ἐμέ; ⁷εἶπεν δὲ ⁷
 πρὸς τὸν βασιλέα Ἀνθρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι, ⁸ἐνεγκά- ⁸
 τωσαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως στολὴν βυσσίνην ἣν ὁ βασιλεὺς
 περιβάλλεται, καὶ ἵππον ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει, ⁹καὶ δότω ⁹
 ἐνὶ τῶν φίλων τοῦ βασιλέως τῶν ἐνδόξων καὶ στολισάτω τὸν ἄν-
 θρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς ἀγαπᾷ, καὶ ἀναβιβασάτω αὐτόν ἐπὶ τὸν
 ἵππον, καὶ κηρυσσέτω διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως λέγων Οὕτως
 ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν ὁ βασιλεὺς δοξάζει. ¹⁰εἶπεν δὲ ὁ βασι- ¹⁰
 λεὺς τῷ Ἀμάν Καλῶς ἐλάλησας· οὕτως ποίησον τῷ Μαρδοχαίῳ τῷ
 Ἰουδαίῳ τῷ θεραπεύοντι ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μὴ παραπεσάτω σου λόγος
 ὡς ἐλάλησας. ¹¹ἔλαβεν δὲ Ἀμάν τὴν στολὴν καὶ τὸν ἵππον, καὶ ¹¹
 ἐστόλισεν τὸν Μαρδοχαῖον καὶ ἀνεβίβασεν αὐτόν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ
 διῆλθεν διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως καὶ ἐκήρυσεν λέγων Οὕτως
 ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι. ¹²ἐπέστρεψεν δὲ ¹²
 ὁ Μαρδοχαῖος εἰς τὴν αὐλήν· Ἀμάν δὲ ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια λυπού-
 μενος κατὰ κεφαλῆς. ¹³καὶ διηγῆσατο Ἀμάν τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ ¹³

NA 2 Ἀρταξέρξει N 3 Μαρδοχαίῳ]+περὶ τουτου N^{c.a} | εἶπαν] εἶπον A |
 οἱ διακονοι του βασιλεως] οἱ εκ της διακονιας A | ουθεν A 4 Μαρδοχαίου]
 pr του N | Ἀμαν 10°]+εισηλθε] N^{c.a}(mg) | αυλη 10°]+οικου του βασιλευς την εξω-
 τεραν (sic) N^{c.a}mg | om ειπεν...εισηλθεν N? | ητοιμασεν]+αυτω N^{c.a}(mg)
 5 εἶπαν] εἶπον NA | διακονοι] εκ της διακονιας A | βασιλεως]+προς αυτον
 N^{c.a}mg | αυτον]+κ εισηλθε] Ἀμαν N^{c.a}(mg) 6 ον] ω A | εν εαυτω] αυτω N |
 ο Ἀμαν] om ο NA+εν εαυτω N^{c.a}mg 7 δε]+Ἀμαν N^{c.a} | προς τον βασιλεα]
 τω βασιλει A 8 ενεγκατω A | om οι παιδες τον βασιλεως A | ην]+εν
 αυτη N^{c.a}mg | ον]+επ αυτω] N^{c.a}mg | επιβαινει]+κ δοθητω] διαδημα] βασιλει]as
 επι την] κεφαλην] αυτου κ δοθητω το ενδυμα κ ο ιππος εν] χειρι N^{c.a}mg
 9 om και δοτω ενι N^{c.a} | στολισατωσαν N^{c.a} | κηρυσσετω] κηρυσσεται N*-τωσαν
 N^{c.a} | πλατιας N 10 Ἀμαν]+ταχεως λαβε συν το ενδυμα κ] τον ιππον
 N^{c.a}mg inf | καλως N^{c.a} | ουτω N | ποιησον] ποιησομεν A | τω Μαρδο-
 χαίῳ] om τω N^{c.a}A | εν τη αυλη] ον ειπεν ο βασιλευς A | ων] pr εκ παντων
 N^{c.a} 11 om και εστολισεν...επι τον ιππον A | πλατιας N 12 αυλην]
 +του βασιλεως N^{c.a}(mg) | κατα κεφαλης] κατακεκαλυμμενος κεφαλην N^{c.a}
 13 Ἀμαν] απαντα N | αυτω]+Ἀμαν N

Ζωσάρα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς φίλοις· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ Β φίλοι καὶ ἡ γυνή· Εἰ ἐκ γένους Ἰουδαίων Μαρδοχαῖος, ἥρξαι ταπεινω-
σθαι ἐνώπιον αὐτοῦ, πεσὼν πεσῇ· οὐ μὴ δύνῃ αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὅτι
14 θεὸς ζῶν μετ' αὐτοῦ. ¹⁴ ἔτι αὐτῶν λαλούντων παραγίνονται οἱ εὐνοῦ-
χοι ἐπισπεύδοντες τὸν Ἀμάν ἐπὶ τὸν πότον ὃν ἡτοίμασεν Ἑσθέρ.

VII 1 Ἐισήλθεν δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμάν συνπιεῖν τῇ βασιλίσσῃ.
2 ἔειπεν δὲ ὁ βασιλεὺς Ἑσθέρ τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἐν τῷ πότῳ· Τί ἐστίν,
Ἑσθέρ βασιλίσσα, καὶ τί τὸ αἴτημά σου καὶ τί τὸ ἀξίωμά σου; καὶ
3 ἔστω σοι ἕως τοῦ ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. ³ καὶ ἀποκριθεῖσα
εἶπεν· Εἰ εὖρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, δοθῆτω ἡ ψυχὴ τῷ
4 αἰτήματί μου, καὶ ὁ λόγος μου τῷ ἀξιώματί μου. ⁴ ἐπράθην γὰρ
ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός μου εἰς ἀπωλίαν καὶ διαρπαγὴν καὶ δουλίαν,
ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ παρήκουσα·
5 οὐ γὰρ ἄξιός ἐστιν ὁ διάβολος τῆς αὐλῆς τοῦ βασιλέως. ⁵ εἶπεν δὲ ὁ
βασιλεὺς· Τίς οὗτος ὅστις ἐτόλμησεν ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο;
6 εἶπεν δὲ Ἑσθέρ· Ἄνθρωπος ἐχθρὸς Ἀμάν ὁ πονηρὸς οὗτος. Ἀμάν
7 δὲ ἐταράχθη ἀπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης. ⁷ ὁ δὲ βασιλεὺς
ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ συμποσίου εἰς τὸν κήπον· ὁ δὲ Ἀμάν παρητέιτο
8 τὴν βασιλίσσαν, ἥρα γὰρ ἑαυτὸν ἐν κακοῖς ὄντα. ⁸ ἐπέστρεψεν
δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ κήπου, Ἀμάν δὲ ἐπιπεπτόκει ἐπὶ τὴν κλίνην
ἀξιῶν τὴν βασιλίσσαν· εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς· Ὡστε καὶ τὴν γυναῖκα
βιάζῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου; Ἀμάν δὲ ἀκούσας διετράπη τῷ προσώπῳ.

13 Ζωσαρα Α | εἶπαν] εἶπον Α | οἱ φίλοι] + αὐτου Ν^{c.a} | γυνή] + αὐτου ΝΑ
Ζωσαρα: Ν^{c.a} mg | ἥρξαι] ου ἥρξω Ν^{c.a} | θεος ζων] ο θς ο ζ. Α 14 λαλουν-
των] + μετ αὐτου Ν^{c.a} mg | ευνουχοι] + του βασιλεως Ν^{c.a} (mg) | επισπευδοντες]
+ αγαγειν Ν^{c.a} (mg) | Αισθηρ Ν VII 1 συνπιειν Β^{*c} ΝΑ] συμπιειν Ββ^{†c?} |
βασιλίσση] + Εσθηρ Ν^{c.a} (mg) 2 εἶπεν δε] καὶ εἶπεν Α | om Εσθηρ 1° Α
τῇ δευτερα] pr και γε Ν^{c.a} | ποτω] + του οινου Ν^{c.a} | βασιλίσση] pr η Α | σου 1°]
+ γ δοθησεται σοι Ν^{c.a} mg | εστω] εσται Α 3 αποκριθεισα] + Εσθηρ η βασι-
λίσσα Ν^{c.a} mg sup | βασιλεως] + γ ει επι τον βασιλεα αγαθον Ν^{c.a} (mg) | δοθητω]
+ μοι Ν^{c.a} | ψυχη] + μου Ν^{c.a} (mg) | αιτηματι] αιματι Ν^{*} (αιτημ. Ν^{c.a}) | λογος]
λαος Ν^{c.a} | om μου 2° Ν^{*} (hab Ν^{c.a}) Α 4 απωλειαν Βab Α | om και διαρπα-
γην Α | δουλειαν Βab Α | παιδισκας] + επραθημεν Ν^{c.a} (mg) 5 βασιλεως]
+ Αρταξερξης τη Εσθηρ τη βασιλίσση Ν^{c.a} mg | ουτος] + εστιν Ν + γ ποιος εστιν
ουτος Ν^{c.a} mg | οστις] os Ν 6 εχθρος] pr επιβουλος γ Ν^{c.a} mg 7 εξανεστη]
+ εν οργη αυτου Ν^{c.a} (mg) | απο] εκ ΝΑ | κηπου] + τον συμφυτον Ν^{c.a} mg | παρη-
τειτο] εξανεστη και παρ. περι της ψυχης αυτου Ν^{c.a} | βασιλίσσαν] + Εσθηρ
Ν^{c.a} (mg) | εαυτον ΒΝ^{c.a}] αυτον Ν^{*} Α | οντα] + παρα του βασιλεως Ν^{c.a} 8 εκ]
απο Α | κηπου] + του συμφυτου εις τον οικον του ποτου του οινου Ν^{c.a} (mg) |
επιπεπτοκει] + και επεσεν Α | την βασιλίσσαν] αυτην Α | γυναικα] + μ Ν^{*}
(ras μ Ν^{c.a}) + μετ εμου Ν^{c.a} mg | βιαζη] εκβιαζη Α | om μου Ν[?] | Αμαν 2°]
pr ο λογος εξηλθεν εκ του στοματος του βασιλεως Ν^{c.a} (mg)

Β Ἐεῖπεν δὲ Βουγαθὰν εἰς τῶν εὐνούχων πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοῦ καὶ ξύ- 9
λον ἡτοίμασεν Ἀμὰν Μαρδοχαίῳ τῷ λαλήσαντι περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ
ᾤρθωται ἐν τοῖς Ἀμὰν ξύλον πηχῶν πεντήκοντα. εἶπεν δὲ ὁ βασι-
λεὺς Σταυρωθήτω ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἐκρεμάσθη Ἀμὰν ἐπὶ τοῦ ξύλου ¹⁰
ὃ ἡτοιμάσθη Μαρδοχαίῳ. καὶ τότε ὁ βασιλεὺς ἐκόπασεν τοῦ θυμοῦ.

¹ Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς Ἀραξέρξης ἐδωρήσατο Ἐσθὴρ VIII
ὅσα ὑπῆρχεν Ἀμὰν τῷ διαβόλῳ, καὶ Μαρδοχαῖος προσεκλήθη ὑπὸ
τοῦ βασιλέως· ὑπέδειξεν γὰρ Ἐσθὴρ ὅτι ἐνοικεῖται αὐτῇ. ² ἔλαβεν ²
δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ὃν ἀφείλατο Ἀμὰν καὶ ἔδωκεν αὐτὸν
Μαρδοχαίῳ, καὶ κατέστησεν Ἐσθὴρ Μαρδοχαῖον ἐπὶ πάντων τῶν
Ἀμὰν. ³ καὶ προσθείσα ἐλάλησεν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσέ- ³
πεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤξιον ἀφελεῖν τὴν Ἀμὰν κακίαν
καὶ ὅσα ἐποίησεν τοῖς Ἰουδαίοις. ⁴ ἐξέτεινεν δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ ⁴
τὴν ῥάβδον τὴν χρυσήν· ἐξηγέρθη δὲ Ἐσθὴρ παρεστηκέναι τῷ
βασιλεῖ. ⁵ καὶ εἶπεν Ἐσθὴρ Εἰ δοκεῖ σοι καὶ εὖρον χάριν, πεμφθήτω ⁵
ἀποστραφῆναι τὰ γράμματα τὰ ἀπεσταλμένα ὑπὸ Ἀμὰν, τὰ γραφέντα
ἀπολέσθαι τοὺς Ἰουδαίους οἳ εἰσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ⁶ πῶς γὰρ ⁶
δυνήσομαι ἰδεῖν τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου, καὶ πῶς δυνήσομαι
σωθῆναι ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πατρίδος μου; ⁷ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ⁷
πρὸς Ἐσθὴρ Εἰ πάντα τὰ ὑπάρχοντα Ἀμὰν ἔδωκα καὶ ἐχαρισάμην
σοι, καὶ αὐτὸν ἐκρέμασα ἐπὶ ξύλου ὅτι τὰς χεῖρας ἐπῆνεγκε τοῖς
Ἰουδαίοις, τί ἔτι ἐπιζητεῖς; ⁸ γράψατε καὶ ὑμεῖς ἐκ τοῦ ὀνόματός μου ⁸
ὥς δοκεῖ ὑμῖν, καὶ σφραγίσατε τῷ δακτυλίῳ μου· ὅσα γὰρ γράφεται
τοῦ βασιλέως ἐπιτάξαντος καὶ σφραγισθῇ τῷ δακτυλίῳ μου, οὐκ ἔστιν
αὐτοῖς ἀντεπεῖν. ⁹ ἐκλήθησαν δὲ οἱ γραμματεῖς ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ⁹

NA 9 Βουγαθα N* Βουγαζαν N^{c.a} | των ευνουχων] pr απο N^{c.a} | προς τον βασι-
λεα] του βασιλεως A | ξυλον 1° το ξ. ο N^{c.a} A | λαλησαντι]+ αγαθα N^{c.a} mg |
om και 2° N* (hab N^{c.a}) | ξυλον 2°] pr υψηλον N^{c.a} om A 10 ο 1°] ου
N^{c.a} A | ητοιμασθη] ητοιμασεν N^{c.a} A | εκοπασεν ο βασιλευς A | θυμου] improb
μου N^c VIII 1 ημερα] ωρα N | om τω διαβολω N* hab τω δ. τῷ] Ιου-
δαιῳ] N^{c.a} (mg) | Μαρδοχαῖος]+ δε A | ενοικειωτο A 2 αφιλατο N | Αμαν 1°] pr του N^{c.a} A | om αυτον A 3 προσθεισα]+ Εσθηρ N^{c.a} | ηξιου]+ γ εδεηθη
αυτου N^{c.a} (mg) 4 εξετεινεν δε] και εξετεινεν A 5 χαριν]+ ενωπιον σου
(hactenus A) γ ευθησ ο λογος ενωπιον του βασιλεως γ αγαθη εμ εν οφθαλ-
μοις αυτου N^{c.a} mg | αποστραφηναι] αποστρεψαι NA | απεσταλμενα] εξαπε-
σταλμ. N^{c.a} A | Αμαν]+ υιου Αμαδαθου βονγαῖου N^{c.a} mg | απολεσθαι] απολεσαι
A | οι] σοσι A | βασιλια N | om σου A 6 ιδειν] επιδειν A | απωλια N
7 προς Εσθηρ] Εσθηρ τη βασιλισση A | εδωκε N* (-κα N^{c.a}) | om εδωκα και
A | ξυλου] pr του A | επηνεγκε] επηνεγκα αν N* επηνεγκεν N^{c.a} A (κ sup
ras A^a) | om ετι A 8 γραψατε] γραφετε N* c.b (γραψ. N^{c.a} (vid)) A
9 γραμματεις]+ του βασιλεως εν τω καιρω εκεινω N^{c.a} mg sup | πρωτω μηνι os
(ο N*) εστι Νισα] τριτω μηνι ο (postea os) εστιν Σιουαν N^{c.a} mg

ὅς ἐστι Νισά, τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐγράφη τοῖς Β
 Ἰουδαίοις ὅσα ἐνετείλατο τοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἄρχουσιν τῶν
 σατραπῶν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ἑκατὸν εἴκοσι ἐπτὰ
 10 σατραπείαις κατὰ χώραν καὶ χώραν, κατὰ τὴν ἑαυτῶν λέξιν. ¹⁰ἐγράφη
 δὲ διὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἐσφραγίσθη τῷ δακτυλίῳ αὐτοῦ, καὶ ἔξα-
 11 πέστειλαν τὰ γράμματα διὰ βιβλιαφόρων, ¹¹ὥς ἐπέταξεν αὐτοῖς
 χρῆσθαι τοῖς νόμοις αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ πόλει, βοηθησαί τε αὐτοῖς καὶ
 χρῆσθαι τοῖς ἀντιδίκους αὐτῶν καὶ τοῖς ἀντικειμένους αὐτῶν ὡς
 12 βούλονται, ¹²ἐν ἡμέρᾳ μᾶ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου, τῇ
 (XVI) E ¹τρισκαideκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς ὅς ἐστιν Ἀδάρ. ^{1*}Ὦν ἐστὶν
 ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τὰ ὑπογεγραμμένα Βασιλεὺς μέγας
 Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εἴκοσι
 ἐπτὰ σατραπείαις χωρῶν ἄρχουσι καὶ τοῖς τὰ ἡμέτερα φρονοῦσι
 2 χαίρειν. ²πολλοὶ τῇ πλείστῃ τῶν εὐεργετούντων χρηστότητι πυκνό-
 3 τερον τιμώμενοι μείζον ἐφρόνησαν, ³καὶ οὐ μόνον τοὺς ὑποτεταγμέ-
 νους ἡμῖν ζητοῦσι κακοποιεῖν, τὸν τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν καὶ
 4 τοῖς ἑαυτῶν εὐεργέταις ἐπιχειροῦσι μηχανᾶσθαι ⁴καὶ τὴν εὐχαριστίαν
 οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀνταναιροῦντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῶν ἀπει-
 ραγᾶθων κόμπους ἐπαρθέντες, τοῦ τὰ πάντα κατοπτέοντος ἀεὶ θεοῦ
 5 μισοπόνῃον ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύξεσθαι δίκην. ⁵πολλάκις δὲ καὶ
 πολλοὺς τῶν ἐπ' ἐξουσίαις τεταγμένων τῶν πιστευθέντων χειρίζειν
 φίλων τὰ πράγματα παραμυθία μετόχους αἱμάτων ἀθῶων καταστή-

9 αυτου] δευτερου Ν* (αυτου Ν^{c.a}) | ετους] μηνος Α | ενετειλατο] + Μαρδο- ΝΑ
 χαιος προς Ιουδαιους Ν^{c.a mg} | σατραπων] + οι ησαν Ν^{c.a (mg)} | κατα χωραν κ. χ.
 εκατον εικοσι επτα σατραπειαις Ν | επτα] pr και Α | εαυτων] αυτων Α
 10 εγραφη δε] και εγραφη Α | βασιλεως] + Αρταξερχου Ν^{c.a mg} | εσφραγισθη
 Α* (εσφρ. Α^{at}) | εξαπεστειλεν Ν^{c.a} Α | βιβλιοφορων Ν^{c.a} 11 επатаξεν
 Α | χρησηται 1°] χρησηθε Ν* c.b χρησησθε Ν^{c.a} χρησησθαι Α | παση τη πολει]
 παση πολει Ν τη πολει Α | om τε Α | χρησηται 2°] χρησηθε Ν* c.b χρησησθε
 Ν^{c.a} | om τοις αντιδικοις αυτων και Α | om αυτων 2° Ν | βουλονται] + πασαν
 δυναμιν λαου] γ χωρας τους θλιβον]τας αυτους νηπια γ| γυναικας δ τα σκυλα|
 αυτων εις προνομη] Ν^{c.a mg} 12 του δωδεκατου μηνος ος εστιν Αδαρ] om
 δωδεκατου Ν* Α om ος εστιν Αδαρ Ν* hab του ιβ' μηνος ος εστιν Αδαρ Ν^{c.a mg}
 E 1 om ων Ν* (hab Ν^{c.a}) | της επιστολης] om της Ν* (hab Ν^{c.a (mg)}) | τα| τα
 υπογεγρ. Α | επτα] pr και Α | σατραπαις Ν* (-παις Β^c Ν^{c.a} Α) | χωρων] pr ιδιων
 Ν* (om ιδ. Ν[?]) | αρχουσι] αρχουσι Ν | και] + σατραπαις Ν^{c.a mg} Α | φρονουσιν ΝΑ
 2 μειζον] αμυνο] Ν* (μιζο] Ν[?]) 3 om και 1° Ν* (superscr γ Ν^{c.a}) | ημιν]
 υμιν Ν* (ημ. Ν[?]) | ζητουσι (-σιν Α)] αιτουσιν Ν* (ζητ. Ν^{c.a}) | κορον] ο 1° sup
 ras Α^a (κωρον Α* vid) | επιχειρουν ΝΑ (επιχιρ.) 4 την ευχαριστιαν] pr
 κατα ΝΑ | ανταναιρουντες] ανερουντες Ν^{c.a} | υπολαμβανουσιν] διαλαμβανουσιν
 Ν* c.b (υπολαμβ. Ν^{c.a} (vid) Α | εφευξεσθαι Ν* (εκφ. Ν^{c.a}) | om δικην Ν* (superscr
 Ν^{c.a}) 5 παραμυθιαν Ν* (-θια Ν[?]) | μετοχους] μετενους Ν* (μετοχ. Ν^{c.a})
 μεταγνουσα Α | αιματων] μετα των Α | καταστησας ΝΑ

Β σασα περιέβαλε συμφοραῖς ἀνηκέστοις, ⁶τῷ τῆς κακοθείας ψευδεῖ 6
 παραλογισμῷ παραλογισαμένων τὴν τῶν ἐπικρατούντων ἀκέραιον
 εὐγνωμοσύνην. ⁷σκοπεῖν δὲ ἕξεισιν, οὐ τοσοῦτον ἐκ τῶν παλαιο- 7
 τέρων ὡς παρεδώκαμεν ἱστοριῶν, ὅσα ἐστὶν παρὰ πόδας ὑμᾶς ἐκζη-
 τούντας ἀνοσίως συντετελεσμένα τῇ τῶν ἀνάξια δυναστευόντων λοι-
 μότητι, ⁸καὶ προσέχειν εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, εἰς τὸ τὴν βασιλείαν 8
 ἀτάραχον τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις μετ' εἰρήνης παρεξόμεθα, ⁹χρώμενοι 9
 ταῖς μεταβολαῖς, τὰ δὲ ὑπὸ τὴν ὄψιν ἐρχόμενα διακρίνοντας αἰεὶ
 μετ' ἐπιεικεστέρως ἀπαντήσεως. ¹⁰ὥς γὰρ Ἀμᾶν Ἀμαδάθου Μακεδῶν 10
 ταῖς ἀληθείαις ἀλλότριος τοῦ τῶν Περσῶν αἵματος καὶ πολὺ διεστηκὼς
 τῆς ἡμετέρας χρηστότητος, ἐπιξενωθεὶς ἡμῶν ¹¹ἔτυχεν ἧς ἔχομεν πρὸς 11
 πᾶν ἔθνος φιλανθρωπίας ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀναγορεύεσθαι ἡμῶν
 πατέρα καὶ προσκυνούμενον ὑπὸ πάντων τὸ δεῦτερον τοῦ βασι-
 λικοῦ θρόνου πρόσωπον διατελεῖν. ¹²οὐκ ἐνέγκας δὲ τὴν ὑπερη- 12
 φανίαν ἐπετήδευσεν τῆς ἀρχῆς στερεῖσθαι ἡμᾶς καὶ τοῦ πνεύματος,
¹³τόν τε ἡμέτερον σωτήρα καὶ διὰ παντὸς εὐεργέτην Μαρδοχαῖον καὶ 13
 τὴν ἄμεμπτον τῆς βασιλείας κοινωνὸν Ἑσθὴρ σὺν παντὶ τῷ τούτων
 ἔθνει πολυπλόκοις μεθόδων παραλογισμοῖς αἰτησάμενος εἰς ἀπω-
 λίαν. ¹⁴διὰ γὰρ τῶν τρόπων τούτων φήθη λαβὼν ἡμᾶς ἐρήμους τὴν 14
 τῶν Περσῶν ἐπικράτησιν εἰς τοὺς Μακεδόνας μετάξαι. ¹⁵ἡμεῖς δὲ 15
 τοὺς ὑπὸ τοῦ τρισαλιτηρίου παραδεδομένους εἰς ἀφανισμόν Ἰουδαίους
 εὐρίσκομεν οὐ κακούργους ὄντας, δικαιοτάτοις δὲ πολιτευομένους
 νόμοις, ¹⁶ὄντας δὲ υἱοὺς τοῦ ὑψίστου μεγίστου ζῶντος θεοῦ τοῦ 16

ΝΑ 6 τω της κακοθειας (-θιας Ν) + τροπω Ν^{c.a} (mg) των της αληθειας Α | ψευδει]
 + δε Ν* (om δε Ν^{c.a}) | om παραλογισμω Α | παραλογισαμενος ΝΑ | ευγνω-
 μοσυνην ΒΝ^{a7c.b7} Α (εγν.) | επιγνωσιν Ν* 7 ου τοσουτον] ουτω ου|των
 Ν* (ου τοσ. Ν^{c.a}) | παλαιωτερων Α | om ως Ν* (superscr Ν^{c.a}) | παρεδωκαμεν
 Ν^{c.a} | οσα] οσον Ν | ποδας] μερος Ν* (ποδ. Ν^{c.a}) | υμας] υμιν Ν* (υμας Ν^{c.a}) |
 εκζητουν Ν* (-ντας Ν^{c.a}) | αναξια δυναστευοντων] αξιας δυναστενω|το Ν* αξια
 δυναστευοντω| Ν^{c.a} αξιοδυναστευοντων Α | λυμοτητι Α 8 τα] το Ν* (τα
 Ν^{c.a}) | εις το την] και την Ν^{c.a} το την Ν^{c.b} (vid) | βασιλιαν Ν 9 χρωμενοι]
 pr ου Ν^{c.a} Α | αει] δει Ν* (αι Ν^{c.a}) | μετ] μετα ΝΑ | απαντησεως] αghακτη-
 σεως Ν* (απαντ. Ν^{c.a}) 10 Αμαδαθου] Αμαθον Α | αληθιαις Ν | διεστηκω]
 incep λα Ν* (improb λα Ν⁷) 11 ωστε] ως Α | αναγορευεσθαι] ανα-
 πορευεσθαι Ν* (αναγορ. Ν⁷) | προσκυνουμενος Α 12 επετηδευσε Ν
 επιτηδευσεν Α | ημας στερεησαι Α | στερεσαι Ν* (-ρησαι Ν^{c.a}) | ημας] υμας Ν*
 (ημ. Ν^{c.a}) | om και Α 13 σωτηραν Ν* (improb ν Ν⁷) | βασιλειαις Ν | βασι-
 λεως Ν* (-λειας Ν^{c.a}) | τω] τοις Ν* (τω Ν^{c.a}) | απωλειαν Β^{ab} Α 14 om
 τουτων Α | ωθη] ηθη Ν* (ωθη Ν^{c.a}) ωθει Α | λαβειν Ν^{c.a} Α | ημας] τας
 Α | την]+τε Ν^{c.a} Α | των Περσων] om των Α | Μακαιδωνας Ν 15 ου
 κακουργους] κακουργους ουκ Α | δικαιοτατοις] αναγκαιοτατους Ν* (δικαιοτατοις
 Ν^{c.a}) 16 υιοις Ν* (-ους Ν^{c.a}) | του υψιστου] om του Α | μεγαιστου bis scr Β

κατευθύνοντος ἡμῖν τε καὶ τοῖς προγόνοις ἡμῶν τὴν βασιλείαν ἐν τῇ Β
 17 καλλίστῃ διαθέσει. ¹⁷καλῶς οὖν ποιήσετε μὴ προσχρησάμενοι τοῖς
 18 ὑπὸ Ἀμὰν Ἀμαδάθου ἀποσταλείσι γράμμασιν, ¹⁸διὰ τὸ αὐτὸν τὸν
 ταῦτα ἐξεργασάμενον πρὸς ταῖς Σούσων πύλαις ἐσταυρῶσθαι σὺν τῇ
 19 ἀποδόντος αὐτῷ κρίσιν. ¹⁹τὸ δὲ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης
 ἐκθέντες ἐν παντὶ τόπῳ μετὰ παρρησίας, ἔαν τοὺς Ἰουδαίους χρή-
 20 σθαι τοῖς ἑαυτῶν νομίμοις, ²⁰καὶ συνεπισχύειν αὐτοῖς ὅπως τοὺς ἐν
 καιρῷ θλίψεως ἐπιθεμένους αὐτοῖς ἀμύνωνται τῇ τρισκαίδεκάτῃ τοῦ
 21 δωδεκάτου μηνὸς Ἀδὰρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. ²¹ταύτην γὰρ ὁ πάντα δυνα-
 στεύων θεὸς ἀντ' ὀλεθρίας τοῦ ἐκλεκτοῦ γένους ἐποίησεν αὐτοῖς
 22 εὐφροσύνην. ²²καὶ ὑμεῖς οὖν ἐν ταῖς ἐπωνύμοις ὑμῶν ἐορταῖς ἐπί-
 23 σῃμον ἡμέραν μετὰ πάσης εὐωχίας ἄγετε, ²³ὅπως καὶ νῦν καὶ μετὰ
 ταῦτα σωτηρία ἡμῖν καὶ τοῖς εὐνοοῦσιν Πέρσαις, τοῖς δὲ ἡμῖν ἐπι-
 24 βουλευούσιν μνημόσυνον τῆς ἀπωλείας. ²⁴πᾶσα δὲ πόλις ἣ χώρα
 τὸ σύνολον ἣτις κατὰ ταῦτα μὴ ποιήσῃ δόρατι καὶ πυρὶ κατα-
 ναλωθήσεται μετ' ὀργῆς· οὐ μόνον ἀνθρώποις ἄβατος, ἀλλὰ καὶ
 θηρίοις καὶ πετεινοῖς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἔχθιστος κατασταθή-
 VIII 13 σται. ¹³τὰ δὲ ἀντίγραφα ἐκτιθέσθωσαν ὀφθαλμοφανῶς ἐν πάσῃ
 τῇ βασιλείᾳ, ἐτοιμοὺς τε εἶναι πάντας τοὺς Ἰουδαίους εἰς ταύτην τὴν
 14 ἡμέραν πολεμῆσαι αὐτῶν τοὺς ὑπεναντίους. ¹⁴Οἱ μὲν οὖν ἱπ-
 πεῖς ἐξῆλθον σπεύδοντες τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα ἐπιτελεῖν·
 15 ἐξετέθη δὲ τὸ πρόσταγμα καὶ ἐν Σούσοις. ¹⁵ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐξῆλθεν

16 κατευθυνοντας Ν* (-τος Ν^{c,a}) | ημιν] ημας Ν* (-μιν Ν^{c,a}) | βασιλειαν] αγιαν ΝΑ
 Ν* (βασιλιαν Ν^{c,a}) 17 ποιησητε Ν ποιησατε Α | προ|σχησμενοι Β* προσ|χρ.
 Β^c | Αμαν] Μαν Α | Αμαδαθου] Αμαθαδου Α | αποσταλιση Ν* (-σει Ν^{c,a}) |
 γραμμασι Α 18 δια 1° pr ν Ν* (improb ν Ν[?]) | om τον Ν* (superscr Ν^{c,a})
 Α | τα παντα] om τα Ν* (superscr τα Ν^{c,a}) 19 εκθεντες] εκτεθεντος Ν*
 (εκθεντες Ν^{c,a}) εκτεθεντες Α | εαν] αν Ν* (εαν Ν^{c,a}) | νομιμοις] νομοις ΝΑ
 20 om αυτοις 2° Ν* (superscr Ν^{c,a}) | μυνωνται Α* (αμ. Α¹fort) 21 ταυτη
 Ν* (ταυτην Ν^{c,a}) Α | om γαρ Ν* (hab Ν^{c,a}) | ο παντα] επι παντα Α | ολεθρειας
 Ν | ευφροσυνην] pr εις Ν^{c,a} 22 υμεις] ημεις Ν* vid (υμεις Ν^{c,a}) | ουν] ου Α |
 om υμων εορταις Α | ημερας Ν* (-ραν Ν^{c,a}) 23 σωτηρια ημιν και τοις ευ-
 νοουσιν Περσαις] σωτ. υμιν και τοις ευνοουσιν Π. Ν* σωτ. μεν των ευνοουντων
 τοις Π. Ν^{c,b} σωτ. μεν υμων κ. των ευνοουντων τοις Π. Α | τοις δε ημιν επι-
 βουλευουσιν] των δε τουτοις επιβουλευσαντων Α | απωλιαν Ν 24 χωρας
 Ν* (-ρα Ν[?]) | δορατι bis scr Ν* (improb 2° Ν[?]) | μετ οργης] pr γ Ν^{c,a} (improb
 γ Ν^{c,b}) | om εις τον απαντα χρονον Α | εχθιστος] εχιστοις Ν* εσχιστος Ν^{c,a}
 αισχιστος Α | κατασταθησεται] αυτα σταθ. Ν* (κατασταθ. Ν^{c,a}) VIII 13 αν-
 τιγραφα] +της επιστολης Ν^{c,a} | εκτιθεσθωσαν] εκτιθεσθω Ν εκτεθεισθω Α |
 βασιλια Ν | τε] δε Α 14 ιππεις] +γ επιβα|ται των πολρων οι μο|γιστανες
 Ν^{c,a} mg | σπευδοντες] +και διωκομενοι Ν^{c,a} (mg) | προσταγμα] εκθεμα Α | Σου-
 σοις] +τη βαρει Ν^{c,a} 15 εξηλθεν] +εκ προσωπου του βασιλεως Ν^{c,a} mg

Β ἐστολισμένους τὴν βασιλικὴν στολὴν καὶ στέφανον ἔχων χρυσοῦν καὶ διάδημα βύσσινον πορφυροῦν· ἰδόντες δὲ οἱ ἐν Σούσοις ἐχάρησαν. ¹⁶τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ἐγένετο φῶς καὶ εὐφροσύνη ¹⁷κατὰ πόλιν ¹⁶καὶ χώραν οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ πρόσταγμα, οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ ἔκθεμα· χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τοῖς Ἰουδαίοις, κώθων καὶ εὐφροσύνη· καὶ πολλοὶ τῶν ἐθνῶν περιετέμοντο καὶ ἰουδαῖζον διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

¹Ἐν γὰρ τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός, ὃς ἐστὶν 1 IX Ἀδάρ, παρὴν τὰ γράμματα τὰ γραφέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως. ²ἐν 2 αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀπώλοντο οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ἰουδαίοις· οὐδεὶς γὰρ ἀντέστη, φοβούμενος αὐτούς. ³οἱ γὰρ ἄρχοντες τῶν σατραπῶν καὶ 3 οἱ τύραννοι καὶ οἱ βασιλικοὶ γραμματεῖς ἐτίμων τοὺς Ἰουδαίους· ὁ γὰρ φόβος Μαρδοχαίου ἐνέκειτο αὐτοῖς. ⁴προσέπεσεν γὰρ τὸ πρόσταγμα 4 τοῦ βασιλέως ὀνομασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. ⁵καὶ ἐν αὐτῇ τῇ 6 πόλει ἀπέκτειναν οἱ Ἰουδαῖοι ἄνδρας πεντακοσίους, ⁷τόν τε Φαρσάν 7 καὶ Νεσταῖν καὶ Δελφῶν καὶ Φασγὰ ⁸καὶ Φαραδάθα καὶ Βαρσὰ καὶ 8 Σαρβαχὰ ⁹καὶ Μαρμασιμὰ καὶ Ῥουφαῖον καὶ Ἀρσαῖον καὶ Ζαβου- 9 θαῖον, ¹⁰τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμάν Ἀμαδάθου Βουγαίου τοῦ ἐχθροῦ ¹⁰τῶν Ἰουδαίων, καὶ διήρπασαν ¹¹ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ· ἐπεδόθη τε ὁ ¹¹ἀριθμὸς τῷ βασιλεῖ τῶν ἀπολωλότων ἐν Σούσοις. ¹²εἶπεν δὲ ὁ ¹²

ΝΑ 15 στολισμενος Α | στολην] + νακινωτην αερηνη Ν^{c.a} (mg) | ειδοντες Ν | εχα-
ρησαν] + γ ευφρανθησα| Ν^{c.a} (mg) 16 τοις δε Ιουδαιοις] οτι τοις Ιουδ. Α | ευ-
φροσυνη] + γ αγαλλιαμα γ τιμη Ν^{c.a} 17 om ου αν εξετεθη το προσταγμα Α |
εξετεθη το προσταγμα] ο λογος του βασιλεως γ το εκθεμα εξετεθη Ν^{c.a} mg inf
om ου αν εξετεθη το εκθεμα Ν | αν 2°] εαν Α | om χαρα...ευφροσυνη 2° Ν*
hab ευφροσυνη και χαρα τοις Ιουδαιοις| κωθων γ ευφροσυνη Ν^{c.a} mg inf | τοις
Ιουδαιοις...των Ιουδαιων sup ras Α^a | ευφροσυνη 2°] ευφροσυνη Α^a | περιετε-
μοντο Ν^{c.a} Α^a | ενιουδαιζον Ν* (ιουδ. Νⁱ) | δια] pr και Ν* (om και Νⁱ)
IX 1 τεσσαρες|δεκατη Ν* (τρις|δεκ. Ν^{c.a}) | os] ο Ν* (os Ν^{c.a}) | βασιλεως]
+ γ το δογμα αυτου ποιησαι Ν^{c.a} mg 2 ημερα] ωρα Ν* (ημ. Ν^{c.a}) | απω-
λοντο] pr η Ν^{c.a} | αντεστη] + κατα| προσωπο| αυτω| Ν^{c.a} mg | φοβουμενους Ν*
(-νοι Ν^{c.a}) 3 βασιλικοι] βασιλει Ν* (-λεικοι Ν^{c.a} et ita Α) | ετιμων] τιμωνται
Ν* (ετιμ. Ν^{c.a}) | αυτοις] + εμεγα|λυνητο γαρ Μαρδοχαιος| πορευο|μενος Ν^{c.a} mg
4 προσεπεσεν] επεπεσεν Ν^{c.a} | βασιλια Ν 6 αυτη τη πολει] Σουσοις Ν* Σ.
τη πολει Ν^{c.a} mg inf Α | om απεκτειναν Ν* (hab απεκτιναν Ν^{c.a} mg inf) | Ιου-
δαιοι| + γ απωλεσαν Ν^{c.a} | πεντακοσιους] φ' Ν 7 Φαρσαν και Νεσταιν]
Φαρσαννεσταν Ν* vid Φαρσαννεσταν Ν^{c.a} Φαρσανεσταν Α | Δελφων] αδελφων
Ν* τον Δελφων Ν^{c.a} | Φασγα ΒΝ^{c.a}] Φιαγα Ν* vid Φαγα Α 8 Φαραδαθα]
Φαρααθα Ν Βαρδαθα Α | Βαρσα] Βαρελ ΝΑ 9 Μαρμασιμα] Μαρμασιμ Ν
Μαρμασιμνα Α | Ρουφαιον] Ρουφανο Α | Αρσειον Ν | Ζαβουθαιον] Ζαβουδεθα|
Ν Ζαβουγαθα Α 10 Αμαδαθου Ν* (Αμαδ. Νⁱ) Αμαθαδου Α | Βουγαιον
(βουδεον Ν* -γεον Ν^{c.a})] pr του Α | του] των τους Ν* om των et fort ras s
Νⁱ | Ιουδαιων] + απεκτιναν Ν^{c.a} | διηρπασαν] pr απεκτειναν και Α 11 om
τε Ν^{c.a} Α | ο αριθμος] om ο Α | Σουσοις] + τη πολει Ν^{c.a}

βασιλεὺς πρὸς Ἑσθήρ Ἀπώλεσαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει Β
 ἄνδρας πεντακοσίους· ἐν δὲ τῇ περιχώρῳ πῶς οἱ ἐχρήσαντο; τί οὖν
 13 ἀξίοις ἔτι καὶ ἔσται σοι; ¹³καὶ εἶπεν Ἑσθήρ τῷ βασιλεῖ Δοθήτω
 τοῖς Ἰουδαίοις χρῆσθαι ὡσαύτως τὴν αὖριον, ὥστε τοὺς δέκα νίους
 14 κρεμάσαι Ἀμάν. ¹⁴καὶ ἐπέτρεψεν οὕτως γενέσθαι, καὶ ἐξέθηκε
 τοῖς Ἰουδαίοις τῆς πόλεως τὰ σώματα τῶν νιῶν Ἀμάν κρεμάσαι.
 15 ¹⁵καὶ συνήχθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ
 16 Ἀδάρ καὶ ἀπέκτειναν ἄνδρας τριακοσίους, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. ¹⁶οἱ
 δὲ λοιποὶ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ συνήχθησαν καὶ ἑαυτοῖς
 ἐβοήθουν, καὶ ἀνεπαύσαντο ἀπὸ τῶν πολεμίων· ἀπώλεσαν γὰρ
 αὐτῶν μυρίους πεντακισχιλίους τῇ τρισκαίδεκάτῃ τοῦ Ἀδάρ, καὶ
 17 οὐδὲν διήρπασαν. ¹⁷καὶ ἀνεπαύσαντο τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ
 αὐτοῦ μηνός, καὶ ἦγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ χαρᾶς καὶ
 18 εὐφροσύνης. ¹⁸οἱ δὲ Ἰουδαῖοι οἱ ἐν Σούσοις τῇ πόλει συνήχθησαν καὶ
 τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ καὶ οὐκ ἀνεπαύσαντο· ἦγον δὲ καὶ τὴν
 19 πεντεκαίδεκάτην μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. ¹⁹διὰ τοῦτο οὖν οἱ
 Ἰουδαῖοι οἱ διεσπαρμένοι ἐν πάσῃ χώρᾳ τῇ ἔξω ἄγουσιν τὴν τεσσα-
 ρεσκαίδεκάτην τοῦ Ἀδάρ ἡμέραν ἀγαθὴν μετ' εὐφροσύνης, ἀποστέλ-

12 om pros N^{c.a} vid A | Εσθηρ] + τη βασιλισση N^{c.a} mg | Ιουδαιοι] + ς εφο- KA
 νενσαν N^{c.a} mg | om τη πολει N* (superscr τ. πολι N^{c.a}) | πεντακοσιους] + ς
 τους ι' νιους Αμαν N^{c.a} mg | περιχωρῳ] χωρα A | αιει N* (οιει N^{c.a}) | εχρησαντο]
 κεχρηνται N^{c.a} A | τι ουν] και τι A 13 χρησηται] χρηστε N* χρησησθαι N^{c.a} |
 την αυριον] τη αυρ. N^{c.a} | om δεκα A | κρεμασαι Αμαν] κρεμασθηναι Αμαν επι
 ξυλου N^{c.a} Αμαν κρεμασθηναι A 14 om και επετρεψεν ουτως γενεσθαι A |
 επεστρεψεν N* (επετρ. N¹) | ουτω N | εξεθηκε] επεθηκεν N* (εξεθηκεν N^{c.a}) |
 om της πολews τα σωματα N* (hab N^{c.a} mg) 15 Σουσοις] ουσοις sup ras A |
 τεσσαρεσκαιδεκατη (τεσσαρισκαιδ. B^{a1b} item 17, 19, 21)] τρισκαιδεκατη N^{c.a} |
 Αδαρ] μηνος N* Αδαρ μηνος N^{c.a} | απεκτειναν] + οι Ιουδαιοι εν Σουσοις N^{c.a} mg |
 ουδεν] ουθεν A 16 συνηχθησαν και] συναχθεντες A | εβοηθουν] + περι της
 ψυχης αυτω| N^{c.a} | αυτων] δυνατων N* (αυτ. N^{c.a}) | πεντακισχιλιους] + ουδεν
 διηρπασαν· ουκ απεστειλαν τας χειρας αυτων N^{c.a} (mg) | τρισκαιδεκατη] τεσσα-
 ρεσκαιδεκατη A | om του Αδαρ N* (hab του αυτου Αδαρ N^{c.a} mg) | και 3°] pr
 και τεσσαρεσκαιδεκατη N* (unc incl κ. τεσσ. N^{c.a}) | om και ουδεν διηρπασαν
 N^{c.a} A 17 om ανεπαυσαντο A | αυτου του μηνος N | και 2°] pr και ουδεν
 διηρπασαν και ανεπαυσαντο τη τεσσαρεσκαιδεκατη του αυτου μηνος A | ημεραν]
 pr την N 18 οι εν Σουσοις] om οι A | om τη πολει N* vid (hab τη πολει
 N^{c.a} mg) | συνηχθησαν] + τη γ' και ι' του αυτου N^{c.a} mg | τεσσαρεσκαιδεκατη
 (τεσσαρισκαιδ. B^{bc} (fort)) + του αυτου N^{c.a} mg | om και ουκ N* c.b (hab N^{c.a}) A |
 τη πεντεκαιδεκατη N* (την πεντεκαιδεκατην N^{c.a}) 19 δια τουτου] δια γαρ τ.
 N^{c.b} A δια τ. ουν N^{c.a} vid | οι διεσπαρμενοι] om οι N^a | εν] pr οικουντες N^{c.a} |
 παση χωρα] τη χ. A | om τη εξω N* (hab N^{c.a} mg) | την τεσσαρεσκαιδ. (τεσ-
 σεαρσκ. N* τεσσαρεσκ. N¹) pr και A | Αδαρ] μηνος N* (Αδαρ superscr N^{c.a}) |
 μετ] μετα N^a | ευφροσυνης] + ς ποτου N^{c.a}

Β λοντες μερίδας ἕκαστος τῷ πλησίον. οἱ δὲ κατοικοῦντες ἐν ταῖς μητροπόλεσιν καὶ τὴν ε' καὶ ι' τοῦ Ἀδάρ εὐφροσύνην ἀγαθὴν ἀγουσιν ἐξαποστελλόντες μερίδας καὶ τοῖς πλησίον. ^{20*} Ἐγραψεν δὲ ²⁰ Μαρδοχαῖος τοὺς λόγους τούτους εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαπέστειλεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅσοι ἦσαν ἐν τῇ Ἀρταξέρξου βασιλείᾳ, τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακράν, ²¹ στήσαι τὰς ἡμέρας ταύτας ἀγαθὰς, ἄγειν τε τὴν τεσσαρεσ- ²¹ καιδεκάτην καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην τοῦ Ἀδάρ. ²² ἐν γὰρ ταύταις ²² ταῖς ἡμέραις ἀνεπαύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ τὸν μῆνα ἐν φ' ἐστράφη αὐτοῖς, ὃς ἦν Ἀδάρ, ἀπὸ πένθους εἰς χαρὰν καὶ ἀπὸ ὀδύνης εἰς ἀγαθὴν ἡμέραν, ἄγειν ὅλον ἀγαθὰς ἡμέρας γάμων καὶ εὐφροσύνης, ἐξαποστελλόντας μερίδας τοῖς φίλοις καὶ τοῖς πτωχοῖς. ²³ καὶ προσεδέξαντο οἱ Ἰουδαῖοι καθὼς ἔγραψεν αὐτοῖς ὁ ²³ Μαρδοχαῖος, ²⁴ πῶς Ἀμὰν Ἀμαδάθου ὁ Μακεδὼν ἐπολέμει αὐτούς, ²⁴ καθὼς ἔθετο ψήφισμα καὶ κλῆρον ἀφανίσαι αὐτούς, ²⁵ καὶ ὡς εἰσῆλθεν ²⁵ πρὸς τὸν βασιλέα λέγων κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον· ὅσα δὲ ἐπεχείρησεν ἐπάξαι ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους κακὰ ἐπ' αὐτὸν ἐγένοντο, καὶ ἐκρεμάσθη αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. ²⁶ διὰ τοῦτο ἐπεκλήθησαν αἱ ²⁶ ἡμέραι αὗται Φρουραὶ διὰ τοὺς κλήρους, ὅτι τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν καλοῦνται Φρουραί, διὰ τοὺς λόγους τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, καὶ ὅσα πεπόνθασιν διὰ ταῦτα καὶ ὅσα αὐτοῖς ἐγένετο ²⁷ καὶ ἔστησεν· καὶ ²⁷

NA 19 μερίδας 1^ο] μερίδα N* (-δας N^{c,a}) | om εκαστος A | τω πλησιον] τοις πλ. A | om οι δε κατοικουντες...τοις πλησιον B* (hab Bab^{mg inf} A) | την ε' και ι'] τη πεντεκαιδεκατη N την πεντεκαιδεκατη A | ευφροσυνην] ημεραν ευφροσυνης NA | om αγουσιν 2^ο A | εξαποστελλουσιν N* (-λλοντες N^{c,a}) | μεριδας 2^ο] μεριδα N* (-δας N^{c,a}) | om και 3^ο NA 20 τους] τουτ insep N* | εξαπεστειλεν] απεστειλεν A | όσοι ησαν] οι εισιν N^{c,a} A | βασιλια N 21 om τε A | τη τεσσαρεσκαιδεκατη (sic) N* (την τεσσαρεσκαιδεκατην N^{c,a}) + του μηνος Αδαρ N^{c,a} (mg) | πεντεκαιδεκατην] ημεραν πεμπτην και δεκατην N^{c,a} | του Αδαρ] του Αγαρ N* (Αδ. N^{c,a}) om A 22 om γαρ ταυταις A | ανεπαυσαντο] pr os N^{c,a} vid pr ais A | om οι Ιουδαιοι N* hab οι Ιουδ. εν αυταις N^{c,a} (mg) | om απο 1^ο N* (hab N^{c,a}) | εστραφη] εγγραφη NA | om os ην Αδαρ A | Αγαρ N* (Αδ. N^{c,a}) | om απο πενθους...ημεραν N απο οδυνης εις χαραν' και απο πενθους εις αγ. ημ. A | αγειν] + αυτας A | om ολον αγαθας A | ευφροσυνην N* (-νης N^{c,a}) | εξαποστελλοντες A 23 ο Μαρδοχαιος] om ο A 24 πως] οπως NA | Αμαν] pr ο N^{c,b} (om N^{c,a}) | Αμαδαθου] Αμαγαθου N* (Αμαδ. N^{c,a}) Αμαθαδου A + ο Εβουγαιος (sic) N^{c,a} mg | ο Μακεδων] om ο A | αυτους 2^ο αυτους N* (-τους N^{c,a}) τους Ιουδαιους A | καθως] και ως N^{c,a} A | και κληρον] ε εβαλεν φουρ ο εστιν κληρος N^{c,a} | αφανισαι] απολεσαι N^{c,a} A 25 δε] τε N^{c,a} om A | επεχειρησαν N* (-σεν N^{c,a}) | επι τους Ιουδαιους] τοις Ιουδαιοις (-δαιους A* -δαιους A^a) | post κακα ras z litt N^g vid | εγενετο A | om και 2^ο A | αυτου] + επι τοις ξυλοις N^{c,a} + επι των ξυλων N^{c,b} A 26 om αι ημεραι αυται A | Φρουραι 1^ο] Φρουριμ N^{c,a} | κληρους οτι τη διαλεκτ sup ras B^{ab} | καλουνται τη διαλεκτω αυτω] A | Φρουραι 2^ο] αι Φρουραι N^g vid Φρουρ. N^c. 27 εστησε N* (-σεν N^{c,a})

- προσεδέχοντο οἱ Ἰουδαῖοι ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν καὶ Β
ἐπὶ τοῖς προστεθειμένοις ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲ μὴν ἄλλως χρῆσονται. αἱ
δὲ ἡμέραι αὗται μνημόσυνον ἐπιτελούμενον κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν
28 καὶ πόλιν καὶ πατριὰν καὶ χώραν. 28αὶ δὲ ἡμέραι αὗται τῶν
Φρουραὶ ἀχθήσονται εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ τὸ μνημόσυνον
29 αὐτῶν οὐ μὴ ἐκλίπη ἐκ τῶν γενεῶν. 29καὶ ἔγραψεν Ἐσθῆρ ἡ
βασίλισσα θυγάτηρ Ἀμιναδάβ καὶ Μαρδοχαῖος ὁ Ἰουδαῖος ὅσα
(30, 31) 30 ἐποίησαν τό τε στερέωμα τῆς ἐπιστολῆς τῶν Φρουραί. 30καὶ Μαρδο-
χαῖος καὶ Ἐσθῆρ ἡ βασίλισσα ἔστησαν ἑαυτοῖς καθ' ἑαυτῶν, καὶ τότε
(32) 31 στήσαντες κατὰ τῆς ὑγιείας ἑαυτῶν καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν. 31καὶ
Ἐσθῆρ λόγῳ ἔστησεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐγράφη εἰς μνημόσυνον.
- X 1 1ῃ Ἐγραψεν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῆς γῆς καὶ τῆς
2 θαλάσσης. 2καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ ἀνδραγαθίαν, πλουτόν τε καὶ
δόξαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἰδοὺ γέγραπται ἐν βιβλίῳ βασιλέων
3 Περσῶν καὶ Μῆδων εἰς μνημόσυνον. 3ὁ δὲ Μαρδοχαῖος διεδέχετο
τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξη, καὶ μέγας ἦν ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ δεδο-
ξασμένος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· καὶ φιλούμενος διηγείτο τὴν ἀγωγὴν
(4) F 1 παντὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ. 1Καὶ εἶπεν Μαρδοχαῖος Παρὰ τοῦ
(5) 2 θεοῦ ἐγένετο ταῦτα. 2ἐμνήσθην γὰρ περὶ τοῦ ἐνυπνίου οὗ
εἶδον περὶ τῶν λόγων τούτων, οὐδὲ γὰρ παρήλθεν ἀπ' αὐτῶν
(6) 3 λόγος· 3ἡ μικρὰ πηγὴ ἣ ἐγένετο ποταμός, καὶ ἦν φῶς καὶ
ἥλιος καὶ ὕδωρ πολὺ. Ἐσθῆρ ἐστὶν ὁ ποταμός, ἣν ἐγάμησεν
(7) 4 ὁ βασιλεὺς καὶ ἐποίησεν βασιλισσαν· 4οὶ δὲ δύο δράκοντες,

27 προσεδεχοντο (προσεδ. Bb)] pr ως ΝΑ | αυτων 1ο] αυτου Ν* (-των Ν^{c.a}) | ΝΑ
om και 4ο Α | τοις προστεθειμενοις] pr πασιν Ν^{c.a} προτεθειμενοις Α | επ αυτων]
επ αυτω Ν* (-των Ν^{c.a}) εφ αυτων Α | μνημοσυναι επιτελουμηναι Α | om επιτε-
λουμενον Ν* (hab Ν^{c.a} mg) | γενεαν 2ο] πατριαν Α | om και 7ο Ν* (superscr η
Ν¹(vid)) Α | om πατριαν Α 28 των Φρουραι] των Φρουρων Ν* (-ριμ Ν^{c.a})
του Φρουραι Α | αχθησονται] αρθησονται Ν* (αχθ. Ν¹) | om εις Α | εκλειπη Α
29 om η βασιλισσα Ν* (hab Ν^{c.a}) | Αμιναδαν Ν | om ο Ιουδαίος Ν* (superscr
Ιουδαίος Ν^{c.a}) | εποιησεν Ν | το τε στερεωμα] το εστερεωμα Ν* vid (το τε στ.
Ν^{c.a}) om τε Α | Φρουρων Ν* Φουριμ Ν^{c.b} Φρουραια Α 30 Μαρδοχαίος]+
οσα εποιησεν το τε στερεωμα της επιστολης Ν* (unc incl Ν¹) | υγιας]
ΝΑ | εαυτων] αυτων Ν | την βουλην] om την Ν* (superscr την Ν^{c.a}) | αυτων]
εαυτων Α 31 om και 1ο Ν* (superscr Ν^{c.a}) Α X 1 δε] γαρ Α | ο
βασιλευς]+ Αρταξερης Ν^{c.a} mg inf | επι] pr τελη ΝΑ | της βασιλειας Ν* (την
βασιλειαν Ν^{c.a}) | της γης] της τε γ. ΝΑ 2 αυτου 1ο] αυτης Ν* (-του
Ν^{c.a}) | ανδραγαθιαν] ανδραγαθεια Ν* την ανδραγαθιαν Ν^{c.a} | βασιλιας Ν |
ιδου] om ιδου Ν* hab ιδου ταυτα Ν^{c.a} (mg) και ιδου Α | βιβλιω] βιβλω Ν* (-λιω
Ν^{c.a}) pr τω Α | βασιλεως Ν* (-ων Ν^{c.a}) 3 ο δε Μαρδοχαίος] οτε ο Μ. Ν*
+ ο Ιουδαίος Ν^{c.a} mg ο γαρ Μ. Α | βασιλεια] βασιλια Ν | διηγειτο] ηγειτο Ν
(ηγιτ.) Α F 1 Μαρδοχαίος] pr ο Ν 2 om γαρ 1ο Ν¹ Α | ουδε γαρ] ου γαρ
Ν ουδεν Α | om απ Α 3 om η 2ο Ν* (superscr η τις Ν^{c.a}) Α 4 om δυο Α |

- B ἐγὼ εἰμι καὶ Ἀμάν· ⁵τὰ δὲ ἔθνη, τὰ ἐπισυναχθέντα ἀπολέσαι 5 (8)
 τὸ ὄνομα τῶν Ἰουδαίων· ⁶τὸ δὲ ἔθνος τὸ ἐμὸν, οὗτός ἐστιν 6 (9)
 Ἰσραὴλ οἱ βοήσαντες πρὸς τὸν θεὸν καὶ σωθέντες. καὶ ἔσω-
 σεν Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐρρύσατο Κύριος ἡμᾶς ἐκ πάν-
 των τῶν κακῶν τούτων· καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ σημεῖα καὶ τὰ
 τέρατα τὰ μεγάλα ἃ οὐ γέγονεν ἐν τοῖς ἔθνεσιν. ⁷διὰ τοῦτο 7 (10)
 ἐποίησεν κλήρους δύο, ἓνα τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ καὶ ἓνα πᾶσι τοῖς
 ἔθνεσιν· ⁸καὶ ἦλθον οἱ δύο κληροὶ οὗτοι εἰς ὥραν καὶ καιρὸν καὶ 8 (11)
 εἰς ἡμέραν κρίσεως ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν,
⁹καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐδικαίωσεν τὴν κλη- 9 (12)
 ρονομίαν αὐτοῦ. ¹⁰καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ ἡμέραι αὗται ἐν μηνὶ 10 (13)
 Ἀδάρ, τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ καὶ τῇ πεντεκαίδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ
 μηνός, μετὰ συναγωγῆς καὶ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης ἐνώπιον
 τοῦ θεοῦ κατὰ γενεὰς εἰς τὸν αἰῶνα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ.
¹¹Ἔτους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ Κλεο- 11 (1) (XI)
 πάτρας εἰσήνεγκεν Δοσίθεος, ὃς ἔφη εἶναι ἱερεὺς καὶ Λευεΐτης,
 καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν τῶν
 Φρουραίων, ἣν ἔφασαν εἶναι καὶ ἐρμηνευκέναι Δυσίμαχον Πτολε-
 μαίου τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ.

NA 4 εἰμι] ημην N* (εἰμι N^{c,a}) 5 ἐπισυναχθέντα] συναχθ. A 6 Ἰσραὴλ]
 pr o A | om Κύριος 1° A | ἐρρύσατο NA | om Κύριος 2° N^{c,a} A 7 om δια
 τουτο...τοῖς ἐθνεσιν A | τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ] τῷ θῷ τοῦ λαοῦ N 8 om και
 ἦλθον...τοῖς ἐθνεσιν B* (hab B^{ab}mg inf) | οὗτοι] αὐτοὶ N* (out. N^{c,a}) om A | και-
 ρον] κληρον B^{ab} NA | πᾶσι τοῖς ἐθν.] pr εν N^{c,a} (improb εν N^{c,b}) πασὶ | ἐθνεσιν A
 9 θεος] κς A | αὐτοῦ] αὐτοῦ NA 10 om και τη πεντεκαίδεκατη N* (hab
 ς τη ε' ς ι' N^{c,a}mg) A* (hab ς τη π. A^{a?}mg) | γενεαν A 11 Κλαιο-
 πατρας A | Δωσιθεος B* (Δοσιθ. B^{ab}) Δωσειθεος N | om os N* (superscr N^{c,a}) |
 Λευεΐτης NA | ο υιος] om o A | Φρουραια N* (Φρουρια N^{c,a}) A | ἐρμηνευκεναι]
 v 1° sup ras B? ἡρμηνευκεναι A

Subscr Εσθηρ BNA

αντεβληθη προς παλαιω|τατον λιαν αντιγραφον| δεδιорθωμενον χειρι| του
 αγιου μαρτυρος Παμ|φιλου· προς δε τω τελει| του αουτου παλαιω|τατου| βιβλιου
 οπερ αρχην μεν| ειχεν απο της πρωτης| των βασιλειων· εις δε| την Εσθηρ
 ελ|ηγεν· τοι|αυτη τις εν πλατει ιδιο|χειρος υποσημωσις του| αουτου μαρτυρος
 υπεκειτο| εχουσα ουτως:

μετελημφθῇ καὶ διορθωθῇ προς τα εξαπλα| Ωριγενους υπ αυτου διορθω-
 μενα· Αντωνινος| ομολογητης αντεβαλῃ· Παμφιλος διορθω|σατο| τευχος εν τη
 φυλακη| δια την του θυ πολλῃ| και χαριν και πλατυσμῳ| και ει γε μη βαρυν
 ειπεῖ| τουτω τω αντιγραφω| παραπλησιον ευρειν| αντιγραφον ου ραδιον·|

διεφωνη δε το αουτο| παλαιω|τατον βιβλιῳ| προς τοδε το τευχος| εις τα
 (corr τινα) κυρια ονοματα| N^{c,a}, c.b mg inf

ΙΟΥΔΕΙΘ

- I (5^a) 1 ΕΤΟΥΣ δωδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδοноσοῦρ, ὃς ἔβα- B
 (1) σίλευσεν Ἀσσυρίων ἐν Νινευὴ τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ, ⁽¹⁾ ἐν ταῖς
 2 ἡμέραις Ἀρφαζάδ, ὃς ἐβασίλευσεν Μήδων ἐν Ἑκβατάνοις καὶ
 (2^a) ὠκοδόμησεν ἐπ' Ἑκβατάνων καὶ κύκλῳ ^(2^a) τείχῃ ἐκ λίθων λελαξευ-
 μένων, εἰς πλάτος πηχῶν τριῶν καὶ εἰς μῆκος πηχῶν ἑξ, καὶ
 (2^b) 3 πλάτος αὐτοῦ πηχῶν πεντήκοντα· 3 καὶ τοὺς πύργους αὐτοῦ
 ἔστησεν ἐπὶ ταῖς πύλαις αὐτῆς πηχῶν ἑκατόν, καὶ τὸ πλάτος
 (3^b) 4 αὐτῆς ἐθεμελίωσεν εἰς πήχεις ἑξήκοντα· 4 καὶ ἐποίησεν τὰς πύλας
 αὐτῆς πύλας διεγειρομένας εἰς ὕψος πηχῶν ἑβδομήκοντα, καὶ τὸ
 (4) πλάτος αὐτῆς πήχεις τεσσαράκοντα, ⁽⁴⁾ εἰς ἐξόδους δυνάμεως δυ-
 (5^b) 5 νατῶν αὐτοῦ καὶ διατάξεις τῶν πεζῶν αὐτοῦ· 5 καὶ ἐποίησεν
 πόλεμον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις βασιλεὺς Ναβουχοδοноσοῦρ πρὸς
 (6) βασιλεῖα Ἀρφαζάδ ⁽⁶⁾ ἐν τῷ πεδίῳ τῷ μεγάλῳ, τοῦτό ἐστιν τοῖς
 6 ὀρίοις Ῥαγαύ. 6 καὶ συνήντησαν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦν-
 τες τὴν ὀρινήν, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν
 Τίγριν καὶ τὸν Ὑδάσπην, καὶ πεδίῳ Ἀριῶχ ὁ βασιλεὺς Ἑλυμαίων·

I 1 τη πολει τη μεγ.] τη μεγ. πολει Ν 2 επ Εκβατανων ΒΑΝ^{c.a}] ΝΑ
 Εκβατανα Ν* Εκβατανων Ν^{c.b} | om και 2° Ν^{c.a} (hab Ν*^{c.b}) Α | πηχων 2°, 3°]
 πηχεων Ν | υψος] μηκος Α | om και το πλ. αυτου πηχ. πεντηκοντα Ν* (hab
 και το πλ. αυτου πηχ. ν' Ν^{c.a}) | πεντηκοντα] εβδομηκοντα Α 3 αυτου]
 αυτης Ν | εστησεν] κατεστησε| Ν | πηχων] πηχεων Ν 4 διεγερμενας Ν*
 (διεγειρ. Ν*) | εβδομηκοντα] εξηκοντα Ν | πηχεις] πηχεων Ν | τεσσαρακ. Β^b |
 εξοδον Ν* (εξοδους Ν^{c.a}) | δυναμεως... πεζων αυτου] τω| αρματων αυτων| Ν*
 δυναμεων δυνατων αυτου και αρματων αυτου και εις διαταξεις των πεζ. αυτου Α | και αι δ. Β
 5 βασιλεως] pr ο Α | τουτ Α | εστιν] + πεδιον ΝΑ (παιδ.) | om τοις οριοις Ν εν
 τ. ορ. Α 6 συννητησε| Α | προς αυτον] εις πολεμον Ν* προς αυτον εις
 πολ. Ν^{c.a} | om την ορινην και παντες οι κατοικουντες Ν* (hab Ν^{c.a}) | ορειν. Β^{ab}
 (ita fere ubique) | Τριγιν Α | πεδιω] τα παιδια Ν^{c.a} παιδια Α | Αριωσε Ν*
 (Αριωχ Ν^{c.a}) | βασιλεως Ν* (ο βασιλεως Ν^{c.a})

Β καὶ συνήλθον ἔθνη πολλὰ εἰς παράταξιν υἱῶν Χελεούλ. ⁷Καὶ 7 (7^b,10) ἀπέστειλεν Ναβουχοδονοσοῦρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Περσίδα καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας πρὸς δυσμαῖς, τοὺς κατοικοῦντας τὴν Κιλικίαν καὶ Δαμασκόν, τὸν Λίβανον καὶ Ἀντιλίβανον, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας κατὰ πρόσωπον παραλίας, ⁸καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῦ Καρ- 8 (8) μήλου καὶ Γαλαὰδ καὶ τὴν ἄνω Γαλεϊλαίαν καὶ τὸ μέγα πεδῖον Ἐσρῆμ, ⁹καὶ πάντας τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ταῖς πόλεσιν αὐτῆς, 9 (9^a) καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἕως Ἱερουσαλὴμ καὶ Βαιτανῆ καὶ Χελούς καὶ Κάδης καὶ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου, καὶ Ταφνὰς καὶ Ῥαμεσσή καὶ πᾶσαν γῆν Γέσεμ ¹⁰ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπάνω Τάνεως καὶ Μέμ- 10 (9^b) φεως, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Αἴγυπτον ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὅρια τῆς Αἰθιοπίας. ¹¹καὶ ἐφαύλισαν πάντες οἱ 11 (11) κατοικοῦντες πᾶσαν τὴν γῆν τὸ ῥῆμα Ναβουχοδονοσοῦρ βασιλέως Ἀσσυρίων καὶ οὐ συνήλθον αὐτῷ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι οὐκ ἐφοβήθησαν αὐτὸν ἀλλ' ἦν ἐναντίον αὐτῶν ὡς ἀνὴρ ἴσος, καὶ ἀνέστρεψαν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ κενοὺς ἐν ἀτιμίᾳ πρὸ προσώπου αὐτῶν. ¹²Καὶ ἐθυμώθη Ναβουχοδονοσοῦρ ἐπὶ πᾶσαν 12 (12) τὴν γῆν ταύτην σφόδρα, καὶ ὤμοσε κατὰ τοῦ θρόνου καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, εἰ μὴν ἐκδικήσῃν πάντα τὰ ὅρια τῆς Κιλικίας καὶ Δαμασκηνῆς καὶ Συρίας, ἀνελεῖν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοὺς καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ Μωὰβ καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ πᾶσαν τὴν Ἰδουμαίαν καὶ πάντας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὅρια τῶν δύο θαλασσῶν. ¹³καὶ παρετάξατο ἐν τῇ 13

ΝΑ 6 συνήλθον] συνηχθησαν Ν συνήλθαν Α | Χελεούλ] Χεσλαιουδα Ν* Χελαιουδ Ν^{c.a} Χελεουδ Α 7 την Περσιδα] Ιαμνιαν Ν* την Π. 5 Ιαμν. Ν^{c.a} Περσιδα Α | om τους κατοικουντας (2°) Ν | om προς δυσμαῖς Ν* (hab Ν^{c.a}) | την Κιλικιαν] om την ΝΑ | om και Δαμασκον Ν* (hab 5 Δαμ. Ν^{c.a}) | τον Λιβανον] om τον Ν και Λιβ. Α | om και Αντιλιβανον Ν | παραλιαι] pr της ΝΑ 8 τους] τοις Ν | εθνεσιν Ν | Γαλιλαιαν Β^bΑ | Εσρημ] Εσρρημ Β Εσ'δρηλων Ν Εσδρημ' Α 9 Σαμαρια Α | εως] + εις Ν* (om Ν^{c.a}) | Βαιτανη Ν Βλιτανη Α | Χελους Ν | του ποταμου] τοις| χιμαρρους Ν | γην] την Ν 10 om επανω...ελθειν 2° Ν* (hab Ν^{c.a}) 11 πασαν την γην] την γη πασαν Ν* (παν Ν^{c.b} postea ut vid penitus om) | συνηλθον] συνηλθοσαί Ν 11—13 [εφοβηθησαν...εκραταιωθη εν τ[ω] retract Α^b 11 ισοι] εις ΝΑ | απεστρεψαν ΝΑ* (vid) ^b | προ προσωπου] προσωπων Ν απο προσωπου Α^b 12 om ταυτην Α*^b | ωμοσεν ΝΑ^b | και της sup ras Β¹?^{ab} και κατα της Ν | εκδικησει Ν* (εκδικησειν Ν^{c.a}) εκδικησιν Α | ορια 1°] ορη Α^b | Δαμασκηνης] Δαμασκου Ν | om Συριας Ν* (hab Συριας 5 Ν^{c.a}) | τη ρομφ.] pr εν Ν | αυτοις] αυτου ΝΑ^b | om και 6° Ν^{c.a} | τη Μωαβ] γη Μ. ΝΑ^b | υιους] υιων Α^b | την Ιδουμαιαν] την Ιου|δαιαν Ν τη| Ιουδαιαν Α* (non rescr τη| Α^b) | του ελθειν] om του Ν

- δυνάμει αὐτοῦ πρὸς Ἀρφαξὰδ βασιλέα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑπτακαι- B
δεκάτῳ· καὶ ἐκραταιώθη ἐν τῷ πολέμῳ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστρεψεν
πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀρφαξὰδ καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ καὶ
14 πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἐκυρίευσεν τῶν πολεων αὐτοῦ·
καὶ ἀφίκετο ἕως Ἐκβατάνων, καὶ ἐκράτησε τῶν πύργων καὶ
ἐπρονόμεισε τὰς πλατείας αὐτῆς, καὶ τὸν κόσμον αὐτῆς ἔθηκεν
(5-6) 15 εἰς ὄνειδος αὐτῆς· ¹⁵ καὶ ἔλαβε τὸν Ἀρφαξὰδ ἐν τοῖς ὅρεσι Ῥα-
γαύ, καὶ κατηκόντισεν αὐτὸν ἐν ταῖς σιβύναις αὐτοῦ, καὶ ἐξώλε-
16 θρευσεν αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης. ¹⁶ καὶ ἀνέστρεψεν μετ' αὐ-
τῶν αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐφ' ἡμέρας ἑκατὸν εἴκοσι.
- 11 1 ¹ Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαδεκάτῳ, δευτέρα καὶ εἰκάδι τοῦ πρώτου
μηνός, ἐγένετο λόγος ἐν οἴκῳ Ναβουχοδοноσορ βασιλέως Ἀσσυρίων
2 ἐκδικῆσαι πᾶσαν τὴν γῆν καθὼς ἐλάλησεν. ² καὶ συνεκάλεσεν πάν-
τας τοὺς θεράποντας αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς μεγιστάνας αὐτοῦ, καὶ
ἔθετο μετ' αὐτῶν τὸ μυστήριον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, καὶ συνετέλεσεν
3 πᾶσαν τὴν κακίαν τῆς γῆς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· ³ καὶ αὐτοὶ ἔκρι-
ναν ὀλεθρεῦσαι πᾶσαν σάρκα οἱ οὐκ ἠκολούθησαν τῷ λόγῳ τοῦ
4 στόματος αὐτοῦ. ⁴ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν τὴν βουλήν αὐτοῦ,
ἐκάλεσεν Ναβουχοδοноσορ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ὀλοφέρην ἀρχι-
(5*) στράτηγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δεύτερον ὄντα μετ' αὐτόν, ^(5*) καὶ
— 5 εἶπεν πρὸς αὐτόν ⁵ Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας, ὁ κύριος
πάσης τῆς γῆς Ἰδοὺ σὺ ἐξελεύσῃ ἐκ τοῦ προσώπου μου, καὶ
λήμψῃ μετὰ σεαυτοῦ ἄνδρας πεποιθότας ἐν ἰσχύι αὐτῶν, πεζῶν
εἰς χιλιάδας ἑκατὸν εἴκοσι καὶ πλήθος ἵππων σὺν ἀναβάταις
(5^b) 6 μυριάδας δέκα δύο, ⁶ καὶ ἐξελεύσῃ εἰς συνάντησιν πάσῃ τῇ γῇ ἐπὶ
— 7 δυσμᾶς, ὅτι ἡπείθησαν τῷ ῥήματι τοῦ στόματός μου· ⁷ καὶ ἐτοι-
μάξῃν γῆν καὶ ὕδωρ, ὅτι ἐξελεύσομαι ἐν θυμῷ μου ἐπ' αὐτούς,
καὶ καλύψω πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐν τοῖς ποσὶν τῆς δυνά-
8 μέως μου, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς· ⁸ καὶ οἱ τραν-

13 βασιλεα] pr τον Ν | ανεστρεψεν] ανετρεψεν Ν | την δυναμιν] om την Ν | ΝΑ
om παντα Ν* (hab Ν^{c.a}) | αρματα] χρηματα Ν 14 εκυριευσεν ΝΑ | εκρατη-
σεν ΝΑ | επρονομεισεν ΝΑ 15 ελαβεν ΝΑ | ορεσιν Ν ορεσει Α | σιβυναις]
ζιβυναις B^{ab} Ν^{c.a} Α | εξωλοθρ. B^b | εκεινης] ταυτης Ν 16 μετ αυτων] + αυ-
τος (εις Νινευη αυτος Α) και πας ο συμμεκτος (συμμ. Α) αυτου πληθος ανδρων
πολεμιστων πολυ (πολυν Α¹ (vid)) σφοδρα· και ην εκει ραθυμων (ραμυθων Α*) και
ευχωμενος ΝΑ II 1 βασιλεως] βασιλευς Α 3 ολοθρευσαι B^b Ν
5 om συ Ν | του προσωπου] om του Ν | om εις Ν | om και πληθος Ν* (hab γ
πλ. Ν^{c.a}) | μυριαδας] χιλιαδας B^{ab} Α χειλιαδες Ν* (-δας Ν^{c.a}) | δεκα δυο] ιβ' Ν
6 συναντησιν] υπαντησιν Ν | παση τη γη] πασης της γης Ν | δυσμαις Ν
7 και ι°] + α|παγγελεις αυτοις| B^{ab} ΝΑ | ετοιμαξεν] + μοι Ν^{c.a}

Β ματίαι αὐτῶν πληρώσουσιν τὰς φάραγγας αὐτῶν καὶ τοὺς χει-
 μάρρους, καὶ ποταμὸς ἐπικλύζων τοῖς νεκροῖς αὐτῶν πληρωθή-
 σεται· ⁹καὶ ἄξω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα πάσης τῆς 9
 γῆς. ¹⁰σὺ δὲ ἐξελθὼν προκαταλήμψῃ μοι πᾶν ὄριον αὐτῶν, καὶ ¹⁰
 ἐκδώσουσίν σοι ἐαυτούς, καὶ διατηρήσεις ἐμοὶ αὐτοὺς εἰς ἡμέραν
 ἐλεγμοῦ αὐτῶν. ¹¹ἐπὶ δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλ- ^(6a)
 μὸς σου, δοῦναι αὐτοὺς εἰς φόνον καὶ ἀρπαγὴν ἐν πάσῃ τῇ -
 γῇ σου. ¹²ὅτι ζῶν ἐγὼ καὶ τὸ κράτος τῆς βασιλείας μου, λελά- ¹²
 ληκα καὶ ποιήσω ταῦτα ἐν χειρί μου. ¹³καὶ σὺ δὲ οὐ παραβήσῃ ¹³
 ἐν τι τῶν ῥημάτων τοῦ κυρίου σου, ἀλλὰ ἐπιτελῶν ἐπιτελέσεις
 καθότι προστέταχά σοι, καὶ οὐ μακρυνεῖς τοῦ ποιῆσαι αὐ-
 τά. ¹⁴Καὶ ἐξῆλθεν Ὁλοφέρνης ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου ¹⁴ (7)
 αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς δυνάστας καὶ τοὺς στρατηγούς
 καὶ ἐπιστάτας τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, ¹⁵καὶ ἡρίθμησεν ἐκλεκτοὺς ¹⁵
 ἄνδρας εἰς παράταξιν, καθότι ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ,
 εἰς μυριάδας δέκα δύο καὶ ἱππεῖς τοξότας μυρίους δισχιλίους, -
¹⁶καὶ διέταξεν αὐτοὺς ὃν τρόπον πολέμου πλήθος συντάσσεται. ¹⁶
¹⁷καὶ ἔλαβεν καμήλους καὶ ὄνους καὶ ἡμίονους εἰς τὴν ἀπαρτίαν ¹⁷ (8)
 αὐτῶν, πλήθος πολὺ σφόδρα, καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ αἴγας
 εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῶν ὧν οὐκ ἦν ἀριθμὸς, ¹⁸καὶ ἐπισιτισμὸν ¹⁸ (9,10)
 παντὶ ἀνδρὶ εἰς πλήθος, καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐξ οἴκου βασι-
 λέως σφόδρα. ¹⁹καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ¹⁹ (11)
 εἰς πορείαν τοῦ προελθεῖν βασιλέως Ναβουχοδοноσορ καὶ καλύψαι
 πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πρὸς δυσμαῖς ἐν ἄρμασι καὶ ἱππεύ-
 σι καὶ πεζοῖς ἐπιλέκτοις αὐτῶν. ²⁰καὶ πολὺς ὁ ἐπίμικτος ὡς ²⁰
 ἄκρις συνεξῆλθον αὐτοῖς, καὶ ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, οὐ γὰρ ἦν
 ἀριθμὸς ἀπὸ πλήθους αὐτῶν. ²¹καὶ ἐπῆλθον ἐκ Νινευῆ ὁδὸν ²¹ (12)
 τριῶν ἡμερῶν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου Βαικτειλαῖθ, καὶ ἐπε-
 στρατοπέδευσαν ἀπὸ Βαικτειλαῖθ πλησίον τοῦ ὄρους τοῦ ἐπ' ἀρι-

NA 8 τους χειμαρρους] πας χιμ. N 10 προκαταλήμψῃ B^b ("ut alias") προσκατα-
 λημψῃ A | σοι εαυτούς] αυτούς N (σοι εαυτ. N^{c,a}) | ἐμοι] μοι A 11 δουναι]
 pr του NA 12 ζω N | λελαληκα] pr οσα N^{c,a} 13 αλλ NA | μακρυνει A*
 (s superscr A¹) 14 επιστατας] τους σατραπας N* (α 1^ο N¹) + και επιστατας
 N^{c,a} 15 εκελευσεν] προσεταξεν NA | δεκα δυο] δωδεκα N 16 πληθος
 πολεμου N 17 ημιονους] μ pro υ A¹ vid 18 om εξ οικου βασ. σφοδρα
 N* (hab εξ οικου του βασ. πολυν σφοδρα N^{c,a}) | σφοδρα] pr πολυ A 19 η
 δυν. αυτου πασα N | om και 3^ο A | αρμασιν N | ιππενσιν N 20 ο επιμ.]
 om ο N | ακρις] pr η N | συνεξηλθεν N 21 επηλθον] απηλθον N* εξηλθον
 N^{c,a} εξηλθεν A | Βαικτειλαῖθ] Βαιτουλια N* (Βεκτιλεθ N^{c,a}) Βεκτελεθ A | απο
 Β. πλησιον] απεναντι N απο Πακταλαι πλ. A | του επ αρ.] εν αρ. N

- 22 στερεῇ τῆς ἄνω Κιλικίας. ²² καὶ ἔλαβεν πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, B
 τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν
 (13) 23 ἐκείθεν εἰς τὴν ὀρινὴν. ²³ καὶ διέκοψεν τὸ Φουδ καὶ Λούδ, καὶ
 ἐπρονόμεισαν υἱοὺς πάντας Ῥασσεῖς καὶ υἱοὺς Ἰσμαῆλ τοὺς κατὰ
 (14) 24 πρόσωπον τῆς ἐρήμου πρὸς νότον τῆς Χαλδαίων. ²⁴ καὶ παρῆλ-
 θεν τὸν Εὐφράτην καὶ διῆλθεν τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ διέσκαψε
 πάσας τὰς πόλεις τὰς ὑψηλὰς τὰς ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Ἀβρωνὰ
 (15) 25 ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ θάλασσαν. ²⁵ καὶ κατελάβετο τὰ ὄρια τῆς
 Κιλικίας, καὶ κατέκοψε πάντας τοὺς ἀντιστάντας αὐτῷ, καὶ ἦλ-
 θεν ἕως ὀρίων Ἰάφεθ τὰ πρὸς νότον κατὰ πρόσωπον τῆς Ἀρα-
 (16) 26 βίας. ²⁶ καὶ ἐκύκλωσεν πάντας τοὺς υἱοὺς Μαδιάμ, καὶ ἐνέπρησεν
 τὰ σκηνώματα αὐτῶν, καὶ ἐπρονόμεισεν τὰς μάνδρας αὐτῶν.
 (17) 27 ²⁷ καὶ κατέβη εἰς πεδῖον Δαμασκοῦ ἐν ἡμέραις θερτισμοῦ πυρῶν
 - καὶ ἐνέπρησεν πάντας τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν, τὰ ποιμνία καὶ τὰ
 βουκόλια ἔδωκεν εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐσκύλευ-
 σεν καὶ τὰ πεδία αὐτῶν ἐξελίκμησεν, καὶ ἐπάταξεν πάντας
 (18) 28 τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν στόματι ῥομφαίας. ²⁸ Καὶ ἐπέ-
 πεσεν φόβος καὶ τρόμος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν παρα-
 - λίαν, τοὺς ὄντας ἐν Σιδῶνι καὶ Τύρῳ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας
 Ἀσσοῦρ καὶ Ὀκεινά, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ἰεμνάαν,
 καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀζώτῳ καὶ Ἀσκάλωνι ἐφοβήθησαν αὐτὸν
 III (1*) 1 σφόδρα. ¹ Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λόγους
 (2-6) 2 εἰρηνικοῖς λέγοντες ² Ἰδοὺ ἡμεῖς οἱ παῖδες Ναβουχοδονοσοῦρ βασι-
 λέως μεγάλου παρακείμεθα ἐνώπιόν σου, χρῆσαι ἡμῖν καθὼς
 3 ἀρεστόν ἐστιν τῷ προσώπῳ σου. ³ Ἰδοὺ αἱ ἐπαύλεις ἡμῶν καὶ πᾶν

23 το Φουδ] τους Φ. ΝΑ | επρονομεισεν ΝΑ | υιους παντας] αυτους παντας ΝΑ
 και τους υιους Ν | Ραασσεις Ν | Ισμαηλ] Μαηκ Ν* (Ισμ. Ν^{c.a}) | τους κατα] om
 τους Ν | Χαλδαιων] Χελων ΝΑ 24 παρηλθεν] διεβη Ν | διηλθεν] παρηλθεν
 Ν | διεσκαψε] κατεσκαψεν ΝΑ | πασας τας] in π, τ ras aliq B² | Αβρωνα] Χε-
 βρων Ν | θαλασσαν] pr την Ν 25 προκατελαβετο Ν | ορια] ορη Ν | κατε-
 κοψεν ΝΑ | αντιστατας Α* (ν superscr Α¹) | Ιαφεθ] α sup ras Α^a | τα προς]
 του προς Ν 26 ενεπρησεν] ρ sup ras Α^a 27 τα ποιμνια] pr και ΝΑ |
 εδωκαν Ν | om εν 2° Ν 28 επεπεσεν] επεσεν ΝΑ | φοβος και τρομος αυτου]
 φ. αυτου και τρ. Ν ο φ. και ο τρ. αυτου Α | την παραλιαν] την π sup ras
 Α^a | Τυρω] pr εν ΝΑ | Ασσοур] Σουρ Β^{ab} Ν^{a, b, c.a} Α Τουρ Ν* | Οκεινα...
 Ιεμνααν] Αμμā Ν* τους Κιναιους και παντας τους κατοικουντας Ιεμναα Ν^{c.a} |
 οι κατοικουντες] τους κατοικουντας Ν | Ασκαλωνι] + και Γαζη Ν III 2 οιδε
 Ν* (ιδου Ν^{c.a}) | παιδες] + σου παιδες Ν | μεγαλου] in ε ras aliq B² | παρεκει-
 μεθα Ν* (παρακ. Ν^{c.a}) | om σου 1° Ν* (hab Ν^{c.a}) | om χρησαι...αρεστον Ν |
 αρεστον εστιν] ν εστ sup ras Α¹ | τω προσωπω] εν προσ. Ν* 2—3 om
 εν προσωπω... προ προσωπου σου Ν^{c.a} (hab Ν*^{c.b}) 3 ημων 1°] + και πας
 τοπος ημων Α | om και παν πεδιον...των σκηνων ημων Ν

Β πεδίων πυρῶν καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια καὶ πᾶσαι αἱ
 μάνδραι τῶν σκηνῶν ἡμῶν παράκεινται πρὸ προσώπου σου,
 χρῆσαι καθ' ὃ ἂν ἀρέσκη σοι· ⁴ἰδοὺ καὶ αἱ πόλεις ἡμῶν καὶ ⁴
 οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐταῖς δοῦλοι σοὶ εἰσιν, ἐλθὼν ἀπάντησον
 αὐταῖς ὡς ἔστιν ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ⁵καὶ παρεγένοντο ⁵ (1^b)
 οἱ ἄνδρες πρὸς Ὀλοφέρνην καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥή-
 ματα ταῦτα. ⁶καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν παραλίαν αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις ⁶ (7,8)
 αὐτοῦ, καὶ ἐφρούρωσε τὰς πόλεις τὰς ὑψηλάς, καὶ ἔλαβον ἐξ
 αὐτῶν εἰς συμμαχίαν ἄνδρας ἐπιλέκτους· ⁷καὶ ἐδέξαντο αὐτὸν ⁷ (9^b,10)
 αὐτοὶ καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος αὐτῶν μετὰ στεφάνων καὶ χορῶν
 καὶ τυμπάνων. ⁸καὶ κατέσκαψεν πάντα τὰ ὄρια αὐτῶν, καὶ τὰ ⁸ (12,13)
 ἄλση αὐτῶν ἐξέκοψεν· καὶ ἦν δεδομένον αὐτῷ ἐξολοθρεῦσαι πάν-
 τας τοὺς θεοὺς τῆς γῆς, ὅπως αὐτῷ μόνῳ τῷ Ναβουχοδονοσορ
 λατρεύωσι πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πᾶσαι αἱ γλῶσσαι καὶ πᾶσαι
 αἱ φυλαὶ αὐτῶν ἐπικαλέσωνται αὐτὸν εἰς θεόν. ⁹καὶ ἦλθεν κατὰ ⁹ (14,15)
 πρόσωπον Ἐσδραῆλὸν πλησίον τῆς Δωταίας, ἣ ἐστὶν ἀπέναντι
 τοῦ πρίονος τοῦ μεγάλου τῆς Ἰουδαίας, ¹⁰καὶ κατεστρατοπέδευ- ¹⁰
 σαν ἀνὰ μέσον Γαιβαὶ καὶ Σκυθῶν πόλεως, καὶ ἦν ἐκεῖ μῆνα
 ἡμερῶν εἰς τὸ συλλέξαι πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.
¹Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ¹ (1,2) IV
 πάντα ὅσα ἐποίησεν Ὀλοφέρνης τοῖς ἔθνεσιν, ὁ ἀρχιστράτηγος
 Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ ὃν τρόπον ἐσκύλευ-
 σεν πάντα τὰ ἱερὰ αὐτῶν καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς ἀφανισμόν· ²καὶ ²
 ἐφοβήθησαν σφόδρα σφόδρα ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ περὶ Ἱε-
 ρουσαλὴμ καὶ τοῦ ναοῦ Κυρίου θεοῦ αὐτῶν ἐταράχθησαν. ³ὅτι ³ -
 προσφάτως ἦσαν ἀναβεβηκότες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ νεωστὶ
 πᾶς ὁ λαὸς συνελέλεκτο τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὰ σκευὴ καὶ τὸ ὑψι-
 στήριον καὶ ὁ οἶκος ἐκ τῆς βεβηλώσεως ἡγιασμένα ἦν. ⁴καὶ ⁴ (3)
 ἀπέστειλαν εἰς πᾶν ὄριον Σαμαρίας καὶ Κωνὰ καὶ Βαιθωρῶν καὶ

NA 3 προσωπου σου sup ras et in mg A^a | χρῆσαι]+ημιν N^{c,a} | om an N |
 αρεσκει N 4 om και 1° N | σοι] σου NA 5 ανδρες]+της πολεως N
 6 παραλιαν] επαρχιαν A | εφρουρησεν NA | ελαβεν NA | συμμαχιαν N* (συνμ.
 N^{a,b} (vidi)) 7 αυτων] αυτης N* (-των N^{c,a}) 8 και 3°] οτι N | εξολοθρευσαι
 B^bA | om παντας N | θεους] φορους N | om μονω N | λατρευσωσιν N λατρευσι
 A | γλωσσαι κ. πασαι αι φυλαι] φυλαι κ. αι γλωσσαι N γλ. λ. αι φ. A | επι-
 καλεσονται N 9 Εσδρηλων N^{c,a} (Εσδηρλων N*) A | Δωτεας A | om η
 εστιν...Ιουδαιας N* (hab N^{c,a}) 10 Γαιβαι] Γαιβαν N Ταιβᾱ A | απαρτιαν]
 στρατιαν N IV 1 om τοις εθνεσιν N* (hab N^{c,a}) | ο αρχιστρ.] om ο N |
 βασιλεως] βασιλευς A | om παντα 2° N | ιερα] ορια A 2 om σφοδρα 2°
 NA | θεου] pr του N 3 νεωστει N 4 Σαμαριας B* A] Σαμαρειας B^bN |
 Κωνα] Κωλα N Κωνας N^{c,a} A | Βεθωρω A

- Βαιλμáιν καὶ Ἱερειχὼ καὶ εἰς Χωβὰ καὶ Αἰσωρὰ καὶ τὸν αὐλῶνα B
 5 Σαλήμ, ⁵καὶ προκατελάβοντο πάσας τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων τῶν
 (4) ὑψηλῶν, ⁽⁴⁾καὶ ἐτειχίσαντο τὰς ἐν αὐτοῖς κώμας, καὶ παρέθεντο
 εἰς ἐπισιτισμὸν εἰς παρασκευὴν πολέμου, ὅτι προσφάτως ἦν
 (5) 6 τὰ πεδία αὐτῶν τεθερισμένα. ^οκαὶ ἔγραψεν Ἰωακείμ ὁ ἱερεὺς
 ὁ μέγας, ὃς ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν Ἱερουσαλήμ, τοῖς κατοικοῦσι
 Βαιτουλονὰ καὶ Βαιτομαισθαίμ, ἧ ἔστιν ἀπέναντι Ἑσρηλῶν κατὰ
 (6) 7 πρόσωπον τοῦ πεδίου τοῦ πλησίον Δωθάειμ, ἧ λέγων διακατα-
 σχεῖν τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρινῆς, ὅτι δι' αὐτῶν ἦν ἡ εἰσόδος εἰς
 τὴν Ἰουδαίαν· καὶ ἦν εὐχερῶς διακωλύσαι αὐτοὺς προσβαίνοντας,
 στενῆς τῆς προσβάσεως οὕσης, ἐπ' ἄνδρας τοὺς πάντας δύο.
 (7) 8 ^οκαὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Ἰωακείμ
 ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία παντὸς δήμου Ἰσραὴλ οἱ ἐκά-
 (8) 9 θηντο ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁹Καὶ ἀνεβόησαν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ
 πρὸς τὸν θεὸν ἐν ἐκτενείᾳ μεγάλῃ, καὶ ἐταπεινούσαν τὰς ψυχὰς
 (9b) 10 αὐτῶν ἐν ἐκτενείᾳ μεγάλῃ, ¹⁰αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ^(9b)καὶ
 τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν· καὶ πᾶς πάροικος ἡ μισθω-
 τὸς καὶ ἀργυρώνητος αὐτῶν ἐπέθεντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας
 11 αὐτῶν. ¹¹καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ καὶ γυνή καὶ παῖδια, οἱ κατοι-
 κοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ, ἔπεσον κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, καὶ
 ἐσποδώσαντο τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐξέτειναν τοὺς σάκκους
 12 αὐτῶν κατὰ πρόσωπον Κυρίου, ¹²καὶ τὸ θυσιαστήριον σάκκῳ
 (10b) περιέβαλλον· ^(10b)καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν
 ἐκτενῶς, τοῦ μὴ δοῦναι εἰς διαρπαγὴν τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰς
 γυναῖκας εἰς προνομήν καὶ τὰς πόλεις τῆς κληρονομίας αὐτῶν

4 Βαιλμáιν] Αβελμáιν & Βελμ. A | Ιεριχω B^b ("ut alias") Ειεριχω A | &A
 Χωβὰ] Χαβὰ & | Αισωρὰ] Αρα|σουσία &* Αισωρὰ (vel potius Αισωραα) &^{c.a}
 5 ετειχίσαντο B^{ab} (ετιχ. B*)] ετιχίσαν & ετειχίσαν A 6 εγραψεν]
 ηκουσεν &* (εγρ. &^{c.a}) | os ην εν ταις ημεραις εν] εν ταις ημεραις &* os ην
 εν ταις ημ. εκειναις &^{a.c} | κατοικουσι] & | Βαιτουλονα] Βαιτουλια & Βετυλονα
 A | om και Βαιτομαισθαιμ...Εσρηλων & | Βετομεσθαιμ A | Εσρηλων] Εσε-
 ρηχῶ] A | om του πεδιου του πλησιον & 7 η εισοδος] οδος & | αυτους
 προσβαινοντας] τους προβ. & | της προσβασεως] αναβασεως &* διαβασεως &^{c.a}
 της διαβ. A | om τους παντας & 8 om Ιωακειμ & | δημου] λαου A
 9 ανεβοησαν] εβοησαν & | εκτενια (1°) & | εταπινωσαν & | αυτων] +νηστια
 μεγαλη &^{c.a} | om εν εκτενια μεγαλη (2°) & 10 η] & | om αυτων
 4° & | επεθεντο] pr και & 11 παιδια] pr τα &A | om οι κατοικουντες εν
 Ιερ. &* (hab &^{c.a}) pr και A | επεσον] επεσαν & επεθεντο A 11—12 κύ
 και sup ras B^{a2b} 12 θυσιαστηριον] θυσιαστ sup ras B^{ab} | περιεβαλον
 B^{ac} &A | εβοησαν] ανεβοησαν & | om εκτενωσ & | γυναικας] + αυτων & | om
 αυτων 2° &* (hab &^{c.a})

Β εἰς ἀφανισμόν καὶ τὰ ἅγια εἰς βεβήλωσιν καὶ ὀνειδισμόν, ἐπί-
 χαρμα τοῖς ἔθνεσιν. ¹³ καὶ εἰσήκουσεν Κύριος τῆς φωνῆς αὐτῶν ¹³ -
 καὶ ἐσείδεν τὴν θλίψιν αὐτῶν· καὶ ἦν ὁ λαὸς νηστεύων ἡμέρας
 πλείους ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ κατὰ πρόσωπον
 τῶν ἁγίων Κυρίου Παντοκράτορος. ¹⁴ καὶ Ἰσακίμ ὁ ἱερεὺς ὁ ¹⁴ (11,9*)
 μέγας καὶ πάντες οἱ παρεστηκότες ἐνώπιον Κυρίου, ἱερεῖς καὶ οἱ
 λειτουργοῦντες Κυρίῳ, σάκκους περιεζωσμένοι τὰς ὀσφύας αὐ-
 τῶν προσέφερον τὴν ὀλοκαύτωςιν τοῦ ἐνδελειχισμού καὶ τὰς -
 εὐχὰς καὶ τὰ ἐκούσια δόματα τοῦ λαοῦ, ¹⁵ καὶ ἦν σποδὸς ἐπὶ τὰς ¹⁵ (16,17)
 κιθάρεις αὐτῶν· καὶ ἐβόων πρὸς Κύριον ἐκ πάσης δυνάμεως, εἰς
 ἀγαθὸν ἐπισκέψασθαι πᾶν οἶκον Ἰσραὴλ.

¹ Καὶ ἀνηγγέλη Ὁλοφέρνῃ ἀρχιστρατήγῳ δυνάμεως Ἀσσοῦρ διότι ¹ ὅτι
 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρεσκειάσαντο εἰς πόλεμον, καὶ τὰς διόδους τῆς
 ὀρινῆς συνέκλεισαν καὶ ἐτείχισαν πᾶσαν κορυφὴν ὄρους ὑψηλοῦ,
 καὶ ἔθηκαν ἐν τοῖς πεδίοις σκάνδαλα. ² καὶ ὠργίσθη θυμῷ σφόδρα, ²
 καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς ἄρχοντας Μωάβ καὶ τοὺς στρατηγούς
 Ἀμμὼν καὶ πάντας σατράπας τῆς παραλίας, ³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ³
 Ἀναγγεῖλατε δὴ μοι, υἱοὶ Χανάαν, τίς ὁ λαὸς οὗτος ὁ καθήμενος
 ἐν τῇ ὀρινῇ, καὶ τίνες ἄς κατοικοῦσιν πόλεις, καὶ τὸ πλῆθος τῆς
 δυνάμεως αὐτῶν, καὶ ἐν τίνι τὸ κράτος αὐτῶν καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν,
 καὶ τίς ἀνέστηκεν ἐπ' αὐτῶν βασιλεὺς ἡγούμενος στρατιᾶς αὐτῶν,
⁴ καὶ διὰ τί κατενωτίσαντο τοῦ μὴ ἔλθειν εἰς ἀπάντησίν μοι παρὰ ⁴
 πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν δυσμαῖς. ⁵ Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ⁵
 Ἀχιὼρ ὁ ἡγούμενος πάντων υἱῶν Ἀμμὼν Ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ
 κύριός μου ἐκ στόματος τοῦ δούλου σου, καὶ ἀναγγελῶ σοι τὴν
 ἀλήθειαν περὶ τοῦ λαοῦ ὃς κατοικεῖ τὴν ὀρινὴν ταύτην πλησίον
 σοῦ οἰκοῦντος, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ψεῦδος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ
 δούλου σου. ⁶ ὁ λαὸς οὗτος εἰσιν ἀπόγονοι Χαλδαίων· ⁷ καὶ παρὰ ⁶
 κησαν τὸ πρότερον ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ὅτι οὐκ ἐβουλήθησαν ἀκο- ⁷

NA 13 εσειδεν] ως ειδεν Bab εισιδεν N* ιδεν N^{c.a} εισειδεν A | τη Ιουδαία] γη
 Ιουδα N | Ιερουσαλημ] οι εν Ιερουσαλημ επεισον N | Παντοκρατορος] pr του A
 14 om ο μεγας N* (hab N^{c.a}) | om ιερεις... Κυριω N | om και 3° A | περι-
 εξωσμενοι σακκουs N | προσεφερον] προσφεροντες N | om και τας ευχας... του
 λαου N 15 και ην] και η sup ras B^{17ab} | παν] παντα N V 1 δυ-
 ναμews] pr της N | οι υιοι] om οι A | και 2°] κατα N* (και N^{a.c} (vid)) | ορινης] in
 ο ras aliq B⁷ | εθηκα A* (ν superscr A¹) 2 στρατηγους] + υιους (vs vi sup
 ras) A^a | om και παντας σατραπας της παραλιας N 3 om δη N | υιοι] pr
 οι N | ουτος ο καθήμενος] εγκαθημενος ουτος N | ανεστηκεν] καθεστηκεν N | επ
 αυτων βασ.] βασ. επ αυτων N | βασιλευs] pr ο A | om ηγουμ. στρατιας αυτων
 N | στρατειας A 4 μοι] μου N 5 λαου] + τουτου A

- λουθῆσαι τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων αὐτῶν οἱ ἐγένοντο ἐν γῇ Χαλδαίων. B
(9) 8⁸ ἐξέβησαν ἐξ ὁδοῦ τῶν γονέων αὐτῶν ⁽⁹⁾ καὶ προσεκύνησαν
τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, θεῷ ᾧ ἐπέγνωσαν· καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς
ἀπὸ προσώπου τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς Μεσοπο-
9 ταμίαν, καὶ παρώκησαν ἐκεῖ ἡμέρας πολλὰς. ⁹ καὶ εἶπεν ὁ
θεὸς αὐτῶν ἐξελεῖν ἐκ τῆς παροικίας αὐτῶν καὶ πορευθῆναι
εἰς γῆν Χανάαν· καὶ κατώκησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπληθύνθησαν χρυσίῳ
10 καὶ ἀργυρίῳ καὶ ἐν κτήνεσιν πολλοῖς σφόδρα. ¹⁰ καὶ κατέβησαν
εἰς Αἴγυπτον, ἐκάλυψεν γὰρ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς Χανάαν
λιμός, καὶ παρώκησαν ἐκεῖ μέχρι οὗ διετράφησαν· καὶ ἐγένοντο
ἐκεῖ εἰς πλῆθος πολὺ, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ γένους αὐτῶν.
(10) 11 ¹¹ καὶ ἐπανεστῆ αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ κατεσοφίσαντο
αὐτοὺς ἐν πόνῳ καὶ πλίνθῳ, ἐταπείνωσαν αὐτοὺς καὶ ἔθεντο
12 αὐτοὺς εἰς δούλους. ¹² καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ
(11*) ἐπάταξεν γῆν Αἰγύπτου πληγαῖς ἐν αἷς οὐκ ἦν ἱασις· ^(11*) καὶ ἐξέ-
(12) 13 βαλον αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹³ καὶ κατε-
(14-16) 14 ξήρανεν ὁ θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἔμπροσθεν αὐτῶν, ¹⁴ καὶ
ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν τοῦ Σεινὰ καὶ Καδῆς Βαρνή· καὶ ἐξέβαλον
(20) 15 πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ, ¹⁵ καὶ ᾤκησαν ἐν γῇ
Ἀμορραίων, καὶ πάντας τοὺς Ἑσεβωνεῖτας ἐξωλέθρευσαν ἐν τῇ
ισχύι αὐτῶν· καὶ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ἐκληρονόμησαν πᾶ-
16 σαν τὴν ὀρινὴν. ¹⁶ καὶ ἐξέβαλον ἐκ προσώπου αὐτῶν τὸν Χα-
ναναῖον καὶ τὸν Φερεξαῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον καὶ τὸν Συχέμ
καὶ πάντας τοὺς Γεργεσαῖους, καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ ἡμέρας
(21) 17 πολλὰς. ¹⁷ καὶ ἔως οὐχ ἤμαρτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ αὐτῶν, ἦν
μετ' αὐτῶν τὰ ἀγαθὰ, ὅτι θεὸς μισῶν ἀδικίαν μετ' αὐτῶν ἐστίν·
(22) 18 ¹⁸ ὅτε δὲ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς διέθετο αὐτοῖς, ἐξωλεθρεύ-
θησαν ἐν πολλοῖς πολέμοις ἐπὶ πολὺ σφόδρα, καὶ ἡχμαλωτεύ-
θησαν εἰς γῆν οὐκ ἰδίαν, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ αὐτῶν ἐγενήθη
εἰς ἔδαφος, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν ὑπεναν-

8 ἐξεβησαν] pr και A + δε N | εξ] εκ της N | om θεω 2° N 9 ο θς sup NA
ras A^a (seq ras 2 vel 3 litt: bis scr ειπεν A*^{vid}) | κατοικησαν N 10 το
προσ. της γης X. λιμος] ο λ. το προσ. τ. γ. X. N | μεχρι A | του γένους] om
του N 11 κατεσοφισατο NA | εν] pr και A | πονω] πηλω N | εταπεινωσαν]
και εταπινωσεν N εταπεινωσεν A | εθετο A 12 om και 2° A* (hab γ
A^{a1}(mg)) | παταξον A* (επαταξεν· A^{a1}) | γην] pr πασαν την NA 14 Σινα
B^b 15 οικησαν N | εν γη] γην N | Εσεβωνεϊτας] Εσεβωνιτας B^b Εσεβων
NA | εξωλεθρευσαν (εξωλοθρ. B^b)] pr και παντας N 17 εως] + ου N | μετ
αυτων ην N | θεος] pr ο N 18 εξολοθρ. B^b εξολοθρ. N | ουχ ηδιαν B*
(ουκ ιδιαν B^{ab} ουχ ιδιαν NA)

Β τίων. ¹⁹ καὶ νῦν ἐπιστρέψαντες ἐπὶ τὸν θεὸν αὐτῶν ἀνέβησαν ¹⁹ (23)
 ἐκ τῆς διασπορᾶς οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ, κατέσχον τὴν Ἱερου-
 σαλὴμ οὐδὲ τὸ ἅγιοσμα αὐτῶν, καὶ κατὰ κίσθησαν ἐν τῇ ὀρινῇ,
 ὅτι ἦν ἔρημος. ²⁰ καὶ νῦν, δέσποτα κύριε, εἰ μὲν ἐστὶν ἀγνόημα ²⁰ (24)
 ἐν τῷ λαῷ τούτῳ καὶ ἀμαρτάνουσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ
 ἐπισκεψόμεθα ὅτι ἐστὶν ἐν αὐτοῖς σκάνδαλον τοῦτο, καὶ ἀνα-
 βησόμεθα καὶ ἐκπολεμήσομεν αὐτούς. ²¹ εἰ δ' οὐκ ἔστιν ἀνομία ²¹ (25)
 ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, παρελθέτω δὴ ὁ κύριος, μή ποτε ὑπερα-
 σπίσῃ ὁ κύριος αὐτῶν καὶ ὁ θεὸς αὐτῶν ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἐσό-
 μεθα εἰς ὀνειδισμόν ἐναντίον πάσης τῆς γῆς. ²² Καὶ ἐγέ- ²² (26)
 νετο ὡς ἐπαύσατο Ἀχιὼρ λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, καὶ
 ἐγόγγυσεν πᾶς ὁ λαὸς ὁ κυκλῶν τὴν σκηνὴν καὶ περιεστῶς· καὶ
 εἶπαν οἱ μεμιστᾶνες Ὁλοφέρνου καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν
 παραλίαν καὶ τὴν Μωᾶβ συγκόψαι αὐτόν. ²³ Οὐ γὰρ φοβηθισό- ²³ (27)
 μεθα ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ· ἰδοὺ γὰρ λαὸς ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν δύναμις
 οὐδὲ κράτος εἰς παράταξιν ἰσχυράν. ²⁴ διὸ δὴ ἀναβησόμεθα, καὶ ²⁴ (28)
 ἔσονται εἰς καταβρωμα πάσης τῆς στρατείας σου, δέσποτα Ὁλο-
 φέρνη. ¹ Καὶ ὡς κατέπαυσεν ὁ θόρυβος τῶν ἀνδρῶν τῶν 1 (1) VI
 κύκλῳ τῆς συνεδρίας, εἶπεν Ὁλοφέρνης ἀρχιστράτηγος δυνάμεως
 Ἀσσοὺρ πρὸς Ἀχιὼρ ἐναντίον παντὸς τοῦ δήμου ἀλλοφύλων
² Καὶ τίς εἰ σὺ Ἀχιὼρ καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Μωᾶβ καὶ οἱ ■
 μισθωτοὶ Ἐφραὶμ, ⁽²⁾ ὅτι ἐπροφήτευσας ἐν ἡμῖν καθὼς σήμερον, (2)
 καὶ εἶπας τὸ γένος Ἰσραὴλ μὴ πολεμήσαι, ὅτι θεὸς αὐτῶν
 ὑπερασπιεῖ αὐτῶν; καὶ τίς ὁ θεὸς εἰ μὴ Ναβουχοδονοσόρ; οὗτος -
 ἀποστελεῖ τὸ κράτος αὐτοῦ καὶ ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσ-
 ῶπου τῆς γῆς, καὶ οὐ ῥύσεται αὐτοὺς ὁ θεὸς αὐτῶν. ³ ἀλλ' ἡμεῖς 3 (3*)
 οἱ δοῦλοι αὐτοῦ πατάξομεν αὐτοὺς ὡς ἄνθρωπον ἕνα, καὶ οὐχ ὑπο- -
 στήσονται τὸ κράτος τῶν ἱππῶν ἡμῶν. ⁴ κατακαύσομεν γὰρ 4

NA 19 κατεσχον] pr και NA | ορεινη Bab NA | οτε N* (οτι Nc.a) 21 ει δ] ει δε
 N ιδου A | αυτων Iο] τουτω N | παρελθτω NA | om δη A | ο κυριος (Iο)] + μου
 N | om ο κυ. αυτ. και N | υπερ] περι A | ονειδισμον] ονειδος NA 22 Αχειωρ
 A | λαλων Αχ. NA | κυκλων την σκηνην] κυκλω της σκηνης A | om και 3ο N*
 (hab Nc.a) A | om περιεστως N* (hab Nc.a) | om παντες N | κατοικουντες] κατοι-
 κου! A* (+ tes Aa1 (mg)) | συνκοψαι A 24 καταβρωσιν NA | στρατιας NA
 VI 1 ειπεν] pr και NA | αρχιστρατηγος] pr ο A | δυναμεις] pr της A | αλλοφυ-
 λων] των αλλοφ. και προς παντας τους υιους Μωαβ. A 2 Αχιωρ] + εναντιος
 {prius -τιον} παντος δημου αλλοφυλων Nc.a | om και προς παντας υιους Μωαβ
 A | Μωαβ και sup ras Bab | Εφραιμ] pr του Bab NA | θεος αυτων (Iο)] ο θς αυ-
 των N ο θς A | ο θεος (Iο)] om ο N | ουτος] αυτος N | αποστελει] εξαποστελει
 N | εξολοθρ. BbA (item 8) 3 αλλα N | παταξομεν] εξολοθρευσωμεν A

- αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν μεθυσθήσεται ἐν τῷ αἵματι B
αὐτῶν, καὶ τὰ πεδία αὐτῶν πληρωθήσεται νεκρῶν αὐτῶν· καὶ
οὐκ ἀντιστήσεται τὸ ἔχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν κατὰ πρόσωπον
(4^a) ἡμῶν, ἀλλ' ἀπωλεία ἀπολούνται, λέγει ὁ βασιλεὺς (4^b) Ναβουχοδο-
νοσόρ, κύριος πάσης τῆς γῆς. εἶπεν γάρ· οὐ ματαιωθήσεται τὰ
5 ῥήματα τῶν λόγων αὐτοῦ. ⁵σὺ δὲ Ἀχιὼρ, μισθωτέ τοῦ Ἀμμών,
ὃς ἐλάλησας τοὺς λόγους τούτους ἐν ἡμέρᾳ ἀδικίας σου, οὐκ ὄψῃ
ἔτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἕως οὗ ἐκδικήσω
(4^b) 6 τὸ γένος τῶν ἐξ Αἰγύπτου· ⁶καὶ τότε διελεύσεται ὁ σίδηρος τῆς
στρατείας μου καὶ ὁ λαὸς τῶν θεραπόντων μου τὰς πλευράς σου,
7 καὶ πεσῇ ἐν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν ὅταν ἐπιστρέψωσιν· ⁷καὶ
ἀποκαταστήσουσιν σε οἱ δοῦλοί μου εἰς τὴν ὀρινὴν καὶ θήσουσιν
8 σε ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν ἀναβάσεων, ⁸καὶ οὐκ ἀπολῇ ἕως οὗ
(5) 9 ἐξολεθρευθῇς μετ' αὐτῶν. ⁹καὶ εἴπερ ἐλπίζεις τῇ καρδίᾳ σου
ὅτι οὐ λημφθήσονται, μὴ συμπεσέτω σου τὸ πρόσωπον. ἐλά-
(7) 10 λησα, καὶ οὐδὲν διαπεσεῖται τῶν ῥημάτων μου. ¹⁰Καὶ προσ-
έταξεν Ὀλοφέρνης τοῖς δούλοις αὐτοῦ, οἱ ἦσαν παρεστηκότες ἐν
τῇ σκηνῇ αὐτοῦ, συλλαβεῖν τὸν Ἀχιὼρ καὶ ἀποκαταστήσαι αὐ-
(8) 11 τὸν εἰς Βετυλουά καὶ παραδοῦναι εἰς χεῖρας υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹¹καὶ
συνέλαβον αὐτὸν οἱ δούλοι αὐτοῦ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς
παρεμβολῆς εἰς τὸ πεδῖον, καὶ ἀπῆραν ἐκ μέσου τῆς πεδινῆς εἰς
τὴν ὀρινήν, καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὰς πηγὰς αἱ ἦσαν ὑποκάτω
12 Βετυλουά. ¹²καὶ ὡς ἶδαν αὐτοὺς οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν
κορυφὴν τοῦ ὄρους, ἀνέλαβον τὰ ὄπλα αὐτῶν καὶ ἐπῆλθον ἔξω
τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ πᾶς ἀνὴρ σφεν-
δονήτης διεκράτησαν τὴν ἀνάβασιν αὐτῶν καὶ ἔβαλλον ἐν λίθοις
(9) 13 ἐπ' αὐτούς. ¹³καὶ ὑποδύσαντες ὑποκάτω τοῦ ὄρους ἔδησαν τὸν
Ἀχιὼρ καὶ ἀφήκαν ἐρριμμένον ὑπὸ τὴν ρίζαν τοῦ ὄρους, καὶ

4 om εν αυτοις N | ορια] ορη NA | μεθυσθησονται A | πληρωθησεται] πλη- NA
σθησεται N | νεκρων] pr των A | om αυτων 4° N | αντιστησεται] απατησεται
N | των ποδων] του ποδος N | ημων] pr των ποδων A | αλλα NA | απωλια
N | βασιλευς] in sil ras aliq B¹ | N. ο βασιλευς N | κυριος] pr ο NA | των
λογων] του στοματος N 5 os] ως N | αδικια σου A | om eti N | ταυτης] a
sup ras A^a 6 στρατιας A | ταις τραυμ. N^{c,a} | αυτων] αυt sup ras B^{ab} |
επιστρεψω B^{ab}NA 7 bis scr οι δουλοι μου...θησουσιν σε B* (om 1°
B^{ab}) | om σε 2° N 9 λημφθησονται] συλλημφθ. A | συπεσετω N συμπε-
στω A 10 εν τη σκηνη αυτου] αυτω N | Βαιτουλουα N (item 11) |
παραδουναι] + αυτον N | υιων Ισρ.] rescr υιων I N¹ 11 om αυτον 2° N |
επι] εις N | πηγας] rescr γ N¹ 12 ως] ω N* (s superscr N¹) | ειδαν
B^{ab}NA | επηλθον] απηλθεν A 13 υποδυσαντες] δ sup ras A¹ | ρεριμμενον
A | υπο την] saltem τ sup ras B^{ab}

Β ἀπώχοντο πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. ¹⁴καταβάντες δὲ οἱ υἱοὶ ¹⁴(10)
 Ἰσραὴλ ἐκ τῆς πόλεως αὐτῶν ἐπέστησαν αὐτῷ, καὶ λύσαντες
 αὐτὸν ἀπήγαγον εἰς τὴν Βετυλουά, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπὶ
 τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως αὐτῶν, ¹⁵οἱ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖ- ¹⁵(11)
 ναις Ὁξείας ὁ τοῦ Μειχὰ ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν καὶ Χαβρεῖς ὁ
 τοῦ Γοθονιῆλ καὶ Χαρμεις υἱὸς Μελχειήλ. ¹⁶καὶ συνεκάλεσεν ¹⁶(12,13)
 πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως, καὶ συνέδραμον πᾶς
 νεανίσκος αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἔστη-
 σαν τὸν Ἀχιὼρ ἐν μέσῳ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτῶν, καὶ ἐπηρώτησεν
 αὐτὸν Ὁξείας τὸ συμβεβηκός. ¹⁷καὶ ἀποκριθεὶς ἀπήγγειλεν αὐ- ¹⁷
 τοῖς τὰ ῥήματα τῆς συνεδρείας Ὀλοφέρνης, καὶ πάντα τὰ ῥήμα-
 τα ὅσα ἐλάλησεν ἐν μέσῳ τῶν ἀρχόντων υἱῶν Ἀσσοῦρ, καὶ ὅσα
 ἐμεγαλορημόνησεν Ὀλοφέρνης εἰς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ. ¹⁸καὶ πε- ¹⁸(14)
 σόντες ὁ λαὸς προσεκύνησαν τῷ θεῷ, καὶ ἐβόησαν λέγοντες
¹⁹Κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, κάτιδε ἐπὶ τὰς ὑπερφηφάνιας αὐτῶν, ¹⁹(15)
 καὶ ἐλήρσεν τὴν ταπείνωσιν τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ ἐπίβλεψον
 ἐπὶ τὸ πρόσωπον τῶν ἡγιασμένων σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.
²⁰καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ, καὶ ἐπῆνεσαν αὐτὸν σφόδρα. ²⁰(16-18)
²¹καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Ὁξείας ἐκ τῆς ἐκκλησίας εἰς οἶκον αὐ- ²¹(19-21)
 τοῦ, καὶ ἐποίησεν πότον τοῖς πρεσβυτέροις· καὶ ἐπεκαλέσαντο
 τὸν θεὸν Ἰσραὴλ εἰς βοήθειαν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

¹Τῇ δὲ ἐπαύριον παρήγγειλεν Ὀλοφέρνης πάσῃ τῇ στρατείᾳ · VII
 αὐτοῦ καὶ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ οἱ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν συμμαχίαν
 αὐτοῦ, ἀναζευγνύνει ἐπὶ Βαιτυλουά καὶ τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρινῆς
 προκαταλαμβάνεσθαι καὶ ποιεῖν πόλεμον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.
 - καὶ ἀνέξευξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πᾶς ἀνὴρ δυνατὸς αὐτῶν· καὶ ἡ 2
 δύναμις αὐτῶν ἀνδρῶν πολεμιστῶν χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν ἑκατὸν
 ἐβδομήκοντα καὶ ἱππέων χιλιάδες δέκα δύο, χωρὶς τῆς ἀποσκευῆς
 τῶν ἀνδρῶν οἱ ἦσαν πεζοὶ ἐν αὐτοῖς, πλῆθος πολὺ σφόδρα. ³καὶ 3

NA 14 om δε A* (superscr A¹) | αὐτῷ] επ αὐτον A | Βαιτυλουα N | ἐπὶ] εἰς A
 15 Ὁξείας] Οξίας B^{ab} O, as sup ras A^{a?} (seq ras 1 vel 2 litt) | Μειχα] Μιχα
 B^b Χειμα A | Γοθονιῆλ] Γοθοινιου N* (Γοθονιηλ N^{c,a}) | Χαρμεις] Χαλμεις A |
 υιος Μελχειηλ] ο του Σελλημ N* (ὑς Μελχιηλ N^{c,a}) υιος Μελχιηλ A
 16 συνεκαλεσαν NA | της πολεως] Ισραηλ N* της πολ. (non del Ισρ.) N^{c,a} |
 om αυτων 2° N | Οξίας B^bA (item 21) 17 συνεδριας B^bNA | ελαλησαν A
 18 τω θεω] pr κω N 19 κατιδε] επιβλεψον N καθειδε A (pr ras 1 lit) |
 υπερφηφανιας] post α 1° ras 1 lit A[?] | αυτων] α sup ras A¹ VII 1 στρατια
 A | τω λαω] om τω A | οι] και N | Βαιτυλουα N | ορεινης B^{ab}A 2 ανε-
 ξευξεν] ε 1° sup litur N¹ | om ανδρων 2° NA | εκατον εβδομηκοντα] οκτω N*
 ρκ' N^{c,a} | ιππων N | δεκα δυο] ιβ' N | των ανδρων] pr και NA

παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι πλησίον Βαιτυλουνά ἐπὶ τῆς πηγῆς, καὶ Β
 παρέτειναν εἰς εὖρος ἐπὶ Δωθάειμ ἕως Βελβαίμ, καὶ εἰς μῆκος ἕως Βαι-
 4 τυλουνά ἕως Κυαμῶνος ἣ ἐστὶν ἀπέναντι τοῦ Ἑσδρηλῶν. ὅοι δὲ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ, ὥς ἴδον αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἐταράχθησαν σφόδρα, καὶ εἶπαν
 ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Νῦν ἐκλίξουσιν οὗτοι τὸ πρόσ-
 5 ωπον τῆς γῆς πάσης, καὶ οὔτε τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ οὔτε αἱ φάραγγες
 οὔτε οἱ βουνοὶ ὑποστήσονται τὸ βάρος αὐτῶν. καὶ ἀναλαβόντες
 ἕκαστος τὰ σκευὴ τὰ πολεμικὰ αὐτῶν καὶ ἀνακαύσαντες πυρὰς ἐπὶ
 τοὺς πύργους αὐτῶν ἔμενον φυλάσσοντες ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.
 6 ἡτῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἐξήγαγεν Ὀλοφέρνης πᾶσαν τὴν ἵππον
 7 αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οἱ ἦσαν ἐν Βετυλουά, καὶ
 ἐπεσκέψατο τὰς ἀναβάσεις τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ τὰς πηγὰς τῶν
 ὑδάτων ἐφώδευσεν καὶ προκατελάβετο αὐτάς, καὶ ἐπέστησεν αὐταῖς
 παρεμβολὰς ἀνδρῶν πολεμιστῶν, καὶ αὐτὸς ἀνέξευξεν εἰς τὸν λαὸν
 (8) 8 αὐτοῦ. καὶ προσελθόντες αὐτῷ πάντες ἄρχοντες υἱῶν
 Ἰσραὴλ καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ Μωάβ καὶ οἱ στρατηγοὶ
 9 τῆς παραλίας εἶπαν Ὁ ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ δεσπότης ἡμῶν, ἵνα
 10 μὴ γένηται θραῦσμα ἐν τῇ δυνάμει σου. ὁ γὰρ λαὸς οὗτος τῶν
 υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ πέποιθαν ἐπὶ τοῖς δόρασιν αὐτῶν ἀλλ' ἐπὶ
 τοῖς ὕψεσι τῶν ὀρέων αὐτῶν, ἐν οἷς αὐτοὶ ἐνοικοῦσιν ἐν αὐτοῖς·
 οὐ γὰρ ἔστιν εὐχερὲς προσβῆναι ταῖς κορυφαῖς τῶν ὀρέων αὐτῶν.
 (9) 11 καὶ νῦν, δέσποτα, μὴ πολέμει πρὸς αὐτοὺς καθὼς γίνεται πό-
 λεμος παρατάξεως, καὶ οὐ πεσεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ σου ἀνὴρ εἰς.
 12 ἀνάμεινον ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς σου, διαφυλάσσων πάντα ἄνδρα
 ἐκ τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐπικρατησάτωσαν οἱ παῖδές σου τῆς
 13 πηγῆς τοῦ ὕδατος ἣ ἐκπορεύεται ἐκ τῆς ρίζης τοῦ ὄρους, διότι
 ἐκεῖθεν ὑδρεύονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Βαιτυλουνά, καὶ ἀνελεῖ
 αὐτοὺς ἡ δίψα, καὶ ἐκδώσουσι τὴν πόλιν αὐτῶν· καὶ ἡμεῖς καὶ
 ὁ λαὸς ἡμῶν ἀναβησόμεθα ἐπὶ τὰς πλησίον κορυφὰς τῶν ὀρέων,

3 Βετυλουα (1^ο) A | om επι 1^ο B | Βελβαίμ] Αβελίβαμ B | εως 2^ο] απο BA
 BA | Εσδρηλωμ A 4 ειδον BA | om αυτων 1^ο A | ειπον B ειπεν A | αυτου]
 αυτων B | πασης της γης A 5 αυτων 1^ο] αυτου B* (-των B^{c.a}) | om και
 ανακαυσαντες... αυτων (2^ο) B* (hab B^{c.a}) | om ολην B* (hab B^{c.a}) | om εκεινην
 B 6 των υιων] om των B | om οι ησαν εν Βετυλουα B* (hab οι ησαν εκ
 Βαιτυλουα B^{c.a}) οι ησαν εκ Βαιτυλουα A 7 υδατων] + αυτων A | παρεμ-
 βολας ανδρων πολεμιστων] ανδρας πολεμιστας B 8 της παραλιας] om της
 B 10 υψεσι] οψεσι A | om αυτων 2^ο BA | αυτοι] seq ras i lit (s ut vid)
 in A | ενοικουσιν] κατοικουσιν A 11 προς αυτους] μετ αυτων B | ανηρ]
 pr ως B^{c.a} 13 διοτι] οτι B | κατοικουντες] ενοικουντες B | εκδωσουσι
 BA

Β καὶ παρεμβалоῦμεν ἐπ' αὐταῖς εἰς προφυλακὴν τοῦ μὴ ἐξελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως ἄνδρα ἓνα. ¹⁴ καὶ τακήσονται ἐν τῷ λιμῷ αὐτοὶ ¹⁴ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ πρὶν ἐλθεῖν τὴν ῥομφαίαν ἐπ' αὐτοὺς καταστρωθήσονται ἐν ταῖς πλατείαις τῆς οἰκήσεως αὐτῶν. ¹⁵ καὶ ἀνταποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα πονηρὸν ¹⁵ — ἀνθ' ὧν ἐστασίασαν καὶ οὐκ ἀπήντησαν τῷ προσώπῳ σου ἐν εἰρήνῃ. ¹⁶ Καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι αὐτῶν ἐνώπιον Ὀλοφέρνηου ¹⁶ (10) καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ συνέταξε ποιεῖν καθὰ ἐλάλησαν. ¹⁷ καὶ ἀπῆρεν παρεμβολὴ υἰῶν Ἀμμών, καὶ ¹⁷ μετ' αὐτῶν χιλιάδες πέντε υἰῶν Ἀσσοῦρ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι καὶ προκατελάβοντο τὰ ὕδατα καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἡσαὺ καὶ οἱ υἱοὶ ¹⁸ — Ἀμμών, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ὀρινῇ ἀπέναντι Δωθάειμ, καὶ ἀπέστειλαν ἐξ αὐτῶν πρὸς νότον καὶ ἀπηλιώτην ἀπέναντι Ἐγρεβῆλ ἣ ἐστὶν πλησίον Χοὺς ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Μοχμούρ· καὶ ἡ λοιπὴ στρατεία τῶν Ἀσσυρίων παρενέβαλον ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἐκάλυψαν πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, καὶ αἱ σκηναὶ καὶ αἱ ἀπαρτίαι αὐτῶν κατεστρατοπέδευσαν ἐν ὄχλῳ πολλῷ καὶ ἦσαν εἰς πληθὸς πολὺ σφόδρα. ¹⁹ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀνεβόησαν πρὸς ¹⁹ Κύριον θεὸν αὐτῶν, ὅτι ὀλιγοψύχησεν τὸ πνεῦμα αὐτῶν, ὅτι ἐκύκλωσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν καὶ οὐκ ἦν διαφυγεῖν ἐκ μέσου αὐτῶν. ²⁰ καὶ ἔμεινεν κύκλῳ αὐτῶν πᾶσα παρεμβολὴ Ἀσσοῦρ, ²⁰ (11) οἱ πεζοὶ καὶ ἄρματα καὶ οἱ ἵππεῖς αὐτῶν, ἡμέρας τριάκοντα τέσσαρες· καὶ ἐξέλειπεν πάντας τοὺς κατοικοῦντας Βαιτυλονὰ πάντα τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν τῶν ὑδάτων, ²¹ καὶ οἱ λάκκοι ἐξεκε- ²¹ νοῦντο, καὶ οὐκ εἶχον πεῖν εἰς πλησμονὴν ὕδωρ ἡμέραν μίαν, ὅτι ἐν μέτρῳ ἐδίδουσιν αὐτοῖς πεῖν. ²² καὶ ἠθύμησεν τὰ νήπια αὐ- ²² — τῶν, καὶ αἱ γυναῖκες καὶ οἱ νεανίσκοι ἐξέλειπον ἀπὸ τῆς διψῆς, καὶ ἔπιπτον ἐν ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως καὶ ἐν ταῖς διόδοις

ΒΑ 13 αυταις] αυτας Ν | προφυλακην] pr την Ν 14 πλαταιαις Α
15 ουκ απηνητησαν] ουχ υπηνητ. Α 16 αυτων] αυτου Α | Ολοφερνους Ν |
συνεταξεν ΝΑ 17 απηραν παρεμβολην Α [προκατελαβον Ν 18 ορεινη
Bab Ν | Εκρεβηλ Α | Χουσει Α | Μοχμουρ] Μουχμουρ Ν* Μοκμουρ Ν^{c.a} vid om
Α | στρατια ΝΑ | εκαλυψαν Ν εκαλυψεν Α | om παν Ν | απαρ-
τειαι Β* Ν 19 θεον] pr τον Ν | εκυκλωσαν] + αυτους Α 20 εμεινεν]
εμενον Α | αρματα] pr τα Α | τριακοντα τεσσαρες] τρ. τεσσαρας Β^b Α λδ' Ν
(prius ut vid δδ' per incur) | εξελιπε Β^b vid εξελιπεν Ν* εξελιπαν Ν^{c.a} εξελει-
παν Α | παντας τους κατοικουντας] των κατοικουντων Ν^{c.a} | Βαιτυλουα Ν |
αγγια ΝΑ 21 πειν Β* bis (πειν Β^a b ΝΑ [πειειν 1°]) 22 θθυμησαν
Ν^{c.a} | εξελειπον Α

- (12) 23 τῶν πυλῶν, καὶ οὐκ ἦν κραταίωσις ἔτι ἐν αὐτοῖς. ²³ Καὶ B
ἐπισυνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ὁρείαν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς
πόλεως, οἱ νεανίσκοι καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παῖδια, καὶ ἀνε-
βύθησαν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπαν ἐναντίον τῶν πρεσβυτέρων
(13) 24 ²⁴ Κρίναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ὑμῶν καὶ ἡμῶν, ὅτι ἐποιήσατε ἐν
ἡμῖν ἀδικίαν μεγάλην οὐ λαλήσαντες εἰρηνικὰ μετὰ υἱῶν Ἀσσοῦρ.
(14) 25 ²⁵ καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ὁ βοηθὸς ἡμῶν, ἀλλὰ πέπρακεν ἡμᾶς ὁ θεὸς
εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν τοῦ κατασφρωθῆναι ἐναντίον αὐτῶν ἐν δίψῃ
(15) 26 καὶ ἀπωλῇ μεγάλῃ. ²⁶ καὶ νῦν ἐπικαλέσασθε αὐτοὺς καὶ ἔκδοσθε
τὴν πόλιν πᾶσαν εἰς προνομὴν τῷ λαῷ Ὁλοφέρνου καὶ πάσῃ
(16) 27 τῇ δυνάμει αὐτοῦ. ²⁷ κρείσσον γὰρ ἡμῖν γενηθῆναι αὐτοῖς εἰς
διαρπαγὴν· ἐσόμεθα γὰρ εἰς δούλους καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν,
καὶ οὐκ ὀφόμεθα τὸν θάνατον τῶν νηπίων ἡμῶν ἐν ὀφθαλμοῖς
ἡμῶν καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν ἐκλείπουσας τὰς
(17) 28 ψυχὰς αὐτῶν. ²⁸ μαρτυρόμεθα ὑμῖν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
καὶ τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ κύριον τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐκδικεῖ
ἡμᾶς κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ κατὰ τὰ ἁμαρτήματα τῶν
πατέρων ἡμῶν, ἵνα μὴ ποιήσῃ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ
(18) 29 ἡμέρᾳ τῇ σήμερον. ²⁹ καὶ ἐγένετο κλαυθμὸς μέγας ἐν μέσῳ τῆς
ἐκκλησίας πάντων ὁμοθυμαδόν, καὶ ἐβόησαν πρὸς Κύριον τὸν
(23) 30 θεὸν φωνῇ μεγάλῃ. ³⁰ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ὁρείας Ὁαρσεῖτε,
ἀδελφοί, διακαρτερήσωμεν ἔτι πέντε ἡμέρας ἐν αἷς ἐπιστρέψει
(25) 31 λέιψει ἡμᾶς εἰς τέλος· ³¹ ἐὰν δὲ διελθωσιν αὐταὶ καὶ μὴ ἔλθῃ
— ³² ἐφ' ἡμᾶς βοήθεια, ποιήσω κατὰ τὰ ῥήματα ὑμῶν. ³² καὶ ἐσκόρ-
πισεν τὸν λαὸν εἰς τὴν ἑαυτοῦ παρεμβολήν, καὶ ἐπὶ τὰ τείχη καὶ
τοὺς πύργους τῆς πόλεως αὐτῶν ἀπῆλθον, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ
τὰ τέκνα εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀπέστειλεν· καὶ ἦσαν ἐν ταπει-
νώσει πολλῇ ἐν τῇ πόλει.

VIII 1

¹ Καὶ ἤκουσεν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις Ἰουδεῖθ θυγάτηρ Μεραρεῖ

22 πυλων] οδων B | 23 Ορειαν B^bA | τους αρχ.] pr επι B | om και 5° B^a
B | ανεβοησαν] εβοησαν A | των πρεσβ.] pr παντων B^a 24 ημων και
υμων A 25 ο βοηθος] ο βοηθων B βοηθος A | ημων] ημιν B | απωλεια B^aB^a
26 Ολοφερνους B 27 ημιν] ημας B^aA | ημων 1°] υμων B* (ημ. B^ab vid) |
ουχ οψ. A | om εν οφθαλμοις ημων A | εκλειπουσας B 28 μαρτυρομεθα]
διαμαρτ. B | os] ως B | om μη B 29 τον θεον] om τον A 30 αυτους]
us sup ras A^a | Ορειας B^b | επι] επι A | ημ. πεντε B | επιστρεφει A | ενκατα-
λιψει A 31 om δε A 32 παρεμβολην] pr πολιν A | τους πυργους] pr
επι A | bis scr οικους A* vid (ras 1° A¹) | αυτων 2°] εαυτων B | απεστειλαν
B^caA VIII 1 ταις ημ. εκειναις B

Β υἱοῦ Ὡξ υἱοῦ Ἰωσήφ υἱοῦ Ὀζειήλ υἱοῦ Ἐλκειά υἱοῦ Ἥλειου υἱοῦ
 Χελκειοῦ υἱοῦ Ἑλιὰβ υἱοῦ Ναθαναήλ υἱοῦ Σαλαμηλ υἱοῦ Σαρασαδαὶ
 υἱοῦ Ἰσραήλ. ²καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Μανασσῆς τῆς φυλῆς αὐτῆς καὶ τῆς 2
 πατριᾶς αὐτῆς· καὶ ἀπέθανεν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ κριθῶν. ³ἐπέστη
 γὰρ ἐπὶ τοῦ δεσμεύοντος τὸ δράγμα ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ὁ καύσων
 ἦλθεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ ἐτε-
 λεύτησεν ἐν Βαιτυλουνά τῇ πόλει αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν
 πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ τῷ ἀνὰ μέσον Δωθάειμ καὶ Βαλαμών.
⁴καὶ ἦν Ἰουδεὶθ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς χηρεύουσα ἔτη τρία καὶ μῆνας 4
 τέσσαρες. ⁵καὶ ἐποίησεν αὐτῇ σκηνὴν ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου 5
 αὐτῆς, ⁽⁶⁾καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ὀσφὺν αὐτῆς σάκκον, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῆς
 τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. ⁶καὶ ἐνήστευε πάσας τὰς ἡμέρας 6
 τῆς χηρεύσεως αὐτῆς χωρὶς προσαββάτων καὶ σαββάτων καὶ προ-
 νουμηνίων καὶ ἑορτῶν καὶ χαρμοσυνῶν οἴκου Ἰσραὴλ. ⁷καὶ ἦν καλὴ 7
 τῷ εἶδει καὶ ὠραία τῇ ὄψει σφόδρα· καὶ ὑπελείπετο αὐτῇ Μανασσῆς
 ὁ ἀνὴρ αὐτῆς χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας καὶ
 κτήνη καὶ ἀγρούς, καὶ ἔμενεν ἐπ' αὐτῶν. ⁸καὶ οὐκ ἦν ὃς ἐπήνεγκεν 8
 αὐτῇ ῥῆμα πονηρόν, ὅτι ἐφοβείτο τὸν θεὸν σφόδρα. ⁹Καὶ 9 (9)
 ἤκουσεν ῥήματα τοῦ λαοῦ τὰ πονηρὰ ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, ὅτι ὠλι-
 γοψύχησαν ἐπὶ τῇ σπάνει τῶν ὑδάτων· καὶ ἤκουσεν πάντας τοὺς
 λόγους Ἰουδεὶθ οὓς ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς Ὀζειάς, ὃς ὤμοσεν
 αὐτοῖς παραδώσειν τὴν πόλιν μετὰ ἡμέρας πέντε τοῖς Ἀσσυ-
 ρίοις. ¹⁰καὶ ἀποστείλασα τὴν ἄβραν αὐτῆς τὴν ἐφεστῶσαν πᾶσιν 10
 τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῆς ἐκάλεσεν Χάβρειν καὶ Χάρμειν τοὺς πρεσβυ-
 τέρους τῆς πόλεως αὐτῆς. ¹¹καὶ ἦλθον πρὸς αὐτήν· καὶ εἶπεν 11 (10)
 πρὸς αὐτοὺς Ἀκούσατε δὴ μου, ἄρχοντες τῶν κατοικούντων ἐν

ΝΑ 1 Ἐλκεια] + υἱον Ἀνανιου| υἱου Γεδσων υἱου Ραφαιεν| υἱου Αχιτωβ| Ν + υἱον
 Ἀνανιον· υἱου| Γεδεων· υἱον Ραφαι· υἱον Ακιθω· Α | Ηλιου Βε· | om υἱον
 Χελκειου Α | Χελκειου Β^b Ν | Ἑλιαβ] Εναβ Ν | Σαλαμηλ] Σαμαμηλ Ν |
 Σαρισαδαι Ν Σαλασαδαι Α | Ἰσραηλ] Ἰηλ Α* Ἰεηλ Α^a 2 τῆς φυλῆς]
 pr εκ Ν | κριθων θερισμου Α 3 τους δεσμενοντας τα δραγματα ΝΑ | om
 και επεσεν επι την κλινην Ν* (hab Ν^{c.a}) | κλινην] + αυτου Ν^{c.a} Α | Βαιτυλουα
 Ν 4 τεσσαρες] δ' Ν 5 αυτη] εαυτη ΝΑ | αυτης 3°] αυτη Ν 6 ενη-
 στευσεν ΝΑ | προσαββατων] και σαββατων sup ras Α^a (προσαββ. Α*) | om
 και σαββατων Α* | προνουμηνιων] + και νουμηνιων Bab^(mg) (inter pro et νουμ.
 ins νουμηνιων 5) Ν + προσαββατων Α^a (mg) | om και 4° Ν 7 υπελειπετο Ν |
 ο ανηρ αυτης Μ. Ν | εμεινεν Ν* (εμενεν Ν^{c.a}) Α 9 ρηματα] pr τα Bab
 (superscr) ΝΑ | ωλιγοψυχησεν Α | επι 2°] εν ΝΑ | Ιουδειθ π. τους λογους Α |
 Οζιας Β^b (item 28, 35) | ος] ως ΝΑ 10 αυτης 2°] αυτη Ν* (-της Ν^{c.a}) |
 Χαβρειμ Α | Χαρμειν Α 11 om εν 1° ΝΑ

Βαιτυλονά· ὅτι οὐκ εὐθὺς ὁ λόγος ὑμῶν ὃν ἐλαλήσατε ἐναντίον Β
τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ ἐστήσατε τὸν ὄρκον ὃν ἐλα-
λήσατε ἀνὰ μέσον τοῦ θεοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ εἵπατε ἐκδώσειν τὴν
(11-17) 12 βοήθειαν ὑμῖν. 12 καὶ νῦν τίνες ἐστὲ ὑμεῖς οἱ ἐπειράσατε τὸν
θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον, καὶ ἴστατε ὑπὲρ τοῦ θεοῦ ἐν
13 μέσῳ υἰῶν ἀνθρώπων; 13 καὶ νῦν Κύριον Παντοκράτορα ἐξετάζετε,
14 καὶ οὐθὲν ἐπιγνώσεσθε ἕως τοῦ αἰῶνος· 14 ὅτι βάθος καρδίας
ἀνθρώπου οὐχ εὐρήσετε, καὶ λόγους τῆς διανοίας αὐτοῦ οὐ δια-
λήμψεσθε· καὶ πῶς τὸν θεὸν ὃς ἐποίησεν τὰ πάντα ταῦτα ἐρευ-
νήσετε, καὶ τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐπιγνώσεσθε, καὶ τὸν λογισμὸν αὐτοῦ
κατανοήσετε; μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ παροργίζετε Κύριον θεὸν
15 ἡμῶν. 15 ὅτι ἐὰν μὴ βούληται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις βοηθῆσαι
ἡμῖν, αὐτὸς ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἐν αἷς θέλει σκεπασαί ἡμέρας, ἢ
16 καὶ ὀλεθρεῦσαι ἡμᾶς πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. 16 ὑμεῖς
δὲ μὴ ἐνεχυράζετε τὰς βουλὰς Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅτι οὐχ ὥς
ἄνθρωπος ὁ θεὸς ἀπειληθῆναι οὐδ' ὥς υἱὸς ἀνθρώπου διατη-
17 θῆναι. 17 διόπερ ἀναμένοντες τὴν παρ' αὐτοῦ σωτηρίαν ἐπικα-
λεσώμεθα αὐτὸν εἰς βοήθειαν ἡμῶν, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς
(18) 18 ἡμῶν, ἐὰν ᾖ αὐτῷ ἀρεστόν. 18 ὅτι οὐκ ἀνέστη ἐν ταῖς γενεαῖς
ἡμῶν οὐδὲ ἔστιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον οὔτε φυλὴ οὔτε πατριὰ
οὔτε δῆμος οὔτε πόλις ἐξ ἡμῶν οἱ πρόσκυνοῦσι θεοῖς χειροποιή-
(19) 19 τοις, καθάπερ ἐγένετο ἐν ταῖς πρότερον ἡμέραις. 19 ὧν χάριν
ἐδόθησαν εἰς ρομφαίαν καὶ εἰς διαρπαγὴν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ
20 ἔπεσον πτώμα μέγα ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. 20 ἡμεῖς δὲ
ἕτερον θεὸν οὐκ ἐπέγνωμεν πλὴν αὐτοῦ· ὅθεν ἐλπίζομεν ὅτι
- 21 οὐχ ὑπερόψεται ἡμᾶς οὐδ' ἀπὸ τοῦ γένους ἡμῶν. 21 ὅτι ἐν τῷ
λημφθῆναι ἡμᾶς οὕτως καθίσταται πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ προνο-
μευθῆσεται τὰ ἄγια ἡμῶν, καὶ ζητήσῃ τὴν βεβήλωσιν αὐτῶν

11 ἐλαλήσατε 1^ο] τ sup ras A^a? | τον ορκον] + τουτον Α | ανα μεσον sup ras NA
K¹ | επιστρεψει Α | ο κυριος] om ο Α | βοηθειαν B^{ab} (βοηθιαν B*)] βοηθειαν
K¹ βοηθησαι Α 12 ιστατε (ισταται Β)] ιστασθε N^{c.a} 14 λο-
γους] vs sup ras A^a? | διαλημψεσθε] καταλημψ. N | τα παντα] om τα NA |
ερευνησετε] εραυνατε K¹ ερευνησατε Α | κατανοησετε A*^{vid} (-σατε A^a) | θεον
2^ο] pr τον NA 15 σκεπασαι] και πασαις Α | ολοθρ. B^b 16 υμεις]
ημεις Α | ουδ] ουδε Α 17 αναμενοντες] ε 2^ο inst N^{c.a} | επικαλεσομεθα
Α | βοηθιαν Α | ην] η NA 18 ουτε πολις ουτε δημος K¹ 19 επεσαν K¹
20 επεγνωμεν] εγνωμεν NA | ουδ] ουδε K¹ ουτε Α | του γενους] του (το N^{c.a} vid)
εθνους K¹ 21 ζητησει] εκζητησει NA + K¹ K¹

Β ἐκ τοῦ αἵματος ἡμῶν, ²²καὶ τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ ²²
 τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς γῆς καὶ τὴν ἐρήμωσιν τῆς κληρονομίας ἡμῶν
 ἐπιστρέψει εἰς κεφαλὴν ἡμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὐ ἐὰν δουλεύ-
 σωμεν ἐκεῖ, καὶ ἐσόμεθα εἰς πρόσκομμα καὶ εἰς ὄνειδος ἐναντίον
 τῶν κτωμένων ἡμᾶς. ²³ὅτι οὐ κατενυθιθήσεται ἡ δουλεία ἡμῶν ²³
 εἰς χάριν, ἀλλ' εἰς ἀτιμίαν θήσεται αὐτὴν Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. ²⁴καὶ ²⁴ (21^a)
 νῦν, ἀδελφοί, ἐπιδειξώμεθα τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, ὅτι ἐξ ἡμῶν
 κρέματα ἡ ψυχὴ αὐτῶν, καὶ τὰ ἅγια καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ θυσια-
 στήριον ἐπεστήρισται ἐφ' ἡμῖν. ²⁵παρὰ ταῦτα πάντα εὐχαρι- ²⁵ (21^b)
 στήσωμεν Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, ὃς πειράζει ἡμᾶς καθὰ καὶ τοὺς
 πατέρας ἡμῶν. ²⁶μνήσθητε ὅσα ἐποίησεν μετὰ Ἀβραάμ, καὶ ὅσα ²⁶ (22,23)
 ἐπείρασεν τὸν Ἰσαάκ, καὶ ὅσα ἐγένετο τῷ Ἰακώβ ἐν Μεσοπο-
 ταμίᾳ τῆς Συρίας ποιμαίνοντι τὰ πρόβατα Λαβὰν τοῦ ἀδελφοῦ
 τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ²⁷ὅτι οὐ καθὼς ἐκείνους ἐπύρωσεν εἰς ἑτασμόν ²⁷ (24-27)
 τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἡμᾶς οὐκ ἐξεδίκησεν, ἀλλ' εἰς νουθέ-
 τησιν μαστιγοῖ Κύριος τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῷ. ²⁸καὶ εἶπεν ²⁸ (28)
 πρὸς αὐτὴν Ὁξείας Πάντα ὅσα εἶπας ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐλάλησας,
 καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τοῖς λόγοις σου. ²⁹ὅτι οὐκ ἐν τῇ ²⁹ -
 σήμερον ἡ σοφία σου πρόδηλός ἐστιν, ἀλλ' ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν
 σου ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς τὴν σύνεσίν σου, καθότι ἀγαθόν ἐστιν τὸ
 πλάσμα τῆς καρδίας σου. ³⁰ἀλλὰ ὁ λαὸς ἐδίψησεν σφόδρα, καὶ ³⁰
 ἠνάγκασαν ποιῆσαι ἡμᾶς καθὰ ἐλαλήσαμεν αὐτοῖς, καὶ ἐπαγαγεῖν
 ἐφ' ἡμᾶς ὄρκον ὃν οὐ παραβησόμεθα. ³¹καὶ νῦν δεήθητι περὶ ³¹ (29)
 ἡμῶν, ὅτι γυνὴ εὐσεβῆς εἶ, καὶ ἀποστελεῖ Κύριος τὸν υἱὸν εἰς
 πληρωσιν τῶν λάκκων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐκλείψομεν ἔτι. ³²καὶ ³² (30,31)
 εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἰουδείθ Ἀκουσατέ μου, καὶ ποιήσω πρᾶγμα
 ὃ ἀφίξεται εἰς γενεὰς γενεῶν υἱοῖς τοῦ γένους ἡμῶν. ³³ὕμεις ³³ (32)
 στήσεσθε ἐπὶ τῆς πύλης τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἐξελεύσομαι ἐγὼ
 μετὰ τῆς ἀβρας μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μεθ' ἧς εἶπατε παρα-

ΝΑ 21—22 ματος ημων...αδελφων υ (sic) in mg et sup ras A^{a1} (om και τον
 φον. τ. αδ. ημ. Α*) 21 ημων 2°] παντων Ν 24 ημων 1°] αυτων Ν* (ημ.
 Ν^{c.a}) | επεστηρισται] επιστηρισαι Α 25 παρα] δια Ν^{c.a} | παντα ταυτα Ν
 om παντα Α 26 Ισακ Β* (Ισαακ Β^{a1c} (vidi)) | ποιμαινοντι] ποιμενοντος
 Ν ποιμνινοντος αυτου Α 27 της καρδιας] om της Ν* (hab Ν^{c.a})
 28 αγαθη] pr εν ΝΑ 29 σημει|ριμνη Ν* (σημερον Ν^{c.a}) | αλλ] αλλα ΝΑ |
 πας ο sup ras Β^{ab} | της καρδ.] της| sup ras Α¹ 30 εδιψησεν] δεδιψηκεν
 ΝΑ | ηναγκασεν ΝΑ | ημας ποιησαι ΝΑ | επαγαγειν] επηγαγεν Α 31 ευ-
 σεβης] η sup ras Α^{a1} | ει] + συ Ν | τον υετον] pr ημιν Ν | εις πληρωσιν] pr εις
 πλησμονην Ν | λακκων] σακκων Ν | om ετι Ν 32 υιοις] pr τοις Ν
 33 ημεραις] pr ε' Ν^{c.a}

δώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν ἐπισκέψεται Κύριος τὸν Β
(33) 34 Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ μου. 34 ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξερευνησέτε τὴν πρᾶξιν
(34) 35 μου, οὐ γὰρ ἐρῶ ὑμῖν ἕως τοῦ τελεσθῆναι ἃ ἐγὼ ποιῶ. 35 καὶ
εἶπεν Ὁξείας καὶ οἱ ἄρχοντες πρὸς αὐτὴν Πορεύου εἰς εἰρήνην,
καὶ Κύριος ὁ θεὸς ἔμπροσθέν σου εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν
36 ἡμῶν. 36 καὶ ἀποστρέψαντες ἐκ τῆς σκηνῆς ἐπορεύθησαν ἐπὶ
τὰς διατάξεις αὐτῶν.

IX 1 Ἰουδαίῳ δὲ ἔπescen ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐπέθετο σποδὸν ἐπὶ τὴν
κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐγύμνωσεν ὃν ἐδεδύκει σάκκον· καὶ ἦν ἄρτι
προσφερόμενον ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸ θυμίαμα
τῆς ἐσπέρας ἐκείνης, καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαίῳ πρὸς Κύριον
2 καὶ εἶπεν Ὁ Κύριε ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Συμεὼν, ᾧ ἔδωκας ἐν χειρὶ
ρόμφαϊον εἰς ἐκδίκησιν ἀλλογενῶν, οἱ ἔλυσαν μήτραν παρθένου εἰς
μίασμα καὶ ἐγύμνωσαν μηρὸν εἰς αἰσχύνην καὶ ἐβεβήλωσαν μήτραν
- 3 εἰς ὄνειδος· εἶπας γάρ Οὐχ οὕτως ἔσται· καὶ ἐποίησαν. ἂνθ' ὧν
ἔδωκας ἄρχοντας αὐτῶν εἰς φόνον, καὶ τὴν στρωμνὴν αὐτῶν ἡ
ἠδέσαστο τὴν ἀπάτην αὐτῶν ἀπατηθεῖσαν εἰς αἷμα, καὶ ἐπάταξας
(3) 4 δούλους ἐπὶ δυνάσταις καὶ δυνάστας ἐπὶ θρόνους αὐτῶν· 4 καὶ
ἔδωκας γυναῖκας αὐτῶν εἰς προνομὴν καὶ θυγατέρας εἰς αἰχμα-
λωσίαν καὶ πάντα τὰ σκῦλα εἰς διαίρεσιν υἱῶν ἡγαπημένων
ὑπὸ σοῦ, οἱ καὶ ἐζήλωσαν τὸν ζῆλόν σου καὶ ἐβδελύξαντο
μίασμα αἵματος αὐτῶν καὶ ἐπεκαλέσαντό σε εἰς βοήθον· ὁ θεὸς
(4) 5 ὁ θεὸς ἐμός, καὶ εἰσάκουσον ἐμοῦ τῆς χήρας. 5 σὺ γὰρ ἐποίησας
τὰ πρότερα ἐκείνων, καὶ ἐκεῖνα καὶ τὰ μετέπειτα καὶ τὰ νῦν
6 καὶ τὰ ἐπερχόμενα διενόηθης, καὶ ἐγενήθησαν ἃ ἐνενόηθης, 6 καὶ
(5) παρέστησαν ἃ ἐβουλεύσω καὶ εἶπαν Ἰδοὺ πάρεσμεν· 5 πᾶσαι γὰρ
(6,9,10^a) 7 αἱ ὁδοὶ σου ἔτοιμοι, καὶ ἡ κρίσις σου ἐν προγνώσει. 7 ἰδοὺ γὰρ
Ἀσσύριοι ἐπληθύνθησαν ἐν δυνάμει αὐτῶν, ὑψώθησαν ἐφ' ἵππῳ
καὶ ἀναβάτῃ, ἐγαυρίασαν ἐν βραχίονι πεζῶν, ἤλπισαν ἐν ἀσπίδι

34 εξ[ερ]αυνησεται & εξερευνησατε A | ερω] αναγγελω & A 35 ημων] η & A
sup ras A^a? (υμ. A*) IX 1 επεθετο] εθετο & c^a | εδεδυκει] ενδεδυκει &
ενεδιδυσκετο A | θεου] κυ A | του θυμιαματος A | φωνην μεγαλην A 2 παρ-
θενου] παρ sup ras A^a 2—3 εἰς μῖασμα...εδωκας sup ras A^a 2 εγυμ-
νωσαν]+μητραν παρθενου] εἰς μῖασμα B* (om μητραν 1°...εγυμνωσαν B^{1a}?
non inst B^b) 3 om αρχοντας &* (hab & c^a) | om αυτων 2°, 3° & A |
om απατην &* vid (hab απατη] &¹) A | δυνασταις] δυναστας & | om δυνασταις
και A 4 θυγατερας] θυγατερες B + αυτων A | σκυλα] + αυτων A | υιων]+
ισλ & | ηγαπημενων] pr των & | om οι A | ο θεος ο θεος] ο θς· ο θς & · ο
θς θς A | εμος] pr ο & | om και 7° A | εμου] μου A 5 om και 2° & |
τα μετεπ.] om τα A 6 η κρισις] αι κρισεις A

Β καὶ ἐν γαίῳ καὶ τόξῳ καὶ σφενδόνη, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι σὺ εἶ Κύριος συντρίβων πολέμους. ⁸Κύριος ὀνομά σοι· σὺ ῥάξον 8 (10^b, 11) αὐτῶν τὴν ἰσχὺν ἐν δυνάμει σου, καὶ κατάξον τὸ κράτος αὐτῶν ἐν τῷ θυμῷ σου· ἐβουλεύσαντο γὰρ βεβηλῶσαι τὰ ἁγία σου, μιᾶναι τὸ σκῆνωμα τῆς καταπαύσεως τοῦ ὀνόματος τῆς δόξης σου, καταβαλεῖν σιδήρῳ κέρας θυσιαστηρίου σου. ⁹βλέψον εἰς 9 (12-15) ὑπερηφανίαν αὐτῶν, ἀπόστειλον τὴν ὀργὴν σου εἰς κεφαλὰς αὐτῶν, δὸς ἐν χειρὶ μου τῆς χήρας ὃ διενόηθην κράτος. ¹⁰πά- 10 ταξον δοῦλον ἐκ χειλέων ἀπάτης μου ἐπ' ἄρχοντι καὶ ἄρχοντα ἐπὶ θεράποντι αὐτοῦ, θραύσον αὐτῶν τὸ ἀνάστημα ἐν χειρὶ θηλείας. ¹¹οὐ γὰρ ἐν πλήθει τὸ κράτος σου, οὐδὲ ἡ δυναστεία 11 (16) σου ἐν ἰσχύουσιν, ἀλλὰ ταπεινῶν εἶ θεός, ἐλαττόνων εἶ βοηθός, ἀντιλήμπτωρ ἀσθενούντων, ἀπεγνωσμένων σκεπαστής, ἀπηλπισμένων σωτήρ. ¹²ναὶ ναὶ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου καὶ θεὸς κλη- 12 ρονομίας Ἰσραὴλ, ⁽¹⁷⁾δέσποτα τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς, κτίστα (17) τῶν ὑδάτων, βασιλεὺ πάσης κτίσεώς σου, σὺ εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου, ¹³καὶ δὸς λόγον μου καὶ ἀπάτην εἰς τραῦμα καὶ 13 (18) μῶλωπα αὐτῶν, οἱ κατὰ τῆς διαθήκης σου καὶ οἴκου ἡγιασμένου σου καὶ κορυφῆς Σιών καὶ οἴκου κατασχέσεως υἱῶν σου ἐβουλεύσαντο σκληρά. ¹⁴καὶ ποιήσον ἐπὶ πᾶν τὸ ἔθνος σου καὶ 14 (19) πάσης φυλῆς ἐπίγνωσιν, τοῦ εἰδῆσαι ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς πάσης δυνάμεως καὶ κράτους, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος ὑπερασπίζων τοῦ γένους Ἰσραὴλ εἰ μὴ σύ.

¹Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο βοῶσα πρὸς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ καὶ . Χ συνετέλεσεν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ²καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς πτώσεως 2 ⁽¹²⁾καὶ ἐκάλεσεν τὴν ἄβραν αὐτῆς, καὶ κατέβη εἰς τὸν οἶκον ἐν ᾧ διέτριβεν ἐν αὐτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν σαββάτων καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς, ³καὶ περιεῖλατο τὸν σάκκον ὃν ἐνεδύκει, καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια 3

NA 7 om και εν γαισω A | γαισω N* vid (γαισ. N¹) 8 συ ραξον] συν-
ρα[ξον N | μιαναι] pr και N 9 υπερηφανιαν] pr την N 10 αυτων]
+ την οργην] σου εις κεφαλας] αυτων αποστειλ[ον την οργην σου] εις κεφαλ[ας
αυτω] dos εν χειρι μου] της χηρας ο διανοηθην* θραυσον αυ]των N* (om θραυσον
10... διανοηθην N^{c.a}) | αναστημα A 11 om σου 1° N* (hab N^{c.a}) | η δυ-
ναστεια] η δεξια N* τη δυναστια N^{c.a} | θεος] ks A | ει] + συ A | αφηλπισμ. N
12 ο θεος] θε N θς A | βασιλευς A 13 μου] μοι N | κορυφην A 14 παν
το εθνος] παντος εθνους A | ειδησαι] ειδεναι σε N^{c.a} | ο θεος] + θς NA | ει μη
συ sup ras A^a X 1 και εγενετο] ι εγενετο sup ras A^a 2 πτωσεως]
+ αυτης N | οικον] + αυτης N 3 περιειλετο N | σακκον] + της (s sup litur
N¹ vid) χηρευσεως αυτης N | ενδεδυκει] ενεδεδυκει Bab ενεδιδυσκετο A

τῆς χηρεύσεως αὐτῆς· ⁽³⁾ περιεκλύσατο τὸ σῶμα ὕδατι καὶ ἐχρίσατο **Π**
 μύρῳ παχεῖ, καὶ διέταξε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς καὶ ἐπέθετο
 μίτραν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς εὐφροσύνης αὐτῆς
 ἐν αἷς ἐστολιζέτο ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Μανασσῆ·
 4 ⁴ καὶ ἔλαβεν σανδάλια εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς, καὶ περιέθετο τοὺς
 χλιδῶνας καὶ τὰ ψέλια καὶ τοὺς δακτυλίους καὶ τὰ ἐνώτια καὶ
 πάντα τὸν κόσμον αὐτῆς· ^(4b) καὶ ἐκαλλωπίσατο σφόδρα εἰς ἀπάντησιν
 5 ὀφθαλμῶν ἀνδρῶν ὅσοι ἂν ἴδωσιν αὐτήν. ⁵ καὶ ἔδωκεν τῇ ἄβρα
 αὐτῆς ἀσκοπυτίνην οἴνου καὶ καψάκην ἐλαίου, καὶ πήραν ἐπλήρωσεν
 ἀλφίτων καὶ παλάθης καὶ ἄρτων καθαρῶν, καὶ περιεδίπλωσε πάντα
 6 τὰ ἄγγια αὐτῆς καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ. ⁶ καὶ ἐξῆλθοσαν ἐπὶ τὴν πύλην
 τῆς πόλεως Βαιτυλούα, καὶ εὔροσαν ἐπεστῶτα ἐπ' αὐτῇ Ὁξείαν καὶ
 7 τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως Χάβρειν καὶ Χάρμειν. ⁷ ὥς δὲ ἴδον
 αὐτήν, καὶ ἦν ἡλλοιωμένον τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ τὴν στολὴν μετα-
 βεβληκυῖαν, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς ἐπὶ πολὺ σφόδρα,
 8 ⁽⁸⁾ καὶ εἶπαν αὐτῇ ⁸ Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν δῶκε σε εἰς χάριν, καὶ
 τελειῶσαι τὰ ἐπιτηδεύματά σου εἰς γαυρίαμα νιῶν Ἰσραὴλ καὶ ὕψωμα
 9 Ἱερουσαλήμ. καὶ προσεκύνησεν τῷ θεῷ, ⁹ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς
 Ἐπιτάξατε ἀνοῖξάι μοι τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἐξελεύσομαι
 εἰς τελειῶσιν τῶν λόγων ὧν ἐλάλησατε μετ' ἐμοῦ· καὶ συνέταξαν
 10 τοῖς νεανίσκοις ἀνοῖξαι αὐτῇ καθότι ἐλάλησαν. ¹⁰ καὶ ἐποίησαν
 οὕτως· ⁽¹⁰⁾ καὶ ἐξῆλθεν Ἰουδεῖθ, αὐτὴ καὶ ἡ παιδίσκη αὐτῆς μετ' αὐτῆς·
 ἀπεσκόπευον δ' αὐτήν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἕως οὗ κατέβη τὸ ὄρος,
 11 ἕως διῆλθεν τὸν αὐλῶνα καὶ οὐκ οὐκέτι ἐθεώρουν αὐτήν. ¹¹ Καὶ
 ἐπορεύοντο ἐν τῷ αὐλῶνι εἰς εὐθείαν, καὶ συνήντησεν αὐτῇ προ-
 12 φυλακὴ τῶν Ἀσσυρίων. ¹² καὶ συνέλαβον αὐτήν καὶ ἐπηρώτησαν
 Τίνων εἶ, καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ; ⁽¹²⁾ καὶ εἶπεν Θυγάτηρ εἰμὶ
 τῶν Ἑβραίων, καὶ ἀποδιδράσκω ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μέλλουσιν

3 om της χηρευσεως αυτης **κ** | περιεκλυσατο] pr και **κ**A | παχει] χ sup **κ**A
 ras B^{ab} | διαταξε] διεξεαν **κ** διαταξεν A | αις] οis **κ** | εστολιζετο] εκοσμουετο
κ 4 χλιδωνας] λ sup ras A^{a1} | απαντησιν] απατησιν **κ**^{1a.b1A} 5 ασκο-
 πυτιν] (-τεινν A) | ασκον **κ** | om και παλαθης **κ** | περιεδιπλωσεν **κ**A |
 αγγεια B^{ab} | αυτην A* (αυτηι A^{a vid}) 6 εξηλθοσαν] οσ sup ras A^a | Βαι-
 τουλουα **κ** | ευραν **κ** | εφεστωτα **κ**A | om επ **κ**A | Οξιαν B^b 7 ειδον
κA | το προσωπον αυτης ηλλοιωμ. **κ** | στολην] + αυτης **κ** | μεταβεβληκυιαν]
 + αυτης B^{ab mgA} | om και 3^ο A 8 το επιτηδευμα **κ** | Ιλμ **κ*** Ιλημ **κ**^{c.a}
 9 ελαλησατε] at sup ras A^a | ελαλησαν] ελαλησεν **κ**A 10 εποιησα] (seq
 ras i lit) A | εξηλθον B^{c1 vid} | Ιουδειθ] seq ras ut vid in B | om μετ αυτης
 A | δ] δε A^{a1} (ε superscr) | εως 2^ο] + ου A | εθεωρων **κ** εθεωρουσαν (σ sup ras
 A^a) A 12 Εβραιων] Εβ, a sup ras A^{a1}

Β δίδοσθαι ὑμῖν εἰς κατάβρωμα. ¹³ καὶ γὰρ ἔρχομαι εἰς τὸ πρόσωπον ¹³
 Ὀλοφέρνην ἀρχιστρατήγου δυνάμεως ὑμῶν τοῦ ἀναγγεῖλαι ῥήματα
 ἀληθείας, καὶ δείξω πρὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδὸν καθ' ἣν πορεύσεται
 καὶ κυριεύσει πάσης τῆς ὀρινῆς, καὶ οὐ διαφωνήσκει τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ
 σὰρξ μία οὐδὲ πνεῦμα ζωῆς. ¹⁴ ὥς δὲ ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τὰ ῥήματα ¹⁴
 αὐτῆς, καὶ κατενόησαν τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ ἦν ἐναντίον αὐτῶν
 θαυμάσιον τῷ κάλλει σφόδρα. ¹⁵ καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν ¹⁵ Σέσωκας ¹⁵
 τὴν ψυχὴν σου σπεύσασα καταβῆναι εἰς πρόσωπον τοῦ κυρίου ἡμῶν·
 καὶ νῦν πρόσελθε ἐπὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἡμῶν προπέμψουσιν
 σε ἕως παραδῶσιν σε εἰς χεῖρας αὐτοῦ. ¹⁶ ἐὰν δὲ στῇς ἐναντίον ¹⁶
 αὐτοῦ, μὴ φοβηθῇς τῇ καρδίᾳ σου, ἀλλὰ ἀνάγγειλον κατὰ τὰ ῥήματά
 σου, καὶ εἰ σε ποιήσει. ¹⁷ καὶ ἀπέλεξαν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἑκα- ¹⁷ -
 τόν, καὶ παρέξευξαν αὐτῇ καὶ τῇ ἄβρα αὐτῆς, καὶ ἤγαγον αὐτὰς
 ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνην. ¹⁸ καὶ ἐγένετο συνδρομὴ ἐν τῇ ¹⁸
 παρεμβολῇ, διεβοήθη γὰρ εἰς τὰ σκηνώματα ἡ παρουσία αὐτῆς·
 καὶ ἐλθόντες ἐκύκλουν αὐτήν ὡς ἰσθήκει ἔξω τῆς σκηνῆς Ὀλο-
 φέρνην, ἕως προσήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. ¹⁹ καὶ ἐθαύμαζον ¹⁹ (17^b-18)
 ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς, καὶ ἐθαύμαζον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῆς·
 καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τίς καταφρονήσει
 τοῦ λαοῦ τούτου ὃς ἔχει ἐν ἑαυτῷ γυναῖκας τοιαύτας; ὅτι οὐ
 καλὸν ἐστὶν ὑπολείπεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἓνα, οἱ ἀφεθέντες
 δυνήσονται κατασοφίσασθαι πᾶσαν τὴν γῆν. ²⁰ καὶ ἐξῆλθον οἱ ²⁰
 παρακαθεύδοντες Ὀλοφέρνη καὶ πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ,
 καὶ εἰσῆγαγον αὐτήν εἰς τὴν σκηνήν. ²¹ καὶ ἦν Ὀλοφέρνης ἀνα- ²¹ (19)
 παυόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κωνωπίῳ, ὃ ἦν ἐκ πορ-
 φύρας καὶ χρυσοῦ καὶ σμαράγδου καὶ λίθων πολυτελῶν καθυ-
 φασμένων. ²² καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν εἰς ²²
 τὸ προσκῆνιον, καὶ λαμπάδες ἀργυραῖ προάγουσαι αὐτοῦ. ²³ ὥς ²³ (17^a, 20)
 δὲ ἦλθεν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ Ἰουδεῖθ καὶ τῶν θεραπόντων
 αὐτοῦ, ἐθαύμασαν πάντες ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ προσώπου· καὶ

NA 12 δίδοσθαι] δίδοναι N 13 το προσωπον] om το N | αναγγεῖλαι] απαγγεῖλαι NA (λαι sup ras A^a) | ρήματα sup ras A^a (seq ras 1 lit) 14 αὐτῆς
 1°] ταῦτα N | θαυμασιον] θαυμαστον N θαυμασια A | om τω καλλει N 15 εἰς
 προσ. του κυριου] προς τον κυ N | παραδωσι N παραδωσουσι N^{c,a} παραδω-
 σουσιν A 16 ευ] ευθη A 17 επελεξαν B^b N^{c,a} A | Ολοφερνου] pr
 του N 18 τη παρεμβολη] pr παση B^{abmg} NA | ειστηκει B^{ab} 19 επι
 τω καλλει... απο (sic) αὐτῆς in mgg et sup ras A^a (om επι...εθαύμαζον (2°)
 A*) | ειπαν A | om ου N* (hab N^{c,a}) | om εστιν N | υπολιπεσθαι ανδρα εξ
 αυτων ενα N εξ αυτω] υπολειπεσθαι ανδρα ενα A 21 καθυφασμενον N
 23 προσωπον] + αὐτῆς NA

- πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἤγειραν αὐτὴν Β
 ΧΙ 1 οἱ δοῦλοι αὐτοῦ. ¹Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ὁλοφέρνης Θάρ-
 σησον, γύναι, μὴ φοβηθῆς τῇ καρδίᾳ σου· ὅτι ἐγὼ οὐκ ἐκάκωσα
 ἄνθρωπον ὅστις ἤρέτικεν δουλεύειν βασιλεῖ Ναβουχοδονοσορ πάσης
 2 τῆς γῆς. ²καὶ νῦν ὁ λαὸς σου ὁ κατοικῶν τὴν ὀρινὴν, εἰ μὴ
 ἐφάυλισάν με, οὐκ ἂν ἦρα τὸ δόρυ μου ἐπ' αὐτούς, ἀλλὰ αὐτοὶ
 3 ἑαυτοῖς ἐποίησαν ταῦτα. ³καὶ νῦν λέγε μοι τίνος ἔνεκεν ἀπέδρας·
 - ἀπ' αὐτῶν καὶ ἦλθες πρὸς ἡμᾶς· ἦκεις γὰρ εἰς σωτηρίαν·
 4 θάρσει, ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ ζήσῃ καὶ εἰς τὸ λοιπόν· ⁴οὐ γὰρ
 ἔστιν ὃς ἀδικήσῃ σε, ἀλλ' εὖ σε ποιήσει καθὰ γίνεται τοῖς
 (4) 5 δούλοις τοῦ κυρίου μου βασιλέως Ναβουχοδονοσορ. ⁵καὶ εἶπεν
 πρὸς αὐτὸν Ἰουδεῖθ Δέξαι τὰ ῥήματα τῆς δούλης σου, καὶ λαλη-
 σάτω ἡ παιδίσκη σου κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ οὐκ ἀναγγελῶ
 6 ψεῦδος τῷ κυρίῳ μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. ⁶καὶ ἐὰν κατακολου-
 θήσῃς τοῖς λόγοις τῆς παιδίσκης σου, τελείως πρᾶγμα ποιήσει
 μετὰ σοῦ ὁ θεός, καὶ οὐκ ἀποπεσεῖται ὁ κύριός μου τῶν ἐπιτη-
 (5) 7 δευμάτων αὐτοῦ. ⁷ζῇ γὰρ βασιλεὺς Ναβουχοδονοσορ πάσης τῆς
 γῆς καὶ ζῇ τὸ κράτος αὐτοῦ, ὃς ἀπέστειλén σε εἰς κατόρθωσιν
 πάσης ψυχῆς, ὅτι οὐ μόνον ἄνθρωποι διὰ σέ δουλεύουσιν αὐτῷ,
 ἀλλὰ καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
 οὐρανοῦ διὰ τῆς ἰσχύος σου ζήσονται Ναβουχοδονοσορ καὶ πάντα
 (6) 8 τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁸ἤκούσαμεν γὰρ τὴν σοφίαν σου καὶ τὰ πανουρ-
 γεύματα τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἀνηγγέλη πάσῃ τῇ γῇ ὅτι σὺ μόνος
 ἀγαθὸς ἐν πάσῃ βασιλείᾳ καὶ δυνατὸς ἐν ἐπιστήμῃ καὶ θαυμαστὸς
 (7) 9 ἐν στρατεύμασιν πολέμου. ⁹καὶ νῦν λόγος ὃν ἐλάλησεν Ἀχιὼρ
 ἐν τῇ συνεδρείᾳ σου, ἠκούσαμεν τὰ ῥήματα αὐτοῦ, ὅτι περιεποιή-
 σαντο αὐτὸν οἱ ἄνδρες Βαιτυλουά, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς πάντα
 - 10 ὅσα ἐξελάλησεν παρὰ σοί. ¹⁰διό, δέσποτα κύριε, μὴ παρέλθῃς
 (8) τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀλλὰ κατάθου αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ⁽⁸⁾ὅτι
 ἔστιν ἀληθής· οὐ γὰρ ἐκδικᾶται τὸ γένος ἡμῶν, οὐ κατισχύει ῥομφαία
 (9) 11 ἐπ' αὐτούς ἐὰν μὴ ἀμάρτωσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν. ¹¹καὶ νῦν

ΧΙ 1 μῃ] pr και Ν | ηρετικεν] ηκεν Ν ηρετισεν Α 2 ει μῃ] εφ αυλισαν ΝΑ
 με οι κατοικων την| ορ. Ν | εφ αυλισεν Α | αλλα] αλλ Ν 3 ενεκα ΝΑ | απε-
 δρασας Ν | ζηση] pr ζωη Ν 4 ποιησει] ποισει Ν* (η superscr Ν¹)
 βασιλεως] pr του Ν 7 βασιλευς] pr ο Α | πασης της γης Ναβουχ. Α |
 Ναβουχ. 2^ο] pr επι Ν^{c.a} Α 8 πανουργηματα Β^{ab} Α | και 2^ο] pr α Β^{ab} (vid) Α |
 βασιλεια] pr τη Α 9 λογος]+σου Ν* (om Ν^{a1}) pr ο ΝΑ | συνεδρια
 Β^b ΝΑ | Βαιτυλουα Ν | εξελαλησεν] ελαλησεν Ν 10 διο] διοτι Ν* (διο
 Ν^{c.a}) δη Α | ου 2^ο] ουδε Ν os Α

Εἵνα μὴ γένηται ὁ κύριός μου ἔκβολος καὶ ἄπρακτος, ἐπιπεσεῖται θάνατος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ κατελάβετο αὐτοὺς ἀμάρτημα ἐν ᾧ παροργισὺν τὸν θεὸν αὐτῶν, ὅπηνίκα ἂν ποιήσωσιν ἀτοπίαν. ¹²ἐπεὶ γὰρ ἐξέλειπεν αὐτοὺς τὰ βρώματα καὶ ἐσπανίσθη ¹² (10,11) πᾶν ὕδωρ, ἐβουλεύσαντο ἐπιβαλεῖν τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα διεστέιλτο αὐτοῖς ὁ θεὸς τοῖς νόμοις αὐτοῦ μὴ φαγεῖν διέγνωσαν δαπανῆσαι. ¹³καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καὶ τὰς ¹³ (12) δεκάτας τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἃ διεφύλαξαν ἀγιάσαντες τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς παρεστηκόσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, κεκρίκασιν ἐξαναλῶσαι, ὧν οὐδὲ ταῖς
 ¶ ¹⁴ χερσὶν¹ καθήκειν ἄψασθαι οὐδὲνα τῶν ἐκ τοῦ λαοῦ. ¹⁴καὶ ἀπεστάλκασιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι καὶ οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες ἐποίησαν ταῦτα, τοὺς μετοικίσαντας αὐτοῖς τὴν ἄφεσιν παρὰ τῆς γερουσίας. ¹⁵καὶ ἔσται ὡς ἂν ἀναγγεῖλῃ αὐτοῖς καὶ ποιήσωσιν, δοθήσονται ¹⁵ σοι εἰς ὄλεθρον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁶ὅθεν ἐγὼ ἡ δούλῃ σου ¹⁶ (13) ἐπιγνῶσα ταῦτα πάντα ἀπέδρων ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἀπέστειλὲν με ὁ θεὸς ποιῆσαι μετὰ σοῦ πράγματα ἐφ' οἷς ἐκστήσεται πᾶσα ἡ γῆ ὅσοι ἐὰν ἀκούσωσιν αὐτά. ¹⁷ὅτι ἡ δούλῃ σου ¹⁷ (14) θεοσεβῆς ἐστίν, καὶ θεραπεύουσα νυκτὸς καὶ ἡμέρας τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ νῦν μενῶ παρὰ σοί, κύριέ μου, καὶ ἐξελεύσεται ἡ δούλῃ σου κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα καὶ προσεύξομαι πρὸς τὸν θεόν, ^(15^a) καὶ ἐρεῖ μοι πότε ἐποίησαν τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν. ¹⁸καὶ ἐλθούσα προσανοίσω σοι, καὶ ἐξελεύσῃ σὺν πάσῃ ¹⁸ τῇ δυνάμει σου, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται σοι ἐξ αὐτῶν. ¹⁹καὶ ἄξω σε διὰ μέσου τῆς Ἰουδαίας ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἀπέναντι ¹⁹ Ἱερουσαλὴμ, καὶ θήσω τὸν δίφρον σου ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἄξεις αὐτοὺς ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἔστιν ποιμὴν, καὶ οὐ γρύξει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἀπέναντί σου· ⁽¹⁶⁾ ὅτι ταῦτα ἐλαλήθη μοι ⁽¹⁶⁾ κατὰ πρόγνωσίν μου καὶ ἀπηγγέλη μοι, ⁽¹⁷⁾ καὶ ἀπεστάλην ἀναγγεῖλαί σοι. ²⁰Καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι αὐτῆς ἐναντίον Ὀλοφέρνηου ²⁰ (18) καὶ ἐναντίον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ αὐτῆς καὶ εἶπαν ²¹ Οὐκ ἔστιν τοιαύτη γυνὴ ἀπ' ἄκρου ²¹ (19) ἕως ἄκρου τῆς γῆς, ἐν καλῷ προσώπῳ καὶ συνέσει λόγων. ²²καὶ ²² (20)

NA 11 επιπεσειται] pr 5 B^a(mg) N^{c,a} pr και A | προσωπου NA | κατελαβετο] καταλαβοι A | εν τω N^{*} (εν ω N^{c,a}) | παροργισουσι N | αν] εαν NA 12 om γαρ A | εξελειπεν] εξελειπεν B^bN παρεξειλειπεν A | βρωματα] + αυτων A | κτησιν N^{*} (κτηνεσιν N^{c,a}) 13 δεκατα A^{*} (s superscr A¹) | om a A | ουδε] ουδ εν A | post χερσιν] excidit fol in N 15 αν] εαν A 17 ερει] αναγγελει A 19 [?] σου οτι ταυτα ελαλη sup ras B¹ab | μοι ταυτα ελαληθη A | απηγγελη] ανηγγελη A

- εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ὁλοφέρνης Εὖ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀποστείλας σε Β
 ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, τοῦ γεννηθῆναι ἐν χερσὶν ἡμῶν κράτος· ἐν
 (21) 23 δὲ τοῖς φαυλίσασσι τὸν κύριόν μου ἀπώλεια. 23 καὶ νῦν ἀστεία
 εἰ σὺ ἐν τῷ εἶδει σου καὶ ἀγαθῇ ἐν τοῖς λόγοις σου· ὅτι ἐὰν
 ποιήσῃ καθὰ ἐλάλησας, ὁ θεὸς σου ἔσται μοῦ θεός, καὶ σὺ
 ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονοσόρ βασιλέως καθήσῃ, καὶ ἔσῃ ὀνομαστή
 XII 1 παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. 1 Καὶ ἐκέλευσεν εἰσαγαγεῖν αὐτὴν οὗ
 ἐτίθετο τὰ ἀργυρώματα αὐτοῦ, καὶ συνέταξεν καταστρώσαι αὐτῇ ἀπὸ
 2 τῶν ὀψοποιημάτων αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴνου αὐτοῦ πίνειν. 2 καὶ εἶπεν
 Ἰουδεῖθ Οὐ φάγομαι ἐξ αὐτῶν, ἵνα μὴ γένηται σκάνδαλον, ἀλλ' ἐκ
 3 τῶν ἡκολουθηκότων μοι χορηγηθήσεται. 3 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν
 Ὁλοφέρνης Ἐὰν δὲ ἐκλίπῃ τὰ μετὰ σοῦ ὄντα, πόθεν ἐξοισομέν
 σοι δοῦναι ὅμοια αὐτοῖς; οὐ γάρ ἐστιν μεθ' ἡμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους
 (4) 4 σου. 4 καὶ εἶπεν Ἰουδεῖθ πρὸς αὐτόν Ζῆ ἡ ψυχὴ σου, κύριέ μου,
 ὅτι οὐ δαπανήσῃς ἡ δούλη σου τὰ ὄντα μετ' ἐμοῦ ἕως ἂν ποιήσῃ ἐν
 5 χειρί μου ἃ ἐβουλεύσατο. 5 καὶ ἠγάγosan αὐτὴν οἱ θεράποντες
 Ὁλοφέρνου εἰς τὴν σκηνήν, καὶ ὕπνωσεν μέχρι μεσοῦσης τῆς
 (5) 6 νυκτός· καὶ ἀνέστη πρὸς τὴν ἐωθινήν φυλακὴν, 6 καὶ ἀπέστειλεν
 πρὸς Ὁλοφέρνην λέγουσα Ἐπιταξάτω δὴ ὁ κύριός μου ἔἶσαι
 (6) 7 τὴν δούλην σου ἐπὶ προσευχὴν ἐξελθεῖν. 7 καὶ προσέταξεν Ὁλο-
 φέρνης τοῖς σωματοφύλαξιν μὴ διακωλύειν αὐτήν. καὶ παρέμεινεν
 (7) 7 ἐν τῇ παρεμβολῇ ἡμέρας τρεῖς· 7 καὶ ἐξεπορεύετο κατὰ νύκτα
 εἰς τὴν φάραγγα Βαιτυλουά, καὶ ἐβαπτίζετο ἐν τῇ παρεμβολῇ
 (8) 8 ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος. 8 καὶ ὡς ἀνέβη, ἐδέετο τοῦ κυρίου
 θεοῦ Ἰσραὴλ κατευθύναι τὴν ὁδὸν αὐτῆς εἰς ἀνάστημα τῶν υἱῶν
 (9) 9 τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 9 καὶ εἰσπορευομένη καθαρὰ παρέμεινεν τῇ
 σκηνῇ, μέχρι οὗ προσηνέγκατο τὴν τροφὴν αὐτῆς πρὸς ἐσπέ-
 (10) 10 ραν. 10 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐποίησεν
 Ὁλοφέρνης πότον τοῖς δούλοις αὐτοῦ μόνοις, καὶ οὐκ ἐκάλεσεν
 11 εἰς τὴν χρῆσιν οὐδένα τῶν πρὸς ταῖς χρεαῖαις. 11 καὶ εἶπεν
 Βαγῶα τῷ εὐνούχῳ, ὅς ἦν ἐφεστηκὼς ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ
 Πείσιον δὴ πορευθεὶς τὴν γυναῖκα τὴν Ἑβραίαν ἣ ἐστὶν παρὰ
 σοὶ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς καὶ φαγεῖν καὶ πιεῖν μεθ' ἡμῶν.
- 23 ποιησῇ] ποιήσεις A | εν| οικω B* εν οικω Bb(vid) | βασιλεως Ναβ. A A
 XII 1 αυτη] αυτη A | πινειν] πινειν A 2 αλλ] αλλα A 3 om δε A |
 εκλειπη A | οντα μετα σου B1A | εξοισομεν] εξομεν A | ομοια] pr τα A | εθ-
 νους] γενους A 4 ποιηση] + κς A 5 της νυκτος] om της A | προς]
 περι A 6 εξελθει] επι προσευχην A 8 ως] εως A | εδετο A | του
 κυριου] om του A 9 καθαρα] καθα A | τη σκηνη] pr εν A | μεχρις
 Bab | τροφην] τρυφην A 10 χρηση] κλησιν A

B ¹² ἰδοὺ γὰρ αἰσχροὺς τῷ προσώπῳ ἡμῶν εἰ γυναῖκα τοιαύτην ¹² (11)
 παρήσομεν οὐχ ὁμιλήσαντες αὐτῇ· ὅτι ἐὰν ταύτην μὴ ἐπισπασώ-
 μεθα, καταγελάσεται ἡμῶν. ¹³ καὶ ἐξῆλθεν Βαγῶας ἀπὸ προσώπου ¹³ (12)
 Ὀλοφέρνηου, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν καὶ εἶπεν Μὴ ὀκνησάτω
 δὴ ἡ παιδίσκη ἡ καλὴ αὕτη ἐλθοῦσα πρὸς τὸν κύριόν μου δοξα-
 σθῆναι κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πίεσαι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφρο-
 σύνην οἶνον, καὶ γεννηθῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ὥς θυγάτηρ μία
 τῶν νύων Ἀσσοῦρ αἱ παρεστήκασιν ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονοσόρ.
¹⁴ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἰουδεῖθ Καὶ τίς εἰμι ἐγὼ ἀντερουσα τῷ ¹⁴ (13,14)
 κυρίῳ μου; ὅτι πᾶν ὃ ἔσται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀρεστὸν
 σπεύσασα ποιήσω, καὶ ἔσται τοῦτό μοι ἀγαλλίαμα ἕως ἡμέρας
 θανάτου μου. ¹⁵ καὶ διαναστάσα ἐκοσμήθη τῷ ἱματισμῷ καὶ παντὶ ¹⁵
 τῷ κόσμῳ τῷ γυναικείῳ· καὶ προῆλθεν ἡ δούλη αὐτῆς καὶ ἔστρωσεν
 αὐτῇ κατέναντι Ὀλοφέρνηου χαμαὶ τὰ κώδια, ἃ ἔλαβεν παρὰ Βαγῶου εἰς
 τὴν καθημερινὴν διαίταν αὐτῆς εἰς τὸ ἐσθίειν κατακλινομένην ἐπ' αὐτῶν.
¹⁶ καὶ εἰσελθοῦσα ἀνέπεσεν Ἰουδεῖθ, ⁽¹⁶⁾ καὶ ἐξέστη ἡ καρδιά Ὀλο- ¹⁶
 φέρνηου ἐπ' αὐτὴν, ἐσαλεύθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· καὶ ἦν κατεπίθυμος
 σφόδρα τοῦ συγγενέσθαι μετ' αὐτῆς, καὶ ἐτήρει καιρὸν τοῦ ἀπατῆσαι
 αὐτὴν ἀφ' ἧς ἡμέρας εἶδεν αὐτὴν. ¹⁷ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης ¹⁷
 Πίε δὴ καὶ γενήθητι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην. ¹⁸ καὶ εἶπεν Ἰου- ¹⁸
 δεῖθ Πίομαι δὴ, κύριε, ὅτι ἐμεγαλύνθη τὸ ζῆν μου ἐν ἐμοὶ σήμερον
 παρὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γενέσεώς μου. ¹⁹ καὶ λαβοῦσα ἔφαγεν ¹⁹
 καὶ ἔπιεν κατέναντι αὐτοῦ ἃ ἠτοίμασεν ἡ δούλη αὐτῆς. ²⁰ καὶ ἡν- ²⁰
 φράνθη Ὀλοφέρνης ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἔπιεν οἶνον πολὺν σφόδρα ὅσον
 οὐκ ἔπιεν πώποτε ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἀφ' οὗ ἐγεννήθη. ¹ Ὡς δέ τ. XIII
 ὀψία ἐγένετο, ἐσπούδασαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀναλύνειν· καὶ Βαγῶας
 συνέκλεισεν τὴν σκηνὴν ἕξωθεν, καὶ ἀπέκλεισεν τοὺς παρεστῶ-
 τας ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπώχοντο εἰς τὰς κοίτας
 αὐτῶν. ⁽²⁾ ἦσαν γὰρ πάντες κεκοπωμένοι διὰ τὸ ἐπὶ πλείον γεγο- ⁽²⁾
 νέναι τὸν πότον. ² ὑπελείφθη δὲ Ἰουδεῖθ μόνη ἐν τῇ σκηνῇ, ² (3)
⁽⁴⁾ καὶ Ὀλοφέρνης προπεπτωκὼς ἐπὶ τὴν κλίνην ἑαυτοῦ· ἦν γὰρ ⁽⁴⁾

A 13 Βαγῶς A* (α 2° superscr A¹) | πιεσαι| πιεῖ| A | ν μεθ υμων (sic) eis
 ευφροσυνη in mgg et sup ras A^a (om eis ευφροσυνη A*) 14 μοι τουτο
 A | ημερα A | om μου 2° A 15 αναστασα A | om και παντι τω κοσμῳ
 A | γυναικιω A | προσηλθεν A | κατεναντι| εναντιον A | κωδια] post κ ras 1
 lit (λ vel α) B^{a2} | ελαβον A 16 εσαλευθη] pr και A | συγγενεσθαι A
 17 μεθ] θ sup ras A¹ 19 επιεν και εφαγεν A 20 επιεν 2°] πι sup
 ras A¹ | om πωποτε εν ημ. μια A XIII 1 κ προσωπου του κυριου sup
 ras B^{1ab} 2 om εν τη σκηνη A | επι την sup ras B^{ab}

- (5) 3 περιεχυμένος αὐτῷ ὁ οἶνος. ³καὶ εἶπεν Ἰουδεῖθ τῇ δούλῃ αὐτῆς B
 — στῆναι ἔξω τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς καὶ ἐπιτηρεῖν τὴν ἔξοδον αὐτῆς
 καθάπερ καθ' ἡμέραν, ἐξελεύσεσθαι. γὰρ ἔφη ἐπὶ τὴν προσευχὴν
 4 αὐτῆς· καὶ τῷ Βαγῳά ἐλάλησεν κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ⁴καὶ
 ἀπήλθοσαν πάντες ἐκ προσώπου, καὶ οὐδεὶς κατελείφθη ἐν τῷ
 (6) κοιτῶνι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου. ⁽⁶⁾καὶ στάσα Ἰουδεῖθ παρὰ τὴν
 (7) κλίνην αὐτοῦ εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς ⁽⁷⁾Κύριε ὁ θεὸς πάσης
 δυνάμεως, ἐπίβλεψον ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν
 5 μου, εἰς ὑψῶμα Ἱερουσαλήμ. ⁵ὅτι νῦν καιρὸς ἀντιλαβεσθαι τῆς
 κληρονομίας σου καὶ ποιῆσαι τὸ ἐπιτήδευμά μου εἰς θραῦμα
 (8) 6 ἐχθρῶν οἱ ἐπανέστησαν ἡμῖν. ⁶καὶ προσελθοῦσα τῷ κανόνι τῆς
 κλίνης ὅς ἦν πρὸς κεφαλῆς Ὀλοφέρνηου καθεῖλεν τὸν ἀκινάκην
 (9) 7 αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ⁷καὶ ἐγγίσασα τῆς κλίνης ἐδράξατο τῆς κόμης
 τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Κραταίωσόν με, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ἐν
 (10) 8 τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ⁸καὶ ἐπάταξεν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δις ἐν
 9 τῇ ἰσχύι αὐτῆς, καὶ ἀφείλεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ⁹καὶ ἀπεκύλισε
 τὸ σῶμα αὐτοῦ ⁹ἀπὸ τῆς στρωμνῆς, καὶ ἀφείλε τὸ κωνόπιον § H
 (11) ἀπὸ τῶν στύλων. ⁽¹¹⁾καὶ μετ' ὀλίγον ἐξῆλθεν καὶ παρέδωκεν τῇ
 10 ἄβρᾳ αὐτῆς τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου, ¹⁰καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς
 (12) τὴν πύλην τῶν βρωμάτων αὐτῆς. ⁽¹²⁾καὶ ἐξῆλθον αἱ δύο ἄμα κατὰ
 τὸν ἐθισμόν αὐτῶν. καὶ διελθοῦσαι τὴν παρεμβολὴν ἐκύκλωσαν
 τὴν φάραγγα ἐκείνην, καὶ προσανέβησαν τὸ ὄρος Βαιτυλουά, καὶ
 (13) 11 ἦλθοσαν πρὸς τὰς πύλας αὐτῆς. ¹¹Καὶ εἶπεν Ἰουδεῖθ μακρό-
 θεν τοῖς φυλάσσουσιν ἐπὶ τῶν πυλῶν Ἀνοιξατε, ἀνοιξατε δὴ τὴν
 πύλην· μεθ' ἡμῶν ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν ποιῆσαι ἔτι ἰσχύον ἐν
 Ἰσραὴλ καὶ κράτος κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καθὰ καὶ σήμερον
 (14) 12 ἐποίησεν. ¹²καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐ-
 τῆς τὴν φωνὴν αὐτῆς, ἐσπούδασαν τοῦ καταβῆναι ἐπὶ τὴν πύλην
 τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ συνεκάλεσαν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
 (15) 13 πόλεως. ¹³καὶ συνέδραμον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου
 αὐτῶν, ὅτι παράδοξον ἦν αὐτοῖς τοῦ ἐλθεῖν αὐτήν, καὶ ἠνοιξαν

4 προσωπου] + αὐτης A | αὐτης] αὐτης A | om εν 3^ο A 5 θραυσμα A NA
 6 ακεινακην B*A (ακιν. B^b) 7 ο θεος] pr κε A 8 επαταξεν] α 1^ο
 sup ras A^a | αὐτου 2^ο] + απ αὐτου A 9 τηστρωμνης A | αφειλεν A | τον
 κωνωπιον A | μεθ B* (μετ B^b) 10 αυτων] + επι την προσευχην NA |
 φαραγγαν A | το ορος] προς N* (το op. N^{c.a}) | Βαιτυλουα N | ηλθοσαν] ηλθον
 N 11 ανοιξ. δη ανοιξ. A | om ημων 3^ο B^{ab}NA 12 om αὐτης 1^ο N |
 του καταβ.] om του N 13 om αυτων B^{ab}NA | του ελθειν] το ελθ.
 B^{ab}NA

B τὴν πύλιν καὶ ἀπεδέξαντο αὐτάς· ⁽¹⁶⁾ ἄψαντες πῦρ εἰς φαῦσιν ⁽¹⁶⁾
 περιεκύκλωσαν αὐτάς. ¹⁴ ἡ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς φωνῇ μεγάλῃ ¹⁴ ⁽¹⁷⁾
 Αἰνεῖτε τὸν θεόν, αἰνεῖτε· αἰνεῖτε τὸν θεόν ὃς ⁽¹⁸⁾ οὐκ ἀπέστησεν ⁽¹⁸⁾
 τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἔθραυσε τοὺς ἐχθροὺς
 ἡμῶν διὰ χειρός μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. ¹⁵ καὶ προελούσα τὴν ¹⁵ ⁽¹⁹⁾
 κεφαλὴν ἐκ τῆς πῆρας ἔδειξεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἴδου ἡ κεφαλὴ
 Ὀλοφέρνηου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως Ἀσσούρ, καὶ ἰδοὺ τὸ κωνώ-
 πιον ἐν ᾧ κατέκειτο ἐν ταῖς μέβαις αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν
 ὁ κύριος ἐν χειρὶ θηλείας. ¹⁶ καὶ ζῆ Κύριος ὃς διεφύλῳξέν με ἐν ¹⁶ ⁽²⁰⁾
 τῇ ὁδῷ μου ἥ ἐπορεύθην, ὅτι ἠπάτησεν αὐτὸν τὸ πρόσωπόν μου
 εἰς ἀπώλειαν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐποίησεν ἀμάρτημα μετ' ἐμοῦ εἰς
 μίasma καὶ αἰσχύνην. ¹⁷ καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ ¹⁷ ⁽²²⁾
 κύψαντες προσεκύνησαν τῷ θεῷ καὶ εἶπαν ὁμοθυμαδὸν Εὐλογητὸς
 εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἐξουθενώσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον τοὺς
 ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ σου. ¹⁸ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ὁξείας Εὐλογητὴ σύ, ¹⁸ ⁽²³⁾
 θυγάτηρ, τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ παρὰ πάσας τὰς γυναικας τὰς ἐπὶ
 τῆς γῆς, ⁽²⁴⁾ καὶ εὐλογημένος Κύριος ὁ θεὸς ὃς ἔκτισεν τοὺς οὐρα- ⁽²⁴⁾
 νοὺς καὶ τὴν γῆν, ὃς κατεύθυνέν σε εἰς τραῦμα κεφαλῆς ἀρχοντος
 ἐχθρῶν ἡμῶν. ¹⁹ ὅτι οὐκ ἀποστήσεται ἡ ἐλπίς σου ἀπὸ καρδίας ¹⁹ ⁽²⁵⁾
 ἀνθρώπων μνημονευόντων ἰσχὺν θεοῦ ἕως αἰῶνος. ²⁰ καὶ ποιῆσαι ²⁰
 σοὶ αὐτὰ ὁ θεὸς εἰς ὕψος αἰώνιον, τοῦ ἐπισκέψασθαί σε ἐν
 ἀγαθοῖς, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐφείσω τῆς ψυχῆς σου διὰ τὴν ταπείνωσιν
 τοῦ γένους ἡμῶν, ἀλλ' ἐπεξῆλθες πτώματι ἡμῶν, ἐπ' εὐθείαν
 πορευθεῖσα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ⁽²⁶⁾ καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαὸς ⁽²⁶⁾
 Γένοιτο, γένοιτο.

¹ Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἰουδεῖθ Ἀκούσατε δὴ μου, ἀδελφοί, ¹ XIV
 καὶ λαβόντες τὴν κεφαλὴν ταύτην κρεμάσατε αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἐπάλξεως
 τοῦ τείχους ὑμῶν. ² καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν διαφανῇ ὁ ὄρθρος καὶ ²
 ἐξέλθῃ ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν γῆν, ἀναλήμψεσθε ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ
 πολεμικὰ ὑμῶν καὶ ἐξελεύσεσθε πᾶς ἀνὴρ ἰσχύων ἔξω τῆς πόλεως,

NA 13 ἀπεδέξαντο] επεδέξαντο Bab εἰσεδεξ. N υπεδεξ. A | αψαντες] pr και
 N^{c.a} A | πυρ sup ras Bavid ¹⁴ θεον (bis)] κν A | om αινειτε αινειτε
 τον θεον N | os] οτι A | αλλ] ras aliq inferius B¹ | εθραυσεν NA 15 κωνω-
 πιον] + αυτου A 16 Κυριος] pr ο A | απωλιαν B^{*a} (vid) (απωλειαν BbNA)
 17 ειπαν] a sup ras A^a | om ει N | εξουθενωσας N 18 Οξίας B^b | ευλο-
 γητη] ευλογημενη A | συ] pr ει A | θεος] + σου N | os 1° ο A | om os 2° N^{*}
 (superscr N^{1.c.a}) | κεφαλης NA] κεφαλην B | om ημων A 20 om σοι N |
 αλλ] αλλα N | επεξηλθες] s sup ras A¹ | πτωματι] pr τω NA | πορευθεισα επ
 ευθειαν N | ειπεν N | om γενοιτο 2° A XIV 1 υμων] ημων N 2 εαν]
 αν N | διαφανση ο ο sup litur N¹ (vid) | εξελευσεσθε] εξελευσεται A

καὶ δώσετε ἀρχηγὸν εἰς αὐτούς, ὥς καταβαίνοντες ἐπὶ τὸ πεδίον εἰς B
3 τὴν προφυλακὴν υἱὸν Ἀσσοῦρ· καὶ οὐ καταβήσεσθε. ³καὶ ἀναλα-
βόντες οὗτοι τὰς πανοπλίας αὐτῶν πορεύσονται εἰς τὴν παρεμβολὴν

(4) αὐτῶν καὶ ἐγεροῦσι τοὺς στρατηγούς τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ· ⁽⁴⁾καὶ
συνδραμοῦνται ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου, καὶ οὐχ εὐρήσουσιν
αὐτόν· καὶ ἐπιπесεῖται ἐπ' αὐτούς φόβος, καὶ φεύγονται ἀπὸ προσ-

(5) 4 ὥπου ὑμῶν. ⁴καὶ ἐπακολουθήσαντες ὑμεῖς καὶ πάντες οἱ κατοι-
κοῦντες πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ καταστρώσατε αὐτούς ἐν ταῖς ὁδοῖς

XIII (27^a, 28) 5 αὐτῶν. ⁵πρὸ δὲ τοῦ ποιῆσαι ταῦτα καλέσατέ μοι Ἀχιὼρ τὸν
Ἀμμανεΐτην, ἵνα ἰδὼν ἐπιγνοῖ τὸν ἐκφαλίσαντα τὸν οἶκον τοῦ
6 Ἰσραὴλ, καὶ αὐτὸν ὥς εἰς θάνατον ἀποστείλαντα εἰς ἡμᾶς. ⁶Καὶ

(29) ἐκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ ἐκ τοῦ οἴκου Ὀζεία· ⁽²⁹⁾ὥς δὲ ἦλθεν καὶ ἶδεν
τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου ἐν χειρὶ ἀνδρὸς ἐνὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
τοῦ λαοῦ, ἔπесεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐξελύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.

(30) 7 ὥς δὲ ἀνέλαβον αὐτόν, προσέπесεν τοῖς ποσὶν Ἰουδεῖθ καὶ

(31) προσεκύνησεν τῷ προσώπῳ αὐτῆς καὶ εἶπεν ⁽³¹⁾Εὐλογημένη σὺ
ἐν παντὶ σκηνώματι Ἰούδα καὶ ἐν παντὶ ἔθνει, οἵτινες ἀκού-

- 8 σαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται. ⁸καὶ νῦν ἀνάγγειλόν μοι
ὅσα ἐποίησας ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις. καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ
Ἰουδεῖθ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ πάντα ὅσα ἦν πεποιηκυῖα, ἀφ' ἧς

9 ἡμέρας ἐξῆλθεν ἕως οὗ ἐλάλει αὐτοῖς. ⁹ὥς δὲ ἐπαύσατο λαλοῦσα,
ἡλάλαξεν ὁ λαὸς φωνῇ μεγάλη καὶ ἔδωκεν φωνὴν εὐφρόσυνον

(XIV) (6) 10 ἐν τῇ πόλει αὐτῶν. ¹⁰ἰδὼν δὲ Ἀχιὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ
θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπίστευσεν τῷ θεῷ σφόδρα, καὶ περιετέμετο

τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν οἶκον
(7) 11 Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹¹Ἡνίκα δὲ ὁ ὀρθρος ἀνέβη,

καὶ ἐκρέμασαν τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου ἐκ τοῦ τείχους, καὶ ἀνέ-
λαβεν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ τὰ ὄπλα αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθοσαν κατὰ

(8-12) 12 σπείρας ἐπὶ τὰς ἀναβάσεις. ¹²οἱ δὲ υἱοὶ Ἀσσοῦρ ὥς ἶδον αὐτούς,
διέπεμψαν ἐπὶ τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν· οἱ δὲ ἦλθον ἐπὶ τοὺς

13 στρατηγούς καὶ χιλιάρχους καὶ ἐπὶ πάντα ἄρχοντα αὐτῶν. ¹³καὶ

2 αρχηγον εἰς αὐτους] αὐτους| αρχην B* εἰς αὐτ. αρχην B¹ εἰς αὐτ. BA
αρχηγον B^{c.a} 3 οὗτοι] αὐτοι B | τας παρεμβολας A | εγεροσυ
BNA | om υμων B 4 καταστρωσατε B 5 επιγνω BA | εκφau-
λισαντα] a 1° sup ras Bab | του Ισραηλ] om του A 6 εκαλεσεν B |
Οζια B^b Οζειου B | ειδεν BA 7 ανελαβεν A | συ] eu A* (ε improb A^a)
8 εξηλθες B* (εξηλθεν B^{c.a}) 9 ευφροσυνης A 10 προς] εις BA
11 ο ορθρος] om ο A | om και 1° A | om Ισραηλ BA | σπειραν A | αναβασεις]
+ του ορους Bab(mg) BA 12 ειδον BA | τους στρατ.] om τους Bab B

Β παρεγένοντο ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνην, καὶ εἶπαν τῷ ὄντι ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ Ἐγειρον δὴ τὸν κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐτόλμησαν οἱ δοῦλοι καταβαίνειν ἐφ' ἡμᾶς εἰς πόλεμον, ἵνα ἐξολεθρευθῶσιν εἰς τέλος. ¹⁴ καὶ εἰσῆλθεν Βαγώας καὶ ἔκρουσε τὴν αὐλαίαν τῆς ¹⁴ (13) σκηνῆς· ὑπενοεῖτο γὰρ καθεύδειν αὐτὸν μετὰ Ἰουδαίθ. ¹⁵ ὥς δ' οὐ- ¹⁵ (14) θεῖς ἐπήκουσεν, διαστείλας εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ εὔρεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χελωνίδος ἐριμμένον νεκρόν, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀφῆρητο ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ μετὰ κλαυθμοῦ ¹⁶ καὶ στεναγμοῦ καὶ βοῆς ἰσχυρᾶς, καὶ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν οὗ ἦν Ἰουδαίθ καταλύουσα, καὶ ¹⁷ (15) οὐχ εὔρεν αὐτήν· καὶ ἐξεπῆδησεν εἰς τὸν λαὸν ⁽¹⁶⁾ κράζων ¹⁸ ἠθέ- ¹⁸ (16) τησαν οἱ δοῦλοι, ἐποίησεν αἰσχύνην μία γυνὴ τῶν Ἑβραίων εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονοσόρ· ὅτι ἰδοὺ Ὀλοφέρνης χαμαί, καὶ ἡ κεφαλὴ οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ. ¹⁹ ὥς δὲ ἤκουσαν τὰ ¹⁹ (17) ῥήματα οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, τοὺς χιτῶνας αὐτῶν διέρρηξαν, καὶ ἐτράχθη αὐτῶν ἡ ψυχὴ σφόδρα, ⁽¹⁸⁾ καὶ ἐγένετο ⁽¹⁸⁾ αὐτῶν κραυγὴ καὶ βοή μεγάλη σφόδρα ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς. ¹ Καὶ ὥς ἤκουσαν οἱ ἐν τοῖς σκηνώμασιν ὄντες, ἐξέ- ¹ (1) ΧΥ στησαν ἐπὶ τὸ γεγονός, καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς τρόμος καὶ ² φόβος, ⁽²⁾ καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος μένων κατὰ πρόσωπον τοῦ πλη- ⁽²⁾ σίου ἔτι, ἀλλ' ἐκχυθέντες ὁμοθυμαδὸν ἔφευγον ἐπὶ πᾶσαν ὁδὸν τοῦ πεδίου καὶ τῆς ὀρινῆς. ³ καὶ οἱ παρεμβεβληκότες ἐν τῇ ³ (3,4) ὀρινῇ κύκλω Βαιτυλοῦ καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν· καὶ τότε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶς ἀνὴρ πολεμιστῆς ἐξ αὐτῶν ἐξεχύθησαν ἐπ' αὐτούς. ⁴ καὶ ἀπέστειλεν Ὀζείας εἰς Βαιτομασθαίμ καὶ Χωβαὶ καὶ ⁴ (5) Χωλὰ καὶ εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ τοὺς ἀπαγγέλλοντας ὑπὲρ τῶν συντετελεσμένων, καὶ ἵνα πάντες ἐπεκχυθῶσιν τοῖς πολεμίοις εἰς τὴν ἀναίρεσιν αὐτῶν. ⁵ ὥς δὲ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, πάντες ⁵ (6)

ΝΑ 13 παρεγενοντο] παραγεν. Ν* vid (παρεγ. Ν¹) παρεγενε|νοντο Α | καταβαι-
νειν] καταβηναι Ν | εξολοθρ. Β^b 14 εκρουσε| Α | αυλαιαν] αυλην Α | υπε-
νοει ΝΑ 15 δ] δε ΝΑ | ουδεις Ν | υπηκουσεν Α | διεστειλας Α | ερριμμ.
Β^{ac} ΝΑ | αφειρητο Ν 17 κραζων] λεγω| Ν και εβοησεν Α 18 του βασ.]
om του Ν 19 τα ρηματα] ρι ταυτα Α | διερρηξαν τους χιτ. αυτων ΝΑ | η
ψυχη αυτων Α XV 1 οι εν] om οι Ν | τοις σκηνωμασιν] τω σκηνωματι Ν
2 επεπεσεν] επεσεν ΝΑ | αυτοις Ν* (αυτους Ν^{c,a}) | φοβος κ. τρομος Α | του
πλησιον] αυτου πλ. Ν* (om αν Ν¹) 3 πα|ραβεβληκοτες Ν | Βαιτουλουα Ν
Βετυλουα Α | om και 2° ΝΑ | om επ αυτους Ν 4 επεστειλεν Ν | Οζιας
Β^b | Βαιτομασθεν Ν | Χωβαι και Χωλα] Αβελβαιμ και Χωβα Ν* (Αβ. κ. Χωβαι
η| Κεειλα Ν^{c,a}) Βηβαι και Χωβαι και Κωλα Α | απαγγελλοντας] αποσπελλοντας
Ν* (απαγγ. Ν^{c,a}) | συντελεσμενων Α | επεκχυθωσι Ν απεκχυθωσιν Α

- ὁμοθυμαδὸν ἐπέπεσον ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔκοπτον αὐτοὺς ἕως Χωβά. B
 ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐξ Ἱερουσαλήμ παρεγενήθησαν καὶ ἐκ πάσης
 τῆς ὀρινῆς, ἀνήγγειλαν γὰρ αὐτοῖς τὰ γεγονότα τῇ παρεμβολῇ
 τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐν Γαλααδ καὶ οἱ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ
 ὑπερεκέρασαν αὐτοὺς πληγῇ μεγάλῃ, ἕως οὗ παρήλθον Δαμασκὸν
 (7) 6 καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς. ⁶οἱ δὲ λοιποὶ οἱ κατοικοῦντες Βαιτυλὸν ἐπέ-
 πεισαν τῇ παρεμβολῇ Ἀσσοῦρ καὶ ἐπρονόμεισαν αὐτούς, καὶ
 (8) 7 ἐπλούτησαν σφόδρα. ⁷οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀναστρέψαντες ἀπὸ
 τῆς κοπῆς ἐκυρίευσαν τῶν λοιπῶν, καὶ αἱ κῶμαι καὶ ἐπαύλεις
 ἐν τῇ ὀρινῇ καὶ πεδινῇ ἐκράτησαν πολλῶν λαφύρων, ἣν γὰρ
 πλήθος πολὺ σφόδρα.
 (9) 8 ⁸Καὶ Ἰωακείμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία τῶν νιῶν Ἰσραὴλ
 οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ ἦλθον τοῦ θεάσασθαι τὰ ἀγαθὰ
 ἃ ἐποίησεν Κύριος τῷ Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ ἰδεῖν τὴν Ἰουδαίᾳ καὶ
 (10) 9 λαλῆσαι μετ' αὐτῆς εἰρήνην. ⁹ὥς δὲ εἰσῆλθον πρὸς αὐτήν, εὐλό-
 γησαν αὐτήν πάντες ὁμοθυμαδὸν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν Σὺ ὕψωμα
 Ἱερουσαλήμ, σὺ γανυρίαμα μέγα τοῦ Ἰσραὴλ, σὺ καύχημα μέγα
 (11) 10 τοῦ γένους ἡμῶν. ¹⁰ἐποίησας πάντα ταῦτα ἐν χειρὶ σου, ἐποί-
 ησας τὰ ἀγαθὰ μετὰ Ἰσραὴλ, καὶ εὐδοκῆσαι ἐπ' αὐτοῖς ὁ θεός·
 εὐλογημένη γίνου παρὰ τῷ παντοκράτορι κυρίῳ εἰς τὸν αἰῶνα
 (12, 13) 11 χρόνον. ⁽¹²⁾καὶ εἶπεν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. ¹²καὶ ἐλαφύρευσεν
 (14) πᾶς ὁ λαὸς τὴν παρεμβολὴν ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα, ⁽¹⁴⁾καὶ ἔδωκαν
 τῇ Ἰουδαίᾳ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου καὶ πάντα τὰ ἀργυρώματα καὶ
 τὰς κλῖνας καὶ τὰ ὄλκια καὶ πάντα τὰ σκεύασματα αὐτοῦ· καὶ
 λαβοῦσα αὕτη ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτῆς, καὶ ἔζευξεν τὰς
 (15) 12 ἀμάξας αὐτῆς, καὶ ἐσώρευσεν αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν. ¹²Καὶ συνέ-
 δραμεν πᾶσα γυνὴ Ἰσραὴλ τοῦ ἰδεῖν αὐτήν, καὶ εὐλόγησαν αὐτήν,
 καὶ ἐποίησαν αὐτῇ χορὸν ἐξ αὐτῶν· καὶ ἔλαβεν θύρους ἐν ταῖς

5 επεπεσον] επιπεσοντες B | om και 1° B | εκοπτοντο A | εξ] εν B | τα BA
 γεγονοτα] pr οι B* (om B^{1.c.a}) | Γαλααδ] pr τη A | Γαλιλαια B^{b.A} | πληγην|
 μεγαλην B | και τα] κατα τα B 6 Βαιτυλουνα B | επεπεσον A 7 ε| εκυ-
 ριευσαν B* (om ε 1° B^{ab}) | επαυλεις] αι πολεις BA | εν] pr αι B | ορεινη B^{ab} B
 8 om ηλθον B* (hab B^{c.a}) | εποιησεν] εποιη| B | την Ιουδειθ] om την A |
 λαλησαι] pr του B 9 εισηλθον] εξηλθαν B εισηλθαν A | συ 1°] +ει B |
 10 ταυτα παντα BA | εποιησας 2°] εν ποιησας A | Ισραηλ] Ιλη' A | ευδοκησαι]
 ευδοκησεν BA | επ] εν A*^{vid} | παρα] pr τω B* (om B^{1(vid)}) 11 om πας
 BA | εφ] επι B | Ολοφερνους B* (Ολοφερνον B^{c.a}) | ολκεια BA | σκευα-
 σματα] κατασκευασματα BA | αυτη] αυτα B | επεθηκεν] εθηκεν B | επ] μετ A
 12 om αυτην και εποιησαν A* (ευλογησαν et αυτη signis not A^{a1}) | αυτων]
 εαυτων B | ελαβον B* (ελαβεν B^{1(vid).c.a})

B χερσὶν αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν ταῖς γυναῖξιν ταῖς μετ' αὐτῆς, ¹³καὶ ¹³
 ἐστεφανώσαντο τὴν ἐλαίαν αὕτη καὶ αἱ μετ' αὐτῆς· καὶ προῆλθεν
 παντὸς τοῦ λαοῦ ἐν χορείᾳ ἡγουμένη πασῶν τῶν γυναικῶν, καὶ
 ἡκολούθει πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνωπλισμένοι μετὰ στεφάνων καὶ
 ὕμνων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. ¹⁴καὶ ἐξήρχεν Ἰουδεῖθ τὴν ἐξομο- ¹⁴ (1) (XVI)
 λόγησιν ταύτην ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὑπερεφώνει πᾶς ὁ λαὸς
 τὴν αἰνεσιν ταύτην· καὶ εἶπεν Ἰουδεῖθ

(2) Ἐξάρχετε τῷ θεῷ μου ἐν τυμπάνοις, 1 XVI

ἄσατε τῷ κυρίῳ ἐν κυμβάλοις, (2)

ἐναρμόσασθε αὐτῷ ψαλμὸν καὶ αἶνον, ὑψοῦτε καὶ ἐπικα-
 λείσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

²ὅτι θεὸς συντρίβων πολέμους Κύριος, 2 (3)

(4) ὅτι εἰς παρεμβολὰς αὐτοῦ ἐν μέσῳ λαοῦ ἐξείλατό με (4)

ἐκ χειρὸς καταδιωκόντων με.

³ἦλθεν Ἀσσοὺρ ἐξ ὁρέων ἀπὸ βορρᾶ, 3 (5)

ἦλθεν ἐν μυριάσι δυνάμεων αὐτοῦ,

ὦν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἐνέφραξεν χειμάρρους,

καὶ ἡ ἵππος αὐτῶν ἐκάλυψεν βουνούς.

⁴εἶπεν ἐμπρήσειν τὰ ὄρη μου, 4 (6)

καὶ τοὺς νεανίσκους μου ἀνελεῖν ῥομφαία,

καὶ τὰ θηλάζοντά μου θήσειν εἰς ἔδαφος,

καὶ τὰ νήπιά μου δώσειν εἰς προνομὴν,

καὶ τὰς παρθένους σκυλεῦσαι.

⁵Κύριος Παντοκράτωρ ἠθέτησεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ θηλείας. 5 (7)

⁶οὐ γὰρ ὑπέπεσεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν ὑπὸ νεανίσκων, 6 (8)

οὐδὲ υἱοὶ Τιτάνων ἐπάταξαν αὐτόν,

οὐδὲ ὑψηλοὶ γίγαντες ἐπέθεντο αὐτῷ·

ἀλλὰ Ἰουδεῖθ θυγάτηρ Μεραρεῖ·

ἐν κάλλει προσώπου αὐτῆς παρέλυσεν αὐτόν.

⁷ἐξεδύσατο γὰρ στολὴν χρηεύσεως αὐτῆς εἰς ὕψος τῶν πο- 7 (9)

νούντων ἐν Ἰσραὴλ,

NA 12 μετ] μεθ A 13 εστεφανωσατο A | αι μετ] οι μ. A | υμνουν N
 14 εξηρην A* (χ superscr A^a) | om εν N XVI 1 τω κυριω] + μου NA |
 και αινον] καινον A 2 θεος] pr ο A | λαου] pr του N | εξειλατο] εξελευ-
 σεσθαι N* εξεσεσθαι N^{c.a} εξελεσθαι N^{c.b} | εκ] εως N* (εκ N^{c.a}) 3 μυριασιν
 A | δυναμειω NA | ων] ως N* (ων N^{c.a}) | ενεφραξεν] εφραξε N 4 ενπρησει
 N | ορη] ορια NA | ρομφαia] pr εν A | δωσει A | παρθενους] + μου NA
 6 υπεπεσεν] επεσεν N | γιγαντες] es sup ras A¹ | Μαραρει N Μεραρι A
 6—7 om παρελυσεν...προσωπον αυτης N* (hab N^{c.a}) 7 Ισραηλ] Ιλη' A

- (10) ⁽¹⁰⁾ ἤλειψατο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν μυρισμῶ, B
8 ⁸ καὶ ἐδήσατο τὰς τρίχας αὐτῆς ἐν μίτρᾳ,
καὶ ἔλαβεν στολὴν λινὴν εἰς ἀπάτην αὐτοῦ.
(11) 9 ⁹ τὸ σανδάλιον αὐτῆς ἤρπασεν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ,
καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς ἤχμαλώτισεν ψυχὴν αὐτοῦ.
διήλθεν ὁ ἀκινάκης τὸν τράχηλον αὐτοῦ.
(12) 10 ¹⁰ ἔφριξαν Πέρσαι τὴν τόλμαν αὐτῆς,
καὶ Μῆδοι τὸ θράσος αὐτῆς ἐρράχθησαν.
(13) 11 ¹¹ τότε ἠλάλαξαν οἱ ταπεινοὶ μου,
καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀσθενοῦντές μου καὶ ἐπτόθησαν·
ἔψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἀνετράπησαν.
(14) 12 ¹² υἱοὶ κρησίων κατεκέντησαν αὐτούς,
καὶ ὡς παῖδας αὐτομολούντων ἐτίρωσκον·
ἀπώλονται ἐκ παρατάξεως κυρίου μου.
(15) 13 ¹³ ὑμνήσω τῷ θεῷ μου ὕμνον καινόν.
(16) ⁽¹⁶⁾ Κύριε, μέγας εἶ καὶ ἔνδοξος,
θαυμαστὸς ἐν ἰσχύϊ, ἀνυπέρβλητος.
(17) 14 ¹⁴ σοὶ δουλευσάτω πᾶσα ἡ κτίσις σου·
ὅτι εἶπας, καὶ ἐγενήθησαν·
ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου,
καὶ ᾠκοδόμησεν· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τῇ φωνῇ
σου.
(18) 15 ¹⁵ ὄρη γὰρ ἐκ θεμελίων σὺν ὕδασι σαλευθήσεται,
πέτραι δ' ἀπὸ προσώπου σου ὡς κηρὸς τακήσονται·
(19) ⁽¹⁹⁾ ἔτι δὲ τοῖς φοβουμένοις σε,
— σὺν εὐλατεύεις αὐτοῖς.
16 ¹⁶ ὅτι μικρὸν πᾶσα θυσία εἰς ὁσμὴν εὐωδίας,
καὶ ἐλάχιστον πᾶν στέαρ εἰς ὀλοκαύτωμά σου·
ὁ δὲ φοβούμενος τὸν κύριον μέγας διὰ παντός.
(20) 17 ¹⁷ οὐαὶ ἔθνεσιν ἐπανισταμένοις τῷ γένει μου·

7 το προσωπον] om το A* (superscr A¹) | εν μυρισμω] pr και N* (om NA N^{c.a}) 8 εδησατο] ανεδησατο N^{c.a} 9 ο ακινακης] ακινακис A 10 τολμην A | ερραχθησαν] εταραχθησαν N^{c.a}A 11 οι ασθ.] om οι B^{ab} | επτοθησαν N* (επτοθησαν N^{c.a}) | αυτου N* (αυτων N^{c.a}) 12 παιδες A | ετι- τρωσκον]+ αυτους N 13 θεω μου] κω A 14 απεστειλας] επεστρεψας N | ωκοδομησεν] ωκοδομηθησα N 15 σαλευθησεται πετραι δ (δε A)] εσαλευ- θησαν|| σαλευθησεται| πετρα N* εσαλευθησαν|| πετραι δε N^{c.a} | τακησεται A | ευιλατευεις B^b (ευειλ. B*)] ειλατευσεις N* (ιλ. N^{c.a}) ευειλατευσεις A 16 ολο- καυτωμα] ολοκαρπωμα N 17 επανιστανομενοις NA

- B Κύριος Παντοκράτωρ ἐκδικήσῃ αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως,
 (21) δοῦναι πῦρ καὶ σκώληκας εἰς σάρκας αὐτῶν, (21)
 καὶ κλαύσονται ἐν αἰσθήσει ἕως αἰῶνος.
- 18 Ὡς δὲ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ, προσεκύνησαν τῷ θεῷ, 18 (22)
 καὶ ἡνίκα ἐκαθαρίσθη ὁ λαός, ἀνήνεγκαν τὰ ὀλοκαυτώματα αὐ-
 τῶν καὶ τὰ ἐκούσια αὐτῶν καὶ τὰ δόματα. 19 καὶ ἀνέθηκεν 19 (23)
 Ἰουδαίθ πάντα τὰ σκεύη Ὀλοφέρνηου ὅσα ἔδωκεν ὁ λαὸς αὐτῇ,
 καὶ τὸ κωνόπιον ὃ ἔλαβεν ἑαυτῇ ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ εἰς
 ἀνάθημα τῷ θεῷ ἔδωκεν. 20 καὶ ἦν ὁ λαὸς εὐφραινόμενος ἐν 20 (24)
 Ἱερουσαλήμ κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων ἐπὶ μῆνας τρεῖς, καὶ
 Ἰουδαίθ μετ' αὐτῶν κατέμενον. 21 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας 21 (25)
 ἀνέξευξεν ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ Ἰουδαίθ ἀπῆλ-
 θεν εἰς Βαιτυλουὰ καὶ κατέμεινεν ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς· καὶ
 ἐγένετο κατὰ τὸν καιρὸν αὐτῆς ἔνδοξος ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 22 καὶ 22 (26)
 πολλοὶ ἐπεθύμησαν αὐτήν, καὶ οὐκ ἔγνω ἀνὴρ αὐτὴν πάσας τὰς
 ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπέθανεν Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ
 αὐτῆς καὶ προστετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. 23 καὶ ἦν προβαίνουσα 23 (27)
 μεγάλη σφόδρα, (28) καὶ ἐγήρασεν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἔτη (28)
 ἑκατὸν πέντε, καὶ ἀφῆκεν τὴν ἄβραν αὐτῆς ἐλευθέραν. καὶ ἀπέ-
 θανεν εἰς Βαιτυλουὰ, καὶ ἔθαψαν αὐτὴν ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ
 ἀνδρὸς αὐτῆς Μανασσῆ. 24 καὶ ἐπένθησεν αὐτὴν οἶκος Ἰσραὴλ 24 (29)
 ἡμέρας ἑπτὰ. καὶ διείλεν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς πρὸ τοῦ ἀπο-
 θανεῖν αὐτὴν πᾶσι τοῖς ἔγγιστα Μανασσῆ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ
 τοῖς ἔγγιστα τοῦ γένους αὐτῆς. 25 καὶ οὐκ ἦν ἔτι ὁ ἐκφοβῶν 25 (30)
 τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰουδαίθ καὶ μετὰ τὸ ἀπο-
 θανεῖν αὐτὴν ἡμέρας πολλὰς. ἀμήν.

NA 18 εκαθερισθη A | δοματα] + αυτων A 19 Ολοφερνους B | αυτη] εαυτη
 A | αυτου] εαυτου A | αναθημα B^{c.a}] αναθεμα B* A | θεω] κω NA 20 εν]
 εις A | κατεμεινεν NA 21 ταυτας τας ημερας A | ανεξευξαν B | om
 εκαστος A | αυτου] εαυτου A | απηλθεν] + εις τον οικον αυτης B | Βαιτουλουα
 B (item 23) 22 Μανασση A 23 προβαινουσα ην A | om εν A |
 ανδρος] os sup ras A^{a1} | εκατον πεντε ετη A 24 επενθησαν A | οικος] pr
 o B | ημερας] pr επι B | πασι B | om Μανασση...εγγιστα (2°) B | αυτης 3°]
 s sup ras A^a 25 om αμην NA
 Subscr Ιουδειθ BNA

ΤΩΒΕΙΤ

1 1 BIBAOS λόγων Τωβείτ τοῦ Τωβιήλ τοῦ Ἀνανιήλ τοῦ Ἀδουήλ τοῦ Β
 2 Γαβαήλ, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀσιήλ, ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλείμ, ²ὃς
 ἤχμαλωτεύθη ἐν ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐκ
 Θίσβης, ἥ ἐστίν ἐκ δεξιῶν Κυδιῶς τῆς Νεφθαλείμ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ
 ὑπεράνω Ἀσήρ.
 3 ³Ἐγὼ Τωβείτ ὁδοῖς ἀληθείας ἐπορευόμην καὶ δικαιοσύνη πάσας
 τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. καὶ ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς
 ἀδελφοῖς μου καὶ τῷ ἔθνει τοῖς προπορευθεῖσιν μετ' ἐμοῦ εἰς χώραν
 4 Ἀσσυρίων εἰς Νινευή. ⁴καὶ ὅτε ἤμην ἐν τῇ χώρᾳ μου ἐν τῇ γῇ
 Ἰσραήλ, νεωτέρου μου ὄντος, πᾶσα φυλὴ τοῦ Νεφθαλείμ τοῦ πατρός
 μου ἀπέστη ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἱεροσολύμων, τῆς ἐκλογίσης ἀπὸ πασῶν
 τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ εἰς τὸ θυσιάζειν πάσας τὰς φυλάς· καὶ ἡγιάσθη.
 ὁ ναὸς τῆς κατασκηνώσεως τοῦ ὑψίστου καὶ ᾠκοδομήθη εἰς πάσας

1 1 BIBAOS λόγων Τωβείθ τοῦ Τωβιήλ τοῦ Ἀνανιήλ τοῦ Ἀδουήλ τοῦ Ν
 Γαβαήλ τοῦ Ῥαφαήλ τοῦ Ῥαγούήλ, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀσιήλ, ἐκ φυλῆς
 2 Νεφθαλείμ, ²ὃς ἤχμαλωτεύθη ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου τοῦ βασιλέως
 τῶν Ἀσσυρίων ἐκ Θίσβης, ἥ ἐστίν ἐκ δεξιῶν Κυδιῶς τῆς Νεφθαλείμ ἐν τῇ
 ἄνω Γαλιλαίᾳ ὑπεράνω Ἀσσήρ, ὀπίσω δυσμῶν ἡλίου, ἐξ ἀριστερῶν Φογῶρ.
 3 ³Ἐγὼ Τωβείθ ὁδοῖς ἀληθείας ἐπορευόμην καὶ ἐν δικαιοσύναις πάσας τὰς
 ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. καὶ ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς ἀδελφοῖς μου
 καὶ τῷ ἔθνει μου τοῖς πορευθεῖσιν μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ εἰς τὴν χώραν
 4 τῶν Ἀσσυρίων εἰς Νινευή. ⁴καὶ ὅτε ἤμην ἐν τῇ χώρᾳ μου ἐν γῇ Ἰσραήλ,
 καὶ ὅτε ἤμην νέος, πᾶσα ἡ φυλὴ Νεφθαλείμ τοῦ πατρός μου ἀπέστησαν
 ἀπὸ τοῦ οἴκου Δαυεὶδ τοῦ πατρός μου καὶ ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, πόλεως τῆς ἐκ πα-
 σῶν φυλῶν Ἰσραὴλ εἰς τὸ θυσιάζειν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ· καὶ ἡγιάσθη.
 ὁ ναὸς τῆς κατασκηνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ ᾠκοδομήθη ἐν αὐτῇ εἰς πάσας τὰς

Inscr Τωβείθ Ν — I 1 Τωβιτ Α | Ἀδουήλ] Νανη Α | Γαβαήλ] Α
 Γαμαήλ Α 2 Θίσβης Α | Κυδιῶν Α | Γαλιλ. Β¹ Α | ὑπερίανω Β* ὑπερίανω
 Β^b ὑπερ Ν? 3 Τωβιτ Α | δικαιοσύνης Α | ἐθνει] + μου Α | προπορευθει-
 σιν] συνπορευομένοις Α 4 οἰκοδομήθη Α

Β τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος· ⁵καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ συναποστᾶσαι ἔθνον 5
τῇ Βάαλ τῇ δαμάλει, καὶ ὁ οἶκος Νεφθαλεὶμ τοῦ πατρός μου. ⁶κἀγὼ 6
μόνος ⁽⁶⁾ἐπορευόμην πλεονάκεις ἐν Ἱεροσολύμοις ταῖς ἑορταῖς, ⁽⁶⁾
καθὼς γέγραπται παντὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν προστάγματι αἰωνίῳ, τὰς
ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων καὶ τὰς προκουρίας
ἔχων· ⁷καὶ ἐδίδουν αὐτὰς τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν πρὸς 7
τὸ θυσιαστήριον τῶν γεννημάτων· τὴν δεκάτην ἐδίδουν τοῖς υἱοῖς
Λευεὶ τοῖς θεραπεύουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν δευτέραν δεκά-
την ἀπεπρατιζόμην, καὶ ἐπορευόμην καὶ ἐδαπάνων αὐτὰ ἐν Ἱερο-
σολύμοις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν· ⁸καὶ τὴν τρίτην ἐδίδουν οἷς 8 (7,8)
καθῆκει, καθὼς ἐνετείλατο Δεββώρα ἡ μήτηρ τοῦ πατρός μου,
διότι ὀρφανὸς κατελείφθην ὑπὸ τοῦ πατρός μου. ⁹καὶ ὅτε ἐγε- 9 (9)
νόμην ἀνὴρ, ἔλαβον Ἄνναν γυναῖκα ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς πατριᾶς
ἡμῶν, καὶ ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς Τωβίαν. ¹⁰καὶ ὅτε ἡχμαλωτίσθημεν 10 (11,12)

Ν γενεὰς τοῦ αἰῶνος. ⁵πάντες οἱ ἀδελφοί μου καὶ ὁ οἶκος Νεφθαλεὶμ τοῦ 5
πατρός μου, ἐθυσίαζον ἐκεῖνοι τῷ μόσχῳ ὃν ἐποίησεν Ἱεροβεὰμ ὁ βασιλεὺς
Ἰσραὴλ ἐν Δὰν ἐπὶ πάντων ὁρέων τῆς Γαλιλαίας. ⁶κἀγὼ μονώτατος ἐπο- 6
ρευόμην πολλάκις εἰς Ἱεροσόλυμα ἐν ταῖς ἑορταῖς, καθὼς γέγραπται ἐν παντὶ
Ἰσραὴλ ἐν προστάγματι αἰωνίῳ. τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ πρωτογενήματα καὶ
τὰς δεκάτας τῶν κτηνῶν καὶ τὰς πρωτοκουράς τῶν προβάτων ἔχων ἀπέτρε-
χον εἰς Ἱεροσόλυμα· ⁷καὶ ἐδίδουν αὐτὰ τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν πρὸς 7
τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὴν δεκάτην τοῦ οἴνου καὶ τοῦ σίτου καὶ ἐλαιῶν
καὶ ῥῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἀκροδρύων τοῖς υἱοῖς Λευεὶ τοῖς θεράπουσιν ἐν
Ἱερουσαλὴμ. καὶ τὴν δεκάτην τὴν δευτέραν ἀπεδεκάτιζον ἀργυρίῳ τῶν ἐξ
ἐτῶν, καὶ ἐπορευόμην καὶ ἐδαπάνων αὐτὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ καθ' ἕκαστον
ἐνιαυτόν· ⁸καὶ ἐδίδουν αὐτὰ τοῖς ὀρφανοῖς καὶ ταῖς χήραις, καὶ προσηλύτοις 8
τοῖς προσκειμένοις τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰσέφερον καὶ ἐδίδουν αὐτοῖς ἐν τῷ
τρίτῳ ἔτει καὶ ἡσθίομεν αὐτὰ κατὰ τὸ πρόσταγμα τὸ προστεταγμένον περὶ
αὐτῶν ἐν τῷ νόμῳ Μωσῆ καὶ κατὰ τὰς ἐντολὰς ἃς ἐνετείλατο Δεββώρα
ἡ μήτηρ Ἀνανιὴλ τοῦ πατρός ἡμῶν, ὅτι ὀρφανὸν κατέλιπέν με ὁ πατήρ
καὶ ἀπέθανεν. ⁹καὶ ὅτε ἐγενήθην ἀνὴρ, ἔλαβον γυναῖκα ἐκ τοῦ σπέρματος 9
τῆς πατριᾶς ἡμῶν, καὶ ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς υἱὸν καὶ ἐκάλεσα τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Τωβίαν. ¹⁰μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι εἰς Ἀσσυρίους καὶ ὅτε ἡχμαλωτίσθην, 10

Α 5 om παντες οι αδελφοι μου (ou Ν* μ superscr Ν^{a(vid)}) Ν^{c,a} [hab πασαι αι
φυλαι αι συναποστασαι εθνον τη Βααλ τη δαμαλι Ν^{c,amg}] | Νεφθαλειμ] pr
του Α 6 καγω] και εγω Α | εν Ιεροσολυμοις Β^{*vid}] εις Ιεροσολυμα Β^{ab}Α |
ταις εορτ.] pr εν Β^{ab}Α (om Β^{*vid}) | τας προκουριας] post τας seq ras in Β: π
Β⁷mg sinistr τ. πρωτοκυριας Α 7 αυτας] αυτα Α | Αρων Α | θυσιαστηριον]
+ παντων των γεννηματων Ν^{c,amg} | των γεν.] των των γεν. Β* παντων των γεν.
Β^{ab}Α | του σιτου και του οινου Ν^{c,a} | ελαιων Ν*] ελαιου Ν^{c,a} | και 6+] των
συκων γ Ν^{c,amg}ε | κροδρων Ν* (ακρ. Ν^{c,a}) | om εις Α 8 οis] τοis Β* (οis
Β^{bvid}) | τοis υιοis] pr ειδιδουν Ν^{c,a}vid | Δεμβωρα Α 9 εγεθην Ν* (εγενηθ. Ν^{c,a})
10 αιχμαλωτισθηναι Ν*] + με Ν^{c,a} | ηχμαλωτισθημεν] ηχμαλωτισθην Α

- εἰς Νινευή, πάντες οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ ἐκ τοῦ γένους ἡσθιον B
 11 ἐκ τῶν ἄρτων τῶν ἐθνῶν. ¹¹ ἐγὼ δὲ συνετήρησα τὴν ψυχὴν
 (13) 12 μου μὴ φαγεῖν, ¹² καθότι ἐμεμνήμην τοῦ θεοῦ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ
 13 μου. ¹³ καὶ ἔδωκεν ὁ ὕψιστος χάριν καὶ μορφὴν ἐνώπιον Ἐνεμεσ-
 (16,17) 14 σάρου, καὶ ἤμην αὐτοῦ ἀγοραστῆς. ¹⁴ ἐπορευόμην εἰς τὴν Μηδίαν,
 καὶ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ ἀδελφῷ Γαβρία ἐν Ῥάγους τῆς
 (18) 15 Μηδίας ἀργυρίου τάλαντα δέκα. ¹⁵ Καὶ ὅτε ἀπέθανεν
 Ἐνεμεσσάρ, ἐβασίλευσεν Ἀχηρεὶλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ
 αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἠκαταστάτησαν καὶ οὐκέτι ἡδυνάσθην πορευθῆναι
 (19) 16 εἰς τὴν Μηδείαν. ¹⁶ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου ἐλεημο-
 (20) 17 σύνας πολλὰς ἐποίουν τοῖς ἀδελφοῖς μου. ¹⁷ τοὺς ἄρτους μου
 ἐδίδουν τοῖς πεινώσιν καὶ ἱμάτια τοῖς γυμνοῖς, καὶ εἴ τινα ἐκ
 τοῦ γένους μου ἐθεώρουν τεθνηκότα καὶ ῥεριμμένον ὀπίσω τοῦ
 (21) 18 τείχους Νινευή, ἔθαπτον αὐτόν. ¹⁸ καὶ εἴ τινα ἀπέκτεινεν Ἀχηρεὶλ
 ὁ βασιλεὺς, ὅτε ἦλθεν φεύγων ἐκ τῆς Ἰουδαίας, ἔθαψα αὐτοὺς
 κλέπτων· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ· καὶ ἐζη-
 (22) 19 τήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τὰ σώματα, καὶ οὐχ εὐρέθη. ¹⁹ πορευ-

εἰς Νινευή ἐπορευόμην· καὶ πάντες οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ ἐκ τοῦ γένους μου B
 11 ἡσθιον ἐκ τῶν ἄρτων τῶν ἐθνῶν, ¹¹ ἐγὼ δὲ συνετήρησα τὴν ψυχὴν μου μὴ
 12 φαγεῖν ἐκ τῶν ἄρτων τῶν ἐθνῶν. ¹² καὶ ὅτε ἐμεμνήμην τοῦ θεοῦ μου ἐν ὅλῃ
 13 ψυχῇ μου, ¹³ καὶ ἔδωκεν μοι ὁ ὕψιστος χάριν καὶ μορφὴν ἐνώπιον Ἐνε-
 14 μεσσάρου καὶ ἡγόραζον αὐτῷ πάντα τὰ πρὸς τὴν χρῆσιν. ¹⁴ καὶ ἐπορευόμην
 εἰς Μηδίαν καὶ ἡγόραζον αὐτῷ ἐκεῖθεν ἕως αὐτὸν ἀποθανεῖν. καὶ παρεθέμην
 Γαβαήλῳ βαλλάντια τῷ ἀδελφῷ τῷ Γαβρεὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Μηδίας, ἀργυρίου
 15 τάλαντα δέκα. ¹⁵ Καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἐνεμασσάρ καὶ ἐβασίλευσεν
 16 Σενναχηρεὶμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ αἱ ὁδοὶ τῆς Μηδείας ἀπέστησαν }
 16 καὶ οὐκέτι ἡδυνάσθην πορευθῆναι εἰς τὴν Μηδίαν. ¹⁶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐνε-
 μεσσάρου ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς ἀδελφοῖς μου τοῖς ἐκ τοῦ γένους
 17 μου. ¹⁷ τοὺς ἄρτους μου ἐδίδουν τοῖς πεινώσιν καὶ ἱμάτια τοῖς γυμνοῖς,
 καὶ εἴ τινα τῶν ἐκ τοῦ ἔθνους μου ἐθεώρουν τεθνηκότα καὶ ῥριμμένον ὀπίσω
 18 τοῦ τείχους Νινευή, ἔθαπτον αὐτόν. ¹⁸ καὶ εἴ τινα ἀπέκτεινεν Σενναχηρεὶμ,
 ὅτε ἀπῆλθεν φεύγων ἐκ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις τῆς κρίσεως ἧς ἐποίησεν
 ἐξ αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς τοῦ οὐρανοῦ περὶ τῶν βλασφημιῶν ὧν ἐβλασφήμησεν,
 ἔθαψα· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
 καὶ ἐκλεπτον τὰ σώματα αὐτῶν καὶ ἔθαπτον. καὶ ἐζήτησεν αὐτὰ Σεννα-

10 γενους] +μου A 14 επορευομην] pr και A | Μηδειαν (item 15), A
 Μηδειας B^{ab} | Γαβηλω N* | Γαβαηλω N^{ca} 15 Ενεμεσσαρος A | Αχηρειλ
 Αχηρεια B^{bvid} Σενναχηρειμ A | ηκαταστατησαν] κατεστησαν A 16 εν
 ταις] pr και N^{ca}? | εποιουν] ουν sup ras 4 litt A^a 17 ιματια] τα ιμ.
 μου A | εριμμενον A | οπισω] επι A | Νινευη] pr εις A 18 Αχηρειλ
 Σενναχηρειμ A | Σενναχηρειμ 1° N*] + ο βασιλευς N^{ca} (vid)

Β θεις δὲ εἰς τῶν ἐν Νινευὴ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι
 θάπτω αὐτούς, καὶ ἐκρύβην· ἐπιγνούς δὲ ὅτι ζητοῦμαι ἀποθανεῖν,
 φοβηθεὶς ἀνεχώρησα. ²⁰ καὶ διηρπάγη πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, ²⁰
⁽²³⁾ καὶ οὐ κατελείφθη μοι οὐδὲν πλὴν Ἄννας τῆς γυναικὸς μου καὶ ⁽²³⁾
 Τωβείτ τοῦ υἱοῦ μου. ²¹ καὶ οὐ διήλθον ἡμέραι πεντήκοντα ἕως ²¹ ⁽²⁴⁾
 οὐδ' ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη —
 Ἀραράθ· καὶ ἐβασίλευσεν Σαχερδονὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ αὐτῷ, αὐτοῦ,
 καὶ ἔταξεν Ἀχιάχαρον τὸν Ἀναήλ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐπὶ
 πᾶσαν τὴν ἐκλογιστείαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πᾶσαν
 τὴν διοίκησιν. ²² καὶ ἠξίωσεν Ἀχιάχαρος περὶ ἐμοῦ, καὶ ἦλθον ²² ⁽²⁵⁾
 εἰς Νινευή. Ἀχιάχαρος δὲ ἦν ὁ οἰνοχόος καὶ ἐπὶ τοῦ δακτυλίου
 καὶ διοικητῆς καὶ ἐκλογιστῆς, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ὁ Σαχερδονός,
 υἱὸς ἐκ δευτέρας· ἦν δὲ ἐξάδελφός μου.

¹ Ὅτε δὲ κατῆλθον εἰς τὸν οἶκόν μου καὶ ἀπεδόθη μοι Ἄννα ἡ ¹ Π
 γυνή μου καὶ Τωβίας ὁ υἱός μου, ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἑορτῇ ἣ ἔστιν
 ἀγία ἐπτὰ ἐβδομάδων, ἐγενήθη ἄριστον καλόν μοι· ἀνέπεσα τοῦ
 φαγεῖν. ² καὶ ἐθεασάμην ὄψα πολλά, καὶ εἶπα τῷ υἱῷ μου Βάδισον ²

✕ χρηρεῖμ καὶ οὐχ εὖρεν αὐτά. ¹⁹ καὶ ἐπορεύθη εἰς τις τῶν ἐκ τῆς Νινευὴ καὶ ¹⁹
 ὑπέδειξεν τῷ βασιλεῖ περὶ ἐμοῦ, ὅτι ἐγὼ θάπτω αὐτούς καὶ ἐκρύβην· καὶ
 ὅτε ἐπέγνων ὅτι ἔγνων περὶ ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς καὶ ὅτι ζητοῦμαι τοῦ ἀποθανεῖν,
 ἐφοβήθη καὶ ἀπέδρασα. ²⁰ καὶ ἡρπάγη πάντα ὅσα ὑπῆρχέν μοι, καὶ οὐ ²⁰
 κατελείφθη μοι οὐδὲν ὃ οὐκ ἀνελήμφθη εἰς τὸ βασιλικὸν πλὴν Ἄννας τῆς ²⁰
 γυναικὸς μου καὶ Τωβία τοῦ υἱοῦ μου. ²¹ καὶ οὐ διήλθον ἡμέραι τεσσαράκοντα ²¹
 ἕως οὐ ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη Ἀραράτ·
 καὶ ἐβασίλευσεν Σαχερδονός υἱὸς αὐτοῦ μετ' αὐτόν, καὶ ἔταξεν Ἀχέιχαρον τὸν
 Ἀναήλ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ μου υἱὸν ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἐκλογιστίαν τῆς βασιλείας
 αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς εἶχεν τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν διοίκησιν. ²² τότε ²²
 ἠξίωσεν Ἀχέιχαρος περὶ ἐμοῦ, καὶ κατῆλθον εἰς τὴν Νινευή. Ἀχέιχαρος γὰρ
 ἦν ὁ ἀρχιοινοχόος καὶ ἐπὶ τοῦ δακτυλίου καὶ διοικητῆς καὶ ἐκλογιστῆς ἐπὶ
 Σενναχηρεῖμ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ κατέστησεν αὐτὸν Σαχερδονός ἐκ
 δευτέρας. ἦν δὲ ἐξάδελφός μου καὶ ἐκ τῆς συγγενίας μου.

¹ Καὶ ἐπὶ Σαρχεδόνος βασιλέως κατῆλθον εἰς τὸν οἶκόν μου καὶ ἀπεδόθη ¹ Π
 μοι ἡ γυνή μου Ἄννα καὶ Τωβίας ὁ υἱός μου, καὶ ἐν τῇ πεντηκοστῇ τῆς
 ἑορτῆς ἡμῶν, ἣ ἔστιν ἀγία ἐβδομάδων, ἐγενήθη μοι ἄριστον καλόν· καὶ
 ἀνέπεσα τοῦ ἀριστήσαι. ² καὶ παρετέθη μοι ἡ τράπεζα καὶ παρετέθη μοι ²
 ὀψάρια πλεονα, καὶ εἶπα τῷ Τωβίᾳ τῷ υἱῷ μου Παιδίον, βάδιζε καὶ ὄν

A 19 ἐν Νινευῇ] Νινευιτῶν A | υπεδειξεν A | θαπτω] εθαπτον A 20 Τω-
 βειτ] Τωβιον A 21 τεσσαρακοντα] ν' N^{ca mg} | εφυγεν N* (-γον N^{ca}) |
 Αραρατ A | Σαχερδαν A | Αχειαχαρον N^{ca} | υιον] pr τον A | εκλογιστιαν A
 22 οινοχοος A | οινοδοχος A | βασιλεως] βασιλεα N^{ca} | Σαχερδονοσος A ο Σαχ-
 N^{ca} (om ο N*) | ην] η N* II 1 om δε A | εορτη] pr τη A | ανεπεσα] και
 ανεπαυ|σαμην A | φαγειν] a sup ras A^a

καὶ ἄγαγε ὃν ἐὰν εὗρης τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐνδεῇ ὃς μέμνηται τοῦ B
 3 κυρίου, καὶ ἰδοὺ μένω σε. ¹καὶ ἐλθὼν εἶπεν Πάτερ, εἰς ἐκ τοῦ
 4 γένους ἡμῶν ἐστραγγαλωμένος ἔρριπται ἐν τῇ ἀγορᾷ. ²κἀγὼ πρὶν
 ἢ γεύσασθαι με ἀναπηδήσας ⁽⁴⁾ἀνειλόμην αὐτὸν εἰς τι οἶκημα ἕως οὗ
 5 ἔδν ὁ ἥλιος. ³καὶ ἐπιστρέψας ἐλουσάμην, καὶ ἥσθιον τὸν ἄρτον μου
 6 ἐν λύπῃ. ⁴καὶ ἐμνήσθην τῆς προφητείας Ἀμώς, καθὼς εἶπεν

Στραφήσονται αἱ ἐορταὶ ὑμῶν εἰς πένθος,

καὶ πᾶσαι αἱ εὐφροσύναι ὑμῶν εἰς θρῆνον.

7 ¹καὶ ἔκλαυσα. ⁽⁷⁾καὶ ὅτε ἔδν ὁ ἥλιος, ὥχόμην καὶ ὀρύξας ἔθαψα αὐτόν.
 8 ²καὶ οἱ πλησίον ἐπεγέλων λέγοντες Οὐκέτι φοβεῖται φονευθῆναι
 περὶ τοῦ πράγματος τούτου· καὶ ἀπέδρα, καὶ ἰδοὺ πάλιν θάπτει
 (10) 9 τοὺς νεκρούς. ³καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀνέλυσα θάψας, καὶ
 ἐκοιμήθην μεμιαμμένος παρὰ τὸν τοίχον τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ πρόσ-
 (11) 10 ωπὸν μου ἀκάλυπτον ἦν. ⁴καὶ οὐκ ᾔδειν ὅτι στρουθία ἐν τῷ
 τοίχῳ ἐστίν· καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀνεωγόντων, ἀφώδευσαν τὰ
 στρουθία θερμὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐγενήθη λευκώ-
 - ματα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου· καὶ ἐπορεύθην πρὸς ἱατρούς, καὶ

ἀν εὗρης πτωχὸν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐκ Νινευητῶν αἰχμαλώτων ὃς μέμνηται B
 ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἄγαγε αὐτὸν καὶ φάγεται κοινῶς μετ' ἐμοῦ· καὶ ἰδε
 3 προσμενὼν σε, παιδίον, μέχρι τοῦ σε ἐλθεῖν. ³καὶ ἐπορεύθη Τωβίας ζητῆσαί
 τινα πτωχὸν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ ἐπιστρέψας λέγει Πάτερ. καὶ εἶπα
 αὐτῷ Ἰδοὺ ἐγώ, παιδίον. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν Πάτερ, ἰδοὺ εἰς ἐκ τοῦ
 4 ἔθνους ἡμῶν πεφόνευσται καὶ ἔρριπται ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ αὐτόθι νῦν ἐστραγ-
 γάληται. ⁴καὶ ἀναπηδήσας ἀφῆκα τὸ ἄριστον πρὶν ἢ γεύσασθαι με αὐτοῦ,
 καὶ ἀναιροῦμαι αὐτὸν ἐκ τῆς πλατείας καὶ εἰς ἐν τῶν οἰκιδίων ἔθηκα μέχρι
 5 τοῦ τὸν ἥλιον δύειν καὶ θάψω αὐτόν. ⁵ἐπιστρέψας οὖν ἐλουσάμην καὶ
 6 ἥσθιον τὸν ἄρτον μετὰ πένθους· ⁶καὶ ἐμνήσθην τοῦ ῥήματος τοῦ προφήτου
 ὅσα ἐλάλησεν Ἀμώς ἐπὶ Βαιθὴλ λέγων

Στραφήσονται ὑμῶν αἱ ἐορταὶ εἰς πένθος,

καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ ὑμῶν εἰς θρῆνος.

7 ¹καὶ ἔκλαυσα. καὶ ὅτε ἔδν ὁ ἥλιος, ὥχόμην καὶ ὀρύξας ἔθαψα αὐτόν.
 8 ²καὶ οἱ πλησίον μου κατεγέλων λέγοντες Οὐ φοβεῖται οὐκέτι; ἤδη γὰρ
 ἐπεζητήθην τοῦ φονευθῆναι περὶ τοῦ πράγματος τούτου· καὶ ἀπέδρα, καὶ
 9 πάλιν ἰδοὺ θάπτει τοὺς νεκρούς. ³καὶ αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἐλουσάμην καὶ εἰσῆλ-
 θον εἰς τὴν αὐλήν μου, καὶ ἐκοιμήθην παρὰ τὸν τοίχον τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ
 10 πρόσωπόν μου ἀνακεκαλυμμένον διὰ τὸ καῦμα. ⁴καὶ οὐκ ᾔδειν ὅτι στρουθία
 ἐν τῷ τοίχῳ ἐπάνω μου εἰσιν, καὶ ἐκάθισεν τὸ ἀφώδευμα αὐτῶν εἰς τοὺς
 ὀφθαλμούς μου θερμὸν καὶ ἐπήγαγεν λευκώματα. καὶ ἐπορεύθην πρὸς τοὺς

2 om ενδεη ος μεμνηται A | ide N*] ιδου N^{c.a} 3 εστραγγαλωμενος BabA A

4 om η A 6 προφητείας A

8 επεζητηθη N^{a.b†} | αποδρα A

9 ανελυσα] ανελυσ sup ras B^{ab}

10 om και εγενηθη...οφθαλμους μου (2°)

A | τους οφθαλμους (2°) B^{edit}

Β οὐκ. ὠφέλησάν με· Ἀχιάχαρος δὲ ἔτρεφέν με ἕως οὗ ἐπορεύ-
 θην εἰς τὴν Ἑλλυμαίδα. ¹¹ Καὶ ἡ γυνή μου Ἄννα ἠριθεύετο ¹¹ (19)
 ἐν τοῖς γυναικείοις· ¹² καὶ ἀπέστειλλε τοῖς κυρίοις, καὶ ἀπέδωκεν ¹² (20)
 αὐτῇ καὶ αὐτοὶ τὸν μισθόν, προσδόντες καὶ ἔριφον. ¹³ ὅτε δὲ ¹³ (21)
 ἦλθεν πρὸς μέ, ἤρξατο κράζειν· καὶ εἶπα αὐτῇ Πόθεν τὸ ἐρίφιον;
 μὴ κλεψιμαῖόν ἐστιν; ἀπόδος αὐτὸ τοῖς κυρίοις· οὐ γὰρ θεμιτόν
 ἐστιν φαγεῖν κλεψιμαῖον. ¹⁴ ἡ δὲ εἶπεν Δῶρον δέδοταί μοι ἐπὶ ¹⁴ -
 τῷ μισθῷ. καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῇ, καὶ ἔλεγον ἀποδιδόναι αὐτὸ
 τοῖς κυρίοις, καὶ ἠρυθρίων πρὸς αὐτήν· ⁽²²⁾ ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπέν ⁽²²⁾
 μοι Ποῦ εἰσιν αἱ ἐλεημοσύναι σου καὶ αἱ δικαιοσύναι σου; ἰδοὺ
 γνωστὰ πάντα μετὰ σοῦ. ¹ Καὶ λυπηθεὶς ἔκλαυσα, καὶ προσ- ¹ 111
 ευξάμην μετ' ὀδύνῃς ⁽²⁾ λέγων ² Δίκαιος εἶ, Κύριε, καὶ πάντα τὰ ²
 ἔργα σου καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἐλεημοσύναι καὶ ἀλήθεια, καὶ
 κρίσιν ἀληθινὴν καὶ δικαίαν σὺ κρίνεις εἰς τὸν αἰῶνα. ³ μνήσθητί ³
 μου καὶ ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ· μὴ ἐκδικῇς ταῖς ἁμαρτίαις μου καὶ τοῖς
 ἀγνοήμασίν μου καὶ τῶν πατέρων μου, ἃ ἥμαρτον ἐνώπιόν σου.
⁴ παρήκουσαν γὰρ τῶν ἐντολῶν σου· ἔδωκας ἡμᾶς εἰς διαρπαγὴν καὶ ⁴

Ν Ιατροὺς θεραπευθῆναι, καὶ ὅσῳ ἐνεχρίσάν με τὰ φάρμακα, τοσοῦτ' μᾶλλον
 ἐξετυφλοῦντο οἱ ὀφθαλμοί μου τοῖς λευκώμασιν μέχρι τοῦ ἀποτυφλωθῆναι.
 καὶ ἤμην ἀδύνατος τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔτη τέσσερα. καὶ πάντες οἱ ἀδελφοί
 μου ἐλυποῦντο περὶ ἐμοῦ, καὶ Ἀχιάχαρος ἔτρεφέν με ἔτη δύο πρὸ τοῦ
 αὐτὸν βαδίσαι εἰς τὴν Ἑλλυμαίδα. ¹¹ Καὶ ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ Ἄννα ἡ ¹¹
 γυνή μου ἠριθεύετο ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς γυναικείοις· ¹² καὶ ἀπέστειλλε τοῖς ¹²
 κυρίοις αὐτῶν, καὶ ἀπέδιδον αὐτῇ τὸν μισθόν. καὶ ἐν τῇ ἐβδόμῃ τοῦ Δύστρου
 ἐξέτεμε τὸν ἰσθὺν καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν τοῖς κυρίοις, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ
 τὸν μισθὸν πάντα καὶ ἔδωκεν αὐτῇ ἐφ' ἐστία ἔριφον ἐξ αἰγῶν. ¹³ καὶ ὅτε ¹³
 εἰσῆλθεν πρὸς μέ, ὁ ἔριφος ἤρξατο κράζειν, καὶ ἐκάλεσα αὐτήν καὶ εἶπα
 Πόθεν τὸ ἐρίφιον τοῦτο; μὴποτε κλεψιμαῖόν ἐστιν; ἀπόδος αὐτὸ τοῖς κυρίοις
 αὐτοῦ· οὐ γὰρ ἐξουσίαν ἔχομεν ἡμεῖς φαγεῖν οὐδὲν κλεψιμαῖον. ¹⁴ καὶ λέγει ¹⁴
 μοι αὐτῇ Δόσει δέδοταί μοι ἐπὶ τῷ μισθῷ. καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῇ, καὶ
 ἔλεγον ἀποδοῦναι τοῖς κυρίοις, καὶ προσηρυθρίων χάριν τούτου πρὸς αὐ-
 τήν. εἶτα ἀποκριθεῖσα λέγει μοι Καὶ ποῦ εἰσιν αἱ ἐλεημοσύναι σου; πρὸς
εἰσιν αἱ δικαιοσύναι σου; ἴδε ταῦτα μετὰ σοῦ γνωστὰ ἐστίν. ¹ Καὶ ¹ 111
περίλυπος γενόμενος τῇ ψυχῇ καὶ στενάξας, ἔκλαυσα καὶ ἠρξάμην προσ-
 εὔχεσθαι μετὰ στενάγμων ² Δίκαιος εἶ, Κύριε, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ²
 δίκαια καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἐλεημοσύνη καὶ ἀλήθεια· σὺ κρίνεις τὸν
 αἰῶνα. ³ καὶ νῦν σὺ, Κύριε, μνήσθητί μου καὶ ἐπίβλεψον, καὶ μὴ με ἐκ- ³
δικῇς ταῖς ἁμαρτίαις μου καὶ ἐν τοῖς ἀγνοήμασίν μου καὶ τῶν πατέρων
 μου. ἥμαρτον ἐναντίον σου ⁴ καὶ παρήκουσα τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ἔδωκας ⁴

Α 10 Ελυμαίδα Α 11 γυναικίους Α 12 απεστειλεν Α | αυτη] αυτη
 Α 13 κραιζειν] κραναζειν Α | ειπα] ειπον Α 14 ιδε Ν*] ιδου Ν^{ca}
 ΙΙΙ 2 συ] σοι Α 3 μη] + με Α | εκδικησης Α | α] οι Ν^{ca} Α 4 παρη-
 κousa Ν*] παρηκουσαν Ν^{ca} | εδωκας] pr και Α | διαρπαγην] αρπαγην Α

αἰχμαλωσίαν καὶ θάνατον καὶ παραβολὴν ὀνειδισμοῦ πᾶσιν τοῖς B
 5 ἔθνεσιν ἐν οἷς ἐσκορπίσμεθα. ⁵ καὶ νῦν πολλαὶ αἱ κρίσεις σου
 εἰσιν ἀληθιναί, ἐξ ἐμοῦ ποιῆσαι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν μου καὶ τῶν
 πατέρων μου, ὅτι οὐκ ἐποιήσαμεν τὰς ἐντολάς σου· οὐ γὰρ ἐπορεύ-
 6 θημεν ἐν ἀληθείᾳ ἐνώπιόν σου. ⁶ καὶ νῦν κατὰ τὸ ἀρεστόν σου
 ποιήσον μετ' ἐμοῦ· ἐπίταξον ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου, ὅπως ἀπολυθῶ
 καὶ γένωμαι γῇ· διότι λυσιτελεῖ μοι ἀποθανεῖν ἢ ζῆν, ὅτι ὀνειδι-
 σμούς ψευδεῖς ἤκουσα, λύπη· ἐστὶν πολλή ἐν ἐμοί· ἐπίταξον ἀπα-
 λυθῆναι με τῆς ἀνάγκης ἥδη εἰς τὸν αἰῶνα· τόπον, μὴ ἀποστρέψῃς
 τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ. —

7 Ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνέβη τῇ θυγατρὶ Ῥαγουὴλ Σάρρα ἐν Ἐκβα-
 τάνοις τῆς Μηδείας, καὶ ταύτην ὀνειδισθῆναι ὑπὸ παιδισκῶν πατρὸς
 8 αὐτῆς, ⁸ ὅτι ἦν δεδομένη ἀνδράσιν ἐπτά, καὶ Ἀσμοδαῦς τὸ πονηρὸν
 δαιμόνιον ἀπέκτεινεν αὐτοὺς πρὶν ἢ γενέσθαι αὐτοὺς μετ' αὐτῆς ὡς
 ἐν γυναιξίν. ⁹ καὶ εἶπαν αὐτῇ Οὐ συνίεις ἀποπνίγουσά σου τοὺς
 9 ἄνδρας; ἥδη ἐπτά ἔσχατες, καὶ ἐνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνάσθης. ⁹ τί ἡμᾶς
 μαστιγοῖς; εἰ ἀπέθαναν, βάδιζε μετ' αὐτῶν· μὴ ἰδοιμέν σου υἱὸν ἢ

ἡμᾶς εἰς ἀρπαγὴν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ θάνατον καὶ εἰς παραβολὴν καὶ ἄ
 λάλημα καὶ ὀνειδισμόν ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ἐν οἷς ἡμᾶς διεσκόρπισας.
 5 καὶ νῦν πολλαὶ σου αἱ κρίσεις ὑπάρχουσιν ἀληθιναί, ποιῆσαι ἐξ ἐμοῦ περὶ
 6 τῶν ἁμαρτιῶν μου, ὅτι οὐκ ἐποιήσαμεν τὰς ἐντολάς σου καὶ οὐκ ἐπορεύθημεν
 6 ἀληθινῶς ἐνώπιόν σου. ⁶ καὶ νῦν κατὰ τὸ ἀρεστόν σου ποιήσον μετ' ἐμοῦ,
 καὶ ἐπίταξον ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου ἐξ ἐμοῦ, ὅπως ἀπολυθῶ ἀπὸ προσώπου
 τῆς γῆς καὶ γένωμαι γῇ· διὸ λυσιτελεῖ μοι ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ ζῆν, ὅτι
 ὀνειδισμούς ψευδεῖς ἤκουσα, καὶ λύπη πολλή μετ' ἐμοῦ. Κύριε, ἐπίταξον
 ὅπως ἀπολυθῶ ἀπὸ τῆς ἀνάγκης ταύτης, ἀπόλυσόν με εἰς τὸν τόπον τὸν
 αἰῶνιον, καὶ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου, Κύριε, ἀπ' ἐμοῦ· διὸ λυσι-
 τελεῖ μοι ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ βλέπειν ἀνάγκην πολλὴν ἐν τῇ ζωῇ μου, καὶ μὴ
 ἀκούειν ὀνειδισμῶν.

7 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ συνέβη Σάρρα τῇ θυγατρὶ Ῥαγουὴλ τοῦ ἐν Ἐκ-
 βατάνοις τῆς Μηδείας, καὶ αὐτὴν ἀκοῦσαι ὀνειδισμῶν ὑπὸ μῆς τῶν παιδισκῶν
 8 τοῦ πατρὸς ἐαυτῆς, ⁸ διότι ἦν ἐκδομένη ἀνδράσιν ἐπτά, καὶ Ἀσμοδαῖος
 τὸ δαιμόνιον τὸ πονηρὸν ἀπέκτεινεν αὐτοὺς πρὶν ἢ γενέσθαι αὐτοὺς μετ' αὐτῆς,
 καθάπερ ἀποδεδιγμένον ἐστὶν ταῖς γυναιξίν. καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ παιδίσκη
 9 Σὺ εἰ ἢ ἀποκτέννουσα τοὺς ἄνδρας σου· ἰδοὺ ἥδη ἀπεκτεδέδοσαι ἐπτά ἄνδρας,
 καὶ ἐνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνόμασθης. ⁹ τί ἡμᾶς μαστιγοῖς περὶ τῶν ἀνδρῶν σου
 ὅτα ἀπέθανον βάδιζε μετ' αὐτῶν καὶ μὴ ἰδοιμεν υἱὸν μηδὲ θυγατέρα εἰς

5 ἀληθιναι] + αι οδοι σου N^{c,a} | μου N^{*}] + η των πρων μου N^{c,a} 6 σου 10° A
 pr ενωπιον A | αποθανειν] pr μαλλον A | λυπη] pr κα A 7 τη θυγατρι] om
 τη A | Μηδίας A | υπο] απο A | πατρος] pr του A 8 Ασμοδεος N
 Ασμοδαίος A | ειπαν] ειπεν A | ωνασθης] ωνομασθης B^{a,b} 9 απεθανε
 B^a | υιον N^{*}] + σου N^{c,a}

Β θυγατέρα εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁰ ταῦτα ἀκούσασα ἐλυπήθη σφόδρα ὥστε ἀπάγξασθαι· καὶ εἶπεν Μία μὲν εἰμι τῷ πατρί μου· ἐὰν ποιήσω τοῦτο, ὀνειδος αὐτῷ ἔσται, καὶ τὸ γῆρας αὐτοῦ κατάξω μετ' οὐδυνης εἰς ᾄδου. ¹¹ καὶ ἐδεήθη πρὸς τῇ θυρίδι καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς εἰ, Κύριε ὁ θεὸς μου, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔντιμον εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐλογήσαισάν σε πάντα τὰ ἔργα σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹² καὶ νῦν, Κύριε, τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ τὸ ¹² (14) πρόσωπόν μου εἰς σέ δέδωκα. ¹³ εἶπὸν ἀπολῦσαί με ἀπὸ τῆς ¹³ (15) γῆς καὶ μὴ ἀκοῦσαί με μηκέτι ὀνειδισμόν. ¹⁴ σὺ γινώσκεις, ¹⁴ (16-18) Κύριε, ὅτι καθαρά εἰμι ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καὶ ἀνδρός, ¹⁵ καὶ ¹⁵ - οὐκ ἐμόλυνα τὸ ὄνομά μου οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός μου ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου. μονογενὴς εἰμι τῷ πατρί μου, καὶ οὐχ ὑπάρχει αὐτῷ παιδίον ὃ κληρονομήσει αὐτόν, οὐδὲ ἀδελφὸς ἐγγὺς οὐδὲ ὑπάρχων αὐτῷ υἱὸς ἵνα συντηρήσω ἑμαυτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ἤδη ἀπώλοντό μοι ἑπτὰ· ἵνα τί μοι ζῆν; καὶ εἰ μὴ δοκεῖ σοι ἀποκτεῖναι με, ἐπίταξον ἐπιβλέψαι ἐπ' ἐμέ καὶ ἐλεῆσαί με, καὶ μηκέτι ἀκοῦσαί με ὀνειδισμόν.

¹⁶ Καὶ εἰσηκούσθη προσευχὴ ἀμφοτέρων ἐνώπιον τῆς δόξης ¹⁶ (24,25)

Ν τὸν αἰῶνα. ¹⁰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐλυπήθη ἐν τῇ ψυχῇ καὶ ἔκλαυσεν, καὶ ¹⁰ ἀναβᾶσα εἰς τὸ ὑπερφῶν τοῦ πατρός αὐτῆς ἠθέλησεν ἀπάγξασθαι· καὶ πάλιν ἐλογίσατο καὶ λέγει Μή ποτε ὀνειδίσωσιν τὸν πατέρα μου καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ Μία σοι ὑπῆρχεν θυγατὴρ ἀγαπητὴ καὶ αὕτη ἀπήγγεστο ἀπὸ τῶν κακῶν· καὶ κατάξω τὸ γῆρας τοῦ πατρός μου μετὰ λύπης εἰς ᾄδου. χρησιμώτερόν μοι ἐστὶν μὴ ἀπάγξασθαι, ἀλλὰ δεηθῆναι τοῦ κυρίου, ὅπως ἀποθάνω καὶ μηκέτι ὀνειδισμούς ἀκούσω ἐν τῇ ζωῇ μου. ¹¹ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ διαπετάσασα ¹¹ τὰς χεῖρας πρὸς τὴν θυρίδα ἐδεήθη καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς εἰ, θεὲ ἐλεῆμων, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογησάτωσάν σε πάντα τὰ ἔργα σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹² καὶ νῦν ἐπὶ σέ τὸ πρόσωπόν μου καὶ τοὺς ¹² ὀφθαλμούς μου ἀνέβλεψα. ¹³ εἶπὸν ἀπολυθῆναι με ἀπὸ τῆς γῆς καὶ μὴ ¹³ ἀκοῦειν με μηκέτι ὀνειδισμούς. ¹⁴ σὺ γινώσκεις, δέσποτα, ὅτι καθαρά εἰμι ¹⁴ ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας ἀνδρός, ¹⁵ καὶ οὐχὶ ἐμόλυνά μου τὸ ὄνομα καὶ οὐδὲ ¹⁵ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός μου ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου. μονογενὴς εἰμι τῷ πατρί μου, καὶ οὐχ ὑπάρχει αὐτῷ ἕτερον τέκνον ἵνα κληρονομήσῃ αὐτόν, οὐδὲ ἀδελφὸς αὐτῷ ἐγγὺς οὐτε συγγενὴς αὐτῷ ὑπάρχει ἵνα συντηρήσω ἑμαυτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ἤδη ἀπώλοντό μοι ἑπτὰ, καὶ ἵνα τί μοι ἐστὶν ἔτι ζῆν; καὶ εἰ μὴ σοι δοκεῖ ἀποκτεῖναι με, Κύριε, νῦν εἰσάκουσον ὀνειδισμόν μου.

¹⁶ Ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ εἰσηκούσθη ἡ προσευχὴ ἀμφοτέρων ἐνώπιον τῆς ¹⁶

A 10 εσται] εστιν A | αδους Ν* (αδου Ν^{c,a}) 14 om και B^bA 15 της
αιχμ.] om της A | υιος ινα] υιος i sup ras A^a | αυτην Ν* (εμαυτην Ν^{c,a}) | αυτω
γυ sup ras Ν¹ αυτω γυναι sup ras A^a (seq ras 2 litt) | κα (pro κε) Ν^{edit}
16 εισηκουσθη] εισηκουσεν κς A | προσευχη Β^a προσευχης Β* της προσευχης A

- 17 τοῦ μεγάλου Ῥαφαήλ, ¹⁷ καὶ ἀπεστάλῃ ἰάσασθαι τοὺς δύο, τοῦ Β Τωβείτ λεπίσαι τὰ λευκώματα, καὶ Σάρραν τὴν τοῦ Ῥαγουήλ δοῦναι Τωβία τῷ υἱῷ Τωβείτ γυναῖκα, καὶ δῆσαι Ἀσμοδαῖον τὸ πονηρὸν δαιμόνιον, διότι Τωβία ἐπιβάλλει κληρονομῆσαι αὐτήν. ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἐπιστρέψας Τωβείτ εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ Σάρρα ἡ τοῦ Ῥαγουήλ κατέβη ἐκ τοῦ ὑπερφύου αὐτῆς.

(IV) (1,2) 1 ¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμνήσθη Τωβείτ περὶ τοῦ ἀργυρίου 2 οὗ παρέθετο Γαβαήλ ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. ² καὶ εἶπεν ἐν 3 αὐτῷ Ἐγὼ ἤτησάμην θάνατον, τί οὐ καλῶ Τωβίαν τὸν υἱόν 4 μου ἵνα αὐτῷ ὑποδείξω πρὶν ἀποθανεῖν με; ⁵ καὶ καλέσας 5 αὐτὸν εἶπεν Παιδίον, ⁽³⁾ ἐὰν ἀποθάνω θάψον με, καὶ μὴ ὑπερίδης τὴν μητέρα σου· τίμα αὐτήν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, 6 καὶ ποίει τὸ ἀρεστὸν αὐτῇ καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτήν. ⁴ μνήσθητι, παιδίον, ὅτι πολλοὺς κινδύνους ἑώρακεν ἐπὶ σοὶ ἐν τῇ 7 κοιλίᾳ. ⁽⁵⁾ ὅταν ἀποθάνῃ, θάψον αὐτήν παρ' ἐμοὶ ἐν ἐνὶ τάφῳ. 8 ⁽⁶⁾ ⁵ πάσας τὰς ἡμέρας, παιδίον, Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν μνημόνευε· μὴ θελήσῃς παραβῆναι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. δικαιοσύνην ποίει

17 δόξης τοῦ θεοῦ, ¹⁷ καὶ ἀπεστάλῃ Ῥαφαήλ ἰάσασθαι τοὺς δύο· Τωβείθ, ἀπο- λῦσαι τὰ λευκώματα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἵνα ἴδῃ τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ φῶς τοῦ θεοῦ, καὶ Σάρρα τῇ Ῥαγουήλ, δοῦναι αὐτὴν Τωβία τῷ υἱῷ Τωβείθ γυναῖκα, καὶ λῦσαι Ἀσμοδαῖον τὸ δαιμόνιον τὸ πονηρὸν ἀπ' αὐτῆς, διότι Τωβία ἐπιβάλλει κληρονομῆσαι αὐτήν παρὰ πάντας τοὺς θέλοντας λαβεῖν αὐτήν. ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπέστρεψεν Τωβείθ ἀπὸ τῆς αὐλῆς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ Σάρρα ἡ τοῦ Ῥαγουήλ καὶ αὐτὴ κατέβη ἐκ τοῦ ὑπερφύου.

IV 1 ¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμνήσθη Τωβείθ τοῦ ἀργυρίου ὃ παρέθετο Γαβαήλ 2 ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. ² καὶ εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ Ἰδοὺ ἐγὼ ἤτη- 3 σάμην θάνατον· τί οὐχὶ καλῶ Τωβίαν τὸν υἱόν μου καὶ ὑποδείξω αὐτῷ 4 περὶ τοῦ ἀργυρίου τούτου πρὶν ἀποθανεῖν με; ³ καὶ ἐκάλεσεν Τωβίαν τὸν υἱόν αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν πρὸς αὐτόν· καὶ εἶπεν αὐτῷ Θάψον με καλῶς, καὶ τίμα τὴν μητέρα σου καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς αὐτήν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῆς, καὶ ποίει τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτῆς καὶ μὴ λυπήσῃς τὸ πνεῦμα 5 αὐτῆς ἐν παντὶ πράγματι. ⁴ μνήσθητι αὐτῆς, παιδίον, ὅτι κινδύνους πολλοὺς 6 ἑώρακεν ἐπὶ σοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ὅταν ἀποθάνῃ θάψον αὐτήν παρ' ἐμοὶ 7 ἐν ἐνὶ τάφῳ. ⁵ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας σου, παιδίον, τοῦ κυρίου μνημόνευε, καὶ μὴ θελήσῃς ἀμαρτεῖν καὶ παραβῆναι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. δικαιοσύνας

17 Τωβιτ Α (ter : ita ubiquae) | λεπισαι| λιπεισαι Α* ras λι Α? | Σαρρα Ν* Α (Σαρραν Ν¹) | τη Ραγουηλ Ν*] την του Ραγ. Ν^{c.a} | Τωβειτ 2°] pr του Α | Ασμοδαῖον Α IV 1 ἀργυριον] inter ρ 2° et ι parva ras in B^{vid} | Μηδίας B^{ab} 2 εν εαντω] αυτω Α | om Τωβειαν Α 4 εωρακεν B^b Α 5 πασας τας ημ. cum praeced coniung A^{vid} | μη 1°] pr και Α | θελησης] + αμαρτανειν και B^{ab} mg Α | δικαιοσυνην] pr και Α | ποιειν Α

Β πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ μὴ πορευθῆς ταῖς ὁδοῖς
 τῆς ἀδικίας. ⁶διότι ποιοῦντός σου τὴν ἀλήθειαν εὐοδίαί ἔσονται 6
 ἐν τοῖς ἔργοις σου καὶ πᾶσι τοῖς ποιούσι τὴν δικαιοσύνην. ⁷ἐκ 7 (7)
 τῶν ὑπαρχόντων σοι ποιεῖ ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου
 ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην· καὶ μὴ ἀποστρέψῃς
 τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ παντὸς πτωχοῦ, καὶ ἀπὸ σοῦ οὐ μὴ
 ἀποστραφῇ τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ. ⁸ὥς σοὶ ὑπάρχει κατὰ τὸ 8 (8,9)
 πληθος, ποιήσον ἐξ αὐτῶν ἐλεημοσύνην· ἐὰν ὀλίγον σοι ὑπάρχη,
 κατὰ τὸ ὀλίγον μὴ φοβοῦ ποιεῖν ἐλεημοσύνην. ⁹θέμα γὰρ ἀγαθόν 9 (10)
 θησαυρίζεις σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀνάγκης. ¹⁰διότι ἐλεημοσύνη ἐκ 10 (11)
 θανάτου ῥύεται, καὶ οὐκ ἐάσει ἐλθεῖν εἰς τὸ σκότος. ¹¹δώρον 11 (12)
 γὰρ ἀγαθόν ἐστὶν ἐλεημοσύνη πᾶσι τοῖς ποιούσιν αὐτὴν ἐνώπιον
 τοῦ ὑψίστου. ¹²πρόσεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἀπὸ πάσης πορνείας, 12 (13)
 καὶ γυναῖκα πρῶτον λάβε ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῶν πατέρων
 σου· μὴ λάβῃς γυναῖκα ἀλλοτρίαν ἢ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς φυλῆς
 τοῦ πατρός σου, διότι υἱοὶ προφητῶν ἔσμεν. Νῶε, Ἀβραάμ,
 Ἰσαάκ, Ἰακώβ, οἱ πατέρες ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἵωνος, μνήσθητι,
 παιδίον, ὅτι αὐτοὶ πάντες ἔλαβον γυναῖκας ἐκ τῶν ἀδελφῶν
 αὐτῶν, καὶ εὐλογήθησαν ἐν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὸ σπέρμα
 αὐτῶν κληρονομήσει γῆν. ¹³καὶ νῦν, παιδίον, ἀγάπα τοὺς ἀδελ- 13
 φούς σου, ⁽¹⁴⁾καὶ μὴ ὑπερηφανεύου τῇ καρδίᾳ σου ἀπὸ τῶν (14)
 ἀδελφῶν σου καὶ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων τοῦ λαοῦ σου, λαβεῖν
 σεαυτῷ ἐξ αὐτῶν γυναῖκα. διότι ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ ἀπωλία
 καὶ ἀκαταστασία πολλή, καὶ ἐν τῇ ἀχρεότητι ἐλάττωσις καὶ
 ἔνδεια μεγάλη· ἢ γὰρ ἀχρεότης μὴτηρ ἐστὶν τοῦ λιμοῦ. ¹⁴μισθὸς 14 (15)
 παντὸς ἀνθρώπου ὃς ἐὰν ἐργάσεται παρὰ σοὶ μὴ αὐλισθῆτω,
 ἀλλὰ ἀπόδος αὐτῷ παραντίκα· ἐὰν δουλεύσῃς τῷ θεῷ, ἀποδοθή-
 σεται σοι. πρόσεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου,
 καὶ ἴσθι πεπαιδευμένος ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ σου. ¹⁵καὶ ὁ μισεῖς 15 (16)

Ν πολεῖ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου καὶ μὴ πορευθῆς ταῖς ὁδοῖς τῆς ἀδικίας·
⁶διότι οἱ ποιοῦντες ἀλήθειαν εὐοδωθήσονται ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν. καὶ πᾶσιν 6

A 6 αληθιαν B*NA (-θειαν Bab) 7 σοι] σου A | om σε A | om και 2° A
 8 φοβου ποιειν] ου ποι sup ras Bab 10 ἐλεημοσυνην A* (ν ras A') | εασει]
 εασεις A 11 om γαρ A | πασιν A 12 μη] pr και A | Ἰσαακ] pr
 και A | Ἰακωβ] pr και A | αυτοι] ουτοι A | ηυλογισθησαν A 13 απωλεια
 BabA 14 εαν 2°] pr και A

- μηδενὶ ποιήσης. οἶνον εἰς μέθην μὴ πίης, καὶ μὴ πορευθῇτω B
(17) 16 μετὰ σοῦ μέθην ἐν τῇ ὁδῷ σου. ¹⁶ ἐκ τοῦ ἄρτου σου δίδου
πεινῶντι, καὶ ἐκ τῶν ἱματίων σου τοῖς γυμνοῖς· πᾶν ὃ ἐὰν περισ-
(18) 17 ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμός
(19) 18 τὸν τάφον τῶν δικαίων, καὶ μὴ δῶς τοῖς ἁμαρτωλοῖς. ¹⁸ συμ-
βουλίαν παρὰ παντὸς φρονίμου ζήτησον, καὶ μὴ καταφρονήσης
(20) 19 ἐπὶ πάσης συμβουλίας χρησίμης ¹⁹ καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐλόγει
Κύριον τὸν θεόν, καὶ παρ' αὐτοῦ αἰτήσον ὅπως αἱ ὁδοί σου
εὐθεῖαι γένωνται καὶ πᾶσαι αἱ τρίβοι καὶ βουλαὶ εὐδοθῶσιν.
— διότι πᾶν ἔθνος οὐκ ἔχει βουλήν, ἀλλὰ αὐτὸς ὁ κύριος διδωσιν
πάντα τὰ ἀγαθὰ καὶ ὃ ἐὰν θέλῃ ταπεινοί, καθὼς βούλονται. καὶ
νῦν, παιδίον, μνημόνευε τῶν ἐντολῶν μου, καὶ μὴ ἐξαλειφθή-
(21) 20 τωσαν ἐκ τῆς καρδίας σου. ²⁰ καὶ νῦν ἐπιδεικνύω σοι τὰ δέκα
τάλαντα τοῦ ἀργυρίου ἃ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ τοῦ Γαβριεᾶ
(23) 21 ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδείας. ²¹ καὶ μὴ φοβοῦ, παιδίον, ὅτι ἐπώ-
χευσάμεν· ὑπάρχει σοι πολλά, ἐὰν φοβηθῇς τὸν θεὸν καὶ ἀποστῇς
ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καὶ ποιήσης τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.
V 1 ¹ Καὶ ἀποκριθεὶς Τωβίας εἶπεν αὐτῷ Πάτερ, ποιήσω πάντα ὅσα
2 ἐντέταλσαι μοι. ² ἀλλὰ πῶς δυνήσομαι λαβεῖν τὸ ἀργύριον, καὶ οὐ
3 γινώσκω αὐτόν; ³ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον, καὶ εἶπεν

19 τοῖς ποιούσιν δικαιοσύνην, ¹⁹ δώσει Κύριος αὐτοῖς βουλήν ἀγαθὴν· καὶ ὃν
ἂν θέλῃ Κύριος ταπεινοὶ ἕως ἄδου κατωτάτω. καὶ νῦν, παιδίον, μνημόνευε
20 τὰς ἐντολὰς ταύτας, καὶ μὴ ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ τῆς καρδίας σου. ²⁰ καὶ νῦν,
παιδίον, ὑποδεικνύω σοι ὅτι δέκα τάλαντα ἀργυρίου παρεθέμην Γαβαήλῳ
21 τῷ τοῦ Γαβριεῖ ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδείας. ²¹ καὶ μὴ φοβοῦ, παιδίον, ὅτι
ἐπώχευσάμεν· ὑπάρχει σοι πολλά ἀγαθὰ, ἐὰν φοβηθῇς τὸν θεὸν καὶ φύγῃς
ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καὶ ποιήσης τὰ ἀγαθὰ ἐνώπιον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

V 1 ¹ Τότε ἀποκριθεὶς Τωβίας εἶπεν Τωβείθ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Πάντα ὅσα
2 ἐντέταλσαι μοι ποιήσω, πάτερ. ² πῶς δὲ δυνήσομαι αὐτὸ λαβεῖν παρ'
αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς οὐ γινώσκει με καὶ ἐγὼ οὐ γινώσκω αὐτόν; τί σημεῖον
δῶ αὐτῷ καὶ ἐπιγνώ με καὶ πιστεύσῃ μοι καὶ δῶ μοι τὸ ἀργύριον; καὶ
3 τὰς ὁδοὺς τὰς εἰς Μηδεῖαν οὐ γινώσκω τοῦ πορευθῆναι ἐκεῖ. ³ τότε ἀπο-
κριθεὶς Τωβείθ εἶπεν Τωβία τῷ υἱῷ αὐτοῦ Χειρόγραφον αὐτοῦ ἔδωκεν μοι
καὶ χειρόγραφον ἔδωκα αὐτῷ, καὶ διεῖλον εἰς δύο καὶ ἐλάβομεν ἑκατέρωθεν
καὶ ἔθηκα μετὰ τοῦ ἀργυρίου· καὶ νῦν ἰδοὺ ἔτι εἴκοσι ἀφ' οὗ παρεθέμην

16 διδου] διαδιδου A | τοις γυμν.] τοις sup ras B^{ab} | περισσευη A | om σε A A
18 καταφρονήσης] μεταφρον. A 19 ο 2° ον A | βουλονται] βουλεται A
20 επιδεικνυω] υποδ. A | Γαβαηλω] Γαμαηλω A | Γαβρια A | Μηδίας A
21 παιδιον] διον absciss est in A | θεον] κν A V 1 εντεταλσαι]
σ sup ras A^{at}

Β αὐτῷ⁽⁴⁾ Ζήτησον σεαυτῷ ἄνθρωπον ὃς συμπορεύσεται σοι, καὶ δώσω (4)
αὐτῷ μισθὸν ἕως ζῶ, καὶ λάβε πορευθεὶς τὸ ἀργύριον. ⁴καὶ 4 (5,6)
ἐπορεύθη ζητῆσαι ἄνθρωπον, καὶ εὔρεν Ῥαφαὴλ ὃς ἦν ἄγγελος,
καὶ οὐκ ᾔδει· ⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ δύναμαι πορευθῆναι μετὰ σοῦ 5 (7)
ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδείας, καὶ εἰ ἔμπειρος εἰ τῶν τόπων; ⁶καὶ 6 (8)
εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Πορεύεσθαι μετὰ σοῦ, καὶ τῆς ὁδοῦ ἐμπειρῶ,
καὶ παρὰ Γαβαὴλ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ἠύλισθην. ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ 7 (9)
Τωβίας Ὑπόμεινόν με, καὶ ἐρῶ τῷ πατρί. ⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ 8 -
Πορεύου καὶ μὴ χρονίσῃς. ⁹Καὶ εἰσελθὼν εἶπεν τῷ πατρί 9 (10)
Ἴδου εὔρηκα ὃς συμπορεύσεται μοι. ὁ δὲ εἶπεν Φώνησον αὐτὸν
πρὸς μέ, ἵνα ἐπιγνῶ ποίας φυλῆς ἐστίν, καὶ εἰ πιστὸς τοῦ πορευ-
θῆναι μετὰ σοῦ. ¹⁰καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν· καὶ εἰσήλθεν, καὶ ἡσπά- 10 (11)

Ν τὸ ἀργύριον τοῦτο ἐγώ. καὶ νῦν, παιδίον, ζήτησον σεαυτῷ ἄνθρωπον πιστὸν
ὃς πορεύσεται μετὰ σοῦ, καὶ δώσομεν αὐτῷ μισθὸν ἕως ὅτου ἔλθῃς, καὶ
λάβε παρ' αὐτοῦ τὸ ἀργύριον τοῦτο. ⁴ἐξῆλθεν δὲ Τωβίας ζητῆσαι ἄνθρωπον 4
ὃς πορεύσεται μετ' αὐτοῦ εἰς Μηδίαν, ὃς ἐμπειρεὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐξῆλθεν
καὶ εὔρεν Ῥαφαὴλ τὸν ἄγγελον ἐστηκότα ἀπέναντι αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἔγνω ὅτι
ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐστίν· ⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Πόθεν εἰ, νεανίσκε; καὶ εἶπεν 5
αὐτῷ Ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ ἐλήλυθα ὥδε ἐργα-
τεῦσθαι. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐπίστη τὴν ὁδὸν πορευθῆναι εἰς Μηδίαν;
καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναί, πολλάκις ἐγὼ ἐγενόμην ἐκεῖ, καὶ ἐμπειρῶ καὶ 6
ἐπίσταμαι τὰς ὁδοὺς πάσας· πλεονάκις ἐπορεύθην εἰς Μηδίαν καὶ ἠυλιζόμην
παρὰ Γαβαὴλ τῷ ἀδελφῷ ἡμῶν τῷ οἰκοῦντι ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδείας, καὶ
ἀπέχει ὁδὸν ἡμερῶν δύο τεταγμένων ἀπὸ Ἐκβατάνων εἰς Γάρρας· κείνται
γὰρ ἐν τῷ ὄρει, Ἐκβάτανα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ. ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ Μείνόν 7
μέ, νεανίσκε, μέχρι ὅτου εἰσελθῶν ὑποδείξω τῷ πατρί μου· χρεῖαν γὰρ ἔχω
ἵνα βαδίσῃς μετ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι τὸν μισθόν σου. ⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ 8
Ἴδου ἐγὼ προσκαρτερῶ, μόνον μὴ χρονίσῃς. ⁹Καὶ εἰσελθὼν Τωβίας 9
ὑπέδειξεν Τωβεῖθ τῷ πατρί αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἴδου ἄνθρωπον εὔρον τῶν
ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Κάλεσον μοι τὸν ἄνθρω-
πον, ὅπως ἐπιγνῶ τί τὸ γένος αὐτοῦ καὶ ἐκ ποίας φυλῆς ἐστίν, καὶ εἰ πιστός
ἐστίν ἵνα πορευθῇ μετὰ σοῦ, παιδίον. καὶ ἐξῆλθεν Τωβίας, καὶ ἐκάλεσεν
αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ Νεανίσκε, ὁ πατήρ καλεῖ σε. ¹⁰καὶ εἰσήλθεν πρὸς αὐτόν 10
καὶ ἐχαιρέτισεν αὐτόν Τωβεῖθ πρῶτος. καὶ εἶπεν αὐτῷ Χαίρειν σοι πολλὰ
γένοιτο. καὶ ἀποκριθεὶς Τωβεῖθ εἶπεν αὐτῷ Τί μοι ἐτι ὑπάρχει χαίρειν;
καὶ ἐγὼ ἄνθρωπος ἀδύνατος τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ οὐ βλέπω τὸ φῶς τοῦ οὐρανοῦ,
ἀλλ' ἐν τῷ σκότει κείμει ὥσπερ οἱ νεκροὶ οἱ μηκέτι θεωροῦντες τὸ φῶς· ζῶν
ἐγὼ ἐν νεκροῖς εἰμι, φωνὴν ἀνθρώπων ἀκούω καὶ αὐτοὺς οὐ βλέπω. καὶ
εἶπεν αὐτῷ Θάρσει, ἐγγὺς παρὰ τῷ θεῷ ἰάσασθαί σε· θάρσει. καὶ εἶπεν
αὐτῷ Τωβεῖθ Τωβίας ὁ υἱός μου θέλει πορευθῆναι εἰς Μηδίαν· εἰ δυνήσῃ

A 4 Ραφαὴλ] pr τον A 5 Μηδείας A 6 om eis Γαρρας...Εκβατανα
 N^{*vid} (hab N^{1mg}) 7 μενον N | πατρι | +μου A 9 συμπορεύσεται B^bA |
 πιστος] +εστιν A 10 αυτους N^{*} (αυτος N^{c,a})

- (16) ¹¹ σαντο ἀλλήλους. ¹¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβείτ Ἀδελφέ, ἐκ ποίας B
(17) ¹² φυλῆς καὶ ἐκ ποίας πατρίδος σὺ εἶ; ὑπόδειξόν μοι. ¹² καὶ εἶπεν
αὐτῷ Φυλὴν καὶ πατριὰν σὺ ζητεῖς, ἥ μίσθιον ὅς συμπορεύ-
σεται μετὰ τοῦ υἱοῦ σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβείτ Βούλομαι, ἀδελφέ,
(18) ¹³ ἐπιγινῶναι τὸ γένος σου καὶ τὸ ὄνομα. ¹³ ὅς δὲ εἶπεν Ἐγὼ
(19) ¹⁴ Ἀζαρίας Ἀνανίου τοῦ μεγάλου, τῶν ἀδελφῶν σου. ¹⁴ καὶ εἶπεν
αὐτῷ Ὑγιαίνων ἔλθοις, ἀδελφέ· καὶ μή μοι ὀργισθῇς ὅτι ἐζήτησα
τὴν φυλὴν σου καὶ τὴν πατριάν σου ἐπιγινῶναι. καὶ σὺ τυγ-
χάνεις ἀδελφός μου ἐκ τῆς καλῆς καὶ ἀγαθῆς γενεᾶς· ἐπε-
γίνωσκον γὰρ ἐγὼ Ἀνανίαν καὶ Ἰαθὰν τοὺς υἱοὺς Σεμεαὺ τοῦ
μεγάλου, ὡς ἐπορευόμεθα κοινῶς εἰς Ἱερουσόλυμα προσκυνεῖν,
ἀναφέροντες τὰ πρωτότοκα καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων,
καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλάνῃ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· ἐκ ρίζης
- ¹⁵ καλῆς εἶ, ἀδελφέ. ¹⁵ ἀλλ' εἰπὸν μοι τίνα σοι ἔσομαι μισθὸν
διδόναι; δραχμὴν τῆς ἡμέρας καὶ τὰ δέοντά σοι ὡς καὶ τῷ νιῷ
¹⁶ μου; ¹⁶ καὶ ἔτι προσθήσω σοι ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν ὑγιαίνοντες
(21,22) ¹⁷ ἐπιστρέψῃτε. ¹⁷ εὐδόκησαν οὕτως· καὶ εἶπεν πρὸς Τωβίαν Ἐτοι-
μος γίνου πρὸς τὴν ὁδόν· καὶ εὐδοωθείτε. καὶ ἡτοίμασεν ὁ υἱὸς

συνελθεῖν αὐτῷ καὶ ἀγαγεῖν αὐτόν; καὶ δώσω σοι τὸν μισθόν σου, ἀδελφέ. καὶ
εἶπεν αὐτῷ Δυνήσομαι πορευθῆναι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπίσταμαι ἐγὼ τὰς
ὁδοὺς πάσας, καὶ πολλάκις ψόχωμην εἰς Μηδείαν καὶ διήλθον πάντα τὰ πεδία
¹¹ αὐτῆς, καὶ τὰ ὄρη καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐγὼ γινώσκω. ¹¹ καὶ εἶπεν
αὐτῷ Ἀδελφέ, ποίας πατριᾶς εἶ καὶ ἐκ ποίας φυλῆς; ὑπόδειξόν μοι, ἀδελφέ.
¹² καὶ εἶπεν Τί χρεῖαν ἔχεις φυλῆς; καὶ εἶπεν αὐτῷ Βούλομαι γινῶναι τὰ
¹³ κατ' ἀλήθειαν τίνος εἶ, ἀδελφέ, καὶ τί τὸ ὄνομά σου. ¹³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγὼ
¹⁴ Ἀζαρίας Ἀνανίου τοῦ μεγάλου, τῶν ἀδελφῶν σου. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὑγιαί-
νων ἔλθοις καὶ σωζόμενος, ἀδελφέ· καὶ μή μοι πικρανθῇς, ἀδελφέ, ὅτι τὴν
ἀλήθειαν ἐβουλόμην γινῶναι καὶ τὴν πατριάν σου. καὶ σὺ τυγχάνεις ἀδελφός
ἡμῶν, καὶ ἐκ γενεᾶς καλῆς καὶ ἀγαθῆς εἶ σύ. ἐγίνωσκον Ἀνανίαν καὶ Ναθὰν
τοὺς δύο υἱοὺς Σεμεαίου τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτοὶ συνεπορεύοντό μοι εἰς
Ἱερουσαλὴμ καὶ προσεκύνουν μετ' ἐμοῦ ἐκεῖ καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν. οἱ ἀδελφοί
¹⁵ σου ἀνθρωποὶ ἀγαθοί· ἐκ ρίζης ἀγαθῆς εἶ σύ, καὶ χαίρων ἔλθοις. ¹⁵ καὶ
εἶπεν αὐτῷ Ἐγὼ σοι δίδωμι μισθὸν τὴν ἡμέραν δραχμὴν, καὶ τὰ δέοντά
¹⁶ σοι ὁμοίως τῷ νιῷ μου· καὶ πορεύθητι μετὰ τοῦ υἱοῦ μου, ¹⁶ καὶ ἐπιπροστήσω
σοι τῷ μισθῷ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Πορεύσομαι μετ' αὐτοῦ καὶ μὴ φοβηθῇς·
ὕγιαίνοντες ἀπελευσόμεθα καὶ ὑγιαίνοντες ἐπιστρέψομεν πρὸς σε, διότι ἡ
¹⁷ ὁδὸς ἀσφαλής. ¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Εὐλογία σοι γένεοιτο, ἀδελφέ. καὶ ἐκά-
λεσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Παιδίον, ἑτοίμασον γὰρ πρὸς τὴν ὁδόν

11 πατρίδος] πατριας A 12 του υιου] τ sup ras B^{ab} 13 os δε] και A | A
om εγω A 14 om σου 2° B^{ab} A | επεγινωσκον] εγινωσκον A | Σεμειου
A | εν τη πλανη] την πλανην A | καλης] μεγαλης A 15 αλλ] αλλα A |
δραχμην sup ras B² | της ημ.] in της parvam ras prae se fert B² 16 υγαι-
νοντες] τε sup ras A² 17 ευδοκησαν] pr και A

B αὐτοῦ τὰ πρὸς τὴν ὁδόν· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Πορεύου μετὰ τοῦ ἀνθρώπου· ὁ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ οἰκῶν θεὸς εὐοδώσει· τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ὁ ἄγγελος αὐτοῦ συμπορευθήτω ὑμῖν. καὶ ἐξῆλθαν ἀμφότεροι ἀπελθεῖν, καὶ ὁ κύων τοῦ παιδαρίου μετ' αὐτῶν. ¹⁸ Ἐκλαυσεν δὲ Ἄννα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ¹⁸ (23) πρὸς Τωβείτ· τί ἐξαπέστειλας τὸ παιδίον ἡμῶν; ἢ οὐχὶ ἡ ῥάβδος τῆς χειρὸς ἡμῶν ἐστὶν ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὸν καὶ ἐκπορεύεσθαι ἐνώπιον ἡμῶν; ¹⁹ ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ μὴ φθάσαι, ἀλλὰ ¹⁹ (24) περίφημα τοῦ παιδίου ἡμῶν γένοιτο. ²⁰ ὥς γὰρ δέδοται ἡμῖν ²⁰ (25) παρὰ τοῦ κυρίου, τοῦτο ἱκανὸν ἡμῖν ὑπάρχει. ²¹ καὶ εἶπεν αὐτῇ ²¹ (26) Τωβείτ· Μὴ λόγον ἔχε, ἀδελφή· ὑγιαίνων ~~ἐλεύσεται~~, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται αὐτόν. ²² ἄγγελος γὰρ ἀγαθὸς συμπορεῖ· ²² (27) σεται αὐτῷ, καὶ εὐοδωθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψει ὑγιαίνων. ¹ καὶ ἐπαύσατο κλαίονσα. I (28) VI

² Οἱ δὲ πορευόμενοι τὴν ὁδὸν ἦλθον ἐσπέρας ἐπὶ τὸν Τίγριν ² (1) (VI) ποταμόν, καὶ ἠλίζοντο ἐκεῖ. ³ τὸ δὲ παιδάριον κατέβη περι- ³ (2, 3) κλύσασθαι, καὶ ἀνεπήδησεν ἰχθὺς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐβουλήθη καταπίνειν τὸ παιδάριον. ⁴ ὁ δὲ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ Ἐπιλαβοῦ τοῦ ⁴

Ν καὶ ἐξελθε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ ὁ θεὸς ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ διασώσαι ὑμᾶς ἐκεῖ καὶ ἀποκαταστήσαι ὑμᾶς πρὸς ἐμὲ ὑγιαίνοντάς, καὶ ὁ ἄγγελος αὐτοῦ συνοδεύσαι ὑμῖν μετὰ σωτηρίας, παιδίον. καὶ ἐξῆλθεν πορευθῆναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ καὶ ἐφίλησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβείθ Πορεύου ὑγιαίνων. ¹⁸ Καὶ ἔκλαυσεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς ¹⁸ Τωβείθ· τί ὅτι ἀπέστειλας τὸ παιδίον μου; οὐχὶ αὐτὸς ῥάβδος τῆς χειρὸς ἡμῶν ἐστὶν καὶ αὐτὸς εἰσπορεύεται καὶ ἐκπορεύεται ἐνώπιον ἡμῶν; ¹⁹ ἀργύριον ¹⁹ τῷ ἀργυρίῳ μὴ φθάσαι, ἀλλὰ περίφημα τοῦ παιδίου ἡμῶν γένοιτο. ²⁰ ὥς ²⁰ δέδοται ζῆν ἡμῖν παρὰ τοῦ κυρίου, τοῦτο ἱκανὸν ἡμῖν. ²¹ καὶ εἶπεν αὐτῇ ²¹ Μὴ λόγον ἔχε, ὑγιαίνων ~~πορεύεται~~ τὸ παιδίον ἡμῶν καὶ ὑγιαίνων ἐλεύσεται πρὸς ἡμᾶς, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν ἔλθῃ πρὸς σὲ ὑγιαίνων· μὴ λόγον ἔχε, μὴ φοβοῦ περὶ αὐτῶν, ἀδελφή. ²² ἄγγελος γὰρ ²² ἀγαθὸς συνελεύσεται αὐτῷ, καὶ εὐοδωθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ καὶ ὑποστρέψει ὑγιαίνων. ¹ καὶ ἐσίγησεν κλαίονσα. I, VI

² Καὶ ἐξῆλθεν τὸ παιδίον καὶ ὁ ἄγγελος μετ' αὐτοῦ, καὶ ὁ κύων ἐξῆλθεν ² μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι καὶ ἔτυχεν αὐτοῖς νύξ μία, καὶ ἠλίσθησαν ἐπὶ τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ. ³ καὶ κατέβη ³ τὸ παιδίον περινίφασθαι τοὺς πόδας εἰς τὸν Τίγριν ποταμόν, καὶ ἀναπηδήσας ἰχθὺς μέγας ἐκ τοῦ ὕδατος ἐβούλετο καταπίνειν τὸν πόδα τοῦ παιδαρίου, καὶ ἔκραξεν. ⁴ καὶ ὁ ἄγγελος τῷ παιδαρίῳ εἶπεν Ἐπιλαβοῦ καὶ ἐγκρατῆς ⁴

A 17 οικων] κατοικων A | συμπορευθητω B^bA | ἐξῆλθον A 18 om Ἄννα A 20 ως N^{*}] + γαρ N^{c,a} 22 συμπορευσεται B^b συμπορευεται A VI 3 ανεπηδησεν] seq ras 2 circ litt in B | καταπιειν B^{ab}A | ἐκραξεν N^{*}] pr απο του φοβου N^{c,a}

ιχθύος· καὶ ἐκράτησεν τὸν ἰχθύν τὸ παιδάριον, καὶ ἀνέβαλεν αὐτὸν ἐπὶ ^B
 5 τὴν γῆν. ⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Ἀνάτεμε τὸν ἰχθύν, καὶ λαβὼν
 6 τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ καὶ τὴν χολήν ⁶θεσ ἀσφαλῶς. ⁶καὶ ἐποίησεν
 τὸ παιδάριον ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος, τὸν δὲ ἰχθύν ὀπτήσαντες
 7 ἔφαγον· καὶ ὠδεύον ἀμφότεροι ἕως ἡγγισαν ἐν Ἐκβατάνοισ. ⁷καὶ
 εἶπεν τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ Ἀζαρία ἀδελφέ, τί ἐστὶν τὸ ἥπαρ
 8 καὶ ἡ καρδία καὶ ἡ χολή τοῦ ἰχθύος; ⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡ καρδία
 καὶ τὸ ἥπαρ, εἰάν τινα ὀχλῇ δαιμόνιον ἢ πνεῦμα πονηρόν· ταῦτα δὲ
 9 καπνίσαι ἐνώπιον ἀνθρώπου ἢ γυναικός, καὶ οὐ μηκέτι ὀχληθῇ. ⁹ἢ
 δὲ χολή ἐνχρίσαι ἄνθρωπον ὃς ἔχει λευκώματα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς,
¹⁰καὶ ¹¹ιαθήσεται. ¹⁰Ὡς δὲ προσήγγισαν τῇ Ῥάγῃ, ¹¹εἶπεν ὁ ἄγγελος
 τῷ παιδαρίῳ Ἀδελφέ, σήμερον αὐλισθησόμεθα παρὰ Ῥαγουηλῶ· καὶ
 αὐτὸς συγγενῆς σου ἐστίν, καὶ ἔστιν αὐτῷ θυγάτηρ ὀνόματι Σάρρα.
 12 ¹²λαλήσω περὶ αὐτῆς τοῦ δοθῆναι σοι αὐτὴν εἰς γυναῖκα, ὅτι σοὶ
 ἐπιβάλλει ἡ κληρονομία αὐτῆς, καὶ σὺ μόνος εἶ ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς·
 13 καὶ τὸ κοράσιον καλὸν καὶ φρόνιμόν ἐστιν. ¹³καὶ νῦν ἄκουσόν μου

τοῦ ἰχθύος γενοῦ. καὶ ἐκράτησεν τὸ παιδάριον τοῦ ἰχθύος καὶ ἀνῆγεγεν ^N
 5 αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν. ⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Ἀνάσχισον τὸν ἰχθύν,
 καὶ ἔξελε τὴν χολὴν καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ αὐτοῦ καὶ ⁵ἀποθεσ αὐτὰ
 μετὰ σαυτοῦ, καὶ τὰ ἔγκατα ἐκβαλε· ἔστιν γὰρ εἰς φάρμακον χρῆσιμον
 6 ἡ χολή καὶ ἡ καρδία καὶ τὸ ἥπαρ αὐτοῦ. ⁶καὶ ἀνασχίσας τὸ παιδάριον
 τὸν ἰχθύν συνήγαγεν τὴν χολὴν καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ, καὶ ὥπτησεν
 τοῦ ἰχθύος καὶ ἔφαγεν, καὶ ἀφήκεν ἐξ αὐτοῦ ἡλισμένον. καὶ ἐπορεύθησαν
 7 ἀμφότεροι κοινῶς ἕως ἡγγισαν εἰς Μηδείαν. ⁷καὶ τότε ἠρώτησεν τὸ παιδάριον
 τὸν ἄγγελον καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀζαρία ἀδελφέ, τί τὸ φάρμακον ἐν τῇ καρδίᾳ
 8 καὶ τῷ ἥπατι τοῦ ἰχθύος καὶ ἐν τῇ χολῇ; ⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡ καρδία καὶ τὸ
 ἥπαρ τοῦ ἰχθύος κάπνισον ἐνώπιον ἀνθρώπου ἢ γυναικός, ὃ ἀπάντημα δαι-
 9 μονίου ἢ πνεύματος πονηροῦ· καὶ φεύζεται ἀπ' αὐτοῦ πᾶν ἀπάντημα καὶ
 οὐ μὴ μείνωσιν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. ⁹καὶ ἡ χολή ἐνχρίσαι ἀνθρώπου
 ὀφθαλμούς, οὗ λευκώματα ἀνέβησαν ἐπ' αὐτῶν, ἐμφυσῆσαι ἐπ' αὐτοὺς ἐπὶ
 10 τῶν λευκωμάτων, καὶ ὑγιαίνουσιν. ¹⁰Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Μηδείαν καὶ
 11 ἦδη ἡγγίζεν εἰς Ἐκβάτανα, ¹¹λέγει Ῥαφαὴλ τῷ παιδαρίῳ Τωβείᾳ ἀδελφέ.
 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ ἐγώ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐν τοῖς Ῥαγουηλῶν τὴν νύκτα
 12 αὐτῷ ¹²θυγάτηρ ἢ ὄνομα Σάρρα. καὶ σὺ ἔγγιστα αὐτῆς εἰ παρὰ πάντας ἀνθρώπους
 κληρονομήσαι αὐτήν, καὶ τὰ ὄντα τῷ πατρὶ αὐτῆς σοὶ δικαιοῦται κληρονο-
 μῆσαι· καὶ τὸ κοράσιον φρόνιμον καὶ ἀνδρεῖον καὶ καλὸν λῆν καὶ ὁ πατήρ

8 η καρδια N* c.b] την καρδιαν Nc.a | αυτου ιχθ. N* (του ιχθ. Nc.a[vid]) | δε] A
 εδει A | καπνισον N* (καπνισαι Nc.a) | ου μηκετι] ουκετι ου μη A 9 εγχερ.
 B^{a2} b | λευκωμα A 10 Εκβατανων N 11 Ραγουηλ A | θυγατηρ]
 + μοιογενης A 12 σοι 2^ο] συ B

Β καὶ λαλήσω τῷ πατρὶ αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑποστρέψωμεν ἐκ Ῥάγων, ποιήσωμεν τὸν γάμον. διότι ἐπίσταμαι Ῥαγουήλ ὅτι οὐ μὴ δῶ αὐτὴν ἀνδρὶ ἐτέρῳ κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ, ἢ ὀφειλέσει θάνατον, ὅτι τὴν κληρονομίαν σοὶ καθήκει λαβεῖν ἢ πάντα ἀνθρώπων. ¹⁴τότε ¹⁴ εἶπεν τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ Ἀζαρία ἀδελφέ, ἀκήκοα ἐγὼ τὸ κοράσιον δεδῶσθαι ἐπτά ἀνδράσιν, καὶ πάντας ἐν τῷ νυμφῶνι ἀπωλωλῶτας. ¹⁵καὶ νῦν ἐγὼ μόνος εἰμὶ τῷ πατρί, καὶ φοβοῦμαι μὴ ¹⁵ εἰσελθὼν ἀποθάνω καθὼς καὶ οἱ πρότεροι, ὅτι δαιμόνιον φιλεῖ αὐτὴν ὃ οὐκ ἀδικεῖ οὐδένα πλὴν τῶν προσαγόντων αὐτῇ. καὶ νῦν ἐγὼ φοβοῦμαι μὴ ἀποθάνω, καὶ κατάξω τὴν ζωὴν τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου μετ' ὀδύνης ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὸν τάφον αὐτῶν· καὶ υἱὸς ἕτερος οὐχ ὑπάρχει αὐτοῖς ὅς θάψει αὐτούς. ¹⁶εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἄγγελος ¹⁶ Οὐ μέμνησαι τῶν λόγων ὧν ἐνετειλατό σοι ὁ πατήρ σου ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν σε γυναῖκα ἐκ τοῦ γένους σου; καὶ νῦν ἀκουσόν μου, ἀδελφέ, διότι σοὶ ἔσται εἰς γυναῖκα, καὶ τοῦ δαιμονίου μηδὲνα λόγον ἔχει, ὅτι τὴν νύκτα ταύτην δοθήσεται σοι αὕτη εἰς γυναῖκα. ¹⁷καὶ ¹⁷ (18,19) εἰς εἰσέλθης εἰς τὸν νυμφῶνα, λήμψῃ τέφραν θυμιαμάτων καὶ

Ν αὐτῆς καλός. ¹³καὶ εἶπεν Δεδικαίωται σοὶ λαβεῖν αὐτὴν· καὶ ἀκουσόν μου, ¹³ ἀδελφέ, καὶ λαλήσω τῷ πατρὶ περὶ τοῦ κορασίου τὴν νύκτα ταύτην ἵνα λημψόμεθα σοὶ αὐτὴν νόμφην· καὶ ὅταν ἐπιστρέψωμεν ἐκ Ῥαγουήλ ποιήσωμεν τὸν γάμον αὐτῆς· καὶ ἐπίσταμαι ὅτι οὐ μὴ δυνήθῃ Ῥαγουήλ κωλύσαι αὐτὴν ἀπὸ σοῦ ἢ ἐγγυᾶσθαι ἐτέρῳ, ὀφειλήσει θάνατον κατὰ τὴν κρίσιν τῆς βίβλου Μωυσέως, καὶ διὰ τὸ γινώσκειν ὅτι σοὶ κληρονομία καθήκει λαβεῖν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ παρὰ πάντα ἀνθρώπων. καὶ νῦν ἀκουσόν μου, ἀδελφέ, καὶ λαλήσωμεν περὶ τοῦ κορασίου τὴν νύκτα ταύτην καὶ μνηστευσόμεθα σοὶ αὐτὴν· καὶ ὅταν ἐπιστρέψωμεν ἐκ Ῥάγων λημψόμεθα αὐτὴν, καὶ ἀπάξωμεν αὐτὴν μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν οἶκόν σου. ¹⁴τότε ἀποκριθεὶς Τωβείας εἶπεν τῷ ¹⁴ Ῥαφαήλ Ἀζαρία ἀδελφέ, ἤκουσα ὅτι ἐπτά ἤδη ἐδόθη ἀνδράσιν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς νυμφῶσιν αὐτῶν· τὴν νύκτα ὅποτε εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτὴν καὶ ἀπέθνησκον. καὶ ἤκουσα λεγόντων αὐτῶν ὅτι δαιμόνιον ἀποκτεννε αὐτούς. ¹⁵καὶ νῦν φοβοῦμαι ἐγὼ ὅτι αὐτὴν οὐκ ἀδικεῖ, ἀλλ' ὅς ἂν θελήσῃ ἐγγίσει ¹⁵ αὐτῆς, ἀποκτεννε αὐτόν. μοναγὲν εἰμι τῷ πατρὶ μου, μὴ ἀποθάνω, καὶ κατάξω τὴν ζωὴν τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου μετ' ὀδύνης ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὸν τάφον αὐτῶν· καὶ υἱὸς ἕτερος οὐχ ὑπάρχει αὐτοῖς ἵνα θάψῃ αὐτούς. ¹⁶καὶ ¹⁶ λέγει αὐτῷ Οὐ μέμνησαι τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός σου, ὅτι ἐνετειλατό σοὶ λαβεῖν γυναῖκα ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου; καὶ νῦν ἀκουσόν μου, ἀδελφέ, καὶ μὴ λόγον ἔχει τοῦ δαιμονίου τούτου καὶ λάβε. καὶ γινώσκω ἐγὼ ὅτι τὴν νύκτα ταύτην δοθήσεται σοὶ γυνή. ¹⁷καὶ ὅταν εἰσέλθης εἰς τὸν νυμφῶνα, ¹⁷

Α 13 ποιήσωμεν Α | οφειλήσιν Ν οφειλήσει Α | σοι] συ Ν | αὐτὴν θυγ. Ν* (τὴν θυγ. Ν^{1ca}) 14 ἐδόθη Ν* (ἐδοθη Ν^{ca}) 15 οτι] διότι Α 16 ο πατήρ σου...γυναίκα] ο πατήρ σου υπέρ του λογου τουτου του λαβεῖ σε γυναίκα sup ras et in mg Α¹ | οἱ αὐτῇ Α 17 τον νυμφ.] τον ν sup ras B^{ab}

ἐπιθήσεις ἀπὸ τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἰχθύος· καὶ B
18 καπνίσσεις, ¹⁸ καὶ ὁσφρανθήσεται τὸ δαιμόνιον καὶ φεύξεται, καὶ
- οὐκ ἐπανελεύσεται τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ὅταν δὲ προσπορεύῃ
αὐτῇ, ἐγέρθητε ἀμφοτέροι καὶ βοήσατε πρὸς τὸν ἐλεήμονα θεόν,
καὶ σώσει ὑμᾶς καὶ ἐλεήσει. μὴ φοβοῦ, ὅτι σοὶ αὕτη ἡτοι-
μασμένη ἦν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ σὺ αὐτὴν σώσεις, καὶ πορεύ-
σεται μετὰ σοῦ, καὶ ὑπολαμβάνω ὅτι σοὶ ἔσται ἐξ αὐτῆς παιδία.
καὶ ὡς ἤκουσεν Τωβίας ταῦτα, ἐφίλησεν αὐτήν, καὶ ἡ ψυχὴ
αὐτοῦ ἐκολλήθη αὐτῇ σφόδρα.

VII 1 ¹ Καὶ ἦλθεν εἰς Ἐκβάτανα * καὶ παρεγένετο εἰς τὴν οἰκίαν Ῥαγουήλ,
ii E. R. καὶ Σάρρα δὲ ὑπήντησεν αὐτῷ· καὶ ἐχαιρέτισεν αὐτὸν καὶ αὐτοὺς
2 αὐτοὺς. καὶ εἰσῆγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν. * καὶ εἶπεν Ἐδνα τῇ
3 γυναικὶ αὐτοῦ Ὡς ὅμοιος ὁ νεανίσκος Τωβεῖτ τῷ ἀνεψιῷ μου. ³ καὶ
ἠρώτησεν αὐτοὺς Ῥαγουήλ Πόθεν ἐστέ, ἀδελφοί; καὶ εἶπαν αὐτῷ
4 Ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλεὶ τῶν αἰχμαλώτων ἐκ Νινευή. ⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς
5 Γινώσκετε Τωβεῖτ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν; ⁵ οἱ δὲ εἶπαν Καὶ ζῇ καὶ ὑγι-

λάβε ἐκ τοῦ ἥπατος τοῦ ἰχθύος καὶ τὴν καρδίαν καὶ ἐπίθες ἐπὶ τὴν τέφραν B
18 τῶν θυμ^αμάτων, καὶ ἡ ὁσμὴ πορεύσεται ¹⁸ καὶ ὁσφρανθήσεται τὸ δαιμόνιον καὶ
φεύξεται, καὶ οὐκέτι μὴ φανῇ περὶ αὐτήν τὸν πάντα αἰῶνα. καὶ ὅταν μέλλῃς
γίνεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐξεγέρθητε πρῶτον ἀμφοτέροι καὶ προσεύξασθε καὶ δεήθητε
τοῦ κυρίου τοῦ οὐρανοῦ ἵνα ἔλεος γένηται καὶ σωτηρία ἐφ' ὑμᾶς. καὶ μὴ
φοβοῦ, σοὶ γάρ ἐστιν μεμερισμένη πρὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ σὺ αὐτὴν σώσεις, καὶ
μετὰ σοῦ πορεύσεται, καὶ ὑπολαμβάνω ὅτι ἔσονται σοὶ ἐξ αὐτῆς παιδία
καὶ ἔσονται σοὶ ὡς ἀδελφοί· μὴ λόγον ἔχε. καὶ ὅτε ἤκουσεν Τωβείας τῶν
λόγων Ῥαφαὴλ καὶ ὅτι ἔστιν αὐτῷ ἀδελφὴ ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ οἴκου
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, λίαν ἠγάπησεν αὐτήν καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐκολλήθη εἰς
αὐτήν.

VII 1 ¹ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἐκβάτανα λέγει αὐτῷ Ἀζαρία ἀδελφέ, ἀπάγαγε
με εὐθείαν πρὸς Ῥαγουήλ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν. καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς
τὸν οἶκον Ῥαγουήλου, καὶ εὗρον αὐτὸν καθήμενον παρὰ τὴν θύραν τῆς αὐλῆς
καὶ ἐχαιρέτισαν αὐτὸν πρῶτοι· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Χαίρετε πολλὰ, ἀδελφοί,
2 καὶ καλῶς ἦλθατε ὑγαίνοντες. καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ² καὶ
εἶπεν Ἐδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ὡς ὅμοιος ὁ νεανίσκος οὗτος Τωβείας τῷ ἀδελφῷ
3 μου. ³ καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς Ἐδνα καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πόθεν ἐστέ, ἀδελφοί; καὶ
εἶπαν αὐτῇ Ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλεὶμ ἡμεῖς τῶν αἰχμαλωτισθέντων ἐν Νινευή.
4 ⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Γινώσκετε Τωβεῖτ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν; καὶ εἶπαν αὐτῇ
5 Γινώσκομεν ἡμεῖς αὐτόν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑγαίνει; ⁵ καὶ εἶπαν αὐτῇ

18 ἐπανελεύσεται] post επανε ras aliq B¹ a¹ b | τον αιωνα] pr eis A | προσ- A
πορευση A | υμας] ημας A | προ ου B* (προ του B¹) | αυτην 2°] in η ras aliq
B¹ | εκολληθη] κεκολλητο A | om αυτη 3° A VII 1 ηλθον A | παρεγε-
νοντο A | om και 3° A | αυτω] αυτοις A | αυτον] αυτους A | αυτος αυτους] αυ-
τοι αυτην A 2 Τωβειτ] τω Τωβιτ A 3 ειπαν] ειπεν A | Νεφθαλειμ
A | εκ Νιν.] των εν Νιν. A 4 γινωσκεται A | ημων] + οι δε επια γινω-
σκομεν' | και ειπεν αυτοις' υγαίνει' A

Β αίνει. καὶ εἶπεν Τωβίας Πατήρ μου ἔστιν. ⁶ καὶ ἀνεπήδησεν Ῥαγουήλ, ⁶ καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν καὶ ἔκλαυσε· ⁷ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν ⁷ αὐτῷ Ὁ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου· καὶ ἀκούσας ὅτι Τωβεῖτ ἀπώλεσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑαυτοῦ, ἐλυπήθη καὶ ἔκλαυσεν. ⁸ καὶ ⁸ Ἔδνα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ Σάρρα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔκλαυσαν· καὶ ὑπεδέξαντο αὐτοὺς προθύμως. ⁹ καὶ ἔθυσαν κριὸν προβάτων, καὶ ⁹ παρέθηκαν ὄψα πλείονα. ⁽¹⁰⁾ Εἶπεν δὲ Τωβείας τῷ Ῥαφαήλ ⁽¹⁰⁻¹⁴⁾ Ἀζαρία ἀδελφέ, λάλησον ὑπὲρ ὧν ἔλεγες ἐν τῇ πορείᾳ, καὶ τελεσθήτω τὸ πρᾶγμα. ¹⁰ καὶ μετέδωκεν τὸν λόγον τῷ Ῥαγουήλ. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ῥαγουήλ πρὸς Τωβείαν Φάγε, πῖε καὶ ἡδέως γίνου, σοὶ γὰρ καθήκει τὸ παιδίον μου λαβεῖν· πλὴν ὑποδείξω τὴν ἀληθειαν. ¹¹ ἔδωκα τὸ παιδίον μου ἑπτὰ ἀνδράσιν, καὶ ὁπότε ἔαν ¹¹ εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτήν, ἀπέθνησκον ὑπὸ νύκτα. ἀλλὰ τὸ νῦν ἔχω ἡδέως γίνου. καὶ εἶπεν Τωβίας Οὐ γένομαι οὐδὲν ὧδε ἕως ἂν στήσῃτε καὶ σταθῇτε πρὸς μέ. καὶ εἶπεν Ῥαγουήλ Κομίζου αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νῦν κατὰ τὴν κρίσιν· σὺ δὲ ἀδελφὸς

Ν Ὑγιαίνει καὶ ᾤ. καὶ εἶπεν Τωβείας Ὁ πατήρ μου ἔστιν. ⁹ καὶ ἀνεπήδησεν ⁶ Ῥαγουήλ, καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν καὶ ἔκλαυσεν· ⁷ καὶ ἐλάλησεν καὶ εἶπεν ⁷ αὐτῷ Εὐλογία σοὶ γένοιτο, παιδίον, ὁ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ πατρός· ὃ ⁸ ταλαιπώρων κακῶν, ὅτι ἐτυφλώθη ἀνὴρ δίκαιος καὶ ποιῶν ἐλεημοσύνας. καὶ ⁸ ἐπιπτεσὼν ἐπὶ τὸν τράχηλον Τωβεία τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔκλαυσεν. ⁸ καὶ ⁸ Ἔδνα ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔκλαυσεν αὐτόν, καὶ Σάρρα ἡ θυγάτηρ αὐτῶν ἔκλαυσεν καὶ αὐτή. ⁹ καὶ ἔθυσεν κριὸν ἐκ προβάτων καὶ ὑπεδέξατο αὐτοὺς προθύ- ⁹ μως. Καὶ ὅτε ἐλούσαντο καὶ ἐνίσταντο καὶ ἀνέπεσαν δειπνήσαι εἶπεν Τωβείας τῷ Ῥαφαήλ Ἀζαρία ἀδελφέ, εἰπὼν Ῥαγουήλ ὅπως ὧ μοι Σάρραν τὴν ἀδελφὴν μου. ¹⁰ καὶ ἤκουσεν Ῥαγουήλ τὸν λόγον καὶ εἶπεν τῷ παιδί ¹⁰ Φάγε καὶ πῖε καὶ ἡδέως γενοῦ τὴν νύκτα ταύτην, οὐ γὰρ ἔστιν ἄνθρωπος ὃ ¹¹ καθήκει λαβεῖν Σάρραν τὴν θυγατέρα μου πλὴν σοῦ, ἀδελφέ· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐγὼ οὐκ ἔχω ἐξουσίαν δοῦναι αὐτὴν ἐτέρῳ ἀνδρὶ πλὴν σοῦ, ὅτι σὺ ¹¹ ἔγμιστά μου. καὶ μάλα τὴν ἀληθειάν σοι ὑποδείξω, παιδίον. ¹¹ ἔδωκα ¹¹ αὐτὴν ζ' ἀνδράσιν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ πάντες ἀπέθανον τὴν νύκτα ὁπότε εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτήν. καὶ νῦν, παιδίον, φάγε καὶ πῖε καὶ Κύριος ποιήσει ἐν ὑμῖν. καὶ εἶπεν Τωβείας Οὐ μὴ φάγῃ ἐντεῦθεν οὐδὲ μὴ πῖω ἕως ἂν διαστήσῃς τὰ πρὸς ἐμέ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ῥαγουήλ ὅτι Ποιῶ, καὶ αὕτη δίδοται σοὶ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς βίβλου Μωυσέως, καὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κέκριται σοὶ δοθῆναι· κομίζου τὴν ἀδελφὴν σου. ἀπὸ τοῦ νῦν σὺ ἀδελφὸς εἰ αὐτῆς καὶ αὕτη ἀδελφή σου· δέδοται σοὶ ἀπὸ τῆς σήμερον

Α 7 ηυλογησεν Α | om εαυτου Α 8 η γυνη] pr και Α | εκλαυσεν B^{ab} 9 om δε Α* (superscr Α^{a?}) | Τωβιας B^bΑ | πορεία] ενπορία Α | τελεσθητω] στητω Α 10 Τωβιαν B^bΑ | πῖε] pr και Α | υποδείξω] + σοι Α | αληθιαν B* (αληθειαν B^{ab}Α) 11 παιδιον] παιδαριον Α* (παιδειον [ε sup ras] Α^{a?}) | om μου Α | εαν] αν Α | απεθνησκοσαν B^aΑ | νυκτα] pr την Α | εχω B^{ab}Α | Τωβιας B^bΑ (item 11) | γευσομαι Α | om δε 1° Α

- εἰ αὐτῆς, καὶ αὐτὴ σοὺ ἐστίν· ὁ δὲ ἐλεήμων θεὸς εὐδοῶσει ὑμῖν B
 (15) 12 τὰ κάλλιστα. 12 καὶ ἐκάλεσεν Σάρραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ
 λαβὼν τῆς χειρὸς αὐτῆς παρέδωκεν αὐτὴν Τωβείᾳ γυναικί, καὶ
 εἶπεν Ἴδου κατὰ τὸν νόμον Μωυσέως κομίζου αὐτὴν καὶ ἄπαγε,
 13 πρὸς τὸν πατέρα σου· καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. 13 καὶ ἐκάλεσεν
 (16) 14 Ἐδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· (16) καὶ λαβὼν βιβλίον ἔγραψεν συν-
 (17) 14 γραφὴν καὶ ἐσφραγίσαντο. 14 καὶ ἤρξαντο ἐσθίειν. 15 καὶ ἐκά-
 (18) 15 λεσεν Ῥαγουὴλ Ἐδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀδελφή,
 (19) 16 ἐτοίμασον τὸ ἕτερον ταμεῖον καὶ εἴσαγε αὐτήν. 16 καὶ ἐποίησεν
 ὡς εἶπεν καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν ἐκεῖ, καὶ ἔκλαυσεν· καὶ ἀπεδέ-
 (20) 17 ξατο τὰ δάκρυα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς (20) καὶ εἶπεν αὐτῇ 17 Θάρσει,
 τέκνον, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δῶή σοι χάριν ἀντὶ
 VIII 1 τῆς λύπης σου ταύτης· θάρσει, θύγατερ. 17 Ὅτε δὲ συνε-
 2 τέλεσαν δειπνοῦντες, εἰσήγαγον Τωβείαν πρὸς αὐτήν. 2 ὁ δὲ πορευό-
 μενος ἐμνήσθη τῶν λόγων Ῥαφαήλ, καὶ ἔλαβεν τὴν τέφραν τῶν
 θυμιαμάτων καὶ ἐπέθηκεν τὴν καρδίαν τοῦ ἰχθύος καὶ τὸ ἦπαρ,
 3 καὶ ἐκάπνισεν. 3 ὅτε δὲ ὠσφράνθη τὸ δαιμόνιον τῆς ὁσμῆς, ἔφυγεν

- καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ εὐδοῶσει ὑμᾶς, παῖδιον, τὴν B
 12 νύκτα ταύτην καὶ ποιῆσαι ἐφ' ὑμᾶς ἔλεος καὶ εἰρήνην. 12 καὶ ἐκάλεσεν
 Ῥαγουὴλ Σάρραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ λαβόμενος
 τῆς χειρὸς αὐτῆς παρέδωκεν αὐτὴν αὐτῷ καὶ εἶπεν Κόμισαι κατὰ τὸν νόμον
 καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τὴν γεγραμμένην ἐν τῇ βίβλῳ Μωυσέως δοῦναί σοι
 τὴν γυναῖκα, ἔχε καὶ ἄπάγαγε πρὸς τὸν πατέρα σου ὑγαίνων· καὶ ὁ
 13 θεὸς τοῦ οὐρανοῦ εὐδοῶσαι ὑμῖν εἰρήνην. 13 καὶ ἐκάλεσεν τὴν μητέρα αὐτῆς
 καὶ εἶπεν ἐνεγκεῖν βιβλίον, καὶ ἔγραψεν συγγραφὴν βιβλίου συνοικήσεως καὶ ὡς
 14 δίδωσιν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Μωυσέως νόμου. 14 ἀπ' ἐκεί-
 15 νου ἤρξαντο φαγεῖν καὶ πίνειν. 15 καὶ ἐκάλεσεν Ῥαγουὴλ Ἐδναν τὴν γυναῖκα
 αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀδελφή, ἐτοίμασον τὸ ταμεῖον τὸ ἕτερον καὶ εἰσάγαγε
 16 αὐτὴν ἐκεῖ. 16 καὶ βαδίσασα ἔστρωσεν εἰς τὸ ταμεῖον ὡς εἶπεν αὐτῇ, καὶ
 ἤγαγεν αὐτὴν ἐκεῖ· καὶ ἔκλαυσεν περὶ αὐτῆς καὶ ἀπεμάξατο τὰ δάκρυα καὶ
 17 εἶπεν αὐτῇ 17 Θάρσει, θύγατερ, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ δῶή σοι χαρὰν ἀντὶ τῆς
 VIII 1 λύπης σου· θάρσει, θύγατερ. καὶ ἐξῆλθεν. 1 Καὶ ὅτε συνετέλεσαν τὸ
 φαγεῖν καὶ πίνειν, ἠθέλησαν κοιμηθῆναι καὶ ἀπήγαγον τὸν νεανίσκον καὶ
 2 εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ ταμεῖον. 2 καὶ ἐμνήσθη Τωβείας τῶν λόγων Ῥαφαήλ,
 καὶ ἔλαβεν τὸ ἦπαρ τοῦ ἰχθύος καὶ τὴν καρδίαν ἐκ τοῦ βαλαντίου οὗ εἶχεν
 3 καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν τέφραν τοῦ θυμιάματος. 3 καὶ ἡ ὁσμὴ τοῦ ἰχθύος
 ἐκώλυσεν, καὶ ἀπέδραμεν τὸ δαιμόνιον ἄνω εἰς τὰ μέρη Αἰγύπτου· καὶ βαδίσας

11 ὑμιν] ημιν A* (υμ. Aa) 12 Sarra A | Τωβεία] τω Τωβία A | ην- A
 λογησεν A 13 συγγραφην Bab | εσφραγισατο A 14 ηξατο Bab
 15 om Ραγουηλ A | ταμιον B* A (ταμειον Ba) | εισαγε] εισαγαγε A
 16 εισηγαγον A 17 δω A* (δωη Aa?) VIII 1 το φαγειν N*] του φ.
 Ac.a | Τωβιαν B^aA | ταμιον B 2 om και 4° A

Β εἰς τὰ ἀνώτατα Αἰγύπτου, καὶ ἔδησεν αὐτὸ ὁ ἄγγελος. ⁴ ὥς δὲ συνε- 4
 κλείσθησαν ἀμφότεροι, ἀνέστη Τωβείας ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ εἶπεν
 Ἀνάστηθι, ἀδελφή, καὶ προσευξώμεθα ἵνα ἡμᾶς ἐλεήσῃ ὁ κύριος.
⁵ καὶ ἤρξατο Τωβίας λέγειν Εὐλογητὸς εἰ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ⁵ (7)
 ἡμῶν, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔνδοξον εἰς
 τοὺς αἰῶνας· εὐλογησάτωσάν σε οἱ οὐρανοὶ καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις
 σου. ⁶ σὺ ἐποίησας Ἀδὰμ, καὶ ἔδωκας αὐτῷ βοηθὸν Εὐάν στή- 6 (8)
 ριγμα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκ τούτων ἐγενήθη τὸ ἀνθρώπων
 σπέρμα. σὺ εἶπας Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον, ποιή-
 σωμεν αὐτῷ βοηθὸν ὅμοιον αὐτῷ. ⁷ καὶ νῦν, Κύριε, οὐ διὰ πορ- 7 (9)
 νεῖαν ἐγὼ λαμβάνω τὴν ἀδελφὴν μου ταύτην, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας·
 ἐπίταξον ἐλεῆσαι με καὶ αὐτῇ συνκαταγρηῶσαι. ⁸ καὶ εἶπεν 8 (10)
 μετ' αὐτοῦ Ἀμήν. ⁹ καὶ ἐκοιμήθησαν ἀμφότεροι τὴν νύκτα. ⁽¹¹⁾ Καὶ 9 (11)
 ἀναστὰς Ῥαγουήλ ἐπορεύθη καὶ ὤρυξεν τάφον, ¹⁰ λέγων Μὴ καὶ 10 (12)
 οὗτος ἀποθάνῃ. ¹¹ καὶ ἦλθεν Ῥαγουήλ εἰς τὴν οἰκίαν ἑαυτοῦ, 11 (13)
¹² καὶ εἶπεν Ἐδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ⁽¹⁴⁾ Ἀπόστείλον μίαν τῶν 12 (14)
 παιδισκῶν, καὶ εἰδέτωσαν εἰ ζῇ· εἰ δὲ μὴ, ἵνα θάψωμεν αὐτὸν
 καὶ μηδεὶς γνῶ. ¹³ καὶ εἰσῆλθεν ἡ παιδίσκη ἀνοίξασα τὴν θύραν, 13 (15)

Ν Ῥαφαὴλ συνεπόδισεν αὐτὸν ἐκεῖ καὶ ἐπέδησεν παραχρήμα. ⁴ καὶ ἐξῆλθον καὶ 4
 ἀπέκλεισαν τὴν θύραν τοῦ ταμείου. καὶ ἠγέρθη Τωβείας ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ
 εἶπεν αὐτῇ Ἀδελφή, ἀνάστηθι, προσευξώμεθα καὶ δεηθώμεν τοῦ κυρίου ἡμῶν
 ὅπως ποιήσῃ ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος καὶ σωτηρίαν. ⁵ καὶ ἀνέστη καὶ ἤρξαντο ⁵
 προσεύχεσθαι καὶ δεηθῆναι ὅπως γέννηται αὐτοῖς σωτηρία, καὶ ἤρξατο λέγειν
 Εὐλογητὸς εἰ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου εἰς
 πάντας τοὺς αἰῶνας τῆς γενεᾶς· εὐλογησάτωσάν σε οἱ οὐρανοὶ καὶ πᾶσα
 ἡ κτίσις σου εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ⁶ σὺ ἐποίησας τὸν Ἀδὰμ, καὶ ἐποίησας ⁶
 αὐτῷ βοηθὸν στήριγμα Εὐάν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ἐγενήθη
 τὸ σπέρμα τῶν ἀνθρώπων· καὶ σὺ εἶπας ὅτι Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον
 μόνον, ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν ὅμοιον αὐτῷ. ⁷ καὶ νῦν οὐχὶ διὰ πορνείαν ⁷
 ἐγὼ λαμβάνω τὴν ἀδελφὴν μου ταύτην, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας· ἐπίταξον ἐλεῆσαι
 με καὶ αὐτὴν καὶ συνκαταγρηῶσαι ~~κοινῶς~~. ⁸ καὶ εἶπεν μεθ' ἑαυτῶν Ἀμήν. 8
⁹ καὶ ἐκοιμήθησαν τὴν νύκτα. Καὶ ἀναστὰς Ῥαγουήλ ἐκάλεσεν τοὺς 9
 οἰκέτας μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ᾤχοντο καὶ ὤρυξαν τάφον· ¹⁰ εἶπεν γάρ Μή ποτε 10
 ἀποθάνῃ καὶ γενώμεθα κατάγελως καὶ ὄνειδισμός. ¹¹ καὶ ὅτε συνετέλεσαν 11
 ὀρύσσοντες τὸν τάφον, ἦλθεν Ῥαγουήλ εἰς τὸν οἶκον καὶ ἐκάλεσεν τὴν
 γυναῖκα αὐτοῦ ¹² καὶ εἶπεν Ἀπόστείλον μίαν τῶν παιδισκῶν καὶ εἰσελθοῦσα 12
 ἰδέτω εἰ ζῇ· καὶ εἰ τέθνηκεν, ὅπως ἂν θάψωμεν αὐτόν, ὅπως μηδεὶς γνῶ.
¹³ καὶ ἀπέστειλαν τὴν παιδίσκην καὶ ἦψαν τὸν λύχνον καὶ ἤνοιξαν τὴν θύραν, 13

Α 3 εἰς] pr εως Α 4 Τωβίας Β^a Α (item 5) | προσευξώμεθα] ξωμ sup ras
 Bab | ελ. ο κς ημας Α 6 om ομοιον Α* (hab Α') 7 αλλα Α |
 αυτη] ταυτη Α | συγκαταγρηρασαι Bab συνκαταγρηρασομε (αγγρα sup ras Α^a) Α
 10 ουτος] αυτος Α 12 ιδετωσαν Β^b | γνω] γνωτω Α

- (16) 14 καὶ εὗρεν τοὺς δύο καθεύδοντας. 14 καὶ ἐξελθοῦσα ἀπήγγειλεν Β
 (17) 15 αὐτοῖς ὅτι ζῇ. 15 Καὶ εὐλόγησεν Ῥαγουήλ τὸν θεὸν λέγων
 Εὐλογητὸς εἶ σὺ ὁ θεὸς, ἐν πάσῃ εὐλογία· καὶ εὐλογεῖτωσάν σε
 οἱ ἅγιοί σου καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου, πάντες οἱ ἄγγελοί σου
 16 καὶ οἱ ἐκλεκτοί σου εὐλογεῖτωσάν σε εἰς τοὺς αἰῶνας. 16 εὐλο-
 γητὸς εἶ ὅτι ἠψφρανάς με, καὶ οὐκ ἐγένετό μοι καθὼς ὑπενόουν,
 (18,19) 17 (18) ἀλλὰ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου ἐποίησας μεθ' ἡμῶν. 17 εὐλογητὸς
 εἶ ὅτι ἠλέησας δύο μονογενεῖς· ποιήσον αὐτοῖς, δέσποτα, ἔλεος,
 συντέλεσον τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐν ὑγείᾳ μετὰ εὐφροσύνης καὶ
 (20) 18 ἐλέους. 18 ἐκέλευσεν δὲ τοῖς οἰκέταις χώσαι τὸν τάφον. 19 Καὶ
 (21,22) 19 (23) 20 ἐποίησεν αὐτοῖς γάμον ἡμερῶν δέκα τεσσάρων. 20 καὶ εἶπεν αὐτῷ
 Ῥαγουήλ πρὶν ἢ συντελεσθῆναι τὰς ἡμέρας τοῦ γάμου ἐνόρκως,
 μὴ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐὰν μὴ πληρωθῶσιν αἱ δέκα τέσσαρες ἡμέραι
 (24) 21 τοῦ γάμου, 21 καὶ τότε λαβόντα τὸ ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ
 πορεύεσθαι μετὰ ὑγείας πρὸς τὸν πατέρα· καὶ τὰ λοιπὰ ὅταν
 ἀποθάνω καὶ ἡ γυνή μου.
- ΙΧ (1) 1 1 Καὶ ἐκάλεσεν Τωβίας τὸν Ῥαφαὴλ καὶ εἶπεν αὐτῷ 2 Ἀζαρία
 (3) ἀδελφέ, (3) λάβε μετὰ σεαυτοῦ παῖδα καὶ δύο καμήλους, καὶ πορεύ-

- 14 καὶ εἰσῆλθεν καὶ εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας καὶ ὑπνοῦντας κοινῶς. 14 καὶ ἐξελ- Ν
 15 θοῦσα ἡ παιδίσκη ὑπέδειξεν αὐτοῖς ὅτι ζῇ καὶ οὐδὲν κακὸν ἐστίν. 15 Καὶ
 εὐλόγησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἶπαν Εὐλογητὸς εἶ, θεέ, ἐν πάσῃ
 16 εὐλογίᾳ καθαρᾷ· εὐλογεῖτωσάν σε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. 16 καὶ εὐλογητὸς
 εἶ ὅτι εὐφρανάς με, καὶ οὐκ ἐγένετο καθὼς ὑπενόουν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός
 17 σου ἐποίησας μεθ' ἡμῶν. 17 καὶ εὐλογητὸς εἶ ὅτι ἠλέησας δύο μονογενεῖς.
 18 ποιήσον αὐτοῖς, δέσποτα, ἔλεος καὶ σωτηρίαν, καὶ συντέλεσον τὴν ζωὴν
 18 αὐτῶν μετ' εὐφροσύνης καὶ ἐλέου. 18 τότε εἶπεν τοῖς οἰκέταις αὐτοῦ χώσαι
 19 τὸν τάφον πρὸ τοῦ ὄρθρου γενέσθαι. 19 Καὶ τῇ γυναικὶ εἶπεν ποιῆσαι
 ἄρτους πολλούς. καὶ εἰς τὸ βουκόλιον βαδίσας ἤγαγεν βόας δύο καὶ κριοὺς
 20 τέσσαρες καὶ εἶπεν συντελεῖν αὐτοῖς· καὶ ἤρξαντο παρασκευάζειν. 20 καὶ
 ἐκάλεσεν Τωβίαν καὶ εἶπεν αὐτῷ Δέκα τεσσάρων ἡμερῶν οὐ μὴ κινηθῇς
 ἐντεῦθεν, ἀλλ' αὐτοῦ μενεῖς ἔσθων καὶ πίνων παρ' ἐμοὶ καὶ εὐφρανεῖς τὴν
 21 ψυχὴν τῆς θυγατρὸς μου τὴν κατωδυνωμένην. 21 καὶ ὅσα μοι ὑπάρχει,
 λάμβανε αὐτόθεν τὸ ἥμισυ καὶ ὑπαγε ὑγιαίνων πρὸς τὸν πατέρα σου, καὶ
 τὸ ἄλλο ἥμισυ ὅταν ἀποθάνω ἐγὼ τε καὶ ἡ γυνή μου ὑμέτερόν ἐστιν. θάρσει,
 παιδίον, ἐγὼ σου ὁ πατήρ καὶ Ἐδνα ἡ μήτηρ σου. καὶ παρὰ σοῦ νῦν ἐσμεν
 ἡμεῖς καὶ τῆς ἀδελφῆς σου· ἀπὸ τοῦ νῦν ἐσμεν εἰς τὸν αἰῶνα· θάρσει, παιδίον.
 ΙΧ 1 2 Τότε ἐκάλεσεν Τωβίας Ῥαφαὴλ καὶ εἶπεν αὐτῷ 2 Ἀζαρία ἀδελφέ,
 παράλαβε μετὰ σεαυτοῦ τέσσαρες οἰκέτας καὶ καμήλους δύο, καὶ πορεύθητι

15 εὐλογησεν A | εὐλογία] + καθαρα καὶ αγια Bab mgA | παντες] pr καὶ A
 A | τους αἰωνας] pr παντας A 16 ἠψφρανας B*^bA | εὐφραντας B^aA
 17 υγίεια Bab υγια A | μετα] μετ A 20 αὐτω] αὐτοῖς A 21 υγιας
 B* A υγίειας Bab IX 1 Τωβίας B^aA (item 6)

Β θητι ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδείας παρὰ Γαβαήλ, καὶ κόμισαί μοι τὸ ἀργύριον καὶ αὐτὸν ἄγε μοι εἰς τὸν γάμον. ³διότι ὁμώμοχεν 3 (5) Ῥαγουήλ μὴ ἐξελεῖν με· ⁴καὶ ὁ πατήρ μου ἀριθμεῖ τὰς ἡμέρας, 4 (4) καὶ ἐὰν χρονίσω μέγα, ὁδυνηθήσεται λίαν. ⁵καὶ ἐπορεύθη Ῥαφαήλ, 5 (6) καὶ ἠύλισθη παρὰ Γαβαήλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον· ὃς δὲ προήνεγκεν τὰ θυλάκια ἐν ταῖς σφραγίσιν καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. ⁶καὶ ὠρθρευσαν κοινῶς καὶ ἤλθοσαν εἰς τὸν γάμον, 6 (7^b). καὶ εὐλόγησεν Τωβείας τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

¹Καὶ Τωβεῖτ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐλογίσατο ἐκάστης ἡμέρας· καὶ ὡς 1 X ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τῆς πορείας καὶ οὐκ ἦρχετο, εἶπεν Μή ²ποτε κατήσχυνται; ⁽²⁾ἢ μὴ ποτε ἀπέθανεν Γαβαήλ, καὶ οὐδεὶς δίδωσιν αὐτῷ τὸ ἀργύριον; ³καὶ ἐλυπείτο λίαν. ⁴εἶπεν δὲ αὐτῷ ³(4) ἡ γυνὴ Ῥαφάετο τὸ παιδίον, διότι κεχρόνικεν· καὶ ἦρξато θρηνεῖν αὐτὸν καὶ εἶπεν ⁵Οὐ μέλει μοι, τέκνον, ὅτι ἀφῆκά σε τὸ φῶς τῶν 5

Ν εἰς Ῥάγας καὶ ἦκε παρὰ Γαβαήλῳ, καὶ δὸς αὐτῷ τὸ χειρόγραφον· κόμισαι τὸ ἀργύριον, καὶ παράλαβε αὐτὸν μετὰ σοῦ εἰς τοὺς γάμους. ⁴σὺ γὰρ 4 γινώσκεις ὅτι ἔσται ἀριθμῶν ὁ πατήρ τὰς ἡμέρας, καὶ ἐὰν χρονίσω ἡμέραν μίαν, λυπήσω αὐτὸν λίαν· ³καὶ θεωρεῖς τί ὤμοσεν Ῥαγουήλ, καὶ οὐ δύναμαι ³παραβῆναι τὸν ὄρκον αὐτοῦ. ⁵καὶ ἐπορεύθη Ῥαφαήλ καὶ οἱ τέσσαρες οἰκεταὶ 5 καὶ αἱ δύο κάμηλοι εἰς Ῥάγας τῆς Μηδίας, καὶ ἠύλισθησαν παρὰ Γαβαήλῳ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον αὐτοῦ, καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ περὶ Τωβείου τοῦ υἱοῦ Τωβεῖθ, ὅτι ἔλαβεν γυναῖκα καὶ ὅτι καλεῖ αὐτὸν εἰς τὸν γάμον. καὶ ἀναστὰς παρηρίθμησεν αὐτῷ τὰ θυλάκια σὺν ταῖς σφραγίσιν καὶ συνέθηκον αὐτά. ⁶καὶ ὠρθρισαν κοινῶς καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν γάμον, καὶ εἰσῆλθον 6 εἰς τὰ Ῥαγουήλ καὶ εὗρον Τωβείαν ἀνακείμενον. καὶ ἀνεπήδησεν καὶ ἡσπάσατο αὐτόν, καὶ ἔκλαυσεν καὶ εὐλόγησεν αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ Καλὲ καὶ ἀγαθὲ, ἀνδρὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, δικαίου καὶ ἐλεημοποιοῦ· δώη σοι Κύριος εὐλογίαν οὐρανοῦ καὶ τῇ γυναικὶ σου καὶ τῷ πατρὶ σου καὶ τῇ μητρὶ τῆς γυναικὸς σου. εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὅτι εἶδον Τωβείαν τὸν ἀνεψιόν μου ὁμοιον αὐτῷ.

¹Ἐκάστην δὲ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἐλογίζετο Τωβεῖθ τὰς ἡμέρας ἐν πόσαις 1 X πορεύεται καὶ ἐν πόσαις ἐπιστρέψει. καὶ ὅτε συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ οὐ παρῆν, ²εἶπεν Μή ποτε κατεσχέθη ἐκεῖ; ἢ μὴ ποτε ἀπέθανεν ²ὁ Γαβαήλ, καὶ οὐδεὶς αὐτῷ δίδωσιν τὸ ἀργύριον; ³καὶ ἦρξατο λυπεῖσθαι. ³⁴καὶ Ἄννα ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγει Ῥαφάετο τὸ παιδίον μου καὶ οὐκέτι ὑπάρχει ⁴ἐν τοῖς ζῶσιν· καὶ ἦρξατο κλαῖναι καὶ θρηνεῖν περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς καὶ εἶπεν ⁵Οὐαί μοι, τέκνον, ὅτι ἀφῆκά σε πορευθῆναι, τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου. 5

A 2 Μηδίας A | και κομισαι| om και Ν* (hab Ν¹(vid)) | om μοι 2° A 3 ομω-
μοκεν B^{ab} 4 μεγαλ|γ sup ras A^a 5 Γαβαηλ A 6 ωρθρισαν A
ηλθοσαν B*^b (ηλθον B^aA) X 1 Τωβιτ A | ελογιζετο A | πορις A |
ηρχετο] ηρχοντο A 2 ειπεν]+Τωβιας A 4 γυνη]+αυτου A
5 μοι|μ A sup ras A^a

6 ὀφθαλμῶν μου; ⁶ καὶ Τωβεῖτ λέγει αὐτῇ Σίγα, μὴ λόγον ἔχε, ὑγιαίνει. B
 7 ⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σίγα, μὴ πλάνα με· ἀπώλετο τὸ παιδίον μου. καὶ
 ἐπορεύετο καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ὁδὸν ἕξω οἷας ἀπῆλθεν, ἡμέρας τε
 ἄρτον οὐκ ἥσθιεν, τὰς δὲ νύκτας οὐ διελίμπανεν θρηνοῦσα Τωβείαν
 τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως οὗ συνετελέσθησαν αἱ δέκα τέσσαρες ἡμέραι
 τοῦ γάμου ἃς ὤμοσεν Ῥαγουήλ ποιῆσαι αὐτὸν ἐκεῖ. Εἶπεν δὲ
 Τωβείας τῷ Ῥαγουήλ Ἐξαπόστειλόν με, ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ
 8 μου οὐκέτι ἐλπίζουσιν ὄψεσθαι με. ⁸ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ πενθερός
 Μείνον παρ' ἐμοί, κἀγὼ ἐξαποστελῶ πρὸς τὸν πατέρα σου καὶ
 9 δηλώσουσιν αὐτῷ τὰ κατὰ σέ. ⁹ καὶ Τωβείας λέγει Ἐξαπόστειλόν
 10 με πρὸς τὸν πατέρα μου. ¹⁰ ἀναστὰς δὲ Ῥαγουήλ ἔδωκεν αὐτῷ
 Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ ἡμισυ τῶν ὑπαρχόντων, σώματα
 11 καὶ κτήνη, ἀργύριον. ¹¹ καὶ εὐλογήσας αὐτοὺς ἐξαπέστειλεν λέγων
 Εὐδοῶσει ὑμᾶς, τέκνα, ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ πρὸ τοῦ μὲ ἀποθανεῖν.
 (12,13) ¹² καὶ εἶπεν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Τίμα τοὺς πενθεροὺς σου, αὐτοῖ

6 ⁶ καὶ Τωβεῖθ ἔλεγεν αὐτῇ Σίγα, μὴ λόγον ἔχε, ἀδελφή, ὑγιαίνει· καὶ μάλα κ
 περισπασμὸς αὐτοῖς ἐγένετο ἐκεῖ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ' αὐτοῦ
 πιστὸς ἐστίν καὶ εἰς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· μὴ λυποῦ περὶ αὐτοῦ, ἀδελφή,
 7 ἥδη παρέσται. ⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σίγα ἀπ' ἐμοῦ καὶ μὴ με πλάνα· ἀπώλετο
 τὸ παιδίον μου. καὶ ἐκπηδήσασα περιεβλέπετο τὴν ὁδὸν ἣ ὤχετο ὁ υἱὸς
 αὐτῆς καθ' ἡμέραν καὶ οὐκ ἐπέλθετο οὐδενί, καὶ ὅτε ἔδυν ὁ ἥλιος εἰσπορευομένη
 ἐθρήνει καὶ ἔκλαιεν τὴν νύκτα ὅλην καὶ οὐκ εἶχεν ὕπνον. Καὶ ὅτε
 συνετελέσθησαν αἱ δέκα τέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου ἃς ὤμοσεν Ῥαγουήλ
 ποιῆσαι τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὸν Τωβείας καὶ εἶπεν Ἐξ-
 ἀπόστειλόν με, γινώσκω γὰρ ἐγὼ ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου οὐ πιστεύ-
 ουσιν ὅτι ὄψονται με ἔτι· καὶ νῦν ἀξιῶ σε, πάτερ, ὅπως ἐξαποστείλῃς με
 3 καὶ πορευθῶ πρὸς τὸν πατέρα μου· ἥδη ὑπέδειξά σοι ὡς ἀφήκα αὐτόν. ⁸ καὶ
 εἶπεν Ῥαγουήλ τῷ Τωβείᾳ Μείνον, παιδίον, μένον μετ' ἐμοῦ καὶ ἐγὼ
 ἀποστελῶ ἀγγέλους πρὸς Τώβειν τὸν πατέρα σου καὶ ὑποδείξουσιν αὐτῷ
 9 περὶ σοῦ. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ Μηδαμῶς, ἀξιῶ σε ὅπως ἐξαποστείλῃς με
 10 ἐντεῦθεν πρὸς τὸν πατέρα μου. ¹⁰ καὶ ἀναστὰς Ῥαγουήλ παρέδωκεν Τωβείᾳ
 Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὸ ἡμισυ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ,
 παῖδας καὶ παιδίσκας, βόας καὶ πρόβατα, ὄνους καὶ καμήλους, ἱματισμὸν καὶ
 11 ἀργύριον καὶ σκεύη. ¹¹ καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ὑγιαίνοντας καὶ ἡσπάσατο
 αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὑγιαίνε, παιδίον, ὑγιαίνων ὑπαγε· ὁ κύριος τοῦ
 οὐρανοῦ εὐδοῶσαι ὑμᾶς καὶ Σάρραν τὴν γυναῖκά σου, καὶ ἰδοὺ ὑμῶν παιδία
 12 πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. ¹² καὶ εἶπεν Σάρρα τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Ὑπαγε πρὸς

7 ἀπῆλθεν A | ἡσθιε B^b | νυκτας] + ολας A | διελίμπανεν B* (-λιμπ. B^b (vid) A) | A
 Τωβίας B^b | τω Ραγουήλ] om τω B^{ab} 8 πενθερος] + αυτο A | εξαποστελω
 B* vid A] -στελλω B^a 9 εξαποστειλον] pr ουχι B^{ab} pr ουχι αλλα A 10 τα
 (α sup ras) ημισυ A² το ημ. A* vid | αργυριον] pr και A 11 ευοδωσει] ευλο-
 γησει A | ο οθ] του ουρανου τεκνα A 12 σου 1°] ου sup ras (seq ras i lit) A¹

B νῦν γονεῖς σοῦ εἰσιν· ἀκούσαιμί σου ἀκοὴν καλὴν. καὶ ἐφίλησεν αὐτήν. καὶ Ἔδνα εἶπεν πρὸς Τωβείαν Ἀδελφέ ἀγαπητέ, ἀποκαταστήσει σε ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δώῃ μοι ἰδεῖν σου παῖδιά ἐκ Σάρρας τῆς θυγατρὸς μου, ἵνα εὐφρανθῶ ἐνώπιον τοῦ κυρίου· καὶ ἰδοὺ παρατίθεμαί σοι τὴν θυγατέρα μου ἐν παρακαταθήκῃ, μὴ λυπήσῃς αὐτήν.

¹ Μετὰ ταῦτα ἐπορεύετο καὶ Τωβείας εὐλογῶν τὸν θεὸν ὅτι (XI) εὐόδωσεν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ κατευλόγει Ῥαγουὴλ καὶ Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ⁽¹⁾ καὶ ἐπορεύετο μέχρις οὗ ἐγγίσαι αὐτὸν εἰς Νινευή.

² Καὶ εἶπεν Ῥαφαὴλ πρὸς Τωβείαν Οὐ γινώσκεις, ἀδελφέ, πῶς ² ἀφῆκες τὸν πατέρα σου; ³ προδράμωμεν ἔμπροσθεν τῆς γυναικὸς ³ σου καὶ ἐτοιμάσωμεν τὴν οἰκίαν, ⁴ λάβε δὲ παρὰ χεῖρα τὴν χολὴν ⁴ τοῦ ἰχθύος. καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ συνῆλθεν ὁ κύων ὅπισθεν αὐτῶν. ⁵ καὶ Ἄννα ἐκάθητο περιβλεπομένη εἰς τὴν ὁδὸν τὸν ⁵ παῖδα αὐτῆς, ⁶ καὶ προσενόησεν αὐτὸν ἐρχόμενον· εἶπεν τῷ πατρὶ ⁶ αὐτοῦ Ἴδου ὁ υἱός μου ἔρχεται καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ' αὐτοῦ. ⁷ καὶ Ῥαφαὴλ εἶπεν Ἐπίσταμαι ἐγὼ ὅτι ἀνοίξει τοὺς ⁷

⁸ τὸν πενθερόν σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν αὐτοὶ γονεῖς σου, ὡς οἱ γεννήσαντές σε· βάδιζε εἰς εἰρήνην, θύγατερ, ἀκούσαιμί σου ἀγαθὴν ἀκοὴν ἕως ζωῆς. καὶ ἀπασπασάμενος ἀπέλυσεν αὐτούς. καὶ Ἔδνα λέγει Τωβίᾳ Τέκνον καὶ ἀδελφέ ἡγαπημένε, ἀποκαταστήσαι σε Κύριος καὶ ἰδοὺμί σου τέκνα ἕως ζωῆς καὶ Σάρρας τῆς θυγατρὸς μου πρὸ τοῦ με ἀποθανεῖν. ἐνώπιον τοῦ κυρίου παρατίθεμαί σοι τὴν θυγατέρα μου ἐν παραθήκῃ, μὴ λυπήσῃς αὐτήν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. παιδίον, εἰς εἰρήνην· ἀπὸ τοῦ νῦν ἐγὼ σου μήτηρ καὶ Σάρρα ἀδελφή. εὐφρανθήμεν πάντες ἐν τῷ αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας ἐν τῇ ζωῇ ἡμῶν. καὶ κατεφίλησεν ἀμφοτέρους καὶ ἀπέστειλεν ὑγιαίνοντας. ¹³ καὶ ἀπῆλθεν Τωβίας ἀπὸ Ῥαγουὴλ ὑγιαίνων καὶ χαίρων καὶ εὐλογῶν τῷ ¹³ κυρίῳ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, τῷ βασιλεῖ τῶν πάντων, ὅτι εὐόδωκεν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ Εὐόδωθῇ σοι τιμῶν αὐτοὺς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν.

¹ Καὶ ὡς ἤγγισαν εἰς Κασερεν, ἣ ἐστὶν κατέναντι Νινευῆ, ² εἶπεν Ῥαφαὴλ (XI) ² Σὺ γινώσκεις πῶς ἀφήκαμεν τὸν πατέρα σου· ³ προδράμωμεν τῆς γυναικὸς ³ σου καὶ ἐτοιμάσωμεν τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἔρχονται. ⁴ καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι ⁴ κοινῶς καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβε μετὰ χεῖρας τὴν χολήν. καὶ συνῆλθεν αὐτοῖς ὁ κύριος ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. ⁵ καὶ Ἄννα ἐκάθητο περι- ⁵ βλεπομένη τὴν ὁδὸν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. ⁶ καὶ προσενόησεν αὐτὸν ἐρχόμενον ⁶ καὶ εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ἴδου ὁ υἱός σου ἔρχεται καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ' αὐτοῦ. ⁷ καὶ Ῥαφαὴλ εἶπεν Τωβείᾳ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν πρὸς ⁷

Λ 12 ἀποκαταστήσαι A | παρακαταθήκῃ] κατα sup ras A¹ XI 1 εὐωδω-
σεν B^{ab} | αὐτοῦ] αὐτοὺς B^{b1 c1} 2 ἀφῆκας (s absciss) A 6 εἶπεν] pr καὶ
A | μόν] σου A 7 ἐγώ]+ Τωβία A | ὅτι bis scr A | ἀνοίγει A

- (8) 8 ὀφθαλμοὺς ὁ πατήρ σου· ⁸ σὺ ἔγχρισον τὴν χολὴν εἰς τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ, καὶ δηχθεὶς διατρίψει καὶ ἀποβαλεῖται τὰ λευκώματα
— 9 καὶ ὄψεται σε. ⁹ Καὶ προσδραμούσα Ἄννα ἐπέπεσεν ἐπὶ
τὸν τράχηλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰδὼν σε, παιδίον,
(11,10) 10 ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποθανοῦμαι. ⁽¹¹⁾ καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι. ¹⁰ καὶ
Τωβεῖτ ἐξήρχετο πρὸς τὴν θύραν καὶ προσέκοπτεν· ὁ δὲ υἱὸς
(13) 11 προσέδραμεν αὐτῷ, ¹¹ καὶ ἐπελάβετο τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ προσέ-
— 12 πασεν τὴν χολὴν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ λέγων
— 12 Θάρσει, πάτερ. ¹² ὥς δὲ συνεδήχθησαν, διέτριψε τοὺς ὀφθαλ-
(14) 13 μούς αὐτοῦ, ¹³ καὶ ἐλεπίσθη ἀπὸ τῶν κανθῶν τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτοῦ τὰ λευκώματα. καὶ ἰδὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν
(17) 14 τράχηλον αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἔκλαυσεν καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς εἰ ὁ θεός,
καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογημένοι
¹⁵ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι σου, ¹⁵ ὅτι ἐμαστίγωσας καὶ ἠλέησάς με·
(18) ἰδοὺ βλέπω Τωβείαν τὸν υἱόν μου. ⁽¹⁸⁾ καὶ εἰσῆλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ
(19) χαίρων, ⁽¹⁹⁾ καὶ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὰ μεγαλεῖα τὰ γενό-
— 16 μενα αὐτῷ ἐν τῇ Μηδεῖα. ¹⁶ Καὶ ἐξῆλθεν Τωβείας εἰς συνάν-

- 8 τὸν πατέρα Ἐπίσταμαι ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνεψχθήσονται· ⁸ ἐνπласον
τὴν χολὴν τοῦ ἰχθύος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἀποστῦναι τὸ φάρμακον
καὶ ἀπολεπίσει τὰ λευκώματα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, καὶ ἀναβλέψει
9 ὁ πατήρ σου καὶ ὄψεται τὸ φῶς. ⁹ Καὶ ἀνέδραμεν καὶ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν
τράχηλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰδὼν σε, παιδίον· ἀπὸ τοῦ νῦν
10 ἀποθανοῦμαι. καὶ ἔκλαυσεν. ¹⁰ καὶ ἀνέστη Τῶβεις καὶ προσέκοπτεν τοῖς
ποσίν καὶ ἐξῆλθεν τὴν θύραν τῆς αὐλῆς. καὶ ἐβάδισεν Τωβείας πρὸς αὐτὸν
11 ¹¹ καὶ ἡ χολὴ τοῦ ἰχθύος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ καὶ ἐλάβετο αὐτοῦ καὶ εἶπεν Θάρσει, πάτερ. καὶ ἐπέβαλεν τὸ
12, 13 φάρμακον ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπέδωκεν· ^{12, 13} καὶ ἀτελέπισεν ἑκατέραις ταῖς χερσίν
αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κανθῶν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον
14 αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἔκλαυσεν καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰδὼν σε, τέκνον, τὸ φῶς τῶν ὀφθαλ-
μῶν μου. καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς ὁ θεός, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τὸ μέγα
αὐτοῦ, καὶ εὐλογημένοι πάντες οἱ ἄγγελοι οἱ ἅγιοι αὐτοῦ. γένοιτο τὸ ὄνομα
τὸ μέγα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ εὐλογητοὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἰς πάντας τοὺς
15 αἰῶνας· ¹⁵ ὅτι αὐτὸς ἐμαστίγωσέν με, καὶ ἰδοὺ βλέπω Τωβείαν τὸν υἱόν
μου. καὶ εἰσῆλθεν Τωβείας χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν θεὸν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι
αὐτοῦ, καὶ ἐπέδειξεν Τωβείας τῷ πατρὶ αὐτοῦ ὅτι ἐνοδώθη ἡ ὁδὸς αὐτοῦ καὶ
ὅτι ἐνήνοχεν ἀργύριον, καὶ ὥς ἔλαβεν Σάρραν τὴν θυγατέρα Ῥαγουήλ γυναῖκα,
16 καὶ ὅτι ἰδοὺ παραγίνεται καὶ ἐστὶν σύνεγγυς τῆς πόλης Νινευή. ¹⁶ Καὶ

7 οφθαλμοὺς] seq ras 1 lit in A
βαλει A 9 επεπεσεν] επεσεν A
A^a | ἐπὶ] εἰς A 12 διετριψεν A
αγγελοι B^a A 15 Μηδεια A

8 συ] + ουν A | ενχρισον A | απο- A
ιδον A 11 προσεπασεν] a sup ras
13 επεπεσεν] επεσεν A 14 σου
16 Τωβειας] Τωβειτ B^{ab} Τωβιτ A^{vid}

Β Τησιν τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν θεόν, πρὸς τῇ
 πύλῃ Νινευή. καὶ ἐθαύμαζον οἱ θεωροῦντες αὐτὸν πορευόμενον,
 ὅτι ἔβλεψεν. ¹⁷ καὶ Τωβείτ ἐξωμολογεῖτο ἐνώπιον αὐτοῦ ὅτι ἡλέη- ¹⁷
 σεν αὐτοὺς ὁ θεός. καὶ ὡς ἤγγισεν Τωβείτ Σάρρα τῇ νύμφῃ
 αὐτοῦ, κατευλόγησεν αὐτὴν λέγων Ἐλθοις ὑγιαίνουσα, θύγατερ·
 εὐλογητὸς ὁ θεός, ὃς ἤγαγέν σε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ πατήρ σου καὶ
 ἡ μήτηρ σου. ⁽²⁰⁾ καὶ ἐγένετο χαρὰ πᾶσι τοῖς ἐν Νινευὴ ἀδελ- ⁽²⁰⁾
 φοῖς αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ παρεγένετο Ἀχιάχαρος καὶ Νασβᾶς ὁ ἐξά- ¹⁸
 δελφος αὐτοῦ, ¹⁹ καὶ ἦχθη ὁ γάμος Τωβεία μετ' εὐφροσύνης ἑπτὰ ⁽²¹⁾
 ἡμέρας.

¹ Καὶ ἐκάλεσεν Τωβείτ Τωβείαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ XII
 Ὅρα, τέκνον, μισθὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ συνελθόντι σοι, καὶ προσ-
 θεῖναι αὐτῷ δεῖ. ² καὶ εἶπεν Πάτερ, οὐ βλάπτομαι δούς αὐτῷ ² (2-4)
 τὸ ἥμισυ ὧν ἐνῆνοχα, ³ ὅτι με ἀγίοχέν σοι ὑγῆ, καὶ τὴν γυναῖκά ³
 μου ἐθεράπευσεν καὶ τὸ ἀργύριόν μου ἤνεγκεν, καὶ σέ ὁμοίως
 ἐθεράπευσεν. ⁴ καὶ εἶπεν ὁ πρεσβύτερος Δικαιοῦται αὐτῷ. ⁵ καὶ ἐκά- ⁴
 λησεν τὸν ἄγγελον καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβε τὸ ἥμισυ πάντων ὧν

Ν ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς νύμφης αὐτοῦ χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν θεὸν πρὸς
 τὴν πύλιν Νινευή. καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ ἐν Νινευὴ πορευόμενοι καὶ δια-
 βαίνοντα αὐτὸν πάσῃ τῇ ἰσχυί αὐτοῦ καὶ ὑπὸ μηδενὸς χειραγωγούμενοι
 ἐθαύμασαν. ¹⁷ καὶ Τωβείθ ἐξωμολογεῖτο ἐναντίον αὐτῶν, ὅτι ἡλέησεν αὐτὸν ¹⁷
 ὁ θεὸς καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. καὶ ἤγγισεν Τωβείθ Σάρρα
 τῇ γυναίκε Τωβία τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ εὐλόγησεν αὐτὴν καὶ εἶπεν αὐτῇ
 Εἰσελθοις ὑγιαίνουσα, θύγατερ, καὶ εὐλογητὸς ὁ θεός σου, ὃς ἤγαγέν σε πρὸς
 ἡμᾶς, θύγατερ· καὶ εὐλογημένος ὁ πατήρ σου, καὶ εὐλογημένος Τωβείας ὁ υἱός
 μου, καὶ εὐλογημένη σύ, θύγατερ· εἰσελθε εἰς τὴν οἰκίαν σου ὑγιαίνουσα
 ἐν εὐλογίᾳ καὶ χαρᾷ, εἰσελθε, θύγατερ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐγένετο χαρὰ
 πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς οὖσιν ἐν Νινευὴ. ¹⁸ καὶ παρεγένοντο Ἀχεικάρ ¹⁸
 καὶ Ναβὰδ οἱ ἐξάδελφοι αὐτοῦ χαίροντες πρὸς Τώβειν.

¹ Καὶ ὅτε ἐπετελέσθη ὁ γάμος ἐκάλεσεν Τωβείθ Τωβείαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ XII
 καὶ εἶπεν αὐτῷ Παιδίον, ὄρα δοῦναι τὸν μισθὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ πορευθέντι
 μετὰ σοῦ, προσθεῖναι αὐτῷ εἰς τὸν μισθόν. ² καὶ εἶπεν αὐτῷ Πάτερ, πόσον ²
 αὐτῷ δώσω τὸν μισθόν; οὐ βλάπτομαι διδοὺς αὐτῷ τὸ ἥμισυ τῶν ὑπαρ-
 χόντων ὧν ἐνῆνοχεν μετ' ἐμοῦ. ³ ἐμέ ἀγίοχεν ὑγιαίνοντα, καὶ τὴν γυναῖκά ³
 μου ἐθεράπευσεν, καὶ τὸ ἀργύριον ἤνεγκεν μετ' ἐμοῦ, καὶ σέ ἐθεράπευσεν·
 πόσον αὐτῷ ἐτι δῶ μισθόν; ⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τώβεις Δικαιοῦται αὐτῷ, ⁴
 παιδίον, λαβεῖν τὸ ἥμισυ πάντων ὧν ἔχων ἦλθεν. ⁵ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ⁵
 καὶ εἶπεν Λάβε τὸ ἥμισυ πάντων ὧν ἔχων ἦλθες εἰς τὸν μισθόν σου, καὶ

Α 16 τη πύλῃ] την-λην Α 17 Τωβειτ 1^ο] -βειας Β* -bias Β^b | εξομ. Α | αυτου 1^ο
 -των Α | αυτοις] -τον Α | ο π. σου Ν*] + s η μηρ σ. Ν^{c.a} 18 Αχεικαρ Ν*] Αχεια-
 χαρος Ν^{c.a} | οι εξαδελφοι Ν*] ο -φος Ν^{c.a} | om χαιροντες Ν^{c.b} (postea restituit)
 XII 1 om οτε Ν* (hab Ν¹ (vid)) 2 ειπεν] + αυτω Α 3 αγωχε Β^b

6 ἐννύχατε· ⁶καὶ καλέσας τοὺς δύο κρυπτῶς εἶπεν αὐτοῖς Εὐλογεῖτε B
 τὸν θεὸν καὶ αὐτῷ ἐξομολογεῖσθε, μεγαλωσύνην δίδοτε αὐτῷ, καὶ
 ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ ἐνώπιον πάντων τῶν ζώντων περὶ ὧν ἐποίησεν
 μεθ' ὑμῶν. ἀγαθὸν τὸ εὐλογεῖν τὸν θεὸν καὶ ὑψοῖν τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
 τοὺς λόγους τῶν ἔργων τοῦ θεοῦ ἐντίμως ὑποδεικνύοντες· καὶ μὴ
 7 ὀκνεῖτε ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ. ⁷μυστήριον βασιλέως καλὸν κρύψαι,
 τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. ἀγαθὸν ποιήσατε, καὶ
 8 κακὸν οὐχ εὐρήσει ὑμᾶς. ⁸ἀγαθὸν προσευχὴ μετὰ νηστείας καὶ
 ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης· ἀγαθὸν τὸ ὀλίγον μετὰ δικαιοσύνης ἢ
πολὺ μετὰ ἀδικίας· καλὸν ποιῆσαι ἐλεημοσύνην ἢ θησαυρίσαι χρυσίον.
 9 ⁹ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ῥύεται, καὶ αὕτη ἀποκαθαριεῖ πᾶσαν ἁμαρ-
 τίαν· οἱ ποιοῦντες ἐλεημοσύνας καὶ δικαιοσύνας πλησθήσονται ζωῆς·
 10 ¹⁰οἱ δὲ ἁμαρτάνοντες πολέμοι εἰσιν τῆς ἑαυτῶν ζωῆς. ¹¹οὐ μὴ κρύψω
 11 ἀφ' ὑμῶν πᾶν ῥῆμα· εἴρηκα δὴ μυστήριον βασιλέως κρύψαι καλόν,
 12 τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. ¹²καὶ νῦν ὅτε προσ-
 ηύξω σὺ καὶ ἡ νύμφη σου Σάρρα, ἐγὼ προσήγαγον τὸ μνημόσυνον
 τῆς προσευχῆς ὑμῶν ἐνώπιον τοῦ ἁγίου· καὶ ὅτε ἔθαπτες τοὺς
 13 νεκρούς, ὡσαύτως συμπαρήμην σοι· ¹³καὶ ὅτε οὐκ ὤκνησας ἀνα-
 στῆναι καὶ καταλιπεῖν τὸ ἄριστόν σου ὅπως ἀπελθὼν περιστείλῃς

6 ὑπαγε ὑγαίνων. ⁶τότε ἐκάλεσεν τοὺς δύο κρυπτῶς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τὸν B
 θεὸν εὐλογεῖτε καὶ αὐτῷ ἐξομολογεῖσθε ἐνώπιον πάντων τῶν ζώντων ὃ
 ἐποίησεν μεθ' ὑμῶν ἀγαθὰ, τοῦ εὐλογεῖν καὶ ὑμνεῖν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. τοὺς
 λόγους τοῦ θεοῦ ὑποδείκνυτε πᾶσιν ἀνθρώποις ἐντίμως, καὶ μὴ ὀκνεῖτε
 7 ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ. ⁷μυστήριον βασιλέως κρύπτειν καλόν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ
 θεοῦ ἐξομολογεῖσθαι καὶ ἀνακαλύπτειν. καὶ ἐξομολογεῖσθε ἐντίμως. τὸ ἀγαθὸν
 8 ποιεῖτε, καὶ κακὸν οὐχ εὐρήσει ὑμᾶς. ⁸ἀγαθὸν προσευχὴ μετὰ ἀληθείας καὶ
 ἐλεημοσύνης μετὰ δικαιοσύνης μᾶλλον ἢ πλοῦτος μετὰ ἀδικίας· καλὸν ποιῆσαι
 9 ἐλεημοσύνην μᾶλλον ἢ θησαυρίσαι χρυσίον. ⁹ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ῥύεται,
 καὶ αὕτη ἀποκαθαίρει πᾶσαν ἁμαρτίαν· οἱ ποιοῦντες ἐλεημοσύνην χορτασ-
 10 θήσονται ζωῆς. ¹⁰οἱ ποιοῦντες ἁμαρτίαν καὶ ἀδικίαν πολέμοι εἰσιν τῆς
 11 ἑαυτῶν ψυχῆς. ¹¹πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν ὑποδείξω καὶ οὐ μὴ κρύψω
 ἀφ' ὑμῶν πᾶν ῥῆμα. ἥδη ὑμῖν ὑπέδειξα καὶ εἶπον Μυστήριον βασιλέως
 12 καλὸν κρύψαι, καὶ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. ¹²καὶ νῦν ὅτε
 προσηύξα καὶ Σάρρα, ἐγὼ προσήγαγον τὸ μνημόσυνον τῆς προσευχῆς ὑμῶν
 13 ἐνώπιον τῆς δόξης Κυρίου, καὶ ὅτε ἔθαπτες τοὺς νεκρούς ὡσαύτως· ¹³καὶ
 ὅτε οὐκ ὤκνησας ἀναστῆναι καὶ καταλιπεῖν σου τὸ ἄριστον καὶ ᾤχου καὶ

5 εννυχας Α 6 και 1° τοτε Α | om εξομολογεισθε 1°...και 3° Α | Α
 om αυτω 3° Α | υψουν Α | υποδειγν. Α 7 κρυψαι] κρυπτειν Α | om
 αγαθον...υμας Α 8 νηστιας Α | ποιησαι] pr το Α 9 ελεημοσυνη] + γαρ
 Α 11 δη] δε Α 12 συμπαρημην (συνπ. Α)] μην sup ras Α^a?
 13 καταλειπιν Α

Β τὸν νεκρόν, οὐκ ἔλαθές με ἀγαθοποιῶν, ἀλλὰ σὺν σοὶ ἤμην. ¹⁴καὶ ¹⁴
 νῦν ἀπέστειλén με ὁ θεὸς ἰάσασθαι σε καὶ τὴν νύμφην σου Σάρραν.
¹⁵ἐγὼ εἰμι Ῥαφαήλ, εἰς ἐκ τῶν ἐπτὰ ἀγίων ἀγγέλων οἱ προσανα- ¹⁵
 φέρουσιν τὰς προσευχὰς τῶν ἁγίων καὶ εἰσπορεύονται ἐνώπιον
 τῆς δόξης τοῦ ἁγίου. ¹⁶Καὶ ἐταράχθησαν οἱ δύο καὶ ἔπεσον ¹⁶
 ἐπὶ πρόσωπον, ὅτι ἐφοβήθησαν. ¹⁷καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβείσθε, ¹⁷
 εἰρήνη ὑμῖν ἔσται· τὸν δὲ θεὸν εὐλογεῖτε εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁸ὅτι οὐ ¹⁸
 τῇ ἔμμαντι χάριτι ἀλλὰ τῇ θελήσει τοῦ θεοῦ ὑμῶν· ὅθεν εὐλογεῖτε
 αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁹πάσας τὰς ἡμέρας ὠπτανόμην ὑμῖν, καὶ ¹⁹
 οὐκ ἔφαγον οὐδὲ ἔπιον, ἀλλὰ ὄρασιν ὑμεῖς ἐθεωρεῖτε. ²⁰καὶ νῦν ἐξ- ²⁰
 ομολογεῖσθε τῷ θεῷ, διότι ἀναβαίνω πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με, καὶ
 γράψατε πάντα τὰ συντελεσθέντα εἰς βιβλίον. ²¹καὶ ἀνέστησαν, καὶ ²¹
 οὐκ εἶδον αὐτόν. ²²καὶ ἐξομολογοῦντο τὰ ἔργα τὰ μεγάλα καὶ θαυ- ²²
 μαστὰ αὐτοῦ, ὡς ὥφθη αὐτοῖς ἄγγελος Κυρίου.

¹Καὶ Τωβεῖτ ἔγραψεν προσευχὴν εἰς ἀγαλλίαςιν καὶ εἶπεν I XIII
 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ,
²ὅτι αὐτὸς μαστιγοῖ καὶ ἐλεᾷ, κατὰγει εἰς ἄδην καὶ ἀνάγει, 2
καὶ οὐκ ἔστιν ὅς ἐκφεύζεται τὴν χεῖρα αὐτοῦ.
³ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ, οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐνώπιον τῶν ἔθνων, 3

¶ περιέστειλες τὸν νεκρόν, ¹⁴τότε ἀπέσταλμαι ἐπὶ σέ πειράσαι σε, καὶ ἅμα ¹⁴
 ἀπέσταλκέν με ὁ θεὸς ἰάσασθαι καὶ Σάρραν τὴν νύμφην σου. ¹⁵ἐγὼ εἰμι ¹⁵
 Ῥαφαήλ, εἰς τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων οἱ παρεστήκασιν καὶ εἰσπορεύονται ἐνώπιον serge
 τῆς δόξης Κυρίου. ¹⁶Καὶ ἐταράχθησαν οἱ δύο καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον ¹⁶
 αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν. ¹⁷καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβείσθε, εἰρήνη ὑμῖν· ¹⁷
 τὸν θεὸν εὐλογεῖτε εἰς πάντα τὸν αἰῶνα. ¹⁸ἐγὼ ὅτε ἤμην μεθ' ὑμῶν οὐχὶ τῇ ¹⁸
 ἐμῇ χάριτι ἤμην μεθ' ὑμῶν, ἀλλὰ τῇ θελήσει τοῦ θεοῦ· αὐτὸν εὐλογεῖτε
 κατὰ πάσας τὰς ἡμέρας, αὐτῷ ὑμνεῖτε. ¹⁹καὶ θεωρεῖτέ με ὅτι οὐκ ἔφαγον ¹⁹
 οὐθέν, ἀλλὰ ὄρασις ὑμῖν ἐθεωρεῖτο. ²⁰καὶ νῦν εὐλογεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς Κύριον ²⁰
 καὶ ἐξομολογεῖσθε τῷ θεῷ. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀναβαίνω πρὸς τὸν ἀποστείλαντά ²¹
 με· γράψατε πάντα ταῦτα τὰ συμβάντα ὑμῖν. καὶ ἀνέβη. ²¹καὶ ἀνέστησαν ²¹
 καὶ οὐκέτι ἠδύναντο ἰδεῖν αὐτόν. ²²καὶ ᾠλόγουν καὶ ὕμνουσιν τὸν θεὸν καὶ ²²
 ἐξομολογοῦντο αὐτῷ ἐπὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ τὰ μεγάλα ταῦτα, ὡς ὥφθη αὐτοῖς
 ἄγγελος θεοῦ.

¹Καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ζῶν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, I XIII
²ὅτι αὐτὸς μαστιγοῖ καὶ ἐλεᾷ, κατὰγει ἕως ἄδου κατωπιάται τῆς γῆς καὶ αὐτὸς 2
 ἀνάγει ἐκ τῆς ἀπωλείας τῆς μεγάλης, καὶ οὐκ ἔστιν οὐδὲν ὃ ἐκφεύζεται
 τὴν χεῖρα αὐτοῦ. ³ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ, οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐνώπιον τῶν ἔθνων, 3

A 13 ελαthes με] s με sup ras A^a | αγαθοποιων] αγαθον ποιων A 16 επεσαν
 A 17 ειρηνη] pr οτι A 18 υμων] + ηλθον A 21 ανεστησαν] ανε sup
 ras B^{ab} | ουκ] + ετι A 22 εξωμολογουντο A | αυτου] του θεου και A |
 αγγελος] pr ο A XIII 2 ελεα] ελεει B^{ab} 3 εξωμολογεσθαι A

- (4) ⁽⁴⁾ ὅτι αὐτὸς διέσπειρεν ἡμᾶς ἐν αὐτοῖς. B
- 4 ⁴ ἐκεῖ ὑποδείξατε τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ,
ὑψοῦτε αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς ζῶντος·
καθότι αὐτὸς κύριος ἡμῶν,
καὶ θεὸς αὐτὸς πατὴρ ἡμῶν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.
- 5 ⁵ καὶ μαστιγώσει ἡμᾶς ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν,
καὶ πάλιν ἐλεήσει καὶ συνάξει ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν
ἐθνῶν,
οὐ ἐὰν σκορπισθῇτε ἐν αὐτοῖς.
- 6 ⁶ ἐὰν ἐπιστρέψῃτε πρὸς αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ ἐν
ὅλῃ τῇ ψυχῇ
ποιῆσαι ἐνώπιον αὐτοῦ ἀλήθειαν,
τότε ἐπιστρέψει πρὸς ὑμᾶς
καὶ οὐ μὴ κρύψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν.
- (6) ⁽⁶⁾ καὶ θεάσασθε ἃ ποιήσει μεθ' ὑμῶν,
καὶ ἐξομολογήσασθε αὐτῷ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι ὑμῶν·
καὶ εὐλογήσατε τὸν κύριον τῆς δικαιοσύνης,
καὶ ὑψώσατε τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων.
- (7) ⁽⁷⁾ ἐγὼ ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου ἐξομολογοῦμαι αὐτῷ,
καὶ δεικνύω τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἐθνῶν
ἀμαρτωλῶν.
- (8) ⁽⁸⁾ ἐπιστρέψατε, ἀμαρτωλοί, καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην ἐνώπιον
αὐτοῦ·
τίς γινώσκει εἰ θελήσει ὑμᾶς καὶ ποιήσει ἐλεημοσύνην
ὑμῖν;

4 ὅτι αὐτὸς διέσπειρεν ὑμᾶς ἐν αὐτοῖς, ⁴ καὶ ἐκεῖ ὑπέδειξεν ὑμῖν τὴν μεγαλω- N
σύνην αὐτοῦ· καὶ ὑψοῦτε αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς ζῶντος, καθότι αὐτὸς ἡμῶν
κύριος ἐστίν, καὶ αὐτὸς θεὸς ἡμῶν καὶ αὐτὸς πατὴρ ἡμῶν καὶ αὐτὸς θεός
5 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ⁵ μαστιγώσει ὑμᾶς ἐπὶ ταῖς ἀδικίαις ὑμῶν, καὶ
πάντας ὑμᾶς ἐλεήσει ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅπου ἂν διασκορπισθῇτε ἐν
6 αὐτοῖς. ⁶ ὅταν ἐπιστρέψῃτε πρὸς αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ ἐν
ὅλῃ τῇ ψυχῇ ὑμῶν ποιῆσαι ἐνώπιον αὐτοῦ ἀλήθειαν, τότε ἐπιστρέψει πρὸς
ὑμᾶς καὶ οὐ μὴ κρύψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν οὐκέτι. καὶ νῦν
θεάσασθε ἃ ἐποίησεν μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐξομολογήσασθε αὐτῷ ἐν ὅλῳ τῷ
σώματι ὑμῶν, καὶ εὐλογήσατε τὸν κύριον τῆς δικαιοσύνης καὶ ὑψώσατε
τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων.

4 θεος αὐτος] ο θες ο A 5 εσκορπισθητε A 6 καρδια] pr τη A | ψυχη] A
+ υμων A | επιστρεψει] ε sup ras A² | μεθ] με sup ras B^{ab} | σωματι] στο-
ματι A | ευλογησατε] ευλογειτε A | γινωσκει A | ει A] η B* om B^b | υμιν]
εις υμας A

- B 7 τὸν θεόν μου ὑψῶ, 7 (9)
καὶ ἡ ψυχὴ μου τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἀγαλλιάσεται τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ.
*λεγέτωσαν πάντες καὶ ἐξομολογείσθωσαν αὐτῷ ἐν Ἱεροσο- 8 (10)
λύμοις.
9 Ἱεροσόλυμα πόλις ἁγίου· 9 (11)
μαστιγώσκει ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν υἱῶν σου,
καὶ πάλιν ἐλεήσει τοὺς υἱοὺς τῶν δικαίων.
10 ἐξομολογοῦ τῷ κυρίῳ ἀγαθῶς, 10 (12)
καὶ εὐλόγει τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων,
ἵνα πάλιν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ οἰκοδομηθῇ σοι μετὰ χαρᾶς·
καὶ εὐφράναι ἐν σοὶ τοὺς αἰχμαλώτους
καὶ ἀγαπήσαι ἐν σοὶ τοὺς τάλαιπῶρους
εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἵωνος.
11 ἔθνη πολλὰ μακρόθεν ἤξει πρὸς τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ θεοῦ, 11 (14)
δῶρα ἐν χερσὶν ἔχοντες καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ·
γενεαὶ γενεῶν δώσουσιν σοι ἀγαλλίαμα.
12 ἐπικατάρatoi πάντες οἱ μισοῦντές σε, 12 (16)
εὐλογημένοι ἔσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντές σε εἰς τὸν
αἰῶνα.
13 χάρηθι καὶ ἀγαλλίασαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς τῶν δικαίων, 13 (17)
ὅτι συναχθήσονται καὶ εὐλογήσουσιν τὸν κύριον τῶν
δικαίων.

κ 10 καὶ πάλιν ἡ σκηνὴ σου οἰκοδομηθήσεται σοι μετὰ χαρᾶς· καὶ εὐ- 10
φράναι ἐν σοὶ πάντας τοὺς αἰχμαλώτους καὶ ἀγαπήσαι ἐν σοὶ πάντας
τοὺς τάλαιπῶρους καὶ πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἵωνος. 11 φῶς λαμπρὸν 11
λάμψει εἰς πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς· ἔθνη πολλὰ μακρόθεν καὶ κατοι-
κιεῖ πάντων τῶν ἐσχάτων τῆς γῆς πρὸς τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου, καὶ
τὰ δῶρα αὐτῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἔχοντες τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ.
γενεαὶ γενεῶν δώσουσιν ἐν σοὶ ἀγαλλίαμα, καὶ ὄνομα τῆς ἐκλεκτῆς εἰς τὰς
γενεὰς τοῦ αἵωνος. 12 ἐπικατάρatoi πάντες οἱ ἐροῦσιν λόγον σκληρόν, ἐπι- 12
κατάρatoi ἔσονται πάντες οἱ καθαιροῦντές σε καὶ κατασπῶντες τὰ τέλχη σου,
καὶ πάντες οἱ ἀνατρέποντες τοὺς πύργους σου καὶ ἐμπυρρίζοντες τὰς οἰκήσεις
σου· καὶ εὐλογητοὶ ἔσονται πάντες εἰς τὸν αἰῶνα οἱ φοβούμενοί σε. 13 τότε 13
πορεύθητι καὶ ἀγαλλίασαι πρὸς τοὺς υἱοὺς τῶν δικαίων, ὅτι πάντες ἐπι-
συναχθήσονται καὶ εὐλογήσουσιν τὸν κύριον τοῦ αἵωνος. 14 μακάριοι οἱ ἀγα- 14

- A 7 τω βασιλεῖ | τον βασιλεα A 8 Ἱεροσολυμοις] seq ras 2 vel 3 litt in A
9 ἁγίου] αγια A 10 κυριω αγαθως] αγαθω A | η σκηνη] om η A | σοι 10]
pr εν A | ευφρανη A | αιχμαλωτους] pr εκει A 11 om και A | γενεα A |
δωσουσιν] pr αινε|σουσιν σοι και A | om σοι A | αγαλλιαμα] αγαλλιασιν A
13 χαρηθι B* A (χαρηθι Bab)

- (18) 14 ¹⁴ὦ μακάριοι οἱ ἀγαπῶντές σε·
χαρήσονται ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ σου.
μακάριοι ὅσοι ἐλυπήθησαν ἐπὶ ταῖς μάστιξίν σου,
ὅτι ἐπὶ σοὶ χαρήσονται θεασάμενοι πᾶσαν τὴν δόξαν σου·
καὶ εὐφρανθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα ἡ ψυχὴ μου.
- (19) 15 ¹⁵εὐλόγει τὸν θεὸν τὸν βασιλέα τὸν μέγαν,
- (21) 16 ¹⁶ὅτι οἰκοδομηθήσεται Ἱερουσαλὴμ σαπφείρῳ καὶ σμα-
ράγδῳ,
καὶ λίθῳ ἐντίμῳ τὰ τεῖχῃ σου,
καὶ οἱ πύργοι καὶ οἱ προμαχώνες χρυσίῳ καθαρῷ,
- (22) 17 ¹⁷καὶ αἱ πλατεῖαι Ἱερουσαλὴμ βηρύλλῳ καὶ ἀνθρακὶ καὶ λίθῳ
ἐκ Σουφεῖρ ψηφολογηθήσονται.
- 18 ¹⁸καὶ ἐροῦσιν πᾶσαι αἱ ῥύμαι αὐτῆς ἀλληλουιὰ καὶ αἴνεσιν,
(23) λέγοντες ⁽²³⁾ Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὃς ὕψωσεν πάντας τοὺς
αἰῶνας.
- (XIV) (1) ¹Καὶ ἐπαύσατο ἐξομολογούμενος Τωβείτ. *καὶ ἦν ἐτῶν πεντή-
(3) ²κοντα ὁκτώ ὅτε ἀπώλεσεν τὰς ὄψεις, καὶ μετὰ ἔτη ὁκτὼ ἀνέ-
(4) βλεψεν· καὶ ἐποiei ἐλεημοσύνας, ⁽⁴⁾ καὶ προσέθετο φοβεῖσθαι

πῶντές σε, καὶ μακάριοι οἱ χαρήσονται ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ σου· καὶ μακάριοι **κ**
πάντες οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐπὶ σοὶ λυπήθησονται, ἐπὶ πάσαις ταῖς μάστιξίν
σου, ὅτι ἐν σοὶ χαρήσονται καὶ ὀψονται πᾶσαν τὴν χαράν σου εἰς τὸν αἰῶνα.
¹⁵₁₆ ¹⁵ἡ ψυχὴ μου εὐλογεῖ τὸν κύριον τὸν βασιλέα τὸν μέγαν, ¹⁶ὅτι Ἱερουσαλὴμ
οἰκοδομηθήσεται τῇ πόλει οἶκος αὐτοῦ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. μακάριος
ἔσομαι ἂν γένηται τὸ κατάλιμμα τοῦ σπέρματός μου ἰδεῖν τὴν δόξαν σου καὶ
ἐξομολογήσασθαι τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ αἱ θύραι Ἱερουσαλὴμ σαπ-
φείρῳ καὶ σμαράγδῳ οἰκοδομηθήσονται, καὶ λίθῳ τιμίῳ πάντα τὰ τεῖχῃ σου·
οἱ πύργοι Ἱερουσαλὴμ χρυσίῳ οἰκοδομηθήσονται καὶ οἱ προμαχώνες αὐτῶν
¹⁷ χρυσίῳ καθαρῷ, ¹⁷αἱ πλατεῖαι Ἱερουσαλὴμ ἀνθρακὶ ψηφολογηθήσονται
¹⁸ καὶ λίθῳ Σουφεῖρ. ¹⁸καὶ αἱ θύραι Ἱερουσαλὴμ φῶδας ἀγαλλιάματος ἐροῦσιν,
καὶ πᾶσαι αἱ οἰκίαι αὐτῆς ἐροῦσιν Ἀλληλουιὰ, εὐλογητὸς ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ·
καὶ εὐλογητοὶ εὐλογήσουσιν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι.

(XIV) ¹Καὶ συνετελέσθησαν οἱ λόγοι τῆς ἐξομολογήσεως Τωβείτ· καὶ ἀπέθανεν
² ἐν εἰρήνῃ ἐτῶν ἑκατὸν δώδεκα καὶ ἐτάφη ἐνδόξως ἐν Νινεὺ. ²καὶ ξβ' ἐτῶν
ἦν ὅτε ἐγένετο ἀνάπειρος τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ μετὰ τὸ ἀναβλέψαι αὐτὸν
ἔζησεν ἐν ἀγαθοῖς καὶ ἐλεημοσύνας ἐποίησεν, καὶ ἔτι προσέθετο εὐλογεῖν

14 ὅσοι] οἱ A | ταις μαστιξίν] pr πασαις Ba² b A | ευφρανθησονται A | A
αιωνα· A 15 εὐλογεῖτω A 16 οἰκοδομηθήσεται] i sup ras (seq ras i
lit) A³ | σαππειρω B σαπφειρω A | εντιμω· A | χρυσιω] pr εν A
17 πλαταιαι A 18 αινεσιν] αινεσουσιν (σουσιν sup ras) A³ | λεγοντες]
λεγον sup ras A³ | παντας] pr εις A XIV 2 πεντηκοντα] ογδοηκοντα A |
και προσεθετο] bis scr και προσ A* (ras 1° A¹)

B Κύριον τὸν θεὸν καὶ ἐξωμολογεῖτο αὐτῷ. ³μεγάλως δὲ ἐγήρασεν· ³ (5)
καὶ ἐκάλεσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν
αὐτῷ Τέκνον, λάβε τοὺς υἱοὺς σου· ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ πρὸς τὸ
ἀποτρέχειν ἐκ τοῦ ζῆν εἰμί. ἄπελθε εἰς τὴν Μηδεῖαν, τέκνον, ⁴ (6,7)
ὅτι πέπεισμαι ὅσα ἐλάλησεν Ἰωνᾶς ὁ προφῆτης περὶ Νινευῆ ὅτι
καταστραφήσεται, ἐν δὲ τῇ Μηδεῖα ἔσται εἰρήνη μᾶλλον ἕως
καιροῦ· καὶ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τῇ γῇ σκορπισθήσονται ἀπὸ
τῆς ἀγαθῆς γῆς, καὶ Ἱεροσόλυμα ἔσται ἔρημος καὶ ὁ οἶκος τοῦ
θεοῦ ἐν αὐτῇ κατακαήσεται, καὶ ἔρημος ἔσται μέχρι χρόνου. ⁵καὶ ⁵
πάλιν ἐλεήσει αὐτοὺς ὁ θεὸς καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν,
καὶ οἰκοδομήσουσιν τὸν οἶκον, οὐχ οἷος ὁ πρότερος, ἕως πληρω-
θῶσιν καιροὶ τοῦ αἰῶνος. καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν ἐκ
τῶν αἰχμαλωσιῶν καὶ οἰκοδομήσουσιν Ἱερουσαλὴμ ἐντίμως, καὶ
ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοδομηθήσεται ἐνδόξως, καθὼς
ἐλάλησαν περὶ αὐτῆς οἱ προφῆται. ⁶καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐπι- ⁶ (8,9)
στρέψουσιν ἀληθινῶς φοβεῖσθαι Κύριον τὸν θεόν· κατορύξουσιν

Ν τὸν θεὸν καὶ ἐξομολογεῖσθαι τὴν μεγαλωσύνην τοῦ θεοῦ. ³καὶ ὅτε ἀπέθνησκειν, ³
ἐκάλεσεν Τωβείαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ λέγων Παιδίον,
ἀπάγαγε τὰ παιδία σου ⁴καὶ ἀπότρεχε εἰς Μηδεῖαν, ὅτι πιστεύω ἐγὼ τῷ ⁴
ῥήματι τοῦ θεοῦ ἐπὶ Νινευῆ, ἃ ἐλάλησεν Ναούμ, ὅτι πάντα ἔσται καὶ ἀπαντήσῃ
ἐπὶ Ἀθῆρ καὶ Νινευῆ, καὶ ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται τοῦ Ἰσραὴλ, οὓς ἀπέστειλεν
ὁ θεός, πάντα ἀπαντήσῃ· καὶ οὐ μὴθὲν ἐλαττωνοῦνθ' ἐκ πάντων τῶν ῥημάτων,
καὶ πάντα συμβήσεται τοῖς καιροῖς αὐτῶν. καὶ ἐν τῇ Μηδεῖα ἔσται σωτηρία
μᾶλλον ἢ περ ἐν Ἀσσυρίοις καὶ ἐν Βαβυλῶνι· διὸ γινώσκω ἐγὼ καὶ πιστεύω
ὅτι πάντα ἃ εἶπεν ὁ θεὸς συντελεσθήσεται καὶ ἔσται καὶ οὐ μὴ διαπέσῃ ῥῆμα
ἐκ τῶν λόγων. καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ
πάντων λογισθήσονται καὶ αἰχμαλωτισθήσονται ἐκ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς,
καὶ ἔσται πᾶσα ἡ γῇ τοῦ Ἰσραὴλ ἔρημος, καὶ Σαμαρία καὶ Ἱερουσαλὴμ
ἔσται ἔρημος καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν λύπῃ καὶ καυθήσεται μέχρι χρόνου.
⁵καὶ πάλιν ἐλεήσει αὐτοὺς ὁ θεὸς καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς τὴν ⁵
γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πάλιν οἰκοδομήσουσιν τὸν οἶκον, καὶ οὐχ ὡς τὸν πρῶτον,
ἕως τοῦ χρόνου οὗ ἂν πληρωθῇ ὁ χρόνος τῶν καιρῶν. καὶ μετὰ ταῦτα
ἐπιστρέψουσιν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶν πάντες καὶ οἰκοδομήσουσιν Ἱερου-
σαλὴμ ἐντίμως, καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοδομηθήσεται, καθὼς ἐλάλη-
σαν περὶ αὐτῆς οἱ προφῆται τοῦ Ἰσραὴλ. ⁶καὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐν ὅλῃ τῇ ⁶
γῇ, πάντες ἐπιστρέψουσιν καὶ φοβηθήσονται τὸν θεόν ἀληθινῶς, καὶ ἀφῆ-
σουσιν πάντες τὰ εἰδῶλα αὐτῶν, τοὺς πλανῶντας ψευδῆ τὴν πλάνησιν αὐτῶν,

A 2 εξωμολογεῖτο] εξομολογεῖσθαι A 3 υἱος I^o] εἰς υἱους (nisi potius
εἰς υἱους) A | εκ] απο A 4 Μηδιαν B* A (Μηδεῖαν B^{ab}) | καταστραφήσεται]
κατασκαφήσεται A | Μηδία A | μηθεν N* μη ουθεν N^{c a} 5 εως] ως A |
οικοδομηθήσεται] + εἰς πασας τας γενεας του αιωνος οικοδομη (seq ras) B^{ab mg}
+ eis] πασας τας γενεας του αιωνος] οικοδομη A | ενδοξω B^{b A} 7 κατο-
ρυξουσιν] και κατορυξωσιν A

7 τὰ εἶδωλα αὐτῶν· ⁷καὶ εὐλογήσουσιν πάντα τὰ ἔθνη Κύριον. ^B
καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ, καὶ ὑψώσει Κύριος
τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ χαρήσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντες Κύριον
τὸν θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, ποιῶντες ἔλεος τοῖς ἀδελφοῖς
(10-13) 8 ἡμῶν. ⁸καὶ νῦν, τέκνον, ἀπελθε ἀπὸ Νινευή, ὅτι πάντως ἔσται ἡ
9 ἐλάλησεν ὁ προφῆτης Ἰωνᾶς. ⁹σὺ δὲ τήρησον τὸν νόμον καὶ τὰ
προστάγματα, καὶ γενοῦ φιλελεήμων καὶ δίκαιος, ἵνα σοι καλῶς
10 ᾦν. ¹⁰καὶ θάψον με καλῶς, καὶ τὴν μητέρα σου μετ' ἐμοῦ, καὶ
μηκέτι αὐλισθήτε εἰς Νινευή. τέκνον, ἴδε τί ἐποίησεν Ἀδὰμ
Ἀχιαχάρῳ τῷ θρέψαντι αὐτόν, ὥς ἐκ τοῦ φωτὸς ἤγαγεν αὐτὸν
εἰς τὸ σκότος καὶ ὅσα ἀνταπέδωκεν αὐτῷ· καὶ Ἀχιάχαρον μὲν
ἔσωσεν, ἐκείνῳ δὲ τὸ ἀνταπόδομα ἀπεδόθη, καὶ αὐτὸς κατέβη
εἰς τὸ σκότος. Μανασσῆς ἐποίησεν ἐλεημοσύνην, καὶ ἐσώθη ἐκ
11 παγίδος θανάτου ἧς ἔπηξεν αὐτῷ, Ἀδὰμ δὲ ἐνέπεσεν εἰς τὴν
παγίδα καὶ ἀπώλετο. ¹¹καὶ νῦν, παιδία, ἴδετε τί ἐλεημοσύνη
ποιεῖ καὶ δικαιοσύνη ρύεται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος ἐξέ-
λιπεν αὐτοῦ ἡ ψυχὴ ἐπὶ τῆς κλίνης· ἦν δὲ ἐτῶν ἑκατὸν πεντή-

7 ⁷καὶ εὐλογήσουσιν τὸν θεὸν τοῦ αἰῶνος ἐν δικαιοσύνῃ. πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ ^κ
Ἰσραὴλ οἱ σωζόμενοι ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, μνημονεύοντες τοῦ θεοῦ ἐν
ἀληθείᾳ, ἐπισυναχθήσονται καὶ ἤξουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἰκήσουσιν τὸν
αἰῶνα ἐν τῇ γῇ Ἀβραάμ μετὰ ἀσφαλείας, καὶ παραδοθήσεται αὐτοῖς· καὶ
χαρήσονται οἱ ἀγαπῶντες τὸν θεὸν ἐπ' ἀληθείας, καὶ οἱ ποιῶντες τὴν ἀμαρ-
9 τίαν καὶ τὴν ἀδικίαν ἐκλείψουσιν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς. ⁹καὶ νῦν, παιδία,
ἐγὼ ὑμῖν ἐντέλλομαι, δουλεύσατε τῷ θεῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ποιήσατε τὸ
ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ τοῖς παιδίοις ὑμῶν ἐνυποταγήσεται ποιεῖν
δικαιοσύνην καὶ ἐλεημοσύνην, καὶ ἵνα ὥσιν μεμνημένοι τοῦ θεοῦ καὶ εὐλογῶσιν
8 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ὅλη τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν. ⁸καὶ
10 νῦν σὺ, παιδίον, ἐξελθε ἐκ Νινευὴ καὶ μὴ μείνης ὧδε. ¹⁰ἐν τῇ αὖν ἡμέρᾳ
θάψης τὴν μητέρα σου μετ' ἐμοῦ, αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μὴ αὐλισθῆς ἐν τοῖς ὅροις
αὐτῆς· ὁρῶ γὰρ ὅτι πολλὴ ἀδικία ἐν αὐτῇ καὶ δόλος πολὺς συντελεῖται ἐν
αὐτῇ καὶ οὐκ αἰσχύνονται. ἴδε, παιδίον, ὅσα Ναδὰβ ἐποίησεν Ἀχεικάρῳ τῷ
ἐκθρέψαντι αὐτόν, οὐχὶ ζῶν κατηνέχθη εἰς τὴν γῆν; καὶ ἀπέδωκεν ὁ θεὸς
τὴν ἀτιμίαν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ φῶς Ἀχίκαρος, καὶ
Ναδὰβ εἰσῆλθεν εἰς τὸ σκότος τοῦ αἰῶνος ὅτι ἐζήτησεν ἀποκτεῖναι Ἀχει-
11 καρον. ἐν τῷ ποιῆσαι με ἐλεημοσύνην ἐξῆλθεν ἐκ τῆς παγίδος τοῦ θανάτου
ἣν ἔπηξεν αὐτῷ Ναδὰβ, καὶ Ναδὰβ ἔπεσεν εἰς τὴν παγίδα τοῦ θανάτου
καὶ ἀπώλεσεν αὐτόν. ¹¹καὶ νῦν, παιδία, ἴδετε τί ποιεῖ ἐλεημοσύνη καὶ
τί ποιεῖ ἀδικία, ὅτι ἀποκτείνει. καὶ ἰδοὺ ἡ ψυχὴ μου ἐκλείπει. καὶ ἔθηκαν

7 Κυριον 1^ο ρι τον Α 8 παντως Β 9 γενου| γινου Α | ην] η Β^α Α
10 εις 1^ο εν Α | Αδὰμ| Αμαν Α (bis) | το σκοτος 1^ο om το Α | Αχιαχαρος Α ;
εσωσεν| εσωθη Α | πακιδος, πακίδα ^κ* (παγ. ^κ^α bis) 11 και 2^ο + τι
Α | εξελεικεν Α

B κοντα ὀκτώ· καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐνδόξως. ¹² Καὶ ὅτε ἀπέθανεν ¹² (14)
 Ἄννα, ἔθαψεν αὐτὴν μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ἀπῆλθεν δὲ Τωβίας
 μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς Ἑκβάτανα πρὸς
 Ῥαγουήλ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἐγήρασεν ἐντίμως, καὶ ¹³ (15)
 ἔθαψεν τοὺς πενθεροὺς αὐτοῦ ἐνδόξως, καὶ ἐκκληρονόμησεν τὴν
 οὐσίαν αὐτῶν καὶ Τωβεῖτ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπέθανεν ¹⁴ (16)
 ἐτῶν ἑκατὸν ἑπτὰ ἐν Ἑκβατάνοις τῆς Μηδείας. ¹⁵ καὶ ἤκουσεν ¹⁵ –
 πρὶν ἢ ἀποθανεῖν αὐτὸν τὴν ἀπωλίαν Νινευὴ ἣν ἤχμαλώτισεν
 Ναβουχοδονοσορ καὶ Ἀσσύρος· ἐχάρη πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν ἐπὶ
 Νινευή. ἀμήν.

ⲛ αὐτὸν ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ ἀπέθανεν· καὶ ἐτάφη ἐνδόξως. ¹² Καὶ ὅτε ¹²
 ἀπέθανεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἔθαψεν αὐτὴν Τωβείας μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
 καὶ ἀπῆλθεν αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰς Μηδείαν καὶ ὤκησεν ἐν Ἑκβατάνοις
 μετὰ Ῥαγουήλου τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἐγηροβόσκησεν αὐτοὺς ἐντίμως ¹³
 καὶ ἔθαψεν αὐτοὺς ἐν Ἑκβατάνοις τῆς Μηδείας, καὶ ἐκκληρονόμησεν τὴν οἰκίαν
 Ῥαγουήλου καὶ Τωβείθ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν ἑκατὸν ¹⁴
 δέκα ἑπτὰ ἐνδόξως. ¹⁵ καὶ εἶδεν καὶ ἤκουσεν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτὸν τὴν ¹⁵
 ἀπωλίαν Νινευή, καὶ εἶδεν τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῆς ἀγομένην εἰς Μηδείαν ἣν
 ἤχμαλώτισεν Ἀχιάχαρος ὁ βασιλεὺς τῆς Μηδίας. καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν ἐν
 πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Νινευὴ καὶ Ἀθουρείας· ἐχάρη πρὶν τοῦ
 ἀποθανεῖν ἐπὶ Νινευή, καὶ εὐλόγησεν Κύριον τὸν θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰώνων. ἀμήν.

A 12 om αυτου 3° A 14 επτα] pr εικοσι A | Μηδίας A 15 απω-
 λειαν B^{b(vid)} A | ηχμαλωτευσεν A | Αχιαχαρος Ⲭ*] Ναβουχοδονοσορ 5 Ασσυ-
 ηρος Ⲭ^{c.a} | Ασουηρος A | Αθουρείας Ⲭ*] Ασυερος Ⲭ^{c.a} | εχαρη] pr και A
 Subscr Τωβειτ BA Τωβειθ Ⲭ

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α
ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β
ΕΣΔΡΑΣ Α
ΕΣΔΡΑΣ Β
ΨΑΛΜΟΙ
ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ
ΑΣΜΑ
ΙΩΒ
ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝΟΣ
ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ
ΕΣΘΗΡ
ΙΟΥΔΕΙΘ
ΤΩΒΕΙΤ

ἵνα μή τι ἀπόληται

APPENDIX

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α

I 10 γειγας B* (γιν. B^b) || 29 γε-
νεσις A || 32 πολλακῆς A* (παλλ.
A^a) || 46 παιδιω B* (πεδ. B^{ab}) A

II 2 τρεις c seqq coniung B^b ||
9 Οираμεηλ (sic) 'Οράμ 'Οχαβέλ B^b ||
11 εγεννησε B*^{fort} || 52—3 Αίωσειρα·
Μώναι· 'Ωε· Μοσφews B^b || 55 Γαμε-
σάρ Γαθειμ B^b

III 23 τρις A

IV 2 γενεσις A || 23 κατωκεισαν A ||
27 τρις A || 32 επαυλις A

V 16 κατ' οίκων B^b || 17 παντων
c praec coniung B^b || 18 χειλ. B
(item 21 quater) || 20 κατεισχυσαν
B* (κατισχ. B^a) || 23 ημισις A

VI 32 λιτουργ. B* bis (λειτ. B*)
A: item 48 || 49 εξειλασκεισθαι B
εξίλασκαίσθαι A || 56 παιδια A | αυ-
της] αυ|αυτης A

VII 2 χειλ. B (item 4, 5, 7, 9, 11,
40) || 6 τρις A || 9 γενεσις A || 40 εκ-
λετοι B* (εκλεκτοι B^{ab})

VIII 3 κα (2°) Bedit || 28 γενεσις A

IX 1 συλλοχισμος B^{ab} A || 9 γε-
νεις A (item 34) || 13 χειλιοι B | λι-
τουργιας B* (λειτ. B^{ab}) λιτουργιας
A || 19 λιτουργιας B* (λειτ. B^{ab}) A ||
22 πιστι A (item 26, 31 [cum N]) ||
27 κλιδων A || 28 λιτουργιας B* (λειτ.
B^{ab}) N A || 32 αιτοιμασαι A || 35 Γα-
βαών 'Ευηλ B^b || 38 εμμεσω (1°) A

X 1 ορι N A || 4 αιροντι] εροντι N |
εμπεξωσιν N | αιρων] ερων N (item
5) || 6 τρις N A || 7 αυλωνει B*^b (-νι
B^{ac}) || 9 απεστιλαν N || 14 απεκτινεν
N | βασιλιαν N

XI 2 χθές B^b || 3 εχρεισαν B ||
5 πολεις A || 10 κατεισχοντες B*^b
(κατισχ. B^{ac}) || 13 κρείθων B || 15 σπη-
λεον N || 18 τρις A (item 19) | εσπισεν
N A || 19 ειλεως B N | πιομε N || 23 υφε-
νοντων N | απεκτινεν N || 25 τρις N A ||
26 δυναμαιων A

XII 1 σφενδονητε N || 8 θυραιους
A || 14 μικρος B* (μικρ. B^{ab}) | χειλ.

B (item 20, 24 [cum N], 25, 26, 27,
29, 30, 31, 33, 34 bis, 35, 36, 37) ||
15 διαβαντες] μαβ. B^b ^{vid} | κρηπειδα
B* (-πιδα B^b) || 17 χιρος N || 18 ιρηνη
(3°) N || 19 ελθιν N || 23 βασιλιαν N ||
28 εκοσι A* (εικ. A¹) || 29 τρις N |
πλιστον N || 32 γεινωσκοντες B* bis
(γιν. B^b) || 38 ιρηνικη N || 39 τρις A |
πεινοντες B* (πιν. B^b) || 40 ελεον A

XIII 1 χειλ. B* || 2 υμειν B* (υμιν
B^{ab}) | αποστιλωμεν N || 8 δυναμι A ||
9 εξετινεν N | κατασχιν B* (-σχην
B^{ab}) | εξεκλεινεν B || 10 εκι N | εκ-
τιναι N || 13 εξεκλεινεν B* (εξεκλιν.
B^b) || 14 τρις A

XIV 1 απεστιλεν N || 8 εχρεισθη B |
ζητησε N || 10 χιρας N (bis) || 11 εις] is
B* (εις B^{ab}) | χιρι N || 12 κατεκαυσε N ||
15 συνσιςμου N A || 16 ενετιλατο N

XV 2 κειβωτ. N (item 23 [1°], 24
[1°], 25, 27) | λιτουρ. B* (λειτ. B^{ab})
N || 13 ημειν B* (ημιν B^{ab}) || 15 ενετει-
λατο N || 25 χειλ. B* || 26 κρειους B*
(κριους B^b) || 27 αιροντες] εροντες N ||
28 αναφωνουνταις A || 29 πεζοντα N

XVI 1 εμμεσω A || 4 λιτουργουντας
B* (λειτ. B^{ab}) | αινιν N (item 7, 37,
41) || 15 ενετιλατο N || 19 εσμεικρυν-
θησαν B* (εσμικρ. B^b) || 21 βασιλις
N || 22 αφησθαι A | χρειστων B*
(χριστ. B^b) N | πονηρνεσθαι N A ||
26 ιδωλα N || 27 επενος N || 33 κρει-
ναι B || 34 ελαιος A (item 41) || 37 λι-
τουργειν B* (λειτ. B^{ab}) N A || 40 ανα-
φερν N || 42 αναφωνιν N

XVII 1 κειβωτος N || 4 οικοδομησις
N || 6 ποιμενιν N || 7 ερις N || 9 θη-
σομε N | ταπινωσε N || 10 εταπινωσα
N || 11 εστε N (bis) || 13 ελαιος A ||
17 εσμεικρυνθη B* (εσμικρ. B^b)

XVIII 3 επιστησε N || 4 χειλια
B N | χειλιαδας 1° B N | χειλιαδας 2°
B: item 5 || 5 βοηθησε N || 6 φαι-
ροντας A || 10 απεστιλεν A || 12 χεί-
λιαδας B

XIX 2 ελαιος (1^ο) A | απεστίλεν Ν
(item 3, 4, 5, 6, 8) || 5 απαγγίλαι
Ν | ηττειμωμενοι B* (ητιμ. B^b) καθει-
σατε Ν | ανατilai Ν || 6 χειλ. B (item
18) | καιππειs B* (και ιππ. B^{ab}) ||
9 παιδιω B* (πεδ. B^a) Ν || 19 πεδες A

XX 1 ετι A || 2 τειμος B* (τιμ.
B^b) || 4 εταπινωσεν A || 7 ωνιδισεν A

XXI 1 -σις. A || 5 χειλ. B (ter: item
14) || 6 κατεισχ. B* (κατισχ. B^b) ||
10 αλω B^b || 12 λειμον B* (λιμ. B^b) ||
τρис A | αποστιλ. A || 13 οικτιρμοι B^b

XXII 14 χειλ. B (ter) || 15 τεχνειται
B* (τεχνιτ. B^b)

XXIII 3 χειλ. B (item 4 bis, 5) ||
9 τριs A (item 23) || 13 λιτουργ. B*
(λειτ. B^{ab}; item 24 [cum A], 26,
28 bis [2^ο cum A], 32)

XXIV 3 λιτουργιαν B* (λειτ. B^{ab};
item 19) λιτουργειαν A || 19 λειτουρ-
γειαν A

XXV 7 συνειων B* (συνιων B^b) ||
8 μεικρον B* (μικρ. B^b) | τελιω A

XXVI 12 λιτουργειν B* (λειτ. B^{ab}) ||

13 μεικρον B* (μικρ. B^{ab}) || 18 τριs A ||
26 χειλ. B (item 30, 32) || 29 διακρει-
νειν B* (διακριν. B^b) || 30 λιτουργειαν
B* (λειτουργειαν B^a λειτουργιαν B^b)
A || 31 γενεσιs A

XXVII 1 χειλ. B (bis: item 2, 4,
5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) |
λιτουρουντες B* (λειτ. B^{ab}) | διαι-
ρεσειs] διαιρεσιs A | διαιρεσιs] δια-
ρεσειs A || 24 αριθμιν A || 28 ελεωνων
B* (ελαιων. B^{ab}) | συκαμεινων B*
(συκαμιν. B^{ab})

XXVIII 1 χειλιαδων B || 2 εμμεσω
A | επιτηδια A || 11 εξελασμου B*
(εξιλ. B^b) || 12 παραδιγμα A || 13 λι-
τουργιαs B* (λειτ. B^{ab}) | λιτουργησι-
μων B* (λειτ. B^{ab}) A || 20 λιτουργιαs
B* (λειτ. B^{ab}) A | ειλασμου B* (ιλ.
B^b) || 21 λιτουργειαν A

XXIX 2 τειμιον B* (τιμ. B^b) ||
4 χειλ. B* bis (item 6, 7 quater, 21
ter) | ιερου A || 5 τεχνειτων B* (τεχ-
νιτ. B^b) || 12 κατεισχυσαι B* (κατισχ.
B^b) || 22 εχρεισαν B* (εχρισ. B^b)

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β

I 2 χειλ. B (item 6, 14 bis) ||
7 νυκτει A || 15 συκαμεινους B* (συ-
καμιν. B^b) || 16 τειμη B* (τιμ. B^b)

II 2 χειλ. B (ter: item 10 ter, 17
bis, 18 ter) || 4 αναφαιρειν A || 6 ισχυσι
A || 10 σειτον B* (σιτ. B^b: item 15) |
κρειθων B* (κριθ. B^b) || 12 επιστα-
μενον A^bvid || 15 κρειθην B* (κριθ.
B^b) || 16 χριαν A

III 6 τειμοιs B* (τιμ. B^b)

IV 4 τριs (1^ο) A || 5 χειλ. B*

V 9 αναφοραιων A || 13 ελαιος A ||
14 λιτουργειν B* (λειτ. B^{ab}(vid))

VI 13 εμμεσω A || 21 ειλωs B*
(ιλ. B^b: item 25, 27, 39) || 28 λειμοs
B* (λιμ. B^b) | θλειψη B* (θλιψ. B^b) ||
29 δεησειs A || 30 γεινωσκειs B* (γιν.
B^b) || 32 βραχειονα B* (βραχιονα B^b)

VII 3 ελαιος A (item 6) || 5 χει-
λιαδες B | ενεκενισεν A || 14 ειλωs
B* (ιλ. B^b) || 19 αποστρεψηται A |
λατρευσηται A

VIII 2 κατωκεισεν A || 3 κατεισχυσεν
B* (κατισχ. B^b) || 5 μοκλοι B* (μοχλ.
B^{ab}) || 8 καταλιφθεντων A || 14 λι-

τουργιαs B* (λειτ. B^{ab}) λιτουργιαs
A | λιτουργειν B* (λειτ. B^{ab}) || 16 ετε-
λιωσεν A

IX 1 τειμιον B* (τιμ. B^b: item 9,
10) || 4 λιτουργων B* (λειτ. B^{ab}) ||
5 αληθεινοs A || 11 πευκεινα A ||
25 χειλ. B* bis (χιλ. B[?]) | θηλιαi
A || 27 συκαμεινους B* (συκαμιν. B^b) |
παιδινη A

X 6 βουλεσθαι A (item 9) || 10 μει-
κροs B* (μικρ. B^{ab})

XI 1 χειλ. B (item xii 3 bis) || 5 τι-
χηρειs A (item 10) || 12 κατεισχυs. B*
(κατισχ. B^b: item 17 bis) || 14 λευειτε
A | λιτουργειν B* (λειτ. B[?])

XII 7 μεικρον B* (μικρ. B^{ab}) ||
13 κατεισχυσεν B* (κατισχ. B^b) ||
15 ουχ B* | αιπολεμει A

XIII 3 χειλ. B* (χιλ. B[?] bis: item
17) || 4 ορι A || 9 κρειοιs B* (κριοιs B^b) |
εγεινετο B* (εγιν. B^b) || 10 λιτουρ-
γουσιν B* (λειτ. B^a(vid)b) || 18 κατει-
σχυs. B* (κατισχυs. B^{ab}: item 21)

XIV 3 συνετρεψεν B || 6 πολισ A |
τιχηρειs A || 7 μοκλους B* (μοχλ.

B^{ab}) || 8 χειλ. B* (χιλ. B¹ bis) || 10 φαραγγει A || 11 κατεισχυσ. B* (κατισχ. B^{ab} bis)

XV 2 εγκαταλειψι A || 3 αληθεινω A || 6 θλειψει B || 8 κατεισχυσεν B* (κατισχ. B^{ab}) || 10 ετι A || 11 επτακισχειλ. B || 16 λιτουργουσεν B* (λειτ. B^{ab})

XVI 9 κατεισχυσαι B* (κατισχ. B^a) || 14 κλεινης B* (κλιν. B^b)

XVII 1 κατεισχυσεν B* (κατισχ. B^{ab}) || 7 ετι A || 11 κρειους B* (κριους B^b) | επτακισχειλ. B* (επτακισχιλ. B¹) || 14 χειλ. B* (χιλ. B¹ bis: item 15, 16, 17, 18) || 19 λιτουργουντες B* (λειτ. B^{ab})

XVIII 7 εμεισθησθαι B* (εμισ. B^b) || 26 θλειψεως B* (θλιψ. B^b bis) || 30 μεικρον B* (μικρ. B^b)

XIX 2 μεισουμενω B* (μυσ. B^b) A || 6 κρεινετε B κρινεται A || 8 κρεινευ B || 10 διαστελεισθαι A | αμαρτησεσθαι A

XX 9 λειμος B* (λιμ. B^b) | θλειψεως B* (θλιψ. B^b) || 10 εξεκλειναν B* A || 11 επειχιρουνσιν A || 15 φοβεισθαι A || 16 ευρησεται A || 20 εμπιστευσεσθαι A | ευοδωθησεσθαι A || 21 ελαιος A || 23 εκτρειψαι B* (εκτριψ. B^b) || 25 τρις A || 32 εξεκλεινεν B* (εξεκλιν. B^b) A

XXI 3 τετευχεισμενων B || 17 μεικροτατος B* (μικρ. B^{ab})

XXII 1 μεικρον B* (μικρ. B^{ab}) || 7 χρειστον B* (χριστ. B^b) || 11 κλεινων B* (κλιν. B^b)

XXIII 4 ποιησεται A || 6 λιτουργουντες B* (λειτ. B^{ab}) A || 10 ωμειας (2°) A || 11 εχρεισεν B* (εχρισ. B^b)

XXIV 14 λιτουργικα B* (λειτ. B^{ab}) A || 20 παραπορευεσθαι A | ευοδωθησεσθαι A || 22 ελαιους A | κρεινατω B* (κριν. B^b) || 25 κλεινης B* (κλιν. B^b)

XXV 5 χειλ. B* (χιλ. B¹: item 6) || 11 κατεισχυσεν B* (κατισχ. B^{ab}) | χειλ. B (item 12, 13) || 13 τρις A || 16 μαστειγωθης B* (μαστιγ. B^b) | γεινωσκω B* (γιν. B^b) || 19 βαρια A || 24 συμμειξων B* (συμμιξ. B^b) || 26 ουχ B* (ουκ B^{ab})

XXVI 7 κατεισχυσεν B* (κατισχ. B^{ab}: item 8, 9) || 12 χειλ. B* (item

13 bis) || 15 κατεισχυσεν B (item 16) || 21 κρεινων B* (κριν. B^b) || 23 παιδιω A

XXVII 2 υψυλην B | τειχι B* (-χει B^{ab}) A || 5 κατεισχυσεν B* (κατισχ. B^{ab}: item 6) | χειλ. B (bis) | κρειτων B* (κριθ. B^{ab})

XXVIII 8 χειλ. B || 10 ουχ B* (ουκ B^{ab}) || 19 εταπινωσεν A || 23 κατεισχυσουσιν B* (κατισχ. B^{ab}) | αντιληψ. B^b || 24 εκλisen A

XXIX 11 λιτουργ. B* (bis: λειτ. B^{ab}) || 21 κρειους B* (κριους B^b: item 22) | χιμαρρους B* (χιμαρους B^b) χειμαρρους A || 23 χιμαρρους B* (χιμαρους B^b) A || 24 εξειλασαντο B* (εξιλ. B^b bis) || 32 κρειοι B* (κριοι B^b) || 33 τρισχειλια B

XXX 3 ουκ A || 7 γεινεσθε B* (γιν. B^b) || 14 ερρειψαν B* (ερριψ. B^b) || 18 εξειλασθω B* (εξιλ. B^b) || 24 χειλ. B (quater)

XXXI 1 συνετρεψαν B* (συνετριψ. B^b) || 2 λιτουργ. B* (λειτ. B^{ab} bis: item 4) || 4 κατεισχυσουσιν B* (κατισχ. B^b) || 5 σειτου B* (σιτ. B^b) || 15 μεικρον B* (μικρ. B^b) || 16 λιτουργιαν B* (λειτ. B^{ab}) A

XXXII 3 συνεπεισχυσεν B* (συνεπισχ. B^{ab}) || 4 κατεισχυσ. B* (κατισχ. B^{ab}: item 5 bis) || 5 προτιχισμα A || 7 ανδριζεσθαι A || 8 βραχειονες B* (βραχιον. B^b) || 11 λειμον B* (λιμ. B^b) || 12 περιελεν] λ non inst B^b || 13 γνωσείσθαι A || 15 πιστευεται A || 17 ονιδισεν A || 21 εξετρεψεν B* (εξετριψεν B^b) || 26 εταπινωθη A || 27 τειμιον (τιμ. B^b) || 28 σειτου B* (σιτ. B^b) || 29 πολισ A | αυτω B^b || 32 ελαιος A || 33 τειμην B* (τιμ. B^b)

XXXIII 11 πεδα[s] παιδες A || 23 εταπινωθη (1°) A

XXXIV 2 εξεκλεινεν B* (εξεκλιν. B^b) A || 4 συνετρεψεν B* (συνετριψ. B^b) | ερρειψεν B* (ερριψ. B^b) || 8 ετι A || 10 κατεισχυσαι B* (κατισχ. B^{1b}) || 26 ερεται A || 27 εταπινωθης (1°) A || 30 μεικρον B* (μικρ. B^b) || 33 εξεκλεινεν B* (εξεκλιν. B^b)

XXXV 2 κατεισχυσεν B* (κατισχ. B^{ab}) || 3 λιτουργ. B* (λειτ. B^{ab}: item 10 [cum A], 15, 16) || 5 διαιρεσις A (item 10) || 7 χειλ. B (bis: item 8,

9) | τρις Α || 14 αιτοίμασαι Α | αὐ-
τοῖς Β^b || 15 κεινέσθαι Β* (κιν. Β^b)
Α || 22 παιδίω Α

XXXVI 1 ἐχρεῖσαν Β* (ἐχρισ. Β^b) ||

8 οὐχ Β* (οὐκ Β^a b) || 13 κατεισχυσεν
Β* (κατισχ. Β^{ab}) || 17 ἐφίστατο Α ||
18 μεικρα Β* (μικρ. Β^{ab}) || 20 ἀπω-
κεισεν Α

ΕΣΔΡΑΣ Α

I 4 αιτοίμασατε Α (item 6) | μεγα-
λιότητα Α || 7 χεῖλ. Β (bis: item 8, 9
bis) | βασιλεικῶν Β* (-λικ. Β^b) | ἱερου-
σιν Α || 27 παιδίω Α || 28 λειαν Β*
(λιαν Β^b) || 32 ἐτῶν| αἰτ. Α || 33 τρεῖς|
τρις Β* (τρεῖς Β^a (fort) b) || 39 ἀπηρυσάτο
Α || 47 ἱεραιῶν Α || 48 ἐφίδετο Α || 49 τα^s
δύσσ. Α² || 50 ἐφίσαντο Α || 51 μεικρα
Β* | βασιλειακας Α || 52 τιχῇ Α

II 6 βοθητ. Β* (-θειτ. Β^{ab}) || 9 ἀπη-
ρυσάτο Α || 12 χεῖλ. Β (ter: item 13) ||
16 προσπειτ. Β* (-πιτ. Β^b: item
21) || 18 ἐπὶ Β* (ἐπεῖ Β^{ab}) || 20 τιχῇ
Α || 21 γραμματι Α^{vid} || 25 μεχρεῖ Α

III 2 μεχρεῖ Α || 5 σῳφot. Α | ἐπι-
νεια Β* (-νικια Β^b) || 6 πεινῶν Β*
(πιν. Β^b) | χρυσόκαλινον Β* (-χαλιν.
Β^b) || 8 προσκαίφαλαιον Α || 9 κρεῖνῃ
Β* (κριν. Β^b) | τρις Α | νεῖκος Β* (νικ.
Β^{ab}) || 11 ὑπερῖσχι Α || 12 νεῖκα Β*
(νικ. Β^{ab}) || 17 ὑπερῖσχι Β* (-σχῦει
Β^{ab}) || 19 οφίλημα Α || 21 πεινώσιν
Β* (πιν. Β^b) || 23 οὐκ Β* (οὐχ Β^{ab}) |
ἐσειγήσεν Β* (εσιγ. Β^b)

IV 2 οὐκ Β* (οὐχ Β^{ab}) Α || 3 ὑπερ-
ῖσχι Β*^{vid} (-σχῦει Β^{ab}) || 5 νεῖκῶσ-
ωσιν Β* (νικ. Β^{ab}) || 10 πεινῶν Β* (πιν.
Β^b) || 11 αὐτοῦ (1°) Β^b || 12 οὐκ Β* (οὐχ
Β^{ab}) Α | ὑπερῖσχι Β* (-σχῦει Β^{ab}) |
ἐσειγήσεν Β* (εσιγ. Β^b) || 14 ἰσχυὶ Β*
(-σχῦει Β^{ab}) || 16 γίνεταί Β || 19 ταυ-
ταί Α || 21 μεμνήτε Α || 22 οὐχεῖ Α |
πονείται Α | μοχθεῖται Α | διδοταί Α |
φέρεται Α || 24 σκοτὶ Α || 32 οὐχ Β*
(οὐκ Β^b: item ut vid 34) || 34 οὐχ Α |
στρεφέτε Α || 36 σιεται Α || 40 μεγα-
λιότης Α || 41 ἐσειώπησεν Β* (εσιωπ.

Β^b) | ὑπερῖσχι Β* (-σχῦει Β^{ab}) Α ||
46 δαίωμα Α || 53 κτεῖσαι Α

V 2 χεῖλ. Β (item 11, 13, 14, 17, 23,
41 bis, 42 bis) || 6 ἐπὶ| ἐπεῖ Α (item
59) || 43 παραγῖν. Β* (παραγιν. Β^b) ||
45 κατοικεῖσθῃσαν Α || 49 δῖλινον Α

VI 1 ἐτι Α || 4 οἰκοδομεῖται Α | ἐπι-
τελεῖται Α || 9 γεινομένα Β || 17 ἀπη-
ρυσάτο Α || 19 οἰκοδομ. Β* (-δομου.
Β^{ab}) || 20 κρεῖν. Β* (κριν. Β^b) || 26 συν-
ετῆροις Α || 27 οἰκοδομ. Β* (-κοδομ.
Β^{ab}) || 30 αὐτῶν Β^b || 31 παραβῶσιν
Α | βασιλεια Β* (-λεια Β^{ab})

VII 1 συνετῆροι Α || 2 ἱεροστατες
Α || 3 ἐγένετο Β || 7 κρείους Β* (κρίους
Β^b) || 8 χεῖμαρρος Β* (χιμαρους Β^b)
χεῖμαρρος Α || 15 κατεισχῦσαι Β*

VIII 10 κρείνας Β* (κριν. Β^b) | ἱε-
ραιῶν Α || 14 κρείους Β* (κρίους Β^b) ||
17 ὑποπειτῇ Β* (-πιτῇ Β^b) || 22 γει-
νῆται Β || 26 ἐτειμήσεν Β* (ετιμ. Β^b) ||
53 εὐεῖλ. Β* (εὐιλ. Β^b) || 58 ἀγρυπνεῖ-
ται Α || 64 βασιλειακός Α || 69 ἐπεκεῖν.
Β* (-κιν. Β^b) Α | δῖλινος Α || 71 η-
σχῦμμε Α || 74 βασιλευσεν (2°) Α ||
75 ἐλαιος Α | καταλιφθ. Β* || 77 βα-
σιλαιῶν Α || 80 εἰσερχεσθαι Α || 83 γει-
νεται Β || 84 ἐπιμῆγ. (sic) Β* (ἐπιμῆγ.
Β^b) || 86 ἀληθινός Α | κατελιφθ. Β* ||
90 πιθαρχ. Β* || 92 ἱεραιῶν Α

IX 6 χίμωνα Α || 11 χιμερινῇ Α |
εἰσχυσομέν Β* (ἰσχ. Β^b) || 20 ἐξε-
λασμον Β* (ἐξιλ. Β^b) | κρείους Β*
(κρίους Β^b (vid) Α) || 41 ἀνεγίνωσκεν
Β || 48 ἀνεγίνωσκον Β* (ἀνεγιν. Β^b) ||
52 λυπεῖσθαι Α (item 53) || 54 εὐφρε-
νεσθαι Α

ΕΣΔΡΑΣ Β

I 8 χίρα Α || 9 χεῖλ. Β (item 10,
11) || 11 πεντακείσχιλ. Α

II 3 χεῖλ. Β (item 6, 7, 11, 31,
34, 64, 65, 69 bis) || 61 ἱεραιῶν Α
(item 69)

III 3 αἰτοίμασιαν Α | ὀλοκαυτώσεις

Α || 4 κρίσεις Α || 11 ἐλαῖος Α | θεμε-
λιώσει Α (item 12) || 12 ἱεραιῶν Α ||
13 ἐπιγίνωσκων Β* (ἐπιγιν. Β^b)

IV 1 θλείβοντες Β* (θλιβ. Β^b) ||
9 ἐκρείνεν Β* (ἐκριν. Β^b) || 10 τιμῶς
Β* (τιμ. Β^b) | κατωκείσεν Α || 12 ἀπο-

στατειν Α || 15 ἐμμεσώ Α || 17 γραμματαια Α || 19 πολεις Α (item 21) | επερεται Α | γεινονται Β (item 20) || 22 κακοποιησεν Α

V 8 γεινεται Β

VI 1 βιβλιοθηκες Α || 2 πολι Α | κεφαλεις Β* (-λις Β^b) || 7 οικοδομωσαν Α || 17 κρειους Β | χειμαρους Α

VII 7 ιεραιων Α (item 16) || 11 γραμματι Β* (-τει Β^a) Α || 12 γραμματι Α || 17 κρειους Β || 19 λιτουργιαν Β* (λειτ. Β^{a1b}) || 21 γεινεσθω Β: item 23 || 24 λιτουργοις Β* (λειτ. Β^b) Α || 26 γεινομενον Β || 28 εκλεινεν Β* (εκλιν. Β^b) Α | ελαιος Α

VIII 21 ταπινωθηναι Α | ευθιαν Α || 24 ιεραιων Α (item 29) || 27 χειλιοι Β χειλειοι Α || 35 κρειους Β | χιμαρρους Β* (χιμαρους Β^b) χειμαρους Α

IX 4 εσπερεινης Α || 5 εσπερεινη Α | κλεινω Β* (κλιν. Β^b) || 8 μεικραν Β* (μικρ. Β^b) || 9 εκλεινεν Β* (εκλιν. Β^b) Α | ελαιος Α || 11 χειρει Ν | εισπορευεσθαι. (εισιν incep Ν*) Ν' Α | μετακειν. bis Β* (μετακιν. Β^b) Α || 12 ιρηνην Ν || 14 γραμβρευσαι Β

X 4 ημης Ν | κρατεον Ν || 6 ασυνθεσεια Α || 8 υπαρξεις Ν || 9 εκαδει Ν εκαδει Α | χιματος Α || 11 αινεσειν Α || 18 ιεραιων Α

XI 5 ελαιος Α || 6 ακουσε Ν || 7 ενετιλω Ν (item 8) || 9 επιστρεψηται Ν || 11 φοβισθαι Ν

XII 3 μνημων Α (item 5) || 6 απεστιλεν Ν (item 9) || 8 εισελευσόμε Ν | χιρ Ν || 12 απηγγιλα Ν || 13 συντρειβων Β* (συντριβ. Β^b: item 15) | τειχη Α || 14 κτηνη Α | παρελθω Ν || 15 τυχει (1°) ΝΑ | τειχη (2°) Α || 16 εντειμοις Β* (εντιμ. Β^b) || 18 χειρες| χειραις Α || 20 ημης Ν

XIII 1 ιερεις| ιερис Ν || 3 κλιθρα Α (item 13, 14) || 4 επι 1°, 3°] επει (item 5, 9, 10 bis, 17) || 5 χιρα Α (item 9, 10 bis, 17) || 8 τυχους Ν | πλαταιας Α || 13 χειλιους Β || 15 κλειμακων Β* (κλιμ. Β^b)

XIV 1 ημης Ν (item 15, 19, 21) | τυχος Ν (item 3, 15) || 3 θυσιασουσειν Α || 5 ονιδισμον Ν || 7 τυχων Ν || 10 τειχη Α || 11 θλειβοντες Β* (θλιβ. Β^b) || 13 τυχους Ν | σκεπνιους Ν ||

14 εντειμοις Β* (εντιμ. Β^b) Ν (item 19) | παρταξασθαι Α || 16 εκινης Ν | αντιχοντο Ν* | θυραιιοι Α || 17 τειχη Α | εκρατι Β* (-τει Β^{ab}) || 20 ακουσηται Ν | συναχθησεσθαι ΝΑ || 22 ἐμμεσώ Α

XV 2 σειτον Β* (σιτ. Β^b: item 3, 11) Ν || 3 οικειαι Ν || 5 εντειμοις Β* (εντιμ. Β^b) || 7 εντειμους Β* (εντιμ. Β^b) Ν || 8 ημης Ν | υμης Ν (item 9) || 9 ποιειται Ν | ονιδισμον Ν || 11 οικειας Ν | σειτον Ν || 14 ενετιλατο Ν || 15 εξουσιαζοντε Α || 18 γεινομενον Β | χιμαρρος Β* (χιμαρος Β^b) χειμαρους Α | γεγινοντο ΒΑ

XVI 1 κατελιφθη Ν || 2 απεστιλ. Ν (item 3, 4 bis, 12) | παιδιω Α || 3 τελιωσω Ν || 6 λογιζεσθαι Α || 7 καθεισης Α || 9 χιρες Ν || 10 ἐμμεσώ Α || 13 ονιδισωσιν Ν || 15 εκαδει Α || 16 τελιωθηναι ΝΑ || 17 εντειμων Β* (εντιμ. Β^b) || 19 επεστιλεν Ν

XVII 2 ενετιλαμην Ν || 5 εντειμοις Β* (εντιμ. Β^b) || 8 χειλ. Β (item 11, 12, 17, 19, 34, 42, 66, 69, 71) || 63 ιεραιων Α (item 70) || 73 εκαθεισαν Α

XVIII 1 γραμματι Α | ενετιλατο Ν (item 14) || 8 αναγνωσει| αναγνωσι Ν || 9 πενθιται Ν πενθεται Α | κλειεται ΝΑ || 10 πορευεσθαι Α | φαγεται ΝΑ | λειπασματα Α | πιεται ΝΑ | αποστιλατε Ν || 11 καταπιπτεται ΝΑ || 13 γραμματαια Α

XIX 5 ευλογειται Ν || 9 ταπινωσιν Ν* Α || 10 σημμα Ν || 11 ἐμμεσώ Α || 14 ενετιλω Ν || 15 εξετινας Ν | χιρα Ν || 17 πολυελαιος Α || 19 εξεκλεινας ΒΑ || 20 δειψει ΝΑ || 21 ειματια Α | αιπαλαιωθησαν Α || 24 εξετρειψας Β | χιρας Ν (item 28) || 25 πολις Ν* (-λεις Ν^{ca}) | πληρης Ν || 26 προσητητας Ν | απεκτιναν Ν || 27 θλειβοντων Β | εθλειψαν Β | θλειψεως Β | θλειβοντος Β || 29 επιστρεψε Ν | απιθυντα Ν || 30 χιρι Ν (bis) || 31 οικτιρμους Ν | οικτιρμων Β^b || 32 ελαιος Α | ολιωθητω Β*^{vid} (ολιγ. Β^{ab}) || 35 πλατια ΝΑ || 37 θλειψει Β || 38 ιερис Ν

XX 33 ενδελεχεισμον Α | των νομηνων του νομ. Α* | εξελασασθαι Ν (pr i vel η Ν*) || 36 προτοτοκα (2°)

A | λιτουργουσιν B* (λειτ. B^{ab}) ΝΑ || 37 σείτων B* (σιτ. B^b) || 39 σείτου B*^b (σιτ. B^b) | λιτουργοι B* (λειτ. B^{ab}) ΝΑ

XXI 2 καθέσαι A || 3 εκαθείσαν A || 10 ιεραιων A || 13 τεσσαρακ. B^b

XXII 7 ιεραιων A || 24 υμνιν Ν | αι-
νιν Ν (item 37) || 27 τιχους ΝΑ || 28 επ-
αυλαιων A || 35 σαλπιγξειν A || 36 εν]
αιν A || 37 κλειμακας B* (κλιμ. B^b) |
τιχους Ν || 43 εκινη Ν

XXIII 5 ιεραιων A || 6 ετι Ν ||

8 σφοδα B* (σφοδρ. B^{ab}) | ερρειψα
B* (ερριψ. B^b) || 12 ελεου Ν || 13 γραμ-
ματαιως A | επι χειρα (2^ο) | επει χιρα
A || 14 εξαλιφθητω Ν | ελαιος ΝΑ ||
17 ποιείται ΝΑ | βεβηλονται ΝΑ ||
18 υμς Ν | προστιθεται Ν || 20 πρα-
σειν A | δεις A || 21 αυλιζεσθαι A |
τιχους Ν | δευτερωσθαι Ν || 22 φισαι
Ν | ελαιους A || 24 επιγεινωσκοντει
B* (επιγιν. B^b) || 26 εξεκλειναν B*
(εξεκλιν. B^b) A || 27 και] και αι B |
καθείσαι A || 30 ιερουσεν A

ΨΑΛΜΟΙ

I

I 5 εμβουλη R^a || 6 γεινωσκει B*
(γιν. B^b)

II 3 απορρειψωμεν B* (αποριψ.
B^b) || 9 ωσκεινη A | συντρεψεις B ||
10 συνεται A | κρεινοντες B || 11 α-
γαλλιασθαι A

III 2 θλειβοντες B || 6 αντιλημψετε
A || 8 συνετρεψας B

IV 2 θλειψει B* || 3 αγαπαται A |
ζητεται A || 5 οργιζεσθαι A | αμαρ-
τανεται A | λεγεται A || 7 διξει A |
εσημιωθη B* (εσημειωθη B^{ab}) ΝΑ ||
8 σείτου B* (σιτ. B^b)

V 5 ουχει A || 6 εμεισησας Ν ||
8 ελαιου A || 11 ασεβιων A || 12 κα-
τασκηνωσις A

VI 5 ελαιους A || 7 κλεινην B* Ν ||
11 αισχυνθησαν (1^ο) A | ταραχθι-
ησαν A

VII 8 κυκλωσι A || 14 κεομενοις
A || 15 ωδεινησεν Ν

VIII 8 ετει A | παιδιου A

IX 6 επετεμεισας B* (επετιμ. B^b) |
εξηλιψας B* (εξηλειψ. B^{ab}) Ν || 7 κα-
θιλες A || 10 ευκεριας A || 11 γεινω-
σκοντες B || 14 ταπινωσω B* (ταπειν.
B^a) Ν || 15 αινεσις B* A || 22 ευκε-
ριας B* (ευκαιρ. B^{ab}) A | θλιψι A ||
23 συλλαμβανοντε B* (-ται B^{ab}) ||
24 επαινειτε B* (-ται B^{ab}) επενειται
A | ευελογιται A || 26 αντανεριται
A || 29 αποκτιναι A || 35 ενκατα-
λελιπται B* (-λειπται B^{ab}) Ν ενκα-
ταλελιππε A^{vid} || 36 συντρεψον B*

(συντριψ. B^b) || 38 αιτοιμασιαν A ||
39 κρειναι Ν | ταπινω B* (ταπειν.
B^b)

X 1 ερειται A || 2 ενετινᾱ A' ||
5 μεισει B* (μισ. B^b) Ν

XI 5 ειστιν (1^ο) U

XII 4 νπνωσω] επνωσω U || 5 θλει-
βοντες B || 6 η] ε U

XIII 3 εξεκλειναν B* (-κλιναν B^b)
Ν U | ενος] αιρος A | εκχεε B* (-αι
B^{ab}) | και (1^ο) bis scr U || 5 εδιλιασαν
A || 6 κατησχυνται A | ειστιν U ||
7 εχμαλωσιαν U

XIV 3 ονιδισμον B* (ονειδ. B^{ab})
ΝΑ || 4 εξουδενωτε B* (-ται B^{ab}) A

XV 3 θαυμαστωσεν U || 4 πληνθун-
θησαν U* (ras ν 1^ο U') | χειλεων] χι-
λαιων A || 6 σχοινεια U | κρακρατιστοις
U | ειστιν U (item 8) || 9 ελπειδι A

XVI 6 κλεινον Ν || 10 συνεκλισαν
B* (-κλεισαν B^{ab}) A || 11 οθεντο U |
εκκλειναι Ν || 12 αιτοιμος A || 13 υπο-
σκελεισιν U

XVII 3 αντιλημτωρ U || 5 ωδεινεις
B* (ωδιν. B^b) Ν | χιμαρροι B* (χειμ.
B^{ab}) Ν || 6 ωδεινεις B* ΝΑ || 7 θλειβε-
σθαι B || 8 η] ε U | οραιων A | εισα-
λευθησαν U || 10 εκλεινεν B* (εκλιν.
B^b) Ν || 16 επιτειμψεως B^a fort (επι-
τιμ. B*) || 18 ρυσαιτε A | μεισινυντων
B* (μισ. B^b) Ν || 21 ανταποδωσι (1^ο)
B* (-σει B^{ab}) | ανταποδωσι (2^ο) A ||
25 των 1^ο bis scr U || 28 ταπινον,
ταπινωσεις B* (ταπειν. B^{ab}) || 30 πι-

ρατηρίου B* (πειρ. Bab) | υπερβησον-
μαι U || 31 ειστιν U || 36 η^{1ο}, 3^ο] ε
U || 37 εσθηνησαν U || 39 εκθλειψω
B || 41 μεισουντας B || 43 πλατιων A ||
51 ελαιος A.

XXVIII 10 αληθεια A || 14 φισαι A

XXIX 2 θλειψεως B || 4 μνησθη B*
(-θειη Bab)

XX 4 ευλογειαις A || 7 ευλογειαν
A || 9 μειουντας B || 12 εκλειναν
B || 14 δυναμι B* (-μει Bab) B

XXI 5 πρεες U || 7 εμι] εμι U |
αανος U | ονιδος B* (ονειδ. B^{ab}) ||
8 εκεινησαν B* (εκιν. B^b) B || 11
εμμου U || 14 ηνεξαν U || 15 ωσοι
(1^ο) R^{vid} || 16 εισχυς B*^{vid} | καικολ-
ληται U || 19 αιματια U | αιματισμον
U || 20 βοηθιαν B || 21 εκ χειρος]
εχειρος U || 22 ταπινωσι B* (ταπειν.
Bab) B || 23 της αδελφοις U | εμ-
μεσω B* (εν μ. B^b) || 25 προσωχθει-
σαν U || 27 πενηταις A || 28 επιστραν-
φησονται R* | προσκυνησουσιν U ||
29 κυριου (sic) U

XXII 1 με 1^ο] μαι A | υστερησι B*
(-σει Bab) || 4 εμμεσω A || 5 οιτοι-
μασας U | των U | θλειβοντων
B || 6 ελαιος A

XXIII 1 κατεκουντες U || 4 ελαβεν]
αλαβεν A || 5 λημψαι U || 7 επαρ-
θηται B* (-τε Bab: item 9) || 10 δυ-
ναμειων A | ειστιν 2^ο U

XXIV 6 οικτιρμων B^b || 7 ελαιος A
(item 11) | της -στοτης A || 11 καιλαση
B* (και ιλ. Bab^{vid}) και ειλαση B ||
12 ειστιν U | ανθρωπως U || 18 ταπιν.
B* (-πειν. Bab) B || 19 μεισος, εμειση-
σαν B || 22 θλειψων B θλιψαιων A

XXV 1 κρεινον B || 2 πιρασον B*
(πειρ. Bab) || 3 ελαιος A | ειστιν U ||
5 εμεισησα B || 10 η] ε U || 12 ειστη U

XXVI 1 χρεισθησαι B | φοβηθησο-
μαι] φοβηθησονμαι U | διλιασω B*
(δειλ. Bab) B || 2 θλειβοντες B ||
3 πολεμον U || 5 εν ημερα] εν εμερα
U || 6 ασομε A || 7 ειακουσον U ||
9 εκκλεινης B || 11 νομοθητησον
U* (νομοθετ. U¹) | ευθια T || 12 θλει-
βοντων B || 14 υπομνον B* (υπομειν.
Bab) bis: A (2^ο)

XXVII 2 ερειν AT

XXVIII 1 κρειων B || 3 εβρωντησεν
U || 4 ισχυει B || 5 λιβανους U ||
7 κηριον U || 10 κατοικει A

XXIX 1 ενκενισμου A || 3 εισω
A | με] μαι A || 5 εξομολογεισθαι
B* (-σθε Bab) A εξομολογησε U*
(-γεισθε U¹) || 6 αγγαλιασεις A || 8
καλλι B* (-λει Bab) B

XXX 2 καταισχυνητην B || 2 κατα-
σχυνητην U | ρυσε A | με 2^ο] μαι A ||
3 κλεινον B || 7 εμεισησας B | μαται-
ωτητας U || 8 ταπινωσιν B* (ταπειν.
Bab) B ταπεινωσειν U || 9 συνεκλινσας
AU || 10 η bis] ε U || 11 ετη] αιτη
A | εσθενησεν U || 12 γιτοσιν B ||
14 κυκλοθην U || 16 εκ χειρος] εχειρος
U || 18 καταισχυνητην A κατεσχυ-
νητην U | επικαλεσαμην U | αισχυ-
νησαν A | καταχθησαν A || 22 ελαιος
A || 23 εκεκστασει U | απερριμμε A |
κεκραγενε A [κ]εκραγενη U || 24 τοις]
της U || 25 ανδριζεσθαι B* (-σθε
Bab) AU

XXXI 2 ειστιν U || 4 ταλυπωριαν
U || 5 ειγνωρισα U || 7 θλειψεως B |
λυτρωσε A || 9 γεινεσθε B γινεσθαι
AU | συνεσεις A συνεεις U || 10 ε-
λαιος A || 11 αγγαλιασθαι B* (-σθε
Bab) A | καυχασθαι B* (-σθε Bab) A

XXXII 1 αγγαλιασθαι B* (-σθε
Bab) A | ευθεσει A | ανεισεις A ||
2 εξομολογισθαι B* (-γεισθε Bab^{vid})
εξομολογισθαι A εξομολογησε U*
(-γεισθε U¹) || 5 ελαιος A || 11 γε-
ναιαν (2^ο) A || 12 ειστιν U (item 20) ||
13 ανθρωπων U || 14 κατηκητηριον
U || 17 ψευδεις A || 18 ελαιος A ||
19 ρυσασθε B

XXXIII 2 ανεισεις A || 3 ακουσα-
τοσαν U || 7 θλειψων B (item 18)
θλιψαιων A (item 18) || 8 αυτον] αυ-
των U || 9 γευσασθαι B* (-σθε Bab)
A | ιδετα B || 10 οι] ε U || 11 επινα-
σαν B* (επειν. B^a) B || 12 επιν[σαν] ||
15 εκκλεινον B || 17 ερηνην U || 19 τα-
πινους B | σωσι B* (-σει B^a) || 20 αι]
ε U | θλειψεις B || 22 μεισουντες B

XXXIV 2 θυραις A | αναστηθει
A || 3 εκχαιον A | συνεκλινον AU |
εμι] εμι U || 5 εκθλειβων B || 7 δω-
ραιαν A (item 19) | ωνιδισαν B*

(ωνειδ. Bab) || 11 εγεινωσκον B ||
13 εταπινουν B* (εταπειν. Bab) N ||
14 εταπινουμην B* (εταπειν. Bab) N ||
16 επιρασαν B* (επειρ. Bab) || 19
μεισουντες N || 23 κρισι B* (-σει Bab)

XXXV 3 μεισσαι N || 6 ελαιος
(item 8, 11) || 9 χιμαρουν B* (χειμ.
Bab) N || 11 παρατινον B* (παρτειν.
Bab) NA | ευθεσει A

XXXVI 7 υποταγηθει A || 8 πανσε
A || 16 κρισσον B* (κρεισσ. Bab) A ||
18 γινωσκι B* (-σκει Bab) || 21 απο-
τησει A | οικτειρι B* (-ρει Bab) οικτι-
ρι A οικτειρει T || 27 εκκλειων N ||
28 ενκαταλειπει B* N εγκαταλειψι A ||
30 κρισει A || 31 ουκ B* (ουχ Bab)
N || 34 υπομνον B* (υπομειν. Bab)
A || 35 επερομενον A || 37 ιρηνικω

B* (ειρ. Bab) || 39 θλειψεως B θλι-
ψαιως A || 40 εξελιται B* (-λειται
Bab)

XXXVII 4 ιασεις A (item 8) ||
9 εταπινωθην B* (εταπειν. Bab) NAT ||
18 αιτοιμος A || 20 μεισουντες NT

XXXVIII 3 εταπινωθην B* (ετα-
πειν. Bab) NT | εσειγησα B* (εσιγ.
Bb) | ανεκενισθη A || 7 ικονι AT ||
9 ονιδος B* (ονειδ. Bab) T | αφρονει
A || 10 ηνυσα B* (ηνοιξ. Bab) || 12 ελ-
λεγυμοις A

XXXIX 9 εμμεσω AT || 11 ελαιος
A (item 12) || 12 οικτειρμους B* N ||
15 εντραπησαν (10) T || 17 ευφραν-
θισαν A

XL 4 κλειρης BN || 5 ιασε A ||
10 αισθων T || 13 εβαιβεωσας A

II

XLI 7 μεικρον B* (μικρ. Bab) N ||
9 ελαιος A || 10 ει] ι A || 11 θλει-
βοντες B | καθ εκαστην] κατ εκ. N ||
12 συνταρασσις B* (-σεις Bab)

XLII 1 κρεινον N || 2 μαι B* (με
Bab) A | εκθλειβειν B* (εκθλιβ. Bab) ||
4 ναισητα A || 5 συνταρασσις B*
(-σεις Bab)

XLIII 7 σωσι B* (-σει Bab) || 11 ο-
πεισω A | μεισουντες NT || 12 διε-
σπιρας T || 14 ονιδος B* (ονειδ. Bab)
AT | γιτοσιν B* (γειτ. Bab) NAT ||
15 κεινησιν B* (κιν. Bab) NAT ||
17 ονιδιζοντος B* (ονειδ. Bb) NT ||
20 εταπινωσας B* (εταπειν. Bab) NT ||
21 ει 20] ι A || 24 αναστηθει A ||
26 εταπινωθη B* (εταπειν. Bab) NT

XLIV 2 γραμματαιως AT || 3 καλλι
A || 4 δυναται A (item 5) | καλλι B*
(καλλει Bab) NA || 5 εντινον AT ||
8 εμεισσας NT | εχρεισεν B* (εχρισ.
Bab) N | ελεον B* (ελαιον Bab) ||
9 βαραιων A || 10 βασιλεισσα N ||
11 κλεινον BN || 16 απενχθησονται
T

XLV 2 βοηθς T | θλειψουσιν B ||
6 εμμεσω T || 7 εκλειναν N || 8 δυνα-
μαιων A (item 12) || 10 θυραιους
AT

XLVI 7 ψαλαται (40) A

XLVII 4 γηρωσκεται A || 7 ωδεινες
N || 10 ελαιος A | εμμεσω T || 13 διη-
γησασθαι B* (-σθε Bab) A || 14 θεσθαι
B* (-σθε Bab) A | καταδιελεσθαι B*
(-σθε Bab) A | διηγησασθε T

XLVIII 2 ενωτισασθαι B* (-σθε
Bab) A || 3 γιγενεις A || 5 κλεινω
N | ανυξω A || 7 δυναμι NA || 8 εξει-
λασμα BN || 9 τειμην B* (τιμ. Bb) ||
10 ουχ B* (ουκ Bab) || 12 γεναιαν (10)
A | γαιων] γεων A || 18 αποθησκιν
N || 20 ουχ B* (ουκ Bab) T

XLIX 5 συναγαγεται A || 9 χι-
μαρρους B* (χιμαρους Bb) N χειμαρ-
ρους AT || 12 πινασω B* (πειν. Bab)
NAT || 13 αιμα] εμα A | πειομαι T ||
14 αινεσαιως A || 15 θλειψεως B θλι-
ψαιως A | δοξασις B* (-σεις Bab) A ||
16 αναλαμβανις A || 17 εμεισσας NT
|| 23 διεξω B* (δειξ. Bab) T

L 3 εξαλιψον B* (εξαλειψ. Bab)
NT || 4 πλιον B* (πλειον Bab) ||
9 πλυνις B* (πλυνεις Bab) | χειονα
T || 10 τεταπινωμενα B* (τεταπειν.
Bab) NT || 11 εξαλιψον B* (εξαλειψ.
Bab) NT || 19 τεταπινωμενην B*
(τεταπειν. Bab) NT

LI 2 αναγγιλαι T

LII 4 ἐξεκλείναν ΒΝ
LIII 2 οὐχ Β* (οὐκ Β^{ab}) RT ||
 3 δύναμι Β* (-μει Β^{ab}) | κρείνον Ν* ||
 9 θλείψως Β
LIV 4 ἐξεκλείναν ΒΝ || 5 διλία Β*
 (δελ. Β^{ab}) T || 11 ἐμμεσώ T (item
 16) || 12 πλατιών Β* T || 13 μείσων T ||
 15 αἰδεσματα T || 20 ταπινώσει ΝT ||
 21 ἐξετινεν T || 22 ἔλεον Β* (ἐλαιον Β^{ab})
LV 9 ἐξηγγίλα T
LVI 4 ἐξαπεστίλεν T | ονιδος T ||
 5 οξία T
LVII 1 διαφθίρης T || 2 εὐθία T ||
 3 ἐργάζεσθαι Β || 8 ἐρτενι Β* (-νει
 Β^{ab}) || 9 τακίς Β* (τακεῖς Β^{ab}) | ἀντα-
 νερεθθονται T
LVIII 1 διαφθίρης T || 2 με 1° μαι
 Β* (με Β^{ab}) Ν || 9 ἐξουδενώσις Β*
 (-σεις Β^{ab}) || 12 ἀποκτινῆς T | δυ-
 ναμι Β* (-μει Β^{ab}) item 17 || 17 θλεί-
 ψως Β
LIX 2 χεῖλιαδας Β || 4 συνεσίσας
 Β* (συνεσεις. Β^{ab}) Ν || 5 ἐδίξας Β*
 (ἐδείξ. Β^{ab}) || 6 σημιώσιν Β* (ση-
 μειώσιν Β^{ab}) Ν || 13 βοθηθίαν T ||
 14 θλείβοντας Β
LXI 4 ἐπιτιθεσθαι Β* (-σθε Β^{ab}) ||
 8 βοθηθίας T || 11 προστιθεσθαι Β*
 (-σθε Β^{ab})

LXII 4 κρισόν T || 6 πειοτήτος T
LXIII 4 ἐρετινάν Β* (ἐρετειν. Β^{ab})
 T || 7 βαθία T || 10 ἀνηγγίλαν T
LXIV 4 εἰλαση ΒΝ || 7 ἰσχυεῖ Ν ||
 9 σημιών Β* (-μειών Β^{ab}) | τερψίς Β ||
 12 παῖδια Β* (πεδ. Β^{ab})
LXV 11 θλίψις Β* (-ψείς Β^{ab}) ||
 15 χιμαρρών ΒΝ
LXVII 2 μείσουντες Ν || 5 ἀγαλ-
 λιασθαι Β* (-σθε Β^{ab}) || 15 χείωνω-
 θησονται Β* (χίον. Β^{ab}) || 18 χεί-
 λιαδες Ν || 29 δύναμι Β* (-μει Β^{ab}) ||
 31 ἀποκλίσθηναι Β* (ἀποκλείσθ. Β^{ab})
LXVIII 7 ἐντραπήσαν Β* (-πει-
 ῆσαν Β^{ab}) Ν || 8 ονιδισμον Ν (item
 11, 21) || 10 ονιδισμοῖ Β* (ονειδ.
 Β^{ab}) || 13 πεινοντες Β* (πιν. Β^b) ||
 15 μείσουντων Ν || 17 οκτιρμών Β^b ||
 18 θλείβομαι Β || 20 ονιδισμον Β*
 (ονειδ. Β^{ab}) | θλείβοντες Β || 29 ἐξα-
 λιφθῆσαν Β* (ἐξαλειφθ. Β^{ab}) Ν
LXIX 3 ἀποστραφήσαν Ν (item
 4) | καταισχυνθίσαν Ν
LXX 2 κλείνον Ν || 19 μεγαλία Β*
 (μεγαλεία Β^{ab}) || 20 θλίψις Β* (-ψείς
 Β^{ab}) || 22 ἀληθίαν Β* (-θείαν Β^{ab}) Ν
LXXI 4 ταπινώσει T || 7 ἀντα-
 νεθ Β* (ἀνταναρ. Β^{ab}) T || 13 φύσε-
 ται T

III

LXXII 20 ἰκονα T || 28 ἐξαγγίλαι
 T | αἰνεῖς Β* (-σεις Β^{ab}) Ν
LXXIII 4 μείσουντες ΝT | ἐμμεσώ
 T || 5 ἀξίωμας Β* Ν || 6 πελεκί Β* (-κει
 Β^{ab}) Ν || 10 ονιδίει Β* (ονειδ. Β^{ab})
 ΝT || 13 δύναμι Β* (-μει Β^{ab}) || 15 χι-
 μαρρους Β* (χειμ. Β^{ab}) Ν || 18 ωνι-
 δισεν T || 21 τεταπινωμένος Β* (τετα-
 πιν. Β^{ab}) ΝT || 22 ονιδισμών Ν* T ||
 23 μείσουντων ΝT
LXXIV 1 διαφθίρης T || 3 κρείνω
 Ν || 6 ἐπερετε Β* (ἐπαρ. Β^{ab}) T | λα-
 λите T || 8 ταπινόι Β* (ταπειν. Β^{ab})
 ΝT || 9 εκλείνεν Ν | πεινῶναι T
LXXV 4 στύλινους T || 11 εορτάσι Β*
 (-σει Β^{ab}) || 12 εὐξασθαι Β* (-σθε Β^{ab})
LXXVI 10 οκτιρμούς Β^b
LXXVII 1 κλείνατέ Ν || 4 τας

αἰνεῖς Β* (-σεις Β^{ab}) ταρεσεις R ||
 5 ἐνετίλατο T (item 23) || 9 ἐντινοντες
 T || 11 ἐδίξεν T || 12 παῖδιω Β* (πεδ.
 Β^{a7b}) || 18 ἐξεπείρασεν ΝT || 20 ἐπι
 Β* (ἐπει Β^{ab}) T | χιμαρροῖ Β* (χειμ.
 Β^{ab}) Ν || 25 ἀπεστίλῃ T || 27 πέτινα
 T || 31 ἀπεκτινεν Β* (ἀπεκτειν. Β^{ab})
 T | πλίσιν Β* (πλει. Β^{ab}) || 38 εἰλα-
 σεται Β || 43 σημία Β* (-μεία Β^a) ||
 44 πείωσιν T || 45 ἐξαπεστίλεν T
 (item 49) | διεφθίρεν T || 47 ἀπεκτινεν
 ΝT | συκαμίνους Β* (συκαμιν. Β^b) Ν ||
 50 ἐφίστατο T | συνεκλίσεν T (item
 62) || 51 ἀπαρχήμ R || 53 ἐδίλυσεν
 ΝT || 66 ονιδος T || 72 συνεῖ Ν*
LXXVIII 2 πέτινους T || 4 ονιδος T |
 γίτοσιν (item 12) ΝT || 9 εἰλασθητι
 ΒΝ || 12 ονιδισμον, ωνιδίσαν T

LXXIX 3 εξεγiron T || 7 γιτοσιν B* (γειτ. B³) NT || 12 εξετινεν NT || 15 δυναμαιων A (item 20)

LXXX 2 αγαλλιασθαι A || 7 αρσαιων A || 8 θλειψει B | με| μαι KA || 13 εξαπεσιλα T || 15 εταπνωσα NT | θλειβοντας B

LXXXI 1 εμμεσω B* (εν μ. B^b) | διακρεινει B || 2 κρεινετε B | λαμβανεται A || 3 κρεινετε B^κ | ταπινον T || 4 εξελεσθαι A | ρυσασθαι A || 5 σκοτι AT | θεμελεια A || 6 εσται A || 7 αποθνησκειται A | πιπτεται A || 8 κρεινον B^κ

LXXXII 2 σειγησης B* || 3 μεισουντες B* (μισ. B^b "et alias") NT || 5 εξολοθρ. B^b || 10 χιμαρρω B* (χιμ. B^a) NT

LXXXIII 2 δυναμαιων A (item 4, 9, 13) || 3 εκλειπει N εκλειπι A || 4 νοσειαν B* -ιαν B^b | ροσσεια B^a -ια B^b ||

6 αντιλημψεις A || 7 ευλογειας A || 8 δυναμαιως A || 11 χειλιαδας B^κ | παραρειπτ. B* || 12 ελαιον A

LXXXIV 6 γεναιαν A || 8 διζον AT | ελαιος A (item 11) || 12 ανετιλεν T

LXXXV 1 κλεινον B^κ || 5 πολυελαιος A (item 15) || 7 θλειψεως B || 11 φοβισθαι T || 13 ελαιος A || 15 αληθινος AT || 17 μεισουντες B^κ NT

LXXXVII 2 νυκιτ T^{edit} || 3 σου 1^ο σ| T | κλειν. B^κ || 7 σκοτιν. AT || 12 ελαιος A || 13 σκοτι NT || 16 εταπιν. NT

LXXXVIII 3 ελαιος (item 15, 25, 29, 34) || 5 αιτοιμασω A | γεναιαν (1^ο) A || 9 δυναμαιων A || 11 εταπινωσας NT || 21 εχρεια B* (εχρισ. B^b) N || 24 μεισουντας B* (μισ. B^b) NT || 41 διλιαν NT || 42 ονιδος T | γιτοσιν B* (γειτ. B^a) NT || 49 ουχ T || 51 ονιδισμον T || 52 ονιδισαν bis T

IV

LXXXIX 3 ταπινωσιν B* (ταπειν. B^b) NT || 4 χειλια B^κ || 10 ετη 1^ο αιτη A || 15 εταπινωσας B* (εταπειν. B^b) NT

XC 4 επισκιασι A || 6 σκοτι AT || 7 πεσειτε A | χειλιας B || 11 εντελειτε A | διαφυλαξε A || 13 λαιοντα A || 15 θλειψει B* A || 16 διζω AT

XCI 2 εξομολογησθε A^{vid} εξομολογησθαι T | ψαλλιν A || 3 αναγγελλιν A | ελαιος A || 8 ανατιλαι T | εξολοθρ. B^b || 11 πειονι A || 15 γηρι (i sup ras) A³ T | πειονι T || 16 αναγγιλαι T

XCII 1 κατωκεισται A

XCIII 1 εκδικησαιων bis A || 2 κρεινων B || 5 εταπινωσαν B* (εταπειν. B^b) KA || 19 παρακλησις A

XCIV 4 οραιων A || 8 ακουσηται A | σκληρυνηται A | πιασμον B* (πειρ. B^b) N

XCV 1 καινον] κενον A || 2 ευαγγελιζεσθαι A || 3 αναγγιλατε T || 8 εισπορευεσθαι A || 10 κρεινει B (item 13) || 11 ευφρενεσθωσαν A || 12 παιδια A || 13 κρειναι B

XCVI 6 αηγγιλαν T || 7 ιδωλοισ T || 10 μεισειτε B* (μισ. B^b) NT μι-

σται A || 11 ανετιλεν T | ευθεσει A || 12 εξομολογησθαι A

XCVII 1 καινον] κενον A || 3 ελαιους KA || 4 αγαλλιασθαι A || 8 χειρει B* (χειρι B^b) χιρι A || 9 κρεινει B

XCVIII 5 προσκυνετε T (item 9) || 8 ευελατος B* (ευιλ. B^b) KA | εγεινον B || 9 προσκυνειται KA

XCIX 2 αγαλλιασι N || 3 ημισ N || 4 εξομολογησθαι KA | αινειται N αινιτε T || 5 ελαιος A

C 2 εμμεσω BAT || 3 παραβασις A | εμεισησα T || 4 εκκλεινοντος BA || 6 ελιτουργει B* (ελειτ. B^a) NT || 7 εμμεσω BT || 8 εξολοθρ. B^b

CI 3 θλειβωμαι B | κλεινον B || 5 φαγιν N || 7 οικοπαιδω A || 9 ωνιδισον T || 12 εκλιθισαν A || 13 μενις N | γεναιαν (2^ο) A || 14 οικτιρησεις N | οικτιρησαι NT || 18 ταπινων T || 24 αναγγιλον NT || 25 ημισι N ημεισει A | γεναιων A || 27 εματιον KA || 28 εκλιφουσιν N

CII 1 ευλογι N (item 2, 22) || 3 ευελατευοντα B* (ευιλ. B^b) N || 4 οικτιρμοις T || 5 ανακενισθησεται A || 8 πολυελαιος A || 11 ελαιος A (item 17) ||

13 οικτειρει ΝΤ οικτειρι Α | οικτηρησεν
Τ || 20 ευλογειται ΝΑ ευλογιτε Τ |
ισχυει Β* (ισχυι Β^b) | ακουσε Α ||
21 ευλογειται ΝΑ ευλογιτε Τ | δυνα-
μις Ν | λιτουργοι Β* (λειτ. Β^{ab}) ΑΤ ||
22 ευλογειται Ν ευλογιτε Τ

СIII 1 ευλογι Ν || 2 εκτινων ΝΤ |
ωσι Ν || 4 λιτουργους Β* (λειт. Β^{ab})
НАТ || 6 οραιων Α (item 10, 32)
|| 7 δειλειαουσιν Β* (δειλιασ. Β^b)
διλιαουσιν ΝΑ || 8 παιδια ΝΑ ||
11 δειψαν Β || 12 πετινα ΝΤ || 15 ευ-
φρηνει Α | στηριξι Ν || 16 παιδιου Α ||
17 ηγγεται ΑΤ || 22 ανετιλεν ΝΤ ||
26 εμπεξευν Α || 29 εκλιψουσιν Ν || 30
ανακενεις Α || 32 τρεμιν Ν || 34 ηδυν-
θη Ν | ευφρανθησμε Ν || 35 ευλογι
Ν | υπαρхιν Α

СIV 1 εξομολογεισθαι Α | επι-
καλεισθαι ΝΑ | απαγγειλονται Ν
απαγγιλατε Τ || 2 διηγησασθαι
ΝΑ || 3 επαινεσθαι Α επαινεσθε
Τ || 4 ζητησεται Ν bis || 8 εν-

ετιλατο ΝΤ | χειλιας Β || 14 βασιλις
Ν || 15 χριστων Β* (χριστ. Β^b) Ν |
πονηρνευσθαι Α || 17 απεστιλεν ΝΤ |
18 εταπινωσαν Β* (εταπειν. Β^{ab}) ΝΤ |
πεδαις] παιδες Α || 20 εξαπεστιλεν Ν*
απεστιλεν Ν^{c.a.T} || 25 μεισσαι Τ ||
26 εξαπεστιλεν ΝΤ || 27 σημειων Ν ||
28 εξαπεστιλεν Ν || 29 απεκτινεν ΝΤ ||
43 αγαλλιασι Ν

СV 1 εξομολογεισθαι Α -γισθε Τ |
ελαιος Α || 4 ευδοκεια Α | επισκεψε
Ν || 5 επαινισθαι Τ || 7 ελαιους ΝΑ ||
10 μεισουντων Β* (μισ. Β^b) μεισουντος
Τ || 11 θλειβοντας Β | εις is Τ | υπε-
λιφθη Β* (-λειφθ. Β^{ab}) Ν || 13 υπεμι-
ναν Ν || 14 επιρασαν Ν || 15 εξαπεστι-
λεν Ν || 23 εξολοθρ. Β^b || 30 εξελασато
Ν | θραυσεις Α || 33 διεστιλεν ΝΤ | χι-
λεσιν Ν || 41 χιρας Ν (item 42) | μει-
σουντες Τ || 42 εταπινωθησαν (item
43) ΝΤ || 43 πλεονακεις Α || 44 θλι-
βεσθε Ν || 45 ελαιους Α || 47 αινεσι
ΝΑ || 48 γενοιτγερουτο Τ^{edit}

V

СVI 1 εξομολογεισθαι Α εξομολο-
γισθε Τ | ελαιος Α || 2 χιρος Ν ||
5 πινωτες ΝΑТ || 7 ευθιαν ΝΤ ||
9 πινωσαν ΝΑТ || 10 σκοτι ΝΑТ ||
12 εταπινωθη ΝΤ || 17 εταπινωθησαν
НАТ || 20 απεστιλεν ΝΤ || 22 εξ-
αγγιλατωσαν Τ | αγαλλιασει Α ||
36 πινοντας ΝΑТ || 37 εσπιραν ΑТ ||
39 θλιψαιως Α

СVII 5 ελαιος Α | αληθια Ν || 13
θλιψαιως Α || 14 εξουδενωσι Ν

СVIII 2 ηνυχθη Ν || 3 μεισους Τ |
δωραιαν Α || 5 μεισος ΝΤ || 10 επετη-
σατωσαν ΝΑ | οικοπαιδων Α || 13 εξα-
λιφθητω Ν*Α || 14 αναμνησθι Ν |
εξαλιφθει Ν εξαλειφθι Α εξαλιφθι
Τ || 16 ελαιος Α (item 21 [Α^aη],
26) || 18 ελεον Ν (item 24) || 21 ρυσε
Ν || 23 εκκλειναι Α || 25 ονιδος ΝΤ ||
27 χιρ Ν

СIX 2 εξαποσтели Ν || 5 βασιλις
Α || 7 πειεται Τ

СX 4 μνιαν ΑΤ || 6 ανηγγιλεν Τ ||
9 απεστιλεν ΝΤ | ενετιλατο ΝΤ

СXI 2 εστε Ν || 4 εξανετιλεν ΝΤ |
σκοτι ΝΑТ | ευθεσει Α || 7 αιτοιμη
Α

СXII 1 αινιτε bis Τ || 6 ταπινα
ΝΤ || 7 εγινων ΝΤ || 9 στιραν ΝΤ

СXIII 4 εσκειρτησαν Α || 6 εσκιρ-
τισατε Α || 12 ιδωλα Τ || 13 ουκ]
ουχ Τ || 14 ρεινας Ν || 22 προσθη Ν
|| 23 υμεις Ν | εσται Ν

СXIV 3 ωδεινες Α || 5 ελαιημων Ν ||
6 εταπινωθην ΝΑТ || 8 εξιλατο Τ

СXV 1 εταπινωθην ΝΤ || 2 εκστασι
Ν || 10 εμμεσω Α

СXVI 1 αινειται Ν || 2 μενι Ν

СXVII 1 εξομολογεισθαι ΝΑ εξο-
μολογισθε Τ | ελαιος Α (item 2, 3,
29) || 12 μελισσε Α || 13 ωσθις Α ||
19 ανυξате Α || 27 συστησασθαι ΝΑ
|| 29 εξομολογισθαι ΝΑ

СXVIII 4 ενετιλω ΝΤ || 5 κατευ-
θυνθησαν Ν || 6 επιβλεπιν Ν || 13 χι-
λεσιν Ν | εξηγγιλα ΝΤ || 23 ονιδος
ΝΤ || 25 εδαφι Ν || 26 εξηγγιλα ΝΤ ||
36 κλεινον Α || 39 ονιδος Ν || 41 ελαιος

(1^ο) A (item 76, 88) || 42 ονιδίζουσι
 Ν || 46 βασιλίων A || 48 χιρας Ν ||
 50 ταπινώσει ΝΤ ταπινώσει A || 62 με-
 σουυκτειον Ν | εξομολογισθαι T || 64
 ελαιους A | με] και A || 67 ταπινω-
 θηναι ΝΤ || 71 εταπινώσας ΝΤ ||
 81 εκλιπει Ν || 89 διαμενι Ν || 91
 διαταξι ΝΑ || 92 ει] ι Ν* (ει Ν¹) |
 ταπινωσι ΝΤ || 103 μελει ΝΑ || 104
 εμεισησα T (item 113, 128, 163) ||
 107 εταπινωθην ΝΤ || 115 εκκλεινατε
 A || 130 δηλώσεις ΝΑ || 131 ηνυξα
 Ν* A || 136 επι AT || 138 ενετιλω Ν
 T || 142 αληθια Ν (item 151) || 153 τα-
 πινωσιν ΝΤ | με] και A || 161 δωραι-
 αν A | εδιλασεν ΝΑΤ || 164 επτακεις
 A || 171 χιλη Ν

СХІХ 1 θλειβεσθαι A || 2 χιλαίων
 A || 6 μειςουντων AT || 7 ιρηνικας Ν |
 δωραιαν AT

СХХ 1 ηξι Ν | βοηθια ΝΤ || 2 βο-
 ηθια T

СХХІ 3 πολεις A || 7 δυναμι A

СХХІІ 2 δυλων T | χιρας Ν bis ||
 4 πλιον ΝΑ | ονιδος T | εξουδενωσεις
 A

СХХІІІ 2 εφ ημας] φημας T^{edit}

СХХІV 3 αφησι Ν | εκτινωσιν ΝΤ

СХХV 1 επιστρεψε Ν || 4 χιμαρρους
 Ν || 5 σπιροντες ΝΤ

СХХVІ 1 φυλξαι T^{edit} || 4 ωσι Ν ||
 5 κατεσχυνθησεται Ν

СХХVІІ 2 φαγεσε A || 3 ελεων Ν

СХХVІІІ 1 πλεονακεις A (item 2) ||
 3 ετεκτενον ΝΑ || 5 μειςουντες ΝΤ ||
 8 ευλογεια A

СХХІХ 3 υποστησητε Ν || 4 ει-
 λασμος Ν || 5 υπεμινεν Ν || 7 ελαιος
 A | λυτρωσεις A

СХХХ 2 εταπινωφρονουν ΝΤ

СХХХІ 3 κλεινς A || 6 δασεσει
 A || 8 αναστηθει A | κειβωτος A ||
 11 αληθιαν Ν | θησομε Ν || 14 κατα-
 παυσεις ΝΑ

СХХХІІ 3 ενετιλατο ΝΤ | ευλο-
 γειαν A

СХХХІІІ 1 ευλογειται Ν ευλογите
 T || 2 επαραται Ν | ευλογιται Ν ευλο-
 γειται A ευλογите T

СХХХІV 1 αινειται (1^ο) ΝΑ αινιτε
 T | αινιται (2^ο) Ν αινειται A αινιτε

T || 3 αινειται ΝΑ αινιτε T || 9 εξα-
 πεστιλεν ΝΤ | σημια Ν | εμμεσω T |
 Αιγυπται A || 10 απεκτινεν ΝΤ | κρα-
 τεους T || 15 ιδωλα ΝΤ || 16 ουκ]
 ουχ T

СХХХV 1 εξομολογισθαι A (item
 2, 3, 26) εξομολογησε T (item 2, 3,
 26) | ελαιος A (item vicies bis) ||
 2 εξομολογισθαι Ν (item 3) || 5 συν-
 εσι Ν || 13 διερεσεις Ν || 18 αποκτι-
 ναρτι ΝΑΤ || 19 βασιλεια A || 24 χι-
 ρος Ν

СХХХVІ 1 εκαθεισαμεν A || 2 εμ-
 μεσω T || 5 επιλησθι ΝΑ || 6 κολ-
 ληθιη A || 8 ανταποδωσι Ν

СХХХVІІ 2 αληθια Ν || 3 δυναμι
 Ν || 6 ταπινα ΝΑΤ | γνωσκι Ν ||
 7 εμμεσω B* (εν μ. B^{a,b}) T | θλει-
 ψεως B θλιψαιως A | εξετινα Ν* |
 εξετινας Ν^{c,a} T || 8 ελαιος A | χιρων Ν

СХХХVІІІ 3 σχυνον A || 8 παρι
 T || 14 γνωσκι A || 16 ουδς A ||
 17 λειαν B* (λιαν B^b) bis || 19 απο-
 κτινς ΝΤ | εκκλεινατε B || 20 πολς
 ΝΑ || 21 μειςουντας, εμεισησα B*
 (μισ-, εμς. B^b) T || 22 τελιον T |
 μειςος B* ΝΤ | μειςουν B* AT

СХХХІХ 2 με 1^ο] και ΝΑ | ανδικον
 Ν* (αδ. Ν¹) || 4 ωσι A | χιλη Ν ||
 5 αμαρτολον B^{edit} || 6 διετιναν AT ||
 8 δυναμεις A || 13 ποιησι Ν

СХL 2 χιρων Ν || 4 εκκλεινς B*
 {εκκλιν. B^b) | προφαις ΝΑ | αμαρ-
 τiais] αρματαις A

СХLІ 3 εκχαιω A || 7 εταπινωθην
 B* (εταπειν. B^b) ΝΤ

СХLІІ 1 αληθια Ν || 3 εταπινωσεν
 B* (εταπειν. B^{ab}) ΝΑΤ || 8 ελαιος
 A | πορευομε Ν || 9 με] και A ||
 10 ευθια ΝΤ || 11 ξησις A | θλιψαιως
 A || 12 εξολοθρ. B^b | θλειβοντας B

СХLІІІ 1 χιρας Ν || 2 ελαιος A ||
 4 ωσι Ν* (ωσει Ν^{c,a}) || 5 κλεινον B |
 καταβηθει B* (-θι B^b) | οραιων A ||
 6 εξαποστιλον (item γ) ΝΤ || 7 με 1^ο]
 και A || ρυσε Ν* (-σαι Ν^{c,a}) || 11 με
 2^ο] και A

СХLІV 4 επαινεσι Ν || 8 πολυε-
 λαιος A || 14 αναρθοι R || 15 ευκερια
 A || 16 χιρας Ν || 19 ποιησι Ν ||
 20 εξολοθρ. B^b || 21 ευλογιτω ΝΤ

CXLV 4 ἐκινή Ν || 6 ἀλθιαν Ν || 7 πινῶσιν ΝΑΤ | πεπαιδευμένους Α || 8 ἀναρβαί R || 9 φυλασσί Α || 10 γεναϊαν (2^ο) Α

CXLVI 1 αἰνεῖται ΝΑ | ἡδυνθίη ΝΑ || 3 εἰωμένος Α || 6 ταπινῶν ΝΤ || 8 αἰτομαζόντι Α || 9 θροφῆν R || 12 ἐλαιος Α

CXLVII 1 αἰπαινι Ν* (ἐπαινι Ν^{ca}) αἰπνεῖ Α || 2 μοκλους Β* (μοχλ. Β^{ab}) || 5 χεῖονα Τ | ὡσι (1^ο) Ν: (2^ο) Α || 7 ἀποστειλὶ Ν | τηξί Ν

CXLVIII 1 αἰνεῖτε 1^ο] αἰνεῖται ΝΤ |

αἰνεῖτε 2^ο] αἰνεῖται ΝΑΤ (item 2 bis, 4, 7, Ν: 2 bis, 3 bis, 4, 7, Τ) || 2 δύναμις Ν || 5 ἐνετίλατο ΝΤ || 8 χεῖων ΝΤ || 10 πετινα ΝΤ || 13 ἐξομολογήσεις ΝΑ

CXLIX 1 αἰνεσεῖς Α || 8 πεδαῖς] παῖδες Α | χιροπεδαῖς Α

CL 1 αἰνεῖται (bis: item 2 bis, 3 bis, 4 bis, 5 bis) Ν αἰνιτε Τ

[CL] 1 μικρός Ν || 2 χεῖραις Ν || 4 -στίλεν Τ | ἐχρεῖσεν, χρεῖσεως Β χρισίος R^{vid} || 5 ἀδελφοί Β* (λ superscr) || 6 ἰδῶλοις ΝΤ || 7 ονίδος ΑΤ

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

I 2 νοήσε C || 3 δεξασθε C | κατευθυνν Ν || 15 ἐκκλινον Β || 17 ἐκτινετε Ν || 20 ὑμνῖται C | πλατῖαις ΝΑC || 21 τιχῶν ΝC || 22 ἐμεισῆσαν Β* (ἐμισ. Β^b) Α: item 29 || 24 ἐπιδῆ Ν | ουκ Β* (ουχ Β^ab) | ἐξετινον Ν || 25 ἐποιεῖται Ν || 26 ἀνέρχῃται Β^b

II 5 ευρησίς C || 10 αἰσθησεις Ν* (-σίς Ν^{ca}) || 13 ευθίας Ν (item 16, 19) || 17 διδασκαλείαν Α || 21 υπολιφθῆσονται Β* (υπολειφθ. Β^{ab})

III 1 τηριτω Ν || 3 ἐλαιημοσυνα Α || 7 ἐκκλινε Β || 10 ε ληνοί Ν* (αι λ. Ν^{ca}) || 14 κριττον Ν || 16 α ἐλαιον Α || 18 ἐπεριδομενοῖς Β* (ἐπερειδ. Β^{ab}) ΝΑ || 23 ἱρηνῆ Ν || 27 χῖρ Ν || 31 ονιδῆ Ν || 34 ταπῖνοις Ν

IV 12 συνκλισθησεται Ν || 15 στρατοπαίδευσῶσιν ΝΑ | ἐκκλινον ΒΑ || 17 σείτουνται Β* (σιτ. Β^b) Ν | σείτα Β* (σιτ. Β^b(vid)) Ν || 23 τηρι Ν || 27 ἐκκλεινῆς ΒΑ || 27 b ἱρηνῆ Ν

V 3 ἀποσταζί Ν || 5 ἐριδεται ΝΑ || 9 ἀναιλεημοσῶν Α || 11 ἡρικα] νικα Α || 12 ἐμεισῆσα Β* (ἐμισ. Β^b) Α | ἐξεκλινεν Β || 14 ἐμμεσῶ ΒΑ || 15 πεινε Β^b (πινε Β^b) Ν || 16 υπερεκχισθῶ Ν | πλατῖαις Ν || 19 ομειλειτω Ν* (ομιλ. Β^b) Α ομιλιτω Ν || 22 σιραις Ν

VI 1 χιρα Ν || 2 χίλσιν Ν || 3 χιρας Ν || 8 ἐτοιμαζετε ΝΑ || 8 b ποθινῆ Α || 9 κατακείσε Β* (-σαι Β^{ab}) ΝΑ || 10 μεικρον Β* (μικρ. Β^b) || 11 ἐν-παραγεινεται ΒΝΑ | ἐνδια Α (bis) || 13 σημαινι Ν || 14 τεκτενεται Α ||

16 μείσει Β* (μισ. Β^b) | συντρεβεται Β || 18 τεκτενομένη Α || 30 πινῶν Ν || 33 ονίδος Ν | ἐξαλιφθησεται Β* (ἐξαλειφθ. Β^{ab}) || 34 φίσεται Ν

VII 2 βῶσις Α || 6 πλατῖαις Ν || 9 σκοτι Α || 11 ουκ Β* (ουχ Β^ab) ΝΑ || 12 πλατῖαις Ν || 13 ἀναιδι Ν || 16 κλεινῆν Β || 21 ομειλεία Β* (ομιλία Β^b) ομιλεία Α || 25 ἐκκλεινατω Β || 27 ταμα Β* (ταμεία Β^{ab}) Ν

VIII 4 προίεμε Ν || 11 κρισσῶν Β* (κρεῖσσ. Β^{ab}) ΝΑ || 13 μείσει Β* (μισ. Β^b) μισι Ν || 19 καρπιζεσθε Ν || 21 α γενομένα Ν || 30 ευφρενομῆν Α || 31 ἐνευφρενετο Ν | ευφρενετο Ν || 34 εἰσακουσете Α | ἐμαῖς] ἐμες Α || 35 ἐτοιμαζετε Α | θελησεις ΝΑ || 36 μείσουντες Β* (μισ. Β^b)

IX 1 υπηρισεν Β* (υπηρεισε Β^{ab}) Ν || 4 ἐκκλεινατω Β (item 16) || 6 ἰνα] εἰνα Α || 7 λημψετε Ν | μωμησετε Ν || 8 μείσωσιν Β* || 11 ζῆσις Ν || 12 ἀντλησις Ν || 12 α ἐριδεται Ν ἐριδετε Α || 14 πλατῖαις ΝΑ || 16 ἐνδεεσι Ν | παρακείμεοις Ν || 17 ψάσθαι Α

X 1 ευφρενεί Ν || 4 ταπῖνοι Ν | ἀνδριων Α || 4 α ἀφρονει Α || 5 γεινεται Ν || 12 μείσος Β* (μισ. Β^b) Ν | νικος Β* (νεκ. Β^{ab}) ΝΑ | φιλονικουντας Β* (φιλονεικ. Β^{ab}) ΝΑ || 13 τυπτι Ν || 19 φιδόμενος Α | χίλεων Α || 20 ἐκλίφει ΝΑ || 23 τικτι Ν || 25 ἐκκλεινας Β* Ν || 32 χίλῆ Ν

XI 2 ταπῖνων Β* (ταπειν. Β^{ab}) Ν || 3 γεινεται Ν || 9 πολιταις Β* (πολεῖτ.

B^a) || 13 κρύπτει Ν || 15 μείσει B* (μυσ. B^b) Ν || 16 μείσουσα B* (μυσ. B^b) | ανδριοι ΝΑ | εριδονται Ν || 18 αληθίας Ν || 21 σπιρων Ν || 22 ρεινι B* (ρυνι B^b) | κακοφρονοι Α || 24 πλιονα Α || 26 σείτον Ν || 27 τεκτενομενος Α || 28 πεσιτ, Α || 30 αφερουνται Α.

ΧΙΙ 1 μείσων B* (μυσ. B^b) Ν || 2 κρισων Α || 4 ανδρια ΝΑ || 9 κρισων ΝΑ || 10 οικτιρει Ν || 11 α καταλιψει B* (-λειψει B^{ab}) || 13 χιλεων Ν | επιπιπτι Ν || 13 α ελαιηθησεται Ν | εκθλειπει Α || 16 κρυπτι Ν || 17 επιδικνυμενην B* (επιδεικν. B^{ab}) Ν || 19 χιλη Ν (item 22) | αληθεινα Α || 20 τεκτενομενου Α || 22 πιστις ΝΑ || 25 αγγελεια Α

ΧΙΙΙ 3 τηρι Ν | χιλεσιν Ν || 4 ανδριων Ν || 8 απιλην Ν || 9 α οικτιρονσιν Ν | ελαιωσιν B* (ελεωσ. B^{ab}) || 11 γεινεται Ν | οικτιρει Ν || 12 κρισων Α || 13 καταφροني Ν || 13 α αισονται Ν* (εσονται Ν^{c,a}) || 14 θανιται Ν || 24 φιδεται Α | μισι Ν

ΧΙV 3 χιλη Ν || 6 αισθησεις Α || 9 οικειαι Α (bis: item 11) | οφιλησους ΝΑ || 10 εσθητικη Ν | ευφραινητε Ν | υβρι B* (υβρει B^{ab}) Ν || 12 τελευτα B* (-ταια B^{ab}: item 13) || 13 προσμειγνυται Α || 16 εξεκλεινεν Β | μειγνυται Α || 21 αμαρτανι Ν* (-νει Ν^{c,a}) || 22 αληθιαν Ν || 23 ενδια Ν || 26 καταλιπει Ν* || 27 εκκλεινεν Β || 28 εκλιπει Ν || 29 φρονησι Ν || 33 διαγεινωσκεται Ν

ΧV 7 εσθησει Α || 10 μείσουντες B* (μυσ. B^b) Ν || 14 ζητι Ν || 16 κρισων ΝΑ: item 17 || 18 κατασβεσι Α || 19 ανδριων Α || 20 ευφρενει Ν || 22 συνεδρεια B* (-δρια B^{ab}) || 24 εκκλεινας Β || 27 μείσων B* (μυσ. B^b) ΝΑ | εκκλεινει Β εκκλινι Ν || 28 αποκρενεται Β | γεινονται Ν

ΧVI 3 μείσει B* (μυσ. B^b) || 5 ταπινου ΝC || 6 χιρας Ν || 10 μαντιον ΝC | χιλεσιν Α | κρισι Ν || 14 εξελασεται ΒΝ || 16 νοσσειαι B* (νοσσαι B^a) C: bis | ερετωγεται (1°) C | χρυσιου B* (-σιου B^b) || 17 εκκλεινουσιν Β | τηρι Ν | φισεται Α || 19 κρισων ΝΑ | ταπινωσεως B* (ταπειν. B^{ab}) |

διερεται ΝC || 23 επει Α (item 27) | χιλεσιν Ν (item 30) | φορεσι C || 27 χιλεων Ν || 29 αποπιραται Ν || 32 κρισων (1°) B* (κρεισσ. B^{ab}(vid)) AC | κρισων (2°) Ν

ΧVII 1 κρισων Α || 3 καμεινω Ν || 4 χιλεσιν Α || 7 αφρονει Α || 9 μείσει Ν | οικιους Ν || 10 απιλη Α | μαστειγθεις B* (μαστιγ. B^b) || 13 κεινηθησεται B* (κιν. B^b) Α || 15 κρινι Ν || 16 ζητι Ν || 18 επικροτι Ν || 21 ευφρενεται Α | απεδεντω Ν | ευφρενι Ν || 22 ευφρενομενη Α | ευεκτιν Α | ξηρενεται Ν || 23 εκκλεινει Β || 27 φιδεται Ν || 28 αινεον B* (ενν. B^b)

ΧVIII 1 επονιδιστος B* (επονειδ. B^{ab}) || 2 χριαν ΝΑ || 3 καταφροني Ν | ονιδος ΝΑ || 5 εκκλεινεν Β εκκλινι Ν | κρισι Ν || 6 χιλη Ν (item 7) || 8 πινασουςι ΝΑ || 12 ταπινουται Ν || 13 αποκρενεται Β | ονιδος Α || 16 καθιζανι Ν || 17 πρωτολογεια Α || 19 ισχυι Α || 20 χιλεων Ν || 23 αιτειαται Α

ΧΙX 3 γεινεται Ν | ονιδος Ν || 4 μείσει B* (μυσ. B^b) || 5 ευρησι Ν || 6 εστε Ν || 7 συμφερι Ν || 8 επερχετε Α || 9 απιλη Ν || 11 πατεραις Α || 12 δειλεια Β* (δειλια B^bvid) διλια Ν | πινασει ΝΑ || 13 τηρι Ν || 19 κρισων ΝΑ || 22 γεινεται Ν || 23 επονιδιστος B* (επονειδ. B^a(vid) b) Α

ΧX 2 απιλη Ν | αμαρτανι Ν || 4 ονειδειζομενος Α || 6 ελαιμων Ν || 7 καταλιπει B* (-λειψει B^{ab}) Ν || 12 υπομινον Ν || 14 ευθια Ν || 16 καταλαινι Ν

ΧXI 1 εκλεινεν Β || 2 κατευθυνι Ν || 6 διωκι Ν || 9 κρισσον Ν | οικον Ν || 11 γεινεται Ν || 14 ανατρεπι Ν | φιδομενος Α || 17 ελεον Α || 19 οικον Ν || 21 ελαιημοσυνης Ν || 22 καθιλεν Ν | επεποιθισαν Ν || 24 καλιται Ν || 25 αποκτινουσιν Ν* || 26 επιθυμι Ν | αφιδως ΝΑ

ΧΧII 8 συντελεσι Α || 10 νικος B* (νικ. B^{ab}) Ν || 13 πλαταις Ν || 14 μείσθεις B* (μυσ. B^b) || 14 α ουχ Α || 18 χιλεσιν ΝΑ || 23 κρινι Ν || 24 ισθει C | ετερος C || 28 μετερε ΝΑ || 29 βασιλευσει Α

XXIII 1 καθεισῃς A | διπνεν Ν ||
3 αιδεσμάτων B* (εδεσμ. B^b) | εχετε
A || 4 παρεκτινου AC || 6 συνδιπνι
Ν || 7 πεινει B* πινι Ν || 8 εξαιμεσει
B* (εξεμ. B^{ab}) Ν || 11 κρινι Ν || 16 χι-
λη (1°) Ν || 17 υθει C (item 20) ||
26 τηριτωσαν ΝΑ || 28 απολιται Ν ||
31 ομειλειτε bis B* (ομιλ. B^b) Ν ομι-
λειται A || 32 εκτινεται Ν || 35 ενε-
πεξαν ΝΑ

XXIV 2 χιλη Ν || 5 κρισων ΝΑ ||
6 γεινεται Ν || 7 σοφεια Ν | εκκλεινου-
σιν B || 11 φιση ΝΑ || 12 γεινωσκε Ν |
γινωσκι Ν || 14 εγκαταλιψει B* (-λειψ.
B^{ab}) ΝΑ || 18 οψετε A || 21 απιθησης
ΝΑ || 22 εξεφυνης A || 25 φονησεις
A || 30 αποθανιν Ν* (-νευ Ν^{c,a}) ||
33 χιρας Ν || 35 κρινει B^b κρινι Ν*
(-νει Ν^{c,a}) || 36 επερεται A || 37 τα-
πινους Ν || 38 επιγινωσκιν Ν || 39 εστε
A || 41 χιλη Ν || 43 πολειτην B* (-λι-
την B^b) | χιλεσιν ΝΑ || 44 χρησομε
C | τεισομαι Ν || 46 γεινεται Ν ||
49 ενδια ΝC || 50 τρις A (bis) | θυ-
γατεραις Ν | ειπιν A || 56 σιεται ΝΑ |
φεριν A || 57 σειτιων B* (σιτ. B^b)
Ν || 63 εριδομενος B* (ερειδ. B^{ab}) Ν ||
66 θηλαις Ν | εθνι Ν || 67 εκτινης
Ν || 71 υστεροβουλειαν A || 72 ινον
Ν* (οιν. Ν^{c,a}) | πεινετωσαν B* (πιν.
B^b) || 73 κρινει B | ασθενις Ν || 74 δι-
δοται A | πεινειν B* (πιν. B^b) πινιν
Ν || 76 ανοιγε] ανυγε Ν (item 77)

XXV 2 κρυπτι Ν || 5 κτινε Ν κτει-
ναι A || 7 κρισον ΝΑ || 8 ονειδιση
B* (-διση B^b) A ονειδιση Ν || 9 ανα-
χωρι Ν | καταφρονι ΝΑ || 10 ονιδιση
Ν ονειδιση A || 10α επονιδιστος ΒΝ ||
11 ειπιν Ν || 13 ωφελι Ν | αποστι-
λαντας Ν || 14 δοσι A || 15 συντρειβει
B || 16 μελει A | εξαιμεσης B* (εξεμ.
B^b) A || 17 μεισηση Ν || 19 ολιται Ν ||

20 α ειματιω Ν || 21 πινα ΝΑ || 22 σω-
ρευσις Ν || 23 ανεδες A | αιρεθει Ν ||
24 κριττον Ν | οικιν Ν | οικεια A ||
25 δειψωση A | αγγελεια A || 28 ατι-
χιστος A | πρασσι A

XXVI 4 αποκρεινον B* (-κρινον
B^{1a7}) | αφρονει (1°) A || 6 ονιδος Ν |
αποστιλας Ν || 10 χιμαζεται Ν || 11 αι-
μετον B* (εμ. B^{ab}) || 14 κλειως B ||
20 θαλλι Ν || 23 καλυπτι Ν || 24 απο-
κλειομενος A | τεκτενεται A || 25 πι-
σθης ΝΑ || 27 εμπεισετε Ν | αληθιαν
Ν

XXVII 2 χιλη ΝΑ || 5 κρισους
ΝΑ || 8 νοσσειας B* (-σιας B^b) C ||
11 γεινου Ν || 12 τεισουσιν Ν || 13 λοι-
μενετε A || 15 χιμερινη B* (χειμ.
B^{ab}) Ν || 19 ουκ C || 20 α ακρατις Ν*
(-τεις Ν^{c,a}) || 21 α εκζητι Ν | ζητι Ν ||
22 εμμεσω B^b || 25 παιδιω A || 26 παι-
διον Ν

XXVIII 3 ανδριος ΝΑ | συκοφαντι
Ν || 4 τιχος Ν || 6 κρισων ΝΑ | αλη-
θια B* (-θεια B^{ab}) || 9 εκκλειωνν B ||
12 βοηθιαν Ν | γεινεται Ν || 15 πινων
B^b ΝΑ | δειψων A | τυραννι A || 16 μει-
σων Ν || 17 α εθνι Ν || 22 σπενδι Ν |
πλουτιν Ν || 24 αμαρτανιν Ν || 25 κρινι
ΝΑ

XXIX 1 κρισων ΝΑ || 7 κρινιν Ν ||
16 γεινονται Ν (bis) || 17 αναπανσι
A || 20 γεινωσκε Ν || 22 νικος B*
(νεικ. B^{ab}) ΝΑ || 23 υβρεις Ν | ταπινοι
Ν | ταπινοφρονας B* (ταπειν. B^{ab})
Ν || 24 μεισει Ν || 26 γεινεται Ν (item
41) || 31 ερεια B* (ερια B^b) || 35 ηρι-
σεν Ν | βραχειονας Ν || 38 εξετινεν
Ν || 41 συνεδρειν B* (-δριω B^b) ||
43 εστιλατο Ν || 45 σταιγναι A | σει-
τα B* (σιτα B^b) Ν | ελαιημοσυνη Ν ||
47 υπερκισαι ΝΑ || 48 ευλογιται Ν
αινιτω Ν || 49 χιλεων A

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

I 3 μοχθει] μοχθι A || 6 πορευετε
(1°) C || 7 χιμαρροι bis B* (χειμ. B^{ab})
A || 8 λαλιν C

II 1 πιασω A || 5 παραδισους ΝΑ ||
10 αφιλον Ν || 12 επελενσετε A ||

14 σκοτι ΝΑ || 16 αποθανιται Ν ||
17 εμεισησα Ν || 18 γενομενω Ν ||
22 γεινεται Ν || 24 διξει ΝΑC

III 2 καιρος 2°] κερος C (item 4
[4°], 5 [2°], 8 [4°]) | αποθανιν Ν ||

3 αποκτιναι Ν || 4 καιρος 2^ο] κεαρος Ν* (καιρ. Ν^{c.a}) | κοψασθε Α || 6 εκβαλιν Α || 7 καιρος 2^ο, 4^ο] κερως Α || 8 ιρηνης Ν || 17 κρινι Ν || 18 λαλειας Α | διακρινι Ν

IV 1 δακρυνόντων Β^b | συκοφαντων (sic) Β^b || 5 χιρας Ν* (χειρ. Ν^{c.c}) || 10 εγειραι| εγிரαι Ν* (εγειρ. Ν^{c.c})

V 2 παραγεινεται Ν | πιασμου Ν || 13 απολιται Ν || 16 σκοτι ΝC || 17 ιδιν Ν

VI 4 σκοτι bis ΝAC || 6 χειλιων Β

VII 2 ελεον ΒΝΑ || 15 ζηθει Α || 17 γευνου Ν (item 18) || 21 ουκ C. || 23 πλιστακισ Β* (πλειστ. Β^{ab}) πλιστακει Α || 24 επιρασά Ν || 27 χιρας Ν | εξερεθισεται AC

VIII 1 μεισηθησεται Ν || 5 γει-

νωσκει Ν || 6 γνωσεις Ν || 11 γεινομενη Ν || 12 γεινωσκω Ν || 15 φαγιν Ν || 17 ευρειν bis] ευριν Α

IX 1 μεισος Ν || 10 χιρ Α || 14 μεικρα Ν

X 6 ταπινω ΝΑ || 8 καθερουντα Ν || 12 χιλη Ν || 18 ταπινωθησεται ΝC | δοκωσεις Α | χιρων Ν || 19 ελεον Ν | ταπινωσει Ν* || 20 συνιδησι Ν | πετινον Ν

XI 1 αποστιλον Ν || 6 χιρ Α || 7 βλεπιν Α || 9 ευφρενου Ν | γνωθει Α | αξι C

XII 1 ερις Α || 4 κλισουσιν AC | ταπινωθησονται ΝΑ || 9 εξηχιασεται Α || 10 ευριν ΝΑ || 14 κρισι Ν* (-σει Ν^{c.a})

ΑΣΜΑ

I 5 μελενα C || 6 βλεψηται Α || 10 ωρεωθησαν C || 12 ανακλisci ΝΑ || 15 πλισιον C || 16 κλεινη ΒΝ

II 1 παιδιου Α || 7 εγειρηται ΝAC | εξεγειρηται ΝAC || 9 νεφρω Α | ελαβων Α || 11 χιμων Α || 14 προτιχισματος ΝΑ | διζον Ν || 17 κεινηθωσιν Ν

III 4 μεικρον Ν || 5 εγερηται Ν | εγειρηται AC | εξεγειρηται Ν | εξεγειρηται AC || 7 κλεινη Β*

IV 3 χιλη ΝΑ (item 11, Ν) || 4 χειλιοι Β | θυραιοι Β* (-ρεοι Β^{a.b}) Α || 12 κεκλισμενος bis ΝΑ || 13 πα-
ραδισος Β* (-δειςος Β^{a.b})

V 1 μεθυσθηται Α || 2 αγρυπνι Α | τελια Ν || 4 απεστιλεν Ν | χιρα Ν || 5 κλιθρου ΝΑ || 8 απαγγεληται Α || 14 σαπφιρου Α || 17 αδελφειδος 2^ο Ν

VI 5 χιλη ΝΑ || 7 βασιλεισσαι Α || 8 τελια Ν || 9 ωσι Α || 10 ιδειν 1^ο | ειδειν Ν | ειδιν Α | χιμαρρου Β* (χειμ. Β^{ab}) Ν | ιδειν 2^ο | ειδιν Ν | ιδιν Α

VII 1 οψεσθαι ΝΑ | τεχνειτου Β* (-νιτου Β^b) || 8 φοινικει Ν (item 8) | ρεινος Β* (ρυν. Β^b) || 9 χιλεσιν Ν

VIII 4 εγειρηται Α | εξεγειρητε Ν | εξεγειρηται Α || 9 τιχος Β* (τειχ. Β^{ab}) ΝΑ || 11 χειλιους Β || 12 χειλιοι ΒΝ

ΙΩΒ

I 2 τρις Α || 3 θηλαι ΝΑ | τρις ΝΑ || 4 πινω Ν || 8 αληθινος Α || 11 αποστιλον Ν | αψε Α || 13 επεινον Β* (επιν. Β^b) || 14 θηλαι Α || 15 παιδας] πεδας Ν | απεκτιναν Ν || 16 ποιμαινας Α || 18 ερχετε Α | πεινοντων Β* (πιν. Β^b) || 19 εξεφνης Α || 21 αφιλατο Α

II 4 εκτεισει Β* (-τισει Β^b) || 5 αποστιλας Ν | αψε Α || 7 επαισεν] επε-

σεν ΝΑ || 8 ειχωρα Β* (ιχ. Β^b) || 9 a μεικρον Ν || 9 b φφανιστε Α | ωδεινες Ν || 9 d αι] ε Α || 10 χιλεσιν ΝΑ || 11 τρις ΝΑ

III 5 καταραβη Ν^{c.a}C || 6 εκινω Ν^{c.a} | αριθμηθηι Ν || 8 εκινω Ν || 10 συνεκλiscen ΝAC (item 23, ΝΑ) || 13 κοιμηθις C || 21 ομνονται Ν || 22 περιχαρις Α || 24 σειτων Β* || 25 εδεδοικιν ΝΑ

IV 2 υποισι Α || 6 ουκ Β* (ουχ Β^{ab})

NC || 7 αληθεινοι Α || 8 σπιροντες C ||
10 λεωνης Α || 11 εχυν Ν (item 21) ||
12 αληθεινον Α | εξεσια Α || 19 επαι-
σεν] επεσεν ΝΑ

V 1 επικαλεσε Α || 4 εστε Α | εξε-
ρουμενος Ν || 5 εξερετοι Ν || 9 εξεσια
Α || 11 ταπινους Ν || 15 χιρος Ν (item
20) || 18 αλγυν Α || 19 εξελιται Ν |
λυσι Ν || 20 λειμω Β* (λιμ. Β^b) ||
24 ειρηνευσι Ν || 26 συνκομισθισα Ν ||
27 γνωθει Α

VI 4 εκπεινει Β* (εκπιν. Β^b) εκ-
πινι Ν | αρξωμε C || 5 καικραζεται
C || 8 ετησι Ν || 10 τιχειων ΝΑ ||
12 αι] ε Α* (αι Α^a) | χαλκιαι C ||
13 επεποιθιν Α || 14 απιπατο AC ||
15 χιμαρρους Β* (χειμ. Β^{ab}) || 16 χειων
ΝΑ || 17 τακισα C || 21 υμς Ν | επε-
βηται AC | φοβηθηται ΝΑ || 25 αλη-
θεινον Α || 27 επιπιπτεται Α | εναλ-
λεσθαι Α || 28 νυνει Ν

VII 1 πιρατηριον ΝΑ || 3 υπεμινα
Ν || 4 γεινομαι Ν || 5 φυρετε Α | ει-
χωρος Β* (ιχ. Β^b) || 6 ελπιδεις Α ||
7 ιδιν Α || 13 κλεινη Β* (κλιν. Β^b) ||
17 προσεχισ Ν

VIII 1 λεγι Ν || 4 απεστιλεν Ν ||
6 αληθεινος Α || 12 ξηρενεται Ν ||
15 επειλαβομενον Α | υπομνη Ν ||
21 αληθεινων Α | εμπλησι Ν | χιλη
Ν || 22 ενδυσοντε Ν

IX 3 αντιπη ΝΑ | χειλιων Β || 4 υ-
πεμινεν Ν || 6 σιων ΝΑ || 10 εξεσια Α ||
14 διακρινι Ν || 15 ισακουσεται Ν ||
19 κρατι Ν || 24 χιρας Ν | συνκα-
λυπτι Α || 28 σιομε Α | εασις Α ||
29 επιδη Ν || 32 αντικρινουμε Ν ||
33 μεσειτης Β* (μεσιτ. Β^b) || 34 στρο-
βιτω Ν

X 2 ασεβιν Α || 3 απιτω Ν || 7 χι-
ρων Ν | εξερουμενος Α || 8 χιρες Ν | ε-
παισας] επεσας Α || 13 αδυνати Β*
(-τει Β^{ab}) || 16 αγρευομε Α | δινωσ
Ν || 17 επανακειντων Α | αιτασιν Α ||
20 ουκ] ουχ Β* (ουκ Β^{ab})

XI 5 χιλη Ν || 12 ερμηιετη Β*
(-μιτη Β^b) AC || 13 χιρας Ν || 18 ανα-
φανιται Ν | ιρηνη Ν || 19 εστε Α ||
20 απολιψει Ν

XII 2 υμς Ν || 5 πεσιν Α || 7 πε-
τινα Ν | απαγγιλωσιν Ν || 8 εκδι-

ηγησε Α || 14 κλιση Ν || 15 ξηρανη Ν ||
19 ιερης Ν || 20 χιλη Ν || 21 ταπι-
νους Ν || 25 πλανηθησαν Ν

XIII 2 υμς Ν | επιστασθαι ΝΑ ||
4 εσται Ν || 5 κωφευσε Α || 6 χιλεων
ΝΑ | προσεχεται Α || 7 λαλειται Α |
φθεγγεσθαι ΝΑ || 8 υποστελεισθαι
ΝΑ | γενεσθαι ΝΑ || 9 προστεθη-
σεσθαι ΝΑ || 10 θαυμαζεσθαι Ν ||
11 στροβησι Ν || 15 χειρωσθη Α | επι
ΝΑ || 19 εκλιψω Β* (-λειψ. Β^{ab}) Ν ||
21 με] μαι C || 23 αμαρτιε C || 24 η-
γησε Α || 25 κεινουμενον Β* (κιν. Β^b)
Α | αντικισαι Ν αντικεισε Α || 26 κα-
ταιγραψας C || 27 αφεικου Β* (αφικ.
Β^{ab})

XIV 11 ερμηωθις Ν || 12 κοιμηθις
Ν | αιξυπνισθησονται C || 13 μνιαν
ΝΑC || 15 χιρων Ν || 18 παλεωθησε-
ται C || 19 ελαιαναν C || 20 εξαπεστι-
λας Ν || 22 αι] ε Α* (αι Α^a)

XV 6 χιλη Ν || 7 θεινων Β* (θιν.
Β^b) ΝC || 8 αφεικετο Β* (αφικ. Β^b)
Ν || 9 ημς Ν || 22 εντεταλτε C |
χιρας Ν (item 25) C | σειδηρον C ||
23 εις Ι^o] ις C || 24 θλειψεις C || 26 υβρι
AC | παχι Β* (-χει Β^{ab}) Ν || 28 αυ-
λισθι Β* (-θει Β^{ab}) Ν || 29 μνη
Ν || 33 τρυγηθι Ν | ελεας Α

XVI 3 παρενοχλησι Ν παρενοχλισει
Αvid || 4 κεινησω Α || 5 κεινησιν AC |
χιλεων ΝΑ | φισομαι ΝC || 9 πι-
ρατων Ν || 10 οξι Ν* (-ξει Ν^{c.a}) | επαι-
σεν] επεσεν Β* (επαισ. Β^{ab}) ΝΑ ||
11 χιρας ΝΑ || 13 λογχες C | φιδο-
μενοι Α || 20 δεησεις AC || 21 επανα-
στραφησμε C

XVII 1 ολεκομε ΝΑ | δεομε Α ||
2 λισσομε C || 5 αναγγελι Ν^{c.a} ||
8 αληθεινους Α | επανασση Ν^{c.a} ||
10 εριδετε Α ερειδεται C || 13 εστρωτε
C

XVIII 1 λεγι Ν || 8 ελιχθι Ν ||
12 εξεσιδ] Α || 13 βρωθησαν Α | κατ-
εδετε Α || 14 εκραγη ΝΑ || 15 κατα-
σκηνωσι Ν | θιω ΝΑ

XIX 3 γνωται Α | καταλαλειται
ΝΑ | εσχυνομενοι Ν | επικεισθαι Ν ||
4 αληθιας Ν | αυλιζετε Α || 5 μεγα-
λυνεσθαι Ν^{c.a} Α | εναλλεσθαι Ν | ονι-
δει ΝΑ || 6 γνωται || 7 ονειδι Ν ||

8 περιωκοδομημε A || 11 δινωσ A || 12 πιατηρια Ν || 15 γιτονες B* (γειτ. Bab) A | θεραπεναι B* (-παιναι Bb) θεραπευει Ν || 17 εικετενον A || 22 διωκεται Ν | εμπεπλασθαι ΝΑ || 28 ερειται A || 29 ευλαβηθηται ΝΑC | υμεις ΝC

XX 2 αντεριν A | συνιεται Ν* || 5 εξεσιον A || 7 απολιται Ν || 9 προσθησι A || 12 κρυψι A || 13 φισεται A | εμμεσω B* (εν μ. Bb) || 15 εξαιμωσθησεται B* (εξεμ. Bb) || 19 διεταν A || 23 επαποστιλαι Ν || 26 κατεδετε Ν καταιδεται C || 27 επαναστη A

XXI 2 ακουσεται bis C || 3 καταγελεσετε (sic) C || 5 εμαι C || 10 εγγαστρι A || 11 προσπεζουσιν Ν || 17 ωδινες B* (ωδιν. Bb) || 19 ανταποδωσι Ν || 20 διασωθι Ν δειασωθει C || 22 διακριν Ν || 23 κρατι Ν || 27 επικισθε Ν επικεισθαι AC || 28 ερειται C || 29 σημμα Ν || 31 ανταποδωσι Ν || 33 χιμαρρον B* (χειμ. Bab) C || 34 παρακαλιτε Ν παρακαλειται A

XXII 3 μελι ΝC || 7 πινωντων ΝΑ || 9 εξαπεστιλας Ν || 10 εξεσιος A || 12 υβρι B* vid (υβρει B?) A | εταπινωσεν B* (εταπειν. Bab) ΝΑC || 14 οραθησετε Ν || 21 υπομινης A || 23 ταπινωσης B* (ταπειν. Bab) ΝΑ || 24 χιμαρρ. B* (χειμ. Bab) || 27 εισακουσετε Ν | δωσι Ν || 28 αποκαταστη Ν | εστε A || 29 εταπινωσας B* (εταπειν. Bab) Ν || 30 ρυσετε A vid

XXIII 2 χιρος Ν | βαρια ΝΑ || 6 ισχυει B* (ισχυι Bb) | απιλη Ν || 9 περιβαλι Ν || 11 εκκλεινω B || 17 ηδιν A | επελευσετε A

XXIV 2 ποιμενι] ποιμινι Ν ποιμιναι A || 4 εξεκλειναν B || 8 εχιν Ν || 9 εταπινωσαν B* (εταπειν. Bab) ΝΑC || 10 πινωντων ΝΑ || 11 ηδισαν Ν (item 13) || 16 σκοτι ΝΑC || 18 καταραθι B* (-θειη Bab) | αναφανη B* (-νειη Bab) Ν || 20 αποδοθι Ν | συντριβη Ν || 21 στιραν Ν || 23 μαλακισθεις A | υγιασθηνε Ν

XXV 3 παρελκνυεις A παρεκνυεις C | πιραταις Ν

XXVI 2 βραχειων Ν || 4 ανηγγίλας Ν || 5 γιτωνων B* (γειτ. Bab) || 7 εκτινων Ν || 12 ισχυει B* (-σχυι Bb) || 13 κλιθρα B* (κλειθρ. Bab) A

XXVII 3 θιον Ν | ρεινει B* (ρινι Bb) || 4 λαλησιν Ν* (-σειν ΝC.a) C | χιλη Ν || 6 προωμε Ν || 7 εκχθροι A || 11 χιρι Ν || 15 ουθις Ν || 17 αληθεινοι A || 19 διηνυξεν Ν || 22 επιρειψει B* (επιριψ. Bb) Ν || 23 χιρας Ν

XXVIII 2 γεινεται ΒΝ | ισα] εισα C || 3 σκοτι AC || 5 ωσι Ν || 6 σαπφιρου AC || 7 πετινον Ν || 8 αλλαζονων A || 9 εξετινεν ΝC | χιρα Ν || 15 δωσι Ν | συνκλισμον B* ΝΑ || 16 ονυχει A | σαπφιρω Ν || 17 ουχ B* (ουκ Bb) ΝΑ || 19 ουχ B* (ουκ Bb) Ν || 21 πετινων ΝC

XXIX 2 θιη Ν || 3 σκοτι ΝΑC || 5 λειαν B* (λιαν Bb) || 7 πολι ΝΑ | πλαταιας ΝΑC || 11 εξεκλεινεν BC || 12 χιρος Ν || 13 ευλογεια A || 16 ηδιν A || 19 διηνυκται Ν διηνυκτε A || 22 περιχαρις ΝC | εγεινοντο B || 23 δειψωσα A || 25 εκαθεισα A | ωσι Ν* (-σει ΝC.a) | πάθει νοϋς Bb

XXX 1 μερι ΝΑ || 3 ενδια A | λειμω B* (λιμ. Bb) | εκθες A || 4 σεита Ν || 10 εφισαντο A || 11 εξαπεστιλ. Ν || 14 πεφυρμε A || 18 ισχυει B* (ισχυι Ba) || 21 εμαστειγωσας B* (εμαστιγ. Bb) || 29 σιρηνων B* (σειρ. Bab) Ν

XXXI 7 εξεκλεινεν B* (εξεκλιν. Bb) || 8 σπιραιμι Ν || 10 αραισαι Ν* (αρσο. ΝC.a) | ταπινωθει Ν || 13 θεραπευης A || 14 αιτασιν A || 16 χριαν A || 22 κλιδος ΝΑ | βραχειων ΝΑ | συντριβη Ν || 26 φθεινονσαν B* (φθιν. Bb) A || 27 χιρα Ν || 31 θεραπευει A | λειαν B* (λιαν Bb) Ν || 35 εδεδοικιν Ν || 36 ανεγεινωσκον C

XXXII 1 τρις A || 4 υπειμιν Ν || 7 υμεις Ν | εσται B* (εσται Bab) || 8 ουκ B* (ουχ Bab) || 11 ενωτιζεσθαι A | ετασθαι A || 13 προσθαιμενοι C || 18 ολεκι C || 19 χαλκαίως A || 20 χιλη Ν || 21 εσχυνθη A

XXXIII 1 λαλειαν A || 2 ηνυξα Ν || 3 χιλεων Ν || 6 διηρτισε ΝΑ || 7 ουκ B* (ουχ Bb) Ν | βαρια ΝΑ | εστε A || 16 ανακαλυπτι Ν || 18 εφισατο ΝΑ |

πесιν AC || 20 επιθυμησι A || 21 αποδιξη Ν || 23 χείλιοι BA || 24 πесιν ΝAC || 25 απαλυσι A || 26 εισελευσετε A || 29 τρις A

XXXIV 2 ενωτισθῆσθαι AC || 3 δοκιμαζει A | γευεται A || 10 κατασσω C || 14 εναντειον C || 17 μειсουνта Ν || 19 επεσхυνθη Ν || 20 δισθαι A | εκκλεινομενων BC || 24 εξεσια A || 25 ταπινωθησεται Ν || 27 εξεκλειναν B || 32 οψομε A

XXXV 2 κρισι Ν || 7 χιρος Ν || 11 πετων Ν || 14 εναντειον C || 16 ανοιγι Ν

XXXVI 1 προσθι Ν || 2 μινον Ν || 5 ισχυει B* (ισχυι Bb) || 7 νικος B* (νικ. B^{ab}) || 8 χιροπεδες Ν χειροπαιδαις A || 16 εκхθρου A || 18 αδικειας A || 19 εκκλεινατω B || 22 ισχυει B* (ισχυι Bb) || 27 αριθμηте A || 28 εскеи-ασεν A || 30 εκτενι Ν || 31 κрини Ν δωσι Ν || 32 ενετιλατο Ν

XXXVII 5 ηδιμεν A || 14 σθηθι A || 16 εξεσια A || 23 ισχυει B* (ισχυι Bb)

XXXVIII 2 κρυπτειν] κρυπτῖ A || 10 ορεια B* (ορια B^b: item 20) | κλιθρα B* (κλειθρα. B^{ab}) ΝA || 11 ουκ A || 15 βραχειονα Ν || 17 ανυγονται Ν || 26 ουχ] ουκ B* (ουχ Bb) ΝA || 29 εκπορευετε A || 32 αξις Ν || 37 εκλεινεν B || 39 θηρευσις Ν || 40 καθηντε A || 41 σειτα Ν

XXXIX 1 κερον Ν | ωδεινας B* (ωδιν. B^b) Ν: item 2 || 2 πληρις Ν || 3 ωδεινας B* (ωδιν. B^b) ΝA || 8 κατασκεψετε A || 10 παιδιω A (item 21) || 17 συνρεσι A || 21 παιδιον A | ισχυει B* (ισχυι Bb) || 22 βασιλι Ν* || 26 ακεινητος B* (ακιν. B^b) A || 27 υψουτε A | νοσσειας B* (-σσιас Bb) || 32 εκκλεινει B

XL 3 με] μαι A || 4 βραχειων A || 6 αποστιλον Ν | ταπινωσον B* (ταπειν. Bb) ΝA || 11 οσφνει Ν || 14 ενκαταπεψεσθαι Ν || 20 ρεινα B* (ρινα Bb) || 21 χιλος ΝA || 24 δησις Ν || 27 γεινομενον Ν

XLI 2 υπομενι Ν* (-νει Ν^{c.c}) || 3 ελεψи Ν || 9 ιδος A || 10 κεομεναι B* (καιομ. B^{ab}) | αισχαραι A || 11 καμεινον B* (-μιν. Bb) | κεομενης B* (καιομ. B^{ab}) A || 20 σισμου B* (σεισμ. B^{ab}) ΝA || 22 χαλκιον ΝA || 24 ενκαταπεψεσθαι ΝA

XLII 2 αδυνατι ΝA || 3 φιδομενος A | οιαται A | ηδιν A || 5 νυνει Ν || 8 λαβεται Ν | πορευθηται ΝA | ελαλησатаи C || 11 ηδισαν A || 12 τετρακισχιλεια C | χειλια B | θηλιαи ΝAC | χειλιαи B || 13 τρις A || 15 ουκ C | βελτειυσι B* (-τιυσι Bb) Ν || 16 γεναиαν C || 17 b ερμηνευετε A || 17 d πολι (bis) C | παιδιω ΝA

ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝΟΣ

I 2 πιραзουσιν Ν || 4 εισελευσετε A | κατοικησι Ν || 5 απанаστηсете A || 8 ουδισ A || 9 διαβουλειοις B* (-λοιις Bb) | ηξι A || 11 φυλαзασθαι ΝA | φειсασθαι B^{ab}A || 12 ζηλoutαι ΝA | επισπασθαι ΝA || 13 терπεте A || 14 βασιλιον A

II 2 ρεισιν B* (ρισ. Bb) | κεινησει B* (κιν. Bb) κинηси Ν || 4 παρελευсете A | ακτεινων B* (ακτιν. Bb) || 5 ουδισ Ν || 10 φисωμεθα A || 12 ονειδειζει B* (-διζει Bb) ονιδizei Ν ονιδειζει A || 13 επαγγелlete A | εχιν A || 16 απεχετε A || 17 αληθις Ν | πιраσωμεν Ν | εκбаси ΝA || 18 χιρος Ν* (χειρ. Ν^{c.a}) ||

19 υβρι ΝA || 22 εκρειναν B || 23 ιкона A || 24 πιразουσιν Ν

III 5 επιрасен Ν || 13 στιρα Ν

IV 1 κρισσων ΝA | γεινωσκεται Ν || 6 γοναιων A || 7 εστε Ν || 14 ειδοντες Ν || 16 τελεσθισа Ν || 19 πρηρις Ν* (-ρειс Ν^{c.a})

V 1 θλειψαντων B || 2 δινω ΝA || 3 ονιδисμου B* (ονειδ. B^{ab}) Ν || 10 ευρι A || 11 ουκ B* (ουχ Bb) | σημιον B* vid (-μειον B^{ab}) ΝA || 13 ημис Ν | σημιον ΝA || 14 λελαπος A | μυια A || 16 βασιλιον B* (-λειον B^{ab}) A | βραχιονει Ν || 18 ενδυсете A

VI 2 ενωτισασθαι ΝA || 4 εκριναται

Ν | επορευθηται Α || 7 μεικρον Ν || 9 μαθηται Α | παραπεσθηται Α || 12 θεωριται Ν || 13 φθανι Ν || 15 τελιοτης Ν || 20 βασιλιαν Ν || 21 βασιλευσθηται Α || 25 παιδευεσθαι ΝΑ | ωφεληθησεσθαι Ν

VII 5 ουδεις Ν || 6 ιση| ειση Ν || 8 προεκρεйна Β | συγκρισι Α || 14 εστιλαντο Ν || 16 χειρει Β* (-ρι Β^b) | ημεις Ν | φρονησεις Α || 17 στοιχιων Ν || 21 τεχνειτις Β* (-νιτις Β^b) || 22 ευκεινητον Β* (ευκιν. Β^b) || 24 κεινησεως ΝΑ | κεινητικωτερον Α || 27 κατασκευαζι Α

VIII 1 διατινει Β* (-τειν. Β^{ab}) Ν || 2 αγαγεσθε Β* (-σθα Β^{ab}) Ν || 4 ερετις Ν || 6 φρονησεις C | τεχνειτις Β* -νειτης Β^a -νιτης Β^b || 8 ποθι C | ενιγματων C | σημια Ν | προγνωσκι Ν* (-σκεi Ν^{c.c}) || 9 παρεσεις C || 11 οψι C || 12 πλιον Α || 15 με| μαι Α* (με Α^a) | ανδριος ΝΑC || 16 προσαναπανομο Ν || 18 χιρων Ν | ομειλιας C | ευκλια Α | περιην Α || 19 τε| ται C

IX 5 συνεσι C || 6 τελιος ΝC || 7 προιλω Α || 8 ορι C | πολι C || 10 εξαποστιλον ΝC || 13 θελι Α* (-λει Α^a) C || 14 διλοι ΝC || 15 βαρυνη ΝΑ | βριθι Α βρηθι C || 16 ικαζομεν AC

X 1 εξιλατο AC || 7 απειστουσης C | μνημον ΝΑC || 8 λαθιν C || 10 ευθιας ΝC | επιξεν C (item 14) || 14 βασιλιας ΝC || 15 θλειβοντων Β || 16 σημιοις ΝC || 21 ηνυξεν Ν

XI 4 σε|σαι C || 6 λυθρωδι C || 7 δαιψειλες Ν || 8 διξας C | δειφους Α || 9 επιρασθησαν Ν || 14 εχθεσει Β* | δειψησαντες Α || 15 επαπεστιλας ΝC || 16 αμαρτανι Ν* (-νει Ν^{c.c}) || 17 ηπορι Ν | θρασις Ν* (-σεις Ν^{c.a}) AC || 18 δινους ΝΑC || 19 συνεκτρεψαι Β* (-τριψ. Β^b) || 20 πεσιν Ν || 21 ισχυιν Α | κρατι ΝC || 22 ρανεις C || 25 εμινεν Α || 26 φιδη ΝΑC

XII 2 ρουθετις Ν || 4 εχθειστα Ν || 6 γονις Ν || 8 εφισω ΝΑC | απεστιλας ΝC || 9 παραταξι Ν | δινοις C | εκτρεψαι Β* (-τριψ. Β^b) || 11 αδιαν Β* (αδειαν Β^{ab}) ΝΑ || 13 μελι Ν* (-λει Ν^{c.c}) | διξης Ν || 15 διεπις Ν |

καταδικασε Ν* (-σαι Ν^{c.a}) || 16 φιδεσθαι ΝΑ || 17 τελιοτητι Β* (τελειοτ. Β^{ab}) Ν || 18 φιδους Ν | διοικις Ν | δυνασθε Ν || 25 εμπεγμον Α || 26 πεγνιοις Ν | πιρασουσιν Ν* (πειρ. Ν^{c.c})

XIII 5 θεωρειτε Ν || 7 πιθονται ΝΑ | οφι ΝΑ || 9 ταχειον Α || 10 απικασματα ΝΑ || 13 εμπειρεια Β* (-ρια Β^b) | εμπιρια Ν || 14 τινει Α | ευτελι Ν* (-λει Ν^{c.c}) | καταχρεισας Β* (-χρισ. Β^b) bis | φυκι Ν* (-κει Ν^{c.c}) || 16 αδυνατι Ν | χριαν Ν* (χρειαν Ν^{c.c}) Α | βοηθιας Ν || 17 αισχυνετε Α || 19 πορεισμον Α

XIV 4 δικνυς Β* (δεικν. Β^{ab}) || 5 θελις Ν* (-λεις Ν^{c.c}) || 6 κυβερνηθισα Ν || 7 γενεται Ν || 11 ιδωλοισ Α || 12 ευρεσις Ν || 13 εστε Ν || 17 οικι Α || 18 τεχνειτου Β* (-νιτου Β^b) || 25 απιστεια C || 27 ιδωλων Ν

XV 5 τε| ται C || 7 πλασι Ν (item 8, 9) || 8 απατηθις Ν || 9 καμνιν Α | αντεριδεται Ν | μιμειτε C || 13 διμουργω C || 15 ρεινες Β* (ριν. Β^b) Ν || 18 εκθιστα Ν || 19 επιποθησε C | ευλογειαν C

XVI 4 επελθιν Ν || 5 εμινεν ΝC || 8 επισας Ν || 9 απεκτιν. Ν || 13 εχισ Ν* (-χεις Ν^{c.c}) || 14 αποκτενι C | παρλημφθισαν C || 16 ισχυει Β* (ισχυι Β^b) Ν | εμαστειγωθησαν Β* (εμασ-τιγ. Β^b) | χαλαζεις Ν* (-ζαις Ν^{c.a}) || 17 πλιον Α || 18 κρισι Ν || 22 υπεμινε C || 24 επιτινεται ΝΑC | ανειεται Ν | ανιετε Α || 25 δωραια Ν | υπηρετι Ν* (-τει Ν^{c.c}) || 26 διατηρι C || 27 βραχιας Α | ακτεινος Β* (ακτιν. Β^b) | θερμενομενον AC || 28 εντυγχανιν Ν* (-νεν Ν^{c.c}) C || 29 ρησετε Α

XVII 2 παιδηται C | κατακλισθεν-τες ΝΑC | εκιντο ΝΑ || 3 λανθανιν Ν | αφεγγι C | δυνως ΝΑ || 4 αμιδητοις AC^{vid} || 6 διεφενετο AC | εκδιματουμενοι Ν* (εκδειμ. Ν^{c.c}) Α || 7 εμπεγματα ΝΑ | φρονησι Ν || 8 νπεισχωμενοι Α | διματα Ν* (δειμ. Ν^{c.c}) | απελανυν Ν* (-νεν Ν^{c.c}) | καταταγελαστον C || 10 προσιδιν Ν* (προσειδιν Ν^{c.a}) || 11 διλον Ν | μαρτυρι ΝΑ | συνιδησει Ν || 13 πλιονα

A || 15 εφνιδιος Ν | εφρουριτο Ν ||
16 κατακλισθεις ΝΑC || 18 αλυσι C ||
20 φωτει Ν^{c.c} || 21 βαρια Ν

XVIII 1 επεπονθισαν Ν || 4 σκοτι
Α | κατακλιστους Ν || 6 εκινη Ν*
(εκειν. Ν^{c.c}) || 12 επι Ν | γερεσεις Ν*
(-σις Ν^{c.c}) || 14 σειγης Ν || 15 βασι-
λιων Ν | ολεθρειας Β || 16 ανυποκρι-
τον] ο 2^ο om Ν* (-τον Ν¹) || 17 φαν-
τασεται Β* (-σαι Β^c) | ονιρων Ν ||
18 ριφισ Ν || 19 ονιροι Ν || 20 πира
ΝΑ* (πειρ. Α^a) | θραυσεις ΝΑ | εμινεν

Ν || 21 λειτουργιας Β* (λειτ. Β^{ab}) Ν |
εξειλασμον ΒΝ^{c.c} | δικνυς Β* (δεικν.
Β^{ab}) || 22 ισχυει Β* (ισχυι Β^b) Ν ||
25 πира Ν

XIX 1 προηδι Ν || 6 γενη Ν || 7 ανα-
δυσεις Ν | παιδιον ΝΑC || 11 αιδεσ-
ματα Β* (εδ. Β^{ab}) || 15 επι Α ||
16 δινοις C || 17 αχανι Ν | σκοτι Ν*
(-τει Ν^{c.c}) C | εξητι Ν* (-τει Ν^{c.c}) ||
18 στοιχια ΝC | ικασαι Α || 19 χερ-
σα ΝΑ | μετεβενεν Α

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ

Προλογ. 6 πλιον ΝΑC || 17 πε-
ριγενθις C || 21 παροιχεια Β* (-κια
Β^b) || 22 φιλομαθι C

I 18 ιρηνη Ν* (ειρ. Ν^{c.c}) || 24 χιλη
ΝΑ || 26 χορηγησι C || 28 απιθησης
Β* (απειθ. Β^{ab}) Α || 29 χιλεσιν ΝΑ ||
30 εμμεσω Β* (εν μ. Β^b)

II 1 πiraσμον ΝC || 4 δεξε C | τα-
πινωσεως Β* (ταπειν. Β^{ab}) ΝC || 5 τα-
πινωσεως Β* (ταπειν. Β^{ab}) ΝΑ || 7 α-
ναμινατε ΝC | εκκλεινητε Β | πεσθηται
ΑC || 8 πτεση ΝC || 9 ελπισαται C ||
10 εμβλειψαται C | ιδεται C | ενε-
μινεν ΝC || 13 παριμενη Ν || 14 ποι-
ησεται ΝΑC || 15 απιθησουσιν Β*
(απειθ. Β^{ab}) Ν || 16 ευδοκειαν C ||
17 αιτοιμασουσιν Α | ταπινωσουσιν
Β* (ταπειν. Β^{ab}) ΝC || 18 χιρας Ν
(bis)

III 3 εξειλασεται ΒΝ* || 7 αναπανσι
C || 8 τειμα Ν || 10 ατιμεια C | ατι-
μειαν Ν || 11 ονιδος ΑC | αδοξεια C ||
13 ισχυει Β* (ισχυι Β^b) || 15 ευδεια
Β* (ευδια Β^b) || 18 ταπινου Ν || 20 ταπι-
νων Β* (ταπειν. Β^{ab}) ΝC || 21 ζητι C ||
22 χρια ΑC || 29 διανοηθησεται Ν ||
30 αποσβεσι Α | εξειλασεται Β || 31 ευ-
ρησι C

IV 2 πινωσαν ΝΑC | απορεια Α ||
5 καταρασασθε ΝC || 7 μεγαστανει
Ν*ΑC | ταπινου Β* (ταπειν. Β^{ab}) Ν ||
8 κλεινον Β || 9 χιρος Ν* (χειρ. Ν^{c.c})
|| 10 γεινου Ν (item 29) || 13 κλη-
ρονομησι Α || 14 λειτουργησουσιν Ν*

(λειτουργ. Ν^{c.a}) || 17 δειλειαν Β* (-λιαν
Β^b) διλιαν Ν διλειαν ΑC || 18 ευθιαν
Ν || 19 εγκαταλιψει Β* | χιρας Ν*
(χειρ. Ν^{c.c}) || 20 φυλαξε C || 30 εισθι
C || 31 λαβιν C

V 2 ισχυει BC || 5 εξειλασμον ΒΝ |
γεινου Ν || 6 εξειλασεται ΒΝ || 7 ανα-
μεναι Α || 10 συνεσι Β*ΝΑ || 11 γει-
νου Ν | ακροασι ΑC || 12 χιρ Ν*
(χειρ Ν^{c.c}) || 13 λαλεια C

VI 1 γεινου Ν | ονιδος Ν || 3 κατα-
φαγεσε C | απολεσις C | αφησις C ||
6 ιρηνευοντες Ν* (ειρ. Ν^{c.c}) | χειλιων
Β || 7 πiraσμω Ν || 8 παραμινη Ν*
(-μινη Ν^{c.c}) C || 9 ονιδισμού Ν^{c.a} (om
Ν*) ΑC || 10 παραμινη Ν^{c.a} (om Ν*)
Α || 12 ταπινωθης ΝΑ || 19 κοπιασις
ΝC || 20 απεδευτοις Ν || 23 συμβου-
λειαν Α || 24 πεδας] παιδας Α ||
25 προσοχθεις C || 26 δυναμι ΝΑ ||
29 αι πεδαι] ε πεδ. Ν* (αι π. Ν^{c.a}) ||
33 κλεινης Β || 34 στηθει Α | προσ-
κολληθηται Α

VII 2 αποστηθει Α | εκκλεινει Β
εκκλινι Ν || 6 ζητι Ν | θησεις] θεισεις
C || 9 προσεεγκε C || 10 ελαιημοστυ-
νη Ν || 11 ταπινω Β* (ταπειν. Β^a (vid))
ΝC || 13 ψευδεσθε Ν || 14 αδολεσχι Ν |
πληθι Ν || 15 εκτεισμενην Α || 27 ωδει-
νας Β* (ωδιν. Β^b) Ν || 30 λειτουργους
Β* (λειτουργ. Β^{ab}) || 32 εκτινων Ν ||
34 υστερι Ν || 36 αμαρτησις Α

VIII 1 χιρας Ν || 2 εξεκλεινεν Β ||
4 προσπεξε Α | απεδευτω Ν || 5 ονι-

διζε B* (ονειδ. B^{ab}) ονειδειζε A ||
8 λειτουργησαι B* (λειτουργ. B^{ab}) Ν ||
9 χριας ΝΑ || 10 ενκαθειση A ||
12 γεινου B* (γιν. B^b) || 15 ποιησι
Ν || 16 καταβαλι C || 19 εκφανε AC

IX 3 ετεριζομενη ΝΑ || 4 ενδελε-
χειζε A || 8 καλλει| καλλι C | ανα-
κεεται AC || 9 εκκλεινη B || 10 πιεσε
C || 13 επιγνωθει A | εμμεσω B* (εν
μ. B^b) AC || 16 συνδιπνοι C || 17 χιρι
Ν* (χειρι Ν^{c.c}) | τεχρειτων B* (τεχνιτ.
B^b) Ν || 18 μεισηθησεται B* (μισθη.
B^b) Ν

X 2 λειτουργοι B* (leit. B^{ab}) Ν ||
3 πολεις C | οικεισθησεται C | συνεσι
B* (-σει B^{ab}) || 7 μεισητη B* (μισ. B^b)
Ν | αμφερων A || 9 υπερηφανυετε A ||
14 καθιλεν A || 15 ταπινους ΝC ||
20 εκμμεσω B* (εν μ. B^b) C | εντει-
μος Ν || 25 λειτουργησουσιν B* Ν*
(leit. B^{ab} Ν^{c.c}) C || 27 κρισσων AC

XI 1 ταπινου ΝC | εμμεσω B* (εν
μ. B^b) C: item 8 || 2 καλλι A ||
3 πετινους ΝAC || 5 επει C || 6 χιρας
Ν || 11 υστεριται C || 12 ισχυει B*
(ισχυι B^b) C | ταπινωσεως ΝAC ||
19 ειπιν ΝΑ | φαγομε A | καταλιψει
B* (-λειψει B^{ab}) Ν || 20 σθηθει A |
ομειλει B* (ομιλει B^b) ομιλι Ν ||
21 εξαπεινα A || 22 ταχεινη A | ανα-
θαλλι Ν* (-θαλλει Ν^{c.a}) || 23 χρια Ν ||
27 κακωσεις A || 30 περδειξ B* (-διξ
B^{ab}) || 33 τεκτενει A || 34 απαλλο-
τριωσι Ν

XII 3 ελαιημοσυνην Ν || 5 ταπινω
Ν || 6 εμεισησεν A || 11 ταπινωθη
Ν || 12 καθεισης A || 15 εκκλεινης B ||
16 χιλεσιν A | ανατρεψε A | σε|σαι
A | αιματος] εματος A || 17 ευρησις C

XIII 2 κοινωνησει| κοινωνησι Ν ||
4 χρησημειουσης A | καταλιψει B* Ν^{c.c}
(-λειψ. B^{ab}) καταλιψι Ν* A || 6 χριαν
ΝAC | δωσι C | χρια A || 7 καταλιψι
C | κεινησει ΝΑ || 8 ταπινωθης B*
(ταπειν. B^{ab}) Ν || 11 εισηγορισθε C |
πλιουσιν A | λαλειας A | πiraσι Ν*
πειρασι Ν^{c.c} || 12 φισηται C || 13 πε-
ριπατις C || 18 νενη ΝΑ || 19 κυνη-
γεια B* (-για B^b) C || 20 ταπινωτης Ν ||
22 ταπινος Ν

XIV 6 βασκονοντος C || 7 εκφενει

C || 8 βασκωνν A || 12 υπεδιχθη B*
(υπεδειχθ. B^{ab}) A || 13 εκτινον B*
(εκτειν. B^b) Ν || 15 καταλιψεις B*
(καταλειψ. B^{ab}) Ν | διερεσιν Ν* ||
17 θανα|θανατω A || 19 εκλιπει ΝΑ ||
25 χιρας Ν* (χειρας Ν^{c.c})

XV 4 κλειθη B* || 5 εμμεσω C ||
8 ψενστε A || 9 ουχ| ουκ Ν || 11 εμει-
σησεν B* (εμεισησεν B^c: item 13) ||
12 χριαν ΝΑ || 14 χιρι Ν* (χειρι Ν^{c.c}) ||
15 ποιησε A || 16 εκτενις Ν || 20 ενε-
τιλατο Ν | αμαρτανιν Ν* (-νεν Ν^{c.c})

XVI 1 ευφρενου Ν || 3 κρισσων A |
αποθανιν Ν | εχιν ΝΑ || 6 εθνι Ν | απι-
θει Ν || 7 εξειλασατο B | ισχυει B*
(ισχυι B^b) || 8 εφισατο ΝΑ || 11 ει|
ι A | εξειλασμων B || 12 κρινι Ν*
(-νει Ν^{c.c}) || 17 πλιονι A | κτισι ΝΑ ||
19 συνσιονται ΝΑ || 21 κατεγys A ||
25 ακρειβεια B* || 27 επινασαν ΝΑ ||
28 απιθηρουσιν B* (απειθ. B^{ab}) Ν

XVII 3 κατ| καθ B* Ν* (κατ B^{ab}
Ν^{c.a}) || 7 υπεδιξεν Ν (item 12) || 10 ενε-
σουσιν A || 9 μεγαλια Ν || 13 μεγα-
λιον C || 14 ενετιλατο Ν || 19 ενδε-
λεχis Ν || 22 συντηρησι ΝC || 23 αυ-
ταποδωσι C || 25 επιστρεφαι A | απο-
λειται A || 26 μεισησιν B* (μισ. B^b)
ΝΑ || 29 εξειλασμος B || 31 φωτινωτε-
ρον A | ηλειον Ν | εκλιπει ΝC

XVIII 4 εξαγγλαι Ν | μεγαλια C ||
8 χρησης A || 12 εξειλασμον B ||
16 αναπανσι C | κρισσων ΝAC ||
17 ουχ B* (ουκ B^b) ΝΑ | καιχαριτω-
μενω C || 18 ονιδει ΝAC | δοσεις A
εστηκι Ν || 20 εξεταζαι A | εξειλασμον
B || 21 αρρωστησε A | ταπινωθητι B*
(ταπειν. B^{ab}) ΝC | διξον C || 22 μινης
ΝC || 23 γεινου ΝC || 25 λειμου B*
(λιμ. B^b) C || 26 ταχεινα B* (ταχιν.
B^b) ΝAC || 29 ακρειβεις B* (ακριβ.
B^b) || 33 γεινου Ν

XIX 9 μισησι ΝC || 11 ωδεινησει
B* (ωδιν. B^b) || 15 γεινεται Ν ||
17 απιλησαι ΝC || 22 φρονησεις A ||
24 κριττων ΝΑ || 25 πανουργεια A ||
27 προφθασι C || 28 αμαρτι Ν ||
29 απαντησαιws A

XX 5 μεισητος B* (μισ. B^b: item
15) || 8 μεισηθησεται B* (μισ. B^b)
Ν || 10 δοσεις A | λυσιτελησι A |

δειπλουν Α || 11 ταπινώσεως Ν ||
15 ονιδισει ΝΑ || 16 ουχ Β* (ουκ Β^b)
|| 18 πτώσεις Α || 21 αμαρτανιν Ν ||
25 ψευδι Α || 28 εξεilaσεται Β ||
29 φειμος Ν

XXI 3 ιασεις Α || 8 χιμωνα Β*
(χειμ. Β^{ab}) ΝΑ || 16 εξηγησεις Α |
επει C | χιλους Ν || 19 πεδαι] παιδε
AC || 21 χλειδων Ν κλειδων Α | βρα-
χειονι Ν || 22 πολυπιρος Ν || 23 πεπε-
δευμενος ΝΑ || 28 μολυνι ΝC

XXII 2 εκτειναξει Α | χιρα Ν* (χειρ.
Ν^{c.c}) || 4 κληρονομησι C || 5 κατα-
σχυνι Α | θρασι ΝC || 6 πενθι C |
διηγησεις AC | μαστειγες Β* (μαστι-
γες Β^b) || 11 ηδειον Ν || 13 φυλαζε
ΒΑ | εντειναγμω C | εκκλειων Β |
ακιδιασης C || 15 υπενεγκιν Α ||
16 ημαντωσις Α | διλιασει Β* (δελ.
Β^{ab}) ΝC διλειασει Α || 18 κιμενοι
Ν | δελι Α | υπομινη Ν* (υπομεινη
Ν^{c.c}) || 19 αικφαινει Α εκφενει C ||
20 πετινα Ν | ονιδιζων Β* (ονειδ. Β^{ab})
ονειδειζων Α || 22 ονιδισμού Ν | δο-
λειας Α || 23 διαμεναι Α || 24 καμει-
νου ΒΝ || 26 φυλαζετε Α || 27 χι-
λεων Ν

XXIII 1 πεσιν ΝΑ || 2 φισωνται
Α | χιλεσιν Α || 9 εθεισης Ν αιθισης
Α || 13 απεδενυσαν Α || 15 ονιδισμού
Β* (ονειδ. Β^{ab}) Ν || 18 κλεινης Β*
(κλιν. Β^b) || 19 φωτιωστροι ΝΑ ||
21 πλαταιας Ν || 23 ηπιθησεν Ν ||
26 καταλιψει Β* (καταλειψ. Β^{ab}) Ν |
εξαλιφθησεται Β* (εξαλειφθ. Β^b) Ν |
κριττον ΝΑ || 27 καταλιφθεντες Β*
(καταλειφθ. Β^b)

XXIV 1 εμμεσω Α || 5 βαθι Ν ||
8 ενετιλατο Ν (item 23) || 10 ελιτουρ-
γησα Β* Ν* (ελειτουργ. Β^{ab} Ν^{c.c}) ||
14 φυνιζ Α | παιδιw Α || 16 εξετινα
Ν || 21 πινασουσιν ΝΑ | πεινοντες Β*
(πιν. Β^b) || 22 ουχ] ουκ Β* (ουχ Β^b) ||
30 παραδισον ΝΑ || 32 φωτειw Β*
(-τιw Β^b) || 33 καταλιψw Β* (-λειψ.
Β^{ab}) Ν

XXV 2 προσωχθεισα Β* (-χθισα
Β^b) Ν || 6 πολυπριεα Α || 16 συνοικ-
ησε Α || 19 μεικρα Ν || 20 ανα-
βασεις Α || 23 ταπιw Β* (ταπειν.
Β^{ab}) Ν

XXVI 2 ανδρια Α | ευφραινι Ν ||
14 πεπεδευμενης Α || 17 λυκνιας Β |
ιλικια Α || 28 δυσει Α || 29 εξελιται
Ν

XXVII 5 καμεινος Β* (καμιν. Β^b)
Ν || 7 πιρασμος Β* (πειρ. Β^{ab}) ||
9 πετινα Ν || 15 διαλοιδορησεις Α ||
19 πετινον Ν || 22 τεκτενει Α | ονιδις
Α || 23 εκθαυμασι C || 24 εμεισησα
Β* (εμισ. Β^b) | μεισησει Β* (μισ.
Β^b) || 25 δολεια Α || 28 εμπηγμος
Α | ονιδισμος Β* (ονειδ. Β^{ab}) C | εκ-
δικησεις ΝΑ | ενεδρενσι C || 29 πα-
γειδει Ν

XXVIII 3 συντηρι C | ζητι Ν* (-τει
Ν^{c.c}) || 5 εξεilaσεται ΒΝ || 6 εμμεναι
AC || 7 μνησ.] μινησ. Α | παρειδε AC ||
9 ιρηνεοντων Ν || 11 ερεις C || 14 τριτη
Β^b: item 15 | καθιλεν C || 19 ουχ] ουκ
Ν || 20 χαλκιοι Β* (-κει. Β^{ab}) || 22 φλο-
γει Α || 23 παρδαλεις Ν | λυμανειτε
Α || 25 μοκλον Β* (μοχλ. Β^b)

XXIX 1 τηρι Ν || 2 χριας Α ||
3 χριαν ΝΑ || 5 ταπινωσει Ν || 8 τα-
πινw Ν || 12 συνκλισιν ΝΑ | εξελιται
Ν || 14 καταλιψει Β* (-λειψ. Β^b (vid)) ||
17 εγκαταλιψει Β* (-λειψ. Β^b (vid)) ||
22 κρισων Α | αιδεσματα Β* (εδεσμ.
Β^b) || 23 μεικρω Ν || 27 χρια Α ||
28 ονιδισμος Β* (ονειδ. Β^{ab}) Α

XXX 1 μαστειγας Β* (μαστιγ.
Β^{ab}) || 8 εκβαινι Ν || 9 εκθαμβησι
AC | λυπησι C || 14 κρισων (item
17) ΝΑC || 15 ενεξεια Ν || 18 κεκλι-
σμενω ΝΑ | παρακιμενα Ν || 19 συμ-
φερι Ν | ιδωλω C | εδετε Α

XXXI 13 b αιδεσμασιν Β* (εδεσμ.
Β^b)

XXXIV 1 εκτηκι Ν* (-κει Ν^{c.c}) ||
4 ελαττωσι Β* Α* (-σει Β^{ab} Α^a) |
αναπαυσι C | γεινεται Ν || 10 ετε-
λιωθη Β* (-λειωθη Β^{ab}) ΝΑC ||
14 εκτινης ΝΑ | χιρα Α | συνθλειβου
Β || 16 μεισηθης Β* (μισ. Β^b) Ν ||
18 πλιονων Α | εκτινης ΝC || 21 αι-
δεσμασιν Β* (εδεσμ. Β^b) || 22 ευρησις
C | γεινου Ν || 23 χιλη Β* (vid) (χειλ.
Β^{ab}) ΝΑ || 26 καμεινος Β* (καμιν.
Β^b) Α || 27 πεινης Β* (πιν. Β^b) ||
29 απρεθισμw Β* (ερεθ. Β^b) || 31 ονι-
δισμού Β* (ονειδ. Β^{ab}) Ν

XXXV 1 γεινον **N** (item 8) || 2 χριαν **A** || 3 πρεπι **N** | ακριβη **N*** (-βει **N^{c.a}**) **A** || 7 χρια **N*** (χρεια **N^{c.c}**) || 11 εξε-
γιρου **N** || 12 πεζε **N** || 18 παρειδη **A** ||
23 τηρησεις **A**

XXXVI 1 πιασμω **N*** (πειρ. **N^{c.c}**) ||
2 μεισησει **N** | κατεγιδι **N** || 11 εμ-
πληθει **N** || 12 εταπνωσεν **B*** (ετα-
πειν. **B^{b(vid)}**) **N**

XXX 26 κατανοησεται **C** || 27 ενω-
τισασθαι **AC** || 30 κρισσον **NAC** | χι-
ρας **N** || 31 γεινον **N** || 34 πεδι **N** | ευ-
ρησις **C** | και 2^ο | κα **C*** (και **C^a**) ||
38 πρεπι **C** | πιθαρχη **B*** (πειθ. **B^{ab}**)
NAC | παιδας **C** || 39 ψυχη σου] ψυ-
σου **C** || 40 ζητησις **C**

XXXI 5 ωδεινουσης **N** || 8 τελιωσις
B* (τελειωσ. **B^{ab}**) **N** || 12 αποπλανησι
BNA | πλιονα **A** || 16 δειλαισει. **B***
(δειλιασ. **B^b**) διλαισει **NA** || 20 φωτει-
ζων **N** || 23 εξεilaσκειται **B** || 28 πλιον
A || 31 ταπινωθηναι **N**

XXXII 3 σεμειδαλν **A** || 5 εξει-
λασμος **B** || 8 λειπεναι **A** || 18 κατα-
βοησεις **A** || 20 δεησεις **NA** || 21 ταπι-
νου **B*** (ταπειν. **B^{ab}**) **N** || 22 ποιησι
A || 23 ανταποδωσι **A** || 25 ευφρανι
N

XXXIII 5 ημης **N*** (-μεις **N^{c.a}**) ||
6 σημια **N** || 7 βραχειονα **N**

XXXVI 17 καιωσλ **N*** (ras ι 1^ο
N¹) || 18 οικτηρησον **N** || 31 νοσσειαν
B* (-σιαν **B^b**) **N**

XXXVII 1 εφίληασα **N^{c.a}** || 4 απε-
ναντει **N^{c.c}** || 8 γνωθει **A** | χρια **B^{*b}**
(χρεια **B^a**) **A** || 11 ευχαριστειας **B***
(-τίας **B^b**) **C** || 12 πτεσης **B*** (πταισ.
B^{b(vid)}) **C** | συναλγησι **C** || 20 μει-
σητος **B*** (μισ. **B^b**) || 23 παιδενσι **C** ||
27 πιασον **C** || 29 αιδεσματος **B***
(εδεσμ. **B^b**) || 31 προσθησι **C**

XXXVIII 4 προσοχθει **N** || 6 εν-
δοξαζεσθε **N** || 8 ποιησι **A** | ιρηνη **N***
(ειρ. **N^{c.c}**) || 11 λειπανον **A** || 12 χρια
A || 15 χιρας **N*** (χειρ. **N^{c.c}**; item 31) ||
18 εκβαινι **N** || 20 δώσεις **B^b** || 23 ανα-
πανσι **N** || 25 διηγησεις **A** || 27 σφρα-
γειδω] **N** || 30 καμεινον **B*** (καμιν. **B^b**)
A || 33 ουχ] ουκ **N** || 34 δεησεις **A**

XXXIX 4 επιρασεν **N** || 8 διδασκα-
λειας **B*** (-λιας **B^b**) **NA** || 9 εξαλιφθη-

σεται **B*** (εξαλειφθ. **B^{ab}**) **N** || 11 εμ-
μνη **N*** (-μειν. **N^{c.c}**) **C** | καταλιψει
B* (-λειψ. **B^{ab}**) **C** | χειλιοι **B** || 14 αν-
θησεται **C** | αινεσεται **C** | ευλογησα-
ται **C** || 15 χιλεων **NA*** (χειλ. **A^{a?}**) |
ερεται **BA** || 16 και] κα **C** || 17 ειπιν
C (item 21, 34) || 24 ευθiai **NC** ||
26 χριας **A** || 29 λειμος **N** || 30 εχis
C || 31 χριας **N** || 33 χριαν **A**

XL 3 τεταπινωμενου **B*** (τεταπειν.
B^{ab}) **NC** || 12 εξαλιφθησεται **B*** (εξα-
λειφθ. **B^{ab}**) **C** || 14 εκλιψουσιν **B***
(εκλειψ. **B^{ab}**) || 16 χιλους **N** | εκτει-
λησεται **A** || 17 παραδισος **B*** (πα-
ραδεις. **B^{ab}**) **AC** || 23 κερων **N** ||
24 θλειψews **B** || 25 ευδοκειμειται
AC || 26 ελαττωσεις **A** || 27 παρα-
δισος **NC** | ευλογειας **A** || 28 κρισσον
NAC | αποθανιν **NC** | επαιτιν **N***
(-τειν **N^{c.c}**) επετειν **C** || 29 αλισγησι
C | αιδεσμων **B*** (εδεσμ. **B^b**) | πε-
πεδευμενος **N** || 30 επαιτησεις **A** επε-
τησις **C**

XLI 2 ισχυει **B*** (ισχυι **B^b**) εισχυι
C | απιθουντι **B*** (απειθ. **B^{b(vid)}**) **NC** ||
5 γεινεται **N** || 6 ονιδος **N** || 7 δι] δι
A | ονιδισθησονται **B*** (ονειδ. **B^{b(vid)}**)
N || 9 [γ]εννηθηται **C** | γεννηθησεσθαι
N | [αποθ]ανηται **C** | μερισθησεσθαι
N || 11 εξαλιφθησεται **B*** (εξαλειφθ.
B^{ab}) **NC** || 12 χειλιοι **B** || 15 κρισσων
NAC || 16 εντραπηται **C** | πιστι **A** |
ευδοκειμειται **NC** || 17 ασχυνησθαι
AC || 19 παροικις **C** || 21 αφερεσεως
C || 22 ονιδισμού **B*** (ονειδ. **B^{ab}**) **NA** |
ονιδιζε **NAC**

XLII 4 ακρειβειας **B*** (ακριβ. **B^b**) ||
5 εμαξαι **C** || 6 σφραγεις **N** | κλισον
A || 8 πεπεδευμενος **N** πεπαιδευμενο
(sic) **C** || 11 λαλειαν **C** | πολι **C** |
πληθι **C** || 12 καλλι **C** | εμμεσω **C** ||
14 κρισσων **NC** | ονιδισμόν **NAC** ||
18 σημιον **N**

XLIII 4 καμεινον **B*** (καμιν. **B^b**) ||
6 αναδιξιν **B*** (αναδειξ. **B^{ab(vid)}**) **NC** |
σημιον **NC** || 7 μινυμενος **B*** (μειουμ.
B^{ab(vid)}) **NAC** ([μι]ουμ.) || 12 κυκλωσι
AC || 13 χειονα **N** || 14 πετινα **A** ||
16 πνευσετε **N** || 17 ωνιδισεν **B***
(ωνειδ. **B^{ab(vid)}**) **N** | πετινα **NC** | πασσι
NAC | καταβασεις **N** || 19 παγισα **C** |

γίνεται Ν || 22 ἰλαρωσι C || 24 ἀκοες C || 29 φοβερος] οβερος Ν || 30 δυνησθαι Α | ἰσχυει Β* (ἰσχυι Β^b) || 32 μῆζονα Ν

XLIV 6 ἰσχυει Β* (ἰσχυι Β^b) Ν || 8 ἐπερους Ν* (ἐπαιν. Ν^{c.a}) || 13 ἐξαλιφθῆσεται Β* (ἐξαλειφθ. Β^{a1b}) || 16 υποδιγμα Β* (υποδειγμ. Β^{a1b}) Ν || 18 ἐξαλιφθη Β* (ἐξαλειφθ. Β^{a1b}) Ν || 20 πιασμων Ν || 23 ευλογειαις Α | διεστιλεν Ν

XLV 1 ευλογειαις Α || 3 σημια Ν | ενετιλατο Ν || 4 πιστι Ν || 9 πλιστοις Β* (πλειστ. Β^{ab}) Α || 11 τεχνειτου Β* (τεχνιτ. Β^b) | δεσι Ν | λειθουργου Α || 15 χιρας Ν* (χειρ. Ν^{c.c}) Α | εχρει-σεν Β* (εχρισ. Β^b) | ελεω Α | λιτουρ-γειν Β* Ν* (λειτ. Β^{ab} Ν^{c.c}) || 16 εξει-λασκεσθαι Β || 23 εξειλασατο ΒΝ || 24 μεγαλιον C

XLVI 2 εκκλειναι Β || 4 χιρι Ν* (χειρ. Ν^{c.c}) || 8 χειλιαδων Β | μελει Α || 9 διεμμεν Ν || 10 πορευεσθε Α || 13 εχρεισεν Β* (εχρισ. Β^b) || 15 πιστι (1°) Ν | ηκριβασθη Β* (ηκριβ. Β^b) || 20 εξαλιψαι Β* (εξαλειψ. Β^{a1b})

XLVII 3 επεξεν Α || 4 απεκτινεν ΝC | ονιδισμον Β* (ονειδ. Β^{a(vid)b}) ΝC ονιδεισμον Α | καταβαλιν Α ||

9 γλυκενιν C || 10 αιριν Ν* (-νειν Ν^{c.c}) ενιν C || 11 αφιλεν ΝAC || 16 ιρηνη Ν || 19 παρανεκλεινας Β || 20 επαγα-γιν C || 21 απιθη Α || 22 εξαλιψη Β* (-λειψη Β^{ab}) Ν || 25 εκδικησεις Α

XLVIII 1 εκεετο Α || 2 λειμον Ν || 6 κλεινης Β* || 8 χρειων Β* (χριων Β^b) Ν || 12 λελαπι ΝAC || 13 ουκ C || 15 κατελιφθη Β* (-λειφθη Β^{ab}) || 19 ωδεινησαν Β* (ωδιν. Β^b) || 20 χι-ρας Ν* (χειρ. Ν^{c.c}) | χειρει Β* || 22 ενετιλατο Ν

XLIX 5 εθιν Ν || 7 οικοδομιν Ν || 8 υπεδιξεν Ν || 10 πιστι Ν || 13 μοκλους Β* (μοχλ. Β^b) || 16 κτεισει Ν

L 6 εμμεσω Α || 14 λιτουργων Β* (λειτ. Β^{ab}) || 15 εξετινεν Ν | εσπι-σεν Ν || 19 λιτουργιαν Β* (λειτ. Β^{ab}) Ν λιτουργειαν Α | ετελιωσαν Α || 20 χιλεων Ν || 21 επιδιξασθαι Α

LI 1 εξομολογουμε Ν || 2 χιλεων Α || 3 πλιωνων Α | θλειψων Β || 4 πνειγμου Ν || 10 αβοηθησειας Ν || 11 δεησεις Α || 12 εξειλου Α | με]μαι Α || 16 εκλεια Β || 19 ποιησι Ν || 25 κτησασθαι Α || 28 κτησα-σθαι Β* (-σθε Β^{ab}) Α || 29 αισχυν-θητε Ν || 30 εργαζεσθαι Α

ΕΣΘΗΡ

A 4 σισμος ΝΑ || 8 απολεσθε Ν^{vid} || 10 ταπινοι Ν || 13 χιρας Ν | επιβαλιν Ν | υπεδιξεν Ν

I 6 σχυνιοις Ν | κλειναι Β || 7 επει-νεν Β* (επιν. Β^b) || 8 προκιμενον Ν || 11 βασιλεισσαν Β* (βασιλισσ. Β^a) | διξαι Β* (δειξ. Β^{a1b}) || 15 δει] δι Ν || 17 αντιπε (1°) Ν || 18 τυραννειδες Α || 19 βασιλεικον Α | γυναικει Ν | κριτ-τονι Β* (κρειττ. Β^{a(vid)b}) ΝΑ || 22 απ-εστιλεν Ν | λεξιν] λεξιν Β^{b vid}

II 3 γυνεκωνα Ν | φυλακει Ν | γυ-νεκων Ν || 7 επεδευσεν Ν || 9 βασι-λεικου ΝΑ | γυνεκων Ν || 10 ουκ Ν | υπεδιξεν Ν (item 20) | ενετιλατο Ν (item 20) || 13 γυνεκωρος Ν || 14 γυ-νεκωνα Ν || 15 ενετιλατο Ν* || 23 βασι-λεικη Α

III 4 υπεδιξεν (2°) Ν || 7 ετι Ν

B 1 αρχουσει Α || 2 επερομενος Ν | αναναιωσασθαι Ν | ιρηνην Ν || 3 πιστι Ν || 4 κατατιθεσθε Ν || 5 τυγχανι] Ν || 6 σημειομενους Ν* (σημαιν. Ν¹) | μα-χαιρες Ν | φιδους Α

III 14 αιτοιμους Α

IV 4 ανγγιλαν Ν | απεστιλεν Ν (item 5) || 5 ακρειβες Β* (ακριβ. Β^b) || 7 υπεδιξεν Ν || 8 διξαι Ν | εντλιασθαι Ν | παρητῆσασθαι Ν | ταπινωσεως Ν | χιρι Ν | βασιλι Ν || 11 εκτινει ΝΑ | κεκλημε Ν || 14 απολεισθαι ΝΑ || 15 εξαπεστιλεν Ν || 16 φαγηται Α | ασειτησομεν Ν | εισελευσομε Ν | απο-λεσθε Ν || 17 ενετιλατο Ν

C 5 γεινωσκεις Ν | υβρι Ν | προσ-κυνν Ν || 7 και 2°] κε Α || 8 φισαι

ΝΑ || 10 ειλασθητι Ν || 13 επαπινωσεν Ν || 15 χιρι Ν (item 25) || 17 χιρας Ν (item 19) || 24 μεισος Α || 26 εμεισησα Β* (εμισ. Βb) | βδελυσσομε Ν (item 27) || 27 σημιον Β* (-μειον Βab) Ν || 30 χιρος Ν
 D 9 θαρσι Ν || 15 διαλεγεσθε Ν
 V 11 υπεδιξεν Ν | ηγισθαι Ν || 14 ευφρενου Ν
 VI 1 εισφερῖ Ν || 2 χιρας Ν || 4 κραμασαι Α || 11 θελι Ν || 13 γυνεκι Ν | ταπινουσθαι Ν
 VII 7 παρηγίτο Ν παρειτείτο Α || 8 κλεινην Β || 9 ωρθωτε ΝΑ
 VIII 1 υπεδιξεν Ν | ενοικιωται Ν || 3 προσθισα Ν || 4 εξετινεν Ν || 5 δοκι Ν || 6 δυνησομε Ν (bis) | ειδιν Ν || 7 χιρας Ν || 8 υμς Ν | γραφεται | γραφετε Β* (-ται Βab) Α || 9 εικαδει

Α | ενετιλατο Ν || 10 εξαπεστιλαν Ν || 11 βοηθησαι τε] βοηθησεται Ν | αντικιμενοι Ν || 12 τρισκεδεκατη Ν
 E 2 πλιστη Ν | μιζον Β* (μειζ. Βab) || 3 φερην Ν || 4 μεισοπονθηρον Α | αντανεροντες Ν* || 5 πολλακεις Α | χειρειζειν Β* χιριζειν Βb Ν | συμφορες Ν || 6 ακερεον Ν || 8 ιρηνης Ν | παρεξομαιθα Α || 11 βασιλικου Α | διατελιν Ν || 15 ημς Ν || 17 αποσταλισι Α || 22 αγεται Α || 24 πετινως Ν
 VIII 15 βασιλικην Α
 IX 2 αντικιμενοι Ν || 3 ενεκίτο Ν || 15 απεκτιναν Ν || 16 πεντακισχειλιους Β || 20 εξαπεστιλεν Ν || 21 αγιν Ν || 27 προστεθιμενοις Ν
 X 3 φειλουμενος Α
 F 6 σήμα Ν

ΙΟΥΔΕΙΘ

I 5 παιδιω Α || 8 παιδιον Α || 10 ελθιν Ν^a (om Ν*) | ορεια Ν || 12 αναιλειν Αb | θαλασεων Αbvid (θαλασσ. Α*) || 14 αφεικετο Β* (αφικ. Βb) | ονιδος Β* (ονειδ. Βab) Α*vid
 II 1 εικαδει Α | μνηος] μινος Α || 5 ισχυει Β* (ισχυι Βab) Ν | χειλ. Β* || 6 ηπιθησαν Β* (ηπειθ. Βab) || 8 χιμαρρους Β* (χειμ. Βab) || 11 φισεται Α || 15 δισχειλιους Β || 19 ιππευσει Α || 21 παιδιον Α | επεστρατοπαιδευσαν Α || 24 χιμαρρου Β* (χειμ. Βab) Ν || 25 ορεια Β* (ορια Βb) || 27 παιδια ΒΑ
 III 3 επαυλις Α | παιδιον Α || 10 κατεστρατοπαιδευσαν Ν
 IV 5 οραιων Α | ετιχισαντο Β* (ετεχ. Βab) | παιδια Α || 6 παιδιον Α || 7 ευχαιρις Α || 9 εταπινουσαν Β* (εταπειν. Βab) || 12 ονιδισμον Β* (ονειδ. Βab) Α || 14 λιτουργουντες Β* (λειτ. Βab) Α || 15 επισκεψασθε Α
 V 1 συνεκλισαν Α | ετιχισαν Β* (ετεχ. Βab) Α | παιδιους Α || 3 πολις Α || 8 γοναιων Α || 10 λειμος Α || 11 επαπινωσαν Β* (εταπειν. Βab) || 15 ισχυει Β* (ισχυι Βab) Ν || 17 μεισων Ν || 18 πολις Α || 19 κατωκει-

σθησαν Α || 21 ονιδισμον Β* (ονειδ. Βb(vid))
 VI 3 ουκ Ν || 4 παιδια Α || 11 παιδινης Α || 16 εμμεσω Α (item 17) || 19 ταπινωσιν Β* (ταπειν. Βab) Ν
 VII 1 αναβασις Β* (-σεις Βab) || 2 χειλιαδες (bis) ΒΝ | ιππαιων Α || 3 παρετιναν Α || 7 αναβασις Ν || 9 δυναμι Α || 10 οραιων Α (bis) || 12 δυναμαιως Α | παιδες] πεδες Α || 17 χειλιαδες Β*ΝΑ || 18 χιμαρρου Β* (χειμ. Βab) Ν | παιδιω Α | κατεστρατοπαιδευσαν ΝΑ || 26 επικαλεσασθαι Β* (-σθε Βab) Α | εκδοσθαι Α || 27 κρισσον Α | ουχ Α || 29 εμμεσω ΝΑ || 30 ελαιος Α | εγκαταλειψει Β* (-λειψ. Βab) Ν
 VIII 3 παιδιω Α | κλεινην Β || 7 οψι Α || 12 εσται Α | ισταται Β | εμμεσω Β* (εν μεσω Βb) Α || 13 επιγνωσσεσθαι Α (item 14) || 14 ευρησεται Α | διαλημψεσθαι Α || 18 πολεις Α || 20 υποροφαιται Α || 27 μαστεγοι Β* (μαστιγ. Βb) || 31 εκλιφομεν ΝΑ || 32 αφειζεται Β* (αφιζ. Βb) Ν | γεβαιων Α || 33 στησεσθαι Α
 IX 6 αιτοιμοι Α || 10 θηλιας ΝΑ || 11 δυναστια Α

X 3 χειριστο **κ** || 5 ελεον **B*** (ελαι. Bab) || 8 τελιωσαι **A** || 9 τελιωσιν **B*** (τελειωσ. Bab) || 18 προσηγγιλᾷ **κ** || 21 κλεινης **B*** **κ** || 23 καλλι **A**

XI 3 νυκτει **A** || 4 γεινεται **κ** || 10 κατασχυι **A** || 23 αστια **A** | ειδι **B*** (-δει Bab)

XII 4 χειρει **B*** (χειρι Bb) || 10 χρι-αις **A** || 12 ομειλησαντες **B*** (ομιλ. Bb) **A** || 15 κατακλειν. **B***

XIII 1 οψεια **B*** (οψια Bb) | συνεκλι-σεν **A** | απεκλισεν **A** || 2 υπελιφθη **B*** (-λειφθη Bab) | κλεινην **B** (item 4) || 4 κατελιφθη **B*** (κατελειφθ. Bab) ||

6 κλεινης **B** (item 7) || 8 ισχυει **B** (ισχυι Bb) || 13 μεικρον **κ** || 14 αινειτε 2^ο | αινειται **A** | ελαιος **A** || 15 θηλιας **A** || 20 εφισω **A** | ταπινωσιν **κ**

XIV 2 δωσεται **A** | παιδιον **A** | καταβησσεσθαι **A** || 5 αποστιλαντα **A**

XV 5 οι 4^ο | θι **A** || 7 παιδινη **A** || 11 κλεινας **κ** **A** || 13 χορια **A**

XVI 1 εναρμωσασθαι **A** | επικα-λεισθαι **A** || 3 οραιων **A** | χιμαρρους **B*** (χειμ. Bab) **κ** || 4 εμπρησιν **A** || 5 θηλιας **A** || 7 ηλιφατο **κ**^{c.a} (om **κ***) **A** || 13 ισχυει **B*** (ισχυι Bb) **κ** || 16 μεικρον **κ** || 19 εσθησει **A**

ΤΩΒΕΙΤ

I 4 εκλεγισης **A** || 5 δαμαλι **B*A** | ορεων] οιων **κ**^{vid} || 8 κατελιφθην **B*** (-λειφθ. Bab) || 17 πινωσιν **A** | τυχους **A** || 20 κατελιφθη **B*** (-λειφθ. Ba^{7b}) | βασιλεικον **κ**

II 3 ερρειπτ. **B*** || 10 ενεχρεισαν **κ** || 11 γυναικιους **A**

III 2 αληθεινην **A** || 4 ονιδισμον **A** || 5 κρισις **A** | αληθειναι **A** || 6 ονιδισμους **κ** **A** || 8 αποπνιγουσα **B*** (αποπνιγ. Bb) || 9 μαστειγοις **B*** (μαστιγ. Bb) || 13 ονιδισμον **κ** **A** (item 15, **A**) || 15 ουχ] ουκ **B*** (ουχ Ba^{7b})

IV 13 αχρειοτητι **Bab** αχριστ. **B*A** | ελαττωσεις **A** | ενδια **A** | αχριοτης **A** | λειμων **B*** (λιμ. Bb) || 15 μεισεις **B*** (μισ. Bb) || 16 πινωντι **B*** (πειν. Bab) **A** || 17 εκχαιον **A** || 19 εξαλιφθητwsαν **B*** (-λειφθ. Ba) **κ** || 20 υποδικινω **κ**

VI 9 ενχρεισαι **B*** **κ** **εγχρισαι BbA** || 12 λειαν **κ** || 15 ουχ] ουκ **B*** (ουχ Bab) **κ** || 18 φευξετε **A** | επανελευσετε **A** | λειαν **κ**

VII 1 εχερετισεν **A** || 9 κρειον **κ** || 12 κομισε **κ**

VIII 4 συνεκλισθησαν **A** | κλεινης **B*κ** || 5 κτισις **A** (item 15) ||

12 αποστιλον **A** || 16 ελαιος **A** (item 17) || 17 ελαιους **A** || 20 κεινηθης **κ** | πεινων **κ**

IX 2 κομισε **κ** || 4 λειαν **B*** (λιαν Bb) **κ**

X 3 λειαν **B*** (λιαν Bb) || 5 μελι **A** || 6 σειγα **B*** (σιγ. Bb) **κ**: item 7 || 7 ησθειεν **Bb** || 8 μινον **A** || 12 γονις **A**

XI 2 αιτοιμασμεν **A** || 8 εγχρεισον **B*** (-χρισον BbA) || 15 εμαστειγwsας **B*** (εμαστιγ. Bb) εμαστειγwsεν **κ** || 16 ισχυει **κ**

XII 4 δικαιουτε **A** || 6 εξομολο-γεισθαι **A** | υποδικινυτε **κ** | οκνειται **A** || 7 ουχ] ουκ **B*** (ουχ Bb) || 17 φοβεισθαι **A** | ευλογειται **A** (item 18) || 19 εθεωρεται **A**

XIII 2 μαστειγοι **B*** (μαστιγ. Bb) **κ** || 3 εξομολογεισθαι **A** || 5 μαστει-γwsει **B*** (μαστιγ. Bb: item 9) **κ** || 6 θεασασθαι **A** | εξομολογησασθαι **A** | εθνη] εθνει **A**

XIV 2 οψις **A** || 4 πεπισμαι **A** || 6 αληθειως **A** || 7 ελαιος **A** | εκλι-ψουσιν **κ** || 9 ισχυει **κ** || 10 συντελειτε **κ** || 11 εκλειπει **κ** | κλεινης **B**

END OF VOL. II.

Cambridge:

PRINTED BY J. & C. F. CLAY,
AT THE UNIVERSITY PRESS.

